GEMEENTE Nijmegen

Agenda van de Raadzaal van 25 juni 2014

Agenda voor de bijeenkomst in de Raadzaal

Datum: woensdag 25 juni 2014
Aanvang: 21:30

1. **Opening en mededelingen**

2. **Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering**
   Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Agenda Politieke Avond 25 juni 2014 (pdf)

3. **Vaststelling besluitenlijst van de vergadering van 11 juni 2014**
   Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014 (pdf)

4. **Vaststelling notulen van de vergadering van 11 juni 2014**
   Besluit - Raadsnotulen van 11 juni 2014 (pdf)

5. **Besluitvorming behandeladviezen van de raadskamers**

6. **Vaststellen van de voorstellen waarover geen spreektijd gevraagd is**

7. **Vragen van raadsleden aan het college**

8. **Benoeming fractievolger (79/2014)**
   Voorstel - 79/2014 Benoeming fractievolger fractie Gewoon Nijmegen (pdf)

   a. **Motie: Laat de basisschoolkinderen niet het kind van de rekening worden (ordevoorstel)**

Besluitvorming agendapunten Politieke Avond van 11 juni 2014

9. ****) GEWIJZIGD Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen (70/2014)** *Debatstuk*
   70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen (pdf)

10. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie (56/2014)** *Debatstuk*
    Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie (pdf)
    Motie Archeologie-pilot (pdf)

11. ****) Raadsvoorstel Bestemmingsplan Brugkwartier (Nijmegen Waalfront-2) (44/2014)** *Debatstuk*
Voorstel - 44/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Brugkwartier Waalfront-West (pdf)
Brief aan de raad - Beeldkwaliteitplan Brugkwartier (pdf)

Besluitvorming agendapunten Politieke Avond van 24 juni 2014

12. **Raadsvoorstel beeldkwaliteitplan De Grote Boel (76/2014)**
Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel (pdf)

13. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt en beeldkwaliteitplan De Stelt Noord (77/2014)**
Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt en vaststelling beeldkwaliteitplan De Stelt Noord (pdf)

Besluitvorming agendapunten Politieke Avond van 25 juni 2014

14. **Raadsvoorstel Kadernota Onbegrensd en Onbevangen (36/2014)**
Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen in Europa (pdf)

15. **Raadsvoorstel Perspectiefbrief 2015 (Grondslagen begroting en verwerken financiële wijzigingen coalitieakkoord) (73/2014)**
Voorstel - 73/2014 Vaststellen grondslagen begroting en verwerken financiële wijzigingen coalitieakkoord (pdf)

16. **Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren) (72/2014)**
Voorstel - 72/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren) (pdf)

17. ****) Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (66/2014)**
Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (pdf)
Brief aan de raad - Brunet advokaten vaststelling bestemmingsplan Groenewoud Kwakkenberg (pdf)

18. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20) (75/2014)**
Voorstel - 75/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg – 10 Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20 (pdf)

Hamerstukken

19. **Raadsvoorstel Vaststellen re-integratieverordening 2014 ivm voortzetting Startersbaan en Loonkostensubsidie (71/2014)**
Voorstel - 71/2014 Vaststellen re-integratieverordening 2014 i.v.m. voortzetting Startersbaan en Loonkostensubsidie (pdf)

20. **Raadsvoorstel Vaststelling subsidie Stichting huis voor de binnenstad Ondernemersfonds (78/2014)**
Voorstel - 78/2014 Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad Ondernemersfonds (pdf)

21. **Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St.Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 (65/2014)**
Voorstel - 65/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 (pdf)

22 Ingekomen stukken

A. Brieven ter afdoening door het college van B&W (tenzij anders vermeld)

A1 d.d. 28 mei 2014 van Abvakabo FNV inzake CAO Sociale Werkvoorziening
Brief aan de raad - A1 AbvaKabo-FNV CAO Sociale Werkvoorziening (WSW) (pdf)

B. Brieven ter kennisgeving aan te nemen

B1 d.d. 26 mei 2014 van Brunet advocaten inzake Bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg
Brief aan de raad - B1 Brunet advokaten Bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (pdf)

Deze brief wordt betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 25 juni 2014

B2 d.d. 4 juni 2014 van mevr. De Jong inzake Oplossen problemen burgers
Brief aan de raad - B2 De Jong Oplossen problemen burgers (pdf)

B3 d.d. 6 juni 2014 van Dhr. Kessener inzake Brief van de Gemeentelijke Rekenkamer aan de gemeenteraad d.d. 28-05-2014
Brief aan de raad - B3 Kessner reactie brief Rekenkamer controverse Romeins aquaduct (pdf)

Deze brief wordt betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 25 juni 2014

C. Brieven nog in behandeling

Geen brieven

D. Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)

D1 d.d. 3 juni 2014 inzake Initiatiefvoorstel Shelter City
Brief aan de raad - D1 Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen (pdf)

Deze brief is betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 11 juni 2014

D2 d.d. 3 juni 2014 inzake Side letter MGR
Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR (pdf)

Deze brief is betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 11 juni 2014

D3 d.d. 3 juni 2014 inzake Inzet Educatiemiddelen 2014 en onderzoek naar effectiviteit
Brief aan de raad - D3 Inzet Educatiemiddelen 2014 ROC en onderzoek effectiviteit (pdf)

D4 d.d. 4 juni 2014 inzake Definitief Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio nijmegen
Brief aan de raad - D4 Definitief inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen (pdf)

Deze brief wordt besproken op de Politieke Avond van 25 juni 2014

D5 d.d. 4 juni 2014 inzake Antwoordbrief Wensen en bedenkingen inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ
Brief aan de raad - D5 Antwoord wensen en bedenkingen inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen (pdf)

Deze brief wordt besproken op de Politieke Avond van 25 juni 2014

D6 d.d. 10 juni 2014 inzake Zienswijze op jaarrekening 2013 en begroting 2015-2018 van de ODRN
Brief aan de raad - D6 Begroting2015-2018 ODRN en Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (GR) (pdf)

D7 d.d. 10 juni 2014 inzake Brief rekenkamer over het Romeinse aquaduct d.d 28 mei
Brief aan de raad - D7 Reactie CollegeB&W op brief Rekenkamer over controverse Romeins aquaduct (pdf)

Deze brief wordt besproken op de Politieke Avond van 25 juni 2014

D8 d.d. 10 juni 2014 inzake Uitvoering van de aangenomen moties in de Politieke Avond van 14 mei 2014
Brief aan de raad - D8 Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 14 mei 2014 (pdf)

D9 d.d. 10 juni 2014 inzake Beantwoording Een veilige oversteek voor Lent 'Knoop Lent'
Brief aan de raad - D9 Reactie College van B&W op motie Een veilige Oversteek Lent (pdf)

D10 d.d. 10 juni 2014 inzake Gezamenlijke reactie op brief van vakbonden over het Werkbedrijf i.o.
Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen aan Werkbedrijf Rijk van Nijmegen (pdf)

D11 d.d. 10 juni 2014 inzake Jaarverslag leerplicht 2012/2013
Brief aan de raad - D11 Jaarverslag Leerplicht 2012-2013 (pdf)

D12 d.d. 10 juni 2014 inzake Toezeggingen uit de kamerronde van 21 mei 2014 (Stadsrekening, onderdeel Werk en Inkomen)
Brief aan de raad - D12 Toezeggingen Werk en Inkomen Kamerronde 21 mei 2014 over jaarrekening 2013 (pdf)

Deze brief is betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 11 juni 2014

D13 d.d. 10 juni 2014 inzake Vaststellingbeschikkingen Ondernemersfonds
Brief aan de raad - D13 Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds (OF) 2010-2013 (pdf)

D14 d.d. 10 juni 2014 inzake Informatie aanvullende subsidie voorwaarden nieuwbouw Bastei
Bijlage - D14 Hypothecaire lening Staatsbosbeheer t.b.v. de Bastei (pdf)

D15 d.d. 10 juni 2014 inzake EK vrouwenvoetbal 2017
Brief aan de raad - D15 Europees Kampioenschap vrouwenvoetbal EK 2017 (pdf)

Deze brief wordt besproken op de Politieke Avond van 25 juni 2014

D16 d.d. 10 juni 2014 inzake Zienswijze jaarverslag Breed 2013
Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed (pdf)

D. Brieven van interne organen en adviescommissies

Geen brieven

Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Agenda Politieke Avond 25 juni 2014

OVERZICHT VAN NAGEKOMEN INGEKOMEN STUKKEN (ONTVANGEN NA 12 juni 2014)

Agendering zal plaatsvinden op 9 juli 2014

A Brieven ter afdoening door het college van B&W (tenzij anders vermeld)

Geen brieven

B Brieven ter kennisgeving aan te nemen

B1 d.d. 12 juni 2014 van MKB Nederland inzake Lokale Lasten 2015

B2 d.d. 13 juni 2014 van Provincie Gelderland inzake Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2014-2015

B3 d.d. 16 juni 2014 van CPRN inzake De Rekenkamer en het Romeinse aquaduct

B4 d.d 19 juni 2014 van De Staete inzake De kloof tussen studentenverenigingen en de gewone burger

B5 d.d. 19 juni 2014 van Stadsregio Arnhem Nijmegen inzake Concept gemeenschappelijke regeling

B6 d.d. 20 juni 2014 van Stichting Sint Josephscholen Nijmegen inzake Voorgenomen besluit locatie nieuwbouw basisschol Brakkenstein

B7 d.d. 20 juni 2014 van Brunet advocaten inzake Herstel bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

C Brieven nog in behandeling

Geen brieven

D Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)

D1 d.d. 17 juni 2014 inzake Budgetsubsidie Bastei 2014 en 2015

D2 d.d. 20 juni 2014 inzake 70 jaar Market Garden

D3 d.d. 23 juni 2014 inzake Beeldkwaliteitplan Brugkwartier

D4 d.d. 24 juni 2014 inzake Zienswijze op concept-jaarrekening 2013 en concept-begroting 2015 GR MARN

D5 d.d. 24 juni 2014 inzake Meicirculaire 2014 Gemeentefonds

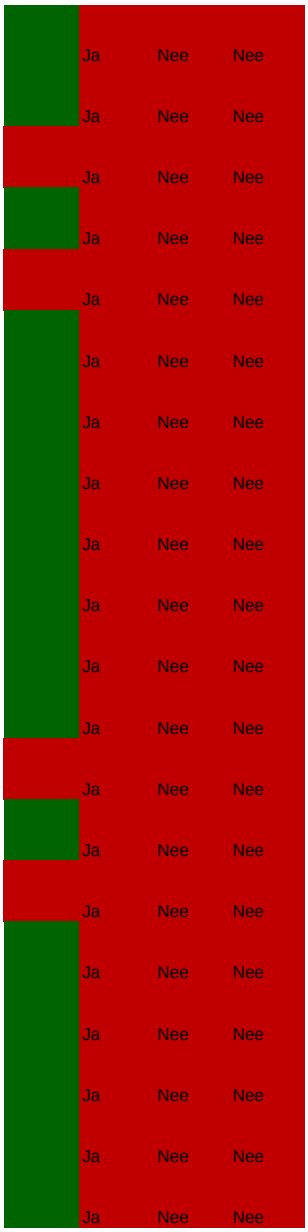
Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Agenda Politieke Avond 25 juni 2014

D6	d.d. 24 juni 2014 inzake Uitvoering van de aangenomen moties in de Politieke Avond van 11 juni 2014
D7	d.d. 24 juni 2014 inzake Toezeggingen uit de kamerronde van 11 juni 2014 (Voorjaarsnota, onderdeel Werk en Inkomen)
D8	d.d. 24 juni 2014 inzake Voorjaarsnota 2014 Product coördinatie evenementenbeleid
D9	d.d. 24 juni 2014 inzake Startnotitie beleidskader Wmo & Jeugd en voortgangsnotitie Sociale Wijkpilots
D10	d.d. 24 juni 2014 inzake Sociaal Jaarverslag 2013
D11	d.d. 24 juni 2014 inzake Aanwijzing vergunninggebied U/parkeerterrein Oude Stad

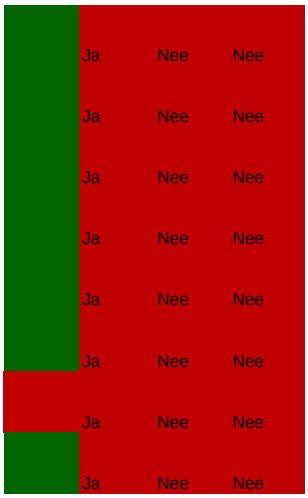
Brieven van interne organen en adviescommissies

D	*Geen brieven*

Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Agenda Politieke Avond 25 juni 2014

Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Agenda Politieke Avond 25 juni 2014

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Besluitenlijst

van de besluitronde van de Politieke Avond
van de Raad van de gemeente Nijmegen
op woensdag **11 juni 2014** om **21.30 uur**
in het stadhuis.

Afwezig: G. Schellekens (PvdA)

Omnummer: 26

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt	Omschrijving voorstel

1. **Opening en mededelingen**

Er zijn geen mededelingen

Agendapunt Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

2. Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

Via de vergadermappen van de raadsapplicatie zijn de volgende stukken verspreid:
- Gewijzigd raadsvoorstel benoeming voorzitters burger- en kamerronde behorend bij agendapunt 8, Benoeming voorzitters burger- en kamerronde. Aan het voorstel zijn enkele namen van nieuw te benoemen voorzitters toegevoegd.
- Overzicht van nagekomen ingekomen stukken

Op tafel is het raadsvoorstel van de auditcommissie over het advies van de commissie aan de raad inzake de stadsrekening 2013, dat behoort bij agendapunt 9, verspreid.

Verzoek om agendering:
- De fracties van D66 en CDA hebben verzocht brief D10 van de Rekenkamer d.d. 28 mei 2014 inzake Twijfels over Romeins aquaduct te agenderen in een kamerronde van een volgende Politieke Avond.
- De fractie van de D66 heeft verzocht brief B10 van NOC*NSF d.d. 20 mei 2014 inzake Sport en de Wet Markt en Overheid te agenderen in een kamerronde van een volgende Politieke Avond.
- De fractie Gewoon Nijmegen heeft verzocht brief B6 van Platform Behoud Ateliers Pijkestraat 27 inzake het behoud van de ateliers aan de Pijkestraat 27 te agenderen in een kamerronde van een volgende Politieke Avond.

Wat de orde van de vergadering betreft:
- Agendapunt 16, Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296, wordt doorgeschoven naar de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.
- De fracties van het CDA en D66 hebben verzocht een extra agendapunt toe te voegen aan de agenda. De fracties willen spreken over het Kinderpardon.

Dit agendapunt wordt toegevoegd na agendapunt 7.

De volgende punten zijn niet in de raadskamer behandeld en voorgesteld wordt om deze als **hamerstuk** te behandelen:
3, 4 en 18 t/m 21

3. Vaststelling besluitenlijst van de openbare vergadering van 14 mei 2014
4. Vaststelling notulen van de openbare vergadering van 14 mei 2014
18. Raadsvoorstel Subsidie TPN West Energieneutraal (64/2014)
19. Raadsvoorstel Benoemingen in gemeenschappelijke regelingen (67/2014)
20. Raadsvoorstel Tijdelijke ontheffing verhuisplicht wethouders Frings en Tiemens (69/2014)
21. Ingekomen stukken

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Voorstel aanvaard

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

3. **Vaststelling besluitenlijst van de openbare vergadering van 14 mei 2014**

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

4. **Vaststelling notulen van de openbare vergadering van 14 mei 2014**

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

Agendapunt Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

5. Besluitvorming behandeladviezen van de raadskamers

BEHANDELADVIEZEN POLITIEKE AVOND 21 MEI 2014	
9. Vaststellen jaarstukken 2013 (Jaarrekening en -verslag 2013) (40/2014)	**DEBATSTUK 11 juni 2014**
BEHANDELADVIEZEN POLITIEKE AVOND 11 JUNI 2014	
10. Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen	**DEBATSTUK 25 juni 2014**
11. Raadsvoorstel Subsidie 2014 aan de OBGZ voor Bibliotheek op School (43/2014)	**STEMSTUK 11 juni 2014**
12. Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2014 (63/2014)	**HAMERSTUK 11 juni 2014**
13. Raadsvoorstel Uitgangspuntennotitie actualisatie bestemmingsplannen (35/2014)	**HAMERSTUK 11 juni 2014**
14. Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie (56/2014)	**DEBATSTUK 25 juni 2014**
15. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Brugkwartier (Nijmegen Waalfront-2) (44/2014)	**DEBATSTUK 25 juni 2014**

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

6. **Vaststellen van punten waarover geen spreektijd is aangevraagd**

Voor de punten **3, 4, 13, 14, 18 t/m 21** is geen spreektijd gevraagd en daarmee is ingestemd met de voorstellen.

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Voorstel aanvaard

Agendapunt Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

7. Vragen van raadsleden aan het college

1. Verbod muziek Via Gladiola

- **H. Veldman (VVD), mede namens D66, CDA en Gewoon Nijmegen**

Afgelopen weekend werd ons bekend dat er dit jaar slechts drie vergunningen verleend zijn voor het afspelen van versterkte muziek op de Via Gladiola. De gemeente Nijmegen blijkt tijdens de intocht van de Vierdaagse op de Via Gladiola de geluidsoverlast zodanig hoog te vinden dat het college deze terug wil dringen. Vanwege deze reden zijn tien andere aanvragen voor geluidsontheffing aan de Via Gladiola geweigerd door de gemeente. Onder de geweigerde aanvragers zitten mensen/organisaties die al sinds jaar en dag een vergunning verkregen hebben, waarbij wel muziek gemaakt mocht worden. Sommigen stoppen nu volledig, overwegen dit of verhuizen met partytent naar Malden.

1. Klopt het dat aan slechts drie aanvragers een vergunning verleend is voor 'versterkte muziek' op de Via Gladiola en dat een 10-tal vergunningen geweigerd is?

2. Welke criteria heeft het College aangelegd om te constateren dat er sprake is van niet-aanvaardbare geluidsoverlast?

3. Kan het college een overzicht geven van de aard en omvang van de klachten waarop het besluit voor slechts drie vergunningen zou zijn gebaseerd?

4. Welke criteria heeft de gemeente aangelegd drie organisaties (De Vereeniging, Sint Anneke, De 4 Heeren) wèl een vergunning te verlenen en anderen daarvan uit te sluiten?

5. Is het college met ons van mening dat de intocht op de Via Gladiola een volksfeest is, en dat dit mede door de vele initiatieven van bedrijven en bewoners is uitgegroeid tot een hoogtepunt voor de stad Nijmegen?

6. Staan de dwingende regels en beperkingen die nu aan organisaties worden opgelegd door het college nog in verhouding met een evenement dat slechts eenmaal per jaar plaats vindt en waar vele tienduizenden bezoekers en Nijmegenaren plezier aan beleven?

7. Is het college bekend met de gevolgen van het weigeren van reeds jarenlang verstrekte vergunningen?

Motie: Maestro, Muziek!

Roept het college op:
Evenals voorgaande jaren aan aanvragers een vergunning te verstrekken met de toestemming voor versterkte muziek, waarbij zo nodig een maximum aantal decibellen wordt aangegeven en een eindtijdstip (niet eerder dan einde intocht).

Motie unaniem aanvaard

2. Herdenkingstocht operatie Market Garden

- **R. Jetten (D66), mede namens PvdA, VVD, Gewoon Nijmegen, De Nijmeegse Fractie en CDA**

De afgelopen dagen is er in de lokale en regionale en op de sociale media ophef ontstaan over de herdenkingstocht 70 jaar operatie Market Garden. Uit verschillende bronnen hebben wij vernomen dat de gemeente Nijmegen slechts 300 van de 600 voertuigen die deelnemen aan de herdenkingstocht wil toelaten tot Nijmegen. Daarnaast is gemeld dat de gemeente Nijmegen de organisatie van de herdenkingstocht niet tegemoet wil komen in de kosten voor de benodigde verkeersregelaars. Deze berichtgeving heeft ons verbaasd.

1. Klopt de berichtgeving in de Gelderlander dat de gemeente Nijmegen niet alle militaire voertuigen van de herdenkingstocht operatie Market Garden wil toelaten en dat de gemeente Nijmegen niet bereid is om de kosten voor verkeersregelaars voor haar rekening te nemen?

2. Wat zijn de redenen om niet alle voertuigen toe te laten en de verkeersregelaars te betalen?

3. Waarom zijn deze beperkingen niet eerder met de organisatie gedeeld?

4. Heeft u alternatieve locaties ter vervanging of in aanvulling van de Waalkade onderzocht, bijvoorbeeld de Voerweg en Kelfkensbos? Zo ja, waarom zijn deze locaties afgevallen? Zo nee, waarom niet?

5.Is het college met ons van mening dat de herdenkingstocht operatie Market Garden breed leeft onder de Nijmeegse bevolking en dat dit evenement een-op-een aansluit bij de ambities uit het coalitieakkoord om juist via evenementen te werken aan city marketing?

6.Bent u met ons van mening dat Nijmegen zeker niet 'twee bruggen te ver' mag zijn voor deze bevrijdingsherdenking en is het college bereid om alsnog medewerking te verlenen aan de volledige herdenkingstocht en het organiseren van verkeersregelaars?

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

8. **Motie: Kinderpardon**
1e indiener: M. Buck (CDA)

Roept het college op:
• de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie in kennis te stellen van deze motie en de uitslag van de stemming in de raad hierover
• zich actief te blijven inzetten voor kinderen en andere uitgeprocedeerden, ook als de
staatssecretaris hen weigert een verblijfsvergunning te geven.

Voor	32	GroenLinks, SP, D66, De Nijmeegse Fractie, PvdA, CDA, VSP
Tegen	6	VVD, Gewoon Nijmegen

Motie aanvaard

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

9. Benoeming voorzitters burger- en kamerronde (74/2014)

Raadsvoorstel d.d. 28 mei 2014
1. Tot **kamervoorzitter** als bedoeld in artikel 1 sub c van de Verordening burgerronde en raadskamers 2008 te benoemen;
a. A.H.W. Hillen (DNF)
b. J.W.H. van Hooft (SP)
c. N.P. Vergunst (GL)
d. M.J.M. van Nijnatten (PvdA)

2. Tot **voorzitter van de burgerronde** als bedoeld in artikel 5 lid 1, 2 en 3 van de Verordening burgerronde en raadskamers 2008 te benoemen;
a. R.A.P. Klein Hemmink (GN)

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Voorstel aanvaard

Agendapunt Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

10. **Raadsvoorstel Jaarstukken 2013 (jaarrekening en –verslag 2013) (40/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 8 april 2014
1. De Stadsrekening 2013 vast te stellen.
2. Het in de Stadsrekening verantwoorde voordelig saldo van € 717.000 toe te voegen aan de saldireserve.
3. De reserve Medische heroïneverstrekking, welke eind 2013 een saldo van € 0 heeft, op te heffen.
4. De reserve afbouw gesubsidieerde arbeid in te stellen onder gelijktijdig opheffen van de voorziening gesubsidieerde arbeid.
5. De reserve citymarketing in te stellen overeenkomstig doelstelling raadsbesluit bij de najaarsnota 2013.
6. begrotingswijzing waarin de ophoging cq vrijval en de overheveling van kredieten is opgenomen. (BW-01317) vast te stellen.

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014

Voor	36	GroenLinks, SP, D66, De Nijmeegse Fractie, PvdA, CDA, VSP, VVD
Tegen	2	Gewoon Nijmegen

Voorstel aanvaard

Raadsvoorstel aanbevelingen Stadsrekening 2013 van de Auditcommissie (80/2014)

Raadsvoorstel d.d. 11 juni 2014
Het college de opdracht te geven om:

- de raad een goed inzicht te geven in de sturing en control van Bergerden
- de ontwikkelingen inzake het weerstandsvermogen strak te monitoren en de raad tijdig over de afwijkingen te informeren
- op korte termijn het woningbouwprogramma te heroverwegen en de raad daarover snel te informeren
- de raad inzicht te geven in de wijze waarop het risicoprofiel bijstandsdebiteuren in positieve zin bijgesteld kan worden.
- de raad te informeren over de voorgenomen verbeteringen bij het proces van aanbesteding
- de raad te informeren over de uitvoering van het advies van de accountant om een calamiteitenplan automatisering op te stellen en dit plan 1 of 2 x per jaar op zijn werking te laten testen.
- inzicht te geven in de wijze waarop binnen de concernafdeling de financiële functie ingericht is en op welke wijze de onafhankelijke functie van een concerncontroller wordt gegarandeerd

Raadsbesluit 11 juni 2014
Voorstel unaniem aanvaard

Motie: "Open Spending"
1e indiener: R. Jetten (D66)

Verzoekt het college:
1. De lv3-informatie die de gemeente ieder kwartaal aan het CBS levert via de 'open date'- website van de gemeente Nijmegen publiekelijk toegankelijk te maken; voor zover mogelijk ook met terugwerkende kracht.

Motie unaniem aanvaard

Agendapunt Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

11. Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen (70/2014)

Initiatiefvoorstel d.d. 25 februari 2014
1. Maak van Nijmegen een Shelter City zoals beschreven in dit voorstel; en streef daarbij de volgende doelen na:
a) Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;
b) Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;
c) Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;
d) Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met Justitia et Pax, COS Gelderland en het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitvoeringsprogramma inclusief een definitieve begroting op voor de opvang van maximaal vier mensenrechtenverdedigers per jaar in Shelter City Nijmegen en leg dit programma ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Behandeladvies:
De indiener biedt voor de besluitronde van 25 juni 2014 een gewijzigd voorstel aan. Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.

Agendapunt Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

12. Raadsvoorstel Subsidie 2014 aan de OBGZ voor Bibliotheek op School (43/2014)

Raadsvoorstel d.d. 15 april 2014
1. Een subsidie te verlenen aan de Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid voor de jaren
2014-2017 van € 50.000 per jaar voor het realiseren van Bibliotheek op School.
2. Deze subsidie ten laste te brengen van het deelproduct Onderwijsachterstandenbeleid (60595.D.44015).
3. De subsidieverlening na 2015 is onder voorbehoud van vaststellen van de stadsbegroting voor die jaren door de Raad.

Voor	34	GroenLinks, SP, D66, De Nijmeegse Fractie, PvdA, CDA, VSP, Gewoon Nijmegen
Tegen	4	VVD

Raadsbesluit 11 juni 2014
Voorstel aanvaard met inachtneming van een stemverklaring van de VVD

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

13. **Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2014 (63/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 13 mei 2014
1.De Voorjaarsnota 2014 vast te stellen;
2.Begrotingswijziging BW-01339 (Voorjaarsnota 2014) en BW-01332 (Maatwerkinterventie) vast te stellen.

Raadsbesluit 11 juni 2014
Conform besloten

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

14. **Raadsvoorstel Uitgangspuntennotitie actualisatie bestemmingsplannen (35/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 11 maart 2014
De uitgangspuntennotitie voor de actualisatie van de bestemmingsplannen vast te stellen.

Raadsbesluit 11 juni 2014
Conform besloten

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

15. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie (56/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 6 mei 2014
1. De zienswijzennota facetbestemmingsplan Archeologie vast te stellen.
2. Het facetbestemmingsplan Archeologie gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.FBPArcheologie-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de ondergrond gebruik is gemaakt van de Grootschalige Basiskaart van 2013-12-16.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

16. **Raadsvoorstel Bestemmingsplan Brugkwartier (Nijmegen Waalfront-2) (44/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 22 april 2014
1. vast te stellen de zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier);
2. het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier) gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP8002-VG01.gml met bijbehorende bestanden;
3. geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening (Wro);
4. hoofdstuk vijf van het document Brugkwartier Waalfront stedenbouwkundig programma van eisen en beeldkwaliteitplan, vast te stellen en kennis te nemen van de eerste vier hoofdstukken van dit document;

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

17. **Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 (65/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 13 mei 2014
1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld;
2. gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld met aanpassing van de plankaart zodat het middengedeelte van het bouwvlak van het perceel St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 kan worden bebouwd (in 1 bouwlaag).

Het Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296, wordt doorgeschoven naar de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014. Er volgt een gewijzigde plankaart.

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

18. **Raadsvoorstel Subsidie TPN West Energieneutraal (64/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 13 mei 2014
1. Begrotingswijziging BW-01341 vast te stellen.

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

19. **Raadsvoorstel Benoemingen in gemeenschappelijke regelingen (67/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 15 mei 2014
Te besluiten conform de in dit voorstel weergegeven benoemingsvoorstellen.

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

20. Tijdelijke ontheffing verhuisplicht wethouders Frings en Tiemens (69/2014)

Raadsvoorstel d.d. 15 mei 2014
De wethouders Frings en Tiemens voor de periode van één jaar ontheffing van verhuisplicht te verlenen.

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014
21.	**Ingekomen stukken**
A	**Brieven te afdoening door het college van B&W (tenzij ander vermeld**
	Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014 **Conform besloten**
A1	d.d. 22 april 2014 van dhr. Essers inzake klacht ex artikel 9:1 Awb
	Ter afdoening door de voorzitter van de raad
A2	d.d. 7 mei 2014 van ONP/PSP`92 inzake Bezwaarschrift tegen raadsbesluit 38/2014
	Ter afdoening door de Commissie Bezwaarschriften
A3	d.d. 8 mei 2014 van mevr. Decker inzake Afwijzing ROC Nijmegen/REA college Nijmegen
A4	d.d. 12 mei 2014 van dhr. Aalders inzake Fatsoenlijk en eerlijk opereren
A5	d.d. 23 mei 2014 van dhr. Leenhouwers inzake Parkeren
B	**Brieven ter kennisgeving aan te nemen**
	Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014 **Conform besloten**
B1	d.d. 5 mei 2014 van nieuw Leefbaar Nijmegen inzake Burgerparticipatie en radicale democratisering
B2	d.d. 7 mei 2014 van Kronenburger Forum inzake Voortzetting Kronenburger Forum
B3	d.d. 7 mei 2014 van Wijkraad Hazenkamp en Stichting Bewonersbelangen Emancipatiebuurt en omgeving inzake Trajectdeel 2g van de Snelfietsroute Beuningen-Nijmegen
B4	d.d. 12 mei 2014 van dhr. Gransbergen en mevr. Kremers inzake bezwaarschrift tegen verlening omgevingsvergunning Z13.035823
B5	d.d. 14 mei 2014 van Waalhalla Centrum inzake onveiligheid terrein Honigcomplex/Waalhalla
B6	d.d. 14 mei 2014 van Platform Behoud Ateliers Pijkestraat 27 inzake het behoud van de ateliers aan de Pijkestraat 27
	Deze brief wordt besproken op een volgende Politieke Avond.

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014
B7	d.d.14 mei 2014 van ONP inzake Maak met de stad een agenda voor Nijmegen
B8	d.d. 15 mei 2014 van Wijkraad Hazenkamp inzake Verkeer-en parkeeroverlast bij scholen speciaal onderwijs in de Hazenkamp
B9	d.d. 15 mei 2014 van NOV inzake Gemeente bepalen of lidmaatschap van vrijwilligersorganisaties betaalbaar blijft
B10	d.d. 20 mei 2014 van NOC*NSF inzake Sport en de Wet Markt en Overheid *Deze brief wordt besproken op de Politieke Avond van 25 juni 2014*
C	**Brieven nog in behandeling** *Geen brieven*
D	**Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)** Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014 **Conform besloten**
D1	d.d. 15 mei 2014 inzake Benoemingen verbonden partijen
D2	d.d. 15 mei 2014 inzake Portefeuilleverdeling, waarneming burgemeester en onderlinge vervanging wethouders
D3	d.d. 20 mei 2014 inzake Bijstandsontwikkeling 1e kwartaal 2014
D4	d.d. 20 mei 2014 inzake Beantwoording schriftelijke vragen stadsrekening 2013 *Deze brief is betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 11 juni 2014*
D5	d.d. 27 mei 2014 inzake Voortgangsrapportage Stadscontract Gemeente Nijmegen t/m 2013
D6	d.d. 27 mei 2014 inzake Advies auditcommissie stadsrekening 2013 *Deze brief is betrokken bij de bespreking op de Politieke Avond van 11 juni 2014*
D7	d.d. 27 mei 2014 inzake Perspectiefbrief 2015 *Deze brief wordt besproken op een de Politieke Avond van 25 juni 2014*
D8	d.d. 27 mei 2014 inzake Juridisch advies lastenverschuivingen coalitieakkoord

Raadsbesluitenlijst van 11 juni 2014

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

D **Brieven van interne organen en adviescommissies**

Raadsbesluit d.d. 11 juni 2014
Conform besloten

D9 d.d. 10 mei 2014 van de Auditcommissie inzake Advies van de auditcommissie over de Stadsrekening 2013

D10 d.d. 28 mei 2014 van de Rekenkamer inzake Twijfels over Romeins aquaduct

De voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De raadsgriffier,

drs. M.M.V. Mientjes

Besluit - Raadsnotulen van 11 juni 2014

Verslag van de
OPENBARE BESLUITRONDE POLITIEKE AVOND
van de
gemeenteraad van Nijmegen
d.d. 11 juni 2014

***Aanwezig zijn**:*

de leden: mw. A. van den Berg, dhr. B.K. van Berkel, dhr. R.H.J. Boekhorst, mw. R.M.G. Brouwer, dhr. M.T. Buck, mw. C.M.H. Daemen, dhr. J.V.J. van Deurzen, mw. I.M. van Dijk, dhr. P.A. Eigenhuijsen, dhr. R. El Hafi, dhr. T.F.A. van Elferen, dhr. M. Groothuizen, mw. W. Grutters, dhr. A.H.W. Hillen, dhr. J.W.H. van Hooft, dhr. R. Huliselan, dhr. M.J.I. Hulskorte, dhr. J.L.J. Janssen, mw. A. Jaspers, dhr. R.A.A. Jetten, dhr. R.A.P. Klein Hemmink, mw. C.B.M. Lamers, mw. P.J. Molenaar, dhr. M.J.M. van Nijnatten, dhr. C. van Norel, dhr. R.R. Oomen, mw. T. Postema, mw. A.B. Ranshuijsen, dhr. J.F. Reinhoudt, mw. J.M. Rotink, dhr. A. Selman, dhr. M.A.L. Sweep, dhr. S. Vat, dhr. H.S. Veldman, dhr. N.R. Vergunst, mw. G. Visser, mw. E.M. Westerveld en dhr. R.S. Zwart

Voorzitter: dhr. H.M.F. Bruls

Griffier: mw. T. Mientjes

Wethouder: dhr. L.C.M. Frings, dhr. H.B.W. van Hees, mw. R.D. Helmer, dhr. T. Tankir, mw. H. Tiemens en dhr. B.J.H.M. Velthuis

Bericht van verhindering van: mw. G.M.M. Schellekens

Notulist: dhr. J.P.P.A. Wijnen

---

1. Opening en mededelingen

De ***voorzitter***: De vergadering van de raad is geopend (21.30 uur).
Er moeten nog enige mensen komen. Ik weet in ieder geval dat mevrouw Schellekens van de PvdA-fractie afwezig is. Ik weet niet of er nog meer mensen als afwezig moeten worden gemeld. Dat is niet het geval. Dan ga ik ervan uit dat de andere zitplaatsen zo meteen nog worden gevuld.
Als we verder geen mededelingen hebben – ik kijk even naar de griffier –, dan gaan we naar het volgende agendapunt.

2. Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

De ***voorzitter***: Via de vergadermappen van de raadsapplicatie – want zo gaat dat tegenwoordig – zijn de volgende stukken nog verspreid:
- Een gewijzigd raadsvoorstel over de benoeming voorzitters burger- en kamerronde. Dat behoort bij agendapunt 8. Er zijn nog enkele namen van nieuw te benoemen voorzitters toegevoegd. Dat betreft de wijziging.
- Een compleet overzicht van de nagekomen ingekomen stukken.

Verder vindt u, heel belangrijk, op uw tafel als het goed is een raadsvoorstel van de Auditcommissie dat op het laatste moment nog is vervaardigd. Het gaat over het advies van die Auditcommissie aan de raad inzake de Stadsrekening 2013. Dat hoort bij agendapunt 9 en u kunt het dus daarbij betrekken als u dat wilt.

Dhr. ***Boekhorst***: Voorzitter, mag ik daar iets over vragen of een ordevoorstel daarover doen?

De ***voorzitter***: Een ordevoorstel, natuurlijk, meneer Boekhorst.

Dhr. ***Boekhorst***: Wij zijn als fractie erg verrast over dit raadsvoorstel. We hebben natuurlijk de adviesbrief van de Auditcommissie gelezen. Er ligt ook een inhoudelijk advies, de reactie van het college. Ik zou willen voorstellen om dit even van de agenda af te voeren omdat we daar inhoudelijk nog niet goed naar hebben kunnen kijken. Ik begrijp ook dat er op korte termijn een inhoudelijk overleg plaatsvindt tussen het college en de Auditcommissie. Laten we dat maar even afwachten, zou mijn voorstel zijn, ook om de procedure wat dat betreft zuiver en ook helder te houden.

De ***voorzitter***: Ik kijk even naar mevrouw Brouwer als voorzitter van de Auditcommissie. Misschien moet er toch nog een toelichting komen. Als voorzitter van uw raad voel ik wel met u mee, meneer Boekhorst, want ik vond het ook wel heel speciaal.

Mw. ***Brouwer***: Dank u wel, voorzitter. Het verdient inderdaad niet de schoonheidsprijs, maar door de overgang van de oude naar de nieuwe Auditcommissie is het raadsvoorstel per abuis niet meegezonden met de adviesbrief. We hebben op het laatste moment geprobeerd om dat te corrigeren, in overleg met de griffie, om toch een correct voorstel voor u neer te leggen. Het is laat, excuses daarvoor, maar het voorstel is een-op-een gelijk aan de adviesbrief van de Auditcommissie die eerder verschenen is.
Dank u wel.

De ***voorzitter***: Meneer Boekhorst, uw voorstel is eigenlijk om het raadsvoorstel van de agenda af te halen, als ik het goed begrijp. Wilt u daar nog in persisteren of zegt u na de toelichting: als het inhoudelijk overeenkomt, dan kunnen we het wel bespreken? Wilt u toch persisteren? Dan moeten we erover stemmen als u het van de agenda af wilt halen.

Dhr. ***Boekhorst***: Het lijkt me handig dat we vooraf met elkaar weten waarover we straks een besluit nemen. Als het nodig is om daar nog eens inhoudelijk met elkaar over te praten, dan wil ik dat best bij het betreffende agendapunt doen, maar het moet wel duidelijk zijn waar we uiteindelijk over stemmen. Overigens steun ik de inhoudelijke reactie van de Auditcommissie natuurlijk van harte, maar vanwege de onduidelijke procedure moeten we het volgens mij niet nu gaan doen.

Dhr. ***Van Nijnatten***: Voorzitter?

De ***voorzitter***: De heer Van Nijnatten.

Dhr. ***Van Nijnatten***: Even ter aanvulling. Het lijkt mij dat het gebruikelijk is om in ieder geval dit advies van de Auditcommissie gevoegd met de Jaarrekening 2013 te behandelen want daar heeft het betrekking op. Deze twee zaken hoeven we niet uit elkaar te halen omdat er op inhoud geen enkel verschil is. Ik zie geen probleem in de behandeling.

De ***voorzitter***: Het curieuze is dat nu inderdaad wordt gevraagd om een aantal nieuwe beslispunten toe te voegen in een aparte voorstel, ook al zijn de zaken inhoudelijk bekend. Maar goed, ik zou willen voorstellen om het nu toch bij de behandeling te betrekken. Uit de stemming zal wel blijken hoe de opinies liggen of dat nodig is en wellicht kan er op dat moment ook na de toelichting van de portefeuillehouder nog een conclusie worden getrokken na de beraadslaging. Daar vertrouw ik op. We voegen dat voorstel dan bij agendapunt 9.

Er is verzocht om agendering van een aantal brieven en zaken.

- De fracties van D66 en CDA hebben verzocht brief D10 van de Rekenkamer d.d. 28 mei 2014 inzake Twijfels over Romeins aquaduct te agenderen in een kamerronde van een volgende Politieke Avond.
- De fractie van de D66 heeft verzocht brief B10 van NOC*NSF d.d. 20 mei 2014 inzake Sport en de Wet Markt en Overheid te agenderen in een kamerronde van een volgende Politieke Avond.
- De fractie van Gewoon Nijmegen heeft verzocht om brief D7 te agenderen.

Wat de orde van de vergadering betreft:
- Het voorstel is om agendapunt 17, Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296, door te schuiven naar de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014. Dan volgt er een nieuwe plankaart, heb ik begrepen.
- De fracties van het CDA en D66 hebben verzocht een extra agendapunt toe te voegen aan de agenda. De fracties willen spreken over het Kinderpardon.

Dit laatste punt is niet helemaal correct, want dan zou ik nee zeggen. Zij willen echter een motie indienen en dat kan weer wel.
Dit is wel aanleiding voor mij om nog eens naar ons reglement van orde te kijken, want heel strikt genomen kan het namelijk niet. We hebben het nu wel al een paar keer meegemaakt en we wijken daarbij ook wel een beetje af van andere gemeenteraden. Formeel kun je geen actuele moties of moties buiten de orde hier indienen, tenzij u vragen stelt. We moeten daarin dus iets aanpassen.
Maar goed, dat is het ordevoorstel en ik kijk even of u daarmee kunt instemmen met de voorstellen die ik zojuist noemde.
De heer Klein Hemmink.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Nog een aanvulling. Wij hadden namelijk ook het verzoek gedaan om de brief D6 op de agenda te zetten. Die mis ik nog even. Dat verzoek is gedaan op 10 juni, gisteren.

De ***voorzitter***: Dus niet alleen D7, want die had ik al genoemd, maar ook brief D6. Goed.
Kunt u allen akkoord gaan met deze voorstellen, ook met het voorstel om de motie te agenderen, het punt over het Kinderpardon? Ja? Fantastisch. Dan wordt dit als agendapunt 7.a toegevoegd aan agendapunt 7. Dus na de vragen kan onder 7.a de motie Kinderpardon in behandeling komen.

De volgende punten zijn niet in de raadskamer behandeld en voorgesteld wordt om deze als hamerstuk te behandelen: 3, 4, en 18 tot en met 21.
Stemt u daarmee in? Dat is het geval.

5. Besluitvorming behandeladviezen van de raadskamers

De ***voorzitter***:
Uit de Politieke Avond van 21 mei:
10. Vaststellen Jaarstukken 2013: dat is een debatstuk vanavond.
Vanavond zijn op de Politieke Avond de volgende voorstellen besproken:
11. Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen: dat wordt een debatstuk op 25 juni 2014.
12. Raadsvoorstel Subsidie 2014 aan de OBGZ : dit wordt een stemstuk vanavond.
13. Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2014: dit wordt een hamerstuk vanavond.
14. Raadsvoorstel Uitgangspuntennotitie actualisatie bestemmingsplannen: dit wordt een hamerstuk vanavond.
15. Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie: dit wordt een debatstuk op 25 juni 2014.
16. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Brugkwartier: dit wordt een debatstuk op 25 juni 2014.

Ik neem aan dat u allemaal kunt instemmen met deze voorstellen vanuit de kamers. Dat is het geval.

6. Vaststellen van de voorstellen waarover geen spreektijd gevraagd is

De ***voorzitter***: Over de punten 3, 4, 13, 14 en 18 tot en met 21 is geen spreektijd gevraagd en daarmee is ingestemd met de voorstellen.

7. Vragen van raadsleden aan het college

De ***voorzitter***: Er zijn twee vragen aangekondigd. Omdat ze beide door mij beantwoord worden, zou ik mevrouw Lamers willen vragen om de voorzittershamer over te nemen en dan schuif ik even een plaatsje op.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Voor u als raad maar ook voor mijzelf als kersverse voorzitter ga ik heel even de procedure vastleggen. Dat betekent dat de vraag dadelijk gesteld kan worden. Ik snap dat ik eerst het woord geef aan de heer Veldman voor zijn vraag aan het college. Daarna kan de portefeuillehouder antwoord geven. Vervolgens kan dan de raad nog een extra vraag stellen. Het is niet de bedoeling dat er echt een debat in de raad onderling gaat plaatsvinden.

Bij dezen geef ik het woord aan de heer Veldman, want hij heeft gemeld namens de VVD en mede namens D66, het CDA en Gewoon Nijmegen vragen te willen stellen over het verbod muziek Via Gladiola. De heer Veldman.

Dhr. ***Veldman***: Dank u wel, voorzitter. Afgelopen weekend werd ons bekend dat er dit jaar slechts drie vergunningen verleend zijn voor het produceren van 'versterkte muziek' op de Via Gladiola, de Annastraat tijdens de intocht van de Vierdaagse. Dat betekent, naar wij begrepen hebben, dat er zeker een tiental organisaties een vergunning voor het afspelen van 'versterkte muziek' geweigerd is. Dat bevreemdt ons omdat wij de signalen niet kennen dat er sprake zou zijn van een overdadige geluidsoverlast. Daarom hebben we een aantal vragen omdat ons ook ter ore is gekomen dat inmiddels een aantal organisaties nu overweegt om überhaupt helemaal te stoppen dan wel te verhuizen naar Malden, net over de gemeentegrens.
De VVD-fractie heeft daarom een aantal vragen, mede namens D66, het CDA en Gewoon Nijmegen. Het zijn er in totaal zeven en ik zal ze u melden.

1. Klopt het dat aan slechts drie aanvragers een vergunning is verleend voor 'versterkte muziek' op de Via Gladiola en dat een tiental vergunningen geweigerd is?
2. Welke criteria heeft het college aangelegd om te constateren dat er sprake is van niet-aanvaardbare geluidsoverlast?
3. Kan het college een overzicht geven van de aard en omvang van de klachten waarop het besluit voor slechts drie vergunningen zou zijn gebaseerd?
4. Welke criteria heeft de gemeente aangelegd om drie organisaties, te weten De Vereeniging, Sint Anneke en De 4 Heeren, wel een vergunning te verlenen en anderen daarvan uit te sluiten?
5. Is het college met ons van mening dat de intocht op de Via Gladiola een volksfeest is en dat dit mede door de vele initiatieven van bedrijven en bewoners is uitgegroeid tot een hoogtepunt voor de stad Nijmegen?
6. Staan de dwingende regels en beperkingen die nu aan de organisaties worden opgelegd door het college nog in verhouding met een evenement dat slechts eenmaal per jaar plaatsvindt en waaraan vele tienduizenden bezoekers en Nijmegenaren plezier beleven?
7. Is het college bekend met de gevolgen van het weigeren van al jarenlang verstrekte vergunningen?

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Dank u wel, meneer Veldman. Ik geef dan het woord aan de portefeuillehouder.

Burgemeester ***Bruls***: Dank u wel. Het klopt dat er drie aanvragen zijn. Het zijn niet geheel toevallig drie horecaondernemers. Er is nog een vierde horecaondernemer, Valdin, maar die organiseert een

dergelijk luid versterkt evenement niet en wenst dat ook niet, anders had hij dat wellicht ook kunnen ontvangen, maar hij heeft wel nog de mogelijkheid om dat te doen en anderen inderdaad niet.
De criteria zijn eigenlijk heel eenvoudig. Als wij naar de Vierdaagsefeesten kijken, dan hebben we ten eerste de afspraak dat het zich concentreert in de binnenstad. Op de Via Gladiola is op vrijdag natuurlijk de feestelijke binnenkomst. U hebt volkomen gelijk dat het een fantastisch volksfeest is en dat moet ook zo blijven en dat zal ook zo blijven. Het zal u aanspreken als ik zeg dat de vrijheid van de een niet de onvrijheid van de ander mag worden.
We hebben de afgelopen jaren, onder andere ook via de organisatoren van de intocht – dat zijn niet wij maar zoals u weet is dat de Stichting Internationale Vierdaagse Afstandmarsen – een toenemend aantal klachten en signalen doorgekregen, dat uiteraard niet gekwantificeerd is, dat lopers en ook korpsen die speciaal juist voor de vrijdag worden uitgenodigd om de tocht met muziek luister bij te zetten, in toenemende mate last ondervinden van de enorme geluidsoverlast – zo wordt het gevoeld – die van de zijkant komt. Sommigen zeggen zelfs dat ze bijna letterlijk van het parcours worden geblazen. Dat is trouwens niet alleen een kwaal die de Via Gladiola treft, maar die treft eigenlijk het hele parcours vier dagen lang inmiddels. Het komt echt uit alle hoeken en gaten. Dat is voor de Vierdaagseorganisatie reden geweest om het afgelopen najaar bij de evaluatie van de vorige editie te zeggen: hier moeten we een keer wat mee doen. Wij kregen die signalen ook wel eens door en we hebben dus gezegd dat we dat willen oppakken, maar dat we het niet te radicaal gaan oppakken.
Wat we gaan doen, is het volgende. Het is prima als horecaondernemers een evenement organiseren op hun eigen terras. Dat is ook overzichtelijk. Als u langs de route een bedrijf hebt dat bijvoorbeeld gespecialiseerd is in rechtshulpverlening en u nodigt daar wat gasten uit, dan mag dat allemaal en dat mag ook in de toekomst. Maar met alle respect, als daar een podium met een professionele dj wordt neergezet die de complete straat en de buren laat meegenieten, dan wordt dat in toenemende mate vervelend en dat beantwoordt niet aan de kern van wat we daar willen hebben. Dat was vijftien jaar geleden ook niet zo en toen was het ook een groot volksfeest. Als mensen dus privé wat geluid maken en een biertje drinken, dan is dat helemaal geen probleem. Maar daar echt professioneel muziek verzorgen dat willen we niet meer, met uitzondering dus van de horecainrichtingen die dat wel mogen. Het is een volksfeest en dat zal het ook blijven. Ik heb geen enkele reden om aan te nemen dat hierdoor een massale uitstroom zal komen. Als u dat bedrijf in juridische hulpverlening hebt, dan kunt u dat niet op vrijdag openen in Malden want dat zit er gewoon niet in. U zult daar ook een vergunning moeten vragen. Overigens is de gemeente Heumen sinds vorig jaar al bezig om hiermee wat kritischer en strenger om te gaan, ook in het kader van paracommercie en sponsoring waar de officiële sponsoren over klagen. Ik heb dus ook geen indicatie dat dit nu heel dramatische gevolgen zal hebben, dit ter afsluiting op uw zevende vraag.
Ik wil afsluiten met u te zeggen dat we heel erg openstaan voor maatwerk. Het ziekenhuis bijvoorbeeld faciliteert elk jaar dat daar patiënten aan de kant kunnen zitten. Dat blijven wij mogelijk houden, ervan uitgaande dat ze daar ook geen dj tegenaan gooien waardoor iedereen bij wijze van spreken op onaanvaardbare wijze staat te schudden van het geluid. Dat is dan ook geen probleem. Daar staat we dus ook voor open. Er zijn ook andere verhalen, bijvoorbeeld wat ik vanochtend weer las over een scoutinggroep. We kunnen daar allemaal naar kijken, maar het principe moet ook helder zijn want anders kunnen we het ook niet handhaven. De suggestie werd gedaan om dan te gaan bekijken of ze niet te veel muziek maken. Ik geef u het te doen, want er staan zoveel tienduizenden mensen op die dag langs de kant dat dit voor ons op dat moment niet echt meer te handhaven is. Met andere woorden moet je van tevoren duidelijke spelregels maken – dat treft ook helemaal niet veel speciale aanvragers – zodat het gezellig en leuk blijft voor iedereen langs en op de route.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: De heer Veldman heeft een aanvullende vraag.

Dhr. ***Veldman***: Ja, voorzitter, aanvullend omdat ik het gevoel heb dat we elkaar niet echt gaan vinden in de mening over of het nu wel of niet geoorloofd zou moeten zijn om 'versterkte muziek' te kunnen produceren op de Via Gladiola. Het verbaast mij en daarom zou ik toch nog een keer de vraag willen stellen. Ik hoor de burgemeester zeggen dat uiteraard verder niet gekwantificeerde aantallen beschikbaar zouden zijn. Dat verbaast mij. Volgens mij neem je als bestuur in een stad besluiten op basis van concrete signalen die je ook tastbaar kunt maken en waarbij je ook inzichtelijk kunt maken of het nu heel veel signalen zijn of dat het enkele signalen zijn ten opzichte van een heel grote massa die zich niet uitspreekt en die zich misschien wel vermaakt met de muziek die wordt gedraaid.

U stelt dat er ook elders op de route problemen zijn. Dan zou mijn vraag zijn: zijn er nu andere gemeenten die vergelijkbare besluiten nemen zoals u nu voornemens bent of eigenlijk al uitgevoerd hebt?
Tot slot. U geeft aan: als we het op een andere manier zouden doen, dan is dat niet te handhaven. Dat verbaast mij want u geeft nu ook vergunningen uit. Volgens mij is het toch goed gebruik dat op het moment dat wij vergunningen uitgeven, waar mensen ook voor moeten betalen, je daar dan ook iets van handhaving op hebt. Het zou anders wel heel raar zijn dat een x-aantal organisaties een vergunning aanvraagt, daar enkele honderden euro's voor betaalt en dat anderen gewoon aan de gang kunnen gaan omdat u het toch niet controleert. Volgens mij hebt u sowieso een handhavende taak, dus dat vind ik niet het sterkste argument.
Ik wil graag even afwachten of er nog andere vragen zijn uit deze raad, maar ik overweeg om aan het eind van deze tweede ronde een motie in te dienen om u toch op te roepen om in ieder geval dit jaar die toestemming wel te geven, zodat we er zorgvuldig over kunnen spreken. Al was het maar om het volgende en dat is direct ook een vraag.
Vindt u het behoorlijk bestuur dat je vóór 1 april organisaties oproept om een vergunning aan te vragen en dat organisaties pas afgelopen week te horen hebben gekregen welke vergunning ze krijgen namelijk een vergunning zonder toestemming voor het afspelen van 'versterkte muziek'? Er zijn organisaties en bedrijven die nu al afspraken gemaakt hebben, die al een podium besteld hebben, die al een dj geboekt hebben, die misschien ook al live muziek besteld hebben en die dus allerlei kosten gemaakt hebben. Nu, zes weken voor dato, zegt u: helaas, pindakaas, het feest gaat niet door

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Dank u wel, meneer Veldman. Ik kijk nu eerst naar de rest van de raad. Ik zie als eerste de heer Reinhoudt van de fractie van GroenLinks.

Dhr. ***Reinhoudt***: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het eens met wat de heer Veldman verwoordt. Het is een behoorlijk grote stap om ineens van heel veel vergunningen naar nog maar drie vergunningen voor 'versterkte muziek' te gaan. Het is inderdaad een radicale koerswijziging wat de portefeuillehouder aangeeft. Wij vragen ons af of er echt geen andere tussenoplossingen mogelijk zouden zijn zoals een afspraak met dj's dat ze het geluid even iets zachter zetten op het moment dat er een muziekkorps langskomt of dat mensen worden aangesproken op het moment dat de overlast te groot wordt.
Verder zegt u dat de binnenstad de plaats is waar de zomerfeesten gevierd worden. Ik denk dat dit nu juist op de vrijdag niet het geval is, want dan is toch de Via Gladiola wat mij betreft het middelpunt van de wereld en daar mag best een beetje herrie gemaakt worden.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik zag de heer Jetten.

Dhr. ***Jetten***: Voorzitter, aansluitend op wat de heer Reinhoudt ook al zei. Ik heb een fractiegenoot die elk jaar meeloopt met die Vierdaagse en hij baalt ervan dat hij niet meer boven die muziek kan uitkomen met zijn prachtige zang. Wij zijn daar dan wel weer blij mee dat dit niet lukt. Het verbaast mij wel dat die klachten niet gekwantificeerd zijn, zeker als je zo ver gaat in de koerswijziging. Waar ik me vooral zorgen over maak, is dat de burgemeester nu de deur op een kier zet voor maatwerk dat natuurlijk heel erg mooi is, maar ik ben juist bang dat met al dat maatwerk het handhaven weer moeilijker wordt. Ik zou het fijn vinden als de burgemeester daar nog even wat nader bij stil zou willen staan. Verder sluit ik me dus aan bij de woorden van de heer Veldman en de heer Reinhoudt.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: De heer Van Nijnatten.

Dhr. ***Van Nijnatten***: Dank u wel, voorzitter. Van onze kant ook nog een aanvullende vraag. Wij vroegen ons namelijk af of er dit jaar in een keer sprake was van een enorme hausse aan aanvragen in verhouding tot andere jaren of dat er simpelweg meer geweigerd is dan andere jaren. De burgemeester spreekt over een bescheiden koerswijziging, maar het komt op mij nog steeds over als een radicale beslissing die voor velen toch uit de lucht komt vallen. Het is dan niet een bescheiden bijstelling. We willen toch niet naar een stille intocht, maar vooral een muzikale en vrolijke intocht?

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Meneer van Nijnatten, wat was de vraag?

Dhr. ***Van Nijnatten***: De vraag was of er een hausse was dit jaar aan aanvragen dan wel dat er radicaal werd geweigerd.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Heel mooi. De heer Van Hooft.

Dhr. ***Van Hooft***: Dank u wel. Ik was ook verbaasd dit in de krant te lezen. Ik zit zelf al een jaar of vijftien naast het Essostation, voorheen het Texacostation, een van de beroemde plaatsen waar veel herrie wordt gemaakt. Het is daar altijd heel erg gezellig. De laatste jaren is het wel zo dat er schuin daartegenover iemand zit en aan de andere kant er iemand schuin tegenover zit. Dan denk ik dat het misschien verstandig zou zijn om wat te regelen met betrekking tot de afstand tussen die twee geluidsbakken omdat ze ook tegen elkaar op gaan draaien en dat gaat dan ten koste van de gezelligheid. Het is misschien ook verstandig om een maximum aantal decibellen vast te stellen. Dat is echter iets totaal anders dan meteen maar alles van tafel te vegen. Ik zou u echt voor dit jaar willen adviseren om het nu even te laten zoals het is en voor een volgende keer op een verstandige manier te bekijken hoe wij ten eerste op een leuke manier geluid kunnen krijgen op de Sint Annastraat, de Via Gladiola, en ten tweede hoe we het zo kunnen inrichten dat ze niet tegen elkaar in lopen te blazen – wat uiteindelijk ook ten koste van de gezelligheid gaat – en de decibellen een beetje te beperken. Dan hebben we het volgens mij voor iedereen heel mooi voor elkaar. Deze maatregel maakt er inderdaad, zoals de heer Van Nijnatten zegt, een beetje stille tocht van en dat kan volgens mij niet de bedoeling zijn.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik zag mevrouw Grutters.

Mw. ***Grutters***: Wij van DNF zijn ook heel erg geschrokken van die eerste berichtgeving. We hadden iets van dat het niet zozeer een stille maar een stiltetocht wordt. Het doet me deugd om te horen dat in ieder geval particulieren wel de mogelijkheid krijgen om muziek ten gehore te brengen. Wij vragen ons af of u niet wilt overwegen om dat toch wat vrijer te laten en in de communicatie richting de toeschouwer de bewustwording meer duidelijk te maken van wat het betekent voor de orkesten. Zoals we 'De 10 geboden der Vierdaagsefeesten' hebben die onlangs gepubliceerd zijn, is het wellicht mogelijk om zo ook 'De 10 geboden voor de intocht' te hebben en dat te publiceren in De Brug en met leaflets. Er zijn misschien nog veel andere mogelijkheden om daar toch nog een goed gevolg aan te geven zonder dat alles meteen wordt stilgelegd.
Dank u.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Mevrouw Grutters, ik mag u vanaf deze plek hartelijk feliciteren met uw maidenspeech.
(Applaus!)

Ik kijk dan nog even naar de rest van de raad. Meneer Veldman, ik vraag of u het prettig vindt als de portefeuillehouder eerst reageert. Of wilt u alvast een voorschot nemen op uw eventuele motie?

Dhr. ***Veldman***: Ik denk dat het verstandig is dat we eerst even naar de portefeuillehouder luisteren of de extra vragen die gesteld zijn nog tot een andere regeling leiden.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Uitstekend. De heer Bruls.

Burgemeester ***Bruls***: Ja, kijk, ik hoor u heel goede vragen stellen, maar ik vind wel dat u wat begint te overdrijven. Als we nog tien minuten doorpraten, dan suggereert u dat niemand daar meer praat of wat zegt. Dat is niet aan de orde. Er zijn tien vergunningsaanvragen die hierdoor geweigerd zouden worden. Er is geen muziekverbod. Er is geen stiltegebod. Laten we het ook een beetje in proportie houden.
De heer Van Hooft slaat wel de spijker op zijn kop. Hij geeft meteen het probleem aan. Het is niet te doen om afspraken te maken over spreiding van zaken. Als u ervoor kiest om bij een tankstation of bij het kantoor dat ik zojuist noemde muziek te spelen en wij staan dat toe, dan kun je dat niet verplaatsen, of er nu vijf bij elkaar liggen of dat er honderden meters tussen liggen. Die klachten zijn er. Dat die niet gekwantificeerd zijn, is niet zo heel vreemd omdat vooral de organisator, de Stichting Interna-

tionale Vierdaagse Afstandmarsen hiermee komt en de organisator heeft daarmee wel een punt. Je merkt dat ook aan tal van reacties sinds die voorstellen bekend zijn geworden. Het zal zonder meer nog een vrolijke en mooie intocht blijven.
Uiteraard wil ik nog eens naar de zaak kijken, als u dat graag wilt, maar er zal echt wel iets moeten gebeuren met een aantal echt grote herrieveroorzakers, zo durf ik het wel te noemen. Volgens mij kunnen we, als we ons even opwinden met de heer Van Hooft, ze allemaal aanwijzen.
Op de dag zelf is het heel lastig om te handhaven. Dat wil ik u wel nog meegeven. Er staan honderdduizenden mensen in de stad, het concentreert zich heel sterk op de route. Als je niet van tevoren de spelregels duidelijk hebt, dan is dat bijna niet te doen. Dat is voor niemand te doen en dat kan ik ook onze ambtenaren die dat met een paar mensen de gehele dag moeten doen, niet aandoen. Die moeten we wat heldere spelregels meegeven.
Er wordt gevraagd om in te zetten op bewustwording. Dat is juist wat we dit jaar doen want we hadden nog veel radicalere maatregelen kunnen voorstellen. We willen juist erop inzetten om mensen ervan bewust te maken dat het een feest voor iedereen is. Je moet jezelf echter wel afvragen of die grote aanvragen met die professionele assets daar de bedoeling is, temeer omdat er genoeg gelegenheden zijn om in en buiten de tocht muziek te beluisteren.
Verder zou ik in herhaling treden om dan nog eens uit te leggen wat de overwegingen zijn geweest, voorzitter, dus dat doe ik maar niet.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik kijk opnieuw naar de heer Veldman.

Dhr. ***Veldman***: Ik wil toch graag de motie indienen, want ik vind de beantwoording van de portefeuillehouder wel heel voorzichtig 'dat hij er nog eens naar wil gaan kijken' waarna hij weer zijn eigen argumenten herhaalt dat hij het toch allemaal wat overdreven vindt om het toe te staan. Ik zou dus bij dezen de motie willen indienen waarbij wij als raad uitspreken dat wij gewoon voortzetten wat wij al vijftien jaar voor een aantal bedrijven in ieder geval gewend zijn.
Motie: **Maestro, Muziek!**
1e indiener: H.S. Veldman (VVD)
Roept het college op:
evenals voorgaande jaren aan aanvragers een vergunning te verstrekken met de toestemming voor versterkte muziek, waarbij zo nodig een maximum aantal decibellen wordt aangegeven en een eindtijdstip (niet eerder dan einde intocht).

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik verzoek de raadsleden om weer plaats te nemen, want ik wil nu tot stemming overgaan.

Dhr. ***Van Hooft***: Voorzitter?

De ***plaatsvervangend voorzitter***: De heer Van Hooft.

Dhr. ***Van Hooft***: Deze motie krijg ik nu voor het eerst onder ogen. Dat is erg handig van de indieners, want dan weet je tenminste zeker dat je zo geen meerderheid kunt krijgen of misschien wel. Ik ben het hier in hoofdlijnen wel mee eens, maar het is net weer op een bepaalde manier opgeschreven. Ik denk dat niet iedereen in alle gevallen ongeclausuleerd een vergunning moet krijgen, met beperking dan van het aantal decibellen.
In die zin zou ik eigenlijk voorstander zijn van handhaving van het bestaande beleid zoals het tot nu toe was. Of kreeg toen iedereen een vergunning? Ik zou dat soort helderheid wel even van het college willen hebben over hoe dat beleid eruitzag. Ik zou dus zeggen: nu handhaving van het beleid en dan kunnen we na de Vierdaagse eens bekijken hoe we het verstandig kunnen oplossen.

Dhr. ***Veldman***: Voorzitter, zoals de heer Van Hooft het nu vraagt, is het ook bedoeld. Vandaar dat er ook bij de oproep aan het college staat: 'evenals voorgaande jaren'. Ik vraag dus niet om een verandering van spelregels ten opzichte van voorgaande jaren. Ik bedoel, het hoeft in die zin niet ruimer te worden. Ik neem aan dat we ook in voorgaande jaren wel een aantal criteria hadden waarop een vergunning getoetst werd en waarop die wel of niet verleend werd. Als je die criteria namelijk niet hebt,

waarom verstrek je dan überhaupt vergunningen en jaag je mensen op kosten? Er zal dus een set criteria zijn en die kunnen we gewoon uitvoeren.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik begrijp dat de heer Veldman de motie in stemming wil brengen.

Dhr. ***Veldman***: Wat mij betreft wel. Ik kijk even naar de fractie van GroenLinks, want zij had zojuist een vraag aan mij.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Meneer Boekhorst, u hebt een vraag aan de heer Veldman?

Dhr. ***Boekhorst***: Ja. Voorzitter, als dat mag?

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Dat mag.

Dhr. ***Boekhorst***: We willen de motie graag steunen, maar we zouden wel graag bij de overwegingen nog toegevoegd willen hebben – dat hoeft niet op papier maar dat wil ik in ieder geval hier gedeeld hebben – dat er ook ingezet wordt op de bewustwording die de portefeuillehouder noemt en op werkafspraken voor die dag. Zoals het er nu staat – dat ben ik met de heer Van Hooft eens –, lijkt het wel alsof we het uitstellen, maar we kunnen best in de tussentijd inzetten op beter gedrag en betere afspraken. Dat willen we dan graag in de overwegingen terugzien.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik zie de heer Veldman instemmend knikken.

Dhr. ***Veldman***: Ik ga daarmee akkoord en volgens mij de mede-indieners ook. Dat is dus prima.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Dan gaan wij inderdaad over tot stemming. Aangezien ik op deze plek zit en graag zelf mee stem, gaan we stemmen met handopsteken.
We gaan nu stemmen over de motie 'Maestro, Muziek!' en ik vraag de raad: wie is voor deze motie?
Ik zie de fractie van de VSP, De Nijmeegse Fractie, de fractie van de Partij van de Arbeid, de fractie van de SP en als ik het goed zie ook de andere fracties. De motie wordt dus unaniem gesteund.
Bij dezen is de motie aangenomen.

We gaan door met de volgende vraag. De fractie van D66, de heer Jetten, heeft mede namens de PvdA, de VVD, Gewoon Nijmegen, De Nijmeegse Fractie en het CDA gemeld een vraag te willen stellen over de herdenkingstocht operatie Market Garden. Ik geef eerst het woord aan de heer Jetten.

Dhr. ***Jetten***: Dank u wel, voorzitter. Wij kennen burgemeester Bruls als een warm pleitbezorger van alles wat te maken heeft met het herdenken van de oorlog en het vieren van de vrijheid. De burgemeester was een tijd terug in Brussel voor het promoten van de Liberation Route. Hij was onlangs in Normandië voor de herdenking van D-Day. Omdat wij hem als zo'n warm pleitbezorger kennen, verbaasden we ons allen ook toen we afgelopen weekend in De Gelderlander lazen over de herdenkingstocht operatie Market Garden. Uit die krant maakten wij op dat slechts driehonderd van de zeshonderd voertuigen van die tocht Nijmegen mogen aandoen en dat Nijmegen daarnaast de organisatie ook niet tegemoet zou willen komen in de kosten voor de benodigde verkeersregelaars. Die berichtgeving heeft ons verbaasd en daarom stel ik u namens de fracties van D66, de PvdA, de VVD, het CDA, De Nijmeegse Fractie en Gewoon Nijmegen de volgende vragen.

1. Klopt de berichtgeving in De Gelderlander dat de gemeente Nijmegen niet alle militaire voertuigen van de herdenkingstocht operatie Market Garden wil toelaten en dat de gemeente Nijmegen niet bereid is om de kosten van verkeersregelaars voor haar rekening te nemen?
2. Wat zijn de redenen om niet alle voertuigen toe te laten en de verkeersregelaars niet te betalen?
3. Waarom zijn deze beperkingen niet eerder met de organisatie gedeeld en hoe verloopt tot nu toe het overleg met die organisatie?
4. Hebt u alternatieve locaties ter vervanging of in aanvulling van de Waalkade onderzocht, bijvoorbeeld de Voerweg en Kelfkensbos? Zo ja, waarom zijn deze locaties afgevallen? Zo nee, waarom niet?

5. Is het college met ons van mening dat de herdenkingstocht operatie Market Garden breed leeft onder de Nijmeegse bevolking en dat het evenement goed aansluit op de ambities uit het coalitieakkoord om juist via evenementen te werken aan citymarketing?
6. Bent u met ons van mening dat Nijmegen zeker niet, zoals in de krant stond, 'twee bruggen te ver' mag zijn voor deze bevrijdingsherdenking en is het college bereid om alsnog medewerking te verlenen aan de herdenkingstocht?

Dank u wel.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Wederom is het woord aan de portefeuillehouder.

Burgemeester ***Bruls***: Dank u wel. Ik ben blij dat de heer Jetten zijn vragen begint met enkele inleidende zinnen. Dat klonk al beter dan wat ik in het persbericht van zijn hand las. Ik was zelf zeer onaangenaam getroffen over de berichtgeving zaterdagochtend. Ik vind die onjuist, onvolledig en volstrekt onrecht doen aan de inspanning van deze gemeente. Ik hoef het dan niet over mijn persoonlijke rol te hebben, maar dan heb ik het over iedereen die actief is binnen de gemeente en daarbuiten. Ik denk dat het zich enigszins wreekt dat wij al sinds anderhalf jaar– want zo gaat het bij dit soort grote herdenkingen – bezig zijn met een groot pallet aan initiatieven om in september te komen tot een waardige herdenking van Market Garden. Dat proberen we voor het eerst ook nog af te stemmen met regiogemeenten. Dit initiatief, om op uw eerste vraag terug te komen, zou daar op zich prima in passen.
Het eerste moment dat we hiervan hoorden, was ergens in april vorig jaar toen we er officieel van op de hoogte zijn gesteld dat men een tocht wilde houden van de Brabantse Kempen tot in Nijmegen. Dat plan was verder nog niet uitgewerkt, maar dat is logisch. Je kondigt een plan aan en dan ga je dat uitwerken en opzetten. Hoewel we nog geen begroting hadden gezien – ik heb trouwens tot op de dag van vandaag nog geen begroting gezien van deze organisatie – hebben we in het najaar toch 4000 euro gegeven om de plannen verder mee te helpen uitwerken. Ik heb u echter al eerder in de kamerronde vanavond gezegd dat ook nobele plannen wel goed onderbouwd moeten worden, hoe fantastisch ze ook zijn.
Het plan dat de Stichting OMG2014 bij ons heeft neergelegd, was toen het zich verder ontvouwde gericht op een simpel: wij willen door Nijmegen rijden en naar de Waalkade gaan. Het is helemaal geen probleem of dat nu met zeshonderd of zevenhonderd voertuigen gebeurt, maar de Waalkade heeft haar beperkingen. Dat hebben we enige tijd geleden ook aangegeven toen de plannen concreet werden. Het moet gewoon een mooi festijn zijn. Als het op het publiek gericht moet zijn, dus dat mensen er ook van kunnen genieten, dan moeten ze er omheen kunnen lopen. Dan is driehonderd voertuigen wel ongeveer het maximum. Om u even een beeld te geven: onze hele Kelfkensbosgarage kan zeshonderd normale auto's omvatten. Dit zijn nog wel wat grotere voertuigen. Het is echt een heel grote vloot, zelfs als je op die driehonderd insteekt. Je wilt ook dat mensen ervan genieten. Je kunt auto's zo neerzetten dat er niemand meer bij kan, maar dat wil je gewoon niet. Ik snap heel goed dat daarover teleurstelling bestaat bij de organisatie, maar ik heb eerlijk gezegd ook nog steeds niet de hoop verloren dat we bijvoorbeeld kunnen bekijken – u vraagt daar ook om – of er geen alternatieven zijn. Maar dat moet de organisatie natuurlijk wel zelf willen. De Waalkade kan, net zo goed als het in 1994 niet kon, ook nu niet. Daar is fysiek niet zo heel veel veranderd. Dus dat gaat het niet worden.
Ten tweede de medewerking rondom de kosten en de beperkingen die dat met zich meebrengt. De tocht gaat langs meer dan twintig gemeenten en nog een groter aantal wegbeheerders. Dat is echt een forse tocht. Wij hebben, ik denk terecht, de vraag gesteld: als u op zaterdag de 20e wilt aankomen na een tocht van een aantal dagen, hoe laat komt u dan aan? Dat lijkt me een normale vraag, want je komt door het hart van de stad en wij moeten dan nogal wat regelen. Daar kan geen concreet antwoord op worden gegeven. Dat kan wel uren verschil maken. Dit even voor de beeldvorming. Wij kunnen niet de gehele stad urenlang op slot zetten. Daarvoor moet een verkeersplan komen en niet alleen voor Nijmegen, maar langs die gehele route. Ik heb dus zelf maar het initiatief genomen – want er kwam niets, om u heel eerlijk te zeggen – om vorige week dinsdag bestuurlijke partijen uit het Gelderse en ook een vertegenwoordiger uit het Brabantse bij elkaar te roepen om samen afspraken te maken. Toen hebben we ook afgesproken dat we de 50.000 euro die zo'n verkeersplan kost, gaan verdelen onder al die overheden. Die 2000 euro, 3000 euro voor de gemeente Nijmegen kunnen we er wel bij hebben en dat geldt voor de andere partijen ook. Dat plan moet rond 1 juli klaar zijn en op dat moment moet ook duidelijk zijn welke aanvullende verkeersmaatregelen daaruit voortkomen – of het nu verkeersregelaars zijn of andere maatregelen – en wie daar dan voor moet opdraaien. Ik zeg u heel

eerlijk dat ik niet vind dat die rekening volledig bij de overheid moet komen te liggen, of het nu de gemeente Nijmegen of een andere overheid is.
Ik snap dat het teleurstellend is dat het vfonds (Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg) een subsidieaanvraag in maart jl. heeft afgewezen – u moet maar aan het vfonds vragen waarom het dit niet doet – maar het is wel wat kort door de bocht dat wij dan in april te horen krijgen: we komen toch terug bij u met het verzoek of u dat allemaal wilt gaan regelen. We vragen elke grootschalige evenementenorganisator, of hij professioneel of minder professioneel is, dat hij in ieder geval met een plan daarover komt en dat hij daarin ook investeert. Ik zie hier wel een wederkerigheid. Ik heb vrijdag overleg met het bestuur van deze stichting en dan wil ik ook bespreken hoe we dat oplossen.
U proeft wel uit mijn woorden dat wij helemaal niet de deur op slot hebben gegooid en ook helemaal niet hebben gezegd dat we niet willen bijdragen. Sterker nog, we hebben daar al heel veel geld, energie en menskracht in gestoken. Ik voel me eerlijk gezegd ook wel gekrenkt, laat ik dat woord maar gebruiken, door de suggestie dat het niet zo is.
Meer wil ik er eigenlijk niet over zeggen omdat ik zelf zo ben opgevoed dat ik niet via de pers communiceer met een partij waarmee ik nog een gesprek ga voeren, welke strategie die partij zelf daarin ook kiest. Ik ben ook nog wel zo hoopvol gestemd dat ik ervan uitga dat we nog mooie alternatieven bereiken.
Een mooie suggestie geef ik alvast. Als je het echt historisch wilt doen, dan moet je niet naar de Waalkade rijden en daar oversteken – want daar is niet overgestoken indertijd – maar dan splits je die tocht en dan gaat een deel via Grave naar Weurt, een deel gaat naar Nijmegen en een deel gaat naar Lent. Dan doe je recht aan de septemberdagen van 1944. Er zijn dus misschien nog heel mooie alternatieven te bedenken en ik hoop dat de organisatie daarin wil meedenken, maar ik kan niet van een hoepel een vierkant maken. Ik kan niet op de Waalkade zeshonderd van deze voertuigen laten komen als het gewoon niet kan. Ik denk ook dat u met mij kunt meevoelen dat dit niet lukt. We kijken graag mee naar alternatieve locaties en dat het breed leeft – dan doel ik niet zozeer op deze tocht zelf – daar ben ik me zeer van bewust. Daarom ga ik hier ook graag in voorop en achteraan, van welke kant u het ook maar wilt hebben. Nogmaals, ik heb nog steeds goede hoop dat we ook deze tocht een mooi onderdeel kunnen laten worden van wat een mooie herdenking wordt.
Volgende week zullen we het complete programma presenteren. Het gaat wat te ver, voorzitter, om dat nu hier allemaal toe te lichten. U zult dan ook zien hoe we in het bijzonder op zondag de 21e echt een groot publieksevenement maken bij De Oversteek, ook ter nagedachtenis van hen die gevallen zijn voor onze vrijheid.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Dank u wel. U maakt ons nieuwsgierig, denk ik. Ik wil de heer Jetten de gelegenheid geven om eventueel een aanvullende vraag te stellen.

Dhr. ***Jetten***: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de burgemeester voor het heldere en uitgebreide antwoord op de vragen die zijn gesteld. Het is goed om te horen dat u in gesprek bent en blijft met de Stichting Operatie Market Garden 2014 en dat er ook volgende week weer een vervolggesprek is. Het is ook mooi dat u zegt dat de deur absoluut niet dichtzit en dat u met de stichting ook kijkt naar alternatieven. Ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat het goed gaat komen.
Ik zou het prettig vinden – en misschien zou u dat willen toezeggen – dat we voor het zomerreces, bijvoorbeeld een of twee weken voor de laatste Politieke Avond, een informatiebrief van u kunnen ontvangen met de laatste stand van zaken rondom deze herdenkingstocht, zodat we dan eventueel als raad daar nog op kunnen inspelen.
Dat was voor mij in ieder geval de vervolgvraag naar aanleiding van de antwoorden.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Dank u wel, meneer Jetten. Ik kijk nog even naar de rest van de raad of er nog een eventuele vervolgvraag is voor de portefeuillehouder. Dat is niet het geval. Ik stel de portefeuillehouder in de gelegenheid om nog een keer te reageren.

Burgemeester ***Bruls***: Dat wil ik graag toezeggen. Als u het goed vindt, dan zetten we dat ook in de brief waarin we het gehele programma toelichten. U kunt dan ook die samenhangen zien en wellicht is dat ook wel eens goed. Vragen hier lenen zich ook niet om alles uit te kunnen leggen waar je ook in de opbouw van zo'n evenement mee zit en hoeveel initiatieven er zijn. Ik ben er zeker van dat u ervan

overtuigd bent dat wij daar echt een programma zullen krijgen dat klinkt als een klok. Ik zeg u dus graag toe om die informatie binnen een paar weken naar de raad te zenden.

De ***plaatsvervangend voorzitter***: Ik denk dat ik dan namens de raad kan zeggen dat we de brief graag tegemoetzien en dan kan ik hierbij dit agendapunt sluiten. We gaan dan naar agendapunt 7.a en ik ga weer naar mijn eigen plek.

De ***voorzitter***: Ik dank u.
Dit waren de vragen voor vanavond. Dat brengt me bij het ingelaste agendapunt.

7.a. Motie Kinderpardon

De ***voorzitter***: Ik neem aan dat de heer Buck de motie toelicht. Ik geef het woord aan de heer Buck en daarna aan alle overige fracties uiteraard.

Dhr. ***Buck***: Dank u, voorzitter. Laat ik beginnen te zeggen – want dan kan ze alvast rondgedeeld worden – dat ik bij dezen een motie wil indienen met als titel Kinderpardon. Ik kan de motie denk ik zeer kort toelichten.
De burgemeester van de gemeente Nijmegen heeft evenals heel veel van zijn ambtsgenoten besloten om een brief aan staatssecretaris Teeven te ondertekenen waarin hij opkomt voor de situatie van kinderen die eigenlijk onder rijkstoezicht hadden moeten staan om onder het Kinderpardon te vallen, maar in plaats daarvan onder gemeentelijk toezicht stonden. Die situatie geldt ook voor een gezin met enkele in Nijmegen opgegroeide kinderen dat inmiddels niet meer in deze stad woont.
Ik vond het een goed signaal, maar ik vond eerlijk gezegd ook dat het een signaal was dat wij als raad, als hoogste orgaan van deze gemeente, zouden moeten afgeven. Daarom ligt er volgens mij een heel simpele motie voor. Het is een motie die niet gaat over geld. Het is een motie die niet gaat over inmenging in Haags beleid anders dan dat we een signaal afgeven dat de mensen die hier in Nijmegen zijn opgegroeid en die onder gemeentelijk toezicht stonden, ook de rest van hun leven hier in dit land moeten kunnen doorbrengen. Dat is de enige vraag die ik aan de raad voorleg en ik ben blij met de steun die in ieder geval tot nu toe al is toegezegd, waarvoor dank.
Motie: **Kinderpardon**
1e indiener: M. Buck (CDA)
Roept het college op:

- de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie in kennis te stellen van deze motie en de uitslag van de stemming in de raad hierover;
- zich actief te blijven inzetten voor kinderen en andere uitgeprocedeerden, ook als de staatssecretaris hen weigert een verblijfsvergunning te geven.

De ***voorzitter***: Ik kijk naar overige fracties die hierover het woord wensen te voeren. U helpt mij natuurlijk als u zegt: we gaan daar snel … Dat mag ik niet zeggen, maar een duidelijke mening, heel snel, helpt voor de orde van de avond. De heer Boekhorst van GroenLinks.

Dhr. ***Boekhorst***: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks steunt de motie en het initiatief van de CDA-fractie meer dan van harte. Staatssecretaris Teeven staat graag bekend als een crimefighter. Wij roepen hem op zich vooral te richten op de drugsbaronnen, de vastgoedhandelaren, de belastingontduikers, de georganiseerde misdaad. Laat hij alstublieft de kinderen die in Nederland horen, met rust laten. Dat signaal willen wij graag ook als raad uitdragen. U doet dat als burgemeester erg goed en we zijn u daar dankbaar voor. Dit kan u ook helpen in die strijd en dat gesprek.

De ***voorzitter***: Strijd met een crimefighter, het wordt wel heel … Goed, andere woordvoerders wellicht nog? Niet? U roept het college op, maar het zal u niet verbazen dat het college niet zo heel veel moeite heeft met het dictum om het onderkoeld te zeggen.
Mag ik hieruit afleiden dat er geen stemming nodig is en dat er unanieme steun hiervoor is? Niet? Dan stemmen we.

De motie is in stemming. Ik hoor van de griffier dat er nog een stem ‘voor’ bij moet komen namens de VSP.

Dhr. ***Hulskorte***: Hij doet het niet.

De ***voorzitter***: Dat hebben we geconstateerd.

Dhr. ***Hulskorte***: Dat zeg ik voor de anderen voor de duidelijkheid.

De ***voorzitter***: Ik gaf dat zojuist al aan, meneer Hulskorte. Dank dat u mij ondersteunt in het voorzitten van deze weledele assemblee. We voegen een stem van de VSP-fractie van de heer Van Deurzen, toe.
De uitslag is dan 32 stemmen voor en 6 stemmen tegen.
Ik denk dat we toch maar weer stemmen met handopsteken gaan invoeren. Zo zie je maar weer.
Dank u wel.

8. Benoeming voorzitters burger- en kamerronde

De ***voorzitter***: Ik had al gezegd dat dit een gewijzigd voorstel is. Ik denk dat er niemand meer het woord wil voeren. Als dat niet het geval is, dan is het voorstel aanvaard. Dat is het geval.
Ik feliciteer de heren, het is even niet anders, met het burger- en kamervoorzitterschap. Alstublieft. Gefeliciteerd.
Het voorstel is aanvaard.

9. Raadsvoorstel Jaarstukken 2013

De ***voorzitter***: Wie kan ik het woord geven? De heer Jetten? Het woord is aan de heer Jetten van D66.

Dhr. ***Jetten***: Voorzitter, ik zal proberen om het kort te houden. Wij hebben in de raadskamers zeer uitgebreid gesproken over deze jaarrekening. Als we terugkijken naar 2013, dan moeten we constateren dat Nijmegen de schatkist verder op orde heeft weten te brengen, dat we de bezuinigingen die gepland waren hebben gehaald en dat we dat hebben gedaan zonder dat we lasten moesten verhogen of lasten moesten verschuiven.
Er lag een ambitieus pakket aan bezuinigingen in 2013 en dat ligt ook op schema. D66 is blij dat we dat hebben kunnen doen zonder de stad kapot te bezuinigen of ons minimabeleid verder af te bouwen. We hebben ook wederom een goedkeurende verklaring van de accountant gekregen. Wat dat betreft de complimenten aan het college en het ambtelijk apparaat dat dit de afgelopen jaren toch telkens weer gelukt is.
Ik heb een punt met betrekking tot de algemene financiën, wat een beetje terugslaat op het debat bij het coalitieakkoord. Ik kreeg toen de toezegging van de heer Van Hooft dat wij als raad betrokken zouden worden bij de vragen over de lastenverschuivingen zoals die in het coalitieakkoord zijn afgesproken. We hebben nu in een brief van het college gelezen dat u toch al de landsadvocaat daarvoor hebt gevraagd. Dat lijkt me prima. Ik mis daarbij echter een vraag, naar aanleiding van het betoog van met name de heer Buck op 14 mei, over of dit wel of geen inkomenspolitiek is. Ik zou aan de wethouder willen vragen of zij dat alsnog zou willen meenemen in de vragen aan de landsadvocaat. Ik doe het even bij dit agendapunt, voorzitter, als u mij toestaat.
2013, als we daar weer op terugkijken, was het jaar van de voorbereidingen op grote transities. Nijmegen heeft zich daar in 2013 samen met de regio goed op voorbereid. D66 is ook erg tevreden met de stappen die zijn gezet. Complimenten dan ook aan het college en het ambtelijk apparaat voor het vele werk, met name op de dossiers Zorg en Welzijn en ook Werk en Inkomen. We zijn blij dat we in 2013 als raad, volgens mij unaniem, het pgb hebben weten te behouden op voorstel van D66. Het behoud van het pgb is wat ons betreft een belangrijk instrument voor maatwerk, keuzevrijheid en zelf-

regie. Het is een belangrijk hoogtepunt in 2013. Komend jaar komt het er echt op aan om van al die voorbereidingen ook daadwerkelijk de taken die we er dan bij krijgen goed bij onze mensen te brengen.

Voorzitter, de afgelopen jaren heeft het college samen met de Auditcommissie flinke stappen gezet om de jaarrekening en andere jaarstukken transparanter en inzichtelijker te maken. Dat helpt, want daarmee is de financiële huishouding voor eenieder ook beter te controleren. D66 zou daar nu graag nog een stapje verder in willen gaan onder de noemer 'open spending'. Dit is een methodiek waarbij gemeenten – inmiddels doen meer dan vijftig gemeenten in Nederland dat – hun financiële gegevens via open data toegankelijk stellen. Daarmee is het heel gemakkelijk om tussen gemeenten vergelijkingen te maken over waaraan een gemeente haar geld uitgeeft. Het zou heel erg mooi zijn als Nijmegen in dat rijtje van meer dan vijftig gemeenten zou kunnen toetreden. Daarom dien ik een motie in.

Motie: **Open Spending**
1e indiener: R. Jetten (D66)
Verzoekt het college:
de Iv3-informatie die de gemeente ieder kwartaal aan het CBS levert via de 'open date'- website van de gemeente Nijmegen publiekelijk toegankelijk te maken; voor zover mogelijk ook met terugwerkende kracht.

Voorzitter, tot slot zou ik kort willen stilstaan bij de portefeuille Onderwijs, naar aanleiding van de raadskamer die we bij de stadsrekening over onderwijs hadden. We hebben daar lang met elkaar gesproken over de nieuwbouw van de school in Brakkenstein, een proces dat in 2013 een aantal climaxen heeft beleefd. In de raadskamer was er twee weken geleden toch een breed draagvlak voor dat de gemeente hierin een meer proactieve rol zou pakken en als een soort mediator zou kunnen optreden tussen, in dit geval, de school aan de ene kant en de ouder- en wijkraad aan de andere kant. De wethouders die daarbij aanwezig waren, gaven aan de mediatorrol wel te zien zitten voor de gemeente en dat zij ook op korte termijn in gesprek zouden gaan met de scholengemeenschap om dat nogmaals te benadrukken. De afgelopen dagen hebben mij en andere raadsleden signalen bereikt dat de scholengemeenschap, ondanks het debat van twee weken geleden in de raadskamers, absoluut niet van plan is om die dialoog met de ouder- en wijkraad aan te gaan en dat het college zelfs voornemens is om binnen nu en twee weken tot besluitvorming over te gaan over de nieuwbouw van de school in Brakkenstein. Dat staat wat mij betreft toch haaks op de discussie die we twee weken geleden in de raadskamer hadden. Ik heb dan ook twee concrete vragen aan de wethouders.

1. Klopt het dat er geen dialoog gaat plaatsvinden tussen de school en de ouder- en wijkraad?
2. Klopt het ook dat er wordt afgezien van het openbaar maken van het onderzoek Heroverweging locatiekeuze, een toezegging die door de vorige wethouder Onderwijs wel is gedaan aan de ouder- en wijkraad?

Ik ben erg benieuwd of het college ons zou kunnen informeren over het proces van de komende weken.
Dank u wel.

De ***voorzitter***: Dit alles naar aanleiding van de jaarrekening. Wie kan ik verder het woord geven? De heer Boekhorst van GroenLinks.

Dhr. ***Boekhorst***: Dank u wel, voorzitter. We stellen vandaag de jaarrekening vast, waarbij de vragen centraal staan hoe we vorig jaar als gemeente hebben gepresteerd. Hebben we het geld aan de juiste zaken uitgegeven en hebben we daarmee ook de juiste resultaten geboekt in de stad? Naar de smaak van GroenLinks stellen we dat soort essentiële vragen iets te vaak hier in het stadhuis. Ambtenaren, wethouders en ook wij als raadsleden zijn heel druk bezig met percentages, euro's, komma's, indicatoren en dat is belangrijk. Minstens zo belangrijk is het dat we een gesprek gaan voeren met de stad over waar de gemeente op moet inzetten en wat het beleid en die investeringen van die gemeente nu moeten opleveren. Wie kunnen nu beter zeggen of het re-integratiebeleid van de gemeente werkt dan mensen die juist dat traject hebben doorlopen? Zijn het niet juist de mensen die te maken hebben met een sociaal wijkteam die ons kunnen vertellen of het sociale wijkteam goed werkt? Juist al die Nijmegenaren die door onze stad fietsen, kunnen vertellen of de openbare ruimte en de fietspaden er fatsoenlijk en goed bij liggen. We maken op sommige onderwerpen beslist een begin met dat soort den-

ken en vaak ook handelen, maar het kan wat GroenLinks betreft veel vaker, beter en met meer betrokkenheid van bewoners, ondernemers en instellingen. Dat is dus ook een oproep aan ons als raad. Wij moeten ons niet laten opsluiten hier in dit stadhuis en de boeken doornemen, maar we moeten vooral het gesprek aangaan met mensen in de stad. Dat is in ieder geval de ambitie die GroenLinks de komende vier jaar op zich gaat nemen en u kunt ons ook afrekenen op een aantal voorstellen dat we ervoor gaan doen hoe we dat als raad beter kunnen doen. Ik kom dan eigenlijk op een heel concreet punt dat de heer Jetten zojuist ook al heeft genoemd, namelijk het proces van hoe we tot een keuze voor een nieuwe basisschool in Brakkenstein komen. Er is een zeer betrokken groep ouders en wijkbewoners. Ik heb begrepen dat die groep zich niet volwaardig in dat proces betrokken voelt. Dat is jammer omdat in antwoord op mondelinge vragen die ik in maart nog stelde, twee toezeggingen zijn gekomen vanuit het college.

1. Ja, de bewoners van de wijk en de ouders krijgen een volwaardige rol in het proces.
2. Alle onderzoeksrapporten en stukken die er zijn, worden openbaar voor iedereen.

De signalen die ik heb, zijn dat die twee toezeggingen nog niet goed worden ingevuld. Dat betreur ik, want de betrokkenheid in die wijk is groot. Normaal voer je niet het woord over zo'n onderwerp bij een jaarrekening, maar de tijd dringt als ik de signalen van de bewoners mag geloven. Daarom permiteer ik het me om toch die vraag aan het college te stellen: kunt u die toezeggingen die in maart zijn gedaan, betrokkenheid van mensen uit de wijk en de ouders en het openbaar maken van de rapporten alsnog uitvoeren? Ik denk dat we daar een goede stap mee zouden zetten om dat gesprek met de stad verder aan te gaan.

Ik ga terug naar de jaarrekening. Vorige week konden we een goede indruk krijgen van de prestaties van de gemeente Nijmegen door de Atlas voor grote gemeenten eens door te zoeken. Meneer Zwart, hartelijk dank nog voor uw werk als onderzoeker daarbij. Nijmegen staat op plaats 7 van meest aantrekkelijke gemeenten. Een stabiele hoge plek en daar kunnen we trots op zijn. We hebben dat vooral te danken aan ons culturele aanbod, de groene ligging en de aanwezigheid van de universiteit en dat zijn volgens mij ook zaken waar we als gemeente in moeten blijven investeren.

Minder goed gaat het als we kijken naar onze sociaaleconomische positie. We staan dan op plaats 30. Dat is voor GroenLinks niet goed genoeg. Wij willen hier de ambitie benoemen dat we de komende jaren in de top 10 willen staan van gemeenten die het op sociaaleconomisch beleid goed doen. Dat zijn lijstjes die ertoe doen. Als je bekijkt hoe die lage notering nu tot stand komt, valt op dat de werkgelegenheid in onze stad de afgelopen jaren fors is gedaald. Laten we erop inzetten om Nijmeegse bedrijven te houden in deze stad. Ik las vanochtend een mooi bericht dat er ook nieuwe bedrijven naar Nijmegen komen die ook gekoppeld zijn aan het onderwerp duurzaamheid en innovatie. Een mooie koppeling van maakindustrie en kenniseconomie.

Veel mensen in onze stad, lezen we in die atlas, zijn voor een inkomen afhankelijk van de gemeente. Dat is niet goed. Er doen nog veel te weinig mensen mee aan de arbeidsmarkt en de feitelijke kans op werk is in andere gemeenten veel groter dan in Nijmegen. We kunnen misschien wel leren van die gemeenten die het op die punten beter doen. Laten we dus eens bekijken hoe ze dat nu doen in Leiden, Haarlem of Amersfoort of iedere andere willekeurige gemeente die hoger dan plek 30 scoort en wat we daarvan kunnen leren.

Wat wij als Nijmegen in ieder geval niet moeten doen, is dat we het geld dat we beschikbaar hebben op de plank laten liggen. Dat is wel gebeurd in het jaar 2013. We hielden op de portefeuille Werk en Inkomen 2 miljoen euro over die dus niet is uitgegeven aan de doelstellingen die we met elkaar hadden. Dat betreurt onze fractie en dat is eigenlijk iets wat we de komende jaren niet meer moeten doen. Iedere cent die we willen investeren in mensen om mensen aan het werk te krijgen, moeten we daarin investeren. Hoe meer Nijmegenaren aan de slag gaan met bijscholing, omscholing, werkervaring, stageplaatsen, hoe liever het ons is.

Voorzitter, als wij naar de jaarrekening kijken, dan zien we een solide jaarrekening waarin de reserves op peil zijn, we voldoende voorzieningen in de planexploitaties hebben, risico's zijn verminderd en we daarmee in control zijn als gemeente. Dat is een knappe prestatie gezien de economische crisis van de afgelopen jaren. Bovendien wordt er nog volop gebouwd. Die investeringslijn zetten we de komende jaren graag door. Wij investeren in mensen en daarom zien we de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Dank u wel.

De ***voorzitter***: Dank u wel. Nog andere woordvoerders? De heer Van Hooft van de SP.

Dhr. ***Van Hooft***: Ik ga geen algemene beschouwingen houden, want het is toch eigenlijk de jaarrekening van het vorige college. Ik zou kunnen vertellen wat ik tegen het vorige college allemaal had willen vertellen, maar …

Dhr. ***Boekhorst***: Meneer Van Hooft, u mag daar best iets moois over zeggen, hoor.

Dhr. ***Van Hooft***: Ik ga er dus niet zo heel veel over zeggen. Ik heb eens gekeken naar de financiële degelijkheid van deze jaarrekening en de resultaten daarvan, maar ik heb ook even gekeken naar de gehele periode. Ik heb gekeken naar wat het eigen vermogen was van de gemeente in 2009. Dat is dus vier jaar geleden ten opzichte van nu. Het eigen vermogen van deze gemeente was toen 223 miljoen euro. Ik heb gekeken naar wat het eigen vermogen in de Jaarrekening 2013 van deze gemeente is en dat is 80 miljoen euro. Dat betekent dus dat de vorige coalitie in vier jaar tijd op het eigen vermogen 143 miljoen euro heeft ingeleverd, ruim 35 miljoen euro per jaar. Als we dat nog vier jaar zouden doen, dan zouden we meer dan 60 miljoen euro in de min staan. We zouden dan gewoon helemaal failliet zijn, hier in Nijmegen. Het beleid van de vorige coalitie …

Dhr. ***Janssen***: Voorzitter, mag ik een vraag stellen?

Dhr. ***Van Hooft***: Ik maak even mijn zin af. …stevent dus rechtstreeks af op een artikel 12-gemeente en dus is het goed dat er een andere coalitie zit.

De ***voorzitter***: De heer Janssen bij interruptie.

Dhr. ***Janssen***: Meneer Van Hooft, hebt u de vorige vier jaar bekeken toen u aan het roer zat? Hebt u dat bekeken?

Dhr. ***Van Hooft***: Dat zal ik u vertellen. Dat waren precies die jaren waarin er extra vermogen is opgebouwd, waarin de gemeente er financieel juist op vooruit is gegaan, waarin de reserves op peil zijn gebracht. De eerlijkheid gebiedt me ook te zeggen, zo ben ik dan ook wel weer, dat het toen financieel-economisch betere tijden waren en dat het de afgelopen vier jaar wat slechtere tijden waren. Dat moet ik er dan bij zeggen.

Dhr. ***Janssen***: Meneer Van Hooft, ik kan me nog zaken herinneren, de namen weet ik nog wel, Krielen, de Novio-bussen, de schaatsbaan. Ik kan me wel iets herinneren, hoor.

Dhr. ***Van Hooft***: U kunt allemaal verhalen houden, maar vier jaar geleden stonden we dus op 223 miljoen euro en dat was meer dan de vier jaar daarvoor aan eigen vermogen.

Dhr. ***Buck***: Voorzitter?

De ***voorzitter***: We hebben geen spreektijden vanavond, maar ik vind inderdaad wel dat de heer Van Hooft een zin heeft gezegd waar ik mee zit, namelijk over algemene beschouwingen en dat is wat typisch. Dat dreigt nu toch wel te gebeuren met het hele debat. Ik zou eigenlijk de heer Van Hooft willen vragen om te construeren wat hij wilde zeggen en vervolgens de andere fracties ook de gelegenheid geven. U mag één korte vraag stellen, meneer Buck, maar dat is het dan ook.

Dhr. ***Buck***: Voorzitter, het is heel merkwaardig wat er gebeurt. De heer Boekhorst pleit ervoor om het geld op de plank te houden, voor een behoedzame begrotingspolitiek. Ik kan me daar helemaal in vinden. De heer Van Hooft verafschuwt juist … sorry, zo raak je in de war.
De heer Boekhorst zegt juist: dat geld moet van de plank, investeren, geen behoedzame begrotingspolitiek. Daar kan ik me niet in vinden. De heer Van Hooft verafschuwt dat beleid nu. Ik wil nu gewoon even weten wat nu de overeenstemming is. De heer Van Hooft begint zijn betoog, maar dan wil ik ook de pointe weten. Wat wil de heer Van Hooft nu doen? Wil hij geld op de plank houden of wil hij het toch gaan uitgeven?

De ***voorzitter***: Dat is de vraag. Meneer Van Hooft, graag uw antwoord en dan gaat u verder.

Dhr. ***Van Hooft***: Meneer Van Hooft wil rendabel investeren. We willen dus investeren in iets wat geld opbrengt. Dat betekent dus dat er woningen gebouwd worden en dat we niet miljoenen euro's tekorten hebben in de grondexploitaties om maar eens iets te noemen, waardoor de stad er ook als geheel beter van wordt, waardoor we hogere ozb-opbrengsten binnenhalen enzovoorts. We willen dus investeren in datgene waar wij met ons allen beter van worden in plaats van met ons allen te duiken voor de crisis met als eindresultaat dat we dus 143 miljoen euro in de min zijn gelopen de afgelopen vier jaar. Als we het dus hebben over financieel drijfzand, meneer Jetten, als we het hebben over financieel wanbeleid, als we het hebben over op naar artikel 12-gemeente, dan heeft uw wethouder van Financiën voorop de afgelopen vier jaar daarop aangestuurd. Ik kan u een ding zeggen: als dit college uw beleid zou voortzetten, dan zouden we dus over vier jaar 60 miljoen euro in de min staan en een artikel 12-gemeente zijn. Als deze gemeente over vier jaar geen artikel 12-gemeente is, dan hebben we het vele malen beter gedaan dan u het de afgelopen vier jaar hebt gedaan.
Dank u wel.

De ***voorzitter***: Wie kan ik verder het woord geven? De heer Van Deurzen van de VSP.

Dhr. ***Van Deurzen***: Dank u wel, voorzitter. Een beetje in aansluiting op wat de vorige spreker heeft gezegd. Het is de laatste stadsrekening van het vorige coalitiebestuur. De verantwoording van het voorgaande boekjaar over beleid dat eerder werd afgesproken. Ook nu weer is het een worsteling met cijfers of zo u wilt een gegoochel met cijfers die voor een financieel deskundige vaak al moeilijk genoeg zijn om ze op een juiste wijze te interpreteren. Om maar meteen met de deur in huis te vallen: 70 miljoen euro verlies op planexploitaties in 2012 en een verlies van reserves van 25 miljoen euro in 2013 is geen kleinigheid. Bijna 100 miljoen euro in twee jaar tijd, nog afgezien van voorgaande jaren. Dan is het toch een knappe prestatie zou je kunnen zeggen, om per saldo nog met een positief resultaat van 717.000 euro af te sluiten. De neiging bestaat dan al snel om complimenten te geven, maar bij mij komt toch eerst de vraag naar voren hoe je deze cijfers interpreteert. Want 100 miljoen euro verlies is omgerekend naar het aantal huishoudens in Nijmegen ongeveer 1500 euro belastinggeld per huishouden. Daar kun je in deze crisistijd heel wat noodzakelijke en daarna vermakelijke dingen mee doen.
Dan kunnen we lezen dat naar de economische crisis wordt gewezen als hoofdoorzaak van de verliezen. Dat vind ik toch wel een beetje kort door de bocht. Ik wil in herinnering brengen dat de fouten die in het verleden zijn gemaakt, zijn gemaakt in de samenwerkingsovereenkomst met de partners van de GEM. Als de oorspronkelijke afspraken waren geëffectueerd, dan zou je kunnen zeggen dat het verlies 50% minder had kunnen zijn. Een nuanceverschil van 50 miljoen euro. Dat heeft dus niets te maken met de economische crisis. Als ik hierbij optel dat er ruim 47 miljoen euro vrij is gekomen uit de bestemmingsreserve van de stadsbrug, dan zouden we nog maar een verschil hebben van 3 miljoen euro in de min. Dat is toch iets anders dan 100 miljoen euro waar we het zojuist over hadden.
U ziet dat een verschil van interpretatie over de oorzaak van verliescijfers tot een heel andere conclusie kan leiden. Slechte afspraken uit het verleden zijn een garantie voor de toekomst waar we nog lang last van zullen hebben zou je kunnen zeggen. Ze dreunen nu nog na en we zijn er ook nog niet van af.
Dat is niet onze enige zorg. Kijken we namelijk naar de huidige stand van de saldireserve van 62 miljoen euro en het risico van 85 miljoen euro dat daar tegenover staat, dan word ik daar ook niet blij van. Je hoeft geen financieel deskundige te zijn om te zien dat we hier een dekkingstekort hebben van ruim 20 miljoen euro dat in 2015 oploopt naar 30 miljoen euro. Als alles goed gaat en de prognoses kloppen, dan zal pas in 2018 de saldireserve de risico's kunnen dekken. Dan moet wel de economische crisis volgend jaar voorbij zijn om een stijgende lijn te krijgen in de reserves. Als je echter de berichten volgt, dan is dit een te optimistische veronderstelling. De werkloosheidscijfers zijn nog steeds ongunstig en de rente is door de Europese Bank sinds kort naar beneden bijgesteld. Dit zijn signalen die erop duiden dat het nog steeds beroerd gaat met de economie en dat een echt herstel nog niet in zicht is. Ook hier dus grote zorgen over optimistische prognoses van onze financiën voor de komende jaren.
Dit brengt me op een ander hoofdpijndossier, namelijk dat van Bergerden. Soms bekruipt me het gevoel dat vorige colleges een goede neus hadden om samen te werken met partners die hun verant-

woordelijkheid niet kunnen of, zo u wilt, niet willen nemen. Twee jaar op rij heeft het bestuur van Bergerden geen fatsoenlijke jaarrekening kunnen presenteren, zelfs niet nadat er bij herhaling uitstel werd gevraagd en werd verleend. Dit heeft uiteindelijk geleid tot ondertoezichtstelling van de Provincie. Dit toezicht mag dan wel dit jaar veranderend zijn van preventief naar repressief, toch blijft het ernstig en zorgelijk omdat het nog niet is opgeheven. Nog steeds lopen de partners, waaronder Nijmegen, hier een verliesrisico van circa 26 miljoen euro. De Auditcommissie stelt hierbij de vraag of Bergerden wel voldoende in control is. Naar mijn mening is dit een terechte vraag. In het antwoord van het college op deze vraag komt het er namelijk op neer dat pas in november dit jaar misschien een besluit genomen zou kunnen worden over het nieuwe toekomstperspectief van Bergerden. Dit antwoord geeft aan dat Bergerden dus 'out of control' is om in die terminologie te blijven. Dit wordt nog eens ondersteund omdat het college zelf aangeeft dat er al doorgerekend is wat het zou gaan kosten om de stekker eruit te trekken. Dit is op zichzelf al een verontrustend signaal, temeer omdat het college in zijn antwoord ook aangeeft dat de prognose in het huidige economische klimaat erg complex is. Ook hier dus grote financiële zorgen voor de toekomst.
Ik wil hierbij via de voorzitter de Auditcommissie bedanken voor het werk dat zij verricht heeft en ook voor haar adviezen.
Voorzitter, gezien de tijd ga ik afsluiten. Ik ga afsluiten met een laatste punt waaraan een luchtje zit, namelijk de activering van het riool om geld te genereren. Hoe bedenk je zoiets? Met ruim 160.000 inwoners was het riool al erg actief. Met die activering erbij loop je het risico dat ook het riool 'out of control' raakt en dan heb je een beerput waarvan de stank nog lang zal blijven hangen.
Voorzitter, tot slot. Alles bij elkaar genomen, zijn er grote problemen waar het nieuwe college de komende jaren mee wordt opgescheept en waar wij nog veel last van zullen hebben. Om die problemen het hoofd te bieden, wens ik u en dit college veel wijsheid en geld toe.
Een laatste opmerking. We zijn het met de heer Boekhorst eens over zijn visie omtrent de school in Brakkenstein.
Dank u wel.

De ***voorzitter***: Dank u wel. Ik feliciteer u met uw maidenspeech vanavond, meneer Van Deurzen.
(Applaus!)

Ik kijk of er nog anderen het woord willen voeren. De heer Veldman van de VVD.

Dhr. ***Veldman***: Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij voorstellen dat u zojuist probeerde om het debatje met de heer Van Hooft enigszins te beperken omdat de berekeningen van de Socialistische Partij op sigarendoosjes nu niet echt uitnodigen tot een fatsoenlijk debat.

Dhr. ***Van Hooft***: Voorzitter?

De ***voorzitter***: Ter interruptie de heer Van Hooft.

Dhr. ***Van Hooft***: De heer Veldman doet altijd dit soort insinuaties. Pakt u gewoon de jaarrekeningen erbij en kijk naar het eigen vermogen van de gemeente, dan kunt u de bedragen zien.

Dhr. ***Veldman***: Voorzitter, veel interessanter was de bijdrage van de heer Boekhorst die ervoor pleit om meer met elkaar de stad in te gaan en als fractie van GroenLinks ook meer met mensen in gesprek te gaan en niet alleen maar in het stadhuis te zitten, niet alleen maar bezig te zijn met papier hier en weer schuiven, niet alleen maar naar cijfertjes te kijken, maar ook aan mensen in de stad te vragen wat zij nu eigenlijk vinden van wat er gebeurt. Dus in plaats van dat we dat allemaal mooi in een jaarrekening opschrijven, aan mensen zelf vragen: wat gebeurt er nu in de stad en wat vindt u daarvan?
Op zichzelf is het opmerkelijk voor een partij die de afgelopen twaalf jaar aan de knoppen heeft gezeten en dus ook alle ruimte heeft gehad om dat op een fatsoenlijke manier te doen. Het prettige voor de heer Boekhorst is dat we dit voor een deel al doen. Hij zegt bijvoorbeeld dat fietsers in de stad het beste kunnen beoordelen of fietspaden er nu wel of niet goed bij liggen. Die vraag stellen we al; leest u de stadsmonitor en dan zult u zien dat men in Nijmegen een 8,2 over heeft als rapportcijfer voor de fietspaden. Vandaar ook dat de VVD-fractie bij de bespreking van het coalitieakkoord gezegd heeft: er

hoeft op dit moment geen extra geld richting fietspaden, want de fietspaden in onze stad zijn op orde. Een 8,2 lijkt mij een mooi cijfer in deze tijd.

Dhr. ***Boekhorst***: Toch even een vraag aan de heer Veldman, voorzitter, als het mag. Meneer Veldman, wat zegt nu het cijfer 8,2 over waar we als gemeente nog knelpunten moeten oplossen, waar onveilige situaties zijn, waar er nog een kwaliteitsslag gemaakt kan worden? Meneer Veldman, cijfers zeggen niet alles. U weet dat heel goed. U zou net als wij de ambitie moeten hebben om nog vaker de stad in te gaan en de verhalen van mensen op te tekenen en daar uw beleid mede op te baseren.

Dhr. ***Veldman***: Dat is een prachtig pleidooi. Ik wil u daarmee complimenteren. Hoe minder we in dit stadhuis zitten, hoe beter het is in sommige gevallen, maar ook in dit stadhuis heb je gewoon je werk te doen. Ik ben blij dat u zelf ook een wethouder Financiën geleverd hebt die, als het goed is, wel op die cijfertjes gaat passen. Heb je het over een cijfer 8,2, dan vind ik dat een voldoende cijfer als je het hebt over de gemiddelde kwaliteit van fietspaden in de stad. Ik ben het inderdaad met u erover eens dat waar een knelpunt is, waar gevaarlijke situaties zijn, we die aanpakken – zoals we in het verleden ook het beleid rondom black spots hadden – en daarin moet je investeren, maar in het algemeen de kwaliteit van fietspaden nog meer upgraden, lijkt mij niet nodig.
Voorzitter, de jaarrekening. Het baart mijn fractie zorgen dat de jaarrekening vertraagd was. Niet zozeer de vertraging zelf, maar de reden van die vertraging. De reden was onder andere het feit dat de stukken rondom Bergerden niet op orde waren bij de accountant, dat die niet tijdig genoeg beschikbaar waren en dat had alles te maken met Bergerden zelf. Dat baart ons zorgen omdat de risico's rondom Bergerden oplopen naar 10 miljoen euro. Daar speelt dus wel wat. Dat geeft ons dan de indruk dat we daar en hier – want ook hier zat er vertraging bij de Waalsprong – onvoldoende in control zijn. Wij sluiten ons daarom van harte aan bij de aanbeveling van de Auditcommissie door u te vragen nog eens aan de raad duidelijk te maken hoe u op een goede en onafhankelijke manier de controllersfunctie invult. De VVD heeft het idee dat de controllersfunctie in onze gemeente niet goed genoeg is ingevuld en wij pleiten ervoor om als stad met bijna 170.000 inwoners met een begroting van 860 miljoen euro een echt onafhankelijke controller in dienst te hebben die ook de vinger aan de pols houdt waar het de gehele financiële handel en wandel betreft.
Voorzitter, ik haal een paar punten uit die jaarrekening. Ook andere zal de ontwikkeling die we het afgelopen jaar gehad hebben in de bijstandspopulatie natuurlijk zorgen baren. Die is fors gegroeid. Dat is deels begrijpelijk gezien de economische situatie waarin we zitten en het is deels niet begrijpelijk. Het is te gemakkelijk om het verlies aan banen in deze stad en de enorme stijging van de bijstandspopulatie een-op-een daaraan te koppelen. Ook als stad zelf hebben wij knoppen waar wij aan kunnen draaien, hebben we dingen die we wel kunnen doen of misschien wel vooral niet moeten doen om ervoor te zorgen dat wij voldoende banen in onze stad hebben. Juist daarom heb ik ook bij de bespreking van het coalitieakkoord gezegd dat ik dat mis. Ik mis bij de coalitiepartners dat die echt het vizier richten op werk, werk, werk en nog eens werk. We hebben dat wel nodig, want het is niet de bedoeling dat mensen langs de kant staan. Dat leidt alleen maar tot heel vervelende situaties.
Een vervelende situatie is, wat ons betreft, ook het saldo van de bijstandsdebiteuren. Daar is inmiddels afgelopen weken veel over gesproken en er zit een aantal rare zaken in. Raar omdat afgelopen jaren, vier jaar op rij, het debiteurensaldo gestegen is. Een van de redenen die wordt aangevoerd als verklaring waarom dat saldo gestegen is, is dat er intensiever gehandhaafd is. Als dat zo is, bevestigt dat ons vermoeden, dat wij al vaker uitgesproken hebben, dat de fraude die wij op dit moment constateren slechts het topje van de ijsberg is waarbij in het debiteurensaldo 50% van dat saldo veroorzaakt wordt door fraude. 18 miljoen euro. Dat is een fors bedrag. Wat ons betreft is dat te hoog en er moet dus ook meer op worden ingezet. Het verbaast mijn fractie dan ook dat er in de beantwoording toch wat luchtig gedaan wordt van: 'Nou ja, de accountant heeft er in zijn eindrapportage ook niets meer over gezegd.' De huidige portefeuillehouder kan het niet weten, maar ik herinner het college er graag aan dat in de interim-controle, in de managementletter van de accountant, er wel degelijk aandacht gevraagd werd voor de ontwikkeling van het debiteurensaldo en er wel degelijk aandacht gevraagd werd voor het strenger aan de poort handhaven en ook achter de poort steviger inzetten op maatregelen. Naar mijn gevoel gaat dit college daar toch iets te luchtig mee om, omdat we weten dat we als gemeente – zeker bij fraudeschulden – daar uiteindelijk geen geld meer van terugzien want van een kale kip kun je niet plukken.

Voorzitter, wat de ambitie betreft die de heer Boekhorst uitspreekt, dat hij in de top 10 wil staan qua sociaaleconomisch beleid, daar ondersteun ik hem van harte in. Ik ben alleen bang dat de voornemens die u als coalitiepartij in uw coalitieakkoord hebt neergelegd onvoldoende zullen bijdragen om die doelstelling te behalen.
Dank u wel.

De ***voorzitter***: Dank u wel. Zijn er nog andere woordvoerders? De heer Buck van het CDA.

Dhr. ***Buck***: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, laat ik beginnen het college en dus ook de huidige wethouder van Financiën te danken voor de oplevering van deze stadsrekening. Ik moest even wennen aan enkele oprispingen van de oude oppositie aan de overkant, want ik vind het eigenlijk geen pas hebben om in dit huis te doen alsof we niet weten dat het bestuur eeuwig is en dat als zodanig deze wethouder Financiën gewoon verantwoordelijk is voor deze stadsrekening. Alles wat ik over wethouders in het verleden wil zeggen, zeg ik tegen hen persoonlijk en dan pak ik de telefoon en dan zal ik ze dat ook zeggen, maar dat past niet hier in dit huis.
De stadsrekening biedt een dubbel beeld. Een beeld waar aan de ene kant gepoogd is om een behoedzaam financieel beleid te voeren in moeilijke tijden maar aan de andere kant ook van een stad die problemen kent, die ook uitdagingen kent in juist die moeilijke tijden. Die problemen bevinden zich onder andere op het gebied van werk en werkgelegenheid. Werkgelegenheid neemt af in de stad. Het aantal bedrijven neemt af in de stad. Het aantal uitgeefbare bedrijventerreinen neemt fors toe terwijl de vraag slinkt naar nul. Dat zijn allemaal uitdagingen die het voor de komende colleges zeer moeilijk zullen maken, maar dat betekent ook dat er werk aan de winkel is en dat betekent ook dat wij als raad aan zet zijn. Daar heb ik ontzettend veel vertrouwen in. De inhoudelijke opmerkingen en vragen die we over de stadsrekening wilden maken, zijn al gemaakt in de kamer. Ik wil daarom direct overstappen op twee zeer nuttige opmerkingen van de heer Jetten. De eerste opmerking betrof uiteraard het herhalen van de vraag van de CDA-fractie van de vorige Politieke Avond, maar de tweede is zijn motie voor 'open spending'. Ik denk dat alles wat we kunnen doen om ons financieel beleid nog inzichtelijker te maken en nog beter begrijpelijk te maken voor de mensen in onze stad, goed is. Daarnaast wil ik ook de Auditcommissie danken, voorzitter. Die heeft zeven kloeke dicta aan ons voorgelegd die volgens mij alle zeven de unanieme instemming van onze raad verdienen omdat ze gaan over belangrijke onderwerpen. Bergerden werd zojuist al aangehaald, het risicoprofiel van onze bijstandsdebiteuren en nog vijf andere dicta. Dat was eigenlijk alles wat ik over de stadsrekening wil zeggen en ik kijk uit naar de volgende algemene beschouwingen.

De ***voorzitter***: Ik heb inmiddels ook ontdekt, meneer Buck, dat naast de kloeke dicta u een kloeke handtekening hebt, want als ik het goed heb dan is de motie 'open spending' niet door GroenLinks en het CDA beide ondertekend, maar strekt uw handtekening zich uit over twee complete vakjes.
Er was eerder sprake van een conceptmotie en daarbij viel mij hetzelfde op. Ik verzoek u vriendelijk om deze fantastische Chinese tekens – ik kan u nadoen – iets te beperken want ik was er bijna ingetrapt. Het klopt toch dat de heer Boekhorst niet mede heeft ondertekend?

Dhr. ***Buck***: Ik deel dezelfde verticaliteit van mijn handtekening als de uwe, voorzitter, maar ik zal de mij kenmerkende uitbundigheid voortaan niet op het papier ten toon spreiden.

De ***voorzitter***: Als we het maar weten, dan is het goed. Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer Hillen van De Nijmeegse Fractie.

Dhr. ***Hillen***: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen om me te concentreren op de opmerkingen die de accountant en de Auditcommissie hebben gemaakt en ook met enkele voorstellen komen.
Allereerst weten we allemaal dat we grote risico's hebben als het gaat om de Waalsprong, het Waalfront en Bergerden. Dat hebben anderen ook al benoemd. We hebben onze raadscommissie Waalsprong om daar de vinger aan de pols te houden en dat is belangrijk. Mijn eerste opmerking is om, juist omdat Bergerden zo'n groot risico is, eens met elkaar te overwegen of we de raadscommissie Waalsprong ook niet Bergerden laten bekijken en of we dus in de komende tijd in deze commissie wat extra aandacht kunnen besteden aan wat de toekomst van Bergerden voor onze stad kan betekenen. Dat is mijn eerste opmerking om met elkaar te delen in de komende tijd.

Het is zorgelijk dat de accountant opmerkingen heeft gemaakt over de interne beheersmaatregelen. Ik ben het wat dat betreft helemaal eens met de heer Veldman van de VVD. We zouden toch nog eens moeten kijken naar het Bureau Control & Audit, zeker ook omdat onze raad al in 2008 in het raadsonderzoek 'Sturen in de mist' erop gewezen heeft dat toch wel heel zorgvuldig moet worden omgegaan met het Bureau Control & Audit. Wat ons betreft hoort daar ook bij dat het college nog eens heel goed kijkt naar de opmerkingen die gemaakt zijn over automatisering en de Europese aanbesteding.
We staan er positief tegenover dat de accountant aangeeft dat wij als Nijmegen de majeure ontwikkelingen rondom de drie grote decentralisaties van Wmo, werk en jeugd goed hebben opgepakt en dat wij ons positief onderscheiden ten opzichte van andere gemeenten.
De Auditcommissie wijst er verder op dat de inschattingen op de afwijkingen op de begroting gedurende het jaar beter kunnen. Daar zijn we het mee eens, maar tegelijkertijd wil ik ook tegen de nieuwe wethouder het volgende zeggen. De begroting is slechts het maximum dat de raad u toestaat om uit te geven. Alles wat goedkoper kan, is zeer welkom. Ik zal dus ook tegen u zeggen – net zoals ik dat tegen uw voorganger heb gezegd – probeer vooral om heel veel nee te zeggen en steeds te vragen of het efficiënter kan.
Ik wil nog twee opmerkingen maken en die gaan over de inhoud van de antwoorden die het college heeft gegeven. Allereerst mogen we uit het antwoord van het college opmaken dat het actieplan 'Jeugd aan het werk' werkt en dat onze arbeidsregio de enige regio in het land is waar de jeugdwerkloosheid in 2013 met 2% is gedaald. We hopen dus dat dit in de komende jaren wordt voortgezet.
Een andere grote uitdaging blijft wat ons betreft ook het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. 20% van de panden waarvoor we als gemeente zelf de energierekening betalen, heeft nu zonnepanelen. Dat is echter maar 2% van alle gemeentelijke panden. Ook hier zien we nog een flinke uitdaging met elkaar.
Ik kom dan bij een brede opmerking naar de rest van de raad. Daar hoeft nu niet iedereen op te gaan reageren, maar het is wel een item waarover ik graag met de rest van de raad wil doorpraten en het sluit ook aan bij de opmerkingen die de heer Boekhorst heeft gemaakt. Als we in deze raad de behoefte hebben om een langetermijnagenda te maken, misschien wel samen met de raad, meneer Boekhorst, dan zou het aardig zijn om daar binnenkort toch eens over door te praten. Ik maak gebruik van deze gelegenheid om hier dat balletje op te gooien zodat we daar misschien de eerstkomende paar keer nog eens over door kunnen praten. Wij als DNF zijn in ieder geval voorstander van een dergelijke langetermijnagenda en we willen graag daarmee aan de slag gaan – eventueel in een informele raadswerkgroep – om te bekijken of wij daarmee een slag kunnen maken.
Daarmee wil ik ook wat meer inhoudelijk reageren op de stappen die we als raad met elkaar kunnen zetten. We hoeven niet alleen maar voortdurend naar het college te kijken.
Dat was mijn bijdrage, voorzitter.

De ***voorzitter***: Overigens hebben we daar een paar weken geleden een mooie conferentie over gehouden. De heer Zwart van de PvdA-fractie is de volgende spreker.

Dhr. ***Zwart***: Dank u wel, voorzitter. Ik wil mij in mijn bijdrage graag beperken tot een terugblik op 2013. Hoewel we de opmerkingen over de school in Brakkenstein van harte steunen, wil ik het toch beperken tot het eigenlijke onderwerp.
We willen het college graag complimenteren met de prestaties in 2013. Ik wil daaruit een paar dingen naar voren halen. Met de bezuinigingen liggen we op schema. Het gaat om enorme bedragen maar we behalen tot nu toe alles en dat wordt ook gezien door anderen, onder andere de toezichthouder die ons daarover complimenteert. Het geldt lang niet voor alle gemeenten dat die bezuinigingen behaald worden. Als we bijvoorbeeld naar Arnhem kijken, dan zien we dat daar behoorlijk vertraging wordt opgelopen en dat geldt voor meer gemeenten. Het is dus een behoorlijke prestatie dat we dat hier in Nijmegen goed op orde hebben.
Het tweede punt – en dan reageer ik een beetje op de opmerkingen van de heer Veldman en op dingen die wel vaker hier in deze raad worden gezegd –: als we kijken naar de bijstandsontwikkeling, dan is 2013 eigenlijk een heel goed jaar geweest. Het zijn heel harde cijfers. We zijn gegroeid met ongeveer 5%, een referentiegemeente met meer dan 7%. Het misverstand dat het in Nijmegen slechter gaat als het gaat om de bijstandsontwikkeling, wil ik eigenlijk toch wel uit de wereld helpen want de harde cijfers zijn daar heel duidelijk over. Het gaat relatief goed. De heer Hillen zei zojuist ook al terecht dat we het ook bij de jeugdwerkloosheid goed doen. Dus opdat daarover geen misverstand bestaat: we doen het daarop relatief behoorlijk goed.

Een ander punt waarop we het nog steeds heel goed doen, is de woningbouw. Er zijn het afgelopen circa duizend nieuwe woningen gebouwd. Daarmee doen we het niet zo goed als Amsterdam waar drieduizend woningen zijn gebouwd, maar het is relatief ook heel erg goed. Dat is ook een belangrijke constatering.
Dan het risicomanagement. Mijn fractie concludeert dat we, na alle inspanningen van de raad en het college, het risicomanagement behoorlijk op orde hebben in de stad. Dat betekent dus niet dat de risico's verdwenen zijn. De risico's zijn nog steeds heel erg groot en daar is door diverse fracties ook al op gewezen. Ik ben ook heel blij dat de voorzitter van de SP-fractie aangeeft dat hij de komende jaren behoedzaam omgaat met deze risico's en een goede ambitie heeft om het financiële plaatje van de stad op orde te houden.
Dan het raadsvoorstel van de Auditcommissie dat we vandaag hebben gekregen. Wij willen dat graag volledig ondersteunen. Alle aanbevelingen zijn raak. We roepen het college op om daar snel mee aan de slag te gaan.
Tot slot het voorstel van D66 over 'open spending'. We zouden dat graag sympathiek willen noemen. Ik wil daar ook graag de opmerking bij maken dat de jaarrekening die dit jaar naar ons is toegekomen – die opmerking is nog niet gemaakt – zeer transparant is. Met name de webapplicatie is ontzettend prettig en omvat heel veel informatie. Misschien, richting de heer Jetten, is het voor 'open spending' geen wondermiddel denk ik. Het maakt enige vergelijking mogelijk, maar cijfers zijn lastig te interpreteren. Je kunt niet zomaar cijfers naast elkaar leggen. Er zijn per gemeente toch weer allerlei aparte omstandigheden. Als u daar echt heel goed inzicht in wilt krijgen, dan kunt u de Atlas voor gemeenten inderdaad bestuderen, want daarin is daarnaar nader onderzoek gedaan. Nu dwaal ik af, voorzitter, dus ik wil het hierbij laten.

De ***voorzitter***: Dank u wel. Nog andere woordvoerders? De heer Janssen van Gewoon Nijmegen.

Dhr. ***Janssen***: Dank u, voorzitter. Even terugkijken naar de Jaarrekening 2013. De accountant heeft het nagekeken, gecontroleerd. Dan zeg ik: oké. Dan hoor ik hier ook nog een keer: het is geweldig geweest in 2013. Dan zeg ik: ammehoela. Wij stemmen altijd tegen – dat hebben wij altijd gedaan – dus het was kort, daar houd ik mij aan. Verder vinden wij het goed zo, maar niet wat de rekening betreft in ieder geval.

De ***voorzitter***: Ik begrijp een positiever advies. Ik geef het woord aan de wethouder.

Wethouder ***Tiemens***: Dank u wel, voorzitter. Er zijn veel complimenten uitgedeeld, u maakt zich veel zorgen en er zijn al veel opdrachten meegegeven aan het nieuwe college. Het wordt een mooie tijd.
Ik wil graag beginnen met de motie van de heer Jetten over 'open spending'. Transparantie wat financiële cijfers betreft, ondersteunen wij van harte. Deze motie vinden we dan ook geen enkel probleem. Ik zou wel de nieuwe Auditcommissie de suggestie willen doen om dit onderwerp te agenderen komend jaar wat betreft openheid, transparantie, wat staat er nu op de website, wat zou je op 'open spending' willen hebben, wat wil je met de gemeenschap delen en wat voegt dat dan toe en wat is daarbij het doel. Ik vind dat wel belangrijke vragen om daarbij te stellen. Dat is dus de suggestie aan de nieuwe Auditcommissie.
De Auditcommissie heeft een advies geschreven en zij heeft haar raadsvoorstel gemaakt vanavond. Het college heeft al een brief geschreven naar aanleiding van dat advies. Dat ligt vanavond ook voor. Ik hoorde u daar niet over, dus dat is blijkbaar niet behandeld. Ik zou graag volgende week, als ik op bezoek kom in de Auditcommissie, het raadsvoorstel en de brief van het college willen bespreken om te bekijken of met die brief het advies van de Auditcommissie is beantwoord en of dan alle vragen weg zijn. We willen dat volgende week dus graag met de Auditcommissie bespreken.
Er zijn opmerkingen gemaakt dat dit college heel erg zuinig moet zijn. De heer Hillen riep mij op om heel veel nee te zeggen. De heer Boekhorst roept mij op om vooral toe te zien dat budgetten worden opgemaakt. Dat wordt interessant, maar ik had al verwacht dat dit een interessante functie is, dat dit een interessante portefeuille is. Er zijn zorgen of wij wel in control zijn. Bergerden wordt als voorbeeld genoemd. Bergerden wordt uitgebreid beschreven in de brief van het college naar aanleiding van het advies van de Auditcommissie. Bergerden komt natuurlijk ook weer uitgebreid aan bod in de volgende voortgangsrapportage Grote Projecten. Bergerden is ook al aan bod gekomen in het coalitieakkoord

waar ook weer een voorziening is getroffen. Het heeft dus onze voortdurende aandacht net als de gehele grondexploitatie zou je kunnen zeggen.
Ik bekijk even wat door mij nog behandeld moet worden, want u hebt ook vragen gesteld aan collega's. De heer Veldman heeft opmerkingen gemaakt over de bijstandspopulatie en het saldo van bijstandsdebiteuren. Daarop is ook alweer gereageerd naar aanleiding van een brief die het college heeft gestuurd en in de raadskamer hebben wij zojuist ook nog de toezegging gedaan dat er iets over de systematiek van de bijstandsdebiteurenvoorziening naar u toe komt.
De heer Zwart maakt nog complimenten dat de bezuinigingen zijn behaald. Ik denk dat het inderdaad een compliment waard is.
Gewoon Nijmegen stemt tegen deze jaarrekening. Ik zou u willen vragen: wanneer zou u meestemmen met de jaarrekening?
Dat is volgens mij, voor zover de vragen aan mij zijn gesteld.

Dhr. ***Janssen***: Als goed gecontroleerd wordt, ga ik wel mee. Maar wij zijn iedere keer tegen geweest, elk jaar. Alle jaren dat ik hier zit, heb ik tegengestemd.

De ***voorzitter***: Dit was dus meteen de tweede termijn van de heer Janssen. Ik complimenteer de wethouder want het was haar maidenspeech, dat geldt ook voor wethouders.
(Applaus!)
Ik stel voor dat we nog een punt behandelen en dat wethouder Velthuis even aan het woord komt met betrekking tot de school in Brakkenstein. U hebt voor het overige een aantal warme pleidooien gehouden voor de zaak en die komen zeker terug. Het lijkt me niet dienstig om die nog eens uitgebreid van commentaar te voorzien. Er is een stoel ontvoerd en dat gebeurt al in het kader van krap met de budgetten omgaan zoals de heer Hillen wilde.
Het woord is aan wethouder Velthuis.

Wethouder ***Velthuis***: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even terugkomen op de situatie in Brakkenstein. Ik hoor dat daar onrust over is. Er gaan e-mails in het rond. Even heel in het kort. Bij de vorige vergadering hier heeft Brakkenstein op een gegeven moment in de hal opgeroepen er iets aan te doen. De twee wethouders. van Onderwijs en in dit geval ook Stedelijke Ontwikkeling, hebben toen onmiddellijk gereageerd. We hebben de ouderraad enerzijds en de wijkraad anderzijds uitgenodigd voor een gesprek op vrijdag. Bij dat gesprek is een tweetal zaken aan de orde gekomen. Enerzijds hebben we het gehad over de grondexploitatie die is ingediend door de Stichting Sint Josephscholen waarvoor de ouderraad een alternatief op tafel heeft gelegd. Daarvan heb ik toen gezegd: we willen die twee exploitaties goed met elkaar vergelijken. Het tweede punt dat aan de orde is, betreft een veiligheidsonderzoek voor beide schoollocaties waarbij het adviesbureau Loendersloot een rapportage zou maken. We hebben bij die gelegenheid afgesproken dat, zodra deze zaken op tafel zouden liggen, wij weer contact zouden opnemen met de ouderraad en met de wijkraad. Gisteren is de veiligheidsrapportage bekend geworden. We hebben onmiddellijk weer contact gezocht en maandag aanstaande hebben we een afspraak met de wijkraad en de ouderraad.

De ***voorzitter***: Dank u wel. Inderdaad ook complimenten voor de maidenspeech van wethouder Velthuis. Kort, maar krachtig.
(Applaus!)

Ik kijk nog even of er behoefte is aan een tweede termijn, maar die zou ik echt zeer kort willen houden, gegeven de beantwoording en uw heerlijke discussie onderling. De heer Jetten.

Dhr. ***Jetten***: Dank u wel, voorzitter. Nog drie korte punten.
Ten eerste de motie 'open spending'. Fijn dat u daar sympathiek tegenover staat, meneer Zwart. Het vergt ook vrij weinig moeite, want in feite produceren we al die gegevens. Het is echt een kwestie van nog wat breder delen. Ik ben ook erg blij met de beantwoording van de wethouder op dat punt. Ik sluit me ook helemaal aan bij uw suggestie om de Auditcommissie te vragen iets uitgebreider stil te staan bij nut en noodzaak van transparantie en welke middelen je daarbij nuttig kunt inzetten. Ik ben dus erg blij met het antwoord van de wethouder hierop.

In de eerste termijn heb ik ook een vraag gesteld over het onderzoek dat u aan de landsadvocaat hebt gevraagd. Misschien dat u daar in de tweede termijn nog op kunt terugkomen.
Tot slot, voorzitter. Ik heb het prachtige betoog van de heer Van Hooft zojuist maar even aangehoord. Hij gaat echter volledig aan het punt voorbij dat we in deze stad acht jaar lang een Havanna-college hebben gehad dat een luchtballon heeft opgepompt en dat wij de afgelopen jaren hebben geprobeerd om die luchtballon weer een beetje leeg te laten lopen en tot een realistisch verhaal te komen. U kunt goochelen met uw sigarendozen. Het klopt waarschijnlijk dat die bedragen zo zijn afgenomen, maar wij hebben de afgelopen jaren verantwoordelijkheid genomen en een realistische stadsbegroting gemaakt en realistische grondexploitaties gemaakt. Dat dit beter is dan die luchtballonnen van u, blijkt ook uit het feit dat de accountant vier jaar lang goedkeurende verklaringen heeft gegeven en dat ook de toezichthouder tevreden is. Dat zijn twee zaken die u niet zijn gelukt toen u de wethouder Financien leverde.
Dank u wel.

Dhr. ***Van Hooft***: Dat is trouwens ook niet waar, maar goed.

De ***voorzitter***: Dank u wel. De heer Boekhorst, kort als het kan.

Dhr. ***Boekhorst***: Ik zal het kort houden. Even nog snel over de basisschool. Als ik de wethouder goed begrijp, dan zijn dus alle onderzoeksrapporten die er zijn, beschikbaar gesteld aan de wijkraad en aan de betrokken ouders. Daarmee krijgen ze dus ook een volwaardige positie in het besluit dat moet worden genomen. Ik ben blij met die toezegging en ik denk de bewoners nog veel meer. Wat wilde ik nog meer zeggen? Eigenlijk niet zo veel, behalve dat het heel opmerkelijk is om te merken dat dezelfde getallen toch tot een heel andere interpretatie kunnen leiden en ik ga daar geen nieuwe interpretatie aan toevoegen.

De ***voorzitter***: Dank u wel. De heer Van Hooft is uitstekend bediend denk ik.

Dhr. ***Van Hooft***: Laat ik er maar niets over zeggen.

De ***voorzitter***: Goed.

Dhr. ***Van Hooft***: Meneer Jetten, de cijfers spreken boekdelen en dit college moet het beter doen dan het vorige wat dat betreft, want anders zijn we failliet.

De ***voorzitter***: Dank u wel. De heer Van Deurzen. Geen behoefte meer. De heer Veldman. Ook niet. De heer Buck. Ook niet. De heer Hillen. Ook niet. De heer Zwart. Ook niet. Tot slot de heer Janssen. U gaat de tweede termijn nog overtreffen ten opzichte van de eerste termijn, dan heb ik het over de omvang.

Dhr. ***Janssen***: Weet u wat het is? Ik wil het hier niet zeggen. Ik zal het u een keer in het oor fluisteren, maar ik wil hier niet zeggen wat ik wil vertellen.

De ***voorzitter***: Oké. Ik ben benieuwd. Ik kijk nog even naar wethouder Tiemens want er was nog een vraag overgebleven van de heer Jetten.

Wethouder ***Tiemens***: Dank u wel, voorzitter. De vraag over inkomenspolitiek is meegenomen in de vraag aan de landsadvocaat over al dan niet oneigenlijk gebruik van de instrumenten.

De ***voorzitter***: Ik stel voor dat we gaan stemmen. We hebben een motie en dan de voorstellen. Ik stel voor dat we het met handopsteken doen, want het werkt op een plek niet goed en dan moeten we steeds raden hoe het gaat, of de heer Van Deurzen moet een persoonlijke stemverklaring geven.
Allereerst komt dus de motie in stemming die is ingediend door de heer Jetten en anderen.
Wie is er voor de motie? Graag bij handopsteken.
U maakt het mij gemakkelijk, want zij is unaniem aanvaard. Dat is mooi meegenomen.

Dan hebben we twee raadsvoorstellen. We stemmen in de volgorde waarop ze zijn ingediend. Eerst over de Jaarstukken 2013. Uw stemmen graag over het raadsvoorstel Jaarstukken 2013.
Met uitzondering van de fractie Gewoon Nijmegen is iedereen voor het voorstel. Dank u wel.

Dan het raadsvoorstel Auditcommissie noem ik het maar even, dat vanavond nog is ingediend. Wie is voor dat voorstel?
Dat voorstel haalt het hier unaniem. Daarmee is het voorstel aanvaard.
Dank u wel.

11. Raadsvoorstel Subsidie 2014 aan de OGBZ voor Bibliotheek op School

De ***voorzitter***: Over dit voorstel gaan we alleen stemmen en dat zullen we met handopsteken doen. De heer Huliselan.

Dhr. ***Huliselan***: We willen graag vooraf een stemverklaring afgeven.

De ***voorzitter***: Zijn er nog meer mensen die behoefte hebben aan een stemverklaring? Zo niet, dan heeft de heer Huliselan van de VVD-fractie het woord.

Dhr. ***Huliselan***: Wij zijn als VVD voorstander van het stimuleren van lezen op scholen, maar we willen ons niet nu al committeren aan een meerjarige subsidie en we willen eerst even de evaluatie afwachten. Vandaar dat wij tegenstemmen.

De ***voorzitter***: Ik vraag dan degenen die voor willen stemmen om hun hand op te steken. Met uitzondering van de VVD zijn dat alle overige fracties. Daarmee is het voorstel aanvaard.

22. Sluiting

De ***voorzitter***: Het goede nieuws is dat er weer een borrel is. Ik moest er uitdrukkelijk bij zeggen dat die is bedoeld voor de fracties, fractieleden en raadsleden. Daarbij voelt u een zekere beperking. Daar zijn redenen voor heb ik begrepen. Maar goed, veel plezier of u daarheen gaat of ergens anders heen gaat. Ik sluit de vergadering

De vergadering is gesloten (23.10 uur).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijmegen
d.d. 25 juni 2014.

De voorzitter,	De raadsgriffier,
drs. H.M.F. Bruls	drs. M.M.V. Mientjes

Voorstel - 79/2014 Benoeming fractievolger fractie Gewoon Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 79/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
Benoeming tot fractievolger op voordracht van de fractie van Gewoon Nijmegen

Programma / Programmanummer
Dienstverlening & Burgerzaken / 9110

Portefeuillehouder
H. Bruls

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
n.v.t.

Samenvatting
Op grond van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad kan uw raad fractievolgers benoemen (artikel 8b, sub 1). Deze fractievolgers kunnen deelnemen aan bijeenkomsten of andere activiteiten van of namens de raad die door de raad daartoe worden aangewezen (artikel 8b, lid 3).

In dit voorstel draagt de fractie van Gewoon Nijmegen een kandidaat voor.

Voorstel om te besluiten
Te benoemen tot fractievolger op voorwaarde dat de commissie voor geloofsbrieven een positief advies heeft gegeven.

Op voordracht van de fractie van Gewoon Nijmegen:
- F. Jaspers

Voorstel - 79/2014 Benoeming fractievolger fractie Gewoon Nijmegen

8. Benoeming fractievolger (79/2014)

Raadsvoorstel d.d. 25 juni 2014
Te benoemen tot fractievolger op voorwaarde dat de commissie voor geloofsbrieven een positief advies heeft gegeven.

Op voordracht van de fractie van Gewoon Nijmegen:
1. F. Jaspers

Raadsbesluit d.d. 25 juni 2014
Voorstel aanvaard

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Toelichting over de behandeling van:

Initiatiefvoorstel "Shelter City: Nijmegen"

Van:	Rob Jetten (D66), Ilknur Aksakal (GroenLinks), Albaer Hillen (DNF) en Chantal Teunissen (CDA) d.d. 6 maart 2014
Doel:	Ter besluitvorming
Toelichting:	**1. Raadsinitiatiefvoorstel "Shelter City: Nijmegen"** Op 6 maart 2014 hebben Rob Jetten, Ilknur Aksakal, Albaer Hillen en Chantal Teunissen het raadsinitiatiefvoorstel "Shelter City: Nijmegen" ingediend. Door middel van dit voorstel stellen D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en CDA voor om van Nijmegen een zogenaamde "Shelter City" te maken. In Europees verband is het idee ontwikkeld om bedreigde internationale mensenrechtenverdedigers op te vangen in een aantal steden: de "Shelter Cities". In deze steden kan een bedreigde internationale mensenrechtenverdediger op basis van een noodvisum tijdelijk worden opgevangen om na een periode van drie tot zes maanden weer terug te keren naar het land van herkomst. **2. Procedure rondom een initiatiefvoorstel** Als een initiatiefvoorstel wordt ingediend wordt het direct toegezonden aan alle raadsleden, fractievolgers en het college van B&W. Ook wordt het voorstel op de website geplaatst zodat belangstellenden daarvan kennis kunnen nemen. Ook bij dit initiatiefvoorstel is deze procedure zo verlopen. Op grond van het Reglement van Orde wordt het initiatiefvoorstel vervolgens zo snel mogelijk behandeld in een raadskamer. De kamerronde van de Politieke Avond 11 juni is voor dit initiatiefvoorstel de eerste mogelijkheid voor bespreking. Het college van B&W kan een schriftelijke reactie geven op het initiatiefvoorstel. Dit is overigens niet verplicht. Ten aanzien van het onderhavige initiatiefvoorstel zal in de nazending vóór 11 juni een reactie van het college worden toegestuurd.
Naam, email en telefoon steller:	Rob Jetten / robjetten@d66nijmegen.nl / 06 – 51589575
Bijlagen:	1. Initiatiefvoorstel "Shelter City: Nijmegen" 2. Reactie van het College van B&W op het initiatiefvoorstel

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Aan:	Leden van de gemeenteraad van Nijmegen
	College van B&W Nijmegen
Van:	R. Jetten, P. Boekhorst, A. Hillen, M. Buck
Betreft:	Aangepast initiatiefvoorstel *Shelter City: Nijmegen*
Datum:	24 juni 2014

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op woensdag 11 juni heeft u in de raadskamers gesproken over het initiatiefvoorstel *Shelter City: Nijmegen* van de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en het CDA. Bij deze bespreking heeft u tevens de brief van het College van B&W d.d. 3 juni 2014 besproken.

Middels deze brief willen wij kort stilstaan bij enkele thema's die tijdens de raadskamer zijn besproken. Naar aanleiding van die bespreking leggen we vervolgens een nieuw dictum aan u voor. Het nieuwe dictum wordt in deze brief ook kort toegelicht.

Thema's raadskamer
In de raadskamer hebben wij reeds uitgebreid met u van gedachten kunnen wisselen over een aantal vragen en thema's. Graag staan we nogmaals expliciet stil bij een thema, namelijk de verhouding tussen Shelter City en reguliere asielaanvragen. Shelter Cities zijn nadrukkelijk niet bedoeld als alternatief voor asielaanvragen. Activisten die gebruikmaken van een Shelter City krijgen van het ministerie van Buitenlandse Zaken een noodvisum voor drie of zes maanden. De activist gaat na die periode terug naar het land van herkomst. Deze procedures werpt geen beperkingen op voor andere mensen die de reguliere asielprocedure doorlopen.

Oorspronkelijk dictum
De raad van de gemeente Nijmegen, gezien het initiatiefvoorstel *Shelter City: Nijmegen* van de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en het CDA,

Besluit het college van B&W de volgende opdrachten te geven:
1. Maak van Nijmegen een Shelter City zoals beschreven in dit voorstel; en streef daarbij de volgende doelen na:
    a. Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;
    b. Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;
    c. Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;
    d. Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met Justitia et Pax, COS Gelderland en het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitvoeringsprogramma inclusief een definitieve begroting op voor de opvang van maximaal vier mensenrechtenverdedigers per jaar in Shelter City Nijmegen en leg dit programma ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Nieuw dictum
De raad van de gemeente Nijmegen, gezien het initiatiefvoorstel *Shelter City: Nijmegen* van de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en het CDA,

Besluit het college van B&W de volgende opdrachten te geven:
1. Start een tweejarige pilot Shelter City Nijmegen voor de opvang van minimaal twee mensenrechtenverdedigers per jaar. Streef in de pilot in ieder geval de volgende doelen na:
    a. Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

   b. Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;
   c. Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;
   d. Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Justitia et Pax en COS Gelderland een uitvoeringsprogramma op en biedt organisaties, bedrijven en particulieren de mogelijk om een bijdrage (financieel of in natura) te leveren aan Nijmegen Shelter City;
3. Reserveer in 2015 en 2016 een bedrag van 20.000 euro per jaar als bijdrage van de gemeente Nijmegen aan de pilot Shelter City Nijmegen en dek deze bijdrage uit de programma's veiligheid, zorg & welzijn en citymarketing.
4. In 2016 een evaluatie uit te voeren met de betrokken partners bij Shelter City Nijmegen en aanbevelingen te doen voor eventuele voortzetting van het initiatief, al dan niet met structurele (financiële) steun van de gemeente Nijmegen.

Toelichting dictum

- *Ad 1) Aantal activisten:* Gezien de discussie in de raadskamer achten wij de opvang van twee activisten per jaar realistischer voor Nijmegen dan de eerder voorgestelde vier activisten per jaar.
- *Ad 2) Uitvoeringsprogramma:* De kracht van Shelter Cities is de lokale alliantie van instellingen die een deel van het uitvoeringsprogramma voor hun rekening nemen. Met dit beslispunt leggen wij als gemeenteraad het initiatief bij de gemeente voor een faciliterende rol. Zo kunnen op bestuurlijk en ambtelijk niveau de juiste mensen bij elkaar gebracht worden. Justitia et Pax en COS Gelderland hebben reeds aangegeven dat zij in de verdere uitwerking een prominente rol kunnen vervullen.
- *Ad 3) Dekking:* Wij zijn er van overtuigd dat meerdere instellingen en particulieren uit Nijmegen en omgeving bereid zijn om financieel, dan wel in natura een bijdrage te leveren aan Shelter City Nijmegen. Hopelijk zijn die bijdragenop termijn zo substantieel dat een financiële bijdrage van de gemeente Nijmegen niet nodig is. Gedurende de pilot van twee jaar zien wij voor de gemeente echter een rol als aanjager en voorbeeldfunctie. Wij stellen daarom voor om maximaal 20.000 euro per jaar te reserveren. Een bedrag dat voldoende is om de opvang van in ieder geval een activist per jaar te financieren. We vragen het college om de 20.000 euro te dekken uit de programma's veiligheid, zorg & welzijn en citymarketing.
- *Ad 4) Evaluatie:* Het lijkt ons verstandig om op voorhand expliciet af te spreken de pilot te evalueren. Aan de hand van de evaluatie kunnen aanbevelingen worden gedaan over het wel of niet voortzetten van Shelter City Nijmegen en het al dan niet voortzetten van de financiële bijdrage van de gemeente Nijmegen.

Tot slot, wij zijn er van overtuigd dat het bij Nijmegen past om gastvrij te zijn voor mensen die met gevaar voor eigen leven in hun thuisland strijden voor mensenrechten. Met Shelter City bieden wij deze mensen tijdelijk onderdak, zodat zij op adem kunnen komen, hun expertises kunnen verbreden en Nijmegenaren kunnen informeren en inspireren. Wij hopen op uw steun.

Hoogachtend,

Rob Jetten (D66)
Pepijn Boekhorst (GroenLinks)
Albaer Hillen (De Nijmeegse Fractie)
Mark Buck (CDA)

reg.nr.: 14.00030S3
procesverantw.: BMSO
INGEKOMEN
06 MAART 2014
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.: 07.51
afgedaan:

Shelter City: Nijmegen

De oudste stad van Nederland als veilige haven om op adem te komen

Gemeenteraad van Nijmegen
Initiatiefvoorstel

Rob Jetten (D66)
Ilknur Aksakal (GroenLinks)
Albaer Hillen (De Nijmeegse Fractie)
Chantal Teunissen (CDA)

Februari 2014

1

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
COMITÉ VAN AANBEVELING	3
INLEIDING: SHELTER CITY NIJMEGEN	4
1. CENTRALE DOELSTELLINGEN	5
2. INPASSING BELEID	6
3. UITVOERING	7
4. FINANCIERING	8
5. DICTUM	11
DANKWOORD	12
BIJLAGEN	13

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Comité van aanbeveling

Het initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen wordt ondersteund door de volgende personen:

Mr. A.A.M. (Dries) van Agt
Voormalig minister-president

Drs. Judith Sargentini
Lid Europees Parlement namens GroenLinks

M.R. Marietje Schaake M.A.
Lid Europees Parlement namens D66

Drs. M.J.Th. (Maria) Martens
Lid Eerste Kamer der Staten-Generaal namens het CDA

Drs. C.J. (Caecilia) van Peski
Onafhankelijk diplomaat en 'Ambassadeur voor de Vrede 2010'

Marion Wierda MPM
Namens de Raad voor Levensbeschouwing en Religie Nijmegen

G.Q. (Qader) Shafiq
Schrijver, dichter, beleidsmedewerker COS Gelderland

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Shelter City Nijmegen

Inleiding: Shelter City Nijmegen

In veel landen worden mensenrechten op grove wijze geschonden. Er zijn in deze landen mensen die zich actief inzetten voor de naleving van mensenrechten. Deze mensenrechtenverdedigers proberen politieke en burgerlijke rechten te bevorderen en te beschermen, door kritisch te zijn naar hun eigen overheid. Vaak gaat dit ten koste van hun eigen veiligheid. Voor sommige mensenrechtenverdedigers is het door bedreiging en geweld onmogelijk hun werk voort te zetten. Wij kunnen hier iets aan doen door deze mensenrechtenverdedigers te helpen met een korte verblijfsperiode in een veilige omgeving. Op deze manier kan de directe dreiging worden weggenomen, kan aan een veilige terugkeer gewerkt worden en kunnen zij vervolgens doorgaan met hun belangrijke werk.

In Europees verband is het idee ontwikkeld om bedreigde internationale mensenrechtenverdedigers op te vangen in een aantal Europese steden: de 'Shelter Cities'. D66 Nijmegen, GroenLinks Nijmegen en De Nijmeegse Fractie stellen voor om Nijmegen een Shelter City te maken. In 'Shelter City Nijmegen' kan een bedreigde internationale mensenrechtenverdediger op basis van een noodvisum op adem komen en na een periode van drie tot zes maanden weer terugkeren naar het land van herkomst. Het op deze manier organiseren van tijdelijke opvang is een laatste redmiddel wanneer de veiligheid van de mensenrechtenverdediger in kwestie in het geding is en opvang in de regio niet mogelijk blijkt. Een belangrijk uitgangspunt voor een verblijf in een Shelter City is dat een mensenrechtenverdediger haar/zijn werk voort kan zetten, ook als dat tijdelijk op afstand moet.

Shelter City past goed bij Nijmeegse waarden als sociale bewogenheid, emancipatie en vrede. Bovendien kan Nijmegen als Shelter City haar internationale oriëntatie, die in de Vierdaagse als 'Walk of the World' en de tweejaarlijkse Vrede van Nijmegen Penning al naar voren komt, kracht bijzetten en verder ontwikkelen. De verschrikking van onderdrukking is het Nijmeegse collectieve geheugen gegrift. Daarom willen wij onze medemens helpen in zijn strijd tegen onderdrukking – en tegelijkertijd zelf op die manier eraan herinnerd worden dat vrijheid geen vanzelfsprekendheid is.

Rob Jetten D66

Ilknur Aksakal GroenLinks

Albaer Hillen De Nijmeegse Fractie

Chantal Teunissen CDA

4

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

9. Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen (70/2014)

Initiatiefvoorstel d.d. 24 juni 2014
De raad van de gemeente Nijmegen, gezien het initiatiefvoorstel Shelter City: Nijmegen van de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en het CDA,

Besluit het college van B&W de volgende opdrachten te geven:

1. Start een tweejarige pilot Shelter City Nijmegen voor de opvang van minimaal twee mensenrechtenverdedigers per jaar. Streef in de pilot in ieder geval de volgende doelen na:
    a. Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;
    b. Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;
    c. Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;
    d. Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Justitia et Pax en COS Gelderland een uitvoeringsprogramma op en biedt organisaties, bedrijven en particulieren de mogelijk om een bijdrage (financieel of in natura) te leveren aan Nijmegen Shelter City;
3. Reserveer in 2015 en 2016 een bedrag van 20.000 euro per jaar als bijdrage van de gemeente Nijmegen aan de pilot Shelter City Nijmegen en dek deze bijdrage uit de programma's veiligheid, zorg & welzijn en citymarketing.
4. In 2016 een evaluatie uit te voeren met de betrokken partners bij Shelter City Nijmegen en aanbevelingen te doen voor eventuele voortzetting van het initiatief, al dan niet met structurele (financiële) steun van de gemeente Nijmegen.

Raadsbesluit d.d 25 juni 2014

Voor	36	SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, CDA, De Nijmeegse Fractie, VSP
Tegen	2	Gewoon Nijmegen

Voorstel aanvaard

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

11. Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen (70/2014)

Initiatiefvoorstel d.d. 25 februari 2014
1. Maak van Nijmegen een Shelter City zoals beschreven in dit voorstel; en streef daarbij de volgende doelen na:
a) Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;
b) Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;
c) Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;
d) Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met Justitia et Pax, COS Gelderland en het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitvoeringsprogramma inclusief een definitieve begroting op voor de opvang van maximaal vier mensenrechtenverdedigers per jaar in Shelter City Nijmegen en leg dit programma ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Behandeladvies:
De indiener biedt voor de besluitronde van 25 juni 2014 een gewijzigd voorstel aan. Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

1. Centrale doelstellingen

Shelter City Nijmegen biedt een veilige leef- en werkomgeving voor een bedreigde internationale mensenrechtenverdediger gedurende drie tot zes maanden. Een mensenrechtenverdediger kan op basis van een noodvisum op adem komen in Nederland, om vervolgens weer terug te keren naar het land van herkomst. Het initiatief is een laatste redmiddel als opvang in de regio niet mogelijk blijkt en de veiligheid van de mensenrechtenverdediger in kwestie niet te garanderen is. Een belangrijk uitgangspunt is dat een mensenrechtenverdedigers haar/zijn werk hier voort kan zetten, ook als dat tijdelijk op afstand is. Daarnaast kan het verblijf in Nijmegen aangewend worden voor empowerment van de mensenrechtenverdediger, door opleiding en training, maar ook door een internationaal netwerk op te zetten dat hulp kan bieden in het thuisland. Op die manier maken we van de nood een deugd en leveren we als gemeente een actieve bijdrage aan de verspreiding van mensenrechten.

De volgende doelen worden door 'Shelter City Nijmegen' nagestreefd:
1. Opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers
2. Empowerment van mensenrechtenverdedigers
3. Betrokkenheid bij en bewustwording van Nijmegenaren over mensenrechten
4. Imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten.

Onder opvang van en bescherming aan mensenrechtenverdedigers (doelstelling 1) valt het aanbieden van onderdak, psychosociale hulp en de dekking van kosten voor levensonderhoud. Indien noodzakelijk kunnen ook familieleden worden opgevangen, mits hiervoor de benodigde financiering en visa geregeld kan worden.

De periode in Nederland kan daarnaast gebruikt worden om de capaciteiten van een mensenrechtenverdediger te versterken (doelstelling 2). Dit kan bijvoorbeeld door middel van computercursussen, taalcursussen, veiligheidstrainingen, mediatrainingen of inhoudelijke scholing die het werk van de mensenrechtenverdediger ten goede komt. Ook kan gedurende de tijd in Nijmegen het internationale netwerk van de mensenrechtenverdediger uitgebreid worden waardoor zij/hij bij terugkeer naar het land van herkomst dit netwerk en de opgedane kennis in kan zetten ter bevordering van de mensenrechten en versterking van de rechtsstaat aldaar.

Het is belangrijk om de burgers van Nijmegen bewust te maken en te betrekken bij het initiatief Shelter City Nijmegen (doelstelling 3). Daarom zal het initiatief breed bekend worden gemaakt

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

onder de Nijmeegse bevolking en zal een opgevangen mensenrechtenverdediger gevraagd worden om voorlichting te geven over mensenrechten, om op die manier het belang uit te leggen van de vrijheid van meningsuiting. Dit kan bijvoorbeeld door middel van bijeenkomsten op scholen, de Hogeschool Arnhem Nijmegen en de Radboud Universiteit Nijmegen, maar ook in de centrale bibliotheek of LUX. Hopelijk inspireert dat inwoners van Nijmegen nieuwe initiatieven op te starten. Want vrijheid lijkt soms een vanzelfsprekendheid, maar is dat niet.

Shelter City Nijmegen biedt een uitgelezen mogelijkheid om het imago van Nijmegen als diverse en tolerante stad te versterken en uit te dragen (doelstelling 4). Mits de veiligheidsomstandigheden dit toestaan zal aan een opgevangen mensenrechtenverdedigers gevraagd worden om een actieve bijdrage te leveren aan de bekendheid van dit initiatief.

2. Inpassing beleid

Het ministerie van Buitenlandse Zaken steunt het Shelter City programma. In de beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens' wordt het belang van de opvang van mensenrechtenverdedigers expliciet benoemd. Deze beleidsbrief is de basis voor het huidige mensenrechtenbeleid van Nederland. Nederland wil de komende jaren tien mensenrechtenverdedigers opvangen en meer Europese steden hiervoor interesseren. In de beleidsbrief 'Respect en recht voor ieder mens' staat:

> *3.1.2 Shelter City*
> Het tijdelijk opvangen van mensenrechtenverdedigers in Nederland om hen weer even op adem te laten komen, is een manier om hen concreet bij te staan. In september 2012 is in Den Haag het Shelter City programma van start gegaan. Vier mensenrechtenverdedigers die in hun land onder druk staan kunnen voor drie maanden worden opgevangen. Zij vragen daartoe binnen de geldende Schengen-regelgeving een visum aan. Het ministerie van Buitenlandse Zaken financiert een deel van het programma en heeft zitting in de adviescommissie die adviseert welke mensenrechtenverdedigers tijdelijk naar Nederland kunnen komen. Inzet is om met ngo's en een aantal andere steden afspraken te maken over de opzet van een dergelijk Shelter City programma, om zo in Nederland jaarlijks tien mensenrechtenverdedigers te ondersteunen. De regering zal haar beleid ook binnen de EU uitdragen en trachten meer steden in Europa voor het Shelter City-initiatief te interesseren. [1]

1 Ministerie van Buitenlandse Zaken, 14 juni 2013

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Door als gemeente Nijmegen onze stad voor te dragen als Shelter City sluiten we aan op het mensenrechtenbeleid van de regering en dragen we bij aan de mogelijkheid om elk jaar tien mensenrechtenverdedigers tijdelijk in ons land op te vangen.

3. Uitvoering

Om Shelter City Nijmegen een succes te maken, is het van groot belang dat een breed draagvlak gecreëerd wordt onder de Nijmeegse bevolking. Wij stellen dan ook voor dat de gemeente Nijmegen verschillende organisaties en bedrijven uit de stad uitnodigt om een bijdrage te leveren aan Shelter City Nijmegen. Zo'n bijdrage kan financieel zijn, maar ook in de vorm van het aanbieden van huisvesting (woningcorporaties) of opleidingen (onderwijsinstellingen). De gemeente Nijmegen wijst één Nijmeegse maatschappelijke organisatie aan als coördinerende organisatie van Shelter City Nijmegen. Deze coördinerende organisatie verleend ook ondersteuning aan de activist bij het dagelijks leven in Nederland. In de praktijk zien wij een viertal rollen weggelegd voor een aantal organisaties om Shelter City Nijmegen tot een succes te maken:

1. **Gemeente Nijmegen**
   - De gemeente meldt Nijmegen bij het ministerie aan als Shelter City en neemt het voortouw in het uitwerken van een uitvoeringsprogramma;
   - De gemeente stelt een deel van het benodigde budget ter beschikking en coördineert samen met de lokale partner het opzetten van een lokale alliantie waarin particulieren, bedrijven en instellingen een (financiële) bijdrage kunnen leveren aan Shelter City Nijmegen.
2. **Justitia et Pax**
   - Vaste partner van het ministerie van Buitenlandse Zaken en landelijk coördinator;
   - Verantwoordelijk voor het aandragen van mensenrechtenverdedigers voor opvang;
   - Verantwoordelijk voor het regelen van visa;
   - Verantwoordelijk voor het werven van (inter)nationale fondsen voor alle Shelter Cities in Nederland;
3. **Nijmeegse organisatie**
   - Deze organisatie is uitvoerder van Shelter City Nijmegen en begeleid de mensenrechtenverdediger wanneer deze in Nederland is.
   - De organisatie zorgt voor afstemming met Justitia et Pax, de gemeente Nijmegen en andere partners in de stad die een rol spelen binnen Shelter City Nijmegen. COS Gelderland heeft aangegeven mogelijk bereid te zijn deze rol op te pakken;

4. **Lokale alliantie Shelter City Nijmegen**
   - Een verband van Nijmeegse bedrijven en organisaties die een deel van Shelter City Nijmegen voor hun rekening nemen, bijvoorbeeld door huisvesting, begeleiding, onderwijs of een financiële bijdrage ter beschikking te stellen.

Shelter City Nijmegen werkt intensief samen met Shelter City Den Haag en eventuele nieuwe Shelter Cities in binnen- en buitenland. De steden trekken samen op in het aanvragen van Nederlandse en Europese subsidies, wisselen ervaringen uit en trekken samen op in de selectie van mensenrechtenverdedigers die in aanmerking komen voor tijdelijke opvang in Nederland.

4. Financiering

In het onderstaand overzicht wordt een inschatting gegeven van de benodigde financiering. De recente ervaringen van Shelter City Den Haag vormen de basis voor dit overzicht. Dit overzicht kan als leidraad dienen bij de uitwerking van een Nijmeegs uitvoeringsprogramma. Een deel van de kosten wordt gedragen door Justitia et Pax, een deel zal lokaal gefinancierd moeten worden. Wij stellen voor om de lokale kosten deels als gemeente te betalen. Via de lokale alliantie Shelter City Nijmegen vragen we bedrijven en maatschappelijke instellingen uit stad en regio om eveneens een deel van de kosten te dragen.

KOSTEN VOOR DE OPVANG VAN EEN PERSOON GEDURENDE DRIE MAANDEN		
Omschrijving	**Lokale kosten**	**Kosten Justitia et Pax**
Voorselectie mensenrechtenverdediger		
Uitschrijven en verwerken call		1101,70
Take-in MRV		786,90
Faciliteren Nationale Commissie Shelter City		314,80
Voorstellen aan gemeente		590,20
Visum en reis plannen		400,00
Coördinatie		1137,80
Kosten opvang mensenrechtenverdedigers		
Kosten vliegtickets retour		2000,00
Reiskosten in Nederland (166 p.m.)	500,00	
Verzekeringen (omgekeerde reisverzekering, aansprakelijkheid etc.)	525,00	
Levensonderhoud (Eten, Soc. contacten, telefoon, etc.)	2100,00	
Huur woonruimte (All in etc.)	3000,00	

Shelter City Nijmegen

Bijdrage medische kosten *(1)*	600,00	
Bijdrage psychologische hulp *(2)*	1500,00	
Bijdrage training *(3)*	1500,00	
Bijdrage onvoorziene omstandigheden MRV*	1000,00	
Eindreportage / video *(4)*	300,00	
Ondersteuning door lokale medewerker (Lokaal, ongeveer 10/15 uur p. w.) *(5)*	4900,00	
Coördinatie vanuit Justitia et Pax		2557,00
Informatiebijeenkomsten *(6)*		
Folders over mensenrechtenverdedigers		120,00
Locatiehuur	500,00	
Catering (koffie, thee etc.)	200,00	
Bijdrage tolk	75,00	
Bijdrage gasten	150,00	
Reiskosten JP - introductie project en vragen	50,00	
Ontwikkeling informatiemateriaal (algemene folder MRV's)	983,00	
Specificering materiaal op MRV		295,00
Coördinatie		590,00
Ondersteuning door lokale medewerker (15 uur per keer)	993,00	
Spreken JP op educatiebijeenkomst en voorbereiding		668,00
TOTALE KOSTEN PER DRIE MAANDEN	**18.876,00**	**10.561,40**
	64%	36%

Toelichting op de begroting:

1. *Bijdrage medische kosten*: De stand van de gezondheidszorg is niet overal op hetzelfde niveau als in Nederland. Activisten kunnen soms in Nederland geholpen worden voor problemen waar zij al lang mee zitten en in eigen land niet geholpen kunnen worden. We doen een beroep op de medische instellingen in Nijmegen om een bijdrage te leveren op dit punt. Justitia & Pax ontvangt van alle gemeenten die Shelter City zijn een reservering voor medische en psychologische hulp. Niet elke mensenrechtenverdediger zal daar gebruik van maken. Wanneer de reserveringen voor medische en psychologische kosten niet (volledig) worden benut, zal Justitia et Pax het resterende bedrag naar verhouding terugstorten aan de betreffende gemeenten.

9

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

2. *Bijdrage psychologische hulp*: Activisten werken onder zware druk. Dit kan soms leiden tot psychische problemen. Met een reservering voor psychologische hulp kan – indien nodig – passende hulp worden verleend aan de activist.
3. *Bijdrage training*: De activist krijgt passende opleidingen aangeboden tijdens haar/zijn verblijf in Nederland. Dit kan variëren van taalcursussen tot het training van praktische vaardigheden. We doen een beroep op de onderwijsinstellingen in Nijmegen om hier een financiële of immateriële bijdrage aan te leveren.
4. *Eindreportage/video*: Van elk verblijf wordt een rapportage gemaakt en een video. Beiden moeten inzetbaar zijn voor educatieve doeleinden.
5. *Ondersteuning lokale medewerker*: Een tijdelijk verblijf in een vreemd land kan moeilijk zijn. Naast eenzaamheid en heimwee, kunnen zich ook hele praktische dilemma's voordoen. Hoe werkt bijvoorbeeld een OV-chipkaart? Een activist die in Nijmegen verblijft krijgt daarom persoonlijke ondersteuning. Dit kan uiteraard deels door vrijwilligers worden gedaan, maar de ervaringen in Den Haag leren dat het verstandig is om voor in ieder geval 15 uur per week professionele begeleiding te verlenen.
6. *Informatiebijeenkomsten*: De organisatie van een tweetal informatiebijeenkomsten met elke mensenrechtenverdediger die in Nijmegen wordt opgevangen, stellen we de mensenrechtenverdediger in staat om zijn/haar verhaal te doen. Geinteresseerde Nijmegenaren kunnen tegelijkertijd betrokken raken bij mensenrechten en/of Shelter City Nijmegen in het algemeen, of de strijd van de activist in het bijzonder.

De hierboven getoonde begroting is een reele inschatting van de kosten per mensenrechtenverdediger per drie maanden. De definitieve kosten hangen echter af van het uitvoeringsprogramma en eventuele bijdragen vanuit lokale bedrijven en maatschappelijke instellingen. Het college van B&W wordt verzocht om een definitieve begroting ter goedkeuring aan de gemeenteraad voor te leggen, voordat met de uitvoering van Shelter City Nijmegen wordt gestart.

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

5. Dictum

De raad van de gemeente Nijmegen, gezien het initiatiefvoorstel *Shelter City: Nijmegen* van de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en het CDA,

Besluit het college van B&W de volgende opdrachten te geven:

1. Maak van Nijmegen een Shelter City zoals beschreven in dit voorstel; en streef daarbij de volgende doelen na:
    a) Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;
    b) Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;
    c) Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;
    d) Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met Justitia et Pax, COS Gelderland en het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitvoeringsprogramma inclusief een definitieve begroting op voor de opvang van maximaal vier mensenrechtenverdedigers per jaar in Shelter City Nijmegen en leg dit programma ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Dankwoord

Het initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen is niet zomaar tot stand gekomen. Het succes van Shelter City Den Haag en het initiatiefvoorstel dat D66 en GroenLinks in de Hofstad hebben ingediend waren voor ons een belangrijk voorbeeld. Wij danken onze Haagse collega's voor hun pionierswerk. Veel dank ook aan Justitia et Pax, in het bijzonder Guus van Zwoll, voor alle advies en ondersteuning.

Wij zijn daarnaast erg blij dat enkele mensen de moeite hebben genomen om met ons na te denken over de invulling van Shelter City in onze stad: Aloys Wijngaards, Roel van den Tillaart (beiden lid van D66 Nijmegen) en Qader Shafiq (COS Gelderland).

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Bijlagen

1. **Bijlage 1: De rol van Europa en Nederland ten aanzien van mensenrechtenverdedigers**
   Kort overzicht van de rol van Nederland ten aanzien van de opvang en ondersteuning van mensenrechtenverdedigers en de brede politiek steun voor Shelter Cities.
2. **Bijlage 2: Motie Tweede Kamer over Shelter City Initiative**
3. **Bijlage 3: Statement Seminar Human Rights Defenders**
4. **Bijlage 4: Deelnemers Shelter City Den Haag in de media (selectie)**
   Selectie van artikelen over de eerste drie deelnemers aan Shelter City Den Haag. Alle artikelen die over deze deelnemers zijn verschenen zijn na te lezen op www.sheltercity.org.
5. **Bijlage 5: Steunbetuiging drs Caecilia J. van Peski**

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Bijlage 1: De rol van Europa en Nederland ten aanzien van mensenrechtenverdedigers

Hoewel internationaal recht niet verplicht tot de bescherming van mensenrechtenverdedigers, roepen internationale en Europese richtsnoeren hier wel toe op. Nederland heeft zich in de internationale arena tot nog toe altijd sterk gemaakt voor de bevordering van de internationale rechtsorde en mensenrechten. Als ondertekenaar van VN-verklaring 53/144 heeft Nederland zich gecommitteerd aan het bevorderen van de bescherming en de totstandkoming van mensenrechten op nationaal en internationaal niveau en aan de bescherming van mensenrechtenverdedigers.

Voortbouwend op deze VN-verklaringen heeft de Raad van de Europese Unie in 2004 de EU-richtsnoeren ten aanzien van mensenrechtenverdedigers aangenomen, met als doel mensenrechtenverdedigers te ondersteunen in hun werk. In de EU-richtsnoeren wordt opgeroepen mensenrechtenverdedigers te beschermen door hen te "voorzien in snelle maatregelen om mensenrechtenverdedigers die in derde landen in gevaar verkeren, te helpen en te beschermen door wanneer dit wenselijk lijkt een spoedvisum af te geven en hun voorlopige opvang in de EU-lidstaten te bevorderen". Het rapport van de subcommissie mensenrechten van het Europese Parlement over het EU-beleid ten aanzien van mensenrechtenverdedigers "benadrukt de noodzaak deze noodvisa gepaard te laten gaan met tijdelijke bescherming en onderdak in Europa voor mensenrechtenverdedigers" en verzoekt de "Hoge Vertegenwoordiger derhalve … om het Europese Parlement een handboek voor te leggen over het opzetten van een 'Shelter City' evenals een kadervoorstel voor het ondersteunen van samenwerkingsverbanden tussen dergelijke steden". De doelstelling van dit 'Shelter City Initiative' is om op gecoördineerde wijze mensenrechtenverdedigers in nood tijdelijk onderdak te bieden in een netwerk van Europese steden.

De mogelijkheid om mensenrechtenverdedigers tijdelijk op te vangen in 'Shelter City Nijmegen' is in overeenstemming met het huidige Nederlandse buitenlandbeleid. In april 2010 stelde Kamerlid Pechtold (D66) voor om de mogelijkheden te onderzoeken voor de vestiging van een Shelter City in Nederland. De minister reageerde positief op dit onderzoek: "Het ligt echter in de rede dat een volgende stap identificatie van een Nederlandse stad zal zijn die bereid is op te treden als gastheer voor mensenrechtenverdedigers die in Nederland respijt zullen krijgen."

In december 2010 werd tijdens de begrotingsbehandeling positief gereageerd door Minister Rosenthal op een breed gedragen motie waarin de Minister gevraagd werd aan te sluiten bij het Europese 'Shelter City Initiative' en de bijbehorende procedures voor noodvisa in te voeren. Deze motie werd ingediend door El Fassed (GroenLinks) en ondersteund door Pechtold (D66), Voordewind

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

(CU), Van Bommel (SP), Timmermans (PvdA) en Thieme (PvdD) (zie bijlage 2). De minister beloofde de Kamer binnen korte tijd een brief te sturen waar dieper wordt ingegaan op het regelen van noodvisa voor mensenrechtenverdedigers die middels het Shelter City Initiative naar Nederland komen.

In december 2010 was tevens een groot aantal mensenrechtenverdedigers vanuit verschillende delen van de wereld te gast op een internationale conferentie in Den Haag, georganiseerd door de organisatie Justitia et Pax. Zij onderstreepten het belang van de vestiging van Shelter Cities in Europa (zie bijlage 3).

In maart 2012 heeft de gemeenteraad van Den Haag op basis van een brede steun ingestemd met het initiatiefvoorstel van de Haagse fracties van D66 en Groen Links om Den Haag tot een Shelter City te maken.

Het project Shetler City: Den Haag neemt een steeds prominentere plaats in het Nederlands Mensenrechtenbeleid. Zo wordt de opvang van mensenrechtenverdedigers door minister Timmermans op 25 februari 2013 tijdens de 22e sessie van de VN-Mensenrechtenraad in Genève als prioriteit aangegeven en erkent de minister hierin de rol van Den Haag: Shelter City:

> "Grass roots human rights organisations, but also individuals – often lawyers – are increasingly being harassed and criminalised. And the repression of freedom of speech, of citizens, bloggers and journalists, is on the rise in many parts of the world. This is simply unacceptable.
>
> The Hague is a Shelter City, where human rights defenders can find refuge from harassment and intimidation. But more fundamentally, we support the continued efforts of NGOs, human rights defenders and other individuals in actively promoting respect for human rights very often at great peril. These people are true, true heroes.:.

Mede dankzij een motie van GroenLinks-kamerlid Van Ojik zal de Nederlandse regering uitbreidingen van het Shelter City project naar andere steden actief ondersteunen. De mensenrechtenbrief van minister Timmermans van 14 juni 2013 geeft hier concrete invulling aan.

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Shelter City Nijmegen

Bijlage 2: Motie Tweede Kamer over Shelter City Initiative

Voorgesteld 15 december 2010

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat de regering de ambitie heeft, een vooraanstaande speler te blijven op het gebied van mensenrechten, en projecten van mensenrechtenverdedigers wereldwijd ondersteunt; constaterende, dat de mensenrechtenverdedigers die de regering ondersteunt, gevaar kunnen lopen omdat zij worden bedreigd, en om die reden soms belemmerd worden in hun werk; constaterende, dat mensenrechtenverdedigers in levensgevaar enorm geholpen kunnen zijn met een korte verblijfsperiode buiten hun eigen land, waardoor de dreigende situatie kan worden doorbroken en ze een veilige terugkeer kunnen regelen;

verzoekt de regering aan te sluiten bij het Shelter City Initiative en bijbehorende procedures voor noodvisa in te voeren, en gaat over tot de orde van de dag.

El Fassed
Pechtold
Voordewind
Van Bommel
Timmermans
Thieme

16

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Shelter City Nijmegen

Bijlage 3: Statement Seminar Human Rights Defenders

Seminar Human Rights Defenders, The Hague 7-10 December 2010
The Hague message on human rights defenders:
What human rights defenders need to effectively change the world

We, human rights defenders convened in The Hague at the invitation of Justitia et Pax Netherlands; We recall the fundamental and universal values of the United Nations Universal Declaration for Human Rights that was adopted 62 years ago by all member states; We reemphasize that human rights are universal, inherent, indivisible, inalienable and non-negotiable; We reiterate that these fundamental rights always need to be defended in all our societies.

We commit ourselves to the following:
• reaffirm to continue to put human rights always at the forefront of our work and activities as human rights defenders (HRDs);
• promote and strengthen alliances and use all available peaceful instruments;
• always support the work and the needs of those who defend human rights at the grassroots and local level, for example by creating regional safety networks.
Moreover we commit ourselves to:
• disseminate our acquired knowledge on the EU guidelines and the UN protection mechanisms;
• promote and strengthen our networks, through building and further strengthening alliances ;
• initiate, in cooperation with supporting NGOs, early alert systems so as to minimize the risks faced by human rights defenders;
• the use of all peaceful instruments available in the defense of human rights.

We stress the following specific needs of human rights defenders at the grassroots level, on top of existing mechanisms:
• to receive the necessary support at all levels to be able to carry out their work;
• the strengthening of networks of human rights defenders to mutually support and exchange information using safe networks of communication;
• having access to psycho-social support for human rights defenders including opportunities to rest and recover in a safe environment;
• a safe environment for all human rights defenders and their families and colleagues.
We recommend to the City of The Hague:
• to live up to its status as the International City of Justice and Peace and engages in providing temporary shelter to human rights defenders in danger (such as the Shelter City project).

17

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Shelter City Nijmegen

We recommend to the Dutch Government:
• to support these initiatives by creating emergency visa procedures for human rights defenders who are at risk in their home country;
• to continue to put human rights at the heart of domestic and foreign policies.

Seminar Human Rights Defenders, The Hague 7-10 December 2010
We recommend to the EU and the EU Member States:
• to provide active support to human rights defenders in all countries where they are represented;
• to ensure sustainable support to human rights organizations at grassroots level, strengthening institutions, giving long term modest support for basic conditions instead of the current practice of focusing on project support;
• to consult with human rights defenders when guidelines, country strategy and indicative programmes with regard to human rights defenders are reviewed and renewed;
• to make small funds available in case human rights defenders need to be relocated quickly.

We recommend to the diplomatic missions of the EU (EEAS) and the EU Member States:
• to make maximum use of their diplomatic networks to protect human rights defenders;
• to translate the EU guidelines on human rights defenders in local languages so they become available to all, and to cooperate with religious institutions and local organizations to disseminate them to the grassroots levels;
• to send observers to courts where human rights defenders stand on trial;
• to monitor impunity for attacks on human rights defenders and act upon it as required by the EU Guidelines on human rights defenders;
• to appoint an EU Human Rights Ambassador.

We recommend to the member states of the United Nations:
• to create a standing invitation for the Special Rapporteur on Human Rights Defenders;
• to create a United Nations Human Rights Defenders Fund for human rights defenders in need of quick relocation.

In closing we reiterate our commitment to work with representatives from the UN; EU; states; NGOs and individuals to improve the work, support and defense of human rights defenders.

Samuel Kofi Woods – Liberia
Justine Masika Bihamba – DR Congo
Manjula Pradeep – India
Smaranda Enache – Romania

18

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Shelter City Nijmegen

Maria Balkandzhieva - Bulgaria
Alexandra Delemenchuk – Georgia
Patrick Kikandi Mulemeri – DR Congo
Moise Kambere – DR Congo
Stella Murungi – Uganda
Sylvestre Bwira – DR Congo
Miralem Tursinovic – Bosnia & Herzegovina
Germaine Girighiri – DR Congo
Agit Mirzoev – Georgia
Chris Franssen – The Netherlands
Bogale Kassaye – The Netherlands
Victor Scheffers – The Netherlands
Jan van der Kolk- The Netherlands

The Hague, December 2010

19

Bijlage 4: Deelnemers Shelter City Den Haag in de media (selectie)

Russische politie zit hem op de hielen

■ Advocaat Aboebakarov komt even in Nederland op adem na bedreigingen

Nicole Lucas

Natuurlijk is hij bang. "Maar ik moet dit werk gewoon blijven doen. En ik wil niet de rest van mijn leven in het buitenland wonen." Dus is mensenrechtenadvocaat Magamed Aboebakarov gisteren weer uit Den Haag vertrokken. Drie maanden verbleef de jurist (32) in Nederland. Een goede tijd was het: "Ik werd met rust gelaten".

Na een tussenstop in Moskou zal hij een dezer dagen aankomen in Naltsjik, hoofdstad van de Russische deelrepubliek Kabardino-Balkarië, in het uiterste zuiden van het land. Het is slechts een kwestie van tijd of hij zal door de politie worden aangehouden bij een van de vele wegcontroles, weet Aboebakarov. Dat is nou eenmaal deel van het leven in deze regio, met het zo vaak onrustige Tsjetsjenië vlak in de buurt. Vervelend is het vrijwel altijd, zeker voor een advocaat die in politiek gevoelige zaken mensen bijstaat die van terrorisme worden beschuldigd. Maar na een kort oponthoud kun je doorgaans wel weer verder.

Die ene avond, half december 2011, liep het anders. Zwaarbewapende, gemaskerde agenten dwongen hem te stoppen en de achterklep van zijn wagen open te doen. Op dat moment reed een auto op volle snelheid op hem in. Aboebakarov raakte zwaargewond, zijn linkerbeen werd deels verbrijzeld. Het kostte maanden om te herstellen. Bij het lopen heeft hij nog steeds een stok nodig.

Een aanslag? Aboebakarov formuleert het voorzichtig. "Ik weet het nog steeds niet zeker." Maar de manier waarop de zaak is afgehandeld en terloopse opmerkingen van mensen bij de rechtbank ('jammer dat ze het werk niet hebben afgemaakt') geven hem genoeg reden te geloven dat dit niet zomaar een ongeluk was. Plus een geschiedenis van bedreigingen die aan dit voorval voorafgingen. Op advies van de Russische mensenrechtenorganisatie Memorial vertrok hij eerder al voor korte tijd naar het buitenland, omdat voor zijn leven werd gevreesd.

Aboebakarov weet zich niet geliefd bij de Russische veiligheidsdiensten, die elke uiting van onvrede in deze straatarme regio keihard de kop indrukken, en daarbij sinds jaar en dag meestal moslimterrorisme als argument gebruiken. Martelingen, ontvoeringen, het vervalsen van bewijsmateriaal: weinig wordt daarbij geschuwd, zo stelt hij. De rechten van verdachten worden met voeten getreden.

Het paradoxale effect is, zegt de jurist, zelf een Tsjetsjeen, dat het religieus extremisme dat de autoriteiten zeggen te bestrijden zo juist in de handwordt gewerkt. De bevolking van het bijna een miljoen inwoners tellende Kabardino Balkarië is overwegend moslim. Op een islamitische staat zijn de meesten niet uit. Wel zijn ze de armoede en de corruptie zat. De werkloosheid is enorm. Deze uitzichtloze situatie, zowaarschuwde een aantal jaar geleden nota bene een adviseur van president Poetin zelf, maakt de bevolking vatbaar voor extremisme. En het helpt al helemaal niet als ze dan ook nog het idee heeft dat Moskou een oorlog tegen de islam voert.

Aboebakarov: "Mensen zijn opgepakt alleenvanwege het feit dat ze moslim zijn. Ze proberen hun recht te krijgen, verzetten zich tegen discriminatie van hun religie. Maar wat de politie ook doet, die gaat vrijuit. Verdachten zijn vogelvrij."

Hij ziet het bij het massaproces dat sinds 2008 in Naltsjik wordt gevoerd tegen 58 mannen die worden verdacht van betrokkenheid bij een rebellenaanval op de stad in oktober 2005. Een van de mensen die hij verdedigt, is de nu 28-jarige Rasoel Koedajev, die eerder vastzat in Guantanamo Bay, maar in 2004 door de Amerikanen werd teruggestuurd naar Rusland. Kort na de aanval werd hij opgepakt. Aboebakarov: "Er is geen hard bewijs tegen hem. Bekentenissen zijn via marteling verkregen." Op internet circuleren foto's van Koedajev met een zwaar opgezwollen, verminkt gezicht.

Tijdens zijn verblijf in Den Haag heeft Aboebakarov de zaak overgedragen aan twee collega's. Binnenkort zal hij er zelfweer mee verdergaan. Hij ziet niet uit naar het moment dat hij wordt aangehouden en er dan, zoals eerder gebeurde, iemand zegt: "O ja, dat is die advocaat van Al-Kaida".

Veilig bij Shelter City

Magamed Aboebakarov was de eerste deelnemer aan het project Shelter City Den Haag, een initiatief van mensenrechtenorganisatie Justitia et Pax, dat wordt gesteund door de gemeente Den Haag en het ministerie van buitenlandse zaken. Doel is tijdelijk een veilig onderkomen te bieden aan mensenrechtenverdedigers die zich in zeer bedreigende omstandigheden bevinden. In Nederland kunnen ze voor een periode van drie maanden op adem komen en (indien nodig) psychische en medische hulp krijgen. Bovendien kunnen ze hier trainingen volgen en hun netwerk uitbreiden.

Advocaat Aboebakarov, slachtoffer van de oorlog die Moskou tegen de islam voert. FOTO INGE VAN MILL

Bron: Trouw, 13 januari 2013

Shelter City Nijmegen

'Mijn taak: de druk opvoeren voor een beter rechtssysteem'

INTERVIEW Congolese advocate verzet zich tegen straffeloosheid

Femke Awater

Natuurlijk heeft ze vertrouwen in de regering van Congo. Irène Esambo, advocaat in het door oorlog verteerde land, vindt het maar een rare vraag. "Congo is mijn land, de regering is mijn regering. Als ik geen vertrouwen zou hebben, keerde ik niet terug."

Ondanks de dreigtelefoontjes en smsjes die haar tijdelijk naar Nederland hebben gedreven, gaat ze aanstaande dinsdag dus weer naar Congo. "Het is mijn taak om de regering scherp te houden en de druk op te voeren voor een beter rechtssysteem."

De advocate kwam drie maanden geleden naar Nederland in het kader van 'Shelter City: Den Haag', een initiatief van mensenrechtenorganisatie Justitia et Pax. Het doel van het initiatief is om mensenrechtenverdedigers die in hun eigen land bedreigd worden, tijdelijk op te vangen.

'Natuurlijk ben ik bang. Maar dat is geen reden om te stoppen.'

Met haar krukken en korte benen is ze een opvallende verschijning. Maar over haar handicap heeft ze het liever niet. Esambo is hier met maar één doel: de straffeloosheid in Congo aanpakken.

In Congo maakt Esambo deel uit van een collectief van advocaten dat de vrouw en zes kinderen van de in 2010 vermoorde mensenrechtenactivist Floribert Chebeya vertegenwoordigt. Het collectief wil onder andere dat John Numbi, de voormalige chef van de Nationale Congolese politie, als verdachte voor de rechter verschijnt.

Eerder in de Chebaya-zaak werd duidelijk dat verschillende hoge functionarissen van de politie en veiligheidsdiensten bij de moord betrokken waren. Vier van hen kregen de doodstraf maar Numbi bleef ondanks vele beschuldigingen buiten schot.

Dat kan niet; vindt Esambo. "De rechtbank moet bepalen of deze man schuldig is. Ik zeg alleen dat hij een verdachte is en dat hij, net zoals alle andere verdachten, voor de rechter moet verschijnen."

Sinds ze in het collectief zit krijgt ze dreig-smsjes waarin staat dat ze de zaak moet laten vallen. Anders zal haar, volgens de anonieme verstuurder, hetzelfde lot wachten als Chebeya. Telefoontjes, eveneens anoniem, waarbij het altijd stil blijft aan de andere kant van de lijn, voeren de druk op. Van wie ze komen, weet de advocate niet.

Ze is zich bewust van het risico dat ze loopt als ze teruggaat naar Congo. "Numbi loopt vrij rond. Natuurlijk ben ik bang. Maar dat is geen reden om te stoppen." De zaak staat volgens haar symbool voor het Congolese juridische systeem. "Nationaal en internationaal zijn alle ogen op ons gericht. Als het ons lukt om Numbi voor de rechter te krijgen, is dat een signaal dat de wet wél voor iedereen gelijk is."

Dat zou een hele stap zijn voor Esambo en haar strijd tegen de straffeloosheid in haar land. Vooral vrouwen plukken de wrange vruchten van het falende rechtssysteem, Esambo: "Niet alleen zijn vrouwen vaak te arm om een advocaat te betalen, velen zijn ook ongeschoold en weten niet wat hun rechten zijn".

Seksueel geweld is een bijkomend probleem. Officieel is het strafbaar maar de daders verschijnen bijna nooit voor de rechter. "Verkrachting in Congo is normaal", zegt Esambo. Het is volgens haar een wapen geworden dat vooral in het oosten van het land ingezet wordt. "Nog een manier om een dorp en haar inwoners te verwoesten."

Door vrouwen juridisch advies te geven en internationaal voor hun zaak te pleiten, probeert de advocate hun een stem te geven. Meer dan voor haar eigen veiligheid is ze naar Nederland gekomen om de gevolgen van de straffeloosheid uit te leggen en op de internationale agenda te zetten.

Het is haar eindelijk gelukt om vanuit Congo advocaat te worden bij het Internationaal Strafhof. Daders van misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden worden hier wél berecht.

In Nederland kan ze nu ook veel meer mensen bereiken dan vanuit Congo. En dat is op dit moment belangrijk. De hervormingen van het juridische systeem in Congo zijn namelijk begonnen. "De wil is er wel maar alles gaat heel traag. Té traag. De regering heeft meer internationale druk nodig. Ik hoop dat ik die druk kan geven."

Irène Esambo

Shelter City Nijmegen

Bron: Trouw, 31 mei 2013

Asha (Shelter City) bezoekt het Alfrink College

12 juni 2013

Gisteren heeft Asha, de derde kandidaat van het Shelter City Initiatief, het Alfrink College in Zoetermeer bezocht. Hier sprak ze onder meer over de geschiedenis van Soedan, veranderingen in het familierecht en de onrusten in het grensgebied met Zuid Soedan. De leerlingen van het Alfrink hadden zich goed voorbereid op Asha's bezoek. Dit was te merken aan de goede vragen die ze aan Asha stelden.

Bron: www.sheltercity.org

22

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Bijlage 5: Steunbetuiging drs. Caecilia J. van Peski

Als ontvanger van de onderscheiding 'Ambassadeur voor de Vrede', haar toegekend door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (2010), wordt Caecilia van Peski gezien als een van de meest invloedrijke vrouwen van haar generatie. Magazine 'Viva' nam haar op in de 'top 400 meest invloedrijke vrouwen' (2010) en ook 'Opzij' noemde haar naam ('top 50', 2009). In 2010 werd Caecilia van Peski door de toenmalige Minister van Buitenlandse Zaken benoemt tot VN Vrouwenvertegenwoordiger. In die hoedanigheid sprak zij de 65e Algemene Assemblee van de Verenigde Naties in New York toe middels haar statement 'UNSCR 1325 - Deepening Democracy'.

In haar capaciteit als onafhankelijk diplomaat en senior deskundige op het gebied van Internationale Betrekkingen, richt Caecilia van Peski zich op vraagstukken rondom democratisering, verkiezingen en mensenrechten. Zij werkt(e) op deze onderwerpen samen met de VN (UNDPKO, UNDP), de Europese Commissie, Raad van Europa, OSCE/ODIHR, Carter Centre, NDI en NORDEM.

Bestuurlijk is Caecilia van Peski betrokken bij de Nederlandse Vereniging voor de Verenigde Naties (NVVN), Stichting VredesWetenschappen (Raad van Advies), het Interkerkelijk Vredesberaad (bestuurslid IKV), Nederlands Genootschap voor Internationale Zaken (bestuurslid NGIZ Zuid), Studentenvereniging Internationale Betrekkingen (Comité van Aanbeveling) en burgerinitiatief "Sloop de Muur" (Comité van Aanbeveling). Daarnaast is zij lid van de Europese Beweging Nederland (EBN), the Society for International Development (SID), the International Fellowship of Reconciliation (IFOR), the Society for Intercultural Education, Training, Advice & Research (SIETAR), the International Crisis Response Network (ICRN) en de Nederlandse Vereniging van Psychologen (NIP).

Vanuit een samenwerking met Justitia et Pax trad Caecilia van Peski in 2012-2013 twee maal op als 'twin' van in Den Haag binnen de context "Shelter City" verblijvende mensenrechtenverdedigers. Specifiek ging het hierbij om dr Asha Elkarib uit Sudan en mw. Irène Esambo uit DRC. Beide genoemden zijn jurist in het internationaal recht. Zij houden zich bezig met de behartiging van de belangen van vrouwen die het slachtoffer werden van oorlogsgeweld. Vanuit haar eigen expertise op het gebied van vrouwenzaken begeleidde mw. Van Peski de twee verdedigers. Zo stelde zij hen voor aan de media en bezorgde zij hen verdere toegang tot mensenrechten-netwerken in ons land.

Het is vanuit bovengenoemde ervaringen dat mw. Van Peski met sterke overtuiging pleitbezorger is van het internationale format "Shelter Cities". Zij spreekt, als lid van het Comité van Aanbeveling "Nijmegen Shelter City" teves haar steun uit voor de tijdelijke opvang van mensenrechtenverdedigers in de Gemeente Nijmegen. Mw. Van Peski beveelt daarbij specifiek aan om bij de keuze van uit te nodigen mensenrechtenactivisten voldoende nadruk te leggen op die mensenrechtenverdedigers die zich richten op de meeste kwetsbaren in de maatschappij, waaronder ook vrouwen en kinderen.

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

Ingekomen stuk D (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
3 juni 2014	MO20/14.0006511	Dorien Malawau
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Initiatiefvoorstel Shelter City		(024) 3292956

Geachte leden van de raad,

In maart hebben de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en CDA het voorstel *'Shelter City: Nijmegen, de oudste stad van Nederland als veilige haven om op adem te komen'* ingebracht. Het doel is om internationale mensenrechtenverdedigers in nood tijdelijk opvang te bieden om op adem te komen. Naast het bieden van opvang en bescherming is voorgesteld mensenrechtenverdedigers te versterken en hen te vragen een bijdrage te leveren aan de stad. Shelter City Nijmegen is nieuw beleid, maar het heeft wel (inhoudelijke) verbindingen met bestaande (Europese) samenwerkingsverbanden, anti-discriminatiebeleid en maatschappelijke initiatieven voor uitgeprocedeerde asielzoekers.
U bespreekt dit voorstel tijdens de raadsvergadering van 11 juni. Middels deze brief geven wij een eerste reactie op dit voorstel.

Allereerst willen wij benadrukken dat dit initiatiefvoorstel goed aansluit bij onze kernwaarden uit de Stadsvisie 2020 en het Coalitieakkoord 2014-2018. Inhoudelijk zijn we het met de raadsfracties eens dat Shelter City Nijmegen past bij onze stad, maar we missen daarbij een belangrijk onderdeel: de financiële dekking voor de begroting van het voorstel.

In het voorstel Shelter City Nijmegen zijn de volgende beslispunten opgenomen:
Maak van Nijmegen een Shelter City zoals beschreven in dit voorstel; en streef daarbij de volgende doelen na:
a) Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;

b) Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;

c) Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;

d) Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met Justitia et Pax, COS Gelderland en het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitvoeringsprogramma inclusief een definitieve begroting op voor de opvang van maximaal vier mensenrechtenverdedigers per jaar in Shelter City Nijmegen en leg dit programma ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

70/2014 Gewijzigd initiatiefvoorstel Shelter city Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

Vervolgvel
1

Onze reactie op deze beslispunten:
We vertrouwen er op dat het Shelter City project een breed draagvlak kan krijgen in de stad. De gemeente kan hierin een faciliterende en ondersteunende rol spelen. Dat betekent dat we de initiatiefnemers kunnen ondersteunen om het voorstel verder tot uitvoering te brengen en dat we het project eventueel financieel kunnen bijdragen. We doen een beroep op maatschappelijk ondernemers, partners en burgers in de stad die dit voorstel onderschrijven en een bijdrage leveren. Wij zien dit dan ook als een voorwaarde om dit voorstel te kunnen ondersteunen.

In het initiatiefvoorstel worden de Nijmeegse waarden ‘sociale bewogenheid, emancipatie en vrede’ benoemd. Daarnaast worden verbindingen gelegd met events zoals: de Nijmeegse vierdaagse ‘Walk of the World’ en de tweejaarlijkse ‘Vrede van Nijmegen Penning’.
We zien met name mogelijkheden voor aansluiting bij activiteiten zoals de internationale dag van de vrede in september met daarbij het Interculturele Vredesevent en de Vredesweek van Nijmegen dat ieder jaar wordt georganiseerd door de Raad voor levensbeschouwing en religie en de Raad van Kerken Nijmegen. Dit omdat bij dit event ook aandacht is voor burgerrechten.

Wij adviseren de initiatiefnemers om naast de genoemde partners en maatschappelijk ondernemers ook de Radboud Universiteit, Vluchtelingenwerk Oost Nederland en bureau Ieder1Gelijk te betrekken bij het maken van een uitvoeringsplan omdat wij denken dat zij ook een rol kunnen spelen binnen dit project. In het voorstel is een begroting opgenomen (naar schatting tussen € 80.000,- en € 110.000,- per jaar) op basis van het Haagse model. Wij verwachten met een vertaling naar de Nijmeegse situatie dat dit een verlaging van de kosten zou kunnen opleveren.

Ten aanzien van de financiële dekking is specificatie en nader overleg nodig met de initiatiefnemers, alvorens tot besluitvorming over te kunnen gaan.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Facetbestemmingsplan Archeologie"

Van:	Het college van B&W van 6 mei 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het facetbestemmingsplan Archeologie gewijzigd vast te stellen. Tevens wordt voorgesteld om de nota ten aanzien van de ingediende zienswijzen tegen het bestemmingsplan vast te stellen. **Facetbestemmingsplan** Een facetbestemmingsplan is een 'parapluplan', waarmee voor alle vigerende bestemmingsplannen dezelfde regeling - in dit geval voor Archeologie - gaat gelden. Het plangebied omvat het gehele grondgebied van Nijmegen. Het facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de bescherming van archeologische waarden. **Achtergrond** Op 15 mei 2013 heeft de gemeenteraad de Nota Cultureel Erfgoed vastgesteld. In deze nota presenteert de gemeente Nijmegen haar erfgoedbeleid en ambities. De nota omvat zowel het archeologische, gebouwde als historisch-geografisch erfgoed. Omdat de verplichtingen met betrekking tot archeologische waarden een andere uitwerking vragen dan de verplichting voor de overige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschappelijke waarden) zijn twee instrumenten ontwikkeld, namelijk de archeologische beleidskaart en de cultuurhistorische beleidskaart. Beide kaarten samen geven een beeld van de gebieden waar waardevol erfgoed aanwezig is. In de nota is destijds aangegeven dat het beleid en maatregelen met betrekking tot archeologie via een facetbestemmingsplan worden geïmplementeerd. **Zienswijzen** Er zijn tegen het ontwerpbestemmingsplan 4 zienswijzen ingediend. Deze zijn samengevat en voorzien van een reactie opgenomen in de zienswijzennota.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Marc Muntjewerff m.muntjewerff@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 28 96
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "facetbestemmingsplan Archeologie" 2. Zienswijzennota 3. Facetbestemmingsplan Archeologie 4. Nota Cultureel Erfgoed 5. Zienswijzen		

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

25 juni 2014 / 56/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp

Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Programma / Programmanummer

Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder

H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.

6 mei 2014

Samenvatting

Op 15 mei 2013 heeft de gemeenteraad de Nota Cultureel Erfgoed vastgesteld. In deze nota presenteert de gemeente Nijmegen haar erfgoedbeleid en ambities. De nota omvat zowel het archeologische, gebouwde als historisch-geografisch erfgoed. Omdat de verplichtingen met betrekking tot archeologische waarden een andere uitwerking vragen dan de verplichting voor de overige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschappelijke waarden) zijn twee instrumenten ontwikkeld, namelijk de archeologische beleidskaart en de cultuurhistorische beleidskaart. Beide kaarten samen geven een goed beeld van de gebieden waar waardevol erfgoed aanwezig is. In de nota is aangegeven dat het beleid en maatregelen met betrekking tot archeologie via een facetbestemmingsplan worden geïmplementeerd.

Het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie heeft in de periode van 20 februari tot en met 2 april 2014 voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 4 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn in deze zienswijzennota samengevat en voorzien van een beoordeling.

Voorstel om te besluiten

1. De zienswijzennota facetbestemmingsplan Archeologie vast te stellen.
2. Het facetbestemmingsplan Archeologie gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.FBPArcheologie-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de ondergrond gebruik is gemaakt van de Grootschalige Basiskaart van 2013-12-16.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail

Marc Muntjewerff, 2896, m.muntjewerff@nijmegen.nl

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Op 15 mei 2013 heeft de gemeenteraad de Nota Cultureel Erfgoed vastgesteld. In deze nota presenteert de gemeente Nijmegen haar erfgoedbeleid en ambities. De nota omvat zowel het archeologische, gebouwde als historisch-geografisch erfgoed. Omdat de verplichtingen met betrekking tot archeologische waarden een andere uitwerking vragen dan de verplichting voor de overige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschappelijke waarden) zijn twee instrumenten ontwikkeld, namelijk de archeologische beleidskaart en de cultuurhistorische beleidskaart. Beide kaarten samen geven een goed beeld van de gebieden waar waardevol erfgoed aanwezig is. In de nota is aangegeven dat het beleid en maatregelen met betrekking tot archeologie via een facetbestemmingsplan worden geïmplementeerd.

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening heeft elke gemeente de verplichting om bij het opstellen van bestemmingsplannen zowel archeologische waarden als cultuurhistorische waarden te inventariseren en daaraan consequenties te verbinden die in het bestemmingsplan verankerd worden. In een bestemmingsplan wordt gedetailleerd vastgelegd wat de bestemming van de grond is. Het bestemmingsplan is juridisch bindend en daardoor een zeer geschikt instrument om archeologische waarden te beschermen. In het facetbestemmingsplan (parapluplan) worden de archeologische waarden voorzien van een dubbelbestemming of een gebiedsaanduiding. De dubbelbestemming geldt boven de (enkelvoudige) bestemming van de gronden. Dit facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de bescherming van archeologische waarden. Het facetbestemmingsplan Archeologie heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente Nijmegen.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

Op grond van artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening beslist de gemeenteraad omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan. De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening.

1.2 Relatie met programma

Binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie vormt het facetbestemmingsplan Archeologie een uitwerking van de beleidsdoelstellingen binnen het onderdeel bescherming en instandhouding.

2 Doelstelling

Gewijzigde vaststelling van het facetbestemmingsplan Archeologie.

3 Argumenten

<u>Facetbestemmingsplan Archeologie</u>

Het voorliggende bestemmingsplan is ontwikkeld als een facetbestemmingsplan (parapluplan) waarmee voor alle vigerende bestemmingsplannen in Nijmegen dezelfde regeling voor archeologie gaat gelden. Voor zover in de vigerende bestemmingsplannen al een regeling voor archeologie is opgenomen, wordt de bestaande regeling vervangen door de regeling in het facetbestemmingsplan. In de bestemmingsplannen waarin nog geen regeling

voor archeologie is opgenomen, wordt dit nieuw toegevoegd. Het facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de regeling voor archeologie en beoogt geen wijziging aan te brengen in de overige regels van de vigerende bestemmingsplannen. De vorm van het facetbestemmingsplan biedt het voordeel dat op relatief eenvoudige wijze beperkte aanpassingen in meerdere bestaande bestemmingsplannen tegelijkertijd kunnen worden doorgevoerd.

In het overzicht van de vigerende bestemmingsplannen is aangegeven voor welke bestemmingsplannen het facetbestemmingsplan gaat gelden (bijlage 2 bij het facetbestemmingsplan). Onder de vigerende bestemmingsplannen vallen ook alle bestemmingsplannen die al wel in werking zijn getreden maar nog niet onherroepelijk zijn doordat er nog een beroepsprocedure loopt bij de Raad van State. Het overzicht van vigerende bestemmingsplannen geeft de situatie aan op 23 april 2014. Voor bestemmingsplannen die na deze datum worden vastgesteld (of al wel zijn vastgesteld maar nog niet in werking zijn getreden) geldt het facetbestemmingsplan niet. Dat is ook niet bezwaarlijk omdat in deze bestemmingsplannen een regeling voor archeologie is/wordt opgenomen.

De archeologische beleidskaart wordt steeds bijgesteld. Door nieuw onderzoek en uitwerking van oude onderzoeksgegevens zullen steeds nieuwe inzichten worden verkregen, wat ertoe kan leiden dat de begrenzing van de terreinen ruimer of beperkter wordt of zelfs terreinen van de kaart verdwijnen. Een regelmatige bijstelling van de archeologische beleidskaart is dan ook noodzakelijk. Voor de terinzagelegging van het ontwerp facetbestemmingsplan is gebruik gemaakt van de op dit moment meest actuele beleidskaart (versie 1.2.2). Dit betreft een actuelere versie dan is opgenomen in de erfgoednota. De aangepaste archeologische beleidskaart is opgenomen in paragraaf 2.4.2 van de toelichting van het bestemmingsplan. In bestemmingsplannen die na de ter inzagelegging van het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie worden opgesteld, zal een regeling voor archeologie worden opgenomen waarbij rekening zal worden gehouden met de op dat moment actuele beleidskaart. Het facetbestemmingsplan wordt door die (postzegel) bestemmingsplannen overschreven en komt voor die plangebieden te vervallen.

<u>Zienswijzen</u>
Het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie heeft in de periode van 20 februari tot en met 2 april 2014 voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 4 zienswijzen binnengekomen. Dit betreft een zienswijze van Archeologie Werkgroep Nijmegen (AWN, afdeling 16) en een drietal bewoners. De zienswijzen zijn in deze zienswijzennota samengevat en voorzien van een beoordeling door ons college van burgemeester en wethouders. Ook is aangegeven of de zienswijze al dan niet tot aanpassing van het bestemmingsplan heeft geleid. Alle zienswijzen zijn ontvankelijk.

In de zienswijzen komen onder andere de volgende onderwerpen naar voren:
- *De beperkte indeling in waarden die onderscheiden worden en de gehanteerde ondergrenzen die aan deze waarden verbonden zijn.*
  Wat de vergelijking met andere plaatsen of gemeenten betreft is het zo dat elke gemeente eigen beleidsvrijheid heeft. Daarmee kan elke gemeente binnen de grenzen van de wet eigen regels opstellen, die kunnen afwijken van de andere gemeenten in

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Nederland. Op de meeste punten constateren wij dat onze regels niet of niet veel afwijken met de genoemde gemeenten. Ook andere gemeenten zullen rekening moeten houden met de mogelijkheden van (omgevings)vergunningvrij bouwen. In de Nota Cultureel Erfgoed is onder het kopje “vrijstellingsgrenzen” op pagina 25 aangegeven dat aangesloten wordt bij de regeling voor vergunningsvrij bouwen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Er is voor een vrijstelling van archeologische maatregelen gekozen van gebieden van 50 m2 in gebieden met waarde 3. Voor bouwactiviteiten van minder dan 50 m2 kunnen in het bestemmingsplan geen regels worden gesteld (bijlage II, artikel 5 lid 4 Bor). In gebieden met waarde 2 wordt aangesloten bij de wettelijke vrijstelling van 100 m2 (artikel 41a Monumentenwet). Deze onderverdeling is overgenomen in het facetbestemmingsplan Archeologie. Het bepalen van de grens waarop archeologisch onderzoek wordt geëist (waarde 1), is een afweging tussen het archeologisch belang en andere belangen. Door alleen voor grotere ontwikkelingen archeologisch onderzoek te eisen, blijven veel kleinere ontwikkelingen zonder nader onderzoek mogelijk, terwijl bij grotere ontwikkelingen wel rekening wordt gehouden met eventueel aangetroffen archeologisch waarden. Bovendien geldt op grond van artikel 53 van de Monumentenwet een meldingsplicht wanneer een monument wordt gevonden (toeval vondst).

- *Er wordt aandacht gevraagd voor de bescherming van funderingen en kelders van muren en gebouwen.*
  De gemeente studeert op de mogelijkheid om funderingen en kelders en muren van gebouwen te beschermen door middel van aanwijzing tot gemeentelijk monument. Juist kelders en funderingen dreigen tussen wal en schip te vallen omdat ze zowel archeologie als bouwhistorie kunnen zijn. Wat de gemeente wil voorkomen is dat door mogelijke onduidelijkheden ze niet voldoende beschermd worden. Vandaar dat we denken aan het opnemen als gemeentelijk (archeologisch) monument. Dit wordt niet via het facetbestemmingsplan geregeld maar via de binnenkort te verschijnen Erfgoedverordening. In 2010 is de bouwhistorische waardenkaart en het plan voor aanpak voor bescherming van bouwhistorie monumenten door de raad vastgesteld. Gebouwen die op de bouwhistorische waardenkaart de waardering ‘bouwhistorische waarde’ en ‘indicatieve bouwhistorische waarde’ hebben, zullen als bouwhistorie monument worden aangewezen. Het kan zijn dat gebouwen alleen vanwege de kelder worden aangewezen. Met de aanwijzing van deze gebouwen zal een groot deel van de historische kelders in de binnenstad van Nijmegen beschermd zijn. Naast de aanwijzing van panden als bouwhistorie monument zijn veel historische panden al beschermd als rijksmonument of gemeentelijk monument, waardoor ook de kelders beschermd zijn.
- *De wijze waarop archeologisch onderzoek plaatsvindt en de regeling voor excessieve kosten.*
  De burger heeft een keuzevrijheid gekregen om te bepalen welk bureau het archeologisch onderzoek mag uitvoeren. Wat de gemeente wel kan doen, en doet, is door middel van de wettelijk verplichte archeologische programma’s van eisen, kwaliteitseisen te stellen aan het uit te voeren onderzoek. De gemeente doet dit vanuit haar rol als bevoegd gezag. Ook kan zij vanuit die rol toezicht houden op de naleving en uitvoering van het onderzoek. Ongeacht het in het Verdrag van Malta genoemde “verstoorder betaalt principe” geldt voor alle regelingen in Nederland dat deze aan achterliggende regels moeten voldoen. Een daarvan is dat regels redelijk en billijk moeten zijn. In dit geval is dat vertaald door te stellen dat de kosten van archeologisch

onderzoek niet onevenredig mogen zijn ten aanzien van de schaal van de ontwikkeling. In de genoemde compensatieregeling hebben wij dit vertaald door zowel een bovengrens in het absolute bedrag, als in een percentage van de bouwsom op te nemen. Daardoor ontzien we juist alleen de kleinere ontwikkelingen die met meer dan redelijke kosten vanwege archeologie te maken hebben. De regeling voorziet tevens in een bijdrage, niet in het vergoeden van het gehele onderzoek. Ook daardoor blijven het “verstoorder betaalt principe” en de redelijkheid en billijkheid geborgd. In de Erfgoedverordening zal hiervoor een regeling worden getroffen.

Aanpassingen bestemmingsplan naar aanleiding van zienswijzen
In de toelichting van het bestemmingsplan (paragraaf 3.2) is anti-dubbeltelregeling uitgelegd. De zienswijzen hebben verder niet geleid tot aanpassingen van het bestemmingsplan.

Overige aanpassingen
In de uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg (29 januari 2014) heeft de Raad van State overwogen dat ook bestaande legale bebouwing onder het bouwverbod van de archeologische dubbelbestemming valt. Dit verbod ziet door de wijze waarop het is geformuleerd niet uitsluitend op nieuw te bouwen gebouwen of overkappingen. Dit betekent dat bestaande legale bebouwing hiermee ten onrechte onder het overgangsrecht wordt gebracht. Nu vaststaat dat dit met het toekennen van de dubbelbestemming Waarde-archeologie niet beoogd is, is het plan, voor zover geen uitzondering is opgenomen voor bestaande legale bebouwing, vastgesteld in strijd met de vereiste zorgvuldigheid.

Deze uitspraak leidt tot aanpassing van de planregels. In de dubbelbestemmingen Waarde-Archeologie 2 en 3 is een uitzondering opgenomen voor bestaande bebouwing en in de begripsomschrijving is een definitie van ‘bestaand’ opgenomen.

De aanduiding “wetgevingszone-waarde archeologie 1” is aangepast. Waarde 1 is toegekend voor gebieden met een lage, middelhoge of onbekende verwachtingswaarde waar nog geen onderzoek is gedaan en het onbekend is waar archeologische resten zich kunnen voordoen. Er is een verbod opgenomen voor bodemingrepen van meer dan 2500 m2 en dieper dan 0,30 meter onder het maaiveld. Er kan een omgevingsvergunning worden verleend wanneer op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische (waarden) hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

De volgende (ambtshalve) aanpassingen hebben plaatsgevonden:

Regels:
- Artikel 1 begrippen: opnemen definitie ‘bestaand’;
- Artikel 2.2.1 wordt aangepast in: “Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming Waarde - Archeologie 2 uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.”
- Artikel 2.2.2 onder b, nieuw nummer 6 (nieuw) wordt opgenomen: “het gaat om bestaande bouwwerken”;

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

- Artikel 2.5 onder b wordt aangepast in: “de bestemming Waarde - Archeologie 3 op te nemen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn”;
- Artikel 3.2.1 wordt aangepast in: “Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming Waarde - Archeologie 3 uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.”
- Artikel 3.2.2 onder b, nummer 6 (nieuw) wordt opgenomen: “het gaat om bestaande bouwwerken”;
- Artikel 3.5 onder b komt te vervallen;
- Artikel 5.2 wetgevingszone-waarde archeologie 1: artikel is vervangen door een nieuw artikel;
- Artikel 5.4 (nieuw): voorrangsregeling bestemmingen opgenomen.

Toelichting:
- Paragraaf 2.2.3 Wabo en Bor: tekst is aangepast;
- Paragraaf 2.3.2 (nieuw) Ruimtelijke Verordening Gelderland geconsolideerd (2) toegevoegd;
- Paragraaf 3.2 Planologische regeling: tekst is aangepast;
- Paragraaf 4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid: tekst is aangepast;
- Bijlage 2: overzicht vigerende bestemmingsplannen is aangepast.

De verbeelding is niet aangepast.

4 Klimaat

Het facetbestemmingsplan heeft geen consequenties voor het klimaat.

5 Risico’s

Het facetbestemmingsplan Archeologie legt voor bestemmingsplannen waarin nog geen regeling voor archeologie is opgenomen extra voorwaarden/beperkingen op met betrekking tot archeologie. Door deze extra voorwaarden/beperkingen ten opzichte van de vigerende bestemmingsplannen ontstaat het risico op planschade. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening heeft elke gemeente echter de verplichting om bij het opstellen van bestemmingsplannen zowel archeologische waarden als cultuurhistorische waarden te inventariseren en daaraan consequenties te verbinden die in het bestemmingsplan verankerd worden.

Aangezien al in het Verdrag van Valletta (1992) als uitgangspunt is opgenomen dat de initiatiefnemer tot verstoring van het bodemarchief de kosten van het archeologisch onderzoek voor zijn rekening neemt, was dit risico voorzienbaar. Hierdoor komt deze schade in beginsel niet voor vergoeding in aanmerking. Daarnaast zullen de kosten van het archeologisch onderzoek over het algemeen blijven binnen het normaal maatschappelijk risico zodat dit voor rekening van de initiatiefnemer blijft.

6 Financiën

In paragraaf 4.1 van de toelichting van het bestemmingsplan is ingegaan op de economische uitvoerbaarheid van het facetbestemmingsplan.

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Binnen de archeologische regelgeving geldt het principe “de verstoorder betaalt”. Dit betekent dat de initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling (de verstoorder) de archeologische kosten moet dragen. De rol van de verstoorder kan worden vervuld door de burger, de gemeente als ontwikkelaar of door marktpartijen. De kosten worden rechtstreeks via de vergunningverlening verhaald of uit de grondexploitatieopbrengsten.

Het kan voorkomen dat de kosten in redelijkheid niet volledig toe te rekenen zijn aan de initiatiefnemer. Dat betekent dat de gemeente in die gevallen waarin het verplicht gestelde archeologische onderzoek tot zeer hoge kosten voor de aanvrager leidt die kosten voor een deel moet compenseren. Via de erfgoedverordening zal een voorziening worden getroffen om in voorkomende gevallen de aanvrager van een omgevingsvergunning tegemoet te komen in excessieve kosten voor archeologisch onderzoek. In deze verordening wordt aangegeven wie aanspraak kan maken op compensatie en wat de criteria zijn die hierbij worden gehanteerd. De erfgoedverordening zal via een separaat voorstel aan uw raad ter vaststelling worden voorgelegd.

7 Participatie en Communicatie

Na de behandeling van het raadsvoorstel in het college krijgen de reclamanten het raadsvoorstel en de zienswijzennota toegezonden. Tevens worden de reclamanten door de griffie uitgenodigd voor de behandeling in de raad. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bij de raad over het bestemmingsplan in te spreken. Na de besluitvorming in de raad krijgen reclamanten het raadsbesluit toegezonden en wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State.

8 Uitvoering en evaluatie

Na de vaststelling door de gemeenteraad wordt het bestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Het bestemmingsplan zal op de gebruikelijke wijze bekend worden gemaakt op de gemeentelijke website en in de Staatscourant. Daarnaast zal het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl worden aangeboden.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): zienswijzennota
Ter inzage: facetbestemmingsplan Archeologie, Nota Cultureel Erfgoed, zienswijzen

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

10. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie (56/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 6 mei 2014
1. De zienswijzennota facetbestemmingsplan Archeologie vast te stellen.
2. Het facetbestemmingsplan Archeologie gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.FBPArcheologie-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de ondergrond gebruik is gemaakt van de Grootschalige Basiskaart van 2013-12-16.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Motie: "Archeologie-Pilot"
1e indiener: A. Hillen (De Nijmeegse Fractie)

Roept het college op:
Een pilot van een jaar te starten na bekendmaking van het facetbestemmingsplan Archeologie waarbij er ook (licht) archeologisch onderzoek wordt gedaan in waarde 3-gebieden onder de vrijstellingsgrens van 50 m2 en de resultaten daarvan na afloop aan de raad te melden.

Motie unaniem aanvaard

Raadsbesluit 25 juni 2014
Voorstel unaniem aanvaard

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

15. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie (56/2014)**

Velthuis/ Van Hees

Raadsvoorstel d.d. 6 mei 2014

1. De zienswijzennota facetbestemmingsplan Archeologie vast te stellen.
2. Het facetbestemmingsplan Archeologie gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.FBPArcheologie-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de ondergrond gebruik is gemaakt van de Grootschalige Basiskaart van 2013-12-16.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.

Facetbestemmingsplan Archeologie

Gemeente Nijmegen
Afdeling Stadsontwikkeling
April 2014

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 **Inleiding** **7**
1.1 Aanleiding 7
1.2 Actualisatie van de bestemmingsplannen 7
1.3 Doel 7
1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 **Beleidskader** **9**
2.1 Europees beleid 9
2.2 Rijksbeleid 9
2.3 Provinciaal beleid 11
2.4 Gemeentelijk beleid 12

Hoofdstuk 3 **Planbeschrijving** **16**
3.1 Inleiding 16
3.2 Planologische regeling 16

Hoofdstuk 4 **Uitvoerbaarheid** **19**
4.1 Economische uitvoerbaarheid 19
4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 20

Bijlagen bij de toelichting **21**
Bijlage 1 Nota Cultureel Erfgoed 21
Bijlage 2 Overzicht vigerende bestemmingsplannen 21

Regels **25**

Hoofdstuk 1 **Inleidende regels** **27**
Artikel 1 Begrippen 27

Hoofdstuk 2 **Bestemmingsregels** **29**
Artikel 2 Waarde - Archeologie 2 29
Artikel 3 Waarde - Archeologie 3 32

Hoofdstuk 3 **Algemene regels** **35**
Artikel 4 Anti-dubbeltelregel 35
Artikel 5 Algemene aanduidingsregels 35

Hoofdstuk 4 **Overgangs- en slotregels** **37**
Artikel 6 Overgangsrecht 37
Artikel 7 Slotregel 38

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 15 mei 2013 heeft de gemeenteraad de Nota Cultureel Erfgoed vastgesteld (Bijlage 1 Nota Cultureel Erfgoed). In deze nota presenteert de gemeente Nijmegen haar erfgoedbeleid en ambities. De nota omvat zowel het archeologische, gebouwde als historisch-geografisch erfgoed. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening heeft elke gemeente de verplichting om bij het opstellen van bestemmingsplannen zowel archeologische waarden als cultuurhistorische waarden te inventariseren en daaraan consequenties te verbinden die in het bestemmingsplan verankerd worden. Omdat de verplichtingen met betrekking tot archeologische waarden een andere uitwerking vragen dan de verplichting voor de overige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschappelijke waarden) zijn twee instrumenten ontwikkeld, namelijk de archeologische beleidskaart en de cultuurhistorische beleidskaart. Beide kaarten samen geven een goed beeld van de gebieden waar waardevol erfgoed aanwezig is. De archeologische beleidskaart is de basis voor het facetbestemmingsplan Archeologie. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

In een bestemmingsplan wordt gedetailleerd vastgelegd wat de bestemming van de grond is. Het bestemmingsplan is juridisch bindend en daardoor een zeer geschikt instrument om archeologische waarden te beschermen. In het facetbestemmingsplan (parapluplan) worden de archeologische waarden voorzien van een dubbelbestemming of een gebiedsaanduiding. De dubbelbestemming geldt boven de (enkelvoudige) bestemming van de gronden. Dit facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de bescherming van archeologische waarden. Het facetbestemmingsplan Archeologie heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente Nijmegen.

1.2 Actualisatie van de bestemmingsplannen

De afgelopen jaren zijn op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de bestemmingsplannen in Nijmegen geactualiseerd. Daarnaast zijn er vele postzegelbestemmingsplannen opgesteld die concrete ontwikkelingen mogelijk maken. In een deel van deze bestemmingsplannen is rekening gehouden met de archeologische waarden en zijn deze beschermd. In een ander deel van deze bestemmingsplannen is echter nog geen bescherming van de archeologische waarden opgenomen. Door het facetbestemmingsplan Archeologie te laten gelden voor alle bestemmingsplannen (en beheersverordeningen), wordt voor alle bestemmingsplannen uitgegaan van dezelfde archeologische beleidskaart en wordt hierop dezelfde regeling van toepassing. Hierdoor wordt recht gedaan aan de rechtsgelijkheid, wordt eenduidigheid gecreëerd en is de bescherming van archeologische waarden beter handhaafbaar.

1.3 Doel

Met het opstellen van het facetbestemmingsplan Archeologie worden archeologische waarden beschermd en is er sprake van een eenduidige regeling voor heel Nijmegen.

1.4 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op het beleidskader. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de planologische regeling beschreven. In hoofdstuk 4 komt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan de orde.

Hoofdstuk 2 Beleidskader

2.1 Europees beleid

Verdrag van Valletta (Malta)

Op 16 april 1992 ondertekenden twintig Europese staten, waaronder Nederland, het Verdrag van Malta, of zoals het officieel heet "het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologische erfgoed ". Het verdrag is in 1998 middels een goedkeuringswet bekrachtigd en is op 1 september 2007 geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving (middels de Wet op de archeologische monumentenzorg).

Het in Valletta ondertekende verdrag beoogt het cultureel erfgoed dat zich in de bodem bevindt beter te beschermen. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- de archeologische waarden dienen zoveel mogelijk in de bodem te worden bewaard;
- bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in een vroeg stadium rekening gehouden te worden met de archeologische waarden;
- initiatiefnemers tot verstoring van bodemarchief betalen de kosten van het archeologisch onderzoek.

Uitgangspunt van het verdrag is dat het archeologische erfgoed integrale bescherming nodig heeft en krijgt.

2.2 Rijksbeleid

2.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is in maart 2012 vastgesteld. De SIVR verwoordt de rijksambitie ten aanzien van de integrale ruimtelijke ontwikkeling van ons land en vervangt daarmee een aantal bestaande nota's waaronder de Nota Ruimte, de Structuurvisie voor de snelwegomgeving en de Nota mobiliteit.

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig, daar wordt naar gestreefd. De invulling vindt vooral op provinciaal en gemeentelijk niveau plaats, zo dicht mogelijk bij de burger. Voor een aantal onderwerpen is het Rijk zelf verantwoordelijk, bijvoorbeeld voor het hoofdnetwerk voor energievoorziening, onze hoofdinfrastructuur, waterveiligheid, maar ook voor de bescherming van unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.

Ons cultureel erfgoed wordt benoemd onder nationaal belang nummer tien: `ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten'. De UNESCO werelderfgoedgebieden zullen ruimtelijk worden beschermd waarbij ontwikkelingen in deze gebieden mogelijk zijn mits de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt. Landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten op de Noordzee, het IJsselmeer en Waddenzee blijven van nationaal belang. Tot slot wordt het belang van beschermde stads- en dorpsgezichten, de rijksbeschermde monumenten en een dertigtal bijzondere gebieden uit de wederopbouwperiode benoemd als afspiegeling van de maatschappelijke dynamiek van de Wederopbouw van ons land na de Tweede Wereldoorlog.

2.2.2 Wet op de archeologische monumentenzorg (Monumentenwet 1988)

De wet waarin het verdrag van Valletta is uitgewerkt, is op 19 december 2006 door de Eerste Kamer aangenomen, nadat de Tweede Kamer op 4 april 2006 haar goedkeuring had gegeven aan de Wet op archeologische monumentenzorg. Deze wijzigingswet is op 1 september 2007 in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd door de Monumentenwet 1988 te wijzigen en enkele andere wetten, namelijk de Ontgrondingswet, de Woningwet, de Wet milieubeheer en het Besluit ruimtelijke ordening, aan te passen.

Ingevolge de gewijzigde Monumentenwet 1988 moet de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan of een beheersverordening rekening houden met de in de grond aanwezige dan wel de te verwachten archeologische monumenten (artikel 38a). Bij een bestemmingsplan kan in het belang van de archeologische monumentenzorg voor een aanlegactiviteit of een bouwactiviteit een omgevingsvergunning verplicht worden gesteld (artikel 39 en 40). In artikel 41a is aangegeven dat de bepalingen voor bouwen, aanleggen, afwijken van het bestemmingsplan of slopen van een bouwwerk niet van toepassing zijn op projecten met een oppervlakte kleiner dan 100 m^2. De gemeenteraad kan een hiervan afwijkende oppervlakte vaststellen.

In het Besluit ruimtelijke ordening is aangegeven dat de toelichting van een bestemmingsplan ten minste een beschrijving bevat van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden (artikel 3.1.6 lid 4 onder a).

2.2.3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Besluit omgevingsrecht (Bor)

Op 1 oktober 2010 is de Wabo en het daarbij behorende Bor in werking getreden. De invoeringswet Wabo en het Bor zijn gepubliceerd in het Staatsblad van 25 maart 2010 (Stb. 2010, 135). De inwerkingtreding van de Wabo en het Bor heeft gevolgen voor de bescherming van archeologische waarden.

Op grond van de Wabo (artikel 2.22 lid 3 onder d) kunnen aan een omgevingsvergunning voor het bouwen, aanleggen, afwijken van het bestemmingsplan of slopen van een bouwwerk in een beschermd stads-of dorpsgezicht, in het belang van de archeologische monumentenzorg voorschriften worden verbonden. Inhoudelijk wordt deze zorg voor de archeologische monumentenzorg geregeld door artikel 5.2 van het Bor. Op grond van dit artikel kunnen de navolgende voorschriften aan een omgevingsvergunning worden verbonden, inhoudende een verplichting:

- tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
- tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
- de activiteit die tot bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties.

In Bijlage II van het Bor (artikel 2 en 3) worden de mogelijkheden van (omgevings)vergunningvrij bouwen geregeld. Indien een bouwwerk vergunningvrij kan worden opgericht, kunnen hieraan in beginsel geen voorschriften worden gesteld met betrekking tot de bescherming van archeologische waarden. Een uitzondering hierop is opgenomen voor zover voor het bouwwerk waarop de activiteit betrekking heeft krachtens het bestemmingsplan regels gelden die in het belang van de archeologische monumentenzorg zijn gesteld, tenzij de oppervlakte van het bouwwerk minder dan 50 m^2 bedraagt (artikel 5, lid 4).

De minister van Infrastructuur en Milieu heeft op 31 oktober 2013 een wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (Bor) gepubliceerd. Deze wijzigingen zullen waarschijnlijk in de loop van 2014 in werking treden. Zo mogen bijbehorende bouwwerken (aan- en uitbouwen aan het hoofdgebouw) binnen een zone van 4 meter vanaf het hoofdgebouw vergunningsvrij worden gerealiseerd. De oppervlakte van alle, met of zonder vergunning gebouwde, bijbehorende bouwwerken mag niet meer bedragen dan 100 m^2 waarbij geldt dat bij het oorspronkelijke hoofdgebouw behorende achtererfgebied voor niet meer dan 50% is bebouwd.

2.3 Provinciaal beleid

2.3.1 Inzichtelijke verleden

In de nota “Inzichtelijk verleden” uit 2001 staat beschreven wat de provincie Gelderland wil op het gebied van archeologie. Hiermee speelt de provincie in op de wetgeving die voortkomt uit het Verdrag van Malta.

In deze nota heeft de provincie de volgende opgaven en doelstellingen geformuleerd:

1. maak cultuurhistorische waarden zichtbaar;
2. integreer cultuurhistorie volwaardig in de ruimtelijke planvorming;
3. versterk de cultuurhistorische bijdrage aan de Gelderse economie;
4. houd cultuurhistorische waarden duurzaam in stand;
5. vergroot het cultuurhistorisch besef en draagvlak.

Deze principes zijn nog steeds actueel en richtinggevend voor het beleid en de acties die Gelderland op archeologiegebied formuleert en uitvoert. Een voorbeeld hiervan is de oprichting van het Gelders Archeologisch Centrum (GAC).

2.3.2 Ruimtelijke Verordening Gelderland geconsolideerd (2)

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft de Provincie de bevoegdheid algemene regels vast te leggen in een provinciale verordening. Daarmee stelt de Provincie eisen aan de ruimtelijke besluiten van gemeenten. De Provincie richt zich daarbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, wonen, detailhandel, natuur en water. De voorschriften in de ruimtelijke verordening zijn gebaseerd op de provinciale structuurvisie (voorheen: Streekplan Gelderland 2005). De Ruimtelijke Verordening Gelderland is op 15 december 2010 door Provinciale Staten vastgesteld en op 21 januari 2011 in werking getreden. De Ruimtelijke Verordening Gelderland wordt binnenkort vervangen door de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening.

2.3.3 Ontwerp omgevingsvisie provincie Gelderland

In de (ontwerp) Omgevingsvisie (2013) worden de provinciale ambities over archeologie beschreven. De omgevingsvisie en omgevingsverordening hebben van 21 mei tot en met 2 juli 2013 ter visie gelegen.

De provincie en haar partners streven er samen naar archeologie expliciet te betrekken bij de integrale afweging bij planontwikkeling. Bij locatiekeuze en planuitwerking moet voldaan worden aan de basiskwaliteitseisen van de bodem, waaronder archeologie. Ruimtelijke plannen en projecten die archeologische gegevenheden in de bodem kunnen aantasten moeten zo veel mogelijk rekening houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. De hoofdverantwoordelijkheid ligt bij de gemeente; de provincie faciliteert de gemeenten met kennisagenda's.

De provincie wil voorbeeldig omgaan met het bodemarchief en de eigen verantwoordelijkheden hiervoor, zoals bij provinciale wegen, inpassingsplannen en vergunningverlening voor Ontgrondingen. Sinds het van kracht worden van de Wet Archeologische Monumentenzorg hebben gemeenten in de meeste gevallen de hoofdverantwoordelijkheid. De provincie faciliteert hen met de reeds opgestelde regionale kennisagenda's die het mogelijk maken om de archeologische eigenheid van regio's op te nemen in lokaal ruimtelijk beleid. In deze kennisagenda's zijn regionaal verschillende topthema's benoemd. Hantering van de kennisagenda's geeft richting aan het archeologisch onderzoek bij ruimtelijke ingrepen. Hiervoor heeft de provincie de volgende instrumenten: verordening, aanwijzing attentiegebieden, kennisagenda archeologie.

2.3.4 Ontwerp verordening Omgevingsvisie

De doelstellingen uit de omgevingsvisie worden juridisch vertaald in de omgevingsverordening. In de omgevingsverordening behorend bij de omgevingsvisie wordt in artikel 2.7.6.2 en 2.7.6.3 de Romeinse Limes behandeld. Een deel daarvan blijkt op Nijmeegs grondgebied te liggen (o.a. Nijmegen Oost, Waalsprong). In de verordening staat dat een bestemmingsplan voor gronden behorend bij de Limes geen bestemmingsplan mogelijk maakt die de kernkwaliteiten van de Limes aantast en dat een bestemmingsplan een beschrijving bevat van de cultuurhistorische waarden, het gemeentelijk beleid en hoe met de bescherming wordt omgegaan in de planregels.

2.4 Gemeentelijk beleid

2.4.1 Structuurvisie Nijmegen

In de Structuurvisie Nijmegen (vastgesteld september 2013) wordt in paragraaf 5.2 ingegaan op de historische gelaagdheid. De gemeente Nijmegen wil de identiteit en eigenheid van de stad zo veel mogelijk behouden en versterken. Het culturele erfgoed draagt hier in grote mate aan bij, of het nu gaat om een herontwikkeling van bijvoorbeeld het Limosterrein, de bouw van de Donjon of het organiseren van evenementen zoals een Middeleeuwen- of Romeinenfestival. Het laat zien dat de geschiedenis leeft in Nijmegen. Onze ambities zijn de volgende:

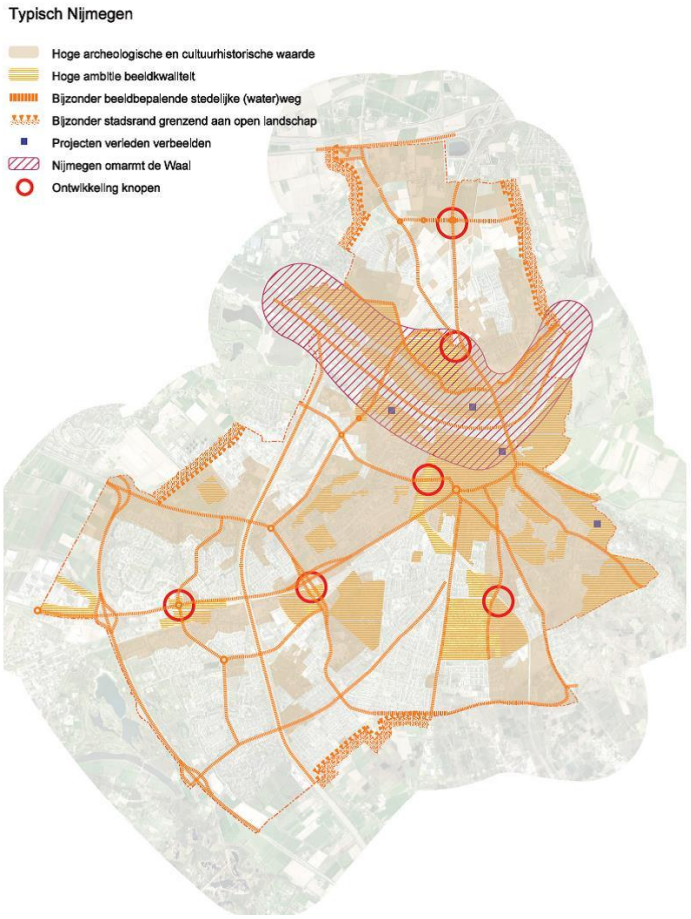
- Het versterken van de rol van cultuurhistorie en archeologie bij ruimtelijke ontwikkelingen: de aspecten cultuurhistorie en archeologie dienen daar waar het toegevoegde waarde heeft vanaf de beginfase van een ruimtelijke ontwikkeling als onderlegger te worden meegenomen. Ook al staat de zorg voor het erfgoed centraal,dit betekent niet dat de stad op slot gaat. Behoud door ontwikkeling is het uitgangspunt. De uitdaging zit in het goed combineren van nieuwe ontwikkelingen met respect voor het zichtbare en onzichtbare verleden. Het erfgoed beleid is in de Erfgoed nota opgenomen, met daarin de cultuurhistorische en archeologische beleidskaarten, die mede de basis vormen voor de archeologische en cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.
- Cultuurhistorie als pijler voor een aantrekkelijke stad: het rijke verleden is één van de belangrijke redenen voor toeristen om Nijmegen te bezoeken en het is onder andere de geschiedenis die maakt dat Nijmegenaren trots zijn op deze oudste stad van het land. Erfgoed zetten we in als branding, marketing en onderdeel van de economische structuur van Nijmegen. Om Nijmegenaren nog meer te laten profiteren van hun historische identiteit maken we het verleden van de stad zichtbaar en beleefbaar. Hierbij zetten we in op een vijftal kernidentiteiten:
  1. Romeins Nijmegen;
  2. Nijmegen in de Middeleeuwen;
  3. Vrede van Nijmegen;
  4. Nijmegen in ontwikkeling (eind 19e eeuw/begin 20e eeuw);
  5. Nijmegen ten tijde van Tweede Wereldoorlog & Wederopbouw.

Kansrijke plekken zijn het Kops Plateau, het Waalfront, het Valkhof en omgeving, Fort

Knodsenburg, de Vestingwerken, de Limes en de Liberation route.

- Cultuurhistorie draagt bij aan een duurzame stedelijke ontwikkeling: de identiteit van een gebied en de kwaliteit van het woon- en leefklimaat wordt mede bepaald door de geschiedenis van de plek. De ambitie is om cultuurhistorie, monumenten en andere karakteristieke gebouwen en objecten bij te laten dragen aan een toekomstbestendige en duurzame stad, waar mensen graag willen wonen, werken en verblijven. Om dit te bereiken stimuleren we herbestemming en hergebruik van historische panden.

In de bijbehorende kaart van de structuurvisie (H5, typisch Nijmegen) is te zien waar gebieden zijn in de stad met hoge archeologische of cultuurhistorische waarden. In deze gebieden dient extra aandacht te zijn voor deze aspecten bij een (ruimtelijke) ontwikkeling.

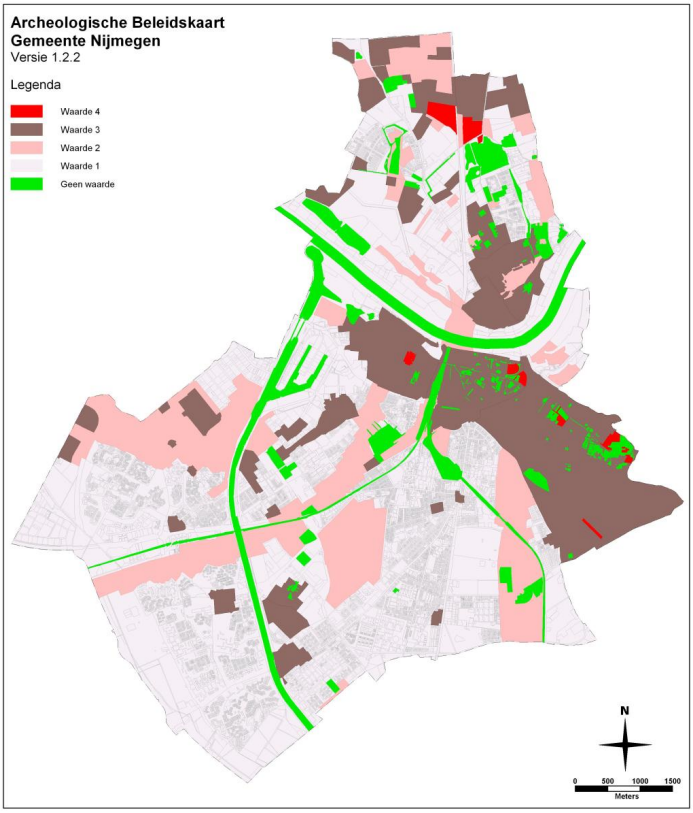

48

2.4.2 Archeologische Beleidskaart

Het archeologiebeleid is op 30 januari 2013 vastgesteld (Nota nieuw beleid Archeologie) en vervolgens opgenomen in de Nota Cultureel Erfgoed (vastgesteld 15 mei 2013). In beide nota's is de Archeologisch Beleidskaart opgenomen. De beleidskaart kent vijf verschillende waarden, die met kleuren worden aangegeven. Aan de verschillende waarden is een archeologische maatregel gekoppeld. De beleidskaart legt de stand van kennis vast en vormt dus altijd een momentopname. Door nieuw onderzoek en uitwerking van oude onderzoeksgegevens zullen steeds nieuwe inzichten worden verkregen, wat ertoe kan leiden dat de begrenzing van de terreinen ruimer of beperkter wordt of zelfs terreinen van de kaart verdwijnen. Een regelmatige bijstelling van de archeologische beleidskaart is dan ook noodzakelijk. Onderstaand is de actuele beleidskaart opgenomen zoals deze ook is vertaald in het facetbestemmingsplan (versie 1.2.2).

Via de erfgoedverordening zullen nadere regels gesteld worden aan de uitvoering van archeologisch onderzoek en het toezicht daarop.

Waarde 4: archeologische rijksmonumenten

De rode terreinen (1% van het Nijmeegse grondgebied) bevatten zulke belangrijke nationale archeologische resten dat ze zijn beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Behoud van deze resten staat voorop. Voor ontwikkelingen op deze terreinen dient, via de gemeente, bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een monumentenvergunning ex artikel 11 van de Monumentenwet te worden aangevraagd.

Waarde 3: terreinen van zeer grote archeologische waarde

Voor de terreinen, aangegeven met de bruine kleur (20% van het Nijmeegse grondgebied), staat het vast dat zich archeologische resten in de bodem bevinden en daarom dient in alle gevallen waarbij de grond wordt verstoord en behoud of inpassing van de archeologische waarden (behoud in situ) niet mogelijk is, archeologisch onderzoek plaats te vinden. Voor deze categorie gelden geen archeologische maatregelen bij ingrepen in de bodem met een oppervlak kleiner dan 50 m².

Waarde 2: terreinen met een hoge archeologische verwachting

De terreinen, aangegeven met de lichtbruine kleur (16% van het Nijmeegse grondgebied), onderscheiden zich vanwege een hoge tot zeer hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten. Het betreft het gebied ten zuiden van de Waal, met name de vermoedelijke tracés van verschillende Romeinse wegen. Ten noorden van de Waal betreft het vooral ook het terreinen waar, op grond van de directe nabijheid van een bekende archeologische vindplaats, een hoge archeologische verwachting geldt. Voor deze categorie gelden geen archeologische maatregelen bij ingrepen in de bodem met een oppervlak kleiner dan 100 m².

Waarde 1: zone met lage, middelhoge archeologische of onbekende verwachting

In het gebied aangegeven met een witte kleur (58% van het Nijmeegse grondgebied) is nog geen onderzoek gedaan en is het onbekend waar archeologische resten zich kunnen voordoen. De archeologische verwachting voor deze gebieden is laag tot middelhoog te noemen, maar dat betekent niet dat er geen relevante archeologische sporen, met name uit de prehistorie en Romeinse tijd, kunnen worden aangetroffen. Daarom kiezen wij ervoor dat bij bodemingrepen die een oppervlak van 2500 m² of groter betreffen, er tenminste een archeologisch vooronderzoek moet worden uitgevoerd. In plangebieden met een dergelijke omvang of groter bestaat een gerede kans dat bij het uitvoeren van een inventariserend booronderzoek of een proefsleuvenonderzoek nog onbekende archeologische resten worden ontdekt en gewaardeerd.

Waarde 0: zone zonder waarde/verwachting

Op de groene terreinen gelden geen restricties (5% van het Nijmeegse grondgebied). Hier is de bodem door eerdere graafwerkzaamheden zodanig verstoord dat er geen archeologische waarden aangetroffen kunnen worden.

Voor de Waarden 1 t/m 3 geldt dat geen archeologische maatregelen noodzakelijk zijn voor ingrepen in de bodem die niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld. Deze 30 cm is de gemiddelde dikte van de bouwvoor op het (voormalig) platteland, en is, in de jarenlange ervaring van de Nijmeegse archeologen, de gemiddelde diepte van de verstoorde bovengrond in de stad.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Inleiding

Het voorliggende bestemmingsplan is ontwikkeld als een facetbestemmingsplan (parapluplan) waarmee voor alle bestemmingsplannen in Nijmegen dezelfde regeling voor archeologie gaat gelden. Voor zover in de vigerende bestemmingsplannen al een regeling voor archeologie is opgenomen, wordt de bestaande regeling vervangen door de regeling in het facetbestemmingsplan. In de bestemmingsplannen waarin nog geen regeling voor archeologie is opgenomen, wordt dit nieuw toegevoegd. Het facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de regeling voor archeologie en beoogt geen wijziging aan te brengen in de overige regels van de vigerende bestemmingsplannen. De vorm van het facetbestemmingsplan biedt het voordeel dat op relatief eenvoudige wijze beperkte aanpassingen in meerdere bestaande bestemmingsplannen tegelijkertijd kunnen worden doorgevoerd.

In het overzicht van de vigerende bestemmingsplannen is aangegeven voor welke bestemmingsplannen het facetbestemmingsplan gaat gelden (Bijlage 2 Overzicht vigerende bestemmingsplannen). Onder de vigerende bestemmingsplannen vallen ook alle bestemmingsplannen die al wel in werking zijn getreden maar nog niet onherroepelijk zijn doordat er nog een beroepsprocedure loopt bij de Raad van State. Het overzicht van vigerende bestemmingsplannen geeft de situatie aan op 23 april 2014. Voor bestemmingsplannen die na deze datum worden vastgesteld (of al wel zijn vastgesteld maar nog niet in werking zijn getreden) geldt het facetbestemmingsplan niet. Dat is ook niet bezwaarlijk omdat in deze bestemmingsplannen een regeling voor archeologie is/wordt opgenomen.

De archeologische beleidskaart wordt steeds bijgesteld. Voor de terinzagelegging van het ontwerp facetbestemmingsplan is gebruik gemaakt van de op dit moment meest actuele beleidskaart (versie 1.2.2). In bestemmingsplannen die na de ter inzagelegging van het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie worden opgesteld, zal een regeling voor archeologie worden opgenomen waarbij rekening zal worden gehouden met de op dat moment actuele beleidskaart. Het facetbestemmingsplan wordt door die (postzegel) bestemmingsplannen overschreven en komt voor die plangebieden te vervallen.

3.2 Planologische regeling

Voor het facetbestemmingsplan Archeologie is gebruik gemaakt van het Standaard bestemmingsplan van de gemeente Nijmegen. Het Standaard bestemmingsplan is gebaseerd op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012) waarin landelijke standaarden voor planregels en verbeelding zijn geformuleerd. De standaardisatie maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op een vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Het bestemmingsplan wordt zowel in analoge als digitale vorm opgesteld. Bij interpretatieverschillen heeft het digitale bestemmingsplan voorrang.

De regels van het bestemmingsplan zijn opgebouwd uit inleidende regels (waar wordt ingegaan op de begrippen en wijze van meten), de bestemmingsregels (waar de bestemmingen en dubbelbestemmingen worden beschreven), de algemene regels (waar de algemeen geldende regels staan) en de overgangs- en slotregels (met het overgangsrecht). In de SVBP 2012 is de indeling van de regels van het bestemmingsplan en de wijze waarop de planregels zijn opgebouwd aangegeven.

Inleidende regels

Bij de inleidende regels wordt ingegaan op de begrippen. Bij de begrippen zijn alleen de begrippen opgenomen die betrekking hebben op archeologie. Voor de overige begrippen zijn de begrippen uit de vigerende bestemmingsplannen van toepassing. De wijze van meten is niet opgenomen. Hiervoor zijn de bepalingen uit de vigerende bestemmingsplannen van toepassing.

Bestemmingsregels

In dit bestemmingsplan komen de volgende dubbelbestemmingen voor: Waarde-Archeologie 2 en Waarde-Archeologie 3.

Waarde-Archeologie 2 (dubbelbestemming)

In gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde geldt de archeologische dubbelbestemming Waarde-Archeologie 2. Ten behoeve van deze dubbelbestemming mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, worden opgericht. Indien er ten behoeve van de andere, op de gronden geldende bestemming een bouwwerk wordt opgericht van meer dan 100 m^2, een diepte van meer dan 30 cm en meer dan 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw, dient aan de hand van archeologisch onderzoek of anderszins te worden aangetoond dat er op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn. Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk indien, bijvoorbeeld op basis van archiefonderzoek, kan worden aangetoond dat de grond in het verleden al diepgaand verstoord is. Er kan, na advies van de archeologisch deskundige, een omgevingsvergunning worden verleend voor bouwwerken ten behoeve van overige geldende bestemmingen. Tevens is een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden vereist. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorwaarden worden verbonden.

Waarde-Archeologie 3 (dubbelbestemming)

In gebieden van zeer grote archeologische waarde geldt de archeologische dubbelbestemming Waarde-Archeologie 3. Ten behoeve van deze dubbelbestemming mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, worden opgericht. Indien er ten behoeve van de andere, op de gronden geldende bestemming een bouwwerk wordt opgericht van meer dan 50 m^2, een diepte van meer dan 30 cm en meer dan 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw, dient aan de hand van archeologisch onderzoek of anderszins te worden aangetoond dat er op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn. Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk indien, bijvoorbeeld op basis van archiefonderzoek, kan worden aangetoond dat de grond in het verleden al diepgaand verstoord is. Er kan, na advies van de archeologisch deskundige, een omgevingsvergunning worden verleend voor bouwwerken ten behoeve van overige geldende bestemmingen. Tevens is een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden vereist. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorwaarden worden verbonden.

Algemene regels

De algemene regels in dit bestemmingsplan bestaan uit een anti-dubbeltelregel, algemene aanduidingsregels (wetgevingszone-waarde archeologie 0, wetgevingszone-waarde archeologie 1 en wetgevingszone-waarde archeologie 4) en overige regels (voorrangsregeling bestemmingen).

Anti-dubbeltelregeling

Het opnemen van de anti-dubbeltelregel in de regels is verplicht gesteld in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Deze standaardbepaling (artikel 3.2.4 Bro) strekt ertoe te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie is mogelijk gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, opnieuw ten tweede male zou kunnen worden gebruik gemaakt. Deze regeling is niet van invloed op de archeologisch bescherming.

Wetgevingszone-waarde archeologie 0

De gebieden die op grond van de archeologische waardenkaart zijn aangeduid met waarde 0 betreffen terreinen zonder archeologische waarde. Voor deze terreinen gelden geen restricties ten aanzien van archeologische waarden en behoeven dus ook niet te worden beschermd door middel van het facetbestemmingsplan.

Wetgevingszone-waarde archeologie 1

In gebieden met een lage, middelhoge of onbekende verwachtingswaarde (waarde 1) is nog geen onderzoek gedaan en is het onbekend waar archeologische resten zich kunnen voordoen. Bij bodemingrepen van meer dan 2500 m^2 en dieper dan 0,30 meter dient er archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Wetgevingszone-waarde archeologie 4

Gebieden met waarde 4 bevatten zulke belangrijke nationale archeologische resten dat ze zijn beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Behoud van deze resten staat voorop. Voor ontwikkelingen op deze terreinen dient bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een monumentenvergunning ex artikel 11 van de Monumentenwet te worden aangevraagd.

Voorrangsregeling bestemmingen

In deze regeling is aangegeven dat indien een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming geldt. Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, gelden eerst de dubbelbestemmingen van het betreffende bestemmingsplan (conform de voorrangsregeling uit dat bestemmingsplan) en op de laatste plaats de planregels van artikel 2 Waarde-Archeologie 2 en op de een na laatste plaats de planregels van artikel 3 Waarde-Archeologie 3 uit het facetbestemmingsplan Archeologie.

Overgangs- en slotregels

Hierin wordt ingegaan op het overgangsrecht en de slotregels (naam bestemmingsplan).

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

4.1 Economische uitvoerbaarheid

Wanneer het niet mogelijk is om archeologievriendelijk te bouwen en het bodemarchief intact te laten, zal de initiatiefnemer de kosten dienen te betalen van het archeologisch onderzoek. Binnen de archeologische regelgeving geldt het principe “de verstoorder betaalt”. Dit betekent dat de initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling (de verstoorder) de archeologische kosten moet dragen. De rol van de verstoorder kan worden vervuld door de burger, de gemeente als ontwikkelaar of door marktpartijen. De kosten worden rechtstreeks, via de vergunningverlening, verhaald of uit de grondexploitatieopbrengsten.

Het kan voorkomen dat de kosten in redelijkheid niet volledig toe te rekenen zijn aan de initiatiefnemer. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer op een locatie het bodemarchief zo rijk is dat de kosten voor het onderzoek en uitwerking excessief te noemen zijn. De wet biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om, in geval van excessieve kosten, een verzoek tot schadevergoeding in te dienen bij de gemeente. Op basis van artikel 4.2 Wabo is een bestuursorgaan gehouden om de kosten die ontstaan door het verbinden van voorwaarden aan een omgevingsvergunning voor bouw-, sloop- of aanlegactiviteiten aan de aanvrager te vergoeden, voor zover deze niet in redelijkheid aan hem konden worden toegerekend. Dat betekent dat de gemeente in die gevallen waarin het verplicht gestelde archeologische onderzoek tot zeer hoge kosten voor de aanvrager leidt die kosten voor een deel moet compenseren.

Nu er met de vaststelling van de Nota Cultureel Erfgoed en het facetbestemmingsplan archeologie een verplichting gaat gelden die vooral particulieren meer raakt dan in het verleden, bestaat de kans dat men een beroep gaat doen op dit wetsartikel. Of en in welke mate dat zal gebeuren is moeilijk te voorspellen. Wel kent Nijmegen een uitzonderlijk rijk bodemarchief, hetgeen betekent dat in veel gevallen voorafgaand aan bouwactiviteiten archeologisch onderzoek zal moeten worden verricht. Daarentegen gelden er ruime planologische mogelijkheden waarvoor de verplichting tot archeologisch onderzoek niet geldt. Er bestaan geen landelijke richtlijnen die aangeven boven welk percentage van de projectkosten de kosten van het archeologisch onderzoek als excessief kunnen worden aangemerkt. In den lande worden daarvoor verschillende percentages gehanteerd, variërend van één tot tien procent.

De gemeenteraad van Nijmegen zal via de erfgoedverordening een voorziening treffen om in voorkomende gevallen de aanvrager van een omgevingsvergunning tegemoet te komen in excessieve kosten voor archeologisch onderzoek. In de verordening wordt aangegeven wie aanspraak kan maken op compensatie en wat de criteria zijn die hierbij worden gehanteerd. Deze regeling geldt voor bouwprojecten waarvoor na 1 januari 2013 een omgevingsvergunning wordt aangevraagd en verleend. De regeling zal met name zijn voor particuliere initiatiefnemers met relatief kleine bouwprojecten, waarbij de kosten van archeologisch onderzoek al gauw boven de 10% kunnen uitkomen.

4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie is toegezonden aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Provincie Gelderland en het Waterschap Rivierenland. Er zijn geen overlegreacties ontvangen.

Het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie heeft in de periode van 20 februari tot en met 2 april 2014 voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 4 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn in deze zienswijzennota samengevat en voorzien van een beoordeling door het college van burgemeester en wethouders. Ook is aangegeven of de zienswijze al dan niet tot aanpassing van het bestemmingsplan heeft geleid. Alle zienswijzen zijn ontvankelijk.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Nota Cultureel Erfgoed

Bijlage 2 Overzicht vigerende bestemmingsplannen

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Overzicht vigerende bestemmingsplannen

Plannaam	IMRO IDN	Plantype	Procedurestatus
Bedrijfshallen Griftdijk 1988	NL.IMRO.02680000144_6-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Betuweroute	NL.IMRO.02680000145_3-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied 1989 no. 4	NL.IMRO.02680000145_2-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Bemmel 1978	NL.IMRO.02680000145-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Bemmel 1978 - 5 (Stationsstraat 82)	NL.IMRO.0268.BP145W5-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent	NL.IMRO.02680000140-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Dorp Lent - 18	NL.IMRO.02680000140_18-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Dorp Lent - 21 (Oosterhoutsedijk 64)	NL.IMRO.02680000BP476-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Dorp Lent - 22 (Oosterhoutsedijk 76)	NL.IMRO.0268.BP140W22-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 24 (Citadel College en sporthal)	NL.IMRO.0268.BP487-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 25 (Griftdijk Noord naast 23)	NL.IMRO.0268.BP140W25-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 26 (Westelijke Parallelroute)	NL.IMRO.0268.BP140W26-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 27 (Geluidsscherm spoorlijn)	NL.IMRO.0268.BP140W27-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 29 (Fietsbrug en aanpassing Snelbinder Lent)	NL.IMRO.0268.BP140W29-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 30 (Steltsestraat tussen 18-20)	NL.IMRO.0268.BP140W30-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 31 (Griftdijk Noord naast 22)	NL.IMRO.0268.BP140W31-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 33 (Woning naast nummer 46)	NL.IMRO.0268.BP140W33-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Dorp Lent - 35 (Smitjesland 7)	NL.IMRO.0268.BP140W35-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Ressen 1975	NL.IMRO.02680000145_1-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Valburg	NL.IMRO.02680000144-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Buitengebied Valburg - 10 (Windturbines De Grift)	NL.IMRO.0268.BP447-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Valburg - 11 (Afslag 38, zuidelijke tak)	NL.IMRO.0268.BP144W11-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Valburg - 15 (Bedrijvenstrook De Grift Zuid)	NL.IMRO.0268.BP144W15-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Buitengebied Valburg-7	NL.IMRO.02680000144_7-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Dorp Lent	NL.IMRO.02680000141-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Dorp Lent - 10 (Brandweer)	NL.IMRO.0268.BP490-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Dorp Lent - 11 (Definitieve locatie Station Nijmegen Lent e.o.)	NL.IMRO.0268.BP141W11-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Dorp Lent - 12 (Hotel van de Valk)	NL.IMRO.0268.BP141W12-VG01	bestemmingsplan	geheel in werking
Fietspaden Griftdijk 1982	NL.IMRO.02680000143-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Galgenveld I 1974	NL.IMRO.0268000021-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Graaf Alardsingel	NL.IMRO.02680000BP35000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Griftdijk 4, Oosterhout	NL.IMRO.02680000144_10	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Griftdijk Noord 13	NL.IMRO.02680000140_6-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Groot Oosterhout	NL.IMRO.0268000029000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Haven- & Industriegebied Nijmegen West 1979-51	NL.IMRO.0268000041_51-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Haven- en Industriegebied Nijmegen West 1979 - 55	NL.IMRO.0268.BP482-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Haven- en Industriegebied Nijmegen West 1979 - 57 (Rotonde)	NL.IMRO.0268.BP41W57-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Haven- en Industriegebied Nijmegen West 1979 - 60 (Novio terrein)	NL.IMRO.0268.BP41W60-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Haven- en Industriegebied Nijmegen-West 1979	NL.IMRO.0268000041-	ex art. 11 WRO uitwerking	onherroepelijk
Hees-Heseveld	NL.IMRO.0268000048-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Kwakkenberg 1994 - 5 (Woning aan de Bergweg)	NL.IMRO.0268.BP13W5-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Laauwik	NL.IMRO.0268000025000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Laauwik - 1 (Woningbouw)	NL.IMRO.02680000PH25001-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Landschapszone	NL.IMRO.0268.BP24000-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Landschapszone - 1 (van Boetzelaerstraat 1-1a)	NL.IMRO.0268.BP24001-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Landschapszone - 2 (Kavels Park Waaijenstein)	NL.IMRO.02680000PH24002-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Nijmegen Bottendaal Galgenveld	NL.IMRO.0268.BP7000-VG01	bestemmingsplan	deels onherroepelijk in werking
Nijmegen Bottendaal Galgenveld - 1 (Studentenkerk professor van Weliestraat)	NL.IMRO.0268.BP7001-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Brabantse Poort	NL.IMRO.0268.BV14000-VG01	beheersverordening	vastgesteld (besluiten)
Nijmegen Brakkenstein	NL.IMRO.0268.BP16000-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Centrum - Binnenstad	NL.IMRO.0268.BP5000-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Centrum - Binnenstad - 7 (Oranjesingel 72)	NL.IMRO.0268.BP5007-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Centrum - Stationsomgeving	NL.IMRO.0268.BP5500-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Dukenburg	NL.IMRO.026800004000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Dukenburg - 1 (Teersdijk)	NL.IMRO.0268.BP4001-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Dukenburg - 3 (beheerdersgebouw nabij Staddijk 41)	NL.IMRO.0268.BP4003-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Dukenburg - 4 (Medisch centrum Meijhorst)	NL.IMRO.0268.BP4004-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Dukenburg - 5 (Weezenhof 9307)	NL.IMRO.0268.BP4005-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Dukenburg - 6 (Woonwagencentrum)	NL.IMRO.0268.BP4006-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Dukenburg - 9 (Malvert Maisonnettes)	NL.IMRO.0268.BP4009-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Goffert-Winkelsteeg	NL.IMRO.0268000012000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Goffert-Winkelsteeg - 1 (Domushuis)	NL.IMRO.0268.BP12001-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Goffert-Winkelsteeg - 2 (Station Nijmegen Goffert e.o.)	NL.IMRO.0268.BP12002-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg	NL.IMRO.0268.BP9000-VG01	bestemmingsplan	geheel in werking
Nijmegen Groot Bijsterhuizen	NL.IMRO.0268.BP17000-VG01	bestemmingsplan	geheel in werking
Nijmegen Heyendaal	NL.IMRO.0268000015000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Heyendaal - 1 (Wundtlaan 1)	NL.IMRO.0268.BP15001-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Heyendaal - 2 (Moeder Teresahof 1)	NL.IMRO.02680000BP15002-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Heyendaal - 4 (Heyendaal Zuid)	NL.IMRO.0268.BP15004-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Kanaalhavens	NL.IMRO.0268.BP10000-VG01	bestemmingsplan	geheel in werking
Nijmegen Kern Lent - Visveld	NL.IMRO.0268.BP19000-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Kern Lent - Visveld - 1 (Steltsestraat 18-20)	NL.IMRO.0268.BP19001-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Lindenholt	NL.IMRO.0268.BP6000-VG02	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Midden	NL.IMRO.026800002000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Midden - 1	NL.IMRO.026800002001-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Midden - 10 (Brederostraat-Spieghelstraat)	NL.IMRO.0268.BP2010-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Midden - 11 (Jan Luykenstraat-Ruusbroecstraat e.o.)	NL.IMRO.0268.BP2011-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Midden - 2	NL.IMRO.026800002002-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen Midden - 3	NL.IMRO.026800002003-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen Midden - 6 (St. Annastraat 376)	NL.IMRO.0268.BP2006-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Midden - 7	NL.IMRO.02680000BP2007-	ex art. 11 WRO wijziging	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Midden - 8 (Tollensstraat 3)	NL.IMRO.026.BP2008-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Midden 5	NL.IMRO.026800002005-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen Neerbosch West	NL.IMRO.0268.BP36000-VG01	bestemmingsplan	geheel in werking
Nijmegen Oost	NL.IMRO.0268.BP13000-VG01	bestemmingsplan	geheel in werking
Nijmegen Ooyse Schependom	NL.IMRO.0268.BP18000-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Oud West	NL.IMRO.026800003000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Oud West - 11 (Voorzieningenhart Waterkwartier - De Biezen)	NL.IMRO.0268.BP3011-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Oud West - 4 (Schependomlaan 18)	NL.IMRO.026800003004-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen Oud West - 6 (Omgeving Sperwerstraat en Voorstadslaan)	NL.IMRO.0268.BP3006-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Oud West - 8 (Nachtegaalplein e.o.)	NL.IMRO.0268.BP3008-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Oud West 3	NL.IMRO.026800003003-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen Ruimte voor de Waal	NL.IMRO.0268.BP21000-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Sportpark Oosterhout - 1 (Griftdijk 93)	NL.IMRO.0268.BP34001-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Vossenpels Zuid	NL.IMRO.0268.BP22100-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Waalfront	NL.IMRO.026800008000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Waalfront - 1 (Handelskade)	NL.IMRO.02680000PH8001-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen West	NL.IMRO.0268.BP11000-VG02	bestemmingsplan	deels onherroepelijk in werking
Nijmegen West - 1 (Neerbosscheweg-Rosa de Limastraat)	NL.IMRO.0268.BP11001-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen West I	NL.IMRO.0268000043-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Woonpark Oosterhout 2013	NL.IMRO.0268.BP28000-VG01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Zuid	NL.IMRO.026800001000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Nijmegen Zuid - 1 (Kamerlingh Onnesstraat)	NL.IMRO.0268.BP1001-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Zuid - 2	NL.IMRO.02680000BP1002-	ex art. 11 WRO wijziging	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Zuid - 4 (Woonpark Malderborgh Urban Villa's)	NL.IMRO.0268.BP1004-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Zuid - 6 (Hatert vlek 2-5)	NL.IMRO.02680000BP1006-	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Nijmegen Zuid - 7 (Rotonde Hatertseweg - Slotemaker de Bruïneweg)	NL.IMRO.0268.BP1007-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen Zuid - 8 (Hatertseweg 574 en 574a)	NL.IMRO.0268.BP1008-OH01	bestemmingsplan	geheel onherroepelijk in werking
Nijmegen-Zuid II 1972-N	NL.IMRO.0268000061_N-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Omgeving Dobbelmannweg	NL.IMRO.0268000054-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Omgeving Dobbelmannweg VIII (Groenstraat 173 - Groenstraat 255)	NL.IMRO.0268000054WVIII-1	ex art. 11 WRO wijziging	onherroepelijk
Oosterhout-Bedrijventerrein 1990	NL.IMRO.02680000144_1-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Oosterhout-Bedrijventerrein 1993	NL.IMRO.02680000144_2-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Oosterhout-Bedrijventerrein 1995	NL.IMRO.02680000144_3-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Oosterhout-Bedrijventerrein 1995 1e wijziging bestemmingsplanvoorschriften	NL.IMRO.02680000144_3z-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Sportpark Oosterhout	NL.IMRO.0268000034000-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Stadsas Noord	NL.IMRO.02680000147-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Stadsbrug	NL.IMRO.02680000428-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Stationsstraat 25, Oosterhout	NL.IMRO.02680000144_4-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Toeleveringscentrum voor de tuinbouw, Dijkstraat-Griftdijk Noord te Lent	NL.IMRO.02680000140_1-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Vossenpels, herziening sportpark	NL.IMRO.02680000140_11-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk
Waalsprong Stationsweg 14 Ressen	NL.IMRO.02680000145_4-	ex art. 10 WRO beheer/ontwikkeling	onherroepelijk

Regels

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Facetbestemmingsplan Archeologie met identificatienummer NL.IMRO.0268.FBPArcheologie-VG01 van de gemeente Nijmegen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 archeologische waarden

Onder archeologische waarden kunnen worden verstaan:

- archeologische verwachtingswaarden;
- vastgestelde archeologische waarden of resten.

1.6 archeologische verwachtingswaarde

de kans op archeologische vondsten of informatie.

1.7 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.8 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door een dienst, bedrijf of instelling beschikkend over een opgravingsvergunning conform de Monumentenwet 1988.

1.9 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van gronden en bouwwerken dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebruikt kan worden krachtens een omgevingsvergunning.

1.10 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.11 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.12 gebieden met een hoge archeologische verwachting

deze gebieden onderscheiden zich vanwege een hoge tot zeer hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten.

1.13 gebieden van zeer grote archeologische waarde

voor deze gebieden staat het vast dat zich archeologische resten in de bodem bevinden.

1.14 ondergrond

voor de ondergrond van het plan is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart (GBK) van 2013-12-16.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 2 Waarde - Archeologie 2

2.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 2 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (gebieden met een hoge archeologische verwachting).

2.2 Bouwregels

2.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming Waarde - Archeologie 2 uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

2.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. er op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. het bouwplan is gesitueerd tot maximaal 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw;
    4. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld;
    5. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen van het bouwperceel maximaal 100 m^2 bedraagt;
    6. het gaat om bestaande bouwwerken.

2.3 Afwijken van de bouwregels

2.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 2.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

2.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

2.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals: alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige;
d. het doen van nader archeologisch onderzoek.

2.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

2.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 2.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor-en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie-,of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

2.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 2.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

a. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. de werken en werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;

c. de oppervlakte van werken en werkzaamheden als bedoeld onder 2.4.1 onder d niet groter is dan 100 m^2;
d. de werken en werkzaamheden:
   1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
   2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
   3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
   4. het archeologisch onderzoek betreffen.

2.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 2.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

2.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

2.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de bestemming Waarde - Archeologie 2 als bedoeld in lid 2.1 geheel of gedeeltelijk te doen laten vervallen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn en niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is;
b. de bestemming Waarde - Archeologie 3 op te nemen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn.

Artikel 3 Waarde - Archeologie 3

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (gebieden van zeer grote archeologische waarde).

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming Waarde - Archeologie 3 uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

3.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
   1. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
   2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
   3. het bouwplan is gesitueerd tot maximaal 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw;
   4. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld;
   5. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen van het bouwperceel maximaal 50 m^2 bedraagt. Voor zover openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken, zijn toegestaan geldt dat de totaal bebouwde oppervlakte maximaal 75 m^2 mag bedragen;
   6. het gaat om bestaande bouwwerken.

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

3.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

3.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast, en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige;
d. het doen van nader archeologisch onderzoek.

3.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 3.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

3.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 3.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

a. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. de werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;
c. de oppervlakte van de werken en werkzaamheden als bedoeld onder 3.4.1 onder d niet groter is dan 50 m^2;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

3.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 3.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

3.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

3.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

de bestemming Waarde - Archeologie 3 als bedoeld in lid 3.1 geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn en niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Algemene aanduidingsregels

5.1 wetgevingszone - waarde archeologie 0

Voor gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - waarde archeologie 0' gelden op grond van archeologie geen restricties. Hier is de bodem door eerdere graafwerkzaamheden zodanig verstoord dat er geen archeologische waarden aangetroffen kunnen worden.

5.2 wetgevingzone - waarde archeologie 1

5.2.1 Omgevingsvergunning voor omvangrijke bodemingrepen

Gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - waarde archeologie 1' hebben een lage, middelhoge of nog onbekende archeologische verwachtingsswaarde. Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag op deze gronden bodemingrepen (zowel bouwen als werken en werkzaamheden) te doen of te laten uitvoeren met een gezamenlijke oppervlakte van meer dan 2500 m^2 en dieper dan 0,30 meter onder het maaiveld, tenzij op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn. Bij het bepalen van de gezamenlijke oppervlakte wordt gekeken naar het totale gebied wat voor de ontwikkeling(en) in aanmerking komt.

5.2.2 Uitzonderingen

Het in lid 5.2.1 vervatte verbod geldt niet voor bestaande bouwwerken en voor werken en werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.
d. het archeologisch onderzoek betreffen.

5.2.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 5.2.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

5.2.4 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.2.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals: alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige;
d. het doen van nader archeologisch onderzoek.

5.2.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de aanduiding "wetgevingszone - waarde archeologie 1" als bedoeld in lid 5.2.1 geheel of gedeeltelijk te doen laten vervallen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn en niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is;
b. de bestemming Waarde - Archeologie 2 of Waarde - Archeologie 3 op te nemen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn dan wel er een hoge tot zeer hoge verwachting is op het aantreffen van archeologische resten.

5.3 wetgevingzone - waarde archeologie 4

Gronden ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - waarde archeologie 4' zijn aangewezen als archeologisch rijksmonument en op grond van de Monumentenwet 1988 beschermd. Voor ontwikkelingen op deze terreinen dient bij het bevoegd gezag een monumentenvergunning ex artikel 11 van de Monumentenwet 1988 te worden aangevraagd.

5.4 voorrangsregeling bestemmingen

Bij toepassing van de bestemmingen uit Hoofdstuk 2 geldt, indien op deze gronden een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming.

Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, geldt op de laatste plaats de planregels van artikel 2 Waarde - Archeologie 2 en op de een na laatste plaats de planregels van artikel 3 Waarde - Archeologie 3.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 6 Overgangsrecht

6.1 Overgangsrecht bouwwerken

6.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

6.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 6.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 6.1.1 met maximaal 10%.

6.1.3 Uitzonderingen

Artikel 6.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

6.2 Overgangsrecht gebruik

6.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

6.2.2 Strijdig gebruik

a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 6.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 6.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

6.2.3 Uitzonderingen

Artikel 6.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 7 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Facetbestemmingsplan Archeologie'.

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Zienswijzennota

Facetbestemmingsplan Archeologie

Gemeente Nijmegen
Afdeling Stadsontwikkeling
April 2014

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

1

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Inleiding

Het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie heeft in de periode van 20 februari tot en met 2 april 2014 voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 4 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn in deze zienswijzennota samengevat en voorzien van een beoordeling door het college van burgemeester en wethouders. Ook is aangegeven of de zienswijze al dan niet tot aanpassing van het bestemmingsplan heeft geleid. Alle zienswijzen zijn ontvankelijk.

In verband met de Wet bescherming Persoonsgegevens zijn de namen van de reclamanten weggelaten.

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Overzicht zienswijzen

1. AWN afdeling 16, Nijmegen e.o. 4
2. Bewoner St. Jacobslaan 218, Nijmegen 5
3. Bewoner Parkweg 20, Nijmegen 6
4. Bewoners Gerardsweg 30, Nijmegen 8

Samenvatting en beoordeling zienswijzen

1. AWN afdeling 16, Nijmegen e.o.

Inhoud zienswijze

Het is goed dat het facetbestemmingsplan vele oude bestemmingsplannen gaat vervangen waar archeologie geen rol in speelde. Minder goed is dat met dit plan nog steeds geen goede bescherming voor de archeologische waarden is gewaarborgd. De kritiek richt zich op twee punten: de beperkte indeling in waarden die onderscheiden worden en de gehanteerde ondergrenzen die aan deze waarden verbonden zijn. Het is verrassend om te merken dat de gemeente Nijmegen denkt dat ze met slechts 5 waarden de archeologische rijkdom kan beschrijven en beschermen. Arnhem kent bijvoorbeeld ook nog een middelhoge verwachting en gemeentelijke monumenten en komt daarmee op 8 verschillende waarden. Ook een meer landelijke gemeente zoals bijvoorbeeld de gemeente Overbetuwe kent meer verschillende waarden.

Naast het aantal waarden ziet reclamant ook een verschil in de gehanteerde ondergrenzen. In de regio rond Nijmegen hebben de meeste gemeenten de ondergrens bij de laagste verwachting op 2000 m2 liggen. Waarom is hier de grens op 2500 m2 gelegd? Bij veel andere gemeenten is de grens bij de middelhoge verwachting op 500 m2 gelegd, maar in Nijmegen valt die ook binnen de 2500 m2. De gemeente Overbetuwe heeft een 0 m2 grens bij de belangrijkste terreinen, die geen rijksmonument zijn. Dit was in Nijmegen het geval in de bestemmingsplannen voor het Centrum en Nijmegen-Oost, maar wordt door dit bestemmingsplan vervangen door 50 m2.

Opvallend is de verdeling van de waarden over het grondgebied van Nijmegen. Ondanks de rijke geschiedenis, en ondanks de vele onderzoeken en waarnemingen, stelt de gemeente dat slechts 20% in categorie 3 valt, 16% in categorie 2 en niet minder dan 58% in categorie 1. Reclamant vindt dit niet geloofwaardig.

Het beperkte aantal waarden, waarvan de laagste groepen meer dan 60% vormen, gekoppeld aan een ondergrens die ruimer is dan in vergelijkbare of mindere situaties, zorgt ervoor dat de archeologie in Nijmegen minder goed beschermd is dan we mogen verwachten. Door ook nog eens in de hoogste categorie, waarvan de gemeente dus weet dat er belangrijke archeologie in de grond zit, niet om 0 m2 maar 50 m2 op te nemen, wordt de deur opengezet voor een steeds verdere aantasting van ons erfgoed. Het staat haaks op wat de gemeente zelf schrijft op haar websites, in folders en in bijvoorbeeld de nieuwe Nota Cultureel Erfgoed. Gevraagd wordt om een betere bescherming van de archeologie.

Beoordeling zienswijze

Wat de vergelijking met andere plaatsen of gemeenten betreft is het zo dat elke gemeente eigen beleidsvrijheid heeft. Daarmee kan elke gemeente binnen de grenzen van de wet eigen regels opstellen, die kunnen afwijken van de andere gemeenten in Nederland. Op de meeste punten constateren wij dat onze regels niet of niet veel afwijken met de genoemde gemeenten.

De archeologische verwachting voor deze gebieden met Waarde-1 is laag tot middelhoog te noemen, maar dat betekent niet dat er geen relevante archeologische sporen, met name uit de prehistorie en Romeinse tijd, kunnen worden aangetroffen. Daarom kiezen wij ervoor dat bij bodemingrepen die een oppervlak van 2500 m² of groter betreffen, er tenminste een archeologisch vooronderzoek moet worden uitgevoerd. In plangebieden met een dergelijke omvang of groter bestaat een gerede kans dat bij het uitvoeren van een inventariserend booronderzoek of een proefsleuvenonderzoek nog onbekende archeologische resten worden ontdekt en gewaardeerd. Het bepalen van de grens waarop archeologisch onderzoek wordt geëist, is een afweging tussen het archeologisch belang en andere belangen. Door alleen voor grotere ontwikkelingen archeologisch onderzoek te eisen, blijven veel kleinere ontwikkelingen zonder nader onderzoek mogelijk, terwijl bij grotere ontwikkelingen wel rekening wordt gehouden met eventueel aangetroffen archeologisch waarden. Bovendien geldt op grond van artikel 53 van de Monumentenwet een meldingsplicht wanneer een monument wordt gevonden (toevalsvondst). Overigens is de aanduiding “wetgevingszone-waarde archeologie 1” in de planregels wel aangepast door deze regeling verder uit te schrijven. De grens wanneer archeologisch onderzoek moet plaatsvinden is echter niet aangepast.

De waarden 2 en 3 zijn grotendeels gebaseerd op uitgevoerd onderzoek, waarnemingen, historische gegevens en kennis van het landschap waardoor we vrij zeker zijn dat deze waarde in die gebieden klopt. Van waarde 1 gebieden stellen wij dat wij dat veelal nog niet weten, omdat er bijvoorbeeld geen onderzoek gedaan is, of omdat er geen waarnemingen bekend zijn die inzage geven in de feitelijke waarden in het gebied. Tevens vallen hier de gebieden onder waarvan wij denken dat de verwachting laag of middelhoog is, wat gebaseerd is op de landschappelijke context. Nadrukkelijk is gesteld dat de waarde van een onderzocht gebied kan veranderen. De nu genoemde verhouding is dus geen vaststaand gegeven, maar de stand van zaken van dit moment. Deze verhoudingen kunnen veranderen. De beleidskaart Archeologie zal daar op worden aangepast.

In de Nota Cultureel Erfgoed is onder het kopje “vrijstellingsgrenzen” op pagina 25 aangegeven dat aangesloten wordt bij de regeling voor vergunningsvrij bouwen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Er is voor een vrijstelling van archeologische maatregelen gekozen van gebieden van 50 m2 in gebieden met waarde 3. Voor bouwactiviteiten van minder dan 50 m2 kunnen in het bestemmingsplan geen regels worden gesteld (bijlage II, artikel 5 lid 4 Bor). In gebieden met waarde 2 wordt aangesloten bij de wettelijke vrijstelling van 100 m2 (artikel 41a Monumentenwet). Deze onderverdeling is overgenomen in het facetbestemmingsplan Archeologie. De genoemde steden zullen ook rekening moeten houden met de mogelijkheden van (omgevings)vergunningvrij bouwen.

Wij denken dat we met de indeling van de beschreven waarden de archeologie voldoende hebben beschermd, zonder dat voor elke ontwikkeling archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Conclusie

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Bewoner St. Jacobslaan 218, Nijmegen

Inhoud zienswijze

In de toelichting worden onder de archeologische waarde 4 de archeologische rijksmonumenten besproken. Door de woordkeuze wordt hier de indruk gewekt dat ontwikkeling op dergelijke terreinen mogelijk is door het aanvragen van een monumentenvergunning ex artikel 11 van de Monumentenwet. In de regels wordt aan deze categorie terreinen van zeer hoge (nationaal en internationaal) archeologische waarden verder geen woord besteed (artikel 5.3). Hoe wil Nijmegen in de toekomst met deze specifieke en door de Minister aangewezen terreinen omgaan, ontzien en bewaren voor de toekomst? Sporadische en/of specifieke ontwikkeling (zoals de reuzentoren) of ruimte geven aan verdere ontwikkeling? Op de kaart zien we de beschermde archeologische monumenten (waarde 4), Nijmegen Noord, Kops Plateau en een deel van het Valkhof dan ook niet terug en duidt niets op hun speciale status.

In de regels wordt voor waarde 3 en 2 extra verstoring toegestaan. Met name voor terreinen met archeologische waarden 3 is de wetenschappelijke informatiewaarde dermate hoog dat in principe elke m2 belangrijke nieuwe en unieke gegevens voor de kennis van het Nijmeegse verleden kan/zal opleveren. Het ambtelijk wijzigen van de archeologische status van de met veel zorg en enorme inspanning samengestelde archeologische beleidskaart is uit den boze.

In het facetbestemmingsplan is niet of nauwelijks aandacht besteed aan de mogelijkheid dat funderingen en kelders van muren en gebouwen ouder dan 50 jaar op zich al onderwerp moeten zijn van archeologisch onderzoek omdat ze in het kader van de Monumentenwet als monument worden aangemerkt. Vergelijkbaar is het specifieke bouwhistorisch onderzoek van dergelijke gebouwresten. Met name in geval van gedeeltelijke herbouw kan dit aspect een rol spelen.

Beoordeling zienswijze

Waarde 4 is opgenomen voor de archeologische rijksmonumenten. Deze gebieden bevatten zulke belangrijke archeologische resten dat ze zijn beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Behoud van deze resten staat voorop. Voor ontwikkelingen op deze terreinen, zoals bijvoorbeeld het

realiseren van de Donjon in het Valkhofpark, dient bij de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed een monumentenvergunning te worden aangevraagd. De gemeente Nijmegen heeft hier geen aparte regelgeving voor omdat de Rijksoverheid hier bevoegd gezag is. In het facetbestemmingsplan is voor deze rijksmonumenten de aanduiding “Wetgevingszone-waarde archeologie 4” opgenomen. Deze aanduiding heeft vooral een attenderingsfunctie dat het hier om een rijksmonument gaat.

In de Nota Cultureel Erfgoed is onder het kopje “vrijstellingsgrenzen” op pagina 25 aangegeven dat aangesloten wordt bij de regeling voor vergunningsvrij bouwen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Er is voor een vrijstelling van archeologische maatregelen gekozen van gebieden van 50 m2 in gebieden met waarde 3. Voor bouwactiviteiten van minder dan 50 m2 kunnen in het bestemmingsplan geen regels worden gesteld (bijlage II, artikel 5 lid 4 Bor). In gebieden met waarde 2 wordt aangesloten bij de wettelijke vrijstelling van 100 m2 (artikel 41a Monumentenwet). Deze onderverdeling is overgenomen in het facetbestemmingsplan Archeologie.

Met het vaststellen van de Nota cultureel erfgoed in mei 2013 is ook de archeologische beleidskaart vastgesteld. De beleidskaart legt de stand van kennis vast en vormt dus altijd een momentopname. Door nieuw onderzoek en uitwerking van oude onderzoeksgegevens zullen steeds nieuwe inzichten worden verkregen, wat ertoe kan leiden dat de begrenzing van de terreinen ruimer of beperkter wordt of zelfs terreinen van de kaart verdwijnen. Een regelmatige bijstelling van de archeologische beleidskaart is dan ook noodzakelijk. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan zal rekening worden gehouden met de inzichten van dat moment. In het facetbestemmingsplan is rekening gehouden met de meest recente beleidskaart (zie ook paragraaf 4.2 van de toelichting van het bestemmingsplan). In het facetbestemmingsplan zijn deze waarden vastgelegd door het opnemen van dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen. Alleen door het vaststellen van een nieuw (postzegel)bestemmingsplan, kunnen deze waarden worden aangepast.

De gemeente studeert op de mogelijkheid om funderingen en kelders en muren van gebouwen te beschermen door middel van aanwijzing tot gemeentelijk monument. Juist kelders en funderingen dreigen tussen wal en schip te vallen omdat ze zowel archeologie als bouwhistorie kunnen zijn. Wat de gemeente wil voorkomen is dat door mogelijke onduidelijkheden ze niet voldoende beschermd worden. Vandaar dat we denken aan het opnemen als gemeentelijk (archeologisch) monument. Dit wordt niet via het facetbestemmingsplan geregeld maar via de binnenkort te verschijnen Erfgoedverordening.

In 2010 is de bouwhistorische waardenkaart en het plan voor aanpak voor bescherming van bouwhistorie monumenten door de raad vastgesteld. Gebouwen die op de bouwhistorische waardenkaart de waardering ‘bouwhistorische waarde’ en ‘indicatieve bouwhistorische waarde’ hebben, zullen als bouwhistorie monument worden aangewezen. Het kan zijn dat gebouwen alleen vanwege de kelder worden aangewezen. Met de aanwijzing van deze gebouwen zal een groot deel van de historische kelders in de binnenstad van Nijmegen beschermd zijn. Naast de aanwijzing van panden als bouwhistorie monument zijn veel historische panden al beschermd als rijksmonument of gemeentelijk monument, waardoor ook de kelders beschermd zijn. De termijn van 50 jaar is trouwens in de recentste versie van de Monumentenwet losgelaten. Dat criterium speelt dus geen rol meer.

Conclusie

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Bewoner Parkweg 20, Nijmegen

Inhoud zienswijze

Reclamant wijst op de discrepantie tussen de in de Nota cultureel erfgoed neergelegde doelstellingen en de uitwerking ervan in het facetbestemmingsplan. Voor de zeer hoge waarde 3 staat vermeld dat in alle gevallen waarbij de grond wordt verstoord en behoud of inpassing van de archeologische waarden niet mogelijk is, archeologisch onderzoek dient plaats te vinden. In het facetbestemmingsplan wordt nu een ondergrens van 50 m2 voorgesteld. In de binnenstad, in Nijmegen Oost en in het Waterkwartier zal bij een bodemingreep van minder dan 50 m2 geen archeologisch onderzoek meer verplicht worden gesteld. Deze waarden worden dus vernietigd.

In de binnenstad mogen alle onbekende kelders zonder onderzoek worden uitgebroken en verdiept. De meeste vallen ook binnen de 50 m2 norm. De anti-dubbeltelregeling in artikel 4 zorgt ervoor dat behouden waarden later alsnog zonder onderzoek mogen worden geruimd.

In het facetbestemmingsplan wordt uitgegaan van de mogelijkheden uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), terwijl een bestemmingsplan de stad de mogelijkheid biedt om zich te onttrekken aan al te algemene en gemakkelijke facilitering van sloop en nieuwbouw zoals de Wabo die biedt. Stadjes als Deventer en Coevorden koesteren hun archeologie en zetten bestemmingsplannen in ter bescherming van hun geschiedenis. Een stad als Maastricht heeft voor de waarde 3 een nulgrens. Het weinige dat in Nijmegen nog archeologisch wordt onderzocht, wordt dankzij marktwerking door derden onderzocht.

Het zijn de goedkoopsten die mogen graven, niet de besten. Tegelijk wordt aan partijen die “excessieve” archeologische kosten hebben gemaakt een compensatieregeling in het vooruitzicht gesteld met terugwerkende kracht tot 1-1-2013. Het is onduidelijk waar dit geld vandaan wordt gehaald en hoeveel er mogelijk betaald moet worden. En dat terwijl Malta met het principe “de verstoorder betaald” net beoogde de archeologie te sparen.

Beoordeling zienswijze

In de Nota Cultureel Erfgoed is onder het kopje “vrijstellingsgrenzen” op pagina 25 aangegeven dat aangesloten wordt bij de regeling voor vergunningsvrij bouwen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Er is voor een vrijstelling van archeologische maatregelen gekozen van gebieden van 50 m2 in gebieden met waarde 3. Voor bouwactiviteiten van minder dan 50 m2 kunnen in het bestemmingsplan geen regels worden gesteld (bijlage II, artikel 5 lid 4 Bor). In gebieden met waarde 2 wordt aangesloten bij de wettelijke vrijstelling van 100 m2 (artikel 41a Monumentenwet). Deze onderverdeling is overgenomen in het facetbestemmingsplan Archeologie. De genoemde steden zullen ook rekening moeten houden met de mogelijkheden van (omgevings)vergunningvrij bouwen.

De gemeente studeert op de mogelijkheid om funderingen en kelders en muren van gebouwen te beschermen door middel van aanwijzing tot gemeentelijk monument. Juist kelders en funderingen dreigen tussen wal en schip te vallen omdat ze zowel archeologie als bouwhistorie kunnen zijn. Wat de gemeente wil voorkomen is dat door mogelijke onduidelijkheden ze niet voldoende beschermd worden. Vandaar dat we denken aan het opnemen als gemeentelijk (archeologisch) monument. Dit wordt niet via het facetbestemmingsplan geregeld maar via de binnenkort te verschijnen Erfgoedverordening.

In 2010 is de bouwhistorische waardenkaart en het plan voor aanpak voor bescherming van bouwhistorie monumenten door de raad vastgesteld. Gebouwen die op de bouwhistorische waardenkaart de waardering ‘bouwhistorische waarde’ en ‘indicatieve bouwhistorische waarde’ hebben, zullen als bouwhistorie monument worden aangewezen. Het kan zijn dat gebouwen alleen vanwege de kelder worden aangewezen. Met de aanwijzing van deze gebouwen zal een groot deel van de historische kelders in de binnenstad van Nijmegen beschermd zijn. Naast de aanwijzing van panden als bouwhistorie monument zijn veel historische panden al beschermd als rijksmonument of gemeentelijk monument, waardoor ook de kelders beschermd zijn.

Het opnemen van de anti-dubbeltelregel in artikel 4 van regels is verplicht gesteld in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Deze standaardbepaling (artikel 3.2.4 Bro) strekt ertoe te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie is mogelijk gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, opnieuw ten tweede male zou kunnen worden gebruik gemaakt. Deze regeling is niet van invloed op de archeologisch bescherming. In de toelichting van het bestemmingsplan (paragraaf 3.2) is deze regeling uitgelegd.

De opmerking over de marktwerking betreft een op nationaal niveau gemaakte keuze. Het is niet aan de gemeente Nijmegen om hier iets anders van te vinden. De burger heeft een keuzevrijheid gekregen, en daar is op gemeenteniveau niet aan te tornen. Wat de gemeente wel kan doen, en doet, is door middel van de wettelijk verplichte archeologische programma’s van eisen, kwaliteitseisen te

stellen aan het uit te voeren onderzoek. De gemeente doet dit vanuit haar rol als bevoegd gezag. Ook kan zij vanuit die rol toezicht houden op de naleving en uitvoering van het onderzoek.

Ongeacht het in het Verdrag van Malta genoemde “verstoorder betaalt principe” geldt voor alle regelingen in Nederland dat deze aan achterliggende regels moeten voldoen. Een daarvan is dat regels redelijk en billijk moeten zijn. In dit geval is dat vertaald door te stellen dat de kosten van archeologisch onderzoek niet onevenredig mogen zijn ten aanzien van de schaal van de ontwikkeling. In de genoemde compensatieregeling hebben wij dit vertaald door zowel een bovengrens in het absolute bedrag, als in een percentage van de bouwsom op te nemen. Daardoor ontzien we juist alleen de kleinere ontwikkelingen die met meer dan redelijke kosten vanwege archeologie te maken hebben. De regeling voorziet tevens in een bijdrage, niet in het vergoeden van het gehele onderzoek. Ook daardoor blijven het “verstoorder betaalt principe” en de redelijkheid en billijkheid geborgd. In de Erfgoedverordening zal hiervoor een regeling worden getroffen.

Conclusie

In de toelichting van het bestemmingsplan (paragraaf 3.2) is anti-dubbeltelregeling uitgelegd. Deze zienswijze heeft verder niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Bewoners Gerardsweg 30, Nijmegen

Inhoud zienswijze
In de brief van 2 februari 2010 heeft reclamant op het eerdere ontwerp van het bestemmingsplan Archeologie uit 2009 gereageerd. Reclamant vindt het onbehoorlijk dat hij nooit persoonlijk door het college is geïnformeerd over het afgelasten van de bestemmingsplanprocedure. Ook is reclamant niet persoonlijk geïnformeerd over de ter visie legging van een aangepast ontwerp bestemmingsplan.

Sinds de verordening “Electronische publicatie” door de raad is vastgesteld (op 24 oktober 2012), worden de publicaties niet meer in het huis-aan-huis-blad De Brug geplaatst maar op de gemeentelijk website. Om draagvlak voor besluiten te vergroten wordt voorgesteld een korte samenvatting van alle gemeentelijke publicaties in De Brug te plaatsen, zodat ook Nijmegenaren zonder toegang tot internet, of minder digitaal begaafd zijn, of niet elke week de gemeentelijke website bezoeken, op de hoogte blijven van de ontwerp besluiten.

Reclamant is blij dat het college klaarblijkelijk echt iets gedaan heeft met de eerdere zienswijze. Aan het bestemmingsplan ligt nu een gemotiveerde beleidskeuze ten grondslag en dat was eerst niet het geval. Vergunningsvrije bouwwerken blijven ook echt vergunningsvrij en worden niet via een verplichting op archeologisch onderzoek alsnog omgevingsvergunningplichtig.

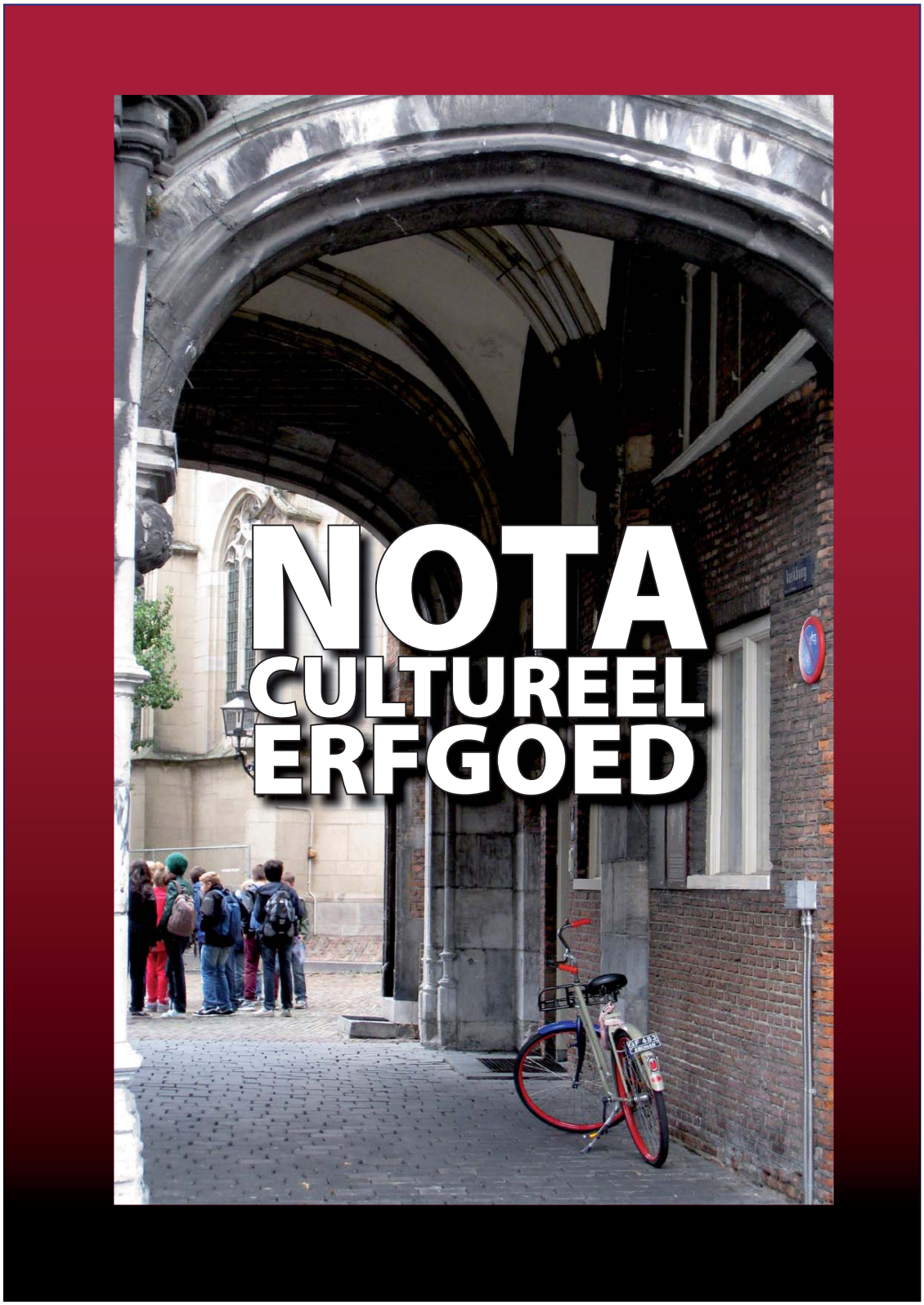
Beoordeling zienswijze

Het ontwerp facetbestemmingsplan Archeologie dat in december 2009 ter inzage heeft gelegen is destijds niet verder in procedure gebracht in afwachting op de vaststelling van het archeologiebeleid. Het archeologiebeleid is op 30 januari 2013 vastgesteld (Nota nieuw beleid Archeologie) en vervolgens opgenomen in de Nota Cultureel Erfgoed (vastgesteld 15 mei 2013). Gezien de ruime tijd die tussen de terinzagelegging in december 2009 en de vaststelling van het archeologiebeleid in 2013 en de vele aanpassingen die in het facetbestemmingsplan hebben plaatsgevonden, is besloten het ontwerp facet bestemmingsplan opnieuw ter inzage te leggen. Het was beter geweest u hierover persoonlijk te informeren.

Het college heeft in oktober 2011 besloten om de publicatie van (ontwerp) besluiten alleen nog via elektronische weg te doen en dus niet meer via publicatie in De Brug. De redenen hiervoor waren klantvriendelijkheid (burgers hebben altijd toegang deze informatie) en kostenbesparing. In oktober 2012 is hiervoor de verordening Electronische publicatie vastgesteld. Er is geen aanleiding om (een samenvatting van) de publicaties tevens weer in De Brug te plaatsen.

In het facetbestemmingsplan is inderdaad rekening gehouden met de mogelijkheden van vergunningsvrij bouwen (bijlage II van het Bor) en zijn de vrijstellingsgrenzen verruimd (zie ook pagina 25 van de Nota Cultureel Erfgoed).

Conclusie
Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

NOTA
CULTUREEL
ERFGOED

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

NOTA CULTUREEL ERFGOED

GEMEENTE Nijmegen
ARCHEOLOGIE EN MONUMENTEN

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

Inhoud

Voorwoord 1

Inleiding 5
- Leeswijzer 5

Cultureel Erfgoed in Nijmegen 7
- Prehistorie en Romeinse tijd 7
- Middeleeuwen en nieuwe tijd 8
- Nieuwste tijd 8

De waarde van het cultureel erfgoed in Nijmegen 11
- Culturele Rijkdom 11
- Sociale waarde, identiteit en leefbaarheid 11
- Economische rendement 11

Moderne Erfgoedzorg 13

1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling 15
- 1.1 Instrumenten 16
- 1.2 De Cultuurhistorische Beleidskaart 17
- 1.3 De Archeologische Beleidskaart 22
- 1.4 Facetbestemmingsplan archeologie 29
- 1.5 Planologische omgang met monumenten 29
- 1.6 Herbestemming 29

2. Kennis en inspiratie 33
- 2.1 Cultuurhistorisch onderzoek 33
- 2.2 Cultuurhistorische Informatiekaart 34
- 2.3 Communicatie 35
- 2.4 Verleden Verbeeld 37
- 2.5 Regionaal Archief Nijmegen 39
- 2.6 Inspiratie 40

3. Bescherming en instandhouding 43
- 3.1 Monumentenbescherming 45
- 3.2 Monumentenbestand 47
- 3.3 Adviseren en stimuleren 49
- 3.4 Regelgeving 50
- 3.5 De Nijmeegse archeologische onderzoeksagenda 50
- 3.6 ‘Archeologievriendelijk’ bouwen 52
- 3.7 Subsidie 53

Bijlage 1 Aanleiding 61
- Archeologie 61
- Cultuurhistorie 63

Bijlage 2 Geschiedenis van het archeologie- en monumentenbeleid 65

Geschiedenis van het archeologisch onderzoek en archeologiebeleid in Nijmegen 65

Geschiedenis van het monumentenbeleid in Nijmegen 73

VOORWOORD

Nijmegen heeft een rijk verleden. Niet voor niets profileert de stad zich als Oudste Stad van Nederland.

De historische rijkdom strekt zich over duizenden jaren uit.Toch herkent de bezoeker aan de stad de lange historie niet direct; vernieuwingen en verwoestingen hebben hun tol geëist en sporen achtergelaten. Met als resultaat dat van de indrukwekkende Romeinse bouwwerken en kampementen, de middeleeuwse burcht, de verdedigingswerken en de 19e-eeuwse forten nog maar weinig te zien is. Het vraagt geduld en verdieping om de rijke geschiedenis van de stad te leren kennen, te ervaren en te waarderen, maar voor wie wil is de geschiedenis nog overal voelbaar en zichtbaar. Dan herken je de verblijfplaats van Karel de Grote op het Valkhof, kun je je voorstellen hoe kruisridders werden verzorgd in de Commanderie van St. Jan, hoe lesgegeven werd in de Latijnse school en ervaar je ook de grootsheid van de St. Stevenskerk. Maar ook de parken, groene monumenten en stedenbouwkundige structuren laten de geschiedenis van Nijmegen zien. Evenals de herbouwde Benedenstad, de 19e-eeuwse stadsuitleg, wijken als het Waterkwartier en Willemskwartier en bijzondere plekken zoals de Orangerie en het Grand Canal in Dukenburg, overblijfselen van Huize Duckenburg.

Het zijn stuk voor stuk herkenningspunten, kleine en grote iconen die in hoge mate bijdragen aan het beeld van Nijmegen, de waardering en aantrekkelijkheid van stad en wijken. En achter elk stukje cultureel erfgoed – het gebouw, de monumentale boom, het kerkhof – zit een verhaal. Nijmegenaren houden van die verhalen; ze leggen ze vast in een veelheid aan boeken en beelden over de stad en koesteren de gebouwen en objecten die deze verhalen vertellen.

In deze nota leggen we het beleid voor dit erfgoed vast. Want ook in de komende jaren willen we het waardevolle van de stad behouden voor de generaties na ons. Om de identiteit en eigenheid van onze stad te behouden en te versterken zorgen we daarom voor onze cultuurhistorische rijkdommen boven én onder de grond. Dit doen we niet alleen door erfgoed te beschermen, maar ook door erfgoed een plek te geven in toekomstige stedelijke ontwikkelingen en als inspiratiebron te gebruiken bij ontwerpopgaven. En als dan toch moet worden opgegraven dan zorgen we ervoor dat het zorgvuldig gebeurt en het goed wordt gedocumenteerd. Laag voor laag, stukje voor stukje ontfutselen we de grond oude schatten en verhalen.

Nijmegen is een stad die geworteld wil zijn en blijven in haar rijke geschiedenis.

Samen met veel Nijmegenaren en hun liefde voor hun (oude) stad willen we daar ook de komende jaren aan blijven werken.

Hannie Kunst

Wethouder stedelijke ontwikkeling en cultuurhistorie

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

2

De gemeente Nijmegen wil de identiteit en eigenheid van de stad zoveel mogelijk behouden en versterken. Cultureel erfgoed draagt in grote mate bij aan de identiteit en eigenheid. Daarom beschermen wij monumenten, zetten we erfgoed ontwikkelingsgericht in bij ruimtelijke ontwikkelingen, zorgen wij ervoor dat de geschiedenis van onze stad beleefd kan worden door behoud van historische gebouwen en het realiseren van visualisaties en organiseren we publieksgerichte activiteiten.

Voorstel - 56/2014 Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie

4

Inleiding

Onze rijkdom aan cultureel erfgoed vraagt om een gemeentelijke visie en beleid. In 2003 is het monumentenbeleid samen met het architectuur- en welstandsbeleid vastgelegd in de Kadernota Beeldkwaliteit. De grondgedachte van de Kadernota was dat de cultuurhistorie, als dynamisch gegeven, de rode draad is bij de ontwikkeling van de stad in verleden, heden en toekomst. Deze integrale benadering van het ruimtelijk beleid is nog steeds belangrijk. Dit komt ook terug in de geactualiseerde Kadernota Beeldkwalietit, maar recente ontwikkelingen op het gebied van monumentenzorg en archeologie zijn echter aanleiding om het gemeentelijk beleid te actualiseren en aan te vullen. Het gaat hierbij om de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) uit 2007, de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009, de wijzigingen van het Besluit ruimtelijke ordening en de aandacht die uitgaat naar klimaat, milieu en duurzaamheid. In bijlage 1 zijn deze ontwikkelingen nader beschreven. Daarnaast is de versnippering van het bestaande beleid in verschillende nota's en visies aanleiding om het erfgoedbeleid te bundelen in één erfgoednota, waarin bestaand en nieuw beleid zijn verwoord.

In deze Nota Cultureel Erfgoed presenteert de gemeente Nijmegen haar erfgoedbeleid en ambities. De nota omvat zowel het archeologische, gebouwde als historisch-geografische erfgoed. De collectie van het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) valt ook onder de brede definitie van erfgoed.

Het erfgoedbeleid is in de volgende punten samen te vatten:
- Erfgoed dient in ruimtelijke plannen structureel te worden geborgd.
- Er is gezocht naar een goede balans tussen de wettelijke verplichtingen enerzijds en de beleidsvrijheid die we als gemeente hebben om erfgoed in de ruimtelijke ontwikkelingen te borgen anderzijds, tussen onze verantwoordelijkheid voor onze rijkdom aan erfgoed en de (soms hoge) kosten voor instandhouding en archeologisch onderzoek.
- Om inzicht te hebben in de kansen en beperkingen voor erfgoed bij ruimtelijke ontwikkelingen is het belangrijk om de erfgoedwaarden al in een zo vroeg mogelijk stadium, namelijk in het ontwerp- en ontwikkelproces, in beeld te hebben.
- Kennis over ons erfgoed bij ruimtelijke ontwikkelingen is daarom essentieel. Wij gaan door met onderzoek naar onze geschiedenis en zetten de vergaarde kennis in.
- Voor de omgang met erfgoed bij ruimtelijke plannen zullen de archeologische en cultuurhistorische beleidskaarten uitgangspunt zijn.
- Herbestemming is niet alleen van belang voor behoud monumenten, maar ook voor behoud van de identiteit van een plek en draagt bij aan een duurzame stad.
- Erfgoed draagt bij aan het realiseren van de gemeentelijke duurzaamheidsambities.
- Om inzicht te geven in waardevolle en te behouden gebouwen en objecten streven wij naar completering van de gemeentelijke monumentenlijst.
- Waar mogelijk zal het verborgen verleden worden gevisualiseerd.
- Na 2014 is er geen ISV-budget, waar uit verschillende erfgoedambities worden gefinancierd (Verleden Verbeeld, restauratiesubsidie), meer beschikbaar. Het succes van deze erfgoedambities is wel aanleiding te zoeken naar alternatieve financieringsbronnen.

Leeswijzer

Deze nota omvat drie strategieën om erfgoed in te zetten voor het behouden en versterken van de identiteit en eigenheid van de stad vorm te geven. Deze drie zijn beschreven in de hoofdstukken 1 t/m 3. Deze hoofdstukken worden voorafgegaan door een korte omschrijving van ons erfgoed en van het belang van het erfgoed voor onze stad. Vervolgens is er een hoofdstuk over de financiën en is het uitvoeringsprogramma voor de jaren 2013–2016 opgenomen. De trends en ontwikkelingen die aanleiding zijn voor een nieuwe beleidsnota zijn opgenomen in de bijlage, evenals de geschiedenis van het archeologie- en monumentenbeleid in Nijmegen.

6

Cultureel Erfgoed in Nijmegen

Nijmegen is rijk aan cultureel erfgoed, zowel in de grond als boven de grond. Als oudste stad van Nederland hebben we een uitzonderlijk rijk bodemarchief en is de geschiedenis en ontwikkeling van onze stad ook in de historische gebouwen, parken en structuren zichtbaar.

Prehistorie en Romeinse tijd

Het geaccidenteerde landschap is een herinnering aan de voorlaatste ijstijd, het Saalien (200.000–130.000 jaar geleden), waarin door het opstuwende en smeltende ijs het huidige landschap is ontstaan. Dit landschap was al vroeg een geschikte plek voor bewoning. Het voedselrijke rivierlandschap van het huidige Nijmegen-Noord (Waalsprong) was reeds in de steentijd (5500 voor Chr.) een belangrijke vestigingsplek. Archeologische vondsten zijn een herinnering aan deze eerste bewoners. De hoger gelegen stuwwal aan de Waal was voor de Romeinen een strategische vestigingsplek. In eerste instantie ging het voornamelijk om legerplaatsen, maar de nederzetting *Oppidum Batavorum*, gelegen rond het huidige Kelfkensbos, groeide vanaf 10 voor Chr. uit tot een plaats van formaat. Er woonden Romeinse ambtenaren, handelaren en een klein aantal Bataven. In 1980 zijn op het Kelfkensbos twee fragmenten van een Romeinse godenpijler gevonden. De godenpijler dateert uit 17 na Chr. en is het bewijs dat Nijmegen de oudste stad van Nederland is, omdat een godenpijler betekende dat die plek in de Romeinse tijd gezien werd als een bestuurlijk centrum, en dus als een belangrijke plaats.

Na de verwoesting van Oppidum Batavorum tijdens de Bataafse Opstand in 69–70 na Chr. bouwden de inwoners een nieuwe stad ten westen van het huidige stadscentrum, ter plaatse van het Waterkwartier. Deze stad kreeg omstreeks 100 van keizer Traianus stadsrechten en de naam *Ulpia Noviomagus*. In de 3e eeuw werd deze stad verlaten, maar de naam Noviomagus bleef verbonden aan een nederzetting die in de 4e eeuw was ontstaan bij het Romeins *castellum* op de Valkhofheuvel. Tegen het einde van de 4e eeuw was de macht in feite al in handen van de Franken. De Nijmeegse bodem is rijk aan overblijfselen uit de Romeinse en de daaropvolgende Merovingische periode.

Zo heeft het onderzoek van de afgelopen jaren aangetoond dat zich nabij de huidige Griftdijk, in de jonge steentijd, rond 3700 voor Chr., al boeren hebben gevestigd. Het gaat om de vroegste landbouwers die in de oostelijke Betuwe bekend zijn. Op de zandkop in het toen waterrijke gebied combineerden ze de risicovolle akkerbouw en veeteelt wijselijk met de traditionele jacht en visvangst.

De enkele tientallen gevonden graven met skeletten uit de periode 700–400 v.Chr. (ijzertijd) bieden een onverwachte blik op het uiterlijk van de bewoners uit die tijd, omdat sommigen nog hoofdsieraden droegen. De bekendste daarvan is de 'Man van Lent', met zijn bronzen oorringetje en vlechtringen.

7

Middeleeuwen en nieuwe tijd

De nederzetting Noviomagus op de Valkhofheuvel groeide en in de 7e eeuw werd de eerste parochiekerk, gewijd aan de heilige Stephanus, gebouwd op het Kelfkensbos. De nederzetting op het Valkhof werd rond 800 door Karel de Grote uitgebreid tot een palts. Vanaf de 11e eeuw is de herbouw van de palts aangepakt door keizer Frederik Barbarossa en groeide het complex uit tot een burcht met donjon.

De aanwezigheid van de burcht en de ligging aan de Waal zorgden in de 12e en 13e eeuw voor economische bloei van Nijmegen, wat resulteerde in de verlening van stadsrechten in 1230 en daarmee het recht op het bouwen van een stadsomwalling. De parochiekerk werd in 1254 verplaatst van het Kelfkensbos naar de Hundisburg en groeide uit tot de huidige Stevenskerk. Door de economische voorspoed bleef de stad groeien en was het in de loop der eeuwen nodig de omwalling verschillende keren uit te breiden, tot zij uiteindelijk de omvang bereikte die zij tot 1874 zou houden. Niet alleen archeologische vondsten, maar ook het nog aanwezige stratenpatroon, een groot aantal gebouwen en restanten van de stadsomwalling en natuurlijk de Nicolaaskapel en Barbarossaruïne herinneren aan de middeleeuwse stad, de burcht en het vestingverleden.

Ook Nijmegen-Noord was bewoond in de vroege middeleeuwen. Archeologisch onderzoek in 2006 aan het Lentseveld leverde een zeer bijzondere Merovingische vondst op: een beslagstuk, versierd met goud en de kostbare steensoort almandine. Dat dit geen losse vondst was, bleek toen in 2011 aan het Lentseveld een grafveld uit de periode 450–600 werd ontdekt, waar 50 inhumaties (lijkbegravingen) en 19 crematies konden worden blootgelegd. De overledenen kregen bijgiften mee in hun graf, zoals zwaarden, schilden en lansen bij mannen en kralensnoeren, kammen, spinklosjes en mantelspelden bij vrouwen.

Nieuwste tijd

Na de slechting van de wallen vanaf 1874 groeide Nijmegen door de aanleg van de singels rondom het oude stadscentrum. De straten en bebouwing zijn kenmerkend voor het eind van de 19e en het begin van de 20e eeuw en geven een beeld van Nijmegen als woonstad in deze periode.

Het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 zorgde ervoor dat de hoofdzakelijk katholieke Nijmeegse bevolking eigen katholieke instellingen oprichtten. De nieuwe wijken boden voldoende ruimte voor nieuwe kerken, kloosters, studiehuizen en scholen. In 1923 vestigde de Roomsch Katholieke Universiteit (in 2004 omgedoopt in Radboud Universiteit) zich in Nijmegen, hetgeen een overwinning was voor de katholieke emancipatie.

Door de afbraak van de vestingwerken kwam er ook ruimte voor fabrieken en bedrijfspanden aan de rand van de stad, in eerste instantie in de wijk Bottendaal en begin 20e eeuw ten westen van het spoor. De opkomst van de industrie zorgde voor de bouw van arbeiderswijken, zoals het Willemskwartier en het Waterkwartier nabij de industriecomplexen. De bewoners van de verpauperde benedenstad trokken naar deze nieuwe wijken. De bouw van de Waalbrug in 1936 zorgde voor een verdere achteruitgang van de benedenstad.

De Tweede Wereldoorlog had grote gevolgen voor Nijmegen, vanwege het bombardement van 22 februari 1944 op het stadshart, Operatie Market Garden en vervolgens vanwege de naoorlogse woningschaarste, waardoor grootschalige uitbreidingen nodig werden. De Wederopbouwperiode is zichtbaar in het nieuwe stadscentrum rondom Plein 1944 en de Burchtstraat en in de nieuwe wijken. Door de naoorlogse uitbreidingen werden oude dorpen, zoals Hees, door de stad Nijmegen opgeslokt. Stadsuitbreiding en stadsvernieuwing gingen in de jaren '60 en '70 van de 20e eeuw door, hetgeen resulteerde in wijken zoals Hatert en Dukenburg, ontworpen volgens de CIAM-principes van licht, lucht en ruimte, met veel hoogbouw en groenstroken, en in afbraak van de verpauperde benedenstad en de bouw van nieuwe sociale woningbouw in dit oude stadsgedeelte.

Eind 20e eeuw was stadsuitbreiding nog steeds noodzakelijk en zocht Nijmegen de noordzijde van de Waal op, zodat de Waalsprong gerealiseerd konden worden. Het agrarische (cultuur)landschap van Lent, met zijn uiterwaarden, dijken, kolken, wielen, boomgaarden en kassencomplexen, werd hiermee onderdeel van de stad.

Bij cultureel erfgoed gaat het om sporen, objecten en patronen of structuren die, zichtbaar of niet zichtbaar, deel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. Het omvat dus het archeologische en gebouwde erfgoed, maar ook het historisch-geografische erfgoed, oftewel het cultuurlandschap zoals wegen, waterlopen, dijken, en verkavelingspatronen.

***Bodemarchief**: sporen van jagers, verzamelaars, Romeinse leven, middeleeuws leven, vestingwerken, Tweede Wereldoorlog*

***Gebouwd erfgoed**: zichtbare verbeelding van de middeleeuwen: historische structuren binnenstad, straten en pleinen en gebouwen; Nijmegen bevrijdt zich van de stadsmuren: 19#-eeuwse stadsuitleg; uitbreidingswijken zoals Indische Buurt en de arbeiderswijken; het Rijke Roomse Leven: kerken, kloosters en scholen; Industrieel erfgoed; Tweede Wereldoorlog: nieuw stadshart, wederopbouwwijken; historisch groen: Kronenburgerpark, Goffertpark.*

***Cultuurlandschap**: oude dorpsstructuren Hees en Neerbosch, verkavelingsstructuren, holle wegen, monumentale bomenlanen, Lent en het landschap van de Waalsprong: kolken, wielen, waterstructuren, wegen.*

Ook archieven, zoals geschreven bronnen en historisch beeldmateriaal, en verhalen over het Nijmeegs leven maken deel uit van ons cultureel erfgoed.

10

De waarde van het cultureel erfgoed in Nijmegen

Van de Nijmeegse geschiedenis zijn restanten zichtbaar en niet-zichtbaar bewaard gebleven. Deze overblijfselen maken deel uit van het cultureel erfgoed van onze stad. Ons erfgoed is waardevol en daarom gaan we er zorgvuldig mee om. Dit doen we niet alleen vanuit de belangstelling voor de cultuurgeschiedenis, maar ook omdat we er een sociale en economische waarde aan toekennen en omdat erfgoed ons culturele rijkdom verschaft.

Culturele Rijkdom

Nijmegen is de oudste stad van Nederland. Hierin onderscheidt Nijmegen zich van andere steden in het land. De rijke historische gelaagdheid van meer dan 2000 jaar geschiedenis maakt Nijmegen tot Nijmegen. Er is niet één periode die overheerst, maar van alle perioden zijn overblijfselen aanwezig. Deze lange geschiedenis heeft daarom voor een grote culturele rijkdom gezorgd. Deze culturele rijkdom is niet voorbehouden aan enkelen; de geschiedenis is van iedereen. Cultureel erfgoed is als het ware openbaar en collectief bezit. Ons erfgoed vertelt ons iets over de geschiedenis van Nijmegen. De gemeente Nijmegen is de conservator van de geschiedenis ten behoeve van het algemeen belang, zodat iedere bewoner en bezoeker kennis kan nemen van ons gezamenlijk erfgoed.

Sociale waarde, identiteit en leefbaarheid

De identiteit van een stad en leefomgeving wordt mede bepaald door het verleden. Door de aanwezigheid van het verleden voelen bewoners zich meer verbonden met hun buurt of wijk, komen toeristen graag naar een stad om er te verblijven en te recreëren en vestigen bedrijven en organisaties zich. De geschiedenis van de eigen buurt of wijk is voor bewoners heel waardevol. Bewoners zijn trots op hun eigen buurt en de eigenheid van die buurt ligt vaak in de geschiedenis en het karakter van de bebouwing en de stedenbouwkundige structuur.

Economische rendement

Naast de sociale waarde van erfgoed is ook de economische waarde van belang. De inzet van erfgoed kan een belangrijke aanjager zijn van de lokale economie.[1] De historische stad is een geliefde plek voor niet-ketengebonden winkels, zoals de Lange Hezelstraat laat zien. De binnenstad, waar herinneringen van 2000 jaar te vinden zijn, is een trekpleister voor toeristen. De 19e-eeuwse stadsuitleg is vanwege de representatieve, monumentale panden een belangrijke vestigingsplaats voor bedrijven en kantoren. De 19e-eeuwse stadsuitleg heeft ook, net zoals woonbuurten als de Indische Buurt, een aantrekkelijk woonklimaat. De aanwezigheid van erfgoed heeft dus niet alleen een positieve invloed op de sfeer van de directe omgeving, maar levert ook geld op. Daarnaast betekent een investering in de instandhouding van monumenten een impuls voor de bouwsector. Kortom: investeren in cultuurhistorie loont!

1 *Onder andere te lezen in de publicaties Eigen Haard is Goud Waard, 2008; Economische waardering van cultuurhistorie, 2004; Het cultuurhistorisch argument, 2009 en Atlas 2011 voor gemeenten. De waarde van cultuur voor de stad, 2011).*

12

Moderne Erfgoedzorg

Een moderne erfgoedzorg gaat over cultuurhistorie, dus over zowel het archeologische, het historisch-geografische als het gebouwde erfgoed, en het gaat over beschermen en instandhouden, ontwikkelen en inspireren. We spreken daarom niet meer over monumentenzorg, maar over erfgoedzorg. Het betreft niet alleen een omgevingsgerichte erfgoedzorg, maar ook een objectgerichte erfgoedzorg. Verschillende strategieën geven vorm aan onze ambitie erfgoed in te zetten voor het behouden en versterken van de identiteit en eigenheid van de stad.

Strategieën die passen bij een moderne erfgoedzorg:
1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling.
2. Kennis en inspiratie.
3. Bescherming en instandhouding.

Natuurlijk zijn deze strategieën niet geheel nieuw. Ook de afgelopen jaren hebben ze richting gegeven aan ons erfgoedbeleid. De strategieën Kennis & Inspiratie en Bescherming & Instandhouding zijn succesvolle strategieën gebleken, daarom zetten we de reeds ingezette beleidslijnen voort. De mogelijkheden van de ruimtelijke ordening zijn reeds succesvol ingezet om de ambities op het gebied van erfgoed te bereiken, zoals is gebleken bij de ontwikkeling van de Hessenberg. Wetswijzigingen, de inzet van nieuwe instrumenten en de rol van erfgoed bij duurzame stedelijke ontwikkelingen maken het mogelijk deze strategie beter te benutten.

De strategieën zijn afzonderlijk benoemd, maar in de praktijk is er altijd sprake van interactie. Zo kan bescherming en instandhouding niet zonder kennis van het erfgoed en is inspiratie ook bij ruimtelijke ontwikkelingen een belangrijk item.

In de volgende hoofdstukken zullen deze strategische lijnen nader uitgewerkt worden.

Coffy's
U bent van harte welkom
op de eerste verdieping
dinsdag tot en met zondag
geopend
van 10.00 tot 18.00 uur

14

1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling

De gemeente Nijmegen heeft erfgoed hoog in het vaandel staan. Daarom wordt sinds de Kadernota Beeldkwaliteit niet alleen aandacht besteed aan bescherming van erfgoed, maar speelt cultuurhistorie ook een belangrijke rol bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is namelijk een factor die mede kwaliteit geeft aan de ruimte. Daarnaast draagt erfgoed bij aan de identiteit van een plek of gebied en biedt het aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Ook kunnen erfgoedwaarden dienen als inspiratiebron. Erfgoed is daarom een integraal en belangrijk onderdeel van duurzame ruimtelijke ontwikkelingen, en het is de ambitie van de gemeente Nijmegen om bij ontwikkelingen in te zetten op een combinatie van gebruikswaarde, belevingswaarde, toekomstwaarde van de leefomgeving én financieel rendement.

Een duurzame ruimtelijke ontwikkeling is „een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen".[2] Een gebiedsontwikkeling is duurzaam wanneer de maatschappelijke component en de ruimtelijke component elkaar versterken en goede ruimtelijke kwaliteit ontstaat.[3] Wat people, planet en profit zijn voor duurzaamheid, zijn gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde voor ruimtelijke kwaliteit. Gebieden met identiteit kennen per definitie een hoge gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. Cultuurhistorie, monumenten

2 *Uit: VN-rapport commissie Brundtland, Our common future, 1987, in: H2Ruimte, Duurzame gebiedsontwikkeling: doe de tienkamp!, april 2011.*

3 *H2Ruimte, Duurzame gebiedsontwikkeling: doe de tienkamp!, april 2011.*

en andere karakteristieke gebouwen en objecten dragen bij aan de identiteit van een plek en daarmee aan een toekomstbestendige stad, waar mensen graag willen wonen, werken en verblijven. Een maatschappelijke waarde waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden.

Door erfgoed een rol te laten spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en vroegtijdig mee te nemen in het ontwerp- en ontwikkeltraject kan erfgoed bijdragen aan de ambitie om de identiteit en eigenheid van de stad zo veel mogelijk te behouden en te versterken. Dit betekent zeker niet dat de stad 'bevroren' wordt en alles moet blijven zoals het is en geen ruimte meer is voor ontwikkelingen. Juist een goede balans tussen behoud én ontwikkeling is belangrijk.

1.1 Instrumenten

Sinds de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) in 2007, waarmee de Monumentenwet 1988 en enkele andere wetten, namelijk de Ontgrondingswet, de Woningwet, de wet Milieubeheer en het Besluit Ruimtelijke ordening, werden gewijzigd en sinds het opnieuw gewijzigde Besluit Ruimtelijke Ordening per 1 januari 2012, heeft elke gemeente de verplichting om bij het opstellen van bestemmingsplannen zowel archeologische waarden als cultuurhistorische waarden te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden die in het bestemmingsplan verankerd worden.[4] In Nijmegen is cultuurhistorie een dusdanig belangrijk deel van de identiteit van de stad dat erfgoed in veel gevallen de rode draad bij ruimtelijke ontwikkelingen vormt. Door erfgoed op te nemen in de Structuurvisie, onderdeel te laten zijn van de een duurzame stedelijke ontwikkeling en vanaf het begin van het ontwikkel- en ontwerptraject mee te nemen als onderlegger kan ze een schakel vormen tussen verleden, heden en toekomst en instandhoudings-, ontwerp- en ontwikkelingsopgaven verbinden.

Om cultuurhistorie al bij het ontwikkel- en ontwerptraject mee te kunnen nemen is nauw overleg tussen ontwikkelaars, stedenbouwkundigen, planologen en cultuurhistorici belangrijk. Daarom is 'Ruimte en Cultuurhistorie' één van de gemeentelijke programma's en vormen de bureaus Planologie & Ruimtelijke Ordening, Archeologie & Monumenten en Stedenbouw & Architectuur samen de afdeling Stadsontwikkeling. Aan de hand van cultuurhistorisch onderzoek kunnen ten behoeve van het stedenbouwkundig ontwerp en de planologische vertaling handvatten aangereikt worden om de geschiedenis van een plek zichtbaar te houden of te maken.

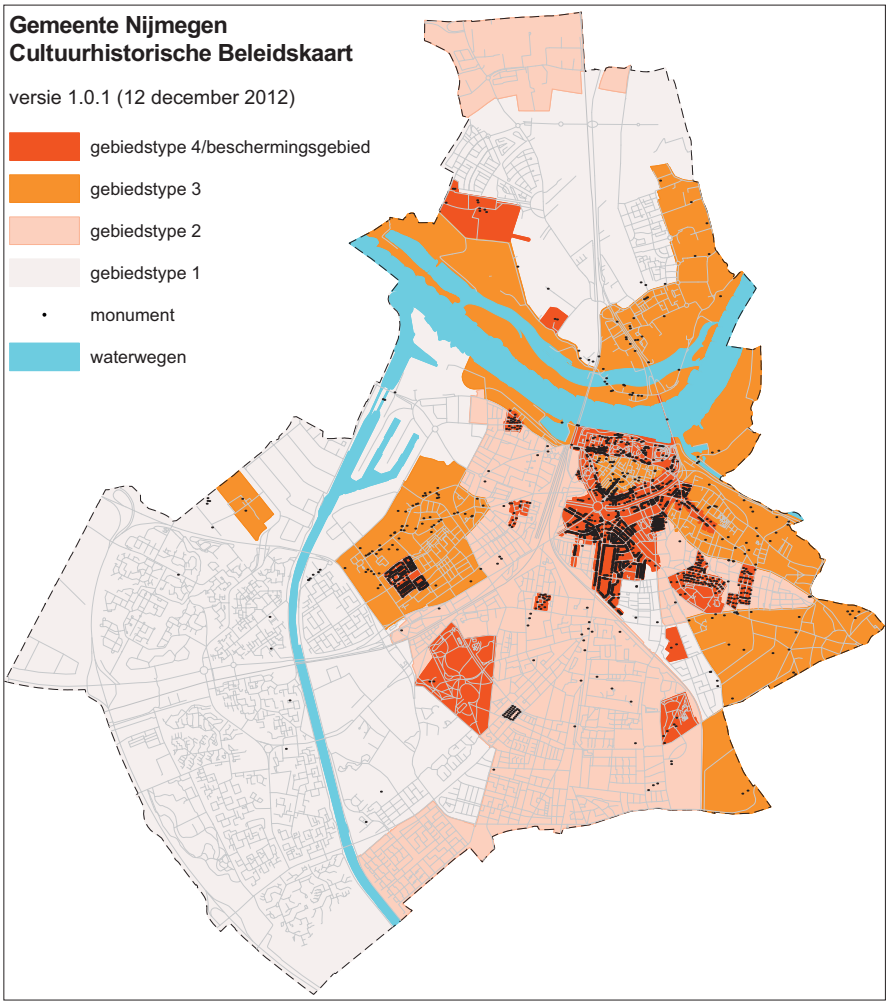
Omdat de verplichtingen met betrekking tot archeologische waarden een andere uitwerking vragen dan de verplichting voor de overige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschappelijke waarden) zijn twee instrumenten ontwikkeld, namelijk de archeologische beleidskaart en de cultuurhistorische beleidskaart. Beide kaarten samen geven een goed beeld van de gebieden waar waardevol erfgoed

De nieuwe bebouwing op de **Hessenberg**, gerealiseerd tussen 2008 en 2010, is een goed voorbeeld van hoe cultuurhistorie een rol kan spelen in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het nieuwe stedenbouwkundig ontwerp en de bebouwing zijn ontworpen met aandacht voor de geschiedenis van het gebied.

De Hessenberg kent een imposante historische gelaagdheid. Vroeger bevonden zich hier begijnhofjes, een klooster een een weeshuis. Lange tijd is het regionaal dagblad De Gelderlander hier gehuisvest geweest. Toen het bedrijf in de jaren '80 van de twintigste eeuw verhuisde, kwam het terrein vrij voor herontwikkeling.

In het nieuwe stedenbouwkundige ontwerp zijn cultuurhistorische onderdelen terug te vinden, zoals het voormalige Rooms-Katholieke weeshuis, de Titus Brandsmakapel, de 'stottergevel' van het gesloopte Gelderlandercomplex en de ruïne van de Karmelietenkerk. Maar ook de smalle straatjes, afgewisseld met open pleintjes zijn een verwijzing naar de stedelijke geschiedenis van de plek. Mede dankzij de cultuurhistorie is de nieuwe invulling van de Hessenberg een aantrekkelijk gebied in dit gedeelte van de binnenstad van Nijmegen geworden.

16 4 *Als hier gesproken wordt over bestemmingsplannen worden ook beheersverordeningen bedoeld.*

aanwezig is. De archeologische beleidskaart is de basis voor het facetbestemmingsplan Archeologie. De gebieden die naast cultuurhistorische waarde ook beeldkwaliteit hebben zijn opgenomen in de Kadernota Beeldkwaliteit.

1.2 De Cultuurhistorische Beleidskaart

Om bovenstaande ambitie te kunnen realiseren heeft de gemeente Nijmegen de cultuurhistorische beleidskaart opgesteld. Deze beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen en zal ten grondslag liggen aan de Structuurvisie, bestemmingsplannen en projectafwijkingsbesluiten. Ook zal de kaart gebruikt worden om te bepalen of cultuurhistorie een belangrijke rol kan vervullen in het ontwerptraject, en zo ja, op welke wijze. De beleidskaart geeft daarom ook aan in welke gebieden cultuurhistorie een belangrijke inspiratiebron kan zijn voor stedenbouwkundige plannen en ambitiedocumenten.

18

Aangezien niet elke buurt of wijk vraagt om eenzelfde omgang met cultuurhistorie in ruimtelijke plannen is het ook niet nodig om overal hetzelfde regime toe te passen. Sommige gebieden, zoals de binnenstad en de 19e-eeuwse stadsuitleg, zijn dusdanig waardevol dat ruimtelijke plannen vooral conserverend zijn. Dat betekent dat de bestaande situatie zoveel mogelijk behouden blijft en ontwikkelingsmogelijkheden worden afgestemd op de aanwezige cultuurhistorische waarden. Andere gebieden bieden meer mogelijkheden voor grootschalige, moderne ontwikkelingen. In gebieden waar veel ruimtelijke ontwikkelingen spelen en waar veel cultuurhistorie aanwezig is, kan de aanwezigheid van erfgoed de identiteit en de karakteristieken van een gebied herkenbaar houden.

De beleidskaart onderscheid vier gebiedstypen:
4. Beschermde gebieden.
3. Gebieden met een rijke cultuurhistorische gelaagdheid.
2. Gebieden waar het hoofdzakelijk gaat om de samenhang tussen structuur en bebouwing.
1. Gebieden waar alleen ingezet zal worden op behoud van historische structuren.

Gebiedstype 4:

In beschermde gebieden is cultuurhistorie de bepalende factor bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Er is in deze gebieden sprake van een bijzonder karakter, met een samenhang tussen het stedenbouwkundig plan, het bebouwingsbeeld, de architectuur van de bebouwing en eventueel het aanwezige groen. De cultuurhistorische waarden liggen ten grondslag aan de bescherming en zijn daarom geïnventariseerd en veelal bekend.

Uitgangspunt is de bestaande situatie zoveel mogelijk te handhaven en ontwikkelingsmogelijkheden af te stemmen op de cultuurhistorische waarden en karakteristieken. Er is gedetailleerde aandacht voor cultuurhistorie. In bestemmingsplannen zorgen planregels en passende functies voor behoud van de cultuurhistorische waarden. Er is in deze gebieden sprake van overwegend conserverende bestemmingsplannen.

Ten behoeve van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal van de initiatiefnemer een cultuurhistorisch onderzoek gevraagd worden, waarin de kansen en beperkingen met betrekking tot cultuurhistorie zijn benoemd en wordt aangegeven op welke wijze deze in de plannen kunnen worden ingepast.

Gebiedstype 3:

In deze gebieden is sprake van een rijke cultuurhistorische gelaagdheid. Het gaat om zowel de grotere schaal, zoals het stedenbouwkundige plan en historische structuren, als om specifieke objecten en om de samenhang tussen de structuren, bebouwing en/of cultuurlandschap. Bij de bebouwing gaat het niet zozeer om de architectuur en het beeld, maar om het silhouet, zoals de situering, de nok- en goothoogte en de nokrichting. Zowel de zichtbare als de niet-zichtbare geschiedenis van het gebied zal uitgangspunt moeten zijn bij ontwikkelingen.

Voor het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen wordt een cultuurhistorische analyse van het gebied gemaakt. Aan waardevolle elementen worden planregels en passende functies gekoppeld, zodat de karakteristieken als uitgangspunt genomen kunnen worden bij nieuwe ontwikkelingen en veranderingen. Kenmerken van de bebouwing, zoals hoofdvorm en omgvang, worden beschouwd als onderdeel van de identiteit van een plek.

In deze gebieden zijn cultuurhistorische waarden een middel om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kwaliteit te geven en de identiteit van een gebied herkenbaar en het verleden zichtbaar te houden en te versterken. Er is daarom veel aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke plannen. Nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk, maar worden afgestemd op het karakter van het gebied.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal voor het ontwerp- en ontwikkeltraject een cultuurhistorische rapportage gevraagd worden, waarin de kansen en beperkingen met betrekking tot cultuurhistorie zijn benoemd.

Het voormalige dorp **Hees**.De geschiedenis en ontwikkeling van dit voormalige dorp is onder andere zichtbaar in de nog deels aanwezige historische verkaveling en structuren, de karakteristieke lintbebouwing, waarbij individuele gebouwen vrij op het perceel gesitueerd zijn en in de aanwezigheid van historisch groen.

Voor behoud van de cultuurhistorisch waardevolle elementen kunnen planregels in het bestemmingsplan toegepast worden. Zo kunnen bijvoorbeeld in het bestemmingsplan nok- en goothoogten, bouwvlakken en de locatie van tuinen en erven vastgelegd worden om ervoor te zorgen dat nieuwe bebouwing aansluit bij de bestaande bebouwing. Waardevol groen kan in het bestemmingsplan bijvoorbeeld de bestemming 'Groen' krijgen of de functieaanduiding 'monumentale boom'. Op deze manier kan bebouwing uitgesloten worden.

Gebiedstype 2:

In deze gebieden gaat het om de samenhang tussen structuren en historische bebouwing en zijn de huidige stedenbouwkundige kwaliteiten uitgangspunt bij ruimtelijke plannen. De belangrijkste objecten zijn reeds beschermd als gemeentelijk of rijksmonument of staan op de aandachtslijst. De monumenten geven aanknopingspunten om de geschiedenis zichtbaar te houden. Er zal daarom in deze gebieden geen afzonderlijke aandacht zijn voor individuele bebouwing.

Voor het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen wordt een cultuurhistorische analyse van het gebied gemaakt. Voor uitbreidingsmogelijkheden wordt bekeken wat de invloed op de cultuurhistorische waarden is, zodat de uitbreidingsmogelijkheden zoveel mogelijk hierop afgestemd kunnen worden.

Tooropstraat. Aan deze historische uitvalsweg is lintbebouwing gesitueerd, waar later verdichting is opgetreden. De cultuurhistorische waarde ligt in kleinschalige en gevarieerde bebouwing. De meest waardevolle gebouwen zijn beschermd als monument. Nieuwe ontwikkelingen zullen afgestemd moeten worden op de kleinschalige en gevarieerde bebouwing. Door bijvoorbeeld nok- en goothoogten in bestemmingsplannen vast te leggen kunnen deze karakteristieken geborgd worden.

20

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt vooral de impact van deze ontwikkelingen op de directe omgeving van de beschermde monumenten meegenomen. Met andere woorden: een ontwikkeling in de directe omgeving van een monument moet passen bij het monument. De cultuurhistorische analyse van het bestaande bestemmingsplan biedt voldoende aanknopingspunten voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Gebiedstype 1:

Bij deze categorie is er hoofdzakelijk sprake van woonwijken die in de afgelopen 50 jaar tot stand zijn gekomen en moderne bedrijventerreinen en industriegebieden. In deze gebieden zijn cultuurhistorisch waardevolle elementen in mindere mate aanwezig. Bij ruimtelijke plannen zal daarom alleen gestreefd worden naar behoud en herkenbaarheid van historische structuren. Dit is voor deze gebieden voldoende om verwijzingen naar het verleden levend te houden.

Voor het opstellen van bestemmingsplannen wordt een cultuurhistorische analyse van het gebied gemaakt, waarin de historische structuren geduid zijn. Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen biedt de cultuurhistorische analyse voldoende aanknopingspunten.

Particuliere initiatieven voor behoud en visualisatie van de geschiedenis worden toegejuicht en de gemeente zal er zoveel mogelijk aan meewerken.

Dukenburg: in deze woonwijk uit de jaren zeventig van de twintigste eeuw houdt een aantal historische structuren, zoals het Grand Canal en de Teersdijk, de verwijzingen naar het verleden zichtbaar.

Historische structuren, zoals historische wegen, lanen, verkavelingsstructuren, zichtlijnen en waterlopen zoals kanalen en sloten, kunnen in bestemmingsplannen een functieaanduiding krijgen.

Zo kan het Grand Canal Dukenburg bestemd worden als 'Water'. Ook kan er aan het Grand Canal een omgevingsvergunningstelsel voor het graven of dempen worden opgenomen. Om zichtlijnen open te houden kan er voor gekozen worden bestemmingen op te nemen waarin geen (hoge) bebouwing en opgaande beplanting wordt toegestaan.

categorie	% van grondgebied Nijmegen	cultuurhistorische waarden	rol cultuurhistorie bij ruimtelijke ontwikkelingen	bestemmings-plannen	nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
4	7%	– stedenbouwkundige schaal – details bebouwing en bebouwingsbeeld – samenhang tussen structuren en bebouwing – behoud historisch materiaal	cultuurhistorie bepalende factor bij ruimtelijke plannen.	toelichting bescherming	cultuurhistorisch onderzoek + benoemen kansen en beperkingen
3	21%	– stedenbouwkundige schaal – silhouet bebouwing – samenhang tussen structuren en bebouwing – nadruk op behoud en herbe-stemming	cultuurhistorie zwaarwegende factor bij ruimtelijke plannen	cultuur-historische analyse	cultuurhistorisch onderzoek + kansen en beperkingen
1	22%	– samenhang tussen structuren en historische bebouwing	aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke plannen	cultuur-historische analyse	nieuwe ontwikkelingen afstem-men op beschermde monu-menten op basis van analyse bestemmingsplan.
1	50%	– historische structuren	lage aandacht bij ruimtelijke plannen	cultuur-historische analyse	cultuurhistorische analyse uit bestemmingsplan

1.3 De Archeologische Beleidskaart

In 2006 is als beleidsinstrument de Archeologische Beleidskaart ontwikkeld op basis van de in 1996 vastgestelde aandachtsgebiedenkaart. De beleidskaart is in de afgelopen tijd, zoals hierboven beschreven, al gebruikt bij actualisaties van bestemmingsplannen. De beleidskaart kent vijf verschillende waarden, die met kleuren worden aangegeven. Aan de verschillende waarden is een archeologische maatregel gekoppeld. De beleidskaart legt de stand van kennis vast en vormt dus altijd een momentopname. Door nieuw onderzoek en uitwerking van oude onderzoeksgegevens zullen steeds nieuwe inzichten worden verkregen, wat ertoe kan leiden dat de begrenzing van de terreinen ruimer of beperkter wordt of zelfs terreinen van de kaart verdwijnen. Een regelmatige bijstelling van de archeologische beleidskaart (minimaal eens per twee jaar) is dan ook noodzakelijk.

Waarde 4

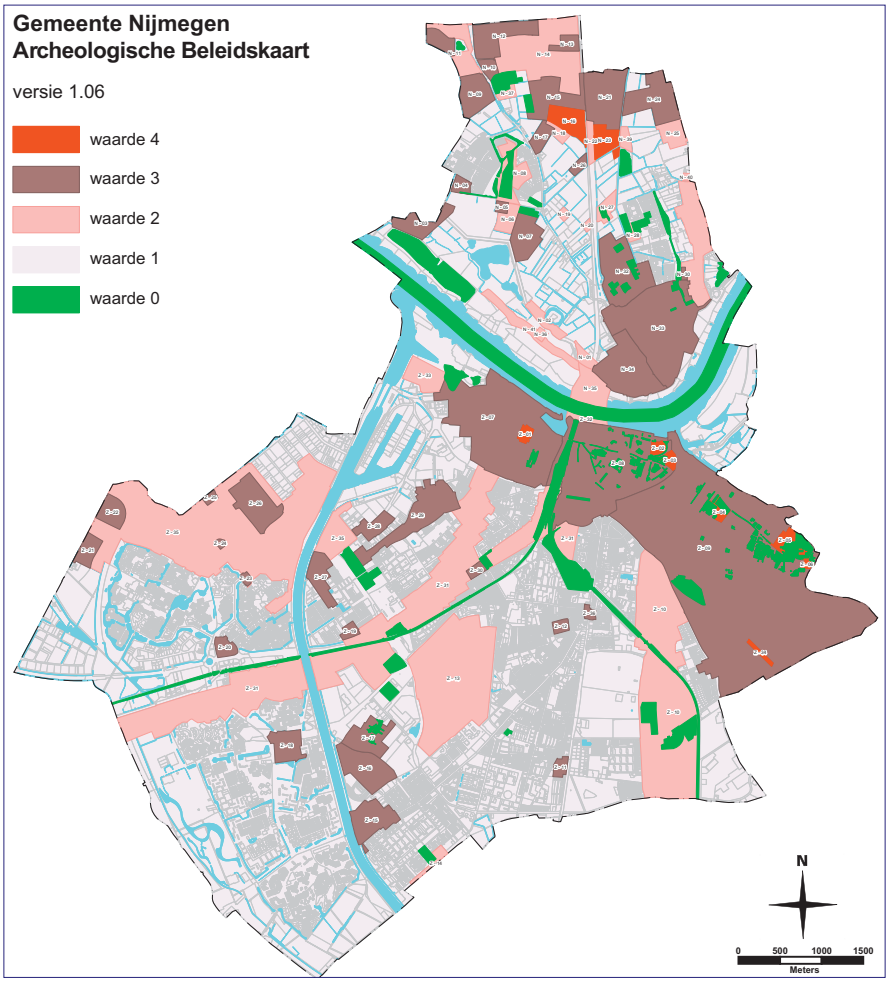
De rode terreinen (waarde 4, 1% van het Nijmeegse grondgebied) bevatten zulke belangrijke archeologische resten dat ze zijn beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Behoud van deze resten staat voorop. Voor ontwikkelingen op deze terreinen dient bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een monumentenvergunning ex artikel 11 van de Monumentenwet te worden aangevraagd.

Waarde 3

Voor de terreinen, aangegeven met de bruine kleur (waarde 3,20% van het Nijmeegse grondgebied), staat het vast dat zich archeologische resten in de bodem bevinden en daarom dient in alle gevallen waarbij de grond wordt verstoord en behoud of inpassing van de archeologische waarden (behoud in situ) niet mogelijk is, archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Waarde 2

De terreinen, aangegeven met de lichtbruine kleur (waarde 2,16% van het Nijmeegse grondgebied), onderscheiden zich vanwege een hoge tot zeer hoge verwachting op het

aantreffen van archeologische resten. Het betreft ten zuiden van de Waal met name de vermoedelijke tracés van verschillende Romeinse wegen. Ten noorden van de Waal betreft het vooral ook het terreinen waar, op grond van de directe nabijheid van een bekende archeologische vindplaats, een hoge archeologische verwachting geldt. Voor deze categorie gelden geen archeologische maatregelen bij ingrepen in de bodem met een oppervlak kleiner dan 100 m^2. Hier sluiten wij aan bij de vrijstellingsgrens, die de Monumentenwet biedt. [5]

Waarde 1

In het gebied aangegeven met een witte kleur (waarde 1,58% van het Nijmeegse grondgebied) is nog geen onderzoek gedaan en is het onbekend waar archeologische resten

5 *De wetgever heeft voor deze vrijstelling gekozen vanuit het oogpunt dat bij onderzoek in gebied met een hoge archeologische verwachting, maar kleiner dan 100 m^2 de resultaten van het onderzoek in veel gevallen niet zullen opwegen tegen de kosten.*

24

zich kunnen voordoen. De archeologische verwachting voor deze gebieden is laag tot middelhoog te noemen, maar dat betekent niet dat er geen relevante archeologische sporen, met name uit de prehistorie en Romeinse tijd, kunnen worden aangetroffen. Daarom kiezen wij ervoor dat bij bodemingrepen die een oppervlak van 2500 m^2 of groter betreffen, er tenminste een archeologisch vooronderzoek moet worden uitgevoerd. In plangebieden met een dergelijke omvang of groter bestaat een gerede kans dat bij het uitvoeren van een inventariserend booronderzoek of een proefsleuvenonderzoek nog onbekende archeologische resten worden ontdekt en gewaardeerd.

Waarde 0

Op de groene terreinen gelden geen restricties (waarde 0,5% van het Nijmeegse grondgebied). Hier is de bodem door eerdere graafwerkzaamheden zodanig verstoord dat er geen archeologische waarden aangetroffen kunnen worden.

Vrijstellingsgrenzen

Zoals boven beschreven hebben we bij actualisaties van bestemmingsplannen in de afgelopen jaren aan de verschillende archeologische waarden archeologische maatregelen gekoppeld. Het uitgangspunt was dat in gebieden of op terreinen die met de waarde 3 zijn gekwalificeerd, alle werkzaamheden in de bodem beneden 30 centimeter onder maaiveld voorafgegaan moesten worden door archeologisch onderzoek (indien behoud in situ niet mogelijk was gebleken). Voor de waarde 2 gebieden gold een vrijstelling van 30 m^2 en 30 centimeter, m.a.w. ingrepen in de bodem die kleiner waren dan 30 m^2 en niet dieper gingen dan 30 centimeter waren vrijgesteld van archeologische maatregelen.

Met de inwerkingtreding van de WABO in 2010 zullen we op grond van het bestemmingsplan (bouw)werken van 50 m^2 onder bepaalde voorwaarden vergunningvrij toe laten (bij de aanleg van zwembaden gaat het zelfs over 75 m^2). Daar sluiten wij nu bij aan: er wordt nu gekozen voor een vrijstelling van archeologische maatregelen van 50 m^2 in gebieden met de classificatie waarde 3.

In gebieden die gekwalificeerd zijn met de waarde 2 sluiten we ons aan bij de wettelijke vrijstelling van 100 m^2, met andere woorden, wanneer de ingrepen in de bodem waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, een oppervlakte betreffen dat kleiner is dan 100 m^2, dan zullen geen archeologische voorwaarden verbonden worden aan de verlening van de vergunning. In de afgelopen tijd is gebleken dat de beperking van de vrijstelling in de waarde 2 zone tot 30 m^2 niet nodig is.

In gebieden met waarde 1 geldt op grond van geomorfologische en geologische eigenschappen een lage tot middelhoge verwachting voor het aantreffen van archeologische resten. We verlangen in deze gebieden bij grote ingrepen in de bodem (>2500 m^2) een archeologisch vooronderzoek, omdat bij dergelijke grootschalige bodemingrepen de kans aanwezig is dat archeologische sporen worden aangetroffen.

Naast de vrijstellingen in vierkante meters geldt ook nog een vrijstelling in diepte. In Nijmegen hebben we die gesteld op 0,30 m. Deze dertig centimeter is de gemiddelde dikte van de bouwvoor op het (voormalige) platteland, en is, in de jarenlange ervaring van de Nijmeegse archeologen, de gemiddelde diepte van de verstoorde bovengrond in de stad.

Wanneer is aangetoond of kan worden aangetoond dat de archeologische sporen pas op een dieper niveau voorkomen, kunnen we voor die locatie of dat gebied een vrijstelling dieper dan de 30 centimeter vastleggen.

Dit alles wordt nog eens samengevat in de volgende matrix.

waarde	% van grondgebied Nijmegen	eisen archeologie	beleidsdoelstelling
archeologische rijksmonumenten waarde 4	1%	volgens Monumentenwet 1988 dient voor alle wijzigingen van het monument een vergunning te worden aangevraagd bij de minister	behoud in situ
terreinen van zeer grote archeologische waarde waarde 3	20%	onderzoek verplicht voor bodemingrepen > 50 m² (of 75 m² bij zwembad) en dieper dan 0,30 m. (tenzij is gebleken dat de archeologische resten op een dieper niveau pas worden aangetroffen)	1. behoud in situ. 2. als behoud niet mogelijk is, veiligstellen van de archeologische informatie dmv. opgraving of een archeologische begeleiding
terreinen met een hoge archeologische verwachting waarde 2	16%	onderzoek verplicht voor bodemingrepen > 100 m² (= wettelijk vastgelegde vrijstellingsgrens) en dieper dan 0,30 m (tenzij is gebleken dat de archeologische resten op een dieper niveau pas worden aangetroffen)	1. vooronderzoek om vast te stellen of archeologische resten worden bedreigd 2. indien van toepassing veiligstellen van de archeologische informatie dmv. opgraving of een archeologische begeleiding
zone met lage archeologische of onbekende verwachting waarde 1	58%	via verordening onderzoek verplicht voor ingrepen > 2500 m² en dieper dan 0,30 m (tenzij is gebleken dat de archeologische resten op een dieper niveau pas worden aangetroffen)	1. vooronderzoek om vast te stellen of archeologische resten worden bedreigd 2. indien van toepassing veiligstellen van de archeologische informatie dmv. opgraving of een archeologische begeleiding
zone zonder waarde/verwachting	5%	geen	n.v.t.

In sommige gevallen kunnen de relevante sporen pas op een dieper niveau voorkomen, maar het komt ook voor dat de archeologische resten direct onder de klinkers te voorschijn komen. Enkele voorbeelden:

Op de **Hessenberg** zijn diverse begravingen aangetroffen op een diepte van 30 centimeter onder het huidige maaiveld rond de funderingsresten van een 15de-eeuwse kapel. Zichtbaar is op de afbeelding hieronder hoezeer ook kleine ingrepen, zoals het leggen van pvc buizen, deze sporen kunnen vernietigen.

26

In **Nijmegen-Oost** kunnen de archeologische sporen ook direct onder de bouwvoor voorkomen. De afbeelding laat een tuin zien aan de Bosweg waar dicht onder het gras al de zogenaamde C-horizont zichtbaar is. De C-horizont is de onverstoorde natuurlijke bodem, waarop de archeologische sporen zich het duidelijkst aftekenen. Deze sporen worden direct verstoord door werkzaamheden zoals hier afgebeeld.

Een derde locatie waar de archeologische sporen relatief ondiep voorkomen, is het **Kops Plateau**. Hier zijn bij opgravingen de Romeinse weggreppels en resten van een Romeins wegdek direct onder de graszoden aangetroffen. Dit komt omdat het Kops Plateau in het begin van de 19# eeuw deels is afgegraven ten behoeve van de aanleg van vestingwerken in het oosten van Nijmegen.

Het vierde voorbeeld komt van de **Gruitberg**. Duidelijk te zien is hoe dicht de sporen onder het huidige straatniveau liggen. De twee rechthoekige stenen constructies zijn kelders uit de 18# eeuw, de rechthoekige kuil linksonder is een Romeins graf uit de 4# eeuw na Chr. Een tweede graf bevindt zich in het midden van de foto.

De voorbeelden laten duidelijk zien dat in Nijmegen, met in de ondergrond een stuwwal en de daaraan gerelateerde spoelzandwaaier-hoogvlakte, het reliëf vroeger veel grilliger was dan tegenwoordig, met op korte afstand soms grote niveauverschillen. Het huidige maaiveld is op veel plaatsen geëgaliseerd en daardoor veel minder reliëfrijk dan voorheen, terwijl in de ondergrond die verschillen nog wel aanwezig zijn. Dat kan betekenen dat op sommige plaatsen de archeologie direct onder de stoep of de graszoden begint, en op andere plaatsen pas op één meter diepte of meer. Het is daarom gerechtvaardigd om in Nijmegen uit te gaan van een standaard vrijstellingsdiepte van 30 centimeter.

27

28

1.4 Facetbestemmingsplan archeologie

Bovenstaand beleid en maatregelen worden geïmplementeerd via het facetbestemmingsplan archeologie.

In het (facet) bestemmingsplan – ook wel paraplubestemmingsplan genoemd – wordt gedetailleerd vastgelegd wat de bestemming van de grond is. Het is juridisch bindend en daardoor een zeer geschikt instrument om archeologische waarden te beschermen. In het facetbestemmingsplan worden de archeologische waarden voorzien van een dubbelbestemming. Deze dubbelbestemming geldt boven de (hoofd)bestemmingen van de gronden.

Met de inwerkingtreding van het facetbestemmingsplan voor de archeologie komen de regels voor de bescherming van archeologische waarden in vigerende bestemmingplannen te vervallen. De bestemmingsplannen waarin nog geen regels voor de bescherming van archeologische waarden zijn opgenomen, krijgen via de regels van het facetbestemmingsplan op dit punt een aanvulling op de geldende regels voor de betreffende gronden. Op deze manier wordt een uniforme archeologische regeling in het leven geroepen die voor alle bestemmingplannen geldt, tenzij in een bestemmingsplan een heel specifieke archeologische regeling is opgenomen. In dat geval blijft deze bijzondere regeling gelden. In de bijlagen bij de toelichting op het facet-bestemmingsplan, wordt aangegeven voor welke plannen de bijzondere regeling van kracht blijft.

De gebieden met een archeologische waarde krijgen, zoals gezegd, de dubbelbestemming Waarde-archeologie. De archeologische waarde van het gebied wordt bovendien conform de archeologische waardenkaart aangeduid. In gebieden met waarde 2 geldt een archeologische (dubbel)bestemming met een ondergrens van 100 m^2. Indien ten behoeve van de andere op de gronden geldende bestemming een bouwwerk wordt opgericht van meer dan 100 m^2 dan wel de bodem moet worden geroerd, dient een rapport te worden overlegd waarin de aanwezigheid van archeologische waarden wordt vastgesteld en waarin wordt aangegeven hoe men met deze waarden om zal gaan.

In gebieden met waarde 3 geldt de ondergrens van 50 m^2 voor wat betreft de planologische bescherming. Bij bouw- en grondwerkzaamheden op deze terreinen is het uitgangspunt behoud in situ via planaanpassing of eventueel inpassing van archeologische resten. Indien ten behoeve van de andere op de gronden geldende bestemming een bouwwerk wordt opgericht van meer dan 50 m^2 dan wel de bodem moet worden geroerd, dient een rapport te worden overlegd waarin de archeologische waarden worden beschreven en waarin wordt aangegeven hoe men met deze waarden om zal gaan.

1.5 Planologische omgang met monumenten

Beschermde monumenten kennen hun eigen regels voor wijziging, afbraak en verwijdering. Voor een omgevingsgerichte monumentenzorg is het echter belangrijk bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met de context van beschermde monumenten. Daarnaast is het van belang dat de planologische mogelijkheden zijn afgestemd op de monumentale waarden. Dit betekent dat bij het opstellen van bestemmingsplannen gekeken zal worden naar passende bestemmingen en uitbreidingsmogelijkheden. Op deze manier kan vermeden worden dat een bestemmingsplan uitbreidingen mogelijk maakt, terwijl die vanuit de monumentale waarden niet gewenst zijn. Tegenstrijdige regelgeving kan zodoende voorkomen worden.

1.6 Herbestemming

Door middel van herbestemming en hergebruik van gebouwen kan waardevol cultureel erfgoed voor de toekomst bewaard blijven. Zonder (passende) functie(s) vallen historische gebouwen eerder ten prooi aan verwaarlozing en verval en kunnen monumentale waarden verloren gaan. Vooral veel religieus en industrieel erfgoed dreigt de komende jaren zijn oorspronkelijke functie te verliezen. Door gebouwen een

andere functie te geven en te herbestemmen kunnen de geschiedenis en identiteit van Nijmegen zichtbaar blijven.

Daarnaast bieden karakteristieke historische gebouwen ankerpunten in een gebied of wijk en zijn ze daarmee mede bepalend voor de identiteit van die gebieden en wijken. Hierbij gaat het niet alleen om beschermde gebouwen, maar ook om niet-beschermde gebouwen. Een verstandig gebruik van het erfgoed is een kernaspect van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling.

Herbestemmen van karakteristieke gebouwen past binnen de ambities van de gemeente Nijmegen om erfgoed ontwikkelingsgericht in te zetten en te streven naar een duurzame stad. Monumentale waarden blijven zodoende behouden, de identiteit van een gebied blijft bewaard en de omgeving krijgt een positieve impuls, zowel kwalitatief als economisch.

De economische haalbaarheid van herbestemming van monumenten is echter afhankelijk van vraag en aanbod en beschikbare middelen, zoals overheidssubsidies, om de onrendabele top af te dekken.[6] Flexibiliteit van de overheid is daarom gewenst. Met name te grote rigiditeit van het bestemmingsplan en regelgeving kan een succesvolle herbestemming in de weg staan. Een initiatiefnemer is daarom gebaat bij vroegtijdige interne ambtelijke afstemming met onder andere economische zaken, omgevingskwalitit, cultuurhistorie en ruimtelijke ordening, en bij begeleiding tijdens het proces.

Met het Bouwbesluit 2012 is de mogelijkheid dat gemeenten ontheffingen bij transformatie van gebouwen kunnen verlenen verdwenen. Volgens het nieuwe Bouwbesluit moet bij verbouw voor de te wijzigen onderdelen van een gebouw uitgegaan worden van het zogenoemde 'van rechtens verkregen niveau'. Dit is het huidige niveau van het gebouw. Bij transformatie is voor een aantal bouwonderdelen, zoals woningscheidende wanden of badkamers, geen sprake van een rechtens verkregen niveau, omdat deze bouwonderdelen voorheen niet bestonden. In dat geval mag worden teruggegaan tot het laagste niveau, dat van bestaande bouw. De consequentie hiervan is dat bij

30 6 *K. Hagendijk, Verslag Nationaal Monumentencongres 2012: www.gebiedsontwikkeling.nu.*

Limosterrein: van dit vroegere kazerneterrein zijn de Krayenhoff- en Snijderskazerne herbestemd tot appartementengebouwen. De monumentale waarden zijn met de herbestemming gerespecteerd en samen met het monumentale hekwerk, de wachtershuisjes en het voormalige excercitieterrein herinnert het gebied aan de oorspronkelijke functie.

Albertinumklooster: dit voormalige klooster is herbestemd tot studentenwoningen. Vanwege de nabijheid van de Radboud Universiteit en diverse gebouwen van de HAN zijn studentenwoningen een geschikte functie voor dit religieus erfgoed. De kapel is onlangs verbouwd tot collegezaal en studieruimten. Vanwege de nieuwe functies, die een relatie hebben met de omgeving, is dit een duurzame herbestemming.

Thermion: dit voormalige fabriekspand heeft binnen de nieuwbouwwijk Laauwik een centrale plek met een gemengde functie gekregen, waaronder een gezondheidscentrum en horeca. Met behoud van dit gebouw blijft de herinnering aan het industriële verleden van Lent beleefbaar. Ook zorgt de herbestemming voor behoud van een voor Nijmegen bijzonder architectonisch gebouw in zakelijk traditionalistische stijl.

Door behoud van **Café de Zon** en het ernaast gelegen Oosterhoutsedijk 18 bij de uitvoering van het project Ruimte voor de Waal, in combinatie met het terugbrengen van de voormalige veerhaven, worden maat en schaal van de bebouwing van Veur Lent ter hoogte van de Veerdam geborgd en wordt het historische beeld van de dijkbebouwing aan beide zijden van de Oosterhoutsedijk behouden.

herbestemming de wettelijke bouweisen minimaal zijn. Gevels van nieuwe woningscheidende wanden hebben minimale geluidseisen en eisen aangaande energiezuinigheid. Hetzelfde geldt voor eisen met betrekking tot inval van daglicht en afmetingen van de toilet- en badkamers. Dit geeft een initiatiefnemer van transformatie de vrijheid om op grond van de marktwaarde en behoeften van de toekomstige gebruikers een keuze te maken voor het bouw- en afwerkingsniveau. Hiervoor is hij niet meer afhankelijk van de bereidwilligheid van de gemeente om ontheffingen te verlenen.[7]

Bij herbestemming van beschermde monumenten zullen de monumentale kwaliteiten van het gebouw leidend dienen te zijn bij het herbestemmingsontwerp. Het wijzigen van een monument is altijd een afweging van belangen. Per monument zal daarom bekeken worden waar de ontwikkelingskansen liggen en waar de beperkingen. Zie hiervoor ook paragraaf 3.4.

Bij herbestemming van niet-beschermde maar wel karakteristieke gebouwen zijn de ontwikkelingsmogelijkheden ruimer. Om de identiteit en eigenheid van de stad te

7 *SEV en Gemeente Amsterdam, Wonen buiten kantoortijd. Handleiding voor permanente of tijdelijke transformatie van kantoorgebouwen, 2012.*

kunnen borgen zal gevraagd worden om de karakteristieken van een gebouw zoveel mogelijk te borgen. Bij bijvoorbeeld een voormalige fabriek kan het dan gaan om de industriële uitstraling vanwege de kenmerkende stalen ramen of de aanwezigheid van een schoorsteen. Bij niet-beschermd religieus erfgoed kan de hoofdvorm van het gebouw, in combinatie met de vorm van de ramen of de structuur van het gebouw, bepalend zijn voor de karakteristieke uitstraling. Ook bij niet-beschermd erfgoed is niet bij voorbaat aan te geven wat behouden moet blijven en wat kan wijzigen.

Om de cultuurhistorische waarden van een gebouw bij herbestemming te kunnen inzetten is daarom een cultuurhistorisch onderzoek aan te bevelen. Voorafgaand aan de planvorming kan hiermee inzichtelijk worden gemaakt welke karakteristieke onderdelen kansen bieden om in het herbestemmingsontwerp in te passen.

Nijmegen kent al vele en goede herbestemmingen van beschermd en karakteristiek erfgoed. Deze projecten kunnen als voorbeeld dienen voor toekomstige herbestemmingsopgaven. Het katholieke verleden van Nijmegen heeft veel religieus erfgoed opgeleverd. Ook het industriële verleden heeft gezorgd voor identiteitsbepalende gebouwen in de stad. Veel van dit erfgoed is reeds leeg komen te staan of zal de komende jaren zijn functie verliezen. Zowel het religieus erfgoed als het industrieel erfgoed leveren een grote bijdrage aan de maatschappelijke identiteit en ruimtelijke structuur van Nijmegen. Behoud en herontwikkeling van deze typen gebouwen is daarom belangrijk voor Nijmegen.

De gemeentelijke rol bij herbestemming richt zich op:
- Aanwijzen van identiteitsbepalende objecten om sloop van karakteristieke gebouwen te voorkomen en herbestemming te stimuleren.
- Benoemen van karakteristieke gebouwen in bestemmingsplannen om zodoende herbestemming te stimuleren.
- Erfgoed in het ontwerp- en ontwikkelproces meenemen, zodat in dit stadium al duidelijk wordt welke gebouwen hergebruikt kunnen worden bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, om de identiteit van een plek of gebied te behouden.
- Oplossingsgericht meedenken bij herbestemmingsprojecten, om een goede balans te vinden tussen behoud en ontwikkeling. Wensen van de eigenaar of eisen vanuit regelgeving kunnen afgestemd worden op behoud van karakteristieke onderdelen.
- Samenwerking tussen eigenaren, architecten, gebruikers en monumentenzorg en andere relevante ambtelijke begeleiding.
- Herbestemming onderdeel uit laten maken van het Duurzaamheidskader van de gemeente Nijmegen.

2. Kennis en inspiratie

Erfgoed is één van de factoren die identiteit geven aan een stad of leefomgeving. De aanwezigheid van erfgoed bindt bewoners aan hun woonomgeving en toeristen komen (mede) hierom naar een stad. Door middel van het zichtbaar houden of maken van het verleden geven wij vorm aan de ambitie om de identiteit en eigenheid van onze stad te behouden en te versterken.

Kennisoverdracht over het verleden is hierbij belangrijk. Door bewoners te vertellen wat er zo eigen is aan hun stad en hun buurt laten we ze trots zijn op hun stad en wijk. Toeristen willen meer informatie over de stad en de dingen die zij op straat zien. Ook zijn ze op zoek naar de mooiste historische plekjes om daar aan den lijve te ondervinden waarom Nijmegen de oudste stad van Nederland is. Daarom zijn communicatie en educatie, visualisatie van niet-zichtbaar erfgoed en kennisoverdracht belangrijke speerpunten om de erfgoedambities waar te kunnen maken.

2.1 Cultuurhistorisch onderzoek

Voor het inzetten van cultuurhistorie bij ruimtelijke plannen is onderzoek naar de cultuurhistorische waarde van een plek of gebied noodzakelijk. Kennis over ons erfgoed is immers belangrijk om afwegingen te kunnen maken over bescherming en ontwikkeling. Ten behoeve van ruimtelijke ontwerpen zal daarom een cultuurhistorisch onderzoek nodig zijn, waarin voorwaarden voor behoud en kansen voor ontwikkeling zijn geformuleerd. Het onderzoeksrapport zal de basis vormen voor de cultuurhistorische inbreng bij ruimtelijke ontwerpen.

Er zijn verschillende vormen van cultuurhistorisch onderzoek. Afhankelijk van de omvang van het project en de verwachte aanwezigheid van erfgoed kan bepaald worden welke vorm toegepast kan worden. Het gaat om de volgende instrumenten:

– Quickscan: een korte inventarisatie van het aanwezige cultureel erfgoed. De inventarisatie is te globaal voor een waardering en afweging. Aan de hand van de

quickscan kan bekeken worden of nader onderzoek nodig is ten behoeve van het ruimtelijk plan.
- Cultuurhistorische analyse: analyse van een gebied, waarbij het aanwezige erfgoed wordt geïnventariseerd en gewaardeerd. Er kunnen kansen en beperkingen geformuleerd worden, die als basis kunnen dienen voor het ruimtelijk ontwerp.
- Cultuurhistorische Effectrapportage: de effecten van een ruimtelijke ontwikkeling op de aanwezige cultuurhistorische waarden in het plangebied worden getoetst. Aan de toetsing ligt een cultuurhistorische analyse ten grondslag. Kan dienen als basis voor de Milieu Effect Rapportage (MER).
- Archeologisch onderzoek: door middel van opgravingen worden overblijfselen van de geschiedenis van een plek bestudeerd om het verleden te kunnen duiden en te reconstrueren.
- Bouwhistorisch onderzoek: richt zich op de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis van gebouwen, gebouwcomplexen en grotere ruimtelijke eenheden als stads- en dorpskernen en bouwblokken om bouwhistorische waarden in beeld te brengen voor de beoordeling van bouwplannen. Niet alleen bij verbouwingsplannen van beschermde monumenten, maar ook bij bijvoorbeeld herbestemmingsopgaven van niet-beschermde monumenten kan bouwhistorisch onderzoek waardevolle informatie opleveren, die inspiratie kan bieden voor het ontwerp. Ook kan bouwhistorisch onderzoek bij te slopen panden nuttig zijn voor het archeologisch onderzoek dat na sloop zal plaats vinden. Op basis van het bouwhistorisch onderzoek kan het archeologisch onderzoek gerichter worden uitgevoerd.
- Maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA): een methode om ter voorbereiding op de besluitvorming van ruimtelijke plannen te bepalen wat iets kost en wat het oplevert. De vormen van welvaart die ontleend worden aan cultuurhistorie worden hierin onderzocht. Het is bijvoorbeeld mogelijk om met dit instrument inzichtelijk te maken wat de kosten en baten zijn van extra investeringen in cultuurhistorie in een plan of project.

Het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) speelt, vanwege de grote hoeveelheid beschikbare bronnen en de ontsluiting ervan, een belangrijke rol bij cultuurhistorisch onderzoek.

2.2 Cultuurhistorische Informatiekaart

De Cultuurhistorische Informatiekaart geeft inspiratie en informatie over erfgoed in de gemeente Nijmegen. Aan de hand van verschillende kaarten worden de geschiedenis, ontwikkeling en de cultuurhistorische rijkdom van onze gemeente in beeld gebracht, waaronder de plekken waar cultuurhistorische waarden zichtbaar zijn, maar ook plekken waar deze niet (meer) zichtbaar zijn. De historische gelaagdheid van een plek is aan de hand van de Cultuurhistorische Informatiekaart goed zichtbaar.

De Cultuurhistorische Informatiekaart zal gebruikt worden als bron van informatie ten behoeve van het afwegingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen en om burgers en professionals te informeren over de identiteit en geschiedenis van de stad. De Cultuurhistorische Informatiekaart verschilt van de Cultuurhistorische Beleidskaart in zoverre dat de Informatiekaart informatie geeft over wat voor soort erfgoed aanwezig is in de stad, terwijl de Beleidskaart aangeeft hoe met cultuurhistorie om wordt gegaan bij ruimtelijke plannen. Bij ruimtelijke plannen zal eerst de Beleidskaart geraadpleegd worden en vervolgens de Informatiekaart.

Cultureel erfgoed kan alleen een gelijkwaardig deel uitmaken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen wanneer voorafgaand aan de implementatie van erfgoed in de ruimtelijke ordening de erfgoedwaarden in beeld zijn gebracht. De Cultuurhistorische Informatiekaart kan hierin een waardevolle rol spelen en zodoende een nuttig hulpmiddel zijn voor planologen, stedenbouwkundigen, cultuurhistorici, projectontwikkelaars, (landschaps-)architecten, ontwerpbureau's en burgers.

Naast de Cultuurhistorische Informatiekaart biedt ook de Historische @tlas, opgezet door het Regionaal Archief Nijmegen, via kaarten informatie over de geschiedenis

van specifieke locaties in Nijmegen. Door integratie van beide kaartsystemen kan via één ontsluiting een schat aan waardevolle informatie over de Nijmeegse geschiedenis worden verkregen. Het streven is daarom om beide kaartsystemen te integreren. Om alle facetten van de Nijmeegse cultuurgeschiedenis in beeld te kunnen brengen zal de kaart de komende jaren verder uitgebreid moeten worden met diverse nieuwe kaart- en themalagen.

Acties:
- De Cultuurhistorische Informatiekaart kenbaar maken bij potentiële gebruikers.
- Completeren Cultuurhistorische Informatiekaart.
- Samenvoegen Cultuurhistorische Informatiekaart en Historische @tlas.

2.3 Communicatie

Communicatie en in het verlengde daarvan educatie is belangrijk voor het erfgoedbeleid. Niet alleen om draagvlak te verkrijgen voor het beleid, maar ook om anderen te motiveren om actie te ondernemen voor het instandhouden van het cultureel erfgoed.

De gemeente ziet het daarom als haar taak om met Nijmegenaren en bezoekers te communiceren over het belang van cultureel erfgoed voor de stad. In Nijmegen kan het cultureel erfgoed op warme belangstelling rekenen. De archeologische opgravingen trekken doorgaans veel aandacht van pers en publiek en ook de Open Depotdagen Archeologie zijn over het algemeen druk bezocht. Beschermingsvoorstellen van objecten of gebieden vinden veelal niet onopgemerkt plaats.

Naast zelf publieksgerichte activiteiten zoals de Open Depotdagen en excursies naar archeologische opgravingen te organiseren, werkt de gemeente mee aan diverse evenementen zoals het Gebroeders van Limburgfestival, Romeinenfestival, Open Monumentendag, het Weekend van de Archeologie, tentoonstellingen (o.a. in Museum Het Valkhof), publicaties, lezingen, rondleidingen en andere cultuurhistorische activiteiten. Zodoende kan een groot publiek bereikt worden, van jong tot oud, van burger tot bezoeker.

De ambitie om het verleden zichtbaar en beleefbaar te maken, is te groot om alleen gedragen te worden door de gemeente Nijmegen. Nijmegen kent veel partijen die zich direct en indirect bezighouden met het Nijmeegs erfgoed. Samenwerking met

Onder de titel *Verre voorouders – Merovingers in Lent* is in december 2011 kleine tentoonstelling ingericht in het Huis van de Nijmeegse geschiedenis over de bijzondere vondst van een Merovingisch grafveld in Nijmegen-Noord. In het Lentseveld legden de archeologen van de gemeente Nijmegen in 2011 50 inhumatiegraven en 19 crematies of brandgraven uit de periode 475 en 600 n.Chr. bloot. Aan de overledenen waren allerlei grafgiften meegegeven. Er werden zwaarden, lanspunten en schildknoppen aangetroffen, maar ook kralensnoeren, spinklosjes, gordelkralen en benen kammen.

35

36

partners is daarom noodzakelijk. Evenementen als het Gebroeders van Limburgfestival en Romeinenfestival zijn hier voorbeelden van, maar ook bij andere activiteiten is samenwerking belangrijk. Waar het om promotie van de stad gaat, wordt een link gelegd met de activiteiten van het RBT-KAN. De gemeente kan kennis en kunde bieden en contacten met onder andere organisaties en instellingen.

Medewerking aan publieksgerichte activiteiten op het gebied van cultuurhistorie vindt niet alleen plaats vanuit het erfgoedbeleid, maar ook vanuit het oogpunt van citymarketing en vanuit het cultuur- en toerismebeleid. Door een meer integrale aanpak vanuit de verschillende beleidsvelden kunnen deze cultuurhistorische activiteiten verder versterkt worden en kan Nijmegen zich nog beter profileren als 'de oudste stad van Nederland'. Ook wordt hiervoor samenwerking gezocht met de activiteiten van het RBT-KAN. Voor uitvoering van het project Verleden Verbeeld is vanuit de bestuurlijke portefeuilles Cultuurhistorie & Stedelijke ontwikkeling, Citymarketing & Externe betrekkingen en Cultuur gezamenlijk het Masterplan Verleden Verbeeld opgesteld. Ook na afloop van het project Verleden Verbeeld na 2014 zal een integrale aanpak bij publieksgerichte activiteiten gewenst zijn.

Open Monumentendag

Sinds de eerste landelijke Open Monumentendag in 1986 draagt de gemeente bij aan de organisatie van dit evenement in Nijmegen. Tijdens het tweede weekend van september is een vijftigtal Nijmeegse monumenten gratis opengesteld voor publiek. De gemeentelijke coördinatie resulteert erin dat met een groot aantal particulieren en vrijwilligers een intensief publieksprogramma wordt verzorgd met als doel de publieke belangstelling voor monumenten en de geschiedenis van de stad te vergroten.

Monumentenschildjes

Om de monumenten zichtbaar te maken in de stad is een aantal jaren geleden het Nijmeegse monumentenschildje ontwikkeld. De aanwezigheid van het schildje laat zien dat het om een bijzonder gebouw gaat en geeft inzicht in het monumentenbestand van Nijmegen.

Acties:
- Samenwerking met partners in de stad bij het organiseren van publieksgerichte activiteiten op het gebied van cultuurhistorie.
- Verdere integrale samenwerking van verschillende gemeentelijke beleidsvelden bij publieksgerichte activiteiten op het gebied van cultuurhistorie.

2.4 Verleden Verbeeld

Met het masterplan Verleden Verbeeld heeft de gemeente Nijmegen de ambitie uitgesproken om de rijke geschiedenis van de stad beter zichtbaar en ervaarbaar maken. Deze ambitie komt voort vanuit de overtuiging dat deze stad een schat aan bijzondere verhalen, locaties en relicten kent die het verdienen om door het publiek gekend en beleefd te worden. Het masterplan is door het college in september 2011 vastgesteld.

Het masterplan Verleden Verbeeld bevat een strategische werkwijze. Vragen zoals hoe de cultuurhistorie van Nijmegen op succesvolle manier te ontsluiten voor een divers publiek, hoe een werkwijze te ontwikkelen waarbinnen diverse disciplines en partners integraal kunnen werken op weg naar een gedeeld doel en hoe het geheel te financieren komen hierin aan de orde. Het masterplan schetst de rode lijnen waarlangs het beleid van Verleden Verbeeld in de jaren 2011–2014 wordt uitgevoerd. Naast het masterplan kent Verleden Verbeeld een uitvoeringsprogramma waarin per jaar concrete projecten worden benoemd die vanuit Verleden Verbeeld worden uitgevoerd.

Uitgangspunt van Verleden Verbeeld is hetgeen tastbaar aanwezig is in de stad: de collectie. Hieronder verstaan we alle materiële erfgoed, zowel boven de grond, als onzichtbare resten in de grond. Doel is meer te kunnen profiteren van de Nijmeegse

Tijdens werkzaamheden op de **Korenmarkt**, in verband met de inrichting van de voormalige parkeerplaats als parkje, zijn waardevolle vondsten uit de Middeleeuwen aangetroffen. Resten van de fundering van de St. Janskapel, drie grafkelders en verschillende graven van het kerkhof rondom de kapel. Twee grafkelders en een deel van de fundering van de St. Janskapel zijn in het nieuwe park gevisualiseerd. Een deel van het rijke verleden van Nijmegen is hiermee zichtbaar gemaakt.

In oktober 2011 en de zomer van 2012 zijn diverse excursies georganiseerd naar het **dijkterugleggingsgebied**. Tijdens deze excursies konden belangstellenden een kijkje nemen bij het archeologisch onderzoek in het gebied en het bouwhistorisch onderzoek dat wordt uitgevoerd naar panden die moeten wijken voor de nevengeul. Er was dusdanig veel belangstelling dat de excursies snel volgeboekt waren. Ook was er in de zomer van 2012 een mini-expositie over het archeologisch onderzoek naar fort Knodsenburg, waarvan restanten tijdens het onderzoek in het dijkterugleggingsgebied zijn blootgelegd. Met de excursies en de expositie wordt een stukje geschiedenis van Nijmegen zichtbaar en beleefbaar gemaakt.

geschiedenis. Met de projecten van Verleden Verbeeld worden verbindingen aangebracht tussen de verschillende collectieonderdelen opdat ze elkaar versterken en samen een verhaal vertellen. De visualisatieprojecten richten zich op zichtbaar maken van erfgoed in ruimtelijke plannen, ontsluiten van erfgoed voor publiek en ondersteuning particuliere erfgoedinitiatieven.

De programmering wordt enerzijds vanuit de gemeente ter hand genomen, maar kan ook in samenwerking met of door derden worden uitgevoerd.

Eén van de eerste uitwerkingen van de ambitie Verleden Verbeeld is de oprichting van het Huis van de Nijmeegse geschiedenis. Het Huis van de Nijmeegse geschiedenis is een succesvolle makelaar in de stadsgeschiedenis gebleken. Inwoners, passanten en toeristen vinden hun weg naar de Mariënburgkapel voor informatie over het Nijmeegs erfgoed en cultuurhistorische instellingen. Jaarlijks zijn er zo'n 20.000 bezoekers en de website heeft maandelijks 3500 unieke bezoekers. Het Huis organiseert tentoonstellingen, presentaties, lezingen en debatten, veelal met partners uit de stad. Uit dit succes blijkt de behoefte van bewoners en bezoekers om informatie te krijgen over het Nijmeegs erfgoed.

Vanuit het programma cultuurhistorie wordt bijgedragen aan het uitvoeringsprogramma, dat loopt tot en met 2014 en gefinancierd wordt met hiervoor geoormerkte ISV3- gelden. Daarnaast wordt voor diverse projecten uit het uitvoeringsprogramma op zoek gegaan naar partners en cofinanciering.

Als leidraad wordt gekozen voor vijf kernidentiteiten (Romeinse tijd, Middeleeuwen, Vrede van Nijmegen, Eind 19e eeuw/begin 20e eeuw en WOII & Wederopbouw). Een toelichting op deze keuze is te lezen in het masterplan.

Verleden Verbeeld en het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis zijn inmiddels begrippen geworden in Nijmegen. Tot en met 2014 is er budget beschikbaar om projecten uit te voeren. Met het wegvallen van het budget na 2014 verdwijnt de ambitie echter niet. De gemeente zal daarom naar andere mogelijkheden zoeken om de ambitie uit Verleden Verbeeld vorm te kunnen blijven geven. Erfgoed is immers een belangrijke spil gebleken in de profilering van de stad, voor zowel bewoners als toeristische en economische ontwikkelingen.

2.5 Regionaal Archief Nijmegen

Naast een aantal wettelijke taken op het gebied van archiefinspectie en archiefbeheer heeft het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) een belangrijke rol in de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit en eigenheid van de stad te behouden en te versterken. De collectie van het Regionaal Archief maakt deel uit van het Nijmeegs cultureel erfgoed. In het depot van het Regionaal Archief is ruim 15.000 strekkende meter archieven en collecties opgenomen. Deze bronnen geven ons informatie over de geschiedenis van Nijmegen en aan de hand van deze bronnen kan de Nijmeegse geschiedenis zichtbaar en beleefbaar gemaakt worden. Het Regionaal Archief heeft daarom een belangrijke taak op het gebied van kennisoverdracht over het Nijmeegs verleden. Ook kunnen burgers, onderzoekers, ontwerpers en ontwikkelaars zich laten inspireren door de schat aan informatie die in het Regionaal Archief aanwezig is.

Het Regionaal Archief maakt hiervoor de aanwezige archieven en collecties toegankelijk, zodat scholieren, studenten, vrijwilligers uit de wijken, particuliere hobbyisten, wetenschappers, auteurs en journalisten, zich via tal van bronnen kunnen laten informeren over het culturele erfgoed van Nijmegen en omgeving.

Daarnaast kunnen burgers via de speciale website, die in samenwerking met het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis is gebouwd als digitale pendant van het fysieke Huis, veel waardevolle informatie krijgen over de geschiedenis van Nijmegen. Op deze website zijn onder meer een digitale kennisbank, een historische Canon van Nijmegen in vier talen en digitale versies van exposities in het Huis van de Nijmeegse

geschiedenis te vinden, maar ook de agenda en verslagen van evenementen in het Huis. Op deze manier krijgen de activiteiten in het Huis van de Nijmeegse geschiedenis een langer leven en een breder bereik. Gekoppeld aan deze website worden sociale media ingezet om een breder en jonger publiek te interesseren voor het culturele erfgoed van Nijmegen.

De afgelopen jaren is de website van het archief uitgebreid met een virtuele studiezaal waar kranten, foto's en films, archieven en collecties kunnen worden geraadpleegd. De verdere verbetering van de functionaliteit van deze digitale voorziening heeft hoge prioriteit.

Ook worden de bronnen van het Regionaal Archief door derden gebruikt voor een groot aantal manifestaties, publicaties, evenementen en tentoonstellingen op cultuurhistorisch gebied die in de stad worden georganiseerd, zoals de '24 uur Nijmeegse Geschiedenis', de Open Monumentendag en tentoonstellingen in onder meer het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis en Museum Het Valkhof. Het streven is digitale data zo beschikbaar te stellen dat derden ze bijvoorbeeld in cultuurhistorische apps kunnen verwerken.

Om meer informatie te kunnen bundelen en verspreiden, zodat een breder publiek wordt bereikt en de kennis van en over de stad en streek kan worden vergroot, werkt het Regionaal Archief samen met andere organisaties (zoals de Radboud Universiteit, Numaga, het Gelders Archief, Museum Het Valkhof, de Stratemakerstoren, de Openbare Bibliotheek, het Cultuur-Historisch Platform, het Katholiek Documentatie Centrum, een aantal onderwijsinstellingen en een aantal cultuurhistorische verenigingen in de regio), met andere onderdelen van de gemeente (zoals het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis, Bureau Archeologie en Monumenten en de afdelingen Cultuur, Citymarketing en Communicatie) en met de aangesloten buurgemeenten. De samenwerking met de door de gemeente aan de Radboud Universiteit aangeboden leerstoel 'Nijmeegse Stadsgeschiedenis met speciale aandacht voor publieksbereik' is bij tijden intensief en levert wederzijds voordeel op, zoals stageplekken voor studenten, doelgericht onderzoek naar facetten van onze cultuurhistorie en inhoudelijke publieksactiviteiten.

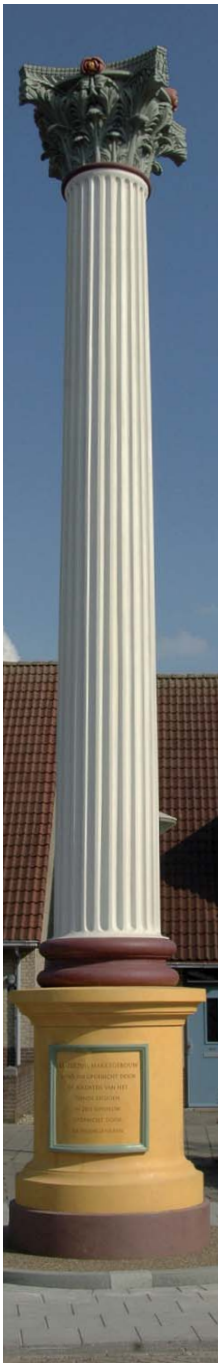
De achterliggende gedachte van de wettelijke taken van het Regionaal Archief Nijmegen is dat de inwoners van Nijmegen de mogelijkheid moeten hebben om de overheid te controleren en om juridisch bewijs te vinden dat rechtmatige besluitvorming controleerbaar plaatsvindt in historisch perspectief en dat historisch onderzoek kan worden verricht. Deze taken worden, op basis van dienstverleningscontracten, ook uitgevoerd voor een aantal gemeenten in de regio en voor een aantal gemeenschappelijke regelingen.

2.6 Inspiratie

Naast communicatie zijn inspiratie en visualisatie strategieën die worden ingezet om enerzijds beter voor het cultureel erfgoed te kunnen zorgen en anderzijds om het cultuurhistorisch bewustzijn bij ons publiek te vergroten.

Het cultureel erfgoed is een belangrijke pijler in de Nijmeegse (ruimtelijke) identiteit. Nijmegen is trots op de titel 'Oudste stad van Nederland'. De stad bezit een zeer rijk cultuurhistorisch DNA. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt dan ook nadrukkelijk gekeken naar de historie van de plek. Cultuurhistorische waarden vormen vaak een welkome inspiratiebron voor deze ontwikkelingen. De Cultuurhistorische Informatiekaart, de archeologische en cultuurhistorische beleidskaart en eventueel nader onderzoek geven inzicht in de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Inspiratie over het Nijmeegs erfgoed kan niet alleen gehaald worden uit het gebouwde erfgoed, zoals gebouwen en objecten, en uit archeologische opgravingen, maar ook uit historische archieven en beeldmateriaal, zoals in het Regionaal Archief aanwezig. Bij ruimtelijke ontwikkelingen en publieksgerichte activiteiten zullen ook deze

waardevolle bronnen bron van inspiratie kunnen zijn. Erfgoed als inspiratiebron hoeft niet alleen te leiden tot behoud en inpassing van aanwezig erfgoed, maar kan ook resulteren in een eigentijds ontwerp.

Het zichtbaar maken van de cultuurhistorische waarden zelf kan ook een doel zijn van een ruimtelijke ontwikkeling, we hebben het dan over visualisatie. Met visualisaties willen wij de rijke geschiedenis van de stad beter zichtbaar en ervaarbaar maken. Dit gebeurt niet alleen vanuit een historisch besef, maar juist ook vanuit een maatschappelijk, cultureel en economisch belang. Het is niet voor iedereen direct duidelijk dat Nijmegen meer dan tweeduizend jaar oud is en een continue ontwikkeling heeft gekend met perioden van grote rijkdom, bloei, verwoesting en teloorgang. Met visualisaties wil Nijmegen de bijzondere plekken (opnieuw) laten zien aan het publiek. Visualisatie maakt erfgoed zichtbaar en beleefbaar en versterkt de binding die bewoners hebben met de 'Nijmeegse' identiteit. Daarnaast vergroot het de aantrekkingskracht van onze stad op (nieuwe) bewoners, bedrijven en bezoekers.

Middelen voor inspiratie:
- Inzet van cultureel erfgoed bij planontwikkelingen middels de Cultuurhistorische Informatiekaart, nader cultuurhistorisch onderzoek en gegevens uit archieven en museale collecties.
- Visualisaties.

In de afgelopen jaren is er in Nijmegen veel gebeurd op het gebied van visualisatie van het verleden.

In **Nijmegen-Oost** bijvoorbeeld is een wandelroute met informatiepanelen en audiotour gerealiseerd, waarlangs op verschillende plekken het Romeins verleden zichtbaar en beleefbaar is gemaakt. Zo is in de Eikstraat een één-op-één reconstructie verrezen van de keizerszuil die ooit in de eerste eeuw na Chr. op deze plek door de Romeinen werd opgericht. Op drie plaatsen langs de wandelroute staan digitale tijdvensters die met filmpjes over het leven van 2000 jaar geleden de wandelaar in staat stellen een kort moment terug in de tijd te stappen. Tevens zijn ter hoogte van het appartementencomplex Ubbergseveldweg 117–119 de contouren van de poort naar het Romeinse legerkamp met lage muurtjes gevisualiseerd.

In het **centrum** zijn de Loden Lady in de Burchtstraat en de godenpijler op het Kelfkensbos natuurlijk bekende visualisaties van de Romeinse periode. Ook het middeleeuwse verleden van Nijmegen is her en der zichtbaar gemaakt (Hertogplein, Gedeputeerdenplaats, Korenmarkt).

41

42

3. Bescherming en instandhouding

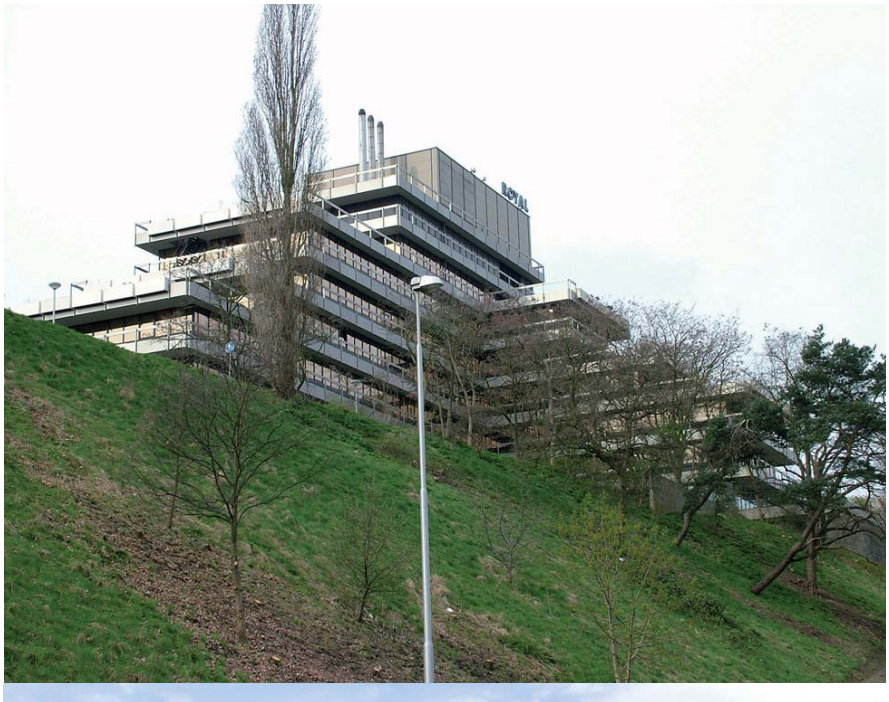
De geschiedenis van Nijmegen is door de hele stad zichtbaar en voelbaar. Nijmegen als oudste stad van Nederland gaat niet alleen over de Romeinse tijd, maar het gaat over meer dan 2000 jaar geschiedenis. Er is niet één periode die overheerst in het straatbeeld. Neem de binnenstad: gebouwen uit de late middeleeuwen staan hier tegenover gebouwen uit de Wederopbouwperiode, er zijn 19e-eeuwse winkelpanden en sociale woningen uit de jaren '70 te zien. Hier is duidelijk zichtbaar dat Nijmegen een roerige geschiedenis kent, met tijden van bloei, verval, oorlog en wederopbouw.

Het raamwerk van de Nijmeegse geschiedenis wordt gevormd door het authentieke historische materiaal. De historische sensatie kan het beste ervaren worden aan de hand van de oorspronkelijke materie. Historische gebouwen en objecten zijn daarom de authentieke dragers van het cultuurhistorische verhaal van de stad.[8] Bescherming van de toppers en ankerpunten als monument is belangrijk om de Nijmeegse geschiedenis herkenbaar en beleefbaar te houden. Het authentieke erfgoed blijft door middel van monumentenbescherming zo goed mogelijk behouden.

Om gebouwde monumenten ook voor de toekomst te kunnen bewaren is een passende functie belangrijk. Een leegstaand pand leidt al snel tot een verwaarloosd pand. Om een monument voor de huidige eisen en wensen bruikbaar te houden en te maken zijn veranderingen onvermijdelijk. Het monument zelf zal altijd het eerste uitgangspunt moeten zijn bij deze veranderingen. Monumentenzorg is daarom maatwerk: elk monument vraagt om een eigen aanpak.

Bij instandhouding van het erfgoed gaat het enerzijds om bescherming om sloop en ongewenste veranderingen te voorkomen en anderzijds om het mogelijk maken van een passende functie.

8 *Uit J. Pine en J. Gilmore, The authenticity book, 2010 blijkt dat consumenten geen 'nieuwe' dingen willen die er historisch uit zien, maar dat het om authenticiteit gaat.*

44

3.1 Monumentenbescherming

De gemeente Nijmegen kent verschillende beschermingscategorieën. De Monumentenverordening[9] is de juridische basis om monumenten en gebieden te kunnen beschermen. In de Monumentenverordening zijn ook de selectiecriteria opgenomen op basis waarvan monumenten worden aangewezen. In de redengevende omschrijving van het monument zijn de beschermde onderdelen en waarden op hoofdlijnen vastgelegd.

Rijksmonumenten

Rijksmonumenten zijn gebouwen, objecten en terreinen die van boven-lokaal belang zijn en door het rijk worden aangewezen. Nijmegen kent ruim 200 gebouwde rijksmonumenten en 8 archeologische rijksmonumenten. In de Monumentenwet 1988 is vastgelegd dat de gemeente voor gebouwde rijksmonumenten bevoegd gezag is voor het verlenen van de Omgevingsvergunning voor de activiteit monumenten. Bij archeologische rijksmonumenten is de vergunningverlening een bevoegdheid van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Gemeentelijke monumenten

De aanwijzing tot gemeentelijk monument zal ingezet worden voor objecten en gebouwen die dusdanig belangrijk en karakteristiek zijn voor Nijmegen dat ongewenste wijzigingen en sloop op voorhand voorkomen moeten worden.

Bouwhistorie monumenten

Deze categorie monumenten heeft betrekking op gebouwen die beschermd zijn vanwege aangetoonde of te verwachten bouwhistorische waarden. In de binnenstad van Nijmegen is, met name in de Lange Hezelstraat, Molenstraat en delen van de Burchtstraat en Ziekerstraat, nog bebouwing uit de late middeleeuwen aanwezig. Dit is niet altijd aan de buitenzijde zichtbaar, maar de zijmuren van veel winkelpanden dateren bijvoorbeeld nog altijd uit deze periode en in veel gevallen zijn er ook nog middeleeuwse kelders, balklagen en kapconstructies aanwezig. Door deze bebouwing is de historische stadsstructuur, zoals die vanuit de late middeleeuwen is ontstaan, nog herkenbaar in het straatbeeld. Het betreft kleinschalige parcellering, waarop smalle huizen zijn gesitueerd, die tegen elkaar aan zijn gebouwd. Veel van het Nijmeegs erfgoed uit de late middeleeuwen is vanwege verschillende redenen in de loop der eeuwen verloren gegaan. Behoud van het nog aanwezige erfgoed is belangrijk voor het behoud van middeleeuws Nijmegen.

Identiteitsbepalende objecten

De status van identiteitsbepalend object (IBO) is voor identiteitsbepalende gebouwen, die een beeldbepalende betekenis voor een wijk of buurt hebben, maar die onvoldoende kwaliteiten bezitten voor de status van gemeentelijk monument. De bescherming heeft alleen betrekking op het casco. Met deze status wil de gemeente Nijmegen herbestemming en hergebruik van karakteristieke gebouwen stimuleren. De identiteit van een wijk of buurt kan door herbestemming van dit soort gebouwen herkenbaar en beleefbaar blijven.

Beschermde stadsbeelden en stadsbeeldobjecten

Soms bezitten bepaalde gebieden of buurten dusdanige kwaliteiten dat behoud van het totaalbeeld gewenst is. In die gevallen kan de gemeente Nijmegen het gebied of de buurt aanwijzen als gemeentelijk beschermd stadsbeeld. De beschermings is gericht op zowel de stedenbouwkundige structuur bestaande uit straten, pleinen, groenstructuren en boomgroepen als de verschijningsvorm van de gevelwanden.

9 *De Monumentenverordening zal omgevormd worden naar een Erfgoedverordening.*

Binnen een beschermd stadsbeeld zijn de karakteristieke en beeldbepalende panden aangemerkt als individuele stadsbeeldobjecten.

Gemeentelijke archeologische monumenten

In de WABO is vastgelegd dat onder bepaalde omstandigheden bouwactiviteiten met een omvang van maximaal 50 m² vergunningvrij kunnen worden uitgevoerd. Dat kan er in bepaalde gevallen toe leiden dat in waarde-3-gebieden belangrijke archeologische sporen ongezien kunnen verdwijnen. Om dat te voorkomen bestaat de mogelijkheid om gemeentelijke archeologische monumenten aan te wijzen. Een terrein kan dan als gemeentelijk archeologisch monument aangewezen worden wanneer de aard en omvang van de archeologische resten is vastgesteld en is bepaald dat deze resten op grond van zeldzaamheid, wetenschappelijke informatie en beleefbaarheid van belang zijn voor en/of kunnen bijdragen aan de bewoningsgeschiedenis van Nijmegen. Wanneer men op een dergelijk terrein wil bouwen of de grond om een andere reden wil roeren, dient hiervoor een vergunning aangevraagd te worden. Aan de verlening van de vergunning kan het College van Burgemeester en Wethouders voorwaarden verbinden ten aanzien van het behoud van de archeologische waarden, maar ook ten aanzien van het uit te voeren archeologisch onderzoek.

Nijmegen heeft acht **archeologische rijksmonumenten**, namelijk Zuiderveld-West en Zuiderveld-Oost (restanten van bewoning uit het mesolithicum, meolithicum en ijzertijd), Weurtseweg-Biezenstraat (sporen van bewoning uit de Romeinse tijd), Valkhof-Hunnerpark/Voerweg-St. Jorisstraat (sporen van burgerlijke en militaire bewoning uit de Romeinse tijd, sporen van bewoning en begraving uit de vroege en late middeleeuwen, resten van een burcht uit de late middeleeuwen), Hunnerberg/Museum Kamstraat/Ubbergseveldweg (militaire versterkingen 1#–2# eeuw na Chr.), Kops Plateau/Ubbergseveldweg (sporen van bewoning uit de prehistorie en Romeinse tijd), Kleine Kopse Hof (grafveld 1# eeuw na Chr.), Mariënbosch (sporen van Romeinse aquaduct)

Er zijn ruim 200 **gebouwde rijksmonumenten**, zoals de St. Stevenskerk, de Waag, het Valkhof, het Albertinumklooster en de Waalbrug.

Nijmegen telt ruim 500 **gemeentelijke monumenten**, zoals de Schouwburg, stadspark De Goffert, huize Mariënboom, de Petrus Canisiuskerk aan de Molenstraat en het voormalige postkantoor aan de Van Schevichavenstraat.

De Benedenstad is aangewezen als **rijksbeschermd stadsgezicht** en het gemeentelijk beschermde stadsbeeld de 19#-eeuwse stadsuitleg gaat rijksbeschermd stadsgezicht worden.

In Nijmegen kennen we ook gemeentelijk beschermde gebieden, de zogenoemde **beschermde stadsbeelden**. Dit zijn de 19#-eeuwse stadsuitleg, het Waterkwartier, Willemskwartier, Wolfskuil, Spoorbuurt (Hengstdal), Bomenbuurt (Hengstdal), de Indische Buurt en Heseveld. Het Wederopbouwgebied van het Centrum zal ook gemeentelijk beschermd stadsbeeld worden. In deze gebieden bevinden zich in totaal zo'n 1900 stadsbeeldobjecten. Dit zijn gebouwen, voornamelijk woonhuizen, waarvan de gevels aan de straatzijde beschermd zijn.

Het Wederopbouwgebied Centrum is door het rijk aangemerkt als **Nationaal Wederopbouwgebied**.

46

3.2 Monumentenbestand

In Nijmegen worden sinds 1988 gemeentelijke monumenten aangewezen en is sinds 1990 de status van gemeentelijk beschermd stadsbeeld en de daarbij behorende stadsbeeldobjecten in gebruik. Sinds 2010 worden daarnaast panden vanwege bouwhistorische waarden beschermd. Ondanks het feit dat al enkele decennia monumenten beschermd worden, zijn er nog steeds waardevolle gebouwen, terreinen en objecten onbeschermd. Hierdoor kunnen belangrijke objecten en gebouwen nog steeds gesloopt worden zonder dat dat voorkomen kan worden, behalve door ad hoc een beschermingsprocedure te starten. Zo'n ad hoc bescherming kan echter weerstand bij de eigenaar oproepen en mogelijk resulteren in een schadeclaim. Completering van de monumentenlijst zal enkele jaren vergen en de gemeente Nijmegen vindt het belangrijk dat duidelijk is welke objecten in aanmerking kunnen komen voor bescherming. Vooraf inzicht verkrijgen in nog te beschermen gebouwen, objecten en terreinen is daarom gewenst.

Een belangrijke groep om aandacht aan te besteden is het industrieel erfgoed. Veel industriële gebouwen zullen de komende jaren hun functie verliezen, waardoor verval en/of sloopt dreigt. Om het industriële erfgoed te kunnen behouden, is een monumentenstatus één van de instrumenten om bijzondere en karakteristieke objecten te kunnen behouden.

Andere nog onbeschermde waardevolle gebouwen en objecten dateren uit de periode 1850–1940. Eind jaren '90 heeft de rijksoverheid een inventarisatie laten uitvoeren van bijzondere gebouwen en objecten, het zogenoemde Monumenten Inventarisatie Project. De voor Nederland belangrijkste gebouwen zijn naar aanleiding van deze inventarisatie aangewezen als rijksmonument. Veel gebouwen en objecten die niet in aanmerkingen zijn gekomen voor een status als rijksmonument kunnen wel op lokaal niveau, voor de gemeente Nijmegen, van waarde zijn. Gebouwen en objecten uit deze inventarisatie komen daarom in aanmerking voor een status als gemeentelijk monument.

Een bijzondere periode uit de Nijmeegse geschiedenis is de Wederopbouwperiode. Vanwege het bombardement in 1944, Nijmegen als frontliniestad en het na-oorlogse woningbouwtekort is deze tijd herkenbaar in het stadsbeeld aanwezig. Waardevol erfgoed uit de Wederopbouwperiode is enkele jaren geleden reeds geïnventariseerd. Een groep bijzondere gebouwen komt in aanmerking voor de status van gemeentelijk monument. De voorbereidingen voor bescherming van het Wederopbouwgedeelte van het centrum als stadsbeeld zijn in gang gezet.

Erfgoed in Nijmegen-Noord verdient de komende jaren ook aandacht. Toen Lent en Nijmegen-Noord onderdeel van de gemeente Nijmegen zijn geworden, zijn ook de gemeentelijke monumenten uit deze gebieden overgenomen door de gemeente Nijmegen. Het aantal monumenten in Nijmegen-Noord en Lent is echter beperkt, terwijl er veel waardevol erfgoed aanwezig is. Juist in een gebied dat aan grote veranderingen onderhevig is, is behoud van de identiteit en karakteristieken belangrijk. Uit een inventarisatie zijn potentiële gemeentelijke monumenten en identiteitsbepalende objecten naar voren gekomen.

Acties:
- Het opstellen van een aandachtslijst om tot completering van de monumentenlijst te komen. Deze lijst zal alle gebouwen, objecten en terreinen bevatten die in aanmerking komen voor plaatsing op de gemeentelijk monumentenlijst, ofwel als gemeentelijk en archeologisch monument of wel als Identiteitsbepalend object.
- starten beschermingsprocedure Wederopbouwcentrum als gemeentelijk beschermd stadsbeeld.

48

3.3 Adviseren en stimuleren

Voor instandhouding van het Nijmeegse erfgoed is het noodzakelijk dat eigenaren en ontwikkelaars weten welke kansen en beperkingen een monument heeft. Uit onderzoek van het Nationaal Restauratiefonds blijkt dat eigenaren van monumenten een forse informatiebehoefte hebben en de verantwoordelijkheid hiervoor bij de gemeente leggen.[10] De gemeente Nijmegen wil in deze informatiebehoefte voorzien.

Acties:
- Volledige en duidelijke informatie op de website van de gemeente Nijmegen. Er wordt onder andere informatie aangeboden over wat een monumentenstatus inhoudt, waar een eigenaar op moet letten bij verbouwingen en restauraties en waar rekening mee gehouden moet worden bij duurzaamheid en energiebesparing.
- Meer bekendheid geven aan de adviestaak van Bureau Archeologie & Monumenten bij bijvoorbeeld verbouwing en herbestemming van monumenten. Door vroegtijdig met eigenaren en marktpartijen om tafel te zitten kan het vergunningentraject vaak soepeler doorlopen worden. In veel gevallen is een bouwhistorisch- of architectuurhistorisch rapport noodzakelijk bij de planbeoordeling. De cultuurhistorici van de gemeente kunnen, mede aan de hand van het onderzoeksrapport, de ontwikkelaar en/of de architect adviseren over de mogelijkheden, kansen en beperkingen van het wijzigen van monumenten.
- Door middel van het organiseren van een monumentenbeurs, waarop monumenteigenaren en –bewoners informatie kunnen krijgen over alle facetten van de monumentenzorg, kan de gemeente in de informatiebehoefte voorzien.

10 *Nationaal Restauratiefonds, Gemeenten Onderzoek december 2009, 18 februari 2010 en Nationaal Restauratiefonds, Onderzoek naar de restauratiebehoefte bij eigenaren van gemeentelijke monumenten juli/augustus 2011, 30 september 2011.*

3.4 Regelgeving

Bescherming van een pand als monument betekent niet dat niets meer mag, maar dat wijzigingen en ingrepen op een verantwoorde en duurzame manier moeten worden uitgevoerd. De vraag is voortdurend: waar ligt de speelruimte om een monument aan te passen aan de wensen en eisen van de tijd? Waar kan men breken, boren, timmeren en bouwen zonder het pand van zijn karakteristieke en waardevolle elementen te ontdoen en van zijn kwaliteiten te beroven?

Regelgeving voor het wijzigen van monumenten is niet alleen nodig om de gevolgen van de wijzigingen voor de monumentale waarden te kunnen toetsen, maar ook om in de vergunningenprocedure verschillende belangen te kunnen afwegen. Deze afweging is onderdeel van het wettelijke systeem voor de monumentenzorg. Het belang van het monument zal hiervoor met gefundeerde kennis van zaken moeten worden vastgesteld en de eigenaar, ontwikkelaar of huurder zal zijn belangen kenbaar moeten maken.

Voor de meeste wijzigingen aan, op of bij een monument is een Omgevingsvergunning voor de activiteit monumenten vereist. Om welke werkzaamheden het gaat is geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Monumentenverordening. In het Besluit omgevingsrecht (Bor) is bepaald in welke gevallen de vergunningplicht niet geldt. Eén van de speerpunten van het rijksbeleid voor een Moderne Monumentenzorg is eenvoudigere regelgeving. Per 1 januari 2012 is daarom een aantal werkzaamheden voor rijksmonumenten en in rijksbeschermde stadsgezichten vergunningvrij. Omdat in Nijmegen ook gestreefd wordt naar minder en heldere regelgeving geldt deze regel uit het Bor in Nijmegen ook voor gemeentelijke monumenten. Dit is geregeld in de Monumentenverordening. Voor rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten gelden zodoende dezelfde regels. Onduidelijkheden kunnen hiermee worden voorkomen en monumenteigenaren hoeven niet meer voor alle wijzigingen een vergunning aan te vragen.

Voor veel monumenteigenaren is echter niet altijd bekend welke werkzaamheden onder onderhoud vallen en welke onder restauratie, en welke interieuronderdelen monumentale waarde hebben. Informeren van eigenaren en bewoners hierover is daarom belangrijk.

Kennis van zaken is tevens noodzakelijk voor restauratie- en onderhoudswerkzaamheden aan monumenten. Specifieke kennis van en omgang met historische gebouwen is belangrijk om monumenten op een goede manier voor de toekomst te bewaren. De Uitvoeringsvoorschriften bieden 'spelregels' die bij restauratie en onderhoud van monumenten van toepassing zijn. Het betreffen richtlijnen die aangeven welke materialen en welke uitvoeringswijzen bij restauratie recht doen aan het monument.

Via de erfgoedverordening zullen nadere regels gesteld worden aan de uitvoering in het algemeen van archeologisch onderzoek in Nijmegen (dus niet alleen aan onderzoek op gemeentelijke monumenten) en het toezicht daarop.

Acties:
- Opzetten van een communicatieplan over vergunningvrije en vergunningplichtige werkzaamheden.
- Onderzoeken van mogelijkheden voor vereenvoudigen regelgeving voor wijzigen monumenten.
- Aanschrijven bij passieve verwaarlozing.

3.5 De Nijmeegse archeologische onderzoeksagenda

De minister heeft aan gemeentes de rol toebedeeld de omgang met de archeologische waarden binnen hun grondgebied vorm te geven en daarbij – uiteraard binnen de grenzen van de wet – eigen keuzes te maken, want niet alle resten uit het verleden zijn van gelijk belang. Gemeenten kunnen er voor kiezen bepaalde zaken uitgebreider te

Specialistisch onderzoek van menselijk botmateriaal, zoals DNA- en isotopenonderzoek, kan antwoord geven op vragen over herkomst en familieverbanden. Het DNA-onderzoek van de 50 inhumaties (lijkbegravingen) en 19 crematies die in 2011 aan het Lentseveld in Nijmegen-Noord werden blootgelegd, kan de familierelaties binnen het grafveld duidelijk maken. Het isotopenonderzoek kan informatie bieden over de geboortestreek van de overledenen. Dergelijk onderzoek leert ons iets over de bevolkingssamenstelling in het vroege Nijmegen en is tevens van internationaal belang, omdat het iets zegt over migratiestromen in Europa in die tijd.

Echter, bij de uitwerking beperken wij ons tot een basisuitwerking volgens de wettelijke normen. Om het DNA- en isotopenonderzoek te kunnen uitvoeren zoeken wij partners die dit onderzoek willen uitvoeren en bekostigen (bijv. universiteiten via promovendi).

onderzoeken dan andere, of juist omgekeerd. Diverse gemeenten (bijv. de gemeente Enschede, Den Haag, Leiden en Gorinchem) hebben inmiddels een gemeentelijke onderzoeksagenda opgesteld en geven sturing aan de uitvoering van het archeologisch onderzoek en de uitwerking ervan aan de hand van de daarin geformuleerde onderzoeksvragen.

Op basis van de kennis die in de afgelopen jaren is vergaard maken de Nijmeegse archeologen bij elk onderzoek opnieuw keuzes over wat niet, minder of juist erg belangrijk is. Hiermee stellen zij prioriteiten in het onderzoek, kunnen zij effectief en efficient werken en maatwerk leveren, zowel 'in het veld' als bij de uitwerking van het archeologisch onderzoek. Bij de meeste onderzoeken die in Nijmegen worden uitgevoerd beperken we ons tot dat wat de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie van ons vraagt, eigenlijk het wettelijk minimum. Daarnaast zijn er voorbeelden te noemen van onderzoeken die meer verdienen dan een dergelijke aanpak (zie kader).

De aanzet tot een Nijmeegse onderzoeksagenda is de start om de keuzes die Nijmegen maakt ten aanzien van het onderzoek van haar bodemarchief vanuit de vraagstellingen aan te kunnen sturen en tevens transparant en operationeel te maken. De definitieve onderzoeksagenda zal eind 2013 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

3.6 'Archeologievriendelijk' bouwen

Om de archeologische waarden in de bodem te bewaren en toch een terrein te kunnen ontwikkelen, wordt er gezocht naar manieren om te bouwen en tegelijkertijd zo min mogelijk schade toe te brengen aan de archeologische overblijfselen. Men noemt dit ook wel 'archeologievriendelijk bouwen'. Hieronder verstaat men bijvoorbeeld het aanbrengen van een ophoging en/of het toepassen van een ondiepe fundering. Ook het gebruik van geschroefde palen in plaats van geheide palen in het plangebied kan er toe leiden dat de verstoring van het archeologisch bodemarchief wordt geminimaliseerd.

In Nijmegen-Noord is in het plangebied Sportpark Groot Oosterhout een deel opgehoogd met 1–1,5 meter grond en is een open verharding toegepast. Op deze manier kon de onderliggende vindplaats in de bodem worden behouden en zijn de kosten voor een archeologisch onderzoek uitgespaard.

Een ander voorbeeld van archeologievriendelijk bouwen betreft een nieuwbouwlocatie aan de Broekstraat in Lindenholt. Het archeologisch vooronderzoek had uitgewezen dat de bodem hier vele sporen uit de ijzertijd bevatte. Na overleg heeft de ontwikkelaar de bouwplannen zodanig aangepast dat er minder diep gefundeerd behoefde te worden. Hierdoor kon het merendeel van de nederzettingssporen in de bodem bewaard blijven.

Er is in Nederland en in Nijmegen overigens nog relatief weinig ervaring opgedaan met de toepassing van dergelijke archeologiebesparende maatregelen en met de effecten die ze kunnen hebben op het bodemarchief op de langere termijn. Het is dan ook van belang om de vindplaatsen waar archeologiebesparende maatregelen zijn toegepast, te monitoren om informatie te verzamelen over de effecten van deze maatregelen op het bodemmilieu en daarmee op de te behouden vindplaatsen.

3.7 Subsidie

Instandhouding van ons gebouwde erfgoed vraagt om een grote betrokkenheid en verantwoordelijkheid van eigenaren en bewoners. Door bescherming vragen wij als gemeente immers aan hen om ons gezamenlijk erfgoed in stand te houden. Tevens brengt een monumentenstatus beperkingen voor de eigenaar met zich mee. Verbouwingen, (ingrijpende) wijzigingen en restauraties kunnen niet zonder vergunning uitgevoerd worden en er wordt beoordeeld of het monument de gewenste ingrepen kan verdragen. Het verlenen van monumentensubsidie is ter compensatie van de meerkosten bij restauratiewerkzaamheden en stimuleert eigenaren om verantwoorde en zorgvuldige restauraties uit te voeren.

Uit onderzoek van het Nationaal Restauratiefonds blijkt dat 95% van de monumenteigenaren behoefte heeft aan financiële ondersteuning voor onderhoud en restauratie van hun monument.[11] Er is echter een spanningsveld tussen de beschikbare middelen en behoefte aan financiële ondersteuning. Daarom zijn regels en voorwaarden geformuleerd voor het verkrijgen van subsidie, opgenomen in de Subsidieverordening Stedelijke Vernieuwing. Aangezien elk oud gebouw, beschermd of niet beschermd, om onderhoud vraagt, geeft de gemeente Nijmegen geen financiële ondersteuning voor de onderhoudskosten. Alleen restauratiewerkzaamheden gericht op instandhouding van monumentale waarden zijn subsidiabel.

De restauratiebehoefte van Nijmeegse monumenten is in 2010–2011 in beeld gebracht, hetgeen geresulteerd heeft in de Restauratiepandenlijst (vastgesteld door het college op 20 juni 2011). Uit deze lijst blijkt dat circa 30 panden een restauratiebehoefte hebben. Sinds het vaststellen van de lijst zijn reeds enkele monumenten gerestaureerd. Een actualisatie is daarom gewenst.

Actie:
– Actualiseren Restauratiepandenlijst.

3.8 Duurzame monumenten

Duurzaamheid staat bij de gemeente Nijmegen hoog op de agenda. De bebouwde omgeving is daarbij een van de gebieden waarop we ons richten. Monumenten maken onderdeel uit van de gebouwde omgeving en kunnen daarom bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, zoals verwoord in de Duurzaamheidagenda 2011–2015. Het doel van de gemeente Nijmegen is om te komen tot een energieneutrale gebouwde omgeving in 2045 door middel van 50% energiebesparing en 50% duurzame opwekking. Om dit te bereiken wordt het gebruik van duurzame energiebronnen gestimuleerd, onder andere door de mogelijkheden en kansen voor diverse duurzame energietechnieken in beeld te brengen. Ook worden afspraken gemaakt met woningcorporaties om hun woningvoorraad energiezuiniger te maken en worden energiezuinige woningen gebouwd. Bij het duurzaam punt Het Groene Hert kunnen inwoners van de stad advies krijgen over energiezuinig wonen en verbouwen. Ze krijgen er hulp bij het aanvragen van subsidies en kunnen in contact komen met aannemers en installateurs die de maatregelen kunnen uitvoeren. De gemeente investeert ook in energiebesparende maatregelen in de eigen gebouwen en weegt duurzaamheid mee in aanbestedingen en inkooptrajecten.

Het begrip duurzaamheid kent twee definities:
1. Bestendig, (relatief) lang standhoudend.
2. Gemaakt en gebruikmakend van grondstoffen en volgens processen die nu en in de toekomst geen blijvende schade toebrengen aan het milieu en de aarde.

Monumenten en cultureel erfgoed kunnen bijdragen aan de duurzaamheidambities van de gemeente Nijmegen. Het gaat hierbij uitdrukkelijk niet alleen om het

11 *Nationaal Restauratiefonds, Onderzoek naar de restauratiebehoefte bij eigenaren van gemeentelijke monumenten juli/augustus 2011, 30 september 2011.*

terugdringen van energiegebruik bij monumenten, maar ook over verantwoord omgaan met materialen en ervoor zorgen dat wijzigingen aan het monument ook voor toekomstige gebruikers kwaliteit hebben en houden. Op deze manier voldoet een duurzame erfgoedzorg aan beide definities van het begrip duurzaamheid.

Monumenten zijn vanwege hun lange levensduur vaak al duurzaam. Door hergebruik en verbouwingen gaan veel monumenten al decennia en soms eeuwen mee. Maar monumenten zijn over het algemeen niet geïsoleerd volgens de huidige maatstaven en woonwensen. Bewoners en gebruikers willen daarom maatregelen treffen om het energieverbruik terug te dringen en het wooncomfort te verhogen. Aanpassingen van de gebouwde voorraad ten behoeve van duurzaamheidmaatregelen kunnen echter op gespannen voet staan met het uitgangspunt van behoud van historische kwaliteiten. De gemeente Nijmegen wil zorgdragen voor zowel haar monumenten als het milieu. Een balans tussen historische kwaliteiten en duurzaamheid is daarom noodzakelijk.

Vanuit het oogpunt van monumentenzorg kunnen aanpassingen van monumenten mogelijk zijn, maar de geijkte maatregelen, zoals dubbel glas en gevelisolatie, zijn niet zonder meer geschikt voor monumenten, omdat zij de monumentale kwaliteiten kunnen aantasten. Monumenten vragen om maatwerk, omdat elk pand weer anders is. Het is hierbij van belang dat bij eigenaren bekend is welke stappen zij kunnen of moeten nemen om gewenste duurzaamheidsmaatregelen te kunnen uitvoeren, maar ook dat de kans bestaat dat bepaalde ingrepen niet altijd toegestaan zullen worden. Hierbij zal duidelijk uitgelegd moeten worden waarom bepaalde ingrepen voor monumenten niet geschikt zijn. Ook zullen eigenaren en bewoners geïnformeerd moeten worden over energiebesparing zonder fysieke ingrepen. Hierbij valt te denken aan relatief eenvoudige maatregelen als het woninggebruik en het aanbrengen van dikke gordijnen, energiebesparende verlichting en zuinige cv-ketels.

Uit het symposium *Wijken voor energie*, dat de gemeente Nijmegen in 2011 heeft gehouden, bleek dat eigenaren behoefte hebben aan onafhankelijke informatie en advies. Voor monumenten en beeldbepalende panden is dit vanwege het maatwerk extra belangrijk.

Het is daarom voor de gemeente Nijmegen van belang dat we ons eigen kennisniveau op het gebied van duurzame monumenten op peil houden en ontwikkelingen op dit vlak blijven volgen. Momenteel is de gemeente Nijmegen aangesloten bij het 3-jarige kennisnetwerk Duurzame Monumentenzorg van Business Universiteit Nyenrode. Ook
54 na dit netwerk zal het nodig zijn kennis en ervaring over dit onderwerp bij te houden.

Vanuit het perspectief van duurzaamheid is het daarnaast gewenst om niet alleen te kijken naar de beperkingen die monumenten met zich meebrengen, maar juist ook naar de kansen die er zijn voor monumenten om bij te dragen aan een oplossing van het duurzaamheidsvraagstuk. Daarom wil de gemeente Nijmegen bekijken of er maatregelen zijn die standaard altijd bij monumenten kunnen worden toegepast en of procedures voor bepaalde maatregelen kunnen worden vereenvoudigd of versneld.

Om monumenten goed voor de toekomst te kunnen behouden zal verder niet alleen gekeken moeten worden naar aanpassing van gebouwen, maar zal ook gezocht moeten worden naar andere mogelijkheden om aan de duurzaamheiddoelstellingen te voldoen. Duurzaamheid gaat immers over meer dan alleen energiebesparing. Verantwoord omgaan met materiaalgebruik en een passende en toekomstbestendige functie zijn ook onderdelen van duurzaamheid.

Een passende en toekomstbestendige functie is een functie waarvoor het monument niet ingrijpend gewijzigd hoeft te worden en die lange tijd mee kan gaan. De gemeente kan daarom besluiten aan bepaalde functiewijzigingen van monumenten niet mee te werken, omdat het om een functie voor de korte termijn gaat, die te belastend is voor het monument. Zo is bijvoorbeeld het mogelijk maken van een winkelfunctie in een woonhuis, terwijl daarvoor veel wijzigingen van het monument nodig zijn, niet altijd een toekomstbestendige functiewijziging. Het monument wordt aangepast, de winkel wordt verlaten en het monument moet opnieuw aangepast worden aan de winkeleisen van de nieuwe eigenaar. Andere functies kunnen juist heel geschikt zijn voor monumenten en zijn daarmee vaak ook duurzaam. De huidige functie van het Arsenaal is daar een goed voorbeeld van.

Verantwoord omgaan met materiaalgebruik houdt in dat onderdelen van het gebouw die in technisch goede staat zijn niet mogen worden vervangen door nieuwe onderdelen, ook al leidt dat tot energiebesparing. Achterliggende reden is dat het produceren van nieuwe onderdelen energie kost en dat er goede onderdelen weggegooid worden, hetgeen belastend is voor het milieu.

Net zoals voor monumenten in particulier eigendom is het verduurzamen van monumenten in gemeentelijk bezit maatwerk. Samenwerking tussen verschillende gemeentelijke afdelingen is daarbij noodzakelijk.

De afgelopen paar jaar heeft is er in Nederland veel kennis en ervaring opgedaan met het verduurzamen van monumenten. Deze kennisontwikkeling zal ook de komende jaren nog doorgaan.

Het plaatsen van HR++-glas, waarvoor de bestaande en/of oorspronkelijke kozijnen moeten verdwijnen, omdat dit dikke glas niet in de sponningen past, levert niet alleen verlies aan historische en monumentale waarden op, maar is ook niet duurzaam. Het zorgt er misschien wel voor dat het energieverbruik omlaag gaat, maar het slopen van nog goed materiaal en het produceren van nieuwe kozijnen vergt ook energie. Andere ingrepen zijn veelal eenvoudiger te realiseren, kosten vaak minder en zijn eveneens energiebesparend. Hierbij kan gedacht worden aan verbeterde kierdichting, zoals het goed sluitbaar maken van ramen en het verantwoord plaatsen van tochtstrips. Speciale rolgordijnen met warmtereflecterende lagen of plisségordijnen met luchtkamertjes verbeteren de isolatiewaarde van enkelglas tot het niveau van dubbelglas en van dubbelglas tot het niveau van HR+-isolatieglas.[1] Ook het vastzetten van een plaat kunststof direct op het raamhout zorgt voor een betere isolatie. Deze methode kan toegepast worden bij stolpramen en vaste ramen en in feite wordt hierdoor van enkel glas dubbel glas gemaakt.

1 *Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Duurzaam erfgoed. Duurzaamheid, energiebesparing en monumenten, 2011.*

Acties:
- De mogelijkheden voor duurzaam omgaan met monumenten en energiebesparing in monumenten zullen nader worden uitgewerkt in een communicatie- en voorlichtingstraject. Niet alleen de fysieke aanpassing van monumenten zal aandacht krijgen, maar ook de invloed van het gedrag van bewoners en gebruikers op het energievraagstuk. De afdeling Milieu en Bureau Archeologie & Monumenten zullen hierin samenwerken.
- De gemeente Nijmegen zal bij functiewijzigingen van monumenten het duurzaamheidsaspect, in de zin van toekomstbestendigheid, nadrukkelijk betrekken.
- Onderzoeken welke duurzaamheidsmaatregelen aan monumenten of in beschermde stadsgezichten eenvoudiger kunnen worden gerealiseerd en op welke manier.
- Voor het verduurzamen van monumenten in gemeentelijk bezit trekken de afdelingen Vastgoed, Milieu en Bureau Archeologie en Monumenten samen op. Er wordt een pilotproject gezocht.

Financiering

Het erfgoedbeleid maakt deel uit van het programma Ruimte & Cultuurhistorie. In dit programma is jaarlijks € 296.000,– uit de Algemene Middelen gereserveerd voor uitvoering van het beleid.

In de praktijk wordt de kosten voor het archeologisch onderzoek dat in Nijmegen wordt uitgevoerd, in veel gevallen gefinancierd vanuit de grondexploitatie en geregeld in de anterieure overeenkomsten.

Om uitvoering te geven aan de ambities op het gebied van duurzame monumenten wordt samengewerkt met de gemeentelijke programma's Klimaat & Energie en Vastgoed. Voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is budget beschikbaar voor onder andere de Keizer Karelpodia (De Vereeniging en de Schouwburg). Tot en met 2013 wordt de bijdrage voor deelname aan het kennisnetwerk van Business Universiteit Nyenrode zowel uit het budget van Bureau Archeologie en Monumenten als uit het budget van Klimaat & Groen & Wonen gefinancieerd. Ook voor het communicatietraject met betrekking tot duurzame monumenten zullen Bureau Archeologie en Monumenten en Klimaat & Groen & Wonen samenwerken.

De middelen voor instandhouding van monumenten (restauratiesubsidie) en projecten voor het visualiseren van het verleden worden sinds 2005 uit het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) gefinancierd. Na 2014 houdt dit landelijke budget op te bestaan.

Gelet op de forse bezuinigingen waar wij ons voor 2014 en volgende jaren gesteld zien, realiseren we ons dat er geen vervangende middelen beschikbaar kunnen worden gesteld uit de Algemene Middelen. Dat betekent dat er na 2014 geen opvolging zal komen van het Masterplan Verleden Verbeeld (paragraaf 2.4) en geen restauratiesubsidies meer verleend kunnen worden (paragraaf 3.6). Visualisaties (paragraaf 2.6) kunnen alleen gerealiseerd worden als er middelen voor beschikbaar zijn in de grondexploitatie van een gebiedsontwikkeling of als de initiatiefnemer daarvoor middelen ter beschikking wil stellen.

Financiën archeologie

In de nieuwe Erfgoedverordening wordt een regeling opgenomen voor de compensatie van kosten die in redelijkheid niet volledig toe te rekenen zijn aan de initiatiefnemer (excessieve kosten). In de verordening wordt aangegeven wie aanspraak kan maken op compensatie en wat de criteria zijn die hierbij worden gehanteerd.

Wanneer het niet mogelijk is om archeologievriendelijk te bouwen en het bodemarchief intact te laten, zal de initiatiefnemer de kosten dienen te betalen van het archeologisch onderzoek.

Voor een archeologisch onderzoek moet altijd een Programma van Eisen worden opgesteld. Kosten hiervan bedragen tussen de € 1000 en € 2000, afhankelijk van de grootte van de ingreep en de complexiteit van de archeologie op de betreffende plek.

Wanneer eerst een proefsleuvenonderzoek moet worden uitgevoerd om de omvang, gaafheid en inhoudelijke kwaliteit te bepalen bedragen de kosten van het veldwerk tussen de € 20 en € 40 per m^2, afhankelijk van de complexiteit van de archeologie op de betreffende plek (excl. opstartkosten). Wanneer dit in relatie tot het hele plangebied wordt berekend, hebben we het over gemiddeld € 5 per m^2. De kosten van de uitwerking van de gegevens die zijn verzameld tijdens het veldwerk en van een rapportage van de onderzoeksresultaten bedragen 50–75% van de veldwerkkosten.

Wanneer uit het proefsleuvenonderzoek blijkt dat een opgraving moet volgen om de archeologische sporen te documenteren, dan bedragen de vervolgkosten voor een opgraving tussen de € 30 en € 60 per m^2 per aangelegd vlak. Bij opgravingen worden gemiddeld 2–4 vlakken per opgravingsput aangelegd; in uitzonderlijke gevallen zijn er 8–10 vlakken nodig om de archeologische sporen goed te documenteren. De kosten van de uitwerking van de gegevens die zijn verzameld tijdens de opgraving en de rapportage van de onderzoeksresultaten bedragen 50–100% van de veldwerkkosten.

Overzicht van kosten

Programma van Eisen	€ 1000–2000 per onderzoek	
opstartkosten	€ 1500–2000 per onderzoek	
proefsleuvenonderzoek met dekkingsgraad va 5–10% van plangebied	€ 20–40 per m² per aangelegd vlak, gerekend per proefsleuf, óf bij grote ontwikkelingen gemiddeld € 5 per m², gerekend in relatie tot het hele plangebied	in merendeel van gevallen wordt maar één vlak aangelegd. Soms is tweede (controle)vlak nodig
opgraving van bedreigde vindplaats	€ 30–60 per m² per aangelegd vlak	afhankelijk van plek in de stad ligt het aantal vlakken dat aangelegd moet worden gemiddeld op de 2–4 vlakken met uitschieters naar 8–10
uitwerking en rapportage	50–100% van veldwerkkosten	

Excessieve kosten

Het kan voorkomen dat de kosten in redelijkheid niet volledig toe te rekenen zijn aan de initiatiefnemer. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer op een locatie het bodemarchief zo rijk is dat de kosten voor het onderzoek en uitwerking excessief te noemen zijn.

De wet biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om, in geval van excessieve kosten, een verzoek tot schadevergoeding in te dienen bij de gemeente.

Op basis van artikel 4.2 WABO is een bestuursorgaan gehouden om de kosten die ontstaan door het verbinden van voorwaarden aan een omgevingsvergunning voor bouw-, sloop- of aanlegactiviteiten aan de aanvrager te vergoeden, voor zover deze niet in redelijkheid aan hem konden worden toegerekend. Dat betekent dat de gemeente in die gevallen waarin het verplicht gestelde archeologische onderzoek tot zeer hoge kosten voor de aanvrager leidt die kosten voor een deel moet compenseren.

Nu er met de vaststelling van de beleidsnota archeologie en het facetbestemmingsplan archeologie een verplichting gaat gelden die vooral particulieren meer raakt dan in het verleden bestaat de kans dat men wel een beroep gaat doen op dit wetsartikel.

Of en in welke mate dat zal gebeuren is moeilijk te voorspellen. Wel kent Nijmegen een uitzonderlijk rijk bodemarchief, hetgeen betekent dat in veel gevallen voorafgaand aan bouwactiviteiten archeologisch onderzoek zal moeten worden verricht.

Er bestaan geen landelijke richtlijnen die aangeven boven welk percentage van de projectkosten de kosten van het archeologisch onderzoek als excessief kunnen worden aangemerkt. In den lande worden daarvoor verschillende percentages gehanteerd, variërend van één tot tien procent.

De gemeenteraad van Nijmegen treft via de erfgoedverordening een voorziening om in voorkomende gevallen de aanvrager van een omgevingsvergunning tegemoet te komen in excessieve kosten voor archeologisch onderzoek. Initiatiefnemers weten hierdoor van tevoren waar ze financieel aan toe zijn.

Het betreft de volgende regeling: Wanneer de kosten voor het verplicht gestelde archeologische onderzoek meer dan 10% van de bouwsom bedragen, biedt de gemeente de aanvrager in beginsel voor het meerdere boven die 10% een nadeelcompensatie ter hoogte van maximaal 50% van de meerkosten met een limiet van € 25.000,–.

De condities waaronder een compensatie wordt toegekend, worden nader uitgewerkt in de erfgoedverordening, evenals de mogelijkheid om het gemeentelijk budget op jaarbasis te maximeren.

Deze regeling geldt voor bouwprojecten waarvoor na 1 januari 2013 een omgevingsvergunning wordt aangevraagd en verleend. De regeling zal met name zijn voor particuliere initiatiefnemers met relatief kleine bouwprojecten, waarbij de kosten van archeologisch onderzoek al gauw boven de 10% kunnen uitkomen.

Uitvoeringsprogramma

De voornemens voor het erfgoedbeleid worden concreet uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. De verschillende acties zijn per thema gegroepeerd.

Bescherming en instandhouding:
- Aandachtslijst opstellen.
- Heldere en complete informatie op website gemeente.
- Starten beschermingsprocedure Wederopbouwcentrum als gemeentelijk beschermd stadsbeeld.
- Meer bekendheid geven aan adviestaak bureau Archeologie & Monumenten bij verbouwingen en herbestemmingstrajecten monumenten.
- Communicatieplan opzetten over vergunningvrije en vergunningplichtige werkzaamheden.
- Mogelijkheden alternatieven voor restauratiesubsidie onderzoeken.
- Mogelijkheden onderzoeken voor vereenvoudigen regelgeving voor wijzigen monumenten.
- Mogelijkheden onderzoeken voor compensatie in verband met beperkingen monumentenstatus.

Kennis en inspiratie:
- De Cultuurhistorische Informatiekaart kenbaar maken bij potentiële gebruikers
- Completeren Cultuurhistorische Informatiekaart.
- Integratie Cultuurhistorische Informatiekaart en Historische @tlas.
- Verdere integrale samenwerking van verschillende gemeentelijke beleidsvelden bij publieksgerichte activiteiten op het gebied van cultuurhistorie.

Duurzame erfgoedzorg
- Communicatie en voorlichtingstraject over duurzame erfgoedzorg.
- Opstarten pilotproject voor verduurzamen gemeentelijk monumentaal vastgoed.
- Onderzoeken welke duurzaamheidsmaatregelen aan monumenten of in beschermde stadsgezichten eenvoudiger kunnen worden gerealiseerd en op welke manier.

60

Bijlage 1 Aanleiding

Aanleiding voor een nieuwe erfgoed nota is een aantal ontwikkelingen op rijks- en gemeentelijk niveau op het gebied van archeologie en monumentenzorg. De belangrijkste landelijke ontwikkelingen zijn hier onder toegelicht. Daarnaast is versnippering van het bestaande beleid in verschillende nota's en visies aanleiding om het cultuurhistorie beleid te bundelen in één overzichtelijke nota.

Archeologie

Het Verdrag van Valletta en de nieuwe wetgeving

Nederland heeft in 1992 het Verdrag van Valletta van de Raad voor Europa ondertekend. Aanleiding voor dit verdrag was de constatering dat het archeologische erfgoed in toenemende mate bedreigd werd. Niet alleen door natuurlijke processen of ondeskundig gebruik van het bodemarchief, maar ook en vooral door allerlei ruimtelijke ontwikkelingen.

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta is de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In artikel 1 van het verdrag staat: Archeologische waarden worden gezien als een onvervangbaar onderdeel van het Europese culturele erfgoed en moeten daarom worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen. Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek, dat wil zeggen een opgraving (artikel 5). Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de verstoring van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen (artikel 6).

Op 1 september 2007 zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Valletta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd via de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) en het Besluit Archeologische Monumentenzorg (Bamz), waarmee de Monumentenwet 1988 en enkele andere wetten, namelijk de Ontgrondingenwet, de Woningwet, de Wet Milieubeheer en het Besluit Ruimtelijke Ordening, werden gewijzigd. De verantwoordelijkheid voor het bodemarchief is hiermee met name bij de gemeenten komen te liggen. De gemeenten hebben de taak gekregen uitvoering te geven aan de archeologische monumentenzorg binnen de gemeentegrenzen en moeten bij ruimtelijke besluitvorming het archeologisch belang afwegen tegen de andere belangen. De belangrijkste verplichting als gevolg van de nieuwe wet is dat de gemeenteraad bij de vaststelling van bestemmingsplannen en beheersverordeningen dient aan te geven op welke wijze er rekening is of wordt gehouden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden. Ook bij het voeren van vrijstellingsprocedures in het kader van bestemmingsplannen dient het archeologisch belang expliciet te worden meegewogen. Via de bestemmingsplannen kan de gemeenteraad voorschriften voor de omgang met archeologische waarden verbinden aan de aanvraag van een omgevingsvergunning of bij het afgeven van een ontheffing (resp. art. 39,40,41 Mw 1988). Tevens wordt van hen verwacht dat zij een archeologisch beleid met bijbehorende instrumenten ontwikkelen.

Bij de invoering van de wet in 2007 heeft de minister van OCW de Tweede Kamer toegezegd de doelmatigheid en de effecten van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) en het Besluit Archeologische Monumentenzorg (Bamz) na drie jaar te evalueren. Daartoe is in 2011 een onderzoek uitgevoerd. De evaluatie kijkt hoe archeologische monumentenzorg in de praktijk werkt. Aangezien de kern van de wet de betere bescherming van de archeologische waarden is, is in de eerste plaats onderzocht of door de invoering van het nieuwe stelsel de bescherming van de archeologische waarden verbeterd is en of dat op effectieve wijze is gebeurd. Daarbij is gekeken naar vier belangrijke themavelden:

62

- De praktijk van de ruimtelijke ordening.
- De financiële kaders.
- De liberalisering van de archeologische bedrijfstak.
- H et archeologisch kwaliteitssysteem en de kennisinfrastructuur.

Daarnaast hebben opeenvolgende bewindspersonen verschillende toezeggingen gedaan aan beide Kamers. Deze toezeggingen zijn ook in de evaluatie betrokken. Daarom is ook onderzocht of gemeenten en provincies het archeologisch belang serieus oppakken in hun ruimtelijke ordening, of het uitgangspunt van gelijke concurrentieverhoudingen tussen overheidsorganisaties en particuliere ondernemingen in voldoende mate wordt gerespecteerd en of de excessieve kostenregeling een zinvolle bijdrage levert aan het archeologiebeleid van provincies en gemeenten.

Belangrijke conclusie van de landelijk uitgevoerde evaluatieonderzoek is dat de nieuwe wetgeving heeft geleid tot een betere bescherming van ons bodemarchief. Dit komt vooral omdat archeologie een verplicht onderdeel is geworden bij ruimtelijke afwegingen.

Cultuurhistorie

Modernisering Monumentenzorg

Eind 2009 heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een nieuwe visie op de monumentenzorg gepresenteerd. Het Belvedere-gedachtengoed, dat staat voor een respectvolle omgang met cultuurhistorische waarden binnen ruimtelijke ontwikkelingen, is hierbij als uitgangspunt genomen. In zijn beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg pleit de Minister voor een gemoderniseerde monumentenzorg, waarbij ingezet zal worden op een meer omgevingsgerichte monumentenzorg in plaats van de traditionele objectgerichte monumentenzorg. Het Besluit Ruimtelijke Ordening (Bro) is hiervoor per 1 januari 2012 gewijzigd. Essentie van deze aanpassing is dat het voor gemeenten wettelijk verplicht is om cultuurhistorie in bestemmingsplannen op te nemen en als afwegingsfactor mee te nemen. Daarnaast staat MoMo voor minder regelgeving en meer aandacht voor herbestemming. In 2011 is een wetswijziging door de Tweede Kamer aangenomen om een aantal werkzaamheden aan monumenten en in beschermde stadsgezichten vergunningvrij te maken. Deze wetswijziging is eveneens per 1 januari 2012 in werking getreden. De regeling heeft als gevolg dat een nieuwe rol voor gemeenten en eigenaren is ontstaan. Gemeenten zullen van een toetsende en controlerende rol moeten overstappen naar een informerende en begeleidende rol.

De gemoderniseerde Monumentenwet zal om deze redenen van invloed zijn op de gemeentelijke monumentenpraktijk. We zullen ons meer moeten gaan richten op het inventariseren en analyseren van cultuurhistorie voorafgaand aan planvormingen, naast het gebruik van cultuurhistorie als toets- en ontwerpkader, zoals in de Kadernota Beeldkwaliteit is beschreven en uitgewerkt in de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Daarnaast is een actief communicatietraject nodig om monumenteigenaren te informeren over welke werkzaamheden wel vergunningvrij zijn en welke niet.

Klimaat, milieu en duurzaamheid

Op nationaal, internationaal én gemeentelijk niveau bestaat er veel aandacht voor alle aspecten rondom duurzaamheid en het terugdringen van energieverbruik. Dit kan leiden tot aanpassingen van de gebouwde voorraad, die op gespannen voet staan met het uitgangspunt voor behoud van historische kwaliteiten. Er zal daarom aandacht moeten komen voor goede informatieverstrekking aan eigenaren/bewoners en voor een goede afstemming en kennisoverdracht tussen de milieuaspecten en cultuurhistorische aspecten. Duurzaamheid gaat echter over meer dan het terugdringen van energieverbruik. Herbestemming en een duurzame leefomgeving zijn ook belangrijke items. Zowel in de beleidsvisie Modernisering Monumentenzorg als in de al eerder genoemde architectuurnota is herbestemming één van de speerpunten. Uit de architectuurnota blijkt dat, naast het feit dat herbestemming voor minder CO_2-uitstoot

zorgt[12], het ook bijdraagt aan het versterken van de identiteit van de leefomgeving en een sterke identiteit draagt op haar beurt weer bij aan duurzaamheid. Een duurzame ingerichte leefomgeving kan namelijk zijn functie in sociaal, economisch, cultureel en ecologisch opzicht gedurende lange tijd blijven vervullen. In dit opzicht is cultuurhistorie ook een belangrijk onderdeel van een duurzame stedelijke ontwikkeling.

Identiteit en leefbaarheid

De trend om cultuurhistorische informatie als inspiratiebron in te zetten voor het ontwerpen van een gebouw of gebied en bij het inrichten van de openbare ruimte, is zowel op landelijk als gemeentelijk niveau al enige tijd geleden ingezet. In Nijmegen hebben we op deze trend gereageerd met de visie *Verleden Verbeeld*. Nieuwe ontwikkelingen op dit gebied zijn de rijksarchitectuurnota *Een cultuur van ontwerpen* (2009–2012) en de provinciale nota Belvoir 3 *Cultuurhistorisch beleid 2009–2012, Investeren in het verleden is werken aan de toekomst*.

In de architectuurnota van de rijksoverheid is aangegeven dat gebouwen en gebieden aan belevingswaarde winnen als ze een uitgesproken identiteit hebben. Deze identiteit kan volgens de nota zowel in het verleden als in een sterk nieuw ontwerp liggen. Herbestemming van waardevol en karakteristiek erfgoed draagt ook bij aan de versterking van de herkenbaarheid en functionaliteit van een wijk, wat vervolgens leidt tot een grotere publieke waardering voor dat erfgoed en tot een grotere binding aan de wijk. Daarnaast draagt herbestemming ook bij aan een duurzame leefomgeving.

Doelstelling van Belvoir 3 van de provincie Gelderland is het realiseren van betekenisvolle plekken en daarmee van een duurzame leefomgeving. De provincie Gelderland wil mensen en organisaties inspireren, helpen en aanmoedigen om hun cultuurhistorische omgeving tot een integraal deel van hun dagelijks leven te maken en als basiselement te laten dienen voor de toekomst.

12 *Onderzoek heeft aangetoond dat een nieuw energiezuinig gebouw er 35 tot 65 jaar over doet om de energie terug te verdienen die verloren ging bij de sloop van een oud gebouw! Bron: Lezing Business Universiteit Nyenrode (Center for Sustainability), november 2009.*

Bijlage 2 Geschiedenis van het archeologie- en monumentenbeleid

Geschiedenis van het archeologisch onderzoek en archeologiebeleid in Nijmegen

Het Nijmeegse bodemarchief wordt tot de rijkste van Nederland gerekend en is in sommige opzichten zelfs van internationaal belang. Als oudste stad van Nederland kent Nijmegen al sinds 1988, naast bescherming van het gebouwde erfgoed, ook de bescherming van haar archeologische waarden.

Het archeologisch onderzoek in Nijmegen kent echter een veel langere traditie. In 1834 al voerden de archeologen C.J.C. Reuvens en F.C.Leemans van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden een opgraving uit nabij fort Krayenhoff, op de plek waar, zoals men toen al wist, de Romeinse stad *Ulpia Noviomagus Batavorum* had gelegen. Bij de aanleg van het fort in de periode 1824–1830 waren hier muurresten aangetroffen, die Reuvens en Leemans in 1834 nader wilden onderzoeken. Uit Reuvens' notities blijkt dat hij de muren die hij blootlegde, interpreteerde als de resten van een badgebouw uit de Romeinse tijd.

In de periode 1915–1921 liet J.H.Holwerda, toenmalig (onder)directeur van het Rijksmuseum van Oudheden, verschillende opgravingen uitvoeren op het Kops Plateau en op de Hunerberg in Nijmegen-Oost. In diezelfde tijd begon stadsarchivaris M.P.M. Daniels, veelal in zijn vrije tijd, met archeologisch onderzoek. Het was Daniels die tijdens de graafwerkzaamheden voor de aanleg van riolering de Gallo-Romeinse tempels op het Maasplein heeft ontdekt.

In 1934 startte, onder leiding van H.Brunsting, de opgraving van het Romeinse grafveld in Nijmegen-West. Tussen 1946 en 1967 was hij als conservator van het Rijksmuseum van Oudheden verantwoordelijk voor diverse opgravingen, die onder auspiciën van de in 1947 opgerichte Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, in Nijmegen werden uitgevoerd. In de jaren vijftig slaagde hij er in om tussen de puinhopen van de gebombardeerde binnenstad ongeveer 500 begravingen uit de laat- Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen te documenteren. Zijn onderzoek in Nijmegen-Oost, op de Hunerberg, maakte toentertijd in binnen- en buitenland grote indruk.

Zijn werk werd vanaf 1982 door de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek voortgezet. Gedurende vele jaren voerde de rijksdienst zowel in Nijmegen-Oost als in de binnenstad diverse opgravingen uit. In diezelfde periode startte ook de Katholieke Universiteit van Nijmegen tal van opgravingen, o.a. in het Waterkwartier in Nijmegen-West.

In 1988 nam de gemeente Nijmegen haar eigen verantwoordelijkheid voor de zorg van het in de bodem aanwezige erfgoed. In dat jaar bepaalde de gemeenteraad met de beleidsnota *In de grond van de zaak* dat het bodemarchief zoveel mogelijk ongeschonden moest blijven en stelde dat, wanneer bodemingrepen onvermijdelijk waren, er eerst archeologisch onderzoek uitgevoerd moest worden. Om deze beleidsuitgangspunten te kunnen verwezenlijken, stelde de gemeenteraad het archeologische aandachtsgebied vast. Een groot deel van de stad, vanaf de Hunerberg in Nijmegen-Oost tot en met het voormalige stadsgebied van *Ulpia Noviomagus* in Nijmegen-West, werd als zodanig aangewezen (1988, registratienr. 201). Het ging om een gebied waarvan was „aangetoond, dat zich daar sporen uit het verre verleden danwel archeologische monumenten bevinden ofwel ten aanzien waarvan het sterke vermoeden bestaat dat deze zaken daarin voorkomen." Met andere woorden, niet alleen bekende archeologische waarden vormden een aanleiding, maar ook de verwachting dat archeologische sporen voorkomen, gaf onderbouwing aan de aanwijzing van het aandachtsgebied. Daarnaast was de raad van mening dat de aanwijzing niet betekende dat er niet ook op andere locaties buiten het aandachtsgebied vondsten van belang gedaan konden worden.

65

Medio 1989 stelde Nijmegen een gemeentelijk archeoloog aan. In januari van het volgend jaar verleende de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur de gemeente Nijmegen een opgravingsbevoegdheid. Met deze vergunning werd het mogelijk dat de gemeentelijk archeoloog zelfstandig opgravingen kon uitvoeren. Aanvankelijk werd dit onderzoek met behulp van vrijwilligers van de Stichting Stadsarcheologie Nijmegen uitgevoerd, maar al snel bleek dat de inzet van vrijwilligers alleen niet meer voldoende was.

In 1995 werd de beleidsnotitie *Grondig aangepakt* door de raad vastgesteld. Eén van de conclusies van deze notitie was dat het sinds 1988 vigerende gemeentelijk beleid een succes was. In zes jaar tijd had de sectie archeologie van de gemeente Nijmegen ruim 60 projecten uitgevoerd, variërend van incidentele waarnemingen tot langdurige en grootschalige opgravingen. Tegelijkertijd werd geconstateerd dat door de toename van het aantal bouwprojecten op archeologisch waardevolle terreinen de bestaande personele capaciteit (bestaande uit de gemeentelijke archeoloog en een assistent-archeoloog, bijgestaan door vrijwilligers) onvoldoende was om het onderzoek professioneel te blijven uitvoeren. Het drastisch teruglopen van de middelen uit het Stadsvernieuwingsfonds, waar veel archeologisch onderzoek (mede) uit werd

betaald, versterkte dit nog. De vaststelling van de notitie door de raad zorgde voor meer financiële armslag en de aanstelling van een tweede archeoloog.

In 1996 deed het College van B&W aan de raad het voorstel om de geïnventariseerde cultuurhistorische waarden in de Waalsprong in te brengen in de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Het was nadrukkelijk de bedoeling dat in de nieuwe bestemmingsplannen een paragraaf gewijd aan de cultuurhistorische factor (waar archeologie bij inbegrepen werd) zou worden opgenomen. Vanaf dat moment konden bestemmingsplannen die werden opgesteld om de nieuwe ontwikkelingen in het Waalspronggebied mogelijk te maken, dus voorzien worden van een cultuurhistorische paragraaf, maar de vertaling ervan in eventuele voorschriften bleef achterwege.

Wat betreft de geïnventariseerde archeologische vindplaatsen werd geconstateerd dat de totale omvang van de te beschermen vindplaatsen zo groot was dat inpassen ervan in de plannen slechts ten dele te realiseren zou zijn. Waar dit niet mogelijk was, zo stelde de raad in 1996, is het noodzakelijk dat de bedreigde archeologische waarden worden onderzocht.

In het zelfde jaar nog werd de kaart die in 1988 was vastgesteld als onderdeel van de beleidsnota *In de grond van de zaak* geactualiseerd; deze kaart heette vanaf dat moment de Archeologische Aandachtsgebiedenkaart. Deze ging als basis dienen om ook in de rest van Nijmegen archeologische paragrafen voor bestemmingsplannen op te stellen maar wederom bleef de vertaling ervan in concrete voorschriften achterwege.

Met de wijziging van de Monumentenwet in 2007 ontstond de mogelijkheid om de archeologische waarden via de planregels goed te verankeren in het bestemmingsplan. Hiermee kunnen in de te verlenen omgevingsvergunningen archeologische voorwaarden worden opgenomen.

Vooruitlopend hierop stelde B&W in 2005 het rapport *Archeologische Monumentenzorg Gemeente Nijmegen* en het bijbehorende plan van aanpak *Op grond van het Verleden* vast (registratienr. 05.0000912), waarin een actualisering van het Nijmeegse archeologiebeleid en een stapsgewijze implementatie van de noodzakelijke wijzigingen werd voorgesteld.

Een kwart eeuw gemeentelijk beleid: de resultaten

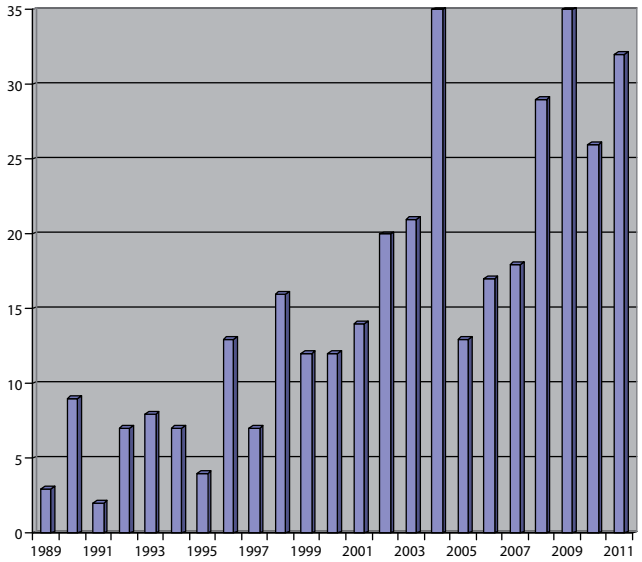
Uitvoerend onderzoek

Sinds de minister in 1989 de gemeente Nijmegen een opgravingsvergunning verleende, heeft Bureau Archeologie (inmiddels Bureau Archeologie en Monumenten geheten) 360 onderzoeken uitgevoerd op het grondgebied van Nijmegen, Ubbergen, Wijchen, Overbetuwe en Lingewaard. Het gaat hierbij om zowel grote, langdurige opgravingen met een oppervlakte van meerdere hectares, als om kleinere onderzoekjes van een week tot enkele weken. Het merendeel van de onderzoeken (290) vond plaats in Nijmegen zelf.

Daarnaast zijn in diezelfde periode nog eens ruim 600 waarnemingen verricht; d.w.z. voornamelijk ééndaagse acties waarbij de werkzaamheden van derden worden gevolgd om te controleren of de archeologische waarden niet worden geschaad. Wanneer hierbij toch archeologische resten bloot worden gelegd, kan dit worden vastgelegd.

Achterstand in uitwerking

De uitwerking van de onderzoeken blijft hier ver bij achter. Tot 2001 (zie hieronder onder *Basisrapportages*) was er geen wettelijke verplichting tot uitwerking van de in het veld verzamelde data. Tot die tijd werd er door de Nijmeegse gemeenteraad alleen budget beschikbaar gesteld voor het opgraven en niet voor het uitwerken. Het gevolg is dat tot op de dag van vandaag er nog vele kratten met vondsten, opgravingstekeningen, foto's en dia's in het depot staan te wachten op uitwerking en rapportage. 67

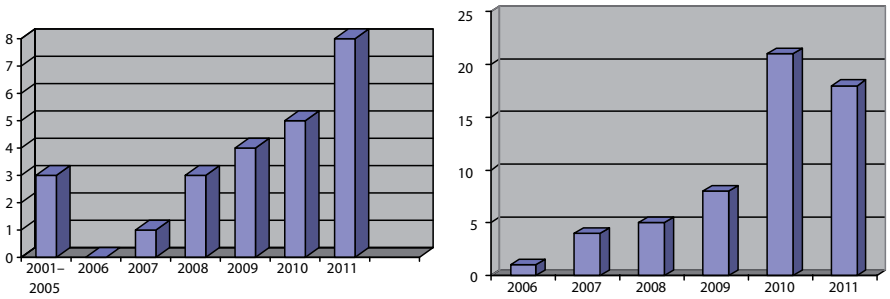
Het aantal archeologische opgravingen, uitgevoerd door bureau Archeologie en Monumenten van de gemeente Nijmegen in de periode 1989–2011.

Op het Kops Plateau in Nijmegen-Oost hebben de Romeinen in 12–10 v.Chr. een legerkamp aangelegd. Het staat na het legioenskamp op de Hunerberg bekend als één van de vroegste militaire vestigingsplaatsen in Nederland.In de periode 1986–1995 heeft de (toenmalige) Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek ruim 7 hectare op het plateau opgegraven. Tot nu toe is slechts in een publieksboek aandacht geschonken aan de resultaten van dit op nationaal en internationaal niveau belangwekkende onderzoek. De uitwerking van het onderzoek kan bijdragen aan een meer gedetailleerde kijk op de bevolking van de Nijmeegse legerplaatsen, het begin van Nijmegen, hun directe invloed op de omgeving en op de ontwikkelingen langs het Nederlandse deel van de limes.

In 2009 heeft de gemeente Nijmegen, samen met het Museum Het Valkhof, de Radbouduniversiteit en de Universiteit Leiden, in het kader van het Odyssee-project een aanvraag voor subsidie gedaan bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) om het onderzoek op het Kops Plateau te kunnen uitwerken. Het Odyssee-project is bedoeld om een aanzienlijk deel van de natinale achterstand in het publiceren van archeologisch onderzoek tussen 1900 en 2000 weg te werken. De subsidie voor de uitwerking van het onderzoek op het Kops Plateau vanuit dit project bedraagt € 500.000. De gemeente Nijmegen draagt € 125.000 bij in de vorm van uren. De Radbouduniversiteit draagt € 35.000 bij, de Universiteit van Leiden € 20.000.

68

Aantal verschenen basisrapporten (links) en briefrappporten (rechts) over onderzoek in Nijmegen.

Op deze plek wordt volstaan met een korte opsomming van de belangrijkste projecten die niet zijn uitgewerkt. In de Waalsprong gaat het om een cultusplaats uit de midden-bronstijd (1800–1100 voor Chr.), offerplekken uit de bronstijd (2000–800 voor Chr., Smitjesland), een grafveld uit de bronstijd (Smitjesland), drie grafvelden uit de ijzertijd (800–19 voor Chr., Laauwikstraat, Steltsestraat), twee landelijke nederzettingen uit de vroege- en midden-Romeinse tijd (10–280 na Chr., Van Boetzelaerstraat, Smitjesland) en verschillende grafvelden uit dezelfde tijd (Van Boetzelaerstraat). In Nijmegen-West zijn verschillende grootschalige opgravingen in de Romeinse stad (70–290 na Chr., Maasplein, Weurtseweg) en in het bijbehorende grafveld (Sperwerstraat, Krayenhofflaan) niet uitgewerkt. In het centrum van Nijmegen wachten vele honderden graven uit de laat-Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen (290–700 na Chr., Mariënburg, Burchtstraat, Ziekerstraat), evenals verschillende onderzoeken naar de middeleeuwse stad (1400–1800, Mariënburg, Burchtstraat, Kelfkensbos) op uitwerking. In Nijmegen-Oost zijn diverse opgravingen in de legerplaats van het Tiende Legioen (70–120 na Chr., Rooie Dorp, Huygensweg), het aanpalende kampdorp (Rooie Dorp) en de bijbehorende grafvelden (Kruisweg, Hengstdalseweg) niet uitgewerkt. De vondsten van deze opgravingen zijn opgeslagen in 30.000 kratten in het archeologische depot. Op de kaart op de volgende pagina is te zien waar in de stad onderzoek is gedaan (door de gemeente zelf of door andere instanties) dat nog op uitwerking wacht.

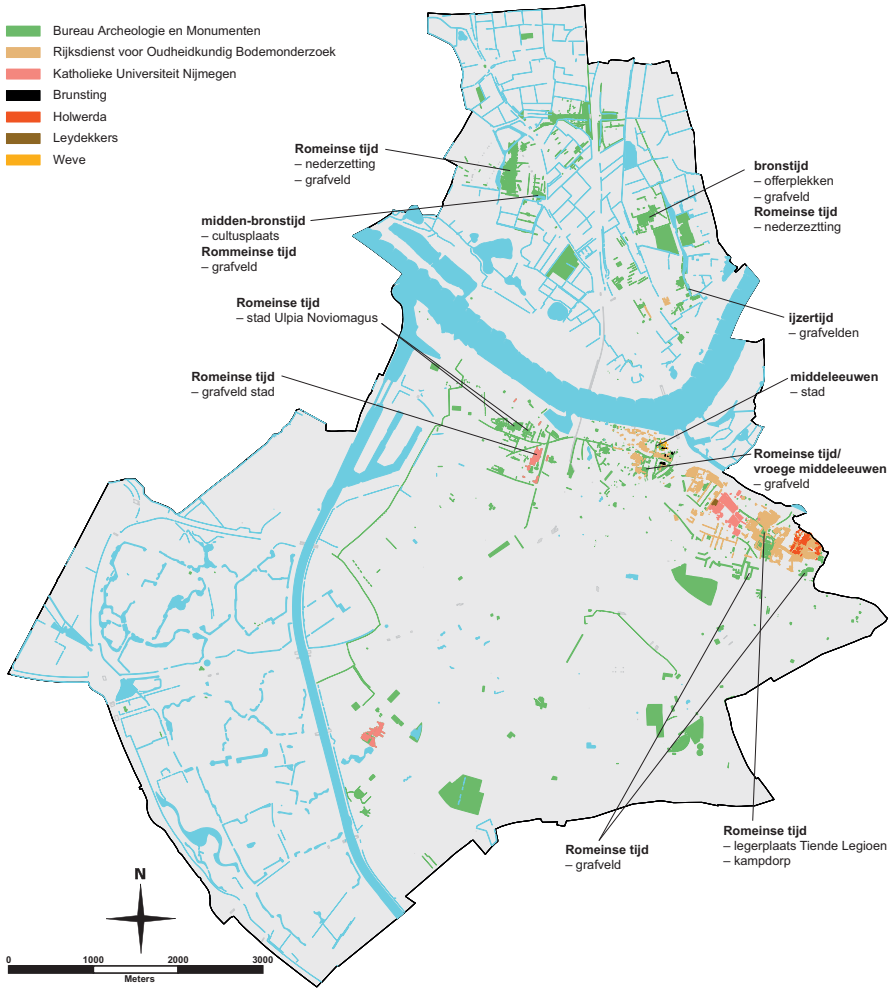
Het wegwerken van deze achterstand in de uitwerking kan en zal leiden tot het beantwoorden van diverse onderzoeksvragen. Het voordeel daarvan is dat deze onderzoeksvragen dan beantwoord zijn en in toekomstig archeologisch onderzoek niet meegenomen hoeven te worden, hetgeen kan leiden tot verlichting van de onderzoekskosten voor verplicht archeologsich onderzoek.

Basisrapportages

Omdat de wijziging van de Monumentenwet naar aanleiding van de ondertekening van het Verdrag van Malta op zich liet wachten, werd door de Tweede Kamer het Interimbeleid Archeologie vastgesteld. Volgens deze beleidsregels (geldend vanaf 25 oktober 2001) moest het archeologisch onderzoek volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) worden uitgevoerd, wat onder andere betekende dat vanaf dat moment binnen twee jaar na afsluiting van het veldwerk een basisrapportage moest worden overlegd.

Dit betekende voor Nijmegen een enorme ommezwaai. Daar waar er aanvankelijk alleen tijd en geld was voor het veldwerk, moesten nu extra middelen worden gereserveerd voor de uitwerking en rapportage. Met een vertraging van enkele jaren zien we dan ook dat vanaf 2006 er een stortvloed aan basisrapportages en briefrapporten (rapportages van kleinschalige onderzoeken) loskomt.

Er verschenen in de periode 2006–2011 25 rapporten en 58 briefrapporten over onderzoeken in Nijmegen (zie bijlage 2), 14 rapporten en 46 briefrapporten over

Bureau Archeologie en Monumenten
Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek
Katholieke Universiteit Nijmegen
Brunsting
Holwerda
Leydekkers
Weve
Romeinse tijd
– nederzetting
– grafveld
midden-bronstijd
– cultusplaats
Rommeinse tijd
– grafveld
Romeinse tijd
– stad Ulpia Noviomagus
Romeinse tijd
– grafveld stad
bronstijd
– offerplekken
– grafveld
Romeinse tijd
– nederzetting
ijzertijd
– grafvelden
middeleeuwen
– stad
Romeinse tijd/
vroege middeleeuwen
– grafveld
Romeinse tijd
– grafveld
Romeinse tijd
– legerplaats Tiende Legioen
– kampdorp
N
0
1000
2000
3000
Meters

70

onderzoeken in Wijchen, 4 rapporten en 5 briefrapporten over onderzoeken in Ubbergen, 2 rapporten over onderzoeken in Lingewaard en 1 rapport en 1 briefrapport over onderzoeken in Overbetuwe.

Depot

Sinds Nijmegen een opgravingsvergunning heeft, heeft zij ook een erkend depot (ca. 1000 m² vloeroppervlak), waarin de archeologische vondsten en de velddocumentatie worden opgeslagen en bewaard volgens de normen die de wet stelt. Na ruim twintig jaar gemeentelijk archeologisch onderzoek worden er ca. 30.000 kratten met vondsten bewaard. Een groot gedeelte van de kratten stamt uit de tijd dat de verplichting

In de periode dat de standaardrapportages nog niet verplicht waren, liet Bureau Archeologie en Monumenten van zich horen in de vorm van informatieve folders en publieksboeken. Vanaf 1992 is met enige regelmaat de folder *Ulpia Noviomagus* uitgegeven. Inmiddels zijn er 13 nummers over uiteenlopende onderwerpen verschenen.

Daarnaast zijn de publicaties uitgegeven:

- *In de schaduw van het noorderlicht: de Gallo-Romeinse tempel van Elst-Westeraam*, Harry van Enckevort en Jan Thijssen
- *Graven op Mariënburg: archeologisch onderzoek in het centrum van Nijmegen*, Harry van Enckevort en Jan Thijssen
- *Nijmegen, legerplaats en stad in het achterland van de Romeinse Limes*, Harry van Enckevort, JanKees Haalebos en Jan Thijssen
- *Graven met beleid, gemeentelijk archeologisch onderzoek in Nijmegen 1989–1995*, Harry van Enckevort en Jan Thijssen.

Verder hebben de Nijmeegse archeologen vele bijdragen en artikelen geschreven voor (inter-) nationale tijdschriften en publicaties. Een voorbeeld is de bijdrage aan de publicatie Nijmegen. De geschiedenis van de oudste stad van Nederland, deel 1.

Naast de vele publicaties zijn er bijdragen aan diverse tentoonstellingen van het Museum het Valkhof, zijn er open dagen gehouden in het depot, rondleidingen gegeven op opgravingen en gastlessen en lezingen gegeven.

71

72

tot uitwerken van de opgravingsgegevens nog niet bestond. De vondsten die hierin zitten, zijn niet of slechts zeer ten dele bestudeerd.

Verder beschikken we over een ontelbare hoeveelheid foto's, dia's, dagrapporten en (veld)-tekeningen, die samen het (nog deels analoge) archief vormen van ruim twintig jaar onderzoek.

Geschiedenis van het monumentenbeleid in Nijmegen

In Nijmegen is er al sinds lange tijd aandacht voor monumentenzorg. Reeds in 1923 had deze stad een Schoonheidscommissie, die sinds 1939 onder de naam Monumentencommissie verder ging, waarmee de monumentenzorg zich een plaats verwierf als aandachtsgebied voor gemeentelijk beleid. In de jaren daarna is de aandacht voor en de importantie van dit beleidsterrein verder toegenomen. De eerste beschermde monumenten in Nijmegen waren rijksmonumenten. In de jaren '70 groeide het besef dat Nijmegen zuinig moest zijn op de monumentale gebouwen die het nog had na het verval van de Benedenstad. In hetzelfde jaar verscheen de Nota Beschermd Stadsgezicht, die heeft geleid tot restauratie van de nog overgebleven restanten van de Benedenstad dan wel rehabilitatie door nieuwbouw op de oude structuur. In 1980 is de Benedenstad aangewezen als rijksbeschermd stadsgezicht.

Nadat in 1984 de eerste gemeentelijke Monumentenverordening was vastgesteld, konden in 1987 de eerste gemeentelijke monumenten, alle in bezit van de gemeente, worden aangewezen. Vervolgens zijn in 1988 de eerste gemeentelijke monumenten in particulier bezit aangewezen.

De echte uitbouw van de gemeentelijke monumentenzorg kwam na de decentralisatie in 1988. Met de Monumentenwet 1988, die op 1 januari 1989 in werking trad, droeg het rijk de taken ten aanzien van monumentenzorg grotendeels over aan de gemeenten. Grondgedachte daarbij is dat, hoewel de rijksoverheid de eerstverantwoordelijke is waar het gaat om het veilig stellen van cultuurgoederen van algemeen belang, de zorg voor het cultureel erfgoed een gezamenlijke verantwoordelijkheid van overheden èn particulieren is. De gemeenten kregen de bevoegdheid tot het verlenen van vergunningen inzake wijziging, afbraak of verwijderen van rijksmonumenten. Hiervoor is een gemeentelijke monumentenverordening en een monumentencommissie vereist. Nijmegen had deze reeds, maar de nieuwe wetgeving was aanleiding om de gemeentelijke monumentenverordening uit 1984 te vervangen door een nieuwe verordening, vastgesteld op 4 oktober 1989. De verordening bepaalde dat de gemeenteraad is aangewezen om te beslissen over het al dan niet plaatsen van een zaak op de gemeentelijke monumentenlijst, na de monumentencommissie gehoord te hebben. De raad beslist ook over het afvoeren er van. Tevens zijn er met de Monumentenverordening 1989 nieuwe regels van procedurele aard gekomen.

Ook nieuw in de Monumentenverordening was de regeling tot aanwijzing van beschermde stadsbeelden. Hieronder wordt een waardevolle verschijningsvorm van een gebied verstaan, in zijn stedenbouwkundige en architectonische samenhang, die van algemeen belang is wegens de schoonheid of het eigen karakter van het geheel. Deze regeling was in de verordening opgenomen ter uitvoering van het raadsbesluit van 3 juli 1987 over het behoud en het beheer van de 19^{e}-eeuwse stadsuitleg. De regeling fungeert als beheersinstrument waarbij een vergunningensysteem wordt toegepast. Ook was er destijds een op maat gemaakte subsidieregeling, waarbij gelden via het Uitvoeringsprogramma Stadsvernieuwing (UPS) werden gereserveerd.

Op grond van de Wet op de Stads- en Dorpsvernieuwing waren gemeenten verplicht een subsidieverordening op te stellen waarin regels betreffende subsidiëring van particulieren, bedrijven en instellingen binnen het kader van de stads- of dorpsvernieuwing waren vastgelegd. De Nijmeegse Subsidieverordening Stadsvernieuwing 1987 trad op 1 januari 1990 in werking. Op basis van het UPS stelde de raad elk jaar vast hoe het beschikbare budget over de verschillende sectoren werd verdeeld. Hierin vonden ook reserveringen voor het monumentenbeleid plaats. Voor de periode

1991–1995 waren gelden gereserveerd voor gemeentelijke bijdrage aan restauraties van rijksmonumenten (fl 110.000,–), gemeentelijke bijdrage aan restauraties gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden, (fl. 1.210.000,–) onderhoud (fl. 170.000,–), herstel van de 19e-eeuwse stadsuitleg (fl. 880.000,–), restauraties van grote kerkgebouwen (fl. 500.000,–) en een bijdrage voor de organisatie van de Open Monumentendag (fl. 50.000,–). In totaal was er een budget van fl. 2.920.000,– voor de periode 1991–1995 beschikbaar.

Ook was er voor restauratie en onderhoud van monumenten geld beschikbaar uit het Fonds Stedelijke Infrastructuur en Stadsvernieuwing (SIS) en monumenten in gemeentelijk eigendom werden gefinancierd via het Meerjaren Investeringsschema (MIS) (fl. 340.000,– per jaar), waarbij het nadrukkelijk ging om de kosten van woonmilieuverbetering en bijvoorbeeld sanering van het rioolstelsel. In het kader van de aanpak van de 19e-eeuwse stadsuitleg zijn de monumentenzorg en de woonmilieuverbetering destijds geïntegreerd.

In 1991 volgde de eerste gemeentelijk monumentenbeleidnota *Wie het oude niet eert….* Hierin is bovenstaand beleid met betrekking tot de monumentencommissie, beschermde stadsbeelden en subsidiëring van monumenten vastgelegd. Ook het belang van behoud van kloosters en kerken voor Nijmegen is in deze nota vastgelegd en de promotie van het monumentenbeleid via onder andere de Open Monumentendag en voorlichting door middel van bijvoorbeeld brochures. De bescherming van grote kerken zou volgens de nota directe extra financiële consequenties hebben, waarbij het niet de bedoeling was dat uitbreiding van de monumentenlijst tot extra claims op het subsidiebudget zou leiden, maar dat gestreefd zou moeten worden naar een striktere priorisering door middel van programmering. Tevens blijkt uit de nota dat bij de vaststelling van de gemeentelijke subsidieverordening 1987 werd uitgegaan van een achterstandssituatie en dat bij de reserveringen er destijds vanuit is gegaan dat deze achterstand in 20 jaar opgeheven zou zijn en er gaandeweg een verschuiving zou gaan plaatsvinden van restauratie naar onderhoud.

De beleidsnota *Wie het oude niet eert…* is in 2003 vervangen door de Kadernota Beeldkwaliteit. Niet alleen het monumentenbeleid is opgenomen in de Kadernota, maar ook het architectuur- en welstandsbeleid. Doel was een integrale benadering van het ruimtelijk beleid, met de grondgedachte dat de cultuurhistorie, als dynamisch gegeven, de rode draad is bij de ontwikkeling van de stad in verleden, heden en toekomst. Deze integrale benadering kwam voort uit het Belvedere-gedachtengoed, vastgelegd in de landelijke Nota Belvedere (1999), een beleidsnota van 4 ministeries (OCW, VROM, LNV en V&W). Met de inwerkingtreding van de Nota Belvedere en het bijbehorende stimuleringsprogramma, uitgevoerd vanuit het projectbureau Belvedere, transformeerde de traditionele monumentenzorg tot cultuurhistoriebeleid. Het beleid vroeg om een meer integrale aanpak met een breder blikveld en vroegtijdig overleg met andere disciplines, zoals stedenbouw, architectuur en de inrichting van de openbare ruimte. Vanuit de gedachte dat de door het projectbureau Belvedere gepropageerde werkwijze ‘Behoud door ontwikkeling’ inmiddels gemeengoed is geworden, is het altijd tijdelijk bedoelde bureau na 10 jaar opgeheven.

Motie Archeologie-pilot

MOTIE

"Archeologie-pilot"

(Gewijzigde vaststelling facetbestemmingsplan Archeologie, 56/2014)

De gemeenteraad van Nijmegen, bijeen in vergadering 25 juni 2014,

Overwegende dat:

- In het nieuwe facetbestemmingsplan archeologie een vrijstellingsgrens geldt van 50 m2 in waarde 3-gebieden;
- Daarbij sluipenderwijs veel waardevolle informatie en archeologisch erfgoed verloren kan gaan;
- Gezocht moet worden naar een manier om dat te voorkomen;
- Het niet eenvoudig is om te achterhalen om hoeveel gevallen het op jaarbasis kan gaan en wat dan de gemeentelijke kosten zouden kunnen zijn;
- Gedacht zou kunnen worden aan een simpele procedure voor deze gevallen met weinig administratieve lasten, met een standaard programma van eisen, uitwerking te beperken tot het minimaal noodzakelijke en verslaglegging te combineren in bijvoorbeeld een jaarlijkse archeologische kroniek. In het veld zou voor de concrete werkzaamheden een klein team voldoende kunnen zijn die een algemeen plan van aanpak gebruiken;
- Er ruimte gevonden kan worden voor deze pilot binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie;

Spreekt uit dat:
het zinvol is gedurende een pilot-jaar te bezien hoe vaak dit soort gevallen zich nu werkelijk voordoen, de kosten daarvan te registreren en daarna terug te rapporteren aan de gemeenteraad;

Roept het college op:

- **Een pilot van een jaar te starten na bekendmaking van het facetbestemmingsplan Archeologie waarbij er ook (licht) archeologisch onderzoek wordt gedaan in waarde 3-gebieden onder de vrijstellingsgrens van 50 m2 en de resultaten daarvan na afloop aan de raad te melden.**

En gaat over tot de orde van de dag.

DNF Albaer Hilte

SP

CDA

D66

VSP

VVD

PvdA

GN

GroenLinks

Unaniem aanvaard

Voorstel - 44/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Brugkwartier . . .

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Brugkwartier (Waalfront-West)"

Van:	Het college van B&W van 1 juli 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront – 2 (Brugkwartier) gewijzigd vast te stellen. Ook stelt het college voor de beeldkwaliteitscriteria vast te stellen. Tevens wordt voorgesteld om de nota ten aanzien van de ingediende zienswijzen tegen het bestemmingsplan vast te stellen. **Achtergrond** In 2008 is een Masterplan vastgesteld voor het Waalfrontgebied. De raad stelde het bestemmingsplan Waalfront op 9 april 2008 vast. De planning en uitvoering van de ontwikkelingen zijn vanwege de recessie aangepast. De gewijzigde plannen en uitvoering zijn opgenomen in de Ontwikkelingsvisie 1.2. Er wordt niet meer gewerkt met een blauwdruk voor het hele gebied maar er wordt per deelgebied gewerkt. Dit voorjaar is gestart met de bouw van de Handelskade (het meest oostelijk gelegen deel). Na de bouw van de Handelskade gaat de woningbouw verder in het westen, het Brugkwartier. Het middelste gedeelte komt als laatste aan bod. Om de gewenste invulling te realiseren is een nieuw bestemmingsplan nodig. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn. **Beeldkwaliteit** Het college van B&W geeft aan dat in de samenwerkingsovereenkomst Waalfront is aangegeven dat voor ieder deelgebied van het Waalfront een beeldkwaliteitplan wordt opgesteld. In dit beeldkwaliteitplan 'Beeldkwaliteitcriteria Brugkwartier Waalfront'is aangegeven welke ruimtelijke kwaliteit het Brugkwartier moet hebben. Het beeldkwaliteitsplan is een leidraad voor iedereen die zich bezig houdt met de ontwikkelingen aan en rondom het Brugkwartier en wordt tevens gebruikt voor de toetsing van bouwplannen aan redelijke eisen van welstand. **NAZENDING 1 juli 2014:** Vanwege een onduidelijke verwijzing naar een bijlage, heeft het college een aangepast raadsvoorstel vastgesteld. Dinsdag 23/6 heeft uw raad hierover een brief ontvangen van het college, met het juiste beeldkwaliteitplan daarbij. Beslispunt 4 is aangepast, in de bijlagen treft u het juist Beeldkwaliteitplan aan. **Zienswijzen** Er zijn tegen het ontwerpbestemmingsplan 3 zienswijzen ingediend. Deze zijn samengevat en voorzien van een reactie opgenomen in de zienswijzennota.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Lucienne Hoenselaar L.hoenselaar@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 28 04
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Brugkwartier (Waalfront-West)" - GEWIJZIGD 2. NIEUW: Beeldkwaliteitplan 'Beeldkwaliteitcriteria Brugkwartier Waalfront' 3. Zienswijzennota 4. Besluit Hogere Waarde(n) 5. Bestemmingsplan 6. Brief college B&W d.d. 23 juni inzake Raadsvoorstel Brugkwartier 7. Ontwikkelvisie 1.2		

Voorstel - 44/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Brugkwartier . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
9 juli 2014 / 44/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
Gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Brugkwartier (Waalfront-West)

Programma / Programmanummer
Grondbeleid / 1032

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
1 juli 2014

Samenvatting
Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier) heeft van 9 januari tot en met 19 februari 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden zienswijzen worden ingediend. De zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een beoordeling. Een aantal zienswijzen hebben geleid tot aanpassingen in het ontwerpplan. Daarnaast is er een aantal ambtelijke wijzigingen doorgevoerd.

Een volledig overzicht van de wijzigingen is opgenomen onder punt 3 van het raadsvoorstel (argumenten).

Voorstel om te besluiten
1. vast te stellen de zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier);
2. het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier) gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP8002-VG01.gml met bijbehorende bestanden;
3. geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening (Wro);
4. het Beeldkwaliteitplan ‘ Beeldkwaliteitcriteria Brugkwartier Waalfront’ vast te stellen;

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Voorstel - 44/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Brugkwartier . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Het Waalfrontgebied wordt getransformeerd van een industriegebied naar een woon-en werkgebied langs de Waal: wonen aan het water met verschillende combinatiemogelijkheden voor werken en recreëren. Om deze doelstelling te verwezenlijken is in 2008 een Masterplan vastgesteld voor het gebied. Dit Masterplan is vervolgens vertaald in het bestemmingsplan Waalfront.

Gelet op de economische recessie zijn de planning en de uitvoering van deze ontwikkeling echter aangepast. Er wordt niet meer gewerkt met een blauwdruk voor het hele gebied maar er komt steeds, per onderdeel van het gebied, een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen in de markt. De gewijzigde plannen en uitvoering zijn opgenomen in de Ontwikkelingsvisie 1.2.

Dit voorjaar is gestart met de bouw van de Handelskade, het meest oostelijk gelegen deel van het Waalfront. Na de bouw van de Handelskade, gaat de woningbouw verder in het westen, het Brugkwartier. Het middelste gedeelte van het gebied komt als laatste aan bod.

Het Brugkwartier krijgt naar verwachting (ruim) 500 woningen. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied. De buurt zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen met daaraan toegevoegd een aantal publiekgerichte voorzieningen. Werken, winkelen, dienstverlening en culturele voorzieningen vinden er hun plek. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn.

Om de gewenste invulling van het Brugkwartier te realiseren is een nieuw bestemmingsplan nodig. Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier) heeft van 9 januari tot en met 19 februari 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden zienswijzen worden ingediend. De zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een beoordeling. Een aantal zienswijzen hebben geleid tot aanpassingen in het ontwerpplan. Daarnaast is er een aantal ambtelijke wijzigingen doorgevoerd.

In de samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor het Waalfront is vastgelegd dat voor ieder deelgebied van het Waalfront een beeldkwaliteitplan wordt geschreven en vastgesteld door de gemeenteraad. De ruimtelijke context van het beeldkwaliteitplan en het bestemmingsplan is beschreven in het document Brugkwartier Waalfront stedenbouwkundig programma van eisen en beeldkwaliteitplan. Dit document is in juni 2013 door de aandeelhoudersvergadering vastgesteld.

Het beeldkwaliteitplan voor het Brugkwartier Waalfront vormt het begeleidings- en toetsingskader voor het Ruimtelijk Kwaliteitsteam(RKT) Waalfront en de Commissie Beeldkwaliteit (CieBK). Met het beeldkwaliteitsplan Brugkwartier worden richtlijnen opgesteld met als doel de integrale kwaliteit van het te ontwikkelen gebied te waarborgen. Het vervangt daarmee de betreffende bouwsteencriteria uit de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

De vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Daarbij wordt verwezen naar de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

Het beeldkwaliteitbeleid van Nijmegen is juridisch verankerd in de Woningwet, de Wet op de ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Monumentenwet en (voor wat betreft reclame) de Algemeen plaatselijke verordening (APV).

In artikel 12a van de Woningwet is geregeld dat de gemeenteraad bevoegd is een welstandsnota vast te stellen. In die nota moeten beleidsregels en criteria worden opgenomen die het bevoegd gezag moet toepassen bij de beoordeling van bouwwerken. In Nijmegen heet de welstandsnota de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Een beeldkwaliteitplan is, na vaststelling door de gemeenteraad, het vervangende kader voor de welstandstoetsing voor een bepaald deelgebied, in dit geval het Brugkwartier in het Waalfront. Het vervangt daarmee de betreffende bouwsteencriteria uit de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. In het Waalfront is een RKT actief waarin een gemandateerd lid van de Commissie Beeldkwaliteit zitting heeft. Het beeldkwaliteitplan Brugkwartier Waalfront biedt de (welstands)criteria voor het Brugkwartier op basis waarvan het RKT Waalfront de ruimtelijke planvorming begeleidt en toetst. Het RTK kan gemotiveerd afwijken van deze criteria. Dat kan bij plannen die niet voldoen aan de welstandscriteria maar van uitzonderlijke kwaliteit zijn. Of bij plannen die wel aan de regels voldoen, maar toch een zodanig slechte kwaliteit hebben dat ze afbreuk doen aan de omgeving. Deze plannen worden getoetst aan de algemene criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Dit beeldkwaliteitplan geeft globale criteria voor kleine bouwwerken. Waar deze criteria niet volledig zijn, kan worden terug gevallen op de criteria voor kleine bouwwerken van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit.

1.2 Relatie met programma
De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan en de planprocedure worden voldaan uit het programma Grondbeleid (1032).

2 Doelstelling
De (gewijzigde) vaststelling van de zienswijzennota, het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront -2 (Brugkwartier) en het beeldkwaliteitplan Brugkwartier.

3 Argumenten

3.1 Zienswijzennota
Er zijn in totaal 3 (schriftelijke) zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn opgenomen in de zienswijzennota. Deze nota geeft een overzicht van de reclamanten, hun zienswijzen en de beoordeling van deze reacties door burgemeester en wethouders. De zienswijzennota maakt onderdeel uit van de toelichting van het bestemmingsplan.

3.2 (gewijzigde) vaststelling van het bestemmingsplan

Op basis van de ingediende zienswijzen en ambtelijke wijzigingen, wordt voorgesteld om de volgende wijzigingen mee te nemen bij de vaststelling van het (ontwerp)bestemmingsplan:

Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen:
- De bestemming Gemengd- Park is gewijzigd naar Groen-Park. Met deze wijziging is duidelijk dat het park (primair) is bedoeld voor groenvoorzieningen en de aanleg van een (stads)park. Voor de gewenste gemengde functies en bijbehorende bebouwing in het park wordt is wijzigingsbevoegdheid, tevens inhoudende een uitwerkingsplicht (artikel 3.6

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

lid 2 Wro), opgenomen in het bestemmingsplan. Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen (en moeten het uitwerken) indien er een concreet initiatief komt, dat past binnen de gewenste invulling. Voor wat betreft de bebouwingsmogelijkheden wordt de maximale bouwhoogte teruggebracht naar 16m (5 bouwlagen plus een extra meter voor de begane grond laag). De bouwhoogte in het ontwerpplan bedroeg (maximaal) 25m. Omdat er aanzienlijk minder hoog kan worden gebouwd, wordt het bebouwingspercentage verhoogd naar 15% (dit was 10% in het ontwerpplan);

- Wijzigen bestemming Gemengd-1 naar Bedrijf-Nutsvoorziening ten behoeve van het perceel Weurtseweg 400 (trafostation): op verzoek van de eigenaar van het bedrijf (Alliander)is de bestemming van het terrein en de bijbehorende bebouwing in overeenstemming gebracht met het feitelijke gebruik en zijn de functies maatschappelijke voorzieningen en bedrijfsverzamelgebouw vervallen. Het risico op planschade is beperkt aangezien op het betreffende perceel sinds jaar en dag bedrijfsactiviteiten ten behoeve van de openbare nutsvoorziening plaatsvinden en het perceel nimmer is gebruikt voor de overige functies binnen de bestemming Gemengd-1. Daarnaast zijn er geen plannen die de overige functies in deze planperiode rechtvaardigen/noodzakelijk maken en vraagt de eigenaar/gebruiker zelf om de inperking van de gebruiksfuncties (sprake van eigen risico).

Ambtelijke wijzigingen:
- het minimum- en maximumpercentage grondgebonden woningen is vervallen omdat deze regeling onvoldoende flexibiliteit gaf;
- er is nog alleen een maximumpercentage opgenomen voor de gestapelde woningen in de bestemming Woongebied. Dit maximumpercentage bedraagt 50% (ten opzichte van het bestemmingsvlak). Binnen de bestemmingen Gemengd en Groen-Park (na wijziging/uitwerking) mag 100% gestapeld worden gebouwd mits het maximale bebouwingspercentage (en maximale bouwhoogten) niet worden overschreden. Het (maximale) bebouwingspercentage is in de planregels nader gedefinieerd zodat, op grond van de (standaard) definitie van ‘bebouwing’ geen verwarring kan ontstaan over de bebouwing die wordt meegerekend in het totale percentage. In het bebouwingspercentage wordt alleen rekening gehouden met de *hoofdbebouwing;*
- de aanduiding ‘Geluidsgezoneerd industrieterrein’ is verwijderd van de kaart en uit de regels. Deze aanduiding was opgenomen voor het (geluidgezoneerde) industrieterrein Nijmegen West- Weurt. De gemeente is voornemens om de industriegrens van dit industrieterrein terug te leggen zodat de geluidsbelasting vanuit het industrieterrein wordt ingeperkt. Het terugleggen van de industriegrens is opgenomen in het ontwerp-bestemmingsplan Nijmegen Mercuriuspark. Bij het terugleggen van de industriegrens worden de belangen en rechten van de op het industrieterrein gevestigde bedrijven geëerbiedigd. Omdat dit ontwerpplan inmiddels ter visie ligt (met ingang van donderdag 20 maart tot en met woensdag 30 april 2014), mag hierop worden geanticipeerd en kan dit worden meegenomen bij de vaststelling van dit bestemmingsplan.
- de wetgevingszone-wijzigingsgebied is verwijderd van de kaart en uit de regels. Deze wijziging hangt samen met het terugleggen van de grens van het geluidgezoneerd industrieterrein. Door het terugleggen van de industriegrens, nemen de beperkingen voor de bebouwing in het plangebied Brugkwartier, vanwege het industrielawaai, af. Er kunnen in het gehele plangebied geluidsgevoelige bestemmingen worden gerealiseerd, mits wordt voldaan aan de Wet geluidhinder. Bij het verlenen van de omgevingsvergunningen

voor de geluidgevoelige bestemmingen/functies moet rekening worden gehouden met de zones en maximale bouwhoogten in het besluit Hogere Waarde;

- de maximale (goot)hoogte van de nieuwbouw grenzend aan de Weurtseweg (met uitzondering van het geplande appartementenblok aan de Winselingseweg) en de Dijkstraat is beperkt tot 12m. In het voorgaande plan (Waalfront) mocht het aantal bouwlagen (in zone I en II) maximaal 4 tot 7 (lagen) bedragen. Daarnaast was een groot deel van de gronden bestemd voor Groen. De (maximale) bouwhoogte in dit bestemmingsplan is aangepast ter voorkoming van planschade. Bovendien was de maximale bouwhoogte uit het ontwerpplan slechts nodig ten behoeve van accenten op de hoeken van de bebouwing. De groenbestemming is vervallen cq verplaatst naar het centrale park in het plangebied van het ontwerpplan.
- verkeersbestemming Waalfrontweg: de verkeersbestemming is, ten opzichte van het ontwerpplan, smaller geworden: de weg zelf is 7m breed. Voor de realisatie van de bijbehorende (verkeers) voorzieningen is min 2m nodig aan weerszijden van de weg. Met een marge(van 1m) bedraagt de breedte van het bestemmingsvlak 12m (dit was 26,5m) breed. Om er zeker van te zijn dat er voldoende verkeersruimte overblijft (voor de aanleg van een parallelweg aan de zuidzijde van de weg, fiets-en voetpaden en parkeerplaatsen) is in de aangrenzende bestemmingen (Gemengd, Woongebied en Groen-Park) opgenomen dat alle verkeersfuncties binnen deze bestemmingen zijn toegestaan. Daarnaast moet de weg aan de westkant aansluiten op de bestaande (Waalfront) weg en volgt de weg zoveel mogelijk de ligging van de oorspronkelijke Waalbandijk (historisch lint);
- Voor de bebouwing ten behoeve van de binnen de bestemmingen toegelaten geluidsgevoelige functies dient er, in verband met het wegverkeerslawaai (geluid), een minimale afstand tot de weg te worden aangehouden. Om te garanderen dat er voldoende afstand van deze bebouwing tot aan de weg in acht wordt genomen, zijn de aanduidingen ‘as van de weg’ (1 t/m 3) toegevoegd. As van de weg 1 betreft de Weurtseweg (afstand tot de bebouwing: 12m), as van de weg 2 betreft de Winselingseweg, tot aan de Waalfrontweg (afstand tot de bebouwing: 9m) en as van de weg 3 betreft de (nieuw aan te leggen) Waalfrontweg (afstand tot de bebouwing: 13,25m);
- dubbelbestemming Leiding-riool: alleen voor het bestaande riool is een dubbelbestemming opgenomen. De beschermingszone wordt beperkt tot een zone van 6m (gemeten vanuit het hart van de leiding). Voor het nieuw aan te leggen riool wordt teruggevallen op de regeling in de gemeentelijke bouwverordening;
- aanpassen bouwhoogte in de bestemming Bedrijven-Nuts (voorheen: Gemengd -1): in het voorgaande plan (Stadsbrug) stond voor deze locatie (Weurtseweg 400) op de plankaart een maximale bouwhoogte van 12m en in de regels een bouwhoogte van 4m. Met het verhogen van de maximale bouwhoogte naar 12m, is tevens het plaatsen van geluidsschermen mogelijk (zie zienswijzennota);
- toevoegen aan de planregels: bij grondgebonden woningen mag de totaal bebouwde oppervlakte (per bouwperceel*) aan aan-uit en bijgebouwen en overkappingen* max 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50m2. Voor appartementengebouwen geldt dat de totaal bebouwde oppervlakte *aan aan-uit en bijgebouwen en overkappingen* max 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen. Het is van belang om de totale omvang van aan-uit-bijgebouwen en overkappingen goed te regelen omdat dit anders ten koste gaat van het totale bebouwingspercentage (‘dat is bedoeld voor de hoofdbouwmassa);

- artikel 10: 10.2.2b3: 0,3m (opnemen komma);

Wijzigingen in de Toelichting:
- wijzigen Financiële paragraaf (H10 Toelichting): aangezien het nieuwe bestemmingsplan voor het Brugkwartier niet meer (ruimere) bouwmogelijkheden kent dan het voorgaande plan (Waalfront) en het voorgaande plan ook al voorzag in directe bouwtitels, is er geen sprake van een (nieuwe) 'bouwplanmogelijkheid' in de zin van de grondexploitatiewet en is er geen exploitatieplan nodig. De exploitatieovereenkomst moet worden gebaseerd op de gemeentelijke exploitatieverordening (en dus niet op de grondexploitatieregeling uit de Wro);
- tekstuele wijzingen in de Hoofdstukken 9 (plansystematiek) en 11 (vooroverleg) in verband met de gewijzigde planregels en ingediende zienswijzen.

3.3 Geen exploitatieplan
Er is geen sprake van een (nieuwe) 'bouwplanmogelijkheid' in de zin van de grondexploitatiewet zodat er geen exploitatieplan nodig is. De exploitatieovereenkomst moet worden gebaseerd op de gemeentelijke exploitatieverordening (en dus niet op de grondexploitatieregeling uit de Wro);

3.4 Vaststelling beeldkwaliteitplan
De gemeente Nijmegen hecht veel belang aan een kwalitatief hoogwaardige invulling van het Waalfront en de deelgebieden. Ieder gebied heeft zijn eigen kenmerken en (cultuurhistorische) waarde. In het stedenbouwkundig programma van eisen voor het Brugkwartier zijn de stedenbouwkundige richtlijnen voor het Brugkwartier te vinden. Het beeldkwaliteitplan is opgesteld in opdracht van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront. Het is vooral bedoeld als een stimulerend en richtinggevend kader voor de ontwerpopgave in het Brugkwartier. Het legt de ambities en verwachtingen ten aanzien van beeldkwaliteit vast, voor zover die in deze fase van het project duidelijk zijn. Het geeft handreikingen voor de architectuur en de openbare ruimte in relatie tot de ruimtelijke context, de gevelopbouw, het materiaalgebruik en de sfeer van de diverse onderdelen van het plan.

4 Klimaat
In de toelichting op het bestemmingsplan (par. 4.6) wordt ingegaan op de ambities zoals geformuleerd in de Kadernota Klimaat.

Voor het beeldkwaliteitsplan Brugkwartier is duurzaamheid (van leefomgeving en materiaalgebruik) een belangrijk thema. De borging van de beeldkwaliteit van de leefomgeving draagt bij aan een duurzame stedelijke ontwikkeling, omdat het de toekomstwaarde van gebieden in stand houdt. Een gewaardeerde en goed ingerichte leefomgeving kan namelijk zijn functie in sociaal, economisch, cultureel en ecologisch opzicht gedurende lange tijd blijven vervullen. De ambities en doelstelling voor het klimaat voor het Waalfront zijn vastgelegd in de SOK Waalfront

5 Risico's

Transformatorstation Weurtseweg 400
De (nieuwe) woningen/geluidsgevoelige functies in het plangebied kunnen pas worden gerealiseerd zodra er voldoende geluidsafscherming is gerealiseerd vanwege het (tonale) geluid vanuit het transformatorstation aan de Weurtseweg 400 (achter het voormalige PGEM-gebouw).

Met de eigenaar van het transformatorstation worden afspraken gemaakt over de realisatie van deze afscherming en de kosten daarvan. Onderzoeksbureau Peutz heeft de noodzakelijke afmetingen (lengte en hoogte) van de afschermende maatregelen berekend (rapport van 5 maart 2014 (F 20439-2-RA-001/zie bijlage bij de zienswijzennota). Deze rapportage wordt betrokken bij het verlenen van de omgevingsvergunning(en) voor de nieuwbouw.

(gewenste) kwaliteit van de woningen/woonomgeving
Het globale bestemmingsplan voorziet niet in een regeling met betrekking tot het soort woningen (qua doelgroep). De wet (Wro) voorziet wel in de mogelijkheid om dit soort bepalingen op te nemen in een exploitatieplan. Omdat de gemeente (PPS-constructie) zelf de gronden in eigendom heeft, is niet gekozen voor het opstellen van een exploitatieplan.

Daarnaast is het belangrijk dat de te realiseren woningen (en hun omgeving) voldoende kwaliteit hebben. Bij voorkeur worden de ambities uit het stedenbouwkundig plan gerealiseerd (met variatie in dichtheid en dynamiek, kwaliteit van het openbaar gebied, en een mix van woonmilieus met differentiatie naar type, koop/huur en prijs). Het globale bestemmingsplan maakt echter ook een andere invulling mogelijk dan is beschreven in dit stedenbouwkundig plan. Naast het ontwerp-bestemmingsplan (waarvan het stedenbouwkundig plan als bijlage onderdeel uitmaakt van de toelichting), is het beeldkwaliteitsplan in procedure gebracht waarin de ambities ten aanzien van de uiterlijke verschijningsvorm voor de woningen in relatie tot de omgeving zijn neergelegd. In het kader van de (omgevings)vergunningverlening worden, op basis van het beeldkwaliteitsplan, de afzonderlijke plannen getoetst op de gewenste woonkwaliteit/kwaliteit van de leefomgeving zodat er, conform de eisen uit het stedenbouwkundig programma, een kwalitatief hoogwaardig woonmilieu wordt gerealiseerd.

Bodemkwaliteit
Het plangebied maakt deel uit van een geval van ernstige bodemvervuiling. Alle ontwikkelingen/grondwerkzaamheden moeten worden voorafgegaan door bodemsanering.

Het saneren (ontgraven en aanvullen, of ophogen) van de ernstig verontreinigde grond is kostenverhogend en belast de exploitatie. In de exploitatieopzet is hiermee rekening gehouden. De noodzakelijke saneringsmaatregelen hebben hierdoor geen invloed op de aantrekkelijkheid van het woongebied en/of de gewenste woonkwaliteit.

Gefaseerde aanleg van de Waalfrontweg
Door de gefaseerde aanleg van de Waalfrontweg blijven de bestaande woningen aan de Weurtseweg, zowel ten aanzien van luchtkwaliteit als ten aanzien van wegverkeerslawaai (geluid), voorlopig belast.

De (gefaseerde) aanleg van de Waalfrontweg is wenselijk in verband met de ontwikkeling van dit deel van het Waalfrontgebied maar moet voor wat betreft de ruimtelijke gevolgen voor de bestaande woningen, los worden gezien van dit ontwerp-bestemmingsplan. Alleen het westelijk deel van de Weurtseweg valt in het plangebied van dit bestemmingsplan. De bestaande woningen (aan de zuidkant van dit deel van de weg) maken geen deel uit van het plangebied.

Bovendien ontstaat voor deze bestaande woningen, met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit een hogere verkeersintensiteit dan in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit

(NSL 2015) is opgenomen. Bij deze berekeningen is echter uitgegaan van een worstcase benadering en wordt er nog ruim voldaan aan de wettelijke grenswaarden zoals opgenomen in de regelgeving voor luchtkwaliteit. Voor de overige wegen leidt de volledige aanleg van de Waalfrontweg overigens tot lagere verkeersintensiteiten dan in het NSL opgenomen.

Daarnaast kan de gefaseerde aanleg van de weg een toename van geluidsoverlast opleveren bij bestaande woningen aan de Weurtseweg maar ook bij verderop gelegen woningen, zoals de appartementencomplexen aan de zuidkant van de Waalhaven en woningen aan de Voorstadslaan. Als dit leidt tot een (over) belaste situatie kan er gedacht worden aan een reconstructie van de wegen. Mocht dit in de toekomst aan de orde zijn, dan wordt hiervoor een aparte procedure gevoerd in het kader van de wet geluidhinder. Een andere optie is natuurlijk het verlagen van het snelheidsregime voor de weg. Indien hiervoor wordt gekozen, is er een voorziening opgenomen in het bestemmingsplan ten behoeve van de afstand van de bebouwing tot aan de (as van) de weg.

Gevolgen plan voor de Waterkering (en andersom)

In het (ontwerp)bestemmingsplan is de bestaande waterkering niet aangepast. Volgens het Waterschap is dan het bestaande beleid van toepassing. Het Waterschap geeft hierbij de volgende aandachtspunten:

- De functie van de waterkering is van primair belang. Andere functies zijn ondergeschikt aan de waterkerende functie. Eventuele andere functies worden aan de waterkering aangepast, niet andersom. Functiemenging/verwerving is niet gewenst. Tussen voorzieningen voor de waterkerende functie en voorzieningen voor andere functies moet een duidelijke scheiding aanwezig zijn. Bij andere functies moet men onder andere denken aan wegen, bebouwing, recreatief- of ander medegebruik;
- In de toekomst is het de verwachting dat de afvoer van water door de Waal kan toenemen. De waterkerende hoogte van 15,7 m+NAP, respectievelijk 15,2 m+NAP kan theoretisch met een meter verhoogd worden. Dit heeft op termijn effect op het uitzicht in het te bebouwen gebied. Ook bij aanpassing van de huidige waterkering moet hier rekening mee worden gehouden;
- Als de huidige bodemkwaliteit niet goed is ter plaatse van de kern/beschermingszone, dan wordt over het algemeen gekozen voor grondsanering of het aanbrengen van een leeflaag. Dit is niet zondermeer mogelijk in de nabijheid van deze waterkering of met aanvullende voorwaarden. Ook geldt dat bijvoorbeeld ankers van de bestaande damwand intact moeten blijven om het bezwijken te voorkomen.
- Voor het deel van Waalfront dat noordelijk van de huidige Waalbandijk ligt, gaat gelden dat het regenwater bovengronds wordt afgevoerd. Door de (hoge) ligging van de waterkering is het niet aannemelijk dat dit volledig bovengronds kan plaatsvinden. Het aantal doorvoeren in de waterkering voor afvoer van regenwater/overstortleidingen wordt gelimiteerd. De aanvoerstructuur dient hiermee rekening te houden.

Deze aandachtspunten van het Waterschap worden meegenomen in het Waterplan voor het gehele Waalfrontgebied.

Gewijzigde legger van het Waterschap Rivierenland.
Op 16 december 2013 heeft het Waterschap de gemeente geïnformeerd over de nieuwe legger waterkeringen. In de nieuwe legger zijn nieuwe inzichten in de dijkveiligheid, waaronder de versterking van de waterkering, meegenomen. De nieuwe legger heeft echter dermate grote

consequenties voor de ruimtelijke ontwikkelingen in Nijmegen dat de gemeente hiertegen een zienswijze heeft ingediend. Met name de uitbreiding van de beschermingszone van de groene dijk in Nijmegen-West is niet acceptabel. De beschermingszone komt daar over het bestaande bedrijventerrein Kanaalhavens, het geplande bedrijventerrein Mercuriuspark en deels over de geplande woningbouw in Brugkwartier te liggen. Om deze reden heeft ook het Ontwikkelbedrijf Waalfront een zienswijze ingediend bij het Waterschap. Tussen de op de legger aangegeven bouwgrens en de dijk mag geen nieuwbouw meer plaatsvinden. Dit heeft zeer grote consequenties voor bestaande en geplande bouwmogelijkheden. Bovendien loopt de bouwgrens dwars door een aantal bestaande gebouwen heen. Verzocht is om in overleg met het Waterschap, voor het grondgebied van de gemeente, een aangepaste leggerkaart te maken, die rekening houdt met zowel de gewenste toekomstige versterking van de waterkering, als met de bestaande en geplande bouwmogelijkheden.

De gewijzigde legger heeft vooralsnog geen gevolgen voor de vaststelling van het bestemmingsplan maar wel voor de afgifte van de (omgevings)vergunningen voor de nieuwbouw. Zolang de legger niet is aangepast, kan het Waterschap tegen de afgifte van de vergunningen bezwaar maken.

Ladder voor duurzame verstedelijking
Nieuwe initiatieven moeten worden getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, (conform art. 3.1.6 lid 2 van het Bro). Dit is in het ontwerpbestemmingsplan ook gebeurd (par.2.1.3). In het kader van het vooroverleg uit de Provincie haar zorgen over de juiste toepassing van deze ladder ten aanzien van de voorgenomen kantoorontwikkeling in het gebied. In het Brugkwartier is kantoorontwikkeling slechts op beperkte schaal toegestaan tot maximaal 500 m2 bvo. Hierbij dient de afweging te worden gemaakt of de (nieuwe) kantoorfunctie bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de wijk. Er moet worden gelet op toename verkeersdruk en de mogelijkheid te parkeren op eigen terrein. Vertrekpunt is het beperken van overlast voor de buurt. Gelet op dit gegeven en de huidige leegstand op de kantorenmarkt wordt zeer terughoudend naar aanvragen voor kantoorontwikkeling gekeken. Voorkeur wordt gegeven aan de kantoorfunctie aan huis en randvoorwaarde is dat het moet passen binnen de woningbouwopgave van het Brugkwartier. Daarnaast dienen de mogelijkheden binnen de huidige voorraad kantoorruimte bekeken te worden in de omgeving van het Brugkwartier. Gelet op de terughoudende toelating van nieuwe kantoren en de beperkte omvang, is een verdergaande toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking niet aan de orde.

Externe veiligheid
De Veiligheidsregio Gelderland Zuid heeft in eerste instantie negatief geadviseerd in het kader van het vooroverleg. Na aanvullend overleg is er alsnog een positief advies gekomen waarin aanbevelingen zijn gedaan voor de uitvoering van het plan. Daarnaast is voor de zone gelegen binnen een afstand van 25m van de oever van de Waal, de gebiedsaanduiding “veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen” opgenomen. Binnen deze zone zijn nieuwe zeer kwetsbare objecten niet toegestaan.

Uit de kwantitatieve risico analyse (QRA) “Externe veiligheid Waalfront (Brugkwartier) met betrekking tot de Waal evenals de afwegingen met betrekking tot de overige risicobronnen blijkt dat er nauwelijks/geen beïnvloeding van het plan Nijmegen Waalfront – 2 (Brugkwartier) op het

groepsrisico is. Als gevolg van het plan stijgt het groepsrisico niet significant zodat het nu en in toekomst, aanvaardbaar is.

Ook als alle aanbevelingen van de Veiligheidsregio worden overgenomen, blijft er een zeker (groeps)risico bestaan. Dit risico is zo laag dat het nauwelijks nog kwantitatief in berekeningen kan worden vervat. Er blijft echter een zogenaamd restrisico over dat door het college van burgemeester en wethouders en de Raad expliciet moet worden geaccepteerd.

Rechtsbescherming
Tegen de vaststelling van het (ontwerp)bestemmingsplan (en ontwerpbesluit Hogere Waarde) is rechtsbescherming mogelijk. Degene die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen kunnen tegen de vaststelling van het ontwerpbestemmingsplan beroep instellen bij de Raad van State. Tegen de vaststelling van het besluit Hogere Waarde is beroep mogelijk bij de rechtbank (en hoger beroep bij de RvSt). Zolang deze rechtsbescherming niet is “uitgewerkt”, is het bestemmingsplan (en het besluit Hogere Waarde) niet onherroepelijk en blijft de uitvoering van het plan onzeker. De voor de uitvoering van het plan benodigde omgevingsvergunningen kunnen worden verleend zodra het plan in werking is getreden (het hoeft dus niet onherroepelijk te zijn) en er geen voorlopige voorziening is gevraagd. De uitvoering van het plan komt in deze fase geheel voor rekening en risico van de uitvoerder (PPS-constructie/ontwikkelaars). In de contracten met de uitvoerders zijn afspraken gemaakt over de status van het plan voordat met de uitvoering wordt begonnen.

Planschade
Daarnaast bestaat het risico op planschade. Dit risico is vrij beperkt omdat enerzijds de planologische wijzigingen ten opzichte van de mogelijkheden uit het voorgaande bestemmingsplan (Waalfront), niet zo groot zijn dat daaruit (extra) schade kan ontstaan en anderzijds, waar dit mogelijk toch het geval zou zijn, er maatregelen zijn getroffen om de planschade te voorkomen/beperken (vgl. aanpassen maximale bouwhoogte voor de nieuwbouw aan de Weurtseweg/Dijkstraat (onder ambtelijke wijzigingen).

(Reactieve) aanwijzing
De Provincie en het Rijk beschikken over een wettelijk instrument (reactieve aanwijzing) om de inwerkingtreding van het bestemmingsplan geheel of gedeeltelijk te beletten. Omdat zij in de bestemmingsplanprocedure geen zienswijzen hebben ingebracht en zij het plan in het vooroverleg reeds hebben gezien, is de kans dat zij gebruik maken van dit instrument, gering. Wel moet het plan, na vaststelling, direct aan de Provincie en het Rijk worden gestuurd omdat het gewijzigd wordt vastgesteld en de Provincie en het Rijk voldoende tijd nodig hebben om te kunnen beoordelen of zij gebruik willen maken van hun aanwijzingsbevoegdheid. De wettelijke termijn bedraagt 6 weken. Formeel mag het vaststellingsbesluit pas na het verstrijken van deze termijn worden bekendgemaakt. Informeel zijn hier echter andere afspraken over gemaakt en wordt het plan (na gewijzigde vaststelling) direct bekendgemaakt.

6 Financiën
Het kostenverhaal is geregeld in een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Nijmegen en Bouwfonds Ontwikkeling in de vorm van een Publiek/ Private Samenwerking (PPS-constructie) waarin partijen ieder voor de helft de grondexploitatie voor zijn/haar rekening neemt. Er hoeft voor de uitvoering van het bestemmingsplan dan ook geen exploitatieplan te worden opgesteld.

Het beeldkwaliteitsplan heeft op zichzelf geen financiële consequenties. Met dit besluit worden geen (nieuwe) financiële verplichtingen aangegaan. De kosten van het beeldkwaliteitsplan komen ten laste van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront.

7 Participatie en Communicatie

Eind vorig jaar is er een vooraankondiging gepubliceerd in het gemeenteblad. In deze vooraankondiging stond vermeld dat er wordt gewerkt aan een ontwerpbestemmingsplan dat binnenkort ter visie wordt gelegd en dat eenieder in de gelegenheid wordt gesteld om hiertegen zienswijzen in te dienen. Daarnaast staat in de vooraankondiging vermeld dat er voor de tervisielegging van het plan, een informatieavond zal worden gehouden. Tijdens de informatieavond zijn de verschillende ontwerpbesluiten toegelicht en was er gelegenheid voor het stellen van vragen en het plaatsen van opmerkingen.

De terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbesluit Hogere Waarde is, na het kerstreces, op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt in weekblad “De Brug”, de Staatscourant en op de gemeentelijke website. Daarnaast is vanaf dat moment het ontwerpbestemmingsplan beschikbaar en raadpleegbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl.

De mogelijkheid om zienswijzen in te dienen is een vorm van participatie. Op basis van de ingediende zienswijzen vindt immers een belangenafweging plaats tussen de belangen van de (individuele) burger/bedrijf en/of maatschappelijke instelling en het belang van het (ongewijzigd) vaststellen van het bestemmingsplan. Ditzelfde geldt voor de vaststelling van het besluit Hogere Waarde. Vaak wordt, zoals ook in het onderhavig geval is gebeurd, het ontwerpbestemmingsplan naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen, aangepast.

Degenen die zienswijzen hebben ingediend, worden schriftelijk van het besluit tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan op de hoogte gebracht onder toezending van een afschrift van het raadsbesluit. Het raadsvoorstel en de zienswijzennota wordt voorafgaand aan de behandeling in de Raad aan hen toegestuurd.

Het besluit tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan wordt digitaal gepubliceerd. Daarnaast wordt een kennisgeving van het besluit geplaatst in de Staatscourant. In de bekendmaking wordt gewezen op de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de Raad van State.

Het beeldkwaliteitsplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen in de Stadswinkel. Er kon schriftelijk op worden gereageerd (inspraakreacties). ER zijn geen inspraakreactie ingediend. Het beeldkwaliteitplan is dan ook niet gewijzigd.

8 Uitvoering en evaluatie

Na het besluit van de gemeenteraad tot vaststelling van het bestemmingsplan wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Gedurende de beroepstermijn (6 weken) kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met het verzoek om een

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
11

voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het bestemmingsplan na afloop van de beroepstermijn rechtskracht.

Het beeldkwaliteitsplan wordt, na vaststelling, aan de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit toegevoegd. Het beeldkwaliteitplan wordt gebruikt bij de begeleiding van het ontwerpproces door de supervisor en het RKT, maar ook voor de toetsing van bouwplannen door RKT en CieBK.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): bestemmingsplan (+ bijlagen incl. zienswijzennota)
beeldkwaliteitplan

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 25 juni 2014

11. **Raadsvoorstel Bestemmingsplan Brugkwartier (Nijmegen Waalfront-2) (44/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 22 april 2014
1. vast te stellen de zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier);
2. het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier) gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP8002-VG01.gml met bijbehorende bestanden;
3. geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening (Wro);
4. hoofdstuk vijf van het document Brugkwartier Waalfront stedenbouwkundig programma van eisen en beeldkwaliteitplan, vast te stellen en kennis te nemen van de eerste vier hoofdstukken van dit document;

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van 9 juli 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

16. **Raadsvoorstel Bestemmingsplan Brugkwartier (Nijmegen Waalfront-2) (44/2014)**

Velthuis

Raadsvoorstel d.d. 22 april 2014
1. vast te stellen de zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier);
2. het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier) gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP8002-VG01.gml met bijbehorende bestanden;
3. geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening (Wro);
4. hoofdstuk vijf van het document Brugkwartier Waalfront stedenbouwkundig programma van eisen en beeldkwaliteitplan, vast te stellen en kennis te nemen van de eerste vier hoofdstukken van dit document;

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014.

Bestemmingsplan

Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier)

Gemeente Nijmegen
Afdeling stadsontwikkeling

Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier)

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Aanleiding	7
1.2	Beschrijving ontwikkeling	7
1.3	Plangebied	8
1.4	(vigerend) planologisch regime	8
1.5	Leeswijzer	11
Hoofdstuk 2	**Ruimtelijk beleid**	**13**
2.1	Rijksbeleid	13
2.2	Provinciaal beleid	15
2.3	Regionaal beleid	16
2.4	Gemeentelijk beleid	17
Hoofdstuk 3	**Ruimtelijk-functionele aspecten**	**21**
3.1	Algemeen	21
3.2	Stedenbouw	21
3.3	Wonen	27
3.4	Fysieke veiligheid	30
3.5	Maatschappelijke voorzieningen	31
3.6	Economie	32
Hoofdstuk 4	**Milieu-aspecten**	**35**
4.1	Bedrijvigheid	35
4.2	Bodem	36
4.3	Geluid	38
4.4	Externe veiligheid	41
4.5	Luchtkwaliteit	51
4.6	Klimaat	53
Hoofdstuk 5	**Mobiliteit**	**55**
5.1	Nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar	55
5.2	Autoverkeer	55
5.3	Parkeren	57
5.4	Openbaar vervoer	58
5.5	Langzaam-en expeditieverkeer	58
Hoofdstuk 6	**Natuur en landschap**	**61**
6.1	Europees beleid	61
6.2	Nationaal beleid	61
6.3	Provinciaal beleid	63
6.4	Gemeentelijk beleid	64
Hoofdstuk 7	**Water**	**67**
7.1	Waterbeleid	67
7.2	De Watertoets	74
Hoofdstuk 8	**Archeologie en Cultuurhistorie**	**83**
8.1	Archeologie	83
8.2	Cultuurhistorie	84
Hoofdstuk 9	**Plansystematiek**	**91**
9.1	Algemeen	91
9.2	Artikelsgewijze toelichting	91

Hoofdstuk 10	**Uitvoerbaarheid**	**97**
10.1	Economische uitvoerbaarheid	97
10.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	97
Hoofdstuk 11	**Vooroverleg**	**99**
11.1	Kamer van Koophandel	99
11.2	Nutsbedrijven	99
11.3	Provincie Gelderland	100
11.4	Waterschap	101
11.5	Rijkswaterstaat	102
11.6	Stadsregio	103
11.7	Veiligheidsregio	103
11.8	Belangengroepen	103
Bijlagen bij Toelichting		**104**
Bijlage 1	Zienswijzennota	105
Bijlage 2	Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE)	106
Bijlage 3	nota Randvoorwaarden en Richtlijnen/Brandweer Nijmegen	107
Bijlage 4	geluidsbelasting wegen	108
Bijlage 5	geluidsberekeningen Industrielawaai (IL)	109
Bijlage 6	Akoestisch onderzoek naar de mogelijke gevolgen van het geluid van een transformatorstation/Peutz	110
Bijlage 7	Risicoberekeningen vervoer gevaarlijke stoffen (QRA)/Oranjewoud	111
Bijlage 8	advies Veiligheidsregio Gelderland-Zuid mbt externe veiligheid	112
Bijlage 9	Effecten varianten ontsluiting Waalfrontweg/Goudappel-Coffeng	113
Bijlage 10	Inventarisatie beschermde soorten Brugkwartier /Waardenburg (juli 2013)	114
Bijlage 11	Inventarisatie beschermde soorten Waalfront/Waardenburg (september 2007)	115
Bijlage 12	quickscan Natuur/Waardenburg (mei 2006)	116
Bijlage 13	berekeningen waterbergingsituatie	117
Bijlage 14	(concept-) rioleringsplan Waalfront (versie 10 oktober 2013)	118
Bijlage 15	(concept-) Waterplan Waalfront (versie 10 oktober 2013)	119
Regels		**121**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**123**
Artikel 1	Begrippen	123
Artikel 2	Wijze van meten	133
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**137**
Artikel 3	Bedrijf - Nutsvoorziening	137
Artikel 4	Gemengd	138
Artikel 5	Groen - Park	140
Artikel 6	Verkeer	142
Artikel 7	Water	143
Artikel 8	Woongebied	144
Artikel 9	Leiding - Riool	146
Artikel 10	Waarde - Archeologie 3	148
Artikel 11	Waarde - Cultuurhistorie 3	151
Artikel 12	Waterstaat - Waterkering	153
Artikel 13	Waterstaat - Waterstaatkundige functie	154
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**157**
Artikel 14	Anti-dubbeltelregel	157
Artikel 15	Algemene bouwregels	158
Artikel 16	Algemene gebruiksregels	159
Artikel 17	Algemene aanduidingsregels	162

Artikel 18	Algemene afwijkingsregels	164
Artikel 19	Overige regels	165
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**167**
Artikel 20	Overgangsrecht	167
Artikel 21	Slotregel	168
Bijlagen bij de regels		**169**
Bijlage 1	Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen)	170
Bijlage 2	Staat van horeca-activiteiten (model Nijmegen)	182
Hoofdstuk 1	Staat van horeca-activiteiten	
Hoofdstuk 2	Toelichting op Staat van horeca-activiteiten	

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Nijmegen wil het huidige Waalfront transformeren van een industriegebied naar een gebied met woningbouw en voorzieningen. De basisdoelstelling voor het Waalfront is de ontwikkeling van een inspirerend woon-en werkgebied langs de Waal: wonen aan het water staat centraal met verschillende combinatiemogelijkheden voor werken.

Om deze doelstelling te verwezenlijken is in 2008 een Masterplan vastgesteld voor het gebied. Dit Masterplan is vervolgens vertaald in het bestemmingsplan Waalfront.

Gelet op de economische recessie zijn de planning en de uitvoering van de ontwikkeling echter aangepast. Er wordt niet meer gewerkt met een blauwdruk voor het hele gebied maar er komt steeds, per onderdeel van het gebied, een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen in de markt. Hierdoor is het mogelijk om de ontwikkeling te realiseren door middel van een meer kleinschalige, organische groei.

Dit voorjaar is gestart met de bouw van de Handelskade, het meest oostelijk gelegen deel van het Waalfront. Na de bouw van de Handelskade, gaat de woningbouw verder in het westen, het Brugkwartier. Het middelste gedeelte van het gebied komt als laatste aan bod.

Om de gewenste invulling van het Brugkwartier te realiseren is een nieuw bestemmingsplan nodig.

1.2 Beschrijving ontwikkeling

Met de realisatie van de nieuwe woonbuurt het Brugkwartier wordt de stad verbonden met de Waal. Het Brugkwartier wordt een woonbuurt in de nabijheid van de nieuwe stadsbrug (De Oversteek). Een woonbuurt die daarnaast veel ruimte biedt voor groen en commerciële en culturele voorzieningen.

De ambitie is om van het Brugkwartier een woonbuurt te maken voor (jonge) gezinnen die op zoek zijn naar een betaalbare woonomgeving met de woonsfeer van het populaire Nijmegen-Oost. Ruime eengezinshuizen in een jonge, hippe buurt die kwaliteit uitstraalt.

Het Brugkwartier krijgt naar verwachting (ruim) 500 woningen. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied. De buurt zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen met daaraan toegevoegd een aantal publiekgerichte voorzieningen. Werken, winkelen, dienstverlening en culturele voorzieningen vinden er hun plek. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn.

1.3 Plangebied

Het Waalfront ligt ten westen van het Stadscentrum. Door de Hezelpoort loopt de Voorstadslaan/Weurtseweg, de verkeersader van en naar de stad. Ten zuiden van het Waalfront ligt de wijk Waterkwartier. Het Waterkwartier is een wijk uit het begin van de 20e eeuw en bestaat voor het grootste deel uit grondgebonden rijen woningen. Ten westen van het Waalfront wordt de nieuwe stadsbrug (De Oversteek) gerealiseerd. Deze brug verbindt de westoever van Nijmegen met de Waalsprong en Arnhem. Tussen het Waterkwartier en het trace van de stadsbrug ligt het Westerpark.

Het plangebied voor het Brugkwartier ligt tussen de nieuwe stadsbrug, de bestaande Weurtseweg, de Waal en de bestaande woningen aan de Dijkstraat en de bebouwing van de Honig-fabriek. Het perceel met het (voormalige) PGEM-gebouw en het daarachter gelegen transformatorgebouw (Weurtseweg 400) maakt eveneens deel uit van het plangebied.

1.4 (vigerend) planologisch regime

Op het gebied is van toepassing het bestemmingplan Waalfront, vastgesteld op 9 april 2008 (52/2008) en onherroepelijk geworden op 24 februari 2010 (uitspraak RvSt 200809402/1/R1). In dit bestemmingsplan komen op de gronden waarop het Brugkwartier is voorzien, de volgende bestemmingen voor:

- (art. 7) Gemengd-Bakens (GD-B);
- (art. 8) Gemengd-Dijkhoven (GD-D);
- (art. 9) Gemengd-Fortlandschap (GD-Fl);
- (art.14) Groen-Park-Bakens (G-Pb);
- (art.16) Groen-park-fort (G-Pf);
- (art.17) Groen-park-scheg (G-Ps).

- (art.18) Groen (G);
- (art.19) Verkeer (V);
- (art.22) Water-Waterkering (WA-K)/dubbelbestemming
- (art.23) Water- rivierzone (WA-R)/dubbelbestemming

Gemengd-Bakens (GD-B)

Dit deelgebied/bestemming gaat uit van appartementenbouw: (maximaal) 3 gebouwen in de vorm van woontorens. Per gebouw geldt een (max) bebouwde oppervlakte van 900m2. Het aantal bouwlagen bedraagt (min) 20 en (max) 45. De bouwhoogte bedraagt (min) 60m en (max) 140m. Het parkeren moet ondergronds plaatsvinden. Het college kan vrijstelling verlenen voor de bouw van 2 bouwlagen meer of minder en het overschrijden van de (max) bebouwde oppervlakte per gebouw met 10%.

De gebouwen mogen worden gebruikt voor wonen en bedrijven in milieucategorie 1. Dit zijn kleine, ambachtelijke bedrijfjes die zijn gericht op onderhoud en/of reparatie (bv van schoeisel, kleding of computers). Het college kan vrijstelling verlenen voor het toestaan van maatschappelijke voorzieningen (o.a. medische, sociale, culturele, educatieve en levensbeschouwelijke diensten).

Gemengd-Dijkhoven (GD-D)

Dit deelgebied is verdeeld in 3 zones. Binnen deze zones zijn laagbouw/grondgebonden woningen (zone I), middel(hoog)bouw (zone II) en hoogbouw (zone III) toegestaan.

Het aantal bouwlagen bedraagt:

- in zone I: (min) 2 en (max) 4;

- in zone II: (min) 3 en (max) 7;

- in zone III: (min) 5 en (max) 14.

De bouwhoogte bedraagt:

- in zone I: (min) 7 en (max) 13m;
- in zone II: (min) 10 en (max) 22m;
- in zone III: (min) 16 en (max) 43m.

De gebouwen mogen worden gebruikt voor wonen, bedrijven in milieucategorie 1 en maatschappelijke voorzieningen. In dit deelgebied wordt het parkeren inpandig (onder een opgetilde binnenhof) opgelost (de onbebouwde grond mag niet worden gebruikt voor parkeren).

Het deelgebied kent enige flexibiliteit doordat binnen een breedte van (max) 10m gemeten vanaf de hoogtescheidingslijn tussen de zones, mag worden gebouwd volgens de voorwaarden van de direct aangrenzende zone. Daarnaast kan het college vrijstelling verlenen voor de bouw van 1 bouwlaag meer of minder binnen de zones.

Gemengd-Fortlandschap (GD-Fl)

Ook dit deelgebied voorziet in gestapelde bouw met middel(hoog)bouw langs de Weurtseweg en hoogbouw aan de Waalbandijk. Het aantal gebouwen mag niet minder dan 6 en niet meer dan 12 bedragen. Het bebouwingspercentage van het bestemmingsvlak bedraagt (max) 35%.

Het aantal bouwlagen bedraagt:

- aan de Weurtseweg: (min) 3 en (max) 7;
- aan de Waalbandijk: (min) 5 en (max) 11;

De bouwhoogte bedraagt:

- aan de Weurtseweg: (min) 10 en (max) 34m;
- aan de Waalbandijk: (min) 16 en (max) 34m.

De max. bouwhoogte aan de Weurtseweg is denk ik een verschrijving en zal eerder 22m zijn. Het parkeren moet ondergronds plaatsvinden.

Het College kan vrijstelling verlenen voor de bouw van 1 bouwlaag meer of minder en het

overschrijden van het (max) bebouwings% met 10%.

De gebouwen mogen worden gebruikt voor wonen, maatschappelijke voorzieningen in de vorm van bijzondere woonvormen en kantoren. Bijzondere woonvormen worden in het plan niet nader gedefinieerd.

Groen-Park-Bakens (G-Pb)

Volgens de bestemmingsomschrijving is in deze bestemming wel wonen toegestaan maar het bestemmingsplan bevat geen bouwvoorschriften en/of aanduidingen op de plankaart ten behoeve van dit gebruik. Er worden slechts bouwvoorschriften gegeven voor een gebouw ten behoeve van communicatiedoeleinden, een Jop een kiosk en een muziekkoepel. Daarnaast is ondergronds parkeren met bovengrondse voorzieningen toegestaan.

Groen-park-fort (G-Pf)/Groen-park-scheg (G-Ps)

Binnen deze deelgebieden/bestemmingen zijn geen gebouwen toegestaan. De gronden zijn bedoeld voor groen/stadspark etc.

Groen/Verkeer

De gronden die zijn bestemd voor Verkeer zijn bedoeld voor verkeersdoeleinden, waaronder parkeer-en groenvoorzieningen.

De gronden met de bestemming Groen zijn bestemd voor algemene groenvoorzieningen, waaronder fiets-en voetpaden en geluidwerende voorzieningen.

Water-Waterkering (WA-K)/Water- rivierzone (WA-R)

De gronden met de bestemming Water-Waterkering zijn primair bestemd voor waterstaatkundige doeleinden (bescherming, instandhouding en onderhoud waterkering) en secundair voor recreatieve voorzieningen (incl. verkeer, cultuur en natuur). De gronden met de bestemming Water-rivierzone zijn bedoeld voor de afvoer van hoog opperwater, sediment en ijs, de waterhuishouding, verkeer te water en voor aanleg onderhoud en verbetering van de (hoofd)waterkering.

Conclusie

Omdat het geldende bestemmingsplan geheel is afgestemd op het Masterplan uit 2008 kent het weinig flexibiliteit: de toegestane bebouwing en het gebruik zijn tot in detail en redelijk strikt voorgeschreven. De ontwikkeling van het Brugkwartier past niet in het geldende plan.

Daarnaast kent het bestemmingsplan nauwelijks tot geen vrijstellings-en/of wijzigingsbepalingen op grond waarvan de bestaande bebouwings-en gebruiksmogelijkheden kunnen worden verruimd. Om het Brugkwartier te kunnen realiseren, moet op een flink aantal punten worden afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Daarnaast bestaat behoefte aan meer flexibel bestemmingsplan, zowel ten aanzien van het programma (het aantal woningen) als ten aanzien van de gebruiksmogelijkheden. Tegelijkertijd moet het bestemmingsplan voldoende duidelijk zijn ten aanzien van de stedenbouwkundige structuur (vorm van de bebouwing) om de gewenste ontwikkelingen zoveel mogelijk te faciliteren.

Gelet op de geringe ruimte die het geldende bestemmingsplan biedt en de hoeveelheid wijzigingen die nodig zijn om het Brugkwartier te kunnen realiseren, is ervoor gekozen om een (postzegel)bestemmingsplan te maken. Een partiele herziening van het gelende bestemmingsplan is niet mogelijk omdat het geldende plan hiervoor op te veel onderdelen moet worden herzien. Gelet op de omvang van de wijzigingen is het bovendien heel waarschijnlijk dat er ook bestemmingen worden gewijzigd en/of toegevoegd. In deze gevallen mag er geen gebruik worden gemaakt van een partiele herziening.

1.5 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting is als volgt: hoofdstuk 2 geeft het ruimtelijk beleid weer op relevante aspecten, hoofdstuk 3 behandelt het sectorale beleid en de (overige) omgevingsaspecten, hoofdstuk 4 behandelt de plansystematiek (hoe zit het bestemmingsplan in elkaar), hoofdstuk 5 beschrijft de economische- en maatschappelijke uitvoerbaarheid en tenslotte komen in hoofdstuk 6de uitkomsten van het vooroverleg met de (wettelijke) vooroverlegpartners aan de orde.

Hoofdstuk 2 Ruimtelijk beleid

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Zo beschrijft het kabinet in de Structuurvisie in welke infrastructuurprojecten het de komende jaren wil investeren. Provincies en gemeentes krijgen meer bevoegdheden bij ruimtelijke ordening. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals verbetering van de bereikbaarheid.

De SVIR laat een sterke focus zien op het herstel van de economie met prioriteit bij de ontwikkeling van de mainports Amsterdam en Rotterdam, de brainport Eindhoven en de greenports met bijbehorende achterlandverbindingen. Voorheen benoemde nationale belangen, zoals verstedelijking en de bescherming van nationale landschappen worden losgelaten. Dat geldt ook voor onderdelen van het natuurbeleid, zoals de rijksbufferzones en groen in en om de stad.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR 3 rijksdoelen geformuleerd:

- de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
- de bereikbaarheid verbeteren;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Op de kaart bij de SVIR staat naast het plangebied een teken voor vestigingsplaats voor energieproductie. Het betreft hier uiteraard de naastgelegen energiecentrale van Electrabel. Het bijbehorend gebied wat moet worden vrijgehouden voor energieproductie raakt het plangebied niet en vormt daarom geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (AMvB Ruimte)

In het Barro zijn rijksregels opgenomen ten aanzien van de ruimtelijke inrichting van Nederland. Deze zijn van belang voor de inhoud van bestemmingsplannen.Het kabinet heeft de keuze voor deze onderwerpen gemaakt in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Deze structuurvisie bundelt het nationale ruimtelijke en infrastructuurbeleid in 13 nationale belangen. Met de uitbreiding van het Barro en het Bro (Besluit Ruimtelijke Ordening) is de juridische verankering van de SVIR nagenoeg compleet.

Een deel van het Barro is gebaseerd is op eerdere pkb's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen volgen de nahangprocedure en kunnen vervolgens in werking treden. Het betreft de volgende onderdelen:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;

- Kustfundament;

- Grote rivieren;

- Waddenzee en waddengebied;

- Defensie;

- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Daarnaast zijn er recent onderwerpen toegevoegd. Het gaat om de onderwerpen Ecologische hoofdstructuur, elektriciteitsvoorziening, toekomstige uitbreiding hoofd(spoor)wegennet, veiligheid rond rijksvaarwegen, verstedelijking in het IJsselmeer, bescherming van primaire waterkeringen buiten het kustfundament en toekomstige rivierverruiming van de Maastakken.

2.1.3 Besluit ruimtelijke ordening

Met ingang van 1 januari 2012 is het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden.

Aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de ladder voor duurzame verstedelijking toegevoegd. Teneinde zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren, acht het kabinet het van belang dat provincies en gemeenten de benutting van ruimte motiveren in alle categorieën ruimtelijke besluiten. Daartoe is in artikel 3.1.6 van het Bro een artikellid ingevoegd (artikel 3.1.6, tweede lid, nieuw), op grond waarvan overheden nieuw te realiseren stedelijke ontwikkelingen standaard dienen te motiveren met behulp van een drietal opeenvolgende stappen. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;

b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;

c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

In dit bestemmingsplan moet dus voldaan worden aan deze duurzaamheidsladder. Hieronder gaan wij hier op in:

Sub a. (Actuele) regionale behoefte

Nijmegen is een stad die voorlopig blijft groeien. Dit wordt veroorzaakt door een geboorteoverschot en door een immigratieoverschot. Uit het laatste woningmarktonderzoek (Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010-2020) blijkt dat er de eerstkomende 10 jaar nog 1000 woningen per jaar gerealiseerd moeten worden. Uit dit onderzoek blijkt een grote vraag naar groenstedelijk wonen. Aan de andere kant is er een duidelijk vraag naar woningen in een stedelijk woonmilieu (centrum-stedelijk en stadsbuurt), met een meer levendige woonomgeving met functiemenging. Dat kan plaatsvinden in de etagesfeer en in meer stedelijke laagbouw, en zowel in huur als koop. Al is voor koopappartementen de marktsituatie ronduit slecht op dit moment. Uit de resultaten van het recente woningmarktonderzoek (WoON2012) blijkt deze uitbreidingsbehoefte nog steeds, al is door de crisis de vraag wat meer verschoven naar de huursector. De resultaten van WoON2012 zijn richtinggevend voor planning en programmering van de woningbouw in Nijmegen, en daarmee ook voor de invulling van het Waalfront in de komende jaren.

Sub b. Benutting van beschikbare gronden

De voorgenomen ontwikkeling voorziet dus in een actuele behoefte aan (stedelijk) wonen. Het plangebied betreft een herstructurering van een bedrijventerrein naar een woongebied. Daarmee wordt voldaan aan artikel 3.1.6, tweede lid, sub b van het Bro.

Sub c. Alternatieve locaties

Omdat wordt voorzien in de behoefte middels een herstructurering van bestaand stedelijk gebied behoeft niet verder te worden onderzocht in hoeverre alternatieve locaties, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend kunnen worden ontsloten of als zodanig kunnen worden ontwikkeld. Artikel 3.1.6, tweede lid, sub c van het Bro is niet meer van toepassing.

2.1.4 Crisis-en herstelwet

De Crisis-en herstelwet beoogt een versnelling in de ontwikkeling en verwezenlijking van ruimtelijke projecten te bewerkstelligen, teneinde bij te dragen aan de bestrijdiging van de economische crisis. Hiertoe zijn tijdelijke wijzigingen in de ruimtelijke procedures (bijvoorbeeld het bestemmingsplan) van toepassing verklaard op verschillende soorten projecten. Zo zijn bijvoorbeeld de behandelingstermijnen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verkort en is het begrip "belanghebbende" aangepast. De projecten waarvoor dit geldt zijn opgenomen in bijlage I en II van de Crisis en herstelwet. Nijmegen Waalfront is opgenomen in bijlage II van deze wet. Dat betekent dat voor de bestemmingsplannen die in dit gebied worden opgesteld, gebruik kan worden gemaakt van een aantal versnellingen in de procedure.

2.1.5 Conclusie Rijksbeleid

De beoogde ontwikkeling past in het rijksbeleid als wordt aangetoond dat wordt voldaan aan de duurzaamheidsladder.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 (ontwerp) Provinciale Omgevingsvisie Gelderland

De provincie Gelderland heeft een opvolger gemaakt van de algemene structuurvisie, namelijk de (ontwerp) Omgevingsvisie Gelderland die medio 2013 ter visie heeft gelegen.

De Omgevingsvisie vervangt de huidige omgevingsplannen: het Waterplan, Gelders Milieuplan, Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan, de Structuurvisie en de Reconstructieplannen.

Aandacht voor steden

Er komt een sterker accent te liggen op stedelijke netwerken als economische kerngebieden van Gelderland. Dit zijn de gebieden, waar nu al de meeste mensen wonen en werken en die ook in de toekomst met name veel jongeren zullen trekken. Voor de versterking van (boven)regionale voorzieningen ligt de focus op drie stedelijke netwerken: dit zijn sterk verstedelijkte zones die de vorm aannemen van een netwerk van grotere en kleinere compacte steden, elk met een eigen karakter en profiel binnen het netwerk. Stedelijke netwerken zijn van groot belang voor Gelderland als geheel: als motor voor de economie en vanwege de voorzieningen voor de gehele regio. In Gelderland zijn drie stedelijke netwerken:

a.Apeldoorn-Zutphen-Deventer

b.Arnhem-Nijmegen

c.Ede-Wageningen

De zes regio's in de provincie Gelderland krijgen aandacht in de Omgevingsvisie. Voor de stadsregio zijn de speerpunten: innovatie en economische structuurversterking. Binnen deze speerpunten zijn de volgende clusters geformuleerd: energie- en milieutechnologie, logistiek, agro, toerisme,sociaal- economische vitaliteit en verstedelijking en het benutten van gebiedskwaliteiten.

De Provincie richt zich meer op de kwaliteit van het bestaande, omdat uitbreiding steeds minder aan de orde zal zijn. De transformatie van het gebruik van bestaande gebouwen, centra en voorzieningen naar nieuwe invullingen is essentieel. De provincie ondersteunt partijen graag om tot goede invullingen en keuzes te komen via procesondersteuning, faciliteren en/of kwaliteitsateliers. De Provincie zet zich in voor de aanpak van leegstaand vastgoed en overcapaciteit, zonder de verantwoordelijkheid daarvoor weg te nemen bij vastgoedeigenaren en gemeenten. De Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik helpt bij het motiveren van locatiekeuzes.

Goede afwegingen bij keuzes voor nieuwbouw in landelijk en stedelijk gebied zijn belangrijk. Het uitgangspunt is dat grote ontwikkelingen in of dichtbij stedelijke gebieden plaatsvinden.

De ontwikkeling van het Brugkwartier voldoet hieraan.

2.2.2 (ontwerp) Omgevingsverordening

De doelstellingen uit de Omgevingsvisie worden juridisch vertaald in de (ontwerp) Omgevingsverordening. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de Provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De Omgevingsverordening heeft de status van een Ruimtelijke verordening in de zin van artikel 4.1 Wet ruimtelijke ordening.

In de Omgevingsverordening wordt de woningbouwcontour die momenteel van kracht is in de Stadsregio verlaten en wordt de Gelderse Ladder voor duurzame verstedelijking ingevoerd. Beide documenten hebben ter visie gelegen van 21 mei tot en met 2 juli 2013. Op dit moment is echter nog de Ruimtelijke Verordening Gelderland van kracht.

2.2.3 Ruimtelijke Verordening Gelderland

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft de Provincie de bevoegdheid algemene regels vast te leggen in een provinciale verordening. Daarmee stelt de Provincie eisen aan de ruimtelijke besluiten van gemeenten. De Provincie richt zich daarbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, wonen, detailhandel, natuur en water. De voorschriften in de ruimtelijke verordening zijn gebaseerd op de provinciale structuurvisie (voorheen: Streekplan Gelderland 2005). De RVG is d.d. 15 december 2010 door Provinciale Staten vastgesteld en op 21 januari 2011 in werking getreden. Deze wordt binnenkort vervangen door de Omgevingsverordening. Om deze reden zullen we er niet uitgebreid op in gaan. In de verordening wordt nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt binnen de woningbouwcontour van de Stadsregio.

De beoogde ontwikkeling ligt binnen de woningbouwcontour en is verder ook niet strijdig met de andere bepalingen in de verordening.

2.2.4 Conclusie Provinciaal beleid

De ontwikkeling past binnen de nieuwe (ontwerp) Provinciale Omgevingsvisie en ook de nu geldende Ruimtelijke Verordening Gelderland.

2.3 Regionaal beleid

2.3.1 Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen

De Stadsregio Arnhem Nijmegen legt in het Regionaal Plan (2005) de gemeenschappelijke ambities vast voor de ontwikkeling van de regio Arnhem-Nijmegen. Het Regionaal Plan laat zien hoe de betrokken gemeenten binnen de Stadsregio streven naar hoogwaardige regionale ontwikkeling van het stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen als geheel. Met dit Regionaal Plan ontwikkelt de stadsregio ruimtelijk beleid en ruimtelijk relevant beleid voor de lange termijn tot 2020. De hoofdlijnen:

- Wonen: centraal in de ruimtelijke structuur van de stadsregio staat de ontwikkeling van het stedelijk kerngebied: een min of meer verstedelijkte, samenhangende zone die zich uitstrekt van Zevenaar via Arnhem en Nijmegen tot aan Wijchen. Taakstelling is om in de regio in de periode 2005-2015 tenminste 34.000 woningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Binnen de 'Contour woningbouw' bepalen de gemeenten zelf de te ontwikkelen locaties en de aantallen nieuw te bouwen woningen. De programmering van de woningbouw dient plaats te vinden met in achtneming van de in de per gemeenten vastgestelde kwalitatieve afspraken en inspanningsverplichtingen in de Concessies Wonen.

- Werken: doelstelling van het beleid is het op zorgvuldige wijze ruimte geven en inpassen voor het scheppen van voldoende werkgelegenheid voor de inwoners van de stadsregio, die aansluit bij het opleidingsniveau van de beroepsbevolking. Hiervoor zijn enkele beleidsregels opgenomen: er moeten zoekgebieden worden aangewezen voor de bedrijventerreinen, hierbinnen moeten instrumenten voor zorgvuldig ruimtegebruik worden toegepast, uitbreiding en aanleg van nieuwe bedrijventerreinen gebeurt met een zorgvuldige ruimtelijke inpassing plaats, kantoren voor bedrijven met een (boven)regionale functie worden tenslotte alleen ontwikkeld rond centrale stations, netwerkstations en langs hoogfrequente buslijnen.

2.3.2 Verstedelijkingsvisie

De Verstedelijkingsvisie is een integrale visie waarin de hoofdlijnen van het Regionaal Plan worden herbevestigd. De Stadsregio streeft naar een sterke koppeling tussen de ambities voor wonen, werken en mobiliteit. De Stadsregio legt prioriteit bij de afronding van de al ingezette ontwikkeling op uitleglocaties, zoals de Vinex-locaties Schuytgraaf, Westeraam en Waalsprong. Uit WoON 2009 (woningbehoefteonderzoek) blijkt dat 75 % van de externe woningzoekenden zich wil vestigen in het stedelijk kerngebied tussen Arnhem, Nijmegen en Overbetuwe.

De Stadsregio (her)bevestigt de keuze uit het Regionaal Plan voor de verdere ontwikkeling van de S-as. Dit is de centrale spooras (www.stadsregiorail.nl) en tevens de ruimtelijk economische ontwikkelas die loopt van Zevenaar/Didam naar Wijchen, via de twee economische motoren Arnhem en Nijmegen. Het verbinden van de S-as met gebieden buiten de Stadsregio, zoals de Randstad, Schiphol en Brabant, staat hoog op de agenda om de positie van de Stadsregio verder uit te bouwen. Doel van de versterking van de S-as is de ontwikkeling rond wonen, economie en mobiliteit zoveel mogelijk te bundelen en te verknopen en te concentreren rond belangrijke knooppunten en schakels van het openbaar vervoer.

De landschappelijke kwaliteiten van het stedelijk kerngebied met Arnhem en Nijmegen, Elst, Huissen en Bemmel worden de komende jaren verder versterkt door de aanleg van Park Lingezegen. Groen en ruimte zijn onmisbaar in de wisselwerking met de stedelijke activiteiten en dragen bij aan het behoud van kwaliteit en karakter en vergroot de leefbaarheid.

In de Verstedelijkingsvisie verwacht de Stadsregio Arnhem Nijmegen, op basis van de huidige prognoses, dat een uitbreiding van de huidige regionale woningvoorraad met ca 26.000 woningen nodig is.

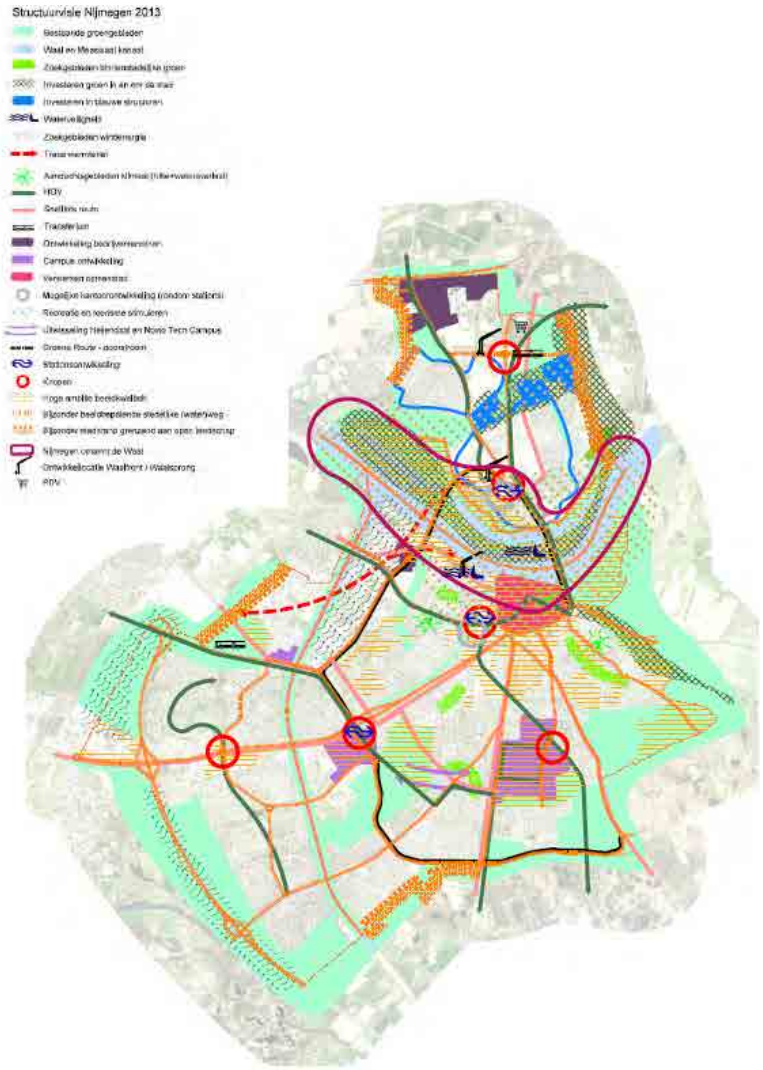
2.3.3 Conclusie Regionaal beleid

De ontwikkeling past binnen de regionale plannen van de stadsregio Arnhem Nijmegen en draagt bij aan de benodigde uitbreiding van de woningvoorraad in de regio.

2.4 Gemeentelijk beleid

2.4.1 Structuurvisie Nijmegen 2013, kansen voor ontwikkeling tot 2020

Op 2 oktober 2013 heeft de Raad de Structuurvisie 2013 vastgesteld. Deze structuurvisie geeft het ruimtelijk beleid weer tot 2020. Het accent zal de komende jaren in de wijken meer op consolidatie en kleinschalige vernieuwing komen te liggen. De focus ligt op behoud, verduurzaming, eigentijdse aanpassingen, herbestemming en transformatie van bestaande woningen en gebouwen naast de ontwikkeling van het Waalfront, Nijmegen CS en de Waalsprong. Duurzaamheid krijgt een prominente rol in deze visie en kent een brede invulling. In de Structuurvisie is gekozen voor duurzame stedelijke ontwikkeling als leidend principe en de speerpunten Typisch Nijmegen, Economische structuurversterking en Karakteristieke wijken.

De ontwikkeling van het Waalfront neemt een belangrijke plek in de Structuurvisie in. Het is een van de drie ontwikkelgebieden, naast de Waalsprong en Nijmegen CS. De ambitie is om In het Waalfront een uniek stedelijk woonmilieu te maken met ca. 2.000 woningen. Verder is te lezen over het Waalfront in de Structuurvisie:

'Het Waalfront is een bijzonder gebied vanwege de ligging aan de Waal, nabijheid van de binnenstad, en de aanwezige dijken en ophogingen, maar ook door de rijke geschiedenis: de

Romeinse nederzetting, de aanwezigheid van de resten van het fort Kraaijenhoff en de industriële ontwikkeling. De transformatie van het industriegebied naar een nieuw woongebied start met de bouw van de Handelskade. Voor het Waalfront is een masterplan gemaakt. Recente marktontwikkelingen hebben ertoe geleid dat dit masterplan is bijgesteld in de ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. De doelstelling blijft overeind, namelijk het creëren van een hoogwaardig stedelijk woonmilieu op een prachtige locatie nabij het stadscentrum, echter er zal sprake zijn van een veel geleidelijker transformatie. De plannen zijn enerzijds flexibeler ten aanzien van het programma anderzijds biedt een robuust raamwerk van openbare ruimte structuur.

Inspiratiebron blijft hierbij het erfgoed; dit komt tot uitdrukking door het behoud van karakteristieke gebouwen en gebouwfragmenten en door het oppakken van historische lijnen zoals de voormalige Waalbandijk. De waterkering en de oevers van de Waal kunnen op een innovatieve manier in het plan vormgegeven worden. Door het gebied op het warmtenet aan te sluiten wordt een eerste aanzet voor een duurzame energievoorziening geleverd'.

Op de kaart behorend bij de Structuurvisie staan verschillende symbolen getekend over het Waalfront en in het bijzonder het plangebied Brugkwartier. Zo maakt het onderdeel uit van het programma Nijmegen omarmt de Waal, is het een ontwikkellocatie, een gebied voor waterveiligheid, het warmtenet staat aangegeven, evenals het stimuleren van recreatie en toerisme en ook de snelfietsroute richting Beuningen staat op de kaart.

De conclusie is dat de beoogde ontwikkeling prima past binnen de nieuwe Structuurvisie Nijmegen 2013.

2.4.2 Coalitieakkoord 2010-2014: Werken aan een duurzame toekomst

De economische crisis dwingt tot nadenken over de rolverdeling van overheid en burgers. Noodzakelijke keuzes worden niet uit de weg gegaan, bezuinigingen zijn onvermijdelijk. Per programma is gekeken of de doelen efficiënter bereikt kunnen worden. Het College hecht waarde aan meer zicht op de afweging van de verschillende belangen in de besluitvorming. De gemeente wil op een transparante, efficiënte en zakelijke manier samen met de stad de nieuwe uitdagingen aangaan. In april 2010 presenteerden GroenLinks, PvdA en D66 het coalitieakkoord 2010-2014 "Werken aan een duurzame toekomst". Het akkoord zet in op een duurzame en sociale stad met een sterke economie.

2.4.3 Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

In 2012 is het Masterplan Waalfront uit 2008 opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische ontwikkelingen. Deze herijking heeft de naam Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 gekregen. De basis voor de realisatie van het Waalfront blijft het creeeren van een stedelijk leefmilieu met bijzondere gebouwen, verschillende woontypen en een wervend ingerichte openbare ruimte. De planning en de uitvoering zijn echter aangepast: na de bouw van de Handelskade in het oosten van het gebied, gaat de woningbouw verder in het westen, het Brugkwartier. Er wordt daarnaast niet meer gewerkt met een blauwdruk voor het hele gebied. Per onderdeel van het gebied, komt er steeds een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen op de markt. Waalfront 1.2 wordt gekenmerkt door een meer kleinschalige, organisch groeiende ontwikkeling. Daarnaast is in deze ontwikkelingsvisie, meer dan in het oorspronkelijke Masterplan, uitgegaan van de bestaande infrastructuur ter plekke.

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 Vastgesteld 2012

2.4.4 conclusie gemeentelijk beleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de gemeentelijke structuurvisie en de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk-functionele aspecten

3.1 Algemeen

Het Brugkwartier betreft bestaand stedelijk gebied waarin het voormalige bedrijventerrein wordt getransformeerd naar een woonwijk.

In het gebied zal met name worden gewoond. Daarnaast zijn er, vooral in het noordelijk deel van het plangebied, diverse (gemengde) functies voorzien: (ondersteunende) horeca, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, bedrijven (milieucategorie 1 en 2) en functies gericht op cultuur en ontspanning (zoals een atelier, theater en wellness).

Deze functies zijn, op beperkter schaal ook mogelijk in het zuidelijk deel van het plangebied. Dit deel van het plangebied is met name gericht op wonen maar biedt ook ruimte voor andere activiteiten mits deze passen in een goed woon-en leefklimaat.

Ook in het te realiseren stadspark, dat met name is gericht op groen en recreatie, zijn, op beperkte schaal gemengde functies mogelijk.

3.2 Stedenbouw

3.2.1 Stedenbouwkundig programma van eisen (SPVE)

Ten behoeve van de ontwikkeling is een Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE) opgesteld. Het SPVE is vastgesteld door de aandeelhoudersvergadering van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront.

In deze toelichting is gebruik gemaakt van (de tekst van) het SPVE. Op sommige plaatsen wordt kortheidshalve volstaan met een verwijzing naar het SPVE. Het SPVE is toegevoegd als bijlage bij deze toelichting.

Het SPVE zet in de eerste plaats in op toekomstwaarde. Het is een plan voor een buurt die kwaliteit heeft op korte maar vooral ook op lange termijn. Het SPVE geeft de randvoorwaarden aan waarbinnen toekomstige en opeenvolgende ontwikkelingen hun plaats kunnen krijgen.

Naast de afweging met betrekking tot de doelgroepen en hun woonwensen (zie onder Wonen, par 3.3), is het van belang om de algemeen geldende marktsituatie op korte en middellange termijn door te vertalen naar een stedenbouwkundige opzet voor het plan. De onzekerheid van de huidige marktsituatie waarin geen harde voorspellingen gedaan kunnen worden met betrekking tot de realisatiesnelheid en het programma vraagt om een stedenbouwkundige lay-out waarmee voortdurend ingespeeld kan worden op de kansen die zich op een bepaald moment voordoen.

Dit vraagt om een neutrale stedenbouwkundige basis waarvan de uitvoering optimaal faseerbaar en flexibel is en waarbinnen zowel kleine als grote bouwstromen kunnen worden opgenomen. In verband met de crisis wordt er waarschijnlijk meer organisch ontwikkeld. Grootschalige uniforme bouwprojecten zoals parkeergarages zijn niet haalbaar binnen de huidige planexploitatie en leveren problemen op voor de continuiteit van de ontwikkeling. Bovendien is het belangrijk dat de woonmilieus die ontstaan een rijke differentiatie kennen van doelgroep, woningtypologie en woningomvang zodat in een en dezelfde bouwfase aan uiteenlopende woonwensen kan worden voldaan.

In de stedenbouwkundige planvorming kan hierop worden ingespeeld door met name de omgevingskwaliteit goed uit te werken. Met andere woorden: het gebruik, de sfeer en de inrichting van het openbaar gebied, staan in het SPVE centraal en vormen de basis voor de opbouw van dit stadsdeel.

Daarnaast wordt een ruime mate van vrijheid gegeven aan de ontwikkelaars met betrekking tot de programmatische invulling, flexibiliteit in (beuk)maten, faseringsmogelijkheden en (prijs)differentiatie.

Het SPVE bevat tevens een beschrijving van de gewenste beeldkwaliteit (p. 46 t/m 51).

Omdat eisen op het gebied van beeldkwaliteit niet worden aangemerkt als ruimtelijk relevant, behoort dit aspect niet thuis in het bestemmingsplan. De beeldkwaliteitseisen zijn dan ook niet opgenomen in deze toelichting. Om de beschreven beeldkwaliteit te laten gelden als toetsingskader bij de beoordeling van bouwaanvragen in het gebied wordt het opgenomen in de nota beeldkwaliteit. De beeldkwaliteitnota voor dit gebied wordt, tegelijk met het bestemmingsplan, vastgesteld door de Raad.

3.2.2 Stedenbouwkundige structuur

Inleiding

Een belangrijk uitgangspunt voor de gewenste stedenbouwkundige structuur is de (bestaande en toekomstige) infrastructuur ter plekke.

Het stratenpatroon van het Waalfront West is zo gericht dat vanuit het Waterkwartier een goede verbinding met de Waal tot stand komt. In het verlengde van de bestaande straten komen nieuwe straten die uitkomen op de nieuwe Waalfrontweg en vervolgens op de (nieuwe) boulevard aan de Waal. Nieuwe functies in het Waalfront zoals horeca en praktijk-aan-huiswoningen en het park bij het Fort vervullen ook een rol voor het Waterkwartier en de Biezen. Omgekeerd profiteren voorzieningen in het Waterkwartier en de Biezen, zoals de basisschool en de winkels, van het gegroeide aantal bewoners en worden daardoor versterkt. Samen vormen Waterkwartier/De Biezen met het Waalfront een wijk waar mensen niet alleen bij elkaar in de buurt wonen, maar ook in elkaars buurt komen.

Het Westerpark zet zich bij de aanlanding van de nieuwe brug door naar de Waal met een groene boulevard op de locatie van de Winselingseweg. In het stedenbouwkundig plan is een tweede laan gedacht die het Fort Krayenhoff verbindt met het Westerpark. Aan de Waal ontstaat een publieke oever met bijzondere functies. De Waaloever wordt over de volle lengte openbaar en ingericht als flaneergebied dat ook geschikt is om in combinatie met de drie bruggen grotere of kleinere rondjes rond de rivier te maken.

Waalfrontweg

De Waalfrontweg is in ruimtelijk en functioneel opzicht een structuurdrager van het plan.

De Waalfrontweg, straks een duidelijke toegangsweg, is belangrijk voor de ontsluiting van de nieuwe wijk, maar is ook de directe verbinding tussen de westkant van de stad en het stadscentrum. De bebouwing aan deze stedelijke avenue krijgt daardoor een sterk adres. Het is de ambitie om te profiteren van deze ligging en op de begane grond ruimte te bieden aan een commercieel programma gecombineerd met appartementen op de verdiepingen. In de plint van de bebouwing is ruimte voor allerlei functies zoals kleinschalige kantoorruimte (voor zzp-ers), maatschappelijke voorzieningen, kleinschalige zorgvoorzieningen (apotheek, huisarts etc.) speciaalzaken (bakker, biologische slager, patisserie etc.), kleinschalige horeca (koffiebar, cafétje, lunchroom), wonen (bv. een werkkamer als opgang naar de woning daarboven) etc. Dit is niet een situatie die al direct bij oplevering zo zal zijn. Het moet ontstaan en dus moeten het worden gefaciliteerd. Samenhang wordt verkregen met een continue bouwhoogte van vier en vijf bouwlagen, een verticale geleding van de gevels en het accentueren van de belangrijke hoeken in het plan. De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan.

Met forse bomen wordt het beeld van een dak boven de weg gecreëerd. Tussen de bomen zijn de stedelijke ruimten aan weerszijden zichtbaar. De laan word onderbroken bij zijstraten zodat vanuit die straten de route naar de Waal zichtbaar is. Om het aantal aansluitingen op de Waalfrontweg te beperken is over een gedeelte ten zuiden van de Waalfrontweg een parallelweg geprojecteerd. Bezoekers parkeren tussen de bomen op uitsparingen in de grasberm. In het profiel is een vrijliggend fietspad aan weerszijden van de weg opgenomen. De zuidzijde van de Waalfrontweg voorziet in de tijdelijke situatie in een doorgaand tweezijdige fietsroute die aansluit op de reeds aangelegde snelfietsroute.

Weurtseweg

De Weurtseweg is een typisch historisch lint. De bestaande straat kent bebouwing uit

verschillende periodes en met gebouwen met verschillende hoogtes en volumes met kleinschalige detailhandel, horeca en woningen. Hoewel een deel van de verkeersdrukte zich zal verplaatsen naar de nieuwe parallel gelegen Waalfrontweg, zal het huidige profiel niet veranderen. De nieuwe bebouwing aan de zuidkant van de nieuwe buurt voegt zich in het bestaande lint en legt de ruimtelijke verbinding met de buurt aan de overzijde van de weg. De Weurtseweg zal uiteindelijk getransformeerd kunnen worden tot een erftoegangsweg. Dit kan echter pas als de Waalfrontweg haar functie kan vervullen en dus helemaal gerealiseerd is.

Winselingseweg

De Winselingseweg wordt opgewaardeerd tot een groene verbinding. De Winselingseweg legt de verbinding tussen het Westerpark en de Waal. Ook de Winselingseweg wordt getransformeerd naar een erftoegangsweg als de geplande verkeersstructuur gereed is.

Waalboulevard

De westelijke Waalboulevard zal in de toekomst de meest aansprekende en attractieve stedelijke verbinding worden in het plangebied. Het deel van de boulevard in het Brugkwartier maakt in het plan deel uit van een lange verbinding die later in de ontwikkeling van het Waalfront door zal lopen tot aan het stadscentrum. De route zal een zeer gevarieerd karakter krijgen en de meest uiteenlopende sferen en attracties met elkaar verbinden. Binnen het Brugkwartier schakelt de Waalboulevard de verblijfskwaliteit van het Fortpark aan de (tijdelijke) culturele voorzieningen in de oude fabriekscomplexen naast het Brugkwartier. Maar bovenal is de kade het podium vanaf waar het schouwspel en de sfeer van de rivier beleefd kunnen worden. Door een zorgvuldig ontworpen hoogwaardige inrichting krijgt de Waalboulevard een eigen verblijfskwaliteit en karakter. Met nieuwe, bomen, harde en zachte kades, muren en trappartijen in het kader van de waterkering, zal de kade veel recreanten trekken en een nieuwe betekenis krijgen op het niveau van de wijk en de stad. De Waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal.

3.2.3 Onderscheid in deelgebieden

Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in drie gebieden: een zuidelijk-en een noordelijk plangebied en het wijkpark.

Zuidelijk plangebied

De Waalfrontweg scheidt het noordelijk- en het zuidelijk deel in het Brugkwartier. Het zuidelijke deel ligt tussen de bestaande woonwijken en de geplande Waalfrontweg. Het wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weurtseweg naar de Waalfrontweg.

Het zuidelijk plandeel bestaat uit vijf stadsblokken. De blokken bestaan uit herenhuizen met zowel een voortuin als een achtertuin met buitenberging. De woningen worden niet in eindeloze rijen gerealiseerd, maar het straatbeeld wordt bepaald door kleine series van 2,3 of 4 woningen die als eenheid ontwerpen worden. Hierdoor ontstaat een grote mate van variatie. Alle woningen zijn met hun voordeuren georiënteerd op de straat. De woonstraten in dit deel van de wijk zijn oplopend van de Weurtseweg naar de Waalfrontweg en worden begeleid door bomen tussen de langsparkeerplaatsen. In het zuidelijk deel hebben de woningen individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. Het parkeren voor bewoners is opgelost op de binnen terreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speelkwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Noordelijk plangebied

Dit deel van het Brugkwartier is gelegen tussen de Waalfrontweg en de Waalboulevard. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P. Hier is op stedenbouwkundig niveau sprake van vier stoere bouwblokken. Deze blokken vormen samen de buurt tussen de Waalpromenade, de nieuwe brug en het Fortpark bij het oude fort. Aan de randen van de buurt is het uitzicht fantastisch, de appartementen die hier worden gerealiseerd profiteren hier van. Aan de

binnenzijde van het noordelijke deel van het Brugkwartier zullen grondgebonden woningen gerealiseerd worden. In het hart van deze buurt is een buurtpleintje ontworpen dat juist, in contrast met de weidsheid van het landschap van de rivier een kleinschalige beschutte verblijfsplek biedt. De bebouwing kenmerkt zich in dit plandeel door een eenduidige stedelijke luxe architectuur, waarbij ook hier veel variatie in beeld en woningtypologie wordt nagestreefd. Bij de uitwerking staat niet de individuele expressie voorop maar krijgt de buurt als geheel, juist door het leggen van combinaties van 2 of 3 woningen in 1 pand de chique uitstraling van een herenhuis. In het beeldkwaliteitplan worden toetsingscriteria opgenomen om de ruimtelijke samenhang in de buurt te waarborgen. Voor de inrichting van de binnenterrein van de woonblokken bestaan meerdere opties. Het binnenterrein kan gedeeltelijk als collectieve ruimte zoals een gemeenschappelijke binnentuin. Ook meer complexe woningen parkeertypologieën zijn voorstelbaar. In het noordelijk deel zijn de binnenstraten autovrij waardoor een aantrekkelijk verblijfsklimaat ontstaat in aansluiting op de Waalboulevard. Door de hoge dichtheid van het noordelijk deel, zouden zonder de nodige gebouwde parkeervoorzieningen, de geparkeerde auto's van bezoekers, bewoners en mensen die in het gebied werken en winkelen, te dominant aanwezig zijn in het openbaar gebied. Dit zou de sfeer van dit stadsdeel niet ten goede komen. Daarom is hier gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met gemeenschappelijke binnentuinen. De daken van de parkeervoorzieningen zijn collectieve of privéruimten en worden ingericht als verblijfsgebied. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer) muren en trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het noordelijke kwadrant.

Wijkpark 't Fort

De contouren van het wijkpark komen overeen met de historische topografische situatie waarin de fortificatie en de aanliggende verdedigingswerken de inrichting van deze plek bepaalden. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal. Fort Krayenhoff is het meest in het oog springende landschappelijke element dat structuur en eigenheid aan het Brugkwartier verleent en tegelijk een band met het verleden vormt. Het is een strategisch punt aan de Waal met zicht op beide rivierbochten en de binnenstad van Nijmegen.Hier kunnen bewoners en bezoekers door het park lopen om van het uitzicht te genieten en een bezoek te brengen aan culturele voorzieningen en horeca gelegenheden. Maar ook wonen aan het Fort, een unieke woonlocatie, behoort tot de mogelijkheden. Een prominente plaats in het plan is gereserveerd voor een nieuw wijkpark aan de Waal. Het park vormt straks ook de groene schakel tussen de wijk en de Waalkade en krijgt een directe loop- en zichtverbinding met het Westerpark en met de plein- en parkruimte onder de nieuwe Stadsbrug.

Het Fortpark is een onderdeel dat nog nadere uitwerking behoeft. Het idee is in de contouren, de omvang en de inrichting van het nieuwe park de historische situatie van het Fort en het omliggende bolwerk herkenbaar terug te laten komen. Of dit een letterlijke reconstructie gaat worden of dat hierbij interpretatieruimte genomen wordt, is een vraag voor de ontwerpers die straks het park gaan uitwerken. Mede bepalend zal hierbij zeker zijn welk programma het park zal krijgen.

Indeling deelgebieden

Bestaande hoogteverschillen

Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Deze worden niet weggemoffeld, maar als belangrijke identiteitsdragers gezien die een plek verdienen in het Brugkwartier.

Het zuidelijk deel wordt gekenmerkt door oplopende straten vanaf de Weurtseweg naar de Waalfrontweg. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.

3.2.4 (gewenste) Stedenbouwkundige inrichting

Het (gesloten) stadsblok

Voor het noordelijk en het zuidelijk plangebied geldt dat het (gesloten) stadsblok een hoofdrol vervult in de ruimtelijke indeling. Het accent van het woonmilieu ligt bij de grondgebonden woningen met een eigen tuin. Op de daarvoor geschikte locaties, met name daar waar uitzicht bestaat op parken en/of op de rivier zijn ook appartementen gepland. Er wordt een fundamenteel onderscheid gemaakt tussen de voorkant van de woning en de achterkant. De bebouwing vormt aan de straatzijde een wand die gericht is op het openbaar gebied. De toepassing van het stadsblok is zeer geschikt om de stedenbouwkundige basisopzet flexibel en duurzaam te laten zijn. De keuze voor het principe van het stadsblok biedt duidelijkheid, maar tegelijkertijd ook veel vrijheid. Keuzes voor een meer pandsgewijze opbouw of een meer uniform straatbeeld of ensemble kunnen later in de planuitwerking op projectniveau gemaakt worden. Bovendien kan met deze basisopzet optimaal worden ingespeeld op de kwaliteiten van de bestaande situatie en de stedelijke context. Zo kan met uitgekiende woningtypes ingespeeld worden op locaties waar uitzicht op het water mogelijk is. Maar ook hoogteverschillen in het gebied kunnen worden ingezet om parkeergarages in het plan te kunnen opnemen. Bovendien sluit dit stedenbouwkundige principe volledig aan bij de principes van de traditionele Europese stad en stadswijk,met een weefsel van straatjes, wegen, plekken en pleinen, die door de eeuwen heen zeer gewaardeerd zijn en door de meeste bewoners als herkenbare woonkarakteristiek omarmd worden. Bewoners kiezen liever voor kwaliteiten die zich in het verleden al bewezen hebben en niet voor experimenten. De herkenbare kwaliteit van woning en woonomgeving biedt toekomstige kopers bovendien de gerustheid van een relatief zekere investering.

Hoeken

De hoeken van de bebouwingsblokken zijn overwegend bebouwd. De hoeken van de

gebouwen ondersteunen zo de helderheid van het stratenpatroon. De hoeken vormen aanleiding voor architectonische verbijzonderingen. Aan de Weurtseweg worden ook open hoeken toegestaan. Deze dienen met zorg te worden ontworpen.

Bouwhoogten

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het is overigens de bedoeling om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het Masterplan uit 2008. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het Fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2 tot 4 bouwlagen. De bebouwing aan de Waalfrontweg is stedelijker en kent hoogtes tussen de 3 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10 lagen. Aan de Waal, in 't Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10 lagen.

Openbare ruimte en tuinen/hofjes

De stadsblokken creëren een heldere scheiding tussen openbaar gebied en het privédomein van de bewoners. De buiten de blokken en hun privé-voorruimte gelegen gronden zijn openbaar. In het openbaar gebied zijn straten, lanen en wegen te onderscheiden, waarin de verkeersfunctie en de verblijfsfunctie gecombineerd worden. Daarnaast zijn er pleinen, parken en plantsoenen waarin de verblijfsfunctie centraal staat. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk.

In het zuidelijk deel is sprake van individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. In het noordelijk deel is sprake van gemeenschappelijke binnentuinen. Afhankelijk van de gekozen parkeeroplossing wordt het karakter van deze binnentuinen bepaald.

Groenvoorzieningen

Er wordt ingezet op een samenhangende groenstructuur. De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Ook de Winselingseweg krijgt het karakter van een groene verbinding. De Waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal. De aanwezigheid van voortuinen geven de stadswijk een (in)formele groene uitstraling. De woonstraten in het zuidelijk deel zijn voorzien van bomen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal.

Parkeervoorzieningen

Alle bouwvelden hebben een geïntegreerde parkeervoorzieningen en moeten voldoen aan de parkeernormen zoals vastgesteld in de Nota Parkeernormen 2012 en de beleidsregels parkeren van de Nijmeegse bouwverordening (art. 2.5.30).

In het deel ten zuiden van de Waalfrontweg is het parkeren voor bewoners opgelost op de binnen terreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speel kwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw in de vorm van appartementen zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Voor het noordelijk kwadrant is gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met gemeenschappelijke binnentuinen. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer)muren, trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen hellingbanen voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Hellingbanen in open lucht zijn niet wenselijk. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het noordelijke kwadrant.

3.3 Wonen

3.3.1 Woonvisie Nijmegen 2009-2020

Het gemeentelijk beleid op het gebied van wonen is vastgelegd in de Woonvisie 2009-2020, Wonen Leeft! Daarin staan twee punten centraal:

Een ongedeelde stad: voorkomen van een tweedeling tussen de bestaande stad en de Waalsprong en binnen wijken en stadsdelen. Het doel is om woonmilieus te realiseren waarin mensen graag wonen, met een positief gewaardeerd woonklimaat. Leefbaar, schoon, heel en veilig en met variatie in het aanbod zodat mensen niet noodgedwongen hun wijk uitmoeten als ze aan een nieuwe stap in hun wooncarrière toe zijn. Het behoud van deze doorstromers en stijgers komt de leefbaarheid en sociale structuur ten goede. Nijmegen richt zich op binnenwijkse wooncarrières en meer treden op de woonladder. Daarvoor is het ook nodig dat het aanbod, de spreiding en de kwaliteit van voorzieningen in orde is. Een ongedeelde stad vraagt om meer dan alleen een gedifferentieerde woningvoorraad.

Bewoners binden: is het tweede centrale uitgangspunt. De gemeente wil ervoor zorgen dat mensen een positieve keuze kunnen maken. Dat kan alleen als er rekening wordt gehouden met de individuele wensen en financiële mogelijkheden. Dat kan met een adequaat nieuwbouwbeleid waarbij ook de kansen worden benut om nieuwe bewoners aan te trekken. Dat betekent sterke wijken waar mensen een wooncarrière kunnen maken, die levensloopbestendig zijn en waarin voldoende variatie is in huur en koop, woningtype en prijsklassen. Door een hoge kwaliteit van woningen en woonomgeving en de nodige keuzevrijheid te bieden kunnen bewoners aan Nijmegen gebonden worden. Hierbij spelen ook voorzieningen, economische structuur en cultureel klimaat een rol.

3.3.2 De woningmarkt in Nijmegen

Veranderingen in de woningvraag

Ook Nijmegen heeft te maken met een veranderende woningmarkt als gevolg van recessie, strengere eisen van banken en van de rijksoverheid ten aanzien van hypotheken en toeslagen die de corporaties moeten gaan betalen. Ondanks de zeer lage rente en de lagere verkoopprijzen is het voor veel mensen toch moeilijker om een hypotheek te krijgen. De situatie waarin veel jonge mensen een huis konden kopen, gesteund door forse hypotheekrenteaftrek, zijn definitief voorbij. Veel starters, nu en in de toekomst, beginnen in een huurwoning en kopen wellicht pas op latere leeftijd een huis. Doorstromers op de koopmarkt hebben het probleem dat ze hun oude huis slecht kwijt kunnen. Hierdoor vertoont de woningmarkt nog weinig tekenen van herstel. Dit heeft de plannen voor het Waalfront ook drastisch gewijzigd. Dit komt tot uiting in de realisatie van in totaal minder woningen en in verhouding meer grondgebonden woningen. Zie ook de ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. Na jaren van nadruk op tempo in de productie, ligt nu, door de gewijzigde marktomstandigheden de nadruk meer op kleinschalige en flexibele ontwikkeling, nauw aansluitend bij de wensen én mogelijkheden van de huishoudens die een nieuwe woning zoeken.

Nijmegen als groeistad

Nijmegen is een stad die voorlopig blijft groeien. Dit wordt veroorzaakt door een geboorteoverschot en door een immigratieoverschot. Uit het laatste woningmarktonderzoek (Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010-2020) blijkt dat er de eerstkomende 10 jaar nog 1.000 woningen per jaar gerealiseerd moeten worden. Uit dit onderzoek blijkt een grote vraag naar groenstedelijk wonen. Aan de andere kant is er een duidelijk vraag naar woningen in een stedelijk woonmilieu (centrum-stedelijk en stadsbuurt), met een meer levendige woonomgeving met functiemenging. Dat kan plaatsvinden in de etagesfeer en in meer stedelijke laagbouw, en zowel in huur als koop. Al is voor koopappartementen de marktsituatie ronduit slecht op dit moment. Uit de resultaten van het recente woningmarktonderzoek (WoON2012) blijkt deze uitbreidingsbehoefte nog steeds, al is door de crisis de vraag wat meer verschoven naar de huursector. De resultaten van WoON2012 zijn

richtinggevend voor planning en programmering van de woningbouw in Nijmegen, en daarmee ook voor de invulling van het Waalfront in de komende jaren.

Doelgroepen

Het woonmilieu in het Waalfront is over het algemeen gesproken stedelijk van karakter. Niet iedereen zal zich door deze sfeer aangesproken voelen. Maar het gebied is door de locatie, aan de Waal en niet ver van de binnenstad, bij uitstek geschikt om een breed scala aan andere doelgroepen te interesseren die er wel willen wonen. De invulling van het Waalfront met verschillende woonmilieus die variëren in dichtheid en mate van dynamiek biedt daarvoor goede mogelijkheden. Van (jonge) gezinnen die de rust van een binnenstraat waarderen, maar wel met veel voorzieningen om de hoek, tot een- en tweepersoonshuishoudens, van jong tot oud en van diverse pluimage die wat meer dynamiek waarderen aan bijvoorbeeld de Waalfrontweg. Maar ook woningen die werk aan huis kunnen faciliteren zijn een verrijking voor een stadsbuurtmilieu. Ronduit uniek is het wonen aan de Waal, waar vrijwel iedere doelgroep interesse in zal hebben.

Wonen en zorg

In antwoord op de vergrijzing van de bevolking in de komende jaren, en het langer zelfstandig wonen van ouderen, is er een groeiende behoefte aan meer levensloopgeschikte woningen en specifieke zorgwoningen. Belangrijk uitgangspunt in het beleid is dat ook de wijk levensloopbestendig is: wijken waar mensen oud kunnen worden en de benodigde zorg kunnen krijgen, ook als dit niet meer binnen de huidige woning mogelijk is. Voor mensen met een zwaardere zorgvraag (o.a. beschermd wonen) worden tegenwoordig geen grootschalige verpleeg/verzorgingshuizen meer gebouwd, maar worden kleinschalige woonzorgcomplexen gerealiseerd. In het Waterkwartier is hieraan een tekort. Het Waalfront biedt de mogelijkheden in deze behoefte te voorzien. Daarnaast is nieuwbouw relatief eenvoudig levensloopgeschikt te maken, terwijl dit in de bestaande bouw veel lastiger en duurder is. In het Waalfront is vanuit deze optiek behoefte aan levensloopgeschikte woningen, beschermde woonvormen voor dementerende/ouderen en geclusterde woonvormen voor specifieke doelgroepen (gehandicaptenzorg en GGZ-doelgroep). Het in het najaar van 2013 beschikbare planningskader voor wonen met zorg biedt goede informatie om de behoefte aan wonen en zorg nader in te kleuren. Voor de invulling van de bouwvlekken in het Waalfront in de komende jaren komt dit goed van pas. Woonkeur vormt daarbij het uitgangspunt.

Duurzaamheid en kwaliteit

Het is belangrijk dat de nieuwbouw toekomstbestendig, levensloopbestendig en goed toegankelijk gebouwd wordt Om de wijken en de woningen voldoende kwaliteiten mee te geven, wordt gebruik gemaakt van de systematiek GPR. Ontwikkelaars wordt gevraagd deze systematiek toe te passen, en de duurzaamheidsprestaties van de woningbouw op een onderscheidend niveau te brengen. Lagere woonlasten door energiebesparing en meer comfort zijn voor iedereen van belang. Lagere woonlasten door energiebesparing en meer comfort en toekomstbestendig en levensloopgeschikt bouwen zijn voor iedereen van belang.

3.3.3 De ontwikkeling van het Waalfront, nu en straks

Het Waalfront moet een kwalitatief goede, gedifferentieerde levensloopgeschikte wijk worden, waarin veel mensen prettig kunnen wonen. Dat kan met een mix van woningen voor veel verschillende doelgroepen, inclusief woningen gecombineerd met begeleiding en/of zorg. Bij voorkeur in de buurt van voorzieningen en openbaar vervoer. Het Waalfront heeft door de locatie veel plussen als toekomstig woongebied. De ambitie is voldoende kwaliteit te borgen bij de uitvoering van de plannen zodat we over 50 jaar nog een geliefd en gewild Waalfront hebben. Het is daarbij cruciaal om vast te houden aan de ambities van het stedenbouwkundig programma van eisen. Daarbij zal de verdere uitwerking van de plannen steeds geijkt moeten worden aan de huidige en toekomstige woningvraag. Dit is goed mogelijk met Waalfront 1.2 dat met een neutrale stedenbouwkundige opzet aansluit bij een meer kleinschalige en organisch groeiende ontwikkeling. Dit is positief voor de invulling van de woonfunctie omdat zodoende nauw kan worden aangesloten bij de diversiteit in de vraag naar woningtypen en prijsklassen.

3.3.4 Het Brugkwartier

Het Brugkwartier ligt aan de westelijke zijde van het Waalfrontgebied, grenzend aan de nieuwe Stadsbrug en aan de zuidzijde grenzend aan de bestaande woonwijk Waterkwartier. In het Brugkwartier worden ongeveer 500 woningen gerealiseerd.

Het gebied biedt door de locatie aan de Waal een kans voor wervende woonmilieus. De heldere stedenbouwkundige structuur met gesloten bouwblokken en een mix van laagbouw in 3 lagen en stapeling langs een aantal randen en op een aantal hoeken, maakt dit mogelijk. De verschillende bouwvelden staan veel variatie in type woonmilieu toe. Van rustig wonen aan woonstraten met binnenterreinen, tot meer levendig langs de randen aan de Waalboulevard en Waalfrontweg. Ook het verschil tussen gebieden met traditionele voor- en achtertuinen en het noordelijk deel met collectieve binnenhoven en parkeren onder maaiveld, spreken verschillende doelgroepen aan. Gezinnen, maar ook kleinere huishoudens die rustig willen wonen maar nabijheid van voorzieningen zeer op prijs stellen, tot een- en twee persoonshuishoudens die meer dynamiek waarderen. Echt uniek is dat we in Nijmegen na lange tijd weer eens een stukje wonen aan de Waal realiseren. De woningdichtheid van het Brugkwartier is voor Nijmeegse begrippen fors. Dit geeft draagvlak onder voorzieningen, is exploitatie-technisch gunstig, maar beperkt de hoeveelheid groen.

De centrale uitgangspunten “ongedeelde stad” en “bewoners binden” betekenen dat naast de variatie in woonmilieus ook menging naar prijs en eigendomssituatie van de woningbouw nodig is. Naast ruime eengezinswoningen in de koopsfeer, is er een toegenomen vraag naar woningen in de huur, zowel in laagbouw als gestapeld, en in zowel de sociale sfeer als in duurdere beleggershuur. De marktkansen van koopappartementen zijn op stedelijk niveau zeer beperkt, maar het Brugkwartier gebied heeft locaties die ook voor dit segment potentie bieden. Wanneer in de huidige onzekere marktomstandigheden in kleinere bouwstromen wordt gebouwd, is het nadrukkelijk van belang dat er voldoende differentiatie, ook naar prijs, per bouwfase moet zijn.

3.3.5 Conclusie

Het Brugkwartier biedt goede mogelijkheden om op termijn een vitale stadsbuurt te worden waar een breed scala aan doelgroepen een prettige en gewaardeerde woonomgeving vindt op een mooie locatie aan de Waal. Daarvoor is het cruciaal dat de ambities van het stedenbouwkundig plan met variatie in dichtheid en dynamiek, kwaliteit van het openbaar gebied, en een mix van woonmilieus met differentiatie naar type, koop/huur en prijs, door de jaren heen leidend blijven. Alleen dan kunnen de ambities van het plan gerealiseerd worden. Zorgpunten in dit verband zijn de woningen aan de westkant. Die staan deels 50 meter van de nieuwe (verhoogde) stadsbrug. Naast geluidsaspecten, is de woonkwaliteit sterk afhankelijk van een goede groene inrichting van het gebied onder de brug. Ander belangrijk punt is de bodemvervuiling in grote delen van het plangebied. Die heeft negatieve gevolgen voor met name de grondgebonden woningen met tuinen waarin het stedenbouwkundig plan voorziet. Ophogen/saneren is kostenverhogend, en belast de exploitatie. Dit kan leiden tot eenzijdiger dure woningbouw, in strijd met het beleid en de uitgangspunten voor dit plan. Ook de voor de woonkwaliteit belangrijke groene inrichting van het gebied op de locatie van het fort, wordt mogelijk negatief beïnvloed door deze vervuiling. Deze problemen moeten getackeld worden om de gewenste woonkwaliteit te waarborgen.

3.4 Fysieke veiligheid

Inleiding

Dit bestemmingsplan wordt met name gekenmerkt door woonbebouwing, maatschappelijke voorzieningen en kleinschalige bedrijvigheid. In de beoordeling van het plan door de Brandweer Nijmegen is gekeken naar ruimtelijke aspecten die van invloed kunnen zijn op de fysieke veiligheid en het optreden van de brandweer.

Het aspect fysieke (brand)veiligheid stelt voorwaarden aan de inrichting van de openbare ruimte, de situering van gebouwen ten opzichte van elkaar, de bluswatervoorziening en de bereikbaarheid. De van toepassing zijnde voorwaarden worden genoemd:

Inrichting openbare ruimte: ontvluchting en zelfredzaamheid

Hoe de openbare ruimte is ingericht, is van invloed op de mate waarin hulpdiensten de incidentlocatie kunnen bereiken en betrokkenen bij een incident in staat zijn een locatie te ontvluchten. In dit kader zijn de mogelijkheden voor ontvluchting en zelfredzaamheid binnen het plangebied bekeken.

Aan de hand van het voorgelegde plan kunnen wat betreft de inrichting van de openbare ruimte geen beperkingen worden geconstateerd.

Situering van gebouwen.

In verband met brandveiligheid kan het Bouwbesluit voorwaarden stellen aan de afstand tussen gebouwen onderling en de positionering ten opzichte van elkaar.

Op basis van het huidige plan zien wij op voorhand geen bijzondere beperkingen. Eventuele nadere eisen kunnen in het kader van de omgevingsvergunning gesteld worden.

Bluswatervoorziening

Het Bouwbesluit 2012 stelt eisen aan de beschikbaarheid van bluswater. Afstand van de bluswatervoorziening(en) tot de brandweertoegang van gebouwen dient maximaal 40 meter te bedragen. De benodigde capaciteit van een dergelijke voorziening is voor de panden in dit plangebied minimaal 30 m^3 water per uur voor woningen en 60 m^3 water per uur voor overige functies. Wanneer deze voorzieningen niet in de openbare ruimte beschikbaar of realiseerbaar zijn, dan kunnen ze op particulier terrein geëist worden. Op basis van het huidige plan zien wij geen beperkingen, behoudens het hierboven genoemde aandachtspunt.

Bereikbaarheid

Wat bereikbaarheid betreft is het voor dit plangebied belangrijk dat de woningen/gebouwen in het plangebied langs twee onafhankelijke routes door brandweervoertuigen zijn te bereiken;

doodlopende wegen dienen zoveel mogelijk vermeden te worden. Daarbij zijn de dimensionering van de wegen en de bereikbaarheid van de hoofdtoegang van de gebouwen van belang. De afstand van de openbare weg/ontsluitingsweg op particulier terrein tot de toegang van het pand mag volgens het Bouwbesluit 2012 niet meer dan 10 meter bedragen en er dient een opstelplaats voor het voertuig te zijn.

In een later stadium is een logische straatnaamgeving en huisnummering in de wijk van belang voor de bereikbaarheid.

Op basis van het huidige plan zien wij geen beperkingen, behoudens de hierboven genoemde aandachtspunten.

Conclusie

De conclusie luidt dat vanuit het oogpunt van fysieke veiligheid de brandweer geen beperkingen ziet ten aanzien van het voorliggende bestemmingsplan. De voorwaarden t.a.v. bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de bijgevoegde nota 'Randvoorwaarden en Richtlijnen Brandweer Nijmegen m.b.t. bluswater en bereikbaarheid'.

3.5 Maatschappelijke voorzieningen

3.5.1 Algemeen

Voor het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke voorzieningen wordt voor het Waalfront uitgegaan van de “samenwijk”. Het creeren van sociale cohesie tussen beide wijken Waalfront en Waterkwartier is gebaseerd op de wijkvisie Waterkwartier. De te realiseren voorzieningen moeten aansluiten op de behoeften van de bewoners en moeten pro-actief bijdragen aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen rondom sociale infrastructuur. De voorzieningen moeten het resultaat zijn van een goede afweging tussen spreiding en clustering, bereikbaarheid en toegankelijkheid, functionaliteit en flexibiliteit, schaalgrootte en effectiviteit. Zo is het voorzieningenhart (hardware) in het Waterkwarier bedoeld om een belangrijke sociale rol te spelen als ontmoetingsplek en bij te dragen aan de basisbehoefte van bewoners op het gebied van ontwikkeling, ontspanning, ontmoeting, opvang en gezondheid. Het productenaanbod in de omgeving (software) zal dan ook integraal en vraaggericht moeten zijn en aansluiten bij de wensen van de inwoners van het Waterkwartier en het Waalfront.

Om de gewenste sociale cohesie tot stand te brengen zijn er diverse op de behoefte van de bewoners afgestemde voorzieningen nodig. Deze worden deels in het waterkwartier gerealiseerd, zoals voorzieningenhart (onderwijs, kinderopvang, wijkcentrumfunctie, sportzaal) en gezondheidszorg (huisarts, apotheek e.d.) en deels in het Waalfront, zoals speelplekken, recreatieve (sport)voorzieningen en mogelijkheden voor openluchtrecreatie (in de parkachtige omgeving). Daarnaast wil de gemeente Nijmegen het realiseren van woonservicegebieden stimuleren. Bij voorkeur wordt dit soort gebieden gerealiseerd in de nabijheid van een voorzieningenhart, medische centra en bij overige voorzieningen zoals winkels, openbaar vervoer e.d. De looproutes naar de voorzieningen dienen barrierevrij, verkeersveilig en sociaal veilig te zijn. Daarnaast is het Waalfront zeer geschikt voor het organiseren van evenementen. Het plan dient voldoende flexibiliteit te bevatten om nieuwe wensen op het gebied van sociale infrastructuur op termijn te kunnen herbergen.

3.5.2 Sport

Sport en beweging geeft mensen plezier, voldoening en draagt bij aan een gezonde leefstijl.

Sporten heeft zijn intrinsieke waarde. Maar sporten en bewegen leveren tevens een bijdrage aan gezondheid, welzijn en sociaal-maatschappelijke participatie. Minder overgewicht, minder stress, betere weerstand en het voorkomen van depressie zijn voorbeelden van de gezondheidseffecten van sporten en bewegen.

De gemeente Nijmegen geeft daarom, net als de rijksoverheid, prioriteit aan sport en bewegen

in de buurt. De focus ligt daarbij op vraaggericht sport- en beweegaanbod realiseren in de buurt, in samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, overheid en bedrijfsleven.

De gemeenteraad heeft het volgende beleidsuitgangspunt als norm voor speelvoorzieningen vastgesteld: 1,5 speelplek per 100 kinderen van de basisgeneratie per wijk en 1 recreatieve sportplek voor 100 jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

Een nieuwe wijk trekt vaak tot gezinnen met jonge kinderen. Kinderen hebben behoefte aan ruimte om te spelen en te sporten. Een voor meerdere doeleinden geschikte verblijf-en beweegruimte voor kinderen en volwassenen is noodzakelijk, waar door de jaren heen een wisselend aanbod mogelijk is en die door verschillende groepen gebruikt kan worden.

Echter, een multi-functioneel grasveld in de wijk is onvoldoende. We willen stimuleren dat bewoners zich voornamelijk te voet en met de fiets verplaatsen in en naar hun wijk. Hiervoor zijn goede, veilige verbindingen in de wijk (en in aansluiting met het Waterkwartier) noodzakelijk. Daar komt nog bij dat een groeiende groep bewoners niet in groeps-of verenigingsverband maar individueel sport. Denk daarbij aan hardlopen, fietsen en skeeleren, waarvoor deze verbindingen wenselijk zijn.

De ontwikkeling van de Waalkade biedt hiervoor prachtige mogelijkheden voor de wijkbewoners en bewoners uit aanpalende wijken. Zeker omdat de mogelijkheden voor sport en bewegen in bv waterkwartier beperkt aanwezig zijn.

3.5.3 Cultuur

Veel culturele en creatieve ondernemers hebben moeite om een goede atelierwoning te vinden. Goede huisvestingsmogelijkheden voor culturele en creatieve ondernemers zijn van belang voor het culturele klimaat in een stad. Kunstenaars uit de creatieve industrie ontplooien veel activiteiten waar bewoners van de betrokken wijk en stad van kunnen genieten. Er heerst een cultureel klimaat waar alle bewoners van kunnen profiteren. Direct door er zelf de vruchten van te plukken, indirect doordat deze wijk populairder en aantrekkelijker wordt voor overige investeringen.

Op deze wijze haken wij aan op de kleinschalige bedrijvigheid waarbij het terugbrengen van economische activiteiten naar de stad en de wijken een van de speerpunten is van het Nijmeegse economische beleid.

3.6 Economie

3.6.1 Economisch beleid Waalfront

Bij economische functies die terugkomen in dit deel van Waalfront-West gaat het om functies die aansluiten bij het woonkarakter van deze wijk. Het gaat daarbij om de functies:

- (ondersteunende) horeca (waaronder hotel en bed en breakfast);
- kantoorachtige bedrijvigheid en dienstverlening;
- werken aan huis
- cultuur en ontspanning (o.a.creativiteitscentra zoals een muziekschool);
- bedrijvigheid (tot en met milieucategorie 2);
- ondersteunende detailhandel;

3.6.2 Horeca

In de Horecanota 'Gastvrij Nijmegen (2007)' een ruimtelijk-economische visie op de Nijmeegse horeca, is een onderscheid gemaakt tussen horeca in het stadscentrum en horeca buiten het stadscentrum. Met name in het stadcentrum is ruimte voor horeca. Daarbuiten wordt alleen horeca toegestaan met een wijkfunctie, bestemd voor de eigen bewoners. Deze horeca is van belang voor de kwaliteit van de dagelijkse leefomgeving. Er worden kansen geboden aan nieuwe horeca, mits deze kleinschalig is en aanvullend op het bestaande aanbod.

Hotels zijn ook onderdeel van de horeca. De hotelsector levert directe en indirecte werkgelegenheid op. Daarnaast versterken hotels het vestigingsklimaat, neemt hierdoor de

levendigheid van de stad toe en het trekt het toeristen aan. In 2008 is een algemene beleidslijn voor hotels vastgesteld om, gezien de ruimte op de Nijmeegse hotelmarkt, zowel kleinschalige (Bed en Breakfast) als grotere hotelinitiatieven positief te benaderen.

Naast de reguliere horeca is er ook ondersteunende horeca. Het gaat hierbij om zaken zoals winkels, recreatieve voorzieningen en sportvoorzieningen die geen (planologische) hoofdbestemming horeca hebben, maar waar men tegen betaling wel iets kan eten of drinken. Een beperkt deel van het oppervlak mag gebruikt worden voor het plaatsen van tafels en stoelen. Voor ondersteunende horeca buiten het stadscentrum hanteert de gemeente een aparte beleidslijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen ondersteunende horeca bij food detailhandel, bij non-food detailhandel en bijzondere en recreatieve doeleinden. Voor dit plangebied is alleen deze laatste categorie van belang omdat detailhandel als zelfstandige functie, niet is toegestaan.

Ondersteunende horeca is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1. de horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
2. de openingstijden zijn aangepast aan die van de hoofdactiviteit;
3. toegang tot horeca-activiteit uitsluitend via de hoofdactiviteit;
4. in het pand is een vrij toegankelijke sanitaire ruimte aanwezig;
5. voor de horeca-activiteit wordt geen aparte reclame gemaakt.

Voor ondersteunende horeca bij bijzondere en recreatieve doeleinden gelden de volgende beperkingen:

a. het aantal m² ondersteunende horeca is max. 10% van het totale oppervlakte van de hoofdfunctie;
b. het aantal m² ondersteunende horeca in sporthallen mag niet meer zijn dan een percentage van 12 % van het totale oppervlak van de hoofdfunctie;
c. het aantal m² ondersteunende horeca mag voor één sportveld max. 150 m² zijn. Voor ieder extra sportveld mag max. 75 m² worden opgeteld. Het max. oppervlak mag nooit meer bedragen dan 375 m².

3.6.3 Detailhandel, kantoren, kleinschalige bedrijvigheid

Detailhandel

Nijmegen kent een fijnmazig netwerk aan buurt- en wijkwinkelcentra in de stad. De buurt- en wijkwinkelcentra zijn er vooral voor het doen van de dagelijkse boodschap. Bewoners hebben graag een buurt- of wijkwinkelcentrum in de directe nabijheid. Uitgangspunt van beleid is dan ook dat iedere wijk zijn eigen bewoners voorziet van een basispakket aan voorzieningen. Om voldoende draagvlak te krijgen voor een buurtwinkelcentrum is concentratie van winkelvoorzieningen een vereiste. Bewoners van het Waalfront kunnen voor hun dagelijkse boodschap terecht in het onlangs gerealiseerde wijkwinkelcentrum De Nieuwe Voorstad aan de Marialaan.

Het plangebied Waalfront is gunstig gesitueerd in de nabijheid van het stadscentrum. Hier kunnen bewoners van het Waalfront terecht voor een ruim aanbod aan winkels en voor het vergelijkend en recreatief winkelen. Dit betekent dus geen (extra) winkelaanbod in het plangebied.

Kantorenbeleid

Voor het toestaan van een kantoorfunctie worden de volgende richtlijnen gehanteerd:

- tot 1.000 m^2 is een kantoorfunctie toegestaan langs singels en hoofdradialen;
- tot 1.500 m^2 kan, in het kader van behoud waardevolle panden (kloosters, scholen e.d.), een omzetting naar kantoorbestemming plaatsvinden;
- kleinschalige kantoren tot 500 m2 bedrijfsvloeroppervlakte (bvo) kunnen gerealiseerd worden in de wijken;

In het Waalfront (Brugkartier) is kantoorontwikkeling op beperkte schaal toegestaan tot een

kantoorontwikkeling van maximaal 500 m2 bvo. Hierbij dient de afweging te worden gemaakt of de (nieuwe) kantoorfunctie bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de wijk. Er moet gelet worden op toename verkeersdruk en de mogelijkheid te parkeren op eigen terrein. Vertrekpunt is het beperken van overlast voor de buurt. Gelet op dit gegeven en de huidige leegstand op de kantorenmarkt wordt zeer terughoudend naar aanvragen voor kantoorontwikkeling gekeken. Voorkeur wordt gegeven aan de kantoorfunctie aan huis en randvoorwaarde is dat het moet passen binnen de woningbouwopgave van het Brugkwartier. Daarnaast dienen de mogelijkheden binnen de huidige voorraad kantoorruimte bekeken te worden in de omgeving van het Brugkwartier.

Kleinschalige bedrijvigheid

Een van de speerpunten van het Nijmeegse economische beleid is het terugbrengen van economische activiteiten naar de stad én de wijken. Hierbij gaat het met name om de vestiging van kleinschalige (ambachtelijke) ondernemingen en het stimuleren van starters. Ruimtelijk kan dit zich uiten in:

- ondernemen in / aan huis (met een maximum van 50 m2 oppervlakte);
- realiseren van woon-werkpanden;
- economische herontwikkeling van kleinschalige bedrijvigheid.

In de wijken kan ook gedacht worden aan het ontwikkelen en stimuleren van bedrijfspanden voor starters, huiskameronderneming en woon-werkcombinaties. De aard en omvang van de activiteiten moet uiteraard aansluiten bij de functie van de directe omgeving (wonen) en de behoefte. Gedacht moet worden aan ambacht, nijverheid, commerciele dienstverlening. Voorbeelden zijn: een adviesbureau, kapper, pedicure, accountants, ontwerpers, architecten. De maximale oppervlakte van de economische activiteit bedraagt 50 m2.

In elke woning is in het hoofdgebouw een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit toegestaan, onder de volgende voorwaarden:

- maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning tot ten hoogste 50 m2 mag worden gebruikt voor aan huis gebonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten;
- degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
- de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
- de activiteit mag niet vergunning plichtig zijn ingevolge de Wet Milieubeheer;
- er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
- de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

In (vrijstaande) bijgebouwen zijn géén aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten toegestaan.

3.6.4 Conclusie

Het gebied heeft voornamelijk een woonfunctie. In het plangebied komen beperkt economische functies terug. Het kan daarbij gaan om bedrijvigheid aan huis, kleine kantoorfunctie of lichte horeca. Detailhandel is in het gebied niet toegestaan. Hiervoor kan men terecht in het wijkwinkelcentrum Nieuwe Voorstad (dagelijkse boodschap) of in het nabijgelegen stadscentrum (mode- en vergelijkend winkelen).

Hoofdstuk 4 Milieu-aspecten

4.1 Bedrijvigheid

Bedrijven en milieuzonering

Bedrijvigheid, in de zin van de Wet milieubeheer, is die bedrijvigheid die vermeld staat in Bijlage 1 van het Besluit omgevingsrecht en als zodanig als inrichting aangemerkt kan worden. De toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten wordt beoordeeld aan de hand van de Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen. Dit is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten in Nijmegen, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Omdat de Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen wordt gebruikt voor de milieuzonering in bestemmingsplannen zijn hierbij alleen de ruimtelijk relevante milieuaspecten, zoals geluid, geur, stof, gevaar (vooral brand- en explosiegevaar), verkeer en visuele aspecten van belang.

Uitgangspunt is dat vooral de bedrijvigheid, die is ingedeeld in de categorieën SBI 1 en 2, passend is binnen woongebieden. Uitgangspunt is echter ook dat bestaande bedrijvigheid, die qua milieubelasting in principe niet thuishoort in een woongebied en waarvoor verplaatsing op korte termijn niet haalbaar is, op basis van verworven rechten moet worden geaccepteerd. Deze bedrijvigheid zal als een verbijzondering op de toegelaten categorieën worden toegestaan. Bij deze acceptatie dient er uiteraard wel van te worden uitgegaan dat deze bedrijvigheid dan ook aan de criteria moet voldoen die de Wet milieubeheer (Wm) hierbij oplegt, zodat niet van een onaanvaardbare hinder naar de omgeving sprake is.

Alleen de onderstaande inrichting strekt zijn invloed uit tot binnen het plangebied, andere bedrijven/inrichtingen die niet vallen onder de categorieën horeca, sportvoorzieningen, kantoren, woongebouwen, opleidingsinstituten, detailhandel en medische praktijken zijn in de naaste omgeving niet aanwezig.

adres	huisnr	naam	SBI	omschrijving	categorie	milieuaspect
Weurtseweg	406	GDF/Suez	4000.1	Elektriciteitscentrale kolenstook	5.2	G700

Met betrekking tot de hindercirkel van deze elektriciteitscentrale kan worden opgemerkt dat zij ligt binnen de grenzen van het geluidgezoneerde industrieterrein Nijmegen West/Weurt. Op deze zone wordt onder het hoofdstuk Geluid nog nader ingegaan.

Het aangrenzende bedrijventerrein Mercuriuspark maakt de vestiging van bedrijvigheid mogelijk op een gedeelte van de strook die gelegen is tussen het onderhavige bestemmingsplan en de aanbruggen van “De Oversteek”. Opgemerkt dient hierbij echter ook te worden dat de begrenzingen van dit plan Mercuriuspark nog niet geheel vastliggen, evenals de toegelaten hindercategorieën. Bij de invulling van het Mercuriuspark zal nader afgewogen moeten worden wat wordt toegestaan om de woonfuncties en overige (geluid)gevoelige bestemmingen in het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront 2 (Brugkwartier) niet te frustreren.

Met betrekking tot de gronden gelegen onder de aanbruggen van “De Oversteek” behorende tot het “Bestemmingsplan Stadsbrug en Energieweg tussen Neerbosscheweg en Industrieplein” uit 2008, gelegen ten westen van het plangebied, kan opgemerkt worden dat de gronden ten zuiden van de Winselingseweg de bestemming Gemengd 3 (GD3) hebben. Deze zijn bestemd voor “onbebouwd terrein behorende bij het aangrenzende bouwperceel ten behoeve van groenvoorzieningen, water en ontsluitingswegen”. Hiervan valt geen beïnvloeding van het plangebied te verwachten.

Ten noorden van de Winselingseweg, en eveneens gelegen onder de aanbruggen van de “De Oversteek”, geldt de bestemming Gemengd 4 (GD4). Deze gronden zijn bestemd voor “bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 t/m 3 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, bijbehorende kantoren, bedrijfsverzamelgebouw, sociale-, maatschappelijke- en culturele voorzieningen, horeca”. Bij vestiging van bedrijven op deze locatie zullen deze inrichtingen

moeten voldoen aan het zonebeheer van de Geluidszone Nijmegen West – Weurt, en zal uit onder andere een akoestische rapportage dienen te blijken dat zij binnen de zone inpasbaar zijn en geen onaanvaardbare invloed op het plangebied gaan uitoefenen.

De gronden te westen van de aanbruggen van “De Oversteek” vallen onder het “Bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens”. Hier zijn locaties aanwezig waar vestiging van bedrijven tot en met categorie 5.2 mogelijk is. Ook voor deze locaties geldt dat zij binnen het zonebeheer Nijmegen West – Weurt moeten passen. Voor zover zij onder het “Besluit externe veiligheid inrichtingen” (Bevi) vallen zullen zij door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) aan moeten tonen dat zij inpasbaar zijn in de naaste omgeving, in het bijzonder ten opzichte van het plangebied Nijmegen Waalfront 2 (Brugkwartier).

Bij het bestemmingsplan Waalfront - 2 (Brugkwartier) kan er van uitgegaan worden dat alle bedrijvigheid die thans nog binnen de toekomstige plangrenzen aanwezig is verdwijnt, met uitzondering van (gedeelten van) een aantal cultuurhistorische bedrijfspanden en het Trafostation Weurtseweg 400 van Alliander. De cultuurhistorisch waardevolle panden zullen worden omgebouwd naar nieuwe functies zoals bijvoorbeeld wonen en lichte bedrijvigheid, waarbij opgemerkt kan worden dat deze bedrijvigheid zal moeten voldoen aan Tabel 4, “Staat van Bedrijfsactiviteiten – functiemenging” van de uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009.

De activiteit op de locatie Weurtseweg 400, een 50 kV trafostation, kan niet aangemerkt worden als een milieu-inrichting in het kader van Bijlage 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Deze activiteit heeft echter wel een hindercirkel. Volgens de uitgave “Bedrijven en milieuzonering, editie 2009” bedraagt deze voor een dergelijk station met een gelijktijdig inschakelbaar vermogen van rond 150 mW 100 meter voor geluid. Vanwege ondermeer het duidelijk hoorbaar zijn van het trafostation langs de Winselingseweg en de tonale aspecten in de geluidemissie, die in het geluidgezoneerde industrieterrein waarin deze bedrijvigheid tot nu toe lag, niet meegewogen werden is hier een nader akoestisch onderzoek uitgevoerd. Hiervoor wordt verwezen naar het hoofdstuk Geluid.:

Nieuwe bedrijvigheid binnen het plangebied, geen horeca, sportvoorzieningen, kantoren, woongebouwen, opleidingsinstituten, detailhandel en medische praktijken betreffende, die als zodanig bestemd kan worden, zal zodanig inpasbaar moeten zijn dat zij valt onder categorieën A en B van Tabel 4, “Staat van Bedrijfsactiviteiten – functiemenging” van de uitgave “Bedrijven en milieuzonering, editie 2009”. Deze bedrijvigheid moet dus in een enigermate gemêleerde woonomgeving passen zonder onaanvaardbare overlast te veroorzaken. Zij zal ook merendeels vallen onder het Activiteitenbesluit van de Wet milieubeheer.Er zal daarbij op basis van dit Activiteitenbesluit getoetst kunnen/moeten worden of deze bedrijvigheid kan voldoen aan de geldende milieuwet- en regelgeving en welke voorzieningen eventueel noodzakelijk zijn.

4.2 Bodem

Algemeen

De uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan kan beïnvloed worden door het verontreinigd zijn van de bodem. Bij gevallen van ernstige bodemverontreiniging moet voldoende inzicht worden gegeven in de financiële realiseerbaarheid van het plan door middel van een saneringsplan of BUS-melding (Besluit uniforme saneringen) in te dienen. Hierin worden ook de kosten van de sanering geraamd. De saneringskosten worden meegenomen in de exploitatieopzet.

Bodemkwaliteit Brugkwartier

Het plangebied en omgeving zijn tussen de jaren ca. 1920-1955 telkens opgehoogd met grond, puin van forten en stadswallen, en huisvuil uit de stad. De dikte van de ophoging varieert van ca. 1,5 tot ca. 4 meter. Het voor de ophoging gebruikte materiaal is sterk verontreinigd met metalen (m.n. lood, koper en zink) en PAK. Naast deze verontreinigingen zijn plaatselijk ook bedrijfsgebonden verontreinigingen ontstaan. Op 11 april 1996 heeft de

provincie Gelderland vastgesteld dat in het gebied langs de Waal sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (MW96.7844-6022029). Binnen het plangebied zijn recent een aantal bodemonderzoeken uitgevoerd die het verontreinigingsbeeld uit 1996 bevestigen.

Uitzondering is het deel van het plangebied ten westen van de Winselingseweg (Weurtseweg 400). Deze locatie behoort niet tot het hierboven beschreven geval van ernstige bodemverontreiniging. Op de locatie heeft in 2008 bodemonderzoek plaatsgevonden (Verkennend milieukundig bodemonderzoek NUON onderstation Winselingseweg aan de Weurtseweg 400 te Nijmegen, UDM midden B.V., rapportnummer 08-04-0007, d.d. 13-06-2008). Uit het onderzoek blijkt dat het middendeel van de locatie zeer ernstig verontreinigd is met minerale olie. De omvang van deze verontreiniging is nog niet geheel vastgesteld maar er is zeer waarschijnlijk ook hier sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit betreft dus een ander geval van ernstige bodemverontreiniging dan in het overige deel van het plangebied.

Gevolgen bodemverontreiniging

Omdat het plangebied deel uitmaakt van een geval van ernstige bodemverontreiniging moeten alle grondwerkzaamheden in het plangebied samengaan met bodemsanering. De bodemsanering moet plaatsvinden voorafgaand aan de daadwerkelijke ontwikkeling van het plangebied (of van een deel daarvan). Sanering is deels gekoppeld aan de af te geven omgevingsvergunning(en).

Er zijn grofweg drie scenario's voor bodemsanering:

1. De verontreinigde grond volledig afgraven en vervolgens nieuwe grond aanbrengen tot het gewenste peil. Deze optie is binnen het plangebied niet realistisch gezien de omvang van de verontreiniging en de kosten die daaraan gekoppeld zijn;

2. De verontreinigde grond bedekken met 'schone' grond (leeflaagsanering). Deze optie is alleen realistisch als het maaiveldpeil binnen het plangebied in de nieuwe situatie minimaal een meter hoger wordt dan het huidige peil;

3. De verontreinigde grond deels afgraven en vervolgens bedekken met 'schone' grond. Dit is de meest realistische saneringsoptie binnen het plangebied. Het betreft, net als optie 2, een zogenaamde leeflaagsanering. De inrichting van het (deel)plan, de toekomstige functie en het gewenste maaiveldpeil bepalen hoe de bodemsanering eruit komt te zien en welke kosten ermee gemoeid zijn.

Aan bodemsanering met een leeflaag zit echter ook een keerzijde: Wanneer gekozen wordt voor een sanering met een leeflaag (de verontreiniging wordt niet of niet volledig verwijderd) blijven na de sanering gebruiksbeperkingen bestaan. Er mag bijvoorbeeld niet dieper worden gegraven dan de dikte van de leeflaag en er mogen geen diepwortelende gewassen worden verbouwd.

De mogelijkheden en eisen bij de genoemde vormen van bodemsanering komen voort uit de Wet bodembescherming en zijn nader beschreven in de Beleidsnota Bodem 2012: 'De Gelderse wegwijzer door Bodemland: uitvoering en Toetsing" en de Nota bodembeheer (2012) van de gemeente Nijmegen.

Voor de locatie Weurtseweg 400 geldt dat alle ontwikkelingen op de locatie moeten worden voorafgegaan door nader bodemonderzoek om de ernst en omvang van de verontreiniging met minerale olie vast te stellen. Zeer waarschijnlijk is ook op deze locatie sprake van een (op zichzelf staand) geval van ernstige bodemverontreiniging en zal ook hier bodemsanering aan de orde zijn.

Conclusie

Het plangebied maakt deel uit van een geval van ernstige bodemsanering. Alle ontwikkelingen/grondwerkzaamheden moeten worden voorafgegaan door bodemsanering.

Voor de locatie Weurtseweg 400 geldt dat op de locatie zeer waarschijnlijk sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (minerale olie) en dat ook hier bodemsanering aan de orde zal zijn. Alle ontwikkelingen op de locatie moeten worden voorafgegaan door nader

bodemonderzoek en (vermoedelijk) bodemsanering.

Het saneren (ontgraven en aanvullen, of ophogen) van de ernstig verontreinigde grond is kostenverhogend en belast de exploitatie. Daarbij komt dat eventuele gebruiksbeperkingen de aantrekkelijkheid van, in het bijzonder, de grondgebonden woningen negatief beïnvloeden. Maar ook de realisatie van het, voor de woonkwaliteit belangrijke, park (het Fort) kan door de te nemen saneringsmaatregelen negatief worden beïnvloed.

Om de kosten van de geplande ontwikkelingen goed te kunnen ramen is het raadzaam om in een zo vroeg mogelijk stadium van de planvorming de gewenste maaiveldpeilen vast te stellen.

4.3 Geluid

4.3.1 Algemeen/beleid

Bij nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals wonen en onderwijs moet worden onderzocht of de geluidsbelasting niet te hoog is. De Wet geluidhinder stelt eisen aan de geluidhinder veroorzaakt door verkeer over weg, water en spoor en van gezoneerde industrieterreinen met als doel de geluidhinder te beperken. Aanvullend hierop wordt het Nijmeegs Geluidsbeleid gehanteerd. In de Wet geluidhinder zijn voorkeurswaarden opgenomen (zie onderstaande tabel). Bij geluidsbelastingen t/m deze voorkeurswaarden is er over het algemeen sprake van een prettig akoestisch klimaat. Om uiteenlopende redenen kan het toch wenselijk zijn om een hogere geluidsbelasting toe te staan. De wet geeft deze mogelijkheid, maar kent ook maximale waarden die niet mogen worden overschreden. Hogere geluidsbelastingen dan de voorkeurswaarde mogen pas worden toegestaan als hiervoor een aparte procedure is doorlopen: de hogere waarde procedure.

Geluidsbron	Voorkeurswaarde (voor woningen)
Wegverkeerslawaai	48 dB (L_{den})
Railverkeerlawaai	55 dB (L_{den})
Industrielawaai	50 dB (A) (L_{Aeq})

De voorkeurswaarden gelden alleen binnen wettelijk vastgelegde zones langs verkeerswegen, waterwegen, spoorwegen en langs gezoneerde industrieterreinen. Deze zones zijn zgn. aandachtsgebieden waarbinnen de geluidsbelasting op geluidsgevoelige bestemmingen bekeken moet worden. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen deze zones is altijd een akoestisch onderzoek vereist als het gaat om geluidsgevoelige bestemmingen. Wegen waarop een 30 km/uur regime van toepassing is kennen geen wettelijke zone. Er is dan ook geen wettelijke plicht deze wegen in een akoestisch onderzoek te betrekken.

Als nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen de zone van één van bovenstaande geluidsbronnen ligt, maar de voorkeurswaarde niet wordt overschreden, dan zijn deze toegestaan. Als de voorkeurswaarde wordt overschreden zijn geluidsgevoelige bestemmingen alleen toegestaan als er een hogere waarde is vastgesteld door het college van B&W. Een hogere waarde kan alleen onder voorwaarden worden vastgesteld. Daarbij moet rekening worden gehouden met de “Beleidsregels Hogere Waarde(n) Wet geluidhinder” d.d. maart 2007 vastgesteld door de gemeente Nijmegen.

Voorwaarden uit de Beleidsregels Hogere Waarde(n) Wet geluidhinder, waar nieuwe woningen aan moeten voldoen:

- ontheffingscriterium van toepassing (bijvoorbeeld vervangen bestaande bebouwing);
- geluidsbelasting groter dan 48 dB vanwege wegverkeerslawaai en 50 dB(A) vanwege industrielawaai dan moet elke woning minimaal één geluidsluwe zijde hebben (geluidsluw is een geluidsbelasting van 48 dB of lager respectievelijk 50 dB(A) of lager);
- geluidsbelasting groter dan 48 dB vanwege wegverkeerslawaai en 50 dB(A) vanwege

industrielawaai dan moet elke woning minimaal één buitenruimte aan de geluidsluwe zijde hebben (geluidsluw is een geluidsbelasting van 48 dB of lager respectievelijk 50 dB(A) of lager);

- bij een hogere geluidsbelasting dan 53 dB vanwege wegverkeerslawaai moet de woning minimaal één slaapkamer aan de geluidsluwe zijde hebben (geluidsluw is een geluidsbelasting van 48 dB of lager).

De Hogere Waarde procedure moet gelijk oplopen met de ruimtelijke procedure. Het ontwerpbesluit hogere waarde moet tegelijk met de ruimtelijke procedure 6 weken ter inzage worden gelegd. Het college van B&W neemt vervolgens een definitief besluit.

4.3.2 Ontwikkeling Brugkwartier

Wegverkeerslawaai

Op de plankaart zijn de volgende wegen opgenomen:

- de bestaande Waalbandijk (als doorgaande weg);
- de bestaande in westelijke richting doorgetrokken Waalbandijk (als doorgaande weg);
- de bestaande Winselingseweg (als doorgaande weg);
- de bestaande doorgaande Weurtseweg;
- enkele nieuwe verkeersluwe wegen.

Aangenomen wordt dat de nieuwe verkeersluwe wegen zodanig geringe geluidsbelastingen bij de woningen veroorzaken, dat vanwege deze wegen geen besluit hogere waarde nodig is.

Nieuwe woningen in het bestemmingsplan

Langs alle bestaande doorgaande wegen zijn nieuwe woningen gepland. De verwachting is dat de doorgaande wegen zodanige geluidsbelastingen veroorzaken dat bij de nieuwe woningen niet wordt voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder (48 dB, Wgh art 82). De volgende combinatie van factoren maakt dat (op grond van art. 76 Wgh en art 82 Wgh e.v.) hogere waarden moeten worden vastgesteld bij de nieuwe woningen:

- wegen die zijn gelegen in een nieuw vast te stellen bestemmingsplan, wegen die buiten het bestemmingsplan liggen (2e Stadsbrug) en het gezoneerde industrieterrein Nijmegen West Weurt,
- veroorzaken op nieuwe woningen
- een geluidsbelasting die naar verwachting hoger is dan de voorkeurswaarde van de Wgh.

De 2e Stadsbrug en het gezoneerde industrieterrein Nijmegen West Weurt leveren relevante geluidsbelastingen op de nieuwe woningen. Vanwege deze bronnen moet een besluit hogere waarde worden vastgesteld en op woningniveau kunnen maatregelen worden genomen.

Nieuwe woningen wel/niet geprojecteerd

De Wgh maakt een onderscheid tussen geprojecteerde nieuwe woningen (reeds opgenomen in een bestaand bestemmingsplan maar nog geen bouwvergunning verleend) en niet geprojecteerde nieuwe woningen (nog niet opgenomen in een bestemmingsplan). Er wordt vanuit gegaan dat de nieuwe woningen in het nieuwe bestemmingsplan nieuwe, niet geprojecteerde woningen in de zin van de Wgh zijn. De maximale vast te stellen hogere waarde voor deze woningen wordt dan 63 dB (in plaats van 58 dB).

Op de plankaart is rekening gehouden met de afstanden die voor de nieuwe woningen ten opzichte van de wegen in acht genomen moeten worden: voor de Waalfrontweg geldt een afstand (vanaf de as van de weg) van minimaal 12,5m (aan beide zijden), Voor de Weursteweg geldt een afstand van minimaal 12m (vanaf de as van de weg) en voor de Winselingseweg geldt een afstand van minimaal 8m (voor het noordelijk deel, tot aan de Waalfrontweg) en minimaal 9m (voor het zuidelijke deel vanaf de Waalfrontweg).

Geen Hw-besluiten bestaande woningen Winselingseweg, Waalbandijk en verlengde

Waalbandijk

Aan de Winselingseweg, de Waalbandijk en het verlengde van de Waalbandijk in westelijke richting liggen geen bestaande woningen. Een besluit hogere waarde is voor bestaande woningen aan deze wegen dus niet aan de orde.

Industrielawaai

Op basis van hoofdstuk V van de Wet geluidhinder (Wgh) dient rondom een industrieterrein waarop bepaalde typen lawaaiproducerende bedrijven zijn gevestigd of kunnen worden gevestigd, een geluidzone te worden vastgesteld. Deze bedrijven zijn aangewezen in artikel 2.4. van het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb) en werden voorheen aangeduid met het begrip A-inrichtingen.

De geluidzone vormt een bufferzone tussen de bedrijven op het industrieterrein en de geluidsgevoelige bestemmingen in de omgeving. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting vanwege alle bedrijven op het industrieterrein tezamen niet hoger zijn dan 50 dB(A). Binnen de zone gelden beperkingen voor geluidgevoelige bestemmingen. Het industrieterrein Nijmegen-west/Weurt, ten westen van het Brugkwartier, is geluidgezoneerd.

De ontwikkeling van het Brugkwartier voorziet in nieuwe geluidgevoelige bestemmingen over de geheelde breedte van de geluidzone tussen de industrieterreingrens en (de maximale geluidsbelasting voor industrielawaai) de 50 dB(A) zonegrens. Omdat hierbij geluidgevoelige bestemmingen op zeer korte afstand van de industrieterreingrens zijn gesitueerd, zijn geluidbelastingen tot 57 dB(A) berekend, waar maximaal 55 dB(A) is toegestaan (met het vaststellen van een hogere waarde).

Zolang het industrieterrein volledig bestemd blijft, gelden er beperkingen ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen als gevolg van het geluidgezoneerde industrieterrein. De 50 dB(A) geluidzone kan hierbij ongewijzigd blijven.

Afhankelijk van de beoordelingshoogte boven plaatselijk maaiveld is er een gebied waarbinnen geluidgevoelige bestemmingen op dit moment niet mogelijk zijn. Binnen dit gebied is de geluidbelasting hoger dan IL 55 dB(A). In de bijlagen zijn (4) figuren opgenomen waarop per beoordelingshoogte, respectievelijk 5m, 10m, 20m, en 32m, de (geluids)begrenzing is weergegeven. Ten westen van de groene contour is de geluidbelasting steeds hoger dan 55 dB(A).

Bij het toepassen van geluidsreducerende maatregelen (zodat de maximum toegestane geluidsbelasting niet meer wordt overschreden) of het toepassen van speciale bouwvormen zoals dove gevels, is woningbouw hier wel mogelijk. Geluidsreducerende maatregelen zijn hier echter niet aan de orde omdat hierdoor het geluidgezoneerde bedrijventerrein wordt ingeperkt en dit leidt tot beperkingen van de daar aanwezige bedrijven. Bovendien leidt het realiseren van woningen met een dove gevel tot verlies van kwaliteit van de woningen.

Omdat het niet mogelijk is om ten westen van de eerste groene contour (5m) grondgebonden woningen te realiseren is voor deze contour een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het plan. Pas als de industrieterreingrens deels is teruggelegd, althans de milieucategorie van de bedrijven op het industrieterrein, direct grenzend aan de plangrens, is teruggebracht, is woningbouw binnen deze contour mogelijk. Voordat deze woningen kunnen worden gerealiseerd moet er een nieuwe planologische (wijzigings)procedure doorlopen worden.

De gemeente is voornemens om de industriegrens van het terrein terug te leggen zodat de geluidsbelasting wordt ingeperkt. Het terugleggen van de industriegrens vergt aanvullende (planologische) maatregelen. Bij het terugleggen van de industriegrens worden de belangen en rechten van de op het industrieterrein gevestigde bedrijven geeerbiedigd. De planologische procedure tbv het terugleggen van de industriegrens wordt binnenkort gestart. Zodra het ontwerpbestemmingsplan waarin dit wordt geregeld, ter visie wordt gelegd, kan het onderhavige bestemmingsplan gewijzigd worden vastgesteld (dus zonder wijzigingsbevoegdheid).

Geluidsbelasting Onderstation Weurtseweg

Voor het trafostation zijn geluidsberekeningen gemaakt (door Peutz, zie bijlage) die aan de hand van een kaart in beeld worden gebracht. De berekeningen gaan uit van 50 en 65 dB (A). Uit het rapport blijkt dat woningbouw in het plangebied, zonder maatregelen te treffen aan het trafostation, niet mogelijk is. De geluidcontour van 50 dB(A) (inclusief toeslag van 5 dB voor tonaal geluid) valt bijna over het hele plangebied met uitzondering van het uiterst oostelijk gedeelte blok, grenzend aan de bestaande bebouwing aan de Dijkstraat.

Het rapport gaat uit van een worst-case scenario, zonder (woon)bebouwing aan de buitenste rand van het woongebied. Als na te streven grenswaarde wordt een contour van 50 dB(A) gehanteerd. Deze grenswaarde kan worden opgerekt tot 55 dB(A), incl. toeslag voor tonaal geluid, waardoor de contour kleiner wordt. In dat geval is het de vraag of er voor de woningen binnen de contour nog sprake is van een aanvaardbaar woon-en leefklimaat. Naast de contour vanwege het trafostation moet ook rekening worden gehouden met de contouren vanwege het wegverkeerslawaai en het industrielawaai.

Zodra er een eerste rij woningen zou worden gerealiseerd, wordt de geluidsbelasting voor de daar achterliggende woningen lager. Ter hoogte van de eerste rij woningen dient echter eerst een gevelbelasting van maximaal 55 dB(A) (incl toeslag voor tonaal geluid) gerealiseerd te worden. Woningen als scherm is geen optie omdat het trafostation wordt gereguleerd door de Wet Milieubeheer. Deze wet gaat ervan uit dat er bij geluidhinder eerst maatregelen worden getroffen aan de bron (bijvoorbeeld door het verplaatsen en/of vernieuwen van het trafostations) en/of aan de overdracht (door het plaatsen van geluidsafscherming). De wet kent, itt de Wet Geluidhinder, geen mogelijkheden om maatregelen te treffen bij de ontvanger.

De beste en meest reële oplossing voor de geluidhinder vanuit het trafostation is om maatregelen te treffen aan de bron zelf dan wel in de overdracht. Als er voor wordt gekozen om maatregelen te treffen in het kader van de overdracht (afscherming van het geluid) wordt het meeste effect bereikt als deze maatregelen zo dicht mogelijk bij de bron worden geplaatst. Als er voldoende maatregelen worden getroffen, kan het geluid vanwege het trafostation volledig worden geëlimineerd en hoeft het dus niet in de weg te staan aan de ontwikkeling van het Brugkwartier.

Er wordt met de eigenaar/beheerder van het trafostation (Alliander) overlegd welke mogelijkheden er zijn. De te nemen maatregelen zijn opgenomen als voorwaardelijke verplichting in de planregels. Zolang deze maatregelen niet worden genomen is woningbouw juridisch niet mogelijk.

4.4 Externe veiligheid

Inleiding

De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze afweging is het van belang de risico's te beschouwen die, in dit geval, ontstaan door de combinatie van intensieve functies in de spoorzone en het transport van gevaarlijke stoffen. De kans dat er een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, is zeer klein. De effecten van een dergelijk ongeval kunnen echter zeer groot zijn. In de ontwikkeling van de locatie moet van deze kans op een zwaar ongeval rekenschap gegeven worden, dit heet de verantwoording van het risico.

Criteria bij de invulling van de toetsings-/verantwoordingsplicht

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvgs) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) zijn criteria gegeven die betrokken moeten worden bij het invullen van de toetsings-/verantwoordingsplicht. De gemeente Nijmegen heeft hiernaast haar eigen beleidsvisie (Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen) over hoe om te gaan met de verantwoording.

Algemeen
Met betrekking tot externe risico's kunnen worden onderscheiden:

a. Risico's ten gevolge van bedrijven, die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) vallen

b. Risico's ten gevolge van vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierover gaat de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvgs).
c. Risico's tengevolge van de aanwezigheid van hogedrukaardgastransportleidingen, die onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vallen.

Ad a:
Inrichtingen en activiteiten die gevaar opleveren, bijvoorbeeld inrichtingen vallend onder het Bevi, zijn in de naaste omgeving van het plangebied niet aanwezig echter valt het plangebied wel binnen het invloedsgebied van een tweetal inrichtingen:

1. Hilckmann Nijmegen B.V. (Slachthuis Nijmegen B.V.) een abattoir, gelegen aan de Havenweg 2/10, op 150 meter van het plangebied.Het betreft hier een Bevi inrichting met een ammoniakinstallatie met een inhoud van in totaal 7.200kg. Het betreft een categoriale inrichting als opgenomen in het Bevi en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi.)
2. TWO Chemical Logistics B.V., gelegen aan De Vlotkampweg 67. Het betreft hier een inrichting voor de op- en overslag van gevaarlijke stoffen. Deze inrichting heeft een invloedsgebied van 4250 meter, het plangebied ligt op 2225 meter van deze inrichting.

Ad b:
Het plangebied ligt in het invloedsgebied van de volgende routes gevaarlijke stoffen:

- de rivier de Waal en het Maas-Waalkanaal. De Waal maakt gedeeltelijk onderdeel uit van het plangebied, het Maas – Waalkanaal ligt op 680 meter afstand van het plangebied. De beide vaarwegen worden in de cRnvgs aangewezen als zogenaamde zwarte routes, en zijn daarmee tevens gekarakteriseerd als vaarwegen waar een substantieel vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Zij zijn aangewezen in het toekomstig Basisnet Water en hebben uit dien hoofde een vervoersplafond voor gevaarlijke stoffen.
- de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen Neerbosscheweg - Energieweg - Verlengde Energieweg- Waalfrontweg - Waalbandijk. Deze routering kent een zeer beperkt vervoer van gevaarlijke stoffen, voor vooral de ammoniakinstallatie van het abattoir aan de Havenweg en tot vloeistof verdichte brandbare gassen ten behoeve van de verkoop voor het bunkerbedrijf Neptun, eveneens gelegen aan de Havenweg.
- de spoorlijn Arnhem - Nijmegen. Deze spoorlijn is opgenomen in het Basisnet Spoor en heeft daarmee een vervoersplafond voor gevaarlijke stoffen. Deze spoorlijn ligt op 780 meter afstand van het plangebied.

Alle bovenaangehaalde routes gevaarlijke stoffen hebben een invloedsgebied van 1500 meter.

Ad c:
Een hogedrukaardgastransportleiding is binnen en in de naaste omgeving van het plangebied niet (meer) aanwezig.

Plaatsgebonden risico (PR) en Groepsrisico (GR)

De risico's worden nader verdeeld naar plaatsgebonden risico's en groepsrisico's:

Onder het plaatsgebonden risico (PR) verstaat men de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een gevarenbron bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het plaatsgebonden risico zijn grenswaarden en richtwaarden als toetsingswaarden aangegeven.

Het groepsrisico geeft aan wat de kans is op een ongeval met ten minste 10, 100 of 1000 dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde bron, het invloedsgebied. Het groepsrisico dient te worden verantwoord. Voor het groepsrisico geldt geen harde wettelijke grens, maar een zogenoemde oriënterende waarde. Die geeft aan in hoeverre het groepsrisico toelaatbaar is in de omgeving van inrichtingen (bedrijven) of langs transportroutes voor

gevaarlijke stoffen.

Onderstaand wordt nader ingegaan op:

- het plaatsgebonden risico (PR)
- het groepsrisico (GR)
- het plasbrand- en blève invloedsgebied van zowel de Waal als wel de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen
- cumulatie van de risico's omdat binnen het projectplangebied sprake is van overlapping van de invloedsgebieden.

Toetsing plaatsgebonden risico (PR)

Met betrekking tot het plaatsgebonden risico van de onderscheiden bronnen en de toetsing daarvan aan de grens- en richtwaarde 10^{-6} voor respectievelijk. kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten kan het volgende worden opgemerkt:

Inrichtingen:

- TWO Chemical Logistics B.V., gelegen aan De Vlotkampweg 67. Het plangebied ligt op 2225 meter van de inrichting. De plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour bevindt zich in de onmiddellijke nabijheid van het terrein van de inrichting zelf en is voor dit plangebied niet van belang.
- Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (Slachthuis Nijmegen B.V.), gelegen aan de Havenweg · 2/10. Het plangebied ligt op 150 meter van deze inrichting. Op de plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour is, omdat het een categoriale Bevi-inrichting betreft, het gestelde in bijlage 1 van het Revi als opgenomen in de tabel 6 “Afstanden in meters tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten, waarbij wordt voldaan aan de grenswaarde 10^{-6} per jaar, onderscheidenlijk de richtwaarde 10^{-6} per jaar` van toepassing. Deze tabel geeft een plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour aan van 60 meter voor de leidingen van de installatie en 65 meter tot de machinekamer. Deze contour en zijn voor het plangebied niet van belang.

De hierboven aangevoerde routes gevaarlijke stoffen.

- Voor de rivier de Waal en het Maas – Waalkanaal geldt dat de plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour valt binnen de begrenzing van de transportas zelf. Dit betekent voor de rivier de Waal en het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier) dat deze contour buiten de oeverlijn maar binnen het plangebied ligt.
- De spoorlijn Arnhem – Nijmegen ligt op 780 meter afstand van het plangebied. De 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour ligt echter binnen het baanlichaam zelf.
- De gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, Neerbosscheweg - Energieweg - Verlengde Energieweg - Waalfrontweg – Waalbandijk maakt onderdeel uit van het plan. Deze gemeentelijke route beschikt echter niet over een 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour, omdat het vervoer van gevaarlijke stoffen hiervoor te laag is.

Met betrekking tot het plaatsgebonden risico's van alle genoemde risicobronnen kan de conclusie worden getrokken dat die voor dit plangebied niet van belang zijn, onder meer omdat de het plan niet voorziet in het realiseren van kwetsbare bestemmingen binnen deze plaatsgebonden risicocontouren, dan wel omdat er geen 10^{-6} contour is aan te geven.

Aan het plaatsgebonden risico zal (PR) daarom onderstaand geen aandacht meer worden besteed.

Verantwoording groepsrisico's (GR)

Zone-indeling risicocontouren groepsrisico (GR)

Hieronder worden de groepsrisico's voor de beide Bevi inrichtingen en de onderscheiden routes gevaarlijke stoffen verantwoord.

Voor de risicobronnen zijn in de “Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen” van juni 2013 drie

zones vastgesteld waarbinnen bepaalde verantwoordingsniveaus gelden. De zones zijn globaal gebaseerd op de reikwijdte van incidenten met gevaarlijke stoffen. Omdat verschillende risicobronnen verschillende rampscenario's (kunnen) hebben, verschilt ook de zone-indeling per risicobron. De zone indeling is schematisch weergegeven in onderstaande figuur:

	Zone 1	Zone 2	Zone 3
Rijks- en spoorwegen, provinciale- en gemeentelijke wegen	30 meter (invloedsgebied plasbrand)	200 meter (aandachtsgebied blève)	1500 meter (invloedsgebied toxisch)
Vaarwegen	25 meter (invloedsgebied plasbrand)	90 meter (invloedsgebied blève)	1500 meter (invloedsgebied toxisch)
Aardgastransportleidingen	PR 10^{-6} contour	100% letaalgrens	1% letaalgrens
LPG tankstations	PR 10^{-6} contour	150 meter (invloedsgebied)	-
LNG tankstations	PR 10^{-6} contour	300 meter (invloedsgebied)	-
Overige Bevi-inrichtingen	PR 10^{-6} contour	PR 10^{-8} contour	Invloedsgebied

Inrichtingen en bedrijven

Het plangebied ligt voor wat externe veiligheid betreft binnen het invloedsgebied toxisch, zone 3, van TWO Chemical Logistics B.V., De Vlotkampweg 67, omdat de inrichting gelegen is buiten de 10^{-8} contour, maar op een afstand van 2225 meter binnen het invloedsgebied toxisch, zone 3, van 42540 meter.

Met betrekking tot van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (Slachthuis Nijmegen B.V.), Havenweg 2/10 kan opgemerkt worden dat naar aanleiding van tabel 3 van Bijlage 2 van het Revi het invloedsgebied voor deze inrichting niet relevant is. Het groepsrisico, de mogelijkheden voor rampbestrijding en de mate van zelfredzaamheid van de bevolking behoeven in dit geval niet te worden verantwoord

Daarmee geldt dat de (zeer)kwetsbare bestemmingen voor wat TWO Chemical Logistics B.V. in zone 3 ligt, buiten de PR 10^{-8} contour, waar alleen een toxisch scenario van toepassing is.

Met betrekking tot Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (Slachthuis Nijmegen B.V.) is geen verantwoording groepsrisico van toepassing.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het Maas – Waalkanaal en de spoorlijn Arnhem – Nijmegen.

Met betrekking tot de boven aangevoerde routes gevaarlijke stoffen, het Maas-Waalkanaal en de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, kan opgemerkt worden dat het plangebied op respectievelijk 680 meter en 780 meter van deze risicobronnen verwijderd ligt, en daarmee in het invloedgebied toxisch, zone 3.

Voor de rivier de Waal en de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, Neerbosscheweg - Energieweg - Verlengde Energieweg - Waalfrontweg – Waalbandijk geldt dat het plangebied zich zowel in zone 1, het invloedsgebied plasbrand, in zone 2, het invloeds-/aandachtsgebied blève, als wel in zone 3, het invloedsgebied toxisch bevindt.

Gezien het gegeven dat (zeer)kwetsbare bestemmingen in het plasbrand- en blève invloedsgebied , zone´s 1 en 2 van de rivier de Waal alswel de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen mogelijk worden gemaakt, maakt een kwantitatieve risico analyse (QRA) “Externe veiligheid Waalfront (Brugkwartier), projectnunmmer 0264574.00, revisie01, 15 oktober 2013”, onderdeel uit van de verantwoording groepsrisico voor deze beide verkeersaders.

De gemeentelijke route gevaarlijke stoffen Neerbosscheweg - Energieweg - Verlengde Energieweg - Waalfrontweg – Waalbandijk.

Deze route maakt onderdeel uit van het plangebied (Waalbandijk). Opgemerkt dient hierover te worden dat de vervoersstromen over deze gemeentelijke route gevaarlijke stoffen als zeer marginaal kan worden aangemerkt. Het betreft hier kleine hoeveelheden ammoniak voor de koelinstallaties van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (Slachthuis Nijmegen B.V.) en een zeer beperkte hoeveelheid tot vloeistof verdichte brandbare gassen ten behoeve van de verkoop door het bunkerschip Neptun.

Uit de QRA "Externe veiligheid Waalfront (Brugkwartier), projectnummer 0264574.00, revisie01, 15 oktober 2013" blijkt dat het groepsrisico, ook in het invloedsgebied plasbrand en het aandachtsgebied blève (zone1 en 2) nihil is. Een verdere groepsrisicoverantwoording is dan ook niet aan de orde.

Verantwoording groepsrisico's voor het Maas – Waalkanaal, het invloedsgebied toxisch (zone3) van de Waal, de spoorlijn Arnhem – Nijmegen en TWO Chemical Logistics B.V.

Het plangebied bevindt zich op grotere afstand van de risicobronnen het Maas – Waalkanaal, op 680 meter, de spoorlijn Arnhem – Nijmegen, op 780 meter en TWO Chemical Logistics B.V., op 2225 meter.

Op deze (grote) afstanden tot de risicobronnen is het toxisch scenario (zone 3) maatgevend. Effecten als gevolg van een plasbrand of blève reiken tengevolge van deze risicobronnen niet tot aan het plangebied.

Maas – Waalkanaal en de Waal

Voor het Maas-Waalkanaal en de Waal geldt het voor het invloedsgebied toxisch (zone 3) van 90 meter tot 1500 meter uit de as van deze vaarwegen het volgende:

Uit de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvgs) blijkt dat het Maas – Waalkanaal en de Waal gecategoriseerd zijn als zwarte route (belangrijke binnenvaartroute). Het risicoplafond is voor het Maas – Waalkanaal en de Waal vastgesteld op 2.710 cq 2.135 schepen brandbaar gas/jaar.

De vaarwegen hebben geen PR 10^{-6} contour die buiten de oever ligt. Het invloedsgebied van de vaarwegen is 1.500 meter. Groepsrisicoberekening is alleen nodig wanneer de bevolkingsdichtheid binnen het invloedsgebied hoger is dan 1.500 pers./ha. dubbelzijdig of 2.250 pers./ha. enkelzijdig. Hieraan voldoen de vaarwegen niet, zodat een verantwoording van het groepsrisico voor het invloedsgebied toxisch, zone 3, niet kwantitatief hoeft plaats te vinden, maar kwalitatief kan gebeuren.

Ontwikkeling groepsrisico

Vanwege de afstanden tot de risicobronnen zal een toe- of afname van personendichtheden niet significant doorwerken in de rekenkundige hoogte van het groepsrisico. De beschouwing van het groepsrisico en de verantwoording daarvan is om deze reden voor de bovengenoemde risicobronnen volledig kwalitatief uitgevoerd.

Mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico

De mogelijkheid tot beperking van het groepsrisico door het beïnvloeden van de personendichtheid is op deze afstand tot een risicobron geen onderwerp van afweging. Zoals gesteld heeft op de betreffende afstanden een toe- of afname van personendichtheid geen invloed op het groepsrisico. Verder is de kans te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen is in deze gebieden vele malen kleiner dan 1/1.000.000 (10^{-6}). Veiligheidsmaatregelen in het plangebied zijn daarom niet realistisch.

De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

In geval van een calamiteit zal de brandweer ingezet worden aan de bron ter beperking van de effecten van de calamiteit. Het bestrijdbaarheidsvraagstuk in relatie tot de ontwikkeling op deze grote afstand van de risicobronnen wordt daarom niet verder beschouwd.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Blootstelling aan een toxisch gas is het bepalende scenario. In geval van een calamiteit dienen personen te schuilen. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij parameters.

Nieuwe bouwwerken, waar grotere massa's mensen aanwezig kunnen zijn, als bijvoorbeeld woonflats en kantoren, zijn goed geïsoleerd, waardoor ze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is wel dat luchtbehandelinginstallaties met één druk op de knop uit te schakelen zijn.

Verder dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwings- en alarmsysteem) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding. Het grondgebied van Nijmegen valt grotendeels binnen de dekking van de sirenepalen. Op termijn zal dit waarschuwingssysteem vervangen worden door NL-alert.

Conclusie

De oriënterende waarde van het groepsrisico wordt binnen de onderscheiden afwegingsgebieden niet overschreden, wel zal door de planvorming een niet significante verhoging van het groepsrisico optreden vanwege de mogelijke verdichting van het aantal aanwezigen binnen de betreffende invloedsgebieden.

Externe veiligheid is echter, rekening houdend met de zeer lage risico's van de betreffende risicobronnen, het Maas – Waalkanaal, de spoorlijn Arnhem – Nijmegen en TWO Chemical Logistics B.V. gegeven de bovenstaande afweging, geen obstakel voor het realiseren van het plan.

Verantwoording invloedsgebieden plasbrand en blève (zone 1 en 2) voor de Waal

Bij onderstaande verantwoordingen komen in volgorde de afwegingspunten aan de orde als opgenomen in Tabel 3.2 Üitgangspunten bij groepsrisicoverantwoording" op bladzijde 28 van de Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen van juni 2013.

Bovendien worden voor de onderscheiden gebieden het advies van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) voor bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid behandeld.

Plasbrand-invloedsgebied

Het plasbrandinvloedsgebied (zone1), tot 25 meter uit de oeverlijn, ligt ter plaatse van de nieuwe ontwikkeling geheel binnen het bestemmingsplan. Rekening is gehouden met het realiseren van (zeer)kwetsbare bestemmingen binnen dit plasbrandaandachtsgebied op ruim 10 meter afstand van de water-/oeverlijn.

Buiten de onderstaande verantwoording en de eventueel aanvullende maatregelen die de Veiligheidsregio Gelderland - Zuid adviseert en die zoveel als doenlijk in de verantwoording zijn verwerkt, houdt dit eveneens in dat er vanuit de het Basisnet Water en de daarop geënte regelgeving vanuit de bouwverordening, vanaf 1 januari 2014 aanvullende eisen zullen worden gesteld aan de gevels langs de Waal.

Voorts dient opgemerkt te worden dat volgens de beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen geen zeer kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd binnen het plasbrandaandachtsgebied.

Blève-invloedsgebied

Het blève-invloedsgebied (zone 2) ligt ter plaatse van de nieuwe ontwikkeling geheel binnen het bestemmingsplan. Rekening is gehouden met het realiseren van (zeer)kwetsbare bestemmingen binnen dit blève-invloedsgebied tot 90 meter afstand van de waterlijn. In tegenstelling tot het plasbrandinvloedsgebied mogen in zone 2 wel zeer kwetsbare bestemmingen worden gerealiseerd, wat echter deugdelijk dient te worden gemotiveerd.

Inleiding algemeen

Uit de (QRA) "Externe veiligheid Waalfont (brugkwartier), projectnummer 0264574.00, revisie01, 15 oktober 2013" blijkt dat de personendichtheid van het totale invloedsgebied, dus

zone 1, 2 en 3, van het plangebied stijgt van rond de 55 aanwezigen naar 85 aanwezigen per ha. in de maatgevende nachtperiode. Een en ander geeft echter geen aanleiding tot een ook maar enigermate significante stijging van het groepsrisico, dat, ook voor de zones 1 en 2, rekenkundig gefixeerd blijft op 0.01 maal de oriënterende waarde, hoewel in de bijgeleverde fN curve een marginale toename van het groepsrisico waarneembaar is. Het risico neemt in de toekomst bovendien niet toe omdat thans al gerekend is met het risicoplafond uit het toekomstig Basisnet Water.

Gezien het zeer lage groepsrisico zullen nauwelijks tot geen aanvullende maatregelen nodig zijn buiten het gestelde in het Basisnet Water om. Een enigermate significante invloed hiervan op het groepsrisico is niet te verwachten. Binnen het gehele plangebied is het mogelijk over te gaan tot huisvesting van verminderd zelfredzame personen, dat is in het blève-invloedsgebied (zone 2) niet aan te bevelen, in het plasbrandaandachtsgebied niet toegestaan. Tijdens de nadere planinvulling zal hier nog nader aandacht aan dienen te worden geschonken.

Noodzaak ontwikkeling

Met betrekking tot de ontwikkeling op deze locatie kan opgemerkt worden dat in zijn algemeenheid gesteld kan worden dat de veiligheidsrisico´s van de locatie ook binnen de zones 1 en 2 als relatief laag ingeschat kunnen worden. Dit gegeven afgezet tegen de mogelijke stedenbouwkundige invullingen van het totale Waalfront ten westen van de Spoorbrug kan opgemerkt worden dat een dergelijke unieke woon/-werklocatie elders binnen Nijmegen niet te vinden is. Veiliger alternatieven voor een dergelijke stedenbouwkundige invulling zijn dan ook niet te bedenken.

Ruimtelijke veiligheidsmaatregelen

Zowel de beperking van de ontwikkeling als wel een groter afstand tot de rivier de Waal zal het plan voor een aanzienlijk deel van zijn stedenbouwkundige impact beroven, en kan daarom allen al niet aan de orde zijn, zeker gezien het lage en slechts marginaal toenemende groepsrisico.

Opgemerkt dient dan wel te worden dat de bebouwing, gezien de toekomstige eraan te stellen eisen in het invloedsgebied plasbrand, waarvoor voor de gevels gezien de marginale afstand tot de oeverlijn wel een bepaalde uitrichting op de risicobron zal kennen, maar verdere maatregelen niet voor de hand liggen. Het realiseren van voldoende van de risicobron afleidende ontvluchtingwegen zal goed te realiseren zijn in de planvorming.

Bronmaatregelen

Deze zijn vanuit het bestemmingsplan niet te realiseren omdat de vaarweg niet tot de competentie van de gemeente Nijmegen behoort.

Objectgerelateerde veiligheidsmaatregelen

Buiten de al eerder genoemde te stellen extra geveleisen tengevolge van het bouwen in het invloedsgebied plasbrand (zone1) tot 25 meter van de oeverlijn, kunnen geen aanvullende bouwkundige voorzieningen door de gemeente worden geëist en zal een en ander in overleg met de projectontwikkelaar(s) moeten worden opgelost. De aanbevelingen van de gemeente Nijmegen zullen echter zeker wat betreft interne ontvluchtingsroutes, ontruimingsplannen, alarmering, eventuele te entameren rampoefeningen en centraal afsluitbare ventilatiesystemen in ruime mate onder de aandacht van de ontwikkelaar(s) worden gebracht. De wettelijke mogelijkheden tot het afdwingen van maatregelen ontbreken echter vooralsnog.

Zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid

Hierop zal nader worden ingegaan na het onderstaand opgenomen advies van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Advies Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ)

Het plangebied is gelegen in het invloedsgebied van meerdere risicobronnen, waarvan de inrichting TWO Chemical Logistics BV, de rivier de Waal, het Maas-Waal-kanaal en de spoorlijn Arnhem Nijmegen door u als relevant voor dit plangebied zijn beoordeeld. Om die reden moet het bestemmingsplan worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het

plaatsgebonden risico en dient u het groepsrisico van deze risicobronnen te verantwoorden.

De beleidsvisie ten aanzien van externe veiligheid van de gemeente Nijmegen stelt dat, gezien de grote afstand tussen plangebied en de risicobronnen TWO Chemical Logistics BV, het Maas-Waalkanaal en de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, volstaan kan worden met een verantwoordingsniveau 3. Wij verwijzen u voor deze risicobronnen naar de standaardtekst met betrekking tot de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid zoals die in Nijmeegse beleidsvisie verwoord is.

Voor de Waal geldt dat, afhankelijk van het besluit om binnen 90 meter van de oeverlijn in dit bestemmingsplan geen of wel zeer kwetsbare objecten mogelijk te maken, sprake is van verantwoordingsniveau 2 of 1. Gezien de verwaarloosbare invloed van dit plan op het groepsrisico beperken wij ons tot een beknopte beschouwing van de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid voor de Waal.

Mogelijkheden rampenbestrijding

Bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen op het water is de beschikbaarheid van voldoende blus/koelwater geen beperkende factor. Een calamiteit op het water zal over het algemeen echter niet of slecht bereikbaar zijn voor hulpverleningsvoertuigen. Hiervoor is de inzet van een blusboot noodzakelijk. Afhankelijk van de exacte locatie van de blusboot op het moment van het incident kan de inzet van de blusboot langere tijd op zich laten wachten.

Net als bij het spoor- en wegvervoer zullen calamiteiten maar zelden kunnen worden voorkomen en zal de inzet zich richten op het beperken en bestrijden van de effecten. Het grote aantal slachtoffers dat bij incidenten met gevaarlijke stoffen kan vallen, kan de capaciteit van de geneeskundige hulpverlening in veel gevallen te boven gaan.

Bevorderen zelfredzaamheid

Men kan de volgende maatregelen overwegen om de zelfredzaamheid in het plangebied te bevorderen:

- uitsluiten van functies specifiek gericht op verminderd zelfredzamen.

In het bestemmingsplan kunnen functies die gericht zijn op mensen die niet of verminderd in staat zijn om zichzelf in geval van een calamiteit te redden worden uitgesloten voor het deel van dit plangebied dat binnen 90 meter van de oeverlijn van de Waal ligt. Deze functies worden in de Nijmeegse beleidsvisie aangeduid als 'zeer kwetsbare objecten'. In geval van grote calamiteiten vraagt evacuatie van verminderd zelfredzamen namelijk (te) veel capaciteit van hulpverleningsdiensten, die op dat moment al zwaar belast worden.

- inrichting van het plangebied

Het is belangrijk dat bij een calamiteit burgers en gebruikers van het plangebied de mogelijkheid hebben om van het risico weg te vluchten (in geval van dit plangebied is dat een ontvluchting in zuidwestelijke richting). Eveneens is het van belang dat hulpverleningsdiensten (de panden in) het plangebied goed kunnen bereiken. Op basis van de plankaart van 12 juli 2013 lijken de ontvluchtingsmogelijkheden en de ontsluiting van het plangebied toereikend te zijn.

- burgers en bedrijfshulpverlening voorlichten over de risico's van het transport van gevaarlijke stoffen (actieve risicocommunicatie)

Actieve risicocommunicatie kan een positieve bijdrage leveren aan een juiste gevaarinschatting door burgers en bedrijfshulpverleners bij calamiteiten. Een juiste gevaarinschatting draagt bij aan de zelfredzaamheid. Om die reden adviseren wij u (toekomstige) bewoners en gebruikers van het plangebied actief voor te lichten over de risico's en hen een handelingsperspectief te bieden in geval van een calamiteit.

- eventueel aanwezige mechanische ventilatie voorzien van een mogelijkheid tot het centraal uitschakelen van deze ventilatie

Indien toxische stoffen vrijkomen dienen aanwezige personen de mogelijkheid te hebben om binnen gebouwen te schuilen. Het is dan van belang dat eventueel aanwezige mechanische ventilatie centraal uitschakelbaar is. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het van belang is om in geval van een calamiteit deze mogelijkheid ook daadwerkelijk te gebruiken. De

bewoners of gebruikers van het betreffende gebouw/de gebouwen dienen derhalve op de hoogte te worden gesteld van deze mogelijkheid, bijvoorbeeld door actieve risicocommunicatie.

Zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid

Zelfredzaamheid

Het uitsluiten van functies specifiek gericht op verminderd zelfredzamen is alleen van toepassing in het plasbrandinvloedsgebied (zone 1) tot 25 meter van de waterlijn af. Volgens de Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen van juni 2013 is het echter wel mogelijk buiten het plasbrand-invloedsgebied, maar binnen het blève-invloedsgebied (zone 2), dus van 25 meter tot 90 meter uit de waterlijn van de Waal, voorzieningen voor beperkt zelfredzamen te realiseren. Dit dient echter nader gemotiveerd te worden.

Wij achten de hiervoor aangevoerde motivatie, mede gezien het zeer lage bepaalde groepsrisico, ook gezien de slechts marginale en nauwelijks nog kwantitatief aantoonbare stijging van dit groepsrisico, voldoende om ook in dit blève-invloedsgebied het realiseren van voorzieningen voor beperkt zelfredzamen te realiseren.

Zoals de voorlopige inrichtingstekeningen en hierboven ook al aangegeven, zullen de ontvluchtingsvoorzieningen door de aanwezigheid van meerdere van de risicobron aflopende ontvluchtingsroutes in voldoende mate gewaarborgd zijn.

Actieve risicocommunicatie levert in zijn algemeenheid een positieve bijdrage aan een juiste gevaarinschatting door burgers en bedrijfshulpverleners bij calamiteiten en verhoogt daarmee de zelfredzaamheid. Aan de planontwikkelaars zal daarom door ons met klem worden aanbevolen om aan de (toekomstige) bewoners en gebruikers van het plangebied een actieve voorlichting te geven over de risico's binnen het plangebied en hen in een geval van een optredende calamiteit een handelingsperspectief te bieden.

Dit klemt het meest met betrekking tot verblijvenden/aanwezigen in de zones 1 en 2, dus tot 90 meter van de Waal.

Bestrijdbaarheid
Bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen op het water is de beschikbaarheid van voldoende blus- en koelwater ruim voldoende. Echter vormt hier de beperking de inzetbaarheid van een blusboot, die afhankelijk van de aanwezigheid hiervan op zich kan laten wachten.

De bestrijdbaarheid zal dan ook voornamelijk bestaan uit effectbestrijding en het daarmee zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers. Denkbaar zijn daarbij calamiteiten waarbij zulke aantallen slachtoffers zullen vallen dat de capaciteit van de hulpverlening tekortschiet.

Deze effectbestrijding zal zich echter voornamelijk voordoen in de plasbrand- en blève-invloedsgebieden (zones 1 en 2).

In het invloedsgebied toxisch (zone 3) zal niet tot nauwelijks bestrijdbaarheid van calamiteiten tengevolge van toxische stoffen mogelijk zijn. Hier is het van belang dat aanwezigen/verblijvende de mogelijkheid hebben te schuilen. Hierbij dient eventueel aanwezige mechanische ventilatie met één druk op de knop uit te schakelen te zijn. Dit laatste is in het bijzonder van belang voor grotere complexen, is echter ook afhankelijk van de wijze van beheer van de installaties en of er gedurende 24-uur per dag een huismeester aanwezig is.

Ook hier is een goede risicocommunicatie van groot belang. De toekomstige bewoners/gebruikers zulle hierop worden gewezen.

Conclusie groepsrisico

Het bovenstaande in overweging nemende, daarbij ook expliciet uitgaande van het (zeer) lage groepsrisico als aangegeven in de QRA “Externe veiligheid Waalfont (brugkwartier), projectnummer 0264574.00, revisie01, 15 oktober 2013” achten wij de planontwikkeling, ook in de zones 1 en 2 (het plasbrand- en blève-invloedsgebied) acceptabel.

Cumulatie groepsrisico's

Het plangebied ligt binnen de elkaar gedeeltelijk overlappende invloedsgebieden van een inrichting, de rivier de Waal, het Maas-Waalkanaal, de spoorlijn Arnhem – Nijmegen en de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen Neerbosscheweg - Energieweg - Verlengde Energieweg - Waalfrontweg – Waalbandijk.

Voor cumulatie van risico's geldt dat kwantificering lastig, dan wel onmogelijk is. Tevens bestaat er geen landelijk toetsingskader waaraan getoetst kan worden. Afwegen van cumulatie is onderdeel van de groepsrisicoverantwoording. Indien relevant, wordt dit aspect in de verantwoording kwalitatief beschouwd bij de interpretatie van bijvoorbeeld fN curves.

In het geval van het plan Nijmegen Waalfront 2 (Brugkwartier) is behalve voor de rivier de Waal geen kwantitatieve benadering gekozen vanwege de lage te verwachten risico´s waarbij het plangebied telkens volledig in zone 3 ligt van deze onderscheiden risicobronnen en daarom een kwalitatieve benadering (volgens de Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen) aan de orde is. Mede ook vanwege de (zeer) lage te verwachten groepsrisico´s van de relevante bronnen als boven aangegeven, waarbij de oriënterende waarden niet worden benaderd, is een kwalitatieve cumulatie uitgevoerd waarbij geen van de bovenaangehaalde risicobronnen er uit met betrekking tot het groepsrisico uitspringt. Dit geldt expliciet ook voor de rivier de Waal.

Deze groepsrisico's kunnen ook bij de kwalitatieve bepaling daarvan in feite niets aan de cumulatie toevoegen. Daarom is binnen het plangebied Nijmegen Waalfront 2 (Brugkwartier) het toegevoegde risico van cumulatie zeer beperkt. Dit aspect werkt niet door in de verantwoording groepsrisico.

Conclusie
In het bovenstaande zijn de relevante wegingspunten voor alle risicobronnen opgevoerd met betrekking tot het projectplangebied. Uit de kwantitatieve risico analyse (QRA) “Externe veiligheid Waalfront (Brugkwartier), projectnummer 0264574.00, revisie01, 15 oktober 2013”, met betrekking tot de Waal evenals de afwegingen met betrekking tot de overige risicobronnen blijkt dat er nauwelijks/geen beïnvloeding van het plan Nijmegen Waalfront – 2 (Brugkwartier) op het groepsrisico sprake is.Het plan Nijmegen Waalfront – 2 (Brugkwartier) is acceptabel vanwege de onderstaande redenen:

1. Het plan heeft nauwelijks tot geen verhogende invloed op het groepsrisico.
2. Het plangebied ligt als geheel weliswaar binnen de invloedsgebieden van een inrichting, twee waterwegen, een gemeentelijke route gevaarlijke stoffen en een spoorlijn, echter kan geen van deze relevante risicobronnen, een significante toename van het groepsrisico bewerkstelligen. Dit groepsrisico blijft (zeer) ruim onder de oriënterende waarde.
3. Uit de kwantitatieve risico analyse (QRA) “Externe veiligheid Waalfront (Brugkwartier), projectnummer 0264574.00, revisie01, 15 oktober 2013”, blijkt dat ook het groepsrisico binnen het plasbrand- en blève aandachtsgebied van de Waal als zeer laag kan worden aangemerkt.
4. Hoewel de vestiging van voorzieningen voor beperkt zelfredzame personen ook mogelijk blijft in zone 2, het blève-invloedsgebied, achten wij dit gezien het lage groepsrisico acceptabel.
5. Cumulatie van de onderscheiden risico's leidt niet tot een enigermate significante verhoging van het groepsrisico.

Het College van burgemeester en wethouders en de Raad van de gemeente Nijmegen hebben kennis genomen van de bovenstaande afwegingen en achten het groepsrisico, dat tengevolge

van het plan Nijmegen Waalfront – 2 Brugkwartier niet significant stijgt, nu en in de in de toekomst, aanvaardbaar. Rekening houdend met het bovenstaande kan opgemerkt worden dat externe veiligheid geen belemmering vormt voor de uitvoering van het plan.

Gelet op het gegeven dat er een risico voor wat betreft externe veiligheid bestaat, ook na het overnemen van de voor dit plan aanvaarde aanbevelingen van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, Dat dit risico echter zo laag is dat dit nauwelijks nog kwantitatief in berekeningen kan worden vervat, dit echter niet nul (0) zal zijn, zal er een zogenaamd

restrisico overblijven. Dit restrisico wordt door het College van burgemeester en wethouders en de Raad van de gemeente Nijmegen expliciet geaccepteerd.

Verantwoording

De bovenstaande verantwoording groepsrisico dient gelezen te worden in combinatie met de Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen van juni 2013 en de daarin gemaakte keuzes.

4.5 Luchtkwaliteit

4.5.1 Algemeen/wettelijk kader

Op 15 november 2007 is de Wet Milieubeheer uitgebreid met hoofdstuk 5, titel 5.2 Luchtkwaliteiteisen. De regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteitseisen is verder uitgewerkt in AMvB's (Besluit niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen; Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen) en Ministeriele regelingen (Regeling niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen; Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007; Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007).

Bij toetsing van een ruimtelijk plan op luchtkwaliteit moet conform regelgeving gelet worden op de volgende 2 aspecten:

(a) het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit en

(b) het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Ad a. het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit

Grenswaarden voor luchtkwaliteit gelden voor de volgende stoffen: stikstofdioxide (NO_2); fijn stof (PM_{10}); benzeen (C_6H_6); zwaveldioxide (SO_2); koolmonoxide (CO) en benzo(a)pyreen (BaP). In Nederland worden in het algemeen alleen voor NO_2 en PM_{10} mogelijk overschrijdingen verwacht.

De grenswaarden betreffen bestuurlijke normen, ook beneden de grenswaarden zijn in studies gezondheidseffecten waargenomen.

Getalsmatig kan de normering voor NO_2 en PM_{10} als volgt weergegeven worden:

	norm	**ingangsdatum**
Jaargemiddelde grenswaarde NO_2	40 ug/m^3	1-1-2015
Jaargemiddelde grenswaarde PM_{10}	40 ug/m^3	1-6-2011
Daggemiddelde grenswaarde PM_{10}	max. 35 dagen/jaar >50ug/m^3 (rekenkundig vergelijkbaar met jaargem. 32,5 ug/m3)	1-6-2011

Vaststelling van een ruimtelijk plan voldoet aan de luchtkwaliteitsnormen indien:

- aannemelijk is gemaakt dat het plan niet leidt tot het overschrijden van een grenswaarde (vanaf ingangsdatum) danwel niet leidt tot een toename van reeds bestaande overschrijding van een grenswaarde;
- aannemelijk is gemaakt dat de luchtkwaliteit als gevolg van het plan per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft; danwel bij een beperkte verslechtering van de luchtkwaliteit, door een met het plan samenhangende maatregel of een door die uitoefening of toepassing optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (saldering);
- aannemelijk is gemaakt dat het plan niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen (zgn. NIBM-plan);
- (art. 5.16 lid 1 onder d Wm) de activiteit waarvoor vergunning wordt gevraagd is genoemd, beschreven ofwel past binnen of in elk geval niet in strijd is met een vastgesteld programma, bijvoorbeeld het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit).

Op 1 augustus 2009 is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van kracht geworden. Het NSL is een programma als bedoeld in artikel 5.16 lid 1 onder d Wm.

Het NSL bevat een pakket van ruimtelijke ontwikkelingen c.q. projecten (Bijvoorbeeld (rijks)wegen, woningen, landbouw en industrie) en maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Met deze maatregelen zal Nederland tijdig aan de Europese luchtnormen voldoen. Deze maatregelen zijn onder meer: nationale, generieke maatregelen van het Rijk (stimulering roetfilters, belastingvoordeel voor schone auto's, etc.) en daarnaast maatregelen op het hoofd- of onderliggend wegennet zoals doorstromingsmaatregelen, snelheidsverlaging en schermen.

4.5.2 Waalfront-2/Brugkwartier

Het plangebied Waalfront-2 past binnen het woningbouwproject “Nijmegen Waalfront”, dat als IBM-project opgenomen is in dit NSL onder IB-nr. 278. Ten behoeve van de definitieve vaststelling van het NSL is het rekeninstrument Saneringstool (versie 3.1) ontwikkeld. De omvang van “de saneringsopgave” voor luchtkwaliteit wordt met dit instrument op een eenduidige en uniforme wijze in kaart gebracht. Het positieve effect op de luchtkwaliteit van de maatregelen is bepaald door middel van de Saneringstool 3.1. In deze Saneringstool leidt het inbrengen van de IBM-projecten in Nijmegen alsmede de voorgestelde maatregelen tot het tijdig oplossen van de knelpunten in de luchtkwaliteit in Nijmegen.

Het onderhavige bestemmingsplan voldoet met haar projectkenmerken aan de in het NSL opgenomen projectkenmerken, met uitzondering van de gefaseerde aanleg van de Waalfrontweg. In de gebruikte verkeersmodellen voor de Saneringstool (versie 3.1) zijn de verkeerseffecten opgenomen van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in Nijmegen (waaronder de eerdergenoemde in het NSL opgenomen IBM-projecten. Het onderhavige bestemmingsplan, met uitzondering van de gefaseerde aanleg van de Waalfrontweg, voldoet daarmee aan de luchtkwaliteitsnormen.

4.5.3 Gefaseerde aanleg van de Waalfrontweg

Voor het westelijk gedeelte van de Weurtseweg zal door de gefaseerde aanleg van de Waalfrontweg in het toetsingsjaar 2015 een hogere verkeersintensiteit ontstaan dan in het NSL opgenomen. In het NSL werd voor 2015 reeds de volledige aanleg van de Waaalfrontweg verondersteld. Voor de overige wegen leidt dit tot lagere verkeersintensiteiten dan in het NSL opgenomen. Voor het westelijk gedeelte van de Weurtseweg zijn voor het jaar 2015 extra berekeningen uitgevoerd aan de luchtkwaliteit. Daarbij wordt als worstcase benadering voor dit deel van de Weurtseweg een etmaalintensiteit verondersteld van 14099 mvt/etm (zie bijlage verkeersmodellen Goudappel/Coffeng). Op de wettelijke toetsingsafstand levert dit voor stikstofdioxide resp. fijn stof een jaargemiddelde concentratie van 33,2 resp. 25,6 ug/m3 op. Daarmee wordt ruim voldaan aan bovengenoemde grenswaarden en past daarmee binnen de regelgeving voor luchtkwaliteit.

Ad b. het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Op 16 januari 2009 is het Besluit “gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)” in werking getreden. Met deze amvb wordt de bouw van zogenaamde gevoelige bestemmingen in de nabijheid van (snel)wegen beperkt. Het besluit heeft als doel het beschermen van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO2), met name kinderen, ouderen en zieken. Over gemeentelijke wegen zegt het besluit niets en is derhalve geen beperking voor het plan. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Ziekenhuizen, woningen en sportaccommodaties worden dus niet als gevoelige bestemming gezien.

In de recente landelijke "GGD-Richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid" adviseert de GGD ten aanzien van het bouwen van gevoelige bestemmingen langs drukke gemeentelijke wegen (meer dan 10.000 mvt/etm):

- geen afstandscriterium;
- niet bouwen direct langs een drukke weg (dus niet in 1e lijnsbebouwing);
- GGD Amsterdam heeft het advies “niet in 1e lijnsbebouwing” aangevuld met dat dit minimaal moet gelden binnen 50 meter van de rand van de drukke gemeentelijke weg. De

gemeente Nijmegen conformeert zich aan deze GGD-richtlijnen.
In dit plan worden geen gevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt binnen 50 meter van drukke gemeentelijke wegen, zodat dit aspect niet relevant is en geen belemmering oplevert voor het plan.

4.5.4 Aanbevelingen voor de uitvoering

De verwachting is dat in de toekomst de luchtverontreiniging in dit gebied onder de dan geldende wettelijke normen zal blijven. Desondanks blijft het een locatie met relatief hoge concentraties luchtverontreining. Hierin kan in het ontwerp rekening gehouden worden door:

- nieuwe bedrijvigheid aan te laten sluiten bij lopende ontwikkelingen zoals stadsdistributie in het stadscentrum danwel aan- en afvoer door middel van schone voertuigen (zoals bijv. op electriciteit, aardgas/groen gas en/of EUROVI-diesel)
- in de eerstelijns-bebouwing langs de bovengenoemde Weurtseweg en Waalfrontweg dienen geen school, kinderdagverblijf, zorginstellingen of zorgwoningen als nieuwe bestemming geplaatst te worden. Dit dient ter bescherming van extra gevoelige groepen
- verminderen behoefte verplaatsing: zorgen voor befietsbare en beloopbare afstanden. Het effect is minder en kortere vervoersbewegingen
- verbetering en schoner worden van het openbaar vervoer
- zorgen voor goede doorstroming van af- en aanrijdend verkeer ten behoeve van deze locatie; zodanig dat het plan niet zorgt voor verslechterde doorstroming op de Weurtseweg en Waalfrontweg en aanvoerende wegen en daarmee zorgt voor verhoging van concentraties aan luchtverontreiniging.

Bovendien zou het voor een groot plangebied als Waalfront lonen om milieu/duurzaamheid/verkeershinder tegen te gaan/te verminderen als de aanvoer van bouwmaterialen etc. zou plaatsvinden per schip ipv per vrachtwagen. Subsidiering is mogelijk en kansrijk vanuit NSL-geld of Beter Benutten.

4.6 Klimaat

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in de ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeenteraad van Nijmegen heeft haar visie hierop vastgelegd in de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015. Kernbegrippen hierbij zijn compensatie en adaptatie:

- Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken, duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken van materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft er naar om als stad energieneutraal te worden.
- Adaptatie is het aanpassen aan de wijzigende omstandigheden, zoals extremere weers-omstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn: het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag.

In de gebouwde omgeving zijn voor energiegebruik en oververhitting de oriëntatie van de bebouwing en de manier waarop met de bezonning is omgegaan bepalende factoren. Het microklimaat wordt bepaald door de verhouding tussen bebouwd en begroend oppervlak en de relatie tussen de bebouwde en groene structuren. Een goed groenontwerp helpt oververhitting tegen te gaan en vangt neerslag en luchtverontreiniging op. Ook kunnen verantwoord materiaalgebruik, beperking van de energievraag en een verstandige positionering van functies bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. In Stadsregionaal verband wordt de GPR-methodiek gehanteerd om prestaties van gebouwen te in beeld te brengen. De ontwikkelaar kan deze systematiek ook gebruiken om haar ontwerpen te optimaliseren (zie ook de bijdrage van Wonen, par 3.2).

Voor de utiliteitsbouw en woningbouw liggen kernpunten bij het terugdringen van de CO2 uitstoot en aanpassing aan veranderde weersomstandigheden. Bijkomend voordeel is dat dit

leidt tot lagere woonlasten en een gezondere, comfortabeler gebouw.

Om de mogelijkheden per plan in beeld te brengen kan het voor het bouwplan noodzakelijke installatieontwerp worden aangevuld met een energiescan. Hierin kunnen zowel de warmtevraag als de koelingsbehoefte en de inzet van collectieve systemen onderzocht worden. Op die manier kan de bijdrage van de gebouwen aan de hierboven genoemde doelstellingen in beeld woorden gebracht.

Het gebied is onder voorwaarden geschikt voor bodemenergiesystemen zoals Koude-Warmte opslag van het gesloten type. Voor het bepalen van deze voorwaarden zal afstemming gezocht moeten worden met eventuele andere grondwatergebruikers in de omgeving en zal de milieu hygiënische situatie van de bodem en het grondwater mee moeten worden gewogen.

Hoofdstuk 5 Mobiliteit

5.1 Nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar

Het Nijmeegse mobiliteitsbeleid is vastgelegd in de nota “Nijmegen Duurzaam Bereikbaar”. Hieronder volgt een beknopte beschrijving van het gemeentelijk beleid:

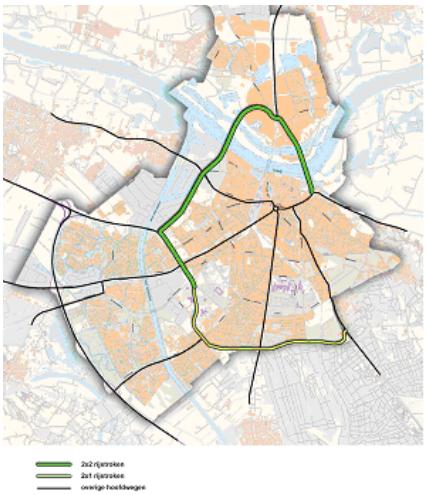
De gemeente Nijmegen stelt zich ten doel de bereikbaarheid van de stad te garanderen en te verbeteren. Hierbij staat een multimodale aanpak centraal, waarbij de reiziger een keuze wordt aangeboden uit een aantal aantrekkelijke alternatieven: soms is de auto de beste keuze, soms de fiets, soms het openbaar vervoer en soms een combinatie van vervoerswijzen. Daarnaast neemt de gemeente maatregelen om het verkeerssysteem als totaal duurzamer te maken. Hierbij is de samenhang tussen het mobiliteitsbeleid en ruimtelijke ordeningsbeleid van groot belang. Het verstedelijkingsbeleid van de gemeente gaat uit van een concentratie van ruimtelijke ontwikkelingen op een aantal knopen die goed bereikbaar zijn met de fiets en met het openbaar vervoer. Ook nieuwe grootschalige woningbouwontwikkelingen zoals de Waalsprong moeten goed ontsloten worden voor fiets, openbaar vervoer en auto. Voor bedrijventerreinen geldt dat deze zoveel mogelijk aan de rand van de stad worden gesitueerd met goede verbindingen naar de rijkswegen. Transferia worden op strategische plekken aan de rand van de stad gerealiseerd waar overstappen op het HOV mogelijk is. Bij elke geplande nieuwe ontwikkeling wordt onderzocht wat de effecten zijn op de bereikbaarheid. Dat kan leiden tot extra maatregelen, de keuze voor een andere locatie of in het meest extreme geval tot het niet doorgaan van de ontwikkeling. Tenslotte richt het beleid zich op maatregelen die leiden tot een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het stimuleren van duurzame vervoerswijzen. Waar al deze maatregelen onvoldoende soelaas bieden, komt het vergroten van de capaciteit als optie in beeld.

In de Nota Nijmegen Duurzaam bereikbaar is verkeersveiligheid de randvoorwaarde voor alle ontwikkelingen in Nijmegen. Dit geldt dus ook voor alle wegen in het plangebied van het Brugkwartier. Nieuw aan te leggen infrastructuur is gemakkelijk te realiseren volgens de richtlijnen van Duurzaam Veilig. De Weurtseweg is een bestaande weg en deze laat qua verkeersveiligheid te wensen over. Als de Waalfrontweg is gerealisserd, is het mogelijk om de Weurtseweg af te waarderen tot een erftoegangsweg. Daarbij zullen ook maatregelen worden genomen om de weg duurzaam veiliger in te richten. In de fasering echter blijft de Weurteseweg zoals deze nu is.

5.2 Autoverkeer

Een goede bereikbaarheid van Nijmegen per auto is in de eerste plaats gediend met een goede en betrouwbare afwikkeling van het verkeer op de autosnelwegen rondom de stad. Het is van groot belang dat deze autowegen goed functioneren. Er is dan namelijk geen noodzaak om dóór Nijmegen te rijden als je niet ín Nijmegen moet zijn. Al het doorgaande verkeer gaat buiten de stad om, terwijl het bestemmingsverkeer de stad vanuit de beste windrichting kan benaderen. Binnen de stad hanteren we 3 beleidslijnen: doorstromen, doseren, overstappen.

- Doorstromen: met de bouw van De Oversteek ontstaan meer mogelijkheden om het verkeer te spreiden en kunnen we beter bijsturen in geval van calamiteiten. Het is een goed alternatief voor een deel van de verplaatsingen, die nu nog door het centrum gaan. De gemeente zet in op een goede doorstroming van het verkeer in de stad en ontwikkelt daarvoor de "Groene Route" (zie afbeelding): dit is een aaneengesloten route waarop de doorstroming optimaal is.

- Doseren: als de doorstroming op deze route op piekmomenten onder druk staat, wordt het verkeer op de invalswegen naar de route toe “gebufferd”. De gemeente zet zwaar in op dynamisch verkeersmanagement: we monitoren het verkeer en waar nodig sturen we bij. Zo krijgen we steeds meer grip op verkeer.
- Overstappen: ten noorden, zuiden en westen van Nijmegen bieden we transferia aan waar automobilisten kunnen overstappen op het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets.

Tot in 2013 De Oversteek gereed is, zal de bereikbaarheid van de (binnen)stad onder toenemende druk staan. Ook omdat de aanpak van de wegen in de Waalsprong tijdelijk de doorstroming kan beperken. Ook na 2013 zijn er nog werkzaamheden die de bereikbaarheid beïnvloeden, zoals de Dijkteruglegging en het groot onderhoud aan de Waalbrug. Daarom zal voor het autoverkeer in sterke mate worden aangestuurd op het zo goed mogelijk managen van de verkeersstromen en het stimuleren van het spitsmijden.

Door De Oversteek beschikt Nijmegen straks over een tweede brug voor het autoverkeer. Het verkeer dat nu door de stad rijdt naar het plangebied, zal vanaf 2014 via De Oversteek naar het plangebied rijden. In eerste instantie via de Weurtseweg en de Marialaan en later over de Waalfrontweg. De Waalfrontweg neemt dan een groot deel van het verkeer dat nu op de Weurtseweg aanwezig is over. De Waalfrontweg is noodzakelijk voor het bereikbaar houden van de stad vanuit het westen.

De verkeerproductie als gevolg van de planontwikkeling past binnen de capaciteit van het hoofdwegennet. De aanleg van de Waalfrontweg is daarvoor wel noodzakelijk. Door middel van verschillende varianten verkeersmodellen is dit aangetoond (zie bijlage verkeersmodellen Goudappel/Coffeng)

Na de realisatie van De Oversteek, eind 2013, zal de verkeersstructuur in de stad ingrijpend veranderen. Hierdoor en door de maatregelen op het rijkswegennet (verbreding A50) zal de doorstromingsproblematiek verschuiven van het gebied ten noorden van de Waal naar de zuid- en westflank van de stad. In het gebied ten zuiden van de Waal en ten oosten van het Maas-Waalkanaal is nu al sprake van hoge verkeersdruk. De ruimtelijke mogelijkheden om nieuwe infrastructuur te bouwen zijn hier beperkt. De aanleg van De Oversteek wordt door de gemeente Nijmegen aangegrepen om door dynamisch verkeers- management het verkeer beter te beheersen en de doorstroming te verbeteren.

De Waalbandijk wordt in fasen getransformeerd tot de Waalfrontweg. Deze weg wordt vormgegeven als gebiedsontsluitingsweg in de Nijmeegse traditie van radialen van en naar de stad. Ook wordt de Winselingseweg getransformeerd tot een groene corridor. De Weurtseweg en de Winselingseweg zullen uiteindelijk getransformeerd kunnen worden tot een erftoegangsweg. Dit kan echter pas als de Waalfrontweg haar functie kan vervullen en dus helemaal gerealiseerd is.

5.3 Parkeren

De afgelopen jaren zijn stedelijke, maar ook regionale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening en economie, van invloed geweest op het parkeerbeleid. Het parkeerbeleid is opgenomen in de Parkeernota “Kiezen en Delen” parkeren in Nijmegen, parkeernota 2013-2017 (Parkeernota). De Parkeernota biedt voldoende ruimte en mogelijkheden voor maatwerk met het oog op toekomstige ontwikkelingen. Samen met stakeholders in de stad wordt gewerkt aan een verdere vervolmaking van de parkeerproducten. Daarbij worden de ontwikkelingen op het mobiliteitsvlak op de voet gevolgd, zoals de ingebruikname van de Oversteek, de vernieuwde Waalbrug, de stadsuitbreiding in Nijmegen Noord en de wenselijkheid van meer transferia. Verder wordt er ruimte gecreëerd voor nieuwe technologische ontwikkelingen op parkeergebied (o.a. routeringsysteem, digitalisering en meer mogelijkheden tot het bieden van maatwerk).

Het parkeerbeleid wordt gestuurd op de uitgangspunten leefbaarheid, aantrekkingskracht van de binnenstad en bereikbaarheid:

- Leefbaarheid in de wijken: In de wijken zijn een rechtvaardige verdeling van de schaarse openbare ruimte (waaronder parkeerplaatsen) en het voorkomen van parkeeroverlast wenselijk. Hierbij is maatwerk noodzakelijk, bijvoorbeeld in de tijden waarop parkeerregulering van kracht is, tarieven en specifieke regelingen voor specifieke doelgroepen;
- Bruisende binnenstad: Aantrekkelijke, voldoende en goed bereikbare parkeerruimte in en om de binnenstad is erg belangrijk. De bezoekers van onze stad worden gastvrij ontvangen. Parkeren is een onderdeel van de service aan onze bezoekers. Dit betekent voldoende parkeergelegenheid, een kwalitatief hoogwaardig aanbod en duidelijkheid over de tarieven. Parkeren is immers direct gerelateerd aan de levensvatbaarheid van de economische functies en voorzieningen.
- Bereikbare parkeervoorzieningen: Vanuit de bereikbaarheid stimuleren we dat verkeersdeelnemers gericht kiezen of zij met fiets, auto of OV reizen. Het parkeerbeleid kan bijdragen aan het bevorderen van het selectieve gebruik van de auto, waarbij de groei van de automobiliteit voor kleinere afstanden wordt beperkt ten gunste van bereikbaarheid, leefbaarheid en luchtkwaliteit. Parkeren in het centrum blijft mogelijk, maar parkeren op afstand vormt een aantrekkelijk alternatief. Het uitgangspunt is dat de automobilist een keuze heeft waar hij zijn auto neerzet: binnen de singels, aan de rand van het centrum of goedkoop aan de rand van de stad in een transferium. Goede communicatie en informatie aan de bezoeker en een goede parkeerroutering zijn essentiële randvoorwaarden.

Verder kent de gemeente Nijmegen een Nota Parkeernormen (2012). Voordat een bouwplan kan worden uitgevoerd, is een omgevingsvergunning nodig. Bij het beoordelen van een ontwikkeling kijkt de gemeente of rekening is gehouden met het vereiste aantal parkeerplaatsen. Op deze manier wordt overlast in de omgeving zoveel mogelijk beperkt. Soms kan niet worden voldaan aan het realiseren van de opgelegde parkeernorm. Een ontwikkelaar heeft dan de mogelijkheid om de parkeerplaatsen af te kopen. Dit bedrag wordt gestort in het bereikbaarheidsfonds. In de Nota Parkeernormen wordt helderheid gegeven over het aantal te realiseren parkeerplaatsen bij diverse functies en de werkwijze bij het bepalen van de normen.

5.4 Openbaar vervoer

Het OV moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid van Nijmegen en haar knooppunten. Het streven is een toename van het gebruik van het OV. De kracht van het OV ligt vooral bij zoveel mogelijk gebundelde vervoersstromen.

De bestaande spoorwegen vormen de ruggengraat van het OV. Om regionale verplaatsingen beter te kunnen bedienen, wordt StadsregioRail ontwikkeld. StadsregioRail voorziet in meer regionale treinen per uur en extra stations op de verbinding tussen Duiven, Arnhem, Nijmegen en Wijchen. In aanvulling hierop wordt een netwerk van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) ontwikkeld. Het HOV bedient de belangrijkste knooppunten en bestemmingen in Nijmegen en omgeving en is vooral geschikt voor afstanden tussen de 3 en 10 kilometer. De stadsregio heeft zes te ontwikkelen regionale HOV-lijnen vastgelegd, waarvan er vier liggen op Nijmeegs grondgebied. Als eerste zal de lijn Heijendaal - Nijmegen Centraal - Centrum - Waalsprong worden ontwikkeld. Voor deze verbinding wordt gestreefd naar een tramverbinding, die wordt doorgetrokken naar Bemmel en aansluit op de verbinding Arnhem - Huissen - Bemmel - Nijmegen. De andere twee HOV-lijnen lopen van Nijmegen Centraal Station, via Plein '44 naar Beuningen en van de Waalsprong naar Nijmegen-Dukenburg. Het HOV-lijnennet gaat de knooppunten, transferia en omliggende woongebieden met elkaar verbinden. Hiervoor is ook het normale, onderliggende lijnennet van belang voor de verbinding van de knopen met de wijken en de wijken onderling. De fijnmazigheid van een openbaar vervoer netwerk is van belang voor de bereikbaarheid, maar zorgt er ook voor dat het openbaar vervoer een aantrekkelijk alternatief is voor de auto.

Over de lijnvoering is op dit moment niets bekend. De HOV-lijn naar Beuningen wordt ingepast op de Marialaan en vervalt daarmee in het Waalfront. Een eventuele buslijn is in te passen in de huidige planvorming. De meest aangewezen route hiervoor loopt via de Weurtseweg en de Winselingseweg. Bij de inrichting van deze wegen naar een 30 km/uur gebied moet hier dan ook rekening mee worden gehouden.

5.5 Langzaam-en expeditieverkeer

5.5.1 Langzaam verkeer

In Nijmegen liggen veel bestemmingen op korte afstand van elkaar. De fiets is hier een goed alternatief voor de auto. Van alle korte ritten (tot 7,5 kilometer) wordt 37% per fiets afgelegd. Dit percentage willen we laten toenemen. De gemeente gaat daarom de komende jaren door met het opwaarderen van het fietsroutenetwerk en het realiseren van snelfietsroutes op de belangrijkste verbindingen. Snelfietsroutes zijn doorlopende en aantrekkelijke fietsroutes dwars door de stad, die woonlocaties verbinden met belangrijke stedelijke bestemmingen, ook vanuit de regio. Snelfietsroutes zijn zo direct mogelijk en bieden de fietser extra kwaliteit in de vorm van doorstroming (voorrang, minder oponthoud, groen bij verkeerslichten), vlakke verharding en aantrekkelijkheid (autoluw, schone lucht, sociale veiligheid, omgeving). Door de snelfietsroutes willen wij meer forenzen op de (elektrische) fiets krijgen. Ook werken wij de komende jaren aan de rest van het fietsnetwerk. Naast de hoofdfietsroutes moet het fietsverkeer aantrekkelijker worden door de inrichting van parallelle (schone lucht) routes en fijnmazige verbindingen door de verblijfsgebieden. Een fijnmazig fietsnetwerk is belangrijk, omdat de fiets een belangrijk onderdeel moet gaan uitmaken van de vervoersketen, het verwisselen van vervoerssysteem, bijvoorbeeld van fiets op trein. Minstens zo belangrijk als goede fietsverbindingen zijn tenslotte goede en veilige stallingen. Bij woningen moet dit op eigen terrein worden gerealiseerd.

De oude stamlijn (spoorlijn) is inmiddels omgevormd tot een tijdelijke snelfietsroute. De tijdelijkheid duidt op het tracé het is namelijk wel de bedoeling dat de fietsverbinding definitief is. Afhankelijk van de plannen kan de route of het tracé gedurende de planontwikkeling van het Waalfront nog wijzigen. In een nieuwe woonwijk kunnen logische looproutes goed worden gecreëerd. Voor het stallen van de fiets moeten voldoende mogelijkheden worden aangeboden. Bij woningen moet dit op eigen terrein worden gerealiseerd.

5.5.2 Expeditieverkeer

Op het gebied van (beroeps)goederenvervoer streeft Nijmegen naar een marktconform beleid, waarbij de overheid de randvoorwaarden schept om de markt tot kwalitatieve oplossingen te verleiden. Het streven is om tot een reductie van het aantal verkeersbewegingen te komen en daarbij zowel CO_2-reductie als een gezonde businesscase te realiseren. Dit wordt bereikt door transportbedrijven die voorop durven lopen extra te belonen in de vorm van specifieke privileges. Daarnaast is ook afstemming op regionaal niveau van belang. Dit gebeurt door continue afstemming met de markt en omliggende gemeenten (vooral Arnhem). De gemeente Nijmegen werkt mee aan het stimuleringsprogramma Lean & Green en kent tenslotte ook nog de Groene Hub. Dit is een project voor het verduurzamen van het goederen- en busvervoer. In dit project zorgen deelnemers uit de regio Arnhem-Nijmegen ervoor dat lokaal opgewekt groen gas gebruikt wordt voor het openbaar vervoer.

Hoofdstuk 6 Natuur en landschap

6.1 Europees beleid

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming.

Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. Rondom Nijmegen gaat het om de natura 2000 gebieden 'Uiterwaarden Waal' en de 'Gelderse Poort'.

De Vogelrichtlijn bevat een lijst van 187 zeldzame of bedreigde vogelsoorten. Voor deze vogelsoorten en voor belangrijke overwinteringsgebieden van trekvogels zijn Speciale Beschermingszones aangewezen waaronder de Uiterwaarden van de Waal.

In de Habitatrichtlijn staat de bescherming van natuurlijke en half-natuurlijke habitats (door mensen bewoonde gebieden) centraal. In de bijlagen van de Habitatrichtlijn worden 500 plantensoorten, 200 diersoorten (geen vogels, omdat die al onder de vogelrichtlijn vallen) en 198 habitats genoemd. Voor de Habitatrichtlijn zijn Speciale beschermingszones worden aangewezen waaronder de Gelderse Poort.

Voorgenomen ingrepen moeten niet alleen getoetst worden naar de ligging ten opzichte van de Natura 2000 gebieden, maar ook op de externe werking van de ingreep op de natuurwaarden in de Natura 2000gebieden. Een groot deel van de oever tegenover de Oosterhoutse uiterwaarden bestaat uit stedelijk gebied met woningen en bedrijfsterreinen. Dit gebruik zal door de ingreep niet veranderen dan wel in betekenisvolle mate toe- of afnemen. Effecten op het Natura 2000-gebied zijn op grond van het huidige en toekomstige gebruik redelijkerwijs uit te sluiten.

6.2 Nationaal beleid

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) is een Nederlandse wet die oorspronkelijk in 1967 is vastgesteld maar in 1998 ingrijpend is gewijzigd. In deze wet is nu de natuurbescherming van specifieke gebieden geregeld. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen en beschermd op grond van de wet:

Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)

Beschermde Natuurmonumenten (Rondom Nijmegen gaat het dan om 'Oude Waal' en 'Bronnenbos Refter')

De voorgenomen ingreep heeft geen effecten op de beschermde natuurmonumenten. De Natura 2000 gebieden zijn hierboven beschreven.

Flora en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet in werking getreden. Deze nieuwe wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet bundelt bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen.

Tevens is de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn (Europees) en het CITES-verdrag geïmplementeerd in deze wet. Hierdoor heeft Nederland nu één wet voor de bescherming van in het wild voorkomende soorten.

Het doel van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet hanteert daarbij het “nee, tenzij principe”. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe

verboden zijn. Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 van de wet moeten worden aangevraagd. De ontheffingsaanvraag moet onderbouwd zijn door een goed onderzoek naar het voorkomen van en de effecten op beschermde soorten. Ook moet aangetoond worden dat er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang.

In de Flora- en Faunawet is daarnaast een zogenaamde 'algemene zorgplicht' opgenomen. De zorgplicht is van toepassing op alle planten en dieren, ongeacht of ze wettelijk beschermd zijn. De zorgplicht houdt in dat er bij ingrepen zoals bouwactiviteiten altijd zorgvuldig moet worden omgegaan met de aanwezige planten en dieren. Schadelijke activiteiten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Een voorbeeld hiervan is de regel dat het kappen van bomen alleen mag plaatsvinden buiten het broedseizoen.

Door bureau Waardenburg is onderzoek uitgevoerd naar voorkomende beschermde soorten (Inventarisatie beschermde soorten Waalfront Nijmegen, onderzoek in het kader van de flora en faunawet. (d.d. 20 september 2007 rapport nr. 07-123 Bureau Waardenburg). Dit onderzoek is in juni 2013 geactualiseerd en aangevuld (Inventarisatie beschermde soorten Brugkwartier Waalfront Nijmegen juli 2013 rapport nr. 13-124 Bureau Waardenburg). Beide onderzoeken zijn als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen. Uit de onderzoeken blijkt dat het plangebied enige betekenis heeft voor vleermuizen, de rivierrombout, enkele beschermde soorten vissen, huismussen en gierzwaluw en de steenmarter. Omdat er geen werkzaamheden aan de rivieroever plaats zullen vinden, zijn er geen effecten op het voorkomen van de vissen en de rivier rombout te verwachten.

Vleermuizen

Binnen het plangebied staan enkele gebouwen en een aantal bomen met holtes die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfsplaats voor de gewone dwergvleermuis. De sloop van deze gebouwen en het rooien van de bomen kan leiden tot vernietiging van de verblijfplaatsen. Om hier zekerheid over te krijgen wordt voorgesteld om in het kader van de vergunningvelening nader onderzoek te doen naar het voorkomen van de vleermuizen. Als de te slopen gebouwen een functie hebben voor de gewone dwergvleermuis, zal ontheffing moeten worden aangevraagd van de verbodsbepaling artikel 11 van de Flora- en faunawet. Omdat in het nieuwe plan meer groen voorzien is, zal het gebied in de toekomst meer geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. De nieuwe woningen bieden mogelijke nieuwe verblijfplaatsen waardoor het gebied op termijn een positief effect kan hebben op de lokale populatie gewone dwergvleermuizen.

Vogels

De woningen aan de Weurtseweg en de Dijkstraat zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Wanneer deze woningen niet gesloopt worden, is er geen nadelig effect te verwachten op deze soorten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag voor een overtreding verbodsbepaling art. 11 van de Flora- en faunawet is dan niet noodzakelijk. Dit geldt wel als de woningen gesloopt gaan worden.

Steenmarter

In de woonwijk grenzend aan het plangebied zijn waarnemingen van steenmarters bekend. Het is niet zeker of gebouwen een functie hebben voor de steenmarter. De ingreep kan leiden tot vernietiging van verblijfplaatsen, maar dit heeft geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de dieren. De soort komt algemeen voor en het aantal dieren dat in het geding is, relatief klein is. Voordat gebouwen gesloopt gaan worden, zal nadere inspectie uitsluitsel moeten geven of de gebouwen daadwerkelijk worden gebruikt door steenmarters. Als een verblijfplaats van steenmarters wordt aangetroffen, is het nodig een ontheffing aan te vragen van verbodsbepaling artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Conclusie

Uit de onderzoeken kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Bij het slopen van gebouwen en opstallen moet rekening gehouden worden met huismus, mogelijk gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en steenmarter. Slopen buiten het

broedseizoen wordt aanbevolen.
- Beplanting moet buiten het broedseizoen verwijderd worden.
- Als gevolg van de ingreep wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de aangetroffen beschermde soorten.
- Voor de vleermuis, huismus, mogelijk gierzwaluw en steenmarter is nader onderzoek noodzakelijk om te kunnen bepalen of een ontheffingsaanvraag voor de Flora- en faunawet noodzakelijk is. In dit onderzoek kan ook vastgesteld worden of er compensatiemaatregelen genomen moeten worden.

Ten aanzien van het Flora- en faunaonderzoek geldt voor soorten (vleermuizen, steenmarter, huismus en gierzwaluw) dat op basis van de beschikbare info en actuele situatie er eenvoudige standaardmaatregelen beschikbaar zijn en kunnen worden toegepast om schade voor deze soorten zoveel mogelijk te beperken. De gunstige staat van instandhouding is bij deze soorten niet in het geding. Dit staat het verlenen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet niet in de weg. Er zijn dus vanuit de Flora- en faunawet geen beperkingen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

In de flora en faunaonderzoeken is er vanuit gegaan dat er geen wijzigingen zijn aan de oever van de rivier. Wanneer deze wel veranderd, moet er een quick scan flora & fauna gemaakt worden voor dit gebied.

Aanbevelingen

Door mitigerende maatregelen kunnen de effecten op beschermde soorten beperkt blijven. Deze maatregelen zijn:

- Bij de nieuwbouw verblijfplaatsen inbouwen voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.
- Het werken buiten de kwetsbare perioden van de vleermuizen en de vogels en buiten de voortplantingsperiode van de steenmarter.
- Het op aangepaste wijze uitvoeren van de sloopwerkzaamheden.
- Maak gebruik van straatverlichting met armaturen die amberkleurig licht naar beneden uitstralen.
- Zo min mogelijk verlichting over het water uit te laten stralen zodat over de rivier vliegende vleermuizen hier geen hinder van hebben.
- In een projectplan vast te leggen hoe de mitigerende maatregelen worden uitgevoerd.

6.3 Provinciaal beleid

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is in het Streekplan Gelderland 2005-2015 door de provincie vertaald in de Gebiedsplannen Natuur en Landschap. Nijmegen valt binnen het gebiedsplan Rivierenland. De uiterwaarden van de Waal, de stuwwal, de Ooijpolder en de bosgebieden ten zuiden van Nijmegen zijn opgenomen in de EHS evenals een deel van de landbouwgronden die grenzen aan de wijk Weezenhof en het bosgebied van Vogelzang.

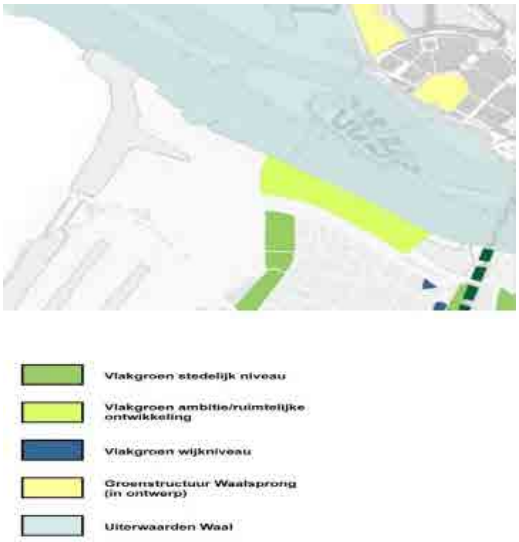
Het plangebied grenst aan de rivierbedding van de Waal die deel uitmaakt van de EHS. Wanneer de conclusies en de aanbevelingen voor de Flora & faunawet in acht worden genomen, heeft de voorgenomen ontwikkeling geen nadelige gevolgen voor de EHS.

6.4 Gemeentelijk beleid

6.4.1 De Groene Draad

Het groenplan De Groene Draad (2007) heeft in Nijmegen de status van een groenstructuurplan. Dit beleidsplan maakt het mogelijk om actief te sturen op ontwikkelingen op het gebied van groen in de stad. Daarnaast biedt het handvatten om groen een sterke positie te geven binnen de dynamiek van de stedelijke ontwikkelingen. In het groenplan is beschreven hoe we omgaan met het bestaande groen en welke randvoorwaarden belangrijk zijn. Voor alle wijken zijn de karakteristieke kenmerken van het wijkgroen beschreven, die als toetsingskader dienen voor plannen en ontwikkelingen in de stad. Ook gekeken naar de behoefte of kansen voor het groen in de wijk.

In de Groene Draad is het plangebied omschreven als een ruimtelijke ontwikkelingsgebied met de ambitie om meer vlakgroen te realiseren.

Het plangebied ligt in Oud West, de wijk de Biezen. Oud West wordt gezien als een stenige wijk met relatief weinig groen. Daarnaast wordt het aanwezige groen door bewoners lager beoordeeld dan in andere delen van de stad. Daarom is er voor gekozen om het groen in dit deel van de stad te versterken en daar waar mogelijk uit te breiden.

In het coalitieakkoord 2010 – 2014 heeft het college tevens opgenomen er naar te streven dat alle bewoners in Nijmegen op 300 meter afstand wonen van een parkje of groengebied van ongeveer een halve hectare.

Met de invulling van een park binnen de bestemming “Gemengd – Park” voldoet het bestemmingsplan aan de indicator voor het groen uit het coalitieakkoord. Het park krijgt hiermee de functie van wijkpark waarin diverse recreatieve functies mogelijk zijn. Binnen deze gemengde bestemming is 10 % gereserveerd voor bebouwing. Parkeervoorzieningen voor deze bebouwing moet geheel ondergronds gerealiseerd worden. De ontsluitingswegen naar deze parkeervoorzieningen zijn zo kort mogelijk zodat het park minimaal doorsneden wordt.

Verder is een samenhangende groenstructuur gewenst binnen het nieuwe woongebied die aansluit bij de wijk met een groene relatie tussen het Westerpark en de Waal. De doorgaande

wegen zoals de Waalfrontweg, de Weutseweg en de Waalboulevard vragen om een bomenstructuur die aansluit bij de boomstructuur van de bestaande wijk. De noord-zuid routes vanaf het Westerpark naar de Waal krijgen een groen karakter.

De aanwezigheid van voortuinen en bomen in de woonstraten zullen bijdragen aan het gewenste groene karakter van de woongebieden van het Brugkwartier. De overgangen van privé naar openbaar zijn mede bepalend voor de kwaliteit en het karakter van de woongebieden. In de oude Tuindorpen, waar delen van de Biezen toe gerekend kan worden, bestaan deze afscheidingen uit hagen. Een dergelijke groene invulling in het Brugkwartier zou gewenst zijn en aansluiten bij het beleid om Oud West te vergroenen.

6.4.2 Handboek Stadsbomen

Het Handboek Stadsbomen is een uitwerking van het Groenplan “De Groene draad, kansen voor het Nijmeegse groen'. Het Handboek Stadsbomen vormt het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het handboek is daarnaast te definiëren als toetsingskader voor ruimtelijke plannen en initiatieven en biedt inzicht in de beleidsuitgangspunten ten aanzien van bescherming, aanplant, beheer en kap van bomen.

De hoofddoelstelling van het Handboek Stadsbomen is het waarborgen van de duurzame instandhouding van het Nijmeegs bomenbestand door middel van behoud èn ontwikkeling.

De volgende uitgangspunten staan daarbij centraal:

- Optimale inzet van middelen.
- Waarborgen van een vitaal bomenbestand.
- Zorgen voor draagvlak; zorgvuldig afwegen, bewust besluiten en tijdig communiceren.
- Meer bomen en meer kronen. Inzet op kwantiteit en kwaliteit.

Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen. Dat zijn dus niet alleen de park-, laan- en straatbomen, maar ook bomen in tuinen en op particuliere terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving.

In het Handboek Stadsbomen is de hoofdbomenstructuur opgenomen. Deze structuur vormt samen met de hoofdgroenstructuur de basis van het groen in Nijmegen. De hoofdbomenstructuur leggen we niet vast in bestemmingsplannen maar wordt wel beschreven in de toelichting en speelt daarmee wel een rol in bestemmingsplannen.

De bomen aan de Weurtseweg maken deel uit van de hoofdboomstructuur, de bomen hebben vooral een betekenis voor de wijk. Omdat de laanstructuur niet compleet is, is de wens uitgesproken om bij nieuwe ontwikkelingen de laanstructuur te herstellen. Mogelijk vormt het plan voor het Brugkwartier de aanzet om de laanstructuur in de Weurtseweg te versterken.

Dit Handboek vormt tevens een toelichting op de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV), waarin de regels ten aanzien van bomen en groen zijn vastgelegd. Het Handboek is daarmee het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen, inclusief bomen op particulier terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de meest stenige wijken in Nijmegen is verankerd in het Handboek Stadsbomen dat alle bomen die gerooid moeten worden, één op één gecompenseerd moeten worden binnen het plangebied. In het plangebied staan langs de Wisselingseweg bomen en op diverse privé terreinen. De compensatie heeft betrekking op alle bomen, ook die nu op privé terrein staan. Omdat oudere bomen direct sfeer geven aan een woongebied, moet bij de uitwerking van de plannen bekeken worden of bestaande bomen gehandhaafd kunnen worden.

In de APV zijn de regels voor het kappen van bomen opgenomen. Binnen het plangebied moet voor bomen met een stamomtrek van 1.60 m. op 1.30 m. hoogte een vergunning voor het kappen aangevraagd worden. Voor alle andere bomen is geen vergunning noodzakelijk. Voor bomen binnen de hoofdgroenstructuur, zoals langs de Weurtseweg, is weer wel een rooivergunning nodig.

Wel moeten alle te rooien bomen gecompenseerd worden en moet er gecommuniceerd worden met de wijk.

Hoofdstuk 7 Water

7.1 Waterbeleid

7.1.1 Europese Kaderrichtlijn Water (KWR)

Deze Europese richtlijn en de later daaraan toegevoegde "dochterrichtlijn" Grondwater geven de beleidsregels aan voor het bereiken van een goede chemische en ecologische waterkwaliteit in alle oppervlaktewateren en het grondwater in Europa. Er wordt een onderverdeling gemaakt in Waterlichamen (waarover gerapporteerd wordt aan Brussel) en Overige wateren, waaronder alle stedelijke wateren van Nijmegen vallen. Nijmegen valt binnen Stroomgebied Rijn-West en daarbinnen weer in het beheergebied van waterschap Rivierenland. De Waal is ook een waterlichaam binnen dit stroomgebied, waarvoor Rijkswaterstaat verantwoordelijk is.

Door het waterschap zijn gebiedsprocessen georganiseerd. De resultaten zijn verwoord in zeven gebiedsplannen. Daarin zijn de maatregelenpakketten (met resultaatsverplichting) en bijbehorende kosten en planningen aangegeven.

7.1.2 Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Een achttal wetten is samengevoegd tot één Waterwet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels, uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één watervergunning.

7.1.3 Woningwet, Wabo en Bouwbesluit

De Woningwet geeft samen met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regels voor het proces en de uitvoering van bouwen.

In de Woningwet wordt voor de detailuitwerking verwezen naar Algemene Maatregelen van Bestuur. (AmvB) Het Bouwbesluit 2012 is een AmvB die hangt onder de Woningwet.

Het Bouwbesluit 2012 bevat voorschriften die gaan over:

6. het (ver)bouwen van bouwwerken;
7. de staat van bestaande bouwwerken, open erven of terreinen;
8. het gebruik van (bestaande en nieuwe) bouwwerken, open erven en terreinen
9. het slopen van een bouwwerk;
10. de veiligheid tijdens het bouwen en slopen.

Belangrijk is dat op basis van het Bouwbesluit de gemeente gerechtigd is bindende bouwpeilen vast te stellen. Verder is bij de uitwerking van het Bouwbesluit rekening gehouden met de Waterwet van december 2009. Conform de Waterwet wordt in het Bouwbesluit aangegeven dat regenwater naar redelijkheid op eigen terrein verwerkt moet worden. De Vakorganisatie Rioned heeft nader invulling gegeven aan het begrip “naar redelijkheid”. De gemeente dient verder in haar beleid duidelijk te maken wanneer de redelijkheid overschreden wordt en in welke situaties zij ervoor kiest om regenwater in ontvangst te nemen in de openbare ruimte.

7.1.4 Nationaal Waterplan

Onder leiding van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (tegenwoordig Infrastructuur en Milieu) stelt het rijk het beleid op voor thema's die landelijk spelen in het Nationaal Waterplan en ze stelt de stroomgebiedsbeheerplannen voor het Nederlandse deel van de stroomgebieden Eems, Maas, Rijn en Schelde op. Daartoe behoort ook de afstemming met de andere landen in deze stroomgebieden. Het Nationaal Waterplan (NWP) is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Al deze plannen van de waterbeheerders in Nederland hebben ook tot doel te voldoen aan de verplichtingen van de Europese Kaderrichtlijn Water. Deze richtlijn vereist dat alle lidstaten de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater verbeteren; voor de leefomgeving van de mens, maar ook voor planten en dieren. Maatregelen om dit te bereiken zijn opgenomen in de bovengenoemde plannen van gemeenten, waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat. Deze maatregelen van alle water-beheerders zijn vervolgens gebundeld in vier stroomgebiedsbeheerplannen. In samenhang daarmee is er samen met de andere landen een internationaal overkoepelend plan per stroomgebied opgesteld. De stroomgebiedsbeheerplannen worden aan de Europese Commissie toegezonden.

In het NWP wordt gekozen voor de strategie: "meebewegen met natuurlijke processen waar het kan, weerstand bieden waar het moet en kansen voor welvaart en welzijn benutten". Dit waterplan werkt buitendijks door in de beleidslijn Grote Rivieren. De doelstelling specifiek voor stedelijk waterbeleid is: bij ontwikkelingen van locaties in de stad neemt de hoeveelheid groen en water per saldo toe, waardoor het stedelijke watersysteem robuuster en klimaatbestendiger wordt; bij de aanpak van de stedelijke wateropgave wordt rekening gehouden met verdergaande verstedelijking en klimaatverandering en wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de dynamiek van de stad.

7.1.5 Beleidslijn Grote Rivieren

Algemeen

De Waal is aangewezen als verbindingswater voor de vrachtscheepvaart en heeft daarmee een belangrijke economische functie. Naar aanleiding van de hoogwaters in 1993 en 1995 is in 1996 door de ministers van VROM en Verkeer & Waterstaat de beleidslijn Ruimte voor de Rivier opgesteld en in de Staatscourant gepubliceerd (1997). De beleidslijn heeft als doel bestaande ruimte voor de rivier te handhaven, mens en dier duurzaam tegen overstromingen te beschermen en materiële schade bij hoogwater te beperken. De beleidslijn biedt een toetsingskader voor de beoordeling van activiteiten in het winterbed. Activiteiten die onlosmakelijk gebonden zijn aan de rivier worden (onder voorwaarden) toegelaten (hiervoor geldt een 'ja, mits' principe). Overige nieuwe activiteiten in het winterbed worden in principe niet toegestaan, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, de activiteit redelijkerwijs niet buiten het winterbed gerealiseerd kan worden én de activiteit geen feitelijke belemmering vormt voor de rivierafvoer. De activiteiten en voorwaarden en het toepassingsgebied (het winterbed van de Rijn en de Maas en enige grotere zijrivieren) waren nader omschreven. Inmiddels is de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier vervangen door de Beleidslijn Grote Rivieren.

Inleiding

Het uitgangspunt van de Beleidslijn Grote Rivieren is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden. Tevens geldt dat het bieden van mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen, binnen de randvoorwaarden die de veiligheid stelt, van belang is voor het behoud en de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierbed. Voor de Beleidslijn Grote Rivieren gelden twee concrete doelstellingen:

11. de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed behouden; en
12. ontwikkelingen tegen gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken;

De beleidslijn verenigt twee sporen van beleid. Voor elke activiteit in het rivierbed is een vergunning in kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken nodig. Daarnaast is een goede afweging in het ruimtelijk spoor (streekplannen en bestemmingsplannen) noodzakelijk om te voorkomen dat er bestemmingsplancapaciteit ontstaat voor activiteiten die niet, of slechts onder bepaalde voorwaarden, zijn toegestaan. Doorwerking in het spoor van de ruimtelijke ordening voorkomt het afgeven van bouwvergunningen voor activiteiten waarvoor de vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken moet worden geweigerd. Een goede doorwerking van het beleid vereist een adequate coördinatie tussen de ruimtelijke ordening en de toepassing van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. De Beleidslijn is het instrument dat hierin voorziet.

Het afwegingskader in kort bestek

De beleidslijn biedt een systematische aanpak om stap voor stap de afwegingsgronden en de rivierkundige voorwaarden voor ruimtelijke initiatieven in het rivierbed te kunnen bepalen ten behoeve van de beoordeling van initiatieven voor activiteiten.

Middels een afwegingsschema is een aantal activiteiten mogelijk. Voor deze activiteiten geldt dat toestemming alleen mogelijk is indien (zie paragraaf 3.6 en artikel 7 van het Besluit tot vaststelling van de Beleidsregels grote rivieren) :

er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het veilig functioneren van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft,

er geen sprake is van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit;

er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit, dat de waterstandsverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.

Regimes

Bij maatgevende hoogwatersituaties treden er in het rivierbed verschillen op in de rivierkundige omstandigheden. Ook verschilt de rivierkundige opgave van plek tot plek. Deze verschillen recht-vaardigen - binnen de doelstellingen van deze beleidslijn - een meer gedifferentieerde afweging van het toelaten van activiteiten. Deze beleidslijn maakt een onderscheid tussen twee afwegingsregimes:

Het 'stroomvoerend regime'

Dit geldt voor delen van het rivierbed waar, op grond van rivierkundige overwegingen, in principe alleen specifiek omschreven ";riviergebonden"; activiteiten zijn toegestaan (";Ja, mits";). Deze activiteiten dienen te voldoen aan rivierkundige voorwaarden. Niet-riviergebonden activiteiten zijn niet toegestaan; alleen onder specifieke criteria zijn uitzonderingen mogelijk. ("Nee, tenzij")

Het 'bergend regime'

Dit geldt voor delen van het rivierbed waar - in principe - alle activiteiten kunnen worden toegestaan, mits deze voldoen aan de gestelde rivierkundige voorwaarden (";Ja, mits";).

Riviersystemen

Er zijn meerdere riviersystemen:

- onbedijkte Maas
- benedenrivieren / overgangsgebieden
- overige (bedijkte) rivieren, zoals de Waal

Voor de bedijkte rivieren (Bovenrijn, Waal, Boven Merwede, Pannerdens Kanaal, Nederrijn, Lek, IJssel, bedijkte Maas) geldt dat de dijk een harde grens vormt waardoor de ruimte, die de

rivier beschikbaar heeft voor de maatgevende afvoer, is ingesnoerd. Het gebied achter deze dijken loopt grote risico's bij overstroming of dijkdoorbraak. Bij hoogwater - het rivierwater stroomt dan in vrijwel het gehele rivierbed - is het van groot belang voor het waarborgen van de veiligheid van de gebieden achter de dijken dat een vlotte afstroming gegarandeerd is. Obstakels in het rivierbed - die leveren in dit deel van het rivierengebied zeker onder maatgevende condities altijd een significant waterstands-verhogend effect en belemmeren de afvoer - dienen te worden voorkomen. De verwachte, toene-mende rivierafvoeren vragen - zeker op de lange termijn - meer (buitendijkse) ruimte, waar deze nu al schaars is in dit gebied. Dit vraagt om terughoudendheid bij het toestaan van nieuwe ontwikkelingen in het rivierbed. Ook om ";riviergebonden activiteiten"; te kunnen toestaan en om de ruimte voor com-pensatie van de effecten van die activiteiten te kunnen realiseren. Vanuit deze gebiedskarakteris-tieken is voor de betreffende rivieren het gehele rivierbed, inclusief alle hoogwatervrije terreinen die niet vallen onder artikel 2a van de Wbr, het stroomvoerend regime van kracht.

Niet riviergebonden activiteiten

Voor niet-riviergebonden activiteiten in het deel van het rivierbed waar het stroomvoerend regime van toepassing is, geldt een "nee, tenzij"-toetsingsregime. Dat wil zeggen dat uitbreiding of vestiging van nieuwe, niet-riviergebonden activiteiten in principe niet mogelijk is, tenzij op basis van voorafgaand onderzoek kan worden aangetoond dat specifieke omstandigheden van toepassing zijn. Het kan daarbij gaan om één van de volgende situaties:

- een groot openbaar belang en de activiteit kan redelijkerwijs niet buiten het rivierbed worden gerealiseerd;
- een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden agrarische bedrijven en de activiteit redelijkerwijs niet buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd;
- een functieverandering binnen de bestaande bebouwing; of
- een activiteit die per saldo meer ruimte voor de rivier oplevert op een rivierkundig bezien aanvaardbare locatie.

Groot openbaar belang

De initiatiefnemer dient te motiveren dat er sprake is van een groot openbaar belang. Het begrip groot openbaar belang is het begrip dat gehanteerd wordt in de Natuurbeschermingswet- en regelgeving en is vergelijkbaar met het begrip zwaarwegend maatschappelijk belang zoals dat voorheen in de Beleidslijn ruimte voor de rivier werd gehanteerd. De invulling van het begrip groot openbaar belang heeft de afgelopen jaren in hoofdzaak plaatsgevonden op basis van jurisprudentie over de toepassing van het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en de Beleidslijn ruimte voor de rivier.

Bij redenen van groot openbaar belang kan onder andere gedacht worden aan openbare gezondheid, veiligheid, milieuaspecten en ingrijpende maatschappelijke gevolgen. Ook bij de uitbreiding van bestaande bedrijvigheid is een motivering ";van groot openbaar belang"; vereist. Zwaarwegende bedrijfseconomische argumenten alleen geven hier geen invulling aan maar kunnen wel deel uit maken van de verlangde motivering. Hierbij valt te denken aan aspecten zoals bedrijfseconomische noodzaak en het ontbreken van een alternatieve locatie als onderdeel van de onderbouwing.

7.1.6 Bestuursakkoord Water 2011

In 2003 is het Nationaal Bestuursakkoord Water afgesloten. Het belangrijkste punt is dat water, meer dan nu het geval is, sturend zal zijn bij de ruimtelijke inrichting en grondgebruik in Nederland. Bij nieuwe ruimtelijke besluiten moeten de gevolgen voor veiligheid en wateroverlast expliciet in beeld worden gebracht in een aparte paragraaf in de nota van toelichting en onderdeel vormen van de integrale afweging. Deze Watertoets heeft in de Wet op de Ruimtelijke Ordening per 1 november 2003 een plek gekregen. Een tweede aspect uit dit beleidsstuk is het hanteren van de strategie "vasthouden, bergen en afvoeren" voor het tegengaan van wateroverlast hoger gelegen en/of bovenstrooms gelegen gebieden mogen niet langer hun waterproblemen afwentelen op lagergelegen, respectievelijk benedenstroomse gebieden.

In 2009 is het Nationaal Bestuursakkoord Water geactualiseerd. Met dit NBW-actueel leggen de overheden vast op welke wijze, met welke middelen en langs welk tijdspad zij samen de grote water-opgave voor Nederland in de 21e eeuw willen aanpakken. Het NBW actueel heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en op orde te houden zodat problemen met wateroverlast, watertekort en waterkwaliteit zoveel mogelijk worden voorkomen.

Voor het bestaand stedelijk gebied geldt dat in wijken waar onacceptabele wateroverlast optreedt deze wateropgave inclusief de rioleringsopgave voor 2015 door gemeenten en waterschappen is aangepakt, waarbij ook de waterkwaliteitsopgave wordt meegenomen. In het gebiedsproces wordt eveneens overeengekomen waar geen sprake is van een urgente opgave. Hiervoor geldt dat de opgave uiterlijk in de periode tot en met 2027 wordt uitgevoerd door gemeenten en waterschappen.
NBW actueel 2009 is in 2011 opgegaan in het Bestuursakkoord Water. In het Bestuursakkoord Water zijn de afspraken bekrachtigd over intensieve samenwerking tussen gemeenten en waterschappen (aanpak voor de (afval-)waterketen). Gemeenten en waterschappen geven zelf regionaal invulling aan de afspraken van het bestuursakkoord water met als doel kostenbesparingen te realiseren, de kwetsbaarheid te verlagen en om het innovatievermogen en de kwaliteit te vergroten.

De uitwerking van de afspraken in het bestuursakkoord water vragen keuzes op het gebied van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid. De opgave en uitwerking lijken eenvoudig, maar in de praktijk blijkt het complex en veeleisend. Het stedelijk waterbeheer en de riolering is inhoudelijk ingewikkeld door de toenemende rol van het hemelwater en de relaties met de inrichting van de openbare ruimte en het watersysteem. Bovendien maken de verschillende perspectieven en belangen van mensen en organisaties het uitwerkingsproces complex. De ambities van het Bestuursakkoord Water vragen om een cultuurverandering, dus een andere aanpak en werkwijze.

7.1.7 Waterplan 2010-2015 (WP4)

In het Waterplan Gelderland 2010-2015 staat hoe de provincie wil zorgen voor voldoende schoon water én droge voeten. Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is op 11 november 2009 door Provinciale Staten vastgesteld en op 22 december 2009 in werking getreden. In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en water-bodems gelden doelen op provinciaal niveau. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd.

Voor de realisatie van bepaalde waterdoelen zijn ruimtelijke maatregelen nodig. Hiervoor krijgt het Waterplan Gelderland op basis van de nieuwe Waterwet de status van structuurvisie. In het Waterplan Gelderland is beschreven welke instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening de provincie wil inzetten.

De belangrijkste doelstellingen voor de planperiode zijn:

13. voor de 35 gebieden van de TOP-lijst is het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regiem (GGOR) bestuurlijk vastgesteld en zijn de maatregelen voor herstel uitgevoerd;
14. de maatregelen voor herstel van de wateren van het hoogste ecologisch niveau (HENwateren) zijn uitgevoerd;
15. de natte ecologische verbindingszones zijn gerealiseerd, tenzij onvoldoende financiele middelen beschikbaar zijn;
16. wateroverlast vanuit het regionale watersysteem wordt voorkomen door inrichting van waterbergingsgebieden en verruiming van watergangen;
17. in het stedelijk gebied is urgente wateroverlast opgelost;
18. de zwemwateren voldoen als minimum aan de categorie aanvaardbaar;
19. toekomstvast hoogwaterbeleid.

7.1.8 Waterbeheerplan 2010-2015

Waterschap Rivierenland heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Het plan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap op 30 oktober 2009. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen. Het Waterbeheerplan 2010-2015 is vanaf 22 december 2009 van kracht.

Het plan bouwt vooral voort op het bestaande beleid (IWGR-2 2002-2006). Maatregelen als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water zijn er in verwerkt. Nieuwe onderwerpen met belangrijke financiële consequenties zijn:

- maatregelen voor zwemwater
- maatregelen voor de natuur
- in Natura-2000 gebieden, beschermd vanuit de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn
- in TOP-lijstgebieden, waar verdroging met voorrang aangepakt wordt
- in waterparels, door de provincie aangewezen beschermde natte natuur
- normenstudies aan de hand van de nieuwe klimaatscenario's
- actualisatie van 36 stedelijke waterplannen en de uitvoering daarvan

7.1.9 Keur op de waterkeringen en wateren Waterschap Rivierenland (2009)

Deze keur was gebaseerd op de waterstaatswet en de wet op de waterhuishouding, die nu zijn opgegaan in de Waterwet. De keur stelt regels in het belang van de zorg voor de waterkering en het waterkwantiteitsbeheer. De waterkwaliteitszorg is geen onderwerp van deze regeling, wat betreft de regulering van lozingen van schadelijke of verontreinigende stoffen op oppervlaktewater (bescherming van de fysisch/chemische waterkwaliteit). De Waterwet (voorheen de WVO) regelt dit.

De belangrijkste toepassing van de Keur is bij ruimtelijke ingrepen in de buurt van de waterkeringen. De begrenzingen van de waterkering en de diverse beschermingszones zijn in de zogenaamde legger vastgelegd. Daarnaast moet de Keur worden toegepast bij ruimtelijke ingrepen bij watergangen.

7.1.10 Grondwaterbeleidsplan Waterschap Rivierenland 2011-2014

De Waterwet wijst het Rijk en de waterschappen aan als waterbeheerders voor grond- en oppervlaktewater. In het grondwaterbeleidsplan is de rol, taak en positie van het waterschap op het gebied van grondwaterbeheer omschreven en worden de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van Waterschap Rivierenland op dit gebied vastgelegd. Ook de rollen en taken van de andere betrokkenen bij het grondwaterbeheer (provincies, gemeenten en particulieren) worden kort beschreven. Daarnaast gaat het plan in op de maatregelen en instrumenten die het waterschap in gaat zetten om deze doelstellingen te bereiken.

De doelstelling van het waterschap voor grondwaterbeheer is opgenomen in het Waterbeheerplan 2010-2015. “Het onttrekken van grondwater zodanig reguleren dat er sprake is van een duurzaam gebruik van grondwater en negatieve effecten van onttrekkingen zoveel mogelijk worden beperkt”.

In het grondwaterbeleidsplan wordt de bovenstaande doelstelling verder uitgewerkt aan de hand van drie subdoelstellingen:

Waterschap Rivierenland streeft naar een duurzaam beheerd grondwatersysteem met behoud van de aanwezige strategische voorraad zoet grondwater;

Waterschap Rivierenland streeft naar een optimale afstemming van nieuwe grondgebruikfuncties op het grondwatersysteem, waarmee grondwateroverlast en –onderlast zoveel mogelijk wordt voorkomen;

Waterschap Rivierenland streeft naar een inrichting van het watersysteem die mede gebaseerd is op de kenmerken van het grondwater.

Om deze doelstellingen ten aanzien van grondwaterbeheer te bereiken hanteert het waterschap de volgende uitgangspunten:

Grondwater is een integraal onderdeel van het waterbeheer binnen het waterschap;

Grondwaterbeheer is een gedeelde verantwoordelijkheid van verschillende partijen;

Het waterschap heeft een adviserende en faciliterende rol naar gemeenten.

Het waterschap geeft invulling aan het operationeel grondwaterbeheer door de volgende taken op het gebied van grondwater zelf uit te voeren:

A)Vergunningverlening en peilbeheer;

Het reguleren van grondwateronttrekkingen en infiltraties.

Het toepassen van de GGOR-methodiek, waardoor grondwater onderdeel is bij de afweging van peilbesluiten.

Het formuleren van grondwaterbeleid met betrekking tot calamiteiten (droogte).

Het beoordelen van gebouwschade.

B) Adviseren en samenwerking;

Het meenemen van grondwateraspecten in het wateradvies.

Het adviseren van gemeenten bij het opstellen van hun gemeentelijke rioleringsplan (GRP).Het gebruiken van gemeentelijke waterplannen om afspraken op het gebied van grondwater vast te leggen.

Het participeren in gemeentelijke waterloketten en gemeentelijke grondwatermeetnetten.

7.1.11 Waterplan Nijmegen (2001)

Het in juni 2001 vastgestelde Waterplan Nijmegen vormt voor de Nijmeegse waterpartners de inhoudelijke en procesmatige basis voor het samen werken aan een duurzame waterketen, een gezond veerkrachtig watersysteem en een aantrekkelijke leefomgeving in Nijmegen tegen de laagste maatschappelijke kosten. Het plan geeft vanuit een visie op de lange termijn (50 jaar) een beschrijving van het totale waterbeleid voor de middellange termijn (15 jaar) met een programma voor de eerste 5 jaar. Belangrijke doelstellingen zijn:

20. 1. Optimalisatie van de waterbeheerketen samen met de waterpartners;
21. 2. Gezond maken van de stadswateren;
22. 3. Afkoppelen van regenwater op een liefst zichtbare wijze;
23. 4. Bevordering van het waterbewustzijn bij de Nijmegenaren.

De doelstellingen uit het Waterplan zijn grotendeels overgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In 2013 wordt het Waterplan geactualiseerd met een uitvoeringsprogramma tot 2015. In 2015 wordt naar verwachting een nieuw Waterplan opgesteld.

7.1.12 Nota afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer (2013)

Het gemeentelijk beleid voor het afkoppelen van hemelwaterafvoer is opgenomen in vastgesteld beleid: Nota Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer (2013). (Afkoppelnota 2013)

Na de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 is de beleidsnota aangepast naar de nieuwe wetgeving. De beleidsnota geeft invulling aan hoe bij omgevingsvergunningen een bouwende partij aantoont dat deze naar redelijkheid regenwater op eigen terrein kan verwerken. Daarnaast geeft de beleidsnota regels voor het concrete ontwerp van infiltratievoorzieningen in de openbare ruimte.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2010 is dat functionele eisen gesteld worden aan het ontwerp van verwerking regenwater op particulier terrein en dat de nota van toepassing is op geheel Nijmegen. Tot dusver waren de regels voor de Waalsprong afwijkend van het overige Nijmegen.

Conform het Bouwbesluit is er geen verschil meer in wel of niet verwerken van regenwater bij verschillende rioolstelsel-typen. Voor alle riolering geldt dat in principe naar redelijkheid het regenwater op eigen terrein verwerkt dient te worden.

In 2013-2014 worden de handboeken Openbare Ruimte Waalsprong en de rest van Nijmegen geïntegreerd tot 1 document. De hoofdlijnen van de beleidsnota zullen hierin verwerkt worden.

7.1.13 Gemeentelijk rioleringsplan 2010 t/m 2016

Het Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2010-2016 geeft invulling aan de wettelijke gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater(overlast). Het GRP beschrijft welke activiteiten en hoeveel geld en personeel nodig zijn om deze zorgplichten uit te voeren. In het GRP 2010-2016 ligt het accent op meer en beter beheren. Dit betekent onder andere:

- gegevens goed op orde krijgen en houden, gericht meten aan de riolering en grondwater,
- meer maatwerk bij het vaststellen van de juiste maatregelen op het juiste tijdstip.

Een aantal andere belangrijke uitgangspunten en activiteiten in het GRP 2010-2016 is:

- Om de kwaliteit van riolering op een goed niveau te houden zetten we vaker in op reparatie en renovatie in plaats van op het volledig vervangen van riolen;
- We onderzoeken de gevolgen van de klimaatontwikkeling voor water in de stad;
- We blijven hemelwater afkoppelen van het riool, maar wel minder;
- Bij het afkoppelen zoeken we vooral naar combinaties met verbetering van groen. Ook voor toepassing van vegetatiedaken bij bestaande bebouwing wordt subsidie mogelijk.

Voor de financiële structuur kiezen we voor een gesloten systeem en daarbij passend voor een geïntegreerde voorziening voor zowel het spaardeel investeringen, als het onderhoud, als de financiële resultaten op de exploitatie.

7.2 De Watertoets

7.2.1 Inleiding

Voor de ruimtelijke aspecten heeft het Nationaal Waterplan de status van structuurvisie. Hierin zijn water en ruimtelijke ontwikkelingen geïntegreerd, conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, Woningwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Bouwbesluit 2012 en de Waterwet.

Binnen de volgende documenten is de watertoets verankerd:

- Nota Anders Omgaan met Water (Kabinetsstandpunt over het waterbeleid 21e eeuw, dec. 2000)
- Nationaal Bestuursakkoord Water (2011)

- Landelijke Handreiking Watertoets 3 (RIZA, december 2009)
- Waterplan 2010 – 2015 (WP4)
- Waterbeheerplan 2010-2015 (Waterschap Rivierenland 22 december 2009)
- Grondwaterbeleidsplan Waterschap Rivierenland 2011-2014

In kader van de Watertoets heeft op 29 mei en 27 september 2013 overleg plaatsgevonden met het Waterschap Rivierenland over de voorgenomen ontwikkeling. Onder andere is afgesproken om voor de waterberging van het plangebied uit te gaan van de bestaande situatie van het watersysteem de Biezen-Neerbosch-Oost. Hieraan wordt de afvoer uit het Brugkwartier toegevoegd aan het Westerpark. In de bestaande situatie is alleen stadsbrug "De Oversteek" aangesloten op het Westerpark. De waterbergingssituatie is berekend en als bijlage toegevoegd aan het bestemmingsplan.

Brugkwartier is het tweede deelgebied van Waalfront dat wordt ontwikkeld. Voor het totale Waalfront-gebied wordt in 2013 een Waterplan opgesteld dat een update is van het waterhuishoudingsplan uit 2007. Verder wordt voor het Waalfront ook een Rioleringsplan ontwikkeld. De conceptversies van beide plannen zijn ter informatie aan dit ontwerp-bestemmingsplan toegevoegd.

Voor het plan Brugkwartier wordt mogelijk een deel van de hoofdafvoer van overstort van gemaal de Biezen verlegd. Gemeente Nijmegen, Waterschap Rivierenland en Ontwikkelingsbedrijf Waalfront werken dit nog nader uit.

7.2.2 Algemeen

Het plangebied maakt deel uit van de bestaande waterhuishoudkundige inrichting van de wijk De Biezen. Voor dit gebied zijn het "Waterplan Nijmegen (2001) & Gemeentelijk Rioleringsplan 2010 t/m 2016" relevant. Voor het ontwerp van de waterhuishouding zijn de volgende rapporten van toepassing:

- Waterhuishoudkundigplan Waalfront – 16 mei 2007
- Riolering en Waterhuishouding Stadsbrug en Energieweg – 25 november 2007
- Rivierstraatpark - Ontwerp waterberging voor Stadsbrug & Waalfront – 26 juni 2009
- Riolering en Waterhuishouding Energieweg – 14 maart 2011
- SN- 2.5-C-TM-RA-2682 – HWA Systeem Oevers - Ontwerp HWA systeem oevers noord en zuid - 13 juli 2011
- Tekeningen ontwerp infiltratiesystemen voor stadsbrug "De Oversteek" met documentnaam: SN-254-C-TM-T-2713-F-4 en SN-25-C-TM-T-2715-D-4

Voor de waterberging berging in de infiltratievoorzieningen (inclusief Westerpark) gelden de volgende randvoorwaarden:

- berging van een T=10 voor de zomersituatie
- berging van een T=100 voor de zomersituatie
- berging van een T=2 voor de wintersituatie + T=10 voor hoogwater in de Waal (12,90 m+NAP)
- een maximale afvoer uit het gebied 1,5 l/s/ha over het bruto oppervlak
- een klimaatopslag van de neerslag met 10 % om te anticiperen op de toekomstige klimaatverandering
- Neerslagbelasting wordt doorgerekend met de regenduurlijnen van Buishand en Velds.

Bij hoogwater in de Waal, stijgt het grondwater en is er minder ruimte om het regenwater te verwerken. Bij normale grondwaterstanden infiltreert een groot deel van het regenwater.

Voor verbetering van waterkwaliteit wordt aangehouden dat regenwater dat naar de Waal afvoert, eerst via een wadi-systeem (of gelijkwaardig alternatief) wordt gefilterd.

7.2.3 Waterhuishouding

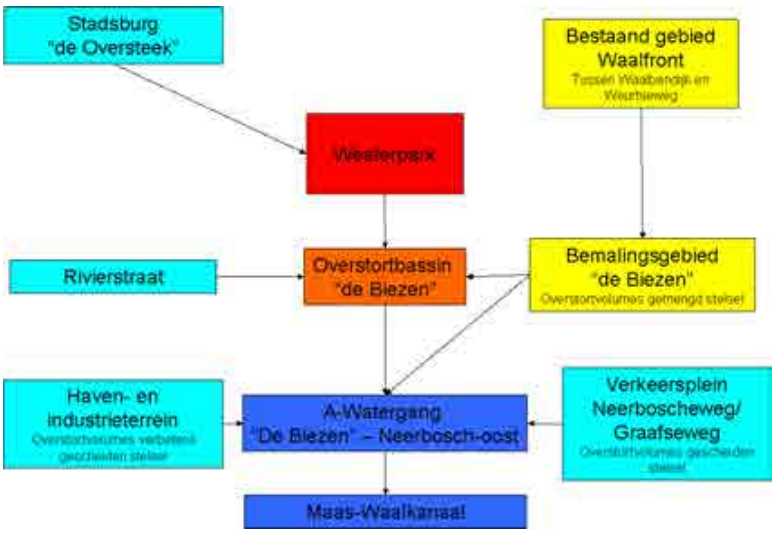
Huidige situatie

De huidige situatie in 2013 is een tussenfase voor het watersysteem Waalfront-Stadsbrug waar het Brugkwartier toe gaat behoren. In de Waterhuishoudkundige plannen van 2006/2007 voor de Stadsbrug en het Waalfront zijn een aantal geschikte waterbergingslocaties aangegeven. Tot 2013 zijn hiervan de volgende voorzieningen gerealiseerd:

- Voor stadsbrug "De Oversteek" zijn alle oorspronkelijke waterbergingslocaties geconcentreerd in 2010 in het Westerpark aangelegd.
- Voor stadsbrug "De Oversteek"zijn infiltratievoorzieningen aangelegd die een overloop hebben naar het Westerpark

Het Brugkwartier maakt deel uit van het Waalfrontgebied. Het huidige Waalfrontgebied maakt voor afwatering deel uit van een veel groter bestaand watersysteem.

Het huidige Brugkwartier watert voor het deel zuidelijk van de Waalbandijk af naar het gemengde stelsel van bemalingsgebied de Biezen. Het noordelijke deel en het Fort wateren af naar de rivier de Waal.

Het bemalingsgebied de Biezen heeft een overstort naar overstortbassin de Biezen aan de Kanaalstraat. Stadsbrug de Oversteek watert af naar een stelsel van infiltratieriool en wadi's. Bij overbelasting van deze voorzieningen volgt een overstort naar het Westerpark. Als het Westerpark vol is stort deze over naar het overstortbassin de Biezen. Als het bassin overvol is, begint vanaf een waterstand van 8,50 m+NAP een afvoer plaats te vinden naar de A-watergang van het waterschap. Deze watergang loopt van de Biezen via de Energieweg/Ambachtsweg naar Neerbosch-Oost. De A-watergang ontvangt ook nog water uit diverse overstorten van bemalingsgebied de Biezen, van het verbeterd gescheiden stelsel van de wijk Haven- en Industrieterrein en het gescheiden stelsel van verkeerplein Neerbosch.

Toekomstige Waterhuishouding Brugkwartier en Fort

Op hoofdlijnen ziet het toekomstige watersysteem Brugkwartier & Fort er als volgt uit:

A. Burgkwartier-Noord & Fort via wadi's van 10 mm naar de Waal
B. Burgkwartier-Zuid watert af via infiltratievoorzieningen met inhoud van minimaal 10 mm af naar het Westerpark. Hier vindt verdere infiltratie en berging plaats.
C. Als verkeersontsluiting wordt voor het Brugkwartier een deel van de Waalfronweg aangelegd. Deze weg zal direct of indirect via het systeem van de stadsbrug aansluiten op het Westerpark.

Het Brugkwartier heeft een redelijk goed doorlatende bodem en ligt voldoende hoog ten opzichte van het grondwater. In het Brugkwartier-Zuid is een bestaande woonwijk aanwezig die voorlopig blijft afwateren naar het gemengde stelsel. Bij sloop en herbouw wordt dit op termijn ook omgezet naar een duurzaam gescheiden systeem. De afvoer van de wadi's en andere infiltratiesystemen naar het Westerpark wordt bij voorkeur bovengronds gerealiseerd. In verband met de andere ontwikkelingen van het Waalfront wordt onderzocht of dit technisch realiseerbaar is.

Resultaat waterbergingsberekeningen en afvoerend verhard oppervlak

Voor het watersysteem van de Biezen – Neerbosch-Oost is het afwaterende oppervlak van belang. Alleen het zuidelijke deel van Brugkwartier zal naar het Westerpark gaan afwateren. In de huidige situatie is in dit gebied 3,1 ha aangesloten op het gemengde stelsel. Het aanwezige verharde oppervlak neemt toe tot 3,9 ha, dit is inclusief de toekomstige Waalfrontweg ter plaatse van het Brugkwartier. Het volledige oppervlak wordt dan afgekoppeld van het gemengde stelsel en gaat afwateren naar het Westerpark.

De afvoer uit Brugkwartier-Noord en Fort is van belang voor de Waal. De huidige situatie specifiek voor beide gebieden is niet bekend. Wel bekend is dat het Waalfront noordelijk van de Waalbandijk 13,9 ha verhard oppervlak in de huidige situatie. In de nieuwe plannen neemt het verhard oppervlak toe tot 15,4 ha.

Voor de waterbergingsberekeningen voor watersysteem de Biezen-Neerbosch is uitgegaan van de bestaande situatie van het Westerpark. In de huidige situatie is alleen de Stadsbrug met 2,4 ha aangesloten op het Westerpark. Hieraan wordt toegevoegd 3,9 ha uit het Brugkwartier-Zuid inclusief de Waalfrontweg ter plaatse van het Brugkwartier.De conclusie is dat dat voor de toetsingssituaties T=10 en T=100 volledige berging plaatsvindt in het Westerpark zonder afvoer naar het watersysteem de Biezen-Neerbosch-Oost. Bij de situatie T=2 neerslag met T=10 hoge Waal kan wordt de neerslag niet volledig geborgen, maar is de afvoer veel lager dan de toegestane afvoercapaciteit van 1,5 l/sec.ha. De waterbergingsberekeningen voor T=2+T=10, T=10 en T=100 zijn als bijlagen aan het bestemmingsplan toegevoegd.

7.2.4 Grondwater

Het plangebied Brugkwartier en Fort ligt buiten het grondwaterbeschermingsgebied Nieuwe Marktstraat. De grondwaterwinning Nieuwe Markstraat onttrekt circa 4 miljoen m^3 water per jaar. Het provinciale Waterplan Gelderland 2010-2015 geeft aan dat de drinkwaterfunctie wordt opgeheven in 2015.

Het grondwaterregime in het plangebied Burgkwartier en Fort is zodanig dat normaal gesproken in het gehele gebied wordt voldaan aan de ontwateringseis van 70 cm beneden maaiveld. De grondwaterstanden worden echter in sterke mate beïnvloed door de Waal. Sinds 2006 heeft de gemeente Nijmegen gemeten aan het grondwater. Op basis daarvan geldt het volgende globaal:

- Voor het gehele gebied geldt dat bij een hoogwatergolf in de Waal het grondwater binnen 0 tot 4 dagen reageert en stijgt dan wel daalt.
- Direct achter de waterkering varieert de grondwaterstand tussen de 5,00 m en 12,50 m+NAP. Voor de toekomst verwachten de klimatologen grotere afvoeren voor de Waal en dus hogere waterstanden. De maximale grondwaterstand kan dan hoger liggen dan 12,50 m+NAP;
- Ter hoogte van de Waalbandijk varieert de grondwaterstand tussen de 5,90 m en 10,80

m+NAP. (200 m vanaf de rivier, hoogste peil bij rivierstand van 12,32 m+NAP)
- Ter hoogte van de Weurtseweg varieert de grondwaterstand tussen de 5,50 m en 10,30 m+NAP. (300 m vanaf de rivier, hoogste peil bij rivierstand van 12,32 m+NAP)

De grondwatermetingen laten zien dat bij ondergrondse garages rekening met opdrijven /waterdichtheid een rol speelt. De drooglegging vormt geen probleem, in verband met de milieukundige bodemkwaliteit en archeologie wordt het bestaande maaiveld mogelijk licht opgehoogd. Voor de Waalbandijk geldt dat bij een maaiveld van ca 14 m+NAP een drooglegging van 70 cm bij een T=10 in de Waal (12,90 m+NAP) wordt gehaald. Ter plaatse van de Weurtseweg wordt met een maaiveld van 11,5 m+NAP een drooglegging van 70 cm ook gehaald.

Uitgangspunt bij nieuwe stedelijke in- en uitbreidingen is dat er grondwaterneutraal wordt gebouwd. Dat wil zeggen dat de oorspronkelijke grondwaterstanden en -stromen in de omgeving niet wijzigen. Dit kan bereikt worden door:

- een grondwatergerelateerde locatiekeuze: geen stedelijke uitbreidingen in gebieden met (kans op) hoge grondwaterstanden;
- maatregelen te treffen bij bouwrijp maken en tijdens de bouw (ophogen, goede structuur van het oppervlaktewatersysteem, voorkomen verdichting bodemstructuur);
- een waterproof bouwkundig ontwerp van woningen en gebouwen (bijv. kruipruimteloos)

Om grondwateroverlast in bestaand stedelijk gebied te beperken wordt in eerste instantie ingezet op bouwkundige maatregelen. Pas als dit onvoldoende soelaas biedt komen drainerende of onttrekkende oplossingen in beeld. Dit sluit niet uit dat er niet ondergronds gebouwd mag worden, mits er voldoende technische maatregelen worden getroffen zodat de bouw waterdicht is.

7.2.5 Afvalwater

Huidig rioolsysteem

De aanwezige riolering in het gebied Burgkwartier en Fort is gescheiden ten noorden van de Waalbandijk en gemengd ten zuiden van de Waalbandijk. Het regenwater in ten noorden van de Waalbandijk watert af naar de Waal en het afvalwater naar het bemalingsgebied de Biezen. Ten zuiden gaan beide watersoorten naar het gemengde stelsel.

Toekomstig rioolsysteem

Het geproduceerde afvalwater is kleinschalig en humaan van oorspong. In het Brugkwartier en Fort vindt voornamelijk de functie wonen plaats met bijbehorende afvalwaterproductie. Het geproduceerde afvalwater wordt afgevoerd via het vuilwaterriool of indien aanwezig het gemengde riool naar het eindgemaal van bemalingsgebied de Biezen.

Bij nieuwbouw wordt een duurzaam gescheiden systeem aangelegd. Voor de doorspoeling van het afvalwaterriool ontvangt elke beginstreng voldoende het regenwater. De beleidsnota “Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer” (2013) gaat nader in op de hiervoor technische randvoorwaarden. De Waal ontvangt het overige water van Brugkwartier-Noord en Fort via een filtering door bodempassage in wadi's met een inhoud van minimaal 10 mm. Het Westerpark ontvangt het regenwater van Burgkwartier-Zuid eveneens via een wadi met 10 mm berging of een gelijkwaardig filterend alternatief.

Voor de omgevingsvergunning wordt voor de afvoer van afvalwater een detail rioleringsplan opgesteld dat ter toetsing en goedkeuring aan Waterschap en Gemeente wordt aangeboden.

Kader voor het detail rioleringsplan is het nu nog (concept) rioleringsplan voor het gehele Waalfront (Rioleringsplan Waalfront 2013, kenmerk G810011\PM20\13.0011582) Ten behoeve van het Brugkwartier zal een deel van de riolering in de Weurtseweg worden aangepast.

Persleiding gemaal de Biezen

Het eindgemaal van de riolering van gemeente Nijmegen ligt nabij de Kanaalstraat en is eigendom van het Waterschap Rivierenland. Het eindgemaal pompt normaliter het afvalwater naar de Rioolwaterzuiveringsinstallatie in Weurt. In geval van nood wordt afvalwater naar de Waal gepompt. Hiervoor ligt een persleiding van 1,5 m in doorsnee vanaf de Kanaalstraat door het Waalfront naar de rivier de Waal. Een groot deel van deze leiding ligt in het plangebied. Voor dergelijke persleidingen geldt een beschermingszone van 10 m aan weerszijden van de buis, gerekend vanaf de buitenkant van de buis. Ten behoeve van de realisatie van Brugkwartier-Zuid zal in overleg met gemeente Nijmegen en Waterschap rivierenland de persleiding gedeeltelijk verlegd worden. De te verleggen gedeelten liggen niet in de kernzone of beschermingszone van waterkering.

Op de plankaart is alleen het oude trace van de rioolpersleiding aangegeven. In de planregels is bepaald dat ten behoeve van deze leiding een beschermingszone geldt. Voor de nieuwe leiding wordt uitgegaan van de regeling in de Bouwverordening.

7.2.6 Waterkering

Algemeen

Door het Waalfront loopt een primaire waterkering en deze bestaat uit een samenstelling van kademuren, damwanden en een groene dijk. De waterkering beschermt het achterliggende gebied bij hoogwater. De hoogte van de harde waterkering is circa 15,70 m+NAP en bij de groene dijk ligt de hoogte op 15,20 m+NAP. Het overstromingsrisico is daardoor minder dan eenmaal per 1250 jaar.

De waterkering bij het Waalfront maakt deel uit van dijkring 41 – Land van Maas en Waal. De Waterwet schrijft voor dat het toetsen van de veiligheid van de waterkering elke zes jaar plaatsvindt. De conclusie van de 3^{e} toetsronde voor de primaire waterkering in het Waalfront is dat deze veilig is en voldoet aan de gestelde eisen.

Voor de toekomst wordt binnen het nationale Deltaprogramma in het deelprogramma Rivieren een langetermijnstrategie (Deltabeslissing) ontwikkeld met als tijdshorizon het jaar 2100. De definitieve langetermijnstrategie verschijnt in 2015. De stuurgroepen Delta Rijn en Delta Maas hebben in het voorlopige advies van april 2013 hun steun uitgesproken voor overstap naar een risicobenadering van waterveiligheid waarbij naast de kans op overstroming ook naar de eventuele gevolgen achter de dijk wordt gekeken. Wat de gevolgen zijn van de risicobenadering voor het Brugkwartier en Fort blijft voorlopig nog onduidelijk. Tegen de tijd dat het plangebied ontwikkeld wordt, is de langetermijnstrategie gepubliceerd en dient dit aanvullend bekeken te worden.

Beleid Waterkeringen

Waterschap Rivierenland voert zijn taken onder andere uit op grond van een wet (verordening) genaamd: de Keur Waterschap Rivierenland 2009. Hierin staat wat er gedaan moet worden (geboden) en wat er niet mag (verboden) bij een water of bij een waterkering (dijken e.d.).

Watervergunning

Voor alle uit te voeren activiteiten die de Keur verbiedt en die niet onder de algemene regels vallen, moet een watervergunning worden aangevraagd. De aanvrager dient duidelijk te maken waarom de activiteit voor hem van belang is. Het waterschap moet alle betrokken belangen afwegen. Als het belang van de aanvrager niet duidelijk is, of als het waterschap het belang niet zwaar genoeg vindt ten opzichte van het belang van het waterschap of derden (buren e.d.), wordt een watervergunning geweigerd. De waterwet stelt in dit verband dat een besluit op grond van de Keur het zogenaamde 'nee-tenzij' principe kent.

Watervergunningen worden alleen verleend als het belang van de waterkering of het waterberging niet in het gedrang komt. Beleidsregels regelen de uitoefening van bevoegdheden. Om duidelijk te maken hoe het waterschap omgaat met het verlenen van vergunningen, zijn beleidsregels opgesteld. Hierin zijn duidelijke, vaste uitgangspunten omschreven over wat belangrijk is bij veel voorkomende activiteiten. Op deze manier is het ook voor de burger duidelijk aan welke voorwaarden hij moet voldoen om een watervergunning

te krijgen.

Waterkeringen zijn ontworpen om bescherming te bieden tegen een maatgevende afvoer te kunnen weerstaan. Ze zijn in het algemeen niet sterker gemaakt dan hiervoor nodig is. Bij het ontwerpen van waterkeringen is in het verleden weinig rekening gehouden met eventuele toekomstige niet-waterkerende elementen zoals bomen, gebouwen en andere objecten. Later in de kern- of beschermingszone aangebrachte niet-waterkerende elementen hebben invloed op de kwaliteit van de waterkering doordat ze:

- de waterkerende functie kunnen aantasten;
- een toekomstige verzwaring kunnen belemmeren of aanzienlijk duurder maken;
- doelmatig beheer en onderhoud bemoeilijken.

Toetsingscriteria bij ruimtelijke plannen

De algemene toetsingscriteria voor het waarborgen van de waterstaatkundige functie van waterkeringen vallen uiteen in een aantal onderdelen. Deze onderdelen zijn hieronder aangegeven en uitgewerkt.

Beheer

Het waterschap is onder andere verantwoordelijk voor het beheer van de waterkeringen. Onder beheer wordt verstaan het geheel van activiteiten dat noodzakelijk is om te waarborgen dat de functie van de waterkering blijft voldoen aan de daarvoor vastgestelde eisen en normen. Om te zorgen dat de waterkering blijft voldoen aan de vereiste normen, is het noodzakelijk te inspecteren en te monitoren. Bij beoordeling zal altijd de toets plaatsvinden of het plan belemmerend werkt voor de inspectie en monitoring.

Onderhoud

Het waterschap wil het dijkonderhoud op een doelmatige manier uitvoeren. Zonder onderhoud neemt de kwaliteit van de waterkering af en daarmee de vereiste veiligheid. Bij beoordeling van een plan zal worden gekeken of het uitvoeren van onderhoud nog op een doelmatige wijze mogelijk is.

Functiescheiding

Tussen voorzieningen voor de waterkerende functie en voorzieningen voor andere functies moet een duidelijke scheiding aanwezig zijn. Bij andere functies moet men onder andere denken aan wegen, bebouwing, recreatief- of ander medegebruik. Verweving van functies is niet gewenst. De functie van de waterkering is van primair belang. Andere functies zijn ondergeschikt aan de waterkerende functie. Eventuele andere functies worden aan de waterkering aangepast, niet andersom.

Functiescheiding geldt in principe voor alle waterkeringen, zowel voor primaire waterkeringen als voor regionale waterkeringen.

Afmetingen en zonering van waterkering volgens legger en Keur

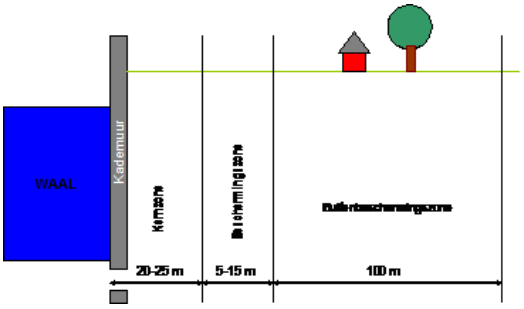
Bij alle waterkeringen wordt rekening gehouden met het behoud van de waterkerende functie en het kunnen uitvoeren van doelmatig beheer en onderhoud. Bovendien wordt bij een aanvraag getoetst in hoeverre ruimte is gereserveerd voor toekomstige aanpassingen en/of versterkingen aan de waterkering.

In de leggers zijn de noodzakelijke afmetingen van de waterkering vastgelegd.

Zonering: In de Keur staat vermeld dat de kernzone en de beschermingszone samen het waterstaatswerk (waterkering) vormen. Daarnaast wordt ook een buitenbeschermingszone onderscheiden. Exacte afmetingen van de zoneringen zijn beschreven in de legger. Voor de situatie waar geen legger aanwezig is, is de overgangsbepaling van artikel 7.3 van de Keur van toepassing. Hierin is voor waterkeringen, waarvoor het vaststellen van een legger niet is voorgeschreven, en/of waarvoor het vaststellen van een legger wel is voorgeschreven maar deze nog niet is vastgesteld, een zonering benoemd.

Nadere uitleg beperkingen

Iedere zone kent beperkingen ten aanzien van de activiteiten die in deze zones mogen plaatsvinden. De beperkingen zijn groter naarmate de afstand tot de waterkering kleiner wordt.

Figuur : De Keurzones schematisch weergegeven voor het Waalfront

Ad. 1 Kernzone

Waterschap Rivierenland wil in principe geen nieuwe permanente bouwwerken toestaan in de kernzone van waterkeringen. De reden van dit verbod is dat bij een volgende dijkversterking vooral de ruimte in de kernzone van groot belang is.

Ad. 2 Beschermingszone

Nieuw bouwen in de beschermingszone kan alleen als bij de bouwhoogte rekening gehouden wordt met de ruimte die nodig is voor toekomstige dijkversterking. Waterschap Rivierenland zal per geval op basis van de specifieke omstandigheden overwegen welke voorwaarden gesteld moeten worden. Hierbij worden zowel de constructie van de waterkering als de constructie en de functie van het bouwwerk beoordeeld. Bij dit plan zijn onder meer de verankering van de damwanden een aandachtspunt.

Overige werken zoals slopen, afgravingen, ophogingen, beplanting en kabels en leidingen zijn niet zondermeer mogelijk en vergunningsplichtg. Er zijn speciale toetsingscriteria.

Ingrepen mogen geen invloed hebben op veiligheid en stabiliteit van de waterkering

Ad. 3 Buitenbeschermingszone

Waterschap toetst onder andere op diepe ontgrondingen, maar ook ontgravingen zoals bijvoorbeeld parkeerkelders.

Ingrepen mogen geen invloed hebben op veiligheid en stabiliteit van de waterkering.De ligging van de primaire waterkering met de diverse beschermingszones zijn opgenomen in de bestemmingsplankaart en de voorschriften.

Gevolgen plan voor waterkering (en andersom)

In de huidige planvorming gaat men niet uit van aanpassing van de waterkering. Volgens het Waterschap Rivierenland is dan het bestaande beleid is van toepassing. Het geeft enkele aandachtspunten:

- Functiemenging is niet gewenst. Tussen voorzieningen voor de waterkerende functie en voorzieningen voor andere functies moet een duidelijke scheiding aanwezig zijn. Bij andere functies moet men onder andere denken aan wegen, bebouwing, recreatief- of ander medegebruik. Verweving van functies is niet gewenst. De functie van de waterkering is van primair belang. Andere functies zijn ondergeschikt aan de waterkerende functie. Eventuele andere functies worden aan de waterkering aangepast, niet andersom.
- In de toekomst is het de verwachting dat de afvoer door de Waal kan toenemen. De waterkerende hoogte van 15,7 m+NAP, respectievelijk 15,2 m+NAP kan theoretisch met een meter verhoogd worden. Dit heeft op termijn effect op het uitzicht in het te bebouwen

gebied. Ook bij aanpassing van de huidige waterkering moet hier rekening mee worden gehouden.

- Als de huidige bodemkwaliteit niet goed is ter plaatse van de kern/beschermingszone, dan wordt over het algemeen gekozen voor grondsanering of het aanbrengen van een leeflaag. Dit is niet zondermeer mogelijk in de nabijheid van deze waterkering of met aanvullende voorwaarden. Ook geldt dat bijvoorbeeld ankers van de bestaande damwand intact moeten blijven om het bezwijken te voorkomen.
- Voor het deel van Waalfront dat noordelijk van de huidige Waalbandijk ligt, gaat gelden dat het regenwater bovengronds wordt afgevoerd. Door de (hoge) ligging van de waterkering is het niet aannemelijk dat dit volledig bovengronds kan plaatsvinden. Het aantal doorvoeren in de waterkering voor afvoer van regenwater/overstortleidingen wordt gelimiteerd. De aanvoerstructuur dient hiermee rekening te houden.
- Brugkwartier-Noord en Fort liggen aan de Waal. Voor deze hoofdtransportas gelden randvoorwaarden voor externe veiligheid.

Hoofdstuk 8 Archeologie en Cultuurhistorie

8.1 Archeologie

Rijksbeleid

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat: "Archeologische waarden dienen als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed te worden meegenomen en te worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen". Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient, volgens dit verdrag, de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek. Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de verstoring van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen. Inmiddels zijn de uitgangspunten van het Verdrag in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 via de wijzigingswet Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz, 1-9-2007).

Gemeentelijk beleid

Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen is hiermee in overeenstemming en gericht op het zoveel mogelijk ontzien van het bodemarchief. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen.

Een goede bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Hiervoor is door de gemeente Nijmegen een archeologische beleidskaart ontwikkeld, waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en gebieden met hun archeologische waardering zijn aangegeven.

Het plangebied

Het plangebied ligt in een gebied, waar de resten van de Romeinse stad Ulpia Noviomagus kunnen worden aangetroffen. Rond het jaar 100 kreeg deze hoofdplaats van het stamgebied van de Bataven van keizer Marcus Ulpius Traianus (98-117) zijn naam en stads- en marktrechten. Ulpia Noviomagus werd daarmee de opvolger van de tijdens de regering van keizer Augustus in het centrum van Nijmegen planmatig aangelegde centrale plaats Oppidum Batavorum, die tijdens de Bataafse Opstand in de jaren 69/70 door brand werd verwoest.

Over het ontstaan en de ontwikkeling van de stad Ulpia Noviomagus, in de eerste decennia na het jaar 70, bestaan nog veel onzekerheden. Wel lijkt bij de locatiekeuze er verband te hebben bestaan met de aanwezigheid van een prehistorische rituele plek bij een doorwaadbare plaats door de rivier bij de Winseling (Winselingseweg).

De vroegste fase van de stad wordt vooral gekenmerkt door het gebruik van hout en leem in de bouw. Door de inzet van het Tiende Legioen bij de bouw van het badhuis (thermen), tempels en forum veranderde het karakter van de stad ten tijde van de stadsrechtverlening. Deze volledig in steen uitgevoerde openbare gebouwen waren bepalend voor het nieuwe monumentale karakter en het gezicht van de stad aan de Waal. Met de aanleg van een verdededigingsgordel (gracht en muur) met toegangspoorten onder het bewind van keizer Marcus Aurelius (161-180) werd dat beeld verder versterkt. Desondanks viel de stad kort daarop ten prooi aan gewelddadigheden. Het was het begin van het einde, want in de derde eeuw konden de inwoners de grandeur van de stad uit de eeuw daarvoor niet meer herstellen. Hieraan waren vooral de economische malaise als gevolg van een voortdurende interne onrust en aanhoudende invallen van Germaanse (Frankische) bendes debet.

Opgravingen hebben aangetoond dat op tal van plaatsen nog substantiële resten van de

Romeinse gebouwen, wegen, verdedigingswerken en grafvelden in de bodem aanwezig zijn. De resultaten van dit onderzoek rechtvaardigen in grote mate de hoge archeologische verwachtingswaarde voor het Romeinse stadsgebied en het omliggende gebied. Op basis van een analyse van het al uitgevoerde archeologische onderzoek binnen de grenzen van Ulpia Noviomagus kunnen algemene uitspraken gedaan worden over haar bewoners, de bebouwing en de ontwikkeling van het stadsdeel ten zuiden van de Weurtseweg.

De beperkte, slechts summier uitgewerkte opgravingen in het gebied ten noorden van de Weurtseweg geven ons alleen een indicatie over de locatie van enkele belangrijke gebouwen, een tempel en het badhuis. Buiten de stadsgrenzen bevonden zich omvangrijke grafvelden met concentraties van graven en grafmonumenten langs de toegangswegen, die tot in de huidige tijd deels als rode draden door het landschap zijn blijven lopen.

De ruïnes van de stad zijn in de vierde eeuw en vanaf de twaalfde/dertiende eeuw als steengroeve geëxploiteerd voor respectievelijk de bouw van de burcht op het Valkhof en de verstening van de middeleeuwse stad. De steenwinning in beide periodes vond plaats op cruciale momenten in de ontwikkeling van Nijmegen. In de bodem van Nijmegen-West zitten nog resten die meer inzicht geven in de exploitatie van bouwmateriaal en daardoor inzicht verschaffen in het laat-Romeinse en middeleeuwse Nijmegen.

Ondanks lokale verstoringen blijft het gebied onze enige en unieke bron van informatie voor de uitleg, inrichting en ontwikkeling van de belangrijkste Romeinse stad van ons land. Daarom dienen we er met de grootst mogelijke zorg mee om te gaan.

Behalve de resten van de Romeinse stad is zeer aannemelijk dat de ondergrondse delen en fundamenten van het fort Krayenhoff onder het maaiveld bewaard zijn gebleven. Fort Krayenhoff werd aangelegd tussen 1824 en 1831 naar ontwerp van Luitenant-Generaal C.R.T. Baron Krayenhoff (1758-1840).

In verband hiermee heeft het plangebied waarde 3 op de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Nijmegen. Het uitgangspunt is behoud in situ van de archeologische waarden in de bodem via planaanpassing of eventueel inpassing van archeologische resten. Wanneer behoud in situ onmogelijk blijkt, moeten alle werkzaamheden in de bodem ten zuiden van de Waalbandijk dieper dan 0,30 m. onder maaiveld worden voorafgegaan door archeologisch onderzoek; ten noorden van de Waalbandijk dienen alle bodemingrepen die dieper reiken dan 12.00 m. + NAP, voorafgegaan worden door archeologisch onderzoek.

Het gebied krijgt de dubbelbestemming: waarde-archeologie 3 met bijbehorende voorschriften. Doel van deze maatregel is om de verwachte archeologische waarden in de bodem te beschermen. Door het opnemen van deze dubbelbestemming zullen alle bodemverstoringen (voor sloop, nieuwbouw, aanleg kabels en leidingen) eerst beoordeeld moeten worden op de gevolgen voor het bodemarchief. Blijkt dat de bescherming van de archeologische waarden niet of onvoldoende mogelijk is dan dient voorafgaand aan verdere planvorming een archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden. De kosten van het archeologisch onderzoek (inclusief uitwerking en rapportage) zullen als gevolg van de implementatie van het Verdrag van Valletta ten laste komen van de verstoorder van het bodemarchief (verstoorder betaalt-principe).

Tenslotte geldt dat een persoon die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt, waarvan deze weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), is verplicht dit binnen drie dagen te melden (artikel 53 Monumentenwet 1988)bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

8.2 Cultuurhistorie

Rijksbeleid

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het Rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering

Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het Rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingsbesluiten en beheersverordeningen gebouwen, objecten en structuren met cultuurhistorische waarde te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

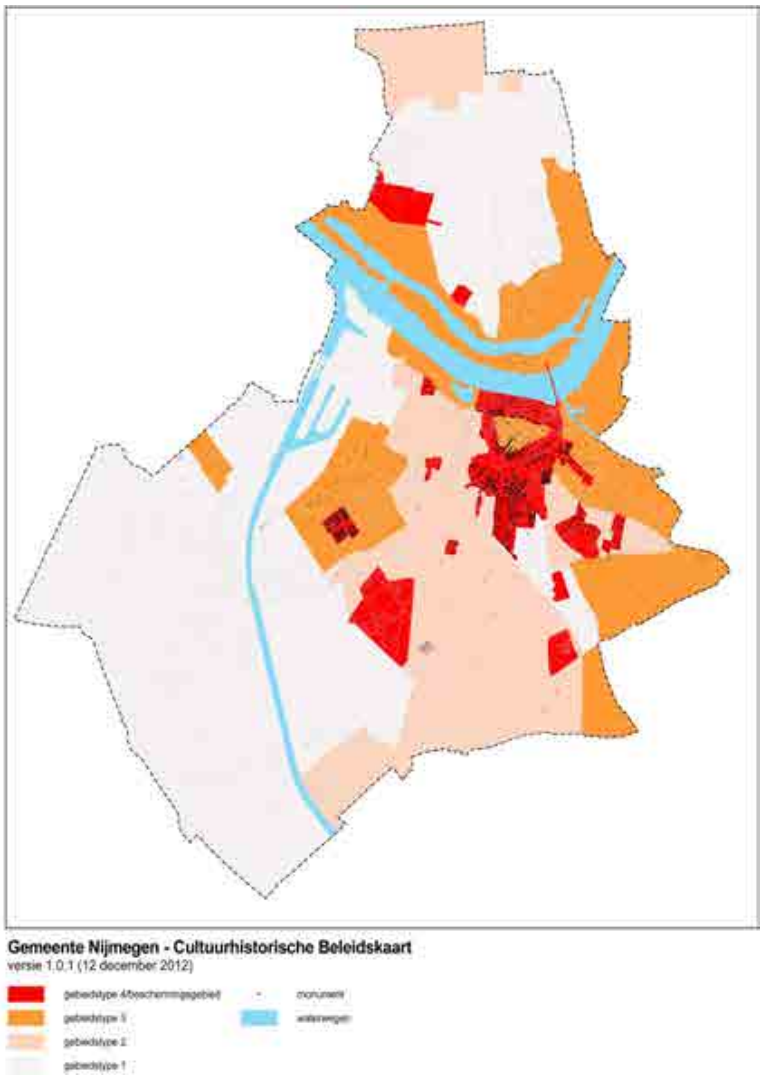
De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen, evenals rijksbeschermde stadsgezichten. Rijksmonumenten komen in het Brugkwartier niet voor en ook niet in de nabije omgeving. Er lopen geen procedures om te komen tot aanwijzing van rijksmonumenten. Voor het Brugkwartier is geen procedure voor aanwijzing als rijksbeschermd stadsgezicht in voorbereiding.

Gemeentelijk beleid

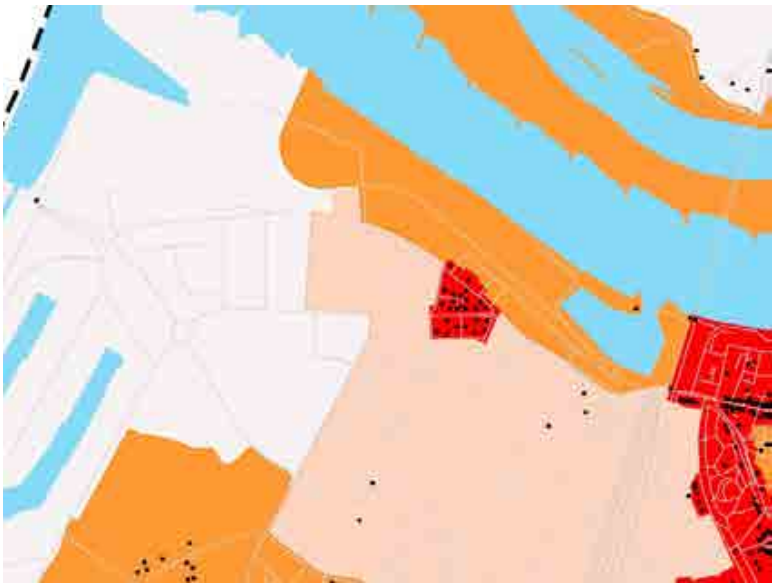
Het gedachtengoed uit de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg en het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening is aanleiding geweest om ook het gemeentelijk erfgoedbeleid te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in de Nota Cultureel Erfgoed, die op 15 mei 2013 door de raad is vastgesteld.

Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. Hiervoor worden drie strategieën ingezet: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, kennis & inspiratie en bescherming & instandhouding.

De strategie duurzame ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op een toekomstbestendige stad, waar erfgoed ingezet wordt om bij gebiedsontwikkelingen de eigen identiteit van de locatie te behouden of te versterken. De verplichtingen vanuit het Besluit ruimtelijke ordening en de daaruit voortvloeiende beleidsvrijheid die we als gemeente hebben, zetten we in om deze ambitie te kunnen realiseren. Erfgoed is namelijk een factor die kwaliteit geeft aan de ruimte en daarmee ruimtelijke ontwikkelingen kan verrijken. De cultuurhistorische elementen die onderdeel zijn van de identiteit van de stad kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we onze stad beleven, inrichten en gebruiken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het bestemmingsplangebied valt binnen gebiedstype 3 van de cultuurhistorische beleidskaart. In deze gebieden is sprake van een rijke cultuurhistorische gelaagdheid. Het gaat om zowel de grotere schaal, zoals het stedenbouwkundige plan en/ of historische structuren, als om specifieke objecten en om de samenhang tussen de structuren, bebouwing en/of cultuurlandschap. Bij de bebouwing die geen beschermde status heeft gaat het niet zozeer om de architectuur en het beeld, maar om het silhouet, zoals de situering, de nok- en goothoogte en de nokrichting. Zowel de zichtbare als de niet-zichtbare geschiedenis van het gebied zal uitgangspunt moeten zijn bij ontwikkelingen.

Voor het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen wordt een cultuurhistorische analyse van het gebied gemaakt. Aan waardevolle elementen worden planregels en passende functies gekoppeld, zodat de karakteristieken als uitgangspunt genomen kunnen worden bij nieuwe ontwikkelingen en veranderingen. Kenmerken van de bebouwing, zoals hoofdvorm en omvang, worden beschouwd als onderdeel van de identiteit van een plek.

In deze gebieden zijn cultuurhistorische waarden een middel om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kwaliteit te geven en de identiteit van een gebied herkenbaar en het verleden zichtbaar te houden en te versterken. Er is daarom veel aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke plannen in gebiedstype 3. Nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk, maar worden afgestemd op het karakter van het gebied.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal voor het ontwerp- en ontwikkeltraject een cultuurhistorische rapportage gevraagd worden, waarin de kansen en beperkingen met betrekking tot cultuurhistorie zijn benoemd.

De Monumentenverordening is de juridische basis om monumenten en gebieden te kunnen beschermen. De aanwijzing tot gemeentelijk monument wordt ingezet voor objecten en gebouwen die dusdanig belangrijk en karakteristiek zijn voor Nijmegen dat ongewenste wijzigingen en sloop op voorhand voorkomen moeten worden. Niet alle cultuurhistorisch waardevolle objecten zijn beschermd. Daarom heeft de gemeente ter completering van het monumentenbestand een aandachtspandenlijst in voorbereiding, die naar verwachting eind 2013 zal worden vastgesteld. Op de aandachtspandenlijst staan alle gebouwen, objecten en terreinen die in aanmerking komen voor plaatsing op de gemeentelijk monumentenlijst, als gemeentelijk of archeologisch monument of als identiteitsbepalend object. De aanwijzing tot gemeentelijk beschermd stadsbeeld wordt ingezet voor (delen van) buurten/ wijken met een bijzondere verkaveling, een vanuit cultuurhistorisch belangwekkend stratenplan of stedenbouwkundige structuur. Onder de bescherming kunnen onder meer voor- en zijgevels vallen, erfafscheidingen, straatprofielen en straatmeubilair.

Het Brugkwartier kent geen gemeentelijke monumenten noch gemeentelijk beschermde gebieden. In de nabije omgeving liggen het beschermde stadsbeeld Waterkwartier, het gemeentelijk monument de NYMA-watertoren en de aandachtspanden de VASIM fabriek, en

het voormalige PGEM verdeelstation.

Op basis van een eerder uitgevoerd algemeen cultuurhistorisch onderzoek van het Waalfront, waar het Brugkwartier deel van uitmaakt, en een aantal specifieke onderzoeken, is vast komen te staan dat in het gebied aanzienlijke cultuurhistorische waarden aanwezig zijn, vandaar dat het in de Erfgoednota waarde 3 heeft gekregen, direct onder waarde 4, die betrekking heeft op gemeentelijk- en rijksbeschermde gebieden.

Gevolgen voor de bestaande situatie

Op basis van een eerder uitgevoerd algemeen cultuurhistorisch onderzoek van het Waalfront, waar het Brugkwartier deel van uitmaakt, en een aantal specifieke onderzoeken, is vast komen te staan dat in het gebied aanzienlijke cultuurhistorische waarden aanwezig zijn, vandaar dat het in de Erfgoednota waarde 3 heeft gekregen, direct onder waarde 4, die betrekking heeft op gemeentelijk- en rijksbeschermde gebieden.

Uit het cultuurhistorisch onderzoek is gebleken dat het gebied drie dominante cultuurhistorische lagen kent: de Romeinse stad, de vestingwerken en de laag van de industriële ontwikkeling. De Romeinse stad ligt onder het maaiveld en zal in de archeologische paragraaf aan de orde komen. In het gebied is geen industrieel erfgoed met cultuurhistorische waarde aanwezig. De laag van de vestingwerken is met de restanten het Fort Krayenhoff prominent in het plangebied vertegenwoordigd.

Het Fort Krayenhoff is een van de belangrijkste cultuurhistorische smaakmakers van het Waalfront en daarmee van het plangebied. Ter aanvulling op de oudere vestingwerken rondom de stad werd er in de negentiende eeuw een krans van polygoon- of buitenforten aangelegd. In de eerste bouwfase van 1817 tot 1831 werden de forten Sterreschans en Krayenhoff aangelegd respectievelijk ten oosten en ten westen van de stad. De tweede fase bestond uit de forten Verbrande Molen en Kijk in de Pot uit 1861 en de forten Boven- en Beneden Lent aan de overzijde van de Waal, die in 1862 en 1863 werden aangelegd. In 1870 volgden nog de forten In de Ooij en Kwakkenberg. Met de vestingwet van 1874 werd de vesting Nijmegen opgeheven met uitzondering van de forten Krayenhoff en Boven- en Beneden Lent.

Fort Krayenhoff werd aangelegd tussen 1824 en 1831 naar ontwerp van Luitenant-Generaal C.R.T. Baron Krayenhoff (1758-1840). Deze Nijmegenaar was Minister van Oorlog en inspecteur-generaal der fortificaties. Fort Krayenhoff werd aangelegd op een strategische locatie: een flauwe bocht aan de Waaloever met overzicht over de rivier, het achterland en oogcontact met het centrum van de stad en de Waalkade. Het nieuwe fort, aanvankelijk Batavia gedoopt, werd later naar zijn schepper vernoemd, die er ook begraven werd. In 1914 besloot de gemeente het fort te slopen. De overblijfselen van Baron Krayenhoff werden overgebracht naar de begraafplaats Rustoord, de grafzerk naar het driehoekige parkje aan het begin van de Weurtseweg. Het muurwerk aan de rivierzijde bleef behouden en werd opgenomen in de kade. De grachten hebben nog decennia lang open gelegen. Het is aannemelijk dat de ondergrondse delen en fundamenten van het fort onder het maaiveld bewaard zijn gebleven (dit is ook bij Fort Sterreschans het geval). Op het terrein van Latenstein bevinden zich ook boven het maaiveld nog restanten van het fort. Voor de aanleg van het fort is het verloop van de Waalbandijk aangepast waardoor een nieuwe verbinding tussen de stad en het fort ontstond. Deze ingreep is nu nog steeds herkenbaar als toonaangevende verkavelingsrichting van de huidige industriële bebouwing.

Het is van groot belang dat de nog aanwezige restanten van Fort Krayenhoff (de kademuur en de restanten bij Latenstein) behouden blijven. Behoud is gewenst zowel vanwege de cultuurhistorische waarde van het individuele object als vanwege de bijdrage die het levert aan de totale identiteit van het gebied. Deze waarden kunnen het beste worden geborgd met de functie 'park', omdat dan de resten ter plekke kunnen blijven liggen. Deze functie biedt bovendien de mogelijkheid om de hoofdvorm en/ of de contouren van het fort (gedeeltelijk) te

visualiseren door middel van bijvoorbeeld aarden lichamen of begroeiing. Tevens is een dergelijke openbaar toegankelijke functie van het fortterrein vanuit cultuurhistorisch oogpunt aantrekkelijk, omdat de monumentale waarde en identiteit van de gebouwen voor een groter publiek beleefbaar is. Eventuele bebouwing in het fortlandschap moet het fort als uitgangspunt nemen zoals vastgelegd in de Nota Cultureel Erfgoed. Bebouwing zou bijvoorbeeld plaats kunnen vinden op de contouren van de voormalige fortbebouwing en zo kunnen bijdragen aan de visualisatie van het fort. Behoud en verdere visualisatie van het fort bevestigt en versterkt de specifieke identiteit van het gebied. Bij sloop of ingrijpende wijziging/ bebouwing van fort en fortlandschap gaan aanzienlijke cultuurhistorische waarden verloren en lijdt het hele Waalfrontgebied belangrijk identiteitsverlies. In het kader van het ontwikkel- en ontwerptraject zal aanvullend specifiek cultuurhistorisch onderzoek moeten worden verricht naar het fort conform de richtlijnen in de Nota Cultureel Erfgoed.

Hoofdstuk 9 Plansystematiek

9.1 Algemeen

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is uitgegaan van de eisen die de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aan bestemmingsplannen stellen. De Wro en Bro leggen onder meer verplichtingen op ten aanzien van de opzet en presentatie van bestemmingsplannen. Hieruit vloeit onder andere voort dat bestemmingsplannen uitwisselbaar moeten zijn. De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012) is op het voorliggende plan toegepast om aan genoemde wettelijke verplichting te voldoen. Ook een aantal algemene bepalingen welke in hoofdstuk 3 en 4 van de regels is opgenomen (bijvoorbeeld de overgangsregels) zijn voorgeschreven in het Bro.

Het (juridische deel van het) bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en de (plan)regels, vergezeld van een toelichting. De verbeelding visualiseert de bestemmingen. De verbeelding vormt samen met de regels het voor de burgers bindende deel van het bestemmingsplan. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van de aanwezige en/of op te richten bouwwerken.

De toelichting heeft geen bindende werking: de toelichting maakt juridisch ook geen onderdeel uit van het bestemmingsplan maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en de onderbouwing van het plan en ook bij de uitleg van de bestemmingen en overige regels. In de toelichting wordt ook een relatie met het relevante beleid gelegd en een gebiedsbeschrijving gegeven. Op basis van het beleid en de gebiedsbeschrijving zijn vervolgens de uitgangspunten voor het bestemmingsplan geformuleerd.

Planvorm

Er is gekozen voor een globaal bestemmingsplan waarbij alleen de gewenste functies zijn aangegeven en er verder zo min mogelijk regels zijn opgenomen ten aanzien van de bebouwing. Ten aanzien van de bebouwing is alleen het maximale bebouwingspercentage, de afstanden tot de weg en de maximale goothoogte bepaald. Daarnaast is bepaald waar niet mag worden gebouwd in verband met de contouren die verband houden met externe veiligheid/industrielawaai.

Het bestemmingsplan wordt zowel in analoge als digitale vorm opgesteld. Een globaal eindplan maakt het mogelijk om het plan flexibel in te vullen.

Planmethodiek

Het bestemmingsplan is opgesteld conform de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 (Rsro 2012). Dit houdt in dat het bestemmingsplan is opgesteld volgens de StandaardVergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP), de verbeelding is getekend conform Informatiemodel Ruimtelijke Ordening 2012 (IMRO 2012) en wordt uitgewisseld volgens de conventies van de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRI2012).

9.2 Artikelsgewijze toelichting

Waar de overige paragrafen van deze toelichting de achtergronden van het bestemmingsplan belichten, geeft deze paragraaf een toelichting op de bestemmingsregeling, te weten de bestemmingsplanregels en de verbeelding. Uitgeleld wordt wat de bedoeling en de strekking is van de verschillende onderdelen van de regels en de verbeelding. Daartoe worden in deze paragraaf de regels per artikel toegelicht. Aangezien alle onderdelen van de digitale verbeelding verbonden zijn met een of meer regels, wordt daarbij ook de verbeelding teoegelicht. De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

- Inleidende regels (hoofdstuk 1)

- Bestemmingsregels (hoofdstuk 2)

- Algemene regels (hoofdstuk 3)

- Overgangs- en slotregels (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

De artikelen 1 en 2 bevatten begripsomschrijvingen respectievelijk planregels omtrent de wijze van meten. Dit voorkomt dat er bij de uitvoering van het plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen en hoe de voorgeschreven maatvoering in het plan gemeten moet worden. Het voert te ver om hier uitgebreid bij alle begrippen stil te staan, maar wel verdienen enkele voor de dagelijkse gebruikspraktijk belangrijke begrippen aandacht. Het betreft hier met name de begrippen 'bebouwing' , 'bouwperceel' en 'bebouwings%'.

Bebouwing

Aan-uit, bijgebouwen en overkappingen worden gerekend tot de bebouwing (vgl. artikel 1.12 begripsomschrijvingen). Overige bouwwerken zoals erfafscheidingen, luifels en balkons, worden niet gerekend tot de bebouwing en tellen dan ook niet mee in het (maximale) bebouwings%.

Bouwperceel

Een bouwperceel is volgens de begripsbepalingen een aaneengesloten stuk grond waarop ingevolge de regels, zelfstandige bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

Het bouwperceel is niet op de verbeelding aangegeven. Op het bouwperceel mogen ook bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en bouwvergunningvrije bouwwerken worden gebouwd. De grenzen van de bouwpercelen worden in de regel gevormd door de eigendomsgrens. De grenzen van het bouwperceel vallen dus vrijwel altijd samen met die van het kadastrale perceel. De loop van kadastrale grenzen kan veranderen door, bijvoorbeeld, aan- of verkoop van grond. Dan verandert ook de grens van het bouwperceel.

Via de anti-dubbeltelbepaling in dit bestemmingsplan wordt voorkomen dat één stuk grond tweemaal meegeteld wordt bij de behandeling van omgevingsvergunningaanvragen.

Bebouwingspercentage (%)

Op basis van de kaart, behorend bij het Stedenbouwkundig Programma Van Eisen (SPVE, zie bijlage), zijn ruime bouwvlakken om de gewenste bouwblokken getrokken. Vervolgens is op basis van de oppervlakte van deze bouwvlakken, het bebouwings% uitgerekend ten opzichte van het totale bestemmingsvlak.

Het SPVE gaat uit van hoofdbebouwing in gesloten bouwblokken met binnenterreinen maar zegt in beginsel niets over het oprichten van aan-uit, bijgebouwen en overkappingen bij de hoofdbebouwing. Aan-uit, bijgebouwen en overkappingen worden gerekend tot de bebouwing (vgl. artikel 1.12 begripsomschrijvingen) maar horen niet bij de hoofdbouwmassa en tellen dus ook niet mee bij het maximle bebouwings%.

Overige bouwwerken zoals erfafscheidingen, luifels en balkons, worden niet gerekend tot de bebouwing.

Het aangegeven bebouwings% heeft dus alleen betrekking op de hoofdgebouwen. Overige bouwwerken worden niet meegerekend. Voor de (hoofd)gebouwen is alleen de maximale goothoogte bepaald. De realisatie van de bouwwerken hangt samen met de voor dit plangebied gewenste beeldkwaliteit. De vereisten ten aanzien van de beeldkwaliteit worden tegelijkertijd met dit bestemmingsplan, vastgelegd in een beeldkwaliteitnota.

Ondergrondse parkeervoorzieningen zijn op grond van de algemene regels binnen alle bestemmingen toegestaan. Voor zover de parkeervoorzieningen halfverdiept worden gerealiseerd (vgl. SPVE), worden deze, afhankelijk van de situering en hoogte boven maaiveld, aangemerkt als een overig bouwwerk. In dat geval worden ze dus niet meegerekend bij het maximale bebouwings%. Bebouwde parkeervoorzieningen worden ook niet meegerekend bij het bebouwings% indien zij geen deel uitmaken van de hoofdbouwmassa.

Daarnaast is het % berekend ten opzichte van het totale bestemmingsvlak. Dit betekent dat ook de gronden die in beginsel niet voor bebouwing in aanmerking komen (omdat er

bijvoorbeeld rekening gehouden moet worden met een afstand tot de as van de weg, zie onder 2), zijn meegenomen in de berekening. Formeel zou hierdoor het bebouwings% over een kleinere oppervlakte berekend moeten worden omdat niet alle gronden voor bebouwing in aanmerking komen. Hierdoor zou het bebouwings% hoger worden. Omdat het bebouwings% ten opzichte van het SPVE al heel ruim genomen is, is met deze correctie op de plankaart geen rekening gehouden.

Het bebouwings% is uitgedrukt tov het totale bestemmingsvlak. Bij de uitgifte/verkoop van de gronden moet privaatrechtelijk worden vastgelegd, bijvoorbeeld in een verkavelingsplan, op welke wijze de bouwkavels worden uitgegeven en op welke wijze de bebouwing daarop kan worden gerealiseerd (vgl. Bp Vossenpels/Nijmegen- Noord). Alleen op deze manier kan worden voorkomen dat een deel van het bestemmingsvlak volledig wordt bebouwd en dat er, vanwege het volledig benutten van het bebouwings% geen bebouwingsmogelijkheden over blijven voor de rest van het bestemmingsvlak. Het globale bestemmingsplan regelt dit niet.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. In ieder artikel is per bestemming bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bouwregels er gelden. Tevens zijn, waar mogelijk, flexibiliteitsbepalingen opgenomen.

Bedrijf-Nutsvoorziening (artikel 3)

Dit artikel is opgenomen naar anleiding van de zienswijze van de eigenaar van het perceel (Alliander). Het betreft het perceel van het voormalige PGEM kantoor met daarachter het transformatorstation aan de Weurtseweg 400. In het ontwerp-bestemmingsplan was het perceel bestemd als Gemengd-1 (conform het bestemmingsplan Stadsbrug waar het perceel onderdeel van uitmaakte).

Gemengd (artikel 4)

De bestemming Gemengd is opgenomen voor het noordelijk deel van het plangebied. Binnen deze bestemming zijn de volgende functies toegestaan:

a. wonen;
b. dienstverlening;
c. kantoren;
d. bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
e. (ondersteunende) horeca;
f. maatschappelijke voorzieningen;
g. cultuur- en ontspanning;
h. ondergeschikte detailhandel;

Voor de verschillende functies zijn specifieke gebruiksregels opgenomen.

Omdat de grenzen van de bouwpercelen niet op de verbeelding zijn aangegeven en ook nog niet bepaald is op welke wijze de ruimte tussen de wegen en de bebouwing wordt ingericht, zijn binnen deze bestemming tevens de volgende functies toegestaan:

i. verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden);
j. verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen);
k. tuinen en erven;

Om de beoogde functies zoveel mogelijk te faciliteren zijn tevens bijbehorende voorzieningen nodig, zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen. Ook zijn wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen, toegestaan.

Binnen de bestemming zijn zowel grondgebonden als gestapelde woningen mogelijk. Het bestemmingsplan doet geen uitspraken over de verhouding grondgebonden-gestapeld. In beginsel mag de bebouwing volledige uit gestapelde woningen bestaan.

Een klein deel van het noordelijk plangebied is gelegen op het (geluidgezoneerde) industrieterrein Nijmegen West-Weurt. Ten behoeve van deze gronden is een aanduiding opgenomen op de verbeelding: "geluidgezoneerd industrieterrein". Op dit deel van het plangebied mogen geen geluidgevoelige functies worden gerealiseerd. Voor zover de (nieuwe) geluidsgevoelige functies vallen binnen de aanduiding "geluidszone-industrie", zijn deze functies alleen toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder en de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden.

Groen-Park (artikel 5)

In het ontwerpbestemmingsplan waren de gronden bestemd als 'Gemengd-Park'. De gemengde functies worden nu pas mogelijk gemaakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid (tevens inhoudende een uitwerkingsplicht) zodat het park een groenbestemming heeft gekregen. Op grond van deze bestemming is duidelijk dat het park (primair) bestemd is voor groenvoorzieningen en de aanleg en het onderhoud van een (stads)park met daarbij behorende voorzieningen (zoals verhardingen, fiets- en voetpaden, een kiosk met bijbehorende terras(sen) en sport- en speelvoorzieningen);

Op deze gronden zijn tevens wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede de daarbij behorende voorzieningen (zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen) toegestaan.

De gemengde functies (wonen, horeca, cultuur en ontspanning, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen bedrijvigheid en ondersteunende detailhandel) met de daarbij behorende bebouwingsmogelijkheden en voorzieningen (zoals in- en uitritten, parkeervoorzieningen) zijn pas toegestaan na wijziging/uitwerking van het bestemmingspaln door burgemeester en wethouders.

Water (artikel 7)

Voor zover de rvier de Waal deel uitmaakt van het plangebied is deze bestemd als 'Water'.

De bouwmogelijkheden binnen deze bestemming zijn zeer beperkt: er mogen uitsluitend bouwwerken ten behoeve van de bestemming, zoals (aanmeer)palen en (licht)masten, worden gebouwd.

Woongebied (artikel 8)

De gronden met deze bestemming zijn primair bedoeld voor (grondgebonden) woningen. Daarnaast zijn gemengde functies, zoals horeca, cultuur en ontspanning, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen en bedrijvigheid mogelijk. Voor deze functies zijn specifieke gebruiksregels opgenomen.

Omdat ook voor deze bestemming nog niet vaststaat hoe de (openbare) ruimte tussen de wegen en de bebouwing wordt ingericht, zijn binnen de bestemming ook verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden), verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen), ontsluitingswegen mogelijk. Daarnaast zijn de bij de diverse functies behorende voorzieningen zoals tuinen en erven (wonen), parkeren en terrassen (gemengd), verhardingen, parkeer-, groen-, sport- en speelvoorzieningen (verkeer-en verblijfsgebieden) mogelijk.

Binnen de bestemming zijn zowel grondgebonden als gestapelde woningen mogelijk. Het bestemmingsvlak mag voor (maximaal) 40% worden bebouwd. Maximaal 50% van de woningen (in het bestemmingsvlak) mag gestapeld worden gebouwd. Indien dit (maximum) percentage niet wordt gerealiseerd, kan er binnen de bestemming Gemengd meer gestapeld worden gebouwd Binnen deze bestemming geldt geen maximum voor de bouw van gestapelde woningen.

Omdat ook een klein deel van dit gebied (gelegen op de westelijk gelegen plangrens), valt in

het (geluidgezoneerd) industrieterrein Nijmegen West Weurt is dit gedeelte als zodanig aangeduid. Ook voor deze bestemming geldt dat (nieuwe) geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder en de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden.

Dubbelbestemmingen

Binnen de genoemde bestemmingen kunnen te beschermen waarden, zoals archeologische waarden, voorkomen. Om deze waarden te beschermen is een dubbelbestemming opgenomen waarbij de te beschermen waarde voorrang krijgt op de reguliere gebruiksfunctie. In dit bestemmingsplan komen de volgende dubbelbestemmingen voor:

- Leiding-Riool (artikel 9)
- Waarde-Archeologie 3 (artikel 10)
- Waarde-Cultuurhistorie 3 (artik11)
- Waterstaat-Waterkering (artikel 12)
- Waterstaat-Waterstaatkundige functie (artikel 13)

Behalve bestemmingen en dubbelbestemmingen zijn in het bestemmingsplan aanduidingen opgenomen. Deze aanduidingen bevatten specificaties van de (dubbel)bestemmingen met betrekking tot het gebruik en/of het bouwen. Aanduidingen komen zowel voor op de plankaart (verbeelding) als in de regels.

Tot slot wordt er in het bestemmingsplan gewerkt met *'figuren',* zoals as van de weg (1 t/m 3):

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In deze paragraaf worden, in aanvulling op de bestemmingsbepalingen, aanvullende regels gesteld. Het betreft de volgende regels:

- een anti-dubbeltelregel (artikel 14)
- algemene bouwregels (beeldende kunst, (bouw)werken ten algemenen nutte, dakvormen, ondergronds bouwen, radarbescherming, artikel 15)
- algemene gebruiksregels (aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten, bed en breakfast, evenementen, buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven, ondersteunende horeca, seksinrichting of escortbedrijf, artikel 16)
- algemene afwijkingsregels (artikel 18)
- overige regels (uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening, voorrangsregeling gebruiksfuncties, artikel 19)

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

In het overgangsrecht (artikel 20) is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het opstellen van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling. Onder bepaalde voorwaarden mag deze strijdige bebouwing en/of strijdig gebruik worden voortgezet of gewijzigd.

In de slotregel (artikel 21) is de officiële naam van het plan bepaald. Onder deze naam kan het bestemmingsplan worden aangehaald.

Hoofdstuk 10 Uitvoerbaarheid

10.1 Economische uitvoerbaarheid

Aangezien dit nieuwe bestemmingsplan voor het Brugkwartier niet meer (ruimere) bouwmogelijkheden kent dan het voorgaande plan (Waalfront) en het voorgaande plan ook al voorzag in directe bouwtitels, is er geen sprake van een (nieuwe) bouwplanmogelijkheid in de zin van de Grondexploitatiewet (art. 6.12 ev Wro) en is er geen exploitatieplan nodig. De exploitatieovereenkomst is gebaseerd op de gemeentelijke exploitatieverordening (en dus niet op de grondexploitatieregeling uit de Wro).

Er is een zogenaamde samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeente Nijmegen en Bouwfonds Ontwikkeling in de vorm van een Publiek Private samenwerking (PPS) waarin partijen ieder voor de helft de kosten van de grondexploitatie voor zijn/haar rekening neemt.

De in het plangebied gelegen percelen Weurtseweg 234/236 moeten nog worden verworven. Met de eigenaar van het perceel Weurtseweg 400 (transformatorstation) wordt overleg gevoerd over de te nemen (geluidsafschermende) maatregelen ten aanzien van het tonale geluid vanuit het transformatorstation. Hierbij zullen tevens afspraken worden gemaakt over de (vergoeding van de) kosten van deze maatregelen. De (extra) kosten van verwerving en van de geluidsafscherming zijn meegenomen in de planexploitatie.

10.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Om de ontwikkeling van het Brugkwartier mogelijk te maken wordt een (postzegel)bestemmingsplanprocedure gevoerd. Tegen het (ontwerp)-bestemmingsplan kunnen zienswijzen worden ingediend. De ingediende zienswijzen worden meegenomen bij de besluitvorming over de vaststelling van het bestemmingsplan door de Raad.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken van 9 januari tot en met 19 februari 2014 ter visie gelegen. Bekendmaking heeft plaatsgevonden op de gemeentelijke website en in de Staatscourant van 8 januari 2014. Gedurende de zienswijzenperiode zijn in totaal 3 (schriftelijke) zienswijzen ingediend. De zienswijzennota (zie bijlage) bevat een overzicht van de reclamanten, hun zienswijzen en de beoordeling van deze reacties door burgemeester en wethouders.

Hoofdstuk 11 Vooroverleg

In het kader van het vooroverleg zijn de volgende partners (per brief d.d. 15 augustus 2013 (kenmerk: 13.0010750) gevraagd om advies uit te brengen over het ontwerp-bestemmingsplan:

- Kamer van Koophandel;
- Nutsbedrijven (Liander en Tennet);
- Waterschap Rivierenland;
- Rijkswaterstaat Oost-Nederland;
- Provincie Gelderland;
- Veiligheidsregio (incl. brandweer);

De reactie van de partners zijn in de volgende paragrafen uitgewerkt.

11.1 Kamer van Koophandel

De Kamer van Koophandel (hierna: KvK) heeft gereageerd op 27 augustus (brief binnengekomen op 28 augustus 2013 en geregisteerd onder nummer: 13.011414). De Kvk kan in grote lijnen instemmen met het voorliggende plan.

De Kvk kan instemmen met de realisatie van (circa) 500 woningen mits de industriele bedrijven in de omgeving op geen enkele wijze worden belemmerd in hun huidige en toekomstige bedrijfsuitoefening.

Het is niet wenselijk om detailhandel toe te voegen in het plangebied. het beleid dient erop gericht te zijn om de detailhandelsvoorzieningen in de binnenstad van Nijmegen te versterken. Bovendien is het plangebied gunstig gesitueerd in de nabijheid van het stadscentrum. De toekomstige bewoners van het plangebied kunnen dan ook in het stadscentrum terecht voor het winkelaanbod.

verzocht wordt om het verbod op de uitoefening van een aan huis verbonden beroeps-en/of bedrijfsactiviteit in bijgebouwen te laten vervallen. Het betreft een onnodige beperking die de ontplooiing van economische activiteiten belemmert.

Reactie gemeente:

De industriele bedrijven worden niet belemmerd vanwege de ontwikkeling. De bestaande rechten (geluidszone) vanwege het het industrieterrein worden in dit bestemmingsplan gerespecteerd. Voor het gedeelte van het plangebied dat vanwege de bestaande planologische rechten van de bedrijven op het industrieterrein niet kan worden ontwikkeld, wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het plan.

Er wordt geen detailhandel toegevoegd in het gebied. Het plangebied is gunstig gesitueerd in de nabijheid van het stadscentrum. Hier kunnen bewoners van het Waalfront terecht voor een ruim aanbod aan winkels en voor het vergelijkend en recreatief winkelen. Dit betekent dus geen (extra) winkelaanbod in het plangebied.

De regeling ten aanzien van het (verboden) gebruik van bijgebouwen voor de uitoefening van aan huis gebonden beroepen-bedrijven is algemeen gemeentelijk beleid. In het kader van de actualisatie van bestemmingsplannen wordt nagedacht over een andere regeling. Hierover moet de raad eerst een besluit nemen. In dit bestemmingsplan kan niet worden geanticipeerd op een mogelijke, toekomstige beleidswijziging over dit onderwerp.

11.2 Nutsbedrijven

Netbeheerders Liander en Tennet hebben per mail d.d. 3 september 2013 gereageerd. Binnen het plangebied bevinden zich geen 50-en/of 150 kV ondergrondse hoogspanningskabels en geen 50-en/of 150kV bovengrondse hoogspanningslijnen.

Reactie gemeente:

De reactie van de nutsbedrijven is voor kennisgeving aangenomen. In het bestemmingsplan

zijn geen maatregelen getroffen ten aanzien van hoogspanningskabels en/of lijnen.

11.3 Provincie Gelderland

De Provincie Gelderland heeft gereageerd middels de brief van 9 oktober 2013 (zaaknummer: 2013-013613), ingekomen per mail van 14 oktober 2013.

Het voorontwerp geeft de provinciale afdelingen aanleiding om te adviseren ten aanzien van het onderstaande provinciale belang.

Kantorenbeleid

Het is de afdelingen niet duidelijk welk beleid de gemeente voorstaat met betrekking tot kantoren in het plangebied.

In de toelichting is opgenomen:" In het Waalfront is kantoorontwikkeling op beperkte schaal toegestaan. Hierbij dient de afweging te worden gemaakt of de (nieuwe) kantoorfunctie bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de wijk. Er moet gelet worden op toename verkeersdruk, parkeren op eigen terrein en de melding in het kader van milieuwetgeving. Vertrekpunt is het beperken van overlast voor de buurt. Gezien de huidige leegstand op de kantorenmarkt wordt zeer terughoudend naar nieuwe initiatieven gekeken. Eerst dienen de mogelijkheden binnen de huidige voorraad bekeken te worden."

Wat wordt bedoeld met "op beperkte schaal" en "wordt zeer terughoudend naar nieuwe initiatieven gekeken"?

De gemeente dient nieuwe initiatieven toetsen aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, conform art. 3.1.6 lid 2 van het Bro.

In de Regels komt het woord kantoren regelmatig terug, zonder dat vastgelegd wordt hoeveel vierkante of kubieke meters gebruikt mag worden voor kantoren. Soms mag dat alleen in de kelders? en of begane grond, maar soms in het gehele pand (art.4.3.2)

In feite wordt kantoorontwikkeling in voorliggend bestemmingsplan dus al bij recht toegestaan en moet de toets aan de Ladder nu al opgenomen zijn.

De afdelingen begrijpen dat de gemeente streeft naar flexibiliteit maar vragen om de mogelijkheid voor vestiging van kantoren gezien het bestaande overschot uit het bestemmingsplan te halen of anders zo veel mogelijk te beperken en dat ook duidelijk aan te geven in de Regels.

Gemengd-Park

De afdelingen vragen wat de bedoeling is van de bestemming Gemengd – Park.

Dat de aangewezen gronden primair bestemd zijn voor groenvoorzieningen en alles wat verder bij een park behoort bergrijpen zij, maar de andere functies "wonen, tuinen, erven, gemengde functies (zoals detailhandel, horeca, cultuur en ontspanning, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen" zien zij niet als een logische invulling van een park, mede gezien de beperkte oppervlakte van de bestemming.

Advies

De afdelingen adviseren vorenstaande opmerkingen te verwerken in het plan. Gelet op het provinciale belang dient u de terinzagelegging van het ontwerp opnieuw aan de provincie kenbaar te maken. Dit kan door het invullen van het E-formulier op de website www.gelderland.nl.

Reactie gemeente:

In het Waalfront (Brugkwartier) is kantoorontwikkeling slechts op beperkte schaal toegestaan tot een kantoorontwikkeling van maximaal 500 m2 bvo. Hierbij dient de afweging te worden gemaakt of de (nieuwe) kantoorfunctie bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de wijk. Er moet gelet worden op toename verkeersdruk en de mogelijkheid te parkeren op eigen terrein. Vertrekpunt is het beperken van overlast voor de buurt. Gelet op dit gegeven en

de huidige leegstand op de kantorenmarkt wordt zeer terughoudend naar aanvragen voor kantoorontwikkeling gekeken. Voorkeur wordt gegeven aan de kantoorfunctie aan huis en randvoorwaarde is dat het moet passen binnen de woningbouwopgave van het Brugkwartier. Daarnaast dienen de mogelijkheden binnen de huidige voorraad kantoorruimte bekeken te worden in de omgeving van het Brugkwartier. Gelet op de terughoudende toelating van nieuwe kantoren en de beperkte omvang, is toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking naar ons idee niet aan de orde.

Het toelaten van een gemengde functie binnen de bestemming Park beantwoordt aan de behoefte aan een flexibele invulling van het gewenste programma binnen het park. Het is nog niet bekend welke functie er precies in het park gevestigd wordt maar gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een museum, een hotel en/of een horeca-gelegenheid. Ten behoeve van het topelaten van de gemengde functie (incl. bebouwing is een wijzigingsbevoegdhjeid, tevens inhoudende een uitwerkingsplicht opgenomen in de planregels. Het is wenselijk om in het bestemmingsplan alvast te anticiperen op een dergelijke invulling zodat deze straks, mocht zich een concreet initiatief aandienen, eenvoudig gerealiseerd kan worden. Overigens mag slechts maximaal 15% van het bestemmingsvlak worden bebouwd ten behoeve van deze (gemengde) functie zodat er voldoende ruimte overblijft voor de invulling van het park.

11.4 Waterschap

Het Waterschap Rivierenland heeft gereageerd door middel van de brief d.d. 24 september 2013 (ontvangen op 25 september 2013 en geregistreerd onder nummer 13.0012622).

In het (negatieve) wateradvies geeft het Waterschap aan het te betreuren dat er, ondanks de eerdere overleggen hierover, niet in het voorstadium overeenstemming is bereikt over de gevolgem voor de waterhuishouding inclusief de waterkering.

Het toegezonden plan is niet compleet. In de bijlage van het advies zijn een aantal aandachtspunten meegegeven voor de noodzakelijke verdere uitwerking. Deze aandachtspunten zijn:

- het aanpassen van de beleidsteksten in de waterparagraaf (met name ten aanzien van de Europese kaderrichtlijn Water en de Keur op de waterkeringen en wateren Waterschap) nalopen en waar nodig aanpassen aan de actualiteit en relevantie voor het plangebied;
- de watertoets dient in ieder geval informatie te bevatten over de volgende onderwerpen:
- toename verhard oppervlak (in m2);
- inrichting compenserende waterberging (ivm de toename van het verharde oppervlak);
- inzicht in de (toekomstige) stand van het grondwater en de toekomstige hoogte van het maaiveld
  verzocht wordt deze onderwerpen in het bestemmingsplan op hoofdlijnen te benoemen en voor de gedetailleerde inhoud te verwijzen naar een actueel waterhuishoudingsplan met een nadere beschrijving voor de waterhuishouding, waterketen en waterveiligheid (waterkering).
- persleiding gemaal de Biezen: verzocht wordt om aan te geven hoe de eigendomsverhoudingen zijn ten aanzien van deze leiding (incl. de verantwoording voor beheer en onderhoud) en waar het nieuwe trace opnieuw de waterkering zal doorkruisen;
- waterkering: de tekst ontbreekt nog. Gelet op de verbeelding wordt gekozen voor handhaving van de huidige situatie. Hiermee worden definitief zaken vastgelegd. Er dient rekening te worden gehouden met de huidige kern-en beschermingszone. Het maaiveld kan niet zondermeer worden verhoogd. Toekomstige wijziging van het trace is niet zondermeer mogelijk en is zeer complex temeer omdat de flexibiliteit door de invulling van het plangebied (qua bebouwing, infrastructuur, geluid en maaiveldhoogte) is verdwenen.

Reactie gemeente:

Op 27 september 2013 heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden waarbij het (negatieve) wateradvies direct is betrokken. Vooraf aan dit overleg is (op 20 september 2013) het eindconcept van het waterhuishoudkundig plan (Waterplan) en de waterparagraaf (toets) voor

het ontwerp-bestemmingsplan aan het Waterschap gestuurd. Naar aanleiding van het overleg zijn de volgende concrete afspraken gemaakt:

ten aanzien van de waterparagraaf:

- de waterparagraaf (tekst 20 september 2013) wordt samengevat op concrete punten die specifiek betrekking hebben op het Brugkwartier. Voor details en/of informatie over de bredere problematiek in het Waalfrontgebied wordt in het bestemmingsplan verwezen naar het (concept) Waterplan;
- de beleidsteksten in de waterparagraaf worden aangepast;
- de watertoets wordt ten aanzien van de volgende onderwerpen aangepast/verduidelijkt:
- toename verhard oppervlak (in m2);
- inrichting compenserende waterberging (ivm de toename van het verharde oppervlak)/afvoer naar Westerpark;
- inzicht in de (toekomstige) stand van het grondwater;
- ophoging van het maaiveld (gevolgen voor de huidige damwand/waterkering);
- (eigendom/beheer en onderhoud van) de rioolpersleiding/doorkruisen van de waterkering/nieuwe locatie (trace);
- waterkering: wat zijn de concrete gevolgen van de realisatie van de gewenste ontwikkeling voor de waterkering? Welke belemmeringen zijn er om de gewenste ontwikkeling uit te voeren?

Afgesproken is om de aangepaste teksten op korte termijn aan te leveren zodat het Waterschap deze nog kan beoordelen voor de tervisielegging van het ontwerp-bestemmingsplan.

ten aanzien van het Waterplan:

Het Waterplan voor het gehele Waalfrontgebied moet in een bredere setting vanuit zowel de gemeente Nijmegen als het Waterschap in goed onderling overleg verder worden opgepakt en uitgewerkt. Hierover zijn nog geen concrete afspraken gemaakt. Afgesproken is dat het verslag van het overleg met het Waterschap wprdt doorgestuurd naar de opdrachtgevers om de noodzaak van het overleg nogmaals bij hen onder de aandacht te brengen. Daarnaast probeert het Waterschap op bestuurlijk niveau een nader overleg te organiseren.

11.5 Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat maakt naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan de volgende opmerkingen(brief d.d. 17 september 2013/zaaknummer RWS-2013/47571).

Begrenzing rivierbed

Een deel van het plangebied is gelegen in het rivierbed waarvoor het waterstaatkundig beheer van toepassing is. Deze belangen worden in de bestemmingsplannen geborgd door de opname van de bestemming "Waterstaat-Waterstaatkundige functie"' en het beperken van de bouwmogelijkheden voor de overige bestemmingen. Verzocht wordt om de bestemming Gemengd te verwijderen voor de oeverstrook die gelegen is in het rivierbed of de bouwtitels ten behoeve van de oeverstrook uit te sluiten. De begrenzing is juridisch vastgelegd via de waterregeling.

Vrijwaringszone scheepvaartverkeer

In de planregels is de gebiedsaanduiding vrijwaringszone-vaarweg opgenomen. Deze aanduiding ontbreekt echter op de plankaart. verzocht wordt deze aanduiding alsnog op de plankaart op te nemen (25m gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg).

Reactie gemeente:

De (dubbel)bestemming Waterstaat-Waterstaatkundige functie en de gebiedsaanduiding Vrijwaringszone vaarweg zijn opgenomen in de planregels en op de verbeelding.

11.6 Stadsregio

Van de Stadsregio is geen reactie ontvangen.

11.7 Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio heeft op 27 augustus 2013 (brief ingekomen per mail d.d. 10 september 2013) gereageerd. In de (negatieve) reactie richt de Veiligheidsregio zich op het aspect externe veiligheid.Voor de tekstuele opmerkingen over dit onderdeel wordt verwezen naar de bijlage bij de brief. Uit de beschouwing in de toelichting blijkt dat het plangebied (mogelijk) is gelegen binnen het invloedsgebied van meerdere risicobronnen te weten: het Slachthuis Nijmegen, de rivier de Waal en wegen die onderdeel uitmaken van de routering gevaarlijke stoffen van de gemeente Nijmegen. De informatie over de risicobronnen en de beoordeling van de noodzaak van verantwoording van het groepsrisico is in de tekst van de toelichting zodanig summier dat het voor de Veiligheidsregio nog niet mogelijk is om te adviseren in het kader van de verantwoordingsplicht. Geadviseerd wordt om zo spoedig mogelijk de noodzaak tot verantwoording inzichtelijk te maken en de Veiligheidsregio in de gelegenheid te stellen een advies uit te brengen over de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers.

Daarnaast heeft een aanzienlijk deel van het plangebied de brede bestemming Gemengd en Gemengd-Park. Binnen deze bestemming is de mogelijkheid voor maaatschappelijke voorzieningen opgenomen. Een dergelijke brede bestemming is, met het oog op de zelfredzaamheid ongewenst binnen het invloedsgebied/gebieden van risicobron(en). geadviseerd wordt om het plangebied zo specifiek mogelijk te bestemmen.

Reactie gemeente:

De tekstuele opmerkingen zijn verwerkt in de teksten van de toelichting. Voor de risicobronnen de Waal en de routering gevaarlijke stoffen is een qualitatieve risicoanalyse (QRA) opgesteld door Oranjewoud (vgl. par 4.4 van de toelichting).

Voor zover de risico's vanuit externe veiligheid van invloed zijn op de gronden met de bestemming Gemengd en Groen - Park, is voor deze gronden de "veiligheidszone vervoer gevaarlijke stoffen" opgenomen. Op de gronden gelegen binnen deze gebiedsaanduiding mogen geen (nieuwe) zeer kwetsbare objecten worden gerealiseerd. Een zeer kwestbaar object is een object dat bestemd is voor (groepen) beperkt zelfredzame personen.

Gelet op de gewenste flexibileit in het bestemmingsplan, is een verdere inperking van de gebruiksfuncties binnen de bestemmingen Gemengd en Groen - Park niet gewenst. Uit de verantwoording van het groepsrisico blijkt immers dat de realisatie van de ontwikkeling, vanuit het perspectief van externe veiligheid, voor de overige groepen gebruikers kan worden verantwoord.

11.8 Belangengroepen

Zie paragraaf 10.2: zienswijzennota.

Bijlagen bij Toelichting

Bijlage 1 Zienswijzennota

Bijlage 2 Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE)

Bijlage 3 nota Randvoorwaarden en Richtlijnen/Brandweer Nijmegen

Bijlage 4 geluidsbelasting wegen

Bijlage 5 geluidsberekeningen Industrielawaai (IL)

Bijlage 6 Akoestisch onderzoek naar de mogelijke gevolgen van het geluid van een transformatorstation/Peutz

Bijlage 7 Risicoberekeningen vervoer gevaarlijke stoffen (QRA)/Oranjewoud

Bijlage 8 advies Veiligheidsregio Gelderland-Zuid mbt externe veiligheid

Bijlage 9 Effecten varianten ontsluiting Waalfrontweg/Goudappel-Coffeng

Bijlage 10 Inventarisatie beschermde soorten Brugkwartier /Waardenburg (juli 2013)

Bijlage 11 Inventarisatie beschermde soorten Waalfront/Waardenburg (september 2007)

Bijlage 12 quickscan Natuur/Waardenburg (mei 2006)

Bijlage 13 berekeningen waterbergingsituatie

Bijlage 14 (concept-) rioleringsplan Waalfront (versie 10 oktober 2013)

Bijlage 15 (concept-) Waterplan Waalfront (versie 10 oktober 2013)

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier) met identificatienummer NL.IMRO.0268.BP8002-VG01 van de gemeente Nijmegen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanbouw

een aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat op de grond staat, dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een aparte ruimte vormt die al dan niet vanuit het hoofdgebouw bereikbaar is.

1.4 aan huis verbonden beroepsactiviteiten

een dienstverlenend beroep, dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie.

1.5 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten

het verlenen van diensten, het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid (geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen), het voeren van de administratie van bedrijfsactiviteiten die (behoudens genoemde administratieve werkzaamheden) niet ter plaatse worden uitgeoefend, het verstrekken van logies en ontbijt (bed and breakfast) waarvan de aard, omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in de woning met behoud van de woonfunctie ter plaatse kan worden uitgeoefend.

1.6 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.7 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.8 achtergevellijn

de achterste grens van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan;

1.9 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.10 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door de gemeente Nijmegen of namens de gemeente Nijmegen door een dienst, bedrijf of instelling erkend door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK/SIKB), beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 39 MW en werkend volgens de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie.

1.11 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of houden van dieren.

1.12 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bed and breakfast

een overnachtingsmogelijkheid gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt. Een bed- en breakfast heeft maximaal 4 kamers en 8 slaapplaatsen.

1.14 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren en verhandelen van goederen dan wel op het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij eventueel detailhandel plaatsvindt uitsluitend als niet zelfstandig en ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein kennelijk slechts bedoeld voor de huisvesting van (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht.

1.16 bedrijvigheid

het uitoefenen van een bedrijf, met aanverwante activiteiten als laden en lossen en parkeren.

1.17 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

1.18 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.19 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.20 BEVI-bedrijf

bedrijf vallend onder de werkingssfeer van artikel 2 lid 1 a tot en met f van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

1.21 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.22 bijgebouw

een al dan niet vrijstaand, in functioneel en bouwkundig opzicht aan het hoofdgebouw ondergeschikt gebouw op hetzelfde bouwperceel dat op de grond staat en alleen bedoeld en ingericht ten behoeve van (huishoudelijke) berging, hobby- en/of stallingruimte.

1.23 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.24 bouwhistorisch onderzoek

in een schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis en bouwhistorische kwaliteit van een monument in de vorm van een bouwhistorische inventarisatie, -verkenning, -opname of -ontleding, uitgevoerd overeenkomstig de “Richtlijnen Bouwhistorisch Onderzoek”.

1.25 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.26 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.27 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.28 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.29 casino

een speelcasino zoals bedoeld in artikel 27 lid g van de Wet op de kansspelen, te weten de voor het publiek opengestelde of bedrijfsmatig gedreven inrichting, waar door middel van gemeenschappelijk beoefende kansspelen aan de deelnemers de gelegenheid wordt gegeven om mede te dingen naar prijzen of premies, indien de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling, waarop de deelnemers in het algemeen geen overwegende invloed kunnen uitoefenen.

1.30 cultuurhistorische waarden

waarden die zijn gekoppeld aan de beschavingsgeschiedenis, ondergebracht als historisch (steden)bouwkundig erfgoed, historisch landschappelijk erfgoed of archeologisch erfgoed.

1.31 cultuur en ontspanning

voorzieningen gericht op cultuur en ontspanning, zoals een atelier, bioscoop, bowlingbaan, creativiteitscentrum, dansschool, museum, muziekschool, muziektheater, sauna, speelautomatenhal, theater en wellness. Prositutie, raamprostitutie/raamexploitatie of seksinrichting is uitgesloten. Een casino is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'casino'.

1.32 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ter verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die de goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, met uitzondering van het bieden van gelegenheid om gekochte etenswaren ter plaatse te nuttigen. Onder detailhandel wordt niet verstaan detailhandel in volumineuze goederen.

1.33 detailhandel in volumineuze goederen

detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, zoals: verkoop van auto's, boten, caravans, tuininrichtingsartikelen, grove bouwmaterialen, keukens, meubels en woninginrichting en sanitair.

1.34 dienstverlenend bedrijf

een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak al dan niet met een baliefunctie, zoals: uitzendbureaus, reisbureaus, wasserettes, kapsalons, bijkantoren van banken en van sociaal-culturele instellingen, postagentschappen, telefoon-, internet-, telegraaf- en telexdiensten, snelfoto-ontwikkel- en copyshops, videotheken, autorijscholen en dergelijke.

1.35 erf

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw.

1.36 escortbedrijf

de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend (escortservices, bemiddelingsbureaus, overige).

1.37 evenement

evenement zoals bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen (APV).

1.38 garagebedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor verkoop, onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, met dien verstande dat de verkoop van motorbrandstoffen is uitgezonderd.

1.39 garagebox

overdekte berg- en bewaarplaats, stalling voor auto's en (motor)fietsen.

1.40 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.41 gebouwd terras

aan- of uitbouw in de openbare ruimte ten behoeve van een aangrenzend horecabedrijf waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.42 geluidsgevoelige functies

geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder, te weten:

geluidsgevoelige gebouwen

a. woningen;
b. andere geluidsgevoelige gebouwen:
1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen;
3. verpleeghuizen;
4. verzorgingstehuizen;
5. psychiatrische inrichtingen;
6. kinderdagverblijven.

geluidsgevoelige terreinen

I. een standplaats als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Huisvestingswet (woonwagen);
II. ligplaats in het water, bestemd om door een woonschip te worden ingenomen.

1.43 gestapelde woning

een woning waarvan de private toegang niet op de gelijkvloerse verdieping gelegen is, maar ontsloten wordt via bijvoorbeeld een centrale trappenhal die uitkomt op een overloop (in het gebouw) of op een galerij (in de open lucht).

1.44 gevelbreedte

de breedte van de gevel waar tegenaan wordt gebouwd.

1.45 groothandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, dan wel aan instellingen of personen ter aanwending in een andere bedrijfsactiviteit.

1.46 grondgebonden woning

woning die rechtstreeks toegankelijk is op het straatniveau en waarvan één van de bouwlagen aansluit op het maaiveld.

1.47 historisch stedenbouwkundig erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van de gebouwde omgeving.

1.48 historisch landschappelijk erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van landschap en geografie.

1.49 hoekovergang

een aan- of uitbouw die buiten de gevelbreedten van het hoofdgebouw wordt gerealiseerd en die een verbinding vormt tussen een aan- of uitbouw aan de voorgevel en een aan- en of uitbouw aan de zijgevel van het hoofdgebouw.

1.50 hoofdbebouwing

hoofdgebouw(en) inclusief aan- en of uitbouwen binnen het bouwvlak.

1.51 hoofdgebouw(en)

een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.52 hoogwaardig openbaar vervoer

een vorm van openbaar vervoer die gepositioneerd kan worden tussen de traditionele bus en trein, waarbij de nadruk ligt op het snel en betrouwbaar en comfortabel vervoeren van passagiers over vrijliggende HOV-infrastructuur.

1.53 horecabedrijf

een bedrijf of instelling waar als hoofddoel bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, niet zijnde detailhandel en/of ondersteunende horeca of bed and breakfast.

1.54 hotel/pension

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse.

1.55 kantoor

een ruimte welke door de aard en indeling kennelijk is bestemd om uitsluitend of in hoofdzaak dienstig te zijn tot het verrichten van administratieve en/of ontwerptechnische arbeid, al dan niet met een ondergeschikte baliefunctie.

1.56 landschappelijke waarden

waarden gebaseerd op aardkundige, cultuurhistorische en visueel-ruimtelijke aspecten, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

1.57 kiosk

een gebouw, al dan niet met een (gebouwd) terras, van beperkte omvang, veelal geplaatst in de openbare ruimte, gericht op het ter plaatse aan passanten te koop aanbieden van producten zoals souvenirs, kranten, tijdschriften, bloemen en planten, vis, groenten, versnaperingen, niet-alcoholische en licht alcoholische dranken, rookwaren, e.d.

1.58 maatschappelijke voorzieningen

het openbaar bestuur, medische, sociale, educatieve en levensbeschouwelijke diensten, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen diensten, zoals: huisarts, apotheek, school, sportzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, kerkgebouw, verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen, uitvaartcentrum en bibliotheek.

1.59 natuurlijke waarden

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige, ecologische en biologische elementen voorkomende in dat gebied.

1.60 omgevingsvergunning

vergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.61 ondergronds bouwwerk

a. een (gedeelte van een) gebouw dat gelegen is onder het niveau van de begane grondvloer van dat gebouw, waarbij de hoogte van die begane grondvloer nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger is dan het maaiveld van het bouwperceel ter plaatse van dat bouwwerk.

1.62 ondergeschikte detailhandel

detailhandel waarbij de detailhandelsactiviteit een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.63 ondergeschikte kantoren

kantoren waarbij het kantoor een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.64 ondergrond

voor de ondergrond van het plan is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN), als vervat in het bestand 2013-05-29.

1.65 ondersteunende horeca

horeca waarbij de horeca-activiteit ondersteunend is aan de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.66 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.67 overkapping

een op de grond staand, plat afgedekt bouwwerk, bestaande uit ten minste een dak, niet zijnde een gebouw.

1.68 (stads)park

Een stadspark is een openbaar park dat in of bij een stad gelegen is. Een park is een door de mens ontworpen en aangelegd groen gebied met een overwegend recreatieve functie.

1.69 parkeerdak

plat dak dat als parkeerplaats gebruikt kan worden.

1.70 parkeergarage

onder- of bovengrondse voorziening waar automobilisten (meestal) overdekt hun auto's kunnen parkeren.

1.71 perceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.72 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf door dezelfde persoon.

1.73 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waar de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.74 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.75 raamprostitutie

een seksinrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee/prostitué tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen.

1.76 recreatieve voorzieningen

op verblijfs- en dagrecreatie gerichte voorzieningen, niet zijnde een sportvoorziening, zoals: kampeerterrein, kampeerboerderij, recreatiewoning en een volkstuin.

1.77 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijk gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde dan wel onderkomen, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar.

1.78 speelautomatenhal

een inrichting, bestemd om het publiek gelegenheid te geven een spel door middel van speelautomaten te beoefenen, als bedoeld in artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de kansspelen.

1.79 sportvoorzieningen

gebouwde en niet-gebouwde voorzieningen gericht op sport, niet zijnde een recreatieve voorziening, zoals: fitnesscentrum, ijsbaan, manege, speelterrein, sporthal, sportveld, stadion, tennisbaan en zwembad.

1.80 straatmeubilair

de op of bij de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals: verkeerstekens, wegbebakeningen, bewegwijzeringen, verlichting, halteaanduidingen, parkeerregulerende constructies, road barriers, afvalinzamelsystemen, openbare toiletvoorzieningen, brandkranen, informatie- en reclameobjecten, fietsenstallingen, papier- en plantenbakken, zitbanken, communicatievoorzieningen, beeldende kunst, gedenktekens, sport- en speelvoorzieningen, abri's en dergelijke.

1.81 straatprostitutie

het op straat door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot seksuele handelingen te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

1.82 stacaravan

een caravan, die, ook als deze niet omgevingvergunningplichtig is, toch als bouwwerk valt aan te merken.

1.83 standplaats

een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.

1.84 supermarkt

een (grootschalig) detailhandelsbedrijf, veelal onderdeel van een supermarktketen, met een grote verscheidenheid aan levensmiddelen.

1.85 terras

een buiten de besloten ruimte van een inrichting liggend deel van een bedrijf of instelling waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.86 terreinen met een archeologisch belang

terreinen met een hoge verwachtingswaarde op het aantreffen van archeologische resten in de bodem of waarvan bekend is dat er in beperkte mate waardevolle archeologische resten in de bodem aanwezig zijn.

1.87 terreinen van zeer hoge archeologische waarde

terreinen waarvan bekend is dat er waardevolle archeologische resten aanwezig zijn.

1.88 uitbouw

een op de grond staand en aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting betreft van een in het gebouw gelegen ruimte.

1.89 verblijfsgebied

gronden vooral bedoeld voor voetgangers en niet voor doorgaand verkeer.

1.90 voorgevellijn

de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde ervan.

1.91 wadi

voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren.

1.92 werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.93 winkelcentrum

een cluster van winkels, al dan niet in combinatie met andere functies, die in ruimtelijk-economisch opzicht als eenheid beschouwd moet worden.

1.94 wonen

de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonschip.

1.95 woning

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen.

1.96 woonschip

onder woonschip verstaan we een (voormalig) schip met een (metalen) scheepsromp, dat is ingericht of verbouwd voor permanente bewoning waarbij de oorspronkelijke verschijningsvorm grotendeels behouden is gebleven. Met schip wordt in deze bedoeld: elk van oorsprong watergaand vaartuig, met eigen voortstuwing, dat gebruikt wordt (of werd) om goederen, passagiers of beide te vervoeren.

1.97 woonwagen

een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.98 zaalverhuur

een inrichting ten behoeve van het al dan niet bedrijfsmatig exploiteren van zaalaccommodatie, waarbij het verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren en/of het verstrekken van drank voor consumptie ter plaatse mogelijk is.

1.99 zeer kwetsbaar object

een object dat bestemd is voor groepen beperkt zelfredzame personen. Van beperkte zelfredzaamheid is sprake wanneer personen in geval van een calamiteit niet in staat zijn zichzelf zonder hulp van buitenaf in veiligheid te brengen, zoals kinderen, ouderen, gehandicapten en gedetineerden. Voorbeelden van zeer kwetsbare objecten zijn grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, detentiecentra, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en begeleid wonen met 24-uurszorg.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand van een gebouw tot een zijdelingse perceelsgrens

de afstand gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens.

2.2 de afstanden tussen lijnen

afstanden tussen lijnen worden gemeten van het hart van de ene lijn tot het hart van de andere lijn.

2.3 de bedrijfsvloeroppervlakte

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle op een bouwperceel aanwezige bebouwing, boven en onder peil, ten dienste van één bepaalde binnen een bestemming toegestane activiteit/functie.

2.4 de diepte van een bouwwerk, niet zijnde een hoofdgebouw

de afstand gemeten vanaf het verste punt van het bouwwerk loodrecht op de gevel waartegen het bouwwerk wordt aangebouwd.

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

2.6 de bouwhoogte van een dakopbouw

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw.

2.7 de bouwhoogte van een kap

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap.

2.8 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

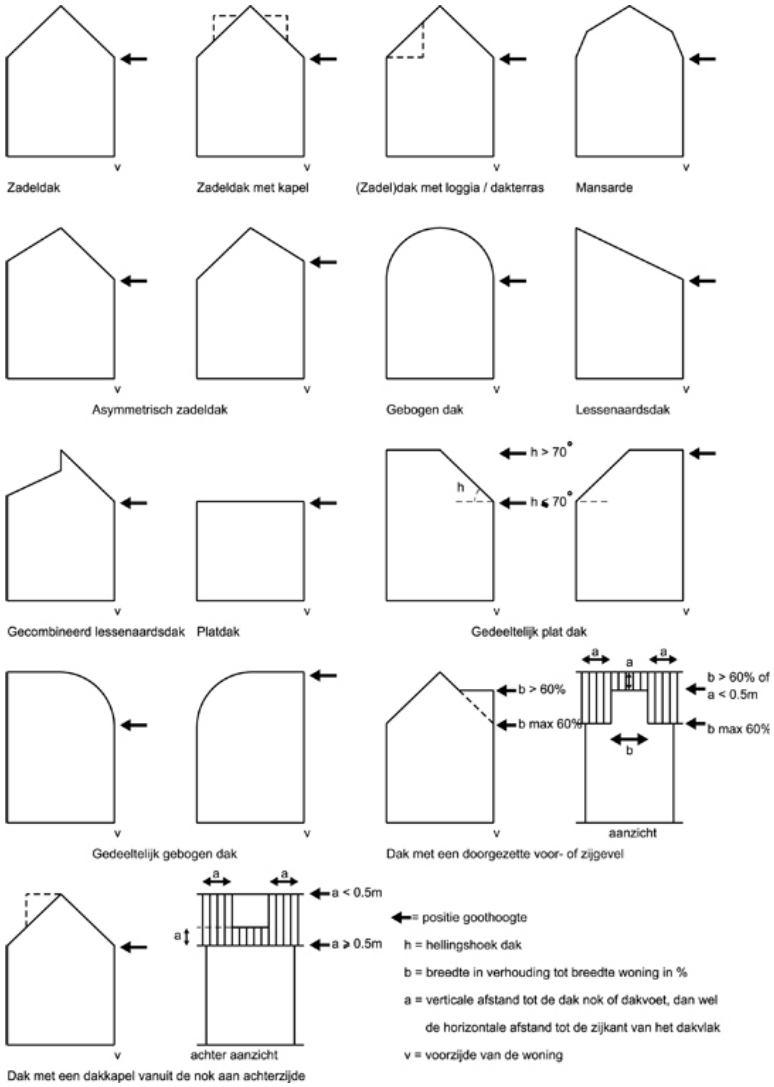
2.9 gevellijn

de plaats vanaf waar de bouw- en goothoogte van het aangrenzende maatvoeringsvlak wordt gemeten.

2.10 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

Voor de meest voorkomende dakvormen bij woningen is in onderstaande schetsjes aangegeven waar de goothoogte wordt bepaald. Daarbij geldt dat voorzover het gaat om een bestaand zadeldak deze niet mag worden uitgebouwd tot een afgetopte dakvorm.

2.11 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.12 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.13 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.14 het bebouwde oppervlak

de buitenwerks gemeten oppervlakte van de verticale projectie van alle in een nader aan te geven gebied aanwezige, al dan niet ondergrondse, bouwwerken, met uitzondering van ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals pompputten, luifels en balkons.

2.15 het bebouwingspercentage

het percentage dat de oppervlakte van (een gedeelte van) het bouwvlak aangeeft dat binnen de aanduiding 'bouwvlak' maximaal mag worden bebouwd. Dit percentage geldt voor elk afzonderlijk bouwperceel.

2.16 het peil

de plaats vanwaar in het kader van dit bestemmingsplan de hoogte wordt gemeten als bedoeld “bouw- en goothoogte” en als volgt bepaald:

a. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een (al dan niet openbare) weg grenst: de hoogte van de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang niet onmiddellijk aan de hiervoor bedoelde weg grenst: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
c. voor bouwwerken onder het maaiveld, het peil van het bijbehorende bovengrondse hoofdgebouw;
d. voor drijvende bouwwerken: de waterlijn;
e. in de andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

2.17 het (bruto) verkoopvloeroppervlak

de totale oppervlakte van de voor publiek toegankelijke ruimten, etalages en ruimten achter toonbanken.

2.18 het vloeroppervlak

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle ruimten ondergronds, op de begane grond, de verdiepingen, de zolder en de bijbehorende aan- en uitbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf - Nutsvoorziening

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Nutsvoorziening' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. nutsvoorzieningen voorzover deze voorkomen in categorie 1, 2 of 3.1 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
b. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, erftoegangswegen, ondergrondse en/of verdiept gelegen, al dan niet overdekte parkeervoorzieningen alsmede groenvoorzieningen;
c. verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden);
d. water, waterhuishoudkundige voorzieningen en milieuvoorzieningen;
e. (nieuwe) geluidsgevoelige functies zijn alleen toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder, de Wet Milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit), de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen met betrekking tot het (tonale) geluid vanuit het transformatorstation. zodat er met betrekking tot de te realiseren geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

3.2 Bouwregels

a. Gebouwen moeten worden opgericht binnen het op de kaart aangegeven bouwvlak;
b. Binnen het bouwvlak mag het perceel geheel worden bebouwd;
c. De goot- en (nok)hoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan op de kaart is aangegeven.
d. Buiten het bouwvlak mag bebouwing worden opgericht onder de volgende voorwaarden:
    - de (nok)hoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 10 meter;
    - de (nok)hoogte van gebouwen en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 12 meter;
    - de totale bebouwde oppervlakte van de bebouwing buiten het bouwvlak mag niet meer bedragen dan 300 m2.
e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder alsmede de na te streven waarden uit de Wet milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit). Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde en/of de na te streven waarden mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde (en de daarin opgenomen voorwaarden) en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen met betrekking tot het (tonale) geluid vanuit het transformatorstation.

3.3 Nadere eisen

Het is verboden de onbebouwde gronden binnen de bestemming te gebruiken als:

a. opslagplaats voor vaten, kisten, al dan niet voor gebruik geschikte werktuigen en machines of onderdelen daarvan, bouwmaterialen, afval, puin, grind en brandstoffen;
b. uitstallings- of opslagplaats voor al dan niet voor gebruik geschikte voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
c. uitstallings- of opslagplaats dan wel stand- of ligplaats voor onderkomens.

Artikel 4 Gemengd

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen;
b. dienstverlening;
c. kantoren;
d. bedrijven, voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
e. (ondersteunende) horeca zoals bedoeld in artikel 16.5;
f. maatschappelijke voorzieningen;
g. cultuur- en ontspanning;
h. ondergeschikte detailhandel;
i. verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden);
j. verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen);
k. tuinen en erven;
l. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, (gebouwde) parkeervoorzieningen en groenvoorzieningen;
m. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
n. (nieuwe) geluidsgevoelige functies zijn alleen toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder, de Wet Milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit), de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen zodat er met betrekking tot de te realiseren geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

4.2 Bouwregels

- Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming worden gebouwd: (hoofd)gebouwen, overkappingen en (overige) bouwwerken;
- De gronden binnen deze bestemming mogen voor maximaal 45% worden bebouwd ten behoeve van hoofdgebouwen;
- Binnen de bestemming zijn zowel grondgebonden als gestapelde woningen toegestaan;
- De goothoogte van de hoofdgebouwen bedraagt maximaal 31 meter;
- Bij de grondgebonden woningen mag de totaal bebouwde oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen en overkappingen, ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Voor appartementengebouwen (gestapelde woningen) geldt dat de totaal bebouwde oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen en overkappingen, ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen. Deze maximale oppervlakten en percentages gelden niet voor ondergrondse en/of verdiept gelegen, al dan niet overdekte parkeervoorzieningen;
- bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder alsmede de na te streven waarden uit de Wet milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit). Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde en/of de na te streven waarden mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde (en de daarin opgenomen voorwaarden) en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen met betrekking tot het (tonale) geluid vanuit het transformatorstation aan de Weurtseweg 400.
- In verband met de vastgestelde Hogere Waarde dient de bebouwing, ten behoeve van de toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies binnen deze bestemming, op minimaal 13,25m van de aanduiding "as van de weg 3" te worden gerealiseerd;

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de laatste regel van het vorige artikel ten aanzien van de (minimale) afstand van de bebouwing tot aan de as van weg.

4.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien het snelheidsregime van de weg, voordat van de afwijkingsbevoegdheid gebruik wordt gemaakt, is verlaagd naar 30 km/u, de feitelijke afstand van de bebouwing tot aan de as van de weg niet in strijd is met de Wet geluidhinder en de bij dit bestemmingsplan vastgestelde Hogere Waarden en de afwijking overigens niet in strijd is met de vereisten van een goede ruimtelijke ordening.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Wonen

Ten aanzien van de in lid 4.1 onder a genoemde functie 'wonen' geldt de volgende bepaling:

wonen is uitsluitend toegestaan in hoofdbebouwing aan de straatzijde.

4.4.2 Cultuur- en ontspanning, dienstverlening, kantoren en maatschappelijke voorzieningen

Ten aanzien van de in lid 4.1 onder b, c, f en g genoemde functies 'cultuur- en ontspanning', 'dienstverlening' , 'kantoren' en 'maatschappelijke voorzieningen' geldt de volgende bepaling:

voorzieningen op het gebied van cultuur- en ontspanning, dienstverlening, kantoren en maatschappelijke voorzieningen zijn in het gehele pand toegestaan, met uitzondering van gestapelde (hoofd)gebouwen, waarin maatschappelijke voorzieningen, dienstverlening en kantoren uitsluitend op de begane grond en in de kelderruimte zijn toegestaan.

4.4.3 Bedrijven

Ten aanzien van de in lid 4.1onder d genoemde functie 'bedrijven' geldt de volgende bepaling:

bedrijven zijn uitsluitend toegestaan op de begane grond en in de kelderruimte.

4.4.4 Horeca

Horeca, met uitzondering van logiesverstrekkende horeca, is uitsluitend toegestaan op de begane grond. De kelderruimte mag bij horecabedrijven alleen gebruikt worden ten behoeve van een keuken, toilet-, opslag-, en/of kantoorruimte ten behoeve van het horecabedrijf.

4.4.5 (gebouwde) Parkeervoorzieningen

(gebouwde) Parkeervoorzieningen zijn uitsluitend toegestaan op de begane grond en/of ondergronds zoals bedoeld in artikel 15 lid 4.

4.4.6 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. bewoning van bijgebouwen;
b. uitoefening van (aan huis verbonden) beroeps- of bedrijfsactiviteiten in bijgebouwen.

Artikel 5 Groen - Park

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen - Park' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen en de aanleg en het onderhoud van een (stads)park met daarbij behorende voorzieningen (zoals verhardingen, fiets- en voetpaden, een kiosk met bijbehorende terras(sen) en sport- en speelvoorzieningen);
b. verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden), verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen) en ontsluitingswegen;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede de daarbij behorende voorzieningen (zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen).

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming worden gebouwd:

- (hoofd)gebouwen, overkappingen en (overige) ondergeschikte bouwwerken (zoals een kiosk);
- de oppervlakte van een kiosk mag maximaal 25 m^2 bedragen, de goothoogte maximaal 3 en de bouwhoogte maximaal 5 meter;
- de maximale bouwhoogte bedraagt voor: palen, (licht)masten, ballenvangers en/ of geluidwerende voorzieningen: 15 meter; overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde: 5 meter; overkappingen: 3 meter en erfafscheidingen: 2 meter;

5.3 Wijzigingsbevoegdheid

5.3.1 Wijzigen gebruik

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

- Binnen de bestemming Groen-Park tevens gemengde functies (wonen, horeca, cultuur en ontspanning, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen bedrijvigheid en ondersteunende detailhandel) met de daarbij behorende voorzieningen (zoals in- en uitritten en (gebouwde) parkeervoorzieningen) toe te laten;
- Bedrijven zijn toegestaan voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
- (Nieuwe) geluidsgevoelige functies zijn alleen toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder, de Wet Milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit), de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen zodat er met betrekking tot de te realiseren geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

5.3.2 Bouwmogelijkheden

Voor de ten behoeve van de gemengde functies op te richten bebouwing gelden de volgende bepalingen:

- De gronden binnen de bestemming Groen-Park mogen voor maximaal 15% worden bebouwd;
- De maximale goot-en bouwhoogte van de (hoofd)gebouwen bedraagt 16 meter;
- De (overige) gemengde functies zijn in de hele (hoofd)bebouwing, inclusief de kelderruimte, toegestaan. De kelderruimte mag bij horecabedrijven, alleen gebruikt worden ten behoeve van een keuken, toilet-, opslag-, en/of kantoorruimte ten behoeve van het horecabedrijf.
- Aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
- bij de realisering van de door middel van de wijzigingsbevoegdheid toegelaten

geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder alsmede de na te streven waarden uit de Wet milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit). Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde en/of de na te streven waarden mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde (en de daarin opgenomen voorwaarden) en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen met betrekking tot het (tonale) geluid vanuit het transformatorstation aan de Weurtseweg 400.

- In verband met de vastgestelde Hogere Waarde dienen de toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies op minimaal 13,25m van de aanduiding "as van de weg 3" te worden gerealiseerd.
- Het bepaalde in deze laatste regel geldt niet indien, voordat van de wijzigingsbevoegdheid gebruik wordt gemaakt, het snelheidsregime van de weg is verlaagd naar 30 km/u, de feitelijke afstand van de bebouwing tot aan de weg niet in strijd is met de Wet geluidhinder en de bij dit bestemmingsplan vastgestelde Hogere Waarden;

5.3.3 Uitwerkingsplicht

De in dit artikel opgenomen wijzigingsbevoegdheid houdt tevens in een uitwerkingsplicht (conform artikel 3.6 lid 2 Wro).

Artikel 6 Verkeer

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen met een functie voor verblijf en verplaatsing (waaronder terrassen), verkeerswegen (waaronder busbanen, fiets- en voetpaden), openbaar vervoer (waaronder hoogwaardig openbaar vervoer), kunstwerken (zoals bruggen en andere waterstaatkundige werken), parkeervoorzieningen en fietsenstallingen;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: groen-, sport- en speelvoorzieningen en taluds;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 15.2.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van fietsenstallingen;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 15.2;
c. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

6.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 6.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van fietsenstallingen mag per fietsenstalling niet meer bedragen dan 20 m^2. De bouwhoogte van fietsenstallingen mag niet meer dan 3 meter bedragen;
b. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
c. de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en/of geluidwerende voorzieningen mag niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

6.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 6.2 voor de bouw van een kiosk met dien verstande dat:

a. de bebouwde oppervlakte van een kiosk maximaal 25 m^2 mag bedragen;
b. de maximum bouwhoogte 5 meter en de maximum goothoogte 3 meter mag bedragen;
c. de activiteiten geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

Artikel 7 Water

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de waterhuishouding en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, de waterbeheersing, waterafvoer en -berging en watergangen hoofdzakelijk gericht op de beroepsvaart;
b. verkeer te water;
c. behoud en/of herstel van de op deze gronden voorkomende, dan wel daaraan eigen landschappelijk- en natuurlijke waarden;
d. taluds, oevers en onderhoudsstroken, kunstwerken en andere waterstaatkundige werken;
e. het gebruik ten behoeve van de uitvoering van bouwwerken, werken en werkzaamheden, welke passen in het kader van het normale beheer en onderhoud van de rivier, zoals oever- en kribvakverdedigingen en strekdammen en het plaatsen van bakens en scheepvaarttekens;

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, worden gebouwd.

7.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 7.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regel:

a. de bouwhoogte van palen en (licht)masten, met uitzondering van aanmeerpalen, mag niet meer dan 10 m bedragen en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 m bedragen;
b. de bouwhoogte van aanmeerpalen mag niet hoger zijn dan 16 meter + NAP.

Artikel 8 Woongebied

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Woongebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen;
b. tevens voor gemengde functies (horeca, cultuur en ontspanning, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen en bedrijvigheid);
c. verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden), verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen) en ontsluitingswegen;
d. de bij de diverse functies behorende voorzieningen zoals tuinen en erven (wonen), parkeren en terrassen (gemengd), verhardingen, (gebouwde) parkeervoorzieningen en groen-, sport- en speelvoorzieningen (verkeer-en verblijfsgebieden);
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen (zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen);
f. (nieuwe) geluidsgevoelige functies zijn alleen toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder, de Wet Milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit), de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen zodat er met betrekking tot de te realiseren geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

8.2 Bouwregels

- Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming worden gebouwd: (hoofd)gebouwen, overkappingen en (overige) bouwwerken;
- De gronden binnen deze bestemming mogen voor maximaal 40% worden bebouwd, ten behoeve van hoofdgebouwen;
- Binnen de bestemming zijn zowel grondgebonden als gestapelde woningen toegestaan;
- De goothoogte van de bebouwing bedraagt maximaal 22 meter. De goothoogte van de grondgebonden woningen bedraagt maximaal 12 meter;
- Maximaal 50% van de bebouwing (in verhouding tot het bestemmingsvlak) bestaat uit gestapelde woningen.
- Bij de grondgebonden woningen mag de totaal bebouwde oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen en overkappingen, ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Voor appartementengebouwen geldt dat de totaal bebouwde oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen en overkappingen, ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen.
- De maximale oppervlakten en percentages uit de voorgaande regel gelden niet voor ondergrondse en/of verdiept gelegen, al dan niet overdekte parkeervoorzieningen. Deze gebouwde parkeervoorzieningen mogen uitsluitend ondergronds (zoals bedoeld in artikel 15 lid 4) en/of op de begane grond worden gerealiseerd;
- bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder alsmede de na te streven waarden uit de Wet milieubeheer (Barim/Activiteitenbesluit). Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde en/of de na te streven waarden mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde Hogere Waarde (en de daarin opgenomen voorwaarden) en er aanvullende (geluidsafschermende) maatregelen zijn getroffen met betrekking tot het (tonale) geluid vanuit het transformatorstation aan de Weurtseweg 400;
- In verband met de vastgestelde Hogere Waarde dient de bebouwing, ten behoeve van de toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies binnen deze bestemming, op minimaal 13,25m van de aanduiding 'as van de weg 3'; 12m van de aanduiding 'as van de weg 1' en 9m van de aanduiding 'as van de weg 2' te worden gerealiseerd;

8.3 Afwijken van de bouwregels

8.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in de laatste regel van het vorige artikel ten aanzien van de (minimale) afstand van de bebouwing tot aan de as van weg.

8.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien het snelheidsregime van de weg waarvoor de afwijking wordt gevraagd, voordat van de afwijkingsbevoegdheid gebruik wordt gemaakt, is verlaagd naar 30 km/u, de feitelijke afstand van de bebouwing tot aan de as van de weg niet in strijd is met de Wet geluidhinder en de bij dit bestemmingsplan vastgestelde Hogere Waarden en de afwijking overigens niet in strijd is met de vereisten van een goede ruimtelijke ordening.

Artikel 9 Leiding - Riool

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Riool' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor aanleg, instandhouding en/of bescherming van een (hoofd) rioolwatertransportleiding.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 31.2;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

9.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn.
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

9.3 Afwijken van de bouwregels

9.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

lid 9.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

9.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de belangen van de leiding(en) hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

9.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

9.4.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de in lid 9.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het afgraven, ophogen en egaliseren van gronden;
b. het aanbrengen van diepwortelende beplantingen, het bebossen van gronden of het indrijven van voorwerpen in de grond;
c. het aanleggen en verharden van wegen, paden, parkeergelegenheden en andere oppervlakteverhardingen;
d. het aanleggen van rioleringen, leidingen of kabels anders dan ten behoeve van de bestemming;
e. het opslaan van zaken (waaronder begrepen afvalstoffen).

9.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 9.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

9.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 9.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover de belangen van de leiding(en) hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

Artikel 10 Waarde - Archeologie 3

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (zeer hoge archeologische waarde).

10.2 Bouwregels

10.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd. Deze bepaling geldt niet voor (legale) bestaande gebouwen en overkappingen.

10.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,3m.

10.3 Afwijken van de bouwregels

10.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 10.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

10.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

10.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast, en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. het doen van nader archeologisch onderzoek;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor omgevingsvergunning is verleend door een

daarvoor aangewezen archeologisch deskundige.

10.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

10.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 10.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

10.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 10.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden aangetast;
b. de werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,3m.
c. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of gebruik betreffen, met inbegrip van onderhouds-en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

10.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 10.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

10.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

10.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de bestemming Waarde - Archeologie 3 als bedoeld in lid 10.1 geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, dan wel er niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is.
b. gronden alsnog te bestemmen als Waarde - Archeologie 3 indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn.

Artikel 11 Waarde - Cultuurhistorie 3

11.1 bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Cultuurhistorie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de cultuurhistorische waarden van de gronden, in het bijzonder de nog aanwezige restanten van Fort Krayenhoff.

11.2 bouwregels

Op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

11.3 Afwijken van de bouwregels

11.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 11.2 voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

11.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de cultuurhistorische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

11.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 11.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Commissie Beeldkwaliteit omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de cultuurhistorische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

11.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

11.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 11.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het ophogen of verlagen van de bodem met meer dan 1 meter;
b. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
d. het kappen van bomen.

11.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 11.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

11.4.3 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 11.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Commissie Beeldkwaliteit omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de cultuurhistorische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

11.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

11.5.1 Sloopverbod

Het is verboden op of in de in lid 11.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag bestaande bouwwerken te slopen, tenzij:

het slopen van een bestaand bouwwerk op basis van het voorheen geldende bestemmingsplan niet omgevingsvergunningplichtig was en waarvan de sloop reeds in uitvoering was ten tijde van de inwerkingtreding van het plan.

11.5.2 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het slopen van een bouwwerk

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 11.5.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Commissie Beeldkwaliteit omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de cultuurhistorische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

Artikel 12 Waterstaat - Waterkering

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

a. het aanleggen, het in stand houden, het beheer, het onderhoud en de verbetering van de waterkering;
b. bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals kunstwerken, dijksloten en andere waterstaatswerken.

12.2 Bouwregels

a. In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemming mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze bestemming;
b. op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals kwelvoorzieningen en dergelijke;
c. in aanvulling op het vermelde onder 12.1, aanhef en onder b, mogen op deze gronden overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd tot een hoogte van maximaal 3 m.

12.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van bepaalde in artikel 12.2 voor het bouwen van bouwwerken die op grond van het elders in deze regels bepaalde zijn toegestaan, mits dit niet strijdig is met de belangen van de waterkering of de waterhuishouding. Alvorens omtrent een omgevingsvergunning te besluiten vraagt het bevoegd gezag de waterbeheerder als bedoeld in artikel 3.1 van de Waterwet om advies.

Artikel 13 Waterstaat - Waterstaatkundige functie

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor :

a. de afvoer van hoog opperwater, sediment en ijs;
b. waterhuishouding;
c. verkeer te water;
d. verbetering van de hoofdwaterkering alsmede voor de vergroting van de afvoercapaciteit;
e. het gebruik ten behoeve van de uitvoering van bouwwerken, werken en werkzaamheden, welke passen in het kader van het normale beheer en onderhoud van de rivier en/of kanaal, zoals oever- en kribvakverdedigingen en strekdammen en het plaatsen van bakens en scheepvaarttekens.

13.2 Bouwregels

13.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

13.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels uitsluitend worden gebouwd, indien het bouwplan betrekking heeft op vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de waterbergingscapaciteit gelijk blijft. Uitbreiding van bouwwerken is niet toegestaan.

13.3 Afwijken van de bouwregels

13.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 13.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

13.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de waterstaatkundige belangen niet onevenredig worden geschaad.

13.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 13.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder omtrent de vraag of door voorgenomen bouwactiviteiten de waterstaatkundige belangen niet onevenredig worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

13.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

13.4.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de in lid 13.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het ophogen van gronden;
b. het dempen van watergangen.

13.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 13.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

13.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 13.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover de waterstaatkundige belangen hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

13.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 13.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden de waterstaatkundige belangen niet onevenredig worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 14 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 15 Algemene bouwregels

15.1 Beeldende kunst

Het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van beeldende kunst is binnen alle bestemmingen toegestaan tot een maximum bouwhoogte van 15 meter, met dien verstande dat de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

15.2 (Bouw)werken ten algemenen nutte

Het oprichten van bouwwerken ten algemenen nutte, zoals: transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations, straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van koude- en warmteopslag, wachthuisjes voor verkeers- en parkeerdiensten en schuilgelegenheden, is binnen alle bestemmingen toegestaan, met dien verstande dat:

a. de inhoud van elk gebouw niet meer mag bedragen dan 50 m³;
b. de oppervlakte van elke overkapping niet meer mag bedragen dan 20 m²;
c. de goothoogte van gebouwen niet meer dan 3 meter mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 5 meter mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overkappingen niet meer dan 3 meter mag bedragen;
e. voor de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, de bouwregels van de geldende bestemming van toepassing zijn;
f. de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

15.3 Jongerenontmoetingsplaatsen

Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bestemmingsplan ten behoeve van het oprichten/faciliteren van jongerenontmoetingsplaatsen onder de voorwaarden dat:

a. het gaat om een visueel goed zichtbare locatie;
b. de locatie voldoende (verkeers)veilig is;
c. de locatie bij voorkeur gelegen is nabij een speelvoorziening;
d. de afstand tot omliggende woonbebouwing dusdanig is dat er geen hinder voor omwonenden is te verwachten;
e. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van een jongerenontmoetingsplaats per locatie niet meer dan 20 m^2 bedraagt. De goothoogte mag maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 5 meter bedragen.

15.4 Ondergronds bouwen

Bouwen onder peil ten behoeve van de bestemming is toegestaan, met dien verstande dat:

a. bouwen onder peil is toegestaan ten behoeve van de op de begane grond toegestane functies en ondergrondse parkeervoorzieningen;
b. bouwen onder peil ten behoeve van bouwwerken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 15.2 is toegestaan;
c. de regels van de dubbelbestemming en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

Artikel 16 Algemene gebruiksregels

16.1 Aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten

In gebouwen die ingevolgde deze regels gebruikt mogen worden als woning (inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen) is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten toegestaan, onder de volgende voorwaarden:

a. maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning, inclusief aan- en uitbouwen, mag tot ten hoogste 50 m² worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
b. degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
d. er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en in relatie met een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
e. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

In bijgebouwen is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten niet toegestaan.

16.2 Bed en breakfast

a. In hoofdgebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor de hoofdfuncties bedrijven, voorzover deze voorkomen in categorie 1 of 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten, cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, kantoren en/of maatschappelijke voorzieningen is op de verdieping(en) een bed en breakfast toegestaan.
b. Ten behoeve van het onder a. toegestane gebruik mag, in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik, worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

16.3 Buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven

1. In hoofdgebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor kantoor en/of dienst verlening is het gebruik als buitenschoolse opvang en/of kinderdagverblijf onder de volgende voorwaarden toegestaan:
a. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in de omgeving;
b. de activiteiten moeten voldoen aan de door de GGD en de brandweer gestelde eisen;
c. er dient voldaan te worden aan de voorkeurswaarden uit de Wet geluidhinder;
d. de activiteiten niet zijn toegestaan binnen de gebiedsaanduiding 'veiligheidszone-vervoer gevaarlijke stoffen';
e. de activiteiten vinden naast of in combinatie met het volgens de betreffende bestemming toegestane gebruik plaats en mogen daarvoor geen belemmering vormen;
f. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

2. Ten behoeve van het onder 1. toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

16.4 Evenementen

Evenementen zijn binnen alle bestemmingen toegestaan, mits hiervoor vergunning is verleend op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV).

16.5 Ondersteunende horeca

In gebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor cultuur en ontspanning, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, en niet voor horeca, is ondersteunende horeca onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
b. de openingstijden van de horeca-activiteit zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit;
c. de toegang tot de horeca-activiteit is uitsluitend via die van de hoofdactiviteit, er is dus geen aparte ingang;
d. er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
e. voor de horeca-activiteit mag geen aparte reclame worden gemaakt;
f. van het totale vloeroppervlak van een food-detailhandelsbedrijf mag maximaal 20 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
g. van het totale vloeroppervlak van een non-food detailhandelsbedrijf mag maximaal 50 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
h. van het totale vloeroppervlak van een maatschappelijke voorziening, een voorziening gericht op cultuur en ontspanning en een recreatieve- en sportvoorziening (met uitzondering van een sporthal en sportveld) mag maximaal 10% aan ondersteunende horeca worden besteed;
i. van het totale vloeroppervlak van een sporthal mag maximaal 12% aan ondersteunende horeca worden besteed;
j. voor 1 sportveld mag maximaal 150 m^2 aan ondersteunende horeca worden besteed en bij meerdere velden mag voor ieder extra sportveld maximaal 75 m^2 worden opgeteld, met dien verstande dat de maximum oppervlakte niet meer mag bedragen dan 375 m^2.

De gehanteerde oppervlaktematen betreffen de totale oppervlakte ten dienste van de ondersteunende horecafunctie, niet inbegrepen de daarbij behorende ruimten als opslag, keuken- en toiletruimten.

16.6 Seksinrichting of escortbedrijf

16.6.1 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan een gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van:

a. een seksinrichting of een escortbedrijf voorzover binnen de geldende bestemming geen aanduiding 'seksinrichting' is opgenomen;
b. raam- en straatprostitutie.

16.6.2 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 16.6.1 sub a voor het vestigen van een seksinrichting of escortbedrijf binnen de bestemming Gemengd onder de voorwaarden dat:

a. de vestiging past binnen het maximumstelsel, zoals dat geldt op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen;
b. primair wordt aangesloten bij het huidige en toekomstige stedelijk hoofdwegennet; de activiteit, gelet op de aard en invloed ervan, niet leidt tot een onevenredige aantasting van het karakter van de omgeving. Bij de beoordeling van de aard en invloed op de omgeving worden de volgende aspecten mede in de beoordeling betrokken:
   1. de aanwezigheid van gevoelige functies in de omgeving, zoals religieuze functies

(kerken, moskees e.d.), scholen (en andere door kinderen gebruikte gebouwen, zoals kinderopvang) e.d., met dien verstande dat:
- de in acht te nemen afstand tot dergelijke functies tenminste 50 meter dient te bedragen;
- rekening wordt gehouden met de aanlooproutes van de gevoelige functies;

2. het voorkomen of beperken van overlast voor de omgeving;
3. het voorkomen van nieuwe concentraties van seksinrichtingen en escortbedrijven door een afstand van tenminste 250 meter aan te houden tot een bestaand bedrijf in dezelfde straat of buurt;
4. de aard van de activiteit, te weten een overwegende avond of nachtactiviteit;
5. de sociale- en brandveiligheid;
6. het voorkomen of beperken van een verkeersaantrekkende werking;
7. de verkeersveiligheid, met name in relatie tot de ontsluiting van het erf;
8. het voorkomen of beperken van een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte, waarbij wordt uitgegaan van parkeren op eigen erf.

c. wat bouwen betreft moet worden aangesloten bij de regels van de onderliggende bestemming, met dien verstande dat het bevoegd gezag voorwaarden kan stellen aan de maximum oppervlakte van de activiteit.

Artikel 17 Algemene aanduidingsregels

17.1 Geluidzone - industrie

Op gronden gelegen ter plaatse van de aanduiding 'geluidzone - industrie' mag, ongeacht het bepaalde in de geldende bestemmingen, geen bebouwing voor geluidsgevoelige functies worden opgericht, tenzij een hogere waarde in het kader van de Wet geluidhinder is vastgesteld.

17.2 overige zone - ontsluiting

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'overige zone - ontsluiting' en binnen 10 meter aan weerszijden van deze aanduiding, zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor (hoofd)ontsluitingswegen.

17.3 vrijwaringszone - vaarweg

17.3.1 Omschrijving gebiedsaanduiding

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg' zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede aangeduid voor de bescherming van het doelmatig en veilig functioneren van de nabijgelegen vaarweg.

17.3.2 Bouwregels

Op de gronden met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg' zijn uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, toegestaan ten behoeve van de vaarweg. De bouwhoogte van deze bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer bedragen dan 5 meter, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn.

17.3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 17.3.2 voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen indien het belang van de vaarweg hierdoor niet onevenredig wordt geschaad. Het bevoegd gezag wint vooraf schriftelijk advies in bij de waterbeheerder(s) omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten het belang van de vaarweg niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

17.4 Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen

Binnen de gebiedsaanduiding veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen zijn nieuwe zeer kwetsbare objecten niet toegestaan.

17.5 Vrijwaringszone - dijk

17.5.1 Aanduidingsomschrijving

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk' zijn de gronden, afgezien van de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming, het onderhoud en de instandhouding van de primaire en/of de regionale waterkering.

17.5.2 Bouwregels

In afwijking van het bepaalde in de overige bestemmingen mag op de gronden zoals bedoeld in lid 17.5.1 niet worden gebouwd.

17.5.3 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 17.5.2, met inachtneming van de volgende regels:

1. de bij de betrokken bestemming behorende bouwregels worden in acht genomen;
2. het belang van de waterkering wordt niet onevenredig geschaad en vooraf wordt schriftelijk advies ingewonnen bij de desbetreffende beheerder van de waterkering.

17.5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 17.5.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het vergraven, afgraven en egaliseren van gronden;
b. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
c. het aanbrengen en/of rooien van diepwortelende beplantingen;
d. het uitvoeren van heiwerken of het anderszins in de bodem drijven van voorwerpen;
e. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- en telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties en/of apparatuur;
f. het uitvoeren van graafwerkzaamheden anders dan normaal spit- en ploegwerk.

b Uitzonderingen

Het in lid 17.5.4 onder a vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden die:

1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

c Toelaatbaarheid

Werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 17.5.4 onder a zijn slechts toelaatbaar indien door het uitvoeren van de werken en/of de werkzaamheden de belangen van de waterkering niet onevenredig worden geschaad en hieraan door het stellen van voorwaarden niet of onvoldoende tegemoet kan worden gekomen.

d Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 17.5.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de desbetreffende beheerder van de waterkering omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden de belangen van de waterkering niet onevenredig worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarde.

Artikel 18 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van dit plan, voor zover het een in beperkte mate afwijking van de maatvoering betreft, noodzakelijk om het bouwwerk zodanig te laten aansluiten op een bestaande, legale situatie dat dit vanuit architectonisch en/of bouwkundig opzicht een verbetering is.

Artikel 19 Overige regels

19.1 Uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

a. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
b. de ruimte tussen bouwwerken.

19.2 Voorrangsregeling bestemmingen

Bij toepassing van de bestemmingen uit Hoofdstuk 2 geldt, indien op deze gronden een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming.

Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, dient de volgende prioriteitenvolgorde te worden aangehouden:

a. in de eerste plaats: de planregels van artikel 9 Leiding-Riool;
b. in de tweede plaats: de planregels van artikel 12 Waterstaat-Waterkering;
c. in de derde plaats: de planregels van artikel 13 Waterstaat-Waterstaatkundige functie;
d. in de vierde plaats: de planregels van artikel 10 Waarde-archeologie 3;
e. in de vijfde plaats: de planregels van artikel 11 Waarde-cultuurhistorie 3.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 20 Overgangsrecht

20.1 Overgangsrecht bouwwerken

20.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

20.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 20.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 20.1.1 met maximaal 10%.

20.1.3 Uitzonderingen

Artikel 20.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

20.2 Overgangsrecht gebruik

20.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

20.2.2 Strijdig gebruik

a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 20.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 20.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

20.2.3 Uitzonderingen

Artikel 20.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 21 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier)'.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen)

Staat van bedrijfsactviteiten

05	**Visserij, kweken van vis en schaaldieren**	**Cat**	**Milieu-aspect**
0502	Kweken van vis en schaaldieren	3.1	G-GE30
15	**Industrie Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1511	Slachterijen (geen pluimveeslachterijen)	3.2	G-GE100
1513.1	Vervaardiging van snacks en kant-en-klaar-maaltijden	3.1	G-GE50
1513.2	Vervaardiging van vleeswaren (geen snacks) en overige vleesverwerking	3.1	G-GE50
1551	Melkproductenfabrieken v.c. < 55.000 t/j	3.2	G100
	Melkproductenfabrieken v.c. > 55.000 t/j	4.2	G100
1552	Bereiding van consumptie-ijs p.o. = 200 m^2	2	G30
	Bereiding van consumptie-ijs p.o. > 200 m^2	3.2	G100
1561	Vervaardiging van meel (geen zetmeel)< 500 t/u	4.1	G200
	Vervaardiging van meel (geen zetmeel)= 500 t/u	4.2	G300
1562	Vervaardiging van zetmeel < 10 t/u	4.1	G-GE200
	Vervaardiging van zetmeel = 10 t/u	4.2	G-GE300
1571	Vervaardiging van veevoeder (mengvoeder) < 100 t/u	4.1	G-GE200
	Vervaardiging van veevoeder (mengvoeder) = 100 t/u	4.2	G-GE300
1572	Vervaardiging van voer voor huisdieren	4.1	G-GE200
1581	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen: v.c. < 2.500 kg meel/week	2	G-GE30
	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen: v.c. = 2.500 kg meel/week	3.2	G-GE100
1582	Banketfabrieken en vervaardiging van beschuit en biscuit	3.2	G-GE100
1584.2	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. = 200 m^2	2	G-GE30
	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. < 2.000 m^2	3.2	GE100
	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. > 2.000 m^2	5.1	GE500
1585	Vervaardiging van deegwaren	3.1	GE50
1589	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.	4.1	GE200
1591	Distilleerderijen en likeurstokerijen	4.2	GE300
1596	Bierbrouwerijen	4.2	GE300
17	**Vervaardiging van textiel en textielproducten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1771	Vervaardiging van gebreide en gehaakte kousen en sokken	3.1	G50
1772	Vervaardiging van gebreide en gehaakte truien, vesten en pullovers	3.1	G50
18	**Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1822	Vervaardiging van bovenkleding (geen werkkleding en kleding van leer)	2	G30
1823	Vervaardiging van onder- en nachtkleding	2	G30
1824	Vervaardiging van overige kleding en -toebehoren n.e.g.	2	G30
20	**Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2020	Vervaardiging van fineer en plaatmaterialen	3.2	G-GE100

2030.2	Vervaardiging van overig timmerwerk	3.2	G100
21	**Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren; uitgeverijen en drukkerijen e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2112.1	Vervaardiging van grafisch papier en karton < 3 t/u	3.1	G-GE-S50
	Vervaardiging van grafisch papier en karton 3 - 15 t/u	4.1	G200
	Vervaardiging van grafisch papier en karton > 15 t/u	4.2	G300
2121.1	Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van papier en karton	3.2	G100
2123	Vervaardiging van kantoorbenodigdheden van papier	3.2	G100
2125	Vervaardiging van overige papier- en kartonwaren	3.2	G100
22	**Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2222.1	Drukkerijen van boeken e.d.	3.2	G100
2222.2	Drukkerijen van tijdschriften	3.2	G100
2222.3	Drukkerijen van reclame	3.2	G100
2222.5	Drukkerijen van formulieren	3.2	G100
2222.6	Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2	G30
2223	Grafische afwerking en binderijen	1	G10
2224	Grafische reproductie en zetten	2	GE30
2225	Overige activiteiten verwant aan de drukkerij	2	G-GE30
2231	Reproductie van geluidsopnamen	1	G10
24	**Vervaardiging van chemische producten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2416	Vervaardiging van kunststof in primaire vorm	5.2	GE700
2430	Vervaardiging van verf, lak, vernis, inkt en mastiek	4.2	GE300
2442	Formulering en afvullen geneesmiddelen	3.1	G-GE50
2466	Chemische kantoorbenodigdheden fabrieken	3.1	G-GE50
	Vervaardiging van overige chemische producten n.e.g.	4.1	G-GE200
25	**Vervaardiging van producten van rubber en kunststof**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2522	Productie van verpakkingsmateriaal en assemblage kunststofbouwmaterialen	3.1	G-GE50
	Kunststofverwerkende bedrijven zonder fenolharsen	4.1	GE200
	Kunststofverwerkende bedrijven met fenolharsen	4.2	GE300
2524	Vervaardiging van overige producten van kunststof	4.1	GE200
26	**Vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2612	Vormen en bewerken van vlakglas	3.1	G50
2613	Vervaardiging van holglas	3.2	G100
2621	Vervaardiging van huishoudelijk/sieraardewerk, Elektrische ovens < 40 kW	2	G30
	Vervaardiging van huishoudelijk/sieraardewerk, Elektrische ovens = 40 kW	3.2	G100
2661.1	Vervaardiging van producten van beton voor de bouw	5.2	G700
2663	Vervaardiging van stortklare beton p.c. < 100 t/d	3.2	G100
	Vervaardiging van stortklare beton p.c. > 100 t/d	4.2	G300
2670	Natuursteenbewerking, zonder breken zeven en drogen, p.o. = 2.000 m^2	3.1	G50
	Natuursteenbewerking, zonder breken zeven en drogen, p.o. > 2.000 m^2	3.2	G100

27	**Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2710	Vervaardiging van ijzer, staal en ferro-legeringen(EGKS) p.c. < 1.000t/j	5.2	G-GE700
2751	Gieten van ijzer p.c. < 4.000 t/j	4.2	G300
2754	Gieten van overige non-ferrometalen	4.2	G300
28	**Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en transportmiddelen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2811	Vervaardiging van metalen constructiewerken gesloten gebouw p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van metalen constructiewerken gesloten gebouw p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2812	Vervaardiging van metalen ramen, deuren en kozijnen, p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van metalen ramen, deuren en kozijnen, p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2851	Oppervlaktebehandeling, Algemeen	3.2	G100
	Oppervlaktebehandeling, Lakken, moffelen en emailleren	3.2	G-GE100
2852	Overige metaalbewerking, p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Overige metaalbewerking, p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2863	Vervaardiging van hang- en sluitwerk	3.2	G100
2875	Vervaardiging van overige producten van metaal n.e.g. p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van overige producten van metaal n.e.g. p.o.> 200 m^2	3.2	G100
29	**Vervaardiging van machines en apparaten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2911	Vervaardiging en revisie van motoren en turbines (geen motoren voor vliegtuigen, motorvoertuigen en -fietsen) p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2921	Vervaardiging van industriële ovens en branders, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2922	Vervaardiging van hijs-, hef- en andere transportwerktuigen, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2932	Vervaardiging van landbouwmachines en -werktuigen (geen tractoren), p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2955	Vervaardiging van machines en apparaten voor de productie van papier, karton en papier- en kartonwaren, p.o. 2.000 m^2	4.1	G200
2956	Vervaardiging van overige machines en apparaten n.e.g. voor specifieke industriële activiteiten, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
30	**Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3002	Vervaardiging van computers	2	G-GE30
31	**Vervaardiging van overige elektrische machines, apparaten en benodigdheden**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3110	Vervaardiging van elektromotoren en elektrische generatoren en transformatoren	4.1	G-GE200
3130	Vervaardiging van geïsoleerde kabel en draad	4.1	G200
3162	Vervaardiging van koolelektroden	6	GE1500
32	**Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparaten en benodigdheden**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3210	Vervaardiging van elektronische componenten	3.1	G50
3220	Vervaardiging van zendapparaten voor televisie en radio en van apparaten voor lijntelefonie en -telegrafie	3.1	G50

33	**Vervaardiging van medische apparaten en instrumenten, orthopedische artikelen e.d., precisie- en optische instrumenten en uurwerken**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3310.1	Tandtechnische bedrijven	2	G-GE30
3310.2	Vervaardiging van medische apparaten en instrumenten en overige orthopedische en protheseartikelen	2	G-GE30
3320	Vervaardiging van meet-, regel- en controleapparaten (niet voor de bewaking van industriële processen)	2	G30
3350	Vervaardiging van uurwerken	2	G30
34	**Vervaardiging van transportmiddelen**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3420.1	Carrosseriebouw	4	G200
3420.2	Vervaardiging van aanhangwagens en opleggers	4	G200
35	**Vervaardiging van transportmiddelen (geen auto's, aanhangwagens en opleggers)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3511	Nieuwbouw en reparatie van metalen schepen > 25 m^1, baggermaterieel, booreilanden e.d.	5.1	G500
3512	Nieuwbouw en reparatie van sport- en recreatievaartuigen, metaal < 25 m^1	4.1	G200
3542	Vervaardiging van fietsen	3.2	G100
3543	Vervaardiging van invalidenwagens	3.2	G100
3550	Vervaardiging van overige transportmiddelen n.e.g.	3.2	G100
36	**Vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen n.e.g.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3611	Vervaardiging van zitmeubels	3.2	G100
3612.1	Interieurbouw	3.2	G100
3612.2	Vervaardiging van bedrijfsmeubels	3.2	G100
3615	Vervaardiging van matrassen	3.2	G100
3622	Vervaardiging van sieraden e.d. (geen imitatiesieraden)	2	GE30
3630	Vervaardiging van muziekinstrumenten	2	G-GE30
3663.1	Sociale werkvoorziening	2	G-GE30
3663.2	Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	3.1	G50
37	**Voorbereiding tot recycling**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3720	Voorbereiding tot recycling van afval (geen metaalafval)	4.2	G300
40	**Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4000.1	Centrale productie van elektriciteit (olie/gas) > 75 MW	5.1	G500
4000.2	Decentrale productie van elektriciteit, stoom en warm water	5.1	G500
4000.3	Distributie van elektriciteit, aardgas, stoom en warm water	4.2	G300
41	**Winning en distributie van water**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4100	Winning en distributie van water	3.1	G50
45	**Bouwnijverheid**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4511.1	Slopen van bouwwerken b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
	Slopen van bouwwerken b.o. > 2000 m^2	3.2	G100
4511.2	Grondverzet b.o. < 2000 m^2	3.1	G50

	Grondverzet b.o. > 2000 m^2	3.2	G100
4521.1	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw < 2000 m^2	3.1	G50
	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw > 2000 m^2	3.2	G100
4521.3	Leggen van kabels en buizen < 2000 m^2	3.1	G50
	Leggen van kabels en buizen > 2000 m^2	3.2	G100
4522	Dakdekken en bouwen van dakconstructies < 2000 m^2	3.1	G50
	Dakdekken en bouwen van dakconstructies > 2000 m^2	3.2	G100
4523.1	Aanleggen van wegen, luchthavens, spoorwegen en sportterreinen < 2000 m^2	3.1	G50
	Aanleggen van wegen, luchthavens, spoorwegen en sportterreinen > 2000 m^2	3.1	G50
4523.2	Stratenmaken < 2000 m^2	3.1	G50
	Stratenmaken > 2000 m^2	3.2	G100
4525.1	Heien en andere funderingswerkzaamheden < 2000 m^2	3.1	G50
	Heien en andere funderingswerkzaamheden > 2000 m^2	3.2	G100
4525.2	Vlechten van betonstaal < 2000 m^2	3.1	G50
	Vlechten van betonstaal > 2000 m^2	3.2	G100
4525.4	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw n.e.g. < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw n.e.g. > 2000 m^2	3.2	G100
4531	Elektrotechnische bouwinstallatie < 2000 m^2	3.1	G50
	Elektrotechnische bouwinstallatie > 2000 m^2	3.2	G100
4532	Isolatiewerkzaamheden < 2000 m^2	3.1	G50
	Isolatiewerkzaamheden > 2000 m^2	3.2	G100
4533.1	Loodgieters-, fitterswerk; installatie van sanitair < 2000 m^2	3.1	G50
	Loodgieters-, fitterswerk; installatie van sanitair > 2000 m^2	3.2	G100
4533.2	Installatie centrale verwarmings-/luchtbehandelingsapparaten < 2000 m^2	3.1	G50
	Installatie centrale verwarmings-/luchtbehandelingsapparaten > 2000 m^2	3.2	G100
4534	Overige bouwinstallatie < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige bouwinstallatie > 2000 m^2	3.2	G100
4541	Stukadoren < 2000 m^2	3.1	G50
	Stukadoren > 2000 m^2	3.2	G100
4542	Timmeren < 2000 m^2	3.1	G50
	Timmeren > 2000 m^2	3.2	G100
4544	Schilderen en glaszetten < 2000 m^2	3.1	G50
	Schilderen en glaszetten > 2000 m^2	3.2	G100
4545	Overige afwerking van gebouwen < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige afwerking van gebouwen > 2000 m^2	3.2	G100
50	**Reparatie van consumentenartikelen en handel**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5020.1	Auto-onderdelenservicebedrijven	2	G30
5020.2	Bandenservicebedrijven	2	G30
5020.3	Reparatie van specifieke auto-onderdelen	2	G30
5020.4	Carrosserieherstel	3.2	G100
5020.5	Overig onderhoud en slepen van auto's	2	G30
5030.1	Groothandel en handelsbemiddeling in auto-onderdelen en -accessoires	2	G30
5030.2	Groothandel en handelsbemiddeling in banden	2	G30
5040.1	Groothandel en handelsbemiddeling in motorfietsen en onderdelen en accessoires daarvan	2	G30

51	Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	Cat	Milieu-aspect
5121.5	Groothandel in veevoeder (geen ruw-, meng- en krachtvoeder) < 500 t/u	3.1	G50
	Groothandel in veevoeder (geen ruw-, meng- en krachtvoeder) > 500 t/u	4.2	G300
5121.8	Groothandel in overige akkerbouwproducten < 500 t/u	3.1	G50
	Groothandel in overige akkerbouwproducten > 500 t/u	4.2	G300
5122	Groothandel in bloemen en planten	2	G30
5123.1	Groothandel in levend vee	3.2	G100
5123.2	Groothandel in huisdieren, siervissen, siervogels en wilde dieren	3.2	G100
5124.1	Groothandel in huiden en vellen	3.1	GE50
5131.1	Groothandel in groenten en fruit	3.1	GV50
5132	Groothandel in vlees/vleeswaren, pluimvee, wild/gevogelte (niet levend)	3.1	GV50
5133.1	Groothandel in zuivelproducten, spijsoliën en -vetten	3.1	GV50
5134	Groothandel in dranken	2	G30
5136	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	2	G30
5137	Groothandel in koffie/thee/cacao/specerijen (geen ruwe tropische producten)	2	G30
5138.1	Groothandel in snacks	2	G30
5138.3	Gespecialiseerde groothandel in overige voedings-/genotmiddelen n.e.g.	2	G30
5139	Groothandel in voedings- en genotmiddelen algemeen assortiment	2	G30
5142.1	Groothandel in bovenkleding	2	G30
5142.3	Groothandel in onderkleding	2	G30
5142.6	Groothandel in textielwaren algemeen assortiment	2	G30
5143.2	Groothandel in audio- en videoapparaten	2	G30
5143.3	Groothandel in beeld- en geluidsdragers	2	G30
5143.4	Groothandel in verlichtingsartikelen	2	G30
5143.5	Groothandel in overige elektrische huishoudelijke apparaten	2	G30
5146.2	Groothandel in medische en tandheelkundige instrumenten, verpleeg- en orthopedische artikelen en laboratoriumbenodigdheden	2	G30
5147.1	Groothandel in sportartikelen (geen watersportartikelen)	2	G30
5147.4	Groothandel in speelgoed	2	G30
5147.5	Groothandel in optische artikelen	2	G30
5147.8	Groothandel in muziekinstrumenten	2	G30
5147.9	Groothandel in huismeubilair	2	G30
5148.1	Groothandel in woningtextiel en vloerbedekking	2	G30
5148.3	Groothandel in papier- en kartonwaren (geen verpakkingsmateriaal)	2	G30
5148.4	Groothandel in boeken, tijdschriften en ander drukwerk	2	G30
5148.5	Groothandel in kantoor- en schoolbenodigdheden (geen schoolboeken, kantoormeubels en -machines)	2	G30
5148.6	Groothandel in fietsen en bromfietsen	2	G30
5148.7	Groothandel in overige non-food consumentenartikelen n.e.g.	2	G30
5151.2	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen o.c. < 100.000 m^3	4.1	GV200
	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen o.c. > 100.000 m^3	5.1	GV500
5151.3	Groothandel in minerale olieproducten (geen brandstoffen)	3.2	GE100
5152.2	Groothandel in ferrometalen en -halffabrikaten	3.2	G100
5152.3	Groothandel in non-ferrometalen en -halffabrikaten	3.2	G100
5153.1	Groothandel in hout en plaatmateriaal b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in hout en plaatmateriaal b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.2	Groothandel in verf en verfwaren b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in verf en verfwaren b.o. > 2000 m^2	3.1	G50

5153.3	Groothandel in vlakglas b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in vlakglas b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.4	Groothandel in zand en grind b.o. < 200 m^2	2	G30
	Groothandel in zand en grind b.o. < 200 m^2	3.2	G100
5153.5	Groothandel in tegels en plavuizen b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in tegels en plavuizen b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.6	Groothandel in sanitaire artikelen/installatiemateriaal b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in sanitaire artikelen/installatiemateriaal b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.7	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.8	Groothandel in bouwmaterialen algemeen assortiment b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in bouwmaterialen algemeen assortiment b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5154.1	Groothandel in ijzer- en metaalwaren b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in ijzer- en metaalwaren b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
5154.2	Groothandel in verwarmingsapparaten b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in verwarmingsapparaten b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
5155.1	Groothandel in chemische grondstoffen en chemicaliën voor industriële toepassing	3.2	GV100
5155.2	Groothandel in bestrijdingsmiddelen en kunstmeststoffen	2	GR-S-G-GV100
5156.2	Groothandel in papier en karton	2	G30
5157.1	Groothandel in autosloopmateriaal b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in autosloopmateriaal b.o. > 1000 m^2	3.2	G100
5157.2	Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen b.o. > 1000 m^2	3.2	G100
5157.3	Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen b.o. < 1000 m^2	3.2	G100
5161	Groothandel in gereedschapswerktuigen	3	G50
5164.1	Groothandel in computers en -randapparaten e.d.	3.1	G50
5164.3	Groothandel in kantoormeubels	3.1	G50
5165.2	Groothandel in machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen (geen verpakkingsmachines)	3.1	G50
5165.3	Groothandel in intern transportmaterieel	3.1	G50
5165.4	Groothandel in machines en apparaten warmte-,koel- en vriestechniek	3.1	G50
5165.5	Groothandel in verbrandingsmotoren, pompen en compressoren	3.1	G50
5165.6	Groothandel in appendages, technische toebehoren e.d.	3.1	G50
5165.7	Groothandel in elektromotoren, elektrotechnische en elektronische instrumenten, schakelkasten en ander installatiemateriaal	3.1	G50
5165.8	Groothandel in meet- en regelapparaten	3.1	G50
5165.9	Groothandel in overige machines en apparaten voor industrie/ handel	3.1	G50
5166	Groothandel in landbouwmachines, -werktuigen en -tractoren	3.1	G50
5171.2	Groothandel in scheepsbenodigdheden en visserijartikelen	2	G30
5171.3	Groothandel in emballage	2	G30
5171.4	Groothandel in vakbenodigdheden n.e.g.	2	G30

5171.5	Overige gespecialiseerde groothandel n.e.g.	2	G30
5172.2	Niet-gespecialiseerde groothandel in overige goederen	2	G30
52	**Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen (geen auto's, motorfietsen en motorbrandstoffen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5261	Postorderbedrijven	3.1	G50
5263.1	Colportage	3.1	G50
5263.2	Straathandel	3.1	G50
5271	Reparatie van schoeisel en lederwaren	1	G10
5272	Reparatie van elektrische huishoudelijke apparaten	1	G10
5273	Reparatie van uurwerken en juweliersartikelen	1	G10
5274	Reparatie van consumentenartikelen n.e.g.	1	G10
60	**Vervoer, opslag en communicatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6010	Vervoer per spoor	4.2	G-GV300
6021.1	Openbaar personenvervoer over de weg	3.2	G100
6021.2	Geregeld besloten personenvervoer over de weg	3.2	G100
6022	Ongeregeld personenvervoer per taxi	2	G30
6023	Ongeregeld personenvervoer per autobus	3.2	G100
6024.1	Verhuisvervoer b.o, < 1000 m^2	3.1	G50
	Verhuisvervoer b.o, > 1000 m^2	3.2	G100
6024.2	Goederenvervoer over de weg (geen verhuisvervoer) b.o, < 1000 m^2	3.1	G50
	Goederenvervoer over de weg (geen verhuisvervoer) b.o, > 1000 m^2	3.2	G100
63	**Dienstverlening voor het vervoer**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6311.2	Laad-, los- en overslagactiviteiten (geen zeeschepen) opslag < 2000 m^2	4.2	G300
	Laad-, los- en overslagactiviteiten (geen zeeschepen) opslag > 2000 m^2	5.2	G700
6312.1	Opslag in tanks	3.1	G50
6312.2	Opslag in koelhuizen e.d.	3.1	G50
6312.3	Opslag (geen opslag in tanks, koelhuizen e.d.)	3.1	G50
6321	Overige dienstverlening voor het vervoer over land n.e.g. Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	3.2	G100
64	**Post en telecommunicatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6411	Nationale postdiensten	2	G30
6412.1	Lokale postdiensten	2	G30
6412.2	Koeriersdiensten	2	G30
71	**Verhuur van en handel in onroerend goed, verhuur van roerende goederen en zakelijke dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7110.1	Verhuur van personenauto's (geen operational lease)	2	G30
7110.2	Operational lease van personenauto's	2	G30
7121	Verhuur van transportmiddelen vervoer over land (geen personenauto's)	2	G30
7122	Verhuur van schepen	3.1	G50
7123	Verhuur van vliegtuigen	3.1	G50
7132	Verhuur van bouwmachines en -werktuigen	3.1	G50
7133	Verhuur van computers en kantoormachines	3.1	G50
7134.2	Verhuur van machines en werktuigen n.e.g.	3.1	G50

7140.3	Verhuur van leesportefeuilles	2	G30
7140.4	Verhuur van kleding, huisraad e.d.	2	G30
7140.5	Verhuur van overige roerende goederen n.e.g.	2	G30
72	**Computerservice- en informatietechnologiebureaus e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7250	Onderhoud en reparatie van computers en kantoormachines	1	G10
73	**Speur- en ontwikkelingswerk**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7310.1	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van landbouw en visserij	2	G-GE30
7310.3	Medisch en farmacologisch speur- en ontwikkelingswerk	2	G-GE30
7310.4	Overig natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	2	G-GE30
74	**Overige zakelijke dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7470.1	Reiniging van gebouwen	3.1	GE50
7470.2	Reiniging van transportmiddelen en overige reiniging n.e.g.	3.1	GE50
7481.1	Fotografie	2	G30
7481.3	Ontwikkelcentrales	2	G30
90	**Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9000.1	Afvalwaterinzameling en –behandeling <1000.000 i.e.	4.1	GE200
	Afvalwaterinzameling en –behandeling 1000.000 – 3000.000 i.e.	4.2	GE300
	Afvalwaterinzameling en –behandeling >3000.000 i.e.	5.1	GE500
9000.2	Afvalinzameling	3.1	G-GE50
9000.3	Afvalverwerking		
	- kabelbranderijen	3.2	GE100
	- Vuilstorten	4.2	G-GE300
	- Vuiloverslagstations	4.2	G-GE300
	- Composteerbedrijven: - niet belucht v.c < 5.000 ton/jr.	4.2	GE300
	v.c. 5.000 tot 20.000 ton/jr.	5.2	GE700
	v.c. > 20.000 ton/jr.	4.1	GE-S200
92	**Cultuur, sport en recreatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9211.1	Productie van (video)films (geen televisiefilms)	2	G30
9220.1	Omroeporganisaties	2	G30
93	**Overige dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9301.1	Wasserijen en linnenverhuur	3.1	G50
9301.2	Chemische wasserijen en ververijen	2	G-GE30
9301.3	Wasverzendinrichtingen	2	G30
9301.3	Wassalons, wasserettes	1	G10

Toelichting op Staat van bedrijfsactiviteiten

Inleiding
In dit bestemmingsplan wordt de toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan een "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen". Dit is een lijst waarin de binnen de gemeente Nijmegen voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten al naar gelang de

te verwachten belasting voor het milieu zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Omdat de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" wordt gebruikt voor de milieuzonering in het kader van bestemmingsplannen zijn hierbij alleen de ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (vooral brand en explosiegevaar);
- verkeer;
- visuele aspecten.

Gebruikte bronnen
Als belangrijkste bron bij het opstellen van de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" is gebruik gemaakt van de lijst van bedrijfstypen uit de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten editie 2009 (het "Groene Boekje"). In deze uitgave worden voor een groot aantal bedrijfstypen en activiteiten richtafstanden ten opzichte van een rustige woonwijk gegeven, uitgaande van functiescheiding. Uitgangspunt hierbij is de hoofdactiviteit van het desbetreffende bedrijf. Daarbij is ervan uitgegaan dat de bedrijven ter voorkoming van hinder en/of gevaar die technieken toepassen, die tenminste thans als het meest gebruikelijk worden beschouwd. In de praktijk blijkt dat vaak de wat zwaardere bedrijfscategorieën al gebruik maken van de Best Beschikbare Technieken (BBT) voor de meest milieubelastende activiteiten.

In de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" is voor de indeling van de bedrijven naar activiteiten, evenals in de VNG-publicatie, uitgegaan van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) uit 1993, waarvan in de VNG-publicatie overigens op enkele punten is afgeweken.

Model Nijmegen

De lijst Model Nijmegen gaat net zoals voorgenoemde uitgave van de VNG uit van een rustige woonwijk. In de lijst Model Nijmegen is principieel niet afgeweken van de hindercirkels per bedrijfsactiviteit (gevaar, geur, geluid, stof, verkeer en visueel) zoals vermeld in de VNG-publicatie.

De lijst die hier is opgesteld als "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" deelt de bedrijven in een vijftal categorieën en een zevental subcategorieën in. Categorie 1 heeft betrekking op bedrijven die geen hinder van belang veroorzaken en categorie 4 en 5 op de potentieel milieuhinder veroorzakende zware bedrijven, meestal fabrieken. In het uitgangspunt voor deze lijst (zie bronnen) heeft men in de lijst van VNG ook nog categorie 6 bedrijven opgenomen. Deze komen echter binnen Nijmegen niet voor en zijn ook niet te verwachten. Deze zijn daarom in de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" niet opgenomen.

Het verschil van deze lijst Model Nijmegen ten opzichte van de lijst van bedrijfsactiviteiten als in de VNG-publicatie zijn:

- bedrijven die niet in Nijmegen voorkomen, zijn niet in deze lijst Model Nijmegen opgenomen, indien deze zich in de toekomst wel binnen Nijmegen willen vestigen zal dit van geval tot geval worden afgewogen;
- dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven, maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies zijn niet in deze lijst Model Nijmegen opgenomen. Deze functies krijgen een eigen bestemming en vallen in het bestemmingsplan niet onder de bedrijven;
- activiteiten die niet plaatsgebonden zijn, zijn wel vermeld in de lijst maar krijgen niet

vanzelfsprekend een bedrijfsbestemming;
- garagebedrijven en benzineservicestations (met en zonder lpg) zijn niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten opgenomen en daarmee niet algemeen toegestaan binnen de bedrijfsbestemming. Alleen door een aanduiding of een specifieke bestemming op te nemen kunnen deze bedrijven alsnog worden toegestaan. Dergelijke bedrijven hebben namelijk veelal een dermate ruimtelijke uitstraling dat deze bedrijven alleen op specifieke locaties worden toegestaan.

Categorie-indeling en criteria voor de toelaatbaarheid van bedrijven

In de VNG-publicatie zijn de 10 richtafstanden van de lijst van bedrijfstypen teruggebracht tot zes hoofdcategorieën welke hieronder vermeld staan:

categorie 1	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving toelaatbaar zijn in woonwijken.
categorie 2	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving toelaatbaar zijn tussen of onmiddellijk naast woonbebouwing, echter alleen in gebieden met gemengde functies.
categorie 3	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving in enige mate ruimtelijk gescheiden dienen te zijn van woonwijken en dienen te zijn voorzien van een eigen autoverbinding met de hoofd en/of verzamelwegen.
categorie 4	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving op behoorlijke afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn.
categorie 5	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op grote afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn. De aan te houden afstanden dienen per geval te worden bepaald.
categorie 6	komen in Nijmegen niet voor.

In tegenstelling echter tot de eerdere VNG uitgave zijn thans deze hoofdcategorieën 3, 4 een 5 verdeeld in de subcategorieën 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2 en 5.3 ieder met hun eigen richtafstanden ten opzichte van gevoelige objecten in een rustige woonwijk en gemengd gebied als hieronder aangegeven:

milieucategorie	**richtafstanden**	
	rustige wijk	gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1000 m	700 m

De richtafstanden die gelden ten opzichte van een rustige woonwijk, kunnen zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere

richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Opgemerkt over het bovenstaande dient wel te worden dat indien er sprake is van bedrijvigheid die onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen vallen, dan wel voor met name genoemde A-inrichtingen (gezoneerd) als opgenomen in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer van geval tot geval moet worden bepaald hoe groot de hinder-/gevarencontour is. Er kan dan niet alleen maar rekening worden gehouden met de in de voorgaande staten vermelde afstanden.

Opzet van de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen

In de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen is de categorie-indeling weergegeven op grond van bedrijfsactiviteiten. Hiervoor is gebruikgemaakt van de SBI codes 1999. Deze indeling wordt hier gebruikt om bedrijfsactiviteiten in te kunnen delen. Het kan dus voorkomen dat de activiteiten binnen een bedrijf in twee of meer verschillende groepen volgens de SBI-indeling vallen. In die gevallen geldt dan de hoogste categorie van deze Staat van Bedrijfsactiviteiten. Indien de bedrijfsonderdelen duidelijk ruimtelijk van elkaar kunnen worden gescheiden, kunnen de bedrijfsonderdelen echter ook apart worden ingedeeld.

In de staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen is zoals eerder vermeld eveneens uitgegaan van zonering (afstandscriteria/hindercirkels) ten opzichte van een rustige woonwijk als vermeld in de VNG-publicatie.

Flexibiliteit

De Staat van Bedrijfsactiviteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. Het is bovendien tijdgebonden. In de praktijk komt het dan ook voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. Tevens kunnen de richtafstanden wanneer sprake is van een gemengd gebied met één afstandsstap worden verlaagd. In de regels is daarom bepaald dat het bevoegd gezag met een omgevingsvergunning kan afwijken om bedrijven in een naastgelegen hogere categorie dan wel een bedrijf wat niet voorkomt op de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen toe te staan. De voorwaarde(n) daarbij is dat de bedrijfsactiviteiten naar hun aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met de bedrijven als bedoeld in de betreffende categorie.

Bijlage 2 Staat van horeca-activiteiten (model Nijmegen)

Hoofdstuk 1 Staat van horeca-activiteiten

Categorie 1: lichte horeca

Bedrijven die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Onder lichte horeca wordt geen detailhandel en/of ondersteunende horeca verstaan. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

1a. Lichte horeca

- automatiek;
- broodjeszaak;
- cafetaria;
- croissanterie;
- ijssalon;
- koffiebar;
- lunchroom;
- snackbar;
- tearoom.

1b. Overige lichte horeca

- bistro;
- grillroom;
- hotel of pension;
- restaurant (zonder bezorg- en/of afhaalservice).

Categorie 2: middelzware horeca

Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. Deze hinder kan onder andere bestaan uit openingstijden 's nachts en/of verkeersaantrekkende werking. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

2a. Middelzware horeca

- bar;
- bierhuis;
- biljartcentrum;
- café;
- proeflokaal;
- zalenverhuur (zonder regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

2b. Bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking

- bedrijven genoemd onder categorie 1a, 1b en 2a met een bedrijfsoppervlak van meer dan 50 m²;
- restaurant met bezorg- en/of afhaalservice (o.a. pizzeria, chinees, McDrive).

Categorie 3: zware horeca

Bedrijven die grote hinder veroorzaken voor omwonenden. Deze hinder bestaat onder andere uit een combinatie van openingstijden 's nachts èn verkeersaantrekkende werking:

- dancing;
- discotheek;
- nachtclub;

- partycentrum (regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

Hoofdstuk 2 Toelichting op Staat van horeca-activiteiten

Milieuzonering van horeca-activiteiten

De problematiek van hinder door horecabedrijven onderscheidt zich als zodanig nauwelijks van de problematiek van hinder veroorzaakt door "gewone" (niet agrarische) bedrijven. Bij het opstellen van de in de regels opgenomen Staat van horeca-activiteiten en het daarmee samenhangende toelatingsbeleid is daarom nauw aangesloten bij de Staat van Bedrijfsactiviteiten die al veel langer in bestemmingsplannen wordt toegepast. Het vestigen van horecabedrijven middels een bestemmingsplan is ruimtelijk relevant om vormen van hinder te voorkomen. Verdere regulering van individuele bedrijven vindt plaats middels de Wet milieubeheer en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) welke mogelijkheden biedt om vormen van hinder te voorkomen. De milieuzonering van horecabedrijven in het bestemmingsplan richt zich in aanvulling op de beide genoemde instrumenten met name op de volgende vormen van hinder:

- geluid;
- geur;
- verkeer.

Analoog aan de regeling voor "gewone" bedrijven worden bij de uitwerking van een ruimtelijk beleid voor hinderlijke horeca-activiteiten drie stappen onderscheiden:

a. indelen van activiteiten in ruimtelijk relevante hindercategorieën;
b. onderscheiden van gebiedstypen met een verschillende hindergevoeligheid;
c. uitwerken van een beleid in hoofdlijnen: in welke gebieden zijn welke categorieën in het algemeen toelaatbaar.

De onderstaande toelichting gaat nader in op de gehanteerde hindercategorieën en het algemene toelatingsbeleid voor deze categorieën. In het Bestemmingsplan vindt de verdere ruimtelijke afweging per locatie plaats.

Gehanteerde criteria

Voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten biedt de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuzonering" een goed vertrekpunt. De daar gehanteerde, nogal grove benadering behoeft echter voor een in de praktijk bruikbare Staat van horeca-activiteiten aanvulling en nadere motivering. In aanvulling op de gegevens uit de VNG-publicatie is gebruikgemaakt van de volgende ruimtelijk relevante criteria:

a. de voor verschillende soorten horeca-inrichtingen over het algemeen gebruikelijke openingstijden. Het Besluit horecabedrijven en de circulaire industrielawaai hanteren voor de dag-, avond- en nachtperiode verschillende milieunormen;
b. de mate waarin een bedrijfstype naar verwachting bezoekers en in het bijzonder bezoekers per auto en/of brommers (scooters) aantrekt.

Categorieën van horeca-activiteiten

Mede op grond van bovengenoemde criteria worden in de Staat van horeca-activiteiten de volgende drie categorieën onderscheiden (onderverdeeld in subcategorieën):

<u>Categorie 1: lichte horeca</u>

Bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds geopend zijn (in hoofdzaak verstrekking van etenswaren en maaltijden) en slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken:

restaurants, cafetaria's, ijssalons en dergelijke. In deze categorie zijn de volgende subcategorieën onderscheiden:

a. horeca die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar is met detailhandel, zoals: cafetaria, ijssalon, lunchroom en dergelijke. Met name in centrumgebieden kan het in verband met ruimtelijk-functionele aspecten gewenst zijn deze groep als afzonderlijke categorie te beschouwen;
b. overige lichte horeca, zoals restaurants, hotels en pensions.

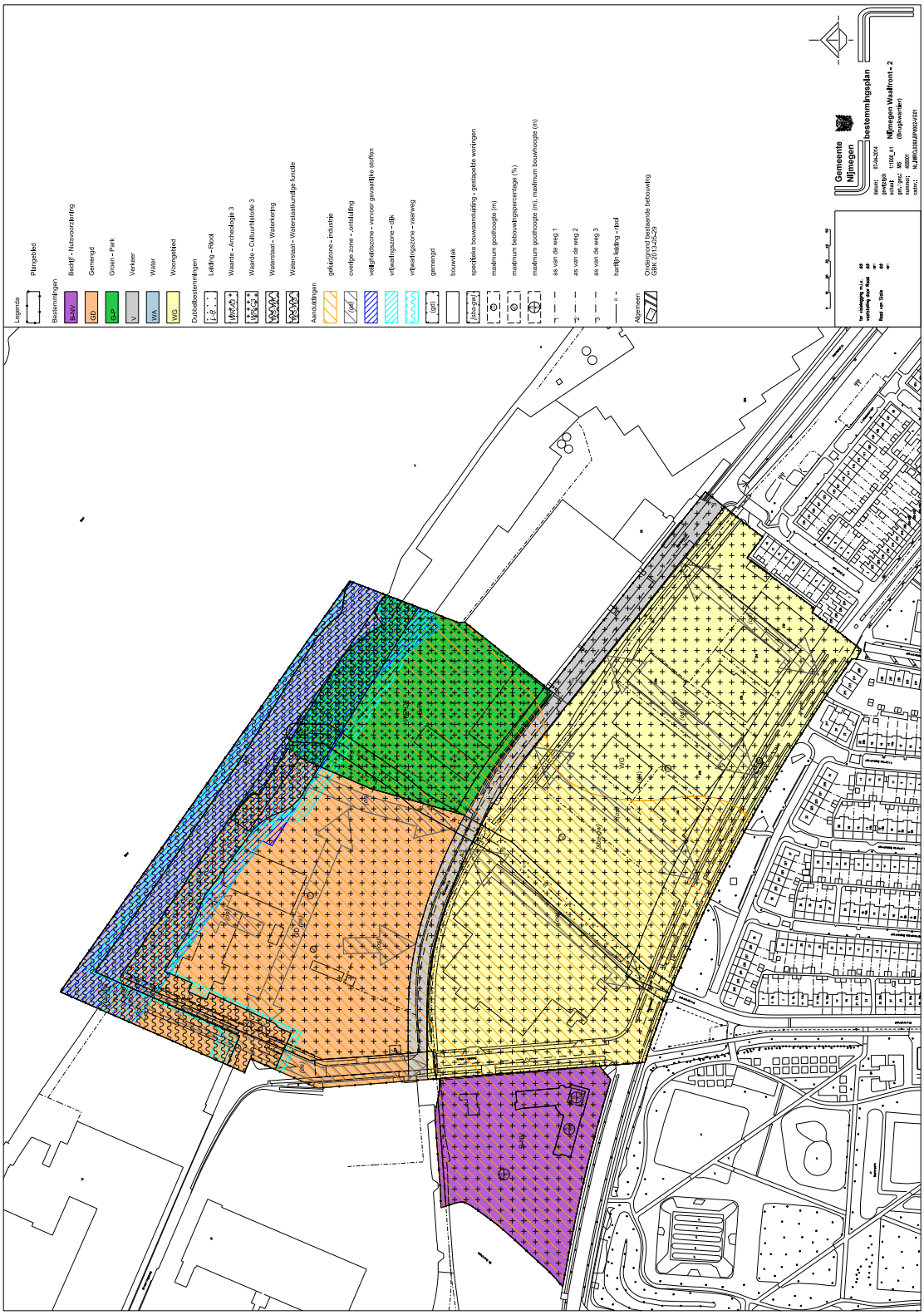
Categorie 2: middelzware horeca

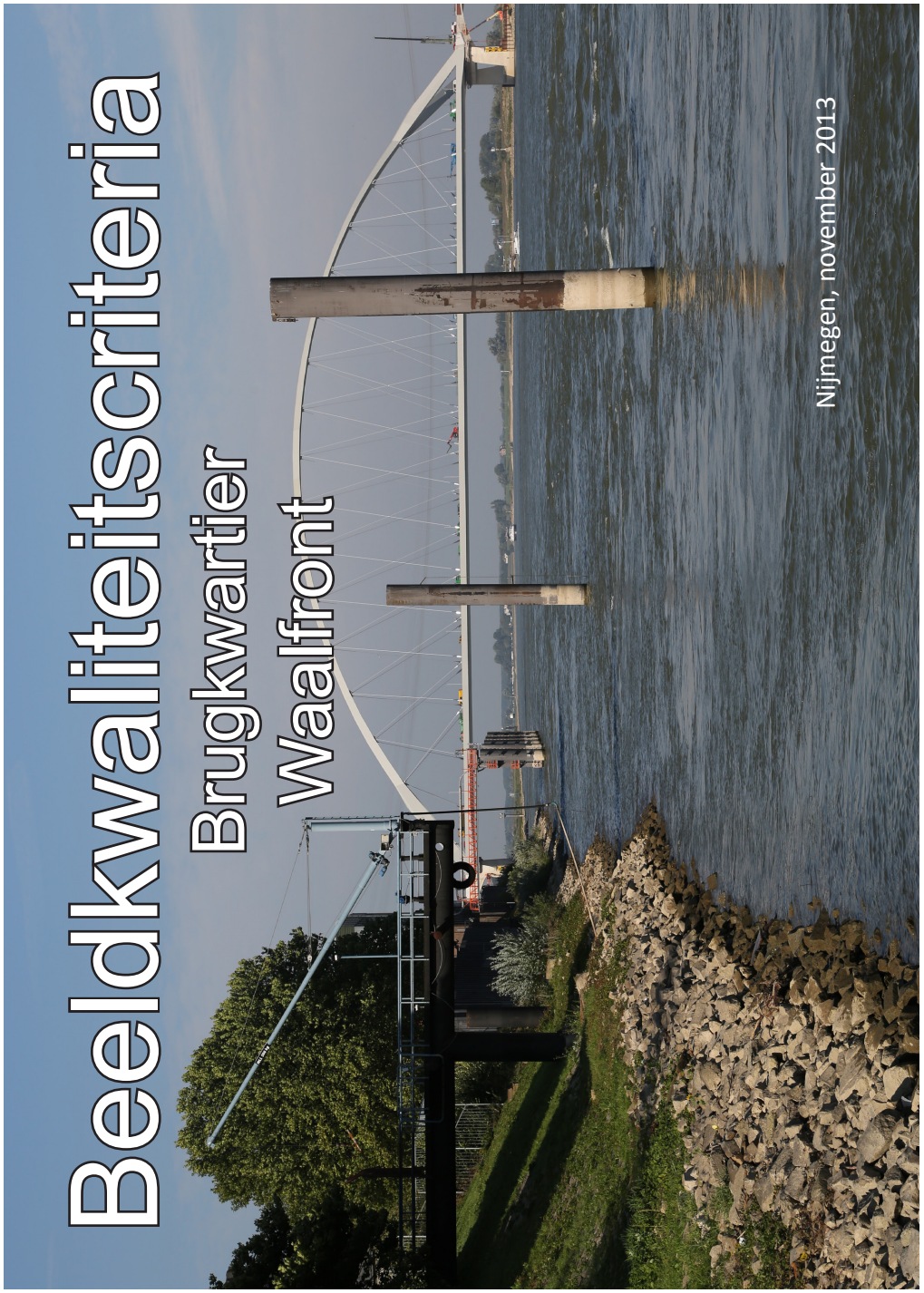
Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden door enerzijds de openingstijden (ook 's nachts) en/of de grote verkeersaantrekkende werking:

a. cafés, bars, biljartcentra, zalenverhuur e.d. Deze bedrijven zijn over het algemeen alleen toelaatbaar in weinig gevoelige gebieden, zoals centrumgebieden met primair een functie voor detailhandel en voorzieningen;
b. bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking: grotere restaurants, grotere hotels, McDrives e.d. (bedrijfsoppervlak van meer dan 250 m²). Deze bedrijven zijn vooral toelaatbaar langs grotere verkeerswegen.

Categorie 3: zware horeca

Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts zijn geopend en tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en hetgeen grote hinder voor de omgeving met zich mee kan brengen, zoals: dancings, discotheken en partycentra. Deze bedrijven zijn alleen toelaatbaar in specifiek voor dergelijke bedrijven aangewezen gebieden.

Legenda
Plangebied
Bestemmingen
Bedrijf - Nutsvoorziening
Gemengd
Groen - Park
Verkeer
Water
Woongebied
Dubbelbestemmingen
Leiding - Riool
Waarde - Archeologie 3
Waarde - Cultuurhistorie 3
Waterstaat - Waterkering
Waterstaat - Waterstaatkundige functie
Aanduidingen
gekozen zone - industrie
overige zone - ontsluiting
veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen
vrijwaringszone - rijk
vrijwaringszone - vaarweg
gemengd
bouwvlak
specifieke bouwaanduiding - gestapelde woningen
maximum goothoogte (m)
maximum bebouwingspercentage (%)
maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
as van de weg 1
as van de weg 2
as van de weg 3
hartlijn leiding - riool
Algemeen
Ondergrond bestaande bebouwing
GBK-2013-Dec29
Gemeente Nijmegen
bestemmingsplan
Nijmegen Waalfront - 2
(Brugkwartier)

Beeldkwaliteitscriteria
Brugkwartier
Waalfront
Nijmegen, november 2013

Kader

In het SPVE voor het Brugkwartier zijn de stedenbouwkundige richtlijnen voor het Brugkwartier te vinden. Dit beeldkwaliteitplan is opgesteld in opdracht van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront. Het is vooral bedoeld als een stimulerend en richtinggevend kader voor de ontwerpopgave in het Brugkwartier. Het legt de ambities en verwachtingen ten aanzien van beeldkwaliteit vast, voor zover die in deze fase van het project duidelijk zijn. Het geeft handreikingen voor de architectuur en de openbare ruimte in relatie tot de ruimtelijke context, de gevelopbouw, het materiaalgebruik en de sfeer van de diverse onderdelen van het plan

Dit beeldkwaliteitplan is na vaststelling door de gemeenteraad het beeldkwaliteitplan en daarmee een actualisatie en vervanging van de bouwsteencriteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Het beeldkwaliteitplan wordt gebruikt bij de begeleiding van het ontwerpproces door de supervisor en het Ruimtelijk Kwaliteitsteam, maar ook voor de toetsing van bouwplannen.

Het beeldkwaliteitplan biedt welstandscriteria voor het Brugkwartier op basis waarvan de Commissie Beeldkwaliteit advies uitbrengt aan het College van B&W. Het RTK kan gemotiveerd afwijken van deze criteria. Dat kan bij plannen die niet voldoen aan de welstandscriteria maar van uitzonderlijke kwaliteit zijn. Of bij plannen die wel aan de regels voldoen, maar toch een zodanig slechte kwaliteit hebben dat ze afbreuk doen aan de omgeving. Deze plannen worden getoetst aan de algemene criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Dit beeldkwaliteitplan geeft globale criteria voor kleine bouwwerken. Waar deze criteria niet volledig zijn kan worden terug gevallen op de criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit.

Het Brugkwartier in het Waalfront

Het Brugkwartier is onderdeel van het Waalfront en ontwikkelt zich daarbinnen als een compacte kleine stad aan de Waal. Hier kun je aangenaam stedelijk wonen in een groene setting, nabij de Waal en de binnenstad van Nijmegen. Kenmerkend voor het Brugkwartier zijn helder opgezette straten en pleinen en verborgen groene binnenpleinen om doorheen te dolen. De grootste inspiratiebron voor het Brugkwartier zijn de rijk gedetailleerde woningbouwplannen uit de 19e eeuw, waar Nijmegen bekend om staat, zoals bijvoorbeeld aan de Oranjesingel. De gewenste sfeer voor het Brugkwartier is uitgewerkt in een aantal representatieve sfeerbeelden. Door de stedenbouwkundige opzet is het Brugkwartier in staat veranderingen in de tijd eenvoudig op te nemen, zonder afbreuk te doen aan de gewenste kwaliteit van het eindbeeld. De hoogwaardige kwaliteit van de materialen en de inrichting van de openbare ruimte en de straten en gebouwen zorgt ervoor dat het Brugkwartier mooi veroudert in de loop der tijd. In de uitwerking wordt ook aandacht besteed aan het daklandschap.

Hoewel (beeld)kwaliteit zich niet kan laten vangen in referentiebeelden, wordt in dit hoofdstuk - ter illustratie van een ambitie – toch met referentiebeelden gewerkt. De beelden zoals die in dit document zijn opgenomen, zijn geen letterlijke afspiegeling van het uiteindelijke ‘beeld’. Ze geven de ambitie weer, een sfeer, die aansluit bij de cultuur van die ‘plek’. In een paar principes wordt een sfeerbeeld voor het Brugkwartier geschetst dat houvast biedt bij de ontwerpopgaven op de verschillende schaalniveaus.

Leidende principes

In het Brugkwartier;

…wordt het spelen met de intimiteit van het nieuwe stadsdeel versus de weidsheid van het landschap van de Waal tot uitdrukking gebracht in de vormgeving van de stedenbouw, architectuur en de inrichting van de openbare ruimte.

…vindt de ordening en hiërarchie van de gebouwen, pleinen en straten op een vanzelfsprekende en logische manier plaats. Er is geen onderlinge concurrentie, de diverse onderdelen van het Brugkwartier ‘ontmoeten’ elkaar op vriendelijke wijze.

…wordt uitdrukking gegeven aan de verschillende lagen van de plek en de tijd. Het bestaande wordt niet weggepoetst maar geeft gezicht aan de buurt. De toegepaste materialen verouderen niet alleen mooi maar ook duurzaam.

…krijgen al aanwezige en nieuwe elementen een plek.

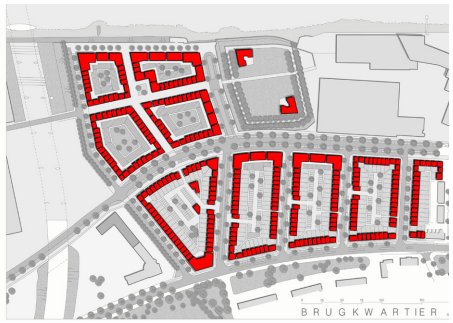
De architectuur en de buitenruimte van het Brugkwartier is dusdanig ontworpen dat ze zich kan ontwikkelen tot een stadsdeel met een doorleeft karakter. Er is derhalve ruimte voor bewoners om hun woonomgeving te verrijken.

…biedt ruimte aan spontaan en alledaags gebruik en faciliteert dit met plezier.

Bij het realiseren van het Brugkwartier wordt niet bij voorbaat uitgegaan van een schone lei. Het bestaande dient als inspiratie voor het nieuwe. Er worden verschillende elementen uit de bestaande context opgepakt, of het bestaande krijgt een nieuw perspectief. De gebouwen zijn behoorlijk robuust, maar wel doordacht en voegen zich door terloopse nevenschikking soepel in hun omgeving. Hierdoor bieden ze vaak een nieuwe blik op het bestaande.

Elk bouwblok grenst aan verschillende typen openbare ruimte; bv aan een woonstraat, het Fort Kraaijenhof, de Waalfrontweg en aan de Weurtseweg. Het uiterlijk van de bouwblokken voegt zich naar het karakter van de openbare ruimte. Hierdoor ontstaat een gevarieerd woon-, werkmilieu, zowel op niveau van het bouwblok als gespreid over het gehele projectgebied of stadsdeel.

Bij de architectonische uitwerking van het Brugkwartier worden drie uitgangspunten gehanteerd:

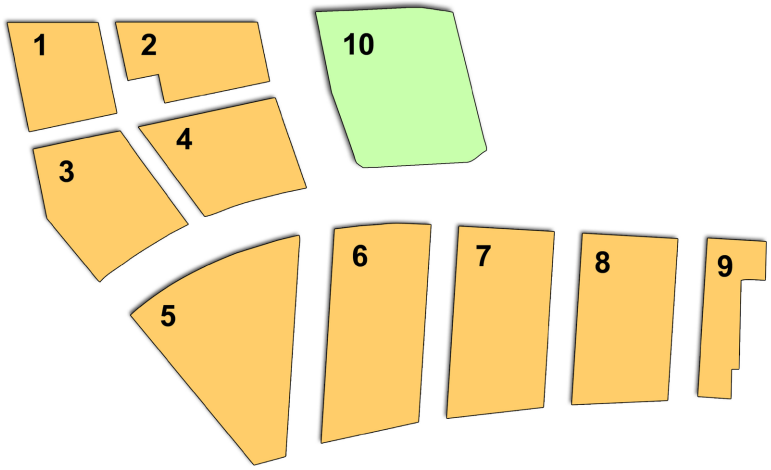
Korrel bebouwing

1. Elk bouwvolume is in 'harmonie' met zichzelf en kent een logische verhouding tot de aangrenzende stedenbouwkundige ruimte. De opbouw, de geleding en de grootte van de volumes zijn hiermee in overeenstemming;

2. Tegelijkertijd kent elk bouwvolume op onderdelen een aangename afwisseling in zijn uiterlijke verschijning. Deze afwisseling en expressie kan per woning, maar ook per groepje woningen bereikt worden;

3. De architectuur wordt op drie niveaus uitgewerkt: het bouwblok als onderdeel van de buurt, het afzonderlijke volume als onderdeel van het bouwblok en de individuele woning als onderdeel van het volume. Alle drie niveaus zijn herkenbaar in het ontwerp en vormen gezamelijk een consistent beeld.

Hierbij dient differentiatie in volume, materialisatie en kleur op een ingetogen, maar kwalitatief hoogwaardige en samenhangende wijze te geschieden. De hoeken van de

bouwblokken verdienen extra ontwerp aandacht, tonen zich representatief en dienen opgelost te worden als ‘hoek’ zonder de continuïteit van het bouwblok aan te tasten. De sluiting van de bouwblokken op maaiveldniveau wordt gerealiseerd door de toepassing van gebouwde oplossingen. Deze poorten en erfafscheidingen bepalen de mate van openbaarheid en het karakter van de aan het publieke domein grenzende ruimten (tuinen, stegen, binnenhoven).
De inrichting van de openbare ruimte, wordt gekenmerkt door een bijzondere aandacht voor het groen met bomen in alle straten en overwegend duurzame bestratingsmaterialen. De uitwerking van de binnengebieden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende bebouwingsvelden.

ONTWERPPRINCIPES

Maat, schaal en percelering
Doelstelling van het SPVE is de juiste schaal en maat van de bebouwing aan te geven, met aandacht voor de ruimtelijke potentie van de diverse deelgebieden in het bijzonder. Percelering, zowel verticaal als horizontaal, is hiervoor het instrument. Percelering is hiermee een basisthema binnen de architectonische en stedenbouwkundige uitwerking.

Percelering impliceert differentiatie. Differentiatie in de architectuur is zeer zeker een belangrijk ontwerpthema binnen het plan, echter op een genuanceerde en voorzichtige wijze. Immers, eenheid en herkenbaarheid van de ‘plek’ als geheel

Kroonlijsten

19e eeuwse kap

is evengoed bepalend. Er wordt gestreefd naar verschillen binnen de eenheid, eenheid in verscheidenheid met evenwicht is sleutelbegrip. Het gaat om familie van elkaar zijn, maar tegelijkertijd verschil durven te maken. Het gaat om verwant, maar ‘hetzelfde’ steeds ‘anders’.
Grondgebonden en grondontsloten woningen worden groepsgewijs aaneengesloten ontworpen en gematerialiseerd.

Daken
Kappen dienen een meervoudig doel. De kap is een archetypische beëindiging van een individuele bouwvolume en daarmee de ondersteuning van de volumewerking binnen de globale planopzet. Ook kan de kap onderdak bieden aan bijzondere functies in de toplaag van een gebouw (wonen of andere functies) dit kan tot uitdrukking komen in een bijzondere uitdrukking van de vormgeving. Dit is mede van belang door de gedifferentieerde hoogte van gebouwen waardoor lager gelegen daken in het zicht komen van hoger gelegen woningen en bestemmingen.

Daar waar geen kappen voorzien zijn, worden verschillende gebouwen toch genuanceerd, duidelijk, kwalitatief hoogwaardig en herkenbaar beëindigd. Deze beëindigingen kunnen in metselwerk en/of toegevoegde elementen in de detaillering (beton en/of natuursteenlijsten) zijn, als ze maar voldoende kwaliteit en uitstraling hebben.
Er moet aandacht zijn voor de inrichting van deze dakvlakken als 5de (of 6de) gevel. Eventueel kunnen ze ingezet worden als groendaken of ingericht worden als verblijfsruimte:

daktuinen en -terrassen.
Technische ruimten, liftopbouwen of machines die los op het dak staan, moeten ten allen tijde worden vermeden. Zij worden geïntegreerd als onderdeel van het bouwvolume.
Samengestelde panden delen een kap of een setback op de bovenste (twee) lagen.

Materiaal

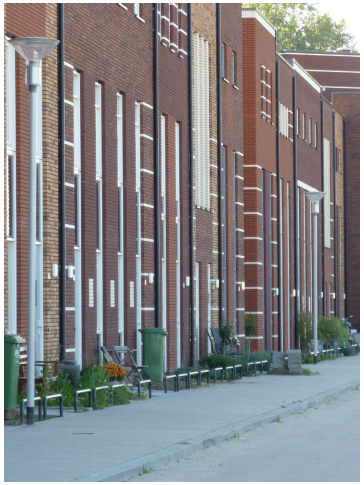
De gebouwen in het Brugkwartier zijn kenmerkend doordat er bij de vormgeving en realisatie gebruik gemaakt is van hedendaagse vormgeving, bouwtechnieken en materialen. Hoogwaardige kwaliteit, duurzaamheid, ecologisch verantwoord, veilig en onderhoudsvriendelijkheid zijn sleutelwoorden.
Het algemene motto ten aanzien van materiaal- en kleurgebruik is ‘hoe minder (verschillende) materialen, hoe beter’. Meer specifiek is baksteen het ‘dragend’ materiaal met betrekking tot het totaalbeeld. De keuze voor een typerend gevelmateriaal versterkt de eenheid binnen de gehele planopzet en onderstreept de continuïteit van de openbare ruimte.

Naast baksteen hebben duurzame en hoogwaardige materialen: dus natuurlijke, lang levende, mooie, geleidelijk verouderende en onderhoudsvriendelijke materialen zoals natuursteen, beton, staal, hout, zink en glas de voorkeur.
Alle materialen worden in principe in hun ‘natuurlijke’ verschijningsvorm in een hoogwaardige kwaliteit toegepast.
Toegangen tot gebouwen en gebouwde parkeervoorzieningen.
De entrees van de gebouwen dienen specifiek en met zorg ontworpen en gedetailleerd te worden. Ze zorgen immers voor de variatie in het gevelbeeld. In het geval van woningen of gebouwen met inpandige garages dient ook de garagepoort mee ontworpen, integraal onderdeel van dit geheel te zijn.

Tuinen

Geveltuinen (noordelijk deel)

Straatbeeld met kleine voortuinen

Straatbeeld met grotere voortuinen

De uitwerking van elementen van privé groen binnen de bouwblokken moet bijdragen aan de specifieke woonkwaliteiten en het groene karakter van de buurt. Verschillende vormen van buitenruimten en tuinen worden toegepast: privétuinen, collectieve tuinen, daktuinen. In het noordelijk deel gaan we uit van een gezamenlijk ontworpen voortuin of geveltuinen. In het zuidelijk deel bevinden zich voortuinen van minimaal 1,5 meter.

Erfafscheidingen

Tussen de (semi-)openbare ruimte en privé tuinen van grondgebonden woningen komen er aan de voorzijde gebouwde (lage hekwerken of tuinmuurtjes) erfafscheidingen. Er komen nergens 'achterkanten' van bebouwing of tuinen rechtstreeks in contact met de openbare ruimte.
De erfafscheidingen tussen het publiek domein en tuinen aan de achterzijde is een expliciet onderdeel van het ontwerpconcept.

Inrichting openbare ruimte

Het Brugkwartier wordt gekenmerkt door een stoer en duurzaam uiterlijk, dit vertaalt zich in het hoogwaardig materiaalgebruik en een zorgvuldige detaillering van de openbare ruimte. Het is een openbare ruimte die tegen een stootje kan.
De openbare ruimte van het Brugkwartier wordt gekenmerkt door een aantal karakteristieke lijnen/verkeerswegen. Dit zijn de Waalfrontweg, de boulevard langs het water, de Winselingse weg en de Weurtse weg. Elk van deze lijnen krijgt middels de inrichting van de openbare ruimte een een eigen karakter. Middelen hiervoor zijn de profielopbouw en keuze voor de beplanting, meubilair e.d.
Naast de karakteristieke lijnen onderscheidt het brugkwartier een drietal deelgebieden: het zuidelijk deel tussen de Waalfrontweg en de Weurtse weg, het noordelijk deel aan de Waal en het Fortpark Krayenhoff. Ieder van deze deelgebieden heeft specifieke openbare ruimte.
In het zuidelijk deel wordt de openbare ruimte gekenmerkt door 'hollandse' woonstraten met stoepen, laanbeplanting en een rijbaan met parkeren. Binnen de blokken bevinden zich de binnenhoven. Bij de inrichting van de binnenhoven wordt het combineren van het verblijfsklimaat, het parkeren en de overgang privé en (semi) openbaar gezien als een integrale ontwerpopgave. De binnenhoven moeten nadrukkelijk meer zijn dan een parkeerplaats. In de zuidelijke binnenhoven moeten minimaal zeven bomen van de 1e orde geplant worden met een minimale g roeiplaats van 4*4 meter.
Mogelijk kan hier ook gedacht worden aan voorzieningen zoals speelplekken en/of een kinderdagverblijf.
Het noordelijk deel van het Brugkwartier wordt een 'autoluw' verblijfsgebied aan het water. Hier wordt de openbare ruimte ingericht als een promenade op één niveau, zonder stoepen e.d. De binnenhoven kennen kennen een maaiveld waaronder geparkeerd wordt. Hier is de ontwerpopgave om enerzijds recht te doen aan privacy van de bewoners versus de collectieviteit van de binnenhof. In de binnenhoven van de noordelijke blokken moeten minimaal vier bomen van de 1e orde worden opgenomen met een groeiplaats van minimaal 4*4 meter.
Het Fort Krayenhoff vormt een specifieke opgave waarbij de historie van het Fort tot leven kan komen in een eigentijds park aan de rivier.
Voor het Brugkwartier als geheel wordt een nader te bepalen familie van verlichting en stadsmeubilair gekozen.
In de openbare ruimte van het Brugkwartier spelen hoogteverschillen een belangrijke rol. Bij de inrichting van de openbare ruimte zijn deze hoogteverschillen een ontwerpthema. Deze hoogteverschiillen geven het nieuwe haar specifieke identiteit.

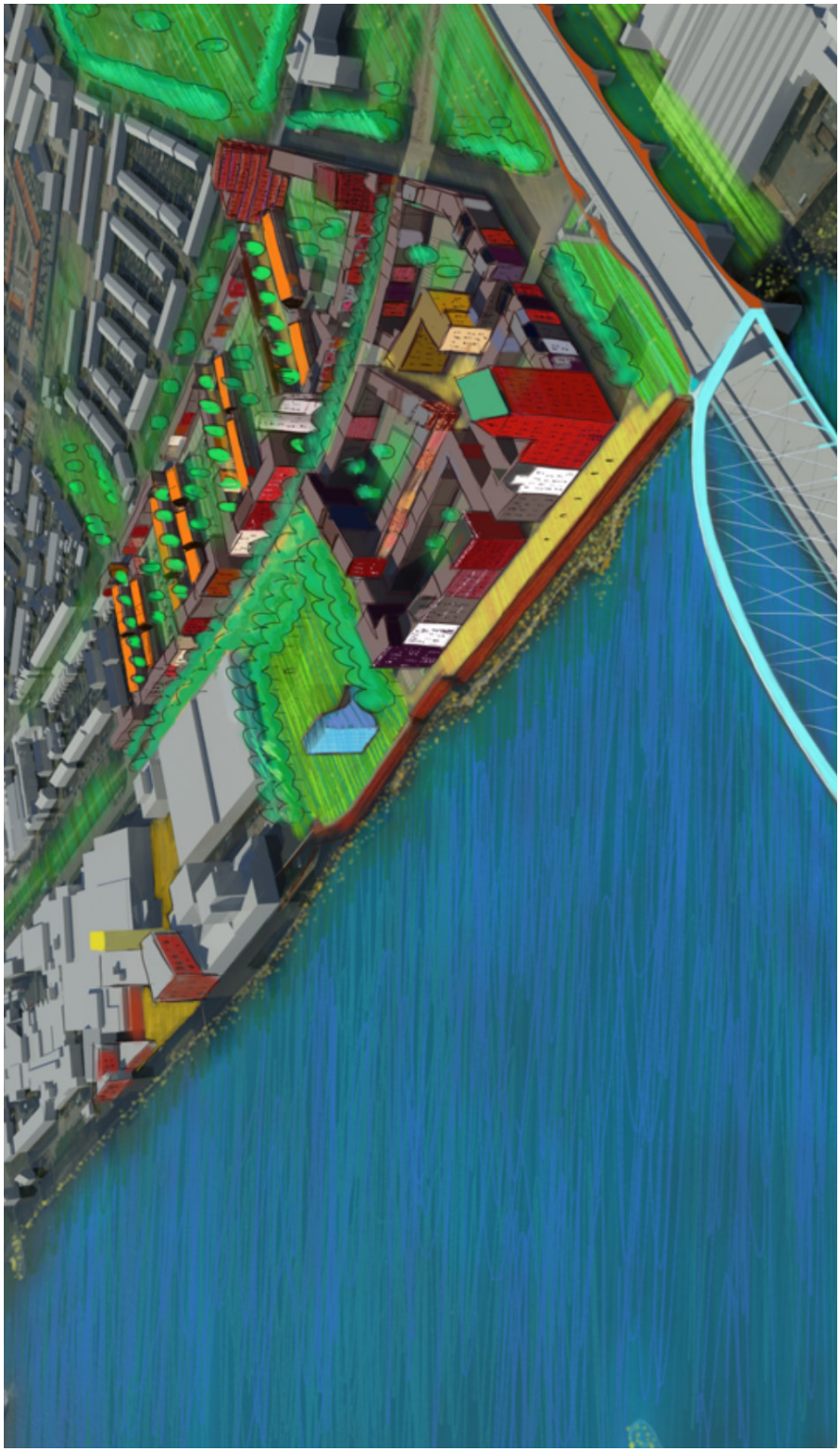
In het SPVE Brugkwartier wordt aan de Waalzijde uitgegaan van handhaven van de bestaande waterkering op de huidige plek. Aan de Waalzijde wordt uitgegaan van een gebouwde waterkering.
Deze waterkering dient een hoogwaardige materialisering te krijgen.
Het deel van de waterkering aan de Winselingseweg wordt enigszins opgeschoven naar het westen. Hier bestaat de waterkering uit een groen talud.

Beeldkwaliteitplan Brugkwartier - Waalfront 7

Colofon

Aan dit document werkten mee:

Ontwerpteam:
Wim Bos
Peter Hoesbergen
Bob van Reeth
Stef van Roemburg
Mathieu Schouten
Anne-Marie Nannen

Voorstel - 44/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Brugkwartier . . .

Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier)

1. Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de zienswijzennota van het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Waalfront - 2 (Brugkwartier) dat een woon- en werkgebied met mogelijkheden tot recreëren in het meest westelijke deel van het Waalfront mogelijk maakt. Het plangebied ligt tussen de nieuwe stadsbrug, de Weurtseweg, de Waal en de bestaande woningen aan de Dijkstraat en de bebouwing van het Honigcomplex. Het perceel met het (voormalige) PGEM-gebouw en het daarachter gelegen transformatorgebouw (Weurtseweg 400) maakt ook deel uit van het plangebied.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken van 9 januari tot en met 19 februari 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden zienswijzen worden ingediend. Bekendmaking heeft plaatsgevonden op de gemeentelijke website en in de Staatscourant van 8 januari 2014.

Zienswijzen en reacties van gemeentewege

Er zijn in totaal 3 (schriftelijke) zienswijzen ingediend. Deze nota geeft een overzicht van de reclamanten, hun zienswijzen en de beoordeling van deze reacties door burgemeester en wethouders.

Hoofdstuk 2 van deze nota bestaat uit een overzicht van de reclamanten. Elke schriftelijke zienswijze heeft een nummer gekregen.

In hoofdstuk 3 volgt het overzicht van reacties en beoordeling van deze reacties. Per reclamant is opgenomen:

- naam en adres reclamant;
- inhoud van de zienswijze;
- per zienswijze de reactie van gemeentewege hierop.

2. Overzicht reclamanten

1. De Kempenaer Advocaten, de heer mr. P.C.M. Heinen, namens Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Postbus 9218, 6800 HX Arnhem

2. Bewonersgroep Batava, p/a Hans Sprangers, Voorstadslaan 65, 6541 SJ Nijmegen

3. Liandon B.V., mevr. mr. V.C.E. Wattenberg, namens Liander Infra Oost N.V., Postbus 50, 6920 AB Duiven

3. Zienswijzen en reactie van gemeentewege

1. De Kempenaer Advocaten, de heer mr. P.C.M. Heinen, namens Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Postbus 9218, 6800 HX Arnhem

Samenvatting zienswijzen:

Reclamanten zijn in het vigerende bestemmingsplan volledig weg bestemd. Er is nog steeds geen oplossing op basis van het onteigeningsrecht. Kortheidshalve wordt verwezen naar de procedure die aanhangig is bij de Raad van State (201310406/1/R2) en het beroepschrift van 9 december 2013, die als zienswijze moet worden gezien.

Binnen het onderhavige plangebied worden gevoelige bestemmingen geprojecteerd binnen de aan de reclamanten vergunde milieu(geur-)contour en de milieurichtafstanden als bedoeld in de VNG-Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Reclamanten verzoeken om een spoedige en bevredigende oplossing. Zij behouden zich het recht voor om bij gebreke hiervan ook het bestemmingsplanbesluit bij de Raad van State aan te kaarten.

Reclamanten verzoeken om hun zienswijze m.b.t. het ontwerpbestemmingsplan gegrond te verklaren en het plan in deze vorm niet vast te stellen, zolang er geen minnelijke oplossing is bereikt, in het kader van het onteigeningsspoor (incl. verwerving en/of verplaatsing van hun bedrijven).

Reactie Gemeente Nijmegen:

Het bedrijf van reclamant bevindt zich op circa 150m van het plangebied en levert geen hinder op (voor wat betreft de aspecten geur, geluid en stof). Volgens VNG-Handreiking Bedrijven en milieuzonering (2009) bedraagt de grootste richtafstand tussen de inrichtingsgrens (= grens van de bestemming) van een slachterij (SBI-2008: 101.1) en een woning, die volgens het plan mogelijk is, 100 meter. De inrichtingsgrens van het bedrijf van reclamant ligt op 148 meter van de meest nabije mogelijke gevoelige bestemming (woongebied) volgens het plan.

De vergunde geurbelasting van het bedrijf van reclamant is bepaald in het kader van de milieuvergunning (thans: omgevingsvergunning) van 28 februari 2012. De vergunde geurbelasting is ontleend aan de geurcontouren die zijn weergegeven in 'Afbeelding 3.3. Geurcontouren 1,1 en 3 ge/m³ als 98-percentiel' uit het verslag van geuronderzoek van Witteveen+Bos (rapport nr. NM151-5/nija4/003, 24 oktober 2011, Witteveen+Bos/bijlage). De vergunde milieubelasting is ontleend aan de blauwe contouren.

De afstand tussen de geurcontour van 1,1 ge/m³ en de meest nabij geprojecteerde gevoelige bestemming volgens het bestemminsplan, is minimaal 25 meter. Het optreden van hinder buiten de contour van 1,1 ge/m³ is zeer onwaarschijnlijk volgens het hiervoor geldende toetsingskader (de bijzondere regeling 'B5 Vleesindustrie' van de Nederlandse emissierichtlijn lucht).

In het kader van het bestemmingsplan is nader onderzoek gedaan naar het aspect externe veiligheid. Het bedrijf is een Bevi-inichting met een ammoniakinstallatie met een inhoud van in totaal 7.200 kg. Het betreft een categoriale inrichting als opgenomen in het Bevi en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). Voor wat betreft het plaatsgebonden risico geldt dat, op grond van de tabel (bijlage 1, tabel 6) behorend bij het Revi , de contouren voor het plangebied niet

van belang zijn. Deze tabel geeft een plaatsgebonden risicocontour aan van 60m voor de leidingen en 65m voor de machinekamer. Gelet op de afstand van het bedrijf tot het plangebied, speelt het plaatsgebonden risico geen rol.

Ook het groepsrisico als gevolg van deze inrichting behoeft niet nader te worden verantwoord. Het invloedsgebied van deze inrichting is niet relevant (tabel 3 bijlage 2 van het Revi). Dit betekent dat het groepsrisico, de mogelijkheden voor rampenbestrijding en de mate van zelfredzaamheid van de bevolking niet verantwoord behoeven te worden.

Voor wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg (over de route Neerbosscheweg-Energieweg-Verlengde Energieweg-Waalfrontweg-Waalbandijk) kan worden opgemerkt dat de vervoersstromen over deze gemeentelijke route zeer marginaal zijn. Het betreft o.a. het vervoer van kleine hoeveelheden ammoniak voor de koelinstallaties van de inrichting.

Uit de QRA Externe Veiligheid Waalfront (Brugkwartier), uitgevoerd door Royal Haskoning op 15 oktober 2013 (projectnummer 0264574.00/01) blijkt dat het groepsrisico, ook in het invloedsgebied plasbrand en het aandachtsgebied bleve (zone 1 en 2 uit de gemeentelijke beleidsvisie externe veiligheid) nihil is. Een verdere groepsrisicoverantwoording is dan ook niet aan de orde.

In het onderhavige bestemmingsplan worden geen gevoelige bestemmingen geprojecteerd binnen de richtafstanden (uit de VNG-Handreiking) van het bedrijf van reclamant. Daarnaast treden er geen (negatieve) gevolgen op ten aanzien van het aspect externe veiligheid. Het bouwen van woningen in het plangebied levert geen beperkingen op voor de bedrijfsvoering van reclamant. Andersom levert het bedrijf van reclamant geen hinder op voor de woningen. Vanuit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, bestaan er, gelet op het bedrijf van reclamant, dan ook geen bezwaren tegen het bouwen van de woningen in het plangebied.

Voor zover de zienswijze zich richt tegen het bij de Raad van State aanhangige beroep tegen het heroverwegingsbesluit (weigering) om (geen) medewerking te verlenen aan het verzoek om herziening van het bestemmingsplan voor het bedrijf van reclamant, wordt opgemerkt dat dit een aparte procedure is, die in beginsel los staat van de onderhavige planherziening van het Brugkwartier. Het bedrijf van reclamant heeft geen (ruimtelijke) gevolgen voor de planontwikkeling en andersom (de planontwikkeling heeft geen gevolgen voor de bedrijvigheid van reclamant). De enige overeenkomst is dat beide gebieden/locaties deel uitmaken van het Waalfrontgebied dat wordt getransformeerd van een industriegebied naar een gebied met woningbouw en voorzieningen. Vanwege de economische recessie zijn de planning en de uitvoering van deze ontwikkeling aangepast. Binnenkort wordt gestart met de bouw van de Handelskade, het meest oostelijk gelegen deel van het Waalfront. Na de bouw van de Handelskade, gaat de woningbouw verder in het westen, het Brugkwartier. Dit betekent dat het middelste gedeelte van het gebied, het gebied waar het bedrijf van reclamant zich bevindt, als laatste aan bod komt. De gemeente is echter nog steeds voornemens om het plan Waalfront, weliswaar gefaseerd en met een aantal aanpassingen, uit te voeren.

2. Bewonersgroep Batava, p/a de heer H. Sprangers, Voorstadslaan 65, 6541 SJ Nijmegen

Samenvatting zienswijzen:

Reclamanten verzoeken binnen de bestemming 'Park' op het gedeelte Wijkpark 't Fort, geen gemengde functie toe te staan en de bestemming 'Gemengd-Park' te wijzigen in 'Park' met de daarbij horende voorwaarden, dan wel de bestaande bestemming 'Groen-Park-Fort' te handhaven (er zijn geen gebouwen toegestaan).

Gelet op hetgeen van gemeentewege is opgemerkt op blz. 24 in het ontwerpbestemmingsplan, in het collegevoorstel ontwerp bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier) en ontwerpbesluit hogere waarde dd 4-12-2013 (besluit B&W 17-12-2-13 conform voorstel), in de bestemmingsomschrijving op blz 138 van het ontwerp bestemmingsplan, in de bij het plan horende schets van mogelijke invulling van het gebied (blz 8) en de indicatie in tekst op blz 24 met 'wonen aan het Fort' is de bewonersgroep van mening dat op een terrein van deze omvang uitsluitend de parkfunctie moet worden nagestreefd. Een bebouwing op 10% van het oppervlak zoals aangegeven in de bestemmingscategorie is buitenproportioneel en strijdig met de te realiseren parkfunctie. Realisatie van horeca-aangelegenheden of museale functies kunnen ook rondom het beoogde park worden gerealiseerd en maken bebouwing ín het park niet nodig.

Gelet op de uiterst geringe hoeveelheid groen in het gehele plangebied, en de behoefte aan een volledig groene ruimte in het gebied die zoals omschreven in het plan 'een strategisch punt met zicht op beide rivierbochten' en 'een groene schakel tussen wijk en Waalkade' en een 'zichtverbinding met het westerpark' moet worden, moet er geen enkele vorm van bebouwing in dit deel van het plangebied worden gerealiseerd en in het bestemmingsplan geen mogelijkheid worden gereserveerd.

De omschrijving 'Gemengd-Park' biedt onvoldoende zekerheid dat voldoende groene ruimte in de vorm van een park zal worden gerealiseerd. Daarom wordt verzocht de bestemming te wijzigen in 'Park'.

Reactie Gemeente Nijmegen

Zoals aangegeven in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE) en de toelichting van het ontwerp-bestemmingsplan is het 'Fortpark' een onderdeel dat nog nadere uitwerking behoeft. Het idee is om in de contouren, de omvang en de inrichting van het park de historische situatie van het Fort Krayenhoff en het omliggende bolwerk herkenbaar terug te laten komen. Of dit een letterlijke reconstructie gaat worden of dat hierbij interpretatieruimte genomen wordt, is nog onbekend. Fort Krayenhoff is het meest in het oog springende landschappelijke element dat structuur en eigenheid aan het plangebied verleent en tegelijk een band met het verleden vormt.

De bebouwingsmogelijkheden die in het (ontwerp-) bestemmingsplan voor het park zijn opgenomen komen in de eerste plaats voort uit de wens om de situatie uit het verleden, zichtbaar en herkenbaar terug te laten komen op deze locatie. Dit draagt bij aan de kwaliteit van de planontwikkeling.

De wijze waarop de toekomstige bebouwing zal worden gebruikt, staat nog niet vast. Gedacht wordt aan een museum of een horecagelegenheid oid. Om de invulling van het toekomstig gebruik zo flexibel mogelijk te maken is gekozen voor de bestemming Gemend. Binnen deze bestemming zijn

de volgende functies toegestaan: wonen, horeca, cultuur en ontspanning, kantoren, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, bedrijvigheid en ondersteunende detailhandel.
Vanwege de toevoeging van deze functies, was het, gelet op het vereiste van de digitale beschikbaarheid van bestemmingsplannen, technisch niet mogelijk om het park ook als zodanig te bestemmen. Dit neemt niet weg dat het overgrote deel van het park een groene invulling krijgt en, zoals ook is opgenomen in de planregels, (primair) is bedoeld voor groenvoorzieningen en de aanleg en het onderhoud van een stadspark met daarbij behorende voorzieningen (zoals verhardingen, voet-en fietspaden, een kiosk met bijbehorend terras en sport –en speelvoorzieningen).

Het toevoegen van (een of meer) van de functies binnen de bestemming Gemengd in het park, komt de levendigheid ten goede en kan tevens een bijdrage leveren aan de (sociale) veiligheid. Uiteraard is bij de financieel-economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan ook rekening gehouden met een (gemengde) functie in het park. In de exploitatie van het bestemmingsplan zijn deze (extra) grondopbrengsten verdisconteert.

Om tegemoet te komen aan de zienswijzen is besloten om de toekomstige invulling van het park nu nog niet mee te nemen in het bestemmingsplan maar dit later, door middel van een wijzigingsbevoegdheid, tevens inhoudende een uitwerkingsplicht (op grond van artikel 3.6 lid 2 Wro), alsnog toe te voegen. Het voordeel hiervan is dat de toekomstige bebouwing en het gebruik pas op een later moment, aan de hand van een concreet/uitgewerkt plan, nader worden ingevuld. Voor wat betreft de bebouwingsmogelijkheden wordt de maximale bouwhoogte in deze uitwerking/wijziging teruggebracht naar maximaal 16m (5 bouwlagen plus een extra meter voor de begane grond laag). De bouwhoogte in het ontwerpplan bedroeg (maximaal) 25m. Omdat er aanzienlijk minder hoog kan worden gebouwd, wordt het bebouwingspercentage verhoogd naar 15% (dit was 10% in het ontwerpplan).

Voor deze nadere invulling moet een aparte planologische procedure worden doorlopen waarin opnieuw de mogelijkheid bestaat om zienswijzen naar voren te brengen.

3. Liandon B.V., namens Liander Infra Oost N.V., mevr. mr. V.C.E. Wattenberg, Postbus 50, 6920 AB Duiven

Samenvatting zienswijzen:

Liander Infra Oost N.V. (hierna: Liander) is eigenaar van gronden en gebouwen in het plangebied en daarmee belanghebbend (zie bijlagen Kadaster).

1. Liander exploiteert op het terrein aan de Weurtseweg 400 te Nijmegen een 50kV transformatorstation. Het perceel kent in het ontwerpplan de bestemming 'Gemengd-1'. Binnen deze bestemming zijn niet alleen de functies bedrijfsverzamelgebouw en nutsvoorzieningen toegestaan, maar ook de functie maatschappelijke voorzieningen.

2. Onduidelijk is waarom is gekozen voor het toestaan van maatschappelijke voorzieningen. Op het betreffende perceel vinden sinds jaar en dag bedrijfsactiviteiten ten behoeve van de openbare nutsvoorziening plaats. Het perceel is nimmer gebruikt voor maatschappelijke voorzieningen. Ook zijn geen plannen bekend die de functie maatschappelijke voorzieningen in deze planperiode rechtvaardigen.

3. Indien met deze wijze van bestemmen enige flexibiliteit is beoogd, vraagt reclamant zich af of deze flexibiliteit reëel is. De voorwaardelijke verplichting binnen de bestemming 'Gemengd-1'

garandeert een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van geluidgevoelige functies c.q. bestemmingen. De vraag is echter of de bedrijfsvoering van Liander hierdoor niet wordt beperkt. De transformatoren zijn op zeer korte afstand van de bebouwing gesitueerd.

4. Het terrein en de bijbehorende bebouwing dienen in overeenstemming te worden gebracht met het feitelijke gebruik. Aan het terrein dient de bestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening' toegekend te worden.

5. Het is onduidelijk hoe de regels binnen de gebiedsaanduiding 'Overige zone geluidgezoneerd industrieterrein' zich verhouden tot de mogelijkheid om binnen de bestemming Gemengd-1' geluidgevoelige functies c.q. bestemmingen te realiseren. Deze aanduiding strekt zich uit over het terrein en de daarbij behorende bebouwing van Liander en laat, in tegenstelling tot de bestemming 'Gemengd-1', bebouwing van geluidgevoelige functies niet toe.

6. Het plan maakt op korte afstand van het terrein van Liander woningbouw middels de bestemming 'Woongebied' mogelijk. Hieraan is een voorwaardelijke verplichting gekoppeld. Deze houdt in dat geluidsgevoelige functies c.q. bestemmingen binnen de bestemming "Woongebied' pas gerealiseerd kunnen worden als ter plaatse van deze geluidsgevoelige functies c.q. bestemmingen sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. Om een goed woon- en leefklimaat bij deze geluidsgevoelige functies c.q. bestemmingen te kunnen garanderen, moeten maatregelen bij het transformatorstation van Liander worden getroffen.

7. Door deze wijze van bestemmen kan Liander de gevolgen van het plan voor haar bedrijfsvoering (nog) niet beoordelen. De afweging omtrent de te treffen geluidmaatregelen (inclusief de kosten) en een belangenafweging worden niet in het plan gemaakt, maar pas daarna. Onbekend is in hoeverre de bedrijfsvoering van Liander wordt beperkt. Graag het plan zodanig aanpassen dat de hierboven beschreven (toekomstige) belangen van Liander worden geborgd.

Reactie Gemeente Nijmegen

De functie ‘maatschappelijke voorzieningen’ binnen de bestemming Gemengd is overgenomen uit het ter plaatse geldende bestemmingsplan ‘Stadsbrug’ (vastgesteld op 23 april 2008). Het perceel van reclamant is nu meegenomen in dit bestemmingsplan om de noodzakelijke geluidafschermende voorzieningen deel te laten uitmaken van deze ontwikkeling. In het bestemmingsplan kan uiteraard maatwerk worden geleverd: als er geen behoefte (meer) bestaat aan andere functies/gebruiksmogelijkheden die op grond van het vorige bestemmingsplan waren toegestaan, kan ook uitsluitend het bestaande, feitelijke gebruik worden bestemd. Ten aanzien van het voorgaande bestemmingsplan is overigens ook de maximale hoogte van gebouwen en overige bouwwerken, buiten het bouwvlak, verhoogd naar 12m. In het voorgaande plan stond op de plankaart 12m en in de regels 4m. Met het verhogen van de maximale bouwhoogte, is tevens het plaatsen van geluidsschermen mogelijk (zie hierna).

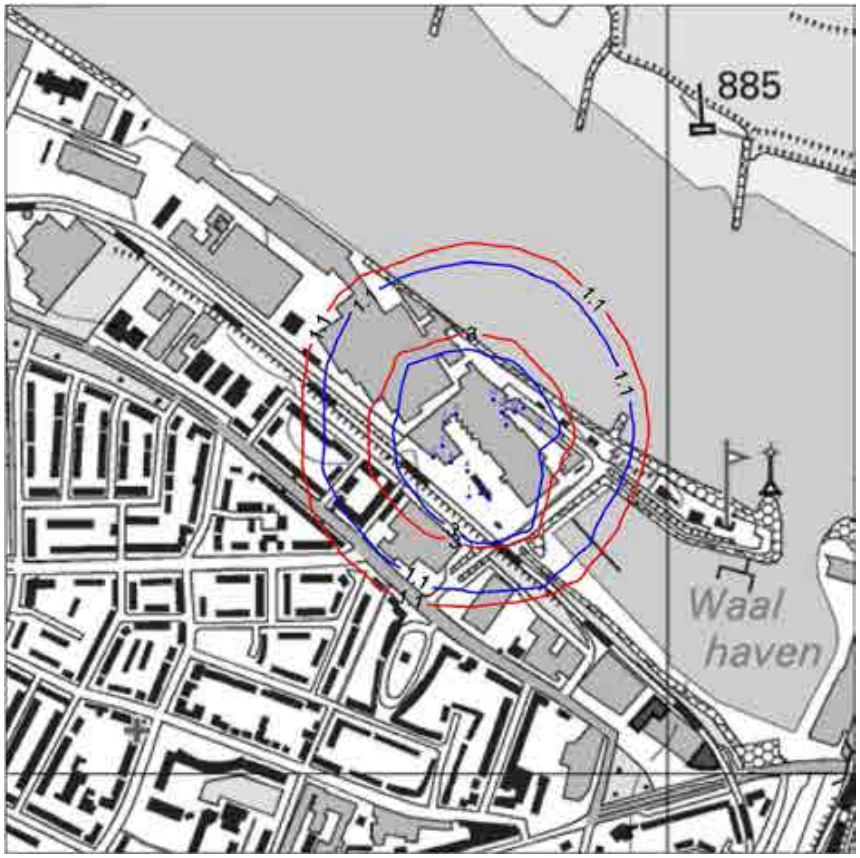
Met het vervallen van de functie maatschappelijke voorzieningen is het realiseren van geluidsgevoelige functies op het terrein niet langer mogelijk. Overigens was op grond van de planregels uit het voorgaande bestemmingsplan de realisatie van deze functies ook uitsluitend mogelijk indien wordt voldaan aan de Wet geluidhinder. Er zou dus altijd eerst een nadere toetsing moeten plaatsvinden aan deze wetgeving.

Het uitgangspunt is dat de planontwikkeling in dit bestemmingsplan de bedrijfsvoering van reclamant niet belemmerd. Om te voorkomen dat dit gebeurd, is in de planregels de voorwaardelijke verplichting opgenomen dat de woningen pas mogen worden gebouwd zodra de noodzakelijke geluidreducerende maatregelen (vanwege het trafostation) zijn gerealiseerd. Door het opnemen van deze bepaling ligt het risico en daarmee ook de rekening, voor deze maatregelen bij de ontwikkelaar. In de planexploitatie van het bestemmingsplan is rekening gehouden met de kosten voor de geluidreducerende maatregelen.

Door deze constructie heeft de belangenafweging dus vooraf (voor de vaststelling van het bestemmingsplan) plaatsgevonden: indien de geluidsafscherming niet wordt gerealiseerd, kunnen de woningen (althans een groot deel ervan) niet worden gebouwd. Dit houdt in dat het belang van reclamant bij het ongehinderd voortzetten van haar bedrijvigheid, in beginsel prevaleert boven het belang van de ontwikkelaar (en de gemeente) bij het bouwen van de woningen. Zolang reclamant ongehinderd haar bedrijfsvoering voortzet en er geen maatregelen worden getroffen om het daaruit voortkomende geluid te reduceren, kunnen de woningen immers niet worden gerealiseerd.

De keuze voor en de uitvoering van de noodzakelijke maatregelen, geschiedt uiteraard in overleg met reclamant. Door Peutz is, aanvullend op het akoestisch onderzoek van 30 oktober 2013 (rapport F 20439-1-RA-001) onderzoek gedaan naar de mogelijke geluidreducerende maatregelen bij het bedrijf van reclamant. De bevindingen uit dit onderzoek zijn neergelegd in het rapport van 5 maart 2014 (F 20439-2-RA-001/zie bijlage). Uit dit rapport blijkt dat er geluidsschermen geplaatst kunnen worden om het geluid vanuit het trafostation te reduceren. Over het plaatsen van de schermen worden nadere afspraken gemaakt tussen de ontwikkelaar (de gemeente) en reclamant. Op basis van de planregels in het bestemmingsplan moet de exacte omvang (en hoogte) van de schermen nader worden beoordeeld in het kader van het verlenen van de omgevingsvergunning voor de woningen.

(Bijlage 1)
afbeelding 3.3: geurcontouren 1,1 en 3 ge/m³ als 98-percentiel (uit: rapport Witteveen+Bos, nr. NM151-5/nija4/003, 24 oktober 2011).

Milieu
Geluid & Lucht

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 322 98 88
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Besluit
Hogere Waarde(n)
Wet Geluidhinder
Brugkwartier

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	ML30/ HW2013299	E.Dolman bureau Geluid en Lucht (ML30)

1. INLEIDING

In de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit geluidhinder (Bgh) worden grenzen gesteld aan de geluidsbelasting van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. Het gaat daarbij om de geluidsbelasting die wordt veroorzaakt door wegverkeer, railverkeer en industrieterreinen. Voor deze geluidsbronnen gelden verschillende voorkeurswaarden die alleen onder voorwaarden mogen worden overschreden. Geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden moeten met een besluit Hogere Waarden worden vastgelegd. Gemeente Nijmegen heeft in de Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013 vastgelegd onder welke voorwaarden zij geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden toestaat. Deze hogere waarden kunnen nooit hoger zijn dan de in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder vastgelegde maxima.

- *Korte omschrijving van het plan:*

Algemeen
Het Brugkwartier krijgt naar verwachting (ruim) 500 woningen. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied. De buurt zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen met daaraan toegevoegd een aantal publiekgerichte voorzieningen. Werken, winkelen, dienstverlening en culturele voorzieningen vinden er hun plek. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn.

Industrielawaai
Omdat het bestemmingsplan globaal van opzet is en de stedenbouwkundige invulling van de nieuw te ontwikkelen deelgebieden nog niet bekend is, wordt voor de nieuw te bouwen woningen de hoogst berekende geluidsbelasting per deelgebied weergegeven. Sommige deelgebieden zijn onderverdeeld in subgebieden en/of zones. Daar waar het relevant is wordt per subgebied en/of zone de hoogst berekende geluidsbelasting weergegeven. Als de hoogst berekende geluidsbelasting de maximum toegestane geluidsbelasting overschrijdt, is de maximum toegestane geluidsbelasting weergegeven. Om deze reden worden verder geen aantallen genoemd.

- *Dit besluit hogere waarde(n) behoort bij:*
- bestemmingsplan Brugkwartier;

Gemeente Nijmegen
Milieu
Geluid & Lucht

Vervolgvel
1

- *Dit besluit hogere waarde(n) heeft betrekking op:*
- realisatie van geluidsgevoelige bestemmingen;

- *Voor dit plan wordt een besluit hogere waarde(n) genomen voor:*
- Woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen;

- *Gegevens akoestisch onderzoek (zie bijlage 2):*
- Akoestisch onderzoek "Nijmegen Waalfornt 2 (Brugkwartier)
- datum rapport: 4 december 2013
- rapportnummer/referentie: PRS 2013299

2. OVERWEGINGEN

- *De Wet geluidhinder*
  Dit besluit hogere waarde(n) wordt genomen op basis van artikel 110a, lid 1 van de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Beleidsregels Hogere Waarden Wet Geluidhinder 2013:
- artikel 82 Wgh, artikel 83 Wgh, artikel 85 Wgh, artikel 3.1 Bgh, artikel 3.2 Bgh hw en artikel 45 Wgh.

- *Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013 (ontheffingscriterium bij woningen)*
  De Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013 (artikel 3) zijn van toepassing, want:
- De woningen vervangen bestaande bebouwing;
- Wat betreft de voorwarden met betrekking tot geluidluwe gevels, ligging buitenruimten en de indelingseisen van de woningen kan nog geen toetsing plaatsvinden omdat er nog geen stedenbouwkundig plan bestaat. De nog op te stellen stedenbouwkundige/bouwplannen moeten voldoen aan de beleidsregels hogere waarden.

- *Geluidsbelastingen*
  Uit akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeurswaarde voor wegverkeerslawaai wordt overschreden. De hoogste geluidsbelastingen per bron zijn:
- De Oversteek 61 dB;
- Waalfrontweg 63 dB;
- Winselingseweg 63 dB;
- Weurtseweg 63 dB.

- *De maatregelen die worden getroffen voor wegverkeerslawaai zijn:*
- De Waalfrontweg zal in de toekomstige situatie gereconstrueerd moeten worden om als gebiedsontsluitingsweg te kunnen dienen. Het huidige ontwerp en de staat van de weg voldoen niet aan de fysieke voorwaarden die voor een ontsluitingsweg gelden. In de toekomstige situatie wordt er dan ook vanuit gegaan dat de weg gereconstrueerd wordt en is het beleid dan minimaal het wegdektype SMA 0/5 toe te passen.

- De Weurtseweg is ter hoogte van één van de toekomstige woningbouwlocaties gedeeltelijk (over een lengte van ongeveer 100 meter) van klinkers voorzien. Als gevolg van dit wegdek kan ter plaatse van de toekomstige woningen mogelijk sprake zijn van overschrijding van de maximale grenswaarde van 63 dB. Het voorliggende hogere waarde besluit stelt alleen hogere waarden vast van maximaal 63 dB. Uitgangspunt is dus dat de klinkers minimaal worden

Gemeente Nijmegen
Milieu
Geluid & Lucht

vervangen door dicht asfalt beton. Indien dit niet gebeurd moet rekening worden gehouden met een grotere contour vanaf de weg waarbinnen niet gebouwd kan worden.

- De Oversteek is ter hoogte van het plan al voorzien van een stil wegdektype dunne deklaag A. Tevens liggen langs de weg schermen met een maximale hoogte van 1,90 meter ten opzichte van het wegdek.

- *De maatregelen die worden getroffen voor industrielawaai zijn:*
  Opschuiven industrietereingrens gezoneerde industrieterrein Nijmegen-West/Weurt. De industrieterreingrens van het gezoneerde industrieterrein wordt aangepast en schuift op in westelijke richting. Gezocht is naar een optimale scheiding tussen werken en wonen. In de geluidzone zal de woningbouw terughoudend zijn en alleen mogelijk met een vastgestelde hogere waarde.

3. ZIENSWIJZEN NAAR AANLEIDING VAN DE ONTWERPBESCHIKKING

De ontwerpbeschikking is op de voorgeschreven wijze bekend gemaakt en op 9 januarie 2014 ter inzage gelegd. Vanaf die dag tot zes weken daarna, dus tot en met 19 februari 2014, konden door belanghebbenden zienswijzen worden ingediend naar aanleiding van de ontwerpbeschikking.

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Gemeente Nijmegen
Milieu
Geluid & Lucht

4. BESLUIT

Gelet op de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013, de Algemene wet bestuursrecht en het bovenstaande besluiten wij tot het vaststellen van een Hogere Waarde voor:

Wegverkeer

Naam toetspunt	Omschrijving	Hoogte in m boven maaiveld	Geluidsbelasting 2022 incl aftrek art. 110 Wgh			
			De Oversteek	Waalfront weg	Weurtseweg	Winselingse weg
			Lden in dB	Lden in dB	Lden in dB	Lden in dB
01 t/m 19	Woningen in plan Brugkwartier	variabel	63	63	63	63

De woonblokken en de toetspunten staan in bijlage 3 van het akoestisch onderzoek.

Industrielawaai

Naam toetspunt	Omschrijving	Hoogte in m boven maaiveld	Geluidsbelasting industrielawaai in dB(A)
Nvt	Gebied A	10	55
Nvt	Gebied B	15	55
Nvt	Gebied C	20	55
Nvt	Gebied D	Alle hoogten	55

Aan dit besluit zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- De woningen moeten voldoen aan de Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013.

- Voor industrielawaai gelden in het plangebied beperkingen voor de maximale bouwhoogte van geluidgevoelige bestemmingen. Per deelgebied (A,B,C) (zie bijgevoegde figuur "Invloedsgebieden industrielawaai") is de maximaal toelaatbare bouwhoogte aangegeven waarbij een hogere Waarden is toegestaan. Geluidgevoelige bestemmingen boven deze bouwhoogte moeten worden uitgevoerd met een dove gevels.

De volgende onderdelen maken onderdeel uit van dit besluit:
- Akoestisch rapport "Nijmegen Waalfront 2 (Brugkwartier) d.d. 4 december 2013

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

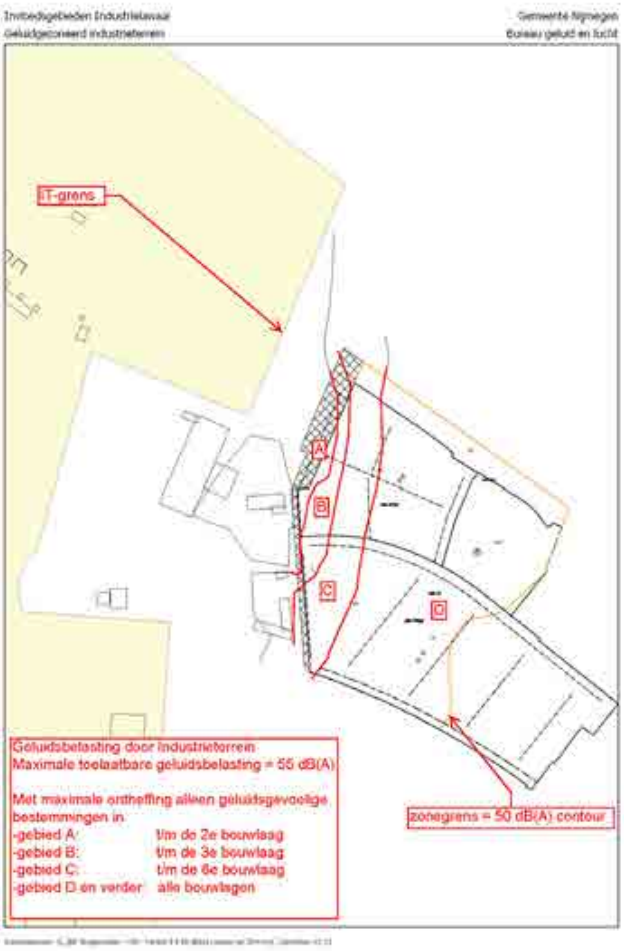
De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Gemeente Nijmegen
Milieu
Geluid & Lucht

Vervolgvel
4

Figuur 1: Invloedsgebieden industrielawaai

Gemeente Nijmegen
Milieu
Geluid & Lucht

Vervolgvel
5

Bijlage 1: Beroep en voorlopige voorziening

Het besluit zal bekend worden gemaakt door:
- ter inzage legging bij de Informatiebalie in de Stadswinkel aan de Mariënburg 75 te Nijmegen;
- publicatie van de kennisgeving op de gemeentelijke website (www.nijmegen.nl).

Gedurende zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State worden ingesteld door:
- degenen die zienswijzen hebben ingebracht tegen het ontwerpbesluit;
- de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerpbesluit;
- degenen die bedenkingen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van de beschikking ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn aangebracht;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingebracht tegen het ontwerpbesluit.

Het beroepschrift moet in tweevoud worden gezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.

Het besluit wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht tenzij voor deze datum beroep is ingesteld en een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. Het verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In dat geval wordt het besluit niet van kracht voordat op het verzoek is beslist.

Voor het indienen van een beroepschrift en/of een verzoek om voorlopige voorziening zijn griffierechten verschuldigd.

Gemeente Nijmegen
Milieu
Geluid & Lucht

Vervolgvel
6

Bijlage 2: Akoestisch onderzoek

Het akoestisch onderzoek is apart bijgevoegd.

Brugkwartier Waalfront

0 Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
2 De Stad 6
3 Waalfront 12
4 Brugkwartier 22

4 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

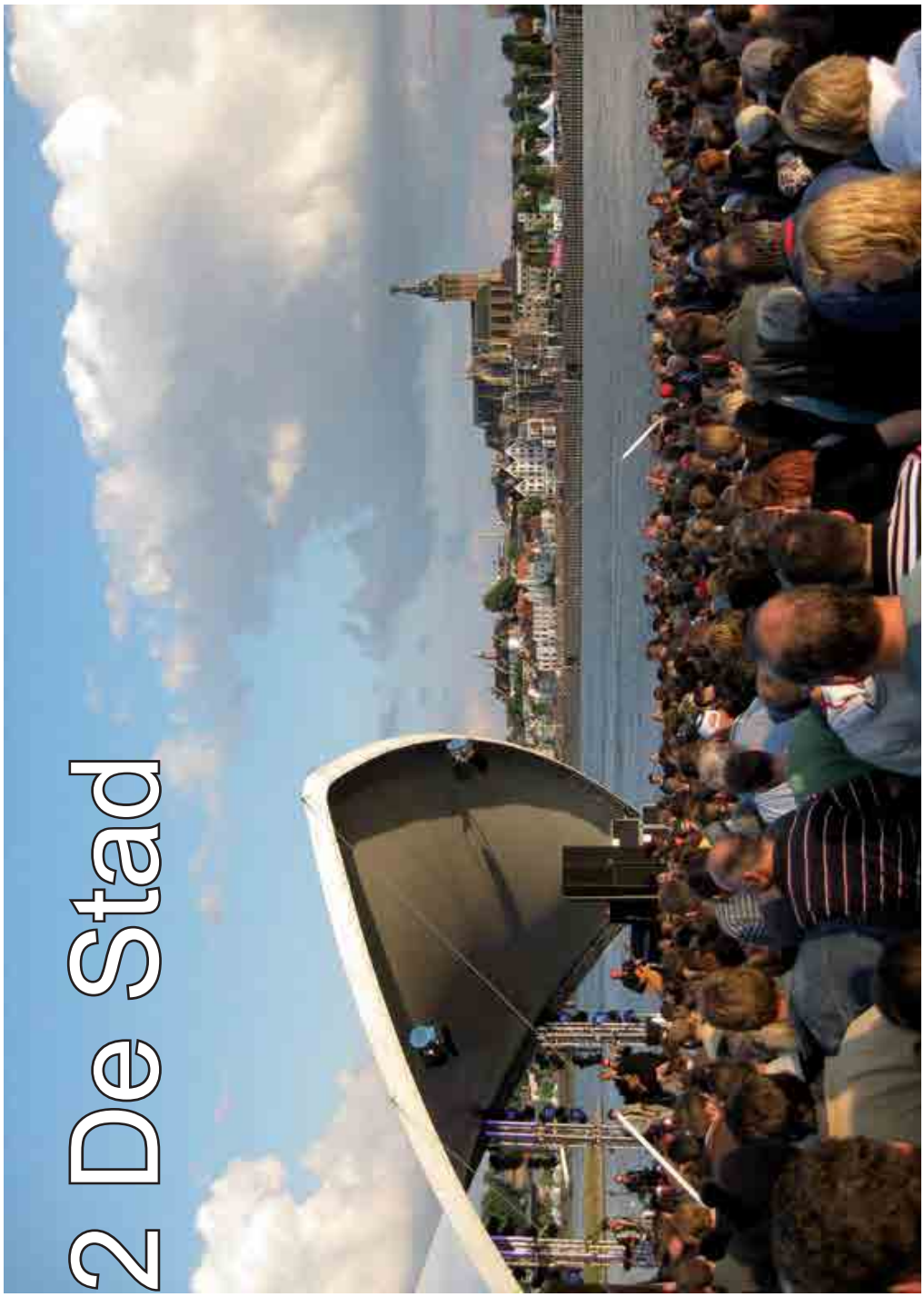
Voor u ligt het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE) voor de nieuwe buurt het Brugkwartier in het Waalfront. Dit document legt vanuit de invalshoek van de ruimtelijke kwaliteit, de kaders vast voor de te maken vervolgdocumenten zoals het bestemmingsplan, het beeldkwaliteitplan en de definitieve uitvoeringsplannen. Het SPVE voor het Brugkwartier is een eerste stap en wordt hierna geconcretiseerd in definitieve ontwerpen voor de bebouwing en de openbare ruimte.

In 2012 is het Masterplan Waalfront uit 2008 opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische ontwikkelingen. Deze herijking heeft de naam Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 gekregen. Het masterplan uit 2008 is opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische tijd. De basis voor het Waalfront blijft het creëren van een stedelijk leefmilieu met bijzondere gebouwen, verschillende woontypen en een wervend ingerichte openbare ruimte. De planning en de uitvoering zijn echter aangepast: Na de bouw van de Handelskade in het oosten van het gebied, gaat bijvoorbeeld de woningbouw verder in het westen, in het Brugkwartier. Er wordt daarnaast niet meer met een grote blauwdruk voor het hele gebied gewerkt. Per kleiner gebied komt er steeds een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen op de markt. Waalfront 1.2 wordt gekenmerkt door een meer kleinschalig, organisch groeiende stedenbouw. Daarvoor is het nodig dat de plannen enerzijds flexibel zijn ten aanzien van het programma, maar anderzijds voldoende duidelijk zijn ten aanzien van de stedenbouwkundige structuur en de beeldkwaliteit om met een eerste ontwikkeling te kunnen starten.

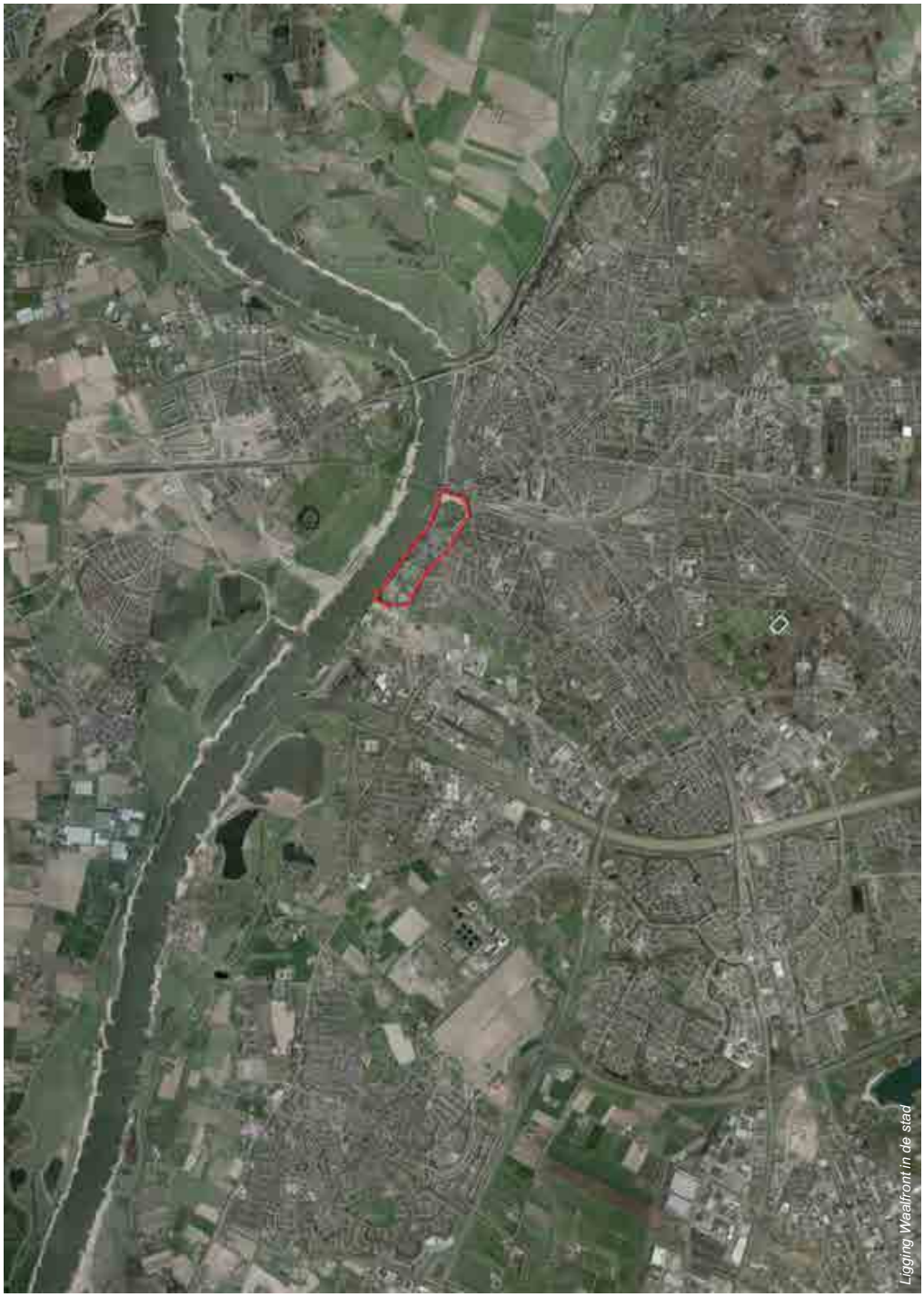
Status van dit document

Naar aanleiding van het Waalfront 1.2 heeft het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront een projectgroep opgericht om Waalfront 1.2 verder uit te werken. Deze projectgroep is onderverdeeld in een aantal werkgroepen die zich bezig houden met het casco van de infrastructuur, de ligging en de verschijningsvorm van de waterkering, het tijdelijk anders bestemmen van bepaalde planonderdelen en het opstellen van het SPVE voor het Brugkwartier. In dit SPVE zijn naast de ruimtelijke aspecten ook de financiële en maatschappelijke overwegingen meegenomen. Dit SPVE is in opdracht van de directie van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront opgesteld. In deze directie zijn zowel de gemeente Nijmegen als het Bouwfonds vertegenwoordigd. Dit document wordt ter vaststelling aangeboden aan de Aandeelhoudersvergadering Ontwikkelings Bedrijf Waalfront.
Het SPVE voor het plandeel Brugkwartier is richtinggevend voor de ruimtelijke, stedenbouwkundige en architectonische uitwerking en inrichting van het Brugkwartier. Het SPVE is tevens de basis voor een realistische financiële vertaling van het te realiseren bouwprogramma in de grondexploitatie Waalfront, en dient als ruimtelijke onderbouwing voor het door de gemeente Nijmegen te wijzigen bestemmingsplan voor dit gebied van het Waalfront in Nijmegen.

In dit SPVE is ingegaan op de beeldkwaliteit voor het Brugkwartier met referenties en de kwaliteitskenmerken welke zullen worden gebruikt bij de verdere uitwerking van de bouwplannen voor het Brugkwartier. Ter waarborging van deze uitgangspunten vindt er bij alle bouwplannen –alvorens er tot vergunningverlening kan worden overgaan- een toets plaats door het Ruimtelijk Kwaliteitsteam Waalfront en de Commissie Beeldkwaliteit op basis van een beeldkwaliteitplan. Verder is er voor het deelgebied Brugkwartier een supervisor (Bob van Reeth) aangesteld die de inhoudelijke begeleiding, afstemming en toetsing van de bouwplannen met de verschillende architecten op zich neemt alvorens de plannen worden ingebracht bij het Ruimtelijk Kwaliteitsteam en/of de Commissie Beeldkwaliteit.

6 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 7

Ligging Waalfront in de stad

RUIMTELIJKE CONTEXT WAALFRONT

Ter inleiding van dit SPVE en om de context te verduidelijken is de laatste stand van zaken rond de uitwerking van de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 toegevoegd.
Voor de ontwikkeling van het gebied tussen het Brugkwartier en de Handelskade volgt nog een apart ontwikkeltraject. Wanneer en hoe dit traject wordt ingezet is afhankelijk van de marktsituatie, mogelijke fasering en programmering alsmede de verwervingsstrategie. Voordat de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 wordt behandeld is het goed om eerst een beeld te schetsen van de ruimtelijke kenmerken van de stad.

Nijmegen stad aan de Waal

Nijmegen is ontstaan aan de Waal. Deze rivier heeft Nijmegen door de eeuwen heen de nodige welvaart opgeleverd. De Romeinen gebruikten de Waal als een aanvoerroute van ondermeer bouwmaterialen. In de 19de eeuw werd ten westen van de middeleeuwse stad nieuwe industrie gevestigd die voor de aanvoer van grondstoffen voor een groot deel afhankelijk was van de Waal. Nu wordt de landschappelijke schoonheid van de Waal ingezet om een nieuw, aantrekkelijk woongebied te realiseren. De industrie maakt plaats voor wonen aan de Waal; Het Waalfront.
Naast de unieke ligging van het Waalfront aan de Waal nabij het centrum is de locatie bijzonder omdat de geschiedenis op deze plek nog tastbaar en afleesbaar is. Delen van het 19e-eeuws fort Krayenhoff zijn nog zichtbaar, sommige industriële gebouwen zijn cultuurhistorisch waardevol en de resten van de Romeinse stad liggen dicht onder de oppervlakte. Kortom een plek vol zichtbare en beleefbare historie.

Nijmegen omarmt de Waal

Het gezicht van Nijmegen verandert de komende decennia ingrijpend. Een vijftal omvangrijke bouwprojecten aan beide oevers van de Waal, maakt dat de rivier straks niet meer langs, maar door Nijmegen stroomt: Nijmegen omarmt de Waal.
De gemeente Nijmegen zet de komende jaren alle projecten aan de Waal in de spotlights. Aan beide oevers staan grote bouwprojecten op stapel met een innovatief en duurzaam karakter. Bij Lent wordt de dijk teruggelegd in combinatie met de aanleg van een nevengeul die de Waal bij hoog water extra ruimte biedt. Het plan won vorig jaar de internationale Excellence on the Waterfront Award in New York. Daarnaast wordt in 2013 stadsbrug De Oversteek gerealiseerd, en wordt gewerkt aan de planvorming van de Hof van Holland, de bebouwing van Waalfront (inclusief de Handelskade) en de facelift van de Waalkade.

Ligging Waalfront

Het Waalfront ligt ten westen van het Stadscentrum. Door de historische Hezelpoort loopt de Voorstadslaan/Weurtseweg de verkeersader van en naar de stad. Ten zuiden van het Waalfront ligt de wijk het Waterkwartier. Het Waterkwartier is een tuinstad-wijk uit begin van de 20ste eeuw en bestaat voor het grootse deel uit grondgebonden rijenwoningen. Ten westen van het Waalfront wordt de nieuwe stadsbrug gerealiseerd, deze brug verbindt de westoever van Nijmegen met de Waalsprong en Arnhem. Tussen het Waterkwartier en het tracé van de stadsbrug ligt het Westerpark.

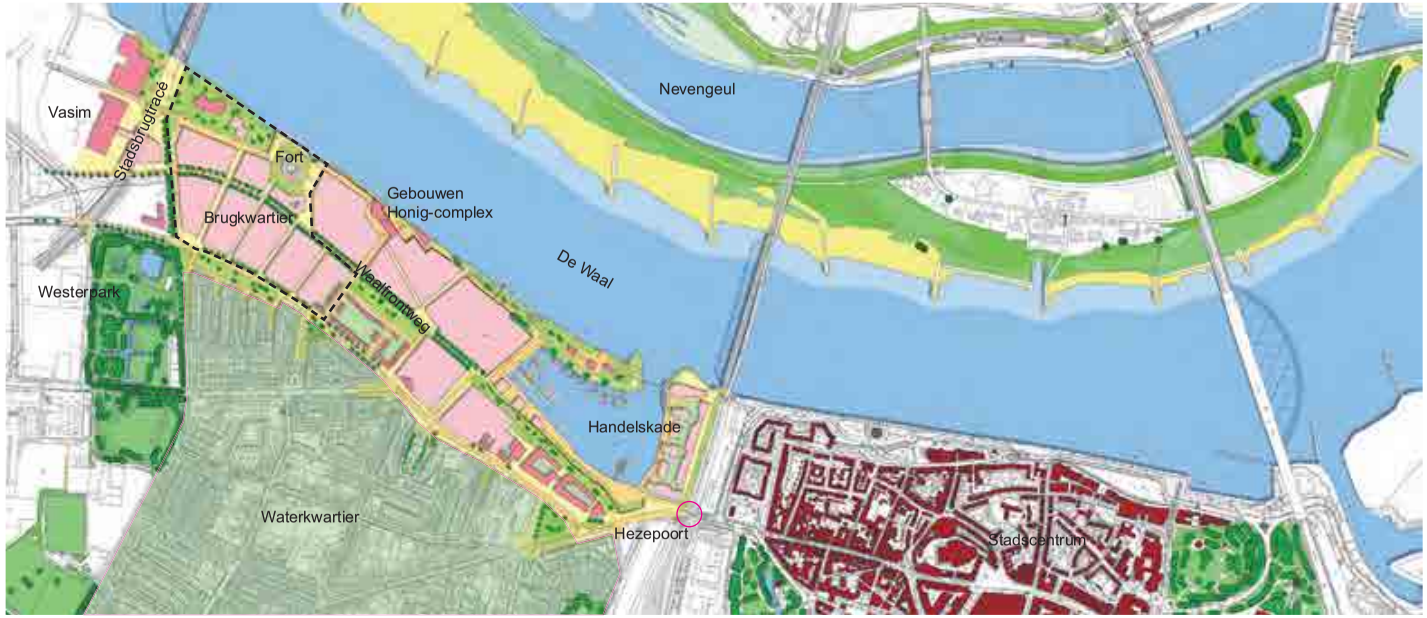
Ontwikkelingen in de nabije omgeving van het Waalfront

De omgeving van het Waalfront nabij de stadsbrug wordt gekenmerkt door een hoge ruimtelijke dynamiek. Waarschijnlijk gaat Stichting WOII in het Vasim gebouw een nationaal WOII – museum vestigen in samenhang met een definitieve vorm van de Cultuurspinnerij. Tussen de Vasim en het Waalfront ontvouwt zich een monumentale ruimte die (deels) wordt overkluisd door de indrukwekkende bogen van de nieuwe stadsbrug. Mogelijkerwijs kunnen deze bogen in de toekomst nog een functie krijgen. Meer naar de Waal toe is direct ten westen van het huidige Gelderlandergebouw een groene ruimte gedacht die afloopt richting Waal. Hier kan men genieten van een fantastisch uitzicht op de Waal en de nieuwe brug. Op dit punt kan men met een lift en/of trappartij de brug op gaan voor een wandeling over de brug.
In de wijk Waterkwartier wordt een nieuw voorzieningenhart gerealiseerd en wordt gewerkt aan revitalisering van het woningbestand.
Nabij de Hezelpoort is het voornemen om een parkeergarage gebouwd voor de bezoekers aan de binnenstad.

Activiteit in het Waalfront.

De ontwikkeling van het Waalfront is momenteel al in beweging. Het terrein van de Handelskade is bouwrijp gemaakt, want op deze voormalige locatie van De Gelderlander wordt een aantrekkelijk en levendig gebied

8 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Waalfront en haar omgeving

gerealiseerd voor wonen, werken en ontspanning. Er komen ruim 500 koop- en huurappartementen in alle soorten en maten en voorzieningen als restaurants, bedrijfsruimten voor dienstverleners en werkplekken voor starters. Ook is er onlangs een snelfietsroute van het centrum naar de stadsbrug aangelegd op het voormalige tracé van een oud spoorlijntje. Het gebied is dus al voorzichtig in beweging. Medio 2013 zal Honig haar werkzaamheden stoppen in het Waalfront, waardoor er mogelijk ruimte komt voor tijdelijke en duurzame ontwikkelingen.

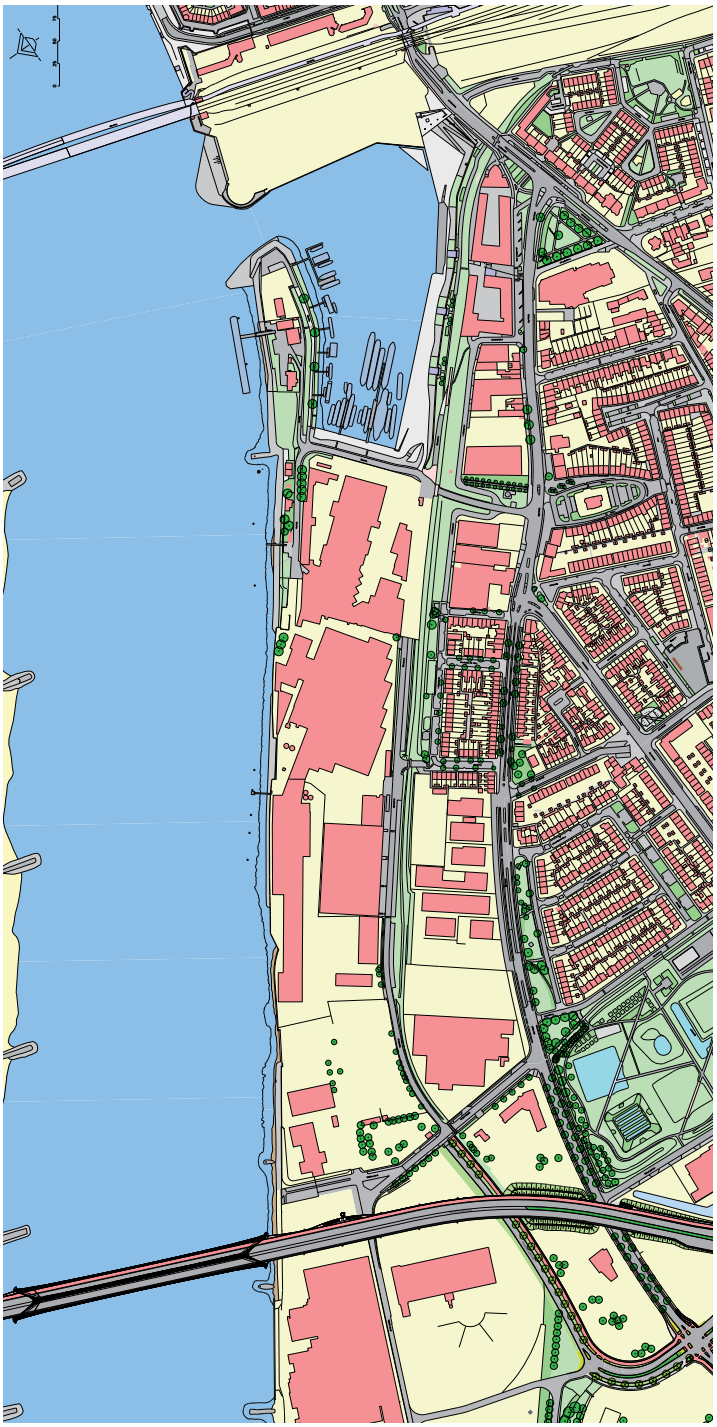
Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 9

10 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 11

Bestaande situatie

12 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Masterplan Waalfront vastgesteld 2007

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 Vastgesteld 2012

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 13

RIJK VERLEDEN WAALFRONT

Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven zit het Waalfront boordevol historie. Om een beter beeld te krijgen van deze historie wordt deze hier in drie thema's kort aangehaald.

1. Romeinen

De Romeinen bouwden vanaf het jaar 70 een compleet nieuwe stad onder de naam Ulpia Noviomagus op de plek van het Waalfront en het Waterkwartier. De huizen waren aanvankelijk nog in hout en leem uitgevoerd, maar ten tijde van de stadsrechtverlening van circa 100 na Chr. was het karakter van de stad al veranderd. Volledig in steen uitgevoerde openbare gebouwen als het badhuis en twee tempelcomplexen waren bepalend voor het nieuwe monumentale karakter en het gezicht van de stad aan de Waal. Met de aanleg van een verdedigingsgordel (gracht en muur) met toegangspoorten onder het bewind van keizer Marcus Aurelius (161-180) werd dat beeld verder versterkt. Desondanks viel de stad kort daarop ten prooi aan gewelddadigheden. Buiten de planmatig aangelegde vierkante Romeinse stad, met een oppervlak van ongeveer dertig hectare, liggen de grafvelden, waar de Romeinen hun doden begroeven. Daarmee is een groot deel van het plangebied van het Waalfront een potentiële archeologische vindplaats.

2. *Fort Krayenhoff*

In aanvulling op de ommuring van de stad komt tussen 1817 en 1821 de Sterreschans aan de oostkant van de stad gereed,

Cultuurhistorisch interesante gebouwen

Historische luchtfoto (19...) Waalfront

Projectie van de Romeinse stad op het projectgebied

Projectie van het fort Krayenhoff op het plangebied

een aantal decennia later gevolgd door de forten aan de overkant van de Waal bij Lent. In 1824 begint de bouw van fort Krayenhoff dat stroomafwaarts een strategische positie inneemt met zicht op de rivier en de stad. Tussen de binnstad en het fort ligt een dijk. Fort Krayenhoff heeft nooit zijn militaire functie hoeven te vervullen. Nadat het verlaten is door de militairen wordt het nog een tijd in stand gehouden. Op de foto van op de linker bladzijde is goed te zien welke resten van het fort waarschijnlijk nog aanwezig zijn.

3. Industrieel erfgoed

Het eerste permanente bedrijfsgebouw dat tot stand komt buiten de binnenstad is het gemeentelijke slachthuis, even ten westen van de nieuwe Waalhaven. Het ligt daarmee vlakbij de plek van de veemarkt op het plein dat nu naar Joris Ivens is vernoemd. Het abattoir opent zijn deuren in 1900, en is daarmee het begin van een industriële ontwikkeling die stroomafwaarts aan de linkeroever van de Waal terecht komt. De verbinding met de stad is goed en bovendien ligt de nieuwe Waalhaven al 50 jaar klaar voor de aan- en afvoer van grondstoffen en eindproducten. Ten zuiden van het industriegebied, aan de Weurtseweg, worden in 1912 de eerste woningwetwoningen van Nijmegen opgeleverd voor de arbeiders die intussen werkzaam zijn in een stijfselfabriek, een vlasfabriek en een kunstzijdespinnerij. In 1912 nemen de gebroeders Honig uit Koog aan de Zaan de stijfselfabriek van de voormalig concurrent Stam & Co over. Ze laten in 1920 een fabriek ontwerpen door de bekende architect Oscar Leeuw. Inmiddels is een cultuurhistorische verkenning gedaan naar de waarde van de verschillende complexen. Delen van het Honig-complex zijn cultuurhistorisch waardevol. Mogelijkheden tot hergebruik van panden wordt momenteel onderzocht.

4. STAPPENPLAN RAAMWERK BASISINFRASTRUCTUUR WAALFRONT

Bij het Waalfront 1.2 is meer dan in het oorspronkelijke Masterplan uitgegaan van de bestaande infrastructuur ter plekke. Daarna is verder gestudeerd op de mogelijkheden voor een nieuw ruimtelijk raamwerk voor het Waalfront.
Het nieuwe raamwerk is opgebouwd uit een compleet netwerk van openbare ruimten. Dit netwerk sluit naadloos aan op de omgeving van het Waalfront. Met het raamwerk is het Waalfront verankerd aan de stad. De uitgangspunten voor de totstandkoming van het Waalfront zijn logisch en duidelijk. De al aanwezige lijnen in het gebied bieden structuur en kennen een vanzelfsprekende verankering in de stad. De combinatie van bestaande structuren, cultuurhistorische elementen en een aantal goed gekozen nieuwe elementen zoals bv. de nieuwe Waalboulevard leidden tot een stedelijk gebied met een rijk verleden. De transformatie van dit stadsdeel is op deze manier ook voor iedereen 'leesbaar' Het raamwerk is opgebouwd in een vijftal stappen:

Stap 1: Handhaven bestaande elementen.
Hierbij is gekeken of elementen van waarde behouden kunnen blijven en ingezet kunnen worden voor de transitie van het Waalfront. Het gaat om de volgende onderdelen:
• Bestaande infrastructuur blijft zoveel mogelijk gehandhaafd.
De Waalbandijk, de Havenweg, de Lijnbaanstraat, de Marsstraat, de Dijkstraat, de Winselingseweg en de

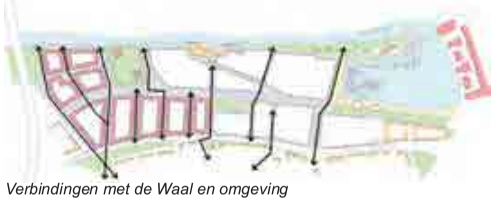
Casco-Infrastructuur Waalfront

Waalhaven geven het gebied structuur en blijven op hun bestaande locatie liggen.
• De waterkering wordt geïntegreerd in het nieuwe plan.
Het uitgangspunt is dat het tracé van de bestaande waterkering ongeveer op de huidige situatie blijft liggen. Dit wordt in overleg met het Waterschap uitgewerkt.
• Het huidige aanwezige groen en de monumentale bomen worden zoveel of zo lang mogelijk gehandhaafd.
Te denken valt hierbij aan het groene karakter van de smalle landtong ten noorden van de Waalhaven, de speeltuin aan de Lijnbaanstraat en enkele bomen op het Honigterrein
• Uit onderzoek zal blijken of een deel van de bestaande bebouwing (langer) kan worden gehandhaafd.
Te denken valt aan het Honig-gebouw van architect Oscar-Leeuw en het Nuongebouw (de huidige Gelderlander). De woningwetwoningen aan de Weurtseweg zijn beschermd als stadsbeeldobjecten in het gemeentelijk beschermde stadsbeeld Waterkwartier. Bovendien wordt onderzocht of er interessante tijdelijke functies kunnen worden gevonden voor bepaalde panden in het Waalfront, waarbij een meerwaarde voor het gebruik van het gebied ontstaat.
• De Waalhaven zelf blijft uiteraard gehandhaafd.
Bestaande kades en oevers rondom de Waalhaven worden zoveel mogelijk gehandhaafd. De kades en oevers van de Waalhaven hebben een aantrekkelijk verblijfsklimaat met ruimte voor bedrijvigheid en horeca.

- De oude stamlijn (spoorlijn) is inmiddels omgevormd tot een tijdelijke snelfietsroute. De tijdelijkheid duidt op het tracée het is namelijk wel de bedoeling dat de fietsverbinding definitief is. Afhankelijk van de plannen kan de route of het tracée gedurende de planontwikkeling van het Waalfront nog wijzigen.

Stap 2: De bestaande openbare ruimte wordt getransformeerd.
De Waalbandijk wordt in fasen getransformeerd tot de Waalfrontweg. Deze weg wordt vormgegeven in de Nijmeegse traditie van radialen van en naar de stad. Er zal aantrekkelijke laanbeplanting worden aangeplant. Aan de Waalfrontweg is een grote variatie aan functies mogelijk gemaakt. Ook wordt de Winselingseweg getransformeerd tot een groene corridor. Inmiddels is er dwars door het Waalfront een tijdelijke snelfietsroute aangelegd van Nijmegen centrum naar Beuningen. Hiermee is het gebied opengesteld voor de stad. De Weurtseweg zal uiteindelijk getransformeerd kunnen worden tot een erftoegangsweg. Dit kan echter pas als de Waalfrontweg haar functie kan vervullen en dus helemaal gerealiseerd is.

Stap 3: Toe te voegen openbare ruimte.
Het ontstane raamwerk voor de openbare ruimte wordt aangevuld met een aantal nieuwe openbare ruimten. Bijvoorbeeld de promenade aan de Waal. Langs de oever van de Waal wordt een vrij toegankelijke route ontwikkeld waardoor eenieder langs de Waal kan slenteren. De promenade aan de Waal zal waarschijnlijk een aantal publiek aantrekkende functies krijgen. De promenade legt de verbinding tussen de Waalkade in het oosten en de Handelskade meer naar het westen. Met een geplande langzaam verkeersbrug wordt de Handelskade verbonden met een groen eiland voor de haven. Het groene eiland wordt verbonden met achtereenvolgens; het plein aan de Waal bij het Honig-complex, Fort Krayenhoff

Verbindingen met de Waal en omgeving

De Fabrieksstraat

Waalfrontweg

De promenade

Zone Weurtseweg

en de aanlanding van de nieuwe stadbrug. Rondom en in het Fort Krayenhoff onstaat een belangrijke nieuwe openbare ruimte, waarbij de historische lijnen in het landschap worden hersteld. Het Westerpark wordt door een groene corridor bij de Winselingseweg verbonden met de Waal. Bij de aanlanding van de brug kan een aantrekkelijke openbare ruimte worden gecreëerd.

Stap 4: Straten en pleinen.

De straten en pleinen vormen samen de stedelijke openbare ruimte van het Waalfront. Er wordt met het realiseren van het Waalfront een nieuwe noord-zuid verbinding gelegd tussen het Waterkwartier en de Waal in de vorm van een aantal intieme stedelijke straten. De verbinding tussen Waterkwartier en Waalfront, op het grensvlak, wordt hecht doordat aan weerszijde direct aan de straat wordt gewoond in grondgebonden woningen. Het Waalfront wordt in de oost-west richting voor het autoverkeer ontsloten door een lineair systeem van twee wegen: de bestaande Weurtseweg en een nieuwe stadsweg (Waalfrontweg) op de huidige positie van de Waalbandijk. In het ontwerp van de Weurtseweg wordt gestreefd naar continuïteit door de nieuwe gevelwand aan te laten sluiten op de bestaande bebouwing en er zoveel mogelijk een gesloten, uniform straatbeeld van te maken. Bij de aanleg van de Waalfrontweg is het juist de bedoeling om optimaal te reageren op de variatie van de deelgebieden die achtereenvolgens ontsloten worden. Met een ladder-achtige structuur bedienen zij het Waalfrontgebied, waarmee een evenwichtige verdeling van het autoverkeer is gewaarborgd.

Er wordt gestreeft naar een duurzame ruimtelijke structuur met permanent effect op de kwaliteit openbare ruimte. De nabijheid van de binnenstad en stationsomgeving biedt kansen om het een wijk te creeren waarbij verkeersveiligheid en langzaamverkeer leidend zijn. Hierin speelt de de fietsverbinding Weurt-Beuningen met Nijmegen, beter bekend als snelfietsroute Nijmegen-Beuningen een belangrijke rol. Met de industrie verdwijnt ook het vrachtverkeer dat nu verantwoordelijk is voor veel overlast. Het woonklimaat langs de Weurtseweg verbetert en de weg is gemakkelijk over te steken. De woongebieden langs de Weurtseweg worden voor de auto ontsloten vanaf deze straat.
Het karakter van de straten en pleinen is bepalend voor het gevoel van samenhang en stedelijkheid binnen het Waalfront. De openbare ruimte is in dit stadium van de uitwerking reeds richtinggevend vastgelegd. Het toe te passen materiaal, de functionele inrichting, de aanwezigheid van bomen in de straat zijn onderwerp van uitwerking in de volgende fase van het ontwerp.

Masterplan 2007

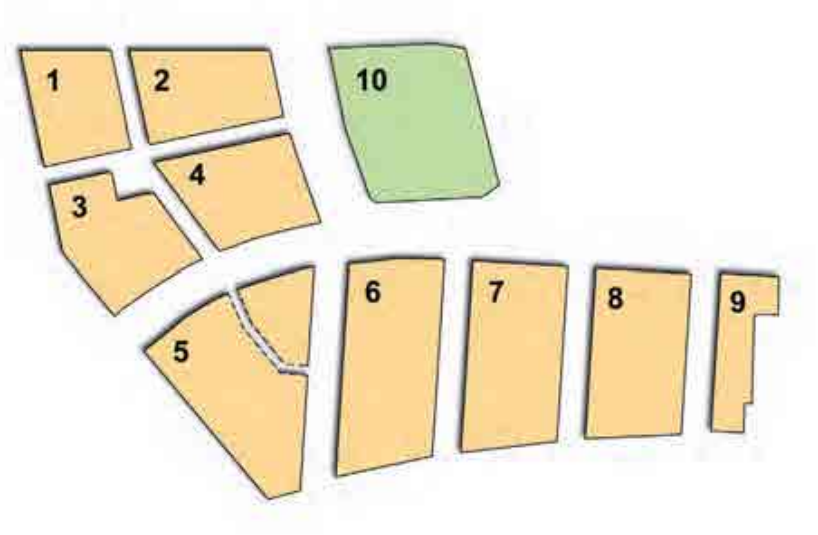
Waalfront 1.2

Optimalisatie 2013

Stap 5: Bouwvelden en deelgebieden.

In het plan zijn meerdere, van identiteit wisselende woonmilieus op te nemen. De mate van stedelijkheid wisselt en zal een gevarieerde groep mensen aanspreken. Wat zij met elkaar delen is dat ze in het front aan de Waal wonen. Alle stedelijke voorzieningen, inclusief de Nijmeegse binnenstad op loop- en fiets afstand en dat alles met een uniek uitzicht en de aanwezigheid van de rivier. Ondanks dat het Waalfront als één geheel leesbaar is zijn er accentverschillen in de deelgebieden. De volgende deelgebieden zijn te onderscheiden: de Handelskade aan de Waalhaven, dichtbij de binnenstad met grotendeels appartementen, het Dijkkwartier tussen de Waalhaven en de Weurtseweg, het Waalkwartier ten westen van de Waalhaven en direct gelegen aan de Waal en het Brugkwartier in het uiterste westen van het plangebied nabij de brug de Oversteek. De deelgebieden worden vervolgens onderverdeeld in verschillende behapbare bouwvelden. De uitwerking van de bouwvelden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende deelgebieden.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 19

4 Brugkwartier

20 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 21

Verkavelingssuggestie

5. WAALFRONT BRUGKWARTIER

De ambitie

Nijmegen, stad aan de Waal, verbindt met de realisatie van de nieuwe woonbuurt het Brugkwartier de stad met de Waal. Een woonbuurt in de nabijheid van de moderne en tegelijk warme en zorgvuldig ontworpen nieuwe stadsbrug. Een woonbuurt die daarnaast ook nog eens veel ruimte biedt voor hoogwaardig groen en commerciële en culturele voorzieningen.
Het Brugkwartier is een echte woonbuurt voor (jonge) gezinnen die op zoek zijn naar een betaalbare woonomgeving die de woonsfeer biedt van het populaire Nijmegen-Oost. Ruime eengezinshuizen in een jonge hippe buurt die kwaliteit uitstraalt. De woonstraten en de binnenterreinen in de bouwblokken krijgen een intiem karakter. De woonblokken moeten op een eigentijdse wijze een veilige en rustige omgeving bieden. Een plek om lekker terug te trekken of zonder zorgen kinderen op te kunnen laten groeien. En dat aan de oever van de Waal, met het Westerpark op een steenworp afstand.
Het Brugkwartier zal naar verwachting ruim 500 woning krijgen. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied. De buurt zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen met daaraan toegevoegd een aantal publiekgerichte voorzieningen. Werken, winkelen, dienstverlening en culturele voorzieningen vinden er hun plek en zijn zowel gericht op de bewoners van het Brugkwartier maar ook op bezoekers uit de stad en verder.

Collage Waaloever

De locatie heeft de schaal van een woonbuurt. De locatie is groot genoeg voor een eigen woonmilieu dat gevormd wordt door de combinatie van de architectuur van de bebouwing en inrichting en sfeer van het openbaar gebied. Het plan kent een heldere opzet die voortkomt uit de introductie van (gesloten) bouwblokken. De blokken creëren een duidelijke scheiding tussen openbaar gebied en het privé-domein van de bewoners. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door te werken met grotere stadspanden waarvan meerdere woningen deel uitmaken. De panden vormen samen de wanden van het openbaar gebied.

Het openbaar gebied is opgebouwd uit een raamwerk van

aan elkaar geschakelde openbare ruimten. Zo ontstaat een stedelijk weefsel van straten, pleinen en pleintjes, plantsoenen en parken, dat aansluiting zoekt bij het stratennet van de aanliggende woonbuurt en de rivier en haar oevers. In de straten en wegen worden de verkeersfunctie met de verblijfsfunctie gecombineerd.

Doelgroepen

Niet alle mensen zullen in het Waalfront willen wonen. Het woonmilieu in het Waalfront zal over het algemeen gesproken stedelijk van sfeer zijn en niet iedereen zal zich door deze sfeer aangesproken voelen. Het is daarom zaak om de verschillende doelgroepen te onderscheiden die wel geïnteresseerd zullen zijn en daarnaast om binnen het plangebied verschillende woonmilieus te ontwikkelen zodat zoveel mogelijk doelgroepen worden aangesproken.

Om meer te weten over de mensen in Nijmegen, wat hen beweegt en wat hun woonwensen zijn, is onderzoek gedaan naar de verschillende doelgroepen in de stad en heeft een eerste projectie plaatsgevonden van de opgedane inzichten op de verschillende deelgebieden binnen het Waalfront.

Brugkwartier

Het verst van de binnenstad gelegen deelgebied binnen het Waalfront, maar nog steeds relatief dichtbij het centrum, is de nieuwe wijk Brugkwartier.
Door te kiezen voor een groen stedelijk karakter aansluitend op de grote parkzone aan de westzijde en een aantrekkelijke aanhaking op de Waaloever, kan het een betaalbaar alternatief worden voor het populaire, maar ook dure Nijmegen-Oost.

Het gezinsleven staat voor deze doelgroep centraal. De veilige haven van het gezin maakt dat zij zich gelukkig kunnen voelen. Daarnaast vinden ze het belangrijk om anderen met respect te behandelen en om op een beleefde manier met elkaar om te gaan.
De ene familie gaat daarbij wat meer voor plezier en gemak, terwijl de andere familie rustiger en ordelijker is. Men zoekt over het algemeen een buurt die verzorgd, overzichtelijk en kindvriendelijk is en waarin de sociale cohesie en controle groot is.
De bedoelde gezinnen wonen graag in een koophuis in buurten dichtbij de binnenstad. Ze vinden het prettig de gemakken van het centrum binnen handbereik te hebben.

De opgave

Het doelgroepen onderzoek dat is verricht voor het Waalfront als geheel is vertaald in een globale verdeling van de gewenste woonmilieus over het gehele plangebied. De woningdichtheid neemt hierbij toe van het zuiden naar het noorden en van het westen naar het oosten. De dichtheid is relatief laag in de zuidwestelijke hoek van het plangebied, waar de nadruk kan liggen op de realisatie van grondgebonden woningen met een tuin, dichtbij park en Waal en de dichtheid

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 23

is relatief hoog op de Handelskade waar een volledig appartementenprogramma gerealiseerd zal worden.

Naast de afwegingen met betrekking tot de doelgroepen en hun woonwensen is het van belang om de algemeen geldende marktsituatie op korte en middellange termijn door te vertalen naar een stedenbouwkundige opzet voor het plan. De onzekerheid van de huidige marktsituatie, waarin geen harde voorspellingen gedaan kunnen worden met betrekking tot de realisatiesnelheid en het programma vraagt om een stedenbouwkundige lay-out waarmee voortdurend ingespeeld kan worden op de kansen die zich op een bepaald moment voordoen.

Dit vraagt om een neutrale stedenbouwkundige basis waarvan de uitvoering optimaal faseerbaar en flexibel is en waarbinnen zowel kleine als grotere bouwstromen kunnen worden opgenomen. In verband met de crisis zal waarschijnlijk meer organisch ontwikkeld worden. Grootschalige uniforme bouwprojecten parkeergarages zijn niet haalbaar binnen de huidige planexploitatie en leveren problemen op voor de continuïteit van de ontwikkeling.
Bovendien is het belangrijk dat de woonmilieus die ontstaan een rijke differentiatie kennen van doelgroep, woningtypologie en woningomvang, zodat in één en dezelfde bouwfase aan uiteenlopende woonwensen kan worden voldaan.

In de stedenbouwkundige planvorming kan hierop ingespeeld worden door met name de omgevingskwaliteit goed uit te werken. Met andere woorden het gebruik, de sfeer en de inrichting van het openbaar gebied zullen in dit SPVE centraal staan en de basis vormen voor de opbouw van dit stadsdeel. Er wordt een ruime mate van vrijheid gegeven aan de opstalontwikkelaars m.b.t. de programmatische invulling, flexibiliteit in beukmaten, faseringsmogelijkheden, (prijs) differentiatie.

Het SPVE

Het SPVE zet ten eerste in op toekomstwaarde. Het is een plan voor een buurt die kwaliteit heeft op korte maar vooral ook op de langere termijn. Het SPVE levert het ruimtelijk-functionele kader en de belangrijke stedenbouwkundige denklijnen voor de lange termijn. Het SPVE geeft de randvoorwaarden aan waarbinnen toekomstige en opeenvolgende ontwikkelingen hun plaats kunnen krijgen. Het SPVE bevat daarom niet teveel details. Het moet zekerheden

24 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

geven, maar tegelijkertijd ook voldoende vrijheidsmarges bieden om toekomstige ontwikkelingen en/of wijzigende inzichten adequaat in te kunnen passen.
Daarom beoogt het SPVE een stedenbouwkundige structuur, die de tijd kan doorstaan. Het is het soort ontwikkelen en stedenbouw bedrijven dat vooral de onbekende en onverwachte toekomst niet onmogelijk maakt. Basisprincipe daarbij is 'continuïteit' of het verder bouwen op en aan de geschiedenis. Per definitie wordt het SPVE daarom dus niet enkel op basis van functies (wonen, voorzieningen, etc) vormgegeven. Immers functies kunnen van tijdelijke aard zijn; een goed stedenbouwkundig plan kan wisselende en veranderende functies opnemen.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 25

PLANGEBIED BRUGKWARTIER

Het plangebied voor het Brugkwartier ligt opgespannen tussen de nieuwe stadsbrug, de bestaande Weurtseweg, de Waal en de bestaande woningen aan de Dijkstraat en de bebouwing van de Honig-fabriek.

Algemeen.

Het stratenpatroon van het Waalfront West is zo gericht dat vanuit het Waterkwartier een goede verbinding met de Waal tot stand komt. In het verlengde van de bestaande straten komen nieuwe straten die uitkomen op de nieuwe Waalfrontweg en vervolgens op de boulevard aan de Waal. Nieuwe functies in het Waalfront zoals horeca en praktijk-aan-huiswoningen en het park bij het Fort vervullen ook een rol voor de het Waterkwartier en de Biezen. Omgekeerd profiteren voorzieningen in het Waterkwartier en de Biezen, zoals de basisschool en de winkels, van het gegroeide aantal bewoners en worden daardoor versterkt. Samen vormen Waterkwartier/ De Biezen met het Waalfront een wijk waar mensen niet alleen bij elkaar in de buurt wonen, maar ook in elkaars buurt komen. Het Westerpark zet zich bij de aanlanding van de nieuwe brug door naar de Waal met een groene boulevard op de locatie van de Winselingse weg. In het stedenbouwkundigplan is een tweede laan gedacht die het Fort Krayenhoff verbindt met het Westerpark. Aan de Waal ontstaat een publieke oever met bijzondere functies. De Waaloever wordt over de volle lengte openbaar en ingericht als flaneergebied dat ook geschikt is om in combinatie met de drie bruggen grotere of kleinere rondjes rond de rivier te maken.

De stedenbouwkundige structuur van het Brugkwartier.

Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in lijnen, vlakken en punten. Hieronder wordt dit uitgelegd. In het stedenbouwkundig plan is het te bouwen programma niet vastgelegd. Mogelijk verandert het aantal woningen en de samenstelling van de verschillende woningtypen in de toekomst als gevolg van veranderende inzichten. Voor het eindbeeld van het Waalfront is het gewenst afspraken te maken over de maat en schaal van de bebouwing, bijvoorbeeld grotere appartementengebouwen, en eengezinswoningen en grondgebonden woningen. De plaats van grotere en kleinere panden binnen het Waalfront is bepalend voor de sfeer en het karakter van een straat.

Structuur Brugkwartier in lijnen

Het Brugkwartier doet met zijn statige herenhuizen denken aan een 19 eeuwse stadsbuurt. Het formele karakter wordt versterkt door een breed en symmetrisch straatprofiel met duidelijke erfafscheidingen, niveauverschillen en bomen. De groene voortuintjes of de ‘Delftse’ stoepen en straten met bomen maken het Brugkwartier een aantrekkelijke woonbuurt. Een aantal bijzondere verbindingen en verbindingslijnen, met

26 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

een eigen karakter, bepaalt de basisstructuur van het plan.

Informele lijnen

Door verschillende panden in het Brugkwartier naast elkaar te plaatsen ontstaan onderbrekingen in de rooilijn. Deze vormen doorgangen naar de binnengebieden. De overgangen die hier ontstaan, spelen een belangrijke rol in het bewerkstelligen van informele en 'verborgen' routes door velden van het stedenbouwkundige plan. Ze maken het mogelijk om door het Waalfront te dolen. Een aantal van deze doorgangen zijn bewust gepositioneerd tegenover een vergelijkbare doorgang aan de andere zijde van de straat. Andere verspringen juist nadrukkelijk, en liggen een flink eind verderop. De aangegeven doorgangen zijn in dit stadium wat hun plek betreft nog een indicatie.

Daalseweg referentie levendig straatbeeld

Waalfrontweg

De Waalfrontweg is in ruimtelijk en functioneel opzicht een structuurdrager van het plan.

De Waalfrontweg, straks een van de karakteristieke Nijmeegse wegen, is belangrijk voor de ontsluiting van de nieuwe wijk, maar is ook de directe verbinding tussen de westkant van de stad en het stadscentrum. De bebouwing aan deze stedelijke avenue krijgt daardoor een sterk adres. Het is de ambitie om te profiteren van deze ligging en op de begane grond ruimte te bieden aan een commercieel programma gecombineerd met appartementen op de verdiepingen. In de plint van de bebouwing is ruimte voor allerlei functies zoals kleinschalige kantoorruimte ook voor zzp-ers, maatschappelijke voorzieningen, kleinschalige zorgvoorzieningen (apotheek, huisarts etc.) speciaalzaken (bakker, biologische slager, patisserie etc.), kleinschalige horeca (coffiebar, cafétje, lunchroom), wonen (bv. een werkkamer als opgang naar de woning daarboven) etc. Dit is niet een situatie die al direct bij oplevering zo zal zijn. Het moet ontstaan en dus moeten worden gefaciliteerd. Samenhang wordt verkregen met een continue bouwhoogte van vier en vijf bouwlagen, een verticale geleding van de gevels en het accentueren van de belangrijke hoeken in het plan.

De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Met forse bomen wordt het beeld van een dak boven de weg gecreëerd. Tussen de bomen zijn de stedelijke ruimten aan weerszijden zichtbaar. De laan word onderbroken bij zijstraten zodat vanuit die straten de route naar de Waal zichtbaar is. Bezoekers parkeren tussen de bomen op uitsparingen in de grasberm. In het profiel is een vrijliggend fietspad aan weerszijden van de weg opgenomen.

Om het aantal aansluitingen op de Waalfrontweg te beperken is over een gedeelte ten zuiden van de Waalfrontweg een parallelweg geprojecteerd. De zuidzijde van de Waalfrontweg voorziet in de tijdelijke situatie in een doorgaand tweezijdige fietsroute die aansluit op de reeds aangelegde snelfietsroute.

Weurtseweg

Huidige Weurtseweg

De Weurtseweg is een typisch historisch lint. De bestaande straat kent bebouwing uit verschillinde periodes en met gebouwen met verschillende hoogtes en volumes met kleinschalige detailhandel, horeca en woningen. Hoewel een deel van de verkeersdrukte zich zal verplaatsen naar de nieuwe parallel gelegen Waalfrontweg, zal het huidige profiel niet veranderen. De nieuwe bebouwing aan de zuidkant van de nieuwe buurt voegt zich in het bestaande lint en legt de ruimtelijke verbinding met de buurt aan de overzijde van de weg.

Winselingseweg

De Winselingseweg wordt opgewaardeerd tot een groene verbinding. De Winselingseweg legt de verbinding tussen het Westerpark en de Waal.

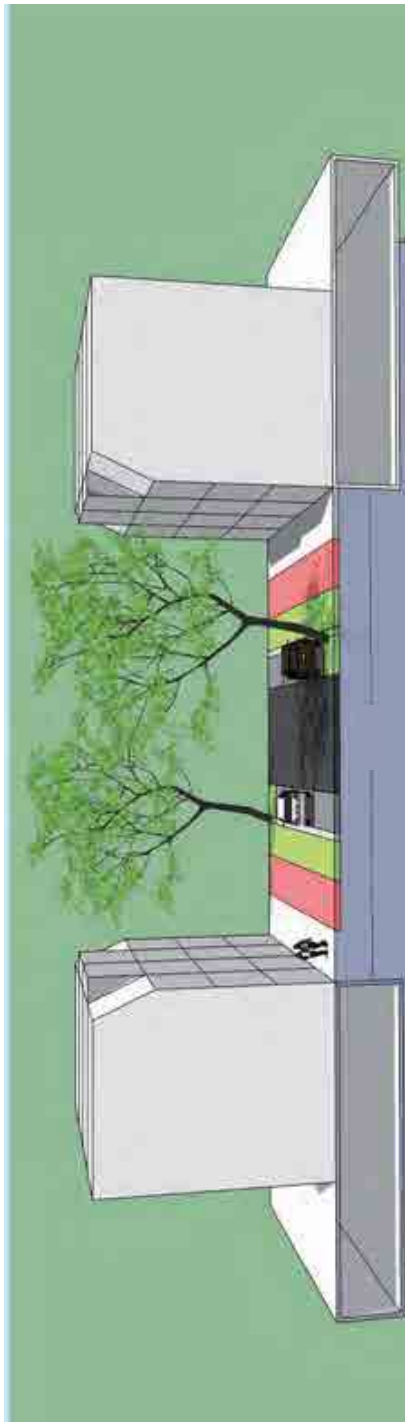
Waalboulevard

De westelijke Waalboulevard zal in de toekomst de meest aansprekende en attractieve stedelijke verbinding worden in het plangebied. Het deel van de boulevard in het Brugkwartier maakt in het plan deel uit van een lange verbinding die later in de ontwikkeling van het Waalfront door zal lopen tot aan het stadscentrum. De route zal een zeer gevarieerd karakter krijgen en de meest uiteenlopende sferen en attracties met elkaar verbinden.

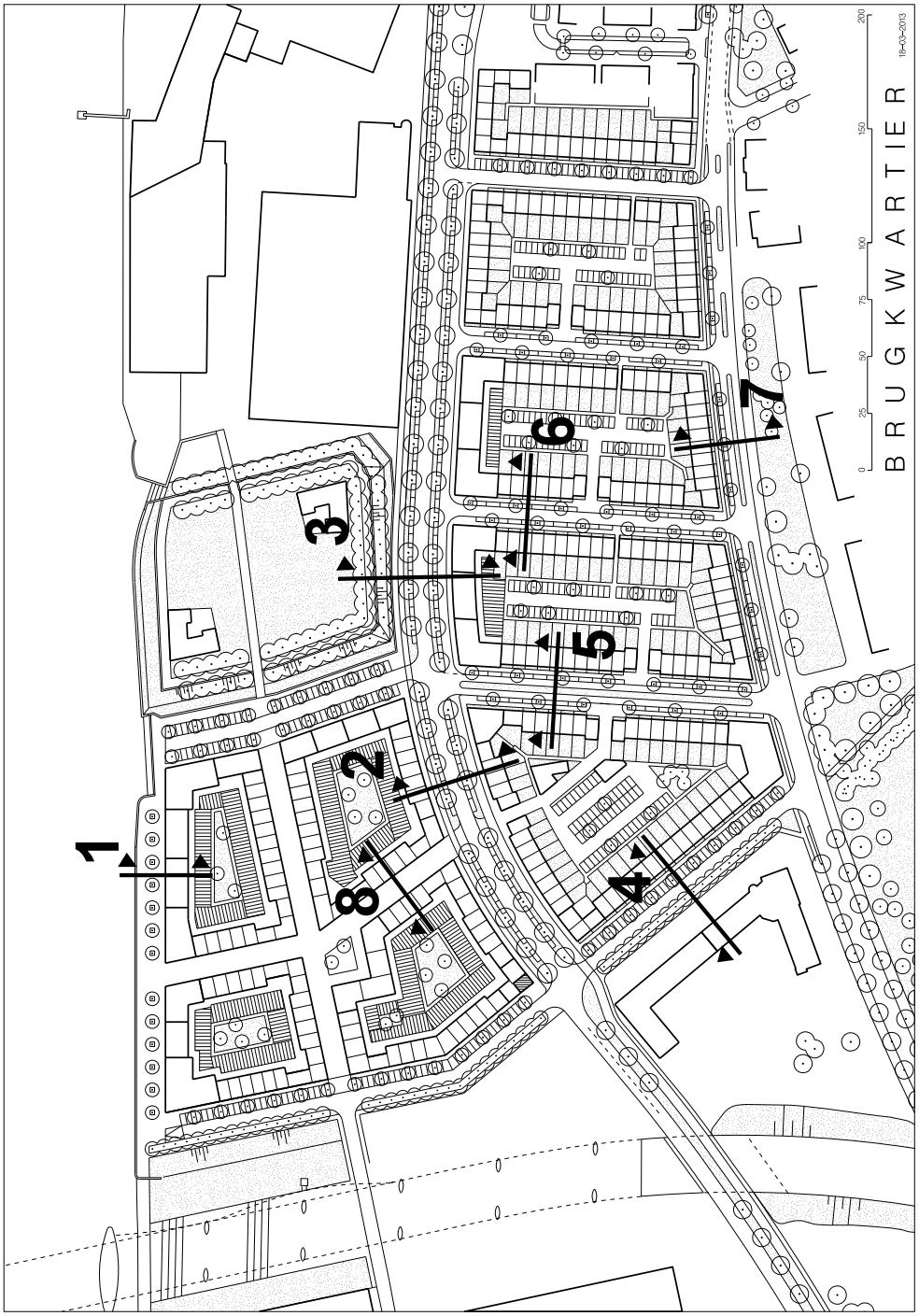
Binnen het Brugkwartier schakelt de Waalboulevard de verblijfskwaliteit van het Fortpark aan de (tijdelijke) culturele voorzieningen in de oude fabriekscomplexen naast het Brugkwartier. Maar bovenal is de kade het podium vanaf waar het schouwspel en de sfeer van de rivier beleefd kunnen worden. Door een zorgvuldig ontworpen hoogwaardige inrichting krijgt de Waalboulevard een eigen verblijfskwaliteit en karakter. Met nieuwe, bomen, harde en zachte kades, muren en trappartijen in het kader van de waterkering, zal de kade veel recreanten trekken en een nieuwe betekenis krijgen op het niveau van de wijk en de stad. De Waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal.

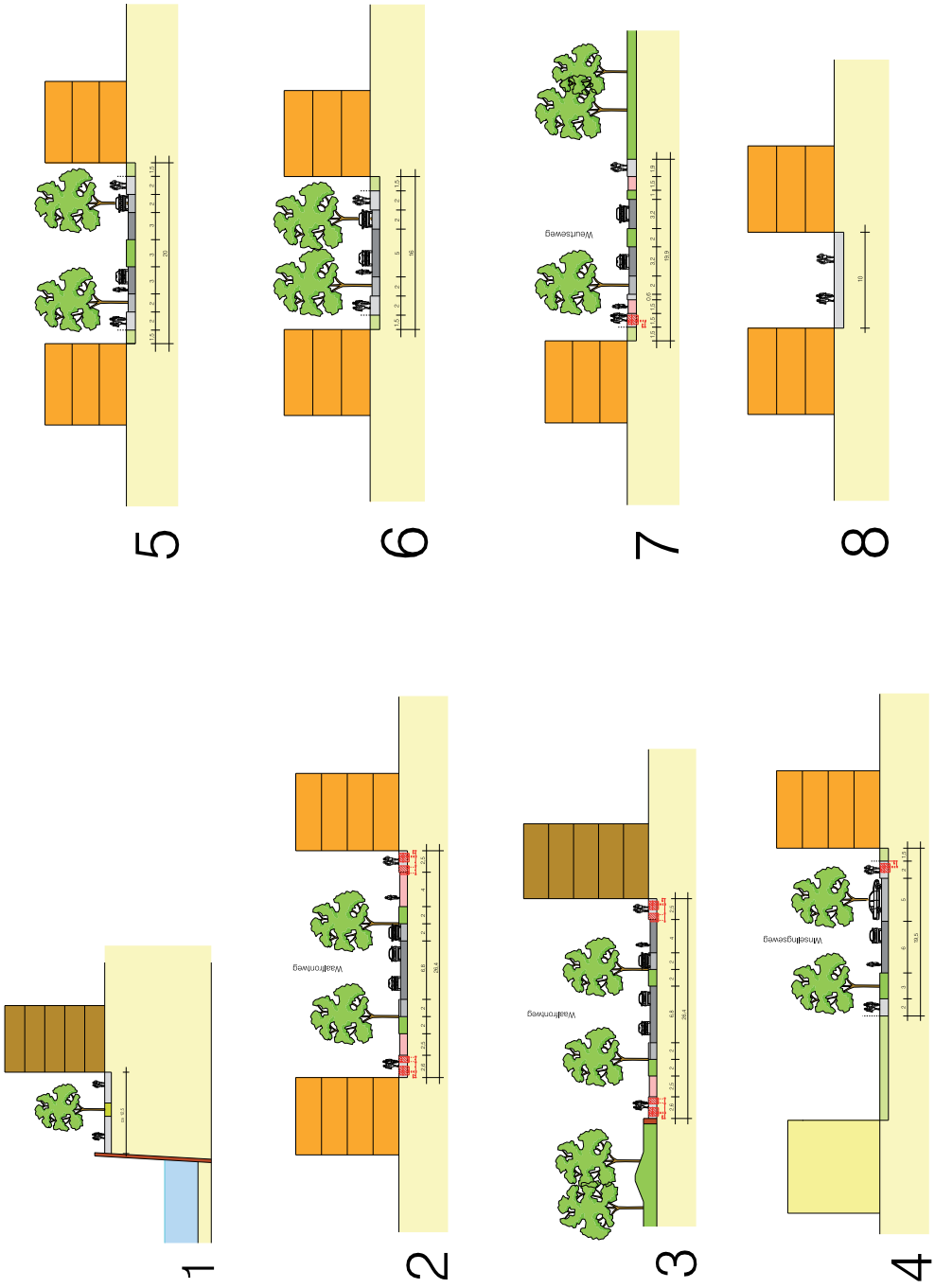
Verkeersstructuur

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 29

30 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 31
5
6
7
8
Weurtseweg
1
2
3
4
Waalfrontweg
Waalfrontweg
Winselingseweg

Structuur Brugkwartier in vlakken

Gekozen is voor de stedenbouwkundige uitgangspunten van het gesloten stadsblok in combinatie met een goed verzorgde openbare ruimte. De aanwezigheid van voortuinen geeft het Brugkwartier bovendien een informele groene uitstraling.

Bebouwing en openbare ruimte.

Het stadsblok, een vertrouwd principe in een nieuwe setting

Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in drie gebieden: een zuidelijk en een noordelijk plandeel en het Fortpark. Voor het noordelijk en het zuidelijk deel geldt dat het (gelsoten) stadsblok een hoofdrol vervuld in de ruimtelijke indeling. Het accent van het woonmilieu ligt bij de grondgebonden woningen met een eigen tuin. Op de daarvoor geschikte locaties, met name daar waar uitzicht bestaat op parken en/ of op de rivier zijn ook appartementen gepland. Er wordt een fundamenteel onderscheid gemaakt tussen de voorkant van de woning en de achterkant. De bebouwing vormt aan de straatzijde een wand die gericht is op het openbaar gebied. De toepassing van het stadsblok is zeer geschikt om de stedenbouwkundige basisopzet flexibel en duurzaam te laten zijn. De keuze voor het principe van het stadsblok biedt duidelijkheid, maar tegelijkertijd ook veel vrijheid. Keuzes voor een meer pandsgewijze opbouw of een meer uniform straatbeeld of ensemble kunnen later in de planuitwerking op projectniveau gemaakt worden. Bovendien kan met deze basisopzet optimaal worden ingespeeld op de kwaliteiten van de bestaande situatie en de stedelijke context. Zo kan met uitgekiende woningtypes ingespeeld worden op locaties waar uitzicht op het water mogelijk is. Maar ook hoogteverschillen in het gebied kunnen worden ingezet om parkeergarages in het plan te kunnen opnemen.

Bovendien sluit dit stedenbouwkundige principe volledig aan bij de principes van de traditionele Europese stad en stadswijk, met een weefsel van straatjes, wegen, plekken en pleinen, die door de eeuwen heen zeer gewaardeerd zijn en voor de meeste bewoners als herkenbare woonkarakteristiek omarmd worden. Bewoners kiezen liever voor kwaliteiten die zich in het verleden al bewezen hebben en niet voor experimenten. De herkenbare kwaliteit van woning en woonomgeving biedt toekomstige kopers bovendien de gerustheid van een relatief zekere investering.

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het is overigens de bedoeling om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het masterplan uit 2008. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het

Dobbelman, Nijmegen. Moderne interpretatie stadsblok

Indeling deelgebieden

Fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2 tot 4 bouwlagen. De bebouwing aan de Waalfrontweg is stedelijker en kent hoogtes tussen de 3 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10 lagen.

Openbare ruimte: vriendelijk, beschut en groen.

De stadsblokken creëren een heldere scheiding tussen openbaar gebied en het privédomein van de bewoners. De buiten de blokken en hun privé-voorruimte gelegen gronden zijn openbaar. In het openbaar gebied zijn straten, lanen en wegen te onderscheiden, waarin de verkeersfunctie en de verblijfsfunctie gecombineerd worden. Daarnaast zijn er pleinen, parken en plantsoenen waarin de verblijfsfunctie centraal staat. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk. Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Deze worden niet weggemoffeld, maar als belangrijke identiteitsdragers gezien die een plek verdienen in het Brugkwartier.

Zuidelijk plandeel

De Waalfrontweg scheidt het noordelijk- en het zuidelijk deel in het Brugkwartier. Het zuidelijke deel ligt tussen de bestaande woonwijken en de geplande Waalfrontweg. Het wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weurtseweg naar de Waalfrontweg.

Het zuidelijk plandeel bestaat uit vijf stadsblokken. De blokken bestaan uit herenhuizen met zowel een voortuin als een achtertuin met buitenberging. De woningen worden niet in eindeloze rijen gerealiseerd, maar het straatbeeld wordt bepaald door kleine series van 2,3 of 4 woningen die als eenheid ontwerpen worden. Hierdoor ontstaat een grote mate van variatie. Alle woningen zijn met hun voordeuren georiënteerd op de straat.

De woonstraten in dit deel van de wijk zijn oplopend van de Weurtseweg naar de Waalfrontweg en worden begeleid door bomen tussen de langsparkeerplaatsen. In het zuidelijk deel hebben de woningen individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. Het parkeren voor bewoners is opgelost op de binnen terreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speelkwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 35

Noordelijk plandeel

Dit deel van het Brugkwartier is gelegen tussen de Waalfrontweg en de Waalboulevard. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P.. Hier is op stedenbouwkundig niveau sprake van vier stoere bouwblokken. Deze blokken vormen samen de buurt tussen de Waalpromenade, de nieuwe brug en het Fortpark bij het oude fort. Aan de randen van de buurt is het uitzicht fantastisch, de appartementen die hier worden gerealiseerd profiteren hier van. Aan de binnenzijde van het noordelijke deel van het Brugkwartier zullen grondgebonden woningen gerealiseerd worden. In het hart van deze buurt is een buurtpleintje ontworpen dat juist, in contrast met de weidsheid van het landschap van de rivier een kleinschalige beschutte verblijfsplek biedt.

De bebouwing kenmerkt zich in dit plandeel door een eenduidige stedelijke luxe architectuur, waarbij ook hier veel variatie in beeld en woningtypologie wordt nagestreefd. Bij de uitwerking staat niet de individuele expressie voorop maar krijgt de buurt als geheel, juist door het leggen van combinaties van 2 of 3 woningen in 1 pand de chique uitstraling van een herenhuis. In het beeldkwaliteitplan zullen toetsingscriteria worden opgenomen om de ruimtelijke samenhang in de buurt te waarborgen. Voor de inrichting van de binnenterrein van de woonblokken bestaan meerdere opties. Het binnenterrein kan gedeeltelijk als collectieve ruimte zoals een gemeenschappelijke binnentuin. Ook meer complexe woning- en parkeertypologieën zijn voorstelbaar. In het noordelijk deel zijn de binnenstraten autovrij waardoor een aantrekkelijk verblijfsklimaat ontstaat in aansluiting op de Waalboulevard.

Door de hoge dichtheid van het noordelijk deel, zouden zonder de nodige gebouwde parkeer- voorzieningen, de geparkeerde auto's van bezoekers, bewoners en mensen die in het gebied werken en winkelen, te dominant aanwezig zijn in het openbaar gebied. Dit zou de sfeer van dit stadsdeel niet ten goede komen. Daarom is hier gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met gemeenschappelijke binnentuinen. De daken van de parkeervoorzieningen zijn collectieve of privéruimten en worden ingericht als verblijfsgebied. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer) muren en trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het Noordelijke kwadrant.

36 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

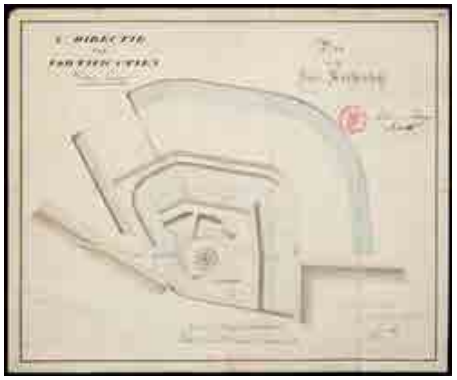

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 37

Wijkpark 't Fort

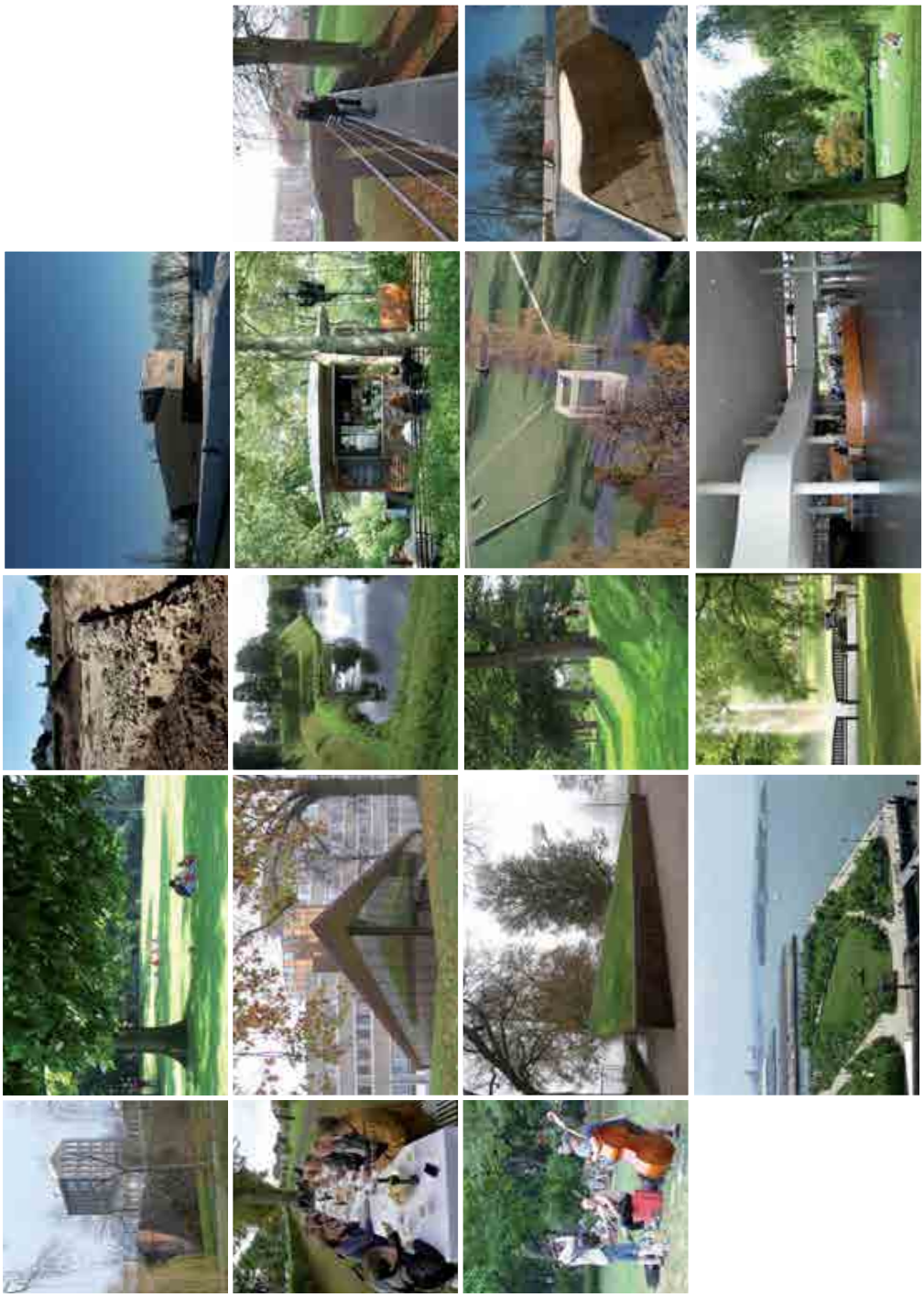
De contouren van het wijkpark komen overeen met de historische topografische situatie waarin de fortificatie en de aanliggende verdedigingswerken de inrichting van deze plek bepaalden. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.
Fort Krayenhoff is het meest in het oog springende landschappelijke element dat structuur en eigenheid aan het Brugkwartier verleent en tegelijk een band met het verleden vormt. Het is een strategisch punt aan de Waal met zicht op beide rivierbochten en de binnenstad van Nijmegen.
Hier kunnen bewoners en bezoekers door het park lopen om van het uitzicht te genieten en een bezoek te brengen aan culturele voorzieningen en horeca gelegenheden. Maar ook wonen aan het Fort, een unieke woonlocatie, behoort tot de mogelijkheden. Een prominente plaats in het plan is gereserveerd voor een nieuw wijkpark aan de Waal. Het park, vormt straks ook de groene schakel tussen de wijk en de Waalkade en krijgt een directe loop- en zichtverbinding met het Westerpark en met de plein- en parkruimte onder de nieuwe Waalbrug.

Het Fortpark is een onderdeel dat nog nadere uitwerking behoeft. Het idee is in de contouren, de omvang en de inrichting van het nieuwe park de historische situatie van het Fort en het omliggende bolwerk herkenbaar terug te laten komen. Of dit een letterlijke reconstructie gaat worden of dat hierbij interpretatieruimte genomen wordt, is een vraag voor de ontwerpers die straks het park gaan uitwerken. Mede bepalend zal hierbij zeker zijn welk programma het park zal krijgen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal. In het park kun je 's avonds lekker wandelen met een ijsje in de hand die je bij de Italiaanse ijszaak op de Waalfrontweg hebt gekocht. Of na je werk nog even een rondje hardlopen door het park en over de Waalkade. Of op zaterdagmiddag nadat je net terugkomt uit de binnenstad samen met je kinderen en de buren en hun kinderen naar het park. Of lekker met vrienden chillen in het park met een glas prosecco.

38 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 39

Hoogteverschillen in openbaar gebied

Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Dit hoogteverschil geeft het gebied identiteit. Het zuidelijk deel wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weursteweg naar de Waalfrontweg. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.

Hoogteverschillen

Groenvoorzieningen

Er wordt ingezet op een samenhangende groenstructuur. De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Ook de Winselingseweg krijgt het karakter van een groene verbinding. De waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal. De aanwezigheid van voortuinen geven de stadswijk een (in) formele groene uitstraling. De woonstraten in het zuidelijk deel zijn voorzien van bomen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal.

Groenstructuur

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 41

Parkeervoorzieningen

Alle bouwvelden hebben een geïntegreerde parkeervoorzieningen.

Zuidelijk deel

In het deel ten zuiden van de Waalfrontweg is het parkeren voor bewoners opgelost op de binnen terreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speel kwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw in de vorm van appartementen zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Noordelijk kwadrant

Hier is gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met een gemeenschappelijke binnentuinen. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer) muren, trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Hellingbanen in open lucht zijn niet wenselijk. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het Noordelijke kwadrant.

Schema parkeervoorzieningen

Hoeken

De hoeken van de bebouwingsblokken zijn overwegend bebouwd. De hoeken van de gebouwen ondersteunen zo de helderheid van het stratenpatroon. De hoeken vormen aanleiding voor architectonische verbijzonderingen. Aan de Weurtse weg worden ook open hoeken toegestaan. Deze dienen met zorg ontworpen te worden.

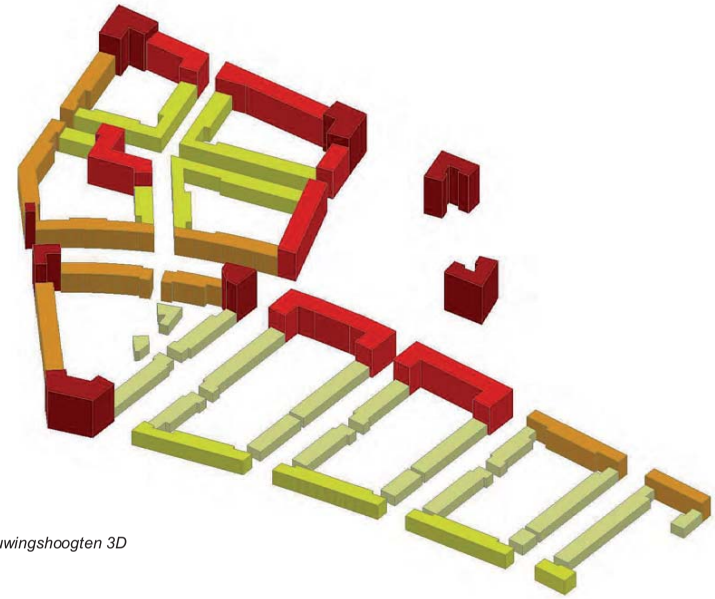
Hoekoplossingen

Hoogtes bebouwing

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het voorstel is overigens om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het masterplan uit 2007. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2-4 bouwlagen. De bebouwing aan de Waalfrontweg kent hoogtes tussen de 4 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10 lagen.

Bebouwingshoogten 3D

Zone voor appartementen

Bebouwingshoogten

Accenten

Hofjes

Tuinen/hofjes

In het zuidelijk deel is sprake van individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. In het noordelijk deel is sprake van gemeenschappelijke binnentuinen. Afhankelijk van de gekozen parkeeroplossing wordt het karakter van deze binnentuinen bepaald.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 45

BEELDKWALITEIT BRUGKWARTIER

Het Brugkwartier ontwikkelt zich als een compacte kleine stad aan de Waal. Aangenaam stedelijk wonen in een groene setting nabij de Waal en de binnenstad van Nijmegen. Heldere staten en pleinen, verborgen binnengebieden om doorheen te dolen. De inspiratiebronnen bestaan uit rijk gedetailleerde eerste woningbouwplannen uit de 19e eeuw, waar Nijmegen bekend om staat. De gewenste sfeer is uitgewerkt in een aantal representatieve beelden. Door de stedenbouwkundige opzet is het Brugkwartier in staat veranderingen in de tijd zonder problemen op te nemen, zonder afbreuk te doen aan het gewenste eindbeeld. De materialen en inrichting van de openbare ruimte en de materialisatie van gebouwen maakt de stad mooier als zij op leeftijd komt. In de uitwerking moet ook wordt aandacht besteed aan het daklandschap.

Hoewel (beeld)kwaliteit zich niet kan en mag laten vangen in vooringenomen beelden, kan een poging worden ondernomen om - ter illustratie van een ambitie - referenties aan te leveren. De beelden zoals die in dit document zijn opgenomen, zijn geen letterlijke afspiegeling van het uiteindelijke 'beeld'. Ze geven de ambitie weer, die aansluit bij de cultuur van die 'plek'. Enkele thema's bepalen de mentaliteit en de houding waarmee de ontwerpopgaven op de verschillende schaalniveaus worden opgepakt.

Houding

- Spelen met de intimiteit van het nieuwe stadsdeel versus de weidsheid van het landschap van de Waal
- Gevoel voor de kunst van de 'nevenschikking' en de 'vanzelfsprekendheid'
- Het onderdeel willen zijn van verschillende lagen van de tijd ('het bestaande niet wegpoetsen, materialen toepassen die mooi verouderen);
- Spelen met het spanningsveld tussen perfectie en (im)perfectie;
- Het spelen met formele en informele kenmerken;
- Ruimte bieden aan spontaan en alledaags gebruik;

We gaan niet bij voorbaat uit van een schone lei. We willen zoveel mogelijk elementen uit de context oppakken, en/of een nieuw perspectief openen op het bestaande. We gaan uit van zeer doordachte en behoorlijk robuuste gebouwen, die zich door terloopse nevenschikking soepel in hun omgeving voegen en er vaak een nieuwe blik bieden op het bestaande.

Elk bouwblok grenst aan meerdere types openbare ruimte en bevat daardoor meerdere types woningen en/of gebouwen waardoor een gevarieerd (woon-, werk-, winkel-,..) milieu gerealiseerd wordt, zowel op niveau van het bouwblok als gespreid over het gehele projectgebied of stadsdeel.

Bij de uitwerking worden drie uitgangspunten gehanteerd:

1. Elk bouwvolume is in 'harmonie' en staat in verhouding met de aangrenzende stedenbouwkundige ruimte. De opbouw, de geleding en de grootte van de volumes zijn hiermee in overeenstemming.

2. Binnen het bouwblok kan ieder cluster van woningtypes en / of gebouw zijn eigen expressie krijgen.

3. De architectuur wordt op drie niveaus uitgewerkt: het bouwblok als onderdeel van de buurt, het afzonderlijke volume als onderdeel van het bouwblok en de individuele woning als onderdeel van het volume.

Hierbij dient differentiatie in volume, materialisatie en kleur op een ingetogen en samenhangende wijze te geschieden.
De hoeken van de bouwblokken verdienen extra aandacht en dienen opgelost te worden als 'hoek' zonder de continuïteit van het bouwblok aan te tasten. De sluiting van de bouwblokken op maaiveld wordt gerealiseerd door toepassing van fysieke constructies; tuinmuren, poorten en hekwerken deze bepalen de mate van openbaarheid en het karakter van de aan het publieke domein grenzende ruimten (tuinen, stegen, binnenhoven).
Rijke detaillering openbare ruimte, bijzondere aandacht voor bomen en overwegend gebakken bestratingmaterialen.
De uitwerking van binnengebieden leveren een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende bebouwingsvelden.

Velden

De velden geven de samenhangende ontwikkelingsvelden aan. Een veld doorloopt een samenhangend en voor de

afzonderlijke gebouwen gelijklopend ontwerpproces, en wordt als zodanig beoordeeld en begeleid

Maat en Schaal / Percellering

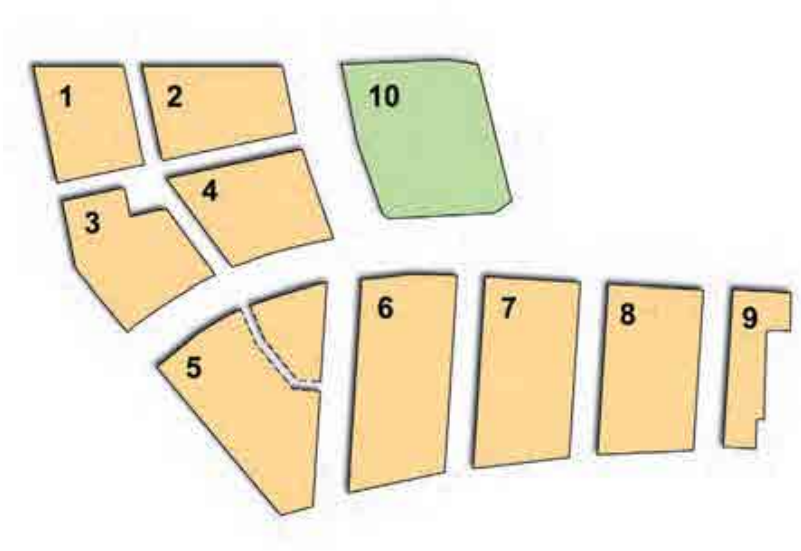
Doelstelling van SPVE is de juiste schaal en maat van de bebouwing te vinden, met aandacht voor de ruimtelijke potenties van de diverse deelgebieden in het bijzonder. Percellering, zowel verticaal als horizontaal, is hiervoor het instrument. Percellering is hiermee een basisthema binnen de architecturale uitwerking. De schaal en korrel van het individuele pand is hierin toonaangevend.

Percellering impliceert differentiatie en verschil. Differentiatie in de architectuur is zeer zeker een pertinent ontwerpthema binnen het plan, echter op een genuanceerde en voorzichtige wijze. Immers, eenheid en herkenbaarheid van de 'plek' als geheel zijn evengoed een ontwerpthema. Er wordt gestreefd naar verschillen binnen de eenheid, evenwicht is het sleutelwoord. Het gaat om verschillend zijn, maar tegelijkertijd toch familie zijn van elkaar. Het gaat om 'hetzelfde' steeds 'anders'.

Grondgebonden en grondontsloten woningen worden groepsgewijs aaneengesloten ontworpen en gematerialiseerd.

Korrel bebouwing

Kroonlijsten

Daar waar geen dakkappen voorzien zijn, worden verschillende gebouwen toch genuanceerd, duidelijk en herkenbaar beëindigd. Deze beëindigingen kunnen in metselwerk en/of toegevoegde elementen in de detaillering (beton en/of natuursteenlijsten) zijn.

Dakkappen

Dakkappen dienen een meervoudig doel: de archetypische beëindiging van de individuele bouwvolumes en daarmee de ondersteuning van de volumewerking binnen de globale planopzet; de bovengemiddelde ruimtelijkheid van de woningen en eventuele andere functies in de toplaag, respectievelijk de mogelijkheid om deze uit te werken tot bijzondere woningen c.q. ruimten. Dit is mede van belang door de gedifferentieerde hoogte van gebouwen waardoor lager gelegen daken in het zicht komen van hoger gelegen woningen en bestemmingen. Daar waar geen kappen, dus platte daken zijn voorzien, moet er aandacht zijn voor deze dakvlakken als 5de (of 6de) gevel. Eventueel kunnen ze ingezet worden als groendaken of ingericht worden als verblijfsruimte: daktuinen en -terrassen. Technische ruimten, liftopbouwen, schoorstenen of machines die los op het dak staan, moeten te allen tijde worden vermeden. Zij worden geïntegreerd als deel van het bouwvolume ofwel worden ze opgesteld achter een voldoende hoge dakrand zodat ze niet zichtbaar zijn vanaf het maaiveld. Samengestelde panden hebben een kap of een setback op de bovenste (twee) lagen.

Kroonlijsten

19e eeuwse kap

Materiaal

De opgave is gebouwen te realiseren die ‘juist in de tijd’ proberen te zijn door zich te bedienen van de huidige bouwtechnieken en met hedendaagse materialen; kwalitatief, duurzaam, ecologisch verantwoord, veilig, onderhoudsvriendelijk.

Het algemeen motto ten aanzien van materiaal- en kleurgebruik is ‘hoe minder (verschillend) materiaal, hoe beter’. Meer specifiek is baksteen het ‘dragend’ materiaal met betrekking tot de beeldvorming. De keuze voor een typerend gevelmateriaal versterkt de eenheid binnen de gehele planopzet, onderstreept de continuïteit van de openbare ruimte.

Naast baksteen hebben duurzame en hoogwaardige materialen: dus natuurlijke, lang levende, mooie, geleidelijk verouderende en onderhoudsvriendelijke materialen zoals natuursteen, beton, staal, hout, zink en glas de voorkeur.

Alle materialen worden in principe in hun ‘natuurlijke’ verschijningsvorm toegepast.

Toegangen tot gebouwen

De entrees van de gebouwen dienen specifiek en met zorg ontworpen en gedetailleerd te worden. In het geval van woningen met een inpandige garage dient ook de garagepoort mee ontworpen, integraal onderdeel van dit geheel te zijn.

Tuinen

De uitwerking van elementen van privé groen binnen de bouwblokken moet bijdragen aan de specifieke woonkwaliteiten en het groene karakter van de buurt. Verschillende vormen van buitenruimten en tuinen worden toegepast: privétuinen, collectieve tuinen, daktuinen. Buitenruimten van niet-grondgebonden woningen grenzend aan de openbare ruimte worden bij voorkeur inpandig georganiseerd. Dit omwille van de robuustheid en massiviteit van de gebouwen, maar evengoed om de functionele reden van bruikbaarheid en privacy.
In het noordelijk deel gaan we uit van een gezamenlijk ontworpen voortuin of geveltuinen. In het zuidelijk deel bevinden zich voortuinen van minimaal 1,5 meter.

Erfafscheidingen

Tussen de (semi-)openbare ruimte en private tuinen van grondgebonden woningen zijn bij voorkeur bouwkundig. Er komen nergens 'achterkanten' van bebouwing of tuinen rechtstreeks in contact met de openbare ruimte. De erfafscheidingen tussen het publiek domein en tuinen zijn daarmee expliciet onderdeel van het architecturaal concept of ontwerpopgave: deels vaste, gebouwde constructies (tuinmuren) waartegen of achter eventueel tuinbergingen worden gesitueerd, deels groene volumes. Bij de uitwerking dient de nodige aandacht te worden besteed aan doorbrekingen en toegangspoortjes.

Geveltuinen (noordelijk deel)

Straatbeeld met kleine voortuinen

Straatbeeld met grotere voortuinen

nu langs de kaai flaneert:

Colofon

Aan dit document werkten mee:

Ontwerpteam:

Wim Bos

Peter Hoesbergen

Bob van Reeht, supervisie

Stef van Roemburg

Mathieu Schouten

Ontwikkelingsbedrijf Waalfront C.V.

Effecten varianten ontsluiting Waalfrontweg

Definitief

Omdat we ons verplaatsen

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

Ontwikkelingsbedrijf Waalfront C.V.

Effecten varianten ontsluiting Waalfrontweg

Definitief

Datum 8 april 2013
Kenmerk OBW001/Wag/0005
Eerste versie

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	Ontwikkelingsbedrijf Waalfront C.V.
Titel rapport	Effecten varianten ontsluiting Waalfrontweg Definitief
Kenmerk	OBW001/Wag/0005
Datum publicatie	8 april 2013
Projectteam opdrachtgever(s)	E. Leijenaar
Projectteam Goudappel Coffeng	de heren G. Wiersma, E.J. Westra en L. Krol

	Inhoud	Pagina
1	**Inleiding**	**1**
2	**Uitgangspunten verkeersmodel**	**2**
2.1	Algemene kenmerken verkeersmodel	2
2.2	Uitgangspunten Waalfront	2
3	**Variantberekeningen**	**3**
3.1	Doorgerekende varianten	3
3.2	Resultaten	4
4	**Effecten per kruispunt**	**7**
4.1	Inleiding	7
4.2	Toegepaste rekenmodellen	8
4.3	Beoordelingskader	9
4.4	Kruispunt 1: Voorstadslaan - Heselaan - Simon Langendampad	9
4.5	Kruispunt 2: Voorstadslaan - Weurtseweg	10
4.6	Kruispunt 2a: Voorstadslaan - Waalfrontweg	10
4.7	Kruispunt 3: Waalfrontweg - Weurtseweg	12
4.8	Kruispunt 4: Weursteweg - Mercuriusstraat	13
4.9	Kruispunt 5: Lange Hezelstraat - Kronenburgsingel - Veemarkt	14
4.10	Kruispunt 6: Energieweg - Industrieweg	15
4.11	Kruispunt 7: Waalfrontweg - Weurtseweg	16
4.12	Overzicht resultaten	18
5	**Conclusies**	**19**
	Bijlage	
1	Plots	

www.goudappel.nl

1 Inleiding

De gemeente Nijmegen is gestart met de ontwikkeling van het Waalfront. Daarbij is echter een aantal verkeerskundige vragen naar voren gekomen die met varianten op het verkeersmodel voor het Waalfront onderbouwd kunnen worden. Deze vragen betreffen de effecten van de aanpassing van de Waalfrontweg op de verkeersintensiteiten en de benodigde kruispuntconfiguraties voor verschillende varianten.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten van het verkeersmodel beschreven. Hoofdstuk 3 gaat over de effecten van de verschillende varianten op wegvakniveau. In hoofdstuk 4 zijn vervolgens de effecten van de verschillende varianten op kruispuntniveau beschreven. Tot slot volgen in hoofdstuk 5 de conclusies.

2 Uitgangspunten verkeersmodel

2.1 Algemene kenmerken verkeersmodel

Er wordt uitgegaan van het verkeersmodel van de gemeente Nijmegen. Dit model beschrijft een prognosesituatie voor het jaar 2022. Het verkeersmodel van Nijmegen gaat in principe uit van informatie die de gemeente aanlevert en is daarmee dus een gemeentelijk verkeersmodel.

Het verkeersmodel omvat naast de gemeente Nijmegen het gehele gebied van de Stadsregio Arnhem Nijmegen, plus enkele omliggende kernen. Het aantal verkeerszones binnen het SAN-gebied bedraagt circa 3.500. Daarnaast is het ingebed in de NRM Oost-Nederland-versie 2011.

Er wordt onderscheid gemaakt naar personenauto- en vrachtverkeer. De omvang van het verkeer wordt geschat op basis van de sociaal-economische gegevens (aantallen inwoners en arbeidsplaatsen) per verkeerszone. De sociaal-economische gegevens en de wegennetuitgangspunten voor het basis- en prognosejaar worden verstrekt door de gemeenten binnen het SAN-gebied.

Het verkeersmodel houdt rekening met het optreden van sluipverkeer wanneer capaciteitsknelpunten daartoe aanleiding geven. Daarvoor wordt een zogenaamde capaciteitsafhankelijke toedelingstechniek gehanteerd. Deze wordt voor alle dagdelen toegepast. Voor de ochtend- en avondspits wordt daarbij ook rekening gehouden met kruispuntvertragingen.

2.2 Uitgangspunten Waalfront

Voor de studie Waalfront is het model van de gemeente Nijmegen aangepast. Voor het studiegebied Waalfront zijn nieuwe uitgangspunten aangebracht. Er is uitgegaan van 2.040 woningen, in plaats van de 2.650 woningen die in het oorspronkelijke model zitten. Voor arbeidsplaatsen is uitgegaan van 700 in plaats van 1.069. In alle varianten is de parkeergarage aan de Hezelpoort opgenomen met 550 parkeerplaatsen. Er is uitgegaan van een turn-over van 2. Dit betekent dat elke plek per etmaal tweemaal bezet wordt. Dat is dus 1.100 bezoekers per etmaal.

3 Variantberekeningen

3.1 Doorgerekende varianten

Om inzicht te krijgen in de effecten van bepaalde maatregelen, zijn met het verkeersmodel in totaal tien varianten doorgerekend:

- Bij variant 0 is de wegenstructuur hetzelfde als in het oude plan, alleen het aantal inwoners is bijgesteld (zie vorige paragraaf). In deze variant loopt de Waalfrontweg langs de haven. Het noordelijk deel van Waalfront ontsluit op de Waalfrontweg, het zuidelijk deel op de Weurtseweg. De Weurtseweg is 30 km/h-gebied.
- Variant 0.1 is gelijk aan variant 0, alleen hier is de Winselingseweg opengesteld als verbinding tussen de Waalfrontweg en de Weurtseweg.
- In variant 1 loopt de Waalfrontweg niet langs de haven, maar takt aan op de Weurtseweg. De Weurtseweg ten westen van de Waalfrontweg is 30 km/h-gebied. Via de ontsluitingsstructuur van Waalfront kan van de Waalfrontweg naar de Weurtseweg worden gereden. In de Weurtseweg is een knip (paaltjes) onder het viaduct van de weg naar de Stadsbrug.
- Variant 2 is als variant 1, maar de Weurtseweg heeft nu een maximumsnelheid van 50 km/h.
- Variant 3 is als variant 2, maar met eenrichtingsverkeer op de Weurtseweg en Waalfrontweg (met de klok mee). Bij variant 3x is de richting tegen de klok in.
- In variant 4 wordt uitgegaan van een HOV-as op de Marialaan en tunnelweg met HOV. Hierbij wordt de tunnel teruggebracht tot 2x1 rijstroken.
- Om het effect van de knip in de Weurtseweg te bepalen, zijn de varianten 1a, 2a en 3ax doorgerekend. Deze varianten zijn gelijk aan respectievelijk 1, 2 en 3x, maar dan zonder de knip.

Tabel 3.1 geeft een overzicht van de verschillende variantenkenmerken.

variant	Waalfrontweg	Weurtseweg	knip Weurtseweg	opmerkingen
0	langs haven	30 km/h	ja	
0.1	langs haven	30 km/h	ja	met Winselingseweg
1	takt aan op Weurtseweg	30 km/h	ja	
2	takt aan op Weurtseweg	50 km/h	ja	
3	takt aan op Weurtseweg	1 richting, 50 km/h	ja	met de klok mee
4	takt aan op Weurtseweg	30 km/h	ja	HOV tunnelweg
1a	takt aan op Weurtseweg	30 km/h	nee	
2a	takt aan op Weurtseweg	50 km/h	nee	
3x	takt aan op Weurtseweg	1 richting, 50 km/h	ja	tegen de klok in
3ax	takt aan op Weurtseweg	1 richting, 50 km/h	nee	tegen de klok in

Tabel 3.1: Overzicht varianten

3.2 Resultaten

De resultaten (werkdagetmaalintensiteiten) van de modelberekeningen worden weergegeven in de plots in bijlage 1.

- In variant 0 is de Weurtseweg een buurtontsluitingsweg. Het zuidelijk deel van het plan Waalfront takt hierop aan. Het noordelijk deel takt aan op de Waalfrontweg. Er zijn geen verbindingswegen tussen de Weurtseweg en de Waalfrontweg. Het doorgaande verkeer rijdt via de Waalfrontweg. De totale intensiteit op de Waalfrontweg bedraagt 12.500 mvt/etm (zie plot nummer 2 in bijlage 1).
- In variant 0.1 wordt de Winselingseweg niet afgesloten. Hierdoor is er een mogelijkheid om van de Weurtseweg naar de Waalfrontweg door te steken. Hiervan wordt slechts beperkt gebruik gemaakt (zie plot nummers 3 en 12 in bijlage 1).
- In variant 1 takt de Waalfrontweg aan op de Weurtseweg. Daarnaast zijn er allerlei doorsteekmogelijkheden tussen de Waalfrontweg en de Weurtseweg. Hierdoor zal het verkeer van Waalfront vooral van de Waalfrontweg gebruik maken, omdat dat een 50 km/h-weg is. De Weurtseweg (ten westen van de aansluiting Waalfrontweg) heeft hierdoor weinig verkeer (zie plot nummers 4 en 13 in bijlage 1).
- In variant 2 is de Weurtseweg 50/km/h en trekt daardoor meer verkeer dan in variant 1. Dit verkeer maakt ook gebruik van de Winselingseweg of de Mercuriusstraat (zie plot nummers 5 en 14 in bijlage 1).
- In de eenrichtingvarianten 3 en 3x verdeelt het verkeer zich over de Weurtseweg en de Waalfrontweg (zie plot nummers 6, 7, 15 en 16 in bijlage 1).
- Het effect van het 2x1 rijstroken maken van de tunnelweg in variant 4 heeft tot gevolg dat het verkeer op de route door Waalfront iets toeneemt (zie plot nummers 8 en 17 in bijlage 1).
- In variant 1a wordt de knip in de Weurtseweg opgeheven. Dit heeft in deze variant weinig effect, omdat de Weurtseweg 30 km/h-gebied is, waardoor de route via de Waalfrontweg sneller is (zie plot nummers 9 en 18 in bijlage 1).

- In variant 2a is de Weurtseweg 50 km/h. Hierdoor ontstaat door het opheffen van de knip een (iets) snellere route dan de Waalfrontweg. Hierdoor zal veel verkeer gebruik maken van de Weurtseweg. In de modelberekeningen gaat het meeste verkeer over de Weurtseweg, omdat dit de kortste route is. In werkelijkheid zal dit afhangen van de inrichting van de Weurtseweg en Waalfrontweg of bewegwijzering (zie plot nummers 10 en 19 in bijlage 1).
- In variant 3ax heeft het openstellen van de Weurtseweg tot gevolg dat verkeer in deze route volgt in plaats van via de Winselingseweg (zie plot nummers 11 en 20 in bijlage 1).

Tabel 3.2 geeft voor een aantal wegvakken de etmaalintensiteiten weer.

	2010	var0	var0.1	var1	var2	Var3	var3x	var4	var1a	var2a	var3ax
1 Lange Hezelstraat	12.000	15.400	15.400	14.400	14.700	14.300	14.400	15.100	14.400	15.500	15.000
2 Weurtseweg- oost	8.700	2.700	2.400	13.900	14.600	14.100	14.300	14.400	13.900	15.400	14.900
3 Weurtseweg-midden	8.900	1.900	1.700	300	5.000	7.700	8.200	300	500	13.400	9.200
4 Weurtseweg-west	1.800	2.400	2.100	0	0	0	0	0	900	11.500	6.500
5 Waalfrontweg	0	12.500	12.800	14.300	10.800	7.200	7.500	14.600	14.000	3.800	7.400
6 Mercuriusstraat	7.100	100	100	100	2.900	1.600	2.800	100	100	2.500	2.600
7 Marialaan	14.100	13.500	13.500	14.000	13.800	13.900	14.000	13.200	14.000	13.400	13.700
8 Tunnelweg	20.900	17.800	17.800	18.600	18.400	18.500	18.600	16.800	18.600	17.900	18.200

Tabel 3.2: Overzicht intensiteiten (werkdagetmaal)

Figuur 3.1: locaties punten intensiteiten

In de tabel is te zien dat in alle varianten behalve in variant 2a de intensiteit op de Weurtseweg lager ligt dan in de huidige situatie. Het rustigste is deze weg in de varianten 1, 1a en 4. De meest gelijkmatige verdeling tussen de Waalfrontweg en de Weurtseweg is in de eenrichtingvarianten 3, 3x en 3ax.

4

Effecten per kruispunt

4.1 Inleiding

Voor een aantal verschillende varianten is op kruispuntniveau gekeken naar de verkeersafwikkeling. Doel hiervan is het bepalen welke vormgeving nodig is voor een goede verkeersafwikkeling.

Om het aantal door te rekenen kruispunten te beperken, is ervoor gekozen een aantal varianten buiten beschouwing te laten. Het gaat om de volgende varianten:
- variant 1a: weinig verschil met variant 1;
- variant 3ax: effect van de knip al in variant 2a doorgerekend;
- variant 3: tegen de klok in is logischer (=3x);
- variant 0.1: is gebaseerd op variant 0.

De varianten 0, 1, 2, 2a, 3x en 4 zullen dus wel op kruispuntniveau doorgerekend worden.

In figuur 4.1 wordt een overzicht gegeven van de onderzochte kruispunten.

Figuur 4.1: Onderzochte kruispunten

De onderzochte kruispunten zijn:

- kruispunt 1: Voorstadslaan - Heselaan - Simon Langendampad (nu: voorrang);
- kruispunt 2: Voorstadslaan - Weurtseweg (nu: VRI);
- kruispunt 2a: Voorstadslaan - Waalfrontweg (nu: niet bestaand);
- kruispunt 3: Waalfrontweg - Weurtseweg (nu: niet bestaand);
- kruispunt 4: Weursteweg - Mercuriusstraat (nu: niet bestaand);
- kruispunt 5: Lange Hezelstraat - Kronenburgsingel - Veemarkt (nu: voorrang);
- kruispunt 6: Energieweg - Industrieweg (nu: dubbelstrooksrotonde);
- kruispunt 7: Waalfrontweg - Weurtseweg (nu: niet bestaand).

In eerste instantie is onderzocht of het mogelijk is om het verkeer op het kruispunt zonder verkeerslichten af te wikkelen (ongeregeld). Daarbij is uitgegaan van een voorrangskruispunt zonder of met brede middenberm. In het geval dat niet mogelijk bleek, is in tweede instantie nagegaan welke kruispuntconfiguratie benodigd is om het verkeer met verkeerslichten af te wikkelen.

In tabel 4.1 wordt weergegeven welke kruispunten geanalyseerd zijn en voor welk kruispunttype (beide is in dit geval VRI en ongeregeld). Niet alle kruispunten zijn in alle varianten aanwezig.

kruispunt	variant 0	variant 1	variant 2	variant 2a	variant 3x	variant 4
1	VRI	VRI	VRI	VRI	VRI	VRI
2	ongeregeld	beide	beide	beide	beide	beide
2A	VRI	-	-	-	-	-
3	VRI	beide	beide	VRI	beide	beide
4	-	-	-	ongeregeld	-	-
5	ongeregeld	ongeregeld	ongeregeld	ongeregeld	ongeregeld	ongeregeld
6	VRI	VRI	VRI	VRI	VRI	VRI
7	-	ongeregeld	ongeregeld	beide	ongeregeld	ongeregeld

Tabel 4.1: Geanalyseerde kruispunten

4.2 Toegepaste rekenmodellen

Voor het bepalen van de verkeersafwikkeling is gebruik gemaakt van twee verschillende rekenmodellen.
Voor de met verkeerslichten geregelde kruispunten is COCON gebruikt, COCON is een pakket waarmee op basis van intensiteiten de groenverdeling van verkeerslichten berekend kan worden. De output van het pakket is (onder andere) de benodigde cyclustijd.
De ongeregelde kruispunten zijn doorgerekend met de VISSIM-kruispuntentool. Deze tool is door Goudappel Coffeng ontwikkeld en kan snel verschillende (ongeregelde) standaard kruispuntvormgevingen doorrekenen op basis van het microscopische simulatiepakket VISSIM. Als output geeft het model wachttijden en wachtrijlengten per tak.

4.3 Beoordelingskader

Om te bepalen hoe goed kruispunten functioneren, is een beoordelingskader opgesteld. Voor geregelde kruispunten is de volgende verdeling aangehouden:

- maximale cyclustijd <= 90 sec.: goed;
- maximale cyclustijd 90 – 120 sec.: matig;
- maximale cyclustijd > 120 sec.: slecht.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat de gemeente Nijmegen het uitgangspunt hanteert dat de cyclustijd in principe beneden de 90 sec. dient te blijven, voornamelijk uit het oogpunt van de oversteekbaarheid voor het langzaam verkeer. Een cyclustijd van 120 sec. wordt in Nederland over het algemeen als maximaal acceptabel gehanteerd voor een geloofwaardige regeling.

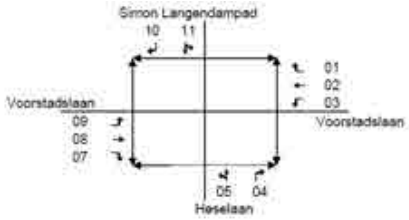
Voor ongeregelde kruispunten is de volgende verdeling aangehouden:

- maximale wachttijd <= 25 sec.: goed;
- maximale wachttijd 25-50 sec.: redelijk;
- maximale wachttijd > 50 sec.: slecht.

In de hiernavolgende alinea's is per kruispunt aangegeven wat de effecten zijn van de verschillende varianten op de verkeersafwikkeling.

4.4 Kruispunt 1: Voorstadslaan - Heselaan - Simon Langendampad

Op kruispunt 1 is het in alle varianten noodzakelijk om een VRI toe te passen. Het kruispunt heeft op de hoofdrichtingen aparte opstelstroken voor de verschillende afslagrichtingen. Op de zijrichtingen zijn twee rijstroken nodig. In figuur 4.2 is de vormgeving van het kruispunt schematisch weergegeven.

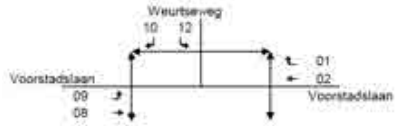
Figuur 4.2: Vormgeving kruispunt 1 (alle varianten)

De verkeersafwikkeling van het kruispunt verschilt licht tussen de varianten. De cyclustijd varieert tussen 85 en 100 sec. In sommige varianten blijft de verkeersafwikkeling daardoor net goed en in andere varianten valt de verkeersafwikkeling dan net in de categorie matig. De verschillen tussen de varianten zijn echter beperkt en daarmee op dit kruispunt weinig onderscheidend.

Door de gemeente is een alternatieve vormgeving voorgesteld voor variant 0. Hierbij wordt de Heselaan (toegang parkeergarage) niet op kruispunt 1 aangesloten, maar nabij kruispunt 2a (zie figuur 3.5). Als gevolg hiervan ontstaat een T-aansluiting ter hoogte van kruispunt 1.
In die situatie volstaat een ongeregeld voorrangskruispunt. Het is dan wel wenselijk, maar niet noodzakelijk, om een kruispunt met een brede middenberm aan te leggen. De verkeersafwikkeling is in deze situatie goed.

4.5 Kruispunt 2: Voorstadslaan - Weurtseweg

Kruispunt 2 is in de huidige situatie een met verkeerslichten geregeld kruispunt.
In variant 0 wordt het kruispunt zwaar ontlast, doordat de Waalfrontweg het grootste deel van het verkeer overneemt. In dit geval volstaat op kruispunt 2 een compact voorrangskruispunt.
In de overige varianten kan het kruispunt zowel als VRI als ongeregeld worden vormgegeven. Wanneer gekozen wordt voor een ongeregelde situatie, moet de relatie Weurtseweg - Voorstadslaan (oost) voorrang krijgen. Verkeer op de Voorstadslaan (west) dient dus voorrang te verlenen. Het afwikkelingsniveau is dan goed.
Wanneer gekozen wordt om de VRI te handhaven, volstaat de huidige vormgeving. De cyclustijd varieert tussen 60 en 75 sec. Het afwikkelingsniveau is met een VRI dus goed.
Qua vormgeving van het kruispunt zijn de varianten weinig onderscheidend, uitgezonderd variant 0. In figuur 4.3 is de vormgeving van het kruispunt met VRI schematisch weergegeven.

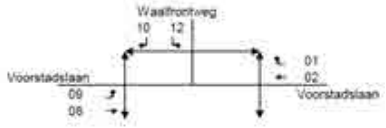

Figuur 4.3: Vormgeving kruispunt 2 met VRI (varianten 1, 2, 2a, 3x en 4)

4.6 Kruispunt 2a: Voorstadslaan - Waalfrontweg

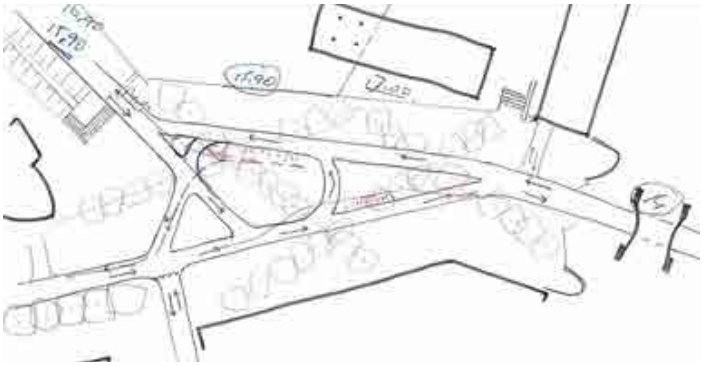
Kruispunt 2a is alleen aanwezig in variant 0. Op het kruispunt sluit de Waalfrontweg aan op de Voorstadslaan. In deze situatie moet het verkeer met verkeerslichten geregeld worden. De cyclustijd bedraagt 60 sec. in de ochtendspits en 75 sec. in de avondspits. Het afwikkelingsniveau is daarmee goed.

In figuur 4.4 wordt de vormgeving van het kruispunt schematisch weergegeven.

Figuur 4.4: Vormgeving kruispunt 2a (variant 0)

Door de gemeente is een alternatieve vormgeving voorgesteld voor variant 0. Hierbij wordt de Heselaan niet op kruispunt 1 aangesloten, maar nabij kruispunt 2a. Als gevolg hiervan ontstaat een aansluiting met vier takken ter hoogte van kruispunt 2. Het ontwerp van deze vormgeving is in figuur 4.5 weergegeven. Het ontwerp functioneert als een aangepaste enkelstrooksrotonde. Verkeer op de 'rotonde' heeft dus voorrang op het verkeer dat van de verschillende takken aankomt.

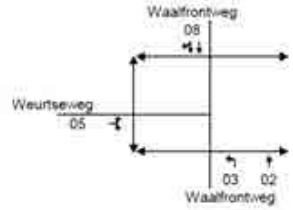
Figuur 4.5: Voorgestelde vormgeving kruispunt 2a (variant 0)

De vormgeving leidt tot een goede verkeersafwikkeling, zowel in de ochtend- als avondspits. Bij de doorrekening van het ontwerp is geen rekening gehouden met langzaam verkeer, omdat hierover geen informatie beschikbaar is. Onze inschatting is dat op deze locatie vrij veel fietsverkeer aanwezig is en dat de verkeersafwikkeling in dat geval (met fietsverkeer in de voorrang) minder goed functioneert.

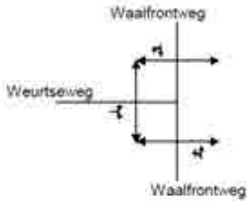
4.7 Kruispunt 3: Waalfrontweg - Weurtseweg

Kruispunt 3 is een kruispunt dat in de huidige situatie nog niet bestaat. Op het kruispunt sluit de Waalfrontweg op de Weurtseweg aan.
Op dit kruispunt ontstaan globaal drie verschillende vormgevingen voor de verschillende varianten. In de varianten 1, 2, 3x en 4 heeft de knip op de Weurtseweg tot gevolg dat er helemaal geen verkeer meer van en naar de Weurtseweg (oost) gaat. In deze varianten is daarmee sprake van een T-aansluiting.
De varianten 1, 2, 3x en 4 leiden tot dezelfde vormgeving en de varianten 0 en 2a tot twee andere vormgevingen. De varianten 1, 2, 3x en 4 kunnen zowel met een VRI als ongeregeld het verkeer verwerken. In alle varianten verloopt de verkeersafwikkeling goed.

Varianten 1, 2, 3x en 4
De vormgeving van de varianten 1, 2, 3x en 4 is weergegeven in de figuren 4.6 en 4.7. In figuur 4.6 is de situatie met verkeerslichten weergegeven en in figuur 4.7 de ongeregelde situatie met brede middenberm.

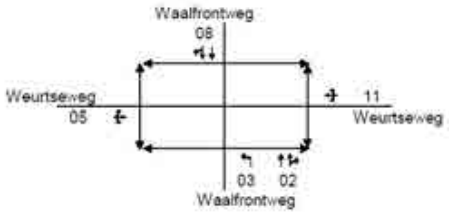

Figuur 4.6: Vormgeving kruispunt 3 (varianten 1, 2, 3x en 4; VRI)

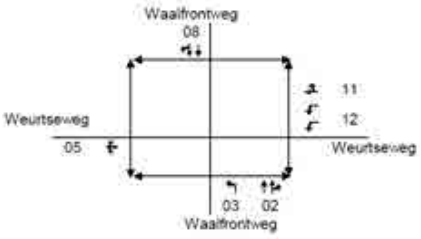
Figuur 4.7: Vormgeving kruispunt 3 (varianten 1, 2, 3x en 4; ongeregeld)

Variant 0
De vormgeving van variant 0 is weergegeven in figuur 4.8. Het verkeer kan op dit kruispunt in deze variant niet ongeregeld afgewikkeld worden.

Figuur 4.8: Vormgeving kruispunt 3 (variant 0)

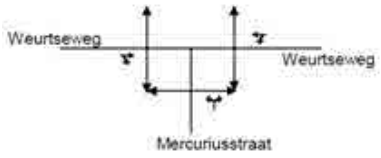
Variant 2a
Doordat er geen knip is in de Weurtseweg en de toegestane snelheid 50 km/h bedraagt, wordt in variant 2a veel verkeer via de Weurtseweg afgewikkeld. Dit verkeer komt uiteindelijk bij kruispunt 3, waar een groot deel van het verkeer richting de Energieweg gaat. De linksafbeweging vanaf de Weurtseweg (oost) naar de Waalfrontweg (zuid) geeft daarmee een zware belasting op het kruispunt. Het is niet mogelijk om het verkeer ongeregeld te verwerken.
In figuur 4.9 wordt de vormgeving van het kruispunt in deze variant weergegeven.

Figuur 4.9: Vormgeving kruispunt 3 (variant 2a)

4.8 Kruispunt 4: Weursteweg - Mercuriusstraat

Kruispunt 4 is alleen in variant 2a van toepassing. De hoofdstroom op het kruispunt wordt gevormd door het rechtdoorgaande verkeer over de Weurtseweg. Om het verkeer te kunnen afwikkelen, volstaat een compact voorrangskruispunt. De verkeersafwikkeling verloopt goed.
In figuur 4.10 is de vormgeving van het kruispunt schematisch weergegeven.

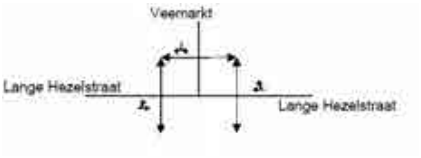

Figuur 4.10: Vormgeving kruispunt 4 (variant 2a)

4.9 Kruispunt 5: Lange Hezelstraat - Kronenburgsingel - Veemarkt

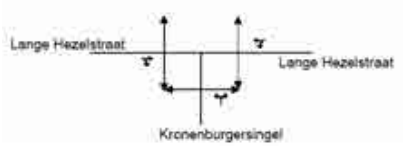
Kruispunt 5 bestaat uit twee T-aansluitingen. Beide deelkruispunten zijn met voorrang geregeld, waarbij verkeer op de Lange Hezelstraat voorrang heeft.

Westelijk deelkruispunt (Lange Hezelstraat - Veemarkt)
De huidige vormgeving van het westelijk deelkruispunt leidt tot een redelijke tot goede verkeersafwikkeling voor de verschillende varianten. De maximale wachttijd op de Veemarkt (maatgevend) varieert tussen 25 en 35 sec. voor de verschillende varianten. De wachtrij loopt hierbij op tot maximaal 90 m. De varianten 0 en 2a presteren het minst, hoewel de verschillen tussen de varianten beperkt zijn.
In figuur 4.11 is de vormgeving van het kruispunt schematisch weergegeven.

Figuur 4.11: Vormgeving kruispunt 5 west (alle varianten)

Oostelijk deelkruispunt (Lange Hezelstraat - Kronenburgersingel)
De huidige vormgeving van het oostelijk deelkruispunt leidt tot een redelijk tot slechte verkeersafwikkeling. De problemen ontstaan op de Kronenburgersingel, waar de wachttijd varieert tussen 30 en 60 sec. De wachtrijlengte op de Kronenburgersingel bedraagt 140 m. De varianten 0 en 2a presteren hierbij het minst goed.
In figuur 4.12 is de vormgeving van het kruispunt schematisch weergegeven.

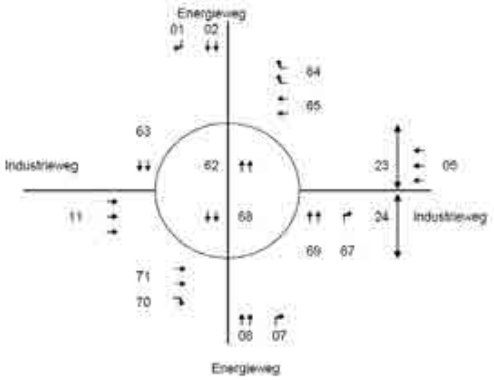
Figuur 4.12: Vormgeving kruispunt 5 oost (alle varianten)

De oorzaak van de afwikkelingsproblemen is dat de hoofdstroom op het kruispunt gevormd wordt door de relatie tussen de Lange Hezelstraat (west) en de Kronenburgersingel. Verkeer vanaf de Kronenburgersingel moet voorrang verlenen aan het verkeer op de Lange Hezelstraat, maar er ontstaan onvoldoende hiaten met als gevolg dat wachtrijvorming ontstaat op de Kronenburgersingel.

Door de voorrang te wijzigen, zodat verkeer op de relatie Lange Hezelstraat (west) - Kronenburgersingel voorrang heeft, ontstaat een goede verkeersafwikkeling.

4.10 Kruispunt 6: Energieweg - Industrieweg

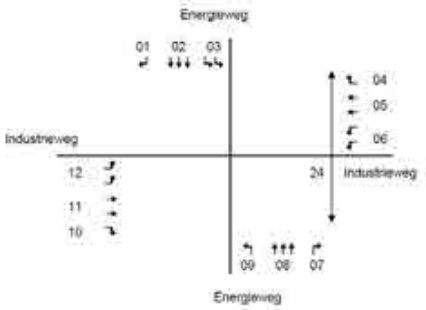
In de huidige situatie is het kruispunt Energieweg - Industrieweg een ongeregelde 2-strooksrotonde. Met de komst van de nieuwe stadsbrug neemt de verkeersbelasting op dit kruispunt fors toe. In het vigerende ontwerp van dit kruispunt wordt de huidige rotonde gehandhaafd en wordt een rijstrook dwars over de rotonde toegevoegd voor het doorgaande verkeer over de Energieweg. Het geheel wordt met verkeerslichten geregeld. In figuur 4.13 is de schematische vormgeving van het kruispunt weergegeven.

Figuur 4.13: Vormgeving kruispunt 6 (alle varianten)

De verkeersafwikkeling op de geregelde rotonde is beperkt in beeld te brengen met behulp van COCON. De complexiteit van de geregelde rotonde wordt gevormd door het afstemmen van de verschillende signaalgroepen op elkaar, zodat verkeer niet onnodig vaak hoeft te stoppen op de rotonde. Het is echter onmogelijk om dit voor alle richtingen voor elkaar te krijgen. Met name de linksafbewegingen op de rotonde zijn complex, omdat deze soms vier verschillende lichten moeten passeren. De beschikbare opstelcapaciteit op de rotonde vormt hiermee het knelpunt voor de verkeersafwikkeling.
De varianten zijn onderling weinig verschillend en leiden daarmee tot dezelfde vormgeving.

Alternatieve vormgeving
Vanwege de complexiteit van het kruispunt is gekeken naar de mogelijkheid om het verkeer op een andere manier af te wikkelen. Door het kruispunt te vereenvoudigen tot een 'standaard' kruispunt, ontstaat een overzichtelijker kruispunt dat eenvoudiger te regelen is.
In figuur 4.14 is de vormgeving weergegeven die nodig is als gekozen wordt voor een 'standaard' kruispuntoplossing. De dimensionering van het kruispunt is nog steeds groot, met minimaal vijf rijstroken per tak. De cyclustijd bedraagt met deze vormgeving circa 80 sec., waarmee de verkeersafwikkeling dus goed scoort.

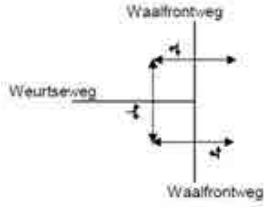

Figuur 4.14: Alternatieve vormgeving kruispunt 6 (alle varianten)

4.11 Kruispunt 7: Waalfrontweg - Weurtseweg

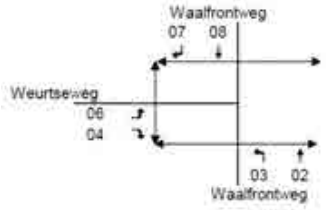
Kruispunt 7 bestaat in de huidige situatie niet. Het kruispunt vormt de aantakking aan de oostkant van de Waalfrontweg op de Weurtseweg. Het kruispunt komt niet in variant 0 voor, omdat in die variant de Waalfrontweg op de Voorstadslaan wordt aangetakt.
In de varianten 1, 3x en 4 volstaat een compact voorrangskruispunt, waarbij de Waalfrontweg in de voorrang is. De Weurtseweg (west) moet voorrang verlenen.
De verkeersafwikkeling is in deze varianten goed.
In variant 2 rijdt meer verkeer via de Weurtseweg. In deze variant kan het verkeer ongeregeld worden afgewikkeld, mits op het kruispunt een brede middenberm aanwezig is.
De verkeersafwikkeling is in deze variant goed.

In figuur 4.15 is de schematische vormgeving van het kruispunt weergegeven.

Figuur 4.15: Vormgeving kruispunt 7 (varianten 1, 2, 3x en 4)

In variant 2a kan het verkeer niet ongeregeld worden afgewikkeld. Met verkeerslichten kan het verkeer goed afgewikkeld worden. In figuur 4.16 is de vormgeving van de situatie met verkeerslichten weergegeven.

Figuur 4.16: Vormgeving kruispunt 7 (variant 2a)

4.12 Overzicht resultaten

In tabel 4.2 is een overzicht gegeven met de resultaten van de kruispuntberekeningen.

kruispunt	vormgeving	variant 0	variant 1	variant 2	variant 2a	variant 3x	variant 4
1	VRI	matig	goed	goed	matig	goed	matig
2	VRI	-	goed	goed	goed	goed	goed
	ongeregeld	goed	goed	goed	goed	goed	goed
2a	VRI	goed	-	-	-	-	-
3	VRI	goed	goed	goed	goed	goed	goed
	ongeregeld	-	goed	goed	goed	goed	goed
4	ongeregeld	-	-	-	goed	-	-
5 (west)	ongeregeld	redelijk	goed	redelijk	redelijk	goed	goed
5 (oost)	ongeregeld	slecht	redelijk	redelijk	slecht	redelijk	redelijk
	gewijzigde voorrang	goed	goed	goed	goed	goed	goed
6	VRI (rotonde)	matig	matig	matig	matig	matig	matig
	VRI (4-taks)	goed	goed	goed	goed	goed	goed
7	VRI	-	-	-	goed	-	-
	ongeregeld	-	goed	goed	redelijk	goed	goed

Tabel 4.21: Overzicht resultaten kruispuntberekeningen

5 Conclusies

De bouw van de nieuwe stadsbrug leidt tot een sterke toename van de verkeersbelasting rondom de Weurtseweg. De aanleg van de Waalfrontweg biedt hiervoor een oplossing. Het is echter nog niet duidelijk hoe deze weg precies vormgegeven wordt en waar deze aantakt op de bestaande infrastructuur.
In dit onderzoek is voor een zestal varianten bepaald wat de effecten zijn op de verkeersafwikkeling op een achttal kruispunten.

Wegvakintensiteiten
In alle varianten behalve variant 2a ligt de intensiteit op de Weurtseweg lager dan in de huidige situatie. Het rustigste is deze weg in de varianten 1, 1a en 4. De meest gelijkmatige verdeling tussen de Waalfrontweg en de Weurtseweg is in de eenrichtingsvarianten 3, 3x en 3ax.

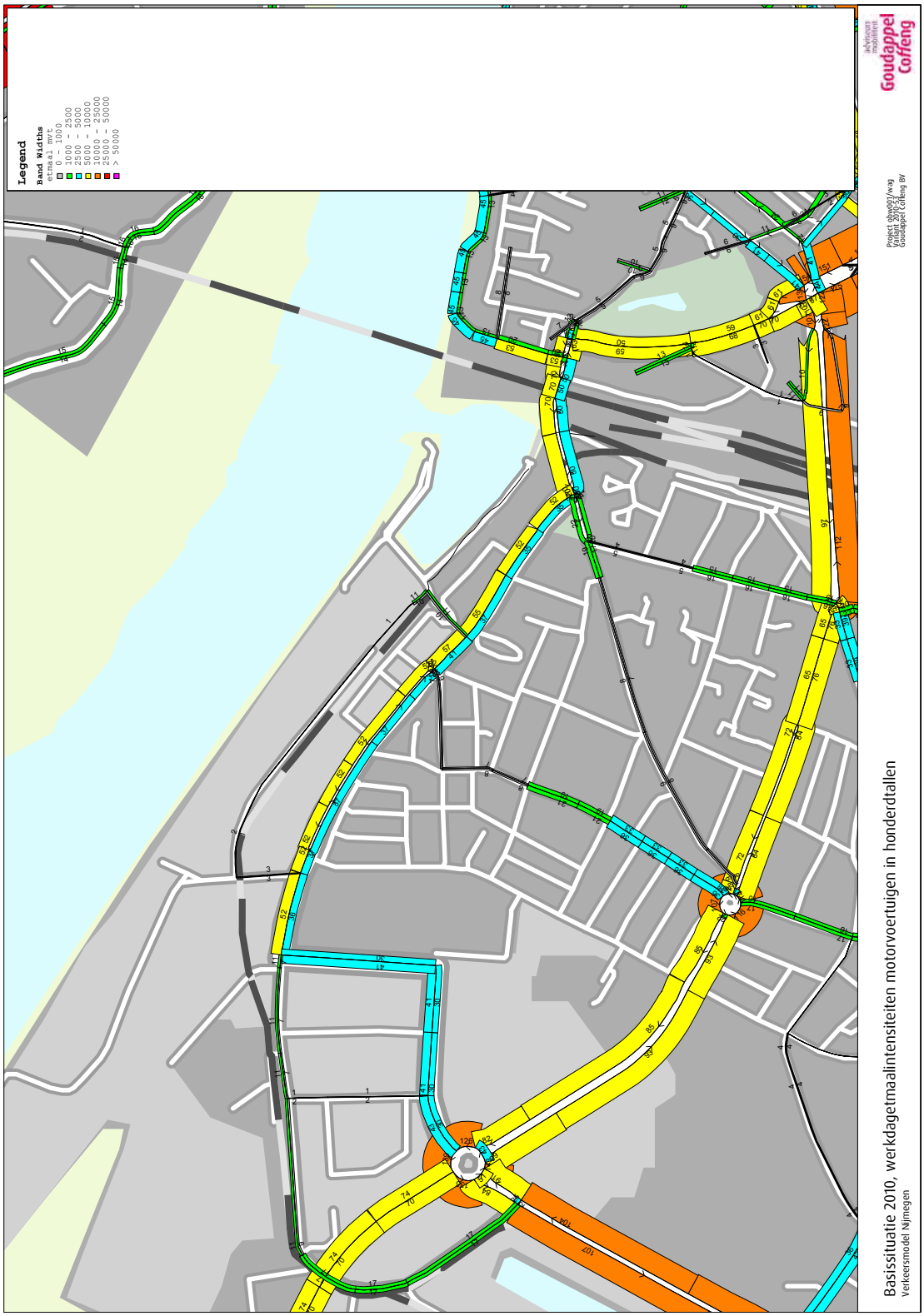
Kruispuntberekeningen
Voor de zes verschillende varianten is de verkeersafwikkeling op een achttal kruispunten geanalyseerd. De verschillen tussen een aantal varianten is beperkt.
Met name de varianten 1, 2, 3x en 4 zijn qua verkeersbelasting op kruispuntniveau vergelijkbaar. De vormgeving van de kruispunten 1, 5 en 6 is in alle varianten identiek.
Op basis van de kruispuntberekeningen is er geen specifieke voorkeur voor een variant.

Bijlage 1

Plots

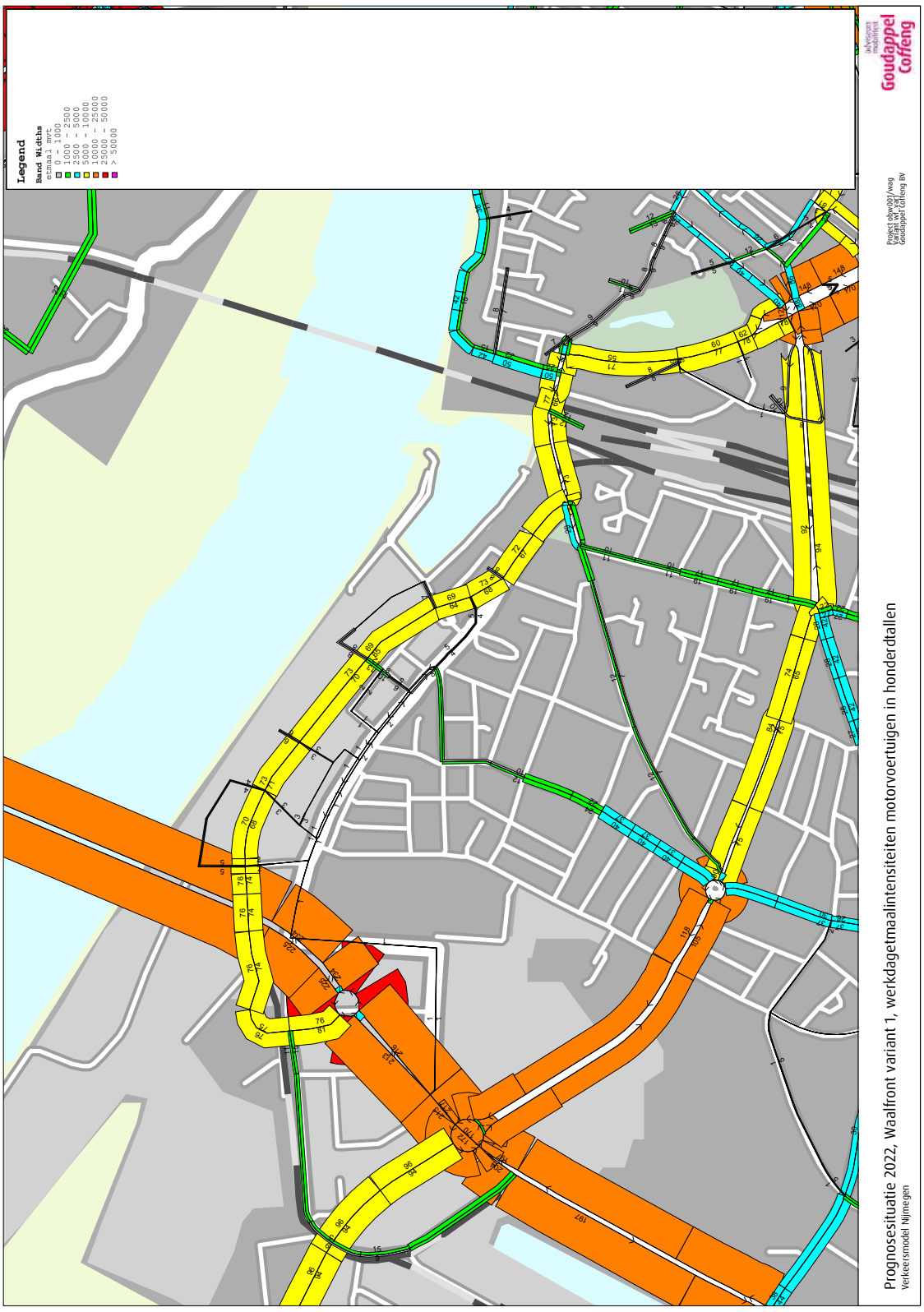
Deze bijlage bevat de intensiteitenplots van de variantberekeningen. Daarnaast bevat het verschilplots tussen twee varianten. Hierbij geven rode randen aan dat er een toename is ten opzichte van de variant waarmee vergeleken wordt, en groen een afname. Hiermee kunnen effecten van maatregelen inzichtelijk gemaakt worden.

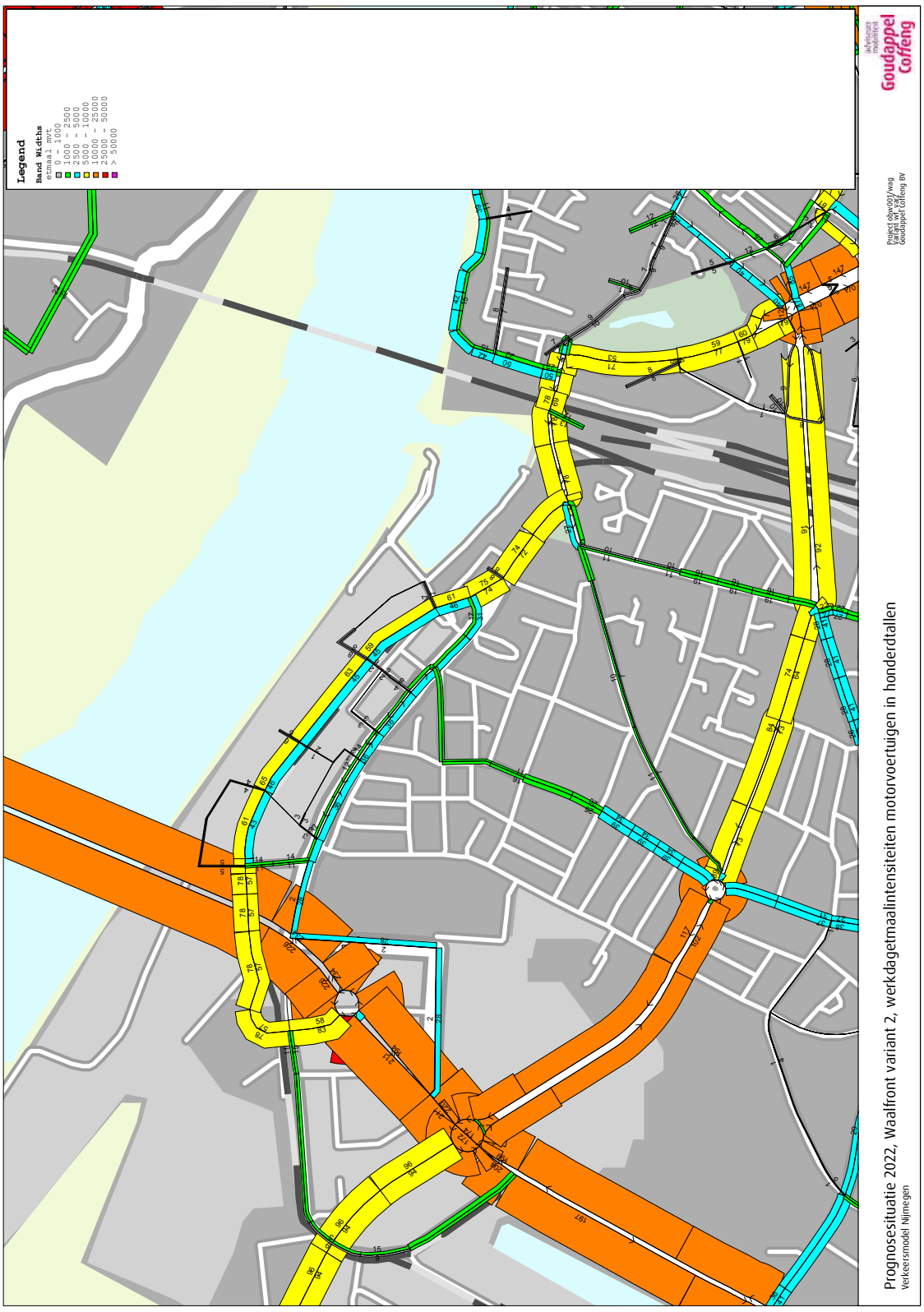
1. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen basissituatie 2010
2. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 0
3. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 0.1
4. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 1
5. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 2
6. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 3
7. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 3x
8. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 4
9. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 1a
10. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 2a
11. Werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen variant 3ax
12. Verschil tussen de varianten 0.1 en 0
13. Verschil tussen de varianten 1 en 0
14. Verschil tussen de varianten 2 en 1
15. Verschil tussen de varianten 3 en 1
16. verschil tussen de varianten 3x en 1
17. verschil tussen de varianten 4 en 1
18. verschil tussen de varianten 1a en 1
19. verschil tussen de varianten 2a en 2
20. verschil tussen de varianten 3ax en 3x

Legend
Band Widths
etmaal mvt
0 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Basissituatie 2010, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 0, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Project nr: GW09/1vwg
Project naam: Waalfront
Goudappel Coffeng BV
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 0.1, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

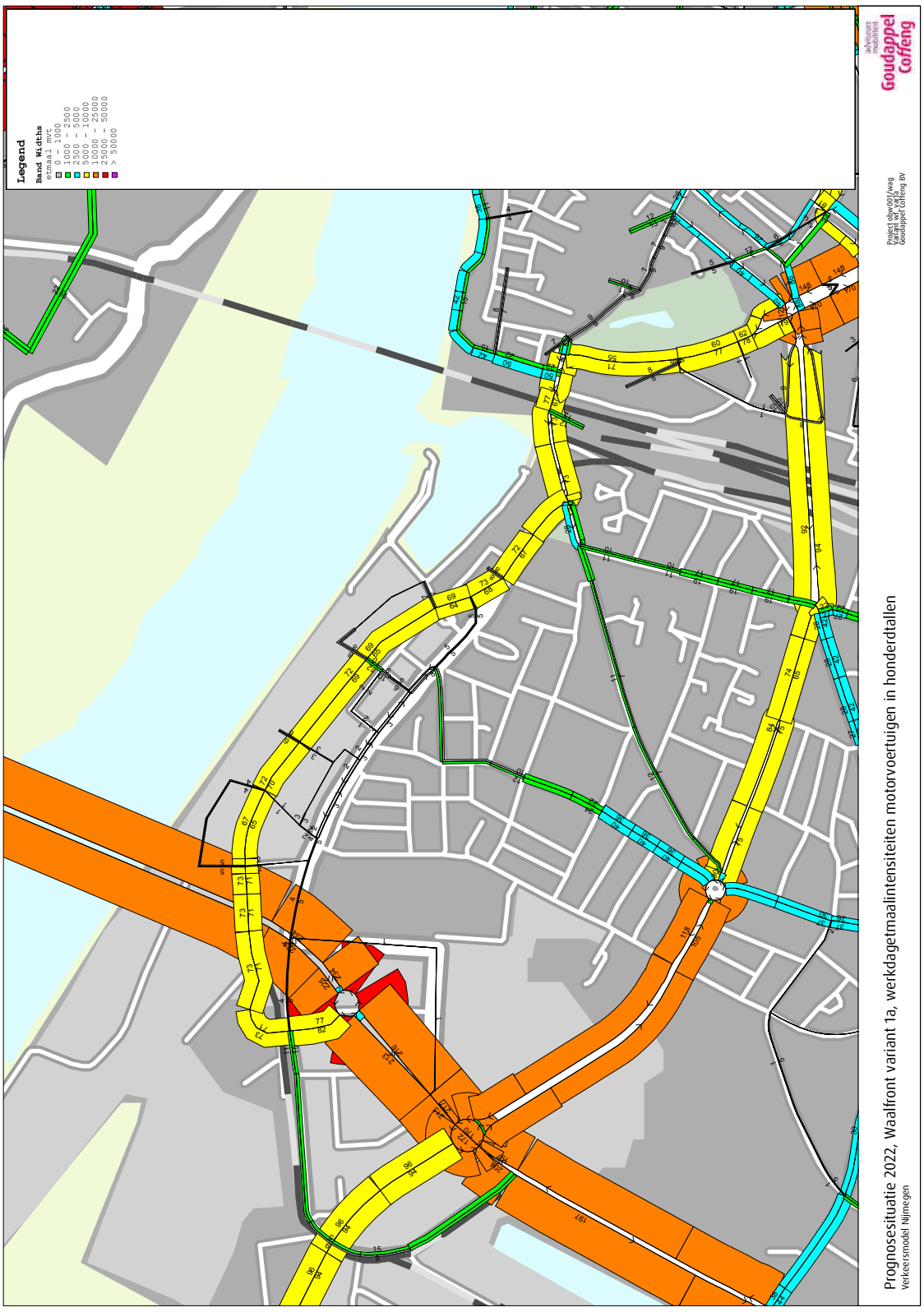

Legend
Band Widths
dimdal mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Project nr. 2014.0007/vwg
Goudappel Coffeng BV
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 1, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Width
1 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 2, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

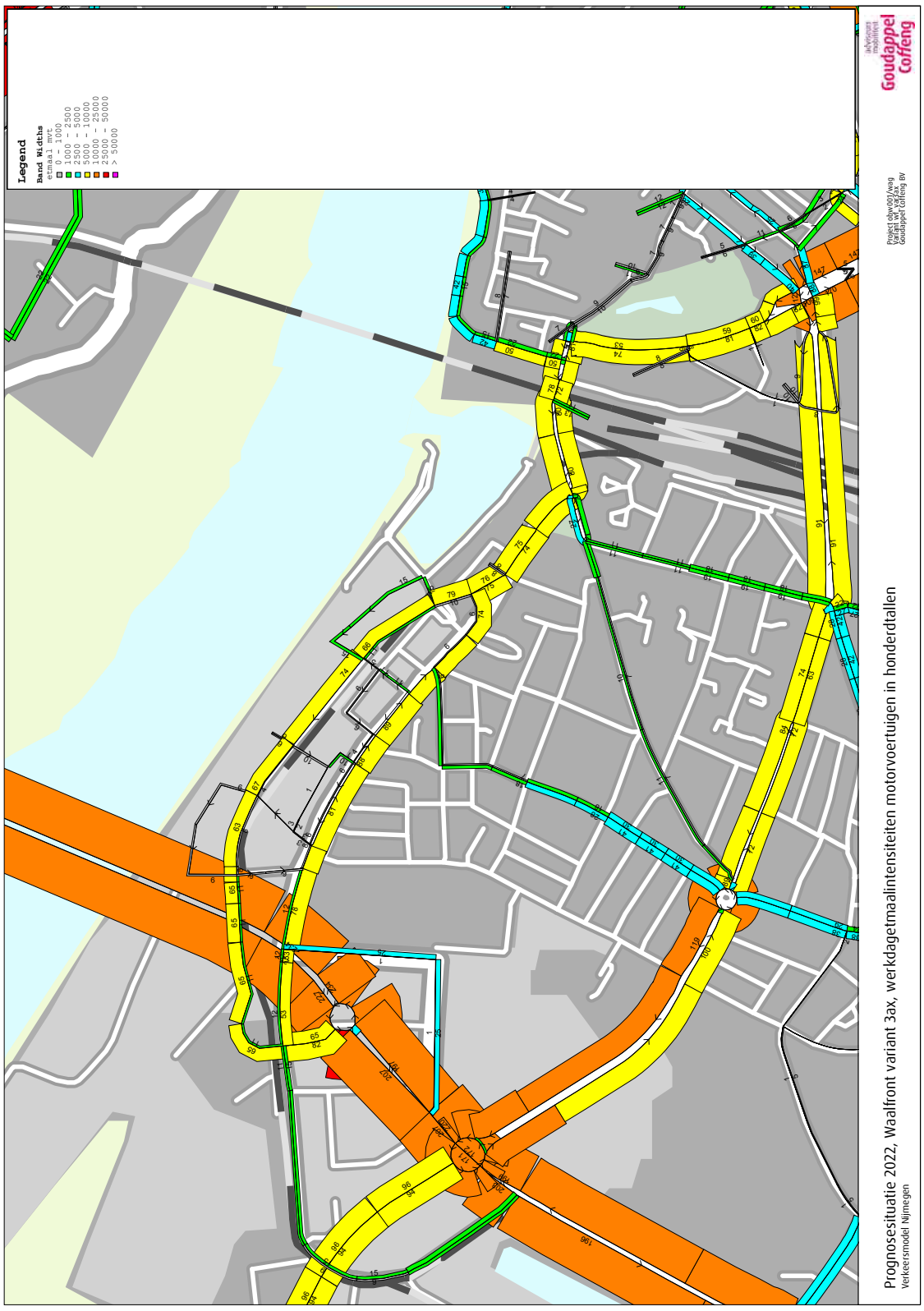

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Project nr. 4900/vwg
Project leider: VWG
Goudappel Coffeng BV
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 3, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

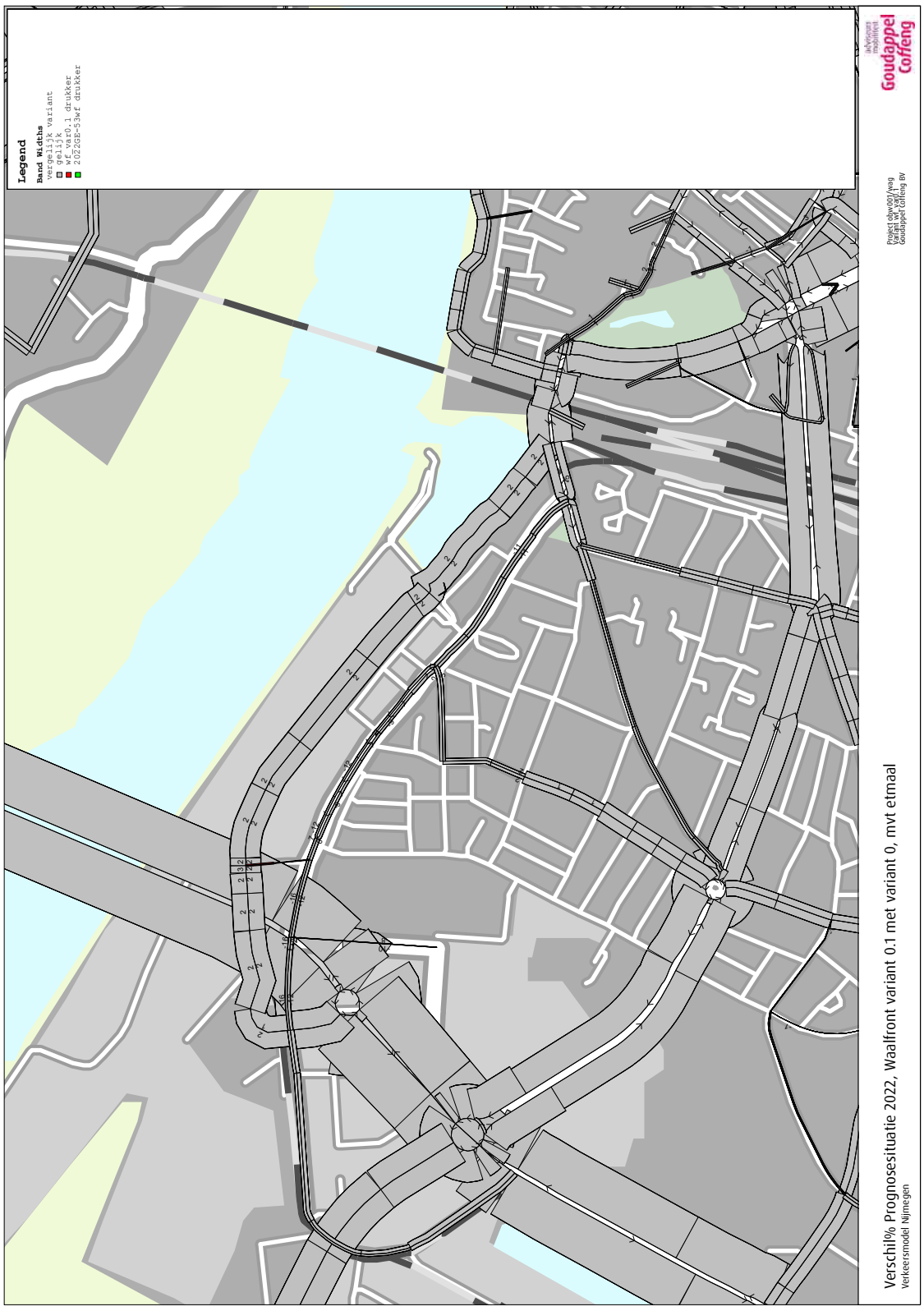

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Project nbvm091/vwg
Goudappel Coffeng BV
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 3x, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

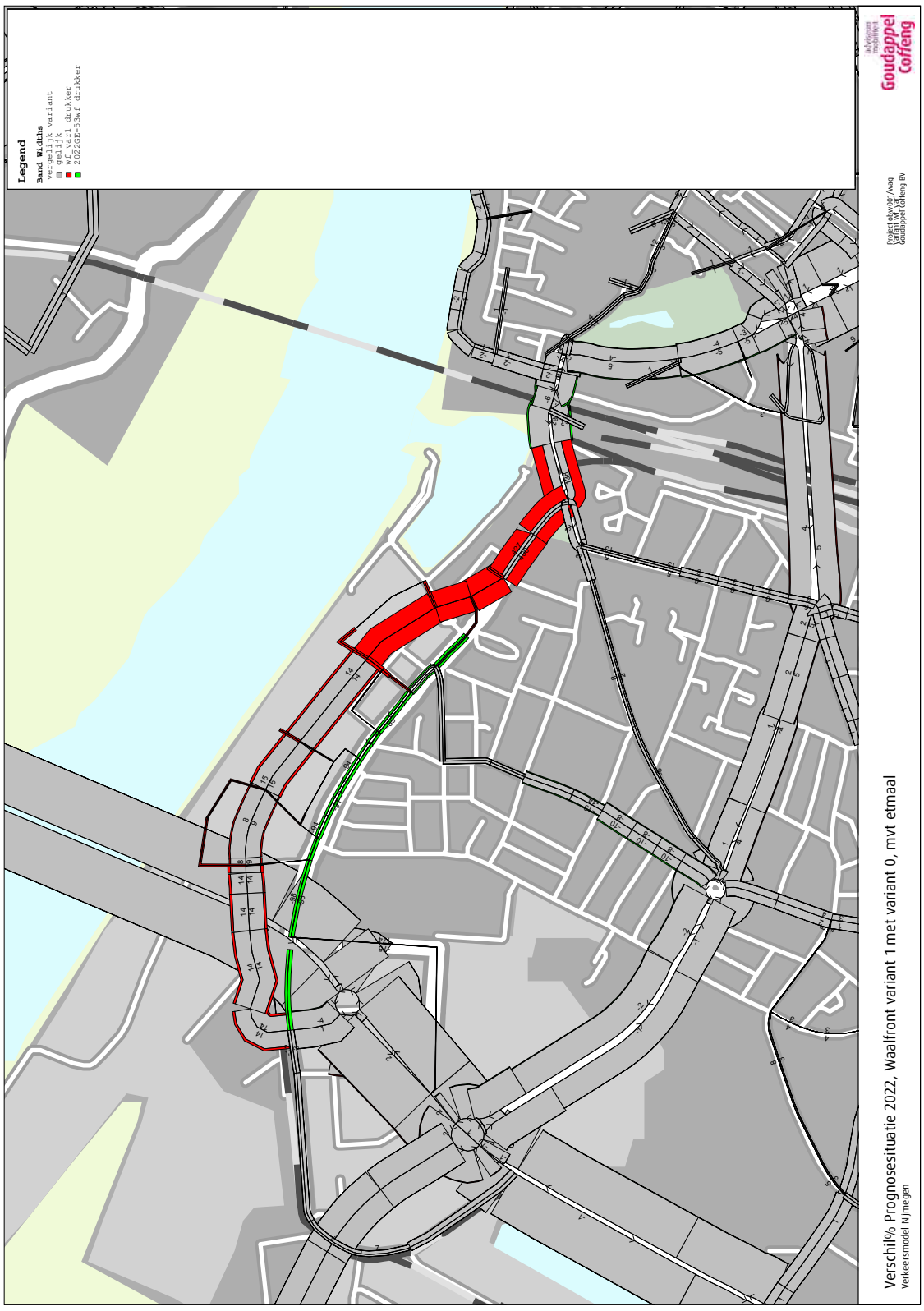

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 4, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

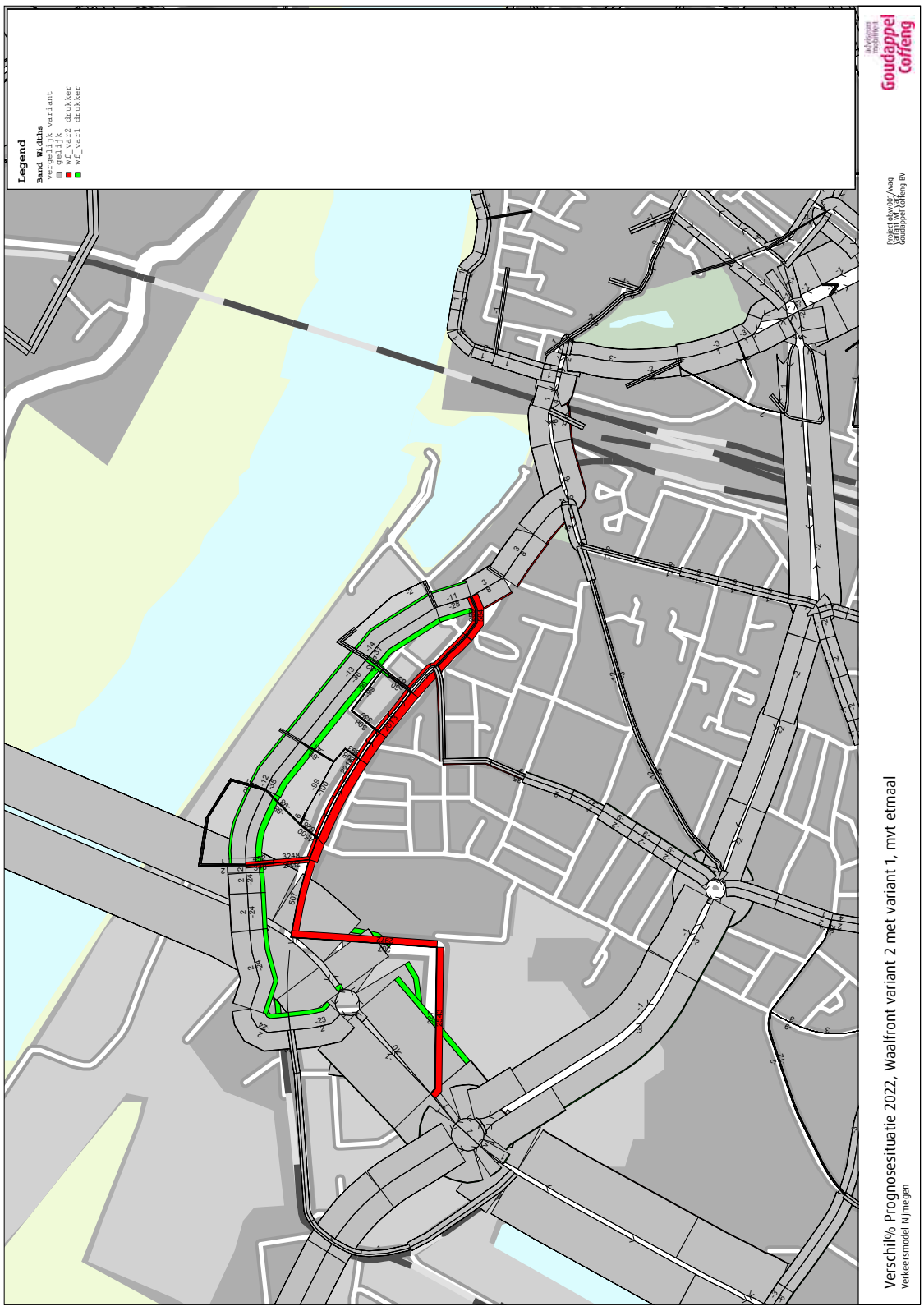

Legend
Band Widths
eindaal.mdb
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Project nr. 0907/xxxg
Project titel
Goudappel Coffeng BV
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 1a, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

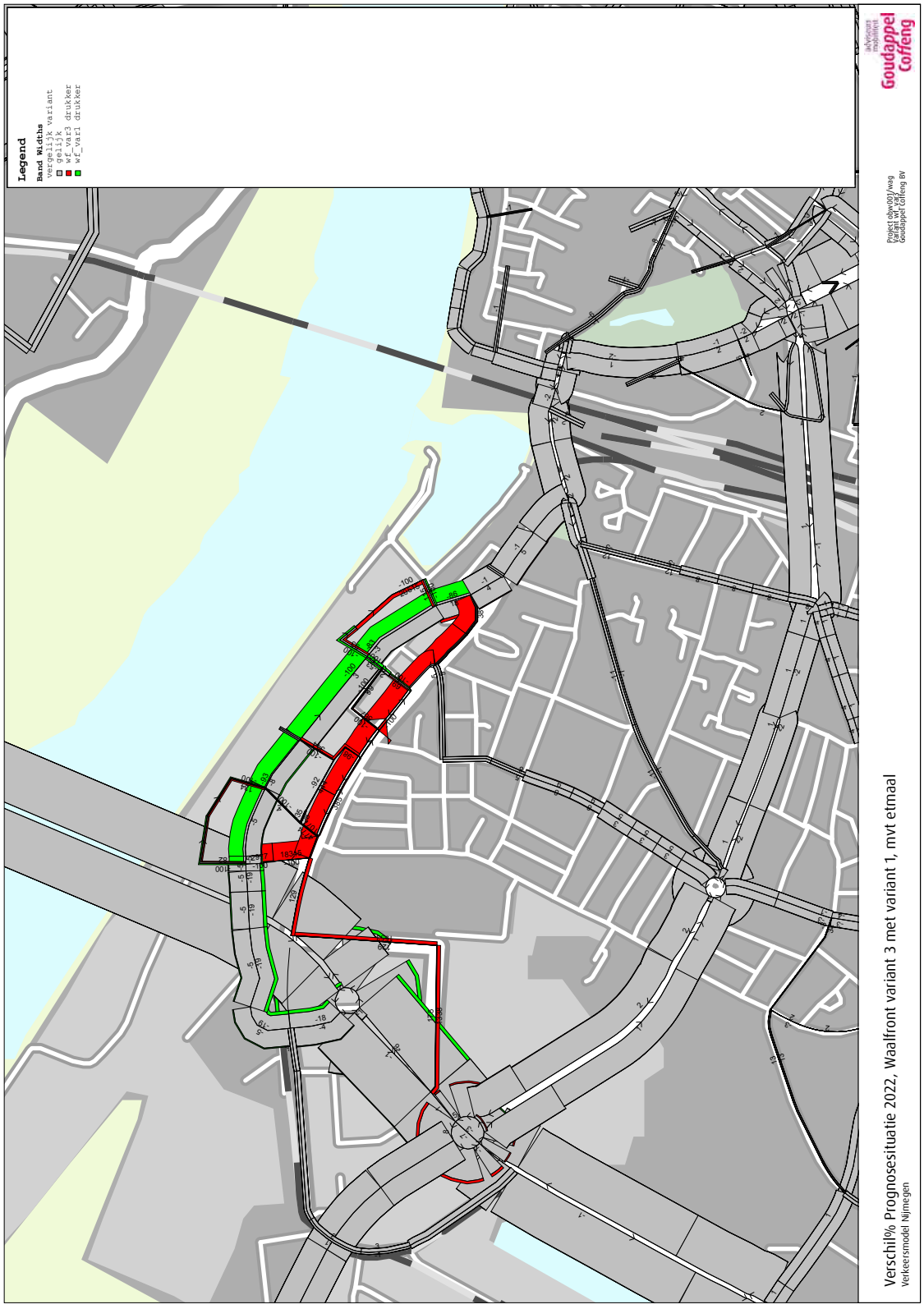

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Project nr: 0997/vwg
Project leider: JJ
Goudappel Coffeng BV
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 2a, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

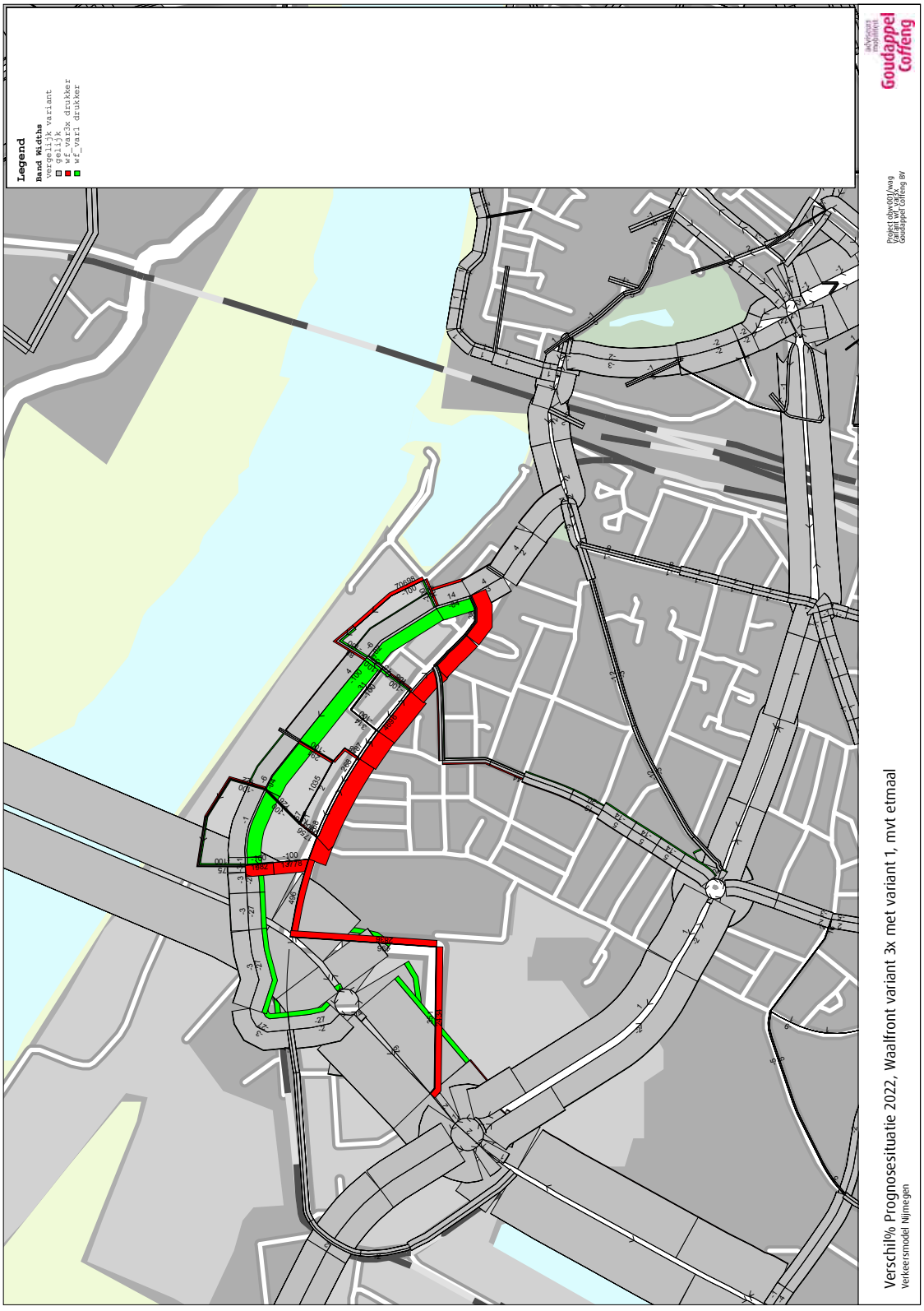

Legend
Band Widths
eenheid: mvt
0 - 100
100 - 1000
1000 - 2500
2500 - 5000
5000 - 10000
10000 - 25000
25000 - 50000
> 50000
Goudappel Coffeng
Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 3ax, werkdagetmaalintensiteiten motorvoertuigen in honderdtallen
Verkeersmodel Nijmegen

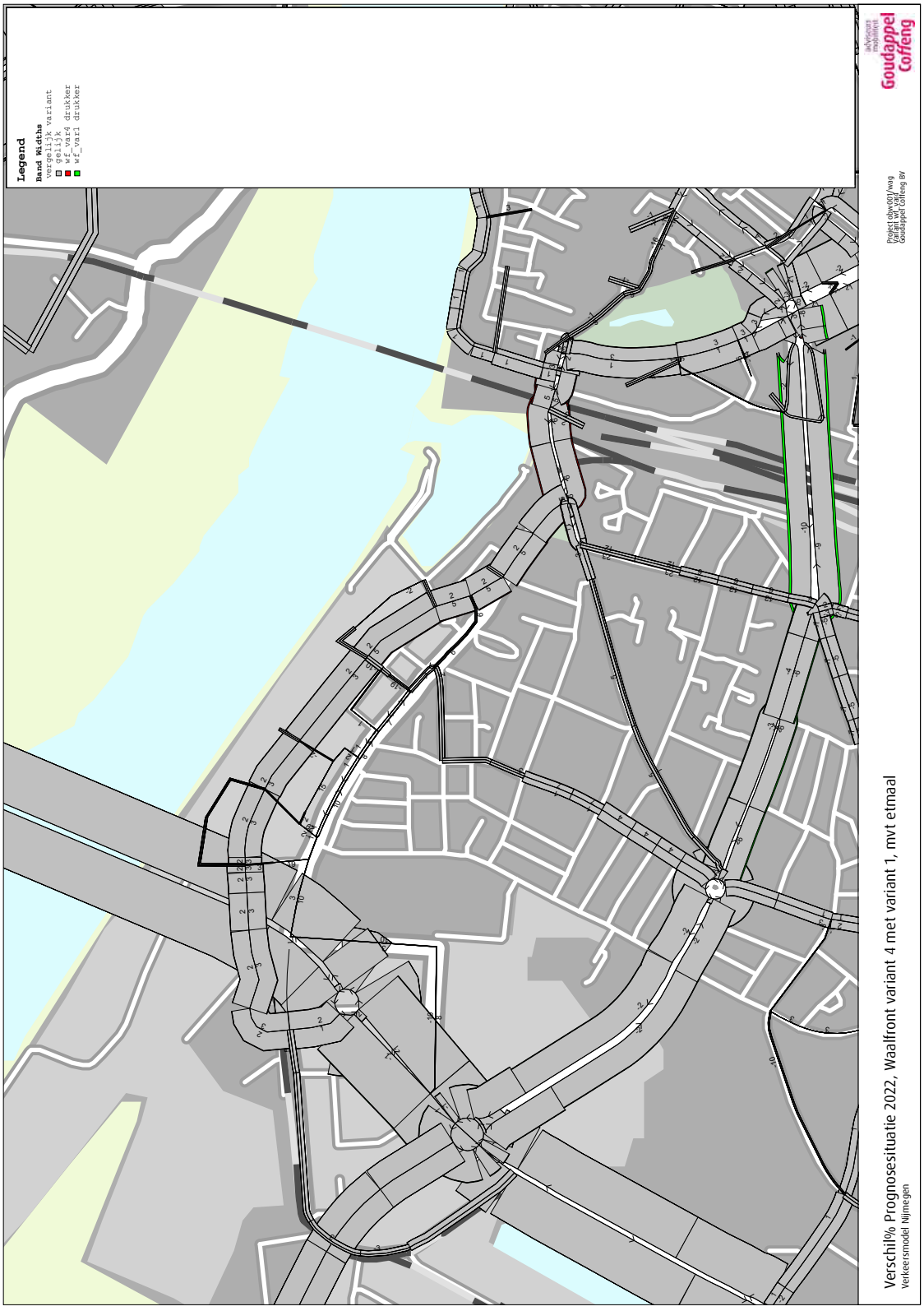

Legend
Band Width
Vergelijk variant
Wf_var0.1 K
Wf_var0.1 drukker
2022GB-53wf drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 0.1 met variant 0, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

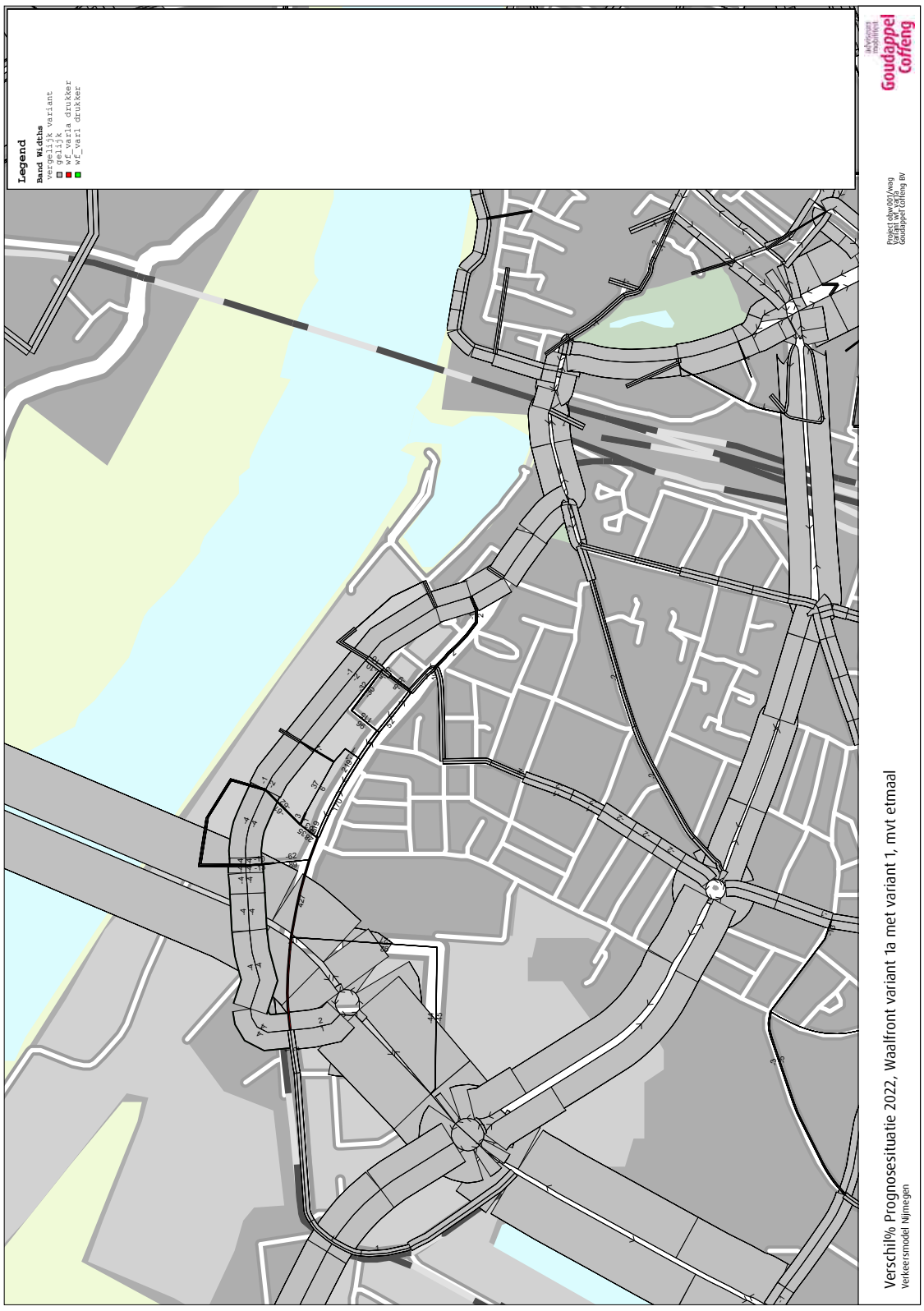

Legend
Band Width
vergelijk variant
0 - 0.1
wf_var1 drukker
2022GB-S3wf drukker
Goudappel Coffeng
Project nr. 4040/1/vog
Project leider: vog
Goudappel Coffeng BV
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 1 met variant 0, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

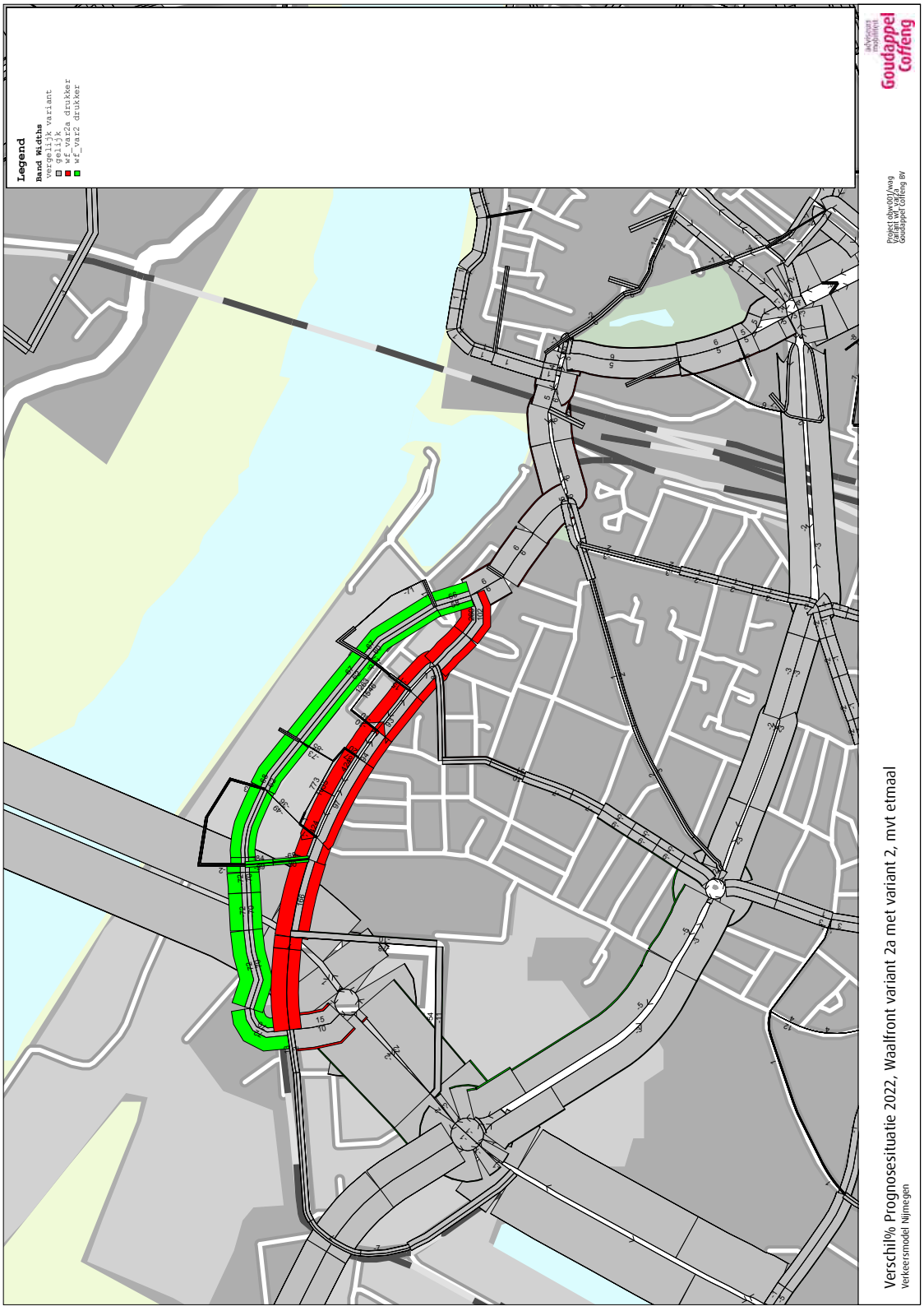

Legend
Band Width
vergelijk variant
vergelijk
wf_var2 drukker
wf_var1 drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 2 met variant 1, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

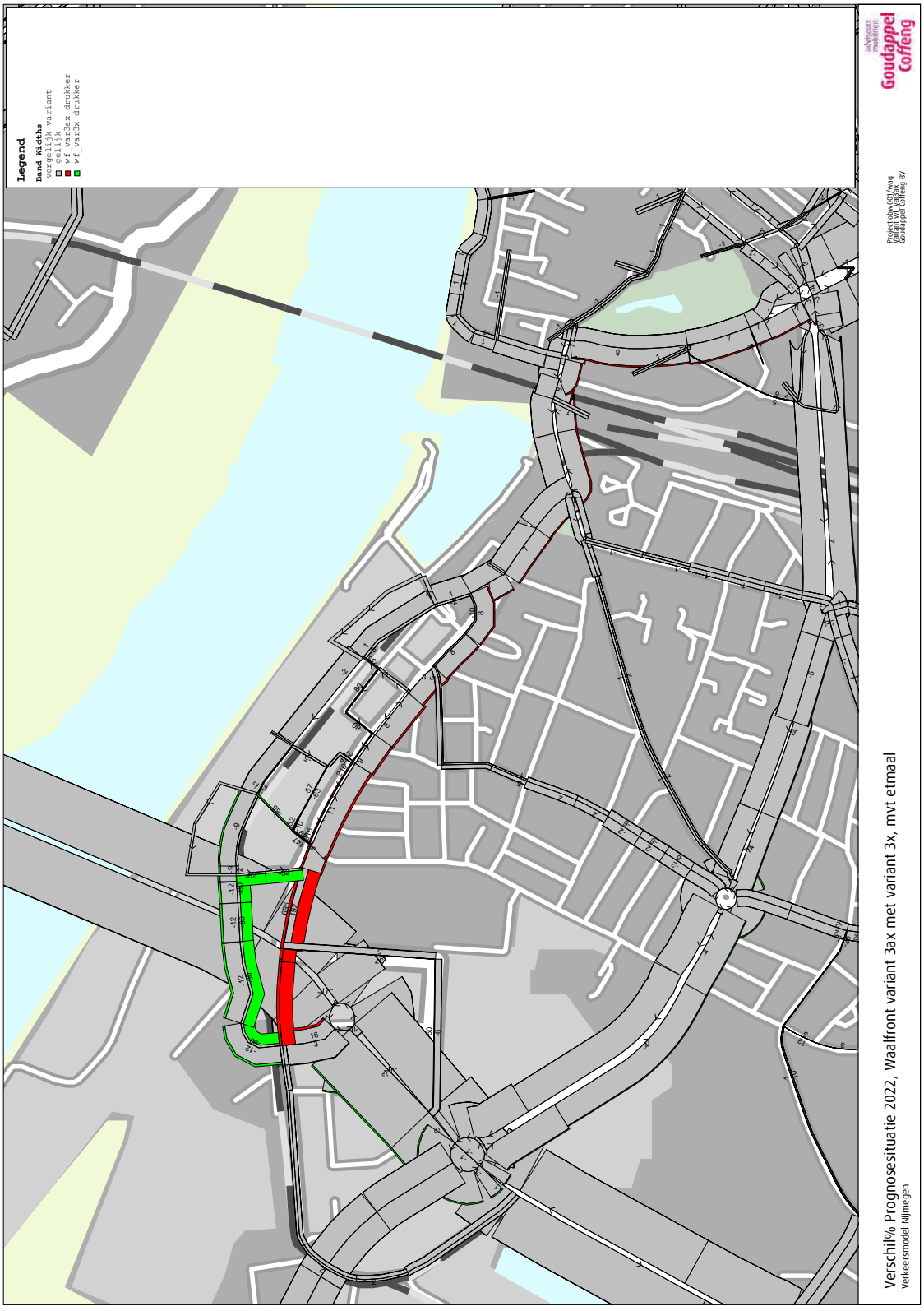

Legend
Band Width
vergelijk variant
vergelijk
wf_var3 drukker
wf_var1 drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 3 met variant 1, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Widths
vergelijk variant
vergelijk
wf_var3x drukker
wf_var1 drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 3x met variant 1, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Width
vergelijk variant
referentie
wf_var4 drukker
wf_var1 drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 4 met variant 1, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Width
Vergelijk variant
Referentie
wf_var1a drukker
wf_var1 drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 1a met variant 1, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Width
vergelijk variant
vergelijk
wf_var2a drukker
wf_var2 drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 2a met variant 2, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

Legend
Band Width
vergelijk variant
referentie
wf_var3ax drukker
wf_var3x drukker
Goudappel Coffeng
Verschil% Prognosesituatie 2022, Waalfront variant 3ax met variant 3x, mvt etmaal
Verkeersmodel Nijmegen

Vestiging Deventer
Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
T +31 (0570) 666 222
F +31 (0570) 666 888
Postbus 161
7400 AD Deventer

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl

adviseurs mobiliteit
Goudappel Coffeng

Gemeente Nijmegen

Rioleringsplan Waalfront

Heino Welman

Afdeling Project- en Interimmanagement

10 oktober 2013

Inhoudsopgave

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Doel 3

2 Huidige situatie 5
2.1 Rioleringssysteem 5
2.2 Overige 8

3 Toekomstige situatie 10
3.1 Brugkwartier 10
3.2 Gefaseerde realisatie 12

4 Ontwerp 13
4.1 Uitgangspunten 13
4.2 Ontwerp 15

5 Colofon 17

Bijlage 1 18

Bijlage 2 19

CONCEPT

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2007 heeft de gemeente een masterplan voor het Waalfront opgesteld. In 2012 heeft de gemeente dat plan aangepast aan de economische ontwikkelingen; Waalfront 1.2. De basis voor het Waalfront is hetzelfde gebleven, planning en uitvoering zijn aangepast. De gemeente werkt niet meer met een blauwdruk voor het totale gebied, maar maakt een nieuwe invulling per kleiner gebied. Deze is gebaseerd op de ontwikkelingen op de markt. Waalfront 1.2 kenmerkt zich door meer kleinschalige, organisch groeiende stedenbouw. Plannen moeten flexibel zijn ten aanzien van het programma en voldoende duidelijk zijn ten aanzien van stedenbouwkundige structuur en beeldkwaliteit.

Figuur 1.1 Masterplan Waalfront vastgesteld 2007

Figuur 1.2 Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 vastgesteld 2012

Voor het Brugkwartier heeft de gemeente een Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) opgesteld. Het is richtinggevend voor ruimtelijke, stedenbouwkundige en architectonische uitwerking en inrichting. Tevens dient het als ruimtelijke onderbouwing voor de vereiste wijziging van het bestemmingsplan. Deze wijziging vereist een waterhuishoudkundig plan.

Figuur 1.3 Overzicht Brugkwartier en fort

In 2007 heeft Royal Haskoning een waterhuishoudkundig plan voor het Waalfront gemaakt. Het waterhuishoudkundige plan moet aangepast worden. Omdat het waterhuishoudkundige plan alleen hemelwater beschreef en er nog geen plan is dat afvalwater beschrijft, is ervoor gekozen het waterhuishoudkundige plan alleen aan te passen, maar wel een nieuw rioleringsplan op te stellen.

Het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW) heeft de gemeente op 26 juni 2013 opdracht gegeven voor het aanpassen van het waterhuishoudkundige plan en het opstellen van een rioleringsplan.

1.2 Doel

Het doel van dit rioleringsplan is het beschrijven van het rioleringssysteem op hoofdlijnen. Het plan dient rekening te houden met de ligging van de toekomstige waterkering en met de fasering van de verschillende delen van het Waalfront. Het plan moet voldoende flexibel zijn om te kunnen inspelen op wijziging van de ligging van de waterkering en op wijziging van de fasering. Vanwege de vereiste flexibiliteit kan het plan het rioleringssysteem niet anders dan op hoofdlijnen beschrijven. Relevant voor het rioleringsplan is een belangrijke te handhaven overstortleiding die door het plangebied ligt.

CONCEPT

Over de ligging van de toekomstige waterkering zijn gemeente en waterschap in overleg. De ligging van de waterkering is van groot belang voor de keuze van en de mogelijkheden en onmogelijkheden bij het ontwerpen van het rioleringssysteem. Het overleg tussen gemeente en waterschap is afgebroken. Vanwege de voortgang van het proces heeft de gemeente besloten de waterkering in het brugkwartier niet te wijzigen.

De gemeente is begonnen met de voorbereiding van het Brugkwartier. De stedenbouwkundige inrichting van dit deelgebied krijgt steeds vastere vormen en ook de fasering van de realisatie is redelijk duidelijk. De stedenbouwkundige inrichting van de rest van het Waalfront ligt niet vast en de fasering is erg onzeker. Het rioleringssysteem moet voldoende flexibel zijn om rekening te houden met wijziging van de fasering. Een gewijzigde fasering van de realisatie van deelgebieden mag geen belemmering vormen voor de inzameling en afvoer van het afvalwater.

Door het plangebied van het Waalfront ligt de overstortleiding van de overstortbemaling van rioolgemaal De Biezen. Deze leiding ligt door het deelgebied Brugkwartier dat nu ontwikkeld wordt. Een deel van deze leiding moet verlegd worden ten gevolge van het plan. Voor deze leiding is ruimte gereserveerd in het midden van een van de te realiseren straten. In de tekening van het rioleringsontwerp is zowel de ligging van de bestaande of nieuwe persleiding als de gereserveerde strook weergegeven. Een deel van de overstortleiding hoeft mogelijk niet verlegd te worden. Dit is echter niet uit te sluiten. De benodigde te reserveren strook is wel op de tekening weergegeven.

De (ondergrondse) afvoer van hemelwater uit het plangebied naar infiltratievoorzieningen buiten het plangebied zoals het Westerpark is niet in dit rioleringsplan beschreven. Dit plan beschrijft de omgang met hemelwater niet. Deze is beschreven in het waterhuishoudkundige plan.

CONCEPT

2 Huidige situatie

2.1 Rioleringssysteem

Het gedeelte van Nijmegen tussen Waal en kanaal heeft een gemengd rioolstelsel. Ingezameld afvalwater en hemelwater stromen onder vrij verval naar het rioolgemaal De Biezen. Dat gemaal pompt het water naar de zuivering in Weurt. Grote transportriolen zorgen voor de afvoer van het water naar het rioolgemaal.

Een ringriool zorgt voor de afvoer van het water van Nijmegen zuid. Onderweg pompen enkele rioolgemalen afvalwater en/of hemelwater van onderbemalingsgebieden in dat transportriool, bijvoorbeeld de gemengde stelsels van Hatert en Neerbosch-Oost. Ook het water van de verbeterd gescheiden stelsels op de bedrijventerreinen langs het kanaal wordt door rioolgemalen naar het gemengde stelsel gepompt.

Het water van Nijmegen centrum en Nijmegen oost stroomt via transportriolen door Nijmegen west naar het rioolgemaal De Biezen. Deze transportriolen liggen ook langs het plangebied en voeren het gemengde water uit het gebied van het toekomstige Waalfront af.

De volgende figuur toont een overzicht van het rioolstelsel in en rondom het plangebied. De groen gemarkeerde riolen in de volgende figuur zijn de transportriolen.

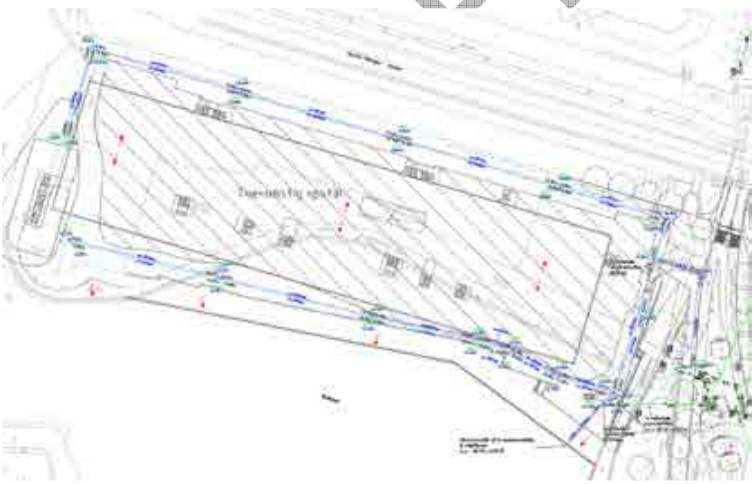
Figuur 2.1 Overzicht bestaande riolering (transportriolen zijn groen gemarkeerd)

Als het aanbod van water groter is dan de capaciteit van rioolgemaal De Biezen, stort het water over naar de Waal. Twee grote pompen in rioolgemaal De Biezen pompen het water via een overstortleiding naar de Waal. Als de gecombineerde

afvoercapaciteit van gemaal en overstort niet voldoende is, dan stort het water over op een droogstaande vijver langs de Kanaalstraat (nabij de DAR). Als de bergingscapaciteit van de vijver onvoldoende is, voert de vijver via een lange duiker en de watergang langs de Industrieweg naar de A-watergang langs de Energieweg af. Deze loost in Neerbosch-Oost via een gemaal op het Maas-Waalkanaal. De overstortleiding van gemaal naar de Waal ligt door het plangebied en moet deels verlegd worden ten gevolge van het plan.

De eerste vlekken van het Waalfrontgebied zijn al gerealiseerd of staan op het punt gerealiseerd te worden. Tussen Weurtseweg en haven is een aantal jaren geleden bijvoorbeeld al een nieuwbouwplan gerealiseerd. Voor dit plan is langs de Weurtseweg een parallelweg gemaakt, de Nina Simonestraat. Voor dit bouwblok is in die straat gemengde riolering aangelegd, waarop aangesloten zowel afvalwater als hemelwater.

Daarnaast is de gemeente begonnen met de herinrichting van het deelgebied Handelskade. In het oostelijke deel van het Waalfront stond het gebouw van De Gelderlander. Dit gebouw is de afgelopen jaren gesloopt. De rioleringswerkzaamheden zijn uitgevoerd of worden binnenkort uitgevoerd. De volgende figuur toont het definitieve ontwerp.

In de Havenweg bevindt zich een aantal panden dat nog niet op de gemeentelijke riolering aangesloten is. De gemeente heeft ontheffing van de zorgplicht voor inzameling en afvoer van het afvalwater. Deze ontheffing liep vooruit op de realisatie van plannen door de gemeente waarin de aansluiting op de riolering meegenomen diende te worden. De aansluiting op de riolering van deze nog niet aangesloten panden moet in het project meegenomen worden.

Binnen het plangebied bevindt zich nu nog het bedrijf Nijvis. Dit bedrijf kweekt paling en is een van de grootste lozers van proceswater in de gemeente Nijmegen. In 2011 loosde dit bedrijf ongeveer 170.000 m^3 proceswater op de gemeentelijke riolering. Bij

continue lozing op de riolering komt dat overeen met bijna 20 m^3/h of 5 l/s. Het is echter niet zeker of dit juist is. Nijvis heeft een vergunning om 437.000 m^3 grondwater per jaar te onttrekken en heeft de laatste zeven jaren steeds tussen 270.000 tot 310.000 m^3 grondwater per jaar onttrokken. Het is niet bekend of Nijvis al het onttrokken grondwater naar de riolering afvoert of dat Nijvis ook water naar grondwater of oppervlaktewater mag afvoeren of daadwerkelijk afvoert. Als Nijvis al het onttrokken grondwater naar de riolering zou afvoeren, gaat het bij 310.000 m^3 per jaar om circa 35 m^3/h of 10 l/s. Deze hoeveelheden vormen geen probleem voor de afvoercapaciteit van de riolering. Het bedrijf Nijvis mag tot xxxxx zijn werkzaamheden uitvoeren. De lozing door Nijvis houdt dus op die datum op. Bij het ontwerp van de nieuwe riolering van het Waalfront hoeft met de lozing van water door Nijvis geen rekening gehouden te worden.

Binnen de grenzen van het plangebied ligt slechts circa 100 m gemengde riolering. De grote transportriolen liggen alleen langs het plangebied. De plannen betekenen een volledige herinrichting van het gebied. Uitgangspunt voor het ontwerp van de riolering is daarom dat alle bestaande riolering in het plangebied ten gevolge van die herinrichting verwijderd moet worden.

Door het plangebied van het Waalfront in het Brugkwartier dat de gemeente gaat ontwikkelen, ligt de overstortleiding van de overstortbemaling van rioolgemaal De Biezen. Deze leiding vormt een uitzondering en mag niet verwijderd worden.

Het gedeelte van deze leiding ten zuiden van de toekomstige Waalfrontweg moet verlegd worden ten gevolge van het plan. Hiervoor ruimte gereserveerd in het midden van een van de te realiseren straten. In de tekening van het rioleringsontwerp is zowel de ligging van de bestaande of nieuwe persleiding als de gereserveerde strook weergegeven. Het gedeelte van deze leiding tussen Waalfrontweg en Waal hoeft mogelijk niet verlegd te worden. Dit is echter niet uit te sluiten en het heeft de voorkeur de eventueel benodigde strook hiervoor wel te bestemmen. Deze strook is wel op de tekening weergegeven.

De verharde oppervlakken in het plangebied wateren in grote mate af naar het gemengde stelsel. In de toekomstige situatie zullen verharde oppervlakken niet meer naar de riolering afwateren behoudens naar de eindstrengen. De omgang met hemelwater is beschreven in het waterhuishoudkundige plan.

CONCEPT

2.2 Overige

De kademuur langs de Waal functioneert voor het plangebied als primaire waterkering. Eind jaren negentig is de kering op de vereiste hoogte gebracht en voldoet nu aan alle vigerende veiligheidsnormen (HR1996). De hoogte van de waterkering is circa 15,70 m + NAP. Het overstromingsrisico is daardoor minder dan eenmaal per 1250 jaar. Het tracé van de waterkering weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 2.3 Tracé waterkering

Het maaiveld in het plangebied verloopt van circa 15 m + NAP langs de waterkering tot circa 11,7 m + NAP langs de Weurtseweg. Het gebied tussen de huidige waterkering en de Waalbandijk is opgehoogd met puin uit WO II en puin dat vrijkwam na het slechten van de stadswallen. Het gebied is daardoor relatief hoog gelegen op circa 15 m + NAP. Tussen de Waalbandijk en de Weurtseweg is het maaiveld minder opgehoogd met puin en ligt daarom lager. Het maaiveld loopt af tot circa 11,7 m + NAP bij de Weurtseweg.

CONCEPT

In het plangebied liggen kabels en leidingen. De meeste kabels en leidingen moeten verwijderd worden. De volgende figuren toont de ligging van de stroken die gereserveerd zijn voor het toekomstige warmtenet (zowel hoofdtracé als distributie) en de leidingenstrook.

Figuur 2.5 Stroken toekomstig warmtenet en leidingstrook

De straat met dwarsprofiel nummer 5 is de straat waar in het midden ee strook voor de e verleggen overstortleiding gereserveerd is.

De leidingdstroken liggen in de meeste straten tussen de rijen bomen en de woningen. Alleen in destraat met dwarsprofiel nummer 8 is dat niet het geval. De reden hiervan is niet bekend. Het heeft de voorkeur de riolering als diepst liggende leiding in het midden van de straat aan te leggen.

3 Toekomstige situatie

3.1 Brugkwartier

Het Brugkwartier bestaat uit een noordelijk en een zuidelijk deel. Tussen Brugkwartier en Waal ligt het fort. De scheiding tussen noordelijk en zuidelijk deel is de toekomstige Waalfrontweg.

Figuur 3.1 Overzicht Brugkwartier en fort

Het Brugkwartier wordt een woonbuurt met woonstraten en bouwblokken met binnenterreinen. Het Brugkwartier zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen en een aantal publieksgerichte voorzieningen. De blokken creëren een scheiding tussen openbaar gebied en privé domein van de bewoners.

De bebouwing van het Brugkwartier loopt door tot aan de rivier en primaire waterkering. De binnenterreinen van de vier langs de rivier gelegen woonblokken krijgen verdiepte parkeervoorzieningen. De binnenterreinen zijn mogelijk particulier terrein. Voor de inzameling en afvoer van het afvalwater van de woningen is de aanleg van riolering in of langs de waterkering noodzakelijk. Hiervoor gelden strengere eisen.

Het park rondom het Fort is via een brede laan verbonden met het Westerpark. Het midden van deze brede laan is gereserveerd voor de te verleggen overstortleiding. Tussen fort en Brugkwartier wordt geen gracht of andere watergang gerealiseerd.

Figuur 3.2 Groenstructuur Brugkwartier

De aanwezige hoogteverschillen in het gebied zijn vertaald in de stedenbouwkundige opzet. Het noordelijke deel van het Brugkwartier ligt op het hoger gelegen deel van het plangebied. De straten tussen Weurtseweg en Waalfrontweg lopen op naar deze laatste. De Waalfrontweg loopt af in westelijke richting.

Figuur 3.3 Hoogteverschillen Brugkwartier toekomstige situatie

3.2 Gefaseerde realisatie

Belangrijke maatgevende factoren voor het rioleringsplan zijn de hoogteligging, de ligging van de waterkering en de fasering. De belangrijkste momenten uit de fasering zijn hierna beschreven:

Handelskade
- Afronden bouwrijp maken (2013)
- Verleggen primaire waterkering (mei t/m oktober 2013)
- Aanbrengen definitieve inrichting (2015 t/m 2017)
- Brug over havenmonding (2019)

Brugkwartier
- Start bouwrijp maken eerste fase (medio 2014)
- Realisatie woningbouw zuid (2015 t/m 2019)
- Realisatie woningbouw noord (2021 t/m 2026)

Fort
- Uitwerking planontwikkeling (2016)
- Bouwrijp maken (begin 2017)
- Realisatie woningbouw (2017 t/m 2018)

Haven/Eiland
- Uitwerking planontwikkeling (2017 en 2018)
- Brug over havenmonding (2019)
- Realisatie woningbouw (2019 t/m 2020)

Waalkwartier
- Uitwerking planontwikkeling (2016 en 2017)
- Realisatie woningbouw (2019 t/m 2024)

Dijkkwartier
- Uitwerking planontwikkeling (2018 en 2019)
- Bouwrijp maken (vanaf 2019)
- Realisatie woningbouw (2020 t/m 2025)

Waalfrontweg
1. Gefaseerde realisatie vanaf 2017

CONCEPT

Figuur 3.4 Indeling gebieden ten aanzien van de gefaseerde realisatie

4 Ontwerp

4.1 Uitgangspunten

Uitgangspunten

1. Wetgeving:
   - Waterwet.
   - Bouwbesluit 2012.
2. Normen voor leidingen in, langs of door de waterkering:
   - NEN 3650-1
   - NEN 3650-3
   - NEN 3650-4
   - NEN 3650-5
   - NEN 3651
3. Waterschap Rivierenland / Rijkswaterstaat.
   - Zo weinig mogelijk kruisingen van de waterkering door riolen (een aantal heeft Jeroen Haas niet genoemd).
   - In de keur van het waterschap zijn de regels vastgelegd ter bescherming van de waterkering. De ruimte langs de waterkering is daarvoor in drie zones opgedeeld: kernzone, beschermingszone, buitenbeschermingszone. Ingrepen in deze zones mogen geen invloed hebben op veiligheid en stabiliteit van de waterkering. In de kernzone mag in principe niets, tenzij. Hoe groter de afstand van de waterkering des te meer toegestaan is.
4. Beleid gemeente Nijmegen:
   - Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2010 tot en met 2016.
   - Nota afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer, april 2013.
   - Handboek inrichting openbare ruimte
     Indien eisen uit het handboek conflicteren met eisen uit dit document prevaleren de eisen uit dit document boven die uit het handboek.
     Voorbeelden zijn materiaal en afmeting van riolering.
5. Stedenbouwkundig Programma van Eisen ten aanzien van:
   - Inrichting Brugkwartier volgens figuur suggestie verkaveling SPvE.
   - Indeling deelgebied Brugkwartier volgens figuur indeling deelgebieden SPvE.
   - Indeling Waalfront inclusief Waalfrontweg volgens SPvE.
   - Hoogteligging Brugkwartier volgens figuur hoogteverschillen SPvE.
   - Hoogteligging overige gebieden volgens figuur hoogteligging bestaand gebied SPvE.
   - Groenstructuur Brugkwartier volgens figuur groenstructuur SPvE.
6. Afstand bomen tot transportriool voldoet aan eisen ten aanzien van afstand tot die riolen. Groenstructuur houdt daar rekening mee.
7. Fasering Waalfront inclusief Brugkwartier conform een op 16 juli 2013 van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront ontvangen planning van de woningbouw. Elke theoretische fasering is mogelijk.
8. De ligging van de waterkering ter hoogte van het Brugkwartier is aan de rivierzijde van het plan op de plek van de huidige waterkering.
9. De ligging van de waterkering in de rest van het plan is nog niet duidelijk. Voor dit rioleringsplan is hiervoor de ligging van de bestaande waterkering aangehouden. Dit uitgangspunt heeft een grote invloed op het rioleringsplan. De ligging van de kering langs de rivier zoals in het Brugkwartier heeft de rioleringstechnische voorkeur omdat geen riolen de kering hoeven te kruisen.

CONCEPT

10. Het gedeelte van de overstortleiding van rioolgemaal De Biezen ten zuiden van de toekomstige Waalfrontweg wordt verlegd naar het midden van de weg tussen de blokken 5 en 6.
11. Het gedeelte van de overstortleiding ten noorden van de Waalfrontweg blijft gehandhaafd mits het ontwerp van het Brugkwartier voldoet aan de eisen die de gemeente aan transportriolen stelt. Een deel van die leiding wordt in 2013 gerenoveerd. De inrichting van het fort kan de verlegging van dit deel van de leiding noodzakelijk maken.
12. Alle bestaande kabels en leidingen inclusief riolering binnen het plangebied worden verwijderd en vormen geen belemmering voor het ontwerp van het rioleringssysteem. Het is daardoor niet relevant of bestaande riolering misschien een beheerbehoefte heeft. Een eventuele beheerbehoefte van de bestaande riolering is daardoor niet relevant.
13. Geen gracht of andere watergang tussen fort en Brugkwartier.
14. Geen voorziening voor de lozing van afvalwater van de hotel- en passagierscheepvaart. Vanuit water/riolering is er geen dwingende wetgeving.
15. Ligging kabels en leidingen zoals ook in de Waalsprong.
16. Het rioleringssysteem is leidend bij de bepaling van de ligging van de overige kabels en leidingen.
17. Verdiept parkeren in deelgebied Noord van het Brugkwartier.
18. Parkeren op straatniveau in deelgebied Zuid van het Brugkwartier.
19. Geen parkeervoorzieningen onder bebouwing.
20. Geen parkeervoorzieningen onder wegen.
21. Geen lozing van afvalwater onder vrij verval van lozingstoestellen die zich beneden maaiveld bevinden.
22. Het aantal inwoners bedraagt 2.040.
23. Het aantal inwoners per woning bedraagt 2,4.
24. De hoeveelheid afvalwater per inwoner is 12 l/h.
25. Vullingsgraad DWA-riolering is maximaal 50%.
26. Waar de eisen van de NEN 3650 serie niet gelden, mogen alleen betonnen riolen met een diameter van 300 mm of groter toegepast worden.
27. Geen grote lozingen van bedrijfsafvalwater in de eindsituatie.
28. Geen afvoer van hemelwater via ondergrondse leidingen behoudens de laatste kolk op eindstrengen of na overloop uit infiltratievoorzieningen op particulier terrein.
29. Per eindstreng DWA-riolering één kolk à 200 m^2.
30. Maatgevende regenintensiteit is 160 l/s per hectare.
31. Leidraad Riolering als leidraad bij het ontwerp.

CONCEPT

4.2 Ontwerp

In deze paragraaf is het rioleringsontwerp toegelicht.

Als het Waalfront gereed is, zijn er 2.040 woningen voor 4.900 inwoners gerealiseerd. Een deel van de woningen is al gerealiseerd. De totale hoeveelheid afvalwater bedraagt bijna 59 m^3/h of ruim 16 l/s. De bijbehorende maximale diameter bedraagt 400 mm. Omdat het afvalwater verspreid naar de omliggende gemengde riolering afgevoerd wordt, zullen riolen met een diameter van 300 mm overal toereikend zijn. Een diameter van 300 mm is de minimale afmeting conform de eisen van Stadsbeheer.

De volgende tabel geeft de aantallen woningen per deelgebied:

Handelskade	540
Brugkwartier zuid	360
Brugkwartier noord	220
Fort	60
Haven/Eiland	20
Waalkwartier	360
Dijkkwartier	480
Totaal	2.040

Tabel 4.1 Aantallen woningen per deelgebied

Figuur 4.1 Indeling gebieden en aantallen woningen

Omdat de primaire waterkering ter hoogte van het brugkwartier tussen wijk en rivier komt te liggen, hoeft de riolering ten aanzien van sterkte en waterdichtheid mogelijk niet aan bijzondere eisen (NEN 3650 serie) te voldoen en kunnen betonnen riolen toegepast worden. Dat betekent dat in het volledige Brugkwartier betonnen riolen 300 toegepast kunnen worden. Op de als bijlage 2 bijgevoegde tekening met het rioleringsontwerp zijn betonnen riolen 300 toegepast.

CEPT

Het rioolstelsel wordt een vermaast stelsel dat op meerdere plekken op de omliggende gemengde riolering aangesloten wordt. De volgende figuur toont het principe van een vermaast stelsel. Het bestaande deels te verleggen transportriool is niet in deze figuur weergegeven. Het rioleringsontwerp is gebaseerd op de uitgangspunten uit de vorige paragraaf. De hoogteligging van de riolering is van een groot aantal onzekere factoren afhankelijk.

Figuur 4.2 Principe rioolstelsel

Een globale overzichtstekening van de riolering in het Waalfront is als bijlage 1 bij dit rapport gevoegd, een tekening met een schetsontwerp van de riolering in het Brugkwartier is als bijlage 2 bij dit rapport gevoegd.

Een aandachtspunt bij de uitwerking van dit plan is de ontluchting van de woningen.

CONCEPT

5 Colofon

CONCEPT

Opdrachtgever	:	Ontwikkelingsbedrijf Waalfront Dhr. W. van Hees/ H. Slappendel
Project	:	Waterhuishouding Waalfront
Dossier	:	G810011
Registratienummer	:	13.0011582
Afdeling	:	Project- en Interim Management
Bureau	:	Diensten en Producten Stadsingenieurs (PM20)
Auteur	:	H.G.J. Welman (gemeente Nijmegen)
Bijdragen	:	-
Projectleider	:	E. Leijenaar (gemeente Nijmegen)
Datum	:	10 oktober 2013
Paraaf	:	HW

Bijlage 1

VOLGT NOG

CONCEPT

Bijlage 2

VOLGT NOG

CONCEPT

Inventarisatie beschermde soorten Waalfront, Nijmegen

Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

A.D.G. Koopman

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Inventarisatie beschermde soorten Waalfront, Nijmegen

Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

A.D.G. Koopman

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu
Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

opdrachtgever: Gemeente Nijmegen

20 september 2007
rapport nr. 07-132

Status uitgave:	Eindrapport
Rapport nr.:	07-132
Datum uitgave:	20 september 2007
Titel:	Inventarisatie beschermde soorten Waalfront, Nijmegen
Subtitel:	Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet
Samensteller:	drs. A.D.G. Koopman
Aantal pagina's inclusief bijlagen:	26
Project nr.:	06-389
Projectleider:	drs. A.D.G. Koopman
Naam en adres opdrachtgever:	Gemeente Nijmegen Postbus 9105 6500 HG Nijmegen
Referentie opdrachtgever:	G520/06-0021954
Akkoord voor uitgave:	Bureau Waardenburg bv drs. G.F.J. Smit Teamleider
Paraaf:	

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

Voorwoord

Gemeente Nijmegen is voornemens om het gebied Waalfront te Nijmegen opnieuw in te richten. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet. In 2006 is een *quick scan* onderzoek (briefnotitie dd. 12-6-2006 met het kenmerk 06-139/06.00884/NilKe) uitgevoerd waaruit blijkt dat nader onderzoek naar enkele soortgroepen noodzakelijk is.

Gemeente Nijmegen heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om een inventarisatie naar vleermuizen, rivierrombout en beschermde vissen uit te voeren in het gebied 'Waalfront'. In dit rapport wordt verslag gedaan van de bevindingen.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

A.D.G. Koopman	projectleiding, rapportage, fotografie
G. Hoefsloot	veldwerk rivierrombout, fotografie
Bionet	dhr. R. Janssen, veldwerk vleermuizen

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het Kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem is ISO gecertificeerd.

Vanuit gemeente Nijmegen werd de opdracht begeleid door de mevrouw V. Bezemer.

Disclaimer
De studie betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren. Deze beoordeling is gebaseerd op bronnenonderzoek, veldonderzoek en deskundigenoordeel. Veldonderzoek is altijd een momentopname. Bureau Waardenburg waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de gangbare standaardmethoden. Het bureau is niet aansprakelijk voor waarnemingen van soorten door derden en waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

4

Inhoud

Voorwoord 3
Inhoud 5
1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding en doel 7
1.2 Aanpak inventarisatie 7
1.3 Het plangebied 9
1.4 Voorgenomen ingreep en mogelijke effecten 10
1.5 Bronnenonderzoek 11
2 Resultaten en effectbeoordeling 13
2.1 Vleermuizen 13
2.2 Rivierrombout 15
2.3 Vissen 15
3 Conclusies en aanbevelingen 17
3.1 Conclusies 17
3.2 Aanbevelingen 18
4 Ontheffingsaanvraag, leeswijzer 19
5 Literatuur 21
Bijlage 1 Wettelijk kader 23

6

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Nijmegen is voornemens om het Waalfront te Nijmegen opnieuw in te richten. Bij de uitvoering van de voorgenomen herinrichting van het gebied Waalfront zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van krachtens de Flora- en faunawet beschermde soorten planten en dieren. In 2006 is een *quick scan* onderzoek (briefnotitie dd. 12-6-2006 met het kenmerk 06-139/06.00884/NilKe) uitgevoerd waaruit blijkt dat nader onderzoek naar enkele soortgroepen noodzakelijk is. Het betreft vleermuizen, rivierrombout en beschermde vissen.

Als de voorgenomen ingreep naar verwachting leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moet worden verkregen. Bovendien dient rekening te worden gehouden met eventuele effecten op beschermde natuurgebieden. De voorliggende rapportage vormt geen effectbepaling noch –beoordeling van effecten op beschermde gebieden.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een inventarisatie naar vleermuizen, vissen en rivierrombout. Deze rapportage geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde soorten vleermuizen en vissen zijn in het plangebied aanwezig en/of kunnen in het plangebied verwacht worden?
- Komt de rivierrombout in het plangebied voor?
- Welke functie heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten?
- Welke effecten op beschermde soorten heeft de ingreep?
- Worden verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden? Zo ja , welke?
- Moet hiervoor ontheffing worden aangevraagd?
- Zijn er mogelijkheden voor mitigatie (vermindering) en compensatie van schade aan beschermde natuurwaarden?

Deze rapportage kan dienst doen bij de onderbouwing van de ontheffingsaanvraag ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet.

1.2 Aanpak inventarisatie

<u>Vleermuizen</u>
Er is binnen en rond het plangebied gericht gezocht naar kolonielocaties, belangrijke foerageergebieden, vliegroutes en baltslocaties.
De inventarisatie van vleermuizen is in 2006 opgestart. In het voorjaar van 2007 is het onderzoek hervat tot globaal juli. De avondronden zijn gebruikt om foeragerende dieren en vliegroutes vast te stellen. Ochtendronden zijn geschikt om onder andere kolonieactiviteit vast te kunnen stellen.

Avondronden (3x) zijn uitgevoerd vanaf de schemering tot (enkele uren) na zonsondergang. De ochtendronde (1x) is uitgevoerd tot na zonsopkomst. Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type Petterson D240X), waarmee het terrein te voet onderzocht is op het gebruik door vleermuizen.
De terrein bezoeken hebben plaatsgevonden op: 28 juli 2006 (avond), 19 april 2007 (avond), 26 juni 2007 (avond), 1 juli 2007 (ochtend). Het onderzoek is met name gericht op belangrijke verblijfslocaties en belangrijke foerageergebieden. In het najaar van 2006 en winter van 2006-2007 is geen onderzoek uitgevoerd omdat dit op grond van de waarnemingen en onderzoeksvraag niet noodzakelijk is geacht.

Omdat niet alle gebouwen en terreinen toegankelijk waren is zoveel mogelijk gepoogd vanaf de randen van deze terreinen zoveel mogelijk oppervlakte binnen het bereik (ontvangst) van de batdetector te onderzoeken. De ontvangst van de batdetector varieert voor verschillende soorten, van soms meer dan 100 meter voor soorten met een krachtige sonar (zoals rosse vleermuis) tot slechts enkele meters voor soorten met een zeer zachte (fluister)sonar, zoals bijvoorbeeld grootoorvleermuis. In normale omstandigheden is daarom vanaf de randen van een onderzoekslocatie (indien deze niet al te groot is, zoals de meeste percelen in het voorliggende onderzoek) vaak wel een redelijk representatief beeld te vormen. Soorten met een gemiddelde sterke sonar (zoals gewone dwergvleermuis) zijn dan meestal prima waar te nemen. Mede ook door het feit dat vleermuizen rondvliegen en daardoor relatief eenvoudig / vaak binnen bereik van de batdetector komen. De combinatie met de inschatting van de geschiktheid van de locatie als jacht- of verblijfplaats maakt het onderzoek dan zo compleet als mogelijk is. Uiteraard zijn niet-toegankelijke grote terreinen met meerdere gebouwen minder goed dekkend te onderzoeken dan overzichtelijke kleine percelen.
De Waal is op een aantal locaties vanaf de oever onderzocht op gebruik van vleermuizen, voorzover binnen het bereik van de batdetector.

<u>Rivierrombout</u>
Op 28 juli 2006 is gezocht naar huidjes en vliegende volwassen exemplaren van rivierrombout. De Waaloever tussen de haven tot aan het Nuon gebouw is onderzocht. Geschikte locaties van zandstrandjes en/of andere geschikte biotopen op en langs de oever zijn hierbij bekeken.

<u>Vissen</u>
Informatie over het voorkomen van meerval, rivierdonderpad en rivierprik is ingewonnen bij een beroepsvisser die ter hoogte van het plangebied op de Waal actief is.
Daarnaast is een beknopte literatuurstudie uitgevoerd op grond van bestaande gegevens en ecologie, alsmede een veldbezoek om de aanwezige oeverbiotopen vast te stellen.

1.3 Het plangebied

Binnen het plangebied 'Waalfront' bevinden zich een haven, een woonwijk en een bedrijventerrein. Het plangebied is in afbeelding 1 weergegeven.

Het plangebied ligt tussen het spoor, de Weurtseweg, de Winselingseweg en de Waal. Het grootste deel van het plangebied bestaat uit bedrijventerrein met bijbehorende infrastructuur. Tussen de Waalbanddijk, de Waalhaven en de Weurtseweg zijn woningen gesitueerd. Een deel hiervan betreft nieuwbouw. Verder is in het gebied de Waalhaven gelegen. Het plangebied is zeer spaarzaam ingericht met groene elementen. De oevers van de Waal bestaan uit stortsteen met plaatselijk lage begroeiing (zie afbeelding 2 en 3).

Afbeelding 1. Locatie Waalfront (studiegebied). Bron: gemeente Nijmegen.

Afbeelding 2 en 3. Inrichting oevers Waalfront

1.4 Voorgenomen ingreep en mogelijke effecten

De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de voorgenomen ingreep. Uitgangspunt hiervoor zijn:

- Het te onderzoeken gebied is aangegeven in afbeelding 1.
- De ingreep betreft de sloop van (een deel) van de aanwezige bebouwing. Specifieke ingrepen zijn hiervoor niet gedefinieerd.
- Herinrichting tot woon-werkgebied met groene elementen (zie afbeelding 4).
- Er zullen werkzaamheden aan de oever worden uitgevoerd.

Deze ingreep kan omschreven worden als ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. De ingreep wordt niet uitgevoerd volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Voor het uitvoeren van de ingreep geldt een vrijstelling van soorten in tabel 1 (zie Bijlage 1).

De definitieve inrichting van het 'Waalfront' is nog niet bekend ten tijde van het schrijven van de voorliggende rapportage. De uitgevoerde beoordeling in het kader van de ontheffingsaanvraag is dan ook op de onderstaande schets (afbeelding 4) gebaseerd.

Afbeelding 4. Basismodel inrichting Waalfront. Bron: Lodewijk Baljon Landschaps-architecten en Atelier Zeinstra van der Pol BV (2006).

De volgende mogelijke effecten worden in dit rapport beoordeeld:
- Verlies van areaal / biotoop.
- Verstoring door beweging, licht en geluid gedurende de werkzaamheden.
- Verstoring door beweging, licht en geluid in de gebruiksfase.
- Versnippering.

1.5 Bronnenonderzoek

Vleermuizen

In het vooronderzoek (Briefnotitie, dd. 12-6-2006) is gebleken dat de meerdere soorten vleermuizen in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. In (Koopman *et al.* 2005) worden enkele waarnemingen vermeld van laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving van het sportterrein ten zuid-westen van het plangebied gemeld. Ook bevinden zich kolonies van gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis in het 'Bosje van de Baron' langs de Neerbosscheweg (Koopman, 2007). Het is mogelijk dat vleermuizen verblijven in gebouwen binnen het plangebied, vooral de gebouwen aan de Weurtseweg zijn plaatselijk geschikt. Ook kan het gebied in trek zijn als jachtgebied of vliegroute.

Rivierrombout

In (Koopman *et al.* 2005) worden enkele waarnemingen vermeld van rivierrombout. Deze soort zou mogelijk binnen het plangebied kunnen voorkomen. Er zijn plaatselijk smalle strandjes aanwezig (soms met wat grazige vegetatie) die verdwijnen als gevolg van de herinrichting.

Vissen

In het vooronderzoek (Briefnotitie, dd. 12-6-2006, Koopman *et al*., 2005 en Patberg et al., 2005) is gebleken dat de meerdere soorten beschermde vissen langs de oeverzone en in de Waalhaven van het plangebied kunnen voorkomen. De Waaloever is in het vooronderzoek uit 2006 wegens het hoge water toen niet onderzocht. De oeverzone (voornamelijk stortsteenoevers) wordt in de herinrichting tijdelijk aangetast.

2 Resultaten en effectbeoordeling

2.1 Vleermuizen

Het gebied Waalfront heeft een geringe betekenis voor vleermuizen. Bij de inventarisatie in 2006 en 2007 zijn op enkele locaties in de oostelijke helft van het gebied per ronde individuele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen (afbeelding 5). In de andere delen van het gebied is geen vleermuisactiviteit vastgesteld. Ook bij potentieel geschikte panden (waaronder in de woonwijk) is geen activiteit van vleermuizen waargenomen. Het Nuon-gebouw is bezocht in juni 2007, ook hier zijn geen waarnemingen gedaan. De meeste gebouwen in het gebied bieden nauwelijks mogelijkheden voor vleermuizen. Voorzover vanaf de oever mogelijk is, is het water van de Waal meegenomen. Er zijn geen vleermuizen boven de Waal waargenomen binnen het bereik van de batdetector. Het is echter niet uitgesloten dat vleermuizen boven de Waal jagen of dat de rivier als vliegroute wordt gebruikt.
Binnen het onderzoeksgebied zijn verder geen trekroutes, geen baltslocaties, noch belangrijke foerageerlocaties vastgesteld binnen het Waalfront. De karige groene inrichting van het gebied is hier mogelijk debet aan.
Vleermuizen zijn beschermd conform Tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Afbeelding 5. Gewone dwergvleermuis (foto: A.D.G. Koopman)

Effecten

Als gevolg van de herinrichting van het Waalfront zijn geen effecten te verwachten op gewone dwergvleermuis. Er zijn per ronde slechts enkele foeragerende dieren aangetroffen. Deze dieren hebben geen verblijfplaats binnen het plangebied.

De herinrichting maakt het gebied in de toekomst meer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk vormen nieuw te bouwen woningen tevens potentiële verblijfplaatsen. De herinrichting kan daarom op termijn een positief effect hebben op de lokale populatie gewone dwergvleermuizen.

Afbeelding 6. Waarnemingen vleermuizen binnen Waalfront. Alleen jagende gewone dwergvleermuis is waargenomen. Bron luchtfoto: gemeente Nijmegen.

2.2 Rivierrombout

Langs alle toegankelijke locaties is in juli 2006 gezocht naar larvenhuidjes en eventueel rondvliegende volwassen exemplaren van rivierrombout. Er zijn geen huidjes en volwassen dieren aangetroffen. De oever bestaat overal uit stortsteen of damwanden (zie afbeelding 2 en 3). Dit type oever is nauwelijks geschikt als uitsluipbiotoop. Daarom is in 2007 niet opnieuw gezocht naar de soort.
De overzijde van de Waal heeft op veel locaties zandstrandjes (zie afbeelding 6). Die vormen geschikte biotopen voor rivierrombout. De soort is daar wel te verwachten.
Rivierrombout is beschermd conform Tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Effecten
Als gevolg van de herinrichting van het Waalfront zijn geen effecten te verwachten op rivierrombout. Er zijn geen huidjes noch volwassen dieren aangetroffen.
Mogelijk worden in de nieuwe inrichting zandstrandjes aangelegd. Deze kunnen op termijn geschikte uitsluipbiotopen vormen.

2.3 Vissen

Er zijn verschillende waarnemingen bekend van rivierdonderpad, meerval en rivierprik in de Waal langs het Waalfront. Het betreft waarnemingen van een beroepsvisser (dhr. T. van de Zanden) die in het gebied actief is en van dhr. M. Soes (medewerker Bureau Waardenburg). Waarnemingen van meerval, rivierprik en rivierdonderpad zijn niet in grote aantallen aangetroffen.
In de haven is ook rivierdonderpad vastgesteld. Verder zijn waarnemingen bekend van rivierprik in alle levensstadia uit de filters van de energiecentrale (M. Soes; (Koopman *et al.* 2005). Ook is bij de centrale inheemse meerval aangetroffen. Deze soort zit daar in grote aantallen. Echter, langs de oever van het Waalfront wordt deze soort slechts af en toe gevangen.
Het biotoop ter plaatse van het Waalfront is minder geschikt voor rivierprik en meerval. Larven van rivierprik graven zich in in sliblaagjes in de ondiepe oeverzone. Volwassen rivierprikken gebruiken de hele Waal als leefgebied. Meerval prefereert locaties met lage stroomsnelheden, voldoende schuilmogelijkheden zoals overhangende oevers en boomstronken. De geprefereerde biotooptypen van meerval en rivierprik zijn nagenoeg afwezig binnen het plangebied. Langs de stortsteenoevers van het Waalfront worden alleen jonge meervallen sporadisch waargenomen. Volwassen exemplaren bevinden zich in de diepe delen van de rivier. Rivierdonderpad heeft als leefgebied stenige substraten zoals kribben en stortsteenoevers (de Nie 1996), Emmerik & de Nie, 2005) . De oevers van het Waalfront zijn geschikt als leefgebied .
De oever van de Waal langs het Waalfront is van geen betekenis voor rivierprik en van lage betekenis voor meerval. De oevers aan de overzijde van de Waal vormen een meer natuurlijk biotoop voor deze soorten en zal een hogere betekenis voor met name rivierprik hebben.
Meerval en rivierdonderpad zijn beschermd conform Tabel 2 van de Flora- en faunawet.
Rivierprik is beschermd conform Tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Effecten

Op locaties waar de oeverzone wordt heringericht waarbij de onderwater-oeverzone wordt aangetast wordt biotoop en daarmee vaste rust- en verblijfplaatsen van rivierdonderpad aangetast. Hiervoor is een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. De gunstige staat van instandhouding komt niet in het geding. Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig in de Waal voor de rivierdonderpad om eieren af te kunnen zetten en te kunnen foerageren. Kribben en andere stenige locaties aan weerszijden van het plangebied alsmede aan de overzijde van de Waal blijven als leefgebied beschikbaar. Verstoring met wezenlijke invloed is niet aan de orde, ook niet voor rivierprik en meerval.

De effecten zijn als tijdelijk te beschouwen. Bij herinrichting naar oeverdelen met een meer natuurlijke inrichting kunnen op termijn positieve effecten worden verwacht op rivierdonderpad, rivierprik en meerval.

Tabel 2.6 Voorkomen van en effecten op vissen.

Soort	**Voorkomen**	**Effecten**	**Welke onderdelen van verbodsbepalingen overtreden?**
Rivierdonderpad	zeker	Tijdelijke aantasting leefgebied	artikel 11
Rivierprik	zeker	geen	nvt
Meerval	zeker	geen	nvt

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

De betekenis van het Waalfront is beperkt voor vleermuizen. Er bevinden zich slechts enkele groenstructuren en de meeste bedrijfsgebouwen vormen geen geschikte verblijflocaties. Er zijn geen kolonielocaties aangetroffen. Het oostelijk deel van het gebied heeft een beperkte betekenis als foerageergebied. Sloop van gebouwen en kap van bomen kan plaatsvinden zonder effecten op de gunstige staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis
Het Waalfront heeft geen betekenis voor rivierrombout. Er zijn geen aanwijzigen dat de soort gebruik maakt van de aanwezige oevers. Er worden geen effecten op de soort verwacht als gevolg van de herinrichting.
De Waaloever langs het Waalfront heeft betekenis als leefgebied voor rivierdonderpad maar nauwelijks betekenis voor meerval en rivierprik. Er worden tijdelijk effecten verwacht op de rivierdonderpad als gevolg van de geplande herinrichting. Deze effecten zijn slechts tijdelijk en er zijn voldoende alternatieve locaties aanwezig waar deze soort naar kan uitwijken. De gunstige staat van instandhouding is niet in het geding. Ontheffing zal voor de rivierdonderpad aan de orde zijn voor het aantasten en/of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen.

In de onderstaande tabel zijn in het plangebied onderzochte strikt(er) beschermde soorten opgenomen, met een korte aanduiding van de effecten van de voorgenomen ingreep, welke verbodsbepalingen overtreden worden. Hierbij is er van uitgegaan dat de mitigerende en compenserende maatregelen zoals verwoord in de volgende paragraaf zullen worden uitgevoerd.

Tabel 3.1 Voorkomen van en effecten op beschermde soorten en overtredingen Flora- en faunawet

Soort	Voorkomen	Effecten	Welke verbods-bepalingen overtreden?	Ontheffing nodig?
Gewone dwergvleermuis	zeker	Tijdelijk verlies jachtgebied	geen	nee
Rivierrombout	niet	geen	geen	nee
Rivierprik	zeker	geen	geen	nee
Rivierdonderpad	zeker	tijdelijke verstoring leefgebied	artikel 11	ja, lichte toetsing
Meerval	zeker	geen	geen	nee

In de volgende paragraaf zijn aanbevelingen opgenomen om schade aan genoemde soorten te voorkomen of te compenseren.

3.2 Aanbevelingen

Hieronder worden enkele mitigerende of compenserende maatregelen aanbevolen, waarmee tevens invulling wordt gegeven aan de eis van zorgvuldig handelen en aan de zorgplicht.

Slopen van gebouwen en verwijderen van bomen, struiken en ruigte
Van belang is dat er in de te slopen gebouwen en te verwijderen vegetatie geen in gebruik zijnde nesten van vogels aanwezig mogen zijn. Als deze wel aanwezig zijn dient met de werkzaamheden gewacht te worden totdat deze verlaten zijn. Aanbevolen wordt buiten het broedseizoen gebouwen en/of vegetatie te verwijderen. Het broedseizoen loop van half maart tot globaal eind juli.

Aanbrengen verlichting
Aanbevolen wordt gebruik te maken van straatverlichting met armaturen die het licht naar beneden uitstralen. Bij voorkeur wordt wit licht gebruikt. Wit licht trekt insecten aan waardoor er nog enig voordeel voor vleermuizen (zoals laatvliegers en gewone dwergvleermuizen) ontstaat. Aanbevolen wordt zo min mogelijk verlichting langs de Waal te plaatsen, of zo min mogelijk verlichting over het water te laten uitstralen, zodat over de rivier vliegende vleermuizen hier geen hinder van ondervinden.

Inrichting openbare ruimte
Aanbevolen in het ontwerp van het Waalfront (aaneengesloten) bomenlanen en andere groene vlekken (parken, houtwallen en overgangszones tussen laagblijvend en opgaand groen) op te nemen. Hiermee kan de waarde van het gebied als jachtgebied en trekroute sterk verbeterd worden voor vleermuizen.

Werkzaamheden aan de onderwaterbodem
Aanbevolen wordt werkzaamheden die de oevers van de Waal aantasten buiten het ei-afzet- en opgroeiseizoen van rivierdonderpad te doen. Dit loopt globaal vanaf maart tot en met augustus.

Inrichting Waaloever
Aanbevolen wordt daar waar mogelijk de oeverzone in te richten met een natuurlijke uitstraling, zoals zandstrandjes met ijle rivierbegeleidende vegetaties. Dit kan als geschikt uitsluipbiotoop voor rivierrombout fungeren.
Mogelijk kunnen natuurlijke strandjes in de toekomst enige betekenis krijgen als groeiplaats van beschermde of bedreigde plantensoorten, zoals rapunzelklokje of warkruid.
Ook kan het laten ontstaan van sliblaagjes op zandige bodem in de ondiepe oeverzone van de Waal gunstig zijn. Dit komt ten goede aan bijvoorbeeld rivierprik.

4 Ontheffingsaanvraag, leeswijzer

Ontheffing moet worden aangevraagd voor rivierdonderpad. De informatie die benodigd is voor de onderbouwing van de aanvraag voor ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet, kan op de volgende plaatsen in dit rapport worden gevonden:

A. De verwachte effecten van de ingreep op deze soort: § 2.3 en 3.1.
B. De gevolgen voor de staat van instandhouding van deze soort (populatieniveau): § 2.3 en 3.1.
C. De onderzoeksmethodiek: § 1.2.
D. De bij dit project betrokken onderzoekers staan in het voorwoord vermeld. Bureau Waardenburg heeft een kwaliteitsborgingssysteem en is ISO-gecertificeerd. Bureau Waardenburg garandeert de kwaliteit van het onderzoek.
E. De resultaten van het onderzoek: § 2.3. De datum van het veldbezoek is vermeld in § 1.2.
F. De functie van het plangebied voor de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd: zie onder A. hierboven.
G. De mate waarin de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd in het verleden in het plangebied voorkwamen: zie onder A. hierboven. De bij ons bekende bronnen zijn vermeld in § 1.5.
H. De (tijdelijke en blijvende) gevolgen van de voorgenomen activiteiten op de habitats van de relevante soorten: zie onder A. hierboven.
I. Mitigerende maatregelen: § 3.2.
J. Compenserende maatregelen worden niet noodzakelijk geacht.
K. Waar en wanneer de maatregelen worden uitgevoerd: zie § 3.2 en het projectplan.

Voorzover van toepassing voor soorten van tabel 3 en vogels:

L. Beschrijving van het alternatievenonderzoek is niet in dit rapport opgenomen.
M. De maatregelen om te garanderen dat zorgvuldig wordt gehandeld, zodat schade aan individuen van de soorten wordt voorkomen worden beschreven in § 3.2.
N. Compenserende maatregelen zijn niet aan de orde.
O. nvt
P. nvt

20

5 Literatuur

Backes, C.W., P.J.J. van Buuren & A.A. Freriks (2004). Hoofdlijnen natuurbeschermingrecht. Sdu Uitgevers, Den Haag.

de Nie, H.W., 1996. Atlas van de nederlandse zoetwatervissen. NUGI 823. Stichting Atlas Verspreiding Nederlandse Zoetwatervissen, Doetinchem.

Koopman, A.D.G., J.M. Reitsma & L.S.A. Anema, 2005. Natuurwaardenkaart Nijmegen. Toelichting. Rapport 05-065. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Koopman, A.D.G. 2007. Inventarisatie vleermuizen 'Bosje van de Baron', Nijmegen. Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Rapportnr. 06-266. Bureau Waardenburg bv., Culemborg.

Lensink, R., J. Reitsma, S. Dirksen & J. van der Winden, 2001. Ecologische effecten van het structuurmodel Kust (gemeente Lelystad). Rapport 01-019, Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

LNV, 1993. Structuurschema Groene Ruimte: het landelijk gebied de moeite waard. Ministerie van LNV, Den Haag.

LNV, 2004. Besluit Rode lijsten flora en fauna. Ministerie van LNV, Den Haag.

LNV, 2005a. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.

LNV, 2005b. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.

Lodewijk Baljon Landschapsarchitecten en Atelier Zeinstra van der Pol BV. Masterplan Waalfront.

Van Emmerik, W.A.M. & H.W. de Nie, 2005. De zoetwatervissen van Nederland. OVB

Woldendorp. H.E., 2005. Wetgeving natuurbescherming. Teksten en toelichting. Editie 2005. Sdu Uitgevers. Den Haag.

22

Bijlage 1 Wettelijk kader

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen en beheer beschreven. Het geeft weer hoe de wettelijke toetsingskaders door Bureau Waardenburg worden gehanteerd bij het opstellen van ecologische beoordelingen.
De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland verankerd in de Flora- en faunawet (§ 1.2 van deze bijlage), de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 (§ 1.3). Tevens wordt kort ingegaan op de betekenis van Rode lijsten (§ 1.4) en de Ecologische Hoofdstructuur (§ 1.5) bij ecologische toetsingen.

1.2 Flora- en faunawet[1]

Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen. De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving, voor iedereen en in alle gevallen.
De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij' principe. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn (zie kader).

Verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet (verkort)	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van beschermde dieren.
Artikel 12:	Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van beschermde planten en dieren.

Artikel 75 bepaalt dat vrijstellingen en ontheffingen van deze verbodsbepalingen kunnen worden verleend. Het toetsingskader is begin 2005 gewijzigd door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur, doorgaans aangeduid als de AMvB artikel 75. Er gelden verschillende regels voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ingrepen en die in het kader van bestendig gebruik en beheer.

[1] Deze paragraaf is in belangrijke mate gestoeld op de brochure 'Buiten aan het werk?' (LNV, 2005a).

Er bestaan drie beschermingsregimes corresponderend met drie verschillende groepen beschermde soorten, opgenomen in drie bijbehorende tabellen in de LNV- brochure.

Tabel 1. De algemene beschermde soorten
Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer. Ontheffing ten behoeve van andere activiteiten kan worden verleend, mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is ('lichte toetsing').
Tabel 2. De overige beschermde soorten
Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en van bestendig gebruik en beheer, als op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Anders is ontheffing noodzakelijk, na lichte toetsing.
Tabel 3. De strikt beschermde soorten
Dit zijn alle vogelsoorten en de planten- en diersoorten vermeld in Bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of in Bijlage 1 van de AMvB artikel 75. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling, mits men werkt op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen. Voor ruimtelijke ingrepen is altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Deze kan worden verleend na een uitgebreide toetsing.

De uitgebreide toetsing houdt in dat ontheffing alleen kan worden verleend als:
1. Er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
2. Er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is;
3. Er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang;
4. Er zorgvuldig wordt gehandeld.

Bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud in de bosbouw en landbouw en uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling worden genoemd als openbaar belang. Zorgvuldig handelen betekent het actief optreden om alle mogelijke schade aan een soort te voorkomen, zodanig dat geen wezenlijke negatieve invloed op de relevante populatie van de soort optreedt. Mitigatie (het vermijden of verzachten van negatieve effecten) en compensatie (het aanbieden van vervangend leefgebied) kunnen deel uitmaken van het zorgvuldig handelen.

Samenvatting toetsingskader Flora- en faunawet
Het toetsingskader van de Flora- en faunawet voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig gebruik en beheer luidt dus:
1. Komen er soorten uit Tabel 1 voor? Hiervoor geldt een vrijstelling. Alleen de zorgplicht is van toepassing.
2. Komen er soorten uit Tabel 2 voor? Dan geldt een vrijstelling (mits gedragscode) of moet ontheffing worden aangevraagd (lichte toetsing).
3. Komen er soorten uit Tabel 3 voor? Er geldt een vrijstelling voor bestendig gebruik en beheer (mits gedragscode; niet voor art. 10). In overige gevallen is altijd ontheffing nodig (uitgebreide toetsing).

1.3 Natuurbeschermingswet 1998[2]

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft als doel het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden in Nederland. In de wet zijn vier categorieën beschermde gebieden te onderscheiden. De belangrijkste zijn de Natura 2000-gebieden (oftewel Vogel- en Habitatrichtlijngebieden oftewel Speciale Beschermingszones) en de beschermde natuurmonumenten.
Projecten en handelingen, die negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben en die niet nodig zijn voor of verband houden met het beheer, zijn verboden. Hiervoor kan door Gedeputeerde Staten vergunning worden verleend. Voor plannen (bij voorbeeld bestemmingsplannen, streekplannen, waterhuishoudingsplannen) geldt dat goedkeuring van het bevoegd gezag nodig is. Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als er negatieve effecten door 'externe werking' kunnen optreden.

Zorgplicht

De Natuurbeschermingswet 1998 legt aan een ieder een zorgplicht voor beschermde natuurgebieden op. Deze zorg houdt in ieder geval in dat ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling nadelige gevolgen heeft, verplicht is die handeling achterwege te laten of, als dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, eventuele gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De nadelige handelingen hebben betrekking op de instandhoudingsdoelen in het geval van een Natura 2000-gebied en op de wezenlijke kenmerken in het geval van een beschermd natuurmonument.

1.4 Rode lijsten

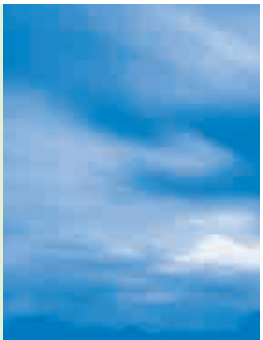
Rode lijsten zijn geen wettelijke instrumenten, maar zijn sturend voor beleid. Zij dienen om prioriteiten in middelen en maatregelen te kunnen bepalen. Bij het beoordelen van maatregelen en ingrepen kunnen de Rode lijsten echter wel een belangrijke rol spelen. Er zijn nu landelijke Rode lijsten vastgesteld voor paddestoelen, korstmossen, mossen, vaatplanten, platwormen, land- en zoetwaterweekdieren, bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, libellen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren en vogels (LNV 2004). Een aantal provincies heeft aanvullende provinciale Rode lijsten opgesteld.
Van soorten op de Rode lijst moet worden aangenomen dat negatieve effecten van ingrepen de gunstige staat van instandhouding relatief gemakkelijk in gevaar brengen. Waar het beschermde soorten betreft zal er dus extra aandacht aan mitigatie en compensatie moeten worden besteed. Bij niet-beschermde soorten of soortgroepen kunnen op grond van de zorgplicht extra maatregelen worden gevergd. Bij een aantal soortgroepen gaat het echter om tientallen of honderden moeilijk vast te stellen soorten, waardoor de waarde voor praktische toepassingen vaak beperkt is.

[2] Hierbij is in belangrijke mate gebruik gemaakt van de brochure 'Algemene handreiking natuurbeschermingswet 1998' (LNV, 2005b)

1.5 Ecologische Hoofdstructuur

De Planologische Kernbeslissing (PKB) Structuurschema Groene Ruimte (LNV, 1993) bevat de doelstellingen, de hoofdlijnen en de belangrijkste maatregelen van het nationaal ruimtelijk beleid voor onder meer natuur en landschap. Onderdeel hiervan is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die bestaat uit een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden verbonden door verbindingszones. De begrenzing van de EHS is een provinciale taak. De Ecologische Hoofdstructuur wordt in provinciale streekplannen uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. De EHS is de afgelopen jaren in gebiedsplannen nader begrensd (vaak op perceelsniveau), waarbij per begrensde eenheid natuurdoeltypen zijn aangewezen.

In of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden geldt het 'nee, tenzij'-regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Hiervan kan alleen worden afgeweken als er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. In dat geval moet de initiatiefnemer maatregelen treffen om de nadelige effecten weg te nemen of te ondervangen, en waar dat niet volstaat te compenseren door het realiseren van gelijkwaardige gebieden, liefst in of nabij het aangetaste gebied. Ook financiële compensatie is mogelijk.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu
Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849
E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl

Inventarisatie beschermde soorten Brugkwartier Waalfront, Nijmegen

Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

Conceptrapport

A.D.G. Koopman
J.A.M. van Zundert
G. Hoefsloot

Inventarisatie beschermde soorten Brugkwartier Waalfront, Nijmegen.

Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

A.D.G. Koopman
J.A.M. van Zundert
G. Hoefsloot

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl

opdrachtgever: gemeente Nijmegen

08-07-2013
rapport nr. 13-124

Status uitgave:	concept
Rapport nr.:	13-124
Datum uitgave:	07-07-2013
Titel:	Inventarisatie beschermde soorten Brugkwartier Waalfront, Nijmegen
Subtitel:	Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet
Samenstellers:	drs. A.D.G. Koopman ing. J.A.M. van Zundert drs. G. Hoefsloot
Foto's omslag:	A. Koopman en G. Hoefsloot, Bureau Waardenburg bv
Aantal pagina's inclusief bijlagen:	56
Project nr.:	13-407
Projectleider:	drs. A.D.G. Koopman
Naam en adres opdrachtgever:	Gemeente Nijmegen Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen
Referentie opdrachtgever:	Uw mail dd 20-06-2013
Akkoord voor uitgave:	Teamleider Bureau Waardenburg bv drs. G.FJ. Smit
Paraaf:	PM

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / gemeente Nijmegen
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schrif-telijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

Gemeente Nijmegen is voornemens om het gebied Waalfront te Nijmegen opnieuw in te richten. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet. In 2006 is een *quick scan* onderzoek (briefnotitie dd. 12-6-2006 met het kenmerk 06-139/06.00884/NilKe) en een nadere inventarisatie uitgevoerd naar vissen, vleermuizen en rivierrombout (Koopman 2007).

Gemeente Nijmegen heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de inventarisatie voor het deelgebied Brugkwartier (deel van Waalfront) te actualiseren. In dit rapport wordt verslag gedaan van de bevindingen.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

A.D.G. Koopman	projectleiding, rapportage, fotografie
J.A.M. van Zundert	rapportage
G. Hoefsloot	veldwerk in 2007 en 2013, fotografie
R. Janssen (Bionet)	veldwerk vleermuizen in 2006/2007

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hun uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Vanuit de gemeente Nijmegen werd de opdracht begeleid door mevrouw Gerda Hendriks. Wij danken haar voor de prettige samenwerking.

4

Inhoud

Voorwoord 3
1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding en doel 7
1.2 Aanpak inventarisatie 8
2 Ingreep en plangebied 9
2.1 De ingreep 9
2.2. Het plangebied 10
3 Resultaten inventarisatie 12
3.1 Methodiek veldonderzoek 12
3.2 Resultaten 13
4 Effecten op beschermde flora en fauna 20
4.1 Rivierrombout 20
4.2 Vissen 20
4.3 Steenmarter 20
4.4 Vleermuizen 20
4.5 Vogels 22
5 Conclusies en aanbevelingen 23
5.1 Conclusies 23
5.2 Aanbevelingen 24
6 Literatuur 27
Bijlage 1 Wettelijk kader 29
Bijlage 2 Tabel NDFF 39
Bijlage 3 Impressie Brugkwartier 43
Bijlage 4 Waarnemingen Steenmarter 5345

6

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Nijmegen is voornemens om het Burgkwartier (deel van plangebied Waalfront) te Nijmegen opnieuw in te richten. Deze ingreep kan effecten hebben op beschermde soorten planten en dieren.

Dit rapport is een update van bronnen- en veldonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet dat is uitgevoerd in 2007 (Koopman 2007). Doel van het onderzoek is het bepalen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de wetten en regels die toezien op bescherming van de natuur. Als dat het geval is, wordt bepaald onder welke voorwaarden ontheffing (Ffwet) kan worden verkregen.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een inventarisatie naar vleermuizen, vissen en rivierrombout in 2007 en 2013. Deze rapportage geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde soorten vissen zijn in gebied Waalfront aanwezig en/of kunnen in het plangebied verwacht worden?
- Komt de rivierrombout in het Brugkwartier voor en welke functie heeft het gebied voor deze soort?
- Welke soorten vleermuizen komen in het plangebied Waalfront voor (2007)? Zijn de gebouwen in het Brugkwartier geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (2013)?
- Zijn de gebouwen in het Brugkwartier geschikt als verblijfplaats voor vogels met een jaarrond beschermd nest?
- Welke effecten op beschermde soorten heeft de ingreep?
- Worden verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden? Zo ja , welke?
- Moet hiervoor ontheffing worden aangevraagd?
- Zijn er mogelijkheden voor mitigatie (vermindering) van schade aan beschermde natuurwaarden?

Deze rapportage kan dienst doen bij de onderbouwing van de ontheffingsaanvraag ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet.

EHS en Natura 2000
Burgkwartier ligt tegenover het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. De afstand is circa 265 meter. Tevens grenst het aan de Waal die deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
Een groot deel van de oever tegenover Uiterwaarden Waal bestaat uit stedelijk gebied met woningen en bedrijventerreinen. Dit gebruik zal door de ingreep niet veranderen

dan wel in betekenisvolle mate toe- of afnemen. Effecten op het Natura 2000-gebied en EHS zijn op grond van het huidige en toekomstige gebruik redelijkerwijs uit te sluiten. De Nbwet en EHS worden daarom in dit rapport verder buiten beschouwing gelaten.

1.2 Aanpak inventarisatie

De beoordeling van het voorkomen van en effecten op beschermde soorten is opgesteld op basis van het in 2007 en 2013 uitgevoerde veldwerk, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

De toetsing is een bepaling en beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten.

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn online beschikbare bronnen geraadpleegd, waaronder de NDFF (op 04-07-2013).

De lijst van beschermde soorten en de verspreiding daarvan is door ons aangevuld op grond van recente onderzoeksrapporten en kennis aanwezig bij de uitvoerders van het onderzoek. Een volledige lijst van bronnen is te vinden in de literatuurlijst in dit rapport.

Het bronnenonderzoek in 2006 en 2013 heeft geleid tot uitgebreide lijsten van in het veld te onderzoeken vegetatietypen (in 2006) en soorten planten en dieren (in 2006/2007 en 2013). Naast de beschermde soorten zijn ook soorten van Rode lijsten meegenomen, omdat deze indicatief zijn voor natuurwaarden en tevens extra aandacht behoeven in het kader van de zorgplicht (art. 2 Ffwet).

Bij de resultaten worden alleen de soorten besproken waarvan bij de *quick scan* in 2006 (briefnotitie dd. 12-6-2006 met het kenmerk 06-139/06.00884/NilKe) en recent bronnenonderzoek (NDFF) is bepaald dat de soorten in het gebied aangetroffen kunnen worden. Soorten die niet in het plangebied worden verwacht worden buiten beschouwing gehouden.

De methodiek van het veldwerk is beschreven in hoofdstuk 3.

2 Ingreep en plangebied

2.1 De ingreep

Het gebied Brugkwartier is aangegeven in figuur 2.4.
De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de voorgenomen ingreep. Uitgangspunt hiervoor zijn:

De ingreep betreft
- de sloop van (een deel) van de aanwezige bebouwing
- herinrichting tot woon-werkgebied met groene elementen (zie figuur 2.2).

Er zullen in dit kader geen werkzaamheden aan de oever worden uitgevoerd. Wanneer in de toekomst aanpassingen aan de oever voorzien zijn wordt de toets aan de Flora- en faunawet gelijktijdig uitgevoerd met de watertoets.

Deze ingreep kan omschreven worden als ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. De ingreep wordt niet uitgevoerd volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Voor het uitvoeren van de ingreep geldt een vrijstelling van soorten Tabel 1 van de AmvB art. 75 van de Flora- en faunawet
(zie Bijlage 1).

De uitgevoerde beoordeling in het kader van de ontheffingsaanvraag is op de schets (figuur 2.2) gebaseerd.

Figuur 2.1 Basismodel inrichting Waalfront. Bron: Lodewijk Baljon Landschapsarchitecten en Atelier Zeinstra van der Pol BV (2006).

Figuur 2.2 Inrichtingsplan Brugkwartier, onderdeel van Waalfront (bron: gemeente Nijmegen)

De volgende mogelijke effecten worden in dit rapport beoordeeld:
- verlies van areaal / biotoop
- verstoring door beweging, licht en geluid gedurende de werkzaamheden
- verstoring door beweging, licht en geluid in de gebruiksfase
- versnippering.

Deze ingreep kan omschreven worden als ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Gebruik van een door de minister goedgekeurde gedragscode voor de betreffende ingreep is niet aan de orde. Voor het uitvoeren van de ingreep geldt een vrijstelling van soorten in Tabel 1 van de AmvB art. 75 van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

2.2. Het plangebied

Binnen het plangebied 'Waalfront' bevinden zich een haven, een woonwijk en een bedrijventerrein. Het plangebied Waalfront, waarvan Brugkwartier deel uitmaakt, is in 2007 is onderzocht is in afbeelding 2.3 weergegeven. Het plangebied ligt tussen het spoor, de Weurtseweg, de Winselingseweg en de Waal. Het grootste deel van dit gebied bestaat uit bedrijventerrein met bijbehorende infrastructuur. Tussen de Waalbanddijk, de Waalhaven en de Weurtseweg zijn woningen gesitueerd. Een deel hiervan betreft nieuwbouw. Verder is in het gebied de Waalhaven gelegen. Het plangebied is zeer spaarzaam ingericht met groene elementen. De oevers van de Waal bestaan uit stortsteen met plaatselijk lage begroeiing.

Het Brugkwartier ligt in het middendeel van het plangebied Waalfront en is weergegeven op figuur 2.4. Dit deel bestaat uit bedrijfsgebouwen met infrastructuur en één huizenblok. In bijlage 3 zijn foto's opgenomen van Brugkwartier Nijmegen.

Figuur 2.3. Locatie Waalfront (studiegebied). Bron: gemeente Nijmegen.

Figuur 2.4 Het deelgebied dat in 2007 is onderzocht (rood omkaderd). (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

3 Resultaten inventarisatie

3.1 Methodiek veldonderzoek

Veldwerk 2006/2007

Vleermuizen

Er is in 2007 binnen en rond het plangebied gericht gezocht naar kolonielocaties, belangrijke foerageergebieden, vliegroutes en baltslocaties.

De inventarisatie van vleermuizen was in 2006 opgestart. In het voorjaar van 2007 werd het onderzoek hervat tot globaal juli. De avondronden zijn gebruikt om foeragerende dieren en vliegroutes vast te stellen. Ochtendronden zijn gebruikt om onder andere kolonieactiviteit vast te kunnen stellen.

Avondronden (3x) werden uitgevoerd vanaf de schemering tot (enkele uren) na zons-ondergang. De ochtendronde (1x) werd uitgevoerd tot na zonsopkomst. Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type Petterson D240X), waarmee het terrein te voet onderzocht is op het gebruik door vleermuizen.

De terreinbezoeken hebben plaatsgevonden op: 28 juli 2006 (avond), 19 april 2007 (avond), 26 juni 2007 (avond), 1 juli 2007 (ochtend). Het onderzoek was met name gericht op belangrijke verblijfslocaties en belangrijke foerageergebieden. In het najaar van 2006 en winter van 2006-2007 is geen onderzoek uitgevoerd omdat dit op grond van de waarnemingen en onderzoeksvraag niet noodzakelijk werd geacht.

Omdat niet alle gebouwen en terreinen toegankelijk waren is zoveel mogelijk gepoogd vanaf de randen van deze terreinen oppervlakten binnen het bereik (ontvangst) van de batdetector te onderzoeken. De ontvangst van de batdetector varieert voor verschillende soorten, van soms meer dan 100 meter voor soorten met een krachtige sonar (zoals rosse vleermuis) tot slechts enkele meters voor soorten met een zeer zachte (fluister)sonar, zoals bijvoorbeeld grootoorvleermuis. In normale omstandigheden is daarom vanaf de randen van een onderzoekslocatie (indien deze niet al te groot is, zoals de meeste percelen in het voorliggende onderzoek) vaak wel een redelijk representatief beeld te vormen. Soorten met een gemiddelde sterke sonar (zoals gewone dwergvleermuis) zijn dan meestal prima waar te nemen. Mede ook door het feit dat vleermuizen rondvliegen en daardoor relatief eenvoudig / vaak binnen bereik van de batdetector komen. De combinatie met de inschatting van de geschiktheid van de locatie als jacht- of verblijfplaats maakt het onderzoek dan zo compleet als mogelijk is. Uiteraard zijn niet-toegankelijke grote terreinen met meerdere gebouwen minder goed dekkend te onderzoeken dan overzichtelijke kleine percelen.

De Waal is op een aantal locaties vanaf de oever onderzocht op gebruik van vleermuizen, voor zover binnen het bereik van de batdetector.

Rivierrombout

Op 28 juli 2006 is gezocht naar huidjes en vliegende volwassen exemplaren van rivierrombout. De Waaloever tussen de haven tot aan het Nuon gebouw is

onderzocht. Geschikte locaties van zandstrandjes en/of andere geschikte biotopen op en langs de oever zijn hierbij bekeken.

Vissen
Informatie over het voorkomen van meerval, rivierdonderpad en rivierprik is ingewonnen bij een beroepsvisser die ter hoogte van het plangebied op de Waal actief is.
Daarnaast is in 2006 een beknopte literatuurstudie uitgevoerd op grond van bestaande gegevens en ecologie, alsmede een veldbezoek om de aanwezige oeverbiotopen vast te stellen.

Veldwerk in 2013
Het plangebied Brugkwartier is bezocht op 28 juni 2013. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten.
Alle gebouwen binnen het Brugkwartier zijn beoordeeld op geschiktheid als nestplaats voor gierzwaluw, huismus en slechtvalk. Deze drie soorten broeden in de omgeving van het plangebied. De gebouwen zijn ook beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen. Het weer tijdens het veldbezoek was: bewolkt, af en toe regen en windkracht 2, de temperatuur was maximaal 15 graden Celsius.
De oever is beoordeeld op geschiktheid als habitat voor rivierrombout en in het plangebied is gelet op vestigingsplaatsen voor steenmarter.

3.2 Resultaten

3.2.1 Rivierrombout

In (Koopman *et al.* 2005) zijn enkele waarnemingen vermeld van rivierrombout. Met name de overzijde van de Waal heeft op veel locaties zandstrandjes. Die vormen geschikte biotopen voor rivierrombout. Deze soort kan binnen het plangebied Waalfront voorkomen. Er zijn plaatselijk smalle strandjes aanwezig (soms met wat grazige vegetatie).

Langs destijds toegankelijke locaties is in juli 2006 gezocht naar larvenhuidjes en eventueel rondvliegende volwassen exemplaren van rivierrombout. Er zijn toen geen huidjes en volwassen dieren aangetroffen. De oevers van stortsteen of damwanden is nauwelijks geschikt als uitsluipbiotoop. In 2007 is niet opnieuw gezocht naar de soort.

Veldbezoek Brugkwartier 2013
Ter hoogte van de witte pijl op figuur 3.1 is geschikt uitsluipgebied voor rivierrombout geconstateerd. Er liggen wat stenen langs de oeverlijn en daarachter strand met riet en wilgjes. In 2006 zijn geen sporen van rivierrombout zijn aangetroffen maar mede aangezien de soort in de omgeving voorkomt en de soort uitbreidt is het niet uitgesloten dat het strandje gebruikt wordt door rivierrombout.

Figuur 3.1 Brugkwartier met markering locatie uitsluipstrand. Kaart: Google Maps.

3.2.2 Vissen

In het vooronderzoek (Briefnotitie, dd. 12-6-2006, Koopman *et al*. 2005 en Patberg et al. 2005) is gebleken dat de meerdere soorten beschermde vissen langs de oeverzone en in de Waalhaven van het plangebied voorkomen.
Er zijn verschillende waarnemingen bekend van rivierdonderpad, meerval en rivierprik in de Waal langs het Waalfront. Het betreft waarnemingen van een beroepsvisser (dhr. T. van de Zanden) die in het gebied actief was en van dhr. M. Soes (medewerker Bureau Waardenburg). Waarnemingen van meerval, rivierprik en rivierdonderpad zijn niet in grote aantallen aangetroffen.
In de haven is ook rivierdonderpad vastgesteld. Verder zijn waarnemingen bekend van rivierprik in alle levensstadia uit de filters van de energiecentrale (M. Soes; (Koopman *et al.* 2005). Ook is bij de centrale inheemse meerval aangetroffen. Deze soort zit daar in grote aantallen. Echter, langs de oever van het Waalfront wordt deze soort slechts af en toe gevangen.

Het biotoop ter plaatse van het Waalfront is minder geschikt voor rivierprik en meerval. Larven van rivierprik graven zich in in sliblaagjes in de ondiepe oeverzone. Volwassen rivierprikken gebruiken de hele Waal als leefgebied. Meerval prefereert locaties met lage stroomsnelheden, voldoende schuil mogelijkheden zoals overhangende oevers en boomstronken. De geprefereerde biotooptypen van meerval en rivierprik zijn nagenoeg afwezig binnen het plangebied. Langs de stortsteenoevers van het Waalfront worden alleen jonge meervallen sporadisch waargenomen. Volwassen exemplaren bevinden zich in de diepe delen van de rivier. De oever van de Waal langs het Waalfront is van geen betekenis voor rivierprik en van lage betekenis voor meerval. De oevers aan de overzijde van de Waal vormen een meer natuurlijk biotoop voor deze soorten en zal een hogere betekenis voor met name rivierprik hebben.
Rivierdonderpad heeft als leefgebied stenige substraten zoals kribben en stortsteenoevers (de Nie 1996), Emmerik & de Nie, 2005). De oevers van het Waalfront zijn geschikt als leefgebied .

De Waaloever is in het vooronderzoek uit 2006 wegens het hoge water niet onderzocht.

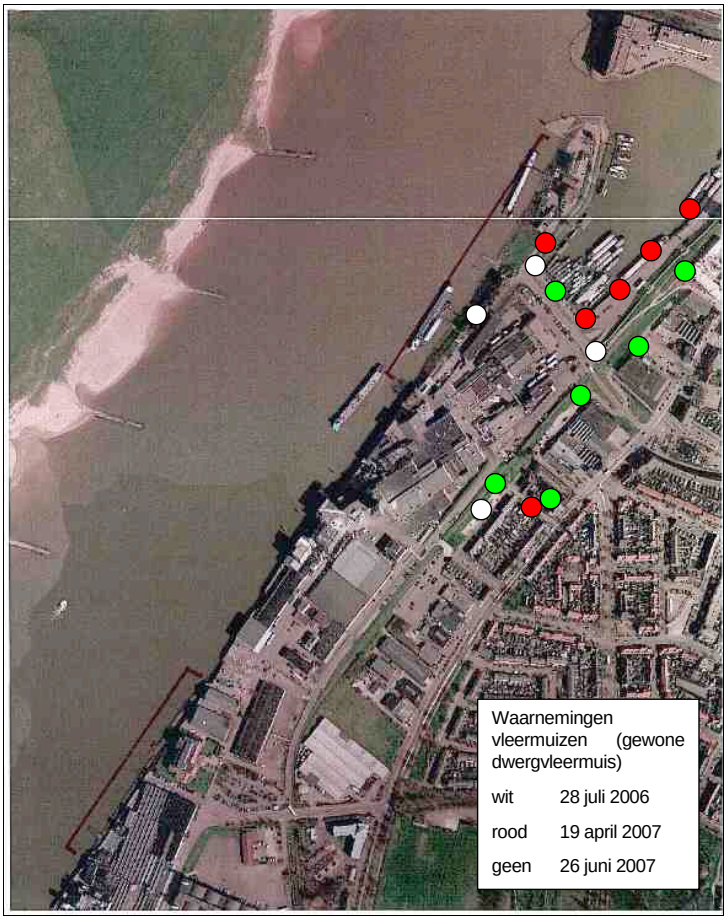
Veldbezoek Brugkwartier 2013
Het Brugkwartier is bij het veldonderzoek in 2013 is op vissen niet opnieuw onderzocht omdat in dit kader geen ingrepen plaats vinden aan de (oevers van de) Waal.

3.2.3 Vleermuizen

In 2007 is geconstateerd dat Het gebied Waalfront slechts een geringe betekenis voor vleermuizen heeft.

In het vooronderzoek in 2006 (Briefnotitie, dd. 12-6-2006) was gebleken dat meerdere soorten vleermuizen in de omgeving van het plangebied voorkomen. In (Koopman *et al.* 2005) worden enkele waarnemingen vermeld van laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving van het sportterrein ten zuid-westen van het plangebied gemeld. Ook bevonden zich kolonies van gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis in het ‘Bosje van de Baron’ langs de Neerbosscheweg (Koopman, 2007).

Veldbezoek 2006/2007
Bij de inventarisatie in 2006 en 2007 zijn op enkele locaties in de oostelijke helft van het gebied per ronde individuele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen (afbeelding 3.2). In de andere delen van het gebied is geen vleermuisactiviteit vastgesteld. Binnen het onderzoeksgebied zijn verder geen trekroutes, geen baltslocaties, noch belangrijke foerageerlocaties vastgesteld binnen het Waalfront. De karige groene inrichting van het gebied is mogelijk debet aan het feit dat er weinig vleermuisactiviteit is.

Figuur 3.2 *Waarnemingen vleermuizen binnen Waalfront 2006/2007. Alleen jagende gewone dwergvleermuis is waargenomen. Bron luchtfoto: gemeente Nijmegen.*

Veldbezoek 2013

Omdat het mogelijk is dat gewone dwergvleermuizen verblijven in gebouwen binnen het plangebied zijn deze beoordeeld op geschiktheid als vaste rust- en verblijfplaats. De woningen in gele kader (woonhuizen) en blauwe kaders (bedrijfspanden) zijn in principe geschikt voor gewone dwergvleermuizen.

De gebouwen hebben dakranden waar dieren onder kunnen kruipen en/of toegankelijke spouwmuren. De bedrijfspanden in blauw kader (autobedrijven) aan de Weurtseweg zijn het minst geschikt voor vleermuizen maar het kan niet uitgesloten worden dat vleermuizen gebruik maken van de panden. De rest van de bebouwing is voor vleermuizen niet van betekenis. De gebouwen onder het gele kruis zijn reeds verwijderd.

In de rode cirkel staan enkele paardenkastanjes met holten. De holten kunnen geschikte (paar)verblijfplaatsen voor vleermuizen vormen. De overige bomen in het gebied hebben geen holten.

Figuur 3.3 *Brugkwartier met markering locaties genoemd in de teksten van paragraaf 3.3.3. Kaart: Google Maps.*

3.2.4 Vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is

Veldbezoek 2013
Alle gebouwen zijn beoordeeld op geschiktheid als nestplaats voor gierzwaluw, huismus en slechtvalk. Deze drie soorten broeden in de omgeving van het plangebied.

Er zijn 2 overvliegende gierzwaluwen waargenomen. Huismussen zijn buiten en in het plangebied waargenomen. Voor slechtvalk en gele kwikstaart is het plangebied als ongeschikt beoordeeld. Deze soorten worden vanaf dit punt buiten beschouwing gelaten.

Figuur 3.4 *Brugkwartier met markering locatie waar huismus en gierzwaluw kan broeden. Kaart: Google Maps.*

Huismus

Woningen de woningen aan de Dijkstraat 1 t/m 19 en de Weurtseweg 224 t/m 230 (woningen in geel kader) zijn geschikt als nestplaats voor huismus en gierzwaluw. Op de daken met pannen zaten enkele huismussen te roepen. Waarschijnlijk zijn er enkele nestplaatsen in de huizen aanwezig. Ook in de wijkjes nabij de Dijkstraat en Weurtseweg zaten verschillende groepjes huismussen te roepen.

Gierzwaluw

Dhr. Jochem Kuhnen heeft een internetwebsite waarop hij voor Nijmegen en omgeving bijhoudt waar Gierzwaluwen nestelen. Hij presenteert de nestplaatsen m.b.v. een kaart van Google op zijn website. Figuur 3.5 is een schermafbeelding van de nestplaatsen die door hem geconstateerd zijn in de omgeving van het plangebied.

Figuur 3.5 *Nestplaatsen gierzwaluwen. Geel: mogelijke nestplaats, groen: vastgestelde nestplaats, rood: verloren gegane nestplaats. (Bron: www.xjochemx.nl, Kaart: Google)*

Bij het veldbezoek zijn van gierzwaluwen geen sporen gevonden maar onder nokpannen zijn in theorie geschikte nestplaatsen aanwezig. Het kan daarom niet uitgesloten worden dat gierzwaluwen broedplaatsen hebben in de woningen.

3.2.5 Steenmarter

In woonwijk grenzend aan het plangebied zijn waarnemingen van steenmarter bekend (zie bijlage 4). Het is niet zeker of gebouwen een functie hebben voor steenmarter. Leegstaande bedrijfsloodsen bieden in theorie voldoende rust om jongen te werpen.

4 Effecten op beschermde flora en fauna

4.1 Rivierrombout

Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de oevers, het (uitsluip)strandje blijft gehandhaafd. Effecten op rivierrombout zijn uitgesloten.

4.2 Vissen

Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de oevers. Effecten op vissen zijn uitgesloten.

4.3 Steenmarter

Effecten en verbodsbepalingen
De ingreep kan leiden tot vernietiging van verblijfplaatsen van steenmarter.
In dat geval worden verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden (artikel 11). Dit heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van steenmarter, omdat de soort algemeen voorkomt en het aantal dieren dat hiermee gemoeid kan zijn relatief klein is.

Voordat leegstaande gebouwen worden afgebroken zal nadere inspectie uitsluitsel moeten geven over of de gebouwen daadwerkelijk gebruikt worden door steenmarter. Als een verblijfplaats van steenmarter wordt aangetroffen, is het nodig ontheffing aan te vragen van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Tabel 4.1 Te verwachten effecten op beschermde soorten grondgebonden zoogdieren

Soort	Voorkomen	Effecten	Overtreding verbodsbepalingen
steenmarter	mogelijk	onbekend: nader onderzoek nodig	artikel 11

Door volgende maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt:
- slopen buiten het voortplantingsseizoen van steenmarter (globaal augustus t/m februari).

4.4 Vleermuizen

Effecten en verbodsbepalingen
De sloop van de op figuur 4.1 geel en blauwe omkaderde gebouwen kan in theorie leiden tot vernietiging van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. De kans dat de gebouwen ook daadwerkelijk gebruikt worden door vleermuizen is klein omdat in eerder onderzoek weinig activiteit door vleermuizen geconstateerd is. Uit voorzorg zal desondanks vooraf gecontroleerd moeten worden of de gebouwen (delen van het

jaar) in gebruik zijn van vaste- rust en verblijfplaats hebben voor gewone dwergvleermuis.

Figuur 4.1 Te slopen gebouwen die geschikt zijn als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis. Kaart: Google Maps.

Bij het onderzoek in 2006/2007 waren niet alle delen van het plangebied Waalfront toegankelijk en bovendien werden vleermuizen nog niet volgens protocol geïnventariseerd omdat het protocol toen nog niet opgesteld was. In de tussenliggende periode is het belang van de balts- en paarlocaties onderkend. Aanbevolen wordt ten minste in het najaar te onderzoeken of in het gebied (inclusief de paardenkastanjes) baltslocaties aanwezig zijn. Deze locaties kunnen tevens een indicatie geven voor winterverblijven. Als de te slopen gebouwen een functie hebben voor gewone dwergvleermuis, zal ontheffing moeten worden aangevraagd van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

De herinrichting maakt het gebied in de toekomst wel meer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, doordat er meer groen voorzien is dan er in de huidige situatie is. Mogelijk vormen nieuw te bouwen woningen tevens potentiële verblijfplaatsen, afhankelijk van type bouw. Er zijn daarom mogelijkheden de herinrichting op termijn een positief effect te laten genereren op de lokale populatie gewone dwergvleermuizen.

Tabel 4.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten vleermuizen.

Soort	Voorkomen	Effecten	Overtreding verbodsbepalingen
gewone dwergvleermuis	mogelijk	onbekend: nader onderzoek nodig	artikel 11

Door volgende maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt:
- Het aanbieden van nieuwe verblijfmogelijkheden, per vernietigde 4 nieuwe verblijfplaatsen die dezelfde functie kunnen vervullen.
- Het werken buiten de kwetsbare perioden (welke periode is afhankelijk van de functie van de gebouwen).
- Het op een aangepaste wijze uitvoeren van de werkzaamheden.

4.5 Vogels

Effecten en verbodsbepalingen
Aangenomen wordt dat huismus broedt in de woningen in het plangebied. De ingreep zal in dat geval leiden tot vernietiging van verblijfplaatsen van huismus.
Van de gierzwaluw is het niet zeker of de soort er broedt. Omdat bij sloop rekening gehouden moet worden met huismus, is niet zinvol aanvullend onderzoek te doen naar gierzwaluw. Bij sloop kan uitgegaan van het 'worst case scenario', namelijk dat gierzwaluw er ook broedt. De aanname is dan dat sloop kan leiden tot vernietiging van een vaste rust- en verblijfplaats van gierzwaluw.

Tabel 4.3 Te verwachten effecten op beschermde soorten vogels.

Soort	Voorkomen	Effecten	Overtreding verbodsbepalingen
huismus	zeker	vernietiging van vaste rust en verblijfplaats	artikel 11
gierzwaluw	mogelijk	onbekend	onbekend

Door volgende maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt:
- Slopen buiten het broedseizoen (globaal tussen augustus – maart)
- Nieuwe verblijfplaatsen inbouwen in de nieuwbouw (voor eisen en details: zie Soortenstandaard Huismus: http://www.hetlnvloket.nl/xmlpages/page/lnvloket/actueel/document/fileitem/2201859).
  Nieuwe verblijfplaatsen voor gierzwaluw aanbrengen, zie soortenstandaard Gierzwaluw. (pm: ref)

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

5.1.1 Flora- en faunawet

De conclusies zijn opgesteld op basis van de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

- Bij het slopen van opstallen zal rekening moeten worden gehouden met huismus en mogelijk ook gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en steenmarter. Andere strikt beschermde soorten zijn niet aangetroffen.
- Bij het verwijderen van de beplanting moet rekening worden gehouden met het broedseizoen. In de beplanting kunnen algemeen voorkomende vogels broeden. De paardenkastanjes kunnen een (beperkte) functie hebben voor vleermuizen.
- Als gevolg van de ingreep wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de aangetroffen beschermde soorten.

In de onderstaande tabel zijn de zeker of mogelijk in het plangebied voorkomende strikt(er) beschermde soorten opgenomen. Aangegeven is of en zo ja welke verbodsbepalingen worden overtreden en of een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en faunawet aan de orde is. Hierbij is er van uitgegaan dat er adequate mitigerende maatregelen (zie paragraaf 5.2) zullen worden uitgevoerd.

Tabel 5.1 Strikter beschermde soorten in het plangebied, overtredingen Flora- en faunawet

Soort	Tabel*	Voorkomen	Effecten	Ontheffing nodig?
huismus		zeker	artikel 11	ja uitgebreide toetsing
gierzwaluw		mogelijk	onbekend, worst case scenario: art. 11	ja uitgebreide toetsing
vleermuizen (gewone dwergvleermuis)	3	mogelijk	onbekend	mogelijk, uitgebreide toetsing
steenmarter	2	mogelijk	onbekend	mogelijk, lichte toetsing

** Tabel conform AmvB art. 75 Flora en faunawet*

5.2 Aanbevelingen

5.2.1 Mitigatie

Uit de Flora- en faunawet vloeien verplichtingen voort om de effecten zo veel mogelijk te beperken. Deze worden hieronder nogmaals kort weergegeven. Tenzij anders aangegeven zijn deze maatregelen met elkaar in overeenstemming te brengen.

Flora- en faunawet
Hieronder worden enkele mitigerende of compenserende maatregelen aanbevolen, waarmee tevens invulling wordt gegeven aan de eis van zorgvuldig handelen en aan de zorgplicht.

Verwijderen van bomen, struiken en ruigte
Van belang is dat tijdens het verwijderen van de vegetatie er geen in gebruik zijnde nesten van vogels aanwezig zijn. Als deze wel aanwezig zijn dient met de werkzaamheden gewacht te worden totdat deze verlaten zijn. Aanbevolen wordt buiten het broedseizoen vegetatie te verwijderen. Het broedseizoen loop van half maart tot globaal eind juli.

Slopen van opstallen
Slopen buiten het broedseizoen (Globaal tussen augustus – maart)
- Nieuwe verblijfplaatsen inbouwen voor huismus en gierzwaluw in de nieuwbouw.

In het geval dat de opstallen een functie blijken te hebben voor steenmarter en/of gewone vleermuis zijn aanvullende maatregelen nodig.
Gewone dwergvleermuis
- Het aanbieden van nieuwe verblijfmogelijkheden voor gewone dwergvleermuizen. Per vernietigde verblijfplaats 4 nieuwe verblijfplaatsen die dezelfde functie kunnen vervullen.
- Het werken buiten de kwetsbare perioden van gewone dwergvleermuis (welke periode is afhankelijk van de functie van de gebouwen).
- Het op een aangepaste wijze uitvoeren van de sloopwerkzaamheden (volgorde van slopen).

Steenmarter
- Het werken buiten de voortplantingsperiode van steenmarter.

Aanvullend advies
Aanbevolen wordt gebruik te maken van straatverlichting met armaturen die amberkleurig licht naar beneden uitstralen. Aanbevolen wordt zo min mogelijk verlichting langs de Waal te plaatsen, of zo min mogelijk verlichting over het water te laten uitstralen, zodat over de rivier vliegende vleermuizen hier geen hinder van ondervinden.

Vastleggen mitigatie
Aanbevolen wordt om in het projectplan vast te leggen hoe de in dit onderzoek genoemde mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd. Daarmee is duidelijk dat deze integraal onderdeel van het project vormen.

5.2.3 Nader onderzoek

Flora- en faunawet
Naar het voorkomen van steenmarter en gewone dwergvleermuis zal nader onderzoek moeten worden uitgevoerd. Zonder dit onderzoek kan geen voldoende betrouwbare uitspraak worden gedaan over de effecten op de soorten en het overtreden van verbodsbepalingen. Voor gierzwaluw en huismus is dit niet nodig.

Voor de steenmarter volstaat een eenmalige inspectie van de leegstaande gebouwen voordat deze worden afgebroken. Ten aanzien van vleermuizen wordt geadviseerd ten minste in het najaar te onderzoeken of in het gebied baltslocaties aanwezig zijn.

Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek kan het nodig zijn dat er voor deze soorten vrijstelling of ontheffing wordt verkregen en dat er aanvullende mitigerende of compenserende maatregelen worden getroffen.

26

6 Literatuur

Aarts, B.G.W., 2011a. Beoordeling effecten op beschermde soorten verbreding Energieweg te Nijmegen. Quick scan in het kader van de Flora- en faunawet. Rapport 11-012. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Aarts, B.G.W., 2011b. Natuurtoets brug over 't Meertje in Nijmegen. Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Rapport 11-064. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Hoefsloot, G., 2011. Natuurtoets baggerwerken, Nijmegen. Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Rapport 11-159. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Koopman, A.D.G., 2007. Inventarisatie beschermde soorten Waalfront, Nijmegen. Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Rapport 07-132. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Koopman, A.D.G., J.M. Reitsma & L.S.A. Anema, 2005. Natuurwaardenkaart Nijmegen. Toelichting. Rapport 05-065. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

de Nie, H.W., 1996. Atlas van de nederlandse zoetwatervissen. NUGI 823. Stichting Atlas Verspreiding Nederlandse Zoetwatervissen, Doetinchem.

Soortenstandaards Huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis: www.hetInvloket.nl

Uitvoerloket NDFF

www.xjochemx.nl

28

Bijlage 1 Wettelijk kader

1.1 Inleiding

In deze bijlage wordt in het kort beschreven wat de wettelijke kaders zijn voor opstellen van ecologische beoordelingen van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In de natuurbeschermingswetgeving wordt een onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland verankerd in de Flora- en faunawet (§1.2 van deze bijlage), de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 (§1.3). Met deze wetten geeft Nederland invulling aan de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) heeft sinds 1 oktober 2010 de procedures bij ruimtelijke ingrepen ingrijpend gewijzigd (§ 1.4). Ook wordt kort ingegaan op de betekenis van Rode lijsten (§ 1.5) en de Ecologische Hoofdstructuur (§ 1.6) bij ecologische toetsingen.

1.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen.
De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving, voor iedereen en in alle gevallen.
De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het ‘nee, tenzij’ principe. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn (zie kader).

	Verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet (verkort)
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van beschermde dieren.
Artikel 12:	Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van beschermde planten en dieren.

Artikel 75 bepaalt dat vrijstellingen en ontheffingen van deze verbodsbepalingen kunnen worden verleend. Het toetsingskader hiervoor is vastgelegd in het Vrijstellingenbesluit. Er gelden verschillende regels voor verschillende categorieën werkzaamheden.

Er zijn vier beschermingsregimes corresponderend met vier groepen beschermde soorten (tabellen 1 t/m 3 en vogels, AmvB art. 75[1]).

Tabel 1. De algemene beschermde soorten

Voor deze soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig gebruik en beheer. Ontheffing ten behoeve van andere activiteiten kan worden verleend, mits de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is ('lichte toetsing').

Tabel 2. De overige beschermde soorten

Voor deze soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en van bestendig gebruik en beheer, als op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Anders is ontheffing noodzakelijk, na lichte toetsing.

Tabel 3. De strikt beschermde soorten

Dit zijn de planten- en diersoorten vermeld in Bijlage 1 van het Vrijstellingenbesluit of in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Uit recente jurisprudentie blijkt dat de regels voor de Habitatrichtlijnsoorten nog strikter zijn[2].

Voor bestendig gebruik en beheer geldt voor de soorten van Bijlage 1 van het Vrijstellingenbesluit een vrijstelling van verbodsbepalingen, mits men werkt op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor ruimtelijke ingrepen is altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Deze kan worden verleend na een uitgebreide toetsing (zie onder).

Voor de soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt hetzelfde regime, met één grote beperking. Ontheffing of vrijstelling kan niet worden verleend voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer en gebruik, behalve op grond van dwingende redenen van groot openbaar belang, van het belang van het milieu, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van wilde flora en fauna. Voor deze groep soorten kan overigens geen vrijstellingen worden verleend voor artikel 10 (verontrusting).

Vogels.

Alle inheemse vogels zijn strikt beschermd. Ontheffing of vrijstelling kan alleen worden verkregen op grond van openbare veiligheid, volksgezondheid of bescherming van flora en fauna. De Vogelrichtlijn noemt zelfs 'dwingende redenen van groot openbaar belang' niet als grond[3].

Dat betekent dat in beginsel alle activiteiten die kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van in gebruik zijnde nesten buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd.

Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd[4].

[1] Voor soortenlijsten zie: *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*. 23 februari 2005.

[2] Zie uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, 21 januari 2009 zaaknr. 200802863/1 en 13 mei 2009 nr. 200802624/1), en Rechtbank Arnhem, 27 oktober 2009 zaaknr. AWB 07/1013. Zie tevens de brief van het ministerie van LNV d.d. 26 augustus 2009 onder kenmerk ffw2009.corr.046 en de Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

[3] Zie vorige voetnoot.

[4] Zie de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, ministerie van LNV, augustus 2009.

De uitgebreide toetsing houdt in dat ontheffing alleen kan worden verleend als:

1. Er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
2. Er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is;
3. Er sprake is van een in of bij wet genoemd belang;
4. Er zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen betekent het actief optreden om alle mogelijke schade aan een soort te voorkomen, zodanig dat geen wezenlijke negatieve invloed op de relevante populatie van de soort optreedt.
In veel gevallen kan voorkomen worden dat een ontheffing nodig is, als mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de functionele leefomgeving van dieren in tact blijft. Vooral voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels is dit cruciaal (omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen na zware toetsing).

1.3 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 (kortweg: Nbwet) vormt de invulling van de gebiedsbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en heeft tot doel het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden in Nederland. De belangrijkste zijn Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten.

Habitattoets
In de habitattoets dient onderzocht te worden of een activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, negatieve effecten voor een Natura 2000-gebied kan hebben en zo ja of deze gevolgen significant kunnen zijn. In beginsel dient dit plaats te vinden door middel van een passende beoordeling. Om procedurele redenen kan er voor worden gekozen om een oriëntatiefase – soms ook wel ‘voortoets’ genoemd – te doorlopen. De inhoudelijke studie is in grote lijnen identiek. De oriëntatiefase kan leiden tot de conclusie dat een passende beoordeling noodzakelijk is als significante effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. In de passende beoordeling kan aanvullend onderzoek uitgevoerd worden er kunnen in de passende beoordeling ook mitigerende maatregelen opgenomen worden die er voor zorgen dat significante effecten met zekerheid zijn uit te sluiten.

Natura 2000-gebieden

Habitattoets: de toetsing van projecten en plannen volgens de Nbwet (verkort)

Artikel 19d, lid1: Het is verboden zonder vergunning (...) projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling (...) de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19e: [Het bevoegd gezag] houdt bij het verlenen van een vergunning rekening
a. met de gevolgen die een project of andere handeling, waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, kan hebben voor een Natura 2000-gebied;
b. met een vastgesteld beheerplan, en
c. vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden.

Artikel 19f, lid1: Voor projecten die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied.

Artikel 19g, lid 1: Indien een passende beoordeling is voorgeschreven kan een vergunning slechts worden verleend indien [het bevoegd gezag] zich op grond van de passende beoordeling ervan heeft verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast.

lid 2: Bij ontstentenis van alternatieve oplossingen voor een project kan [het bevoegd gezag] ten aanzien van Natura 2000-gebieden waar geen prioritair type natuurlijke habitat of prioritaire soort voorkomt, een vergunning voor het realiseren van het desbetreffende project slechts verlenen om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.

lid 3: Ten aanzien van Natura 2000-gebieden waar een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort voorkomt, kan [het bevoegd gezag] bij ontstentenis van alternatieve oplossingen voor een project of andere handeling een vergunning slechts verlenen:
a. op argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of voor het milieu wezenlijke gunstige effecten of
b. na advies van de Commissie van de Europese Gemeenschappen om andere dwingende redenen van groot openbaar belang.

Artikel 19h, lid 1: Indien een vergunning om dwingende redenen van groot openbaar belang wordt verleend voor projecten, waarvan niet met zekerheid vaststaat dat die de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet aantasten, verbindt [het bevoegd gezag] aan die vergunning in ieder geval het voorschrift inhoudende de verplichting compenserende maatregelen te treffen.

N.B. Het bevoegd gezag is meestal gedeputeerde staten van plaats waar het project plaatsvindt, maar soms is dat de minister van EZ.

Artikel 19j, lid1: Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen rekening
a. met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied, en
b. met het voor dat gebied vastgestelde beheerplan.

lid 2: Voor plannen, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling.

32

Samenvattend is de procedure als volgt:
In een ‘oriëntatiefase’ of ‘passende beoordeling’ wordt onderzocht of een activiteit, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, negatieve effecten voor een Natura 2000-gebied kan hebben en zo ja of deze gevolgen significant kunnen zijn. De effecten worden apart en in samenhang met die van andere plannen en projecten (‘cumulatieve effecten’) beoordeeld. In de oriëntatiefase dient de beoordeling plaats te vinden zonder de mitigerende maatregelen mee te wegen, al kan het zinvol zijn de mitigatiemogelijkheden vast in beeld te brengen. De toetsen kunnen de volgende uitkomsten hebben.

- *Er zijn geen effecten.* Vanuit de Nbwet zijn er dan geen vervolgstappen nodig. Er zijn geen beperkingen aan de activiteit.
- *Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten.* Hierin worden op basis van de beste wetenschappelijke kennis effecten op de habitats en soorten ingeschat, rekening houdend met cumulatieve effecten en met het effect van mitigerende maatregelen.
- In andere gevallen, e*r zijn (mogelijk) wel effecten, maar die zijn beperkt en zeker niet significant,* bepaalt het bevoegd gezag of er vergunning nodig is. Aan de vergunning kunnen maatregelen gekoppeld zijn om negatieve effecten additioneel te verminderen of te voorkomen. Deze maatregelen zijn niet nodig om significante effecten te voorkomen, maar zijn gewenst door het bevoegd gezag.

Het verdient altijd aanbeveling de uitkomsten van de toets met het bevoegd gezag te bespreken. Uit de passende beoordeling kan blijken dat *er geen effecten zijn.* Als het treffen van mitigatie leidt tot het voorkomen van effecten die anders wel optreden, dan is een vergunning noodzakelijk. Ook als uit de passende beoordeling blijkt dat *er wel effecten zijn, maar deze zijn zeker niet significant* is een vergunning noodzakelijk. Een vergunning kan op basis van de passende beoordeling worden verleend. Als uit de passende beoordeling volgt dat er *mogelijk of zeker significante effecten zijn*. Dan moet een vergunning worden aangevraagd. Die mag alleen worden verleend als er voldaan is aan alle drie onderstaande ADC-criteria:

- Er zijn geen geschikte Alternatieven.
- Er is sprake van Dwingende redenen van groot openbaar belang, waaronder redenen van sociale en economische aard.
- Er is voorzien in exacte en tijdige Compensatie

Cumulatieve effecten
In het onderzoek naar cumulatieve effecten, wordt het effect van het onderhavige plan of project in combinatie met andere ingrepen in beeld gebracht. Het werkdocument “Toepassing begrippenkader” (Ministerie van LNV, 2007) stelt voor om het begrip cumulatie als volgt te definiëren:

> “De effecten van de voorgestelde eigen activiteit op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in combinatie met de effecten van andere activiteiten en plannen”.

Met andere woorden: in een studie naar de cumulatieve effecten dienen *alle* activiteiten (bestaand gebruik, nieuwe projecten) en plannen te worden betrokken, die op dezelfde instandhoudingsdoelstellingen negatieve effecten kunnen hebben als het eigen project. Het doet daarbij in beginsel niet ter zake of er een verband is tussen het eigen project en de andere activiteiten en plannen, of dat de effecten tijdelijk zijn of (naar verwachting) slechts beperkt van omvang zijn.

Significantie
Voor de invulling van het begrip significantie volgen wij de 'Leidraad significantie' van het Steunpunt/Regiebureau Natura 2000. Van significante effecten kan sprake zijn als ten gevolge van menselijk handelen het verwezenlijken van de instandhoudingsdoelen sterk wordt bemoeilijkt of onmogelijk wordt gemaakt. Dat is in ieder geval zo, als het oppervlak van een habitattype of een leefgebied of de kwaliteit van habitattype of leefgebied of de omvang van een populatie lager wordt dan genoemd in de instand-houdingsdoelen in het aanwijzingsbesluit.

Externe werking
Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als die activiteiten negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor het gebied (kunnen) veroorzaken. Dit wordt de 'externe werking' van de bescherming genoemd.

Beheerplan

Beheerplan van Natura 2000-gebieden	
Artikel 19a lid 1:	Gedeputeerde staten stellen voor een gebied een beheerplan vast waarin wordt beschreven welke instandhoudingsmaatregelen getroffen dienen te worden en op welke wijze. Tevens kan het beheerplan beschrijven welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling niet in gevaar brengen, mede gelet op de instandhoudingsmaatregelen die worden getroffen.
lid 3:	Tot de inhoud van een beheerplan behoren ten minste a. een beschrijving van de beoogde resultaten met het oog op het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding in het aangewezen gebied mede in samenhang met het bestaande gebruik in dat gebied en, voor zover relevant voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling, daarbuiten b. een overzicht op hoofdlijnen van de noodzakelijke maatregelen met het oog op de onder a bedoelde resultaten.
lid 10:	Voor zover er in een beheerplan projecten worden opgenomen die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, wordt het beheerplan eerst vastgesteld nadat gedeputeerde staten een passende beoordeling hebben gemaakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied, en is voldaan aan de voorwaarden, genoemd in de artikelen 19g en 19h.

Bestaand gebruik
Bestaand gebruik volgens de Nbwet is gebruik dat bestaand gebruik: gebruik dat op 31 maart 2010 bekend is, of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn bij het bevoegd gezag bestond op 1 oktober 2005 en sindsdien niet of niet in betekenende mate is gewijzigd. Voor de raad van State lijkt de vraag of het gebruik al bestond op het

(eerste) moment van aanwijzen (als Vogelrichtlijngebied) of aanmelden (als Habitatrichtlijngebied) overigens relevanter. bestaand gebruik dat zeker geen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan vergunningvrij worden voortgezet. Als significante effecten niet kunnen worden uitgesloten is een vergunning nodig, tenzij in het beheerplan anders is bepaald. in het beheerplan moeten dan maatregelen zij voorzien om de effecten te beperken of te niet te doen.

Artikel 19d, lid 2:	Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen, waaronder bestaand gebruik, alsmede de wijzigingen daarvan, overeenkomstig een beheerplan.
lid 4:	Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op bestaand gebruik, behoudens indien dat gebruik een project is dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied.

Beschermde natuurmonumenten
Het toetsingskader voor beschermde natuurmonumenten is vergelijkbaar, echter de procedure en de speelruimte van het bevoegd gezag wijken op enigszins af. De beoordeling is minder strikt en door het ontbreken van concrete instandhoudings-doelen vaak ook minder eenduidig. De bescherming van natuurmonumenten kent geen externe werking.

Zorgplicht
Artikel 19l legt aan iedereen een zorgplicht voor beschermde natuurgebieden op. Deze zorg houdt in ieder geval in dat ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een handeling nadelige gevolgen heeft, verplicht is die handeling achterwege te laten of, als dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, eventuele gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De nadelige handelingen hebben betrekking op de instandhoudingsdoelen in het geval van een Natura 2000-gebied en op de wezenlijke kenmerken in het geval van een beschermd natuurmonument.

1.4 Wabo en omgevingsvergunning

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is op 1 oktober 2010 van kracht geworden. De Wabo voegt een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en andere toestemmingen samen tot één omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is nodig voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, zoals sloop, bouw, aanleg en gebruik, als die een plaatsgebonden karakter hebben en dat van invloed kunnen zijn op de “fysieke leefomgeving”. Dit omvat alle fysieke waarden in de leefomgeving, zoals milieu, natuur, landschappelijke en cultuurhistorische waarden.
Als hoofdregel kent de Wabo het bevoegd gezag toe aan B&W van de gemeente waar het project (in hoofdzaak) zal worden uitgevoerd. Voor projecten van provinciaal belang kunnen GS het bevoegd gezag zijn, voor projecten van nationaal belang een minister.

De ontheffing Flora- en faunawet en de vergunning Natuurbeschermingswet 1998, die voor een ruimtelijke ingreep nodig kunnen zijn, kunnen worden “aangehaakt” bij de omgevingsvergunning. Dat wil zeggen dat bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning ook een toetsing aan Ffwet en/of Nbwet moet worden gevoegd. De aanvraag wordt dan aan het bevoegde gezag (Ffwet: ELI; Nbwet: GS of ELI) voorgelegd. Die zal dan toestemming geven in de vorm van een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb). De inhoudelijke toetsing zal niet veranderen.
Op aanvragen voor een omgevingsvergunning, die mede betrekking hebben op Flora- en faunawet en/of Natuurbeschermingswet 1998 is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing.
Overigens kan een ontheffing Ffwet of vergunning Nbwet ook los van de omgevingsvergunning worden aangevraagd. Dat dient dan wel te gebeuren vóórdat de omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

1.5 Rode lijsten

Rode lijsten zijn geen wettelijke instrumenten, maar zijn sturend voor beleid. Zij dienen om prioriteiten in middelen en maatregelen te kunnen bepalen. Bij het beoordelen van maatregelen en ingrepen kunnen de Rode lijsten echter wel een belangrijke rol spelen. Er zijn nu landelijke Rode lijsten vastgesteld voor paddestoelen, korstmossen, mossen, vaatplanten, platwormen, land- en zoetwaterweekdieren, bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, libellen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren en vogels (LNV 2004). Een aantal provincies heeft aanvullende provinciale Rode lijsten opgesteld.
Van soorten op de Rode lijst moet worden aangenomen dat negatieve effecten van ingrepen de gunstige staat van instandhouding relatief gemakkelijk in gevaar brengen. Waar het beschermde soorten betreft zal er dus extra aandacht aan mitigatie en compensatie moeten worden besteed. Bij niet-beschermde soorten of soortgroepen kunnen op grond van de zorgplicht extra maatregelen worden gevergd. Bij een aantal soortgroepen gaat het echter om tientallen of honderden moeilijk vast te stellen soorten, waardoor de waarde voor praktische toepassingen vaak beperkt is.

1.6 De Ecologische Hoofdstructuur en Barro

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om van de bestaande en nieuwe natuur een goed functionerend netwerk te maken. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden’ van de EHS. Op plannen, projecten of handelingen binnen de EHS is het ’nee, tenzij’-regime van toepassing. Vanaf 1 oktober 2012 is het nee, tenzij-regime vastgelegd in het Besluit algemene regelingen ruimtelijke ordening, kortweg Barro.

Het Barro bepaalt dat provincies de (begrenzing van de) EHS moeten vastleggen in een provinciale verordening. In die verordening worden regels gesteld omtrent de

inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van de ecologische hoofdstructuur.
De provincies moeten de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS vastleggen. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. De natuurdoelen worden vaak per perceel in natuurdoeltypen of beheertypen vastgelegd.
Het Barro bepaalt in art. 2.10.4 de voorwaarden waaronder plannen kunnen worden toegestaan, die (per saldo) leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of een significante vermindering van de oppervlakte of de samenhang van de EHS:

- er is sprake van een groot openbaar belang (waaronder in ieder geval worden gerekend: de veiligheid, de hoofdinfrastructuur, de drinkwatervoorziening, de plaatsing van installaties voor de opwekking van elektriciteit met behulp van windenergie of de plaatsing van installaties voor de winning, opslag of transport van aardgas),
- er zijn geen reële andere mogelijkheden, en
- de negatieve effecten worden waar mogelijk beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

De begrenzing kan alleen worden gewijzigd voor zover op basis van een ecologische onderbouwing is vastgesteld dat:

1. de wijziging leidt tot een verbetering van de samenhang van de ecologische hoofdstructuur of tot een betere inpassing van de EHS in de planologische omgeving, en
2. ten minste de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen van de EHS in het desbetreffende gebied worden behouden; of
3. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling voor zover:
    - de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en van de samenhang van de EHS als gevolg van de ontwikkeling beperkt is;
    - de voorgenomen wijziging leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied;
    - de voorgenomen wijziging ertoe niet leidt dat de oppervlakte van de EHS afneemt;
    - de voorgenomen wijziging zorgvuldig is onderbouwd, waarbij blijkend uit de bij het bestemmingsplan behorende toelichting in ieder geval alternatieven zijn afgewogen, en
    - maatregelen worden genomen die een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing borgen.

In principe wordt de eventuele compensatieopgave buiten de ecologische hoofdstructuur gerealiseerd. De compensatieopgave hoeft niet in de nabijheid van de ingreep plaats te vinden en hoeft ook niet in hetzelfde natuurtype te worden uitgevoerd. Het gaat erom dat de positieve ecologische effecten van realisatie van de

compensatieopgave op de ecologische hoofdstructuur (in natuurkwaliteit, oppervlakte of ruimtelijke samenhang) gelijkwaardig zijn aan de negatieve effecten van de ingreep in de ecologische hoofdstructuur. Realisatie van de compensatieopgave binnen de ecologische hoofdstructuur is mogelijk, bijvoorbeeld als dat kan leiden tot een versnelling van de realisatie van de ecologische hoofdstructuur. Voorwaarde daarbij is dat er door middel van een herbegrenzing tegelijkertijd voor wordt gezorgd dat de omvang van de ecologische hoofdstructuur niet afneemt.

Literatuur

Ministerie van I&M, 2012. Besluit van 28 augustus 2012, houdende wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en van het Besluit ruimtelijke ordening in verband met de toevoeging van enkele onderwerpen van nationaal ruimtelijk belang, Stb 388 (2012).

Ministerie van LNV, 2009. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, nr. 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV, 2005a. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van LNV, 2005b. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van LNV & IPO, 2007. Spelregels EHS. Ministerie van LNV/IPO, Den Haag.

www.wetten.nl.

omgevingsvergunning.vrom.nl/

www.vrom.nl/pagina.html?id=3410 (nota ruimte)

Steunpunt Natura 2000 (2010). Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip ‘significante gevolgen’ uit de Natuurbeschermingswet. versie 27 mei 2010. RegieBureau Natura 2000, Utrecht.

Steunpunt Natura 2000 (2007). Toepassing begrippenkader Natuurbeschermingswet 1998. Intern werkdocument voor opstellers beheerplannen Natura 2000 en vergunningverleners Nb-wet. RegieBureau Natura 2000, Utrecht.

Steunpunt Natura 2000 (2008). Aanvulling op ‘Toepassing begrippenkader Nb-wet ‘98’ • Bestaand gebruik • Externe Werking. Intern werkdocument voor opstellers beheerplannen Natura 2000 en vergunningverleners Nb-wet. RegieBureau Natura 2000, Utrecht.

38

Bijlage 2 Tabel NDFF

Waarnemingen opgenomen in de NDFF over een periode van 20 jaren in (en in de directe omgeving van) het plangebied Brugkwartier.

	Aantal van rodelijst	Aantal van ffwet1	Aantal van ffwet2	Aantal van ffwet3
Amfibieën		**1**		
Kleine watersalamander		1		
Insecten - Dagvlinders	**2**			
bruin blauwtje	1			
kleine ijsvogelvlinder	1			
Vaatplanten	**28**	**5**	**5**	
Absintalsem	1			
Akkerandoorn	2			
Akkerklokje		4		
Blauw walstro	1			
Gewone agrimonie	1			
Kalkraket	2			
Kattendoorn	1			
Kleine maagdenpalm		1		
Knikbloem	7			
Prachtklokje			3	
Riempjes	4			
Ruige leeuwentand	1			
Spaanse zuring	1			
Spiesleeuwenbek	1			
Vertakte paardenstaart	6			
Wilde marjolein			2	
Vogels	**281**			**1296**
Aalscholver				19
Appelvink				1
Bergeend				25
Blauwe Kiekendief	1			1
Blauwe Reiger				41
Boerenzwaluw	6			6
Bonte Strandloper				4
Boomkruiper				3
Boomvalk	1			1
Bosruiter				1
Braamsluiper				11
Brandgans				23
Brilduiker	14			14
Bruine Kiekendief				1
Buizerd				64
Dodaars				14
Draaihals	1			1
Ekster				6
Fazant				1

Fitis		1
Fuut		16
Geelpootmeeuw		2
Gekraagde Roodstaart		5
Gele Kwikstaart	2	2
Geoorde Fuut		3
Gierzwaluw		5
Goudplevier	5	5
Grasmus		2
Graspieper	1	1
Grauwe Gans		47
Groene Specht	17	17
Groenling		3
Groenpootruiter		5
Grote Bonte Specht		5
Grote Canadese gans		2
Grote Canadese Gans (canadensis)		10
Grote Gele Kwikstaart		4
Grote Lijster		2
Grote Mantelmeeuw	16	16
Grote Zaagbek		14
Grote Zilverreiger	8	8
Grutto	13	13
Havik		1
Heggenmus		5
Holenduif		1
Houtduif		16
Huismus	11	11
IJsvogel		3
Kauw		16
Keep		1
Kemphaan	2	2
Kievit		16
Kleine Mantelmeeuw		5
Kleine Plevier		5
Kleine Zwaan		5
Kluut		4
Kneu	5	5
Knobbelzwaan		13
Kokmeeuw		18
Kolgans		35
Koolmees		5
Koperwiek		1
Kraanvogel		1
Krakeend		17
Kramsvogel	1	1
Kruisbek		2
Kuifduiker		1
Kuifeend		22
Meerkoet		17
Merel		25
Nonnetje		11
Oeverloper	3	3

40

Oeverzwaluw				4
Ooievaar				2
Patrijs	23			23
Pijlstaart	12			12
Pimpelmees				1
Pontische Meeuw				1
Putter				6
Ransuil	1			1
Ringmus	8			8
Roek				10
Roodhalsfuut	1			1
Scholekster				59
Sijs				3
Slechtvalk	67			67
Slobeend	20			20
Smient				18
Sperwer				8
Spreeuw				1
Sprinkhaanzanger				1
Steenuil	6			6
Stormmeeuw				26
Tafeleend				16
Tapuit	2			2
Tjiftjaf				25
Toendrarietgans				7
Torenvalk				31
Tureluur	12			12
Turkse Tortel				10
Veldleeuwerik	1			1
Vink				9
Visdief	3			3
Waterhoen				15
Waterpieper				2
Watersnip	1			1
Wilde Eend				18
Wilde Zwaan				4
Wintertaling	16			16
Witgat				4
Witte Kwikstaart				4
Wulp				50
Zanglijster				2
Zilvermeeuw				30
Zomertaling	1			1
Zwarte Kraai				12
Zwarte Mees				1
Zwarte Roodstaart				45
Zwarte Wouw				1
Zwartkop				3
Zoogdieren		**33**	**3**	
Egel		2		
Haas		25		
Konijn		4		
Mol		2		

Steenmarter			3	
Zoogdieren, Vleermuizen				**4**
Gewone dwergvleermuis				4
Eindtotaal	**311**	**39**	**8**	**1300**

42

Bijlage 3 Impressie Brugkwartier

44

Bijlage 4 Waarnemingen Steenmarter

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

reg.nr. 06.00147 23
procesverantw.: G520
INGEKOMEN
15 MEI 2006
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.: 1.854.1

Gemeente Nijmegen
mevrouw V. Bezemer
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

ONTVANGSBEVESTIGING VERZONDEN

Notitie

ons kenmerk	06-139/06.00884/NilKe
datum	12 mei 2006
onderwerp	Notitie bevindingen veldbezoek
uw kenmerk	G520/06.0007547
aantal blz.	2

Geachte mevrouw Bezemer,

Het plangebied van het project Waalfront te Nijmegen is bezocht op 5 april 2006. In deze notitie staan onze bevindingen van het veldbezoek.

Het plangebied is gelegen tussen het spoor, de Weurtseweg, de Winselingseweg en de Waal. Het grootste deel van het plangebied bestaat uit bedrijventerrein met bijbehorende infrastructuur. Tussen de Waalbanddijk, de Waalhaven en de Weurtseweg zijn woningen gesitueerd. Een deel hiervan betreft nieuwbouw en is nog niet voltooid. Verder is in het gebied de Waalhaven gelegen. In het plangebied is vrijwel géén beplanting aanwezig. De oevers van de Waal konden door het hoge water niet onderzocht worden.

Veldonderzoek

In het plangebied zijn geen sporen aangetroffen van dieren, noch zijn (resten van) bijzondere plantensoorten aangetroffen. In het plangebied zijn wel enkele vogels waargenomen. Dit betreft algemene soorten van stedelijk gebied en enkele watervogels zoals kraai, ekster, merel, zwarte roodstaart, kokmeeuw, zilvermeeuw, kauw, wilde eend en meerkoet. Ongetwijfeld broedden (enkele van) deze soorten ook binnen het plangebied. Dit is echter niet vastgesteld. Zeldzame vogelsoorten of soorten waarvan het nest geldt als vaste rust- en verblijfplaats worden niet in het plangebied verwacht. In de oeverzone en in de Waalhaven kan de strikt beschermde vissoort rivierdonderpad voorkomen. Hiernaar is vanwege het hoge water echter geen onderzoek verricht. Koopman *et al.* (2005) geeft aan dat er langs de oevers van de Waal de strikt beschermde rivierrombout is waargenomen. De larven van de soort leven in de rivier en de imago's foerageren in de oeverzone, waar ze voornamelijk gebruik maken van ruigtes. Ook zijn waarnemingen van de strikt beschermde rivierprik in de Waal bij Nijmegen bekend (Patberg *et al.*, 2005). De larven van deze soort verblijven meerdere jaren op het onderwatersubstraat alvorens tot volwassen rivierprik te metamorfoseren. Tevens worden door Koopman *et al.* (2005) enkele waarnemingen van laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving van het sportterrein

Lid van de Organisatie van Advies- en Ingenieursbureaus (ONRI) en de Vereniging Netwerk Groene Bureaus

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990: 2001 / ISO 9001: 2000

Postadres: Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon: 0345 - 51 27 10
Telefax: 0345 - 51 98 49
E-mailadres: wbb@buwa.nl
Internet: www.buwa.nl

Bezoekadres: Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg
Handelsregister: KvK Tiel 11028826
BTW-nummer: NL8057.82.059.B.05
Bank: ABN-AMRO Culemborg 55 93 19 576
Postbank: 710572

ten zuid-westen van het plangebied gemeld. Het is niet onwaarschijnlijk dat deze soorten verblijven in één van de gebouwen binnen het plangebied. Het meest geschikt hiervoor zijn de gebouwen gelegen aan de Weurtseweg. Verder kan ook egel worden verwacht, deze soort is echter algemeen.
Strikt beschermde soorten, anders rivierdonderpad, rivierrombout en vleermuizen worden op grond van habitateisen en verspreidingsgegevens niet in het plangebied verwacht.

Ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet
Het plangebied heeft mogelijk betekenis voor enkele strikt beschermde soorten, te weten laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, rivierrombout, rivierdonderpad en rivierprik. De werkzaamheden in het kader van de ingreep kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek naar deze soorten zal hierover duidelijkheid geven.
Voor de andere beschermde soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, deze vallen onder Tabel 1 van de Flora- en faunawet en zijn daarmee vrijgesteld voor ingrepen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.
Wel dient altijd en voor alle beschermde soorten de zorgplicht in acht te worden genomen. Wanneer de hieronder vermelde aanbevelingen worden opgevolgt, zal aan de zorgplicht voldoende invulling worden gegeven.

Aanbevelingen
Broedvogels: bij het verwijderen van gebouwen en/of beplanting dient verstoring van broedvogels te worden voorkomen. Aanbevolen wordt de gebouwen en/of beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt vanaf half maart tot en met augustus. Hierbij dient vermeld te worden dat in gebruik zijnde nesten ook buiten dit seizoen beschermd zijn. Indien de werkzaamheden binnen dit seizoen zijn gepland kunnen deze worden uitgevoerd mits is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels zullen worden verstoord. Dit kan door voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden eerst de bomen en/of beplanting te controleren op nesten.
Vleermuizen: vooraf aan de sloop van gebouwen, zal onderzocht moeten worden of er vleermuizen in de betreffende gebouwen verblijven.
Egels: voordat ruige vegetaties en struweel wordt verwijderd, wordt aanbevolen deze eerst op de aanwezigheid van egels te controleren. Bij aanwezigheid van egels wordt aanbevolen deze te verplaatsen naar in de nabijheid gelegen geschikte habitats die niet worden aangetast.

Wij hopen u hiermee voldoende op de hoogte te hebben gesteld en hopen u in de toekomst opnieuw van dienst te mogen zijn.

Met vriendelijke groet,
Bureau Waardenburg bv

A.D.G Koopman en N. van Kessel

2 van 2

Memorandum

Milieu
Wonen

Aan
Intern

Datum
23 september 2013

Opgesteld door, telefoonnummer
Boudewijn Overes, 9714

Extra afschriften voor
.

Onderwerp
Industrielawaai geluidzone Nijmegen-West Weurt irt Brugkwartier

De huidige IT-grens (gesitueerd langs de Winselingseweg) kan leiden tot geluidbelastingen tot 57 dB(A) etmaalwaarde. De maximale ontheffingswaarde is 55 dB(A) (met een HW-besluit).

Door het westwaards verplaatsen van de IT-grens, kan het IL-HW-besluit beperkt blijven tot 55 dB(A).

CEPT

Variant 3 (huidig) **Variant 4 (maakt Brugkwartier mogelijk)**

Variant 3

BP Burgkwartier IL

Memorandum

Vervolgvel
1

Uitgangspunten:
Bestaande it grens (Langs winselingseweg)
Bestaande zonegrens (2009)
Poldercontouren buiten it-terrein (dus geen afscherming door Waalfront)

Incl reservering (vul)bronnen terrein voormalig CP Kelco;

Resultaten
ZP01 48,61 dB(A) etm incl 1 dB reductie door redelijke sommatie.
ZP02 48,51 dB(A) etm incl 1 dB reductie door redelijke sommatie.

ZP01 Hier kan het it terrein nog 1,9 dB groeien. (50,5 – 48,61)
ZP02 Hier kan het it terrein nog 2,0 dB groeien. (50,5 – 48,51)

Toetspunt	Omschrijving	etmaal + 2 dB	Hoogte
brugkw 1_A	brugkwartier gesloten gevel	**56**	5,00
brugkw 1_B	brugkwartier gesloten gevel	**56**	10,00
brugkw 1_C	brugkwartier gesloten gevel	**57**	20,00
brugkw 1_D	brugkwartier gesloten gevel	**57**	25,00
brugkw 1_E	brugkwartier gesloten gevel	**57**	32,00
brugkw 2_A	brugkwartier gesloten gevel	53	5,00
brugkw 2_B	brugkwartier gesloten gevel	55	10,00
brugkw 2_C	brugkwartier gesloten gevel	**56**	20,00
brugkw 2_D	brugkwartier gesloten gevel	**56**	25,00
brugkw 2_E	brugkwartier gesloten gevel	**56**	32,00
brugkw 3_A	brugkwartier gesloten gevel	52	5,00
brugkw 3_B	brugkwartier gesloten gevel	55	10,00
brugkw 3_C	brugkwartier gesloten gevel	55	20,00
brugkw 3_D	brugkwartier gesloten gevel	55	25,00
brugkw 3_E	brugkwartier gesloten gevel	**56**	32,00
brugkw 4_A	brugkwartier gesloten gevel	53	5,00
brugkw 4_B	brugkwartier gesloten gevel	54	10,00
brugkw 4_C	brugkwartier gesloten gevel	55	15,00
brugkw 4_D	brugkwartier gesloten gevel	55	20,00
brugkw 4_E	brugkwartier gesloten gevel	55	23,00
brugkw 5_A	brugkwartier gesloten gevel	48	5,00
brugkw 5_B	brugkwartier gesloten gevel	52	10,00
brugkw 5_C	brugkwartier gesloten gevel	54	15,00
brugkw 5_D	brugkwartier gesloten gevel	54	20,00
brugkw 5_E	brugkwartier gesloten gevel	54	23,00
brugkw 6_A	brugkwartier gesloten gevel	52	5,00
brugkw 6_B	brugkwartier gesloten gevel	52	10,00
brugkw 6_C	brugkwartier gesloten gevel	54	15,00
brugkw 6_D	brugkwartier gesloten gevel	54	20,00
brugkw 6_E	brugkwartier gesloten gevel	54	23,00

CONCEPT

Memorandum

Vervolgvel
2

Variant 4

Uitgangspunten:

IT-grens terug gelegd. (Vasim en voormalig CP Kelko nu buiten het idustrieterrein, maar in de geluidzone)
Poldercontouren buiten it-terrein (dus geen afscherming door Brugkwartier)

Vulbronnen bij CP Kelco verwijderd.
Bronnen Vasim verwijderd.

Resultaten:
Brugkwartier posities + 2 dB groeirechten. (nav variant 3)

Toetspunt	Omschrijving	Etmaal + 2 dB	Hoogte
brugkw 1_A	brugkwartier gesloten gevel	53	5,00
brugkw 1_B	brugkwartier gesloten gevel	54	10,00
brugkw 1_C	brugkwartier gesloten gevel	54	20,00
brugkw 1_D	brugkwartier gesloten gevel	55	25,00
brugkw 1_E	brugkwartier gesloten gevel	55	32,00
brugkw 2_A	brugkwartier gesloten gevel	51	5,00
brugkw 2_B	brugkwartier gesloten gevel	55	10,00
brugkw 2_C	brugkwartier gesloten gevel	55	20,00
brugkw 2_D	brugkwartier gesloten gevel	55	25,00
brugkw 2_E	brugkwartier gesloten gevel	55	32,00
brugkw 3_A	brugkwartier gesloten gevel	51	5,00
brugkw 3_B	brugkwartier gesloten gevel	54	10,00
brugkw 3_C	brugkwartier gesloten gevel	55	20,00
brugkw 3_D	brugkwartier gesloten gevel	55	25,00
brugkw 3_E	brugkwartier gesloten gevel	55	32,00
brugkw 4_A	brugkwartier gesloten gevel	52	5,00
brugkw 4_B	brugkwartier gesloten gevel	54	10,00
brugkw 4_C	brugkwartier gesloten gevel	54	15,00
brugkw 4_D	brugkwartier gesloten gevel	55	20,00
brugkw 4_E	brugkwartier gesloten gevel	55	23,00
brugkw 5_A	brugkwartier gesloten gevel	48	5,00
brugkw 5_B	brugkwartier gesloten gevel	52	10,00
brugkw 5_C	brugkwartier gesloten gevel	54	15,00
brugkw 5_D	brugkwartier gesloten gevel	54	20,00
brugkw 5_E	brugkwartier gesloten gevel	54	23,00
brugkw 6_A	brugkwartier gesloten gevel	52	5,00
brugkw 6_B	brugkwartier gesloten gevel	52	10,00
brugkw 6_C	brugkwartier gesloten gevel	54	15,00
brugkw 6_D	brugkwartier gesloten gevel	54	20,00
brugkw 6_E	brugkwartier gesloten gevel	54	23,00

CONCEPT

Memorandum

Vervolgvel
3

Tekstbijdrage BP Brugkwartier – Industrielawaai en bedrijven.

Op basis van hoofdstuk V van de Wet geluidhinder (Wgh) dient rondom een industrieterrein waarop bepaalde typen lawaaiproducerende bedrijven zijn gevestigd of kunnen worden gevestigd, een geluidzone te worden vastgesteld. Deze bedrijven zijn aangewezen in artikel 2.4. van het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb) en werden voorheen aangeduid met het begrip A-inrichtingen.

De geluidzone vormt een bufferzone tussen de bedrijven op het industrieterrein en de geluidsgevoelige bestemmingen in de omgeving. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting vanwege alle bedrijven op het industrieterrein tezamen niet hoger zijn dan 50 dB(A). Binnen de zone gelden beperkingen voor geluidgevoelige bestemmingen. Het industrieterrein Nijmegen-west/Weurt, ten westen van het Brugkwartier, is geluidgezoneerd.

De ontwikkeling Brugkwartier voorziet in nieuwe geluidgevoelige bestemmingen over de geheelde breedte van de geluidzone tussen industrieterreingrens en 50 dB(A) zonegrens. Omdat hierbij geluidgevoelige bestemmingen op zeer korte afstand van de industrieterreingrens zijn gesitueerd, zijn geluidbelastingen tot 57 dB(A) berekend, waar maximaal 55 dB(A) is toegestaan.

Tot het moment dat de industrieterreingrens deels is teruggelegd gelden er beperkingen ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen als gevolg van het geluidgezoneerde industrieterrein. De 50 dB(A) geluidzone kan hierbij ongewijzigd blijven.

Afhankelijk van de beoordelingshoogte boven plaatselijk maaiveld is er een gebied waarbinnen geluidgevoelige bestemmingen op dit moment niet mogelijk zijn. Binnen dit gebied is de geluidbelasting hoger dan IL 55 dB(A).

In de volgende 4 figuren wordt per beoordelingshoogte, respectivelijk 5m, 10m, 20m, en 32m, de begrenzing weergegeven. Ten westen van de groene contour is de geluidbelasting hoger dan 55 dB(A).

CONCEPT

Memorandum

Vervolgvel
4

BP Burgkwartier IL

Memorandum

Vervolgvel
5

BP Burgkwartier IL

Memorandum

Vervolgvel
6

CONCEPT

BP Burgkwartier IL

Memorandum

Vervolgvel
7

50 kV stansformator station

Op het kavel, gesitueeerd op de hoek Winselingseweg/Weurtseweg (op het geluidgezoneerde industrieterrein Nijmegen-west/Weurt), is een 50 kV transformatorstation gesitueerd. De geluidemissie van transformatorstations bevat doorgaans ook tonale componenten. Bij RO dient

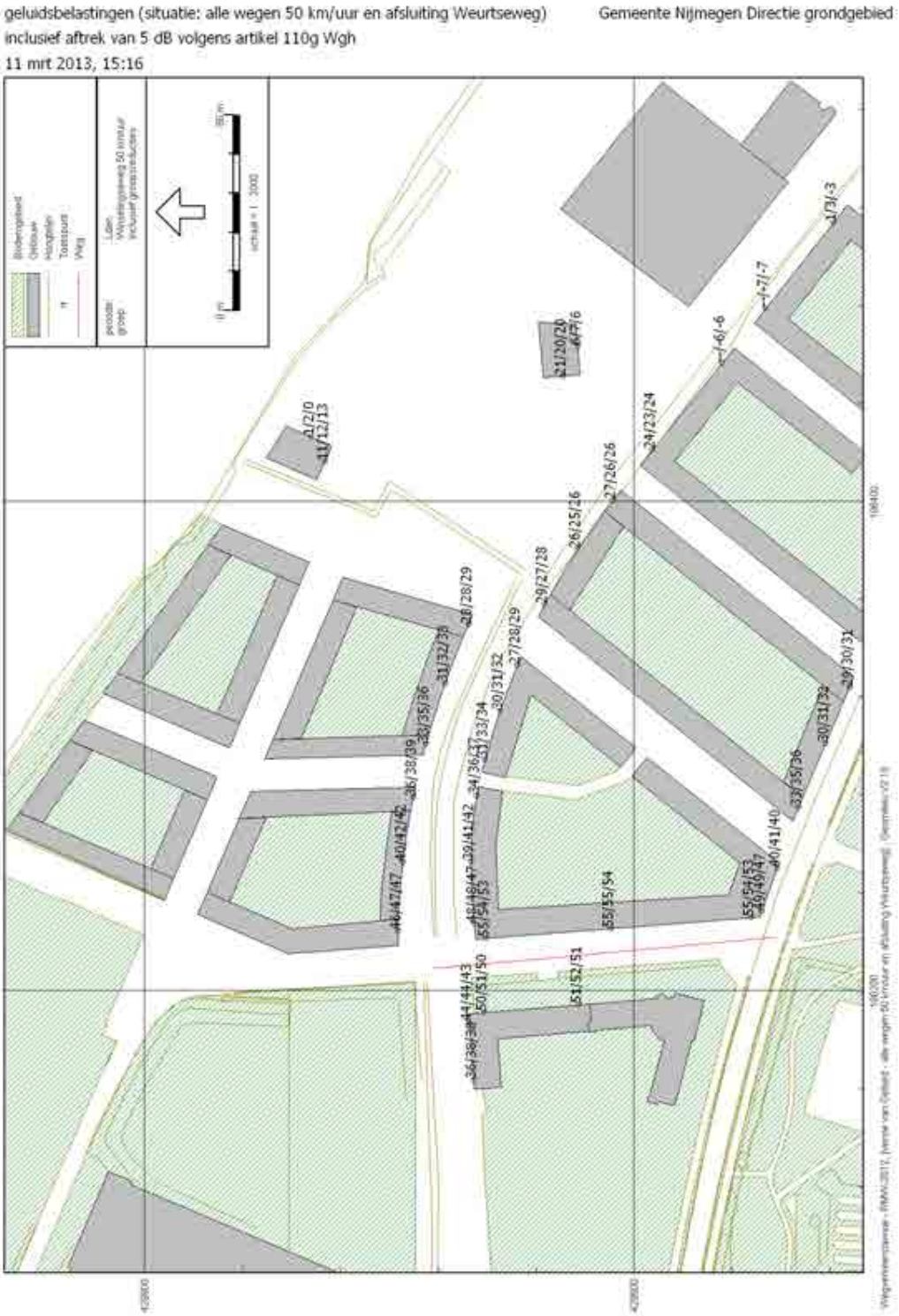
Memorandum

Vervolgvel
8

rekening gehouden te worden met bijzondere geluiden die als extra hinderlijk worden beschouwd. Tonaal geluid is één van bijzondere geluiden.

Op dit moment wordt akoestisch onderzoek naar de actuele geluidemissie van het 50 kV transformatorstation naar de omgeving. De geluidemissie van het 50 kV transformatorstation kan leiden tot beperkingen bij de ontwikkeling van geluidgevoelige bestemmingen in de directe omgeving.

CONCEPT

geluidsbelastingen (situatie: alle wegen 50 km/uur en afsluiting Weurtseweg)
inclusief aftrek van 5 dB volgens artikel 110g Wgh
11 mrt 2013, 15:16
Gemeente Nijmegen Directie grondgebied

geluidsbelastingen (situatie: alle wegen 50 km/uur en geen afsluiting Weurtseweg) Gemeente Nijmegen Directie grondgebied
inclusief aftrek van 5 dB volgens artikel 110g Wgh
11 mrt 2013, 15:09

Bodemgebied
Gebouw
Hoogtelijn
Tunnelpunt
Weg
Lden
Wegverkeerswet 50 km/uur
inclusief grenswaarden
periode
grens
schaal = 1 : 2000
33/33/33
27/29/29
29/29/29
13/15/15
21/22/19
22/23/22
24/25/24
30/31/21
33/32/29
64/63/62
62/63/62
62/62/61
16/18/18
14/24/23
19/21/22
21/23/24
21/22/24
24/25/24
22/24/26
21/24/26
19/30/30
40/41/42
46/49/49
43/46/47
34/34/35
27/29/32
27/29/31
26/29/31
26/28/30
35/35/36
60/60/59
61/63/62
63/63/62
64/63/62
63/63/62
64/63/62
64/63/62
64/63/62
63/63/62
64/63/62
63/63/62
64/63/62
63

Geluidsbelastingen (situatie: alleen Weurtseweg 30 km/uur en afsluiting Weurtseweg) gemeente Nijmegen Directie grondgebied
inclusief aftrek van 5 dB volgens artikel 110g Wgh
11 mrt 2013, 15:13

oranjewoud
Member of Antea Group

Externe veiligheid Waalfront (Brugkwartier)

Risicoberekeningen vervoer gevaarlijke stoffen

projectnummer 0264574.00
revisie 00
8 oktober 2013

auteurs
Roel Kouwen

Opdrachtgever
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
8 oktober 2013	Concept	T vd Linde	J. Eskens

oranjewoud
Member of Antea Group

Inhoud

blz.

1 Inleiding 2

2 Beleidskader externe veiligheid 3

3 Waal 5
3.1 Inleiding 5
3.2 Uitgangspunten 5
3.3 Bevolkingsinventarisatie 5
3.4 Resultaten 9

4 Routering gevaarlijke stoffen 10
4.1 Vervoersgegevens 10
4.2 Plaatsgebonden risico 10
4.3 Groepsrisico 10

5 Conclusies 11
5.1 Waal 11
5.2 Routering gevaarlijke stoffen 11

Bijlage: Bevolkingsinvoer 12

1 Inleiding

De gemeente Nijmegen is voornemens het bestemmingsplan Waalfront (Brugkwartier) vast te stellen. Omdat er sprake is van een nieuw ruimtelijk besluit (wijziging bestemmingsplan), is het in het kader van het landelijke externe veiligheidsbeleid[1] verplicht alle voor het plangebied relevante externe veiligheidsaspecten te beschouwen. Twee transportstromen zijn voor de externe veiligheid relevant:

1. De Waal (waterweg);
2. Routering gevaarlijke stoffen gemeente Nijmegen (wegtransport).

Het plangebied van Waalfront (Brugkwartier) bevindt zich direct ten zuiden van de Waal, de routering gevaarlijke stoffen loopt door het plangebied (figuur 1.1).

Oranjewoud heeft in het kader van deze bestemmingsplanprocedure opdracht gekregen om het plaatsgebonden risico en het groepsrisico (in de huidige en de toekomstige situatie) van de Waal en de routering gevaarlijke stoffen inzichtelijk te maken.

Figuur 1.1: Globale weergave van het plangebied (zwart), de Waal (ten noorden van het plangebied) en de routering gevaarlijke stoffen (rood)

In **hoofdstuk twee** wordt het beleidskader voor externe veiligheid beknopt beschreven. Vervolgens worden in **hoofdstuk drie** de groepsrisicoberekeningen voor de Waal beschreven. In **hoofdstuk vier** wordt vervolgens het groepsrisico van de routering gevaarlijke stoffen beschouwd. Ten slotte worden in **hoofdstuk vijf** conclusies beschreven. In de bijlage is een overzicht van de volledige bevolkingsinvoer opgenomen.

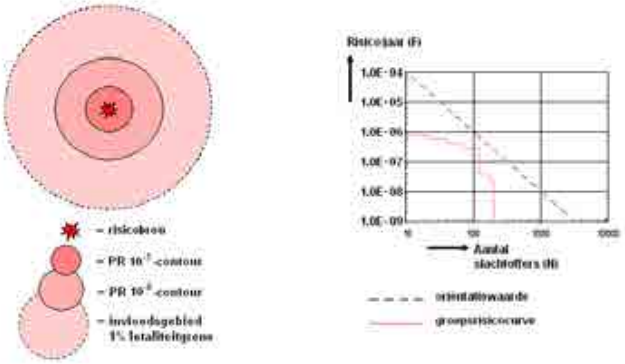
1 Voor (vaar)wegen is de wet- en regelgeving vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

2 Beleidskader externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen of transportroutes. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing. Het huidige beleid voor transportmodaliteiten staat beschreven in de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (cRnvgs), dat op termijn vervangen zal worden door het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt). Binnen het beleidskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

Plaatsgebonden Risico (PR)
Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. De kans heeft betrekking op een fictief persoon die de hele tijd op die plaats aanwezig is. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10^{-6}/jaar contour (welke als wettelijk harde norm fungeert) mogen geen nieuwe kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de 10^{-6}/jaar contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)
Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet 'op de kaart' worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (f) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Figuur 2.1: Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport.

Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen
Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt sinds jaar en dag plaats via het spoor, over de weg en het water. Knelpunt hierbij is dat er geen plafond bestaat voor de omvang en samenstelling van dit vervoer. Theoretisch kan het vervoer ongelimiteerd toenemen, met dan eveneens ongelimiteerde gevolgen voor de ruimtelijke ordening. Het beleid achter het landelijke Basisnet is dat een plafond vastgesteld wordt voor dit vervoer van gevaarlijke stoffen. In de laatste wijziging van de cRnvgs zijn de toekomstige vervoersplafonds reeds opgenomen, in dit rapport is daarmee al geanticipeerd op

het Basisnet. Ook worden randvoorwaarden aan de ruimtelijke ordening gesteld. Naar verwachting treedt de wet Basisnet per 1 januari 2014 in werking.

De risico's worden berekend met het wettelijk voorgeschreven rekenprogramma RBMII (www.rijkswaterstaat.nl). De rekenregels staan uitgelegd in de concept-Handleiding Risicoanalyse Transport (HART; november 2011).

Verantwoordingsplicht
In de cRnvgs is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Vanuit de 'circulaire' dient aandacht aan de verantwoording gegeven worden wanneer het groepsrisico boven de oriëntatiewaarde ligt of wanneer het groepsrisico (significant) toeneemt. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. De verantwoordingsplicht van het groepsrisico dient naast de rekenkundige hoogte van het groepsrisico, dat berekend wordt door middel van een kwantitatieve risicoanalyse (QRA), tevens rekening te houden met een aantal kwalitatieve aspecten, zoals hieronder weergegeven.

Verplichte en onmisbare onderdelen:	
A	Ligging GR t.o.v. oriënterende waarde
B	Toename GR t.o.v. nulsituatie
C	De mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
D	De mogelijkheden van hulpverlening
E	Nut en noodzaak van de ontwikkeling
F	Het tijdsaspect

Figuur 2.2: Verplichte en onmisbare onderdelen van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico.

3 Waal

3.1 Inleiding

De Waal, waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, ligt gedeeltelijk binnen het plangebied van bestemmingsplan Waalfront (Brugkwartier). Het plangebied ligt in zijn geheel binnen het invloedsgebied van de Waal (1070 meter). Ten behoeve van de ruimtelijke procedure zijn risicoberekeningen uitgevoerd.

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten en de resultaten van de risicoberekeningen van de Waal beschreven.

3.2 Uitgangspunten

Rekenprogramma
De risicoberekeningen zijn uitgevoerd met het RBMII-rekenpakket, versie 2.2.0 build 503.
Het RBMII-rekenpakket is het wettelijk voorgeschreven rekenprogramma voor de evaluatie van de externe veiligheid ten gevolge van het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.

Vervoersaantallen
In de cRnvgs zijn risicoplafonds vastgesteld voor het vervoer van gevaarlijke stoffen per water. Voor het trajectgedeelte ter hoogte van het plangebied zijn de risicoplafonds weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1: Maximale vervoersaantallen per jaar (conform cRnvgs)

Vaarweg	LF1[2]	LF2	LT1	LT2	GF2	GF3	GT3	GT5
Waal	9.882	14.718	146	0	0	2.135	196	0

Overige uitgangspunten

Tabel 3.2: overige uitgangspunten (conform HART)

Bevaarbaarheidsklasse	6
Breedte	320 meter
Faalfrequentie	$4{,}14 \times 10^{-7}$ (1/vtg.km)
Weerstation	Deelen

3.3 Bevolkingsinventarisatie

Uitgangspunten
Voor de risicoberekeningen is de bevolking binnen het invloedsgebied van de risicobron geïnventariseerd. Tot aan 1070 meter zijn personendichtheden op bestemmingsniveau geïnventariseerd, hierbij is gebruik gemaakt van kengetallen uit de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico en PGS 1, deel 6. De personendichtheden zijn op basis van de bestemmingsplancapaciteit (worst case-scenario) geïnventariseerd, hierbij zijn de volgende bestemmingsplannen gebruikt:

- bestemmingsplan Nijmegen Waalfront (2008);
- bestemmingsplan Stadsbrug (2008);
- bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal (2012);
- bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens (2013);
- bestemmingsplan Haven- en Industriegebied Nijmegen West 1979 – XXXX (2010);
- bestemmingsplan Haven- en Industriegebied Nijmegen West 1979 – 51 (2010);
- bestemmingsplan Nijmegen Oud West (2008);

2 In het rekenprogramma voor de externe veiligheidsrisico's RBMII komt in de module Water de stofcategorie LF1 niet voor. In het programma van eisen voor een nieuwe externe veiligheid risicoanalyse op binnenvaarwegen van Rijkswaterstaat wordt vermeld dat daarom in RBMII LF1-transporten gemodelleerd moeten worden als $1/13^{e}$ LF2-transport (dus het aantal LF1 transporten gedeeld door 13 optellen bij het aantal LF2-transporten). Als reden wordt hiervoor aangehaald dat de effecten van de plasbrand gelijk zijn en alleen de kans op ontsteking van LF1-stoffen 13 maal lager is dan van LF2-stoffen. In RBMII zijn daarom 14.718 schepen LF2 per jaar ingevoerd.

- bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Stationsomgeving (2012);
- bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad (2012);
- bestemmingsplan Nijmegen Kern Lent – Visveld (2012);
- bestemmingsplan Dorp Lent (2010);
- bestemmingsplan Buitengebied Dorp Lent (2010);
- bestemmingsplan Buitengebied Valburg, herziening 1982 (2010).

Varianten
Voor de berekening van het groepsrisico zijn twee bevolkingssituaties berekend:

- bevolking op basis van de vigerende bestemmingsplansituatie (huidige situatie);
- bevolking op basis van het voorgenomen ruimtelijke besluit en de vigerende omgevingssituatie (toekomstige situatie).

In de toekomstige situatie zijn de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het plangebied 'worstcase' opgenomen. Dit houdt in dat ten aanzien van de te verwachten personendichtheid op locatie een conservatieve aanname is gedaan voor de bestemmingen. Op deze manier is de uitkomst van de risicoberekening een overschatting van het risico. Zo is er in de toekomstige situatie voor het gebied dat bestemd wordt als 'Gemengd' uitgegaan van een personendichtheid voor het gebied die correspondeert met 'stadsbebouwing met hoogbouw' uit de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico (HVG; 2007). Voor het gebied dat bestemd wordt als 'Gemengd – Park' is uitgegaan van een personendichtheid die correspondeert met een 'rustige woonwijk' (25 personen per hectare). In de huidige situatie (met het vigerende bestemmingsplan Nijmegen Waalfront) is de bestemmingsplancapaciteit binnen de bestemmingen 'Gemengd Bakens' en 'Gemengd Fortlandschap' groot. Dit komt door het globale karakter van het huidige bestemmingsplan en de relatief hoge bouwhoogtes die zijn toegestaan. De bestemmingsplancapaciteit neemt daardoor in de toekomstige situatie slechts beperkt toe ten opzichte van de huidige situatie.

Een overzicht van de uitgangspunten voor het plangebied in de huidige en toekomstige situatie is weergegeven in tabel 3.3 en de bijbehorende figuur 3.1. Een volledig overzicht van de gemodelleerde bevolkingsvlakken en de bijbehorende personendichtheden is opgenomen als bijlage.

Tabel 3.3: Aannames voor de huidige en toekomstige situatie van het plangebied

Vlak	Bestemming huidige situatie	Personen per ha		Absolute aantallen		Uitgangspunt HVG
		Dag	Nacht	Dag	Nacht	
P1	Gemengd Bakens	60	120	77	154	Stadsbebouwing met hoogbouw
P2	Groen	1	1	4	4	Buitengebied
P3	Gemengd Fortlandschap	60	120	228	455	Stadsbebouwing met hoogbouw
	Bestemming toekomstige situatie					
P1	Gemengd	60	120	140	280	Stadsbebouwing met hoogbouw
P2	Gemengd - Park	12,5	25	17	34	Rustige woonwijk
P3	Woongebied	60	120	308	616	Stadsbebouwing met hoogbouw

Bevolkingsvlakken (detail plangebied, huidige situatie)

Figuur 3.2: gemodelleerde bevolkingsvlakken

Bevolkingsvlakken (detail plangebied, toekomstige situatie)

Figuur 3.3: gemodelleerde bevolkingsvlakken

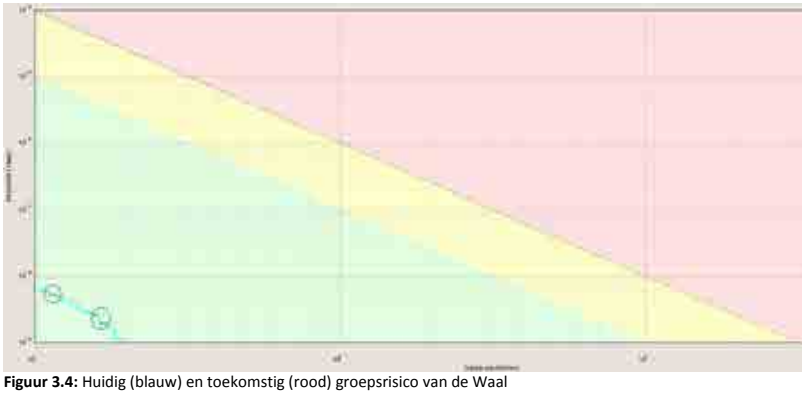
Verder zijn de volgende aannames gedaan voor situaties waarin zowel de HVG als PGS1 deel 6 niet direct hebben voorzien:

- Voor de gebieden binnen het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront die bestemd zijn als 'Gemengd' is uitgegaan van 'Stadsbebouwing met hoogbouw' conform de HVG.
- Voor de bestemming 'Centrum' en een buurtcentrum is de conservatieve aanname gedaan van 1 persoon per 30 m^2, wat overeenkomt met kantoren conform de HVG.
- Het poppodium Doornroosje is als evenement gemodelleerd, waarbij er gedurende 2 dagen in de week 1000 mensen 8 uur aanwezig zijn in de nachtperiode. Voor de stadschouwburg is aangenomen dat op 52 weekenddagen 1000 mensen 6 uur aanwezig zijn in de nachtperiode.
- Groengebieden zijn gemodelleerd als buitengebied (1 persoon per hectare). Uitzondering is het Kronenburger Park. Gezien de centrumfunctie van dit park is de aangenomen personendichtheid voor dit park gesteld op 5 personen per hectare.
- In het invloedsgebied liggen verschillende scholen. Deze scholen zijn gemodelleerd als middelgrote of zeer kleine school (200 of 20 personen) conform PGS 1 deel 6. Aanwezigheid is 100% overdag en 16% 's nachts.
- Enkele kerken binnen het invloedsgebied van de Waal zijn gemodelleerd als kleine (10 personen), middelgrote (50 personen) en grote (250 personen) kerk conform PGS 1 deel 6. Aanwezigheid is 60% overdag en 36% 's nachts.
- Het stadhuis is als kantoor gemodelleerd met een personendichtheid van 1 persoon per 30 m^2. Aanwezigheid is 100% overdag en 0% 's nachts.

3.4 Resultaten

Plaatsgebonden risico
In het eindrapport Basisnet water is gesteld dat de PR 10^{-6}-contour van de Waal (een zwarte vaarroute) op het water ligt en kan groeien tot de oeverlijn. Omdat het bestemmingsplan binnen deze maximale PR 10^{-6}-contour geen bouwmogelijkheden biedt, vormt het plaatsgebonden risico geen belemmering voor deze ruimtelijke ontwikkeling.

Groepsrisico
Om de verandering van het groepsrisico van de Waal inzichtelijk te maken zijn twee varianten in de risicoberekening doorgevoerd (huidig en toekomstige situatie). In figuur 3.4 is de hoogte van beide groepsrisico's weergegeven ten opzichte van de oriëntatiewaarde.

Figuur 3.4: Huidig (blauw) en toekomstig (rood) groepsrisico van de Waal

Uit figuur 3.4 wordt duidelijk dat het groepsrisico in de toekomstige situatie ten opzichte van de huidige situatie (marginaal) toeneemt (zie omcirkelde grafiekgedeeltes). Omdat sprake is van een toename is verantwoording van het groepsrisico verplicht. Het feit dat zowel het groepsrisico als de toename daarvan laag is, kan bij deze groepsrisicoverantwoording worden meegewogen.

4 Routering gevaarlijke stoffen

De routering gevaarlijke stoffen van Nijmegen loopt door het plangebied (figuur 1.1) over de Waalbandijk. Ten oosten van het plangebied stopt de routering op de Havenweg, ten westen loopt de routering door naar de Weurtseweg.

4.1 Vervoersgegevens

Over de Waalbandijk vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats. Het vervoer van gevaarlijke stoffen waarvan het invloedsgebied tot binnen het plangebied reikt, is het vervoer ten oosten van de Martijn Heitkönigstraat.

Daar de routering aan de Havenweg eindigt, is enkel het vervoer van gevaarlijke stoffen naar risicovolle inrichtingen tussen deze Havenweg en de Martijn Heitkönigstraat relevant voor deze ruimtelijke ontwikkeling. Er bevinden zich twee risicovolle inrichtingen in de omgeving die aan deze selectie voldoen, namelijk het Slachthuis Nijmegen en het bunkerschip Neptun. In samenspraak met de gemeente Nijmegen is het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg naar deze inrichtingen geïnventariseerd.

Het slachthuis heeft (een vergunning voor) een ammoniakinstallatie. Ammoniak is in deze inrichting geen productiemiddel wat continue moet worden aangeleverd, maar een middel wat in een constante hoeveelheid aanwezig is binnen de inrichting. Er zal daarom (nagenoeg) geen transport van ammoniak plaats vinden naar en van deze inrichting.

Het bunkerschip Neptun wordt via de weg ieder kwartaal voorzien van maximaal 15 flessen propaan (stofcategorie GF3; 10/11 kg per fles). Een dergelijke aanvoer van 15 flessen kan rekentechnisch beschouwd worden als één transport.[3] Het vervoer van gevaarlijke stoffen over het relevante gedeelte van de routering gevaarlijke stoffen beperkt zich daarmee tot in totaal vier transporten GF3 per jaar (worstcase-situatie).

4.2 Plaatsgebonden risico

In de bijlage van het concept Handleiding Risicoanalyse Transport (HART) (paragraaf 1.2.4) is als vuistregel gesteld dat een weg binnen de bebouwde kom geen 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour heeft.

4.3 Groepsrisico

De genoemde aantallen vervoer van gevaarlijke stoffen zijn dusdanig laag dat gesteld kan worden dat de hoogte van het groepsrisico nihil is. Risicoberekening zal daarom geen relevante inzichten opleveren. Dit wordt onderschreven door de bijlage van het concept HART (paragraaf 1.2.4)[4]. Omdat de hoogte van het groepsrisico nihil is, is verdere groepsrisicoverantwoording ook niet relevant.

3 Het beschouwen 15 flessen van 10/11 kg als één transport is een overschatting. Het HART gaat uit van 50 m^3 per transportbeweging.
4 Hierin zijn vuistregels opgesteld om de hoogte van het groepsrisico te kunnen benaderen. Aangenomen wordt (worstcase-situatie) dat er binnen het invloedsgebied van de weg een personendichtheid geldt van 200 personen per hectare (tweezijdige bebouwing) binnen 20 meter van de as van de weg. Op basis van deze overschatting van de personendichtheid en de vervoersgegevens voor dit trajectgedeelte is af te leiden dat voor dit weggedeelte het groepsrisico veel lager is dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde (in zowel de huidige als de toekomstige situatie).

5 Conclusies

De gemeente Nijmegen is voornemens het bestemmingsplan Waalfront (Brugkwartier) vast te stellen. In het kader van deze ruimtelijke ontwikkeling zijn in deze rapportage het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de Waal en de routering gevaarlijke stoffen inzichtelijk gemaakt.

5.1 Waal

- De PR 10^{-6}-contour van de Waal ligt op het water en kan groeien tot de oeverlijn. Omdat het bestemmingsplan binnen deze maximale PR 10^{-6}-contour geen bouwmogelijkheden biedt, vormt het plaatsgebonden risico geen belemmering voor deze ruimtelijke ontwikkeling;
- Het groepsrisico van de Waal neemt door de geprojecteerde ontwikkelingen marginaal toe;
- Verantwoording van het groepsrisico conform de cRnvgs is verplicht omdat er sprake is van een toename van het groepsrisico.

5.2 Routering gevaarlijke stoffen

- De routering gevaarlijke stoffen heeft ter hoogte van het plangebied geen 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour;
- Het groepsrisico van de routering gevaarlijke stoffen ter hoogte van het plangebied is nihil;
- Verdere groepsrisicoverantwoording is niet aan de orde

oranjewoud
Member of Antea Group

Bijlage: Bevolkingsinvoer

Voor de Waal zijn twee varianten (huidig en toekomstig) berekend. De modellering van de twee varianten verschilt enkel voor de ontwikkelingslocatie. In tabel B1.1 is weergegeven welke bevolkingsvlakken zijn ingevoerd voor de risicoberekeningen. De dag/nachtfracties en binnen/buitenfracties bij de berekeningen van de Waal zijn gebaseerd op kengetallen zoals standaard vastgelegd in RBM en staan beschreven in PGS 1, deel 6.

Tabel B1.1: gemodelleerde bevolkingsvlakken

Vlak	Bestemming	Aanwezigheid					Fractie buiten		Bron gegevens
		personen per eenheid of per hectare			Absoluut				
		Dag	Nacht	eenheid of 1/ha	Dag	nacht	Dag	Nacht	
001	Bedrijven (gemiddelde dichtheid)	40	8	1/ha	14310	2863	0.05	0.01	HVG
002	Drukke woonwijk	35	70	1/ha	3440	6880	0.07	0.01	HVG
003	Groen	1	1	1/ha	9	9	1.00	1.00	HVG
004	Sport (extensief gebruik)	25	25	1/ha	117	117	1.00	1.00	PGS
005	Groen	1	1	1/ha	3	3	1.00	1.00	HVG
006	Gemengd	60	120	1/ha	338	676	0.07	0.01	HVG
007	Groen	1	1	1/ha	2	2	1.00	1.00	HVG
008	25 woningen	1,2	2,4	woning	30	60	0.07	0.01	HVG
009	Gemengd	60	120	1/ha	75	149	0.07	0.01	HVG
010	Gemengd	60	120	1/ha	37	73	0.07	0.01	HVG
011	Gemengd	60	120	1/ha	38	76	0.07	0.01	HVG
012	Gemengd	60	120	1/ha	80	159	0.07	0.01	HVG
013	Groen	1	1	1/ha	3	3	1.00	1.00	HVG
014	Gemengd	60	120	1/ha	128	256	0.07	0.01	HVG
015	Drukke woonwijk	35	70	1/ha	1369	2739	0.07	0.01	HVG
016	Bedrijven (gemiddelde dichtheid)	40	8	1/ha	40	8	0.07	0.01	HVG
017	Groen	1	1	1/ha	1	1	1.00	1.00	HVG
018	Centrum (1 p/30 m^2 bvo)	333	0	1/ha	487	0	0.05	0.01	HVG/EA
019	Drukke woonwijk	35	70	1/ha	261	521	0.07	0.01	HVG
020	Bedrijven (gemiddelde dichtheid)	40	8	1/ha	58	12	0.07	0.01	HVG
021	Drukke woonwijk	35	70	1/ha	196	392	0.07	0.01	HVG
022	Drukke woonwijk	35	70	1/ha	312	624	0.07	0.01	HVG
023	Detailhandel (1 p/30 m^2 bvo)	333	0	1/ha	177	0	0.05	0.01	HVG
024	Groen	1	1	1/ha	5	5	1.00	1.00	HVG
025	59 woningen	1,2	2,4	woning	71	142	0.07	0.01	HVG
026	93 woningen	1,2	2,4	woning	112	224	0.07	0.01	HVG
027	168 woningen	1,2	2,4	woning	168	336	0.07	0.01	HVG
028	Horeca (klein)	10	10	eenheid	10	10	0.05	0.01	PGS
029	6 winkels (klein)	10	10	eenheid	60	60	0.05	0.01	PGS
030	4 woningen	1,2	2,4	woning	5	10	0.07	0.01	HVG
031	17 woningen	1,2	2,4	woning	21	41	0.07	0.01	HVG
032	18 woningen	1,2	2,4	woning	22	44	0.07	0.01	HVG
033	84 woningen	1,2	2,4	woning	101	202	0.07	0.01	HVG
034	20 woningen	1,2	2,4	woning	24	48	0.07	0.01	HVG
035	12 woningen	1,2	2,4	woning	15	29	0.07	0.01	HVG
036	21 woningen	1,2	2,4	woning	26	51	0.07	0.01	HVG
037	35 winkels (klein)	10	10	eenheid	350	350	0.05	0.01	PGS
038	69 woningen	1,2	2,4	woning	83	166	0.07	0.01	HVG
039	53 woningen	1,2	2,4	woning	64	128	0.07	0.01	HVG
040	52 woningen	1,2	2,4	woning	63	126	0.07	0.01	HVG
041	Buurtcentrum	333	0	1/ha	67	0	0.05	0.01	HVG/EA
042	12 woningen	1,2	2,4	woning	15	30	0.07	0.01	HVG
043	38 woningen	1,2	2,4	woning	46	92	0.07	0.01	HVG
044	88 woningen	1,2	2,4	woning	106	212	0.07	0.01	HVG
045	4 winkels (klein)	10	10	eenheid	40	40	0.05	0.01	PGS
046	97 woningen	1,2	2,4	woning	117	234	0.07	0.01	HVG
047	13 woningen	1,2	2,4	woning	16	32	0.07	0.01	HVG
048	6 winkels (klein)	60	60	eenheid	60	60	0.05	0.01	PGS
049	28 woningen	1,2	2,4	woning	34	68	0.07	0.01	HVG
050	Kantoor	333	0	1/ha	550	0	0.05	0.01	HVG
051	Bedrijf (klein)	5	1	eenheid	5	1	0.22	0.50	PGS
052	120 woningen	1,2	2,4	woning	144	288	0.07	0.01	HVG

oranjewoud
Member of Antea Group

Vlak	Bestemming	Aanwezigheid					Fractie buiten		Bron gegevens
		personen per eenheid of per hectare			Absoluut				
		Dag	Nacht	eenheid of 1/ha	Dag	nacht	Dag	Nacht	
053	Kantoor	333	0	1/ha	600	0	0.05	0.01	HVG
054	Kantoor	333	0	1/ha	600	0	0.05	0.01	HVG
055	Poppodium (2 dg./week 8 uur)	0	1000	eenheid	0	1000	0.10	0.09	EA
	60 woningen +	1,2	2,4	eenheid					
056	5 bedrijven (klein)	5	1	eenheid	97	149	0.07	0.01	HVG/PGS
057	120 woningen	1,2	2,4	woning	144	288	0.07	0.01	HVG
058	Kantoor	333	0	1/ha	883	0	0.05	0.01	HVG
059	100 woningen	1,2	2,4	woning	120	240	0.07	0.01	HVG
060	Kantoor	333	0	1/ha	574	0	0.05	0.01	HVG
061	Kantoor	333	0	1/ha	285	0	0.05	0.01	HVG
062	Stadsschouwburg (52 dg./jaar 6 uur)	0	1000	eenheid	0	1000	0.10	0.09	EA
063	Park	5	5	1/ha	24	24	1.00	1.00	PGS/EA
	59 woningen	1,2	2,4	eenheid					
064	+ 19 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	261	332	0.07	0.01	HVG/PGS
	30 woningen	1,2	2,4	eenheid					
065	+ 22 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	256	292	0.07	0.01	HVG/PGS
066	97 woningen	1,2	2,4	eenheid	117	234	0.07	0.01	HVG
	81 woningen	1,2	2,4	eenheid					
067	+ 3 winkels (klein)	10	10	eenheid	128	226	0.07	0.01	HVG/PGS
068	Horeca (middelgroot)	19	47	eenheid	19	47	0.55	0.02	PGS
069	Maatschappelijk	333	0	1/ha	8	0	0.05	0.01	HVG
	282 woningen	1,2	2,4	eenheid					
070	+ 19 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	509	848	0.07	0.01	HVG/PGS
	109 woningen	1,2	2,4	eenheid					
071	+ 11 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	241	372	0.07	0.01	HVG/PGS
	123 woningen	1,2	2,4	eenheid					
072	+ 11 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	258	406	0.07	0.01	HVG/PGS
073	Horeca (groot)	95	233	eenheid	95	233	0.55	0.02	PGS
	41 woningen	1,2	2,4	eenheid					
074	+ 35 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	300	350	0.07	0.01	HVG/PGS
075	Kantoor	333	0	1/ha	664	0	0.05	0.01	HVG
	389 woningen	1,2	2,4	eenheid					
076	+ 160 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	2067	2534	0.07	0.01	HVG/PGS
077	Bioscoop (groot)	122	72	eenheid	122	72	0.20	0.25	PGS
	94 woningen	1,2	2,4	eenheid					
078	+ 48 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	593	706	0.07	0.01	HVG/PGS
	230 woningen	1,2	2,4	eenheid					
079	+ 119 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	1466	1742	0.07	0.01	HVG/PGS
080	Centrum (1 p/30 m^2 bvo)	333	0	1/ha	430	0	0.05	0.01	HVG
081	Kerk (middelgroot)	30	18	eenheid	30	18	0.20	0.20	PGS
	249 woningen	1,2	2,4	eenheid					
082	+ 91 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	1208	1508	0.07	0.01	HVG/PGS
083	Detailhandel	333	333	1/ha	200	200	0.07	0.01	HVG
084	School (middelgroot)	200	32	eenheid	200	32	0.33	0.67	PGS
085	Kerk (groot)	150	90	eenheid	150	90	0.20	0.20	PGS
	56 woningen	1,2	2,4	eenheid					
086	+ 43 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	498	566	0.07	0.01	HVG/PGS
	178 woningen	1,2	2,4	eenheid					
087	+ 29 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	494	708	0.07	0.01	HVG/PGS
	111 woningen	1,2	2,4	eenheid					
088	+ 19 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	324	458	0.07	0.01	HVG/PGS
	219 woningen	1,2	2,4	eenheid					
089	+ 18 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	443	706	0.07	0.01	HVG/PGS
090	Horeca (groot)	95	233	eenheid	95	233	0.55	0.02	PGS
	102 woningen	1,2	2,4	eenheid					
091	+ 10 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	223	346	0.07	0.01	HVG/PGS
092	Detailhandel (winkels)	333	333	1/ha	74	74	0.07	0.01	HVG
093	Gezondheidszorg (zeer klein)	50	50	eenheid	50	50	0.13	0.15	PGS/EA
	35 woningen	1,2	2,4	eenheid					
094	+ 9 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	132	174	0.07	0.01	HVG/PGS
	16 woningen	1,2	2,4	eenheid					
095	+ 20 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	220	240	0.07	0.01	HVG/PGS
	115 woningen	1,2	2,4	eenheid					
096	+ 79 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	928	1066	0.07	0.01	HVG/PGS

oranjewoud
Member of Antea Group

Vlak	Bestemming	Aanwezigheid					Fractie buiten		Bron gegevens
		personen per eenheid of per hectare			Absoluut				
		Dag	Nacht	eenheid of 1/ha	Dag	nacht	Dag	Nacht	
097	Detailhandel (winkels)	333	333	1/ha	77	77	0.07	0.01	HVG
098	Stadhuis	333	0	1/ha	214	0	0.05	0.01	HVG
	47 woningen	1,2	2,4	eenheid					
099	+ 29 bedrijven/winkels (klein)	10	10	eenheid	347	404	0.07	0.01	HVG/PGS
100	Recreatie (extensief)	25	25	1/ha	44	44	1.00	1.00	PGS
101	48 woningen	1,2	2,4	eenheid	58	116	0.07	0.01	HVG
102	Horeca (klein)	4	10	eenheid	4	10	0.55	0.02	PGS
103	Bedrijf (klein)	5	1	eenheid	5	1	0.22	0.48	PGS
104	8 woningen	1,2	2,4	eenheid	10	20	0.07	0.01	HVG
105	Winkel (klein)	10	0	eenheid	10	0	0.07	0.01	PGS
106	Bedrijf (klein)	5	1	eenheid	5	1	0.22	0.48	PGS
107	19 woningen	1,2	2,4	eenheid	23	46	0.07	0.01	HVG
108	6 woningen	1,2	2,4	eenheid	8	15	0.07	0.01	HVG
109	1 woning	1,2	2,4	eenheid	1,2	2,4	0.07	0.01	HVG
110	School (klein)	20	2	eenheid	20	2	0.05	0.01	PGS
111	5 woningen	1,2	2,4	eenheid	6	12	0.07	0.01	HVG
112	14 woningen	1,2	2,4	eenheid	17	34	0.07	0.01	HVG
113	6 woningen	1,2	2,4	eenheid	8	15	0.07	0.01	HVG
114	10 woningen	1,2	2,4	eenheid	12	24	0.07	0.01	HVG
115	Glastuinbouw (winkel klein)	10	0	eenheid	10	0	0.05	0.01	PGS
116	6 woningen	1,2	2,4	eenheid	8	15	0.07	0.01	HVG
117	Horeca (klein)	4	10	eenheid	4	10	0.55	0.02	PGS
118	2 woningen	1,2	2,4	eenheid	3	5	0.07	0.01	HVG
119	11 woningen	1,2	2,4	eenheid	14	27	0.07	0.01	HVG
120	Gezondheidszorg (zeer klein)	20	20	eenheid	20	20	0.13	0.15	PGS/EA
121	6 woningen	1,2	2,4	eenheid	8	15	0.07	0.01	HVG
122	20 woningen	1,2	2,4	eenheid	24	48	0.07	0.01	HVG
123	2 woningen	1,2	2,4	eenheid	3	5	0.07	0.01	HVG
	Kerk (klein)	6	4	eenheid					PGS
124	+ 1 woning	1,2	2,4	eenheid	8	7	0.07	0.01	HVG
125	44 woningen	1,2	2,4	eenheid	53	106	0.07	0.01	HVG
126	9 woningen	1,2	2,4	eenheid	11	22	0.07	0.01	HVG
127	6 woningen	1,2	2,4	eenheid	8	15	0.07	0.01	HVG
128	10 woningen	1,2	2,4	eenheid	12	24	0.07	0.01	HVG
129	Winkel (klein)	10	0	eenheid	10	0	0.07	0.01	PGS
130	6 woningen	1,2	2,4	eenheid	8	15	0.07	0.01	HVG
131	Bedrijven (gemiddelde dichtheid)	40	8	1/ha	11	3	0.05	0.01	HVG
Planlocatie huidig									
P1	Gemengd Bakens	60	120	1/ha	77	154	0.07	0.01	HVG
P2	Groen	1	1	1/ha	4	4	1.00	1.00	HVG
P3	Gemengd Fortlandschap	60	120	1/ha	228	455	0.07	0.01	HVG
Planlocatie toekomstig									
P1	Gemengd	60	120	1/ha	140	280	0.07	0.01	HVG
P2	Gemengd - Park	12,5	25	1/ha	17	34	0.07	0.01	HVG
P3	Woongebied	60	120	1/ha	308	616	0.07	0.01	HVG

HVG = Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico
PGS = PGS 1 deel 6
EA = Eigen aanname (zie aannames onder deze tabel)

Bevolkingsvlakken (totaal, toekomstige situatie)

Figuur B1.1: gemodelleerde bevolkingsvlakken

Gemeente Nijmegen
College van burgemeester en wethouders
D.t.v. ODRN
De heer J. Groeneweg
Postbus 1603
6501 BP NIJMEGEN

Sector Brandweer
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 27 augustus 2013
Betreft: Bestemmingsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier)
Bijlage(n): Tekstuele opmerkingen bij paragraaf externe veiligheid

Briefnr: VR/BRW/3151/13/HH

Contactpersoon
Hans de Harder
(024) 327 15 16
hans.de.harder@vrgz.nl

Geacht college,

Op 15 augustus 2013 ontvingen wij van u, door tussenkomst van de Omgevingsdienst regio Njimegen (ODRN), het bestemminsplan Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier) ter vooroverleg. Wij hebben ons in onze reactie gericht op het onderdeel externe veiligheid.

In paragraaf 3.6.5 van de concepttoelichting wordt het onderdeel externe veiligheid behandeld. Over de tekst van deze paragraaf hebben wij meerdere opmerkingen en adviezen. Daarvoor verwijzen wij u naar de bijlage bij deze brief. Uit de beschouwing in de toelichting blijkt dat het plangebied (mogelijk) is gelegen binnen het invloedsgebied van meerdere risicobronnen, te weten: het slachthuis Nijmegen, de rivier de Waal en wegen die onderdeel uitmaken van de routering gevaarlijke stoffen van de gemeente Nijmegen. De informatie over deze risicobronnen en de beoordeling van noodzaak tot verantwoording van het groepsrisico is in de concepttekst dusdanig summier, dat het voor ons nog niet mogelijk is om te adviseren in het kader van de verantwoordingsplicht. Wij adviseren u derhalve om zo spoedig mogelijk de noodzaak tot verantwoording inzichtelijk te maken en ons, indien nodig, in de gelegenheid te stellen een advies uit te brengen over de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers.

Daarnaast hebben wij reeds de verbeelding en bijbehorende regels beschouwd. Daaruit blijkt dat een aanzienlijk deel van het plangebied de brede bestemming 'Gemengd' en de bestemming 'Gemengd - Park' heeft gekregen. Binnen deze bestemmingen is de mogelijkheid voor maatschappelijk voorzieningen opgenomen. Een dergelijke brede bestemming is, met het oog op zelfredzaamheid, ongewenst binnen het invloedsgebied/ de invloedsgebieden van een risicobron/ meerdere risicobronnen. Wij adviseren u dan ook om het plangebied zo specifiek mogelijk te bestemmen.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien een eventueel adviesverzoek graag zo spoedig mogelijk tegemoet.

Met vriendelijke groet,

J.A. de Harder
Specialist risico's en veiligheid

BIJLAGE - TEKSTUELE OPMERKINGEN BIJ PARAGRAAF EXTERNE VEILIGHEID

1. Onder de kop 'Criteria bij de invulling van de verantwoordingsplicht' wordt enkel verwezen naar de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvgs). Gezien het feit dat er ook een relevante inrichting in de directe omgeving is gelegen zou hier ook een verwijzing naar het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) moeten worden opgenomen.
2. In de tekst wordt gesproken over 'groepsgebonden risico's'. Daarmee wordt de terminologie van het Bevi en de cRnvgs niet juist gehanteerd. Wij adviseren u enkel de term 'groepsrisico' te hanteren om onnodige verwarring te voorkomen.
   Verderop luidt een kop 'Verantwoording plaatsgebonden risico (PR)'. Bij het plaatsgebonden risico is echter geen sprake van een verantwoording. Het gaat hier om een toets aan de grens- en/of richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Ook hier adviseren wij u om niet te spreken over 'verantwoording' van het plaatsgebonden risico om onnodige verwarring te voorkomen.
3. Onder 'Ad a) Inrichtingen en activiteiten Bevi' en verder wordt meermaals de vraag opgeworpen of de QRA uit 2007 voor de inrichting CP Kelco te oud is. Dit bedrijf is door een calamiteit in 2009 niet langer operationeel en kan derhalve buiten beschouwing worden gelaten in dit bestemmingsplan.
   Tevens wordt in de tekst de vraag gesteld hoe om te gaan met de risicoaspecten van het Slachthuis. Wij adviseren u om hiervoor de tabellen uit de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) te hanteren. Ammoniakkoelinstallaties zijn immers zogenaamde 'categoriale inrichtingen'. Voor dit type inrichtingen zijn standaard risicoafstanden vastgelegd in de Revi.
4. Onder 'Ad b) Vervoer van gevaarlijke stoffen' wordt gesteld dat de Energieweg en de Weurtseweg een invloedsgebied van 1500 meter hebben. Het blijft hier echter onduidelijk of deze wegen ook een relevant (te berekenen) groepsrisico kennen en derhalve of voor deze wegen de verantwoordingsplicht groepsrisico van toepassing is.
5. Onder 'Ad c) Hogedrukaardgasleidingen' is nog geen tekst opgenomen. Voor ons is onduidelijk of er hogedruk aardgastransportleidingen binnen of in de directe omgeving van het plangebied zijn gelegen.
6. Onder de subkop 'Groepsrisico (GR)' (binnen de tekst onder de kop 'Plaatsgebonden risico (PR) en Groepsrisico (GR) en cumulatie van de onderscheiden risico's') wordt het volgende gesteld: 'Het groepsrisico wordt getoetst aan de hand van zogenaamde oriënterende waarden. Van deze oriënterende waarde kan in voorkomende gevallen eventueel worden afgeweken. Hieraan dient wel een collegebesluit ten grondslag te liggen, waarin de onderbouwing van de afwijking is opgenomen (verantwoordingsplicht groepsrisico)'. Dit is een onjuiste uitleg van het geldende rijksbeleid. Daarin staat niet zozeer toetsing aan de oriënterende waarde centraal, maar de verantwoordingsplicht groepsrisico. Binnen deze verantwoordingsplicht groepsrisico moeten zowel kwantitatieve elementen (zoals bijvoorbeeld de berekende hoogte van het groepsrisico en de ligging ten opzichte van oriënterende waarde) als kwalitatieve elementen worden meegewogen in beantwoording van de vraag of sprake is van een verantwoord risico.
   Wij adviseren u de tekst in het bestemmingsplan in lijn te brengen met het rijksbeleid.
7. In de paragraaf is nog geen tekst voorzien waarin de verplichte onderdelen van de verantwoordingsplicht voor de relevante risicobronnen wordt doorlopen. Wij adviseren u in de paragraaf externe veiligheid expliciet te maken over welke risico's verantwoording moet worden afgelegd en deze verantwoording in te vullen volgens de vereisten uit de relevante wet- en regelgeving.

Gelderland-Zuid
Nijmegen

BRANDWEER

Randvoorwaarden en richtlijnen bluswatervoorziening en bereikbaarheid

Nijmegen

Gelderland-Zuid
Nijmegen

BRANDWEER

1 Uitgangspunt

De brandweer gaat ervan uit dat in Nijmegen gebouwen worden gebouwd die voldoen aan de eisen zoals die zijn vastgelegd in het Bouwbesluit. De hieruit voortkomende randvoorwaarden en richtlijnen worden weergegeven. In alle gevallen geldt dat indien er bijzondere objecten in de omgeving zijn, aanvullende eisen kunnen worden gesteld.

2 Brandweervoorzieningen woongebieden

2.1 Bereikbaarheid algemeen

- Benadering: met hulpverleningsvoertuig tot op 10 meter van de (brandweer)toegang.
- Adressering en huisnummering moeten met bovengenoemde toegang corresponderen.
- Wegbelasting:
  Tankautospuit: asbelasting 110 KN, totaalgewicht 150 KN
  Redvoertuig: asbelasting 110 KN, totaalgewicht 250 KN
- Doorgangshoogte: minimaal 4,2 meter.
- Rijbaanbreedte: tenminste 4,5 meter, waarvan 3,25 meter verhard.
- Buitenbochtstraal: minimaal 10 meter.
- Binnenbochtstraal: minimaal 5,5 meter (of de buitenbochtstraal minus 4,5 meter).
- Bij risico-objecten dient een benadering via twee ontsluitingswegen mogelijk te zijn.
- Bruggen, tunnels en overige kunstwerken dienen afzonderlijk beoordeeld te worden.
- Brandweeringang: indien een automatische doormelding van brand naar de alarmcentrale van de brandweer plaatsvindt, wordt in overleg met de brandweer tenminste één van de toegangen als door de brandweer te openen brandweeringang aangewezen.

2.2 Primaire bluswatervoorziening (onder- of bovengrondse brandkraan)

- De onderlinge afstand tussen brandkranen bedraagt maximaal 80 meter.
- De primaire bluswatervoorziening mag maximaal 40 meter van de (brandweer-) toegang(en) van een object zijn verwijderd, gemeten over de weg.
- De primaire bluswatervoorziening dient tot een afstand van maximaal 15 meter door een blusvoertuig goed te kunnen worden benaderd via rijlopers die geschikt zijn voor een asbelasting van 110KN en een totaal gewicht van 150KN.
- De vrije opstelplaats voor het blusvoertuig moet een afmeting hebben van minimaal 10 x 5 meter.
- Als er sprake is van een droge blusleiding in een object, moet binnen een afstand van 35 meter van elke voedingsaansluiting een brandkraan aanwezig zijn. Het blusvoertuig moet elke voedingsaansluiting tot maximaal 15 meter kunnen benaderen.
- Rondom de brandkranen dient een obstakelvrije ruimte te zijn met een diameter van 1,8 meter. Brandkranen in trottoirs moeten ten minste 0,35 meter van de trottoirband liggen, indien langs-parkeren wordt toegepast. Bij gestoken parkeren moet die afstand 0,75 meter zijn.
- Primaire bluswatervoorzieningen die aan het oog onttrokken kunnen worden, zoals ondergrondse brandkranen, dienen gemarkeerd te worden door middel van een brandkranenbordje op minder dan 10 meter afstand van de waterwinplaats.

Gemeente Nijmegen

1

- Capaciteit bij eengezinswoningen van minimaal 30m^3/h voor onbepaalde tijd, capaciteit bij alle objecten anders dan eengezinswoningen van minimaal 60m^3/h voor onbepaalde tijd.

2.3 Secundaire bluswatervoorziening (open water, geboorde put etc.)

- De secundaire bluswatervoorziening ligt op een afstand van maximaal 160 meter tot het object.
- De weg naar de opstelplaats van het blusvoertuig heeft een minimale doorrijhoogte van 4,2 meter, een minimale breedte van 4 meter, is geschikt voor een asbelasting van 110KN en een totaal gewicht van 150KN en is verhard.
- De opstelplaats voor het blusvoertuig is verhard en dient een minimale afmeting (lxb) te hebben van 12 x 5 meter en geschikt te zijn voor een asbelasting van 110KN en een totaal gewicht van 150KN.
- De horizontale afstand tussen de opstelplaats van het blusvoertuig en de feitelijke waterwinplaats mag maximaal 5 meter bedragen.
- De verticale afstand tussen de waterspiegel ter plaatse en de bovenzijde van de verharding mag maximaal 2 meter bedragen.
- De diepte van het water ter plaatse dient te allen tijden minimaal 1 meter te zijn i.v.m. bevriezing.
- De capaciteit bedraagt minimaal 90m^3/h voor tenminste 4 uur.

3 Brandweervoorzieningen bedrijventerreinen

3.1 Bereikbaarheid

- Idem als bij woonbebouwing met de toevoeging dat de bedrijventerreinen via 2 afzonderlijke wegen bereikbaar dienen te zijn.

3.2 Primaire bluswatervoorziening (onder- of bovengrondse brandkraan)

- Idem als bij woonbebouwing, echter een minimale capaciteit van 60m^3/h voor onbepaalde tijd.

3.3 Secundaire bluswatervoorziening (open water, geboorde put etc.)

- Idem als bij woonbebouwing.

3.4 Tertiaire bluswatervoorziening (open water)

- De tertiaire bluswatervoorziening ligt op een afstand van maximaal 1000 meter.
- De weg naar de opstelplaats van het blusvoertuig heeft een minimale doorrijhoogte van 4,2 meter, een minimale breedte van 4 meter, is geschikt voor een asbelasting van 110KN en een totaal gewicht van 150KN en is verhard.
- De opstelplaats voor het blusvoertuig is verhard en dient een minimale afmeting (lxb) te hebben van 12 x 5 meter en geschikt te zijn voor een asbelasting van 110KN en een totaal gewicht van 150KN.
- De infrastructuur moet de benodigde ruimte en mogelijkheden geven voor het afzetten van de containerbak (minimaal 30 meter verharde weg van tenminste 4 meter breed en het deponeren van de dompelpomp in het water.
- De horizontale afstand tussen de opstelplaats van het blusvoertuig en de feitelijke waterwinplaats mag maximaal 50 meter bedragen.

- De verticale afstand tussen de waterspiegel ter plaatse en de bovenzijde van de verharding mag maximaal 2 meter bedragen.
- De diepte van het water ter plaatse dient te allen tijden minimaal 1 meter te zijn i.v.m. bevriezing.
- De capaciteit bedraagt minimaal 120m^3/h voor onbepaalde tijd.
- Mits gesitueerd op een afstand van maximaal 160 meter en voldoende ruim bemeten (plaats en capaciteit) kan de tertiaire voorziening ook dienen als secundaire voorziening.

4 Brandweervoorzieningen centrumgebied

4.1 Bereikbaarheid
- Idem als bij woonbebouwing met de toevoeging dat afhankelijk van de daadwerkelijke inrichting (nader te bepalen) delen van het centrumgebied via 2 afzonderlijke wegen bereikbaar dienen te zijn.

4.2 Primaire bluswatervoorziening (onder- of bovengrondse brandkraan)
- Idem als bij woonbebouwing, met de toevoeging dat in bepaalde gevallen bovengrondse brandkranen vereist zijn.

4.3 Secundaire bluswatervoorziening (open water, geboorde put etc.)
- Idem als bij woonbebouwing.

Gemeente Nijmegen

Waterplan Waalfront 2013

Update Waterhuishoudingsplan Waalfront 2006 naar 2013

CC 10-10-13

GEMEENTE Nijmegen

A.H.J. Zuurman, adviseur Water,

Afdeling Project- en Interim Management

10-10-2013

Inhoudsopgave

Samenvatting 4

1 Inleiding 5
1.1 Doelstellingen van dit waterhuishoudkundig plan 6
1.2 Stand van zaken ontwikkelingen 2006 - 2013 6

2 Huidige situatie 10
2.1 Maaiveldhoogte 10
2.2 Primaire waterkering 13
2.3 Regenwaterafvoer en verhard oppervlak 15
2.4 Grondwater 16
2.5 Drinkwaterwinning Nieuwe Marktstraat 21
2.6 Riolering 22

3 Randvoorwaarden watersysteem Waalfront 24
3.1 Update wetgeving en beleid 24
3.1.1 Nationaal beleid en wetgeving 24
3.1.2 Beleid en wetgeving Waterschap Rivierenland 26
3.1.3 Gemeentelijk beleid 29
3.2 Regenwaterafvoer 31
3.3 Grondwater 33
3.4 Maaiveldhoogte – bouwhoogte/bouwpeil 34
3.5 Waterkwaliteit 34

4 Inrichtingsprincipes en Keuzes 35
4.1 Hoofdwerking watersysteem 35
4.2 Bergen en infiltreren 36
4.3 Afvoeren naar Waal 37
4.4 Afvoeren richting Biezen/Westerpark 38
4.5 Buitendijkse gebieden 38

5 Ontwerp watersysteem Waalfront 39
5.1 Inleiding 39
5.2 Opbouw watersysteem 39
5.3 watersysteemanalyse 40
5.4 Aanpak berekeningen en randvoorwaarden/uitgangspunten 41
5.5 Berekeningsparameters 42
5.6 Berekeningen 45

6 Colofon 46

CONCEPT 10-10-13

Bijlage 1 – Grondwatermetingen 2006 - 2012
Bijlage 2 – Doorlatendheidsproeven Waalfront (2006)
Bijlage 3 – Gegevens Bodemopbouw
Bijlage 4 – Kaartblad 51 - Waterbesluit – uitzonderingsgebied Waal in het Waalfront
Bijlage 5 – Watersysteemanalyse
Bijlage 6 – Waterbalansberekeningen

CONCEPT 10-10-13

Samenvatting

1 à 2 kantjes met samenvatting

ontwikkelingen, belangrijkste wijzigingen tov 2006
veranderingen beleid met effect
uitgangspunten voor ontwerp watersysteem
conclusies of het watersysteem voldoet.

CONCEPT 10-10-13

1 Inleiding

Koers West en Waalfront tot 2007

Koers West is de overkoepelende naam van de drie ambitieuze projecten, die Nijmegen-West veranderen in een mooie en duurzame wijk: de ontwikkeling van het Waalfront, de aanleg van de Stadsbrug en de revitalisering van de bedrijventerreinen Noord- en Oost Kanaalhaven. De ambitie is in 2003 vastgelegd in het zogeheten Koers Document. Dat was het officiële startsein voor Koers West. De gemeenteraad heeft toen ook bepaald dat ze drie jaar later kon besluiten of de projecten door konden gaan op de ingeslagen weg. Dat moment was begin 2007. De gemeenteraad heeft toen definitief groen licht gegeven voor het vervolg van Koers West. Ten behoeve van het Waalfront en de Stadsbrug is in 2007 het bestemmingsplan gewijzigd om de ontwikkelingen mogelijk te maken. De onderbouwing voor de verwerking van regenwater in het gebied is vastgelegd in een waterhuishoudingsplan. Het waterhuishoudingsplan is opgesteld door Royal Haskoning in opdracht van de gemeente Nijmegen en vormt de onderbouwing voor de waterparagraaf in het bestemmingsplan.

Herontwikkeling Waalfront en waterhuishouding

Door de crisis sinds 2008 zijn de plannen voor de ontwikkeling van het Waalfront gewijzigd in een meer organische ontwikkeling. Dit houdt in dat meer kleinschalig en flexibel ontwikkeld wordt, nauw aansluitend bij de wensen én mogelijkheden van de huishoudens die een nieuwe woning zoeken. De ontwikkeling is vastgelegd in Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 en akkoord bevonden door college van burgemeester en wethouders in juni 2013. De planning en de uitvoering van het Waalfront zijn aangepast: Parallel aan de bouw van de Handelskade in het oosten van het gebied, gaat de woningbouw verder in het westen, het Brugkwartier.

Een organische ontwikkeling is gebaat bij een stevig skelet waarbinnen gebieden ontwikkeld worden. De vernieuwde waterstructuur met verwerking van regenwater wordt in dit rapport beschreven en onderbouwd. Dit rapport is een update van het waterhuishoudkundig plan uit 2006 met alle nieuwe kennis, wetgeving en beleid.

Figuur 1 - Ligging plangebied Waalfront en deelgebieden

Voor de verwerking van het afvalwater uit het Waalfront gebied is een apart rioleringsplan opgesteld. Zowel het rioleringsplan als dit waterhuishoudkundig plan gelden voor het gehele Waalfront. De tweede functie is dat het waterhuishoudkundig plan een kader biedt voor de te ontwikkelen deelgebieden met betrekking tot water. Ten derde vormt dit plan een waterhuishoudkundige onderbouwing voor de bestemmingsplannen die voor de deelgebieden in het Waalfront ontwikkeld worden.

1.1 Doelstellingen van dit waterhuishoudkundig plan

Het waterhuishoudkundig plan is een document waarin uitgangspunten voor het toekomstig waterbeheer worden vastgelegd. Tussen 2007 en 2013 is een deel van het systeem gerealiseerd.

De doelstellingen voor deze update van het watersysteem Waalfront zijn de volgende:

- maak inzichtelijk hoe het watersysteem in verschillende omstandigheden functioneert;
- maak duidelijk hoe de verschillende voorzieningen ruimtelijk en qua uitstraling in het totale ontwerp passen;
- leg het ondergronds- en bovengronds ruimtebeslag voor water vast;
- verstrek opdrachtgever en overheden een toetsingskader voor watertoets en eventueel benodigde omgevings- en watervergunningen;
- creëer een technisch kader voor detailuitwerking van watersysteem Waalfront op besteksniveau
- actualiseer het bestaande plan uit 2006 naar de situatie van 2013.
- geef een onderbouwing voor de waterparagraaf ten behoeve van de bestemmingsplan Mercuriuspark (rond de stadsbrug "de Oversteek"en het bestemmingsplan Brugkwartier (deel van Waalfront)

1.2 Stand van zaken ontwikkelingen 2006 - 2013

In de beide waterhuishoudkundige plannen van het gebied Stadsbrug en het gebied Waalfront uit 2006, was bedacht dat beide gebieden waterhuishoudkundig samenhangen. Ten opzichte van het originele systeemontwerp is bij uitvoering het ontwerp anders uitgevoerd of nader uitgewerkt. Deze wijzigingen zijn in diverse waterplannen vastgelegd. (zie Figuur 2) De gezamenlijke afvoer via overstortbassin de Biezen naar het oppervlaktewatersysteem van het waterschap Rivierenland is overeind gebleven.

Plannen

De beide waterhuishoudkundige plannen uit 2006 zijn verder uitgewerkt. Het waterhuishoud-kundig plan Waalfront is in 2007 uiteindelijk definitief geworden met aanvullingen van het waterschap Rivierenland. Voor stadsbrug "De Oversteek" uit het gebied Stadsbrug is in 2007 en 2011 een detailuitwerking op besteksniveau gerealiseerd.

CONCEPT 10-10-13

Voor de ontwikkeling van de stadsbrug met het omliggende gebied Mercuriuspark was in het WHP Stadsbrug – 2006 bedacht dat de waterberging op vier locaties zou plaatsvinden. Dit waren:

1. Mercurius-Noord
2. Mercurius –Zuid
3. het VASIM-terrein
4. het Westerpark.

Door de uitvoering van de stadsbrug met een grondlichaam vervielen de eerste twee locaties. Het VASIM-terrein bleek in 2009 bij een detailinventarisatie buitendijks af te wateren. In 2009 is door de gemeente Nijmegen in opdracht van de Stadsbrug-organisatie een nieuw ontwerp gemaakt ter compensatie van de vervallen waterbergingslocaties.

Figuur 2 – Overzicht ontwikkelde plannen voor watersystemen Waalfront en Stadsbrug

De berging is volledig gecompenseerd in de overblijvende locatie Westerpark. In 2009 is nog niet gekeken naar de dubbelclaim op het Westerpark uit het Waalfront en het Stadsbruggebied. De aangelegde berging was voornamelijk voor het Stadsbruggebied. In 2011 is voor het deelgebied Handelskade van het Waalfront een waterhuishoudings- en rioleringsplan opgesteld. Het gehele gebied is buitendijks gelegen en watert af naar de Waal.

Uitvoering

Qua uitvoering is de stand van zaken als volgt:

1. Handelskade: Sloop van het Gelderlandergebouw is in 2012-2013 uitgevoerd. In 2011-2012 is de bestaande riolering aangepast naar de nieuwe situatie met de aangepaste waterkering. Realisatie van de bebouwing volgt in de periode 2013 - 2016.
2. Westerpark – Waterberging is aangelegd in 2010 en heeft een bypass naar het overstortbassin de Biezen en vandaar naar de A-watergang van het waterschap Rivierenland
3. Stadsbrug "De Oversteek": uitvoering is gestart in het voorjaar van 2011 en de brug wordt opgeleverd in november 2013. De benodigde voorzieningen voor verwerking van het regenwater zijn aangelegd en hebben een bypass naar de Westerparkberging.

CONCEPT 10-10-13

Geplande ontwikkelingen

1. Gebied Mercuriuspark rond Stadsbrug: wordt ontwikkeld als bedrijfsterrein, bestemmingsplan wordt in 2013 herzien – watertoets met waterschap Rivierenland loopt. Afspraak is dat dit gebied het regenwater op eigen terrein verwerkt met een bypass naar het verbeterd gescheiden stelsel. De waterberging in het Westerpark wordt hiermee ontlast.
2. Binnen het Waalfront is het de bedoeling dat het deelgebied Brugkwartier en Fort voorlopig als eerste worden ontwikkeld. Hierbij wordt het deel van het Brugkwartier zuidelijk van de Waalbandijk als eerste ontwikkeld. De bouw van de woningen in het gehele gebied zal afhankelijk van de verkoop, plaatsvinden tussen 2015 en 2019.
3. De Waalfrontweg ter hoogte van het Brugkwartier wordt volgens de laatste planning (juni 2013) in 2017 aangelegd.

Afspraken met waterschap Rivierenland - watertoets

De watertoets is vastgelegd in het Besluit Ruimtelijke Ordening (Bro). Het is vooral bedoeld als procesinstrument om de volledige en vroegtijdige inbreng van water in de ruimtelijke ordening te waarborgen. Alle watertypen als oppervlakte-, grond-, regenwater en riolering komen aan bod. Het gaat daarbij zowel om de kwaliteit als de kwantiteit van het water.
Voor het bestemmingsplan Brugkwartier is op 29 mei 2013 met het waterschap Rivierenland gesproken over de herontwikkeling van het gehele Waalfront. Naast een stedenbouwkundige toelichting op de verschillen met de vorige ontwikkeling, is gesproken over de toekomstige waterstructuur en de aanpassingen van het rioolsysteem van Nijmegen.

Belangrijkste verschillen met de vorige ontwikkeling zijn:

- de toename van het verharde oppervlak in de nieuwe plannen;
- de verminderde aanlevering uit het Stadsbruggebied;
- de verlegging van een deel van het overstortriool van gemaal de Biezen naar de Waal.

Met het Waterschap zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. Het waterhuishoudingsplan Waalfront 2006 wordt geüpdatet naar de situatie van 2013
2. Gemeente Nijmegen en Waterschap zijn nog in overleg over de ligging en eventuele aanpassing van de waterkering, de eindconclusie voor het Brugkwartier komt terug in de waterparagraaf.
3. Waterschap Rivierenland ontvangt het Rioleringsplan en het Waterhuishoudingsplan Waalfront ter toetsing, beide plannen vormen de onderbouwing voor bestemmingsplannen voor herontwikkelingen binnen het Waalfrontgebied.
4. Waterschap Rivierenland voert in 2013 een toets uit naar de stedelijke waterberging van de watergang van de Biezen – Neerbosch-Oost. In deze toets zal bekeken worden of de dynamische waterberging in de watergang langs de Energieweg/Ambachtsweg ingezet kan worden door deze statisch te maken met stuwen of andere constructies. De gemeente Nijmegen zal met de T=100+10% en T10+10% de overstortvolumes bepalen vanuit de riolering naar de A-watergang langs Energieweg/Ambachtsweg.
5. Ontwikkelingsbedrijf Waalfront overlegt samen met gemeente Nijmegen en Waterschap Rivierenland over de verlegging van het overstortriool van gemaal de Biezen. Het te verleggen deel ligt partieel binnen de buitenbeschermingszone van de waterkering.

CONCEPT 10-10-13

Voor het bestemmingsplan Mercuriuspark is op 17 juni met het waterschap Rivierenland gesproken over de herontwikkeling van het gebied rond de stadsbrug "De Oversteek".

Belangrijkste verschillen met de vorige ontwikkeling zijn:

- Stadsbrug "De Oversteek levert minder water aan naar het Westerpark
- De Mercuriusstraat en een klein deel van de Kanaalstraat wateren af naar het Westerpark
- Het totale verharde oppervlak van het buitendijks afwaterende VASIM-terrein zal niet toenemen, wel kan een deel terreinverharding omgezet worden naar bebouwing.
- Alle overige gebieden krijgen een waterberging van minimaal 10 mm op eigen terrein, een bypass naar het VGS-stelsel dat naar de Oostkanaalhaven afwatert, blijft mogelijk.

Met het Waterschap Rivierenland zijn voor het bestemmingsplan Mercuriuspark in de watertoets de volgende afspraken gemaakt:

1. Het waterhuishoudingsplan Stadsbrug 2006 wordt niet geüpdatet naar de situatie van 2013. De kleine wijzigingen en de eindsituatie van de stadsbrug worden al meegenomen in het Waterhuishoudingsplan Waalfront vanwege de waterbergingsclaim op het Westerpark.
2. Waterschap Rivierenland ontvangt het Waterhuishoudingsplan Waalfront ter toetsing.

CONCEPT 10-10-13

2 Huidige situatie

Dit hoofdstuk beschrijft het waterhuishoudkundig systeem in het plangebied zoals dat functioneert in de huidige situatie. De huidige Waalbandijk vormt in de toekomst de Waalfrontweg. Het totale bruto-oppervlak van het plangebied bedraagt volgens de GREX 2012 - 32,6 ha.

Het plangebied Waalfront kan worden opgedeeld in 3 delen:

1. het gebied tussen de Waal en de Waalbandijk;
2. het gebied tussen de Waalbandijk en de Weurtseweg;
3. de Waalhaven.

2.1 Maaiveldhoogte

Figuur 3 laat zien dat het maaiveld in het plangebied verloopt van circa 15,5 m+NAP langs de waterkering tot circa 11,7 m+NAP langs de Weurtseweg. Het gebied tussen de huidige waterkering en de Waalbandijk is opgehoogd met puin uit WO II en puin dat vrijkwam na het slechten van de stadswallen. Het gebied is daardoor relatief hoog gelegen op gemiddeld ca.15 m+NAP. Tussen de Waalbandijk en de Weurtseweg is het maaiveld minder opgehoogd met puin en ligt daarom lager. Het maaiveld loopt af tot circa 11,7 m+NAP bij de Weurtseweg.

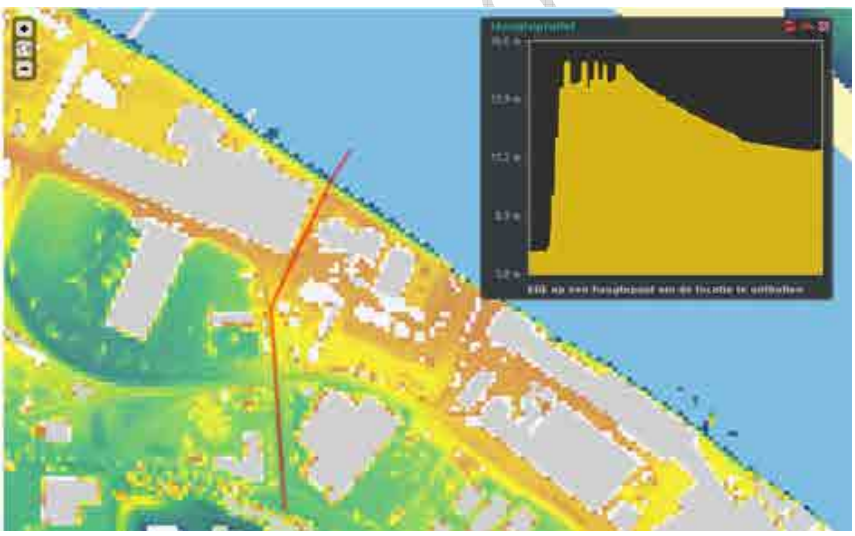
Figuur 3 – AHN-2 (2012) van Nijmegen [[1]]

[1] bron: http://ahn.geodan.nl/ahn

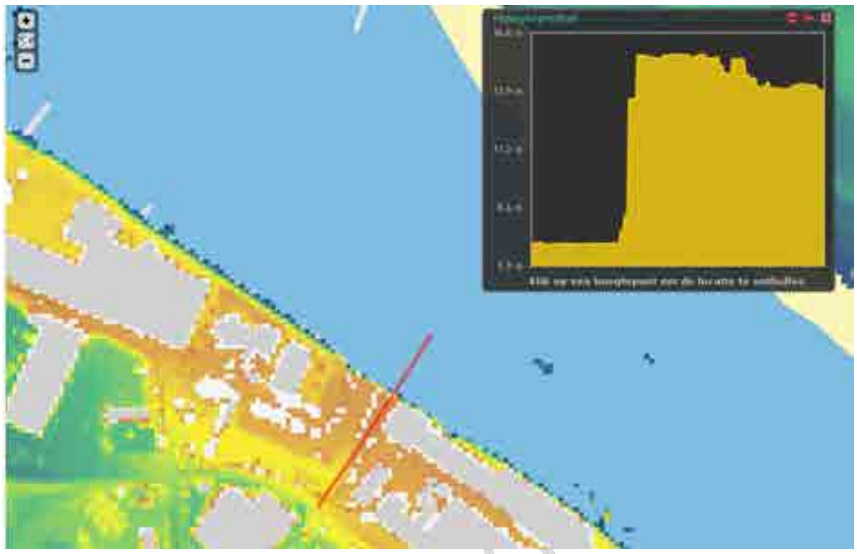
Figuur 4 - Hoogteprofiel over huidige Waalbandijk [1]

De huidige Waalbandijk loopt vanaf de Winsselingseweg tot aan de Haven weg op van ca 14 naar 15 m + NAP. Tot aan de Hezelpoort neemt de hoogte weer af naar 14,5 m + NAP. De pieken in Figuur 4 zijn delen van het talud die wat hoger liggen.

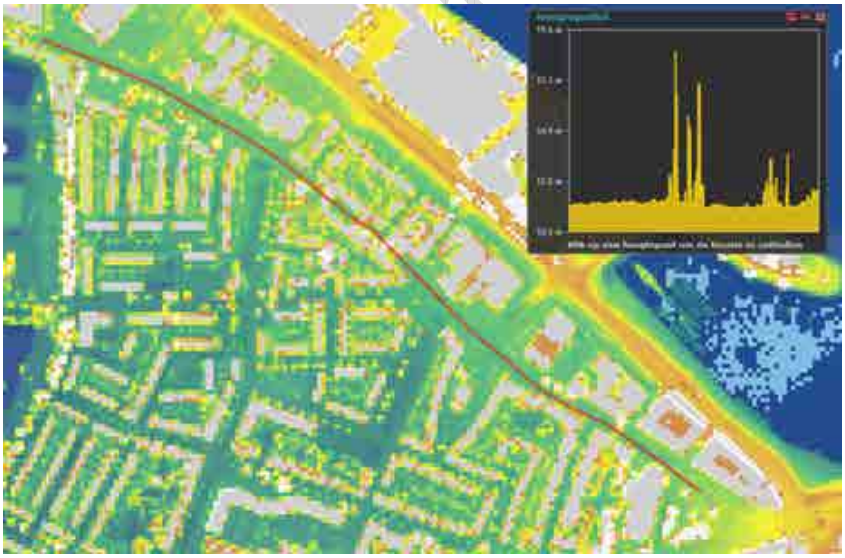

Figuur 5 - Hoogteprofiel over Winsselingseweg [1]

Het hoogteprofiel vanaf de waterlijn over de Winsselingseweg (Figuur 5 en Figuur 6) laat zien dat delen al op ca 16 m + NAP liggen, waarschijnlijk ophogingen ten behoeve van bebouwing. Tot aan de Weurtseweg nemen de hoogten af naar 11,5 m + NAP. Figuur 7 laat zien dat de Weurtseweg zelf varieert tussen de 11,3 en 11,6 m + NAP. Richting het centrum loopt het maaiveld weer op.

Figuur 6: Hoogteprofiel vanaf waterkering tot aan Waalbandijk [[1]]

Figuur 7: Hoogteprofiel over de Weurtseweg [[1]]

2.2 Primaire waterkering

Door het Waalfront loopt een primaire waterkering en deze bestaat uit een samenstelling van kademuren, damwanden en een groene dijk. De waterkering beschermt het achterliggende gebied bij hoogwater. Eind jaren negentig is de kering op de vereiste hoogte gebracht om te voldoen aan de veiligheidsnorm HR1996. De hoogte van de harde waterkering is circa 15,70 m + NAP en bij de groene dijk ligt de hoogte op 15,20 m + NAP. Het overstromingsrisico is daardoor minder dan eenmaal per 1250 jaar. De ligging is weergegeven in Figuur 8.

Figuur 8 - Ligging van de waterkering met kern-, bescherming- en buitenbeschermingszone keur [[2]]

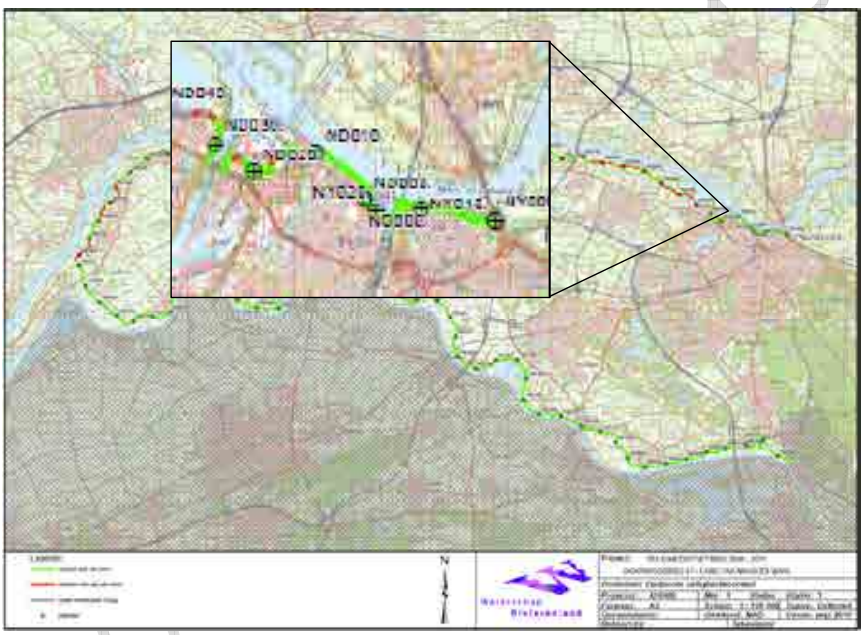
Figuur 8 laat zien dat meerdere delen van het plangebied buitendijks zijn gelegen:

1. de Havenpunt, waar brandweer en havenmeester zijn gevestigd;
2. de Handelskade;
3. kades langs de haven.
4. het terrein ten westen van de stadsbrug ligt even hoog als de dijk (o.a. voormalig bedrijf CP Kelko)
5. het terrein van de elektriciteitscentrale en de containeroverslag.

[2] bron: website WSRL – viewer primaire waterkeringen

De waterkering bij het Waalfront maakt deel uit van dijkring 41 – Land van Maas en Waal. De Waterwet schrijft voor dat het toetsen van de veiligheid van de waterkering elke zes jaar plaatsvindt. In december 2011 zijn de toetsresultaten opgeleverd van de 3e toetsronde over de periode 2006-2011. Deze periode van vijf jaar vloeit voort uit de Wet op de waterkering die in 2009 is opgegaan in de Waterwet.

In de 3e toetsronde is meer aandacht besteed aan het fenomeen "piping" waarbij een dijk kan bezwijken doordat kleine stromen kwelwater de dijk ondermijnen met erosie. De conclusie van de 3e toetsronde voor de primaire waterkering in het Waalfront is dat deze veilig is en voldoet aan de gestelde eisen. Figuur 9 laat zien dat de dijkvakken in het Waalfront zijn goedgekeurd.

Figuur 9 – Kaart 3e toetsronde primaire waterkeringen rond Nijmegen (Uitsnede rond Waalfront) [3]

Verandering van toetsing waterkering

Ten aanzien van de toekomstige toetsingsronde van de primaire waterkeringen geldt dat deze een andere insteek krijgt. De huidige toetsing vond plaats op basis van een maximale afvoernorm in kubieke meter per seconde (Rijn :16.000 m3/s in 2015). De waterkering mag bij die norm niet bezwijken en dient de optredende waterhoogte ter plaatse te keren. Om op korte termijn te voldoen aan de wettelijke veiligheidsnormen worden de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor

[3] Veiligheid Nederland in Kaart 2 - Overstromingsrisico dijkring 41 Land van Maas en Waal, dec 2011 door DHV voor Ministerie van Infrastructuur en Milieu, UVW en IPO

de Rivier en het project Maaswerken uitgevoerd. Om de toenemende rivierafvoer (18.000 m3/s in 2100) veilig te verwerken, voldoen 'Ruimte voor de Rivier' en 'Maaswerken', inclusief de ruimtelijke reserveringen niet.

Voor de toekomst wordt binnen het nationale Deltaprogramma in het deelprogramma Rivieren een langetermijnstrategie (Deltabeslissing) ontwikkeld met als tijdshorizon het jaar 2100. De definitieve langetermijnstrategie verschijnt in 2015. Binnen het deelprogramma Rivieren zijn meerdere stuurgroepen werkzaam. De stuurgroepen Delta Rijn en Delta Maas hebben in het voorlopige advies van april 2013 hun steun uitgesproken voor overstap naar een risicobenadering van waterveiligheid waarbij naast de kans op overstroming ook naar de eventuele gevolgen achter de dijk wordt gekeken.

Het gaat in deze nieuwe aanpak om maatregelen in dijken, in de ruimtelijke ordening en in de rampenbeheersing. Gekeken wordt hoe de gewenste basisveiligheid voor iedereen in Nederland het best kan worden bereikt. Verder waar nog extra bescherming nodig is vanwege een risico op veel slachtoffers of grote economische schade (maatschappelijke ontwrichting).

Wat de gevolgen zijn van de risicobenadering voor het Waalfront blijft voorlopig nog onduidelijk. Tegen de tijd dat het gebied tussen de Waal en de Waalbandijk ontwikkeld wordt, is de langetermijnstrategie gepubliceerd en dient dit aanvullend bekeken te worden.

Overleg gemeente Nijmegen en Waterschap Rivierenland over de waterkering
In 2013 is in een werkgroep van gemeente en waterschap gekeken naar de afstemming van de herontwikkeling van het gebied en de primaire waterkering in het Waalfront. Het overlegproces loopt nog. Vooralsnog is het uitgangspunt dat de waterkering blijft liggen op de huidige locatie, zeker met betrekking tot de ontwikkeling van het Brugkwartier.

2.3 Regenwaterafvoer en verhard oppervlak

Het Waalfront bestaat uit twee delen met een verschillende afvoerrichting van het hemelwater:

- tussen Waalbandijk en Waal: De bedrijfsterreinen gelegen ten noorden van de Waalbandijk hebben een Wvo vergunning voor het rechtstreeks lozen van hemelwater op de Waal. Onbekend is of deze Wvo-vergunningen zijn omgezet in watervergunningen bij de inwerkingtreding van de Waterwet in december 2009. Alle overige openbare ruimte ten noorden van de Waalbandijk watert eveneens af naar de Waal (bijv. Havenweg)
- tussen Waalbandijk en Weurtseweg: Ten zuiden van de Waalbandijk zijn alle verharde oppervlakken aangesloten op het gemengde rioolstelsel.

CONCEPT 10-10-13

Figuur 10 – Overzicht afwaterend verhard oppervlak in huidige situatie

2.4 Grondwater

Meetnetwerk Waalfront

Als onderdeel van waterhuishoudkundig plan in 2006 zijn in het Waalfront zes peilbuizen met datalogger geïnstalleerd die op dagelijkse basis de grondwaterstand meten. Het netwerk dient inzicht te geven in het gedrag van de grondwaterstand als reactie op het hoog- en laag water van de Waal.

De gemeente Nijmegen heeft de data bijgehouden en de gegevens tot augustus 2012 in de grafieken verwerkt. Raai 7 is uitgebreid met een reeds bestaande peilbuis die voor een ander doeleinde werd benut. De locaties van de peilbuizen zijn weergegeven in Figuur 11.

Meetdoel

Voor woningen geldt een drooglegging van 70 cm. Voor woningen vlakbij rivieren geldt dat de grondwaterstand sterker fluctueert en reageert op de waterstand in de rivier. Vaak wordt voor een drooglegging gekeken naar de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) die gemiddeld 10 dagen per jaar optreedt.

Door de ligging dicht bij de rivier en eventuele toepassing van ondergrondse garages is het verstandig te kijken naar de optredende grondwaterstanden bij rivierstanden die gemiddeld 1x per 2 tot 10 jaar optreden.

CONCEPT

Het meetdoel van het netwerk is inzicht krijgen in het hydrologische regime van de grondwaterstand. Dit wordt gedaan door te kijken naar:

1. reactiesnelheid grondwatersysteem op een hoogwatergolf
2. mate van indringing (effectrange) van het hoogwater
3. grondwaterstanden bij hoogwater, laagwater en bij gemiddelde rivierstanden.

Figuur 11 - Ligging peilbuizen meetnet Waalfront

CONCEPT

Resultaat meetgegevens – amplitude en reactie grondwater op de rivier

De grondwaterstand in het Waalfront wordt in sterke mate beïnvloed door de Waal. De grafieken van Figuur 12 en Figuur 13 geven duidelijk weer dat de grondwaterstanden de Waalstanden nauwgezet volgen; staat de Waal laag dan zijn de grondwaterstanden laag en andersom. In Bijlage 1 is per peilbuis het verloop van de grondwaterstand weergegeven. Voor het gehele gebied geldt dat bij een hoogwatergolf in de Waal het grondwater binnen 0 tot 4 dagen reageert en stijgt dan wel daalt. Binnen de gemeten periode is er één periode van 4 maanden in 2011 waarin het water in de Waal daalt van een maximale waterstand (12,32 m+NAP) naar een minimale waterstand (5,05 m+NAP). Het verschil tussen hoogste en laagste waterstand wordt de amplitude genoemd. Tabel 1 laat zien dat de amplitude van de grondwaterstand in het Waalfront varieert van 6,6 m achter de kering tot 4,5 m langs de Weurtseweg. De gegevens laten ook zien dat de grond onder het toekomstige Brugkwartier doorlatender is dan in het

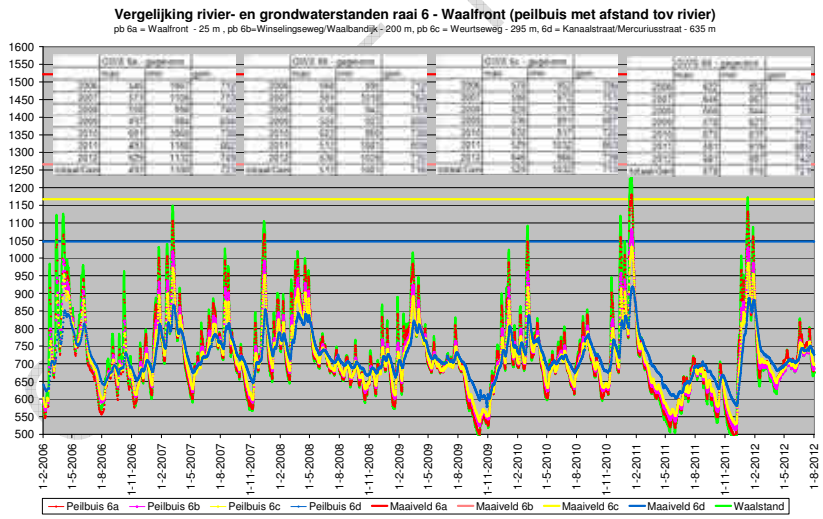
Dijkkwartier. Dit komt overeen met de boorprofielen van de bodem. De reactietijd van het grondwater op de stand van de rivier is snel.

Tabel 1 – inzicht in amplitude grondwater – meetreeks 2006 -2012

Afstand tot rivier	Amplitude hoog en laagwater 2011 (mid Jan – mid mei 2011)	Reactiesnelheid	Opmerking
555 m	2,2 m	3 – 4 dg	Koninginnelaan
270 m	4,5 m	2 – 3 dg	Weurtseweg
295 m	4,7 m	2 – 3 dg	Weurtseweg/Rivierstraat
200 m	5,4 m	1 - 2 dg	Winsselingseweg
150 m	5,0 m	1 - 2 dg	Waalbandijk
25 m	6,6 m	0 – 1 dg	Waterkering

Waterstanden Waal en historie

De opgetreden waterstand van 12,32 m+NAP in de Waal komt iets dan minder dan 1x per 2 jaar voor. De Waalkade ligt op 12 m+NAP en loopt gemiddeld 1x per 2 jaar onder water.
Bij de hoogwaters van 1993 en 1995 is de maximale opgetreden waterstand 13,31 versus 13,53 m+NAP. In de meetreeks van de Waal van 1770 – 2012 is te zien dat tot 2003 (4,76 m+NAP) het Waalpeil nooit lager kwam dan 5 m+NAP. Sindsdien is dit een aantal keer gebeurd.

Figuur 12 - Grondwater- en Waalstanden in het Waalfront, raai 6

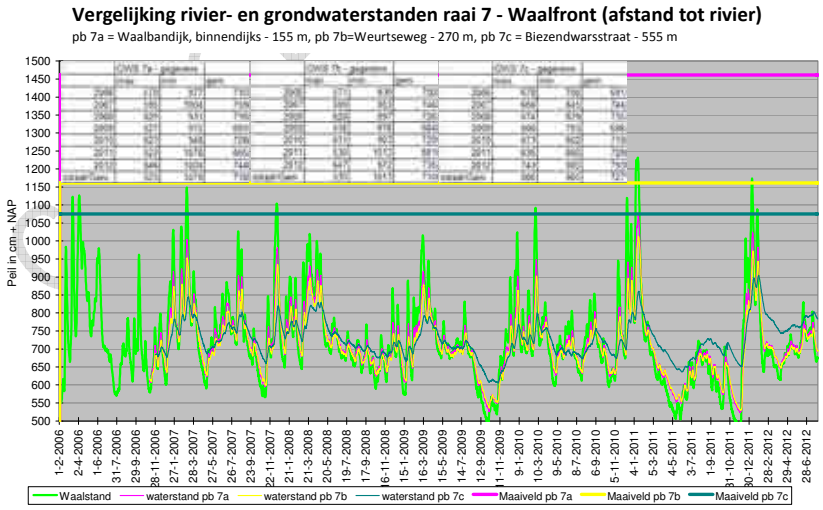
Samenvattend betekent dit dat bij snel wisselende afvoeren in de Waal met extreem hoge en extreem lage waterstanden een nog grotere amplitude kan geven. Kennis over lage waterstanden is belangrijk in verband met zetting van bebouwing en voor het Waalfront dan specifiek ondergrondse garages. Kennis van hoge waterstanden is belangrijk om opdrijven van bebouwing te voorkomen en voor het behalen van de drooglegging. De amplitude is van belang omdat het de doorlatendheid van het grondpakket laat zien bij het wisselen van hoog- naar laagwater. Het is mogelijk de meetgegevens te extrapoleren voor een hoogwater als 1993 en een laagwater als 2003. Dit is weergegeven in de onderstaande tabel, de getallen liggen wat lager voor de waterkering, maar juist beduidend hoger voor de Weurtseweg dan bij de eerste inschatting in 2006 op een beperkte meetreeks.

Tabel 2 – Amplitude grondwater bij hoog water (T = 25) en opgetreden laagste rivierstand

locatie	Amplitude	eenheid
Waterkering	8,1	m
Waalbandijk	7,0	m
Weurtseweg	6,2	m

Resultaat meetgegevens – hoogwatergolven en drooglegging

Voor een aantal hoog- en laagwatergolven is nader bekeken wat de optredende grondwaterstand is. In januari 2011 was er een hoogwatergolf van 11 dagen waarbij het water boven de 11 m + NAP bleef. In die periode heeft het peil van de Waal 7 dagen boven de 12 m + NAP gestaan. Waterstanden boven de 11 m + NAP komen elk jaar voor en boven de 12 m + NAP gemiddeld 1x per 2 jaar. In januari 2012 was er een korter hoogwater met ook minder hoge waterstanden. De Waal stond 9 dagen boven de 10 m + NAP waarvan 5 dagen boven 11 m + NAP.

Figuur 13 - Grondwater- en Waalstanden in het Waalfront, raai 7

Tabel 3 – Grondwaterstanden bij hoogwatergolven periode 2006-2012

Datum	Afstand tot rivier	Waal	Grondwaterstand	Opmerking
18-01-2011 10-01-2012	25	12,32 11,72	11,80 11,32	Waterkering mv = 15 -16 m+NAP
18-01-2011 10-01-2012	155 - 200	12,32 11,72	10,70 - 10,79 10,24 – 10,24	Waalbandijk, mv = 14 -15 m+NAP
18-01-2011 10-01-2012	270 - 295	12,32 11,72	10,13 - 10,29 9,72 – 9,78	Weurtseweg, mv = 11,3 -11,6 m+NAP

De opgetreden hoogwatergolf in 2011 had een herhalingstijd van hoger dan 1x per 2 jaar. De grondwaterstanden vormen geen bedreiging voor de drooglegging (70 cm) van bebouwing. Dat is wel het geval voor toekomstige bebouwing met ondergrondse garages lager dan 11 m+NAP. Dan wordt de drooglegging niet gehaald. Volgens het Bouwbesluit zijn garages echter geen verblijfsruimte en mogen deze nat worden. Als dat niet gewenst is moeten de ruimtes waterdicht aangelegd worden. Voor wadi's in de openbare ruimte is een drooglegging van 50 cm voldoende, de minimale bodemhoogte varieert van 10,8 m+NAP (Weurtseweg) 11,3 m+NAP (Waalbandijk) en 12,3 m+NAP nabij de waterkering)

Resultaat meetgegevens – laagwater periode

In 2009 was er een lange laagwater periode van 27 augustus tot 6 november. Gedurende deze 71 dagen was het waterpeil in de Waal tenminste lager dan 6 m+NAP en waarvan 3 dagen onder de 5 m+NAP. De laagste bereikte waterstand is 4,87 m+NAP. In 2011 is er een kortere laagwater periode geweest van 41 dagen. In deze periode van 28 oktober tot 8 december was het rivierpeil lager dan 6 m+NAP en op 17 van 41 dagen lager dan 5 m+NAP. De laagste waterstand van 4,79 m+NAP, 3 cm boven het record uit 2003. Bij laagwater valt in Tabel 4 eveneens op hoe doorlatend de ondergrond is, er is maar 12 tot 60 cm hoogteverschil tussen de rivierstand en het grondwater.

Tabel 4 – Grondwaterstanden bij laagwatergolven periode 2006-2012

Datum	Afstand tot rivier	Waal	Grondwaterstand	Opmerking
05-10-2009 02-12-2011	25	4,87 4,79	4,99 4,94	Waterkering
05-10-2009 02-12-2011	155 - 200	4,87 4,79	5,34 – 5,27 5,23 – 5,14	Waalbandijk
05-10-2009 02-12-2011	270 - 295	4,87 4,79	5,40 - 5,40 5,31 – 5,30	Weurtseweg

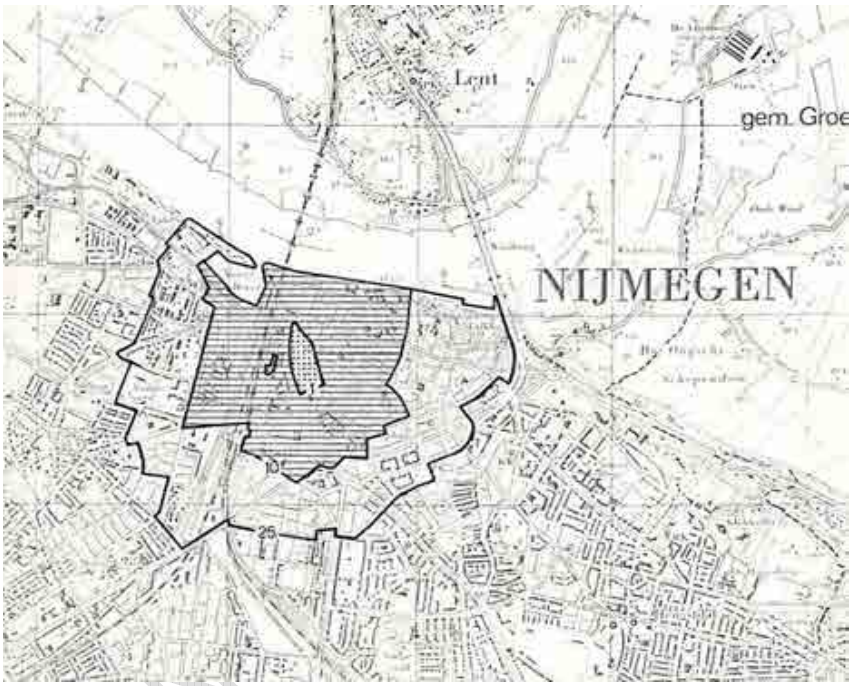
Toekomstige ontwikkelingen

Voor de toekomst verwachten de klimatologen grotere afvoeren voor de Waal en dus hogere waterstanden. De maximale grondwaterstand kan dan hoger liggen dan 12,50 m+NAP. De uitvoering van de PKB Ruimte voor de Rivier moet deze effecten echter grotendeels compenseren. Als door klimaatverandering ook langere perioden van droogte op gaan treden, dan zal de Waal ook vaker naar een lager peil gaan dalen.

CONCEPT 10-12-13

2.5 Drinkwaterwinning Nieuwe Marktstraat

De grondwaterwinning Nieuwe Markstraat onttrekt circa 4 miljoen m^3 water per jaar. Het oostelijk deel van het plangebied ligt in het grondwaterbeschermingsgebied van de grondwaterwinning Nieuwe Marktstraat (Figuur 14). Het provinciale Waterplan Gelderland 2010-2015 geeft aan dat de drinkwaterwinningsfunctie wordt opgeheven in 2015.

Figuur 14 - Grondwaterbeschermingsgebied (10- en 25-jaarszone) winning Nieuwe Marktstraat

In Figuur 14 is het originele grondwaterbeschermingsgebied met de 25-jaarszone aangegeven. In de praktijk houdt de provincie tot aan 2015 in praktijk de kleinere 10-jaarszone aan. Dit betekent dat tot aan 2015, in het gehele te ontwikkelen gebied, geen rekening gehouden hoeft te worden met de grondwaterbeschermingsfunctie.

2.6 Riolering

Alle gerioleerde oppervlakken in het Waalfront zijn aangesloten op het gemengd rioolstelsel dat behoort tot het bemalingsgebied De Biezen. Op dit stelsel wordt ook het afvalwater geloosd. Via het hoofdrioolgemaal De Biezen (capaciteit ca. 10.000 m3/uur) wordt het water met behulp van een persleiding naar de RWZI verpompt. Als het aanbod van water groter is dan de capaciteit van rioolgemaal De Biezen, stort het water over naar de Waal. Twee grote pompen met een gezamenlijke capaciteit tussen de 5000 en 10.000 m3/uur (afhankelijk van de waterstand in de Waal) pompen het water in de Waal. Deze pompen slaan aan bij een waterstand van 7,85 m+NAP resp. 8,10 m+NAP in het rioolstelsel. In de praktijk blijkt dat 10 tot 30 keer per jaar (totaal circa 170.000 m3/jaar) wordt overgestort op de Waal[4].

Als de gecombineerde afvoercapaciteit van gemaal en overstort niet voldoende is, dan stort het water over op een droogstaande vijver langs de Kanaalstraat (nabij de DAR). De drempelhoogte van deze overstort is 8,65 m+NAP. De overstort van het bassin naar de A-watergang ligt op 8,5 m+NAP. De statische berging in het overstortbassin (niveau 8,5 m+NAP) is in 2010 bij de realisatie van het Westerpark verkleind van ca 7.300 naar ca. 5.900 m^3. In 2009 is de overstortdrempel in het rioolsysteem verhoogd van 8,31 naar 8,65 m+NAP zodat in de huidige situatie gemiddeld 1x per jaar een overstort plaatsvindt.

Figuur 15 – Afvoersysteem de Biezen – Neerbosch-Oost

Indien het overstortvolume groter is dan het bergingsvolume van de vijver, dan voert de vijver af via een lange duiker op de watergang langs de Industrieweg die vervolgens afwatert op de A-

[4] De overstortfrequentie en –volume zijn gebaseerd op inslagpeilen van 10 cm lager.

watergang langs de Energieweg. Deze A-watergang loost in Neerbosch-Oost via een gemaal op het Maas-Waalkanaal.
Met betrekking tot de afvoer van afvalwater zijn er in de Havenweg nog ongerioleerde panden aanwezig en ongerioleerde woonboten die het afvalwater lozen op de Waal. De gemeente sluit deze niet aan op het stelsel omdat het om hele dure aansluitingen gaat in gebied dat buitendijks ligt. Aansluiting van het gebied wordt uiteindelijk geregeld bij de totale herontwikkeling van het gehele Waalfront. In de exploitatie van Ontwikkelingsbedrijf Waalfront zijn deze kosten niet opgenomen. De gemeente zal dit later met het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront moeten regelen.

Voor het Waalfront is door de gemeente Nijmegen parallel aan dit Waterplan een Rioleringsplan opgesteld. (kenmerk PM20\13.0011582) In dit Rioleringsplan is de toekomstige omvorming en fasering aangegeven. Belangrijke wijziging is de mogelijke verlegging van een deel van het overstortriool van gemaal de Biezen naar de Waal, het gaat om het deel dat in het Brugkwartier ligt ten zuiden van de Waalbandijk.

CONCEPT 10-10-13

3 Randvoorwaarden watersysteem Waalfront

Dit hoofdstuk geeft het totaalbeeld van alle randvoorwaarden en uitgangspunten die een rol spelen bij het de toekomstige hoofdstructuur voor het water in het Waalfront. De hoofdstructuur verstrekt het kader voor de detailuitwerking van deelgebieden op besteksniveau. Voor elke omgevingsvergunning wordt automatisch om een detailplan gevraagd hoe het water in het gebied wordt verwerkt.

3.1 Update wetgeving en beleid

Sinds 2006 is beleid en wetgeving aangepast, deze paragraaf geeft aan welke stukken van belang zijn en wat de relevantie voor het Waalfront is. Op nationaal is in 2009 de Waterwet in werking getreden en dit werkt door op al het onderliggende beleid en wetgeving. Deze paragraaf behandelt als eerste het nationaal beleid en daarna het regionale/lokale beleid van het Waterschap Rivierenland en gemeente Nijmegen.

3.1.1 Nationaal beleid en wetgeving

1. Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Een achttal wetten is samengevoegd tot één wet, de Waterwet. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels, uit de, voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten, zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Voor het lozen op oppervlaktewater van het Waterschap en/of Rijkswaterstaat kan een watervergunning van toepassing zijn in verband met waterberging en/of waterkwaliteit. Dit geldt ook voor werkzaamheden aan de waterkering zoals het verleggen van de overstortleiding gemaal de Biezen of andere leidingen die de waterkering doorboren.

2. Woningwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Bouwbesluit 2012

De Woningwet geeft samen met de Wabo regels voor het proces en de uitvoering van bouwen. In de Woningwet wordt voor de detailuitwerking verwezen naar Algemene Maatregelen van Bestuur. (AMvB) Het Bouwbesluit 2012 is een AMvB die hangt onder de Woningwet.

Het Bouwbesluit 2012 bevat voorschriften die gaan over:

- het (ver)bouwen van bouwwerken;
- de staat van bestaande bouwwerken, open erven of terreinen;
- het gebruik van (bestaande en nieuwe) bouwwerken, open erven en terreinen
- het slopen van een bouwwerk;
- de veiligheid tijdens het bouwen en slopen.

CONCEPT 10-10-13

Belangrijk is dat op basis van het Bouwbesluit de gemeente gerechtigd is bindende bouwpeilen vast te stellen. Verder is bij de uitwerking van het Bouwbesluit rekening gehouden met de Waterwet van december 2009. Conform de Waterwet wordt in het Bouwbesluit aangegeven dat regenwater naar redelijkheid op eigen terrein verwerkt moet worden. De vakorganisatie Rioned heeft nader invulling gegeven aan het begrip "naar redelijkheid". De gemeente dient verder in haar beleid duidelijk te maken wanneer de redelijkheid overschreden wordt en in welke situaties zij ervoor kiest om regenwater in ontvangst te nemen in de openbare ruimte. De gemeente Nijmegen heeft dit verder uitgewerkt in de beleidsnota "Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer" (april 2013)

3. Beleidslijn Grote Rivieren/ Wet Beheer Rijkswaterstaatwerken

De Beleidslijn Grote Rivieren is van kracht geworden in 2009 en hing onder de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken (Wbr). De natte delen van de Wbr zijn in december 2009 opgenomen in de Waterwet. Na inwerkingtreding van de Waterwet is de Beleidslijn Grote Rivieren omgezet naar een Algemene Maatregel van Bestuur en heeft deze voor gemeenten een wettelijke status gekregen die moet worden meegenomen bij bestemmingsplannen.

Het uitgangspunt van de Beleidslijn Grote Rivieren is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden. Tevens geldt dat het bieden van mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen, binnen de randvoorwaarden die de veiligheid stelt, van belang is voor het behoud en de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierbed. Voor de Beleidslijn Grote Rivieren gelden twee concrete doelstellingen:

1. de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed behouden; en
2. ontwikkelingen tegen gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken;

De Beleidslijn grote rivieren vormt samen met de PKB ruimte voor de rivier de uitwerking van samenhangende beleidsinzet om meer ruimte te bieden aan de rivier. Dit geldt ook voor de 15 experimenten met aangepast bouwen (EMAB), hoewel die als beleidsexperiment ten opzichte van de Beleidslijn ruimte voor de rivier als zelfstandig beleidstraject zijn vormgegeven.

Planologische Kernbeslissing (PKB) ruimte voor de rivier

De PKB biedt een samenhangend pakket met rivierverruimende maatregelen om in 2015 te kunnen voldoen aan het wettelijk vastgelegde beschermingsniveau. Vooral als gevolg van de klimaatverandering zal ook in de toekomst voortdurend geïnvesteerd moeten worden in de veiligheid van het rivierengebied. De PKB anticipeert hierop met het reserveren van een beperkt aantal binnendijkse gebieden voor rivierverruimende maatregelen die na 2015 nodig kunnen zijn.

Experiment met Aangepast Bouwen (EMAB)

Als gevolg van de Beleidslijn ruimte voor de rivier zijn een aantal locaties in het rivierbed ruimtelijk-economisch zodanig in de knel gekomen dat er leegstand van gebouwen en verrommelingen van hele gebieden zijn ontstaan. De ruimtelijke kwaliteit is op diverse locaties onder druk komen te staan. De Nota Ruimte heeft voor deze situaties een experiment

CONCEPT 10-10-13

aangekondigd. Voor 15 locaties was het mogelijk voor de eigenaren in overleg met alle betrokkenen een projectvoorstel te ontwikkelen. De samenhang met beleidslijn en de PKB komt tot uiting in de voorwaarden. Naast de compensatie van de eventuele waterstands-verhogende effecten is een verruiming van rivierbed als voorwaarde gesteld; per saldo zal de ingreep meer ruimte voor de rivier moeten opleveren.

Voor het Waalfront is voor het deel gebied Handelskade de EMAB-status te verkrijgen. Dit is helaas afgewezen. De directeur-generaal Water heeft het college van B&W op 26 september 2008 per brief laten weten dat op basis van de Wbr met het herziening Besluit Rijksrivieren dat delen van het Waalfront vallen in de categorie Uitzonderingsgebieden. Dit houdt in dat deze gebieden wel blijven behoren tot het rivierbed, maar dat voor bouwen geen vergunning meer nodig is. Dit maakte het mogelijk om de Handelskade eventueel binnendijks te realiseren.

Citaat 1 : Besluit van 18 juli 2009, houdende wijziging van het Besluit rijksrivieren, nota van toelichting

Tot slot is langs de *Waal* een gedeelte van het Waalfrontgebied Nijmegen opgenomen in het voorstel. Het betreft een hooggelegen terrein in de stroomschaduw van de spoorbrug. Het huidige, intensief bebouwde industriegebied wordt getransformeerd van industrieterrein naar woningbouw. Na intensief overleg met Nijmegen, mede in het licht van de onderhandelingen over de grootschalige dijkverlegging Veur–Lent, is besloten die gebieden waar woningbouw is voorzien in het reeds vastgestelde bestemmingsplan Waalfront uit te zonderen overeenkomstig artikel 2a. Dit geldt echter niet voor het zogenaamde «schiereiland» in de mond van de Waalhaven, gezien het rivierkundig en nautisch belang van dit terrein.

De precieze afbakening van het benoemde gebied uit Citaat 1 is weergegeven in bijlage 4.
Het Besluit Rijksrivieren is opgegaan in het Waterbesluit na inwerkingtreding van de Waterwet.

3.1.2 Beleid en wetgeving Waterschap Rivierenland

1. Waterbeheersplan 2010-2015

Waterschap Rivierenland heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Het plan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap op 30 oktober 2009. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkering en waterketen. Het Waterbeheerplan 2010-2015 is vanaf 22 december 2009 van kracht.

Het plan bouwt vooral voort op het bestaande beleid (IWGR-2 2002-2006). Maatregelen als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water zijn er in verwerkt. Nieuwe onderwerpen met belangrijke financiële consequenties zijn:

1. maatregelen voor zwemwater
2. maatregelen voor de natuur
3. in Natura-2000 gebieden, beschermd vanuit de Vogelrichtlijn of de Habitatrichtlijn
4. in TOP-lijstgebieden, waar verdroging met voorrang aangepakt wordt
5. in waterparels, door de provincie aangewezen beschermde natte natuur
6. normenstudies aan de hand van de nieuwe klimaatscenario's
7. actualisatie van 36 stedelijke waterplannen en de uitvoering daarvan

Het waterschap Rivierenland heeft tevens een Grondwaterbeleidsplan 2011-2014. De doelstelling van het waterschap voor grondwaterbeheer is opgenomen in het Waterbeheerplan 2010-2015. "Het onttrekken van grondwater zodanig reguleren dat er sprake is van een duurzaam gebruik van grondwater en negatieve effecten van onttrekkingen zoveel mogelijk worden beperkt".

Stedelijke waterberging

Het waterbeheerplan geeft aan dat er normenstudies volgen aan de hand van de nieuwe klimaatscenario's en dat de 36 stedelijke waterplannen geactualiseerd gaan worden.
Als uitvloeisel van deze doelen voert het Waterschap Rivierenland ook regelmatig Optimalisatiestudies uit naar Afvalwatersystemen (OAS) en studies naar de stedelijke waterberging. Bij studies naar de stedelijke waterberging wordt gekeken in hoeverre de drooglegging bij een T = 10 + 10% situatie en T = 100 + 10% gehaald wordt. Bij een T = 10 geldt een drooglegging van 70 cm en bij een T = 100 mag het water stijgen tot 10 cm onder het maaiveld.

Concreet hebben gemeente Nijmegen en Waterschap Rivierenland in 2013 het volgende afgesproken:

1. Gemeente Nijmegen voert studie uit naar stedelijke waterberging bedrijventerrein West-Kanaaldijk
2. Gemeente Nijmegen voert rioleringsberekeningen voor T = 10 en T = 100 uit om daarmee de overstortvolumes te bepalen naar de A-watergangen langs De Biezen – Neerbosch-Oost – Hatert.
3. Waterschap Rivierenland voert studie uit naar stedelijke waterberging A-watergang Graafsebrug tot aan Heumen
4. Waterschap Rivierenland voert studie uit naar stedelijke waterberging A-watergang De Biezen – Neerbosch-Oost

Bij het uitvoeren van de Quickscan Water voor het Waalfront, voorjaar 2013, is al contact geweest met het Waterschap Rivierenland over de stedelijke waterberging in de A-watergang De Biezen – Neerbosch- Oost. De huidige A-watergang vormt de afvoer van het Waalfront, de stadsbrug en het Mercuriuspark en is in 2012-2013 deel heringericht voor de Energieweg als toegangsweg tot "De Oversteek". In 2011 is voor het project Energieweg gekeken naar de mogelijkheden voor waterberging, één van de niet uitgevoerde opties is berging in de watergang. De huidige watergang ligt onder verhang en valt bovenstrooms vaak droog. Benedenstrooms is het uitwateringsgemaal Neerbosch-Oost hard aan het werk. De gemeente ziet het omzetten van deze dynamische berging naar statisch als optie om het regenwater op te vangen.

Bij het uitvoeren van de watertoets heeft op 29 mei 2013 een overleg met het waterschap Rivierenland plaatsgevonden waarbij is afgesproken dat in de studie naar de stedelijke waterberging gekeken gaat worden naar mogelijkheden voor waterberging. Waterschap Rivierenland heeft het uitvoeren van de studie naar de stedelijke waterberging uitbesteed aan Royal HaskoningDHV. Tot dusver (1 september) is nog geen opdracht verleend zodat de resultaten mogelijk pas in 2014 bekend worden.

CONCEPT 10-10-13

2. Keur Waterschap Rivierenland (2009)

Deze keur is gebaseerd op de Waterwet en de Waterschapswet. De keur ziet dus toe op de uitoefening van de natte waterstaatszorg door waterschappen. De keur stelt regels in het belang van de waterkeringzorg en het waterkwantiteitsbeheer. De waterkwaliteitszorg is geen onderwerp van deze regeling, wat betreft de regulering van lozingen van schadelijke of verontreinigende stoffen op oppervlakte-water (bescherming van de fysisch/chemische waterkwaliteit). De Waterwet (voorheen de WVO) regelt dit. De waterkering is ook vastgelegd in deze keur. De begrenzingen van deze dijk en de diverse beschermingszones zijn in de zogenaamde legger vastgelegd. Voor het werken binnen de verschillende zones rond de primaire waterkering, zijn watervergunningen vereist.

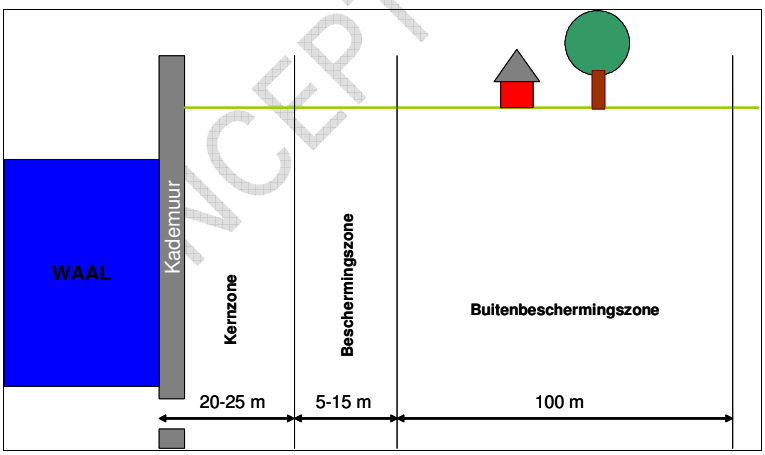
Waterkering

In de Keur zijn de regels vastgelegd ter bescherming van de waterkering. De ruimte langs de waterkering is daarvoor in drie zones opgedeeld (Figuur 16):

1. Kernzone.
2. Beschermingszone.
3. Buitenbeschermingszone.

Iedere zone kent beperkingen ten aanzien van de activiteiten die in deze zones mogen plaatsvinden. De beperkingen zijn groter naarmate de afstand tot de waterkering kleiner wordt. Het Waterschap Rivierenland ziet toe op de naleving van de Keur.

CONCEPT 10-10-13

Figuur 16: De Keurzones schematisch weergegeven voor het Waalfront

Ad. 1 Kernzone

In principe mag in deze zone niets, tenzij wordt aangetoond dat er geen aantasting van de veiligheid en stabiliteit van de waterkering plaatsvindt of een ontwerp van de vervangende waterkering wordt gemaakt.

Ad. 2 Beschermingszone
Waterschap toetst op:
- bouwwerken;
- beplanting;
- ingravingen of maaiveldverlagingen.

Ingrepen mogen geen invloed hebben op veiligheid en stabiliteit van de waterkering

Ad. 3 Buitenbeschermingszone
Waterschap toetst op diepe ontgrondingen, zoals bijvoorbeeld parkeerkelders.
Ingrepen mogen geen invloed hebben op veiligheid en stabiliteit van de waterkering.

Maaiveld ophoging
Ophoging wordt, als deze tegen de waterkering aanleunt, door het waterschap getoetst op behoud van stabiliteit en veiligheid van de kering.

3.1.3 Gemeentelijk beleid

1. Waterplan Nijmegen (2001)
Het in juni 2001 vastgestelde Waterplan Nijmegen vormt voor de Nijmeegse waterpartners de inhoudelijke- en procesmatige basis voor het samen werken aan een duurzame waterketen, een gezond veerkrachtig watersysteem en een aantrekkelijke leefomgeving in Nijmegen tegen de laagste maatschappelijke kosten. Het plan geeft vanuit een visie op de lange termijn (50 jaar) een beschrijving van het totale waterbeleid voor de middellange termijn (15 jaar) met een programma voor de eerste 5 jaar.

Belangrijke doelstellingen zijn:
- Optimalisatie van de waterbeheerketen samen met de waterpartners;
- Gezond maken van de stadswateren;
- Afkoppelen van regenwater op een liefst zichtbare wijze;
- Bevordering van het waterbewustzijn bij de Nijmegenaren.

De doelstellingen uit het Waterplan zijn grotendeels overgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) In 2011-2012 is het Waterplan geactualiseerd met een uitvoeringsprogramma tot 2015. In 2015 wordt naar verwachting een nieuw Waterplan opgesteld.

Voor het Waalfront betekent het concreet dat bij ontwikkeling gekeken wordt naar de lokale verwerking van regenwater. In de openbare ruimte zijn systemen mogelijk die een bovengrondse aanvoer kunnen verwerken. De beleidsnota "Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer" (2013) gaat nader in op de randvoorwaarden voor dergelijke systemen.

CONCEPT 10-10-13

2. Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2010 t/m 2016

Het Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2010-2016 geeft invulling aan de wettelijke gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater(overlast). Het GRP beschrijft welke activiteiten en hoeveel geld en personeel nodig zijn om deze zorgplichten uit te voeren. In het GRP 2010-2016 ligt het accent op meer en beter beheren. Dit betekent onder andere: gegevens goed op orde krijgen en houden, gericht meten aan de riolering en grondwater, en meer maatwerk bij het vaststellen van de juiste maatregelen op het juiste tijdstip.

Een aantal andere belangrijke uitgangspunten en activiteiten in het GRP 2010-2016 is:

- Om de kwaliteit van riolering op een goed niveau te houden zetten we vaker in op reparatie en renovatie in plaats van op het volledig vervangen van riolen;
- We onderzoeken de gevolgen van de klimaatontwikkeling voor water in de stad;
- We blijven hemelwater afkoppelen van het riool, maar wel minder;
- Bij het afkoppelen zoeken we vooral naar combinaties met verbetering van groen. Ook voor toepassing van vegetatiedaken bij bestaande bebouwing wordt subsidie mogelijk.
- Voor de financiële structuur kiezen we voor een gesloten systeem en daarbij passend voor een geïntegreerde voorziening voor zowel het spaardeel investeringen, als het onderhoud, als de financiële resultaten op de exploitatie.

Voor het Waalfront betekent het GRP dat regenwater en afvalwater volledig gescheiden wordt aangeleverd tot aan de perceelsgrens en dat alleen afvalwater naar het huidige nog gemengde riool mag worden aangeleverd.

3. Nota Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer (2013)

Het gemeentelijk beleid voor het afkoppelen van hemelwaterafvoer is opgenomen in vastgesteld beleid: Nota Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer (2013). Na de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 is de beleidsnota aangepast naar de nieuwe wetgeving. De beleidsnota geeft invulling aan hoe bij omgevingsvergunningen een bouwende partij aantoont dat deze naar redelijkheid regenwater op eigen terrein kan verwerken. Daarnaast geeft de beleidsnota regels voor het concrete ontwerp van infiltratievoorzieningen in de openbare ruimte.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2010 is dat functionele eisen gesteld worden aan het ontwerp van verwerking regenwater op particulier terrein en dat de nota van toepassing is op geheel Nijmegen. Tot dusver waren de regels voor de Waalsprong afwijkend van het overige Nijmegen. Conform het Bouwbesluit is er geen verschil meer in wel of niet verwerken van regenwater bij verschillende rioolstelseltypen. Voor alle riolering geldt dat in principe naar redelijkheid het regenwater op eigen terrein verwerkt dient te worden.

Voor het Waalfront zijn de belangrijkste items:

- de nota staat toe dat in plaats van op perceelsniveau te verwerken het op planniveau op te lossen, hiervoor is een waterhuishoudingsplan nodig om het ontwerp vast te leggen
- de nota verstrekt een technisch ontwerpkader voor de voorzieningen in de openbare ruimte
- het water van bebouwing wordt bovengronds aangeleverd aan de openbare ruimte

CONCEPT 10-10-13

3.2 Regenwaterafvoer

Conform alle wetgeving en beleid wordt het verharde oppervlak in Waalfront niet aangesloten op riolering, maar verwerkt binnen het gebied. Dit kan variëren van het schaalniveau van woningen (groene daken, benutting) tot planniveau waarbij voorzieningen worden gerealiseerd in de openbare ruimte. De ambitie van de gemeente is om in het Waalfront zoveel mogelijk van het afgekoppelde hemelwater te infiltreren in de bodem met wadi's. Het water wordt zichtbaar (bovengronds) naar deze voorzieningen gebracht. In geval van veel neerslag en/of hogere grondwaterstanden bij hoge rivierstanden kan niet al het regenwater worden verwerkt en zal dit worden afgevoerd naar oppervlaktewater van het waterschap of afstromen naar de Waal.

Randvoorwaarden waterberging in wadi's

De ontwerpeisen voor wadi's vanuit het gemeentelijk beleid geven een berging aan van tenminste 5 of 10 mm over het afgekoppelde oppervlak. De bergingsnorm is afhankelijk gesteld van de bodemdoorlatendheid. Bij doorlatendheden van meer dan 3m/d volstaat 5 mm, anders is het 10 mm. Een bypass vanuit privaat terrein dient de minimale capaciteit te hebben van 100 l/sec/ha en de ledigingstijd is minder dan 24 uur. De berging van 10 mm is gebaseerd op een 25 jarige regenreeks met droge en natte jaren waarbij in gemiddelde jaren maximaal 5 % van het jaarvolume tot overstort komt.

Het waterschap Rivierenland heeft een andere benadering die meer op pieken bij hevige neerslag is geënt. De ontwerpeisen vanuit de Keur voor wadi's zijn:

- max. toegestane berging T = 100 + 10% (tot aan maaiveld)
- max. ledigingstijd 48 tot 96 uur 48 tot 96 uur
- Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) > 50 cm onder bodem wadi gelijk aan of lager dan bodem wadi

Aangezien bij hevige neerslag de wadi overvol is en zal overstorten en de eisen voor ledigingstijd van de gemeente strenger zijn, wordt automatisch voldaan aan de eisen van het waterschap. Het afstromende hemelwater mag gedoseerd (max. 1,5 l/s/ha) worden afgevoerd naar het bestaande oppervlaktewater. Dit kan noodzakelijk zijn, als door hoge Waalstanden (en dus hoge grondwaterstanden) infiltratie in de bodem niet meer mogelijk is.

Randvoorwaarden waterberging in alternatieve voorzieningen

Gezien de bodemopbouw en hoogteligging in het Dijkkwartier is het de verwachting dat daar beperkte infiltratie mogelijk is. Gedacht wordt aan alternatieve systemen als infiltratieverharding, waterberging onder weg, groen daken, waterdaken etc. Het gemeentelijk beleid voorziet niet in technische randvoorwaarden. Wel dient voor de omgevingsvergunning met berekening te worden aangetoond dat de voorzieningen adequaat werken. Voorlopig wordt vanuit waterberging aangehouden dat de minimale berging in deze voorzieningen tenminste 10 mm bedraagt over het aangesloten verhard oppervlak. Als uit de stedelijke waterbergingsberekeningen van Waterschap Rivierenland voor de A-watergang De Biezen - Neerbosch-Oost blijkt dat er te weinig waterberging is om het surplus (max 1,5 l/sec.ha) uit Waalfront op te vangen, zal naar

CONCEPT 10-10-13

alternatieven gezocht moeten worden. Het kan zijn dat een deelgebied als Brugkwartier bijvoorbeeld meer berging maakt als compensatie voor Dijkkwartier. Ook kan in het Dijkkwartier een hogere bergingsnorm worden aangehouden.

Randvoorwaarden waterberging in oppervlaktewater

Volgens de beleidsregels van de Keur van het waterschap Rivierenland wordt gewerkt voor de waterberging gerekend met twee ontwerpbuien. Het waterschap gebruikt hiervoor de regenduurlijnen van Buishand en Velds met een herhalingstijd van 1x per 10 jaar en 1x per 100 jaar. Voor beide ontwerpbuien vergroot het Waterschap het neerslagvolume met 10 % als toekomstige compensatie voor klimaatverandering waarbij het in de zomer korter en heftiger kan gaan regenen. Gezien de speciale ligging van het Waalfront aan de rivier is in 2006 een aanvullende ontwerpbui afgesproken met een winterneerslag in combinatie met een hoogwater in de rivier. Tabel 5 geeft de ontwerpnormen voor de waterberging weer.

Tabel 5 - Normen voor dimensionering van nieuw watersysteem

Situatie	Afvoernorm	Maximale peilstijging	Drooglegginsnorm
T = 2 + 10% (winter) + Waalstand T = 10	1,5 l/s/ha	30 cm	Voldoende drooglegging (minimaal 70 cm) in de watergang.
T = 10 + 10%	1,5 l/s/ha	30 cm	Voldoende drooglegging (minimaal 70 cm) in de watergang.
T = 100 + 10%	1,5 l/s/ha	tot laagste putdekselhoogte op wijkniveau	Voorkomen van inundatie.

Voor toetsing wordt gerekend met het samengestelde systeem van wadi's, andere voorzieningen en de berging in oppervlaktewater. Het kan zijn dat een deelgebied meer water levert en een ander minder, zolang het samengestelde systeem maar voldoet aan max. 1,5 l/sec/ha landelijke afvoer. Als specifieke randvoorwaarde wordt gehanteerd:

1. Afstromingsverliezen door infiltratie in voegen, interceptie en verdamping worden niet meegerekend
2. Waterberging op straat wordt niet meegenomen, dit vormt de veiligheid tegen water op straat bij hevige neerslag.
3. Infiltratieverliezen in infiltratievoorzieningen worden meegenomen, mits de bodemdoorlatendheid goed gedocumenteerd is en daarvoor geschikt is.
4. De berging in infiltratievoorzieningen en andere voorzieningen telt mee in de totale waterberging

Overige uitgangspunten

- de waterafvoer van de omringende watersystemen (Mercuriuspark, stadsbrug "de Oversteek" en regenwater uit de afgekoppelde delen van de woonwijk De Biezen) moet gewaarborgd blijven;
- de (versnelde) waterafvoer van het regenwater van het verharde oppervlak van het Waalfront mag geen (toename van de) wateroverlast opleveren in het bestaande watersysteem;
- het aantal duikers onder het weglichaam dient beperkt te blijven. Tevens mogen deze duikers niet langer worden dan strikt noodzakelijk;

CONCEPT 10-10-13

- dimensionering van duikers zal worden bepaald door het voor de wateraanvoer en waterafvoer benodigde doorstroomprofiel. De Keur voorziet in de maximale opstuwing per duiker.

Rekenkundige uitgangspunten

Voor de berekening van het verharde oppervlak is over het algemeen uitgegaan van de GREX 2012 zoals aangeleverd door Ontwikkelingsbedrijf Waalfront. Voor het Brugkwartier en Fort is uitgegaan van het Stedenbouwkundig Plan van Eisen. Voor de Handelskade is uitgegaan van het ontwerp in het waterhuishoudingsplan uit 2011. Ten opzicht van het plan uit 2006 neemt het verharde oppervlak fors toe. De oppervlakken zijn weergegeven in Tabel 6.

Tabel 6: Verharde oppervlakken in m^2 per deelgebied

Deel benaming -oud	Deel - benaming nieuw	Getallen WHP Waalfront 2006	Opmerking	Nieuw	toe/afname
Bakens of Torens	Brugkwartier - Noord	5810	bepaald op ontwerp	23360	17550
Fortlandschap	Brugkwartier - Zuid	13300	bepaald op ontwerp	33530	20230
Fort	Fort	500	bepaald op ontwerp	3400	2900
Park + quartier Romain	Waalkwartier	49900	grex = uitgangspunt	60674	10774
Dijkhoven of De Hoven	Dijkkwartier	33000	grex = uitgangspunt	32467	-533
Waalhaven + Eiland	Haven/Eiland	2400	grex = uitgangspunt	43166	40766
Handelskade	Handelskade	23000	WHP 2011 handelskade	23000	0
Waalbandijk	Waalfrontweg	0	bepaald op ontwerp	17600	17600
		127910		237197	109287
binnendijks (zuidelijk Waalbandijk)		46300		83597	37297
buitendijks (noordelijk Waalbandijk)		81610		153600	71990

Voor het normaal functioneren van het watersysteem van waterschap Rivierenland is in principe de T = 10 + 10% en T = 100 + 10% van belang. Het Westerpark vormt het waterscharnier van het gebied Waalfront/Stadsbrug/Mercuriuspark naar het watersysteem van het waterschap. De waterberging in het Westerpark heeft een bodemhoogte van 6,5 m + NAP en voor deze berging is daarom de T = 2 + 10% winterneerslagsituatie in combinatie met een T = 10 Waalstand bepalend. Op basis van hoogteligging en grondwaterstand is voor de wadi's de T = 10 + 10 % bepalend

3.3 Grondwater

Voor het grondwater gelden de volgende uitgangspunten:

- de grondwatersituatie mag ten opzichte van de huidige situatie niet verslechteren;
- overlast door grondwater moet zoveel mogelijk worden beperkt, vooral indien ondergronds gebouwd gaat worden. Bij de bouw dient daarom rekening te worden gehouden met periodiek hoge grondwaterstanden. : Waterdicht bouwen en voorkomen opdruk van bebouwing of ondergrondse garages.

CONCEPT 10-13

3.4 Maaiveldhoogte – bouwhoogte/bouwpeil

Voor de hernieuwde ontwikkeling van 2013 wordt zoveel mogelijk uitgegaan van bestaande structuren. Met betrekking tot de maaiveldhoogten houdt dit ook in dat het bestaande maaiveld zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. Het kan zijn dat om bodemschatten te beschermen of de bodemkwaliteit daar om vraagt, dat het bestaande maaiveld wordt opgehoogd.

Als bescherming tegen regenwater bij extreme neerslag wordt in de beleidsnota "Afkoppelen en infiltratiehemelwaterafvoer" een minimaal bouwpeil aangehouden van 20 tot 30 cm boven de kruin van de weg. De gemeente Nijmegen stelt het bouwpeil vast bij de omgevingsvergunning.

Figuur 17 – globaal overzicht bestaande maaiveldhoogten

3.5 Waterkwaliteit

Algemeen geldt dat de totale vervuiling van het oppervlaktewater door de activiteiten in het plangebied niet mag toenemen (stand-still beginsel). Verder gelden ten aanzien van de waterkwaliteit de volgende uitgangspunten:

- De afwatering van het van de weg afstromend hemelwater op het oppervlak moet via een bodempassage plaatsvinden voordat lozing naar oppervlaktewater kan plaatsvinden. Het specifieke ontwerp van een wadi is omschreven in de beleidsnota "Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer" (2013). (Gemeente Nijmegen, april 2013, §4.2.2)
- De zorgplicht Hemelwater is in de Waterwet verankerd en gaat er vanuit dat regenwater schoon is. Mocht het water toch verontreinigd zijn, dan dient de eigenaar het water te filteren voor lozing.
- de toepassing van materialen die vervuiling veroorzaken, bijvoorbeeld door uitloging, is niet toegestaan tenzij een gelijkwaardige filtering van het afstromende regenwater plaatsvindt.
- het Bouwbesluit is van toepassing op alle te gebruiken materialen;
- bij de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de beïnvloeding of doorsnijding van eventuele bodemverontreinigingen;
- bestaande bodemverontreinigingen mogen niet gemobiliseerd worden

4 Inrichtingsprincipes en Keuzes

Het vorige hoofdstuk geeft weer aan welke eisen het uiteindelijk watersysteem van het Waalfront dient te voldoen. Hoofdstuk 1 heeft duidelijk gemaakt dat het watersysteem van Waalfront samenhangt met de stadsbrug, het Mercuriuspark, de Energieweg en de A-watergang van de Biezen – Neerbosch-Oost. Het Westerpark vormt het waterscharnier waarlangs al het water naar de A-watergang wordt aangevoerd. Vanuit het Waalfront gaat het alleen om het deel zuidelijk van de Waalbandijk, het noordelijke deel watert af naar de Waal.

Het is de bedoeling dat het Waalfront organisch ontwikkeld wordt, wat een meer kleinschalige ontwikkeling inhoudt. Het toekomstige watersysteem is gebaat bij een helder kader op hoofdlijnen. De hoofdlijnen als hoeveelheid aan te sluiten verhard oppervlak en de hoofdafvoerstructuur, vormen het skelet waarbinnen bij organische ontwikkeling op wordt aangesloten.

De beschreven uitgangspunten worden in dit hoofdstuk dan ook eerst omgezet tot zogenaamde ‘inrichtingsprincipes en ontwerpgrondslagen’. Hiermee sluit het detailniveau van uitgangspunten beter aan op het niveau waarop ontworpen wordt. Bij de nadere uitwerking (bijvoorbeeld het vaststellen van oppervlaktes of hoogtes) worden de harde randvoorwaarden uit hoofdstuk 3 weer gebruikt.

4.1 Hoofdwerking watersysteem

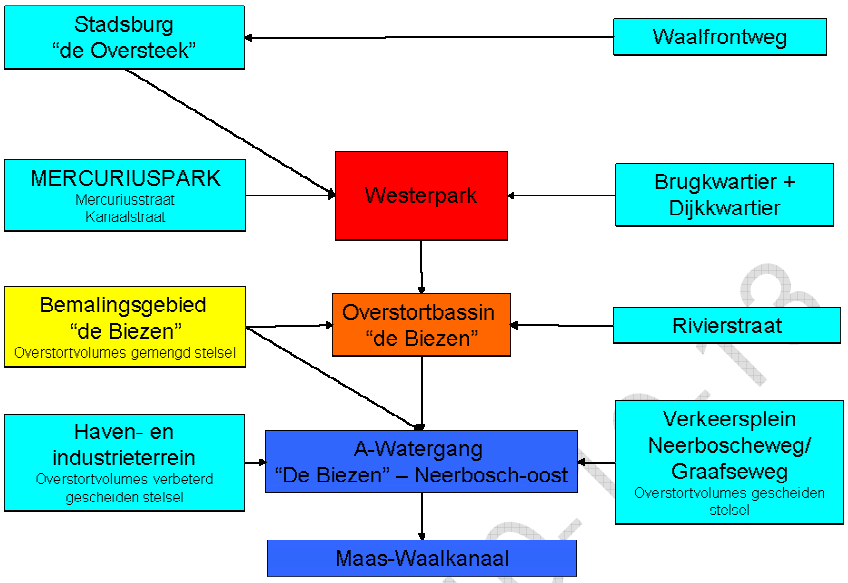
Het Waalfront maakt watersysteem technisch uit van een veel groter geheel in het westlijke deel van Nijmegen. Het gehele gebied watert direct of indirect af naar de A-watergang vanaf de Biezen tot aan Neerbosch-oost. In Neerbosch-oost wordt het water uitgemalen naar het Maas-Waalkanaal.

Het watersysteem voor Waalfront is een drietrapsraket met als primaire opvang infiltratievoorzieningen of andere vormen van berging in het te ontwikkelen gebied. Als deze berging overschreden wordt, vindt afvoer plaats naar het Westerpark.

In het Westerpark zijn grote bassins aanwezig die via een wadi-structuur overlopen naar het overstortbassin De Biezen. In zowel het Westerpark als het overstortbassin de Biezen vindt infiltratie van regenwater plaats tenzij het grondwater hoog staat bij een hoogwatergolf in de Waal.

De derde opvang vindt plaats in het oppervlaktewater van het waterschap. De A-watergang van de Biezen naar Neerbosch-Oost voert het water af naar het uitwateringsgemaal Neerbosch – Oost. In de A-watergang vindt bovenstrooms ook infiltratie van neerslag plaats in de droogvallende delen van dit watersysteem. De afvoer vanuit de tweede trap naar de derde is begrensd tot 1,5 l/sec.ha.

CONCEPT 10-10-13

Figuur 18 – Watersysteem Nijmegen West.

4.2 Bergen en infiltreren

Technisch zijn er veel mogelijkheden om regenwater te verwerken. Op woningniveau worden in Nijmegen vaak zakputten, infiltratiekratten of groendaken toegepast. In de openbare ruimte paste de gemeente wadi's, infiltratiebassins, zaksloten, infiltratieriolen, verticale infiltratie met infiltratieriolen en infiltratieverharding toe.

Vanuit het Gemeentelijke Rioleringsplan 2009 t/m 2016 (GRP) is aangegeven dat de gemeente doelmatig omgaat met de bestedingen en daarom kiest voor een beperkte set aan voorzieningen zodat het beheer niet onnodig duur wordt door een veelheid aan oplossingen. In het GRP is vastgelegd dat als eerste gekeken wordt naar toepassingen van wadi's of andere groene infiltratievoorzieningen. Aansluitend kan gekeken worden naar verticale infiltratie of poreuze infiltratieriolen.

De gemeente Nijmegen heeft vanuit het verleden wel infiltratieverharding aangelegd, maar past dit momenteel niet toe. Voor de systemen die op private percelen komen te liggen, worden geen eisen gesteld aan het soort systeem en is in feite alles dat regenwater verwerkt toe te passen.

Op basis van het beleid wordt in de openbare ruimte als eerste bovengrondse groene infiltratievoorzieningen toegepast, vanuit waterkwaliteit is dit ook beter om zo het regenwater te filteren dat naar de Waal of het Westerpark gaat. Het Westerpark is een soort van vergrootte

vorm van een infiltratiebassin. Het verschil is dat het Westerpark deels watervoerend kan zijn gedurende een deel van het jaar.

Het gemeentelijk beleid biedt wel mogelijkheden om alternatieven te overleggen, maar voor een doelmatig beheer is een optimale beheergrootte van belang. Alternatieven kunnen nodig zijn, vooral voor het Dijkkwartier. Dit is het laagst gelegen deel van het Waalfront en het maaiveld is aflopend richting stad in plaats van naar het Westerpark. Dit maakt ondergrondse afwatering richting Westerpark ook lastiger. In het Waterhuishoudkundig plan uit 2006 zijn opties aangegeven als groene daken op private percelen en infiltratieverharding in de openbare ruimte. Vanuit beheer is infiltratieverharding een lastige, het is wellicht beter te denken aan waterberging onder de weg zoals de nieuwe vorm van Aquaflow. Het slib wordt op een betere manier afgevangen en levert een onderhoudsarm systeem op.

Het ruimtebeslag van de eerste trap met infiltratievoorzieningen e/o alternatieven zal sterk variëren met het soort systeem. Infiltratieverharding levert geen ruimtebeslag bovengronds op. Voor wadi's en andere bovengrondse groene infiltratievoorzieningen varieert het ruimtebeslag van 2 % tot 5 % van het afwaterende oppervlak. (dieptes 0,3 – 1 m). Groendaken leveren over het algemeen minimaal 10 mm berging en leveren geen ruimtebeslag op met betrekking tot uitgeefbare grond.

4.3 Afvoeren naar Waal

Ten noorden van de Waalbandijk

Het afvoerende oppervlak in de nieuwe plannen neemt toe ten opzichte van de plannen uit 2006 en ook ten opzichte van de huidige situatie. Het gebied ten noorden van de Waalbandijk is in de huidige situatie afgekoppeld en watert af naar de Waal.

Volgens de Waterwet wordt afstromend regenwater als schoon beschouwd. Dit geldt zeker voor daken, mits deze niet van metaal zijn gemaakt. Het water afstromend van verharding is vaak schoon, behalve bij de meer doorgaande wegen. Slijtage van bandenslijpsel en lekkage van olie is een bron van vervuiling. Om de waterkwaliteit ten opzicht van de huidige situatie te verbeteren wordt gekozen voor de aanleg van wadi's die het afstromende regenwater filteren voordat het geloosd wordt op de Waal. In de wadi's worden zware metalen gebonden aan slib en wordt minerale olie afgebroken door oxidatie en de beplanting. Door 1x per 20 tot 40 jaar de bodem van de wadi te vervangen blijft dit filter in werking voor zolang dat nodig is.

Waalfrontweg – Waalbandijk

De huidige Waalbandijk wordt de toekomstige Waalfrontweg, alleen oostelijk volgt het tracé een iets andere route dan de huidige Waalbandijk. De Waalfrontweg wordt een zeer brede weg (25 m) met een beperkte hoeveelheid groen. In het groen wordt het regenwater verwerkt. Afhankelijk van knelpunten met bomen kan gekozen worden voor een traditionele wadi of een zakslootwadi. Beide typen zijn omschreven in de beleidsnota "Afkoppelen en infiltratie Hemelwaterafvoer" (2013). Een andere mogelijkheid is de Waalfrontweg ondergronds af te laten wateren naar het

CONCEPT 10-10-13

infiltratieriool in het gerealiseerde deel van de Waalfrontweg (onderdeel stadsbrug). De optie van primaire opvang in groen kan gecombineerd worden met een infiltratieriool. Belangrijk bij directe afvoer naar het Westerpark is de groenstrcutuur een bovengrondse afvoerstructuur vormt. Bij indirecte afwatering via het IT-riool Stadsbrug/wadi's stadsbrug is een odnergrondse afvoerstructuur nodig.

4.4 Afvoeren richting Biezen/Westerpark

Kwantiteit
Gezien het huidig maaiveld verloop is het mogelijk grote delen van het Waalfront richting het Westerpark te laten afvoeren. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op specifieke zaken als hoogteligging in hoeverre deze afvoer mogelijk maakt en hoe dat kan worden opgelost.
In paragraaf 4.2 is aangegeven dat de afvoer begrenst is opmaximaal 1,5 l/s/ha en dat het verschil in het gebied of watersysteem moet worden geborgen.

Kwaliteit
conform het Bouwbesluit wordt overal in het gebied afvalwater en regenwater gescheiden aangeleverd tot aan de perceelsgrens. volgens de Waterwet is afstromend regenwater over het algemeen schoon. Om een eventuele verontreiniging af te vangen, worden in de openbare ruimte wadi's als bodempassage/filter toegepast.

4.5 Buitendijkse gebieden
In het Waalfront liggen meerdere gebieden buitendijks:
1. de Havenpunt, waar brandweer en havenmeester zijn gevestigd;
2. de Handelskade;
3. kades langs de haven.
4. het terrein ten westen van de stadsbrug ligt even hoog als de dijk (o.a. voormalig bedrijf CP Kelko)
5. het terrein van de elektriciteitscentrale en de containeroverslag.

De Handelskade heeft geen EMAB-status gekregen in 2008. Wel zijn twee gebieden ingedeeld als uitzonderingsgebied op basis van de Wet Beheer Rijkswateren (Wbr), nu de Waterwet. Dat houdt in dat woningbouw is toegestaan en geen vergunning nodig is voor het bouwen in het rivierbed op basis van de (Wbr.) Het havenpunt van de Waalhaven valt buiten het gebied met een uitzonderingspositie.

CONCEPT 10-10-13

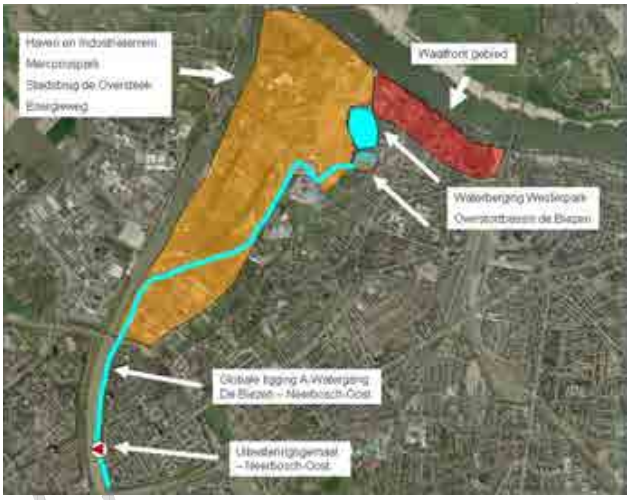
5 Ontwerp watersysteem Waalfront

DIT HOOFDSTUK WORDT NOG NADER UITGEWERKT, huidige versie is puntsgewijs overgenomen uit een intern memo met onderbouwing van de waterbergingsberekeningen.

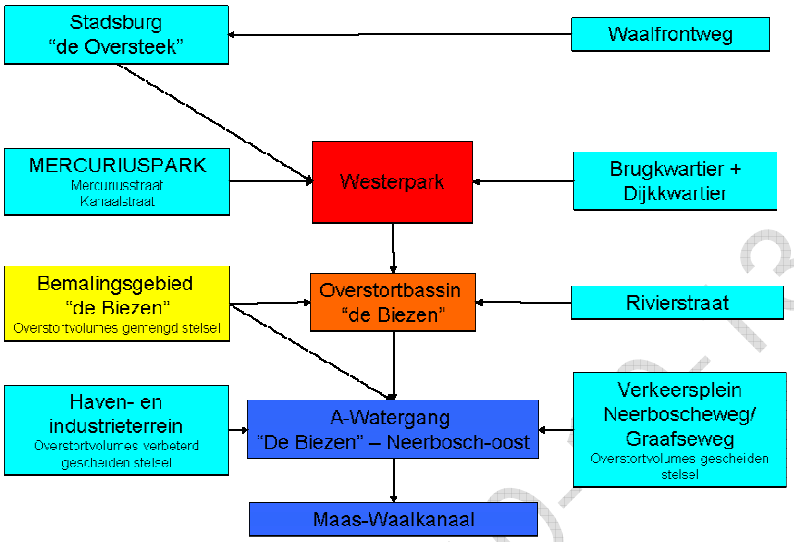
5.1 Inleiding

Dit memo wordt nog nader uitgewerkt in het hoofdstuk van het Waterplan Waalfront 2013. Ten behoeve van het ontwerpbestemmingsplan Brugkwartier (deel van Waalfront) is het waterschap gevraagd een reactie op de waterparagraaf te geven. De waterparagraaf is gebaseerd op het Waterplan Waalfront. De berekeningen zijn gereed en worden als bijlage aan dit memo toegevoegd. Omdat de berekeningen nog niet in het rapport zijn opgenomen, wordt een korte tussenstap gemaakt met dit memo waarin de uitgangspunten van de bergingsberekeningen stapgewijs worden weergegeven.

5.2 Opbouw watersysteem

5.3 watersysteemanalyse

cyan is verhard oppervlak dat direct of indrect afwatert
geel is overstortend water uit het gemengde stelsel
oranje = een verzameling van overstortend afvalwater met overstortend regenwater
blauw = het oppervlaktewater van waterschap of rijkswaterstaat

- In het systeem van de stadsbrug is bovenstrooms een infiltratieriool aanwezig is het gerealiseerde deel van de Waalfrontweg (westelijk van Winsselingseweg) . Het ontwerp van de Waalfrontweg laat weinig ruimte zien voor wadi's, waarschijnlijk komt hier een infiltratieriool die overtsort naar het gerealiseerde deel.
- De Rivierstraat is in 2007 afgekoppeld en watert af naar het overstortbassin de Biezen.
- Van het Waalfront zal alleen het deel dat zuidelijk ligt van de huidige Waalbandijk afwateren naar het Westerpark.
- Mercuriuspark is het bedrijventerrein dat rond de stadsbrug komt te liggen (is nu ook al bedrijventerrein). Van dit gebied gaat alleen de Mercuriusstraat en het deel van de Kanaalstraat dat aan het Westerpark naar dit park afwateren. De rest gaat naar via 10 mm infiltratie naar het VGS van Noord-kanaalhavens en stort uiteindelijk over naar het Maas-Waalkanaal.
- In het Haven-industrieterrein ligt een VGS die overstorten heeft naar de A-watergang
- Het verkeersplein Neerbosch water als GS af naar het watersysteem van Neerbosch-Oost. In de toekomst komt hier nog de afwatering van Station de Goffert bij.

CONCEPT 10-12-13

5.4 Aanpak berekeningen en randvoorwaarden/uitgangspunten

Het totale watersysteem is doorgerekend op bakniveau met behulp van de regenduurlijnen van Buishand en Velds. De bakken zijn weergegeven in de bovenstaande figuur. De bakken van A-watergang en Maas-waalkanaal zijn niet in de balans meegenomen

De drie getoetste situaties zijn

1. T = 10 neerslag zomer
2. T = 100 neerslag zomer
3. T = 2 neerslag winter met T = 10 hoogwater in de Waal

Het waterschap geeft voor het waterhuishoudingsplan dat voor de neerslag 10 % extra gerekend moet worden als een "klimaat"opslag voor verandering van neerslagpatronen in intensiteit en volume door de klimaatverandering

De hoeveelheid overstortend volume uit het afvalwatersysteem is op basis van de drie toetssituaties berekend met SOBEK met behulp van het OAS-model van bemalingsgebied de Biezen uit 2008.

Toetssituatie / **Factor**	**T = 2 + 10% + T = 10 Waal**	**T = 10 zomer**	**T = 100 zomer**
Neerslag op voorziening	ja	ja	Ja
Grondwaterstand bij hoogwater	ja	nvt	nvt
Afstromingsverliezen (verdamping, inceptie, berging op daken) (wel in het gemengde stelsel !)	nee	nee	nee
Overstort naar WSRL	1,5 l/sec.ha	1,5 l/sec.ha	1,5 l/sec.ha
Infiltratieverliezen in voorzieningen	nee	ja	Ja
Berging in infiltratievoorzieningen	ja	ja	Ja
Berging in aanvoerleiding (niet in gemengd stelsel)	ja	ja	Ja

Voor het bepalen van de inhoud/karakteristiek van een bak is uitgegaan van de beschikbare informatie uit de waterhuishoudingsplannen en besteksuitwerking. Voor de stadsbrug en het Westerpark is dit gedetailleerd beschikbaar. Voor het overige is uitgegaan dat het ontwerp van de infiltratievoorzieningen minimaal voldoet aan 10 mm berging.

CONCEPT 10-10-13

5.5 Berekeningsparameters

a) Infiltratiecapaciteit

Voor een inschatting van de bodemdoorlatendheid is gebruik gemaakt van infiltratiemetingen Waalfront 2006, Westerpark 2009, de stadsbrug 2011 en de boorprofielen over het Waalfront. In deze onderzoeken zit de toplaag (van belang voor wadi's) op ca 0,5 tot 1 m/d en voor de ondergrond op 4 a 5 m/d. Gerekend is met 0,5 m/d voor de wadi's en 4 m/d voor de infiltratieriolen.

Elke infiltratievoorziening heeft een bepaalde verhouding voor berging (I) en infiltratieoppervlak.(A) Voor het infiltratieoppervlak gelden verschillende reductiefactoren door dichtslibbing.

Type	Beschrijving toepassing	Verhouding rekenoppervlak infiltratie /berging
A	Zaksloten – dieptes 0,5 – 1,2 m, talud 1:1 – 1:2	Gemiddeld 1,6
B	Infiltratieverharding - Drainagelaag 30-60 cm, steen 8 cm	Gemiddeld 2,5
	Wadi 0,3 - 0,5 m diepte, talud 1:3 – 1:4	
	Zakput met diameter 2-3 m	
C	Infiltratieriolen diameter 400 – 800 mm	Gemiddeld 3,6
D	Zakput met diameter 0,6 – 1,0 m	Gemiddeld 5,9
	Infiltratieriool diameter 300 mm	
E	Wadi 0,1 - 0,2 m diepte, talud 1:3 – 1:4	Gemiddeld 6,6

Voor de bakken is uitgegaan van een normale wadi van 30 cm (A/I =2,5) en infiltratieriolen (A/I =1,6)

Eventuele groene daken tellen niet mee in infiltratiecapaciteit, wel in berging. bij de bouw wordt opgelegd dat minimaal 10 mm berging op het dak wordt gerealiseerd.

Infiltratiecapaciteit is dan de k-waarde keer infiltratieoppervlak. Aantal mm berging keer Fv = berging in kuubs. berging keer A/I verhouding levert infiltratieoppervlak op.

Voor hoogwater is gekeken wat de grondwaterstanden zijn bij een T=10 in de Waal en deze lagen dusdanig hoog dat van infiltratie vrijwel geen sprake meer was. Voor T=2 is dan ook gerekend met geen infiltratie voor die situatie.

CONCEPT 10-10-13

b) Verhard oppervlak/afvoerend oppervlak

Bestaand bepaald met Atlaz (GIS)

Nieuw bepaald op basis van plan Brugkwartier en G-REX 2012 Waalfront

naam bakje	opmerking	Fv	berging	berging
		ha	mm	m3
De Oversteek		2,41	53,6	1292
Westerpark	Mercuriusstr en Kanaalstr	1,60	0,0	0
Westerpark	bassins	0,84	nvt	13928
Brugkwartier-Zuid		3,35	10,0	335
Waalfrontweg		1,70	16,3	277
Dijkwartier		3,25	10,0	325
De Biezen	Rivierstraat	0,42	3,4	14
De Biezen	overstortbassin	0,94	nvt	5937
	Totaal	**14,50**	152,4	**22108**
	Totaal over infiltratie	12,73	17,6	2243

- de blauw gemarkeerde getallen zijn betreft niet het afwaterende oppervlak, maar het oppervlak van de voorziening zelf waarop neerslag valt.
- in het groen gemarkeerde zit ook oppervlak van de taluds van de brug die als afwaterend oppervlak zijn meegenomen.

c) Toegestane afvoer uit het gebied

Bruto oppervlak plangebieden			
Mercuriusstraat/Kanaalstraat	1,6	atlaz	
Stadsbrug	2,4	ontwerptekening	
Waalfront Dijk + brug-Z	10,22	atlaz	
Westerpark	5,6	atlaz	
Rivierstraat	0,42	atlaz	
Overstortbassin de Biezen	1,00	atlaz	
	21,2366	**ha**	
toegestane afvoer over bruto oppervlak per ha		1,5	l/sec.ha
toegestane afvoer over bruto oppervlak over totaal		**114,7**	**m3/h**

d) Hoogwatersituatie: theorie versus praktijk.

Bij hoogwater (T = 10 = > 12,90 m + NAP) in de rivier zal het grondwater in het Westerpark gemiddeld kunnen stijgen naar 10,31 m + NAP zodat de bassins gevuld zijn. De grondwaterstand in het overstortbassin de Biezen kan stijgen naar gemiddeld 9,46 m + NAP.

De getallen zijn gebaseerd op peilbuizen van de gemeente op locatie met de reeks 2006-2012 waarin een piek van 12,32 m + NAP in de Waal is voorkomen. Gekeken is naar het verschil tussen de piek in grondwater en de stand in de Waal. Voor een extrapolatie van de grondwaterstanden bij 12,90 m + NAP is het verschil opgeteld tussen 12,90 en 12,32 = 0,58 m. Dit is verantwoordt gezien de doorlatendheid van de ondergrond die uit de gegevens blijkt en praktijk wordt waargenomen. Bij een waterstand van 11m + NAP in de Waal staat er in 2 dagen een meter water in het overstortbassin de Biezen. (bodem 7,5 m + NAP)

De conclusie volgens de theorie is dat zonder neerslag zowel het Westerpark als het overstortbassin de Biezen al grondwater zullen gaan afvoeren naar de A-watergang van het waterschap (8,50 m + NAP) en naar het gemengde stelsel. (8,65 m + NAP) De afvoer via het gemengde stelsel komt bij het gemaal de Biezen en vanuit daar gaat het naar de Waal via het overstortriool.

Het overstortniveau van het Westerpark ligt op 10 m + NAP en de afvoer kan ca 380 l/sec verwerken (ca 30 l/sec.ha). De berekening van deze afvoer dient door het waterschap te worden meegenomen in de stedelijk waterbergingsstudie voor De Biezen-Neerbosch Oost die door Haskoning wordt uitgevoerd.

CONCEPT 10-10-13

5.6 Berekeningen

Voor T = 10 en T = 100 is er ruim voldoende waterberging. De infiltratieverliezen in de voorzieningen dragen daar aan bij en de reeds gerealiseerde voorzieningen in het stadsbrug gebied zijn ruim, 53 mm. Ze zijn gedimensioneerd op een andere wijze dan met de regenduurlijnen van buishand en velds.

Voor T = 2 neerslag met T = 10 Waal geldt dat er zonder maatregelen de overstortcapaciteit vanuit het gebied overschreden wordt. Deels komt dat omdat de overstortvolumes van bemalingsgebied de Biezen hier in zitten, strikt genomen zou hiervoor de afvoercapaciteit vergroot mogen worden.
De oorzaak voor het tekort aan berging is de Waal met zijn hoge rivierstand die zorgt voor hoge grondwaterstanden. Een deel van de berging in het Westerpark wordt dan ingenomen door grondwater.

De volgende oplossingen zijn bekeken voor T = 2

- BEREKENING MET afwatering Mercuriusstraat/Kanaalstraat naar VGS Noordkanaalhavens
- BEREKENING MET vergroten berging Westerpark naar 10,35 m+NAP
- BEREKENING MET 10 mm extra berging in groene daken Dijkwartier en Burgkwartier-Zuid

Van de bekeken oplossingen voor de T = 2 situatie is het vergroten van de berging in het Westerpark door de overstortdrempel te verhogen het meeste efficiënt. Dit levert 2800 m3 op (5 cm over 5,6 ha van het park. Van de omringende straten ligt de Kanaalstraat het laagst.
De Kanaalstraat ligt op 10,50 a 10,60 en zou dan nog niet overstromen. Hij zal nog wel in detail moeten worden ingemeten. Dit betekent.

Een andere oplossing zou kunnen zijn dat er meer afvoer/berging in de A-watergang plaatsvindt van de Biezen naar Neerbosch-Oost. Gezien de lengte van het tracé, kan het zijn dat er teveel opstuwing plaatsvindt. De te bergen neerslag is niet zoveel, maar op dat moment vind er ook al afvoer plaats van het grondwater dat door de Waal omhoog is gekomen. Onduidelijk is of dit fenomeen nu is meegenomen in de stedelijke waterbergingsstudie. Volgens mij wordt daar nu alleen gekeken naar T = 10 en T = 100 neerslag. => overleg met het waterschap, omdat in een dergelijke situatie de riolering ook anders gaat werken. Vanuit de Biezen zal ook naar het riool worden overgestort en het gemaal de Biezen zal dan gaan lozen op de rivier via het overstortriool. Echter kan dat wel bij een rivierstand van 12,90 m + NAP ? Dit moeten gemeente en waterschap overleggen.

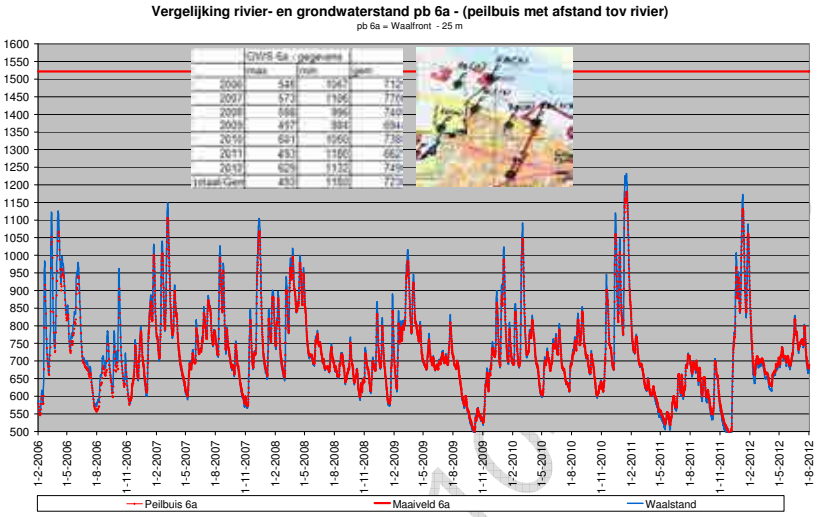
CONCEPT 10-10-13

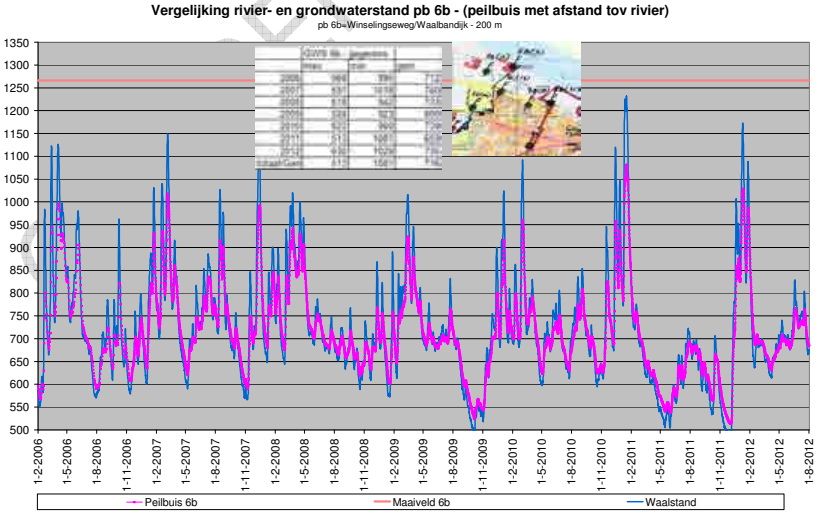
6 Colofon

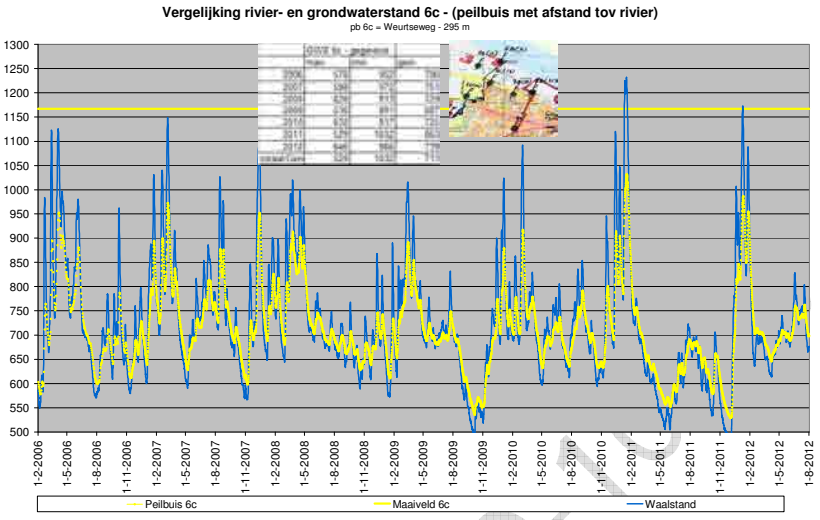
CONCEPT 10-10-13

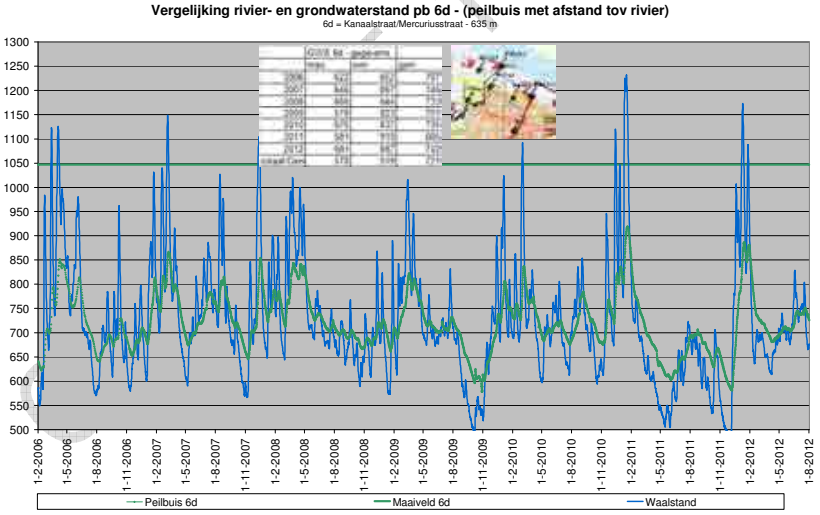
Opdrachtgever	:	Ontwikkelingsbedrijf Waalfront – ir. W. van Hees/ ing. H. Slappendel
Project	:	Waterhuishouding Waalfront
Dossier	:	G810011 – AG232 – F006
Registratienummer	:	PM20\ 13.0011400
Looptijd project	:	Juli 2012 - september 2013
Afdeling	:	Project- en Interim Management (PM00)
Bureau	:	Diensten en Produkten Stadsingenieurs (PM20)
Auteur	:	Revisie 2013 : A.H.J. Zuurman M.Sc. (gemeente Nijmegen) Versie 25 aug. 2006: – ir. A. Pors, ing. M.A.H. Gijsbers (Royal HaskoningDHV)
Bijdragen	:	Drs. T. Verhoeven
Projectleider	:	Drs. E. Leijenaar
Datum	:	10 oktober 2013
Paraaf	:	AZu

Bijlage 1 – Grondwaterstandsmetingen 2006 - 2012

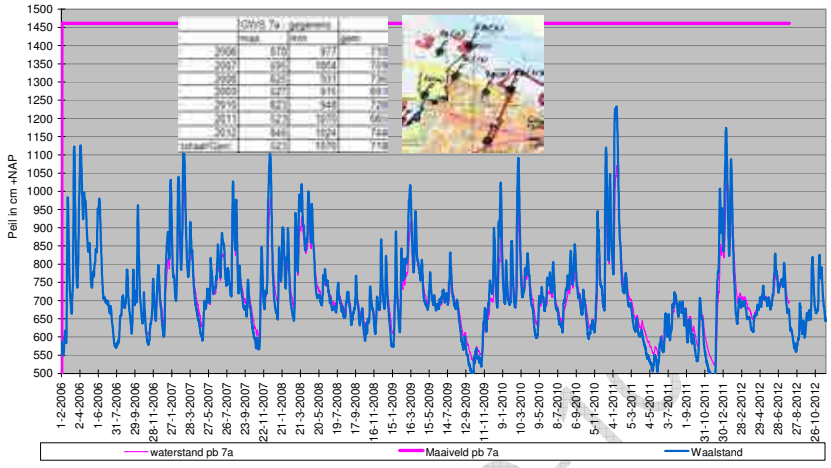

Vergelijking rivier- en grondwaterstand 6c - (peilbuis met afstand tov rivier)
pb 6c = Weurtseweg - 295 m
Peilbuis 6c
Maaiveld 6c
Waalstand

Vergelijking rivier- en grondwaterstand pb 6d - (peilbuis met afstand tov rivier)
6d = Kanaalstraat/Mercuriusstraat - 635 m
Peilbuis 6d
Maaiveld 6d
Waalstand

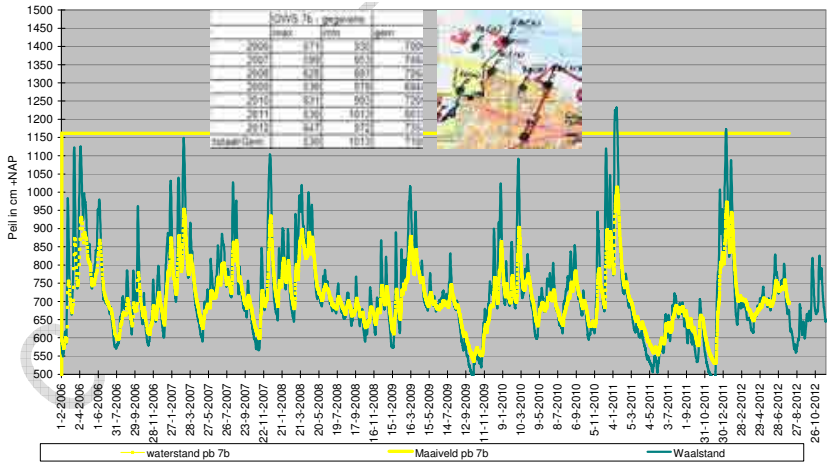
Vergelijking rivier- en grondwaterstand pb 7a - (peilbuis met afstand tot rivier)

pb 7a = Waalbandijk, binnendijks - 155 m

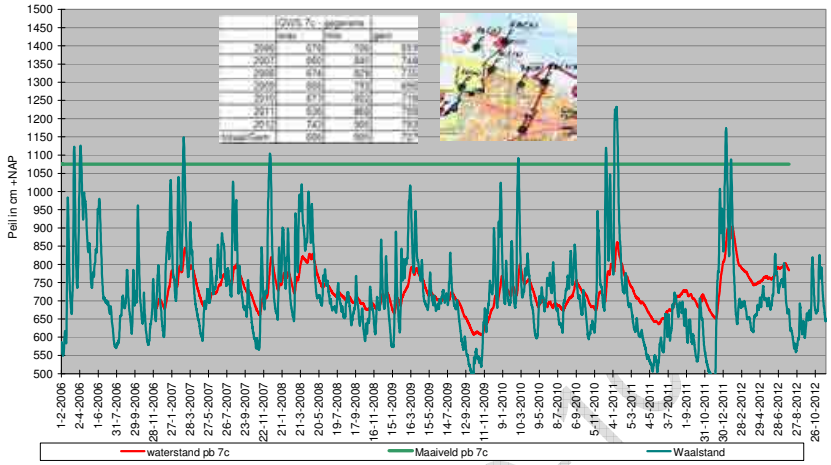
Vergelijking rivier- en grondwaterstand pb 7b - (peilbuis met afstand tot rivier)

pb 7b=Weurtseweg - 270 m

Vergelijking rivier- en grondwaterstanden pb 7c - (peilbuis met afstand tot rivier)

pb 7c = Biezendwarsstraat - 555 m

CONCEPT 10-

Bijlage 2 – Doorlatendheidsproeven Waalfront (2006)

Doorlatendheden van de bodem in het Waalfront, bepaald met de omgekeerde boorgat methode. Filterdiepte 1-2 meter beneden maaiveld.

CONCEPT

Tabel 7 – Doorlatendheidproef peilbuis 7a

Diepte boorgat	Waterstand begin	Waterstand eind	Gemiddelde waterstand	Begin tijd	Eind tijd	Tijdsverschil	Daling waterstand	K-waarde		
H	h0	ht	y	t	t	Delta t	Delta y	K		
Cm	cm	cm	cm	sec	sec	sec	cm	m/dag		
								Per segment	Gemiddeld	Met functie
220	130,0	158,7	144,4	0	60	60	28,7	23,1	23,1	ONWAAR
220	158,7	168,7	163,7	60	120	60	10,0	7,1	15,1	2,0
220	168,7	176,7	172,7	120	180	60	8,0	5,4	11,9	1,8
220	176,7	182,0	179,4	180	240	60	5,3	3,4	9,8	1,6
220	182,0	186,3	184,2	240	300	60	4,3	2,7	8,4	1,5
220	186,3	189,5	187,9	300	360	60	3,2	2,0	7,3	1,4
220	189,5	192,8	191,2	360	420	60	3,3	2,0	6,5	1,4
220	192,8	196,7	194,8	420	480	60	3,9	2,3	6,0	1,5
220	196,7	199,5	198,1	480	540	60	2,8	1,7	5,5	1,3
220	199,5	201,2	200,4	540	600	60	1,7	1,0	5,1	1,1
220	0,0		0,0	600	660	60	0,0	0,0		#GETAL!
220	0,0		0,0	660	720	60	0,0	0,0		#GETAL!
220	0,0		0,0	720	780	60	0,0	0,0		#GETAL!
220	0,0		0,0	780	840	60	0,0	0,0		#GETAL!
220	0,0		0,0	840	900	60	0,0	0,0		#GETAL!
220	0,0		0,0	900	960	60	0,0	0,0		#GETAL!
Gemiddeld	111,30625	185,2	113,53125	450	510	60	4,45	5,1	5,1	1,5
	Log (h0+R/2) - log (ht+R/2)									
K=	1,15*R*	t								
R	10	cm	straal boorgat							
H	222,7	cm	diepte boorgat + opstelling							
h0	130	cm	hoogte waterkolom start							
ht	201,2	cm	hoogte waterkolom einde							
y	113,53125	cm	gemiddelde waterstand							
delta y	4,45	cm	totale daling waterstan in tijdstap							
delta t	600	seconden	totaal van tijdstap							
K	5,1	m/dag	doorlatendheid							

Tabel 8 – Doorlatendheidproef peilbuis 6d

Diepte boorgat	Waterstand begin	Waterstand eind	Gemiddelde waterstand	Begin tijd	Eind tijd	Tijdsverschil	Daling waterstand				K-waarde
H	h0	ht	y	t	t	Delta t	Delta y				K
Cm	cm	cm	cm	sec	sec	sec	cm				m/dag
											Per segment
200	100,0	144,3	122,2	0	60	60	44,3	2,0212	2,1741	-0,02930	42,2
200	144,3	122,5	133,4	60	120	60	-21,8	2,1741	2,1055	0,01314	
200	122,5	127,6	125,1	120	180	60	5,1	2,1055	2,1225	-0,00326	4,7
200	127,6	131,7	129,7	180	240	60	4,1	2,1225	2,1358	-0,00253	3,7
200	131,7	135,4	133,6	240	300	60	3,7	2,1358	2,1474	-0,00222	3,2
200	135,4	138,1	136,8	300	360	60	2,7	2,1474	2,1556	-0,00159	2,3
200	138,1	140,7	139,4	360	420	60	2,6	2,1556	2,1635	-0,00150	2,2
200	140,7	143,2	142,0	420	480	60	2,5	2,1635	2,1708	-0,00142	2,0
200	143,2	145,7	144,5	480	540	60	2,5	2,1708	2,1781	-0,00139	2,0
200	145,7	147,9	146,8	540	600	60	2,2	2,1781	2,1844	-0,00121	1,7
200	147,9	149,7	148,8	600	660	60	1,8	2,1844	2,1895	-0,00097	1,4
200	149,7	151,6	150,7	660	720	60	1,9	2,1895	2,1948	-0,00102	1,5
200	151,6	153,5	152,6	720	780	60	1,9	2,1948	2,2000	-0,00100	1,4
200	153,5	155,0	154,3	780	840	60	1,5	2,2000	2,2041	-0,00078	1,1
200	155,0	156,0	155,5	840	900	60	1,0	2,2041	2,2068	-0,00052	0,7
200	156,0	158,3	157,2	900	960	60	2,3	2,2068	2,2130	-0,00118	1,7
Gemiddeld	140,18125	143,8	142,003125	450	510	60	3,64375				4,8
	Log (h0+R/2) - log (ht+R/2)										
K=	1,15*R*	t									
R	10	cm	straal boorgat								
H	200	cm	diepte boorgat + opstelling								
h0	100	cm	hoogte waterkolom start								
ht	158,3	cm	hoogte waterkolom einde								
y	142,003125	cm	gemiddelde waterstand								
delta y	3,64375	cm	totale daling waterstan in tijdstap								
delta t	960	seconden	totaal van tijdstap								
K	4,8	m/dag	doorlatendheid								

CONCEPT 10-10-13

Tabel 9 – Doorlatendheidproef peilbuis 6b

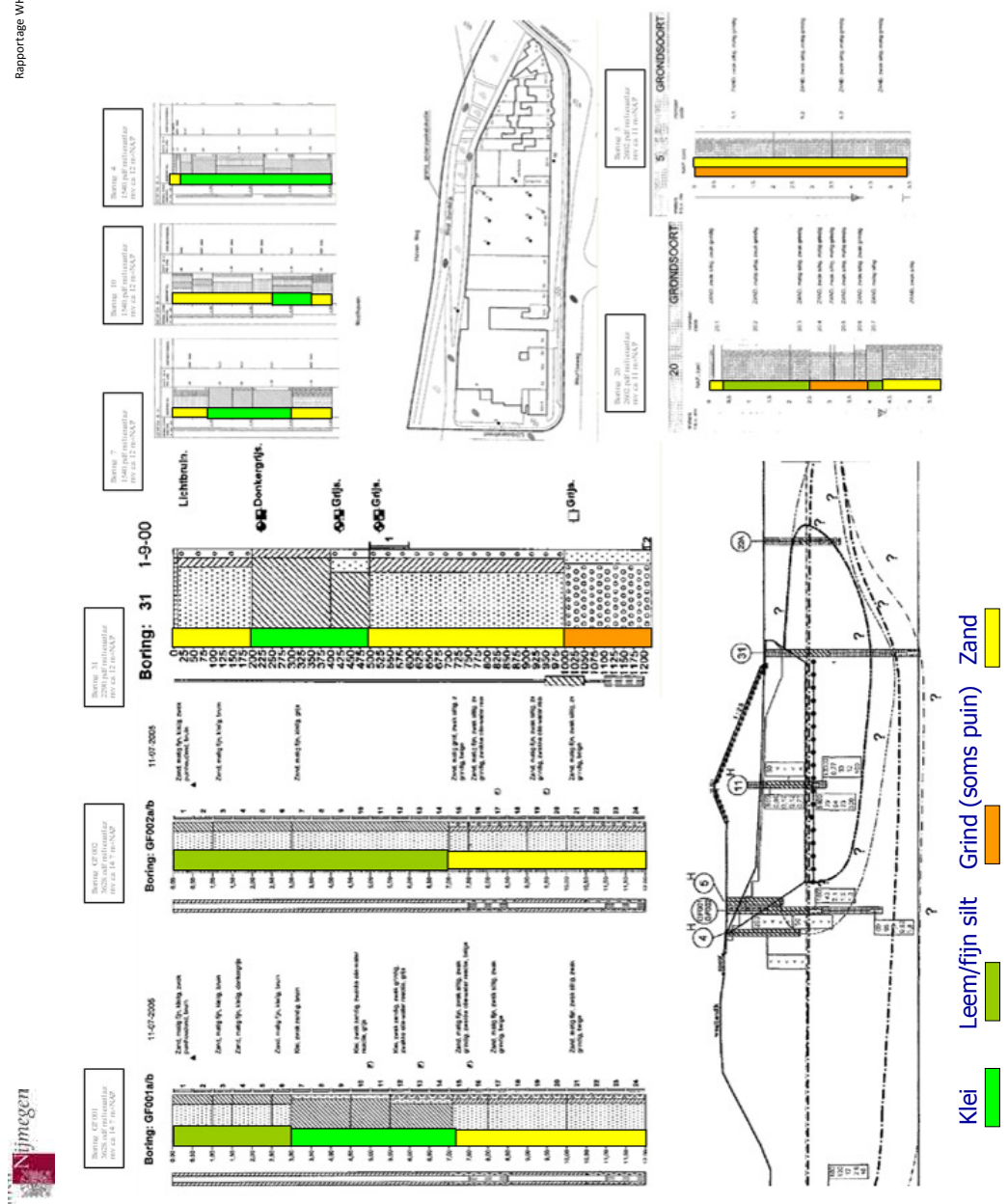
Diepte boorgat	Waterstand begin	Waterstand eind	Gemiddelde waterstand	Begin tijd	Eind tijd	Tijdsverschil	Daling waterstand	K-waarde		
H	h0	ht	y	t	t	Delta t	Delta y	K		
Cm	cm	cm	cm	sec	sec	sec	cm	m/dag		
								Per segment	Gemiddeld	Met functie
200	100,6	118,7	109,7	0	60	60	18,1	19,0	19,0	ONWAAR
200	118,7	125,1	121,9	60	120	60	6,4	6,0	12,5	1,7
200	125,1	130,3	127,7	120	180	60	5,2	4,7	9,9	1,6
200	130,3	134,7	132,5	180	240	60	4,4	3,8	8,4	1,5
200	134,7	137,3	136,0	240	300	60	2,6	2,2	7,2	1,3
200	137,3	141,1	139,2	300	360	60	3,8	3,2	6,5	1,5
200	141,1	144,1	142,6	360	420	60	3,0	2,4	5,9	1,3
200	144,1	146,7	145,4	420	480	60	2,6	2,1	5,4	1,3
200	146,7	149,3	148,0	480	540	60	2,6	2,0	5,1	1,3
200	149,3	151,6	150,5	540	600	60	2,3	1,8	4,7	1,2
200	151,6	153,5	152,6	600	660	60	1,9	1,4	4,4	1,1
200	153,5	155,5	154,5	660	720	60	2,0	1,5	4,2	1,1
200	155,5	156,9	156,2	720	780	60	1,4	1,0	3,9	1,0
200	156,9	158,0	157,5	780	840	60	1,1	0,8	3,7	0,8
200	158,0	159,6	158,8	840	900	60	1,6	1,2	3,5	1,0
200	0,0		0,0	900	960	60	0,0	0,0		
Gemiddeld	131,4625	144,2	133,30625	450	510	60	3,6875	3,5	3,5	1,3
	Log (h0+R/2) - log (ht+R/2)									
K=	1,15*R*	t								
R	10	cm	straal boorgat							
H	200,7	cm	diepte boorgat + opstelling							
h0	100,6	cm	hoogte waterkolom start							
ht	159,6	cm	hoogte waterkolom einde							
y	133,30625	cm	gemiddelde waterstand							
delta y	3,6875	cm	totale daling waterstan in tijdstap							
delta t	900	seconden	totaal van tijdstap							
K	3,5	m/dag	doorlatendheid							

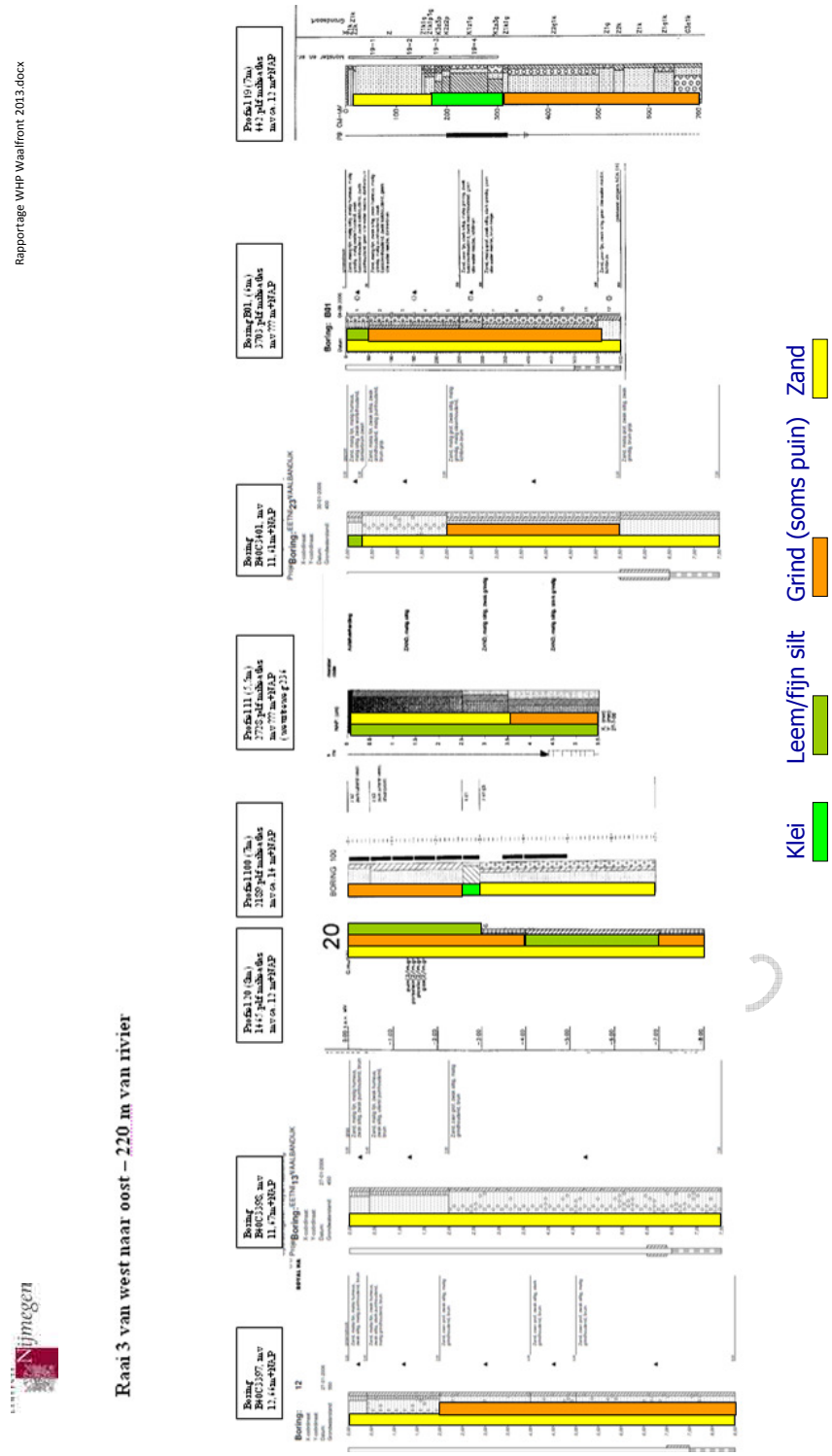
CONCEPT 10-10-13

Bijlage 3 - Gegevens bodemopbouw

CON

Boring: 31 1-9-00
Boring: GF002a/b 11-07-2005
Boring: GF001a/b 11-07-2005
Lichtbruin.
Donkergrijs.
Grijs.
Grijs.
Grijs.
GRONDSOORT
GRONDSOORT
Klei
Leem/fijn silt
Grind (soms puin)
Zand

Raai 3 van west naar oost – 220 m van rivier
Klei
Leem/fijn silt
Grind (soms puin)
Zand

Bijlage 4 - Kaartblad 51 - Waterbesluit – uitzonderingsgebied Waal in het Waalfront

los document als pdf

CONCEPT 10-10-13

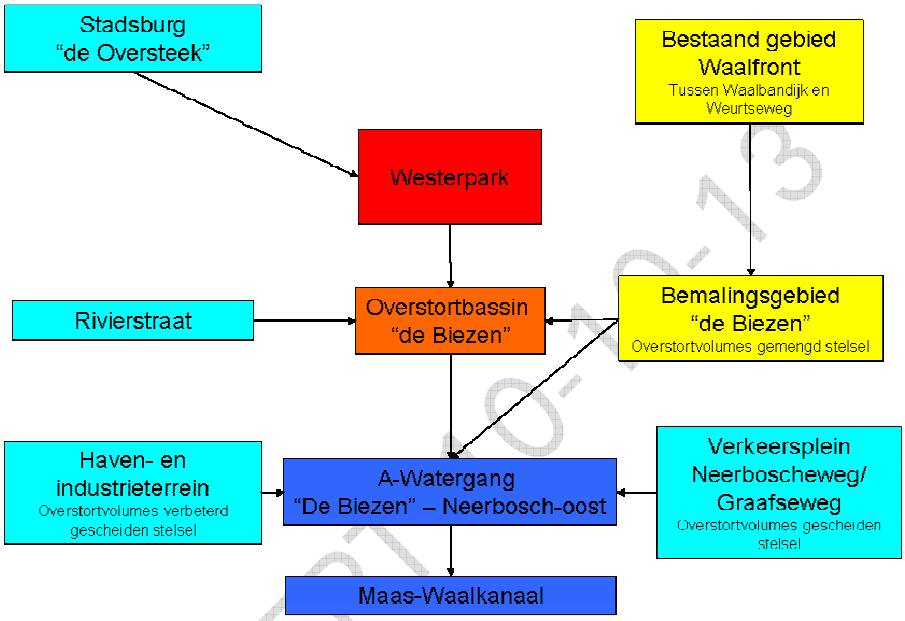
Bijlage 5 – Watersysteemanalyse

Huidige afwateringssituatie op deelgebiedniveau

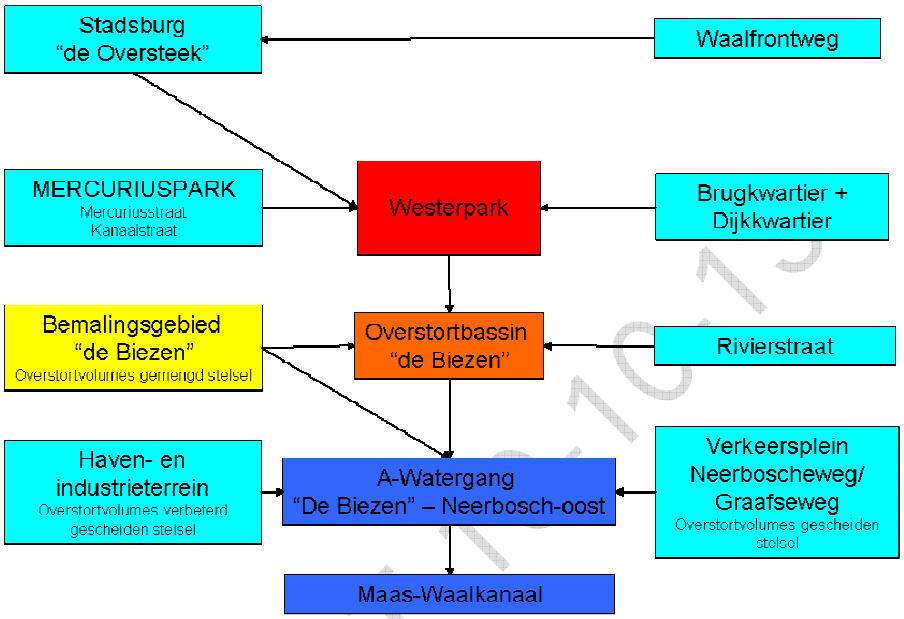
CONCEPT

Huidige afwateringssituatie op bakkenniveau

CONCEPT 10-10-13

Toekomstige afwateringssituatie op bakkenniveau

CONCEPT 10-10-13

Bijlage 6 – Waterbalansberekeningen

losse documenten als pdf

1. T = 2 + 10% (wintersituatie) + T = 10 in de Waal.pdf
2. T = 10 + 10% (zomersituatie).pdf
3. T = 100 + 10% (zomersituatie).pdf

4. Berekening met T = 2-10% en T = 10 waal oplossing extra berging groen dak 10 mm.pdf
5. Berekening met T = 2-10% en T = 10 waal oplossing Mercuriusstraat naar VGS NOK.pdf
6. Berekening met T = 2-10% en T = 10 waal oplossing Westerpark 1035.pdf

CONCEPT 10-10-13

GEMEENTE NIJMEGEN
Berekeningen voor waterberging Waalfront

1000 Neerslagduurlijn T=10+10% zomer hlfjr

Opvoer	h	1	1,5	2	3	4	6	8	10	12	14	16	18	20	24	28	32	36	40	44	48	56	64	72	96	120	144	168	192	216	240	360
Neerslag	mm	30,0	32,7	34,3	37,7	40,2	42,8	45,4	47,4	48,8	50,7	52,3	53,6	54,6	56,8	57,9	58,8	59,5	61,2	61,8	62,4	64,8	66,7	69,4	72,8	75,1	79,6	83,7	87,5	91,4	95,1	132,1
Neerslag op vertikaal oppervlak	Kvin nb																															
De Oversteek	m^3	724	788	828	910	969	1034	1095	1141	1176	1223	1260	1286	1305	1345	1371	1392	1409	1432	1425	1520	1502	1607	1674	1745	1812	1915	2018	2159	2305	2438	2607	2774	2944
Brugkwartier-Zuid	m^3	1008	1094	1150	1264	1344	1437	1521	1588	1634	1699	1750	1787	1813	1868	1903	1934	1958	1988	2049	2110	2170	2233	2326	2431	2517	2661	2804	3000	3198	3387	3623	3855	4090
Waalfrontweg	m^3	511	555	583	641	681	729	772	804	829	862	888	907	920	948	966	981	993	1009	1040	1072	1101	1133	1180	1234	1277	1350	1423	1522	1623	1718	1838	1958	2078
Dijkwartier	m^3	1276	1386	1460	1603	1705	1822	1931	2013	2074	2156	2222	2270	2304	2372	2419	2455	2484	2528	2604	2682	2755	2834	2954	3090	3194	3378	3560	3808	4057	4297	4596	4896	5196
in filtratieverlezen	Q																															
De Oversteek	Q in m^3/s, V in m^3	144,8	141	217	260	432	570	869	1158	1446	1758	2027	2317	2605	3166	3475	4054	4634	5213	5792	6371	6950	8109	9267	10426	11585	13901	16217	20849	24165	27801	31277	34753
Brugkwartier-Zuid	Q in m^3/s, V in m^3	174	171	261	313	521	687	1047	1396	1744	2120	2445	2795	3144	3819	4193	4892	5592	6291	6990	7690	8389	9788	11187	12586	13985	16783	19581	25177	29173	33571	37768	41764	45760
Waalfrontweg	Q in m^3/s, V in m^3	64,7	60	97	116	194	256	389	518	647	785	906	1035	1164	1415	1553	1812	2071	2330	2588	2847	3106	3624	4141	4659	5177	6212	7248	9318	10800	12423	13895	15368	16841
Dijkwartier	Q in m^3/s, V in m^3	8,1	7,5	12,2	14,6	24,3	32,1	48,7	64,8	81,0	98,3	113,4	130,7	145,8	177,0	194,3	226,8	259,2	291,7	324,1	356,5	388,9	453,7	518,5	583,3	648,1	777,7	907,3	1166,5	1351,2	1554,0	1737,6	1921,3	2104,9
Beschikbare berging tot 10 m+NAP		2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229
NETTO INFLOW NAAR WESTERPARK	m^3	752	917	970	1106	1118	954	754	485	178	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Westerpark (Mercuriustraat,Kanaalstraat)	m^3	480	523	549	604	641	688	723	759	785	813	836	854	866	892	905	920	930	939	939	1008	1033	1067	1111	1156	1203	1273	1339	1413	1526	1617	1730	1845	1954
Neerdag op de bassins en wadi Westerpark	m^3	113	340	370	388	427	453	466	514	537	555	574	592	604	613	632	651	673	693	714	734	755	786	818	851	894	948	1014	1080	1145	1214	1305	1383	1383
in filtratieverlezen	Q in m^3/s, V in m^3	174	171	261	313	521	687	1047	1396	1744	2120	2445	2795	3144	3819	4193	4892	5592	6291	6990	7690	8389	9788	11187	12586	13985	16783	19581	25177	29973	33571	37768	41764	45760
Beschikbare berging tot 6,5 - 10 m+NAP	m^3	1364	1368	1309	1229	1193	1088	1000	951	906	861	819	783	759	714	691	657	626	587	576	487	453	376	300	222	143	0	0	0	0	0	0
NETTO INFLOW NAAR OVERSTEKKASSA DE BEZEN	m^3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Bezen (Rivierstraat en bassin)	m^3	436	444	467	513	545	583	616	645	664	686	711	726	736	758	782	808	832	857	883	907	944	983	1022	1068	1118	1169	1218	1269	1375	1471	1568	1665
Overstort uit het gemengde rooi	m^3	457	517	561	630	669	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678
in filtratieverlezen	Q in m^3/s, V in m^3	151	148	226	271	452	595	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678	678
Beschikbare berging aan 7,5 - 8,5 m+NAP	m^3	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997
NETTO INFLOW NAAR A-WATERGANG DE BEZEN+RIO	m^3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overstort rooi-A-Watergang De Bezen+Overstort Oost	Q in m^3/s, V in m^3	1142	1139	1708	2048	3413	4508	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118	5118
Berging tekort		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opmerkingen bij berging tekort bij T=3+10% + T+10 Wad
1. Principe: Wordt er een overstort naar de Bezen verhinderd dan moet de berging naar 10,15
2. Berging in Brugkwartier /Dijkwartier vergroten tot 10 mm extra mbv groene daken
3. Berging in 3 waterpartijen herbekijken
4. Overstort Oost naar Bezen verbinden naar VDS noord Kanaalstraat
5. Effect dynamische berging bestuderen
6. Afvoer naar gemengd rooi en via gemaal de Bezen naar de Waal

Opmerkingen
1. Conservatieve schatting, 5 cm in verf over 5,6 ha 2800 m3 berging op Kanaalstraat ligt op 10,4 a 10,5
Maaiveldhoogten moeten nog wel in detail bekeken worden om overstroming Kanaalstraat te voorkomen
ca 330 m3 heeft geen effect, in de eerste 10 uur vind er nog geen overstort plaats uit dit gebied
kan uitgevoerd worden met stedelijke waterbergingstaluds. In combinatie met grondwater bij hoogwater
kan uitgevoerd worden met stedelijke waterbergingstaluds. In combinatie met grondwater bij hoogwater
drempel van 8,65 m3 is al laag, zal in praktijk gebouren door opstuwing in A-wa aangang van De Bezen naar
Neerbosch-oost en als het gemaal Neerbosch-Oost het niet aankan. De vraag is of gemaal de Bezen kan lozen
op de Waal 1139 l/s+1142 l/s = 2281 l/s wel het Verenigen als overstroom dit lozen kan geven en invoerne drain
voor het omliggende gebied

© Arcadis Nijmegen

DOSSIER : Waalfront - Waterhuishoudkig- en Rioleringsplan
Wijziging | A | B | C | D | E
DATUM | 19-9-2013
PARAAF | JP

GEMEENTE NUMEGEN
Berekeningen voor waterberging Waalfront

1000 Neerslagduurlijn T=100+10% zomer hfjr

Opvoer	h	1	1,5	2	3	4	6	8	10	12	14	16	18	20	24	28	32	36	40	44	48	56	64	72	84	96	120	144	168	192	216	240	360	720	1440
Neerslag	mm	44,6	48,1	49,8	54,5	57,6	60,7	64,6	68,1	68,1	70,5	72,6	74,6	76,5	77,2	79,6	81,2	82,3	84,7	86,3	87,4	89,8	91,8	93,3	95,3	96,3	98,3	101,0	103,2	104,2	105,2	106,2	107,2	108,2	109,2
Neerslag op vertikaal oppervlak	Kvin nb	2,41	2,60	2,69	2,95	3,11	3,28	3,49	3,68	3,68	3,81	3,92	4,03	4,13	4,17	4,30	4,39	4,45	4,58	4,66	4,72	4,85	4,96	5,04	5,15	5,20	5,31	5,46	5,57	5,63	5,68	5,74	5,79	5,84	5,90
De Ovensteek	m^3	1074	1159	1202	1313	1390	1464	1544	1590	1642	1700	1751	1795	1812	1860	1923	1964	2045	2103	2164	2225	2321	239	2509	2652	2796	2980	3196	3379	3611	3845	4077	4309	4541	4773
Brugkwartier-Zuid	m^3	1493	1610	1669	1824	1931	2034	2145	2221	2281	2362	2432	2494	2517	2587	2672	2726	2837	2923	3007	3092	3224	332	3486	3686	3884	4153	4426	4695	5019	5344	5664	5984	6304	6624
Waalfrontweg	m^3	757	817	847	925	980	1032	1088	1126	1156	1199	1234	1265	1277	1311	1356	1384	1440	1482	1525	1568	1636	168	1768	1870	1971	2107	2246	2382	2547	2711	2874	3038	3202	3365
Oijkwartier	m^3	1426	1540	1596	1743	1847	1943	2051	2122	2181	2256	2324	2383	2405	2472	2553	2605	2708	2793	2873	2952	3080	318	3332	3521	3709	3959	4224	4482	4790	5104	5409	5713	6018	6322
in filtratieverlieze	Q																																		
De Ovensteek	Q in m^3/s, V in m^3	143	157	165	179	189	199	210	216	223	231	238	244	246	253	261	267	278	286	294	302	315	32	341	360	380	405	432	458	490	522	553	584	615	646
Brugkwartier-Zuid	Q in m^3/s, V in m^3	199	219	228	248	263	277	292	302	310	321	331	339	342	352	363	371	386	397	409	420	438	45	474	501	528	563	601	638	682	726	769	813	856	899
Waalfrontweg	Q in m^3/s, V in m^3	101	111	115	126	133	140	148	153	157	163	168	172	174	178	184	188	196	201	207	213	222	23	240	254	268	285	305	323	345	368	390	412	434	456
Oijkwartier	Q in m^3/s, V in m^3	190	209	218	237	251	265	279	288	296	307	316	324	327	336	347	354	369	380	391	401	419	43	453	479	505	538	574	610	652	694	735	777	818	860
Beschikbare berging tot 10 m+NAP		2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229	2229
NETTO INFLOW NAAR WESTERPARK	m^3	2307	2561	2638	2897	3003	2863	2745	2522	2240	2028	1761	1463	1110	399	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Westerpark (Mercuriustraat,Kanaalstraat)	m^3	713	765	797	871	923	972	1023	1061	1089	1128	1162	1194	1202	1236	1275	1316	1355	1396	1436	1477	1546	158	1665	1762	1855	1984	2114	2242	2397	2550	2705	2859	3014	3168
Neerdag op de bassins en wadi Westerpark	m^3	513	504	544	564	617	653	688	725	751	771	798	822	838	853	874	903	932	959	988	1018	1045	1000	132	1178	1246	1313	1464	1496	1587	1697	1805	1913	2021	2129
in filtratieverlieze	Q in m^3/s, V in m^3	174	191	198	216	227	236	246	253	257	268	273	277	279	287	294	299	307	314	320	327	337	348	357	372	384	397	417	434	452	470	488	506	524	542
Beschikbare berging tot 6,5 - 10 m+NAP	m^3	1794	1796	1841	1833	1861	1938	1957	1797	1479	1257	963	641	272	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO INFLOW NAAR OVERSTORTBASIN DE BEZEN	m^3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Bezen (Rivierstraat en bassin)	m^3	636	654	678	741	784	826	871	902	926	959	987	1007	1022	1050	1085	1119	1152	1186	121	1235	1306	133	1415	1494	1577	1686	1797	1906	2038	2168	2299	2429	2560
Overstort uit het gemengde rioo	m^3	568	618	656	730	790	871	893	881	880	893	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895	885	895
in filtratieverlieze	Q in m^3/s, V in m^3	131	138	144	156	166	175	185	191	196	203	209	214	216	222	229	236	243	250	257	264	276	28	299	315	332	354	378	401	427	451	474	498	521	545
Beschikbare berging een 7,5 - 8,5 m+NAP	m^3	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997	9997
NETTO INFLOW NAAR 4 WATERGANG DE BEZEN+RIO	m^3	1130	1219	1274	1387	1473	1546	1616	1663	1705	1730	1748	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758	1758
Overstort naar 4 e Watergang De Bezen+overstort Oost	Q in m^3/s, V in m^3	143	157	165	179	189	199	210	216	223	231	238	244	246	253	261	267	278	286	294	302	315	32	341	360	380	405	432	458	490	522	553	584	615	646
	berging tekort	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Opmerkingen bij berekeningsdocument NB T=3 t/m 4 T=10 Waal

1. Principe: Wordt per 6 minuten 10 m3 of 8 liters verhoogd naar 10,15

2. Berging in Brugkwartier /Oijkwartier vergroten tot 10 mm extra mbv gronne daken

3. Berging in 3 watergangen berekenen

4. Afvoer naar gemengd riool en via gemaal de Bezen naar de Waal

5. Effect dynamische berging bestuderen

6. Afvoer naar gemengd riool en via gemaal de Bezen naar de Waal

Opmerkingen

Bij een neerslagtje, 5 cm in een over 5,6 ha 2800 m3 berging op Kanaalstraat ligt op 10,4 a 10,5

Maaiveldhoogten moeten nog wat in detail bekeken worden om overstroming Kanaalstraat te voorkomen

ca 330 m3 heeft geen effect, in de eerste 10 uur vind er nog geen overstort plaats uit dit gebied

kan uitgerecht worden met stedelijke waterbergingstraatje. In combinatie met grondwater bij hoogwater

kan uitgerecht worden met stedelijke waterbergingstraatje. In combinatie met grondwater afvoer bij hoogwater

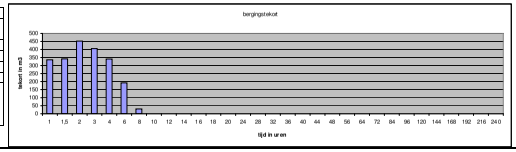
drempel van 8,65 m3 is al laag, zal in praktijk gebouren door opstuwing A.v.w.afvoergang van De Bezen naar Neerbosch-oost en als het gemaal Neerbosch-Oost het niet aankan. De vraag is of gemaal de Bezen kan lozen op de Waal. Indien nodig 2e gemaal het Weerdspark als overlaatbasin dit bezen hofgaten dan inderen enorme drain voor het omliggende gebied

GEMEENTE NIJMEGEN — 2,0 **Neerslagduurlijn T=2+10% winter hlfjr, T=10 Waal** — **BEREKENING MET extra 10 mm berging groene daken: 50 % van Fv van Dijkkwartier + Brugkwartier-Zuid**

berekeningen voor waterberging Waalfront

Tijdsduur	h		1	1,5	2	3	4	6	8	10	12	14	16	18	20	24	28	32	36	40	44	48	56	64	72	84	96	120	144	168	192	216	240
Neerslag	mm		11,0	12,5	13,5	15,2	16,4	18,4	20,0	21,2	23,4	24,3	25,2	26,1	26,8	28,4	30,0	31,6	31,2	34,9	36,5	38,1	40,3	42,9	45,1	49,0	52,6	56,9	61,2	65,7	70,1	74,5	78,8
Neerslag op verhard oppervlak	Fv in ha																														
De Oversteek	m^3	2,41	265	302	326	366	395	443	483	525	565	586	607	629	647	684	724	761	801	841	881	918	976	1034	1093	1180	1268	1371	1477	1584	1690	1796	1899
Brugkwartier-Zuid	m^3	3,35	369	420	453	509	549	615	671	730	785	814	844	873	899	951	1006	1058	1113	1168	1223	1275	1356	1437	1518	1640	1761	1905	2053	2200	2347	2495	2638
Waalfrontweg	m^3	1,70	187	213	230	258	279	312	340	370	398	413	428	443	456	482	511	537	565	593	621	647	688	729	770	832	894	967	1042	1116	1191	1266	1339
Dijkwartier	m^3	3,25	358	408	440	493	533	597	651	708	761	790	819	847	872	922	976	1026	1080	1133	1187	1237	1316	1394	1473	1591	1709	1848	1993	2134	2277	2420	2560
Infiltratieverliezen	Q																														
De Oversteek	Q in m^3/h, V in m^3	144,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brugkwartier-Zuid	Q in m^3/h, V in m^3	17,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waalfrontweg	Q in m^3/h, V in m^3	64,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dijkwartier	Q in m^3/h, V in m^3	8,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschikbare berging tot 10 m+NAP			**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**	**2559**
NETTO INPUT NAAR WESTERPARK	m^3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	45	139	233	316	481	658	823	999	1176	1353	1518	1777	2036	2295	2684	3071	3533	4004	4475	4946	5418	5877
Westerpark (Mercuriustraat,Kanaalstraat)	m^3	1,60	176	201	216	243	262	294	320	348	375	389	403	417	429	454	480	505	532	558	584	609	648	686	725	783	841	910	980	1051	1121	1192	1260
Neerslag op de bassins en wadi Westerpark	m^3	1,13	125	142	153	172	186	208	227	247	265	275	285	295	304	321	340	357	376	395	414	431	458	486	513	554	595	644	694	744	793	843	892
Infiltratieverliezen	Q in m^3/h, V in m^3	174,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschikbare statische berging van tot 10 m+NAP	m^3		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
NETTO INPUT NAAR OVERSTORTBASSIN DE BIEZEN	m^3		301	341	370	415	448	502	547	595	640	709	827	946	1049	1256	1478	1685	1907	2128	2351	2558	2883	3208	3534	4022	4510	5086	5678	6269	6861	7453	8029
De Biezen (Rivierstraat en bassin)	m^3	1,36	150	171	184	206	223	250	272	296	319	331	343	355	365	386	408	429	452	474	497	518	551	583	616	666	715	773	833	893	953	1013	1071
Overstort uit het gemengde riool	m^3		0	102	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128
Infiltratieverliezen	Q in m^3/h, V in m^3	132,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschikbare berging van 7,5 - 8,5 m+NAP	m^3		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
NETTO INPUT NAAR A-WATERGANG DE BIEZEN-NBO	m^3		470	511	682	749	799	880	956	1020	1067	1168	1298	1429	1543	1773	2015	2243	2487	2733	2978	3204	3562	3920	4276	4816	5351	5985	6638	7291	7942	8594	9100
Overstort naar A-Watergang De Biezen-Neerbosch-Oost - limiet	Q in m^3/h, V in m^3	114,7	135	171	229	344	459	688	917	1147	1376	1605	1833	2064	2294	2753	3211	3670	4128	4587	5046	5505	6423	7339	8257	9633	11009	13703	16554	19266	22018	24770	27523
bergingstekort	m^3		335	341	453	405	340	192	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overstortintensiteit	l/sec.ha		5,9	4,5	4,5	3,3	2,6	1,9	1,5	1,3	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5

Oplossingen bij bergingstekort bij T=2+10% + T=10 Waal	**Opmerkingen**
1. Drempel Westerpark overstort bassin de Biezen verhogen naar 10,35	is meest kansrijke, 5 cm levert over 5,6 ha 2800 m3 berging op. Kanaalstraat ligt op 10,4 a 10,5
	Maaiveldhoogten moeten nog wel in detail bekeken worden om overstroming Kanaalstraat te voorkomen
2. Berging in Brugkwartier /Dijkwartier vergroten bij 10 mm extra mbv groene daken	ca 330 m3 heeft geen effect, in de eerste 10 uur vind er nog geen overstort plaats uit dit gebied
3. Berging in A-watergang benutten	kan uitgezocht worden met stedelijke waterbergingsstudie. In combinatie met grondwaterafvoer bij hoogwater
4. Mercuriusstraat laten afwateren naar VGS noord kanaalhavens	is nog mogelijk, bergingstekort daalt van 453 m3 naar 236 m3
5. Effect dynamische berging bestuderen	kan uitgezocht worden met stedelijke waterbergingsstudie. In combinatie met grondwaterafvoer bij hoogwater
6. Afvoer naar gemengd riool en via gemaal de Biezen naar de Waal	drempel van 8,65 m3 is al laag, zal in praktijk gebeuren door opstuwing in A-watergang van De Biezen naar -Neerbosch-oost en als het gemaal Neerbosch-Oost het niet aankan. De vraag is of gemaal de Biezen kan lozen op de Waal. 12,90 m+NAP. Zowel het Westerpark als overstortbassin de Biezen fungeren dan als een enorme drain voor het omliggende gebied'

© Antea Group

DOSSIER: Waalfront - Waterhuishoudings- en Rioleringsplan

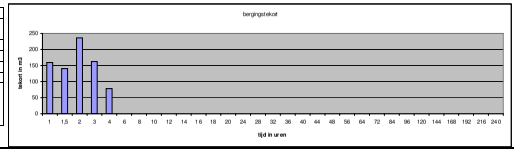
Wijziging	A	B	C	D	E
DATUM	19-9-2013				
PARAAF					

GEMEENTE NIJMEGEN — 2,0 **Neerslagduurlijn T=2+10% winter hlfjr, T=10 Waal** — **BEREKENING MET afwatering Mercuriusstraat/Kanaalstraat naar VGS Noordkanaalhavens**

berekeningen voor waterberging Waalfront

Tijdsduur	h		1	1,5	2	3	4	6	8	10	12	14	18	18	20	24	28	32	36	40	44	48	56	64	72	84	96	120	144	168	192	216	240
Neerslag	mm		11,0	12,5	13,5	15,2	16,4	18,4	20,0	21,2	23,4	24,3	25,2	26,1	26,8	28,4	30,0	31,6	31,2	34,9	36,5	38,1	40,3	42,9	45,4	49,0	52,6	56,9	61,2	65,7	70,1	74,5	78,8
Neerslag op verhard oppervlak	Fv in ha																														
De Ovensteek	m^3	2,41	265	302	326	366	395	443	483	525	565	586	607	629	647	684	724	761	801	841	881	918	976	1034	1093	1180	1268	1371	1477	1584	1690	1796	1899
Brugkwartier-Zuid	m^3	3,35	369	420	453	509	549	615	671	730	785	814	844	873	899	951	1006	1058	1113	1168	1223	1275	1356	1437	1518	1640	1761	1905	2053	2200	2347	2495	2638
Waalfrontweg	m^3	1,70	187	213	230	258	279	312	340	370	398	413	428	443	456	482	511	537	565	593	621	647	688	729	770	832	894	967	1042	1116	1191	1266	1339
Dijkwartier	m^3	3,25	358	408	440	493	533	597	651	708	761	790	819	847	872	922	976	1026	1080	1133	1187	1237	1316	1394	1473	1591	1709	1848	1993	2134	2277	2420	2566
Infiltratieverliezen	Q																														
De Ovensteek	Q in m^3/h, V in m^3	144,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brugkwartier-Zuid	Q in m^3/h, V in m^3	17,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waalfrontweg	Q in m^3/h, V in m^3	64,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dijkwartier	Q in m^3/h, V in m^3	8,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschikbare berging tot 10 m+NAP			**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**	**2229**
NETTO INPUT NAAR WESTERPARK	m^3		0	0	0	0	0	0	0	104	281	375	469	563	646	811	988	1153	1329	1506	1683	1848	2107	2366	2625	3034	3401	3863	4384	4805	5276	5748	6207
Westerpark (Mercuriustraat,Kanaalstraat)	m^3	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neerslag op de bassins en wadi Westerpark	m^3	1,13	125	142	153	172	186	208	227	247	265	275	285	295	304	321	340	357	376	395	414	431	458	486	513	554	595	644	694	744	793	843	892
Infiltratieverliezen	Q in m^3/h, V in m^3	174,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschikbare statische berging van tot 10 m+NAP	m^3		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
NETTO INPUT NAAR OVERSTORTBASSIN DE BIEZEN	m^3		125	142	153	172	186	208	227	351	546	650	754	859	950	1132	1328	1510	1705	1901	2096	2279	2565	2852	3138	3568	3996	4507	5078	5549	6070	6591	7099
De Biezen (Rivierstraat en bassin)	m^3	1,36	150	171	184	206	223	250	272	296	319	331	343	355	365	386	408	429	452	474	497	518	551	583	616	666	715	773	833	893	953	1013	1073
Overstort uit het gemengde riool	m^3		0	102	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128	128
Infiltratieverliezen	Q in m^3/h, V in m^3	132,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschikbare berging van 7,5 - 8,5 m+NAP	m^3		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
NETTO INPUT NAAR A-WATERGANG DE BIEZEN-NBO	m^3		275	313	337	377	409	458	499	647	865	975	1097	1222	1334	1517	1716	1887	2081	2275	2474	2647	2916	3185	3454	3882	4310	4879	5506	6017	6598	7179	7747
Overstort naar A-Watergang De Biezen-Neerbosch-Oost - limiet	Q in m^3/h, V in m^3	114,7	116	172	220	344	459	680	917	1147	1376	1605	1833	2064	2294	2753	3211	3670	4128	4587	5046	5505	6423	7339	8257	9633	11009	13703	16514	19260	22018	24730	27523
Bergingstekort	m^3		159	141	236	163	78	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
overstortintensiteit	l/sec.ha		3,6	2,7	3,0	2,2	1,8	1,3	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4

Oplossingen bij bergingstekort bij T=2+10% + T=10 Waal	**Opmerkingen**
1. Drempel Westerpark overstort bassin de Biezen verhogen naar 10,35	is meest kansrijke, 5 cm levert over 5,6 ha 2800 m3 berging op. Kanaalstraat ligt op 10,4 a 10,5
	Maaiveldhoogten moeten nog wel in detail bekeken worden om overstroming Kanaalstraat te voorkomen
2. Berging in Brugkwartier /Dijkwartier vergroten bij 10 mm extra mbv groene daken	ca 330 m3 heeft geen effect, in de eerste 10 uur vind er nog geen overstort plaats uit dit gebied
3. Berging in A-watergang benutten	kan uitgezocht worden met stedelijke waterbergingsstudie. In combinatie met grondwaterafvoer bij hoogwater
4. Mercuriusstraat laten afwateren naar VGS noord kanaalhavens	is nog mogelijk, bergingstekort daalt van 453 m3 naar 236 m3
5. Effect dynamische berging bestuderen	kan uitgezocht worden met stedelijke waterbergingsstudie. In combinatie met grondwaterafvoer bij hoogwater
6. Afvoer naar gemengd riool en via gemaal de Biezen naar de Waal	drempel van 8,65 m3 is al laag, zal in praktijk gebeuren door opstuwing in A-watergang van De Biezen naar
	-Neerbosch-oost en als het gemaal Neerbosch-Oost het niet aankan. De vraag is of gemaal de Biezen kan lozen
	op de Waal. 12,90 m+NAP. Zowel het Westerpark als overstortbassin de Biezen fungeren dan als een enorme drain
	voor het omliggende gebied'

© Antea Group

DOSSIER: Waalfront - Waterhuishoudings- en Rioleringsplan

Wijziging	A	B	C	D	E
DATUM	19-9-2013				
PARAAF					

Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
23-06-2014	SO10/14.0007551	Lucienne Hoenselaar
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beeldkwaliteitplan Brugkwartier		(024) 3292804

Geachte leden van de Raad,

Helaas hebben wij geconstateerd dat het document waarnaar wordt verwezen in beslispunt 4 van het raadsvoorstel 'Gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Brugkwartier' niet als apart document bij het raadsvoorstel is toegevoegd. Het Beeldkwaliteitplan (waarnaar dit beslispunt verwijst) maakt onderdeel uit van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE). Dit SPVE is toegevoegd als bijlage bij het bestemmingsplan maar ligt, in tegenstelling tot het Beeldkwaliteitplan, niet ter vaststelling voor.

Bijgaand bieden wij u alsnog het Beeldkwaliteitplan aan. Inhoudelijk komt de tekst van dit document volledig overeen met de tekst uit het eerder genoemde SPVE. Alleen de structuur van het document is aangepast. Het raadsvoorstel verwijst naar deze nieuwe structuur.

Om eventuele misverstanden te voorkomen bieden wij u daarnaast een gewijzigd raadsvoorstel aan waarin als beslispunt wordt opgenomen om alleen het Beeldkwaliteitplan vast te stellen. In dit nieuwe voorstel wordt het Beeldkwaliteitplan dus 'losgekoppeld' van het SPVE.

Hoogachtend,

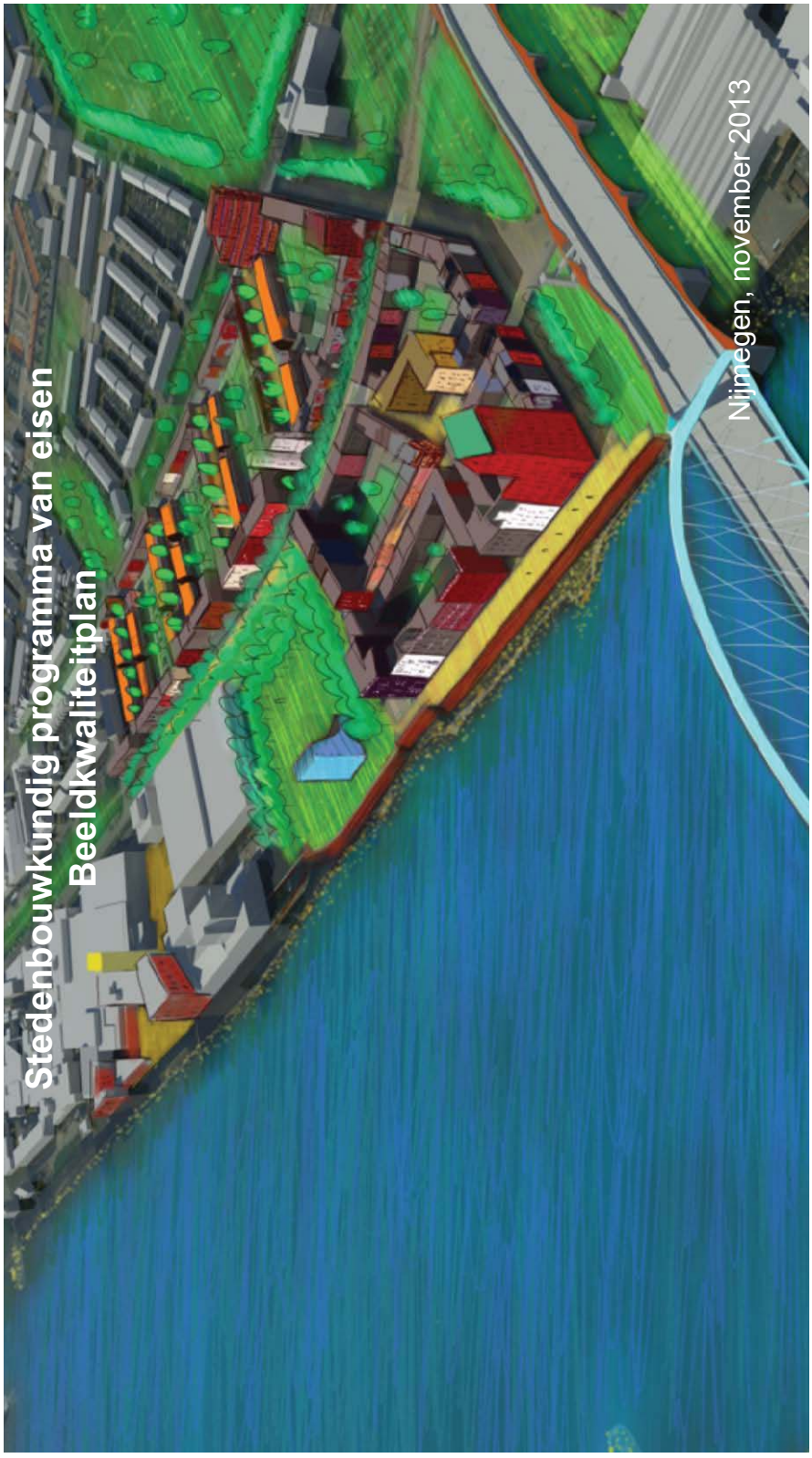
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 1

Brugkwartier Waalfront

Inhoudsopgave

Stedenbouwkundig programma van eisen

1 Inleiding 4

2 De Stad 6

3 Waalfront 12

4 Brugkwartier 22

Beeldkwaliteitplan

5 Beeldkwaliteitscriteria 46

4 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Voor u ligt het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE) voor de nieuwe buurt het Brugkwartier in het Waalfront. Dit document legt vanuit de invalshoek van de ruimtelijke kwaliteit, de kaders vast voor de te maken vervolgdocumenten zoals het bestemmingsplan en de definitieve uitvoeringsplannen. Het SPVE voor het Brugkwartier is een eerste stap en wordt hierna geconcretiseerd in definitieve ontwerpen voor de bebouwing en de openbare ruimte.

In 2012 is het Masterplan Waalfront uit 2008 opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische ontwikkelingen. Deze herijking heeft de naam Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 gekregen. Het masterplan uit 2008 is opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische tijd. De basis voor het Waalfront blijft het creëren van een stedelijk leefmilieu met bijzondere gebouwen, verschillende woontypen en een wervend ingerichte openbare ruimte. De planning en de uitvoering zijn echter aangepast: Na de bouw van de Handelskade in het oosten van het gebied, gaat bijvoorbeeld de woningbouw verder in het westen, in het Brugkwartier. Er wordt daarnaast niet meer met een grote blauwdruk voor het hele gebied gewerkt. Per kleiner gebied komt er steeds een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen op de markt. Waalfront 1.2 wordt gekenmerkt door een meer kleinschalig, organisch groeiende stedenbouw. Daarvoor is het nodig dat de plannen enerzijds flexibel zijn ten aanzien van het programma, maar anderzijds voldoende duidelijk zijn ten aanzien van de stedenbouwkundige structuur en de beeldkwaliteit om met een eerste ontwikkeling te kunnen starten.

Status van dit document

Naar aanleiding van het Waalfront 1.2 heeft het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront een projectgroep opgericht om Waalfront 1.2 verder uit te werken. Deze projectgroep is onderverdeeld in een aantal werkgroepen die zich bezig houden met het casco van de infrastructuur, de ligging en de verschijningsvorm van de waterkering, het tijdelijk anders bestemmen van bepaalde planonderdelen en het opstellen van het SPVE voor het Brugkwartier. In dit SPVE zijn naast de ruimtelijke aspecten ook de financiële en maatschappelijke overwegingen meegenomen. Dit SPVE is in opdracht van de directie van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront opgesteld. In deze directie zijn zowel de gemeente Nijmegen als het Bouwfonds vertegenwoordigd. Dit document is ter vaststelling aangeboden aan de Aandeelhoudersvergadering Ontwikkelings Bedrijf Waalfront, die het heeft vastgesteld. Het SPVE voor het plandeel Brugkwartier is richtinggevend voor de ruimtelijke, stedenbouwkundige en architectonische uitwerking en inrichting van het Brugkwartier. Het SPVE is tevens de basis voor een realistische financiële vertaling van het te realiseren bouwprogramma in de grondexploitatie Waalfront, en dient als ruimtelijke onderbouwing voor het door de gemeente Nijmegen te wijzigen bestemmingsplan voor dit gebied van het Waalfront in Nijmegen.

In dit SPVE is in een apart hoofdstuk ingegaan op de beeldkwaliteit voor het Brugkwartier met referenties en de kwaliteitskenmerken welke zullen worden gebruikt bij de verdere uitwerking van de bouwplannen voor het Brugkwartier. Ter waarborging van deze uitgangspunten vindt er bij alle bouwplannen –alvorens er tot vergunningverlening kan worden overgaan- een toets plaats door het Ruimtelijk Kwaliteitsteam Waalfront en de Commissie Beeldkwaliteit op basis van het beeldkwaliteitplan in hoofdstuk 5. Verder wordt er voor het deelgebied Brugkwartier met een supervisor gewerkt die de inhoudelijke begeleiding, afstemming en toetsing van de bouwplannen met de verschillende architecten op zich neemt, alvorens de plannen worden ingebracht bij het Ruimtelijk Kwaliteitsteam en/of de Commissie Beeldkwaliteit.

6 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 7
Ligging Waalfront in de stad

RUIMTELIJKE CONTEXT WAALFRONT

Ter inleiding van dit SPVE en om de context te verduidelijken is de laatste stand van zaken rond de uitwerking van de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 toegevoegd.
Dit SPVE betreft het Brugkwartier. Voor de ontwikkeling van het gebied tussen het Brugkwartier en de Handelskade zal op een later moment eveneens een SPVE worden opgesteld. Wanneer en hoe dit traject wordt ingezet is afhankelijk van de marktsituatie, mogelijke fasering en programmering alsmede de verwervingsstrategie. Voordat de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 wordt behandeld is het goed om eerst een beeld te schetsen van de ruimtelijke kenmerken van de stad.

Nijmegen stad aan de Waal

Nijmegen is ontstaan aan de Waal. Deze rivier heeft Nijmegen door de eeuwen heen de nodige welvaart opgeleverd. De Romeinen gebruikten de Waal als een aanvoerroute van ondermeer bouwmaterialen. In de 19de eeuw werd ten westen van de middeleeuwse stad nieuwe industrie gevestigd die voor de aanvoer van grondstoffen voor een groot deel afhankelijk was van de Waal. Nu wordt de landschappelijke schoonheid van de Waal ingezet om een nieuw, aantrekkelijk woongebied te realiseren. De industrie maakt plaats voor wonen aan de Waal; Het Waalfront.
Naast de unieke ligging van het Waalfront aan de Waal nabij het centrum is de locatie bijzonder omdat de geschiedenis op deze plek nog tastbaar en afleesbaar is. Delen van het 19e-eeuws fort Krayenhoff zijn nog zichtbaar, sommige industriële gebouwen zijn cultuurhistorisch waardevol en de resten van de Romeinse stad liggen dicht onder de oppervlakte. Kortom een plek vol zichtbare en beleefbare historie.

Nijmegen omarmt de Waal

Het gezicht van Nijmegen verandert de komende decennia ingrijpend. Een vijftal omvangrijke bouwprojecten aan beide oevers van de Waal, maakt dat de rivier straks niet meer langs, maar door Nijmegen stroomt: Nijmegen omarmt de Waal.
De gemeente Nijmegen zet de komende jaren alle projecten aan de Waal in de spotlights. Aan beide oevers staan grote bouwprojecten op stapel met een innovatief en duurzaam karakter. Bij Lent wordt de dijk teruggelegd in combinatie met de aanleg van een nevengeul die de Waal bij hoog water extra ruimte biedt. Het plan won in 2011 de internationale Excellence on the Waterfront Award in New York. Daarnaast is in 2013 stadsbrug De Oversteek gerealiseerd, en wordt gewerkt aan de planvorming van de Hof van Holland, de bebouwing van de Handelskade en de facelift van de Waalkade.

Ligging Waalfront

Het Waalfront ligt ten westen van het Stadscentrum. Door de historische Hezelpoort loopt na de Voorstadslaan/Weurtseweg de verkeersader van en naar de stad. Ten zuiden van het Waalfront ligt de wijk het Waterkwartier. Het Waterkwartier is een tuinstad-wijk uit het begin van de 20ste eeuw en bestaat voor het grootse deel uit grondgebonden rijenwoningen.
Ten westen van het Waalfront wordt de nieuwe stadsbrug gerealiseerd, deze brug verbindt de westoever van Nijmegen met de Waalsprong en Arnhem. Tussen het Waterkwartier en het tracé van de stadsbrug ligt het Westerpark.

Ontwikkelingen in de nabije omgeving van het Waalfront

De omgeving van het Waalfront nabij de stadsbrug wordt gekenmerkt door een hoge ruimtelijke dynamiek. Waarschijnlijk gaat Stichting WOII in het Vasim gebouw een nationaal WOII – museum vestigen in samenhang met een definitieve vorm van de Cultuurspinnerij. Tussen de Vasim en het Waalfront ontvouwt zich een monumentale ruimte die (deels) wordt overkluisd door de indrukwekkende bogen van de nieuwe stadsbrug. Mogelijkerwijs kunnen deze bogen in de toekomst nog een functie krijgen. Meer naar de Waal toe is direct ten westen van het huidige Gelderlandergebouw een groene ruimte gedacht die afloopt richting de Waal. Hier kan men genieten van een fantastisch uitzicht op de Waal en de nieuwe brug. Op dit punt kan men met een lift en/of trappartij de brug op gaan voor een wandeling over de brug.
In de wijk Waterkwartier wordt een nieuw voorzieningenhart gerealiseerd en wordt gewerkt aan revitalisering van het woningbestand.

Activiteit in het Waalfront.

De ontwikkeling van het Waalfront is momenteel al in beweging. Het terrein van de Handelskade is bouwrijp gemaakt, want op deze voormalige locatie van De Gelderlander wordt een aantrekkelijk en levendig gebied gerealiseerd voor wonen, werken en ontspanning. Er komen ruim 500 koop- en huurappartementen in alle soorten en

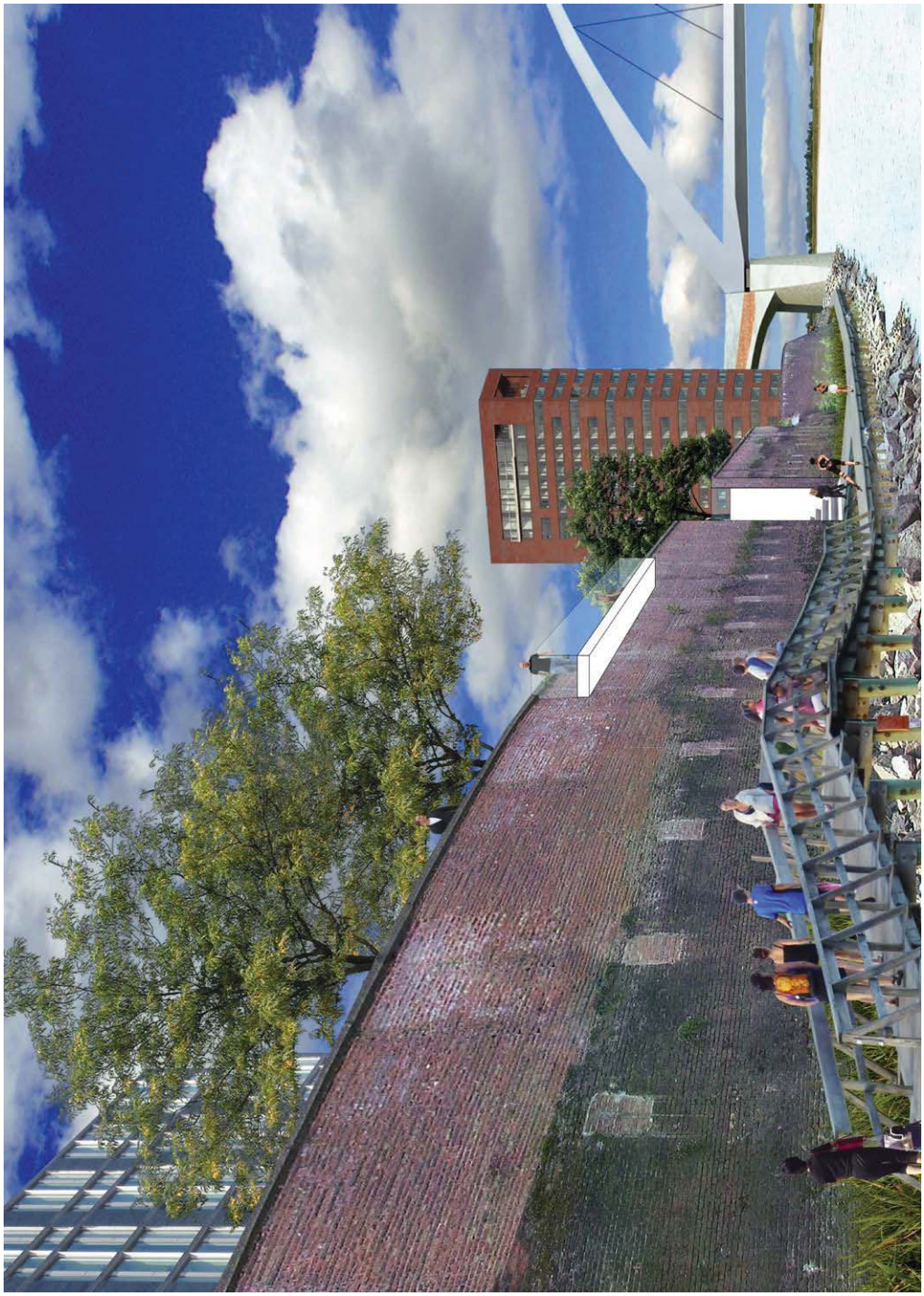
Waalfront en haar omgeving

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 9

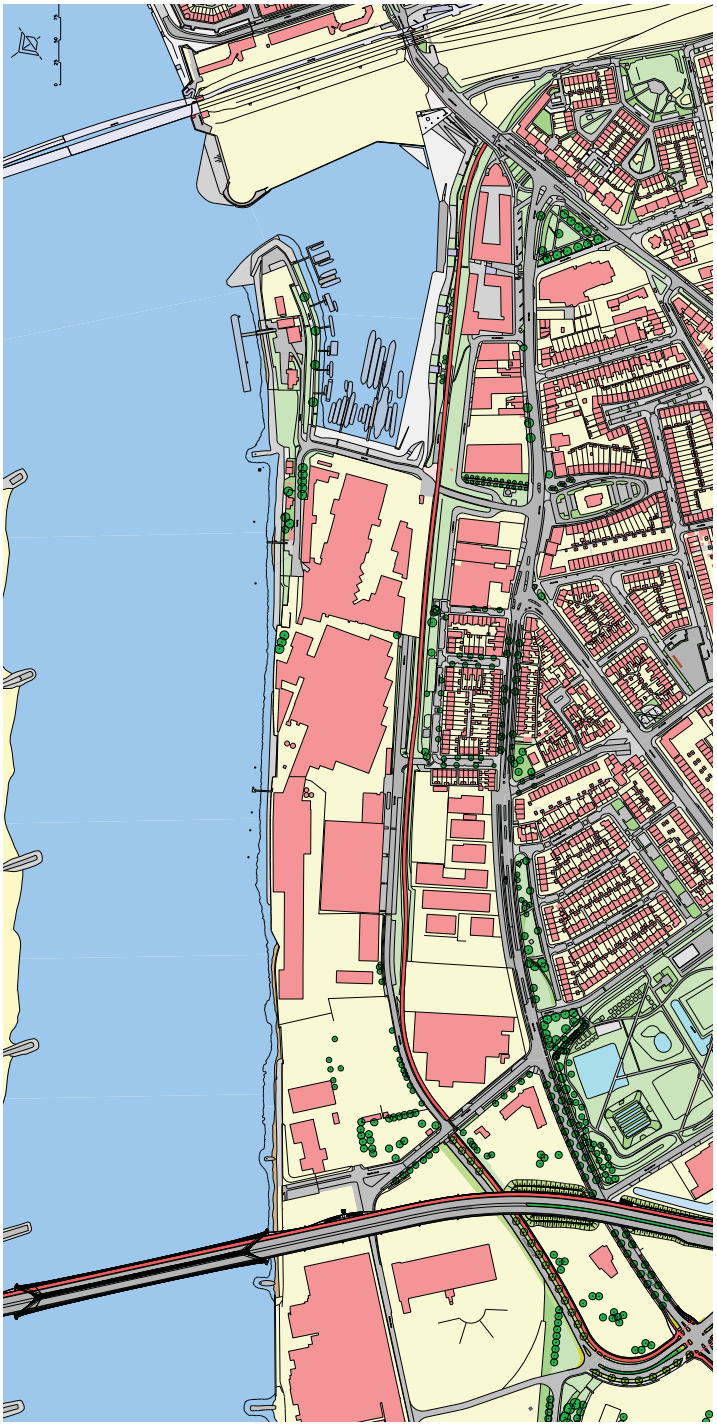
maten en voorzieningen als restaurants, bedrijfsruimten voor dienstverleners en werkplekken voor starters. Ook is er onlangs een snelfietsroute van het centrum naar de stadsbrug aangelegd op het voormalige tracé van een oud spoorlijntje. Het gebied is dus al voorzichtig in beweging. Medio 2013 heeft Honig haar werkzaamheden gestopt in het Waalfront, waardoor er mogelijk ruimte komt voor tijdelijke en duurzame ontwikkelingen.

10 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 11

Bestaande situatie

12 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Masterplan Waalfront vastgesteld 2007

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 Vastgesteld 2012

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 13

RIJK VERLEDEN WAALFRONT

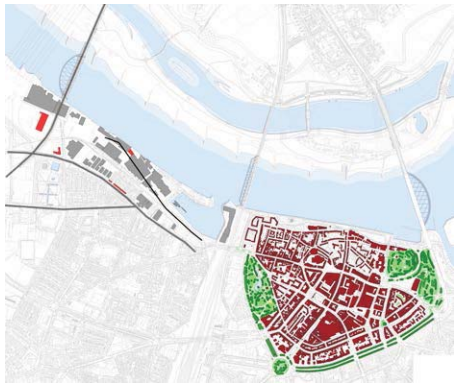
Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven zit het Waalfront boordevol historie. Om een beter beeld te krijgen van deze historie wordt deze hier in drie thema's kort aangehaald.

1. Romeinen

De Romeinen bouwden vanaf het jaar 70 na Chr. een compleet nieuwe stad onder de naam Ulpia Noviomagus op de plek van het Waalfront en het Waterkwartier. De huizen waren aanvankelijk nog in hout en leem uitgevoerd, maar ten tijde van de stadsrechtverlening van circa 100 na Chr. was het karakter van de stad al veranderd. Volledig in steen uitgevoerde openbare gebouwen als het badhuis en twee tempelcomplexen waren bepalend voor het nieuwe monumentale karakter en het gezicht van de stad aan de Waal. Met de aanleg van een verdedigingsgordel (gracht en muur) met toegangspoorten onder het bewind van keizer Marcus Aurelius (161-180) werd dat beeld verder versterkt. Desondanks viel de stad kort daarop ten prooi aan gewelddadigheden. Buiten de planmatig aangelegde vierkante Romeinse stad, met een oppervlak van ongeveer dertig hectare, liggen de grafvelden, waar de Romeinen hun doden begroeven. Daarmee is een groot deel van het plangebied van het Waalfront een potentiële archeologische vindplaats.

2. *Fort Krayenhoff*

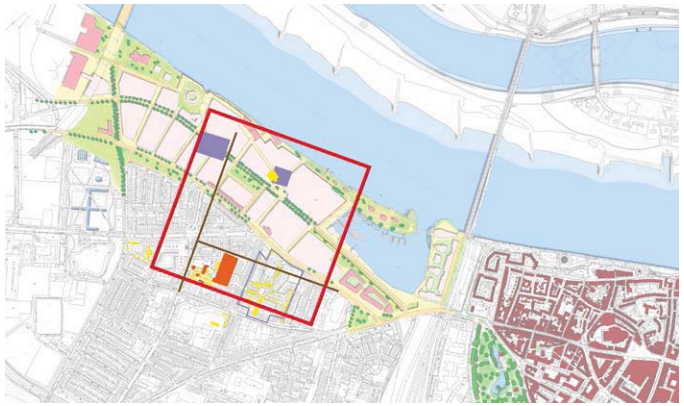
In aanvulling op de ommuring van de stad komt tussen 1817 en 1821 de Sterreschans aan de oostkant van de stad gereed, een aantal decennia later gevolgd door de forten aan de

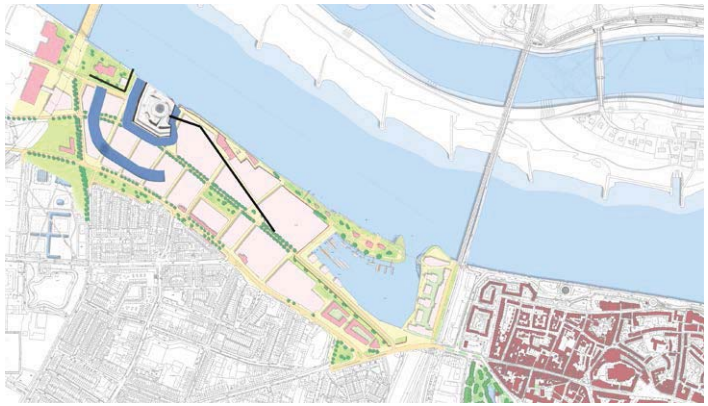
Cultuurhistorisch interesante gebouwen

Historische luchtfoto (19...) Waalfront

Projectie van de Romeinse stad op het projectgebied

Projectie van het fort Krayenhoff op het plangebied

overkant van de Waal bij Lent. In 1824 begint de bouw van fort Krayenhoff dat stroomafwaarts een strategische positie inneemt met zicht op de rivier en de stad. Tussen de binnstad en het fort ligt een dijk. Fort Krayenhoff heeft nooit zijn militaire functie hoeven te vervullen. Nadat het verlaten is door de militairen wordt het nog een tijd in stand gehouden. Op de foto van op de linker bladzijde is goed te zien welke resten van het fort waarschijnlijk nog aanwezig zijn.

3. Industrieel erfgoed

Het eerste permanente bedrijfsgebouw dat tot stand komt buiten de binnenstad is het gemeentelijke slachthuis, even ten westen van de nieuwe Waalhaven. Het ligt daarmee vlakbij de plek van de veemarkt op het plein dat nu naar Joris Ivens is vernoemd. Het abattoir opent zijn deuren in 1900, en is daarmee het begin van een industriële ontwikkeling die stroomafwaarts aan de linkeroever van de Waal terecht komt. De verbinding met de stad is goed en bovendien ligt de nieuwe Waalhaven al 50 jaar klaar voor de aan- en afvoer van grondstoffen en eindproducten. Ten zuiden van het industriegebied, aan de Weurtseweg, worden in 1912 de eerste woningwetwoningen van Nijmegen opgeleverd voor de arbeiders die intussen werkzaam zijn in een stijfselfabriek, een vlasfabriek en een kunstzijdespinnerij. In 1912 nemen de gebroeders Honig uit Koog aan de Zaan de stijfselfabriek van de voormalig concurrent Stam & Co over. Ze laten in 1920 een fabriek ontwerpen door de bekende architect Oscar Leeuw. Inmiddels is een cultuurhistorische verkenning gedaan naar de waarde van de verschillende complexen. Delen van het Honig-complex zijn cultuurhistorisch waardevol. Mogelijkheden tot hergebruik van panden wordt momenteel onderzocht.

4. STAPPENPLAN RAAMWERK BASISINFRASTRUCTUUR WAALFRONT

Bij het Waalfront 1.2 is meer dan in het oorspronkelijke Masterplan uitgegaan van de bestaande infrastructuur ter plekke. Daarna is verder gestudeerd op de mogelijkheden voor een nieuw ruimtelijk raamwerk voor het Waalfront.
Het nieuwe raamwerk is opgebouwd uit een compleet netwerk van openbare ruimten. Dit netwerk sluit naadloos aan op de omgeving van het Waalfront. Met het raamwerk is het Waalfront verankerd aan de stad. De uitgangspunten voor de totstandkoming van het Waalfront zijn logisch en duidelijk. De al aanwezige lijnen in het gebied bieden structuur en kennen een vanzelfsprekende verankering in de stad. De combinatie van bestaande structuren, cultuurhistorische elementen en een aantal goed gekozen nieuwe elementen, zoals bv. de nieuwe Waalboulevard, leidt tot een stedelijk gebied met een rijk verleden. De transformatie van dit stadsdeel is op deze manier ook voor iedereen 'leesbaar' Het raamwerk is opgebouwd in een vijftal stappen:

Stap 1: Handhaven bestaande elementen.

Hierbij is gekeken of elementen van waarde behouden kunnen blijven en ingezet kunnen worden voor de transitie van het Waalfront. Het gaat om de volgende onderdelen:

• Bestaande infrastructuur blijft zoveel mogelijk gehandhaafd.
De Waalbandijk, de Havenweg, de Lijnbaanstraat, de Marsstraat, de Dijkstraat, de Winselingseweg en de Waalhaven geven het gebied structuur en blijven op hun bestaande locatie liggen.

• De waterkering wordt geïntegreerd in het nieuwe plan.
Het uitgangspunt is dat het tracé van de bestaande waterkering ongeveer op de huidige situatie blijft liggen. Dit wordt in overleg met het Waterschap uitgewerkt.

• Het huidige aanwezige groen en de monumentale bomen worden zoveel of zo lang mogelijk gehandhaafd.
Te denken valt hierbij aan het groene karakter van de smalle landtong ten noorden van de Waalhaven, de speeltuin aan de Lijnbaanstraat en enkele bomen op het Honigterrein

• Uit onderzoek zal blijken of een deel van de bestaande bebouwing (langer) kan worden gehandhaafd.
Te denken valt aan het Honig-gebouw van architect Oscar-Leeuw en het Nuongebouw (de huidige Gelderlander). De woningwetwoningen aan de Weurtseweg zijn beschermd als stadsbeeldobjecten in het gemeentelijk beschermde stadsbeeld Waterkwartier. Bovendien zijn er interessante tijdelijke functies gevonden voor bepaalde panden in het Waalfront, waarbij een meerwaarde voor het gebruik van het gebied ontstaat.

• De Waalhaven zelf blijft uiteraard gehandhaafd.
Bestaande kades en oevers rondom de Waalhaven worden zoveel mogelijk gehandhaafd. De kades en oevers van de Waalhaven hebben een aantrekkelijk verblijfsklimaat met ruimte voor bedrijvigheid en horeca.

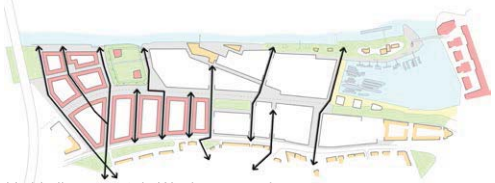
- De oude stamlijn (spoorlijn) is inmiddels omgevormd tot een tijdelijke snelfietsroute. De tijdelijkheid duidt op het tracée het is namelijk wel de bedoeling dat de fietsverbinding definitief is. Afhankelijk van de plannen kan de route of het tracée gedurende de planontwikkeling van het Waalfront nog wijzigen.

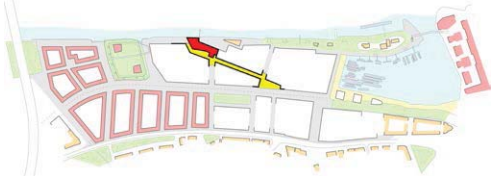

Casco-Infrastructuur Waalfront

Stap 2: De bestaande openbare ruimte wordt getransformeerd.
De Waalbandijk wordt in fasen getransformeerd tot de Waalfrontweg. Deze weg wordt vormgegeven in de Nijmeegse traditie van radialen van en naar de stad. Er zal aantrekkelijke laanbeplanting worden aangeplant. Aan de Waalfrontweg is een grote variatie aan functies mogelijk gemaakt. Ook wordt de Winselingseweg getransformeerd tot een groene corridor. Inmiddels is er dwars door het Waalfront een tijdelijke snelfietsroute aangelegd van Nijmegen centrum naar Beuningen. Hiermee is het gebied opengesteld voor de stad. De Weurtseweg zal uiteindelijk getransformeerd kunnen worden tot een erftoegangsweg. Dit kan echter pas als de Waalfrontweg haar functie kan vervullen en dus helemaal gerealiseerd is.

Stap 3: Toe te voegen openbare ruimte.
Het ontstane raamwerk voor de openbare ruimte wordt aangevuld met een aantal nieuwe openbare ruimten. Bijvoorbeeld de promenade aan de Waal. Langs de oever van de Waal wordt een vrij toegankelijke route ontwikkeld waardoor eenieder langs de Waal kan slenteren. De promenade aan de Waal zal waarschijnlijk een aantal publiek aantrekkende functies krijgen. De promenade legt de verbinding tussen de Waalkade in het oosten en de Handelskade meer naar het westen. Met een geplande langzaam verkeersbrug wordt de Handelskade verbonden met een groen eiland voor de haven. Het groene eiland wordt verbonden met achtereenvolgens; het plein aan de Waal bij het Honig-complex, Fort Krayenhoff en de aanlanding van de nieuwe stadbrug. Rondom en in het

Verbindingen met de Waal en omgeving

De Fabrieksstraat

Waalfrontweg

De promenade

Zone Weurtseweg

Fort Krayenhoff onstaat een belangrijke nieuwe openbare ruimte, waarbij de historische lijnen in het landschap worden hersteld. Het Westerpark wordt door een groene corridor bij de Winselingseweg verbonden met de Waal. Bij de aanlanding van de brug kan een aantrekkelijke openbare ruimte worden gecreëerd.

Stap 4: Straten en pleinen.

De straten en pleinen vormen samen de stedelijke openbare ruimte van het Waalfront. Er wordt met het realiseren van het Waalfront een nieuwe noord-zuid verbinding gelegd tussen het Waterkwartier en de Waal in de vorm van een aantal intieme stedelijke straten. De verbinding tussen Waterkwartier en Waalfront, op het grensvlak, wordt hecht doordat aan weerszijde direct aan de straat wordt gewoond in grondgebonden woningen. Het Waalfront wordt in de oost-west richting voor het autoverkeer ontsloten door een lineair systeem van twee wegen: de bestaande Weurtseweg en een nieuwe stadsweg (Waalfrontweg) op de huidige positie van de Waalbandijk. In het ontwerp van de Weurtseweg wordt gestreefd naar continuïteit door de nieuwe gevelwand aan te laten sluiten op de bestaande bebouwing en er zoveel mogelijk een gesloten, uniform straatbeeld van te maken. Bij de aanleg van de Waalfrontweg is het juist de bedoeling om optimaal te reageren op de variatie van de deelgebieden die achtereenvolgens ontsloten worden. Met een ladder-achtige structuur bedienen zij het Waalfrontgebied. Er wordt gestreeft naar een duurzame ruimtelijke structuur met permanent effect op de kwaliteit openbare ruimte. De nabijheid van de binnenstad en stationsomgeving biedt kansen om het een wijk te creeren waarbij verkeersveiligheid en langzaamverkeer leidend zijn. Hierin speelt de de fietsverbinding Weurt-Beuningen met Nijmegen, beter bekend als snelfietsroute Nijmegen-Beuningen een belangrijke rol. Met de industrie verdwijnt ook het vrachtverkeer dat nu verantwoordelijk is voor veel overlast. Het woonklimaat langs de Weurtseweg verbetert en de weg is gemakkelijk over te steken. De woongebieden langs de Weurtseweg worden voor de auto ontsloten vanaf deze straat.

Het karakter van de straten en pleinen is bepalend voor het gevoel van samenhang en stedelijkheid binnen het Waalfront. De openbare ruimte is in dit stadium van de uitwerking reeds richtinggevend vastgelegd. Het toe te passen materiaal, de functionele inrichting, de aanwezigheid van bomen in de straat zijn onderwerp van uitwerking in de volgende fase van het ontwerp.

Masterplan 2007

Waalfront 1.2

Optimalisatie 2013

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 19

Stap 5: Bouwvelden en deelgebieden.

In het plan zijn meerdere, van identiteit wisselende woonmilieus op te nemen. De mate van stedelijkheid wisselt en zal een gevarieerde groep mensen aanspreken. Wat zij met elkaar delen is dat ze in het front aan de Waal wonen. Alle stedelijke voorzieningen, inclusief de Nijmeegse binnenstad op loop- en fiets afstand en dat alles met een uniek uitzicht en de aanwezigheid van de rivier. Ondanks dat het Waalfront als één geheel leesbaar is zijn er accentverschillen in de deelgebieden. De volgende deelgebieden zijn te onderscheiden: de Handelskade aan de Waalhaven, dichtbij de binnenstad met grotendeels appartementen, het Dijkkwartier tussen de Waalhaven en de Weurtseweg, het Waalkwartier ten westen van de Waalhaven en direct gelegen aan de Waal en het Brugkwartier in het uiterste westen van het plangebied nabij de brug de Oversteek. De deelgebieden worden vervolgens onderverdeeld in verschillende behapbare bouwvelden. De uitwerking van de bouwvelden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende deelgebieden.

4 Brugkwartier
PARK
WAALFRONTWEG
20 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

B R U G K W A R T I E R
0
25
50
75
100
150
200
30-05-2013
Verkavelingssuggestie
Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 21

5. WAALFRONT BRUGKWARTIER

De ambitie

Nijmegen, stad aan de Waal, verbindt met de realisatie van de nieuwe woonbuurt het Brugkwartier de stad met de Waal. Een woonbuurt in de nabijheid van de moderne en tegelijk warme en zorgvuldig ontworpen nieuwe stadsbrug. Een woonbuurt die daarnaast ook nog eens veel ruimte biedt voor hoogwaardig groen en commerciële en culturele voorzieningen.
Het Brugkwartier is een echte woonbuurt voor (jonge) gezinnen die op zoek zijn naar een betaalbare woonomgeving die de woonsfeer biedt van het populaire Nijmegen-Oost. Ruime eengezinshuizen in een jonge hippe buurt die kwaliteit uitstraalt. De woonstraten en de binnenterreinen in de bouwblokken krijgen een intiem karakter. De woonblokken moeten op een eigentijdse wijze een veilige en rustige omgeving bieden. Een plek om lekker terug te trekken of zonder zorgen kinderen op te kunnen laten groeien. En dat aan de oever van de Waal, met het Westerpark op een steenworp afstand.
Het Brugkwartier zal naar verwachting ruim 500 woning krijgen. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied. De buurt zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen met daaraan toegevoegd een aantal publieksgerichte voorzieningen. Werken, winkelen, dienstverlening, horeca en culturele voorzieningen vinden er hun plek en zijn zowel gericht op de bewoners van het Brugkwartier maar ook op bezoekers uit de stad en verder.

Collage Waaloever

De locatie heeft de schaal van een woonbuurt. De locatie is groot genoeg voor een eigen woonmilieu dat gevormd wordt door de combinatie van de architectuur van de bebouwing en inrichting en sfeer van het openbaar gebied. Het plan kent een heldere opzet die voortkomt uit de introductie van (gesloten) bouwblokken. De blokken creëren een duidelijke scheiding tussen openbaar gebied en het privé-domein van de bewoners. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door te werken met grotere stadspanden waarvan meerdere woningen deel uitmaken. De panden vormen samen de wanden van het openbaar gebied.

Het openbaar gebied is opgebouwd uit een raamwerk van aan elkaar geschakelde openbare ruimten. Zo ontstaat een stedelijk weefsel van straten, pleinen en pleintjes, plantsoenen en parken, dat aansluiting zoekt bij het stratennet van de aanliggende woonbuurt en de rivier en haar oevers. In de straten en wegen worden de verkeersfunctie met de verblijfsfunctie gecombineerd.

Doelgroepen

Om meer te weten over de mensen in Nijmegen, wat hen beweegt en wat hun woonwensen zijn, is onderzoek gedaan naar de verschillende doelgroepen in de stad en heeft een eerste projectie plaatsgevonden van de opgedane inzichten op de verschillende deelgebieden binnen het Waalfront.

Het verst van de binnenstad gelegen deelgebied binnen het Waalfront, maar nog steeds relatief dichtbij het centrum, is de nieuwe wijk Brugkwartier.
Door te kiezen voor een groen stedelijk karakter aansluitend op de grote parkzone aan de westzijde en een aantrekkelijke aanhaking op de Waaloever, kan het een betaalbaar alternatief worden voor het populaire, maar ook dure Nijmegen-Oost.
Het gezinsleven staat voor deze doelgroep centraal. De veilige haven van het gezin maakt dat zij zich gelukkig kunnen voelen. Daarnaast vinden ze het belangrijk om anderen met respect te behandelen en om op een beleefde manier met elkaar om te gaan.
De ene familie gaat daarbij wat meer voor plezier en gemak, terwijl de andere familie rustiger en ordelijker is. Men zoekt over het algemeen een buurt die verzorgd, overzichtelijk en kindvriendelijk is en waarin de sociale cohesie en controle groot is.
De bedoelde gezinnen wonen graag in een koophuis in buurten dichtbij de binnenstad. Ze vinden het prettig de gemakken van het centrum binnen handbereik te hebben.

De opgave

Het doelgroepen onderzoek dat is verricht voor het Waalfront als geheel is vertaald in een globale verdeling van de gewenste woonmilieus over het gehele plangebied. De woningdichtheid neemt hierbij toe van het zuiden naar het noorden en van het westen naar het oosten. De dichtheid is relatief laag in de zuidwestelijke hoek van het plangebied, waar de nadruk kan liggen op de realisatie van grondgebonden woningen met een tuin, dichtbij park en Waal en de dichtheid is relatief hoog op de Handelskade waar een volledig appartementenprogramma gerealiseerd zal worden.

Naast de afwegingen met betrekking tot de doelgroepen en hun woonwensen is het van belang om de algemeen geldende marktsituatie op korte en middellange termijn door te vertalen naar een stedenbouwkundige opzet voor het plan. De onzekerheid van de huidige marktsituatie, waarin geen harde voorspellingen gedaan kunnen worden met betrekking tot de realisatiesnelheid en het programma vraagt om een stedenbouwkundige lay-out waarmee voortdurend ingespeeld

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 23

kan worden op de kansen die zich op een bepaald moment voordoen.

Dit vraagt om een neutrale stedenbouwkundige basis waarvan de uitvoering optimaal faseerbaar en flexibel is en waarbinnen zowel kleine als grotere bouwstromen kunnen worden opgenomen. In verband met de crisis zal waarschijnlijk meer organisch ontwikkeld worden. Grootschalige bouwprojecten parkeergarages zijn niet haalbaar binnen de huidige planexploitatie en leveren problemen op voor de continuïteit van de ontwikkeling.
Bovendien is het belangrijk dat de woonmilieus die ontstaan een rijke differentiatie kennen van doelgroep, woningtypologie en woningomvang, zodat in één en dezelfde bouwfase aan uiteenlopende woonwensen kan worden voldaan. Het is dan ook wenselijke dat de realisatie vorm krijgt door een verscheidenheid aan partijen

In de stedenbouwkundige planvorming kan hierop ingespeeld worden door met name de omgevingskwaliteit goed uit te werken. Met andere woorden het gebruik, de sfeer en de inrichting van het openbaar gebied zullen in dit SPVE centraal staan en de basis vormen voor de opbouw van dit stadsdeel. Er wordt een ruime mate van vrijheid gegeven aan de opstalontwikkelaars m.b.t. de programmatische invulling, flexibiliteit in beukmaten, faseringsmogelijkheden, (prijs) differentiatie.

Het SPVE
Het SPVE zet ten eerste in op toekomstwaarde. Het is een plan voor een buurt die kwaliteit heeft op korte maar vooral ook op de langere termijn. Het SPVE levert het ruimtelijk-functionele kader en de belangrijke stedenbouwkundige denklijnen voor de lange termijn. Het SPVE geeft de randvoorwaarden aan waarbinnen toekomstige en opeenvolgende ontwikkelingen hun plaats kunnen krijgen. Het SPVE bevat daarom niet teveel details. Het moet zekerheden geven, maar tegelijkertijd ook voldoende vrijheidsmarges bieden om toekomstige ontwikkelingen en/of wijzigende inzichten adequaat in te kunnen passen. Daarom beoogt het SPVE een stedenbouwkundige structuur, die de tijd kan doorstaan. Het is het soort ontwikkelen en stedenbouw bedrijven dat vooral de onbekende en onverwachte toekomst niet onmogelijk maakt. Basisprincipe daarbij is ‘continuïteit’ of het verder bouwen op en aan de geschiedenis. Per definitie wordt het SPVE daarom dus niet enkel op basis van functies (wonen, voorzieningen, etc) vormgegeven. Immers functies kunnen van tijdelijke aard zijn; een goed stedenbouwkundig plan kan wisselende en veranderende functies opnemen.

Bij de nadere stedenbouwkundige uitwerking van het Brugkwartier vallen een aantal wijzigingen ten opzichte van de Ontwikkelingsvisie 1.2 op:
1. Er is nadrukkelijk gekozen om het Brugkwartier een gezicht te geven aan de Waal. Dit betekent dat de bouwklokken ten westen van het Fort doorlopen tot aan de rivier. In de Ontwikkeling 1.2 werd hier uitgegaan van bebouwing in een groene setting.
2. Ten opzichte van de Ontwikkelingsvisie 1.2 heeft de uitwerking van het Brugkwartier heeft het ‘Fortpark’ een groter

24 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

oppervlak gekregen. Er is gekozen om de 'oorspronkelijke' omvang van de kern van het Fort te handhaven. Hierdoor manifesteert het Fort zich aan de Waalfrontweg. Vanaf de Waalfrontweg wordt hierdoor de Waal beleefbaar.

3. In de uitwerking is de Westerpark nadrukkelijker verbonden met het Fort door een brede laan. Hierdoor ontstaat samen met de Winselingseweg een vorkstructuur die bijzondere plekken zoals het Fort, de brug de Oversteek, de Waal en het Westerpark met elkaar verbindt.

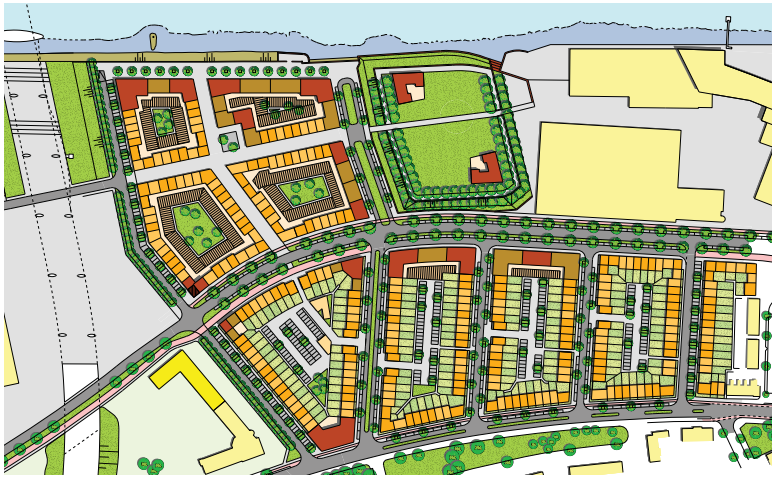
4. De aanwezige hoogteverschillen in het gebied zijn vertaald in de stedenbouwkundige opzet van de het Brugkwartier. Het noordelijk deel van het Brugkwartier is gelegen op het hoger gelegen deel van het plangebied. In het zuidelijke, lager gelegen deel, is een andere typologie gekozen. Vanuit de Weurtseweg lopen hier de straten op naar de Waalbandijk. De voormalige Waalbanddijk vormt de grens tussen beide gebieden.

Duurzaamheid

In het Brugkwartier zijn de volgende duurzaamheidsambities geformuleerd. In het gehele Waalfront wordt de restwarmte van de ARN middels het Warmetnet ingezet. De bouwplannen zullen worden getoetst aan de GPR-toets. Uitgegaan wordt van het gebruik van duurzame materialen voor zowel de bebouwing als de openbare ruimte. Indien uitgegaan wordt van zonne-energie op de daken is een integrale architectonische uitwerking vereist.
Het streven is dat het hemelwater van de daken wordt afgekoppeld en via bodempassages wordt afgevoerd.

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

Brugkwartier

PLANGEBIED BRUGKWARTIER

Het plangebied voor het Brugkwartier ligt opgespannen tussen de nieuwe stadsbrug, de bestaande Weurtseweg, de Waal en de bestaande woningen aan de Dijkstraat en de bebouwing van de Honig-fabriek.

Algemeen.

Het stratenpatroon van het Waalfront West is zo gericht dat vanuit het Waterkwartier een goede verbinding met de Waal tot stand komt. In het verlengde van de bestaande straten komen nieuwe straten die uitkomen op de nieuwe Waalfrontweg en vervolgens op de boulevard aan de Waal. Nieuwe functies in het Waalfront zoals horeca en praktijk-aan-huiswoningen en het park bij het Fort vervullen ook een rol voor de het Waterkwartier en de Biezen. Omgekeerd profiteren voorzieningen in het Waterkwartier en de Biezen, zoals de basisschool en de winkels, van het gegroeide aantal bewoners en worden daardoor versterkt. Samen vormen Waterkwartier/ De Biezen met het Waalfront een wijk waar mensen niet alleen bij elkaar in de buurt wonen, maar ook in elkaars buurt komen. Het Westerpark zet zich bij de aanlanding van de nieuwe brug door naar de Waal met een groene boulevard op de locatie van de Winselingse weg. In het stedenbouwkundigplan is een tweede laan gedacht die het Fort Krayenhoff verbindt met het Westerpark. Aan de Waal ontstaat een publieke oever met bijzondere functies. De Waaloever wordt over de volle lengte openbaar en ingericht als flaneergebied dat ook geschikt is om in combinatie met de drie bruggen grotere of kleinere rondjes rond de rivier te maken.

De stedenbouwkundige structuur van het Brugkwartier.

Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in lijnen, vlakken en punten. Hieronder wordt dit uitgelegd. In het stedenbouwkundig plan is het te bouwen programma niet vastgelegd. Mogelijk verandert het aantal woningen en de samenstelling van de verschillende woningtypen in de toekomst als gevolg van veranderende inzichten. Voor het eindbeeld van het Waalfront is het gewenst afspraken te maken over de maat en schaal van de bebouwing, bijvoorbeeld grotere appartementengebouwen, en eengezinswoningen en grondgebonden woningen. De plaats van grotere en kleinere panden binnen het Waalfront is bepalend voor de sfeer en het karakter van een straat.

Structuur Brugkwartier in lijnen

Het Brugkwartier doet met zijn statige herenhuizen denken aan een 19 eeuwse stadsbuurt. Het formele karakter wordt versterkt door een breed en symmetrisch straatprofiel met duidelijke erfafscheidingen, niveauverschillen en bomen. De groene voortuintjes of de ‘Delftse’ stoepen en straten met bomen maken het Brugkwartier een aantrekkelijke woonbuurt. Een aantal bijzondere verbindingen en verbindingslijnen, met

26 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

een eigen karakter, bepaalt de basisstructuur van het plan.

Informele lijnen

Door verschillende panden in het Brugkwartier naast elkaar te plaatsen ontstaan onderbrekingen in de rooilijn. Deze vormen doorgangen naar de binnengebieden. De overgangen die hier ontstaan, spelen een belangrijke rol in het bewerkstelligen van informele en 'verborgen' routes door velden van het stedenbouwkundige plan. Ze maken het mogelijk om door het Waalfront te dolen. Een aantal van deze doorgangen zijn bewust gepositioneerd tegenover een vergelijkbare doorgang aan de andere zijde van de straat. Andere verspringen juist nadrukkelijk, en liggen een flink eind verderop. De aangegeven doorgangen zijn in dit stadium wat hun plek betreft nog een indicatie.

Daalseweg referentie levendig straatbeeld

Waalfrontweg

De Waalfrontweg is in ruimtelijk en functioneel opzicht een structuurdrager van het plan.

De Waalfrontweg, straks een van de karakteristieke Nijmeegse wegen, is belangrijk voor de ontsluiting van de nieuwe wijk, maar is ook de directe verbinding tussen de westkant van de stad en het stadscentrum. De bebouwing aan deze stedelijke avenue krijgt daardoor een sterk adres. Het is de ambitie om te profiteren van deze ligging en op de begane grond ruimte te bieden aan een commercieel programma gecombineerd met appartementen op de verdiepingen. In de plint van de bebouwing is ruimte voor allerlei functies zoals kleinschalige kantoorruimte, maatschappelijke voorzieningen, kleinschalige zorgvoorzieningen (apotheek, huisarts etc.) speciaalzaken (bakker, biologische slager, patisserie etc.), kleinschalige horeca (coffiebar, cafétje, lunchroom), wonen (bv. een werkkamer als opgang naar de woning daarboven) etc. Dit is niet een situatie die al direct bij oplevering zo zal zijn. Het moet ontstaan en dus moeten worden gefaciliteerd. Samenhang wordt verkregen met een continue bouwhoogte van vier en vijf bouwlagen, een verticale geleding van de gevels en het accentueren van de belangrijke hoeken in het plan.

De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Met forse bomen wordt het beeld van een dak boven de weg gecreëerd. Tussen de bomen zijn de stedelijke ruimten aan weerszijden zichtbaar. De laan word onderbroken bij zijstraten zodat vanuit die straten de route naar de Waal zichtbaar is. Bezoekers parkeren tussen de bomen op uitsparingen in de grasberm. In het profiel is een vrijliggend fietspad aan weerszijden van de weg opgenomen.

Om het aantal aansluitingen op de Waalfrontweg te beperken is over een gedeelte ten zuiden van de Waalfrontweg een parallelweg geprojecteerd. De zuidzijde van de Waalfrontweg voorziet in de tijdelijke situatie in een doorgaand tweezijdige fietsroute die aansluit op de reeds aangelegde snelfietsroute.

Huidige Weurtseweg

Weurtseweg

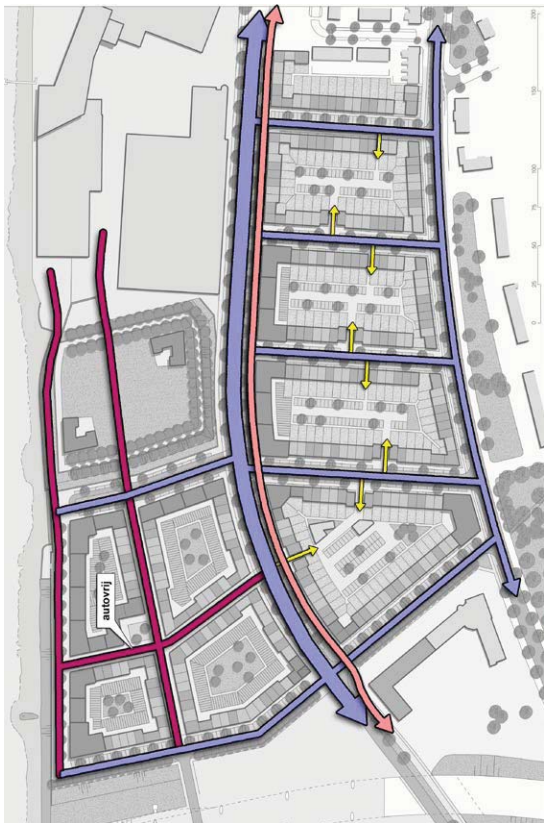
Bij de uitwerking zal ook het kruispunt tussen de Waalfrontweg en de Winselingseweg nader bekeken worden.
De Weurtseweg is een typisch historisch lint. De bestaande straat kent bebouwing uit verschillinde periodes en met gebouwen met verschillende hoogtes en volumes met kleinschalige detailhandel, horeca en woningen. Hoewel een deel van de verkeersdrukte zich zal verplaatsen naar de nieuwe parallel gelegen Waalfrontweg, zal het huidige profiel niet veranderen. De nieuwe bebouwing aan de zuidkant van de nieuwe buurt voegt zich in het bestaande lint en legt de ruimtelijke verbinding met de buurt aan de overzijde van de weg.

Winselingseweg

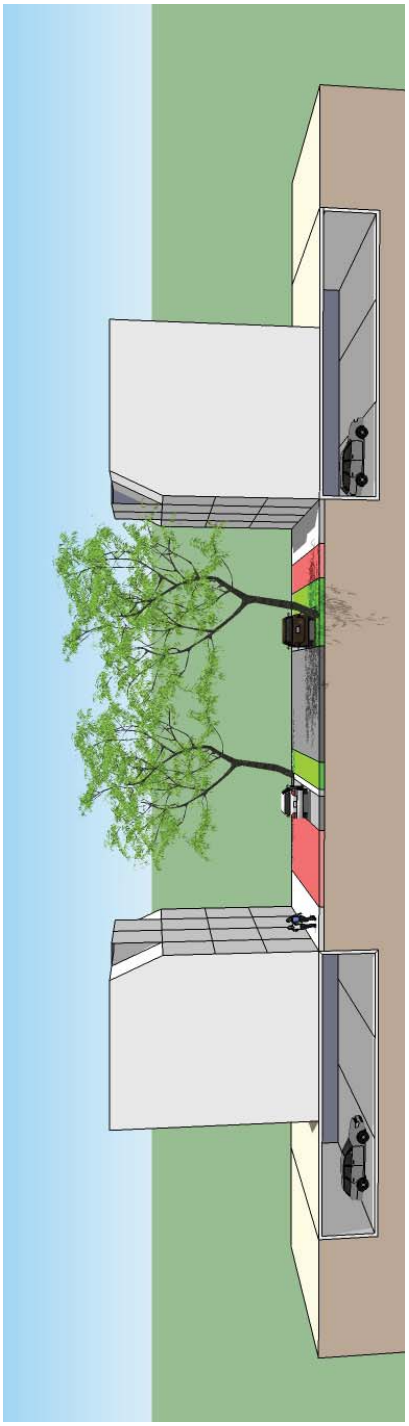
De Winselingseweg wordt opgewaardeerd tot een groene verbinding. De Winselingseweg legt de verbinding tussen het Westerpark en de Waal.

Waalboulevard

De westelijke Waalboulevard zal in de toekomst de meest aansprekende en attractieve stedelijke verbinding worden in het plangebied. Het deel van de boulevard in het Brugkwartier maakt in het plan deel uit van een lange verbinding die later in de ontwikkeling van het Waalfront door zal lopen tot aan het stadscentrum. De route zal een zeer gevarieerd karakter krijgen en de meest uiteenlopende sferen en attracties met elkaar verbinden.
Binnen het Brugkwartier schakelt de Waalboulevard de verblijfskwaliteit van het Fortpark aan de (tijdelijke) culturele voorzieningen in de oude fabriekscomplexen naast het Brugkwartier. Maar bovenal is de kade het podium vanaf waar het schouwspel en de sfeer van de rivier beleefd kunnen worden. Door een zorgvuldig ontworpen hoogwaardige inrichting krijgt de Waalboulevard een eigen verblijfskwaliteit en karakter. Met nieuwe, bomen, harde en zachte kades, muren en trappartijen in het kader van de waterkering, zal de kade veel recreanten trekken en een nieuwe betekenis krijgen op het niveau van de wijk en de stad. De Waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal.

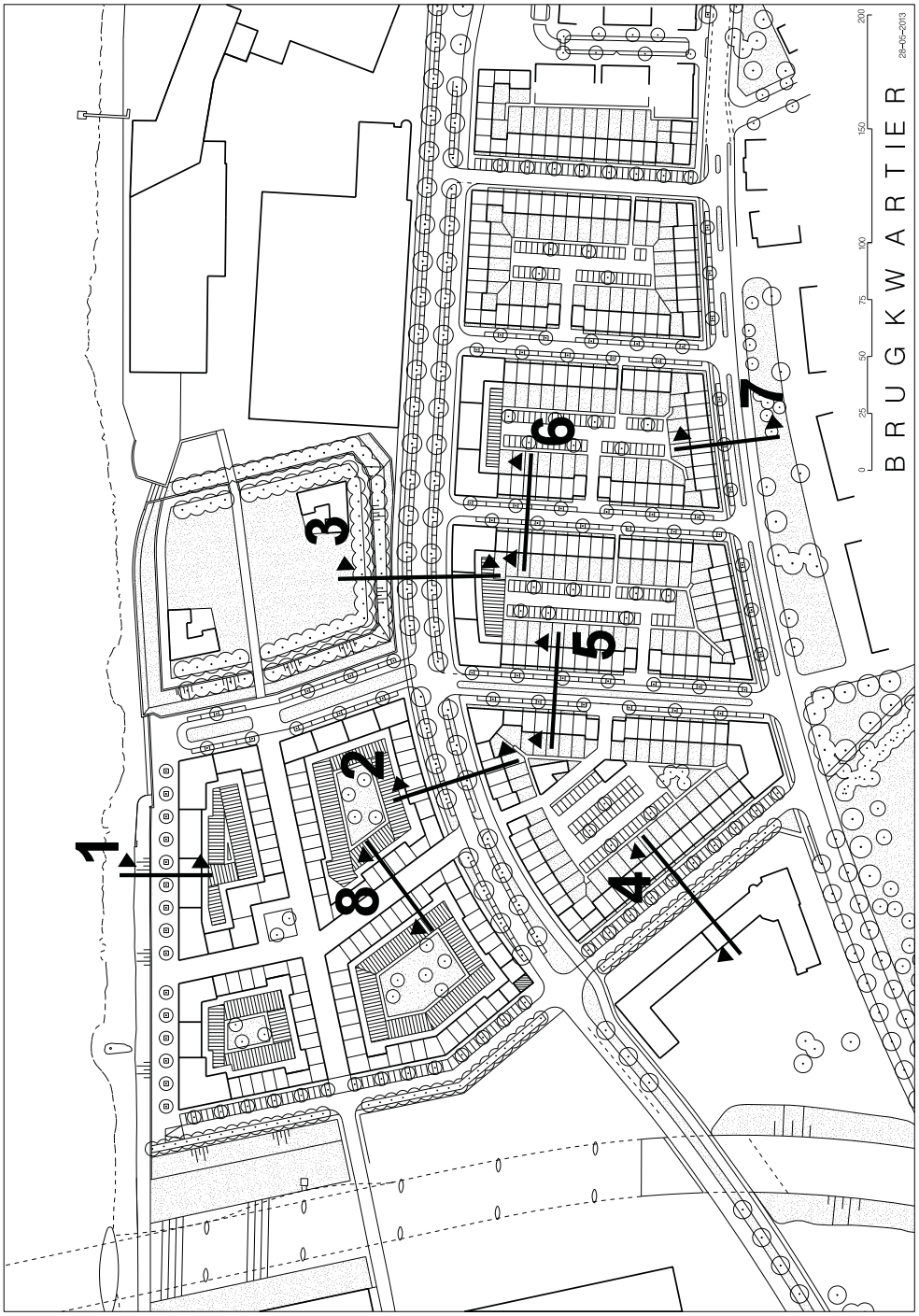

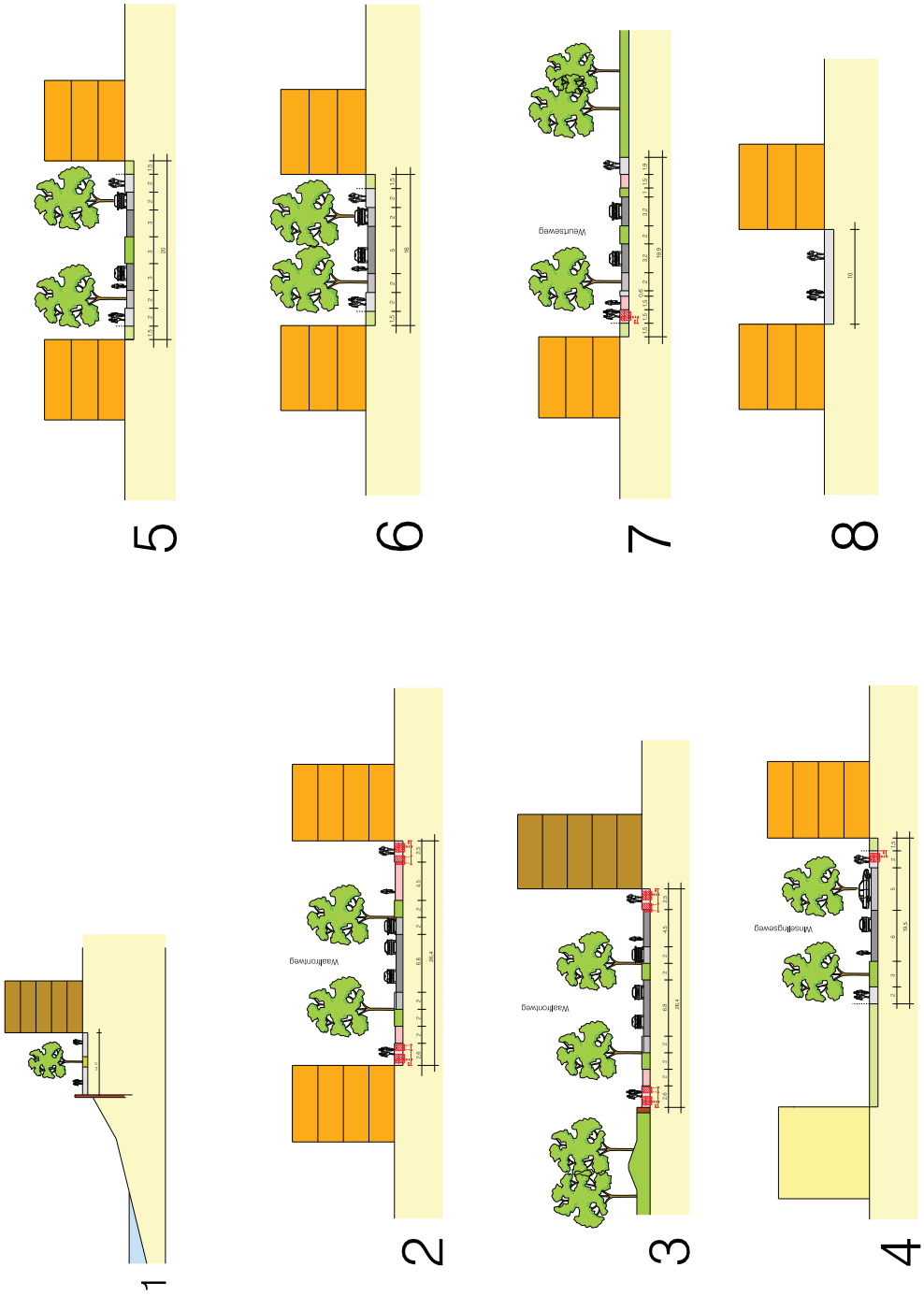
Verkeersstructuur en (tijdelijke) fietsroute

Principeprofiel Waalfrontweg

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 29

BRUGKWARTIER
28-05-2013
0
25
50
75
100
150
200
1
2
3
4
5
6
7
8
30 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 31

Structuur Brugkwartier in vlakken

Gekozen is voor de stedenbouwkundige uitgangspunten van het gesloten stadsblok in combinatie met een goed verzorgde openbare ruimte. De aanwezigheid van voortuinen geeft het Brugkwartier bovendien een informele groene uitstraling.

Bebouwing en openbare ruimte.

Het stadsblok, een vertrouwd principe in een nieuwe setting

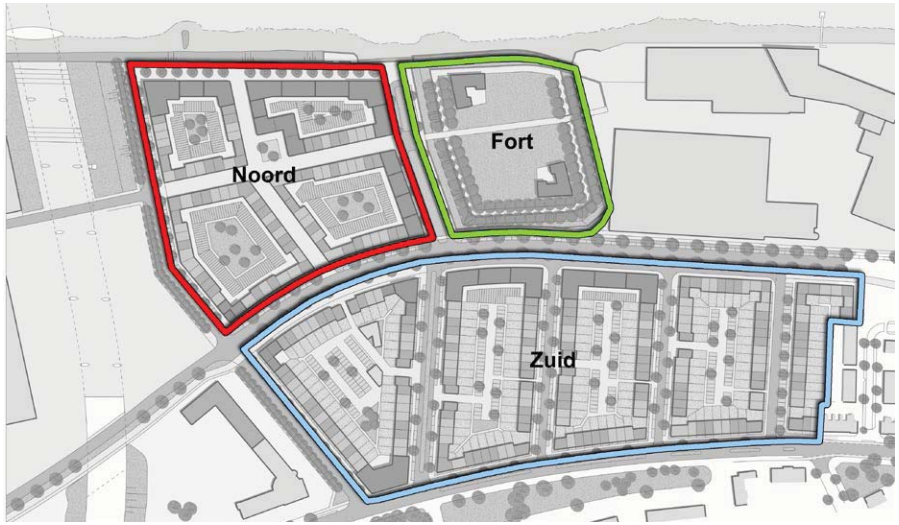
Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in drie gebieden: een zuidelijk en een noordelijk plandeel en het Fortpark. Voor het noordelijk en het zuidelijk deel geldt dat het (gelsoten) stadsblok een hoofdrol vervuld in de ruimtelijke indeling. Het accent van het woonmilieu ligt bij de grondgebonden woningen met een eigen tuin. Op de daarvoor geschikte locaties, met name daar waar uitzicht bestaat op parken en/ of op de rivier zijn ook appartementen gepland. Er wordt een fundamenteel onderscheid gemaakt tussen de voorkant van de woning en de achterkant. De bebouwing vormt aan de straatzijde een wand die gericht is op het openbaar gebied. De toepassing van het stadsblok is zeer geschikt om de stedenbouwkundige basisopzet flexibel en duurzaam te laten zijn. De keuze voor het principe van het stadsblok biedt duidelijkheid, maar tegelijkertijd ook veel vrijheid. Keuzes voor een meer pandsgewijze opbouw of een meer uniform straatbeeld of ensemble kunnen later in de planuitwerking op projectniveau gemaakt worden. Bovendien kan met deze basisopzet optimaal worden ingespeeld op de kwaliteiten van de bestaande situatie en de stedelijke context. Zo kan met uitgekiende woningtypes ingespeeld worden op locaties waar uitzicht op het water mogelijk is. Maar ook hoogteverschillen in het gebied kunnen worden ingezet om parkeergarages in het plan te kunnen opnemen.

Bovendien sluit dit stedenbouwkundige principe volledig aan bij de principes van de traditionele Europese stad en stadswijk, met een weefsel van straatjes, wegen, plekken en pleinen, die door de eeuwen heen zeer gewaardeerd zijn en voor de meeste bewoners als herkenbare woonkarakteristiek omarmd worden. Bewoners kiezen liever voor kwaliteiten die zich in het verleden al bewezen hebben en niet voor experimenten. De herkenbare kwaliteit van woning en woonomgeving biedt toekomstige kopers bovendien de gerustheid van een relatief zekere investering.

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het is overigens de bedoeling om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het masterplan uit 2008. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het

Dobbelman, Nijmegen. Moderne interpretatie stadsblok

Indeling deelgebieden

Fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2 tot 4 bouwlagen. De bebouwing aan de Waalfrontweg is stedelijker en kent hoogtes tussen de 3 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10 lagen.

Openbare ruimte: vriendelijk, beschut en groen.

De stadsblokken creëren een heldere scheiding tussen openbaar gebied en het privédomein van de bewoners. De buiten de blokken en hun privé-voorruimte gelegen gronden zijn openbaar. In het openbaar gebied zijn straten, lanen en wegen te onderscheiden, waarin de verkeersfunctie en de verblijfsfunctie gecombineerd worden. Daarnaast zijn er pleinen, parken en plantsoenen waarin de verblijfsfunctie centraal staat. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk. Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Deze worden niet weggemoffeld, maar als belangrijke identiteitsdragers gezien die een plek verdienen in het Brugkwartier.

Zuidelijk plandeel

De Waalfrontweg scheidt het noordelijk- en het zuidelijk deel in het Brugkwartier. Het zuidelijke deel ligt tussen de bestaande woonwijken en de geplande Waalfrontweg. Het wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weurtseweg naar de Waalfrontweg.

Het zuidelijk plandeel bestaat uit vijf stadsblokken. De blokken bestaan uit herenhuizen met zowel een voortuin als een achtertuin met buitenberging. De woningen worden niet in eindeloze rijen gerealiseerd, maar het straatbeeld wordt bepaald door kleine series van 2,3 of 4 woningen die als eenheid ontwerpen worden. Hierdoor ontstaat een grote mate van variatie. Alle woningen zijn met hun voordeuren georiënteerd op de straat.

De woonstraten in dit deel van de wijk zijn oplopend van de Weurtseweg naar de Waalfrontweg en worden begeleid door bomen tussen de langsparkeerplaatsen. In het zuidelijk deel hebben de woningen individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. Het parkeren voor bewoners is opgelost op de binnen terreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speelkwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 35

Noordelijk plandeel

Dit deel van het Brugkwartier is gelegen tussen de Waalfrontweg en de Waalboulevard. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P.. Hier is op stedenbouwkundig niveau sprake van vier stoere bouwblokken. Deze blokken vormen samen de buurt tussen de Waalpromenade, de nieuwe brug en het Fortpark bij het oude fort. Aan de randen van de buurt is het uitzicht fantastisch, de appartementen die hier worden gerealiseerd profiteren hier van. Aan de binnenzijde van het noordelijke deel van het Brugkwartier zullen grondgebonden woningen gerealiseerd worden. In het hart van deze buurt is een buurtpleintje ontworpen dat juist, in contrast met de weidsheid van het landschap van de rivier een kleinschalige beschutte verblijfsplek biedt.

De bebouwing kenmerkt zich in dit plandeel door een eenduidige stedelijke luxe architectuur, waarbij ook hier veel variatie in beeld en woningtypologie wordt nagestreefd. Bij de uitwerking staat niet de individuele expressie voorop maar krijgt de buurt als geheel, juist door het leggen van combinaties van 2 of 3 woningen in 1 pand de chique uitstraling van een herenhuis. In het beeldkwaliteitplan zullen toetsingscriteria worden opgenomen om de ruimtelijke samenhang in de buurt te waarborgen. Voor de inrichting van de binnenterrein van de woonblokken bestaan meerdere opties. Het binnenterrein kan gedeeltelijk als collectieve ruimte zoals een gemeenschappelijke binnentuin worden ingericht. Ook meer complexe woning- en parkeertypologieën zijn voorstelbaar. In het noordelijk deel zijn de binnenstraten autovrij waardoor een aantrekkelijk verblijfsklimaat ontstaat in aansluiting op de Waalboulevard. Door de hoge dichtheid van het noordelijk deel, zouden zonder de nodige gebouwde parkeer- voorzieningen, de geparkeerde auto's van bezoekers, bewoners en mensen die in het gebied werken en winkelen, te dominant aanwezig zijn in het openbaar gebied. Dit zou de sfeer van dit stadsdeel niet ten goede komen. Daarom is hier gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met gemeenschappelijke binnentuinen.

De daken van de parkeervoorzieningen zijn collectieve of privéruimten en worden ingericht als verblijfsgebied. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer)muren en trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het Noordelijke kwadrant.

36 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

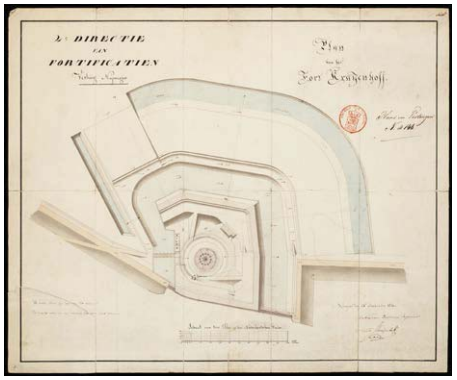
Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 37

Wijkpark 't Fort

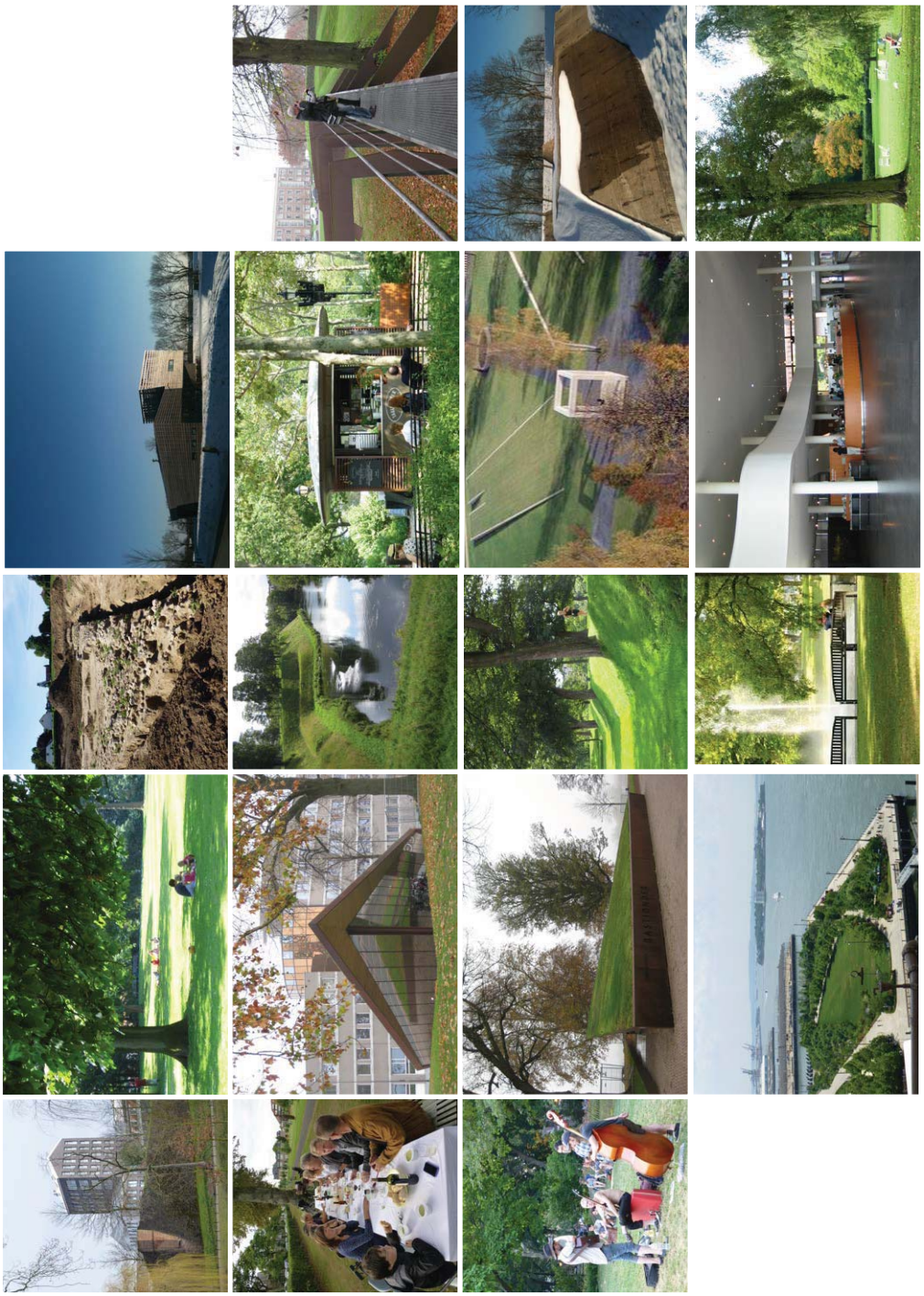
De contouren van het wijkpark komen overeen met de historische topografische situatie waarin de fortificatie en de aanliggende verdedigingswerken de inrichting van deze plek bepaalden. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.

Fort Krayenhoff is het meest in het oog springende landschappelijke element dat structuur en eigenheid aan het Brugkwartier verleent en tegelijk een band met het verleden vormt. Het is een strategisch punt aan de Waal met zicht op beide rivierbochten en de binnenstad van Nijmegen. Hier kunnen bewoners en bezoekers door het park lopen om van het uitzicht te genieten en een bezoek te brengen aan culturele voorzieningen en horeca gelegenheden. Maar ook wonen aan het Fort, een unieke woonlocatie, behoort tot de mogelijkheden. Een prominente plaats in het plan is gereserveerd voor een nieuw wijkpark aan de Waal. Het park, vormt straks ook de groene schakel tussen de wijk en de Waalkade en krijgt een directe loop- en zichtverbinding met het Westerpark en met de plein- en parkruimte onder de nieuwe Waalbrug.

Het Fortpark is een onderdeel dat nog nadere uitwerking behoeft. Het idee is in de contouren, de omvang en de inrichting van het nieuwe park de historische situatie van het Fort en het omliggende bolwerk herkenbaar terug te laten komen. Of dit een letterlijke reconstructie gaat worden of dat hierbij interpretatieruimte genomen wordt, is een vraag voor de ontwerpers die straks het park gaan uitwerken. Mede bepalend zal hierbij zeker zijn welk programma het park zal krijgen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal. In het park kun je 's avonds lekker wandelen met een ijsje in de hand die je bij de Italiaanse ijszaak op de Waalfrontweg hebt gekocht. Of na je werk nog even een rondje hardlopen door het park en over de Waalkade. Of op zaterdagmiddag nadat je net terugkomt uit de binnenstad samen met je kinderen en de buren en hun kinderen naar het park. Of lekker met vrienden chillen in het park met een glas prosecco.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 39

Hoogteverschillen

Aanzicht oplopende straat

Hoogteverschillen in openbaar gebied

Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Dit hoogteverschil geeft het gebied identiteit. Het zuidelijk deel wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weursteweg naar de Waalfrontweg. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.

Groenvoorzieningen

Er wordt ingezet op een samenhangende groenstructuur. De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Ook de Winselingseweg krijgt het karakter van een groene verbinding. De waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal. De aanwezigheid van voortuinen geven de stadswijk een (in) formele groene uitstraling. De woonstraten in het zuidelijk deel zijn voorzien van bomen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal.

Groenstructuur

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 41

Parkeervoorzieningen

Alle bouwvelden hebben een geïntegreerde parkeervoorzieningen.

Zuidelijk deel

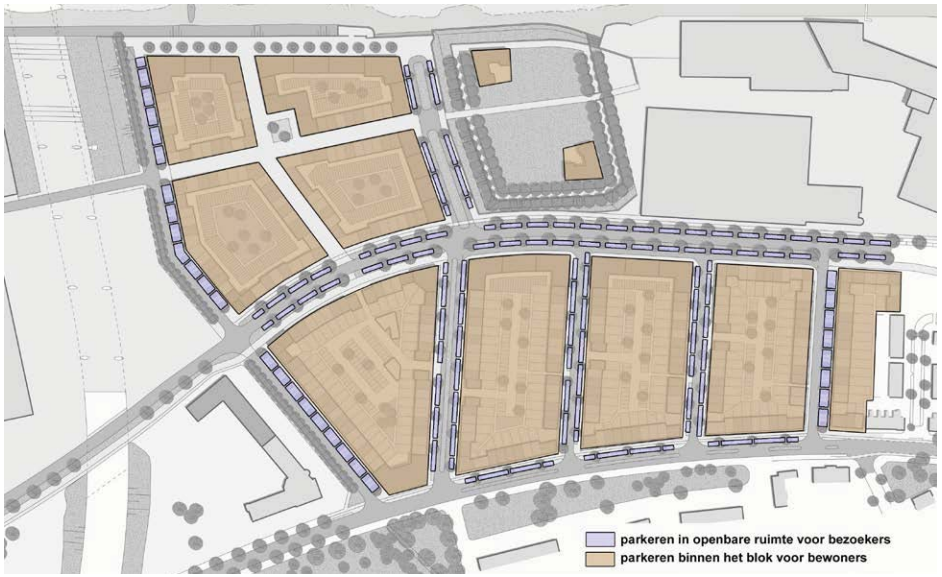
In het deel ten zuiden van de Waalfrontweg wordt door de bewoners geparkeerd op de binnenterreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speel kwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw in de vorm van appartementen zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Noordelijk kwadrant

Hier is gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met een gemeenschappelijke binnentuinen. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer) muren, trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Hellingbanen in open lucht zijn niet wenselijk. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het Noordelijke kwadrant.

Naast de parkeervoorzieningen voor de auto's, dient er aandacht te zijn voor het fietsparkeren. Hierbij dient gestreefd te worden naar geïntegreerde voorzieningen.

Schema parkeervoorzieningen

Hoekoplossingen

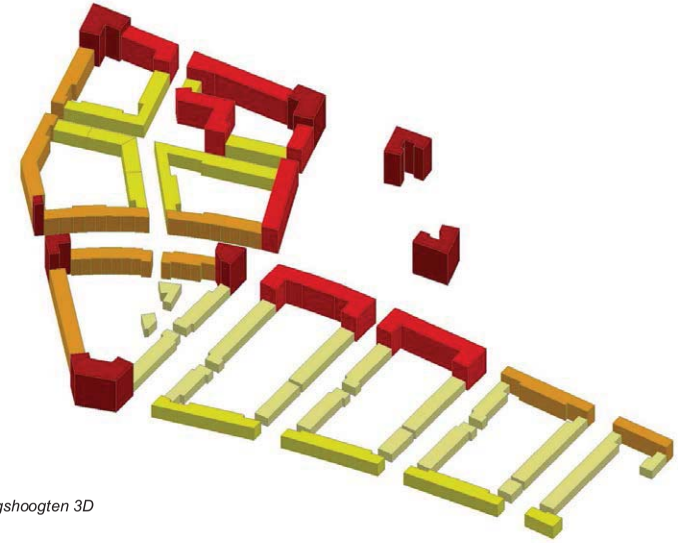
Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 43

Hoeken

De hoeken van de bebouwingsblokken zijn overwegend bebouwd. De hoeken van de gebouwen ondersteunen zo de helderheid van het stratenpatroon. De hoeken vormen aanleiding voor architectonische verbijzonderingen. Aan de Weurtse weg worden ook open hoeken toegestaan. Deze dienen met zorg ontworpen te worden.

Hoogtes bebouwing

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het voorstel is overigens om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het masterplan uit 2007. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2-4 bouwlagen, eventueel met kap. De bebouwing aan de Waalfrontweg kent hoogtes tussen de 4 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10

Bebouwingshoogten 3D

Zone voor appartementen

Bebouwingshoogten

Accenten

Hofjes

lagen.

Tuinen/hofjes

In het zuidelijk deel is sprake van individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. In het noordelijk deel is sprake van gemeenschappelijke binnentuinen. Afhankelijk van de gekozen parkeeroplossing wordt het karakter van deze binnentuinen bepaald.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 45

46 Beeldkwaliteitplan Brugkwartier - Waalfront

Kader

In het SPVE voor het Brugkwartier zijn de stedenbouwkundige richtlijnen voor het Brugkwartier te vinden. Dit beeldkwaliteitplan is opgesteld in opdracht van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront. Het is vooral bedoeld als een stimulerend en richtinggevend kader voor de ontwerpopgave in het Brugkwartier. Het legt de ambities en verwachtingen ten aanzien van beeldkwaliteit vast, voor zover die in deze fase van het project duidelijk zijn. Het geeft handreikingen voor de architectuur en de openbare ruimte in relatie tot de ruimtelijke context, de gevelopbouw, het materiaalgebruik en de sfeer van de diverse onderdelen van het plan

Dit beeldkwaliteitplan is na vaststelling door de gemeenteraad het beeldkwaliteitplan en daarmee een actualisatie en vervanging van de bouwsteencriteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Het beeldkwaliteitplan wordt gebruikt bij de begeleiding van het ontwerpproces door de supervisor en het Ruimtelijk Kwaliteitsteam, maar ook voor de toetsing van bouwplannen.

Het beeldkwaliteitplan biedt welstandscriteria voor het Brugkwartier op basis waarvan de Commissie Beeldkwaliteit advies uitbrengt aan het College van B&W. Het RTK kan gemotiveerd afwijken van deze criteria. Dat kan bij plannen die niet voldoen aan de welstandscriteria maar van uitzonderlijke kwaliteit zijn. Of bij plannen die wel aan de regels voldoen, maar toch een zodanig slechte kwaliteit hebben dat ze afbreuk doen aan de omgeving. Deze plannen worden getoetst aan de algemene criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Dit beeldkwaliteitplan geeft globale criteria voor kleine bouwwerken. Waar deze criteria niet volledig zijn kan worden terug gevallen op de criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit.

Het Brugkwartier in het Waalfront

Het Brugkwartier is onderdeel van het Waalfront en ontwikkelt zich daarbinnen als een compacte kleine stad aan de Waal. Hier kun je aangenaam stedelijk wonen in een groene setting, nabij de Waal en de binnenstad van Nijmegen. Kenmerkend voor het Brugkwartier zijn helder opgezette straten en pleinen en verborgen groene binnenpleinen om doorheen te dolen. De grootste inspiratiebron voor het Brugkwartier zijn de rijk gedetailleerde woningbouwplannen uit de 19e eeuw, waar Nijmegen bekend om staat, zoals bijvoorbeeld aan de Oranjesingel. De gewenste sfeer voor het Brugkwartier is uitgewerkt in een aantal representatieve sfeerbeelden. Door de stedenbouwkundige opzet is het Brugkwartier in staat veranderingen in de tijd eenvoudig op te nemen, zonder afbreuk te doen aan de gewenste kwaliteit van het eindbeeld. De hoogwaardige kwaliteit van de materialen en de inrichting van de openbare ruimte en de straten en gebouwen zorgt ervoor dat het Brugkwartier mooi veroudert in de loop der tijd. In de uitwerking wordt ook aandacht besteed aan het daklandschap.

Hoewel (beeld)kwaliteit zich niet kan laten vangen in referentiebeelden, wordt in dit hoofdstuk - ter illustratie van een ambitie – toch met referentiebeelden gewerkt. De beelden zoals die in dit document zijn opgenomen, zijn geen letterlijke afspiegeling van het uiteindelijke ‘beeld’. Ze geven de ambitie weer, een sfeer, die aansluit bij de cultuur van die ‘plek’. In een paar principes wordt een sfeerbeeld voor het Brugkwartier geschetst dat houvast biedt bij de ontwerpopgaven op de verschillende schaalniveaus.

Leidende principes

In het Brugkwartier;

…wordt het spelen met de intimiteit van het nieuwe stadsdeel versus de weidsheid van het landschap van de Waal tot uitdrukking gebracht in de vormgeving van de stedenbouw, architectuur en de inrichting van de openbare ruimte.

…vindt de ordening en hiërarchie van de gebouwen, pleinen en straten op een vanzelfsprekende en logische manier plaats. Er is geen onderlinge concurrentie, de diverse onderdelen van het Brugkwartier ‘ontmoeten’ elkaar op vriendelijke wijze.

…wordt uitdrukking gegeven aan de verschillende lagen van de plek en de tijd. Het bestaande wordt niet weggepoetst maar geeft gezicht aan de buurt. De toegepaste materialen verouderen niet alleen mooi maar ook duurzaam.

…krijgen al aanwezige en nieuwe elementen een plek.

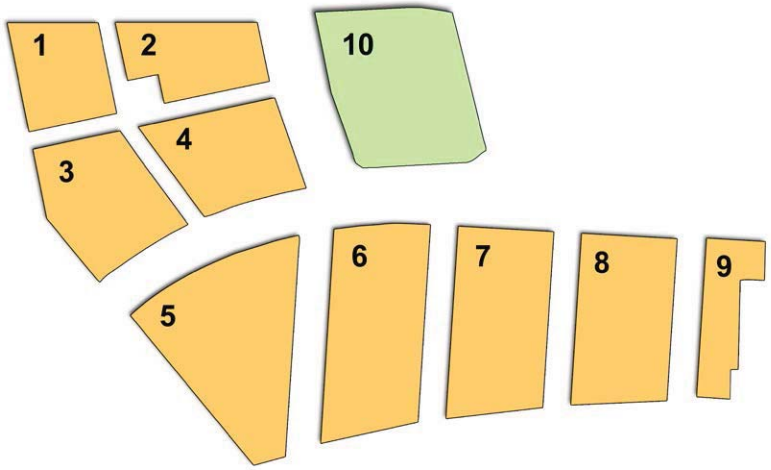
De architectuur en de buitenruimte van het Brugkwartier is dusdanig ontworpen dat ze zich kan ontwikkelen tot een stadsdeel met een doorleeft karakter. Er is derhalve ruimte voor bewoners om hun woonomgeving te verrijken.

…biedt ruimte aan spontaan en alledaags gebruik en faciliteert dit met plezier.

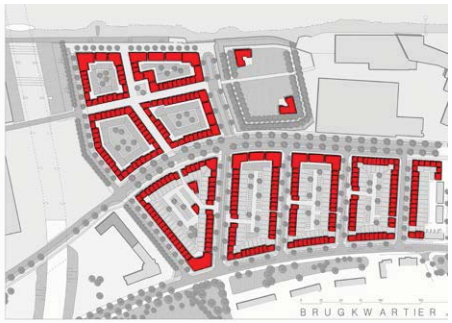
Bij het realiseren van het Brugkwartier wordt niet bij voorbaat uitgegaan van een schone lei. Het bestaande dient als inspiratie voor het nieuwe. Er worden verschillende elementen uit de bestaande context opgepakt, of het bestaande krijgt een nieuw perspectief. De gebouwen zijn behoorlijk robuust, maar wel doordacht en voegen zich door terloopse nevenschikking soepel in hun omgeving. Hierdoor bieden ze vaak een nieuwe blik op het bestaande.

Elk bouwblok grenst aan verschillende typen openbare ruimte; bv aan een woonstraat, het Fort Kraaijenhof, de Waalfrontweg en aan de Weurtseweg. Het uiterlijk van de bouwblokken voegt zich naar het karakter van de openbare ruimte. Hierdoor ontstaat een gevarieerd woon-, werkmilieu, zowel op niveau van het bouwblok als gespreid over het gehele projectgebied of stadsdeel.

Bij de architectonische uitwerking van het Brugkwartier worden drie uitgangspunten gehanteerd:

48 Beeldkwaliteitplan Brugkwartier - Waalfront

Korrel bebouwing

1. Elk bouwvolume is in ‘harmonie’ met zichzelf en kent een logische verhouding tot de aangrenzende stedenbouwkundige ruimte. De opbouw, de geleding en de grootte van de volumes zijn hiermee in overeenstemming;

2. Tegelijkertijd kent elk bouwvolume op onderdelen een aangename afwisseling in zijn uiterlijke verschijning. Deze afwisseling en expressie kan per woning, maar ook per groepje woningen bereikt worden;

3. De architectuur wordt op drie niveaus uitgewerkt: het bouwblok als onderdeel van de buurt, het afzonderlijke volume als onderdeel van het bouwblok en de individuele woning als onderdeel van het volume. Alle drie niveaus zijn herkenbaar in het ontwerp en vormen gezamelijk een consistent beeld.

Hierbij dient differentiatie in volume, materialisatie en kleur op een ingetogen, maar kwalitatief hoogwaardige en samenhangende wijze te geschieden. De hoeken van de

bouwblokken verdienen extra ontwerp aandacht, tonen zich representatief en dienen opgelost te worden als 'hoek' zonder de continuïteit van het bouwblok aan te tasten. De sluiting van de bouwblokken op maaiveldniveau wordt gerealiseerd door de toepassing van gebouwde oplossingen. Deze poorten en erfafscheidingen bepalen de mate van openbaarheid en het karakter van de aan het publieke domein grenzende ruimten (tuinen, stegen, binnenhoven).
De inrichting van de openbare ruimte, wordt gekenmerkt door een bijzondere aandacht voor het groen met bomen in alle straten en overwegend duurzame bestratingsmaterialen. De uitwerking van de binnengebieden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende bebouwingsvelden.

ONTWERPPRINCIPES

Maat, schaal en percelering
Doelstelling van het SPVE is de juiste schaal en maat van de bebouwing aan te geven, met aandacht voor de ruimtelijke potentie van de diverse deelgebieden in het bijzonder. Percelering, zowel verticaal als horizontaal, is hiervoor het instrument. Percelering is hiermee een basisthema binnen de architectonische en stedenbouwkundige uitwerking.

Percelering impliceert differentiatie. Differentiatie in de architectuur is zeer zeker een belangrijk ontwerpthema binnen het plan, echter op een genuanceerde en voorzichtige wijze. Immers, eenheid en herkenbaarheid van de 'plek' als geheel

Kroonlijsten

19e eeuwse kap

is evengoed bepalend. Er wordt gestreefd naar verschillen binnen de eenheid, eenheid in verscheidenheid met evenwicht is sleutelbegrip. Het gaat om familie van elkaar zijn, maar tegelijkertijd verschil durven te maken. Het gaat om verwant, maar 'hetzelfde' steeds 'anders'.
Grondgebonden en grondontsloten woningen worden groepsgewijs aaneengesloten ontworpen en gematerialiseerd.

Daken
Kappen dienen een meervoudig doel. De kap is een archetypische beëindiging van een individuele bouwvolume en daarmee de ondersteuning van de volumewerking binnen de globale planopzet. Ook kan de kap onderdak bieden aan bijzondere functies in de toplaag van een gebouw (wonen of andere functies) dit kan tot uitdrukking komen in een bijzondere uitdrukking van de vormgeving. Dit is mede van belang door de gedifferentieerde hoogte van gebouwen waardoor lager gelegen daken in het zicht komen van hoger gelegen woningen en bestemmingen.

Daar waar geen kappen voorzien zijn, worden verschillende gebouwen toch genuanceerd, duidelijk, kwalitatief hoogwaardig en herkenbaar beëindigd. Deze beëindigingen kunnen in metselwerk en/of toegevoegde elementen in de detaillering (beton en/of natuursteenlijsten) zijn, als ze maar voldoende kwaliteit en uitstraling hebben.
Er moet aandacht zijn voor de inrichting van deze dakvlakken als 5de (of 6de) gevel. Eventueel kunnen ze ingezet worden als groendaken of ingericht worden als verblijfsruimte:

daktuinen en -terrassen.
Technische ruimten, liftopbouwen of machines die los op het dak staan, moeten ten allen tijde worden vermeden. Zij worden geïntegreerd als onderdeel van het bouwvolume.
Samengestelde panden delen een kap of een setback op de bovenste (twee) lagen.

Materiaal

De gebouwen in het Brugkwartier zijn kenmerkend doordat er bij de vormgeving en realisatie gebruik gemaakt is van hedendaagse vormgeving, bouwtechnieken en materialen. Hoogwaardige kwaliteit, duurzaamheid, ecologisch verantwoord, veilig en onderhoudsvriendelijkheid zijn sleutelwoorden.
Het algemene motto ten aanzien van materiaal- en kleurgebruik is ‘hoe minder (verschillende) materialen, hoe beter’. Meer specifiek is baksteen het ‘dragend’ materiaal met betrekking tot het totaalbeeld. De keuze voor een typerend gevelmateriaal versterkt de eenheid binnen de gehele planopzet en onderstreept de continuïteit van de openbare ruimte.

Naast baksteen hebben duurzame en hoogwaardige materialen: dus natuurlijke, lang levende, mooie, geleidelijk verouderende en onderhoudsvriendelijke materialen zoals natuursteen, beton, staal, hout, zink en glas de voorkeur.
Alle materialen worden in principe in hun ‘natuurlijke’ verschijningsvorm in een hoogwaardige kwaliteit toegepast.
Toegangen tot gebouwen en gebouwde parkeervoorzieningen.
De entrees van de gebouwen dienen specifiek en met zorg ontworpen en gedetailleerd te worden. Ze zorgen immers voor de variatie in het gevelbeeld. In het geval van woningen of gebouwen met inpandige garages dient ook de garagepoort mee ontworpen, integraal onderdeel van dit geheel te zijn.

Tuinen

Geveltuinen (noordelijk deel)

Straatbeeld met kleine voortuinen

Straatbeeld met grotere voortuinen

De uitwerking van elementen van privé groen binnen de bouwblokken moet bijdragen aan de specifieke woonkwaliteiten en het groene karakter van de buurt. Verschillende vormen van buitenruimten en tuinen worden toegepast: privétuinen, collectieve tuinen, daktuinen. In het noordelijk deel gaan we uit van een gezamenlijk ontworpen voortuin of geveltuinen. In het zuidelijk deel bevinden zich voortuinen van minimaal 1,5 meter.

Erfafscheidingen

Tussen de (semi-)openbare ruimte en privé tuinen van grondgebonden woningen komen er aan de voorzijde gebouwde (lage hekwerken of tuinmuurtjes) erfafscheidingen. Er komen nergens 'achterkanten' van bebouwing of tuinen rechtstreeks in contact met de openbare ruimte.
De erfafscheidingen tussen het publiek domein en tuinen aan de achterzijde is een expliciet onderdeel van het ontwerpconcept.

Inrichting openbare ruimte

Het Brugkwartier wordt gekenmerkt door een stoer en duurzaam uiterlijk, dit vertaalt zich in het hoogwaardig materiaalgebruik en een zorgvuldige detaillering van de openbare ruimte. Het is een openbare ruimte die tegen een stootje kan.
De openbare ruimte van het Brugkwartier wordt gekenmerkt door een aantal karakteristieke lijnen/verkeerswegen. Dit zijn de Waalfrontweg, de boulevard langs het water, de Winselingse weg en de Weurtse weg. Elk van deze lijnen krijgt middels de inrichting van de openbare ruimte een een eigen karakter. Middelen hiervoor zijn de profielopbouw en keuze voor de beplanting, meubilair e.d.
Naast de karakteristieke lijnen onderscheidt het brugkwartier een drietal deelgebieden: het zuidelijk deel tussen de Waalfrontweg en de Weurtse weg, het noordelijk deel aan de Waal en het Fortpark Krayenhoff. Ieder van deze deelgebieden heeft specifieke openbare ruimte.
In het zuidelijk deel wordt de openbare ruimte gekenmerkt door 'hollandse' woonstraten met stoepen, laanbeplanting en een rijbaan met parkeren. Binnen de blokken bevinden zich de binnenhoven. Bij de inrichting van de binnenhoven wordt het combineren van het verblijfsklimaat, het parkeren en de overgang privé en (semi) openbaar gezien als een integrale ontwerpopgave. De binnenhoven moeten nadrukkelijk meer zijn dan een parkeerplaats. In de zuidelijke binnenhoven moeten minimaal zeven bomen van de 1e orde geplant worden met een minimale g roeiplaats van 4*4 meter.
Mogelijk kan hier ook gedacht worden aan voorzieningen zoals speelplekken en/of een kinderdagverblijf.
Het noordelijk deel van het Brugkwartier wordt een 'autoluw' verblijfsgebied aan het water. Hier wordt de openbare ruimte ingericht als een promenade op één niveau, zonder stoepen e.d. De binnenhoven kennen kennen een maaiveld waaronder geparkeerd wordt. Hier is de ontwerpopgave om enerzijds recht te doen aan privacy van de bewoners versus de collectieviteit van de binnenhof. In de binnenhoven van de noordelijke blokken moeten minimaal vier bomen van de 1e orde worden opgenomen met een groeiplaats van minimaal 4*4 meter.
Het Fort Krayenhoff vormt een specifieke opgave waarbij de historie van het Fort tot leven kan komen in een eigentijds park aan de rivier.
Voor het Brugkwartier als geheel wordt een nader te bepalen familie van verlichting en stadsmeubilair gekozen.
In de openbare ruimte van het Brugkwartier spelen hoogteverschillen een belangrijke rol. Bij de inrichting van de openbare ruimte zijn deze hoogteverschillen een ontwerpthema. Deze hoogteverschiillen geven het nieuwe haar specifieke identiteit.

In het SPVE Brugkwartier wordt aan de Waalzijde uitgegaan van handhaven van de bestaande waterkering op de huidige plek. Aan de Waalzijde wordt uitgegaan van een gebouwde waterkering.
Deze waterkering dient een hoogwaardige materialisering te krijgen.
Het deel van de waterkering aan de Winselingseweg wordt

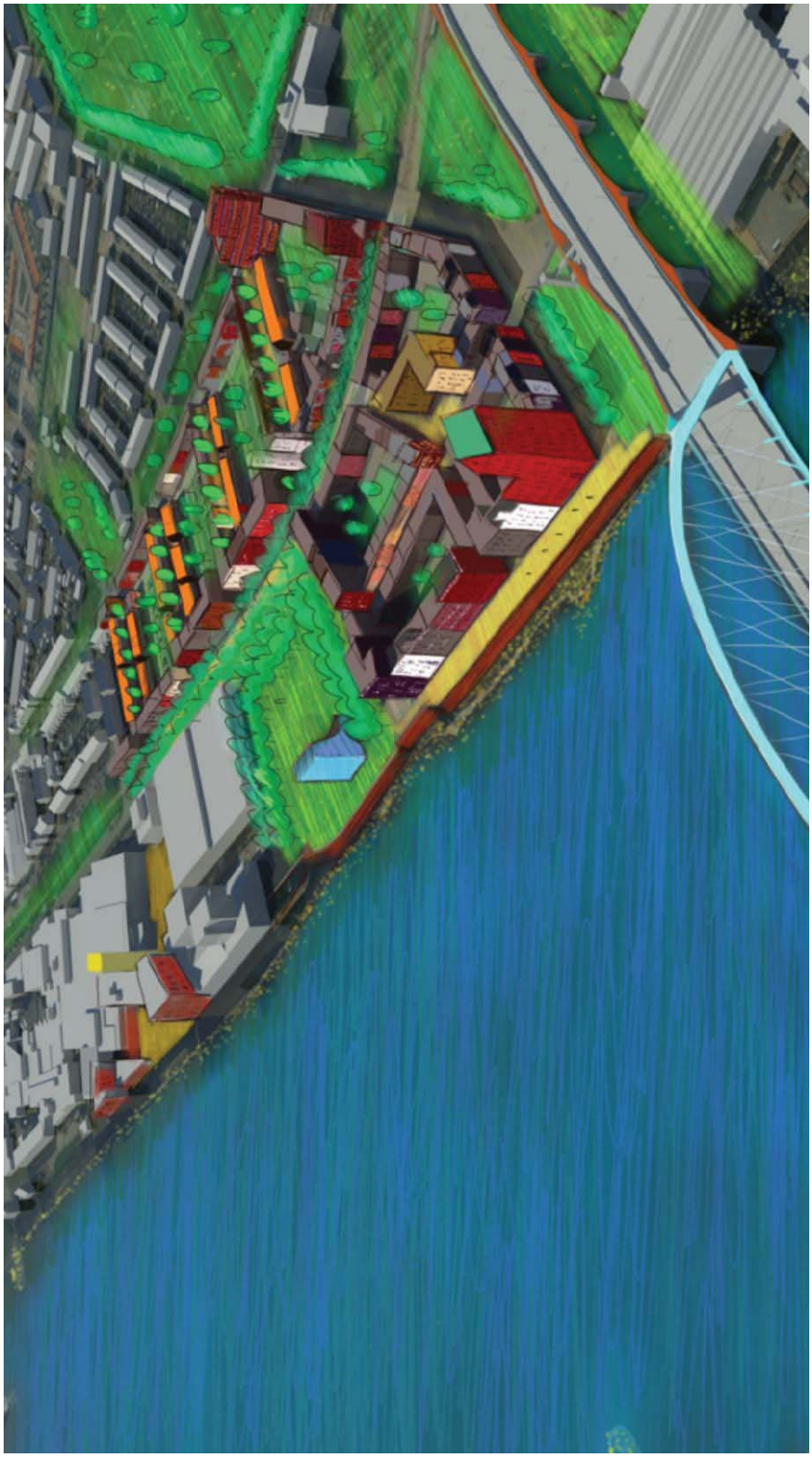
52 Beeldkwaliteitplan Brugkwartier - Waalfront

enigszins opgeschoven naar het westen. Hier bestaat de waterkering uit een groen talud.

Colofon

Aan dit document werkten mee:

Ontwerpteam:
Wim Bos
Peter Hoesbergen
Bob van Reeth
Stef van Roemburg
Mathieu Schouten
Anne-Marie Nannen

Toelichting over de behandeling van:

Wensen en bedenkingen inzake "Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. en GREX 2012 op hoofdlijnen"

Van:	College van B&W van 19 juni 2012
Doel:	Kenbaar maken van eventuele wensen & bedenkingen / Behandeladvies geven voor besluitronde
Toelichting:	**1. Inleiding; brief d.d. 19 juni 2012 inzake "Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. en GREX 2012 op hoofdlijnen".** Bij brief d.d. 19 juni 2012 heeft het college van B&W aan de gemeenteraad een tweetal documenten voorgelegd. Het betreft; • Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. • Concept notitie op hoofdlijnen GREX 2012 OB Waalfront Ten aanzien van de concept notitie heeft het college van B&W geheimhouding opgelegd, welke geheimhouding door de gemeenteraad bij besluit d.d. 20 juni 2012 is bekrachtigd. Dat document ligt dan ook enkel ter inzage bij de Raadsgriffie. <u>1.1. Verhouding tussen de Ontwikkelingsvisie 1.2. en de concept notitie GREX 2012</u> De verhouding tussen de "Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2." en de concept notitie op hoofdlijnen GREX 2012 OB Waalfront is als volgt. De Ontwikkelingsvisie bevat een gewijzigde koers en stedenbouwkundige voorstellen waarmee het college van B&W beoogt om een passend antwoord te geven op de gewijzigde economische omstandigheden. Het college van B&W geeft aan dat de concept notitie GREX 2012 vervolgens inzichtelijk maakt wat de financiële consequenties zijn van het op deze wijze recessieproof maken van de gebiedsontwikkeling Waalfront. Dat betreft daarmee de onderliggende financiële vertaling. <u>1.2. Presentatie over de onderliggende financiële vertaling Ontwikkelingsvisie 1.2.</u> Het college van B&W biedt in de brief d.d. 19 juni 2012 aan om de onderliggende financiële vertaling in beslotenheid nader toe te lichten. Deze presentatie heeft plaats gevonden tijdens de kamerronde op de Politieke Avond d.d. 5 september 2012. **2. Wensen en bedenkingen t.a.v. de Ontwikkelingsvisie 1.2.** Het college van B&W stelt de gemeenteraad door middel van de brief d.d. 19 juni 2012 in de gelegenheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. Met dat doel staat dit onderwerp nu op de agenda van de raadskamer. **3. Stap 1 - Kamerbehandeling d.d. 26 september 2012 – Wensen & bedenkingen** De kamerbehandeling op 26 september 2012 heeft als doel om eventueel te uiten wensen en bedenkingen kenbaar te maken en te komen tot een behandeladvies voor de besluitronde. De kamergriffier zal alle wensen en bedenkingen die in de kamerronde worden geuit in een overzicht opnemen, deze ter controle voorleggen aan de individuele fracties en vervolgens alle fracties vragen welke wensen en bedenkingen door hun fractie gesteund worden. <u>Behandeling in de besluitronde d.d. 3 oktober 2012 is mogelijk onder voorwaarden</u> Het is op 26 september aanstaande aan de raadskamer om te bepalen wanneer de verdere behandeling van dit onderwerp plaats vindt. Het is indien gewenst technisch mogelijk om de wensen en bedenkingenbrief te bespreken tijdens de besluitronde d.d. 3 oktober 2012, mits; • Raadsfracties uiterlijk op vrijdag 28 september 17.00 uur aan kunnen geven hoe hun eigen wensen en bedenkingen dienen te luiden (concept wordt voorgelegd vanuit de Raadsgriffie);

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">
Raadsfracties uiterlijk dinsdagmiddag 2 oktober om 12.00 uur aan kunnen gegeven welke wensen en bedenkingen door hun fractie worden gesteund (overzicht van alle wensen en bedenkingen wordt vrijdagavond 28 september voorgelegd aan alle raadsfracties).
4. Stap 2 – Vaststellen brief aan het college inzake wensen en bedenkingen
Alle wensen en bedenkingen worden inclusief de steun per fractie op internet gepubliceerd. Wensen en bedenkingen waarvoor een raadsmeerderheid blijkt te bestaan zullen vervolgens in de uiteindelijke conceptbrief worden opgenomen. Uiteraard kunnen alle fracties tijdens deze besluitronde indien gewenst ook nog amendementen indienen om deze brief te wijzigen.

5. Eerdere toezeggingen
Tijdens de kamerronde d.d. 19 oktober 2011 over de “Second opinion en actualisatie GREX Waalsprong” heeft wethouder Kunst toegezegd dat;
1. Het college in januari 2012 een aangepaste ontwikkelstrategie ten aanzien van het Waalfront aan de gemeenteraad voorlegt.
2. Het college in april 2012 de conceptgrex Waalfront 2012 door middel van een wensen- en bedenkingenprocedure aan de gemeenteraad voorlegt.
3. Het college de gemeenteraad bij het voorleggen van de conceptgrex Waalfront 2012 nader over de gehanteerde systematiek qua OZB-bijdrage aan het Waalfront informeert.

6. Twee personen per fractie
Bij de kamerbespreking mogen per fractie twee personen aan tafel zitten.
</td></tr>
<tr><td>Naam steller:
E-mail steller:</td><td>P. Matthieu
p.matthieu@nijmegen.nl</td><td>Tel. steller:</td><td>024 – 329 92 99</td></tr>
<tr><td>Bijlagen:</td><td colspan="3">
1. Brief het college van B&W d.d. 19 juni 2012 inzake ‘Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 en GREX 2012 op hoodlijnen’

Ter inzage via dropbox, internet, Raadsgriffie en Informatiebalie
1. (Herziene) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 Voorjaar 2012
2. Presentatie ‘onderliggende financiële vertaling ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2.’ (openbaar deel – sheet 1 tot en met 8 en aangepaste sheet 14)

Ter inzage op de Raadsgriffie (onder geheimhouding)
1. Concept notitie op hoofdlijnen GREX 2012 OB Waalfront
2. Presentatie ‘onderliggende financiële vertaling ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2.’ (geheim deel – sheet 9 tot en met 13)
</td></tr>
</table>

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Ingekomen stuk D11 (PA 5 september 2012)

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@ nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
19 juni 2012	OB10/12.0012982	Paul Matthieu
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. en GREX 2012 op hoofdlijnen		(024) 3299299

Geachte leden van Raad,

Hierbij bieden wij u aan de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. en onder geheimhouding de concept notitie op hoofdlijnen GREX 2012 OB Waalfront.

Wij hebben met instemming geconstateerd dat de in de Ontwikkelingsvisie 1.2 gekozen koers en stedenbouwkundige voorstellen inhoudelijk een passend antwoord geven op de gewijzigde economische omstandigheden. De concept notitie GREX 2012 maakt inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn van het recessieproof maken van de gebiedsontwikkeling Waalfront. Wij maken een nadrukkelijk voorbehoud voor deze financiële vertaling aangezien op basis van de definitieve Ontwikkelingsvisie 1.2. een definitieve GREX wordt opgesteld, die in oktober 2012 beschikbaar komt.

Door middel van deze brief leggen wij u de herziene inhoudelijke ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. voor en stellen u in de gelegenheid ten aanzien van deze visie wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Aanleiding
Op 19 oktober 2011 heeft het college de raad geïnformeerd over de second opinion en de managementletter risicoanalyse zoals die in opdracht van de directie van OB Waalfront was uitgevoerd voor de GREX 2011.
Over de aanbevelingen van de second opinion en de managementletter is door het college in een besloten bijeenkomst vertrouwelijk met de raad gesproken.

College en raad hebben besloten dat voor de GREX 2012 een aangepaste ontwikkelings-strategie zal worden gevolgd, waarin de aanbevelingen van de second opinion en de managementletter zijn verwerkt. Het college merkte daarbij op dat wat haar betreft de opgave en missie van het Waalfront recht overeind blijft. Dat betekent dat aan de ambitie van “Koers West” wordt vastgehouden: het centrum van Nijmegen wordt verlengd naar de westzijde van de stad.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
1

Voor het Waalfront blijft de opgave: " Het creëren van een nieuw stedelijk woonmilieu, met nieuwe woontypologieën en daarmee de noodzaak om nieuwe markten aan te boren, waar eerder in Nijmegen nog geen (of nauwelijks) vraag naar was".

Het College gaf aan voor de GREX 2012 de volgende **strategie** te willen volgen:

1. De ambities voor het Waalfront worden bijgesteld en aangepast aan de economische omstandigheden
2. Op enkele onderdelen zal een inhoudelijk aangepast en gefaseerd Masterplan worden ontwikkeld.
3. De gehele gebiedsontwikkeling zal minder vanuit blauwdruk denken en meer organisch en flexibel worden uitgevoerd, met toch voldoende centrum stedelijk karakter.
4. Er zal sprake zijn van een langere doorlooptijd dan 2024
5. Er wordt ontwikkeld daar waar de kansen zijn
6. Relatief dure elementen uit het Masterplan (fort, kade, Waalfrontweg, eiland etc.) zullen later worden uitgevoerd
7. Voor het stimuleren van de woningverkoop zullen – in ieder geval uitgewerkt voor de eerst komende 5 jaar - meer marktconforme grondprijzen worden gehanteerd

Om deze strategie te kunnen volgen, werden onder meer de volgende **inhoudelijke maatregelen** aangekondigd die een plek krijgen in het aangepaste Masterplan

- Vasthouden aan stedelijk woonmilieu met naar verhouding hoger aandeel appartementen, maar wel de verhouding meer in balans brengen door toevoeging van grondgebonden stadswoningen
- Verbeteren van de mismatch tussen vraag naar en aanbod van middeldure en dure koopwoningen in Waalfront
- Faseren van afzettempo woningen
- Bouwblokken meer organisch in kleinere eenheden ontwikkelen, flexibeler bij wijzigende omstandigheden
- Uitvoering infrastructuur en parkeeropgave in kleinere eenheden ontwikkelen en meer afstemmen in relatie tot voortgang woningbouw.
- De grondprijzen voor het woonprogramma liggen tussen de 10%-15% boven wat marktconform is in Nijmegen. In de GREX 2012 zullen de grondprijzen opnieuw worden bezien en zullen zo nodig voorzieningen worden getroffen

Aldus zou op basis van bovenstaande ontwikkelingsstrategie en maatregelen een op onderdelen aangepast Masterplan worden opgesteld, waarbij de hoofdlijnen overeind blijven en die 'recessieproof' is. De veranderde inhoudelijke keuzes uit het Masterplan zullen vervolgens in financiële zin op hoofdlijnen worden door vertaald naar een nieuwe GREX 2012.

In maart 2012 is een eerste proeve van de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 in een kamerronde aan de raad gepresenteerd en ontmoette ruime bijval.

In de periode maart 2012 t/m heden is verdere uitvoering gegeven aan de herziene Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. Thans ligt deze ter bespreking voor.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
2

Herziene Ontwikkelingsvisie 1.2. Waalfront

De herziene visie bestaat uit 2 onderdelen:
1. Waalfront planontwikkeling 2003-2012 (voorjaar 2012)
2. Naar een nieuwe ontwikkelingsvisie op het Waalfront; inhoud en samenhang (voorjaar 2012)

Ad 1:

In deze notitie beschrijft de directie OB Waalfront op chronologische wijze vanaf 2003 de planontwikkeling van het Waalfront. En geeft zij de belangrijkste uitgangspunten aan van de nieuwe ontwikkelingsvisie, te weten:
- Ambitieus en marktconform
- Van eindplan naar ontwikkelingsplan
- Inspelen op initiatieven
- Flexibel in zijn uitwerking, voldoende vast in de basis
- Reële zakelijke uitgangspunten, ambitieus in tempo
- Doorstart vanaf West
- Sturen op cashflow

Deze uitgangspunten – weliswaar soms in andere benamingen – komen geheel overeen met de uitgangspunten zoals die eerder door het College aan de raad zijn gepresenteerd, om te komen tot een nieuwe inhoudelijke ontwikkelingsvisie.

Ad 2:

Deze notitie betreft de inhoudelijke beschrijving en stedenbouwkundige verkenning van de gewijzigde ontwikkelingsaanpak. Het is daarmee geen vervanging van het Masterplan Waalfront, maar een aan de eisen van de huidige economische omstandigheden geactualiseerde versie. En daarmee geen versie 2.0, maar versie 1.2. Belangrijke pijlers uit het Masterplan Waalfront blijven overeind. Zoals de ambities zoals geformuleerd onder de noemer Koers West, de realisatie van een centrum stedelijk milieu ten westen van de stad aan de Waal, het toevoegen van in Nijmegen nog niet aanwezige woonmilieus en - typologieën, etc. En dit alles in een waardevolle riviercontext, waar het raamwerk wordt bepaald door het aanwezige landschap en de cultuurhistorische lagen en elementen.

De belangrijkste veranderingen in versie 1.2. betreft de wijze waarop de planontwikkeling van het Waalfront wordt uitgevoerd. Niet meer vanuit een dwingende blauwdruk die het denken voor de toekomst vastzet, maar een meer **organische en flexibele aanpak**. De ontwikkeling van het gebied zal in kleinere eenheden, in deelgebieden en daarmee ook in kleinere stappen worden gerealiseerd. Dat heeft als grote voordeel dat per moment goed kan worden afgewogen waar dan de kansen liggen en hoe die optimaal benut kunnen worden. Daarbij is de vraag vanuit de markt leidend: waar is op dat moment, tegen welke prijs en welke leefomgeving het meeste behoefte? Consequentie van het zetten van kleinere stappen is dat de benodigde doorlooptijd voor de realisatie van de woningen langer wordt. Het gebied gaat daarmee een lange periode tegemoet

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

waarin gerealiseerde nieuwbouw en infrastructuur, bestaande woningen en nog beperkte hoeveelheid bedrijvigheid samen met het tijdelijk gebruik van locaties naast elkaar zullen functioneren.
Het Waalfront wordt daarmee een **gebied in transitie**: zij wordt op geleidelijke wijze omgevormd van een bestaande locatie met verborgen 'schatten' naar een prettig woonmilieu, gebruikmakend van de aanwezige kwaliteiten. Hoe om te gaan met tijdelijke functies wordt daarmee een essentieel onderdeel van de nieuwe ontwikkelingsvisie en kan dienst doen als katalysator om nieuwe doelgroepen te interesseren voor het Waalfront.

Dit roept wel de vraag op, als dan de blauwdruk van het Masterplan 1.0 wordt verlaten, welke ruimtelijke strategie en -vertaling wordt dan leidend?
*"Het antwoord op deze vraag is een nieuwe vorm van stedenbouw: het raamwerk stedenbouw. De stedenbouwer ontwerpt een helder gedefinieerd stevige structuur van straten, bouwvelden en openbare ruimte, waarbinnen functies en programma zich 'vrij' kunnen vestigen. Ook kunnen gedurende de tijd programma's worden getest vervangen en gemodificeerd, een soort stedenbouwkundige gereedschapskist in feite. De noodzaak tot flexibiliteit beperkt zich hierbij niet alleen tot de ontwikkelfase van het project Waalfront maar evenzeer tot na de realisatiefase. Zo is het nadrukkelijk de bedoeling om flexibiliteit in te bouwen in het vastgoed om functieveranderingen te kunnen opvangen. Het is een raamwerk waarbinnen de markt flexibele invullingen kan plegen"(*einde citaat, blz 7)

De voorgestelde aanpak leidt tot de volgende **nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten**:
- Er wordt onderzocht en gemonitoord of er meer (markt)huurwoningen moeten komen, waar deze in het Waalfront geplaatst kunnen worden en of de totale bouwplanning daarop moet worden aangepast.
- De relatief dure elementen uit het Masterplan (zoals het fort, de kade, de Waalfrontweg, het eiland etc.) worden waar mogelijk doorgeschoven naar een latere uitvoeringsfase.
- Voor het stimuleren van de woningverkoop zullen de komende jaren meer marktconforme grondprijzen worden gehanteerd.
- Het huidige rigide programma per deelplan; overall 90% gestapelde bouw en 10% grondgebonden bouw zal wat meer losgelaten moeten worden. Uitgangspunt, na de bouw Handelskade, wordt 1/3 grondgebonden en 2/3 gestapelde bouw.
- De Bakens worden niet langer gebouwd zoals gedacht in het Masterplan. Dit planonderdeel is niet meer haalbaar. Onderzocht kan worden hoe op deze locatie werkfuncties gelinkt kunnen worden aan de Mercuriusparkontwikkeling.
- De in het Masterplan getekende verkaveling voor de concrete invulling van Quartier Romain, Waalfront park, de Bakens en het Fortlandschap zal wijzigen.
- De in het Masterplan gedefinieerde cultuurhistorische kwaliteiten zullen op een andere manier in het nieuwe plan vertaald worden. Hierbij zullen bovendien reeds aanwezige kwaliteiten in het gebied beter benut worden.
- Het vastgestelde Bestemmingsplan Waalfront blijft als het enigszins mogelijk is overeind tot 2018. Wijzigingen kunnen natuurlijk wel per deelplan worden aangebracht.
- Tot nu toe ging men ervan uit dat de ontwikkeling van het Waalfront vanuit het oosten zou geschieden, zie bebouwing bij Waalhaven en Handelskade. Door de realisatie van de stadsbrug (2013) en Mercuriuspark en omdat de behoefte bestaat om verschillende woonmilieus parallel te ontwikkelen alsmede vanwege de bestaande verwervingssituatie ligt het meer voor de hand om vanaf 2014 ook vanuit de westzijde te ontwikkelen.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

- Het Waalfront als geheel zal in een aantal deelgebieden worden ingedeeld die allemaal een duidelijk straten- en pleinenplan hebben met een bijzonder wervend ingerichte openbare ruimte en een flexibel programma. De nieuwe GREX Waalfront zal dan ook zijn opgezet vanuit de opbrengst per bouwvlek.

In de notitie 1.2. worden de volgende **ruimtelijke doelstellingen** geformuleerd, die richting geven aan de nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten:

a. Verbinden van het Waterkwartier met Waalfront en Waal
b. Cultuurhistorie in de volle breedte benutten: Romeinen, fort en industrieel erfgoed
c. Waalfront als verlengstuk van levendige binnenstad; inclusief ontsluiting via Weurtseweg en nieuwe Waalfrontweg
d. Park West verbinden met de Waal
e. Traditionele stad met straten en pleinen; uitgangspunt van gesloten stadsblok voor ontwikkeling per deelplan

Raamwerk: netwerk van openbare ruimten wordt in stappen getransformeerd.
Het raamwerk vormt met zijn openbare ruimten een stevige ruggengraat voor de ontwikkeling van het Waalfront.
*"Dit netwerk sluit naadloos aan op de omgeving van het Waalfront. Met het raamwerk is het Waalfront verankerd in de stad. De al aanwezige lijnen in het gebied bieden structuur en kennen een vanzelfsprekende verankering in de stad. De combinatie van bestaande structuren, cultuurhistorische elementen en een aantal goed gekozen nieuwe elementen zoals bv. de nieuwe Waalboulevard leidden tot een rijk stedelijk gebied. De transformaties worden op deze manier ook voor iedereen 'leesbaar'"(*einde citaal, blz 18).

Het raamwerk komt in 6 stappen tot stand:
1. Handhaven bestaande elementen (infrastructuur, waterkering, groen en bomen, waardevolle bebouwing en de waalhaven)
2. Bestaande openbare ruimte wordt getransformeerd
3. Toevoegen nieuwe openbare ruimte
4. Aanleggen nieuwe straten en pleinen
5. Invullen bouwvelden en deelgebieden
6. Marktconform uitwerken deelgebieden, te weten deelgebied West, deelgebied Midden, deelgebied Oost

Deelgebied West:
het verst van de binnenstad gelegen, maar nog steeds relatief dicht bij het centrum. Gebied met groen stedelijk karakter, in de nabijheid van Park West en aangehaakt op de Waaloever, als betaalbaar alternatief voor Nijmegen Oost. Deelgebied West zal vooral geschikt zijn voor gezinnen in grondgebonden (koop-)woningen.

Deelgebied Midden:
Compacter woonmilieu met een mix van gestapelde en grondgebonden stedelijke woningen. Onderscheidende architectuur in een mooie stadsbuurt met stedelijke dynamiek. Een diversiteit

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

aan woningen en leefmilieus voor een doelgroep van jongeren en medioren met een gemiddeld hoger opleidingsniveau.

Deelgebied Oost:
Dichtbij de binnenstad en als het ware rond de Waalhaven gesitueerd. Hoogstedelijk programma met gestapelde bouw en enkele grondgebondenwoningen. Doelgroep heeft een uitgebreid sociaal netwerk en is gericht op het centrum en hecht waarde aan winkels, horeca en voorzieningen onder handbereik. Huurappartementen voeren de boventoon, maar ook kleinschalige luxe koopappartementen of statige herenhuizen aan de haven is mogelijk.

Samenvattend:
Met de ontwikkelingsvisie 1.2. wordt op inspirerende wijze een nieuw stedenbouwkundig hoofdstuk ingeslagen voor de manier waarop het Waalfront als gebied in transitie zich de komende jaren organisch en flexibel zich zal ontwikkelen.
De opgave ligt voor om na vaststelling van deze visie vervolgens in te zoomen op de diverse bouwvelden en deelplannen en daar ontwerpend inhoudelijk mee aan de slag te gaan. Eén van de vraagstukken die dan zal terugkeren is de mobiliteit van het gebied; de verkeersontsluitingen, het parkeren etc.

Concept notitie op hoofdlijnen GREX 2012

Er is door de directie van het OB Waalfront een vertrouwelijke notitie geschreven van een concept GREX 2012 op hoofdlijnen. Deze GREX is de financiële vertaling van de inhoudelijk gewijzigde ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 en de wijze waarop het voormalige industriegebied zal worden getransformeerd naar een aantrekkelijk woonmilieu.

Deze GREX is per peildatum 1-1-2012 de financiële vertaling op hoofdlijnen van de herziene ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2.

De concept notitie bevat vertrouwelijke financiële gegevens.
Ter bescherming van de financiële belangen van de gemeente en ter bescherming tegen onevenredig nadeel van de gemeente en het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront moet op de notitie geheimhouding worden opgelegd. Dit is een bevoegdheid van ons College. Deze geheimhouding moet door de Raad worden bekrachtigd.

De vaststelling van de GREX is een bevoegdheid van de AVA OB Waalfront. Het vaststellen van eventuele extra gemeentelijke financiële bijdragen aan de GREX 2012 is een bevoegdheid van de Raad. Op dit moment is er geen aanleiding om daarover nieuwe voorstellen te doen.

Proces van behandeling (wensen & bedenkingen / presentatie)
Als College kunnen we instemmen met de gekozen koers en de voorstellen om door middel van de herziene Ontwikkelingsvisie 1.2. inhoudelijk antwoord te geven op de gewijzigde economische omstandigheden. Een definitief standpunt kan echter pas worden bepaald na verwerking van (eventuele) ingediende wensen en bedenkingen door de Raad.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
6

Door middel van deze brief leggen wij u daarom de herziene inhoudelijke ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. voor en stellen u in de gelegenheid ten aanzien van deze visie wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Daarnaast bieden wij u aan - zoals hiervoor aangegeven - de onderliggende financiële vertaling in beslotenheid nader toe te lichten. Wij kunnen ons voorstellen dat u die presentatie agendeert voorafgaand aan de kamerbehandeling over de wensen en bedenkingen. Opdat u door ons geïnformeerd kunt worden wat op hoofdlijnen de financiële consequenties zijn van deze nieuwe Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. Vervolgens kan de raad met deze financiële achtergrondinformatie bepalen of en welke wensen of bedenkingen zij wenst in te dienen over de Ontwikkelingsvisie 1.2.

Na vaststelling van de Ontwikkelingsvisie 1.2 zal in het najaar een definitieve GREX worden opgesteld. Deze GREX zal eveneens voor wensen en bedenkingen aan de Raad worden voorgelegd, waarbij een geactualiseerde risicoanalyse is verwerkt op basis van de vastgestelde Ontwikkelingsvisie 1.2. Wanneer dit leidt tot gewijzigde financiële uitgangspunten en/of verplichtingen dan krijgt de Raad hierover een voorstel voorgelegd.

Wij stellen U voor om tijdens de kamerbehandeling met U nader te bepalen welke procesgang en planning we zullen volgen om tot een definitieve vaststelling te komen van de Ontwikkelingsvisie 1.2 en de GREX 2012.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 2
Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2
Concept notitie GREX 2012 OB Waalfront, GEHEIM

definitief 23-05-2012

Waalfront NIJMEGEN

(herziene) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2
Voorjaar 2012

Voorstel - 44/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Brugkwartier . . .

definitief 23-05-2012

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

Aanleiding.
Toen in 2007 het Masterplan voor het Waalfront werd vastgesteld door de Nijmeegse gemeenteraad kon niemand vermoeden dat de economische situatie en meer in het bijzonder de woningmarkt, zich zou ontwikkelen als zich in de afgelopen jaren heeft voorgedaan. De marktverwachtingen ten aanzien van afzet, von-prijzen, verwervingen waren nog een stuk optimistischer dan de werkelijkheid van 2012 laat zien. Het masterplan en een bijbehorende Grondexploitatie (GREX) zijn de basis geweest voor contractvorming in 2008 tussen gemeente Nijmegen en Rabo Vastgoed (inmiddels Bouwfonds Ontwikkeling). De plannen werden planologisch juridisch verankerd in het Bestemmingsplan Waalfront.
In de loop van 2010 blijkt steeds meer dat het plan en de bijbehorende grondexploitatie voor het Waalfront niet meer matcht met de realiteit. De directie van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW) heeft begin 2011 de aandeelhouders van het Waalfront BV/CV (de gemeente Nijmegen en Bouwfonds Ontwikkeling BV, elk voor 50%) daarvan op de hoogte gebracht. Er is door partijen gezamenlijk opdracht gegeven tot het uitvoeren van een Second Opinion, op het plan en de grondexploitatie. Deze opdracht is uitgevoerd door Fakton. Bovendien is advies ingewonen van Ecorys over hoe om te gaan met de conclusies uit de Second Opinion. Beide documenten zijn door de aandeelhouders geaccepteerd en als uitgangspunt voor planaanpassing vastgesteld. Voor een korte kenschets van de onderliggende documenten en besluiten wordt verwezen naar de bijlage: Waalfront planontwikkeling 2003-2012 (bijlage 1).

Het College is het op hoofdlijnen eens met de conclusie uit de Second Opinion en het bijbehorende advies, en meent dat er voldoende handvatten zijn om te komen tot een aangepaste ontwikkelingsvisie. Wel worden er door het College twee kanttekeningen geplaatst.
Het College is van mening dat er bij het opstellen van en het besluiten over het Waalfront sprake was van een ander tijdsgewricht, zich uitend in de hoge ambities van het plan. Bovendien is het College van mening dat de woningbehoefte door Fakton wordt ingeschat vanuit behoeften uit het verleden, en niet vanuit die van de toekomst. Immers, het Waalfront beoogt nieuwe woonmilieus toe te voegen aan de stad, die deels haar eigen markt kunnen creëren.
Voor het college en het OBW blijft de opgave en de missie van Waalfront waar mogelijk overeind. Dit betekent dat de ambitie uit Koers West wordt vastgehouden: het centrum van Nijmegen wordt verlengd naar de westzijde. Voor het Waalfront blijft het de opgave om een nieuw stedelijk woonmilieu te creëren, met nieuwe woontypologieën. Het blijft noodzakelijk daar deels nieuwe markten voor aan te boren. Het college en het OBW zien het Waalfront nog steeds als DE aantrekkelijke centrumstedelijke ontwikkellocatie voor Nijmegen.

Op 19 oktober 2011 is de Second Opinion/risicoanalyse van Fakton en het advies van Ecorys aan de Raad voorgelegd. De Raad herkende de analyse en heeft er verder kennis van genomen. Het college (wethouder Kunst) heeft een nieuwe ontwikkelingsvisie voor het Waalfront toegezegd, en een geactualiseerde GREX 2012 waarin de adviezen van Fakton en Ecorys zijn verwerkt.
In maart 2012 is de inhoudelijke denklijn van Waalfront 1.2 (de tweede versie van het eerste plan) aan de Raadskamer gepresenteerd, en deze ontmoette breed bijval.
In de afgelopen maanden is de visie verder verwoord in het voorliggende document, en uitgewerkt in een op de herziene ontwikkelingsvisie en een op hoofdlijnen aangepaste GREX 2012. Beide documenten zijn daarmee een spiegel van hetzelfde verhaal.

Hoofdlijn van de ontwikkelingsvisie:

- **Ambitieus en marktconform:**

In zijn hoofddoelstelling zijn de plannen voor het Waalfront nog steeds ambitieus in het creëren van nieuwe stedelijke woonmilieus, in een setting die nabijheid van het stadscentrum en het weidse van het Waallandschap combineert: Vrijheid (ruimte) in de stad blijft het motto. Waalfront 1.2 is marktconform in die zin dat vanuit een scherpe marktanalyse zal worden ontwikkeld voor de vraag. De vraag en dus de ontwikkeling gaat variëren in de tijd en er wordt meer dan

voorheen ingezet op producten voor verschillende doelgroepen. De differentiatie van woningtypen neemt duidelijk toe. Na de Handelskade (appartementen) zal nog ongeveer 2/3 aan appartementen en 1/3 aan stadswoningen worden ontwikkeld . Die verhouding was eerst 90%/10%.

- **Van eindplan naar ontwikkelingsplan**

Het Masterplan was integraal uitgewerkt tot in lengte van jaren. In de huidige situatie kiezen we ervoor een meer organisch groeipad te bewandelen. We gaan meer uit van de bestaande kwaliteiten in het Waalfront, we ontwikkelen deelgebieden stap voor stap, en min of meer onafhankelijk van elkaar, met een eigen kwaliteit en karakteristiek per deelgebied. Het plan wordt hierdoor minder gevoelig voor faseringseffecten.
Het ontwikkelen van het Waalfront zal meer stap voor stap worden opgepakt, zodat het gebied langzaam zal transformeren, eerder dan het leeg te schuiven en opnieuw te beginnen. Dat is natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan in een van oorsprong industrieel gebied dat langzaam zal transformeren tot hoofdzakelijk een woongebied. Er komt meer aandacht en er wordt meer werk gemaakt van de mogelijkheden die tijdelijk gebruik van gebouwen of terreinen van reeds gesloopte panden hebben .

- **Inspelen op initiatieven**

Deze nieuwe benadering laat ook meer ruimte om tijdens de realisatie van het Waalfront, zeg tot 2025, in te spelen op initiatieven van al in het gebied aanwezige spelers en derden die zich tot ons richten. Rond het eiland, maar ook aan de Weurtseweg zijn partijen met zulke initiatieven gevonden. Met Portaal zijn afspraken gemaakt haar complexen in ieder geval tot 2022 te handhaven.

- **Flexibel in z'n uitwerking, voldoende vast in de basis**

Dit geldt voor verschillende aspecten van het plan. Voor wat betreft het programma wordt aan de westzijde aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van stadsbrug de Oversteek en het Mercuriuspark, het accent ligt hiermee misschien iets minder op wonen en iets meer op bedrijvigheid. Voor wat betreft de inrichting van de deelplannen, deze wordt flexibeler gemaakt. Daar staat tegenover dat de elementen van het harde casco van Waalfront 1.2 de (hoofd)wegen (en de leidingen-)structuur, de elementen van de waterkering, en de te behouden historisch waardevolle elementen, nader worden uitgewerkt en vastgelegd. Hetzelfde geldt ook voor de opbrengstpotentie van de deelgebieden. Nu we niet zeker weten welk programma er precies zal worden gerealiseerd, is per bouwvlek een opbrengstpotentie opgenomen die op alternatieve en onafhankelijke wijze kan worden gerealiseerd. De opbrengst per vlek wordt daarmee wel taakstellend om te voorkomen dat de kosten van het plan uiteindelijk niet kunnen worden gedragen

- **Reële zakelijke uitgangspunten, ambitieus in tempo**

In de geheel vernieuwde en op de ontwikkelingsvisie aangepaste GREX 2012 is ook op basis van de adviezen van Fakton en Ecorys gekozen voor meer realistische grondprijzen en te bouwen aantallen. Op de grondprijzen is een waardekorting toegepast van 10% en voor de eerste vijf jaar wordt een matige opbrengstenindex toegepast(1%). In de huidige benadering zullen zo'n 2000-2100 woningen worden gerealiseerd in het Waalfront. Na de Handelskade dus nog ruim 1500 woningen. Dubbel grondgebruik (ondergronds parkeren) is niet meer overal uitgangspunt, hetgeen (goedkopere en meer realistische) alternatieven in beeld brengt. Dat maakt ook dat naar verwachting gemakkelijk kan worden vastgehouden aan realisatie van het plan op een termijn van 2024/2025. Afzet (na de Handelskade) van 150-175 woningen per jaar is dan nodig. Er zal gelijktijdig en gedifferentieerd naar product worden aangeboden om dat te realiseren. Gezien de gedane investeringen in het plan (rentelasten) is een lager realisatietempo de grootste vijand van de beoogde kwaliteit van het plan.

- **Doorstart vanaf west**

De realisatie van de Handelskade is voorzien tussen 2013 -2015. Na afronding van stadsbrug de Oversteek en het Mercuriuspark in 2013/2014 biedt een verdere ontwikkeling vanuit het westen, ook inspelend op de daar al gerealiseerde groenvoorzieningen, kansen. Deze ontwikkelingen

maken het ook mogelijk een ander woonmilieu aan te bieden dan de Handelskade dat immers hoogstedelijk is. Bovendien sluit het aan bij reeds gerealiseerde verwervingen. Naar verwachting zal een stedelijk grondgebonden woonmilieu kunnen worden ontwikkeld dat iets toevoegt aan de stad.

- **Sturen op cash flow**

De geïnvesteerde middelen in het Waalfront zijn reeds omvangrijk. Alhoewel uitgangspunt blijft dat alle planonderdelen worden gerealiseerd, wordt met verstand gekeken naar het tempo van inkomsten en uitgaven. Voor de aandeelhouders geldt dat ze uitgaande van de huidige situatie willen sturen op de jaarlijks in te komen en uit te geven middelen vanuit de optiek dat per saldo het geïnvesteerde vermogen in het plan niet verder toeneemt, en op termijn leidt tot een sluitende GREX. Vanuit de optiek van risicomanagement is dat op dit moment een verstandige keus, die overigens wel creativiteit en optimale inzet vergt van alle betrokkenen.

Uitwerking van de ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

Bovenstaande uitgangspunten zijn vertaald in een drietal documenten die verder inhoud en vorm geven aan deze uitgangspunten:

A Naar een nieuwe ontwikkelingsvisie op het waalfront: inhoud en samenhang (bijlage 2)
Het betreft een inhoudelijke beschrijving en stedenbouwkundige verkenning van de gewijzigde ontwikkelingsaanpak:
-stedebouwkundige context : Nijmegen omarmt de Waal
-ruimtelijke kwaliteiten
-stedenbouwkundige uitgangspunten
-stedenbouwkundig casco
-deelplanuitgangspunten

Samengevat in een kaartbeeld is de uit te werken basiskaart voor het Waalfront als volgt:

B Tijdelijk gebruik en tijdelijk bestemmen in het Waalfront (bijlage 3)
Deze notitie beschrijft de ambities en de mogelijkheden voor het tijdelijk bestemmen en de zakelijke en (planologisch)juridische en vergunningstechnische randvoorwaardenstelling

C Hoofdlijnen van de GREX 2012 (bijlage 4)
De GREX 2012 is op hoofdlijnen doorgerekend op basis van de uitgangspunten uit de herziene ontwikkelingsvisie.
Op dit moment is uitgaande van een plan van 2000-2100 woningen sprake van een tekort in de GREX van 15.7 mln. op eindwaarde. Dat is 8.7 mln. contante waarde 1-1-2012. Door directie en aandeelhouders wordt dit in deze fase als acceptabel gezien. Voor het plan zijn tevens kansen en risico benoemd. Tezamen vormen zij een voldoende stevige basis onder het plan. Voor de

gemeente betekent dit wel dat zij een bedrag zal moeten voorzien voor haar deel van het nu gecalculeerde tekort. Tevens is een risicoparagraaf opgesteld die nog 20 – 25 mln. aan optimalisaties kent, maar ook nog 10 – 15 mln. risico's.

De uitwerkingen hebben natuurlijk als insteek dat zij de stand van het denken op dit moment weergeven. Veel behoeft nog uitwerking, en ook zal veel niet definitief kunnen worden vastgelegd. Niet alleen omdat we het niet weten, maar ook omdat we ruimte willen bieden. In die zin vergt de benadering ook een regelmatige update. In presentaties en documenten zullen deze voortschrijdende inzichten dan ook regelmatig worden vastgelegd. Kortheidshalve wordt voor verdere informatie naar de bijlagen verwezen.

Vervolgaanpak: In de bijlagen wordt per onderdeel aangegeven welke vervolgstappen vanuit het OBW zullen worden genomen op het punt van de verdere planontwikkeling en het tijdelijk gebruik. De GREX 2013 zal voor het eerst zijn gebaseerd op de nieuwe gebiedsindeling, dit vergt nog een verbouwing van de projectadministratie.

definitief 23-05-2012

Bijlage 1
Waalfront planontwikkeling 2003-2012
Voorjaar 2012

definitief 23-05-2012

Bijlage 1: Waalfront planontwikkeling 2003-2012
Aanleiding voor het schrijven van bijlage 1 Waalfront planontwikkeling is de voorgeschiedenis van de plannen voor het Waalfront. Bijlage 1 wil een overzicht geven van de reeds gezette stappen in de ontwikkeling van het Waalfront, zodat voor de toekomst verantwoorde keuzes gemaakt kunnen worden.

Koers West
Koers West is de overkoepelende naam van de drie ambitieuze ruimtelijke projecten, die Nijmegen-West veranderen in een mooi en duurzaam gebied: de ontwikkeling van het Waalfront, de aanleg van de stadsbrug en de revitalisering van de bedrijventerreinen Noord- en Oost Kanaalhaven. De ambitie is in 2003 vastgelegd in het zogeheten Koers Document. Dat was het officiële startsein voor Koers West. De gemeenteraad heeft toen ook bepaald dat ze drie jaar later kon besluiten of de projecten door konden gaan op de ingeslagen weg.
Dat moment was begin 2007. De gemeenteraad heeft toen definitief groen licht gegeven voor het vervolg van Koers West. Zowel de aanleg van de stadsbrug als de ontwikkeling van het Waalfront konden daarmee op volle kracht vooruit. Het opknappen van de bedrijventerreinen is in maart 2007 afgerond. Na dit zogeheten 'go' van de raad hebben de deelprojecten Waalfront en Stadsbrug steeds meer een eigen planning en aanpak gekregen.

Masterplan Waalfront
Het Waalfront kent duidelijke grenzen; in de lengterichting zijn dat de rivier en de bestaande bebouwing van het Waterkwartier/de Biezen gemarkeerd door de Weurtseweg. Aan de oostkant vormt de Spoordijk de grens met de binnenstad, in het westen is dat de Winselingseweg en het Stadsbrugtracé. Op dit moment is het gebied van het Waalfront een ontoegankelijk bedrijventerrein dat Nijmegen-West afsluit van de Waal. De bedrijven leveren een belangrijke bijdrage aan de Nijmeegse economie en werkgelegenheid, maar zitten op deze plek aan de grenzen van hun uitbreidingsmogelijkheden en de milieubelasting. Bedrijfsverplaatsing geeft kansen voor expansie en vergroting van efficiency. Zo krijgt de stad ook een kans om meer in balans te raken door hier de bestaande woonwijk Waterkwartier/de Biezen uit te breiden met een nieuw woon/werkgebied met veel verschillende woningtypologieën. Een nieuw stuk stad dat voor iedereen toegankelijk is en een beloopbare oever toevoegt die langer is dan de Waalkade.
In het Masterplan Waalfront is deze ambitie voor het Waalfront geformuleerd. Het masterplan is in maart 2007 vastgesteld door de gemeenteraad.

Bestemmingsplan Waalfront
Het bestemmingsplan voor het Waalfront, dat de ontwikkeling juridisch mogelijk maakt is in december 2008 goedgekeurd door de provincie en begin 2010 door de Raad van State. In 2009 startte de planvorming voor het deel dat als eerste bebouwd zal worden: de Handelskade, het terrein van De Gelderlander aan de kant van de spoorbrug. In de samenwerkingsovereenkomst (sok) Waalfront is aangegeven dat voor ieder deelgebied van het Waalfront een beeldkwaliteitplan wordt opgesteld, het beeldkwaliteitplan voor de Handelskade is inmiddels vastgesteld door de raad. Het sluit aan bij het stedenbouwkundige plan voor de Handelskade, dit maakt kappen op de koppen aan de Waalhaven mogelijk. Om het stedenbouwkundige plan voor de Handelskade

mogelijk te maken is een gewijzigd bestemmingsplan vastgesteld. Het gewijzigde deelbestemmingsplan voor de Handelskade is per 23 februari 2012 onherroepelijk geworden. Er is geen beroep ingediend bij de Raad van State. De ontwikkeling van de Handelskade zal binnen deze kaders worden gerealiseerd.

Second Opinion van Fakton en management advies Ecorys:
Op 19 oktober 2011 worden de second opinion/risico analyse van Fakton en de management letter van ECORYS door het college van B en W voorgelegd aan de gemeenteraad.
De belangrijkste bevindingen van de **second opinion** zijn:
a. De programmatische haalbaarheid: het aantal geraamde appartementen is in het plangebied te hoog en te veel geprogrammeerd in het dure koopsegment. Dit sluit niet aan bij de vraag. Dit geeft noodzaak tot een aanpassing van het plan met minder appartementen en anders gedifferentieerd naar woontypologie en prijs.
b. Het te optimistisch geraamde afzettempo: bij de huidige 'kopersstaking' in combinatie met een economische recessie is het niet reëel te veronderstellen dat jaarlijks gemiddeld 225 woningen per jaar, waarvan 90% appartementen, afgezet kunnen worden.
c. De te hoge grondprijs: de huidige grondprijzen vertaald in vrij op naam prijzen (VON) leiden tot een bedrag dat voor de beoogde doelgroep onbereikbaar wordt cq minder aantrekkelijk wordt gevonden. Daardoor zijn de geraamde grondopbrengsten te optimistisch (10-15 %).
d. Te hoge raming van de toekomstige opbrengststijging: de huidige GREX werkt met de parameter van 2,5% opbrengstenstijging per jaar, hetgeen niet meer realistisch is in tijden van economische crisis.
e. Planning: het huidige plan omvat een aantal 'massieve' woningbouwopgaven zoals de Dijkhoven, de Bakens en grote delen van het Quartier Romain, die door middel van integrale (ondergrondse) parkeervoorzieningen zouden moeten worden gerealiseerd. Inmiddels zijn de inzichten in de markt dat er minder in blauwdrukken en meer kleinschalig en organisch moet worden ontwikkeld. Hierbij is niet realistisch om op voorhand reeds alle kosten te nemen betreffende de parkeervoorzieningen.
f. Verwervingsrisco's: in een GREX van het Waalfront hebben de nog aanwezige bedrijven optimistische verwachtingen ten aanzien van de bedragen die zij kunnen vragen voor de verwerving van hun opstallen en gronden; al dan niet via onteigening. Duidelijk is dat dit vraagt om behoedzaam navigeren binnen de financiële kaders van de GREX. Enerzijds is haast – zeker in de huidige economische situatie – een slechte raadgever. Anderzijds kan verwerving desalniettemin noodzakelijk zijn om kansen te bieden aan een alternatieve ontwikkelingsstrategie, die uitkomst biedt voor het op gang houden van de woningbouw en daarmee de kasstromen van de GREX.
g. Tenslotte zijn er nog opmerkingen gemaakt bij de nog te verwerven subsidies en de renteontwikkeling op de lange termijn. Alhoewel veel subsidies inmiddels zijn veilig gesteld, is het van belang de overige subsidies ook zeker te stellen.

Openbare conclusies **managementadvies bij risicoanalyse**:
Door de directie van OB Waalfront is aan Ecorys gevraagd een bestuurlijk advies op te stellen, naar aanleiding van het verschijnen van de GREX 2011 en de risicoanalyse van Facton.
De belangrijkste conclusies uit dit advies zijn:
a. Ga uit van een organische ontwikkeling in kleine stappen waardoor voldoende flexibiliteit kan worden bereikt en de verwervingskosten beter kunnen worden gemanaged.
b. Hanteer een korrelgrootte die een vraag gestuurde ontwikkeling en fasering mogelijk maakt; kleine series liggen de komende jaren meer in de rede, hoewel grotere series in de toekomst niet zijn uitgesloten.
c. Volg een programmering die marktconform is zowel naar bouwvorm als naar prijsklasse. Dat kan voor de komende 5 jaar redelijk zeker gebeuren; voor de daarna komende jaren kan met een 'grof gemiddelde' worden gewerkt.
d. Vermijd op korte termijn kostbare infrastructurele elementen of extensieve ruimteconsumptie door niet koopkrachtige functies (zoals het fort) op aantrekkelijk plekken in het plangebied.
e. Hanteer een fasering voor de realisatie die meer in lijn is met absorptiegraad van de huidige markt.

f. Tracht als gemeente een strakke planning en programmering met prioritering voor alle plannen binnen de gemeente c.q. de regio te organiseren. De financiële strategie wordt gedeeltelijk door het voorgaande bepaald. Daarnaast wordt het volgende geadviseerd:
g. Ga uit van een cash flow gestuurde uit ontwikkeling. Binnenkomende middelen worden als eerste aangewend voor aflossing van uitstaande schulden en pas daarna voor onvermijdelijk te maken kosten.
h. Ga voor de verwerving niet uit van onteigeningswaarde maar van een prijs die haalbaar is. Als dit laatste niet mogelijk is op basis van een minnelijke benadering, dan wordt er voorlopig niet verworven.
i. Hanteer voor de komende 5 jaar een grondprijs die als marktconform kan worden aangemerkt. Werk voor de latere jaren met een 'grof gemiddelde'.
j. Geef de directie van OBW de opdracht het voorgaande te verwerken in de GREX en te bezien wat het effect zowel voor de eerstkomende 5 jaar is als voor het geheel.

definitief 23-05-2012

Waalfront NIJMEGEN

Bijlage 2
Naar een nieuwe ontwikkelingsvisie op het Waalfront;
inhoud en samenhang
voorjaar 2012

definitief 23-05-2012

Bijlage 2: naar een nieuwe ontwikkelingsvisie op het Waalfront;
Inhoud en samenhang

1. Ruimtelijk kader:
Waalfront in een breder kader; onderdeel van Nijmegen omarmt de Waal.
Nijmegen, de oudste stad van Nederland, staat de komende jaren in het gebied rondom de Waal voor een uitdagende, complexe opgave. De hoogwaterproblematiek noopt tot meer ruimte voor de rivier, de bereikbaarheid vraagt om de aanleg van een nieuwe stadsbrug en de rivier vormt het middelpunt van de toekomstige stedelijke opgave. In de Nijmeegse structuurvisie Kansen voor ontwikkeling wordt daarom veel aandacht geschonken aan 'Nijmegen omarmt de Waal'. Het project 'Waalfront' maakt hier deel van uit en is een kans om de stad opnieuw te verbinden met de Waal en het stedelijke rivierpark. Projecten die behalve 'Waalfront' onderdeel uitmaken van Nijmegen omarmt de Waal:

Waalkade
De visie voor de Waalkade voorziet in een doorlopende lage kade die een goede aanzet vormt voor een verbinding naar het Waalfront. De onderdoorgang bij de spoorbrug behoeft een grotere ruimtelijke kwaliteit waarmee de verbinding tussen deze twee gebieden gerealiseerd kan worden.

Ruimte voor de Waal-Dijkteruglegging
Om de rivier meer ruimte te geven zal het buitendijkse gebied waar de rivier haar stroombed heeft worden vergroot. Tegelijkertijd is er de wens om de stadsdelen ten noorden en ten zuiden van de Waal met elkaar te verbinden. Deze twee doelstellingen kunnen worden gecombineerd in een stedelijk rivierpark. Zo ontstaat een gebied met ruimte voor stedelijke ontwikkelingen zoals wonen, horeca, recreatie, evenementen en natuur. Dit rivierpark vormt zo een waardevolle aanvulling op de bestaande stad Nijmegen, waarin het straks mogelijk is de riviernatuur tot midden in de stad te beleven. Binnen het project Ruimte voor de Waal is veel aandacht besteedt aan het toegankelijk maken van het rivierengebied en de oevers van de Waal. Zowel op de Oversteek als bij de huidige fietssnelbinder wordt een uitwisselmogelijkheid gecreëerd voor voetgangers. Hierdoor wordt het in de nabije toekomst mogelijk vanuit het Waalfront via de beide bruggen een strandwandeling aan de noordzijde van de Waal te maken.

De nieuwe stadsbrug 'De Oversteek'
Provinciale Staten van Gelderland, de stadsregio en de gemeenteraden van Arnhem en Nijmegen werken sinds 2004 samen aan de oplossing van de verkeersproblematiek in de regio. Onderdeel van deze aanpak is de realisatie van een nieuwe stadsbrug in Nijmegen. Begin 2010 is de keuze gemaakt voor het ontwerp van de brug, die De Oversteek gaat heten. De brug zorgt voor een betere bereikbaarheid en een betere spreiding van het verkeer over de stad, maar ook voor een betere relatie tussen de bestaande stad en het nieuwe stadsdeel de Waalsprong.
Met de realisatie van de stadsbrug komt het Waalfront gebied binnen de stedelijke rondweg in Nijmegen te liggen. Samen met de bestaande Waalbrug begrenst de nieuwe brug de Oversteek het gebied van Nijmegen aan de Waal.
De ontwerpers van de stadsbrug, Ney Poulissen, hebben een brug ontworpen die zich voegt in het stedelijk weefsel. Bij de aanlanding van de brug aan de zuidoever kan in combinatie met stedelijk programma's (bv in Vasim) een aantrekkelijke verblijfsplek aan de Waal ontstaan die de verbinding vormt met het Waalfront.

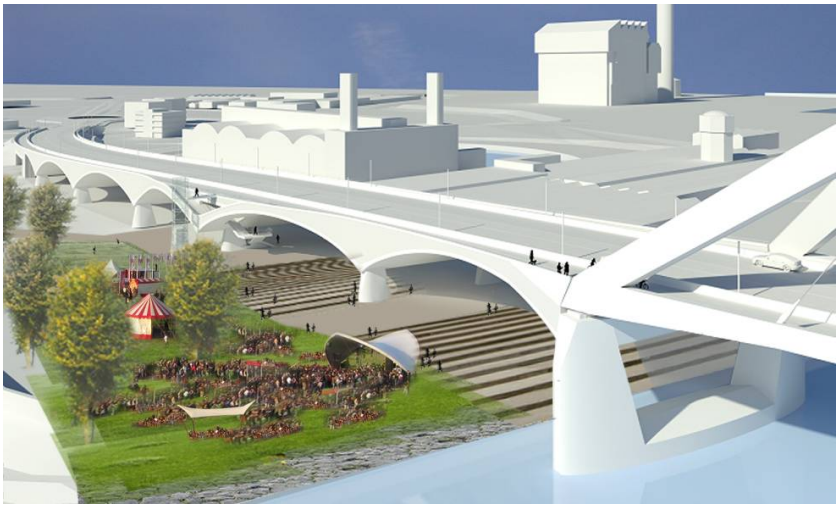
definitief 23-05-2012

De Waalsprong
De Waalsprong ontwikkelt zich langs de bestaande structuren die noord-zuid zijn gericht. Zodoende ontstaat er een radiale structuur gericht op de rivier, het centrumgebied de Citadel en de historische stad. De Waalsprong krijgt op deze wijze vorm in de 'Nijmeegse traditie' waarbij de radiale uitvalswegen beeldbepalend zijn voor het karakter van de stad. Aan de rivier manifesteert de Waalsprong zich op een andere manier dan de bestaande stad. Aan de zuidoever van de Waal is sprake van een waterfront met een stenige kade. Aan de Waalsprongzijde ontvouwt zich een meer recreatieve oever, waarbij groen-blauwe structuren worden afgewisseld met een langgerekt, deels stedelijk eiland. De bouw van dit stadsdeel op de noordoever van de Waal is een belangrijke bijdrage aan het in balans brengen van de stad. Nijmegen transformeert van een stad aan de zuidzijde van de Waal naar een stad waar de rivier doorheen stroomt. Door de kwaliteiten van het landschap te benutten ontstaat hier een heel eigen stedelijk gebied. Het centrum van de Waalsprong, de Citadel, komt te liggen rond het voormalig fort Beneden Lent. Het fort Beneden-Lent is een rijksmonument en speelt een centrale rol in het stedenbouwkundig ontwerp. Door het opnieuw zichtbaar maken van Fort Kraaijenhof in het Waalfront wordt de historische relatie tussen beide forten weer opnieuw beleefbaar.

Aansluiting Waalfront op Nijmegen omarmt de Waal:
In het gebied tussen grofweg het spoor, Weurtseweg, de nieuwe stadsbrug De Oversteek en de Waal staan in het Masterplan Waalfront uit 2007 ruim 2600 woningen en voorzieningen gepland. Het waterfront van het Waalfront ligt aan de rivier de Waal en 'omarmt' samen met de andere projecten de rivier. Maar ook in het oosten en westen van het Waalfront zoekt het plan aansluiting bij de andere projecten. In het westen raakt het Waalfront onder de nieuwe stadsbrug door de ontwikkeling van Vasim en Mercuriuspark. Aan de oostzijde maakt het Waalfront de verbinding via de Handelskade naar de bestaande Waalkade. Voor het eerst in eeuwen zullen de Nijmegenaren weer een rondwandeling noord naar west kunnen maken.

definitief 23-05-2012

definitief 23-05-2012

Vastgesteld kader: masterplan Waalfront 2007
In 2007 heeft Nijmegen de ambities voor het Waalfront vastgelegd in een masterplan; een stedelijk woonmilieu nabij de binnenstad in een karaktervolle landschappelijke riviercontext.
De ligging van Nijmegen hoog boven de bocht van de rivier levert een uniek zicht op het landschap van de rivier en de stad, gekenmerkt door uiterwaarden, kaden, kribben, stranden en dijken. Deze kwaliteiten kunnen benut worden in het ontwerp van het Waalfront. Voor het ontstaan en de groei van Nijmegen is de Waal bepalend geweest. De strategische ligging aan een goed bevaarbare rivier tussen de Noordzee en een groot achterland, heeft al meer dan 2000 jaar voor een constante menselijke nederzetting gezorgd op deze plek. Hoe de rivier in de loop van de tijd zijn loop ook verlegde en hoe sterk ook het water steeg, de Nijmeegse binnenstad bleef hoog en droog boven op zijn stuwwal. Met het realiseren van het Waalfront wordt de rivier beleefbaar, maar op veilige afstand gehouden.
De kwaliteiten die de kern van Nijmegen zo aantrekkelijk maken om er te verblijven en te wonen, worden in het Masterplan voortgezet in het Waalfront: de beschutting van de bebouwing, de parkachtige kwaliteiten van het groen en de nabijheid van de rivier de Waal. Het programma legt dan ook de basis voor een gevarieerd en stedelijk gebied van een zelfde kleinschalige mix en hoge bebouwingsintensiteit als de aangrenzende binnenstad. Getalsmatig omvat het huidige programma totaal 320.000 m2 bvo verdeeld over ca. 2.600 woningen en 30.000 m2 voorzieningen en werkruimten. De voorzieningen komen verspreid door het gebied te liggen, ter ondersteuning van het woonklimaat in de nieuwe en bestaande buurt. Er wordt dankbaar gebruik gemaakt van al aanwezige functies zoals scholen, winkels en sociaal-culturele voorzieningen in het Waterkwartier/de Biezen, die daarmee een nieuwe impuls krijgen.
Het landschap en de aanwezige cultuurhistorische lagen bepalen mede het raamwerk waarin de onderdelen van het masterplan hun plaats vinden. De landschappelijke lijnen en historische lagen leveren niet alleen uitgangspunten voor de opbouw van het plan, ze vormen ook de inspiratie bij het formuleren van de typologie en het karakter voor bebouwing en openbare ruimte. Landschap en cultuurhistorie zijn daartoe uitgebreid onderzocht op de betekenis voor het heden en de mogelijkheden voor de toekomst.

- Zo kruisen de **dijken**, die in de loop der eeuwen zijn aangelegd evenwijdig aan de rivier, de wegen loodrecht daarop, zowel historische en nieuwe verbindingen vormend. De belangrijkste dijk (toekomstige Waalfrontweg) waarlangs een deel van de bebouwing is gesitueerd is aangelegd in de jaren dertig van de vorige eeuw.
- De Romeinse resten worden in het Masterplan vooral vertaald in het stratenpatroon van het **Quartier Romain**. Het Quartier Romain is geïnspireerd op het geometrische patroon van wegen zoals de Romeinen dat toepasten in hun steden. Het stedenbouwkundige patroon van het Quartier Romain uit het Masterplan is echter niet gebaseerd op een daadwerkelijk patroon dat hier ter plekke is aangetroffen, het is eerder een verwijzing.
- De herinnering aan Nijmegen als vestingstad wordt in het Masterplan vertaald door het oude fort een nieuwe betekenis te geven. Het 19de eeuwse **fort Krayenhoff** wordt in het Masterplan gezien als het groene hart van de wandelroute langs de Waal. De gracht wordt opnieuw uitgegraven en delen worden opgehoogd.
- De **bakens** die tussen de nieuwe stadsbrug en het fort liggen, sluiten volgens het Masterplan aan bij de verticale accenten in de omgeving (brug, hoogspanningsmasten en schoorsteen van de centrale). Door efficiënt te ontwerpen en bouwen worden hier veel (ook goedkopere) appartementen gesitueerd. Parkeren zou ondergronds moeten gebeuren.
- In het Masterplan ligt het in de bedoeling om ook de buitenste (tweede) gracht van het fort zichtbaar te maken. Aan weerszijden van deze verdiepte gracht staan stroken bebouwing van gemiddeld zes bouwlagen met ondergronds parkeren. De gedachte was hier woonzorg complexen te realiseren. Het gebied wordt in het Masterplan het **fortenlandschap** genoemd.
- De **Dijkhoven** liggen in het Masterplan tussen fortlandschap, Quartier Romain en de Waalhaven. Hier wordt met de bouw van zes half open bouwblokken de verbinding gemaakt tussen Waterkwartier en Waal. De hoogte van de blokken loopt op van laag aan de Waterkwartierzijde tot hoog aan de zijde van het Quartier Romain.
- Tussen bovengenoemde plandelen in ligt een groene scheg; **het park.** Slanke woontorentjes verwijzen naar de geometrische stedenbouw uit de Romeinse tijd. De

architectuur is geïnspireerd op de industriële gebouwen die daar hebben gestaan. Ook hier weer ondergronds parkeren.
- **Waalhaven en eiland** zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Waalhaven houdt een belangrijke functie voor de binnenvaart. Er loopt een steiger over het water door het westelijke deel van de haven naar Quartier Romain en eiland. Op de top van het eiland is in het Masterplan een paviljoen gedacht waarvan een deel ondergronds is uitgevoerd.
- De **Handelskade** ligt tussen spoordijk en Waalhaven en zal aan ongeveer 540 woningen een plaats bieden. Daarnaast zullen ook de nodige voorzieningen aan de Handelskade worden gevestigd.

Nieuwe invulling; ruimtelijke uitwerking
Het masterplan Waalfront bevat hoge ambities om het oude industriegebied ten westen van de binnenstad om te vormen in een woon-, werk- en recreatiegebied met nieuwe woonmilieus. Voor het college staan de opgave en de missie van het Waalfront recht overeind. Dat betekent dat aan de ambitie van 'Koers West' wordt vastgehouden: het centrum van Nijmegen wordt verder doorgezet naar de westzijde van de stad. Het college ziet het Waalfront als dé aantrekkelijke locatie voor Nijmegen om grenzend aan het centrum stedelijke woningbouw in relatief hoge dichtheden en gestapelde bouw te realiseren.
Maar het masterplan is opgesteld in een periode van hoogconjunctuur. Vandaar dat de aandeelhouders, gemeente en Bouwfonds, de Waalfrontplannen opnieuw hebben laten bekijken. Met de huidige economische crisis en veranderde omstandigheden moeten onderdelen van het masterplan bijgesteld worden.

<u>Veranderingen</u>
De belangrijkste overall verandering in de ontwikkelstrategie is dat er meer organisch en flexibel ontwikkeld gaat worden, in kleinere eenheden. Dat wil zeggen dat er per moment goed afgewogen wordt waar de kansen dan liggen en hoe die optimaal kunnen worden benut. Dit betekent concreet dat er minder in vooraf bepaalde blauwdrukken zal worden gewerkt. Daarbij wordt goed gekeken naar de vraag in de markt; aan welk soort woningen, voor welke prijs en in welke leefomgeving is op dat moment behoefte. In het Masterplan uit 2007 zijn bijvoorbeeld teveel gestapelde woningen gepland en teveel woningen in het dure koopsegment, een nieuw stedenbouwkundig raamwerk zal de ruimte moeten bieden om deze verandering in de markt te kunnen absorberen. De geplande doorlooptijd van 2024 zal mogelijk moeten worden verlengd.
Ons beeld en perceptie van wat het Waalfront is zal in grote lijnen gelijk kunnen blijven. Het blijft immers een stadsdeel met een stedelijk karakter gelegen tussen Nijmegen-centrum, Nijmegen-west en de Waal. Maar de manier waarop we met dit gebied om willen gaan zal in de nieuwe situatie heel anders zijn.
Het Waalfront zal de komende jaren veel meer gezien kunnen worden als een gebied in transitie. De toekomstige opgave is niet meer een compleet nieuw stadsdeel creëren op een praktisch lege plek, maar het omvormen van een bestaande plek met veel verborgen kwaliteiten tot een prettig leefgebied, gebruik makend van die bestaande kwaliteiten. Het gebied is er immers al, de kwaliteiten liggen voor het oprapen. Ruimtelijke ordening transformeert daarmee naar een ruimtelijke reorganisatie en hier hoort een andere vorm van stedenbouw bij. Een eindbeeld zoals dat is geschetst in het Masterplan creëert een soort schijnzekerheid. De lange termijnvisie van de maakbare stad is helder, maar kan niet of nauwelijks de dynamiek van de veranderende markt opvangen. Maakbaarheid maakt daarom nu plaats voor haalbaarheid. Met open stedenbouw kunnen de kwaliteiten van ruimtelijke improvisatie gecombineerd worden met uitdagende tijdloze plannen en structuren.

definitief 23-05-2012

Duurzame tijdelijkheid.
In de aanloop op de te realiseren bouwplannen, kunnen al aanwezige kwaliteiten in het gebied benut worden om bekendheid en bereikbaarheid van het Waalfront gebied te vergroten.
De tijdelijke activiteiten op bepaalde plekken kunnen gebruikt te worden als opmaat voor een structuur waarin langdurige of permanent programma zich kan nestelen.
Het op kleine schaal handelen wordt verbonden met het op grote schaal denken.
Het ontwerp is bij deze manier van werken geen doel op zichzelf. Het is een middel om te analyseren, alle mogelijkheden te onderzoeken en varianten te testen.
Het ontwikkelingsproces wordt flexibeler, maar ook accurater. Hoe en op welk moment ontwikkelingen zich aandienen, valt steeds minder van tevoren te plannen. Met deze onzekerheid moeten de ontwerper en ontwikkelaar van deze tijd leren leven. Wij willen met een open houding de flexibele ontwikkeling faciliteren waarin we niet meer dwangmatig naar een eindbeeld toe werken. De aanpak wordt verschoven naar het realiseren van behapbare deelplannen, die afzonderlijk afgerond kunnen worden. Het (deel)gebied moet in elke fase af zijn. Bovendien kan na elke fase van het proces opnieuw bekeken worden wat een verstandige volgende stap zou kunnen zijn in de transformatie. De kwaliteit van het plan is niet meer gebonden aan de groeisnelheid en is in staat te reageren op wisselende economische en maatschappelijke omstandigheden. De nieuwe open manier van stedenbouw heeft het voordeel van flexibiliteit in zich maar biedt ook zorgvuldigheid en nauwkeurigheid op het juiste moment. Zaken die nog niet tot uitvoering komen worden dan ook niet jaren van te voren vastgelegd. Op diverse manieren met variërende snelheid en met verschillende omvang kunnen ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden.
Het ideale, utopische plan is hiermee vervangen door de optimale- ontwikkelingsstrategie waarin de bestaande context en alle participanten tot hun recht komen.

Raamwerk stedenbouw
De blauwdruk is losgelaten, maar hoe nu verder? Het antwoord op deze vraag wordt geboden door een nieuwe vorm van stedenbouw, het Frame Work Urbanism (lees: raamwerk-stedenbouw).
De stedenbouwer ontwerpt een helder gedefinieerde stevige structuur van straten, bouwvelden en openbare ruimte, waarbinnen functies en programma zich “vrij” kunnen nestelen. Ook kunnen gedurende de tijd programma’s worden getest vervangen en gemodificeerd, een soort stedenbouwkundige gereedschapskist in feite. De noodzaak tot flexibiliteit beperkt zich hierbij niet alleen tot de ontwikkelfase van het project Waalfront maar evenzeer tot na de realisatiefase. Zo is het nadrukkelijk de bedoeling om flexibiliteit in te bouwen in het vastgoed om functieveranderingen te kunnen opvangen. Het is een raamwerk waarbinnen de markt flexibele invullingen kan plegen.

2. Stedenbouwkundige uitgangspunten; nieuw uitzicht
Concreet in algemene zin; het huiswerk:

- Er wordt onderzocht en gemonitord of er meer (markt)huurwoningen moeten komen, waar deze in het Waalfront geplaatst kunnen worden en of de totale bouwplanning daarop moet worden aangepast.

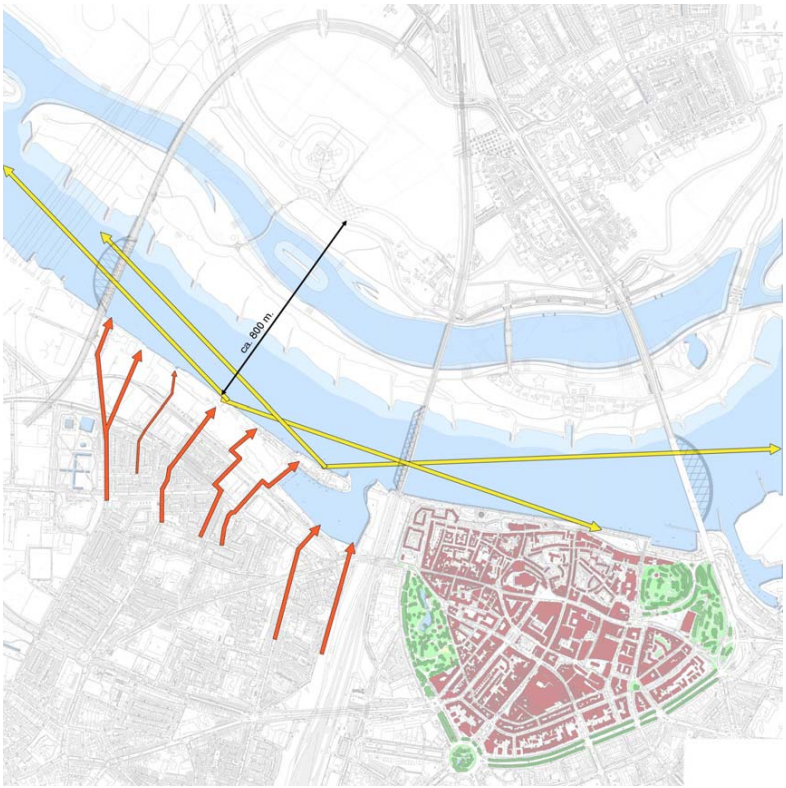
- De relatief dure elementen uit het masterplan (zoals het fort, de kade, de Waalfrontweg, het eiland etc.) worden waar mogelijk doorgeschoven naar een latere uitvoeringsfase.
- Voor het stimuleren van de woningverkoop zullen de komende jaren meer marktconforme grondprijzen worden gehanteerd.
- Het huidige rigide programma per deelplan; overall 90% gestapelde bouw en 10% grondgebonden bouw zal wat meer losgelaten moeten worden. Uitgangspunt, na de bouw Handelskade, wordt 1/3 grondgebonden en 2/3 gestapelde bouw.
- De Bakens worden niet langer gebouwd zoals gedacht in het Masterplan. Dit planonderdeel is niet meer haalbaar. Onderzocht kan worden hoe op deze locatie werkfuncties gelinkt kunnen worden aan de Mercuriusparkontwikkeling.
- De in het Masterplan getekende verkaveling voor de concrete invulling van Quartier Romain, Waalfront park, de Bakens en het Fortlandschap zal wijzigen.
- De in het Masterplan gedefinieerde cultuurhistorische kwaliteiten zullen op een andere manier in het nieuwe plan vertaald worden. Hierbij zullen bovendien reeds aanwezige kwaliteiten in het gebied beter benut worden.
- Het vastgestelde Bestemmingsplan Waalfront blijft als het enigszins mogelijk is overeind tot 2018. Wijzigingen kunnen natuurlijk wel per deelplan worden aangebracht.
- Tot nu toe ging men ervan uit dat de ontwikkeling van het Waalfront vanuit het oosten zou geschieden, zie bebouwing bij Waalhaven en Handelskade.
  Door de realisatie van de stadsbrug (2013) en Mercuriuspark en omdat de behoefte bestaat om verschillende woonmilieus parallel te ontwikkelen alsmede vanwege de bestaande verwervingssituatie ligt het meer voor de hand om vanaf 2014 ook vanuit de westzijde te ontwikkelen.
- Het Waalfront als geheel zal in een aantal deelgebieden worden ingedeeld die allemaal een duidelijk straten- en pleinenplan hebben met een bijzonder wervend ingerichte openbare ruimte en een flexibel programma. De nieuwe GREX Waalfront zal dan ook zijn opgezet vanuit de opbrengst per bouwvlek.
- Om de plannen mogelijk te maken is het van groot belang om de subsidies binnen te slepen waar op is ingezet en eventueel derden te betrekken die al actief zijn binnen het gebied.

definitief 23-05-2012

3. Ruimtelijke ambities Waalfront 1.2
De volgende doelen passen goed binnen het raamwerk Waalfront:

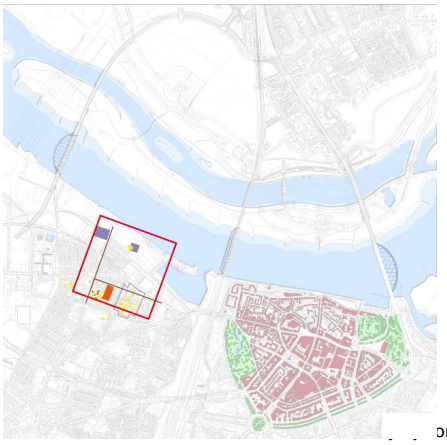
- **Verbinden Waterkwartier**

Het stratenpatroon van het Waterkwartier loopt door in de verkaveling aan de overkant van de Weurtseweg in het gebied van het Waalfront. In het verlengde van de bestaande straten komen nieuwe straten die uitkomen op de nieuwe Waalfrontweg en vervolgens op de boulevard aan de Waal. Nieuwe functies in het Waalfront zoals horeca en praktijk-aan-huiswoningen vervullen ook een rol voor de bestaande woonwijk. Omgekeerd profiteren voorzieningen in het Waterkwartier en de Biezen, zoals de basisschool en de winkels, van het gegroeide aantal bewoners en worden daardoor versterkt. Samen vormen Waterkwartier / De Biezen met het Waalfront een wijk waar mensen niet alleen bij elkaar in de buurt wonen, maar ook in elkaars buurt komen.

- **Cultuurhistorie in de volle breedte terug laten komen;**
  Romeinen, fort en industrie

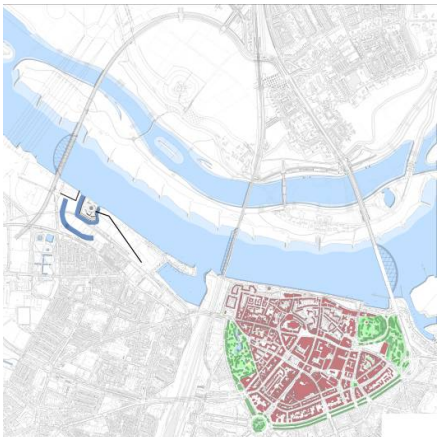
De ondergrond van het plangebied wordt gekenmerkt door het krachtenspel van de rivier en de stad. Van dit krachtenspel zijn sporen te vinden in het gebied. In het geval van het Waalfront zijn dat achtereenvolgens de Romeinse nederzetting, de aanleg van de vestingwerken en de industriële ontwikkeling.

ongeveer gelijktijdig in de eerste eeuw voor onze jaartelling in het rivierengebied bij Nijmegen vestigden, is de Romeinse aanwezigheid in dit grensgebied omvangrijker geweest en heeft ook meer archeologische resten nagelaten.
De eerste Romeinse vestiging ontstond omstreeks 19 v.Chr. op de strategisch hoog gelegen Hunerberg, waar de Romeinen een legerplaats (castra) bouwden, neerkijkend op de Bataafse hoofdplaats Oppidum Batavorum.
Meer naar het westen gelegen bouwden de Romeinen rond het jaar 100 een compleet nieuwe stad onder de naam Ulpia Noviomagus.
De huizen waren aanvankelijk nog in hout en leem uitgevoerd, maar ten tijde van de stadsrechtverlening was het karakter van de stad al veranderd. Volledig in steen uitgevoerde openbare gebouwen als het badhuis en twee tempelcomplexen waren bepalend voor het nieuwe monumentale karakter en het gezicht van de stad aan de Waal. Met de aanleg van een verdedigingsgordel (gracht en muur) met toegangspoorten onder het bewind van keizer Marcus Aurelius (161-180) werd dat beeld verder versterkt. Desondanks viel de stad kort daarop ten prooi aan gewelddadigheden. Hieraan waren vooral de economische malaise als gevolg van een voortdurende interne onrust in het Imperium en aanhoudende invallen van Germaanse bendes debet. Als reactie op deze dreigingen bouwden de Romeinen rond 300 op het Valkhof een versterking (castellum) die de kiem vormde voor de latere ontwikkelingen van Nijmegen. Buiten de planmatig aangelegde vierkante Romeinse stad, met een oppervlak van ongeveer dertig hectare, liggen de grafvelden, waar de Romeinen hun doden begroeven. Daarmee is een groot deel van het plangebied van het Waalfront een potentiële archeologische vindplaats.
In het Masterplan leek dit gegeven vrij letterlijk vertaald te worden in het Quartier Romain. Maar het is tot op heden onduidelijk waar de Romeinse stad precies heeft gelegen. Het grid van het Quartier Romain is dus een fictief grid. Aan het toepassen van dit fictieve grid wordt in de nieuwe benadering geen waarde meer toegekend. Een van de opgaven van Waalfront 1.2 is te onderzoeken waar Romeinse vindplaatsen zijn en wat de stad wil met dit nu nog verborgen verleden.

Waalhaven
Zoals in meer Nederlandse steden, begint in de loop van de 19de eeuw de omwalling van Nijmegen te knellen; de stad heeft behoefte aan uitbreiding. Echter in 1814 wijst Koning Willem I

Nijmegen aan als vestingstad, de Kringenwet wordt uitgevaardigd, en daarmee zijn voorlopig alle mogelijkheden tot uitbreiding uitgesloten. De enige niet-militaire ontwikkeling buiten de wallen die halverwege de 19de eeuw wel kan plaatsvinden is het graven van een nieuwe Waalhaven even buiten de Hezelpoort, aangezien dat geen militaire belemmering oplevert. De oude haven binnen de wallen wordt gedempt en levert een bescheiden verlichting van de ruimtenood voor de stad op. De Waalhaven wordt in het kader van de ontwikkeling van de Handelskade enigszins verkleind. Voor het overige deel blijft de haven gehandhaafd.
In het kader van Waalfront 1.2 kan worden onderzocht hoe de historische Waalhaven gerespecteerd kan worden zonder het gebied te bevriezen.

In aanvulling op de ommuring van de stad komt tussen 1817 en 1821 de Sterreschans aan de oostkant van de stad gereed, een aantal decennia later gevolgd door de forten aan de overkant van de Waal bij Lent. In 1824 begint de bouw van fort Krayenhoff dat stroomafwaarts een strategische positie inneemt met zicht op de rivier en de stad. De dijk die Nijmegen met het nieuwe fort verbindt, vergroot het binnendijkse gebied. Maar alweer, omdat daar niet gebouwd mag worden, blijft dit ruraal. Fort Krayenhoff heeft nooit zijn militaire functie hoeven te vervullen. Nadat het verlaten is door de militairen wordt het nog een tijd in stand gehouden omdat de naamgever baron Krayenhoff er begraven ligt. Als die is herbegraven en de plaquette die aan hem herinnerde naar het plantsoen met zijn naam buiten de Hezelpoort is verplaatst, raakt het fort in verval.
In het Masterplan wordt het fort gerestaureerd en worden twee grachten open gegraven. In het kader van Waalfront 1.2 lijkt het zinvol om het gebied van het fort goed te behandelen maar de tweede gracht met rust te laten zodat het fortlandschap meer ruimte biedt voor nieuwe ontwikkelingen.

definitief 23-05-2012

Industrieel erfgoed
Het eerste bedrijfsgebouw dat tot stand komt buiten de binnenstad is het gemeentelijke slachthuis, even ten westen van de nieuwe Waalhaven. Het is een logische plek, want net binnen de Hezelpoort ligt de veemarkt op het plein dat nu naar Joris Ivens is vernoemd. Het abattoir opent zijn deuren in 1900, en is daarmee s het begin van een industriële ontwikkeling die stroomafwaarts aan de linkeroever van de Waal terecht komt. De verbinding met de stad is goed en daar ligt al sinds 50 jaar de nieuwe Waalhaven, klaar voor de aan- en afvoer van grondstoffen en eindproducten. Ten zuiden van het industriegebied, aan de Weurtseweg, worden in 1912 de eerste woningwetwoningen van Nijmegen opgeleverd voor de arbeiders die intussen werkzaam zijn in een stijfselfabriek, een vlasfabriek en een kunstzijdespinnerij. In 1912 nemen de gebroeders Honig uit Koog aan de Zaan de
stijfselfabriek van de voormalig concurrent Stam & Co over. Ze laten in 1920 een fabriek ontwerpen door de bekende architect Oscar Leeuw.
In het Masterplan wordt met de industriële laag van het Waalfront niet veel gedaan in de nieuwe ontwerpopgave. In Waalfront 1.2 gaat verkend worden welke complexen van waarde zijn en welke complexen kunnen worden herbestemd zowel tijdelijk als structureel. Ook het oude Nuon-gebouw waarin nu De Gelderlander zit, heeft misschien geen monumentale waarde maar kan voorlopig wel blijven staan omdat er gebruikers zijn gevonden. Dit geldt ook voor vele oude huizen en complexen aan en nabij de Weurtseweg. Het is zaak om ook deze binnenkort historisch geworden laag van industriële ontwikkeling zichtbaar te houden en te maken. Waarschijnlijk is een deel van het Honig-complex het topstuk in deze industriële collectie. Mogelijkheden tot hergebruik worden momenteel onderzocht.

definitief 23-05-2012

Bestaande kwaliteiten tijdelijk behouden voor het gebied:
In het Waalfront 1.2 is uitgegaan van het zoveel mogelijk en zolang mogelijk handhaven van bestaande kwaliteiten in het gebied. Dit geldt voor de bebouwing maar evenzeer voor het behouden van groen, monumentale bomen en kades en oevers.

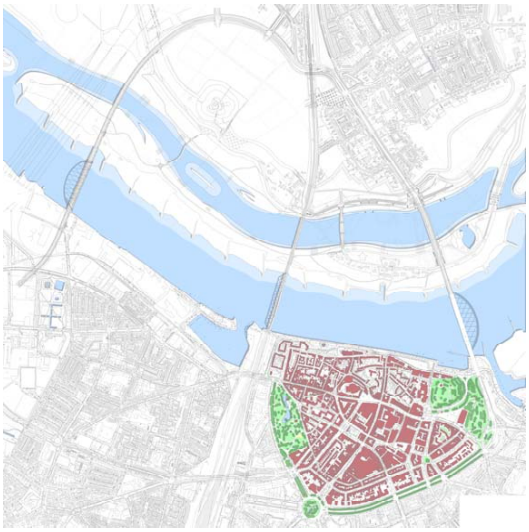

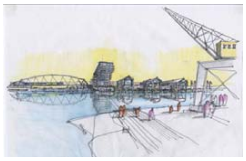

- **Waalfront als verlengstuk van 'levendige' binnenstad**

De twee bestaande verbindingen met de binnenstad (Hezelpoort en Weurtseweg) krijgen een flinke impuls. De capaciteit van **de Hezelpoort** wordt vergroot door in de spoordijk een tweede onderdoorgang voor fietsers en voetgangers te realiseren. Hier is ook de verkeersveiligheid mee gediend. De route in het verlengde van de Waalkade wordt functioneler en aantrekkelijker door een brug over de haveningang naar het schiereiland. Daar begint de wandeling langs het Waalfront, die doorloopt tot aan de Stadsbrug.

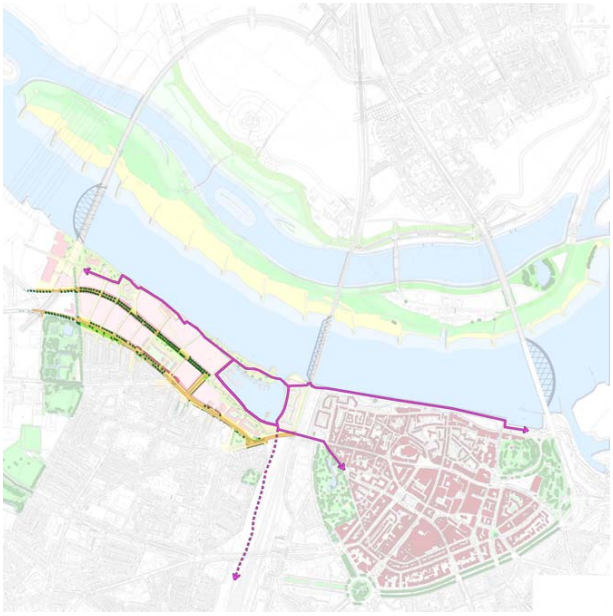

definitief 23-05-2012

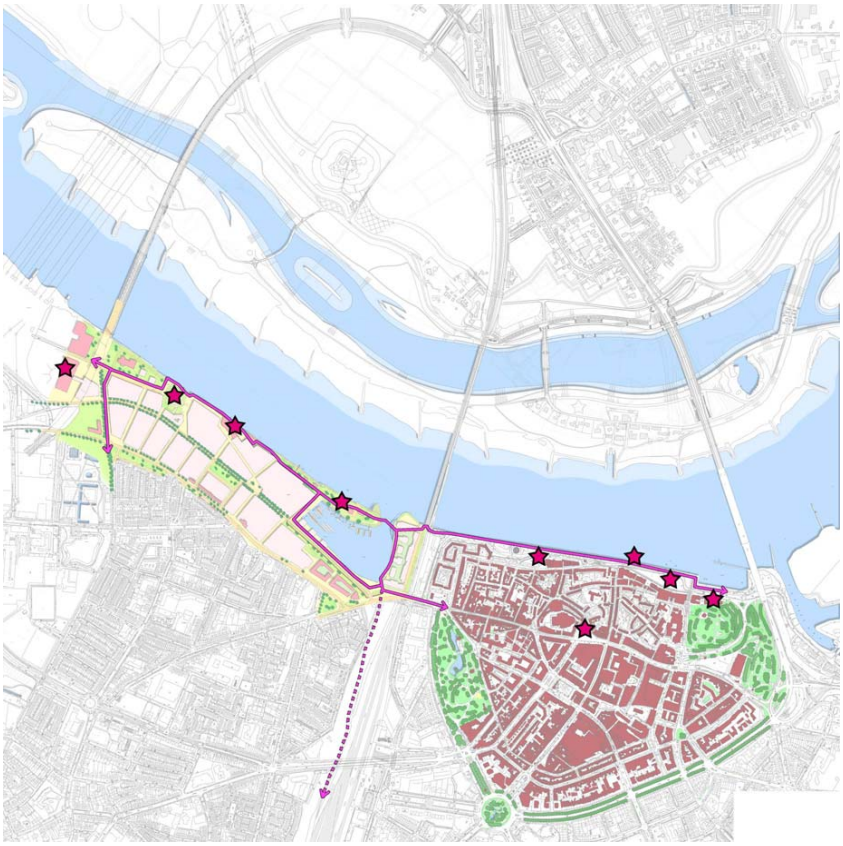
Ontsluiting via **Weurtseweg en nieuwe Waalfrontweg.** Het Waalfront wordt voor het autoverkeer ontsloten door een lineair systeem van twee wegen: de bestaande Weurtseweg en een nieuwe stadsweg op de huidige positie van de Waalbandijk. In het ontwerp van de Weurtseweg wordt gestreefd naar continuïteit door de nieuwe gevelwand aan te laten sluiten op de bestaande bebouwing en er zoveel mogelijk een gesloten, uniform straatbeeld van te maken. Bij de aanleg van de nieuwe stadsweg is het juist de bedoeling om optimaal te reageren op de variatie van de deelgebieden die achtereenvolgens ontsloten worden. Met een kamachtige structuur bedienen zij ieder een helft van het gebied, waarmee een evenwichtige verdeling van het autoverkeer is gewaarborgd. Vanzelfsprekend zal de Weurtseweg meer personenauto's te verwerken krijgen door de nieuwbouw, die daar overigens overwegend laag is. Daar staat tegenover dat het vrachtverkeer dat nu de bedrijven bedient, verdwijnt. Het verdelen van het autoverkeer over twee stadswegen heeft meerdere voordelen. De verdeling speelt in op de hoogten in het plangebied. Met de industrie verdwijnt ook het vrachtverkeer dat nu verantwoordelijk is voor de overlast. Het woonklimaat langs de Weurtseweg verbetert en de weg is makkelijk over te steken. De verbinding tussen Waterkwartier en Waalfront, op het grensvlak, wordt hecht doordat aan weerszijde direct aan de straat wordt gewoond in grondgebonden woningen. De woongebieden langs de Weurtseweg worden voor de auto ontsloten vanaf deze straat. De exacte uitwerking van de dubbele wegstructuur met name ter hoogte van de Waalhaven zal opnieuw worden onderzocht op basis van noodzaak, kwaliteit en technische haalbaarheid.

definitief 23-05-2012

- **Park West verbinden met de Waal**

Park West zet zich bij de aanlanding van de nieuwe brug door naar de Waal met de meest landschappelijke onderdelen van het masterplan Waalfront: het park met zijn woontorentjes, het groen rondom de het bestaande Gelderlander gebouw en het
fort Krayenhoff.
Publieke oever aan de Waal met bijzondere functies
De Waaloever wordt over de volle lengte openbaar en ingericht als flaneergebied dat ook geschikt is om in combinatie met de drie bruggen grotere of kleinere rondjes rond de rivier te maken.

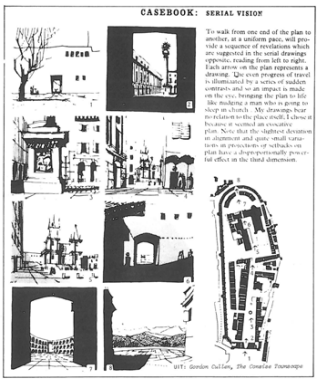

- **Traditionele stad met straten en pleinen; uitgangspunt voor deelplanontwikkeling.**

Gekozen is voor de stedenbouwkundige uitgangspunten van het gesloten stadsblok. Het stadsblok waarin een fundamenteel onderscheid gemaakt wordt tussen de voorkant van de woning en de achterkant, waarin de bebouwing de wanden van het openbaar gebied vormen en gericht zijn op het openbaar gebied is zeer geschikt om in te spelen op de bovenstaande afwegingen.
Bovendien sluiten dit stedenbouwkundige principe volledig aan bij de principes van de traditionele Europese stad en stadswijk, met een weefsel van straatjes, wegen, plekken en pleinen, die door de eeuwen heen zeer gewaardeerd zijn en voor de meeste bewoners als herkenbare woonkarakteristiek omarmd worden. Bewoners kiezen liever voor kwaliteiten die zich bewezen hebben en niet voor experimenten. De herkenbare kwaliteit van woning en woonomgeving biedt ook de gerustheid van een relatief zekere investering.

De keuze voor het principe van het stadsblok biedt duidelijkheid, maar tegelijkertijd ook veel vrijheid. Definitieve keuzes over de korrelgrootte van de woonprojecten. Keuzes voor een meer pandsgewijze opbouw of een meer uniforme straatbeeld of ensemble kunnen later in de planuitwerking op projectniveau genomen worden. Dit geldt ook voor de parkeeroplossingen. Parkeeroplossingen op maaiveld in het openbaar gebied of op de achtergebieden binnen de blokken, of in kleinere en middelgrote parkeergarages kunnen op blokniveau worden onderzocht en uitgewerkt. Er ontstaan zodoende kansen voor bijvoorbeeld autovrije en autoluwe woonmilieus waarin de rust of de speelkwaliteit voor kinderen centraal staat, of voor bijzondere woonprojecten waarmee nichemarkten bereikt kunnen worden, zonder dat het totale plan uiteenvalt.

Bovendien kan met deze basisopzet op een optimale wijze worden ingespeeld op de kwaliteiten van de bestaande situatie en de stedelijke context. Bijvoorbeeld kan met uitgekiende woningtypes optimaal ingespeeld worden op locatie waar uitzicht wordt geboden of kunnen de hoogteverschillen in het gebied en de eisen met betrekking tot de waterkering ingezet worden om parkeergarages optimaal in het plan te kunnen opnemen.

definitief 23-05-2012

4. Het raamwerk

Het raamwerk vormt een stevige ruggengraat voor de ontwikkeling van het Waalfront. Het raamwerk is opgebouwd uit een netwerk van openbare ruimten. Dit netwerk sluit naadloos aan op de omgeving van het Waalfront. Met het raamwerk is het Waalfront verankerd in de stad. De uitgangspunten voor de totstandkoming van het Waalfront zijn doeltreffend, helder en werkbaar. De al aanwezige lijnen in het gebied bieden structuur en kennen een vanzelfsprekende verankering in de stad. De combinatie van bestaande structuren, cultuurhistorische elementen en een aantal goed gekozen nieuwe elementen zoals bv. de nieuwe Waalboulevard leidden tot een rijk stedelijk gebied. De transformaties worden op deze manier ook voor iedereen 'leesbaar'

Het raamwerk komt in een aantal stappen tot stand:
Stap 1 handhaven bestaande elementen
Hierbij is gekeken of elementen van waarde behouden kunnen blijven en ingezet kunnen worden voor de transitie van het Waalfront. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen.

- Bestaande infrastructuur: de aanwezige infrastructuur blijft zoveel mogelijk gehandhaafd: ligging Waalbanddijk, Havenweg, Lijnbaan straat, Marsstraat, dijkstraat, Winselingseweg en Waalhaven.

- Waterkering; de waterkering wordt geïntegreerd in de stedenbouwkundige uitwerking, waarbij het uitgangspunt blijft dat het tracé van de waterkering ongeveer op de huidige situatie blijft liggen. Dit wordt in overleg met het Waterschap uitgewerkt.

- Groen en bomen; Het huidige aanwezige groen en de monumentale bomen worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Te denken valt aan het groene karakter van het RWS-eiland, de speeltuin aan de Lijnbaanstraat en het groen rondom het huidige Gelderlander-gebouw.

- Bebouwing; Onderzocht wordt of een deel van de bestaande bebouwing (langer) kan worden gehandhaafd in de plannen. Te denken valt aan het Honig-gebouw van architect Oscar-Leeuw, het Nuongebouw (de huidige Gelderlander), woningwetwoningen aan de Weurtse weg. In het kader van de tijdelijkheid wordt onderzocht of interessante functies kunnen worden gevonden voor het tijdelijk in gebruik nemen van panden, waarbij een meerwaarde voor het gebied wordt gecreëerd.

- De Waalhaven zelf blijft uiteraard gehandhaafd.
  Bestaande kades en oevers rondom de Waalhaven worden zoveel mogelijk gehandhaafd. De kades en oevers van de Waalhaven hebben een aantrekkelijk verblijfsklimaat met ruimte voor bedrijvigheid en horeca.

Stap 2: Bestaande openbare ruimte wordt getransformeerd
De Waalbanddijk wordt getransformeerd tot de Waalfrontweg. De weg wordt vorm gegeven in de Nijmeegse traditie van radialen van en naar de stad. Er is sprake van een aantrekkelijke laanbeplanting. Aan de Waalfrontweg is een grote variatie aan functies mogelijk en voorzien. Ook wordt de Winselingseweg getransformeerd tot een groene corridor. Op korte termijn wordt er een snelfietsroute aangelegd van Nijmegen centrum naar Beuningen dwars door het Waalfront. Hiermee wordt het gebied opengesteld voor de stad.

Stap 3 toe te voegen openbare ruimte:
Het ontstane raamwerk van openbare ruimte wordt aangevuld met een aantal nieuwe openbare ruimten: Promenade aan de Waal. Langs de oever van de Waal wordt een publieke route ontwikkeld waardoor één ieder langs de Waal kan slenteren. Aan de promenade aan de Waal zijn de publieksaantrekkende functies gedacht. De promenade legt de verbinding tussen de Waalkade in het oosten en de Handelskade. Middels een nieuwe langzaamverkeersbrug wordt vervolgens de handelskade verbonden met het groene eiland. Het groene eiland wordt verbonden met achtereen volgens; het plein aan de Waal bij het Honig-complex, Fort Kraaijenhof en de aanlanding van de nieuwe stadbrug. Het fort Kraaijenhof wordt een belangrijke nieuwe openbare ruimte, waarbij de historische lijnen worden hersteld. Park west wordt middels een groene

corridor bij de Winselingseweg verbonden met de Waal. Bij de aanlanding van de brug kan een aantrekkelijke openbare ruimte worden gecreëerd. Er worden nieuwe verbindingen gelegd tussen het Waterkwartier en de Waal in de vorm van een aantal intieme stedelijke straten.

Stap 4 Straten en pleinen:
De straten en pleinen vormen samen de stedelijke openbare ruimte van het Waalfront. Het karakter van de straten en pleinen is bepalend voor de samenhang binnen het Waalfront.

definitief 23-05-2012

Stap 5: bouwvelden en deelgebieden:
In het plan zijn meerdere, van identiteit wisselende woonmilieus op te nemen. De mate van stedelijkheid varieert, en zal een gevarieerde groep mensen aanspreken. Wat zij met elkaar delen is dat ze in één Waalfront wonen. Alle stedelijke voorzieningen, inclusief de Nijmeegse binnenstad op loop- en fiets afstand en dat alles met uitzicht en aanwezigheid van de rivier. Ondanks dat het Waalfront als één geheel leesbaar is zijn er accentverschillen in deelgebieden. De volgende deelgebieden zijn te onderscheiden: de handelskade aan de Waalhaven, dicht bij de binnenstad met grotendeels appartementen, de dijkhoven aan de Waalhaven en de Weurtseweg, Het Romeinse Kwartier ten westen van de Waalhaven en direct aan de Waal en de Fortstad in het uiterste westen van het plangebied nabij de brug de Oversteek.

De deelgebieden zijn vervolgens onderverdeeld in verschillende behapbare bouwvelden. De uitwerking van de binnengebieden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende bebouwingsvelden.

Stap 6: marktconform uitwerken deelgebieden:
Niet alle mensen zullen in het Waalfront willen wonen. Het woonmilieu in het Waalfront zal over het algemeen gesproken stedelijk van sfeer zijn en niet iedereen zal zich door deze sfeer aangesproken voelen. Het is daarom zaak om de verschillende doelgroepen te onderscheiden die wel geïnteresseerd zullen zijn en daarnaast om binnen het plangebied verschillende woonmilieus te ontwikkelen zodat zoveel mogelijk doelgroepen worden aangesproken. Om meer te weten over de mensen in Nijmegen, wat hen beweegt en wat hun woonwensen zijn, heeft Bouwfonds onderzoek gedaan naar de verschillende doelgroepen in de stad en heeft een eerste projectie plaatsgevonden van de opgedane inzichten op de verschillende deelgebieden binnen het Waalfront.

Deelgebied West
Het verst van de binnenstad gelegen deelgebied binnen het Waalfront, maar nog steeds relatief dichtbij het centrum.
Door te kiezen voor een groen stedelijk karakter aansluitend op de grote parkzone aan de westzijde en een aantrekkelijke aanhaking op de Waaloever, kan het een betaalbaar alternatief worden voor het populaire, maar ook dure Nijmegen-Oost.
Het gebied is dan ook met name geschikt voor gezinnen. De ouders zijn over het algemeen tussen de 35 en 55 jaar. Ze hebben kinderen variërend in leeftijd van jong tot oud. Ook iets oudere ouders (55 -64 jaar) komen in deze doelgroep voor. Hun kinderen zijn vaak het huis al uit. Het opleidingsniveau is over het algemeen middelbaar tot hoog en het inkomensniveau bovenmodaal.
Het gezinsleven staat voor deze doelgroep centraal. De veilige haven van het gezin maakt dat zij zich gelukkig kunnen voelen. Daarnaast vinden ze het belangrijk om anderen met respect te behandelen en om op een beleefde manier met elkaar om te gaan. De ene familie gaat daarbij wat meer voor plezier en gemak, terwijl de andere familie rustiger en ordelijker is. Men zoekt over het algemeen een buurt die verzorgd, overzichtelijk en kindvriendelijk is en waarin de sociale cohesie en controle groot is.
De bedoelde gezinnen wonen graag in een koophuis in buurten dichtbij de binnenstad. Dat is vaak een rijwoning (tussen- of hoekwoning), maar kan ook een twee-onder-één-kap-woning zijn. Ze vinden het prettig de gemakken van het centrum binnen handbereik te hebben.

Deelgebied Midden
Dit deelgebied ligt in het midden van het Waalfront. Hier past een wat compacter woonmilieu met een mix van (stedelijke) grondgebonden en gestapelde woningen. Het woonmilieu van het Quartier Romain is hier goed op zijn plaats. Nijmegen heeft behoefte aan een mooie stadsbuurt die de eigen architectonische invulling toch heel onderscheidend is. Een dergelijk woonmilieu zal het meest in trek zijn bij mensen die houden van de stedelijke dynamiek. Dit kunnen succesvolle starters zijn en moderne gezinnen, waarvan een deel kinderen zal hebben die vaak nog jong zijn. Het opleidingsniveau is hoog en in combinatie met hun ambitie zorgt dit voor goede inkomens en inkomensvooruitzichten. De bewoners hebben over het algemeen een druk bestaan met veel bezigheden buiten de deur. Ze houden zich graag bezig met cultuur en leiden een comfortabel leven waarin ze vanuit hun eigen kracht beslissingen nemen. Deze doelgroep is op de hoogte van alles wat er in de stad, maar ook in de wereld gebeurt. In de stad kunnen zij het opwindende leven leiden waar ze behoefte aan hebben. Ze wonen daarom graag in levendige wijken in en rondom de binnenstad.
De mix van woningtypes in deze nieuwe buurt moet aansluiten bij een zeer diverse behoefte: Grote, kleine en middelgrote eengezinswoningen, waarbij veel ruimte is voor variatie in uitstraling en aansluiting op woonwensen, maar ook koop- en huurappartementen in allerlei prijsklassen voor jongeren en medioren.

Deelgebied Oost
Dit is het gebied dat het dichtst tegen de binnenstad van Nijmegen aan ligt en als het ware rond de Waalhaven is gesitueerd. De Handelskade is een onderdeel van dit deelgebied. Hier past een meer hoogstedelijk programma met gestapelde bouw in diverse types, maar ook grondgebonden woningen zijn in dit milieu geliefd.

De doelgroepen voor dit deelgebied zullen voor een deel overeenkomen met de doelgroepen voor deelgebied 2. Naar verwachting zal een aanzienlijk deel van de belangstelling komen van jongeren tot 25 jaar, en van mensen tussen de 25 en 34 jaar. Vaak zijn het studenten of net afgestudeerden die aan het begin van hun loopbaan staan.
Deze groep leidt een opwindend en onafhankelijk leven en vindt het fijn om een uitgebreid sociaal netwerk te hebben. Ze hebben veel vrije tijd en brengen die graag door met vrienden. Vaak gaan ze daarvoor naar de binnenstad. De doelgroep is op zoek naar een woning in en rondom het centrum, in een buurt met een gezellige, stadse uitstraling te hebben en er moet het nodige op straat gebeuren. De groep heeft dan ook graag winkels, restaurantjes, cafés en andere voorzieningen in wijk zelf. Ze wonen vaak in huurappartementen. Ook een woon-werk-project is in deze sfeer goed voorstelbaar.
Voor kleinschalige, luxe koopappartementen of statige herenhuizen aan de haven of met zicht op de Waal of de Waalhaven zal ook belangstelling bestaan vanuit een meer gefortuneerde doelgroep: ambitieus, hoge functie in het bedrijfsleven, creatief en doelbewust, over het algemeen geen eigen gezin (of ze zijn gescheiden) en zijn ze ouder dan 50 jaar.

Stedenbouw op basis van marktanalyse
Uit het doelgroepen onderzoek en de globale verdeling van de gewenste woonmilieus over het plangebied komt een beeld naar voren waarin de woningdichtheid toeneemt van het zuiden naar het noorden en van het westen naar het oosten. De dichtheid is relatief laag in de zuidwestelijke hoek van het plangebied, waar de nadruk kan liggen op de realisatie van grondgebonden woningen met een tuin, dicht bij park en Waal en relatief hoog op de Handelskade waar een volledig appartementenprogramma gerealiseerd zal worden.

Naast de afwegingen met betrekking tot de doelgroepen en hun woonwensen is het van belang om de algemeen geldende marktsituatie op korte en middellange termijn door te vertalen naar de stedenbouwkundige opzet van het plan. De onzekerheid van de marktsituatie, waarin geen harde voorspellingen gedaan kunnen worden met betrekking tot de realisatiesnelheid en het programma vraagt om een stedenbouwkundige lay-out waarmee voortdurend ingespeeld kan worden op de kansen die zich op dat moment voordoen.

Dit vraagt om een neutrale stedenbouwkundige basis waarvan de uitvoering optimaal faseerbaar is en waarbinnen zowel kleine als grotere bouwstromen kunnen worden opgenomen. De ontwikkeling zal naar verwachting een meer organisch groeiproces laten zien. Grootschalige uniforme bouwprojecten en grootschalige parkeergarages leveren problemen op in de continuïteit van de ontwikkeling.
Bovendien is het belangrijk dat de woonmilieus die ontstaan een rijke differentiatie kennen wat betreft doelgroep en woningtypologie en woningomvang, zodat is een en dezelfde bouwfase aan uiteenlopende woonwensen kan worden voldaan.

In de stedenbouwkundige planvorming kan hierop ingespeeld worden door met name de omgevingskwaliteit goed uit te werken en stevigheid te geven in het plan en het planproces. Met andere woorden, het gebruik, de sfeer en de inrichting van het openbaar gebied zullen in deze visie centraal staan en de basis vormen voor de opbouw van dit stadsdeel. De uitgangspunten voor de woningen, wat betreft typologie, programma en vormgeving vergen veel meer flexibiliteit.

5. To do list

De komende periode zal een aantal (ontwerp)vraagstukken nader uitgewerkt gaan worden:

1. Ontwerpend onderzoek naar definitie/maatvoering van het raamwerk en basis infrastructuur.
2. Integratie mogelijkheden van de waterkering in de stedenbouwkundige lay-out.

3. Onderzoek naar welke gebouwen definitief gehandhaafd kunnen worden.
4. Aansluiting van het Waalfront op de omgeving van het Mercuriuspark en de omgeving van het Vasim gebouw
5. Integraal mobiliteitsplan voor het Waalfront.
6. Uitwerken SPVE Fortlandschap en omgeving.

definitief 23-05-2012

BIJLAGE 3
Notitie tijdelijk bestemmen in Waalfront

Het ontwikkelingsbedrijf Waalfront is bezig met het aanpassen van de ontwikkelingsstrategie Waalfront 1.2
Daarbij ziet het ontwikkelingsbedrijf zich geconfronteerd met een aantal complexe factoren:

- de verkoop van woningen in een hoogwaardig en 'stedelijk' woonmilieu is moeilijk en in tempo onvoorspelbaar in deze economisch onzekere tijd;
- de ontwikkeling van Waalfront start na de Handelskade, mede op basis van de gerealiseerde verwervingen in het meest westelijke deel en daarmee op afstand van het centrum met daartussen een binnenkort te verlaten voormalig industriegebied; aangrenzend ontstaat aan de Weurtseweg leegstand;
- dit voormalig industriegebied in het middengebeid wordt pas geleidelijk getransformeerd naar een hoogwaardig waterfront;
- vanaf 2013 ontstaat op enige schaal beschikbaarheid over verworven panden in het middengebied.

Deze situatie maakt dat er in de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. voor wordt gekozen meer specifieke aandacht te besteden aan de tijdelijke situatie.

Tijdelijke bestemmingen
De introductie van tijdelijke activiteiten kan een bijdrage leveren aan de oplossing van een aantal van deze vraagstukken. Tijdelijk bestemmen van delen van het gebied en de bestaande gebouwen biedt een aantal voordelen in de overgangsfase en tevens als waardeontwikkeling voor de permanente invulling:

- 'damage control' ofwel het tegengaan van verval en verloedering,
- beheer en onderhoud van gebied en gebouwen,
- aantrekkelijk maken van het gebied voor gebruikers en bezoekers en betrokkenheid bij de definitieve ontwikkeling,
- tijdelijke functies kunnen een aanjager zijn voor permanente bestemmingen, en potentieel toekomstige bewoners en gebruikers van Waalfront leren het gebied kennen waarmee vraag wordt gecreëerd.

Waardecreatie ontstaat door ondernemerschap in het gebied toe te laten. Daarmee worden gebouwen en delen van het gebied toegankelijk gemaakt voor gebruikers en bezoekers. Zo ontstaat een aantrekkelijk tijdelijk gebied in plaats van een verlaten gebied met gebouwen in verval, met een prettige en 'stedelijke' route vanuit de westzijde van het Waalfront naar het centrum van de stad.
Waardecreatie ontstaat tevens door de bezoekers en ondernemers in het gebied te beschouwen als de toekomstige bewoners en gebruikers.

Voordelen van tijdelijk bestemmen:
- geleidelijke waarde creatie,
- maatschappelijke acceptatie en betrokkenheid bij Waalfront ontwikkeling voor langere termijn,
- vergroten van de leefbaarheid van het voormalig industriegebied,
- gebiedsontwikkeling van onderop met mogelijke introductie van PO & CPO,
- creatief ondernemerschap naar het gebied halen,
- aantrekkelijkheid van gebied voor investeerders c.q. afnemers van woningen en vastgoed.

Uitgangspunten voor de tijdelijke functies:
- ze zijn tijdelijk en variëren van 5 tot 10 jaar;
- ze zijn haalbaar op basis van eigen verdienmodellen;
- ze leveren direct of indirect een bijdrage aan de uiteindelijke ontwikkelingsstrategie van Waalfront;
- ze zijn gericht op potentiële eindgebruikers (kopers, huurders) van het gebied, en
- ze passen binnen de tijdelijke concepten die voor het gebied worden ontwikkeld.

Strategie

Het tijdelijk bestemmen van het gebied betekent mogelijkheden creëren en inventariseren voor tijdelijke voorzieningen en voor tijdelijk wonen en -werken. De gebiedsidentiteit is daarvoor een belangrijke basis en wordt mede bepaald door de recente functies en achterblijvende gebouwen. De rol en positionering van Waalfront binnen de stad en de regio is tevens input voor het ontwikkelen van kansrijke tijdelijke gebiedsconcepten. Een eerste analyse van de kracht en potentie van het Waalfront gebied in Nijmegen levert een aantal kansrijke concepten op:

- Foodconcept i.s.m. innovatieve en creatieve marktconcepten (o.a. Heinz innovation center) en horeca;
- Sport & Urban Sports i.s.m. met onderwijs en sportorganisaties en de Nijmeegse vierdaagse (past ook in breder thema sport, bewegen & voeding);
- Design, media & communicatie i.s.m. Gelderlander, regionale omroep en creatieve dienstverlening.

Voor alle concepten geldt dat aansluiting gezocht wordt bij onderwijsinstellingen.
Binnen alle concepten zijn de volgende activiteiten / voorzieningen kansrijk in het gebied:

- tijdelijk wonen & werken (studentenhuisvesting, betaalbare werklocaties, kantoorruimtes, flex-werkplekken;
- (ZZP) met bijbehorende voorzieningen en dienstverlening;
- recreatie & vrijetijdsconcepten, waaronder evenementen;
- creatief & cultureel ondernemerschap.

De concepten behoeven een nadere uitwerking; in de komende tijd wordt dit verder opgepakt.

Uiteindelijk zullen op basis van deze ideeën en op basis van een inventarisatie van (exploitatietechnische) mogelijkheden van de beschikbaar komende gebouwen partijen worden geselecteerd die aan deze waardetoevoeging kunnen gaan bijdragen. Naar verwachting zal op enig moment hiervoor een objectieve selectie (tender) worden uitgeschreven. Dit behoeft nog verdere uitwerking.

Rol overheid
Een mix van tijdelijke functies kan het gebied de benodigde levendigheid geven en levert daarmee een bijdrage aan de definitieve ontwikkeling. Van de gemeente vraagt dat om een faciliterende rol. Met name door ruimte te maken in regelgeving en beleid opdat een interessante mix van functies en activiteiten een tijdelijk bestemming oplevert die de leefbaarheid in het gebied garandeert en een impuls geeft aan de permanente inrichting van Waalfront. Dat vraagt van het bestuur en de politiek om krachtige maatregelen waaronder ook schrappen van staand beleid dat tijdelijke bestemmingen in de weg staat.

De aandeelhouders van de GEM Waalfront kunnen met voorinvestering in de publieke ruimte het gebied toegankelijk maken voor tijdelijk gebruik, met name om bezoekers een zichtbare en prettige route door het gebied te bieden. De tijdelijke activiteiten zijn zoveel mogelijk gekoppeld aan die route. Hiervoor zijn in de GREX 2012 bescheiden middelen opgenomen.

Afstemming met andere gebieden in ontwikkeling
Het introduceren van tijdelijke bestemmingen als aanjager voor gebiedsontwikkeling en -transformatie staat niet op zich in Waalfront. De gemeente coördineert hierin, Waalfront neemt daaraan deel. Elk gebied heeft zijn onderscheidende kenmerken en dat komt tot uiting in de concepten voor tijdelijke functies die passen bij de identiteit van het gebied. Concurrentie wordt vermeden en synergie tussen de tijdelijke functies in de gebieden gestimuleerd.

Communicatie en Representatie

GEMEENTE Nijmegen

P E R S B E R I C H T

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

Telefoon (024) 329 23 80
Piket (024) 329 25 85
(buiten kantooruren)
E-mail persvoorlichting@nijmegen.nl

Datum Nummer persbericht
19 juni 2012 120619R

Nieuwe ontwikkelingsvisie voor het Waalfront

Het Waalfront krijgt een nieuwe ontwikkelingsvisie. De basis voor het Waalfront blijft het creëren van een stedelijk leefmilieu met bijzondere gebouwen, verschillende woontypen en een wervend ingerichte openbare ruimte in het gebied tussen centrum en de nieuwe stadsbrug. De planning en de uitvoering van het Masterplan Waalfront uit 2008 zijn echter aangepast: Na de bouw van de Handelskade in het oosten van het gebied, gaat bijvoorbeeld de woningbouw verder in het westen, aan de kant van de Vasim. Er wordt daarnaast niet meer met een grote blauwdruk voor het hele gebied gewerkt. Per kleiner gebied komt er steeds een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen op de markt.

Door de ontwikkelingen op de markt hebben de gemeente en het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront besloten het oorspronkelijke Masterplan Waalfront tegen het licht te houden. Doel is om een gezond meerjarig kader voor het Waalfront te scheppen.

Op basis hiervan is Masterplan Waalfront 1.2 ontstaan, een geactualiseerde versie van het oorspronkelijk masterplan. De ambitie van het college blijft hetzelfde: het centrum van de stad wordt verlegd naar de westzijde. Het Waalfront krijgt een nieuw, stedelijk woonmilieu met verschillende typen woningen en een wervend ingerichte openbare ruimte.

Belangrijkste insteek van Masterplan 1.2 is dat de vraag vanuit de markt leidend is: Waaraan is wanneer tegen welke prijs het meeste behoefte. Dit leidt tot de nieuwe stedenbouwkundige uitgangspunten dat er meer grondgebonden stadswoningen komen (eenderde van het totaal), er minder dure koopwoningen gebouwd worden, het afzettempo van de woningen gefaseerd wordt en er in kleinere eenheden ontwikkeld wordt. Ook worden de grondprijzen opnieuw bezien en relatief dure elementen (zoals Het Fort en de Waalfrontweg) in een latere fase uitgevoerd. Ook worden de hoge torens van De Bakens niet meer gebouwd en komt er een nieuwe functie voor deze plek.
Consequentie van het zetten van kleinere stappen is dat de benodigde doorlooptijd voor de realisatie van de woningen langer wordt dan 2024. Het gebied gaat daarmee een lange periode tegemoet waarin gerealiseerde nieuwbouw en infrastructuur, bestaande woningen en nog beperkte hoeveelheid bedrijvigheid samen met het tijdelijk gebruik van locaties naast elkaar zullen functioneren. Het Waalfront wordt daarmee een gebied in transitie. Hoe om te gaan met tijdelijke functies wordt daarmee een essentieel onderdeel van de nieuwe ontwikkelingsvisie en kan dienst doen als katalysator om nieuwe doelgroepen te interesseren voor het Waalfront. Het OBW Waalfront inventariseert op dit moment de mogelijkheden van verschillende concepten, creatief en cultureel ondernemerschap, tijdelijk wonen en (flex)werken.

Gemeente Nijmegen
Communicatie en Representatie

Vervolgvel
1

Belangrijke ruimtelijke doelstellingen in Waalfront 1.2 zijn het verbinden van het Waterkwartier met Waalfront en Waal, het ten volle benutten van de cultuurhistorie en de aanwezige elementen, en Park West verbinden met de Waal. Het Waalfront moet een verlengstuk worden van de levendige binnenstad met de sfeer van de tradionele stad met straten en pleinen.

De nieuwe stedebouwkundige uitgangspunten en ruimtelijke doelstellingen zijn op hoofdlijnen financieel doorgerekend in een eerste concept grondexploitatie, de GREX. Deze wordt vertrouwelijk behandeld in de raad vanwege marktgevoelige informatie.

Het college van burgemeester en wethouders is akkoord met de voorgestelde aanpak en de voorgestelde koers in het Masterplan Waalfront 1.2. De raad krijgt de gelegenheid haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het Masterplan Waalfront 1.2 na de zomervakantie.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

1

GEMEENTE Nijmegen

WAALFRONT NIJMEGEN

1.2

Consequenties voor de GREX 2012

Wethouder Hannie Kunst
5 september 2012

2

GEMEENTE Nijmegen

Waalfront NIJMEGEN

Masterplan Waalfront 1.0

- Eén integraal en onderling verbonden plan voor het gehele gebied
- Hoge cultuur historische identiteit
- Sterk stedelijk milieu→ hoge dichtheden: tot ca. 100 woningen/ha
- Hoofdzakelijk gestapelde bouw: 2600 woningen, waarvan 90% appartementen en stadswoningen
- Gebouwde parkeervoorzieningen gehele gebied
- Groen en openbare ruimte is op + 1 maaiveld
- 23.000 m voorzieningen
- 40 % betaalbaar

3

GEMEENTE Nijmegen

Masterplan Waalfront 1.0

Waalfront NIJMEGEN

4

Second opinion

Adviezen:

- organische ontwikkeling→ meer flexibiliteit
- kleinere korrelgrootte (deel)plannen
- marktconforme programmering
- faseren plannen (en grote) kosten
- gemeentebrede prioriteitstelling (Waalsprong/Waalfront)
- cash flow sturing
- met verstand verwerven
- 5 jaar markt conforme grondprijs (hoogte, index): nu al -10- tot -15% grondwaardeprobleem
- zoek nieuwe kansen
- tijdelijke situatie als katalysator van gebiedsontwikkeling

5

Waalfront NIJMEGEN

GEMEENTE Nijmegen

Verschil 1.0 en 1.2

Was 1.0	Wordt 1.2
Blauwdruk: Eén integraal en verbonden plan voor het gehele gebied.	Organisch: Eén verhaal uit deelplannen op basis "straten-pleinen" beginsel. Ieder deelplan kan zelfstandig worden gerealiseerd.
Hoge cultuur historische identiteit	Onveranderd + behoud waardevolle gebouwen
Sterk stedelijk milieu→ hoge dichtheden: tot ca. 100 woningen/ha	Hoog stedelijk milieu, maar dichtheid verminderd tot ca. 80 woningen/ha
Hoofdzakelijk gestapelde bouw: 2600 woningen, waarvan 90% appartementen en stadswoningen en 10%	2100 woningen en verhouding tussen gestapeld en grondgebonden wijzigt in 75% en 25%. Bakens vervallen
Gebouwde parkeervoorzieningen gehele gebied	Parkeren wordt zowel gebouwd als op maaiveld opgelost binnen de bouwblokken i.c. deelplannen
Groen en openbare ruimte is op + 1 maaiveld	Groen en openbare ruimte is onderdeel van deelplan. Soms verhoogd en soms op maaiveld
23.000 m voorzieningen	Onveranderd
40 % betaalbaar	Onveranderd
Veel dure koop en minder huur	Meer huur en minder (middel-)dure koop; meer differentiatie

Nieuwe strategie Masterplan Waalfront 1.2

GEMEENTE Nijmegen

•ontwikkelingsstrategie vanuit west (nieuwe brug) na realisatie Handelskade

•meer uitgaan van bestaande karakteristieken (gebouwen, groen, plaveisel)

•heroriëntatie op infrastructuur en meerdere scenario's parkeren

•afzet hoeveelheid woningen per jaar verlaagd van 225 naar 175

•er wordt ontwikkeld daar waar de kansen zijn

•relatief dure elementen uit het Masterplan 1.0 (fort, kade, Waalfrontweg, eiland etc.) zullen later worden uitgevoerd.

•voor het stimuleren van de woningverkoop zullen –in ieder geval uitgewerkt voor de eerst komende 5 jaar- meer marktconforme grondprijzen worden gehanteerd

•tijdelijk gebruik bezien op kansen en aanjager gebiedsontwikkeling (TAB)

•onderdeel van Nijmegen omarmt de Waal→ gebied in transitie

7

Waalfront meer gaan zien als een gebied in transitie: strategie ontwikkelen voor flexibele realisatie van Waalfront (fasering)

Dit is geen plan!

8

GEMEENTE Nijmegen

Waalfront NIJMEGEN

Ontwikkel een raamwerk waarbinnen flexibele invullingen kunnen komen.

Stedenbouwkundige dichtheid/intensiteit

14

Waalfront NIJMEGEN

GEMEENTE Nijmegen

Vervolg

- 5/9/2012 Wensen en bedenkingen Waalfront 1.2. → financiële vertaling naar GREX
- 3/10/2012 Besluitvorming Waalfront 1.2
- Oktober Collegevoorstel concept definitieve GREX op hoofdlijnen
- November Wensen en bedenkingen GREX op hoofdlijnen 2012
- December Besluitvorming GREX op hoofdlijnen 2012. Voorbereiding GREX 2013
- Maart 2013 Concept GREX 2013 als uitgewerkte planexploitatie, incl. alle boekwaarden per 1-7-2012, waarbij de GREX 2012 als basis dient.

Brief aan de raad - Beeldkwaliteitplan Brugkwartier

Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
23-06-2014	SO10/14.0007551	Lucienne Hoenselaar
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beeldkwaliteitplan Brugkwartier		(024) 3292804

Geachte leden van de Raad,

Helaas hebben wij geconstateerd dat het document waarnaar wordt verwezen in beslispunt 4 van het raadsvoorstel 'Gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Brugkwartier' niet als apart document bij het raadsvoorstel is toegevoegd. Het Beeldkwaliteitplan (waarnaar dit beslispunt verwijst) maakt onderdeel uit van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE). Dit SPVE is toegevoegd als bijlage bij het bestemmingsplan maar ligt, in tegenstelling tot het Beeldkwaliteitplan, niet ter vaststelling voor.

Bijgaand bieden wij u alsnog het Beeldkwaliteitplan aan. Inhoudelijk komt de tekst van dit document volledig overeen met de tekst uit het eerder genoemde SPVE. Alleen de structuur van het document is aangepast. Het raadsvoorstel verwijst naar deze nieuwe structuur.

Om eventuele misverstanden te voorkomen bieden wij u daarnaast een gewijzigd raadsvoorstel aan waarin als beslispunt wordt opgenomen om alleen het Beeldkwaliteitplan vast te stellen. In dit nieuwe voorstel wordt het Beeldkwaliteitplan dus 'losgekoppeld' van het SPVE.

Hoogachtend,

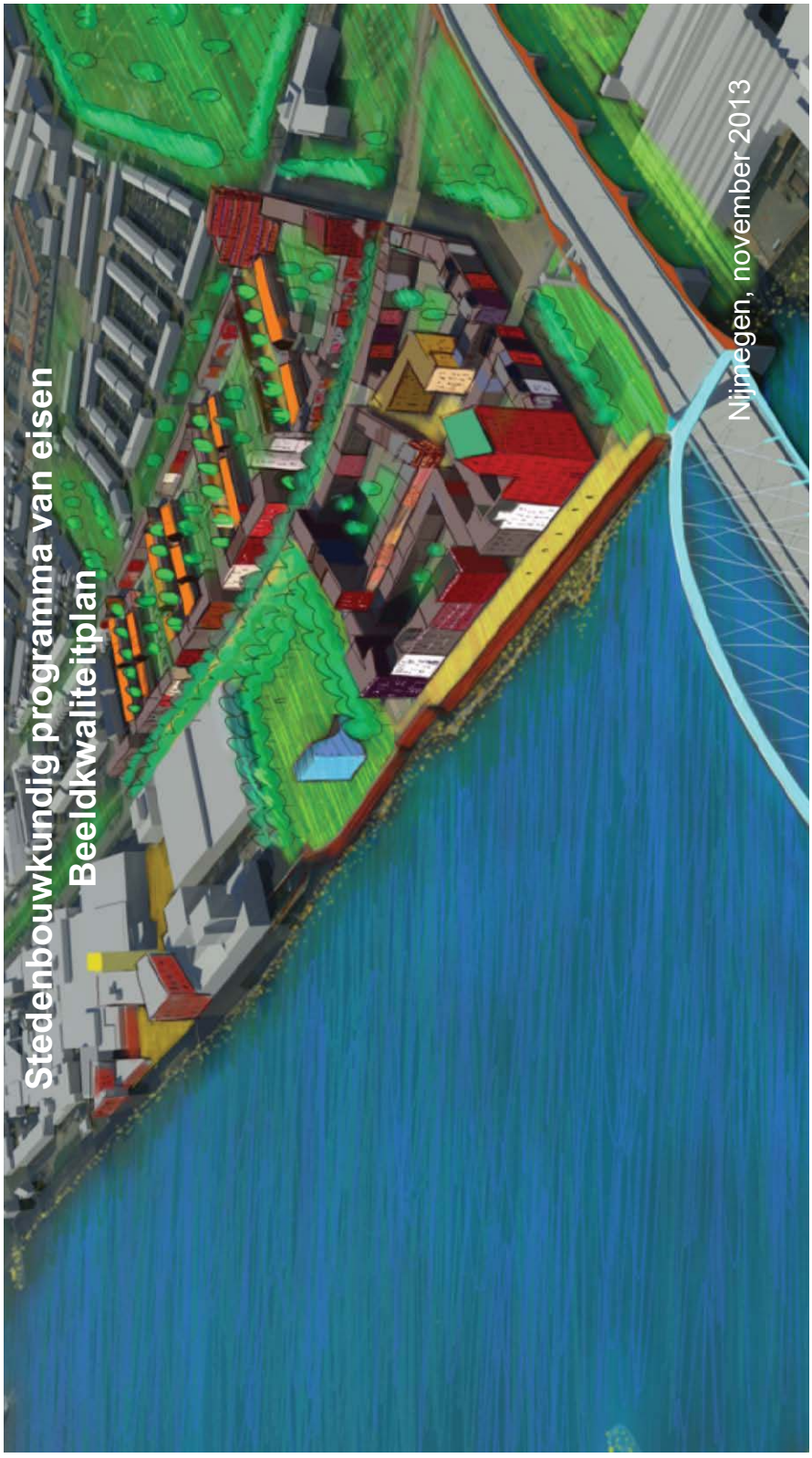
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 1

Brugkwartier Waalfront

0 Inhoudsopgave

Stedenbouwkundig programma van eisen

1 Inleiding 4

2 De Stad 6

3 Waalfront 12

4 Brugkwartier 22

Beeldkwaliteitplan

5 Beeldkwaliteitscriteria 46

4 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

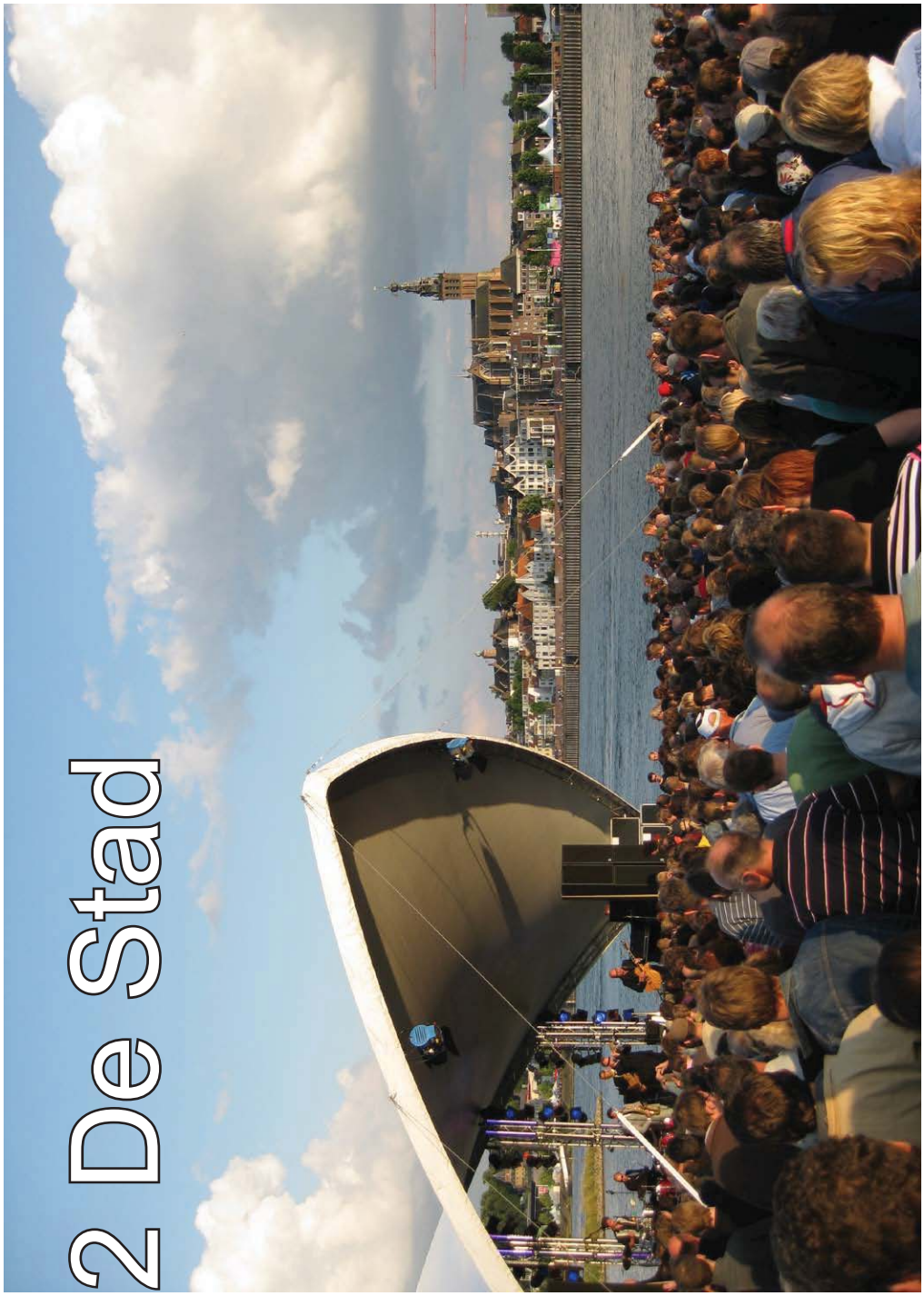
Voor u ligt het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPVE) voor de nieuwe buurt het Brugkwartier in het Waalfront. Dit document legt vanuit de invalshoek van de ruimtelijke kwaliteit, de kaders vast voor de te maken vervolgdocumenten zoals het bestemmingsplan en de definitieve uitvoeringsplannen. Het SPVE voor het Brugkwartier is een eerste stap en wordt hierna geconcretiseerd in definitieve ontwerpen voor de bebouwing en de openbare ruimte.

In 2012 is het Masterplan Waalfront uit 2008 opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische ontwikkelingen. Deze herijking heeft de naam Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 gekregen. Het masterplan uit 2008 is opnieuw bekeken en aangepast aan de huidige economische tijd. De basis voor het Waalfront blijft het creëren van een stedelijk leefmilieu met bijzondere gebouwen, verschillende woontypen en een wervend ingerichte openbare ruimte. De planning en de uitvoering zijn echter aangepast: Na de bouw van de Handelskade in het oosten van het gebied, gaat bijvoorbeeld de woningbouw verder in het westen, in het Brugkwartier. Er wordt daarnaast niet meer met een grote blauwdruk voor het hele gebied gewerkt. Per kleiner gebied komt er steeds een nieuwe invulling, gebaseerd op de ontwikkelingen op de markt. Waalfront 1.2 wordt gekenmerkt door een meer kleinschalig, organisch groeiende stedenbouw. Daarvoor is het nodig dat de plannen enerzijds flexibel zijn ten aanzien van het programma, maar anderzijds voldoende duidelijk zijn ten aanzien van de stedenbouwkundige structuur en de beeldkwaliteit om met een eerste ontwikkeling te kunnen starten.

Status van dit document

Naar aanleiding van het Waalfront 1.2 heeft het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront een projectgroep opgericht om Waalfront 1.2 verder uit te werken. Deze projectgroep is onderverdeeld in een aantal werkgroepen die zich bezig houden met het casco van de infrastructuur, de ligging en de verschijningsvorm van de waterkering, het tijdelijk anders bestemmen van bepaalde planonderdelen en het opstellen van het SPVE voor het Brugkwartier. In dit SPVE zijn naast de ruimtelijke aspecten ook de financiële en maatschappelijke overwegingen meegenomen. Dit SPVE is in opdracht van de directie van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront opgesteld. In deze directie zijn zowel de gemeente Nijmegen als het Bouwfonds vertegenwoordigd. Dit document is ter vaststelling aangeboden aan de Aandeelhoudersvergadering Ontwikkelings Bedrijf Waalfront, die het heeft vastgesteld. Het SPVE voor het plandeel Brugkwartier is richtinggevend voor de ruimtelijke, stedenbouwkundige en architectonische uitwerking en inrichting van het Brugkwartier. Het SPVE is tevens de basis voor een realistische financiële vertaling van het te realiseren bouwprogramma in de grondexploitatie Waalfront, en dient als ruimtelijke onderbouwing voor het door de gemeente Nijmegen te wijzigen bestemmingsplan voor dit gebied van het Waalfront in Nijmegen.

In dit SPVE is in een apart hoofdstuk ingegaan op de beeldkwaliteit voor het Brugkwartier met referenties en de kwaliteitskenmerken welke zullen worden gebruikt bij de verdere uitwerking van de bouwplannen voor het Brugkwartier. Ter waarborging van deze uitgangspunten vindt er bij alle bouwplannen –alvorens er tot vergunningverlening kan worden overgaan- een toets plaats door het Ruimtelijk Kwaliteitsteam Waalfront en de Commissie Beeldkwaliteit op basis van het beeldkwaliteitplan in hoofdstuk 5. Verder wordt er voor het deelgebied Brugkwartier met een supervisor gewerkt die de inhoudelijke begeleiding, afstemming en toetsing van de bouwplannen met de verschillende architecten op zich neemt, alvorens de plannen worden ingebracht bij het Ruimtelijk Kwaliteitsteam en/of de Commissie Beeldkwaliteit.

6 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Brief aan de raad - Beeldkwaliteitplan Brugkwartier

RUIMTELIJKE CONTEXT WAALFRONT

Ter inleiding van dit SPVE en om de context te verduidelijken is de laatste stand van zaken rond de uitwerking van de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 toegevoegd.
Dit SPVE betreft het Brugkwartier. Voor de ontwikkeling van het gebied tussen het Brugkwartier en de Handelskade zal op een later moment eveneens een SPVE worden opgesteld. Wanneer en hoe dit traject wordt ingezet is afhankelijk van de marktsituatie, mogelijke fasering en programmering alsmede de verwervingsstrategie. Voordat de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 wordt behandeld is het goed om eerst een beeld te schetsen van de ruimtelijke kenmerken van de stad.

Nijmegen stad aan de Waal

Nijmegen is ontstaan aan de Waal. Deze rivier heeft Nijmegen door de eeuwen heen de nodige welvaart opgeleverd. De Romeinen gebruikten de Waal als een aanvoerroute van ondermeer bouwmaterialen. In de 19de eeuw werd ten westen van de middeleeuwse stad nieuwe industrie gevestigd die voor de aanvoer van grondstoffen voor een groot deel afhankelijk was van de Waal. Nu wordt de landschappelijke schoonheid van de Waal ingezet om een nieuw, aantrekkelijk woongebied te realiseren. De industrie maakt plaats voor wonen aan de Waal; Het Waalfront.
Naast de unieke ligging van het Waalfront aan de Waal nabij het centrum is de locatie bijzonder omdat de geschiedenis op deze plek nog tastbaar en afleesbaar is. Delen van het 19e-eeuws fort Krayenhoff zijn nog zichtbaar, sommige industriële gebouwen zijn cultuurhistorisch waardevol en de resten van de Romeinse stad liggen dicht onder de oppervlakte. Kortom een plek vol zichtbare en beleefbare historie.

Nijmegen omarmt de Waal

Het gezicht van Nijmegen verandert de komende decennia ingrijpend. Een vijftal omvangrijke bouwprojecten aan beide oevers van de Waal, maakt dat de rivier straks niet meer langs, maar door Nijmegen stroomt: Nijmegen omarmt de Waal.
De gemeente Nijmegen zet de komende jaren alle projecten aan de Waal in de spotlights. Aan beide oevers staan grote bouwprojecten op stapel met een innovatief en duurzaam karakter. Bij Lent wordt de dijk teruggelegd in combinatie met de aanleg van een nevengeul die de Waal bij hoog water extra ruimte biedt. Het plan won in 2011 de internationale Excellence on the Waterfront Award in New York. Daarnaast is in 2013 stadsbrug De Oversteek gerealiseerd, en wordt gewerkt aan de planvorming van de Hof van Holland, de bebouwing van de Handelskade en de facelift van de Waalkade.

Ligging Waalfront

Het Waalfront ligt ten westen van het Stadscentrum. Door de historische Hezelpoort loopt na de Voorstadslaan/Weurtseweg de verkeersader van en naar de stad. Ten zuiden van het Waalfront ligt de wijk het Waterkwartier. Het Waterkwartier is een tuinstad-wijk uit het begin van de 20ste eeuw en bestaat voor het grootse deel uit grondgebonden rijenwoningen.
Ten westen van het Waalfront wordt de nieuwe stadsbrug gerealiseerd, deze brug verbindt de westoever van Nijmegen met de Waalsprong en Arnhem. Tussen het Waterkwartier en het tracé van de stadsbrug ligt het Westerpark.

Ontwikkelingen in de nabije omgeving van het Waalfront

De omgeving van het Waalfront nabij de stadsbrug wordt gekenmerkt door een hoge ruimtelijke dynamiek. Waarschijnlijk gaat Stichting WOII in het Vasim gebouw een nationaal WOII – museum vestigen in samenhang met een definitieve vorm van de Cultuurspinnerij. Tussen de Vasim en het Waalfront ontvouwt zich een monumentale ruimte die (deels) wordt overkluisd door de indrukwekkende bogen van de nieuwe stadsbrug. Mogelijkerwijs kunnen deze bogen in de toekomst nog een functie krijgen. Meer naar de Waal toe is direct ten westen van het huidige Gelderlandergebouw een groene ruimte gedacht die afloopt richting de Waal. Hier kan men genieten van een fantastisch uitzicht op de Waal en de nieuwe brug. Op dit punt kan men met een lift en/of trappartij de brug op gaan voor een wandeling over de brug.
In de wijk Waterkwartier wordt een nieuw voorzieningenhart gerealiseerd en wordt gewerkt aan revitalisering van het woningbestand.

Activiteit in het Waalfront.

De ontwikkeling van het Waalfront is momenteel al in beweging. Het terrein van de Handelskade is bouwrijp gemaakt, want op deze voormalige locatie van De Gelderlander wordt een aantrekkelijk en levendig gebied gerealiseerd voor wonen, werken en ontspanning. Er komen ruim 500 koop- en huurappartementen in alle soorten en

8 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Waalfront en haar omgeving

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 9

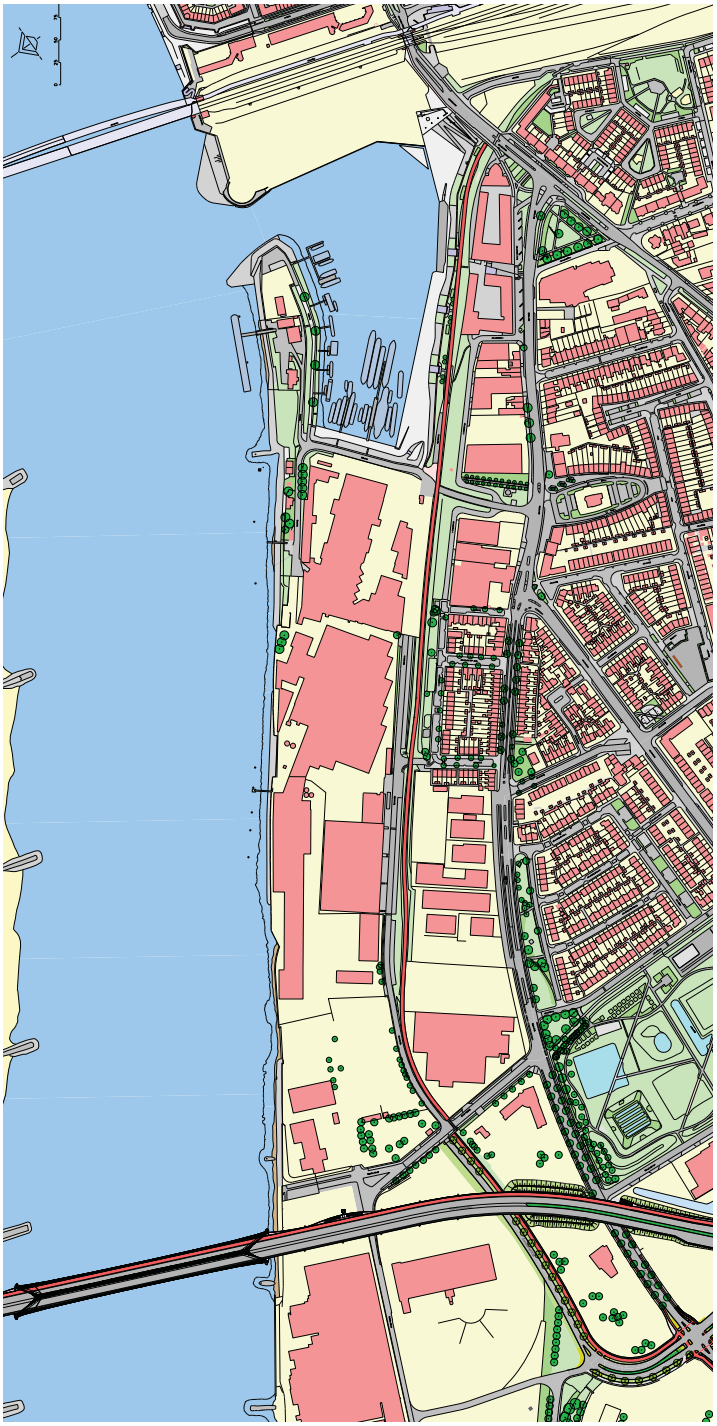
maten en voorzieningen als restaurants, bedrijfsruimten voor dienstverleners en werkplekken voor starters. Ook is er onlangs een snelfietsroute van het centrum naar de stadsbrug aangelegd op het voormalige tracé van een oud spoorlijntje. Het gebied is dus al voorzichtig in beweging. Medio 2013 heeft Honig haar werkzaamheden gestopt in het Waalfront, waardoor er mogelijk ruimte komt voor tijdelijke en duurzame ontwikkelingen.

10 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 11

Bestaande situatie

12 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Masterplan Waalfront vastgesteld 2007

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 Vastgesteld 2012

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 13

RIJK VERLEDEN WAALFRONT

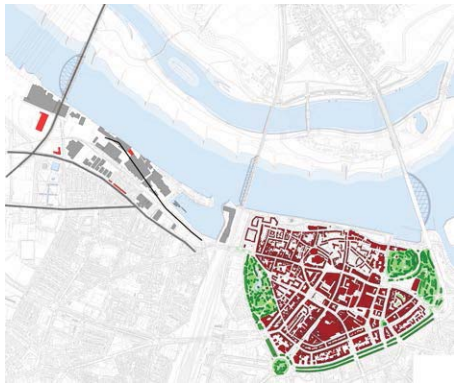
Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven zit het Waalfront boordevol historie. Om een beter beeld te krijgen van deze historie wordt deze hier in drie thema's kort aangehaald.

1. Romeinen

De Romeinen bouwden vanaf het jaar 70 na Chr. een compleet nieuwe stad onder de naam Ulpia Noviomagus op de plek van het Waalfront en het Waterkwartier. De huizen waren aanvankelijk nog in hout en leem uitgevoerd, maar ten tijde van de stadsrechtverlening van circa 100 na Chr. was het karakter van de stad al veranderd. Volledig in steen uitgevoerde openbare gebouwen als het badhuis en twee tempelcomplexen waren bepalend voor het nieuwe monumentale karakter en het gezicht van de stad aan de Waal. Met de aanleg van een verdedigingsgordel (gracht en muur) met toegangspoorten onder het bewind van keizer Marcus Aurelius (161-180) werd dat beeld verder versterkt. Desondanks viel de stad kort daarop ten prooi aan gewelddadigheden. Buiten de planmatig aangelegde vierkante Romeinse stad, met een oppervlak van ongeveer dertig hectare, liggen de grafvelden, waar de Romeinen hun doden begroeven. Daarmee is een groot deel van het plangebied van het Waalfront een potentiële archeologische vindplaats.

2. *Fort Krayenhoff*

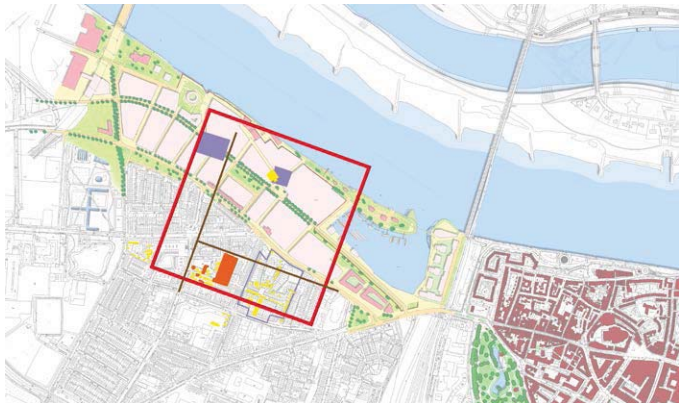
In aanvulling op de ommuring van de stad komt tussen 1817 en 1821 de Sterreschans aan de oostkant van de stad gereed, een aantal decennia later gevolgd door de forten aan de

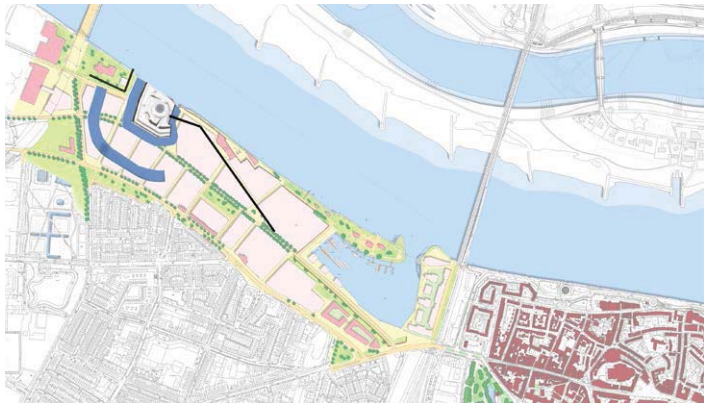
Cultuurhistorisch interesante gebouwen

Historische luchtfoto (19...) Waalfront

Projectie van de Romeinse stad op het projectgebied

Projectie van het fort Krayenhoff op het plangebied

overkant van de Waal bij Lent. In 1824 begint de bouw van fort Krayenhoff dat stroomafwaarts een strategische positie inneemt met zicht op de rivier en de stad. Tussen de binnstad en het fort ligt een dijk. Fort Krayenhoff heeft nooit zijn militaire functie hoeven te vervullen. Nadat het verlaten is door de militairen wordt het nog een tijd in stand gehouden. Op de foto van op de linker bladzijde is goed te zien welke resten van het fort waarschijnlijk nog aanwezig zijn.

3. Industrieel erfgoed

Het eerste permanente bedrijfsgebouw dat tot stand komt buiten de binnenstad is het gemeentelijke slachthuis, even ten westen van de nieuwe Waalhaven. Het ligt daarmee vlakbij de plek van de veemarkt op het plein dat nu naar Joris Ivens is vernoemd. Het abattoir opent zijn deuren in 1900, en is daarmee het begin van een industriële ontwikkeling die stroomafwaarts aan de linkeroever van de Waal terecht komt. De verbinding met de stad is goed en bovendien ligt de nieuwe Waalhaven al 50 jaar klaar voor de aan- en afvoer van grondstoffen en eindproducten. Ten zuiden van het industriegebied, aan de Weurtseweg, worden in 1912 de eerste woningwetwoningen van Nijmegen opgeleverd voor de arbeiders die intussen werkzaam zijn in een stijfselfabriek, een vlasfabriek en een kunstzijdespinnerij. In 1912 nemen de gebroeders Honig uit Koog aan de Zaan de stijfselfabriek van de voormalig concurrent Stam & Co over. Ze laten in 1920 een fabriek ontwerpen door de bekende architect Oscar Leeuw. Inmiddels is een cultuurhistorische verkenning gedaan naar de waarde van de verschillende complexen. Delen van het Honig-complex zijn cultuurhistorisch waardevol. Mogelijkheden tot hergebruik van panden wordt momenteel onderzocht.

4. STAPPENPLAN RAAMWERK BASISINFRASTRUCTUUR WAALFRONT

Bij het Waalfront 1.2 is meer dan in het oorspronkelijke Masterplan uitgegaan van de bestaande infrastructuur ter plekke. Daarna is verder gestudeerd op de mogelijkheden voor een nieuw ruimtelijk raamwerk voor het Waalfront.
Het nieuwe raamwerk is opgebouwd uit een compleet netwerk van openbare ruimten. Dit netwerk sluit naadloos aan op de omgeving van het Waalfront. Met het raamwerk is het Waalfront verankerd aan de stad. De uitgangspunten voor de totstandkoming van het Waalfront zijn logisch en duidelijk. De al aanwezige lijnen in het gebied bieden structuur en kennen een vanzelfsprekende verankering in de stad. De combinatie van bestaande structuren, cultuurhistorische elementen en een aantal goed gekozen nieuwe elementen, zoals bv. de nieuwe Waalboulevard, leidt tot een stedelijk gebied met een rijk verleden. De transformatie van dit stadsdeel is op deze manier ook voor iedereen 'leesbaar' Het raamwerk is opgebouwd in een vijftal stappen:

Stap 1: Handhaven bestaande elementen.

Hierbij is gekeken of elementen van waarde behouden kunnen blijven en ingezet kunnen worden voor de transitie van het Waalfront. Het gaat om de volgende onderdelen:

• Bestaande infrastructuur blijft zoveel mogelijk gehandhaafd.
De Waalbandijk, de Havenweg, de Lijnbaanstraat, de Marsstraat, de Dijkstraat, de Winselingseweg en de Waalhaven geven het gebied structuur en blijven op hun bestaande locatie liggen.

• De waterkering wordt geïntegreerd in het nieuwe plan.
Het uitgangspunt is dat het tracé van de bestaande waterkering ongeveer op de huidige situatie blijft liggen. Dit wordt in overleg met het Waterschap uitgewerkt.

• Het huidige aanwezige groen en de monumentale bomen worden zoveel of zo lang mogelijk gehandhaafd.
Te denken valt hierbij aan het groene karakter van de smalle landtong ten noorden van de Waalhaven, de speeltuin aan de Lijnbaanstraat en enkele bomen op het Honigterrein

• Uit onderzoek zal blijken of een deel van de bestaande bebouwing (langer) kan worden gehandhaafd.
Te denken valt aan het Honig-gebouw van architect Oscar-Leeuw en het Nuongebouw (de huidige Gelderlander). De woningwetwoningen aan de Weurtseweg zijn beschermd als stadsbeeldobjecten in het gemeentelijk beschermde stadsbeeld Waterkwartier. Bovendien zijn er interessante tijdelijke functies gevonden voor bepaalde panden in het Waalfront, waarbij een meerwaarde voor het gebruik van het gebied ontstaat.

• De Waalhaven zelf blijft uiteraard gehandhaafd.
Bestaande kades en oevers rondom de Waalhaven worden zoveel mogelijk gehandhaafd. De kades en oevers van de Waalhaven hebben een aantrekkelijk verblijfsklimaat met ruimte voor bedrijvigheid en horeca.

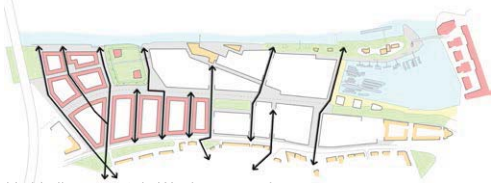
- De oude stamlijn (spoorlijn) is inmiddels omgevormd tot een tijdelijke snelfietsroute. De tijdelijkheid duidt op het tracée het is namelijk wel de bedoeling dat de fietsverbinding definitief is. Afhankelijk van de plannen kan de route of het tracée gedurende de planontwikkeling van het Waalfront nog wijzigen.

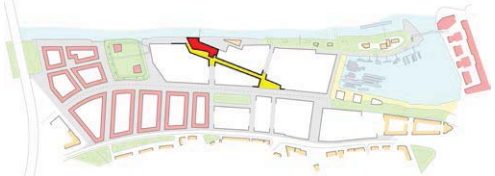

Casco-Infrastructuur Waalfront

Stap 2: De bestaande openbare ruimte wordt getransformeerd.
De Waalbandijk wordt in fasen getransformeerd tot de Waalfrontweg. Deze weg wordt vormgegeven in de Nijmeegse traditie van radialen van en naar de stad. Er zal aantrekkelijke laanbeplanting worden aangeplant. Aan de Waalfrontweg is een grote variatie aan functies mogelijk gemaakt. Ook wordt de Winselingseweg getransformeerd tot een groene corridor. Inmiddels is er dwars door het Waalfront een tijdelijke snelfietsroute aangelegd van Nijmegen centrum naar Beuningen. Hiermee is het gebied opengesteld voor de stad. De Weurtseweg zal uiteindelijk getransformeerd kunnen worden tot een erftoegangsweg. Dit kan echter pas als de Waalfrontweg haar functie kan vervullen en dus helemaal gerealiseerd is.

Stap 3: Toe te voegen openbare ruimte.
Het ontstane raamwerk voor de openbare ruimte wordt aangevuld met een aantal nieuwe openbare ruimten. Bijvoorbeeld de promenade aan de Waal. Langs de oever van de Waal wordt een vrij toegankelijke route ontwikkeld waardoor eenieder langs de Waal kan slenteren. De promenade aan de Waal zal waarschijnlijk een aantal publiek aantrekkende functies krijgen. De promenade legt de verbinding tussen de Waalkade in het oosten en de Handelskade meer naar het westen. Met een geplande langzaam verkeersbrug wordt de Handelskade verbonden met een groen eiland voor de haven. Het groene eiland wordt verbonden met achtereenvolgens; het plein aan de Waal bij het Honig-complex, Fort Krayenhoff en de aanlanding van de nieuwe stadbrug. Rondom en in het

Verbindingen met de Waal en omgeving

De Fabrieksstraat

Waalfrontweg

De promenade

Zone Weurtseweg

Fort Krayenhoff onstaat een belangrijke nieuwe openbare ruimte, waarbij de historische lijnen in het landschap worden hersteld. Het Westerpark wordt door een groene corridor bij de Winselingseweg verbonden met de Waal. Bij de aanlanding van de brug kan een aantrekkelijke openbare ruimte worden gecreëerd.

Stap 4: Straten en pleinen.

De straten en pleinen vormen samen de stedelijke openbare ruimte van het Waalfront. Er wordt met het realiseren van het Waalfront een nieuwe noord-zuid verbinding gelegd tussen het Waterkwartier en de Waal in de vorm van een aantal intieme stedelijke straten. De verbinding tussen Waterkwartier en Waalfront, op het grensvlak, wordt hecht doordat aan weerszijde direct aan de straat wordt gewoond in grondgebonden woningen. Het Waalfront wordt in de oost-west richting voor het autoverkeer ontsloten door een lineair systeem van twee wegen: de bestaande Weurtseweg en een nieuwe stadsweg (Waalfrontweg) op de huidige positie van de Waalbandijk. In het ontwerp van de Weurtseweg wordt gestreefd naar continuïteit door de nieuwe gevelwand aan te laten sluiten op de bestaande bebouwing en er zoveel mogelijk een gesloten, uniform straatbeeld van te maken. Bij de aanleg van de Waalfrontweg is het juist de bedoeling om optimaal te reageren op de variatie van de deelgebieden die achtereenvolgens ontsloten worden. Met een ladder-achtige structuur bedienen zij het Waalfrontgebied. Er wordt gestreeft naar een duurzame ruimtelijke structuur met permanent effect op de kwaliteit openbare ruimte. De nabijheid van de binnenstad en stationsomgeving biedt kansen om het een wijk te creeren waarbij verkeersveiligheid en langzaamverkeer leidend zijn. Hierin speelt de de fietsverbinding Weurt-Beuningen met Nijmegen, beter bekend als snelfietsroute Nijmegen-Beuningen een belangrijke rol. Met de industrie verdwijnt ook het vrachtverkeer dat nu verantwoordelijk is voor veel overlast. Het woonklimaat langs de Weurtseweg verbetert en de weg is gemakkelijk over te steken. De woongebieden langs de Weurtseweg worden voor de auto ontsloten vanaf deze straat.

Het karakter van de straten en pleinen is bepalend voor het gevoel van samenhang en stedelijkheid binnen het Waalfront. De openbare ruimte is in dit stadium van de uitwerking reeds richtinggevend vastgelegd. Het toe te passen materiaal, de functionele inrichting, de aanwezigheid van bomen in de straat zijn onderwerp van uitwerking in de volgende fase van het ontwerp.

Masterplan 2007

Waalfront 1.2

Optimalisatie 2013

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 19

Stap 5: Bouwvelden en deelgebieden.

In het plan zijn meerdere, van identiteit wisselende woonmilieus op te nemen. De mate van stedelijkheid wisselt en zal een gevarieerde groep mensen aanspreken. Wat zij met elkaar delen is dat ze in het front aan de Waal wonen. Alle stedelijke voorzieningen, inclusief de Nijmeegse binnenstad op loop- en fiets afstand en dat alles met een uniek uitzicht en de aanwezigheid van de rivier. Ondanks dat het Waalfront als één geheel leesbaar is zijn er accentverschillen in de deelgebieden. De volgende deelgebieden zijn te onderscheiden: de Handelskade aan de Waalhaven, dichtbij de binnenstad met grotendeels appartementen, het Dijkkwartier tussen de Waalhaven en de Weurtseweg, het Waalkwartier ten westen van de Waalhaven en direct gelegen aan de Waal en het Brugkwartier in het uiterste westen van het plangebied nabij de brug de Oversteek. De deelgebieden worden vervolgens onderverdeeld in verschillende behapbare bouwvelden. De uitwerking van de bouwvelden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende deelgebieden.

20 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

B R U G K W A R T I E R
0
25
50
75
100
150
200
30-05-2013
Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 21
Verkavelingssuggestie

5. WAALFRONT BRUGKWARTIER

De ambitie

Nijmegen, stad aan de Waal, verbindt met de realisatie van de nieuwe woonbuurt het Brugkwartier de stad met de Waal. Een woonbuurt in de nabijheid van de moderne en tegelijk warme en zorgvuldig ontworpen nieuwe stadsbrug. Een woonbuurt die daarnaast ook nog eens veel ruimte biedt voor hoogwaardig groen en commerciële en culturele voorzieningen.
Het Brugkwartier is een echte woonbuurt voor (jonge) gezinnen die op zoek zijn naar een betaalbare woonomgeving die de woonsfeer biedt van het populaire Nijmegen-Oost. Ruime eengezinshuizen in een jonge hippe buurt die kwaliteit uitstraalt. De woonstraten en de binnenterreinen in de bouwblokken krijgen een intiem karakter. De woonblokken moeten op een eigentijdse wijze een veilige en rustige omgeving bieden. Een plek om lekker terug te trekken of zonder zorgen kinderen op te kunnen laten groeien. En dat aan de oever van de Waal, met het Westerpark op een steenworp afstand.
Het Brugkwartier zal naar verwachting ruim 500 woning krijgen. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied. De buurt zal bestaan uit een mix van grondgebonden woningen en appartementen met daaraan toegevoegd een aantal publieksgerichte voorzieningen. Werken, winkelen, dienstverlening, horeca en culturele voorzieningen vinden er hun plek en zijn zowel gericht op de bewoners van het Brugkwartier maar ook op bezoekers uit de stad en verder.

Collage Waaloever

De locatie heeft de schaal van een woonbuurt. De locatie is groot genoeg voor een eigen woonmilieu dat gevormd wordt door de combinatie van de architectuur van de bebouwing en inrichting en sfeer van het openbaar gebied. Het plan kent een heldere opzet die voortkomt uit de introductie van (gesloten) bouwblokken. De blokken creëren een duidelijke scheiding tussen openbaar gebied en het privé-domein van de bewoners. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk. De opzet van het plan is zeer ruim zodat verschillende invullingen mogelijk zijn. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door te werken met grotere stadspanden waarvan meerdere woningen deel uitmaken. De panden vormen samen de wanden van het openbaar gebied.

Het openbaar gebied is opgebouwd uit een raamwerk van aan elkaar geschakelde openbare ruimten. Zo ontstaat een stedelijk weefsel van straten, pleinen en pleintjes, plantsoenen en parken, dat aansluiting zoekt bij het stratennet van de aanliggende woonbuurt en de rivier en haar oevers. In de straten en wegen worden de verkeersfunctie met de verblijfsfunctie gecombineerd.

Doelgroepen

Om meer te weten over de mensen in Nijmegen, wat hen beweegt en wat hun woonwensen zijn, is onderzoek gedaan naar de verschillende doelgroepen in de stad en heeft een eerste projectie plaatsgevonden van de opgedane inzichten op de verschillende deelgebieden binnen het Waalfront.

Het verst van de binnenstad gelegen deelgebied binnen het Waalfront, maar nog steeds relatief dichtbij het centrum, is de nieuwe wijk Brugkwartier.
Door te kiezen voor een groen stedelijk karakter aansluitend op de grote parkzone aan de westzijde en een aantrekkelijke aanhaking op de Waaloever, kan het een betaalbaar alternatief worden voor het populaire, maar ook dure Nijmegen-Oost.
Het gezinsleven staat voor deze doelgroep centraal. De veilige haven van het gezin maakt dat zij zich gelukkig kunnen voelen. Daarnaast vinden ze het belangrijk om anderen met respect te behandelen en om op een beleefde manier met elkaar om te gaan.
De ene familie gaat daarbij wat meer voor plezier en gemak, terwijl de andere familie rustiger en ordelijker is. Men zoekt over het algemeen een buurt die verzorgd, overzichtelijk en kindvriendelijk is en waarin de sociale cohesie en controle groot is.
De bedoelde gezinnen wonen graag in een koophuis in buurten dichtbij de binnenstad. Ze vinden het prettig de gemakken van het centrum binnen handbereik te hebben.

De opgave

Het doelgroepen onderzoek dat is verricht voor het Waalfront als geheel is vertaald in een globale verdeling van de gewenste woonmilieus over het gehele plangebied. De woningdichtheid neemt hierbij toe van het zuiden naar het noorden en van het westen naar het oosten. De dichtheid is relatief laag in de zuidwestelijke hoek van het plangebied, waar de nadruk kan liggen op de realisatie van grondgebonden woningen met een tuin, dichtbij park en Waal en de dichtheid is relatief hoog op de Handelskade waar een volledig appartementenprogramma gerealiseerd zal worden.

Naast de afwegingen met betrekking tot de doelgroepen en hun woonwensen is het van belang om de algemeen geldende marktsituatie op korte en middellange termijn door te vertalen naar een stedenbouwkundige opzet voor het plan. De onzekerheid van de huidige marktsituatie, waarin geen harde voorspellingen gedaan kunnen worden met betrekking tot de realisatiesnelheid en het programma vraagt om een stedenbouwkundige lay-out waarmee voortdurend ingespeeld

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 23

kan worden op de kansen die zich op een bepaald moment voordoen.

Dit vraagt om een neutrale stedenbouwkundige basis waarvan de uitvoering optimaal faseerbaar en flexibel is en waarbinnen zowel kleine als grotere bouwstromen kunnen worden opgenomen. In verband met de crisis zal waarschijnlijk meer organisch ontwikkeld worden. Grootschalige bouwprojecten parkeergarages zijn niet haalbaar binnen de huidige planexploitatie en leveren problemen op voor de continuïteit van de ontwikkeling.
Bovendien is het belangrijk dat de woonmilieus die ontstaan een rijke differentiatie kennen van doelgroep, woningtypologie en woningomvang, zodat in één en dezelfde bouwfase aan uiteenlopende woonwensen kan worden voldaan. Het is dan ook wenselijke dat de realisatie vorm krijgt door een verscheidenheid aan partijen

In de stedenbouwkundige planvorming kan hierop ingespeeld worden door met name de omgevingskwaliteit goed uit te werken. Met andere woorden het gebruik, de sfeer en de inrichting van het openbaar gebied zullen in dit SPVE centraal staan en de basis vormen voor de opbouw van dit stadsdeel. Er wordt een ruime mate van vrijheid gegeven aan de opstalontwikkelaars m.b.t. de programmatische invulling, flexibiliteit in beukmaten, faseringsmogelijkheden, (prijs) differentiatie.

Het SPVE
Het SPVE zet ten eerste in op toekomstwaarde. Het is een plan voor een buurt die kwaliteit heeft op korte maar vooral ook op de langere termijn. Het SPVE levert het ruimtelijk-functionele kader en de belangrijke stedenbouwkundige denklijnen voor de lange termijn. Het SPVE geeft de randvoorwaarden aan waarbinnen toekomstige en opeenvolgende ontwikkelingen hun plaats kunnen krijgen. Het SPVE bevat daarom niet teveel details. Het moet zekerheden geven, maar tegelijkertijd ook voldoende vrijheidsmarges bieden om toekomstige ontwikkelingen en/of wijzigende inzichten adequaat in te kunnen passen. Daarom beoogt het SPVE een stedenbouwkundige structuur, die de tijd kan doorstaan. Het is het soort ontwikkelen en stedenbouw bedrijven dat vooral de onbekende en onverwachte toekomst niet onmogelijk maakt. Basisprincipe daarbij is ‘continuïteit’ of het verder bouwen op en aan de geschiedenis. Per definitie wordt het SPVE daarom dus niet enkel op basis van functies (wonen, voorzieningen, etc) vormgegeven. Immers functies kunnen van tijdelijke aard zijn; een goed stedenbouwkundig plan kan wisselende en veranderende functies opnemen.

Bij de nadere stedenbouwkundige uitwerking van het Brugkwartier vallen een aantal wijzigingen ten opzichte van de Ontwikkelingsvisie 1.2 op:
1. Er is nadrukkelijk gekozen om het Brugkwartier een gezicht te geven aan de Waal. Dit betekent dat de bouwklokken ten westen van het Fort doorlopen tot aan de rivier. In de Ontwikkeling 1.2 werd hier uitgegaan van bebouwing in een groene setting.
2. Ten opzichte van de Ontwikkelingsvisie 1.2 heeft de uitwerking van het Brugkwartier heeft het ‘Fortpark’ een groter

24 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

oppervlak gekregen. Er is gekozen om de 'oorspronkelijke' omvang van de kern van het Fort te handhaven. Hierdoor manifesteert het Fort zich aan de Waalfrontweg. Vanaf de Waalfrontweg wordt hierdoor de Waal beleefbaar.

3. In de uitwerking is de Westerpark nadrukkelijker verbonden met het Fort door een brede laan. Hierdoor ontstaat samen met de Winselingseweg een vorkstructuur die bijzondere plekken zoals het Fort, de brug de Oversteek, de Waal en het Westerpark met elkaar verbindt.

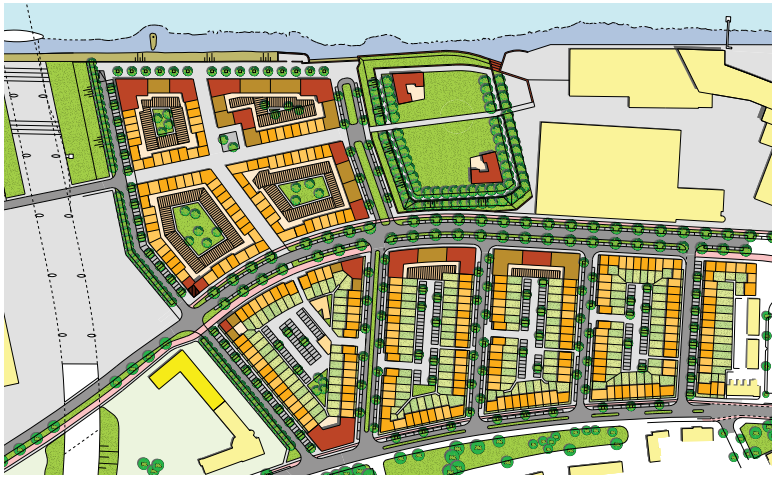
4. De aanwezige hoogteverschillen in het gebied zijn vertaald in de stedenbouwkundige opzet van de het Brugkwartier. Het noordelijk deel van het Brugkwartier is gelegen op het hoger gelegen deel van het plangebied. In het zuidelijke, lager gelegen deel, is een andere typologie gekozen. Vanuit de Weurtseweg lopen hier de straten op naar de Waalbandijk. De voormalige Waalbanddijk vormt de grens tussen beide gebieden.

Duurzaamheid

In het Brugkwartier zijn de volgende duurzaamheidsambities geformuleerd. In het gehele Waalfront wordt de restwarmte van de ARN middels het het Warmetnet ingezet. De bouwplannen zullen worden getoetst aan de GPR-toets. Uitgegaan wordt van het gebruik van duurzame materialen voor zowel de bebouwing als de openbare ruimte. Indien uitgegaan wordt van zonne-energie op de daken is een integrale architectonische uitwerking vereist.
Het streven is dat het hemelwater van de daken wordt afgekoppeld en via bodempassages wordt afgevoerd.

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

Brugkwartier

PLANGEBIED BRUGKWARTIER

Het plangebied voor het Brugkwartier ligt opgespannen tussen de nieuwe stadsbrug, de bestaande Weurtseweg, de Waal en de bestaande woningen aan de Dijkstraat en de bebouwing van de Honig-fabriek.

Algemeen.

Het stratenpatroon van het Waalfront West is zo gericht dat vanuit het Waterkwartier een goede verbinding met de Waal tot stand komt. In het verlengde van de bestaande straten komen nieuwe straten die uitkomen op de nieuwe Waalfrontweg en vervolgens op de boulevard aan de Waal. Nieuwe functies in het Waalfront zoals horeca en praktijk-aan-huiswoningen en het park bij het Fort vervullen ook een rol voor de het Waterkwartier en de Biezen. Omgekeerd profiteren voorzieningen in het Waterkwartier en de Biezen, zoals de basisschool en de winkels, van het gegroeide aantal bewoners en worden daardoor versterkt. Samen vormen Waterkwartier/ De Biezen met het Waalfront een wijk waar mensen niet alleen bij elkaar in de buurt wonen, maar ook in elkaars buurt komen. Het Westerpark zet zich bij de aanlanding van de nieuwe brug door naar de Waal met een groene boulevard op de locatie van de Winselingse weg. In het stedenbouwkundigplan is een tweede laan gedacht die het Fort Krayenhoff verbindt met het Westerpark. Aan de Waal ontstaat een publieke oever met bijzondere functies. De Waaloever wordt over de volle lengte openbaar en ingericht als flaneergebied dat ook geschikt is om in combinatie met de drie bruggen grotere of kleinere rondjes rond de rivier te maken.

De stedenbouwkundige structuur van het Brugkwartier.

Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in lijnen, vlakken en punten. Hieronder wordt dit uitgelegd. In het stedenbouwkundig plan is het te bouwen programma niet vastgelegd. Mogelijk verandert het aantal woningen en de samenstelling van de verschillende woningtypen in de toekomst als gevolg van veranderende inzichten. Voor het eindbeeld van het Waalfront is het gewenst afspraken te maken over de maat en schaal van de bebouwing, bijvoorbeeld grotere appartementengebouwen, en eengezinswoningen en grondgebonden woningen. De plaats van grotere en kleinere panden binnen het Waalfront is bepalend voor de sfeer en het karakter van een straat.

Structuur Brugkwartier in lijnen

Het Brugkwartier doet met zijn statige herenhuizen denken aan een 19 eeuwse stadsbuurt. Het formele karakter wordt versterkt door een breed en symmetrisch straatprofiel met duidelijke erfafscheidingen, niveauverschillen en bomen. De groene voortuintjes of de ‘Delftse’ stoepen en straten met bomen maken het Brugkwartier een aantrekkelijke woonbuurt. Een aantal bijzondere verbindingen en verbindingslijnen, met

26 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

een eigen karakter, bepaalt de basisstructuur van het plan.

Informele lijnen

Door verschillende panden in het Brugkwartier naast elkaar te plaatsen ontstaan onderbrekingen in de rooilijn. Deze vormen doorgangen naar de binnengebieden. De overgangen die hier ontstaan, spelen een belangrijke rol in het bewerkstelligen van informele en 'verborgen' routes door velden van het stedenbouwkundige plan. Ze maken het mogelijk om door het Waalfront te dolen. Een aantal van deze doorgangen zijn bewust gepositioneerd tegenover een vergelijkbare doorgang aan de andere zijde van de straat. Andere verspringen juist nadrukkelijk, en liggen een flink eind verderop. De aangegeven doorgangen zijn in dit stadium wat hun plek betreft nog een indicatie.

Daalseweg referentie levendig straatbeeld

Waalfrontweg

De Waalfrontweg is in ruimtelijk en functioneel opzicht een structuurdrager van het plan.

De Waalfrontweg, straks een van de karakteristieke Nijmeegse wegen, is belangrijk voor de ontsluiting van de nieuwe wijk, maar is ook de directe verbinding tussen de westkant van de stad en het stadscentrum. De bebouwing aan deze stedelijke avenue krijgt daardoor een sterk adres. Het is de ambitie om te profiteren van deze ligging en op de begane grond ruimte te bieden aan een commercieel programma gecombineerd met appartementen op de verdiepingen. In de plint van de bebouwing is ruimte voor allerlei functies zoals kleinschalige kantoorruimte, maatschappelijke voorzieningen, kleinschalige zorgvoorzieningen (apotheek, huisarts etc.) speciaalzaken (bakker, biologische slager, patisserie etc.), kleinschalige horeca (coffiebar, cafétje, lunchroom), wonen (bv. een werkkamer als opgang naar de woning daarboven) etc. Dit is niet een situatie die al direct bij oplevering zo zal zijn. Het moet ontstaan en dus moeten worden gefaciliteerd. Samenhang wordt verkregen met een continue bouwhoogte van vier en vijf bouwlagen, een verticale geleding van de gevels en het accentueren van de belangrijke hoeken in het plan.

De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Met forse bomen wordt het beeld van een dak boven de weg gecreëerd. Tussen de bomen zijn de stedelijke ruimten aan weerszijden zichtbaar. De laan word onderbroken bij zijstraten zodat vanuit die straten de route naar de Waal zichtbaar is. Bezoekers parkeren tussen de bomen op uitsparingen in de grasberm. In het profiel is een vrijliggend fietspad aan weerszijden van de weg opgenomen.

Om het aantal aansluitingen op de Waalfrontweg te beperken is over een gedeelte ten zuiden van de Waalfrontweg een parallelweg geprojecteerd. De zuidzijde van de Waalfrontweg voorziet in de tijdelijke situatie in een doorgaand tweezijdige fietsroute die aansluit op de reeds aangelegde snelfietsroute.

Huidige Weurtseweg

Weurtseweg

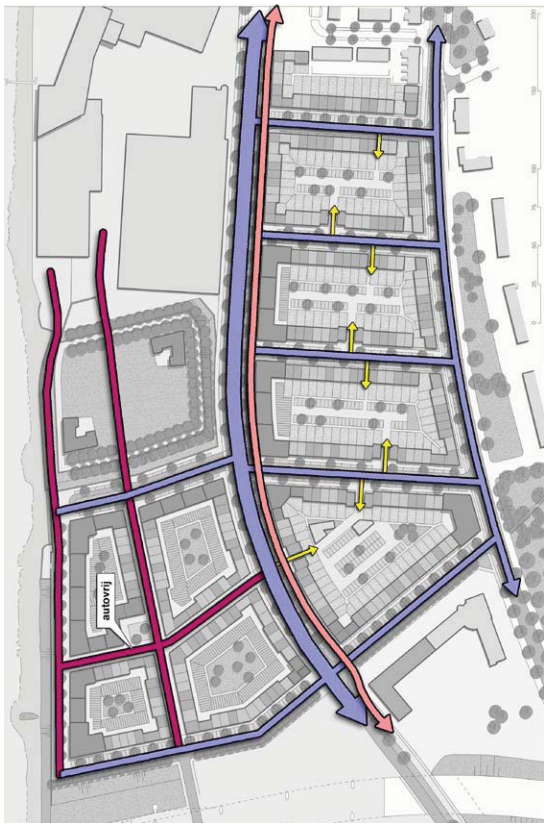
Bij de uitwerking zal ook het kruispunt tussen de Waalfrontweg en de Winselingseweg nader bekeken worden.
De Weurtseweg is een typisch historisch lint. De bestaande straat kent bebouwing uit verschillinde periodes en met gebouwen met verschillende hoogtes en volumes met kleinschalige detailhandel, horeca en woningen. Hoewel een deel van de verkeersdrukte zich zal verplaatsen naar de nieuwe parallel gelegen Waalfrontweg, zal het huidige profiel niet veranderen. De nieuwe bebouwing aan de zuidkant van de nieuwe buurt voegt zich in het bestaande lint en legt de ruimtelijke verbinding met de buurt aan de overzijde van de weg.

Winselingseweg

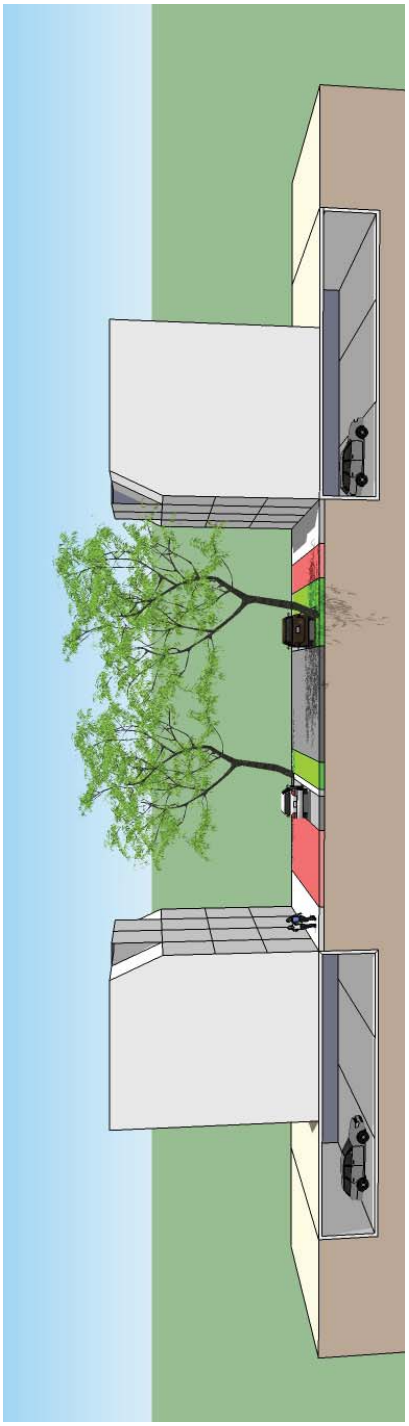
De Winselingseweg wordt opgewaardeerd tot een groene verbinding. De Winselingseweg legt de verbinding tussen het Westerpark en de Waal.

Waalboulevard

De westelijke Waalboulevard zal in de toekomst de meest aansprekende en attractieve stedelijke verbinding worden in het plangebied. Het deel van de boulevard in het Brugkwartier maakt in het plan deel uit van een lange verbinding die later in de ontwikkeling van het Waalfront door zal lopen tot aan het stadscentrum. De route zal een zeer gevarieerd karakter krijgen en de meest uiteenlopende sferen en attracties met elkaar verbinden.
Binnen het Brugkwartier schakelt de Waalboulevard de verblijfskwaliteit van het Fortpark aan de (tijdelijke) culturele voorzieningen in de oude fabriekscomplexen naast het Brugkwartier. Maar bovenal is de kade het podium vanaf waar het schouwspel en de sfeer van de rivier beleefd kunnen worden. Door een zorgvuldig ontworpen hoogwaardige inrichting krijgt de Waalboulevard een eigen verblijfskwaliteit en karakter. Met nieuwe, bomen, harde en zachte kades, muren en trappartijen in het kader van de waterkering, zal de kade veel recreanten trekken en een nieuwe betekenis krijgen op het niveau van de wijk en de stad. De Waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal.

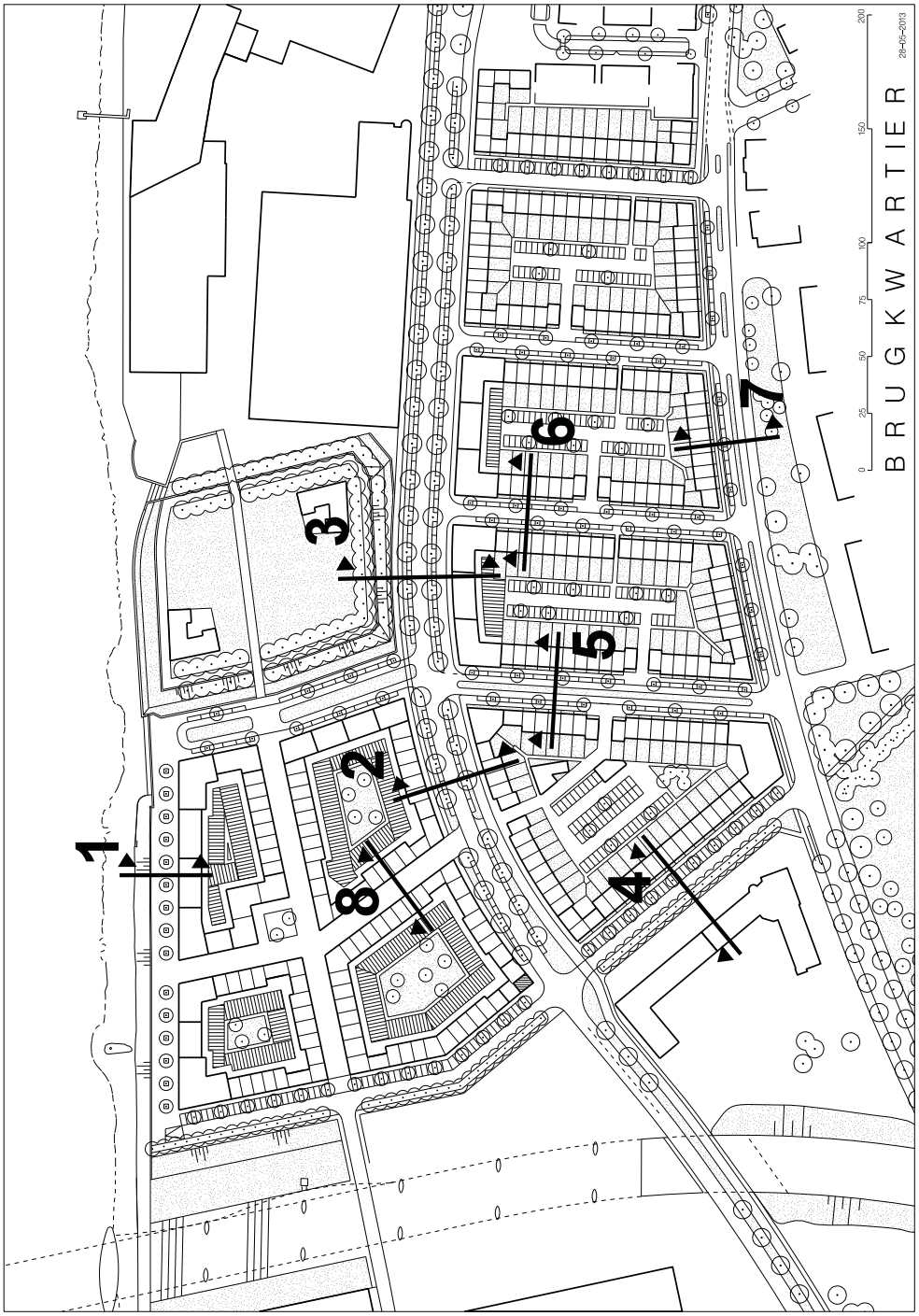

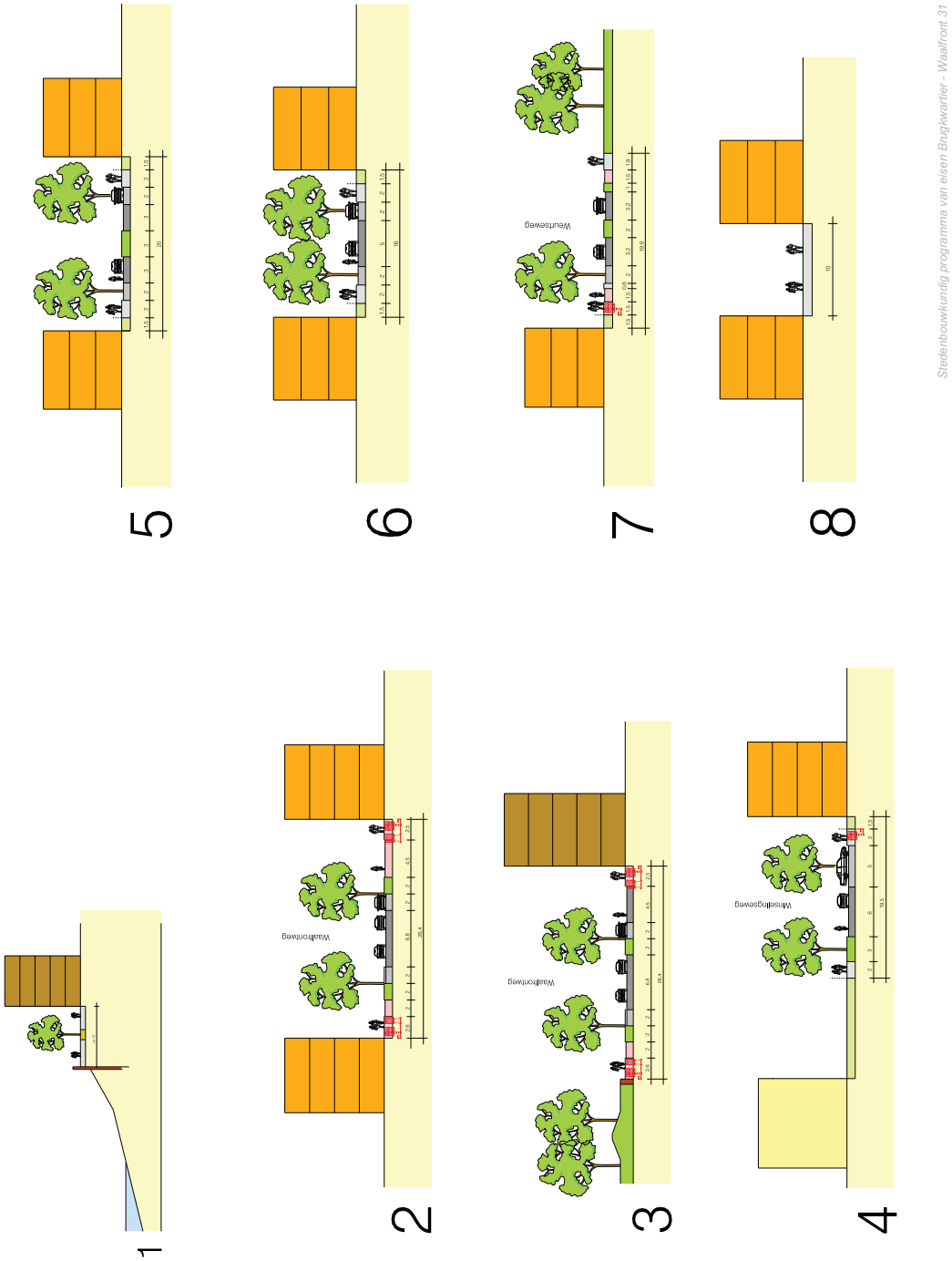
Verkeersstructuur en (tijdelijke) fietsroute

Principeprofiel Waalfrontweg

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 29

BRUGKWARTIER
28-05-2013
0
25
50
75
100
150
200
1
2
3
4
5
6
7
8
30 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 31

Structuur Brugkwartier in vlakken

Gekozen is voor de stedenbouwkundige uitgangspunten van het gesloten stadsblok in combinatie met een goed verzorgde openbare ruimte. De aanwezigheid van voortuinen geeft het Brugkwartier bovendien een informele groene uitstraling.

Bebouwing en openbare ruimte.

Het stadsblok, een vertrouwd principe in een nieuwe setting

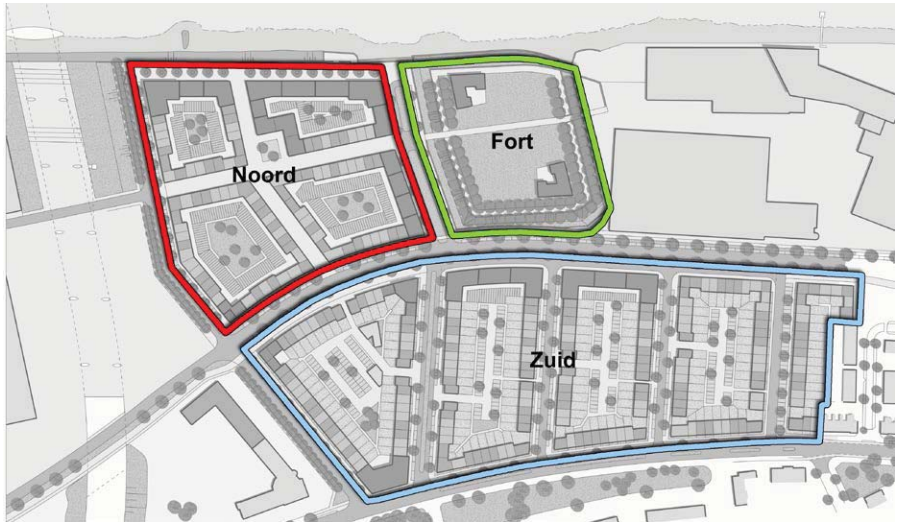
Het plan voor het Brugkwartier is op te delen in drie gebieden: een zuidelijk en een noordelijk plandeel en het Fortpark. Voor het noordelijk en het zuidelijk deel geldt dat het (gelsoten) stadsblok een hoofdrol vervuld in de ruimtelijke indeling. Het accent van het woonmilieu ligt bij de grondgebonden woningen met een eigen tuin. Op de daarvoor geschikte locaties, met name daar waar uitzicht bestaat op parken en/ of op de rivier zijn ook appartementen gepland. Er wordt een fundamenteel onderscheid gemaakt tussen de voorkant van de woning en de achterkant. De bebouwing vormt aan de straatzijde een wand die gericht is op het openbaar gebied. De toepassing van het stadsblok is zeer geschikt om de stedenbouwkundige basisopzet flexibel en duurzaam te laten zijn. De keuze voor het principe van het stadsblok biedt duidelijkheid, maar tegelijkertijd ook veel vrijheid. Keuzes voor een meer pandsgewijze opbouw of een meer uniform straatbeeld of ensemble kunnen later in de planuitwerking op projectniveau gemaakt worden. Bovendien kan met deze basisopzet optimaal worden ingespeeld op de kwaliteiten van de bestaande situatie en de stedelijke context. Zo kan met uitgekiende woningtypes ingespeeld worden op locaties waar uitzicht op het water mogelijk is. Maar ook hoogteverschillen in het gebied kunnen worden ingezet om parkeergarages in het plan te kunnen opnemen.

Bovendien sluit dit stedenbouwkundige principe volledig aan bij de principes van de traditionele Europese stad en stadswijk, met een weefsel van straatjes, wegen, plekken en pleinen, die door de eeuwen heen zeer gewaardeerd zijn en voor de meeste bewoners als herkenbare woonkarakteristiek omarmd worden. Bewoners kiezen liever voor kwaliteiten die zich in het verleden al bewezen hebben en niet voor experimenten. De herkenbare kwaliteit van woning en woonomgeving biedt toekomstige kopers bovendien de gerustheid van een relatief zekere investering.

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het is overigens de bedoeling om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het masterplan uit 2008. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het

Dobbelman, Nijmegen. Moderne interpretatie stadsblok

Indeling deelgebieden

Fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2 tot 4 bouwlagen. De bebouwing aan de Waalfrontweg is stedelijker en kent hoogtes tussen de 3 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10 lagen.

Openbare ruimte: vriendelijk, beschut en groen.

De stadsblokken creëren een heldere scheiding tussen openbaar gebied en het privédomein van de bewoners. De buiten de blokken en hun privé-voorruimte gelegen gronden zijn openbaar. In het openbaar gebied zijn straten, lanen en wegen te onderscheiden, waarin de verkeersfunctie en de verblijfsfunctie gecombineerd worden. Daarnaast zijn er pleinen, parken en plantsoenen waarin de verblijfsfunctie centraal staat. De structuur en de inrichting van de openbare ruimte is sterk bepalend voor de beleving van de wijk. Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Deze worden niet weggemoffeld, maar als belangrijke identiteitsdragers gezien die een plek verdienen in het Brugkwartier.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 33

Zuidelijk plandeel

De Waalfrontweg scheidt het noordelijk- en het zuidelijk deel in het Brugkwartier. Het zuidelijke deel ligt tussen de bestaande woonwijken en de geplande Waalfrontweg. Het wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weurtseweg naar de Waalfrontweg.

Het zuidelijk plandeel bestaat uit vijf stadsblokken. De blokken bestaan uit herenhuizen met zowel een voortuin als een achtertuin met buitenberging. De woningen worden niet in eindeloze rijen gerealiseerd, maar het straatbeeld wordt bepaald door kleine series van 2,3 of 4 woningen die als eenheid ontwerpen worden. Hierdoor ontstaat een grote mate van variatie. Alle woningen zijn met hun voordeuren georiënteerd op de straat.

De woonstraten in dit deel van de wijk zijn oplopend van de Weurtseweg naar de Waalfrontweg en worden begeleid door bomen tussen de langsparkeerplaatsen. In het zuidelijk deel hebben de woningen individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. Het parkeren voor bewoners is opgelost op de binnen terreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speelkwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

34 Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 35

Noordelijk plandeel

Dit deel van het Brugkwartier is gelegen tussen de Waalfrontweg en de Waalboulevard. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P.. Hier is op stedenbouwkundig niveau sprake van vier stoere bouwblokken. Deze blokken vormen samen de buurt tussen de Waalpromenade, de nieuwe brug en het Fortpark bij het oude fort. Aan de randen van de buurt is het uitzicht fantastisch, de appartementen die hier worden gerealiseerd profiteren hier van. Aan de binnenzijde van het noordelijke deel van het Brugkwartier zullen grondgebonden woningen gerealiseerd worden. In het hart van deze buurt is een buurtpleintje ontworpen dat juist, in contrast met de weidsheid van het landschap van de rivier een kleinschalige beschutte verblijfsplek biedt.

De bebouwing kenmerkt zich in dit plandeel door een eenduidige stedelijke luxe architectuur, waarbij ook hier veel variatie in beeld en woningtypologie wordt nagestreefd. Bij de uitwerking staat niet de individuele expressie voorop maar krijgt de buurt als geheel, juist door het leggen van combinaties van 2 of 3 woningen in 1 pand de chique uitstraling van een herenhuis. In het beeldkwaliteitplan zullen toetsingscriteria worden opgenomen om de ruimtelijke samenhang in de buurt te waarborgen. Voor de inrichting van de binnenterrein van de woonblokken bestaan meerdere opties. Het binnenterrein kan gedeeltelijk als collectieve ruimte zoals een gemeenschappelijke binnentuin worden ingericht. Ook meer complexe woning- en parkeertypologieën zijn voorstelbaar. In het noordelijk deel zijn de binnenstraten autovrij waardoor een aantrekkelijk verblijfsklimaat ontstaat in aansluiting op de Waalboulevard. Door de hoge dichtheid van het noordelijk deel, zouden zonder de nodige gebouwde parkeer- voorzieningen, de geparkeerde auto's van bezoekers, bewoners en mensen die in het gebied werken en winkelen, te dominant aanwezig zijn in het openbaar gebied. Dit zou de sfeer van dit stadsdeel niet ten goede komen. Daarom is hier gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met gemeenschappelijke binnentuinen.

De daken van de parkeervoorzieningen zijn collectieve of privéruimten en worden ingericht als verblijfsgebied. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer)muren en trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het Noordelijke kwadrant.

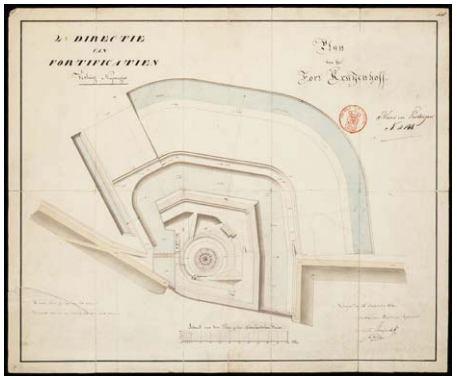
Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 37

Wijkpark 't Fort

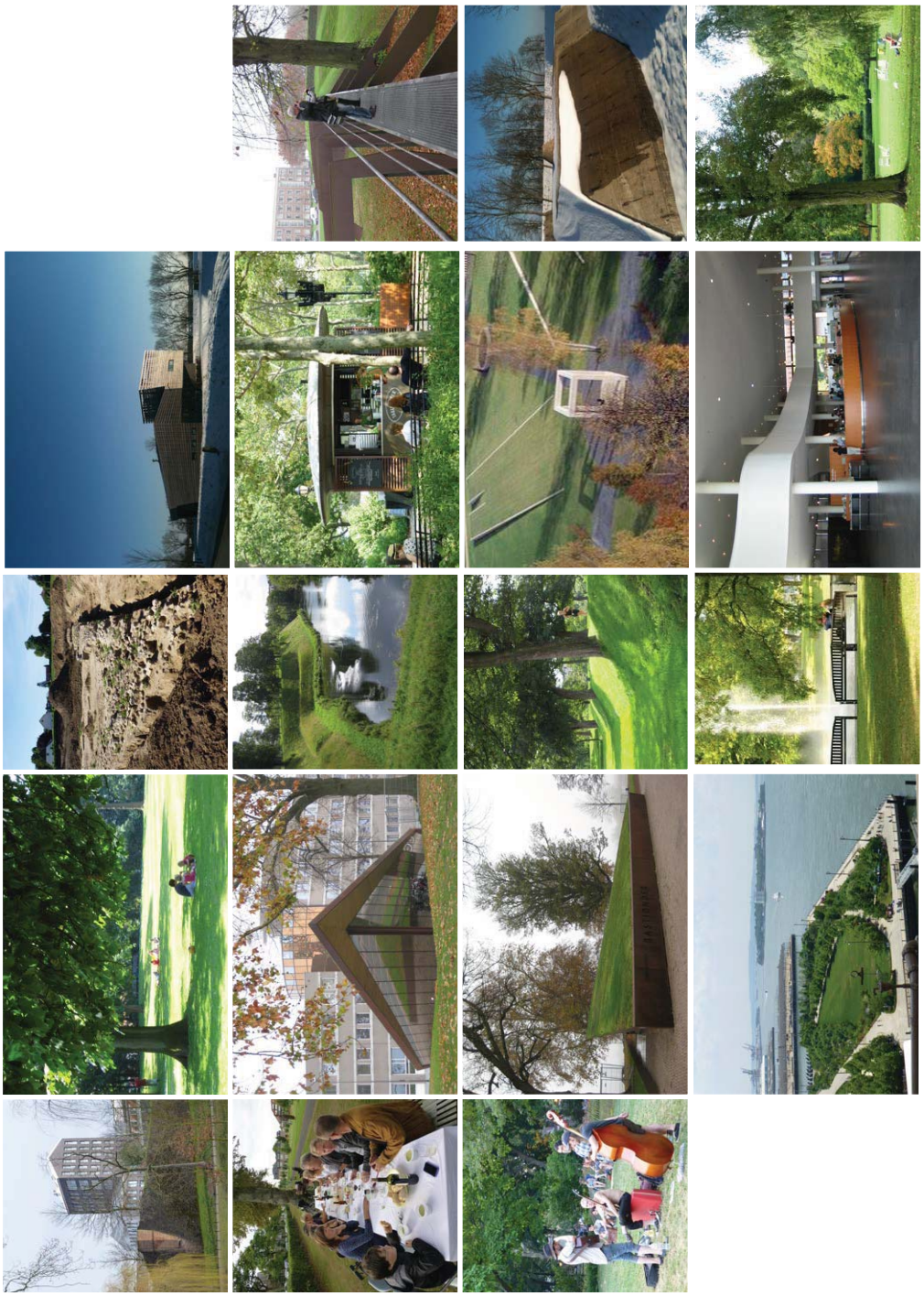
De contouren van het wijkpark komen overeen met de historische topografische situatie waarin de fortificatie en de aanliggende verdedigingswerken de inrichting van deze plek bepaalden. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.

Fort Krayenhoff is het meest in het oog springende landschappelijke element dat structuur en eigenheid aan het Brugkwartier verleent en tegelijk een band met het verleden vormt. Het is een strategisch punt aan de Waal met zicht op beide rivierbochten en de binnenstad van Nijmegen. Hier kunnen bewoners en bezoekers door het park lopen om van het uitzicht te genieten en een bezoek te brengen aan culturele voorzieningen en horeca gelegenheden. Maar ook wonen aan het Fort, een unieke woonlocatie, behoort tot de mogelijkheden. Een prominente plaats in het plan is gereserveerd voor een nieuw wijkpark aan de Waal. Het park, vormt straks ook de groene schakel tussen de wijk en de Waalkade en krijgt een directe loop- en zichtverbinding met het Westerpark en met de plein- en parkruimte onder de nieuwe Waalbrug.

Het Fortpark is een onderdeel dat nog nadere uitwerking behoeft. Het idee is in de contouren, de omvang en de inrichting van het nieuwe park de historische situatie van het Fort en het omliggende bolwerk herkenbaar terug te laten komen. Of dit een letterlijke reconstructie gaat worden of dat hierbij interpretatieruimte genomen wordt, is een vraag voor de ontwerpers die straks het park gaan uitwerken. Mede bepalend zal hierbij zeker zijn welk programma het park zal krijgen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal. In het park kun je 's avonds lekker wandelen met een ijsje in de hand die je bij de Italiaanse ijszaak op de Waalfrontweg hebt gekocht. Of na je werk nog even een rondje hardlopen door het park en over de Waalkade. Of op zaterdagmiddag nadat je net terugkomt uit de binnenstad samen met je kinderen en de buren en hun kinderen naar het park. Of lekker met vrienden chillen in het park met een glas prosecco.

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 39

Hoogteverschillen

Aanzicht oplopende straat

Hoogteverschillen in openbaar gebied

Karakteristiek zijn de in het gebied aanwezige hoogteverschillen. Dit hoogteverschil geeft het gebied identiteit. Het zuidelijk deel wordt gekenmerkt door oplopende straten vanuit de Weursteweg naar de Waalfrontweg. Het noordelijk deel ligt op circa 15m N.A.P. Het Fort kent een lichte ophoging zodat een groen plateau ontstaat aan de Waal.

Groenvoorzieningen

Er wordt ingezet op een samenhangende groenstructuur. De Waalfrontweg wordt vormgegeven als een continue laan. Ook de Winselingseweg krijgt het karakter van een groene verbinding. De waalboulevard krijgt een enkele bomenrij zodat er vanuit de woningen nog voldoende uitzicht blijft op de Waal. De aanwezigheid van voortuinen geven de stadswijk een (in) formele groene uitstraling. De woonstraten in het zuidelijk deel zijn voorzien van bomen. Het Fort wordt omzoomd met een laanbeplanting en heeft in het midden een open ruimte met een overweldigend uitzicht op de Waal.

Groenstructuur

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 41

Parkeervoorzieningen

Alle bouwvelden hebben een geïntegreerde parkeervoorzieningen.

Zuidelijk deel

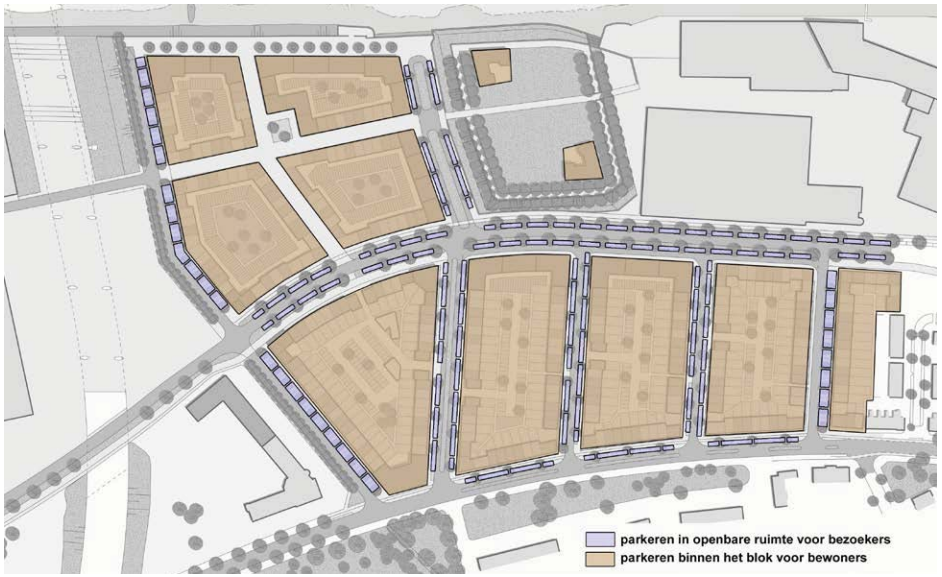
In het deel ten zuiden van de Waalfrontweg wordt door de bewoners geparkeerd op de binnenterreinen. Hier is sprake van een parkeervoorziening met verblijfs- en speel kwaliteit. Indien er sprake is van gestapelde bouw in de vorm van appartementen zal het parkeren half verdiept of in gebouwde voorzieningen worden gerealiseerd. Het bestaande hoogteverschil biedt kansen om het gebouwd parkeren goed te integreren. Het bezoekers parkeren vindt plaats in de openbare straten rondom de bouwblokken.

Noordelijk kwadrant

Hier is gekozen voor gebouwde of halfverdiepte parkeervoorzieningen in combinatie met een gemeenschappelijke binnentuinen. Overgangen dienen zorgvuldig te worden vormgegeven met taluds of met (keer) muren, trappen. Het in het zicht komen van de gevel van bovengrondse parkeergarages dient te worden vermeden. De toegangen (hellingbanen) voor de ondergrondse parkeergarages zijn steeds geïntegreerd in de bouwvolumes. Hellingbanen in open lucht zijn niet wenselijk. Het bezoekersparkeren vindt plaats in de straten rondom het Noordelijke kwadrant.

Naast de parkeervoorzieningen voor de auto's, dient er aandacht te zijn voor het fietsparkeren. Hierbij dient gestreefd te worden naar geïntegreerde voorzieningen.

Schema parkeervoorzieningen

Hoeken

De hoeken van de bebouwingsblokken zijn overwegend bebouwd. De hoeken van de gebouwen ondersteunen zo de helderheid van het stratenpatroon. De hoeken vormen aanleiding voor architectonische verbijzonderingen. Aan de Weurtse weg worden ook open hoeken toegestaan. Deze dienen met zorg ontworpen te worden.

Hoekoplossingen

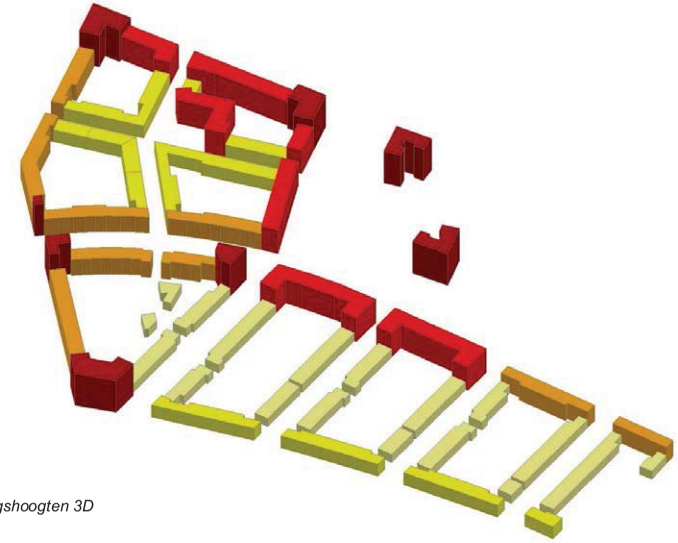

Stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier - Waalfront 43

Hoogtes bebouwing

De hoogte van de bebouwing varieert enigszins in het Brugkwartier. Het voorstel is overigens om geen extreme hoogbouw te realiseren zoals voor heen is bedacht in het masterplan uit 2007. De buitenranden van het plan die grenzen aan de grotere openbare ruimte zoals aan de Waalzijde, het fort en aan de Winselingseweg kennen grotere hoogten dan de bebouwing van de binnengebieden. De woonstraten met grondgebonden woningen worden gekenmerkt door hoogten van 2-4 bouwlagen, eventueel met kap. De bebouwing aan de Waalfrontweg kent hoogtes tussen de 4 en 6 bouwlagen. Aan de Waal, in het Fortpark en op de kop van de Winselingseweg en de Weurtseweg zijn accenten gedacht vanaf 6 lagen tot 10

Bebouwingshoogten 3D

Zone voor appartementen

Bebouwingshoogten

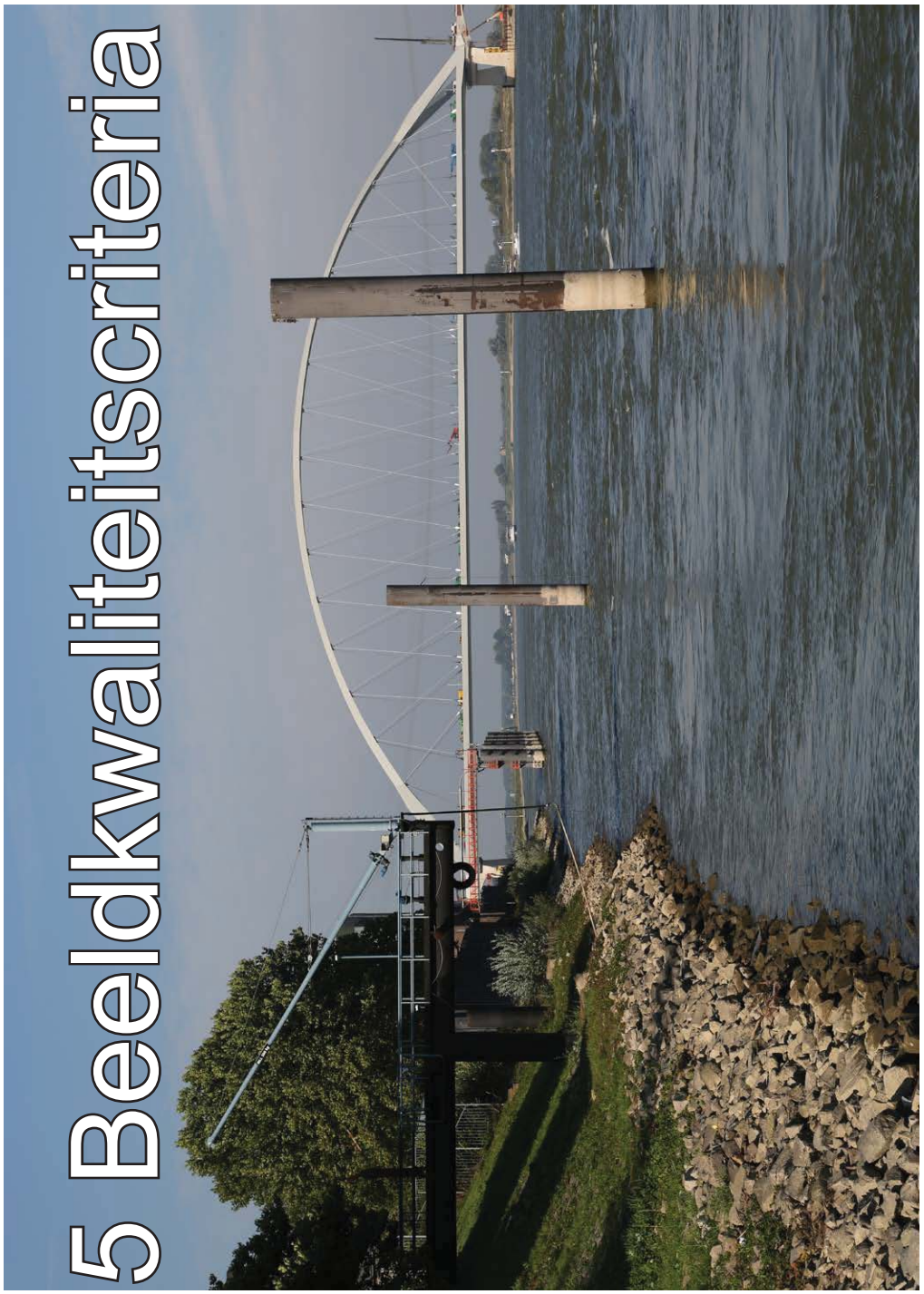
Accenten

Hofjes

lagen.

Tuinen/hofjes

In het zuidelijk deel is sprake van individuele voortuinen en achtertuinen. De parkeerhoven krijgen zoveel mogelijk een groen karakter. In het noordelijk deel is sprake van gemeenschappelijke binnentuinen. Afhankelijk van de gekozen parkeeroplossing wordt het karakter van deze binnentuinen bepaald.

46 Beeldkwaliteitplan Brugkwartier - Waalfront

Kader

In het SPVE voor het Brugkwartier zijn de stedenbouwkundige richtlijnen voor het Brugkwartier te vinden. Dit beeldkwaliteitplan is opgesteld in opdracht van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront. Het is vooral bedoeld als een stimulerend en richtinggevend kader voor de ontwerpopgave in het Brugkwartier. Het legt de ambities en verwachtingen ten aanzien van beeldkwaliteit vast, voor zover die in deze fase van het project duidelijk zijn. Het geeft handreikingen voor de architectuur en de openbare ruimte in relatie tot de ruimtelijke context, de gevelopbouw, het materiaalgebruik en de sfeer van de diverse onderdelen van het plan

Dit beeldkwaliteitplan is na vaststelling door de gemeenteraad het beeldkwaliteitplan en daarmee een actualisatie en vervanging van de bouwsteencriteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Het beeldkwaliteitplan wordt gebruikt bij de begeleiding van het ontwerpproces door de supervisor en het Ruimtelijk Kwaliteitsteam, maar ook voor de toetsing van bouwplannen.

Het beeldkwaliteitplan biedt welstandscriteria voor het Brugkwartier op basis waarvan de Commissie Beeldkwaliteit advies uitbrengt aan het College van B&W. Het RTK kan gemotiveerd afwijken van deze criteria. Dat kan bij plannen die niet voldoen aan de welstandscriteria maar van uitzonderlijke kwaliteit zijn. Of bij plannen die wel aan de regels voldoen, maar toch een zodanig slechte kwaliteit hebben dat ze afbreuk doen aan de omgeving. Deze plannen worden getoetst aan de algemene criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Dit beeldkwaliteitplan geeft globale criteria voor kleine bouwwerken. Waar deze criteria niet volledig zijn kan worden terug gevallen op de criteria van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit.

Het Brugkwartier in het Waalfront

Het Brugkwartier is onderdeel van het Waalfront en ontwikkelt zich daarbinnen als een compacte kleine stad aan de Waal. Hier kun je aangenaam stedelijk wonen in een groene setting, nabij de Waal en de binnenstad van Nijmegen. Kenmerkend voor het Brugkwartier zijn helder opgezette straten en pleinen en verborgen groene binnenpleinen om doorheen te dolen. De grootste inspiratiebron voor het Brugkwartier zijn de rijk gedetailleerde woningbouwplannen uit de 19e eeuw, waar Nijmegen bekend om staat, zoals bijvoorbeeld aan de Oranjesingel. De gewenste sfeer voor het Brugkwartier is uitgewerkt in een aantal representatieve sfeerbeelden. Door de stedenbouwkundige opzet is het Brugkwartier in staat veranderingen in de tijd eenvoudig op te nemen, zonder afbreuk te doen aan de gewenste kwaliteit van het eindbeeld. De hoogwaardige kwaliteit van de materialen en de inrichting van de openbare ruimte en de straten en gebouwen zorgt ervoor dat het Brugkwartier mooi veroudert in de loop der tijd. In de uitwerking wordt ook aandacht besteed aan het daklandschap.

Hoewel (beeld)kwaliteit zich niet kan laten vangen in referentiebeelden, wordt in dit hoofdstuk - ter illustratie van een ambitie – toch met referentiebeelden gewerkt. De beelden zoals die in dit document zijn opgenomen, zijn geen letterlijke afspiegeling van het uiteindelijke ‘beeld’. Ze geven de ambitie weer, een sfeer, die aansluit bij de cultuur van die ‘plek’. In een paar principes wordt een sfeerbeeld voor het Brugkwartier geschetst dat houvast biedt bij de ontwerpopgaven op de verschillende schaalniveaus.

Leidende principes

In het Brugkwartier;

…wordt het spelen met de intimiteit van het nieuwe stadsdeel versus de weidsheid van het landschap van de Waal tot uitdrukking gebracht in de vormgeving van de stedenbouw, architectuur en de inrichting van de openbare ruimte.

…vindt de ordening en hiërarchie van de gebouwen, pleinen en straten op een vanzelfsprekende en logische manier plaats. Er is geen onderlinge concurrentie, de diverse onderdelen van het Brugkwartier ‘ontmoeten’ elkaar op vriendelijke wijze.

…wordt uitdrukking gegeven aan de verschillende lagen van de plek en de tijd. Het bestaande wordt niet weggepoetst maar geeft gezicht aan de buurt. De toegepaste materialen verouderen niet alleen mooi maar ook duurzaam.

…krijgen al aanwezige en nieuwe elementen een plek.

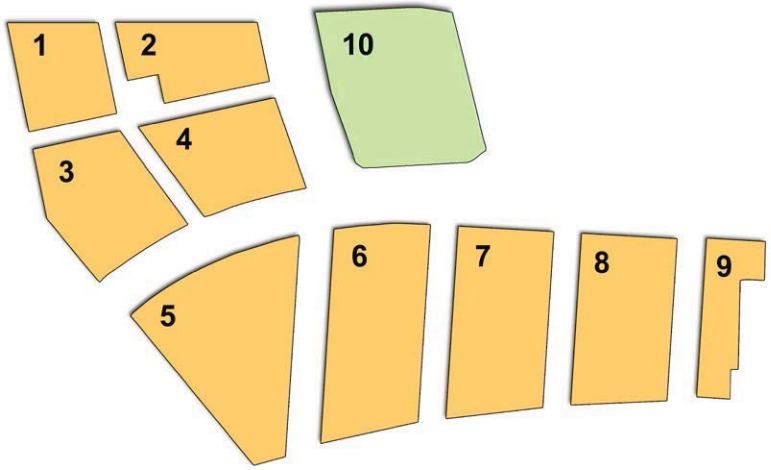
De architectuur en de buitenruimte van het Brugkwartier is dusdanig ontworpen dat ze zich kan ontwikkelen tot een stadsdeel met een doorleeft karakter. Er is derhalve ruimte voor bewoners om hun woonomgeving te verrijken.

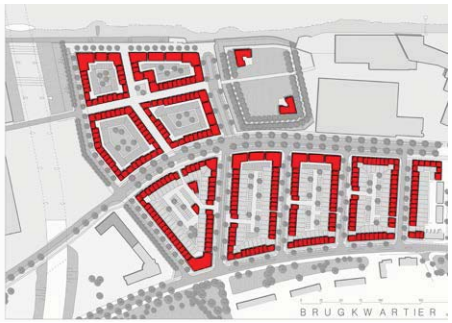
…biedt ruimte aan spontaan en alledaags gebruik en faciliteert dit met plezier.

Bij het realiseren van het Brugkwartier wordt niet bij voorbaat uitgegaan van een schone lei. Het bestaande dient als inspiratie voor het nieuwe. Er worden verschillende elementen uit de bestaande context opgepakt, of het bestaande krijgt een nieuw perspectief. De gebouwen zijn behoorlijk robuust, maar wel doordacht en voegen zich door terloopse nevenschikking soepel in hun omgeving. Hierdoor bieden ze vaak een nieuwe blik op het bestaande.

Elk bouwblok grenst aan verschillende typen openbare ruimte; bv aan een woonstraat, het Fort Kraaijenhof, de Waalfrontweg en aan de Weurtseweg. Het uiterlijk van de bouwblokken voegt zich naar het karakter van de openbare ruimte. Hierdoor ontstaat een gevarieerd woon-, werkmilieu, zowel op niveau van het bouwblok als gespreid over het gehele projectgebied of stadsdeel.

Bij de architectonische uitwerking van het Brugkwartier worden drie uitgangspunten gehanteerd:

Korrel bebouwing

1. Elk bouwvolume is in ‘harmonie’ met zichzelf en kent een logische verhouding tot de aangrenzende stedenbouwkundige ruimte. De opbouw, de geleding en de grootte van de volumes zijn hiermee in overeenstemming;

2. Tegelijkertijd kent elk bouwvolume op onderdelen een aangename afwisseling in zijn uiterlijke verschijning. Deze afwisseling en expressie kan per woning, maar ook per groepje woningen bereikt worden;

3. De architectuur wordt op drie niveaus uitgewerkt: het bouwblok als onderdeel van de buurt, het afzonderlijke volume als onderdeel van het bouwblok en de individuele woning als onderdeel van het volume. Alle drie niveaus zijn herkenbaar in het ontwerp en vormen gezamelijk een consistent beeld.

Hierbij dient differentiatie in volume, materialisatie en kleur op een ingetogen, maar kwalitatief hoogwaardige en samenhangende wijze te geschieden. De hoeken van de

bouwblokken verdienen extra ontwerp aandacht, tonen zich representatief en dienen opgelost te worden als ‘hoek’ zonder de continuïteit van het bouwblok aan te tasten. De sluiting van de bouwblokken op maaiveldniveau wordt gerealiseerd door de toepassing van gebouwde oplossingen. Deze poorten en erfafscheidingen bepalen de mate van openbaarheid en het karakter van de aan het publieke domein grenzende ruimten (tuinen, stegen, binnenhoven).
De inrichting van de openbare ruimte, wordt gekenmerkt door een bijzondere aandacht voor het groen met bomen in alle straten en overwegend duurzame bestratingsmaterialen. De uitwerking van de binnengebieden levert een belangrijke bijdrage aan de sfeer en de identiteit van de verschillende bebouwingsvelden.

ONTWERPPRINCIPES

Maat, schaal en percelering
Doelstelling van het SPVE is de juiste schaal en maat van de bebouwing aan te geven, met aandacht voor de ruimtelijke potentie van de diverse deelgebieden in het bijzonder. Percelering, zowel verticaal als horizontaal, is hiervoor het instrument. Percelering is hiermee een basisthema binnen de architectonische en stedenbouwkundige uitwerking.

Percelering impliceert differentiatie. Differentiatie in de architectuur is zeer zeker een belangrijk ontwerpthema binnen het plan, echter op een genuanceerde en voorzichtige wijze. Immers, eenheid en herkenbaarheid van de ‘plek’ als geheel

Kroonlijsten

19e eeuwse kap

is evengoed bepalend. Er wordt gestreefd naar verschillen binnen de eenheid, eenheid in verscheidenheid met evenwicht is sleutelbegrip. Het gaat om familie van elkaar zijn, maar tegelijkertijd verschil durven te maken. Het gaat om verwant, maar ‘hetzelfde’ steeds ‘anders’.
Grondgebonden en grondontsloten woningen worden groepsgewijs aaneengesloten ontworpen en gematerialiseerd.

Daken
Kappen dienen een meervoudig doel. De kap is een archetypische beëindiging van een individuele bouwvolume en daarmee de ondersteuning van de volumewerking binnen de globale planopzet. Ook kan de kap onderdak bieden aan bijzondere functies in de toplaag van een gebouw (wonen of andere functies) dit kan tot uitdrukking komen in een bijzondere uitdrukking van de vormgeving. Dit is mede van belang door de gedifferentieerde hoogte van gebouwen waardoor lager gelegen daken in het zicht komen van hoger gelegen woningen en bestemmingen.

Daar waar geen kappen voorzien zijn, worden verschillende gebouwen toch genuanceerd, duidelijk, kwalitatief hoogwaardig en herkenbaar beëindigd. Deze beëindigingen kunnen in metselwerk en/of toegevoegde elementen in de detaillering (beton en/of natuursteenlijsten) zijn, als ze maar voldoende kwaliteit en uitstraling hebben.
Er moet aandacht zijn voor de inrichting van deze dakvlakken als 5de (of 6de) gevel. Eventueel kunnen ze ingezet worden als groendaken of ingericht worden als verblijfsruimte:

daktuinen en -terrassen.
Technische ruimten, liftopbouwen of machines die los op het dak staan, moeten ten allen tijde worden vermeden. Zij worden geïntegreerd als onderdeel van het bouwvolume.
Samengestelde panden delen een kap of een setback op de bovenste (twee) lagen.

Materiaal

De gebouwen in het Brugkwartier zijn kenmerkend doordat er bij de vormgeving en realisatie gebruik gemaakt is van hedendaagse vormgeving, bouwtechnieken en materialen. Hoogwaardige kwaliteit, duurzaamheid, ecologisch verantwoord, veilig en onderhoudsvriendelijkheid zijn sleutelwoorden.
Het algemene motto ten aanzien van materiaal- en kleurgebruik is ‘hoe minder (verschillende) materialen, hoe beter’. Meer specifiek is baksteen het ‘dragend’ materiaal met betrekking tot het totaalbeeld. De keuze voor een typerend gevelmateriaal versterkt de eenheid binnen de gehele planopzet en onderstreept de continuïteit van de openbare ruimte.

Naast baksteen hebben duurzame en hoogwaardige materialen: dus natuurlijke, lang levende, mooie, geleidelijk verouderende en onderhoudsvriendelijke materialen zoals natuursteen, beton, staal, hout, zink en glas de voorkeur.
Alle materialen worden in principe in hun ‘natuurlijke’ verschijningsvorm in een hoogwaardige kwaliteit toegepast.
Toegangen tot gebouwen en gebouwde parkeervoorzieningen.
De entrees van de gebouwen dienen specifiek en met zorg ontworpen en gedetailleerd te worden. Ze zorgen immers voor de variatie in het gevelbeeld. In het geval van woningen of gebouwen met inpandige garages dient ook de garagepoort mee ontworpen, integraal onderdeel van dit geheel te zijn.

Tuinen

Geveltuinen (noordelijk deel)

Straatbeeld met kleine voortuinen

Straatbeeld met grotere voortuinen

De uitwerking van elementen van privé groen binnen de bouwblokken moet bijdragen aan de specifieke woonkwaliteiten en het groene karakter van de buurt. Verschillende vormen van buitenruimten en tuinen worden toegepast: privétuinen, collectieve tuinen, daktuinen. In het noordelijk deel gaan we uit van een gezamenlijk ontworpen voortuin of geveltuinen. In het zuidelijk deel bevinden zich voortuinen van minimaal 1,5 meter.

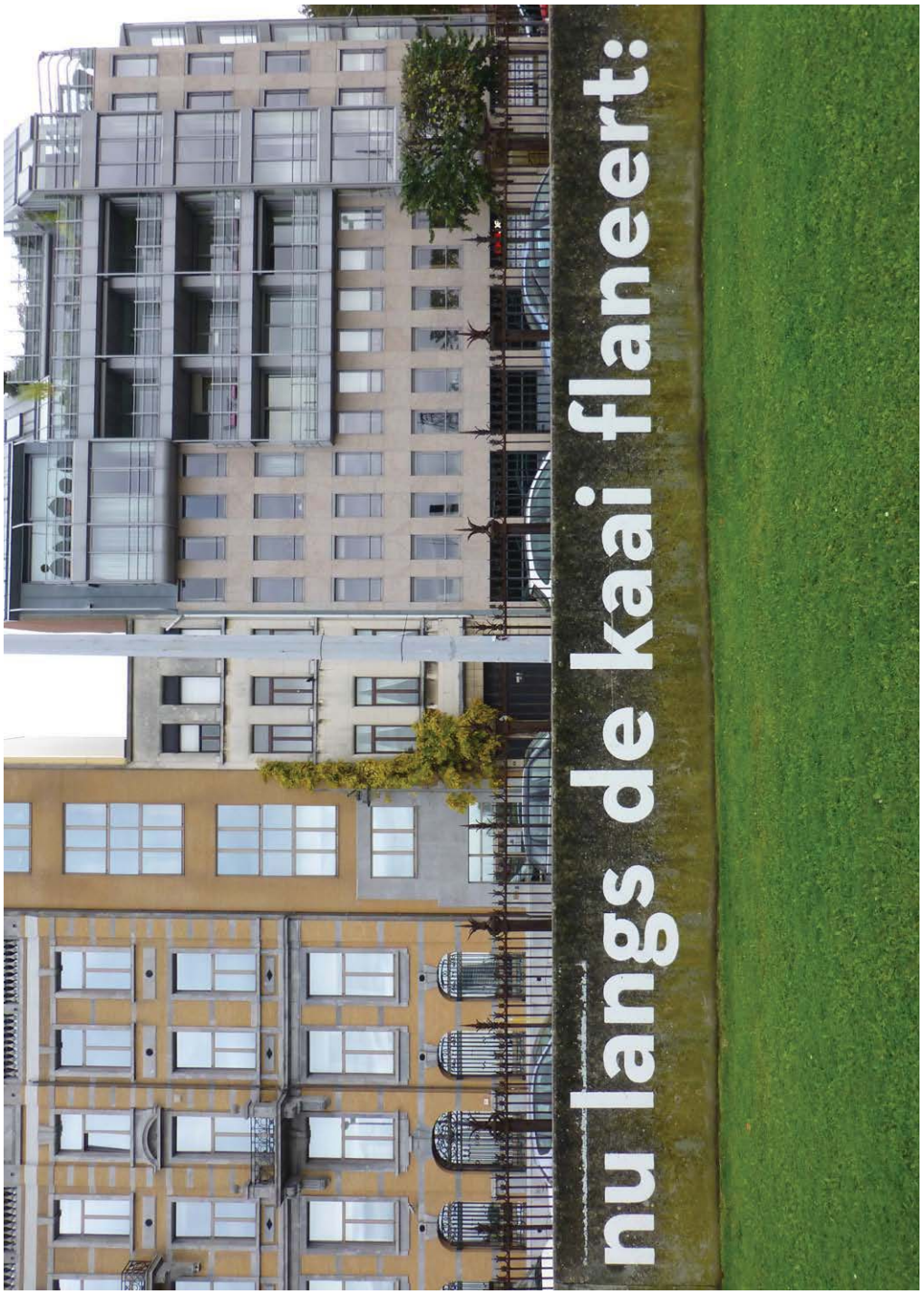
Erfafscheidingen

Tussen de (semi-)openbare ruimte en privé tuinen van grondgebonden woningen komen er aan de voorzijde gebouwde (lage hekwerken of tuinmuurtjes) erfafscheidingen. Er komen nergens 'achterkanten' van bebouwing of tuinen rechtstreeks in contact met de openbare ruimte.
De erfafscheidingen tussen het publiek domein en tuinen aan de achterzijde is een expliciet onderdeel van het ontwerpconcept.

Inrichting openbare ruimte

Het Brugkwartier wordt gekenmerkt door een stoer en duurzaam uiterlijk, dit vertaalt zich in het hoogwaardig materiaalgebruik en een zorgvuldige detaillering van de openbare ruimte. Het is een openbare ruimte die tegen een stootje kan.
De openbare ruimte van het Brugkwartier wordt gekenmerkt door een aantal karakteristieke lijnen/verkeerswegen. Dit zijn de Waalfrontweg, de boulevard langs het water, de Winselingse weg en de Weurtse weg. Elk van deze lijnen krijgt middels de inrichting van de openbare ruimte een een eigen karakter. Middelen hiervoor zijn de profielopbouw en keuze voor de beplanting, meubilair e.d.
Naast de karakteristieke lijnen onderscheidt het brugkwartier een drietal deelgebieden: het zuidelijk deel tussen de Waalfrontweg en de Weurtse weg, het noordelijk deel aan de Waal en het Fortpark Krayenhoff. Ieder van deze deelgebieden heeft specifieke openbare ruimte.
In het zuidelijk deel wordt de openbare ruimte gekenmerkt door 'hollandse' woonstraten met stoepen, laanbeplanting en een rijbaan met parkeren. Binnen de blokken bevinden zich de binnenhoven. Bij de inrichting van de binnenhoven wordt het combineren van het verblijfsklimaat, het parkeren en de overgang privé en (semi) openbaar gezien als een integrale ontwerpopgave. De binnenhoven moeten nadrukkelijk meer zijn dan een parkeerplaats. In de zuidelijke binnenhoven moeten minimaal zeven bomen van de 1e orde geplant worden met een minimale g roeiplaats van 4*4 meter.
Mogelijk kan hier ook gedacht worden aan voorzieningen zoals speelplekken en/of een kinderdagverblijf.
Het noordelijk deel van het Brugkwartier wordt een 'autoluw' verblijfsgebied aan het water. Hier wordt de openbare ruimte ingericht als een promenade op één niveau, zonder stoepen e.d. De binnenhoven kennen kennen een maaiveld waaronder geparkeerd wordt. Hier is de ontwerpopgave om enerzijds recht te doen aan privacy van de bewoners versus de collectieviteit van de binnenhof. In de binnenhoven van de noordelijke blokken moeten minimaal vier bomen van de 1e orde worden opgenomen met een groeiplaats van minimaal 4*4 meter.
Het Fort Krayenhoff vormt een specifieke opgave waarbij de historie van het Fort tot leven kan komen in een eigentijds park aan de rivier.
Voor het Brugkwartier als geheel wordt een nader te bepalen familie van verlichting en stadsmeubilair gekozen.
In de openbare ruimte van het Brugkwartier spelen hoogteverschillen een belangrijke rol. Bij de inrichting van de openbare ruimte zijn deze hoogteverschillen een ontwerpthema. Deze hoogteverschiillen geven het nieuwe haar specifieke identiteit.

In het SPVE Brugkwartier wordt aan de Waalzijde uitgegaan van handhaven van de bestaande waterkering op de huidige plek. Aan de Waalzijde wordt uitgegaan van een gebouwde waterkering.
Deze waterkering dient een hoogwaardige materialisering te krijgen.
Het deel van de waterkering aan de Winselingseweg wordt

52 Beeldkwaliteitplan Brugkwartier - Waalfront

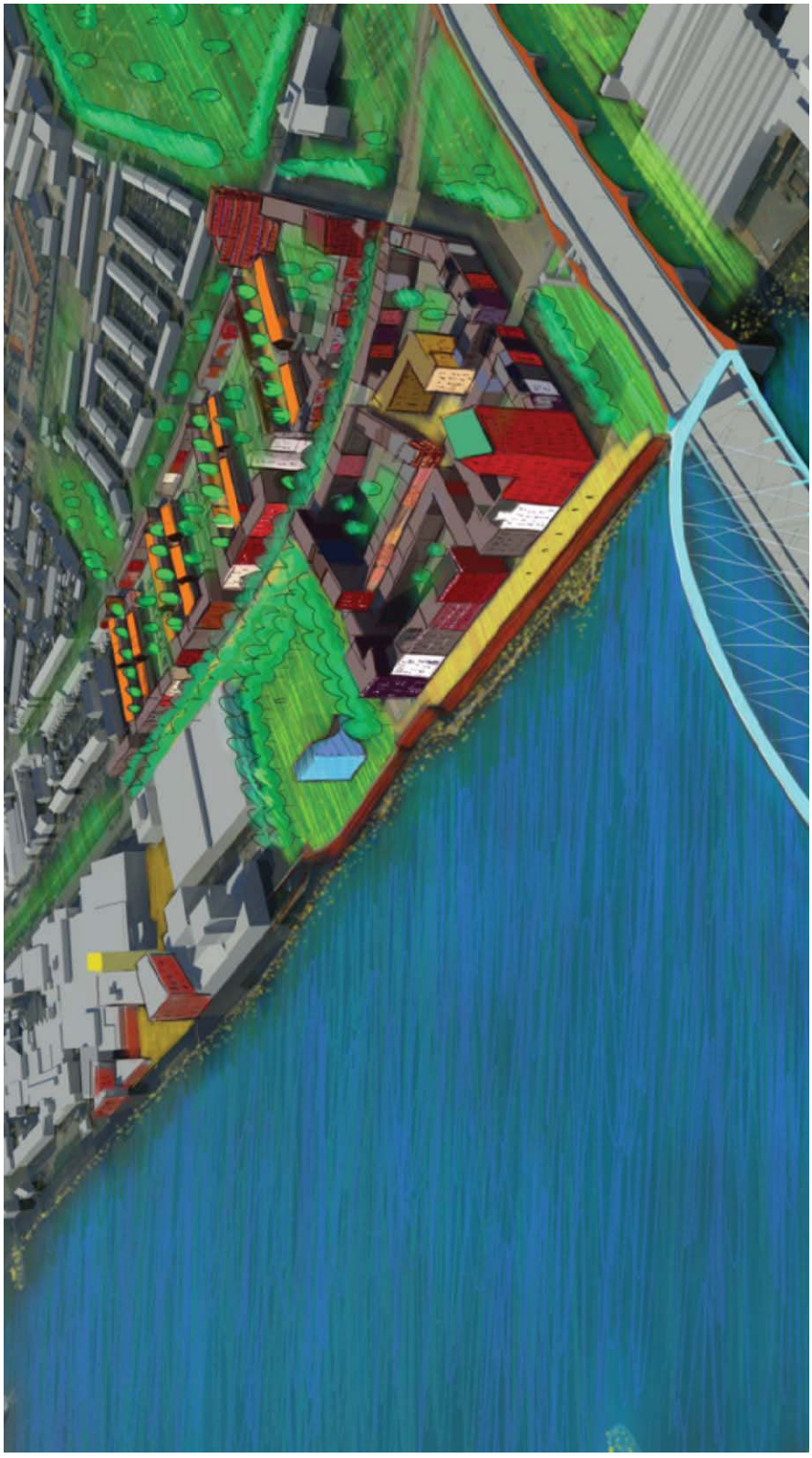
enigszins opgeschoven naar het westen. Hier bestaat de waterkering uit een groen talud.

Colofon

Aan dit document werkten mee:

Ontwerpteam:
Wim Bos
Peter Hoesbergen
Bob van Reeth
Stef van Roemburg
Mathieu Schouten
Anne-Marie Nannen

Brief aan de raad - Beeldkwaliteitplan Brugkwartier

Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel"

Van:	Het college van B&W van 3 juni 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het beeldkwaliteitplan De Grote Boel vast te stellen. **Samenvatting** Het beeldkwaliteitplan De Grote Boel heeft betrekking op het zuidelijke deel van het ontwikkelgebied Groot Oosterhout. In het beeldkwaliteitplan zijn onder andere de cultuurhistorische waarden van gebied De Grote Boel beschreven en tevens de stedenbouwkundige elementen die de hoofdstructuur vormen. Ook zijn de kenmerken van het na te streven woonmilieu beschreven. Vanuit deze kenmerken zijn criteria voor de plankwaliteit afgeleid in de vorm van een "gereedschapskist". De criteria betreffen stedenbouwkundige structuur, openbare ruimte en architectuur. Het beeldkwaliteitplan is een instrument voor sturing en begeleiding aan de voorzijde en voor de toetsing van de bouwaanvraag aan het einde van het ontwerpproces. Om aanvragen tijdig te kunnen toetsen stelt het college voor het plan vast te stellen. **Inspraak** Het concept-beeldkwaliteitplan De Grote Boel heeft zes weken voor inspraak ter inzage gelegen. In die periode is één (positieve) inspraakreactie binnengekomen. Het beeldkwaliteitplan kan daarom ongewijzigd door de Raad worden vastgesteld.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Hans Gernaat h.gernaat@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 29 30
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel"		

Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

Voorstel aan de Raad

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

25 juni 2014 / 76/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp

Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

Programma / Programmanummer

Grondbeleid / 1032

Portefeuillehouder

B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.

3 juni 2014

Samenvatting

Het beeldkwaliteitplan De Grote Boel heeft betrekking op het zuidelijke deel van het ontwikkelgebied Groot Oosterhout. Het beeldkwaliteitplan De Grote Boel is een instrument voor sturing en begeleiding aan de voorzijde en voor de toetsing van de bouwaanvraag aan het einde van het ontwerpproces. In het beeldkwaliteitplan zijn onder andere de cultuurhistorische waarden van gebied De Grote Boel beschreven en tevens de stedenbouwkundige elementen die de hoofdstructuur vormen. Ook zijn de kenmerken van het na te streven woonmilieu beschreven. Vanuit deze kenmerken zijn criteria voor de plankwaliteit afgeleid in de vorm van een "gereedschapskist". De criteria betreffen stedenbouwkundige structuur, openbare ruimte en architectuur. Het concept-beeldkwaliteitplan De Grote Boel heeft vanaf 20 maart t/m 30 april 2014 zes weken voor inspraak ter inzage gelegen. Er is één (positieve) inspraakreactie binnengekomen. Het beeldkwaliteitplan kan ongewijzigd door de raad worden vastgesteld.

Voorstel om te besluiten

1. Het beeldkwaliteitplan De Grote Boel ongewijzigd vast te stellen.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail

Hans Gernaat, 2930, h.gernaat@nijmegen.nl

Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Beeldkwaliteitplannen worden in Nijmegen opgesteld voor grote gebiedsontwikkelingen waarvoor de criteria uit de welstandsnota (Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit) niet meer van toepassing zijn. De welstandsnota gaat uit van de bestaande situatie in de gemeente, een beeldkwaliteitplan beschrijft het gewenste beeld in de toekomstige situatie. Het beeldkwaliteitplan biedt bovendien ruimte voor creativiteit en inventiviteit bij de ontwikkelende partij(en), zodat het niet alleen voor de toetsing van bouwplannen, maar ook voor de begeleiding en ter inspiratie kan worden ingezet. Een beeldkwaliteitplan bevat criteria waaraan bouwplannen kunnen worden getoetst op redelijke eisen van welstand door de welstandscommissie, de Commissie Beeldkwaliteit. In het geval van de ontwikkelingen in de Waalsprong wordt een ruimtelijk kwaliteitsteam ingezet dat zowel de begeleiding van de bouwplannen (samen met de coördinerend stedenbouwkundige) als de welstandstoets op zich neemt. Zo is begeleiding en toetsing aan een hand toevertrouwd en de ervaring is dat dit efficiency bevordert. Als het beeldkwaliteitplan door uw raad wordt vastgesteld, dan geldt het beeldkwaliteitplan als een gebiedsgerichte actualisatie van een specifiek deel van de welstandsnota.

Het beeldkwaliteitplan De Grote Boel heeft betrekking op het zuidelijke deel van het ontwikkelgebied Groot Oosterhout. Groot Oosterhout maakt deel uit van de wijk Oosterhout en ligt ten oosten van de Griftdijk en de reeds gerealiseerde wijken Het Nijland, De Boomgaard en De Elten. Groot Oosterhout bestaat uit twee buurten, waarvoor de raad de namen De Grote Boel (zuidelijk deel) en Zuiderveld (noordelijk deel) heeft vastgesteld. De delen worden gescheiden door de Keizer Hendrik VI-singel, die aansluit op het Keizer Augustusplein (ovatonde).

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

Het beeldkwaliteitplan is conform de gemeentelijke Inspraakverordening 6 weken ter visie gelegd. Er is één (positieve) inspraakreactie binnengekomen.

1.2 Relatie met programma

Het beeldkwaliteitplan past binnen het programma Grondbeleid.

2 Doelstelling

Vaststelling van het beeldkwaliteitplan De Grote Boel door uw raad.

3 Argumenten

Inspraakreactie:
Door de Onafhankelijke Nijmeegse Partij en de Nijmeegse afdeling van de Pacifistisch-Socialistische Partij'92 is een inspraakreactie ingediend. De ONP/PSP'92 vindt het beeldkwaliteitplan een aantrekkelijk document. Wel vragen de insprekers aandacht voor het archeologisch verleden. In Arnhem wordt momenteel gewerkt aan Schuytgraaf. De PSP'92 Arnhem heeft hier ook recent aandacht gevraagd voor het Romeinse verleden van het middengebied. We willen hier een koppeling leggen. We stemmen in met het beeldkwaliteitplan De Grote Boel.

Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

Beantwoording:
Wij zijn blij met de positieve inspraakreactie van insprekers over het beeldkwaliteitplan. In het beeldkwaliteitplan wordt aandacht besteed aan het archeologisch verleden van het gebied.

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan.

4 Klimaat
De borging van de beeldkwaliteit van de leefomgeving draagt bij aan een duurzame stedelijke ontwikkeling, omdat het de toekomstwaarde van gebieden in stand houdt. Een gewaardeerde en goed ingerichte leefomgeving kan namelijk zijn functie in sociaal, economisch, cultureel en ecologisch opzicht gedurende lange tijd blijven vervullen.

5 Risico's
Aan het vaststellen van het beeldkwaliteitplan zijn geen risico's verbonden.

6 Financiën
Het beeldkwaliteitplan heeft op zichzelf geen financiële consequenties. De kosten van het beeldkwaliteitplan komen ten laste van de GEM Waalsprong.

7 Communicatie
De indieners van de inspraakreactie over het beeldkwaliteitplan krijgen het raadsvoorstel toegezonden, voorafgaand aan de behandeling van het beeldkwaliteitplan in uw raad. indieners worden door de Griffie uitgenodigd voor de behandeling van het beeldkwaliteitplan in uw raad. Het besluit tot vaststelling van het beeldkwaliteitplan wordt bekendgemaakt op de gemeentelijke website.

8 Uitvoering en evaluatie
Na vaststelling door uw raad zal het beeldkwaliteitplan aan de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit wordt toegevoegd.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): Beeldkwaliteitplan De Grote Boel
Ter inzage: Inspraakreactie

Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

12. Raadsvoorstel beeldkwaliteitplan De Grote Boel (76/2014)

Raadsvoorstel d.d. 3 juni 2014
Het beeldkwaliteitplan De Grote Boel ongewijzigd vast te stellen.

Raadsbesluit d.d. 25 juni 2014
Conform besloten

BEELDKWALITEIT
De Grote Boel
ZUIDERVELD
GROTE BOEL
WOONPARK
OOSTERHOUT
Gemeente Nijmegen
GEM Waalsprong
maart 2014
ALTIJD
NIJMEGEN

colofon

Nijmegen, maart 2014
Beeldkwaliteitplan De Grote Boel

Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

www.nijmegen.nl

INHOUD

1.	Inleiding	5
2.	Ruimtelijke ontwikkeling De Grote Boel	8
3.	Het Planconcept	10
4.	Kenmerken Groenstedelijk woonmilieu	14
5.	“De gereedschapskist voor De Grote Boel”	18
	Bijlage:	
	Referentiegebieden Nijmegen	22

INLEIDING
4
Arnhem
Spoor
Sportpark
Nieuw Balveren
Gryfdijk
Zuiderveld
Keizer Hendrik VI-singel
Keizer Augustusplein
Oude Groenestraat
CWZ
De Boomgaard
De Elten
Terrasontlastraat
De Grote Boel
Ressense Wal
Voorzieningenhart
De Klif
De Elten
Groote Boel
M. van Meckerenweg
Prins Mauritssingel
Terradaan
De Waaijer
Ressense Wal
Gryfdijk
Nijmegen

INLEIDING 1

1.1. Ligging

Het plangebied Groot Oosterhout maakt deel uit van de wijk Oosterhout; deze toekomstige woonwijk ligt ten oosten van de gerealiseerde wijken Het Nijland, De Boomgaard en De Elten. Het wordt aan de oostzijde begrensd door een trio van parallel gelegen infrastructuur: de Margaretha van Mechelenweg, de spoordijk en de Prins Mauritssingel. Het plangebied met als werktitel Groot Oosterhout bestaat uit twee buurten, waarvoor de raad de namen De Grote Boel (zuidelijk deel) en Zuiderveld (noordelijk deel) heeft vastgesteld. De delen worden gescheiden door de Keizer Hendrik VI-singel, die aansluit op het Keizer Augustusplein (ovatonde).

1.2. Aanleiding

Voor het plangebied Groot Oosterhout heeft de gemeenteraad op 1 april 2009 een bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan vastgesteld. De basis daarvoor was het stedenbouwkundig plan van het extern stedenbouwkundig bureau Wissing. Het plan is destijds middels een interactief planproces met verschillende vakdisciplines en de voormalige aandeelhoudende ontwikkelaars tot stand gekomen. Hiernaast treft u het bij dit stedenbouwkundig plan behorende verkavelingsplan aan.

Er zijn diverse factoren, die vragen om een herziening van deze planvorming:

In 2013 is een vaststellingsovereenkomst opgesteld, die de ontvlechting van aandeelhouders van GEM Waalsprong regelt. In deze vaststellingsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over afzet van bouwrijpe grond op diverse locaties. Eén van die locaties betreft De Grote Boel, waar in een eerste fase twee ontwikkelaars geacht worden in het derde kwartaal van 2014 grond af te nemen voor circa 175 woningen. De aanhoudende crisis op de woningmarkt vraagt om herziening van de (beeld)ambities voor Groot Oosterhout. Bij de totstandkoming van het plan van Wissing is de toen gewenste beeldkwaliteit vastgelegd in een (te) gedetailleerd beeldkwaliteitplan Groot Oosterhout 2009. We willen de beeldkwaliteit evenwel globaler en op hoofdlijnen gaan beschrijven. Dat sluit meer aan bij een veranderde ontwikkelingsstrategie die uitgaat van een meer organische en een meer (consument)vraaggerichte ontwikkeling van woongebieden.

Het plan van Wissing kenmerkt zich door toepassing van lange straten en lanen, en de realisering van zogeheten “Vrije Erven”. Dit zijn deelgebieden met 2-kappers en vrijstaande woningen in de vorm van kleine hofjes. Deze kenmerkende elementen verdragen zich niet meer met de huidige marktbehoeftes en stedenbouwkundige inzichten.

Plan Wissing

Hoofdstructuur
Geactualiseerd plan
November 2013

1.3. Ambitie

Het is de ambitie om, aansluitend aan het woonpark Oosterhout (De Elten en De Boomgaard), in De Grote Boel een vergelijkbare woonsfeer te realiseren, echter in een veel meer organisch bouwtempo en met een groenstedelijk karakter. Dat betekent dat er in de loop der tijd kleinere eenheden worden gerealiseerd in een structuur waarbij de lange straten en lanen, zoals in het plan van Wissing, worden verlaten. Er zal meer ruimte zijn voor afwisseling en diversiteit.

De nieuwe opzet van het plan voor De Grote Boel is vastgelegd in het document “Actualisatie planopzet De Grote Boel”. In november 2013 is dit plan door de raad van de gemeente Nijmegen vastgelegd als uitgangspunt voor de planontwikkeling. Het is de ambitie om in De Grote Boel een woonmilieu te creëren dat zich kenmerkt door een groenstedelijke woonmilieu én door een fiets- en kindvriendelijke planopzet en inrichting van de openbare ruimte.
De bij het geactualiseerde plan behorende ambities ten aanzien van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte en de architectuur zijn beschreven in het onderhavige document. De beeldkwaliteitskenmerken dienen als toetsingskader, maar ook als inspiratiebron voor verdere (bouw) planontwikkeling. Naast dit toetsingskader is de borging van beeldkwaliteit in De Grote Boel mede gericht op samenwerking en overleg.

Het bestemmingsplan “Groot Oosterhout” van april 2009 blijft van toepassing. In het document “Actualisatie planopzet De Grote Boel” is wel als aandachtspunt opgenomen dat een mogelijke planherziening van het plandeel aan de Griftdijk aan de orde kan komen, alsmede een herziening ten aanzien van de locatie van het kindcluster in De Grote Boel.

Bestemmingsplan Groot Oosterhout april 2009
Verbeelding

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt de aanleiding voor de planaanpassing gemotiveerd. Aanknopingspunten voor de identiteit worden gezocht in de cultuurhistorische verkenning van het gebied; in hoofdstuk 2 wordt dit weergegeven. De planfilosofie voor De Grote Boel is beschreven in het document Actualisatie Planopzet De Grote Boel (november 2013). In hoofdstuk 3 wordt deze filosofie nader uitgewerkt in de elementen van het stedenbouwkundig plan, die gezamenlijk de hoofdstructuur vormen van De Grote Boel. In De Grote Boel wordt een groenstedelijk woonmilieu nagestreefd. De bijbehorende algemene principes worden beschreven in hoofdstuk 4. Op basis van deze principes zijn in hoofdstuk 5 criteria voor de na te streven plankwaliteit beschreven in de vorm van een “gereedschapskist” voor De Grote Boel. Dit betreft zowel stedenbouwkundige structuur als openbare ruimte en architectuur. Deze “gereedschapskist” is zowel inspiratiebron voor de planuitwerking als toetsingskader voor de plankwaliteit door het Ruimtelijk Kwaliteitsteam Waalsprong. Tenslotte wordt in de bijlage van dit document een aantal woongebieden in Nijmegen aangehaald ter inspiratie voor de uitwerking van het plan De Grote Boel.

2 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING DE GROTE BOEL

In de cultuurhistorische ontwikkeling liggen aanknopingspunten voor de identiteit van het gebied en de deelgebieden. In de ontstaansgeschiedenis ligt de voedingsbodem van de geest van de plek: de genius loci. De cultuurhistorische elementen dienen als inspiratie die ingezet kan worden in de planvorming.

Griftdijk

De Griftdijk heeft een belangrijke historie. De griftdijk heeft zijn bestaan te danken aan de wens om een kortere vaarroute te maken tussen Nijmegen en Arnhem. Intensief verkeer tussen Nijmegen en Arnhem ging in het verleden namelijk niet zo makkelijk. De twee brede rivieren tussen beide steden en de vaak onbegaanbare landwegen maakten verkeer over de weg moeizaam. Men verlangde naar een oplossing.

Na jaren wikken en wegen werd door de Stad Nijmegen, gesteund door Arnhem, in **1595** besloten tot de aanleg van een kanaal, dwars door de Betuwe. Het kanaal de Grift werd tussen **1608** en **1610** gegraven en gebruikt voor vracht- en personenvervoer.

Dorpsgezicht van Lent aanduidende kanaal de Grift

De Griftdijk tussen Arnhem en Nijmegen

De Grift was de allereerste gegraven trekvaart van de Noordelijke Nederlanden. Mensen vestigden zich rondom de Grift. Langs de Grift werden percelen uitgegeven voor bebouwing. Daarmee ontstond de opvallende lintbebouwing ter weerszijden van de vaart. Deze structuur is tegenwoordig, bijna vierhonderd jaar later, nog steeds herkenbaar. Langs de Grift werd een weg aangelegd: de Griftdijk. De Grift en de Griftdijk zijn vanaf 1611 de verkeersaders voor het verkeer tussen Nijmegen en Arnhem.

Kanaal De Grift in Lent met zicht op dorp en kerken vóór de demping en aanleg van de Rijksweg

De Grift werd in 1742 voor alle scheepvaartverkeer gesloten en in gedeelten verkocht. In het dorp Lent werd de Grift een siergracht. De Griftdijk werd de hoofdweg tussen Nijmegen en Arnhem. Bij de aanleg van de nieuwe Waalbrug, in 1930, verdween De Grift in Lent geheel uit beeld. De Grift werd gedempt, maar is tot op heden nog wel herkenbaar als een belangrijke structurerende lijn door het dorp.

Aanleg van de rijksweg te Lent op de gedempte Grift

Ressense Wal

Het gebied rondom Lent had in het verleden last van overstromingen. Om de landbouwgebieden hiervoor te beschermen, wierpen de Lentenaren al in de elfde eeuw dwarskaden en achterkaden op in het westen en het Oosten van het gebied. Via een nauwe laagte kon het hoge Waalwater daardoor vrij naar het Visveld stromen. Om dit water te keren, wierp Ressen de Ressense Wal op. Deze wal is herkenbaar als een landschappelijke element en heeft deels nog een karakteristieke beplanting met bomen. De Ressense Wal is van cultuurhistorische betekenis en vormt de grens naar de landschapszone (de Waaier), waaronder de Oosterhoutse Plas.

Groote Boel

Voormalige boerderij "Groote Boel"aan de Ressense Wal

Op de grens van Lent, bij de Ressense Wal, lag de boerderij de Groote Boel. De naam De Boel is afgeleid van een hofstede dat op de plek van de Ressense Wal heeft gestaan. De hofstede werd vermoedelijk omringd door een slotgracht. Er zijn nog sporen van het landgoed. Op de plek van de Groote Boel zijn nog delen van de oude fundering zichtbaar.

Archeologie

In het plangebied is het merendeel van het archeologisch onderzoek gedaan. Er zijn twee gebieden met beperkingen. Op het zogeheten archeologisch monument mogen geen bodemingrepen plaats vinden zonder vergunning van de minister (via de RCE). Uit onderzoek op een plek aan de westzijde komt naar voren dat er zeer waardevolle sporen aanwezig zijn in de bodem, die wijzen op een Romeins grafveld en daaronder een interessante neolithische laag.

GRAFVELD +
ARCHEOLOGISCH
RIJKSMONUMENT

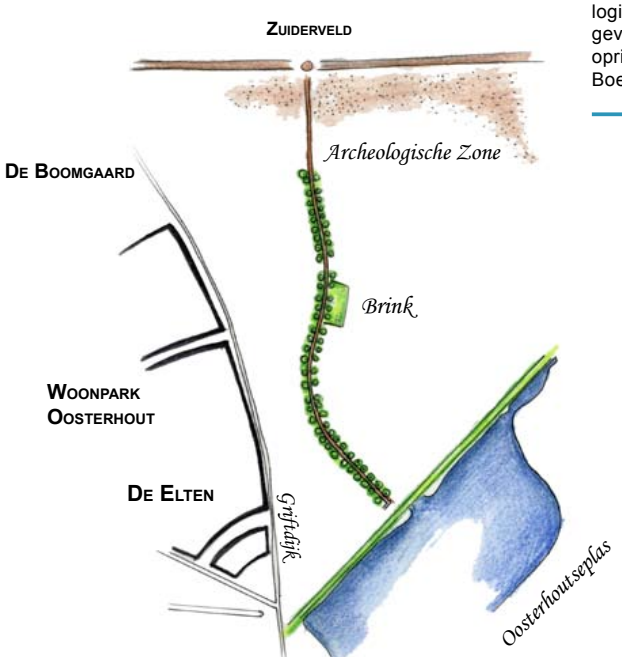
De cultuurhistorische elementen:
archeologisch monument, Ressense Wal en de Groote Boel zijn een uniek gegeven voor de identiteit van het gebied. Dit biedt aanknopingspunten voor de opzet van het stedenbouwkundig plan.

3 HET PLANCONCEPT

Het planconcept voor De Grote Boel kan worden ontrafeld in een aantal stappen en planlagen. De basis is de bestaande ondergrond, het plangebied met haar geschiedenis en betekenisvolle plekken, de huidige situatie en de geplande omgeving. In hoofdstuk 2 is de essentie hiervan geduid.

Het doel is voor het nieuwe woongebied te zoeken naar ruimtelijke dragers die enerzijds de eigen identiteit van De Grote Boel bepalen en anderzijds voortbouwen op de continuïteit van het stedelijk weefsel. In de navolgende drie stappen worden die ruimtelijke dragers geïntroduceerd.

Eerste stap: De dorpsstraat vormt de “hoofdstraat” door het nieuwe woongebied. Deze straat is noord-zuid gericht en vormt een verbinding tussen het archeologisch monument, dat zich als archeologisch park manifesteert, en de geplande Oosterhoutse Plas.

Tweede stap: Er wordt continuïteit gezocht in aansluiting op het bestaande woongebied woonpark Oosterhout én aansluiting gemaakt met routes in het zuid-oostelijk deel van het plangebied in de richting van Nijmegen centrum. Op het kruispunt van de twee straten met hoofdstraat uit stap 1 “ontstaat” de Brink als centrale plek voor De Grote Boel.

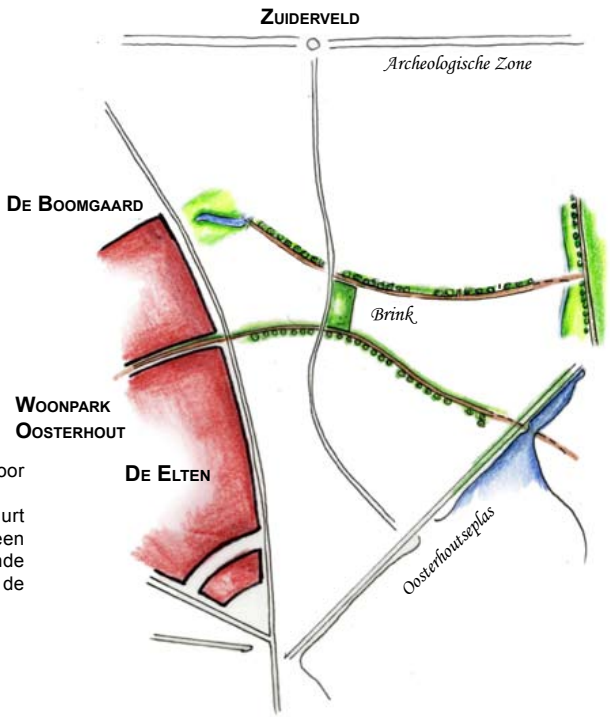
Derde stap: In het zuiden zoeken we naar een logische aansluiting op de Griftdijk. Dit wordt gevonden in de vorm van verbeelding van een oprijlaan naar de historische plaats: hofstede Groote Boel.

STAP 1.

- Een noord-zuid gerichte dorpsstraat vormt een verbinding tussen twee landschappelijke elementen op structuur niveau: de archeologische zone en de Oosterhoutse Plas.

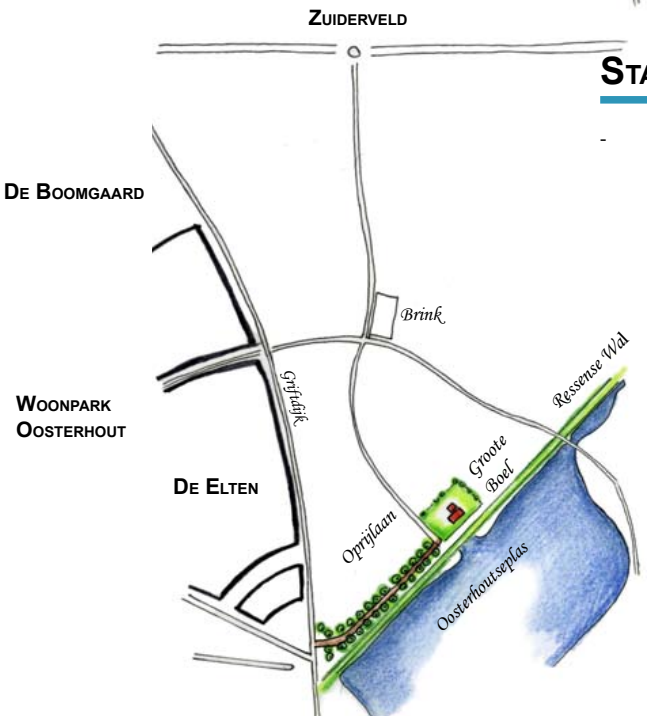
STAP 2.

- De Brink is de centrale plek voor De Grote Boel
- Twee oost-west gerichte buurt verzamelstraten vormen een verbinding tussen het bestaande Woonpark Oosterhout en de landschappelijke rand.

STAP 3.

- Aan de zuidzijde vormt de wijkentree een oprijlaan vanaf de Griftdijk naar de voormalige hofstede de Groote Boel; de laan loopt parallel aan de Ressense Wal; daarmee krijgt deze entree een cultuurhistorische betekenis.

HET PLANCONCEPT

Een kenmerk van de stedenbouwkundige compositie betreft de Brink als ruimtelijk besloten kern en collectieve identiteitsdrager van De Grote Boel. Daarnaast zijn de licht gebogen straten kenmerkend. Dit geeft een besloten beeld. Naar de randen van het woongebied wordt het omringende landschap geleidelijk zichtbaar, voelbaar en ontstaan zichtpunten.

Het doel is een woongebied te maken dat bestaat uit verschillende buurten rondom plantsoenen. Hiermee ontstaat een hiërarchie en gradatie van beleving, gebruik en identificatie.

KERN EN RANDZONE

- Het stratenpatroon vormt een verbinding van de wijk met de landschappelijke randen, Archeologisch monument, de Plas en de Singel

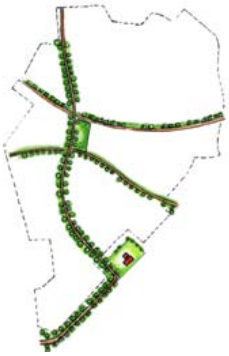

VERDELING PLANTSOENEN EN PERKEN

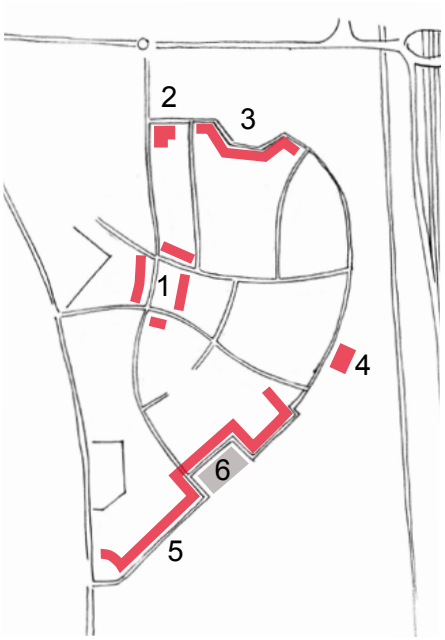
- In het woongebied worden plantsoenen ontwikkeld binnen het stratenpatroon; deze vormen de kernen van buurtjes volgens het tuinstedelijke principe.

Met onderstaande elementen en principes is de totaalcompositie van De Grote Boel opgebouwd.
Bepaalde plekken in het plan hebben een bijzondere betekenis vanwege de landschappelijke situatie of vanwege de oriëntatie. Dit zijn de plekken waaraan bewoners zich hechten, deze plekken geven identiteit aan het gebied. Het zijn de ankerpunten van het woongebied.

Op deze plekken is het absoluut van belang om in de uitwerking een eenheid in conceptie van stedenbouw-landschap-architectuur na te streven. Deze gebieden zijn de “specials” van het plan. Hier wordt bijzondere architectuur gemaakt, is de openbare ruimte met veel zorg ingericht, staat afwijkende beplanting. Het “bijzondere” in het “gewone” van De Grote Boel.

Dragers hoofdstructuur

PLANCONCEPT

- Totale Hoofdstructuur

ANKERPUNTEN

1. Brink
2. Articulatie wijkentree
3. Crescent
4. Landmark aan de Plas
5. Ensemble aan de Oosterhoutseplas
6. Groote Boel

NORMATIEVE PROEFVERKAVELING

Voor het plangebied De Grote Boel is een zogeheten normatieve proefverkaveling gemaakt. Dit verkavelingplan is gebaseerd op standaard woningtypologieën en bedoeld als ontwerponderzoek naar de plancapaciteit en de daarbij bijbehorende spreiding van voorzieningen zoals parkeerplaatsen, groenvoorzieningen, speelplekken en wadi's. In een atlas voor De Grote Boel zijn alle programmatische onderdelen van De Grote Boel verzameld.

Het hier getoonde normatieve verkavelingplan bevat 830 grondgebonden woningen + 35 appartementen, in totaal 865 woningen. Dit normatieve verkavelingplan is bedoeld als referentie voor de uitwerking van het plan per deelgebied, daarbij is de inzet van woningtypologieën flexibel. Ter illustratie van deze flexibiliteit wordt verwezen naar de getoonde verkavelingsvarianten in het document Actualisatie Planopzet Grote Boel (pg. 12/13).

Waarom in De Grote Boel kiezen voor groenstedelijkwoonmilieu?

Voor De Grote Boel kiezen we voor een woonmilieu dat aansluiting vindt bij het woonpark Oosterhout; we kiezen voor een suburbaan milieu van dorps, ontspannen en landschappelijk. De Grote Boel ligt in de landschappelijke dooradering van het grotere gebied van de Waalsprong. Landschappelijke gebieden van formaat, zoals de Oosterhoutse Plas en het archeologisch monument grenzen direct aan de locatie.
Vanuit deze ambitie en kansen zijn we geïnspireerd door de traditie van de tuinwijk. Woonwijken die ongeveer 80 jaar geleden tot stand zijn gebracht en nog steeds kwalitatief hoogwaardige en populaire woonwijken zijn, bezitten kennelijk een bijzondere kwaliteit.
We kiezen er voor om het suburbane, dorpse , ontspannen en landschappelijke woonmilieu verder inhoud en identiteit te geven vanuit het streefbeeld van het groenstedelijk woonmilieu.

Dit betekent niet een letterlijke copie van de tuinwijk uit de jaren 30. De huidige bouwmethoden, programmatische eisen en wensen ten aanzien van bijvoorbeeld parkeren zijn geheel anders. Wel laten we ons inspireren en zijn we op zoek naar principes van de tuinwijk die ten grondslag liggen aan de duurzame kwaliteit van het stedenbouwkundig ontwerp.

Nijmeegse buurten als de Indische Buurt, de Schildersbuurt en Brakkenstein goede voorbeelden van tuinwijken in dit genre. Een documentatie van deze drie buurten is als bijlage bij dit document opgenomen.

Parker and Unwin, Letchworth- Bird's Hill Estate layout, 1906

R. Unwin, Hampstead Garden Suburb

Vier principes

We kunnen stellen dat aan de tuinstedelijke kwaliteit vier algemene principes ten grondslag liggen. Deze principes hebben zich in de loop der jaren bewezen.

1.

Aan het basisconcept van de tuinwijk ligt een **eenvoudige, heldere en krachtige structuur** ten grondslag. Het concept is gebaseerd op een hiërarchisch model van stedelijke ruimtes; zoals straten, pleinen, plantsoenen, hoven. Deze ruimtes worden begrensd door ruimtevormende en –begeleidende bebouwing in een klassieke vormtaal.

Tuindorp Nieuwendam, Amsterdam

Hilversum

2.

Continuïteit van het architectonisch beeld staat voorop. Er wordt veelal gebruik gemaakt van dezelfde middelen; zoals kap, overstek, dakpannen, baksteen, articulatie metselwerk. Het **grote gevoel voor samenhang en detail** springt voortdurend in het oog. Bijvoorbeeld bijgebouwen zoals garages en bergingen worden uitgevoerd in hetzelfde materiaal als het woonhuis.

3.

In het openbaar gebied worden eveneens consequent **dezelfde vormgevingsprincipes** toegepast. Voortuinen zijn er altijd en dragen in hoge mate bij aan het groene en lommerrijke karakter van de straten. Er is altijd een haag of laag muurtje op de overgang naar de straat. Variatie zit vooral in detaillering van bijvoorbeeld muurtjes en/of hagen.

Deurne

Vreewijk, Rotterdam

Lange Welle, Rotterdam

4.

Betrekkelijk eenvoudige middelen worden op een slimme manier toegepast en leidt tot een overtuigend en aansprekend beeld van zowel bebouwing als openbare ruimte. Hierbij staat voorop: **eenheid in verscheidenheid,** kleinschaligheid en menselijke maat.

Bijvoorbeeld:

- Twee lagen met een kap gaat over in één laag met een kap en een doorlopend gevelfront; incidenteel, waar het stedenbouwkundig zeggingskracht heeft, wordt bijvoorbeeld drie bouwlagen toegepast.
- Geen lange rechte straten met strakke wanden, maar straten met verspringende rooilijnen en aandacht voor het architectonisch detail – erker, dakkapel, dakoverstek -

Kop

Kapvorm / goothoogte

Kop / goothoogte

Erker

Het toepassen van de kwalitatieve principes van de tuinwijken vraagt om een verdieping van het “tuinstedelijke” karakter. De centrale vraag is: “wat maakt de tuinwijken nu zo bijzonder en geliefd”. De principes die ten grondslag liggen aan het ontwerp van die wijken kunnen we ook nu nog inzetten voor het ontwerp; ook al zetten we in de huidige tijd andere middelen in. Inventarisatie van deze principes en toepassing op de locatie De Grote Boel leidt tot een “gereedschapskist” met tuinstedelijke principes. Deze thematisch opgezette gereedschapskist is bedoeld als inspiratiekader voor het ontwerp, maar ook als toetsingskader voor de beeldkwaliteit van De Grote Boel in de vorm van specifieke gebiedsgerichte beeldcriteria

Gebiedsgerichte Beeldkenmerken

1. Leesbaarheid van de stedenbouwkundige structuur van De Grote Boel

a. Wand- en ruimtevormende begeleiding van de straten en plantsoenen in de hoofdstructuur.
b. Accentuering van de entrees van de wijk en de buurten door verbijzondering architectuur en/of hogere bebouwing.
c. Verspringingen in de rooilijn van blokken onderling en lichte hoekverdraaiingen zijn belangrijke middelen, die moeten worden ingezet in de ruimtevorming en articulatie van de stedenbouwkundige ruimte.
d. De bebouwing en inrichting van de openbare ruimte in de buurtjes als deel van de substructuur is kleinschaliger dan die van de hoofdstructuur (conform principe hiërarchisch model tuinstad, zie hoofdstuk 4, principe 1).
e. Hoofdstructuur met een krachtige groenstructuur; in straten laanbomen (1e orde), heesters en grasbermen; in plantsoenen bloeiende soorten.
f. Plantsoenen en perken zijn belangrijke dragers van de identiteit per buurt; afleesbaar door inrichting openbare ruimte én door architectuur van ruimtevormende bebouwing.
g. Op plekken van stedenbouwkundige betekenis, bijvoorbeeld op zichtas, splitsingspunt en beëindiging stedenbouwkundige ruimte (zie kaart: ankerpunten) de architectuur van gebouwen verbijzonderen door middel van bijvoorbeeld ensemble-werking, articulatie architectuur, kleur en materiaal.

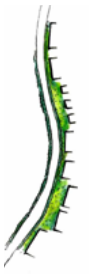

De Hoven, Zwolle (1a)

De Hoven, Zwolle (1c, 4h)

Enka-terrein, Ede (1f)

De Hoven, Rosmalen (1g)

Referentie beelden

2. ORDENINGSPRINCIPES OPENBARE RUIMTE

a. Lanen, straten, plantsoenen en hoven met ruimtevormende straatgerichte bebouwing en voortuinen.
b. Straten, plantsoenen, pleinen en hoven als plekken met verblijf- en recreatieve kwaliteit in aansluiting op de ambitie van de kindvriendelijke woonwijk.
c. De onderdelen stap 1 en 2 (zie hoofdstuk planconcept) van de hoofdstructuur worden ingericht als fietsstraat (klinkers en asfalt); de overige straten van de hoofdstructuur worden ingericht als 30-km gebieden (klinkers); de straten van de buurtjes in de substructuur zijn verblijfsgebieden en worden ingericht als erf.

De Grote Boel, Nijmegen (2a, 2c, 3a, 3b, 3f, 3g, 3i)

Pathmos, Enschede (1d , 2b)

Kuukven, Baarlo (2a, 2b)

Referentie beelden

3. AANTREKKELIJK GROEN STRAATBEELD

a. Bebouwing aan de hoofdstructuur met voortuinen van minimaal 3 meter ten opzichte van hoofdvolume.
b. Langs de hoofdstructuur samenhang en harmonie bereiken door middel van een hagenplan.
c. Erfafscheidingen, zoals: hagen, hekwerken, tuinmuurtjes zorgvuldig ontwerpen in samenhang met bebouwing.
d. Tuinen van hoekwoningen aan de hoofdstructuur hebben een tuinmuur (eventueel in combinatie met hekwerk en doorlopende gemetselde plint) in verbinding met naastgelegen bouwblok.
e. Parkeren op eigen terrein aan de hoofdstructuur achter voorgevelrooilijn.
f. Groenstroken zijn minimaal 2 meter breed.
g. Wadi's worden als onderdeel van het groenontwerp van de hoofdstructuur in samenhang met bomen- en beplantingplan van de openbare ruimte ontworpen.
h. Van het totaal benodigde aantal parkeerplaatsen wordt minimaal 60% binnen de bouwblokken gesitueerd in de vorm van parkeerkoffers en -hoven en eigen terrein tuinparkeerplaatsen (zie normatieve proefverkaveling).
i. De hoofdstructuur bevat circa 10% van het totaal benodigd aantal parkeerplaatsen (zie normatieve proefverkaveling).
j. De profielen van de hoofdstructuur bestaan voor circa 40% uit groen in de vorm van groenstroken met bomen en wadi's (zie normatieve proefverkaveling pg. 14).

Biezenkamp, Wapenveld (3a)

Weurtseweg, Nijmegen (3c, 3d, 4h)

De Woerd, Utrecht (3h)

Referentie beelden

GEREEDSCHAPSKIST

4. Architectuur versterkt tuinstedelijk karakter

a. Continuïteit van architectonisch beeld, eenheid in verscheidenheid, kleinschaligheid, menselijke maat. De ensemble werking van het woningblok én bouwblok als architectonische entiteit is het ontwerpprincipe. Uitgangspunt voor het maximaal aantal woningen per woningblok is de normatieve proefverkaveling (zie pg. 14).
b. Eenheid in ontwerpprincipe en detail.
c. Consequent toepassen van stijlkenmerken: kappen, overstekken, dakpannen, metselwerk, kleur- en materiaalgebruik.
20
d. Architectonische articulatie en detaillering hebben een relatie met de stedenbouwkundige situatie.
e. Detaillering en aansluitingen (bijvoorbeeld: naden, voegen, omlijstingen, lateien en vensterbanken, deklatten en lijsten) vormen een belangrijk onderdeel van de uitstraling van de gevel.
f. Aan- en uitbouwen (bijvoorbeeld dakkapellen, erkers, luifels, garages) als eenheid ontwerpen met hoofdgebouw.
g. Het materiaalgebruik is overwegend metselwerk met een “natuurlijke” uitstraling in kleur en textuur. Materiaal- en kleurgebruik worden getoetst op de betekenis voor het ontwerp en de omgeving, alsook op de consequentheid, waarbij zowel de keuze voor aanpassen aan de omgeving en de keuze voor contrast beide uit het ontwerp van het geheel te verklaren moeten zijn.
h. Variatie in kapvormen, wisselende goothoogte en dakoverstek zijn belangrijke beeldkenmerken van bouwblokken voor De Grote Boel al of niet in combinatie met plat afgedekte bouwdelen. Bij uitzondering is op plekken van stedenbouwkundige betekenis een volledig plat dak toegestaan.
i. Koppen van bouwblokken die een directe ruimtelijke relatie hebben met het openbaar gebied worden vormgegeven als een gevel met openingen in de vorm van bijvoorbeeld: entree, ramen en vensters; hier is sprake van een bouwblok met een dubbele oriëntatie op openbaar gebied. De kopgevel is evenwel secundair in hiërarchie ten opzichte van de voorgevel.

Inventum terrein, De Bilt (4a, 4f, 4i)

Ypenburg, Den Haag (4c, 4e, 4g)

Enka terrein, Ede (4b,4e)

Enka terrein, Ede (4g, 4h, 4i)

Referentie beelden

5. Bijgebouwen en nutsgebouwen

a. Vanuit de openbare ruimte zichtbare bijgebouwen (waaronder garages en bergingen) als eenheid ontwerpen met hoofdgebouw in materiaal en dakvorm.
b. Nutsgebouwen en kunstwerken inpassen in het verkavelingplan en bij voorkeur ook de materialisatie en ruimtelijke inpassing afstemmen op de aangrenzende bebouwing.

Enka terrein, Ede (5a)

Referentie beelden

6. Duurzaamheid

a. Alle woningen in De Grote Boel worden aangesloten op het warmtenet.
b. Duurzaamheidmaatregelen, zoals zonnepanelen, zonneboilers en pv-cellen vormen een eenheid met de architectuur.

Burgemeester en wethouders kunnen, eventueel op advies van de Commissie Beeldkwaliteit, ook gemotiveerd afwijken van de criteria in dit beeldkwaliteitplan. Dit kan gebeuren bij plannen die niet voldoen aan de vastgelegde criteria maar wél een kwalitatieve toevoeging aan hun omgeving vormen. Ook kan het voorkomen dat plannen die tegemoet komen aan de criteria toch een zodanig slechte kwaliteit hebben dat ze afbreuk doen aan hun omgeving. In die gevallen moet worden verwezen naar algemene beoordelingscriteria die ook zijn opgenomen in dit beeldkwaliteitplan.

Algemene Beeldkenmerken

Relatie met uitwerkingsnota

In dit beeldkwaliteitplan wordt het ruimtelijk beeld,de karakteristiek en de sfeer die voor De Grote Boel wordt geambieerd op hoofdlijnen beschreven. Het Beeldkwaliteitplan biedt daarbij ruimte voor creativiteit en inventiviteit, zodat het niet alleen voor de toetsing van bouwplannen, maar ook ter inspiratie en voor de begeleiding van initiatieven kan worden ingezet. Het beeldkwaliteitplan bevat beschrijvingen en criteria waaraan bouwplannen kunnen worden getoetst aan redelijke eisen van welstand. Wanneer het door de gemeenteraad wordt vastgesteld, dan moet de inhoud gezien worden als een gebiedsgerichte actualisatie van een specifiek deel van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Daar waar afgeweken wordt van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit geldt dus het beeldkwaliteitplan. Indien er voor bepaalde bouwwerken (of reclame) geen criteriagegeven worden, dan kan worden teruggevallen op de betreffende criteria in de Uitwerkingsnota.

Architectuur algemeen

Een bouwwerk moet zich voegen in het beeld van de (bestaande of toekomstige) omgeving, tenzij de locatie of de functie van het bouwwerk een afwijking logisch maakt. In dit beeldkwaliteitplan is het beoogde ruimtelijk beeld van De Grote Boel beschreven. De uitgangspunten voor de vormgeving van de bebouwing zijn op hoofdlijnen geformuleerd, zodat er sturing kan worden gegeven aan het eindbeeld en gelijktijdig ruimte geboden wordt bij de architectonische uitwerking van de bebouwing.
Van een ontwerp wordt verwacht dat het passend is binnen het beoogd ruimtelijk beeld, maar ook dat het op zichzelf logisch en consequent is vormgegeven. Het gaat hierbij om de verhoudingen van het bouwwerk in schaal, vorm en massaopbouw ten opzichte van de verhoudingen in de omgeving, zoals die tot uitdrukking komen in de stedenbouwkundige context van gebouwen, landschap en openbare ruimte. Het gaat ook om de verschijningsvorm van een gebouw in zijn uitdrukking, herkenbaarheid, interne verhoudingen tussen verschillende delen van het gebouw en de esthetische kwaliteiten van de architectuur. De verhoudingen, de detaillering en de materialisering van het gebouw moet logisch, evenwichtig en consequent van opbouw zijn. Wanneer een gebouw een contrast vormt ten opzichte van zijn omgeving moet dit een hogere kwaliteit opleveren.

Een ontwerp voldoet aan redelijke eisen van welstand wanneer het getuigt van het vakmanschap van de ontwerper en er wordt voldaan aan de volgende algemene criteria:

- Het bouwwerk geeft met zijn gevel(s) een (duidelijk) herkenbare en passende bijdrage aan het openbare gebied waaraan het bouwwerk grenst.
- Er is aandacht gegeven aan de rol die een dakvlak en het silhouet van de dakvorm krijgen in relatie tot omliggende gebouwen.
- De verschillende delen van het bouwwerk zijn in hun uiterlijke verschijningvorm logisch en samenhangend.
- Het heeft een evenwichtige opzet in maatverhoudingen, dat beheerst wordt toegepast in ruimtes, volumes en vlakverdelingen.
- Er bestaat samenhang tussen de verschillende onderdelen, zoals onder andere de massa('s), gevels en details van het bouwwerk of van de bouwwerken.
- Er wordt rekening gehouden met de relatie tussen het maaiveld en de gevel en tussen de gevel en het dak.
- De opbouw van de gevels is herkenbaar en consequent, waarbij een evenwicht tussen helderheid en complexiteit in het gevelbeeld bestaat.
- Bij verbouw staan de ingrepen aan het bouwwerk in goede verhouding tot elkaar en tot het bouwwerk in het geheel.
- Er sprake is van een duidelijke herkenbare hoofdtoegang.
- De detaillering, reliëf, textuur, materiaalkeuze en kleurstelling zijn in relatie tot de totale verschijningsvorm van het bouwwerk vormgegeven.
- Er wordt rekening gehouden met associaties die bepaalde vormen oproepen in de sociaal-culturele context.

Plantoetsing

In dit beeldkwaliteitplan is naast de architectonische kwaliteit ook de integrale stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit van het gebied beschreven. In dit verband wordt mede verwezen naar het document Actualisatie Planopzet Grote Boel (november 2013). Voor grote ontwikkelingen zijn er in Nijmegen Ruimtelijke Kwaliteitsteams (RKT's) door de gemeenteraad ingesteld. Deze teams zijn samengesteld uit een combinatie van externe deskundigen en een gemandateerd lid van de Commissie Beeldkwaliteit. Zo is er ook een RKT Waalsprong ingesteld. Zij zal samen met de coördinerend stedenbouwkundige van de Waalsprong de verschillende bouwplannen begeleiden. Het beoordelen van de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit gebeurt ambtelijk onder verantwoordelijkheid van de coördinerend stedenbouwkundige in overleg met het RKT. De toets aan redelijke eisen van welstand wordt uiteindelijk door de Commissie Beeldkwaliteit verricht.

Voor de inrichting van de openbare ruimte wordt in een vervolgstadium een concreet inrichtingsplan opgesteld; een zogeheten IPOR (inrichtingsplan openbare ruimte). In dat plan worden nadere uitgangspunten en kwaliteitseisen voor de openbare ruimte bepaald en uitgewerkt.

REFERENTIE GEBIEDEN NIJMEGEN

De Grote Boel

22

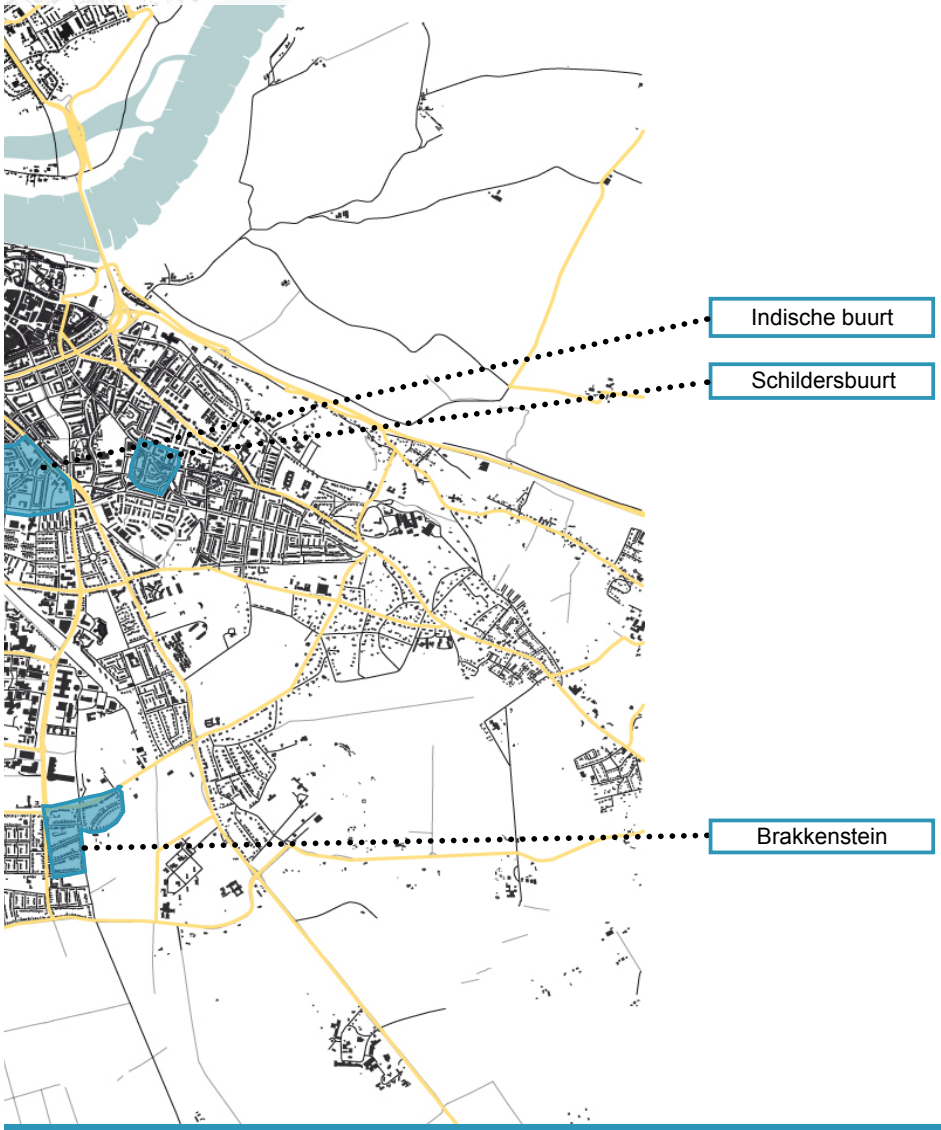
Beeldkwaliteitplan De Grote Boel

TER INSPIRATIE

REFERENTIE GEBIEDEN NIJMEGEN

Bijlage

23

Beeldkwaliteitplan De Grote Boel

REFERENTIE GEBIEDEN NIJMEGEN

Indische buurt

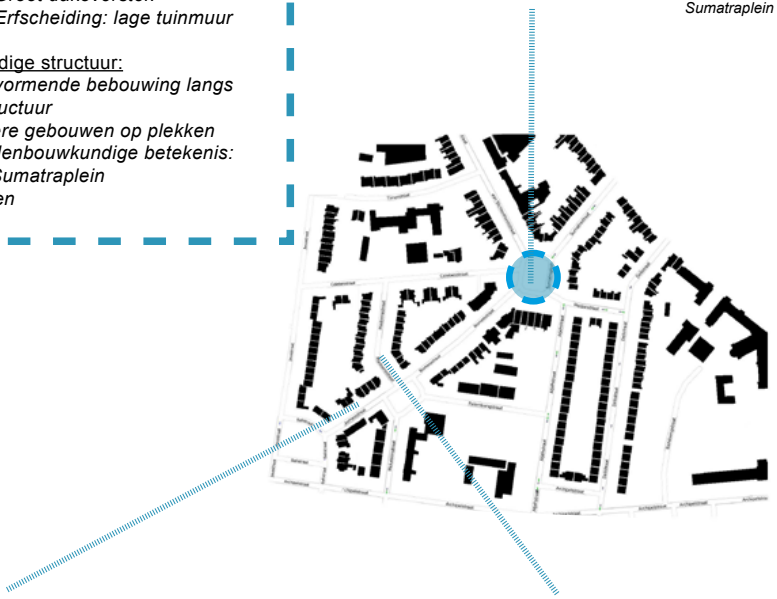
Kenmerken
Openbare Ruimte:
- *Groen straatbeeld:*
  - * *Plantsoen met struikgewassen en bomen*
  - * *Diepe tuinen*

Architectuur:
- *Eenheid in architectuur en detail*
  - * *Dakkapel*
  - * *Schoorsteen*
  - * *Groot dakoverstek*
  - * *Erfscheiding: lage tuinmuur*

Stedenbouwkundige structuur:
- *Ruimte vormende bebouwing langs hoofdstructuur*
- *Bijzondere gebouwen op plekken met stedenbouwkundige betekenis: accent Sumatraplein*
- *Zichtlijnen*

Sumatraplein

Borneostraat

Madoerastraat

Mozartstraat en omgeving

Mozartstraat en omgeving

Schildersbuurt

Kenmerken
Openbare Ruimte
- *Groen straatbeeld*
  - * *Diepe tuinen*

Architectuur:
- *Steile kap*
- *Dakkapel*
- *Erfscheiding: laag muurtje en hek*

Stedenbouwkundige structuur:
- *Eenduidige, krachtige hoofdstructuur*
- *Ruimtevormende bebouwing*
- *bijzondere gebouwen op plekken met stedenbouwkundige betekenis: Accent rotonde Daalseweg en K. Beynenstraat*

Brakkenstein

Kenmerken
Openbare Ruimte:
- *Meanderende straten*
- *Vloeiende overgang groen opengebied*

Parkzoom

Lage muur

Brakkensteinweg

Voorstel - 76/2014 Vaststelling beeldkwaliteitplan De Grote Boel

GEMEENTE Nijmegen

PSP'92 NIJMEGEN

Lent, 30 april 2014

Aan: het College van B&W van de gemeente Nijmegen
Postbus 9015
6500 HG Nijmegen

CC: de Raad van de gemeente Nijmegen
de Rekenkamer van de gemeente Nijmegen
de Raad van de Stadsregio Arnhem/Nijmegen

Onderwerp: Beeldkwaliteitsplan De Grote Boel, Oosterhout

Uw kenmerk: SO10

Geacht College,

Namens de Onafhankelijke Nijmeegse Partij en de Nijmeegse afdeling van de Pacifistisch-Socialistische Partij '92 dien ik een zienswijze in op het bovengenoemde document.

Het beeldkwaliteitsplan is een aantrekkelijk document. We vragen aandacht voor de punten uit de folder die wij hebben uitgebracht voor de kern Lent (bijlage). We constateren dat het dorpse karakter zoals we dat in de folder benoemen in het stuk terugkeert.

Tenslotte willen we aandacht vragen voor het archeologisch verleden. In Arnhem wordt momenteel gewerkt aan Schuytgraaf. De PSP'92 Arnhem heeft hier ook recent aandacht gevraagd voor het Romeinse verleden van het middengebied. We willen hier een koppeling leggen.

We stemmen in met het beeldkwaliteitsplan De Boel.

Met vriendelijke groeten,
namens het afdelingsbestuur van de PSP'92 Nijmegen,
mede namens de Onafhankelijke Nijmeegse Partij,

Sent G. Wierda, partijleider

Bijlage: 1.

Secretariaat PSP'92 Nijmegen
Spanjestraat 5 • 6663 NP Lent
http://www.kieslinksenlokaal.nl

13
LINKS
én
LOKAAL
ONP
PSP '92
Kies voor de Onafhankelijke Nijmeegse Partij én de Pacifistisch Socialistische Partij

GEMEENTE Nijmegen

ONP PSP'92

de Onafhankelijke Nijmeegse Partij én de Pacifistisch Socialistische Partij

Kies voor Lent: Kies links én lokaal

Op 19 maart zijn er weer verkiezingen. Verkiezingen die u heel direct raken. Want het is de Nijmeegse gemeenteraad die beslist hoe er huizen gebouwd worden in Lent en Nijmegen-Noord, waar het groen blijft, hoe wegen aangelegd worden en wanneer winkels komen. Of hoe de zorgvoorzieningen worden vormgegeven, of welk sociaal vangnet er is én blijft, of welke wijkvoorzieningen er zijn. Het is dan goed om op een lokale partij te stemmen. Een partij die onafhankelijk van 'Den Haag' keuzes maakt voor stad én dorp en de mensen binnen haar grenzen. De ONP is zo'n partij. Een linkse partij die openstaat voor sociaal beleid. Menselijk beleid is waar ook de PSP'92 naar streeft. Beleid wat er voor wil zorgen dat iedereen mee kan doen. Daar vinden de ONP en de PSP'92 elkaar. Wij willen zorgen voor mensen en de samenleving.

Daarom, 19 maart: lijst 13, ONP/PSP'92!

Dorpse waarden:

de ONP/PSP'92 ziet wat er gebeurd met dorpjes wanneer het hart eruit gehaald wordt en massale woonwijken gebouwd worden. Toen er in Hatert een brug gebouwd moest worden, over de oude dorpskern heen, was dat de eerste aanzet om er een "Vogelaarwijk" van te maken. Lindenholt en Dukenburg voelen zich vaak door Nijmegen vergeten, want het is "een brug te ver" en ook Hees vecht voor haar bestaansrecht als dorp binnen de alles omvattende en verorberende stad. Het dorpse karakter van Lent moet beschermd worden – laat Lent laag! – en zo haar (nieuwe) bewoners het gevoel geven dat ze zowel in Nijmegen én in Lent wonen. Betrokkenheid laat iedereen samenleven in een leefbare stad, in een dorp waar ook over 25 jaar mensen graag naar toe willen verhuizen.

Voorzieningen:

Iedere wijk verdient een winkelcentrum of op z'n minst een supermarkt. Het oude dorp mist sinds de verhuizing van de Jan Linders een supermarkt. Juist senioren moeten binnen loopafstand hun boodschappen kunnen blijven doen en een praatje maken. Ook jongeren (12-18 jaar) hebben hun eigen plekken nodig, waar ze niet tot last zijn van de omwonenden. De ONP/PSP'92 wil een jongerencentrum.

De bereikbaarheid van het dorp, maar vooral ook het doorgaand verkeer verdient blijvend aandacht. Wij willen 70km/h op De Oversteek (tussen laatste stoplicht en eerste rotonde). De ONP/PSP'92 wil dat het fietspad (Eisenhowertunnel: Vrouwe Udasingel – Griftdijk) spoedig doorgetrokken word naar De Oversteek als onderdeel van een snelfietsroute langs de Energieweg. Wij willen op de Prins Mauritssingel (N325) een langere voorsorteerstrook rechts-af, maar vooral ook een verbeterde aanleg van de Griftdijk-Noord naar de A15 toe.

Toekomst:

Lent is een snel groeiend dorp waar constant gebouwd wordt, maar de ONP/PSP'92 wil blijven aansturen om gefaseerd te bouwen: eerst Lentseveld en Nijmegen-Noord voltooien voordat men begint aan de Citadel en Veur-Lent. Wij willen het middengebied tussen Nijmegen en Arnhem als geheel bekijken, voorzieningen delen en groene buffers behouden.

Stem op Sent namens Lent:

Lent én Nijmegen-Noord worden zwaar ondervertegenwoordigd, dus kies gezamenlijk voor een gemeenteraadslid uit Lent. Stem **lijst 13, plaats 2: S.G. Wierda** voor tegengas in Nijmegen.

Contact: sent@onppsp92.nl *(een luisterend oor, ook na 19 maart)* [t]@sentwierda

***Meer weten over de ONP/PSP'92? Bezoek* www.kieslinksenlokaal.nl**
Vindt u ons de moeite waard? Hang onze poster op en krijg taart!

Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt . . .

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt en vaststelling beeldkwaliteitplan De Stelt Noord"

Van:	Het college van B&W van 3 juni 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt gewijzigd vast te stellen. Daarbij stelt het college voor het beeldkwaliteitplan De Stelt Noord ongewijzigd vast te stellen en de zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen De Stelt vast te stellen. **Samenvatting** Het gebied de Stelt is onderdeel van de ontwikkeling van de Waalsprong en ligt direct ten zuiden van het bestaande dorp Lent en direct ten noorden van de Waal. Het is de bedoeling dat in de Stelt in totaal circa 400 tot 460 woningen worden gerealiseerd. Daarbij is de mogelijkheid geboden één zogenoemd 'beschermd wonen cluster' met 24 uurszorg en één basisschool te realiseren. In het bestemmingsplan is ook een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om in de toekomst, via een wijzigingsplan, in het zuidwestelijke deel van het plangebied in plaats van woningen een botenhuis met bijbehorende voorzieningen te realiseren. **Zienswijzen** Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt heeft ter inzage gelegen en tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn 28 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn in de zienswijzennota samengevat en van een beoordeling voorzien. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Tevens zijn er ambtshalve wijzigingen vastgesteld. Het concept-beeldkwaliteitplan De Stelt Noord heeft in het kader van de inspraak ter inzage gelegen en er is één inspraakreactie binnengekomen. Deze reactie heeft niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan. Het beeldkwaliteitplan kan daarom ongewijzigd door de Raad worden vastgesteld.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Hans Gernaat h.gernaat@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 29 30
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt en vaststelling beeldkwaliteitplan De Stelt Noord"		

Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt . . .

Voorstel aan de Raad

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 77/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt
Vaststelling beeldkwaliteitplan De Stelt Noord

Programma / Programmanummer
Grondbeleid / 1032

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
3 juni 2014

Samenvatting
Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt heeft van 9 januari t/m 19 februari 2014 ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn 28 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn in de zienswijzennota samengevat en van een beoordeling voorzien. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Tevens zijn er ambtshalve wijzigingen aangebracht. Het bestemmingsplan kan door uw raad gewijzigd worden vastgesteld.

Het concept-beeldkwaliteitplan De Stelt Noord heeft vanaf 20 maart t/m 30 april 2014 in het kader van de inspraak ter inzage gelegen. Er is één inspraakreactie binnengekomen. Deze reactie heeft niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan. Het beeldkwaliteitplan kan ongewijzigd door uw raad worden vastgesteld.

Voorstel om te besluiten
1. De zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen De Stelt vast te stellen;
2. Het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP23000-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik gemaakt is van een ondergrond welke is ontleend aan de GBKN (BP23000_GBK2013-08-26.dxf).
3. Het beeldkwaliteitplan De Stelt Noord ongewijzigd vast te stellen;
4. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Hans Gernaat, 2930, h.gernaat@nijmegen.nl

Raadsvoorstel

Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Bestemmingsplan

Het gebied "de Waalsprong" is een belangrijke Nijmeegse uitbreidingslocatie. In deze Vinex-locatie worden in totaal circa 12.000 woningen gerealiseerd. Onderdeel van de ontwikkeling van de Waalsprong is het gebied de Stelt. De Stelt ligt direct ten zuiden van het bestaande dorp Lent en direct ten noorden van de rivier de Waal. Het gebied de Stelt bestaat uit twee delen. Een noordelijk deel (dorpsrand) en een zuidelijk deel (dijkzone), doorsneden door de aan te leggen Verlengde Turennesingel en de watergang. Het is de bedoeling dat in de Stelt in totaal circa 400 tot 460 woningen worden gerealiseerd. Ook is de mogelijkheid geboden één zogenoemd ´beschermd wonen cluster´ met 24 uurszorg te realiseren. Verder maakt het bestemmingsplan in de Stelt één basisschool mogelijk. In het bestemmingsplan is ook een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Daardoor is het mogelijk om in de toekomst, via een wijzigingsplan, in het zuidwestelijke deel van het plangebied (op het zogenoemde 'plateau') in plaats van woningen een botenhuis met bijbehorende voorzieningen te realiseren. Dit botenhuis is bedoeld voor de huisvesting van in ieder geval twee watersportverenigingen.

Beeldkwaliteitplan

Voor het noordelijke deel van de Stelt is een beeldkwaliteitplan gemaakt. Hierin zijn het ruimtelijk beeld, de karakteristiek en de sfeer die in De Stelt Noord worden geambieerd op hoofdlijnen beschreven. Als het beeldkwaliteitplan door uw raad wordt vastgesteld, dan geldt het beeldkwaliteitplan als een gebiedsgerichte actualisatie van een specifiek deel van de welstandsnota.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

Bestemmingsplan

De vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Daarbij wordt verwezen naar de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit houdt in dat het ontwerpbestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage is gelegd, met de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt. Er zijn 28 zienswijzen ingediend. De gemeentelijke reactie op deze zienswijzen is te vinden in de zienswijzennota.

Beeldkwaliteitplan

Het beeldkwaliteitplan is conform de gemeentelijke Inspraakverordening 6 weken ter visie gelegd. Er is één inspraakreactie binnengekomen. Deze heeft niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan.

1.2 Relatie met programma

Het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan passen binnen het programma Grondbeleid.

2 Doelstelling

(Gewijzigde) vaststelling van het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt en het beeldkwaliteitplan De Stelt Noord door uw raad.

Vervolgvel
2

3 Argumenten

In een aantal zienswijzen wordt gesteld dat uw raad er in het verleden (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal) op aangedrongen heeft dat de direct aanwonenden nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het bestemmingsplan De Stelt. Deze reclamanten vinden het daarom jammer dat ons college er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen.
Verder hebben veel reclamanten gepleit voor meer afstand tussen de bestaande bebouwing aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat en de nieuwe woonbebouwing in het toekomstige woongebied enerzijds, en voor meer aandacht voor de bouwhoogte van de bestaande woningen in relatie tot de toekomstige woningen anderzijds.
Ook maken sommige reclamanten, mede gezien de kwelwaterproblemen, zich zorgen over het waterbeheer in de Stelt. Het zou onvoldoende voorspelbaar zijn hoe de afvoer van hemelwater is geregeld, eventueel in combinatie met kwelwater. Er kan volgens reclamanten bovendien nog onvoldoende zekerheid worden geboden over de effecten van de veranderingen in het gebied, zoals het plaatsen van damwanden en de aanleg van de watersingel.

Hieronder wordt op deze onderwerpen nader ingegaan. Voor het overige wordt verwezen naar de zienswijzennota.

3.1 Planproces
Bij het vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal is een motie door de gemeenteraad aangenomen, waarbij het college wordt opgeroepen om:
- De GEM in een vroeg stadium de bewoners van Lentse Tuinstraat en Steltsestraat te laten betrekken bij verdere planvorming voor De Stelt en hun wensen en opmerkingen op te laten halen alvorens een (voor)ontwerpbestemmingsplan op te stellen.
- De GEM de bewoners ook tijdens de bestemmingsplanprocedure actief te laten informeren.

Voordat het ontwerpbestemmingsplan de procedure is ingegaan, heeft de Gemeente in opdracht van de GEM een schriftelijke inventarisatieronde gehouden waarbij alle bewoners van de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen / ideeën kenbaar te maken. Veel bewoners hebben toen aangegeven graag hun tuin uit te breiden door middel van aankoop. Dat heeft ertoe geleid dat de GEM en de Gemeente gedurende meerdere maanden gesprekken hebben gevoerd met bewoners van de Steltsestraat en de Lentse Tuinstraat, zowel individueel als in groepsverband, en met de bewonersgroep BelangStelt. In de gesprekken is gesproken over de voorwaarden waaronder tot aankoop van grond kan worden overgegaan. Daarnaast is in de gesprekken een toelichting gegeven op de stedenbouwkundige ambities aan de hand van het ambitiedocument en is de bewoners bovendien de gelegenheid geboden om hun wensen / voorkeur kenbaar te maken in welke vorm (middels tuinen, zijgevel, ontsluiting of parkeerplaatsen) zij de nieuwbouw zouden willen zien grenzen aan hun achtertuin. Verder is het concept-bestemmingsplan meerdere keren aan de orde geweest in het overleg van het Platform Waalsprong. Op 9 januari 2014 is een informatieavond georganiseerd in het Witte Huis in Lent, waarbij het bestemmingsplan is toegelicht en de mogelijkheid is geboden vragen te stellen over het bestemmingsplan en het bestemmingsplan in te zien.

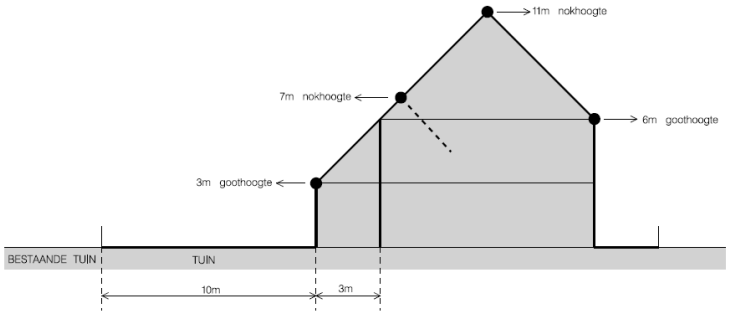
Wij vinden dan ook dat het bestemmingsplan in overeenstemming met de raadsmotie tot stand is gekomen.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

3.2 Aansluiting van het nieuwe woongebied op de bestaande bebouwing aan de Steltsestraat - Lentse Tuinstraat
Het klopt dat het bestemmingsplan op de gronden met de bestemming Woongebied overal woningbouw toestaat. Afhankelijk van de specifieke situatie, betekent dit dat volgens het bestemmingsplan woningbouw op bijvoorbeeld 8 meter van een bestaande woning is toegestaan. Gelet op de bezwaren van reclamanten over de mogelijkheid om op korte afstand van hun woningen nieuwbouw te plegen en gelet op de benodigde diepte van achtertuinen (op het noorden) in relatie tot de bouwhoogte van de woningen, wordt aan uw raad voorgesteld het bestemmingsplan als volgt aan te passen.
Het bouwvlak op de gronden met de bestemming Woongebied wordt langs de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat op 10 meter van de bestemmingsplangrens gelegd. Dit betekent dat in deze zone geen woningen mogen worden gebouwd. Wel zijn in deze zone in beperkte mate aan- en uitbouwen, bijgebouwen, overkappingen, en bouwwerken geen gebouwen zijnde toegestaan. Verder wordt aansluitend daarop een zone opgenomen van 3 meter breed, waarbinnen de bouwhoogte van de woningen maximaal 7 meter en de goothoogte maximaal 3 meter mag bedragen. Voor de rest van het plangebied geldt dat de bouwhoogte van gebouwen maximaal 11 meter en de goothoogte maximaal 6 meter mag bedragen (uitgezonderd de twee bebouwingsaccenten langs de dijk die een hogere bouwhoogte mogen hebben). Deze regeling zal overigens niet worden opgenomen in het plandeel dat ligt direct ten oosten van de Prins Mauritssingel, ten zuiden van de Lentse Tuinstraat en ten noorden van de watersingel. Dit plandeel is qua oppervlakte te beperkt om ook hier een zonering op te nemen. Bovendien liggen de bestaande woningen aan de Lentse Tuinstraat op minimaal 15 meter van de plangrens, zodat geen sprake is van een aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van deze woningen.

Ter illustratie hieronder een voorbeeld van hoe dit er schematisch uit kan zien:

In de 3 meterzone heeft de woning een goothoogte van 3 meter. De woning heeft een bouwhoogte van 11 meter. Dat mag, omdat dit deel van de woning ligt in het gebied waar de bouwhoogte maximaal 11 meter mag bedragen. Door middel van het stippellijntje is gesuggereerd dat er ook een (senioren)woning gebouwd kan worden met een goothoogte van 3 meter en een bouwhoogte van 7 meter.

Raadsvoorstel

Wij zijn van mening dat met deze aangepaste regeling tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren van reclamanten.

3.3 Waterbeheer in de Stelt
Het stedelijk watersysteem van de Waalsprong bestaat in de eindsituatie in 2020 uit een netwerk van onderling verbonden singels, sloten en drie grote plassen. De singels, waaronder die in De Stelt, hebben een meervoudige functie. Allereerst hebben ze een waterbergende functie om het regenwater op te vangen. Verder hebben ze een transportfunctie om onder natte omstandigheden het teveel aan regenwater af te voeren naar de plassen in de landschapszone. Bij hoge waterstanden voeren ze het kwelwater uit de Waal af naar deze plassen. Tevens hebben ze de functie om bij lage waterstanden water uit de plassen te ontvangen. De singels hebben verder een drainerende functie voor de tussenliggende woongebieden. Tenslotte hebben de singels een ecologische functie en bepalen ze sterk de kwaliteit van de leefomgeving. De secundaire structuur bestaat uit de drainage onder de wadi's en cunetdrainage in de wegen. Deze secundaire systemen zullen alleen functioneren bij bui T=10 en een hoge waterstand in de Waal. Bij lagere intensiteiten en waterstanden zullen deze systemen geen grondwater afvoeren naar oppervlaktewater.
In het project Ruimte voor de Waal is beoordeeld hoe op de beste wijze gezorgd kan worden dat er geen kweltoename zal plaatsvinden, ondanks dat de Waal dichter bij het dorp Lent komt te stromen. Daarvoor zijn maatregelen genomen zoals het kwelwerend scherm en aanleg van de watersingel door De Stelt. Dit waterbeheer van beide waterstromen is samen met de waterbeheerders doorgerekend en met hen overeengekomen. Overigens zal gedurende 25 jaar een uitgebreide monitoring plaatsvinden in het gebied.

3.4 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen:
Naar aanleiding van zienswijzen zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

Toelichting:
- In paragraaf 3.7.3 (Watertoets) zijn onder het kopje Grondwater wijzigingen aangebracht:
  - De zin 'Het wegpeil ligt hier op circa NAP +10,0 m´ is veranderd in ´Het wegpeil ligt hier op gemiddeld NAP +10,2 m´;
  - De zin ´In het plangebied De Stelt ligt de grondwaterstand 0,85 – 1,55 meter onder maaiveld´ is veranderd in ´In het plangebied De Stelt ligt de grondwaterstand 0,50 - 2,00 meter onder maaiveld´;
  - Verwezen wordt naar de notitie "Advies geohydrologische uitgangspunten De Stelt-Noord" van 10 april 2014 met referentienummer GM-0130430;
  - De zin ´toekomstig maaiveld minimaal NAP +10,0m conform uitgangspuntennotities´ is veranderd in 'toekomstig maaiveld minimaal NAP +10,20m conform uitgangspuntennotities;

Regels:
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is lid a aangepast en luidt nu als volgt: hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen de aanduiding ´bouwvlak´ worden opgericht;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is lid f (oud) komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is uit het opschrift de zinsnede 'de aanduidingen op de verbeelding en' komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is een nieuw lid g toegevoegd dat luidt: aan- en uitbouwen, bijgebouwen, overkappingen, en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten het bouwvlak worden opgericht;

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
5

- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is lid h aangepast en luidt nu als volgt: de goothoogte van aan- en uitbouwen binnen het bouwvlak mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is een nieuw lid i toegevoegd dat luidt: de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen buiten het bouwvlak mogen ten hoogste 3 meter bedragen;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is een nieuw lid k toegevoegd dat luidt: de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen, indien de bijgebouwen worden gebouwd op gronden die grenzen aan openbaar gebied;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is een nieuw lid l toegevoegd dat luidt: de bouwhoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen, indien de bijgebouwen worden gebouwd op gronden die niet grenzen aan openbaar gebied;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is een nieuw lid m toegevoegd dat luidt: de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
- In het nieuwe artikel 7.2.2 (Woongebied) is een nieuw lid n toegevoegd dat luidt: het gezamenlijke grondoppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Als er tevens sprake is van openlucht zwembaden, jacuzzi's en/of gebouwde vijvers en de daarvoor benodigde bouwwerken, mag het gezamenlijk grondoppervlak maximaal 75 m2 bedragen;

Verbeelding:
- Het bouwvlak op de gronden met de bestemming Woongebied aan de zijde van / langs de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat is op 10 meter van de bestemmingsplangrens gelegd;
- Op de gronden met de bestemming Woongebied en gelegen binnen het bouwvlak, is aan de zijde van de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat een zone van 3 meter breed / diep opgenomen, waarbinnen de goot- en bouwhoogte respectievelijk maximaal 3 en 7 meter mag bedragen;
- De bestemming Water is toegekend aan de watersingel van insteek tot insteek.
- Aan gronden tussen de watersingel en de beoogde ontsluitingsweg (bestemming Verkeer) in het noordoostelijke deel van het plangebied is de bestemming Groen gegeven.

3.5 Ambtshalve wijzigingen:
De volgende ambtshalve wijzigingen zijn doorgevoerd:

Toelichting:
- Aan paragraaf 3.5.7 (Het bestemmingsplan) is de volgende passage toegevoegd: ’Een uitzondering geldt voor enkele percelen die liggen ten zuiden van de Lentse Tuinstraat en ten noorden van de watersingel. Deze percelen zullen wel rechtstreeks ontsloten worden op de Lentse Tuinstraat, via de bestaande weg langs de ter plaatse gevestigde tweewielerzaak. Het zal niet mogelijk zijn om vanaf deze percelen met de auto de rest van De Stelt in te gaan en andersom’.
- In paragraaf 3.7.4 (Relatie met project Ruimte voor de Waal) is de volgende passage verwijderd: ‘Om de waterdichtheid te waarborgen wordt het scherm samengesteld uit een cement- bentonietscherm waarin een damwandconstructie wordt opgenomen; dit geeft de grootst mogelijke zekerheid’.

Raadsvoorstel

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

Regels:
- In de regels zijn diverse onderdelen van de dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie 2 en 3 aangepast, om de regeling in overeenstemming te brengen met het facetbestemmingsplan Archeologie.
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.9 het begrip ‘archeologische waarden’ aangepast en als volgt omschreven: ‘Onder archeologische waarden kunnen worden verstaan: archeologische verwachtingswaarden, vastgestelde archeologische waarden of resten’;
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.10 het begrip ‘archeologische verwachtingswaarde’ aangepast en als volgt omschreven: ‘De kans op archeologische vondsten of informatie’;
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.12 het begrip ‘archeologisch onderzoek’ aangepast en als volgt omschreven: ‘Onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door een dienst, bedrijf of instelling beschikkend over een opgravingsvergunning conform de Monumentenwet 1988’;
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.50 het begrip ‘gebieden met een hoge archeologische verwachting’ als volgt omschreven: ‘Deze gebieden onderscheiden zich vanwege een hoge tot zeer hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten’;
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.51 het begrip ‘gebieden van zeer grote archeologische waarde’ als volgt omschreven: ’Voor deze gebieden staat het vast dat zich archeologische resten in de bodem bevinden’;
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.76 het begrip ‘openbaar gebied’ als volgt omschreven: ‘Wegen, pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van achterpaden.
- In artikel 1 (Begrippen) is onder 1.107 het begrip ‘woning’ als volgt omschreven: ‘een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen’;
- Artikel 7 (Wonen – 3) is komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 8.1 (Waarde Archeologie 2) is de zinsnede ‘gebieden met een hoge archeologische verwachting)’toegevoegd en de zinsnede ‘(gebied van archeologisch belang)’ komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 8.2.1 (Waarde Archeologie 2) is de zinsnede ‘bestaande, legale gebouwen en overkappingen en’ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 8.2.2, lid b, onder 1 (Waarde Archeologie 2) zijn de woorden ‘of anderszins’ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 8.2.2, lid b, onder 5 (Waarde Archeologie 2) is de zinsnede ‘buiten de aanduiding 'bouwvlak' en binnen’ komen te vervallen en het is woord ‘van‘ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 8.3.2 (Waarde Archeologie 2) zijn de woorden ‘of anderszins’ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 8.3.3 (Waarde Archeologie 2) is een nieuw lid b opgenomen dat luidt: ‘tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988’;
- In het nieuwe artikel 8.3.3 (Waarde Archeologie 2) is het oude lid b komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 8.3.3 (Waarde Archeologie 2) is een nieuw lid d opgenomen dat luidt: ‘het doen van nader archeologisch onderzoek’;
- In het nieuwe artikel 8.4.2, lid a (Waarde Archeologie 2) zijn de woorden ‘of anderszins’ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 8.4.2, lid d, onder 1 (Waarde Archeologie 2) is de zinsnede met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 8.4.3 (Waarde Archeologie 2) zijn de woorden ‘of anderszins’ toegevoegd;

Raadsvoorstel

- In het nieuwe artikel 8.5, lid a, (Waarde Archeologie 2) zijn de woorden ‘of anderszins’ toegevoegd;
- Het nieuwe artikel 8.5, lid b, (Waarde Archeologie 2) is aangepast en luidt nu als volgt: ‘gronden alsnog te bestemmen als Waarde - Archeologie 2 indien uit archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond blijkt dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn dan wel er een hoge tot zeer hoge verwachting is op het aantreffen van archeologische resten’.
- In het nieuwe artikel 9.2.1 (Waarde Archeologie 3) is de zinsnede ‘bestaande, legale gebouwen en overkappingen en’ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 9.2.2, lid b, onder 1 (Waarde Archeologie 3) zijn de woorden ‘of anderszins’ opgenomen;
- Het nieuwe artikel 9.2.2, lid b, onder 5 (Waarde Archeologie 3) is aangepast en luidt nu als volgt: ‘het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen van het bouwperceel maximaal 50 m2 bedraagt. Voor zover openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken, zijn toegestaan geldt dat de totaal bebouwde oppervlakte maximaal 75 m2 mag bedragen’;
- In het nieuwe artikel 9.3.2 (Waarde Archeologie 3) zijn de woorden ‘of anderszins’ opgenomen;
- In het nieuwe artikel 9.3.3 (Waarde Archeologie 3) is een nieuw lid b opgenomen dat luidt: ‘tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988’; het oude lid b is komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 9.3.3 (Waarde Archeologie 3) is een nieuw lid d opgenomen dat luidt: ‘het doen van nader archeologisch onderzoek’;
- In het nieuwe artikel 9.4.2, lid d, onder 1 (Waarde Archeologie 3) is de zinsnede ‘met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen’ komen te vervallen;
- In het nieuwe artikel 9.4.3 (Waarde Archeologie 3) zijn de woorden ‘of anderszins’ toegevoegd;
- In het nieuwe artikel 9.5, lid b (Waarde Archeologie 3) zijn de woorden ‘of anderszins is aangetoond’ toegevoegd;

Verbeelding:
- Aan de gronden in het zuidwestelijke deel van het plangebied (met de bestemmingen Woongebied, Verkeer en Groen) is tevens de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 gegeven;

3.6 Beeldkwaliteitplan
Inspraakreactie:
Door de Onafhankelijke Nijmeegse Partij en de Nijmeegse afdeling van de Pacifistisch-Socialistische Partij’92 is een inspraakreactie ingediend. De ONP/PSP’92 is verbaasd over de volgtijdelijkheid van het geheel. Het bestemmingsplan heeft al ter inzage gelegen en nu komt het beeldkwaliteitplan pas. Het ligt veel meer in de rede om eerst het beeldkader vast te stellen en dan pas een invulling vast te stellen. Om deze reden zijn wij op principiële grond tegen het voorstel. Over het beeldkwaliteitplan zelf hebben wij geen inhoudelijke opmerkingen. Het beeldkwaliteitplan ademt sfeer en respect uit voor het Lent zoals het voor 1998 was. Dat vinden wij een positief punt.

Beantwoording:
Er bestaat in z’n algemeenheid een duidelijke relatie tussen enerzijds het bestemmingsplan en anderzijds het beeldkwaliteitplan. Het bestemmingsplan legt – kort gezegd – vast welke

functies er in een gebied mogen komen terwijl het beeldkwaliteitplan het gewenste beeld in de toekomstige situatie beschrijft en criteria bevat waaraan bouwplannen kunnen worden getoetst op redelijke eisen van welstand. Het is daarom logisch om beide documenten in de tijd samen op te laten lopen. Wij vinden het niet erg dat het bestemmingsplan daarbij aanvankelijk een aantal maanden voor liep op het beeldkwaliteitplan. Het is de bedoeling om beide documenten nu tegelijkertijd door de gemeenteraad te laten vaststellen. Bouwplannen zullen vervolgens zowel aan het bestemmingsplan alsook aan het beeldkwaliteitplan worden getoetst. Wij zijn verder blij met de inhoudelijk positieve opmerkingen van insprekers over het beeldkwaliteitplan.

De inspraakreactie heeft niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan.

4 Klimaat

In de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015 is de gemeentelijke visie op klimaat vastgelegd. Kernbegrippen zijn compensatie en adaptatie. Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken en/of duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken materialen uit vernieuwbare bronnen. Adaptatie is het aanpassen aan de zich wijzigende omstandigheden, zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag. Voor utiliteitsbouw en woningbouw liggen kernpunten bij terugdringen van de CO2 uitstoot en aanpassing aan veranderde weersomstandigheden. Bij een aanvraag om omgevingsvergunning worden deze ambities meegenomen.
De borging van de beeldkwaliteit van de leefomgeving draagt bij aan een duurzame stedelijke ontwikkeling, omdat het de toekomstwaarde van gebieden in stand houdt. Een gewaardeerde en goed ingerichte leefomgeving kan namelijk zijn functie in sociaal, economisch, cultureel en ecologisch opzicht gedurende lange tijd blijven vervullen.

5 Risico's

Bestemmingsplan
Er bestaat in algemene zin risico op planschade, omdat met het bestemmingsplan een functiewijziging plaatsvindt van een agrarisch gebied naar een woongebied. Op het gebied van rechtsbescherming bestaat de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de bestuursrechter (Raad van State). Ook kan om schorsing van het besluit worden verzocht door middel van een voorlopige voorziening. De inwerkingtreding van het besluit kan daarom niet worden gegarandeerd.

Beeldkwaliteitplan
Aan het vaststellen van het beeldkwaliteitplan zijn geen risico's verbonden.

6 Financiën

Bestemmingsplan
De grondexploitatie van de Stelt geschiedt voor rekening en risico van de GEM Waalsprong. Uitgangspunt is een in financieel-economisch opzicht haalbaar bestemmingsplan. Met de huidige inzichten van de GEM ten aanzien van de financieel-economische haalbaarheid, is dit op basis van het beoogde woningbouwprogramma veiliggesteld. Via de gronduitgifte vindt kostenverhaal plaats.

Beeldkwaliteitplan
Het beeldkwaliteitplan heeft op zichzelf geen financiële consequenties. De kosten van het beeldkwaliteitplan komen ten laste van de GEM Waalsprong.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
9

7 Communicatie

Bestemmingsplan
Op 9 januari 2014 is het bestemmingsplan tijdens een algemene informatieavond voor bewoners en belangstellenden gepresenteerd en toegelicht. Degenen die zienswijzen hebben ingediend, krijgen het raadsvoorstel en de zienswijzennota voorafgaand aan de behandeling van het bestemmingsplan in uw raad toegezonden. Reclamanten worden door de Griffie uitgenodigd voor de behandeling in uw raad. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bij uw raad over het bestemmingsplan in te spreken. Degenen die zienswijzen hebben ingediend, worden verder schriftelijk van het besluit tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan op de hoogte gebracht onder toezending van een afschrift van het raadsbesluit. Het besluit tot gewijzigde vaststelling zal worden bekendgemaakt in de Staatscourant en op de gemeentelijke website. In de bekendmaking wordt gewezen op de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de Raad van State.

Beeldkwaliteitplan
De indieners van de inspraakreactie over het beeldkwaliteitplan, krijgen het raadsvoorstel voorafgaand aan de behandeling van het beeldkwaliteitplan in uw raad toegezonden. Indieners worden door de Griffie uitgenodigd voor de behandeling van het beeldkwaliteitplan in uw raad. Het besluit tot vaststelling van het beeldkwaliteitplan wordt bekendgemaakt op de gemeentelijke website.

8 Uitvoering en evaluatie

Bestemmingsplan
Na het besluit van uw raad tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Gedurende de beroepstermijn van 6 weken kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met een verzoek om voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het bestemmingsplan na afloop van de beroepstermijn rechtskracht.

Beeldkwaliteitplan
Na vaststelling door uw raad zal het beeldkwaliteitplan aan de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit wordt toegevoegd.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): Beeldkwaliteitplan De Stelt-Noord, zienswijzennota;
Ter inzage: Bestemmingsplan

Raadsvoorstel

Beeldkwaliteitplan
De Stelt Noord
maart 2014
ALTIJD NIJMEGEN

GEMEENTE Nijmegen

colofon

Nijmegen, maart 2014
Beeldkwaliteitplan De Stelt Noord

Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

www.nijmegen.nl

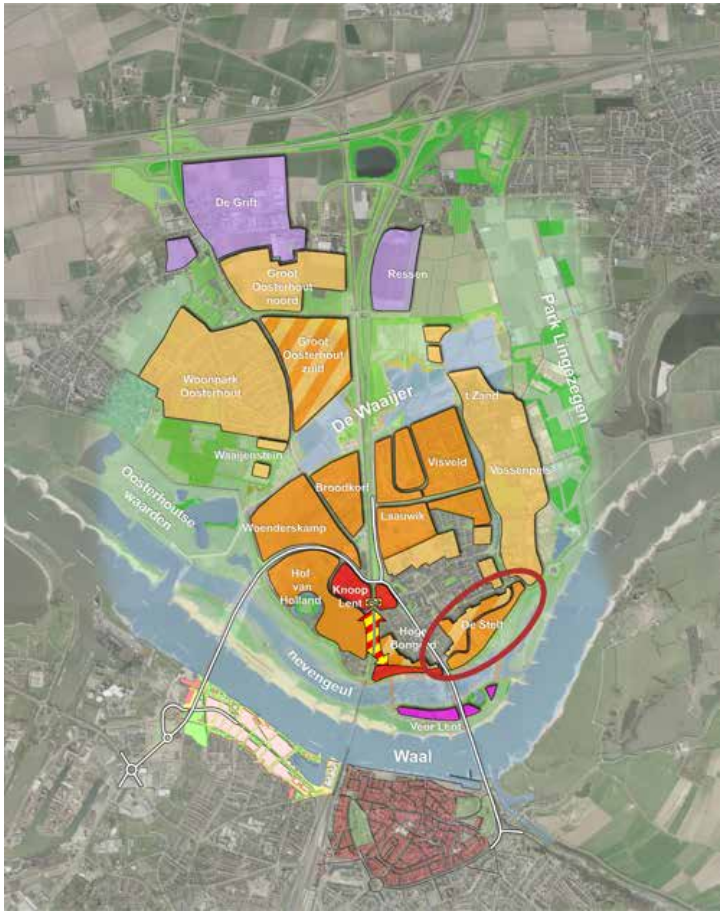
INHOUD

Leeswijzer 4

1. Voorgeschiedenis 5
2. Status van het Beeldkwaliteitplan De Stelt-noord 7
3. Gebiedsafbakening 9
4. historische ontwikkeling 11
5. Ruimtelijke visie 13
6. Gereedschapskist met criteria voor inspiratie en welstandstoetsing 17

Leeswijzer

Dit document is een autonoom document en moet als zodanig voldoende achtergrond meegeven voor de bouwpartners en architecten. De hoofdstukken 5 en 6 zijn voor de volledigheid en inspiratie een herhaling van het ambitiedocument. De uiteindelijke beeldkenmerken die voor de planuitwerking van belang zijn staan in hoofdstuk 7, De 'gereedschapskist'.

Kaartbeeld uit Ontwikkelingsstrategie 2013 - Locatie Stelt

1 VOORGESCHIEDENIS

Het nieuwe woongebied De Stelt maakt onderdeel uit van de Waalsprong en ligt op één van de mooiste plekken in Nijmegen-noord, direct aan de Waal en grenzend aan de zuidrand van het dorp Lent.

De Ontwikkelingsstrategie 2013 is een actualisatie van het Ontwikkelingsbeeld Waalsprong uit 2007 en een uitwerking van de Stadsvisie 2020 en de Structuurvisie Nijmegen 2013. In de Ontwikkelingsstrategie Waalsprong van april 2013 is het opstellen van ambitiedocumenten per deelgebied aangekondigd. Daarin is te lezen dat de daadwerkelijke uitwerking voor de verschillende locaties en deelgebieden in de Waalsprong zijn beslag vindt in ambitiedocumenten en bestemmingsplannen, welke steeds worden voorgelegd aan College en/of gemeenteraad.

Op basis van de Ontwikkelingsstrategie en de GREX (Grondexploitatie Waalsprong) wordt ingezoomd op de verschillende deelgebieden in de Waalsprong, zo ook voor De Stelt.

In de Ontwikkelingsstrategie Waalsprong is de start van de ontwikkeling van de noordkant van De Stelt voorzien in 2015 conform de afspraken in de vaststellingsovereenkomst (VOK). De ontwikkeling van de zuidkant is na 2016 voorzien. In het ambitiedocument van november 2013 worden de ambities, hoofdlijnen en aandachtspunten bij de ontwikkeling van het gebied uiteengezet. Het vormt daarmee een voorloper op het bestemmingsplan die de ontwikkeling planologisch mogelijk moet maken. Voor De Stelt geldt dat er integrale en concrete ambities voor dit nieuwe woongebied zijn geformuleerd en dat er een integrale afweging wordt gemaakt op basis van de belangrijkste (ruimtelijke) facetten. Dit om ruimtelijke ontwikkelingen te begeleiden en te stimuleren.

Er wordt in het Ambitiedocument onderscheid gemaakt tussen De Stelt-noord, ook wel de dorpsrand genoemd en De Stelt-zuid, ook wel de dijkzone genoemd. De bestemmingsplanprocedure[1] loopt inmiddels en nu dus dit document, het beeldkwaliteitplan, waarvoor het ambitiedocument uit november 2013 de basis vormt. Daarna zal samen met bouwpartners een concrete invulling aan de bouwplannen worden gegeven binnen de kaders van een beeldkwaliteitplan.

[1] Het onwerpbestemmingsplan De Stelt ligt vanaf 9 januari 2014 ter visie. Voor het zomerreces 2014 zal het bestemmingsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden.

Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit 2014

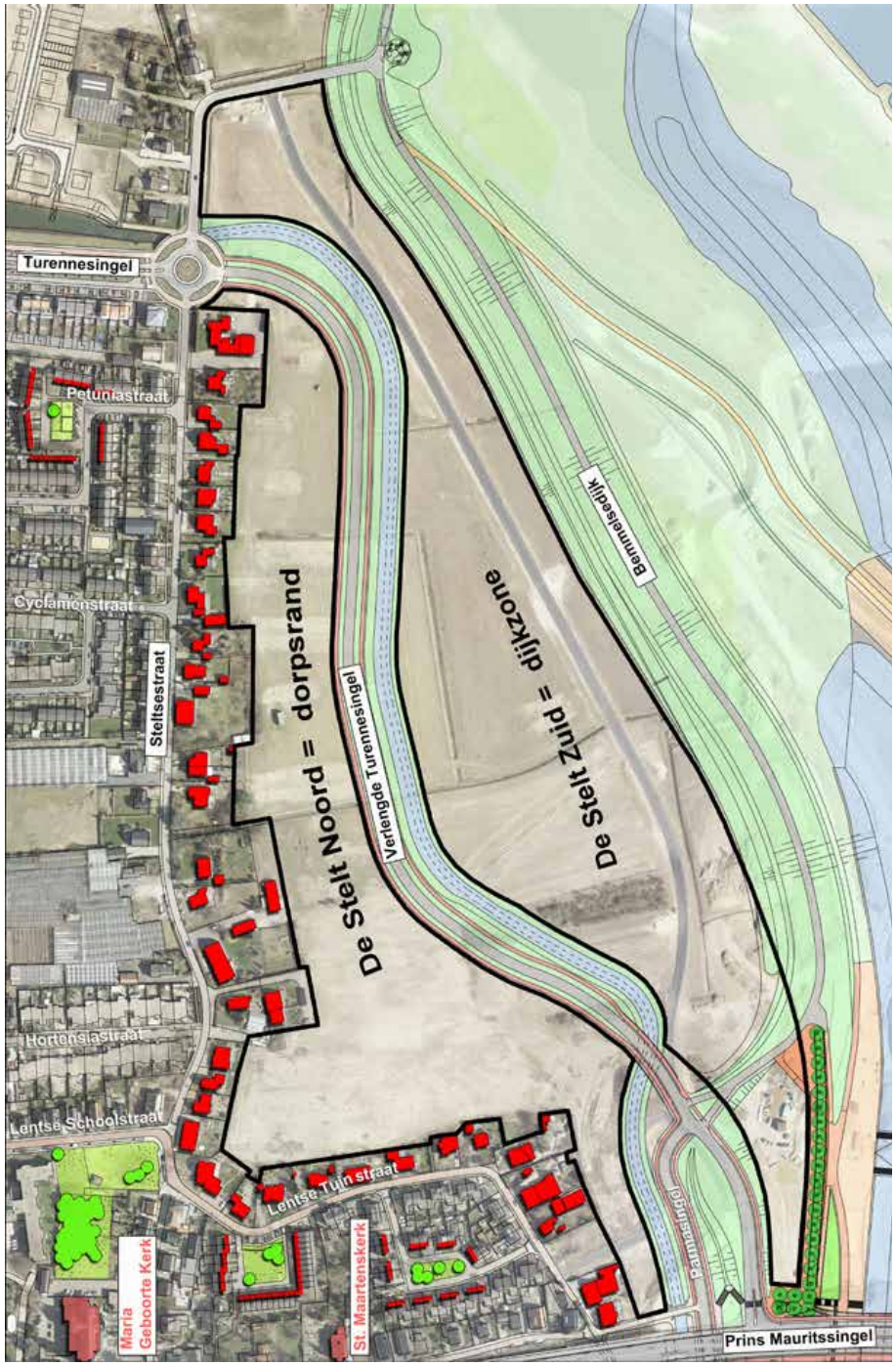
STATUS VAN HET BEELDKWALITEITPLAN

2

Beeldkwaliteitplannen worden in Nijmegen opgesteld voor grote gebiedsontwikkelingen waarvoor de criteria uit de welstandnota (Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit) niet meer van toepassing zijn. De welstandsnota gaat uit van de bestaande situatie in de gemeente, een beeldkwaliteitplan beschrijft het gewenste beeld in de toekomstige situatie. Het beeldkwaliteitplan biedt bovendien ruimte voor creativiteit en inventiviteit bij de ontwikkelende partij, zodat het niet alleen voor de toetsing van bouwplannen, maar ook voor de begeleiding en ter inspiratie kan worden ingezet.

Wanneer het beeldkwaliteitplan door de gemeenteraad wordt vastgesteld, dan geldt het beeldkwaliteitplan als een gebiedsgerichte actualisatie van een specifiek deel van de welstandsnota. In het geval van De Stelt-noord worden geen criteria voor kleinere bouwwerken en reclame gegeven, hiervoor gelden de betreffende criteria in de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit.

In dit beeldkwaliteitplan wordt naast de architectonische kwaliteit ook de integrale stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit van het gebied beschreven. Voor grote ontwikkelingen zijn er in Nijmegen Ruimtelijke Kwaliteitsteams (RKT's) door de gemeenteraad ingesteld. Deze teams zijn samengesteld uit een combinatie van externe deskundigen en een gemandateerd lid van de Commissie Beeldkwaliteit. Zo is er ook een RKT Waalsprong ingesteld. Zij zal samen met de coördinerend stedenbouwkundige van de Waalsprong de verschillende bouwplannen begeleiden. Het beoordelen van de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit gebeurt ambtelijk onder verantwoordelijkheid van de coördinerend stedenbouwkundige in overleg met het RKT. De toets aan redelijke eisen van welstand wordt uiteindelijk door de Commissie Beeldkwaliteit verricht.

8

GEBIEDSAFBAKENING

Beeldkwaliteitplan De Stelt Noord

3 GEBIEDSAFBAKENING

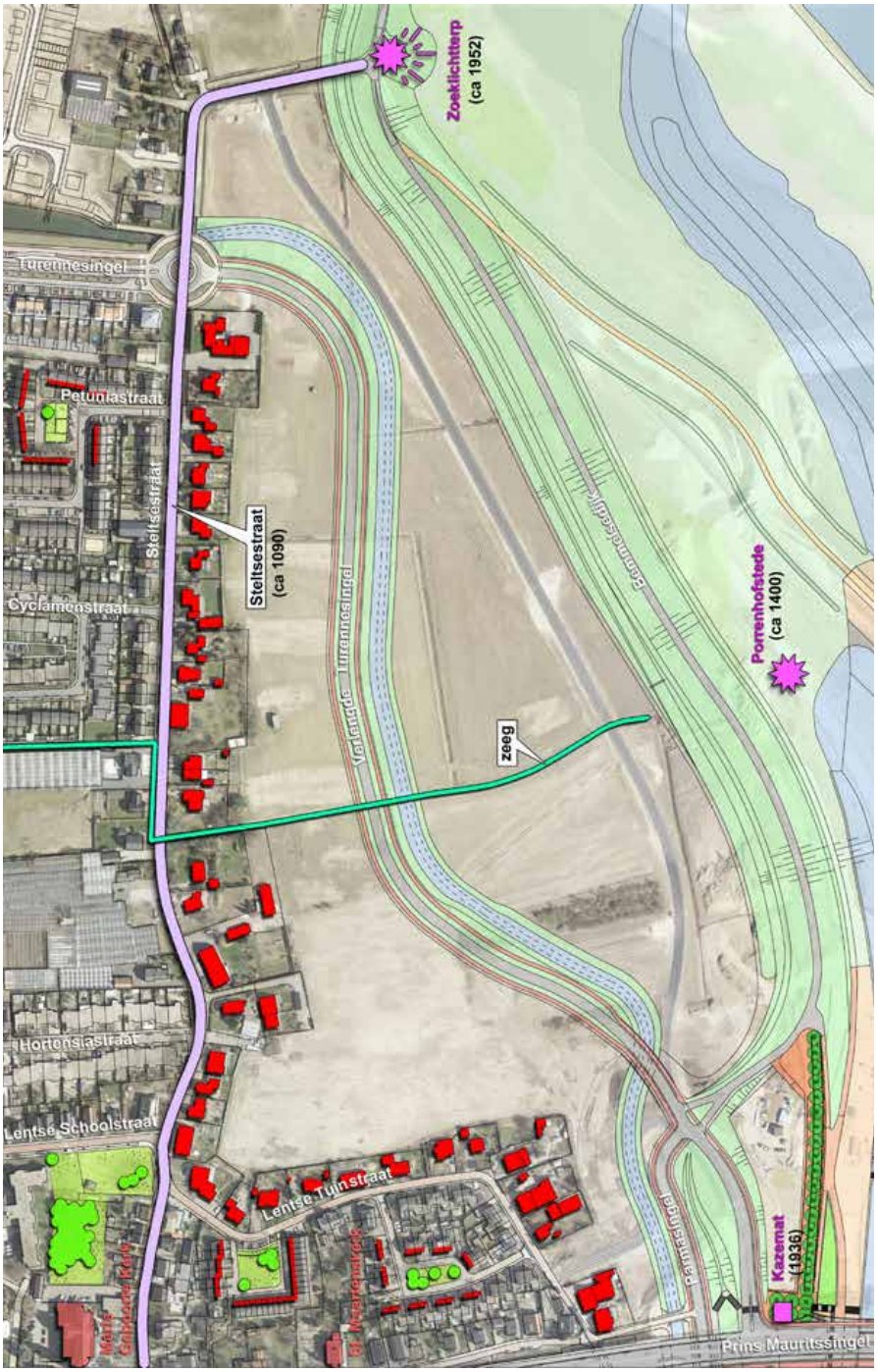
Het gebied De Stelt is gelegen tussen de Bemmelsedijk, Prins Mauritssingel en Steltsestraat en is daarmee de meest directe schakel van de Waalsprong tussen binnenstad en buitengebied. Het ligt ingeklemd tussen de historische kern van Lent en de rivierdijk; een locatie direct bij de rivier maar straks ook bij het eiland Veur Lent en de Lentse kade. Bovendien kent het prachtige uitzichten naar de stad, de stuwwal en de Waalbrug.

In de ontwikkelingsstrategie is er al een onderscheid gemaakt tussen Stelt noord en zuid, ingegeven door de ligging van de watersingel. De verlengde Turennesingel snijdt het plangebied door midden en neemt een belangrijke rol in in de wegenstructuur van de Waalsprong. Deze weg zorgt voor een verbinding van Laauwik en de Vossenpels met het zuidelijk deel van de Waalsprong.

De Stelt-noord sluit zoveel mogelijk aan bij het dorp Lent, De Stelt-zuid daarentegen biedt door de ligging aan de dijk kansen voor bijzondere woonvormen die de Waalsprong tot op heden niet kent. Voor de hele Stelt geldt de directe nabijheid van de binnenstad, het uitloopgebied in de vorm van uiterwaarden en het park Lingezegen en het Ruimte voor de Waal gebied. In dit laatste geval gaat het om een dijkteruglegging en het graven van de nevengeul, het bouwen van drie bruggen en het ontstaan van een nieuw eiland in de Waal.

Nabijheid van de Stelt: Binnenstad, eiland Veur-Lent en Lentsekade

Cultuurhistorie

10

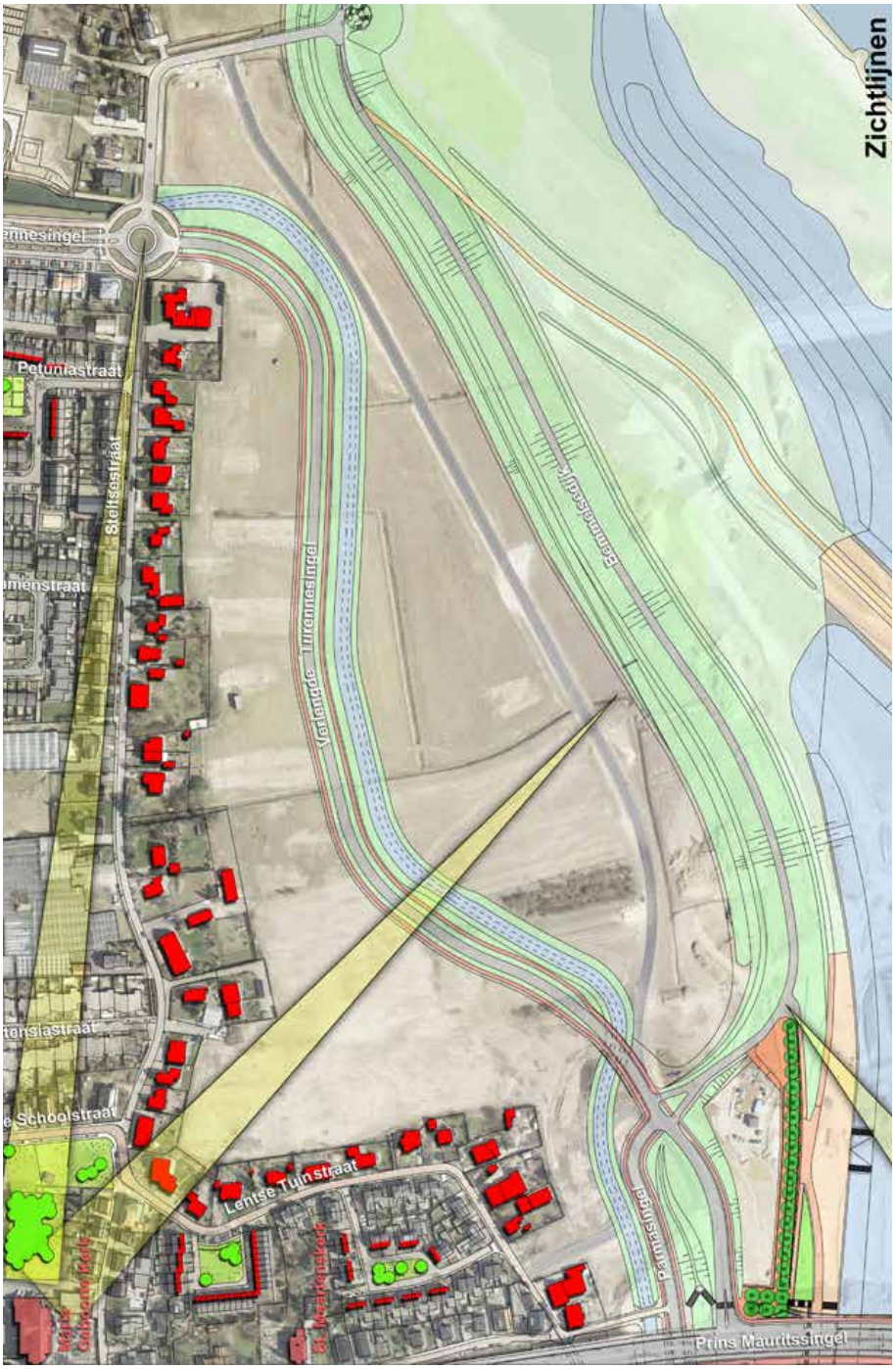
4 HISTORISCHE ONTWIKKELING

Ook wat betreft de geschiedenis en cultuurhistorie is De Stelt een bijzondere plek in Nijmegen. De Stelt is genoemd naar Huis Stelt (ca 1355-ca 1649), een herenhuis dat was gelegen vlakbij de Kolk van Maters, die destijds ook wel de “Waeij van De Stelt” werd genoemd.
De geschiedenis van het gebied is er één van de strijd tegen het water. Aan het eind van de elfde eeuw werden kaden of waterkeringen opgeworpen om de landbouwgronden te beschermen. In Lent is dat nu nog tastbaar aanwezig; de Steltsestraat, Laauwikstraat en Zaligestraat zijn waarschijnlijk zo ontstaan. Uiteindelijk werden ook aan de rivierzijde kades opgeworpen, die het wassende rivierwater in toom moesten houden. Zo ontstond een doorgaande bandijk langs de rivier, waardoor ook de komgebieden (de laaggelegen gebieden achter de dijk) niet langer konden overstromen bij hoog water.

De Stelt is zo´n komgebied behorend bij de dorpspolder Lent, gelegen tussen een achterkade, de Steltsestraat, en de banddijk, de Bemmelsedijk, en is vele eeuwen in gebruik geweest als landbouwgrond. De vruchtbare grond bood een goede bodem voor bijvoorbeeld fruitteelt en boomgaarden. Het aantal tuinen en boomgaarden nam aan het eind van de negentiende eeuw flink toe. Relicten van de land- respectievelijk tuinbouw (akkers, bongerds, weiden, moestuinen) zijn hier en daar nog te zien. Verder waren terpachtige hoogten aan de voet van de dijk aanwezig en bevonden zich boeren woonerven verspreid door het noordelijk deel van De Stelt. Sommige zijn oud zoals de Porrenhofstede (ca. 14e eeuw) gebouwd op een voormalige nederzetting uit de ijzertijd (ca. 110 v. Chr.).

Rondom De Stelt zijn ook nog sporen van de militaire geschiedenis van het gebied zichtbaar en herkenbaar. Zo ligt aan de Bemmelsedijk het fort Boven-Lent, een negentiende-eeuws buitenfort voor de verdediging van Nijmegen. Aan de Bemmelsedijk en ten noorden van de Waalbrug bevinden zich brugkazematten ter verdediging van de Waalbrug uit 1936, als onderdeel van de Rijn-IJssellinie. Deze kazematten zijn inmiddels rijksmonument geworden en kunnen als inspiratiebron voor het nieuwe gebied dienen.

Tijdens de Koude Oorlog maakte het gebied ten oosten van de spoordijk Nijmegen-Arnhem onderdeel uit van de IJssellinie. De IJssellinie is een waterlinie die is aangelegd om een mogelijke aanval van de Russen te vertragen, deze liep van Bemmel tot aan Kampen.In dit gebied zijn nog veel restanten van deze linie bewaard gebleven, waaronder de zoeklichtterp, gelegen buitendijks aan de Bemmelsedijk, aan het eind van de Steltsestraat.

12

Historische ontwikkeling

Beeldkwaliteitplan De Stelt Noord

5 RUIMTELIJKE VISIE

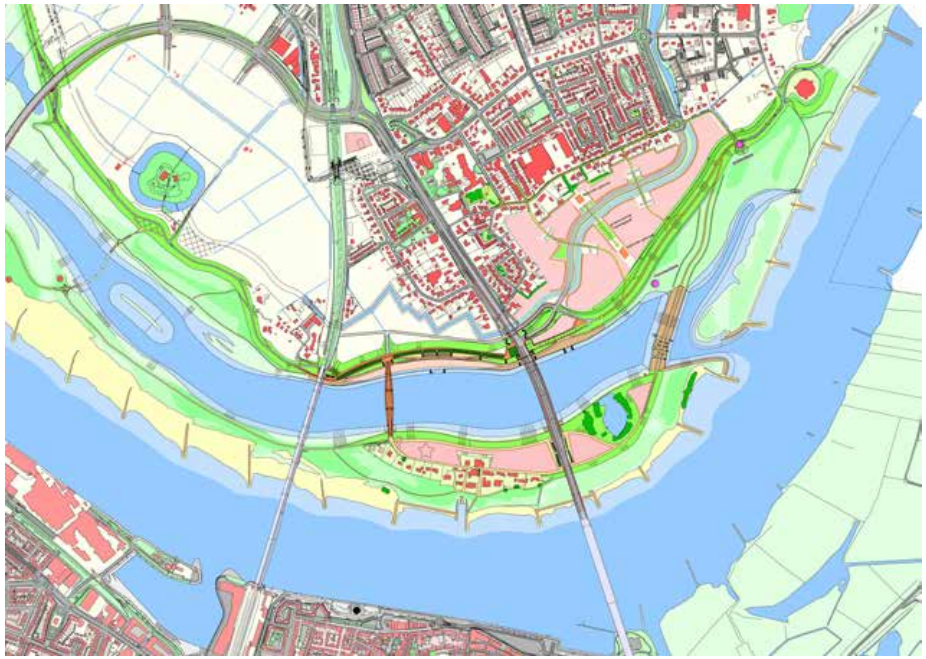
Het is belangrijk voor de ontwikkeling van het nieuwe woongebied De Stelt om logische verbindingen te maken tussen de bestaande routes in het dorp Lent en de nieuwe routes in de Stelt noord. Op deze manier raakt dit nieuwe deel van de Waalsprong verankerd aan de bestaande historische dorpsstructuur en ontstaan er interessante ommetjes.
De hoofdstructuur van De Stelt wordt in sterke mate bepaald door de ligging van de inmiddels gegraven watersingel en de verlengde Turennesingel. Deze twee lijnen door het gebied markeren de twee delen van De Stelt. Maar ook de cultuurhistorische dragers, zoals de Steltsestraat; de achterkade/dwarskade en het oude zeeg tracé zijn belangrijk voor de nieuwe structuur. De singels worden in oost-west richting verbonden aan de Turennesingel aan de oostzijde en aan de Parmasingel aan de westzijde. Door deze traces te bundelen sluit het logisch aan en ontstaan er twee sferen, de dorpsrand (Stelt-noord) en de dijkzone (Stelt-zuid).

De Steltsestraat vormt de noordelijke begrenzing van het gebied. De geschiedenis van de Steltsestraat blijft herkenbaar en beleefbaar door de op zichzelf staande bebouwing.
De verlengde Turennesingel zal door bebouwing en boomgroepen worden begeleid. Daarbij ligt het in de bedoeling een zogenaamde ‘speelse’ rand langs de singel te maken. De bouwblokken volgen daarbij niet strikt de weg, maar er is ook ruimte voor verspringingen in de bebouwing en de aanleg van een plantsoen als markering van de entree naar een woonbuurtje.
Samen met het bochtige verloop van de weg leidt dit tot variatie en diversiteit in de beleving van de straat. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld het rechte tracé van de Turennesingel. Vanaf de verlengde Turennesingel worden er drie aftakkingen gemaakt die de verschillende buurtjes in Stelt noord ontsluiten en er zijn twee aftakkingen naar de Stelt zuid. Naar de dorpsrand zal de buurtweg een dorpse sfeer krijgen.

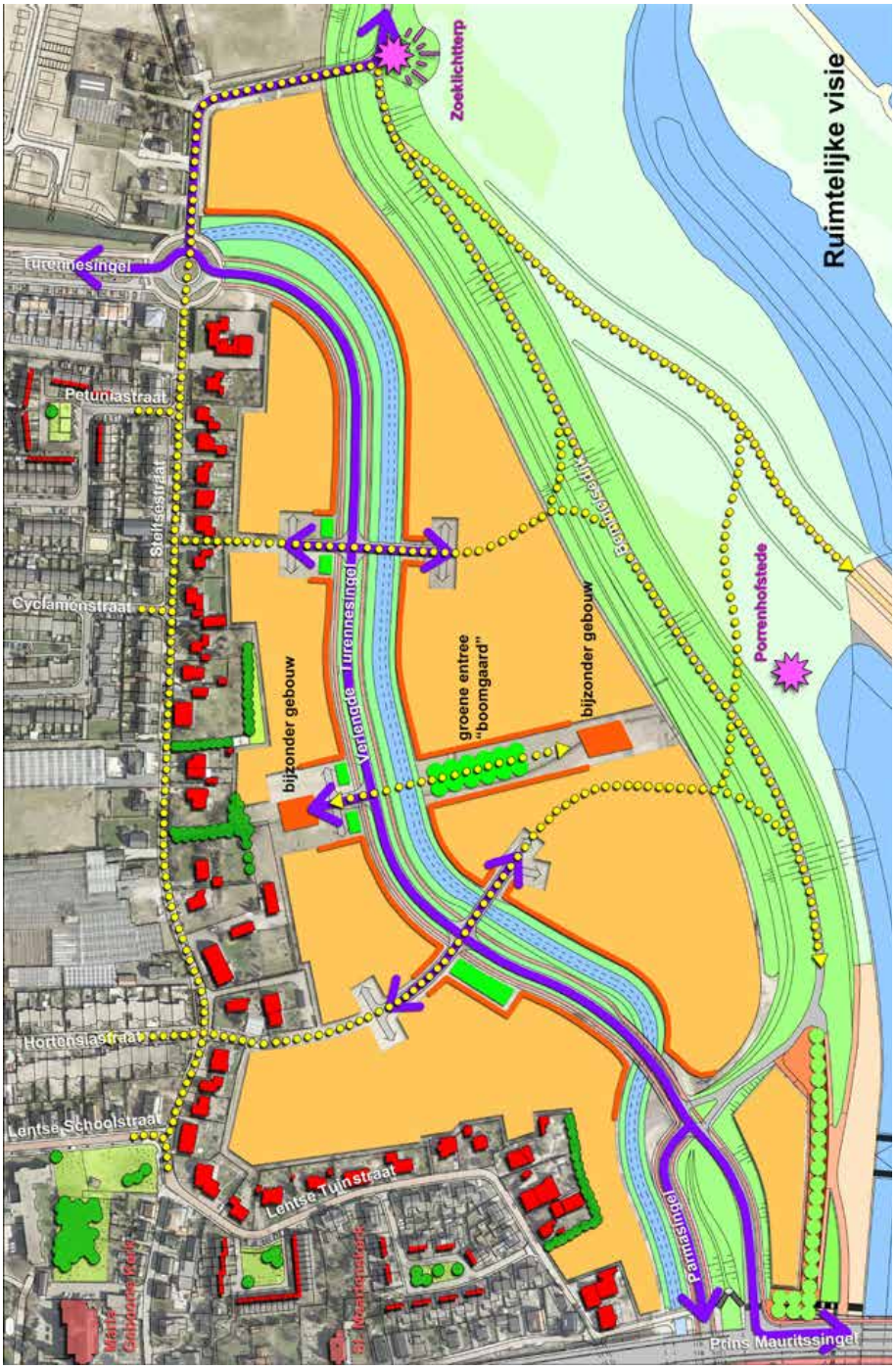
Met het kiezen voor deze hoofdstructuur van de Stelt ontstaan nieuwe routes voor het langzame verkeer (voetgangers en fietsers) en wordt de toegankelijkheid van het voormalig agrarisch gebied voor de huidige en nieuwe bewoners en de bezoekers van het gebied vergroot. Zo kan een ‘ommetje’ gemaakt worden vanaf de karakteristieke dijk met uitzicht op de stuwwal via het eiland Veur-Lent naar de binnenstad. Vanaf de dijk ontstaan er mogelijkheden om de route aan te sluiten op de zoeklichtterp, de Porrenhofstede en de Lenste kade.

Sfeer
Belangrijk voor de uiteindelijke beeldkwaliteit en beleving van De Stelt is de opzet van het 'weefsel' of raamwerk en de uitstraling van de bebouwing. Zo wordt bij De Stelt-noord, de dorpsrand, gedacht aan een 'weefsel' van plantsoenen, interessante achterkanten van de kavels aan de Steltsestraat, hofjes, smalle straatjes en doorsteken. In deze dorpse en vriendelijke omgeving is de historische achterkade en de oude dorpsrand op sommige plekken nog herkenbaar en beleefbaar.

Breder perspectief
De beeldkwaliteit heeft een uitstraling naar de ruime omgeving door de specifieke ligging van de Stelt. Het gebied heeft niet alleen impact op de direct aan- en omwonenden. Door de unieke ligging wordt de Stelt ervaren vanaf de dijk en de (Verlengde)Waalbrug en vanuit het centrum van Nijmegen. Ook in het kader van de nieuwe plannen van Ruimte voor de Waal is de verschijningsvorm van de nieuwbouw van belang. Vanaf de Waalbrug vormt de Stelt de 'oostflank' naast Veur Lent en de nieuwe Lenste kade. Het bepaalt mede het visitekaartje van Nijmegen-noord; de Stelt als het nieuwe gezicht van de Waalsprong.

Ruimtelijk raamwerk van De Stelt in zijn omgeving

Ruimtelijke visie
Zoeklichtterp
Turennesingel
Petuniastraat
Stolkstraat
Cyclamenstraat
bijzonder gebouw
Verlengde Turennesingel
groene entree "boomgaard"
bijzonder gebouw
Fortlinie
Pannenhofstede
Hortensiastraat
Lentse Schoolstraat
Lentse Tuinstraat
Parmasingel
Prins Mauritssingel

Kenmerken van de Lentse beeldtaal

GEREEDSCHAPSKIST 6

Een ‘gereedschapskist’ voor De Stelt-noord; ‘dorpse diversiteit’

Een wandeling door het bestaande dorp Lent geeft een interessant beeld van de authentieke gebiedskenmerken, het DNA, van de verschillende straten en plekken in het dorp.
Het dorp kent een aantal herkenbare lange, historische lijnen die duidelijk herkenbaar zijn zoals onder meer de Laauwikstraat en de Steltsestraat met daarbinnen verschillende traditionele buurtjes met ook ‘moderne’ inbreidingen. Deze authentieke kenmerken of DNA zijn de elementen waaraan het dorp Lent z’n eigenheid, z’n identiteit aan ontleent. Vooral het aangrenzende historische deel kent gebouwen met typische details en ornamenten. Ze zijn inspiratiebron voor de ruimtelijke opzet van Stelt-noord, maar ook voor de architectonische invulling van de deelplannen.

Wat direct opvalt tijdens de wandeling is de diversiteit van de kapvormen-, hoogtes en –richtingen en het gebruik van verschillende soorten en kleuren dakpannen. In dit typisch dorpse straatbeeld komen platte daken nauwelijks voor. Ook de rooilijnen en de goothoogten kennen grote variatie. Bovendien is er gebruik gemaakt van verschillende en gevarieerde materialen bij de bouw; metselwerk en stucwerk wisselen elkaar af of worden gecombineerd. Veelal zorgen de tuinen samen met plantsoenen en bomen /boomgroepen voor het groene karakter van de straten en de plekken in het dorp.
Ingegeven vanuit de beleving van het gebied vanaf verschillende hoogten (variërend van ca.10+ tot ca. 20m+ NAP) is het duidelijk dat er goed moet worden nagedacht over het z.g. ‘kappenlandschap’ voor De Stelt. Het dorpse kappenlandschap is samen met de overige kenmerken van de directe omgeving een inspiratie voor de verdere invulling van de gewenste beeldkwaliteit op gebiedsniveau.

Om deze dorpse en gevarieerde woonomgeving te kunnen realiseren is een set basale spelregels of eenvoudig gereedschap nodig. We noemen dit gereedschap de beeldkenmerken. Deze zijn te verdelen in gebiedsgerichte beeldkenmerken en algemene beeldkenmerken. Ze worden na vaststelling door de gemeenteraad gebruikt als toetskader voor de welstandstoets. Ontwikkelaar, ontwerper en toetser spreken dan dezelfde taal. Dat werkt efficiency en kwaliteit in de hand. Het is de bedoeling dat er in De Stelt-noord verschillende architecten worden ingezet om de diversiteit in het beeld te versterken en bereid zijn zich te verdiepen in de hiervoor besproken Lentse beeldtaal.

Gebiedsgerichte Beeldkenmerken

Deze dorpse en gevarieerde woonomgeving is in al haar facetten, het thema voor de dorpsuitbreiding van De Stelt. Specifieke criteria:

Stedenbouwkundige beeldkenmerken van De Stelt-noord:

• De bebouwing is georiënteerd op de hoofdweg (verlengde Turennensingel) en begeleidt de hoofdweg. Het is hierbij de bedoeling een 'speelse ' rand te maken (zie hoofdstuk 5, pag. 13). Hier geldt een diversiteit aan korrelgrootte, typologie en goothoogten

• Binnen een bouwblok worden woningen gedifferentieerd, afhankelijk van de plek langs de hoofdweg (zie 'residenties' langs Turennesingel).

• In het gebied is aan de 'brink' en achter de Verlengde Turennesingel ruimte voor een aantal bouwblokken van maximaal 8 woningen. Belangrijk hierbij is dat bij het bepalen van de plek voor deze bouwblokken de gewenste diversiteit en belevingswaarde van de ruimte niet wordt ondermijnd.

• Ten behoeve van de diversiteit en belevingswaarde van de ruimte is het van belang om de lengte van de bouwblokken van 8 woningen te 'breken'. Er wordt een zorgvuldige uitwerking per eenheid gemaakt.

• Entrees van buurten worden aangeduid middels bijzondere bebouwing en de inrichting van de openbare ruimte.

• Een stedenbouwkundige en architectonische verbijzondering wordt gerealiseerd op plekken met een specifieke betekenis, die liggen in een zichtlijn of een ruimtelijke beëindiging vormen

• De goothoogten zijn niet allemaal gelijk, er zijn voldoende verspringingen binnen een stedenbouwkundige eenheid (bijv. straat, hof) om een dorpse gevarieerde sfeer te creëren.

Architectonische beeldkenmerken van De Stelt-noord:

• Er wordt een brede variatie per blok in kapvormen, kaprichtingen en materialen toegepast. Eventuele platte daken (terras) zijn een ondergeschikt onderdeel van een gebouw met een kap.

• Schuren en bijgebouwen die zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte van de Stelt worden voorzien van een kap.

• Erfafscheidingen die een directe ruimtelijke relatie aangaan met de openbare ruimte worden integraal mee ontworpen. Dit betekent concreet; een basement (een gemetselde opstand van minimaal 30 cm hoog en/of gemetselde penanten op een voor een erfafscheiding gebruikelijke onderlinge afstand) in hetzelfde bouwmateriaal als de woning gecombineerd met groen.

• Er wordt een verscheidenheid per blok aan bouwmaterialen toegepast om het levendige, vriendelijke en dorpse karakter van De Stelt-noord te versterken. Hierbij vormen combinaties van verschillende soorten baksteen en stucwerk voor de gevels en keramische (of kwalitatief vergelijkbare) pannen voor de daken de hoofdmaterialen.

• Koppen van bouwblokken en entrees van de woning worden architectonisch verbijzonderd; een voordeur, een erker, een verdiepingshoog kozijn op de begane grond.

• Alle woningen in De Stelt-noord worden aangesloten op het warmtenet.

• Duurzaamheidmaatregelen, zoals zonnepanelen, zonneboilers en pv-cellen vormen een eenheid met de architectuur.

Openbare ruimte:

• De buurtweg wordt uitgevoerd in een klinker en ligt op één niveau; er wordt geen fysieke scheiding aangebracht tussen langzaam en snelverkeer. De auto is op bezoek bij de voetganger en het spelende kind. Het gaat om ontspannen verblijfsgebieden met de sfeer van een erf.

• Langs de hoofdstructuur hebben de woningen een groen voorerf.

• De bomen langs de verlengde Turennesingel worden in groepen gesitueerd, en hebben geen formele uitstraling, bomenplan.

Burgemeester en wethouders kunnen, eventueel op advies van de Commissie Beeldkwaliteit, ook gemotiveerd afwijken van de criteria in dit beeldkwaliteitplan. Dit kan gebeuren bij plannen die niet voldoen aan de vastgelegde criteria maar wél een kwalitatieve toevoeging aan hun omgeving vormen. Ook kan het voorkomen dat plannen die tegemoet komen aan de criteria toch een zodanig slechte kwaliteit hebben dat ze afbreuk doen aan hun omgeving. In die gevallen moet worden verwezen naar algemene beoordelingscriteria die ook zijn opgenomen in dit beeldkwaliteitplan.

981

Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt . . .

Referentie erfafscheiding grenzend aan openbare ruimte

Referentie schuren en bijgebouwen voorzien van een kap

Referentie parkeerkoffer en openbare ruimte in klinker en op 1 niveau

Referentie architectonische verbijzondering van kopwoning

Referentie diversiteit van rooflijnen en goothoogten

Referentie diversiteit aan kappen

Referentie hof

Referentie begeleiding van de weg en kappenlandschap

Referentie differentiatie binnen rij van vier woningen

Zicht op achterkant Lentse Tuinstraat, met op de achtergrond de Maria Geboortekerk

Algemene Beeldkenmerken

Relatie met uitwerkingsnota

In dit beeldkwaliteitplan wordt het ruimtelijk beeld, de karakteristiek en de sfeer die voor de Stelt-noord wordt geambieerd op hoofdlijnen beschreven. Het Beeldkwaliteitplan biedt daarbij ruimte voor creativiteit en inventiviteit, zodat het niet alleen voor de toetsing van bouwplannen, maar ook ter inspiratie en voor de begeleiding van initiatieven kan worden ingezet.

Het beeldkwaliteitplan bevat beschrijvingen en criteria waaraan bouwplannen kunnen worden getoetst op redelijke eisen van welstand. Wanneer het door de gemeenteraad wordt vastgesteld, dan moet de inhoud gezien worden als een gebiedsgerichte actualisatie van een specifiek deel van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Daar waar afgeweken wordt van de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit geldt dus het beeldkwaliteitplan. Indien er voor bepaalde bouwwerken (of reclame) geen criteria gegeven worden, dan kan worden teruggevallen op de betreffende criteria in de Uitwerkingsnota.

Architectuur algemeen

Een bouwwerk moet zich voegen in het beeld van de (bestaande of toekomstige) omgeving, tenzij de locatie of de functie van het bouwwerk een afwijking logisch maakt. In dit beeldkwaliteitplan is het beoogde ruimtelijk beeld van de Stelt-noord beschreven. De uitgangspunten voor de vormgeving van de bebouwing zijn op hoofdlijnen geformuleerd, zodat er sturing kan worden gegeven aan het eindbeeld en gelijktijdig ruimte geboden wordt bij de architectonische uitwerking van de bebouwing.

Van een ontwerp wordt verwacht dat het passend is binnen het beoogd ruimtelijk beeld, maar ook dat het op zichzelf logisch en consequent is vormgegeven. Het gaat hierbij om de verhoudingen van het bouwwerk in schaal, vorm en massaopbouw ten opzichte van de verhoudingen in de omgeving, zoals die tot uitdrukking komen in de stedenbouwkundige context van gebouwen, landschap en openbare ruimte. Het gaat ook om de verschijningsvorm van een gebouw in zijn uitdrukking, herkenbaarheid, interne verhoudingen tussen verschillende delen van het gebouw en de esthetische kwaliteiten van de architectuur. De verhoudingen, de detaillering en de materialisering van het gebouw moet logisch, evenwichtig en consequent van opbouw zijn.

Wanneer een gebouw een contrast vormt ten opzichte van zijn omgeving moet dit een hogere kwaliteit opleveren.

Een ontwerp voldoet aan redelijke eisen van welstand wanneer het getuigt van het vakmanschap van de ontwerper en er wordt voldaan aan de volgende algemene criteria:

- het bouwwerk levert met zijn gevel(s) een passende bijdrage aan het openbare gebied waaraan het bouwwerk grenst en er sprake is van een duidelijke herkenbare hoofdtoegang.
- het dakvlak en het silhouet van de dakvorm is vormgegeven in relatie tot omliggende gebouwen.
- de verschillende delen van het bouwwerk zijn in hun uiterlijke verschijningvorm logisch en samenhangend.
- er is sprake van een evenwichtige opzet in maatverhoudingen, dat beheerst wordt toegepast in ruimtes, volumes en vlakverdelingen.
- er bestaat samenhang tussen de verschillende onderdelen, zoals onder andere de massa('s), gevels en details van het bouwwerk of van de bouwwerken.
- er wordt rekening gehouden met de relatie tussen het maaiveld en de gevel en tussen de gevel en het dak.
- de opbouw van de gevels is herkenbaar en consequent, waarbij een evenwicht tussen helderheid en complexiteit in het gevelbeeld bestaat.
- bij verbouw staan de ingrepen aan het bouwwerk in goede verhouding tot elkaar en tot het bouwwerk in het geheel.
- de detaillering, reliëf, textuur, materiaalkeuze en kleurstelling zijn in relatie tot de totale verschijningsvorm van het bouwwerk vormgegeven.
- er wordt rekening gehouden met associaties die bepaalde vormen oproepen in de sociaal-culturele context.

Milieu
Wonen

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 81
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Besluit Hogere Waarden Wet Geluidhinder Bestemmingsplan De Stelt

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	ML30/HW2013298	Wim Wigerink

1. INLEIDING

In de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit geluidhinder (Bgh) worden grenzen gesteld aan de geluidsbelasting van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. Het gaat daarbij om de geluidsbelasting die wordt veroorzaakt door wegverkeer, railverkeer en industrieterreinen. Voor deze geluidsbronnen gelden verschillende voorkeurswaarden die alleen onder voorwaarden mogen worden overschreden. Geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden moeten met een besluit Hogere Waarden worden vastgelegd. Gemeente Nijmegen heeft in de Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013 vastgelegd onder welke voorwaarden zij geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarden toestaat. Deze hogere waarden kunnen nooit hoger zijn dan de in de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder vastgelegde maxima.

- *Korte omschrijving van het plan:*
  Het gebied De Stelt ligt in de Vinexlocatie van de gemeente Nijmegen, ten noorden van de Waal onder het bestaande dorp Lent en ten oosten van de oude Waalbrug. Het bestemmingsplan De Stelt maakt maximaal 460 woningen en één basisschool mogelijk.

- *Dit besluit hogere waarde(n) behoort bij:*
  - bestemmingsplan De Stelt;

- *Dit besluit hogere waarde(n) heeft betrekking op:*
  - realisatie van 400-460 woningen, één basisschool en een nog onbekend aantal andere geluidsgevoelige bestemmingen;

- *Voor dit plan wordt een besluit hogere waarde(n) genomen voor:*
  - woningen, een basisschool en andere geluidgevoelige bestemmingen;

- *Gegevens akoestisch onderzoek (zie bijlage 2):*
  - Akoestisch onderzoek De Stelt
  - datum rapport: 4 december 2013
  - rapportnummer/referentie: PRS 2013298

Gemeente Nijmegen
Milieu
Wonen

Vervolgvel
1

2. OVERWEGINGEN

- *De Wet geluidhinder*
  Dit besluit hogere waarde(n) wordt genomen op basis van artikel 110a, lid 1 van de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Beleidsregels Hogere Waarden Wet Geluidhinder 2013:
- artikel 82 Wgh, artikel 83 Wgh, artikel 85 Wgh, artikel 3.1 Bgh, artikel 3.2 Bgh.

- *Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013 (ontheffingscriterium bij woningen)*
  De Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013 zijn van toepassing.
  Er is nog geen concreet stedenbouwkundige plan om te toetsen.
  De stedenbouwkundige en en bouwplannen moeten voldoen aan de Beleidsregels hogere waarden Wet geluidhinder 2013.

- *Geluidsbelastingen*
  Uit akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeurswaarde voor wegverkeerslawaai wordt overschreden. De hoogste geluidsbelastingen per bron zijn:
- Prins Mauritssingel 61 dB;
- Verlengde Turennesingel 58 dB;
- Parmasingel 51 dB;

- *De maatregelen die worden getroffen om de geluidsbelasting te verlagen zijn:*
  - Op de Prins Mauritssingel zal een stiller wegdektype worden toegepast met een geluidsreductie van 3 dB ten opzichte van dicht asfaltbeton;
  - Op de Verlengde Turennesingel en de Parmasingel wordt een stiller wegdek met een geluidsreductie van ten minste 1,5 dB ten opzichte van dicht asfaltbeton toegepast.
  - Langs een deel van de Prins Mauritssingel worden geluidsschermen met een effectieve hoogte van 1m aangebracht. Deze schermen zijn vastgelegd in het bestemmingsplan voor de Dijkteruglegging.
  - Bij de verdere stedenbouwkundige uitwerking moeten de gebruikelijke geluidswerende maatregelen worden onderzocht.

Gemeente Nijmegen
Milieu
Wonen

Vervolgvel
2

3. ZIENSWIJZEN NAAR AANLEIDING VAN DE ONTWERPBESCHIKKING

De ontwerpbeschikking is op de voorgeschreven wijze bekend gemaakt en op 9 januari 2014 ter inzage gelegd. Vanaf die dag tot zes weken daarna, dus tot en met 19 februari 2014, konden door belanghebbenden zienswijzen worden ingediend naar aanleiding van de ontwerpbeschikking.

De volgende personen hebben een zienswijze ingediend:

D.G. Snijdelaar en M.S. Klunder
Steltsestraat 14c
6663 BS Lent

W.A.A. van Kempen
Steltsestraat 14e
6663 BS Lent

Fam. Barends
Steltsestraat 16a
6663 BS Lent

Fam. Cirkel
Steltsestraat 40
6663 BS Lent

Dhr. A. Maassen
Lentse Tuinstraat 11
6663 BG Lent

C.J.P. van Dun en W.TH.J. Oosterwijk
Lentse Tuinstraat 11A
6663 BG Lent

De zienswijzen kunnen alsvolgt worden samengevat:

1. Er moeten geen hogere waarden worden vastgesteld maar er moeten maatregelen worden getroffen om de geluidsbelasting te verlagen;
2. Op de Verlengde Turennesingel wordt voorzien van asfalt met een geluidsreductie van ten minste 1,5 dB ten opzichte van standaard asfalt. Bezwaarmakers vinden dat er ultra stil asfalt moet worden toegepast;
3. De maximum snelheid op de Verlengde Turennesingel moet worden teruggebracht van 50 naar 30 km/uur;
4. Langs de Verlengde Turennesingel moet gesloten maar gevarieerde bebouwing komen om het geluid af te schermen.

Reactie gemeente:

Het ontwerpbesluit hogere waarden heeft uitsluitend betrekking op nieuwe te bouwen geluidsgevoelige bestemmingen in het plangebied De Stelt. De bezwaarmakers wonen buiten dit plangebied in bestaande woningen. Voor zover wij kunnen nagaan hebben de bezwaarmakers geen rechtstreeks belang bij de bestemmingen waarvoor een hogere waarde zal worden vastgesteld. Wij zijn daarom van mening dat de bezwaarmakers geen belanghebbenden zijn. Desondanks gaan we inhoudelijk in op de ingebrachte bezwaren, waarbij de hierbovengebruikte nummering is aangehouden

Gemeente Nijmegen
Milieu
Wonen

Vervolgvel
3

4. BESLUIT

Gelet op de Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder 2013, de Algemene wet bestuursrecht en het bovenstaande besluiten wij tot het vaststellen van een Hogere Waarde voor:

Wegverkeer

Soort	locatie	Bron	hoogte (m)	Hogere waarde (dB)
Woningen, andere geluidgevoelige bestemmingen	**A**	Prins Mauritssingel	7,5	56
		Verlengde Turennensingel	7,5	58
		Parmasingel	7,5	51
	B	Verlengde Turennensingel	7,5	58
Woningen, een basisschool en andere geluidgevoelige bestemmingen	**C**	Prins Mauritssingel	7,5	49
		Verlengde Turennensingel	7,5	58
Woningen, andere geluidgevoelige bestemmingen	**D**	Prins Mauritssingel	7,5	61
		Verlengde Turennensingel	7,5	51

De locaties en de geluidsbronnen zijn weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit.

Aan dit besluit zijn de volgende voorwaarden verbonden:

De stedenbouwkundige ontwerpen en bouwplannen moeten voldoen aan de Beleidsregels hogere waarden Wet geluidhinder 2013.

De volgende onderdelen maken onderdeel uit van dit besluit:
- Akoestisch rapport d.d. 4 december 2013

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Gemeente Nijmegen
Milieu
Wonen

Vervolgvel
4

Bijlage 1: Beroep en voorlopige voorziening

Een exemplaar van dit besluit zal worden gezonden aan de bezwaarmakers

Het besluit zal bekend worden gemaakt door:
- ter inzage legging bij de Informatiebalie in de Stadswinkel aan de Mariënburg 75 te Nijmegen;
- publicatie van de kennisgeving op de gemeentelijke website (www.nijmegen.nl).

Gedurende zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State worden ingesteld door:
- degenen die zienswijzen hebben ingebracht tegen het ontwerpbesluit;
- de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerpbesluit;
- degenen die bedenkingen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van de beschikking ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn aangebracht;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingebracht tegen het ontwerpbesluit.

Het beroepschrift moet in tweevoud worden gezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.

Het besluit wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht tenzij voor deze datum beroep is ingesteld en een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. Het verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In dat geval wordt het besluit niet van kracht voordat op het verzoek is beslist.

Voor het indienen van een beroepschrift en/of een verzoek om voorlopige voorziening zijn griffierechten verschuldigd.

Gemeente Nijmegen
Milieu
Wonen

Vervolgvel
5

Bijlage 2: Akoestisch onderzoek

Het akoestisch onderzoek is apart bijgevoegd. Als het akoestisch onderzoek niet is bijgevoegd kan deze, gedurende de periode van ter inzagelegging van het besluit hogere waarde, worden ingezien bij de Informatiebalie in de Stadswinkel, Mariënburg 75 in Nijmegen.

Gemeente Nijmegen
Milieu
Wonen

Vervolgvel
6

Bijlage 3: Zienswijzen

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmegen-Lent

reg.nr.: 14.0001970
procesverantw.: SO-10

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

INGEKOMEN
13 FEB 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

Lent, 12 februari 2014

class.nr.: 1777.4
afgedaan:

Van: D.G. Snijdelaar en M.S. Klunder

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dienen wij onze zienswijze in op het ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmgen-Lent. Wij hebben met betrekking tot dit ontwerp de volgende opmerkingen en bezwaren.

In het Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent wordt de verwachting uitgesproken dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden. Ons voorstel is om niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen;

i. In het ontwerp is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Wij stellen voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30 km/h.
iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing (huizen, garages, muurtjes).

Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging van onze zienswijze en willen op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

D.G. Snijdelaar

M.S. Klunder

Steltsestraat 14c
6663 BS Lent
madibaki@hotmail.com

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmegen-Lent

reg.nr.: 14.0002163
procesverantw.: NL30

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

18 FEB. 2014

Lent, 02/02/2014

Van:

-1.777.4

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte Raad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)
   IV. Géén (langzame) ontsluiting via de Stelt-sestraat

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet, W. A. A. van Kempen

Naam
Handtekening

Adres Steltsestraat 14E Lent
Woonplaats
Email W.van.Kempen8@kpnplanet.nl

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder
De Stelt Nijmegen-Lent

14.0001808
SO10

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 9 februari 2014

Van: Fam. Barends, Steltsestraat 16A, Lent

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder de Stelt Nijmegen-Lent -1.731.212

Geachte Raad,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen:

In het bestemmingsplan is een doorgaande weg met aansluiting op de A325, voorlopig aangeduid als de verlengde Turennesingel. Mogelijk gaat deze weg ook gebruikt worden door de bewoners uit Bemmel en verder om naar Nijmegen te gaan. Volgens mij past in een wijk met compacte bebouwing aan beide zijden van deze weg, geen doorgaande ontsluitingsweg.
Deze zou alleen gebruikt moeten worden voor bestemmingsverkeer. De dichte bebouwing rechtvaardigt ook ultra-stil wegdek en een beperking tot een 30 km weg.

Ik ontvang graag een ontvangst bevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

H. Barends
Email: hagmbarends@gmail.com

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmegen-Lent

14.0002124
ML 30

Aan: Het college van burgemeester en wethouders
t.a.v. het bureau Geluid en Lucht (ML30)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

18 FEB. 2014

Lent, 10/02/2014

-1.777.4

Van: Familie Cirkel

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder de Stelt Nijmegen-Lent

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Bij deze dienen wij onze zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Wij hebben met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden. Ons voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld

i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)

Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Mathilde Cirkel

Coen Cirkel

Steltsestraat 40
6663BS Lent
4cirkels@gmail.com

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmegen-Lent

reg.nr.: 14.0002249
procesverantw.: SO10
INGEKOMEN
19 FEB. 2014
GEMEENTE NIJMEGEN
MC30
class.nr.:
afgedaan:

Aan: College van burgemeester en wethouders
t.a.v. ML 30, Bureau Geluid en Lucht
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
Deze zienswijze is tevens ingediend bij: afdeling stadsontwikkeling SO 10

Lent, 16/02/2014

Van: André Maassen
Lentse Tuinstraat 11
6663 BG LENT

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte Raad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)

2. Geluidshinder: Een gedeelte van de Lentse Tuinstraat ligt binnen de 48 dB geluidscontour van de aan te leggen Prins Mauritssingel. Dit veroorzaakt overlast waarvoor volgens de beleidsregels 'Nijmeegs beleid voor het toekennen van Hogere Waarden' (maart 2007) maatregelen genomen zouden moeten worden.

3. Geluidshinder: In ieder geval een gedeelte van de Lentse Tuinstraat ligt binnen de invloedsfeer van zowel de Prins Mauritssingel als van de verlengde Turennesingel. Het cumulatieve effect van beiden is niet inzichtelijk gemaakt, maar het is reëel te veronderstellen dat de geluidshinder voor de bestaande woningen hierdoor toeneemt tot onacceptabele niveaus.
   Ik verzoek dan ook het bestemmingsplan aan te passen.
   Daarnaast zijn er volgens de Nijmeegse beleidsregels er maatregelen mogelijk zoals:
   1. Het treffen van bronmaatregelen.
   2. Het treffen van overdrachtsmaatregelen.
   3. Het vergroten van de afstand tussen bron en ontvanger.

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder
De Stelt Nijmegen-Lent

Ook het effect van de cumulatieve geluidshinder zou binnen de volgens de wet en de beleidsregels acceptabele niveaus moeten vallen. Ik verzoek dan ook het bestemmingsplan aan te passen.

4. Lichthinder: Door de aanleg van de verlengde Turennesingel met bijbehorende (verhoogde) op en afritten naar de Prins Mauritssingel, verwacht ik overlast van koplampen in mijn woonkamer, woonkeuken en slaapkamers. In het ontwerpbestemmingsplan wordt hieraan geen aandacht besteed. Ik verzoek om het ontwerpbestemmingsplan hierop aan te passen en het probleem op te lossen.

5. In het rapport worden voor dezelfde situatie verschillende getallen gebruikt. Bijvoorbeeld de verkeersdruk van de Parmasingel is op pagina 39 6500 mvt/etmaal terwijl deze in de tekening van pagina 156 4800 mvt/etmaal is. Ik verzoek u om het ontwerpbestemmingsplan ook hierop aan te passen zodat duidelijk wordt om hoeveel het nu gaat.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Naam André Maassen
Handtekening

Adres Lentse Tuinstraat 11
Woonplaats 6663 BG LENT
Email andre.maassen@upcmail.nl

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder De Stelt Nijmegen-Lent

reg.nr.: 14.0002161
procesverantw.: ML30

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. Bureau Geluid en Lucht ML 30
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

18 FEB. 2014

Lent, 17/02/2014

Van: C.J.P. van Dun en W.TH.J.Oosterwijk
Lentse Tuinstraat 11A
6663 BG LENT

-1.777.4

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte Raad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.

2. Geluidshinder: Een gedeelte van de Lentse Tuinstraat ligt binnen de 48 dB geluidscontour van de aan te leggen Mauritssingel. Dit veroorzaakt overlast waarvoor volgens de beleidsregels 'Nijmeegs beleid voor het toekennen van Hogere Waarden' (maart 2007) maatregelen genomen zouden moeten worden.

3. Geluidshinder: In ieder geval een gedeelte van de Lentse Tuinstraat ligt binnen de invloedsfeer van zowel de Mauritssingel als van de verlengde Turennesingel. Het cumulatieve effect van beiden is niet inzichtelijk gemaakt, maar het is reëel te veronderstellen dat de geluidshinder voor de bestaande woningen hierdoor toeneemt tot onacceptabele niveaus.
   Ik verzoek dan ook het bestemmingsplan aan te passen.
   Daarnaast zijn er volgens de Nijmeegse beleidsregels er maatregelen mogelijk zoals:
   1. Het treffen van bronmaatregelen.
   2. Het treffen van overdrachtsmaatregelen.
   3. Het vergroten van de afstand tussen bron en ontvanger.
   Ook het effect van de cumulatieve geluidshinder zou binnen de volgens de wet en de beleidsregels acceptabele niveaus moeten vallen. Ik verzoek dan ook het bestemmingsplan aan te passen.

Zienswijze ontwerpbesluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder
De Stelt Nijmegen-Lent

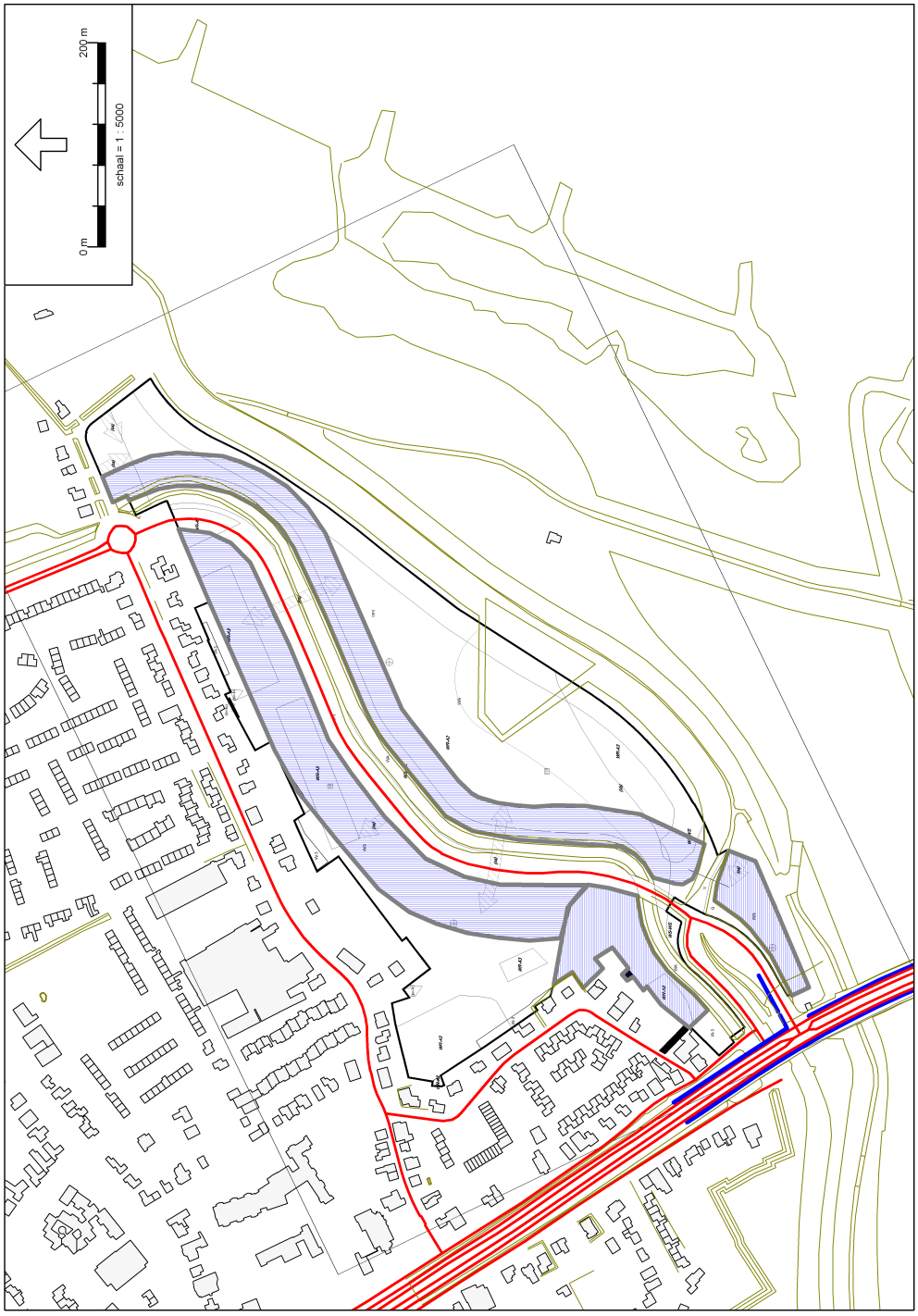
Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet, 17/02/2014

Naam	C.J.P. van Dun en W.TH.J.Oosterwijk
Handtekening	
Adres	Lentse Tuinstraat 11A
Woonplaats	6663 BG LENT
Email	duncjp@hetnet.nl

Bestemmingsplan 2013 HW gebieden Gemeente Nijmegen

4 dec 2013, 14:06

Zienswijzennota bestemmingsplan Nijmegen De Stelt

Gemeente Nijmegen
mei 2014

14.0001163
SO10

-1.731.212

AAN:

Gemeente Nijmegen
SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen.

Lent, 27.01.2014

Zienswijze ontwerp bestemmingsplan de Stelt

Op de informatieavond op 9 januari 2014 in het Witte Huis te Lent is het ontwerpbestemmingsplan de Stelt bekend gemaakt en informatie verstrekt.

Hierbij wil ik mijn zienswijze kenbaar maken.

Op de genoemde avond werd het ontwerp bestemmingsplan de Stelt bekend gemaakt en informatie verstrekt over de inrichting. Een van de mededelingen was dat de aansluiting op de bestaande bebouwing Steltsestraat – Lentse Tuinstraat te Lent "groen" zou gaan verlopen, er diende een natuurlijk verloop te zijn met het oog op het dorpse karakter. Dus geen directe bebouwing in de Stelt-Noord achter de huidige percelen gelegen aan de Steltsestraat – Lentse Tuinstraat. Afspraak is afspraak!

Met vriendelijke groet.

M.J.B. Aalders

MJB Aalders
Steltsestraat 42
6663 BS Lent.

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

14.000807
SO10

[1]**Aan:** Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 9 februari 2014

Van: Fam. Barends, Steltsestraat 16A, Lent

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

-1.731.212

Geachte Raad,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen:

A. In het bestemmingsplan wordt een maximale bouwhoogte van 11 meter toegestaan (dakgoot hoogte 6 meter). Deze hoogte sluit niet aan bij het merendeel van de bestaande bebouwing. Een overgang vanaf de Steltsestraat is wenselijk: voor de eerste rij bebouwing achter de bestaande huizen de maximale bouwhoogte verlagen tot 7 meter.

B. In het plan wordt aangegeven dat "De Stelt biedt kansen voor unieke woonsferen. Zo kan voor de Stelt noord gedacht worden aan plantsoenen, interessante achterkanten, hofjes, smalle straten, doorsteken, waarbij de historische achterkade die op sommige plekken door oude bomen/boomgroepen herkenbaar en beleefbaar is, ook herkenbaar en beleefbaar blijft."

Wil dit gerealiseerd kunnen worden zal zeker aan de groennorm moeten worden voldaan. Groen mag dus niet opgeofferd worden voor een compacte bebouwing, met bijbehorende parkeervoorzieningen.

Om het voor de huidige bewoners leefbaar te houden is het, naast het onder punt A genoemde, zeer wenselijk om achter de bestaande percelen eerst een groenstrook van minimaal 15 meter breed aan te leggen.
Past ook beter in het straatbeeld en de overgang naar een nieuwe wijk met 460 woningen.

C. Bij de presentatie van het bestemmingsplan is aangegeven dat naar verwachting het niet (minimaal) nodig is om het bestemmingsplan gebied op te hogen. In eerdere plannen werd gesproken over hoogte verschillen tot een meter. Graag zou ik zien dat u een maximale hoogte vaststelt van bv. maximaal 20 cm.

D. In het bestemmingsplan is een doorgaande weg met aansluiting op de A325 opgenomen, voorlopig aangeduid als de verlengde Turen[2]nesingel. Mogelijk gaat deze weg ook gebruikt worden door de bewoners uit Bemmel en verder om naar Nijmegen te gaan. Volgens mij past in een wijk met

---

z.o.z.

compacte bebouwing aan beide zijden van deze weg, geen doorgaande ontsluitingsweg.
Deze zou alleen gebruikt moeten worden voor bestemmingsverkeer. De dichte bebouwing rechtvaardigt ook ultra-stil wegdek en een beperking tot een 30 km weg.

E. Een wijk met rijtjes huizen is volgens de deskundigen niet meer van deze tijd. Gezamenlijk wonen in bv kleinere hofjes, met voldoende groen, met zowel koop- en huurwoningen, vrijstaand, twee-kappers en blokken tot maximaal 4/5 woningen is de toekomst. Jongeren, gezinnen en ouderen door elkaar. Het geeft mensen een veilig gevoel op een geborgen plek.
Zo ontstaan geen wijken waar niemand elkaar kent of helpt, maar een wijk als "een dorp in een stad".

F. In het bestemmingsplan wordt gesproken over de gezichtslijnen op de St.Stevens- en de Lentse kerk. Het overgrote deel van de bewoners aan de Steltsestraat en Tuinstraat geniet elke dag weer van het uitzicht op de dijk en de daar achterliggende Waal en Ooijpolder.
Het bestemmingsplan geeft weinig duidelijkheid over hoe en waar gebouwd gaat worden. Een zienswijze hierover geven kan pas als hier meer duidelijkheid over is.
Graag zie ik dat de Gemeente te zijner tijd de concrete bouwplannen met de bewoners bespreekt en daarbij in alle redelijkheid rekening houdt met de wensen van de desbetreffende huidige bewoners.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn ingediende zienswijzen en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

H. Barends
Email: hagmbarends@gmail.com

Erik Bartelds en Petri van Someren
Steltsestraat 36
6663 BS Lent
Tel. 024 3889366 Fax 024 3222550
E-mail: duetto@planet.nl

Gemeenteraad Nijmegen
t.a.v. afd. Stadsontwikkeling (Bureau SO10)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 16 februari 2014

Betreft: zienswijze ontwerp-bestemmingsplan Nijmegen De Stelt

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij dienen wij onze zienswijze in op het ontwerp-bestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari 2014 in Het Witte Huis in Lent. Wij hebben met betrekking tot dit plan en de wijze waarop het onze woonsituatie raakt de volgende opmerkingen.

1. Moet De Stelt in deze tijd ontwikkeld worden?

De eerste vraag die u zich wat ons betreft zou moeten stellen is of u in deze financieel zware tijden wel een bestemmingsplan zou moeten willen vaststellen voor het gebied De Stelt. Immers, het is ons bekend dat de gemeente Nijmegen dit gebied beschouwt als gezichtsbepalend voor de gehele stadsuitbreiding boven de rivier - tijdens de informatieavond werd gesproken over "de etalage van de Waalsprong". De komende decennia zullen Nijmegenaren met deze "etalage" geconfronteerd worden, en het zou eeuwig zonde zijn wanneer hun toekomstige uitzicht bepaald wordt door de huidige financiële crisis - die hopelijk voorbijgaand van aard zal zijn. Zolang zowel de gemeente Nijmegen als de verschillende marktpartijen en toekomstige bewoners over onvoldoende middelen beschikken om het gebied De Stelt de allure te geven die het verdient, lijkt het verstandiger de ontwikkeling uit te stellen tot betere tijden, en de schaarse middelen aan te wenden voor gebieden in de Waalsprong die minder gezichtsbepalend zijn.

2. Grondaankoop voor tuinuitbreiding

Dat gezegd hebbende waarderen wij het dat de gemeente bij het ontwikkelen van het bestemmingsplan heeft getracht rekening te houden met de bewoners van de straten die aan het plangebied grenzen, door de mogelijkheid te bieden van grondaankoop. Door het aankopen van grond voor het uitbreiden van onze tuin kunnen wij immers enigszins een buffer vormen tussen onze bestaande woning en de toekomstige nieuwbouw, en daarmee de onvermijdelijke aantasting van ons woongenot, die nu eenmaal het gevolg zal zijn van de bouwplannen, zoveel mogelijk beperken. Met name het dreigend verlies van privacy als gevolg van nieuwbouw vlak achter onze

tuin en de mogelijke schaduwwerking van deze bebouwing baren ons zorgen, en het is dan ook prettig wanneer deze effecten enigszins gecompenseerd kunnen worden door het verleggen van de erfgrens.

Hoewel wij het betreuren dat we nog niet tot een definitieve afspraak hebben kunnen komen omtrent de grondaankoop, waardoor voor ons een onzekere situatie blijft bestaan, hebben wij er vertrouwen in dat de gemeente haar toezeggingen in dit verband nakomt. Wij verwachten op korte termijn met de gemeente tot overeenstemming te kunnen komen, mede omdat wij hebben aangegeven de gemeente tegemoet te willen komen door ook de strook achter het aangrenzend perceel te willen aankopen, om een uit het oogpunt van verkaveling ongunstige "rafelrand" te voorkomen. In dat verband is het bemoedigend dat in de kaart van het plangebied de strook achter ons perceel Steltsestraat 36 en achter de aangrenzende percelen Steltsestraat 38 en Steltsestraat 40 reeds voorlopig als tuinuitbreiding is ingetekend.

3. Maximum bouwhoogte in De Stelt

In het ontwerp-bestemmingsplan wordt aangegeven dat het van belang is om het noordelijk deel van De Stelt, de zogeheten 'dorpsrand' , goed aan te laten sluiten bij de bebouwing aan de Steltsestraat. Het voornemen om in de dorpsrand een maximum bouwhoogte van 11 meter toe te staan lijkt echter de gezochte goede aansluiting in de weg te staan. Immers, in de Steltsestraat is een maximum bouwhoogte van 9 meter gehanteerd. Bovendien zal in verband met de waterhuishouding de hoogte van het maaiveld in De Stelt naar verwachting duidelijk boven het maaiveld in de Steltsestraat komen te liggen, waardoor het verschil in maximum bouwhoogte nog vergroot wordt. Wij geven u daarom in overweging om in het noordelijk deel van De Stelt een geringere maximum bouwhoogte aan te houden, liefst een maximum van minder dan 9 meter - om het effect van de maaiveldverhoging te compenseren. Anderzijds is het denkbaar om de maximum bouwhoogte in de dorpsrand gefaseerd te laten oplopen vanaf een waarde van minder dan 9 meter nabij de Steltsestraat tot 11 meter bij de overgang naar het zuidelijk deel van De Stelt.

4. Waterhuishouding

In verband met de waterhuishouding in de Steltsestraat en de Lentse Tuinstraat en ook om de privacy in de tuinen en woningen aldaar te waarborgen zou overigens de verhoging van het maaiveld in De Stelt zo klein mogelijk gehouden moeten worden. Een verschil van meer dan 30-40 cm met het bestaande maaiveld lijkt ons redelijkerwijs niet aanvaardbaar.

Wij verzoeken u de goede ontvangst van deze zienswijze te bevestigen en ons op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen in dit verband.

Met vriendelijke groet,

Petri van Someren

Erik Bartelds

14.0000502
SO10

Geachte; Gemeenteraad. 14 JAN. 2014 12-1-2014.

-1.731.212

Hierbij dien ik een zienswijze in voor het ontwerpbestemmingsplan „de Stelt"
Het betreft hierbij het fiets verkeer vanuit Nijmegen naar Lent.
Zoals het nu is, zal de fietsers langs de kazamat Bunker met een bus rijden richting Pastoor van Laakstraat om vervolgens de Leunstraat in te rijden om naar het dorp Lent te gaan
Mijn zienswijze is dat de fietsers nu een U bocht moeten maken die volgens mij niet nodig is.
Volgens mij kunje de fietsers ook via de nieuwe ontsluitings weg, (achter de fietsenwinkel Ben Brouwer) van het plan de stelt, die uitkomt op de Lentse Leunstraat laten rijden.
Het voordeel hiervan is dat de fietsers een kortere en een veiligere route fiets, want het kruispunt Lentse Leunstraat - Pastoor van Laakstraat - fietstunnel is een gevaarlijk kruispunt.
Aangezien dat ik hier al jaren woont heb ik in die tijd al heel wat ongelukken met fietsers meegemaakt
Daarom is het alternatief wat ik hierboven beschrijf de moeite waard om dit te onderzoeken!

#

Daarnaast wordt op Blz 42 van het ontwerp bestemmingsplan „de Stelt" beschreven dat ik het Las en Lonshuttebedrijf planologisch niet mag uitbreiden
Ik heb al 25 jaar een hindenwetvergunning hier voor.
Daarom maak ik hierbij bezwaar tegen deze uitspraak

Dhr. Ben Brouwen. Lentsestraat 13A Lent

Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt . . .

Lent, 17 februari 2014

Aan: De raad van de gemeente Nijmegen,

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de gemeenteraad,

Allereerst willen wij hier getuigen van de goede wil van de ambtenaren van de Gemeente Nijmegen die de contacten met ons wat dit bestemmingsplan aangaat, hebben onderhouden. Zij waren steeds bereid met ons in dialoog te treden en hebben hun intentie uitgesproken om met onze wensen op verschillende punten rekening te houden. Dat laat onverlet dat wij hier formeel graag onze bezwaren, vragen en opmerkingen in procedure willen brengen.

1. Vaagheden en haast

We begrijpen heel goed dat gebiedsontwikkeling en met name de exploitatie daarvan, economisch gezien, zo goed mogelijk de markt moet kunnen volgen. Vanuit dat marktperspectief is het dan ook optimaal om planvorming niet als een blauwdruk te presenteren aan de burger, zodat de vrijheid om het gebied in te richten volgens de trends van de zeer korte termijn gemakkelijker wordt. Echter vanuit het perspectief van inspraak is het juist wenselijk dat wij, als burger, op een blauwdruk kunnen reageren, zodat we weten waar precies onze zienswijze opgericht is. Een ander punt is dat we ook vinden dat planvorming vanuit, marktvolgende trends, kan leiden tot overhaaste en onverantwoorde beslissingen zoals wij vinden dat die genomen gaan worden (zie 4b Validiteit onderzoeksgegevens)

2. Bouwhoogte en Ruimte

a. Bouwhoogte
Ons is toegezegd dat het plangebied niet of nauwelijks("bielshoogte" ten opzichte van onze tuinen) zal worden opgehoogd, dat vinden we acceptabel. Die hoogte is van belang voor zowel de uiteindelijk nokhoogten als wel de verhoogde kans op het zogenaamde badkuipeffect in onze tuinen. Er is sprake van laagbouw, echter we zien in de bestemming de mogelijkheid om te bouwen tot een nokhoogte van 11 meter. Dit is o.i. geen laagbouw, wij stellen voor om tot een maximale nokhoogte van 7 meter te mogen bouwen. Op deze manier is ons woongenot in verband met privacy, uitzicht en zonzicht nog enigszins behouden.

b. Ruimte
Ook vinden we dat de bouwintensiteit van dit gebied wel erg hoog is. Minder huizen doet meer recht aan geografische ligging, denk aan de overgang van dorpse elementen naar dijk, uiterwaarden, rivier en Ooypolder.
Wat de watersingel betreft is het wenselijk om die te voorzien van veel minder steile oevers, vergelijkbaar met die van de Turennesingel.
Voordelen: consequent doorzetten van het singelprincipe, veiliger(minder diep en minder steil) en een ruimtelijker werking met ruimere groenvoorziening van het gebied

3. Historisch pand

In het bijzonder willen wij dat er bij de bouw NIET geheid gaat worden, er zijn voldoende andere mogelijkheden om gebouwen van een goede ondergrond te voorzien. Ons huis is een historisch monument, het oudste pand van Lent(1850) en is daarom bijzonder gevoelig voor trillingen. Ook is dit pand gezien zijn fundamenten, extra gevoelig voor andere grondwaterstanden.(zie 4b)

4. Waterbeheersing: Kwel en Hemelwater

a. Procedure
Vooralsnog kan men ons onvoldoende garantie geven over de controle op het waterbeheer gezien de recente veelomvattende veranderingen in het onderhavige plangebied die grote invloed hebben op de waterbeheersing. Ook is het onvoldoende voorspelbaar hoe de afvoer van hemelwater is geregeld evt. in combinatie met kwelwater. In het bijzonder is de onzekerheid groot bij extreme hoeveelheden regenwater waar we in de toekomst meer rekening mee moeten gaan houden. de crisissituatie in Zuid Engeland is daar een duidelijk voorbeeld van. Ook het waterschap deelt onze zorg blijkens het negatief advies dat zij uitbrengt op het voorontwerp van dit bestemmingsplan. Procedureel gezien is het onjuist dat in het ontwerp bestemmingsplan de reacties van de gemeente op dit negatief advies niet zijn verwoord, zodat wij als burger NIET kunnen reageren op de wellicht inmiddels bijgestelde plannen.

b. Validiteit onderzoekgegevens
We hebben met de gemeente Nijmegen onlangs contacten gehad en zijn ook voorgelicht over de peilstrategie voor het grondwaterpeil. Bij ons is daarna de indruk ontstaan dat er nog onvoldoende zekerheid kan worden geboden over de effecten van de veranderingen in het gebied zoals daar zijn: plaatsen van damwanden, de watersingel , de zandverplaatsingen op bijv. onderstromen die gevolgen voor het grondwaterpeil zullen hebben. Deze onzekerheid is des te groter omdat de veranderingen nog zeer recent zijn en bovendien nog gaande zijn. De effecten van die (komende) veranderingen lijken vooralsnog onvoorspelbaar, bijv. men heeft nog niet kunnen vaststellen via peilmetingen wat de verschillende seizoenen doen. De huidige metingen zijn overigens ook verrassend voor de waterdeskundigen van de gemeente Nijmegen. Met name, zo gaven ze aan, dat het grondwaterplein veel sneller de rivierwaterhoogte volgde dan was voorzien. Volgens ons betekent dit dat er mogelijk versnelde stromingen ondergronds plaatsvinden die niet werden verwacht . Mogelijk ligt daar ook een oorzaak van de wateroverlastmeldingen uit verschillende locaties van Lent, die recent aan ons worden gemeld. In de contacten met de gemeente Nijmegen is ons ook verteld dat veranderingen in het grondwaterplein wel zeer plaatselijk kunnen zijn, gezien de ondergrondsamenstelling. We zijn blij met de uitbreiding van de peilplaatsen met name in de Steltsestraat waar nog twee extra meetpunten worden aangebracht. Ook worden bewoners zelf betrokken bij het meten van de waterstand middels hun pulsen.

Zoals gesteld verheugt ons dit verscherpte en specifiekere toezicht op de grondwaterstandeffecten. Echter nu kan men **nog geen voldoende valide conclusies** trekken over de effecten van de recente gebiedsveranderingen op de waterbeheersing van het gebied betreffende het kwelwater en het hemelwater.
Als laatste willen u dit thema aangaande ook graag nog enkele vragen voorleggen:
Was het toentertijd - de periode van planvorming voor de ontwikkeling Nijmegen Noord - niet een heel verstandige beslissing om het gebied De Stelt als laatste onderdeel te bebouwen? Was het ook niet het waterschap dat het verstandig vond toentertijd om eerst maar eens de effecten van de grote gebiedsveranderingen op de waterbeheersing in het gebied De Stelt af te wachten alvorens plannen te maken voor bebouwing?
Staat de keuze om vanuit het economische marktvolgend principe De Stelt versneld te gaan ontwikkelen c.q. bebouwen, niet haaks op weloverwogen waterhuishoudkundig beleid in dit gebied?

Wij kijken uit naar uw antwoorden op onze vragen die voortkomen uit onze oprechte zorg die wij hebben over de gevolgen van de toekomstige gebiedsinrichting van De Stelt voor ons woongenot, met name "droge voeten" houden is onze allergrootste zorg.

Steltsestraat 24
6663BS Lent

L.G.M. Gosselink J. Benneker

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 14/02/2014

Van: Annie Berkien

Onderwerp: emailkopie van reactie op Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt.
Met betrekking tot dit plan heb ik de volgende opmerkingen:

Procedureel
In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt. Het is dan ook jammer om te zien dat deze democratische belofte niet meer gevolgd wordt.
Het niet nakomen van beloften geeft weinig vertrouwen in het ambtelijk apparaat.
U wilt toch ook dat u burgers beloften nakomen?

Inhoudelijk
De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing nog hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m, conform het toen geldende bestemmingsplan.
Daarnaast wordt gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

1. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
2. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
3. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Annie Berkien (annieberkien@gmail.com)
Steltsestraat 34
6663BS Lent

reg.nr.: 14.0002252
procesverantw.: SO10

INGEKOMEN
19 FEB 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 1.3.3.1.2
afgedaan:

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

ONTVANGSTBEVESTIGING

Lent, 15 februari 2014

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij dienen wij onze zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt. Wij hebben met betrekking tot dit ontwerp de volgende opmerkingen|:

I / **Uitgangspunten/kernwaarden**

In het ontwerp worden een aantal uitgangspunten (kernwaarden) genoemd die een idee geven van hoe uitvoering gegeven kan worden aan de bebouwing van het gebied.

Gesteld wordt dat het **belangrijk is** dat het noordelijk deel goed aansluit bij de bebouwing aan de Steltsestraat en dit herkenbaar en beleefbaar moet blijven (pag. 22) Dit kan door openbaar karakter te geven door aanleg van plantsoenen en /of ontsluiting. Verdere structurerende elementen zijn de watersingel en het oude zeeg-tracé. Gesproken wordt over een groenstedelijk woonmilieu die aansluit bij het karakter van het groenstedelijk karakter van het dorp (p. 26).

Onze zienswijze mbt voornoemde uitgangspunten

Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaande bouw en nieuwbouw, om aantasting van woongenot voor de huidige bewoners zoveel mogelijk te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, stellen wij voor om

A . Achter de bestaande bouw een strook van 50 meter (een 3^{e} gebied dus) toe te voegen met bouwhoogte tot maximaal 7 meter (dus 1 woonlaag + kap).

B. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand **minimaal** 20 meter te laten bedragen.

C. Ophogen van de grond zoveel mogelijk te beperken.

Door de aanleg van een bouwvrije groenzone direct achter de bestaande bouw (p.59) en deze in te richten als wadi (p. 28) wordt recht gedaan aan zowel technische- als beeldkwaliteitsfunctie en niet te vergeten het woongenot van de huidige bewoners. In een dergelijke groenzone kunnen ook eenvoudig hoogteverschillen tussen de twee gebieden worden opgevangen.

II/ **Geluidshinder**

Voorgesteld wordt om de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden.

Onze zienswijze mbt de geluidshinder paragraaf

is dat wij voorstellen **niet** de waarden aan te passen maar met een structurele duurzame oplossing te komen;

A.In het ontwerp is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Wij stellen voor *Ultrastil asfalt* te gebruiken dat 10dB stiller is.

B. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren **tot 30 km/h**

III/ Waterbeheer

Vermeld wordt dat de overgang van bestaand gebied naar het te ontwikkelen gebied om bijzondere aandacht vraagt voor wat betreft het opvangen van eventuele hoogteverschillen en de afvoer van water (p.48).
Niet alleen wij als aanwonenden maar ook het waterschap (zie pagina 70 -72) hebben nog "te veel vragen" . De termijn waarbinnen monitoring heeft plaatsgevonden is te kort om op basis daarvan conclusies te trekken mbt de garantie dat het kwelwater- probleem in ieder geval niet erger wordt. De reactie van Karsten Schippersheijn (I-Lent) in het artikel van de Lentse Lucht januari2014 doet het ergste vermoeden: -"Er is in 2013 vaker sprake geweest van hoogwater, het grondwater volgt in dit gebied de rivierwaterstand: je krijgt dus een hogere grondwaterstand"-

Onze zienswijze mbt waterbeheer is

- dat niet al het mogelijke is gedaan om de risico's van de beheersing van wateroverlast te minimaliseren en vanwege tijdsdruk te gemakkelijk vanuit wordt gegaan dat het "wel goed komt". Leren we van de geschiedenis ? Kijk naar de overvloedige regenval en overstromingen in Engeland. Vergelijkbare situatie is hier denkbaar. Wij stellen voor bebouwing van de Stelt pas in een bestemmingsplan te concipiëren **nadat** het waterschap expliciet een positief wateradvies heeft gegeven. Er is geen overeenstemming over de waterparagraaf. De harde eis die Rijksoverheid heeft gesteld wordt zacht terzijde geschoven. De uitkomsten van de monitoring via de peilbuizen zijn onvoldoende onderbouwd om op basis daarvan tot bebouwing over te gaan.
- Van een natuurlijk overgang van de watersingel aan de Turennesingel in de watersingel aan de Verlengde Turennesingel is **geen** sprake . De glooiende oevers en breedte van de singel is verworden tot een smalle sloot met steile gevaarlijke oevers. Wij stellen voor om de watersingel op dezelfde wijze met dezelfde afmetingen door te trekken als aan de Turennesingel
- Bij bouwen in drassige poldergrond moet worden geheid. Om mogelijke schade vanwege heien aan huidige woningen grenzend aan het bouwgebied goed te kunnen monitoren zou de gemeente nulmetingen moeten verrichten. Om het risico van schade door "heien" te beperken moeten schroefpalen worden voorgeschreven.

Graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging van onze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Nico Bouwman

Marie-Louise Baltussen

Steltsestraat 14a
6663 BS Lent
n.bouwman@upcmail.nl

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: De gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. de afdeling Stadsontwikkeling (bureau SO10)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 18/02/2014

Van: Familie Cirkel

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dienen wij onze zienswijze in op het Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Wij hebben met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

1. **Geluidshinder:** Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden. Ons voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Wij stellen voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/u
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing (huizen, garages, muurtjes).

2. **Beperken verkeersintensiteit Verlengde Turennesingel:** Wij vragen maatregelen te treffen om de intensiteit van het verkeer op de Parmasingel te beperken. De weg wordt aangelegd met als doel “gebiedsontsluitingsweg” voor De Stelt (zie p.34). We zijn bang dat de weg als sluiproute vanuit richting Bemmel zal worden gebruikt.
   De woonwijk De Stelt wordt doorsneden door de verlengde Turennesingel. De Verlengde Turennesingel wordt naast de watersingel gelegd met een voet- en fietspad ertussen. Met als doel dat de hele wijk hiervan kan genieten. Er valt weinig te genieten als deze weg te druk wordt en het is bovendien gevaarlijk voor spelende kinderen! Daarom
   i. De Verlengde Turennesingel alleen bestemmen voor lokaal bestemmingsverkeer en niet aansluiten op de Prins Mauritssingel.
   ii. De hoofdroute vanuit Bemmel te laten lopen via Dorpensingel Oost (dit laatste deel nog aansluiten bij de Ovatonde)
   iii. Aanleggen van beperkende maatregelen zoals snelheidsbeperking (max 30km/u), knip, drempel, etc. Om het verkeer richting Bemmel te beperken.

3. **De overgang van bestaand naar nieuw:** In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal “1 biels” (max 30cm).

4. **Grondaankoop:** Wij zijn zeer te spreken over de mogelijkheid die de gemeente de bewoners van de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat heeft geboden om grond aan te kopen om op die manier een buffer te creëren tussen bestaand en nieuw en daarmee een goede overgang te maken tussen bestaand en nieuw, dit met het resultaat dat aantasting van privacy beperkt wordt, het woongenot niet verminderd wordt en ter voorkoming dat de nieuwe bebouwing bezonning wegneemt uit onze tuin. Wij zijn ook zeer te spreken over de tijd en moeite die de gemeente heeft genomen om de afzonderlijke aanvragen met de bewoners te bespreken. We vinden het in ons geval wel jammer dat de gemeente t.a.v. ons huisperceel (Steltsestraat 40) nog niet tot concrete afspraken is kunnen komen.
   Ondanks dat we nog niet tot een concrete afspraak zijn kunnen komen, waarderen wij het wel ten zeerste te kunnen constateren dat de gemeente hierop anticiperend een strook aansluitend aan ons huisperceel en aan de nummers 36 en 38, heeft bestemd als tuingrond. Zoals we al in de gesprekken hebben aangegeven hopen wij op korte termijn wel tot een overeenkomst te komen tot de aankoop van een strook van 10m grond achter ons huis en deze zodoende bij onze tuin te kunnen betrekken. Deze buffervorming achten wij namelijk strikt noodzakelijk om ons toekomstige woongenot te kunnen blijven garanderen. In dat verlengde hopen wij dan ook van harte dat er overeenstemming wordt bereikt over de aankoop van 10m grond achter Steltsestraat 36 en 38 alsmede de groenstrook tussen Steltsestraat 38 en 40.

Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging van onze zienswijze en willen op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Mathilde Cirkel Coen Cirkel

Steltsestraat 40
6663BS Lent
4cirkels@gmail.com

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

14.0001810
SO10

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 02/02/2014

Van:

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

21.731.212

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van BenW, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)
2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing ***(nokhoogte 11m).***
3. Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter ***maximaal 9m***. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap). Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte ***tot max 7m (1 woonlaag + kap)***
ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).
iv. Een vrije ruimte direct achter perceel (buffer openbaar groen, onderhouden we zelf)
v. Meer groen in de wijk als waar over gesproken wordt.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Naam P.G.A. Elbers
Handtekening

Adres Steltsestraat 26
Woonplaats Lent
Email Piet.elbers@planet.nl

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Voorstel - 77/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen De Stelt . . .

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. Stadsontwikkeling SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 15/02/2014

Van: B.J.M. Evers
Steltsestraat 14
6663 BS Lent

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hiermee wil ik mijn zienswijze indienen op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. lheeft u er op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt, hier blijkt nog maar weinig van.

- Het schetst dan ook onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van BenW, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Wat betreft geluidshinder:

1. Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
    i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
    ii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)
2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal “1 biels” (max 30cm).

- In het verleden is het plan gepresenteerd met de watergang als afscheiding tussen de oude en de nieuwe bebouwing. Door een procedure die onduidelijk gepresenteerd is , wordt hier volledig aan voorbij gegaan en worden de wensen van de aanwonenden niet of nauwelijks gehoord.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

B.J.M. Evers

Steltsestraat 14
6663 BS Lent
ben-evers@kpnmail.nl

14.0002167
SO10

Raad gemeente Nijmegen
t.a.v. Afdeling Stadsontwikkeling (bureau SO10)
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

18 FEB 2014

-1.731.212

Betreft:
Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Nijmegen – De Stelt

Lent, 17 februari 2014

Geachte raad,

Bij deze dien ik tegen het ontwerp van het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt de navolgende zienswijze in.

Mijn belangrijkste bezwaren tegen dit ontwerp bestemmingsplan betreffen het risico van overprogrammering van woningen en - samenhangend met het aantal te bouwen woningen - het risico op wateroverlast door mogelijk te beperkte vrijwaringsruimte voor eventuele aanvullende waterhuishoudkundige voorzieningen.

Overprogrammering
In de toelichting in het bestemmingsplan wordt op meerdere plaatsen het aantal te bouwen woningen in de Stelt gemotiveerd vanuit de woningbehoefte van de totale Waalsprong. De toelichting hanteert de volgende cijfers: 34.000 woningen tot 2015 voor de hele Stadsregio Arnhem-Nijmegen volgens het Regionaal plan 2005, 26.000 woningen volgens de meer recente Verstedelijkingsvisie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, 13.000 woningen voor de Waalsprong volgens de ontwikkelingsstrategie Waalsprong. Cijfers die zijn geraamd voor of nog aan het begin van de crisis in 2008/2009 en die niet te rijmen zijn met de allernieuwste cijfers volgens PRIMOS 2013. Daaruit blijkt een verwachte uitbreidingsbehoefte voor Nijmegen van ca. 2.900 woningen tot 2025 en een verwachte nieuwbouw van ca. 6.800 woningen. De prognoses zijn dus duidelijk naar beneden bijgesteld. Daar komt nog bij dat prognoses gebaseerd zijn op de demografische ontwikkelingen, maar woningen pas feitelijk gebouwd worden als deze door de markt (of in particulier opdrachtgeverschap) worden afgenomen. Door voor de Waalsprong en ook in dit bestemmingsplan vast te houden aan verouderde prognoses loopt u sterk het risico op overprogrammering. Daar komt nog bij dat nergens in de toelichting op het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat niet elders in de regio in de ruimtevraag van het aantal in de Stelt te bouwen woningen kan worden voorzien, bijvoorbeeld door middel van reeds geplande woningbouwlocaties of binnenstedelijke intensivering of herstructurering. In dit verband wijs ik u op de overwegingen die voorafgaand aan de MER aanvulling Waalsprong werden gehanteerd voor de compensatie van het verlies aan bouwlocaties door de dijkteruglegging. De Vossenpels werd destijds aangewezen als gebied dat zou moeten voorzien in de compensatie van het verlies aan locaties in de Stelt. De ontwikkeling van de Vossenpels is sedertdien toegevoegd aan de Waalsprong. Met het voorliggende plan wordt nu ontwikkeling van beide gebieden mogelijk.
De onderbouwing van de stedelijke uitbreiding in de Stelt wettelijk vereist (art. 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening, i.c. de Ladder voor duurzame verstedelijking). Daarmee is niet gezegd dat het aantal van 400-460 te bouwen woningen uit oogpunt van ruimtelijke kwaliteit in dit gebied onaanvaardbaar zou zijn, maar de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied rechtvaardigen in directe samenhang met het belang van een toekomstbestendige hoogwaterbescherming en waterbeheer wel een zeer terughoudende verstedelijking.

Wateroverlast
In samenhang met het aantal te bouwen woningen biedt het voorliggende bestemmingsplan mogelijk te weinig flexibiliteit in de ruimtelijke reservering voor aanvullende

risicobeheersende maatregelen die nodig kunnen zijn in geval van mogelijke lekkage van het waterkerend scherm dat langs de (teruggelegde) dijk is gerealiseerd. De mogelijke effecten en kans op voorkomen van lekkage van het scherm zijn berekend in de achtergrondrapportage Geohydrologie van oktober 2010, opgesteld door Oranjewoud, bureau Stroming en Royal Haskoning. Het rapport, opgesteld n.a.v. de aanvullende MER Waalsprong, stelde voor om aanvullende risicobeheersende maatregelen te treffen indien uit analyse van monitoringresultaten van het grondwatermeetnet blijkt dat het waterkerend scherm lekkage-effecten vertoont en het aangelegde systeem onvoldoende effect heeft op de grondwaterstand. Het rapport noemt drie mogelijke typen risicobeheersende maatregelen:

- aanleg van een bovengronds drainagesysteem (slotensysteem)
- aanleg van een ondergronds drainagesysteem (drainagebuizen) en
- ophogen maaiveld.

In de toelichting van het voorliggende ontwerp bestemmingsplan De Stelt blijkt niet in hoeverre in deze maatregelen is voorzien, uitgaande van de berekeningen van het rapport van Oranjewoud c.s. (T=25 jaar). Het waterschap gaat daar in haar watertoetsadvies helaas ook aan voorbij. Ik acht het echter van groot belang om in het bestemmingsplan de aanleg van eventuele aanvullende waterhuishoudkundige voorzieningen t.b.v. de opvang van extremere grondwaterstanden en mogelijk falen van de rivierverruimende maatregelen niet onmogelijk te maken.

Tevens mag in de toelichting nadrukkelijker worden geschetst hoe de gemeente omgaat met de nulmeting van de invloed van de waterhuishoudkundige veranderingen in het gebied.
Voor de beoordeling van de noodzaak van eventuele aanvullende voorzieningen moet de grondwaterstandsontwikkeling worden gevolgd. Daarvoor beschikt de gemeente voor het projectgebied van Ruimte voor de Waal over een grondwatermeetnet. Op basis van zorgvuldige monitoring en nulsituatiefoto's van bestaande woningen in het gebied kan de gemeente besluiten tot aanvullende waterhuishoudkundige - tevens ruimtevragende – voorzieningen.
Zo is ook beschreven in de reactie van de gemeente op bezwaren tegen het voorontwerp bestemmingsplan Ruimte voor de Waal (zie Nota Inspraak en Overleg bestemmingsplan Ruimte voor de Waal, dd augustus 2011). Opvallend is echter dat de aanpak van de nulmeting tijdens de informatieavond op 9 januari jl. over het voorliggende bestemmingsplan van de kant van de gemeente werd ontkend. Dat blijkt ook uit de reactie van de gemeente op het verzoek van BelangStelt voor een nulmeting (zie "Lentse Lucht", februari 2014). Dit roept de vraag op wat nu waar is. Een meer zorgvuldige en consistente communicatie naar de huidige betrokken bewoners is nadrukkelijk op zijn plaats. Temeer daar het gebied, net als het hele Gelderse Rivierengebied, wordt gekenmerkt door een uitermate complex patroon van zand- en kleilagen dat reactie van grondwaterstanden op de rivierafvoer moeilijk voorspelbaar maakt en interpretaties daarvan een hoge mate van professionaliteit vergt van de verantwoordelijke overheden!

Hoogachtend,

Ton Heeren
Turennesingel 104
6663 GV LENT

14.0000501
SO10

14 JAN 2014

-1.731.212

AAN:

Gemeente Nijmegen
t.a.v. SO10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 11-01-2014

Onderwerp: zienswijze ontwerp bestemmingsplan De Stelt

Naar aanleiding van de informatieavond in het Witte Huis te Lent op 9 januari 2014 over het ontwerp bestemmingsplan De stelt te Lent treft u onderstaand mijn zienswijze aan.

Gezien de afstand tussen bestaande bebouwing, gelegen aan de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat te Lent, en de nieuw te bouwen woningen in het plangebied De Stelt, verzoek ik om opname van het verbod om te heien. Dit ter voorkoming van mogelijke schade aan de genoemde bestaande bebouwing gelegen aan de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat indien er geheid gaat worden. Alleen toestaan bouwen "op staal".

Wikipedia zegt hierover:

> ***Fundering op staal***

Wanneer een gebouw of constructie licht is en de bodem voldoende draagkrachtig past men een fundering *op staal* toe. Vaak wordt onder de constructie wel grondverbetering toegepast, zodat de draagkracht wordt verhoogd. Een fundering op staal bestaat vaak uit een met (soms) gewapend beton gevulde sleuf, waarop de rest van de constructie is gebouwd. De fundering wordt door de ondergrond op zijn plaats gehouden.

Met vriendelijke groet,

W.H.J. Houterman

W.H.J. Houterman
Steltsestraat 42
6663 BS Lent

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

14.0002164
SO10

Lent, 12/02/2014

Van: J.Kampschoer

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

31.212

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van BenW, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)
2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe

bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Naam	J.Kampschoer
Handtekening	
Adres	steltsestraat 44
Woonplaats	Lent
Email	jan@jankampschoer.demon.nl

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

14.0002166
SO10

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 15/02/2014

-1.731.212

Van: **Gerrit en Anke Kapteijns**
Lentse Tuinstraat 1a
6663 BG Lent
g.kapteijns@spectrumelan.nl

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Nijmeegse Gemeenteraad,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. In het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen:

Procedureel:

- Het ontwerpbestemmingsplan De Stelt is te lezen als een plan op hoofdlijnen. In het plan wordt veel gesuggereerd, maar niet zo veel vastgelegd. Dit geeft maximale ruimte aan ontwikkelaars om aan te sluiten bij de wensen van de toekomstig gebruikers van het plangebied. Voor de direct aanwonenden is het echter lastig, omdat er na vaststelling van het bestemmingsplan weinig mogelijkheden meer zijn om via formele wegen bezwaar te maken.
- U heeft er tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen de direct aanwonenden nadrukkelijk te betrekken bij het planproces van het plan De Stelt.
- Naar aanleiding van de twee bovenstaande punten wil ik u dan ook vragen om er op aan te dringen de direct aanwonenden ook bij de verdere concretisering van de plannen nadrukkelijk te betrekken.

Inhoudelijk:

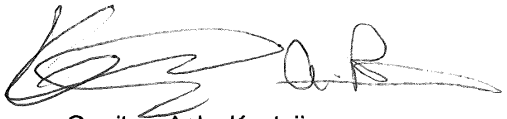
1. Het ligt voor de hand dat de geplande bebouwing in De Stelt op palen gezet wordt. Aangezien onze woning niet op palen staat, vrees ik voor schade aan onze woning door het heien. Ik dring er daarom op aan om te kiezen voor schroefpalen.

2. In het ontwerpbestemmingsplan wordt veel nadruk gelegd op het goed aansluiten bij de bestaande bebouwing en het dorpse karakter van het gebied. Ik dring er op aan deze frasen uit het ontwerp verder te concretiseren. Bijvoorbeeld door het instellen van een groenstrook tussen bestaande bebouwing en nieuwbouw, of het verder verlagen

van de maximale bouwhoogten van 9 meter aansluitend aan de oude dorpsrand.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil graag op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Gerrit en Anke Kapteijns

14.0001811
SO10
11 FEB. 2014
-1.731.212

Lent, 8 februari 2014

Gemeenteraad van Nijmegen

t.a.v. SO 10

Postbus 9105

6500 HG Nijmegen

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Gezeten achter mijn computer in mijn keuken met uitzicht op de Stevenskerk, de Waalbrug, de heuvelrug van Berg en Dal, prachtige Nijmeegse vergezichten, geef ik u mijn zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan De Stelt.

Ten eerste maak ik bezwaar tegen de procedure om de inspraakronde over te slaan. Met name de grote onduidelijkheden(vlekken) in het plan maakt het voor ons als aanwonende niet duidelijk wat wij in onze tuin krijgen. Krijgen we huizen op onze erfgrens, komen er parkeerplaatsen of mogelijk een ontsluitingsweg van de nieuwe bebouwing? Het past niet met eerdere uitspraken van de raad dat er rekening gehouden moet worden met bestaande woningen aan de Steltsestraat en Tuinstraat.

Inhoudelijk maken wij ons het meeste zorgen over de bebouwing in onze achtertuin. Zoals hierboven geschetst genieten wij iedere dag van ons uitzicht en krijgen in de winter de hele dag zon in onze woning zodat wij weinig stookkosten (duurzaam) hebben ook al is het buiten koud.

Door de raad is eerder uitgesproken dat er rekening gehouden moet worden met de bestaande bebouwing (bewoners) er staat in het bestemmingsplan dat er een groene zone gecreëerd zou moeten worden, dat is iets anders dan dat enkele gefortuneerde bewoners een stukje grond konden bijkopen.

Daarom willen wij u verzoeken, de woningen die aan de bebouwing van de Steltsestraat en Tuinstraat grenzen, niet hoger te bouwen dan 7 meter.

Verder zou de afstand tussen de nieuwe bebouwing en de huidige perceelrand minimaal 25 meter moeten bedragen.

Vervolgens moet het ophogen van de grond beperkt moeten worden tot maximaal 30 centimeter om te voorkomen dat het regenwater niet afgevoerd kan worden en de nokhoogte van de toekomstige bebouwing nog hoger wordt.

Verder zouden wij graag zien dat geluidshinder wordt voorkomen. Niet door bestaande normen te verlagen maar door een stiller wegdek te gebruiken.

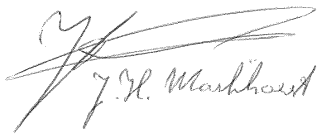
Al met al kunt u zich onze zorgen voorstellen; daar waar eerst geen weg gepland was er nu een verschijnt, daar waar eerder een watersingel achter de woningen gepland was er nu hoge woningen verschijnen. Wij hopen dan ook dat u begrip toont voor de bewoners van de Steltsestraat en de Tuinstraat en niet alleen naar de projectontwikkelaars luistert zoals wij vaker hebben moeten constateren. Wij wensen u een wijs besluit toe en ontvangen graag een bericht van ontvangst van deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Fam. J.H. Markhorst

Steltsestraat 30

6663 BS Lent

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

reg.nr.: 14.0002325
procesverantw.: SO - 10

INGEKOMEN
20 FEB 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 1.731.212
afgedaan:

Lent 17/02/2014

GEMEENTE NIJMEGEN
College B. en W. Afd ML30 Geluid en Lucht
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Betreft: Zienswijze O.Bestemmingsplan De Stelt

Geacht college van Burgemeester en wethouders,

In vervolg op de gepresenteerde plannen voor het Ontwerpbestemmingsplan De stelt geven ondergetekende hun zienswijze op dit plan:

- Het plan de Stelt beschrijft nieuwe bebouwing direct achter een volledig nieuwe aan te leggen dijk ter vervanging van de bestaande dijk die deels in de nevengeul zal verdwijnen. Wij vragen ons af of deze nieuwe dijk direct al de volledige functie van de oude dijk kan overnemen, moet zo'n dijk zich niet eerst zetten. Het is in wezen een losse hoop, hoogte zand en klei die wel direct tegen de enorme druk van het water van de waal bestand moet zijn, ook omdat de watersingel en het watersysteem nog niet afgerond is..
- In de eerdere visie van de waalsprong was er een rondweg de Verlengde Turennesingel/Parmasingel die zou doorlopen naar de Citadel richting de Stadsbrug, wij zien nu dat deze rondweg doodloopt tegen het spoor, een deel van het verkeer en de toekomstige bewoners van de Stelt en Veur Lent kunnen hierdoor niet doorrijden richting de Stadsbrug, nu moet al het verkeer gebruik gaan maken van het nieuw aan te leggen kruispunt PM-singel/Parmasingel, wat betekent deze verandering voor de verkeersaantallen in het gebied en voor de doorstroming op de PM-singel. Met hoeveel extra verkeersaanbod is hier rekening gehouden.
- Wanneer begint men met het afwaarderen en aanleg 30km zones van de Laauwikstraat en de Vossenpels zodat het voor automobilisten duidelijk is wat de gebiedsontsluitingswegen in het gebied gaan worden.
- Hoe staat het afstemming en instandhouding van de huidige bouwweg t.v.v.v. Bemmelsedijk, aanleg van de Dorpensingel en verlengde Turennesingel en Parmasingel en het doorlaten van regioverkeer op deze route.
- Watersport; voor de 2 botenhuizen met 2200m2 zijn min. 50 parkeerplaatsen beschreven waarom geen fiets parkeervoorzieningen? Is deze ondersteunende horeca van BP de Stelt geldig voor alle 3 de locaties.
- Indien de plannen Verkeersstructuur staat een verbinding buiten het dorp via Vossenpels naar Parmasingel, dus niet via Laauwikstraat en Turennesingel zie plaatje blz.28 Collegevariant Ik neem aan dat deze weg er ook komt, mede doordat het er uitziet dat er regioverkeer vanuit/naar Bemmel over de Vossenpels blijft rijden.
- Economie: In plaats van de Citadel heeft men het nu over een wijkwinkelcentrum Hof van Holland op termijn, Bewoners in de Waalsprong zouden een Citadel winkelvoorziening krijgen wat meer uitleg in deze is gewenst.
- Verkeersmodel 2022 kunt U uitleggen hoe U aan de 6.500 mvt op Parmasingel en Turennesingel komt
- Kunt U uitleggen hoe U aan de 10.000 MVT op de Kruising PM-singel Parmasingel komt, ik neem aan dat de op blz 30 genoemde aansluiting Verlengde Turennesingel/PM singel aansluiting Parmasingel moet zijn.
- Kunt U uitleggen waarom bij de ombouw PM-singel naar GA-singel niet de 2x3 rijbanen zijn gerealiseerd.
- Deze rijbanen uitbreiding was volgens ons noodzakelijk om de bebouwing langs de PM-singel te realiseren.
- Het zou goed zijn het profiel van de watersingel van de Turennesingel zowel qua breedte als met het vlakkere talud in de Stelt noord en zuid door te zetten er tevens een wandelpad naast te leggen. Er ontstaat daardoor een opener karakter en een betere afscheiding tussen beide nieuuwe woongebeieden, een vlakker talud is kindvriendelijk en van groot belang in dit toekomstig kinderrijk gebied
- Verder graag een percentage vastleggen voor de openbare ruimte zoals speelplaatsen, openbaar groen, voetbal en of parkjes hondenuitlaatplaatsen e.d.
- Graag handhaven van zichtlijnen vanuit het dorp Lent richting de Waal met de maximale bouwhoogte van 11mtr maar ook graag rekening houden met de opstelling van deze bebouwing zodat er vanuit het dorp nog zicht richting de waal blijft.
- U noemt de Stelt een jarenlang braakliggend gebied, wij ervaren en zien het meer als een natuurgebied.
- Gelet op bovenstaande ga ik er vanuit dat een aanvullend onderzoek VK-structuur Waalsprong gaat komen.

Uiteraard zijn wij gaarne bereid om deze zienswijze nader toe te lichten en/of te onderbouwen.
Gaarne wordt ik op de hoogte gehouden van verdere ontwikkelingen, tevens verzoek ik U de ontvangst van dit schrijven schriftelijk te bevestigen.
Hoogachtend,
Dhr. Ch. Meijers

Ch Meijers Laauwikstraat 76 - 6663CB Lent - Email: charles@meijco.com - Tel: 024-3220085 Mob 06-53181990

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

reg.nr.: 14.00027243
procesverantw.: SO-10

Lent, 17/02/2014

INGEKOMEN
19 FEB 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

Van: Henk Nuijen
Steltsestraat 20
6663 BS Lent

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

class.nr.: 1.731.213
afgedaan:

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen:

1. De zogenaamde Bovenzeeg is een paar jaar geleden in het kader van Ruilverkaveling Over Betuwe Oost als A-watergang aangewezen en aan het Waterschap Rivierenland in eigendom, beheer en onderhoud toegewezen. Was er geen Waalsprong geweest dan was dit inderdaad een belangrijke sloot voor de afvoer van kwelwater gebleven. Een van mijn bezwaren was destijds dat Gemeente Nijmegen al plannen had om deze sloot te dempen en er een fietspad voor in de plaats te leggen. Voor de waterafvoer zou een watersingel gegraven worden. Deze sloot zou daarmee zijn waterhuishoudkundige functie verliezen.

   Voor zover ik **nu** de plannen kan overzien zal deze sloot voor grootste gedeelte gedempt worden en de waterafvoer in het plan De Stelt wordt richting de zojuist gegraven watersingel geleid.
   En tot mijn 'grote verbazing' is tijdens de voorlichtingsavond gesproken over het gebruik van de loop van de Bovenzeeg als langzaam-verkeer-route die een verbinding legt met de Steltsestraat.

   Hiertegen heb ik een aantal bezwaren:
   I. De realisatie van dit idee zou betekenen dat de privacy van de belendende percelen (huisnummers 20 en 22) ernstig in het geding komt.
   II. Er zijn reeds twee langzaam-verkeer verbindingen tussen het nieuw te bebouwen gebied en de Steltsestraat, een derde verbinding zou weinig toevoegen. Bovendien zou een langzaamverkeerroute op deze plek alleen zinvol zijn als de totale loop van de Bovenzeeg een zinvolle verbinding legt met de rest van het dorp Lent. De sloot loopt echter ondergronds naar de overkant van de Steltsestraat en vervolgens ondergronds over het perceel van huisnummer 45, en is daarmee totaal uit beeld verdwenen.
   III. Het is zeer pijnlijk om eerst mijn sloot bijna gratis af te moeten geven en vervolgens als 'extra beloning' een langzaamverkeerroute langs mijn perceel te krijgen.

2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.
   i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m(1 woonlaag + kap), dus vergelijkbaar met de bestaande bouw.
   ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
   iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).

3. Om schade aan bestaande woningen te voorkomen verwacht ik dat u zo verstandig zal zijn om niet heien maar te boren.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Henk Nuijen
Steltsestraat 20
6663 BS Lent
h.nuijen@hccnet.nl
06-49974839

reg.nr.: 14.0001070
procesverantw.: SO 10
27 JAN. 2014
-1.731.212

De Gemeenteraad van de Gemeente Nijmegen
t.a.v. de afdeling Stadsontwikkeling (bureau SO 10)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum: Lent, 12 januari 2014
Ons kenmerk: De Stelt
Betreft: inspraakreactie De Stelt
Uw kenmerk:
c.c.

Geachte heer/mevrouw,

Al jaren volg ik de ontwikkelingen in de Waalsprong en het project Ruimte voor de Rivier op de voet; ik woon er immers. Steeds valt mij 1 ding op: elke keer als er iets gebeurt en er vinden fysieke ingrepen plaats, worden er bomen gerooid. Overigens met 1 uitzondering, namelijk de recente herplant van volwassen Lindes in Lent in 2013.

Toch is het algemene beeld, dat over het algemeen volwassen bomen worden gerooid en minimaal worden teruggeplant. Dit kan ook anders zou ik denken: meer verplaatsen van bomen binnen plangebieden en meer bomen herplanten of terugplanten.

Concreet gaat mijn verzoek dus in deze inspraakreactie over de parallelle boombeplanting die langs de dijken zo typisch in het landschap zijn. Graag zou ik zien dat langs de nieuwe groene dijk, parallel, een nieuwe rij bomen wordt geplant vanaf het Wijnfort tot aan de nieuwe harde kade. In het bestemmingsplan: op de overgang van de "vrijwaringzone' naar het gebied aangeduid als "WG". Dit beeld sluit aan bij de historie (er waren immers bomen parallel aan de oude dijk, en het doet recht aan de typologie van het dijkenlandschap in de Betuwe).

Ter verduidelijking een 3-tal bijlagen:

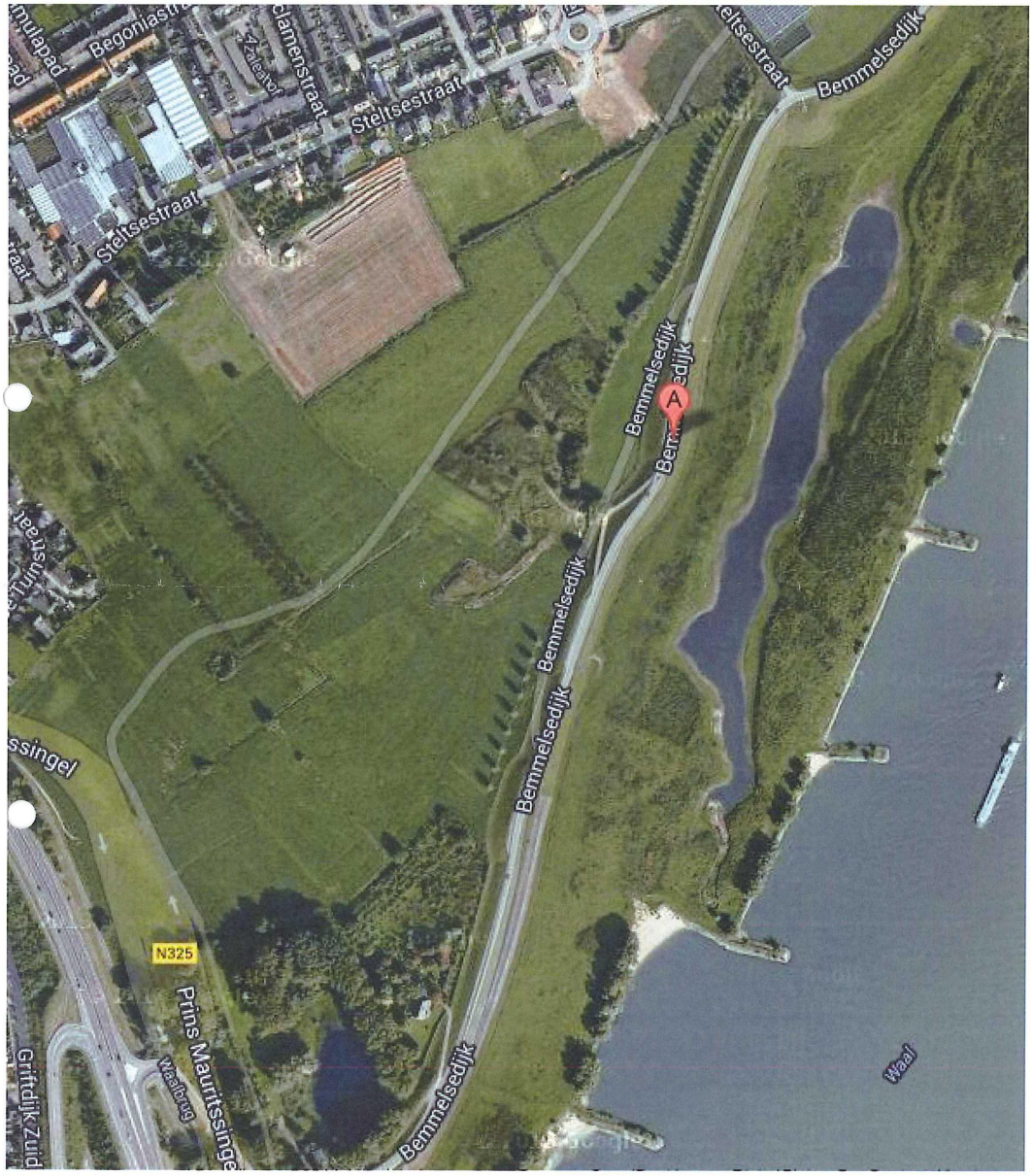
1. Googlebeeld oorspronkelijke situatie
2. Googlebeeld oorspronkelijke situatie, met aanduiding gerooide parallelle bomen
3. Bewerking van "verbeelding bestemmingsplan", met arcering tbv suggestie boomplant

Met vriendelijke groet,

Sjoerd Quint

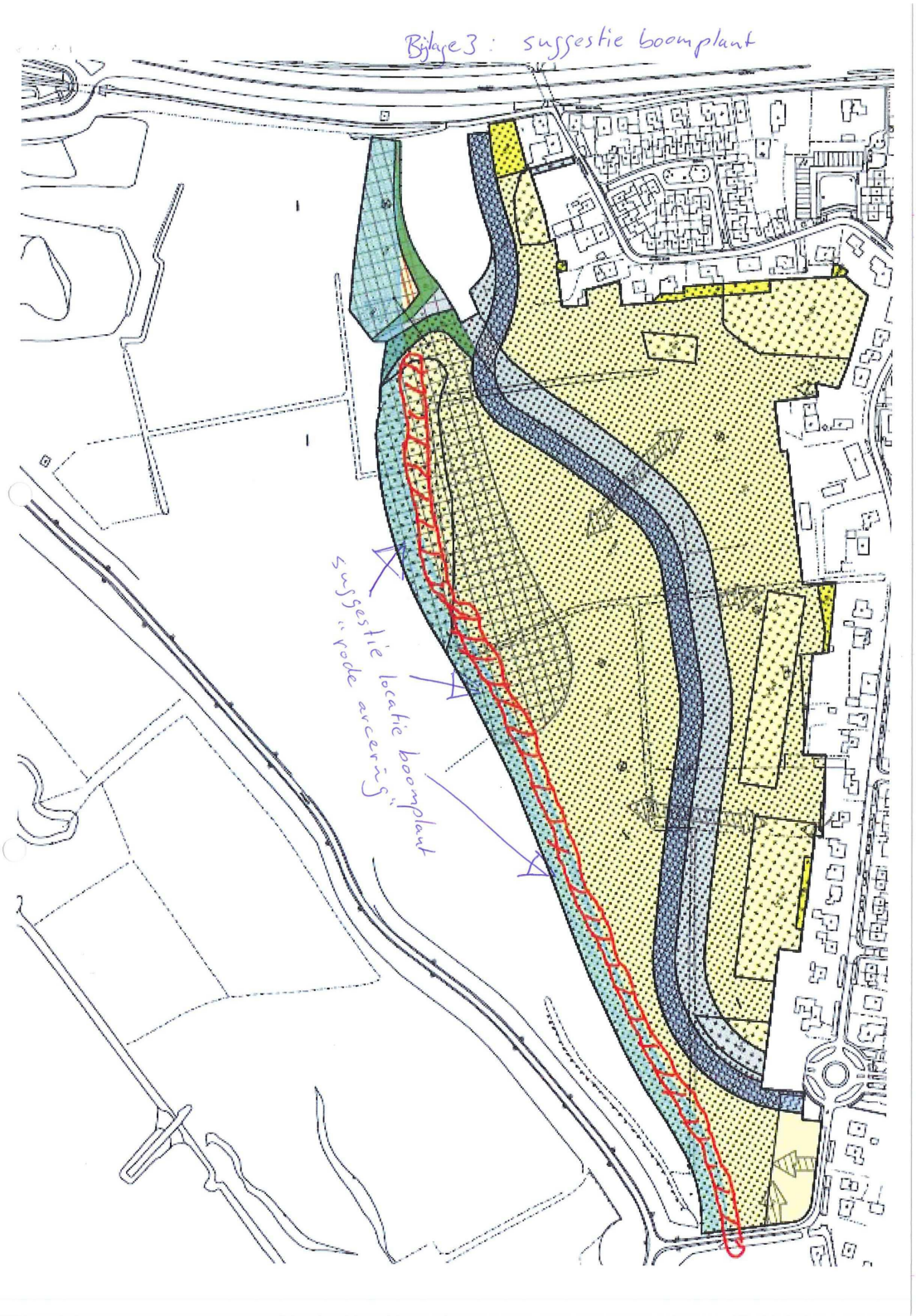
Contact:
drs. S.M. Quint MCD
Turennesingel 120
6663 GV Lent (NL)
T: +31 (0) 24 - 357 85 45
E: squint@wxs.nl

Bijlage 1: oorspronkelijke situatie

Bijlage 2: omcirkeld is gerooide bomen

Bijlage 3 : suggestie boomplant
suggestie locatie boomplant
(rode arcering)

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

reg.nr.: 14.0002254
procesverantw.: SO10
Lent, 18/02/2014

INGEKOMEN
19 FEB. 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

class.nr.: 1731.212
afgedaan:

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Als bewoner van de Vossenpelssestraat verwacht ik dat de aansluiting van de verlengde Turennesingel op de Parmasingel een aantrekkende werking gaat hebben op het sluipverkeer dat vanuit Bemmel over de Vossenpelssestraat naar de Turennesingel en de Parmasingel zal gaan rijden.

Nu is er met de gemeente afgesproken dat deze aansluiting pas mag plaatsvinden als de knip in de Vossenpelssestraat gerealiseerd is. Is het mogelijk aangezien de planning van de Vossenpelssestraat nog even op zich laat wachten, de Laauwikstraat die de Vossenpelssestraat met de Turennesingel verbind alvast als 30 km in te richten.

Is het zo dat de aansluiting van de verlengde Turennsingel pas daadwekenlijk gerealiseerd wordt als er een knip in de vossenpelssestraat gerealiseerd is, zoals eerder besloten in de gemeenteraad?

Vriendelijke Groet

M.C. Smit
Vossenpelssestraat 53
6663KG Lent

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

reg.nr.: 14.0001972
procesverantw.: SO-10

INGEKOMEN
13 FEB 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

Lent, 12 februari 2014

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

Van: D.G. Snijdelaar en M.S. Klunder

class.nr.: 1.731.212

afgedaan:

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dienen wij onze zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis te Lent. Wij hebben met betrekking tot dit ontwerp de volgende opmerkingen en bezwaren.

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal") op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het bestemmingsplan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over een voorontwerp over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inspraak te brengen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij dat u met deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van B&W, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

Algemene opmerking:

- Opvallend is dat het ontwerp vooral een globaal plan is zonder vastgelegde verkaveling of stedenbouwkundige plan (zie ook pagina 38 en zie ook reactie van Platform Waalsprong (pagina 73-74)). Dit verklaart ook het veelvuldig voorkomen van woorden en zinsneden als "afstemming nodig", "verwachting". "onzekerheid", "niet precies", "meer duidelijkheid", "verder uit te werken" en "nog niet vaststaat". Erkend wordt dat het werken met een globaal bestemmingsplan als gevolg heeft dat nog niet precies duidelijk is hoe het gebied er in de praktijk uit komt te zien (pagina 73).
- Door het globale karakter van het ontwerp moeten veel aannames worden gedaan en is vaak ook slechts globale toetsing mogelijk. Hiermee maakt u het voor ons wel erg moeilijk om concreet te reageren op het ontwerp.

Specifieke opmerkingen:

1. Geluidshinder
   Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden. Mede gezien alle onzekerheden en aannames (zie algemene opmerking) is ons voorstel om niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen;
   i. In het ontwerp is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Wij stellen voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30 km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing (huizen, garages, muurtjes.)
2. De overgang van bestaand naar nieuw
   In het ontwerp wordt gesproken over;
   i. Laagbouw achter de huidige bebouwing (bouwhoogte 11 meter). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (bouwhoogte 15 meter). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter in meerderheid maximaal 9 meter en veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   ii. Ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   iii. Het vrijhouden van bebouwing van een zone direct achter de bestaande percelen (pagina 59).

   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, zouden wij willen voorstellen om;
   i. Achter de bestaande bouw een strook van 50 meter (een 3e gebied dus) toe te voegen met bouwhoogte tot maximaal 7 meter (dus 1 woonlaag + kap).
   ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand minimaal 20 meter te laten bedragen.
   iii. Ophogen van de grond zoveel mogelijk te beperken.

   Een mogelijkheid zou kunnen zijn om direct achter de bestaande bouw een groenzone aan te leggen en deze bijvoorbeeld in te richten als wadi (pagina 48 – 51). In een dergelijke groenzone kunnen ook eenvoudig hoogteverschillen tussen de twee gebieden worden opgevangen.
3. Waterbeheer
   Mede gezien de kwelwaterproblemen maken veel aanwonenden zich zorgen over het waterbeheer in de Stelt. Opvallend is dat het waterschap (zie pagina 70 -72) initieel negatief heeft geadviseerd op het ontwerp omdat het nog "te veel vragen" had. Aangegeven wordt dat hierop de waterparagraaf is aangepast. Wij kunnen echter nergens terugvinden dat, na deze aanpassingen, het waterschap nu wel een positief advies heeft afgegeven!

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging van onze zienswijze en willen op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

D.G. Snijdelaar M.S. Klunder

Steltsestraat 14c
6663 BS Lent
madibaki@hotmail.com

*Ultrastil wegdek, zie
http://www.nijmegen.nl/bestuur_en_organisatie/20_januari_2014/rijkswaterstaat_stimuleert_innovatie_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

reg.nr.: 14-000157
procesverantw.: SO10

Lent, 02/02/2014

INGEK
– 5 FEB. 2014
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.: 31.212
afgedaan:

Van: AJA Toonen en BMJJ Toonen Rutjes

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van BenW, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)
2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Naam A.J.A. Toonen
Handtekening

B.M.J. Toonen-Ruijs
B. Toonen Ruijs

Adres Steltsestraat 22b
Woonplaats Lent
Email a.toonen5@chello.nl

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

14.0002295
SO10

Lent, 16/02/2014

Van: Tie van Berkum

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van BenW, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

1. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.
   i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3^{e} gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
   ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
   iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).
2. Graag zou ik ook in de voorschriften ten aanzien van de huizenbouw willen zien opgenomen dat er in het plangebied De Stelt niet op een traditionele manier wordt geheid, maar dat voor het funderen van de huizen alleen heipalen aangebracht mogen worden door middel van boren. Dit voorkomt geluidsoverlast, trillen van bestaande gebouwen en het ontstaan van scheuren in muren van nabijgelegen huizen. Het is tegenwoordig een

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

veelgebruikte wijze om een gat te boren en als men de boor er uit trekt wordt het gat volgestort met beton (schroefpalen).

3. Een ander punt van zorg is de watersingel die midden door het plangebied De Stelt is aangelegd. Deze heeft aan beide zijden een zeer steile oever, dit in tegenstelling tot die van de aansluitende Turennensingel. Niet alleen is de watersingel die door De Stelt loopt levensgevaarlijk voor kinderen en is de natuurwaarde een stuk lager, maar heeft deze ook een kleinere watercapaciteit. En dat is zo vlak in de nabijheid van de dijkverlegging een niet gewenste oplossing. Dus graag een zelfde glooiing aanhouden als die van de waterloop aan de Turennensingel.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Tie van Berkum

Steltsestraat 24A
6663 BS
Lent

Tie.vanberkum@han.nl

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 16/02/2014

Van: Marjoke van de Plassche
Steltsestraat 22
6663 BS Lent

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

1. Ik ben blij met het feit dat bij de ruimtelijke inrichting is gekozen om twee waardevolle elementen in het gebied te behouden: de loop van de Boven Zeeg, plus enkele stroken authentiek groen aan de achterkant van de tuinen van de Steltsestraat. Op deze manier blijft de voor het dorp Lent zo karakteristieke 'rafelrand' nog enigszins behouden. Het lijkt me dan ook wenselijk dat zowel de huidige bewoners als de toekomstige bewoners toegang kunnen hebben tot deze elementen. Ik heb over dit onderwerp een aantal vragen en opmerkingen.
    a. De Boven Zeeg zal, voor zover ik kan overzien, (gedeeltelijk) gedempt worden. Mijn vraag is dan ook: wat betekent dit voor de afvoer van hemelwater en de daaruit voortvloeiende periodieke wateroverlast? Komen er bijvoorbeeld wadi's in het nieuw te bebouwen gebied?
    b. Daarnaast is tijdens de voorlichtingsavond gesproken over het gebruik van de loop van de Boven Zeeg als langzaam-verkeer-route die een verbinding legt met de Steltsestraat. Hiertegen heb ik een viertal bezwaren:
        i. De realisatie van dit idee zou betekenen dat, om toegang te kunnen verlenen aan voetgangers en mogelijk ook fietsers, juist het mooiste stukje van de sloot zodanig aangepast zou moeten worden dat het karakter ervan onherkenbaar verandert.
        ii. De privacy van de belendende percelen (huisnummers 20 en 22) komt ernstig in het geding.
        iii. Er zijn reeds twee langzaam-verkeer verbindingen tussen het nieuw te bebouwen gebied en de Steltsestraat, een derde verbinding zou weinig toevoegen. Bovendien zou een langzaam verkeer route op deze plek alleen zinvol zijn als de totale loop van de Boven Zeeg een doorgaande verbinding legt met het dorp Lent. De sloot loopt echter aan de overkant van de Steltsestraat (ondergronds) over het perceel van huisnummer 45, en is daardoor afgesloten voor het publiek.
        iv. De Boven Zeeg is op dit moment eigendom van Waterschap Rivierenland. De sloot wordt meermalen per jaar onderhouden door overtollige begroeiing te verwijderen. Dit onderhoud is

noodzakelijk om het water te kunnen blijven afvoeren, en draagt er aan bij dat de aanblik van de sloot gewaarborgd blijft. Onderhoud van de Boven Zeeg is, wat mij betreft, een punt van zorg wanneer de Gemeente Nijmegen de eigendom van deze sloot op zich neemt.

Mijn wens ten aanzien van het gebruik van de Boven Zeeg als leidraad voor het inrichtingsplan is dat deze ten minste op enkele plekken zichtbaar blijft als afwatering, en dat de mooie stukjes behouden blijven. Dit kan alleen wanneer het noodzakelijke onderhoud plaats blijft vinden. Een langzaam-verkeer-route parallel aan de Boven Zeeg en aansluitend parallel aan de achterzijde van de percelen van de Steltsestraat, biedt toekomstige bewoners via een 'doorkijkje' zicht op het laatste stukje authentieke Boven Zeeg. Zo wordt een deel van de cultuurhistorie vastgelegd in het toekomstige straatbeeld. Dit is interessanter dan het dempen van de totale sloot ten behoeve van een langzaam-verkeer-route die een verbinding maakt met de Steltsestraat.
Daarnaast zou ik het waardevol vinden als de naam Boven Zeeg vastgelegd wordt in de straatnaam in de toekomstige bebouwing.

2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.
   i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 9m, dus vergelijkbaar met de bestaande bouw.
   ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen. Op plekken waar dit niet mogelijk is, zou de nokhoogte van de nieuwbouw maximaal 7m moeten bedragen.
   iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Marjoke van de Plassche
Steltsestraat 22
6663 BS Lent
marjoke@vandeplassche.com
024-3245580

Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. Afd. Stadsontwikkeling (Bureau SO 10)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 17 februari 2014

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u onze zienswijze op het ontwerp-bestemmingsplan Nijmegen de Stelt zoals toegelicht op 9 januari 2014 in het Witte Huis te Lent.

Wij hebben in 2001 ons perceel aan de Steltsestraat gekocht en hebben destijds, voordat we tot koop over zijn gegaan, bij de gemeente geïnformeerd wat de plannen zijn met het natuurgebied achter de percelen. Ons werd verteld dat de dijk teruggelegd zou gaan worden i.v.m. ruimte voor de Waal.
De overige beschikbare ruimte zou ingericht worden als "visitekaartje voor de Waalsprong" met respect voor natuur en het instant houden van het dorpse karakter.
De plannen waren nog niet concreet maar de woonwijk zou ruim opgezet worden met veel groenvoorziening.
Wij zijn erg teleurgesteld door de huidige plannen die voor een groot gedeelte zijn gebaseerd op de huidige malaise in de economie.

De gesprekken die we met de gemeente de afgelopen maanden gevoerd hebben zijn door ons prettig ervaren. Men heeft getracht rekening te houden met de wensen van bewoners bij het ontwikkelen van het bestemmingsplan.

Om de rafelrand te voorkomen is er op de kaart van het plangebied de strook aangrenzend aan perceel Steltsestraat 36,38 en 40 een groenstrook getekend. Wij gaan ervan uit dat deze gehandhaafd zal blijven, zodat er een redelijke "groene" afstand wordt gecreëerd tussen bestaande woningen en het nieuwbouwproject.
Ondanks dat wij niet voornemens zijn grond aan te kopen steunen wij de eventuele grondaankoop van onze buren linker (36) en rechterzijde (40).

We maken ons wel zorgen over de waterhuishouding de aankomende jaren. Sinds afgelopen zomer werkt de waterpomp in onze tuin niet meer. Na veelvuldig contact met ILent kan dit niet liggen aan de werkzaamheden in het gebied. U begrijpt dat we wat sceptisch zijn.
Daarnaast is er tijdens de gesprekken met de gemeente verschillend gesproken over de hoogte van de percelen die achter ons komen variërend van 20-50 cm. Dit komt de afvoer van water niet ten goede.

Graag ontvang ik de bevestiging van de zienswijze die zowel per mail als per post naar u verstuurd wordt.

Met vriendelijke groet,

Remco van den Brink en Marcha Jelissen
Steltsestraat 38
6663 BS LENT
024-3231089

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. afdeling Stadsontwikkeling SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Lent, 17 februari 2014

14.0002162
SO10

Van: C.J.P. van Dun en W.TH.J. Oosterwijk

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

-1.731.212

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dienen wij onze zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis te Lent. Wij hebben met betrekking tot dit ontwerp de volgende opmerkingen en bezwaren.

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal") op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het bestemmingsplan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over een voorontwerp over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inspraak te brengen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij dat u met deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van B&W, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

Algemene opmerking:

- Opvallend is dat het ontwerp vooral een globaal plan is zonder vastgelegde verkaveling of stedenbouwkundige plan (zie ook pagina 38 en zie ook reactie van Platform Waalsprong (pagina 73-74)). Dit verklaart ook het veelvuldig voorkomen van woorden en zinsneden als "afstemming nodig", "verwachting". "onzekerheid", "niet precies", "meer duidelijkheid", "verder uit te werken" en "nog niet vaststaat". Erkend wordt dat het werken met een globaal bestemmingsplan als gevolg heeft dat nog niet precies duidelijk is hoe het gebied er in de praktijk uit komt te zien (pagina 73).
- Door het globale karakter van het ontwerp moeten veel aannames worden gedaan en is vaak ook slechts globale toetsing mogelijk. Hiermee maakt u het voor ons wel erg moeilijk om concreet te reageren op het ontwerp.

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Specifieke opmerkingen:

1. Geluidshinder
   Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden. Mede gezien alle onzekerheden en aannames (zie algemene opmerking) is ons voorstel om niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen;
   i. In het ontwerp is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Wij stellen voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
2. De overgang van bestaand naar nieuw
   In het ontwerp wordt gesproken over;
   i. Laagbouw achter de huidige bebouwing (bouwhoogte 11 meter). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (bouwhoogte 15 meter). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter in meerderheid maximaal 9 meter en veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   ii. Ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   iii. Het vrijhouden van bebouwing van een zone direct achter de bestaande percelen (pagina 59).

   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, zouden wij willen voorstellen om;
   i. Achter de bestaande bouw een strook van 50 meter (een 3e gebied dus) toe te voegen met bouwhoogte tot maximaal 7 meter (dus 1 woonlaag + kap).
   ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand minimaal 20 meter te laten bedragen.
   iii. Ophogen van de grond zoveel mogelijk te beperken.
3. Waterbeheer
   Mede gezien de kwelwaterproblemen maken veel aanwonenden zich zorgen over het waterbeheer in de Stelt. Opvallend is dat het waterschap (zie pagina 70 -72) initieel negatief heeft geadviseerd op het ontwerp omdat het nog "te veel vragen" had. Aangegeven wordt dat hierop de waterparagraaf is aangepast. Wij kunnen echter nergens terugvinden dat, na deze aanpassingen, het waterschap nu wel een positief advies heeft afgegeven!

4. Plan Algemeen
   Ik maak bezwaar tegen de vele vaagheden in het plan. In dit geval bedoel ik niet het feit dat dit plan zo globaal is maar de verschillen in de cijfers die in de diverse onderdelen worden gepresenteerd. Deze zijn dermate groot dat hieraan nauwelijks conclusies kunnen worden verbonden.
   Er is sprake is van verschillen van vele tientallen procenten in de beweerde noodzaak van bebouwing in dit gebied alsook in de voorspelde aantallen motorvoertuigen per etmaal op de wegen in ditzelfde gebied.

Verder is de manier waarop de overlap in geluidswaarde van de contouren van de Mauritssingel en de Verlengde Turennesingel zijn gepresenteerd nogal bevreemdend. Er lijkt geen rekening te worden gehouden met het cumulatieve effect van de geluidswaarden in het raakgebied van beide contourgebieden.

5. Verkeersveiligheid
   Binnen het Bestemmingsplan wordt gesproken over een fiets-verbinding Waalbrug/ Lentse Tuinstraat die zo "optimaal mogelijk ingepast" moet worden en tegelijkertijd "optimaal verkeersveilig" moet zijn.
   Een deel van die verbinding is nu buiten dit Bestemmingsplan gelegd en daardoor wordt niet voldaan aan de optimale verkeersveiligheid. Er wordt blijkbaar gekozen om deze snelle fietsverbinding straks weer tussen de Mauritssingel en het woonhuis op de Lentse Tuinstraat 13 te persen zodat op het kruispunt bij het tunneltje weer een situatie, die voorheen zeer gevaarlijk is gebleken, wordt hersteld. Het zou een gemiste kans zijn als er niet gekozen wordt om langs de andere zijde van voornoemd woonhuis aansluiting te zoeken op de Lentse Tuinstraat.

Wij ontvangen graag een ontvangstbevestiging van onze zienswijze en willen op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

17/02/2014

C.J.P.van Dun en W.TH.J. Oosterwijk
Lentse Tuinstraat 11A
6663 BG Lent

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan De Stelt Nijmegen-Lent

Aan: Gemeenteraad van Nijmegen
t.a.v. SO 10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

14.0001809
SO10

Lent, 10/02/2014

Van: Fam.van Wijk.

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent

1.731.212

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Bij deze dien ik mijn zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt zoals toegelicht tijdens de informatieavond op 9 januari jl. in het Witte Huis. Ik heb met betrekking tot dit plan de volgende opmerkingen

Procedureel

- In het verleden heeft u er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan "Ruimte voor de Waal" op aangedrongen dat de direct aanwonenden door uw college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt.
- Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat u er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel u juridisch gezien, dit op basis van uw Inspraakverordening rechtens bent te doen, vinden wij deze keuze, in relatie tot uw eerdere opdracht aan het college van BenW, een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven!

Inhoudelijk

1. Geluidshinder: Verwachting is dat de voorkeurwaarden voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidshinder zullen worden overschreden. Daarom wordt door u voorgesteld de waarden aan te passen in een besluit Hogere Grenswaarden . Mijn voorstel is niet de waarden (norm) aan te passen maar op voorhand met een duurzame oplossing te komen zodat dit niet nodig is. Bijvoorbeeld
   i. In het voorstel is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Ik stel voor *Ultrastil asfalt** te gebruiken dat 10dB stiller is.
   ii. De maximum snelheid op de verlengde Turennesingel te reduceren tot 30km/h
   iii. De verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing. (Huizen, garages, muurtjes.)
2. De overgang van bestaand naar nieuw: In het plan wordt gesproken over laagbouw achter de huidige bebouwing (nokhoogte 11m). Richting de dijk mag de bebouwing hoger worden (nokhoogte 15m). De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap).
   Daar bovenop wordt nog gesproken over het ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog eens groter wordt.
   Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe

bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek.

i. Achter de bestaande bouw een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap)
ii. De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelrand moet minimaal 20m bedragen
iii. Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max 30cm).

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van mijn zienswijze en wil op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen

Met vriendelijke groet,

Naam: J.van Wijk.
Handtekening

Adres: Lentse Tuinstraat 7
Woonplaats: Lent.
Email: j.wijk8@upcmail.nl

*Ultrastil wegdek, zie
http://rws.nl/actueel/nieuws_en_persberichten/2014/januari2014/rijkswaterstaat_stimuleert_ontwikkeling_ultrastil_wegdek.aspx

zaaknr.: 14.0002251
procesvolgnr.: SO10

INGEKOMEN
SO10 2014
GEMEENTE NIJMEGEN
-1.7 31.212

Gemeenteraad gemeente Nijmegen
T.a.v. afdeling stadsontwikkeling (Bureau SO10)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Onderwerp:
Zienswijze op ontwerpbestemmingsplan
Nijmegen De Stelt

Lent, 17 februari 2014

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

Geachte gemeenteraad,

Hierbij geeft ondergetekende, als voorzitter en bij monde van alle leden van de verkeersgroep "Het Lentse Draagvlak" de volgende zienswijze op het ontwerp-bestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent.

De verkeersgroep het Lentse Draagvlak heeft als doelstelling om Lent ten oosten van de Mauritssingel te vrijwaren van doorgaand verkeer en vanuit die doelstelling dragen wij al jarenlang bij aan discussies en planvorming over de verkeersstructuur in Nijmegen-Noord.
Wij zijn vanaf het begin gekant tegen een aansluiting van de verlengde Turennesingel (toen nog Parmasingel genoemd) op de Prins Mauritssingel, aangezien dit aantrekkelijk zou zijn voor doorgaand verkeer van en naar Lingewaard. Het is niet gelukt deze aansluiting tegen te houden aangezien deze noodzakelijk werd geacht als ontsluiting van de achterliggende wijken.
Wij werden enigszins gerustgesteld door het raadsbesluit van 6 juli 2011 (R2011-086dorpensingel-oost) waarin drie verkeersmaatregelen onlosmakelijk met elkaar verbonden werden, te weten: de aanleg van de Dorpensingel-Oost, de knip in de Vossenpelssestraat om doorgaand verkeer te belemmeren en de aansluiting van de Parmasingel op de Waalbrug. Sindsdien is er echter sprake van een moeizaam proces met de gemeente Lingewaard, aangezien zij niet akkoord gaan met de knip in de Vossenpelssestraat. Zij gaan eventueel akkoord met het verkeersluw maken van deze route, maar het is nog volstrekt onduidelijk wat dit gaat betekenen. Het gevolg is dat er tot op heden geen enkele duidelijkheid is over de manier waarop het doorgaand verkeer geweerd zal gaan worden en dat baart ons grote zorgen.

In het nu voorliggende ontwerp bestemmingsplan de Stelt Nijmegen-Lent wordt de aanleg van de verlengde Turennesingel mogelijk gemaakt en daarmee wordt de toegang tot de Mauritssingel en de Waalbrug een feit. Vanuit de geschetste achtergrond hebben wij gemeend een zienswijze op dit plan te moeten presenteren aangezien deze infrastructuur een aantrekkende werking zal hebben op het doorgaand verkeer van en naar Lingewaard.

Wij verzoeken u om bij de beoordeling van dit bestemmingsplan de volgende vragen te stellen:

- Is de aanleg van de Dorpensingel-Oost daadwerkelijk gegarandeerd, met andere woorden, komt de financiering rond en gaat Lingewaard akkoord met de aanleg, ook als er een verregaande afwaardering van de Vossenpelssestraat gerealiseerd gaat worden.
- Op welke manier wordt het doorgaand verkeer op de Vossenpelssestraat geweerd: Komt er "bebording met camera's" bij de Zandsestraat om met name in de spitsuren doorgaand verkeer onmogelijk te maken? Komt er een 30-km-regime vanaf de Zandsestraat tot aan de Laauwikstraat, inclusief alle verkeersremmende maatregelen die daarvoor nodig zijn?

Wij vragen u dan ook om pas akkoord te gaan met dit bestemmingsplan als er, in overeenstemming met het raadsbesluit R2011-086, ferme garanties worden gegeven dat er met de aanleg van de Dorpensingel-Oost en met de afwaardering van de Vossenpelssestraat geen doorgaand verkeer van en naar Lingewaard zal zijn dat gebruik zou kunnen maken van de verlengde Turennesingel.
Wij vragen u tevens om wat betreft de verlengde Turennesingel alle mogelijke maatregelen te nemen om een verkeer aantrekkende werking te voorkomen.

Met vriendelijke groeten,

Namens verkeersgroep het Lentse Draagvlak,

Rob Stoof,
Vrouwe Udasingel 244
6663 GX Lent
Tel: 06.22328996
E-mail: robstoof@gmail.com

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 **F** (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl **I** www.waterschaprivierenland.nl
Bank 63.67.57.269

reg.nr.: 14.0002247
processverantw.: 5040
Waterschap Rivierenland
INGEKOMEN 19 FEB. 2014 GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.: 01.31.212
afgedaan:
VERZONDEN 18 FEB. 2014

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Datum:	Uw kenmerk:	Ons kenmerk:	Behandeld door:
18 februari 2014		201400261/264207	Karin Oosters-de Boer

Onderwerp:
Zienswijze ontwerp bestemmingsplan 'Nijmegen De Stelt'

Doorkiesnummer / e-mail:
(0344) 64 91 90
k.oosters@wsrl.nl

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van ons waterschap op het ontwerp bestemmingsplan 'Nijmegen De Stelt'.

Doorlopen proces
In het kader van het vooroverleg heeft het waterschap op 29 november 2013 een negatief wateradvies uitgebracht op het voorontwerp bestemmingsplan 'Nijmegen De Stelt' (brief met kenmerk 201318966/253704). Vervolgens heeft nader overleg plaatsgevonden over de inhoud van de waterparagraaf en de waterhuishoudkundige onderbouwing.
Ten aanzien van de berekening van de watercompensatie voor het voorziene verharde oppervlak, constateren wij dat de nadere onderbouwing op dit moment volstaat. Graag ontvangen wij hiertoe een actueel overzicht van de Waterboekhouding conform de reeds met u gemaakte afspraken.
In ons wateradvies is aangegeven dat het inhoudelijk overleg over de waterparagraaf nog niet was afgerond. Helaas moeten wij constateren dat de overeenstemming over de waterparagraaf op dit moment nog niet is bereikt. De geohydrologische onderbouwing roept nog een aantal vragen op waarover het overleg nog niet is afgerond.

Opmerkingen ten aanzien van de Verbeelding en Regels
Ten aanzien van de Verbeelding constateren wij dat de kernzone van de primaire waterkering niet conform Barro is bestemd met de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering'. Wij verzoeken u deze bestemming alsnog op te nemen op de Verbeelding en in de Regels van het bestemmingsplan. Wij zullen de digitale bestanden met de ligging van de kernzone van de waterkering separaat aan u verzenden voor de verwerking op de Verbeelding.

Opmerkingen ten aanzien van de Toelichting
De grondwaterstanden in het plangebied worden sterk beïnvloed door de rivierwaterstanden. Het plangebied ligt tussen de bestaande bebouwing van Lent en de nieuwe primaire waterkering. Het project Ruimte voor de Waal behelst de aanleg van een nevengeul, de verlegging van de primaire waterkering en de aanleg van kwel- en pipingschermen. Deze maatregelen zijn momenteel in uitvoering en hebben invloed op de lokale grondwaterstromingen. De aanleg van de singel, als onderdeel van het hoofdwatersysteem in de Waalsprong, heeft laten zien dat de ondergrond is opgebouwd uit matig tot zeer grof zand en lokaal zelfs grindhoudend is. Deze hoge doorlatendheid kan mogelijk resulteren in wegzijging bij lage rivierwaterstanden, welke kan leiden tot knelpunten in het handhaven van de minimale peilen in het hoofdwatersysteem en de plassen in de landschapszone, zoals opgenomen in het WIW.

Op dit moment vindt nader overleg plaats tussen uw gemeente en het waterschap over dit aspect. Indien alsnog een weerstand biedende laag aangebracht moet worden, kan dit leiden tot knelpunten in de uitvoeringsperiode van het bouwrijp maken van het plangebied.
Wij adviseren om alvorens het bestemmingsplan vast te stellen, de procesafspraken rondom dit vraagstuk af te wachten.

Een uitwerking van deze en overige technisch inhoudelijke opmerkingen treft u aan in bijlage 1 van deze brief. Voor de modelregels verwijzen wij u naar bijlage 2 van deze brief.

Conclusie
Wij maken bezwaar tegen de bovenstaande onderdelen van het ontwerp bestemmingsplan, omdat de kernzone van de primaire waterkering niet op de Verbeelding is opgenomen. Wij verzoeken u het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen conform onze opmerkingen. Daarnaast verzoeken wij u de vaststelling aan te houden tot de gevolgen voor het plangebied inzichtelijk zijn en er overeenstemming is bereikt tussen uw gemeente en het waterschap over de al dan niet te treffen maatregelen om de functie van het hoofdwatersysteem te waarborgen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd en zijn desgewenst uiteraard bereid onze zienswijze in uw hoorzitting nader toe te lichten.

Hoogachtend,
namens het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,
het hoofd van de afdeling Plannen,

H.T.M. Peterse MBA

P.S. Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

Bijlage(n): 1. Technisch inhoudelijke opmerkingen bij de zienswijze
2. Modelregels Waterschap Rivierenland

Afschrift: Archief (inclusief bijlagen) ; T-PLO/KO ; T-PLW/TT ; T-PLW/HN
GEM Waalsprong, T.a.v. P. de Wit, Postbus 1179, 6501 BD Nijmegen
Gemeente Nijmegen, T.a.v. T. Verhoeven, Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen
Gemeente Nijmegen, T.a.v. D. Driessen, Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen

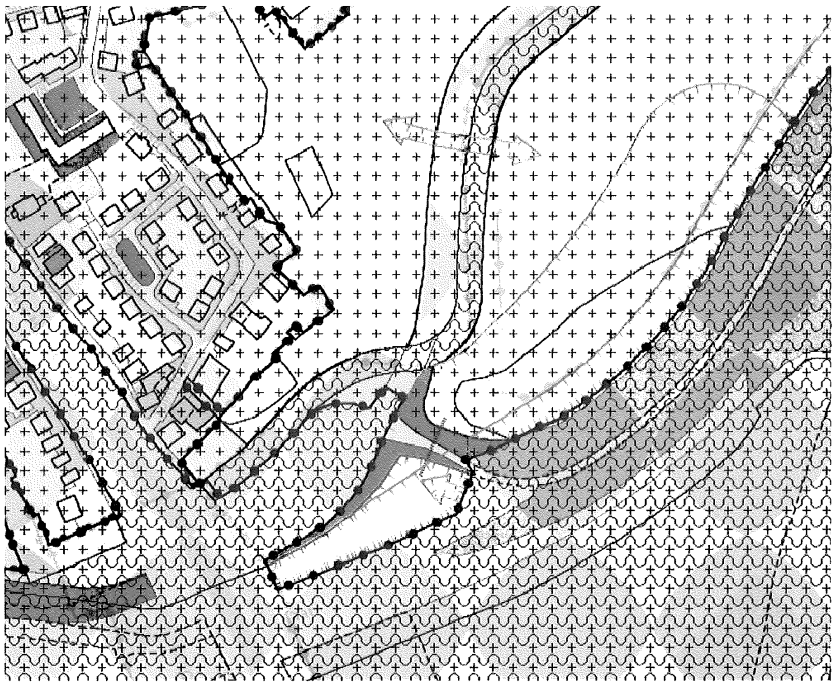
Bijlage 1
Technisch inhoudelijke opmerkingen bij de zienswijze

Verbeelding

De primaire waterkering, zoals deze momenteel wordt gerealiseerd binnen het project Ruimte voor de Waal, ligt langs en gedeeltelijk binnen het plangebied De Stelt. De zoneringen behorende bij deze primaire waterkering zijn niet correct op de verbeelding opgenomen. De kernzone van de waterkering dient conform Barro met een dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering opgenomen te worden. Deze dubbelbestemming ontbreekt op dit moment op de verbeelding.
Het betreffende deelgebied kent binnen het ontwerp bestemmingsplan De Stelt een enkelbestemming Woongebied. Voor de uitwerking van het woongebied binnen de zonering van de waterkering, is vroegtijdige afstemming met het waterschap essentieel.
De zonering van de beschermingszone van de waterkering is correct opgenomen op de verbeelding. Deze is weergegeven met de gebiedsaanduiding Vrijwaringszone Dijk. Conform de modelregels van het waterschap, verzoeken wij deze zone op te nemen als Vrijwaringszone Dijk 1.
De buitenbeschermingszone van de waterkering ontbreekt op de verbeelding. Conform de modelregels verzoeken wij de buitenbeschermingszone van de waterkering op te nemen met de gebiedsaanduiding Vrijwaringszone Dijk 2. De modelregels van het waterschap zijn afgestemd op het Barro. De juiste zoneringen zullen u separaat als digitale bestanden worden toegezonden.

Binnen het plangebied De Stelt is de nieuw gegraven singel als Water op de Verbeelding opgenomen. Eerder was deze singel opgenomen op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal. Dit bestemmingsplan is onherroepelijk. Het opnemen van A-watergangen als Water op de verbeelding is conform de wensen en eisen van het waterschap. Wij constateren op dit moment dat er afwijkingen bestaan tussen beide verbeeldingen met betrekking tot de afmetingen en exacte ligging van de singel. Dit geeft aanleiding tot nader overleg om de juiste locatie en afmetingen correct op de verbeelding op te nemen.

In onderstaande figuur is het verschil in de locatie en afmetingen van de singel weergegeven.

Regels

De regel Dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering ontbreekt en moet nog worden toegevoegd voor de kernzone van de primaire waterkering.
De regel gebiedsaanduiding Vrijwaringszone Dijk graag aanpassen in Vrijwaringszone Dijk 1 en toevoegen gebiedsaanduiding Vrijwaringszone Dijk 2 conform de modelregels van het waterschap. Hiervoor verwijzen wij naar bijlage 2 bij deze brief.

Toelichting

Het plangebied is begrensd tussen enerzijds de nieuw te leggen primaire waterkering, welke op dit moment wordt gerealiseerd in het kader van het project Ruimte voor de Waal en anderzijds de bestaande, deels op staal gefundeerde, bebouwing van Lent.
De grondwaterstanden staan onder invloed van de rivierwaterstanden op de Waal. Als gevolg van de dijkteruglegging, de aanleg van een nevengeul en de plaatsing van kwel- en pipingschermen wijzigt de lokale grondwaterdynamiek.
In de bestaande situatie is door kwel sprake van hoge grondwaterstanden ten tijde van hoge rivierwaterstanden. De plaatsing van kwel- en pipingschermen voorkomt toename van kwel naar het binnendijkse gebied als gevolg van het project Ruimte voor de Waal.

De grondwaterstanden zijn een aandachtspunt bij de ontwikkeling van het deelplangebied De Stelt, zowel binnen als rondom het plangebied. Door de vele ingrepen rondom het plangebied, is de bepaling van de effecten op de grondwaterstanden complex. De reeds aangelegde singel heeft een sterk drainerende werking. Dit blijkt in de praktijk bij lage rivierwaterstanden en wordt onderbouwd door de geohydrologische berekeningen. Hieruit blijkt tevens dat de singel hoge grondwaterstanden in het plangebied voorkomt. Wij hebben echter zorgen bij deze sterk drainerende werking. De ondergrond is dermate grof zand en grindhoudend, dat de stabiliteit van de taluds van de watergang onder druk staat. Bovendien kan bij lage rivierwaterstanden de singel leiden tot wegzijging vanuit het hoofdwatersysteem in de Waalsprong richting de rivier. Om de waterpeilen op niveau te houden, zal aanvulling van uit de plassen nodig zijn. Enerzijds is de vraag of de aanwezige gemalen afdoende capaciteit hebben om deze suppletie mogelijk te maken, anderzijds is de vraag of aan de hoofdcriteria uit het WIW voldaan kan worden, ten aanzien van het minimum plaspeil, en de maximale stroomsnelheden in het oppervlaktewatersysteem.
Deze zorgen hebben wij reeds aan u geuit.

Indien maatregelen nodig mochten blijken te zijn om ontoelaatbare wegzijging te voorkomen, zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van een weerstand biedende laag onder de singel, zijn ingrepen in het plangebied van De Stelt nodig. Op dit moment is nog niet helder wat de consequenties zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan. De geohydrologische onderbouwing bij het bestemmingsplan De Stelt gaat uit van de afwezigheid van een kleilaag en zal mogelijk aangepast moeten worden. Op dit moment kunnen wij daarom de gevolgen voor de waterhuishouding nog onvoldoende beoordelen.

Bijlage 2
Modelregels Waterschap Rivierenland

Artikel 5 Waterstaat - Waterkering

Modelregel kernzone primaire waterkering (dubbelbestemming) **voor kernzone**

5.1. Bestemmingsomschrijving
De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) mede bestemd voor:
a. het in stand houden, het beheer, het onderhoud en de verbetering van de waterkering;
b. bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals kunstwerken, dijksloten en andere waterstaatswerken.

5.2. Bouwregels
Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:
a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 5.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste **PM** m;
c. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag niet worden gebouwd.

5.3. Afwijken van de bouwregels
Het bevoegd gezag kan in afwijking van lid 5.2 onder c beslissen - middels een omgevingsvergunning - met inachtneming van het volgende:
a. de bij de betrokken bestemming behorende bouwregels worden in acht genomen;
b. het belang van de waterkering wordt niet onevenredig geschaad en vooraf wordt schriftelijk advies ingewonnen bij de betreffende waterbeheerder.

Artikel 5 Vrijwaringszone - dijk - 1

Modelregel voor *beschermingszone* volgens legger wsrl **(aanduiding met regels)**

5.1 Vrijwaringszone - dijk - 1
a. Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk - 1' zijn de gronden, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering;
b. Ter plaatse van gronden met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk - 1' mag niet worden gebouwd;
c. Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van lid 8.1 onder b, met inachtneming van de volgende regels:
1. de bij de betrokken bestemming behorende bouwregels worden in acht genomen;
2. het belang van de waterkering wordt niet onevenredig geschaad en vooraf wordt schriftelijk advies ingewonnen bij de betreffende waterbeheerder.

Artikel 5 Vrijwaringszone - dijk - 2

Modelregel voor *buitenbeschermingszone* volgens legger wsrl (**aanduiding enkel attentiefunctie**)

5.2 Vrijwaringszone - dijk - 2
Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk - 2' zijn de gronden naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, aangeduid als buitenbeschermingszone van de primaire waterkering.

Waterschap Rivierenland vindt helder taalgebruik belangrijk. Heeft u opmerkingen bij het taalgebruik in deze brief? Dan kunt u daarover een mail sturen aan info@wsrl.nl.

Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen De Stelt heeft van 9 januari 2014 tot en met 19 februari 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden zienswijzen worden ingediend. Er zijn 28 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn verwerkt in deze nota. De zienswijzen zijn te samen en per onderwerp samengevat en van een reactie voorzien. Als onderdelen van de zienswijzen niet expliciet worden genoemd, wil dit niet zeggen dat deze niet bij de beoordeling zijn betrokken. De zienswijzen zijn allen in hun geheel beoordeeld. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Opzet van de zienswijzennota

Diverse onderwerpen worden in meerdere zienswijzen aan de orde gesteld (bijvoorbeeld de verkeersafwikkeling of de stedenbouwkundige invulling van het gebied). Om te voorkomen dat een onderwerp meerdere keren en op verschillende plaatsen in de zienswijzennota wordt behandeld, is er voor gekozen om de zienswijzen per onderwerp samen te voegen en te behandelen.

Inhoudsopgave

0. Overzicht reclamanten 4
1. Procedure 5
2. Globaal bestemmingsplan 6
3. Nut en noodzaak nieuwe woonwijk 7
4. Aansluiting nieuwe bebouwing op bestaande bebouwing 9
5. Verkeer 17
6. Waterhuishouding 22
7. Watersingel 27
8. Geluid 28
9. Bovenzeeg 29
10. Bomen langs de dijk 30
11. Dijk 31
12. Overige onderwerpen 31

0. Overzicht reclamanten

1. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 42, Lent
2. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 16A, Lent
3. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 36, Lent
4. Bewoner(s)/eigenaar Lentse Tuinstraat 13A, Lent
5. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 24, Lent
6. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 34, Lent
7. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 14A, Lent
8. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 40, Lent
9. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 26, Lent
10. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 14, Lent
11. Bewoner(s)/eigenaar Turennesingel 104, Lent
12. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 42, Lent
13. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 44, Lent
14. Bewoner(s)/eigenaar Lentse Tuinstraat 1A, Lent
15. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 30, Lent
16. Bewoner(s)/eigenaar Laauwikstraat 76, Lent
17. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 20, Lent
18. Bewoner(s)/eigenaar Turennesingel 120, Lent
19. Bewoner(s)/eigenaar Vossenpelsestraat 53, Lent
20. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 14C, Lent
21. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 22B, Lent
22. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 24A, Lent
23. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 22, Lent
24. Bewoner(s)/eigenaar Steltestraat 38, Lent
25. Bewoner(s)/eigenaar Lentse Tuinstraat 11A, Lent
26. Bewoner(s)/eigenaar Lentse Tuinstraat 7, Lent
27. Verkeersgroep Lentse Draagvlak, Vrouwe Udasingel 244, Lent
28. Waterschap Rivierenland, De Blomboogerd 1, Tiel

1. Procedure

Met betrekking tot de procedure zijn door reclamanten genoemd onder 6, 9, 10, 13, 14, 15, 20, 21, 22, en 26 zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen:

Inhoud zienswijzen
In het verleden heeft de gemeenteraad er (tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal) op aangedrongen dat de direct aanwonenden door het college nadrukkelijk zouden worden betrokken bij het planproces van het plan De Stelt. Het schetst dan ook ten zeerste onze verbazing dat het college er voor gekozen heeft om de wettelijke mogelijkheid voor het houden van een inspraakronde over te slaan en het plan direct als ontwerp ter inzage te leggen. Dit onthoudt ons als aanwonenden een extra inspraakronde en de mogelijkheid ons goed te beraden op de consequenties van het plan. Hoewel het college dit op basis van de inspraakverordening op zichzelf mag doen, vinden wij deze keuze in relatie tot de eerdere opdracht aan het college een uiterst tegenstrijdig en verkeerd signaal afgeven. Daar komt bij dat door de grote onduidelijkheden (vlekken) in het plan het voor ons als aanwonenden niet duidelijk is wat wij in onze tuin krijgen.

Reactie Gemeente Nijmegen
Bij het vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal is een motie door de gemeenteraad aangenomen, waarbij het college wordt opgeroepen om:
- De GEM in een vroeg stadium de bewoners van Lentse Tuinstraat en Steltsestraat te laten betrekken bij verdere planvorming voor De Stelt en hun wensen en opmerkingen op te laten halen alvorens een (voor)ontwerpbestemmingsplan op te stellen.
- De GEM de bewoners ook tijdens de bestemmingsplanprocedure actief te laten informeren.

Voordat het ontwerp-bestemmingsplan de procedure is ingegaan, heeft de Gemeente in opdracht van de GEM een schriftelijke inventarisatieronde gehouden waarbij alle bewoners van de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen / ideeën kenbaar te maken. Veel bewoners hebben toen aangegeven graag hun tuin uit te breiden door middel van aankoop. Dat heeft ertoe geleid dat de GEM en de Gemeente gedurende meerdere maanden gesprekken hebben gevoerd met bewoners van de Steltsestraat en de Lentse Tuinstraat, zowel individueel als in groepsverband, en met de bewonersgroep BelangStelt. In de gesprekken is gesproken over de voorwaarden waaronder tot aankoop van grond kan worden overgegaan. Daarnaast is in de gesprekken een toelichting gegeven op de stedenbouwkundige ambities aan de hand van het ambitiedocument en is de bewoners bovendien de gelegenheid geboden om hun wensen / voorkeur kenbaar te maken in welke vorm (middels tuinen, zijgevel, ontsluiting of parkeerplaatsen) zij de nieuwbouw zouden willen zien grenzen aan hun achtertuin. Verder is het concept-bestemmingsplan meerdere keren aan de orde geweest in het overleg van het Platform Waalsprong. Op 9 januari 2014 is een informatieavond georganiseerd in het Witte Huis in Lent, waarbij het bestemmingsplan is toegelicht en de mogelijkheid is geboden vragen te stellen over het bestemmingsplan en het bestemmingsplan in te zien.

Wij vinden dan ook dat het bestemmingsplan in overeenstemming met de raadsmotie tot stand is gekomen.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Globaal bestemmingsplan

Met betrekking tot het onderwerp 'globaal bestemmingsplan' zijn door reclamanten genoemd onder 5, 20, en 25 zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen:

Inhoud zienswijzen
Het is begrijpelijk dat gebiedsontwikkeling, economisch gezien, zo goed mogelijk de markt moet kunnen volgen. Vanuit dat marktperspectief is het dan ook optimaal om planvorming niet als een blauwdruk te presenteren aan de burger, zodat de vrijheid om het gebied in te richten volgens de trends van de zeer korte termijn gemakkelijker wordt. Echter vanuit het perspectief van inspraak is het juist wenselijk dat wij, als burgers, op een blauwdruk kunnen reageren, zodat we weten waar precies onze zienswijze opgericht is. Door het globale karakter van het ontwerp moeten veel aannames worden gedaan en is vaak ook slechts globale toetsing mogelijk. Hiermee wordt het voor ons moeilijk om concreet te reageren op het ontwerp.

Verder wordt door reclamant genoemd onder 25 bezwaar gemaakt tegen de verschillen in de cijfers die in de diverse onderdelen worden gepresenteerd. Deze zijn dermate groot dat hieraan nauwelijks conclusies kunnen worden verbonden. Er is sprake is van verschillen van vele tientallen procenten in de beweerde noodzaak van bebouwing in dit gebied alsook in de voorspelde aantallen motorvoertuigen per etmaal op de wegen in ditzelfde gebied.

Reactie Gemeente Nijmegen
De reden waarom een globaal bestemmingsplan is opgesteld, is dat op dit moment bijvoorbeeld nog niet bekend is op hoe de woningen in het gebied worden gesitueerd, welke bouwhoogte de woningen krijgen en om welke type woningen het gaat. Wat op dit moment wel bekend is, zoals bijvoorbeeld de ligging van de weg en van de watersingel, het maximum aantal woningen, en de maximum goot- en bouwhoogte, is in het bestemmingsplan vastgelegd. Wat dat betreft is wel geprobeerd om zoveel mogelijk duidelijkheid te geven in het bestemmingsplan, hoewel wij begrijpen dat het voor reclamanten lastig kan zijn om de precieze gevolgen van het bestemmingsplan voor hun eigen woonomgeving te doorgronden. Het werken met een globaal bestemmingsplan heeft als voordeel dat het bestemmingsplan flexibiliteit biedt als het gaat om de concrete invulling van het gebied. Op deze wijze kan door ontwikkelaars beter, sneller en adequater worden ingespeeld op de marktbehoeftes. Zo staat het bestemmingsplan bijvoorbeeld vrijstaande maar ook woningen in een rij toe. Zou het bestemmingsplan uitsluitend woningen in een rij toestaan, dan zou er een nieuw bestemmingsplan gemaakt moeten worden als op een bepaald moment toch behoefte zou bestaan aan andere typologieën, zoals bijvoorbeeld vrijstaande woningen. Dat is duur en tijdrovend en daarom ongewenst. Verder is het zo dat uiteraard ook bij een globaal bestemmingsplan onderzocht moet worden wat de gevolgen van het bestemmingsplan zijn voor de omgeving, waarbij uitgegaan moet worden van de zogenoemde ´maximale´ invulling van het bestemmingsplan. Als in het bestemmingsplan bijvoorbeeld staat dat de bouwhoogte maximaal 11 meter mag zijn, dan dient onderzocht te worden of dit vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar is. Het feit dat het bestemmingsplan ook een lagere bouwhoogte toestaat en wellicht niet alle woningen een bouwhoogte van 11 meter zullen krijgen, doet daaraan niets af.

Reclamant genoemd onder 25 maakt in de zienswijze niet duidelijk om welke verschillen in cijfers het gaat en ook niet wat reclamant concreet bedoeld met "verschillen van vele tientallen procenten in de beweerde noodzaak van bebouwing in dit gebied". Wij kunnen op deze bezwaren dan ook niet reageren. Voor wat betreft de voorspelde aantallen motorvoertuigen per etmaal op de wegen in het gebied, merken wij op dat deze volgen uit het verkeersmodel 2022. De verwachte intensiteiten zijn weergegeven in paragraaf 3.5.7 van het ontwerp-bestemmingsplan en luiden:
- Verlengde Turennesingel: circa 6.500 mvt/etm;

- Parmasingel: circa 6.500 mvt/etm;
- Aansluiting Verlengde Turennesingel op de Prins Mauritssingel: circa 10.000 mvt/etm.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Nut en noodzaak nieuwe woonwijk

Met betrekking tot het onderwerp 'nut en noodzaak van de nieuwe woonwijk' zijn door reclamanten genoemd onder 3 en 11 zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen.

GEZICHTSBEPALENDE LOCATIE

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 3 stelt dat het gebied De Stelt door de gemeente Nijmegen wordt beschouwd als gezichtsbepalend voor de gehele stadsuitbreiding boven de Waal. Zolang zowel de gemeente Nijmegen als de verschillende marktpartijen en toekomstige bewoners over onvoldoende middelen beschikken om De Stelt de allure te geven die het verdient, lijkt het verstandiger de ontwikkeling uit te stellen tot betere tijden, en de schaarse middelen aan te wenden voor gebieden in de Waalsprong die minder gezichtsbepalend zijn.

Reactie Gemeente Nijmegen
De Stelt is het gebied wat, op Veur-Lent en de Hoge Bongerd na, het dichtst bij het centrum van Nijmegen ligt. Het gebied ligt ingeklemd tussen de kern van Lent en de rivierdijk met uitzichten over de rivier, de stad, de stuwwal en de Waalbrug. De Stelt ligt dicht bij de uiterwaarden van de Waal en de Gelderse Poort, een uniek en Europees beschermd Natura2000 gebied. Dit is een belangrijke extra kwaliteit voor de wijk die bij veel wijken elders niet te vinden is. Daarbij heeft het gebied goede ontsluitingsmogelijkheden en ligt het gebied dicht bij het stadscentrum. Het is hiermee een unieke locatie. Wij delen in zoverre de suggestie en oproep van reclamant dat deze bijzondere ligging en kwaliteiten bij de ontwikkeling en realisatie van De Stelt optimaal benut moeten worden. Daarbij geldt dat het noordelijk deel van de Stelt meer direct van invloed is op de bewoners van de Steltsestraat en de Lentse Tuinstraat dan het zuidelijk deel naar de dijk. In de ontwikkeling van de Stelt is het daarom belangrijk om in het noordelijk deel goed aan te sluiten bij de bebouwing aan de Steltsestraat en deze bebouwing zoveel mogelijk herkenbaar en beleefbaar te houden. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door dit gebied een openbaar karakter te geven. De intentie is om geen grote bebouwingswanden te maken, maar middels kleinschalige bebouwing aan te sluiten bij het dorpse karakter van Lent. Voor het zuidelijk deel kan er een duidelijke profilering naar het water komen, met bijvoorbeeld op sommige punten een hoogteaccent (uitkijken over de dijk). Daarnaast dient in het gebied rekening te worden gehouden met een aantal zichtlijnen. Zoals bijvoorbeeld naar het kerkje van Lent en de dijk.

Wij vinden dat op deze wijze een wijk ontwikkeld wordt die de bijzondere kwaliteiten van het gebied optimaal benut en tevens rekening houdt met de bestaande (woon)omgeving. In dit verband wijzen wij voorts op het volgende.
De grondslag om dit gebied te ontwikkelen is onder andere terug te vinden in het structuurplan "Land over de Waal" (1996). Vervolgens zijn de MER Waalsprong 2003, het Ontwikkelingsbeeld 2007 en de Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013 vastgesteld.

In de Ontwikkelingsstrategie is onder andere bepaald welke gebieden ontwikkeld gaan worden, wanneer en in welke volgorde. De Ontwikkelingsstrategie 2013 biedt geen blauwdruk met een gedetailleerd eindplaatje, maar is bedoeld als uitnodigend perspectief voor de verdere invulling van de Waalsprong. Volgens de planning in de ontwikkelingsstrategie wordt in 2015 gestart met de ontwikkeling van de eerste woningen in het noordelijk deel van de Stelt, inclusief de aanleg van de verlengde Turennesingel. Vanaf 2016 wordt het zuidelijk deel van de Stelt in ontwikkeling genomen. In 2013 hebben de toenmalige aandeelhouders van de GEM Waalsprong (gemeente, 3 private marktpartijen en 2 corporaties) besloten om op minnelijke wijze de samenwerking in de GEM Waalsprong te beëindigen c.q. te ontbinden. Partijen zijn toen met elkaar in overleg getreden om tot afspraken te komen. Overeengekomen is dat de marktpartijen en corporaties gespreid over de periode 2013, 2014 en 2015 bouwrijpe grond afnemen. Het gaat daarbij om respectievelijk de locaties Laauwik, Groot Oosterhout en de Stelt. De markt ziet potentie in het gebied en gaat nu aan de slag met de Stelt Noord, het gebied grenzend aan het bestaande dorp. De Stelt Zuid wordt later ontwikkeld. Om de (stedenbouwkundige) kwaliteit van het gebied te bewaken wordt onder andere gewerkt met een ruimtelijk kwaliteitsteam en een beeldkwaliteitplan.

Conclusie
Gelet op het vorenstaande, zien wij in de zienswijze geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

WONINGBEHOEFTE

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 11 stelt dat in de toelichting van het bestemmingsplan op meerdere plaatsen het aantal te bouwen woningen in de Stelt wordt gemotiveerd vanuit de woningbehoefte van de totale Waalsprong. De toelichting hanteert de volgende cijfers: 34.000 woningen tot 2015 voor de hele Stadsregio Arnhem-Nijmegen volgens het Regionaal plan 2005, 26.000 woningen volgens de meer recente Verstedelijkingsvisie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, 13.000 woningen voor de Waalsprong volgens de ontwikkelingsstrategie Waalsprong. Cijfers die zijn geraamd voor of nog aan het begin van de crisis in 2008/2009 en die niet te rijmen zijn met de allernieuwste cijfers volgens Primos 2013. Daaruit blijkt een verwachte uitbreidingsbehoefte voor Nijmegen van ca. 2.900 woningen tot 2025 en een verwachte nieuwbouw van ca. 6.800 woningen. De prognoses zijn dus duidelijk naar beneden bijgesteld. Daar komt nog bij dat prognoses gebaseerd zijn op de demografische ontwikkelingen, maar woningen pas feitelijk gebouwd worden als deze door de markt (of in particulier opdrachtgeverschap) worden afgenomen. Door voor de Waalsprong en ook in dit bestemmingsplan vast te houden aan verouderde prognoses wordt het risico genomen op overprogrammering. Daar komt nog bij dat nergens in de toelichting op het bestemmingsplan aannemelijk wordt gemaakt dat niet elders in de regio in de ruimtevraag van het aantal in de Stelt te bouwen woningen kan worden voorzien, bijvoorbeeld door middel van reeds geplande woningbouwlocaties of binnenstedelijke intensivering of herstructurering. In dit verband wijs ik u op de overwegingen die voorafgaand aan de MER aanvulling Waalsprong werden gehanteerd voor de compensatie van het verlies aan bouwlocaties door de dijkteruglegging. De Vossenpels werd destijds aangewezen als gebied dat zou moeten voorzien in de compensatie van het verlies aan locaties in de Stelt. De ontwikkeling van de Vossenpels is sedertdien toegevoegd aan de Waalsprong. Met het voorliggende plan wordt nu ontwikkeling van beide gebieden mogelijk.
De ruimtelijke kwaliteiten van het gebied rechtvaardigen in directe samenhang met het belang van een toekomstbestendige hoogwaterbescherming en waterbeheer een zeer terughoudende verstedelijking.

Reactie Gemeente Nijmegen
Onlangs is de Nijmeegse Woningmarkt 2013-2020 vastgesteld. Nijmegen groeit naar verwachting nog zeker tot 2030 door. De verwachte uitbreidingsbehoefte voor de komende jaren wordt geschat tussen de 600 en 900 woningen per jaar. De Waalsprong is een belangrijk gebied waar deze nieuwbouwopgave gerealiseerd kan worden. Overigens staat in de plantoelichting abusievelijk dat er in totaal circa 13.000 woningen in de Waalsprong zullen worden gebouwd: dit moet circa 12.000 zijn. De exploitatietijd van de Waalsprong is door de crisis bijgesteld en loopt langer door. Tevens is door de dijkteruglegging het gebied van de Stelt kleiner geworden en is deze opgave gecompenseerd in de Vossenpels. In totaal is het woningbouwprogramma voor de Waalsprong niet groter geworden. De Stelt is een locatie die grenst aan bestaande bebouwing. Daarom is het ook uitermate geschikt om juist in deze economisch moeilijke tijden in exploitatie te nemen. Volgens de planning in de Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013 wordt in 2015 gestart met de ontwikkeling van de eerste woningen in het noordelijk deel van de Stelt, inclusief de aanleg van de Verlengde Turennesingel. De markt ziet potentie in het gebied en gaat nu aan de slag met de Stelt Noord. De Stelt Zuid wordt later ontwikkeld.

Anders dan reclamant stelt, is in de plantoelichting in paragraaf 2.1.3 wel degelijk ingegaan op de regionale behoefte en benutting van beschikbare gronden. Daar staat onder andere dat in het plangebied De Stelt in totaal circa 400-460 woningen worden gebouwd en dat een dergelijk aantal woningen niet meer binnen reeds bebouwd stedelijk gebied kan worden gerealiseerd.

Voor zover reclamant stelt dat uit de cijfers volgens Primos 2013 een verwachte uitbreidingsbehoefte voor Nijmegen van ca. 2.900 woningen tot 2025 en een verwachte nieuwbouw van ca. 6.800 woningen blijkt, merken wij het volgende op. De cijfers waar reclamant naar verwijst zijn de verwachte nieuwbouwcijfers voor de periode van 2020-2030. Voor de periode 2015-2025 gaat Primos uit van een woningbehoefte van 8.450 woningen. Het bestemmingsplan De Stelt past binnen deze behoefte en er is dus geen sprake van overprogrammering.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Aansluiting nieuwe bebouwing op bestaande bebouwing

Met betrekking tot het onderwerp ‘aansluiting nieuwe bebouwing op bestaande bebouwing’ zijn door reclamanten genoemd onder 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25 en 26 zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen.

AFSTAND TUSSEN BESTAANDE EN NIEUWE BEBOUWING

Inhoud zienswijzen
Op de informatieavond over het ontwerpbestemmingsplan De Stelt is informatie verstrekt over de inrichting. Een van de mededelingen was dat de aansluiting op de bestaande bebouwing Steltsestraat - Lentse Tuinstraat "groen" zou gaan verlopen, er diende een natuurlijk verloop te zijn met het oog op het dorpse karakter. Dit betekent dus geen directe bebouwing in de Stelt Noord achter de huidige percelen gelegen aan de Steltsestraat - Lentse Tuinstraat.
Verder wordt in het plan gesproken over laagbouw (nokhoogte 11m) achter de huidige bebouwing. De huidige bebouwing in de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat bedraagt echter maximaal 9m. Veel woningen zijn zelfs nog lager (1 woonlaag + kap). Daar bovenop wordt nog gesproken over het

ophogen van de grond, waardoor het hoogteverschil nog groter wordt. Om een natuurlijke overgang te maken tussen bestaand en nieuw, om aantasting van privacy te beperken en om te voorkomen dat de nieuwe bebouwing de zon wegneemt uit de tuinen in het bestaande deel, het volgende verzoek:

- Achter de bestaande bebouwing een strook van 50m (een 3e gebied) toe te voegen met nokhoogte tot max 7m (1 woonlaag + kap);
- De afstand van de nieuwe bebouwing tot de huidige perceelsranden moet minimaal 20m bedragen;
- Ophogen van de grond beperken tot maximaal "1 biels" (max. 30cm);
- Instellen van een groenstrook tussen bestaande bebouwing en nieuwbouw. In een dergelijke groenzone kunnen ook eenvoudig hoogteverschillen tussen de twee gebieden worden opgevangen.

Reclamant genoemd onder 3 stelt voor om in het noordelijke deel van de Stelt een maximale bouwhoogte van 9 meter aan te houden.

Reactie Gemeente Nijmegen
Veel reclamanten hebben gepleit voor meer afstand tussen de bestaande bebouwing aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat en de nieuwe woonbebouwing in het toekomstige woongebied enerzijds, en voor meer aandacht voor de bouwhoogte van de bestaande woningen in relatie tot de toekomstige woningen.

Reclamanten hebben terecht opgemerkt dat het bestemmingsplan op de gronden met de bestemming Woongebied overal woningbouw toestaat. Afhankelijk van de specifieke situatie, betekent dit dat volgens het bestemmingsplan woningbouw op bijvoorbeeld 8 meter van een bestaande woning is toegestaan. Hoewel wij dit vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening in beginsel aanvaardbaar vinden, hebben wij in de zienswijzen aanleiding gezien hier opnieuw naar te kijken.

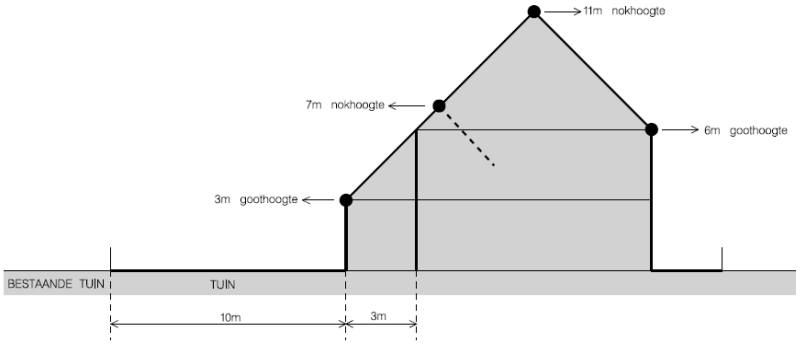
Uit overleg met woningbouwontwikkelaars blijkt dat er heden ten dage van uit wordt gegaan dat eengezinswoningen een bouwhoogte hebben van 11 meter. De uit het Bouwbesluit voortvloeiende eisen met betrekking tot verdiepingshoogtes vormen daartoe de basis. Om te veel schaduwhinder in de tuin bij een woning met een bouwhoogte van 11 meter te voorkomen, dient een bijbehorende tuin op het noorden in beginsel minimaal 13 meter diep te zijn. Als de bouwhoogte van een woning maximaal 7 meter is (met dus minder schaduwhinder), kan worden volstaan met een bijbehorende tuin op het noorden van minimaal 10 meter diep.

Gelet op de bezwaren van reclamanten over de mogelijkheid om op korte afstand van hun woningen nieuwbouw te plegen en gelet op de benodigde diepte van achtertuinen (op het noorden) in relatie tot de bouwhoogte van de woningen, passen wij het bestemmingsplan als volgt aan.

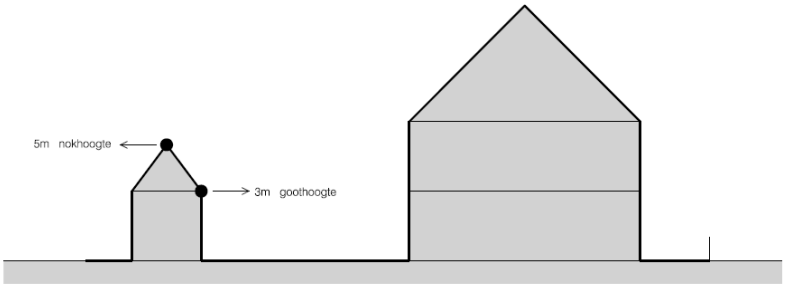
Het bouwvlak op de gronden met de bestemming Woongebied wordt langs de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat op 10 meter van de bestemmingsplangrens gelegd. Dit betekent dat in deze zone geen woningen mogen worden gebouwd. Wel zijn in deze zone in beperkte mate aan- en uitbouwen, bijgebouwen, overkappingen, en bouwwerken geen gebouwen zijnde toegestaan. In de planregels is bepaald dat aan- en uitbouwen aan de achterzijde van het hoofdgebouw mogen worden gebouwd met een maximale diepte van 3 meter en dat de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen buiten het bouwvlak ten hoogste 3 meter mogen bedragen. Verder is in de planregels bepaald dat de goothoogte van bijgebouwen ten hoogste 3 meter en de bouwhoogte ten hoogste 5 meter mag bedragen, indien de bijgebouwen worden gebouwd op gronden die grenzen aan openbaar gebied. Als de bijgebouwen worden gebouwd op gronden die niet grenzen aan openbaar

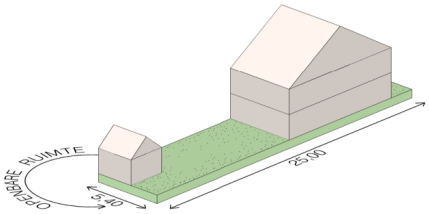
gebied, dan mag de bouwhoogte van de bijgebouwen ten hoogste 3 meter bedragen. Openbaar gebied is in het bestemmingsplan gedefinieerd als “wegen, pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van achterpaden”. De bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen. Het gezamenlijke grondoppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Dit betreffen bouwwerken die standaard op het achtererf gebouwd mogen worden. Ook reclamanten zelf beschikken over deze bouwmogelijkheden in het bestemmingsplan Nijmegen Kern Lent - Visveld. Verder wordt aansluitend daarop een zone opgenomen van 3 meter breed, waarbinnen de bouwhoogte van de woningen maximaal 7 meter en de goothoogte maximaal 3 meter mag bedragen. Voor de rest van het plangebied geldt dat de bouwhoogte van gebouwen maximaal 11 meter en de goothoogte maximaal 6 meter mag bedragen (uitgezonderd de twee bebouwingsaccenten langs de dijk die een hogere bouwhoogte mogen hebben). Deze regeling zal overigens niet worden opgenomen in het plandeel dat ligt ten oosten van de Prins Mauritssingel en ten noorden van de watersingel. Dit plandeel is qua oppervlakte te beperkt om ook hier een zonering op te nemen. Bovendien liggen de bestaande woningen aan de Lentse Tuinstraat op minimaal 15 meter van de plangrens, zodat geen sprake is van een aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van deze woningen.

Ter illustratie enkele voorbeelden van hoe dit er schematisch uit kan zien:

In de 3 meterzone heeft de woning een goothoogte van 3 meter. De woning heeft een bouwhoogte van 11 meter. Dat mag, omdat dit deel van de woning ligt in het gebied waar de bouwhoogte maximaal 11 meter mag bedragen. Door middel van het stippellijntje is gesuggereerd dat er ook een (senioren)woning gebouwd kan worden met een goothoogte van 3 meter en een bouwhoogte van 7 meter

Berging in een tuin die aan de achter-of zijkant wordt begrensd door openbaar gebied, wordt voorzien van een kap.

Hieronder is een afbeelding opgenomen van de aangepaste plankaart.

- Zone van 10 meter breed buiten het bouwvlak; van respectievelijk 7 en 3 meter.

- Zone met maximale bouw- en goothoogte

Wij zijn van mening dat met deze aangepaste regeling voor een belangrijk deel tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren van reclamanten. De aangepaste regeling maakt het niet langer mogelijk dat direct aansluitend aan de achtertuinen van reclamanten woningen met een bouwhoogte van 11 meter mogen worden gebouwd. Deze gronden kunnen, afhankelijk van de uiteindelijke verkaveling, onder andere benut worden als achtertuin (behorend bij de nieuwbouwwoning en/of ter vergroting van de tuinen behorend bij de bestaande woningen), openbare voorzieningen zoals groen, buurtweg en/of parkeergelegenheid. Overigens is het zo dat de nieuwe woningen in De Stelt, gelet op de aanwezige groengebieden in de omgeving, binnen 300 meter van een groengebied van enig formaat staan. Dit kan een parkje in de wijk of in Lent zijn maar ook het uiterwaardengebied.
Doordat nu wordt voorzien in een zone van minimaal 10 meter breed met beperkte bouwmogelijkheden en voorts in een daarop aansluitende zone waarin de bouwhoogte is gemaximeerd tot 7 meter, zijn de belangen van reclamanten c.q. het goede woon- en leefklimaat gewaarborgd. Verder geldt dat door deze aangepaste regeling niet alleen de nieuwe hoofdgebouwen op grotere afstand komen van de bestaande woningen van reclamanten, maar dat door het ontbreken van woonbebouwing en/of het beperken van de bouwhoogte tot maximaal 7 meter ook de eventuele beperking van het uitzicht vanuit de bestaande woningen en achtertuinen aanmerkelijk wordt verminderd. Wij vinden het plan dan ook, gelet op deze aanpassing, in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening.

Verder geldt dat door deze aangepaste regeling niet alleen de nieuwe hoofdgebouwen op grotere afstand komen van de bestaande woningen van reclamanten, maar ook de eventuele beperking van het uitzicht vanuit de bestaande woningen en achtertuinen aanmerkelijk wordt verminderd. Ook als het maaiveld in De Stelt bij het bouwrijp maken wellicht marginaal opgehoogd zal moeten worden. Aan de (toekomstige) waterhuishouding van het plangebied, mede in relatie tot de omgeving, is overigens in de waterparagraaf in de plantoelichting uitvoerig aandacht besteed. Met reclamanten zijn wij van mening dat de overgang van bestaand gebied naar het te ontwikkelen gebied De Stelt om bijzondere aandacht vraagt wat betreft het opvangen van eventuele hoogteverschillen en de afvoer van water van de (bestaande) percelen. Een belangrijk aspect in de vaststelling van de toekomstige maaiveldhoogten is het voorkomen van wateroverlast door hoge grondwaterstanden. De grondwaterstand wordt primair gereguleerd door het oppervlaktewatersysteem. De primaire structuur bestaat uit de watersingel. De secundaire structuur bestaat uit drainage onder de wadi's en cunetdrainage in de wegen. Aan de hand van dit oppervlaktewatersysteem is bepaald dat het toekomstige maaiveld in De Stelt minimaal een peil dient te hebben van gemiddeld NAP +10,20m. Het maaiveld in De Stelt ligt in de huidige situatie niet overal op een peil van NAP +10,20 m. Sommige delen liggen hoger en andere delen liggen een fractie lager. Afhankelijk daarvan, dient de grond te worden opgehoogd dan wel te worden verlaagd. Voor wat betreft de aansluiting van de achtertuinen van de woningen aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat op de gronden in De Stelt, is voorts van belang dat de situatie bij de percelen aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat verschillend is. In het algemeen kan dus niet gesteld worden en dus ook niet in het bestemmingsplan worden vastgelegd, dat het verschil tussen het maaiveld in De Stelt en de achtertuinen van reclamanten niet meer mag zijn dan bijvoorbeeld 30 cm.

Het is de bedoeling om het verschil tussen de achtertuinen van reclamanten en de gronden in De Stelt primair te overbruggen door middel van een natuurlijk verloop. De nu in het bestemmingsplan op te nemen zone van 10 meter aangrenzend aan de bestaande percelen aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat, biedt hiervoor mogelijkheden.

Conclusie
De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

BOUWINTENSITEIT

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 5 vindt de bouwintensiteit van het plangebied erg hoog. Minder huizen doet volgens reclamant meer recht aan de geografische ligging, waarbij gedacht kan worden aan de overgang van dorpse elementen naar dijk, uiterwaarden, rivier en Ooijpolder.

Reactie Gemeente Nijmegen
Het bestaande dorp Lent wordt gekenmerkt door een mix van losse bebouwing langs de oude linten (w.o. Steltsestraat en Visveldsestraat) en een wat hogere intensiteit met rijen woningen tussen de linten onderling. In diverse overleggen is al aangeduid dat de te realiseren bebouwingsintensiteit is gebaseerd op verkenningen die enerzijds recht doen aan een bebouwingsintensiteit die de mogelijkheid biedt om redelijkerwijs aan te sluiten bij het dorp Lent. Anderzijds is het een resultaat van de opgave die de gemeenteraad heeft meegegeven met betrekking tot de grondexploitatie. Deze beide aspecten (een passende aansluiting van de nieuwe bebouwing op de bestaande bebouwing enerzijds en voldoen aan de opgave uit de grondexploitatie anderzijds), hebben ertoe geleid dat in het bestemmingsplan is bepaald dat in de Stelt Noord maximaal 180 woningen gebouwd mogen worden en in de Stelt Zuid maximaal 280 (in totaal dus 460 woningen). De bouwintensiteit in De Stelt Noord is dus lager dan in De Stelt Zuid. Verder wordt naar aanleiding van de zienswijzen voorgesteld om de nieuwe woonbebouwing in De Stelt Noord op grotere afstand van de bestaande woningen te bouwen. Daartoe wordt het bouwvlak op de gronden met de bestemming Woongebied langs de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat op 10 meter van de bestemmingsplangrens gelegd. Verder wordt aansluitend daarop een zone opgenomen van 3 meter breed, waarbinnen de bouwhoogte van gebouwen maximaal 7 meter mag bedragen.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

OPHOGEN

Inhoud zienswijzen
Reclamanten genoemd onder 2, 3 en 6 pleiten er voor om het hoogteverschil tussen de bestaande achtertuinen en het maaiveld in het plangebied zo klein mogelijk te laten zijn. Verzocht wordt om een maximum hoogteverschil vast te stellen van bijvoorbeeld 20 tot 30 cm.

Reactie Gemeente Nijmegen
In de waterparagraaf in de plantoelichting is uitvoerig aandacht besteed aan de (toekomstige) waterhuishouding van het plangebied, mede in relatie tot de omgeving. Met reclamanten zijn wij van mening dat de overgang van bestaand gebied naar het te ontwikkelen gebied De Stelt om bijzondere aandacht vraagt, ook wat betreft het opvangen van eventuele hoogteverschillen en de afvoer van water van de (bestaande) percelen.

Een belangrijk aspect bij de vaststelling van de toekomstige maaiveldhoogte, is het voorkomen van wateroverlast door hoge grondwaterstanden. De grondwaterstand wordt primair gereguleerd door het oppervlaktewatersysteem. De primaire structuur bestaat uit de watersingel. De secundaire structuur bestaat uit drainage onder de wadi's en aanwezig cunetdrainage in de wegen. Aan de hand van dit oppervlaktewatersysteem is bepaald dat het toekomstige maaiveld in De Stelt minimaal een peil dient te hebben van gemiddeld NAP +10,20m. Het maaiveld in De Stelt ligt in de huidige situatie niet overal op een peil van NAP +10,20 m. Sommige delen liggen hoger en andere delen liggen een fractie lager. Voor wat betreft de aansluiting van de achtertuinen van de woningen aan de Lentse

Tuinstraat en de Steltsestraat op de gronden in De Stelt, geldt dat ook de situatie bij de percelen aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat verschillend is. Het maaiveld ter plaatse van de achtertuinen aan de Lentse Tuinstraat, de Steltsestraat en de aansluitende gronden in het plangebied varieert sterk. Op sommige plaatsen ligt het maaiveld ter plaatse van de achtertuinen aan de Lentse Tuinstraat, de Steltsestraat en de aansluitende gronden hoger en op sommige plaatsen een fractie lager dan de beoogde gemiddelde NAP +10,20m. Afhankelijk daarvan, zal het maaiveld dus moeten worden opgehoogd dan wel moeten worden verlaagd. In het algemeen kan dus niet gesteld worden en dus ook niet in het bestemmingsplan worden vastgelegd, dat het verschil tussen het maaiveld in De Stelt en de achtertuinen van reclamanten niet meer mag zijn dan bijvoorbeeld 20 cm. Het is de bedoeling om het verschil tussen de achtertuinen van reclamanten en de gronden in De Stelt zo veel mogelijk met een natuurlijk verloop te overbruggen. De nu in het bestemmingsplan op te nemen zone van 10 meter aangrenzend aan de bestaande percelen aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat, biedt hiervoor mogelijkheden.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

ZICHTLIJNEN

Inhoud zienswijzen
Reclamant genoemd onder 2 stelt dat het overgrote deel van de bewoners aan de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat elke dag geniet van het uitzicht op de dijk en de daar achterliggende Waal en Ooijpolder. Het bestemmingsplan geeft weinig duidelijkheid over hoe en waar gebouwd gaat worden. Reclamant pleit er daarom voor dat de gemeente te zijner tijd de concrete bouwplannen met de bewoners bespreekt en daarbij rekening houdt met de wensen van de huidige bewoners.

Reclamant genoemd onder 16 pleit ervoor de toekomstige bebouwing zodanig te positioneren, dat er vanuit het dorp nog zicht blijft richting de Waal.

Reactie Gemeente Nijmegen
De aangepaste regeling waarbij de nieuwe woonbebouwing op grotere afstand komt van de bestaande woningen van reclamanten, zal ook de eventuele beperking van het uitzicht vanuit de bestaande woningen en achtertuinen verminderen. Dat laat onverlet dat door het nu onbebouwde gebied te bebouwen (wat overigens al geruime tijd bekend is) het zicht vanaf het achtererf van de woningen aan de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat verandert. Overigens betreft het hier alleen zicht op de dijk (de nu gerealiseerde verhoogde dijk). Wellicht dat met het zicht op de polder en de Waal wordt bedoeld het zicht vanaf de 1e verdieping van de woning. Verder dient bedacht te worden dat het plangebied voorheen een agrarische functie had en dat op deze gronden ook agrarische bedrijfsbebouwing met een bouwhoogte van 10 meter gebouwd mocht worden. In delen van het plangebied stonden voorheen kassen ten behoeve van de glastuinbouw.

In het ambitiedocument dat voor De Stelt is gemaakt en in de plantoelichting is aangegeven hoe het ruimtelijk raamwerk (ruimtelijke visie) in elkaar zit. De toekomstige stedenbouwkundige structuur van De Stelt Noord (en aansluitend De Stelt Zuid) biedt op een aantal plekken door middel van langzaam verkeerroutes (aansluitend op de Steltsestraat) directe verbindingen naar de dijk. Tevens zijn daar ook zichtlijnen aan gekoppeld. Tevens zal bij de verdere ontwikkeling van het stedenbouwkundig plan zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de positionering van de bouwblokken, zodat het zicht op de dijk op een aantal plekken mogelijk blijft.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

TUINAANKOPEN

Inhoud zienswijzen
Reclamant genoemd onder 3 stelt dat, hoewel het jammer is dat nog niet tot definitieve overeenstemming is gekomen met de Gemeente Nijmegen over grondaankoop, het bemoedigend is dat op de verbeelding de strook achter het perceel van reclamant aan de Steltsestraat 36 en achter de aangrenzende percelen Steltsestraat 38 en 40 voorlopig als tuinuitbreiding is ingetekend. Daardoor kan een aantasting van het woongenot zoveel mogelijk worden beperkt.

Reclamant genoemd onder 8 is zeer te spreken over de mogelijkheid die de gemeente de bewoners van de Steltsestraat en Lentse Tuinstraat heeft geboden om grond aan te kopen om op die manier een buffer te creëren tussen bestaand en nieuw en daarmee een goede overgang te maken tussen bestaand en nieuw, dit met het resultaat dat aantasting van privacy beperkt wordt, het woongenot niet verminderd wordt en ter voorkoming dat de nieuwe bebouwing bezonning wegneemt uit onze tuin. We vinden het in ons geval wel jammer dat de gemeente t.a.v. ons huisperceel (Steltsestraat 40) nog niet tot concrete afspraken is kunnen komen. De buffervorming achten wij namelijk strikt noodzakelijk om ons toekomstige woongenot te kunnen blijven garanderen. In dat verlengde hopen wij dan ook van harte dat er overeenstemming wordt bereikt over de aankoop van 10m grond achter Steltsestraat 36 en 38 alsmede de groenstrook tussen Steltsestraat 38 en 40.

Reclamant genoemd onder 24 gaat ervan uit dat de groenstrook aangrenzend aan perceel Steltsestraat 36, 38 en 40 gehandhaafd zal blijven, zodat er een redelijke "groene" afstand wordt gecreëerd tussen bestaande woningen en het nieuwbouwproject. Ondanks dat wij niet voornemens zijn grond aan te kopen steunen wij de eventuele grondaankoop van onze buren linker (36) en rechterzijde (40).

Reactie Gemeente Nijmegen
Evenals reclamanten, zijn ook wij tevreden over de wijze waarop de gesprekken over eventuele grondaankoop door bewoners van de Steltsestraat en de Lentse Tuinstraat plaatsvindt. Daar waar de gesprekken voldoende concreet zijn geworden, is de wens tot grondaankoop in het ontwerp-bestemmingsplan vertaald in de bestemming Wonen – 3. Helaas is het in de tijd niet haalbaar gebleken om al tot feitelijke grondverkoop over te gaan. Er zijn nog geen contracten getekend. Wel zijn met de betrokken bewoners pre-contractuele afspraken gemaakt.
Verder is omtrent de percelen Steltsestraat 36, 38 en 40 in diverse overleggen aangegeven dat de gemeente de wensen van de eigenaren m.b.t. deze percelen voor wil leggen aan de afnemende ontwikkelende partij. Dit omdat de aangrenzende percelen (Steltsestraat 34 en 42) tot dusverre niet meedoen in grondaankoop en er daardoor een reële kans bestaat dat er incourante, moeilijk te ontwikkelen en dus moeilijk te verkopen grond overblijft. Ook daarom kan op dit moment niet definitief tot verkoop van de grond worden overgegaan. Daarom zijn wij genoodzaakt om de bestemming Wonen – 3 te laten vervallen.

Zoals reeds eerder opgemerkt, hebben wij echter in de zienswijzen van nagenoeg alle reclamanten aanleiding gezien de bebouwingsregeling opnieuw te bezien. Het ontwerp-bestemmingsplan staat op de gronden met de bestemming Woongebied overal woningbouw toe. Gelet op de bezwaren van reclamanten over de mogelijkheid om op korte afstand van hun woningen nieuwbouw te plegen en gelet op de benodigde diepte van achtertuinen (op het noorden) in relatie tot de bouwhoogte van woningen, wordt het bestemmingsplan aangepast. In het aangepaste bestemmingsplan wordt het

bouwvlak op de gronden met de bestemming Woongebied langs de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat op 10 meter van de bestemmingsplangrens gelegd. Dit betekent dat in deze zone geen gebouwen mogen worden gebouwd, uitgezonderd in beperkte mate aan- en uitbouwen bijgebouwen, overkappingen, en bouwwerken geen gebouwen zijnde. Zoals eerder vermeld, zijn ten aanzien hiervan in de planregels specifieke bouwregels opgenomen.

Wij zijn van mening dat met deze aangepaste regeling tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren van reclamanten. De aangepaste regeling maakt het niet langer mogelijk dat direct aansluitend aan de achtertuinen van reclamanten woningen met een bouwhoogte van 11 meter mogen worden gebouwd. Deze gronden kunnen, afhankelijk van de uiteindelijke verkaveling, onder andere benut worden als achtertuin (behorend bij de nieuwbouwwoning en/of ter vergroting van de tuinen behorend bij de bestaande woningen), openbare voorzieningen zoals groen, buurtweg en/of parkeergelegenheid. Doordat nu wordt voorzien in een zone van minimaal 10 meter breed met slechts beperkte bouwmogelijkheden en voorts in een daarop aansluitende zone waarin de bouwhoogte is gemaximeerd tot 7 meter, zijn de belangen van reclamanten c.q. het goede woon- en leefklimaat gewaarborgd.

Net als beoogd is met de mogelijkheid tot grondaankoop, wordt met deze bestemmingsregeling een buffer gecreëerd tussen de bestaande en de nieuwe woningen en wordt op die manier in een goede overgang voorzien tussen bestaand en nieuw. Hierdoor zal geen sprake zijn van aantasting van de privacy en wordt voorkomen dat de nieuwe bebouwing bezonning wegneemt uit de tuinen.

Voorts wordt de eventuele grondverkoop aan bewoners van de Lentse Tuinstraat en de Steltsestraat, voor zover daarvoor belangstelling bestaat, door het vervallen van de bestemming Wonen – 3 in combinatie met de beschreven aangepaste bestemmingsregeling niet gefrustreerd. De gronden met de bestemming Woongebied mogen namelijk ook gebruikt worden als tuin. De door de gemeente nog steeds beoogde grondverkoop ten behoeve van tuinuitbreiding van belangstellenden, blijft mogelijk. Wij blijven dan ook de komende tijd in gesprek met belangstellenden over grondaankoop.

Wij vinden het aangepaste bestemmingsplan vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening dan ook aanvaardbaar en niet strijdig met de belangen van reclamanten.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

5. Verkeer

INTENSITEITEN EN ONTSLUITING
Met betrekking tot het aspect 'Intensiteiten en ontsluiting' zijn zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen:

Inhoud zienswijzen
Reclamanten genoemd onder 2 en 8 vragen maatregelen te treffen om de intensiteit van het verkeer op de Parmasingel te beperken. De weg wordt aangelegd met als doel "gebiedsontsluitingsweg" voor De Stelt. We zijn bang dat de weg als sluiproute vanuit richting Bemmel zal worden gebruikt. Daarom de Verlengde Turennesingel alleen bestemmen voor lokaal bestemmingsverkeer en niet aansluiten op de Prins Mauritssingel. De hoofdroute vanuit Bemmel te laten lopen via Dorpensingel Oost (dit laatste deel nog aansluiten bij de Ovatonde). Aanleggen van beperkende maatregelen

zoals snelheidsbeperking (max 30km/u), knip, drempel, etc. om het verkeer richting Bemmel te beperken. De dichte bebouwing rechtvaardigt ook ultra-stil wegdek en een beperking tot een 30 km weg.

Reclamant genoemd onder 19 verwacht als bewoner van de Vossenpelsestraat dat de aansluiting van de Verlengde Turennesingel op de Parmasingel een aantrekkende werking gaat hebben op het sluipverkeer dat vanuit Bemmel over de Vossenpelsestraat naar de Turennesingel en de Parmasingel zal gaan rijden. Nu is er met de gemeente afgesproken dat deze aansluiting pas mag plaatsvinden als de knip in de Vossenpelsestraat gerealiseerd is. Is het mogelijk aangezien de planning van de Vossenpelssestraat nog even op zich laat wachten, de Laauwikstraat die de Vossenpelsestraat met de Turennesingel verbind alvast als 30 km in te richten. Is het zo dat de aansluiting van de Verlengde Turennesingel pas daadwerkelijk gerealiseerd wordt als er een knip in de Vossenpelsestraat gerealiseerd is, zoals eerder besloten in de gemeenteraad?

Reclamant De Verkeersgroep Lentse Draagvlak stelt dat met dit bestemmingsplan de aanleg van de Verlengde Turennesingel mogelijk wordt gemaakt en dat daarmee de toegang tot de Prins Mauritssingel en de Waalbrug een feit wordt. Deze infrastructuur zal een aantrekkende werking hebben op het doorgaand verkeer van en naar Lingewaard. Wij verzoeken u om bij de beoordeling van dit bestemmingsplan de volgende vragen te beantwoorden:

- Komt de financiering van de Dorpensingel-Oost rond en gaat de gemeente Lingewaard akkoord met de aanleg daarvan, ook als er een verregaande afwaardering van de Vossenpelsestraat gerealiseerd gaat worden?
- Op welke manier wordt het doorgaand verkeer op de Vossenpelsestraat geweerd: Komt er "bebording met camera's" bij de Zandsestraat om met name in de spitsuren doorgaand verkeer onmogelijk te maken? Komt er een 30-km regime vanaf de Zandsestraat tot aan de Laauwikstraat, inclusief alle verkeersremmende maatregelen die daarvoor nodig zijn?

Wij vragen u dan ook om pas akkoord te gaan met dit bestemmingsplan als er garanties worden gegeven dat er met de aanleg van de Dorpensingel-Oost en met de afwaardering van de Vossenpelsestraat geen doorgaand verkeer van en naar Lingewaard zal zijn dat gebruik zou kunnen maken van de Verlengde Turennesingel. Wij vragen u tevens om wat betreft de verlengde Turennesingel alle mogelijke maatregelen te nemen om verkeersaantrekkende werking te voorkomen.

Reactie Gemeente Nijmegen

<u>Intensiteiten</u>
De gemeenteraad heeft op 9 mei 2007 het besluit 'Verkeersstructuur Waalsprong' genomen. Met dat besluit is vastgesteld dat de Verlengde Turennesingel de functie van gebiedsontsluitingsweg krijgt. Voornaamste reden hiervoor is om het woongebied ten oosten van de Prins Mauritssingel te ontsluiten op de Prins Mauritssingel. Daarvoor is een ‘lus’-structuur aangewezen, bestaande uit de Vrouwe Udasingel, de Turennesingel en de Verlengde Turennesingel. Op deze wegen geldt een 50-km/u-regime en wordt fietsverkeer via gescheiden fietsvoorzieningen afgewikkeld. In de Laauwikstraat wordt de maximumsnelheid teruggebracht naar 30 km/u.
De gemeenteraad heeft op 6 juli 2011 het besluit Dorpensingel Oost genomen. Daarin heeft de raad het besloten om: a) de Dorpensingel te realiseren, b) een knip in de Vossenpelssestraat te realiseren, en c) de Parmasingel op de Prins Mauritssingel aan te sluiten. Ook is met dit besluit vastgesteld dat de beoogde ‘lus’-structuur van gebiedsontsluitingswegen (bestaande uit de Vrouwe Udasingel, de Turennesingel en de Verlengde Turennesingel) zoals eerder vastgesteld wordt gerealiseerd.

Met dit beoogde netwerk incl. de aanleg van de Dorpensingel en de knip in de Vossenpelssestraat zijn we van mening dat de verkeersintensiteit op de Verlengde Turennesingel op een acceptabel niveau gelimiteerd is. Conform verkeersprognoses zal er over circa 10 jaar sprake zijn van een intensiteit van circa 6500 motorvoertuigen per etmaal. Deze intensiteit wordt gegenereerd vanuit het woongebied ten oosten van de Prins Mauritssingel. De beoogde intensiteit is relatief laag voor een gebiedsontsluitingsweg, vergeleken met andere gebiedsontsluitingswegen in de buurt. Daarentegen zou deze intensiteit te hoog zijn om op verkeersveilige wijze te kunnen afwikkelen via een weg met een 30-km/u-regime. Ook zou de totale 30-zone te groot worden met een 30-regime op de Verlengde Turennesingel; bij te grote 30-zones is gebleken dat automobilisten niet bereid zijn om langdurig 30 km/u te rijden alvorens ze op de eerstvolgende 50-weg zijn aangekomen (in dit geval de Prins Mauritssingel).
Om bovengenoemde redenen houden wij vast aan de gebiedsontsluitingsfunctie van de Verlengde Turennesingel, met bijbehorend snelheidsregime van 50 km/u. Wel zijn we voornemens om de maximumsnelheid in de Vossenpelssestraat en de Laauwikstraat terug te brengen naar 30 km/u. Bij de inrichting van de Verlengde Turennesingel zullen we uiteraard aandacht besteden aan de verkeersveiligheid, vooral ter hoogte van de beoogde oversteeklocaties.
De aansluiting van de Parmasingel (vanuit de Hoge Bongerd) op de Prins Mauritssingel is procedureel al mogelijk gemaakt en vastgelegd in het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal (dijkteruglegging). De aansluiting van de Verlengde Turennesingel op deze aansluiting is conform het raadsbesluit Dorpensingel Oost.

Ontsluiting
In Nijmegen hebben we ervoor gekozen om standaard een iets stiller wegdek toe te passen. Dit wegdek is sterk en heeft een lange levensduur. Nog stiller wegdek is technisch mogelijk maar heeft als nadeel dat het minder lang meegaat, meer onderhoud vergt en dus duurder is. De nog stillere wegdektypen zijn bovendien vooral geschikt voor lange, rechte wegvakken met weinig zijwegen en verkeerslichten. Het ultrastille wegdek is nog in ontwikkeling en moet een stiller alternatief worden voor open en zeer open asfalt. Deze wegdektypen zijn niet geschikt voor stedelijk gebied en worden alleen toegepast op snelwegen waar het verkeer met een behoorlijk constante snelheid rijdt en er weinig afslaande bewegingen zijn.

De gemeenteraad heeft op 6 juli 2011 het besluit Dorpensingel Oost genomen. Daarin heeft de raad het besloten om: a) de Dorpensingel te realiseren, b) een knip in de Vossenpelssestraat te realiseren, en c) de Parmasingel op de Prins Mauritssingel aan te sluiten. Deze onderdelen zijn direct aan elkaar gerelateerd; de realisatie van de Dorpensingel en de knip in de Vossenpelssestraat worden als één project uitgevoerd. Beoogde uitvoeringsperiode is 2015-2016. Er vindt nog overleg plaats met gemeente Lingewaard en met bewoners over de locatie en vorm van de knip en over de wijze van afwaarderen van de Vossenpelssestraat. De vorm van de knip kan variëren van een absolute verkeersbeperking tot bv. een beperking van bepaalde voertuigcategorieën of tijdens bepaalde uren. Hoe dan ook zal de Vossenpelssestraat worden afgewaardeerd naar 30 km/u.

Rond dezelfde periode zal ook de Verlengde Turennesingel worden gerealiseerd en via de Parmasingel worden aangesloten op de Prins Mauritssingel. Door deze werkvolgorde wordt voorkomen dat de Verlengde Turennesingel gebruikt kan worden door doorgaand verkeer van/naar Bemmel.

Met het voorliggende bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt dat de Verlengde Turennesingel wordt gerealiseerd, als gebiedsontsluitingsweg binnen het woongebied ten oosten van de Prins Mauritssingel. Bij de realisatieplanning zal rekening worden gehouden met eerdere raadsbesluiten. We zijn niet voornemens om de Laauwikstraat tussen Vossenpelssestraat en Turennesingel al eerder te herinrichten als 30-zone. Dat zou ook geen zin hebben zolang de Dorpensingel nog niet is

gerealiseerd en het verkeer van/naar Bemmel geen reëel alternatief heeft. De intensiteit zou vrijwel hetzelfde blijven en zich daarmee niet verhouden tot de gewenste herinrichting als 30-zone. Hierdoor zou een situatie ontstaan die juist onveiliger is en meer overlast geeft dan in de huidige situatie.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

ONDERDELEN VAN DE ZIENSWIJZE VAN RECLAMANT GENOEMD ONDER 16

a. In de eerdere visie van de Waalsprong was er een rondweg Verlengde Turennesingel/Parmasingel die zou doorlopen naar de Citadel richting de Stadsbrug. Wij zien nu dat deze rondweg doodloopt tegen het spoor, een deel van het verkeer en de toekomstige bewoners van de Stelt en Veur Lent kunnen hierdoor niet doorrijden richting de Stadsbrug, nu moet al het verkeer gebruik gaan maken van het nieuw aan te leggen kruispunt Prins Mauritssingel/Parmasingel. Wat betekent deze verandering voor de verkeersaantallen in het gebied en voor de doorstroming op de PM-singel. Met hoeveel extra verkeersaanbod is hier rekening gehouden?
b. Wanneer begint men met het afwaarderen en aanleggen van 30km zones van de Laauwikstraat en de Vossenpels zodat het voor automobilisten duidelijk is wat de gebiedsontsluitingswegen in het gebied gaan worden.
c. Hoe staat het afstemming en instandhouding van de huidige bouwweg t.v.v.v. Bemmelsedijk, aanleg van de Dorpensingel en Verlengde Turennesingel en Parmasingel en het doorlaten van regioverkeer op deze route.
d. Verkeersmodel 2022: kunt U uitleggen hoe U aan de 6.500 mvt op Parmasingel en Turennesingel komt?
e. Kunt U uitleggen hoe U aan de 10.000 MVT op de Kruising PM-singel Parmasingel komt, ik neem aan dat de op blz. 30 genoemde aansluiting Verlengde Turennesingel/PM singel aansluiting Parmasingel moet zijn.
f. Kunt U uitleggen waarom bij de ombouw PM-singel naar GA-singel niet de 2x3 rijbanen zijn gerealiseerd. Deze rijbanen uitbreiding was volgens ons noodzakelijk om de bebouwing langs de PM-singel te realiseren.
g. Gelet op bovenstaande ga ik er vanuit dat een aanvullend onderzoek VK-structuur Waalsprong gaat komen.

Reactie Gemeente Nijmegen
Ad.a. De beoogde wegverbinding van de Parmasingel met Hof van Holland (voorheen: Citadel) is nog altijd voorzien. Deze verbinding zal worden vormgegeven als erftoegangsweg met een snelheidsregime van 30 km/u. Aangezien de kaart met de hoofdverkeersstructuur alleen gebiedsontsluitingsweg (50 km/u) weergeeft, kan uit die kaart niet worden opgemaakt hoe de Parmasingel gaat verlopen. Zoals gezegd is het dus wel degelijk de bedoeling om de Parmasingel te verbinden met Hof van Holland en zijn er dus geen veranderingen qua verkeersintensiteiten aan de orde.

Ad.b. De Laauwikstraat en de Vossenpelssestraat zullen worden afgewaardeerd naar 30 km/u zodra de Dorpensingel gerealiseerd is.

Ad.c. De 'Tijdelijke Ontsluitingsweg Bemmel' is door aannemer i-Lent gerealiseerd als tijdelijke alternatieve verbinding voor de Bemmelsedijk; deze tijdelijke verbinding is nodig aangezien de Bemmelsedijk deels wordt afgegraven i.h.k.v. project Ruimte voor de Waal. De Bemmelsedijk komt ook niet meer beschikbaar voor doorgaand verkeer. Aannemer i-Lent zal de tijdelijke verbinding eind

2015 / begin 2016 verwijderen. Rond die periode zullen ook de Dorpensingel, de knip in de Vossenpelssestraat en de Verlengde Turennesingel worden gerealiseerd. Hiermee wordt geborgd dat er geen doorgaand regionaal verkeer via de Verlengde Turennesingel gaat rijden.

Ad.d. Het verkeersmodel 2022 geeft een prognose van de verkeersintensiteiten over circa 10 jaar. In die situatie zijn de Dorpensingel-Oost, de Verlengde Turennesingel, de Parmasingel, de knip Vossenpelsestraat en de afwaardering van Vossenpelssestraat en Laauwikstraat gerealiseerd. Ook is rekening gehouden met een beperkte mate van autonome verkeersgroei, met demografische ontwikkelingen en met bouwontwikkelingen in de Waalsprong. De verwachte intensiteit op de Verlengde Turennesingel wordt dus genereerd vanuit het woongebied zelf ten oosten van de Prins Mauritssingel. De totale verkeersproductie vanuit dit woongebied wordt verdeeld via de Verlengde Turennesingel en de Vrouwe Udasingel, en in mindere mate de Laauwikstraat.

Ad.e. Zowel op de Verlengde Turennesingel als op de Parmasingel worden circa 6500 mvt/etmaal verwacht. Circa 5000 mvt/etmaal per weg zal direct aansluiten op de Prins Mauritssingel, waarmee het aansluitende wegvak op de Prins Mauritssingel op circa 10000 mvt/etmaal komt. De resterende voertuigen maken gebruik van de verbinding tussen beide wegen, dus zonder op de Prins Mauritssingel aan te sluiten.

Ad.f. Op de Prins Mauritssingel tussen Vrouwe Udasingel en Splitsingspunt (Graaf Alardsingel) zijn wél 2x3 rijstroken aangelegd, vooral ten gunste van de afwikkeling van het Splitsingspunt. Op het wegvak tussen Ovatonde en Vrouwe Udasingel is vooralsnog geen uitbreiding van 2x2 naar 2x3 rijstroken nodig. Direct na opening van De Oversteek is de verkeersdoorstroming zodanig verbeterd dat er vrijwel geen wachtrijen meer zijn. Uiteraard zullen we de ontwikkelen goed monitoren. Zodra de intensiteiten op de Prins Mauritssingel toenemen, zal een deel van het verkeer via de Margaretha van Mechelenweg gaan rijden. Mochten er alsnog doorstromingsproblemen op de Prins Mauritssingel ontstaan, dan zullen we alsnog overwegen om het wegvak tussen Ovatonde en Vrouwe Udasingel te verbreden naar 2x3 rijstroken.

Ad.g. Gelet op de bovenstaande antwoorden zien wij geen aanleiding om de (beoogde) verkeersstructuur ter discussie te stellen of om aanvullend onderzoek naar de verkeersstructuur te doen.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

FIETSONTSLUITING

Inhoud zienswijzen
Reclamant genoemd onder 4 pleit ervoor om fietsers in de toekomst via de nieuwe ontsluitingsweg (achter de fietsenwinkel Ben Brouwer) aan te laten sluiten op de Lentse Tuinstraat. Het voordeel hiervan is dat de fietsers een kortere en veiliger fietsroute krijgen, aangezien het huidige kruispunt Lentse Tuinstraat – Patoor van Laakstraat – fietstunnel een gevaarlijk kruispunt is.

Reclamant genoemd onder 25 stelt dat binnen het bestemmingsplan wordt gesproken over een fietsverbinding Waalbrug/ Lentse Tuinstraat die zo "optimaal mogelijk ingepast" moet worden en tegelijkertijd "optimaal verkeersveilig" moet zijn. Een deel van die verbinding is nu buiten dit bestemmingsplan gelegd en daardoor wordt niet voldaan aan de optimale verkeersveiligheid. Er wordt blijkbaar gekozen om deze snelle fietsverbinding straks weer tussen de Mauritssingel en het woonhuis op de Lentse Tuinstraat 13 te persen zodat op het kruispunt bij het tunneltje weer een

situatie, die voorheen zeer gevaarlijk is gebleken, wordt hersteld. Het zou een gemiste kans zijn als er niet gekozen wordt om langs de andere zijde van voornoemd woonhuis aansluiting te zoeken op de Lentse Tuinstraat.

Reactie Gemeente Nijmegen
Het bestemmingsplan maakt de alternatieve fietsroute die reclamanten noemen mogelijk. Het is echter op dit moment niet zeker of deze route ook daadwerkelijk zal worden aangelegd. Op dit moment is er geen budget voor het realiseren van deze fietsroute, waarbij onder andere een extra fietsbrug over de watersingel zal moeten worden aangelegd en waarbij bouwgrond verloren gaat. Verder dient het hoogteverschil goed overbrugd te kunnen worden en dient de fietsroute goed ingepast/geïntegreerd te kunnen worden in de beoogde woonstraat richting de Lentse Tuinstraat. Bij de verdere planuitwerking van De Stelt zal de suggestie van reclamanten niettemin als aandachtspunt meegenomen worden. Er zal dan een integrale overweging plaatsvinden op de haalbaarheid en noodzaak van het honoreren van de suggestie van reclamanten.

Verder is het zo dat in het project Dijkteruglegging reeds voorzien wordt in een fietsbrug aan de westzijde van het perceel van Ben Brouwer. In het verlengde daarvan wordt een fietspad aangelegd dat uitkomt op de Lentse Tuinstraat. Dat fietspad ligt over de gehele lengte op hetzelfde maaiveldniveau als de Lentse Tuinstraat. In de oude situatie was sprake van een aanzienlijk aflopend vlak waardoor de fietsers komend vanaf de Waalbrug met een grote snelheid de Lentse Tuinstraat en de kruising met de fietstunnel naderden. In de nieuwe situatie ligt het fietspad op een en hetzelfde niveau, hetgeen ertoe leidt dat de verkeerssituatie en de verkeersveiligheid aanzienlijk verbeterd is.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

6. Waterhuishouding

Met betrekking tot het onderwerp Waterhuishouding zijn door het Waterschap en reclamanten genoemd onder 5, 7, 11, 20, 24, en 25 zienswijzen naar voren gebracht die samengevat op het volgende neerkomen:

INHOUD ZIENSWIJZE VAN HET WATERSCHAP

Doorlopen proces
In het kader van het vooroverleg heeft het waterschap op 29 november 2013 een negatief wateradvies uitgebracht op het voorontwerp bestemmingsplan 'Nijmegen De Stelt' (brief met kenmerk 201318966/253704). Vervolgens heeft nader overleg plaatsgevonden over de inhoud van de waterparagraaf en de waterhuishoudkundige onderbouwing. Ten aanzien van de berekening van de watercompensatie voor het voorziene verharde oppervlak, constateren wij dat de nadere onderbouwing op dit moment volstaat. Graag ontvangen wij hiertoe een actueel overzicht van de Waterboekhouding conform de reeds met u gemaakte afspraken. In ons wateradvies is aangegeven dat het inhoudelijk overleg over de waterparagraaf nog niet was afgerond. De geohydrologische onderbouwing roept nog een aantal vragen op.

Reactie Gemeente Nijmegen
Zoals afgesproken zal de actualisatie van de Waterboekhouding worden uitgevoerd en opgestuurd. Inmiddels hebben gesprekken plaatsgevonden met het Waterschap en zijn de vragen over de

geohydrologische onderbouwing van de gekozen maaiveldhoogte beantwoord. De waterparagraaf is als resultaat hiervan op onderdelen aangepast.

Conclusie
De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Opmerkingen ten aanzien van de Verbeelding en Regels
De primaire waterkering, zoals deze momenteel wordt gerealiseerd binnen het project Ruimte voor de Waal, ligt langs en gedeeltelijk binnen het plangebied De Stelt. De zoneringen behorende bij deze primaire waterkering zijn niet correct op de verbeelding opgenomen. De kernzone van de waterkering dient conform Barro met een dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering opgenomen te worden. Deze dubbelbestemming ontbreekt op dit moment op de verbeelding.
De zonering van de beschermingszone van de waterkering is correct opgenomen op de verbeelding. Deze is weergegeven met de gebiedsaanduiding Vrijwaringszone Dijk. Conform de modelregels van het waterschap, verzoeken wij deze zone op te nemen als Vrijwaringszone Dijk 1. De buitenbeschermingszone van de waterkering ontbreekt op de verbeelding. Conform de modelregels verzoeken wij de buitenbeschermingszone van de waterkering op te nemen met de gebiedsaanduiding Vrijwaringszone Dijk 2.

Reactie Gemeente Nijmegen
De kernzone van de primaire waterkering ligt, anders dan het Waterschap veronderstelt, niet binnen het plangebied Nijmegen De Stelt. De kernzone kan en hoeft dus ook niet bestemd worden met een dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering.

In de bestemmingsplannen van de Gemeente Nijmegen is het niet gebruikelijk om de buitenbeschermingszone te bestemmen als Vrijwaringszone Dijk 2. Een belangrijke reden voor het niet-bestemmen is dat het blijkens de modelregels van het Waterschap slechts gaat om een ‘attenderingsfunctie’ en dat regels ontbreken bij deze aanduiding. Dit heeft als gevolg dat er wel een vrijwaringszone op de verbeelding zou worden opgenomen, maar dat in de planregels daaraan geen juridische betekenis wordt gegeven. Daarmee wordt de aanduiding juridisch gezien zinledig en hoeft dus ook niet opgenomen te worden in het bestemmingsplan. Omdat Vrijwaringszone Dijk 2 dus niet in het bestemmingsplan voorkomt, is het voorts niet nodig om de wel bestemde beschermingszone te nummeren als Vrijwaringszone Dijk 1. Dit is ook niet gedaan in de recent gemaakte en bij het Waterschap bekende bestemmingsplannen voor het Brugkwartier en Mercuriuspark.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Bestemmingsregeling van de watersingel
Binnen het plangebied De Stelt is de nieuw gegraven singel op de verbeelding als Water bestemd. Eerder was deze watersingel opgenomen op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal. Dit bestemmingsplan is onherroepelijk. Het opnemen van A-watergangen als Water op de verbeelding is conform de wensen en eisen van het waterschap. Wij constateren op dit moment dat er afwijkingen bestaan tussen beide verbeeldingen met betrekking tot de afmetingen en exacte ligging van de singel. Dit geeft aanleiding tot nader overleg om de juiste locatie en afmetingen correct op de verbeelding op te nemen.

Reactie Gemeente Nijmegen
De constatering van het Waterschap dat de ligging van de watersingel (waaraan de bestemming Water is gegeven) enigszins afwijkt van de ligging van de watersingel in het bestemmingsplan

Nijmegen Ruimte voor de Waal, is juist. De afwijking doet zich voor in het oostelijke deel en het zuidwestelijke deel van het plangebied. Voor wat betreft het zuidwestelijke deel is met de ligging van de bestemming Water afgeweken van de regeling in het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal omdat in laatstgenoemd plan sprake is van een scherpe knik in de watergang. Deze knik bemoeilijkt het onderhoud van de watergang, belemmert de doorstroming van het water in de watergang en leidt verder tot veel moeilijk uitgeefbare gronden en tot 'snijverlies'. Daarom is in het onderhavige bestemmingsplan er voor gekozen om de watersingel met een flauwere bocht aan te leggen. Dit is gunstig voor de waterdoorstroming, voor het kunnen plegen van onderhoud en voor de gronduitgifte. De watersingel zal daar bij realisatie van het woongebied ook feitelijk zo worden aangelegd als in onderhavig bestemmingsplan is geregeld.

Voor wat betreft het oostelijke deel van de watersingel is met de ligging van de bestemming Water deels ten onrechte afgeweken van de feitelijke ligging van de watersingel en in samenhang daarmee met de regeling van de watersingel in het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal. Dit is nu aangepast door de bestemming Water toe te kennen aan de watersingel van insteek tot insteek. Aan de gronden tussen de watersingel en de beoogde ontsluitingsweg (Verlengde Turennesingel) zal de bestemming Groen worden gegeven. Met deze aangepaste bestemmingsregeling van dit deel van het plangebied wordt voldaan aan de opmerking van het Waterschap en wordt tevens de mogelijkheid geboden om een groene entree tot De Stelt te realiseren.

Conclusie
De zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Opmerkingen ten aanzien van de Toelichting
De grondwaterstanden in het plangebied worden sterk beïnvloed door de rivierwaterstanden. Het plangebied ligt tussen de bestaande bebouwing van Lent en de nieuwe primaire waterkering. Het project Ruimte voor de Waal behelst de aanleg van een nevengeul, de verlegging van de primaire waterkering en de aanleg van kwel- en pipingschermen. Deze maatregelen zijn momenteel in uitvoering en hebben invloed op de lokale grondwaterstromingen. De reeds aangelegde watersingel heeft een sterk drainerende werking. Dit blijkt in de praktijk bij lage rivierwaterstanden en wordt onderbouwd door de geohydrologische berekeningen. Hieruit blijkt tevens dat de singel hoge grondwaterstanden in het plangebied voorkomt. Het Waterschap heeft zorgen bij de sterk drainerende werking. De aanleg van de singel, als onderdeel van het hoofdwatersysteem in de Waalsprong, heeft laten zien dat de ondergrond is opgebouwd uit matig tot zeer grof zand en lokaal zelfs grindhoudend is. Deze hoge doorlatendheid kan mogelijk resulteren in wegzijging bij lage rivierwaterstanden, welke kan leiden tot knelpunten in het handhaven van de minimale peilen in het hoofdwatersysteem en de plassen in de landschapszone, zoals opgenomen in het WIW. Wellicht zijn maatregelen nodig om ontoelaatbare wegzijging te voorkomen, zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van een weerstand biedende laag onder de singel. Op dit moment is nog niet helder wat de consequenties zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

Reactie Gemeente Nijmegen
Met betrekking tot de ondergrond van de watersingel is in overleg met het Waterschap geconstateerd dat het modelleren van het effect van de grindbanen op de ontwateringsdiepte vanwege het lokale karakter van de grindbanen zeer lastig is. Met het Waterschap zijn procesafspraken gemaakt over hoe de wegzijging te gaan beheersen. De afspraken omvatten inventarisatie, monitoring, suppletie en indien noodzakelijk aanpassing van de grindhoudende laag en voor zover nodig het aanbrengen van extra drainagevoorzieningen in het nieuwe plangebied. Deze aanvullende technische maatregelen zullen in goed overleg met het waterschap verder uitgewerkt worden en zijn inpasbaar in het stedenbouwkundig ontwerp.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

INHOUD ZIENSWIJZEN VAN RECLAMANTEN GENOEMD ONDER 5, 7, 11, 20, 24, EN 25
Reclamanten genoemd onder 7, 20, 24 en 25 stellen dat, mede gezien de kwelwaterproblemen, veel aanwonenden zich zorgen maken over het waterbeheer in de Stelt. Opvallend is dat het waterschap in het kader van het vooroverleg negatief heeft geadviseerd op het ontwerp omdat het Waterschap nog "te veel vragen" had. Door de gemeente is vervolgens aangegeven dat de waterparagraaf is aangepast. Wij kunnen echter nergens terugvinden dat, na deze aanpassingen, het waterschap nu wel een positief advies heeft afgegeven.

Reclamant genoemd onder 5 stelt dat de gemeente onvoldoende garantie kan geven over de controle op het waterbeheer, gezien de recente veelomvattende veranderingen in het plangebied. Ook is het onvoldoende voorspelbaar hoe de afvoer van hemelwater is geregeld, eventueel in combinatie met kwelwater. In het bijzonder is de onzekerheid groot bij extreme hoeveelheden regenwater waar in de toekomst meer rekening mee gehouden moet worden. Het is verder onjuist dat in het ontwerp-bestemmingsplan de reacties van de gemeente op het negatieve advies van het Waterschap niet zijn verwoord, zodat burgers niet kunnen reageren op de wellicht inmiddels bijgestelde plannen.

Reclamant genoemd onder 5 stelt verder dat de indruk is ontstaan dat er nog onvoldoende zekerheid kan worden geboden over de effecten van de veranderingen in het gebied zoals het plaatsen van damwanden en de aanleg van de watersingel. Reclamant is overigens blij met de uitbreiding van de peilplaatsen met name in de Steltsestraat waar nog twee extra meetpunten worden aangebracht.

Verder heeft reclamant genoemd onder 5 nog enkele vragen: Was het toentertijd - de periode van planvorming voor de ontwikkeling Nijmegen Noord - niet een heel verstandige beslissing om het gebied De Stelt als laatste onderdeel te bebouwen? Was het ook niet het waterschap dat het verstandig vond toentertijd om eerst maar eens de effecten van de grote gebiedsveranderingen op de waterbeheersing in het gebied De Stelt af te wachten alvorens plannen te maken voor bebouwing?

Reclamant genoemd onder 11 stelt dat het voorliggende bestemmingsplan, in samenhang met het aantal te bouwen woningen, mogelijk te weinig flexibiliteit biedt in de ruimtelijke reservering voor aanvullende risicobeheersende maatregelen. Deze zouden nodig kunnen zijn in geval van mogelijke lekkage van het waterkerend scherm dat langs de (teruggelegde) dijk is gerealiseerd. De mogelijke effecten en kans op voorkomen van lekkage van het scherm zijn berekend in de achtergrondrapportage Geohydrologie van oktober 2010, opgesteld door Oranjewoud, bureau Stroming en Royal Haskoning. Het rapport, opgesteld n.a.v. de aanvullende MER Waalsprong, stelde voor om aanvullende risicobeheersende maatregelen te treffen indien uit analyse van monitoringresultaten van het grondwatermeetnet blijkt dat het waterkerend scherm lekkage-effecten vertoont en het aangelegde systeem onvoldoende effect heeft op de grondwaterstand. Het rapport noemt drie mogelijke typen risicobeheersende maatregelen:

- aanleg van een bovengronds drainagesysteem (slotensysteem)
- aanleg van een ondergronds drainagesysteem (drainagebuizen) en
- ophogen maaiveld.

Reclamant acht het van groot belang om in het bestemmingsplan de aanleg van eventuele aanvullende waterhuishoudkundige voorzieningen t.b.v. de opvang van extremere grondwaterstanden en mogelijk falen van de rivierverruimende maatregelen niet onmogelijk te maken.

Reactie Gemeente Nijmegen
In hoofdstuk 6 van de plantoelichting zijn de vooroverlegreacties van de diverse instanties (samengevat) weergegeven en is tevens de reactie van de gemeente daarop vermeld. Dat geldt ook voor de reactie van het Waterschap en de gemeentelijke reactie daarop. In de waterparagraaf in de plantoelichting, die overigens mede naar aanleiding van de zienswijze van het Waterschap is aangepast, is aandacht besteed aan de (toekomstige) waterhuishouding van het plangebied, mede in relatie tot de omgeving. Met reclamanten zijn wij van mening dat de waterhuishouding in De Stelt zo moeten worden ingericht en functioneren, dat er geen sprake zal zijn van wateroverlast. Ook de overgang van bestaand gebied naar het te ontwikkelen gebied De Stelt vraagt daarbij om aandacht, met name indien sprake is van hoogteverschillen tussen gronden.

Verder merken wij naar aanleiding van de zienswijzen het volgende op.

Het stedelijk watersysteem van de Waalsprong bestaat in de eindsituatie in 2020 uit een netwerk van onderling verbonden singels, sloten en drie grote plassen. De singels, waaronder die in De Stelt, hebben een meervoudige functie. Allereerst hebben ze een waterbergende functie om het regenwater op te vangen. Verder hebben ze een transportfunctie om onder natte omstandigheden het teveel aan regenwater af te voeren naar de plassen in de landschapszone. Bij hoge waterstanden voeren ze het kwelwater uit de Waal af naar deze plassen. Tevens hebben ze de functie om bij lage waterstanden water uit de plassen te ontvangen. De singels hebben verder een drainerende functie voor de tussenliggende woongebieden. Tenslotte hebben de singels een ecologische functie en bepalen ze sterk de kwaliteit van de leefomgeving. De secundaire structuur bestaat uit de drainage onder de wadi's en cunetdrainage in de wegen. Deze secundaire systemen zullen alleen functioneren bij bui T=10 en een hoge waterstand in de Waal. Bij lagere intensiteiten en waterstanden zullen deze systemen geen grondwater afvoeren naar oppervlaktewater. Hiermee wordt voldaan aan de eis van grondwater neutraal bouwen.

In het project Ruimte voor de Waal is beoordeeld hoe op de beste wijze gezorgd kan worden dat er geen kweltoename zal plaatsvinden, ondanks dat de Waal dichter bij het dorp Lent komt te stromen. Daarvoor zijn maatregelen genomen zoals het kwelwerend scherm en aanleg van de watersingel door De Stelt. De watersingel achter de nieuwe dijk fungeert zowel voor de opvang van de eventueel toch nog optredende kwel als voor de opvang van het hemelwater. Mocht het waterpeil in de watersingel hoger worden dan 7,90 meter +NAP, dan wordt er water afgevoerd naar de grote plassen ten noorden van de wijken. Dit waterbeheer van beide waterstromen is samen met de waterbeheerders doorgerekend en met hen overeengekomen. Het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal voorziet in realisatie van de nevengeul en tevens in aanleg van de watersingel door het gebied De Stelt. De Raad van State heeft in haar uitspraak van 27 december 2012 (201204832/1/R2) de ingestelde beroepen tegen dat bestemmingsplan ongegrond verklaard. Daarmee is de watersingel alsmede het positieve effect van de watersingel op het voorkomen van kwelwaterproblemen erkend en aanvaard. Overigens zal gedurende 25 jaar een uitgebreide monitoring plaatsvinden in het gebied. De nulsituatie is vastgelegd en met de verschillende waterbeheerders overeengekomen.

Een belangrijk aspect bij de vaststelling van de toekomstige maaiveldhoogte, is het voorkomen van wateroverlast door hoge grondwaterstanden. De grondwaterstand wordt primair gereguleerd door

het oppervlaktewatersysteem, zoals hiervoor beschreven. Aan de hand van dit oppervlaktewatersysteem is bepaald dat het toekomstige maaiveld in De Stelt minimaal een peil dient te hebben van gemiddeld NAP +10,20m. Het maaiveld in de nieuwe wijk moet enerzijds niet te hoog zijn, om te voorkomen dat er hemelwater zal afstromen richting het soms lager gelegen bestaande gebied. Anderzijds niet te laag om te voorkomen dat toekomstige bewoners natte voeten krijgen. Het maaiveld in De Stelt ligt in de huidige situatie niet overal op een peil van NAP +10,20 m. Sommige delen liggen hoger en andere delen liggen een fractie lager.

Voor zover reclamant genoemd onder 11 stelt dat het voorliggende bestemmingsplan, in samenhang met het aantal te bouwen woningen, mogelijk te weinig flexibiliteit biedt in de ruimtelijke reservering voor aanvullende risicobeheersende maatregelen vanwege de dijkteruglegging, merken wij op dat het bestemmingsplan de risicobeheersende maatregelen die reclamant noemt mogelijk maakt. De door reclamant genoemde maatregelen zullen overigens in het kader van de te realisering woningbouw ook al worden genomen. Zoals uit de waterparagraaf in de plantoelichting blijkt, zullen een bovengronds drainagesysteem (sloten- en wadisysteem) en een ondergronds drainagesysteem (drainagebuizen) worden aangelegd en zal het maaiveld waar nodig worden opgehoogd.

Voor zover reclamant genoemd onder 5 suggereert dat in het verleden besloten zou zijn om De Stelt als laatste onderdeel van de Waalsprong te bebouwen, merken wij op dat reeds eind jaren negentig van de vorige eeuw een bestemmingsplan is gemaakt en goedgekeurd door de provincie dat voorziet in circa 600 woningen in De Stelt. Uiteindelijk is dit bestemmingsplan niet onherroepelijk geworden, vanwege het ontbreken van een MER voor de Waalsprong. Daarna heeft het Rijk haar plannen omtrent het creëren van extra ruimte voor de rivier bekend gemaakt, waardoor de ontwikkeling van De Stelt in de planning nog verder naar achteren is geschoven.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

7. Watersingel

Met betrekking tot het onderwerp ‘Watersingel’ zijn door reclamanten genoemd onder 5, 7, 16, 10 en 22 zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen.

Inhoud zienswijzen
Reclamanten genoemd onder 5, 7, 16, en 22 stellen dat van een natuurlijke overgang van de watersingel aan de Turennesingel naar de watersingel aan de Verlengde Turennesingel nu geen sprake is . Het is wenselijk om de watersingel te voorzien van minder steile oevers, vergelijkbaar met die van de Turennesingel. Dit heeft als voordelen dat het singelprincipe wordt doorgezet, dat het veiliger is (minder diep en minder steil) en dat leidt tot een ruimere groenvoorziening in het gebied. Er ontstaat daardoor een opener karakter en een betere afscheiding tussen beide nieuwe woongebieden. Een vlakker talud is bovendien kindvriendelijk, wat van groot belang is in dit toekomstig kinderrijk gebied.

Reclamant genoemd onder 22 is voorts van mening dat een steile watersingel een kleinere watercapaciteit heeft dan een watersingel met een flauw talud.

Reclamant genoemd onder 10 stelt dat in het verleden een plan gepresenteerd is met de watergang als afscheiding tussen de oude en de nieuwe bebouwing.

Reactie Gemeente Nijmegen
In het bestemmingsplan is door middel van de bestemming Water het technisch benodigde profiel opgenomen zoals dat in het kader van het project Dijkteruglegging noodzakelijk is. Het profiel van de watergang heeft een natte doorsnede van 8,3 m2 bij waterpeil NAP +7,90 m, een bodem NAP +6,60 m en taluds van 1:2 en 1:2. Dit geeft een bovenbreedte van circa 17 meter. Dit profiel voldoet daarmee aan de benodigde afvoercapaciteit. Dit profiel was ook reeds opgenomen in het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal, dat sinds de uitspraak van de Raad van State onherroepelijk is. In dat bestemmingsplan is ook de keuze gemaakt om de watersingel centraal in het gebied De Stelt te leggen.
Dit alles neemt niet weg dat bij de realisatie van De Stelt Zuid aandacht zal zijn voor de recreatieve waarde van de watersingel en de inpassing en afwerking daarvan in het nieuwe woongebied. In dit verband is van belang dat de bestemming Woongebied ook groen en water toestaat. Bij realisatie van het woongebied kan dus een natuurvriendelijke en veilige oever worden gerealiseerd.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

8. Geluid

Met betrekking tot het onderwerp 'Geluid' zijn door reclamanten genoemd onder 7, 8, 9, 10, 13, 15, 20, 21 en 25 zienswijzen naar voren gebracht, die samengevat op het volgende neerkomen.

Inhoud zienswijzen
Reclamanten stellen voor om niet de geluidwaarden aan te passen maar met een structurele duurzame oplossing te komen. In het ontwerp is uitgegaan van een wegdek dat ten minste 1.5dB stiller is dan standaard asfalt. Reclamanten stellen voor ultrastil asfalt te gebruiken dat 10 dB stiller is. Verder stellen reclamanten voor de maximum snelheid op de Verlengde Turennesingel te reduceren tot 30 km/h en de Verlengde Turennesingel t.o.v. de wijk af te sluiten met een gesloten, doch gevarieerde bebouwing (huizen, garages, muurtjes).

Reclamant genoemd onder 25 vindt verder de manier waarop de overlap in geluidswaarde van de contouren van de Prins Mauritssingel en de Verlengde Turennesingel zijn gepresenteerd nogal bevreemdend. Er lijkt geen rekening te worden gehouden met het cumulatieve effect van de geluidswaarden in het raakgebied van beide contourgebieden.

Reactie Gemeente Nijmegen
In de Wet geluidhinder staan diverse geluidsnormen voor wegverkeerslawaai. De geluidsbelasting door wegverkeer mag bij woningen bij voorkeur niet meer bedragen dan 48 dB. In de praktijk blijkt deze waarde in stedelijk gebied nauwelijks haalbaar, daarom biedt de wet ruimte om meer geluid toe te staan. Hiervoor moet een apart hogere waardenbesluit worden genomen. In dit besluit wordt een afweging gemaakt tussen de technische, financiële, ruimtelijke, en stedenbouwkundige mogelijkheden om de geluidsbelasting te verlagen. Het ontwerp hogere waardenbesluit is tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan gepubliceerd. Op grond van onze beleidsregels worden hogere waarden alleen vastgesteld voor de eerstelijns bebouwing direct langs de wegen. Deze eerstelijns bebouwing zal de achterliggende bebouwing afschermen van het geluid. Ook worden eisen gesteld aan de indeling en de geluidsisolatie van deze geluidsafschermende woningen. Concrete bouwplannen moeten nog worden getoetst aan de beleidsregels hogere waarden Wet geluidhinder 2013.

De Verlengde Turennesingel is een gebiedsontsluitingsweg. Een gebiedsontsluitingsweg heeft als doel om het verkeer van erfontsluitingswegen (30 km/uur) te bundelen en vlot af te voeren en te laten doorstromen. Daarom geldt voor deze wegen een maximum snelheid van 50 km/uur en is het niet wenselijk om deze snelheid te verlagen. In Nijmegen hebben we ervoor gekozen om standaard een iets stiller wegdek toe te passen. Dit wegdek is sterk en heeft een lange levensduur. Nog stiller wegdek is technisch mogelijk maar heeft als nadeel dat het minder lang meegaat, meer onderhoud vergt en dus duurder is. De nog stillere wegdektypen zijn bovendien vooral geschikt voor lange, rechte wegvakken met weinig zijwegen en verkeerslichten. Het ultrastille wegdek is nog in ontwikkeling en moet een stiller alternatief worden voor open en zeer open asfalt. Deze wegdektypen zijn niet geschikt voor stedelijk gebied en worden alleen toegepast op snelwegen waar het verkeer met een behoorlijk hoge constante snelheid rijdt en er weinig afslaande bewegingen zijn.

De contouren die in het akoestisch onderzoek staan zijn vrije veld contouren. Dit zijn contouren waarbij nog geen rekening is gehouden met de afscherming van geluid door bebouwing. Bij de contour van de Prins Mauritssingel is wel rekening gehouden met het geluidsscherm. Na bebouwing zal de 48 dB contour van de Verlengde Turennesingel direct achter de eerstelijns bebouwing langs deze weg liggen. Ook de 48 dB contour van de Prins Maurits zal nog verschuiven door de nieuwbouwontwikkelingen op het plateau langs de Prins Mauritssingel. Op de woningbouwlocaties binnen de geluidscontour van meerdere wegen wordt bij de bouw rekening gehouden met de gecumuleerde geluidsbelasting.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

9. Bovenzeeg

Inhoud zienswijzen

Reclamanten genoemd onder 17 en 23 stellen dat tijdens de informatieavond gesproken is over het gebruik van de loop van de Bovenzeeg als langzaam verkeersroute die een verbinding zou moeten maken met de Steltsestraat. Hiertegen hebben zij een aantal bezwaren:

- De realisatie van dit idee zou betekenen dat de privacy van de belendende percelen (huisnummers 20 en 22) ernstig in het geding komt.
- Er zijn reeds twee langzaam-verkeer verbindingen tussen het nieuw te bebouwen gebied en de Steltsestraat, een derde verbinding zou weinig toevoegen.
- Het is zeer pijnlijk om eerst mijn sloot bijna gratis af te moeten geven en vervolgens als 'extra beloning' een langzaam verkeersroute langs mijn perceel te krijgen.
- De realisatie van dit idee zou betekenen dat, om toegang te kunnen verlenen aan voetgangers en mogelijk ook fietsers, juist het mooiste stukje van de sloot zodanig aangepast zou moeten worden dat het karakter ervan onherkenbaar verandert.

Reclamant genoemd onder 23 vraagt zich verder af wat het dempen van de Boven Zeeg betekent voor de afvoer van hemelwater en de daaruit voortvloeiende periodieke wateroverlast? Komen er bijvoorbeeld wadi's in het nieuw te bebouwen gebied? Reclamant wil graag dat de Boven Zeeg als leidraad wordt gebruikt voor het inrichtingsplan en dat deze ten minste op enkele plekken zichtbaar blijft als afwatering, en dat de mooie stukjes behouden blijven.

Reactie Gemeente Nijmegen
In de toekomst heeft de Bovenzeeg geen waterhuishoudkundige functie meer vanwege de aanleg van de nieuwe watersingel. Het hemelwater uit het gebied zal via een oppervlakkig gotenstelsel naar wadi's worden geleid en vandaaruit naar de watersingel. De precieze detaillering van dit hemelwatersysteem is nog niet gemaakt, omdat er nog geen stedenbouwkundig plan is. Wel is duidelijk dat de Bovenzeeg deels landschappelijk waardevol is en liefst behouden moet blijven. Mogelijk dat de Bovenzeeg omgevormd kan worden tot een groenstrook, eventueel zelfs tot een wadi. Maar dit is nog niet bepaald. Overigens is het vrij moeilijk om sloten in nieuwbouwwijken te handhaven. Dit is bijvoorbeeld te zien in andere Lentse straten waar steeds vaker delen van sloten verdwijnen, ten behoeve van bijvoorbeeld een inrit. Gevolg daarvan is dat steeds kleinere stukjes sloot overbleven, die dan weer nat dan weer droog staan. Gevolg daarvan is een ruige begroeiing met vooral brandnetels, wat geen fraai gezicht is. Ombouw van een sloot naar een wadi, die een veel hogere bodem heeft en als gazon gemaaid kan worden heeft dan de voorkeur. Zoals gezegd, is ook voor gedeelten van de Bovenzeeg ombouw naar een wadi wellicht mogelijk, indien dit past in de toekomstige stedenbouwkundige inrichting.

Inmiddels is duidelijk dat er tussen de woningen van deze reclamanten geen langzaam verkeersverbinding wordt aangelegd vanuit het plangebied naar de Steltsestraat. Er wordt volstaan met twee langzaam verkeersverbindingen vanuit het plangebied naar de Steltsestraat. Deze worden gerealiseerd ter plaatse van de gronden met de aanduiding “specifieke vorm van verkeer – langzaam verkeer”. Dit betekent voorts concreet dat reclamanten de mogelijkheid geboden zal worden om de desbetreffende strook grond, thans nog in eigendom bij het Waterschap Rivierenland, aan te kopen en te betrekken bij hun erf.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

10. Bomen langs dijk

Zienswijze
Reclamant genoemd onder 18 zou graag zien dat parallel langs de nieuwe groene dijk een nieuwe rij bomen wordt geplant vanaf het Wijnfort tot aan de nieuwe harde kade. Parallelle boombeplanting langs de dijken zijn volgens reclamant zo typisch in het landschap. Dit beeld sluit aan bij de historie, omdat er voorheen bomen waren parallel aan de oude dijk, en het doet tevens recht aan de typologie van het dijkenlandschap in de Betuwe.

Reactie Gemeente Nijmegen
Het bestemmingsplan staat toe dat op de gronden met de bestemming Woongebied bomen worden geplant. Dit geldt ook voor de gronden waaraan tevens de gebiedsaanduiding ‘vrijwaringszone – dijk’ is gegeven. Of in de praktijk een parallelle boombeplanting langs de dijk wordt gerealiseerd, is overigens op dit moment nog niet bekend. Daarvoor dient eerst meer duidelijkheid te bestaan over de concrete ontwikkeling en inrichting van het gebied. Verder geldt dat het waterschap, die bevoegd gezag is over de dijk en de bijbehorende beschermingszone, terughoudend is met het toestaan van bomen in de beschermingszone. Bomen moeten bijvoorbeeld ver genoeg uit elkaar staan om het onderhoud van de dijk niet te hinderen. De door reclamant aangedragen suggestie wordt meegenomen en afgewogen bij de verdere stedenbouwkundige uitwerking van de Stelt Zuid.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

11. Dijk

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 16 vraagt zich af of de nieuwe dijk die in het kader van de dijkteruglegging wordt aangelegd, direct al de volledige functie van de oude dijk qua sterkte en stevigheid kan overnemen.

Reactie Gemeente Nijmegen
De aanleg van de nieuwe dijk wordt niet in dit bestemmingsplan geregeld. De nieuwe dijk wordt in het kader van het project Ruimte voor de Waal aangelegd en in gebruik genomen. Hierbij stellen Waterschap en rivierbeheerder randvoorwaarden voor wat betreft de veiligheid.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

12. Overige onderwerpen

RECLAMANT GENOEMD ONDER 4

Inhoud zienswijze
In de plantoelichting staat dat reclamant het lasconstructiebedrijf planologisch gezien niet mag uitvoeren. Reclamant heeft echter al 25 jaar een Hinderwetvergunning voor deze werkzaamheden. Daarom maakt hij bezwaar tegen deze opmerking.

Reactie Gemeente Nijmegen
Bij besluit van 28 augustus 2001 is aan reclamant een milieuvergunning verleend voor het in werking hebben van een rijwielhandel annex constructiewerkplaats. In het onherroepelijke bestemmingsplan Nijmegen Kern Lent – Visveld uit 2012 heeft het perceel van reclamant de bestemming Detailhandel gekregen. Daarmee is de fietsenzaak (inclusief alle daarbij behorende werkzaamheden) van reclamant positief bestemd, in tegenstelling tot het daaraan voorafgaande bestemmingsplan Buitengebied Dorp Lent waarin het perceel nog een agrarische bestemming had. Een zelfstandig lasconstructiebedrijf is niet toegestaan binnen de bestemming Detailhandel en ook niet binnen de voormalige agrarische bestemming. Constructiewerkzaamheden die behoren tot de normale werkzaamheden bij de rijwielhandel van reclamant zijn wel toegestaan.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

HEIEN

Inhoud zienswijzen
Reclamanten genoemd onder 5, 7, 12, 14, 17, en 22 willen niet dat er bij de bouw geheid gaat worden. Om het risico van (trillings)schade aan omliggende woningen door heien te beperken, moet bijvoorbeeld het gebruik van schroefpalen worden voorgeschreven.

Reactie Gemeente Nijmegen
Het al dan niet heien bij de bouwwerkzaamheden is een uitvoeringskwestie, die niet in het bestemmingsplan wordt geregeld. Bij uitvoering van de daadwerkelijke bouwactiviteiten moet bepaald worden op welke manier gebouwd zal worden, waarbij uiteraard gekeken wordt naar de bodemgesteldheid in relatie tot de bestaande bebouwing in de omgeving.

Conclusie
De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

WATERSPORT

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 16 stelt dat voor de 2 botenhuizen wel minimaal 50 parkeerplaatsen zijn voorgeschreven maar geen fietsparkeervoorzieningen. Verder vraagt deze reclamant zich af of de genoemde ondersteunende horeca geldt voor alle 3 genoemde locaties.

Reactie Gemeente Nijmegen
Uiteraard moeten bij realisatie van de 2 botenhuizen ook voldoende fietsvoorzieningen worden aangelegd. Dit wordt te zijner tijd beoordeeld bij de bouwaanvraag. De ondersteunende horeca waarover nu is gesproken, is alleen bedoeld en voorzien voor de watersportlocatie op deze locatie (het plateau).

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan

ECONOMIE

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 16 stelt dat in plaats van over de Citadel nu gesproken wordt over een wijkwinkelcentrum Hof van Holland op termijn. Bewoners in de Waalsprong zouden een Citadel winkelvoorziening krijgen. Reclamant vindt wat meer uitleg hierover gewenst.

Reactie Gemeente Nijmegen
De plannen met betrekking tot de ontwikkeling van de Citadel, het gebied ten westen van de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, worden herzien. De Citadel was een soort spiegeling van de Nijmeegse binnenstad op de andere oever van de Waal. Dit plan is onhaalbaar gebleken: te ambitieus, duur en grootschalig. Bovendien ligt het gebied niet centraal en vormt de Knoop Lent met de ontwikkelingen rondom de Waal veel meer het hart van de Waalsprong. De ambitie is nu om Knoop Lent te positioneren als een markante en stedelijke plek in de Waalsprong. Knoop Lent biedt hiervoor uitstekende uitgangspunten: het ligt op een zichtlocatie en is goed bereikbaar. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in een treinstation, het Citadelcollege en sporthal de Triangel. De ambitie is om deze ontwikkeling voort te zetten in de omgeving van Knoop Lent tot een herkenbaar centrum. Knoop Lent biedt volop mogelijkheden voor een mix van functies in een hogere dichtheid dan de rest van de Waalsprong. Ten westen van het spoor, kan gefaseerd een wijkwinkelcentrum worden ontwikkeld in combinatie met woningen. De ontwikkeling wordt gericht op de dagelijkse behoeften van de Waalsprongbewoners.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

PERCENTAGE OPENBARE RUIMTE

Inhoud zienswijze
Reclamant genoemd onder 16 pleit ervoor om in het bestemmingsplan een percentage vastleggen voor de openbare ruimte, zoals speelplaatsen, openbaar groen, parkjes, en hondenuitlaatplaatsen.

Reactie Gemeente Nijmegen
Om voldoende flexibiliteit te hebben bij de feitelijke inrichting van het gebied, worden deze percentages niet vastgelegd. Daarbij speelt tevens een rol dat De Stelt dichtbij voorzieningen ligt die per fiets en te voet te bereiken zijn. Daarnaast biedt de Stelt plek om te wonen met goede mogelijkheden voor ontspanning en recreatie dichtbij huis. Vanuit de Stelt bestaat eenvoudig toegang tot de groene dijk en de Waal. De ligging nabij het Natura2000 gebied, de uiterwaarden, biedt veel kansen om het wijkgroen daarop aan te laten sluiten en zo natuurlijk mogelijk in te richten. Zo wordt het landschap als het ware voortgezet in de wijk zelf. Ook de watersingel draagt bij aan een duurzaam en aantrekkelijk woonmilieu. In de Stelt geldt dat het afstromende hemelwater afgevoerd moet worden naar de watersingel. Tussentijds vindt zuivering plaats doordat het hemelwater in wadi's of zaksloten infiltreert. Wadi's hebben zowel een technische functie (afvoer hemelwater) als een beeldkwaliteitfunctie.

Conclusie
De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Nijmegen De Stelt

Vastgesteld bestemmingsplan

Toelichting
Regels

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**6**
1.1	Aanleiding	6
1.2	Bestaande situatie	7
1.3	Voorgenomen ontwikkeling	7
1.4	Ambitiedocument	8
1.5	De Stelt en de omgeving	8
1.6	Vigerend planologisch regime	9
1.7	Proces	9
Hoofdstuk 2	**Ruimtelijk beleid**	**10**
2.1	Rijksbeleid	10
2.2	Provinciaal beleid	13
2.3	Regionaal beleid	14
2.4	Gemeentelijk beleid	15
Hoofdstuk 3	**Sectoraal beleid**	**17**
3.1	Stedenbouw	17
3.2	Wonen	23
3.3	Openbare ruimte	25
3.4	Economie	26
3.5	Mobiliteit	27
3.6	Milieu	33
3.7	Water	43
3.8	Natuur & Landschap	49
3.9	Archeologie en Cultuurhistorie	54
Hoofdstuk 4	**Plansystematiek**	**60**
4.1	Algemeen	60
4.2	Regels	60
Hoofdstuk 5	**Uitvoerbaarheid**	**63**
5.1	Economische uitvoerbaarheid	63
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	63
Hoofdstuk 6	**Vooroverleg**	**63**
6.1	Rijkswaterstaat Oost-Nederland	63
6.2	Provincie Gelderland	64
6.3	Waterschap	65
6.4	Kamer van Koophandel	66
6.5	Nutsbedrijven	66
6.6	Gasunie	67
6.7	Platform Waalsprong	67
6.8	Stadsregio Arnhem - Nijmegen	68
6.9	Gemeente Lingewaard	68
6.10	Veiligheidsregio Gelderland - Zuid	69
Bijlagen bij toelichting		**69**
Regels		**70**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**71**
Artikel 1	Begrippen	71
Artikel 2	Wijze van meten	82
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**85**
Artikel 3	Groen	85

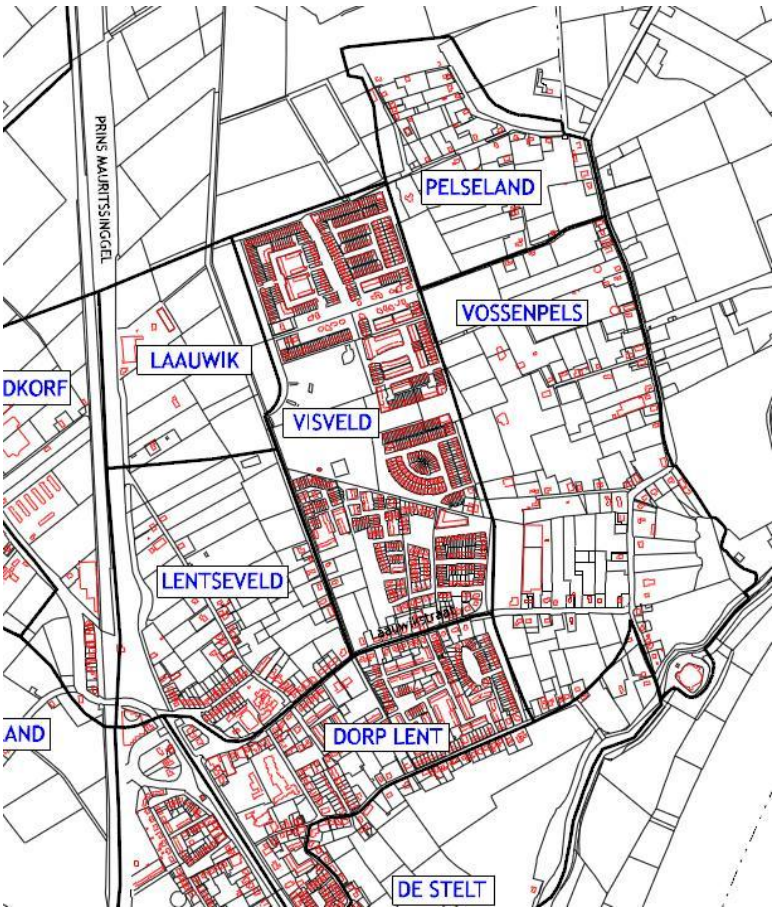
Artikel 4	Verkeer	86
Artikel 5	Verkeer - 1	88
Artikel 6	Water	90
Artikel 7	Woongebied	91
Artikel 8	Waarde - Archeologie 2	94
Artikel 9	Waarde - Archeologie 3	97
Artikel 10	Waterstaat - Waterlopen	100
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**102**
Artikel 11	Anti-dubbeltelregel	102
Artikel 12	Algemene bouwregels	102
Artikel 13	Algemene gebruiksregels	103
Artikel 14	Algemene aanduidingsregels	106
Artikel 15	Algemene afwijkingsregels	107
Artikel 16	Overige regels	107
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**108**
Artikel 17	Overgangsrecht	108
Artikel 18	Slotregel	109

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het gebied "de Waalsprong" is de belangrijkste Nijmeegse uitbreidingslocatie en is gesitueerd aan de noordzijde van de rivier de Waal. In deze Vinex-locatie worden in totaal circa 12.000 woningen gerealiseerd. Onderdeel van de ontwikkeling van de Waalsprong is het gebied de Stelt. De Stelt ligt direct ten zuiden van het bestaande dorp Lent en direct ten noorden van de rivier de Waal. Het is de bedoeling dat in het gebied de Stelt in totaal circa 400 tot 460 woningen worden gerealiseerd. Ook is de mogelijkheid geboden om één zogenoemd ´beschermd wonen cluster´ te realiseren. Het gaat om een beschermd wonen cluster met 24-uurs zorg. Verder dienen er in de Waalsprong voldoende onderwijsvoorzieningen te komen. Het bestemmingsplan maakt daarom tevens één basisschool mogelijk.

Positionering van de Stelt ten opzichte van andere wijken in de Waalsprong

1.2 Bestaande situatie

Het gebied de Stelt is gelegen tussen de Bemmelsedijk, Prins Mauritssingel, Lentse Tuinstraat en Steltsestraat en is een zeer bijzonder gebied in Nijmegen en de Waalsprong. Het ligt ingeklemd tussen de kern van Lent en de rivierdijk; een locatie met prachtige uitzichten over de rivier, de stad, de stuwwal en de Waalbrug. De Stelt ligt dicht bij de uiterwaarden van de Waal en de Gelderse Poort, een uniek en Europees beschermd Natura2000 gebied. Het is hiermee een unieke locatie.

De Stelt is een agrarisch poldergebied dat tot voor kort in gebruik was als landbouwgrond. De vruchtbare grond bood een goede bodem voor bijvoorbeeld fruitteelt en boomgaarden. Relicten van de land- en tuinbouw (akkers, bongerds, weiden, moestuinen) zijn hier en daar nog te zien. Er zijn in en rond het gebied verder diverse beeldbepalende elementen:

- De dorpsrand van Lent;
- De dijk met de uiterwaarden, de Waal, de polder en het zicht op de stuwwal;
- De zichtlijnen op de St. Stevenskerk en de Lentse kerk (Maria Geboorte kerk);
- Het Wijnfort;
- De Waalbrug;
- Aangrenzend de nieuwe Lentse kade en het nieuwe eiland Veur Lent.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

Met de realisatie van de nieuwe woonwijk de Stelt wordt de Waalsprong verbonden met de Waal. Het motto voor de ruimtelijke visie op de Stelt is 'van dorp naar dijk'. Hiermee wordt aangegeven dat het gebied een overgang vormt van het oude dorp Lent naar de nieuwe dijk en nevengeul en de Waal. Het gebied de Stelt is op te delen in twee delen. Een noordelijk deel (dorpsrand) en een zuidelijk deel (dijkzone), doorsneden door de aan te leggen Verlengde Turennesingel en de watergang.

Bij de ontwikkeling van de Stelt is het belangrijk om het noordelijk deel goed aan te laten sluiten bij de bebouwing aan de Steltsestraat en deze bebouwing zoveel mogelijk herkenbaar en beleefbaar te houden. Dit kan door dit gebied een openbaar karakter te geven bijvoorbeeld een plantsoen of ontsluiting. De intentie is om geen grote bebouwingswanden te maken, maar middels kleinschalige bebouwing aan te sluiten bij het dorpse karakter van Lent. Voor het zuidelijk deel kan er een duidelijke profilering naar het water komen, met bijvoorbeeld op sommige punten een hoogteaccent (uitkijken over de dijk). Centraal door het gebied loopt een 'utilitaire' zone, met de Verlengde Turennesingel en de watersingel als belangrijke structurerende elementen. Ook de cultuurhistorische dragers, zoals de Steltsestraat, de achterkade/dwarskade en het oude zeeg tracé, zijn structurerend en van belang om te gebruiken voor de identiteit van het gebied.

De Stelt zal ontsloten worden door de aan te leggen Verlengde Turennesingel. Ook zal deze weg de verbinding vormen tussen enerzijds de (toekomstige) woongebieden Visveld en Vossenpels en anderzijds de woongebieden Hoge Bongerd, Veur Lent en Citadel. De woongebieden Stelt noord en Stelt zuid zullen direct ontsloten worden op de Verlengde Turennesingel.

Uit de laatste woningmarktverkenningen Nijmegen 2012 blijkt een grote vraag naar groenstedelijk wonen. De Stelt is een prima plek om dit woonmilieu te realiseren. Bij een groenstedelijk woonmilieu gaat het in beginsel om een woonmilieu met ruime woningen met voldoende ruimte eromheen, groene lanen, voortuinen, plantsoenen, hofjes, parkeren zoveel mogelijk uit het straatbeeld, en groene erfafscheidingen. Maar ook een variatie in woningtypen zoals vrijstaand, twee-onder-een-kap en rijwoningen met voldoende mogelijkheden voor spelen, past binnen het groenstedelijk woonmilieu. Uitgangspunt is verder dat de woningen toegankelijk en levensloopgeschikt worden gebouwd.

De ligging van het plangebied de Stelt (met rood omlijnd) in z'n omgeving

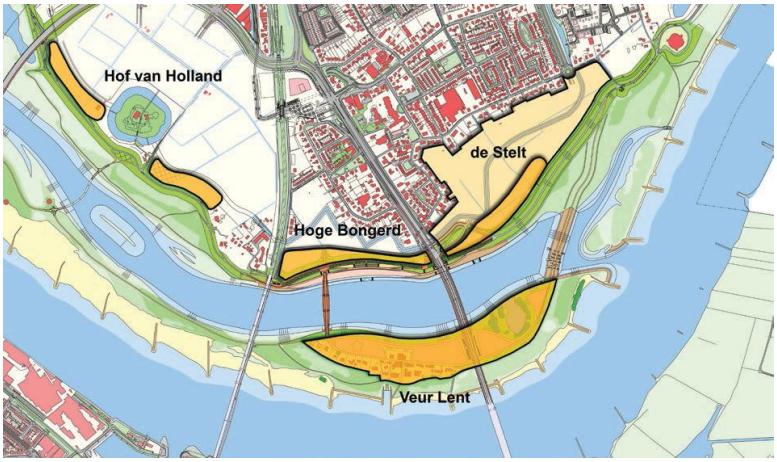
1.4 Ambitiedocument

Ten behoeve van de ontwikkeling van het gebied de Stelt, is een ambitiedocument opgesteld. In het ambitiedocument zijn de ambities, hoofdlijnen en aandachtspunten bij de herontwikkeling van het gebied onderzocht en uiteengezet. Het vormt daarmee een voorloper op het bestemmingsplan, dat de ontwikkeling planologisch mogelijk moet maken. Het ambitiedocument vormt de basis van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan.

1.5 De Stelt en de omgeving

De ontwikkelingsgebieden in de zuidrand van de Waalsprong, namelijk Hof van Holland, Hoge Bongerd, Veur-Lent en de Stelt, grenzen aan de Waal en zijn gericht op de bestaande stad. De gebieden bepalen de identiteit in dit deel van de Waalsprong en de omarming van de Waal en verdienen een invulling met bijzondere woonvormen en functies.

Direct grenzend aan de Stelt wordt het project dijkteruglegging Lent uitgevoerd. Het gaat om een dijkteruglegging en het graven van de nevengeul in het kader van het nationale project 'meer ruimte voor de rivier'. Aan de oostkant van de Waalbrug, direct ten zuiden van de Stelt, wordt een volledig nieuwe dijk aangelegd ter vervanging van het gedeelte dijk dat in de nevengeul verdwijnt. De Stelt komt dus in de toekomst te liggen aan een nevengeul met een nieuwe dijk en grenzend aan de zogenaamde drempel die voor de waterinlaat in de nevengeul zorgt. Via deze drempel is het eiland Veur Lent te bereiken. De huidige afgraving in de uiterwaard wordt straks aangesloten op de nevengeul.

Bijzondere gebieden die het gezicht van de Waalsprong bepalen

1.6 Vigerend planologisch regime

Voor het plangebied gelden op dit moment nog (delen van) de volgende bestemmingsplannen:

- bestemmingsplan Buitengebied Dorp Lent (vastgesteld door de raad van de voormalige gemeente Elst op 28 november 1989, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 9 juli 1990, en onherroepelijk bij Kroonbesluit van 6 augustus 1992);
- bestemmingsplan Kern Lent - Visveld (vastgesteld door de raad op 27 juni 2012 en onherroepelijk op 6 november 2012);
- bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal (vastgesteld op 21 maart 2012 en onherroepelijk bij uitspraak van de Raad van State van 27 december 2012).

Bovengenoemde plannen maken de voorgenomen ingreep niet mogelijk, waardoor de noodzaak van een bestemmingsplanherziening is ontstaan.

1.7 Proces

Bij de totstandkoming van het ambitiedocument en het bestemmingsplan is overleg gepleegd met alle relevante gemeentelijke vakinhoudelijke disciplines, andere overheden en diensten (zoals de Provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en het Waterschap), met diverse bewoners van de Steltsestraat en de Lentse Tuinstraat, en met marktpartijen om te komen tot een zo integraal mogelijk product. Tevens is het Platform Waalsprong en de bewonersgroep Belang Stelt geïnformeerd over het ambitiedocument en het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is tevens in het kader van het wettelijk vooroverleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voorgelegd aan diverse instanties (de reacties van deze instanties zijn opgenomen in hoofdstuk 6 Vooroverleg van deze plantoelichting).

Hoofdstuk 2 Ruimtelijk beleid

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Zo beschrijft het kabinet in de Structuurvisie in welke infrastructuurprojecten het de komende jaren wil investeren. Provincies en gemeentes krijgen meer bevoegdheden bij ruimtelijke ordening. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals verbetering van de bereikbaarheid. De SVIR laat een sterke focus zien op het herstel van de economie met prioriteit bij de ontwikkeling van de mainports Amsterdam en Rotterdam, de brainport Eindhoven en de greenports met bijbehorende achterlandverbindingen. Voorheen benoemde nationale belangen, zoals verstedelijking en de bescherming van nationale landschappen worden losgelaten. Dat geldt ook voor onderdelen van het natuurbeleid, zoals de rijksbufferzones en groen in en om de stad.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR 3 rijksdoelen geformuleerd:

- de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
- de bereikbaarheid verbeteren;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Barro zijn rijksregels opgenomen ten aanzien van de ruimtelijke inrichting van Nederland. Deze zijn van belang voor de inhoud van bestemmingsplannen. Het kabinet heeft de keuze voor deze onderwerpen gemaakt in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Deze structuurvisie bundelt het nationale ruimtelijke en infrastructuurbeleid in 13 nationale belangen. Met de uitbreiding van het Barro en het Bro (Besluit ruimtelijke ordening) is de juridische verankering van de SVIR nagenoeg compleet. Een deel van het Barro is gebaseerd is op eerdere pkb's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen volgen de nahangprocedure en kunnen vervolgens in werking treden. Het betreft de volgende onderdelen:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Daarnaast zijn er recent onderwerpen toegevoegd. Het gaat om de onderwerpen Ecologische hoofdstructuur, elektriciteitsvoorziening, toekomstige uitbreiding hoofd(spoor)wegennet, veiligheid rond rijksvaarwegen, verstedelijking in het IJsselmeer, bescherming van primaire waterkeringen buiten het kustfundament en toekomstige rivierverruiming van de Maastakken.

2.1.3 Besluit ruimtelijke ordening

Met ingang van 1 januari 2012 is het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden. Aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de ladder voor duurzame verstedelijking toegevoegd. Teneinde zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren, acht het kabinet het van belang dat provincies en gemeenten de benutting van ruimte motiveren in alle categorieën ruimtelijke besluiten. Daartoe is in artikel 3.1.6 van het Bro een artikellid ingevoegd (artikel 3.1.6, tweede lid, nieuw), op grond waarvan overheden nieuw te realiseren stedelijke ontwikkelingen standaard dienen te motiveren met behulp van een drietal opeenvolgende stappen. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

In dit bestemmingsplan moet voldaan worden aan deze duurzaamheidsladder. Hieronder wordt hierop nader ingegaan.

Sub a. (Actuele) regionale behoefte

Nijmegen is een stad die voorlopig blijft groeien. Dit wordt veroorzaakt door een geboorteoverschot en door een immigratieoverschot. Uit het woningmarktonderzoek Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010-2020 blijkt dat er de eerstkomende 10 jaar nog 1.000 woningen per jaar gerealiseerd moeten worden. Demografische trends laten zien dat jongeren, hoogopgeleiden en ouderen naar de steden trekken vanwege het woonmilieu, de werkgelegenheid en voorzieningen. Nijmegen is, met ruim 165.000 inwoners, de 10e gemeente van Nederland. De verwachting is dat Nijmegen tot 2030 blijft groeien, waarna de groei afvlakt. Daarmee is Nijmegen in de regio de stad die het langste doorgroeit. Een inwoneraantal tussen de 170.000 en 175.000 in 2020 lijkt aannemelijk. De groei in Nijmegen is relatief sterk en ook de woningvraag is nog altijd groot. Slechts in twee van de andere twaalf kennissteden (Delft en Utrecht) groeit de bevolking de komende jaren harder. Maar de stad groeit niet gelijkmatig. Met name Nijmegen Noord, met de grote nieuwbouwlocatie Waalsprong, neemt nog sterk in inwonertal toe. Hier worden de meeste nieuwe woningen gebouwd. In andere wijken zoals Dukenburg en Lindenholt neemt de bevolking af. De woningvraag in Nijmegen overstijgt nog steeds het aanbod. Ondanks de stagnatie in de woningmarkt blijft er een grote (latente) woningvraag in Nijmegen. De grootste vraag naar woningen in Nijmegen is enerzijds gericht op het centrum en de directe omgeving daarvan en anderzijds op de meer groene randen van de stad. Uit de resultaten van het recente woningmarktonderzoek WoON2012 blijkt deze uitbreidingsbehoefte nog steeds te bestaan, al is door de crisis de vraag wat meer verschoven naar de huursector. De resultaten van WoON2012 zijn richtinggevend voor planning en programmering van de woningbouw in Nijmegen.

Sub b. Benutting van beschikbare gronden

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in een actuele behoefte aan (stedelijk) wonen. De ontwikkeling maakt onderdeel uit van de Waalsprong, waarvoor een bouwopgave ligt van in totaal circa 12.000 woningen. De keuze om in het Waalspronggebied te voorzien in de uitbreidingsbehoefte van Nijmegen, is reeds gemaakt in de jaren negentig van de vorige eeuw (Vinex). Hierover heeft besluitvorming plaatsgevonden op Rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau. In die zin maakt de ontwikkeling van De Stelt onderdeel uit van bestaand stedelijk gebied. Ook in de recent vastgestelde Verstedelijkingsvisie van de

Stadsregio (2011) wordt de Waalsprong benoemd als essentiële schakel:

"De Vinex-locaties (Schuytgraaf, Westeraam en Waalsprong) voorzien in een woonbehoefte en zijn, net als de doortrekking van de A15, een essentiële schakel in het realiseren van de doelstellingen uit het Regionaal Plan. Deze locaties gaan uit van de integraliteit van wonen, mobiliteit en werken. Daarnaast hebben diverse overheden reeds grote investeringen gedaan in de bijbehorende infrastructuur zoals de tweede stadsbrug bij Nijmegen en de aanleg van een HOV-netwerk. De stadsregio zet zich dan ook met blijvende aandacht in om deze locaties in zijn geheel te realiseren ook gelet op het feit dat het stedelijk kerngebied met hun Vinex-locaties verantwoordelijk zijn voor het merendeel van de vestigers in de stadsregio. Uit het WoON 2009 blijkt dat de vraag van externe vestigers naar een zelfstandige woning in de stadsregio voor 75 procent in de Vinex-gemeenten ligt".

Ook is te lezen dat "de steden Arnhem en Nijmegen de economische en culturele dragers van de stadsregio zijn. De gezamenlijke inzet van de steden is de versterking van het stedelijk kerngebied om een aantrekkelijk en concurrerend woon- en werkklimaat te creëren. Een aantal majeure projecten draagt daaraan bij: Centrale OntwikkelingsZone Arnhem (onder meer Sleutelproject Arnhem Centraal, Rijnboog, Stadsblokken Meinerswijk), Nijmegen Omarmt de Waal (onder meer Tweede Stadsbrug, Waalfront, dijkteruglegging Lent, Citadel Waalsprong)".

In de recent vastgestelden Structuurvisie Nijmegen 2013 is beschreven dat gefocused wordt op drie ontwikkelgebieden in de stad: waalfront, Waalsprong en Nijmegen CS. In de bestaande wijken willen we alleen nog woonmogelijkheden toevoegen als die iets toevoegen aan de wijk of buurt zoals woningen met zorg aan huis en ontmoetingsmogelijkheden. We zijn terughoudend met verdere inbreiding vanwege het belang dat we hechten aan groene ruimten, speelplekken en waterpartijen in een dichte stedelijke omgeving.

In het plangebied De Stelt worden in totaal circa 400-460 woningen gebouwd. Een dergelijk aantal woningen kan niet meer binnen reeds bebouwd stedelijk gebied worden gerealiseerd. En dat is dus ook in strijd met de vastgestelde Structuurvisie. In het bebouwd stedelijk gebied Waalfront bijvoorbeeld ten zuiden van de Waal vindt al herstructurering plaats van bedrijventerrein naar woongebied.

Sub c. Alternatieve locaties

De locatie is met de auto goed bereikbaar. Daarvoor wordt de Turennesingel verbonden met de Parmasingel, die ontsloten is op de Prins Mauritssingel. Deze nieuw aan te leggen Verlengde Turennesingel is onderdeel van een doorgaande fietsroute tussen Bemmel en de Vossenpels/centrum van Nijmegen. Ook de fietsverbinding van Waalbrug via Lentse Tuinstraat naar dorp Lent zal door De Stelt gaan. De Verlengde Turennesingel is onderdeel van de lijnvoering van de bus tussen Bemmel en Nijmegen. Een halte wordt aangelegd in de Stelt. Hiermee is de locatie dus via fiets, openbaar vervoer en auto ontsloten.

2.1.4 Conclusie Rijksbeleid

De realisatie van het woongebied de Stelt past in het rijksbeleid.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 (ontwerp) Provinciale Omgevingsvisie Gelderland

De Gelderse omgevingsvisie is een integrale visie, niet alleen op het gebied van de ruimtelijke ordening, maar ook voor waterkwaliteit en veiligheid, bereikbaarheid, economische ontwikkeling, natuur en milieu, inclusief de sociale gevolgen daarvan. De omgevingsvisie is de vervanger van het streekplan en van huidige strategische plannen voor water, milieu en mobiliteit.

Er komt een sterker accent te liggen op stedelijke netwerken als economische kerngebieden van Gelderland. Dit zijn de gebieden waar nu al de meeste mensen wonen en werken en die ook in de toekomst met name veel jongeren zullen trekken. Voor de versterking van (boven)regionale voorzieningen ligt de focus op drie stedelijke netwerken: dit zijn sterk verstedelijkte zones die de vorm aannemen van een netwerk van grotere en kleinere compacte steden, elk met een eigen karakter en profiel binnen het netwerk. Stedelijke netwerken zijn van groot belang voor Gelderland als geheel: als motor voor de economie en vanwege de voorzieningen voor de gehele regio. In Gelderland zijn drie stedelijke netwerken:

a. Apeldoorn-Zutphen-Deventer
b. Arnhem-Nijmegen
c. Ede-Wageningen

Ook de zes stadsregio's in de provincie Gelderland krijgen aandacht in de Omgevingsvisie. Voor de stadsregio zijn de speerpunten: innovatie en economische structuurversterking. Binnen deze speerpunten zijn de volgende clusters geformuleerd: energie- en milieutechnologie, logistiek, agro, toerisme,sociaal-economische vitaliteit en verstedelijking en het benutten van gebiedskwaliteiten.

Goede afwegingen bij keuzes voor nieuwbouw in landelijk en stedelijk gebied zijn belangrijk. Het uitgangspunt is dat grote ontwikkelingen in of dichtbij stedelijke gebieden plaatsvinden. De ontwikkeling van de Stelt voldoet hieraan.

2.2.2 (ontwerp) Omgevingsverordening

De doelstellingen uit de Omgevingsvisie worden juridisch vertaald in de (ontwerp) Omgevingsverordening. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de Provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De Omgevingsverordening heeft de status van een Ruimtelijke verordening in de zin van artikel 4.1 Wet ruimtelijke ordening.

In de Omgevingsverordening wordt voorgesteld om de woningbouwcontour die momenteel van kracht is in de Stadsregio te verlaten en de Gelderse Ladder voor duurzame verstedelijking in te voeren. De ontwerp-Omgevingsverordening heeft, net als de ontwerp-omgevingsvisie, ter visie gelegen van 21 mei tot en met 2 juli 2013. Op dit moment is echter nog de Ruimtelijke Verordening Gelderland van kracht.

2.2.3 Ruimtelijke Verordening Gelderland

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft de Provincie de bevoegdheid algemene regels vast te leggen in een provinciale verordening. Daarmee stelt de Provincie eisen aan de ruimtelijke besluiten van gemeenten. De Provincie richt zich daarbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, wonen, detailhandel, natuur en water. De voorschriften in de ruimtelijke verordening zijn gebaseerd op de provinciale structuurvisie (voorheen: Streekplan Gelderland 2005). De RVG is d.d. 15 december 2010 door Provinciale Staten vastgesteld en op 21 januari 2011 in werking getreden. Deze wordt

binnenkort vervangen door de Omgevingsverordening. In de verordening worden nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt binnen de woningbouwcontour van de Stadsregio.

De beoogde realisatie van het woongebied de Stelt ligt binnen de woningbouwcontour en is verder ook niet strijdig met de andere bepalingen in de verordening.

2.2.4 Conclusie Provinciaal beleid

De ontwikkeling van woongebied de Stelt past binnen de nieuwe (ontwerp) Provinciale Omgevingsvisie en ook binnen de nu nog geldende Ruimtelijke Verordening Gelderland.

2.3 Regionaal beleid

2.3.1 Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen

De Stadsregio Arnhem Nijmegen legt in het Regionaal Plan (2005) de gemeenschappelijke ambities vast voor de ontwikkeling van de regio Arnhem-Nijmegen. Het Regionaal Plan laat zien hoe de betrokken gemeenten binnen de Stadsregio streven naar hoogwaardige regionale ontwikkeling van het stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen als geheel. Met dit Regionaal Plan ontwikkelt de stadsregio ruimtelijk beleid en ruimtelijk relevant beleid voor de lange termijn tot 2020. Voor wat betreft 'wonen' staat in het Regionaal Plan het volgende: Centraal in de ruimtelijke structuur van de stadsregio staat de ontwikkeling van het stedelijk kerngebied: een min of meer verstedelijkte, samenhangende zone die zich uitstrekt van Zevenaar via Arnhem en Nijmegen tot aan Wijchen. Taakstelling is om in de regio in de periode 2005-2015 tenminste 34.000 woningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Binnen de 'Contour woningbouw' bepalen de gemeenten zelf de te ontwikkelen locaties en de aantallen nieuw te bouwen woningen. De programmering van de woningbouw dient plaats te vinden met inachtneming van de vastgestelde kwalitatieve afspraken en inspanningsverplichtingen in de Concessies Wonen.

2.3.2 Verstedelijkingsvisie

De Verstedelijkingsvisie is een integrale visie waarin de hoofdlijnen van het Regionaal Plan worden herbevestigd. De Stadsregio streeft naar een sterke koppeling tussen de ambities voor wonen, werken en mobiliteit. De Stadsregio legt prioriteit bij de afronding van de al ingezette ontwikkeling op uitleglocaties, zoals de Vinex-locaties Schuytgraaf, Westeraam en Waalsprong. Uit WoON 2009 (woningbehoefteonderzoek) blijkt dat 75% van de externe woningzoekenden zich wil vestigen in het stedelijk kerngebied tussen Arnhem, Nijmegen en Overbetuwe. De landschappelijke kwaliteiten van het stedelijk kerngebied met Arnhem en Nijmegen, Elst, Huissen en Bemmel worden de komende jaren verder versterkt door de aanleg van Park Lingezegen. Groen en ruimte zijn onmisbaar in de wisselwerking met de stedelijke activiteiten en dragen bij aan het behoud van kwaliteit en karakter en vergroot de leefbaarheid. In de Verstedelijkingsvisie verwacht de Stadsregio Arnhem Nijmegen, op basis van de huidige prognoses, dat een uitbreiding van de huidige regionale woningvoorraad met ca 26.000 woningen nodig is.

2.3.3 Conclusie Regionaal beleid

De ontwikkeling van woongebied de Stelt past binnen de regionale plannen van de stadsregio Arnhem-Nijmegen en draagt bij aan de benodigde uitbreiding van de woningvoorraad in de regio.

2.4 Gemeentelijk beleid

2.4.1 Structuurvisie Nijmegen 2013

In september 2013 heeft de gemeenteraad de structuurvisie 2013 vastgesteld. Deze geeft het ruimtelijk beleid weer tot 2020. Het accent zal de komende jaren in de wijken meer op consolidatie en kleinschalige vernieuwing komen te liggen. De focus ligt op behoud, verduurzaming, eigentijdse aanpassingen, herbestemming en transformatie van bestaande woningen en gebouwen naast de ontwikkeling van het Waalfront, Nijmegen CS en de Waalsprong. Duurzaamheid krijgt een prominente rol in deze visie en kent een brede invulling. In de structuurvisie is gekozen voor duurzame stedelijke ontwikkeling als leidend principe en de speerpunten Typisch Nijmegen, Economische structuurversterking en Karakteristieke wijken.

2.4.2 MER Waalsprong 2003

Het MER Waalsprong is opgesteld op een moment dat de ontwikkelingen voor de Waalsprong al in volle gang waren. Ten tijde van het opstellen van deze rapportage waren er al besluiten genomen en plannen gemaakt op rijksniveau, provinciaal en regionaal niveau over de invulling van de Waalsprong. Het MER Waalsprong 2003 is opgesteld voor de volgende activiteiten: bouw van woningen, aanleg van recreatieve voorzieningen, uitvoering van een stadsproject, aanleg van een bedrijventerrein, oprichting van windmolens, aanleg van waterbekkens, aanleg van winplaatsen voor oppervlaktedelfstoffen en grondwateronttrekking bij bouwputten. Het MER voldoet volledig aan het gevraagde in de richtlijnen. Dat betekent dat in het verdere proces aanvullende informatie alleen nodig is als de plannen zo ingrijpend veranderen dat ze buiten de gehanteerde bandbreedte van het MER komen. De ontwikkeling van woongebied de Stelt past binnen de bandbreedte van het MER.

2.4.3 Ontwikkelingsbeeld 2007

Het Ontwikkelingsbeeld “Waalsprong, Nijmegen bouwt aan een nieuw stadsdeel” is vastgesteld op 29 mei 2007. In het Ontwikkelingsbeeld zijn de bestaande karakteristieken en waarden van het Waalspronggebied in beeld gebracht. Dit resulteert in een kaartbeeld waarop de “dragers van de Waalsprong” in beeld zijn gebracht. Deze dragers vormen belangrijke aanknopingspunten voor de ontwikkeling van de Waalsprong. Op basis van de bestaande ruimtelijke structuur en het programma (dat grotendeels is vastgelegd in het Voorkeursmodel 2003) is de ontwikkeling van de Waalsprong in beeld gebracht. Dit leidt tot een “nieuwe kaart van de Waalsprong”, waarin de ontwikkelingen op het gebied van wonen, winkelen, kantoren en bedrijvigheid, recreatie, voorzieningen, water en verkeer inzichtelijk zijn gemaakt. De “nieuwe kaart” geeft een beeld van de Waalsprong, zoals het gebied er op basis van de meest recente ontwikkelingen en inzichten in 2020 uit kan zien.

2.4.4 Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013

De Stelt maakt onderdeel uit van de Waalsprong, die beoogt om ca. 12.000 woningen te realiseren aan de noordkant van de Waal. De Waalsprong kent een lange geschiedenis die teruggaat tot de jaren negentig van de vorige eeuw. In de ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013, een update van het ontwikkelbeeld Waalsprong uit 2007, wordt de nieuwe ontwikkelwijze van de Waalsprong beschreven aan de hand van tien uitgangspunten. Ook de Stelt wordt hierin behandeld. De Stelt is het gebied wat, op Veur Lent en de Hoge Bongerd na, het dichtst bij het centrum van Nijmegen ligt. Bovendien ligt het aan de Waal en vormt daarmee één van de toplocaties van de gehele Waalsprong. De Ontwikkelingsstrategie 2013 biedt geen blauwdruk met een gedetailleerd eindplaatje, maar is bedoeld als uitnodigend perspectief voor de verdere invulling van de Waalsprong. We willen (toekomstige) bewoners en ontwikkelende partijen met deze Ontwikkelingsstrategie inspireren en verleiden om mee te bouwen aan de Waalsprong. Volgens de planning in de Ontwikkelingsstrategie wordt in 2015 gestart met de ontwikkeling van de eerste woningen in het noordelijk deel van de Stelt, inclusief de aanleg van de verlengde Turennesingel. Vanaf 2016 wordt het zuidelijk deel van de Stelt in ontwikkeling genomen.

Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013

Hoofdstuk 3 Sectoraal beleid

3.1 Stedenbouw

Inleiding

De Stelt maakt onderdeel uit van de Waalsprong, die beoogt om ca. 12.000 woningen te realiseren aan de noordkant van de Waal. De Waalsprong kent een lange geschiedenis die teruggaat tot de jaren negentig van de vorige eeuw. In de ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013, een update van het ontwikkelbeeld Waalsprong uit 2007, wordt de nieuwe ontwikkelwijze van de Waalsprong beschreven aan de hand van 10 uitgangspunten. Ook de Stelt wordt hierin behandeld. De Stelt is het gebied wat, op Veur-Lent en de Hoge Bongerd na, het dichtst bij het centrum van Nijmegen ligt. Bovendien ligt het aan de Waal en vormt daarmee één van de toplocaties van de gehele Waalsprong.

Het gebied

Het gebied de Stelt is gelegen tussen de Bemmelsedijk, Prins Mauritssingel, Lentse Tuinstraat en Steltsestraat en is een zeer bijzonder gebied in Nijmegen en de Waalsprong. Het ligt ingeklemd tussen de kern van Lent en de rivierdijk; een locatie met prachtige uitzichten over de rivier, de stad, de stuwwal en de Waalbrug. De Stelt ligt dicht bij de uiterwaarden van de Waal en de Gelderse Poort, een uniek en Europees beschermd Natura2000 gebied. Dit is een belangrijke extra kwaliteit voor de wijk die bij veel wijken elders niet te vinden is. Daarbij heeft het gebied goede ontsluitingsmogelijkheden en ligt het gebied dicht bij het stadscentrum. Het is hiermee een unieke locatie.

Ook wat betreft de geschiedenis en cultuurhistorie is het een bijzondere plek in Nijmegen. De Stelt is genoemd naar Huis Stelt (ca 1355-ca 1649), een herenhuis dat was gelegen vlakbij de Kolk van Maters, die destijds ook wel de “Waeij van De Stelt” werd genoemd. De geschiedenis van het gebied is er één van de strijd tegen het water. Aan het eind van de elfde eeuw ging men kaden of waterkeringen opwerpen om de landbouwgronden te beschermen. In Lent zijn de Steltsestraat, Laauwikstraat en Zaligestraat waarschijnlijk zo ontstaan. Uiteindelijk werden ook aan de rivierzijde kades opgeworpen, die het wassende rivierwater in toom moesten houden. Zo ontstond een doorgaande bandijk langs de rivier, waardoor ook de komgebieden niet langer werden overstroomd bij hoog water. De Stelt is zo´n komgrond behorend bij de dorpspolder Lent, gelegen tussen een achterkade, de Steltsestraat, en de banddijk, de Bemmelsedijk, en is vele eeuwen in gebruik geweest als landbouwgrond. De vruchtbare grond bood een goede bodem voor bijvoorbeeld fruitteelt en boomgaarden. Het aantal tuinen en boomgaarden nam aan het eind van de negentiende eeuw flink toe. Relicten van de land- resp. tuinbouw (akkers, bongerds, weiden, moestuinen) zijn hier en daar nog te zien. Kenmerkend voor het gebied is de boomgaard van laagstam fruitbomen. Verder waren terpachtige hoogten aan de voet van de dijk aanwezig en bevonden zich boeren woonerven verspreid door het noordelijk deel van de Stelt. Sommige zijn oud, zoals de Porrenhofstede. Rondom de Stelt zijn ook nog sporen van een militaire geschiedenis van het gebied zichtbaar en herkenbaar. Zo ligt aan de Bemmelsedijk het fort Boven-Lent, een negentiende-eeuws buitenfort voor de verdediging van Nijmegen. Aan de Bemmelsedijk en ten noorden van de Waalbrug bevinden zich brugkazematten ter verdediging van de Waalbrug uit 1936, als onderdeel van de Rijn-IJssellinie. Deze kazematten zijn rijksmonumenten.

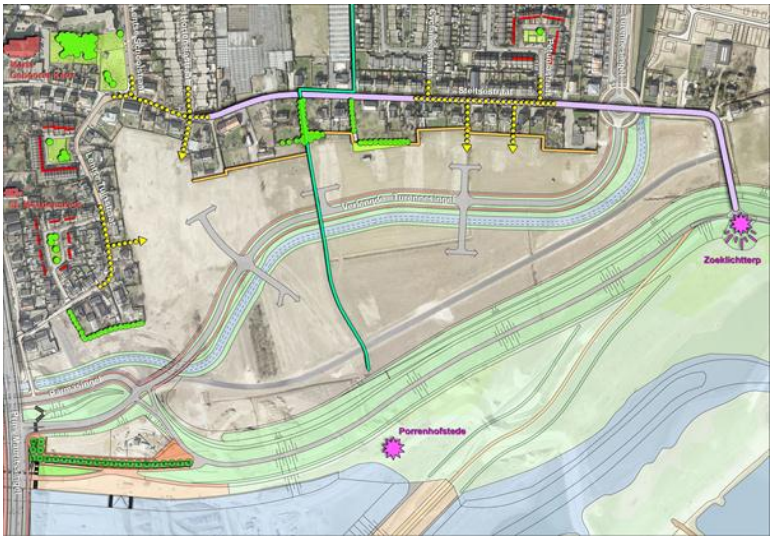
Identiteit

De Stelt ontleent haar identiteit mede aan haar geschiedenis en haar ligging aan het water. De Stelt is een poldergebied. Er zijn verschillende beeldbepalende elementen:

- De dorpsrand van Lent;
- De dijk met de uiterwaarden, de Waal, de polder en het zicht op de stuwwal;
- De zichtlijnen op de St. Stevenskerk en de Lentse kerk (Maria Geboorte kerk);
- Het Wijnfort;
- De Waalbrug;
- Aangrenzend de nieuwe Lentse kade en het nieuwe eiland Veur-Lent.

Het plangebied ligt tussen twee duidelijke randen; het bestaande dorp Lent (Steltsestraat en

Lentse Tuinstraat) en de dijk langs de Waal (noord–zuid richting). In de oost–westrichting worden de randen van het gebied gekenmerkt door overgangszones. Ten westen van het gebied (ter hoogte van de toekomstige nieuwe aanbrug van de Waalbrug) gaat het gebied met een nieuw aan te leggen dijk over in de toekomstige Lentse kade met aangrenzend een compact woonmilieu (Hoge Bongerd). Ten oosten van het gebied gaat de dijkzone over in het agrarische gebied van de Vossenpels (ter hoogte van het Wijnfort) met een lagere dichtheid. Vanuit het gebied zijn er zichtlijnen op het kerkje van Lent. Ook het zicht op de dijk met daarachter het water is specifiek voor de locatie.

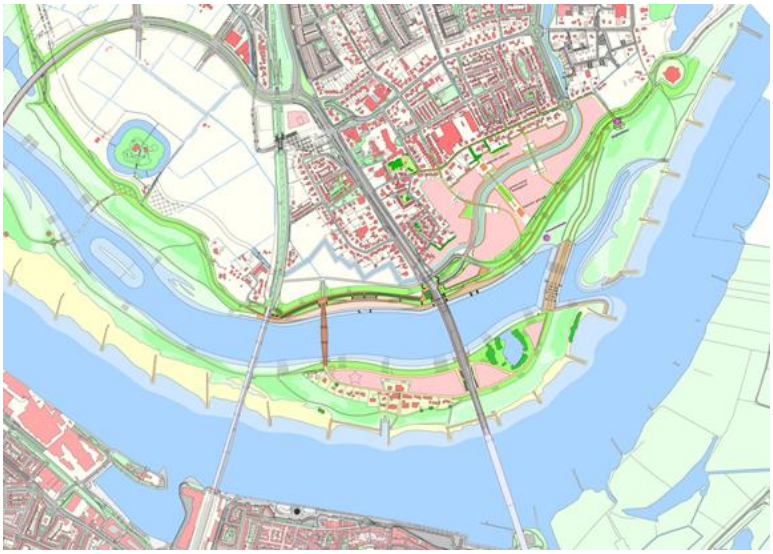

De ruimtelijke dragers van het gebied de Stelt

Belangrijke projecten rondom de Stelt: Dijkteruglegging Lent

Rondom de Stelt spelen verschillende grote projecten die het plangebied beïnvloeden. De belangrijkste daarvan, en momenteel ook erg zichtbaar in het gebied, is de dijkteruglegging en het graven van de nevengeul (meer ruimte voor de rivier). Dit grote project grenst direct aan de Stelt. Recent is een bouwweg aangelegd dwars door de Stelt ten behoeve van dit project. Deze weg ligt deels langs het tracé van de toekomstige watergang die het plangebied doorsnijdt en die een belangrijke rol speelt in het watersysteem van de Waalsprong. Deze watergang maakt onderdeel uit van onderhavig bestemmingsplan maar is ook reeds opgenomen in het bestemmingsplan voor de dijkteruglegging en is inmiddels grotendeels aangelegd.

Aan de oostkant van de Waalbrug, direct ten zuiden van de Stelt, wordt een volledig nieuwe dijk aangelegd ter vervanging van het gedeelte van de dijk dat in de nevengeul verdwijnt. Deze groene dijk heeft hetzelfde klassieke profiel als de huidige dijk en is alleen toegankelijk voor fietsers, wandelaars en calamiteitenverkeer. Net als de Lentse Kade krijgt een deel van de groene dijk een kwelscherm. De Stelt komt dus in de toekomst te liggen aan een nevengeul met een nieuwe dijk en grenzend aan de zogenaamde drempel die voor de waterinlaat in de nevengeul zorgt. Via deze drempel is het eiland Veur-Lent te bereiken. De huidige afgraving in de uiterwaard wordt straks aangesloten op de nevengeul, waardoor de natuurwaarden van dit gebiedje nog verder zullen toenemen.

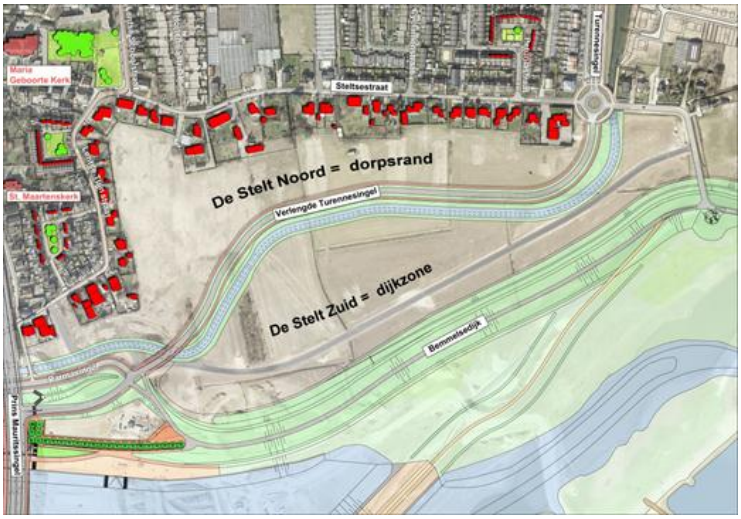
Ruimtelijke visie voor de Stelt in relatie tot de dijkteruglegging en de Hoge Bongerd.

Andere belangrijke projecten in de omgeving zijn Vossenpels: 'Plant je vlag', direct ten noordoosten van het plangebied. Hier kunnen geïnteresseerden zelf, of in een collectief, een kavel kopen en een eigen woning ontwerpen en bouwen. Er zijn ca. 200 kavels beschikbaar, van groot tot klein. Een ander project is Park Lingezegen. Dit is een groot landschapspark in wording tussen Arnhem en Nijmegen en dat grenst aan de Stelt (oostkant).

Ruimtelijke visie

Van dorp naar dijk

Het motto voor de ruimtelijke visie op de Stelt is 'van dorp naar dijk'. Hiermee wordt aangegeven dat het gebied een overgang vormt van het oude dorp Lent naar de nieuwe dijk en nevengeul en de Waal. Het gebied voor de Stelt is op te delen in twee delen. Een noordelijk deel (dorpsrand) en een zuidelijk deel (dijkzone), doorsneden door de Verlengde Turennesingel en de watergang.

Het noordelijk deel is meer direct van invloed op de bewoners van de Steltsestraat dan het zuidelijk deel naar de dijk. In de ontwikkeling van de Stelt is het belangrijk om in het noordelijk deel goed aan te sluiten bij de bebouwing aan de Steltsestraat en deze bebouwing zoveel mogelijk herkenbaar en beleefbaar te houden. Dit kan door dit gebied een openbaar karakter te geven, bijvoorbeeld een plantsoen of ontsluiting. De intentie is om geen grote bebouwingswanden te maken, maar middels kleinschalige bebouwing aan te sluiten bij het dorpse karakter van Lent.

Voor het zuidelijk deel kan er een duidelijke profilering naar het water komen, met bijvoorbeeld op sommige punten een hoogteaccent (uitkijken over de dijk). Centraal door het gebied loopt een 'utilitaire' zone, met de Verlengde Turennesingel en de watersingel als belangrijke structurerende elementen. Ook de cultuurhistorische dragers, zoals de Steltsestraat; de achterkade/dwarskade en het oude zeeg tracé zijn structurerend en van belang om te gebruiken voor de identiteit van het gebied. Daarnaast dient in het gebied rekening te worden gehouden met een aantal zichtlijnen. Zoals bijvoorbeeld naar het kerkje van Lent en de dijk.

Het is belangrijk dat er verbindingen komen tussen bestaande routes in het dorp Lent en nieuwe routes. Op deze manier raakt het nieuwe deel verankerd aan de bestaande dorpsstructuur. Ook kunnen interessante ommetjes ontstaan en wordt de toegankelijkheid van het voormalig agrarisch gebied voor de huidige bewoners van dorp Lent vergroot. Deze 'ommetjes' bieden een route naar de karakteristieke dijk met uitzicht op de stuwwal, de binnenstad en het eiland Veur Lent. Vanaf de dijk ontstaan er mogelijkheden aan te sluiten op de zoeklichtterp, de Porrenhofstede en een logisch verloop naar de Lenste kade en het eiland Veur Lent.

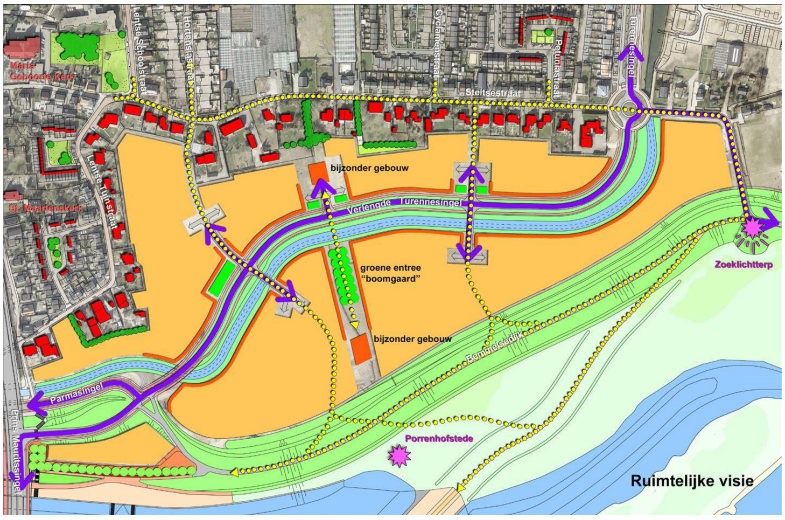
De Turennesingel en de watersingel moeten in oost-west richting verbonden worden; aan de Turennesingel (oostzijde) en de Parmasingel (westzijde). Door deze traces te bundelen sluit het logisch aan op het tracé van de Turennesingel. De begeleiding van de verlengde Turennesingel zal door bebouwing en laanbeplanting plaatsvinden. Daarbij ligt het in de bedoeling een z.g. 'speelse' rand langs de singel te maken waarbij de bouwblokken niet strikt de weg hoeven te volgen, maar waar ook ruimte is voor verspringingen en een plantsoen. Samen met het bochtige verloop van de weg leidt dit tot variatie en diversiteit in de beleving (in tegenstelling tot het veelal rechte tracé van de Turennesingel).

Vanaf de Verlengde Turennesingel is er een drietal aftakkingen die de verschillende buurtjes in de Stelt noord ontsluiten en twee aftakkingen naar de Stelt zuid. Naar de

dorpsrand in noordelijke richting zullen de wegen een dorpse sfeer krijgen en naar het zuiden een meer landschappelijk karakter.

De Stelt biedt kansen voor unieke woonsferen. Zo kan voor de Stelt noord gedacht worden aan plantsoenen, interessante achterkanten, hofjes, smalle straten, doorsteken, waarbij de historische achterkade die op sommige plekken door oude bomen/boomgroepen herkenbaar en beleefbaar is, ook herkenbaar en beleefbaar blijft.

Vooral de percelen in de Stelt zuid gelegen langs de dijk bieden bij gedeeltelijke ophoging volop mogelijkheden voor unieke woonvormen met prachtig uitzicht. Hier is bijzondere bebouwing denkbaar in een mix van laagbouw en gestapelde bouwvormen (gebruikmakend van zicht bovenuit de dijkhoogte) die geïnspireerd zijn op de typische bebouwing langs dijken, zoals gehuchtjes, landhuizen en forten, aangevuld met boomgaarden.

Indruk van de ruimtelijke visie op hoofdlijnen

Beeldkwaliteit

In juni 2013 is door de gemeenteraad een nieuw algemeen beleid vastgesteld over Beeldkwaliteit (Kadernota Beeldkwaliteit 2013). Het idee daarachter is dat er meer maatwerk rondom beeldkwaliteit mogelijk moet worden. Ook voor de Waalsprong en de Stelt betekent dit dat de borging van beeldkwaliteit gericht is op samenwerking en overleg.

Voor grote ontwikkelingen zijn er Ruimtelijke Kwaliteitsteams (RKT's) door de gemeenteraad ingesteld. Deze teams zijn samengesteld uit een combinatie van externe deskundigen en een gemandateerd lid van de Commissie Beeldkwaliteit. Zo is er ook een RKT Waalsprong ingesteld. Zij zal samen met de projectstedenbouwkundige de verschillende bouwplannen begeleiden.

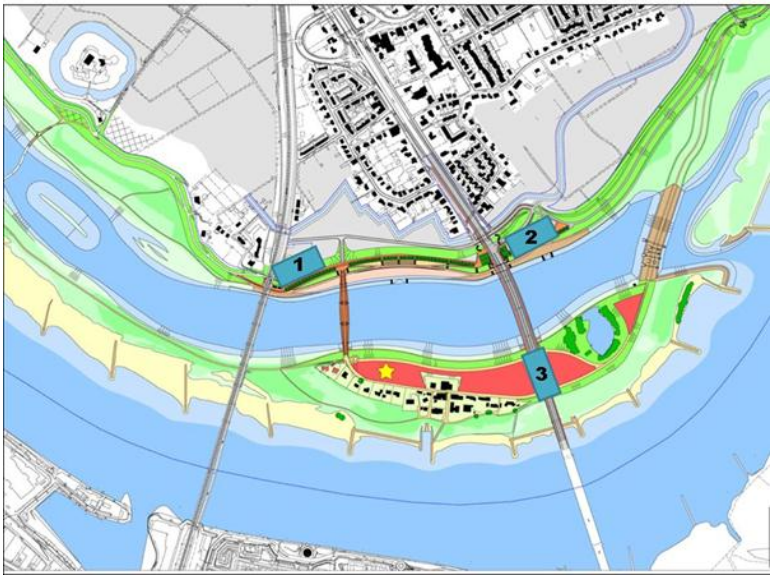
In het ambitiedocument en dit bestemmingsplan zijn het beeld en de sfeer die voor de Stelt geambieerd worden, op hoofdlijnen beschreven. Vervolgens wordt dit in een apart beeldkwaliteitsplan (vast te stellen door de gemeenteraad) verder uitgewerkt met consultatie van de marktpartijen. Hierbij wordt een algemeen kader opgesteld waarmee ruimte wordt geboden aan een meer 'vrije' architectonische uitwerking dan voorheen. Gezien het feit dat de Stelt zuid pas later wordt bebouwd (na 2016, zie in dit verband ook de Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013) en nader onderzoek behoeft, wordt op dit moment uitsluitend een beeldkwaliteitplan opgesteld voor de Stelt-Noord.

Watersport op het plateau

Twee Nijmeegse roeiverenigingen (N.S.R.V. Phocas en N.R.V. de Waal) hebben de wens om gezamenlijk een nieuw botenhuis-complex te realiseren in de Waalsprong, aan de nevengeul van de Waal. Beide verenigingen hebben daartoe een programma van eisen opgesteld, waaraan het botenhuis-complex moet voldoen. Het botenhuis-complex dient bij hoog water buiten bereik van het water te blijven, terwijl de afstand van het botenhuis-complex naar het water zo kort mogelijk dient te zijn. Het terrein moet bovendien goed bereikbaar zijn voor gemotoriseerd verkeer en voor langzaam verkeer (vooral fietsers).

In verband met deze wens is een verkenning gedaan naar drie mogelijke locaties voor het botenhuis-complex. Dit betreffen de volgende locaties:

1. de locatie ten oosten van de spoorbrug (in de ontwikkellocatie Hoge Bongerd);
2. de locatie direct ten oosten van de verlengde Waalbrug (in de ontwikkellocatie de Stelt);
3. de locatie op het nieuwe eiland Veur Lent, onder de verlengde Waalbrug.

Situering van de drie mogelijke locaties voor het botenhuis-complex

In de verkenning zijn de pro's en contra's van de drie locaties geïnventariseerd. Daaruit blijkt dat ook de locatie in de Stelt in beginsel in aanmerking komt.

Oranjewoud heeft in juni 2013 onderzocht wat de gevolgen zijn van de watersport (inclusief bijbehorende voorzieningen) voor de omliggende Natura 2000-gebieden Uiterwaarden Waal en Gelderse Poort. Daaruit blijkt dat de verstorende effecten als gevolg van enerzijds de accommodatie en anderzijds de activiteiten op het water zeer beperkt zijn voor habitattypen in de twee aangrenzende Natura 2000-gebieden. Wel zullen de verstorende effecten van watersport op de nevengeul voor met name de Kwartelkoning en niet-broedvogelsoorten negatief zijn. Om de waterrecreatie in de toekomst toch in de nevengeul mogelijk te maken, zullen aard en omvang van de activiteiten moeten worden beperkt. Hiervoor is een maatregelenpakket opgesteld. Naast beperking van geluidshinder zal de waterrecreatie zich vooral in het gebied mogen ontwikkelen dat zich strekt van 200 meter van het broedbiotoop van de Kwartelkoning tot 300 meter van de Lentse Waard. Uitvoering van dit pakket

voorkomt zoveel mogelijk dat er er negatieve effecten zullen optreden. Bovendien blijft er daardoor voldoende alternatief en ongestoord leefgebied in de nevengeul over voor toekomstige vogelpopulaties en andere beschermde natuurwaarden.

Omdat op dit moment nog niet met zekerheid gesteld kan worden dat het botenhuis-complex op de locatie in de Stelt zal worden gerealiseerd, is in dit bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Daarin is bepaald dat burgemeester en wethouders bevoegd zijn het plan, voor zover betrekking hebbend op de gronden met de aanduiding 'wetgevingzone - wijzigingsgebied', te wijzigen in de bestemming 'Sport - Watersport' met inachtneming van de onderstaande regels en voorwaarden:

a. op de gronden met de bestemming 'Sport - Watersport' zijn gebouwde en ongebouwde voorzieningen toegestaan ten behoeve van de watersport, inclusief bijbehorende voorzieningen zoals parkeer- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs, fiets- en voetpaden), wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
b. er zijn maximaal twee botenhuizen (inclusief clubhuis, loods, werkplaats, en ondersteunende horeca) ten behoeve van de watersport toegestaan, binnen een daartoe op te nemen bouwvlak;
c. het onder b bedoelde bouwvlak dient op een minimale afstand van 50 meter van de bestemming Woongebied te worden geprojecteerd;
d. de botenhuizen mogen te samen maximaal een bebouwd oppervlak hebben van 2.200m2;
e. de botenhuizen mogen een maximale goot- en bouwhoogte hebben van 12 meter;
f. er dienen minimaal 50 parkeerplaatsen te worden aangelegd op eigen terrein;
g. de ondersteunende horeca dient te voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 13.5 Ondersteunende horeca van het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt.

3.2 Wonen

3.2.1 Woonvisie Nijmegen 2009-2020

Het gemeentelijk beleid op het gebied van wonen is vastgelegd in de Woonvisie 2009-2020, Wonen Leeft! Daarin staan twee punten centraal:

- Een ongedeelde stad: voorkomen van een tweedeling tussen de bestaande stad en de Waalsprong en binnen wijken en stadsdelen. Het doel is om woonmilieus te realiseren waarin mensen graag wonen, met een positief gewaardeerd woonklimaat. Leefbaar, schoon, heel en veilig en met variatie in het aanbod zodat mensen niet noodgedwongen hun wijk uitmoeten als ze aan een nieuwe stap in hun wooncarrière toe zijn. Het behoud van deze doorstromers en stijgers komt de leefbaarheid en sociale structuur ten goede. Nijmegen richt zich op binnenwijkse wooncarrières en meer treden op de woonladder. Daarvoor is het ook nodig dat het aanbod, de spreiding en de kwaliteit van voorzieningen in orde is. Een ongedeelde stad vraagt om meer dan alleen een gedifferentieerde woningvoorraad.
- Bewoners binden: is het tweede centrale uitgangspunt. De gemeente wil ervoor zorgen dat mensen een positieve keuze kunnen maken. Dat kan alleen als er rekening wordt gehouden met de individuele wensen en financiële mogelijkheden. Dat kan met een adequaat nieuwbouwbeleid waarbij ook de kansen worden benut om nieuwe bewoners aan te trekken. Dat betekent sterke wijken waar mensen een wooncarrière kunnen maken, die levensloopbestendig zijn en waarin voldoende variatie is in huur en koop, woningtype en prijsklassen. Door een hoge kwaliteit van woningen en woonomgeving en de nodige keuzevrijheid te bieden kunnen bewoners aan Nijmegen gebonden worden. Hierbij spelen ook voorzieningen, economische structuur en cultureel klimaat een rol.

3.2.2 De woningmarkt in Nijmegen

In Nijmegen net als in de rest van Nederland is de woningmarkt de laatste jaren sterk veranderd als gevolg van recessie, strengere eisen van banken en de rijksoverheid en corporaties die moeten gaan betalen. Ondanks de lage rente en de lagere verkoopprijzen is het voor veel mensen veel moeilijker geworden om een woning te kopen en de financiering rond te krijgen. De Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013 gaat in op de nieuwe werkelijkheid en beschrijft de nieuwe ontwikkelingsvisie voor de Waalsprong. Na jaren van nadruk op tempo in de productie, ligt nu, door de gewijzigde marktomstandigheden, de nadruk meer op kleinschalige en flexibele ontwikkeling, nauw aansluitend bij de wensen én mogelijkheden van de huishoudens die een nieuwe woning zoeken.

Nijmegen is een stad die voorlopig nog blijft groeien. Dit wordt mede veroorzaakt door een geboorte- en door een immigratieoverschot en huishoudensverdunning. Uit de Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010-2020 en uit het recentste woningmarktonderzoek WoOn 2012 blijkt nog steeds een uitbreidingsbehoefte van enkele honderden woningen per jaar. Ook blijkt er een grote vraag naar het groenstedelijk woonmilieu, terwijl de compactere woonmilieus zoals stedelijk compact en stedelijk grondgebonden 'overgeprogrammeerd' zijn. Ook het levendige centrum- en stadsbuurtwoonmilieu zijn gewild en waar sprake is van een uitbreidingsbehoefte.

3.2.3 Unieke locatie: kansen voor een onderscheidend woonmilieu

De Stelt is een bijzondere plek, niet alleen vanwege de geschiedenis, maar ook vanwege de ligging aan de Waal en het dorp Lent. De Stelt heeft de kwaliteiten om een onderscheidende woonwijk te worden in de Waalsprong. Uit de Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010 en de eerste uitkomsten van het WoOnonderzoek 2012 blijkt een grote vraag naar groenstedelijk wonen. De Stelt is bij uitstek een plek om invuling te geven aan deze vraag naar het groenstedelijk woonmilieu, zoals ook opgenomen in de ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013. Bij een groenstedelijk woonmilieu gaat het in beginsel om een woonmilieu met ruime woningen met voldoende ruimte eromheen, groene lanen, voortuinen, plantsoenen, hofjes, parkeren zoveel mogelijk uit het straatbeeld, en groene erfafscheidingen. Maar ook een variatie in woningtypen zoals vrijstaand, twee-onder-een-kap en rijwoningen met voldoende mogelijkheden voor spelen, past binnen het groenstedelijk woonmilieu. Zelf bouwen zou in De Stelt ook een goede optie kunnen zijn. De Stelt is geen locatie voor andere doelgroepen zoals studenten/jongeren.

De *Stelt Noord*

Voor het noordelijk gedeelte is het belangrijk om aansluiting te vinden bij de bestaande dorpsrand van Lent. In de bestaande dorpsrand van Lent staan voornamelijk vrijstaande huizen en nieuwbouwwoningen op grote percelen. Voor de Stelt Noord is het belangrijk een invulling te geven die aansluit bij en passend is bij het groenstedelijk karakter van het dorp.

De Stelt Zuid

De Stelt Zuid leent zich meer voor woningen/appartementen met een luxe uitstraling. Voor de zuid-west zijde van dit deelgebied (richting Nijmegen-centrum) is een hogere dichtheid (combinatie appartementen en (dijk)woningen) denkbaar met uitzicht op de Waalstad en het eiland Veur Lent, met zoveel mogelijk ondergrondse parkeeroplossingen. Het dijklichaam en hoogteverschillen bieden hiervoor mogelijkheden. Voor de zuid-oost zijde (richting het buitengebied) past een ruimer opgezet en groenstedelijker woonmilieu met meer openheid richting het gebied Vossenpels-Zuid. Vooral de percelen gelegen langs de dijk bieden bij gedeeltelijke ophoging volop mogelijkheden voor unieke woonvormen met prachtig uitzicht richting stuwwal en Ooijpolder. Hier is bijzondere bebouwing denkbaar in een mix van laagbouw en gestapelde bouwvormen (gebruikmakend van het zicht bovenuit de dijkhoogte) die geïnspireerd zijn op de typische bebouwing langs dijken, zoals gehuchtjes, landhuizen en forten.

Wonen en zorg

In antwoord op de vergrijzing van de bevolking in de komende jaren, en het langer zelfstandig wonen van ouderen, is er een groeiende behoefte aan meer levensloopgeschikte woningen en specifieke zorgwoningen. Belangrijk uitgangspunt in het beleid is dat ook de wijk levensloopbestendig is: wijken waar mensen oud kunnen worden en de benodigde zorg kunnen krijgen, ook als dit niet meer binnen de huidige woning mogelijk is. Voor mensen met een zwaardere zorgvraag (o.a. beschermd wonen) worden tegenwoordig geen grootschalige verpleeg/verzorgingshuizen meer gebouwd, maar worden kleinschalige woonzorgcomplexen gerealiseerd. In aansluiting op het bestaande dorp Lent is nog behoefte aan wonen met zorg. Daarnaast is nieuwbouw relatief eenvoudig levensloopgeschikt te maken, terwijl dit in de bestaande bouw veel lastiger en duurder is. In de Stelt is behoefte aan een invulling met een 'beschermd wonen cluster'. De Stelt Noord is hiervoor het meest geschikt vanwege de directe nabijheid van de voorzieningen en op korte afstand van het bestaande zorgcentrum in de kern Lent. Het gaat om een cluster van minimaal 24 eenheden met 24-uurs zorg, voldoende ruimte voor een sociale- en zorginfrastructuur en een goede en veilige buitenruimte. Daarnaast is er behoefte aan zorgwoningen voor ouderen dan wel mensen met een verstandelijke beperking, denk hierbij aan een kleiner appartementencomplex met een ontmoetingsruimte. Deze zorgwoningen moeten rolstoelgeschikt worden gebouwd.

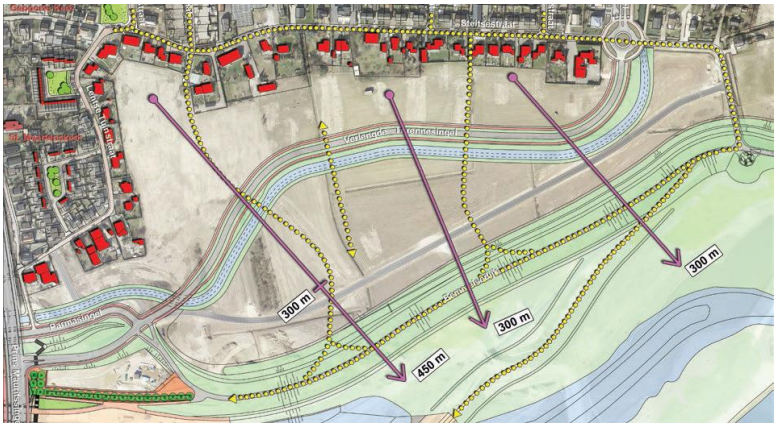
Duurzaamheid, kwaliteit en toekomstbestendigheid

In “Het Groene akkoord” hebben we als gemeente met ontwikkelende partners, bouwers en corporaties afspraken gemaakt dat we met GPR Gebouw en waar mogelijk met GPR Stedenbouw gaan werken. Doel is om plannen en woningen te realiseren met een lage energie- en milieubelasting in combinatie met een hoge plan- en bouwkwaliteit. GPR is een tool die hierbij kan helpen en inzicht geeft in prestaties. De centrale woonuitgangspunten “ongedeelde stad” en “bewoners binden” betekenen dat naast de variatie in woonmilieus ook menging naar prijs en eigendomssituatie van de woningbouw nodig is. Naast ruime eengezinswoningen in de koopsfeer, is er een toegenomen vraag naar woningen in de huur, zowel in laagbouw als gestapeld, en in zowel de sociale sfeer als in duurdere huur. De marktkansen van koopappartementen zijn op dit moment op stedelijk niveau zeer beperkt, maar de Stelt biedt in de toekomst ook voor dit segment potentie. Wanneer in de huidige onzekere marktomstandigheden in kleinere bouwstromen wordt gebouwd, is het nadrukkelijk van belang dat er voldoende differentiatie, naar prijs en woningtype per bouwfase moet zijn. Het is belangrijk dat de nieuwbouw toekomstbestendig, levensloopbestendig en goed toegankelijk gebouwd wordt om zodoende de Stelt voldoende kwaliteiten voor de toekomst mee te geven.

3.3 Openbare ruimte

De Stelt ligt dichtbij voorzieningen die per fiets en te voet te bereiken zijn. Daarnaast biedt de Stelt plek om te wonen met goede mogelijkheden voor ontspanning en recreatie dichtbij huis. Ontmoeten, bewegen, spelen en sporten in een 'blauw-groene' omgeving levert een wezenlijke bijdrage aan gezondheid, welzijn en sociaal-maatschappelijke participatie. Voor de zuidkant van de Stelt is toegang tot de groene dijk en Waal omgeving hierbij mede van belang. De smallere noordkant van de Stelt vraagt om ruimte voor ontmoeting en beweging, goed verspreid in de buurt zelf. Dit kan een speelplek, een parkje of een pleintje zijn. Combinatie van functies is daarbij mogelijk, bijvoorbeeld spelen en ontmoeten in het groen. Naast het groen kunnen ook hofjes een dergelijke functie vervullen. De ligging nabij het Natura2000 gebied, de uiterwaarden, biedt veel kansen om het wijkgroen daarop aan te laten sluiten, zo natuurlijk mogelijk in te richten en te combineren met waterberging. Ook de woningen kunnen voorzien worden van nestkasten voor huismussen en gierzwaluwen. Dit is passend bij een groen en dorps woonmilieu met voornamelijk huizen met kappen. Zo wordt het landschap als het ware voortgezet in de wijk zelf. Ook de watersingel draagt daarmee bij aan een duurzaam en aantrekkelijk woonmilieu. In de Stelt geldt dat het afstromende hemelwater afgevoerd moet worden naar de singels. Tussentijds vindt zuivering plaats doordat het hemelwater in wadi's of zaksloten infiltreert. Wadi's hebben zowel een technische functie (afvoer hemelwater) als een beeldkwaliteitsfunctie. Daarnaast wordt er vaak dat gespeeld. Zolang het gaat om extensief spelen kan dat goed samengaan met de werking als infiltratieveld. Er moeten echter geen speeltoestellen in geplaatst

worden, omdat dan door het intensieve gebruik de toplaag kapot gaat en daarmee de zuivering in gevaar komt. Er ontstaan dan voor kinderen aantrekkelijke plekken (modder en water) die echter een gezondheidsrisico inhouden. De verdere planvorming voor de Stelt biedt kansen om betrokkenheid en participatie van toekomstige bewoners te stimuleren.

3.4 Economie

Economische functies in de Stelt

Bij economische functies die terug kunnen komen in de Stelt gaat het om functies die aansluiten bij het woonkarakter van deze wijk. Het gaat daarbij om de functies:

- kleinschalige horeca;
- kleinschalige bedrijvigheid (tot en met milieucategorie 2).

Horeca

In de Horecanota 'Gastvrij Nijmegen (2007)' een ruimtelijk-economische visie op de Nijmeegse horeca, is een onderscheid gemaakt tussen horeca in het stadscentrum en horeca buiten het stadscentrum. Horeca in de wijk wordt alleen toegestaan indien sprake is van een wijkfunctie, bestemd voor de eigen bewoners. Deze horeca is van belang voor de kwaliteit van de dagelijkse leefomgeving. Er worden kansen geboden aan nieuwe horeca, mits deze kleinschalig is en aanvullend op het bestaande aanbod.

Hotels zijn ook onderdeel van de horeca. De hotelsector levert directe en indirecte werkgelegenheid op. Daarnaast versterken hotels het vestigingsklimaat, neemt hierdoor de levendigheid van de stad toe en het trekt het toeristen aan. In 2008 is een algemene beleidslijn voor hotels vastgesteld om, gezien de ruimte op de Nijmeegse hotelmarkt, zowel kleinschalige (Bed en Breakfast) als grotere hotelinitiatieven positief te benaderen. Gezien het karakter van de wijk is in de Stelt alleen een kleinschalige voorziening als een B&B toegestaan.

Detailhandel

Nijmegen kent een fijnmazig netwerk aan buurt- en wijkwinkelcentra in de stad. De buurt- en wijkwinkelcentra zijn er vooral voor het doen van de dagelijkse boodschap. Bewoners hebben graag een buurt- of wijkwinkelcentrum in de directe nabijheid. Uitgangspunt van beleid is dan ook dat iedere wijk zijn eigen bewoners voorziet van een basispakket aan voorzieningen. Om voldoende draagvlak te krijgen voor een buurtwinkelcentrum is concentratie van winkelvoorzieningen een vereiste. Bewoners van Nijmegen-Noord kunnen voor hun dagelijkse boodschap terecht bij voorzieningen in de directe nabijheid in dorp Lent

of bij het buurtsteunpunt Jan Linders. Op termijn wordt er een wijkwinkelcentrum Hof van Holland gerealiseerd. De Stelt is gunstig gesitueerd in de nabijheid van het stadscentrum. Hier kunnen bewoners van De Stelt terecht voor een ruim aanbod aan winkels en dus voor het vergelijkend en recreatief winkelen.

Kleinschalige bedrijvigheid

Eén van de speerpunten van het Nijmeegse economische beleid is het terugbrengen van economische activiteiten naar de stad én de wijken. Hierbij gaat het met name om de vestiging van kleinschalige (ambachtelijke) ondernemingen en het stimuleren van starters. Ruimtelijk kan dit zich uiten in:

- ondernemen in / aan huis (met een maximum van 50 m2 oppervlakte);
- realiseren van woon-werkpanden;
- economische herontwikkeling van kleinschalige bedrijvigheid.

In de wijken kan ook gedacht worden aan het ontwikkelen en stimuleren van bedrijfspanden voor starters, huiskamerondernemingen en woon-werkcombinaties. De aard en omvang van de activiteiten moet uiteraard aansluiten bij de functie van de directe omgeving (wonen) en de behoefte. Gedacht moet worden aan ambacht, nijverheid, commerciële dienstverlening. Voorbeelden zijn: een adviesbureau, kapper, pedicure, accountants, ontwerpers, architecten. De maximale oppervlakte van de economische activiteit bedraagt 50 m2.

In elke woning is in het hoofdgebouw een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit toegestaan, onder de volgende voorwaarden:

- maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning tot ten hoogste 50 m2 mag worden gebruikt voor aan huis gebonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten;
- degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
- de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
- de activiteit mag niet vergunning plichtig zijn ingevolge de Wet milieubeheer;
- er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
- de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

In bijgebouwen zijn géén aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten toegestaan.

3.5 Mobiliteit

3.5.1 MER verkeersstructuur 2006

In 2004 is door de partners in de regio, in overleg met het Rijk, een gemeenschappelijke visie voor de hoofdinfrastructuur in het KAN-gebied vastgesteld. Hierbij is voor het Waaloverkruisend autoverkeer gekozen voor een verdubbeling van de A50 en de aanleg van een nieuwe tweede stadsbrug bij Nijmegen. De gemaakte keuzes zijn erop gericht de doorstroming en bereikbaarheid van de Nijmeegse regio te verbeteren.

Eind 2006 heeft de gemeente Nijmegen een MER verkeersstructuur 2006 opgesteld. In het MER verkeersstructuur 2006 staat de inrichting en de structuur van de hoofdwegen centraal. Hierbij gaat het om de A325, de Prins Mauritssingel, de gebiedsontsluitingswegen en de aansluitingen hiertussen. De wegverbinding door de toekomstige woonwijk De Stelt is aangemerkt als gebiedsontsluitingsweg (50 km/u).

3.5.2 Nijmegen Duurzaam Bereikbaar

Op 12 oktober 2011 heeft de Raad de nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar vastgesteld, waarin het verkeersbeleid voor de komende jaren wordt beschreven. De gemeente stelt zich ten doel de bereikbaarheid van de stad te garanderen en te verbeteren. Hierbij staat een multimodale aanpak centraal, waarbij de reiziger een keuze tussen een aantal aantrekkelijke alternatieven wordt aangeboden. Soms is de auto de beste keuze, soms de fiets, soms het openbaar vervoer en soms een combinatie van vervoerswijzen. Daarnaast treft de gemeente diverse maatregelen om het verkeerssysteem als totaal duurzamer te maken. Hierbij is de samenhang tussen mobiliteitsbeleid en ruimtelijke ordeningsbeleid van groot belang. Het verstedelijkingsbeleid van de gemeente gaat uit van een concentratie van ruimtelijke ontwikkelingen op een aantal knopen die goed bereikbaar zijn met de fiets en het openbaar vervoer. Bedrijventerreinen worden zoveel mogelijk aan de rand van de stad gesitueerd met goede verbindingen naar de rijkswegen. Transferia worden op strategische plekken aan de rand van de stad gerealiseerd waar overstappen mogelijk is op HOV.

Autoverkeer

Een goede bereikbaarheid van Nijmegen per auto is in de eerste plaats gediend met een goede en betrouwbare afwikkeling van het verkeer op de autosnelwegen rondom de stad. Al het doorgaande verkeer gaat dan buiten de stad om, terwijl het bestemmingsverkeer de stad vanuit de beste windrichting kan benaderen. Na de realisatie van de tweede stadsbrug (De Oversteek) eind 2013 zal de verkeersstructuur in de stad ingrijpend veranderen. De aanleg van De Oversteek wordt door de gemeente aangegrepen om door dynamisch verkeersmanagement het verkeer beter te beheersen en de doorstroming te verbeteren. Accent komt hierbij te liggen op de Groene Route; in Nijmegen-Noord is dat de route tussen beide bruggen, via de Graaf Alardsingel, Splitsingspunt en Prins Mauritssingel-Zuid. De wegverbinding door de toekomstige woonwijk De Stelt is ingedeeld als zogenaamde verdeelweg. De werknaam van deze wegverbinding is Verlengde Turennesingel.

Fietsverkeer

Nijmegen gaat de komende jaren door met het realiseren van snelfietsroutes op de belangrijkste verbindingen. Snelfietsroutes zijn lange, doorlopende en aantrekkelijke fietsroutes dwars door de stad. Snelfietsroutes verbinden woonlocaties met belangrijke stedelijke bestemmingen, ook vanuit de regio. Snelfietsroutes zijn zo direct mogelijk en bieden de fietser extra kwaliteit in de vorm van doorstroming (voorrang, minder oponthoud, groen bij verkeerslichten), vlakke verharding (asfalt) en aantrekkelijkheid (autoluw, schone lucht, sociale veiligheid, omgeving). Door de snelfietsroutes willen wij meer forenzen op de (elektrische) fiets krijgen. De Verlengde Turennesingel zal onderdeel zijn van een doorgaande fietsroute tussen Bemmel en de toekomstige woonwijk Vossenpels enerzijds en het centrum van Nijmegen anderzijds. Aangezien de naastgelegen rijbaan voor autoverkeer een verkeersregime van 50 km/u zal krijgen, zijn vrijliggende fietsvoorzieningen of parallelwegen langs deze route noodzakelijk.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid van Nijmegen en haar knooppunten. De kracht van het openbaar vervoer ligt vooral bij zoveel mogelijk gebundelde vervoersstromen. De bestaande spoorwegen vormen de ruggengraat van het openbaar vervoer (Regiorail). Het HOV-lijnennet gaat voorts de knooppunten, de transferia en de omliggende woongebieden met elkaar verbinden. De Verlengde Turennesingel is niet ingedeeld als HOV-verbinding, maar zal wél onderdeel worden van de lijnvoering van buslijn 33 van Bemmel naar Nijmegen.

Parkeren

Bij de ontwikkeling van nieuwe functies of verbouw van bestaande functies is het gemeentelijk beleid dat er voldoende nieuwe parkeergelegenheid op eigen terrein wordt aangelegd. De parkeernormen voor Nijmegen zijn gebaseerd op de richtlijnen van de CROW (publicatie 182) en worden gebruikt als kentallen voor de parkeerbehoefte. De gemeente Nijmegen gaat uit van 'sterk stedelijk' en de gemiddelde norm. Voor fietsparkeren geldt als uitgangspunt dat de vaste stallingsbehoefte op eigen terrein en bij voorkeur inpandig moet worden opgelost bij nieuwbouw. Voorts geldt dat er voldoende

fietsparkeervoorzieningen bij openbare gelegenheden worden gerealiseerd. In het centrum en op het station geldt een reguleringszone. In het fietsparkeerbeleid wordt dit nader onderbouwd.

3.5.3 Raadsbesluit Verkeersstructuur Waalsprong, mei 2007

De gemeenteraad heeft op 9 mei 2007 het besluit 'Verkeersstructuur Waalsprong' genomen. Het oorspronkelijke raadsvoorstel van 27 maart 2007 kende de volgende beslispunten:

1. Voor de verkeersstructuur Waalsprong te kiezen voor het Collegealternatief 2-I, dat wil zeggen:
- Verbreding van de Prins Mauritssingel tussen Ovatonde en het splitsingspunt naar een weg bestaande uit 2x3 rijstroken;
- Inzet van de parallelroutes (Griftdijk en Vossenpelsestraat) en het treffen van maatregelen op deze routes;
- Het splitsingspunt naar de Stadsbrug ligt hierbij op de zuidelijke locatie onder het spoor en heeft de vorm van een rotonde.

2. Alleen als de bijdragen van derden onvoldoende zijn, terug te vallen op de optie van een T-aansluiting voor het splitsingspunt.

Tijdens de raadsvergadering is het amendement 'Draagvlakalternatief heeft een streepje vóór' aangenomen. Hiermee zijn de beslispunten als volgt gewijzigd:

1a. Voor de uitvoering van de verkeersstructuur Waalsprong voor de westelijke kant te kiezen voor het draagvlakalternatief d.w.z.:

- verbreding van de Prins Mauritssingel tussen de ovatonde en het zuidelijke splitsingspunt naar een 2x3 strooksweg;
- vanaf de Ovatonde een westelijke parallelle route (van 2x1 rijstroken) die zo optimaal mogelijk wordt ingepast;
- een zuidelijke T-splitsing (en als bijdragen van derden voldoende zijn te kiezen voor een zuidelijke rotonde onder het spoor);

1b. Voor de oostelijke kant niet te kiezen voor de Dorpensingel Oost en vooralsnog te kiezen voor de inzet van de oostelijke parallelroute (Vossenpelsestraat) en het treffen van maatregelen op deze route (collegealternatief);

2. Voor de lange termijn worden geen initiatieven genomen die de Dorpensingel Oost ruimtelijk onmogelijk maken omdat ontwikkelingen voor de oostelijke kant van de Waalsprong tot een andere afweging kunnen leiden.

Daarnaast zijn er twee moties aangenomen:

1. Motie: Inzet voor goede fietsverbindingen: Voortvarend een plan aan de raad voor te leggen voor realisering van doorgaande fietsverbindingen aan de noordkant van de Waal. Hiervan dienen oost-westverbindingen binnen dit gebied en een logische aansluiting met de Snelbinder en beide stadsbruggen onderdeel te zijn. De dekking hiervan dient integraal onderdeel te zijn van de voor de verkeersstructuur benodigde financiering.
2. Motie: Geen goede bereikbaarheid zonder goed openbaar vervoer: Gelijktijdig met de geplande verbetering van de bereikbaarheid per auto zal worden geïnvesteerd in realisering van (hoogwaardig) openbaar vervoer aan de noordkant van de Waal. Hiervoor wordt minimaal 5 miljoen euro extra aangewend, als integraal onderdeel van de voor de bereikbaarheid benodigde financiering.

3.5.4 Raadsbesluit Dorpensingel Oost, juli 2011

De gemeenteraad heeft op 6 juli 2011 het besluit Dorpensingel Oost genomen. Daarin heeft de raad het volgende besloten:

1. De beoogde verkeersstructuur voor autoverkeer in Nijmegen Noord als één onlosmakelijk geheel vast te stellen conform afbeelding 3 van dit voorstel (de aansluitingsvariant), waarbij onder andere wordt besloten:

a. tot aanleg van de Dorpensingel Oost vanaf 2015;
b. tot aansluiting van de Parmasingel op de Prins Mauritssingel bij de Waalbrug volgens de oorspronkelijke plannen uit 2007;
c. het college opdracht te geven verder te overleggen met Lingewaard om de aanleg van de Dorpensingel Oost en de knip in de Vossenpelsestraat daadwerkelijk te realiseren; met de Stadsregio en de Provincie over bijdragen in de aanlegkosten te overleggen en voorts de benodigde milieuonderzoeken in gang te zetten.

Tussen de gemeenten Lingewaard en Nijmegen is op 11 november 2013 een convenant met betrekking tot de aanleg van de Dorpensingel gesloten. In dit convenant wordt gerefereerd aan het raadsbesluit van de gemeente Nijmegen over de Dorpensingel Oost en het maken van de knip in de Vossenpelsestraat. In dit convenant is voorts opgenomen dat de gemeenteraad van Lingewaard tegen het afsluiten van de Vossenpels voor het autoverkeer is en een verkeersluwe oplossing voor staat.

3.5.5 Raadsbesluit HOV, juni 2012

De gemeenteraad heeft op 27 juni 2012 het besluit 'Nota Voorkeursbeslissing HOV' genomen. Daarin heeft de raad het volgende besloten:

- De nota Voorkeursbeslissing HOV Nijmegen inclusief bijlagen vast te stellen, inhoudende de volgende strategische keuzes:
- Het voorkeurstracé voor de eerste HOV-lijn in Nijmegen: Bemmel/Elst - Prins Mauritssingel én Griftdijk / Woenderskampseweg / Graaf Alardsingel, via de Waalbrug naar de Burchtstraat, Bloemerstraat, Station Nijmegen, spoorkuil, Station Heyendaal en van daaruit in een “rondje” over de Campus;
- De ontwikkelstrategie waarbij in gefaseerde stappen toe wordt gewerkt naar de realisatie van de tram en daartoe te starten met de modaliteit HOV-bus op hoofdzakelijk vrijliggende infrastructuur zoveel mogelijk voorbereid op tram.
- Voor de uitvoering van faseringsscenario 1 (2013-2017) een separaat financieel voorstel na de zomervakantie aan de raad voorleggen betreffende de plan- en investeringskosten.
- Gegeven de ambitie om op termijn een systeemsprong naar de tram te maken te besluiten actief deel te nemen aan de BO MIRT-verkenning waarvan de regie ligt bij de Stadsregio Arnhem Nijmegen evenals te blijven participeren in het Europese Sintropher onderzoek naar de reactivering van een lightrailverbinding tussen Kleve en Nijmegen.

3.5.6 Collegebesluit 'Uitvoeringsplan Fietsinfrastructuur Waalsprong', november 2011

Het college van B&W heeft in november 2011 het besluit 'Uitvoeringsplan Fietsinfrastructuur Waalsprong' genomen. Daarin heeft de raad (onder andere) het volgende besloten:

1. vaststellen van het Uitvoeringplan Fietsinfrastructuur Waalsprong, inclusief de hierin genoemde acht majeure kwesties, en het rapport '3 fietstunnels Waalsprong Nijmegen';
2. de fietstunnels Laauwik (Groot Brittanniëstraat), Groot Oosterhout (Ressensewal) en Keizer Hendrik VI singel niet te prioriteren, maar deze slechts te verwerken in de ruimtelijke plannen voor de Landschapszone en Groot Oosterhout als no-regretmaatregel;

3.5.7 Het bestemmingsplan

Autoverkeer

De woonwijk De Stelt wordt doorsneden door de Verlengde Turennesingel (werknaam), als verbinding tussen de Turennesingel en de Prins Mauritssingel en Parmasingel. De Verlengde Turennesingel is een gebiedsontsluitingsweg en ontsluit woonwijk De Stelt. Ook vormt deze weg de verbinding tussen enerzijds de (toekomstige) woongebieden Visveld en Vossenpels en anderzijds de woongebieden Hoge Bongerd, Veur Lent en Citadel. De weg krijgt een verkeersregime van 50 km/u en zal bestaan uit 2x1-rijstrook.

De woongebieden Stelt-noord en Stelt-zuid sluiten direct aan op de Verlengde Turennesingel. Het aantal directe aansluitingen op deze weg zal beperkt blijven, ten gunste van de verkeersveiligheid en de doorstroming. Beide woongebieden zullen 30-km/u-zones zijn. Er komt geen directe verbinding voor autoverkeer tussen de Stelt-noord en de Stelsestraat en de Lentse Tuinstraat. Een uitzondering geldt voor enkele percelen die liggen ten zuiden van de Lentse Tuinstraat en ten noorden van de watersingel. Deze percelen zullen wel rechtstreeks ontsloten worden op de Lentse Tuinstraat, via de bestaande weg langs de ter plaatse gevestigde tweewielerzaak. Het zal niet mogelijk zijn om vanaf deze percelen met de auto de rest van De Stelt in te gaan en andersom. Ook komt er geen directe verbinding voor autoverkeer tussen de Stelt-zuid en de 'nieuwe Bemmelsedijk' (nieuwe primaire dijk die door i-Lent wordt aangelegd). Hiermee wordt sluipverkeer door de woonwijken voorkomen.

Uit het verkeersmodel 2022 blijkt dat in het jaar 2022 de volgende verkeersintensiteiten worden verwacht:

- Verlengde Turennesingel: circa 6.500 mvt/etm;
- Parmasingel: circa 6.500 mvt/etm;
- Aansluiting Verlengde Turennesingel op de Prins Mauritssingel: circa 10.000 mvt/etm.

Fietsverkeer

De Verlengde Turennesingel zal onderdeel zijn van een doorgaande fietsroute tussen Bemmel en de toekomstige woonwijk Vossenpels enerzijds en het centrum van Nijmegen anderzijds. Aangezien de naastgelegen rijbaan voor autoverkeer een verkeersregime van 50 km/u zal krijgen, zijn vrijliggende fietsvoorzieningen of parallelwegen langs deze route noodzakelijk. Ook de fietsverbinding van Waalbrug via Lentse Tuinstraat naar dorp Lent zal door De Stelt gaan. Deze verbinding dient zo optimaal mogelijk te worden ingepast. Verder dienen er enkele fietsverbindingen (alsook looproutes) te worden aangelegd tussen enerzijds de Stelsestraat en Lentse Tuinstraat en anderzijds de 'nieuwe Bemmelsedijk'. De oversteekplaatsen over de Verlengde Turennesingel dienen optimaal verkeersveilig te zijn.

Openbaar vervoer

De Verlengde Turennesingel zal onderdeel worden van de lijnvoering van buslijn 33 tussen Bemmel en Nijmegen. Ergens langs deze weg, centraal in woonwijk De Stelt, komen bushaltes, één per rijrichting. Bij deze bushaltes kan de bus op de rijbaan halteren; een haltekom is niet noodzakelijk.

Parkeren

Uitgangspunt bij het hanteren van parkeernormen voor nieuwbouw is dat het aantal te realiseren parkeerplaatsen overeenstemt met de (verwachte) parkeerbehoefte. Het aantal noodzakelijke parkeerplaatsen wordt vastgesteld aan de hand van de door de gemeenteraad vastgestelde nota Parkeernormen en de door burgemeester en wethouders vastgestelde beleidsregels 'parkeren'. In de parkeernormering zijn de parkeerkencijfers ingedeeld naar type stedelijke zone. De Stelt ligt in een gebied wat is ingedeeld als stedelijke zone 'schil/overloopgebied'. Voor de onderhavige ontwikkeling gelden volgens de beleidsregels 'parkeren' de volgende parkeernormen:

- woning sociaal / goedkoop (gebruiksoppervlakte 50-90 m2): 1,3 pp
- woning middelduur (gebruiksoppervlakte 90-135 m2): 1,5 pp
- woning duur (gebruiksoppervlakte >135 m2): 1,6 pp
- woning duur gestapeld (gebruiksoppervlakte 90-135 m2): 1,5 pp

In deze parkeernormen is de parkeerbehoefte van zowel bezoekers als personeel samengenomen. Voor de parkeernormen van andere functies dan woningen (bv. een basisschool) wordt verwezen naar de beleidsregels 'parkeren'. Rekenkundig dubbelgebruik van dezelfde parkeerplaatsen is toegestaan, voor zover de parkeerbehoeften van de verschillende deelfuncties ook daadwerkelijk aan verschillende gebruikstijden kunnen worden toegerekend. Deze genormeerde gebruikstijden zijn weergegeven in de parkeernormering. Verder dienen voldoende fietsklemmen te worden gerealiseerd. Voor fietsparkeernormen wordt verwezen naar CROW-publicatie 230 'ontwerpwijzer fietsverkeer'.

3.6 Milieu

3.6.1 Bodem

Algemene bodemkwaliteit

Uit de uitgevoerde bodemonderzoeken blijkt dat de grond licht verontreinigd is met zware metalen, PAK en bestrijdingsmiddelen. Het grondwater is lokaal licht verontreinigd met zware metalen.

Bodemsaneringen

In het gebied is een aantal bodemsaneringen uitgevoerd: Tuinstraat 5 (drins), Tuinstraat 13/13a (asbest), Steltsestraat 14 (olieverontreiniging), Steltsestraat 18 (demping), Pastoor van Laakstraat 7 (gedempte sloot met asbest en DDE/koper verontreiniging in een voormalige boomgaard). Er zijn geen gevallen van ernstige bodemverontreiniging bekend. Daarmee bestaan er geen bijzondere financiële gevolgen ten aanzien van het saneren van bodemverontreinigingen.

Actualiseren bodemonderzoek

Omdat de bodemrapportage voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen niet ouder mag zijn dan 5 jaar, dienen grote delen van het gebied bij een aanvraag om bouwvergunning opnieuw te worden onderzocht conform de NEN 5740 (milieukundig bodemonderzoek inclusief onderzoek op specifieke bestrijdingsmiddelen) en NEN 5707 (asbest bodemonderzoek). Dit onderzoek moet worden uitgevoerd voordat het gebied bouwrijp wordt gemaakt.

Uitgevoerde bodemonderzoeken

In onderstaande lijst staan alle bodemrapportages die in het bestemmingsplangebied zijn uitgevoerd. De rapportages zijn digitaal te raadplegen door in het internetadres http://145.11.60.41/IMAP/multimedia/bodemonderz/####.pdf

de #### te vervangen door het nummer dat achter elke bodemrapportage tussen de [ ] staat vermeld, bijvoorbeeld http://145.11.60.41/IMAP/multimedia/bodemonderz/862.pdf

Tuinstraat 5

d. Heidemij Advies, Verkennend bodemonderzoek, 2574/18490, 30-6-1995, [862];
e. Heidemij Advies, Nader bodemonderzoek, 634/57695769/18899/m, 28-8-1996 [3458];
f. Arcadis Heidemij Advies, Verkennend bodemonderzoek, 634/OA98/4038/19424, 1-7-1998, [1537];
g. CSO, Evaluatie bodemsanering, 00.349, 15-12-2000, [2171];
h. Geofox, Saneringsplan, 98220/RN, 7-1-1997, [1661];
i. Geofox, Bestek, 98220, 14-1-1999, [1664];
j. DHV, Verkennend bodemonderzoek, ONA 20012137, 20-8-2001, [2281];

Tuinstraat 11/11a

- Grontmij, Verkennend bodemonderzoek, 1267311, 1-8-1996, [969];

- Arcadis Heidemij Advies, Verkennend bodemonderzoek, 634-OA99-3540, 19-4-1999, [1745];
- Envita Nijmegen, Verkennend bodemonderzoek, 202293-10/R01, 26-6-2012, [5113];

Tuinstraat 13/13a

- Arns Milieu- en Installatietechniek, Verkennend bodemonderzoek, 33806501, 24-7-1995, [2227];
- Arns Milieu- en Installatietechniek, Verkennend bodemonderzoek, 12926501, 11-5-1992, [2226];
- Fibercount, Oriënterend bodemonderzoek, DNO/0064K, 12-4-2000, [2090];
- Adviesbureau van der Poel, Oriënterend bodemonderzoek, 11-4-2000, 00.029 [2091];
- Van Dalen BV, Evaluatie bodemsanering, CL/DR/brief, 6-2-2001, [2172];

Steltsestraat 14

- Bemin Geodata, Verkennend bodemonderzoek, 97602, 28-2-1997, [1056];
- Bemin Geodata, Nader bodemonderzoek, 972HD021, 22-5-1997, [1296];
- Geofox, Saneringsplan, 98220/RN, 24-11-1998, [1667];
- CSO, Evaluatie bodemsanering, 00.350, 29-5-2001, [2168];
- Geofox, Bestek, 98220, 18-12-1998, [1666];

Steltsestraat 14a

- CSO, Verkennend bodemonderzoek, 97A.029, 23-10-1997, [1319];

Steltsestraat 16

- CSO, Verkennend bodemonderzoek, NMG.A03.10, 18-9-1997, [1297];

Steltsestraat 18

- CBB, Verkennend bodemonderzoek, 5047071, 4-12-1998, [1595];
- Arcadis, Evaluatie bodemsanering, 110301.00824.503, 18-3-2002, [4276];

Steltsestraat 22

- Heidemij Advies, Verkennend bodemonderzoek, 4679/18618, 1-9-1995, [856];

Steltsestraat 28

- Boot Milieuconsult, Verkennend bodemonderzoek, B566, 31-1-1999, [1719];

Steltsestraat 30

- CSO, verkennend bodemonderzoek, NMG.A07.10, 3-11-1997, [1322];

Steltsestraat 32

- Witteveen en Bos, Verkennend bodemonderzoek, NM30.12, 9-5-1997, [1091];

Bemmelsedijk 7

- Heidemij Advies, Verkennend bodemonderzoek, 4980/35721-1, 31-8-1995, [626];
- DHV, Verkennend bodemonderzoek, HtE/IvdB/ON-A2004025, 23-2-2004 [3774];

Pastoor van Laakstraat 7

- Heidemij Advies, Verkennend bodemonderzoek, ZF95/4978/35721-2, 24-8-1995, [909];
- Diseo, Verkennend- en nader asbestonderzoek Lent, D2012-235, 12-12-2012, [5194];
- Diseo, nader bodemonderzoek, Afperkend bodemonderzoek spot 7 en 52 dijkteruglegging Lent, D2013-276/277/279, 18-1-2013, [5195];

- Bodemsaneringen gedempte sloot [5194] en koper/DDE verontreiniging [5195] zijn uitgevoerd, evaluatierapporten bodemsanering volgen.

Dijkteruglegging, watersingel

- Oranjewoud, Verkennend bodemonderzoek, 9V0718.56, 10-12-2010, [4906].

3.6.2 Bedrijvigheid

Algemeen
Het bestemmingsplan maakt de bouw mogelijk van in hoofdzaak circa 400-460 woningen en een aantal wijkgebonden voorzieningen. De beoogde invulling kan vanuit algemene milieuoptiek passend worden geacht binnen de omgeving van het plangebied De Stelt dat in hoofdzaak wordt begrensd door de bestaande (woon)wijken van het dorp Lent in het noorden en de teruggelegde Waaldijk (Bemmelsedijk) in het zuiden. Deze omgeving in ogenschouw genomen en het gegeven dat het al een jarenlang braakliggend terrein betreft kan de beoogde planinvulling als passend worden aangemerkt.

Bedrijvigheid
Opgemerkt kan worden dat de bedrijvigheid die binnen de plangrenzen ligt beëindigd zal zijn op het moment dat tot realisatie van het bestemmingsplan wordt overgegaan. Thans ligt hier nog één inrichting die onder de Wet milieubeheer valt, een springterrein van Defensie bij de Bemmelsedijk. Hoewel de vergunning nog van kracht is, is de inrichting zelf al enige tijd niet meer in bedrijf voor het tot ontploffing brengen van munitie die in het Waalspronggebied gevonden is. De gronden zijn reeds in eigendom verworven door de Grondexploitatiemaatschappij Waalsprong, zodat het (opnieuw) in gebruik nemen van het terrein als springterrein door Defensie niet mogelijk is.

Buiten de plangrenzen van het gebied De Stelt ligt slechts één inrichting waarvan de hindercirkel valt tot binnen het plangebied. Het betreft:

Adres	Nr.	Naam inrichting	SBI-code	Activiteit	Cat.	Aspect
Lentse Tuinstraat	13A	V.O.F. Brouwer-Van Marwijk	5228.5/ 2811	Fietsenwinkel/ constructiewerkplaats	3.1	G50

De inrichting Lentse Tuinstraat 13A betreft een fietsenwinkel die van oudsher het recht heeft verworven ook (kleine) constructiewerken uit te voeren. Hiervoor is in het verleden ook een milieuvergunning afgegeven (WM nr. 315/00, d.d. 1 december 2000). De werkruimten en de installaties voldoen aan de eisen die aan deze activiteit te stellen zijn. De inrichting valt thans onder het Activiteitenbesluit. In het onherroepelijke bestemmingsplan Nijmegen Kern Lent - Visveld is aan dit perceel de bestemming Detailhandel gegeven. Deze bestemming staat uitsluitend het gebruik van het perceel voor detailhandel toe. Het uitvoeren van constructiewerken is dus planologisch niet toegestaan.

Ook de eventueel binnen de plangrenzen op te nemen bedrijvigheid zal dienen te voldoen aan deze Staat van Bedrijfsactiviteiten functiemenging. Dit om onaanvaardbare overlast naar in het bijzonder geluidgevoelige bestemmingen te voorkomen.

Indirecte hinder
Met betrekking tot de parkeerbehoefte geldt dat bij de realisatie van het bestemmingsplan in voldoende parkeerplaatsen voorzien moet en kan worden. Bovendien zal de scheiding tussen het plangebied De Stelt en de al aanwezige woonwijken in de nabijheid van dit nieuwe bestemmingsplan zodanig zijn dat het niet aannemelijk is dat er een verhoogde parkeerdruk in de omliggende wijken van het plan zal optreden.

Conclusie
Het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt kan vanuit het aspect Bedrijvigheid als acceptabel worden aangemerkt.

3.6.3 Geluid

Het bestemmingsplan ligt binnen de geluidszones van de Prins Mauritssingel en de nog aan te leggen Verlengde Turennesingel en de Parmasingel. Het plan maakt nieuwe woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals een school mogelijk. Daarom is akoestisch onderzoek gedaan naar de geluidsbelasting die wordt veroorzaakt door het verkeer op de gezoneerde wegen. De geluidsbelasting is per weg berekend en getoetst aan de Wet geluidhinder. De geluidbelasting veroorzaakt door een weg moet bij voorkeur 48 dB of minder zijn. Als het niet mogelijk is om de geluidsbelasting te verlagen dan kunnen hogere geluidsbelastingen worden toegestaan. Gemeente Nijmegen heeft beleidsregels waarin staat onder welke voorwaarden hogere geluidsbelastingen bij nieuwe woonbestemmingen kunnen worden toegestaan. Bestemmingsplan de Stelt is een globaal plan zonder vastgestelde verkaveling of stedenbouwkundig plan. Het plan is dus globaal getoetst aan de hand van stedenbouwkundige schetsen en op basis van de bouwvlakken op de verbeelding. Concrete bouwplannen zullen worden getoetst aan het hogere waarden besluit en de Beleidsregels hogere waarden Wet geluidhinder 2013 van de gemeente Nijmegen.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met geluidsreducerende wegdekken en een laag geluidsscherm langs de Prins Mauritssingel. Dit scherm was al voorzien vanwege de dijkteruglegging. Het wegdek op de Prins Mauritssingel heeft een geluidreductie van 3 dB t.o.v. standaard asfalt. Op de Verlengde Turennesingel en de Parmasingel komt een wegdektype dat ten minste 1,5 dB stiller is dan standaard asfalt.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeurswaarde voor wegverkeerslawaai uit de Wet geluidhinder in vier deelgebieden van het plangebied wordt overschreden. Geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarde kunnen worden toegestaan, mits de maximale waarden uit de Wet geluidhinder niet worden overschreden. Geluidsbelastingen boven de voorkeurswaarde moeten worden vastgelegd in een Hogere Waarden besluit. De hoogste geluidsbelastingen per bron zijn:

- Prins Mauritssingel: 61 dB;
- Verlengde Turennesingel: 58 dB;
- Parmasingel: 51 dB.

Omdat deze geluidsbelastingen hoger zijn dan de voorkeurswaarde maar lager dan de maximaal toegestane geluidsbelasting, moeten en mogen hogere waarden worden vastgesteld. Hiervoor wordt een besluit Hogere Waarden Wet geluidhinder genomen, dat tegelijk met dit bestemmingsplan in procedure wordt gebracht. Aan dit besluit worden voorwaarden worden verbonden die in de stedenbouwkundige uitwerking van het gebied moeten worden verwerkt. Deze voorwaarden gaan onder andere over de plaats van de woningen ten opzichte van de wegen en over de indeling van de woningen en de bijbehorende buitenruimten.

3.6.4 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet milieubeheer uitgebreid met hoofdstuk 5, titel 5.2 Luchtkwaliteiteisen. De regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteitseisen is verder uitgewerkt in AMvB's (Besluit niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen; Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen) en Ministeriele regelingen (Regeling niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen; Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007; Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007).

Bij toetsing van een ruimtelijk plan op luchtkwaliteit moet conform regelgeving gelet worden op de volgende 2 aspecten:

a. het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit en
b. het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Ad a. het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit

Grenswaarden voor luchtkwaliteit gelden voor de volgende stoffen: stikstofdioxide (NO_2); fijn stof (PM_{10}); benzeen (C_6H_6); zwaveldioxide (SO_2); koolmonoxide (CO) en benzo(a)pyreen

(BaP). In Nederland worden in het algemeen alleen voor NO_2 en PM_{10} mogelijk overschrijdingen verwacht.

De grenswaarden betreffen bestuurlijke normen, ook beneden de grenswaarden zijn in studies gezondheidseffecten waargenomen.

Getalsmatig kan de normering voor NO_2 en PM_{10} als volgt weergegeven worden:

	norm	Ingangsdatum
Jaargemiddelde grenswaarde NO_2	40 ug/m^3	1-1-2015
Jaargemiddelde grenswaarde PM_{10}	40 ug/m^3	1-6-2011
Daggemiddelde grenswaarde PM_{10}	max. 35 dagen/jaar >50 ug/m^3	1-6-2011

Vaststelling van een ruimtelijk plan voldoet aan de luchtkwaliteitsnormen indien:

- aannemelijk is gemaakt dat het plan niet leidt tot het overschrijden van een grenswaarde (vanaf ingangsdatum) danwel niet leidt tot een toename van reeds bestaande overschrijding van een grenswaarde;
- aannemelijk is gemaakt dat de luchtkwaliteit als gevolg van het plan per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft; danwel bij een beperkte verslechtering van de luchtkwaliteit, door een met het plan samenhangende maatregel of een door die uitoefening of toepassing optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (saldering);
- aannemelijk is gemaakt dat het plan niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen (zgn. NIBM-plan);
- (art. 5.16 lid 1 onder d Wm) de activiteit waarvoor vergunning wordt gevraagd is genoemd, beschreven ofwel past binnen of in elk geval niet in strijd is met een vastgesteld programma, bijvoorbeeld het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit).

Een IBM-plan mag geen bijdrage leveren aan een verslechtering van de luchtkwaliteit op plaatsen waar de grenswaarden overschreden worden of dreigen te worden. Indien door een IBM-plan wel een bijdrage geleverd wordt aan een verslechtering boven de grenswaarde, dan moet aan het plan maatregelen gekoppeld worden om deze bijdrage te compenseren.

Op 1 augustus 2009 is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van kracht geworden. Het NSL is een programma als bedoeld in artikel 5.16 lid 1 onder d Wm. Het NSL bevat een pakket van ruimtelijke ontwikkelingen c.q. projecten (Bijvoorbeeld (rijks)wegen, woningen, landbouw en industrie) en maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Met deze maatregelen zal Nederland tijdig aan de Europese luchtnormen voldoen. Deze maatregelen zijn onder meer: nationale, generieke maatregelen van het Rijk (stimulering roetfilters, belastingvoordeel voor schone auto's, etc.) en daarnaast maatregelen op het hoofd- of onderliggend wegennet zoals doorstromingsmaatregelen, snelheidsverlaging en schermen.

Het plangebied De Stelt past binnen het woningbouwproject “Nijmegen Waalsprong”, dat als IBM-project opgenomen is in dit NSL onder IB-nr. 279. Tevens is de hoofdinfrastructuur van de Waalsprong (o.a. Nijmegen Stadsas onder IB-nr. 298, nu geheten Prins Mauritssingel) onderdeel van het NSL. In het NSL zijn tevens maatregelen opgenomen om de doorstroming op de Prins Mauritssingel te verbeteren. Het onderhavige bestemmingsplan maakt deze maatregelen niet onmogelijk.

Ten behoeve van de definitieve vaststelling van het NSL is het rekeninstrument Saneringstool (versie 3.1) ontwikkeld. De omvang van “de saneringsopgave” voor luchtkwaliteit wordt met dit instrument op een eenduidige en uniforme wijze in kaart gebracht. Het positieve effect op de luchtkwaliteit van de maatregelen is bepaald door middel van de Saneringstool 3.1. In deze Saneringstool leidt het inbrengen van de IBM-projecten in Nijmegen alsmede de voorgestelde maatregelen tot het tijdig oplossen van de knelpunten in de luchtkwaliteit in Nijmegen.

Het onderhavige bestemmingsplan voldoet met haar projectkenmerken aan de in het NSL opgenomen projectkenmerken. In de gebruikte verkeersmodellen voor de Saneringstool (versie 3.1) zijn de verkeerseffecten opgenomen van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in Nijmegen (waaronder de eerdergenoemde in het NSL opgenomen IBM-projecten. Het onderhavige bestemmingsplan voldoet daarmee aan de luchtkwaliteitsregelgeving.

Ad b. het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Op 16 januari 2009 is het Besluit “gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)” in werking getreden. Met deze amvb wordt de bouw van zogenaamde gevoelige bestemmingen in de nabijheid van (snel)wegen beperkt. Het besluit heeft als doel het beschermen van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO2), met name kinderen, ouderen en zieken. Over gemeentelijke wegen zegt het besluit niets en is derhalve geen beperking voor het plan. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Ziekenhuizen, woningen en sportaccommodaties worden dus niet als gevoelige bestemming gezien.

In de recente landelijke "GGD-Richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid" adviseert de GGD ten aanzien van het bouwen van gevoelige bestemmingen langs drukke gemeentelijke wegen (meer dan 10.000 mvt/etm):

- geen afstandscriterium;
- niet bouwen direct langs een drukke weg (dus niet in 1e lijnsbebouwing);
- GGD Amsterdam heeft het advies “niet in 1e lijnsbebouwing” aangevuld met dat dit minimaal moet gelden binnen 50 meter van de rand van de drukke gemeentelijke weg.

Gemeente Nijmegen conformeert zich aan deze GGD-richtlijnen.

In dit plan wordt ook één (basis)school mogelijk gemaakt. In het bestemmingsplan is echter geregeld dat deze school niet binnen 50 meter van de Prins Mauritssingel kan komen te liggen. Verder blijkt uit het verkeersmodel dat de Verlengde Turennesingel circa 6.500 mvt/etm zal genereren en daarmee dus geen drukke weg is als hiervoor bedoeld. Dit aspect levert derhalve geen belemmering op voor het plan.

3.6.5 Externe veiligheid

Algemeen

De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze afweging is het van belang de risico's te beschouwen die ontstaan door inrichtingen vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en transportroutes. De kans dat er een zwaar ongeval plaatsvindt, is voor alle genoemde risicobronnen klein. De effecten van een dergelijk ongeval kunnen echter groot zijn. De risico's worden nader verdeeld naar plaatsgebonden risico's en groepsrisico's (zie definitielijst). Voor het plaatsgebonden risico zijn grenswaarden als toetsingswaarden aangegeven. Het groepsrisico dient verantwoord te worden. Hieronder worden de risico's die ontstaan door de nieuwe ontwikkeling verantwoord.

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de volgende risicobronnen:

a. De rivier de Waal
b. De Mauritssingel
c. Het spoor Nijmegen-Arnhem.

Plaatsgebonden risico (PR)

Van alle genoemde risicobronnen ligt de PR-contour niet over het plangebied. Het PR is dan ook geen belemmering voor de ontwikkeling.

Verantwoording Groepsrisico (GR)

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Crnvgs) zijn criteria gegeven die betrokken moeten worden bij het invullen van de verantwoordingsplicht. Het Bevi is in dit geval niet van toepassing omdat er geen risicovolle bedrijven in de omgeving liggen. De gemeente Nijmegen heeft ook haar eigen beleidsvisie externe veiligheid (beleidsvisie externe veiligheid) opgesteld. Hierin staat aangegeven hoe de gemeente omgaat met de verantwoording van het groepsrisico.

ad a. De rivier de Waal

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied (1500 meter) van de rivier de Waal. Het plangebied ligt tegen de nieuwe dijk die wordt opgeleverd na de dijkteruglegging. Uit de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRnvgs, juli 2012), blijkt dat de Waal is gecategoriseerd als zwarte route (belangrijke binnenvaartroute). Volgens de CRnvgs is een berekening van het groepsrisico alleen nodig indien het groepsrisico groter is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Dat is hier niet het geval, zodat een berekening van het groepsrisico derhalve niet noodzakelijk is. Een schriftelijke verantwoording van het groepsrisico blijft echter wel noodzakelijk. In de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Nijmegen is aangegeven op welk niveau het groepsrisico verantwoord dient te worden. Gezien het feit dat het plangebied op meer dan 90 meter van de oeverlijn van de rivier ligt, volstaat in dit geval onderstaande verantwoording:

Inleiding

Het plangebied en de geprojecteerde ontwikkeling bevindt zich op grote afstand van de risicobron. Op deze afstand is het toxisch scenario maatgevend. Effecten als gevolg van een plasbrand of BLEVE reiken niet tot het plangebied.

Ontwikkeling groepsrisico

Vanwege de grote afstand tot de risicobron zal een toename van personendichtheden niet significant doorwerken in de rekenkundige hoogte van het groepsrisico. De beschouwing van het groepsrisico en de verantwoording daarvan is om deze reden volledig kwalitatief uitgevoerd.

Mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico

De mogelijkheid tot beperking van het groepsrisico door het beïnvloeden van de personendichtheid is op deze grote afstand tot de risicobron geen item. Zoals gesteld heeft op deze afstand een toe- of afname van personendichtheid geen invloed op het groepsrisico. Verder is de kans te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen is in deze gebieden vele malen kleiner dan 1/1.000.000. Veiligheidsmaatregelen aan de bron zijn daarom niet realistisch.

De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

in geval van een calamiteit zal de brandweer ingezet worden aan de bron ter beperking van de effecten van de calamiteit. Het bestrijdbaarheidsvraagstuk in relatie tot de ontwikkeling op deze grote afstand van de risicobron wordt daarom niet verder beschouwd.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Blootstelling aan een toxisch gas is het bepalende scenario. In geval van een calamiteit dienen personen te schuilen. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij parameters. Nieuwe bouwwerken zijn goed geïsoleerd, waardoor ze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is wel dat

luchtbehandelinginstallaties met één druk op de knop uit te schakelen zijn. Verder dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwings- en alarmsysteem) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding. Het grondgebied van Nijmegen valt grotendeels binnen de dekking van de sirenepalen. Op termijn zal dit waarschuwingssysteem vervangen worden door NL-alert.

ad b. Prins Mauritssingel

Het plangebied grenst direct aan de Prins Mauritssingel. De Prins Mauritssingel is opgenomen in de routering gevaarlijke stoffen van de gemeente Nijmegen. De route wordt gebruikt ter bevoorrading van langs de weg gelegen risicovolle inrichtingen. Vervoerde stoffen zijn voornamelijk brandbare vloeistoffen met een invloedsgebied van 30 meter en een beperkte hoeveelheid brandbaar gas met een invloedsgebied van ongeveer 300 meter. In november 2012 is het groepsrisico van de Prins Mauritssingel ter hoogte van het nieuwe Van de Valk hotel bij station Nijmegen Lent uitgerekend. Hieruit bleek een maximaal risico van 0,032 maal de oriëntatiewaarde. Hierin is de groei van het transport van gevaarlijke stoffen over de singel meegenomen tot 2020. De toename van de bevolking door de ontwikkeling van De Stelt is daarin echter niet meegenomen. Gezien de hoeveelheid te vervoeren gevaarlijke stoffen (in 2020), zal de toename van de personendichtheid echter niet leiden tot een merkbare toename van het groepsrisico. De mogelijkheid tot beperking van het groepsrisico door het beïnvloeden van de personendichtheid is in dit geval van weinig invloed omdat het plangebied bijna in zijn geheel buiten het invloedsgebied van een plasbrand ligt (en het vervoer voornamelijk brandbare vloeistoffen betreft). Ook is de kans te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen in deze gebieden vele malen kleiner dan 1/1.000.000. Gezien het beperkte risico van de weg zijn aanvullende veiligheidsmaatregelen niet nodig en niet realistisch.

ad c. De spoorlijn Arnhem – Nijmegen – 's-Hertogenbosch

De Stelt ligt op meer dan 200 meter van het spoor Nijmegen-Arnhem. Volgens de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Nijmegen kan daarom worden volstaan met een standaard verantwoording zoals opgenomen onder a.

Advies Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ)

Op 30 oktober 2013 heeft de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een advies uitgebracht over het bestemmingsplan. In het advies staat dat het plangebied ligt in het invloedsgebied van de rivier de Waal, de Prins Mauritssingel (route vervoer gevaarlijke stoffen) en de spoorlijn Arnhem - Nijmegen. Om die reden moet het bestemmingsplan worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en dient het groepsrisico van deze risicobronnen te worden verantwoord. De beleidsvisie ten aanzien van externe veiligheid van de gemeente Nijmegen stelt dat voor de voornoemde risicobronnen volstaan kan worden met een verantwoordingsniveau 3. Wij verwijzen u voor deze risicobronnen naar de standaardtekst met betrekking tot de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid zoals die in Nijmeegse beleidsvisie verwoord is.

Het vorenstaande betekent dat de onder a, b en c verantwoording, aansluit bij en in overeenstemming is met het advies van de Veiligheidsregio.

Cumulatie groepsrisico

Gezien bovenstaande lage risico's is van cumulatie geen sprake.

Eindconclusie externe veiligheid

Het externe veiligheidsrisico is acceptabel.

3.6.6 Fysieke veiligheid

Het aspect fysieke (brand)veiligheid stelt voorwaarden aan de inrichting van de openbare ruimte, de situering van gebouwen ten opzichte van elkaar, de bluswatervoorziening en de bereikbaarheid. De van toepassing zijnde voorwaarden worden hieronder genoemd.

Inrichting openbare ruimte: ontvluchting en zelfredzaamheid

Hoe de openbare ruimte is ingericht, is van invloed op de mate waarin hulpdiensten de incidentlocatie kunnen bereiken en betrokkenen bij een incident in staat zijn een locatie te ontvluchten. In dit kader zijn de mogelijkheden voor ontvluchting en zelfredzaamheid binnen het plangebied getoetst. Hierbij gaat het er bijvoorbeeld om dat vluchtroutes in het gebouw goed aansluiten op de omgeving. Aan de hand van het voorgelegde plan kunnen wat betreft de inrichting van de openbare ruimte geen beperkingen worden geconstateerd.

Situering van gebouwen

In verband met brandveiligheid kan het Bouwbesluit voorwaarden stellen aan de afstand tussen gebouwen onderling en de positionering ten opzichte van elkaar. Op basis van het huidige plan zien wij op voorhand geen bijzondere beperkingen. Eventuele nadere eisen kunnen in het kader van de omgevingsvergunning gesteld worden.

Bluswatervoorziening

Het Bouwbesluit 2012 stelt eisen aan de beschikbaarheid van bluswater. Afstand van de bluswatervoorziening(en) tot de brandweertoegang van gebouwen dient maximaal 40 meter te bedragen. De benodigde capaciteit van een dergelijke voorziening is voor de panden in dit plangebied minimaal 30 m^3 water per uur. Wanneer deze voorzieningen niet in de openbare ruimte beschikbaar of realiseerbaar zijn, dan kunnen ze op particulier terrein geëist worden. Op basis van het huidige plan zien wij geen beperkingen, behoudens het hierboven genoemde aandachtspunt.

Bereikbaarheid

Wat bereikbaarheid betreft is het voor dit plangebied belangrijk dat de woningen/gebouwen in het plangebied langs twee onafhankelijke routes door brandweervoertuigen zijn te bereiken; doodlopende wegen dienen zoveel mogelijk vermeden te worden. Daarbij zijn de dimensionering van de wegen en de bereikbaarheid van de hoofdtoegang van de gebouwen van belang. De afstand van de openbare weg/ontsluitingsweg op particulier terrein tot de toegang van het pand mag volgens het Bouwbesluit 2012 niet meer dan 10 meter bedragen en er dient een opstelplaats voor het voertuig te zijn. In een later stadium is een logische straatnaamgeving en huisnummering in de wijk van belang voor de bereikbaarheid. Op basis van het huidige plan zien wij geen beperkingen, behoudens de hierboven genoemde aandachtspunten.

De conclusie luidt dat vanuit het oogpunt van fysieke veiligheid de brandweer geen beperkingen ziet ten aanzien van het voorliggende bestemmingsplan. De voorwaarden t.a.v. bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de bijgevoegde nota 'Randvoorwaarden en Richtlijnen Brandweer Nijmegen m.b.t. bluswater en bereikbaarheid'.

3.6.7 Klimaat

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in ruimtelijke ontwikkelingen. De Gemeenteraad van Nijmegen heeft haar visie hierop in de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015 vastgelegd. Kernbegrippen zijn compensatie en adaptatie. Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken en/of duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft

er daarom naar om als stad energieneutraal te worden. Adaptatie is het aanpassen aan de zich wijzigende omstandigheden zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag. In de Waalsprong worden de eerste aanzetten voor duurzaam bouwen gegeven door de aanleg van een duurzaam warmtenet en een robuuste waterstructuur.

In de gebouwde omgeving zijn voor energiegebruik en oververhitting de oriëntatie van de bebouwing en de manier waarop met de bezonning is omgegaan bepalende factoren. Het microklimaat wordt bepaald door de verhouding tussen bebouwd en begroend oppervlak en de relatie tussen bebouwde en groene structuren. Een goed groenontwerp helpt oververhitting tegen te gaan en vangt neerslag en luchtverontreiniging op. In deze woonwijk kan in de onbebouwde ruimte groen voor een betere uitstraling en een gezonder verblijfsklimaat zorgen als de volgende maatregelen worden genomen:

- overhoeken en ruimtereserveringen niet bestraten maar groen inrichten;
- erfgrenzen en hekken groen aankleden (bijvoorbeeld begroeid met klimop);
- parkeerterreinen voorzien van beplanting zodat er voldoende beschaduwing is.

Door dak- en oppervlaktewater af te koppelen en oppervlakkig af te voeren volgens de principes van het WIW 2009 ontstaat in de wijk een fijnmazige waterstructuur die verkoeling biedt en piekbuien opvangt. Hierbij is het van belang om de dimensionering van de watersystemen niet te krap te nemen zodat medegebruik mogelijk is en de toekomstige zwaardere belastingen inderdaad opgevangen kunnen worden. Daarnaast is het van belang de hoofdwaterstructuur zo in te richten dat deze ecologische en recreatieve meerwaarde heeft. Voor woning- en utiliteitsbouw liggen kernpunten bij terugdringen van de CO2 uitstoot en aanpassing aan veranderde weersomstandigheden. Bijkomend voordeel hierbij is dat dit leidt tot lagere beheerlasten en een gezondere, comfortabeler gebouw. Om de mogelijkheden per plan in beeld te brengen kan de voor het bouwplan noodzakelijke installatieontwerp aangevuld worden met een energiescan. Hierin kunnen zowel de warmtevraag als de koelingsbehoefte onderzocht worden. Op die manier kan de bijdrage van dit project aan de hierboven genoemde doelstellingen in beeld worden gebracht.

Voor de bebouwing geldt dat in deze specifieke woonwijk het dakenlandschap zeer zichtbaar is vanwege de verhoogde ligging ten opzichte van de Waalbrug en verlengde Waalbrug. Dit is een extra aanleiding om de daken vergroend of voorzien van zonne-energiepanelen uit te voeren. Vergroenen van de daken heeft daarnaast positieve effecten op het micro-klimaat, de isolatiewaarde en levensduur van de onderliggende daken en de waterhuishouding van het gebied. Verantwoord materiaalgebruik, beperking van energievraag en een verstandige positionering van functies dragen mede bij aan de klimaatdoelstellingen. In Stadsregionaal verband wordt de GPR-methodiek gehanteerd om prestaties van gebouwen te in beeld te brengen. Deze software staat via de gemeente Nijmegen ter beschikking aan ontwikkelaars in dit gebied. De ontwikkelaar kan deze systematiek ook gebruiken om haar ontwerpen te optimaliseren en te toetsen op bouwbesluitaspecten zoals energieprestatie en materiaalprestatie.

Het gebied valt binnen het exploitatiegebied van het warmtenet, waarmee duurzaam opgewekte warmte aangeboden wordt. Het gebied is onder voorwaarden geschikt voor bodemenergiesystemen zoals Koude-Warmte opslag. Voor het bepalen van deze voorwaarden zal afstemming gezocht moeten worden met eventuele andere grondwatergebruikers in de omgeving en zal de milieuhygiënische situatie van de bodem en het grondwater mee moeten worden gewogen.

3.7 Water

3.7.1 Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong 2009 (WIW)

Voor de ontwikkeling van de Waalsprong is voor water een Masterplan opgesteld. In het Masterplan is het toekomstige watersysteem weergegeven, bestaande uit het waterhart (Plassenzone) en het singelsysteem. In het Masterplan zijn de uitgangspunten en hoofdcontouren van dit watersysteem vastgelegd in het Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong 2009, d.d. 20 november 2009 met kenmerk 9T9874.A0. Het WIW 2009 is op 26 januari 2010 door het College Burgemeester en Wethouders van gemeente Nijmegen vastgesteld. Op 24 februari 2010 is het WIW 2009 ondertekend door GEM Waalsprong, Waterschap Rivierenland en Gemeente Nijmegen. Op basis van het Masterplan wordt voor elk te ontwikkelen gebied een Waterplan opgesteld met een detailontwerp. Als basis geldt dat afstromend regenwater zoveel mogelijk gefilterd worden door wadi's, zodat het oppervlaktewatersysteem de meeste optimale kwaliteit kan krijgen.

3.7.2 Keur op de waterkeringen en wateren Waterschap rivierenland (2009)

Deze keur was gebaseerd op de Waterstaatswet en de Wet op de waterhuishouding, die nu zijn opgegaan in de Waterwet. De Keur stelt regels in het belang van de zorg voor de waterkering en het waterkwantiteitsbeheer. De belangrijkste toepassing van de Keur is bij ruimtelijke ingrepen in de buurt van de waterkeringen. De begrenzingen van de waterkering en de diverse beschermingszones zijn in de zogenoemde legger vastgelegd. Daarnaast moet de Keur worden toegepast bij ruimtelijke ingrepen bij watergangen.

3.7.3 Watertoets

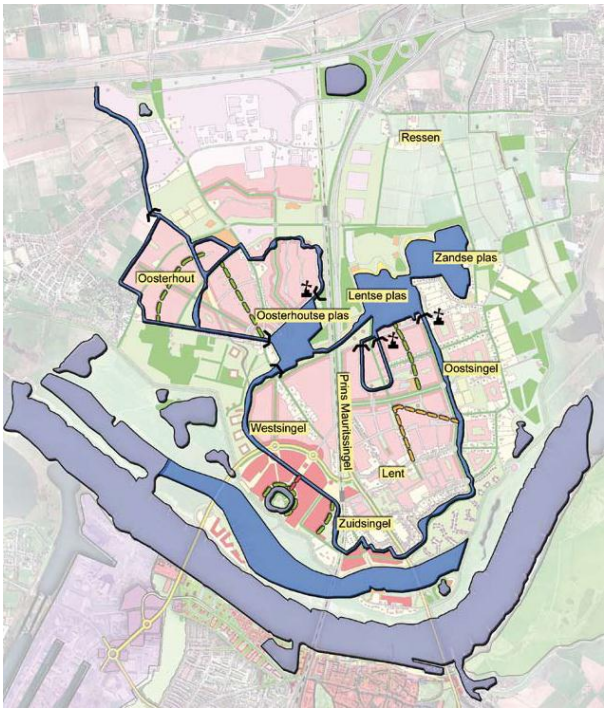
1. Algemeen

Plangebied De Stelt ligt in het zuidoosten van het Waalspronggebied, begrensd aan de noordzijde door Lent en aan de zuidzijde de rivierdijk. Midden door het plangebied loopt de singel (watergang). Deze watergang vormt een onderdeel van het waterhuishoudings-systeem van de Waalsprong. Tussen de singel en de bestaande bebouwing van Lent worden woningen gerealiseerd. Aan de zuidzijde, tussen de singel en de (teruggelegde) dijk, worden mogelijk woningen gerealiseerd met een mindere bebouwingsdichtheid om zo een overgang te creëren naar de uiterwaarden.

Het huidig waterbeleid dat van belang is voor de ontwikkeling van De Stelt is hieronder kort samengevat.

2. Oppervlaktewater

Watersysteem Waalsprong

Het stedelijk watersysteem van de Waalsprong bestaat in de eindsituatie in 2020 uit een netwerk van onderling verbonden singels, sloten en drie grote plassen. De singels hebben een meervoudige functie. Allereerst hebben ze een waterbergende functie om het regenwater op te vangen. Verder hebben ze een transportfunctie om onder natte omstandigheden het teveel aan regenwater af te voeren naar de plassen in de landschapszone. Bij hoge waterstanden voeren ze het kwelwater uit de Waal af naar deze plassen. Tevens hebben ze de functie om bij lage waterstanden water uit de plassen te ontvangen. De singels hebben verder een drainerende functie voor de tussenliggende woongebieden. Tenslotte hebben de singels een ecologische functie en bepalen ze sterk de kwaliteit van de leefomgeving.

Het watersysteem bestaat uit de plassen in de Landschapzone waarin het waterpeil sterk kan fluctueren, vooral over het seizoen. Het singelsysteem heeft een min of meer constant waterpeil van 7,90 m+NAP (watergang/-systeem mag niet leeglopen) met een beperkte peilstijging gedurende enkele dagen. Vanuit de plassenzone zal middels gemalen het singelsysteem doorgespoeld worden. Het singelsysteem bestaat uit een drietal lussen aan de plassenzone:

- singelsysteem Stadseiland,waartoe het deel in De Stelt behoort;
- singelsysteem Oosterhout;
- de kleine lus van Laauwik;

Het gehele watersysteem van de Waalsprong heeft een uitlaatstuw naar de Linge. De uitlaat bevindt zich aan het einde van de Rietgraaf. In principe wordt er geen water ingelaten in het watersysteem, in de plassenzone vindt seizoensberging van water plaats die het surplus en tekort in waterbehoefte kan opvangen. De watergangen en singels zijn in beheer en onderhoud bij Waterschap Rivierenland. Alleen enkele kolken worden door de gemeente beheerd, deze hebben alleen een natuurfunctie. Alle singels leveren naast hun waterfuncties ook nog een bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Watersingel in De Stelt

Er vinden in en rondom dorp Lent grote waterhuishoudkundige wijzingen plaats. De huidige zuid-noord lopende kwelsloten (zegen), zoals de sloot langs de Visveldsestraat, fluctueren nu mee met de waterstand van de Waal. Bij lage rivierwaterstanden vallen deze sloten droog. Bij hoge rivierwaterstanden of in perioden met veel regen voeren deze watergangen water af naar het noorden. In de nieuwe situatie blijft deze sloot langs de Visveldsestraat aanwezig, maar krijgt geen aanvoer meer vanuit De Stelt. Daar zijn de sloten straks namelijk verdwenen. Wel blijft de sloot regenwater uit het oude dorp afvoeren naar de Turennesingel en wellicht ook nog wat regenwater uit De Stelt-Noord. Omdat de singel in de Citadel en in Broodkorf/Woenderskamp en een deel van de waterbergingsplassen nog niet gereed zijn in de landschapszone stroomt de singel in De Stelt straks nog niet rond. Wel zijn de kunstwerken klaar en kan er beter dan voorheen in droge tijden wateraanvoer geregeld worden en in natte tijden extra water afgevoerd worden.

De waterkwaliteit in de singels is ook nog niet optimaal. Er is nog niet veel gemonitord, maar de verwachting is dat de hoeveelheden nutriënten (stikstof en fosfaat) mogelijk boven de MTR-normen zitten. Dit komt doordat de sloten en singel voornamelijk door regen en Waalwater gevoed worden en er af en toe overstorten plaatsvinden vanuit het gemengde rioleringsstelsel. Bij de nieuwe singels zijn zoveel mogelijk natuurlijke oevers aangelegd (minimaal eenzijdig), die een deel van de zuivering van het water zullen realiseren. De verwachting is dat, zodra er een volwaardig oppervlaktewatersysteem is, de waterkwaliteit zal toenemen. De plassen zullen dienen als een soort bezinkput voor het stof waaraan zich voedingsstoffen hechten. Regelmatig wordt in de toekomst water rondgepompt door de singels wat ook bevorderlijk is voor de waterkwaliteit. Een eerste ecologische monitoring door het waterschap geeft aan dat de nieuwe oevers en vijvers zelf zich al goed aan het ontwikkelen zijn.

In de toekomstige situatie zal een singel worden gerealiseerd ten behoeve van het oppervlaktewatersysteem van de Waalsprong. Het profiel van de watergang in het plangebied heeft een natte doorsnede van 8,3 m2 bij waterpeil NAP +7,90 m, een bodem NAP +6,60 m en taluds van 1:2 en 1: 2 Dit geeft een bovenbreedte van circa 17 meter. Dit profiel geldt als minimum vanuit afvoercapaciteit en als maximum vanuit doorspoeling en kwel/inzijging. De watergang heeft een variabel peil. Het streefpeil bedraagt NAP +7,90 m. In droge periode is het minimaal peil NAP +7,60 m (watergang mag niet leeglopen). De maximale waterstand in de watergang bedraagt NAP +8,60 m (bij bui T=10).

3. Grondwater

Aan de noordkant van het te ontwikkelen gebied ligt het dorp Lent. Het wegpeil ligt hier op gemiddeld NAP +10,2 m. De overgang van bestaand gebied naar het te ontwikkelen gebied De Stelt vraagt om bijzondere aandacht wat betreft het opvangen van eventuele hoogte verschillen en de afvoer van water van de bestaande percelen.

De planvorming bevindt zich op het niveau van het stedenbouwkundig proces. Ten aanzien van het aspect 'water' zijn goede uitgangspunten nodig om het stedenbouwkundig plan verder uit te kunnen werken en het te ontwikkelen gebied (De Stelt) optimaal mogelijk te laten aansluiten op het bestaande bebouwd gebied ten noorden van het plangebied.

In de omgeving van De Stelt vindt ook de dijkteruglegging plaats, waarbij o.a. een waterkerend scherm (kwelscherm) en een pipingscherm gerealiseerd wordt. De effecten van de veranderde waterhuishouding t.g.v. de dijkteruglegging zijn de afgelopen jaren in het

kader van een ander bestemmingsplan doorgerekend en beoordeeld. De uitkomsten van het geohydrologisch grondwatermodel van de dijkteruglegging met de singel tussen het dorp en de nieuwe waterkering zijn meegenomen bij de ontwikkeling van het plangebied.

De hoogste grondwaterstand kan dicht achter de Bemmelsedijk bijna tot aan het maaiveld komen. In het plangebied De Stelt ligt de grondwaterstand 0,50 - 2,00 meter onder maaiveld en schommelt rond de 8 m+NAP. Zolang het watersysteem nog niet afgerond is in de Waalsprong, is sprake van een tijdelijke situatie. De waterstand in de singels varieert nu in normale tijden tussen 7,6 - 7,9 m+NAP, maar dat kan bij heftige regenbuien of hoge Waalstanden oplopen tot ver boven de 8 m+NAP. Het maximale peil zal NAP +8,6 m (bij bui T=10) bedragen bij een bodemhoogte van NAP +6,6 m.

De grondwaterstand wordt, bij het in het Waterhuishoudkundige Inrichtingsplan Waalsprong 2009 (W.I.W.) omschreven peilbeheer, primair gereguleerd door het oppervlaktewatersysteem. De secundaire structuur bestaat uit de drainage onder de wadi's en aanwezig cunetdrainage in de wegen (conform berekening uitgangspunten voor ontwateringdiepten onder de wegen Notitie "Advies geohydrologische uitgangspunten De Stelt-Noord" van 10 april 2014 met referentienummer GM-0130430).

Deze secundaire systemen zullen alleen functioneren bij bui T=10 en een hoge waterstand in de Waal. Bij lagere intensiteiten en waterstanden zullen deze systemen geen grondwater afvoeren naar oppervlaktewater. Hiermede wordt voldaan aan de eis van grondwater neutraal bouwen, uitgaande van de definitie zoals deze is opgenomen in het W.I.W.

Weg- en vloerpeilen

Een belangrijk aspect bij de vaststelling van de toekomstige maaiveldhoogten is het voorkomen van wateroverlast door hoge grondwaterstanden.

Wegpeil:

Bij het vaststellen van de toekomstige wegpeilen worden de volgende algemene randvoorwaarden gehanteerd:

- aan drooglegging- en ontwateringnormen;
- toekomstig maaiveld minimaal NAP +10,20m conform uitgangspuntennotities;
- aansluiten op bestaande wegen in de omgeving door maaiveldhoogten zo natuurlijk mogelijk op te vangen (minimaliseren civieltechnische constructies);
- het beperken van het grondverzet;
- toepassen van goten voor oppervlakkige afvoer HWA;

Vloerpeilen:

Vloerpeilen dienen in principe minimaal 0,15 m boven de kruin van de weg te liggen. De kruin van de weg is hier gedefinieerd als het hoogste punt van de aan te leggen verharding.

Drooglegging en ontwateringsdiepte:

De ontwatering betreft het verschil tussen maaiveld en het grondwaterpeil. De drooglegging betreft het verschil tussen maaiveld en het oppervlaktewaterpeil. De benodigde drooglegging kan worden afgeleid aan de hand van de uitgangspunten vanuit het waterbeheer:

- garanderen van voldoende mogelijkheden tot afwatering;
- garanderen van afvoer van hemel- en overstortwater;
- rekening houden met rioolberekeningen en overstortdrempels;
- rekening houden met peilstijgingen oppervlaktewater;
- respecteren van de lokale watersituatie.

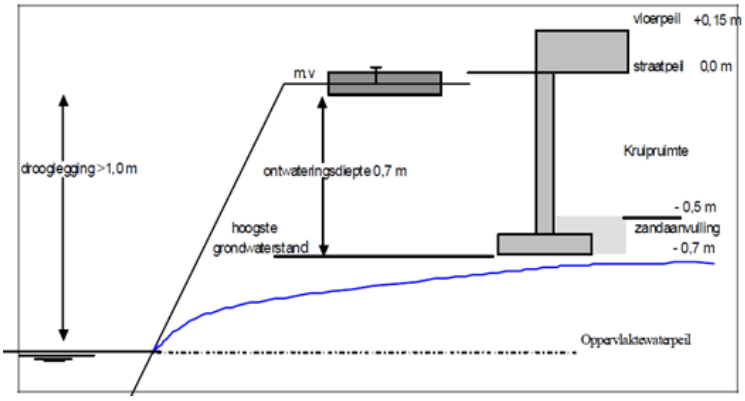
Deze eisen worden vertaald naar een toekomstig aanlegpeil voor de wegen binnen het plan.

Met betrekking tot het bouwrijp maken van het terrein, zal voldaan moeten worden aan een

aantal technische uitgangspunten. Dit zijn:

- een minimale drooglegging van 1,0 m;
- een minimale ontwateringsdiepte van:
  1. 0,70 m beneden maaiveld ter plaatse van wegen/verharding;
  2. 1,0 beneden bouwpeil ter plaatse van bebouwing;
  3. 0,5 m beneden maaiveld ter plaatse van woningen zonder kruipruimten tuinen en groenvoorzieningen;
- hierbij wordt verondersteld dat deze niveaus gemiddeld eenmaal per jaar mogen worden overschreden;
- om de afvoer van drains naar het oppervlaktewater onder vrij verval te laten plaatsvinden, verdient het de voorkeur dat het oppervlaktewaterpeil beneden de uitmonding van de drain ligt. Om dit te kunnen realiseren is er een zekere drooglegging noodzakelijk. Voor een goede ontwatering wordt een drooglegging van 1,0 m gehanteerd.

In onderstaande figuur zijn enkele begrippen met betrekking tot drooglegging en ontwatering weergegeven.

De ontwateringsdiepte bij maatgevende grondwaterstanden geeft aan of aanvullende maatregelen genomen dienen te worden. De maatgevende grondwaterstand (GHG) is gebaseerd op langdurige meetreeksen van bestaande grondwaterpeilbuizen rondom het plangebied (B40C3514, B40C3515 en B40C3521) . Deze GHG is vastgesteld NAP +7.84 m in peilbuis B40C3164 (Notitie "Advies geohydrologische uitgangspunten De Stelt-Noord" van 10 april 2014 met referentienummer GM-0130430).

4. Hemelwater

Het hemelwater uit plangebied De Stelt wordt conform het beleid over straat of middels een goot afgevoerd met een verhang van 3 tot 5 ‰ naar een wadi. Waar mogelijk wordt bij reconstructie het verhang geoptimaliseerd naar 5 ‰. De wadi's hebben conform het W.I.W. een minimale berging van 10 mm, uitgedrukt in mm ten opzichte van het afwaterende oppervlak naar de wadi. De wadi's filteren het hemelwater van nutriënten en zware metalen. Onder de wadi's is drainage aanwezig voor het transport van het gefilterde water naar oppervlaktewater. Voor het geval van extreme neerslag is bij de meeste wadi een bypass aanwezig. De bypass wordt een slokop genoemd en voert het water direct af naar de aanwezige drain onder de wadi.

De afvoercapaciteit van de slokop dient te voldoen aan de minimale afvoercapaciteit uit de meeste recente versie van de "Beleidsnota Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer".

Voor de wadi's geldt dat er niet in gebouwd mag worden en het groen heeft een

dubbelfunctie als groen en als waterfilterberging. De Beleidsnota Afkoppelen en infiltratie hemelwaterafvoer geeft richtlijnen voor het combineren van bomen en wadi's. In principe worden in wadi's geen bomen toegepast en bij voorkeur komt de kroonprojectie niet verder dan insteek van de wadi. De beleidsnota geeft ook richtlijnen voor het scheiden van de functies spelen en infiltratie.

Voor controle van de benodigde waterberging in de Stelt, is nagegaan of deze voldoet aan datgenene wat in het W.I.W. is berekend en vastgelegd. De Stelt zelf is gebied 30, welke binnen het grotere deelgebied 7 van de Waterboekhouding valt. Dit deelgebied 7 bestaat uit: De Schans (Hoge Bongerd), De Stelt, het eiland Veur Lent, de reservering voor de Nevengeul en diverse kleine gebieden + spoorlijn. Voor deelgebied 7 staat in de waterboekhouding een verhard oppervlak van 41,60 ha en een wateroppervlak van 1,76 ha aangegeven.

De inschatting van het verhard oppervlak van deelgebied 7 is als volgt. De Stelt-Noord heeft op dit moment circa 10,9 ha verhard oppervlak. In de Hoge Bongerd zal het verhard oppervlak kleiner zijn, circa 8 ha. Veur Lent heeft nu 7 ha verhard en er zal maximaal 3 ha verhard oppervlak bijkomen, namelijk het oppervlak hoogwater vrij gebied. Voor de rest wordt nog circa 5 ha geschat. Opgeteld komt dat dan uit op circa 34 ha.

De gegraven singel in het gebied De Stelt heeft een wateroppervlak van circa 10.350 m2. De benadering van het oppervlak van de watersingel voor Hoge Bongerd zal ca. 7.000 m2 zijn. Dit geeft samen een wateroppervlak van 1,73 ha. Nagenoeg al voldoende voor de gevraagde hoeveelheid.

Voor het gebied aan de zuidkant van de singel is nog niet duidelijk hoe het gebied zich de komende jaren gaat ontwikkelen. Zodra er meer duidelijkheid ontstaat, is een controle aan de hand van het W.i.w. vereist. In de tussentijd monitoren gemeente en waterschap de voortgang middels de Waterboekhouding. Hierin wordt vooral ingegaan op de fasering in tijd van ontwikkeling en aanleg van de wateroppervlakte per fase.

5. Afvalwater

Waar het niet aansluiten van verhard oppervlak op de riolering technisch goed realiseerbaar is, wordt een DWA-riolering aangelegd, die hoofdzakelijk huishoudelijk afvalwater inzamelt en afvoert (duurzaam gescheiden systeem). Voor de doorspoeling van het afvalwaterriool ontvangt elke beginstreng voldoende het regenwater. In het “Handboek openbare ruimte voor de Waalsprong” gaat nader in op de hiervoor technische randvoorwaarden. Het gebied De Stelt ligt binnendijks van de nieuwe waterkering en het dorp Lent. Aan de buitendijkse zijde van de huidige waterkering is een persleiding aangelegd die dient voor het transport van het afvalwater van het gebied Veur-Lent naar het rioolgemaal in Lent. Deze persleiding kruist de huidige waterkering ter hoogte van de dijkopgang van de Steltsestraat. Op het eiland Veur-Lent mogen in de toekomst maximaal 500 woningen gerealiseerd worden. Tot dan transporteert het rioolgemaal Veur-Lent alleen het water van de bestaande woningen. In de toekomst zal het rioolgemaal het afvalwater van alle woningen op het eiland Veur-Lent naar het rioolgemaal in Lent transporteren. In de toekomst zal de persleiding aangesloten (moeten) worden op de uitlegger van een persleiding die in de Steltsestraat ligt. Omdat het aanbod afvalwater in de huidige situatie klein is, is de persleiding in deze tijdelijke situatie aangesloten op een nieuwe kunststofput waarna verdere afvoer via de bestaande vrijvervalriolering naar het rioolgemaal van Lent in de Laauwikstraat. De persleiding in de Turennesingel heeft nu geen functie, maar is ontworpen en aangelegd voor het transport van het afvalwater van het gebied ten zuiden van het bestaande dorp. De persleiding heeft waarschijnlijk voldoende capaciteit voor het transport van het afvalwater uit de gebieden Veur-Lent en De Stelt, waardoor aanpassing van de persleiding waarschijnlijk niet nodig zal zijn.

3.7.4 Relatie met project Ruimte voor de Waal

Op dit moment is, ten zuiden van het plangebied van de Stelt, het project Ruimte voor Waal in uitvoering. Belangrijke onderdelen daarvan zijn de dijkteruglegging en de aanleg van een zogenoemde 'nevengeul'. Voor dit project is een bestemmingsplan gemaakt (Nijmegen Ruimte voor de Waal), dat inmiddels onherroepelijk is. Bij dat project is uitvoerig aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van het project voor de waterhuishouding in onder

andere het gebied de Stelt. In (de waterparagraaf van) het bestemmingsplan Ruimte voor de Waal is gesteld dat de dijkteruglegging een aantal ingrepen met zich meebrengt die van invloed kunnen zijn op het grondwatersysteem. Dit betreft vooral de dijkverlegging zelf en de aanleg van de nevengeul. Wanneer geen aanvullende maatregelen zouden worden genomen, zouden deze maatregelen betekenen dat de rivier een sterkere invloed uit zou oefenen op het grondwatersysteem binnendijks; bij hoogwater zouden de grondwaterstanden hoger worden, en bij laagwater lager. Zonder aanvullende maatregelen zouden deze rivierverruimende maatregelen binnendijks zorgen voor hogere grondwaterstanden en een grotere afvoer naar en in het oppervlaktewater tijdens hoge rivierwaterstanden op de Waal en voor lagere grondwaterstanden en een grotere wegzijging van water uit de waterlopen tijdens laagwater op de Waal. Met het rijk is afgesproken dat door de dijkteruglegging de huidige kwelwateroverlast niet groter wordt.

Om deze effecten te vermijden zijn maatregelen voorzien. Langs het grootste deel van de nevengeul wordt een waterkerend scherm in de bodem aangebracht tot op 20 à 25 m diepte. Dit waterkerend scherm wordt waterdicht uitgevoerd en zal aansluiten op de slecht doorlatende kleilaag die daar aanwezig is. Dit is van groot belang voor de effectiviteit van het scherm. Tevens wordt een watersingel aangelegd door het gebied de Stelt. Het betreft hier een voorziening die in het binnendijkse gebied moet worden gerealiseerd om toename van kwel door de dijkteruglegging te voorkomen. Daardoor is verzekerd dat de kwel niet toeneemt, terwijl er tegelijkertijd voldoende mogelijkheden blijven om De Stelt in te kunnen richten voor woningbouw in een doelmatige verkaveling.

Door middel van monitoring en analyse van o.a. grondwaterstanden zullen de effecten van de dijkteruglegging de komende decennia worden gevolgd. Mocht hieruit – ondanks alle getroffen maatregelen – blijken dat er onverhoopt toch ongewenste grondwatereffecten binnendijks optreden, dan zullen aanvullende maatregelen in het binnendijks gebied worden getroffen in de vorm van open of gesloten drainagesystemen. Met deze set aan maatregelen wordt ervoor gezorgd dat er geen toename zal zijn van de kwelwateroverlast ten gevolge van de dijkteruglegging.

3.8 Natuur & Landschap

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) is een Nederlandse wet die oorspronkelijk in 1967 is vastgesteld maar in 1998 ingrijpend is gewijzigd. In deze wet is nu de natuurbescherming van specifieke gebieden geregeld. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen in een aanwijsbesluit en beschermd op grond van de wet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden 'Uiterwaarden Waal', 'Gelderse Poort'
- Beschermde Natuurmonumenten (Rondom Nijmegen gaat het dan om 'Oude Waal' en 'Bronnenbos Refter')

In het aanwijsbesluit wordt de exacte ligging van het gebied aangegeven en welke habitats in het gebied moeten worden beschermd. De provincie legt per gebied vast welke waarden aanwezig zijn en waar de te beschermen habitats liggen. Voor alle werkzaamheden die schadelijk zijn voor de beschermde habitats moet een vergunning worden aangevraagd.

Ieder plan dat invloed heeft op een aangewezen gebied moet vooraf worden getoetst. Dit kunnen plannen zijn in of in de directe nabijheid van een gebied. De volgende drie stappen moeten dan worden doorlopen:

- Worden de instandhoudingsdoelstellingen uit de Natuurbeschermingswet benadeeld door realisatie van het plan?
- Komen beschermde waarden in het geding en is een passende beoordeling noodzakelijk?
- Als daadwerkelijk substantiële schade aan beschermde habitats te verwachten is, kan alleen bij dwingende reden van openbaar belang en aantoonbare afwezigheid van een alternatief tot uitvoering worden over gegaan. Wel zal dan een compensatieplicht

volgen.

Dit bestemmingsplan grenst aan gebied(en) die vallen onder de Natuurbeschermingswet. Daarom is vooraf een quickscan gedaan naar mogelijke effecten. Uit het onderzoek (Tauw, Natuurtoets Flora- en fauanwet en NB-wet woonwijk Stelt, oktober 2013) blijkt dat negatieve effecten met betrekking tot de stikstofdepositie op het habitattype 'stroomdalgraslanden/glanshaver- en vossenstaarthooilanden' niet op voorhand zijn uit te sluiten en dat daarom een nadere analyse dient te worden uitgevoerd.

Deze nadere analyse is in november 2013 uitgevoerd door Bureau Klimaat & Groen in samenwerking met Bureau Geluid & Lucht, beide van de gemeente Nijmegen. In de analyse zijn de volgende vragen aan de orde gekomen:

1. wat zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor de te beschermen soorten en habitattypen die gevoelig zijn voor stikstofdepositie;
2. wat is de locatie binnen het Natura 2000-gebied van betreffende soorten en habitattypen;
3. wat is de huidige staat van instandhouding van deze soorten en habitattypen;
4. wat zijn de abiotische condities die belangrijk zijn voor deze soorten en habitattypen en welke (beperkende) condities bepalen op dit moment de huidige staat van instandhouding;
5. wat is de prognose voor de ontwikkeling van de relevante abiotische condities (zijn de beperkende abiotische condities te beïnvloeden naar een meer gewenst niveau?);
6. wat is het effect van de (voorgenomen) activiteiten op de abiotische condities (is er effect op de meest beperkende abiotische condities en daarmee op de mogelijkheden om de instandhoudingsdoelstellingen te behalen?); en
7. wat zijn relevante verschillende activiteiten in en nabij het Natura 2000-gebied en wat is het cumulatieve effect daarvan?

Uit de nadere analyse naar stikstofdepositie is de volgende conclusie gekomen:

Voor de beide uiterwaarden (Waal en Gelderse Poort) is extra stikstofdepositie in beginsel problematisch op een tweetal graslandhabitats (H6120 - *Stroomdalgraslanden en H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)). Het gaat hier om dynamische riviermilieus. De belangrijkste sturende processen bij ontstaan en behoud van stroomdalgraslanden zijn rivierdynamiek (overstroming, zandafzetting, erosie), winddynamiek (nodig voor rivierduinvorming), ijsgang, maaibeheer en begrazing.

Overstromingen door extreem hoogwater (incidenteel en kortdurend, minder dan eens per jaar) zijn sturend voor de instandhouding van het type omdat daarmee basenrijk water of vers zand en zavel worden aangevoerd die zorgen voor een blijvende buffering van de standplaats (Profielendocument, 2008).

Deze graslanden worden door jaarlijks maaien en afvoeren, eventueel in combinatie met (na)beweiding in stand gehouden. Daarbij worden jaarlijks grote hoeveelheden stikstof afgevoerd en de zeer geringe extra stikstofdepositie als gevolg van het plan zal door dit beheer eveneens worden afgevoerd.

Berekeningen met het AERIUS model tonen aan dat de stikstofbijdrage vanuit de planontwikkeling de Stelt op kwalificerende habitats te klein is om te kwantificeren.

Significant negatieve effecten door stikstofdepositie kunnen daardoor geheel worden uitgesloten voor de uiterwaarden van de Waal en de Gelderse Poort.

Flora en faunawet

Op 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet bundelt alles wat te maken heeft met de bescherming van flora en fauna in Nederland die voorheen in verschillende wetten was opgenomen. Ook is de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn (Europees) en het CITES-verdrag (overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde soorten wilde dieren en planten) in de Flora en faunawet verwerkt. Hierdoor heeft Nederland nu één wet voor de bescherming van alle in het wild voorkomende beschermde soorten. Het doel

van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet hanteert daarbij het “nee, tenzij principe”. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 moeten worden aangevraagd. De ontheffingsaanvraag moet onderbouwd zijn door een goed onderzoek naar het voorkomen van en de effecten op beschermde soorten. Ook moet aangetoond worden dat er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang. In de Flora- en faunawet is daarnaast een zogenaamde 'algemene zorgplicht' opgenomen. De zorgplicht is van toepassing op alle planten en dieren, ongeacht of ze wettelijk beschermd zijn. De zorgplicht houdt in dat er bij ingrepen zoals bouwactiviteiten altijd zorgvuldig moet worden omgegaan met de aanwezige planten en dieren. Schadelijke activiteiten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Bevoegd gezag voor de Flora- en faunawet is het Ministerie van Economische Zaken.

Voor dit bestemmingsplan is in 2013 (Tauw, Natuurtoets Flora- en fauanwet en NB-wet woonwijk Stelt, oktober 2013) een quickscan natuurwaarden uitgevoerd. Uit dat onderzoek blijkt het volgende: door de Flora- en Faunawet beschermde soorten (tabel 2/3 en vogels) die mogelijk geschaad worden:

Soortgroep	Effecten	Verbodsbepalingen*
Broedvogels, tijdens broedseizoen	Effecten op vogels tijdens broedseizoen mits uitvoering buiten broedseizoen	Niet van toepassing

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen.

Vogels

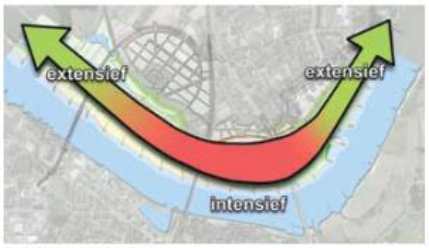
Verwijderen van bomen en struiken dient gezien te worden als een voor vogels verstorende activiteit en dient buiten het vogelbroedseizoen plaats te vinden.

Groenplan De groene draad (2007)

Het groenbeleid is vastgelegd in 'De groene draad - kansen voor het Nijmeegse groen'. De hoofdgroenstructuur en de hoofdbomenstructuur zijn de basis en de ruggengraat van het groen in Nijmegen. Deze structuren worden daarom zoveel mogelijk in stand gehouden. In bestemmingsplannen gaat het dan om de bestemmingen Groen, Natuur en Bos. Daarnaast kunnen ook andere plekken een groenbestemming krijgen, bijvoorbeeld kleinere groenplekken op wijkniveau.De oude "lijnen in het landschap" zijn vaak de basis voor de toekomstige groenstructuur. Voor het geheel van de Waalsprong geldt bijvoorbeeld dat de Griftdijk als groene lijn door het gebied blijft slingeren. Ook de groene lijnen van de Waaldijken maken straks onderdeel uit van de groenstructuur van Nijmegen-Noord.

In het Groenplan is bovenstaande ingetekend als onderdeel van de hoofdgroenstructuur. Dit is gebaseerd op de oude bouwplannen. Gezien de grote wijzigingen in de woningmarkt is deze vlek niet langer actueel als ambitie voor Nijmegen-Noord. Het is van belang dat uitvoering wordt gegeven aan de door de raad vastgestelde norm 'elke woning op 300 meter afstand van 0,5 hectare groen'. Het landschap van de dijkteruglegging is binnen deze afstand bereikbaar. Dit gebied kent echter gebruiksbeperkingen vanwege de aanduiding als Natura2000 gebied. De zonering van het recreatief gebruik is hierop aangepast (zie tekening).

Zoneringen in het gebied

Aangezien het accent het meeste komt te liggen op natuurontwikkeling zal er voor recreatie enkel een struinpad door de uiterwaarden en een fietspad op de dijk beschikbaar zijn. Vanwege het extensieve karakter van de uiterwaarden ter hoogte van de Stelt zijn aanvullend hierop kleinere groene plekken verspreid over de wijk van groot belang voor waterberging, spelen en recreatie.

Het Werkboek Buitenruimte Waalsprong geldt als uitgangspunt voor de inrichting van de openbare ruimte in de Waalsprong. Voor groen gelden de volgende uitgangspunten:

- Bij nieuw groen moeten vooral kwaliteit en afstand tot de woningen in de gaten

gehouden worden. Dit betekent dat het groen bij voorkeur in de wijk komt te liggen en niet tussen de wijk en een spoorlijn of snelweg bijvoorbeeld. Dan is het groen immers maar van één kant toegankelijk.
- Wat betreft kwaliteit en inrichting van het groen is het belangrijk dat rekening wordt gehouden met de leeftijdsopbouw in de wijk en daarbij ook de toekomst niet wordt vergeten.

Handboek stadsbomen (2009)

Het Handboek Stadsbomen is een uitwerking van het Groenplan “De Groene draad, kansen voor het Nijmeegse groen'. Het Handboek Stadsbomen vormt het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het handboek is daarnaast te definiëren als toetsingskader voor ruimtelijke plannen en initiatieven en biedt inzicht in de beleidsuitgangspunten ten aanzien van bescherming, aanplant, beheer en kap van bomen. De hoofddoelstelling van het Handboek Stadsbomen is het waarborgen van de duurzame instandhouding van het Nijmeegs bomenbestand door middel van behoud èn ontwikkeling.

De volgende uitgangspunten staan daarbij centraal:

- Optimale inzet van middelen;
- Waarborgen van een vitaal bomenbestand;
- Zorgen voor draagvlak; zorgvuldig afwegen, bewust besluiten en tijdig communiceren;
- Meer bomen en meer kronen. Inzet op kwantiteit en kwaliteit.

Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen. Dat zijn dus niet alleen de park-, laan- en straatbomen, maar ook bomen in tuinen en op particuliere terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving. In het Handboek Stadsbomen is de hoofdbomenstructuur opgenomen. Deze structuur vormt samen met de hoofdgroenstructuur de basis van het groen in Nijmegen. De hoofdbomenstructuur leggen we niet vast in bestemmingsplannen maar wordt wel beschreven in de toelichting en speelt daarmee wel een rol in bestemmingsplannen.

De hoofdbomenstructuur zoals als ambitie aangegeven in het Handboek Stadsbomen dient uitgangspunt te zijn voor de Stelt. Dat betekent dat de doorgaande route door de Stelt (de verlengde Turennesingel) ingericht wordt als onderdeel van de hoofdbomenstructuur.

3.9 Archeologie en Cultuurhistorie

3.9.1 Cultuurhistorie

Gemeentelijk beleid

Op 15 mei 2013 is de Nota Cultureel Erfgoed door de gemeenteraad vastgesteld. Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Het bestemmingsplangebied valt binnen gebiedstype 3 van de cultuurhistorische beleidskaart. In deze gebieden is sprake van een rijke cultuurhistorische gelaagdheid. Het gaat om zowel de grotere schaal, zoals het stedenbouwkundige plan en historische structuren, als om specifieke objecten en om de samenhang tussen de structuren, bebouwing en / of cultuurlandschap. Zowel de zichtbare als de niet-zichtbare geschiedenis van het gebied zal uitgangspunt moeten zijn bij ontwikkelingen. In deze gebieden zijn cultuurhistorische waarden een middel om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kwaliteit te geven en de identiteit van een gebied herkenbaar en het verleden zichtbaar te houden en te versterken. Er is daarom veel aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke plannen.

Cultuurhistorie de Stelt

Het gebied de Stelt is gelegen tussen de Bemmelsedijk, Prins Mauritssingel en Steltsestraat en is genoemd naar Huis Stelt (ca 1355-ca 1649), een herenhuis dat was gelegen vlakbij de Kolk van Maters, die destijds ook wel de “Waeij van De Stelt” werd genoemd.

De geschiedenis van het gebied is er één van het strijd tegen het water. Na de vorming van de stuwwal ten zuiden van Nijmegen in de voorlaatste ijstijd, de Salieen, hebben rivieren eeuwenlang vrij spel gehad in het lager gelegen gebied ten noorden van deze stuwwal, de huidige Betuwe. Aan het eind van de elfde eeuw ging men kaden of waterkeringen opwerpen om de kwetsbare landbouwgronden in de lager gelegen kommen te beschermen. In Lent zijn de Steltsestraat, Laauwikstraat en Zaligestraat waarschijnlijk als achter- en dwarskadestructuren ontstaan. Uiteindelijk werden ook aan de rivierzijde voorkades opgeworpen, die het wassende rivierwater in toom moesten houden. Men vermoedt dat in de dertiende en veertiende eeuw dit systeem van half- en driekwartbedijkte gebieden door het aaneensluiten van de voorkades volledig is bedijkt. Er ontstond een doorgaande banddijk langs de rivier, waardoor ook de komgebieden niet langer werden overstroomd bij hoog water. Deze gebieden werden ontgonnen, verkaveld en voorzien van een ingewikkeld stelsel van weteringen, zegen, leigraven en sloten, die het overtollige water in de Overbetuwe moesten afvoeren. De Stelt is een dergelijke komgrond behorend bij de dorpspolder Lent, gelegen tussen een achterkade, de Steltsestraat, en de banddijk, de Bemmelsedijk, en is vele eeuwen in gebruik geweest als landbouwgrond.

Door de doorgaande banddijk had de rivier weinig speling meer. Dit zorgde meerdere malen voor dijkdoorbraken. Verschillende kolken en wielen zijn hier nog getuigen van, zoals de Kolk van Wijk en de Kolk van Doorman bij de huidige Bemmelsedijk.

De strijd tegen het water leverde na de bedijking van het gebied ook voordelen op, namelijk in de vorm van vruchtbare landbouwgrond. In het begin van de negentiende eeuw bestond een groot deel van de landbouwgronden in het gebied tussen Veur-Lent en het oude dorp uit boomgaarden. Vooral het gebied ten oosten van de Grift was vanwege het wat zompige karakter minder geschikt voor landbouw. Vooral hier bevonden zich daarom veel boomgaarden. In De Stelt zijn nog enkele laagstamfruitbomen aanwezig. Het aantal tuinen en boomgaarden nam aan het eind van de negentiende eeuw flink toe en ook de potplantteelt kwam al voor de Tweede Wereldoorlog op. Vanaf het begin van de twintigste eeuw vond tuinbouw steeds vaker onder glas plaats. Eerst nog in zogenaamde koudebakken, maar later ook in (verwarmde) kassen. Aan de Steltsestraat bevinden zich nog diverse boerderijen en tuinderswoningen die herinneren aan het agrarische verleden van het gebied.

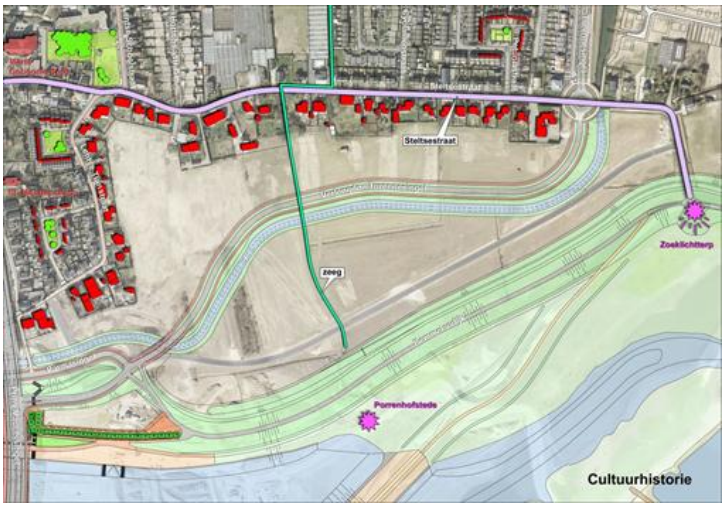
Rondom De Stelt zijn ook nog sporen van een militaire geschiedenis van het gebied zichtbaar en herkenbaar. Zo ligt aan de Bemmelsedijk het fort Boven-Lent, een negentiende-eeuws buitenfort voor de verdediging van Nijmegen. Dit fort had, in tegenstelling tot fort Beneden-Lent, wél de mogelijkheid v oor gericht artillerievuur. Zicht voor de schutters was daarvoor belangrijk. Daarom ligt dit fort buitendijks en is het een gekazematteerd, bomvrij gebouw, dus géén aarden werk, maar volledig gemetseld.

Aan de Bemmelsedijk en ten noorden van de Waalbrug bevinden zich brugkazematten ter verdediging van de Waalbrug uit 1936, als onderdeel van de Rijn-IJssellinie. Deze kazematten zijn rijksmonumenten.

Tijdens de Koude Oorlog maakte het gebied ten oosten van de spoordijk Nijmegen-Arnhem onderdeel uit van de IJssellinie. In dit gebied zijn nog veel restanten van deze linie bewaard gebleven, waaronder de zoeklichtterp, gelegen buitendijks aan de Bemmelsedijk, aan het eind van de Steltsestraat.

Cultuurhistorische waarden

De Stelt wordt begrensd door waardevolle historische structuren, namelijk de Bemmelsedijk (die deels in het kader van de dijkteruglegging gewijzigd zal worden), de Lente Tuinstraat en de Steltsestraat. De zuidzijde van de Steltsestraat en de westzijde van de Lentse Tuinstraat vormen, onder andere door de grotendeels groene zone aan de achterzijde van de percelen, een duidelijke begrenzing van het oude dorp Lent. Daarnaast lopen er nog oude afwateringssloten door het gebied, is het gebied nog grotendeels in gebruik als landbouwgrond, zoals het al eeuwenlang in gebruik is, en zijn er nog enkele boomgaarden te vinden. Deze boomgaarden hebben geen hoge ouderdom, maar houden wel de herinnering aan Lent als tuindersdorp levend.

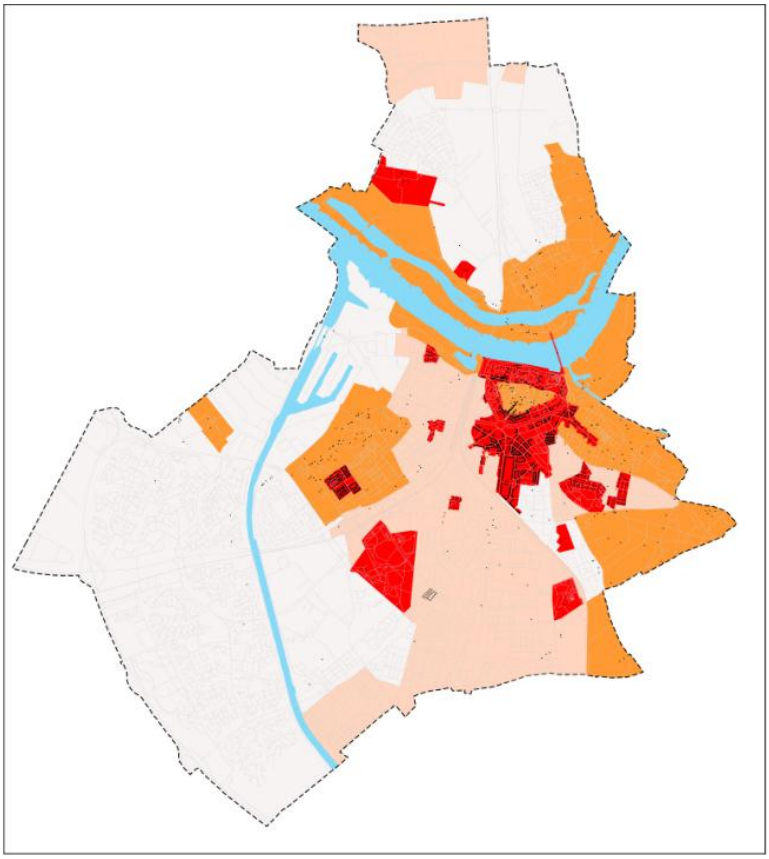
Gevolgens bestemmingsplan voor de cultuurhistorische waarden

De Stelt is gelegen in gebiedstype 3 van de cultuurhistorische beleidskaart. Zowel de zichtbare als de niet-zichtbare geschiedenis van het gebied zal daarom uitgangspunt moeten zijn bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Cultuurhistorische waarden zijn tevens een middel om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kwaliteit te geven en de identiteit van het gebied herkenbaar en het verleden zichtbaar te houden en te versterken.

De Stelt is eeuwenlang een komgebied tussen de achterkade Steltsestraat en de Waalbandijk (Bemmelsedijk) geweest, in gebruik als landbouwgrond en boomgaarden. Het landbouw- en tuindersgebied gaat ontwikkeld worden tot woonwijk. Gelet op het beleid uit de Nota Cultureel Erfgoed zal bij deze ontwikkeling de geschiedenis van het gebied uitgangspunt moeten zijn.

Vanuit cultuurhistorisch oogpunt is het daarom van belang dat de cultuurhistorische waarden van de aangrenzende waardevolle historische structuren zoveel mogelijk gerespecteerd worden. Dit kan bijvoorbeeld door een zone direct achter de percelen aan de Steltsestraat vrij te houden van bebouwing. Vooral daar waar de percelen aan de Steltsestraat door een duidelijke groene zone worden beëindigd. Door te veel bebouwing te dicht op de percelen aan de Steltestraat te situeren dreigt het gevaar dat deze karakteristiek van achterkade met lintbebouwing als beëindiging van het dorp Lent minder duidelijk aanwezig zal zijn. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt wordt daarom aanbevolen dit bij het stedenbouwkundig en beeldkwaliteitsplan verder uit te werken. Daarnaast kunnen de cultuurhistorische waarden van het aangrenzende dorp Lent gerespecteerd worden door de nieuwe woonwijk een dorpsachtig karakter te geven, zodat er geen harde overgang zal zijn tussen stedelijk gebied en dorpskern.

Verder verdient het aanbeveling de tuindersgeschiedenis van het gebied als inspiratiebron te nemen voor het realiseren van openbaar groen, bijvoorbeeld door boomgaarden te behouden of nieuw toe te voegen. De nog aanwezige afwateringssloot kan eveneens als inspiratiebron dienen, bijvoorbeeld door het herkenbaar maken van deze lijn in wegen of bebouwing. De zoeklichtterp aan de Bemmelsedijk zou een rol kunnen spelen in een wandelroute door en langs het gebied.

Gemeente Nijmegen - Cultuurhistorische Beleidskaart
versie 1.0.1 (12 december 2012)

gebiedstype 4/beschermingsgebied
gebiedstype 3
gebiedstype 2
gebiedstype 1
monument
waterwegen

3.9.2 Archeologie

Plangebied

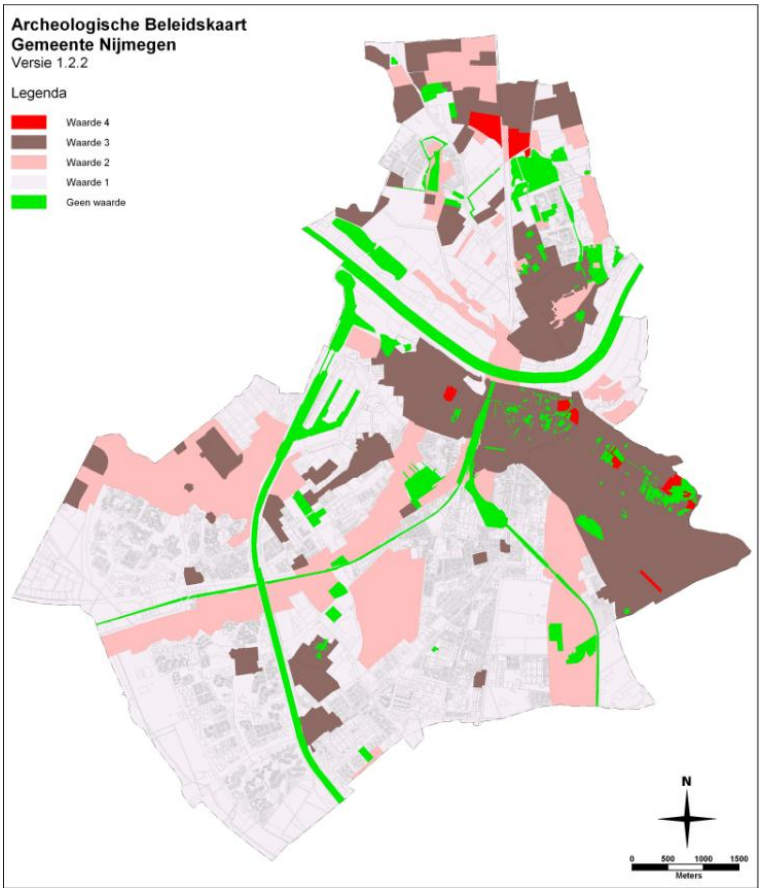
Het plangebied De Stelt heeft op de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Nijmegen waarde 3 - een gebied van zeer hoge archeologische waarde - gekregen. Deze waardering is gebaseerd op archeologisch onderzoek dat tussen 1995 en 2005 in het gebied heeft plaatsgevonden. Hierbij zijn nederzettingssporen uit de ijzertijd, Romeinse tijd en (vroege) middeleeuwen aangetroffen.

In 2012 is in het noordelijk deel van het plangebied De Stelt (ten noorden van de watersingel) een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek komt naar voren dat er op zes plekken nederzettingssporen uit de ijzertijd, Romeinse tijd en middeleeuwen aanwezig zijn. De conservering van de archeologische sporen en bijbehorende vondsten is redelijk tot goed te noemen. Deze nederzettingssporen zijn behoudenswaardig en dienen in de bodem bewaard te blijven (behoud in situ). Indien blijkt dat dit niet mogelijk is, dient er, voorafgaand aan alle bodemverstoringen, eerst archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden (opgraving, behoud ex situ). Deze zes plekken behouden de eerder toegekende waarde (waarde 3). De rest van het plangebied ten noorden van de watersingel krijgt waarde 2. Hier zijn in de proefsleuven aanwijzingen voor off-site activiteiten zoals landbewerking, begravingen en bebouwing.

Ten zuiden van de watersingel is nog geen proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hier ligt een bij eerder onderzoek vastgestelde vindplaats uit de ijzertijd/Romeinse tijd. Buitendijks is deze vindplaats archeologisch onderzocht. Onder de nieuwe dijk wordt een deel van deze vindplaats behouden. Het binnendijkse deel dient, indien behoud in situ niet mogelijk is, opgegraven te worden. Het resterende deel van het zuidelijke deel van het plangebied krijgt waarde 2.

Planregeling

Het gebied krijgt in het bestemmingsplan de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 en Waarde - Archeologie 3 met bijbehorende regels. Doel daarvan is om de verwachte en bekende archeologische waarden in de bodem te beschermen. Door het opnemen van deze dubbelbestemmingen zullen omgevingsvergunningen voor de activiteiten bouwen en aanleggen in het desbetreffende gebied beoordeeld moeten worden op de archeologische gevolgen van eventuele bodemingrepen. Wanneer blijkt dat de bescherming van de archeologische waarden niet of onvoldoende mogelijk is, dan dient voorafgaand aan de ingreep archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden. De kosten van het archeologisch onderzoek (inclusief uitwerking en rapportage) zullen als gevolg van de implementatie van het Verdrag van Valletta ten laste komen van de verstoorder van het bodemarchief (verstoorder betaalt-principe).

Archeologische Beleidskaart
Gemeente Nijmegen
Versie 1.2.2
Legenda
Waarde 4
Waarde 3
Waarde 2
Waarde 1
Geen waarde
N
0 500 1000 1500
Meters

Hoofdstuk 4 Plansystematiek

4.1 Algemeen

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is uitgegaan van de eisen die de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aan bestemmingsplannen stellen. De Wro en Bro leggen onder meer verplichtingen op ten aanzien van de opzet en presentatie van bestemmingsplannen. Hieruit vloeit onder andere voort dat bestemmingsplannen uitwisselbaar moeten zijn. De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012) is op het voorliggende plan toegepast om aan genoemde wettelijke verplichting te voldoen. Ook een aantal algemene bepalingen welke in hoofdstuk 3 en 4 van de regels is opgenomen (bijvoorbeeld de overgangsregels) zijn voorgeschreven in het Bro.

Het (juridische deel van het) bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en de (plan)regels, vergezeld van een toelichting. De verbeelding visualiseert de bestemmingen. De verbeelding vormt samen met de regels het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van de aanwezige en/of op te richten bouwwerken.

De toelichting heeft geen bindende werking: de toelichting maakt juridisch ook geen onderdeel uit van het bestemmingsplan maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en de onderbouwing van het plan en ook bij de uitleg van de bestemmingen en overige regels. In de toelichting wordt ook een relatie met het relevante beleid gelegd en een gebiedsbeschrijving gegeven. Op basis van het beleid en de gebiedsbeschrijving zijn vervolgens de uitgangspunten voor het bestemmingsplan geformuleerd.

Planmethodiek

Het bestemmingsplan is opgesteld conform de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 (Rsro 2012). Dit houdt in dat het bestemmingsplan is opgesteld volgens de StandaardVergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP), de verbeelding is getekend conform Informatiemodel Ruimtelijke Ordening 2012 (IMRO 2012) en wordt uitgewisseld volgens de conventies van de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRI2012).

4.2 Regels

De regels van het bestemmingsplan zijn opgebouwd uit inleidende regels (waar wordt ingegaan op de begrippen en wijze van meten), de bestemmingsregels (waar de bestemmingen worden beschreven), de algemene regels (waar de algemeen geldende regels staan), de overgangs- en slotregels (met het overgangsrecht).

Enkelvoudige bestemmingen

De bestemmingen Groen, Verkeer, Verkeer-1, en Water zijn allemaal enkelvoudige bestemmingen. Deze bestemmingen zijn opgenomen voor locaties waar slechts één hoofdfunctie is toegestaan.

De bestemming Verkeer-1 is toegekend aan de gronden waarop de Verlengde Turennesingel wordt aangelegd. Binnen deze bestemming is een dwarsprofiel opgenomen, waarin is bepaald dat de hoofdrijbaan uit maximaal 2x1 rijstroken mag bestaan, inclusief bijbehorende voorzieningen zoals fiets- en voetpaden, groenvoorzieningen, sloten en bermen. Dit dwarsprofiel is opgenomen om te voorkomen dat er een weg wordt gerealiseerd met meer rijstroken.

Combinatiebestemmingen

De bestemming Woongebied is een combinatiebestemming. Deze bestemming is opgenomen om meerdere hoofdfuncties toe te staan. Het gaat in dit geval om de functies wonen en maatschappelijke voorzieningen. In deze bestemming is onder andere vastgelegd dat in het gebied ten noorden van de watersingel maximaal 180 woningen en in het gebied ten zuiden van de watersingel maximaal 280 woningen gerealiseerd mogen worden. Het gaat daarbij om vrijstaande, halfvrijstaande en geschakelde, aaneengebouwde, gestapelde en patiowoningen. Verder is bepaald dat de woningen binnen het bouwvlak een maximale goothoogte van 6 meter en een maximale bouwhoogte van 11 meter mogen hebben, met uitzondering van een smalle zone van 3 meter breed aan de noord- en noordwestzijde van het plangebied waarbinnen een maximale goothoogte van 3 meter en een maximale bouwhoogte van 7 meter zijn toegestaan. Verder is binnen deze bestemming geregeld dat één (basis)school is toegestaan. De hoofdverkeersontsluiting van de woongebieden dient plaats te vinden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - ontsluiting' dan wel binnen een afstand van 10 meter aan weerszijden van deze aanduiding. Omdat in dit gebied nog niet vaststaat hoe de (openbare) ruimte tussen de wegen en de bebouwing wordt ingericht, zijn binnen de bestemming ook verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs en fietspaden), verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen), en ontsluitingswegen mogelijk. Daarnaast zijn de bij de diverse functies behorende voorzieningen zoals tuinen en erven, parkeren, verhardingen, parkeer-, groen-, sport- en speelvoorzieningen mogelijk.

Dubbelbestemmingen

De bestemmingen Waarde Archeologie - 2, Waarde Archeologie - 3, en Waterstaat - Waterlopen zijn dubbelbestemmingen. Deze bestemmingen vallen samen met enkelvoudige bestemmingen. De dubbelbestemmingen kunnen onderling ook samenvallen. Er gelden dan meerdere dubbelbestemmingen voor dezelfde gronden. Bij de algemene regels is een voorrangsregeling opgenomen voor de situatie dat dubbelbestemmingen samenvallen.

Algemene gebruiksregels

De algemene regels in dit bestemmingsplan bestaan uit een anti-dubbeltelregel, algemene bouwregels (zoals beeldende kunst, ondergronds bouwen), algemene gebruiksregels (zoals aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten, buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven).

Algemene aanduidingsregels

Er is in het bestemmingsplan sprake van drie zogenoemde 'algemene aanduidingsregels': overige zone - ontsluiting, overige zone - zoekgebied bebouwingsaccent, en vrijwaringszone - dijk. Algemene aanduidingsregels hebben betrekking op een bepaald gebied dat betrekking heeft op gronden met verschillende bestemmingen.

De gebiedsaanduiding 'overige zone - ontsluiting' regelt dat ter plaatse van deze gebiedsaanduiding en binnen 10 meter aan weerszijden daarvan hoofdontsluitingswegen ten behoeve van de woongebieden mogen worden aangelegd.

De gebiedsaanduiding 'overige zone - zoekgebied bebouwingsaccent' regelt dat op deze gronden maximaal twee bouwensembles dan wel bouwclusters mogen worden gerealiseerd ten behoeve van gestapelde woningen. Hierbij dient wel rekening te worden gehouden met een aantal voorwaarden, zoals een maximale goot- en bouwhoogte van 15 meter en een minimale onderlinge afstand tussen de beide bouwensembles van 140 meter.

De gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk' heeft betrekking op de beschermingszone van de dijk. In het plan is geregeld dat deze gronden mede bestemd zijn voor de bescherming, het onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering.

In de regels van het plan is tevens een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, die burgemeester en wethouders de bevoegdheid geeft het plan te wijzigen, voor zover het gaat om het gebied met de aanduiding 'wetgevingzone - wijzigingsgebied'. De bestemming Woongebied kan door middel van een wijzigingsplan gewijzigd worden in de bestemming 'Sport - Watersport' met inachtneming van bepaalde regels en voorwaarden.

Overige regels

De overige regels hebben betrekking op de uitsluiting van de aanvullende werking van de bouwverordening, de berging van hemelwater, en de voorrangsregeling bestemmingen.

Overgangs- en slotregels

Hierin wordt ingegaan op het overgangsrecht en de slotregels (naam bestemmingsplan).

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

De grondexploitatie van de Stelt geschiedt voor rekening en risico van de GEM Waalsprong. Uitgangspunt is een in financieel-economisch opzicht haalbaar bestemmingsplan. Met de huidige inzichten van de GEM ten aanzien van de financieel-economische haalbaarheid, is dit op basis van het beoogde woningbouwprogramma veiliggesteld. Indien alle gronden gemeentelijk eigendom zijn, is een exploitatieplan niet nodig. Via de gronduitgifte kan immers kostenverhaal plaatsvinden.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Om de ontwikkeling van de Stelt mogelijk te maken, wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen. Tegen het (ontwerp)-bestemmingsplan kunnen zienswijzen worden ingediend. De ingediende zienswijzen worden meegenomen bij de besluitvorming over de vaststelling van het bestemmingsplan door de Raad.

Hoofdstuk 6 Vooroverleg

In het kader van het vooroverleg zijn de volgende instanties in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het conceptontwerp-bestemmingsplan:

- Platform Waalsprong;
- Kamer van Koophandel;
- Nutsbedrijven (Liander en Tennet);
- Gasunie
- Waterschap Rivierenland;
- Rijkswaterstaat Oost-Nederland;
- Provincie Gelderland;
- Gemeente Lingewaard;
- Stadsregio Arnhem-Nijmegen;
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

De binnengekomen reacties zijn hieronder opgenomen en van een gemeentelijke reactie voorzien.

6.1 Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Het voorontwerpbestemmingsplan geeft geen aanleiding tot opmerkingen voor wat betreft de waterstaatkundige belangen. Het plangebied is binnendijks gelegen en is dat ook na de dijkteruglegging. Het lijkt echter wel alsof de ligging van de watergang door het plangebied op de plankaart en in werkelijkheid van elkaar afwijken. Dit is geen waterstaatkundig belang waarvoor Rijkswaterstaat bevoegd gezag is. Wellicht dat het Waterschap hier in verband met de nieuwe primaire waterkering wel een opmerking over wil maken.

Reactie gemeente

De reactie van Rijkswaterstaat Oost-Nederland is voor kennisgeving aangenomen. Voor wat betreft de watergang geldt dat deze feitelijk geheel binnen de gronden met de bestemming Water ligt, met uitzondering van de bocht in het zuidwestelijke deel van het plangebied. De watergang wordt namelijk aangelegd overeenkomstig het bestemmingsplan Nijmegen Ruimte voor de Waal. In dat plan is sprake van een 'scherpe bocht' in het zuidwesten. Besloten is echter dat later deze scherpe bocht eruit zal worden gehaald. Met het bestemmingsplan Nijmegen de Stelt is op die aanpassing geanticipeerd.

6.2 Provincie Gelderland

Provinciaal beleid

Het provinciale ruimtelijk beleid is vastgelegd in de provinciale structuurvisie Streekplan Gelderland 2005 (hierna: structuurvisie) en verschillende uitwerkingen en herzieningen daarvan. Voorts gelden er verschillende thematische structuurvisies. Een gedeelte van het provinciale beleid is op grond van de Wro-Agenda vastgelegd in de Ruimtelijke Verordening Gelderland (hierna: verordening). De verordening stelt eisen ten aanzien van de inhoud van gemeentelijke bestemmingsplannen.

Planbeschrijving

Het plan voorziet in woningbouw in Nijmegen ten noorden van de Waal. Het plangebied ligt direct ten noorden van de Waaldijk, ten oosten van de Waalbrug en ten zuiden van Lent.

Provinciaal belang

Het voorontwerp geeft de provinciale afdelingen aanleiding om te adviseren ten aanzien van de onderstaande provinciale belangen.

Stedelijke ontwikkeling

Het provinciale beleid voor stedelijke ontwikkeling is opgenomen in paragraaf 2.1 van de structuurvisie. Het beleid is erop gericht ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken binnen het bestaand bebouwd gebied, de woningbouwcontour en de zoekzones bedrijventerreinen. Buiten deze gebieden is verstedelijking in principe niet toegestaan, tenzij sprake is van functieverandering of de ontwikkeling van nieuwe landgoederen. Het beleid voor stedelijke ontwikkeling is tevens opgenomen in artikel 2 van de verordening. De afdelingen hebben geconstateerd dat vorengenoemd beleid op zich goed is verwerkt in het plan.

De afdelingen hebben nog wel een opmerking over het plan met betrekking tot kantoren. Volgens de toelichting zou in de Stelt kantoorontwikkeling op beperkte schaal, tot maximaal 500 m2 bvo, toegestaan zijn. Hierbij dient de afweging te worden gemaakt of de (nieuwe) kantoorfunctie bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de wijk. Er moet gelet worden op toename van de verkeersdruk en parkeren op eigen terrein. Vertrekpunt is het beperken van overlast voor de buurt. Gezien de huidige leegstand op de kantorenmarkt wordt zeer terughoudend naar nieuwe initiatieven gekeken. In de regels wordt dit verder niet mogelijk gemaakt. De afdelingen adviseren om de tekst over kantoren gezien het provinciale beleid voor kantoren niet op te nemen in de toelichting.

Natuurbeschermingswet

In de toelichting wordt het volgende aangegeven: Dit bestemmingsplan grenst aan gebied(en) die vallen onder de Natuurbeschermingswet. Daarom is vooraf een quickscan gedaan naar mogelijke effecten. Uit het onderzoek (Tauw, Natuurtoets Flora- en faunawet en NB-wet woonwijk Stelt, oktober 2013) blijkt dat negatieve effecten met betrekking tot de stikstofdepositie niet op voorhand zijn uit te sluiten en dat daarom een nadere analyse dient te worden uitgevoerd. De afdelingen hebben geen nadere analyse aangetroffen en aangezien negatieve effecten niet uit te sluiten zijn vinden de afdelingen deze analyse van groot belang.

Advies

De afdelingen adviseren vorenstaande opmerkingen te verwerken in het plan. Gelet op het provinciale belang dient u de terinzagelegging van het ontwerp opnieuw aan de provincie kenbaar te maken. Dit kan door het invullen van het E-formulier op de website www.gelderland.nl.

Reactie gemeente

Naar aanleiding van de reactie van de Provincie Gelderland, is in de plantoelichting de tekst over kantoren komen te vervallen. De nadere analyse met betrekking tot de stikstofdepositie is inmiddels gereed en als bijlage bij het plan gevoegd. De belangrijkste conclusies uit de nadere analyse luiden dat berekeningen met het AERIUS model aantonen dat de stikstofbijdrage vanuit de planontwikkeling de Stelt op kwalificerende habitats te klein

is om te kwantificeren. Significant negatieve effecten door stikstofdepositie kunnen daardoor geheel worden uitgesloten voor de uiterwaarden van de Waal en de Gelderse Poort. Deze conclusies zijn tevens opgenomen in de paragraaf Natuur en Landschap van de plantoelichting.

6.3 Waterschap

Uw toegezonden voorontwerp bestemmingsplan 'De Stelt Nijmegen' geeft aanleiding tot het maken van opmerkingen. Deze reactie is aan te merken als wateradvies in het kader van de watertoetsprocedure.

Samenvatting

Het waterschap heeft nog teveel vragen over de onderliggende waterhuishoudkundige rapporten bij de waterparagraaf, zodat het afgeven van een positief wateradvies nog niet mogelijk is. De belangrijkste punten zijn het ontbreken van een berekening van de watercompensatie voor het voorziene verharde oppervlak en het ontbreken van een deugdelijke onderbouwing van de benodigde hoogteligging van het gebied in relatie tot de hoge grondwaterstanden.

Doorlopen proces

In het kader van het vooroverleg heeft u ons het voorontwerp bestemmingsplan toegezonden en zijn wij voldoende in de gelegenheid gesteld het plan te beoordelen. Parallel aan dit proces loopt het inhoudelijk overleg over de waterparagraaf. Dit overleg is nog niet naar wens afgerond, waardoor wij inhoudelijk nog geen positief advies kunnen afgeven.

Ruimtelijke consequenties

Het plan geeft niet duidelijk weer hoeveel verhard oppervlak wordt voorzien en of hiervoor gegarandeerd compensatieruimte voor water aanwezig is. De maatvoering is hiervoor te onduidelijk en hoewel in veel bestemmingen de aanleg van water mogelijk is, is niet aangetoond dat het voorziene plan maakbaar is.

Verbeelding

In de toelichting is aangegeven dat de persleiding voor het transport van afvalwater van het gebied Veur Lent naar het rioolgemaal in Lent de waterkering kruist ter hoogte van de dijkopgang van de Steltsestraat. Daar waar deze persleiding het plangebied raakt, zien wij deze graag terug op de verbeelding met de daarbij behorende bestemming/regel.

Het plangebied grenst aan de in het kader van het project Ruimte voor de Waal Nijmegen verlegde Bemmelse dijk. Het is echter niet duidelijk welke begrenzing u hebt aangehouden. Wij verzoeken u de kern- en beschermingszones over te nemen van kaart DTL002-01 en deze zones op de daartoe geëigende wijze te bestemmen.

Op de verbeelding is te zien dat de weg de watersingel kruist. De verkeersbestemming prevaleert hier boven de bestemmingen water en groen. Wij verzoeken u om hier de dubbelbestemming 'waterstaat-waterstaatkundige functie' te gebruiken zoals u dat ook hebt gedaan in bijvoorbeeld het bestemmingsplan 'Woonpark Oosterhout' dat in 2012 is herzien.

Toelichting/waterparagraaf

De belangrijkste conclusie is dat wij nog geen overeenstemming hebben over de inhoud van de waterparagraaf. In het bijzonder gaat het hierbij om de gevolgen van de hoge grondwaterstanden door hoog rivierwater. De genoemde rapporten geven onvoldoende inzicht in de maatregelen die getroffen worden om grondwaterneutraal te kunnen bouwen en een goede woonomgeving te creëren. Een uitwerking van deze en overige technisch inhoudelijke opmerkingen treft u aan in bijlage 1 van deze brief. Wij stellen voor om deze opmerkingen gezamenlijk te bespreken en de rapportages en ook de waterparagraaf daarop aan te passen.

Conclusie

Wij adviseren negatief over het plan, tenzij meer duidelijkheid wordt verschaft over de maakbaarheid van de plannen binnen de bestemmingen op de verbeelding. In het bijzonder gaat het dan om de oppervlakte verhard en de daarvoor benodigde watercompensatie. Daarnaast willen wij eerst overeenstemming over de benodigde maatregelen om grondwaterneutraal te kunnen bouwen en een goede woonomgeving te creëren. Tenslotte verzoeken wij u meer duidelijkheid te geven over de zuidelijke begrenzing van het plan en de daarmee samenhangende bescherming van de kern- en beschermingszone van de waterkering.

Reactie gemeente

Naar aanleiding van de reactie van het Waterschap, is in de waterparagraaf nader aandacht besteed aan de hoeveelheid verhard oppervlak, mede in relatie tot de compensatieruimte voor water. De hoogste grondwaterstand kan dicht achter de Bemmelsedijk bijna tot aan het maaiveld komen. In het plangebied de Stelt ligt de grondwaterstand 0,85 - 1,55 meter onder maaiveld en schommelt rond de 8 m+NAP. Zolang het watersysteem nog niet afgerond is in de Waalsprong, is sprake van een tijdelijke situatie. De waterstand in de singels varieert nu in normale tijden tussen 7,6 – 7,9 m+NAP, maar dat kan bij heftige regenbuien of hoge Waalstanden oplopen tot ver boven de 8 m+NAP. Het maximale peil zal NAP +8,6 m (bij bui T=10) bedragen bij een bodemhoogte van NAP +6,6 m. De grondwaterstand wordt primair gereguleerd door het oppervlaktewatersysteem. De secundaire structuur bestaat uit de drainage onder de wadi's en aanwezig cunetdrainage in de wegen. Deze secundaire systemen zullen alleen functioneren bij bui T=10 en een hoge waterstand in de Waal. Bij lagere intensiteiten en waterstanden zullen deze systemen geen grondwater afvoeren naar oppervlaktewater. Hiermee wordt voldaan aan de eis van grondwaterneutraal bouwen, uitgaande van de definitie zoals opgenomen in het W.I.W.

De persleiding voor het transport van afvalwater van het gebied Veur Lent naar het rioolgemaal in Lent ligt niet in het plangebied. Vandaar dat deze persleiding niet op de verbeelding en in de regels voorkomt. De kern- en beschermingszones in het concept-ontwerpbestemmingsplan zijn ontleend aan kaart DTL001-01. Terecht wijst het Waterschap erop dat de laatste kaart versie DTL002-01 is. In het bestemmingsplan zijn de kern- en beschermingszones nu ontleend aan die kaart. Op de verbeelding is voorts ter plaatse van de kruising Verlengde Turennesingel-watersingel en op de watersingel zelf de dubbelbestemming Waterstaat - Waterlopen opgenomen.

6.4 Kamer van Koophandel

De Kamer van Koophandel Centraal Gelderland heeft geen opmerkingen over bovengenoemd bestemmingsplan.

Reactie gemeente

De reactie van de Kamer van Koophandel is voor kennisgeving aangenomen.

6.5 Nutsbedrijven

Namens de netbeheerders Liander en TenneT kunnen wij u het volgende mededelen. Binnen het bestemmingsplangebied bevinden zich geen ondergrondse 50- en/of 150kV hoogspanningskabels en geen bovengrondse 50- en/of 150kV hoogspanningslijnen. Wij gaan er vanuit u hiermede voldoende hebben geïnformeerd.

Reactie gemeente

De reactie van de netbeheerders Liander en TenneT is voor kennisgeving aangenomen.

6.6 Gasunie

Het ontwerpplan is door ons getoetst aan de AMvB Buisleidingen. Op grond van deze toetsing komen wij tot de conclusie dat het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van onze dichtstbijzijnde aardgastransportleiding valt. Daarmee staat vast dat onze leidingen geen invloed hebben op de planontwikkeling.

Reactie gemeente

De reactie van de Gasunie is voor kennisgeving aangenomen.

6.7 Platform Waalsprong

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het voorontwerp bestemmingsplan De Stelt en het ambitiedocument voor De Stelt. In het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening geven wij u hierbij onze reactie. Het handhaven van het dorpse karakter van Lent staat bij ons hoog op de agenda . We zien dat deels terugkomen in het noordelijk deel van het bestemmingsplan De Stelt. De verkavelingsdichtheid en bouwhoogte blijven hier binnen de perken. Ook kunnen we instemmen met het streven om schuine daken te realiseren. Toch is het bestemmingsplan deels (te) vrijblijvend van karakter door ruime formuleringen. Dat biedt inderdaad meer flexibiliteit, anderzijds ontbreekt daardoor het zicht hoe de nieuwbouw en inrichting van de openbare ruimte in de praktijk uit gaat vallen. We vinden het wenselijk dat een passage in het bestemmingsplan op te nemen, waarin de rol en inspraak van de bewoners geschetst wordt in het verdere verloop van het traject – na de bestemmingsplanfase.

In het bestemmingsplan wordt nagenoeg uitsluitend gesproken over zichtlijnen vanaf de dijk en de nieuwe hoogbouw. De beoogde bebouwingsaccenten in het zuidelijk deel van De Stelt beperken het zicht vanuit het bestaande dorp c.q. de bestaande wijk De Stelt richting dijk/Waal aanzienlijk. Wij verzoeken u om de zichtlijn op de Waal zoveel mogelijk te handhaven. Bij hoog water zag je altijd de schepen langsvaren. Ook de kazemat zou een plek moeten krijgen in het plan.

Het zou goed zijn het profiel van de watersingel van de Turennesingel zowel qua breedte als met vlak talud in De Stelt noord en zuid door te zetten en er tevens een wandelpad naast te leggen. Er ontstaat daardoor een opener karakter en een betere afscheiding tussen beide nieuwe woongebieden. Een vlakker talud is kindvriendelijk, van groot belang in dit toekomstig kinderrijk gebied.

Verder graag een percentage vastleggen voor de openbare ruimte zoals speelplaatsen, openbaar groen, voetbal en/of parkjes, hondenuitlaatplaatsen e.d. Op dit moment is er voldoende maar door de bebouwing en toename van bewoners in dit gebied komt dit onder druk te staan.

Het ambitiedocument voor De Stelt is later dan het bestemmingsplan aan ons ter kennisneming aangeboden. Deze volgorde is niet juist is: eerst zou het ambitiedocument voorgelegd moeten worden en vervolgens zou dit – na verwerken van reacties - vertaald moeten worden in het bestemmingsplan.

Wij begrijpen uit de mondelinge toelichting aan ons Platform Waalsprong dat uw College het ontwerpbestemmingsplan op een informatieavond begin 2014 aan de bewoners van Lent en overige belanghebbenden toelicht. Dat juichen we toe. Wellicht kunt u de bewoners/ belangstellenden dan informeren hoe men bij de verdere planvorming en uitwerking betrokken wordt.

Reactie gemeente

Het werken met een globaal bestemmingsplan heeft inderdaad als gevolg dat nog niet precies duidelijk is hoe het gebied er in de praktijk uit komt te zien. Wat bekend is, zoals bijvoorbeeld de ligging van de weg en van de watersingel, het maximum aantal woningen, en de maximum goot- en bouwhoogte, is in het bestemmingsplan vastgelegd. Omdat nog niet bekend is hoe het gebied verder ingericht gaat worden, biedt het bestemmingsplan wat

dat betreft niet meer dan een kader waarbinnen bij de verdere inrichting van het gebied gebleven moet worden. In het nog te maken beeldkwaliteitsplan zal meer duidelijkheid geboden kunnen worden over de feitelijke inrichting. Dit beeldkwaliteitsplan zal later separaat in het kader van inspraak ter visie worden gelegd. Verder bestaat later tevens de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen bijvoorbeeld de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen (voorheen: bouwvergunning). Voordat bouwvergunningen kunnen worden verleend, moet het bestemmingsplan eerst in werking zijn getreden. Dat is pas op z'n vroegst na de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad (en na afloop van de beroepstermijn).

De zichtlijn vanuit het bestaande dorp Lent op de Waal blijft in belangrijke mate gehandhaafd. Dit is gedaan door in het gebied een maximale bouwhoogte toe te staan van 11 meter. De bebouwing komt dus niet boven de dijk uit. Wel maakt het bestemmingsplan maximaal twee bebouwingsaccenten mogelijk, die een maximale bouwhoogte van 15 meter mogen hebben. Deze bebouwing komt boven de dijk uit en zal dus wel het zicht vanuit het bestaande dorp op de Waal kunnen belemmeren. Wij vinden dit echter in de totale context van het bestemmingsplan aanvaardbaar. Juist de combinatie van laagbouwwoningen en maximaal twee bebouwingsaccenten geven meerwaarde aan het gebied en doen recht aan de bijzondere ligging en kwaliteiten van het gebied.

Het volledig doorzetten van het profiel van de watersingel langs de Turennesingel zou tot te veel verlies leiden van uitgeefbare grond. Omdat de Verlengde Turennesingel strak langs de watersingel wordt gelegd, ontstaan toch een duidelijke scheiding tussen de Stelt-Noord en de Stelt-Zuid.

Er worden geen percentages in het de regels van het plan vastgelegd ten aanzien van speelplaatsen, open groen etc. Bij het toetsen van concrete bouwaanvragen zal worden beoordeeld of wordt voorzien in voldoende voorzieningen.

Voor wat betreft het ambitiedocument voor De Stelt, had het de voorkeur gehad deze eerder aan het Platform te presenteren. Hoewel het ambitiedocument in de tijd wel iets voor ligt op het bestemmingsplan (wat uiteraard ook wenselijk is), heeft de presentatie tijdens overleggen met het Platform gelijktijdig plaatsgevonden. Overigens is het zo dat over een ambitiedocument geen inspraak plaatsvindt.

6.8 Stadsregio Arnhem - Nijmegen

Van de Stadsregio is geen reactie ontvangen.

6.9 Gemeente Lingewaard

Voor wat betreft de aspecten wonen en landschap heeft onze gemeente geen opmerkingen. Voor wat betreft het aspect Mobiliteit vezoeken wij u om in de beschrijving op te nemen dat tussen de gemeenten Lingewaard en Nijmegen op 11 november 2013 een convenant met betrekking tot de aanleg van de Dorpensingel is gesloten. In dit convenant is opgenomen dat de gemeente Lingewaard tegen een afsluiting van de Vossenpels/Vossenpelsestraat is.

Reactie gemeente

De reactie van de gemeente Lingewaard is verwerkt in de plantoelichting, met de toevoeging uit het convenant dat de gemeente Lingewaard een verkeersluwe oplossing voor staat.

6.10 Veiligheidsregio Gelderland - Zuid

Op 30 oktober 2013 heeft de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een advies uitgebracht over het bestemmingsplan. In het advies staat dat het plangebied ligt in het invloedsgebied van de rivier de Waal, de Prins Mauritssingel (route vervoer gevaarlijke stoffen) en de spoorlijn Arnhem - Nijmegen. Om die reden moet het bestemmingsplan worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en dient het groepsrisico van deze risicobronnen te worden verantwoord. De beleidsvisie ten aanzien van externe veiligheid van de gemeente Nijmegen stelt dat voor de voornoemde risicobronnen volstaan kan worden met een verantwoordingsniveau 3. Wij verwijzen u voor deze risicobronnen naar de standaardtekst met betrekking tot de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid zoals die in Nijmeegse beleidsvisie verwoord is.

Reactie gemeente

De reactie van de Veiligheidsregio is opgenomen in de paragraaf Externe Veiligheid van de plantoelichting. De reactie betekent dat de verantwoording van het groepsrisico zoals verwoord in de paragraaf Externe Veiligheid aansluit bij en in overeenstemming is met het advies van de Veiligheidsregio.

Bijlagen bij toelichting

- Ambitiedocument De Stelt, november 2013;
- Akoestisch onderzoek De Stelt, december 2013;
- Advies veiligheidsregio, 30 oktober 2013;
- Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010-2020, maart 2011;
- Geohydrologische uitgangspunten De Stelt, 10 april 2014 (referentienummer GM-0130430);
- Nadere analyse mogelijke stikstofdepositie, november 2013;
- Nota Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer, maart 2013;
- Natuurtoets Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet woonwijk De Stelt, november 2013;
- Randvoorwaarden en richtlijnen bluswatervoorziening en bereikbaarheid, Brandweer Nijmegen;
- Notitie Update 2011 inventarisaties Vossenpels en De Stelt, juli 2011;
- Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong 2009 – Hoofdrapport, november 2009;
- Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong 2009 – Bijlagenrapport, november 2009;
- Woonvisie Nijmegen 2009-2020, april 2009;
- Notitie waterrecreatie nevengeul Waal, juni 2013.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt met identificatienummer NL.IMRO.0268.BP23000-VG01 van de gemeente Nijmegen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanbouw

een aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat op de grond staat, dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een aparte ruimte vormt die al dan niet vanuit het hoofdgebouw bereikbaar is.

1.4 aan huis verbonden beroepsactiviteiten

een dienstverlenend beroep, dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie.

1.5 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten

het verlenen van diensten, het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid (geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen), het voeren van de administratie van bedrijfsactiviteiten die (behoudens genoemde administratieve werkzaamheden) niet ter plaatse worden uitgeoefend, het verstrekken van logies en ontbijt (bed and breakfast) waarvan de aard, omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in de woning met behoud van de woonfunctie ter plaatse kan worden uitgeoefend.

1.6 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.7 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.8 achtergevellijn

de achterste grens van het bouwvlak en het verlengde daarvan;

1.9 archeologische waarden

Onder archeologische waarden kunnen worden verstaan:

- archeologische verwachtingswaarden;
- vastgestelde archeologische waarden of resten.

1.10 archeologische verwachtingswaarde

de kans op archeologische vondsten of informatie.

1.11 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.12 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door een dienst, bedrijf of instelling beschikkend over een opgravingsvergunning conform de Monumentenwet 1988.

1.13 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of houden van dieren.

1.14 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.15 bouwcluster

Meerdere gebouwen die samen een stedenbouwkundig en architectonisch geheel vormen.

1.16 bouwensemble

een architectonisch en stedenbouwkundig compositorisch geheel; een ensemble bestaat uit verschillende onderdelen (zoals gebouwen, infrastructuur, reliëf, open ruimte etc.) die door hun onderlinge relatie een ruimtelijke samenhang vertonen en als eenheid herkenbaar is.

1.17 bed and breakfast

een overnachtingsmogelijkheid gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt. Een bed- en breakfast heeft maximaal 4 kamers en 8 slaapplaatsen.

1.18 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren en verhandelen van goederen dan wel op het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij eventueel detailhandel plaatsvindt uitsluitend als niet zelfstandig en ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.19 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein kennelijk slechts bedoeld voor de huisvesting van (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht.

1.20 bedrijvigheid

het uitoefenen van een bedrijf, met aanverwante activiteiten als laden en lossen en parkeren.

1.21 beschermd stadsbeeld

stadsbeelden die overeenkomstig de bepalingen van de gemeentelijke monumentenverordening zijn aangewezen als beschermde stadsbeelden en waarvan een kaart met daarop aangegeven de begrenzing van het te beschermen gebied is opgenomen in het gemeentelijk monumentenregister Nijmegen.

1.22 beschermd stadsgezicht

stadsgezicht dat ingevolge artikel 35 van de Monumentenwet is aangewezen, met ingang van de datum van publicatie van die aanwijzing in de Nederlandse Staatscourant.

1.23 beschermd wonen

wonen voor mensen die in hun leefomgeving huishoudelijk en/of psychologisch door professionele hulpverleners worden begeleid (24 uurszorg).

1.24 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

1.25 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.26 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.27 BEVI-bedrijf

bedrijf vallend onder de werkingssfeer van artikel 2 lid 1 a tot en met f van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

1.28 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.29 bijgebouw

een vrijstaand, in functioneel en bouwkundig opzicht aan het hoofdgebouw ondergeschikt gebouw op hetzelfde bouwperceel dat op de grond staat en alleen bedoeld en ingericht ten behoeve van (huishoudelijke) berging, hobby- en/of stallingruimte.

1.30 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.31 bouwhistorisch onderzoek

in een schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis en bouwhistorische kwaliteit van een monument in de vorm van een bouwhistorische inventarisatie, -verkenning, -opname of -ontleding, uitgevoerd overeenkomstig de “Richtlijnen Bouwhistorisch Onderzoek”.

1.32 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.33 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.34 bouwmarkt

een geheel of gedeeltelijk overdekt detailhandelsbedrijf met een overdekt verkoopvloeroppervlak van minimaal 1.000 m^2, waarop een volledig of nagenoeg volledig assortiment van bouw- en doe-het-zelf producten uit voorraad wordt aangeboden.

1.35 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.36 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.37 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.38 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.39 casino

een speelcasino zoals bedoeld in artikel 27 lid g van de Wet op de kansspelen, te weten de voor het publiek opengestelde of bedrijfsmatig gedreven inrichting, waar door middel van gemeenschappelijk beoefende kansspelen aan de deelnemers de gelegenheid wordt gegeven om mede te dingen naar prijzen of premies, indien de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling, waarop de deelnemers in het algemeen geen overwegende invloed kunnen uitoefenen.

1.40 cultuurhistorische waarden

waarden die zijn gekoppeld aan de beschavingsgeschiedenis, ondergebracht als historisch (steden)bouwkundig erfgoed, historisch landschappelijk erfgoed of archeologisch erfgoed.

1.41 cultuur en ontspanning

voorzieningen gericht op cultuur en ontspanning, zoals een atelier, bioscoop, bowlingbaan, creativiteitscentrum, dansschool, museum, muziekschool, muziektheater, sauna, speelautomatenhal, theater en wellness. Prositutie, raamprostitutie/raamexploitatie of seksinrichting is uitgesloten. Een casino is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'casino'.

1.42 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ter verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die de goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, met uitzondering van het bieden van gelegenheid om gekochte etenswaren ter plaatse te nuttigen. Onder detailhandel wordt niet verstaan detailhandel in volumineuze goederen.

1.43 detailhandel in volumineuze goederen

detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, zoals: verkoop van auto's, boten, caravans, tuininrichtingsartikelen, grove bouwmaterialen, keukens, meubels en woninginrichting en sanitair.

1.44 dienstverlenend bedrijf

een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak al dan niet met een baliefunctie, zoals: uitzendbureaus, reisbureaus, wasserettes, kapsalons, bijkantoren van banken en van sociaal-culturele instellingen, postagentschappen, telefoon-, internet-, telegraaf- en telexdiensten, snelfoto-ontwikkel- en copyshops, videotheken, autorijscholen en dergelijke.

1.45 erf

de gronden met een woonbestemming gelegen binnen het bouwperceel maar buiten het bouwvlak.

1.46 escortbedrijf

de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend (escortservices, bemiddelingsbureaus, overige).

1.47 evenement

evenement zoals bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen (APV).

1.48 garagebedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor verkoop, onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, met dien verstande dat de verkoop van motorbrandstoffen is uitgezonderd.

1.49 garagebox

overdekte berg- en bewaarplaats, stalling voor auto's en (motor)fietsen.

1.50 gebieden met een hoge archeologische verwachting

deze gebieden onderscheiden zich vanwege een hoge tot zeer hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten.

1.51 gebieden van zeer grote archeologische waarde

voor deze gebieden staat het vast dat zich archeologische resten in de bodem bevinden.

1.52 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.53 gebouwd terras

aan- of uitbouw in de openbare ruimte ten behoeve van een aangrenzend horecabedrijf waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.54 geluidsgevoelige functies

geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder, te weten:

geluidsgevoelige gebouwen

a. woningen;
b. andere geluidsgevoelige gebouwen:
1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen;
3. verpleeghuizen;
4. verzorgingstehuizen;
5. psychiatrische inrichtingen;
6. kinderdagverblijven.

geluidsgevoelige terreinen

I. een standplaats als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Huisvestingswet (woonwagen);
II. ligplaats in het water, bestemd om door een woonschip te worden ingenomen.

1.55 gevelbreedte

de breedte van de gevel waar tegenaan wordt gebouwd.

1.56 groothandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, dan wel aan instellingen of personen ter aanwending in een andere bedrijfsactiviteit.

1.57 historisch stedenbouwkundig erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van de gebouwde omgeving.

1.58 historisch landschappelijk erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van landschap en geografie.

1.59 hoekovergang

een aan- of uitbouw die buiten de gevelbreedten van het hoofdgebouw wordt gerealiseerd en die een verbinding vormt tussen een aan- of uitbouw aan de voorgevel en een aan- en of uitbouw aan de zijgevel van het hoofdgebouw.

1.60 hoofdbebouwing

hoofdgebouw(en) inclusief aan- en of uitbouwen binnen het bouwvlak.

1.61 hoofdgebouw(en)

een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.62 hoogwaardig openbaar vervoer

een vorm van openbaar vervoer die gepositioneerd kan worden tussen de traditionele bus en trein, waarbij de nadruk ligt op het snel en betrouwbaar en comfortabel vervoeren van passagiers over vrijliggende HOV-infrastructuur.

1.63 horecabedrijf

een bedrijf of instelling waar als hoofddoel bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, niet zijnde detailhandel en/of ondersteunende horeca of bed and breakfast.

1.64 hotel/pension

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse.

1.65 kantoor

een ruimte welke door de aard en indeling kennelijk is bestemd om uitsluitend of in hoofdzaak dienstig te zijn tot het verrichten van administratieve en/of ontwerptechnische arbeid, al dan niet met een ondergeschikte baliefunctie.

1.66 landschappelijke waarden

waarden gebaseerd op aardkundige, cultuurhistorische en visueel-ruimtelijke aspecten, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

1.67 kiosk

een gebouw, al dan niet met een (gebouwd) terras, van beperkte omvang, veelal geplaatst in de openbare ruimte, gericht op het ter plaatse aan passanten te koop aanbieden van producten zoals souvenirs, kranten, tijdschriften, bloemen en planten, vis, groenten, versnaperingen, niet-alcoholische en licht alcoholische dranken, rookwaren, e.d.

1.68 maatschappelijke voorzieningen

het openbaar bestuur, medische, sociale, educatieve en levensbeschouwelijke diensten, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen diensten, zoals: huisarts, apotheek, school, sportzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, kerkgebouw, verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen (beschermd wonen/24 uurszorg), uitvaartcentrum en bibliotheek.

1.69 natuurlijke waarden

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige, ecologische en biologische elementen voorkomende in dat gebied.

1.70 omgevingsvergunning

vergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.71 ondergronds bouwwerk

a. een (gedeelte van een) gebouw dat gelegen is onder het niveau van de begane grondvloer van dat gebouw, waarbij de hoogte van die begane grondvloer nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger is dan het maaiveld van het bouwperceel ter plaatse van dat bouwwerk.

1.72 ondergeschikte detailhandel

detailhandel waarbij de detailhandelsactiviteit een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.73 ondergeschikte kantoren

kantoren waarbij het kantoor een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.74 ondergrond

voor de ondergrond van het plan is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN), als vervat in het bestand GBK 2013-08-26.dxf.

1.75 ondersteunende horeca

horeca waarbij de horeca-activiteit ondersteunend is aan de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.76 openbaar gebied

wegen, pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van achterpaden.

1.77 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.78 overkapping

een op de grond staand, plat afgedekt bouwwerk, bestaande uit ten minste een dak, niet zijnde een gebouw.

1.79 pand

de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.80 parkeerdak

plat dak dat als parkeerplaats gebruikt kan worden.

1.81 parkeergarage

onder- of bovengrondse voorziening waar automobilisten (meestal) overdekt hun auto's kunnen parkeren.

1.82 perceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.83 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf door dezelfde persoon.

1.84 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waar de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.85 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.86 raamprostitutie

een seksinrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee/prostitué tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen.

1.87 recreatieve voorzieningen

op verblijfs- en dagrecreatie gerichte voorzieningen, niet zijnde een sportvoorziening, zoals: kampeerterrein, kampeerboerderij, recreatiewoning en een volkstuin.

1.88 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijk gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde dan wel onderkomen, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar.

1.89 seniorenwoning

woning bestemd voor zelfstandig wonende ouderen.

1.90 speelautomatenhal

een inrichting, bestemd om het publiek gelegenheid te geven een spel door middel van speelautomaten te beoefenen, als bedoeld in artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de kansspelen.

1.91 sportvoorzieningen

gebouwde en niet-gebouwde voorzieningen gericht op sport, niet zijnde een recreatieve voorziening, zoals: fitnesscentrum, ijsbaan, manege, speelterrein, sporthal, sportveld, stadion, tennisbaan en zwembad.

1.92 straatmeubilair

de op of bij de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals: verkeerstekens, wegbebakeningen, bewegwijzeringen, verlichting, halteaanduidingen, parkeerregulerende constructies, road barriers, afvalinzamelsystemen, openbare toiletvoorzieningen, brandkranen, informatie- en reclameobjecten, fietsenstallingen, papier- en plantenbakken, zitbanken, communicatievoorzieningen, beeldende kunst, gedenktekens, sport- en speelvoorzieningen, abri's en dergelijke.

1.93 straatprostitutie

het op straat door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot seksuele handelingen te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

1.94 stacaravan

een caravan, die, ook als deze niet omgevingvergunningplichtig is, toch als bouwwerk valt aan te merken.

1.95 standplaats

een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.

1.96 supermarkt

een (grootschalig) detailhandelsbedrijf, veelal onderdeel van een supermarktketen, met een grote verscheidenheid aan levensmiddelen.

1.97 terras

een buiten de besloten ruimte van een inrichting liggend deel van een bedrijf of instelling waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.98 terreinen met een archeologisch belang

terreinen met een hoge verwachtingswaarde op het aantreffen van archeologische resten in de bodem of waarvan bekend is dat er in beperkte mate waardevolle archeologische resten in de bodem aanwezig zijn.

1.99 terreinen van zeer hoge archeologische waarde

terreinen waarvan bekend is dat er waardevolle archeologische resten aanwezig zijn.

1.100 uitbouw

een op de grond staand en aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting betreft van een in het gebouw gelegen ruimte.

1.101 verblijfsgebied

binnen de bestemming Verkeer gelegen gronden vooral bedoeld voor voetgangers en niet voor doorgaand verkeer.

1.102 voorgevellijn

de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde ervan.

1.103 wadi

voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren.

1.104 werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.105 winkelcentrum

een cluster van winkels, al dan niet in combinatie met andere functies, die in ruimtelijk-economisch opzicht als eenheid beschouwd moet worden.

1.106 wonen

de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonschip.

1.107 woning

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen.

1.108 woonschip

onder woonschip verstaan we een (voormalig) schip met een (metalen) scheepsromp, dat is ingericht of verbouwd voor permanente bewoning waarbij de oorspronkelijke verschijningsvorm grotendeels behouden is gebleven. Met schip wordt in deze bedoeld: elk van oorsprong watergaand vaartuig, met eigen voortstuwing, dat gebruikt wordt (of werd) om goederen, passagiers of beide te vervoeren.

1.109 woonwagen

een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.110 zaalverhuur

een inrichting ten behoeve van het al dan niet bedrijfsmatig exploiteren van zaalaccommodatie, waarbij het verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren en/of het verstrekken van drank voor consumptie ter plaatse mogelijk is.

1.111 zeer kwetsbaar object

een object dat bestemd is voor groepen beperkt zelfredzame personen. Van beperkte zelfredzaamheid is sprake wanneer personen in geval van een calamiteit niet in staat zijn zichzelf zonder hulp van buitenaf in veiligheid te brengen, zoals kinderen, ouderen, gehandicapten en gedetineerden. Voorbeelden van zeer kwetsbare objecten zijn grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, detentiecentra, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en begeleid wonen met 24-uurszorg.

1.112 zorgwoning

een woning die bedoeld is voor mensen die, met ondersteuning, zelfstandig kunnen wonen. Het betreft een zelfstandige woning die geschikt is voor rolstoelgebruik en die eventueel voorzien is van extra voorzieningen, zoals domotica (huisautomatisering), tillift en dergelijke.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand van een gebouw tot een zijdelingse perceelsgrens

de afstand gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens.

2.2 de afstanden tussen lijnen

afstanden tussen lijnen worden gemeten van het hart van de ene lijn tot het hart van de andere lijn.

2.3 de bedrijfsvloeroppervlakte

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle op een bouwperceel aanwezige bebouwing, boven en onder peil, ten dienste van één bepaalde binnen een bestemming toegestane activiteit/functie.

2.4 de diepte van een bouwwerk, niet zijnde een hoofdgebouw

de afstand gemeten vanaf het verste punt van het bouwwerk loodrecht op de gevel waartegen het bouwwerk wordt aangebouwd.

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

2.6 de bouwhoogte van een dakopbouw

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw.

2.7 de bouwhoogte van een kap

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap.

2.8 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

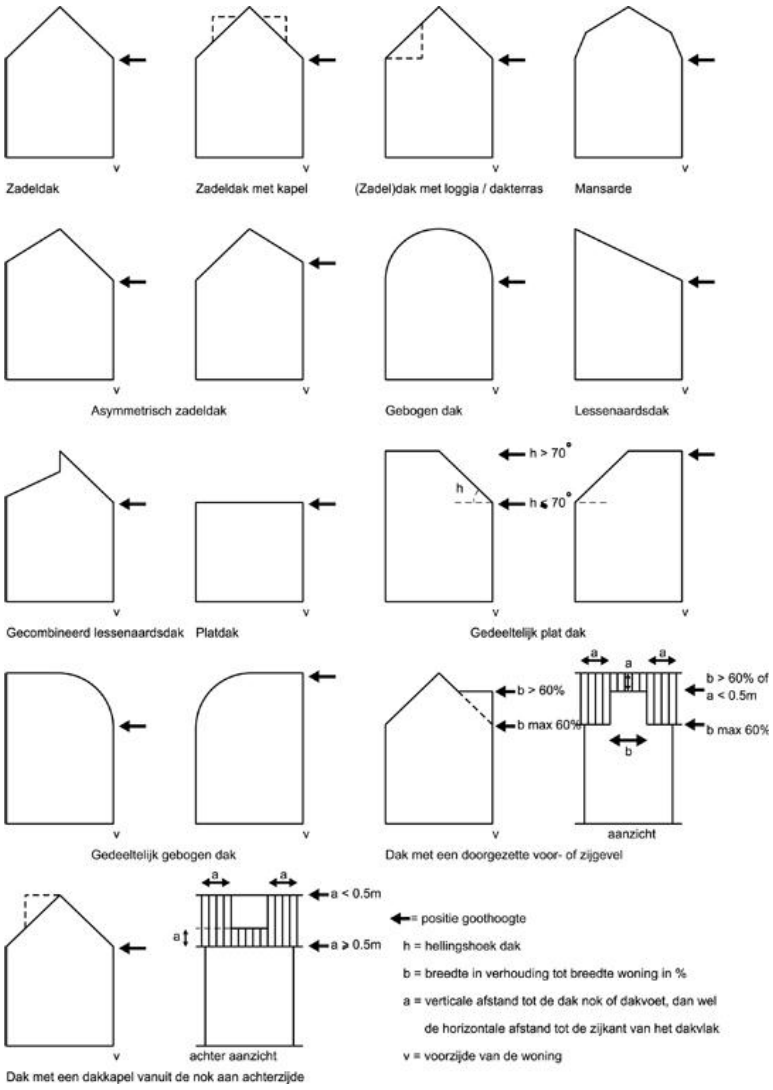
2.9 gevellijn

de plaats vanaf waar de bouw- en goothoogte van het aangrenzende maatvoeringsvlak wordt gemeten.

2.10 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

Voor de meest voorkomende dakvormen bij woningen is in onderstaande schetsjes aangegeven waar de goothoogte wordt bepaald. Daarbij geldt dat voorzover het gaat om een bestaand zadeldak deze niet mag worden uitgebouwd tot een afgetopte dakvorm.

2.11 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.12 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.13 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.14 het bebouwde oppervlakte

de buitenwerks gemeten oppervlakte van de verticale projectie van alle in een nader aan te geven gebied aanwezige, al dan niet ondergrondse, bouwwerken, met uitzondering van ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals pompputten, luifels en balkons.

2.15 het bebouwingspercentage

het percentage dat de oppervlakte van (een gedeelte van) het bouwvlak aangeeft dat binnen de aanduiding 'bouwvlak' maximaal mag worden bebouwd. Dit percentage geldt voor elk afzonderlijk bouwperceel.

2.16 het peil

de plaats vanwaar in het kader van dit bestemmingsplan de hoogte wordt gemeten als bedoeld “bouw- en goothoogte” en als volgt bepaald:

a. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een (al dan niet openbare) weg grenst: de hoogte van de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang niet onmiddellijk aan de hiervoor bedoelde weg grenst: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
c. voor bouwwerken onder het maaiveld, het peil van het bijbehorende bovengrondse hoofdgebouw;
d. in geval van een terp: de hoogte van de bovenkant van de terp;
e. voor drijvende bouwwerken: de waterlijn;
f. in de andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

2.17 het (bruto) verkoopvloeroppervlak

de totale oppervlakte van de voor publiek toegankelijke ruimten, etalages en ruimten achter toonbanken.

2.18 het vloeroppervlak

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle ruimten ondergronds, op de begane grond, de verdiepingen, de zolder en de bijbehorende aan- en uitbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen en taluds;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: sport- en speelvoorzieningen, terrassen, hondenuitlaatplaatsen, in- en uitritten en fiets- en voetpaden;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, overstortvijvers, rioolbuffers, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2;
c. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

3.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 3.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van gronden ten behoeve van parkeren, met uitzondering van ondergrondse parkeervoorzieningen.

Artikel 4 Verkeer

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen met een functie voor verblijf en verplaatsing (waaronder terrassen), verkeerswegen (waaronder busbanen, fiets- en voetpaden), openbaar vervoer (waaronder hoogwaardig openbaar vervoer), kunstwerken (zoals bruggen en andere waterstaatkundige werken), parkeervoorzieningen (uitgezonderd bovengrondse parkeergarages en garageboxen) en fietsenstallingen;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: groen-, sport- en speelvoorzieningen en taluds;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van fietsenstallingen;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2 ;
c. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

4.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 4.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van fietsenstallingen mag per fietsenstalling niet meer bedragen dan 20 m^2. De bouwhoogte van fietsenstallingen mag niet meer dan 3 meter bedragen;
b. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
c. de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen mag niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.2 voor de bouw van een kiosk met dien verstande dat:

a. de bebouwde oppervlakte van een kiosk maximaal 25 m² mag bedragen;
b. de maximum bouwhoogte 5 meter en de maximum goothoogte 3 meter mag bedragen;
c. de activiteiten geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

4.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan het gebruik van garageboxen voor enige vorm van detailhandel en/of horeca.

Artikel 5 Verkeer - 1

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen met een functie voor verblijf en verplaatsing (waaronder terrassen), verkeerswegen (waaronder busbanen, fiets- en voetpaden), openbaar vervoer (waaronder hoogwaardig openbaar vervoer), kunstwerken (zoals bruggen en andere waterstaatkundige werken), parkeervoorzieningen (uitgezonderd bovengrondse parkeergarages en garageboxen) en fietsenstallingen;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: groen-, sport- en speelvoorzieningen en taluds;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van fietsenstallingen;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2 ;
c. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

5.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 5.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van fietsenstallingen mag per fietsenstalling niet meer bedragen dan 20 m^2. De bouwhoogte van fietsenstallingen mag niet meer dan 3 meter bedragen;
b. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
c. de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen mag niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

5.2.3 Dwarsprofiel

a. de hoofdrijbaan mag bestaan uit maximaal 2x1 rijstroken, inclusief bijbehorende voorzieningen zoals ventwegen, fiets- en voetpaden, groenvoorzieningen, sloten en bermen.

waarbij geldt dat afwijkingen in verband met en ten behoeve van kruispunten, parkeerplaatsen, bushaltes, vluchtstroken, en in- en uitvoegstroken zijn toegestaan.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 5.2 voor de bouw van een kiosk met dien verstande dat:

a. de bebouwde oppervlakte van een kiosk maximaal 25 m² mag bedragen;
b. de maximum bouwhoogte 5 meter en de maximum goothoogte 3 meter mag bedragen;
c. de activiteiten geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan het gebruik van garageboxen voor enige vorm van detailhandel en/of horeca.

Artikel 6 Water

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de waterhuishouding en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, de waterbeheersing, waterafvoer en –berging, watergangen, aanleg- en vissteigers, waterlopen en waterpartijen alsmede voor taluds, oevers en onderhoudsstroken kunstwerken, bruggen en andere waterstaatkundige werken;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: groen, sport- en speelvoorzieningen.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd, waaronder in ieder geval zijn begrepen gemalen en pompen.

6.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 6.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de bouwhoogte van palen, (licht)masten en geluidwerende voorzieningen mag niet meer dan 10 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen.

Artikel 7 Woongebied

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Woongebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. primair voor het wonen (inclusief zorgwoningen en seniorenwoningen);
b. maatschappelijke voorzieningen, met dien verstande dat één (basis)school uitsluitend is toegestaan op de gronden met de aanduiding 'onderwijs';
c. nutsvoorzieningen;
d. tuinen en erven;
e. verkeersfuncties (zoals wegen, ventwegen, trottoirs, fiets- en voetpaden);
f. verblijfsgebieden (zoals pleinen, parken en plantsoenen);
g. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer - langzaam verkeer' tevens voor een ontsluitingsweg ten behoeve van fietsers en voetgangers;
h. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer-, groen-, sport- en speelvoorzieningen (uitgezonderd bovengrondse parkeergarages);
i. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
j. nieuwe geluidsgevoelige functies zijn alleen toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder en de bij dit bestemmingsplan vastgestelde hogere waarden en de daarin opgenomen voorwaarden.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. aan- en uitbouwen, bijgebouwen, en bouwwerken geen gebouwen of overkappingen zijnde;
c. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarden en de daarin opgenomen voorwaarden.

7.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 7.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

<u>algemene bouwregels</u>

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen de aanduiding ´bouwvlak´ worden opgericht;
b. het aantal woningen mag niet meer bedragen dan op de verbeelding door middel van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven, met dien verstande dat het weergegeven maximum aantal woningen in de twee gebieden die door middel van de aanduiding 'relatie' zijn gekoppeld, voor beide gebieden te samen geldt;
c. de oppervlakte van een woning en bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 70% van de oppervlakte van het bouwperceel, met dien verstande dat bij gestapelde woningen het bouwperceel voor 100% mag worden bebouwd;
d. binnen deze bestemming mogen voor wat betreft de functie 'wonen', vrijstaande, halfvrijstaande en geschakelde, aaneengebouwde, gestapelde en patiowoningen worden gebouwd;

e. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen mogen niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goot- en bouwhoogte' is aangegeven, met dien verstande dat de goot- en bouwhoogte van een hoofdgebouw ten behoeve van een basisschool respectievelijk maximaal 7 meter (goothoogte) en 11 meter (bouwhoogte) mogen bedragen en dat in het gebied met de aanduiding 'overige zone - zoekgebied bebouwingsaccent' ten behoeve van maximaal twee bouwensembles dan wel bouwclusters afwijkende bouwhoogtes gelden;
f. de hoofdverkeersontsluiting van de woongebieden dient plaats te vinden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - ontsluiting' dan wel binnen een afstand van 10 meter aan weerszijden van deze aanduiding;

voor het bouwen van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

g. aan- en uitbouwen, bijgebouwen, overkappingen, en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten het bouwvlak worden opgericht;
h. de goothoogte van aan- en uitbouwen binnen het bouwvlak mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
i. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen buiten het bouwvlak mogen ten hoogste 3 meter bedragen;
j. aan- en uitbouwen aan de achterzijde van het hoofdgebouw mogen worden gebouwd met een maximale diepte van 3 meter;
k. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen, indien de bijgebouwen worden gebouwd op gronden die grenzen aan openbaar gebied;
l. de bouwhoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen, indien de bijgebouwen worden gebouwd op gronden die niet grenzen aan openbaar gebied;
m. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
n. het gezamenlijke grondoppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Als er tevens sprake is van openlucht zwembaden, jacuzzi's en/of gebouwde vijvers en de daarvoor benodigde bouwwerken, mag het gezamenlijk grondoppervlak maximaal 75 m^2 bedragen;
o. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag voor de voorgevel niet meer dan 1 meter bedragen en achter de voorgevel niet meer dan 2 meter;
p. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen.

7.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 7.2.2 om uitvoering te kunnen geven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning, met dien verstande dat:
1. het gezamenlijke grondoppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen niet meer mag bedragen dan 75 m^2;
2. deze mogelijkheid uitsluitend geldt ten aanzien van bouw en/of uitbreiding van aan- en uitbouwen.

7.4 Specifieke gebruiksregels

7.4.1 Maatschappelijke voorzieningen

Ten aanzien van de in lid 7.1, onder b, genoemde functie 'maatschappelijke voorzieningen' geldt het volgende:

a. op de gronden met de bestemming Woongebied zijn maatschappelijke voorzieningen (zoals gedefinieerd in de begripsbepalingen in artikel 1) toegestaan, met dien verstande dat:
1. maximaal één beschermd wonen cluster (in de zin van een onzelfstandige woonvorm/24-uurszorg) is toegestaan;
2. één (basis)school uitsluitend op de gronden met de aanduiding ´onderwijs´ is toegestaan, waarbij dit maximum aantal van één (basis)school geldt voor de twee bestemmingsvlakken met de bestemming Woongebied te samen;
3. tussen de woningen en het buitenspeelterrein van de (basis)school een afstand van minimaal 30 meter dient te worden aangehouden;
4. de goot- en bouwhoogte van een hoofdgebouw ten behoeve van een (basis)school respectievelijk maximaal 7 meter (goothoogte) en 11 meter (bouwhoogte) mogen bedragen;
b. maatschappelijke voorzieningen zijn zowel op de begane grond als op de verdieping(en) toegestaan, met uitzondering van appartementengebouwen, waarin maatschappelijke voorzieningen uitsluitend op de begane grond zijn toegestaan.

7.4.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. bewoning van bijgebouwen;
b. uitoefening van (aan huis verbonden) beroeps- of bedrijfsactiviteiten in bijgebouwen.

Artikel 8 Waarde - Archeologie 2

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 2 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (gebieden met een hoge archeologische verwachting).

8.2 Bouwregels

8.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bestaande, legale gebouwen en overkappingen en bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

8.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. het bouwplan is gesitueerd tot maximaal 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw;
    4. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld;
    5. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen van het bouwperceel maximaal 100 m^2 bedraagt.

8.3 Afwijken van de bouwregels

8.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 8.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

8.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

8.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige;
d. het doen van nader archeologisch onderzoek.

8.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 8.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor-en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie-,of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

8.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 8.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

a. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. de werken en werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;
c. de werken en werkzaamheden als bedoeld onder 8.4.1 onder d niet groter zijn dan 100 m^2;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

8.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 8.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

8.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

8.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de bestemming Waarde - Archeologie 2 als bedoeld in lid 8.1 geheel of gedeeltelijk te doen vervallen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn dan wel er niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is;
b. gronden alsnog te bestemmen als Waarde - Archeologie 2 indien uit archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn dan wel er een hoge tot zeer hoge verwachting is op het aantreffen van archeologische resten.

Artikel 9 Waarde - Archeologie 3

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (gebieden van zeer hoge archeologische waarde).

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bestaande, legale gebouwen en overkappingen en bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

9.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. het bouwplan is gesitueerd tot maximaal 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw;
    4. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld;
    5. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen van het bouwperceel maximaal 50 m^2 bedraagt. Voor zover openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken, zijn toegestaan geldt dat de totaal bebouwde oppervlakte maximaal 75 m^2 mag bedragen.

9.3 Afwijken van de bouwregels

9.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 9.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

9.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

9.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 9.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast, en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige;
d. het doen van nader archeologisch onderzoek.

9.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

9.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 9.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

9.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 9.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. de werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;
c. de werken en werkzaamheden als bedoeld onder 9.4.1 onder d niet groter zijn dan 50 m^2;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

9.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 9.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

9.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 9.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

9.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de bestemming Waarde - Archeologie 3 als bedoeld in lid 9.1 geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, dan wel er niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is.
b. gronden alsnog te bestemmen als Waarde - Archeologie 3 indien uit archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn.

Artikel 10 Waterstaat - Waterlopen

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterlopen' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging, kunstwerken, bruggen en andere waterstaatskundige werken.

10.2 Bouwregels

10.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

10.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht-)masten hoger mogen zijn.
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

10.3 Afwijken van de bouwregels

10.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 10.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

10.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien het belang van de watergang hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

10.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder omtrent de vraag of door voorgenomen bouwactiviteiten het belang van de watergang niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

10.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
b. het opstellen, opslaan, lozen c.q. storten, al dan niet ten verkoop, van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines.

Deze gebruiksvormen zijn niet strijdig, indien en voor zover deze onlosmakelijk verbonden zijn met werken en werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden zoals bedoeld in artikel 10.5.1 is verleend.

10.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

10.5.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de in lid 10.5.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het aanleggen of aanbrengen van beschoeiingen en puinstortingen;
b. het graven of dempen van waterpartijen en het afdammen van waterpartijen;
c. boringen te verrichten, seismisch of ander bodemonderzoek te doen;
d. het wijzigen van het waterpeil.

10.5.2 Uitzonderingen

Het in lid 10.5.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

10.5.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 10.5.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover het belang van de watergang hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

10.5.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 10.5.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder(s) omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden het belang van de watergang niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 11 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 12 Algemene bouwregels

12.1 Beeldende kunst

Het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van beeldende kunst is binnen alle bestemmingen toegestaan tot een maximum bouwhoogte van 15 meter, met dien verstande dat de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

12.2 (Bouw)werken ten algemenen nutte

Het oprichten van bouwwerken ten algemenen nutte, zoals: transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations, straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van koude- en warmteopslag, wachthuisjes voor verkeers- en parkeerdiensten en schuilgelegenheden, is binnen alle bestemmingen toegestaan, met dien verstande dat:

a. de inhoud van elk gebouw niet meer mag bedragen dan 50 m³;
b. de oppervlakte van elke overkapping niet meer mag bedragen dan 20 m²;
c. de goothoogte van gebouwen niet meer dan 3 meter mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 5 meter mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overkappingen niet meer dan 3 meter mag bedragen;
e. voor de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, de bouwregels van de geldende bestemming van toepassing zijn;
f. de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

12.3 Jongerenontmoetingsplaatsen

Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd ontheffing te verlenen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen binnen de bestemmingen Groen, Verkeer of Maatschappelijk onder de voorwaarden dat:

a. het gaat om een visueel goed zichtbare locatie;
b. de locatie voldoende (verkeers)veilig is;
c. de locatie bij voorkeur gelegen is nabij een speelvoorziening;
d. de afstand tot omliggende woonbebouwing dusdanig is dat er geen hinder voor omwonenden is te verwachten;
e. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van een jongerenontmoetingsplaats per locatie niet meer dan 20 m^2 bedraagt. De goothoogte mag maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 5 meter bedragen.

12.4 Ondergronds bouwen

Bouwen onder peil ten behoeve van de bestemming is toegestaan, met dien verstande dat:

a. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van op de begane grond toegestane functies;
b. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van ondergrondse parkeervoorzieningen;
c. bouwen onder peil binnen de bestemming Wonen is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, voor zover bovengronds aan- en uitbouwen zijn toegestaan dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;

d. bouwen onder peil binnen de bestemming Tuin is toegestaan, mits grenzend aan het hoofdgebouw met een maximum diepte van 1,5 meter dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
e. bouwen onder peil ten behoeve van een woning binnen de bestemming [Gemengd] is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan de woning met een maximum diepte van 3 meter achter de achtergevelrooilijn dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
f. bouwen onder peil ten behoeve van een woning binnen de bestemming [Gemengd] is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan de woning met een maximum diepte van 1,5 meter voor de voorgevellijn danwel tot zover als de bestaande aan- of uitbouw reikt;
g. bouwen onder peil ten behoeve van bouwwerken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 12.2 is toegestaan;
h. de regels van de dubbelbestemming en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

Artikel 13 Algemene gebruiksregels

13.1 Aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten

13.1.1 Bouwregels

Ten behoeve van het onder lid 2 toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

13.1.2 Specifieke gebruiksregels

In gebouwen die ingevolgde deze regels gebruikt mogen worden als woning (inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen) is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten toegestaan, onder de volgende voorwaarden:

a. maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning, inclusief aan- en uitbouwen, mag tot ten hoogste 50 m² worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
b. degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
d. er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en in relatie met een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
e. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

In bijgebouwen is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten niet toegestaan.

13.2 Bed en breakfast

In hoofdgebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor de hoofdfuncties bedrijven, voorzover deze voorkomen in categorie 1 of 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten, cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, kantoren en/of maatschappelijke voorzieningen is op de verdieping(en) een bed en breakfast toegestaan.

13.3 Buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven

13.3.1 Bouwregels

Ten behoeve van het onder artikel 13.3.2 toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

13.3.2 Specifieke gebruiksregels

In hoofdgebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor kantoor, recreatie en/of sport is het gebruik als buitenschoolse opvang en/of kinderdagverblijf onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in de omgeving;
b. de activiteiten moeten voldoen aan de door de GGD en de brandweer gestelde eisen;
c. er dient voldaan te worden aan de voorkeurswaarden uit de Wet geluidhinder;
d. de activiteiten niet zijn toegestaan binnen de gebiedsaanduiding 'veiligheidszone-vervoer gevaarlijke stoffen';
e. de activiteiten vinden naast of in combinatie met het volgens de betreffende bestemming toegestane gebruik plaats en mogen daarvoor geen belemmering vormen;
f. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

13.4 Evenementen

Evenementen zijn binnen alle bestemmingen toegestaan, mits hiervoor vergunning is verleend op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening.

13.5 Ondersteunende horeca

In gebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, recreatie en/of sport, en niet voor horeca, is ondersteunende horeca onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
b. de openingstijden van de horeca-activiteit zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit;
c. de toegang tot de horeca-activiteit is uitsluitend via die van de hoofdactiviteit, er is dus geen aparte ingang;
d. er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
e. voor de horeca-activiteit mag geen aparte reclame worden gemaakt;
f. van het totale vloeroppervlak van een food-detailhandelsbedrijf mag maximaal 20 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
g. van het totale vloeroppervlak van een non-food detailhandelsbedrijf mag maximaal 50 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
h. van het totale vloeroppervlak van een maatschappelijke voorziening, een voorziening gericht op cultuur en ontspanning en een recreatieve- en sportvoorziening (met uitzondering van een sporthal en sportveld) mag maximaal 10% aan ondersteunende horeca worden besteed;
i. van het totale vloeroppervlak van een sporthal mag maximaal 12% aan ondersteunende horeca worden besteed;
j. voor 1 sportveld mag maximaal 150 m^2 aan ondersteunende horeca worden besteed en bij meerdere velden mag voor ieder extra sportveld maximaal 75 m^2 worden opgeteld, met dien verstande dat de maximum oppervlakte niet meer mag bedragen dan 375 m^2.

De gehanteerde oppervlaktematen betreffen de totale oppervlakte ten dienste van de ondersteunende horecafunctie, niet inbegrepen de daarbij behorende ruimten als opslag,

keuken- en toiletruimten.

13.6 Seksinrichting of escortbedrijf

13.6.1 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan een gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van:

a. een seksinrichting of een escortbedrijf voorzover binnen de geldende bestemming geen aanduiding 'seksinrichting' is opgenomen;
b. raam- en straatprostitutie.

13.6.2 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 13.6.1 sub a voor het vestigen van een seksinrichting of escortbedrijf binnen de bestemmingen [Cultuur en Ontspanning], [Gemengd-1] en [Gemengd-2] onder de voorwaarden dat:

a. de vestiging past binnen het maximumstelsel, zoals dat geldt op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen;
b. primair wordt aangesloten bij het huidige en toekomstige stedelijk hoofdwegennet; de activiteit, gelet op de aard en invloed ervan, niet leidt tot een onevenredige aantasting van het karakter van de omgeving. Bij de beoordeling van de aard en invloed op de omgeving worden de volgende aspecten mede in de beoordeling betrokken:
    1. de aanwezigheid van gevoelige functies in de omgeving, zoals religieuze functies (kerken, moskees e.d.), scholen (en andere door kinderen gebruikte gebouwen, zoals kinderopvang) e.d., met dien verstande dat:
        - de in acht te nemen afstand tot dergelijke functies tenminste 50 meter dient te bedragen;
        - rekening wordt gehouden met de aanlooproutes van de gevoelige functies;
    2. het voorkomen of beperken van overlast voor de omgeving;
    3. het voorkomen van nieuwe concentraties van seksinrichtingen en escortbedrijven door een afstand van tenminste 250 meter aan te houden tot een bestaand bedrijf in dezelfde straat of buurt;
    4. de aard van de activiteit, te weten een overwegende avond of nachtactiviteit;
    5. de sociale- en brandveiligheid;
    6. het voorkomen of beperken van een verkeersaantrekkende werking;
    7. de verkeersveiligheid, met name in relatie tot de ontsluiting van het erf;
    8. het voorkomen of beperken van een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte, waarbij wordt uitgegaan van parkeren op eigen erf.
c. wat bouwen betreft moet worden aangesloten bij de regels van de onderliggende bestemming, met dien verstande dat het bevoegd gezag voorwaarden kan stellen aan de maximum oppervlakte van de activiteit.

Artikel 14 Algemene aanduidingsregels

14.1 overige zone - ontsluiting

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'overige zone - ontsluiting' en binnen 10 meter aan weerszijden van deze aanduiding, zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor hoofdontsluitingswegen ten behoeve van de woongebieden.

14.2 overige zone - zoekgebied bebouwingsaccent

Op de gronden die liggen binnen de gebiedsaanduiding 'overige zone - zoekgebied bebouwingsaccent' is, afgezien van de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de andere daar voorkomende bestemmingen en aanduidingen, het realiseren van maximaal twee bouwensembles dan wel bouwclusters toegestaan ten behoeve van gestapelde woningen, met dien verstande dat:

a. de bouwensembles dan wel bouwclusters mogen niet worden gebouwd op de gronden met de bestemming Verkeer en de bestemming Groen;
b. de goot- en bouwhoogte op de gronden ten oosten van de onder a bedoelde gronden met de bestemmingen Groen en Verkeer mag maximaal 15 meter bedragen, met dien verstande dat het bouwensemble dan wel bouwcluster op een (kunstmatige) terp mag worden gerealiseerd;
c. de goot- en bouwhoogte op de gronden ten westen van de onder a bedoelde gronden met de bestemmingen Groen en Verkeer mag maximaal 15 meter bedragen;
d. de onderlinge afstand tussen beide bouwensembles dan wel bouwclusters dient minimaal 140 meter te bedragen.

14.3 vrijwaringszone - dijk

14.3.1 Omschrijving gebiedsaanduiding

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk' zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming, het onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering.

14.3.2 Bouwregels

Op de gronden met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk' mag niet worden gebouwd.

14.3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 14.3.2 voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen indien het belang van de waterkering hierdoor niet wordt geschaad. Het bevoegd gezag wint vooraf schriftelijk advies in bij de beheerder van de waterkering omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten het belang van de waterkering niet wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

14.4 wetgevingzone - wijzigingsgebied

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan, voor zover betrekking hebbend op de gronden met de aanduiding 'wetgevingzone - wijzigingsgebied', te wijzigen in de bestemming 'Sport - Watersport' met inachtneming van de onderstaande regels en voorwaarden:

a. op de gronden met de bestemming 'Sport - Watersport' zijn gebouwde en ongebouwde voorzieningen toegestaan ten behoeve van de watersport, inclusief bijbehorende voorzieningen zoals parkeer- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, verkeersfuncties (zoals wegen, trottoirs, fiets- en voetpaden), wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen;

b. er zijn maximaal twee botenhuizen (inclusief clubhuis, loods, werkplaats, en ondersteunende horeca) ten behoeve van de watersport toegestaan, binnen een daartoe op te nemen bouwvlak;
c. het onder b bedoelde bouwvlak dient op een minimale afstand van 50 meter van de bestemming Woongebied te worden geprojecteerd;
d. de botenhuizen mogen te samen maximaal een bebouwd oppervlak hebben van 2.200m2;
e. de botenhuizen mogen een maximale goot- en bouwhoogte hebben van 12 meter;
f. er dienen minimaal 50 parkeerplaatsen te worden aangelegd op eigen terrein;
g. de ondersteunende horeca dient te voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 13.5 Ondersteunende horeca van het bestemmingsplan Nijmegen De Stelt.

Artikel 15 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van dit plan, voor zover het een in beperkte mate afwijking van de maatvoering betreft, noodzakelijk om het bouwwerk zodanig te laten aansluiten op een bestaande, legale situatie zodat dit vanuit architectonisch en/of bouwkundig opzicht een verbetering is.

Artikel 16 Overige regels

16.1 Uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9, lid 2, van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

a. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
b. de ruimte tussen bouwwerken.

16.2 Berging van hemelwater

Ter voorkoming van wateroverlast mag uitsluitend worden gebouwd en verharding worden aangelegd als de berekende retentiecapaciteit in oppervlaktewater, voor de berging van hemelwater, in dan wel buiten het plangebied gerealiseerd wordt.

16.3 Voorrangsregeling bestemmingen

Bij toepassing van de bestemmingen uit Hoofdstuk 2 geldt, indien op deze gronden een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming. Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, dient de volgende prioriteitenvolgorde te worden aangehouden:

a. in de eerste plaats de planregels van artikel 10 Waterstaat - Waterlopen;
b. in de tweede plaats de planregels van artikel 8 Waarde - Archeologie 2;
c. in de derde plaats de planregels van artikel 9 Waarde - Archeologie 3;

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 17 Overgangsrecht

17.1 Overgangsrecht bouwwerken

17.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

17.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 17.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 17.1.1 met maximaal 10%.

17.1.3 Uitzonderingen

Artikel 17.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

17.2 Overgangsrecht gebruik

17.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

17.2.2 Strijdig gebruik

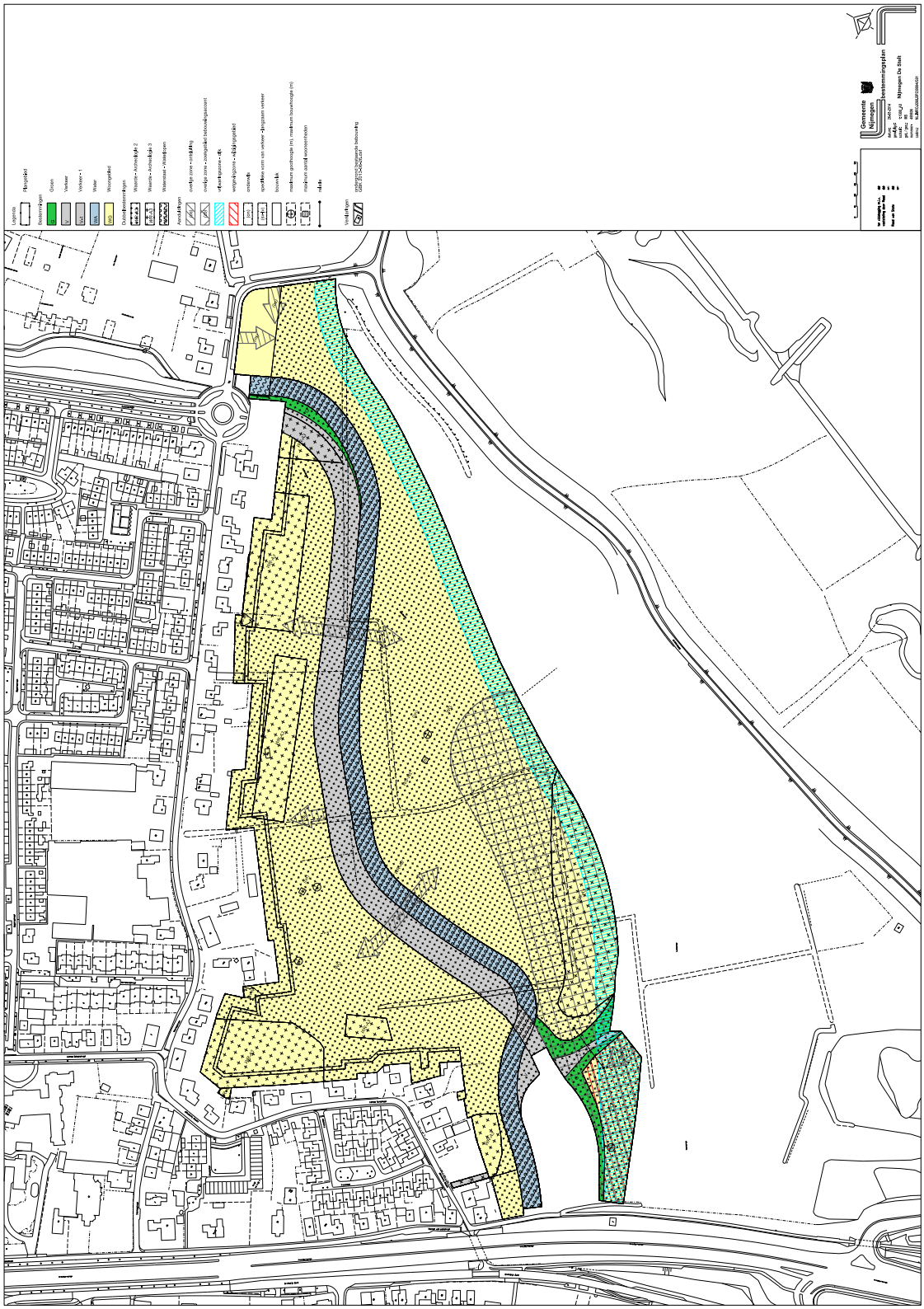
a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 17.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 17.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

17.2.3 Uitzonderingen

Artikel 17.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 18 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'Nijmegen De Stelt'.

Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen . . .

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Kadernota Onbegrensd en Onbevangen"

Van:	Het college van B&W van 11 maart 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**1. Voorliggende besluitvorming** Het college stelt de gemeenteraad voor om de Kadernota "Onbegrensd en Onbevangen; *Nijmegen in Europa*" vast te stellen. Op 15 januari 2014 heeft de gemeenteraad de startnotitie die vooraf ging aan de Kadernota besproken. Naar aanleiding van de gedachtenwisseling die plaats had in de kamerronde en een consultatie onder deskundigen en partnerorganisaties in de stad en (Eu)regio is de notitie op onderdelen licht aangepast. De geldigheidsduur van deze nota is gelijk aan die van de nieuwe periode Europese Structuurfondsen (2014 - 2020). Het college legt deze kadernota nu aan de gemeenteraad ter vaststelling voor.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Marije Gerrist m.gerrist@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024- 329 91 24
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Kadernota Onbegrensd en Onbevangen" 2. Brief van het college van B&W d.d. 17 december 2013 inzake "Notitie Onbegrensd en Onbevangen"		

Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
9 juli 2014 / 36/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
1 juli 2014

Onderwerp
kadernota Europa

Programma / Programmanummer
Citymarketing & Externe betrekkingen / 1013

Portefeuillehouder
H.M.F. Bruls

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
11 maart 2014

Samenvatting
De kadernota Europa 2014-2020 “Onbegrensd en Onbevangen” is op 15 januari 2014 besproken in een kamerronde. Daarop volgde een externe consultatie van deskundigen en partnerorganisaties. De nota is op onderdelen licht aangepast. De geldingsduur is gelijk aan die van de nieuwe periode Europese structuurfondsen.

Voorstel om te besluiten

1. Kadernota Onbegrensd en Onbevangen vast te stellen.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Hans van Oerle, 2313, h.van.oerle@nijmegen.nl

Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

In onze Stadsvisie 2020 hebben we als één van de leidende principes vastgesteld dat Nijmegen een Europese stad wil zijn waar grensoverschrijdend gewerkt, geleerd en geleefd wordt. En in de hoofdtekst heet het: 'We willen een fervent Europese stad zijn en als zodanig ook in Europa, maar vooral bij onze Duitse buren bekend staan.' In deze notitie is die lijn verder uitgewerkt en onderbouwd.

Om de komende zeven jaren voldoende flexibel te kunnen inspelen op ontwikkelingen, op kansen en op nieuwe wensen past nu geen al te gedetailleerde omschrijving van het beleid, maar wel het benoemen van ambities en het geven van richting.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

De kadernota Europa 2014-2020 "Onbevreesd en Onbevangen" wordt u aangeboden als eigen Nijmeegse uitwerking van het *Europe 2020* beleidskader van de Europese Unie.

1.2 Relatie met programma

Citymarketing & Externe Relaties, het product (Internationale) Samenwerking en Public Affairs.

2 Doelstelling

Het vaststellen van de in de nota genoemde kaders als uitgangspunten voor het Nijmeegse Europabeleid.

3 Argumenten

De opgedane ervaring en de voorbeelden van stedelijke netwerken als regio Twente, Brabantstad, leren ons dat het nodig is een rode draad aan te brengen in bestaande activiteiten, netwerken en projecten om de Nijmeegse belangen in zowel Den Haag als Brussel beter te behartigen en om goed gebruik te maken van de kennis, ervaring en financiële middelen die in de Europese samenwerking besloten ligt.

Het formuleren van een missie is ook noodzakelijk omdat onder meer door bezuinigingen op landelijk niveau vele Europese regio's zich steeds meer op Europese samenwerking, fondsen en programma's richten.

De in de kadernota beschreven missie is vertaald naar de volgende 8 kaders:

1. Bestendigen en uitbouwen van de voor onze Europastrategie relevante netwerken.
2. De grensstad Nijmegen heeft speciale aandacht voor het ontwikkelen van hartelijke relaties met de Duitse buren.

3. We onderzoeken de mogelijkheid en wenselijkheid om toe te treden tot Eurocities en/of een actievere deelname aan het ERRIN netwerk.
4. We willen EFRO, ESF, INTERREG V en andere programma's ook in de komende periode ten volle benutten en we onderschrijven de hoofddoelstelling van Europe 2020, slimme, duurzame en inclusieve groei.
5. Nijmegen wil in samenwerking met universiteit en hogeschool van het thema "kennisstad" meer werk maken in Europa.
6. Nijmegen wil van het thema "oudste stad" meer gebruik maken in Europa.
7. In onze Europese oriëntatie zoeken we samenwerking met andere kennissteden, met historische steden, met steden van een gelijke omvang en beleidsoriëntatie.
8. In onze Europese oriëntatie hanteren we de uitgangspunten van de Stadsvisie 2020.

4 Risico's

In veel gevallen is het succes van het beleid mede afhankelijk van het vinden van de juiste partners, zowel in de eigen regio als elders in de Europese Unie.
De mate waarin het beleid uitvoerbaar blijkt is afhankelijk van het in huis hebben van voldoende capaciteit en expertise, mede vanwege de complexiteit van Europese regelgeving en verantwoordingseisen.

5 Financiën

Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties.

6 Participatie en Communicatie

Het afgelopen jaar hebben we op tal van plekken gesprekken gevoerd en ideeën opgedaan, met stedelijke partners, in de eigen regio (Stadsregio en Euregio), in Den Haag en Brussel. Bovendien hebben we gebruik gemaakt van kennis en informatie die beschikbaar is bij de VNG, bij de G32 en bij Europa Decentraal.
Na het vaststellen van de nota blijven we de belangrijkste stedelijke, (Eu)regionale, nationale en internationale contacten betrekken bij het Nijmeegse Europabeleid. Te denken valt aan de kennisinstellingen (RUN, UMC Radboud, HAN en ROC), het bedrijfsleven, de Health Valley, de provincie Gelderland, buurgemeenten en Duitse steden als Kleve en Duisburg, culturele instellingen, milieuorganisaties en burgerinitiatieven.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

7 Uitvoering en evaluatie
De uitvoering van de kadernota ligt in eerste instantie bij de afdeling Bestuurskwaliteit, bureau Strategie, maar heeft raakvlakken met sociaal, economisch, cultureel, cultuurhistorisch en milieubeleid.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): kadernota Europa 2014-2020 Onbegrensd en Onbevangen

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 25 juni 2014

14. **Raadsvoorstel Kadernota Onbegrensd en Onbevangen (36/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 11 maart 2014
Kadernota Onbegrensd en Onbevangen vast te stellen.

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van 9 juli 2014

Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen . . .

Onbegrensd en Onbevangen

Nijmegen in Europa. Kadernota 2013-2017

I. Inleiding

Nijmegen is een grensstad én een middelgrote centrumstad in een EU-regio. Als alle andere Nederlandse centrumsteden komen we in aanraking met de Europese Unie, of het nu gaat om staatssteun, om fijnstof of om structuurfondsen; "Brussel" heeft voor ons een belang vergelijkbaar met "Den Haag". Dit belang ligt in de toenemende verbondenheid tussen deze bestuurslagen.
De Europese Commissie heeft haar beleid vastgelegd in de Europa 2020 strategie, gericht op slimme, duurzame en inclusieve groei. De doelstellingen van deze visie dient elke lidstaat te vertalen naar nationaal beleid, uitvoeringsprogramma's van structuurfondsen en begrotingen, waarbij de samenwerking gezocht wordt met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners, kenniscentra en regionale, decentrale overheden. Daar ligt in het verwezenlijken van het gemeentelijk beleid een opgave voor Nijmegen.
Als stad aan de staatsgrens met Duitsland hebben we extra te maken met de Europese Unie, of het nu gaat om de arbeidsmarkt, mobiliteitsbeleid, educatie, cultuur, veiligheid, ruimtelijke planning, milieu, de woningmarkt of de toeristische markt. Het is in het belang van Nijmegen en de (Eu)regio om deze staatsgrens met behulp van de Europese Unie te laten vervagen en de regionale samenwerking te bevorderen.

Nijmegen in Europa is in de afgelopen tien jaar geen thema voor kader stellende discussies geweest in de Nijmeegse Raad, behalve als het verwante onderwerpen als verhoopte EFRO-subsidies of het lidmaatschap van de Euregio Rijn-Waal betrof.
In onze Stadsvisie 2020 hebben we als een van de leidende principes vastgesteld: "Nijmegen wil een Europese stad zijn waar grensoverschrijdend gewerkt, geleerd en geleefd wordt." En in de hoofdtekst heet het: "We willen een fervent Europese stad zijn en als zodanig ook in Europa, maar vooral bij onze Duitse buren bekend staan."

In deze nota willen we die lijn verder uitwerken en onderbouwen. Het is een kadernota, wat wil zeggen dat er nog vele uitwerkingen zullen volgen. Om de komende zeven jaren, in lijn met het Europese meerjarige beleidskader EU2020, voldoende flexibel te kunnen inspelen op ontwikkelingen, op kansen en op nieuwe wensen past nu geen al te gedetailleerde omschrijving van het beleid, maar wel het benoemen van ambities en het geven van richting.

Het afgelopen jaar hebben we op tal van plekken gesprekken gevoerd en ideeën opgedaan, dicht bij huis, met stedelijke partners, in de eigen regio (Stadsregio en Euregio) en verder weg, met name in Den Haag en in Brussel. Bovendien hebben we gebruik gemaakt van kennis en informatie die in overvloed beschikbaar is bij de VNG, bij de G32 en bij Europa Decentraal.

In de bijlagen geven we een korte terugblik op wat de aflopende periode 2007 – 2013 Nijmegen heeft opgeleverd aan activiteiten en fondsen, zetten we uiteen wat de Europese meerjarenagenda EU2020 inhoudt en wat deze Agenda betekent voor regio's en steden als Nijmegen.

2. Missie

De internationalisering heeft belangrijke consequenties voor steden. Het stedelijk bestuur is primair verbonden aan een territoriale eenheid, terwijl in de kenniseconomie, het mobiliteitsbeleid, de arbeidsmarkt etc. ruimtelijke dimensies van betekenis zijn, maar er geen strakke grenzen bestaan. Dat maakt dat de stedelijke, regionale of landelijke overheid minder sturing kan uitoefenen op deze factoren. De opgave voor het stedelijk beleid ligt dan ook in het profiteren van de internationale dynamiek en daarmee ook zelf geografische grenzen te overschrijden.
De complexiteit van verantwoordelijkheden en de voortschrijdende internationalisering brengen met zich mee dat steden zich op basis van hun daily urban system steeds meer in stedelijke netwerken organiseren. Dit zijn constructies waarbij fysieke, sociale en economische kenmerken bijeen komen en elkaar overlappen. Zo is ook Nijmegen onderdeel van een polycentrische stedelijke regio, de stadsregio Arnhem-Nijmegen.
Het Europese beleid richt zich op deze stedelijke netwerken, omdat de Europese Commissie er vanuit gaat dat deze netwerken extra agglomeratievoordelen hebben doordat zij onderling stedelijke functies kunnen delen. De gedachte achter dit beleid is dat deze netwerken hierdoor beter in staat zijn zich economisch en sociaal-maatschappelijk te ontwikkelen en te groeien.
De Europese Unie en de meerjarige Europese beleidsstrategie EU 2020 maakt het steden mogelijk de (lands)grenzen te overschrijden (zie bijlage 2). Europese steden en regio's staan voor gelijksoortige uitdagingen. Het stimuleren van een duurzame economie, het opvangen van de gevolgen van de economische crisis en maatschappelijke ontwikkelingen als vergrijzing en de effecten van de opwarming van de aarde (met als gevolg grotere fluctuaties in de waterstand van rivieren). Uitdagingen die niet ophouden aan de gemeentelijke of landsgrens.
Nu het Rijk zich goeddeels terugtrekt uit financiering van essentiële beleidsopgaven en verantwoordelijkheden decentraliseert naar gemeenten is aansluiting bij het Europese beleid van extra groot belang.
Een gemeente kan op drie verschillende wijzen actief zijn in Europese netwerken en organisaties, onderverdeeld in de volgende elkaar aanvullende functies:

Ten eerste, de *informatiefunctie*:
het vergaren en ter beschikking stellen van zoveel mogelijk kennis over Europese richtlijnen, programma's en beleidsvorming. Op deze manier hebben we weet van de regels op het gebied van staatssteun, fijnstof e.d. Daarbij draagt informatie over het Europese beleid ertoe bij dat wij bijvoorbeeld de vorming en uitvoering van de Operationele Programma's EFRO, ESF en INTERREG kritisch kunnen volgen, input kunnen leveren of mogelijk kunnen bijsturen. De gemeente Nijmegen heeft via het bureau Brussel van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, de VNG, de G32 werkgroep Europa, het lidmaatschap van de Euregio Rijn Waal en het Landsdeel Oost netwerk toegang tot relevante informatie.

Een tweede functie betreft de *beïnvloeding*.
Via allerlei Europese netwerken kan de gemeente input leveren op de vertaling van Europees beleid naar nationale regelgeving of in de vorming en voortgang van de structuurfondsprogramma's EFRO, ESF en INTERREG, in feite de regionale vertaling van de Europese meerjarige beleidsstrategie.
Deelname aan Europese netwerken geeft steden de mogelijkheid om mee te praten over het te vormen Europees beleid: de Europese Commissie consulteert verschillende in Brussel gevestigde netwerken op verschillende beleidsterreinen, waaronder economische ontwikkeling, cultuur, kennis,

sociale zaken, milieu en mobiliteit. De ervaring leert dat ook Nederlandse steden dit soort netwerken met succes gebruiken om effectiever hun belangen te behartigen. Bij wijze van voorbeeld: de regio Twente heeft middels het “Eurocities” netwerk (de 130 grootste Europese steden en 40 partnersteden) met succes een lobby in Den Haag gevoerd over de aansluiting van de Achterhoek op de Europese logistieke hoofdstructuur. Nijmegen en Arnhem zijn geen lid van dit netwerk.

Ten derde; de *netwerkfunctie*.
Het ontwikkelen en onderhouden van een goed netwerk is belangrijk in de uitvoering van de twee eerder genoemde functies. Netwerken worden ingezet voor het bundelen van krachten en vormen van massa om in Den Haag en Brussel gehoord te worden. In dat kader zou ook deelname aan de Nederlandse missie die zitting heeft in het Comité van de Regio’s, het belangrijkste platform voor bestuurlijke lobby in Brussel, voor Nijmegen interessant zijn.
Het onderhouden van relaties kan voorts bijdragen aan het vormen van allianties en samenwerkingsverbanden. Een goed voorbeeld is “Similar Cities”, een netwerk van steden dat deelname aan Europese subsidieprogramma´s vergemakkelijkt. Dit netwerk is door de gemeente Utrecht opgezet met de steden Aarhus, Bologna, Edinburgh, Gent, Malmö en Stuttgart met als doel het uitwisselen van best practises en het gezamenlijk aanvragen en uitvoeren van Europese projecten.

Missie
Met ons Europese beleid werken we aan de profilering van Nijmegen als pro-Europese stad, aan onze naamsbekendheid en het verstevigen van het profiel van Nijmegen als kennisstad en als oudste stad van het land. We willen Nijmegen tonen als een stad met een grensoverschrijdend vestigingsklimaat voor bedrijven, onderwijs- en onderzoeksinstellingen, expats en studenten. Bij onze stadsregionale ambitie de vierde regio van het land te zijn kan, gelet op de internationalisering van kennis, arbeid en economie, een Europees en Euregionaal beleid niet ontbreken.

In de Europese profilering van Nijmegen kiezen we in lijn met de stadsvisie, het citymarketingbeleid, de structuurvisie, de economische en de duurzaamheidsagenda voor een focus op drie kenmerkende eigenschappen:

- Grensstad
- Innovatieve kennisstad en haar Europese netwerken
- Oudste stad van Nederland

I. Nijmegen grensstad

De Tweede Wereldoorlog heeft jarenlang een negatieve invloed gehad op de grensoverschrijdende relaties in onze regio. En net als in de rest van het land liep de belangstelling voor Duitse taal en cultuur terug. De handel bleef echter bestaan en de oprichting en uitbouw van de Europese Unie hebben de Nederlands-Duitse handelsrelatie versterkt en tot een van de belangrijkste pijlers onder de naoorlogse welvaartsstaat gemaakt. Nijmegenaren en hun Duitse buren zijn in dat spoor elkaar weer meer gaan opzoeken. De binnensteden van Kleve en Nijmegen en de winkels in het tussengelegen Kranenburg danken veel van hun omzet aan die grensoverschrijdingen. In de afgelopen twintig jaar hebben we een constante groei gezien in het grensoverschrijdend werken, wonen en recreëren.
Nijmegen is al decennia een actief lid van de Euregio Rijn-Waal. Onze Euregio bestaat sinds 1993 en

was indertijd het eerste, grensoverschrijdend openbare lichaam in Europa. In dat samenwerkingsverband van 51 Nederlandse en Duitse gemeenten, drie provincies, een deelstaat, vier Kreisen, Handelskammers en Kamer van Koophandel zijn we met Duisburg en Arnhem één van de grootste en meest bepalende deelnemers. In de Euregio leveren we bestuursleden, zijn we betrokken bij de economische structuur versterkende projecten, maar ook bij kleinere grensoverschrijdende initiatieven van scholen en burgers op sociaal en cultureel gebied.
In de periode 2014 – 2020 (de nieuwe Interreg V periode) is het zaak in te zetten op het beter betrekken van burgers en organisaties in de Euregio, onder meer middels het stimuleren van Duitse taal en cultuur in het onderwijs en investeren in economische samenwerking, waaronder in het grensoverschrijdende toerisme, de grensoverschrijdende arbeidsmarkt en een beter functionerende euregionale economie. We dienen de Euregio te ondersteunen in haar ontwikkeling van een Interreg-loket naar een platform en ontmoetingsplaats voor burgers, bedrijven en cultuur- en onderwijsinstellingen.
We willen in deze periode onze contacten binnen de Euregio en de provincie beter benutten in het behartigen van de belangen van Nijmegen en de grensregio. Maar ook in Den Haag, waar de grensstreek en de noodzaak van een betere samenwerking met de Duitse regio´s op het gebied van educatie, gezondheidszorg, economie, arbeidsmarkt, ruimtelijke planning nog onvoldoende in beeld is. In het ontwikkelen van activiteiten en projecten in de Euregio sluiten we zoveel mogelijk aan bij het INTERREG VA programma en de daarvan afgeleide Euregionale Strategische visie 2020.

II. De innovatieve kennisstad en haar Europese netwerken

Nijmegen is met de Radboud Universiteit, het RadboudUMC en de HAN onmiskenbaar een kennisstad. Door deze kennisinstellingen is de internationale oriëntatie van de stad nog verder toegenomen, niet alleen door het feit dat de universiteit en het RadboudUMC wetenschappelijke contacten onderhoudt tot ver over de grens, maar ook door de komst van wetenschappers van elders naar Nijmegen.
De laatste jaren is daar een groeiend aantal buitenlandse, vooral Duitse, studenten aan universiteit en hogeschool bijgekomen. Het op Heijendaal staande Max Planck Instituut voor Psycholiguïstiek is het enige in Nederland gevestigde onderdeel van de vermaarde wetenschappelijke Duitse Max Planck Gesellschaft (80 vestigingen, waarvan 76 in Duitsland).
Nijmegen is een stad met laboratoria, bedrijven met een kennisprofiel en met inwoners met een gemiddeld hoog opleidingsniveau. De zorgsector kan met recht een topsector genoemd worden, een bron van innovatie en goed voor 20% van de werkgelegenheid. Maar ook de EMT, de chemie en High Tech zijn sectoren van groot belang voor de Nijmeegse economie.

Het beroepsonderwijs aan het ROC heeft de afgelopen jaren vanuit het Technovium een aanbod ontwikkeld aan Duitse taal en (zaken-)cultuur omdat haar studenten en het Nijmeegse MKB een betere toegang tot de markten in het buurland te bieden. Het Nijmeegse ROC is ook de initiatiefnemer en penvoerder van netwerk ‘De Lerende Euregio’, bestaande uit 8 Nederlandse MBO instellingen en 22 Duitse Berufs Kollegs. Dit netwerk stimuleert en faciliteert uitwisselingen en bereidt jongeren voor op deelname aan de arbeidsmarkt in het buurland.
Het verwezenlijken van het gemeentelijk beleid kent vele raakvlakken met de ambities en opgaven van kennisinstellingen, bedrijven, scholen, culturele en sociaal-maatschappelijke organisaties in de stad. Bijvoorbeeld op het gebied van research & development, bij de valorisatie van innovatieve

projecten, maar ook in de energietransitie in de woningbouw, of bij het behoud van ons culturele erfgoed. Deze ambities en doelen komen overeen met de focus van de Europese Meerjarenstrategie EU2020 op een slimme, groene inclusieve groei, waaraan de (structuur)fondsen EFRO, INTERREG, ESF en Horizon2020 gekoppeld zijn.
De Nijmeegse overheid wil beter aansluiten bij de Europese verbindingen en samenwerkingen die de grote kennisinstellingen en internationaal opererende bedrijven in de stad en regio hebben en in haar rol van procesbegeleider en makelaar zoeken naar vervlechting tussen de strategieën.
In samenwerking met de Radboud Universiteit, de initiator van het IRUN-netwerk, willen we verkennen met welke Europese universiteitssteden op onderzoeksthema´s we samenwerkingsverbanden kunnen aangaan.
De komende twee jaar, tot 2016, huisvest de gemeente het digitale loket Europe Direct Information Center (EDIC). Het EDIC maakt onderdeel uit van het door de Europese Commissie opgezette netwerk met 500 informatiepunten verspreid door heel Europa en gericht op een participatief burgerschap. Het Europe Direct netwerk is ook een bron aan informatie over Europese wet- en regelgeving en Europese programma's.
Nijmegen wil met dit centrum uitdragen een Europese stad te zijn, te bewijzen wat Europa Nijmegen heeft geboden en kan bieden. Zo blijkt bijvoorbeeld uit een peiling van het stadspanel, gehouden in 2013, dat burgers onbekend zijn met wat Europese fondsen onze stad in de fysieke zin hebben opgeleverd: de ontwikkeling van de ringstraten, de Mariënburgkapel, het Kanaalgebied en wijkcentrum het Hert in de Willemsbuurt. In samenwerking met stedelijke en Euregionale partners (bv het EDIC in Duisburg) werken we in een proefperiode van twee jaar aan de organisatie van bijeenkomsten, conferenties en projecten over Europese thema's en de Europese Verkiezingen.

De gemeente is naast de Euregio en het Landsdeel Oost ook actief betrokken in de volgende netwerken en bij de volgende organisatie:

- *G32*

Wetende dat veel van de maatschappelijke en economische uitdagingen waar Europa nu voor staat, zich in de steden manifesteren, willen G32-steden inzichtelijk maken waar de doelstellingen van de EU2020 strategie aansluiten op de stedelijke agenda's. Het doel is om middels die aansluiting toegang te verkrijgen tot de Europese middelen en om de gezamenlijke belangen van de G32-steden met betrekking tot Europa te monitoren en te behartigen, onder meer bij het Rijk. Hiertoe is de G32 werkgroep Europa opgericht, waarin Nijmegen zitting heeft. De ambities van de steden zijn verwoord in het bidboek 'Steden startklaar voor Europa'.

- *Bureau Brussel*

Naast onze inzet in de G32, in het Landsdeel Oost en in de Euregio Rijn-Waal, is Nijmegen Europees actief via de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. De Stadsregio beschikt sinds 2006 over een klein Bureau Brussel (1,5 fte), oog en oor bij de Brusselse departementen en directoraten. Deze vooruitgeschoven post voorziet de in de Stadsregio deelnemende gemeenten van actuele informatie over programma's, oproepen (calls) om aanvragen in te dienen dan wel om deel te nemen aan samenwerkingsverbanden, van informatie over nieuw beleid en kan gemeenten, instellingen en bedrijven ondersteuning bieden bij hun zoektocht in het Brussels labyrint of in contact te komen met Nederlandse leden van het Europees Parlement. Bureau Brussel vertegenwoordigt de Stadsregio in ERRIN (European Regions Research & Innovation Network), waarin 90 EU regio's met een innovatie

ambitie samenwerken, en in Polis, een netwerk van Europese steden en regio's gericht op de ontwikkeling van duurzame mobiliteit.

In de discussies over de toekomst van de stadsregionale samenwerking willen wij ervoor waken dat Bureau Brussel verdwijnt. Wij onderzoeken de mogelijkheden om Bureau Brussel in 2014 e.v.j. voort te zetten, als onderdeel van de vernieuwde Stadsregio of als voorpost van de vier Gelderse steden. Samenwerking tussen Bureau Brussel van de Stadsregio en de lobbyist van de Provincie Gelderland te Brussel bestaat reeds. Die samenwerking tussen provincie en steden kan nog versterkt worden.

- *Europese netwerken en projecten*

De Europese contacten hebben aangetoond Nijmegen tot voordeel te zijn. Europese netwerken waarin Nijmegen actief is of was, zoals het Future Cities project, Urbact II en Media Franca, het kandidaat stellen voor Duurzaamste Stad van Europa in 2016 leiden in een korte periode tot zeer praktische resultaten: kennisuitwisseling en het verkrijgen van subsidiemiddelen die de stad helpen haar ambities op het gebied van innovatie, sociale voorzieningen en duurzaamheid te verwezenlijken. Deze stedelijke allianties hebben naast kennisuitwisseling en het verkrijgen van Europese subsidies een ander voordeel: ze zijn gericht op projectmatige samenwerking, kennen een eindtermijn en vragen geen lange termijn investering van de gemeente. Het is de moeite waard om middelgrote kennissteden met een lange historie en een innovatieve health sector, met name in Duitsland, België, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Scandinavië in beeld te brengen wanneer we partners zoeken voor slimme allianties.

III. Oudste stad van Nederland

Nijmegen is in tal van opzichten eerder en langer een Europese stad dan een Gelderse stad. Dat heeft zijn historische verklaringen. Nijmegen was al een stad toen er van een hertogdom Gelderland nog geen sprake was. Door deel te nemen aan het Francia Media project/Cradles of European Culture, een samenwerkingsverband tussen twintig Europese organisaties uit België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland, Italië, Kroatië, Slowakije, Slovenië en Tsjechië, maken we dit cultureel erfgoed 'zichtbaar'. We herdenken de Vrede van Nijmegen (1678-1679) als de eerste Europese verdagen door tweejaarlijks met de Radboud Universiteit en NXP de Vrede van Nijmegen Penning aan een Europeaan met een grote verdienste op het gebied van Europese eenheid, vrede en veiligheid uit te reiken. De herdenking van bombardement en bevrijding hebben we verbonden aan deelname aan de Europese Liberation Route, een succesvol en nog lang doorlopend Europees project, geïnitieerd door onze Stadsregio (nu overgenomen door het RBT KAN). Verdere uitbouw van het profiel is denkbaar via strategische allianties met andere historische steden met een vergelijkbaar profiel.

Kaders bij missie

1. *Bestendigen en uitbouwen van de voor onze Europastrategie relevante netwerken*. Nijmegen blijft actief in de Euregio, betrokken bij Bureau Brussel van de Stadsregio, actief in Landsdeel Oost en met name in het Europa-overleg van de Gelderse steden met de Provincie, en actief in de G32 Europa Werkgroep.

2. *De grensstad Nijmegen heeft speciale aandacht voor het ontwikkelen van hartelijke relaties met de Duitse buren*. Nijmegen heeft er alle belang bij om de grensoverschrijdende arbeidsmarkt en consumentenmarkt te stimuleren. We proberen belemmeringen voor grenspendelaars weg te nemen en de grensoverschrijdende arbeidsmarkt te stimuleren, we willen de kennis van de Duitse taal en cultuur bevorderen, we willen culturele uitwisseling, we willen een gezamenlijk veiligheidsbeleid en we willen de infrastructurele verbindingen versterken. Nijmegen zal de samenwerking met Kleve en Duisburg intensiveren.
3. *We onderzoeken de mogelijkheid en wenselijkheid om toe te treden tot Eurocities en/of een actievere deelname aan het ERRIN netwerk.* Eurocities, als lobbygroep en belangenbehartiger van de Europese grote steden erkend en vaak geraadpleegd door de Europese Commissie, gehoord in Den Haag, is een netwerk dat ook voor Nijmegen interessant is mede doordat de steden mee praten over het te vormen Europese beleid, eerder op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden en gemakkelijker partners kunnen vinden voor deelname aan Europese projecten. Eindhoven-Helmond, de G4, Twentestad en BrabantStad zijn al lid. Nijmegen kan alleen toetreden in samenwerking met Arnhem, c.q. de Stadsregio, omdat het anders niet voldoet aan het inwonercriterium (> 250.000).
4. *We willen EFRO, ESF, INTERREG V, Horizon2020 en andere programma's ook in de komende periode ten volle benutten en we onderschrijven de hoofddoelstelling van Europe 2020, slimme, duurzame en inclusieve groei.* Daarvoor dienen we onder meer in de begroting rekening houden met de reservering cofinanciering door het op slimme wijze afstemmen van gemeentelijke programma's op de prioritaire thema's zoals verwoord in de Operationele Programma's van de komende structuurfondsen. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat zij als uitvoerder van het EFRO programma landsdeel Oost extra cofinanciering ter beschikking wil stellen als steden in Landsdeel Oost in goede samenwerking en afstemming projecten ontwikkelen en indienen. Cofinanciering door stedelijke partners blijft daarbij noodzakelijk.
5. *Nijmegen wil in samenwerking met universiteit en hogeschool van het thema "kennisstad" meer werk maken in Europa.* De universiteit is al lid van het internationale netwerk van universiteiten "IRUN". Bezien moet worden hoe we dit netwerk – wellicht aangevuld met specifieke voor Nijmegen interessante universiteitssteden (bijvoorbeeld Freiburg, dat bekend staat als meest duurzame stad van Europa) – kunnen benutten voor een op de bevordering van de kenniseconomie gerichte Europese coalitie. Het lidmaatschap van de Stadsregio van ERRIN kan daar in helpen.
6. *Nijmegen wil van het thema "oudste stad" meer gebruik maken in Europa.* Voorbeelden van Europese stedenclusters, zoals de Europese Historische Vestingsteden en de Europese Kathedraalsteden, tonen aan dat met een slimme lobby veel Europees geld binnen halen en niet alleen voor kennisuitwisseling. Keizer Karel steden zou een thema kunnen zijn. Uitgaande van de "Liberation Route Europe" kan ook gedacht worden aan een verbond van steden op de lijn Rouen-Parijs-Antwerpen-Nijmegen/Arnhem-Berlijn. Het voordeel van deze allianties is dat ze een programmatische samenwerking betreffen en voor een middellange termijn worden aangegaan.
7. *In onze Europese oriëntatie zoeken we samenwerking met andere kennissteden, met historische steden, met steden van een gelijke omvang en beleidsoriëntatie.* Het betekent dat we zoeken naar samenwerking met partners in noordwest Europa die met Nijmegen vergelijkbare kansen en ambities delen.

8. *In onze Europese oriëntatie hanteren we de uitgangspunten van de Stadsvisie 2020.* Dat wil zeggen dat we waar mogelijk optrekken met Nijmeegse partners uit de quadrupel helix: kennisinstellingen, bedrijven en (groepen) burgers. Wij willen bevorderen dat naast de gemeente ook anderen, van universiteit tot carnavalsvereniging en van grootindustrie tot klein bedrijf, Europa ontdekken.

Bijlage 1: Terugblik subsidiefondsen 2007-2013

In de afgelopen jaren hebben we ingezet op het continueren van onze actieve aanwezigheid in de netwerken en het voor Nijmeegse projecten verwerven van Europese financiële bijdragen.

a. INTERREG IVA.

De regio's langs de landsgrenzen krijgen speciale aandacht van de Europese Unie. Door de grensoverschrijdende samenwerking verliezen landsgrenzen in Europa steeds meer aan betekenis. Ter ondersteuning van grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden heeft de Europese Unie het subsidieprogramma INTERREG IV A in het leven geroepen. In totaal € 8,7 miljard aan EU-gelden vloeit tussen 2007 en 2013 naar grensoverschrijdende projecten.

Een deel van deze subsidiemiddelen is beschikbaar voor het Duits-Nederlandse grensgebied tussen de Noordzeekust en de Niederrhein. Binnen het programmagebied van het INTERREG IV A-programma Deutschland-Nederland is in deze periode bijna € 300 miljoen in Duits-Nederlandse projecten geïnvesteerd. Het zwaartepunt van de subsidiëring lag met name op de gebieden economie, technologie en innovatie, duurzame regionale ontwikkeling en maatschappij en inclusie. Onder de eerstgenoemde categorie (40% van het programma) hebben innovatieve bedrijven en de universiteit veel relatief grote aanvragen ingediend. Onder de laatst genoemde categorie (20% van het programma) zijn ook veel relatief kleine projecten gerealiseerd die vrijwilligersorganisaties en scholen hebben aangevraagd.

De programmamiddelen zijn op dit moment bijna volledig uitgeput. De Euregio was de afgelopen tijd een belangrijke schakel tussen de verschillende overheden, bedrijven en instellingen in het gebied om aanvragen te genereren en te begeleiden. De Nijmeegse burgemeester is lid van het Dagelijks Bestuur. Nijmegen kent een actieve groep raadsleden, waarvan er drie lid zijn van de Euregioraad. Besluiten van de Euregioraad worden voorbereid via ambtelijke inzet in de drie Euregiocommissies (economie, maatschappij en financiën). Terugkijkend valt te constateren dat Nijmegen veel profijt heeft gehad van die inspanningen.

Binnen het programmagebied INTERREG IV A Deutschland-Nederland wonen 12.000.000 mensen, 1,5% hiervan woont in Nijmegen. Tot nu toe zijn 2,16% van de Interreg IV A middelen aan in Nijmegen gevestigde organisaties in samenwerkingsprojecten toegekend. Dit is bovengemiddeld maar wel passend bij de positie die Nijmegen in het grensgebied inneemt. De jaarlijkse contributie aan de Euregio (€ 30.000) is ruim terugverdiend.

b. INTERREG IV B

Onder INTERREG IV B worden samenwerkingsverbanden gesubsidieerd waaraan meerdere regio's of steden uit verschillende lidstaten deelnemen. Flood Resilient Cities is zo een INTERREG IV B project, waaraan 8 Europese steden, waaronder Nijmegen deelnamen. Het project liep van 2007 tot 2012 en richtte zich op het risico voor overstromingen in stedelijk gebied als gevolg van de klimaat veranderingen en wil het probleem omzetten in een kans voor de verdere ontwikkeling van steden in Noord West Europa. Nijmegen nam deel met het programma 'Ruimte voor de Waal', met een accent de teruglegging. We hebben er een interessant Europees netwerk aan over gehouden en als neveneffect de bekendheid van de Nijmeegse dijkteruglegging in Europa bevorderd.

We participeren daarnaast nog in het INTERREG IV B programma Brain Flow, waaraan verder de provincie Gelderland, de provincie Overijssel, Basel, Münsterland en Navarra deelnemen. Het project richt zich op het uitwisselen van informatie over en het ontwikkelen van business cases voor expatcentres. Door deelname aan het project kunnen we de dienstverlening aan expats in Nijmegen verbeteren. Het programma loopt van september 2011 tot september 2013.

De gemeente Nijmegen neemt sinds 2008 deel aan het Interreg IVB project Future Cities. Dit Europees netwerk richt zich op het klimaatbestendiger maken van steden. Het duurzaam inzetten van groen, water en energie, maakt dat steden beter bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. Door een eigen bijdrage in te zetten, die wordt aangevuld met Europese middelen, kan Nijmegen haar projecten op het gebied van duurzaamheid realiseren. Zo zijn onder meer groene daken, gevels en stadspleinen gerealiseerd, die de warmte-uitstoot moeten reduceren.

c. EFRO

Nijmegen, als onderdeel van de stadsregio Arnhem-Nijmegen, kan in de huidige periode een beroep doen op het Operationeel Programma Oost-Nederland 2007-2013 voor doelstelling 2 uit het EFRO-fonds. Dit operationeel programma (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) heeft betrekking op het grondgebied van de provincies Overijssel en Gelderland, het zogenaamde Landsdeel Oost.

Landsdeel Oost-Nederland omvat ruim 20% van het Nederlands grondgebied. Binnen Oost-Nederland beslaan de steden in de stedelijke netwerken 19% van het grondgebied. Oost-Nederland heeft daarmee relatief veel landelijk gebied. 19% van de Nederlanders woont in Oost-Nederland, oftewel ruim 3 miljoen inwoners. Gelderland is de grootste provincie met een inwonertal van 1,98 miljoen. In de stadsregio Arnhem-Nijmegen wonen 301.642 mensen, waarvan 165.127 in Nijmegen, 5,5% van het totaal aantal inwoners van Oost-Nederland.

Conform het Nationaal Strategisch Referentiekader kan Oost-Nederland voor de periode 2007-2013 beschikken over € 164.100.000 EFRO-middelen. Gemiddeld is er dus voor elke inwoner in Oost-Nederland € 54,70 beschikbaar.

Tot nu toe is € 27.632.417 hiervan in Nijmegen terechtgekomen. In het oog springende gemeentelijke projecten waren de revitalisering van West Kanaaldijk, voorzieningenhart “t Hert” in het Willemskwartier en het project Ringstraten. De gemeente Nijmegen heeft nog een trekkingsrecht van € 600.000, -. Dit bedrag is gereserveerd voor het project ‘De Bastei. Hiermee komen we op een bedrag van € 28.232.417. Meerdere organisaties hebben hiervan gebruik gemaakt: naast de gemeente Nijmegen (circa € 8 miljoen) onder andere GEM Waalsprong, RadboudUMC, Radboud Universiteit Nijmegen en innovatieve bedrijven.

Er resteert nog een budget van € 4 miljoen voor innovatieve projecten. Nijmeegse organisaties (bedrijven die zich met r&d bezighouden) zijn voor dit restbedrag serieuze kanshebbers. In totaal heeft Nijmegen tot op dit moment 17,2% van de middelen gekregen. Hiermee ‘scoort’ Nijmegen bovengemiddeld; per inwoner € 170,- . Daarnaast zijn er nog voor € 3 miljoen aan EFRO middelen beschikbaar gesteld voor Health Valley en Oost N.V.; hiervan is ook een deel in Nijmegen terecht gekomen.

Het EFRO-bedrag is vanwege het vereiste van cofinanciering te verdubbelen met de hiermee uitgelokte publieke en private investeringen. Het programma loopt nog door tot en met 2013, maar

het wordt afgerekend in december 2015. Dan kan preciezer bepaald worden welk effect EFRO heeft gehad voor Nijmegen ook in termen van arbeidsplaatsen.

d. ESF

In de jaren 2009 – 2013 heeft de gemeente Nijmegen volop gebruik gemaakt van ESF subsidie en zeer recent ook van de EIF subsidie. Dat heeft bevorderd dat er een stevig financieel fundament gelegd kon worden onder het Flex College (circa € 2 miljoen) maar onder andere ook voor het New Arts College (€ 100.000,--) en Leerwerkhuis SAM (€ 60.000,--). Europese subsidies zijn daarmee een onmisbaar bestanddeel geworden van de financiering van Nijmeegs sociaal beleid. Zeker waar het de bestrijding van voortijdig schoolverlaten betreft, het aanbod voor laaggeletterden en het tweede kansen onderwijs voor (allochtone) volwassenen.

e. Overige programma's

In de periode 2008-2011 heeft Nijmegen deelgenomen aan Urbact II. Dit EU programma van heeft als doel het ontwikkelen van stedelijke netwerken. De netwerken richten zich op het uitwisselen van informatie en 'good practices' tussen de deelnemende steden. Op die manier kunnen Europese steden van elkaar leren om zodoende beter in staat te zijn om complexe uitdagingen als vergrijzing, werkloosheid, economische ontwikkeling, duurzaamheid en milieuvervuiling het hoofd te kunnen bieden. Nijmegen was lid van een groep van negen steden uit acht lidstaten (waaronder Zweden, Italië, Duitsland en Polen), waarin kennis werd uitgewisseld over de aanpak van achterstandswijken. De projectgroep werd geleid door Duisburg. In mei 2011 is het project afgesloten met een conferentie in Duisburg en het presenteren van tien aanbevelingen aan de Europese Commissie. Alle kosten werden vergoed en Nijmegen heeft er een interessant netwerk aan over gehouden.

Bijlage 2: Voornemens Europese Commissie: Europe 2020

In het voorgaande is regelmatig gerefereerd aan en gesteld dat onze Europese netwerken en activiteiten sterk worden beïnvloed door de Europese meerjarenbeleidsstrategie. Europa bouwt momenteel voort op de Lissabon-strategie, de in 2002 ingezette langetermijnstrategie van de Europese Unie, vastgesteld door regeringsleiders van de lidstaten met een looptijd van 10 jaar. De doelstellingen van deze langetermijnstrategie zijn gekoppeld aan de Europese begroting en aan de structuurfondsen. Na een evaluatie van de eerdere Lissabon-agenda, werd het nieuwe meerjarenplan in maart 2010 bekend gemaakt onder de titel “Europe 2020”. De Europese Unie heeft als hoofddoelstelling zich de komende 10 jaar te ontwikkelen tot een concurrerende, duurzame en sociale markteconomie.

Uitgangspunt van deze strategie is het bieden van een oplossing voor de huidige crisis en de daaruit volgende Europese staatsschuldencrisis. Ook moet de strategie structurele hervormingen in gang zetten, om bijvoorbeeld de gevolgen van vergrijzing en klimaatverandering op te vangen.

Europa 2020 stelt drie prioriteiten: a. slimme groei: voor een op kennis en innovatie gebaseerde economie; b. duurzame groei: voor een groenere, competitievere economie waarin efficiënter met hulpbronnen wordt omgesprongen; c. inclusieve groei: voor een economie met veel werkgelegenheid en sociale en territoriale cohesie.

Deze speerpunten zijn onderverdeeld in 11 thema’s. Thema’s die elkaar versterken en verbinden:

Slimme groei: 1. Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling een innovatie;2. Verbetering van de toegang tot en het gebruik en de kwaliteit van ICT;3. Verbetering van het concurrentievermogen van het MKB.

Duurzame groei: 4.Steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken; 5. Bevordering van de aanpassing van de klimaatverandering, risicopreventie en risicobeheer; 6. Bescherming van het milieu en bevordering van efficiënte omgang met hulpbronnen; 7. Bevordering van duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren.

Inclusieve groei: 8. Bevordering van werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit; 9. Bevordering van sociale insluiting en bestrijding van armoede; 10. Investering in onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren; 11. Verbeteren van de institutionele capaciteit en een efficiënt openbaar bestuur.

Voor het bereiken van deze doelstellingen zijn zeven “flagship initiatives” aangeduid. Dit zijn vehikels die de bovenstaande doelen moeten verweven in bestaande beleidsgebieden en de daaraan verbonden budgeten. De zeven flagships zijn:

- Digitale agenda voor Europa

- Innovatie-unie: focus van Onderzoek & Ontwikkeling (O&O) verleggen naar grote maatschappelijke vraagstukken als klimaatverandering, gezondheid en vergrijzing.

- Jeugd in beweging: betere uitrusting van de jeugd voor de arbeidsmarkt door onderwijs en studie in het buitenland.

- Energie-efficiënt Europa: De economische groei moet minder afhankelijk worden van fossiele brandstoffen.

- Een industrieel beleid voor het globaliseringstijdperk: Europese bedrijven moeten onbelemmerde toegang hebben tot goederen en diensten om concurrerend te kunnen zijn. Voor dit programma is nauwe samenwerking van werkgevers, vakbonden, universiteiten en andere organisaties nodig.

- Agenda voor nieuwe vaardigheden en banen: Europese burgers krijgen de mogelijkheid om nieuwe vaardigheden te leren en zich aan te passen aan een veranderende arbeidsmarkt. En de arbeidsmarkt wordt gemoderniseerd zodat de sociale zekerheid betaalbaar blijft en de werkgelegenheid groeit.

- Europees platform tegen armoede: De economische en sociale samenhang van de EU moet gewaarborgd blijven. Daarom streeft Europa ernaar zoveel mogelijk mensen deel te laten nemen aan de samenleving. Dit gebeurt door middel van scholing en werk.

Aan de Nederlandse regering heeft de Europese Commissie gemeld dat de nadruk van de Nederlandse programma's voor de Europese structuurfondsen, waar Nederland in de periode 2014 – 2020 dient te liggen op innovatie en duurzaamheid, c.q. het terugbrengen van de CO^2-uitstoot.

De EC ziet een sterke rol weggelegd voor decentrale overheden in het verwezenlijken van de EU2020 agenda. Ongeveer driekwart van de EU-wetgeving wordt op decentraal niveau uitgevoerd. De Eurocommissaris van het regionale en stedelijk beleid, dhr. Hahn, ziet steden als 'living labs', laboratoria en trendsetters in het vinden van oplossingen voor economische, duurzame en sociale uitdagingen.

In een zogenaamd partnerschapscontract - een overeenkomst tussen de Europese Commissie, de lidstaat, de decentrale overheden en andere belanghebbenden - worden de regels over een goede uitwerking van de EU2020 doelstellingen vastgelegd. Ook decentrale overheden leveren input voor het "nationaal strategisch kader", het Nederlands position paper waarin aan de Europese Commissie wordt aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de flagships. Nijmegen levert haar bijdrage door deelname aan de G32 werkgroep Europa, die met de VNG en het IPO gezamenlijk optrekken naar het Rijk. Ook zijn de decentrale overheden betrokken bij het opstellen van de nieuwe operationele programma's EFRO en ESF.

De EU stelt middels de structuurfondsen financiële middelen ter beschikking om het beleid uit te voeren. Nederland komt in aanmerking voor drie structuurfondsen: ESF (Europees Sociaal Fonds), EFRO (Europees fonds voor regionale ontwikkeling) en INTERREG (Interregionale samenwerking). De fondsenperiode zal in 2014 voor een periode van 7 jaar starten.

In de nieuwe Europese beleidsperiode is synergie het codewoord, dat zowel de structuurfondsen als de vervlechting van de EU2020 strategie in nationaal beleid kenmerkt. Synergie tussen kennisinstellingen, overheid, het bedrijfsleven en de burgers (quadrupel helix), maar ook cross overs tussen de verschillende topsectoren en synergie tussen de Europese (structuur)fondsen. We dienen op een slimme wijze in te zetten op het verbinden van de kennis, ervaring en ambities die bij het

MKB, de kennisinstellingen, organisaties en burgers in onze regio aanwezig zijn. Hier ligt een duidelijke rol voor de gemeente als procesbegeleider en makelaar.

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) - programma Landsdeel Oost

Op basis van de Europese en nationale besluitvorming weten we dat minder geld voor EFRO (40% minder) beschikbaar zal zijn, dat de middelen niet meer besteed kunnen worden aan infrastructuur en fysieke bouwwerken, dat de nadruk zal liggen op stimulering van innovatie en valorisatie (slimme specialisatie), de steun aan het midden- en kleinbedrijf en op vermindering van de CO^2-uitstoot (de post carbon strategy). Het programma laat mogelijkheden voor aansluiting bij andere (structuur)fondsen INTERREG, ESF, het onderzoeksprogramma Horizon2020 en samenwerking buiten de lands(deel)grenzen. In Nederland is per Landsdeel een operationeel programma opgesteld. Nijmegen valt onder Landsdeel Oost, bestaande uit de provincies Overijssel en Gelderland. De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor het beheer van het programma.

Door een verlaging van het budget is onvoldoende financiële ruimte voor een stedelijke paragraaf, zoals in het EFRO 2007 – 2013 programma is opgenomen. Voor Landsdeel Oost is een budget van 100 miljoen euro beschikbaar voor de periode 2014 – 2020. De steden in Landsdeel Oost hebben ingezet op de opname van de rol van de steden in het bereiken van de doelstellingen in het brede programma. Ze baseren zich daarbij op het door de G32 ontwikkelde “Europa Bid” en het in april 2013 in het College besproken stedelijk bid van de steden van Landsdeel Oost. In de nieuwe periode neemt een vertegenwoordiging van de negen grote steden van Landsdeel Oost zitting in het comité van toezicht en de nieuw in te richten expert commissies. De steden zijn hierdoor betrokken bij besluitvorming over ingediende projecten en houden mede toezicht op de uitvoer van het programma. Nu het Europees Parlement recent de begroting heeft goedgekeurd is het de verwachting dat het programma per 1 juli 2014 geopend wordt.

INTERREG

De Europese Unie stelt meer geld ter beschikking voor INTERREG V. De komende periode is voor de Nederlandse Duitse grensstreek een bedrag van € 222.159.418 beschikbaar. Nederland (het ministerie Economische Zaken) en Duitsland onderhandelden over de prioriteiten in de komende periode. De grensprovincies overlegden met het ministerie. Staatssecretaris Dijksma zette in op maximale prioriteit voor innovatie, in Nederland gebaseerd op het topsectorenbeleid. Aan Duitse kant, o.a. door de deelstaat Nordrhein Westfalen, wordt gepleit voor handhaving van een breed scala aan prioriteiten zoals het huidige programma die kent. We weten inmiddels dat het INTERREG V A programma zich richt op twee prioriteiten voor het programmagebied, dat de gehele grensstreek tussen Nederland en Duitsland omvat: verhoging van de grensoverschrijdende innovatiekracht van het programmagebied, met als thematische doelstellingen innovatie en steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken. De tweede prioriteit is het stimuleren van de samenwerking tussen burgers en instituties, zodat een meer samenhangende grensregio ontstaat, waarin grenzen geen barrière vormen. Nijmegen heeft nauwelijks invloed op deze onderhandelingen over de vorming van het nieuwe programma. Ook de Euregiobesturen kennen slechts een minimale vertegenwoordiging bij de besprekingen. In samenwerking met de provincie Gelderland, pleiten zij voor behoud van de mogelijkheid om sociaal-maatschappelijke projecten te ondersteunen.

Voor INTERREG V wordt in samenwerking met de lid organisaties (gemeenten, provincies, Kreisen en deelstaat) en stakeholders een strategische agenda ontwikkeld, die leidend zal zijn voor de uitvoering van het programma. Op de vorming van deze agenda hebben de steden in de Euregio wél invloed. Nijmegen zet in op een participatieve en bemiddelende rol van de Euregio en lid organisaties en het betrekken en verbinden van de triple helix partners bij de uitvoering van het programma.

Europees sociaal Fonds (ESF)

Het ministerie van SZW is leidend in de totstandkoming van het Operationeel Programma ESF. De uitvoering van het programma vindt op regionaal niveau plaats met een sterke rol voor arbeidsmarktregio's als de gemeente Nijmegen. De gemeente wordt daarmee verantwoordelijk voor het proces van de ESF-aanvraag, ook voor regiogemeenten en de scholen in het speciaal onderwijs en andere partijen.

Het nieuwe programma richt zich op de volgende twee thema's: actieve inclusie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het bevorderen van duurzame arbeidsinzet van werkenden.

Verder reserveert het Rijk budget voor uitvoeringskosten, transnationale samenwerking, sociale innovatie, het waarborgen van gelijke kansen en het tegengaan van discriminatie. Voor deze laatst genoemde thema's is 10% van het budget beschikbaar.

Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen . . .

Bestuurskwaliteit
Strategie

Ingekomen stuk D12 (PA 29 januari 2014)

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
17 december 2013	BK40/13.0016235	Marije Gerrist
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Notitie Onbegrensd en Onbevangen		(024) 3299124

Geachte leden van de Raad,

In onze Stadsvisie 2020 hebben we als één van de leidende principes vastgesteld dat Nijmegen een Europese stad wil zijn waar grensoverschrijdend gewerkt, geleerd en geleefd wordt.
En in de hoofdtekst heet het: 'We willen een fervent Europese stad zijn en als zodanig ook in Europa, maar vooral bij onze Duitse buren bekend staan.'
Nijmegen komt als alle andere Nederlandse centrumsteden steeds vaker in aanraking met de Europese Unie, of het nu gaat om staatssteun, om fijnstof of om structuurfondsen: 'Brussel' heeft voor ons een belang vergelijkbaar met 'Den Haag'. Dit belang ligt in de toenemende verbondenheid tussen deze bestuurslagen.
Ook als stad aan de staatsgrens met Duitsland hebben we extra te maken met de Europese Unie, of het nu gaat om de arbeidsmarkt, mobiliteitsbeleid, educatie, cultuur, veiligheid, ruimtelijke planning, milieu, de woningmarkt of de toeristische markt.

In Nijmegen gebeurt al veel op het Europese terrein. We zijn lid van de Euregio Rijn Waal, zijn actief in de G32 werkgroep Europa, hebben met het stadsregionale Bureau Brussel een vertegenwoordiging in Brussel en nemen en namen deel aan verschillende Europese projecten uit als Flood Resilient Cities en Urbact II.
De opgedane ervaring en de voorbeelden van stedelijke netwerken als regio Twente, Brabantstad, leren ons dat het nodig is een rode draad aan te brengen in bestaande activiteiten, netwerken en projecten om de Nijmeegse belangen in zowel Den Haag als Brussel beter te behartigen en om goed gebruik te maken van de kennis, ervaring en financiële middelen die in de Europese samenwerking besloten ligt.
Het formuleren van een missie is ook noodzakelijk omdat onder meer door bezuinigingen op landelijk niveau vele Europese regio's zich steeds meer op Europese samenwerking, fondsen en programma's richten.

Dit inzicht leidde tot de bijgevoegde notitie Onbegrensd en Onbevangen, die wij hierbij aan uw Raad voorleggen.

Gemeente Nijmegen
Bestuurskwaliteit
Strategie

Vervolgvel
1

Met ons Europese beleid willen we werken aan de profilering van Nijmegen als pro-Europese stad, aan onze naamsbekendheid en het verstevigen van het profiel van Nijmegen als kennisstad en als oudste stad van het land. We willen Nijmegen tonen als een stad met een grensoverschrijdend vestigingsklimaat voor bedrijven, onderwijs- en onderzoeksinstellingen, expats en studenten.

In de Europese profilering van Nijmegen willen we in lijn met de stadsvisie, het citymarketingbeleid, de structuurvisie, de economische en de duurzaamheidsagenda kiezen voor een focus op drie kenmerkende eigenschappen:

- Nijmegen Grensstad
- Innovatieve kennisstad en haar Europese netwerken
- Oudste stad van Nederland

Wij stellen u voor deze notitie en de erin genoemde kaders en uitgangspunten in de raadskamer van de Politieke Avond van 15 januari 2014 te bespreken, voordat wij aan de notitie een meer definitief karakter geven en als kadernota aan uw Raad ter vaststelling voorleggen.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Voorstel - 36/2014 Kadernota Onbegrensd en Onbevangen 2014-2020 Nijmegen . . .

Onbegrensd en Onbevangen

Nijmegen in Europa. Kadernota 2013-2017

I. Inleiding

Nijmegen is een grensstad én een middelgrote centrumstad in een EU-regio. Als alle andere Nederlandse centrumsteden komen we in aanraking met de Europese Unie, of het nu gaat om staatssteun, om fijnstof of om structuurfondsen; "Brussel" heeft voor ons een belang vergelijkbaar met "Den Haag". Dit belang ligt in de toenemende verbondenheid tussen deze bestuurslagen.
De Europese Commissie heeft haar beleid vastgelegd in de Europa 2020 strategie, gericht op slimme, duurzame en inclusieve groei. De doelstellingen van deze visie dient elke lidstaat te vertalen naar nationaal beleid, uitvoeringsprogramma's van structuurfondsen en begrotingen, waarbij de samenwerking gezocht wordt met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners, kenniscentra en regionale, decentrale overheden. Daar ligt in het verwezenlijken van het gemeentelijk beleid een opgave voor Nijmegen.
Als stad aan de staatsgrens met Duitsland hebben we extra te maken met de Europese Unie, of het nu gaat om de arbeidsmarkt, mobiliteitsbeleid, educatie, cultuur, veiligheid, ruimtelijke planning, milieu, de woningmarkt of de toeristische markt. Het is in het belang van Nijmegen en de regio om deze staatsgrens met behulp van de Europese Unie te laten vervagen en de regionale samenwerking te bevorderen.

Nijmegen in Europa is in de afgelopen tien jaar geen thema voor kader stellende discussies geweest in de Nijmeegse Raad, behalve als het verwante onderwerpen als verhoopte EFRO-subsidies of het lidmaatschap van de Euregio Rijn-Waal betrof.
In onze Stadsvisie 2020 hebben we als een van de leidende principes vastgesteld: "Nijmegen wil een Europese stad zijn waar grensoverschrijdend gewerkt, geleerd en geleefd wordt." En in de hoofdtekst heet het: "We willen een fervent Europese stad zijn en als zodanig ook in Europa, maar vooral bij onze Duitse buren bekend staan."

In deze nota willen we die lijn verder uitwerken en onderbouwen. Het is een kadernota, wat wil zeggen dat er nog vele uitwerkingen zullen volgen. Om de komende zeven jaren voldoende flexibel te kunnen inspelen op ontwikkelingen, op kansen en op nieuwe wensen past nu geen al te gedetailleerde omschrijving van het beleid, maar wel het benoemen van ambities en het geven van richting.

Het afgelopen jaar hebben we op tal van plekken gesprekken gevoerd en ideeën opgedaan, dicht bij huis, met stedelijke partners, in de eigen regio (Stadsregio en Euregio) en verder weg, met name in Den Haag en in Brussel. Bovendien hebben we gebruik gemaakt van kennis en informatie die in overvloed beschikbaar is bij de VNG, bij de G32 en bij Europa Decentraal.

In de bijlagen geven we een korte terugblik op wat de aflopende periode 2007 – 2013 Nijmegen heeft opgeleverd aan activiteiten en fondsen, zetten we uiteen wat de Europese meerjarenagenda EU2020 inhoudt en wat deze Agenda betekent voor regio's en steden als Nijmegen.

2. Missie

De internationalisering heeft belangrijke consequenties voor steden. Het stedelijk bestuur is primair verbonden aan een territoriale eenheid, terwijl in de kenniseconomie, het mobiliteitsbeleid, de arbeidsmarkt etc. ruimtelijke dimensies van betekenis zijn, maar er geen strakke grenzen bestaan. Dat maakt dat de stedelijke, regionale of landelijke overheid minder sturing kan uitoefenen op deze factoren. De opgave voor het stedelijk beleid ligt dan ook in het profiteren van de internationale dynamiek en daarmee ook zelf geografische grenzen te overschrijden.
De complexiteit van verantwoordelijkheden en de voortschrijdende internationalisering brengen met zich mee dat steden zich op basis van hun daily urban system steeds meer in stedelijke netwerken organiseren. Dit zijn constructies waarbij fysieke, sociale en economische kenmerken bijeen komen en elkaar overlappen. Zo is ook Nijmegen onderdeel van een polycentrische stedelijke regio, de stadsregio Arnhem-Nijmegen.
Het Europese beleid richt zich op deze stedelijke netwerken, omdat de Europese Commissie er vanuit gaat dat deze netwerken extra agglomeratievoordelen hebben doordat zij onderling stedelijke functies kunnen delen. De gedachte achter dit beleid is dat deze netwerken hierdoor beter in staat zijn zich economisch en sociaal-maatschappelijk te ontwikkelen en te groeien.
De Europese Unie en de meerjarige Europese beleidsstrategie EU 2020 maakt het steden mogelijk de (lands)grenzen te overschrijden (zie bijlage 2). Europese steden en regio's staan voor dezelfde uitdagingen. Het stimuleren van een duurzame economie, het opvangen van de gevolgen van de economische crisis en maatschappelijke ontwikkelingen als vergrijzing en de effecten van de opwarming van de aarde (met als gevolg grotere fluctuaties in de waterstand van rivieren). Uitdagingen die niet ophouden aan de gemeentelijke of landsgrens.
Nu het Rijk zich goeddeels terugtrekt uit financiering van essentiële beleidsopgaven en verantwoordelijkheden decentraliseert naar gemeenten is aansluiting bij het Europese beleid van extra groot belang.
Een gemeente kan op drie verschillende wijzen actief zijn in Europese netwerken en organisaties, onderverdeeld in de volgende elkaar aanvullende functies:

Ten eerste, de *informatiefunctie*:
het vergaren en ter beschikking stellen van zoveel mogelijk kennis over Europese richtlijnen, programma's en beleidsvorming. Op deze manier hebben we weet van de regels op het gebied van staatssteun, fijnstof e.d. Daarbij draagt informatie over het Europese beleid ertoe bij dat wij bijvoorbeeld de vorming en uitvoering van de Operationele Programma's EFRO, ESF en INTERREG kritisch kunnen volgen, input kunnen leveren of mogelijk kunnen bijsturen. De gemeente Nijmegen heeft via het bureau Brussel van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, de VNG, de G32 werkgroep Europa, het lidmaatschap van de Euregio Rijn Waal en het Landsdeel Oost netwerk toegang tot relevante informatie.

Een tweede functie betreft de *beïnvloeding*.
Via allerlei Europese netwerken kan de gemeente input leveren op de vertaling van Europees beleid naar nationale regelgeving of in de vorming en voortgang van de structuurfondsprogramma's EFRO, ESF en INTERREG, in feite de regionale vertaling van de Europese meerjarige beleidsstrategie.
Deelname aan Europese netwerken geeft steden de mogelijkheid om mee te praten over het te vormen Europees beleid: de Europese Commissie consulteert verschillende in Brussel gevestigde netwerken op verschillende beleidsterreinen, waaronder economische ontwikkeling, cultuur, kennis,

sociale zaken, milieu en mobiliteit. De ervaring leert dat ook Nederlandse steden dit soort netwerken met succes gebruiken om effectiever hun belangen te behartigen. Bij wijze van voorbeeld: de regio Twente heeft middels het “Eurocities” netwerk (de 130 grootste Europese steden en 40 partnersteden) met succes een lobby in Den Haag gevoerd over de aansluiting van de Achterhoek op de Europese logistieke hoofdstructuur. Nijmegen en Arnhem zijn geen lid van dit netwerk.

Ten derde; de *netwerkfunctie*.
Het ontwikkelen en onderhouden van een goed netwerk is belangrijk in de uitvoering van de twee eerder genoemde functies. Netwerken worden ingezet voor het bundelen van krachten en vormen van massa om in Den Haag en Brussel gehoord te worden. In dat kader zou ook deelname aan de Nederlandse missie die zitting heeft in het Comité van de Regio’s, het belangrijkste platform voor bestuurlijke lobby in Brussel, voor Nijmegen interessant zijn.
Het onderhouden van relaties kan voorts bijdragen aan het vormen van allianties en samenwerkingsverbanden. Een goed voorbeeld is “Similar Cities”, een netwerk van steden dat deelname aan Europese subsidieprogramma´s vergemakkelijkt. Dit netwerk is door de gemeente Utrecht opgezet met de steden Aarhus, Bologna, Edinburgh, Gent, Malmö en Stuttgart met als doel het uitwisselen van best practises en het gezamenlijk aanvragen en uitvoeren van Europese projecten.

Missie
Met ons Europese beleid werken we aan de profilering van Nijmegen als pro-Europese stad, aan onze naamsbekendheid en het verstevigen van het profiel van Nijmegen als kennisstad en als oudste stad van het land. We willen Nijmegen tonen als een stad met een grensoverschrijdend vestigingsklimaat voor bedrijven, onderwijs- en onderzoeksinstellingen, expats en studenten. Bij onze stadsregionale ambitie de vierde regio van het land te zijn kan, gelet op de internationalisering van kennis, arbeid en economie, een Europees en Euregionaal beleid niet ontbreken.

In de Europese profilering van Nijmegen kiezen we in lijn met de stadsvisie, het citymarketingbeleid, de structuurvisie, de economische en de duurzaamheidsagenda voor een focus op drie kenmerkende eigenschappen:

- Grensstad
- Innovatieve kennisstad en haar Europese netwerken
- Oudste stad van Nederland

I. Nijmegen grensstad

De Tweede Wereldoorlog heeft jarenlang een negatieve invloed gehad op de grensoverschrijdende relaties in onze regio. En net als in de rest van het land liep de belangstelling voor Duitse taal en cultuur terug. De handel bleef echter bestaan en de oprichting en uitbouw van de Europese Unie hebben de Nederlands-Duitse handelsrelatie versterkt en tot een van de belangrijkste pijlers onder de naoorlogse welvaartsstaat gemaakt. Nijmegenaren en hun Duitse buren zijn in dat spoor elkaar weer meer gaan opzoeken. De binnensteden van Kleve en Nijmegen en de winkels in het tussengelegen Kranenburg danken veel van hun omzet aan die grensoverschrijdingen. In de afgelopen twintig jaar hebben we een constante groei gezien in het grensoverschrijdend werken,

wonen en recreëren.
Nijmegen is al decennia een actief lid van de Euregio Rijn-Waal. Onze Euregio bestaat sinds 1993 en was indertijd het eerste, grensoverschrijdend openbare lichaam in Europa. In dat samenwerkingsverband van 51 Nederlandse en Duitse gemeenten, drie provincies, een deelstaat, vier Kreisen, Handelskammers en Kamer van Koophandel zijn we met Duisburg en Arnhem één van de grootste en meest bepalende deelnemers. In de Euregio leveren we bestuursleden, zijn we betrokken bij de economische structuur versterkende projecten, maar ook bij kleinere grensoverschrijdende initiatieven van scholen en burgers op sociaal en cultureel gebied. In het grensoverschrijdend werken en leren ligt nog veel toekomst verborgen, maar een aantal knelpunten verhindert dat we voldoende profiteren van de mogelijkheden die het Duitse achterland te bieden heeft. Zo heeft een studie van de denktank Duitsland Studies, bestaande uit 10 master studenten van het Radboud Honours Programma, in 2012 de volgende knelpunten geïdentificeerd: naast de taal- en cultuurverschillen, het gebrek aan bewustwording met name onder Duitse en Nederlandse jongeren en het economisch korte termijn denken, dat zich uit in een onderwaardering van sociale projecten die tot doel hebben de cultuurverschillen te overbruggen. Sociale projecten leiden, volgens de denktank, juist tot bruggenbouwers en ambassadeurs in de Duits-Nederlandse samenwerking.
In de periode 2014 – 2020 is het zaak in te zetten op het beter betrekken van burgers en organisaties in de Euregio, onder meer middels het stimuleren van Duitse taal en cultuur in het onderwijs en investeren in economische samenwerking, waaronder in het grensoverschrijdende toerisme. We dienen de Euregio te ondersteunen in haar ontwikkeling van een Interreg-loket naar een forum en ontmoetingsplaats voor burgers, bedrijven en cultuur- en onderwijsinstellingen.
We willen in deze periode onze contacten binnen de Euregio en de provincie beter benutten in het behartigen van de belangen van Nijmegen en de grensregio. Maar ook in Den Haag, waar de grensstreek en de noodzaak van een betere samenwerking met de Duitse regio´s op het gebied van educatie, economie, arbeidsmarkt, ruimtelijke planning nog onvoldoende in beeld is. In het ontwikkelen van activiteiten en projecten in de Euregio sluiten we zoveel mogelijk aan bij het INTERREG VA programma en de daarvan afgeleide Euregionale Strategische visie 2020.

II. De innovatieve kennisstad en haar Europese netwerken

Nijmegen is met de Radboud Universiteit, het UMC st Radboud en de HAN onmiskenbaar een kennisstad. Door deze kennisinstellingen is de internationale oriëntatie van de stad nog verder toegenomen, niet alleen door het feit dat de universiteit wetenschappelijke contacten onderhoudt tot ver over de grens, maar ook door de komst van wetenschappers van elders naar Nijmegen.
De laatste jaren is daar een groeiend aantal buitenlandse, vooral Duitse, studenten aan universiteit en hogeschool bijgekomen. Het op Heijendaal staande Max Planck Instituut voor Psycholiguïstiek is het enige in Nederland gevestigde onderdeel van de vermaarde wetenschappelijke Duitse Max Planck Gesellschaft (80 vestigingen, waarvan 76 in Duitsland).
Nijmegen is een stad met laboratoria, bedrijven met een kennisprofiel en met inwoners met een gemiddeld hoog opleidingsniveau. De zorgsector kan met recht een topsector genoemd worden, een bron van innovatie en goed voor 20% van de werkgelegenheid. Maar ook de EMT, de chemie en High Tech zijn sectoren van groot belang voor de Nijmeegse economie.
Het verwezenlijken van het gemeentelijk beleid kent vele raakvlakken met de ambities en opgaven van kennisinstellingen, bedrijven, scholen, culturele en sociaal-maatschappelijke organisaties in de stad. Bijvoorbeeld op het gebied van research & development, bij de valorisatie van innovatieve

projecten, maar ook in de energietransitie in de woningbouw, of bij het behoud van ons culturele erfgoed. Deze ambities en doelen zijn ook terug te vinden in de Europese Meerjarenstrategie EU2020 en de daaraan gekoppelde (structuur)fondsen EFRO, INTERREG, ESF en Horizon2020.
De Nijmeegse overheid wil beter aansluiten bij de Europese verbindingen en samenwerkingen die de grote kennisinstellingen en internationaal opererende bedrijven in de stad en regio hebben en in haar rol van procesbegeleider en makelaar zoeken naar vervlechting tussen de strategieën.
In samenwerking met de Radboud Universiteit, de initiator van het IRUN-netwerk, willen we verkennen met welke Europese universiteitssteden op onderzoeksthema´s we samenwerkingsverbanden kunnen aangaan.
De komende twee jaar, tot 2016, huisvest de gemeente het digitale loket Europe Direct Information Center (EDIC). Het EDIC maakt onderdeel uit van het door de Europese Commissie opgezette netwerk met 500 informatiepunten verspreid door heel Europa en gericht op een participatief burgerschap. Het EDIC netwerk is ook een bron aan informatie over Europese wet- en regelgeving en Europese programma's.
Nijmegen wil met dit centrum uitdragen een Europese stad te zijn, te bewijzen wat Europa Nijmegen heeft geboden en kan bieden. Zo blijkt bijvoorbeeld uit een peiling van het stadspanel, gehouden in 2013, dat burgers onbekend zijn met wat Europese fondsen onze stad in de fysieke zin hebben opgeleverd: de ontwikkeling van de ringstraten, de Mariënburgkapel, het Kanaalgebied en wijkcentrum het Hert in de Willemsbuurt. In samenwerking met stedelijke en Euregionale partners (bv het EDIC in Duisburg) werken we in een proefperiode van twee jaar aan de organisatie van bijeenkomsten, conferenties en projecten over Europese thema's en de Europese Verkiezingen.

De gemeente is naast de Euregio en het Landsdeel Oost ook actief betrokken in de volgende netwerken en bij de volgende organisatie:

- *G32*

Wetende dat veel van de maatschappelijke en economische uitdagingen waar Europa nu voor staat, zich in de steden manifesteren, willen G32-steden inzichtelijk maken waar de doelstellingen van de EU2020 strategie aansluiten op de stedelijke agenda's. Het doel is om middels die aansluiting toegang te verkrijgen tot de Europese middelen en om de gezamenlijke belangen van de G32-steden met betrekking tot Europa te monitoren en te behartigen, onder meer bij het Rijk. Hiertoe is de G32 werkgroep Europa opgericht, waarin Nijmegen zitting heeft. De ambities van de steden zijn verwoord in het bidboek 'Steden startklaar voor Europa'.

- *Bureau Brussel*

Naast onze inzet in de G32, in het Landsdeel Oost en in de Euregio Rijn-Waal, is Nijmegen Europees actief via de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. De Stadsregio beschikt sinds 2006 over een klein Bureau Brussel (1,5 fte), oog en oor bij de Brusselse departementen en directoraten. Deze vooruitgeschoven post voorziet de in de Stadsregio deelnemende gemeenten van actuele informatie over programma's, oproepen (calls) om aanvragen in te dienen dan wel om deel te nemen aan samenwerkingsverbanden, van informatie over nieuw beleid en kan gemeenten, instellingen en bedrijven ondersteuning bieden bij hun zoektocht in het Brussels labyrint of in contact te komen met Nederlandse leden van het Europees Parlement. Zo heeft het Bureau Brussel samen met de gemeenten Nijmegen en Arnhem en het RBT KAN in 2012 de presentatie van het project Europese

Liberation Route in Brussel verzorgd met als keynote speaker de voorzitter van het Europees Parlement, dhr. Martin Schulz. Bureau Brussel vertegenwoordigt de Stadsregio in ERRIN (European Regions Research & Innovation Network), waarin 90 EU regios met een innovatie ambitie samenwerken.

In de discussies over de toekomst van de stadsregionale samenwerking willen wij ervoor waken dat Bureau Brussel verdwijnt. Wij onderzoeken de mogelijkheden om Bureau Brussel in 2014 e.v.j. voort te zetten, als onderdeel van de vernieuwde Stadsregio. of als voorpost van de vier Gelderse steden. Samenwerking tussen Bureau Brussel van de Stadsregio en de lobbyist van de Provincie Gelderland te Brussel bestaat reeds. Die samenwerking tussen provincie en steden kan nog versterkt worden.

- *Europese netwerken en projecten*

De Europese contacten hebben aangetoond Nijmegen tot voordeel te zijn. Europese netwerken waarin Nijmegen actief is of was, zoals het Future Cities netwerk, Urbact II, Media Franca en Flood Resilient Cities, leiden in een korte periode tot zeer praktische resultaten: kennisuitwisseling en het verkrijgen van subsidiemiddelen die de stad helpen haar ambities op het gebied van innovatie, sociale voorzieningen en duurzaamheid te verwezenlijken. Deze stedelijke allianties hebben naast kennisuitwisseling en het verkrijgen van Europese subsidies een ander voordeel: ze zijn gericht op projectmatige samenwerking, kennen een eindtermijn en vragen geen lange termijn investering van de gemeente. Het is de moeite waard om middelgrote kennissteden met een lange historie en een innovatieve health sector, met name in Duitsland, België, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Scandinavië in beeld te brengen wanneer we partners zoeken voor slimme allianties.

III. Oudste stad van Nederland

Nijmegen is in tal van opzichten eerder en langer een Europese stad dan een Gelderse stad. Dat heeft zijn historische verklaringen. Nijmegen was al een stad toen er van een hertogdom Gelderland nog geen sprake was. De Romeinse en vroeg-christelijke beschaving hadden in Nijmegen een voorpost. In de middeleeuwen had Nijmegen die vooruitgeschoven positie opnieuw onder een reeks van keizers, beginnend bij Karel de Grote. Door deel te nemen aan het Francia Media project/Cradles of European Culture, een samenwerkingverband tussen twintig Europese organisaties uit België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland, Italië, Kroatië, Slowakije, Slovenië en Tsjechië, maken we dit cultureel erfgoed 'zichtbaar'. Francia Media is de benaming van het vroegere Karolingische Middenrijk in de periode 850-1050, dat zich uitstrekte van het huidige Nederland tot aan Midden-Italië.
In de 15de eeuw, een periode van ongekende rijkdom in de stad, speelde een drietal inwoners uit Nijmegen een niet te onderschatten rol in de Europese cultuurgeschiedenis. Uit deze stad kwamen de beroemde gebroeders Van Limburg voort. Hoewel zij hun kunstwerken in Frankrijk maakten, hielden zij contact met hun vaderstad. Onder de hoede van de hertog Jean de Berry maakten zij hun beste en meest bekende werk: de getijdenboeken Les Belles Heures en Les Très Riches Heures. Een van hun beroemdste bewonderaars is Umberto Eco, de ontvanger van de Vrede van Nijmegen Penning 2012. Jaarlijks wordt in augustus het almaar bekender wordende Gebroeders van Limburg Festival gevierd.
Ten tijde van de Republiek verloor Nijmegen veel van haar betekenis en werd het een perifeer gelegen vestingstad, maar wel de stad waar de eerste grote Europese verdragen werden gesloten: de

Vrede van Nijmegen 1678-1679. Nijmegen was even het centrum van Europa: de stad stroomde vol met gezanten uit verschillende landen. Stille getuigen van de onderhandelingen waren de voor het vredescongres aangeschafte Antwerpse gobelins (wandtapijten). We herdenken deze verdragen door tweejaarlijks met de Radboud Universiteit en NXP de Vrede van Nijmegen Penning aan een Europeaan met een grote verdienste op het gebied van Europese eenheid, vrede en veiligheid uit te reiken.
Voor de meeste Nijmegenaren verliep de Tweede Wereldoorlog relatief rustig tot op 22 februari 1944 geallieerde bommenwerpers een groot deel van de binnenstad verwoestten. Bijna achthonderd mensen vonden hierbij de dood en vele duizenden raakten gewond. Middels herdenkingsactiviteiten als Market Garden en de Europese Liberation Route staan we stil bij deze ingrijpende gebeurtenissen, die diepe sporen hebben achtergelaten in het Europese en regionale geschiedenis.

Verdere uitbouw van het profiel is denkbaar via strategische allianties met andere historische steden met een vergelijkbaar profiel.

Kaders bij missie

- *Bestendigen en uitbouwen van de voor onze Europastrategie relevante netwerken*. Nijmegen blijft actief in de Euregio, betrokken bij Bureau Brussel van de Stadsregio, actief in Landsdeel Oost en met name in het Europa-overleg van de Gelderse steden met de Provincie, en actief in de G32 Europa Werkgroep.
- *De grensstad Nijmegen heeft speciale aandacht voor het ontwikkelen van hartelijke relaties met de Duitse buren*. Nijmegen heeft er alle belang bij om de grensoverschrijdende arbeidsmarkt en consumentenmarkt te stimuleren. We proberen belemmeringen voor grenspendelaars weg te nemen, we willen de kennis van de Duitse taal en cultuur bevorderen, we willen culturele uitwisseling, we willen een gezamenlijk veiligheidsbeleid en we willen de infrastructurele verbindingen versterken. Nijmegen zal de samenwerking met Kleve en Duisburg intensiveren.
- *We onderzoeken de mogelijkheid en wenselijkheid om toe te treden tot Eurocities en/of een actievere deelname aan het ERRIN netwerk.* Eurocities, als lobbygroep en belangenbehartiger van de Europese grote steden erkend en vaak geraadpleegd door de Europese Commissie, gehoord in Den Haag, is een netwerk dat ook voor Nijmegen interessant is mede doordat de steden mee praten over het te vormen Europese beleid, eerder op de hoogte zijn van subsidiemogelijkheden en gemakkelijker partners kunnen vinden voor deelname aan Europese projecten. Eindhoven-Helmond, de G4, Twentestad en BrabantStad zijn al lid. Nijmegen kan alleen toetreden in samenwerking met Arnhem, c.q. de Stadsregio, omdat het anders niet voldoet aan het inwonercriterium (> 250.000).
- *We willen EFRO, ESF, INTERREG V en andere programma's ook in de komende periode ten volle benutten*. Daarvoor dienen we onder meer in de begroting rekening houden met de reservering cofinanciering door het op slimme wijze afstemmen van gemeentelijke programma's op de prioritaire thema's zoals verwoord in de Operationele Programma's van de komende structuurfondsen. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat zij als uitvoerder van het EFRO programma landsdeel Oost extra cofinanciering ter beschikking wil stellen als steden in Landsdeel Oost in goede samenwerking en afstemming projecten ontwikkelen en indienen. Cofinanciering door stedelijke partners blijft daarbij noodzakelijk.

- *Nijmegen wil in samenwerking met universiteit en hogeschool van het thema "kennisstad" meer werk maken in Europa.* De universiteit is al lid van het internationale netwerk van universiteiten "IRUN". Bezien moet worden hoe we dit netwerk – wellicht aangevuld met specifieke voor Nijmegen interessante universiteitssteden (bijvoorbeeld Freiburg, dat bekend staat als meest duurzame stad van Europa) – kunnen benutten voor een op de bevordering van de kenniseconomie gerichte Europese coalitie. Het lidmaatschap van de Stadsregio van ERRIN kan daar in helpen.
- *Nijmegen wil van het thema "oudste stad" meer gebruik maken in Europa.* Voorbeelden van Europese stedenclusters, zoals de Europese Historische Vestingsteden en de Europese Kathedraalsteden, tonen aan dat met een slimme lobby veel Europees geld binnen halen en niet alleen voor kennisuitwisseling. Keizer Karel steden zou een thema kunnen zijn. Uitgaande van de "Liberation Route Europe" kan ook gedacht worden aan een verbond van steden op de lijn Rouen-Parijs-Antwerpen-Nijmegen-Berlijn. Het voordeel van deze allianties is dat ze een programmatische samenwerking betreffen en voor een middellange termijn worden aangegaan.
- *In onze Europese oriëntatie zoeken we samenwerking met andere kennissteden, met historische steden, met steden van een gelijke omvang en beleidsoriëntatie.* Het betekent dat we zoeken naar samenwerking met partners in noord-west Europa die met Nijmegen vergelijkbare kansen en ambities delen.
- *In onze Europese oriëntatie hanteren we de uitgangspunten van de Stadsvisie 2020.* Dat wil zeggen dat we waar mogelijk optrekken met Nijmeegse partners uit de quadruple helix: kennisinstellingen, bedrijven en (groepen) burgers. Wij willen bevorderen dat naast de gemeente ook anderen, van universiteit tot carnavalsvereniging en van grootindustrie tot klein bedrijf, Europa ontdekken.

Bijlage 1: Terugblik subsidiefondsen 2007-2013

In de afgelopen jaren hebben we ingezet op het continueren van onze actieve aanwezigheid in de netwerken en het voor Nijmeegse projecten verwerven van Europese financiële bijdragen.

a. INTERREG IVA.

De regio's langs de landsgrenzen krijgen speciale aandacht van de Europese Unie. Door de grensoverschrijdende samenwerking verliezen landsgrenzen in Europa steeds meer aan betekenis. Ter ondersteuning van grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden heeft de Europese Unie het subsidieprogramma INTERREG IV A in het leven geroepen. In totaal € 8,7 miljard aan EU-gelden vloeit tussen 2007 en 2013 naar grensoverschrijdende projecten.

Een deel van deze subsidiemiddelen is beschikbaar voor het Duits-Nederlandse grensgebied tussen de Noordzeekust en de Niederrhein. Binnen het programmagebied van het INTERREG IV A-programma Deutschland-Nederland is in deze periode bijna € 300 miljoen in Duits-Nederlandse projecten geïnvesteerd. Het zwaartepunt van de subsidiëring lag met name op de gebieden economie, technologie en innovatie, duurzame regionale ontwikkeling en maatschappij en inclusie. Onder de eerstgenoemde categorie (40% van het programma) hebben innovatieve bedrijven en de universiteit veel relatief grote aanvragen ingediend. Onder de laatst genoemde categorie (20% van het programma) zijn ook veel relatief kleine projecten gerealiseerd die vrijwilligersorganisaties en scholen hebben aangevraagd.

De programmamiddelen zijn op dit moment bijna volledig uitgeput. De Euregio was de afgelopen tijd een belangrijke schakel tussen de verschillende overheden, bedrijven en instellingen in het gebied om aanvragen te genereren en te begeleiden. De Nijmeegse burgemeester is lid van het Dagelijks Bestuur. Nijmegen kent een actieve groep raadsleden, waarvan er drie lid zijn van de Euregioraad. Besluiten van de Euregioraad worden voorbereid via ambtelijke inzet in de drie Euregiocommissies (economie, maatschappij en financiën). Terugkijkend valt te constateren dat Nijmegen veel profijt heeft gehad van die inspanningen.

Binnen het programmagebied INTERREG IV A Deutschland-Nederland wonen 12.000.000 mensen, 1,5% hiervan woont in Nijmegen. Tot nu toe zijn 2,16% van de Interreg IV A middelen aan in Nijmegen gevestigde organisaties in samenwerkingsprojecten toegekend. Dit is bovengemiddeld maar wel passend bij de positie die Nijmegen in het grensgebied inneemt. De jaarlijkse contributie aan de Euregio (€ 30.000) is ruim terugverdiend.

b. INTERREG IV B

Onder INTERREG IV B worden samenwerkingsverbanden gesubsidieerd waaraan meerdere regio's of steden uit verschillende lidstaten deelnemen. Flood Resilient Cities is zo een INTERREG IV B project, waaraan 8 Europese steden, waaronder Nijmegen deelnamen. Het project liep van 2007 tot 2012 en richtte zich op het risico voor overstromingen in stedelijk gebied als gevolg van de klimaat veranderingen en wil het probleem omzetten in een kans voor de verdere ontwikkeling van steden in Noord West Europa. Nijmegen nam deel met het programma 'Ruimte voor de Waal', met een accent de teruglegging. We hebben er een interessant Europees netwerk aan over gehouden en als neveneffect de bekendheid van de Nijmeegse dijkteruglegging in Europa bevorderd.

We participeren daarnaast nog in het INTERREG IV B programma Brain Flow, waaraan verder de provincie Gelderland, de provincie Overijssel, Basel, Münsterland en Navarra deelnemen. Het project richt zich op het uitwisselen van informatie over en het ontwikkelen van business cases voor expatcentres. Door deelname aan het project kunnen we de dienstverlening aan expats in Nijmegen verbeteren. Het programma loopt van september 2011 tot september 2013.

c. EFRO

Nijmegen, als onderdeel van de stadsregio Arnhem-Nijmegen, kan in de huidige periode een beroep doen op het Operationeel Programma Oost-Nederland 2007-2013 voor doelstelling 2 uit het EFRO-fonds. Dit operationeel programma (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) heeft betrekking op het grondgebied van de provincies Overijssel en Gelderland, het zogenaamde Landsdeel Oost.

Landsdeel Oost-Nederland omvat ruim 20% van het Nederlands grondgebied. Binnen Oost-Nederland beslaan de steden in de stedelijke netwerken 19% van het grondgebied. Oost-Nederland heeft daarmee relatief veel landelijk gebied. 19% van de Nederlanders woont in Oost-Nederland, oftewel ruim 3 miljoen inwoners. Gelderland is de grootste provincie met een inwonertal van 1,98 miljoen. In de stadsregio Arnhem-Nijmegen wonen 301.642 mensen, waarvan 165.127 in Nijmegen, 5,5% van het totaal aantal inwoners van Oost-Nederland.

Conform het Nationaal Strategisch Referentiekader kan Oost-Nederland voor de periode 2007-2013 beschikken over € 164.100.000 EFRO-middelen. Gemiddeld is er dus voor elke inwoner in Oost-Nederland € 54,70 beschikbaar.

Tot nu toe is € 27.632.417 hiervan in Nijmegen terechtgekomen. In het oog springende gemeentelijke projecten waren de revitalisering van West Kanaaldijk, voorzieningenhart “t Hert” in het Willemskwartier en het project Ringstraten. De gemeente Nijmegen heeft nog een trekkingsrecht van € 600.000, -. Dit bedrag is gereserveerd voor het project ‘De Bastei. Hiermee komen we op een bedrag van € 28.232.417. Meerdere organisaties hebben hiervan gebruik gemaakt: naast de gemeente Nijmegen (circa € 8 miljoen) onder andere GEM Waalsprong, UMC St Radboud, Radboud Universiteit Nijmegen en innovatieve bedrijven.

Er resteert nog een budget van € 4 miljoen voor innovatieve projecten. Nijmeegse organisaties (bedrijven die zich met r&d bezighouden) zijn voor dit restbedrag serieuze kanshebbers. In totaal heeft Nijmegen tot op dit moment 17,2% van de middelen gekregen. Hiermee ‘scoort’ Nijmegen bovengemiddeld; per inwoner € 170,- . Daarnaast zijn er nog voor € 3 miljoen aan EFRO middelen beschikbaar gesteld voor Health Valley en Oost N.V.; hiervan is ook een deel in Nijmegen terecht gekomen.

Het EFRO-bedrag is vanwege het vereiste van cofinanciering te verdubbelen met de hiermee uitgelokte publieke en private investeringen. Het programma loopt nog door tot en met 2013, maar het wordt afgerekend in december 2015. Dan kan preciezer bepaald worden welk effect EFRO heeft gehad voor Nijmegen ook in termen van arbeidsplaatsen.

d. ESF

In de jaren 2009 – 2013 heeft de gemeente Nijmegen volop gebruik gemaakt van ESF subsidie en zeer recent ook van de EIF subsidie. Dat heeft bevorderd dat er een stevig financieel fundament gelegd kon worden onder het Flex College (circa € 2 miljoen) maar onder andere ook voor het New Arts College (€ 100.000,--) en Leerwerkhuis SAM (€ 60.000,--). Europese subsidies zijn daarmee een onmisbaar bestanddeel geworden van de financiering van Nijmeegs sociaal beleid. Zeker waar het de bestrijding van voortijdig schoolverlaten betreft, het aanbod voor laaggeletterden en het tweede kansen onderwijs voor (allochtone) volwassenen.

e. Overige programma's

In de periode 2008-2011 heeft Nijmegen deelgenomen aan Urbact II. Dit EU programma van heeft als doel het ontwikkelen van stedelijke netwerken. De netwerken richten zich op het uitwisselen van informatie en 'good practices' tussen de deelnemende steden. Op die manier kunnen Europese steden van elkaar leren om zodoende beter in staat te zijn om complexe uitdagingen als vergrijzing, werkloosheid, economische ontwikkeling, duurzaamheid en milieuvervuiling het hoofd te kunnen bieden. Nijmegen was lid van een groep van negen steden uit acht lidstaten (waaronder Zweden, Italië, Duitsland en Polen), waarin kennis werd uitgewisseld over de aanpak van achterstandswijken. De projectgroep werd geleid door Duisburg. In mei 2011 is het project afgesloten met een conferentie in Duisburg en het presenteren van tien aanbevelingen aan de Europese Commissie. Alle kosten werden vergoed en Nijmegen heeft er een interessant netwerk aan over gehouden.

De gemeente Nijmegen neemt sinds 2008 deel aan het Future Cities Network. Dit Europees netwerk richt zich op het klimaatbestendiger maken van steden. Het duurzaam inzetten van groen, water en energie, maakt dat steden beter bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering. Door een eigen bijdrage in te zetten, die wordt aangevuld met Europese middelen, kan Nijmegen haar projecten op het gebied van duurzaamheid realiseren. Zo zijn onder meer groene daken, gevels en stadspleinen gerealiseerd, die de warmte-uitstoot moeten reduceren.

Bijlage 2: Voornemens Europese Commissie: Europe 2020

In het voorgaande is regelmatig gerefereerd aan en gesteld dat onze Europese netwerken en activiteiten sterk worden beïnvloed door de Europese meerjarenbeleidsstrategie. Europa bouwt momenteel voort op de Lissabon-strategie, de in 2002 ingezette langetermijnstrategie van de Europese Unie, vastgesteld door regeringsleiders van de lidstaten met een looptijd van 10 jaar. De doelstellingen van deze langetermijnstrategie zijn gekoppeld aan de Europese begroting en aan de structuurfondsen. Na een evaluatie van de eerdere Lissabon-agenda, werd het nieuwe meerjarenplan in maart 2010 bekend gemaakt onder de titel “Europe 2020”. De Europese Unie heeft als hoofddoelstelling zich de komende 10 jaar te ontwikkelen tot een concurrerende, duurzame en sociale markteconomie.

Uitgangspunt van deze strategie is het bieden van een oplossing voor de huidige crisis en de daaruit volgende Europese staatsschuldencrisis. Ook moet de strategie structurele hervormingen in gang zetten, om bijvoorbeeld de gevolgen van vergrijzing en klimaatverandering op te vangen.

Europa 2020 stelt drie prioriteiten: a. slimme groei: voor een op kennis en innovatie gebaseerde economie; b. duurzame groei: voor een groenere, competitievere economie waarin efficiënter met hulpbronnen wordt omgesprongen; c. inclusieve groei: voor een economie met veel werkgelegenheid en sociale en territoriale cohesie.

Deze speerpunten zijn onderverdeeld in 11 thema’s. Thema’s die elkaar versterken en verbinden:

Slimme groei: 1. Versterking van onderzoek, technologische ontwikkeling een innovatie;2. Verbetering van de toegang tot en het gebruik en de kwaliteit van ICT;3. Verbetering van het concurrentievermogen van het MKB.

Duurzame groei: 4.Steun voor de overgang naar een koolstofarme economie in alle bedrijfstakken; 5. Bevordering van de aanpassing van de klimaatverandering, risicopreventie en risicobeheer; 6. Bescherming van het milieu en bevordering van efficiënte omgang met hulpbronnen; 7. Bevordering van duurzaam vervoer en opheffing van knelpunten in centrale netwerkinfrastructuren.

Inclusieve groei: 8. Bevordering van werkgelegenheid en ondersteuning van arbeidsmobiliteit; 9. Bevordering van sociale insluiting en bestrijding van armoede; 10. Investering in onderwijs, vaardigheden en een leven lang leren; 11. Verbeteren van de institutionele capaciteit en een efficiënt openbaar bestuur.

Voor het bereiken van deze doelstellingen zijn zeven “flagship initiatives” aangeduid. Dit zijn vehikels die de bovenstaande doelen moeten verweven in bestaande beleidsgebieden en de daaraan verbonden budgeten. De zeven flagships zijn:

- Digitale agenda voor Europa

- Innovatie-unie: focus van Onderzoek & Ontwikkeling (O&O) verleggen naar grote maatschappelijke vraagstukken als klimaatverandering, gezondheid en vergrijzing.

- Jeugd in beweging: betere uitrusting van de jeugd voor de arbeidsmarkt door onderwijs en studie in het buitenland.

- Energie-efficiënt Europa: De economische groei moet minder afhankelijk worden van fossiele brandstoffen.

- Een industrieel beleid voor het globaliseringstijdperk: Europese bedrijven moeten onbelemmerde toegang hebben tot goederen en diensten om concurrerend te kunnen zijn. Voor dit programma is nauwe samenwerking van werkgevers, vakbonden, universiteiten en andere organisaties nodig.

- Agenda voor nieuwe vaardigheden en banen: Europese burgers krijgen de mogelijkheid om nieuwe vaardigheden te leren en zich aan te passen aan een veranderende arbeidsmarkt. En de arbeidsmarkt wordt gemoderniseerd zodat de sociale zekerheid betaalbaar blijft en de werkgelegenheid groeit.

- Europees platform tegen armoede: De economische en sociale samenhang van de EU moet gewaarborgd blijven. Daarom streeft Europa ernaar zoveel mogelijk mensen deel te laten nemen aan de samenleving. Dit gebeurt door middel van scholing en werk.

Aan de Nederlandse regering heeft de Europese Commissie gemeld dat de nadruk van de Nederlandse programma's voor de Europese structuurfondsen, waar Nederland in de periode 2014 – 2020 dient te liggen op innovatie en duurzaamheid, c.q. het terugbrengen van de CO^2-uitstoot.

De EC ziet een sterke rol weggelegd voor decentrale overheden in het verwezenlijken van de EU2020 agenda. Ongeveer driekwart van de EU-wetgeving wordt op decentraal niveau uitgevoerd. De Eurocommissaris van het regionale en stedelijk beleid, dhr. Hahn, ziet steden als 'living labs', laboratoria en trendsetters in het vinden van oplossingen voor economische, duurzame en sociale uitdagingen.

In een zogenaamd partnerschapscontract - een overeenkomst tussen de Europese Commissie, de lidstaat, de decentrale overheden en andere belanghebbenden - worden de regels over een goede uitwerking van de EU2020 doelstellingen vastgelegd. Ook decentrale overheden leveren input voor het "nationaal strategisch kader", het Nederlands position paper waarin aan de Europese Commissie wordt aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de flagships. Nijmegen levert haar bijdrage door deelname aan de G32 werkgroep Europa, die met de VNG en het IPO gezamenlijk optrekken naar het Rijk. Ook zijn de decentrale overheden betrokken bij het opstellen van de nieuwe operationele programma's EFRO en ESF.

De EU stelt middels de structuurfondsen financiële middelen ter beschikking om het beleid uit te voeren. Nederland komt in aanmerking voor drie structuurfondsen: ESF (Europees Sociaal Fonds), EFRO (Europees fonds voor regionale ontwikkeling) en INTERREG (Interregionale samenwerking). De fondsenperiode zal in 2014 voor een periode van 7 jaar starten.

In de nieuwe Europese beleidsperiode is synergie het codewoord, dat zowel de structuurfondsen als de vervlechting van de EU2020 strategie in nationaal beleid kenmerkt. Synergie tussen

kennisinstellingen, overheid, het bedrijfsleven en de burgers (quadruple helix), maar ook cross overs tussen de verschillende topsectoren en synergie tussen de Europese (structuur)fondsen. We dienen op een slimme wijze in te zetten op het verbinden van de kennis, ervaring en ambities die bij het MKB, de kennisinstellingen, organisaties en burgers in onze regio aanwezig zijn. Hier ligt een duidelijke rol voor de gemeente als procesbegeleider en makelaar.

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) - programma Landsdeel Oost

Op basis van de Europese en nationale besluitvorming weten we dat minder geld voor EFRO (40% minder) beschikbaar zal zijn, dat de middelen niet meer besteed kunnen worden aan infrastructuur en fysieke bouwwerken, dat de nadruk zal liggen op stimulering van innovatie en valorisatie (slimme specialisatie), de steun aan het midden- en kleinbedrijf en op vermindering van de CO^2-uitstoot (de post carbon strategy). Het programma laat mogelijkheden voor aansluiting bij andere (structuur)fondsen INTERREG, ESF, het onderzoeksprogramma Horizon2020 en samenwerking buiten de lands(deel)grenzen. In Nederland is per Landsdeel een operationeel programma opgesteld. Nijmegen valt onder Landsdeel Oost, bestaande uit de provincies Overijssel en Gelderland. De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor het beheer van het programma.

Door een verlaging van het budget is onvoldoende financiële ruimte voor een stedelijke paragraaf, zoals in het EFRO 2007 – 2013 programma is opgenomen. Voor Landsdeel Oost is een budget van 100 miljoen euro beschikbaar voor de periode 2014 – 2020. De steden in Landsdeel Oost hebben ingezet op de opname van de rol van de steden in het bereiken van de doelstellingen in het brede programma. Ze baseren zich daarbij op het door de G32 ontwikkelde “Europa Bid” en het in april 2013 in het College besproken stedelijk bid van de steden van Landsdeel Oost. In de nieuwe periode neemt een vertegenwoordiging van de negen grote steden van Landsdeel Oost zitting in het comité van toezicht en de nieuw in te richten expert commissies. De steden zijn hierdoor betrokken bij besluitvorming over ingediende projecten en houden mede toezicht op de uitvoer van het programma. Nu het Europees Parlement recent de begroting heeft goedgekeurd is het de verwachting dat het programma per 1 juli 2014 geopend wordt.

INTERREG

De Europese Unie stelt meer geld ter beschikking voor INTERREG V. Nederland (het ministerie Economische Zaken) en Duitsland onderhandelden over de prioriteiten in de komende periode. De grensprovincies overleggen met het ministerie. Staatssecretaris Dijksma zet in op maximale prioriteit voor innovatie, in Nederland gebaseerd op het topsectorenbeleid. Aan Duitse kant, o.a. door de deelstaat Nordrhein Westfalen, wordt gepleit voor handhaving van een breed scala aan prioriteiten zoals het huidige programma die kent. We weten inmiddels dat het INTERREG V programma de volgende focus kent voor het programmagebied, dat de gehele grensstreek tussen Nederland en Duitsland omvat: versterken van de grensoverschrijdende economische kracht (innovatie), grensoverschrijdende verbetering van het milieu en de natuurlijke leefomgeving (EMT) en het stimuleren van de samenwerking tussen burgers en instituties, zodat een meer samenhangende grensregio ontstaat, waarin grenzen geen barrière vormen. Nijmegen heeft nauwelijks invloed op deze onderhandelingen over de vorming van het nieuwe programma. Ook de Euregiobesturen kennen slechts een minimale vertegenwoordiging bij de besprekingen. In samenwerking met de provincie Gelderland, pleiten zij voor behoud van de mogelijkheid om sociaal-maatschappelijke projecten te ondersteunen.

Voor INTERREG V wordt in samenwerking met de lid organisaties (gemeenten, provincies, Kreisen en deelstaat) en stakeholders een strategische agenda ontwikkeld, die leidend zal zijn voor de uitvoering van het programma. Op de vorming van deze agenda hebben de steden in de Euregio wél invloed. Nijmegen zet in op een participatieve en bemiddelende rol van de Euregio en lid organisaties en het betrekken en verbinden van de triple helix partners bij de uitvoering van het programma.

Europees sociaal Fonds (ESF)

Het ministerie van SZW is leidend in de totstandkoming van het Operationeel Programma ESF. De uitvoering van het programma vindt op regionaal niveau plaats met een sterke rol voor arbeidsmarktregio's als de gemeente Nijmegen. De gemeente wordt daarmee verantwoordelijk voor het proces van de ESF-aanvraag, ook voor regiogemeenten en de scholen in het speciaal onderwijs en andere partijen.

Het nieuwe programma richt zich op de volgende twee thema's: actieve inclusie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het bevorderen van duurzame arbeidsinzet van werkenden.

Verder reserveert het Rijk budget voor uitvoeringskosten, transnationale samenwerking, sociale innovatie, het waarborgen van gelijke kansen en het tegengaan van discriminatie. Voor deze laatst genoemde thema's is 10% van het budget beschikbaar.

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Perspectiefbrief 2015" (Vaststellen grondslagen begroting en verwerken financiële wijzigingen coalitieakkoord)

Van:	Het college van B&W van 27 mei 2014		
Doel:	Besluitvorming		
Toelichting:	**Perspectiefbrief 2015** In de financiële verordening is opgenomen dat de Raad voor de zomer de kaders vaststelt voor het nieuwe begrotingsjaar en de meerjarenraming. Vanwege de verkiezingen en het vormen van een nieuwe coalitie is het voorbereidingsproces voor de nieuwe Stadsbegroting anders dan voorgaande jaren. Zoals u weet is in de raadsvergadering van 14 mei het coalitieakkoord vastgesteld. Over de financiële grondslagen hiervan informeert het collegej u in de perspectiefbrief. De financiële effecten zijn opgenomen in het raadsvoorstel en vertaald in bijgevoegde begrotingswijziging. Het coalitieakkoord, de financiële grondslagen en de begrotingswijziging vormen samen de kaders voor het opstellen van de nieuwe Stadsbegroting 2015-2018 die eind oktober aan de raad wordt toegezonden. **Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om de grondslagen zoals opgenomen in de Perspectiefbrief 2015 en de begrotingswijziging van het coalitie akkoord vast te stellen.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Albert Foekens a.foekens@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 – 329 2643
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Vaststellen grondslagen begroting en verwerken financiële wijzigingen coalitieakkoord" 2. Perspectiefbrief 2015		

Voorstel - 73/2014 Vaststellen grondslagen begroting en verwerken financiële . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 73/204

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Vaststellen grondslagen begroting en verwerken financiële wijzigingen coalitieakkoord

Programma / Programmanummer
Bestuur & Middelen / 1042

Portefeuillehouder
H. Tiemens

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
27 mei 2014

Samenvatting
In de financiële verordening is opgenomen dat de Raad voor de zomer de kaders vaststelt voor het nieuwe begrotingsjaar en de meerjarenraming. Vanwege het vaststellen van het coalitie akkoord hebben wij de grondslagen in bijgaande perspectiefbrief opgenomen. De financiële effecten van het coalitie akkoord hebben wij vertaald in bijgaande begrotingswijziging.
De brief en de begrotingswijziging vormen samen de kaders voor het opstellen van de nieuwe begroting.

Voorstel om te besluiten

- Vaststellen van de grondslagen zoals opgenomen in bijgaande Perspectiefbrief 2015
- Vaststellen van de begrotingswijziging BW-01348 coalitie akkoord

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Albert Foekens, 2643, a.foekens@nijmegen.nl

Voorstel - 73/2014 Vaststellen grondslagen begroting en verwerken financiële . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Vanwege de verkiezingen en het vormen van een nieuwe coalitie is het voorbereidingsproces voor de nieuwe Stadsbegroting anders dan voorgaande jaren. Om de Stadsbegroting op te stellen hebben we in onze financiële verordening onder meer opgenomen dat Uw Raad voor de zomer de kaders vaststelt.
Om te voldoen aan deze verordening vragen wij Uw Raad met dit voorstel de kaders voor de Stadsbegroting 2015 vast te stellen. Deze kaders bestaan uit de grondslagen zoals deze zijn opgenomen in de Perspectiefbrief 2015 en de begrotingswijziging van het coalitieakkoord.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Financiële verordening ex artikel 12 van de Gemeentewet.

1.2 Relatie met programma
Heeft relatie met alle programma's.

2 Doelstelling
Vaststellen van de grondslagen voor de Stadsbegroting 2015-2018 en de financiële verwerking van het coalitie akkoord in de begroting.

3 Argumenten
In de financiële verordening is opgenomen dat de Raad voor de zomer beslist over de kaders van de nieuwe Stadsbegroting. Met dit voorstel voldoen we aan deze verordening.

4 Risico's
Er zijn geen risico's aan dit voorstel verbonden.

5 Financiën
Er zijn geen financiële consequenties.

6 Participatie en Communicatie
Is verder niet van toepassing.

7 Uitvoering en evaluatie
Op basis van de grondslagen wordt de Stadsbegroting 2015-2018 opgesteld. Deze wordt in oktober aangeboden aan de Raad.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): Perspectiefbrief en begrotingwijziging coalitie akkoord

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 25 juni 2014

15. Raadsvoorstel Perspectiefbrief 2015 (Grondslagen begroting en verwerken financiële wijzigingen coalitieakkoord) (73/2014)

Raadsvoorstel d.d. 27 mei 2014

1. Vaststellen van de grondslagen zoals opgenomen in bijgaande Perspectiefbrief 2015;
2. Vaststellen van de begrotingswijziging BW-01348 coalitie akkoord

Raadsbesluit d.d. 25 juni 2014, gescheiden in stemming gebracht:

Eerste beslispunt:

Voor	36	SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, CDA, De Nijmeegse Fractie, VSP
Tegen	2	Gewoon Nijmegen

Beslispunt aanvaard

Tweede beslispunt:

Voor	24	SP, GroenLinks, PvdA , De Nijmeegse Fractie, VSP
Tegen	14	D66, VVD, CDA, Gewoon Nijmegen

Voorstel aanvaard

Financiën
Concernexperts

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 mei 2014	1278967.00	Jeanneke Lieber
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Perspectiefbrief 2015	-	(024) 3292253

Geachte leden van de Raad,

In de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet is opgenomen dat de Raad bij aanvang van de nieuwe raadsperiode de indeling van de programma's vaststelt. Daarnaast is in de verordening bepaald dat het College voor het zomerreces een voorstel aan de Raad aanbiedt met de inhoudelijke en de financiële kaders voor de opmaak van de Stadsbegroting voor het volgende jaar en de meerjarenraming.

Normaal gesproken nemen we deze kaders op in de Perspectiefnota. Met de start van de nieuwe bestuursperiode is dit proces naar voren gehaald. In de brief van 20 maart is aan uw Raad het meerjarenperspectief van het financiële beeld gepresenteerd, dat het uitgangspunt vormde voor de coalitieonderhandelingen.

Inmiddels heeft uw Raad het coalitieakkoord 'Samen voor Nijmegen: sociaal, duurzaam en ondernemend' vastgesteld op 14 mei jl. Hiermee zijn de inhoudelijke en financiële kaders voor deze bestuursperiode vastgelegd. Op grond van deze vaststelling verwerken wij het financiële beeld uit het coalitieakkoord in de begroting, inclusief de financiële wijzigingen in het bestaande beleid.

Ter voorbereiding op het begrotingsproces is het van belang dat vóór het zomerreces duidelijkheid bestaat over de grondslagen voor de begroting. Op basis van deze grondslagen kan dan de begroting financieel technisch worden doorgerekend. In deze brief leggen wij de te hanteren grondslagen aan uw Raad voor:

- Areaalontwikkeling woningen en inwoners (aantallen)
- Treasury – rente uitgangspunten
- Indexeringspercentages
- Gemeentefonds

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

Vervolgvel
1

Areaalontwikkeling woningen en inwoners

In het financiële beeld houden we rekening met de geplande ontwikkeling van de woningbouw en van de aantallen inwoners. We gebruiken hiervoor de cijfers van Onderzoek & Statistiek en de cijfers van Bureau Wonen over de woningbouwplanning.
Op basis van die cijfers laten de woningbouwplanning en het aantal inwoners de volgende effecten zien in het financiële beeld:

Verschil aantal nieuwe woningen per 1-1	2015	2016	2017	2018
Bestaande stad	-50	-80	-130	50
Waalfront	-150	-150	-100	100
Waalsprong	0	0	0	400
Totaal	**-200**	**-230**	**-230**	**550**

De woningbouwproductie hangt af van de ontwikkeling van de economie en van de woningmarkt. Die ontwikkeling leidt ertoe dat het verwachte aantal nieuwe woningen in de jaren 2015-2017 lager ligt dan waarmee we rekening hielden in de stadsbegroting. Dit heeft vooral betrekking op het aantal woningen in de bestaande stad en Waalfront.

Aantal inwoners per 1-1	2015	2016	2017	2018
Totaal	**169.200**	**170.100**	**171.100**	**172.000**

Het aantal inwoners stijgt geleidelijk, met zo'n 900 per jaar.

Begrotingseffect
Wij ramen per woning een bedrag van € 400,- per jaar aan extra inkomsten uit het Gemeentefonds en € 400,- per jaar aan OZB, behalve voor het Waalfront, waar de OZB de eerste jaren naar de planexploitatie gaat. Per nieuwe inwoner houden we in de begroting rekening met € 200,- extra bijdrage uit het Gemeentefonds.

Treasury

Vorig jaar hebben we bij de Stadsbegroting 2014 afgesproken dat we één percentage hanteren voor de rekenrentes en de structurele rente voor het lenen van geld. Alleen voor het extern lenen van geld kunnen we afwijkende rentepercentages hanteren op basis van de verwachte renteontwikkeling in de eerste drie jaren van de begrotingsperiode.
Bij deze rente ontwikkeling onderscheiden we een ontwikkeling voor de rente van kortlopende en langlopende leningen. Deze twee verwachtingen sluiten in het laatste jaar aan op de structurele rekenrente.

Voor de komende begrotingsjaren stellen wij de volgende rente voor:

	2015	2016	2017	2018
Rekenrente:				
- Inzet van reserves en voorzieningen		4%		
- Doorberekening aan investeringen		4%		
- Rekenrente voor planexploitaties		4%		
Langlopende leningen	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%
Kortlopende leningen	1,0%	2,0%	3,0%	4,0%

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

De voorgestelde structurele rente van 4% is gelijk aan vorig jaar. Deze rente ligt in lijn met het niveau dat we gemiddeld de afgelopen 15 jaar hebben betaald en is hoger dan de verwachting in de komende jaren. Dit percentage vormt daarmee een veilig en bestendig uitgangspunt voor de begroting.

De korte termijn verwachting voor de rente van langlopende leningen is gebaseerd op de rente die wordt gevraagd voor uitgestelde leningen met een stortingsdatum in de toekomst. Dit zijn leningen die nu worden afgesloten maar die pas over één, twee of drie jaar ingaan. De rente verwachting voor kortlopende leningen speelt niet een hele grote rol binnen ons financieringsstelsel. Hierbij is vooral behoedzaamheid leidend.

Indexeringspercentages

Een volgende stap in het begrotingsproces is het aanpassen van de begroting met de verwachte prijspeilontwikkeling. Dit doen we volgens de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen in het coalitieakkoord.
In deze uitgangspunten is onder meer opgenomen dat we indexeren op basis van een aantal indicatoren uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Plan Bureau (CPB). Voor subsidies en gemeentelijke tarieven hanteren we standaard een mengpercentage van twee-derde loonsom en een-derde materiële lasten. Voor 2015 betreft dit het CEP 2014 die op 18 maart 2014 is gepubliceerd.

Op grond van de uitgangspunten uit het coalitieakkoord en het CEP 2014 komen we tot onderstaande indexeringspercentages:

	Loonsom	Materiële lasten	Inflatie (CPI)	Subsidies	Gemeentelijke tarieven
Verwachting 2015	2,50%	2,25%	1,50%		
Nacalculatie 2014	-0,75%	-0,75%	-0,50%		
	1,75%	**1,50%**	**1,00%**	**1,67%**	**1,67%**

Op grond van de huidige verwachtingen van het CPB zien we dat er nu wordt uitgegaan van een lagere kostenontwikkeling in 2014 dan vorig jaar werd verwacht.
Vorig jaar hebben we bij de Stadsbegroting 2014 afgesproken om bij de raming van het gemeentefonds rekening te houden met een prijspeilaanpassing van 2%.
Dit betekent dat we meer hebben gereserveerd in het gemeentefonds voor de prijsontwikkeling dan wat we nodig hebben op grond van de verwachte ontwikkelingen in 2015.

Met bovenstaande indexeringspercentages en de reservering in het gemeentefonds verwachten we ongeveer € 1 miljoen over te houden. Deze ruimte reserveren we om een mogelijke salarisstijging in 2014 op te vangen.

Loonsomruimte 2014 en cao-ontwikkeling
De 1,75% aan loonsomindexering die we hierboven voorstellen is bedoeld om de loonsomstijging van 2014 naar 2015 op te vangen. We kunnen ook te maken krijgen met een inhaaleffect vanuit 2013. De laatste cao liep namelijk af op 31 december 2012, vanaf dat moment zijn er geen nieuwe afspraken gemaakt over salarisontwikkeling.

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

Vervolgvel
3

In de Stadsbegroting 2014 gingen we uit van € 1,2 miljoen ruimte voor de jaren 2014 en 2015 voor de loonsomontwikkeling vanuit de CAO van 2013 en 2014. Deze ruimte bestond uit € 8 ton begrotingsruimte en € 4 ton verwacht voordeel vanwege de veranderingen in ons pensioenstelsel. Vanaf het jaar 2016 is deze ruimte overigens € 0,5 miljoen hoger geraamd; hiermee hebben we een structurele loonsomruimte van € 1,7 miljoen.

Bij nader inzien blijkt deze ruimte afgerond € 1 miljoen lager te zijn (dus 0,7 miljoen is beschikbaar).
Dit heeft te maken met een toename van de werkgeverslasten met ruim € 7 ton. Bestaande premies zijn in totaal met ongeveer 0,3% verhoogd en het rijk heeft een nieuwe premie geïntroduceerd: de Werkhervattingskas met een premie van 0,48%.
Daarnaast blijkt dat het voordelig effect van de aanpassing van het pensioenstelsel niet volledig uitkomt. We gingen uit van een voordelig effect van ongeveer € 4 ton. In werkelijkheid blijkt dit € 2 ton te zijn.

Per saldo betekent dit dat we voor de cao-ontwikkeling 2014, in 2014 en 2015 € 2 ton en vanaf 2016 structureel € 7 ton beschikbaar hebben. Op een totale loonsom van ongeveer € 100 miljoen is dit ongeveer 0,7%. Omdat het niet ondenkbaar is dat uit de cao-onderhandelingen een salarisstijging komt die hoger is dan 0,7%, reserveren wij het voordeel van € 1 miljoen vanuit de indexeringen voor eventuele cao-ontwikkelingen 2014.

Materiële lasten
Het CPB verwacht een stijging van de materiële lasten van 1,5 %. Dat percentage hanteren wij ook standaard voor de indexering van de Stadsbegroting.

Subsidies en gemeentelijke tarieven
Voor subsidies en gemeentelijke tarieven hanteren we standaard een mengpercentage van twee-derde loonsom en een-derde materiële lasten. Voor 2015 komt dat uit op 1,67%.

Gemeentefonds
Zoals in de financiële spelregels bij het coalitieakkoord is afgesproken, baseren we de gemeentefondsraming voor de stadsbegroting op de meicirculaire. Hiermee wordt de begroting op de laatst bekende stand gebaseerd. Dan worden ook de effecten uit de september- en decembercirculaire van het vorige jaar verwerkt.

De meicirculaire verschijnt waarschijnlijk op 28 mei. Dit jaar staat de meicirculaire vooral in het teken van het groot onderhoud van het gemeentefonds en de decentralisatie van het sociaal domein. Op dit laatste onderwerp wordt kort ingegaan in de volgende paragraaf.
Over de belangrijkste effecten van de meicirculaire informeren wij uw Raad in een aparte brief. De brief over de meicirculaire kan gelijktijdig met deze Perspectiefbrief in uw Raad worden behandeld.

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

Vervolgvel
4

Decentralisaties sociaal domein
In de komende meicirculaire zullen ook de bedragen die we gaan ontvangen vanuit de decentralisaties van het sociaal domein bekend worden. Ook zullen hierin regels en randvoorwaarden zijn opgenomen over de besteding en verantwoording van dit geld.
We zullen de regels en voorwaarden die het Rijk stelt overnemen en hierop de begroting inrichten. Het instellen van de WMO en Participatie reserve, zoals besloten met het coalitie akkoord, moeten ook in dit licht worden bezien.
In de Raadsbrief over de meicirculaire van het gemeentefonds zullen ook de bedragen van de decentralisaties en de relevante regelgeving aan bod komen.

Tot slot
Ons college is zich bewust van de zware bezuinigingsopgaven die al in de begroting zijn opgenomen. In het coalitieakkoord zijn op een aantal onderwerpen deze bezuinigingen verzacht. Toch zijn de opgaven voor de komende jaren behoorlijk groot (€ 34,5 miljoen). De invulling van deze bezuinigingsopgaven zal daarom de komende jaren een belangrijk aandachtspunt blijven voor ons college.

Met deze brief bieden wij inzicht in de grondslagen die wij hanteren voor de oplading van de begroting. Op basis van deze grondslagen, tezamen met de inhoudelijke en financiële kaders zoals opgenomen in het coalitieakkoord, gaan wij verder met voorbereiding van de Stadsbegroting voor het volgende jaar en de meerjarenraming.
De combinatie van het coalitieakkoord, de begrotingswijziging vanuit het coalitieakkoord en deze brief, dient te worden beschouwd als zijnde de Perspectiefnota conform artikel 3a van de financiële verordening ex artikel 12 van de Gemeentewet.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Begrotingswijziging BW-01348 Coalitieakkoord

			2015			2016			2017			2018
Bedragen * € 1.000,-	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1011 Dienstverlening & Burgerzaken												
Afschaffing vermissingsleges (incl.	-62		62	-62		62	-62		62	-62		62
Lager tarief gem. deel leges ID-kaar	-40		40	-40		40	-40		40	-40		40
Woensdagmiddag openstelling Meijhors		25	25		25	25		25	25		25	25
Totaal 1011 Dienstverlening & Burgerzaken	**-102**	**25**	**127**	**-102**	**25**	**127**	**-102**	**25**	**127**	**-102**	**25**	**127**
1012 Veiligheid												
Deregulering en vermindering admin.											-150	-150
Schakelfunctionaris nazorg ex-gedeti		0	0		0	0		0	0		0	0
Totaal 1012 Veiligheid		**0**	**0**		**0**	**0**		**0**	**0**		**-150**	**-150**
1013 Citymarketing & Externe betrekkingen												
Bezuiniging budget Citymarketing	1	-249	-250	1	-249	-250	1	-249	-250	1	-249	-250
verminderen subsidie stedenbanden		-20	-20		-40	-40		-60	-60		-80	-80
Totaal 1013 Citymarketing & Externe betrekkingen	**1**	**-269**	**-270**	**1**	**-289**	**-290**	**1**	**-309**	**-310**	**1**	**-329**	**-330**
1021 Wonen												
huurteams		40	40		40	40		40	40		40	40
Totaal 1021 Wonen		**40**	**40**		**40**	**40**		**40**	**40**		**40**	**40**
1022 Klimaat & Energie												
Duurzaamheid		500	500		600	600		600	600		600	600
Totaal 1022 Klimaat & Energie		**500**	**500**		**600**	**600**		**600**	**600**		**600**	**600**
1023 Groen & Water												
Groene linten		200	200		300	300		300	300		300	300
Lokale lasten riool	150	-200	-350	300	-200	-500	450	-200	-650	500	-200	-700
Totaal 1023 Groen & Water	**150**	**0**	**-150**	**300**	**100**	**-200**	**450**	**100**	**-350**	**500**	**100**	**-400**

	2015			2016			2017			2018	
Bedragen * € 1.000,-	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1031 Ruimte & Cultuurhistorie												
ACN		15	15		15	15		15	15		15	15
Huis van de Geschiedenis		100	100		100	100		100	100		100	100
Verleden verbeeld		100	100		100	100		100	100		100	100
Totaal 1031 Ruimte & Cultuurhistorie		**215**	**215**		**215**	**215**		**215**	**215**		**215**	**215**
1041 Economie & Toerisme												
Innovatie agenda		250	250		250	250		250	250		250	250
Totaal 1041 Economie & Toerisme		**250**	**250**		**250**	**250**		**250**	**250**		**250**	**250**
1042 Bestuur & Middelen												
areaaluitbreiding 2015-2018		-287	-287		-299	-299		-299	-299		13	13
begrotingseffect toevoeging kapitaal		-20	-20		-23	-23		-23	-23		440	440
Lokale lasten riool	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stoppen structurele voeding saldires		-1.000	-1.000		-1.424	-1.424		-1.438	-1.438		-1.438	-1.438
verruiming investeringsruimte								500	500		500	500
Heffingen -areaalontwikkeling	76		-76	50		-50	15		-15	1.529		-1.529
Heffingen - voordeel kwijtschelding en leegstan	200		-200	566		-566	933		-933	1.100		-1.100
Aanpassing Treasury raming	0		0	0		0	0		0	-200		200
Gemeentefonds mutaties	1.331		-1.331	1.474		-1.474	1.738		-1.738	1.382		-1.382
Totaal 1042 Bestuur & Middelen	**1.607**	**-1.307**	**-2.914**	**2.090**	**-1.746**	**-3.836**	**2.686**	**-1.260**	**-3.946**	**3.811**	**-485**	**-4.296**
1043 Facilitaire diensten												
Bevriezing horecaprijzen	-20		20	-40		40	-60		60	-80		80
Terugdraaien bezuiniging beheer wijk	75	75	0	75	75	0	75	75	0	75	75	0
Verhuurdersheffiing		173	173		189	189		207	207		207	207
Totaal 1043 Facilitaire diensten	**55**	**248**	**193**	**35**	**264**	**229**	**15**	**282**	**267**	**-5**	**282**	**287**

	2015			2016			2017			2018		
Bedragen * € 1.000,-	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1051 Zorg & Welzijn												
Buddyzorg NIM	0	0	0	0	0	0						
Dekking uit wctg	-822	-822	0	-822	-822	0		-822	-822		-822	-822
Diversiteit en interculturalisatie	133	133	0	133	133	0		133	133		133	133
Iedereen gelijk	30	30	0	30	30	0		30	30		30	30
Jongerenwerk	200	200	0	200	200	0		200	200		200	200
Minder eigen bijdragen lage inkomens	822	822	0	822	822	0		822	822		822	822
Noodopvang uitgeprocedeerde asielzoe	60	60	0	60	60	0		60	60		60	60
Onderzoeksopdracht jeugd deels verla	100	100	0	100	100	0		100	100		100	100
Schakelfunctionaris nazorg ex-gedeti	0	0	0	0	0	0		0	0		0	0
Welzijn ouderen	100	100	0	100	100	0		100	100		100	100
Totaal 1051 Zorg & Welzijn	**623**	**623**	**0**	**623**	**623**	**0**		**623**	**623**		**623**	**623**
1061 Werk & Inkomen												
inburgering				390	390	0		390	390		390	390
Minimabeleid schuldhulpverlening				500	500	0		500	500		500	500
Schakelfunctionaris nazorg ex-gedeti	0	0	0	0	0	0		0	0		0	0
Stadspas, investering	500	500	0									
Totaal 1061 Werk & Inkomen	**500**	**500**	**0**	**890**	**890**	**0**		**890**	**890**		**890**	**890**
1062 Openbare ruimte												
areaaluitbreiding 2015-2018	207	207	0	207	207	0		207	207		207	207
Naar voren halen bezuiniging Openbar	-500	-500	0									
Totaal 1062 Openbare ruimte	**-293**	**-293**	**0**	**207**	**207**	**0**		**207**	**207**		**207**	**207**
1063 Wijken												
Terugdraaien bezuiniging beheer wijk	75	75	0	75	75	0		75	75		75	75
Totaal 1063 Wijken	**75**	**75**	**0**	**75**	**75**	**0**		**75**	**75**		**75**	**75**

	2015			2016			2017			2018	
Bedragen * € 1.000,-	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1071 Cultuur												
Beperking onderzoeksopdracht Cultuur					350	350		350	350		350	350
bibliotheken		300	300		300	300		300	300		300	300
Cultuur AIR, cultuurprijzen		-40	-40		-40	-40		-40	-40		-40	-40
Joris-Ivenscollectie		20	20		20	20		20	20		20	20
Kunstbus		50	50		50	50		50	50		50	50
Nijmegen1		50	50									
Terugdraaien bezuiniging amateurkuns		35	35		35	35		35	35		35	35
Totaal 1071 Cultuur		**415**	**415**		**715**	**715**		**715**	**715**		**715**	**715**
1072 Mobiliteit												
Afschaffen tarief rustige koopzondag	-150		150	-150		150	-150		150	-150		150
Budget verkeersmaatregelen		-250	-250		-250	-250		-250	-250		-250	-250
Gratis OV 65+ voor € 10,-		450	450		800	800		800	800		800	800
Parkeren inkorten betaaltijden van 2	-450	-200	250	-450	-200	250	-450	-200	250	-450	-200	250
Totaal 1072 Mobiliteit	**-600**	**0**	**600**	**-600**	**350**	**950**	**-600**	**350**	**950**	**-600**	**350**	**950**
Totaal	**1.111**	**1.022**	**-89**	**1.724**	**2.319**	**595**	**2.450**	**2.803**	**353**	**3.606**	**3.408**	**-197**

Wijzigingen naar thema's

	2015			2016			2017			2018	
Bedragen * € 1.000,-	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Bestaand beleid	1.305	73	-1.232	1.422	464	-958	1.651	482	-1.169	2.609	1.257	-1.352
Coalitieakkoord												
Zorgzame stad		1.573	1.573		1.923	1.923		1.923	1.923		1.923	1.923
Woon en groeistad		370	370		320	320		320	320		320	320
Binnenstad	-599	-449	150	-599	-449	150	-599	-449	150	-599	-449	150
Duurzame stad en wijken	55	425	370	35	1.125	1.090	15	1.125	1.110	-5	975	980
Stad die werkt		230	230		210	210		190	190		170	170
Financieel	350	-1.200	-1.550	866	-1.274	-2.140	1.383	-788	-2.171	1.600	-788	-2.388
Totaal	**1.111**	**1.022**	**-89**	**1.724**	**2.319**	**595**	**2.450**	**2.803**	**353**	**3.606**	**3.408**	**-197**

Voorstel - 72/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Centrum . . .

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Bestemmingsplan Nijmegen Centrum - Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren)"

Van:	Het college van B&W van 27 mei 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) vast te stellen. Tevens wordt voorgesteld om de zienswijzennota vast te stellen. **Achtergrond** De Stratemakerstoren ligt aan de voet van het Valkhof aan de oostelijke Waalkade en was ooit onderdeel van de tweede vestingmuur rondom de Valkhofburcht. De Stratemakerstoren is decennia lang onzichtbaar geweest maar eind jaren '80 vorige eeuw is de toren weer tevoorschijn gekomen. Jaren is gestreefd naar realisatie van een centrum voor natuur- en cultuurhistorie. Uw raad heeft op 12 februari 2014 ingestemd met de realisatie van de nieuwbouw de Bastei en begrotingswijziging vastgesteld voor de inzet van € 1.500.000,- ten behoeve van de nieuwbouw van de Bastei. Het centrum gaat tevens functioneren als 'poort' naar de Ooijpolder en Gelderse Poort. Omdat de Stratemakerstoren ('De Bastei') zelf onvoldoende ruimte biedt voor een centrum voor natuur- en cultuurhistorie is de locatie verbreed met het gebied aan de Lange Baan naast de Veerpoorttrappen. Het vigerende bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad laat bovenstaand gebruik niet toe. Hierdoor is ervoor gekozen om voor dit gebied een (postzegel)bestemmingsplan te maken. 'De Bastei' is bedoeld om de aantrekkingskracht van het gebied te versterken en inwoners en recreanten naar het gebied te trekken. Verwacht wordt dat door de toenemende economische activiteiten die hiermee gepaard gaan ook ondernemers naar het gebied zullen trekken. Zo zorgt 'De Bastei' er mede voor dat de perifere ligging van het gebied transformeert naar een meer centrale ligging in het stedelijke gebied. **Zienswijzen** Er zijn tegen het ontwerpbestemmingsplan twee zienswijzen ingediend. Eén zienswijze is buiten de zienswijzentermijn ingediend en is daarmee niet ontvankelijk. De andere zienswijzen is samengevat en voorzien van een reactie opgenomen in de zienswijzennota en heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Martijn-Floris Jansen m5.jansen@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 2720
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Bestemmingsplan "Nijmegen Centrum - Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren)" 2. Zienswijzennota in het kader van het bestemmingsplan (Wro) 3. Bestemmingsplan (plus bijlagen)		

Voorstel - 72/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Centrum . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 72/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Bestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren)

Programma / Programmanummer
Grondbeleid / 1032

Portefeuillehouder
B. Velthuis / B. van Hees

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
27 mei 2014

Samenvatting
Aan de oostelijke Waalkade aan de voet van het Valkhof ligt de Stratemakerstoren, ooit onderdeel van de 2e vestingmuur rondom de Valkhofburcht. De Stratemakerstoren is decennia lang onzichtbaar geweest maar eind jaren '80 vorige eeuw is de toren weer tevoorschijn gekomen. Al jaren wordt gestreefd naar realisatie van een centrum voor natuur- en cultuurhistorie. Dit centrum gaat tevens functioneren als 'poort' naar de Ooijpolder en Gelderse Poort. Omdat de Stratemakerstoren ('De Bastei') zelf onvoldoende ruimte biedt voor een centrum voor natuur- en cultuurhistorie is de locatie verbreed met het gebied aan de Lange Baan naast de Veerpoorttrappen. Het vigerende bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad laat bovenstaand gebruik niet toe.
Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter visie gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn twee zienswijzen ingediend. Een zienswijze is buiten de zienswijzentermijn ingediend en daarmee niet ontvankelijk, deze zienswijze is daarom niet samengevat en van een reactie voorzien in de zienswijzennota. De andere zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan kan door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Voorstel om te besluiten

1. Het bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) gewijzigd vaststellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP5003-ON01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de locatie de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de GBKN (BP5003_GBK2013-12-10);
2. De zienswijzennota Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) vast te stellen;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wro.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Martijn-Floris Jansen, 2720, m5.jansen@nijmegen.nl

Datum raadsvergaderin1

Voorstel - 72/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Centrum . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Aan de oostelijke Waalkade aan de voet van het Valkhof ligt de Stratemakerstoren, ooit onderdeel van de 2e vestingmuur rondom de Valkhofburcht. De Stratemakerstoren is decennia lang onzichtbaar geweest maar eind jaren '80 vorige eeuw is de toren weer tevoorschijn gekomen. Al jaren wordt gestreefd naar realisatie van een centrum voor natuur- en cultuurhistorie. Dit centrum gaat tevens functioneren als 'poort' naar de Ooijpolder en Gelderse Poort. Omdat de Stratemakerstoren ('De Bastei') zelf onvoldoende ruimte biedt voor een centrum voor natuur- en cultuurhistorie is de locatie verbreed met het gebied aan de Lange Baan naast de Veerpoorttrappen. Het vigerende bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad laat bovenstaand gebruik niet toe.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter visie gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn twee zienswijzen ingediend. Een zienswijze is buiten de zienswijzentermijn ingediend en daarmee niet ontvankelijk, deze zienswijze is daarom niet samengevat en van een reactie voorzien in de zienswijzennota. De andere zienswijze heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan kan door de gemeenteraad worden vastgesteld.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

Op grond van artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) beslist de gemeenteraad over de vaststelling van het bestemmingsplan. De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 Wro.

1.2 Relatie met programma

Dit bestemmingsplan valt onder de productgroep 'Planologie en Ruimtelijke Ordening" binnen het programma 'Grondbeleid' (1032).

2 Doelstelling

Om een museum voor natuur- en cultuurhistorie te kunnen realiseren, moet het geldende bestemmingsplan worden aangepast. Hierdoor is ervoor gekozen om voor dit gebied een (postzegel)bestemmingsplan te maken.

Het doel van het besluit is het bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) vast te stellen inclusief de beantwoording van de zienswijzen.

3 Argumenten

Het realiseren van een centrum voor natuur- en cultuurhistorie draagt bij aan het versterken van de economische, cultuur- en natuurhistorische en toeristische waarden van het Waalkade-gebied.

De bedoeling is dat 'De Bastei' de aantrekkingskracht van het gebied versterkt door inwoners en recreanten naar het gebied te trekken. In dit gebied kunnen de 'bezoekers' zich ontspannen aan de rivier, de omliggende natuur ontdekken, gebruikmaken van de ruime keuze aan horeca-faciliteiten aan de Waalkade-boulevard en/of de dag afsluiten in het nabijgelegen casino. Verwacht wordt dat door de toenemende economische activiteiten die

hiermee gepaard gaan ook ondernemers naar het gebied zullen trekken. Op deze manieren zorgt 'De Bastei' er mede voor dat de perifere ligging van het gebied transformeert naar een meer centrale ligging in het stedelijke gebied.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende zes weken ter visie gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn twee zienswijzen ingekomen. Een zienswijze is buiten de zienswijzentermijn ingediend en daarmee niet ontvankelijk, deze zienswijze is daarom niet samengevat en van een reactie voorzien in de zienswijzennota.

Naar aanleiding van de ontvankelijk zienswijze zijn in het bestemmingsplan de volgende wijzigingen doorgevoerd:

Toelichting
- Paragraaf 3.4.2.2 langzaam verkeer is aangevuld met het aantal benodigde fietsparkeerplaatsen;
- Paragraaf 3.4.2.3. Expeditie is aangevuld met de frequentie van het expeditieverkeer;
- Paragraaf 3.4.2.5 Parkeren is aangevuld met het aantal benodigde parkeerplaatsen.

Regels:
- In artikel 1.36 is het begrip 'cultuur en ontspanning' aangepast;
- Artikel 3.1 sub b, aanduiding 'museum' is vervallen;

Verbeelding:
- Specifieke aanduiding 'museum' is vervallen.

Ambtshalve wijzigingen
De volgende ambtshalve wijzigingen zijn doorgevoerd:

Regels
- Artikel 3.1. sub b is toegevoegd voor het realiseren van een openbaar voetpad.
- Artikel 3.1. sub c is aangevuld zodat een lift met bijbehorende voorzieningen mogelijk is.

Verbeelding:
- Specifieke aanduiding 'langzaam verkeer' is opgenomen voor een openbaar voetpad;
- Specifieke aanduiding 'zoekgebied lift' is uitgebreid naar het zuiden.

4 Klimaat
Bij de aanvraag om omgevingsvergunning worden de ambities, geformuleerd in de Duurzaamheidsagenda 2011-2015, meegenomen.

5 Risico's
Eventuele bezwaren van omwonenden tegen de bouw- en gebruiksmogelijkheden die het onderhavige bestemmingsplan mogelijk maakt.

6 Financiën
De betreffende locatie en het gebouw zijn in eigendom van de gemeente Nijmegen. De kosten van de realisatie o.a. voortvloeiende uit de aanpassingen van het bestemmingsplan,

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

komen ten laste van de planexploitatie De Bastei en brug 't Meertje, waarin de kosten en de dekking van deze kosten zijn opgenomen. Derhalve kan gesteld worden dat de bestemmingswijziging financieel-economisch uitvoerbaar is.
Door de aangegeven dekking is het kostenverhaal verzekerd en hoeft bij vaststelling van het bestemmingsplan geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

7 Participatie en Communicatie

Degenen die zienswijzen hebben ingediend, worden schriftelijk van het besluit tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan op de hoogte gebracht onder toezending van een afschrift van het raadsbesluit. Het raadsvoorstel en de zienswijzennota hebben zij voorafgaand aan behandeling van het bestemmingsplan in uw raad reeds toegezonden gekregen. Reclamanten worden door de Griffie uitgenodigd voor de behandeling in uw raad. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bij uw raad over het bestemmingsplan in te spreken. Het besluit tot gewijzigde vaststelling zal worden bekendgemaakt in de Staatscourant en op de gemeentelijke website. In de bekendmaking wordt gewezen op de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de Raad van State.

8 Uitvoering en evaluatie

Na het besluit van de gemeenteraad tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. De termijn van ter visie legging wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad, in de “Staatscourant” en op de gemeentelijke website. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Binnen deze termijn kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan gecombineerd worden met het verzoek tot een voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan krijgt het bestemmingsplan na de beroepstermijn rechtskracht.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bijlage: Zienswijzennota
Ter inzage: Bestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren) met bijlagen

Datum raadsvergaderin1

Voorstel - 72/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Centrum . . .

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 90 30
Telefax (024) 323 59 92
E-mail griffie@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Raadsbesluit
Bestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) (72/2014)

De raad van de gemeente Nijmegen,
bijeen in zijn vergadering van 25 juni 2014;

Gelezen het voorstel van
het college van Burgemeester en Wethouders van 27 mei 2014,

Besluit,
1. Het bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) gewijzigd vaststellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP5003-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de locatie de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de GBKN (BP5003_GBK2013-12-10);
2. De zienswijzennota Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) vast te stellen;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wro.

De voorzitter, De griffier,

H.M.F Bruls M.M.V. Mientjes

16. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren) (72/2014)

Raadsvoorstel d.d. 25 juni 2014
1. Het bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) gewijzigd vaststellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP5003-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de locatie de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de GBKN (BP5003_GBK2013-12-10);
2. De zienswijzennota Nijmegen Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) vast te stellen;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wro.

Voor	33	SP, GroenLinks, D66, PvdA, CDA, Gewoon Nijmegen, De Nijmeegse Fractie
Tegen	5	VVD, VSP

Raadsbesluit 25 juni 2014
Voorstel aanvaard

Zienswijzennota in het kader van bestemmingsplan (Wro)

Nijmegen Centrum Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren)

Gemeente Nijmegen
Afdeling Stadsontwikkeling
Mei 2014

Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Centrum Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren) heeft in de periode van 13 februari 2014 tot en met 26 maart 2014 ter inzage gelegen. Bekendmaking heeft plaatsgevonden op de gemeentelijke website en in de Staatscourant van 12 februari 2014.
Er zijn 2 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn verwerkt in deze nota. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Een zienswijze is buiten de zienswijzentermijn ingediend en daarmee niet ontvankelijk, deze zienswijze is daarom niet samengevat en van een reactie voorzien.

De ontvankelijke zienswijze is samengevat en van een reactie voorzien. Als onderdelen van de zienswijzen, niet expliciet worden genoemd, wil dit niet zeggen dat deze niet bij de beoordeling zijn betrokken. De zienswijzen zijn allen in hun geheel beoordeeld.

Overzicht reclamanten

1. Das Rechtsbijstand, Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam, namens VvE De Veerpoort, Waalkade 70-79 en 80-83.
2. J.R.A.M. Thijssen, St Jacobslaan 218 6533 VP Nijmegen.

Samenvatting en reacties zienswijzen

J.R.A.M. Thijssen, St Jacobslaan 218 6533 VP Nijmegen. Deze zienswijze is buiten de termijn ingediend (2 april 2014) en daarmee niet-ontvankelijk. Deze zienswijze is daarom niet samengevat en van een reactie voorzien.

1. Das Rechtsbijstand, Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam, namens VvE De Veerpoort, Waalkade 70-79 en 80-83		
Datum indiening	**Samenvatting zienswijzen**	**Reactie**
12 maart 2014	1. In de inleiding van het bestemmingsplan is aangegeven dat een van de centrale doelstellingen is het versterken van de leefbaarheid voor bewoners en ondernemers in het gebied. Naar oordeel van de VvE wordt deze doelstelling in ieder geval niet gehaald met dit bestemmingsplan. De perifere ligging verandert in een centrale ligging. De bewoners van de VvE verliezen uitzicht en een groot deel van hun privacy en worden geconfronteerd met stromen van mensen in de nabijheid van hun pand.	Het gebied is onderdeel van de binnenstad van Nijmegen waar momenteel al veel stedelijke activiteiten plaatsvinden. Te noemen zijn het museum de Stratemakerstoren, het Casino, activiteiten/evenementen in het Valkhofpark, De Waalkade en de Lindenberg(haven). Door de realisatie van de Bastei zullen de bezoekersstromen inderdaad toenemen. De toename van deze bezoekersstroom mag echter niet ten koste gaan van het woon-en leefklimaat ter plaatse. Gelet op de centrale ligging van de woningen en de (verkeers)aantrekkende werking van de binnenstad-voorzieningen is het juist noodzakelijk om deze functies goed op elkaar af te stemmen. Dit is ook bedoeld met de tekst in het bestemmingsplan. Bij het opstellen van het bouwplan is zorgvuldig met de VvE De Veerpoort (VvE) gekeken naar het uitzicht van de bewoners naar het Valkhofpark en naar de privacy. Gedurende het verdere proces zal de gemeente Nijmegen blijven communiceren met de bewoners om eventuele overlast te beperken/voorkomen.
	2. Het bestemmingsplan staat een verhoging toe van de Stratemakertoren van 5 bouwlagen met/tot een maximale hoogte van 20 meter. De bovenste verdieping doet dienst als uitzichtplatform en wordt voorzien van een paviljoen van glas en hout met een horecavoorziening.	T.o.v. het vigerende bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad wordt er een extra bouwlaag toegevoegd. Deze bouwlaag wordt terugliggend gesitueerd t.o.v. de voorgevel. Dit betekent dat deze bouwlaag vanaf de straatzijde nauwelijks zichtbaar zal zijn. Ook andersom zal het zicht vanuit de bebouwing naar de straat (en de woningen van reclamanten) beperkt worden door de terugliggende bebouwing. De toekomstige gebruikers zijn voornemens in deze bouwlaag ondersteunende horeca te vestigen. Het is correct dat de initiatiefnemer dit

		paviljoen wil uitvoeren in glas en hout, echter de commissie Beeldkwaliteit zal de uiterlijke verschijningsvorm van het gebouw nog beoordelen als de aanvraag om omgevingsvergunning wordt ingediend. De buitenruimte kan inderdaad worden gebruikt als terras ten behoeve van de ondersteunende horeca.
	3. Het gebouw van de VvE is direct naast de Stratemakerstoren gevestigd en bij doorgang van het plan verliezen de bewoners hun uitzicht over de stad, het "Valkhofkwartier" en hun privacy. Bezoekers van de toren en dan met name de bezoekers op de bovenstaande verdieping hebben een rechtstreeks zicht in de woning en balkons van de bewoners. In het bestemmingsplan is hier op geen enkele wijze rekening mee gehouden.	In het algemeen kan aan een geldend bestemmingsplan geen blijvende rechten worden ontleend. De gemeenteraad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. Er bestaat geen recht om blijvend gevrijwaard te blijven van zicht vanuit andere bebouwing en/of vrij uitzicht (vanuit de eigen woning). Met de VvE is uitgebreid overlegd over de zichtlijnen. Naar aanleiding van de bezwaren van de bewoners op het SO en later het VO (waar bewoners akkoord mee waren) is een zichtlijnenstudie verricht. Hieruit is duidelijk geworden dat het zicht op de Valkhofheuvel voor een aantal bewoners verminderde. Het definitief ontwerp is hierop aangepast zodat het uitzicht voor de bewoners over de stad en het Valkhofkwartier gehandhaafd blijft De buitenruimte op de bovenste verdieping heeft in elke fase van het ontwerp gestaan. Zoals gezegd (zie beantwoording vorige zienswijze) wordt de bebouwing op de bovenste laag terugliggend gebouwd zodat de bezoekers/gebruikers van het pand niet direct zicht hebben op de omgeving. Dit is anders vanuit de te realiseren buitenruimte. Het zicht vanaf de buitenruimte (naar de woningen) kan voor een groot deel worden beperkt door de inrichting van de buitenruimte (bijvoorbeeld met groen/afscheidingen). Om het eventuele gebrek aan privacy te minimaliseren, is toegezegd dat . in goed overleg met de VvE de inrichting van de buitenruimte wordt besproken. Indien de bewoners van de VvE, ondanks de nog te nemen maatregelen, van mening zijn dat hun privacy door deze ontwikkeling wordt aangetast en zij daardoor (plan)schade lijden kan (op basis van artikel 6.1 Wro een verzoek om vergoeding van deze planschade worden ingediend. Dit verzoek kan worden ingediend na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan en dient te worden gericht aan het College van B&W

			van de gemeente Nijmegen. Meer informatie over planschade vindt u op de gemeentelijke website.
	4. Aan de overkant van de Lange baan wordt aan de voet van het Valkhof tegen de Veerpoorttrappen een entreegebouw gebouwd. In het ontwerp van de architect is bovenop het nieuwe entreegebouw een 'dakterras' gepland, dit kan niet op basis van het ontwerpbestemmingsplan. Mocht de gemeente dit wijzigen dan geeft dat zeer veel overlast voor de bewoners (privacy en sociale veiligheid door 'donkere hoeken').		De initiatiefnemer is niet voornemens om een 'dakterras' te realiseren op het entreegebouw. Wel is de verbeelding aangepast met een aanduiding "langzaam verkeer" om zo een openbaar pad mogelijk te maken zodat het Valkhofpark bereikbaar wordt via de Lange Baan. Naast het pad komt een hekwerk zodat het dak van de entree niet openbaar toegankelijk wordt.
	5. In het bestemmingsplan noch in de onderliggende stukken bevindt zich een berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen, die er nodig zijn voor alle genoemde gebruiksfuncties in de Stratemakerstoren. De enkele verwijzing naar de 4 voorzieningen is niet voldoende. Tevens voorzien deze 4 voorzieningen niet in alle geplande toekomstige gebruiksfuncties van de Stratemakerstoren. Er is in het geheel niet inzichtelijk gemaakt hoeveel parkeerplaatsen noodzakelijk zijn per activiteit/voorziening en of deze plaatsen wel opgevangen kunnen worden in de openbare parkeergelegenheid. Er is geen enkel parkeeronderzoek gedaan, dat aantoont dat de benoemde garages de toename van auto's wel kunnen verdragen. Het betreffen immers openbare garages die voor diverse voorzieningen in Nijmegen reeds gebruikt worden. Dit is in strijd met goede ruimtelijke ordening.		De paragraaf Verkeer is aangepast. Het benodigde aantal parkeerplaatsen, kan worden opgelost in de openbare ruimte en in de aan het centrum toerekenbare parkeercapaciteit (parkeergarages). De Bastei zal een samentrekking worden van reeds in het stadscentrum aanwezige functies. Deze functies genereren een parkeervraag. De parkeervraag wordt in het merendeel van de Nederlandse steden en zo ook in Nijmegen, gerelateerd aan het vloeroppervlak van de betreffende functie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de berekeningsmethodiek zoals vastgesteld in de Nota Parkeernormen en gebaseerd op de kengetallen opgeteld door het Kenniscentrum CROW, een onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer. Conform de Nijmeegse berekeningsmethodiek wordt aan een in het centrum gevestigd museum een parkeernorm toegerekend van 0,4 parkeerplaatsen per 100m^2 BVO. Hiervan is 95% toe te rekenen aan bezoek. In bestaande situaties (bijvoorbeeld uitbreiding van een bestaande winkel of woning) kan het reeds aanwezige aantal parkeerplaatsen op eigen terrein in mindering worden gebracht op de nieuwe totaal (bestaande bebouwing en uitbreiding) vast te stellen parkeerbehoefte. Dit geldt uitsluitend als er sprake is van overcapaciteit. Nu gebleken is dat de parkeerplaatsen van het Nijmeegse stadscentrum een overcapaciteit kennen[1],kan volstaan worden met 3 extra

			parkeerplaatsen ten behoeve van de functie. Als we hierbij betrekken dat voor het centrum gerekend wordt met de noodzaak tot het opvangen van de vaste parkeerbehoefte dan volstaat voor deze functie het toevoegen van 0,15 parkeerplaatsen. Initiatiefnemer zal hiervoor een parkeervergunning kunnen aanvragen. Gezien de geringe behoefte die deze nieuwe functie met zich meebrengt, wordt voorgesteld de noodzaak tot het uitbreiden van de parkeerareaal achterwege te laten. [1] parkeerbalans Nijmegen, 23 oktober 2011, Ecorys BV
	6.	In de toelichting staat aangegeven dat men ongeveer 50.000 bezoekers per jaar verwacht te bereiken. Dit betekent een zeer forse toename in de vorm van zowel autoverkeer, als fietsers en wandelaars. De Lange Baan waaraan de Entree is gepland is echter in het geheel niet geschikt om een dergelijke toename aan bezoekers en verkeersstromen te verwerken.	Op de Lange Baan zullen zich uitsluitend voetgangers naar het museum begeven. Het entreegebouw van de nieuwbouw is zo ontworpen dat minimaal 50 personen binnen ontvangen kunnen worden. Juist om de doorstroming goed te laten verlopen is de ruimte na de entree heel ruim opgezet en vrij toegankelijk. Bij de inrichting van het gebouw is er rekening mee gehouden dat de kassa's zich pas in de ruimte bevinden nadat men onder de Lange Baan door is gelopen. Bij de entree zullen geen fietsklemmen geplaatst worden om het stallen van fietsen te voorkomen. De Lange Baan is momenteel ook een voetpad. Fietsen is dus nu ook niet toegestaan. De Lange Baan is alleen toegankelijk voor voetgangers en voor aanwonenden met een parkeervoorziening.
	7.	In het bestemmingsplan ontbreekt een verkeersonderzoek, waaruit blijkt met welke verkeerstromen rekening moet worden gehouden en met welke aantallen en de gevolgen daarvan op de ruimtelijke omgeving in de zin van onder meer geluidsoverlast of toename van fijnstof.	Het parkeren zal plaatsvinden in de openbare ruimte. Deze parkeerplaatsen bevinden zich niet in de directe omgeving van het appartementengebouw "de Veerpoort". Enkel het expeditieverkeer naar de achteringang van de Bastei zal mogelijk zorgen voor geluid en toename van fijnstof. Deze toename is echter marginaal en is nader onderbouwd in de toelichting op het bestemmingsplan. De geluidemissie van expeditieverkeer wordt ook gereguleerd via voorschriften in het Activiteitenbesluit (Wet milieubeheer). Hiervoor zal de ondernemer een melding moeten doen bij de omgevingsdienst.

	8. De huidige Veerpoorttrappen (straatje tussen casino en het pand van de VvE) is in de huidige situatie al een druk straatje. Aan de zijkant van het casino bevindt zich de expeditie-ingang van het casino waar diverse vrachtauto's per dag hun waren laden/lossen. Tegelijkertijd moet al het andere verkeer in twee richtingen van hetzelfde straatje gebruik maken, hetgeen al frequent tot kleine opstoppingen leidt. Bij doorgang van het plan worden aan deze al overbelaste situatie een forse toename van bezoekers, wandelaars en fietsers en expeditie verkeer voor het nieuwe museum Bastei toegevoegd. In het bestemmingsplan is met dit aspect niet tot onvoldoende rekening gehouden.	Bij de gemeente zijn klachten bekend van de VvE over het vermeende blokkeren van de doorstroming van het gemotoriseerd verkeer tijdens het laden en lossen. De komst van de Bastei leiden tot meer expeditieverkeer, echter dit zal marginaal zijn. Mochten er toch overbelaste situaties gaan ontstaan dan kan beoordeeld worden om bijvoorbeeld de anti parkeerpalen in het straatje tussen casino en het pand van de Vve te verplaatsen, zodat meer ruimte ontstaat voor het gemotoriseerd verkeer. Zie ook het antwoord op vraag 6.
	9. De huidige (doodlopende) Langebaan is een smal steegje, dat na circa 50 meter voor auto's feitelijk niet toegankelijk is. De Langebaan is wel toegankelijk voor fietsers en wandelaars. In de nieuwe situatie neemt de verwachte verkeersdrukte enorm toe; 50.000 bezoekers per jaar, expeditieverkeer naar de achteringang van de Bastei en wandelaars/fietsers die na een bezoek aan het Staatsbosbeheer infocenter (in het entreegebouw) via de Langebaan naar de Ooij willen wandelen/ fietsen. Dit vraagt om een aanpassing van de straat. Daar komt nog bij dat de garages van de VvE zich aan de zijde van de Langebaan bevinden. De toename van wandelaars en fietsers zorgt voor een onveilige situatie bij het binnen- en wegrijden.	Er wordt geen overbelaste verkeerssituatie verwacht. De bezoekers kunnen naar verwachting voldoende worden opgevangen in het entreegebouw (zie zienswijzen onder 6 en 8). De Lange Baan behoeft dan ook niet te worden aangepast. Ook de garage/parkeerboxen van de reclamanten aan de Lange Baan blijven voldoende bereikbaar. In het ontwerp ontstaat voor alle bewoners meer ruimte om de garages in-uit te rijden. Om de verkeerssituatie nog veiliger te maken, zou gedacht kunnen worden aan het treffen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld het instellen van een gesloten verklaring op de Lange Baan in combinatie met een eventuele ontheffing voor aanwonenden met een garagebox. In overleg met de VvE De Veerpoort is dit punt meerdere keren besproken. Naast handhaving Eventuele fysieke maatregelen kunnen worden meegenomen bij de herinrichting van de Oostelijke Waalkade, waar dit gebied onderdeel van uitmaakt. Het is de bedoeling om dit gebied in 2015 her-interichten
	10. In het bestemmingsplan wordt in punt 3.4.2.2. aangegeven dat fietsers gebruik kunnen maken van omliggende fietsenstallingen. Het gaat hier echter om stallingen die zich op minimaal 300 meter bovenaan de Lindebergtrappen bevinden. Met het oog op de	Voor de berekening van de fietsparkeervraag is gebruik gemaakt van de door het CROW opgestelde publicatie 'fietsparkeerkencijfers'. Voor een museum wordt gerekend met een fietsparkeernorm van 1,4 per 100m^2 BVO. In totaal zouden dus 28 fietsparkeerplekken nodig zijn. In diverse overleggen met de VvE is gesproken over het parkeren van

	verwachte bezoekersstroom is die capaciteit niet realistisch en qua afstand beslist onvoldoende. De planning van fietsenstallingen in de onmiddellijke nabijheid van de nieuwe Bastei is noodzakelijk en dient expliciet in het plan te worden opgenomen.	fietsen. In dit overleg is aangegeven dat de gemeente bij de herinrichting van de Oostelijke Waalkade extra fietsstallingen meeneemt. De VvE heeft hier al suggesties voor gedaan die meegenomen worden in de verbeterplannen. Een vertegenwoordiging van de bewoners zal een plaats krijgen in de klankbordgroep Oostelijke Waalkade. Voor de Oostelijke Waalkade geldt voor het openbaar gebied de bestemming 'Verkeer' deze maakt het plaatsen van fietsstallingen mogelijk. Mocht de herinrichting van de Oostelijke Waalkade later klaar zijn dan de ingebruikname van de Bastei zal de gemeente in de tussentijd minimaal 28 extra fietsparkeerplaatsen plaatsen in de directe omgeving van de Bastei.
	11. De voorgevel en pui van het entreegebouw is heel dicht tegen de Langebaan aan geprojecteerd. Wellswaar is de ruimte tussen die gevelpui en de garagedeuren van de VvE niet kleiner dan nu het geval is, maar het is iets heel anders als je je auto uit de garage rijdt tot aan een stoeprand of tot aan een glazen wand. Bovendien is de totale breedte van de Langebaan ter plekke van het entreegebouw (circa 6 meter) uiterst krap in relatie tot de verkeersdrukte die op die plaats verwacht wordt, zoals expeditieverkeer van de Bastei, bezoekers te voet en per fiets, fout geparkeerde fietsen e.d.. De VvE stelt voor om de glazen voorgevel een meter naar achteren te plaatsen. Ook een verruiming van de afstand tussen de laatste garages en het talud kan bijdragen aan een veiliger verkeersafwikkeling.	Het ontwerp is zo gemaakt dat er voor alle bewoners meer ruimte ontstaat om de garages in-uit te rijden. De afstand van de parkeergarage tot het nieuwe entreegebouw bedraagt circa 6 meter. Deze afstand is voldoende om een bijzondere verrichting te doen met de auto. Ter voorkoming van beschadiging van de gevel, zal voor de gevel om de drie meter een kolom geplaatst worden. Ook het overige verkeer vormt geen belemmering (vgl. beantwoording zienswijzen onder 6 en 8)
	12. De VvE is op zich ingenomen met het plan voor een lift. Het punt is echter wáár, binnen dat zoekgebied de lift precies gaat komen. De definitieve plaats van de lift is van groot belang om privacy te waarborgen en overlast te voorkomen. Ook de uitvoering van de lift (gesloten of van glas) heeft grote invloed op dit aspect.	De lift wordt geplaatst als aanvulling op de Veerpoorttrappen, zodat personen die minder valide zijn makkelijker vanaf de Waalkade het centrum kunnen bereiken en vica versa. De exacte locatie van de lift is nog niet bekend maar met de bouw ervan wordt al wel rekening gehouden in het bestemmingsplan. Omdat het een aanvulling op een reeds bestaande voorziening (de trappen) betreft, zijn de ruimtelijke gevolgen marginaal. Bovendien zal er niet massaal gebruik worden gemaakt van de lift omdat deze echt is bedoeld voor minder-valide personen en/of personen met kleine kinderen (met wandelwagens/buggy's ed). De positionering van de lift wordt in nauw overleg met de bewoners besproken. De privacy van de bewoners zal worden meegenomen bij de keuze van de locatie en het ontwerp van de lift. Voor de realisatie van de lift is bovendien een omgevingsvergunning nodig. Tegen het verlenen van

		deze vergunning is rechtsbescherming mogelijk (bezwaar/beroep).	
	13. In het bestemmingsplan is geen goede omschrijving gegeven van de diverse organisaties die straks gebruik zullen maken van het nieuwe gebouw. De omschrijving van de activiteiten die deze organisaties verrichten is bijzonder vaag. Het is voor de VvE in het geheel niet duidelijk welke activiteiten nu exact worden toegestaan en in welke mate. Gaat het om dagelijks gebruik of wekelijks en past dit wel binnen de bestemming. Zij vraagt nadrukkelijk om de toegestane activiteiten preciezer te omschrijven, zodat beter kan worden ingeschat welke overlast deze potentieel kunnen veroorzaken.	In het visiedocument dat in februari 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld staan alle activiteiten omschreven. Verder heeft de initiatiefnemer in overleg een presentatie aan de bewoners van de Veerpoort gegeven over hun plannen en de functies/activiteiten	
	14. De openingstijden van de ondersteunende horeca zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit. Doordat het gebouw door verschillende organisaties op verschillende manieren gebruikt wordt is onduidelijk wat de hoofdactiviteit is. De openingstijden van het restaurant moeten gekoppeld zijn aan de openingstijden van het museum voor het publiek overdag.	Ja dat klopt: ondersteunende horeca mag niet zelfstandig geopend zijn. In het bestemmingsplan staat beschreven (onder artikel 12 lid 4) dat ondersteunende horeca onder andere is toegestaan binnen gebouwen die gebruikt mogen worden voor cultuur en ontspanning. In dit bestemmingsplan zijn de gronden bestemd voor cultuur en ontspanning. Binnen deze bestemming zijn onder andere de volgende activiteiten toegestaan atelier, creativiteitscentrum, museum. Bij al deze activiteiten is dus ook ondersteunende horeca toegestaan.	
	15. Het risico bestaat dat bij een niet sluitende begroting (via bijvoorbeeld ontheffingen) de horecafunctie uitgebreid wordt. Een dergelijke functie-uitbreiding moet bij voorbaat uitgesloten worden. Tevens is in het bestemmingsplan niet gedefinieerd wanneer sprake is van ondersteunende horeca, zodat handhaving in dit kader erg lastig is.	De horeca in de Bastei betreft ondersteunde horeca. De horeca is niet vrij toegankelijk voor publiek. In het bestemmingsplan zijn voorschriften opgenomen waaraan de ondersteunende horeca moet voldoen (zie beantwoording zienswijze onder 14).	
	16. Een beoordeling aan de Wet Geluidhinder is wel nodig t.a.v. mogelijk overlastrisico's van apparatuur/installaties verwerkt in bijvoorbeeld het dakrestaurant en andere overlast van de geplande horeca (via bijvoorbeeld geluidsinstallaties).	De Wet Geluidhinder is alleen van toepassing op het geluid afkomstig van wegen (incl. spoorwegen en vaarwegen. De beoogde functie wordt in de uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' editie 2009 van de VNG in tabel 'Staat van Bedrijfsactiviteiten – Functiemenging' aangemerkt als een categorie A- inrichting, 'Activiteiten die zodanig weinig milieubelastend voor de directe omgeving zijn, dat deze aanpandig aan woningen kunnen worden uitgevoerd.	

		Voor het geluid vanuit de inrichting (bijvoorbeeld geluidsinstallaties) wordt getoetst aan de Wet Milieubeheer /Activiteitenbesluit. Deze toetsing vindt plaats bij de aanvraag om een omgevingsvergunning t.b.v. het gebruik van het pand maar is geen onderdeel van het bestemmingsplan.
	17. In de paragraaf Klimaat wordt gesproken van de aanleg van een grondwaterinstallatie. De VvE kan niet overzien of en welke gevolgen dit heeft voor hen als omwonenden.	Bodemwarmtesystemen hebben geen direct invloed op omliggende percelen, tenzij deze ook een bodemwarmtesysteem gebruiken. Tevens voorziet het gewenste bouwplan niet in een koude-warmte opslag.
	18. In de paragraaf Riolering / hemelwater staat dat daken aan de Lange Baan gesloten goten moeten hebben. Heeft dit voorschrift ook betrekking op de garages van de VvE die aan de Langebaan zijn gelegen, die dergelijke goten nu niet hebben?	Het betreft hier een advies voor de nieuwbouw en geen verplichting. Middels een gesloten goot kan overlast voorkomen in de winterperiode. Dit voorschrift heeft dus geen betrekking op de garages van de VvE.
	19. In het bestemmingsplanregels is opgenomen dat palen en (licht)masten een maximale hoogte mogen hebben van 10 respectievelijk 15 meter. De VvE acht deze hoogte onacceptabel in een gebied met een hoge monumentale waarde.	Dit voorschrift is afkomstig uit het nu geldende bestemmingsplan Nijmegen Centrum – Binnenstad. De gemeente ziet geen aanleiding om de maximale hoogte te wijzigen. Met de bewoners van de VvE De Veerpoort is afgesproken dat er overleg plaatsvindt over de verlichting om sociale veiligheid te waarborgen maar ook dat de verlichting niet direct en te fel in de appartementen schijnt (dus dat er rekening wordt gehouden met het soort verlichting en de verlichting voldoende wordt afgesteld).
	20. Heeft de gemeente het alternatief onderzocht om de ingang naast de Stratemakerstoren te realiseren, bijvoorbeeld om een gedeelte van het naastgelegen pand aan de Waalkade te huren of te kopen? Deze oplossing is niet alleen veel goedkoper dan de kostbare ingreep aan de achterzijde, maar heeft ook als voordelen dat de hele façade van historische gebouwen aan de Waalkadezijde één geheel vormen en het verkeersprobleem aan de achterzijde voorkomt.	In 2011 is contact geweest met de eigenaar van het naastgelegen pand (hotel). Deze was destijds niet bereid om (een gedeelte van) zijn pand te verhuren of te verkopen. Bovendien zijn de verwachte kosten voor verwerving, in combinatie met de noodzakelijke verbouwing, hoger dan het realiseren van een entree aan de Lange Baan. Deze grond is immers al in eigendom van de gemeente.

Conclusie: Deze zienswijze heeft tot aanpassing van de toelichting, verbeelding en de planregels geleid.

Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3
(Stratemakerstoren)

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Aanleiding	7
1.2	Bestaande situatie	8
1.3	Toekomstige situatie	10
1.4	Stedenbouw	12
Hoofdstuk 2	**Ruimtelijk beleid**	**15**
2.1	Rijksbeleid	15
2.2	Provinciaal beleid	15
2.3	Gemeentelijk beleid	17
Hoofdstuk 3	**Sectoraal beleid**	**19**
3.1	Cultuurhistorie	19
3.2	Archeologie	24
3.3	Economische zaken	26
3.4	Verkeer	26
3.5	Fysieke veiligheid	32
3.6	Milieu	33
3.7	Water	42
3.8	Natuur & Landschap	43
Hoofdstuk 4	**Uitvoerbaarheid**	**51**
4.1	Economische uitvoerbaarheid	51
4.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	51
Hoofdstuk 5	**Vooroverleg**	**53**
5.1	Provincie Gelderland	53
5.2	Waterschap Rivierenland Tiel	53
5.3	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	53
5.4	Kamer van Koophandel	53
5.5	Huis voor de Binnenstad, Nijmegen	53
5.6	Rijkswaterstaat	53
Bijlagen bij toelichting		**54**
Bijlage 1	Overzicht onderzoeksrapporten	55
Regels		**57**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**59**
Artikel 1	Begrippen	59
Artikel 2	Wijze van meten	69
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**73**
Artikel 3	Cultuur en Ontspanning	73
Artikel 4	Gemengd - 4	75
Artikel 5	Groen	78
Artikel 6	Verkeer	79
Artikel 7	Waarde - Archeologie 3	80
Artikel 8	Waarde - Cultuurhistorie 1	83
Artikel 9	Waterstaat - Waterkering	85
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**87**
Artikel 10	Anti-dubbeltelregel	87
Artikel 11	Algemene bouwregels	88
Artikel 12	Algemene gebruiksregels	89
Artikel 13	Algemene aanduidingsregels	91

Artikel 14	Algemene afwijkingsregels	92
Artikel 15	Overige regels	93
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**94**
Artikel 16	Overgangsrecht	94
Artikel 17	Slotregel	95
Bijlagen bij de regels		**96**
Bijlage 1	Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen)	97
Bijlage 2	Staat van horeca-activiteiten (model Nijmegen)	109
Hoofdstuk 1	Staat van horeca-activiteiten	
Hoofdstuk 2	Toelichting op Staat van horeca-activiteiten	

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de oostelijke Waalkade aan de voet van het Valkhof ligt de Stratemakerstoren, ooit onderdeel van de 2e vestingmuur. De Stratemakerstoren is decennia lang onzichtbaar geweest maar met de sloop van het bedrijf Alewijnse eind jaren '80 vorige eeuw is de toren weer tevoorschijn gekomen. Al jaren wordt gestreefd naar de realisatie van een centrum voor natuur- en cultuurhistorie. Dit gaat tevens functioneren als 'poort' naar de Ooijpolder en Gelderse Poort. Initiatiefnemers zijn Staatsbosbeheer, museum de Stratemakerstoren, Natuurmuseum Nijmegen, Milieu Educatiecentrum Nijmegen, IVN Rijk van Nijmegen en de gemeente. Omdat de Stratemakerstoren zelf onvoldoende ruimte biedt voor een centrum voor natuur- en Cultuurhistorie is de locatie verruimd met het gebied onder en aan de Lange Baan terzijde van de muur van het Groene Balkon.

De ontwikkeling van de Stratemakerstoren heeft de werktitel 'Bastei' gekregen.

De gemeente Nijmegen wil met de ontwikkeling van De Bastei een bijdrage leveren aan de aantrekkingskracht en leefbaarheid van het Waalkade-gebied. De centrale doelstelling van het project is als volgt:

Het realiseren van een natuur- en cultuurcentrum en daarmee bijdragen aan het versterken van de economische, cultuurhistorische en toeristische waarden van het Waalkade-gebied.

Vanuit deze centrale doelstelling zijn een aantal doelstellingen gedefinieerd:

- Transformeren perifere ligging naar een meer centrale;
- Versterken aantrekkingskracht van het gebied;
- Versterken leefbaarheid voor bewoners en ondernemers in het gebied;
- Voorkomen van verloedering (door leegstand pand);
- Opwaardering van de openbare ruimte (Waalkade) door attractieve uitstraling pand;

De bedoeling is dat De Bastei de aantrekkingskracht van het gebied versterkt door inwoners en recreanten naar het gebied te trekken. In dit gebied kunnen de 'bezoekers' zich ontspannen aan de rivier, de omliggende natuur ontdekken, gebruikmaken van de ruime keuze aan horeca-faciliteiten aan de Waalkade en/of de dag afsluiten in het nabijgelegen casino. Verwacht wordt dat door de toenemende economische activiteiten die hiermee gepaard gaan ook ondernemers naar het gebied zullen trekken. Op deze wijze zorgt De Bastei er mede voor dat de perifere ligging van het gebied transformeert naar een meer centrale ligging in het stedelijke gebied.

1.2 Bestaande situatie

1.2.1 Nijmegen omarmt de Waal

Nijmegen, de oudste stad van Nederland werkt momenteel rondom de Waal aan een uitdagende, complexe opgave. De hoogwaterproblematiek noopt tot meer ruimte voor de rivier, de bereikbaarheid vraagt om de aanleg van een nieuwe stadsbrug en de rivier vormt het middelpunt van de toekomstige stedelijke opgave. Onderdeel van de stedelijke opgave is de herstructurering van het westelijk deel van Nijmegen met mogelijkheden voor een nieuw waterfront. Aan de noordzijde van de Waal worden in het kader van de Vinexopgave 12.000 woningen gerealiseerd met een centrumgebied op de noordelijke oever van de Waal. De capaciteitsverruiming van de Waal vindt plaats tegenover de historische binnenstad. Daarbij ondergaat het rivierenlandschap een transformatie. Ook wordt de bestaande Waalkade opnieuw onder de loep genomen. De opgave waarvoor Nijmegen zich gesteld ziet vindt plaats tegen de achtergrond van een rijk cultuurhistorisch verleden met Romeinse vestigingsplaatsen aan de rivier, de vestingstad met een ring van verdedigingswerken en een uniek dijkenlandschap met bijbehorende kolken, landgoederen en relicten. In de structuurvisie is het thema “Stad aan de rivier” een belangrijk ruimtelijke thema's. Hieraan wordt momenteel nadere invulling gegeven. Steeds scherper worden de contouren zichtbaar van de planontwikkeling van een aantal beeldbepalende ruimtelijke ingrepen aan weerszijden van de rivier. De Stadsbrug is inmiddels een functionele, maar zeker ook symbolische verbinding tussen de verschillende stadsdelen. Aan de noordzijde krijgt het project Ruimte voor de Waal steeds meer vorm.

Aan de zuidzijde gaat de planvorming van het Waalfront met de aanstaande bouw van de Handelskade en de ontwikkelingen op het Honig terrein een volgend stadium in. Naast de grote ingrepen rond de Waal zijn er ook kleinere opgaven, die echter wel een sterke impact zullen hebben op het ruimtelijk beeld.

Dit programma, een onderdeel van het provinciale programma WaalWeelde, is leidend voor de diverse ontwikkelingen in het gebied. Hiermee beoogt de gemeente de stedelijke oriëntatie van Nijmegen te veranderen. Het verbindt de Waalkade met de binnenstad en de met de groengebieden rond de Waal. Grote deelprojecten binnen dit project worden in de volgende sub paragrafen beschreven.

1.2.2 Waalkade

Door het opknappen van de Waalkade buit Nijmegen haar ligging aan de rivier nog meer uit. Er is een visie opgesteld voor dit gebied tussen de spoorbrug en de verkeersbrug. Belangrijk is vooral de verbinding met aangrenzende gebieden.

Hoewel de ontwikkeling van De Bastei voor de meeste deelprojecten nauwelijks relevant is, past het wel binnen de visie van het algehele programma: het veranderen van de stedelijke oriëntatie. Het deelproject Waalkade, met de bijbehorende visie, wordt hieronder toegelicht.

1.2.3 Visie Waalkade 2005

In 2005 is vanwege actuele ontwikkelingen een nieuwe visie voor de Waalkade opgesteld die door de gemeente als leidraad wordt gebruikt voor te ontwikkelen projecten. Met de visie wil de gemeente Nijmegen de ligging aan de Waal beter benutten, onder meer door het opknappen van de Waalkade en het verbeteren van de verbindingen met de omliggende gebieden. Het aantrekkelijker maken van Nijmegen vormt daarbij een belangrijke uitdaging. In de visie wordt het oostelijk deel van de Waalkade (waar De Bastei gelegen is) geïsoleerd en te weinig intiem genoemd. Om het gebied weer aantrekkelijker te maken schetst de gemeente een aantal kansen:

- Beter beleefbaar maken van de Waal(kade);
- Aantrekkelijker maken van de kade;
- Verbeteren aansluiting met kernwinkelgebied;
- Verbeteren aansluiting met natuur- en recreatiegebied De Gelderse Poort;
- Aantrekkelijker inrichten van openbare ruimte;

- Gedifferentieerder aanbod ontwikkelen;
- Verbeteren fietsverbindingen met omliggende gebieden.

Door het opknappen van de Waalkade en het verbeteren van de verbindingen met de omliggende gebieden wil de gemeente de ligging aan de rivier veel beter uitbuiten. Met de visie wordt de Waalkade verankerd in de toekomstige stedelijke ontwikkelingen. De visie Waalkade strekt zich uit tussen de spoorbrug en de verkeersbrug. Een belangrijk element hierin is het verbeteren van de verbindingen met de aangrenzende gebieden.

1.2.4 Verbindingen met de bestaande stad en Waalfront en de Ooijpolder

Met een hoogwaardige inrichting en een intensief programma kan de kade weer een dynamische zone worden die het in historische zin lang geweest is. De Waal krijgt een meer centrale positie in het stedelijk weefsel van Nijmegen. In dit licht moeten ook de voorstellen worden gezien voor een verbinding van de Waalkade in westelijke richting met het Waalfront. De stedenbouwkundige ontwikkelingen die hier gepland zijn maken een verbinding onder het spoor en over de binnenhaven in westelijke richting van cruciaal belang. Hiermee ontstaat er een directe en aantrekkelijke verbindingslijn met de historische binnenstad en vice versa en wordt het waterfront van Nijmegen als stad aan de rivier verlengt.

Aan de rand van Nijmegen begint De Gelderse Poort. Iets meer dan 10 jaar geleden is men in dit unieke natuur- en cultuurlandschap langs de Rijn begonnen om ruimte te geven aan de dynamiek van de rivier. Hierdoor keerden veel planten- vissen-, insecten- en vogelsoorten terug. De Gelderse Poort speelt een belangrijke rol als voorbeeldgebied waar duurzaam uiterwaardenbeheer wordt gekoppeld aan natuurontwikkeling. Inmiddels is een voetgangersverbinding gerealiseerd naar de Ooijpolder.

De verbinding met de overzijde van de rivier via een voetveerpontje kan een centrale rol vervullen. Het voetveerpontje kan een snelle verbinding vormen met het nieuwe eiland Veur/Lent en het nieuwe Waalfront en het centrum aan de overzijde van de rivier.

1.2.5 Verbeteren relatie Waalkade met de Binnenstad

Middels verschillende routes is de Waalkade verbonden met de Binnenstad. Deze routes dienen in de loop der jaren ontwikkeld te worden tot aantrekkelijke routes. Voorgesteld wordt om de Veerpoorttrappen beter toegankelijk te maken door een lift en/of roltrappen te realiseren. De herinrichting van het Valkhof en de ontwikkeling van de Donjon zijn de sleutels om dit tot een aantrekkelijke route te maken. De Voerweg wordt aangepakt in het kader van de ontwikkeling van het Valkhof/Hunnerpark.

1.2.6 Ubbergseweg

De huidige Waalkade eindigt min of meer ter hoogte van de Veerpoorttrappen. Ten oosten van de veerpoortrappen bevindt zich historische bebouwing rondom de Stratemakerstoren (onderdeel van de vesting). In deze bebouwing zijn aantrekkelijke functies zoals hotel en Velorama gehuisvest. Door de huidige inrichting van de Voerweg is de wisselwerking tussen genoemde functies en de kade en de Waal niet mogelijk. Voorgesteld wordt om de Voerweg enigszins te verlagen tot het huidige niveau van de Waalkade. Hierdoor ontstaat voor de bebouwing een verblijfsgebied in aansluiting op het evenementengebied. In samenhang met de renovatie van de Lindenberghaven kan een zeer interessant stedelijk gebied ontstaan. Nieuwe functies zoals de Bastei kunnen hier worden toegevoegd. De bebouwing richting brug kan worden afgerond zodat een poortwerking naar het Valkhof ontstaat Noodzaak project.

1.2.7 Valkhofkwartier

Nijmegen wil zich nadrukkelijker manifesteren als oudste stad van Nederland. De ontwikkeling van de Donjon en de reconstructie van het Valkhofpark vinden plaats in het Valkhofkwartier. Initiatiefnemers rondom het Valkhof hebben de stichting 'Valkhofkwartier', opgericht. In de stichting nemen plaats: De Lindenberg, de Valkhofvereniging, De Stratemakerstoren en Huis voor de Binnenstad en het Museum Het Valkhof, Stichting Donjon en de gemeente Nijmegen.

De stichting 'Valkhofkwartier' is opgericht om de verschillende organisaties die belangen hebben op en rond het Valkhof de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan lopende en of nieuwe projecten met een gezamenlijk doel. Het streven van de stichting is het creëren van een plek waar kunst en cultuur, horeca en winkelaanbod samenkomen in een mooie, springlevende en betekenisvolle omgeving die 2000 jaar historie herbergt.

Onder de noemer Valkhofkwartier worden een aantal initiatieven ontplooid die zowel inwoners van Nijmegen als toeristen naar de binnenstad van Nijmegen moeten trekken.

Verschillende partijen zijn met elkaar in gesprek om de afzonderlijke ontwikkelingen met elkaar in verband te brengen en meer samen op te trekken. Het is de bedoeling dat de diverse ontwikkelingen elkaar versterken en om te verkennen.

De volgende plannen zijn in ontwikkeling:

- verbinding binnenstad/Waalkade met Ooijpolder met brug over het Meertje is inmiddels gerealiseerd;
- herstel Valkhofpark in relatie met herbouw Donjon;
- verbouw Stratemakerstoren tot cultuur- en natuurmuseum;
- historische haven in Lindenberghaven en vergroenen omgeving Lindenberghaven;
- verbeteren kwaliteit en inrichting Waalkade/Voerweg;
- verbeteren kwaliteit openbare ruimte inrichting Kelfkensbos;
- uitbreiding hotel Courage aan de Waalkade.

Samen met de aanwezige functies Valkhofmuseum, Velorama, Architectuur Centrum Nijmegen en de Lindenberg zal als eindresultaat een Nijmeegs Museumkwartier ontstaan.

1.3 Toekomstige situatie

1.3.1 Gebiedstransformatie

In Nijmegen vindt langs de Waal een grote stedelijke gebiedstransformatie plaats, van “Nijmegen aan de Waal” naar “Nijmegen omarmt de Waal”. De Bastei is een belangrijk element in deze transformatie, het vormt een vanzelfsprekende “stepping stone” in de herinrichting van de Waalkade. Naast de ontwikkeling van De Bastei zijn de volgende ontwikkelingen in het gebied actueel:

- De rijksmonumenten Zuidelijk Landhoofd Spoorweg en Spoorwegviaduct Hezelpoort;
- Handelskade;
- Toekomstige brug naar het eiland;
- Het Honigcomplex met onder meer gebouwen van Oscar Leeuw;
- Restanten Fort Krayenhoff;
- Nationaal museum voor WOII en Bevrijding (op locatie Vasim).

1.3.2 Brug tussen de stad, rivier en de natuur

Nijmegen ondergaat aan weerszijden van de Waal een ongekende transformatie. De oriëntatie van de stad en haar inwoners veranderen daardoor fundamenteel. De perifere ligging van stadscentrum en Waal verandert in een centrale. De Bastei staat in het brandpunt van “Nijmegen omarmt de Waal” en maakt deel uit van de nieuwe stedelijke oriëntatie, door haar historie, ligging en toekomstige functie. Het Waallandschap opent zich in de afgelopen jaren meer en meer voor toeristen en recreanten, met faciliteiten als autovrije dijken, terrassen, wandelpaden en kleine informatiecentra voor natuur en (cultuur-)historie. Deze nieuwe oriëntatie biedt de Nijmeegse Waalkade het perspectief uit te groeien tot vanzelfsprekende centrale toegangspoort van de stad. De Bastei vormt daarin het middelpunt en gaat diepgang geven aan wat bezoekers buiten, in en rond 'Nijmegen omarmt de Waal', voelen, zien en ruiken. Zo kan de Bastei het verhaal vertellen over klimaatverandering en waterveiligheid, de historie van scheepvaart riviervisserij, pogingen om steur, otter en zalm terug te brengen in de Waal en over de successen rond visarend en bever.

1.3.3 Ligging in economisch centrum van Nijmegen

De Bastei komt in het middelpunt te liggen van de 'kern van Nijmegen'. Naast toegang tot de rivier en de omliggende natuur zoekt De Bastei ook nadrukkelijk de koppeling met het economische centrum. De nieuwe stedelijke oriëntatie vergemakkelijkt die zoektocht, omdat de perifere ligging van het gebied verandert in een centrale. De herontwikkeling van het Waalfront, met ondermeer de revitalisering van de Waalkade, verbetert de verbinding tussen het huidige perifere gebied met het traditionele stadshart van Nijmegen. De hoogwaardige ligging aan de Waal, de verbeterde bereikbaarheid en het herbergen van publiekstrekkers als Holland Casino, Museum Het Valkhof en De Bastei gaan het Waalkade-gebied economisch versterken.

De verwachting is met het nieuwe centrum zo'n 50.000 bezoekers te bereiken. Dat is meer dan de partners nu ieder afzonderlijk bereiken. Door de ligging van de Bastei in het Valkofkwartier zal het bezoek aan de Bastei ook effect hebben richting andere bezienswaardigheden in het gebied en verderop in de stad.

In de Bastei zal ondersteunende horeca komen. De Bastei is gevestigd aan de oostelijke Waalkade waar veel horeca gelegenheden zijn. Overleg is gevoerd met de ondernemers en zij zien de Bastei als een goede ontwikkeling. Er is nu te weinig loop naar dit gebied en met de Bastei zal dat veranderen, waardoor een toename van bezoek aan de horeca op de kade wordt verwacht.

De Bastei vormt een belangrijke schakel in de keten van de integrale gebiedsontwikkeling Valkhofkwartier. Met het rijksmonument het Valkhofpark, het museum Valkhof, de kapel, de Belvedère, de Lindenberg, de herbouw van de Donjon en de toekomstige museumhaven ontstaat een stedelijk gebied aan de Waal met een flinke toeristische potentie. Om de Bastei deze ruimtelijke betekenis te geven zal de nieuwbouw veel zichtbaarder moeten zijn dan de huidige huisvesting van de Stratemakerstoren. Met een hoogwaardig ontwerp waarin een goede combinatie bestaat tussen de 'oude' elementen van de toren en nieuwe toepassingen, wordt deze zichtbaarheid bereikt.

De investering in de Stratemakerstoren straalt uit naar alle bedrijvigheid op de Waalkade. De Bastei ligt naast het fietsmuseum Velorama en in de directe omgeving van diverse horeca en hotelgelegenheden. Door de investering in het gebouw en de directe openbare ruimte neemt ook voor deze bedrijven de aantrekkelijkheid en bereikbaarheid toe.

Met de ontwikkeling van De Bastei, als onderdeel van de gehele gebiedsontwikkeling, probeert de gemeente Nijmegen de relatieve perifere ligging van het gebied te veranderen in een centrale. Het is de bedoeling dat De Bastei een belangrijke rol gaat spelen op zowel economisch, cultuurhistorisch en toeristisch vlak. Het versterken van deze waarden biedt de oplossing om het gebied weer leefbaar en attractief te maken. De noodzakelijke nieuwbouw en verbouwing van de Stratemakerstoren creëert een nieuwe binnenstedelijke werk-, leer- en cultuurlocatie en leidt daarnaast tot een betere beeldkwaliteit van de Waalkade. Hiermee levert het project een bijdrage aan de realisatie van de programmadoelstelling.

1.4 Stedenbouw

Voor de ontwikkeling van het natuurcentrum De Bastei is een verbouwing van de Stratemakerstoren inclusief een stuk nieuwbouw noodzakelijk. De verbouwing van dit Rijksmonument draagt bij aan een leefbare en aantrekkelijke uitstraling van de openbare ruimte aan de Waalkade. Bovendien geeft het natuurcentrum een positieve impuls aan de steeds belangrijkere rol die de Waalkade speelt op het gebied van economie, cultuurhistorie en toerisme in Nijmegen.

Het project richt zich op de verbouw van de oude Stratemakerstoren in een natuur- en cultuurcentrum. Omdat het gebouw van de Stratemakerstoren niet groot genoeg is om alle functies te herbergen, wordt ook het terrein achter de Stratemakerstoren benut. Aan de overkant van de Lange Baan wordt aan de voet van het Valkhof tegen de Veerpoorttrappen een entreegebouw gebouwd. De keuze om de entree aan de Lange Baanzijde te situeren is o.a. ingegeven door het feit dat de toren aan de Waalzijde altijd gesloten is geweest. Om een waardige entree te creëren worden de bestaande parkeergarages meegenomen in het ontwerp. Hier wordt voorgesteld om de bestaande garages van een voorzet gevel te voorzien. De Valkhofheuvel wordt over het entreegebouw getrokken tot tegen de muur naast de Veerpoorttrappen. In het entreegebouw gaat een trap naar beneden om onder de Lange Baan door een verbinding te maken met de bestaande Stratemakerstoren. In de Stratemakerstoren zelf worden op de kelder verdieping nog 4 verdiepingen toegevoegd. De begane grond, eerste en tweede verdieping waar zich de exporuimten bevinden, zijn gelegen achter de ronde muur aan de Waalkade. Boven op de muur komt nog een extra verdieping met een geheel eigen uitstraling. Hier bevindt zich het museumcafé/restaurant. De Stratemakerstoren is als locatie voor het Natuurcentrum Rivieren zeer geschikt.

Het centrum zal op ecologisch en sociaal duurzame wijze worden gerealiseerd. Gebruik van natuurlijke materialen, zorgvuldige inpassing in het landschap, aansluiten bij de lokale ecologische en cultuurhistorische karakteristieken en de betrokkenheid van ondernemers en organisaties uit de regio zijn hierin belangrijke elementen.

Programma

Staatsbosbeheer benut De Bastei als 'nationaal' rivierencentrum waar verbindingen worden gelegd met andere rivieren en bijzondere locaties. Het Natuurmuseum gaat het centrum gebruiken om haar collectie tentoon te stellen en gasten de verscheidenheid van de natuur te laten beleven. De stichting Stratemakerstoren wil op zijn beurt het verhaal van het gebouw en zijn historie in relatie tot de rivier vertellen. Het MEC is in de regio makelaar tussen de scholen voor primair en voortgezet onderwijs en de vele organisaties die NME-diensten en –producten aanbieden, zoals het Natuurmuseum en het IVN. Het IVN voorziet het centrum van de benodigde lokale kennis en begeleidt veel educatieve activiteiten. Voor alle organisaties biedt het natuur- en cultuurcentrum bovendien de kans om met hun activiteiten het grote publiek te bereiken.

De bedoeling is dat natuur- en cultuurcentrum De Bastei meerdere functies gaat huisvesten die hieronder worden beschreven.

- Cultuurhistorisch centrum: De Bastei gaat fungeren als een cultuurhistorisch centrum. De basis van deze cultuurhistorische functie zal bestaan uit het tonen van de fundamenten van de Stratemakerstoren en de wisselende exposities over de geschiedenis van het leven en werken in de stad Nijmegen.
- Natuurmuseum: De tweede functie die het centrum zal huisvesten is de functie van natuurmuseum. Dit museum zal zich richten op een vaste collectie en wisselexposities over de natuur in het algemeen en Nijmegen en omgeving in het bijzonder.
- Bezoekerscentrum Staatsbosbeheer: Het centrum zal ook als bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer gaan fungeren. Staatsbosbeheer zal informatie delen over het nabijgelegen natuurgebied de Ooijpolder en bezoekers kennis laten maken met de samenhang tussen Nijmegen en haar landelijke omgeving. Tevens zal het bezoekerscentrum het vertrekpunt vormen voor diverse wandelingen en fietstochten in de Ooijpolder, de Gelderse Poort, Duffelt en de wijdere omgeving.

- Huisvesting diverse organisaties: Het centrum gaat meerdere natuur- en milieuorganisaties als ook de Stichting Stratemakerstoren van onderdak voorzien. De activiteiten die in het centrum plaats gaan vinden, worden voor een belangrijk deel in samenspraak georganiseerd. Uiteindelijk wordt. De Bastei een inspirerende locatie waar organisaties en mensen elkaar ontmoeten en waar activiteiten op het gebied van natuur, cultuurhistorie, milieu en duurzame ontwikkeling worden gecoördineerd. Zowel de cultuurhistorie van Nijmegen als de natuur in de stad en het ommeland worden op een interactieve en attractieve wijze ontsloten voor het publiek. Beide functies dragen bij aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het gebied. Daarbij draagt de huisvesting in een gebouw waarin de restanten van de Stratemakerstoren zijn ondergebracht bij aan de cultuurhistorische, attractieve waarde van de Waalkade en haar omgeving
- Ondersteunende functies: winkel, vergaderruimten en horeca: Bijbehorende functies zoals een winkel, vergaderruimten en beperkte ondersteunende horeca worden ook in De Bastei gehuisvest. De functie van de ondersteunende horeca wil de gemeente Nijmegen invullen in samenwerking met een ideële instelling. Er wordt gedacht aan instellingen als Pluryn (instelling voor mensen met complexe zorgvragen), de Driestroom (instelling die ondersteuning biedt aan mensen met een geestelijke beperking) en Breed (instelling die mensen met arbeidsbeperking ondersteunt). Kortom, instellingen die werknemers met een beperking kunnen inzetten. Er zijn binnen Nijmegen al goede voorbeelden van dergelijke samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld lunchcafé Blixem, koffiehuis Coffyn en bakkerscafé Brood op de plank. Tevens worden de samenwerkingsmogelijkheden met het ROC verkend, met een focus op de Koksschool en Horeca opleiding.

Het te ontwikkelen centrum gaat diverse publieke ruimtes huisvesten. Het gaat om 1.850 m^2 verbouw en nieuwbouw. De nieuwbouw is ongeveer 1.700 m^2 netto. Circa 150 m^2 zit in het bestaande appartementencomplex.

Hoofdstuk 2 Ruimtelijk beleid

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Provincies en gemeentes krijgen meer bevoegdheden bij ruimtelijke ordening. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals verbetering van de bereikbaarheid.

De SVIR laat een sterke focus zien op het herstel van de economie met prioriteit bij de ontwikkeling van de mainports Amsterdam en Rotterdam, de brainport Eindhoven en de greenports met bijbehorende achterlandverbindingen. Voorheen benoemde nationale belangen, zoals verstedelijking en de bescherming van nationale landschappen worden losgelaten. Dat geldt ook voor onderdelen van het natuurbeleid, zoals de rijksbufferzones en groen in en om de stad.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR 3 rijksdoelen geformuleerd:

- de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
- de bereikbaarheid verbeteren;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Het Rijksbeleid staat de ontwikkeling van het plangebied niet in de weg.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (AMvB Ruimte)

In het Barro zijn rijksregels opgenomen ten aanzien van de ruimtelijke inrichting van Nederland. Deze zijn van belang voor de inhoud van bestemmingsplannen. Het kabinet heeft de keuze voor deze onderwerpen gemaakt in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Deze structuurvisie bundelt het nationale ruimtelijke en infrastructuurbeleid in 13 nationale belangen. Met de uitbreiding van het Barro en het Bro (Besluit Ruimtelijke Ordening) is de juridische verankering van de SVIR nagenoeg compleet.

In het Barro zijn geen onderwerpen die het plangebied beïnvloeden.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 (ontwerp) Provinciale Omgevingsvisie Gelderland

De Gelderse omgevingsvisie is een integrale visie, niet alleen op het gebied van de ruimtelijke ordening, maar ook voor waterkwaliteit en veiligheid, bereikbaarheid, economische ontwikkeling, natuur en milieu, inclusief de sociale gevolgen daarvan. De omgevingsvisie is de vervanger van het streekplan en van huidige strategische plannen voor water, milieu en mobiliteit.

Er komt een sterker accent te liggen op stedelijke netwerken als economische kerngebieden van Gelderland. Dit zijn de gebieden waar nu al de meeste mensen wonen en werken en die ook in de toekomst met name veel jongeren zullen trekken. Voor de versterking van (boven)regionale voorzieningen ligt de focus op drie stedelijke netwerken: dit zijn sterk verstedelijkte zones die de vorm aannemen van een netwerk van grotere en kleinere compacte steden, elk met een eigen karakter en profiel binnen het netwerk. Stedelijke netwerken zijn van groot belang voor Gelderland als geheel: als motor voor de economie en vanwege de voorzieningen voor de gehele regio. In Gelderland zijn drie stedelijke netwerken:

a. Apeldoorn-Zutphen-Deventer
b. Arnhem-Nijmegen
c. Ede-Wageningen

Ook de zes stadsregio's in de provincie Gelderland krijgen aandacht in de Omgevingsvisie. Voor de stadsregio zijn de speerpunten: innovatie en economische structuurversterking. Binnen deze speerpunten zijn de volgende clusters geformuleerd: energie- en milieutechnologie, logistiek, agro, toerisme, sociaal-economische vitaliteit en verstedelijking en het benutten van gebiedskwaliteiten.

2.2.2 (ontwerp) Omgevingsverordening

De doelstellingen uit de Omgevingsvisie worden juridisch vertaald in de (ontwerp) Omgevingsverordening. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de Provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De Omgevingsverordening heeft de status van een Ruimtelijke verordening in de zin van artikel 4.1 Wet ruimtelijke ordening.

De ontwerp-Omgevingsverordening heeft, net als de ontwerp-omgevingsvisie, ter visie gelegen van 21 mei tot en met 2 juli 2013. Op dit moment is echter nog de Ruimtelijke Verordening Gelderland van kracht.

2.2.3 Ruimtelijke Verordening Gelderland

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft de Provincie de bevoegdheid algemene regels vast te leggen in een provinciale verordening. Daarmee stelt de Provincie eisen aan de ruimtelijke besluiten van gemeenten. De Provincie richt zich daarbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, wonen, detailhandel, natuur en water. De voorschriften in de ruimtelijke verordening zijn gebaseerd op de provinciale structuurvisie (voorheen: Streekplan Gelderland 2005). De RVG is d.d. 15 december 2010 door Provinciale Staten vastgesteld en op 21 januari 2011 in werking getreden. Deze wordt binnenkort vervangen door de Omgevingsverordening. In de verordening worden nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt binnen de woningbouwcontour van de Stadsregio.

2.2.4 Conclusie Provinciaal beleid

De komst van een natuurcentrum draagt bij aan het aspect toerisme en past binnen de nieuwe (ontwerp) Provinciale Omgevingsvisie en ook binnen de nu nog geldende Ruimtelijke Verordening Gelderland.

2.3 Gemeentelijk beleid

De structuurvisie van de gemeente Nijmegen legt de komende jaren het accent op meer consolidatie en kleinschalige vernieuwing in de wijken. De focus ligt daarbij op behoud, verduurzaming, eigentijdse aanpassingen en transformatie van bestaande woningen en gebouwen. De realisatie van het natuur- en cultuurcentrum, met de nieuwbouw en verbouwing van de Stratemakerstoren, sluit naadloos op deze visie aan. In de visie is ook een prominente rol weggelegd voor duurzaamheid. Onder een duurzame stad wordt verstaan: 'een stad waarin de historische gelaagdheid voel- en zichtbaar is in identiteitsbepalende en markante gebouwen'. Daarnaast wil de gemeente voldoende plekken in de buurt creëren waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, waar kan worden gewandeld, gespeeld en van de natuur kan worden genoten. De vestiging van het centrum in een identiteitsbepalend gebouw, het creëren van een ontmoetingsplek en de aansluiting op de nabijgelegen natuurgebieden past uitstekend binnen de visie die de gemeente met dit gebied voor ogen heeft.

Het project maakt onderdeel uit van een tweetal gebiedsontwikkelingen. Nijmegen omarmt de Waal; beleid dat de gemeente Nijmegen heeft ingezet om met majeure projecten de Waal onderdeel van de stad te maken. Daarmee heeft het een relatie met o.a. Waalfront, Dijkteruglegging Lent, Oosterhoutse waarden, nieuwe stadsbrug, Stadswaard en de Waalsprong. Daarnaast vormt het een onderdeel van het Valkhofkwartier. Het Valkhofkwartier is een samenhangende gebiedsontwikkeling met verschillende bijdragen aan cultuur- en natuurtoerisme. Het is een cultuurhistorisch draaipunt van waaruit bezoekers kennismaken met het landschap aan de Waal, op de stuwwal en in de Ooijpolder met een verbinding naar de historische binnenstad.

Het project staat niet op zich zelf maar is een schakel in de verbinding van West naar Oost langs de Waal vanaf het Waalfront tot en met de Gelderse Poort (via het WaalWeeldeproject de Stadswaard). Tevens wordt de verbinding gelegd tussen de bovenstad en benedenstad. Nijmegen wil zo de synergie creëren tussen de Waalkade met zijn evenementenplein, het natuurcentrum de Bastei, de Lindenberghaven en het Valkhofkwartier (project Stadscontract Nijmegen).

Het westelijk deel van de Waalkade wordt momenteel versterkt en geschikt gemaakt voor de aanleg van cruiseschepen. Voor het oostelijk deel is samen met ondernemers en andere belanghebbenden in een interactief proces een masterplan opgesteld.

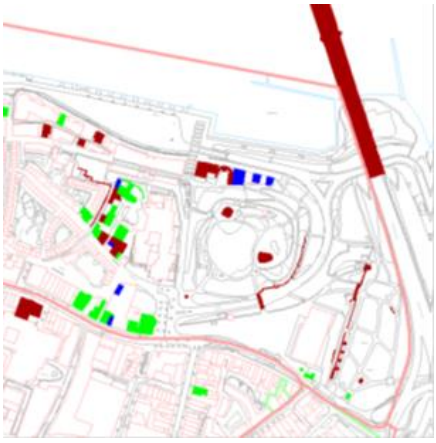
Hoofdstuk 3 Sectoraal beleid

3.1 Cultuurhistorie

3.1.1 Rijksbeleid

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectbesluiten en beheersverordeningen gebouwen, objecten en structuren met cultuurhistorische waarde te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen, evenals rijksbeschermde stadsgezichten. Het plangebied van de Bastei en de lift is gelegen in het van rijkswege beschermde stadsgezicht Benedenstad. Het zuidelijk deel van het plangebied ligt tevens in het rijksmonument Valkhof en in het archeologisch rijksmonument Valkhof. De Stratemakerstoren aan de Waalkade 84, waarin de Bastei gevestigd wordt, heeft sinds 1976 de status van rijksmonument. Wijziging van een rijksmonument is vergunningsplichtig. Het College van Burgemeester en Wethouders verleent de vergunning na advies in te hebben gewonnen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (in sommige gevallen, waaronder het onderhavige) en de Commissie Beeldkwaliteit. Sloop- en bouwactiviteiten in het beschermde stadsgezicht zijn vergunningsplichtig. De twee naastgelegen panden aan de westzijde, Waalkade 80-83 en Waalkade 70-79 zijn eveneens rijksmonumenten. De panden, die nu appartementen herbergen, maakten evenals het pand waarin de Stratemakerstoren was opgenomen, deel uit van het Alewijnsecomplex. Het rijtje panden aan de oostzijde is aangemerkt als beeldbepalend in het beschermde stadsgezicht.

Het plangebied ligt volledig in het rijksbeschermde stadsgezicht “Benedenstad”, aangewezen in 1980. De begrenzing van het gezicht is aangegeven door middel van de roze lijn. In rood zijn de rijksmonumenten gemarkeerd, in groen de gemeentelijke monumenten en in blauw de beeldbepalende objecten.

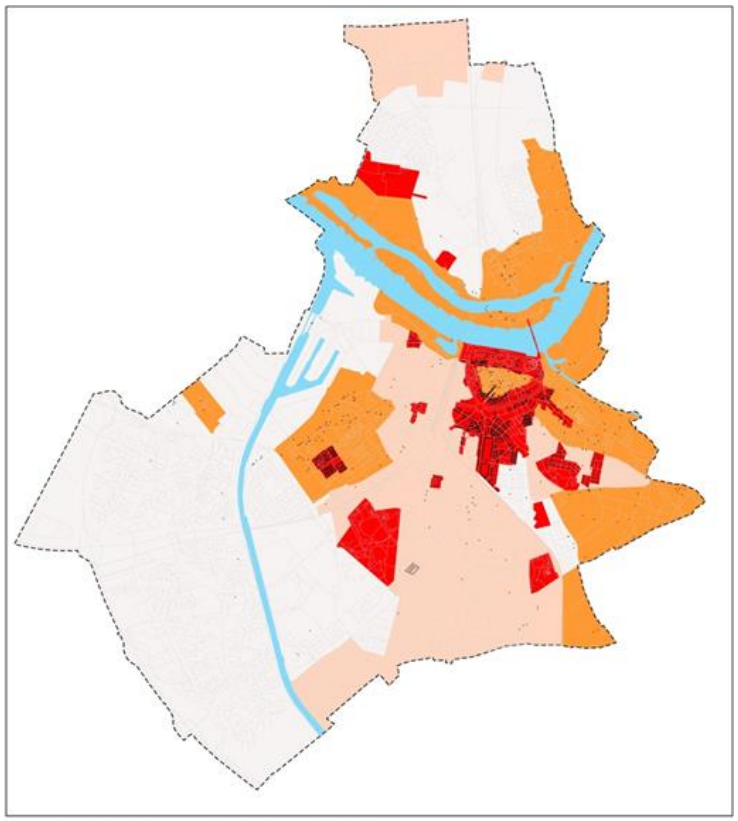
3.1.2 Gemeentelijk beleid

Het gedachtengoed uit de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg en het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening is aanleiding geweest om ook het gemeentelijk erfgoedbeleid te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in de Nota Cultureel Erfgoed, die op 15 mei 2013 door de raad is vastgesteld.

Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. Hiervoor worden drie strategieën ingezet:

1. duurzame ruimtelijke ontwikkeling;
2. kennis & inspiratie en bescherming & instandhouding.

De strategie duurzame ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op een toekomstbestendige stad, waar erfgoed ingezet wordt om bij gebiedsontwikkelingen de eigen identiteit van de locatie te behouden of te versterken. De verplichtingen vanuit het Besluit ruimtelijke ordening en de daaruit voortvloeiende beleidsvrijheid die we als gemeente hebben, zetten we in om deze ambitie te kunnen realiseren. Erfgoed is namelijk een factor die kwaliteit geeft aan de ruimte en daarmee ruimtelijke ontwikkelingen kan verrijken. De cultuurhistorische elementen die onderdeel zijn van de identiteit van de stad kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we onze stad beleven, inrichten en gebruiken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen. De beleidskaart onderscheid vier gebiedstypen: 1. Gebieden waar alleen ingezet zal worden op behoud van historische structuren. 2. Gebieden waar het hoofdzakelijk gaat om de samenhang tussen structuur en bebouwing. 3. Gebieden met een rijke cultuurhistorische gelaagdheid. 4. Beschermde gebieden.

Het bestemmingsplangebied, dat wordt begrensd door de Waalkade, het Valkhof en de Veerpoorttrappen valt geheel binnen gebiedstype 4 van de cultuurhistorische beleidskaart. In beschermde gebieden is cultuurhistorie de bepalende factor bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Er is in deze gebieden sprake van een bijzonder karakter, met een samenhang tussen het stedenbouwkundig plan, het bebouwingsbeeld, de architectuur van de bebouwing en eventueel het aanwezige groen. De cultuurhistorische waarden liggen ten grondslag aan de bescherming en zijn daarom geïnventariseerd en veelal bekend.

Uitgangspunt is de bestaande situatie zoveel mogelijk te handhaven of te versterken en ontwikkelingsmogelijkheden af te stemmen op de cultuurhistorische waarden en karakteristieken. Er is gedetailleerde aandacht voor cultuurhistorie. In bestemmingsplannen zorgen planregels en passende functies voor behoud van de cultuurhistorische waarden. Er is in deze gebieden sprake van overwegend conserverende bestemmingsplannen. Ten behoeve van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal van de initiatiefnemer een cultuurhistorisch onderzoek gevraagd worden, waarin de kansen en beperkingen met betrekking tot cultuurhistorie zijn benoemd en wordt aangegeven op welke wijze deze in de

plannen kunnen worden ingepast. Aan deze voorwaarde is voldaan. De volgende onderzoeken zijn in 2011 in het kader van de toekomstige ontwikkeling uitgevoerd, respectievelijk een gebiedsanalyse en een bouwhistorisch onderzoek: Cultuurhistorisch profiel Oostelijke Waalkade/ omgeving Stratemakerstoren en Nijmegen, naar het ideaal van Albrecht Dürer, de Stratemakerstoren.

De Monumentenverordening is de juridische basis om monumenten en gebieden te kunnen beschermen. De aanwijzing tot gemeentelijk monument wordt ingezet voor objecten en gebouwen die dusdanig belangrijk en karakteristiek zijn voor Nijmegen dat ongewenste wijzigingen en sloop op voorhand voorkomen moeten worden. Niet alle cultuurhistorisch waardevolle objecten zijn beschermd. Daarom heeft de gemeente ter completering van het monumentenbestand een aandachtslijst in voorbereiding, die naar verwachting eind 2013 zal worden vastgesteld. Op de aandachtslijst staan alle gebouwen, objecten en terreinen die in aanmerking komen voor plaatsing op de gemeentelijk monumentenlijst, als gemeentelijk of archeologisch monument of als identiteitsbepalend object. De aanwijzing tot gemeentelijk beschermd stadsbeeld wordt ingezet voor (delen van) buurten/ wijken met een bijzondere verkaveling, een vanuit cultuurhistorisch belangwekkend stratenplan of stedenbouwkundige structuur. Onder de bescherming kunnen onder meer voor- en zijgevels vallen, erfafscheidingen, straatprofielen en straatmeubilair.

Het plangebied kent geen gemeentelijke monumenten noch gemeentelijk beschermde gebieden.

3.1.3 Geschiedenis Stratemakerstoren

De Stratemakerstoren is gebouwd tussen 1537-1542 door Quirijn Peters en Claes de Waell ter plekke van een 14de-eeuwse muurtoren in een knik in de 14de-eeuwse stadsmuur. In deze tijd werden vanwege de ontwikkeling van het geschut hoge middeleeuwse muurtorens vervangen door lagere brede rondelen, die aan de achterzijde werden opgevuld met aarde. De grotendeels uit mergelblokken opgetrokken Stratemakerstoren is een voorbeeld van een rondeel van een geavanceerd type. Het wijst vooruit naar het bastion, dat pas aan het einde van de 16de eeuw wordt ontwikkeld. Deze mengvorm tussen een middeleeuws rondeel en een bastion uit de renaissance heet in het Duits Bastei. Mogelijk heeft de beroemde kunstenaar Albrecht Dürer, die ook als vestingbouwontwerper werkzaam was en in 1520 Nijmegen heeft bezocht, invloed gehad op het ontwerp van de Stratemakerstoren.

In de loop van de achttiende eeuw verloor de Stratemakerstoren zijn functie binnen de verdedigingsring van de vesting Nijmegen. In 1789 kreeg P. van Boven, timmerman, van het stadsbestuur toestemming om het open terrein op de toren te bebouwen. Het torenlichaam met zijn gangenstelsel bleef behouden. Na de opheffing van de vestingstatus van Nijmegen in 1874, werden vestingwerken en stadsmuren in hoog tempo gesloopt. In 1880 was de ontmanteling afgerond. Fragmenten van stadsmuren met enkele torens waren gespaard als aankleding van het Kronenburgerpark en Hunnerpark. De Stratemakerstoren bleef gespaard, omdat deze inmiddels bebouwd was.

Aan het einde van de negentiende eeuw werd voor en op de toren een pakhuisachtige bebouwing geplaatst, die samen met de twee westelijk ervan gelegen rijksmonumentale gebouwen Waalkade 70-79 en Waalkade 80-83 deel uitmaakte van het complex van elektrotechnisch bedrijf Alewijnse. Het torenlichaam werd door de Alewijnsepanden volledig ingekapseld, zodat deze uit het zicht verdween. Om binnen extra ruimte te creëren werd het enorme dikke muurwerk met haar taps toelopende buitengevelzijde recht afgekapt.

Bij de sloop van het pakhuis in 1987 kwam de gehavende torenromp van de Stratemakerstoren weer tevoorschijn. Toen werd besloten de toren aan de binnenzijde vrij te graven zodat de binnengevel voor het eerst sinds de bouw in de jaren dertig van de 16de eeuw in het zicht kwam. De naastgelegen rijksmonumenten werden verbouwd tot appartementencomplex. Het complex werd aan de achterzijde langs de Lange Baan voorzien van acht garages, waarvan er vier zijn gebouwd bovenop de ondergrondse ruimte van de Stratemakerstoren.

In 1995 werd voor de torenromp aan de Waalkadezijde een nieuwe gemetselde en gestuukte schil geplaatst door architect D.Pouderoyen. De schil werd geplaatst op de onderste lagen van het oorspronkelijke muurwerk (met schietgaten) dat zich door de diverse ophogingen van de Waalkade inmiddels onder het maaiveld bevond. De Stratemakerstoren werd ingericht als museum. Door het uitgraven van de binnenzijde en weersinvloeden ontstonden in de loop van de tijd diverse problemen zoals scheuren in het muurwerk.

Omgeving

In de jaren vijftig, zestig en zeventig vond de sanering van de benedenstad plaats. In het verloop van enkele decennia verdween een grotendeels middeleeuws stadsgedeelte aan de Waal. De huizen aan de Lange Baan die overigens dateerden uit de negentiende eeuw werden rond 1950 gesloopt. In 1953 werd in het oostelijk deel van de benedenstad het Groene Balkon aangelegd naar een oorspronkelijk ontwerp van de bekende stedenbouwkundige en architect Pieter Verhagen. Het Groene Balkon is een robuuste, ongeveer 10 meter hoge keermuur die het voorheen meer geleidelijk verlopende hoogteverschil in de benedenstad in een gebaar overbrugt. Het Groene Balkon is veel soberder uitgevoerd dan het oorspronkelijk ontwerp uit 1939. Door de aanleg van het Groene Balkon werd de oostelijke toegang tot de Waalkade via de Lindenberg ter plekke van de voormalige Veerpoort afgesloten. De Waalkade was vanaf de oostelijke binnenstad enkel nog te bereiken via de Voerweg (autoverkeer) en via de Valkhoftrappen (voetgangers). In 1988-1989 werden in het verlengde van de Lindenberg de Veerpoorttrappen aangelegd naar ontwerp van toenmalige stadsarchitect Paul Hoeke, waarbij een flinke bres in het Groene Balkon werd gemaakt. De verbinding tussen Lindenberg en Waalkade werd daarmee hersteld. Tevens werden de Valkhoftrappen gedeeltelijk gesloopt.

3.1.4 Nieuwe situatie

De afgelopen jaren zijn verscheidene plannen gepresenteerd om enerzijds de bouwkundige situatie van de toren te verbeteren en tegelijkertijd meer ruimte voor het museum te creëren en anders het gebouw een grotere attentiewaarde aan de Waalkade te geven. Omdat de Stratemakerstoren van oudsher een gesloten gevel aan de Waalkade heeft en de achterzijde letterlijk meer ruimte biedt voor een entreeruimte is het idee ontstaan om de ingang van de Bastei aan de zuidzijde van de Lange Baan te plaatsen. Hier wordt het maaiveld opgetild om een ruime entree te scheppen. Vandaar wordt ondergronds de Stratemakerstoren bereikt, waar in en boven de ronding van de toren vier vloeren worden aangelegd, waardoor vijf bouwlagen ontstaan. Op de bovenste vloer, die tevens als uitzichtsplatform dienst zal doen, komt een paviljoen in glas en hout. Aan de Waalzijde wordt de huidige buitenschil uit 1995 wordt vervangen door een nieuwe halfronde en taps toelopende muur, opgetrokken uit baksteen, die enkele meters boven het historische muurwerk uitsteekt. Door de buitenschil steekt een rechthoekig glazen doosje, dat van binnenuit toegankelijk is. Het maaiveld wordt voor de buitenschil verlaagd, zodat het oorspronkelijke muurwerk met de schietgaten goed zichtbaar en beleefbaar wordt. Bovenop de toren is een paviljoen voorzien met een horecavoorziening.

De Stratemakerstoren heeft vanwege zijn ouderdom, (bouw)geschiedenis, zijn functie, zijn ligging en bijzondere architectuur grote cultuurhistorische waarde. Het is voorzover bekend is de enige bastei (tussenvorm rondeel en bastion) in de Nederland. De toren weerspiegelt de nieuwste Europese ideeën op het gebied van de vestingbouw. Behoud van de torenmassa en het gangenstelsel zowel fysiek als visueel is van groot belang. Vanaf de Waalkade en vanaf het 'balkon' bij de Sint Nicolaaskapel op het Valkhof moet de halfronde vorm van de toren herkenbaar blijven. Een hogere, taps toelopende buitenschil zal het oorspronkelijke karakter van de oorspronkelijke toren beter weerspiegelen dan de huidige schil, die door zijn vorm, afwerking, kleur en geringe hoogte niet goed herkenbaar is als rondeel. Door het compleet uitgraven van de onderste, nog originele zone met de schietgaten wordt deze beter beleefbaar. Door de diverse ophogingen van de Waalkade in de loop der tijd is de onderste bouwlaag geheel onder het maaiveld komen te liggen, waardoor de toren veel minder hoog lijkt. Dit effect is nog versterkt door het verhogen van de aanloop van de Voerweg voor de toren langs. De hoogte van de nieuwe schil sluit visueel aan bij de hoogte van de historische toren. Het is van belang dat de toren niet zo hoog wordt dat hij - bezien vanaf een afstand - de Sint Nicolaaskapel aan het oog onttrekt. Het glazen uitkijkpunt weerspiegelt door zijn afmetingen en positie het historische arkeltorentje. De paviljoenbebouwing bovenop de toren roept een latere fase in herinnering, waarbij bovenop het rondeel bebouwing stond.

Het verleggen van de ingang van de Basteinaar de zuidzijde van de Lange Baan biedt de kans om dit verwaarloosde deel van het rijksmonument Valkhofpark te rehabiliteren. Het toegankelijk maken van de oorspronkelijke trap draagt hieraan bij. Het eventueel plaatsen van een wand voor de beeldverstorende garages stuit vanuit cultuurhistorisch oogpunt niet op bezwaren.

Lift

In het plangebied wordt de mogelijkheid opgenomen om een lift te plaatsen in de omgeving van de Veerpoorttrappen teneinde de verbinding tussen de Waalkade en de bovenstad te verbeteren. Het Groene Balkon heeft cultuurhistorische waarde, maar is nog voor een groot deel aanwezig in de benedenstad. Een doorbraak is mogelijk. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt zijn er geen overwegende bezwaren om een lift te plaatsen in de buurt van de Veerpoorttrappen. Plannen voor een lift zullen moeten worden getoetst in relatie tot een eventueel verlies aan cultuurhistorische waarde.

3.2 Archeologie

3.2.1 Inleiding

Het bodemarchief van Nijmegen is van nationale, zelfs van internationale waarde. Verschillende terreinen binnen de Nijmeegse gemeentegrenzen zijn aangewezen als archeologisch rijksmonument ex artikel 3 van de Monumentenwet. Hoewel de wettelijke bescherming er in principe toe zou moeten leiden dat deze terreinen onaangetast blijven, heeft in al deze monumenten inmiddels meer of minder grootschalig archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Aanleiding daarvoor waren over het algemeen plannen voor woningbouw, die het bodemarchief ernstig zouden aantasten.

In 1991 is het Valkhof, samen met het Hunnerpark, aangewezen als archeologisch rijksmonument, onder het monumentnr. 395952. Deze aanwijzing betekent dat de bodem beschermd is ex artikel 3 van de Monumentenwet. Ingrepen in de bodem zijn vergunningplichtig. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is degene die namens de minister van OC&W een vergunning tot wijziging van het monument kan verlenen.

Het archeologisch monument Valkhof herbergt, zo hebben enkele waarnemingen en kleinschalige onderzoeken aangetoond, sporen uit verschillende perioden, namelijk de Bronstijd, vroeg- en laat Romeinse tijd, vroege en Late Middeleeuwen.

Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen, vastgelegd in de Erfgoednota 2013, is er op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen. Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft Bureau Archeologie en Monumenten van de gemeente Nijmegen een archeologische beleidskaart ontwikkeld, waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en zones en hun waardering zijn aangegeven.

3.2.2 Plangebied

Op de Valkhofheuvel zijn twee grafheuvels uit de urnenveldenperiode aangetroffen. Een van de twee graven bevatte een urn uit de Late Bronstijd. De Romeinse nederzetting Oppidum Batavorum uit de 1e eeuw na Chr., waarvan vele resten o.a. op Kelfkensbos zijn aangetroffen, moet zich tevens over het Valkhof hebben uitgestrekt. De sporen en vondsten uit de nederzetting tonen een sterk geromaniseerde samenleving. De gebeeldhouwde, monumentale pijler die op Kelfkensbos is gevonden en uit ca. 17 na Chr. stamt, is een aanwijzing voor de stedelijke allure van de nederzetting.

In de Laat-Romeinse periode werd op en aan de voet van het Valkhof een militaire versterking aangelegd, waarvan de bijbehorende grachten en een muur zijn opgegraven. De militaire versterking ging aan het eind van de 5e eeuw over in Merovingische handen, nadat de Romeinen zich definitief uit onze streken hadden teruggetrokken.

In de 7e eeuw moet op het Valkhof een belangrijke nederzetting hebben gelegen, en ook kreeg een deel van het terrein een religieuze functie met de bouw van de eerste parochiekerk in Nijmegen. Dat op het terrein toen ook werd begraven, getuigt de vondst van enkele graven rond de Barbarossa-ruïne.

Van de 8e-eeuwse Karolingische palts is boven de grond niets meer bewaard gebleven, maar de bodem bevat ongetwijfeld nog wel resten. Het complex is in de loop der eeuwen enkele malen verwoest en hersteld. Het oudste nog overeind staande gebouw van Nijmegen, de Valkhofkapel, is mogelijk al aan het eind van de 10^{e} eeuw of in de eerste helft van de 11^{e} eeuw gebouwd. De Barbarossa-ruïne is het enig overgebleven zichtbare deel van de burcht die in 1155 werd gebouwd. Resten van deze burcht zijn, na de sloop in 1795-1797, naar verwachting in de bodem bewaard gebleven.

In het plangebied en in de directe nabijheid zijn diverse archeologische onderzoeken uitgevoerd die het belang van het bodemarchief ter plaatse onderstrepen. Zo is bij de bouw van het casino in de tachtiger jaren van de vorige eeuw een tientallen meters lange Romeinse muur aangetroffen. Bij de sloop van enkele panden aan de Waalkade kwam de laatmiddeleeuwse Stratemakerstoren tevoorschijn. Deze is in de periode 1989-1993 onderzocht. Daarbij zijn diverse ruimtes uitgegraven die later in gebruik zijn genomen door Museum De Stratemakerstoren.

Verder is in 1989 door de toenmalige Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek een kleine sleuf aangelegd (opgravingsput 1056). De gemeente Nijmegen heeft in 1993 op de plek waar een transformatorhuisje zou worden gebouwd, een klein onderzoek uitgevoerd.

Ter voorbereiding van de bouw van de Bastei zijn in 2011 twee proefsleuven aangelegd. In één ervan is een brokstuk van Romeins muurwerk aangetroffen, waarvan niet kon worden bepaald of het ooit van de helling is afgerold en dus afkomstig is van een bouwwerk op de heuvel of dat het heeft toebehoord aan een Romeinse bouwwerk aan de voet van de heuvel. Verder zijn er een fundering uit de late middeleeuwen en enkele vloerniveaus uit de 18^{e} en 19^{e} eeuw blootgelegd.

3.2.3 Voorwaarden

Een deel van het plangebied valt onder de bescherming van de Monumentenwet. Voor alle bodemingrepen in dit deel van het plangebied is een vergunning van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed nodig.

In het gedeelte dat geen rijksbescherming geniet, geldt het beleid van de gemeente Nijmegen die hieraan een zeer hoge archeologische waarde(waarde 3) heeft toegekend. Dit betekent dat het uitgangspunt behoud in situ is. Wanneer behoud in situ niet mogelijk is, dan dient de archeologische informatie veiliggesteld te worden door middel van een opgraving. Dit deel van het plangebied krijgt de dubbelbestemming: waarde-archeologie 3 met bijbehorende voorschriften.

3.2.4 Informatieplicht

Een persoon die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt, waarvan deze weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), is verplicht dit binnen drie dagen te melden (artikel 53 Monumentenwet 1988)bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

3.3 Economische zaken

In 2001 is de beleidsnotitie Ondersteunende Horeca vastgesteld. Hierin is een beleidslijn opgenomen voor ondersteunende horeca bij de functies bijzondere of recreatieve doeleinden. In panden met een sociaal-culturele functie worden veelal als nevenactiviteit consumpties aangeboden aan bezoekers. Deze instellingen mogen echter niet als “normaal” horecabedrijf worden geëxploiteerd.

Ondersteunende horeca in de Stratemakerstoren is toegestaan, mist voldaan wordt aan de volgende criteria:

- De horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
- De openingstijden van de horeca-activiteit zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit;
- De toegang tot de horeca-activiteit is via de hoofdactiviteit;
- Het aantal m^2 horeca is gemaximeerd ten opzichte van de hoofdfunctie. Bij deze functie mag horeca-activiteit niet boven de 10% van het totale oppervlak van de hoofdfunctie uitkomen;
- Er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
- Voor de horeca-activiteit mag geen aparte reclame worden gemaakt.

Bij panden met een sociaal-culturele bestemming is vaak een klein gedeelte ingericht voor de verkoop van producten. Deze detailhandelsfunctie is toegestaan mits het een ondersteunend karakter heeft met een maximale omvang van 150 m^2.

3.4 Verkeer

3.4.1 Nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar

Het Nijmeegse mobiliteitsbeleid is vastgelegd in de nota “Nijmegen Duurzaam Bereikbaar”. Hieronder volgt een beknopte beschrijving van het gemeentelijk beleid:

De gemeente Nijmegen stelt zich ten doel de bereikbaarheid van de stad te garanderen en te verbeteren. Hierbij staat een multimodale aanpak centraal, waarbij de reiziger een keuze wordt aangeboden uit een aantal aantrekkelijke alternatieven: soms is de auto de beste keuze, soms de fiets, soms het openbaar vervoer en soms een combinatie van vervoerswijzen. Daarnaast neemt de gemeente maatregelen om het verkeerssysteem als totaal duurzamer te maken. Hierbij is de samenhang tussen het mobiliteitsbeleid en ruimtelijke ordeningsbeleid van groot belang. Het verstedelijkingsbeleid van de gemeente gaat uit van een concentratie van ruimtelijke ontwikkelingen op een aantal knopen die goed bereikbaar zijn met de fiets en met het openbaar vervoer. Ook nieuwe grootschalige woning- bouwontwikkelingen zoals de Waalsprong moeten goed ontsloten worden voor fiets, openbaar vervoer en auto. Voor bedrijventerreinen geldt dat deze zoveel mogelijk aan de rand van de stad worden gesitueerd met goede verbindingen naar de rijkswegen. Transferia worden op strategische plekken aan de rand van de stad gerealiseerd waar overstappen op het HOV mogelijk is. Bij elke geplande nieuwe ontwikkeling wordt onderzocht wat de effecten zijn op de bereikbaarheid. Dat kan leiden tot extra maatregelen, de keuze voor een andere locatie of in het meest extreme geval tot het niet doorgaan van de ontwikkeling. Tenslotte richt het beleid zich op maatregelen die leiden tot een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het stimuleren van duurzame vervoerswijzen. Waar al deze maatregelen onvoldoende soelaas bieden, komt het vergroten van de capaciteit als optie in beeld.

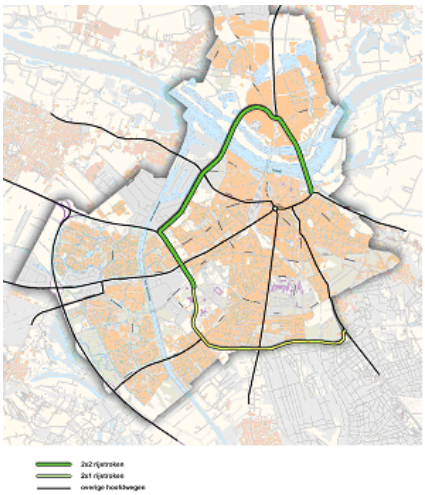
De realisatie van De Oversteek heeft de verkeersstructuur in de stad ingrijpend veranderd. Ook door de maatregelen op het rijkswegennet (verbreding A50) zal de doorstromingsproblematiek verschuiven van het gebied ten noorden van de Waal naar de zuid- en westflank van de stad. In het gebied ten zuiden van de Waal en ten oosten van het Maas-Waalkanaal is nu al sprake van hoge verkeersdruk. De ruimtelijke mogelijkheden om nieuwe infrastructuur te bouwen zijn hier beperkt. De aanleg van De Oversteek is door de gemeente Nijmegen aangegrepen om door dynamisch verkeers- management het verkeer beter te beheersen en de doorstroming te verbeteren.

3.4.2 Bereikbaarheid

3.4.2.1 Gemotoriseerd verkeer

Een goede bereikbaarheid van Nijmegen per auto is in de eerste plaats gediend met een goede en betrouwbare afwikkeling van het verkeer op de autosnelwegen rondom de stad. Het is van groot belang dat deze autowegen goed functioneren. Er is dan namelijk geen noodzaak om dóór Nijmegen te rijden als je niet ín Nijmegen moet zijn. Al het doorgaande verkeer gaat buiten de stad om, terwijl het bestemmingsverkeer de stad vanuit de beste windrichting kan benaderen. Binnen de stad hanteren we 3 beleidslijnen: doorstromen, doseren, overstappen.

- Doorstromen: dankzij De Oversteek ontstaan meer mogelijkheden om het verkeer te spreiden en kunnen we beter bijsturen in geval van calamiteiten. Het is een goed alternatief voor een deel van de verplaatsingen, om doorstromendverkeer om het centrum van de stad te leiden. De gemeente zet in op een goede doorstroming van het verkeer in de stad en heeft daarvoor de "Groene Route" (zie afbeelding) aangelegd: dit is een aaneengesloten route waarop de doorstroming optimaal is. De route is in gebruik genomen als S100.

- Doseren: als de doorstroming op deze route op piekmomenten onder druk staat, wordt het verkeer op de invalswegen naar de route toe “gebufferd”. De gemeente zet zwaar in op dynamisch verkeersmanagement: we monitoren het verkeer en waar nodig sturen we bij. Zo krijgen we steeds meer grip op verkeer.
- Overstappen: ten noorden, zuiden en westen van Nijmegen bieden we transferia aan waar automobilisten kunnen overstappen op het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets.

Nu De Oversteek gereed is, zal de bereikbaarheid van de (binnen)stad verbeteren. Echter kan de aanpak van aanleg en renovatie van wegen in de Waalsprong tijdelijk de doorstroming beperken. Tevens zijn er nog werkzaamheden die de bereikbaarheid beïnvloeden, zoals de Dijkteruglegging en het groot onderhoud aan de Waalbrug. Daarom zal voor het autoverkeer in sterke mate worden aangestuurd op het zo goed mogelijk managen van de verkeersstromen en het stimuleren van het spitsmijden.

Het plangebied ligt in het centrumgebied aan de Waalkade en Lange Baan. De ontsluiting vindt ook vanaf deze wegen plaats. Op eigen terrein bevinden zich geen parkeerplaatsen, de ontsluiting is vooral bedoeld voor voetgangers, fietsers, expeditie en hulpdiensten.

3.4.2.2 Langzaam verkeer

In Nijmegen liggen veel bestemmingen op korte afstand van elkaar. De fiets is hier een goed alternatief voor de auto. Van alle korte ritten (tot 7,5 kilometer) wordt 37% per fiets afgelegd. Dit percentage willen we laten toenemen. De gemeente gaat daarom de komende jaren door met het opwaarderen van het fietsroutenetwerk en het realiseren van snelfietsroutes op de belangrijkste verbindingen.

Snelfietsroutes zijn doorlopende en aantrekkelijke fietsroutes dwars door de stad, die woonlocaties verbinden met belangrijke stedelijke bestemmingen, ook vanuit de regio. Snelfietsroutes zijn zo direct mogelijk en bieden de fietser extra kwaliteit in de vorm van doorstroming (voorrang, minder oponthoud, groen bij verkeerslichten), vlakke verharding en aantrekkelijkheid (autoluw, schone lucht, sociale veiligheid, omgeving). Door de snelfietsroutes willen wij meer forenzen op de (elektrische) fiets krijgen. Ook werkt de gemeente de komende jaren aan de uitbreiding van het fietsnetwerk. Naast de hoofdfietsroutes moet het fietsverkeer aantrekkelijker worden door de inrichting van parallelle (schone lucht) routes en fijnmazige verbindingen door de verblijfsgebieden. Een fijnmazig fietsnetwerk is belangrijk, omdat de fiets een belangrijk onderdeel moet gaan uitmaken van de vervoersketen, het verwisselen van vervoerssysteem, bijvoorbeeld van fiets op trein. Minstens zo belangrijk als goede fietsverbindingen zijn goede en veilige stallingen. Bij woningen moet dit op eigen terrein worden gerealiseerd.

Het plangebied kan vanuit de Waalkade en de Lange Baan ontsloten worden voor fiets- en voetgangers.

Voor de berekening van de fietsparkeervraag is gebruik gemaakt van de door het CROW opgestelde publicatie 'fietsparkeerkencijfers'. Voor een museum wordt gerekend met een fietsparkeernorm van 1,4 per 100m^2 BVO. In totaal zijn dus 28 fietsparkeerplekken nodig. De inpassing van deze fietsparkeerplekken dient bij voorkeur in de directe omgeving van de functie plaats te vinden.

Fietsers kunnen gebruik maken van de omliggende mogelijkheden om de fiets te stallen, tevens zal de Gemeente in de directe omgeving 28 extra fietsparkeerplekken plaatsen.

3.4.2.3 Openbaar vervoer

Het OV moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid van Nijmegen en haar knooppunten. Het streven is een toename van het gebruik van het OV. De kracht van het OV ligt vooral bij zoveel mogelijk gebundelde vervoersstromen.

De bestaande spoorwegen vormen de ruggengraat van het OV. Om regionale verplaatsingen beter te kunnen bedienen, wordt StadsregioRail ontwikkeld. StadsregioRail voorziet in meer regionale treinen per uur en extra stations op de verbinding tussen Duiven, Arnhem, Nijmegen en Wijchen. In aanvulling hierop wordt een netwerk van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) ontwikkeld. Het HOV bedient de belangrijkste knooppunten en bestemmingen in Nijmegen en omgeving en is vooral geschikt voor afstanden tussen de 3 en 10 kilometer. De stadsregio heeft zes te ontwikkelen regionale HOV-lijnen vastgelegd, waarvan er vier liggen op Nijmeegs grondgebied. Als eerste zal de lijn Heijendaal - Nijmegen Centraal - Centrum - Waalsprong worden ontwikkeld. Voor deze verbinding wordt gestreefd naar een tramverbinding, die wordt doorgetrokken naar Bemmel en aansluit op de verbinding Arnhem - Huissen - Bemmel - Nijmegen. De andere twee HOV-lijnen lopen van Nijmegen Centraal Station, via Plein '44 naar Beuningen en van de Waalsprong naar Nijmegen-Dukenburg. Het HOV-lijnennet gaat de knooppunten, transferia en omliggende woongebieden met elkaar verbinden. Hiervoor is ook het normale, onderliggende lijnennet van belang voor de verbinding van de knopen met de wijken en de wijken onderling. De fijnmazigheid van een openbaar vervoer netwerk is van belang voor de bereikbaarheid, maar zorgt er ook voor dat het openbaar vervoer een aantrekkelijk alternatief is voor de auto.

Voor gebruik van het openbaar vervoer is het plangebied aangewezen op de haltevoorzieningen aan de Waalkade, Burchtstraat en Kelfkensbos. Deze bevinden zich op loopafstand van het plangebied.

3.4.2.4 Expeditie

Op het gebied van (beroeps)goederenvervoer streeft Nijmegen naar een marktconform beleid, waarbij de overheid de randvoorwaarden schept om de markt tot kwalitatieve oplossingen te verleiden. Het streven is om tot een reductie van het aantal verkeersbewegingen te komen en daarbij zowel CO_2-reductie als een gezonde businesscase te realiseren. Dit wordt bereikt door transportbedrijven die voorop durven lopen extra te belonen in de vorm van specifieke privileges. Daarnaast is ook afstemming op regionaal niveau van belang. Dit gebeurt door continue afstemming met de markt en omliggende gemeenten (vooral Arnhem). De gemeente Nijmegen werkt mee aan het stimuleringsprogramma Lean & Green en kent tenslotte ook nog de Groene Hub. Dit is een project voor het verduurzamen van het goederen- en busvervoer. In dit project zorgen deelnemers uit de regio Arnhem-Nijmegen ervoor dat lokaal opgewekt groen gas gebruikt wordt voor het openbaar vervoer. De expeditie zal plaatsvinden via de Waalkade en Lange Baan.

Logistiek De Bastei

gebruik	**Frequentie**
tentoonstellingen	circa 7 keer per jaar (vrachtwagen)
winkel	circa 12 keer per jaar (bestelbus)
ondersteunende horeca)	circa 1 á 2 keer per week (bestelbus)

3.4.2.5 Parkeren

De afgelopen jaren zijn stedelijke, maar ook regionale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening en economie, van invloed geweest op het parkeerbeleid. Het parkeerbeleid is opgenomen in de Parkeernota “Kiezen en Delen” parkeren in Nijmegen, parkeernota 2013-2017 (Parkeernota). De Parkeernota biedt voldoende ruimte en mogelijkheden voor maatwerk met het oog op toekomstige ontwikkelingen. Samen met stakeholders in de stad wordt gewerkt aan een verdere vervolmaking van de parkeerproducten. Daarbij worden de ontwikkelingen op het mobiliteitsvlak op de voet gevolgd, zoals de ingebruikname van de Oversteek, de vernieuwde Waalbrug, de stadsuitbreiding in Nijmegen Noord en de wenselijkheid van meer transferia. Verder wordt er ruimte gecreëerd voor nieuwe technologische ontwikkelingen op parkeergebied (o.a. routeringsysteem, digitalisering en meer mogelijkheden tot het bieden van maatwerk).

Het parkeerbeleid wordt gestuurd op de uitgangspunten leefbaarheid, aantrekkingskracht van de binnenstad en bereikbaarheid:

- Leefbaarheid in de wijken: In de wijken zijn een rechtvaardige verdeling van de schaarse openbare ruimte (waaronder parkeerplaatsen) en het voorkomen van parkeeroverlast wenselijk. Hierbij is maatwerk noodzakelijk, bijvoorbeeld in de tijden waarop parkeerregulering van kracht is, tarieven en specifieke regelingen voor specifieke doelgroepen;
- Bruisende binnenstad: Aantrekkelijke, voldoende en goed bereikbare parkeerruimte in en om de binnenstad is erg belangrijk. De bezoekers van onze stad worden gastvrij ontvangen. Parkeren is een onderdeel van de service aan onze bezoekers. Dit betekent voldoende parkeergelegenheid, een kwalitatief hoogwaardig aanbod en duidelijkheid over de tarieven. Parkeren is immers direct gerelateerd aan de levensvatbaarheid van de economische functies en voorzieningen.

- Bereikbare parkeervoorzieningen: Vanuit de bereikbaarheid stimuleren we dat verkeersdeelnemers gericht kiezen of zij met fiets, auto of OV reizen. Het parkeerbeleid kan bijdragen aan het bevorderen van het selectieve gebruik van de auto, waarbij de groei van de automobiliteit voor kleinere afstanden wordt beperkt ten gunste van bereikbaarheid, leefbaarheid en luchtkwaliteit. Parkeren in het centrum blijft mogelijk, maar parkeren op afstand vormt een aantrekkelijk alternatief. Het uitgangspunt is dat de automobilist een keuze heeft waar hij zijn auto neerzet: binnen de singels, aan de rand van het centrum of goedkoop aan de rand van de stad in een transferium. Goede communicatie en informatie aan de bezoeker en een goede parkeerroutering zijn essentiële randvoorwaarden.

Het aantal parkeerplaatsen wordt berekend aan de hand van de toepassing van artikel 2.5.30 uit de Nijmeegse bouwverordening. Het artikel is een uitwerking van de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde Parkeervisie (2012) en de hierin verbonden Nota Parkeernormen gemeente Nijmegen (2012). Het plangebied valt in de sterk stedelijke zone "Centrum/binnenstad". De volgende normen zijn van toepassing van het plan:

Voorziening	Centrum	Eenheid	Aandeel bezoekers
museum	0,40	per 100 m^2 bvo	95%
hotel toeristisch	0,75	per kamer	80%
horeca (restaurant)	9,00	per 100 m^2 bvo	80%
horeca (bar, café)	5,00	per 100 m^2 bvo	90%

Het aantal vaste parkeerplaatsen moet in principe op eigen terrein worden opgelost. Via de omgevingsvergunning is in bepaalde gevallen ontheffing mogelijk. Het aandeel bezoekers wordt in het centrum in de openbare parkeergarages opgelost. De dichtbijzijnde garages zijn in de Kelfkensbosgarage en de Eiermarktgarage.

Op de locatie van de huidige Stratenmakerstoren wordt voorzien in een museumfunctie die ongeveer 50.000 bezoekers op jaarbasis trekt. de nieuwe functie zal ongeveer 2.000m^2 BVO omvatten. Deze functie komt in plaats van de reeds aanwezige museumfunctie van de Stratenmakerstoren. Daarnaast zal het Natuurmuseum aan de Gerard Noodstraat in het pand gevestigd worden.

Natuurcentrum Gerard Noodstraat

- BVO: 750m^2
- Bezoekers met auto worden verwezen naar parkeergarage Kelfkensbos
- De publieksfunctie van het Natuurcentrum gaat volledig over naar De Bastei

Stratenmakerstoren Museum

- BVO: 500m^2
- Bezoekers met auto worden verwezen naar parkeergarage Kelfkensbos
- De publieksfunctie van de Stratenmakerstoren gaat volledig over naar De Bastei

De Bastei zal een samentrekking worden van bovenstaande in het stadscentrum reeds aanwezige functies. Deze functies genereren een parkeervraag. De parkeervraag wordt in het merendeel van de Nederlandse steden en zo ook in Nijmegen, gerelateerd aan het vloeroppervlak van de betreffende functie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de berekeningsmethodiek zoals vastgesteld in de Nota Parkeernormen en gebaseerd op de kengetallen opgeteld door het Kenniscentrum CROW, een onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer.

Conform de Nijmeegse berekeningsmethodiek wordt aan een in het centrum gevestigd museum een parkeernorm toegerekend van 0,4 parkeerplaatsen per 100m^2 BVO. Hiervan is 95% toe te rekenen aan bezoek.

Functie	BVO m^2	Parkeervraag vast	Parkeervraag bezoek	Parkeervraag totaal
Natuurmuseum	$750m^2$	0,15	2,85	3
Stratenmakerstoren	$500m^2$	0,1	1,9	2
De Bastei	$2.000m^2$	0,4	7,6	8

In bestaande situaties (bijvoorbeeld uitbreiding van een bestaande winkel of woning) kan het reeds aanwezige aantal parkeerplaatsen op eigen terrein in mindering worden gebracht op de nieuwe totaal (bestaande bebouwing en uitbreiding) vast te stellen parkeerbehoefte. Dit geldt uitsluitend als er sprake is van overcapaciteit.

Nu gebleken is dat de parkeerplaatsen van het Nijmeegse stadscentrum een overcapaciteit kennen[1], kan volstaan worden met 3 extra parkeerplaatsen ten behoeve van de functie. Als we hierbij betrekken dat voor het centrum gerekend wordt met de noodzaak tot het opvangen van de vaste parkeerbehoefte dan volstaat voor deze functie het toevoegen van 0,15 parkeerplaatsen. Initiatiefnemer zal hiervoor een parkeervergunning kunnen aanvragen.

Gezien de geringe behoefte die deze nieuwe functie met zich meebrengt, wordt voorgesteld de noodzaak tot het uitbreiden van de parkeerareaal achterwege te laten.

[1] parkeerbalans Nijmegen, 23 oktober 2011, Ecorys BV

3.4.3 Verkeersveiligheid

In de Nota Nijmegen Duurzaam bereikbaar is verkeersveiligheid de randvoorwaarde voor alle ontwikkelingen in Nijmegen. Aan de hand van de wegencategorisering kaart is bepaald welke snelheidsregime er geldt. Op de GOW-A, GOW-B en de industrieterreinen geldt 50 km/h. Voor de rest binnen bebouwde kom geldt 30 km/h. Voor alle wegen rondom het Valkhofpark geldt een maximum snelheid van 50 km/h en voor de Lange Baan geldt 30 km/h.

3.5 Fysieke veiligheid

Het aspect (brand)veiligheid stelt voorwaarden aan de inrichting van de openbare ruimte, de situering van gebouwen ten opzichte van elkaar, de bluswatervoorziening en de bereikbaarheid. De brandweer heeft geadviseerd op het aspect fysieke veiligheid.

3.5.1 Inrichting openbare ruimte, ontvluchting en zelfredzaamheid

Hoe de openbare ruimte is ingericht, is van invloed op de mate waarin hulpdiensten de incidentlocatie kunnen bereiken en betrokkenen bij een incident in staat zijn een locatie te ontvluchten. In dit kader zijn de mogelijkheden voor ontvluchting en zelfredzaamheid binnen het plangebied getoetst. Hierbij gaat het er bijvoorbeeld om dat vluchtroutes in het gebouw/de gebouwen goed aansluiten op de omgeving.

Op basis van het voorliggende plan ziet de brandweer op voorhand geen bijzondere beperkingen.

3.5.2 Situering van gebouwen

In verband met brandveiligheid kan het Bouwbesluit voorwaarden stellen aan de afstand tussen gebouwen onderling en de positionering ten opzichte van elkaar.

Op basis van het voorliggende plan ziet de brandweer op voorhand geen bijzondere beperkingen. Eventuele nadere eisen kunnen in het kader van de omgevingsvergunning gesteld worden.

3.5.3 Bluswatervoorziening

De brandweer stelt eisen aan de beschikbaarheid van bluswater. De capaciteit van een dergelijke voorziening dient voor dit pand minimaal 60 m^3 water per uur te bedragen. Afstand van de bluswatervoorziening tot de brandweertoegang van het gebouw dient maximaal 40 meter te bedragen.

Indien gekozen wordt om de brandweertoegang van de toren aan de Waalkade te situeren voldoet deze situatie per definitie (t.o.v. bestaande brandkranen). Met de huidige inzichten heeft een brandweertoegang aan de Waalkade de voorkeur. Indien men de brandweertoegang bij de bezoekersingang situeert dan wordt deze afstand van 40 meter licht overschreden. De locatie van de brandweertoegang wordt definitief vastgesteld bij verstrekking van de omgevingsvergunning.

3.5.4 Bereikbaarheid

Wat bereikbaarheid betreft, zijn voor dit plan met name de dimensionering van de wegen en de bereikbaarheid van de brandweertoegang van het gebouw vanaf de weg van belang. De afstand van de straat/ontsluitingsweg tot deze brandweertoegang mag niet meer dan 10 meter bedragen en er dient een opstelplaats voor het voertuig te zijn. Zowel bij een brandweertoegang aan de Waalkade als aan de Lange Baan wordt de afstand van 10 meter gehaald. Met de huidige inzichten heeft een brandweertoegang aan de Waalkade de voorkeur. Zie ook de opmerkingen onder 'bluswatervoorziening'.

Op basis van het voorliggende plan zien wij op voorhand geen bijzondere beperkingen. Eventuele nadere eisen kunnen in het kader van de omgevingsvergunning gesteld worden.

3.5.5 Conclusie fysieke veiligheid

De conclusie luidt dat vanuit het oogpunt van fysieke veiligheid de brandweer geen beperkingen ziet ten aanzien van het voorliggende bestemmingsplan.

De voorwaarden t.a.v. bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de bijgevoegde nota 'Randvoorwaarden en Richtlijnen Brandweer Nijmegen m.b.t. bluswater en bereikbaarheid'.

3.6 Milieu

3.6.1 Bedrijvigheid

3.6.1.1 Algemeen

De locatie kende in het recente verleden nagenoeg geen gebruik van het object. De nieuwe invulling kan als passend in de naaste omgeving worden aangemerkt waarin een mix van wonen en diverse andere functies aanwezig zijn.

De beoogde functie als museum wordt in de uitgave 'Bedrijven en milieuzonering" editie 2009 van de VNG in tabel "Staat van Bedrijfsactiviteiten - Functiemenging" aangemerkt als een categorie A-inrichting, "Activiteiten die zodanig weinig milieubelastend voor de directe omgeving zijn, dat deze aanpandig aan woningen kunnen worden uitgevoerd. De eisen uit het Bouwbesluit voor scheiding tussen wonen en bedrijven zijn daarbij toereikend".

3.6.1.2 Bedrijvigheid

In de naaste omgeving bevinden zich geen bedrijven/inrichtingen die het bouwplan kunnen beïnvloeden. Ook zal het plan geen negatieve invloed veroorzaken voor bedrijvigheid in de directe omgeving.

3.6.1.3 Indirecte hinder

Met betrekking tot de parkeerbehoefte kan gesteld worden dat in de onmiddellijke nabijheid van het plangebied een drietal parkeergarages en een openbaar parkeerterrein aanwezig zijn, zodat de toename van de parkeerdruk volledig opgevangen kan worden.

3.6.1.4 Conclusie

Vanuit dit aspect zijn er geen belemmeringen voor herziening van het plangebied.

3.6.2 Bodem

Voor de bestemmingsplanparagraaf is het Bodem Informatie Systeem, incl. de historische kaarten van archeologie van de gemeente Nijmegen geraadpleegd. Hieruit blijkt dat er in de omgeving een bodemonderzoek is uitgevoerd:

Uit het bodemonderzoek aan de Waalkade 70-84 dat in 2008 door Grontmij is gedaan n.a.v. historische bedrijfsactiviteiten (= onderaan het Valkhofpark) blijkt:

- De grond is tot 6 meter diep sterk geroerd en is licht tot matig verontreinigd met zware metalen en PAK;
- Tussen de 1,5- 2,0 m- mv is een sterk houdende baksteenlaag aanwezig waar de interventiewaarde voor koper en lood wordt overschreden;
- Er is geen asbest waargenomen;
- Het grondwater is licht verontreinigd met aromaten;

Ter plaatse van het Kelfkensbos heeft een sanering in 1995 plaatsgevonden van sterk loodhoudende grond ten behoeve van de nieuwbouw van het Valkhofmuseum en de parkeergarage Kelfkensbos.

De conclusie van het historisch onderzoek is dat er ophooglagen zijn die eventueel verontreinigd kunnen zijn met zware metalen en PAK omdat er ook veel puin in die lagen zit. Voor deze bestemmingsplanherziening hoeft nu nog geen bodemonderzoek uitgevoerd te worden om te toetsen of de bodem geschikt is voor de gewenste ontwikkeling. In het kader van de omgevingsvergunning is het straks wel noodzakelijk om een NEN 5740 bodemonderzoek uit te voeren.

De bodem is vooralsnog geschikt voor realisatie van een museum.

Bodem en klimaat

In de opzet van het gebouw wordt rekening gehouden met de parkachtige structuur. Ook blijft het oppervlakte open bodem praktisch onaangetast. Dat is positief voor (water) kringloop, bodemprocessen en dus biodiversiteit. Een open bodem helpt daarbij met de regulering van het klimaat. Ook het verblijfsgebied wordt aangenamer, vanwege schaduwvorming, verdamping/afkoeling en dus vermindering van hittestress).

3.6.3 Geluid

Geluidgevoelige bestemmingen als wonen zijn niet voorzien. Een eventuele beoordeling aan de hand van de Wet geluidhinder (Wgh) is daarom niet aan de orde. Vanuit de Wgh behoeven er verder geen procedures te worden gevolgd.

3.6.4 Luchtkwaliteit

Als een ruimtelijk plan getoetst wordt op luchtkwaliteit, moet worden gelet op de volgende twee zaken:

- het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit
- het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Ad a) het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit.

Op 15 november 2007 is de Wet Milieubeheer uitgebreid met hoofdstuk 5, titel 5.2 Luchtkwaliteiteisen. De regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteitseisen is verder uitgewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur (Besluit niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen, Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen) en Ministeriële regelingen (Regeling niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen, Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007, Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007).

Plannen die niet meer dan 3% bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, hoeven niet getoetst te worden aan de luchtkwaliteitseisen in de Wet Milieubeheer, hoofdstuk 5. In een regeling is nader uitgewerkt dat een woningbouwplan met minder dan 1500 woningen en één ontsluitingsweg, minder dan 3% bijdraagt. Dit komt overeen met een verkeersaantrekkende werking van ca. 7500 motorvoertuigen per etmaal.

Het plan heeft een beperkte extra (gemotoriseerde) verkeersaantrekkende werking. Van een museum met een globaal bruto vloeroppervlak van 2000m^2, wordt ingeschat dat de ritgeneratie (=verkeersstroom) 90 ritten per etmaal bedraagt.

De verkeersaantrekkende werking van het plan blijft ruim onder bovenstaande grens. Het plan is derhalve NIBM en het hoeft derhalve niet aan de luchtkwaliteitseisen getoetst te worden.

Ad b) het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Op 16 januari 2009 is het Besluit “gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)” in werking getreden. Met deze AMvB wordt de bouw van zogenaamde gevoelige bestemmingen in de nabijheid van (snel)wegen beperkt. Het besluit heeft als doel: het beschermen van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2), met name kinderen, ouderen en zieken. Scholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen, verpleeg- huizen en bejaardentehuizen zijn gevoelige bestemmingen. Plannen voor gevoelige objecten zijn niet toegestaan binnen 300 meter vanaf de rand van een rijksweg of binnen 50 meter vanaf de rand van een provinciale weg, mits ter plaatse een grenswaarde overschreden wordt. Voor drukke stadswegen worden geen afstanden genoemd, maar kunnen door lokaal beleid aangewezen worden.

Het plan betreft geen van de bovengenoemde gevoelige bestemmingen. Het plan voldoet daarmee aan de regelgeving.

3.6.5 Externe veiligheid

3.6.5.1 Algemeen

Met betrekking tot externe veiligheid kunnen twee typen risico's worden onderscheiden:
a) externe veiligheid door inrichtingen c.q. bedrijven en
b) externe veiligheid door vervoer gevaarlijke stoffen over transportassen.

De risico's worden nader verdeeld naar plaatsgebonden risico's en groepsrisico's:

- Onder het plaatsgebonden risico (PR) verstaat men de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een gevarenbron bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het plaatsgebonden risico zijn grenswaarden als toetsingswaarden aangegeven.

- Het groepsrisico geeft aan wat de kans is op een ongeval met ten minste 10, 100 of 1000 dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde bron, het invloedsgebied. Het groepsrisico wordt verantwoord waarbij dit risico onder andere wordt beschouwd ten opzicht van de oriënterende waarde.

Ad a) Inrichtingen

De externe veiligheid door inrichtingen c.q. bedrijven wordt geregeld in het BEVI (Besluit externe veiligheid inrichtingen). Dit besluit kent een verdeling naar plaatsgebonden risico's en groepsrisico's, zoals hierboven aangegeven.

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van TWO Chemical Logistics B.V., een op- en overslagbedrijf voor gevaarlijke stoffen, gelegen aan de Vlotkampweg 67. Deze inrichting heeft een invloedsgebied van 4250 meter, het plangebied ligt op 4150 meter van deze inrichting.

Ad b) vervoer van gevaarlijke stoffen
Hier is van toepassing de “circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen”. Voor de externe veiligheid met betrekking tot vervoer van gevaarlijke stoffen wordt voor wegen, spoorwegen, vaarwegen en buisleidingen thans eveneens aangehaakt bij de Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen van juni 2013.
Voor vervoer over het spoor en het water wordt nu eveneens rekening gehouden met de Basisnetten spoor en water.

In de nabijheid van het plangebied zijn de volgende transportroutes voor gevaarlijke stoffen aanwezig:

- De rivier de Waal op 50 c.q. 125 meter afstand
- De spoorlijn Arnhem – Nijmegen op 1000 meter afstand
- Een gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, Prins Mauritssingel - Generaal James Gavinweg - Terwindtstraat – Nieuwe Ubbergseweg op tenminste 190 meter afstand.

Alle bovenaangehaalde routes gevaarlijke stoffen hebben een invloedsgebied van 1500 meter.

Onderstaand wordt nader ingegaan op:

- Het plaatsgebonden risico (PR)
- Het groepsrisico (GR)
- Cumulatie van de risico's omdat binnen het projectplangebied sprake is van overlapping van de invloedsgebieden van de onderscheiden risicobronnen.

3.6.5.2 Toetsing plaatsgebonden risico (PR)

Met betrekking tot het plaatsgebonden risico van de onderscheiden bronnen kan het volgende worden opgemerkt:

- TWO Chemical Logistics B.V., gelegen aan de Vlotkampweg 67.
  De plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour bevindt zich in de onmiddellijke omgeving van het terrein van de inrichting zelf en is voor dit plangebied niet van belang.
- De hierboven aangevoerde routes gevaarlijke stoffen:
- De rivier de Waal,
- De spoorlijn Arnhem – Nijmegen
- De gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, Prins Mauritssingel - Generaal James Gavinweg - Terwindtstraat – Nieuwe Ubbergseweg.

Voor deze routes gevaarlijke stoffen geldt dat of de plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour valt binnen de begrenzing van de transportas zelf, dan wel het plaatsgebonden risico zo laag is dat geen 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour is te bepalen.

Met betrekking tot de plaatsgebonden risico's van alle genoemde risicobronnen kan de conclusie worden getrokken dat die voor dit plangebied niet van belang zijn. Op het plaatsgebonden risico zal (PR) daarom onderstaand dan ook niet meer worden ingegaan.

3.6.5.3 Verantwoording groepsrisico (GR)

Zone-indeling risicocontouren groepsrisico (GR)

Hieronder worden de onderscheiden risico's voor TWO Chemical Logistics B.V. en de onderscheiden routes gevaarlijke stoffen verantwoord.

Voor de risicobronnen zijn in de “Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen” van juni 2013 drie zones vastgesteld waarbinnen bepaalde verantwoordingsniveaus gelden. De zones zijn globaal gebaseerd op de reikwijdte van incidenten met gevaarlijke stoffen. Omdat verschillende risicobronnen verschillende rampscenario's (kunnen) hebben, verschilt ook de zone-indeling per risicobron. De zone indeling is schematisch weergegeven in onderstaande figuur:

	Zone 1	**Zone 2**	**Zone 3**
Rijks- en spoorwegen, provinciale- en gemeentelijke wegen	30 meter (invloedsgebied plasbrand)	200 meter (aandachtsgebied blève)	1500 meter (invloedsgebied toxisch)
Vaarwegen	25 meter (invloedsgebied plasbrand)	90 meter (invloedsgebied blève)	1500 meter (invloedsgebied toxisch)
Aardgastransportleidingen	PR 10^{-6} contour	100% Letaalgrens	1% letaalgrens
LPG tankstations	PR 10^{-6} contour	150 meter (invloedsgebied	-
LNG tankstations	PR 10^{-6} contour	300 meter (invloedsgebied)	-
Overige Bevi-inrichtingen	PR 10^{-6} contour	PR 10^{-8} contour	Invloedsgebied

3.6.5.4 Inrichtingen en bedrijven

Het plangebied ligt voor wat bedrijvigheid betreft alleen binnen het invloedsgebied van TWO Chemical Logistics B.V. aan de Vlotkampweg 67. Binnen deze inrichting worden gevaarlijke stoffen op- en overgeslagen. Zij valt daarmee onder het Bevi.

Het plangebied ligt in het invloedsgebied (zone 3), dus buiten de PR 10^{-8} contour. Alleen een toxisch scenario is van toepassing.

3.6.5.5 Vervoer van gevaarlijke stoffen

Met betrekking tot de boven aangevoerde routes gevaarlijke stoffen, kan opgemerkt worden dat omdat het plangebied voor de rivier de Waal en de spoorlijn Arnhem – Nijmegen in het invloedsgebied (zone 3) ligt waar alleen een toxisch scenario van toepassing is.

Voor de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen Prins Mauritssingel - Generaal James Gavinweg - Terwindtstraat – Nieuwe Ubbergseweg dient opgemerkt te worden dat het plangebied nog net voor een marginaal deel binnen het aandachtsgebied blève (zone 2) ligt.

Bij een gemeentelijke route gevaarlijke stoffen is, uitzonderingen daargelaten, het plasbrandscenario maatgevend. Het plangebied ligt echter op tenminste 190 meter uit deze gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, dus duidelijk buiten het invloedsgebied plasbrand (zone1). Alleen een toxisch scenario is daarom van toepassing. Voor de overige risicobronnen is eveneens het toxisch scenario van toepassing. De verantwoording groepsrisico wordt voor alle bronnen daarom gecombineerd uitgevoerd.

3.6.5.6 Verantwoording groepsrisico voor de rivier de Waal met betrekking tot het invloedsgebied blève (zone 2)

Invloedsgebied blève (zone 2)

Het plangebied ligt op ongeveer 50 meter uit de waterlijn van de rivier, en daarmee buiten het invloedsgebied plasbrand (zone 1) van de rivier, maar wel binnen het invloedsgebied blève (zone 2) indien de voormalige oeverlijn van de Waal als uitgangspunt wordt genomen. Echter ligt deze waterlijn op de buitenoeverlijn van de Passantenhaven (Lindenberghaven), die weliswaar stroomafwaarts in open verbinding staat met de rivier, echter ter plaatse niet de oeverlijn van de scheepvaartroute de Waal voorstelt. Deze Passantenhaven is met betrekking tot een plasbrand calamiteit voor een brandstoftanker nauwelijks/niet bereikbaar, de plasbrand kan echter via de open water verbinding wel de Passantenhaven bereiken.

Dit gaat echter niet op voor een gastanker en een blève calamiteit. Weliswaar betreft het hier vervoer van gassen in vloeibare toestand, op het moment echter dat hierbij een calamiteit optreedt, zal zich geen plasbrand op het water ontwikkelen, maar zal binnen enkele seconden het gas vervluchtigen en ontbranden (blève). De calamiteit zal zich daarom altijd buiten de Passantenhaven voordoen, nooit erbinnen. Het plangebied ligt daarom altijd op minstens 125 meter uit de waterlijn van de rivier zelf, en daarmee buiten het invloedsgebied blève (zone 2).

Het plangebied ligt daarom met betrekking tot de Waal alleen in het invloedsgebied toxisch (zone 3).

Verantwoording groepsrisico voor:

a. de rivier de Waal
b. de spoorlijn Arnhem – Nijmegen,
c. de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, Prins Mauritssingel - Generaal James Gavinweg - Terwindtstraat – Nieuwe Ubbergseweg,
d. TWO Chemical Logistics B.V.

Inleiding

a. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de rivier de Waal. Voor dit vaarwater geldt het volgende:
   1. Uit de “circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen”, blijkt dat de Waal is gecategoriseerd als zwarte route (belangrijke binnenvaartroute). Het risicoplafond is voor de Waal vastgesteld op 2.135 schepen brandbaar gas/jaar. Het invloedsgebied van de vaarweg is 1.500 meter. Groepsrisicoberekening (kwantitatief) is alleen nodig wanneer de bevolkingsdichtheid binnen het invloedsgebied hoger is dan 1.500 pers./ha. dubbelzijdig of 2.250 pers./ha. enkelzijdig. Hieraan voldoet de vaarweg niet, zodat met een kwalitatieve verantwoording van het groepsrisico volstaan kan worden.
b. De overige risicobronnen
   1. Het plangebied bevindt zich op grote afstand van de risicobronnen (spoorlijn 1000 meter, TWO Chemical Logistics B.V. 4.150 meter, de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen 190 meter). Daarmee bevindt het plangebied zich binnen het invloedsgebied toxisch (zone3) van deze risicobronnen, en is het toxisch scenario maatgevend. Effecten als gevolg van een plasbrand of blève reiken niet tot het plangebied.

Ontwikkeling groepsrisico's

Vanwege de grote afstanden tot de risicobronnen zal een toe- of afname van personendichtheden niet significant doorwerken in de rekenkundige hoogte van de onderscheiden groepsrisico's. De beschouwing van de groepsrisico's en de verantwoording daarvan is om deze reden volledig kwalitatief uitgevoerd.

Mogelijkheden tot beperking van de groepsrisico's

De mogelijkheid tot beperking van de onderscheiden groepsrisico's door het beïnvloeden van de personendichtheid behoort op dergelijke afstanden tot risicobronnen niet tot de

mogelijkheden. Zoals gesteld heeft op de betreffende afstanden een toe- of afname van personendichtheid geen invloed op een groepsrisico. Verder is de kans te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen is in deze gebieden vele malen kleiner dan 1/1.000.000 (10^{-6}). Veiligheidsmaatregelen in het plangebied zijn daarom niet realistisch.

De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

In geval van een calamiteit zal de brandweer ingezet worden aan de bron ter beperking van de effecten van de calamiteit. Het bestrijdbaarheidsvraagstuk in relatie tot de ontwikkeling op deze grotere afstanden van de risicobronnen wordt daarom voor het plangebied niet verder beschouwd.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Blootstelling aan een toxisch gas is het bepalende scenario. In geval van een calamiteit dienen personen te schuilen. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij belangrijke parameters.

Nieuwe bouwwerken, waar grotere massa's mensen aanwezig kunnen zijn, als bijvoorbeeld woonflats, kantoren en warenhuizen, zijn goed geïsoleerd, waardoor ze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is wel dat luchtbehandeling-installaties met één druk op de knop uit te schakelen zijn.

Verder dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwings- en alarmsysteem) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding. Het grondgebied van Nijmegen valt grotendeels binnen de dekking van de sirenepalen. Op termijn zal dit waarschuwingssysteem vervangen worden door NL-alert.

Advies Veiligheidsregio Gelderland Zuid

Het plangebied is gelegen in het invloedsgebied van meerdere risicobronnen, te weten: de inrichting TWO Chemical Logistics BV, de rivier de Waal, de spoorlijn Arnhem - Nijmegen en gemeentelijke routering gevaarlijke stoffen. Om die reden moet het bestemmingsplan worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en dient de Gemeente het groepsrisico van één of meerdere risicobronnen te verantwoorden.

Verder informeren wij de Gemeente dat wij in dit specifieke geval geen uitgebreide beschouwing van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers hebben opgesteld. De reden daarvoor is dat de vaststelling van dit bestemmingsplan niet of nauwelijks effect heeft op de externe veiligheidsrisico's. Wij verwijzen de Gemeente voor een beschouwing op hoofdlijnen naar de paragraaf 'bestrijdbaarheid risicobronnen' van de gemeentelijke beleidsvisie externe veiligheid.

Specifiek voor dit bestemmingsplan merken wij nog op dat de brede bestemming 'gemengd-4' (met daarin de mogelijkheid voor maatschappelijke voorzieningen) met het oog op zelfredzaamheid ongewenst is. Wij adviseren de Gemeente derhalve om hiervoor een meer specifieke bestemming op te nemen.

Reactie op het Advies Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ).

Opgemerkt over het bovenstaande kan worden dat de VRGZ geen inhoudelijke adviezen met betrekking tot zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid geeft.

Wel acht zij de locatie voor verblijf van verminderd zelfredzame personen minder geschikt. Opgemerkt hierover kan echter worden dat in het bovenstaande is aangegeven dat ten opzichte van de diverse risicobronnen het plangebied in het invloedsgebied toxisch (zone 3) is gelegen, op een nagenoeg verwaarloosbaar gedeelte van het plangebied na dat in het aandachtsgebied blève (zone 2) van de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen ligt. De

gemeente vind de beoogde bestemming 'gemengd-4' daarom aanvaardbaar, ook omdat het blève scenario voor een dergelijke gemeentelijke route gevaarlijke stoffen niet maatgevend is.

Conclusie Externe veiligheid

Externe veiligheid is, rekening houdend met de zeer lage risico's van de betreffende risicobronnen:

- TWO Chemical Logistics B.V;
- De rivier de Waal;
- De spoorlijn Arnhem – Nijmegen;
- De gemeentelijke route gevaarlijke stoffen, Prins Mauritssingel - Generaal James Gavinweg - Terwindtstraat – Nieuwe Ubbergseweg.

Gegeven de bovenstaande afwegingen, acht de Gemeente geen van deze risicobronnen een obstakel voor het realiseren van het plan.

Cumulatie groepsrisico's

Het plangebied ligt binnen de elkaar gedeeltelijk overlappende invloedsgebieden van één inrichting, de rivier de Waal, de spoorlijn Arnhem – Nijmegen en de route gevaarlijke stoffen Prins Mauritssingel - Generaal James Gavinweg - Terwindtstraat – Nieuwe Ubbergseweg.

Cumulatie van risico's is het optellen van het risico van afzonderlijke bronnen. Voor cumulatie van risico's geldt dat kwantificering lastig, dan wel onmogelijk is. Tevens bestaat er geen landelijk toetsingskader waaraan getoetst kan worden. Afwegen van cumulatie is onderdeel van de groepsrisicoverantwoording. Indien relevant, wordt dit aspect in de groepsrisicoverantwoording kwalitatief beschouwd. Gelet op de ligging van de risicobronnen ten opzichte van het plangebied kan hier echter nauwelijks gesproken worden van relevantie. De groepsrisico's zijn, gezien de bovenstaande verantwoordingen, zeer laag en benaderen in alle gevallen de oriënterende waarden niet. Geen van de bovenaangehaalde risicobronnen springt er uit met betrekking tot het groepsrisico. Zij behoeven dan ook kwantitatief niet bepaald te worden en kunnen daarom ook indien zij kwalitatief bepaald zijn in feite niets aan de cumulatie toevoegen. Daarom is binnen het plangebied Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3, Stratemakerstoren het toegevoegde risico van cumulatie zeer beperkt. Dit aspect werkt daarom niet door in de verantwoording groepsrisico.

Conclusie
In het bovenstaande zijn de van toepassing zijnde wegingspunten voor de relevante risicobronnen opgevoerd met betrekking tot het projectplangebied. Uit de afwegingen blijkt dat er nauwelijks/ geen sprake is van beïnvloeding van het plan op het groepsrisico.

Het plan Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3, Stratenmakertoren is acceptabel vanwege de onderstaande redenen:

1. Het plan heeft nauwelijks tot geen verhogende invloed op het groepsrisico.
2. Het plangebied ligt als geheel weliswaar binnen de invloedsgebieden van een inrichting, een waterweg, een gemeentelijke route gevaarlijke stoffen en een spoorlijn, echter geen van de risicobronnen kan als significant met betrekking tot het groepsrisico worden aangemerkt. Dit groepsrisico blijft ruim onder de oriënterende waarde.
3. Ook cumulatie van de onderscheiden groepsrisico's leidt niet tot een enigermate significante verhoging van het groepsrisico.

Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Nijmegen hebben kennis genomen van de bovenstaande afwegingen en achten het groepsrisico, dat tengevolge van het plan Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3, Stratemakerstoren niet significant stijgt, nu en in de in de toekomst, aanvaardbaar.

Rekening houdend met het bovenstaande kan opgemerkt worden dat externe veiligheid geen belemmering vormt voor de uitvoering van het plan.

Gelet op het gegeven dat er een risico voor wat betreft externe veiligheid bestaat, dit echter zo laag is dat dit niet kwantitatief in berekeningen kan worden vervat, dit echter niet nul (0) zal zijn, zal er een zogenaamd restrisico overblijven.
Dit restrisico wordt door het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Nijmegen expliciet geaccepteerd.

Verantwoording

De bovenstaande verantwoording groepsrisico dient gelezen te worden in combinatie met de Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen van juni 2013 en de daarin gemaakte keuzes.

3.6.6 Klimaat

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in ruimtelijke ontwikkelingen. De Gemeenteraad van Nijmegen heeft haar visie hierop in de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015 vastgelegd.

Kernbegrippen zijn compensatie en adaptatie.

Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken en/of duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft er daarom naar om als stad energieneutraal te worden.

Adaptatie is het aanpassen aan de wijzigende omstandigheden zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag.

In de gebouwde omgeving zijn voor energiegebruik en oververhitting de oriëntatie van de bebouwing en de manier waarop met de bezonning is omgegaan bepalende factoren.

Het microklimaat wordt bepaald door de verhouding tussen bebouwd en begroend oppervlak en de relatie tussen bebouwde en groene structuren. Een goed groenontwerp helpt oververhitting tegen te gaan en vangt neerslag en luchtverontreiniging op.

Verantwoord materiaalgebruik, beperking van energievraag en een verstandige positionering van functies dragen mede bij aan de klimaatdoelstellingen. In Stadsregionaal verband wordt de GPR-methodiek gehanteerd om prestaties van gebouwen in beeld te brengen. Deze systematiek kan ook gebruikt worden om haar ontwerpen te optimaliseren.

Voor utiliteitsbouw liggen kernpunten bij terugdringen van de CO2 uitstoot en aanpassing aan veranderde weersomstandigheden. Bijkomend voordeel hierbij is dat dit leidt tot lagere beheerlasten en een gezondere, comfortabeler gebouw.

Om de mogelijkheden per plan in beeld te brengen kan de voor het bouwplan noodzakelijke installatie ontwerp aangevuld worden met een energiescan. Hierin kunnen zowel de warmtevraag als de koelingsbehoefte onderzocht worden. Op die manier kan de bijdrage van dit project aan de hierboven genoemde doelstellingen in beeld woorden gebracht.

Het gebied is onder voorwaarden geschikt voor bodemenergiesystemen zoals Koude-Warmte opslag van het gesloten type. Voor het bepalen van deze voorwaarden zal afstemming gezocht moeten worden met eventuele andere grondwatergebruikers in de omgeving en zal de archeologische en milieu hygiënische situatie van de bodem en het grondwater mee moeten worden gewogen.

3.7 Water

3.7.1 De watertoets

Voor de ruimtelijke aspecten heeft het Nationaal Waterplan de status van structuurvisie. Hierin zijn water en ruimtelijke ontwikkelingen geïntegreerd, conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening en de Waterwet.

Binnen de volgende documenten is de watertoets verankerd:

- Nota Anders Omgaan met Water (Kabinetsstandpunt over het waterbeleid 21e eeuw, dec. 2000)
- Nationaal Bestuursakkoord Water (2 juli 2003, geactualiseerd en aangepast in 2011)
- Landelijke Handreiking Watertoets 3 (RIZA, december 2009)
- Waterbeheerplan 2010-2015 (Waterschap Rivierenland 22 december 2009)

3.7.2 Algemeen

Het plangebied maakt deel uit van de bestaande waterhuishoudkundige inrichting van het gebied Benedenstad. Voor dit gebied zijn het "Waterplan Nijmegen (2001) & Gemeentelijk Rioleringsplan 2010 t/m 2016" relevant. Er vinden geen wijzigingen plaats als gevolg van de voorgenomen bestemming.

3.7.3 Oppervlaktewater

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

3.7.3.1 Kwalitatief

In de huidige situatie is binnen het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig, nabij het plangebied wel. In de Benedenstad kennen we een gemengd rioolstelsel waarbij het hemelwater bovengronds via kolken en ondergronds via rioolaansluitingen in het gemengd rioolstelsel komt.

3.7.3.2 Kwantitatief

Het regenwater wordt via het gemengd stelsel van de Benedenstad afgevoerd richting pompgemalen en vervolgens naar de zuivering. Hierbij wordt geen water geloosd op het oppervlaktewater. In dit geval de Waal.

3.7.4 Grondwater

Het plangebied bevindt zich in een grondwaterbeschermingsgebied. De betreffende grondwaterwinning wordt in 2015 beëindigd en heeft geen consequenties voor het bouwwerk. Alleen binnen een beschermingszone van 3 jaar geldt nog de noodzaak tot bovengrondse infiltratie. Het bouwwerk heeft, ook met ondergrondse infiltratie van hemelwater, geen negatieve effecten op de grondwaterwinning.

Uitgangspunt bij nieuwe stedelijke in- en uitbreidingen is dat er grondwaterneutraal wordt gebouwd. Dat wil zeggen dat de oorspronkelijke grondwaterstanden en -stromen in de omgeving niet wijzigen. Dit kan bereikt worden door:

- een grondwatergeralteerde locatiekeuze: geen stedelijke uitbreidingen in gebieden met (kans op) hoge grondwaterstanden;
- maatregelen te treffen bij bouwrijp maken en tijdens de bouw (ophogen, goede structuur van het oppervlaktewater)

3.7.5 Riolering / hemelwater

De riooltechnische ontsluiting aan de noordkant van het plangebied bevindt zich aan de Waalkade. De ontsluiting van de zuidkant bevindt zich aan de Lange Baan. De riolering is uitgevoerd als gemengd stelsel. Vanuit het bouwbesluit 2012 geldt de verplichting om vuilwater en hemelwater op een verantwoorde manier te verwerken. Het is verplicht vuilwater op het openbaar riool aan te sluiten. Hemelwater moet op eigen terrein worden verwerkt tenzij dit niet mogelijk is. Gemeente Nijmegen hanteert bij het duurzaam omgaan met hemelwater de nota 'Afkoppelen en infiltreren hemelwater'.

Omdat in het plangebied sprake is van aanwezigheid van objecten/gebouwen met een archeologische waarde en er onvoldoende ruimte is voor het aanleggen van infiltratievoorzieningen, zal het hemelwater afkomstig van de daken en wegen naar het gemeentelijke rioolstelsel moeten worden afgevoerd.

In de huidige situatie zijn er rondom het plangebied kolken aangelegd voor de afvoer van het regenwater naar het gemeentelijke rioolstelsel. Het afvoerend oppervlak van de daken is via ondergrondse aansluitingen aangesloten op het gemeentelijke rioolstelsel.

In de toekomstige situatie wordt het regenwaterafvoersysteem aan de noordkant van het plangebied niet gewijzigd. Dit betekent dat het afvoerend verhard oppervlak van het plangebied evenals in de huidige situatie wordt aangesloten op het gemeentelijk rioolstel liggend onder de Waalkade.

Aan de zuidkant van het plangebied wordt het huidige rioolstelsel liggend onder de Lange Baan vanaf rioolputnummer 1919 tot 1921 verwijderd in verband met de ontgravingen en aan te leggen ondergrondse constructies. Het afvoerend verhard oppervlak van de Lange Baan welke in de huidige situatie aangesloten is op de te verwijderen rioolstrengen, wordt in de toekomstige situatie bovengronds aangesloten op rioolputnummer 1921. Het wordt geadviseerd om het afstromend regenwater afkomstig van de Lange Baan via gesloten goten te laten afstromen, om de overlast in de winterperiodes te beperken voor bezoekers van het centrum.

Het afstromend regenwater vanaf de daken aan de Lange Baan is in de huidige situatie ondergronds aangesloten op het gemeentelijke rioolstelsel. Met het verwijderen van deze twee rioolstelsels vervallen deze regenwaterrioolaansluitingen.

In de toekomstige situatie wordt het afstromend regenwater van deze daken bovengronds afgevoerd naar putnummer 1921.

Aan de zuidkant van de Lange Baan wordt een nieuw pand gebouwd. Het extra afvoerend verhard oppervlak bedraagt hierbij circa 200 m^2. Het regenwater afkomstig van dit gebouw wordt bovengronds agfevoerd naar het gemeentelijk rioolstelsel. In dit geval Putnummer 1921.

Hierbij wordt een goot aangelegd met voldoende afvoercapaciteit op basis van het totaal bovengrondse afvoer naar putnummer 1921.

Het afvalwater van het nieuwe gebouw aan de zuidkant van de Lange Baan wordt aangesloten op het gemeentelijke rioolstelsel (putnummer 1921).

Het afvalwater afkomstig van de rest van het plangebied blijft aangesloten op het gemeentelijke rioolstelsel liggend onder de Waalkade (situatie wordt niet gewijzigd).

3.8 Natuur & Landschap

3.8.1 Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden en vormt daarmee de basis voor het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden maar draagt ook bij aan soortenbescherming.

Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. In en om Nijmegen gaat het om de Natura 2000 gebieden 'Uiterwaarden Waal' en de 'Gelderse Poort'.

Legenda
Habitatrichtlijngebieden
Vogelrichtlijngebieden

Dit bestemmingsplan ligt op voldoende afstand van Natura 2000 dat geen effecten te verwachten zijn. Natura 2000 is dan ook niet aan de orde voor dit bestemmingsplan.

3.8.2 Natuurbeschermingswet

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) is een Nederlandse wet die oorspronkelijk in 1967 is vastgesteld maar in 1998 ingrijpend is gewijzigd. In deze wet is nu de natuurbescherming van specifieke gebieden geregeld. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen in een aanwijsbesluit en beschermd op grond van de wet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden 'Uiterwaarden Waal', 'Gelderse Poort'
- Beschermde Natuurmonumenten (Rondom Nijmegen gaat het dan om 'Oude Waal' en 'Bronnenbos Refter')

In het aanwijsbesluit wordt de exacte ligging van het gebied aangegeven en welke habitats in het gebied moeten worden beschermd. De provincie legt per gebied vast welke waarden aanwezig zijn en waar de te beschermen habitats liggen. Voor alle werkzaamheden die schadelijk zijn voor de beschermde habitats moet een vergunning worden aangevraagd.

Om te bepalen of de Natuurbeschermingswet aan de orde is, moet er een quick scan gedaan worden.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998 is het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. Dit gebied ligt op ongeveer 170 m afstand ten oosten van het plangebied.

Conclusie:

Uit de quick scan (Toetsing beschermde natuurwaarden project herinrichting Valkhofpark, 11 februari 2013) is gebleken dat dit bestemmingsplan niet van invloed is op gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen en derhalve is deze wet dan ook niet aan de orde

voor dit bestemmingsplan.

3.8.3 Flora en Fauna

Op 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet in werking getreden. Deze nieuwe wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet bundelt alles wat te maken heeft met de bescherming van flora en fauna in Nederland die voorheen in verschillende wetten was opgenomen.

Ook is de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn (Europees) en het CITES-verdrag (overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde soorten wilde dieren en planten) in de Flora en faunawet verwerkt. Hierdoor heeft Nederland nu één wet voor de bescherming van alle in het wild voorkomende beschermde soorten.

Het doel van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet hanteert daarbij het “nee, tenzij principe”. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 moeten worden aangevraagd. De ontheffingsaanvraag moet onderbouwd zijn door een goed onderzoek naar het voorkomen van en de effecten op beschermde soorten. Ook moet aangetoond worden dat er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang.

In de Flora- en faunawet is daarnaast een zogenaamde 'algemene zorgplicht' opgenomen. De zorgplicht is van toepassing op alle planten en dieren, ongeacht of ze wettelijk beschermd zijn. De zorgplicht houdt in dat er bij ingrepen zoals bouwactiviteiten altijd zorgvuldig moet worden omgegaan met de aanwezige planten en dieren. Schadelijke activiteiten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen.

Bevoegd gezag voor de Flora- en faunawet is het Ministerie van EZ.

3.8.3.1 Conclusie

Voor dit bestemmingsplan is een quickscan Flora- en faunawet uitgevoerd. Uit dat onderzoek (Toetsing beschermde natuurwaarden project herinrichting Valkhofpark, 11 februari 2013) blijkt het volgende:

Niet jaarrond beschermde vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd tijdens de broedperiode. Sloop van gebouwen en verwijderen van bomen en struiken dienen gezien te worden als een voor vogels verstorende activiteit en dienen daarom buiten het vogelbroedseizoen te starten of te worden uitgevoerd. Door het onaantrekkelijk maken (en houden) van het plangebied voor en tijdens de bouwfase, kan tevens eventuele (nieuw)vestiging van broedende vogels voorkomen worden.

Foerageergebied vleermuizen

Naast mogelijke verblijfsplaatsen is het gehele plangebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen die in de omgeving een verblijfsplaats hebben. Effecten op foeragerende vleermuizen dient voorkomen te worden door de werkzaamheden overdag uit te voeren en van zonsondergang tot zonsopkomst geen bouwverlichting aan te laten staan tijdens de werkzaamheden.

Zorgplicht

Naast de bescherming van soorten uit tabel 1, 2 en 3 uit de Flora- en faunawet, kent deze wet een zorgplicht. Deze zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. Soorten van tabel 1 zijn vrijgesteld van ontheffingsverplichting, en zijn daarom niet meegenomen in voorliggende toetsing. Ook voor deze soorten geldt wel de zorgplicht.

Stratemakerstoren

Binnen of nabij Stratemakerstoren komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van Huismus en Gierzwaluw voor. Door de werkzaamheden wordt hierdoor mogelijk een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet overtreden. Daarom dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen en Huismus en Gierzwaluw

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen voor vleermuizen, Gierzwaluw en/of Huismus in het pand aanwezig zijn dienen mitigrerende maatregelen te worden getroffen. Wanneer afdoende mitigrerende of compenserende maatregelen worden getroffen is er zicht op een ontheffing Flora- en faunawet.

Kering en groen

Binnen of nabij kering komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen voor. Door de werkzaamheden wordt hierdoor mogelijk een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet overtreden. Daarom dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen in de kering. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen voor vleermuizen in de kering aanwezig zijn dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen. Wanneer afdoende mitigerende of compenserende maatregelen worden getroffen is er zicht op een ontheffing Flora- en faunawet.

Naar aanleiding van de quickscan is nader onderzoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek (Nader onderzoek Valkhofpark, 2 oktober 2013) blijkt het volgende:

Vleermuizen

Op basis van het uitgevoerde vleermuizenonderzoek wordt geconcludeerd dat negatieve effecten op essentiële gebruiksfuncties van het leefgebied van de vleermuizen door de geplande werkzaamheden zijn uitgesloten. De functionaliteit van het plangebied wordt niet aangetast door werkzaamheden en het plan. Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van vleermuizen.

Huismus en gierzwaluw

Tijdens de onderzoeken zijn geen waarnemingen gedaan van huismus of gierzwaluw. Nestlocaties zijn niet aangetroffen. Een effect op deze soorten is uit te sluiten door de afwezigheid van nestlocaties.

Aanbevelingen

Hoewel er geen (vaste) verblijfplaatsen zijn aangetroffen in het plangebied maken vleermuizen wel gebruik van het gebied. Het gebruik van verlichting tijdens de werkzaamheden dient hierdoor tot een minimaal te worden beperkt. Daarnaast is het aan te bevelen de werkzaamheden tijdens daglicht uit te voeren, waardoor aanwezige vleermuizen niet worden verstoord.

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen én de functionele omgeving van de broedplaatsen beschermd tijdens de broedperiode. Sloop van gebouwen, nieuwbouw en verwijderen van bomen en struiken dienen gezien te worden als een voor vogels verstorende activiteit en dienen daarom buiten het vogelbroedseizoen te worden uitgevoerd. Door het onaantrekkelijk maken (en houden) van het plangebied voor en tijdens de bouwfase, kan tevens eventuele (nieuw)vestiging van broedende vogels voorkomen worden.

3.8.4 Ecologische Hoofdstructuur EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is in het Streekplan Gelderland 2005-2015 door de provincie vertaald in de Gebiedsplannen Natuur en Landschap. Nijmegen valt binnen het gebiedsplan Rivierenland. De uiterwaarden van de Waal, de stuwwal, de Ooijpolder en de bosgebieden ten zuiden van Nijmegen zijn opgenomen in de EHS evenals een deel van de landbouwgronden die grenzen aan de wijk Weezenhof en het bosgebied van Vogelzang.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur is de Waal. Dit ligt ongeveer 60 m ten noorden van het plangebied. Er is geen sprake van direct ruimtebeslag. Gezien het karakter en omvang van de ingreep worden effecten op Ecologische Hoofdstructuur niet verwacht.

3.8.4.1 Conclusie

Dit bestemmingsplan ligt op voldoende afstand van de EHS om geen effecten te verwachten.

3.8.5 Groenplan De groene draad (2007)

Groenplan De groene draad (2007)

Het groenbeleid is vastgelegd in 'De groene draad - kansen voor het Nijmeegse groen' en heeft als doelstelling:

- inzicht te geven in het totaal van groene ontwikkelingen in en om de stad en hun onderlinge samenhang;
- een sturingsinstrument voor het bestuur te zijn voor groene ontwikkelingen in de stad;
- vanuit een groen toekomstperspectief een gids of leidraad te zijn voor toekomstige stedelijke ontwikkelingen;
- de groene ambities te benoemen voor de komende jaren die vertaald worden in een uitvoeringsprogramma.

De hoofdgroenstructuur en de hoofdbomenstructuur zijn de basis en de ruggengraat van het groen in Nijmegen. Deze structuren houden we dan ook in stand. In bestemmingsplannen gaat het dan om de bestemmingen Groen, Natuur en Bos. Daarnaast kennen ook andere plekken een groene bestemming bijvoorbeeld kleinere groenplekken op wijkniveau.

Door de verbouw van de Stratemakerstoren tot natuurmuseum gaat een klein deel van de groenbestemming verloren. Met de komst van het natuurmuseum op deze locatie wordt een functie aan het park toegevoegd waardoor het gebruik van het park zal toenemen. Door de brug over het meertje ontstaat er een schakel tussen stad en natuur.

3.8.5.1 Conclusie

Door de planontwikkeling gaat een klein deel van de groene bestemmingen verloren. Hiermee verdwijnt een klein deel van de hoofdgroenstructuur. Gelet op de functie van het gebouw en de kansen die ontstaan, is deze wijziging acceptabel.

3.8.6 Handboek stadsbomen (2009)

Het Handboek Stadsbomen is een uitwerking van het Groenplan “De Groene draad, kansen voor het Nijmeegse groen'. Het Handboek Stadsbomen vormt het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het handboek is daarnaast te definiëren als toetsingskader voor ruimtelijke plannen en initiatieven en biedt inzicht in de beleidsuitgangspunten ten aanzien van bescherming, aanplant, beheer en kap van bomen.

De hoofddoelstelling van het Handboek Stadsbomen is het waarborgen van de duurzame instandhouding van het Nijmeegs bomenbestand door middel van behoud èn ontwikkeling.

De volgende uitgangspunten staan daarbij centraal:

- Optimale inzet van middelen.
- Waarborgen van een vitaal bomenbestand.
- Zorgen voor draagvlak; zorgvuldig afwegen, bewust besluiten en tijdig communiceren.
- Meer bomen en meer kronen. Inzet op kwantiteit en kwaliteit.

Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen. Dat zijn dus niet alleen de park-, laan- en straatbomen, maar ook bomen in tuinen en op particuliere terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving.

In het Handboek Stadsbomen is de hoofdbomenstructuur opgenomen. Deze structuur

vormt samen met de hoofdgroenstructuur de basis van het groen in Nijmegen. De hoofdbomenstructuur leggen we niet vast in bestemmingsplannen maar wordt wel beschreven in de toelichting en speelt daarmee wel een rol in bestemmingsplannen.

In 2011 heeft het gemeentebestuur het belang van grote bomen in de stad onderstreept door een lijst van monumentale en bijzondere bomen vast te stellen. In het Handboek Stadsbomen staat de volgende tekst over deze bijzondere categorie bomen:

...// Bomen in een stedelijke omgeving worden gemiddeld maar enkele tientallen jaren oud... Het aantal bomen dat de maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen van de laatste decennia heeft doorstaan is dus beperkt...Daarmee ontstaat binnen het bomenbestand een bijzondere categorie bomen waarvoor een zwaarder beschermingsregime is gewenst en een zo goed mogelijke ontwikkeling en bescherming van deze bomen is gegarandeerd //...

De bomen in het Valkhofpark zijn in 2012 beoordeeld door Boomtotaalzorg (Advies 12A099), onder andere op toekomstverwachting. Alle 13 bomen hebben een toekomstverwachting van redelijk tot goed. Dat betekent dat de eerste 10 jaar geen problemen worden verwacht ten aanzien van de mechanische en/of fysiologische toestand.

3.8.6.1 Conclusie

In dit bestemmingsplan wordt de hoofdbomenstructuur in stand gehouden.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

4.1 Economische uitvoerbaarheid

Middels deze bestemmingsplanherziening wordt de realisatie van een nieuwe museale locatie, waarin door meerdere organisaties op het gebied van natuur, milieu en cultuurhistorie, het verhaal wordt verteld van de ontwikkeling van Nijmegen als stad aan de Waal en direct grenzend en verbindingen leggend aan één van de mooiste natuurgebieden van Nederland, de Ooijpolder en omgeving, mogelijk gemaakt.

De betreffende locatie en het gebouw zijn in eigendom van de gemeente Nijmegen. De kosten van de realisatie o.a. voortvloeiende uit de aanpassingen van het bestemmingsplan, komen ten laste van de planexploitatie G210 De Bastei en brug 't Meertje, waarin de kosten en de dekking van deze kosten zijn opgenomen. Derhalve kan gesteld worden dat de bestemmingswijziging financieel-economisch uitvoerbaar is.

Door de aangegeven dekking is het kostenverhaal verzekerd en hoeft bij vaststelling van het bestemmingsplan geen exploitatieplan vastgesteld te worden.

4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voor dit bestemmingsplan is op 30 oktober 2013 een vooraankondiging gepubliceerd. Het bestemmingsplan heft gedurende 6 weken ter visie gelegen. De kennisgeving van de terinzagelegging heeft plaats gevonden via de website van de gemeente Nijmegen (http:/bekendmakingen.nijmegen.nl) en de Staatscourant. De stukken hebben fysiek ter inzage gelegen bij de informatiebalie van de gemeente Nijmegen.

Hoofdstuk 5 Vooroverleg

5.1 Provincie Gelderland

Bij brief van 5 juni 2008 heeft de Provincie Gelderland aangegeven op welke wijze waarop de mate waarin de Provincie betrokken willen worden bij het voorontwerp ex. artikel 3.1.1. Bro. In deze brief is gesteld dat voor plannen van puur lokaal belang geen rol is weggelegd voor de provincie en geen vooroverleg hoeft plaats te vinden.

5.2 Waterschap Rivierenland Tiel

De gemeente Nijmegen heeft tot op heden nog geen reactie ontvangen. Mocht er nog een reactie komen, dan zal deze in de volgende fase van het bestemmingsplan beoordeeld worden.

5.3 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Bij email van 19 december 2013 heeft het Ministerie aangegeven dat de planregels specifieker dienen te worden gemaakt voor deze ontwikkeling. Het ministerie maakt de volgende opmerking:

- Het is onwaarschijnlijk dat in de bestemming "Groen" een hondenuitlaatplaats of speelvoorziening wordt gerealiseerd.

Reactie Gemeente

De bestemming "Groen" maakt deel uit van het Valkhofpark. De voorschriften van het nu geldende bestemmingsplan Nijmegen Centrum - Binnenstad zijn overgenomen. Het park dient om te recreëren met alle bijbehorende voorzieningen. De gemeente ziet geen aanleiding om de bestemming "Groen" aan te passen.

5.4 Kamer van Koophandel

Bij email van 19 december 2013 heeft de Kamer van Koophandel laten weten dat zij geen opmerkingen hebben.

5.5 Huis voor de Binnenstad, Nijmegen

De gemeente Nijmegen heeft tot op heden nog geen reactie ontvangen. Mocht er nog een reactie komen, dan zal deze in de volgende fase van het bestemmingsplan beoordeeld worden.

5.6 Rijkswaterstaat

Bij email van 16 december 2013 heeft Rijkswaterstaat laten weten dat zij geen opmerkingen hebben.

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Overzicht onderzoeksrapporten

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren) met identificatienummer NL.IMRO.0268.BP5003-VG01 van de gemeente Nijmegen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanbouw

een aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat op de grond staat, dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een aparte ruimte vormt die al dan niet vanuit het hoofdgebouw bereikbaar is.

1.4 aan huis verbonden beroepsactiviteiten

een dienstverlenend beroep, dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie.

1.5 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten

het verlenen van diensten, het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid (geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen), het voeren van de administratie van bedrijfsactiviteiten die (behoudens genoemde administratieve werkzaamheden) niet ter plaatse worden uitgeoefend, het verstrekken van logies en ontbijt (bed and breakfast) waarvan de aard, omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in de woning met behoud van de woonfunctie ter plaatse kan worden uitgeoefend.

1.6 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.7 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.8 achtergevellijn

de achterste grens van het bouwvlak en het verlengde daarvan;

1.9 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.10 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door de gemeente Nijmegen of namens de gemeente Nijmegen door een dienst, bedrijf of instelling erkend door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK/SIKB), beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 39 MW en werkend volgens de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie.

1.11 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of houden van dieren.

1.12 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bed and breakfast

een overnachtingsmogelijkheid gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt. Een bed- en breakfast heeft maximaal 4 kamers en 8 slaapplaatsen.

1.14 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren en verhandelen van goederen dan wel op het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij eventueel detailhandel plaatsvindt uitsluitend als niet zelfstandig en ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein kennelijk slechts bedoeld voor de huisvesting van (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht.

1.16 bedrijvigheid

het uitoefenen van een bedrijf, met aanverwante activiteiten als laden en lossen en parkeren.

1.17 beschermd stadsbeeld

stadsbeelden die overeenkomstig de bepalingen van de gemeentelijke monumentenverordening zijn aangewezen als beschermde stadsbeelden en waarvan een kaart met daarop aangegeven de begrenzing van het te beschermen gebied is opgenomen in het gemeentelijk monumentenregister Nijmegen.

1.18 beschermd stadsgezicht

stadgezicht dat ingevolge artikel 35 van de Monumentenwet is aangewezen, met ingang van de datum van publicatie van die aanwijzing in de Nederlandse Staatscourant.

1.19 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

1.20 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.21 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.22 BEVI-bedrijf

bedrijf vallend onder de werkingssfeer van artikel 2 lid 1 a tot en met f van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

1.23 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.24 bijgebouw

een vrijstaand, in functioneel en bouwkundig opzicht aan het hoofdgebouw ondergeschikt gebouw op hetzelfde bouwperceel dat op de grond staat en alleen bedoeld en ingericht ten behoeve van (huishoudelijke) berging, hobby- en/of stallingruimte.

1.25 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.26 bouwhistorisch onderzoek

in een schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis en bouwhistorische kwaliteit van een monument in de vorm van een bouwhistorische inventarisatie, -verkenning, -opname of -ontleding, uitgevoerd overeenkomstig de “Richtlijnen Bouwhistorisch Onderzoek”.

1.27 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.28 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.29 bouwmarkt

een geheel of gedeeltelijk overdekt detailhandelsbedrijf met een overdekt verkoopvloeroppervlak van minimaal 1.000 m^2, waarop een volledig of nagenoeg volledig assortiment van bouw- en doe-het-zelf producten uit voorraad wordt aangeboden.

1.30 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.31 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.32 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.33 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.34 casino

een speelcasino zoals bedoeld in artikel 27 lid g van de Wet op de kansspelen, te weten de voor het publiek opengestelde of bedrijfsmatig gedreven inrichting, waar door middel van gemeenschappelijk beoefende kansspelen aan de deelnemers de gelegenheid wordt gegeven om mede te dingen naar prijzen of premies, indien de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling, waarop de deelnemers in het algemeen geen overwegende invloed kunnen uitoefenen.

1.35 cultuurhistorische waarden

waarden die zijn gekoppeld aan de beschavingsgeschiedenis, ondergebracht als historisch (steden)bouwkundig erfgoed, historisch landschappelijk erfgoed of archeologisch erfgoed.

1.36 cultuur en ontspanning

voorzieningen gericht op cultuur en ontspanning, zoals een creativiteitscentrum en museum. Prositutie, raamprostitutie/raamexploitatie of seksinrichting is uitgesloten.

1.37 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ter verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die de goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, met uitzondering van het bieden van gelegenheid om gekochte etenswaren ter plaatse te nuttigen. Onder detailhandel wordt niet verstaan detailhandel in volumineuze goederen.

1.38 detailhandel in volumineuze goederen

detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, zoals: verkoop van auto's, boten, caravans, tuininrichtingsartikelen, grove bouwmaterialen, keukens, meubels en woninginrichting en sanitair.

1.39 dienstverlenend bedrijf

een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak al dan niet met een baliefunctie, zoals: uitzendbureaus, reisbureaus, wasserettes, kapsalons, bijkantoren van banken en van sociaal-culturele instellingen, postagentschappen, telefoon-, internet-, telegraaf- en telexdiensten, snelfoto-ontwikkel- en copyshops, videotheken, autorijscholen en dergelijke.

1.40 erf

de gronden met een woonbestemming gelegen binnen het bouwperceel maar buiten het bouwvlak.

1.41 erker

Uitbouw, uitgebouwd venster

1.42 escortbedrijf

de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend (escortservices, bemiddelingsbureaus, overige).

1.43 evenement

evenement zoals bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen (APV).

1.44 garagebedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor verkoop, onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, met dien verstande dat de verkoop van motorbrandstoffen is uitgezonderd.

1.45 garagebox

overdekte berg- en bewaarplaats, stalling voor auto's en (motor)fietsen.

1.46 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.47 gebouwd terras

aan- of uitbouw in de openbare ruimte ten behoeve van een aangrenzend horecabedrijf waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.48 geluidsgevoelige functies

geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder, te weten:

<u>geluidsgevoelige gebouwen</u>

a. woningen;
b. andere geluidsgevoelige gebouwen:
1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen;
3. verpleeghuizen;
4. verzorgingstehuizen;
5. psychiatrische inrichtingen;
6. kinderdagverblijven.

<u>geluidsgevoelige terreinen</u>

I. een standplaats als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Huisvestingswet (woonwagen);
II. ligplaats in het water, bestemd om door een woonschip te worden ingenomen.

1.49 gevelbreedte

de breedte van de gevel waar tegenaan wordt gebouwd.

1.50 groothandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, dan wel aan instellingen of personen ter aanwending in een andere bedrijfsactiviteit.

1.51 historisch stedenbouwkundig erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van de gebouwde omgeving.

1.52 historisch landschappelijk erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van landschap en geografie.

1.53 hoekovergang

een aan- of uitbouw die buiten de gevelbreedten van het hoofdgebouw wordt gerealiseerd en die een verbinding vormt tussen een aan- of uitbouw aan de voorgevel en een aan- en of uitbouw aan de zijgevel van het hoofdgebouw.

1.54 hoofdbebouwing

hoofdgebouw(en) inclusief aan- en of uitbouwen binnen het bouwvlak.

1.55 hoofdgebouw(en)

een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.56 hoogwaardig openbaar vervoer

een vorm van openbaar vervoer die gepositioneerd kan worden tussen de traditionele bus en trein, waarbij de nadruk ligt op het snel en betrouwbaar en comfortabel vervoeren van passagiers over vrijliggende HOV-infrastructuur.

1.57 horecabedrijf

een bedrijf of instelling waar als hoofddoel bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, niet zijnde detailhandel en/of ondersteunende horeca of bed and breakfast.

1.58 hotel/pension

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse.

1.59 kantoor

een ruimte welke door de aard en indeling kennelijk is bestemd om uitsluitend of in hoofdzaak dienstig te zijn tot het verrichten van administratieve en/of ontwerptechnische arbeid, al dan niet met een ondergeschikte baliefunctie.

1.60 landschappelijke waarden

waarden gebaseerd op aardkundige, cultuurhistorische en visueel-ruimtelijke aspecten, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

1.61 kiosk

een gebouw, al dan niet met een (gebouwd) terras, van beperkte omvang, veelal geplaatst in de openbare ruimte, gericht op het ter plaatse aan passanten te koop aanbieden van producten zoals souvenirs, kranten, tijdschriften, bloemen en planten, vis, groenten, versnaperingen, niet-alcoholische en licht alcoholische dranken, rookwaren, e.d.

1.62 maatschappelijke voorzieningen

het openbaar bestuur, medische, sociale, educatieve en levensbeschouwelijke diensten, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen diensten, zoals: huisarts, apotheek, school, sportzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, kerkgebouw, verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen, uitvaartcentrum en bibliotheek.

1.63 natuurlijke waarden

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige, ecologische en biologische elementen voorkomende in dat gebied.

1.64 omgevingsvergunning

vergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.65 ondergronds bouwwerk

a. een (gedeelte van een) gebouw dat gelegen is onder het niveau van de begane grondvloer van dat gebouw, waarbij de hoogte van die begane grondvloer nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger is dan het maaiveld van het bouwperceel ter plaatse van dat bouwwerk.

1.66 ondergeschikte detailhandel

detailhandel waarbij de detailhandelsactiviteit een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.67 ondergeschikte kantoren

kantoren waarbij het kantoor een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.68 ondergrond

voor de ondergrond van het plan is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBK), als vervat in het bestand [BP5003_GBKN2013-12-10.dxf].

1.69 ondersteunende horeca

horeca waarbij de horeca-activiteit ondersteunend is aan de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.70 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.71 overkapping

een op de grond staand, plat afgedekt bouwwerk, bestaande uit ten minste een dak, niet zijnde een gebouw.

1.72 pand

de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.73 parkeerdak

plat dak dat als parkeerplaats gebruikt kan worden.

1.74 parkeergarage

onder- of bovengrondse voorziening waar automobilisten (meestal) overdekt hun auto's kunnen parkeren.

1.75 perceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.76 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf door dezelfde persoon.

1.77 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waar de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.78 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.79 raamprostitutie

een seksinrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee/prostitué tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen.

1.80 recreatieve voorzieningen

op verblijfs- en dagrecreatie gerichte voorzieningen, niet zijnde een sportvoorziening, zoals: kampeerterrein, kampeerboerderij, recreatiewoning en een volkstuin.

1.81 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijk gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde dan wel onderkomen, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar.

1.82 speelautomatenhal

een inrichting, bestemd om het publiek gelegenheid te geven een spel door middel van speelautomaten te beoefenen, als bedoeld in artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de kansspelen.

1.83 sportvoorzieningen

gebouwde en niet-gebouwde voorzieningen gericht op sport, niet zijnde een recreatieve voorziening, zoals: fitnesscentrum, ijsbaan, manege, speelterrein, sporthal, sportveld, stadion, tennisbaan en zwembad.

1.84 straatmeubilair

de op of bij de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals: verkeerstekens, wegbebakeningen, bewegwijzeringen, verlichting, halteaanduidingen, parkeerregulerende constructies, road barriers, afvalinzamelsystemen, openbare toiletvoorzieningen, brandkranen, informatie- en reclameobjecten, fietsenstallingen, papier- en plantenbakken, zitbanken, communicatievoorzieningen, beeldende kunst, gedenktekens, sport- en speelvoorzieningen, abri's en dergelijke.

1.85 straatprostitutie

het op straat door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot seksuele handelingen te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

1.86 stacaravan

een caravan, die, ook als deze niet omgevingvergunningplichtig is, toch als bouwwerk valt aan te merken.

1.87 standplaats

een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.

1.88 supermarkt

een (grootschalig) detailhandelsbedrijf, veelal onderdeel van een supermarktketen, met een grote verscheidenheid aan levensmiddelen.

1.89 terras

een buiten de besloten ruimte van een inrichting liggend deel van een bedrijf of instelling waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.90 terreinen met een archeologisch belang

terreinen met een hoge verwachtingswaarde op het aantreffen van archeologische resten in de bodem of waarvan bekend is dat er in beperkte mate waardevolle archeologische resten in de bodem aanwezig zijn.

1.91 terreinen van zeer hoge archeologische waarde

terreinen waarvan bekend is dat er waardevolle archeologische resten aanwezig zijn.

1.92 uitbouw

een op de grond staand en aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting betreft van een in het gebouw gelegen ruimte.

1.93 verblijfsgebied

binnen de bestemming Verkeer gelegen gronden vooral bedoeld voor voetgangers en niet voor doorgaand verkeer.

1.94 voorgevellijn

de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde ervan.

1.95 wadi

voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren.

1.96 werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.97 winkelcentrum

een cluster van winkels, al dan niet in combinatie met andere functies, die in ruimtelijk-economisch opzicht als eenheid beschouwd moet worden.

1.98 wonen

de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonschip.

1.99 woning

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen.

1.100 woonschip

onder woonschip verstaan we een (voormalig) schip met een (metalen) scheepsromp, dat is ingericht of verbouwd voor permanente bewoning waarbij de oorspronkelijke verschijningsvorm grotendeels behouden is gebleven. Met schip wordt in deze bedoeld: elk van oorsprong watergaand vaartuig, met eigen voortstuwing, dat gebruikt wordt (of werd) om goederen, passagiers of beide te vervoeren.

1.101 woonwagen

een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.102 zaalverhuur

een inrichting ten behoeve van het al dan niet bedrijfsmatig exploiteren van zaalaccommodatie, waarbij het verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren en/of het verstrekken van drank voor consumptie ter plaatse mogelijk is.

1.103 zeer kwetsbaar object

een object dat bestemd is voor groepen beperkt zelfredzame personen. Van beperkte zelfredzaamheid is sprake wanneer personen in geval van een calamiteit niet in staat zijn zichzelf zonder hulp van buitenaf in veiligheid te brengen, zoals kinderen, ouderen, gehandicapten en gedetineerden. Voorbeelden van zeer kwetsbare objecten zijn grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, detentiecentra, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en begeleid wonen met 24-uurszorg.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand van een gebouw tot een zijdelingse perceelsgrens

de afstand gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens.

2.2 de afstanden tussen lijnen

afstanden tussen lijnen worden gemeten van het hart van de ene lijn tot het hart van de andere lijn.

2.3 de bedrijfsvloeroppervlakte

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle op een bouwperceel aanwezige bebouwing, boven en onder peil, ten dienste van één bepaalde binnen een bestemming toegestane activiteit/functie.

2.4 de diepte van een bouwwerk, niet zijnde een hoofdgebouw

de afstand gemeten vanaf het verste punt van het bouwwerk loodrecht op de gevel waartegen het bouwwerk wordt aangebouwd.

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

2.6 de bouwhoogte van een dakopbouw

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw.

2.7 de bouwhoogte van een kap

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap.

2.8 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

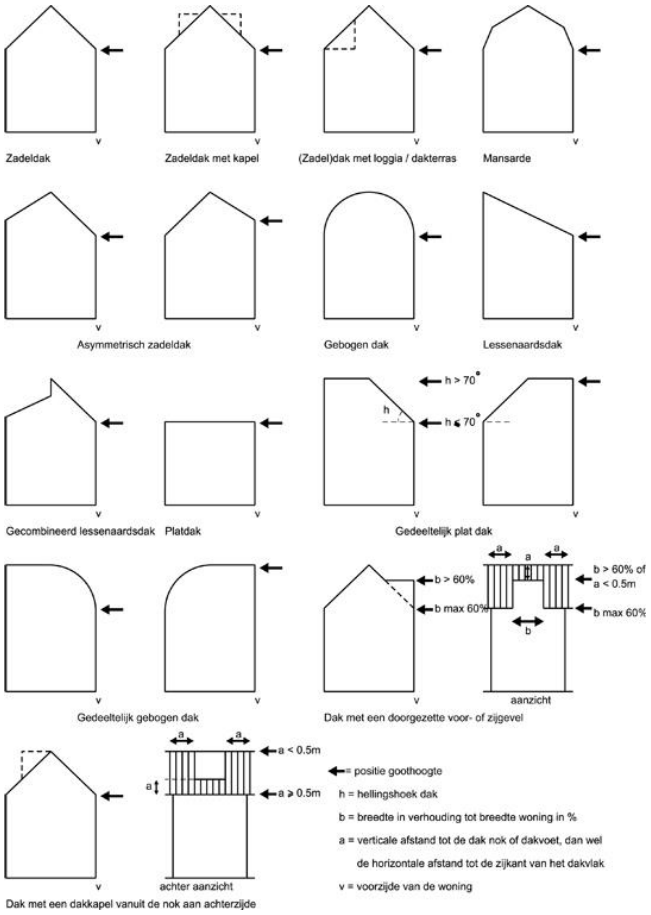
2.9 gevellijn

de plaats vanaf waar de bouw- en goothoogte van het aangrenzende maatvoeringsvlak wordt gemeten.

2.10 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

Voor de meest voorkomende dakvormen bij woningen is in onderstaande schetsjes aangegeven waar de goothoogte wordt bepaald. Daarbij geldt dat voorzover het gaat om een bestaand zadeldak deze niet mag worden uitgebouwd tot een afgetopte dakvorm.

2.11 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.12 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.13 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.14 het bebouwde oppervlakte

de buitenwerks gemeten oppervlakte van de verticale projectie van alle in een nader aan te geven gebied aanwezige, al dan niet ondergrondse, bouwwerken, met uitzondering van ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals pompputten, luifels en balkons.

2.15 het bebouwingspercentage

het percentage dat de oppervlakte van (een gedeelte van) het bouwvlak aangeeft dat binnen de aanduiding 'bouwvlak' maximaal mag worden bebouwd. Dit percentage geldt voor elk afzonderlijk bouwperceel.

2.16 het peil

de plaats vanwaar in het kader van dit bestemmingsplan de hoogte wordt gemeten als bedoeld “bouw- en goothoogte” en als volgt bepaald:

Indien de aanduiding 'gevellijn' is opgenomen ter plaatse van de aanduiding gevellijn; en overigens:

a. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een (al dan niet openbare) weg grenst: de hoogte van de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang niet onmiddellijk aan de hiervoor bedoelde weg grenst: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
c. voor bouwwerken onder het maaiveld, het peil van het bijbehorende bovengrondse hoofdgebouw;
d. voor drijvende bouwwerken: de waterlijn;
e. in de andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

2.17 het (bruto) verkoopvloeroppervlak

de totale oppervlakte van de voor publiek toegankelijke ruimten, etalages en ruimten achter toonbanken.

2.18 het vloeroppervlak

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle ruimten ondergronds, op de begane grond, de verdiepingen, de zolder en de bijbehorende aan- en uitbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Cultuur en Ontspanning

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en Ontspanning' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. voorzieningen gericht op cultuur en ontspanning;
b. ter plaatse van de aanduiding 'langzaam verkeer' voor een openbaar voetpad;
c. ondergeschikte detailhandel;
d. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 12.4;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, luifels, erkers en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
g. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

3.2.1 Algemene bouwregels

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

3.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 3.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel mag binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - dakvorm lijstgevel' dient de aangegeven dakvorm behouden te blijven dan wel bij uitbreidingen of nieuwbouw waarbij een nieuw dak wordt gebouwd, gerealiseerd te worden zoals aangegeven in artikel 11.3
    4. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding-dakvorm groen' dient een overwegend 'natuurlijk' groen dak gerealiseerd te worden;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten het de aanduiding 'bouwvlak' mag maximaal 50% van het bestemmingsvlak buiten de aanduiding 'bouwvlak' bedragen;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;

3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
4. de hoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht, met dien verstande dat:
1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels, erkers en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
2. de bouwhoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2 meter mag bedragen;
3. de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter mag bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Ondergeschikte detailhandel

a. ondergeschikte detailhandel is toegestaan tot een maximum van 150m$^{2.}$

3.3.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruik van gronden en gebouwen voor enige vorm van horeca, met uitzondering van het bepaalde in artikel 12.4.

Artikel 4 Gemengd - 4

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd - 4' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, kantoren, maatschappelijke voorzieningen en wonen, met dien verstande dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de Wet geluidhinder;
b. bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
c. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 12.4;
d. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
e. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
f. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

4.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 4.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel mag binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding-dakvorm lijstgevel' dient de aangegeven dakvorm behouden te blijven dan wel bij uitbreidingen of nieuwbouw waarbij een nieuw dak wordt gebouwd, gerealiseerd te worden zoals aangegeven in artikel 11.3;
    4. ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang' dient de onderdoorgang vrij te blijven van bebouwing;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn. Bestaande legale aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;

2. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;
3. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
4. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
5. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
6. de totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn toegestaan. De totaal bebouwde oppervlakte mag in dat geval ten hoogste 75% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 75 m^2;
7. voor appartementengebouwen geldt, in afwijking van het bepaalde in lid 6, dat de totaal bebouwde oppervlakte ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
   1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximale diepte van 2 meter;
   2. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximale diepte van 2 meter;
   3. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, anders dan onder 1 en 2 genoemd, mag niet meer dan 4 meter bedragen.
e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden.

4.3 Specifieke gebruiksregels

4.3.1 Bedrijven

Ten aanzien van de in lid 4.1 onder b genoemde functie 'bedrijven' geldt de volgende bepaling:

bedrijven zijn uitsluitend toegestaan op de begane grond en in de kelderruimte, met dien verstande dat bestaand gebruik ten behoeve van bedrijven op verdiepingen is toegestaan.

4.3.2 Cultuur en ontspanning, dienstverlening, kantoren en maatschappelijke voorzieningen

Ten aanzien van de in lid 4.1 onder a genoemde functies 'cultuur en ontspanning', 'dienstverlening', 'kantoren' en 'maatschappelijke voorzieningen' geldt de volgende bepaling:

voorzieningen op het gebied van cultuur en ontspanning, dienstverlening, kantoren en maatschappelijke voorzieningen zijn uitsluitend toegestaan op de begane grond en in de kelderruimte, met dien verstande dat bestaand gebruik ten behoeve van deze functies op verdiepingen is toegestaan.

4.3.3 Detailhandel

Ten aanzien van de in lid 4.1 onder a genoemde functie 'detailhandel' geldt de volgende bepaling:

detailhandel is uitsluitend toegestaan op de begane grond en in de kelderruimte, met dien verstande dat bestaand gebruik ten behoeve van detailhandel op verdiepingen is toegestaan.

4.3.4 Wonen

Ten aanzien van de in lid 4.1 onder a genoemde functie 'wonen' geldt de volgende bepaling:

wonen is uitsluitend toegestaan in de hoofdbebouwing aan de straatzijde en in bestaande woningen op achterterreinen.

4.4 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 4.1 onder b teneinde bedrijven toe te laten die voorkomen in één categorie hoger dan genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de aangegeven maatgevende milieuaspecten) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
b. lid 4.1 onder b teneinde bedrijven toe te laten die niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten zijn genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Artikel 5 Groen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: sport- en speelvoorzieningen, terrassen, hondenuitlaatplaatsen, in- en uitritten en fiets- en voetpaden;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, overstortvijvers, rioolbuffers, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, groutankers ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 11.2.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 11.2;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

5.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 5.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter, tevens mogen groutankers worden gerealiseerd met een maximale diepte van 28 meter;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

5.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

het gebruik van gronden ten behoeve van parkeren**.**

Artikel 6 Verkeer

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen met een functie voor verblijf en verplaatsing (waaronder terrassen), verkeerswegen (waaronder busbanen, fiets- en voetpaden), openbaar vervoer (waaronder hoogwaardig openbaar vervoer), kunstwerken (zoals bruggen en andere waterstaatkundige werken), parkeervoorzieningen (waaronder garageboxen en parkeergarages) en fietsenstallingen;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: groen-, sport- en speelvoorzieningen en taluds;
c. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer - zoekgebied lift' voor een lift met bijbehorende voorzieningen;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - ondergronds bouwwerk' voor een ondergronds bouwwerk ten behoeve van de naastliggende bestemmingen;
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
f. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
g. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 11.2.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 11.2 ;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.
c. gebouwen ten behoeve van een lift;

6.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 6.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
b. de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen mag niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen;
c. de bouwhoogte van de lift mag niet meer dan 15 meter bedragen.

6.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan het gebruik van garageboxen voor enige vorm van detailhandel en/of horeca.

Artikel 7 Waarde - Archeologie 3

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (zeer hoge archeologische waarde).

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

7.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld.

7.3 Afwijken van de bouwregels

7.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 7.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

7.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

7.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 7.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast, en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. het doen van nader archeologisch onderzoek;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige.

7.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 7.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

7.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 7.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden aangetast;
b. de werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;
c. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of gebruik betreffen, met inbegrip van onderhouds-en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

7.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 7.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

7.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 7.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

7.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de bestemming Waarde - Archeologie 3 als bedoeld in lid 7.1 geheel of gedeeltelijk te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, dan wel er niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is.
b. gronden alsnog te bestemmen als Waarde - Archeologie 3 indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn.

Artikel 8 Waarde - Cultuurhistorie 1

8.1 bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Cultuurhistorie 1 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de cultuurhistorische waarden van de gronden, in het bijzonder het beschermd stadsgezicht Benedenstad.

8.2 bouwregels

Op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

8.3 Afwijken van de bouwregels

8.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 8.2 voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

8.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de cultuurhistorische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

8.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.3.1, wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Commissie Beeldkwaliteit omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de cultuurhistorische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

8.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 8.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het ophogen of verlagen van de bodem met meer dan 1 meter;
b. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
d. het kappen van bomen.

8.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 8.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

8.4.3 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Commissie Beeldkwaliteit omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de cultuurhistorische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

8.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

8.5.1 Sloopverbod

Het is verboden op of in de in lid 8.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag bestaande bouwwerken te slopen, tenzij:

het slopen van een bestaand bouwwerk binnen het beschermd stadsgezicht op basis van het voorheen geldende bestemmingsplan niet omgevingsvergunningplichtig was en waarvan de sloop reeds in uitvoering was ten tijde van de inwerkingtreding van het plan.

8.5.2 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het slopen van een bouwwerk

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.5.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de Commissie Beeldkwaliteit omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de cultuurhistorische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

Artikel 9 Waterstaat - Waterkering

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het in stand houden van, het beheer, het onderhoud en de verbetering van de waterkering, met bijbehorende voorzieningen zoals kunstwerken, dijksloten en andere waterstaatswerken.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, worden gebouwd.

9.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn.
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

9.3 Afwijken van de bouwregels

9.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 9.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

9.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien het belang van de waterkering hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

9.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 9.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de beheerder van de waterkering omtrent de vraag of door voorgenomen bouwactiviteiten het belang van de waterkering niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene bouwregels

11.1 Beeldende kunst

Het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van beeldende kunst is binnen alle bestemmingen toegestaan tot een maximum bouwhoogte van 15 meter, met dien verstande dat de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

11.2 (Bouw)werken ten algemenen nutte

Het oprichten van bouwwerken ten algemenen nutte, zoals: transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations, straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van koude- en warmteopslag, wachthuisjes voor verkeers- en parkeerdiensten en schuilgelegenheden, is binnen alle bestemmingen toegestaan, met dien verstande dat:

a. de inhoud van elk gebouw niet meer mag bedragen dan 50 m³;
b. de oppervlakte van elke overkapping niet meer mag bedragen dan 20 m²;
c. de goothoogte van gebouwen niet meer dan 3 meter mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 5 meter mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overkappingen niet meer dan 3 meter mag bedragen;
e. voor de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, de bouwregels van de geldende bestemming van toepassing zijn;
f. de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

11.3 Dakvormen

Voor vele panden in het beschermd stadsgezicht Benedenstad is een specifieke bouwaanduiding voor dakvorm opgenomen. De aangeduide dakvorm dient behouden te blijven dan wel bij uitbreidingen of nieuwbouw waarbij een nieuw dak wordt gebouwd, gerealiseerd te worden. Ten aanzien van de hoofdgebouwen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden naast de bepalingen van de betreffende bestemming(en), de volgende bepalingen:

- ter plaatse an de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - dakvorm lijstgevel' dient de dakvorm lijstgevel behouden te blijven dan wel bij uitbreiding of nieuwbouw gerealiseerd te worden.

11.4 Ondergronds bouwen

Bouwen onder peil ten behoeve van de bestemming is toegestaan, met dien verstande dat:

a. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van op de begane grond toegestane functies;
b. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van ondergrondse parkeervoorzieningen;
c. bouwen onder peil ten behoeve van een woning binnen de bestemming [Gemengd-4] is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan de woning met een maximum diepte van 3 meter achter de achtergevelrooilijn dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
d. bouwen onder peil ten behoeve van een woning binnen de bestemming [Gemengd-4] is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan de woning met een maximum diepte van 1,5 meter voor de voorgevellijn danwel tot zover als de bestaande aan- of uitbouw reikt;
e. bouwen onder peil ten behoeve van bouwwerken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 11.2 is toegestaan;
f. de regels van de dubbelbestemming en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

Artikel 12 Algemene gebruiksregels

12.1 Aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten

12.1.1 Bouwregels

Ten behoeve van het onder lid 2 toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

12.1.2 Specifieke gebruiksregels

In gebouwen die ingevolgde deze regels gebruikt mogen worden als woning (inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen) is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten toegestaan, onder de volgende voorwaarden:

a. maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning, inclusief aan- en uitbouwen, mag tot ten hoogste 50 m² worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
b. degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
d. er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en in relatie met een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
e. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

In bijgebouwen is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten niet toegestaan.

12.2 Bed en breakfast

In hoofdgebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor de hoofdfuncties bedrijven, voorzover deze voorkomen in de categorie 1 of 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten, cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, kantoren en/of maatschappelijke voorzieningen is op de verdieping(en) een bed en breakfast toegestaan.

12.3 Evenementen

Evenementen zijn binnen alle bestemmingen toegestaan, mits hiervoor vergunning is verleend op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening.

12.4 Ondersteunende horeca

In gebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, recreatie en/of sport, en niet voor horeca, is ondersteunende horeca onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
b. de openingstijden van de horeca-activiteit zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit;
c. de toegang tot de horeca-activiteit is uitsluitend via die van de hoofdactiviteit, er is dus geen aparte ingang;
d. er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
e. voor de horeca-activiteit mag geen aparte reclame worden gemaakt;

f. van het totale vloeroppervlak van een food-detailhandelsbedrijf mag maximaal 20 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
g. van het totale vloeroppervlak van een non-food detailhandelsbedrijf mag maximaal 50 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
h. van het totale vloeroppervlak van een maatschappelijke voorziening, een voorziening gericht op cultuur en ontspanning en een recreatieve- en sportvoorziening (met uitzondering van een sporthal en sportveld) mag maximaal 10% aan ondersteunende horeca worden besteed;

De gehanteerde oppervlaktematen betreffen de totale oppervlakte ten dienste van de ondersteunende horecafunctie, niet inbegrepen de daarbij behorende ruimten als opslag, keuken- en toiletruimten.

12.5 Seksinrichting of escortbedrijf

12.5.1 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan een gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van:

a. een seksinrichting of een escortbedrijf voorzover binnen de geldende bestemming geen aanduiding 'seksinrichting' is opgenomen;
b. raam- en straatprostitutie.

Artikel 13 Algemene aanduidingsregels

13.1 vrijwaringszone - dijk

13.1.1 Omschrijving gebiedsaanduiding

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk' zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede aangeduid voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering.

13.1.2 Bouwregels

Op de gronden met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk' mag niet worden gebouwd.

13.1.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 13.1.2 voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen indien het belang van de waterkering hierdoor niet onevenredig wordt geschaad. Het bevoegd gezag wint vooraf schriftelijk advies in bij de beheerder van de waterkering omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten het belang van de waterkering niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

13.2 wetgevingzone - waarde archeologie 4

Gronden ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - waarde archeologie 4' zijn aangewezen als archeologisch rijksmonument en op grond van de Monumentenwet 1988 beschermd. Voor ontwikkelingen op deze terreinen dient bij het bevoegd gezag een monumentenvergunning ex artikel 11 van de Monumentenwet te worden aangevraagd.

Artikel 14 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van dit plan, voor zover het een in beperkte mate afwijking van de maatvoering betreft, noodzakelijk om het bouwwerk zodanig te laten aansluiten op een bestaande, legale situatie dat dit vanuit architectonisch en/of bouwkundig opzicht een verbetering is.

Artikel 15 Overige regels

15.1 Uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

a. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
b. de ruimte tussen bouwwerken.

15.2 Voorrangsregeling bestemmingen

Bij toepassing van de bestemmingen uit Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels geldt, indien op deze gronden een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming.

Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, dient de volgende prioriteitenvolgorde te worden aangehouden:

a. in de eerste plaats de planregels in artikel 9;
b. in de derde plaats de planregels van artikel 7;
c. in de vierde plaats de planregels van artikel 8.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

16.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

16.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 16.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 16.1.1 met maximaal 10%.

16.1.3 Uitzonderingen

Artikel 16.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

16.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

16.2.2 Strijdig gebruik

a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 16.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 16.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

16.2.3 Uitzonderingen

Artikel 16.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 17 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3 (Stratemakerstoren)'.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen)

Staat van bedrijfsactviteiten

05	**Visserij, kweken van vis en schaaldieren**	**Cat**	**Milieu-aspect**
0502	Kweken van vis en schaaldieren	3.1	G-GE30
15	**Industrie Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1511	Slachterijen (geen pluimveeslachterijen)	3.2	G-GE100
1513.1	Vervaardiging van snacks en kant-en-klaar-maaltijden	3.1	G-GE50
1513.2	Vervaardiging van vleeswaren (geen snacks) en overige vleesverwerking	3.1	G-GE50
1551	Melkproductenfabrieken v.c. < 55.000 t/j	3.2	G100
	Melkproductenfabrieken v.c. > 55.000 t/j	4.2	G100
1552	Bereiding van consumptie-ijs p.o. = 200 m^2	2	G30
	Bereiding van consumptie-ijs p.o. > 200 m^2	3.2	G100
1561	Vervaardiging van meel (geen zetmeel)< 500 t/u	4.1	G200
	Vervaardiging van meel (geen zetmeel)= 500 t/u	4.2	G300
1562	Vervaardiging van zetmeel < 10 t/u	4.1	G-GE200
	Vervaardiging van zetmeel = 10 t/u	4.2	G-GE300
1571	Vervaardiging van veevoeder (mengvoeder) < 100 t/u	4.1	G-GE200
	Vervaardiging van veevoeder (mengvoeder) = 100 t/u	4.2	G-GE300
1572	Vervaardiging van voer voor huisdieren	4.1	G-GE200
1581	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen: v.c. < 2.500 kg meel/week	2	G-GE30
	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen: v.c. = 2.500 kg meel/week	3.2	G-GE100
1582	Banketfabrieken en vervaardiging van beschuit en biscuit	3.2	G-GE100
1584.2	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. = 200 m^2	2	G-GE30
	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. < 2.000 m^2	3.2	GE100
	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. > 2.000 m^2	5.1	GE500
1585	Vervaardiging van deegwaren	3.1	GE50
1589	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.	4.1	GE200
1591	Distilleerderijen en likeurstokerijen	4.2	GE300
1596	Bierbrouwerijen	4.2	GE300
17	**Vervaardiging van textiel en textielproducten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1771	Vervaardiging van gebreide en gehaakte kousen en sokken	3.1	G50
1772	Vervaardiging van gebreide en gehaakte truien, vesten en pullovers	3.1	G50
18	**Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1822	Vervaardiging van bovenkleding (geen werkkleding en kleding van leer)	2	G30
1823	Vervaardiging van onder- en nachtkleding	2	G30
1824	Vervaardiging van overige kleding en -toebehoren n.e.g.	2	G30
20	**Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2020	Vervaardiging van fineer en plaatmaterialen	3.2	G-GE100

2030.2	Vervaardiging van overig timmerwerk	3.2	G100
21	**Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren; uitgeverijen en drukkerijen e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2112.1	Vervaardiging van grafisch papier en karton < 3 t/u	3.1	G-GE-S50
	Vervaardiging van grafisch papier en karton 3 - 15 t/u	4.1	G200
	Vervaardiging van grafisch papier en karton > 15 t/u	4.2	G300
2121.1	Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van papier en karton	3.2	G100
2123	Vervaardiging van kantoorbenodigdheden van papier	3.2	G100
2125	Vervaardiging van overige papier- en kartonwaren	3.2	G100
22	**Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2222.1	Drukkerijen van boeken e.d.	3.2	G100
2222.2	Drukkerijen van tijdschriften	3.2	G100
2222.3	Drukkerijen van reclame	3.2	G100
2222.5	Drukkerijen van formulieren	3.2	G100
2222.6	Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2	G30
2223	Grafische afwerking en binderijen	1	G10
2224	Grafische reproductie en zetten	2	GE30
2225	Overige activiteiten verwant aan de drukkerij	2	G-GE30
2231	Reproductie van geluidsopnamen	1	G10
24	**Vervaardiging van chemische producten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2416	Vervaardiging van kunststof in primaire vorm	5.2	GE700
2430	Vervaardiging van verf, lak, vernis, inkt en mastiek	4.2	GE300
2442	Formulering en afvullen geneesmiddelen	3.1	G-GE50
2466	Chemische kantoorbenodigdheden fabrieken	3.1	G-GE50
	Vervaardiging van overige chemische producten n.e.g.	4.1	G-GE200
25	**Vervaardiging van producten van rubber en kunststof**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2522	Productie van verpakkingsmateriaal en assemblage kunststofbouwmaterialen	3.1	G-GE50
	Kunststofverwerkende bedrijven zonder fenolharsen	4.1	GE200
	Kunststofverwerkende bedrijven met fenolharsen	4.2	GE300
2524	Vervaardiging van overige producten van kunststof	4.1	GE200
26	**Vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2612	Vormen en bewerken van vlakglas	3.1	G50
2613	Vervaardiging van holglas	3.2	G100
2621	Vervaardiging van huishoudelijk/sieraardewerk, Elektrische ovens < 40 kW	2	G30
	Vervaardiging van huishoudelijk/sieraardewerk, Elektrische ovens = 40 kW	3.2	G100
2661.1	Vervaardiging van producten van beton voor de bouw	5.2	G700
2663	Vervaardiging van stortklare beton p.c. < 100 t/d	3.2	G100

	Vervaardiging van stortklare beton p.c. > 100 t/d	4.2	G300
2670	Natuursteenbewerking, zonder breken zeven en drogen, p.o. = 2.000 m^2	3.1	G50
	Natuursteenbewerking, zonder breken zeven en drogen, p.o. > 2.000 m^2	3.2	G100
27	**Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2710	Vervaardiging van ijzer, staal en ferro-legeringen(EGKS) p.c. < 1.000t/j	5.2	G-GE700
2751	Gieten van ijzer p.c. < 4.000 t/j	4.2	G300
2754	Gieten van overige non-ferrometalen	4.2	G300
28	**Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en transportmiddelen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2811	Vervaardiging van metalen constructiewerken gesloten gebouw p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van metalen constructiewerken gesloten gebouw p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2812	Vervaardiging van metalen ramen, deuren en kozijnen, p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van metalen ramen, deuren en kozijnen, p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2851	Oppervlaktebehandeling, Algemeen	3.2	G100
	Oppervlaktebehandeling, Lakken, moffelen en emailleren	3.2	G-GE100
2852	Overige metaalbewerking, p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Overige metaalbewerking, p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2863	Vervaardiging van hang- en sluitwerk	3.2	G100
2875	Vervaardiging van overige producten van metaal n.e.g. p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van overige producten van metaal n.e.g. p.o.> 200 m^2	3.2	G100
29	**Vervaardiging van machines en apparaten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2911	Vervaardiging en revisie van motoren en turbines (geen motoren voor vliegtuigen, motorvoertuigen en -fietsen) p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2921	Vervaardiging van industriële ovens en branders, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2922	Vervaardiging van hijs-, hef- en andere transportwerktuigen, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2932	Vervaardiging van landbouwmachines en -werktuigen (geen tractoren), p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2955	Vervaardiging van machines en apparaten voor de productie van papier, karton en papier- en kartonwaren, p.o. 2.000 m^2	4.1	G200
2956	Vervaardiging van overige machines en apparaten n.e.g. voor specifieke industriële activiteiten, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
30	**Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3002	Vervaardiging van computers	2	G-GE30
31	**Vervaardiging van overige elektrische machines, apparaten en benodigdheden**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3110	Vervaardiging van elektromotoren en elektrische generatoren en transformatoren	4.1	G-GE200

3130	Vervaardiging van geïsoleerde kabel en draad	4.1	G200
3162	Vervaardiging van koolelektroden	6	GE1500
32	**Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparaten en benodigdheden**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3210	Vervaardiging van elektronische componenten	3.1	G50
3220	Vervaardiging van zendapparaten voor televisie en radio en van apparaten voor lijntelefonie en -telegrafie	3.1	G50
33	**Vervaardiging van medische apparaten en instrumenten, orthopedische artikelen e.d., precisie- en optische instrumenten en uurwerken**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3310.1	Tandtechnische bedrijven	2	G-GE30
3310.2	Vervaardiging van medische apparaten en instrumenten en overige orthopedische en protheseartikelen	2	G-GE30
3320	Vervaardiging van meet-, regel- en controleapparaten (niet voor de bewaking van industriële processen)	2	G30
3350	Vervaardiging van uurwerken	2	G30
34	**Vervaardiging van transportmiddelen**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3420.1	Carrosseriebouw	4	G200
3420.2	Vervaardiging van aanhangwagens en opleggers	4	G200
35	**Vervaardiging van transportmiddelen (geen auto's, aanhangwagens en opleggers)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3511	Nieuwbouw en reparatie van metalen schepen > 25 m^1, baggermaterieel, booreilanden e.d.	5.1	G500
3512	Nieuwbouw en reparatie van sport- en recreatievaartuigen, metaal < 25 m^1	4.1	G200
3542	Vervaardiging van fietsen	3.2	G100
3543	Vervaardiging van invalidenwagens	3.2	G100
3550	Vervaardiging van overige transportmiddelen n.e.g.	3.2	G100
36	**Vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen n.e.g.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3611	Vervaardiging van zitmeubels	3.2	G100
3612.1	Interieurbouw	3.2	G100
3612.2	Vervaardiging van bedrijfsmeubels	3.2	G100
3615	Vervaardiging van matrassen	3.2	G100
3622	Vervaardiging van sieraden e.d. (geen imitatiesieraden)	2	GE30
3630	Vervaardiging van muziekinstrumenten	2	G-GE30
3663.1	Sociale werkvoorziening	2	G-GE30
3663.2	Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	3.1	G50
37	**Voorbereiding tot recycling**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3720	Voorbereiding tot recycling van afval (geen metaalafval)	4.2	G300
40	**Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4000.1	Centrale productie van elektriciteit (olie/gas) > 75 MW	5.1	G500
4000.2	Decentrale productie van elektriciteit, stoom en warm water	5.1	G500
4000.3	Distributie van elektriciteit, aardgas, stoom en warm water	4.2	G300
41	**Winning en distributie van water**	**Cat**	**Milieu-**

			aspect
4100	Winning en distributie van water	3.1	G50
45	**Bouwnijverheid**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4511.1	Slopen van bouwwerken b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
	Slopen van bouwwerken b.o. > 2000 m^2	3.2	G100
4511.2	Grondverzet b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
	Grondverzet b.o. > 2000 m^2	3.2	G100
4521.1	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw < 2000 m^2	3.1	G50
	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw > 2000 m^2	3.2	G100
4521.3	Leggen van kabels en buizen < 2000 m^2	3.1	G50
	Leggen van kabels en buizen > 2000 m^2	3.2	G100
4522	Dakdekken en bouwen van dakconstructies < 2000 m^2	3.1	G50
	Dakdekken en bouwen van dakconstructies > 2000 m^2	3.2	G100
4523.1	Aanleggen van wegen, luchthavens, spoorwegen en sportterreinen < 2000 m^2	3.1	G50
	Aanleggen van wegen, luchthavens, spoorwegen en sportterreinen > 2000 m^2	3.1	G50
4523.2	Stratenmaken < 2000 m^2	3.1	G50
	Stratenmaken > 2000 m^2	3.2	G100
4525.1	Heien en andere funderingswerkzaamheden < 2000 m^2	3.1	G50
	Heien en andere funderingswerkzaamheden > 2000 m^2	3.2	G100
4525.2	Vlechten van betonstaal < 2000 m^2	3.1	G50
	Vlechten van betonstaal > 2000 m^2	3.2	G100
4525.4	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw n.e.g. < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw n.e.g. > 2000 m^2	3.2	G100
4531	Elektrotechnische bouwinstallatie < 2000 m^2	3.1	G50
	Elektrotechnische bouwinstallatie > 2000 m^2	3.2	G100
4532	Isolatiewerkzaamheden < 2000 m^2	3.1	G50
	Isolatiewerkzaamheden > 2000 m^2	3.2	G100
4533.1	Loodgieters-, fitterswerk; installatie van sanitair < 2000 m^2	3.1	G50
	Loodgieters-, fitterswerk; installatie van sanitair > 2000 m^2	3.2	G100
4533.2	Installatie centrale verwarmings-/luchtbehandelingsapparaten < 2000 m^2	3.1	G50
	Installatie centrale verwarmings-/luchtbehandelingsapparaten > 2000 m^2	3.2	G100
4534	Overige bouwinstallatie < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige bouwinstallatie > 2000 m^2	3.2	G100
4541	Stukadoren < 2000 m^2	3.1	G50
	Stukadoren > 2000 m^2	3.2	G100
4542	Timmeren < 2000 m^2	3.1	G50
	Timmeren > 2000 m^2	3.2	G100
4544	Schilderen en glaszetten < 2000 m^2	3.1	G50
	Schilderen en glaszetten > 2000 m^2	3.2	G100
4545	Overige afwerking van gebouwen < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige afwerking van gebouwen > 2000 m^2	3.2	G100
50	**Reparatie van consumentenartikelen en handel**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5020.1	Auto-onderdelenservicebedrijven	2	G30
5020.2	Bandenservicebedrijven	2	G30
5020.3	Reparatie van specifieke auto-onderdelen	2	G30
5020.4	Carrosserieherstel	3.2	G100
5020.5	Overig onderhoud en slepen van auto's	2	G30

5030.1	Groothandel en handelsbemiddeling in auto-onderdelen en -accessoires	2	G30
5030.2	Groothandel en handelsbemiddeling in banden	2	G30
5040.1	Groothandel en handelsbemiddeling in motorfietsen en onderdelen en accessoires daarvan	2	G30
51	**Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5121.5	Groothandel in veevoeder (geen ruw-, meng- en krachtvoeder) < 500 t/u	3.1	G50
	Groothandel in veevoeder (geen ruw-, meng- en krachtvoeder) > 500 t/u	4.2	G300
5121.8	Groothandel in overige akkerbouwproducten < 500 t/u	3.1	G50
	Groothandel in overige akkerbouwproducten > 500 t/u	4.2	G300
5122	Groothandel in bloemen en planten	2	G30
5123.1	Groothandel in levend vee	3.2	G100
5123.2	Groothandel in huisdieren, siervissen, siervogels en wilde dieren	3.2	G100
5124.1	Groothandel in huiden en vellen	3.1	GE50
5131.1	Groothandel in groenten en fruit	3.1	GV50
5132	Groothandel in vlees/vleeswaren, pluimvee, wild/gevogelte (niet levend)	3.1	GV50
5133.1	Groothandel in zuivelproducten, spijsoliën en -vetten	3.1	GV50
5134	Groothandel in dranken	2	G30
5136	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	2	G30
5137	Groothandel in koffie/thee/cacao/specerijen (geen ruwe tropische producten)	2	G30
5138.1	Groothandel in snacks	2	G30
5138.3	Gespecialiseerde groothandel in overige voedings-/genotmiddelen n.e.g.	2	G30
5139	Groothandel in voedings- en genotmiddelen algemeen assortiment	2	G30
5142.1	Groothandel in bovenkleding	2	G30
5142.3	Groothandel in onderkleding	2	G30
5142.6	Groothandel in textielwaren algemeen assortiment	2	G30
5143.2	Groothandel in audio- en videoapparaten	2	G30
5143.3	Groothandel in beeld- en geluidsdragers	2	G30
5143.4	Groothandel in verlichtingsartikelen	2	G30
5143.5	Groothandel in overige elektrische huishoudelijke apparaten	2	G30
5146.2	Groothandel in medische en tandheelkundige instrumenten, verpleeg- en orthopedische artikelen en laboratoriumbenodigdheden	2	G30
5147.1	Groothandel in sportartikelen (geen watersportartikelen)	2	G30
5147.4	Groothandel in speelgoed	2	G30
5147.5	Groothandel in optische artikelen	2	G30
5147.8	Groothandel in muziekinstrumenten	2	G30
5147.9	Groothandel in huismeubilair	2	G30
5148.1	Groothandel in woningtextiel en vloerbedekking	2	G30
5148.3	Groothandel in papier- en kartonwaren (geen verpakkingsmateriaal)	2	G30
5148.4	Groothandel in boeken, tijdschriften en ander drukwerk	2	G30
5148.5	Groothandel in kantoor- en schoolbenodigdheden (geen schoolboeken, kantoormeubels en -machines)	2	G30
5148.6	Groothandel in fietsen en bromfietsen	2	G30
5148.7	Groothandel in overige non-food consumentenartikelen n.e.g.	2	G30
5151.2	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen o.c. < 100.000 m^3	4.1	GV200
	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen o.c. >	5.1	GV500

	100.000 m^3		
5151.3	Groothandel in minerale olieproducten (geen brandstoffen)	3.2	GE100
5152.2	Groothandel in ferrometalen en -halffabrikaten	3.2	G100
5152.3	Groothandel in non-ferrometalen en -halffabrikaten	3.2	G100
5153.1	Groothandel in hout en plaatmateriaal b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in hout en plaatmateriaal b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.2	Groothandel in verf en verfwaren b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in verf en verfwaren b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.3	Groothandel in vlakglas b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in vlakglas b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.4	Groothandel in zand en grind b.o. < 200 m^2	2	G30
	Groothandel in zand en grind b.o. < 200 m^2	3.2	G100
5153.5	Groothandel in tegels en plavuizen b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in tegels en plavuizen b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.6	Groothandel in sanitaire artikelen/installatiemateriaal b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in sanitaire artikelen/installatiemateriaal b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.7	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.8	Groothandel in bouwmaterialen algemeen assortiment b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in bouwmaterialen algemeen assortiment b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5154.1	Groothandel in ijzer- en metaalwaren b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in ijzer- en metaalwaren b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
5154.2	Groothandel in verwarmingsapparaten b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in verwarmingsapparaten b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
5155.1	Groothandel in chemische grondstoffen en chemicaliën voor industriële toepassing	3.2	GV100
5155.2	Groothandel in bestrijdingsmiddelen en kunstmeststoffen	2	GR-S-G-GV100
5156.2	Groothandel in papier en karton	2	G30
5157.1	Groothandel in autosloopmateriaal b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in autosloopmateriaal b.o. > 1000 m^2	3.2	G100
5157.2	Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen b.o. > 1000 m^2	3.2	G100
5157.3	Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen b.o. < 1000 m^2	3.2	G100
5161	Groothandel in gereedschapswerktuigen	3	G50
5164.1	Groothandel in computers en -randapparaten e.d.	3.1	G50
5164.3	Groothandel in kantoormeubels	3.1	G50
5165.2	Groothandel in machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen (geen verpakkingsmachines)	3.1	G50
5165.3	Groothandel in intern transportmaterieel	3.1	G50
5165.4	Groothandel in machines en apparaten warmte-,koel- en vriestechniek	3.1	G50
5165.5	Groothandel in verbrandingsmotoren, pompen en compressoren	3.1	G50
5165.6	Groothandel in appendages, technische toebehoren e.d.	3.1	G50
5165.7	Groothandel in elektromotoren, elektrotechnische en elektronische instrumenten, schakelkasten en ander	3.1	G50

	installatiemateriaal		
5165.8	Groothandel in meet- en regelapparaten	3.1	G50
5165.9	Groothandel in overige machines en apparaten voor industrie/ handel	3.1	G50
5166	Groothandel in landbouwmachines, -werktuigen en -tractoren	3.1	G50
5171.2	Groothandel in scheepsbenodigdheden en visserijartikelen	2	G30
5171.3	Groothandel in emballage	2	G30
5171.4	Groothandel in vakbenodigdheden n.e.g.	2	G30
5171.5	Overige gespecialiseerde groothandel n.e.g.	2	G30
5172.2	Niet-gespecialiseerde groothandel in overige goederen	2	G30
52	**Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen (geen auto's, motorfietsen en motorbrandstoffen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5261	Postorderbedrijven	3.1	G50
5263.1	Colportage	3.1	G50
5263.2	Straathandel	3.1	G50
5271	Reparatie van schoeisel en lederwaren	1	G10
5272	Reparatie van elektrische huishoudelijke apparaten	1	G10
5273	Reparatie van uurwerken en juweliersartikelen	1	G10
5274	Reparatie van consumentenartikelen n.e.g.	1	G10
60	**Vervoer, opslag en communicatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6010	Vervoer per spoor	4.2	G-GV300
6021.1	Openbaar personenvervoer over de weg	3.2	G100
6021.2	Geregeld besloten personenvervoer over de weg	3.2	G100
6022	Ongeregeld personenvervoer per taxi	2	G30
6023	Ongeregeld personenvervoer per autobus	3.2	G100
6024.1	Verhuisvervoer b.o, < 1000 m^2	3.1	G50
	Verhuisvervoer b.o, > 1000 m^2	3.2	G100
6024.2	Goederenvervoer over de weg (geen verhuisvervoer) b.o, < 1000 m^2	3.1	G50
	Goederenvervoer over de weg (geen verhuisvervoer) b.o, > 1000 m^2	3.2	G100
63	**Dienstverlening voor het vervoer**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6311.2	Laad-, los- en overslagactiviteiten (geen zeeschepen) opslag < 2000 m^2	4.2	G300
	Laad-, los- en overslagactiviteiten (geen zeeschepen) opslag > 2000 m^2	5.2	G700
6312.1	Opslag in tanks	3.1	G50
6312.2	Opslag in koelhuizen e.d.	3.1	G50
6312.3	Opslag (geen opslag in tanks, koelhuizen e.d.)	3.1	G50
6321	Overige dienstverlening voor het vervoer over land n.e.g. Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	3.2	G100
64	**Post en telecommunicatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6411	Nationale postdiensten	2	G30
6412.1	Lokale postdiensten	2	G30
6412.2	Koeriersdiensten	2	G30
71	**Verhuur van en handel in onroerend goed, verhuur van roerende goederen en zakelijke dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7110.1	Verhuur van personenauto's (geen operational lease)	2	G30
7110.2	Operational lease van personenauto's	2	G30

7121	Verhuur van transportmiddelen vervoer over land (geen personenauto's)	2	G30
7122	Verhuur van schepen	3.1	G50
7123	Verhuur van vliegtuigen	3.1	G50
7132	Verhuur van bouwmachines en -werktuigen	3.1	G50
7133	Verhuur van computers en kantoormachines	3.1	G50
7134.2	Verhuur van machines en werktuigen n.e.g.	3.1	G50
7140.3	Verhuur van leesportefeuilles	2	G30
7140.4	Verhuur van kleding, huisraad e.d.	2	G30
7140.5	Verhuur van overige roerende goederen n.e.g.	2	G30
72	**Computerservice- en informatietechnologiebureaus e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7250	Onderhoud en reparatie van computers en kantoormachines	1	G10
73	**Speur- en ontwikkelingswerk**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7310.1	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van landbouw en visserij	2	G-GE30
7310.3	Medisch en farmacologisch speur- en ontwikkelingswerk	2	G-GE30
7310.4	Overig natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	2	G-GE30
74	**Overige zakelijke dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7470.1	Reiniging van gebouwen	3.1	GE50
7470.2	Reiniging van transportmiddelen en overige reiniging n.e.g.	3.1	GE50
7481.1	Fotografie	2	G30
7481.3	Ontwikkelcentrales	2	G30
90	**Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9000.1	Afvalwaterinzameling en –behandeling <1000.000 i.e.	4.1	GE200
	Afvalwaterinzameling en –behandeling 1000.000 – 3000.000 i.e.	4.2	GE300
	Afvalwaterinzameling en –behandeling >3000.000 i.e.	5.1	GE500
9000.2	Afvalinzameling	3.1	G-GE50
9000.3	Afvalverwerking		
	- kabelbranderijen	3.2	GE100
	- Vuilstorten	4.2	G-GE300
	- Vuiloverslagstations	4.2	G-GE300
	- Composteerbedrijven: - niet belucht v.c < 5.000 ton/jr.	4.2	GE300
	v.c. 5.000 tot 20.000 ton/jr.	5.2	GE700
	v.c. > 20.000 ton/jr.	4.1	GE-S200
92	**Cultuur, sport en recreatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9211.1	Productie van (video)films (geen televisiefilms)	2	G30
9220.1	Omroeporganisaties	2	G30
93	**Overige dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9301.1	Wasserijen en linnenverhuur	3.1	G50
9301.2	Chemische wasserijen en ververijen	2	G-GE30
9301.3	Wasverzendinrichtingen	2	G30
9301.3	Wassalons, wasserettes	1	G10

Toelichting op Staat van bedrijfsactiviteiten

Inleiding
In dit bestemmingsplan wordt de toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan een "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen". Dit is een lijst waarin de binnen de gemeente Nijmegen voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Omdat de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" wordt gebruikt voor de milieuzonering in het kader van bestemmingsplannen zijn hierbij alleen de ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (vooral brand en explosiegevaar);
- verkeer;
- visuele aspecten.

Gebruikte bronnen
Als belangrijkste bron bij het opstellen van de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" is gebruik gemaakt van de lijst van bedrijfstypen uit de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten editie 2009 (het "Groene Boekje"). In deze uitgave worden voor een groot aantal bedrijfstypen en activiteiten richtafstanden ten opzichte van een rustige woonwijk gegeven, uitgaande van functiescheiding. Uitgangspunt hierbij is de hoofdactiviteit van het desbetreffende bedrijf. Daarbij is ervan uitgegaan dat de bedrijven ter voorkoming van hinder en/of gevaar die technieken toepassen, die tenminste thans als het meest gebruikelijk worden beschouwd. In de praktijk blijkt dat vaak de wat zwaardere bedrijfscategorieën al gebruik maken van de Best Beschikbare Technieken (BBT) voor de meest milieubelastende activiteiten.

In de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" is voor de indeling van de bedrijven naar activiteiten, evenals in de VNG-publicatie, uitgegaan van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) uit 1993, waarvan in de VNG-publicatie overigens op enkele punten is afgeweken.

Model Nijmegen

De lijst Model Nijmegen gaat net zoals voorgenoemde uitgave van de VNG uit van een rustige woonwijk. In de lijst Model Nijmegen is principieel niet afgeweken van de hindercirkels per bedrijfsactiviteit (gevaar, geur, geluid, stof, verkeer en visueel) zoals vermeld in de VNG-publicatie.

De lijst die hier is opgesteld als "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" deelt de bedrijven in een vijftal categorieën en een zevental subcategorieën in. Categorie 1 heeft betrekking op bedrijven die geen hinder van belang veroorzaken en categorie 4 en 5 op de potentieel milieuhinder veroorzakende zware bedrijven, meestal fabrieken. In het uitgangspunt voor deze lijst (zie bronnen) heeft men in de lijst van VNG ook nog categorie 6 bedrijven opgenomen. Deze komen echter binnen Nijmegen niet voor en zijn ook niet te verwachten. Deze zijn daarom in de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" niet opgenomen.

Het verschil van deze lijst Model Nijmegen ten opzichte van de lijst van bedrijfsactiviteiten als in de VNG-publicatie zijn:

- bedrijven die niet in Nijmegen voorkomen, zijn niet in deze lijst Model Nijmegen opgenomen, indien deze zich in de toekomst wel binnen Nijmegen willen vestigen zal dit van geval tot geval worden afgewogen;
- dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven,

maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies zijn niet in deze lijst Model Nijmegen opgenomen. Deze functies krijgen een eigen bestemming en vallen in het bestemmingsplan niet onder de bedrijven;
- activiteiten die niet plaatsgebonden zijn, zijn wel vermeld in de lijst maar krijgen niet vanzelfsprekend een bedrijfsbestemming;
- garagebedrijven en benzineservicestations (met en zonder lpg) zijn niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten opgenomen en daarmee niet algemeen toegestaan binnen de bedrijfsbestemming. Alleen door een aanduiding of een specifieke bestemming op te nemen kunnen deze bedrijven alsnog worden toegestaan. Dergelijke bedrijven hebben namelijk veelal een dermate ruimtelijke uitstraling dat deze bedrijven alleen op specifieke locaties worden toegestaan.

Categorie-indeling en criteria voor de toelaatbaarheid van bedrijven

In de VNG-publicatie zijn de 10 richtafstanden van de lijst van bedrijfstypen teruggebracht tot zes hoofdcategorieën welke hieronder vermeld staan:

categorie 1	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving toelaatbaar zijn in woonwijken.
categorie 2	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving toelaatbaar zijn tussen of onmiddellijk naast woonbebouwing, echter alleen in gebieden met gemengde functies.
categorie 3	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving in enige mate ruimtelijk gescheiden dienen te zijn van woonwijken en dienen te zijn voorzien van een eigen autoverbinding met de hoofd en/of verzamelwegen.
categorie 4	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving op behoorlijke afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn.
categorie 5	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op grote afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn. De aan te houden afstanden dienen per geval te worden bepaald.
categorie 6	komen in Nijmegen niet voor.

In tegenstelling echter tot de eerdere VNG uitgave zijn thans deze hoofdcategorieën 3, 4 een 5 verdeeld in de subcategorieën 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2 en 5.3 ieder met hun eigen richtafstanden ten opzichte van gevoelige objecten in een rustige woonwijk en gemengd gebied als hieronder aangegeven:

milieucategorie	**richtafstanden**	
	rustige wijk	gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1000 m	700 m

De richtafstanden die gelden ten opzichte van een rustige woonwijk, kunnen zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype

gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Opgemerkt over het bovenstaande dient wel te worden dat indien er sprake is van bedrijvigheid die onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen vallen, dan wel voor met name genoemde A-inrichtingen (gezoneerd) als opgenomen in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer van geval tot geval moet worden bepaald hoe groot de hinder-/gevarencontour is. Er kan dan niet alleen maar rekening worden gehouden met de in de voorgaande staten vermelde afstanden.

Opzet van de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen

In de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen is de categorie-indeling weergegeven op grond van bedrijfsactiviteiten. Hiervoor is gebruikgemaakt van de SBI codes 1999. Deze indeling wordt hier gebruikt om bedrijfsactiviteiten in te kunnen delen. Het kan dus voorkomen dat de activiteiten binnen een bedrijf in twee of meer verschillende groepen volgens de SBI-indeling vallen. In die gevallen geldt dan de hoogste categorie van deze Staat van Bedrijfsactiviteiten. Indien de bedrijfsonderdelen duidelijk ruimtelijk van elkaar kunnen worden gescheiden, kunnen de bedrijfsonderdelen echter ook apart worden ingedeeld.

In de staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen is zoals eerder vermeld eveneens uitgegaan van zonering (afstandscriteria/hindercirkels) ten opzichte van een rustige woonwijk als vermeld in de VNG-publicatie.

Flexibiliteit

De Staat van Bedrijfsactiviteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. Het is bovendien tijdgebonden. In de praktijk komt het dan ook voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. Tevens kunnen de richtafstanden wanneer sprake is van een gemengd gebied met één afstandsstap worden verlaagd. In de regels is daarom bepaald dat het bevoegd gezag met een omgevingsvergunning kan afwijken om bedrijven in een naastgelegen hogere categorie dan wel een bedrijf wat niet voorkomt op de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen toe te staan. De voorwaarde(n) daarbij is dat de bedrijfsactiviteiten naar hun aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met de bedrijven als bedoeld in de betreffende categorie.

Bijlage 2 Staat van horeca-activiteiten (model Nijmegen)

Hoofdstuk 1 Staat van horeca-activiteiten

Categorie 1: lichte horeca

Bedrijven die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Onder lichte horeca wordt geen detailhandel en/of ondersteunende horeca verstaan. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

1a. Lichte horeca

- automatiek;
- broodjeszaak;
- cafetaria;
- croissanterie;
- ijssalon;
- koffiebar;
- lunchroom;
- snackbar;
- tearoom.

1b. Overige lichte horeca

- bistro;
- grillroom;
- hotel of pension;
- restaurant (zonder bezorg- en/of afhaalservice).

Categorie 2: middelzware horeca

Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. Deze hinder kan onder andere bestaan uit openingstijden 's nachts en/of verkeersaantrekkende werking. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

2a. Middelzware horeca

- bar;
- bierhuis;
- biljartcentrum;
- café;
- proeflokaal;
- zalenverhuur (zonder regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

2b. Bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking

- bedrijven genoemd onder categorie 1a, 1b en 2a met een bedrijfsoppervlak van meer dan 50 m²;
- restaurant met bezorg- en/of afhaalservice (o.a. pizzeria, chinees, McDrive).

Categorie 3: zware horeca

Bedrijven die grote hinder veroorzaken voor omwonenden. Deze hinder bestaat onder andere uit een combinatie van openingstijden 's nachts èn verkeersaantrekkende werking:

- dancing;
- discotheek;
- nachtclub;
- partycentrum (regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

Hoofdstuk 2 Toelichting op Staat van horeca-activiteiten

Milieuzonering van horeca-activiteiten

De problematiek van hinder door horecabedrijven onderscheidt zich als zodanig nauwelijks van de problematiek van hinder veroorzaakt door "gewone" (niet agrarische) bedrijven. Bij het opstellen van de in de regels opgenomen Staat van horeca-activiteiten en het daarmee samenhangende toelatingsbeleid is daarom nauw aangesloten bij de Staat van Bedrijfsactiviteiten die al veel langer in bestemmingsplannen wordt toegepast. Het vestigen van horecabedrijven middels een bestemmingsplan is ruimtelijk relevant om vormen van hinder te voorkomen. Verdere regulering van individuele bedrijven vindt plaats middels de Wet milieubeheer en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) welke mogelijkheden biedt om vormen van hinder te voorkomen. De milieuzonering van horecabedrijven in het bestemmingsplan richt zich in aanvulling op de beide genoemde instrumenten met name op de volgende vormen van hinder:

- geluid;
- geur;
- verkeer.

Analoog aan de regeling voor "gewone" bedrijven worden bij de uitwerking van een ruimtelijk beleid voor hinderlijke horeca-activiteiten drie stappen onderscheiden:

a. indelen van activiteiten in ruimtelijk relevante hindercategorieën;
b. onderscheiden van gebiedstypen met een verschillende hindergevoeligheid;
c. uitwerken van een beleid in hoofdlijnen: in welke gebieden zijn welke categorieën in het algemeen toelaatbaar.

De onderstaande toelichting gaat nader in op de gehanteerde hindercategorieën en het algemene toelatingsbeleid voor deze categorieën. In het Bestemmingsplan vindt de verdere ruimtelijke afweging per locatie plaats.

Gehanteerde criteria

Voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten biedt de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuzonering" een goed vertrekpunt. De daar gehanteerde, nogal grove benadering behoeft echter voor een in de praktijk bruikbare Staat van horeca-activiteiten aanvulling en nadere motivering. In aanvulling op de gegevens uit de VNG-publicatie is gebruikgemaakt van de volgende ruimtelijk relevante criteria:

a. de voor verschillende soorten horeca-inrichtingen over het algemeen gebruikelijke openingstijden. Het Besluit horecabedrijven en de circulaire industrielawaai hanteren voor de dag-, avond- en nachtperiode verschillende milieunormen;
b. de mate waarin een bedrijfstype naar verwachting bezoekers en in het bijzonder bezoekers per auto en/of brommers (scooters) aantrekt.

Categorieën van horeca-activiteiten

Mede op grond van bovengenoemde criteria worden in de Staat van horeca-activiteiten de volgende drie categorieën onderscheiden (onderverdeeld in subcategorieën):

<u>Categorie 1: lichte horeca</u>

Bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds geopend zijn (in hoofdzaak verstrekking van etenswaren en maaltijden) en slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken: restaurants, cafetaria's, ijssalons en dergelijke. In deze categorie zijn de volgende subcategorieën onderscheiden:

a. horeca die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar is met detailhandel, zoals: cafetaria, ijssalon, lunchroom en dergelijke. Met name in centrumgebieden kan het in verband met ruimtelijk-functionele aspecten gewenst zijn deze groep als afzonderlijke categorie

te beschouwen;
b. overige lichte horeca, zoals restaurants, hotels en pensions.

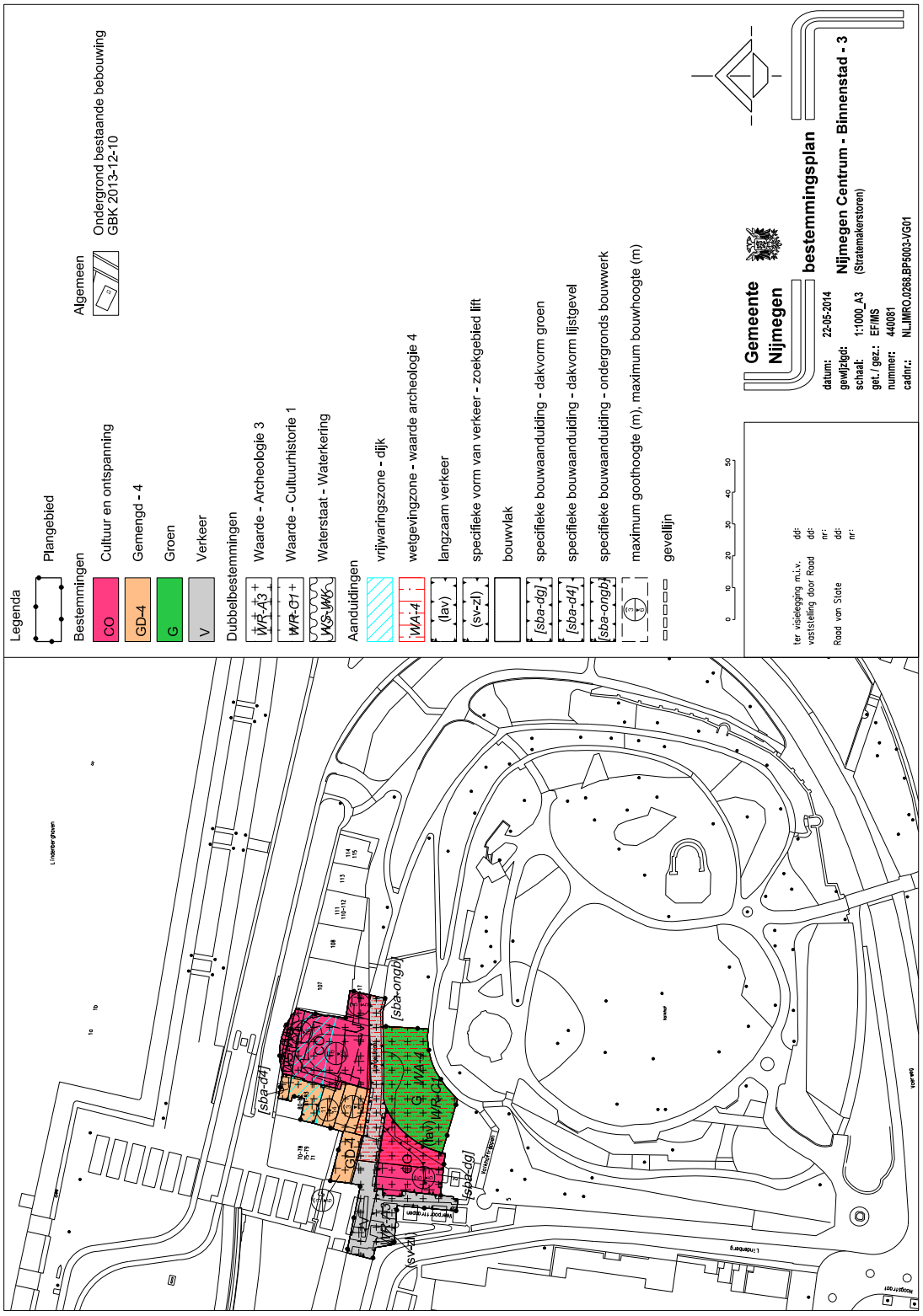
Categorie 2: middelzware horeca

Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden door enerzijds de openingstijden (ook 's nachts) en/of de grote verkeersaantrekkende werking:

a. cafés, bars, biljartcentra, zalenverhuur e.d. Deze bedrijven zijn over het algemeen alleen toelaatbaar in weinig gevoelige gebieden, zoals centrumgebieden met primair een functie voor detailhandel en voorzieningen;
b. bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking: grotere restaurants, grotere hotels, McDrives e.d. (bedrijfsoppervlak van meer dan 250 m²). Deze bedrijven zijn vooral toelaatbaar langs grotere verkeerswegen.

Categorie 3: zware horeca

Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts zijn geopend en tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en hetgeen grote hinder voor de omgeving met zich mee kan brengen, zoals: dancings, discotheken en partycentra. Deze bedrijven zijn alleen toelaatbaar in specifiek voor dergelijke bedrijven aangewezen gebieden.

Legenda
Plangebied
Bestemmingen
CO
Cultuur en ontspanning
GD-4
Gemengd - 4
G
Groen
V
Verkeer
Dubbelbestemmingen
Waarde - Archeologie 3
Waarde - Cultuurhistorie 1
Waterstaat - Waterkering
Aanduidingen
vrijwaringszone - dijk
wetgevingzone - waarde archeologie 4
langzaam verkeer
specifieke vorm van verkeer - zoekgebied lift
bouwvlak
specifieke bouwaanduiding - dakvorm groen
specifieke bouwaanduiding - dakvorm lijstgevel
specifieke bouwaanduiding - ondergronds bouwwerk
maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
gevellijn
Algemeen
Ondergrond bestaande bebouwing GBK 2013-12-10
Gemeente Nijmegen
bestemmingsplan
Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3
(Stratemakerstoren)
datum: 22-05-2014
gewijzigd:
schaal: 1:1000_A3
get. / gez.: EF/MS
nummer: 440081
cadnr.: NL.IMRO.0268.BP5003-VG01
ter visielegging m.i.v. vaststelling door Raad
Raad van State

BRANDWEER
Gelderland-Zuid

Veiligheidsregio
Gelderland-Zuid

Gemeente Nijmegen
College van burgemeester en wethouders
D.t.v. de heer M.F. Jansen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Sector Brandweer
Professor Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 3 februari 2014
Betreft: Bestemmingsplan Nijmegen Centrum - Binnenstad - 3 (Stratenmakerstoren)
Bijlage(n): -

Briefnr: VR/BRW/3005/14/HH

Contactpersoon
Hans de Harder
088 457 50 83
hans.de.harder@vrgz.nl

Geacht college,

Op 26 november 2013 hebben wij, door tussenkomst van de Omgevingsdienst regio Njimegen (ODRN), uw verzoek om advies ontvangen over het bestemmingsplan Nijmegen Centrum-Binnenstad-3 (Stratenmakerstoren). Dit bestemmingsplan beoogt de verbouwing/uitbreiding van de Stratemakerstoren tot een bezoekerscentrum met een ontvangstvoorziening.

Het plangebied is gelegen in het invloedsgebied van meerdere risicobronnen, te weten: de inrichting TWO Chemical Logistics BV, de rivier de Waal, de spoorlijn Arnhem - Nijmegen en gemeentelijke routering gevaarlijke stoffen. Om die reden moet het bestemmingsplan worden getoetst aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en dient u het groepsrisico van één of meerdere risicobronnen te verantwoorden.

Wij informeren u dat wij in dit specifieke geval geen uitgebreide beschouwing van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid van burgers hebben opgesteld. De reden daarvoor is dat de vaststelling van dit bestemmingsplan niet of nauwelijks effect heeft op de externe veiligheidsrisico's. Wij verwijzen u voor een beschouwing op hoofdlijnen naar de paragraaf 'bestrijdbaarheid risicobronnen' van uw gemeentelijke beleidsvisie externe veiligheid.

Specifiek voor dit bestemmingsplan merken wij nog op dat de brede bestemming 'gemengd-4' (met daarin de mogelijkheid voor maatschappelijke voorzieningen) met het oog op zelfredzaamheid ongewenst is. Wij adviseren u derhalve om hiervoor een meer specifieke bestemming op te nemen.

Nader onderzoek Valkhofpark

Vleermuizen, gierzwaluw en huismus

2 oktober 2013

Tauw

Vleermuisonderzoek Valkhofpark

Nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen en hun gebruiksfuncties in het Valkhofpark te Nijmegen

Tauw

Kenmerk R001-1205912XMT-kwe-V01-NL

Verantwoording

Titel	Nader onderzoek Valkhofpark
Opdrachtgever	Gemeente Nijmegen
Projectleider	Bas Bakker
Auteur(s)	M.S. Tiemens
Projectnummer	1205912
Aantal pagina's	23 (exclusief bijlagen)
Datum	2 oktober 2013
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-1205912XMT-kwe-V01-NL

6\24

Tauw

Kenmerk R001-1205912XMT-kwe-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **8**
1.1 Aanleiding en doel 8
1.2 Natuurbeschermingswetgeving 8
1.3 Huidige situatie en beoogde werkzaamheden 9

2 Ecologie vleermuizen en methoden **10**
2.1 Ecologie van vleermuizen 10
2.2 Onderzoeksmethodiek 13
2.2.1 Verwachte soorten 13
2.2.2 Verwachte functies 14
2.2.3 Doel onderzoek 15
2.2.4 Werkwijze 15
2.2.5 Periodisering 16

3 Resultaten onderzoek **17**
3.1 Vleermuizen 17
3.2 Huismus en gierzwaluw 19

4 Effectbeschrijving **19**
4.1 Vleermuizen 19
4.2 Huismus en gierzwaluw 20

5 Conclusies en aanbevelingen **21**
5.1 Conclusies 21
5.1.1 Vleermuizen 21
5.1.2 Huismus en gierzwaluw 22
5.2 Aanbevelingen 22

6 Literatuur **23**

Bijlage(n)
1 Inventarisatiekaart

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van gemeente Nijmegen heeft Tauw onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van vleermuizen ten behoeve van herinrichting van het Valkhofpark te Nijmegen. Tevens zijn nestlocaties van gierzwaluw en huismus meegenomen in het onderzoek. Het vleermuizenonderzoek is gericht op het vaststellen van de functie van het plangebied voor de in de regio voorkomende vleermuissoorten. Het plangebied kan een essentieel onderdeel vormen van het leefgebied van vleermuizen, in de vorm van vliegroute, verblijfplaatsen en foerageergebied.

De kans bestaat dat als gevolg van de werkzaamheden (onderdelen van het leefgebied van) vleermuizen worden verstoord of verdwijnen. Wanneer dit daadwerkelijk het geval is, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de voortplantings- en / of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen (kunnen) worden voorgelegd aan Dienst Regelingen van het Ministerie van EL&I. Bij goedkeuring van de maatregelen wordt een positieve afwijzing gegeven, omdat geen overtreding van de Flora- en faunawet optreedt. Indien het nemen van dergelijke maatregelen niet mogelijk is, dient ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.

In een eerder stadium is een natuurtoets door Tauw uitgevoerd ten behoeve van de herinrichting van het Valkhofpark (Drunen, 2012). Op basis van de natuurtoets konden negatieve effecten op vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. Daarom is nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk. Dit rapport geeft een beschrijving van het plangebied, uitleg over de ecologie van vleermuizen, de gebruikte onderzoeksmethodiek, de resultaten, effectbeschrijving en de conclusies van het onderzoek.

In de conclusie wordt antwoord gegeven op de vraag of (en eventueel welke) mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn, of dat een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd voor het mogelijkerwijs verstoren en / of verdwijnen van (onderdelen van leefgebieden van) vleermuizen.

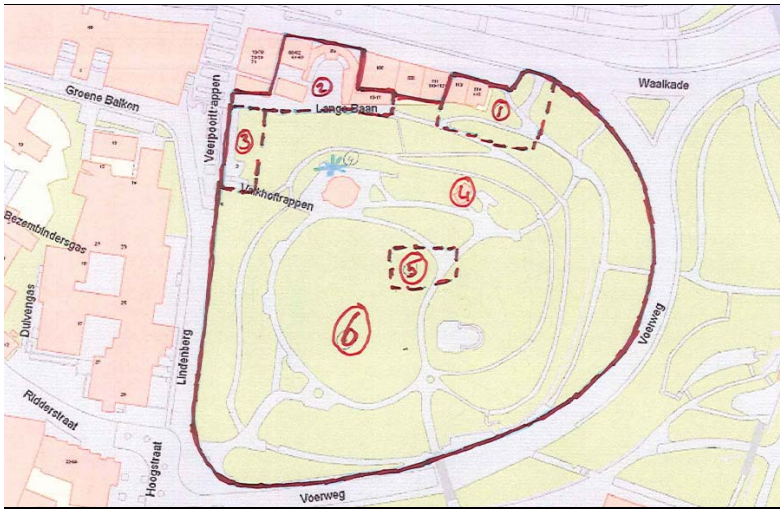
1.2 Natuurbeschermingswetgeving

De Flora- en faunawet gaat uit van het voorzorgsbeginsel en stelt dat een overtreding van verbodsbepalingen *met zekerheid* moet kunnen worden uitgesloten. Uitsluitsel is alleen mogelijk op basis van voldoende en actuele gegevens. Wanneer negatieve effecten op soorten mogelijk

zijn, en wanneer op basis van het oriënterend veldbezoek of actuele verspreidingsgegevens niet met zekerheid vast te stellen is of een soort aanwezig is, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten noodzakelijk. Ook bij het aanvragen van een eventuele ontheffing dient de aanwezigheid van de betreffende soort aangetoond te worden. Hierbij geldt een ‘omgekeerde bewijslast’ waarbij de initiatiefnemer verantwoordelijkheid draagt.

1.3 Huidige situatie en beoogde werkzaamheden

Het plangebied voor de beoogde ontwikkeling is gelegen in het centrum van de gemeente Nijmegen (zie figuur 1.1). Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit een terrasachtig park in landschapstijl met veel oude bomen. Begrenzing van het park bestaat deels uit oude stadsmuren met aan de noordzijde van het plangebied een bunker. In het park staat verder nog een aantal andere monumentale panden waaronder een donjon. In het noordelijk deel bij de waalkade ligt hotel Courage. Oostelijke zijde van dit pand bestaat uit een vervallen muur met gaten en scheuren. Verder ligt rond het park nog een ruïne op één van de terrassen aan de noordzijde. Hierin zitten verschillende grote openingen die ondergronds doorlopen en in potentie geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Figuur 1.1 Globale ligging van het plangebied (rode contour)

De beoogde ontwikkelingen in het Valkhofpark bestaan uit:
1. Sloop en nieuwbouw van hotelbestemming Moed / Courage
2. Renovatie en uitbreiding van natuurmuseum de Stratemakerstoren
3. Opknappen kering en openmaken groen: eventueel sloop en rooien
4. Het toegankelijk maken en openstellen van de bestaande bunker voor publiek
5. Herbouw van de bestaande Donjon
6. Renovatie van het park, waarbij onder andere bomen opnieuw geplant of gerooid worden

2 Ecologie vleermuizen en methoden

2.1 Ecologie van vleermuizen

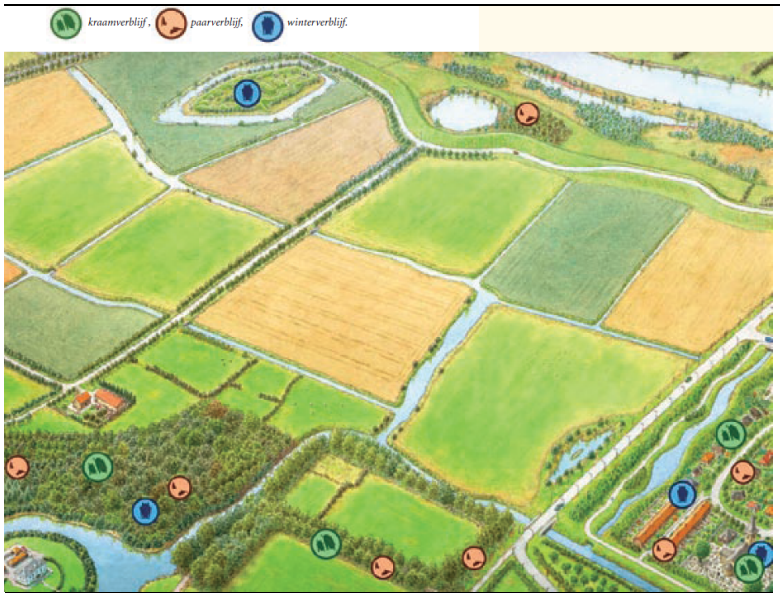
Vleermuizen gebruiken verschillende delen van het landschap voor verschillende doeleinden. Er worden drie belangrijke gebruiksfuncties onderscheiden:

- **Vliegroutes**: De meeste soorten vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen in het landschap om zich langs te verplaatsen, zoals heggen, lanen, bosranden en waterlopen. Dergelijke lijnvormige elementen dienen als oriëntatie en bieden beschutting tegen wind en tegen mogelijke vijanden. Er wordt door vleermuizen vaak ook gefoerageerd op de vliegroute
- **Foerageergebieden**: Vleermuizen jagen ofwel boven water, in halfopen, parkachtig landschap, in stedelijk gebied of in het bos binnen de openingen in het kronendak, maar vooral langs bosranden en overgangen. Sommige soorten leggen ’s avonds enkele kilometers af om hun foerageergebieden te bereiken. Andere soorten zoeken hun voedsel binnen een straal van enkele honderden meters rondom de verblijfplaats
- **Verblijfplaatsen**: Vleermuizen gebruiken holten en spleten in bomen of gebouwen als verblijfplaats. Door het jaar heen maken vleermuizen gebruik van verschillende soorten verblijfplaatsen:
  - *Zomerverblijfplaatsen*: De Nederlandse vleermuizen hebben voorkeur voor een zomerverblijfplaats in bomen en / of gebouwen. De belangrijkste voorwaarde van een verblijfplaats is de nabijheid van een goed voedselgebied. Daarnaast speelt het microklimaat in het verblijf een belangrijke rol. De zomerverblijfplaatsen worden gekenmerkt door warme en droge omstandigheden en worden bewoond in de periode tussen april en oktober
  - *Kraamverblijfplaatsen*: In de zomer verzamelen de vrouwtjes zich in kraamkolonies (bijvoorbeeld in boomholten, op zolders, in spouwmuren, achter daklijsten) om gezamenlijk jongen te krijgen. Een dergelijke kraamkolonie bewoont tegelijkertijd of afwisselend een aantal verschillende verblijfsplaatsen. Mannetjes worden niet geduld, zij leven in de zomer solitair of in kleine groepen. De jongen worden geboren in de vroege zomer (eind mei-half juni) en foerageren mee met de vrouwtjes tot in juli of augustus.

Daarna verlaten de vrouwtjes langzaam de kraamkolonies en gaan ze op zoek naar een mannetje om te paren

- *Paarverblijfplaatsen:* Paarverblijfplaatsen zijn tijdelijke verblijfplaatsen, die aan het einde van de zomer door zowel mannetjes als vrouwtjes worden bezocht om te paren. De paarverblijfplaatsen liggen vaak in groepen bij elkaar op strategische plaatsen, bijvoorbeeld langs de trekroutes naar overwinteringsgebieden. De mannetjes verdedigen hun individuele paarverblijf of paarterritorium tegenover andere mannetjes, terwijl ze, vliegend of stationair (afhankelijk van de soort), de vrouwtjes luid roepend proberen te lokken. Exacte locaties van paarverblijven zijn lastig vast te stellen. Een voorbeeld: als er een fanatiek roepende en rondvliegende gewone dwergvleermuis rondom een woningblok wordt waargenomen, dan kan het hele woningblok als paarverblijf worden aangewezen
- *Winterverblijfplaatsen*: Om de winter te overleven houden vleermuizen een winterslaap van oktober tot maart of april. Enkele vleermuizen, zoals de ruige dwergvleermuis, komen vanuit kraamkolonies in Midden- en Oost-Europa naar Nederland om te overwinteren. Vleermuizen houden hun winterslaap doorgaans in koude, donkere, vochtige, vaak onderaardse verblijven. Ook kunnen ze in bomen of op zolders overwinteren. In de winterverblijven is het vochtig en er heerst een constante temperatuur tussen circa 0°C en 10°C; de gewenste temperatuurwaarde is soortspecifiek. Als het microklimaat verandert, dan gaan de vleermuizen op zoek naar een nieuwe ruimte met een gunstiger temperatuur. Zwermgedrag is indicatief voor een winterverblijfplaats in de directe omgeving. Zwermgedrag betreft sociale interactie tussen vleermuizen en dient voor uitwisseling van genen of van kennis over leefgebieden en verblijfplaatsen. Zwermgedrag vindt vaak heel lokaal plaats. Het vaststellen van zwermgedrag is soms lastig, maar het gaat in ieder geval om een grote groep vleermuizen die voor langere tijd op dezelfde locatie blijft rondvliegen. Wanneer dat nabij een kerkgebouw of een andere geschikte winterverblijfplaats is, dan is er sprake van zwermgedrag bij een winterverblijfplaats (Kapteyn, 1995; Limpens et al., 2004; Limpens et al., 2009).

Vleermuizen maken gebruik van het landschap als netwerk, waarin de verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden verspreid door het landschap liggen. Als gevolg van de seizoenswisselingen, maar ook door factoren zoals veranderingen in het voedselaanbod op de verblijfplaatsen, is het gebruik van het netwerk dynamisch en veranderlijk in de loop van het seizoen en in de loop van de jaren (Kapteyn, 1995; Limpens et al., 2004; Limpens et al., 2009).

Figuur 2.1 Impressie van het gebruik van het landschap als netwerk van verschillende verblijfplaatsen door vleermuizen (Limpens *et al*., 2004)

Figuur 2.2 Impressie van het gebruik van het landschap als netwerk van vliegroutes vanuit verschillende verblijfsplaatsen door vleermuizen (Limpens *et al*., 2004)

2.2 Onderzoeksmethodiek

2.2.1 Verwachte soorten

Het plangebied wordt gekenmerkt door een parkachtige omgeving met oude gebouwen en groenstructuren. Uit verspreidingsgegevens Limpens et al. 1997 / Limpens et al. 2009 / www.zoogdieratlas.nl en op basis van het oriënterend veldbezoek (Tauw, 2012) kan aanwezigheid van de volgende vleermuissoorten in het plangebied niet worden uitgesloten: Baardvleermuis, Franjestaart, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis.

In tabel 2.1 staat voor bovengenoemde soorten weergegeven hoe ze het landschap gebruiken en waar verblijfplaatsen kunnen worden aangetroffen.

Tabel 2.1 Schematisch weergave van het landschapsgebruik van de vleermuizen. + = ongevoelig voor licht, – = gevoelig voor licht (Naar: Limpens *et al.*, 2004)

Soort	Type verblijfplaats	Type jachtgebied	Type vliegroute	Max. afstand tussen verblijfplaats en jachtplaats	Licht op route	Licht tijdens jacht
Gewone dwergvleermuis	Bebouwing	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Lijnvormige structuur	1 – 15 km	–	+
Ruige dwergvleermuis	Bebouwing en bomen	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Lijnvormige structuur / open gebied	1 – 20 km	–	+
Laatvlieger	Bebouwing	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Lijnvormige structuur / open gebied	1 – 20 km	–	+
Franjestaart	Bebouwing en bomen	Waterrijk besloten landschap	Lijnvormige structuur	1 – 10 km	–	–
Baardvleermuis	Bebouwing en bomen	Waterrijk besloten landschap	Lijnvormige structuur	1 – 10 km	–	–
Meervleermuis	Bebouwing	Waterrijke omgeving	Lijnvormige structuur	1 – 30 km	–	–
Watervleermuis	Bomen	Waterrijke omgeving	Lijnvormige structuur	1 – 20 km	–	–
Rosse vleermuis	Bomen	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Open gebied	1 – 40 km	+	+

2.2.2 Verwachte functies

Bij het onderzoek naar vleermuizen ligt de focus op:

- Verblijfplaatsen

Globaal zijn de volgende gebruiksfuncties in en rondom het plangebied onderzocht:

- Vliegroute: vliegroute(s) worden verwacht
- Foerageergebied: in het plangebied is mogelijk geschikt foerageergebied aanwezig
- Verblijfplaats: er worden verschillende verblijfsplaatsen verwacht in het plangebied:
  - Zomerverblijfplaatsen: Volwassen bomen in het park
  - Winterverblijfplaatsen: bunker met doorlopende gaten / openingen
  - Paarverblijfplaatsen: bunker met doorlopende gaten / openingen, Volwassen bomen in het park

Het onderzoek naar winter(verblijf)plaatsen richt zich in het bijzonder op verblijfplaatsen in de voormalige schietgaten van de aanwezige bunker. De bunker wordt in de toekomst mogelijk opengesteld voor publiek. Als vleermuiskolonies aanwezig zijn, kan openstelling negatieve effecten met zich meebrengen op die vleermuiskolonies. Eventuele verblijfplaatsen in volwassen bomen in het park zijn minder van belang voor dit onderzoek, aangezien deze bomen gehandhaafd blijven.

2.2.3 Doel onderzoek

Het doel van het vleermuizenonderzoek is om aan te tonen of en hoe het plangebied van belang is voor vleermuizen, waarbij de focus ligt op de volgende soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, franjestaart, baardvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis. Het onderzoek richt zich op het vaststellen van zomer / winter verblijfplaatsen van deze soorten. Ook mogelijk aanwezige vliegroutes en foerageergebieden worden in kaart gebracht. Indien het plangebied inderdaad een belangrijke functie vervult voor één of meerdere vleermuissoorten, wordt een afweging gemaakt of de beoogde ontwikkelingen de staat van instandhouding van de soort(en) beïnvloedt. De Flora- en faunawet beschermt niet alleen de instandhouding van soorten, maar ook individuen. Wanneer een ontwikkeling de instandhouding niet schaadt, maar één of enkele individuen wel, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen tijdens de planfase of tijdens de aanpassingen van de verblijfplaats(en). De benodigde mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een (nader uit te werken) mitigatieplan.

Ander aandachtspunt die een rol speelt tijdens het onderzoek is een melding door een omwonende, van een mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen in de bunker die opengesteld gaat worden voor publiek.

2.2.4 Werkwijze

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type: Petersson D240X). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme van het geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde “piekfrequentie”, kan in

veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt gebruik gemaakt van opnameapparatuur en het programma Batsounds.

De veldbezoeken worden uitgevoerd door twee ervaren ecologen. Dit is noodzakelijk omwille van veiligheid en kwaliteit. Om de vliegroutes, foerageergebieden en verblijfplaatsen in kaart te brengen, is lopend met de batdetector het plangebied doorzocht. Tevens is een deel van de omgeving rondom het plangebied doorzocht.

De aanwezige bunker die potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen, is tijdens het veldbezoek van 3 september tevens visueel onderzocht. Vanuit de bunkeropening is met een lamp de binnenzijde beschenen en beoordeelt of deze geschikt is als vleermuisverblijf.

2.2.5 Periodisering

In totaal zijn zes veldbezoeken uitgevoerd in de periode augustus 2012 tot september 2013. Meerdere bezoeken zijn nodig, omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen en foerageergebieden die in verschillende perioden in het jaar worden gebruikt (zie figuur 2.1 en 2.2). Door de bezoeken te spreiden wordt een beter beeld verkregen van de betekenis van het plangebied voor vleermuizen. Bij de laatste twee bezoeken lag de nadruk op een mogelijke verblijfplaats in de bunker die in de toekomst opengesteld wordt voor publiek. Er waren namelijk aanwijzingen van een omwonende dat hier een mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen aanwezig zou zijn.

In tabel 2.2 zijn de data en weersomstandigheden van elk veldbezoek weergegeven. Het aantal veldbezoeken, het tijdstip en de periode zijn gebaseerd op het vleermuizenprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 27-03-2013). Het veldwerk is weersafhankelijk en is alleen bij (redelijk) gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Dit houdt voor vleermuizen in dat er geen of weinig neerslag is en weinig wind.

Tabel 2.2 Data en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken

Datum veldbezoek	Tijdstip	Focus	Weersomstandigheden
28 augustus 2012	avond	Verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	windstil, geen neerslag, ±20°C
18 september 2012	avond	Verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	weinig wind, geen neerslag, ±17°C
6 mei 2013	avond	Verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	windstil, geen neerslag, onbewolkt, ±17°C
3 juni 2013	ochtend	Verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden, zwermen	weinig wind, geen bewolking of neerslag, ±5°C

8 juli 2013	ochtend	Verblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	zwakke wind, geen bewolking of neerslag, ±15°C
3 september 2013	avond	Verblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	weinig wind, geen neerslag, 19°C

3 Resultaten onderzoek

3.1 Vleermuizen

In het onderzoeksgebied en de directe omgeving is hoofdzakelijk de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Tijdens het laatste veldbezoek zijn verder een aantal foeragerende laatvliegers en één rosse vleermuis in of rond het plangebied aangetroffen. Andere vleermuissoorten zijn hier tijdens de veldbezoeken niet waargenomen. De aantallen vleermuizen zijn gelijk verdeeld over de veldbezoeken waargenomen. In de navolgende figuur zijn de resultaten weergegeven van het onderzoek (zie ook bijlage 1). Vervolgens is per functieonderdeel het belang voor de vleermuizen en het mogelijk voorkomen van dit onderdeel in het plangebied weergegeven.

Figuur 3.1 Resultaten vleermuizen alle veldbezoeken

(Vlieg)route

Tijdens de veldbezoeken is eenmaal een waarneming gedaan van een vleermuis op vliegroute. De vleermuis kon niet op naam worden gebracht. De vleermuis gebruikte het noordelijkste deel langs hotel ‘Courage’ richting Valkhofpark als vliegroute. De hier aanwezige bebouwing en bomen bieden geschikte mogelijkheden voor vliegroutes.

Foerageergebied

Het gehele plangebied is geschikt als foerageergebied voor aanwezige vleermuizen. Tijdens alle veldbezoeken zijn verschillende waarnemingen gedaan van foeragerende vleermuizen. De diversiteit van het landschap en afwisseling tussen ‘open’ en ‘gesloten’ delen van de vegetatie en bebouwing biedt voldoende foerageermogelijkheden.

Verblijfplaatsen
Tijdens twee veldbezoeken is zwermgedrag van vleermuizen waargenomen (zie bijlage 1). Dit zwermgedrag indiceert een mogelijke verblijfplaats voor aanwezige vleermuizen.
De eerste waarneming van zwermgedrag vond plaats op 28 augustus 2012 aan de achterzijde van hotel 'Courage'. Hier waren maximaal vier gewone dwergvleermuizen tegelijk aan het zwermen. De achterzijde van het hotel heeft een aantal scheuren en openingen die als verblijfplaats potentieel geschikt zijn. Invliegende vleermuizen zijn niet waargenomen. Bij de overige veldbezoeken zijn ook geen waarnemingen meer gedaan van zwermgedrag op deze locatie. De aanwezigheid van een verblijfplaats is hierdoor op deze locatie uitgesloten.

De tweede waarneming van zwermgedrag is gedaan op 3 juni 2013. Midden in het Valkhofpark is tussen de aanwezige volwassen bomen zwermgedrag waargenomen. Waarschijnlijk betrof deze waarneming sociaal gedrag en geen indicatie van een mogelijke verblijfplaats. Omdat de potentieel geschikte monumentale bomen door de geplande werkzaamheden niet worden aangetast, levert het voorkomen van een verblijfplaats hier geen problemen voor vleermuizen op.

Tijdens het vooronderzoek was de aanwezigheid van een verblijfplaats in de voormalige bunker die opengesteld gaat worden mogelijk. Tijdens de veldbezoeken zijn echter geen waarnemingen gedaan van in- of uitvliegende vleermuizen ter hoogte van de schietgaten. De aanvliegroute naar één van deze schietgaten wordt grotendeel geblokkeerd door begroeiing. Verder is tijdens het laatste veldbezoek de binnenzijde van de bunker bekeken. Hieruit blijkt dat de bunker van binnen niet geschikt is. De luchtvochtigheid in de bunker te laag is en dat de ruimtes waarschijnlijk niet vorstvrij zijn in de winter. Een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen dient een hoge luchtvochtigheid te hebben en daarnaast vorstvrij te zijn om uitdroging en/of bevriezing tijdens de winterslaap te voorkomen.

3.2 Huismus en gierzwaluw
De gebouwen van hotel Courage en natuurmuseum Stratemakerstoren biedt mogelijk geschikte nestlocaties voor huismus en gierzwaluw. Tijdens de onderzoeken zijn geen waarnemingen gedaan van huismus of gierzwaluw. Nestlocaties zijn niet aangetroffen.

4 Effectbeschrijving

4.1 Vleermuizen

Vliegroutes en foerageergebieden
Het gehele plangebied wordt gebruikt als foerageergebied, hoofdzakelijk door gewone dwergvleermuizen. Tijdens het laatste bezoek zijn ook rosse vleermuis en laatvlieger

aangetroffen. Het park biedt afwisseling tussen open en gesloten delen, waardoor het geschikt foerageergebied voor bovengenoemde soorten vormt. Tijdens één veldbezoek is een gewone dwergvleermuis op vliegroute aangetroffen.

De plannen hebben geen negatieve effecten op vliegroutes of foerageergebieden. Het gebied blijft als park gehandhaafd. Monumentale bomen worden niet verwijderd. De functie van het gebied blijft hierdoor hetzelfde. Bij doorgang van de beoogde werkzaamheden zijn negatieve effecten op het foerageergebied en de vliegroutes van de genoemde soorten uitgesloten.

Verblijfplaatsen
Tijdens de veldbezoeken zijn geen verblijfplaatsen in gebouwen aangetroffen voor vleermuizen. Op vier locaties is het gedrag van vleermuizen of de locatie zelf aanleiding geweest voor een nadere analyse:

1. Het waargenomen zwermgedrag van gewone dwergvleermuizen bij een aantal hoge bomen in het park op 3 juni 2013 betreft sociaal gedrag aangezien deze soort uitsluitend gebouwbewonend is. Het zwermgedrag heeft geen gevolgen voor de toetsing
2. De boombewonende soort (de rosse vleermuis) die tijdens één veldbezoek is aangetroffen ondervindt geen hinder van de geplande werkzaamheden, aangezien de grote bomen die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats niet worden aangetast
3. Het zwermgedrag ter hoogte van hotel ‘Courage’ betrof sociaal gedrag. Er zijn tijdens het veldbezoek geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Ook bij de andere veldbezoeken is op deze locatie geen activiteit meer waargenomen. De aanwezigheid van een verblijfplaats is hierdoor uitgesloten
4. Er is geen winterverblijf aangetroffen in de bunker. De bestaande bunker, die in de toekomst mogelijk opengesteld gaat worden voor publiek blijkt bij nader onderzoek ook niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De ruimtes in deze bunker hebben hiervoor een te lage luchtvochtigheid en zijn niet vorstvrij

Negatieve effecten op verblijfplaatsen voor vleermuizen treden niet op doordat de aanwezigheid van verblijfplaatsen is uitgesloten.

4.2 Huismus en gierzwaluw

Tijdens de onderzoeken zijn geen waarnemingen gedaan van huismus of gierzwaluw. Nestlocaties zijn niet aangetroffen. Een effect op deze soorten is uit te sluiten door de afwezigheid van nestlocaties.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten samengevat en worden de vervolgstappen kort beschreven. Daarnaast worden enkele aanbevelingen gedaan.

5.1 Conclusies

5.1.1 Vleermuizen

In opdracht van gemeente Nijmegen heeft Tauw onderzoek naar vleermuizen, gierzwaluw en huismus uitgevoerd ten behoeve van verscheidene werkzaamheden in het Valkhofpark. De voorgenomen ontwikkelingen tasten het leefgebied van vleermuissoorten niet aan. Uitgangspunt is wel dat de werkzaamheden overdag uitgevoerd worden en de eventuele verlichting van donjon niet van de donjon af schijnt, maar juist richting de donjon.

Het vleermuizenonderzoek is gericht op het vaststellen van de functie van het plangebied voor de aanwezige vleermuissoorten. De vleermuissoort die het meeste gebruik maakt van het plangebied is de gewone dwergvleermuis. Daarnaast zijn bij één van de bezoeken ook nog laatvliegers en een rosse vleermuis aangetroffen. Het plangebied vormt een onderdeel van het leefgebied van deze vleermuizen, in de vorm van vliegroute en / of een foerageergebied. In de directe omgeving zijn echter voldoende alternatieven hiervoor aanwezig, waardoor negatieve effecten voor vleermuizen door de geplande werkzaamheden niet optreden. Ook verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn tijdens de veldbezoeken niet aangetroffen. In tabel 5.1 worden de verwachte soorten en waargenomen soorten en gebruiksfuncties, plus de eventuele verwachte negatieve effecten van de beoogde werkzaamheden op soorten en gebruiksfuncties weergegeven.

Tabel 5.1 Verwachte soorten en waargenomen soorten en functies in de omgeving van het plangebied, plus eventuele negatieve effecten van de beoogde werkzaamheden

	Foerageergebied	Vliegroute	Verblijfplaats
Gewone dwergvleermuis			
Ruige dwergvleermuis			
Meervleermuis			
Watervleermuis			
Laatvlieger			
Rosse vleermuis			
Franjestaart			
baardvleermuis			

Soort + gebruiksfunctie is:
Niet aangetroffen
Aangetroffen, maar geen negatief effect verwacht
Aangetroffen, negatief effect verwacht

Op basis van het uitgevoerde vleermuizenonderzoek wordt geconcludeerd dat negatieve effecten op essentiële gebruiksfuncties van het leefgebied van de vleermuizen door de geplande werkzaamheden zijn uitgesloten. De functionaliteit van het plangebied, zoals omschreven in eerdere hoofdstukken, wordt niet aangetast door werkzaamheden en het plan. Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van vleermuizen, zie paragraaf 5.2.

5.1.2 Huismus en gierzwaluw

Tijdens de onderzoeken zijn geen waarnemingen gedaan van huismus of gierzwaluw. Nestlocaties zijn niet aangetroffen. Een effect op deze soorten is uit te sluiten door de afwezigheid van nestlocaties.

5.2 Aanbevelingen

Hoewel er geen (vaste) verblijfplaatsen zijn aangetroffen in het plangebied maken vleermuizen wel gebruik van het gebied. Het gebruik van verlichting tijdens de werkzaamheden dient hierdoor tot een minimaal te worden beperkt. Daarnaast is het aan te bevelen de werkzaamheden tijdens daglicht uit te voeren, waardoor aanwezige vleermuizen niet worden verstoord.

Wanneer de donjon verlicht wordt, zal dit licht niet van de donjon afschijnen, maar op korte afstand van en gericht op de donjon. Daardoor wordt er geen licht verspreid waar vleermuizen tijdens het foerageren last van hebben.

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen én de functionele omgeving van de broedplaatsen beschermd tijdens de broedperiode. Sloop van gebouwen, nieuwbouw en verwijderen van bomen en struiken dienen gezien te worden als een voor vogels verstorende activiteit en dienen daarom buiten het vogelbroedseizoen te worden uitgevoerd. Door het onaantrekkelijk maken (enhouden) van het plangebied voor en tijdens de bouwfase, kan tevens eventuele (nieuw)vestiging van broedende vogels voorkomen worden.

6 Literatuur

(Jansen, J.A.M. & Schaminée, J.H.J. 2008)
Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn, Tweede herziene en uitgebreide druk, KNNV Uitgeverij, Zeist.

(Kapteyn, K. 1995)
Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt en Co Uitgevers en importeurs BV, Haarlem/ Provincie Noord-Holland, Haarlem.

(Limpens, H., Mostert, K. & Bongers, W. 1997)
Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging Utrecht.

(Limpens, H.J.G.A., Twisk, P. & Veenbaas, G. 2004)
Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde Delft en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming Arnhem. ISBN 90-369-5562-9.

(Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R.2009)
Cursusmap Vleermuizen en Planologie, Zoogdiervereniging, april 2009.

(Simon, M., Hüttenbügel, S. & Smit-Viergutz, J. 2004)
Ecology and Conservation of Bats in Villages and Towns, BFN Federal Agency for Nature Conservation, Bonn – Bad Godesberg.

(Twisk, P., Van Diepenbeek, A. & Bekker, J.P. 2010)
Veldgids Europese zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist.

(Drunen, E., 2012)

Kenmerk R001-1205912XMT-kwe-V01-NL

Toetsing beschermde natuurwaarden project herinrichting Valkhofpark, Nijmegen., kenmerk N007-1205912EDR-cmn-V01-NL

(www.zoogdieratlas.nl)
Website laatst bezocht op 19-8-2013

(www.zoogdiervereniging.nl)
Website laatst bezocht op 19-8-2013

24\24

Bijlage

1 Inventarisatiekaart

Plangebied
Foerageergebied
Puntwaarnemingen (één individu per punt, tenzij anders vermeld)
Laatvlieger
Rosse vleermuis, foeragerend
Gewone dwergvleermuis
Gewone dwergvleermuis, roepend mannetje
Gewone dwergvleermuis, zwermend, mogelijk winterverblijfplaats
0
0,025
0,05 Km
N
Opdrachtgever
Gemeente Nijmegen
Schaal
1:1000
Status
CONCEPT
Project
Raamcontract
Format
A3
Projectnummer
1205912
Onderdeel
Heinrichting Valkhofpark
Resultaten vleermuisonderzoek
Datum 25-09-13
Get. BJF
Dec. BWS
Tekeningnummer
11
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Handelskade 37
7417 DD Deventer
Fax (0570) 69 99 66
1205912_1001100000

Plangebied
Foerageergebied
Puntwaarnemingen, één waarneming per punt tenzij anders vermeld
6-5-2013
Gewone dwergvleermuis
3-6-2013
Gewone dwergvleermuis
8-7-2013
Gewone dwergvleermuis
28-8-2013
Gewone dwergvleermuis
Gewone dwergvleermuis, zwermend. Mogelijk wintervertblijfplaats
3-9-2013
Gewone dwergvleermuis
Gewone dwergvleermuis, roepend mannetje
Laatvlieger
Rosse vleermuis, foeragerend
18-9-2013
Gewone dwergvleermuis
Source: Esri, DigitalGlobe, GeoEye, Earthstar Geographics, CNES/Airbus DS, USDA, USGS, AEX, ...
0 0.05 0.1 Km
N
Opdrachtgever
Gemeente Nijmegen
Project
Raamcontract
Onderdeel
Heinrichting Valkhofpark
Resultaten vleermuisonderzoek
Schaal
1:1000
Format
A3
Datum 26-09-13
Get. BJF
Gec. BWS
Status
CONCEPT
Projectnummer
1205912
Tekeningnummer
11
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Fax (0570) 69 99 66
1205912_10011010000

Tauw

Notitie

Contactpersoon Bas Bakker
Datum 11 februari 2013
Kenmerk N007-1205912EDR-cmn-V06-NL

Toetsing beschermde natuurwaarden project herinrichting Valkhofpark, Nijmegen

1 Aanleiding en doel

In opdracht van gemeente Nijmegen heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties vanuit de natuurwetgeving voor een aantal deelprojecten in en rondom het Valkhofpark te Nijmegen.

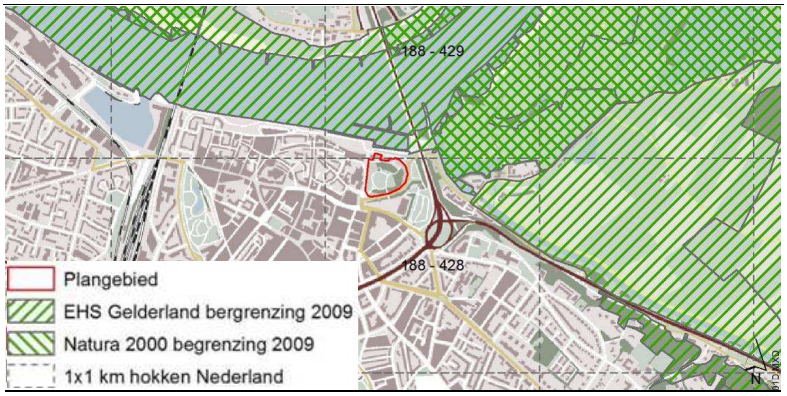
In deze notitie wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Welke natuurwetgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met deze wetgeving?
- Welke consequenties zijn daaraan verbonden?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

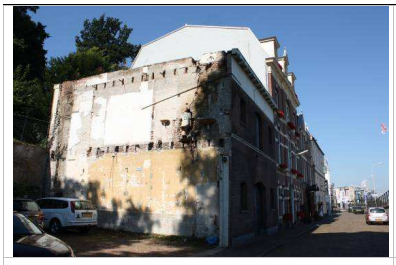
1.1 Huidige situatie plangebied

Het plangebied betreft het Valkhofpark, dat is gelegen nabij de Waal in het noordoosten van Nijmegen. In figuur 1.1 is de ligging van de planlocatie weergegeven ten opzichte van beschermd natuurgebied in de omgeving. In figuur 1.3 is een kaart opgenomen waarin de ligging van de verschillende deelplangebieden is weergegeven. Figuur 1.2 geeft een foto-impressie van het plangebied.

Het dichtstbijzijnde gebied dat is beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998 is het Natura 2000-gebied *Gelderse Poort*. Dit gebied ligt op ongeveer 170 m afstand ten oosten van het plangebied (zie figuur 1.1). Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur is de Waal. Dit ligt ongeveer 60 m ten noorden van het plangebied (zie figuur 1.1). Er is geen sprake van direct ruimtebeslag van één van deze gebieden. Gezien het karakter en omvang van de ingreep worden effecten op Natura 2000-gebieden en Ecologische Hoofdstructuur niet verwacht.

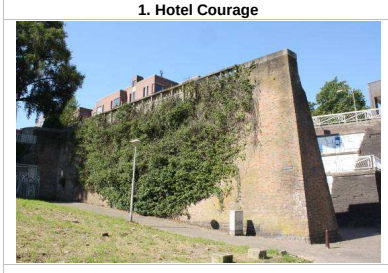
Figuur 1.1 Ligging plangebied, Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000-gebied

1. Hotel Courage

2. Stratemakerstoren, natuurmuseum

3. Kering en groen

4: Overig - Park renovatie

Figuur 1.2 Impressie plangebied en omgeving

Tauw

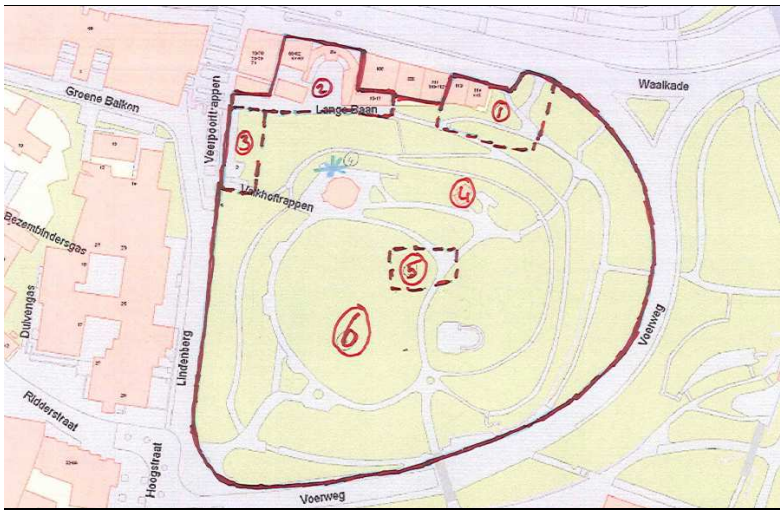
Kenmerk N007-1205912EDR-cmn-V06-NL

1.2 Beoogde ontwikkeling

De planontwikkeling is onder te verdelen in een zestal deelprojecten. Deze zijn weergegeven in onderstaande tabel. Hierin is tevens een grove omschrijving van de verwachte werkzaamheden opgenomen. In navolgende figuur is terug te vinden waar in het Valkhofpark de ontwikkelingen plaatsvinden.

Tabel 1.1 Deelontwikkelingen en bijhorende werkzaamheden

	Deelontwikkeling	Werkzaamheden
1	Hotelbestemming Courage	Uitbreiding
2	Stratemakerstoren, natuurmuseum	Renovatie en uitbreiding
3	Kering en groen	Opknappen en openmaken, eventueel sloop en rooien
4	Bunker	Toegankelijk maken en openstellen voor publiek
5	Donjon	Herbouw. Er zal een nieuwe donjon gerealiseerd worden. Deze donjon zal boven bomen uitrijzen
6	Overig (park)	Parkrenovatie. Rooien en aanplant bomen en aanleg verlichting

Figuur 1.3 Overzicht ontwikkelingen Valkhofpark

2 Methode

De mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en/of diersoorten is in eerste instantie bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Een oriënterend veldbezoek op 23 juli 2012 (24 ℃, onbewolkt)
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data

Het oriënterende veldbezoek betreft geen volledige inventarisatie, maar is erop gericht te controleren in hoeverre soorten daadwerkelijk in het plangebied kunnen voorkomen of in hoeverre de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

Op basis van het oriënterend veldbezoek, habitateisen van soorten en deskundigenoordeel is een selectie gemaakt van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden en/of aantoonbaar aanwezig zijn op basis van inventarisaties. De beoogde ingreep is vervolgens getoetst op deze selectie van soorten.

Een gedetailleerde uitwerking van de voorgenomen werkzaamheden is vooralsnog niet beschikbaar. Daarom is bij toetsing uitgegaan van alle mogelijke aantasting van beschermde natuurwaarden, door de in tabel 2 genoemde werkzaamheden.

3 Effectbeoordeling Flora- en faunawet per project

Op basis van verschillende literatuurbronnen is nader bekeken welke door de Flora- en faunawet zwaarder beschermde soorten (tabel 2 of 3) in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Op basis van habitateisen, het oriënterend veldbezoek en deskundigenoordeel is een selectie gemaakt van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden.

3.1 Hotelbestemming Courage

Flora

In wijde omgeving van het plangebied komen verschillende plantensoorten voor die zwaarder zijn beschermd vanuit de Flora- en faunawet. Nabij hotelbestemming Corage zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden hier ook niet verwacht op basis van het aanwezige biotoop.

Grondgebonden zoogdieren

Stedelijk gebied kan leefgebied zijn van de zwaarder beschermde soorten Steenmarter en Eekhoorn. Beide soorten komen voor in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012].

De Steenmarter heeft steenachtige verblijfplaatsen, zoals in schuren of op zolders. Soms maakt de soort ook gebruik van holtes in bomen. De te renoveren en te slopen gebouwen (hotel en Startemakerstoren) zijn door bestaand gebruik teveel verstoord om als verblijfplaats van Steenmarter te dienen. Eekhoorns (tabel 2) nestelen in bomen en worden niet verwacht binnen hotelbestemming Courage

Vleermuizen
In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten (strikt beschermde) vleermuizen waargenomen [Zoogdieratlas.nl. 2012; Limpens et al., 1997]. Het betreft de volgende soorten: Baardvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis. Belangrijke leefgebiedfuncties voor vleermuizen zijn vaste rust- en verblijfplaatsen in met name spouwmuren van gebouwen en holen in oude bomen, vliegroutes zoals langs bomenrijen of lijnvormige waterpartijen en foerageergebied. Hotel Courage biedt mogelijke verblijfsplaatsen door de aanwezigheid van kieren in de gevel. Indien aanpassingen aan de gevels plaatsvinden dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen.

Vogels
De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van maart tot en met juli. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd, en nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

Jaarrond beschermde vogelsoorten die broeden in binnenstedelijk gebied zijn Huismus en Gierzwaluw. Hotel Courage is mogelijk geschikt als nestlocatie voor Huismus. Nesten van overige jaarrond beschermde broedvogels zijn niet aangetroffen en worden binnen het plangebied niet verwacht. Voor de Huismus is nader onderzoek nodig in te slopen, renoveren en aan te passen gebouwen.

Amfibieën, reptielen en vissen
In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, amfibieën en vissen. Daarom zijn effecten van de voorgenomen ontwikkeling op zwaarder beschermde amfibieën en vissen uit te sluiten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden
In de omgeving voorkomende zwaarder beschermde dagvlinders zijn Iepenpage en Rouwmantel. De Rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen, op vochtige, zonnige plaatsen [Bosveld et al. 2006]. De Iepenpage leeft, zoals de naam impliceert, op plaatsen waar Iepen staan. Bijvoorbeeld in bossen, parken of grote tuinen. Deze soort is sinds 2002 niet meer waargenomen in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. Geschikt biotoop is bovendien in het plangebied niet aanwezig. Daarom kunnen effecten op deze soort ook worden uitgesloten.

Diverse libellen en overige ongewervelden (kevers en weekdieren) hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. In de directe omgeving van het plangebied is geen zoet oppervlaktewater aanwezig, waardoor aanwezigheid van zwaarder beschermde libellen en overige ongewervelden is uit te sluiten.

3.2 Stratemakerstoren

Flora
In de wijde omgeving van het plangebied komen verschillende plantensoorten voor die zwaarder zijn beschermd vanuit de Flora- en faunawet. Binnen het plangebied van Stratemakerstoren zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden hier ook niet verwacht door afwezigheid van geschikt biotoop.

Grondgebonden zoogdieren
Stedelijk gebied kan leefgebied zijn van de zwaarder beschermde soorten Steenmarter en Eekhoorn. Beide soorten komen voor in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012].

De Steenmarter heeft steenachtige verblijfplaatsen, zoals in schuren of op zolders. Soms maakt de soort ook gebruik van holtes in bomen. De te renoveren en te slopen gebouwen (hotel en Startemakerstoren) zijn door bestaand gebruik teveel verstoord om als verblijfplaats van Steenmarter te dienen. Eekhoorns (tabel 2) nestelen in bomen en worden niet verwacht binnen Stratemakerstoren.

Vleermuizen
In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten (strikt beschermde) vleermuizen waargenomen [Zoogdieratlas.nl. 2012; Limpens et al., 1997]. Het betreft de volgende soorten: Baardvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis.

Belangrijke leefgebiedfuncties voor vleermuizen zijn vaste rust- en verblijfplaatsen in met name spouwmuren van gebouwen en holen in oude bomen, vliegroutes zoals langs bomenrijen of lijnvormige waterpartijen en foerageergebied. Stratemakerstoren biedt mogelijke verblijfsplaatsen doordat de daklijst toegankelijk is voor vleermuizen. Indien aanpassingen aan de gevels plaatsvinden, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen.

Vogels
De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van maart tot en met juli. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd, en nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

Jaarrond beschermde vogelsoorten die broeden in binnenstedelijk gebied zijn Huismus en Gierzwaluw. Stratemakerstoren is mogelijk geschikt als nestlocatie voor huismus en gierzwaluw. Nesten van overige jaarrond beschermde broedvogels zijn niet aangetroffen en worden binnen het plangebied niet verwacht. Voor de Huismus en Gierzwaluw is nader onderzoek nodig in te slopen, renoveren en aan te passen gebouwen.

Amfibieën, reptielen en vissen
In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, amfibieën en vissen. Daarom zijn effecten van de voorgenomen ontwikkeling op zwaarder beschermde amfibieën en vissen uit te sluiten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden
In de omgeving voorkomende zwaarder beschermde dagvlinders zijn Iepenpage en Rouwmantel. De Rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen, op vochtige, zonnige plaatsen [Bosveld et al. 2006]. De Iepenpage leeft, zoals de naam impliceert, op plaatsen waar Iepen staan. Bijvoorbeeld in bossen, parken of grote tuinen. Deze soort is sinds 2002 niet meer waargenomen in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. Geschikt biotoop is bovendien in het plangebied niet aanwezig. Daarom kunnen effecten op deze soort ook worden uitgesloten.

Diverse libellen en overige ongewervelden (kevers en weekdieren) hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. In directe omgeving van het plangebied is geen zoet oppervlaktewater aanwezig, waardoor aanwezigheid van zwaarder beschermde libellen en overige ongewervelden is uit te sluiten.

3.3 Kering en groen

Flora
In de wijde omgeving van het plangebied komen verschillende plantensoorten voor die zwaarder zijn beschermd vanuit de Flora- en faunawet. Binnen het plangebied van de kering zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden hier ook niet verwacht door afwezigheid van geschikt biotoop.

Grondgebonden zoogdieren
Stedelijk gebied kan leefgebied zijn van de zwaarder beschermde soorten Steenmarter en Eekhoorn. Beide soorten komen voor in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. De kering en groen is echter niet geschikt als verblijfsplaats of foerageergebied. Effecten op Steenmarter en Eekhoorn worden dan ook uitgesloten.

Vleermuizen
In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten (strikt beschermde) vleermuizen waargenomen [Zoogdieratlas.nl. 2012; Limpens et al., 1997]. Het betreft de volgende soorten: Baardvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis.

Belangrijke leefgebiedfuncties voor vleermuizen zijn vaste rust- en verblijfplaatsen in met name spouwmuren van gebouwen en holen in oude bomen, vliegroutes zoals langs bomenrijen of lijnvormige waterpartijen en foerageergebied. In de kering zijn een aantal kieren waargenomen waarachter mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Nader onderzoek moet uitwijzen of er daadwerkelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Vogels
De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van maart tot en met juli. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd, en nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid

beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

Jaarrond beschermde vogelsoorten die broeden in binnenstedelijk gebied zijn Huismus en Gierzwaluw. Beide soorten kunnen voorkomen in omgeving van het plangebied. De kering is echter niet geschikt als nestlocatie voor jaarrond beschermde soorten. Effecten op jaarrond beschermde vogels zijn dan ook niet te verwachten.

Amfibieën, reptielen en vissen
In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, amfibieën en vissen. Daarom zijn effecten van de voorgenomen ontwikkeling op zwaarder beschermde amfibieën en vissen uit te sluiten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden
In de omgeving voorkomende zwaarder beschermde dagvlinders zijn Iepenpage en Rouwmantel. De Rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen, op vochtige, zonnige plaatsen [Bosveld et al. 2006]. De Iepenpage leeft, zoals de naam impliceert, op plaatsen waar Iepen staan. Bijvoorbeeld in bossen, parken of grote tuinen. Deze soort is sinds 2002 niet meer waargenomen in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. Geschikt biotoop is bovendien in het plangebied niet aanwezig. Daarom kunnen effecten op deze soort ook worden uitgesloten.

Diverse libellen en overige ongewervelden (kevers en weekdieren) hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. In de directe omgeving van het plangebied is geen zoet oppervlaktewater aanwezig, waardoor aanwezigheid van zwaarder beschermde libellen en overige ongewervelden is uit te sluiten

3.4 Bunker

De ingang van de bunker is momenteel afgesloten, met twee schietgaten richting spoorbrug en de Waalbrug (zie bijlage 1).

Flora
In de wijde omgeving van het plangebied komen verschillende plantensoorten voor die zwaarder zijn beschermd vanuit de Flora- en faunawet. Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden hier ook niet verwacht.

In de omgeving van het plangebied komt de tabel 2-soort Steenbreekvaren voor. Deze soort groeit doorgaans op oude muren. De bunker lijkt hiervoor geschikt, maar de soort is bij veldbezoek niet aangetroffen. Ook de in omgeving voorkomende muurplant Tongvaren is bij veldbezoek niet aangetroffen. Aangezien deze soorten niet zijn waargenomen worden effecten op beschermde flora uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren
Stedelijk gebied kan leefgebied zijn van de zwaarder beschermde soorten Steenmarter en Eekhoorn. Beide soorten komen voor in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012].

De Steenmarter heeft steenachtige verblijfplaatsen, zoals in schuren of op zolders. Soms maakt de soort ook gebruik van holtes in bomen. Verblijven in gebouwen in het plangebied zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Verblijfplaatsen in bomen zijn niet uit te sluiten. De bunker is onvoldoende toegankelijk voor de Steenmarter. Eekhoorns (tabel 2) nestelen in bomen, doorgaand in bosrijk gebied. Eekhoorn wordt dan ook niet verwacht nabij de bunker. Effecten op deze soorten worden door de werkzaamheden niet verwacht.

Vleermuizen
In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten (strikt beschermde) vleermuizen waargenomen [Zoogdieratlas.nl. 2012; Limpens et al., 1997]. Het betreft de volgende soorten: Baardvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis.

Belangrijke leefgebiedfuncties voor vleermuizen zijn vaste rust- en verblijfplaatsen in met name spouwmuren van gebouwen en holen in oude bomen, vliegroutes zoals langs bomenrijen of lijnvormige waterpartijen en foerageergebied. Het park en omgeving kunnen worden gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. In de bunker zijn mogelijk (winter)verblijfsplaatsen van vleermuizen aanwezig door de aanwezigheid van openingen in de bunker. Het geheel of deels openstellen voor publiek van de bunker kan voor een verstoring van rust en microklimaat zorgen, waardoor de locatie ongeschikt wordt als verblijfplaats voor vleermuizen. Dit leidt (mogelijk) tot een overtreding van de Flora- en faunawet. Om aan te tonen of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn, is nader onderzoek noodzakelijk.

Vogels
De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van maart tot en met juli. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd, en nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

Jaarrond beschermde vogelsoorten die broeden in binnenstedelijk gebied zijn Huismus en Gierzwaluw. Beide soorten kunnen voorkomen in omgeving van het plangebied. De bunker biedt mogelijk geschikte nestlocaties voor huismus. Het toegankelijk maken van de bunker leidt mogelijk tot verstoring van broedende huismussen Voor de Huismus is daarom nader onderzoek nodig nabij de bunker

Amfibieën, reptielen en vissen
In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, amfibieën en vissen. Daarom zijn effecten van de voorgenomen ontwikkeling op zwaarder beschermde amfibieën en vissen uit te sluiten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden
In de omgeving voorkomende zwaarder beschermde dagvlinders zijn Iepenpage en Rouwmantel. De Rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen, op vochtige, zonnige plaatsen [Bosveld et al. 2006]. De Iepenpage leeft, zoals de naam impliceert, op plaatsen waar Iepen staan. Bijvoorbeeld in bossen, parken of grote tuinen. Deze soort is sinds 2002 niet meer waargenomen in de omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. Geschikt biotoop is bovendien in het plangebied niet aanwezig. Daarom kunnen effecten op deze soort ook worden uitgesloten.

Diverse libellen en overige ongewervelden (kevers en weekdieren) hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. In directe omgeving van het plangebied is geen zoet oppervlaktewater aanwezig, waardoor aanwezigheid van zwaarder beschermde libellen en overige ongewervelden is uit te sluiten.

3.5 Herbouw Donjon

De nieuwbouwlocatie van de Donjon betreft geplaveide grond en eventueel grasveld met struiken. De nieuwe Donjon boven de bomen uitrijzen en er zal verlichting aan de gevel worden geplaatst.

Flora
In de wijde omgeving van het plangebied komen verschillende plantensoorten voor die zwaarder zijn beschermd vanuit de Flora- en faunawet. De nieuwbouwlocatie omvat geen geschikte biotoop voor deze planten. Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden hier ook niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren
Stedelijk gebied kan leefgebied zijn van de zwaarder beschermde soorten Steenmarter en Eekhoorn. Beide soorten komen voor in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. De nieuwbouwlocatie van de Donjon biedt door het ontbreken van gebouwen of bomen, geen geschikte nestlocaties voor Steenmarter en Eekhoorn. Effecten op deze soorten worden dan ook niet verwacht.

Vleermuizen
In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten (strikt beschermde) vleermuizen waargenomen [Zoogdieratlas.nl. 2012; Limpens et al., 1997]. Het betreft de volgende soorten: Baardvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis.

Belangrijke leefgebiedfuncties voor vleermuizen zijn vaste rust- en verblijfplaatsen in met name spouwmuren van gebouwen en holen in oude bomen, vliegroutes zoals langs bomenrijen of lijnvormige waterpartijen en foerageergebied. Het aanwezige biotoop is, door het ontbreken van gebouwen en bomen, ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Effecten betreffende vaste rust- en verblijfplaatsen worden dan ook niet verwacht.

De Donjon zelf zal foeragerende vleermuizen niet verstoren. Wanneer de Donjon verlicht wordt is er mogelijk wel sprake van verstoring van foeragerende vleermuizen. Indien de Donjon verlicht wordt van boven het bomendek en gericht op de donjon, zal er geen verstoring van foeragerende vleermuizen optreden. Op deze wijze zal er geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden.

Vogels
De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van maart tot en met juli. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd, en nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

De aanwezige biotoop is, door het ontbreken van gebouwen en bomen, ongeschikt als locatie voor nesten uit categorie 1 tot en met 4. Effecten op deze nesten worden dan ook niet verwacht. Wel kunnen nesten uit categorie 5, of algemeen voorkomende nesten, aanwezig zijn in struiken. Wanneer voor nieuwbouw struiken worden verwijderd, dient dit buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden. Hierbij is leidend dat er geen sprake is van een broedgeval.

Amfibieën, reptielen en vissen
In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, amfibieën en vissen. Daarom zijn effecten van de voorgenomen ontwikkeling op zwaarder beschermde amfibieën en vissen uit te sluiten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden
In de omgeving voorkomende zwaarder beschermde dagvlinders zijn Iepenpage en Rouwmantel. De Rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen, op vochtige, zonnige plaatsen [Bosveld et al. 2006]. De Iepenpage leeft, zoals de naam impliceert, op plaatsen waar Iepen staan. Bijvoorbeeld in bossen, parken of grote tuinen. Deze soort is sinds 2002 niet meer waargenomen in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. Geschikt biotoop is bovendien in het plangebied niet aanwezig. Daarom kunnen effecten op deze soort ook worden uitgesloten.

Diverse libellen en overige ongewervelden (kevers en weekdieren) hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. In de directe omgeving van het plangebied is geen zoet oppervlaktewater aanwezig, waardoor aanwezigheid van zwaarder beschermde libellen en overige ongewervelden is uit te sluiten.

3.6 Valkhofpark

Flora
In de wijde omgeving van het plangebied komen verschillende plantensoorten voor die zwaarder zijn beschermd vanuit de Flora- en faunawet. In het park zijn geen strikt beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden op basis van het aanwezige biotoop niet verwacht. De aanwezige monumentale bomen in het park worden door de Flora- en faunawet niet beschermd, maar blijven gezien hun historische waarden wel intact.

Grondgebonden zoogdieren
Stedelijk gebied kan leefgebied zijn van de zwaarder beschermde soorten Steenmarter en Eekhoorn. Beide soorten komen voor in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012].

De Steenmarter heeft steenachtige verblijfplaatsen, zoals in schuren of op zolders. Soms maakt de soort ook gebruik van holtes in bomen. Verblijfplaatsen in bomen zijn niet uit te sluiten. Steenmarters kunnen van het park en omgeving gebruik maken om te foerageren. Omdat in omgeving voldoende foerageergebied aanwezig blijft, zal door de voorgenomen ontwikkeling hierop geen effect optreden. Om effecten op Steenmarter te voorkomen moeten potentieel geschikte nestlocaties gespaard blijven. Indien dit niet mogelijk/wenselijk is, zal nader onderzoek moeten uitwijzen of deze soort een verblijfplaats in te rooien bomen heeft. Indien bomen gespaard blijven dient een ter zake kundig ecoloog deze bomen voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijk te markeren.

Eekhoorns (tabel 2) nestelen in bomen, doorgaand in bosrijk gebied. De oude bomen binnen het park kunnen worden gebruikt als nestlocatie voor de Eekhoorn. Om effecten op Eekhoorn te voorkomen moeten geschikte nestlocaties gespaard blijven. Indien dit niet mogelijk / wenselijk is, zal nader onderzoek moeten uitwijzen of deze soort een verblijfplaats in te rooien bomen heeft. Indien bomen gespaard blijven dient een ter zake kundig ecoloog deze bomen voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijk te markeren.

Vleermuizen
In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten (strikt beschermde) vleermuizen waargenomen [Zoogdieratlas.nl. 2012; Limpens et al., 1997]. Het betreft de volgende soorten: Baardvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Laatvlieger en Watervleermuis.

Belangrijke leefgebiedfuncties voor vleermuizen zijn vaste rust- en verblijfplaatsen in met name spouwmuren van gebouwen en holen in oude bomen, vliegroutes zoals langs bomenrijen of lijnvormige waterpartijen en foerageergebied. Het park en omgeving kunnen door vleermuizen worden gebruikt als foerageergebied. Aangezien het park verlicht gaat worden treden door deze verlichting mogelijk negatieve effecten op foeragerende vleermuizen of op vliegroutes. Dit is echter te voorkomen door gepaste verlichting te realiseren (bijvoorbeeld afgeschermde verlichting). Om negatieve effecten op foeragerende vleermuizen te voorkomen dient het verlichtingsplan samen met een ter zake kundig ecoloog opgesteld worden.

Er kunnen negatieve effecten optreden door het verwijderen en/of verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen. Om aan te tonen of vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn in de bomen, is nader onderzoek noodzakelijk.

Vogels
De soortgroep vogels heeft in de Flora- en faunawet een bijzondere status: alle broedende vogels, de in functie zijnde nesten en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Het broedseizoen van vogels loopt globaal van maart tot en met juli. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd, en nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Indien dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

Jaarrond beschermde vogelsoorten die broeden in binnenstedelijk gebied zijn Huismus en Gierzwaluw. Deze soorten nestelen echter niet in bomen.

Daarnaast kunnen in bomen in grotere parken ook beschermde uilen (met uitzondering van Steenuil) en spechten voorkomen. De aanwezigheid van uilen en spechten is niet vastgesteld tijdens het oriënterend veldbezoek, maar kan desondanks niet uitgesloten worden binnen het plangebied. Nesten van overige jaarrond beschermde broedvogels zijn niet aangetroffen en worden binnen het plangebied niet verwacht.

Vegetatie in het plangebied kan worden gebruikt als nestlocatie door niet jaarrond beschermde broedvogels. Met name de hoge bomen in het park zijn hiervoor geschikt, maar ook struiken of gebouwen kunnen voor niet jaarrond beschermde soorten als nestlocatie dienen. Geadviseerd wordt om werkzaamheden aan de locaties buiten het broedseizoen plaats te laten vinden.

Amfibieën, reptielen en vissen
In de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen, amfibieën en vissen. Daarom zijn effecten van de voorgenomen ontwikkeling op zwaarder beschermde amfibieën en vissen uit te sluiten.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden
In de omgeving voorkomende zwaarder beschermde dagvlinders zijn Iepenpage en Rouwmantel. De Rouwmantel komt voor in gevarieerde, open bossen met wilgen, op vochtige, zonnige plaatsen [Bosveld et al. 2006]. De Iepenpage leeft, zoals de naam impliceert, op plaatsen waar Iepen staan. Bijvoorbeeld in bossen, parken of grote tuinen. Deze soort is sinds 2002 niet meer waargenomen in omgeving van het plangebied [Telmee.nl 2012]. Geschikt biotoop is bovendien in het plangebied niet aanwezig. Daarom kunnen effecten op deze soort ook worden uitgesloten.

Diverse libellen en overige ongewervelden (kevers en weekdieren) hebben in de Flora- en faunawet een beschermde status. In de directe omgeving van het plangebied is geen zoet oppervlaktewater aanwezig, waardoor aanwezigheid van zwaarder beschermde libellen en overige ongewervelden is uit te sluiten.

4 Conclusies

4.1 Algemeen

Er komen mogelijk diverse beschermde fauna voor binnen de zes deellocaties. Per deellocatie is in de navolgende paragrafen aangegeven of nader onderzoek naar beschermde soorten noodzakelijk is en of ontheffing redelijkerwijs mogelijk is. In deze paragraaf zijn de algemeen geldende conclusies opgenomen.

Niet jaarrond beschermde vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen beschermd tijdens de broedperiode. Sloop van gebouwen en verwijderen van bomen en struiken dienen gezien te worden als een voor vogels verstorende activiteit en dienen daarom buiten het vogelbroedseizoen te starten of te worden uitgevoerd. Door het onaantrekkelijk maken (en houden) van het plangebied voor en tijdens de bouwfase, kan tevens eventuele (nieuw)vestiging van broedende vogels voorkomen worden.

Foerageergebied vleermuizen

Naast verblijfsplaatsen biedt het gehele plangebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen die in de omgeving een verblijfsplaats hebben. Effecten op foeragerende vleermuizen dient voorkomen te worden door de werkzaamheden overdag uit te voeren en van zonsondergang tot zonsopkomst geen bouwverlichting aan te laten staan tijdens de werkzaamheden.

Zorgplicht

Naast de bescherming van soorten uit tabel 1, 2 en 3 uit de Flora- en faunawet, kent deze wet een zorgplicht. Deze zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. Soorten van tabel 1 zijn vrijgesteld van ontheffingsverplichting, en zijn daarom niet meegenomen in voorliggende toetsing. Ook voor deze soorten geldt wel de zorgplicht.

Geldigheid

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en het uitvoeren van de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn naar de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten.

Met name bij het in ongebruik raken van grond en/of bebouwing is de kans op (nieuw)vestiging van beschermde soorten aanwezig. De conclusies van dit onderzoek zijn daarom hooguit enkele jaren (drie tot vijf) geldig.

4.2 Hotelbestemming Courage

Binnen of nabij hotelbestemming Courage komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van Huismus voor. Door de werkzaamheden wordt hierdoor mogelijk een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet overtreden. Daarom dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen en Huismus.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen voor vleermuizen en/of Huismus in het pand aanwezig zijn dienen mitigrerende of compenserende maatregelen te worden getroffen. Wanneer afdoende mitigrerende of compenserende maatregelen worden getroffen is er zicht op een ontheffing Flora- en faunawet. Een overzicht van de mogelijke mitigrerende maatregelen is in hoofdstuk 5.1 terug te vinden.

4.3 Stratemakerstoren

Binnen of nabij Stratemakerstoren komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van Huismus en Gierzwaluw voor. Door de werkzaamheden wordt hierdoor mogelijk een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet overtreden. Daarom dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen en Huismus en Gierzwaluw.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen voor vleermuizen, Gierzwaluw en/of Huismus in het pand aanwezig zijn dienen mitigrerende maatregelen te worden getroffen. Wanneer afdoende mitigrerende of compenserende maatregelen worden getroffen is er zicht op een ontheffing Flora- en faunawet. Een overzicht van de mogelijke mitigrerende maatregelen is in hoofdstuk 5.1 terug te vinden.

4.4 Kering en groen

Binnen of nabij kering komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen voor. Door de werkzaamheden wordt hierdoor mogelijk een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet overtreden. Daarom dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen in de kering.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er verblijfplaatsen voor vleermuizen in de kering aanwezig zijn dienen mitigrerende maatregelen te worden getroffen. Wanneer afdoende mitigrerende of compenserende maatregelen worden getroffen is er zicht op een ontheffing Flora- en faunawet. Een overzicht van de mogelijke mitigrerende maatregelen is in hoofdstuk 5.1 terug te vinden.

4.5 Bunker

Binnen of nabij de bunker komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen of nestlocaties van Huismus voor. Door de werkzaamheden wordt hierdoor mogelijk een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet overtreden. Daarom dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfsplaatsen van vleermuizen en Huismus.

Wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat in de bunker winterverblijven voor vleermuizen aanwezig zijn, kan op voorhand niet worden gegarandeerd dat er afdoende maatregelen getroffen kunnen worden om een ontheffing Flora- en faunawet te verkrijgen.

4.6 Herbouw Donjon

Voor de nieuwbouw van de Donjon zullen geen gebouwen worden verwijderd of aangepast. De nieuwbouwlocatie van de Donjon is mogelijk geschikt als nestlocatie voor algemeen voorkomende broedvogels. Wanneer voor nieuwbouw aanwezige vegetatie wordt verwijderd, dient dit plaats te vinden buiten het broedseizoen van vogels.

De Donjon zelf zal foeragerende vleermuizen niet verstoren. Wanneer de Donjon verlicht wordt is er mogelijk wel sprake van verstoring van foeragerende vleermuizen. Indien de Donjon verlicht wordt van boven het bomendek en gericht op de donjon, zal er geen verstoring van foeragerende vleermuizen optreden. Op deze wijze zal er geen overtreding van de Flora- en faunawet optreden.

4.7 Valkhofpark

In het park komen mogelijk verblijfsplaatsen van vleermuizen, Eekhoorn, Steenmarter, uilen of spechten voor. Effecten op Steenmarter, Eekhoorn, uilen en spechten zijn eenvoudig te voorkomen door potentieel geschikte nestlocaties te sparen. Indien dit niet mogelijk/wenselijk is, zal nader onderzoek moeten uitwijzen of deze soorten verblijfplaatsen in te rooien bomen heeft. Indien bomen gespaard blijven dient een ter zake kundig ecoloog deze bomen voorafgaand aan de werkzaamheden duidelijk te markeren.

Aangezien het park verlicht gaat worden treden door deze verlichting mogelijk negatieve effecten op foeragerende vleermuizen of op vliegroutes. Dit is echter te voorkomen door gepaste verlichting te realiseren (bijvoorbeeld afgeschermde verlichting). Om negatieve effecten op foeragerende vleermuizen te voorkomen dient het verlichtingsplan samen met een ter zake kundig ecoloog opgesteld worden.

5 Literatuur

[Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay., I. Wynhoff en De Vlinderstichting, 2006]
De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

[Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (RAVON), 2009]
De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 2009, ISBN 978-9050-113007.

[Dijkstra, K.D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002]
De Nederlandse Libellen (Odonata), Nederlandse fauna 4. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

[EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2007]
Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Uitgegeven door EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

[Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers R, 2009]
Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2009-03

[Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997]
Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[www.zoogdieratlas.nl, 2012] Zoogdieratlas. Bezocht: juli 2012.

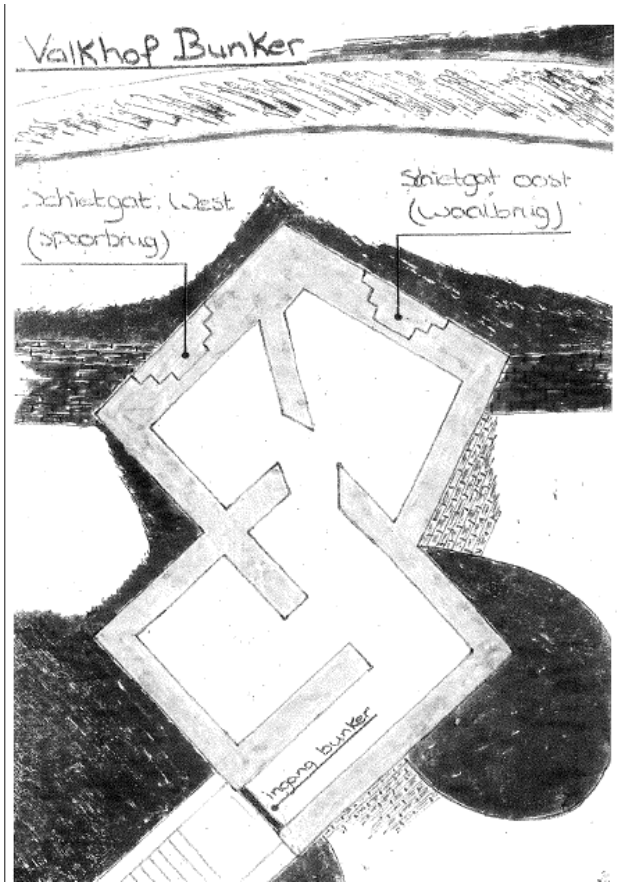
[www.telmee.nl, 2012] Nationale Databank Flora en Fauna. Bezocht: juli 2012

Kenmerk N007-1205912EDR-cmn-V06-NL

20\20 Toetsing beschermde natuurwaarden project herinrichting Valkhofpark, Nijmegen

Bijlage 1

Overzicht bunker

14.0003265
SO10

AANTEKENEN

Gemeenteraad van Nijmegen
T.a.v. De Afdeling Stadsontwikkeling (Bureau SO10)
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

-1.731.212

Per telefax -

Bij antwoord vermelden:	**Behandeld door:**	**Datum:**
HKM.2.13.12658	SvR	11 maart 2014
	Telefoon: 020-6518888	**Fax:** 020-3659384
	e-mail: sd.van.reenen@das.nl	

Betreft: Zienswijze gericht tegen Ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Centrum-Binnenstad-3 (Stratemakerstoren)

Geachte mevrouw, heer,

Tot mij heeft zich gewend Vereniging van Eigenaren De Veerpoort, gevestigd te Nijmegen aan de Waalkade 70-79 en 80-83, inzake het navolgende.

Client heeft kennisgenomen van het ontwerp bestemmingsplan Nijmegen Centrum-Binnenstad-3 (Stratemakerstoren). Dit plan ligt van 13 februari 2014 tot en met 26 maart 2014 ter inzage. Gedurende de termijn van ter inzage legging kan eenieder een zienswijze indienen. Onderstaand treft u de zienswijze van de VvE aan.

Zicht en Privacy

Het gebouw van de VvE is naast de Stratemakerstoren gelegen. Het bestemmingsplan voorziet in het creëren van een centrum voor natuur en cultuurhistorie in de Stratemakerstoren en het gebied onder en aan de Lange Baan terzijde van de muur van het Groene Balkon.

In de Inleiding van het bestemmingsplan is aangegeven dat een van de centrale doelstellingen is het versterken van de leefbaarheid voor bewoners en ondernemers van het gebied. Naar oordeel van de VvE wordt deze doelstelling in ieder geval niet gehaald met dit bestemmingsplan. Het plan voorziet immers in het ophogen van de Stratemakerstoren, het vestigen van een horeca gelegenheid en het bebouwen van het thans groene terrein aan de voet van de Valkhof tegen de Veerpoorttrappen. De bewoners van de VvE verliezen uitzicht en een groot deel van hun privacy en worden geconfronteerd met stromen van mensen in de nabijheid van hun pand. De perifere ligging verandert in een centrale ligging.

DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. Keurmerk Klantgericht Verzekeren

Amsterdam | De Entree 222 | *Postadres* Postbus 23000 1100 DM Amsterdam | T 020 6517517 | F 020 6914737 | E info@das.nl | www.das.nl | IBAN NL07 ABNA 0243 1333 59 (premie) | IBAN NL46 ABNA 0243 1604 96 (overig) | BIC ABNANL2A | KvK 33110754

Het bestemmingsplan staat een verhoging toe van de Stratemakerstoren van 5 bouwlagen met een maximale hoogte van 20 meter. De bovenste verdieping doet dienst als uitzichtplatform en wordt voorzien van een paviljoen van glas en hout met een horecavoorziening.

Het gebouw van de VvE is direct naast de Stratemakerstoren gevestigd en bij doorgang van het plan verliezen de bewoners hun uitzicht over de stad, het "Valkhofkwartier" en hun privacy. Bezoekers van de toren en dan met name de bezoekers op de bovenstaande verdieping hebben een rechtstreeks zicht in de woning en balkons van de bewoners. In het bestemmingsplan is hier op geen enkele wijze rekening mee gehouden.

Aan de overkant van de Lange baan wordt aan de voet van de Valkhof tegen de Veerpoorttrappen een entreegebouw gebouwd. In het ontwerp van de architect is bovenop het nieuwe entreegebouw een "dakterras" gepland, waarop bezoekers van het museum en ook wandelaars vanuit het Valkhof zich kunnen begeven. Het bestemmingsplan wijst dit gebied aan de Langebaan aan als "Cultuur en ontspanning". Onder die definitie valt geen "openbaar groen". Het creëren van het dakterras is in strijd met het bestemmingsplan. Mocht in het bestemmingsplan het dakterras worden bestemd, dan hebben de bewoners hiertegen grote bezwaren. Indien dak openbaar groen zou worden geeft dat zeer veel overlast voor bewoners, van wie hierdoor de privacy in het geding is. Immers er bevinden zich aan die zijde van het pand balkons. Bovendien is de ligging van het dak zodanig dat er "donkere hoeken" zijn die niet bijdragen aan een veilige omgeving.

Parkeren

In de toelichting op het bestemmingsplan wordt aangegeven dat men 50.000 bezoekers per jaar verwacht.

De Stratemakerstoren wordt niet alleen als museum gebruikt, maar ook als cultuurhistorisch centrum, bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer, huisvestigingen van diverse organisaties en ondersteunende functies, zoals winkel, horeca en vergaderruimten.

Een groot deel van de bezoekers zal met de auto komen. In punt 3.4.2.5. van de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat het aantal parkeerplaatsen wordt berekend aan de hand van toepassing van artikel 2.5.30 uit de Nijmeegse bouwverordening. Het artikel is een uitwerking van de Parkeervisie en de hierin verbonden Nota Parkeernormen gemeente Nijmegen 2012. Er wordt verwezen naar de normen die gelden voor museum, hotel, horeca (restaurant) en horeca (bar, café).

In het bestemmingsplan noch in de onderliggende bijlagen bevindt zich een berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen, die er nodig zijn voor alle genoemde gebruiksfunctie in de Stratemakerstoren. De enkele verwijzing naar de 4 voorzieningen (museum, hotel, horeca (restaurant) en horeca (bar café)) is niet voldoende. Tevens voorzien deze 4 voorzieningen niet in alle geplande toekomstige gebruiksfuncties van de Stratemakerstoren.

Er is in het geheel niet inzichtelijk gemaakt hoeveel parkeerplaatsen noodzakelijk zijn per activiteit/voorziening en of deze plaatsen wel opgevangen kunnen worden in de openbare parkeergelegenheid. Er is geen enkel parkeeronderzoek gedaan.

Er wordt simpelweg aangegeven dat parkeren zal plaatsvinden in de Kelfkensbosgarage en de Eiermarktgarage. Er is geen enkel parkeeronderzoek gedaan of deze garages de toename aan auto's wel kunnen verdragen. Het betreffen immers openbare garages die voor diverse voorzieningen in Nijmegen reeds gebruikt worden.

Nu onduidelijk is welke parkeerbehoefte door het bestemmingsplan wordt gegenereerd en of er voldoende parkeerplaatsen aanwezig zijn, stelt de VvE zich op het standpunt dat niet aan de parkeernormen wordt voldaan en dat het bestemmingsplan in strijd is met de ruimtelijke ordening.

Verkeer

Zoals in punt 1.3.3. van de toelichting aangegeven verwacht men ongeveer 50.000 bezoekers per jaar te bereiken. Dit betekent een zeer forse verkeerstoename in de vorm van zowel autoverkeer, als fietsers en wandelaars. De Langebaan waaraan de Entree is gepland is echter in het geheel niet geschikt om een dergelijke toename aan bezoekers en verkeersstromen te verwerken.

In het bestemmingsplan ontbreekt dan ook een verkeersonderzoek, waaruit blijkt met welke verkeerstromen rekening moet worden gehouden en met welke aantallen en de gevolgen daarvan op de ruimtelijke omgeving in de zin van ondermeer geluidsoverlast of toename van fijnstof.

De huidige Veerpoorttrappen (straatje tussen casino en het pand van de VvE) is in de huidige situatie al een druk straatje. Aan de zijkant van het casino bevindt zich de expeditie-ingang van het casino waar diverse vrachtauto's per dag hun waren laden/lossen. Tegelijkertijd moet al het andere verkeer in twee richtingen van hetzelfde straatje gebruik maken, hetgeen al frequent tot kleine opstoppingen leidt. Bij doorgang van het plan worden aan deze al overbelaste situatie een forse toename van bezoekers, wandelaars en fietsers en expeditieverkeer voor het nieuwe museum Bastei toegevoegd. In het bestemmingsplan is met dit aspect niet tot onvoldoende rekening gehouden.

De huidige (doodlopende) Langebaan is een smal steegje, dat na circa 50 meter voor auto's feitelijk niet toegankelijk is. De Langebaan is wel toegankelijk voor fietsers en wandelaars. In de nieuwe situatie neemt de verwachte verkeersdrukte enorm toe; 50.000 bezoekers per jaar, expeditieverkeer naar de achteringang van de Bastei en wandelaars/fietsers die na een bezoek aan het Staatsbosbeheer infocenter (in het entreegebouw) via de Langebaan naar de Ooij willen wandelen/fietsen. Dit vraagt om een aanpassing van de inrichting van de straat. Daar komt nog bij dat de garages van de VvE zich aan de zijde van de Langebaan bevinden. De toename van wandelaars en fietsers zorgt voor een onveilige situatie bij het binnen- en wegrijden.

In het bestemmingsplan wordt in punt 3.4.2.2 aangegeven dat fietsers gebruik kunnen maken van omliggende fietsenstallingen. Het gaat hier echter om stallingen die zich op minimaal 300 meter bovenaan de Lindenbergtrappen bevinden. Met het oog op de verwachte bezoekersstroom is die capaciteit niet realistisch en qua afstand beslist onvoldoende.

Indien geen fietsenstalling aanwezig is vreest de VvE voor wild parkeerders. Bijvoorbeeld tegen het gebouw van de VvE Het gebouw van de VvE is een monumentaal pand; indien er fietsen tegen dit pand worden neergezet leidt dit tot schade aan het monumentale pand. De planning van fietsenstallingen in de onmiddellijke nabijheid van de nieuwe Bastei is noodzakelijk en dient expliciet in het plan te worden opgenomen.

De voorgevel en pui van het entreegebouw is heel dicht tegen de Langebaan aan geprojecteerd. Weliswaar is de ruimte tussen die gevelpui en de garagedeuren van de VvE niet kleiner dan nu het geval is, maar het is iets heel anders als je je auto uit de garage rijdt tot aan een stoeprand of tot aan een glazen wand. Bovendien is de totale breedte van de Langebaan ter plekke van het entreegebouw (ca. 6 meter) uiterst krap in relatie tot de verkeersdrukte die op die plaats verwacht wordt, zoals expeditie verkeer van de Bastei, bezoekers te voet en per fiets, fout geparkeerde fietsen e.d.

De VvE stelt dan ook voor om de glazen voorgevel van het entreegebouw een meter naar achteren te plaatsen, waardoor aan voornoemde bezwaren wordt tegemoet gekomen. Ook een verruiming van de afstand tussen de laatste garages en het talud kan bijdragen aan een veiliger verkeersafwikkeling.

Zoekgebied Lift

In het bestemmingsplan is een zogenoemd "zoekgebied" opgenomen voor een lift, die personen van het niveau van de Waalkade naar het niveau van de bovenstad moet kunnen brengen. De VvE is op zich ingenomen met het plan voor een lift. Het punt is echter wáár, binnen dat zoekgebied, de lift precies gaat komen. De VvE vindt het onacceptabel dat die keuze nu (nog) niet wordt gemaakt, omdat de definitieve plaats van de lift van groot belang is voor de risico's op overlast en privacyaantasting. Komt de lift bijvoorbeeld in de hoek pal naast de ingang van het nieuwe entreegebouw, dan bevindt die zich direct tegenover de balkons van drie van de appartementen met de daarbij behorende inkijk en privacyschending. Plaatsing aan de andere kant van de Lindenbergtrappen levert daarentegen een veel kleiner risico op overlast voor de aanwonenden op. Ook de uitvoering van de lift (gesloten of van glas) heeft grote invloed op dit aspect van privacy/overlast.

Specifieke opmerkingen bij de tekst van het bestemmingsplan

Op pagina 13 van het plan wordt een nadere beschrijving gegeven van de diverse organisaties die straks gebruik zullen maken van het nieuwe gebouw. De omschrijving van de activiteiten die deze organisaties verrichten is bijzonder vaag. Het is voor de VvE in het geheel niet duidelijk welke activiteiten nu exact worden toegestaan en in welke mate. Gaat het om dagelijks gebruik of wekelijks en past dit wel binnen de bestemming. Zij vraagt nadrukkelijk om de toegestane activiteiten preciezer te omschrijven, zodat beter kan worden ingeschat welke overlast deze potentieel kunnen veroorzaken.

Bijzondere aandacht verdient in dit verband de "ondersteunende horeca":

De openingstijden zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit. Doordat het gebouw door verschillende organisaties op verschillende manieren gebruikt wordt is onduidelijk wat de hoofdactiviteit is. Door de diversiteit in activiteiten zou de horeca altijd geopend kunnen zijn. Dat is onacceptabel. De openingstijden van het restaurant moeten gekoppeld zijn aan de openingstijden van het museum voor het publiek overdag.

Het risico bestaat dat bij een niet sluitende begroting (via bijvoorbeeld ontheffingen) de horecafunctie uitgebreid wordt. Het restaurant is er immers al. Een dergelijke functie-uitbreiding moet bij voorbaat uitgesloten worden.

Tevens is in het bestemmingsplan niet gedefinieerd wanneer sprake is van ondersteunende horeca, zodat handhaving in dit kader erg lastig is.

Op pagina 33 (punt 3.6.3) wordt gesteld dat er geen beoordeling aan de wet geluidshinder nodig is, omdat er geen geluidsgevoelige bestemmingen als wonen zijn. Deze zijn er wel. Een beoordeling is nodig t.a.v. mogelijk overlastrisico's van apparatuur/installaties verwerkt in bijvoorbeeld het dakrestaurant en andere overlast van de geplande horeca (via bijvoorbeeld geluidsinstallaties).

Op pagina 41 (klimaat) wordt gesproken van de aanleg van een grondwaterinstallatie. De VvE kan niet overzien of en welke gevolgen dit heeft voor hen als omwonenden.

- Op pagina 42 (rioolstelsel) staat dat daken aan de Langebaan gesloten goten moeten hebben. Heeft dit voorschrift ook betrekking op de garages van de VvE die aan die Langebaan zijn gelegen, die dergelijke goten nu niet hebben?

- Op pagina 72 en 77 worden regels gegeven ten behoeve van palen en (licht) masten. De maximale hoogte van die objecten is 10 resp. 15 meter. De VvE acht deze hoogte onacceptabel in een gebied met een hoge monumentale waarde.

Alternatieven

Tijdens een inspraakronde voor de gemeenteraad (op 29 januari 2014) heeft de VvE gevraagd of de gemeente wel voldoende heeft onderzocht of er geen alternatieven zijn voor met name de plaatsing van het entreegebouw. Hierop heeft de VvE vernomen dat de keuze van de situering van het nieuwe entreegebouw aan de achterzijde juist aantrekkelijk wordt gevonden omdat daardoor een stukje Valkhofheuvel kan worden opgewaardeerd. Ook wordt aangevoerd dat het voormalige verdedigingscomplex Bastei geen ingang aan de voorzijde had.

Echter, tegen de achtergrond van alle hiervoor genoemde overwegingen, blijft het onbegrijpelijk dat zo'n belangrijke ingreep in de Valkhofheuvel (rijksmonument), aan het smalle steegje Langebaan niet is afgezet tegen minder ingrijpende alternatieven. Zo staat er aan de Waalkadezijde, onmiddellijk naast de geplande nieuwbouw (op de plaats van de huidige Stratemakerstoren) het monumentale "Velorama", nationaal fietsmuseum. Stel dat de eigenaar van dat pand bereid is zijn pand (of een deel ervan, bijvoorbeeld de begane grond) te verkopen of verhuren aan de gemeente, dan biedt dit een uitgelezen mogelijkheid daar de entreehal van de nieuwe Bastei te vestigen. Daardoor ontstaat een directe toegang tot de nieuwe Bastei. Deze oplossing is niet alleen veel goedkoper dan de kostbare ingreep aan de achterzijde, maar heeft ook als voordelen dat de hele façade van historische gebouwen aan de Waalkadezijde één geheel vormen en het hele hierboven genoemde verkeersprobleem in één keer is opgelost.

Bij navraag bij de eigenaar van Velorama blijkt dat de gemeente de haalbaarheid van dit alternatief niet heeft onderzocht.

Conclusie

Het is op deze gronden dat ik namens de VvE verzoek de zienswijze gegrond te verklaren en het bestemmingsplan niet vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

DAS

Mw. mr. S.D. van Reenen

reg.nr.: 14.0004360
procesverantw.: SO-10

INGEKOMEN
- 3 APR. 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: - 1.731.212
afgedaan:

Gemeenteraad van Nijmegen
Afdeling stadsontwikkeling (Bureau SO10)
Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

J.R.A.M. Thijssen,
St. Jacobslaan 218,
6533VP Nijmegen.

Zienswijze met betrekking tot bestemmingsplan Nijmegen-Centrum – Binnenstad – 3 (Stratemakerstoren)

Het plangebied ligt voor een deel in terreinen met zeer hoge archeologische waarde 4 (Beschermd archeologisch monument Valkhof) en met hoge archeologische waarde 3. Ten behoeve van een mogelijke verstoring van het deel met beschermde status kan de minister van OC&W ontheffing verlenen (onder voorwaarden) om archeologisch onderzoek mogelijk te maken. Over resultaten van een overleg in die richting blijkt weinig (wel ten aanzien van de inrichting groenvoorziening p. 51)). Het is trouwens opmerkelijk hoe weinig aandacht cultureel erfgoed/archeologie in het plan krijgt in vergelijking met omgeving, natuur, milieu en natuur/groen. Bovendien is onduidelijk hoe Nijmegen met de beschermde status (monument bewaren voor het nageslacht) om wil gaan. Maar het voortdurend knabbelen aan de randen van de archeologische monumenten zal bij de Rijksdient (RCE) en het Ministerie geen schoonheidsprijs verdienen en past ook niet bij het Nijmeegse imago als oudste stad van ons land dat zo trots is op zijn verleden. De in de toelichting aangevoerde redenen (planvorming voor woningbouw) voor de aantasting van de beschermde monumenten in Nijmegen gaat wel geheel voorbij aan de complexe processen die daar in werkelijkheid een rol bij hebben gespeeld (Kops Plateau, Canisiuscollege, terrein Key). Alleen aan terreinen met archeologische waarde 3 wordt in de toelichting aandacht besteed.
Uit eerder archeologisch onderzoek in de directe omgeving (Stratemakerstoren en Lange Baan, achterzijde fietsmuseum) blijkt de ondergrond tot op grote diepte archeologische lagen en resten te bevatten, waardoor de helling aan de noordzijde van het Valkhof in aanleg instabiel zal zijn, zeker indien hier op het laaggelegen deel van het beschermde monument voorafgaande aan mogelijke bouwwerkzaamheden ook nog archeologisch onderzoek zal moeten worden uitgevoerd. Indertijd is de helling met een damwand aan de zuidzijde van de Lange Baan versterkt. Direct staat daarmee de stabiliteit van de Karolingische kapel en de daaronder gelegen tufstenen vestingmuur van Laat-Romeinse, eventueel Karolingische ouderdom op het spel. Wat is hier het risico?

Nijmegen 01-04-2014,

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg"

Van:	Het college van B&W van 13 mei 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg gewijzigd vast te stellen. Hierbij wordt de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van dit bestemmingsplan ter kennisname voorgelegd. Het college stelt voor een nieuw besluit te nemen ten aanzien van de onderdelen van het vaststellingsbesluit die door de Raad van State zijn vernietigd, met inachtneming van hetgeen daarover in de uitspraak van de Raad van State is overwogen. **Achtergrond** Op 17 april 2013 is het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg vastgesteld. Tegen het vaststellingsbesluit zijn in totaal 6 beroepen ingesteld (zie par. 3.1). Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hierover uitspraak gedaan. Hierin heeft de Raad van State het vaststellingsbesluit op een aantal onderdelen vernietigd en de gemeenteraad opgedragen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen. **Uitspraak Raad van State** Als gevolg van de uitspraak over het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg door de Raad van State is het vaststellingsbesluit van de Raad vernietigd wat betreft de punten genoemd in paragraaf 3.1 van het raadsvoorstel. De Raad krijgt daarnaast de opdracht om binnen 26 weken na verzending van de uitspraak een nieuw besluit te nemen. Het college stelt voor tegemoet te komen aan de uitspraak van de Raad van State door de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan opnieuw vast te stellen zoals beschreven in paragraaf 3.2 van het raadsvoorstel.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Lucienne Hoenselaar l.hoenselaar@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 2804
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg" 2. Uitspraak Raad van State 201304973/1/R2 d.d. 29 januari 2014 3. Bestemmingsplan (plus bijlagen) 4. Brief van Brunet advocaten d.d. 26 mei 2014 inzake Bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg en reactiebrief college d.d. 10 juni inzake Bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (Groenewoudseweg 1-3/Pabo)		

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
9 juli 2014 / 66/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
13 mei 2014

Samenvatting
Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. In deze uitspraak heeft de RvSt het vaststellingsbesluit op een aantal onderdelen vernietigd en uw Raad opgedragen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen.

Voorstel om te besluiten

1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg;
2. ten aanzien van de onderdelen van het vaststellingsbesluit die door de RvSt zijn vernietigd, een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen daarover in de uitspraak van de RvSt is overwogen;

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (hierna: het bestemmingsplan, vastgesteld op 17 april 2013). Tegen het vaststellingsbesluit zijn in totaal 6 beroepen ingesteld.

Voor zover de beroepen (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard, is het vaststellingsbesluit vernietigd en heeft de Raad de opdracht gekregen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De rechtsgevolgen van de uitspraak van de RvSt zijn opgenomen in artikel 8:72 Algemene wet bestuursrecht (Awb).

1.2 Relatie met programma
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post “actualisatie bestemmingsplannen” uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

2 Doelstelling
Informeren over (de gevolgen van) de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. Het nemen van een nieuw besluit voor de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan.

3 Argumenten
3.1 kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State;

Tegen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan zijn in totaal 6 beroepen ingesteld. De beroepen zijn ingesteld door:

(1.) Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen (hierna: De Waalboog)/Groesbeekseweg 327/Bosweg 250;
(2.) omwonenden van de Pabo aan de Groenewoudseweg 1-3 (appellanten sub 2a en 2b);
(3.) idem (appellant sub 3);
(4.) idem (appellanten sub 4a en 4b)
(5.) Pauline beheer Arnhem BV (hierna: Pauline Beheer)/ Heijendaalseweg 94-96;
(6.) Eigenaren/bewoners Bosweg 36 (appellanten sub 6a en 6b)

In de uitspraak van 29 januari 2014 heeft de RvSt:

- de beroepen van appellanten sub 3, sub 4a, sub 4b, sub 6a, 6b en Pauline beheer BV gegrond verklaard;
- de beroepen van (appellanten sub 2a en 2b) gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaard;

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

Als gevolg van deze uitspraak is het vaststellingsbesluit van uw Raad vernietigd:

a. voor zover het betreft het in het plandeel met de bestemming 'Maatschappelijk' op de percelen Groesbeeksweg 327 en Bosweg 250 niet als zodanig bestemmen van de bestaande groepswoning;
b. voor zover het betreft het gedeelte van het plandeel met de bestemming 'Maatschappelijk' betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 waaraan tevens de aanduidingen 'erf'(e) en 'bijgebouwen uitgesloten' (-bg) zijn toegekend;
c. voor zover het betreft artikel 11, lid 11.2.2 onder c sub 1 van de planregels (het bouwen van aan –en uitbouwen binnen de bebouwingsvrije zone);
d. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming 'bedrijf' en de aanduiding 'garage' (ga) betreffende de percelen Heijendaalseweg 94 en 96;
e. voor zover het betreft artikel 22, lid 22.2.1 van de planregels (waarde- archeologie 3);
f. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming 'Wonen-1' betreffende het perceel Bosweg 36;

Daarnaast krijgt uw Raad de opdracht om, binnen 26 weken na de verzending van de uitspraak, een nieuw besluit te nemen en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze en binnen de daarvoor geldende termijn bekend te maken en mede te delen.

De RvSt heeft tevens een voorlopige voorziening getroffen inhoudende dat op de gronden van het perceel Groenewoudseweg 1-3 waaraan naast de bestemming 'Maatschappelijk' tevens de aanduidingen ´erf´(e) en 'bijgebouwen uitgesloten' (-bg) zijn toegekend geen verhardingen, aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen overkappingen en andere bouwwerken zijn toegestaan. Deze voorlopige voorziening vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het nieuwe vaststellingsbesluit.

Voor zover de beroepen geheel of gedeeltelijk gegrond zijn verklaard, wordt uw Raad veroordeelt tot vergoeding van de proceskosten en griffierechten. Deze kosten zijn aan appellanten voldaan.

De uitspraak van de RvSt is toegevoegd als bijlage bij dit voorstel.

3.2 Gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg.

Om tegemoet te komen aan de uitspraak van de RvSt wordt voorgesteld om de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan als volgt opnieuw vast te stellen:

<u>Groesbeekseweg 327/Bosweg 250:</u>
Voor dit perceel is het bestaande groepsgebouw (vergund op 5 november 2010) alsnog opgenomen binnen de aanduiding bouwvlak op de verbeelding;

<u>Groenewoudseweg 1-3:</u>
Op dit perceel is al geruime tijd, al voor de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan (Groenewoud 1971-A) de Pabo (Hogeschool Arnhem- Nijmegen) gevestigd. Bij de actualisatie van het bestemmingsplan is de bestaande situatie, zowel qua bebouwing als gebruik, als uitgangspunt genomen. Voor wat betreft de bouwmogelijkheden is er ten opzichte van het voorgaande plan, sprake van een verruiming. De omvang van het bouwvlak in dit bestemmingsplan is afgestemd op de feitelijk aanwezige (bestaande) bebouwing. Ten tijde van

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan was alleen nog de oorspronkelijke hoofdbebouwing gerealiseerd (vergund in 1958). Met name in de periode 1985-1995 is het oorspronkelijke gebouw uitgebreid.

Ook de gebruiksmogelijkheden zijn ten opzichte van het voorgaande plan iets verruimd en aangepast aan deze tijd. Aan de gebruiksmogelijkheden zijn de volgende functies toegevoegd: sportzaal, kinderdagverblijf, uitvaartcentrum en bibliotheek. Daarnaast zijn de bijzondere woongebouwen uit het voorgaande bestemmingsplan toegevoegd (verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen) alsmede (deels) de praktijkruimten voor bijzondere beroepen, nl. huisarts en apotheek. Naar verwachting wordt er tijdens deze bestemmingsplanperiode geen gebruik gemaakt van de (ruimere) gebruiksmogelijkheden maar blijft het perceel door de huidige eigenaar/gebruiker (de Hogeschool Arnhem Nijmegen, HAN), in gebruik als school. Mogelijk wordt hier in de toekomst de sportopleiding van de hogeschool gevestigd.

Met (de uitbreiding van) de bouw-en gebruiksmogelijkheden van de hoofdbebouwing in dit bestemmingsplan heeft de RvSt geen probleem omdat het aansluit bij de bestaande (vergunde) situatie en de bestemmingsplansystematiek van de gemeente Nijmegen. Wel plaatst de RvSt vraagtekens bij de bouwmogelijkheden en het gebruik van de *buitenruimte* bij de school, dus de ruimte buiten het bouwvlak. Hierbij neemt de RvSt in aanmerking dat het gebruik van deze gronden vooral in de buitenlucht en op korte afstand van de omliggende woningen van derden is toegestaan. Ten aanzien van het (toekomstige) gebruik van deze gronden vraagt de RvSt dan ook om een nadere onderbouwing zodat duidelijk is wat de ruimtelijke gevolgen zijn van het gebruik voor de directe omgeving. Daarnaast is het noodzakelijk dat de Raad zich een oordeel vormt in hoeverre deze gevolgen aanvaardbaar zijn voor het woon-en leefklimaat.

Ten aanzien van de bouwmogelijkheden buiten het bouwvlak zijn de bouwaanduidingen ‘geen bijgebouwen toegestaan’ (– bg) en ´erf´ van belang. Deze bouwaanduidingen zijn, naar aanleiding van de zienswijzen , in het bestemmingsplan opgenomen zodat er een bebouwingsvrije zone (van 10m) zou ontstaan tussen de (buitenruimte van) de school en de aangrenzende woningen. Daarnaast is de mogelijkheid om aan-uit en bijgebouwen te realiseren buiten het bouwvlak, binnen de aanduiding ´erf´ beperkt (tot 100m2). In de planregels voor de bebouwingsvrije zone was abusievelijk opgenomen dat alleen bijgebouwen waren uitgesloten terwijl het bouwverbod ook geldt voor aan-en uitbouwen. Dit is naar aanleiding van de uitspraak van de RvSt aangepast. Ook overige bouwwerken, zoals erfafscheidingen, (doel)palen en lichtmasten zijn binnen deze zone niet toegestaan. Daarnaast is de mogelijkheid om een JOP te bouwen binnen deze bestemming verwijderd uit de planregels. Deze wijziging geldt tevens voor alle andere percelen met de bestemming Maatschappelijk. De (beperkte) bouwmogelijkheden binnen de aanduiding ´erf´ blijven gehandhaafd om de voor het gebruik (als school) noodzakelijke bouwwerken te kunnen oprichten. Het voorgaande bestemmingsplan kende ook de mogelijkheid om buiten het bouwvlak bijbehorende bebouwing op te richten ten behoeve van de bestemming. Bovendien zijn de bebouwingsmogelijkheden al beperkt ten opzichte van de overige locaties met de bestemming Maatschappelijk. Op deze locaties mogen de bijbehorende gronden volledig worden bebouwd ten behoeve van bijbehorende voorzieningen. Op deze locatie is slechts 100m2 aan bijbehorende bouwwerken toegestaan.

Ten aanzien van het gebruik van de buitenruimte geldt de volgende onderbouwing. In de bestaande situatie is de bestemming (volledig) gerealiseerd: de buitenruimte is ingericht en in gebruik als schoolplein/sportveld(en).

Omdat het een bestaande situatie betreft, zijn de (richt)afstanden uit de VNG brochure bedrijven en milieuzonering (hierna: de brochure) niet van toepassing. Bovendien hanteert Nijmegen, in plaats van de brochure haar eigen Staat van bedrijfsactiviteiten 'Model Nijmegen'. Dit model wijkt op een aantal punten af van de VNG brochure. In het Nijmeegse model zijn bijvoorbeeld geen dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven, maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies opgenomen. Deze functies krijgen een eigen bestemming en vallen in het bestemmingsplan niet onder 'bedrijven'. Ten aanzien van de toelaatbaarheid van deze functies dient een zelfstandige beoordeling te worden uitgevoerd. Daarbij kan natuurlijk wel worden 'aangehaakt' bij de VNG brochure.

Op grond van de VNG brochure wordt een school voor beroeps-hoger en overig onderwijs aangemerkt als een milieucategorie 2 (bedrijf). De grootste afstand tot woningen bedraagt 30m in verband met geluid. Dit is de richtafstand die geldt voor een rustige woonwijk. Deze richtafstand kan, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. De verhoogde milieubelasting voor geluid kan de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen.

Omdat zowel de Groesbeekseweg als de Groenewoudseweg zijn gekwalificeerd als gebiedsontsluitingsweg (met een snelheidsregime van 50km/uur), is er sprake van een gemengd gebied. Hierdoor kan de richtafstand worden teruggebracht tot 10m. Deze 10m komt overeen met de bebouwingsvrije zone met de aanduiding (-bg). Deze bebouwingsvrije zone kan worden ingezet als een soort 'bufferzone' om de functie van de school enerzijds en de aangrenzende woonbebouwing anderzijds van elkaar te scheiden. Indien deze 'bufferzone' in acht wordt genomen, wordt er voldaan aan de richtafstanden uit de VNG brochure en is er sprake van een aanvaardbaar woon-en leefklimaat. Met deze nadere onderbouwing behoeft het bestemmingsplan voor deze locatie dan ook niet verder te worden aangepast.

<u>Heijendaalseweg 94 en 96</u>:
In de uitspraak bepaalt de RvSt expliciet dat een zelfstandige autowasstraat niet is toegestaan binnen de gegeven bestemming bedrijf met de aanduidingen garage (ga) en verkooppunt motorbrandstoffen (vml).

Dit beroep betreft een nadere uitleg van de planregels-en systematiek. Er hoeft dan ook niets gewijzigd te worden aan het bestemmingsplan. Indien het bedrijf alsnog een zelfstandige autowasstraat op deze locatie wil vestigen kan het gebruik maken van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsbevoegdheid (artikel 3.4 planregels).

<u>Bosweg 36:</u>
De planregels van de bestemming Waarde-archeologie 3 zijn aangepast voor zover de bestaande bebouwing (onbedoeld) onder het overgangsrecht is gebracht. Volledigheidshalve zijn ook de

planregels van artikel 21 (Waarde-archeologie 2) op dezelfde wijze aangepast. De planregels zijn nu voor wat betreft de bestemmingsomschrijving en bouwregels, tevens gelijk aan het facetbestemmingsplan archeologie.

Ten behoeve van de bestaande aan-uit en bijgebouwen is een bouwaanduiding opgenomen op de verbeelding en in de regels zodat de bestaande bebouwing wordt gelegaliseerd. In het verleden is een deel van deze bebouwing, de berging met veranda (42,5m2) en een carport (21m2) vergund. De vergunde oppervlakte (63,5m2) is echter meer dan op grond van het bestemmingsplan is toegestaan. Daarnaast lijken de gerealiseerde bouwwerken vanaf de luchtfoto groter dan vergund. Het bestemmingsplan staat maximaal 50m2 toe.
Tegen de gerealiseerde aanbouw (oppervlakte: +/-25m2) kan, vanwege een eerdere uitspraak van de RvSt in de handhavingsprocedure, niet meer handhavend worden opgetreden.
Met de bouwaanduidingen wordt de totale oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen op het perceel (+/-100m2) in het bestemmingsplan gelegaliseerd.

4 Klimaat
Door herstel van het gebrek worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Er zijn derhalve geen gevolgen voor het klimaat.

5 Risico's
Tegen het opnieuw vaststellen van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan bestaat (opnieuw) de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de bestuursrechter (Raad van State). Ook kan om schorsing van het besluit worden verzocht door middel van een voorlopige voorziening. De (datum van) inwerkingtreding van het besluit kan daarom niet worden gegarandeerd.

6 Financiën
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

Omdat er geen ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt is geen exploitatieplan noodzakelijk als bedoeld in artikel 6.12 Wet op de ruimtelijke ordening (Wro);

7 Participatie en Communicatie
Na het besluit van de gemeenteraad tot het opnieuw vaststellen van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan, wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Het nieuwe vaststellingsbesluit wordt tevens aan appellanten gestuurd.

8 Uitvoering en evaluatie
Gedurende de tervisielegging (6 weken) kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met het verzoek om een voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het vaststellingsbesluit na de

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

beroepstermijn rechtskracht.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Ter inzage: uitspraak RvSt d.d. 29 januari 2014

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 25 juni 2014

17. **Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (66/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 13 mei 2014
1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg;
2. ten aanzien van de onderdelen van het vaststellingsbesluit die door de RvSt zijn vernietigd, een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen daarover in de uitspraak van de RvSt is overwogen;

Het voorstel wordt als debatstuk geagendeerd in de besluitronde van de Politieke Avond van 9 juli 2014.

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Uitspraak 201304973/1/R2

DATUM VAN UITSPRAAK	woensdag 29 januari 2014
TEGEN	de raad van de gemeente Nijmegen
PROCEDURESOORT	Eerste aanleg - enkelvoudig
RECHTSGEBIED	Ruimtelijke-ordeningskamer - Bestemmingsplannen Gelderland

201304973/1/R2.
Datum uitspraak: 29 januari 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. de stichting Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen (hierna: De Waalboog), gevestigd te Nijmegen,
2. [appellant sub 2A] en [appellante sub 2B] (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellant sub 2]), wonend te Nijmegen,
3. [appellant sub 3], wonend te Nijmegen,
4. [appellant sub 4A]en [appellant sub 4B], beiden wonend te Nijmegen,
5. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Pauline Beheer Arnhem B.V. (hierna: Pauline Beheer), gevestigd te Arnhem,
6. [appellant sub 6A] en [appellant sub 6B], beiden wonend te Nijmegen,

en

de raad van de gemeente Nijmegen,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 17 april 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben De Waalboog, [appellant sub 2], [appellant sub 3], [appellanten sub 4], Pauline Beheer en [appellanten sub 6] beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

[appellant sub 2] en [appellanten sub 4] hebben nadere stukken ingediend.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 30 oktober 2013, waar [appellant sub 2], vertegenwoordigd door mr. P.J.G. Poels, advocaat te Nijmegen, [appellant sub 3], bijgestaan door mr. O.V. Wilkens, [appellanten sub 4], vertegenwoordigd door [appellant sub 4A], [appellanten sub 6], vertegenwoordigd door [appellant sub 6A], bijgestaan door mr. J.M. Smits, en de raad, vertegenwoordigd door mr. L.C.G. Hoenselaar, werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen.

Overwegingen

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

2. Het plan behelst een actualisatie van de bestemmingsplannen in het gebied Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. Het plangebied betreft bestaand stedelijk gebied waarin voornamelijk wordt gewoond. Met het plan is beoogd de bestaande kwaliteit van het woongebied met de daarin aanwezige voorzieningen te handhaven en zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien.

Het beroep van De Waalboog

3. De Waalboog heeft bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover het betreft het plandeel met de

bestemming "Maatschappelijk" betreffende de percelen Groesbeekseweg 327 en Bosweg 250 te Nijmegen.

De Waalboog betoogt dat het bouwvlak voor deze percelen ten opzichte van het ontwerpplan is verkleind, waardoor de aanwezige groepswoning buiten het bouwvlak is komen te vallen en niet langer positief is bestemd. Hierbij wijst De Waalboog er op dat de groepswoning overeenkomstig de door het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen op 5 november 2010 verleende omgevingsvergunning is gebouwd. Doordat ter plaatse van de groepswoning in de verbeelding geen aanduiding ‘bouwvlak’ is opgenomen, is de groepswoning in het plan ten onrechte onder het overgangsrecht gebracht.

3.1. Niet in geschil is dat de bestaande op de percelen Groesbeekseweg 327 en Bosweg 250 gelegen groepswoning met en overeenkomstig de ten behoeve daarvan verleende omgevingsvergunning is gebouwd. Met betrekking tot een overeenkomstig een omgevingsvergunning gebouwd bouwwerk staat voorop dat dit in beginsel, gelet op de rechtszekerheid, als zodanig dient te worden bestemd. Dit uitgangspunt kan onder meer uitzondering vinden als een dienovereenkomstige bestemmingsregeling op basis van nieuwe inzichten niet langer in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en het belang bij de beoogde nieuwe regeling zwaarder weegt dan de gevestigde rechten en belangen. Daarvan is in dit geval niet gebleken. Uit artikel 11, lid 11.2.2, onder a, van de planregels van het thans voorliggende plan volgt dat hoofdgebouwen uitsluitend mogen worden opgericht binnen de aanduiding ‘bouwvlak’. De raad heeft verklaard dat de verbeelding ten onrechte niet voorziet in de aanduiding ‘bouwvlak’ ter plaatse van de legaal opgerichte groepswoning en dat het niet zijn bedoeling is de aanwezige groepswoning onder het overgangsrecht te brengen. Dit betekent dat de aanwezige groepswoning ten onrechte niet als zodanig is bestemd.

3.2. In hetgeen De Waalboog heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit, voor zover het betreft het in het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" op de percelen Groesbeekseweg 327 en Bosweg 250 te Nijmegen niet als zodanig bestemmen van de bestaande groepswoning, is genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. Het beroep van De Waalboog is gegrond. Het bestreden besluit dient in zoverre te worden vernietigd wegens strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb).

Het beroep van [appellant sub 2]

4. [appellant sub 2] heeft ter zitting zijn bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Wonen" betreffende het perceel [locatie] te Nijmegen ingetrokken.

5. [appellant sub 2] heeft bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen. [appellant sub 2] betoogt dat binnen de bestemming "Maatschappelijk" meer functies zijn toegestaan dan de gebruiksmogelijkheden die het vorige bestemmingsplan ter plaatse van dit perceel bood. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat niet alle bebouwings- en gebruiksmogelijkheden op grond van het vorige plan zijn verwezenlijkt, had het op de weg van de raad gelegen onderzoek te doen naar de (mogelijke) gevolgen van de binnen de bestemming toegestane functies voor het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van het plandeel, aldus [appellant sub 2]. Verder had de raad, gezien de nabije ligging van woningen, bij de bestemming van het plandeel volgens [appellant sub 2] niet zonder meer mogen aansluiten bij de ruimere terminologie "Maatschappelijk" uit het overeenkomstig de Standaardvoorschriften Bestemmingsplannen (hierna: SVBP 2008) vastgestelde Standaardplan Nijmegen, maar in dit geval voor maatwerk moeten kiezen.

Verder heeft [appellant sub 2] bezwaar tegen het door de raad niet hanteren van de richtafstanden uit de brochure "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: de VNG-brochure) op de aan het plandeel gegeven bestemming en de hiermee toegestane functies.

5.1. De raad betoogt dat de aan het plandeel gegeven bestemming "Maatschappelijk" en de daarbij toegestane functies in overeenstemming zijn met een goede ruimtelijke ordening. Hiervoor heeft de raad aangesloten bij de terminologie uit het Standaardplan Nijmegen, waarbij de SVBP 2008 als uitgangspunt zijn gehanteerd. Hiermee is niet beoogd het bestaande gebruik te verruimen. Deze wijze van bestemmen zal niet leiden tot een intensivering van het gebruik van de gronden die gevolgen zal hebben voor het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van het plandeel, aldus de raad.

Ten aanzien van de beoordeling van de toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten betoogt de raad dat is getoetst aan de "Staat van bedrijfsactiviteiten model Nijmegen" die afwijkt van de VNG-brochure.

5.2. Ingevolge artikel 1.2.6, eerste lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: het Bro) kunnen bij ministeriële regeling regels worden gesteld omtrent de vormgeving en inrichting van de in artikel 1.2.1, eerste lid, bedoelde visies, plannen, besluiten en verordeningen.

Ingevolge artikel 2, eerste lid, van de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 worden bestemmingsplannen vormgegeven, ingericht en beschikbaar gesteld overeenkomstig de SVBP 2012.

Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder a, kunnen in afwijking van het eerste lid de vormgeving, inrichting en beschikbaarstelling plaatsvinden overeenkomstig de SVBP 2008, voor zover het betreft een plan dat is of

wordt vastgesteld vóór 1 juli 2013, dan wel, indien afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is, voor die datum daarvan een ontwerpbesluit ter inzage is gelegd.

5.3. Aan het plandeel betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 zijn, voor zover hier van belang, blijkens de verbeelding de bestemming "Maatschappelijk" en de aanduidingen ‘bouwvlak’, ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ toegekend.

Ingevolge artikel 1, lid 1.56, van de planregels wordt onder de begripsbepaling ‘maatschappelijke voorzieningen’ begrepen het openbaar bestuur, medische, sociale, educatieve en levensbeschouwelijke diensten, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen diensten, zoals: huisarts, apotheek, school, sportzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, kerkgebouw, verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen, uitvaartcentrum en bibliotheek.

Ingevolge artikel 11, lid 11.1, voor zover hier van belang, zijn de voor "Maatschappelijk" aangewezen gronden bestemd voor:

a. maatschappelijke voorzieningen, met dien verstande dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de Wet geluidhinder;

b. […];

c. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 26.5;

d. […];

e. bijbehorende voorzieningen zoals: verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen, en sport- en speelvoorzieningen;

f. […].

Ingevolge lid 11.2.1 mogen op de gronden met de bestemming "Maatschappelijk" ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;

b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

Ingevolge lid 11.2.2, voor zover hier van belang, zijn de in lid 11.2.1 genoemde bouwwerken toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding ‘bouwvlak’;

[…];

c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ worden opgericht; buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ gelden de volgende bepalingen:

1. binnen de aanduiding ‘bijgebouwen niet toegestaan (-bg)’ zijn geen bijgebouwen toegestaan;

2. binnen de aanduiding ‘erf (e)’ is maximaal 100 m2 aan aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen toegestaan;

3. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ mag maximaal 50% van het bestemmingsvlak buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ bedragen;

[…];

6. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;

7. de goothoogte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ worden opgericht met dien verstande dat:

1. de bouwhoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2 meter mag bedragen;

2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter mag bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter;

e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden.

5.4. Wat de aan het plandeel toegekende bestemming "Maatschappelijk" en de daarbij behorende functies,

waaronder maatschappelijke voorzieningen, betreft overweegt de Afdeling het volgende.

5.5. Uit de verbeelding blijkt dat het perceel van [appellant sub 2] grenst aan de bestemmingsgrens van het plandeel. Direct aangrenzend aan het perceel van [appellant sub 2] is een strook van 10 meter breed aanwezig aan welke gronden tevens de aanduiding ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ is toegekend. Tussen deze strook en het gedeelte van het plandeel waar aan de gronden tevens de aanduiding ‘bouwvlak’ is toegekend bevindt zich een gedeelte waar aan de gronden tevens de aanduiding ‘erf (e)’ is toegekend. De afstand tussen het perceel van [appellant sub 2] en de gronden waaraan de aanduiding ‘bouwvlak’ is toegekend bedraagt ongeveer 25 meter.

5.6. Gebleken is dat de raad voor de bestemming "Maatschappelijk" en de daarbij toegestane functies de SVBP 2008 als uitgangspunt heeft gehanteerd. De raad heeft een grote mate van beleidsvrijheid om bestemmingen en regels voor gronden vast te stellen, waarbij hij het bestemmingsplan dient vorm te geven, in te richten en beschikbaar te stellen overeenkomstig de SVBP 2008. Nu het plan vóór 1 juli 2013 is vastgesteld, dient volgens artikel 2, tweede lid, aanhef en onder a, van de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 de vormgeving, inrichting en beschikbaarstelling plaats te vinden overeenkomstig de SVBP 2008.

In de SVBP 2008 zijn in paragraaf 2.2 hoofdgroepen bestemmingen opgenomen met bijbehorende functies. Indien een functie met een bestemming wordt geregeld, moet hij volgens het SVBP 2008 onder de hoofdgroep worden geplaatst waar de functie is genoemd. In de SVBP 2008 staat dat de daarin genoemde hoofdfuncties niet uitputtend zijn. Functies die niet zijn genoemd moeten in die hoofdgroep worden geplaatst die daarbij - gelet op de aard van de betrokken hoofdgroep - het beste past. De genoemde hoofdfuncties kunnen daarbij richtinggevend zijn. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad voor de in artikel 1.56 van de planregels genoemde functies, die als maatschappelijke voorzieningen onder de bestemming "Maatschappelijk" zijn toegestaan, in redelijkheid kunnen aansluiten bij de in paragraaf 2.2 van de SVBP 2008 genoemde hoofdfuncties of de daarmee vergelijkbare functies.

Ten opzichte van het vorige bestemmingsplan "Groenewoud 1971 - A", waarin aan het perceel eveneens de bestemming "Maatschappelijk" was toegekend, zijn in het thans voorliggende plan aan de bestemming "Maatschappelijk" de functies sportzaal, kinderdagverblijf, uitvaartcentrum en bibliotheek toegevoegd. Hiermee is volgens de raad beoogd eventueel toekomstig gebruik van de gronden met deze bestemming te laten passen in de huidige tijd, wat volgens de raad een belangrijk doel is van het actualiseren van bestemmingsplannen. Wat de functie ‘sportzaal’ betreft heeft de raad ter zitting verklaard dat deze toegestane functie verband houdt met de binnen het plandeel aanwezige school waar een sportopleiding wordt gegeven en die is bedoeld als onderdeel van de functie ‘onderwijs’ die binnen de bestemming "Maatschappelijk" valt. Wat de bouwmogelijkheden binnen het plandeel betreft heeft de raad onweersproken gesteld dat deze bouwmogelijkheden op grond van het vorige bestemmingsplan verwezenlijkt zijn en dat het thans voorliggende plan alleen voorziet in de vergroting van het bouwvlak ten einde de feitelijk aanwezige en vergunde bebouwing daarmee in overeenstemming te brengen. Vast staat dat de binnen het plandeel aanwezige bebouwing zich bevindt binnen de aan het plandeel gegeven aanduiding ‘bouwvlak’.

Wat de beoordeling van de toelaatbaarheid van de bestemming "Maatschappelijk" betreft wijst de raad er verder op dat de toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten in het kader van het plan zijn getoetst aan de "Staat van bedrijfsactiviteiten model Nijmegen" die afwijkt van de VNG-brochure voor zover het functies betreft die een eigen bestemming krijgen en niet onder de bestemming "Bedrijf" vallen. Dit betreffen dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven, maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies. Ten aanzien van de toelaatbaarheid van de bestemming van deze functies voert de raad een zelfstandige beoordeling uit. Voor deze functies gelden geen richtafstanden. De Afdeling acht deze wijze van beoordelen niet onaanvaardbaar.

Voor zover [appellant sub 2] betoogt dat de raad voor de bestemming "Maatschappelijk" van het plandeel de VNG-brochure en de daarin opgenomen richtafstanden had moeten toepassen, overweegt de Afdeling dat de VNG-brochure een hulpmiddel is waarbij de raad de vrijheid heeft om deze al dan niet als uitgangspunt te hanteren. Verder kan de VNG-brochure primair worden gebruikt bij de beoordeling van nieuwe situaties en kan van de daarin aangegeven indicatieve afstanden gemotiveerd worden afgeweken. Gebleken is dat het wat het gebruik van de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduiding ‘bouwvlak’ is toegekend en de woning van [appellant sub 2] betreft om reeds bestaande situaties gaat, waarvoor de VNG-brochure in beginsel niet is bedoeld. Hoewel de VNG-brochure in bestaande situaties een indicatie kan geven van de mate van hinder bij bestaande conflictsituaties, ziet de Afdeling in hetgeen [appellant sub 2] heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad in dit geval de richtafstanden van de VNG-brochure had moeten toepassen.

Gelet op het voorgaande heeft de raad voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van de bestemming "Maatschappelijk" in redelijkheid kunnen aansluiten bij de "Staat van bedrijfsactiviteiten model Nijmegen".

5.7. De Afdeling ziet in het betoog van [appellant sub 2] geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de bestemming "Maatschappelijk" en de daarbij behorende functies, voor zover deze bestemming is toegekend aan de gronden waaraan tevens de aanduiding ‘bouwvlak’ is toegekend, die op een afstand van ongeveer 25 meter van de perceelsgrens van zijn woning zijn

gelegen, niet tot een zodanige intensivering van het gebruik van de gronden van het perceel Groenewoudseweg 1-3 zullen leiden, dat de raad deze bestemming van dit deel van de gronden van het plandeel niet in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening heeft kunnen achten. De betogen falen.

5.8. Wat de beoordeling van de toelaatbaarheid van de bestemming "Maatschappelijk" betreft, voor zover het betreft de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend, overweegt de Afdeling het volgende.

5.9. De gronden van het plandeel waaraan naast de bestemming "Maatschappelijk" tevens de genoemde aanduidingen zijn toegekend hebben gezamenlijk een oppervlakte van ruim 4.500 m2. [appellant sub 2] heeft onweersproken gesteld dat deze gronden onder het vorige bestemmingsplan nooit voor de in dat plan daaraan toegekende doeleinden in gebruik zijn geweest. De Afdeling is uit de stukken en het verhandelde ter zitting gebleken dat de raad door in het plan aan de gronden van het plandeel waarvoor de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ gelden tevens de bestemming "Maatschappelijk" toe te kennen, beoogt dat deze gronden door de huidige gebruiker Hogeschool Arnhem Nijmegen ten behoeve van deze bestemming in gebruik genomen kunnen worden. In het verweerschrift heeft de raad hiertoe opgemerkt dat het beoogde gebruik van deze gronden als schoolplein of als sportveld in de planregels mogelijk wordt gemaakt en staat het plan op deze gronden overige bouwwerken zoals erfafscheidingen, overkappingen, (doel)palen en lichtmasten toe. Ook wordt met het plan op deze gronden een overkapping ten behoeve van een fietsenstalling mogelijk gemaakt en maakt het plan gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen mogelijk.

5.10. De Afdeling stelt vast dat de raad ten behoeve van de vaststelling van het plan op geen enkele wijze inzichtelijk heeft gemaakt wat de ruimtelijke gevolgen zijn die de maximale mogelijkheden van het plan, wat deze gronden betreft, hebben voor de directe omgeving van het plandeel en dat de raad zich geen oordeel heeft gevormd in hoeverre deze gevolgen voor het woon- en leefklimaat aanvaardbaar zijn. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat het gebruik van deze gronden, anders dan de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduiding ‘bouwvlak’ is toegekend, ten behoeve van de binnen de bestemming toegestane functies vooral in de buitenlucht en op korte afstand van de omliggende woningen van derden is toegestaan.

Gelet op de aard en de daarmee gepaard gaande intensiteit van het voorgenomen en in het plan binnen de bestemming "Maatschappelijk" toegestane gebruik van de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend en in aanmerking genomen de korte afstand van onder meer de woning van [appellant sub 2] tot deze gronden, had de raad bij de in het kader van de vaststelling van het plan te verrichten belangenafweging niet mogen voorbijgaan aan de ruimtelijke gevolgen daarvan. Nu de raad geen onderzoek heeft verricht naar de ruimtelijke gevolgen van de in het plandeel voorziene ontwikkelingen voor het gebruik van de gronden waaraan tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend ten opzichte van de bestaande legale situatie ten tijde van het vaststellen van het plan, heeft de raad in zoverre in strijd gehandeld met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. De stelling van de raad dat het vorige bestemmingsplan binnen het plandeel voorzag in vergelijkbare of, vanwege het in dat bestemmingsplan binnen het plandeel ontbreken van een bebouwingsvrije strook, ruimere mogelijkheden, doet niet af aan voornoemde onderzoeksverplichting. Het betoog slaagt.

Het beroep van [appellant sub 2] voor het overige en de beroepen van [appellant sub 3] en [appellanten sub 4]

6. [appellant sub 2], [appellant sub 3] en [appellanten sub 4] hebben bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover het betreft de aanduiding ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ betreffende de strook grond binnen het plandeel op het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen.

6.1. [appellant sub 2] en [appellant sub 3] hebben ter zitting hun bezwaar ingetrokken dat aan de strook grond ten onrechte niet de bestemming "Wonen" is toegekend.

6.2. [appellant sub 2], [appellant sub 3] en [appellanten sub 4] betogen dat de aanduiding ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ en de hierop betrekking hebbende planregel artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 1, niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van de raad wat het binnen het plandeel toestaan van aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen betreft. Zij wijzen in dit verband op de beantwoording van hun zienswijzen in de zienswijzennota. Zij betogen hiertoe dat de strook grond waarvoor deze aanduiding geldt en die direct grenst aan de percelen waarop hun woningen zijn gelegen, hierdoor weliswaar bebouwingsvrij van bijgebouwen dient te zijn, maar dat dit niet uitsluit dat op deze strook grond het bouwen van aan- en uitbouwen wel is toegestaan. Gezien de ligging van deze strook grond ten opzichte van hun woningen hebben zij daartegen bezwaar. [appellanten sub 4] wijzen in dit verband nog op het gedeelte binnen het bestemmingsvlak van het plandeel waaraan de aanduiding ‘erf (e)’ is toegekend en op grond waarvan ingevolge artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 2, van de planregels maximaal 100 m2 aan aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen is toegestaan.

6.3. De raad betoogt dat door middel van de aanduiding ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ voldoende is gewaarborgd dat bedoelde strook grond gelegen tussen de binnen het plandeel aanwezige hoofdbebouwing en

de woningen van derden wordt gevrijwaard van bebouwing. Gelet op de korte afstand tussen het met de bestemming "Maatschappelijk" toegestane gebruik van de gronden van het plandeel, acht de raad deze bebouwingsvrije strook noodzakelijk uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening.

6.4. Gebleken is dat de raad de aanduiding ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ aan een strook van 10 meter breed tot de grens van de percelen van [appellant sub 2], [appellant sub 3] en [appellanten sub 4] heeft toegekend, ten einde te voorkomen dat er op korte afstand van hun percelen en woningen binnen de bestemming "Maatschappelijk" aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen kunnen worden gerealiseerd. Volgens de raad dient de bedoelde strook van 10 meter als bebouwingsvrije zone waar niet alleen bijgebouwen maar ook aan- en uitbouwen en overkappingen, zoals bijvoorbeeld fietsenstallingen, niet zijn toegestaan.

Nu artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 2, van de planregels voorziet in een regeling op grond waarvan buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ en binnen de aanduiding ‘erf (e)’ aan het hoofdgebouw maximaal 100 m2 aan aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen is toegestaan, is het niet uitgesloten dat binnen de strook grond waarvoor de aanduiding ‘bijgebouwen niet toegestaan (-bg)’ geldt op grond van het bepaalde in artikel 11, lid 11.2.2 onder c sub 1, het bouwen van aan- en uitbouwen binnen de bedoelde strook grond wel is toegestaan. Ook zijn op grond van de planregels overkappingen binnen de bedoelde strook grond mogelijk. De raad heeft nadrukkelijk verklaard dat beoogd is de mogelijkheid van aan- en uitbouwen en overkappingen binnen de bedoelde strook in het plan uit te sluiten.

Onder deze omstandigheden moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit wat betreft het bepaalde in artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 1, van de planregels niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. De betogen slagen.

De conclusies ten aanzien van het beroep van [appellant sub 2] en de beroepen van [appellant sub 3] en [appellanten sub 4]

7. Gelet op het voorgaande is het beroep van [appellant sub 2] ongegrond voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen voor zover deze bestemming is toegekend aan de gronden waaraan tevens de aanduiding ‘bouwvlak’ is toegekend en is het beroep van [appellant sub 2] voor het overige gegrond. De beroepen van [appellant sub 3] en [appellanten sub 4] zijn geheel gegrond.

Het bestreden besluit voor zover het betreft het gedeelte van het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen waaraan tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend, dient te worden vernietigd wegens strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het bestreden besluit dient wat artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 1, van de planregels betreft te worden vernietigd wegens strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep van Pauline Beheer

8. Pauline Beheer heeft bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Bedrijf" en de aanduiding ‘garage (ga)’ betreffende de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 te Nijmegen.

Pauline Beheer betoogt dat het plan geen duidelijkheid geeft dat een autowasstraat (voor particulieren) binnen de aan het plandeel gegeven bestemming "Bedrijf" en de aanduiding ‘garage (ga)’ en de begripsbepaling van garagebedrijf in artikel 1, lid 1.40, van de planregels is toegestaan. De door de raad in de Zienswijzennota gegeven uitleg dat een autowasstraat (voor particulieren) onder de begripsomschrijving van garagebedrijf valt, mits ondergeschikt aan de hoofdactiviteiten, strookt volgens Pauline Beheer niet met de tekst van artikel 3, lid 3.1, van de planregels en de uitleg die de raad aan deze regeling geeft. Zij ziet niet in waarom op grond van het plan binnen het plandeel niet een afzonderlijk garagebedrijf en een afzonderlijke autowasstraat (voor particulieren) gevestigd kunnen worden.

8.1. De raad betoogt dat op grond van de regeling in het plan binnen het plandeel een autowasstraat (voor particulieren) is toegestaan.

8.2. Ingevolge artikel 1, lid 1.40, van de planregels wordt onder de begripsbepaling ‘garagebedrijf’ begrepen een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor verkoop, onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, met dien verstande dat de verkoop van motorbrandstoffen is uitgezonderd.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder a en b, zijn de voor "Bedrijf" aangewezen gronden bestemd voor bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten en ter plaatse van de aanduiding ‘garage (ga)’ tevens voor een garagebedrijf.

8.3. In de zienswijze van Pauline Beheer is vermeld dat op de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 naast een verkooppunt voor motorbrandstoffen een wasbox voor personenauto’s aanwezig is en dat een gedeelte van het op de percelen gelegen pand wordt verhuurd aan Profile Tyrecenter. Zij wenst het resterende deel van dit

pand op korte termijn te verhuren voor de exploitatie van een zelfstandige autowasstraat voor particulieren. De raad heeft in de Zienswijzennota in de reactie op de zienswijze van Pauline Beheer gesteld dat de begripsomschrijving van garagebedrijf in de planregels met opzet ruim is, zodat veel van de activiteiten die normaal gesproken in een garagebedrijf worden uitgeoefend hieronder kunnen vallen en dat ook een autowasstraat (particulier) is toegestaan in een garagebedrijf, mits ondergeschikt aan de hoofdactiviteiten.

Pauline Beheer heeft in haar zienswijze de raad uitdrukkelijk verzocht in het plan het gebruik van de gronden van de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 voor een zelfstandige wasstraat voor particulieren bij recht toe te staan. De raad heeft ter zitting verklaard het gebruik van de gronden op de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 als zelfstandige wasstraat voor particulieren in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening te achten. De raad neemt hierbij in aanmerking dat deze bedrijfsactiviteit naar aard en invloed op de omgeving gelijk is te stellen met een garagebedrijf.

De Afdeling is van oordeel dat een autowasstraat voor particulieren, zoals door Pauline Beheer gewenst en door de raad op de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 uit ruimtelijk oogpunt toelaatbaar wordt geacht, anders dan de raad betoogt niet onder het in artikel 1.40 van de planregels omschreven begrip garagebedrijf valt. Verder is een autowasstraat voor particulieren niet als bedrijf van categorie 1 of 2 in de Staat van bedrijfsactiviteiten opgenomen, zodat een dergelijke bedrijvigheid niet op grond van artikel 3, lid 3.1, onder a, van de planregels binnen de aan het plandeel toegekende bestemming "Bedrijf" is toegestaan.

Onder deze omstandigheden is anders dan de raad beoogt het gebruik van de gronden van de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 als zelfstandige wasstraat voor particulieren binnen de aan het plandeel toegekende bestemming "Bedrijf" en de aanduiding ‘garage (ga)’ met het plan niet toegestaan, zodat moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit in zoverre niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid.

8.4. Gelet op het voorgaande is het beroep van Pauline Beheer gegrond. Het bestreden besluit voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Bedrijf" en de aanduiding ‘garage (ga)’ betreffende de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 te Nijmegen dient te worden vernietigd wegens strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Het beroep van [appellanten sub 6]

9. [appellanten sub 6] hebben bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover aan het plandeel met de bestemming "Wonen - 1" betreffende het perceel Bosweg 36 te Nijmegen tevens de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" is gegeven.

Zij betogen hiertoe dat met de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" alle gebouwen op het perceel op grond van het bepaalde in artikel 22, lid 22.2.1, van de planregels ten onrechte onder het overgangsrecht worden gebracht. Zij achten het onterecht dat voor deze bestaande bebouwing alsnog een omgevingsvergunning voor het bouwen moet worden gevraagd.

Verder hebben [appellanten sub 6] bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover niet alle binnen het plandeel aanwezige bebouwing, die met een omgevingsvergunning voor het bouwen zijn opgericht en daarmee rechtmatig aanwezig zijn, in het plan positief zijn bestemd. Er zijn wat hen betreft geen plannen deze bebouwing te verwijderen of te verkleinen. Zij verwijzen in dit verband naar de uitspraak van de Afdeling van 31 maart 2010 in zaak nr. 200906041/1/H1.

9.1. De raad betoogt dat met de aan het plandeel gegeven bestemmingen de op het perceel aanwezige gebouwen en bouwwerken niet onder het overgangsrecht worden gebracht. Volgens de raad heeft het in artikel 22, lid 22.2.1, van de planregels opgenomen bouwverbod uitsluitend betrekking op nieuw te bouwen gebouwen of overkappingen en ziet deze bepaling niet op reeds bestaande legaal aanwezige bebouwing, die in overeenstemming is met de overige voor deze gronden geldende bestemmingen en de daarvoor geldende regels. Verder kan ingevolge lid 22.2.2, onder b, onder de daar genoemde voorwaarden binnen het plandeel aanwezige bestaande bebouwing worden vervangen, vernieuwd of veranderd.

De bebouwingsmogelijkheden van het perceel zijn volgens de raad gelijk aan de bebouwingsmogelijkheden die het vorige bestemmingsplan "Broersveld-Kwakkenberg 1971-68" voor de gronden bood. Met de binnen het plandeel aanwezige bebouwing is de op grond van het plan toegestane maximale oppervlakte voor aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen reeds overschreden. Een verdere uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden acht de raad ongewenst.

9.2. Op grond van het plan gelden voor het plandeel de bestemmingen "Wonen - 1" en "Tuin" en de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 3" en "Waarde - Natuur en Landschap". Op grond van het vorige bestemmingsplan "Broersveld-Kwakkenberg 1971-68" golden voor het perceel de bestemmingen "Woondoeleinden (W)", "Tuin (T)" en "Erf (E)". Voor de gronden van het perceel met de bestemming "Erf (E)" gold tevens de dubbelbestemming "Archeologisch waardevol terrein".

9.3. Ingevolge artikel 15, lid 15.1, aanhef en onder c, van de planregels zijn de voor "Tuin" aangewezen gronden bestemd voor gebouwen en overkappingen behorend bij het op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw(en).

Ingevolge lid 15.2.1 mogen op deze gronden ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. aan- en uitbouwen;

b. bijgebouwen;

c. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

Ingevolge lid 15.2.2, voor zover hier van belang, zijn de in lid 15.2.1 genoemde bouwwerken toegestaan voor zover voldaan wordt aan de regels dat aan- en uitbouwen met nader aangeduide afmetingen en onder nader genoemde voorwaarden aangrenzend aan het hoofdgebouw worden gebouwd en uitsluitend bestaande legale bijgebouwen zijn toegestaan en mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot.

Ingevolge artikel 18, lid 18.1, zijn de voor "Wonen - 1" aangewezen gronden bestemd voor:

a. eengezinswoningen (vrijstaand);

b. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;

c. [...].

Ingevolge lid 18.2.1 mogen op deze gronden ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;

b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

Ingevolge lid 18.2.2, onder a, mogen hoofdgebouwen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding ‘bouwvlak’. Binnen de aanduiding ‘bouwvlak’ mag (maximaal) 1 hoofdgebouw worden opgericht.

Ingevolge lid 18.2.2, onder c, mogen aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ worden opgericht; buiten de aanduiding ‘bouwvlak’ gelden, voor zover hier van belang, de volgende bepalingen:

1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn. Bestaande legale aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;

2. [...];

3. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;

4. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;

5. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;

6. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;

7. de totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen met een maximum van 50 m2. [...];

8. [...].

Ingevolge artikel 22, lid 22.1, zijn de voor "Waarde - Archeologie 3" aangewezen gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (zeer hoge archeologische waarde).

Ingevolge lid 22.2.1 mogen op de gronden ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, worden gebouwd.

Ingevolge lid 22.2.2, onder b, mag op deze gronden ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van de onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

1. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;

2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;

3. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld.

Ingevolge lid 22.3.1 kan het bevoegd gezag door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 22.2.2, onder b, voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

Ingevolge lid 22.3.2 kan een omgevingsvergunning worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

Ingevolge artikel 30, lid 30.1.1, mag een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;

b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

Ingevolge lid 30.1.3 is lid 30.1.1 niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

Ingevolge artikel 20, lid 20.1, van de voorschriften van het vorige bestemmingsplan "Broersveld-Kwakkenberg 1971-68" mogen bouwwerken die ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan bestaan dan wel nadien worden gebouwd of kunnen worden gebouwd met inachtneming van het bepaalde in of krachtens de Woningwet, en die in enigerlei opzicht van het plan afwijken, mits de bestaande afwijkingen naar de aard en omvang niet worden vergroot:

a. gedeeltelijk worden vernieuwd en/of veranderd;

b. bij tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de bouwaanvraag wordt ingediend binnen 2 jaar na het tenietgaan.

Ingevolge lid 20.4.1 van de voorschriften van het vorige plan is lid 19.1 [lees: lid 20.1] niet van toepassing op bouwwerken, die weliswaar bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan, doch zijn gebouwd in strijd met het toen geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

Het ontwerp van het vorige bestemmingsplan "Broersveld-Kwakkenberg 1971-68" heeft met ingang van 1 februari 2007 ter inzage gelegen.

9.4. In artikel 22, lid 22.2.1, van de planregels is bepaald dat op de gronden ten behoeve van de bestemming "Waarde - Archeologie 3", welke bestemming aan de gronden van het plandeel is toegekend, uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen worden gebouwd. Dit betekent naar het oordeel van de Afdeling dat ook bestaande legale bebouwing onder het in deze planregel opgenomen verbod valt. Anders dan de raad veronderstelt, ziet dit verbod door de wijze waarop dit is geformuleerd niet uitsluitend op nieuw te bouwen gebouwen of overkappingen. Dit betekent dat de binnen het plandeel bestaande legale bebouwing hiermee ten onrechte in zoverre onder het overgangsrecht wordt gebracht. Nu vast staat dat de raad met het aan het plandeel toekennen van de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" dit niet heeft beoogd, is het plan, voor zover in artikel 22, lid 22.2.1, van de planregels geen uitzondering is opgenomen voor bestaande legale bebouwing, vastgesteld in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. Het betoog slaagt.

10. Voor zover [appellanten sub 6] betogen dat niet alle binnen het plandeel aanwezige bebouwing in het plan positief is bestemd, en daarmee ten onrechte onder het overgangsrecht is gebracht overweegt de Afdeling het volgende.

10.1. Niet in geschil is dat de op grond van het plan binnen de bestemmingen "Wonen - 1" en "Tuin" voor de gronden van het perceel toegestane bebouwingsmogelijkheden, voor zover hier van belang, gelijk zijn aan de bebouwingsmogelijkheden die op grond van de bestemmingen "Woondoeleinden (W)", "Tuin (T)" en "Erf (E)" van het vorige bestemmingsplan bestonden. Ook is niet in geschil dat op het perceel met een op 16 november 2010 verleende omgevingsvergunning voor het bouwen een berging, inclusief veranda, en een carport zijn gerealiseerd, waarvan de totale oppervlakte 63,5 m2 bedraagt. Verder is aan het binnen het plandeel aanwezige hoofdgebouw een aanbouw gebouwd waarvan de afmeting op grond van de stukken of het

verhandelde ter zitting niet exact kan worden vastgesteld. Op grond van zowel het vorige als het thans voorliggende plan mag op het perceel de totaal bebouwde oppervlakte met aan- en uitbouwen, overkappingen en bijgebouwen maximaal 50% van het erf tot een maximum van 50 m2 bedragen.

10.2. Uit de verbeelding blijkt dat het binnen het plandeel aanwezige hoofdgebouw geheel binnen de aanduiding ‘bouwvlak’ is opgericht. Hiermee is het hoofdgebouw op grond van de bouwregels die gelden voor de bedoelde gronden met de bestemming "Wonen - 1" in het plan als zodanig positief bestemd. De binnen het plandeel aanwezige aan- en uitbouwen, overkapping en bijgebouwen, waarvoor op 16 november 2010 een omgevingsvergunning voor het bouwen is verleend, zijn voor zover daarbij is voldaan aan de in lid 18.2.2, onder c sub 7, van de planregels neergelegde voorwaarde dat de totaal bebouwde oppervlakte ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen met een maximum van 50 m2, in het plan eveneens positief bestemd. De bij besluit van 16 november 2010 verleende omgevingsvergunning voor het bouwen heeft betrekking op een berging met veranda van 42,5 m2 en een carport van 21 m2. Dit betekent een maximum bebouwde oppervlakte van 63,5 m2. Hiermee wordt de in artikel 18, lid 18.2.2, onder c sub 7, van de planregels maximaal toegestane bebouwde oppervlakte van 50% tot een maximum van 50 m2 met 13,5 m2 overschreden. Dit betekent dat de bouwwerken waarop de bedoelde omgevingsvergunning ziet, voor zover hiermee de toegestane bebouwde oppervlakte met 13,5 m2 wordt overschreden, niet als zodanig in het plan zijn bestemd. Naar het oordeel van de Afdeling is een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen een bestaand recht waaraan bij het vaststellen van een bestemmingsplan in beginsel niet voorbij kan worden gegaan. Met betrekking tot de bouwmogelijkheden die zijn vergund in een verleende omgevingsvergunning staat voorop dat deze gelet op de rechtszekerheid, in beginsel in zijn geheel als zodanig dienen te worden bestemd. Dit uitgangspunt kan onder meer uitzondering vinden als een dienovereenkomstige bestemmingsregeling op basis van nieuwe inzichten niet langer in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en het belang bij de beoogde nieuwe regeling zwaarder weegt dan de gevestigde rechten en belangen. Daarvan is in dit geval niet gebleken en door de raad is niet inzichtelijk gemaakt waarom de vergunde bouwmogelijkheden als zodanig bestemmen niet in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Dit betekent dat de op het perceel aanwezige bebouwing wat de berging met veranda van 42,5 m2 en een carport van 21 m2, met een oppervlakte van 63,5 m2, betreft ten onrechte niet geheel als zodanig is bestemd. Hieruit volgt dat het bestreden besluit in zoverre in strijd met de rechtszekerheid is vastgesteld. Het betoog slaagt in zoverre.

10.3. Niet in geschil is dat voor de binnen het plandeel aanwezige aan het hoofdgebouw gebouwde aanbouw, waarvan de bouwwerkzaamheden in 2008 hebben plaatsgevonden, die onderwerp van geschil was in de procedure waarop genoemde uitspraak van de Afdeling van 31 maart 2010 in zaak nr. 200906041/1/H1 betrekking heeft, een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen ontbreekt. Ten aanzien hiervan stelt de raad zich op het standpunt dat voor zover voor deze aanbouw geen omgevingsvergunning is vereist op grond van artikel 2 van bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor), hiervoor in het plan geen regeling behoeft te worden opgenomen en dat voor zover voor de aanbouw wel een omgevingsvergunning is vereist, hiervoor niet alsnog een omgevingsvergunning voor het bouwen kan worden verleend, omdat de maximale oppervlakte voor het bouwen buiten het bouwvlak van 50 m2 reeds is overschreden. Een verdere uitbreiding van de bouwmogelijkheden op het perceel is volgens de raad onwenselijk in het licht van de eveneens aan het plandeel gegeven dubbelbestemming "Waarde - Natuur en Landschap", op grond waarvan dit niet in het belang wordt geacht van het behoud en de bescherming van de natuurlijke en landschappelijke waarden van de gronden. De raad meent dat het belang van het behoud en de bescherming van deze waarden in dit geval zwaarder weegt dan het belang van [appellanten sub 6] bij het alsnog positief bestemmen van een in zoverre illegale situatie.

10.4. De Afdeling is met de raad van oordeel dat het op zichzelf juist is dat voor zover de op het perceel aanwezige aanbouw voldoet aan de daarvoor in artikel 2 van Bijlage II van het Bor gestelde eisen, de planregels en de op de verbeelding aangegeven aanduidingen onverlet laten hetgeen op grond van bedoeld onderdeel van het Bor vergunningvrij mag worden opgericht en dat daaromtrent in het plan geen regeling behoeft te worden opgenomen. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 8 augustus 2012 in zaak nr. 201105349/1/A1), volgt echter dat dat anders is indien door toevoeging van een nieuw bouwwerk niet meer wordt voldaan aan de eisen die artikel 2 van Bijlage II van het Bor stelt, zoals de eis dat niet meer dan 50% van het achtererfgebied mag worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken.

10.5. Artikel 3 van bijlage II bij het Bor, gelezen in samenhang met artikel 2.3, eerste lid, van het Bor, wijst categorieën van bouwwerken aan die vergunningvrij zijn, voor zover ze niet in strijd zijn met het bestemmingsplan en met de andere regelgeving die in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt vermeld. Zijn deze bouwwerken in strijd met deze regelgeving, dan is daarvoor een vergunning vereist. Dat betekent dat het bestemmingsplan in de weg kan staan aan het vergunningvrij bouwen van bouwwerken als bedoeld in artikel 3 van bijlage II bij het Bor. Deze categorieën van bouwwerken tellen mee bij de vraag of de maximaal in het bestemmingsplan toegelaten oppervlakte wordt overschreden. Een andere opvatting zou de betekenis aan het bestemmingsplan en daarin opgenomen regels, bijvoorbeeld ten aanzien van de maximale

bebouwbare oppervlakten, voor deze bouwwerken aanzienlijk ontnemen.

Nu uit hetgeen hiervoor onder 10.2 is overwogen blijkt dat met de binnen het plandeel reeds aanwezige bebouwing de in artikel 18, lid 18.2.2, onder c sub 7, van de planregels maximaal toegestane bebouwde oppervlakte van 50% tot een maximum van 50 m2 wordt overschreden, is voor de aanbouw een omgevingsvergunning voor de activiteit gebruik in strijd met het bestemmingsplan vereist.

10.6. De Afdeling heeft in de door [appellanten sub 6] genoemde uitspraak van 31 maart 2010 in zaak nr. 200906041/1/H1 geoordeeld dat het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen, als gevolg van de bij [appellanten sub 6] gewekte gerechtvaardigde verwachting dat de in 2008 gerealiseerde aanbouw als vergunningvrij bouwwerk zonder vergunning kon worden uitgevoerd, diende af te zien van het opleggen van een bouwstop en een last onder dwangsom. Dit betekent dat het college van burgemeester en wethouders niet in redelijkheid van zijn bevoegdheid om handhavend tegen de aanbouw op te treden gebruik heeft kunnen maken. Dat brengt verder met zich dat het college van burgemeester en wethouders ook in de toekomst bij een ongewijzigd in stand laten en een ongewijzigde voortzetting van het gebruik van de gerealiseerde aanbouw, daartegen niet alsnog handhavend kan optreden. Gelet op het bepaalde in artikel 30, lid 30.1.3, van de planregels in samenhang bezien met artikel 20, lid 20.1 en lid 20.4.1, van de voorschriften van het vorige bestemmingsplan, wordt de in 2008 gerealiseerde aanbouw in het plan niet onder het overgangsrecht gebracht.

Gelet op het vorenstaande is het niet aannemelijk dat de aanwezige aanbouw binnen de planperiode zal verdwijnen. Voor zover voor de aanbouw een omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist en deze vergunning ontbreekt, heeft de raad onder voornoemde bijzondere omstandigheden het in het plan ontbreken van een passende regeling voor de aanwezige aanbouw niet in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening kunnen achten. Het betoog slaagt.

10.7. Gelet op het voorgaande is het beroep van [appellanten sub 6] gegrond. Het besluit voor zover het betreft artikel 22, lid 22.2.1, van de planregels en het plandeel met de bestemming "Wonen - 1" betreffende het perceel Bosweg 36 te Nijmegen dient te worden vernietigd wegens strijd met artikel 3:2 van de Awb, met de rechtszekerheid en met artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening.

Conclusie ten aanzien van de vernietigde planonderdelen en het treffen van een voorlopige voorziening

11. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Awb de raad op te dragen om voor de vernietigde planonderdelen met inachtneming van deze uitspraak een nieuw plan vast te stellen en zal daartoe een termijn stellen.

Ten einde onomkeerbare gevolgen voor de omgeving te voorkomen, ziet de Afdeling aanleiding voor het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb ten aanzien van het gedeelte van het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen waaraan tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend, zoals hierna vermeld.

Proceskosten

12. De raad dient ten aanzien van De Waalboog, [appellant sub 2], [appellant sub 3], Pauline Beheer en [appellanten sub 6] op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld. Ten aanzien van [appellanten sub 4] is niet gebleken van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart geheel gegrond de beroepen van de stichting Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen, van [appellant sub 3], van [appellant sub 4A]en [appellant sub 4B] en van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Pauline Beheer Arnhem B.V. en van [appellant sub 6A] en [appellant sub 6B] en gedeeltelijk gegrond het beroep van [appellant sub 2A] en [appellante sub 2B];

II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen van 17 april 2013,

a. voor zover het betreft het in het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" op de percelen Groesbeekseweg 327 en Bosweg 250 te Nijmegen niet als zodanig bestemmen van de bestaande groepswoning;

b. voor zover het betreft het gedeelte van het plandeel met de bestemming "Maatschappelijk" betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen waaraan tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend;

c. voor zover het betreft artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 1, van de planregels;

d. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Bedrijf" en de aanduiding ‘garage (ga)’ betreffende

de percelen Heijendaalseweg 94 en 96 te Nijmegen;

e. voor zover het betreft artikel 22, lid 22.2.1, van de planregels;

f. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Wonen - 1" betreffende het perceel Bosweg 36 te Nijmegen;

III. draagt de raad van de gemeente Nijmegen op om binnen 26 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen daarin is overwogen een nieuw besluit te nemen ten aanzien van de hiervoor vermelde onderdelen II. a. tot en met f. en dit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;

IV. treft de voorlopige voorziening dat op de gronden van het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen waaraan naast de bestemming "Maatschappelijk" tevens de aanduidingen ‘erf (e)’ en ‘bijgebouwen uitgesloten (-bg)’ zijn toegekend geen verhardingen, aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen, overkappingen en andere bouwwerken zijn toegestaan;

V. bepaalt dat de onder IV. opgenomen voorlopige voorziening vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het door de raad vast te stellen besluit als bedoeld onder III.;

VI. verklaart voor het overige ongegrond het beroep van [appellant sub 2A] en [appellante sub 2B];

VII. veroordeelt de raad van de gemeente Nijmegen tot vergoeding van de in verband met de behandeling van de beroepen opgekomen proceskosten:

a. aan de stichting Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen tot een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

b. aan [appellant sub 2A] en [appellante sub 2B] tot een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

c. aan [appellant sub 3] tot een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

d. aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Pauline Beheer Arnhem B.V. tot een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

e. aan [appellant sub 6A] en [appellant sub 6B] tot een bedrag van € 1017,48 (zegge: eenduizendzeventien euro en achtenveertig cent), waarvan € 974,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

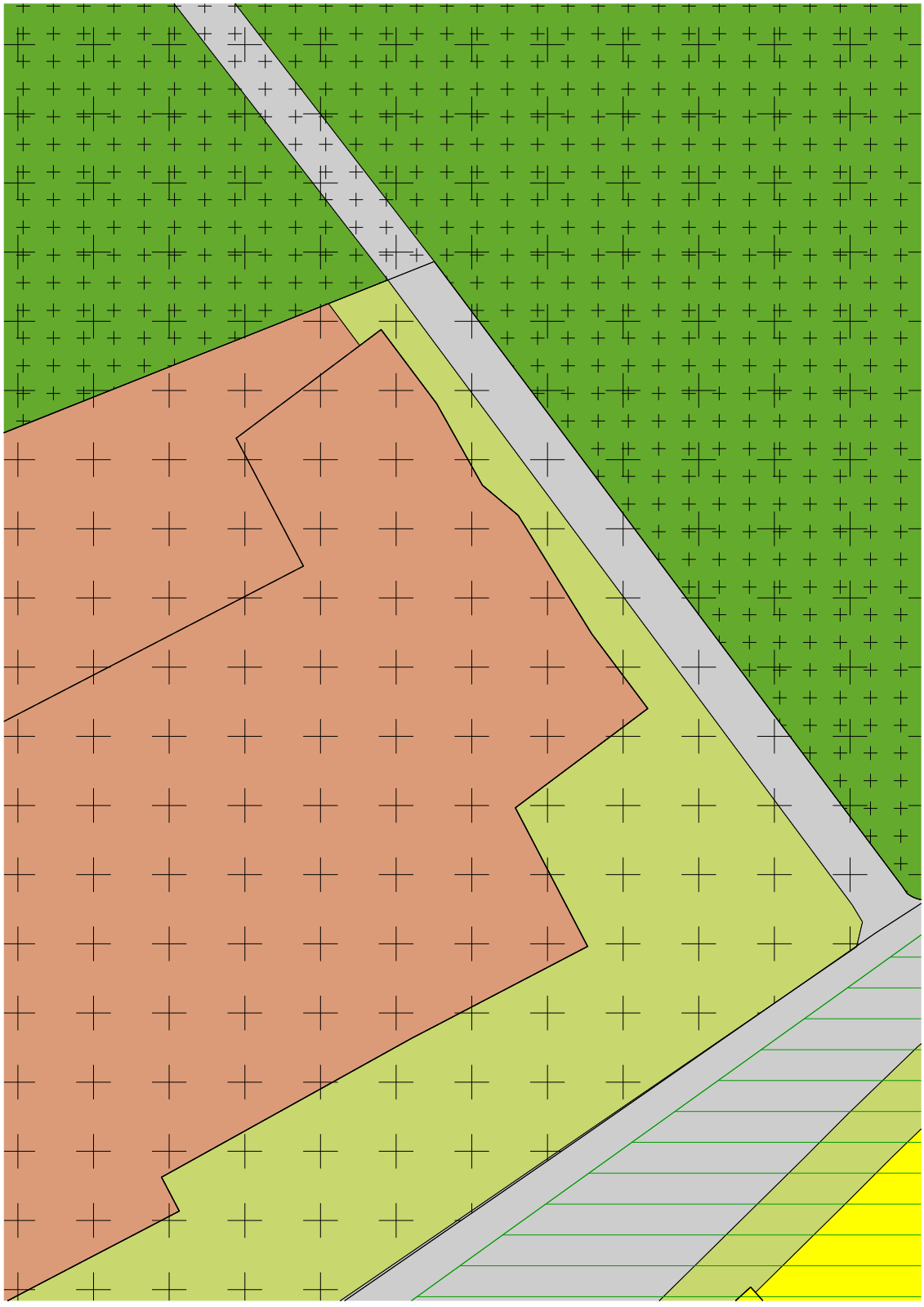
VIII. gelast dat de raad van de gemeente Nijmegen aan appellanten het door hen voor de behandeling van de beroepen betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) voor de stichting Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen, € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 2A] en [appellante sub 2B], met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander, € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 3], € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 4A]en [appellant sub 4B], met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander, € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Pauline Beheer Arnhem B.V. en € 160,00 (zegge: honderdzestig euro) voor [appellant sub 6A] en [appellant sub 6B], met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander, vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. E. Helder, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. P. Plambeck, ambtenaar van staat.

w.g. Helder w.g. Plambeck
lid van de enkelvoudige kamer ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 29 januari 2014

159.

WR-A3
25 m2
47 m2
30 m2
3,5
4
3,5

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
17 april 2013 / 38a/2013

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
gewijzigde vaststelling Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (2)

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
9 april 2013

Samenvatting
Op 20 maart jl. is het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg behandeld in de burger-en kamerronde van uw Raad. In de burgerronde zijn door een aantal insprekers (technische) wijzigingen voorgesteld die nog niet verwerkt waren in het (ontwerp)bestemmingsplan. Afgesproken is dat deze wijzigingen alsnog worden meegenomen bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Voorstel om te besluiten

Aan beslispunt 1 van het raadsvoorstel (38/2013)gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg aan het einde van het beslispunt toe te voegen de volgende zinsnede: "*met dien verstande dat daarin aanvullend de navolgende wijzigingen worden doorgevoerd:*

- *d'Almarasweg 2 t/m 10 (muv nr 4): het verdiepen van de bouwvlakken en aanpassen van de maximale goot-en bouwhoogte (cfm vigerend bestemmingsplan);*
- *Groesbeekseweg 351 (Marienbosch):*
    1. *opnemen aanduiding "P" binnen de bestemming GD-1 (plankaart);*
    2. *verwijderen van de functieaanduiding "specifieke vorm van gemengd-wonen in het bos, sgd-wib", uit de planregels (artikel 8.3.1 sub b) en de plankaart voor zover het de bestemming GD-1 betreft;*
    3. *schrappen van artikel 5.1 sub d (bestemming Bos);*
    4. *wijzigen van artikel 5.1 sub e van de planregels (bestemming Bos) in:"fiets-en voetpaden (tevens ten behoeve van de aan het bos grenzende bestemmingen en parkeervoorzieningen";*
    5. *opnemen van een aanduiding "specifieke vorm van bos-aarden wal" op de plankaart ten behoeve van de aanleg van een aarden wal (aan de oostzijde van de bestaande inrit naar de Sophiaweg). In de planregels (artikel 5.1 onder e) wordt opgenomen dat voor de aanleg van deze aarden wal geen aanlegvergunning (op grond van artikel 5.3) nodig is;*
    6. *aanpassen van de tekst van artikel 8.2.2 onder d (bestemming GD-1): ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde zoals*

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
1

(brand)trappen, keermuren, afvalcontainers, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons mogen worden gebouwd. Deze bouwwerken mogen tevens ondergronds worden gerealiseerd. (Ondergrondse) opslagcontainers, niet zijnde afvalcontainers, zijn niet toegestaan buiten het bouwvlak."

- *Kwakkenbergweg 10 (scouting): aanpassen bouwmogelijkheden naar 300m2;*
- *Hekwerk Albertinum:aanpassen "specifieke bouwaanduiding erfafscheiding sba-ea" op de plankaart voor het bestaande hekwerk;*
- *(diverse) bewoners Kwakkenberg: aan de bestemming Wonen-1 wordt de zinsnede toegevoegd dat "binnen de aanduiding bouwvlak maximaal 1 hoofdgebouw mag worden opgericht";*
- *Woonfuntie Kwakkenberg (en Marienbosch): verruimen definitie eengezinswoningen, omschrijven van de afwijkingsmogelijkheid voor zelfstandige woovormen (binnen de bestemming Wonen-1) en opnemen van een definitie van een zelfstandige woning (wooneenheid) in de definitiebepalingen.*

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Op 20 maart jl. is het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg behandeld in de burger-en kamerronde van uw Raad. In de burgerronde zijn door een aantal insprekers (technische) wijzigingen voorgesteld die nog niet verwerkt waren in het (ontwerp)bestemmingsplan. Afgesproken is dat deze wijzigingen alsnog worden meegenomen bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Daarbij wordt verwezen naar de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Op grond van artikel 9.1.4 lid 4 van de Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening moeten alle bestemmingsplannen van de gemeente voor 1 juli as zijn geactualiseerd. Het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg maakt deel uit van deze actualisatieronde.

1.2 Relatie met programma
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post “actualisatie bestemmingsplannen” uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

2 Doelstelling
In aanvulling op het raadsvoorstel 38/2013 gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg.

3 Argumenten
De voorgestelde (extra) wijzigingen kunnen worden doorgevoerd op grond van de volgende argumenten (per locatie):

d’Almarasweg 2 t/m 10 (muv huisnr 4):
Naar aanleiding van de bouwplannen voor het perceel d’Almarasweg 8 is, in het kader van de beheersverordening (in september 2012) verzocht om het bouwvlak voor dit perceel aan te passen zodat de bouwmogelijkheden ten opzichte van het vigerende plan (Groenewoud 1971- A) hetzelfde blijven. Naar aanleiding van dit verzoek zijn de bouwvlakken voor de hele rij woningen (huisnrs 2 t/m 10) aangepast. Voor dit hele blok was in het geldende bestemmingsplan de bestemming E2V-C opgenomen. Het bouwvlak voor huisnr 4 is niet gewijzigd omdat voor dit perceel, door middel van een vrijstelling, al is afgeweken van het vigerende bestemmingplan.

Bij de uitwerking van de bouwplannen voor de d’Almarasweg 8 blijkt dat de nieuwbouwplannen nog steeds niet passen in het (ontwerp)bestemmingsplan. Behalve een aanpassing van de breedte van het bouwvlak is ook een aanpassing van de diepte ervan en een aanpassing van de maximale goot-en bouwhoogte noodzakelijk. De eigenaren/bewoners

van de d'Almarasweg 8 hebben in het kader van het (ontwerp)bestemmingsplan geen zienswijze ingediend.

Het verdiepen van het bouwvlak en het aanpassen van de maximale goot-en bouwhoogte is mogelijk op grond van het vigerende plan. Om de bouwrechten op grond van het ontwerpbestemmingsplan, ten opzichte van het vigerende plan, niet in te perken is voor de hele rij woningen (behalve huisnr 4) het bouwvlak en de hoogten aangepast. Het bouwvlak is nu 17m diep (gemeten vanaf de voorgevelbebouwingsgrens zodat er een onbebouwde en onoverdekte strook grond aanwezig blijft van 10m. De maximale goot-en bouwhoogte bedragen 7 respectievelijk 10m.

Groesbeekseweg 351 (Marienbosch)
De eigenaar, exploitant en de omwonenden zijn het met elkaar eens over de wijzigingen in het bestemmingsplan. Er zijn nog een aantal (technische) aanpassingen nodig zodat er geen ruimte bestaat voor interpretatie. Daarnaast moeten een aantal omissies worden aangevuld die niet op de juiste wijze zijn opgenomen op de (plankaart van) het bestemmingsplan. Het betreft de volgende concrete (technische) details:

1. opnemen aanduiding "P" binnen de bestemming GD-1 (plankaart). Het parkeren mag plaatsvinden binnen het gehele bestemmingsvlak;
2. verwijderen van de functieaanduiding "specifieke vorm van gemengd-wonen in het bos, sgd-wib", uit de planregels (artikel 8.3.1 sub b) en de plankaart voor zover het de bestemming GD-1 betreft;
3. schrappen van artikel 5.1 sub d (bestemming Bos). De laad-en losplaats valt geheel binnen de bestemming GD-1;
4. wijzigen van artikel 5.1 sub e van de planregels (bestemming Bos) in:"fiets-en voetpaden (tevens ten behoeve van de aan het bos grenzende bestemmingen en parkeervoorzieningen";
5. opnemen van een aanduiding "specifieke vorm van bos-aarden wal" op de plankaart ten behoeve van de aanleg van een aarden wal (aan de oostzijde van de bestaande inrit naar de Sophiaweg). In de planregels (artikel 5.1 onder e) wordt opgenomen dat voor de aanleg van deze aarden wal geen aanlegvergunning (op grond van artikel 5.3) nodig is;
6. aanpassen van de tekst van artikel 8.2.2 onder d (bestemming GD-1): ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde zoals (brand)trappen, keermuren, afvalcontainers, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons mogen worden gebouwd. Deze bouwwerken mogen tevens ondergronds worden gerealiseerd. (Ondergrondse) opslagcontainers, niet zijnde afvalcontainers, zijn niet toegestaan buiten het bouwvlak."

Scouting/Kwakkenbergweg
Naar aanleiding van de inspraak zijn de wensen van de scouting opgenomen in de beheersverordening/(ontwerp)bestemmingsplan, behalve voor wat betreft de bouwmogelijkheden. De bouwmogelijkheden in het ontwerpplan zijn te beperkt. De bouwinspecteur is ter plaatse gaan kijken en heeft geconstateerd dat het totaal bebouwde oppervlak van de bestaande bebouwing plusminus 271m2 bedraagt. Deze bestaande bebouwde oppervlakte is in het (ontwerp)bestemmingsplan aangepast naar 300m2 zonder dat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Deze verruiming blijft immers binnen de (marginale) afwijkingsmogelijkheid van 10%.

Hekwerk Albertinum
Naar aanleiding van de zienswijze is in het bestemmingsplan (plankaart) de “specifieke bouwaanduiding erfafscheiding sba-ea” opgenomen. Binnen deze bouwaanduiding is een hekwerk van 2m hoog toegestaan. Het bestaande hekwerk loopt echter verder dan op grond van de aanduiding is toegestaan. Het vlak waarbinnen de aanduiding geldt is dan ook iets verruimd.

(diverse)bewoners Kwakkenberg
Naar aanleiding van de zienswijze is de bestemming Wonen-1 toegevoegd aan het (ontwerp)-bestemmingsplan. De gronden met deze bestemming zijn bedoeld voor eengezinswoningen (vrijstaand). In de bouwregels is opgenomen dat hoofdgebouwen uitsluitend mogen worden opgericht binnen de aanduiding “bouwvlak”. In tegenstelling tot de bestemming Wonen is hierbij niet meer de beperking opgenomen dat binnen de aanduiding bouwvlak maximaal 1 hoofdgebouw mag worden opgericht. Om te voorkomen dat er binnen het bouwvlak twee (of meer) vrijstaande eengezinswoningen worden opgericht (de Kwakkenberg kent ruime bouwvlakken), dient deze beperking alsnog te worden opgenomen in de regels.

Voor een uitleg over de (inhoud en differentiatie) van de woonfunctie op de Kwakkenberg (en Marienbosch) in het ontwerpbestemmingsplan wordt verwezen naar de separaat bij dit voorstel gevoegde brief.

Woonfunctie Kwakkenberg (en Marienboom)
Om in het bestemmingsplan het onderscheid tussen eengezinswoningen en zelfstandige woonvormen beter tot uitdrukking te brengen is de definitie van eengezinswoning in de definitiebepaling van het bestemmingsplan verruimd conform de jurisprudentie van de Raad van State. De definitiebepaling luidt nu als volgt:
“een eengezinswoning is een woning die bedoeld is voor bewoning door een persoon en zijn/haar gezin en alle daarmee gelijk te stellen vormen van bewoning zoals kamerbewoning, een woongroep, meergeneratiewoning en/of een mantelzorgwoning, mits en voor zover er sprake is van een gezamenlijk huishouden.” Bij deze vormen van bewoning is sprake van “onzelfstandige woningen”. Bij deze woonvormen moeten een of meer voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) worden gedeeld met andere bewoners. Een onzelfstandige woning kan wel een eigen eigen toegang hebben (bv de deur van de gehuurde kamer(s).

Daarnaast is meer expliciet in de planregels van de bestemming Wonen-1 opgenomen dat het college bevoegd is om, onder de in de regels opgenomen voorwaarden, een afwijking te verlenen voor het toestaan van *zelfstandige woonvormen* (zoals appartementen, studio’s, meergezinswoningen ed). Om het onderscheid met eengezinswoningen te benadrukken is in de definitiebepalingen bovendien een definitie worden opgenomen van een zelfstandige woning (wooneenheid): “een zelfstandige woning (wooneenheid) is een woning met een eigen toegang waarbij de voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) niet gedeeld hoeven te worden met andere bewoners van het pand”. Onder zelfstandige woningen vallen ook de zogenaamde “onvrije woningen” (of onvrije etages). Dit zijn woningen waarvan de vertrekken uitkomen op een gemeenschappelijke verkeersruimte (gang of hal), maar waarin keuken, douche en toilet niet gedeeld worden en de vertrekken afsluitbaar zijn.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
5

4 Klimaat
Het (ontwerp) bestemmingsplan is getoetst aan de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015. Aangezien er in het plangebied geen (grootschalige) ontwikkelingen plaatsvinden, is er geen aanleiding tot het treffen van concrete maatregelen op klimaatgebied.

5 Risico's
Bij de actualisatie van het bestemmingsplan ontstaat het risico op planschade. Dit risico is echter beperkt omdat er bij het opstellen van het bestemmingsplan zoveel mogelijk rekening is gehouden met bestaande rechten (bouw-en gebruiksmogelijkheden uit de (voorheen) geldende bestemmingsplannen).

Op het gebied van rechtsbescherming bestaat de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de bestuursrechter (Raad van State). Ook kan om schorsing van het besluit worden verzocht door middel van een voorlopige voorziening. De inwerkingtreding van het besluit kan daarom niet worden gegarandeerd.

De Provincie en het Rijk beschikken voorts over een wettelijk instrument (reactieve aanwijzing) om de inwerkingtreding van het bestemmingsplan geheel of gedeeltelijk te beletten. Omdat zij in de voorgaande procedure geen zienswijzen hebben ingebracht en zij het plan in het vooroverleg akkoord hebben bevonden, is de kans hierop zeer gering.

6 Financiën
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

Omdat er in het plangebied geen concrete (grootschalige) ontwikkelingen plaatsvinden, is het kostenverhaal niet aan de orde en behoeft er geen exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro te worden vastgesteld.

7 Communicatie
Degenen die zienswijzen hebben ingediend, worden schriftelijk van het besluit tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan op de hoogte gebracht onder toezending van een afschrift van het raadsbesluit. Het raadsvoorstel en de zienswijzennota hebben zij voorafgaand aan behandeling in de Raad reeds toegezonden gekregen. Het besluit tot gewijzigde vaststelling wordt digitaal gepubliceerd. Daarnaast wordt een kennisgeving van het besluit geplaatst in de Staatscourant. In de bekendmaking wordt gewezen op de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de Raad van State.

8 Uitvoering en evaluatie
De voorgestelde wijzigingen zijn, evenals de eerdere wijzigingen (raadsvoorstel 38/2013) opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan. Na het besluit van de gemeenteraad tot vaststelling van het bestemmingsplan wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Gedurende de beroepstermijn (6 weken) kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met het verzoek om een voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het bestemmingsplan na de beroepstermijn rechtskracht.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bestemmingsplan

Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Gemeente Nijmegen
Afdeling stadsontwikkeling

Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Toelichting
Regels

Gemeente Nijmegen
Afdeling Stadsontwikkeling

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Actualisatie	7
1.2	Keuze voor een bestemmingsplan	7
1.3	Plangebied	7
1.4	Vigerend planologisch regime	8
1.5	Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2	**Plansystematiek**	**11**
2.1	Algemeen	11
2.2	Regels	11
2.3	Flexibiliteit	12
2.4	Aanvullende ruimtelijke instrumenten	12
Hoofdstuk 3	**Ruimtelijk beleid**	**15**
3.1	Rijksbeleid	15
3.2	Provinciaal beleid	16
3.3	Regionaal beleid	17
3.4	Gemeentelijk beleid	18
Hoofdstuk 4	**Sectoraal beleid en omgevingsaspecten**	**23**
4.1	Stedenbouw	23
4.2	Economie	27
4.3	Wonen	31
4.4	Maatschappelijke voorzieningen	33
4.5	Milieu en klimaat	36
4.6	Mobiliteit	42
4.7	Groen en Water	46
4.8	Archeologie en cultuurhistorie	52
Hoofdstuk 5	**Uitvoerbaarheid**	**57**
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	57
5.2	Economische uitvoerbaarheid	57
5.3	Retrospectieve toets	57
Bijlagen		**59**
Bijlage 1	stedenbouwkundige matrix	60
Bijlage 2	overzicht rijks-en gemeentelijke monumenten	67
Bijlage 3	Inspraaknota beheersverordening	69
Regels		**91**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**93**
Artikel 1	Begrippen	93
Artikel 2	Wijze van meten	102
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**105**
Artikel 3	Bedrijf	105
Artikel 4	Bedrijf - Nutsvoorziening	107
Artikel 5	Bos	109
Artikel 6	Cultuur en Ontspanning	111
Artikel 7	Gemengd	113
Artikel 8	Gemengd - 1	116

	Artikel 9	Groen	118
	Artikel 10	Horeca	119
	Artikel 11	Maatschappelijk	121
	Artikel 12	Maatschappelijk - Begraafplaats	123
	Artikel 13	Recreatie	125
	Artikel 14	Sport	127
	Artikel 15	Tuin	129
	Artikel 16	Verkeer	131
	Artikel 17	Wonen	133
	Artikel 18	Wonen - 1	135
	Artikel 19	Woongebied	138
	Artikel 20	Leiding - Riool	139
	Artikel 21	Waarde - Archeologie 2	141
	Artikel 22	Waarde - Archeologie 3	143
	Artikel 23	Waarde - Natuur en Landschap	145
Hoofdstuk 3		**Algemene regels**	**147**
	Artikel 24	Anti-dubbeltelregel	147
	Artikel 25	Algemene bouwregels	148
	Artikel 26	Algemene gebruiksregels	149
	Artikel 27	Algemene aanduidingsregels	151
	Artikel 28	Algemene afwijkingsregels	152
	Artikel 29	Overige regels	153
Hoofdstuk 4		**Overgangs- en slotregels**	**155**
	Artikel 30	Overgangsrecht	155
	Artikel 31	Slotregel	156
Bijlagen bij de regels			**157**
	Bijlage 1	Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen)	158
1.1	Staat van bedrijfsactiviteiten		158
1.2	Toelichting op Staat van bedrijfsactiviteiten		167
	Bijlage 2	Staat van horeca-activiteiten (model Nijmegen)	170
2.1	Staat van horeca-activiteiten		170
2.2	Toelichting op Staat van horeca-activiteiten		171

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Actualisatie

Op 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Op grond van deze wet moeten "verouderde" bestemmingsplannen (dat wil zeggen plannen die op het tijdstip van inwerkingtreding van de wet - 1 juli 2008- ouder waren dan 5 jaar) binnen 5 jaar na inwerkingtreding van de wet worden geactualiseerd. De wet legt een sanctie op het niet tijdig actualiseren: in gebieden waarvoor na 1 juli 2013 een verouderd plan geldt, mogen geen leges worden geheven voor omgevingsvergunningen.

Inmiddels zijn voor een groot deel van de stad al actualisatie bestemmingsplannen opgesteld. Dit ontwerp-bestemmingsplan ziet op het plangebied Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg.

1.2 Keuze voor een bestemmingsplan

Eerder is ervoor gekozen om voor dit plangebied een beheersverordening op te stellen in plaats van een bestemmingsplan. Een beheersverordening is een beheerregeling en heeft betrekking op een gebied waarin geen ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien. Een beheersverordening legt de bestaande situatie vast.

Bij de vaststelling van de beheersverordening ontstond in de gemeenteraad echter een discussie over de toepassing van het instrument beheersverordening. Met name in de Kwakkenberg werd de discussie gevoerd of de verruiming van de woonfunctie binnen de bestemming “Wonen” op grond van dit instrument wel is toegestaan. Het instrument beheersverordening is immers bedoeld om de “bestaande situatie” vast te leggen. Het begrip “bestaande situatie” kan echter op meerdere manieren worden uitgelegd. In de beheersverordening is gekozen voor een ruimere uitleg van de bestemming "Wonen" zodat de bestemming aansluit bij alle (eerdere) vastgestelde actualisatieplannen.

In de wetgeving en literatuur is geen eenduidig antwoord te vinden op de vraag wat de reikwijdte is van het instrument beheersverordening omdat het instrument relatief nieuw is en nog weinig is gebruikt. Om aan deze juridische onduidelijkheid een einde te maken, is besloten voor dit gebied alsnog een bestemmingsplan op te stellen. Dit betekent dat de beheersverordening is “omgezet” naar een bestemmingsplan.

1.3 Plangebied

Om te voorkomen dat er vanuit actualisatieoogpunt onwenselijke “witte vlekken” ontstaan is het belangrijk dat alle plangebieden in Nijmegen naadloos op elkaar aansluiten. Het plangebied van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg sluit aan op de plangebieden Brakkenstein, Heyendaal, Bottendaal/Galgenveld en Nijmegen Oost.

Het gebied wordt in het westen begrensd door het spoor Nijmegen-Venlo, in het zuiden en oosten door de gemeentegrens met Groesbeek en in het noorden door de Postweg en de Groenewoudseweg.

1.4 Vigerend planologisch regime

De belangrijkste vigerende bestemmingsplannen voor het plangebied Groenewoud-Kwakkenberg zijn:

- Broersveld Kwakkenberg (1971)
- Groenewoud (1971) en
- Kwakkenberg (1994).

Daarnaast zijn alle postzegelplannen sinds de inwerkingtreding van deze bestemmingsplannen geinventariseerd.

De volgende plannen zijn onherroepelijk:

- Broersveld-Kwakkenberg 1971
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-A
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-B
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-C
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-W
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-Y
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-52
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-74 (Montessori college)
- Groenewoud 1971-A
- Groenewoud 1971-A, 1e wijziging bestemmingsplanvoorschriften
- Groenewoud 1971-A, 2e wijziging bestemmingsplanvoorschriften
- Groenewoud 1971-B
- Groenewoud 1971-C
- Groenewoud 1971-D
- Groenewoud 1971-E
- Groenewoud 1971-F
- Groenewoud 1971-G
- Groenewoud 1971-H
- Groesbeekseweg
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-60
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-57
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-58
- Groenewoud 1971-L
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-59
- Groenewoud 1971-M
- Kwakkenberg 1994

- Groenewoud 1971-P
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-63
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-64 (Albertinum)
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-65
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-66
- Groenewoud 1971-A, 3e wijziging bestemmingsplanvoorschriften
- Kwakkenberg 1994-1
- Kwakkenberg 1994-2 (Bejaardencentrum Kwakkenberg)
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-69
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-70
- Groenewoud 1971 -1
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-68
- Broersveld-Kwakkenberg 1971 - 73
- Kwakkenberg 1994 - 4 (Kwakkenbergweg 62)
- Broersveld-Kwakkenberg 1971 - 72 (Eversweg 4)
- Broersveld-Kwakkenberg 1971-67
- Galgenveld II 1974_B
- Galgenveld II 1974_G
- Galgenveld II 1974_C
- Galgenveld II 1974

Tegen deze onherroepelijke bestemmingsplannen staan geen rechtbeschermingsmogelijkheden meer open, zodat deze kunnen worden opgenomen in het bestemmingsplan.

Het volgende (postzegel)plan is nog in procedure:

- Kwakkenberg 1994-5 (woning aan de Bergweg)

Tegen de vaststelling van dit bestemmingsplan is beroep ingesteld bij de Raad van State. Indien de Raad van State, tijdens deze bestemmingplanprocedure, nog uitspraak doet in dit beroep kan de postzegel wellicht alsnog kan worden meegenomen in het bestemmingsplan.

1.5 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan is als volgt: hoofdstuk 2 gaat in op de systematiek van het bestemmingsplan, hoofdstuk 3 beschrijft het ruimtelijke beleid, hoofdstuk 4 geeft het sectorale beleid weer op relevante aspecten en ten slotte beschrijft hoofdstuk 5 de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 2 Plansystematiek

2.1 Algemeen

Het gebied Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg betreft bestaand stedelijk gebied. In het gebied wordt voornamelijk gewoond. Daarnaast is er een aantal voorzieningen gevestigd (zoals maatschappelijk/sport). In het gebied Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg zijn geen ontwikkelingen voorzien. Het gebied is relatief "uit-ontwikkeld". De gemeente wenst de bestaande kwaliteit van het woongebied met de daarin aanwezige voorzieningen, te handhaven.

Omdat de beheersverordening als basis is gebruikt voor het bestemmingsplan, is het bestemmingsplan conserverend van aard. In het bestemmingsplan wordt de bestaande situatie vastgelegd en er worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

Voor de actualisatie van bestemmingsplannen wordt gebruik gemaakt van het Standaard bestemmingsplan van de gemeente Nijmegen. Het Standaard bestemmingsplan is gebaseerd op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008) waarin landelijke standaarden voor planregels en verbeelding zijn geformuleerd. De standaardisatie maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op een vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Het bestemmingsplan wordt zowel in analoge als digitale vorm opgesteld.

2.2 Regels

De regels van het bestemmingsplan zijn opgebouwd uit inleidende regels (waar wordt ingegaan op de begrippen en wijze van meten), de bouw-en gebruiksregels (waar de bebouwings-en gebruiksmogelijkheden worden beschreven), de algemene regels (waar de algemeen geldende regels staan), de overgangs- en slotregels (met het overgangsrecht) en de bijlagen (met de Staat van bedrijfsactiviteiten en de Staat van horeca-activiteiten) .

Inleidende regels

Bij de inleidende regels wordt ingegaan op de begrippen en de wijze van meten.

Bouw-en gebruiksregels

In de bouw-en gebruiksregels wordt aangegeven op welke wijze een perceel of pand mag worden gebruikt en wat er mag worden gebouwd. In het bestemmingsplan Groenewoud-Kwakkenberg komen de volgende bestemmingen voor:

Agrarisch, Bedrijf, Bedrijf-Nutsvoorziening, Bos, Gemengd, Groen, Horeca, Maatschappelijk (begraafplaats), Recreatie, Sport, Tuin, Verkeer, Wonen en Woongebied.

Binnen de genoemde bestemmingen kunnen te beschermen waarden, zoals archeologische waarden, voorkomen. Om deze waarden te beschermen is een dubbelbestemming opgenomen waarbij de te beschermen waarde voorrang krijgt op de reguliere gebruiksfunctie. In het bestemmingsplan Groenewoud-Kwakkenberg komen de archeologische waarden (Waarde-Archeologie 2 en Waarde-Archeologie 3) alsmede de Waarde-natuur en landschap als te beschermen waarden voor. Om deze waarden zo goed mogelijk te beschermen zijn de bouwmogelijkheden in de regels beperkt en is er een verbod om bepaalde werken, geen gebouwen zijnde, of werkzaamheden uit te voeren zonder omgevingsvergunning. Daarnaast is er een sloopverbod opgenomen.

Ook de bestemming Leiding-Riool is een dubbelbestemming met als doel om de in het gebied aanwezige hoofdriolen te beschermen.

Behalve bestemmingen en dubbelbestemmingen zijn in het bestemmingsplan aanduidingen opgenomen. Deze aanduidingen bevatten specificaties van de gebruiks-en dubbelfuncties met betrekking tot het gebruik of het bouwen. Aanduidingen komen zowel voor op de verbeelding als in de regels. Er worden in de SVBP 2008 zes soorten aanduidingen onderscheiden: gebiedsaanduidingen, functieaanduidingen, bouwvlakken, bouwaanduidingen,

maatvoeringsaanduidingen en figuren.

In dit bestemmingsplan komen gebiedsaanduidingen (milieu-grondwaterbeschermingsgebied), functie-aanduidingen (zoals detailhandel, horeca), bouwvlakken, bouwaanduidingen (zoals onderdoorgang, bijgebouwen), maatvoeringsaanduidingen (maximale goot- en bouwhoogte) en figuren (hartlijn leiding-riool) voor.

Algemene regels

De algemene regels in dit bestemmingsplan bestaan uit een anti-dubbeltelregel, algemene bouwregels (beeldende kunst, (bouw)werken ten algemenen nutte, dakvormen, ondergronds bouwen, radarbescherming), algemene gebruiksregels (aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten, bed en breakfast, evenementen, ondersteunende horeca, seksinrichting of escortbedrijf), algemene afwijkingsregels en overige regels (uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening, voorrangsregeling gebruiksfuncties).

Overgangs- en slotregels

Hierin wordt ingegaan op het overgangsrecht en de slotregel (naam bestemmingsplan).

2.3 Flexibiliteit

In het bestemmingsplan zijn mogelijkheden opgenomen om een omgevingsvergunning te verlenen om af te wijken van het bestemmingsplan. Het kan hierbij gaan om afwijking van de bouwregels of afwijking van de gebruiksregels. Bij de dubbelfunctie Waarde-archeologie bijvoorbeeld geldt een bouwverbod voor de overige voor deze gronden geldende gebruiksfuncties. Van dit bouwverbod kan door middel van een omgevingsvergunning worden afgeweken.

Het aantal afwijkingsbevoegheden in dit bestemmingsplan is beperkt. Uitgangspunt is zoveel mogelijk rechtstreekse flexibiliteit (bouw- en gebruiksmogelijkheden) te bieden ter voorkoming van extra procedures. Het door middel van een afwijking toestaan van overschrijdingen van bouwbepalingen is immers nogal omslachtig als dergelijke overschrijdingen al bij voorbaat stedenbouwkundig aanvaardbaar en/of wenselijk zijn.

2.4 Aanvullende ruimtelijke instrumenten

Op het moment dat zich een geval voordoet dat niet past binnen de bestaande situatie en waarvoor op grond van het bestemmingsplan ook geen omgevingsvergunning kan worden verleend, kan gebruik worden gemaakt van een aantal (wettelijke) instrumenten om af te wijken van het bestemmingsplan. Deze instrumenten worden hieronder nader beschreven.

2.4.1 Het vergunningvrij bouwen

In bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht (BOR) zijn bouwactiviteiten opgenomen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen twee categorieen van vergunningvrije activiteiten:

- de geheel vergunningvije activiteiten uit artikel 2 van Bijlage II, die niet binnen een bestemmingsplan of beheersverordening hoeven te passen, zoals bijbehorende bouwwerken (bijgebouwen, overkappingen, aanbouwen, zonnepanelen, vlaggenmasten, erfafscheidingen, nutsgebouwtjes, dakkapellen, antenneinstallaties, straatmeubilair, containers voor huisvuil en installaties voor het regelen van verkeer;
- de activiteiten uit artikel 3 van Bijlage II, die alleen vergunningvrij zijn als ze passen binnen een bestemmingsplan of beheersverordening, zoals bouwwerken op het achtererf die niet hoger zijn dan 5 meter, zwembaden bij woningen, openbare speeltoestellen en onder omstandigheden veranderingen aan bouwwerken.

Voor beide categorieen gelden de volgende uitzonderingen:

- vergunningvrij bouwen is niet toegestaan in beschermde stads-en dorpsgezichten en bij een monument dat beschermd is op grond van de Monumentenwet of een provinciale of gemeentelijke verordening;
- vergunningvrij bouwen is niet toegestaan in een gebied dat wegens explosiegevaar of op grond van veiligheidsrisico's onbebouwd moet blijven;
- het aantal woningen mag niet worden veranderd door vergunningvrij bouwen;
- wanneer een gebied archeologische resten bevat is verguningvrij bouwen over een oppervlakte van meer dan 50m2 (waarde-archeologie 3) tot 100m2 (waarde-archeologie 2) niet toegestaan.

Voor de vergunningvrije activiteiten is geen procedure van toepassing. Deze activiteiten kunnen zonder meer worden uitgevoerd.

2.4.2 Planologische kruimelgevallen

In bijlage II van het BOR zijn ook de zogenaamde planologische kruimelgevallen opgenomen. Het gaat om zogenaamde bijbehorende bouwwerken die groter zijn dan de vergunningvrije bouwwerken, infrastructurele en nutsvoorzieningen, antennes tot 40m, duurzame energie-installaties, evenementen en gebruiksveranderingen (van bouwwerken) tot maximaal 1500m2 binnen de bebouwde kom (inclusief inpandige bouwactiviteiten).

Voor de activiteiten die via de kruimelgevallenregeling mogelijk kunnen worden gemaakt geldt de reguliere voorbereidingsprocedure van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Dit betekent dat er een beslistermijn geldt van 8 weken na ontvangst van de aanvraag. Nadat de vergunning is verleend staat tegen de vergunning bezwaar en beroep open.

2.4.3 Projectafwijkingsbesluit

Voor de - op dit moment- onvoorziene omstandigheden, die niet met de voorgaande instrumenten zijn in te passen, biedt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de mogelijkheid van het bestemmingsplan af te wijken indien wordt aangetoond dat de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Voor het afwijken van het bestemmingsplan via dit instrument geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Deze procedure omvat een termijn waarin de ontwerpvergunning ter inzage wordt gelegd en eenieder zijn of haar zienswijze kan indienen. De wettelijke proceduretijd bedraagt 6 maanden (exclusief voorbereidingstijd, opstellen ruimtelijke onderbouwing etc.). Nadat de vergunning is verleend staat hiertegen direct beroep open.

2.4.4 Postzegelbestemmingsplan

Behalve de mogelijkheden uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), kent ook de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) nog een mogelijkheid om af te wijken van het bestemmingsplan. Indien zich, na de vaststelling van het bestemmingsplan, op een bepaald perceel een ontwikkeling voordoet die niet past binnen het bestemmingsplan, kan hiervoor een zogenaamd postzegel-bestemmingsplan worden vastgesteld. Voor dat perceel komt dit bestemmingsplan dan te vervallen.

In een beheersverordening kan niet, zoals in een bestemmingsplan, worden gewerkt met uitwerkingsplichten en wijzigingsbevoegheden.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (voorheen Nota Ruimte)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is vastgesteld. In de Structuurvisie wordt het ruimtelijk beleid en het mobiliteitsbeleid geactualiseerd en geïntegreerd. In deze structuurvisie schetst het Rijk de ambities tot 2040 en de doelen, belangen en opgaven tot 2028.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Daarbij worden scherpe keuzes gemaakt, die gevolgen hebben voor Nijmegen en de regio. De ontwerp SVIR laat een sterke focus zien op het herstel van de economie met prioriteit bij de ontwikkeling van de mainports, greenports en brainport met bijbehorende achterlandverbindingen. Voorheen benoemde nationale belangen, zoals verstedelijking en de bescherming van nationale landschappen, worden losgelaten. Dat geldt ook voor onderdelen van het natuurbeleid, zoals de rijksbufferzones en groen in en om de stad.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (AMvB Ruimte)

De ruimtelijke ordening krijgt gestalte door de inzet van uiteenlopende bevoegdheden en middelen: juridisch, financieel, bestuurlijk en communicatief. Met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft de wetgever ter waarborging van de nationale en provinciale belangen, de begrenzing aan van de besluitmogelijkheden van lagere overheden in de 'juridische kolom'. Als nationale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels worden gesteld aan de inhoud van bestemmingsplannen. In 2009 is de AMvB Ruimte aan de Tweede Kamer aangeboden. De AMvB omvat alle ruimtelijke rijksbelangen die juridisch moeten doorwerken in provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen.

Inmiddels wordt er op basis van de hierboven beschreven Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) gewerkt aan een nieuwe AMvB Ruimte, die in juridische termen wordt aangeduid als het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Barro is deels gebaseerd op eerdere planologische kernbeslissingen en beleidsnota's, die in de SVIR worden herbevestigd (o.a. voor grote rivieren, defensie en erfgoederen van uitzonderlijke waarden) en is op 30 december 2011 in werking getreden. Op 1 oktober 2012 is het besluit aangevuld met voorschriften voor de andere beleidskaders uit de SVIR (onder andere voor rijksvaarwegen, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, ecologische hoofdstructuur).

3.1.3 Conclusie

Het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg voorziet in het vastleggen van de bestaande planologische situatie in het stedelijk gebied. Binnen het plangebied zijn geen (grootschalige) veranderingen dan wel nieuwe ontwikkelingen voorzien. Er wordt niet afgeweken van het hierboven beschreven rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Algemene Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Gelderland

Het ruimtelijk beleid van de provincie Gelderland staat beschreven in de Algemene Structuurvisie Ruimtelijke Ordening, voorheen het Streekplan Gelderland 2005. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het Streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. De inhoud van het streekplan blijft voor de provincie de basis voor haar eigen optreden in de ruimtelijke ordening.

Het streekplan verdeelt Gelderland in drie soorten gebieden. Voor elk van deze gebieden is het beleid verschillend. In de stedelijke netwerken, waaronder de Stadsregio Arnhem - Nijmegen moet vooral de verstedelijking van Gelderland plaatsvinden. Binnen het groenblauwe raamwerk geeft de provincie alle ruimte aan natuur. Verstedelijking is hier niet toegestaan, tenzij er een groot belang in het geding is. In het multifunctionele gebied staat het de gemeenten vrij zelf het ruimtelijk beleid te bepalen, rekening houdend met de waardevolle landschappen in deze gebieden.

3.2.2 Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG)

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) geeft de Provincie de bevoegdheid algemene regels vast te leggen in een provinciale verordening. Daarmee stelt de Provincie eisen aan de ruimtelijke besluiten van gemeenten. De Provincie richt zich daarbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, wonen, detailhandel, natuur en water. De voorschriften in de ruimtelijke verordening zijn gebaseerd op de hierboven beschreven Provinciale Structuurvisie . De Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG) is d.d. 15 december 2010 door Provinciale Staten vastgesteld en op 21 januari 2011 in werking getreden. Hieronder volgen de voor dit bestemmingsplan relevante hoofdlijnen van de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Verordening:

- Om krachtige steden en vitale regio's te bevorderen gaat de Structuurvisie uit van “bundeling van verstedelijking aan/nabij infrastructuur” en het “organiseren in stedelijke netwerken”. De Verordening legt het bundelingsbeleid voor de Stadsregio Arnhem - Nijmegen vast: nieuwbouw voor wonen en werken moet voor het overgrote deel plaatsvinden binnen bepaalde contouren en zoekzones. Slechts een beperkt deel van verstedelijking kan plaatsvinden buiten deze gebieden.
- Met het ruimtelijk-infrastructureel beleid streeft de Provincie naar een goede bereikbaarheid: de stedelijke ontwikkeling moet worden afgestemd op de vervoers-capaciteit en milieubelasting van bestaande en geplande infrastructuur. In de tweede plaats moet gezocht worden naar verstedelijkingslocaties die goed aansluiten op de infrastructuur. Kan hieraan niet worden voldaan, dan moet bij ontwikkelingen ook de bijbehorende infrastructuur worden gerealiseerd of de capaciteit worden uitgebreid.
- Doel van het provinciaal beleid voor detailhandel en grootschalige voorzieningen is het behoud van een duurzame, fijnmazige detailhandelstructuur. De bestaande winkel-gebieden hebben prioriteit: nieuwe locaties voor detailhandel mogen niet ten koste gaan van bestaande detailhandelstructuur.
- Uitgangspunt van het Gelders kwalitatief woonbeleid is dat gemeenten voorzien in een aanbod van woningen dat past bij de geconstateerde regionale kwalitatieve woningbehoefte. Nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen moeten passen in het Kwalitatief Woonprogramma (KWP) voor de betreffende regio en het daarin opgenomen regiototaal aan woningen.
- Zowel in nieuw als in bestaand bebouwd gebied streeft de provincie naar een duurzaam watersysteem. In de Verordening is een beschermingsbeleid vastgelegd, dat onderscheid maakt in waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor waterwingebieden geldt dat het bestemmingsplan alleen bestemmingen toestaat die geen negatieve effecten hebben op de kwaliteit van het grondwater. Grondwaterbeschermingsgebieden krijgen een bestemming die hetzelfde of een lager risico voor het grondwater met zich meebrengt dan

de vigerende bestemming. Een deel van Groenewoud valt in het grondwaterbeschermingsgebied. In beide gebieden (Groenewoud en Kwakkenberg) bevindt zich geen waterwingebied)
- Bij stedelijke ontwikkeling is het belangrijk om te voorzien in de behoefte aan 'groen in en om de stad'. Hiervoor zijn in de Structuurvisie zgn. GIOS-zones aangegeven
- De provincie streeft daarnaast naar het veiligstellen van de Gelderse natuur door het realiseren en beschermen van een samenhangend netwerk van hoogwaardige natuurgebieden, cultuurlandschappen en verbindingszones: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Binnen de EHS zijn in principe geen bestemmingen toegestaan, waardoor de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast.

3.2.3 Conclusie

Het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg voorziet in het vastleggen van de bestaande situatie in het stedelijk gebied. Binnen het plangebied zijn geen (grootschalige) veranderingen dan wel nieuwe ontwikkelingen voorzien. Er wordt niet afgeweken van het hierboven beschreven provinciaal beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Regionaal Plan Stadsregio Arnhem - Nijmegen

De Stadsregio Arnhem Nijmegen legt in het Regionaal Plan de gemeenschappelijke ambities vast voor de ontwikkeling van de regio Arnhem-Nijmegen. Het Regionaal Plan laat zien hoe de betrokken gemeenten binnen de Stadsregio streven naar hoogwaardige regionale ontwikkeling van het stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen als geheel. Met dit Regionaal Plan ontwikkelt de stadsregio ruimtelijk beleid en ruimtelijk relevant beleid voor de lange termijn tot 2020.

Het Regionaal Plan wordt de Provincie beschouwd als uitwerking van het Streekplan en daarmee als toetsingskader voor lokale plannen. De beleidsregels in het Regionaal Plan zijn uitgewerkt aan de hand van de thema's water, natuur, cultuurhistorie, landschap, land- en tuinbouw, recreatie, mobiliteit, wonen, werken, detailhandel en milieu. De hoofdlijnen:

- Wonen: centraal in de ruimtelijke structuur van de stadsregio staat de ontwikkeling van het stedelijk kerngebied: een min of meer verstedelijkte, samenhangende zone die zich uitstrekt van Zevenaar via Arnhem en Nijmegen tot aan Wijchen. Taakstelling is om in de regio in de periode 2005-2015 tenminste 34.000 woningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Binnen de 'Contour woningbouw' bepalen de gemeenten zelf de te ontwikkelen locaties en de aantallen nieuw te bouwen woningen. De programmering van de woningbouw dient plaats te vinden met in achtneming van de in de per gemeenten vastgestelde kwalitatieve afspraken en inspanningsverplichtingen in de Concessies Wonen.
- Werken: doelstelling van het beleid is het op zorgvuldige wijze ruimte geven en inpassen voor het scheppen van voldoende werkgelegenheid voor de inwoners van de stadsregio, die aansluit bij het opleidingsniveau van de beroepsbevolking. Hiervoor zijn enkele beleidsregels opgenomen: er moeten zoekgebieden worden aangewezen voor de bedrijventerreinen, hierbinnen moeten instrumenten voor zorgvuldig ruimtegebruik worden toegepast, uitbreiding en aanleg van nieuwe bedrijventerreinen gebeurt met een zorgvuldige ruimtelijke inpassing plaats, kantoren voor bedrijven met een (boven)regionale functie worden tenslotte alleen ontwikkeld rond centrale stations, netwerkstations en
- langs hoogfrequente buslijnen.

3.3.2 Verstedelijkingsvisie

In navolging van het Regionaal Plan Stadsregio Arnhem – Nijmegen heeft de Stadsregio in juni 2011 de Verstedelijkingsvisie 'Van Koers naar Keuze' vastgesteld. De Verstedelijkingsvisie is een integrale visie waarin de hoofdlijnen uit het Regionaal Plan worden bevestigd. De visie vormt een uitwerking van de Verstedelijkingsopgave voor de periode 2010-2020, waarbij de ambities voor wonen, werken en mobiliteit worden gekoppeld:

- Wonen: De Stadsregio zal tot 2040 een groeiend bevolkingsaantal hebben. Binnen de regio ontstaan er echter wel grote verschillen in het tempo van de bevolkingsgroei. Daarnaast zullen sommige gebieen te maken krijgen met een dalend bevolkingsaantal. Voor de periode 2010-2020 is in samenwerking met het Rijk besloten om circa 26.000 woningen te bouwen, ook vormt dit het uitgangspunt voor afspraken met de Provincie in het kader van het Kwalitatief WoonProgramma 3. In het licht van de economische crisis is tevens sprake van een omslag van aanbodgericht naar vraaggericht bouwen.
- Mobiliteit en economie: Interne en externe bereikbaarheid is, naast het woonklimaat, van belang voor een goed vestigingsklimaat. De interne en externe bereikbaarheid van de regio staat echter onder druk. In dit verband vormt de koppeling tussen ruimtelijke ontwikkelingen en bereikbaarheid een belangrijk aandachtspunt in de visie. De S-as, de centrale spooras die loopt van Didam/Zevenaar naar Wijchen via de stedelijke kerngebieden Arnhem en Nijmegen, wordt daarbij aangemerkt als integrale ontwikkelingszone. Er wordt dus ingezet op bundeling en verknoping van verstedelijking in de regio.

In het kader van de uiteenlopende ontwikkelingen verspreid over de regio wordt er ingezet op een subregionale aanpak, waarbij per subregio is vastgelegd wat de gewenste kwantitatieve woningbouwopgave is tot 2020. De bouwopgave wordt afgestemd op de behoefte. Het afronden van de ontwikkeling van de Vinex-locaties is een belangrijke schakel in het woningbouwprogramma. Voor Nijmegen betekent dit dat afronding van de Waalsprong prioriteit heeft. Daar staat tegenover dat Nijmegen (tijdelijk) 1500 woningen uit de programmering heeft gehaald in verband met de (beperkte) vraag vanuit de markt.

Op het gebied van economie wordt ingezet op de vijf kansrijke clusters in de regio: Health, halfgeleiders, Energie- en Milieutechnologie, Mode/Vormgeving en Toerisme. Daarnaast is de A73-zone aangemerkt als een van de locaties waar verdere afstemming plaats dient te vinden met betrekking tot ruimte voor bedrijven.

Het bundelen van vervoersstromen en verknopen op de S-as is het uitgangspunt bij de mobiliteitsopgave. De verschillende modaliteiten dienen toekomstige groei op te kunnen vangen en goed op elkaar aan te sluiten. Het OV en de fiets hebben daarbij een voorname rol. Ruimtelijke ontwikkelingen rondom (OV) knooppunten worden dan ook gestimuleerd.

3.3.3 Conclusie

Het bestemmingplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg voorziet in het vastleggen van de bestaande situatie in het stedelijk gebied. Binnen het plangebied zijn geen (grootschalige) veranderingen dan wel nieuwe ontwikkelingen voorzien. Er wordt niet afgeweken van het hierboven beschreven regionaal beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Nijmegen 2010, kansen voor ontwikkeling tot 2030

De gemeenteraad van Nijmegen heeft op 2 juni 2010 de 'Structuurvisie Nijmegen 2010, kansen voor ontwikkeling tot 2030' vastgesteld. De Structuurvisie schetst de ruimtelijke ambities tot 2030 en maakt duidelijk waar de stad op aan koerst. Het is een toetsingskader voor ruimtelijke plannen en een ontwikkelingskader voor investeringen. Het werkingsgebied van de Structuurvisie is het grondgebied van Nijmegen in relatie tot ontwikkelingen in de regio of in (inter)nationaal verband. De Structuurvisie geeft een concrete invulling aan de ambities van de gemeente Nijmegen. Voor de Structuurvisie is geen nieuw beleid ontwikkeld. De ruimtelijke gevolgen van vaststaand beleid zijn er in samengebracht. De Structuurvisie wordt in de loop van 2012 geactualiseerd.

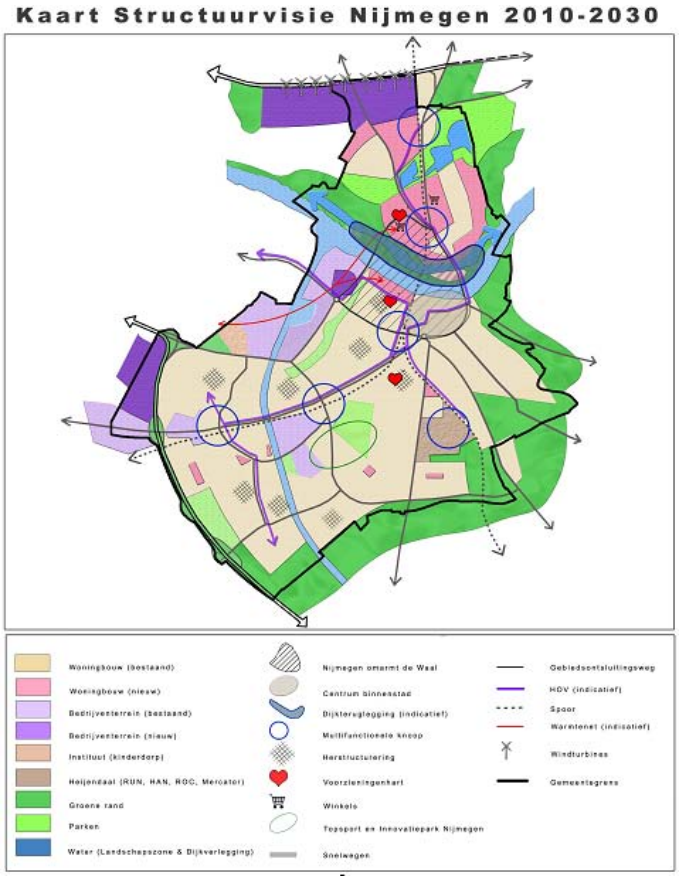
De Structuurvisie gaat gepaard met een wettelijk verplicht uitvoeringsprogramma, gekoppeld aan de Stadsbegroting. Er is gekozen om iedere vier jaar een nieuw uitvoeringsprogramma op te stellen, zodat per coalitie accenten gelegd kunnen worden en om indien nodig de

ruimtelijke ambities bij te stellen.

De Structuurvisie is de opvolger van het Kansenboek. In beide documenten staan drie kwaliteitsuitgangspunten voor ruimtelijke ontwikkelingen centraal: nieuwe ontwikkelingen met respect inpassen, typisch Nijmeegse kenmerken versterken en de huidige woon- en verblijfskwaliteiten ontzien door enerzijds bundeling op locaties waar nu al dynamiek heerst en anderzijds ontwikkeling van extensieve gebieden. Daarnaast zijn in de Structuurvisie drie nieuwe accenten genoemd die een rol spelen bij alle ruimtelijke ontwikkelingen en ambities: Bruisende Stad, Verleden Verbeeld en Stad in Balans.

In de Structuurvisie worden de ambities van Nijmegen uitgewerkt voor de beleidsvelden wonen, economie, maatschappelijk beleid, bereikbaarheid en parkeren, groen en water, milieu, beeldkwaliteit, cultuurhistorie en archeologie. Dit zijn de ambities waaraan de komende jaren wordt gewerkt:

- Nijmegen omarmt de Waal.
- Goede bereikbaarheid met duurzame vervoerswijzen.
- Multifunctionele Knopen met een eigen identiteit.
- Meer ruimte voor groen en water.
- Wonen in sterke en ongedeelde wijken.
- Vitale werkgebieden, kansen voor bedrijvigheid.

In de Structuurvisie staan geen mogelijke ontwikkelingen in het plangebied Groenewoud-Kwakkenberg vermeld. In het gebied zijn dus geen ontwikkelingen voorzien.

3.4.2 Coalitieakkoord 2010-2014: Werken aan een duurzame toekomst

De economische crisis dwingt tot nadenken over de rolverdeling van overheid en burgers. Noodzakelijke keuzes worden niet uit de weg gegaan, bezuinigingen zijn onvermijdelijk. Per programma is gekeken of de doelen efficiënter bereikt kunnen worden. Het College hecht waarde aan meer zicht op de afweging van de verschillende belangen in de besluitvorming. De gemeente wil op een transparante, efficiënte en zakelijke manier samen met de stad de nieuwe uitdagingen aangaan. In april 2010 presenteerden GroenLinks, PvdA en D66 het coalitieakkoord 2010-2014 "Werken aan een duurzame toekomst". Het akkoord zet in op een duurzame en sociale stad met een sterke economie.

- We gaan op weg een duurzame stad. Bewoners, instellingen en bedrijven worden gestimuleerd om duurzaam te wonen, werken en leven. Nijmegen draagt bij aan het tegengaan van klimaatsverandering door o.a. het beheersen van de waterafvoer van de Waal en in te zetten op klimaatneutraliteit en het hybride warmtenet. Nijmegen wil

duurzaam vervoer: een transitie naar schonere brandstoffen en gebruik van HOV en fiets. Tenslotte wordt geïnvesteerd in de groengebieden in en om de stad.

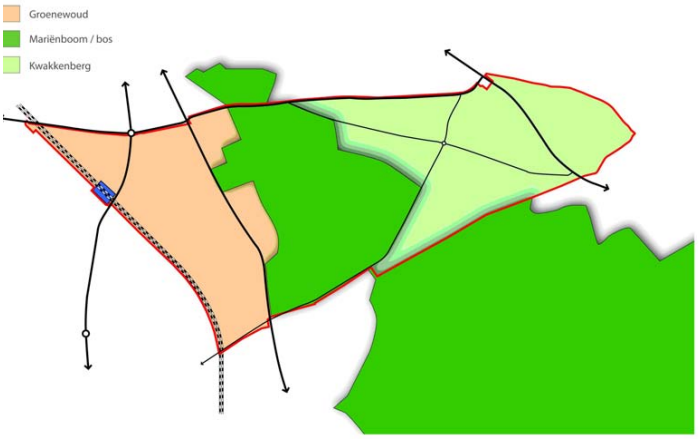
- We blijven een sociale stad. De eigen verantwoordelijkheid en participatie van burgers voorop. Nijmegen ondersteunt de zelfredzaamheid van burgers en geeft extra aandacht aan mensen met minder kansen. De integrale wijkaanpak wordt voorgezet met een focus op veiligheid en leefbaarheid. Nijmegen heeft tenslotte een sportief imago. Dat moet zo blijven door het sportcollege Quick in Heseveld mogelijk te maken en onderzoek naar het Topsport en Innovatiepark
- We werken aan een sterke stad met een duurzame en innovatieve economie van kennisintensieve en creatieve bedrijvigheid. Een goede bereikbaarheid is hiervoor een belangrijke vestigingsvoorwaarde, net als een goede woonomgeving, groen en het aanbod van culturele activiteiten. De dynamiek in de stedelijke ontwikkeling wordt gestimuleerd door te werken aan grote strategische projecten: o.a. Waalsprong, Waalfront, Novio Tech Campus, Station Goffert en herontwikkeling van de Spoorzone. Ook wordt doorgegaan met herstructurering van wijken. Hiermee zijn er voldoende mogelijkheden om de noodzakelijke groei de komende jaren te realiseren.

Hoofdstuk 4 Sectoraal beleid en omgevingsaspecten

4.1 Stedenbouw

4.1.1 Algemeen

De beheersverordening is gericht op de wijken Groenewoud en Kwakkenberg die in het zuidoosten van Nijmegen zijn gesitueerd. Tussen de wijk Groenewoud (zuidelijk) en wijk Kwakkenberg (oostelijk) is de groenzone Mariënboom gesitueerd. De groenzone loopt via de gemeente Heilig Landstichting de stad in tot aan het terrein van de Limoskazerne waardoor Groenewoud en Kwakkenberg fysiek van elkaar gescheiden zijn en een geheel eigen karakter hebben.

4.1.2 Beschrijving bestaande situatie

Groenewoud

Groenewoud is een wijk die gesitueerd is aan de zuidoostzijde van Nijmegen. De wijk wordt aan de westzijde begrensd door het spoor Nijmegen-Venlo, aan de noordzijde door de Groenewoudseweg, aan de zuidzijde door de d'Almarasweg en aan de oostzijde door de Groesbeekseweg. De Groenewoudseweg loopt in oostelijke richting over in de Postweg. De Postweg vormt de noordelijke begrenzing van de Mariënboom en de Kwakkenberg.

Binnen Groenewoud is er sprake van een grote diversiteit aan functies en bebouwing. Er is een duidelijke tweedeling zichtbaar die gecreëerd wordt door de Heyendaalseweg. Ten westen van de Heyendaalseweg bevindt zich het Station Nijmegen Heyendaal. Ten oosten van de Heyendaalseweg is een stevige randbebouwing waarneembaar waarin o.a. een hele woonwijk en een groot voormalig klooster schuilgaan. De woonwijk en het klooster vormen beide een geheel eigen wereld die niet waarneembaar is vanaf de randen.

Over het geheel gezien is er een vijftal kenmerkende gebieden binnen Groenewoud waar te nemen:

1. Oude Linten

De Groenewoudseweg en de Groesbeekseweg zijn oude linten waarlangs zich een variatie aan vooroorlogse woonbebouwing bevindt (jaren dertig en incidenteel van vroegere en/ of latere

datum). De bebouwing bestaat uit zowel rijenwoningen, tweekappers als vrijstaande woningen. Kenmerkend zijn de laanbeplantingen die tezamen met de voortuinen de straatbeelden een groene uitstraling geven. Ook de Heyendaalseweg vormt een oud lint. Dit liep oorspronkelijk vanuit voormalig dorp Brakkenstein naar de stad. Echter daar waar de Heyendaalseweg het plangebied kruist is het oude lint niet meer als zodanig herkenbaar omdat hier, rondom het station, stedelijk functies zoals de HAN, ROC, Radboud Universiteit en UMC St Radboud zijn gevestigd.

2. Heyendaalsweg westzijde - Station en omgeving
   Station Nijmegen Heyendaal vormt een onderdeel van een stedelijk gebied met diverse onderwijsinstellingen en het Radboud Universitair Ziekenhuis. Direct ten noorden van het station bevindt zich het recentelijk gerealiseerde ROC en “De Gouverneur” (toren van Studentenhuisvesting). Tussen deze bebouwing en het station is de busbaan en een halteplaats gesitueerd. Deze gebundelde openbaar vervoervoorziening van bus en trein faciliteert de hierboven genoemde functies en tevens de HAN, Radboud Universiteit en Radboud Universitair Ziekenhuis. Iets verder van het station bevinden zich nog andere stedelijke functies. Zo bevindt zich aan de Heyendaalseweg nog een bowlingcentrum en aan de Groenewoudseweg het complex van de GGD. Achter de GGD en nagenoeg tegen het spoor ligt de Brandweerkazerne (Brandweerpost-centrum). Deze laatst genoemde bebouwing sluit, in tegenstelling tot het ROC en de Gouverneur, qua bouwhoogte aan op de woonbebouwing die georiënteerd is op de oude linten.

3. Heyendaalseweg oostzijde – diverse gestapelde wooncomplexen
   De oostzijde van de Heyendaalseweg wordt gekenmerkt door twee grote gebouwen complexen. Het betreft een verzameling langgerekte gebouwen van Studentenhuisvesting “Het Hoogveldt” met een organisch grondplan, georiënteerd op zowel de Heyendaalsweg, op het spoor en op bijbehorende binnenterreinen.
   Ten noorden ervan, eveneens georiënteerd op de Heyendaalseweg, ligt het zorgcomplex Nijeveldt. Dit gebouw bestaat uit een tweetal achter elkaar gesitueerde schijven die via de beganegrond laag aan elkaar gekoppeld zijn .
   Achter het complex van studentenhuisvesting en het zorgcomplex ligt, volledig in de luwte, een voormalig Klooster. In dit pand zijn appartementen gesitueerd. Het Klooster wordt omgeven door een zeer royale kloostertuin die met zijn rug richting woonwijk Groenwoud ligt.

4. Pabo Groenewoud – Kruising Groenewoudseweg/ Groesbeekseweg

Op de kruising Groenewoudseweg/ Groesbeekseweg ligt het pand van de Pabo Groenewoud. Direct ten westen van dit perceel ligt een ontsluiting van de woonwijk Groenewoud.

5. Woonwijk Groenewoud
   Groenewoud is een naoorlogse wijk die eind 50/ begin 60 tegen de oostzijde van het spoor en achter de linten Groesbeekseweg en Groenewoudseweg, gerealiseerd is. Het wordt ontsloten op de diverse omliggende wegen namelijk de Groenewoudseweg, de Groesbeekseweg en de d'Almarasweg. Aan de spoorzijde is, aansluitend op het complex van studentenhuisvesting, sprake van een serie gebouwen die voorzien in gestapelde woningen. Meer ten zuiden van het spoor bevinden zich vrijstaande bungalows. Aan de noordelijke ontsluitingsweg richting Groenewoudseweg bevinden zich diverse vrijstaande woningen voorzien van twee lagen en een plat dak. Voor het overige is er voornamelijk sprake van rijenwoningen in twee lagen waarbij er sprake is van een mix van woningen die oorspronkelijk voorzien waren van platte daken en van woningen met een langskap. De verkaveling van de woonwijk heeft een overwegend orthogonale opzet met uitzondering van de randen. Binnen deze structuur is sprake van enkele informele hofjes en achterterreinen. Centraal in de wijk ligt een groene recreatieve ruimte, waarin zich tevens een school voor voortgezet onderwijs (NSG) bevindt. Temidden van de bungalows en aan het spoor zijn tennisvelden gesitueerd.

De Mariënboom

Het gebied Mariënboom is een groenzone ten oosten van woonwijk Groenewoud. De wijk Kwakkenberg maakt onderdeel uit van deze groenzone. De zone wordt aan de westzijde begrensd door de Groesbeekseweg/ Nijmeegsebaan; aan de noordzijde door de Postweg en aan de oostzijde door de Berg en Dalseweg/ Oude Kleefsebaan. Het gebied heeft een glooiend karakter en bestaat hoofdzakelijk uit bospercelen en enkele open gebieden en komt voort uit het bosrijke gebied ten zuidoosten van Heilige Land Stichting. Het hoogste punt, een plateau, bevindt zich te midden van de Kwakkenberg. Direct aan de oostzijde van de Groesbeekseweg is er sprake van woonbebouwing en bevinden zich een Verpleegtehuis (Joachim en Anna) en een voormalig klooster (Marienbosch). In de oksel van de Groesbeekseweg en de Postweg ligt direct achter de lintbebouwing een kleine woningbouwuitbreiding die grotendeels in de jaren 80 aangelegd is. Het betreft een serie rijenwoningen en een reeks van tweekappers en geschakelde woningen.
Daar waar de Kwakkenbergweg begint en een afsplitsing vormt van de Postweg is een begraafplaats gesitueerd. Ten oosten van de begraafplaats en aan de Kwakkenbergweg liggen voetbalvelden.
Het glooiende bosrijke gebied van de Mariënboom voorziet in diverse oude villa's, kloosters en landgoederen die nog als zodanig herkenbaar zijn. De verschillende bebouwingen hebben veelal functiewijzigingen ondergaan maar de gebouwen zelf zijn grotendeels intact.

Villawijk

De Kwakkenberg is een glooiend bosrijk woongebied dat wordt gekarakteriseerd door de aanwezigheid van luxe villa's rond het 70 meter hoog plateau. Het gebied wordt aan de noordkant begrensd door de Postweg (Hengstdal), aan de oostkant door de gemeente Ubbergen (Jan Dommer van Polderveldtweg/ Prinses Christinalaan), aan de zuidkant door de Sophiaweg en de gemeentegrens met Heilig Landstichting en aan de oostkant door de groenzone Mariënboom. De villa's komen uit verschillende stijlperiodes omdat de kavels mondjesmaat zijn uitgegeven en/of ontwikkeld.

Er zijn een aantal karakteristieke elementen te onderscheiden:

1. De Postweg
   De Postweg vormt de noordelijke grens van de Kwakkenberg en vormt de scheiding tussen Hengstdal en de Kwakkenberg. De Postweg beschikt over een ander karakter dan de villawijk. Aan de noordzijde van de Postweg wordt voorzien in rijenwoningen die dateren uit de jaren 50 evenals de wijk Hengstdal. De zuidzijde van de Postweg voorziet in een groene helling met een kleine uitzondering ter hoogte van de kruising met de Dommer van Polderveldtweg. Daar is sprake van een incidentele andere invulling met bebouwing in de vorm van geschakelde woningen en een bejaardenwooncomplex.
2. Oude lint
   Aan de noordoostzijde van de Kwakkenberg loopt de Berg en Dalseweg, een oud lint dat Nijmegen en Berg en Dal met elkaar verbind. De Berg en Dalseweg loopt op vanaf het centrum van Nijmegen.
   Ter hoogte van de Postweg verschiet het karakter van de lintbebouwing aan de Berg en Dalseweg van overwegend gevarieerde jaren dertig woonbebouwing (rijen, tweekappers, vrijstaand) naar overwegend vrijstaande villa's uit verschillende stijlperiodes. De villa's bevinden zich op ruime en groene (bos)percelen.
3. Villawijk Kwakkenberg
   De villawijk Kwakkenberg is gesitueerd rondom het assenkruis van de Kwakkenbergweg en de Sohiaweg die de hoofdontsluitingen vormen van de villawijk Kwakkenberg. Het assenkruis ontsluit op de Postweg, Groesbeekseweg en de Berg en Dalseweg. Binnen het kruis zijn diverse kleinere ontsluitingsweggetjes te vinden. De wijk vormt de overgang tussen de stedelijke bebouwing van Nijmegen Oost en de stuwwalbossen. Door de langzame ontwikkeling is er een grote diversiteit aan

bouwstijlen en bouwperioden te vinden. De villa's zijn op zich zelf staande objecten met een eigen karakteristiek waarbij het parkeren plaats vindt op eigen terrein.
De Kwakkenberg kent een open verkaveling met villa's op grote percelen in het bos. De woningen liggen onderling ver van elkaar af. De rooilijn verspringt en de voortuin is van een royale omvang. De privé-kavels zijn over het algemeen fysiek afgescheiden van de openbare weg. De erfscheiding is groen, wel of niet gecombineerd met een hekwerk en of poort.
Het bosachtige karakter is intact gebleven door laanbeplantingen, bosrelicten en grote tuinen met oude bomen. De bosstructuur van de omgeving loopt als het ware van het openbaar gebied over in het privé-gebied. Op de plek van de woning en direct rondom de woning zijn de bomen gekapt. Het profiel van de wegen bestaat uit een asfaltverharding met afstrooilaag en een brede groen/bruine bosberm, er zijn geen stoepen. In de berm wordt sporadisch geparkeerd.

4. Sportfaciliteiten
In het zuidwestelijke kwadrant van de Kwakkenberg zijn gebundelde sport- en spelfaciliteiten te vinden. Het betreft hier voetbalvelden, een scouting en een bosspeeltuin. Ook hier geldt dat de functies in een bosrijke omgeving zijn ingebed. De voetbalvelden zijn gesitueerd tussen de Kwakkenberg en de Luciaweg. De Speeltuin en de Scouting liggen in de oksel van de Luciaweg/ Sophiaweg.

5. School en voormalige klooster
Aan de noordzijde van Kwakkenbergweg bevindt zich een voormalig klooster met een bijbehorende school. De school is nu in gebruik van het Montessoricollege en het voormalige klooster fungeert als studentenhuisvesting.

4.1.3 Natuur-en landschapswaarden

Kwakkenberg

Het gebied de Kwakkenberg kan worden gekarakteriseerd als "wonen in het bos". Om de te beschermen waarden van deze karakteristiek inzichtelijk te maken, kunnen een aantal deelaspecten worden onderscheiden:

a. Stedenbouwkundige waarde
De stedenbouwkundige structuur van de oostelijke en zuidelijke delen van Nijmegen bestaat uit de combinatie van stedelijke woongebieden met een relatief hoge bebouwingsdichtheid afgewisseld met extensief bebouwde, groene lobben die vanuit het buitengebied tot diep in de stad doordringen. Deze lobben bieden aantrekkelijke (recreatieve) routemogelijkheden binnen de stad en spelen een rol als verbinding tussen de stad en het buitengebied. Het gebied Kwakkenberg is onderdeel van zo'n lob (de groene lob Mariënboom). Aantasting van het groene karakter van de Kwakkenberg betekent een aantasting van de stedenbouwkundige structuur voor de ruime omgeving van de Kwakkenberg.

Een bijzondere kwaliteit van het de Kwakkenberg is de aanwezigheid van relatief gave groene randen. Hierdoor kan het gebied als herkenbare groene lob, in sterk contrast met het aangrenzende verstedelijkte woongebied van Hengstdal, worden ervaren. Een fraai voorbeeld van de gave begrenzing is de messcherpe overgang tussen het stenige Hengstdal en het monumentale groen van de Kwakkenberg.

b. Visueel-landschappelijke waarde

Het gebied Kwakkenberg ligt in de groene lob Mariënboom en vormt de overgang van het stenige stedelijke gebied naar het bosrijke buitengebied. Het gehele plateau van de stuwwal waarover de groene lob Mariënboom zich uitstrekt wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van veel hoogteverschillen. Binnen dit reliëf zijn oude dalstructuren, die zijn gevormd door smeltwater van het gletserijs, nog herkenbaar. De Kwakkenberg ligt op de rand van zo'n dalstructuur (nu de wijk Hengstdal). De beplanting is deels een overblijfsel van het oorspronkelijke bos op de Kwakkenberg. De combinatie tussen bos(restanten) en geaccidenteerd terrein verschaffen het gebied een hoog te waarderen visueel-landschappelijke verschijningsvorm. Door een te sterke toename van de bebouwing zal de samenhang tusen

relief en vegetatie worden verstoord en daarmee ook de visueel-landschappelijke waarde.

De negatieve effecten van een sterke bebouwingstoename zijn reeds zichtbaar: kavels zijn vrijwel boomloos gemaakt om voldoende lichttoetreding in de woningen te verkrijgen en in de tuinen terrassen en borders aan te kunnen leggen. Ook is op een aantal plaatsen het kenmerkende reliëf aangetast door het afgraven en nivelleren van de hellingen. Het resultaat van dit vaak sluipende "uithollingsproces" is met name zichtbaar op een aantal blokken in het middengebied van deze villawijk. De relatief ongeschonden randzones beschikken op dit moment over de als hoogst te waarderen visueel-landschappelijke kwaliteiten.

c. Ecologische waarde

In haar huidige vorm biedt het Kwakkenberggebied bos(rand)biotopen en betrekkelijk ongestoorde verspreidingsmogelijkheden voor organismen. Grote aaneengesloten bebouwde en/of verharde oppervlakten en drukke verkeerswegen ontbreken terwijl ruime natuurlijke schuil-en dekkingsmogelijkheden aanwezig zijn. Het gebied vervult daardoor een rol als ecologische verbindingszone tussen Marienbosch/Meerwijk/De Vier Perken in het zuiden en Maartenskliniek/stuwwal en uiteindelijk het natuurgebied van de Ooypolder in het noorden. Een verdere verdichting waarbij de bebouwde en verharde oppervlakte zal toenemen en waarbij biotopen verdwijnen, zal tot gevolg hebben dat het functioneren als ecologosche verbindingszone wordt aangetast.

De bestaande vegetatie en het onverstoorde relief en bodemprofiel vertegenwoordigen een zekere natuurwetenschappelijke waarde die als gevolg van een verdere verdichting met bebouwing, welke gepaard zal gaan met verstoring van bodem en relief en het verwijderen van bomen, struiken en kruidetage, onherstelbaar zal worden aangetast.

Marienboom

Ook het gebied Marienboom is een bosrijk gebied dat grotendeels is gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het gebied bestaat deels uit EHS-natuur en EHS-verweving. De grond die is gelegen in de EHS-natuur bestaat uit natuur-en bosgebieden en voor een klein deel ook uit agrarische cultuurgrond die omgezet zal worden in natuur (natuurontwikkelingsgebieden). De grond die is gelegen in de EHS-verweving omvatten landgoederen, landbouwgebieden met natuurwaarden en landbouwgebieden met een hog dichtheid aan natuur-en boselementen. Door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer wordt de natuurwaarde van de EHS-verweving als geheel versterkt.

Gelet op de ligging in de EHS is het van belang de natuur en landschapswaarden van het gebied de Marienboom zo goed mogelijk te beschermen.

4.1.4 Juridische vormgeving

Om de bovenomschreven waarden in de Kwakkenberg en de Marienboom zo goed mogelijk te beschermen is de dubbelbestemming Waarde natuur-en landschap opgenomen. Reliefrijke terreindelen, terreindelen met een waardevolle bosvegetatie en bebouwingsarme terreindelen die onderdeel vormen van een samenhangende vegetatiestructuur, hebben een zodanige regeling gekregen dat zij zoveel mogelijk gevrijwaard blijven van nieuwe woonbebouwing en het groene en natuurlijke karakter behouden. Dit betekent dat er een nadere stedenbouwkundige afweging gemaakt moet worden alvorens er mag worden gebouwd, gesloopt en/of werkzaamheden mogen worden uitgevoerd (waaronder het kappen van bomen). Alvorens er een (omgevings)vergunning kan worden verleend voor deze activiteiten, dient er advies te worden ingewonnen bij de landschapsarchitect.

4.2 Economie

4.2.1 Algemeen

Buurteconomie

Een van de speerpunten van het Nijmeegse economische beleid is het terugbrengen van

economische activiteiten naar de stad én de wijken. Hierbij gaat het met name om de vestiging van kleinschalige (ambachtelijke) ondernemingen en het stimuleren van starters. Ruimtelijk kan dit zich uiten in:

- ondernemen in / aan huis (met een maximum van 50 m2 oppervlakte);
- behoefte aan woon-werkpanden;
- economische herontwikkeling van kleinschalige bedrijvigheid.

In de wijken kan ook gedacht worden aan het ontwikkelen en stimuleren van bedrijfspanden voor starters, huiskameronderneming en woon-werkcombinaties. De aard en omvang van de activiteiten moet uiteraard aansluiten bij de functie van de directe omgeving (wonen) en de behoefte. Gedacht moet worden aan ambacht, nijverheid, financiële en zakelijke dienstverlening.

Detailhandel

In de jaren '70 en '80 is binnen de Nederlandse distributieplanologie een fijnmazig netwerk van detailhandelsvoorzieningen gerealiseerd. Vanuit een theoretische benadering werd het distributielandschap verdeeld in winkelcentra van verschillende niveaus, logisch gespreid over de ruimte.

Landelijk gezien heeft de detailhandel zich in de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. Schaalvergroting, brancheverva ging en toenemende mobiliteit hebben geleid tot meer concurrentie op de markt. De supermarktoorlog heeft deze ontwikkeling nog verder versterkt. De detailhandelsvoorzieningen op buurtniveau komen hierdoor onder druk te staan. Met name de buurtwinkelcentra verliezen hun functie. Ook branches als de groenteboer en slagers hebben het bijzonder moeilijk om het hoofd boven water te houden. De verwachting is dat het proces van schaalvergroting nog niet ten einde is. Dit betekent toenemende leegstand in buurtwinkelcentra.

Horeca

Het horecabeleid bepaalt dat er in Nijmegen met name ruimte is voor horeca in het stadscentrum. Daarbuiten wordt alleen horeca toegestaan die bestemd is voor eigen bewoners en dus een wijkfunctie vervult. Uitbreiding van het bestaande aanbod ligt niet voor de hand.

Nijmegen heeft een aanzienlijk aanbod aan horeca buiten het stadscentrum. De aanwezigheid van voldoende parkeermogelijkheden, sfeer, persoonlijke aandacht en veiligheid zijn factoren die hieraan hebben bijgedragen. De horeca in de Nijmeegse wijken is aanvullend op de horeca in het stadscentrum. De horeca buiten het centrum richt zich op een ander publiek (25+ publiek) dan de horeca in het centrum (jongeren, studenten, toeristen en winkelend publiek). In de woonwijken heeft horeca in de eerste plaats een verzorgende functie. Horeca speelt een rol in de kwaliteit van de dagelijkse leefomgevingen in de wijken en buurten van de stad, soms als een risicofactor maar veel vaker als een pluspunt. Horeca in woonwijken is voor veel bewoners een aantrekkelijk verrijking van hun wijk. In de wijk geldt dat nieuwe horeca kansen worden geboden, mits deze aanvullend op het aanbod en kleinschalig van omvang is (bijvoorbeeld restaurant of café). Of de komende jaren ook nieuw horeca-aanbod zal ontstaan, hangt af van initiatieven vanuit de markt.

Naast reguliere horeca is er in Nijmegen ook ondersteunende horeca. Er is sprake van ondersteunende horeca wanneer men in een zaak die geen (planologische) hoofdbestemming horeca heeft iets kan consumeren en daarvoor moet betalen. Het gaat dan om detailhandel, maatschappelijke voorzieningen, cultuur en ontspanning, recreatieve- en sportvoorzieningen waar een beperkt deel van het oppervlak gebruikt wordt voor het plaatsen van tafels en stoeltjes. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een boekenwinkel met een koffiecorner of om een museum met een restaurant.

Voor deze ondersteunende horeca gelden de volgende beperkingen:

	Ondersteunende horeca bij:		
	food-detailhandel	non-food detailhandel	maatschappelijke- en sportvoorzieningen e.d.
oppervlakte	20m2 / max. 25% vvo	50m2 / max 25%	max. 10% (maatschappelijke voorzieningen e.d.) max. 12% (sporthallen) sportveld** 150 m2 plus per extra veld, 75m2, met max. van 375 m2.
per bouwblok	max. 1 bedrijf	max. 1 bedrijf	nvt
per straatzijde	max. 1 bedrijf	nvt	nvt

* bron: Beleidsnotitie Ondersteunende horeca, najaar 2001

** zie beleidsnotitie pp.11

Kantoren

Gelet op de ontwikkeling van de vraag naar kantoorruimte in Nijmegen en de aanbodgegevens uit de gemeentelijke planexploitaties is de huidige planvoorraad in Nijmegen tot 2020 toereikend. Hoofddoelstelling van de kantorenmarktstrategie is het streven naar een dusdanig aanbod van kantoorlocaties zodanig dat kantoorgebruikers zo goed mogelijk worden gefaciliteerd en de werkgelegenheid zo goed mogelijk tot ontwikkeling kan komen. De kantorenmarktstratie is gericht op een optimale ontwikkeling van de grotere kantorenlocaties in Nijmegen-Noord en de omgeving van het centraal station. Tegelijk worden er randvoorwaarden aangereikt aan marktpartijen die kantoren willen ontwikkelen op andere potentiële locaties. Flexibiliteit op de kantorenmarkt is het leidende principe. Indien een ontwikkelaar een mooi pand wil neerzetten op een locatie waar dat zou kunnen en de eindgebruiker is bekend dan wil de gemeente daarvoor de randvoorwaarden aanreiken.

Voor het plangebied spreken we voornamelijk over kleinschalige kantoren, waarvoor vanuit de economische doelstellingen ruimte moet zijn. Voor de vraag tot 500 m2 kan worden voorzien in woonwijken. Hierbij moet een afweging worden gemaakt of de nieuwe kantoorfunctie bijdraagt aan een evenwichtige ontwikkeling van de wijk gelet op verkeersdruk, parkeerdruk, milieuwetgeving, etc. Vertrekpunt is het beperken van de overlast voor de buurt. Het is niet toegestaan om woningen volledig als kantoor te gebruiken, maar een kantoor aan huis is (onder beperkte voorwaarden) mogelijk.

4.2.2 Situatie Groenewoud-Kwakkenberg

In het totale gebied zijn 169 bedrijven en instellingen gevestigd. In de tabel zijn de 10 meest voorkomende sectoren weergegeven. Het grootste deel van de bedrijvigheid bevindt zich in woonhuizen in het gebied. Hierbij gaat het vaak om (zakelijke) dienstverlening, (para)medische praktijken, bedrijven in de IT en automatisering, bouwbedrijven en (groot)handel. Een beroep/bedrijf aan huis is toegestaan tot een maximum oppervlakte van 50 m2 en indien het geen overlast veroorzaakt. Veel van de genoemde bedrijven hebben echter alleen een postadres ter plaatse en vinden er op het adres geen bedrijfsmatige activiteiten plaats.

Tabel: Aantal bedrijven en instellingen naar sector (Groenewoud en Kwakkenberg)

Nr.	SBI code	Categorie	aantal
01	74	Overige zakelijke dienstverlening	61
02	85	Gezondheids- en welzijnszorg	30
03	92	Cultuur, sport en recreatie	11
04	93	Overige dienstverlening	10
05	70	Verhuur van en handel in onroerend goed	9
06	80	Onderwijs	8

07	72	Computerservice en informatietechnologie	7
08	45	Bouwnijverheid	6
09	51	Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	4
10	52	Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen (geen auto's, motorfietsen en motorbrandstoffen)	4
		Overige categorieën	19
		Totaal	169

Detailhandel

In Groenewoud / Kwakkenberg zelf zijn geen buurt- of wijkwinkelcentra. In het verleden heeft aan de Jan Willem Passtraat wel een kleine buurtwinkelcentrum gezeten. Door schaalvergroting en toenemende mobiliteit hebben bijna alle winkels plaatsgemaakt voor andere (economische) functies. Nog slechts één winkel met niet dagelijkse artikelen is hier overgebleven.

De bewoners van het gebied Groenewoud/Kwakkenberg maken voor de dagelijkse boodschappen gebruik van de omliggende winkelcentra in Oost (de winkelconcentraties Daalseweg / Tooropstraat, Van 't Sandstraat en het nieuwe winkelcentrum op de locatie van de Mensa (als vervanging voor de winkelstrips aan de Archipelstraat en prof. Molkenboerstraat) en Brakkenstein (winkelconcentratie Heijendaalseweg en winkelcentrum De Fest).

Bij de studentenhuisvesting is een kleinschalige supermarkt, een zogenaamde mandjeswinkel, gevestigd. Hiervan wordt niet alleen gebruik gemaakt door de studenten, maar ook door scholieren en bewoners uit de buurt voor vergeten boodschappen.

Sector		Naam	Adres
Detailhandel	dagelijks	- Sema Levensmiddelen	Prof. Bromstraat 52
	niet-dagelijks	- Profijtvloer	- Jan Willem Passtraat 5

Horeca

In Groenewoud/Kwakkenberg zijn twee horecagelegenheden en een aantal zaken met ondersteunende horeca. Deze zijn in onderstaande overzichten weergegeven.Café Groeneweg ligt aan een van de uitvalswegen van Nijmegen en is breder georiënteerd dan alleen op de wijk Groenewoud/Kwakkenberg. In het studentencomplex ligt Café Piecken en dit café is voornamelijk gericht op de studenten die in de omgeving gehuisvest zijn.

Lijst met horeca

Straat	**Nummer**	**Naam**
Groesbeekseweg	227	Café Groenewoud
Prof. Bromstraat	54	Café Piecken

Lijst met ondersteunende horeca

Straat	**Nummer**	**Naam**
Luciaweg	2	Speeltuin de Leemkuil
Heijendaalseweg	90	Ol Round B.V.
Van Haapstraat	78	Tennisvereniging Avanti 55
Van Haapstraat	80	Tennisvereniging The Insiders

Kantoren

In de woonwijk Groenewoud/Kwakkenberg komen geen specifieke kantoorlocaties voor.

Het voormalige dominicanenklooster Albertinum is een bedrijfsverzamelgebouw waarin een aantal kleinschalige kantoren en bedrijven zijn gevestigd. Daarnaast wordt een gedeelte van het klooster aangeboden voor kamerverhuur voor 1 en 2 persoonshuishoudens.

4.2.3 Juridische vormgeving

De bestaande economische functies (dienstverlening, detailhandel, horeca en kantoren) zijn overgenomen in de beheersverordening Groenewoud- Kwakkenberg. De beheersverordening geeft dezelfde vestigingsmogelijkheden (voor de bestaande situatie) als de voorheen geldende bestemmingsplannen.

Een aantal van de economische functies is voorzien van de bestemming Gemengd. Met deze bestemming worden meerdere functies per locatie mogelijk gemaakt. De bestaande horeca-en detailhandellocaties binnen de bestemming Gemengd zijn voorzien van een aanduiding 'dh' detailhandel en 'h' horeca omdat deze functies alleen op de bestaande locaties zijn toegestaan. Op deze locaties is ook een andere, binnen de bestemming Gemengd opgenomen functie, toegestaan.

Binnen de bestemming Gemengd is aangegeven dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder. Zonder deze bepaling zou het namelijk mogelijk zijn om een nieuwe geluidsgevoelige functie toe te voegen, bijvoorbeeld een woning, zonder dat er akoestisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Voorzover een locatie in een geluidszone van een weg valt, dient, wanneer zich hier een nieuwe geluidsgevoelige functie wil vestigen, eerst akoestisch onderzoek plaats te vinden. Indien de voorkeurswaarde wordt overschreden, moet worden nagegaan of een hogere waarde kan worden verleend. De procedure hogere waarde moet gelijk oplopen met een herziening van het bestemmingsplan, zodat in een dergelijk geval een postzegelbestemmingsplan (dan wel een omgevingsvergunning in combinatie met een 'projectafwijkingsbesluit) moet worden opgesteld.

Tot slot is voor het bowlingcentrum aan de Heyendaalseweg de bestemming Cultuur en Ontspanning opgenomen. Deze bestemming is bedoeld voor het verrichten van activiteiten gericht op cultuur en ontspanning, zoals: atelier, bioscopen, bowlingbaan, casino, congrescentrum, kinderboerderij, museum, muziek- en dansscholen, oefenruimten en creativiteitscentra, speeltuin, schouwburg en een theater. Binnen deze bestemming is tevens de functie-aanduiding "horeca" (h) opgenomen. Op grond van deze aanduiding mag 40% van het totale vloeroppervlak worden gebruikt voor (ondergeschikte) horeca. Op grond van de Staat van horeca-activiteiten (bijlage II van de regels) zijn de volgende horeca-activiteiten toegestaan: categorie 1 (lichte horeca), 2 (middelzware horeca) en 3 (zware horeca) met uitzondering van een dancing, discotheek en nachtclub.

Binnen de bestemming Cultuur en Ontspanning is tevens de functie-aanduiding bedrijfswoning (bw) opgenomen ten behoeve van de vestiging van een bedrijfswoning. De vestiging van een bedrijfswoning is alleen mogelijk indien de huisvesting van (het huishouden van) een persoon daar, gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk moet worden geacht.

4.3 Wonen

4.3.1 Algemeen

Het gemeentelijk beleid op het gebied van wonen is vastgelegd in de Woonvisie 2009 -2010 "Nijmegen leeft". In deze nota is het woonbeleid uiteengezet tot 2020. In de Woonvisie worden de volgende strategische keuzes gemaakt voor Nijmegen:

- Ongedeelde stad: voorkomen van een tweedeling tussen de bestaande stad en de Waalsprong en binnen de wijken en stadsdelen. Het doel is om woonmilieus te realiseren waarin mensen graag wonen met een positief gewaardeerd woonklimaat. Leefbaar, schoon, heel en veilig en met variatie in het aanbod, zodat mensen niet noodgedwongen

hun wijk uitmoeten als ze aan een nieuwe stap in hun wooncarrière toe zijn. Het behoud van doorstromers en stijgers komt de leefbaarheid en sociale structuur ten goede. We richten ons op binnenwijkse wooncarrières en meer treden op de woonladder. Daarvoor is het ook nodig dat het aanbod, de spreiding en de kwaliteit van voorzieningen in orde is. Een ongedeelde stad vraagt om meer dan alleen een gedifferentieerde woningvoorraad.

- Bewoners binden is het tweede centrale uitgangspunt. We willen zorgen dat mensen een positieve keuze kunnen maken. Dat kan alleen als we rekening houden met de individuele wensen en financiële mogelijkheden. Dat kan met een adequaat nieuwbouwbeleid, waarbij we ook de kansen benutten om nieuwe bewoners aan te trekken. Dat betekent: sterke wijken waar mensen een wooncarrière kunnen maken, die levensloopbestendig zijn en waarin voldoende variatie is in huur en koop, woningtype en prijsklassen. Door een hoge kwaliteit van woningen en woonomgeving en de nodige keuzevrijheid binden we bewoners aan Nijmegen. Hierbij spelen ook voorzieningen, de economische structuur en het cultureel klimaat een rol.

4.3.2 Situatie Groenewoud-Kwakkenberg

Groenewoud en Kwakkenberg zijn rustige woongebieden in een groenstedelijk woonmilieu. De wijken liggen in Nijmegen Oost. Qua bevolkingssamenstelling is Nijmegen Oost in totaliteit een vrij gemiddeld stadsdeel. Wel zijn er grote verschillen tussen de wijken. Zo ligt het aandeel ouderen in Groenewoud 19% hoger dan het stedelijk gemiddelde. De komende 10 jaar zal daarmee vooral de leeftijdsklasse tussen 60 en tot 74 jaar toenemen. Het aandeel allochtone huishoudens is laag (6% tegen 12% voor heel Nijmegen). De sociaal-economische scores zijn gunstig en gemiddeld tot bovengemiddeld. De scores in de Stads- en Wijkmonitor zijn op vrijwel alle punten gunstig. Groenewoud en Kwakkenberg kennen amper problemen.

Woningmarktverkenningen Nijmegen 2010-2020

Behoud van het groenstedelijke karakter van deze wijken is belangrijk. Er moet niet teveel verdicht worden. Mochten er zich in de toekomst nieuwe locaties voordoen dan zal met name ingezet moeten worden op laagbouwhuur in de goedkope categorie. Op het gebied van wonen en zorg wordt er op dit moment in voldoende geschikt aanbod voorzien: De Vijverhof en Joachim en Anna zorgen hiervoor.

4.3.3 Specifiek karakter van het gebied

Op de Kwakkenberg wordt voorzien in woningen voor het hogere segment en wordt tegemoet gekomen aan de behoefte aan woningen binnen het groen-stedelijk woonmilieu. Een van de belangrijke beleidsuitgangspunten voor het gebied is “wonen in het bos”. Deze karakteristiek wordt als volgt beschreven: De Kwakkenberg is een glooiend bosrijk woongebied dat ligt op de overgang tussen de stedelijke bebouwing van Nijmegen Oost en de stuwwalbossen. Het bosachtige karakter is intact gebleven door de bosrelicten, de laanbeplantingen en de grote tuinen met oude bomen. De bosstructuur van de omgeving loopt als het ware van het openbaar gebied over in het privégebied. De Kwakkenberg kent een open verkaveling met villa's op grote percelen in het bos. De villa's zijn op zichzelf staande objecten met een eigen karakteristiek waarbij het parkeren plaats vindt op eigen terrein. De woningen liggen onderling relatief ver van elkaar af. De rooilijn verspringt en de voortuin is van een royale omvang. Door de langzame ontwikkeling is er een grote diversiteit aan bouwstijlen en bouwperioden te vinden.

Gelet op het specifieke karakter van de Kwakkenberg wordt de woonfunctie voor dit gebied niet verruimd. Dat wil zeggen dat het bestemmingsplan nog steeds uitgaat van eengezinswoningen, behoudens daar waar bestemmingsplantechnisch reeds een andere woonvorm is toegestaan. Hierdoor kunnen geen appartementengebouwen, meergezins-woningen en/of rijtjeswoningen en 2-onder-1-kappers worden gerealiseerd. Deze beperking van de woonfunctie geldt ook voor de Marienboom, dus voor het gehele gebied waarop de dubbelbestemming Waarde Natuur en Landschap van toepassing is.

4.3.4 Juridische vormgeving

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de bestemmingen Wonen en Tuin. Het (achter) erf valt onder de bestemming Wonen.

Wonen en Tuin

De woongebieden hebben de bestemmingen Wonen en Tuin gekregen. Binnen de bestemming Wonen is een aanduiding ' bouwvlak' opgenomen waarbinnen het hoofdgebouw (woning) mag worden opgericht. In ieder geval is de bestaande legale situatie bestemd. Binnen de aanduiding 'bouwvlak' mogen ook aan- en uitbouwen worden gerealiseerd. Op het erf zijn bouwmogelijkheden voor aan- en uitbouwen en bijgebouwen. De totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van het erf bedragen, met een maximum van 50 m^2. Aan- en uitbouwen binnen de aanduiding 'bouwvlak' tellen daarbij niet mee. De begrenzing tussen de bestemmingen Wonen en Tuin is aan de hand van de stedenbouwkundige matrix bepaald. De bestemming Tuin ligt veelal aan de voorzijde van de woning. Binnen de bestemming Tuin zijn slechts beperkte bebouwingsmogelijkheden opgenomen. Overigens kan de bestemming Tuin ook in combinatie met andere bestemmingen voorkomen, zoals de bestemming Gemengd.

Indien de aangrenzende gronden binnen het bouwperceel bestemd zijn tot Wonen, mag maximaal 50% van de tuin voor parkeren gebruikt worden. In overige gevallen mag de tuin geheel gebruikt worden ten behoeve van parkeren.

Wonen -1

Binnen deze bestemming zijn uitsluitend eengezinswoningen toegestaan tenzij er op het moment van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan al een andere woonfunctie (meergezinswoning/appartementengebouw, twee-onder 1 kapwoning) toegestaan is. De definitie van een eengezinswoning is opgenomen in de begripsbepaling van het bestemmingsplan.

Binnen de bestemming wordt een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het verruimen van het gebruik (woonfunctie) mits er geen toename van het bouwvolume plaatsvindt. Getoetst wordt aan het bouwvolume dat aanwezig is op het moment van inwerkingtreden van het bestemmingsplan. Het verruimen van de woonfunctie mag geen nadelige invloed hebben op het uitgangspunt “wonen in het bos”.

Naast de bestemming Wonen is het ook mogelijk om binnen de bestemming Gemengd een woonfunctie te realiseren. Om te voorkomen dat de woonfunctie binnen deze bestemming, zonder nadere afweging, kan worden verruimd, wordt binnen de bestemmingen Gemengd in het gebied Kwakkenberg/Marienboom de functie-aanduiding “specifieke vorm van wonen-wonen in het bos” opgenomen. Binnen deze functieaanduiding worden vervolgens dezelfde regels opgenomen als binnen de bestemming Wonen-1.

Woongebied

Deze bestemming is opgenomen voor de percelen waarop een woonbestemming mogelijk is op grond van het voorgaande bestemmingsplan maar deze woonbestemming (nog) niet is gerealiseerd. Een dergelijk geval doet zich voor aan de Bergweg 2.

4.4 Maatschappelijke voorzieningen

4.4.1 Algemeen

De gemeente Nijmegen zorgt voor sociale en maatschappelijke voorzieningen voor haar inwoners. Maatschappelijke voorzieningen, zoals sportvelden, zijn in principe voor iedereen. Voor bijzondere doelgroepen zoals gehandicapten, ouderen maar ook jeugd zijn er sociale voorzieningen die maatschappelijke participatie bevorderen. Soms is er ook maatwerk voor individuele inwoners, bijvoorbeeld ondersteuning bij de opvoeding. Het terrein sociale- en maatschappelijke voorzieningen is breed en bestaat uit:

- sport-, recreatie-, cultuur-, en welzijnsvoorzieningen;
- voorzieningen voor ouderen en gehandicapten;
- algemeen maatschappelijk werk;
- jeugd- en jongerenwerk;
- openbare gezondheidszorg;
- dierenwelzijn.

Het werk op dit beleidsterrein wordt meestal uitgevoerd door zelfstandige instellingen die de gemeente financiert op basis van prestatieafspraken. Soms zijn dit vrijwilligersorganisaties, soms ook professionele (welzijns)stichtingen.

4.4.2 Situatie Groenewoud-Kwakkenberg

In het verordeningengebied komen de volgende voorzieningen voor:

Naam	**Adres**	**Activiteit**
Onderwijs		
ROC Technovium	Heyendaalseweg 98	School voor techniek onderwijs
Pabo	Groenewoudseweg 3	onderwijs
NSG	Van Cranenborchstraat 7	Middelbare school
	Peter Scheersstraat 10	
Montessori-college	Kwakkenbergweg 31-33	Middelbare school
Kinderopvang		
BSO Kameleon	Elzenstraat	
	Limoslaan	
KDV Poespas	Dommer van Polderveldtweg	
Wijk/zorgvoorzieningen		
Nijevelt	Heyendaalseweg 117	Seniorencomplex/zorgwoningen
Vijverhof	Kwakkenbergweg 122-154	Zorgwoningen
De Waalboog	Groesbeekseweg 327	Zorg, welzijn en wonen
De Driesprong	Peter Scheersstraat 17-25	Zorgwoningen
Joachim en Anna	Groesbeekseweg 327	verpleeghuis
De Waalboog	Bosweg 160	verpleeghuis
Sport-en speelvoorzieningen		
Zwembad- Oost	Kwakkenbergweg 25-27	Zwembad

Leemkuil	Luciaweg-Marienboomseweg	speeltuin
Scouting Paul Kruger	Sophiaweg	scouting
	Kwakkenbergweg 10	scouting
Trekvogels	Luciaweg	Voetbal-en tafeltennisvereniging
Scouting Keizer Karel	Sophiaweg	scouting
Overig/dienstverlening		
Brandweer	Prof. Bellefroidstraat 11	Brandbestrijding en preventie
Klopper& Kramer	Groesbeekseweg 424	uitvaartcentrum
Rustoord	Postweg 60-62	begraafplaats
Joodse begraafplaats	Kwakkenbergweg	begraafplaats

4.4.3 Juridische vormgeving

De bestemming Maatschappelijk is opgenomen voor maatschappelijke voorzieningen van enige omvang, zoals kerken en scholen, waarbij geen combinatie met andere functies voorkomt. Het gehele pand mag ten behoeve van de maatschappelijke voorziening worden gebruikt. De overige maatschappelijke voorzieningen zijn opgenomen binnen de bestemming Gemengd.

Binnen de bestemming Gemengd en Maatschappelijk is aangegeven dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover wordt voldaan aan de Wet geluidhinder. Zonder deze bepaling zou het namelijk mogelijk zijn om een nieuwe geluidsgevoelige functie toe te voegen, bijvoorbeeld een kinderdagverblijf, zonder dat er akoestisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Voorzover een locatie in een geluidszone van een weg valt, dient, wanneer zich een nieuwe geluidsgevoelige functie wil vestigen, eerst akoestisch onderzoek plaats te vinden. Indien de voorkeurswaarde wordt overschreden, moet worden nagegaan of een hogere waarde kan worden verleend. De procedure hogere waarde moet gelijk oplopen met een herziening van het bestemmingsplan, zodat in een dergelijk geval een postzegelbestemmingsplan (dan wel een omgevingsvergunning in combinatie met een 'projectafwijkingsbesluit) moet worden opgesteld.

Daarnaast zijn maatschappelijke voorzieningen opgenomen binnen de bestemmingen Maatschappelijk-Begraafplaats, Recreatie en Sport. Voor een klein gedeelte van de tuin gelegen achter de studentenhuisvesting aan de Professor Bromstraat (aan de Van Cranenborchstraat) is de aanduiding 'bp' (begraafplaats) opgenomen. Deze aanduiding is ook opgenomen voor de Joodse begraafplaats (aan de Kwakkenbergweg).

Op de begraafplaats Rustoord (aan de Postweg) is tevens een functie-aanduiding opgenomen voor het scoutingterrein (met de ingang aan de Kwakkenbergweg). Dit gedeelte van de begraafplaats is bestemd als begraafplaats maar wordt feitelijk gebruikt als scoutingterrein. Om beide gebruiksvormen mogelijk te maken (dus zowel begraafplaats als scoutingterrein) is het terrein in het bestemmingsplan bestemd als Maatschappelijk-Begraafplaats en is binnen deze bestemming een functie-aanduiding (specifieke vorm van maatschappelijk-scoutingterrein) opgenomen.

De funtieaanduiding "specifieke vorm van recreatie-(paarden)wei" is opgenomen voor de

gronden gelegen achter en rondom de Groesbeekseweg 263-269, 271, 293 en Villandry 1. Voor zover de gronden zijn gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is tevens de dubbelbestemming Waarde-Natuur en landschap van toepassing. Het gebruik van de gronden is met name gericht op het voortzetten van het huidige gebruik als (paarden)wei.

4.5 Milieu en klimaat

4.5.1 Milieu-aspecten

Algemeen: Bedrijven en milieuzonering

Bedrijvigheid, in de zin van de Wet milieubeheer, is de bedrijvigheid die vermeld staat in Bijlage 1 van het Besluit omgevingsrecht en als zodanig als inrichting aangemerkt kan worden. Bij het opstellen van het bestemmingsplan zal de toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten gekoppeld worden aan de Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen. Dit is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten in Nijmegen, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Omdat de Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen wordt gebruikt voor de milieuzonering in bestemmingsplannen zijn hierbij alleen de ruimtelijk relevante milieuaspecten, zoals geluid, geur, stof, gevaar (vooral brand- en explosiegevaar), verkeer en visuele aspecten van belang.

Uitgangspunt is dat vooral de bedrijvigheid, die is ingedeeld in de categorieën SBI 1 en 2, passend is binnen woongebieden. Uitgangspunt is echter ook dat bestaande bedrijvigheid, die qua milieubelasting in principe niet thuishoort in een woongebied en waarvoor verplaatsing op korte termijn niet haalbaar is, op basis van verworven rechten moet worden geaccepteerd. Deze bedrijvigheid zal als een verbijzondering op de toegelaten categorieën worden toegestaan. Bij deze acceptatie dient er uiteraard wel van te worden uitgegaan dat deze bedrijvigheid dan ook aan de criteria moet voldoen die de Wet milieubeheer (Wm) hierbij oplegt, zodat niet van een onaanvaardbare hinder naar de omgeving sprake is.

Groenewoud-Kwakkenberg

In onderstaand overzicht zijn de bedrijven binnen het plangebied Groenewoud- Kwakkenberg aangegeven die niet vallen onder de categorieën horeca, sportvoorzieningen, kantoren, woongebouwen, opleidingsinstituten, detailhandel en medische praktijken.

Adres	Huisnr	Naam	SBI	Omschrijving	cat
Groesbeekseweg	297	Tinq tankstation	5050	Benzineservicestation	2
Groesbeekseweg	297	garage Groenewoud	5010.4	Garagebedrijf	2
Heyendaalseweg	94	Gulf Heyendaal	5050	benzineservicestation	2
Korte Torenweg	1	Vitens RWK Kwakkenberg	4100	Winning en distr. van water	3.1
Prof. Bellefroidstraat	22	Nijmeegs Tandtechnisch Lab	3310.1	Tandtechnisch laboratorium	2
Sophiaweg	1[B]	Vitens RWK Kwakkenberg	4100	Winning en distr. van water	2
Heyendaalseweg	96	Garagebedrijf Autocenter	5010.4	garagebedrijf	2

Buiten het gebied zijn een tweetal inrichtingen aanwezig waarvan de hindercirkels tot binnen het gebied reiken:

Adres	Huisnr	Naam	SBI	Omschrijving	cat
Berg en Dalseweg	432	Ting tankstation	5050	benzineservicestation	2
Berg en Dalseweg	432	garage Hengstdal	5010.4	Garagebedrijf	2

Gezien de lichte hinder categorie en de daarbij behorende hindercirkels van 30 meter zal van deze inrichtingen slechts een marginale invloed naar het plangebied toe sprake kunnen zijn.

Externe veiligheid

Met betrekking tot externe veiligheid onderscheiden we twee typen risico's: a) externe veiligheid door inrichtingen c.q. bedrijven en b) externe veiligheid door vervoer gevaarlijke stoffen over transportassen. De risico's worden nader verdeeld naar plaatsgebonden risico's en groepsrisico's:

- Onder het plaatsgebonden risico (PR) verstaat men de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een gevaren-bron bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het plaatsgebonden risico zijn grenswaarden als toetsingswaarden (ijkpunten) aangegeven.
- Het groepsrisico geeft aan wat de kans is op een ongeval met ten minste 10, 100 of 1000 dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde bron. Het groepsrisico wordt getoetst aan de hand van oriënterende waarden. Van deze oriënterende waarde kan in voorkomende gevallen worden afgeweken. Hieraan dient een Collegebesluit ten grondslag te liggen, waarin de onderbouwing van de afwijking is opgenomen (verantwoordingsplicht groepsrisico). Voorafgaand aan het besluit stelt het bevoegd gezag het bestuur van de Regionale Brandweer in de gelegenheid advies uit te brengen over het groepsrisico.

Ad a) De externe veiligheid door inrichtingen c.q. bedrijven wordt geregeld in het BEVI (Besluit externe veiligheid inrichtingen). Dit besluit kent een verdeling naar plaatsgebonden risico's en groepsgebonden risico's, zoals hierboven aangegeven. Een inrichting waarop het besluit van toepassing zou zijn, is binnen het gebied niet aanwezig. Er zijn bovendien geen inrichtingen buiten het gebied gelegen waarvan de invloedssfeer tot in het gebied reikt.

Ad b) Voor de externe veiligheid door vervoer van gevaarlijke stoffen over transportwegen is voor wegen, vaarwegen en buisleidingen het rapport van Arcadis "Bouwstenen voor een inhaalslag" (16 januari 2003) maatgevend. Voor vervoer over het spoor is dit rapport echter achterhaald en geldt het rapport Externe veiligheid spooromgeving Nijmegen en Wijchen (3 april 2009).

In de nabijheid van het gebied zijn, behoudens de spoorlijn Nijmegen - Venlo, geen modaliteiten aanwezig waarover vervoer van gevaarlijke stoffen mogelijk is. Ook zijn er geen hogedruk aardgasleidingen aanwezig.

Vervoer over het spoor

Binnen het plangebied ligt het spoortraject van Nijmegen naar Venlo. Over dit traject kan weliswaar transport van gevaarlijke stoffen plaatsvinden, momenteel vindt hier echter geen of slechts zeer incidenteel vervoer van gevaarlijke stoffen plaats.

In de nabije toekomst zal er, rekening houdend met de ingebruikname van de Betuweroute, over dit spoortraject in Nijmegen eveneens weinig of geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvinden.

Luchtkwaliteit

Als een ruimtelijk plan getoetst wordt op luchtkwaliteit, moet worden gelet op de volgende twee zaken:

- het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit
- het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Ad a) het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit.

Op 15 november 2007 is de Wet Milieubeheer uitgebreid met hoofdstuk 5, titel 5.2 Luchtkwaliteiteisen. De regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteitseisen is verder uit-gewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur (Besluit niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen, Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteitseisen) en Ministeriële regelingen (Regeling niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen, Regeling

beoordeling luchtkwaliteit 2007, Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007).

Grenswaarden voor luchtkwaliteit gelden o.a. voor de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). In Nijmegen worden alleen voor NO_2 en PM_{10} mogelijke overschrijdingen verwacht. De grenswaarden betreffen bestuurlijke normen, ook beneden de grenswaarden zijn in studies gezondheidseffecten waargenomen. De normering voor NO_2 en PM_{10} is als volgt:

Luchtkwaliteit	**Norm**	**Ingangsdatum**
Grenswaarde NO2	40 ìg/m^3	1 januari 2015
Jaargemiddelde grenswaarde PM10	40 ìg/m^3	1 januari 2011
Daggemiddelde grenswaarde PM10	max. 35 dagen/jaar > 50 ìg/m^3	1 januari 2011

Omdat er in het bestemmingsplan geen ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt, is de normering voor dit bestemmingsplan niet relevant.

Voor de luchtkwaliteit in het plangebied Groenwoud Kwakkenberg zijn naast de heersende achtergrondconcentraties, de volgende wegen in het plangebied van belang: Groesbeekseweg, Heijendaalseweg en St. Annastraat. In 2010 was er op de kruising Heijendaalseweg/Groesbeekseweg een overschrijding van de grenswaarde NO2. Deze overschrijding valt binnen het wegvak en heeft daardoor geen directe gevolgen voor ontwikkellocaties die aan de weg liggen. Overigens zijn de bestaande verkeersstromen opgenomen in het rekenmodel in de heersende achtergrondconcentratie. Alleen bij ontwikkellocaties die extra verkeersbewegingen opleveren is een nadere toets nodig. Als er sprake is van gevoelige bestemmingen zal daar ook een nadere toets voor nodig zijn. Ook hier geldt dat er geen ontwikkelingen worden opgenomen in het bestemmingsplan zodat een nadere toets aan de normen voor luchkwaliteit niet aan de orde is.

Ad b) het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Op 16 januari 2009 is het Besluit “gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)” in werking getreden. Met deze AMvB wordt de bouw van zogenaamde gevoelige bestemmingen in de nabijheid van (snel)wegen beperkt. Het besluit heeft als doel: het beschermen van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2), met name kinderen, ouderen en zieken. Scholen, kinderdagverblijven en verzorgingstehuizen, verpleeg-huizen en bejaardentehuizen zijn gevoelige bestemmingen. Plannen voor gevoelige objecten zijn niet toegestaan binnen 300 meter vanaf de rand van een rijksweg of binnen 50 meter vanaf de rand van een provinciale weg, tenzij ter plaatse geen grenswaarde overschreden wordt. Voor drukke stadswegen worden geen afstanden genoemd, maar kunnen door lokaal beleid aangewezen worden.

De landelijke GGD heeft in de “GGD-Richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid” het volgende geadviseerd ten aanzien van het bouwen van gevoelige bestemmingen langs snelwegen en drukke gemeentelijke wegen (meer dan 10.000 mvt/etm):

- liever niet binnen 300 meter van een snelweg,
- op minder dan 100 meter van een snelweg wordt sterk afgeraden,
- niet bouwen direct langs een drukke weg, dus niet in 1^e lijnsbebouwing,
- aangevuld met dat dit minimaal moet gelden binnen 50 meter van de rand van de drukke gemeentelijke weg.

De gemeente Nijmegen conformeert zich aan deze landelijke GGD-richtlijn. Aangeraden wordt daarom om een afstand van 50 meter aan te houden tussen gevoelige bestemmingen en de Groesbeekseweg, Heijendaalseweg en nabijgelegen St. Annastraat. In het bestemmingsplan wordt niet voorzien in de bouw van (nieuwe) gevoelige bestemmingen.

Geluid

In het bestemmingsplan worden de bestaande functies in het plangebied Groenewoud Kwakkenberg vastgelegd. Er worden geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen toegestaan. Daarom hoeft er geen akoestisch onderzoek te worden verricht en ook geen hogere waarde procedure te worden doorlopen. In onderstaande paragraaf wordt ingegaan op

de werking van de Wet geluidhinder en de geluidsbronnen die vallen onder de werking van de Wet geluidhinder.

Bij nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals wonen en onderwijs moet worden onderzocht of de geluidsbelasting niet te hoog is. De Wet geluidhinder stelt eisen aan de geluidhinder veroorzaakt door verkeer over weg, water en spoor en van gezoneerde industrie-terreinen met als doel de geluidhinder te beperken. Aanvullend hierop wordt het Nijmeegs Geluidsbeleid gehanteerd. In de Wet geluidhinder zijn voorkeurswaarden opgenomen (zie onderstaande tabel). Bij geluidsbelastingen t/m deze voorkeurswaarden is er over het algemeen sprake van een prettig akoestisch klimaat. Om uiteenlopende redenen kan het toch wenselijk zijn om een hogere geluidsbelasting toe te staan. De wet geeft deze mogelijkheid, maar kent ook maximale waarden die niet mogen worden overschreden. Hogere geluidsbelastingen dan de voorkeurswaarde mogen pas worden toegestaan als hiervoor een aparte procedure is doorlopen: de hogere waarde procedure.

Geluidsbron	**Voorkeurswaarde (voor woningen)**
Wegverkeerslawaai	48 dB (L_{den})
Railverkeerslawaai	55 dB (L_{den})
Industrielawaai	50 dB (A) (L_{Aeq})

De voorkeurswaarden gelden alleen binnen wettelijk vastgelegde zones langs verkeerswegen, waterwegen, spoorwegen en langs gezoneerde industrieterreinen. Deze zones zijn zgn. aandachtsgebieden waarbinnen de geluidsbelasting op geluidsgevoelige bestemmingen bekeken moet worden. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen deze zones is altijd een akoestisch onderzoek vereist als het gaat om geluidsgevoelige bestemmingen. Wegen waarop een 30 km/uur regime van toepassing is kennen geen wettelijke zone. Er is dan ook geen wettelijke plicht deze wegen in een akoestisch onderzoek te betrekken.

In en rond het gebied Groenewoud Kwakkenberg liggen gezoneerde geluidsbronnen die het gebied belasten, zowel van wegverkeer als van railverkeer.

Voor wegverkeer gaat het om:

- Groenewoudseweg
- Heijendaalseweg
- Verlengde Groenestraat
- Postweg
- Kwakkenberg
- Berg en Dalseweg
- Groesbeekseweg
- Sophiaweg
- d'Almarasweg

Voor railverkeer gaat het om:

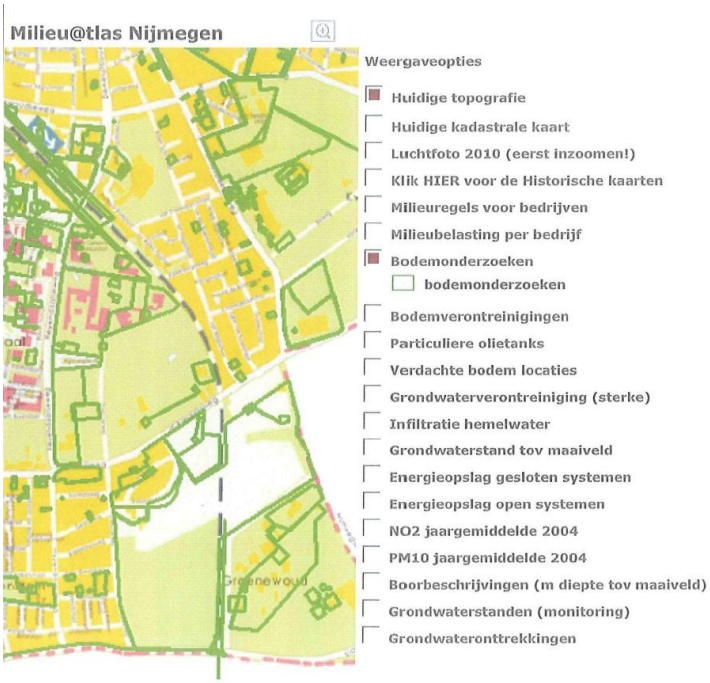
- Spoorlijn Nijmegen-Venlo

Conclusie

Het bestemmingsplan Groenewoud-Kwakkenberg maakt geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen of nieuwe gezoneerde wegen mogelijk. Het plan hoeft daarom niet te worden getoetst aan de Wet Geluidhinder.

Bodem

In het gebied zijn niet veel bodembedreigende activiteiten geweest en/of ernstige gevallen van bodemverontreinig aanwezig. Ook zijn een groot aantal gebieden al onderzocht op de bodemkwaliteit. De meeste onderzoeken zijn inmiddels al ouder dan 5 jaar. Bijgaand is een kaart afkomstig van de Milieuatlas van 16 januari 2012 met een overzicht van de gebieden die al zijn onderzocht.

Gevallen en voormalige gevallen van ernstige bodemverontreining betreft:

- Groesbeekseweg/Hoek Sionsweg; hier wordt begin 2012 gestart met de bouw; inmiddels is dit geen geval van ernstige bodemverontreiniging omdat bij een nader onderzoek het volume van de sterk verontreinigde grond veel minder bleek dan voorheen;
- Groesbeekseweg 251 en achter de Postweg; nieuwbouwlocatie van enkele jaren geleden; hier heeft een sanering plaatsgevonden van en niet ernstig geval van bodeverontreinigingen; het ging om voormalige kassen/parkeerplaatsen;
- Kwakkenberg 62; hier heeft recent een asbestsanering plaatsgevonden;
- tankstation Groesbeekseweg; in het verleden zijn hier tanks gesaneerd; in 2003 heeft ook een bodemsanering plaatsgevonden;

Conclusie

Er zijn geen gevallen van ernstige bodemverontreiniging bekend in dit plangebied. De bodem is geschikt voor de functies die in het gebied aanwezig zijn.

4.5.2 Juridische vormgeving

Bedrijf

De bestemming Bedrijf is opgenomen voor de bedrijven:

Groesbeekseweg	297	Tinq tankstation
Groesbeekseweg	297	Garage Groenewoud
Heyendaalseweg	94	Gulf Heyendaal
Prof. Bellefroidstraat	22	Nijmeegs Tandtechnisch Lab

Postweg	50	Aannemersbedrijf

De meeste van deze bedrijven hebben een milieucategorie 2 volgens de Staat van bedrijfsactiviteiten. Het aannemersbedrijf aan de Postweg 50 heeft een milieucategorie 3.1. Binnen de bestemming Bedrijven zijn bedrijven in milieucategorie 1 en 2 toegestaan. De bedrijvigheid moet uiteraard voldoen aan de criteria die de Wet milieubeheer oplegt, zodat er geen sprake is van onaanvaardbare hinder naar de omgeving.

Bedrijven bij woningen zijn toegestaan voorzover deze vallen onder aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten. Bestaande bedrijven in zwaardere milieucategorieën worden apart bestemd of aangeduid. Dit houdt in dat deze zwaardere milieucategorie niet algemeen toelaatbaar is en alleen het bestaande bedrijf op die locatie is toegestaan.

Voor de garagebedrijven aan de Groesbeekseweg (garage Groenewoud) en aan de Heyendaalseweg, beiden milieucategorie 2, is een aanduiding opgenomen. Garagebedrijven zijn namelijk niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten opgenomen en daarmee niet algemeen toegestaan binnen de bedrijfsbestemming. Ook voor de benzineservicestations (met en zonder lpg) is een aanduiding opgenomen omdat deze niet algemeen zijn toegestaan binnen de bedrijfsbestemming. Alleen door een aanduiding of een specifieke bestemming op te nemen kunnen deze bedrijven alsnog worden toegestaan. Dergelijke bedrijven hebben namelijk veelal een dermate ruimtelijke uitstraling dat deze bedrijven alleen op specifieke locaties worden toegestaan. Ook voor het aannemersbedrijf aan de Postweg 50 is een functieaanduiding opgenomen. Dit bedrijf heeft een hogere milieucategorie (3.1) dan normaal gesproken binnen een (gemengd) woongebied is toegestaan. Omdat het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de maatgevende milieuaspecten), geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieen van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, is deze hogere milieucategorie, alleen voor dit bedrijf, toegestaan.

Bedrijf-Nutsvoorziening

Het waterwin-en distributiebedrijf van Vitens aan de Korte Torenweg 1 is bestemd als Bedrijf-Nutsvoorziening. Dit bedrijf heeft een milieucategorie 3.1.

De nutsbedrijven met een omvang van meer dan 50 m3 zijn opgenomen in de bestemming Bedrijf-Nuts. Binnen deze bestemming zijn alleen nutsvoorzieningen mogelijk. Ook de nutsvoorziening van Vitens aan de Sophiaweg 1b is voorzien van de bestemming Bedrijf-Nuts. Deze voorziening past in milieucategorie 2.

De (overige) nutsbedrijven (zoals transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations) met een inhoud van minder dan 50 m3 zijn niet opgenomen op de plankaart. Deze nutsbedrijven zijn op grond van de algemene regels binnen alle bestemmingen toegestaan.

4.5.3 Klimaat

Op klimaatgebied heeft de gemeente nog geen volledig overzicht van de huidige sterke en zwakke punten van de wijken in de stad. Deze informatie wordt wel verzameld in het kader van het Europese project Future Cities. Uit voorbereidende studies valt af te leiden dat wijken met voldoende groenstructuren, weinig aaneengesloten onbeschaduwde verharding en een watersysteem met oppervlakkige afwatering beter op klimaatveranderingen en klimaat-extremen zijn voorbereid dan wijken waar dit niet het geval is.

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in de ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente-raad van Nijmegen heeft haar visie hierop vastgelegd in de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015. Kernbegrippen hierbij zijn compensatie en adaptatie:

- Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken, duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft er naar om als

stad energieneutraal te worden.
- Adaptatie is het aanpassen aan de wijzigende omstandigheden, zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn: het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag. Zeker in de relatief stenige omgeving van de Brabantse Poort kan het microklimaat extremer zijn en tot hinder leiden.

In de gebouwde omgeving zijn voor energiegebruik en oververhitting de oriëntatie van de bebouwing en de manier waarop met de bezonning is omgegaan bepalende factoren. Het microklimaat wordt bepaald door de verhouding tussen bebouwd en begroend oppervlak en de relatie tussen de bebouwde en groene structuren. Een goed groenontwerp helpt oververhitting tegen te gaan en vangt neerslag en luchtverontreiniging op. Ook kunnen verantwoord materiaalgebruik, beperking van de energievraag en een verstandige positionering van functies bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Voor de utiliteitsbouw en woningbouw liggen kernpunten bij het terugdringen van de CO2 uitstoot en aanpassing aan veranderde weersomstandigheden. Bijkomend voordeel is dat dit leidt tot lagere exploitatielasten en gezondere, comfortabelere bedrijven. Om de mogelijkheden per gebouw in beeld te brengen kan een energiescan worden uitgevoerd. Daarmee kunnen zowel de warmtevraag als de koelingsbehoefte en de inzet van collectieve systemen onderzocht worden. Op die manier kan de bijdrage van de gebouwen aan de hierboven genoemde doelstellingen in beeld worden gebracht.

Het gebied is onder voorwaarden geschikt voor Koude-Warmte opslag. Voor het bepalen van deze voorwaarden zal afstemming gezocht moeten worden met eventuele andere grondwatergebruikers in de omgeving en zal de milieuhygiënische situatie van de bodem en het grondwater mee moeten worden gewogen.

Omdat er in het plangebied geen ontwikkelingen zijn voorzien, zijn dit soort concrete maatregelen niet aan de orde.

4.6 Mobiliteit

4.6.1 Algemeen

In oktober 2011 heeft de gemeenteraad de nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar vastgesteld. Deze nota beschrijft het verkeersbeleid van de gemeente Nijmegen en vervangt de Nota Mobiliteit in Balans uit 2001. Hieronder volgt een beknopte beschrijving.

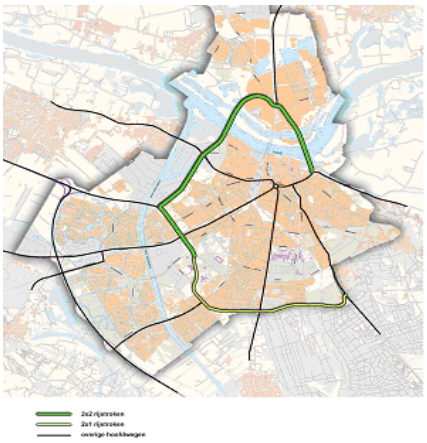
De gemeente Nijmegen stelt zich ten doel de bereikbaarheid van de stad te garanderen en te verbeteren. Hierbij staat een multimodale aanpak centraal, waarbij de reiziger een keuze wordt aangeboden uit een aantal aantrekkelijke alternatieven: soms is de auto de beste keuze, soms de fiets, soms het openbaar vervoer en soms een combinatie van vervoerswijzen. Daarnaast neemt de gemeente maatregelen om het verkeerssysteem als totaal duurzamer te maken. Hierbij is de samenhang tussen het mobiliteitsbeleid en ruimtelijke ordeningsbeleid van groot belang. Het verstedelijkingsbeleid van de gemeente gaat uit van een concentratie van ruimtelijke ontwikkelingen op een aantal knopen die goed bereikbaar zijn met de fiets en met het openbaar vervoer. Ook nieuwe grootschalige woningbouwontwikkelingen zoals de Waalsprong moeten goed ontsloten worden voor fiets, openbaar vervoer en auto. Voor bedrijventerreinen geldt dat deze zoveel mogelijk aan de rand van de stad worden gesitueerd met goede verbindingen naar de rijkswegen. Transferia worden op strategische plekken aan de rand van de stad gerealiseerd waar overstappen op het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) mogelijk is. Bij elke geplande nieuwe ontwikkeling wordt onderzocht wat de effecten zijn op de bereikbaarheid. Dat kan leiden tot extra maatregelen, de keuze voor een andere locatie of in het meest extreme geval tot het niet doorgaan van de ontwikkeling. Tenslotte richt het beleid zich op maatregelen die leiden tot een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het stimuleren van duurzame vervoerswijzen. Waar al deze maatregelen onvoldoende soulaas bieden, komt het vergroten van de capaciteit als optie in beeld.

Na de realisatie van de tweede stadsbrug (De Oversteek) eind 2013 zal de verkeersstructuur in de stad ingrijpend veranderen. Hierdoor en door de maatregelen op het rijkswegennet (verbreding A50) zal de doorstromingsproblematiek verschuiven van het gebied ten noorden van de Waal naar de zuid- en westflank van de stad. In het gebied ten zuiden van de Waal en ten oosten van het Maas-Waalkanaal is nu al sprake van hoge verkeersdruk. De ruimtelijke mogelijkheden om nieuwe infrastructuur te bouwen zijn hier beperkt. De aanleg van De Oversteek wordt door de gemeente Nijmegen aangegrepen om door dynamisch verkeersmanagement het verkeer beter te beheersen en de doorstroming te verbeteren.Omdat Nijmegen dan twee rivierovergangen heeft, wordt het verkeerssysteem flexibeler.

Autoverkeer

Een goede bereikbaarheid van Nijmegen per auto is in de eerste plaats gediend met een goede en betrouwbare afwikkeling van het verkeer op de autosnelwegen rondom de stad. Het is van groot belang dat deze autowegen goed functioneren. Er is dan namelijk geen noodzaak om dóór Nijmegen te rijden als je niet ín Nijmegen moet zijn. Al het doorgaande verkeer gaat buiten de stad om, terwijl het bestemmingsverkeer de stad vanuit de beste windrichting kan benaderen. Binnen de stad hanteren we 3 beleidslijnen: doorstromen, doseren, overstappen.

- Doorstromen: met de bouw van De Oversteek ontstaan meer mogelijkheden om het verkeer te spreiden en kunnen we beter bijsturen in geval van calamiteiten. Het is een goed alternatief voor een deel van de verplaatsingen, die nu nog door het centrum gaan. De gemeente zet in op een goede doorstroming van het verkeer in de stad en ontwikkelt daarvoor de "Groene Route" (zie afbeelding): dit is een aaneengesloten route waarop de doorstroming optimaal is.

- Doseren: als de doorstroming op deze route op piekmomenten onder druk staat, wordt het verkeer op de invalswegen naar de route toe “gebufferd”. De gemeente zet zwaar in op dynamisch verkeersmanagement: we monitoren het verkeer en waar nodig sturen we bij. Zo krijgen we steeds meer grip op verkeer.
- Overstappen: ten noorden, zuiden en westen van Nijmegen bieden we transferia aan waar automobilisten kunnen overstappen op het openbaar vervoer of de (elektrische) fiets.

Tot in 2013 De Oversteek gereed is, zal de bereikbaarheid van de (binnen)stad onder toenemende druk staan. Ook omdat de aanpak van de wegen in de Waalsprong tijdelijk de doorstroming kan beperken. Ook na 2013 zijn er nog werkzaamheden die de bereikbaarheid

beïnvloeden, zoals de Dijkteruglegging en het groot onderhoud aan de Waalbrug. Daarom zal voor het autoverkeer in sterke mate worden aangestuurd op het zo goed mogelijk managen van de verkeersstromen en het stimuleren van het spitsmijden.

4.6.2 Groenewoud-Kwakkenberg

Groenewoud Kwakkenberg ligt aan de oostzijde van Nijmegen, waar niet de grootste knelpunten op het gebied van bereikbaarheid liggen. Het gebied ligt niet aan de Groene Route. De Berg en Dalseweg is een belangrijke toegangsweg naar Nijmegen, maar is in de nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar niet aangemerkt als invalsweg of verdeelweg.

Openbaar vervoer

Het OV moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid van Nijmegen en haar knooppunten. Het streven is een toename van het gebruik van het OV. De kracht van het OV ligt vooral bij zoveel mogelijk gebundelde vervoersstromen.

De bestaande spoorwegen vormen de ruggengraat van het OV. Om regionale verplaatsingen beter te kunnen bedienen, wordt StadsregioRail ontwikkeld. StadsregioRail voorziet in meer regionale treinen per uur en extra stations op de verbinding tussen Duiven, Arnhem, Nijmegen en Wijchen. In aanvulling hierop wordt een netwerk van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) ontwikkeld. Het HOV bedient de belangrijkste knooppunten en bestemmingen in Nijmegen en omgeving en is vooral geschikt voor afstanden tussen de 3 en 10 kilometer. De stadsregio heeft zes te ontwikkelen regionale HOV-lijnen vastgelegd, waarvan er vier liggen op Nijmeegs grondgebied. Als eerste zal de lijn Heijendaal - Nijmegen Centraal - Centrum - Waalsprong (Bemmel-Elst) worden ontwikkeld. Voor deze verbinding wordt op langere termijn gestreefd naar een tramverbinding, die wordt doorgetrokken naar Bemmel en aansluit op de verbinding Arnhem - Huissen - Bemmel - Nijmegen. De andere twee HOV-lijnen lopen van Nijmegen Centraal Station, via Plein '44 naar Beuningen en van de Waalsprong naar Nijmegen-Dukenburg. Het HOV-lijnennet gaat de knooppunten, transferia en omliggende woongebieden met elkaar verbinden. Hiervoor is ook het normale, onderliggende lijnennet van belang voor de verbinding van de knopen met de wijken en de wijken onderling. De fijnmazigheid van een openbaar vervoer netwerk is van belang voor de bereikbaarheid, maar zorgt er ook voor dat het openbaar vervoer een aantrekkelijk alternatief is voor de auto.

Groenewoud Kwakkenberg wordt bediend via lijn 8, die rijdt via de Oude Kleefsebaan – Kwakkenbergweg – Sophiaweg – Hengstdalseweg. Er zijn geen plannen om deze buslijn aan te passen omdat deze lijn op de beste manier dit deel van Nijmegen Oost bedient.

Langzaam verkeer

In Nijmegen liggen veel bestemmingen op korte afstand van elkaar. De fiets is hier vaak een goed alternatief voor de auto. Van alle korte ritten (tot 7,5 kilometer) wordt 37% per fiets afgelegd. Dit percentage willen we laten toenemen, ook vanwege de toenemende populariteit van elektrische fietsen. De gemeente gaat daarom de komende jaren door met het opwaarderen van het fietsroutenetwerk en het realiseren van snelfietsroutes op de belangrijkste verbindingen. Snelfietsroutes zijn doorlopende en aantrekkelijke fietsroutes dwars door de stad, die woonlocaties verbinden met belangrijke stedelijke bestemmingen, ook vanuit de regio. Snelfietsroutes zijn zo direct mogelijk en bieden de fietser extra kwaliteit in de vorm van doorstroming (voorrang, minder oponthoud, groen bij verkeerslichten), vlakke verharding en aantrekkelijkheid (autoluw, schone lucht, sociale veiligheid, omgeving). Door de snelfietsroutes willen wij meer forenzen op de (elektrische) fiets krijgen. Ook werken wij de komende jaren aan de rest van het fietsnetwerk. Naast de hoofdfietsroutes moet het fietsverkeer aantrekkelijker worden door de inrichting van parallelle (schone lucht) routes en fijnmazige verbindingen door de verblijfsgebieden. Een fijnmazig fietsnetwerk is belangrijk, omdat de fiets een belangrijk onderdeel moet gaan uitmaken van de vervoersketen, het verwisselen van vervoerssysteem, bijvoorbeeld van fiets op trein. Minstens zo belangrijk als goede fietsverbindingen zijn tenslotte goede en veilige stallingen.

Door Groenewoud Kwakkenberg lopen geen snelfietsroutes, maar de Sophiaweg en Kwakkenbergweg zijn wel belangrijke fietsroutes. Op deze wegen zijn fietsstroken aanwezig.

Parkeren

De gemeenteraad heeft recent een Parkeernota en een (nieuwe) Nota Parkeernormen vastgesteld. De nota Parkeernormen is gebaseerd op de CROW-kencijfers. In deze nota staat ook het beleid beschreven ten aanzien van dubbelgebruik, afwijkingen en ontheffings-mogelijkheden.

In Groenewoud- Kwakkenberg zijn geen parkeerproblemen bekend.

Verkeersveiligheid

We willen een duurzaam veilig verkeerssysteem. We streven naar grote verblijfsgebieden waar een maximum snelheid geldt van 30 km/h. Op een aantal gebiedsontsluitingswegen geldt een snelheid van 50 km/h om daar het verkeer vanuit de wijk snel te kunnen afwikkelen.

In Groenewoud-Kwakkenberg zijn de Sophiaweg en de Kwakkenbergweg gebiedsontsluitingsweg met een maximum snelheid van 50 km/h. In het nieuwe mobiliteitsbeleid blijft deze status gehandhaafd. De overige wegen in het gebied zijn en blijven 30 km/h.

Expeditieverkeer

Op het gebied van (beroeps)goederenvervoer streeft Nijmegen naar een marktconform beleid, waarbij de overheid de randvoorwaarden schept om de markt tot kwalitatieve oplossingen te verleiden. Het streven is om tot een reductie van het aantal verkeersbewegingen te komen en daarbij zowel CO_2-reductie als een gezonde businesscase te realiseren. Dit wordt bereikt door transportbedrijven die voorop durven lopen extra te belonen in de vorm van specifieke privileges. Daarnaast is ook afstemming op regionaal niveau van belang. Dit gebeurt door continue afstemming met de markt en omliggende gemeenten (vooral Arnhem). De gemeente Nijmegen werkt mee aan het stimuleringsprogramma Lean & Green en kent tenslotte ook nog de Groene Hub. Dit is een project voor het verduurzamen van het goederen- en busvervoer. In dit project zorgen deelnemers uit de regio Arnhem-Nijmegen ervoor dat lokaal opgewekt groen gas gebruikt wordt voor het openbaar vervoer.

Brandweerbereikbaarheid

Het is van groot belang dat de brandweer snel en betrouwbaar bij alle panden kan komen. Er zijn ons geen huidige knelpunten bekend. Als die er wel zijn of zich ontwikkelen, dan wordt dit in een apart traject opgepakt.

4.6.3 Juridische vormgeving

Verkeer

De bestemming Verkeer is opgenomen in de beheersverordening voor wegen met een functie voor verblijf en verplaatsing (waaronder terrassen), verkeerswegen (waaronder busbanen, fiets- en voetpaden), openbaar vervoer, kunstwerken (zoals bruggen en andere waterstaatkundige werken), parkeervoorzieningen en fietsenstallingen.

De spoorlijn Nijmegen - Venlo en de bijbehorende gronden zijn voorzien van de bestemming Verkeer-railverkeer.

Aanduiding Brug

Voor de brug over de spoorlijn Venlo-Nijmegen (station Heyendaal, Heyendaalseweg) is binnen de bestemming Verkeer de aanduiding brug opgenomen. Ter plaatse van de aanduiding 'brug' is een brug met bijbehorende toe- en afritten toegestaan;

Aanduidingen parkeergarage, parkeerterrein en ontsluiting

Binnen de bestemming Gemengd is parkeren ten behoeve van de binnen de bestemming toegestane functies toegestaan. De aanduiding 'p' is opgenomen voor terreinen die specifiek zijn bestemd voor parkeren. Dit is bijvoorbeeld het geval aan de Kwakkenbergweg 62 (hoek Sophiaweg). Voor deze locatie is ook een aanduiding 'os' (ontsluiting) opgenomen. De aanduiding 'pg' is opgenomen voor een (ondergrondse) parkeergarage aan de Groenewoudseweg 313-317 (tandartsenpraktijk).

4.7 Groen en Water

4.7.1 Groen

Algemeen

Op het gebied van groen gelden verschillende beleidslijnen en wettelijke regels. Deze worden hieronder kort beschreven.

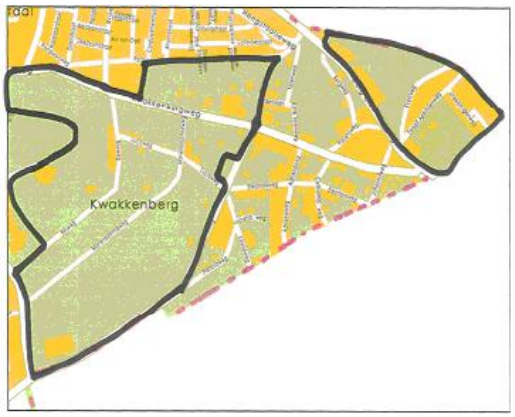
Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet beschermt een groot aantal soorten dieren en planten. Deze mogen onder meer niet worden gedood, verjaagd, gevangen of verontrust. In de Flora- en Faunawet is een zogenaamde “algemene zorgplicht” opgenomen, die van toepassing is op alle planten en dieren of ze wettelijk beschermd zijn of niet. Schadelijke activiteiten voor planten en dieren moeten in alle gevallen zoveel mogelijk worden voorkomen. De zorgplicht is met name van toepassing op ruimtelijke ingrepen en is derhalve niet aan de orde in het bestemmingsplan omdat er geen ontwikkelingen plaatsvinden.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Een groot deel van het gebied ligt binnen de Ecologische Hoofdstructuur waardoor er zorgvuldig met het groen en de natuurwaarden omgegaan dient te worden.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Er zijn in een EHS-gebied in beginsel dus geen ruimtelijke ontwikkelingen toegestaan. Het gebied leent zich goed voor een regeling in een conserverend bestemmingsplan. Zie voor de ligging van de EHS onderstaande globale weergave op de kaart.

De Groene Draad

Het groenplan De Groene Draad (2007) heeft in Nijmegen de status van een groen-structuurplan. Dit beleidsplan maakt het mogelijk om actief te sturen op ontwikkelingen op het gebied van groen in de stad. Daarnaast biedt het handvatten om groen een sterke positie te geven binnen de dynamiek van de stedelijke ontwikkelingen. In het groenplan is beschreven hoe we omgaan met het bestaande groen en welke randvoorwaarden belangrijk zijn. Voor alle wijken zijn de karakteristieke kenmerken van het wijkgroen beschreven, die als toetsings-kader dienen voor plannen en ontwikkelingen in de stad. Ook is gekeken naar de behoefte of kansen voor het groen in de wijk.

Handboek Stadsbomen

Het Handboek Stadsbomen vormt een nadere uitwerking van De Groene Draad voor de

instandhouding en ontwikkeling van ons bomenbestand. Dit Handboek vormt tevens een toelichting op de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV), waarin de regels ten aanzien van bomen en groen zijn vastgelegd. Het Handboek is daarmee het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen, inclusief bomen op particulier terreinen. Voor een beperkt aantal gebieden binnen de gemeentegrens is de Boswet van kracht, omdat ten aanzien van deze houtopstanden de beschermingskaders (meldingsplicht, herplantplicht en kapverboden) beter aansluiten bij de aard van het gebied (bos) en de functie (natuur/recreatie). In het Marienbosch is dit het geval. Als de plek waar nu een bos-of natuurgebied ligt nodig is voor andere functies, dan dient dat wat verdwijnt weer moet worden hersteld volgens de richtlijn compensatie natuur en bos (1998) van de provincie Gelderland. In de rest van de Kwakkenberg en Groenewoud is de APV van toepassing

Natuurwaardenkaart

De wijze waarop in Nijmegen omgegaan wordt met de natuurwetgeving is uitgewerkt in de Richtlijn Natuur, die doorvertaald is naar de Natuurwaardenkaart (2005). Op basis van deze kaart kan een inschatting gemaakt worden in hoeverre binnen een gebied beschermde en bedreigde planten- en diersoorten voorkomen.

Groenewoud-Kwakkenberg

Kwakkenberg

De Kwakkenberg ligt op de bosrijke overgang met het buitengebied waarvan delen behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur. De Kwakkenberg is een villawijk met een open verkaveling op grote percelen, gelegen rond een 70 meter hoog plateau. Het is het dunst bevolkte gebied van Nijmegen. Gedurende een lange periode zijn er mondjesmaat woningen gebouwd in het bos. Door deze geleidelijke ontwikkeling is in de wijk een grote diversiteit aan bouwstijlen en bouwperioden te vinden. De villa's zijn op zichzelf staande objecten met een eigen karakteristiek, het bos vormt de binding van de wijk.

Mariënboom

Het groen van Mariënboom strekt zich uit vanaf het bosgebied de Vier Perken tot aan het nieuwe woongebied de Limos. Binnen dit gebied ligt de begraafplaats Rustoord, een sportcomplex, de speeltuin de Leemkuil, landgoed de Villandry en het landgoed Mariënbosch. Het bosrijke karakter overheerst in dit gebied.

De bosgebieden worden hoog gewaardeerd in Nijmegen en moeten zo min mogelijk verder verdicht worden omdat dit het boskarakter teveel aantast. Een deel van het gebied valt onder het regime van de Boswet waardoor het totale areaal aan bos behouden moet blijven.

Groenewoud

Groenewoud is een ruime, uitgesproken groene wijk. Dit komt vooral door de aanwezigheid van de groene, open ruimte ten zuiden van de d'Almarasweg, het tennispark in de Van Haapstraat, de kloostertuin van het Albertinum en de vele particuliere tuinen in de wijk.

Het gemeentelijk openbare groen binnen de wijk is beperkt tot enkele plantsoenstroken en typerende kleine plantsoenvakken. De inrichting is functioneel en helder en kent over het algemeen weinig problemen. Op initiatief van een aantal bewoners is een braakliggend terrein omgetoverd tot een speel- en ontmoetingsplek voor de hele wijk. Er is geen duidelijk herkenbare bomenstructuur. Aan de randen van de wijk liggen twee grote groengebieden die slecht benut kunnen worden; Albertinum en Park Brakkenstein. Het Albertinum is particulier eigendom en op dit moment niet toegankelijk voor de buurtbewoners. Tussen de wijk en het park Brakkenstein is de spoorlijn een barrière.

Het parkje Groene Perron parallel aan de spoorlijn, lopend vanaf de St. Annastraat tot aan de Heyendaalseweg, is aangelegd als compensatie voor het groen dat moest verdwijnen voor de busbaan in de spoorkuil. Dit parkje is een welkome aanvulling op het openbare groen in de wijk.

Mariënboom en Kwakkenberg behoren tot de hoofdgroenstructuur bos/natuur, zie voor de

ligging van deze gebieden (weergegeven met donkergroen) onderstaande kaart. Tot het vlakgroen van stedelijk niveau (lichtgroen) behoort de begraafplaats, het groen aan de Postweg en het Groen Perron. Albertinum is onderdeel van groen op wijkniveau (blauw).

Tot de primaire hoofdbomenstructuur behoren de bomen aan de Groesbeekseweg, Groenewoudsweg, Postweg (tussen Groesbeekseweg en Gelderselaan), Heijendaalseweg, Sophiaweg, Berg en Dalsweg. Tot de secundaire hoofdbomenstructuur behoren de bomen aan de Postweg, Kwakkenbergweg, Luciaweg en Eleonoraweg, Marienboomsweg, Bosweg, D'Almarasweg. Tot de bomenstructuur op wijkniveau behoren de bomen aan de Willem Schiffstraat, van Haapsstraat, Valkenburgseweg, Adrianaweg, Catharinaweg, Paijensweg. De kwaliteit van de standplaats en het beheer van de bomen van de primaire hoofdbomenstructuur moet zodanig zijn dat deze tenminste 80 jaar in goede conditie blijven. Voor bomen van de secundaire hoofdbomenstructuur en de wijkstructuur is dat 50 jaar. Zie voor de ligging van deze structuren onderstaande kaart.

Aanleg aarden wal ten behoeve van Marienbosch (Groesbeekseweg 351)

Een aantal bewoners van Sophiaweg (tegenover Marienbosch) willen graag een aarden wal opgenomen zien in de bosbestemming teneinde het verkeer van en naar de parkeerplaats zoveel mogelijk af te schermen (qua geluid en licht) van de woningen.

Ten behoeve van de aanleg van deze aarden wal is door Natuurbalans/Limes divergens, adviesbureau voor natuur en landschap, een ecologisch advies uitgebracht. Uit het advies

blijkt dat de aanleg van een aarden wal mogelijk is.

De bosstrook tussen Marienbosch en de Sophiaweg wordt vooral gedomineerd door soorten als: tamme kastanje, zomereik, wintereik, Amerikaanse eik, beuk, esdoorn en acacia met enige ondergroei van onder andere kardinaalsmuts, vuilboom, vlier, rodondendron, braam en klimop.

Met de aanleg van de aarden wal wordt het bestaande relief extra geaccentueerd. Door op de aarden wal bovendien jonge bomen en struiken in te planten, wordt de structuurvariatie in de bosstrook vergroot. De aanleg van de aarden wal met inplant van jonge bomen en struiken is gunstig voor de horizontale gelaagdheid van het bos, voor bosverjonging en voor soorten die gebaat zijn bij dekking, zoals bijvoorbeeld bosvogels en vleermuissoorten.

De bestaande bomen blijven gehandhaafd. Sterfte van bomen die in de aarden wal komen te liggen is onwaarschijnlijk.

4.7.2 Juridische vormgeving

Bos

De bestemming Bos is toegewezen aan gebieden met:

- een boskarakter;
- (beperkte) natuurlijke en landschappelijke waarden;
- een combinatie met andere functies, waarbij het boskarakter en het landschap stedenbouwkundige waarden zijn.

Binnen de bestemming Bos is slechts beperkt bebouwing mogelijk. Daarnaast moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd om bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, te kunnen uitvoeren (waaronder het kappen van bomen).

Ten behoeve van de aanleg van de aarden wal is binnen de bestemming Bos de aanduiding (specifieke vorm van bos-aarden wal) opgenomen.

Groen

De in het gebied voorkomende grotere groenvoorzieningen (niet zijnde bermen en/of andere ondergeschikte groenelementen binnen de weginrichting of groen met landschappelijke en/of natuurlijke waarden) zijn voorzien van de bestemming Groen. Binnen de bestemming Groen zijn groenvoorzieningen, waterpartijen, fiets- en voetpaden toegestaan. Daarnaast zijn op basis van de aanvullende bepaling "(Bouw)werken ten algemene nutte" tevens straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, transformatorhuisjes e.d. toegestaan. Op grond van de begripsbepaling van straatmeubilair behoren dan ook bijvoorbeeld beeldende kunst, speelvoorzieningen, jongerenontmoetingsplaatsen, afvalinzamelsystemen en reclameobjecten tot de mogelijkheden. In de bestemming Groen zijn wegen en parkeervoorzieningen niet toegestaan.

Nationaal landschap

Voor het Nationaal Landschap is een gebiedsaanduiding Waarde-Nationaal Landschap opgenomen in het bestemmingsplan. De gebiedsaanduiding nationaal landschap heeft het behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het gebied, zoals vastgelegd in de streekplanuitwerking "Kernkwaliteiten waardevolle landschappen", ten doel.

4.7.3 Water

Algemeen

Voor het totale waterbeleid wordt de term Integraal Waterbeheer gebruikt, met een onderscheid in het watersysteem en de waterketen. Het watersysteem omvat grofweg de cyclus van het regenwater, oppervlaktewater, grondwater en de bijbehorende leef-gemeenschappen. De waterketen omvat het menselijk ingrijpen hierin: grondwateronttrekking, de bewerking tot drinkwater, distributie en gebruik, inzameling afvalwater via het riool, waterzuivering en uiteindelijk de lozing op het oppervlaktewater.

Voor zowel onderdelen van het watersysteem als onderdelen van de waterketen kan het van belang zijn dat deze een bestemming of dubbelbestemming krijgen in het bestemmingsplan. Dat geldt bijvoorbeeld voor oppervlaktewater, overstortvijvers, infiltratievoorzieningen (wadi's), waterkeringen en grondwaterbeschermingsgebieden. Ook moet in het bestemmingsplan rekening worden gehouden met zaken die geen eigen bestemming hebben, maar wel van belang zijn voor de voorschriften. Bijvoorbeeld als er een rioolpersleiding ligt, waarboven niet gebouwd mag worden of als er een belangrijk transportriool ligt. Hieronder volgt een korte beschrijving van de geldende wettelijke regelingen en beleidslijnen.

Waterwet

De Waterwet uit 2009 integreert en moderniseert een achttal bestaande wetten en regelt het beheer van het oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen het waterbeleid en de ruimtelijke ordening. De Waterwet maakt de taken en bevoegdheden van de verschillende overheden (Waterschap, Rijkswaterstaat, provincie en gemeente) duidelijk. Door de Waterwet hoeven er geen afzonderlijke vergunningen meer te worden aangevraagd op basis van verschillende wetten, maar nog slechts één watervergunning.

Waterbeheerplan 2010-2015

Het Waterbeheerplan beschrijft op hoofdlijnen de watertaken van het Waterschap Rivierenland op het gebied van waterkering, waterkwantiteit, waterkwaliteit en de zuivering afvalwater. Ook wordt een doorkijk gegeven naar het jaar 2027 in verband met de doelstellingen voor de waterkwaliteit (Europese Kader Richtlijn Water). Voor de waterketen voert het waterschap specifieke optimalisatietrajecten uit samen met de gemeente en Rijkswaterstaat. Ook is een afvalwaterakkoord tussen de partijen afgesloten. Doel van het waterschap is het zoveel mogelijk weren van schoon regenwater en gebiedsvreemd (grond)water uit de riolering. Hierdoor wordt overbelasting van de rioolwaterzuiveringsinstallaties en overstorten naar het oppervlaktewater worden voorkomen.

In het stedelijke gebied lopen gezamenlijke acties voor de vergroting van de waterberging en de aanleg van natuurvriendelijke oevers in het kader van het waterplan Nijmegen 2001. De belangrijkste beleidswijziging hierin is een andere waterbergingsnorm voor bestaand en nieuw stedelijk gebied. Dit moet in de watertoets worden meegenomen. Doelstelling van het waterschap is om haar beheersgebied in 2015 klimaatbestendig te hebben op basis van de huidige klimaatscenario's.

Waterplan 2001

Het Waterplan van de gemeente Nijmegen vormt voor de waterpartners de inhoudelijke en procesmatige basis voor de samenwerking aan een duurzame waterketen, een gezond veerkrachtig watersysteem en een aantrekkelijke leefomgeving tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Belangrijke doelstellingen zijn:

- Optimalisatie van de waterbeheerketen samen met de waterpartners.
- Gezond maken van de stadswateren
- Afkoppelen van regenwater op een liefst zichtbare wijze
- Bevordering van het waterbewustzijn bij de Nijmegenaren.

Groenewoud Kwakkenberg

Nijmegen is gelegen op de overgang van de stuwwal naar het lager gelegen poldergebied. Boven op de stuwwal ligt de grondwaterstand 10 tot 50 meter onder het oppervlak. Regenwater dat hier op het onverhard oppervlak valt, zakt na verloop van tijd weg in de ondergrond. Het zand van de stuwwal 'filtert' het water, waardoor in de diepere lagen schoon grondwater voor de drinkwatervoorziening beschikbaar komt (Heumensoord). Op de stuwwalhelling is geen oppervlaktewater aanwezig. Het gebied direct ten oosten van het Maas-Waalkanaal kan worden gezien als het overgangsgebied van hoog naar laag en kent sterk wisselende grondwaterstanden. Ondoordringbare kleilagen in de bodem belemmeren plaatselijk het wegzakken van regenwater, waardoor het water in de tuinen kan blijven staan. Het lage deel van Nijmegen is gelegen in Dukenburg en Lindenholt en in de Waalsprong. In deze voormalige

poldergebieden zijn de grondwaterstanden hoger en is veel oppervlaktewater in de vorm van vijvers aanwezig.

In het gebied Groenewoud-Kwakkenberg ligt één regenwater-/rioleringssysteem, dat voornamelijk ondergronds ligt. Het afvalwatersysteem is een gemengd rioolsysteem, dat op de meeste plaatsen ook het regenwater afvoert. Op sommige plaatsen verdwijnt het regenwater ook rechtstreeks de omliggende natuur in. Van enkele wegen wordt het regenwater via goten afgevoerd naar verticale infiltratievoorzieningen (Kwakkenbergweg) of naar horizontale infiltratievoorzieningen (Broerdijk en Sophiaweg naast het benzinestation aan de Berg en Dalseweg). Een aantal straten is dus afgekoppeld, maar deze voorzieningen worden niet bestemd.

Onder de Eversweg ligt een persrioolleiding die bestemd moet worden. Verder laten de afvoermodellen zien dat er veel regenwater wordt vervoerd in een groot transportriool onder de van Haapsstraat. Dit is regenwater dat van de helling van de Groesbeekseweg afstroomt naar het westen de wijk Groenewoud in. Dit riool transporteert het verder naar het westen en komt uiteindelijk uit in de overstortvijver Houtlaan. Ook dit riool in de van Haapsstraat moet bestemd worden.

Grondwaterbeschermingsgebied

Een klein gedeelte van het gebied, ten zuiden van de Groesbeekseweg ligt in het grondwaterbeschermingsgebied. Dit betekent dat voorgenomen activiteiten getoetst moeten worden aan de criteria volgens het stand-still/step forward beginsel. In de Provinciale Milieuverordening (PMV) is voor grondwaterbeschermingsgebieden het beleid "Stand still/step forward" voor stedenbouwkundige ontwikkelingen opgenomen. Daarmee wordt bedoeld dat er geen verslechtering mag plaatsvinden van de huidige grond-waterkwaliteit/kwantiteit rondom het grondwaterbeschermingsgebied door bouwplannen.

4.7.4 Juridische vormgeving

Grondwaterbeschermingsgebied

Het grondwaterbeschermingsgebied behoeft een specifieke juridische bescherming ook al worden er in het bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. In het bestemmingsplan is de aanduiding met regels Milieuzone-Grondwaterbescherming opgenomen. Deze aanduiding met regels doet geen afbreuk aan de in de andere geldende bestemmingen geboden bouwmogelijkheden, maar er is wel een verbod opgenomen om bepaalde werken, geen gebouwen zijnde, of werkzaamheden uit te voeren zonder omgevingsvergunning .

De aanduiding is bedoeld om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan of een verbetering te bewerkstelligen.

Leiding- Riool

Met deze dubbelbestemming zijn de hoofdriolen aangegeven. Rondom de riolen is een strook van 4 meter aangehouden. Op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd. Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien het belang van het riool hierdoor niet onevenredig wordt geschaad. De gemeente is de beheerder van deze riolen.

4.8 Archeologie en cultuurhistorie

4.8.1 Archeologisch beleid

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat: "Archeologische waarden dienen als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed te worden meegenomen en te worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen". Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient, volgens dit verdrag, de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek. Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de verstoring van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen. Inmiddels zijn de uitgangspunten van het Verdrag in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 via de wijzigingswet Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz, 1-9-2007).

Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen is hiermee in overeenstemming en gericht op het zoveel mogelijk ontzien van het bodemarchief. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen.

Een goede bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Hiervoor is door de gemeente Nijmegen een archeologische beleidskaart ontwikkeld, waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en gebieden met hun archeologische waardering zijn aangegeven.

Tenslotte geldt dat een persoon die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt, waarvan deze weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), is verplicht dit binnen drie dagen te melden (artikel 53 Monumentenwet 1988)bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

4.8.2 Groenewoud-Kwakkenberg

Enkele jaren geleden is het tracé van een Romeinse waterleiding ontdekt. Dit aquaduct dat liep van Groesbeek naar Nijmegen voorzag het legerkamp op de Hunerberg van drinkwater. Het ca. 5 kilometer lange tracé is in het huidig landschap nog herkenbaar als een stelsel van dijkjes, dalen en geulen. De minister van OCW heeft in totaal vijf delen van het tracé aangewezen als monument (vier van de vijf liggen op het grondgebied van Groesbeek). Eén daarvan is de geul of greppel die door Marienbosch loopt. De droge greppel was hier ooit drie meter diep; op de bodem lag waarschijnlijk een houten goot waardoor het water werd getransporteerd.

Het perceel in Marienbosch wordt aangeduid op de plankaart, maar krijgt geen dubbelbestemming ter bescherming van de archeologische waarde. De bescherming van het monument wordt geregeld door de Monumentenwet 1988. Voor een wijziging van het monument dient altijd een vergunning te worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Het verdere verloop van het tracé van het aquaduct gaat via de Broerdijk en Broerweg.

Een groot deel van het plangebied ligt in een zone van zeer hoge archeologische waarde (waarde 3) vanwege waardevolle archeologische resten uit de Romeinse tijd. Hier zijn sporen te verwachten van de militaire aanwezigheid van de Romeinen in de 1^{e} en 2^{e} eeuw na Chr. Terreinen en percelen die in deze zone liggen krijgen een dubbelbestemming. Uitgangspunt is behoud in situ via planaanpassing of inpassing van de archeologische resten. Indien behoud niet mogelijk is, dienen alle werkzaamheden in de bodem die dieper gaan dan 30cm -

maaiveld te worden voorafgegaan door archeologisch onderzoek. Er gelden specifieke bouw- en aanlegvoorschriften.

Het perceel ligt tevens in het in 1988 door de gemeenteraad aangewezen archeologisch aandachtsgebied. Conform het raadsbesluit d.d. 6 juli 1988 (voorstel 201/1988) zijn particulieren en partijen gehouden medewerking te verlenen aan het (laten) verrichten van archeologisch onderzoek.

Een deel van het plangebied ligt in een zone met van archeologisch belang (waarde 2). Hier kan het tracé van de romeinse weg naar Cuijk worden aangetroffen. In verband hiermee worden terreinen of percelen in deze zone voorzien van een dubbelbestemming. Aan werkzaamheden in de bodem die dieper gaan dan 30cm - maaiveld kunnen voorwaarden worden verbonden voor de uitvoering van archeologisch onderzoek. Er gelden specifieke bouw- en aanlegvoorschriften.

Een deel van het plangebied ligt in een zone met een nader te onderzoeken archeologisch belang. Voor deze archeologische waarde wordt in het bestemmingsplan niets geregeld, maar mogelijk zullen aan deze waarde in de nabije toekomst via een erfgoedverordening archeologische maatregelen kunnen worden gekoppeld.

4.8.3 Juridische vormgeving

Het plangebied Groenewoud-Kwakkenberg kent 4 archeologische waarden: de waarde 1 waarvoor in de beheersverordening niets wordt geregeld, en de waarden 2 en 3, waarvoor een dubbelbestemming wordt opgenomen. Daarnaast heeft de minster van OCW onlangs in Marienbosch een deel van het tracé van het Romeinse aquaduct als een archeologisch rijksmonument aangewezen op basis van de Monumentenwet 1988.

4.8.4 Cultuurhistorie

Rijksbeleid

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingsbesluiten en beheersverordeningen cultuurhistorische gebouwen, objecten en structuren te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen.

Gemeentelijk beleid

Het gedachtengoed uit de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg, dat cultuurhistorie een belangrijke drager is voor ruimtelijke ontwikkelingen en als inspiratiebron gebruikt kan worden, komt voort uit het landelijke Belvedere-beleid, verwoord in de Nota Belvedere uit 1999. Het Belvedere gedachtengoed is de basis geweest voor de gemeentelijke Kadernota Beeldkwaliteit (2003). Deze nota beschrijft wat de ingrediënten zijn voor de typisch Nijmeegse beeldkwaliteit en hoe de gemeente deze wil stimuleren. De bijzondere historische gelaagdheid van de Nijmeegse identiteit is daarbij van uitzonderlijk belang. Door de cultuurhistorie ontwikkelingsgericht in te zetten als ontwerpinstrument kunnen specifieke kwaliteiten en waarden van een plek worden aangegrepen om een nieuw plan te verankeren binnen het 'verhaal van de stad'.

De gemeentelijke monumentenverordening is de basis voor de gemeentelijke monumentenzorg. Hierin staat aan welke criteria een object moet voldoen om voor

bescherming in aanmerking te komen.

4.8.5 Groenewoud-Kwakkenberg

Het gebied van Groenewoud en de Kwakkenberg heeft een rijke geschiedenis, die nog op veel plekken zichtbaar is. De Groesbeekseweg en Berg en Dalseweg waren oude uitvalswegen vanaf de stad Nijmegen. De Postweg-Groenewoudseweg, die grotendeels samenviel met de landweer, was lange tijd de grens van het Nijmeegse Schependom. Ten zuiden van deze weg lag het Nederrijkswald. Voor de zeventiende eeuw waren er al delen van het Nederrijkswald ten zuiden van de Postweg-Groenewoudseweg ontgonnen, zoals vermoedelijk de ontginning bij de Valenbaart (naam voor het eerst vermeld in 1561). Vroeg zestiende-eeuwse ontginningen betreffen hoeve Mariënboom, gelegen iets ten zuiden van Valenbaart, De Driehuizen en de Averdens Camp, gelegen in de hoek Nijmeegsebaan-Sionsweg. Het gebied ten westen van de Groesbeekseweg, waarin De Driehuizen en Mariënboom zijn gelegen, behoorde reeds in de zestiende eeuw tot het Schependom Nijmegen. Het gebied ten oosten van de Groesbeekseweg was in deze tijd nog eigendom van de waldgraaf.

De eerste grootschalige ontginningen van het Nederrijkswald ten zuiden van de Postweg-Groenewoudseweg dateren van 1645-1665, waaronder een groot gebied ten oosten van de Groesbeekseweg, aansluitend op Mariënboom, en het gebied tussen de Postweg en huidige Kwakkenbergweg. De betreffende percelen werden afgesplitst van het domein Nederrijkswald. Het gebied ten oosten van de Groesbeekseweg kwam binnen het Nijmeegse Schependom te liggen. Het gebied tussen de Postweg en de Kwakkenbergweg was eigendom van de heer van Ubbergen. Op de percelen werden boerderijen gesticht. Een aantal van deze boerderijen diende ook als buitenplaats of landgoed van de eigenaar. De meeste grondbezitters waren gegoede burgers en militairen uit Nijmegen. Mariënboom, Ketelenberg, Valenbaart, Groenewoud en Gelders Hof zijn buitenplaatsen die in het Schependom Nijmegen lagen. In de achttiende eeuw werd een aantal langoederen uitgebreid of verfraaid met onder andere beuken- en dennenlanen, vruchtenboomgaarden, exotische aanplantingen, vijvers en tuinen.

Het landgoed Mariënboom is ontstaan als middeleeuwse ontginningshoeve, gesticht vanuit het Nijmeegse Broerenklooster. In de zestiende eeuw stond bij de hoeve een kapel, die in 1605 is afgebroken. Het buitenhuis, vermoedelijk vanaf het midden van de zeventiende eeuw aanwezig, lag op de plaats van het huidige monumentale huis Oud-Mariënboom. In de zeventiende eeuw was het huis eigendom van de burggraaf van Nijmegen. Het huidige Oud-Mariënboom is in 1822 gebouwd in opdracht van Frederik Willem van Nyvenheim. Begin zestiende eeuw was er ten noorden van de Postweg huis Hackfort gesticht, waarschijnlijk door de Nijmeegse burgemeester Hendrick Hackfort (1517-1523). Begin achttiende eeuw is ongeveer ter plaatse van dit huis de buitenplaats Berglust gesticht. In 1799 werd Berglust met omgeving gekocht door de familie Quack. De Kwakkenberg is naar deze familie genoemd. Het huis 'Gelders Hof' wordt voor het eerst begin achttiende eeuw genoemd. Het betrof destijds een klein buitenhuis. De huidige villa is in 1850 gebouwd door de Kleefse architect Fritsen, in opdracht van de Amsterdamse koopman Bernhard Bahlmann. De villa werd destijds omgeven door sier- en fruitbomen en groentekassen.Tegenover Mariënboom, ten zuiden van de huidige Bosweg, lag sinds zeventiende eeuw de boerenhoeve De Ketelenberg. De hoeve De Groenewoud, thans café Groenewoud, is in 1763 is in opdracht van de waldforster Frans Stevens gebouwd. Later deed deze hoeve dienst als buitenherberg en was een geliefde pleisterplaats voor Nijmeegse notabelen. Vlakbij Groenewoud en naast Villandry stond de Valenbaart, op een al oudere ontginning is deze boerderij in het midden van de zeventiende eeuw gesticht. Later bestond de Valenbaart bekend als een beruchte herberg, waar nogal eens geweldsmisdrijven plaatsvonden.

Een buitenverblijf dat niet als ontginningshoeve is ontstaan is Villandry, gebouwd in 1902-1903 en vernoemd naar de schoonmoeder van de opdrachtgever. Het huis was omgeven door een in franse classicistische stijl ingerichte tuin. Tussen 1909 en 1988 was de buitenplaats in gebruik als herstellingsoord. Vanaf 1926 verrees hiervoor een nieuw gebouw op het terrein van de buitenplaats.

Een aantal van deze landgoederen is aangewezen als beschermd monument. Van een aantal is alleen de naam nog bewaard gebleven.

De Kwakkenbergweg was van oudsher een oud pad door het Nederrijkswald. Op een kaart uit 1758 wordt deze weg aangeduid als 'Weg van 't walt'. Op 1 januari 1915 werd een deel van het Groesbeekse grondgebied, waaronder de huidige Kwakkenberg, overgedragen aan de Gemeente Nijmegen. Het was voor de gemeente Nijmegen van belang om in bezit te komen van dit grondgebied, vanwege de fraaie ligging en de mogelijkheid percelen aan welgestelden te verkopen. Dit nieuwe stadsgedeelte zou kapitaalkrachtige mensen moeten aantrekken voor het bouwen van villa's. Om te voorkomen dat er andere gebouwen dan villa's werden gebouwd, legde de gemeente Nijmegen op de terreinen de erfdienstbaarheid op “om op het verkochte geen fabrieken, arbeiderswoningen, danslocalen of herbergen” te bouwen. Ook werd een aantal publiekrechtelijke beperkingen in het bestemmingsplan opgenomen, zoals het feit dat het gebied bijna geheel werd aangewezen voor de bestemming 'eensgezinshuizen'. Het landgoed Berglust was in 1902 verkocht aan Joachimus van Houwinge. Ook had hij andere delen van de huidige Kwakkenberg in bezit. De door hem aangelegde wegen, waaronder de Bergweg, Twaalf Apostelenweg, Eversweg, Kwakkenbergweg, Lindenlaan, Torenweg en Korde Torenweg, deed hij kostenloos aan de gemeente Nijmegen over om de percelen voor villabouw te kunnen verkopen. Vanaf 1915 zijn aan deze wegen een groot aantal vrijstaande villa's op ruime, groene percelen gebouwd. Een aantal villa's is aangewezen als gemeentelijk- en rijksmonument. Een aantal villa's is niet beschermd, maar heeft wel cultuurhistorische waarde.

In 1870 kocht het Rijk op de Kwakkenberg grond van Jhr. Dommer van Poldersveldt ten behoeve van het aanleggen van een schans. Het Rijk kocht slechts delen van de beschikbare percelen en niet meer dan strikt noodzakelijk was. Hierdoor kreeg de schans een grillige vorm, die nu nog in het huidige terrein zichtbaar is. De schans, ook wel Fort Kwakkenberg genoemd, bestond uit een walgang, borstwering en gracht. Op het binnenterrein stond een blokhuis, waterput en pomp. De schans geschiedde als extra beveiliging voor het fort Sterrenschans en het fort Verbrande Molen. Aangezien de vestigingstatus van Nijmegen in 1874 werd opgeheven, heeft de schans maar vier jaar bestaan. Op 6 april 1878 kocht de gemeenteraad de grond van fort Kwakkenberg aan ten behoeve van de aanleg van een hoog waterreservoir voor de nieuw aan te leggen gemeentelijke waterleiding. Een watertoren was op deze hoogte, circa 70 meter boven NAP, niet nodig, waardoor met een hoog reservoir volstaan kon worden. Toch zijn de Torenweg en de Korte Torenweg die langs het terrein lopen naar dit gebouwtje genoemd.

Vandaag de dag zijn, aan de noord-oostzijde van de Kwakkenbergweg achter de huizen nr. 43 en nr. 45, nog de contouren van het vroegere verdedigingswerk zichtbaar. Het terrein is toegankelijk via een hekwerk met Art Nouveau ornamenten. De huidige Lindenlaan vormt met bomen aan weerszijden een statige toegangsweg tot het terrein. Ook een ongeplaveide weg omzoomd door bomen leidt direct vanaf de hoek Sophiaweg- Torenweg- Berg en Dalseweg naar het terrein. Het voormalige fortterrein en het hoogreservoir zijn niet beschermd, maar wel van waarde voor de geschiedenis van Nijmegen. De Lindenlaan en de ongeplaveide weg zijn waardevolle groene structuren.

Toen vanaf het midden van de negentiende eeuw de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland was hersteld kwam de katholieke emancipatie in een stroomversnelling. De grote Nijmeegse katholieke bevolking stichten onder andere eigen scholen, arbeidersverenigingen en een ziekenhuis. Ook werden er veel nieuwe kerken en kloosters gesticht. Het katholicisme werd steeds beter in het openbare leven zichtbaar. Het voormalige klooster en pensionaat Mariënbosch (1923-1924) en het Albertinumklooster (1930-1932), evenals het voormalige Rooms-katholieke internaat voor U.L.O. aan de Sophiaweg/ Kwakkenbergweg (1954-1955) behoren bij deze katholieke 'revival'.

Vanaf het einde van de negentiende eeuw breidde Nijmegen steeds verder naar het zuiden en westen uit. Uitbreidingsplannen gaven aan waar nieuwe wijken tot stand kwamen. De wijk Groenewoud is in de jaren '60 van de twintigste eeuw gebouwd.

4.8.6 Juridische vormgeving

De bijgevoegde kaart (bijlage 2) geeft de beschermde gemeentelijke- en rijksmonumenten weer.

Naast de beschermde monumenten zijn er ook niet-beschermde cultuurhistorische waarden aanwezig, namelijk:

- De historische structuren: Postweg, Groesbeekseweg, Kwakkenbergweg en Berg- en Dalseweg.
- Restanten van fort Kwakkenberg
- Het hekwerk dat toegang geeft tot het waterleidingterrein.
- De zichtlijnen naar fort Kwakkenberg: de Lindenlaan en de ongeplaveide weg omzoomd met bomen.
- De Kwakkenberg als villawijk in een bosrijke omgeving. Meerdere villa's hebben architectonische en cultuurhistorische waarde.
- Het voormalige Rooms-katholieke internaat voor U.L.O. aan de Sophiaweg/ Kwakkenbergweg.

De bovengenoemde beschermde en niet-beschermde cultuurhistorische waarden in het plangebied worden met het vastleggen van de bestaande situatie in het bestemmingsplan gerespecteerd.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op 24 april 2012 is een informatie-avond gehouden over de ontwerp-beheersverordening Groenewoud Kwakkenberg. Vervolgens is de ontwerp-verordening 6 weken ter visie gelegd in de periode 26 april tot en met 6 juni 2012. Tijdens de inspraakperiode zijn er 15 inspraakreacties ingediend. Deze inspraakreacties zijn verwerkt en opgenomen in een inspraaknota.

De eerder ingediende reacties in het kader van de beheersverordening worden meegenomen als inspraakreacties in het kader van het (ontwerp)bestemmingsplan.

Het (ontwerp)-bestemmingsplan wordt opnieuw zes weken ter visie gelegd. Gedurende deze periode kunnen er zienswijzen worden ingediend tegen het plan. Degene die in het kader van de (ontwerp)-beheersverordening een reactie hebben ingediend, behoeven niet opnieuw te reageren in het kader van het ontwerpbestemmingsplan. Uiteraard kunnen zij alsnog gebruik maken om een zienswijze in te dienen in het kader van het ontwerpbestemmingsplan.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan kan een grond opleveren voor planschade (art. 6.1 lid 2 onder a Wet ruimtelijke ordening). Omdat er bij het opstellen van het bestemmingsplan al zoveel mogelijk rekening is gehouden met bestaande rechten, is het planschaderisico tot een minimum beperkt. De kosten van het opstellen van het bestemmingsplan worden gedekt uit de gemeentelijke begroting.

Er worden geen nieuwe ontwikkelingen meegenomen in het bestemmingsplan. Een exploitatieplan zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 1 van de Wro is derhalve niet noodzakelijk (artikel 6.12 lid 2 sub a Wro).

5.3 Retrospectieve toets

In het gebied zijn de volgende strijdigheden met het geldende bestemmingsplan bekend. Deze strijdigheden kunnen niet worden gelegaliseerd.

Adres	**overtreding**	**actie**
Postweg 50	verzagen van boomstronken en/of open haardhout	De activiteiten zijn in strijd met de beheersverordening. De activiteiten passen niet binnen de bestemming Recreatie met functieaanduiding paardenwei. Ook voor zover de activiteiten plaatsvinden binnen de bestemming Bedrijf zijn deze in strijd met de beheersverordening omdat binnen deze bestemming slechts bedrijven met een milieucategorie 1 en 2 zijn toegestaan. Een houtzagerij/bosbouwbedrijf valt onder milieucategorie 3.2 respectievelijk 3.1. Omdat de activiteiten (geluids)overlast veroorzaken voor de omwonenden, is handhaving gewenst.
Postweg 22	kapsalon in bijgebouw	dwangsombeschikking met begunstigingstermijn zodat kan worden gezocht naar een andere oplossing voor de huisvesting van de kapsalon.

In de ontwerp-beheersverordening werden tevens de adressen Kwakkenbergweg 31-33 en Bosweg 36 genoemd. Aangezien op de adressen de illegale situatie inmiddels is opgeheven, zijn deze adressen niet meer opgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan. Daarnaast heeft de eigenaar van Bosweg 36 gereageerd op de ontwerp-beheersverordening. De gemeentelijke reactie is opgenomen in de inspraaknota.

Bijlagen

Bijlage 1 stedenbouwkundige matrix

Stedenbouwkundige matrix

Gebied 1: Historische gesloten bebouwing, Gebied 2: Historische open bebouwing, Gebied 3: Tuinstad, Gebied 4: Jaren 70 en 80 wijken, Gebied 5: Overig
(bepaald volgens de gebiedstypeninedeling)

		GEBIEDEN				
	CRITERIA	1	2	3	4	5
	bouwvlak, tuin, erf					
1.	Het deel van het bouwperceel dat geldt als bouwvlak, is geen tuin noch erf in de zin van deze beleidsregels.	X	X	X	X	X
2.	Grond waarop een uitbreiding plaatsvindt op grond van nummer 8 van deze matrix, is geen tuin noch erf in de zin van deze beleidsregels.	X	X	X	X	X
3.	De tuin ligt vóór de voorgevellijn en het erf ligt achter de achtergevellijn. Als er op het bouwperceel naast de zijgevellijn grond aanwezig is, wordt die grond aangemerkt als tuin en/of erf waarbij de grens tussen tuin en erf wordt bepaald aan de hand van de nrs. 4 t/m 7 van deze matrix.	X	X	X	X	X
4.	De grens tussen tuin en erf ligt op de voorgevellijn. Ten aanzien van bouwpercelen op hoeken van straten en voorzover het betreft de gronden gelegen achter de voorgevellijn geldt daarnaast als grens tussen tuin en erf de naar de weg gekeerde zijgevel, en het verlengde daarvan, van het hoofdgebouw. De tuin ligt aan de straatzijde van deze grens.	X				
5.	De grens tussen tuin en erf ligt bij rijtjeswoningen (drie of meer aaneengeschakelde woningen) op 1,00 meter achter de voorgevellijn. Bij vrijstaande of halfvrijstaande woningen en op hoeken van straten ligt deze grens op 3,00 meter achter de voorgevellijn.			X	X	
6.	De grens tussen tuin en erf ligt op 6,00 meter achter de voorgevellijn		X			
7.	De grens tussen tuin en erf is afhankelijk van de ter plaatse aanwezige situatie en wordt per situatie apart beoordeeld.					X
	Uitbreiding hoofdbebouwing bij woningen (niet zijnde woonwagens)					
8.	De hoofdbebouwing mag naar achteren worden uitgebreid (tussen het verlengde van de zijgevels van de hoofdbebouwing): - tot een bouwdiepte van maximaal 15 meter bij achtererven met een diepte van 40 meter of meer, - tot een bouwdiepte van maximaal 12 meter bij achtererven met een diepte van 20 tot 40 meter, - tot een bouwdiepte van maximaal 10 meter bij achtererven met een diepte van 10 tot 20 meter, - mits na realisatie van vorenbedoelde uitbreidingen: - de lengte van de loodrechte lijn vanaf het midden van de achtergevel van vorenbedoelde uitbreiding tot de kruising met de achterste perceelsgrens minimaal 8,00 meter is, - de bouwhoogte van de uitbreiding niet hoger is dan de hoogte van de hoofdbebouwing ter plaatse van de uitbreiding.	X	X	X	X	X

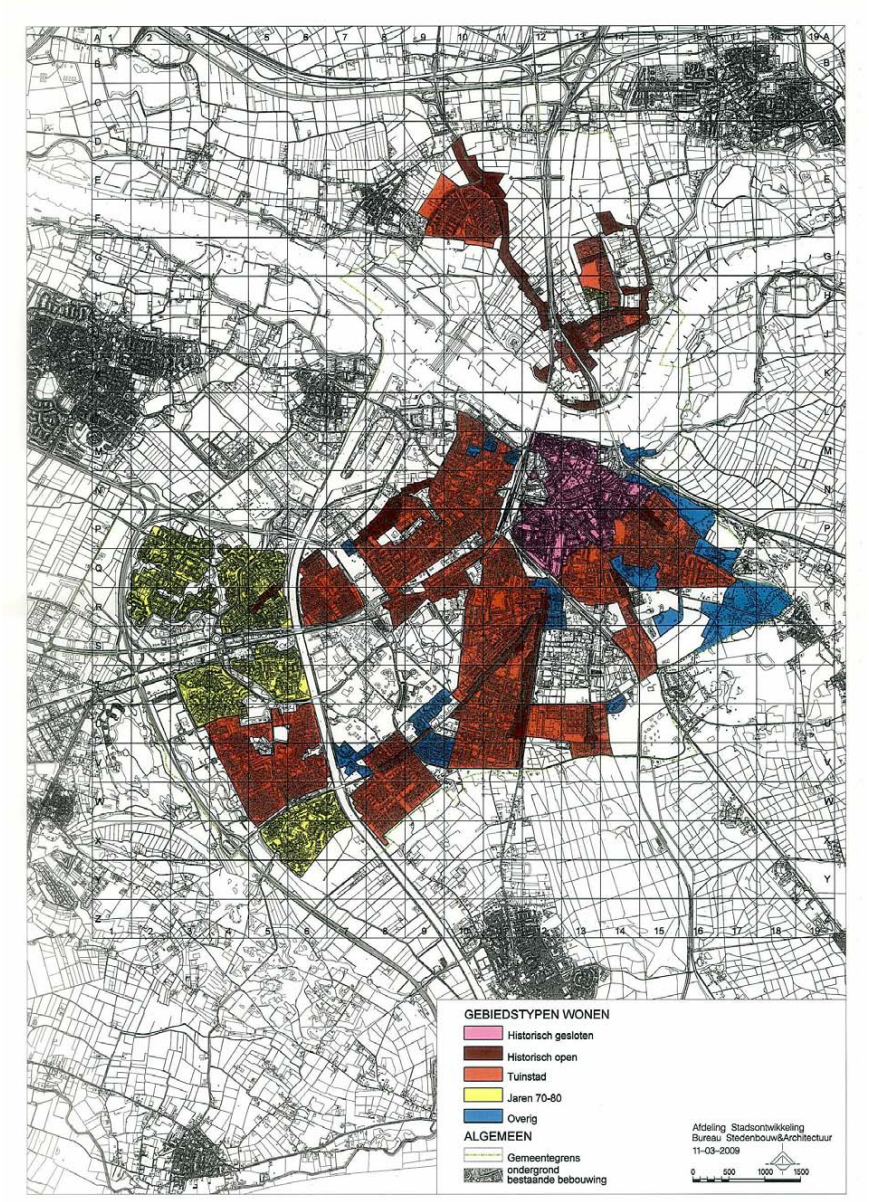
	NB 1)In aanvulling op de uitbreidingen die mogelijk zijn op grond van deze bepaling, zijn de uitbreidingen mogelijk als genoemd in nr. 15 van de matrix. NB 2): Als de uitbreiding tot gevolg heeft dat aangebouwd wordt tegen een bestaand vrijstaand bijgebouw, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie (in deze beleidsregels) van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- of uitbouw.						
9.	Het is toegestaan, indien en voorzover er in de tuin recht vóór de voorgevel van het hoofdgebouw een legaal bijgebouw aanwezig is, de ruimte tussen het hoofdgebouw en dat bestaande bijgebouw te bebouwen met een aan- of uitbouw mits: - aangesloten wordt bij de bouwhoogte van het bijgebouw tot maximaal de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw; - het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie (in deze beleidsregels) van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen.			X	X		
10.	Een plat afgedekt hoofdgebouw van twee bouwlagen (ondergrondse bouwlagen niet meegeteld) mag worden voorzien van een dakopbouw, of gelijksoortige uitbreiding van het hoofdgebouw, mits de uitbreiding hetzij plat afgedekt hetzij in de vorm van een kap wordt uitgevoerd. De goothoogte van een plat afgedekte uitbreiding mag, gemeten vanaf de bovenkant van de tweede bouwlaag, niet hoger zijn dan 3,00 m. De bouwhoogte van een kap mag gemeten vanaf de bovenkant van de tweede bouwlaag, niet hoger zijn dan 4,00 meter. Gebouwen mogen worden voorzien van ondergeschikte bouwonderdelen cq bouwwerken, zoals schoorstenen, lucht- en liftkokers, airco's, andere technische ruimten en/of technische constructies, (brand)trappen en antennes.		X	X	X	X	X
11.	Een plat afgedekt hoofdgebouw van twee bouwlagen (ondergrondse bouwlagen niet meegeteld) mag worden voorzien van een dakopbouw, of een gelijksoortige uitbreiding van het hoofdgebouw, mits de uitbreiding hetzij plat afgedekt hetzij in de vorm van een kap wordt uitgevoerd. De goothoogte van een plat afgedekte uitbreiding mag, gemeten vanaf de bovenkant van de tweede bouwlaag, niet hoger zijn dan 4,00 meter. De bouwhoogte van een kap mag, gemeten vanaf de bovenkant van de tweede bouwlaag, niet hoger zijn dan 5,00 meter. Gebouwen mogen worden voorzien van ondergeschikte bouwonderdelen cq bouwwerken zoals schoorstenen, lucht- en liftkokers, andere technische ruimten en/of technische constructies, (brand)trappen en antennes.	X					
bouwen beneden peil bij woningen (niet zijnde woonwagens)							
12.	Uitbreiding van de woning beneden peil, ten behoeve van de bestemming, is toegestaan indien en voorzover op grond van deze beleidsregels, bovengrondse, op de grond staande hoofdgebouwen inclusief aan- en uitbouwen zijn toegestaan.	X	X	X	X	X	X

Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij woningen (niet zijnde woonwagens) in en buiten de bebouwde kom							
13.	Binnen het bouwvlak zijn overkappingen toegestaan met een maximale bouwhoogte van 3 meter.	X	X	X	X	X	X
14.	In de tuin zijn aan- en uitbouwen met een maximale diepte van 1,50 meter toegestaan met een maximale goothoogte van de eerste bouwlaag en een maximale bouwhoogte van de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw. Voor zover deze vóór de voorgevellijn worden gerealiseerd, geldt een maximale breedte van 60% van de betreffende gevelbreedte (voorgevel) van het hoofdgebouw. De aan- of uitbouw moet geheel binnen de betreffende gevelbreedte (voor- of zijgevel) van het hoofdgebouw worden opgericht. Als uitzondering hierop geldt dat een "hoekovergang" is toegestaan.	X	X	X	X	X	X
15.	Op het erf zijn aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen toegestaan mits: - het totaal aan bebouwde oppervlakte van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen op het erf ten hoogste 50% van het oppervlakte van het erf bedraagt, met een maximum van 50 m^2 en; - indien toepassing is gegeven aan punt 19 van deze matrix, het totaal aan bebouwde oppervlakte van bouwwerken op het erf ten hoogste 75% van het oppervlakte van het erf bedraagt, met een maximum van 75 m^2. Aan- en uitbouwen mogen de achtergevellijn met niet meer dan 3,00 meter overschrijden met dien verstande dat: - als toepassing is gegeven aan nr. 8 van de matrix, de overschrijding maximaal 3,00 meter mag zijn, gemeten loodrecht op de achtergevel van de uitbreiding; - de lengte van de loodrechte lijn vanaf het midden van de achtergevel van de aan- of uitbouw tot de kruising met de achterste perceelsgrens minimaal 5,00 meter is. De aan- of uitbouw op het erf moet aansluiten bij de bouwhoogte van de (uitgebreide) hoofdbebouwing, maar de goothoogte mag niet hoger zijn dan de hoogte van de eerste bouwlaag en de bouwhoogte mag niet hoger zijn dan de hoogte van de tweede bouwlaag van de (uitgebreide) hoofdbebouwing ter plaatse van de geplande aan- of uitbouw. Bijgebouwen hebben een maximale goothoogte van 3,00 meter en een maximale bouwhoogte van 5,00 meter. Overkappingen hebben een maximale bouwhoogte van 3,00 meter. NB: Als de uitbreiding met een aan- of uitbouw tot gevolg heeft dat aangebouwd wordt tegen een bestaand vrijstaand bijgebouw, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie (in deze beleidsregels) van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- of uitbouw.	X	X	X	X	X	X

Uitbreidingen op het dak en aan de gevel van woningen (niet zijnde woonwagens)							
16.	Verticale uitbreidingen van de woning met een dakterras, doorvalbeveiliging, (erf)afscheiding, schoorsteen, (schotel)antenne, "esthetische verfraaiingen", vlaggemast, liftschacht, technische ruimte, (brand)trap, lichtkoepel, ventilatievoorziening, airco, (overige) installaties en voorzieningen op het dak, of qua aard en omvang daarmee vergelijkbare uitbreidingen, hangen af van de ter plaatse aanwezige situatie en worden ad hoc beoordeeld. Deze bouwwerken cq bouwonderdelen tellen niet mee in het totaal bebouwd oppervlak, bouwhoogte of andere in deze matrix genoemde maten.	X	X	X	X	X	X
17.	Horizontale uitbreiding van de woning boven of op het erf in de vorm van ondergeschikte bouwwerken cq bouwonderdelen zoals balkons en luifels (mits niet dieper dan 2,00 meter), (brand)trappen, afscheidingen en keldertoegangen zijn toegestaan. Deze bouwwerken cq bouwonderdelen tellen niet mee in het totaal bebouwd oppervlak, bouwhoogte of andere in deze matrix genoemde maten.	X	X	X	X	X	X
18.	Horizontale uitbreiding van de woning boven of in de tuin in de vorm van ondergeschikte bouwwerken cq bouwonderdelen zoals balkons en luifels (mits niet dieper dan 1,50 meter) zijn toegestaan. Horizontale uitbreiding van de woning in de tuin in de vorm van een keldertoegang (met afscheiding) hangt af van de ter plaatse aanwezige situatie en wordt ad hoc beoordeeld. Deze bouwwerken cq bouwonderdelen tellen niet mee in het totaal bebouwd oppervlak, bouwhoogte of andere in deze matrix genoemde maten.	X	X	X	X	X	X
Zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers bij woningen (niet zijnde woonwagens)							
19.	Op het erf zijn zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken, toegestaan mits het totaal aan bebouwde oppervlakte van bouwwerken op het erf ten hoogste 75% van het oppervlakte van het erf bedraagt, met een maximum van 75 m^2.	X	X	X	X	X	X
Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij woonwagens							
20.	Per standplaats zijn aan- en uitbouwen en overkappingen toegestaan met een gezamenlijk bebouwde oppervlak van maximaal 10 m^2 alsmede één bijgebouw met een bebouwd oppervlak van maximaal 12 m^2. Aan- en uitbouwen hebben een maximale bouwhoogte van de bestaande goothoogte van de woonwagen. Het bijgebouw en de overkappingen hebben een maximale bouwhoogte van 3,00 meter. Het totaal aan bebouwde oppervlak van bouwwerken op de standplaats bedraagt ten hoogste 50% van het oppervlakte van de standplaats. De bebouwde oppervlakte van het bijgebouw telt in dit kader niet mee.	X	X	X	X	X	X

Bijlage 1 Kaart gebiedstypen

Gebied 1: Historische gesloten bebouwing, Gebied 2: Historische open bebouwing, Gebied 3: Tuinstad, Gebied 4: Jaren 70 en 80 wijken, Gebied 5: Overig

Bijlage 2 Toelichting gebiedstypen

Een gebiedstype vertegenwoordigt een stadsdeel van Nijmegen met een eigen stedenbouwkundige- en architectonische uitstraling en met een eigen identiteit. In bijlage 1 is een kaart opgenomen van de stad, ingedeeld in gebiedstypen.

In de stedenbouwkundige matrix zijn 5 gebiedstypen opgenomen:
- historisch gesloten bebouwing;
- historisch open bebouwing;
- tuinstad;
- jaren ’70 en ’80 wijken;
- overig.

Historisch gesloten bebouwing
Een bonte verzameling van dichtopeengepakte en spontaan gevormd straten die reeds in de laat-middeleeuwen hun definitieve vorm gekregen hebben (historisch stadscentrum binnen de eerste en tweede omwalling). Na de ontmanteling in 1876 is in een ring rond het stadscentrum een samenhangend stedenbouwkundig plan gerealiseerd met gesloten stroken van statige herenhuizen en villa’s, voortuinen met hekwerken, singels en parken (de 19e eeuwse schil). Het wederopbouwplan in het stadscentrum van na de Tweede Wereldoorlog is ruimer van opzet en qua structuur meer rechttoe rechtaan. Kenmerkend voor het historisch stadscentrum, de 19e eeuwse schil en het wederopbouwplan is dat het om gesloten of nagenoeg gesloten bouwblokken gaat waardoor een duidelijke scheiding van privé en openbaar aanwezig is.

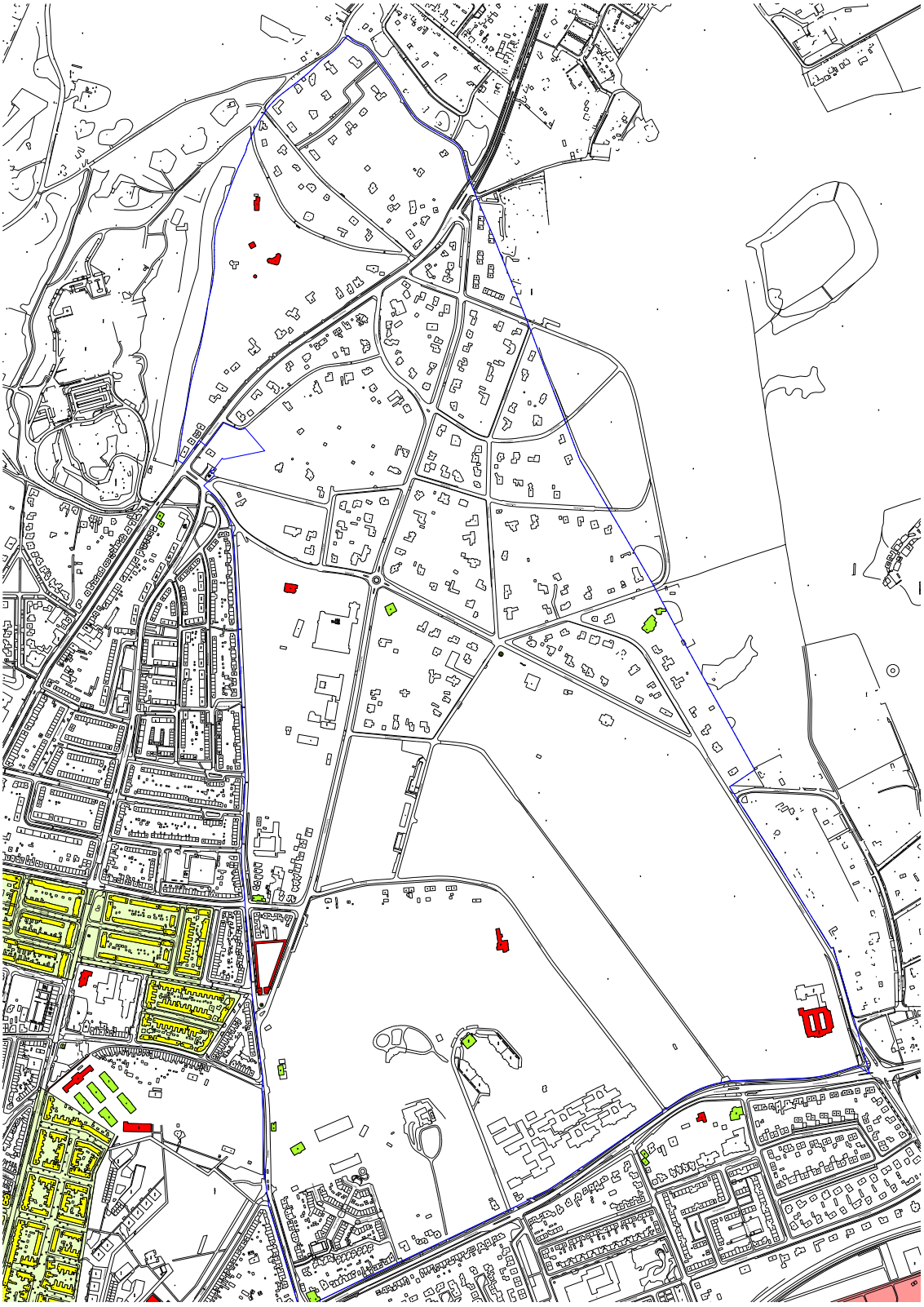
Historisch open bebouwing
Van oudsher lag een aantal dorpskernen op kilometers afstand van het stadscentrum. Voorbeelden zijn: Hees, Hatert en Brakkenstein. Langs de verbindingswegen (linten) richting centrum was in een losse setting bebouwing gesitueerd, de zogenaamde lintbebouwing. St. Annastraat, Hatertseweg, Heijendaalseweg en Tweede Oude Heselaan/Schependomlaan zijn duidelijke voorbeelden.

Tuinstad
Nadat de 19e eeuwse schil was voltooid werden tussen de uitvalswegen, vaak in opdracht van corporaties, complexmatige buurten gerealiseerd; de traditionele tuinstad. Kenmerkend is de ruime vaak lineaire opzet, veel groen, laagbouw, traditionele architectuur, voortuinen met muurtjes. De buurten vertonen een samenhangend zelfstandig karakter dat versterkt wordt door het centrale tuinstadplein, vaak met poortwoningen. Voorbeelden van de traditionele tuinstad zijn Willemskwartier en Waterkwartier. De modernere tuinstad kenmerkt zich door scheiding van functies, woningbouwstroken in het groen, licht, lucht en ruimte. Omdat de wijken verder van het centrum liggen zijn ze als een autonome enclave ontworpen, inclusief voorzieningen. Vaak herhaalt zich een bepaald woningbouwpatroon, de zogenaamde stempels. Hoogbouw wordt geïntroduceerd, vaak als repeterend element. Brede groenzones scheiden de ene buurt van de andere. In deze groenzones is de bijzondere bebouwing geplaatst zoals scholen, sportzalen, kerken, winkels en wijkcentra. Voorbeelden zijn Hatertse Hei, Grootstal, Hatert en Neerbosch-Oost.

Jaren ’70 en ’80 wijken
In de jaren ’70 en ’80 zijn de grote stadsuitbreidingswijken gerealiseerd. Het was een tijd van experimenteren, nieuwe stedenbouwkundige structuren werden bedacht als reactie op de lineaire tuinstadstructuur. Introverte buurtjes worden verstopt achter groenzones. Het woonerf deed zijn intrede. De grens openbaar-privé vervaagde. Voorbeelden zijn Weezenhof, Tolhuis en een aantal wijken in Lindenholt.

Overig
Alle woonbebouwing die niet is te vatten onder de hierboven beschreven gebiedstypen vallen onder ‘overig’. In de jaren ’90 komt een reactie op de stedenbouw van de jaren ’70 en ’80. Er komt weer hiërarchie in de structuur. Onderscheid tussen openbaar en privé is weer belangrijk. Ontwerpen en reageren op de plek, de bestaande situatie en haar omgeving is uitgangspunt. Er is veel aandacht voor de architectuur en de inrichting van de openbare ruimte. Binnen een wijk zijn diverse complexen met een eigen uitstraling te ontdekken. Vossendijk, het nieuwe Grootstal en fragment Driehuizen zijn duidelijke voorbeelden.

Bijlage 2 overzicht rijks-en gemeentelijke monumenten

Bijlage 3 Inspraaknota beheersverordening

Inspraaknota in het kader van

de beheersverordening

Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg

Gemeente Nijmegen
Afdeling Stadsontwikkeling
september 2012

I. Inleiding

Voor u ligt de inspraaknota behorende bij de beheersverordening Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg.

Het ontwerp van de beheersverordening heeft van 26 april tot en met 6 juni 2012 ter inzage gelegen. In deze periode kon een ieder schriftelijk reageren op het plan. De schriftelijk ingediende inspraakreacties zijn opgenomen in deze nota.

In deel II is een overzicht gemaakt van de ingediende inspraakreacties. In deel III zijn de inspraakreacties samengevat en worden alle reacties beoordeeld. Hierbij wordt tevens aangegeven of de ontwerpbeheersverordening door de inspraakreactie is aangepast.

Tijdens de inspraakperiode zijn er 15 inspraakreacties ingediend. Bij de samenvatting en beoordeling van de reacties wordt steeds aangegeven om welke reacties het gaat (vgl. de nummering uit deel II).

II. Overzicht ingediende inspraakreacties

1.	Eigenaar/bewoner	kavels Torenweg (tussen huisnrs 2 en 10) p/a Oranjesingel 65	NIJMEGEN
2.	Eigenaar/bewoner	Gerrit van Durenstraat 15	NIJMEGEN
3.	Eigenaar/bewoner	Groesbeekseweg 328	NIJMEGEN
4.	Eigenaar/bewoner	Berg en Dalseweg 367	NIJMEGEN
5.	Eigenaar/bewoner	Villandry/Groesbeekseweg p/a Mr. Van Coothstraat 18	NIJMEGEN
6.	Eigenaar/bewoner	Gerrit van Durenstraat 10	NIJMEGEN
7.	Eigenaar/bewoner	Bosweg 36 p/a Postbus 3020	NIJMEGEN
8.	Eigenaar/bewoner	Sophiaweg 1c-3 p/a Van Trieststraat 1e	NIJMEGEN
9.	Eigenaar/bewoner Scouting Paul Kruger	Groenewoud-en Kwakkenbergterrein p/a Postbus 423	NIJMEGEN
10.	Eigenaren/bewoners	Bart Hendriksstraat 15 Wim Beermanstraat 2	NIJMEGEN
11.	Stichting de Waalboog	diverse locaties p/a postbus 31071	NIJMEGEN
12.	Eigenaar/bewoner	Heyendaalseweg 90-92 p/a postbus 1126	NIJMEGEN
13.	Eigenaar/bewoner	Eversweg 6	NIJMEGEN
14.	Eigenaar/bewoner	Theresiaweg 9a p/a Tiberiusplein 15	NIJMEGEN
15.	Eigenaar/bewoner	Bergweg 2 p/a Muldersweg 16a	NIJMEGEN

III. Inhoud en beoordeling inspraakreacties

1. Eigenaar/bewoner	kavels Torenweg (tussen huisnrs 2 en 10) p/a Oranjesingel 65	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Jeton BV heeft recent de percelen Hatert I-891 en I-920 aan de Torenweg aangekocht. In de plankaart zijn met dunne lijnen de kadastrale erfgrenzen weergegeven. Deze komen niet overeen met de kadastrale kaart. De eigenaar verzoekt de gemeente om dit onderdeel aan te passen in de plankaart.

Gemeentelijke reactie:
De erfgrenzen van perceel Hatert I-891 zijn in de ontwerp beheersverordening inderdaad anders weergegeven dan in de kadastrale kaart. De noordelijke perceelgrens ontbreekt en wordt ingetekend in de plankaart van de beheersverordening.

De inspraakreactie leidt tot aanpassing van de (ontwerp) beheersverordening. De kadastrale begrenzing van de percelen heeft overigens geen juridische betekenis voor de beheersverordening.

2. Eigenaar/bewoner	Gerrit van Durenstraat 15	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
In de tekeningen van de beheersverordening is de omtrek van het huis van Gerrit van Durenstraat 15 niet correct weergegeven. Op de tekening ontbreekt de aanbouw achter waarmee het huis in verbinding staat met de garage. Deze aanbouw bestond al toen het huis werd aangekocht in 1997. Het buurhuis (nummer 17) heeft een soortgelijke aanbouw die wel correct op de tekening staat aangegeven.

Gemeentelijke reactie:
Uit het bouwarchief van Gerrit van Durenstraat 15 blijkt dat in 1974 de bovengenoemde aanbouw is vergund. Op de plankaart van de beheersverordening staat deze uitbouw inderdaad niet weergegeven. De aanbouw wordt in de plankaart van de beheersverordening weergegeven.

De inspraakreactie leidt tot aanpassing van de (ontwerp) beheersverordening.

3. Eigenaar/bewoner	Groesbeekseweg 328	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
De bewoner vraagt zich af waarom aan het gebied met agrarische bestemming aan de Groesbeekseweg een laurierheg van 2 meter hoog is geplaatst. De heg zou een belemmering zijn voor het uitzicht vanaf de Groesbeekseweg, ‘‘een doorn in het oog voor velen’’. De bewoner zou graag de heg zien verdwijnen.

Gemeentelijke reactie:
Dit zijn geen aspecten die in de beheersverordening worden geregeld. Met klachten op dit terrein kunt u zich richten tot de eigenaar van het perceel waarop de heg is geplant. De beheersverordening laat niet meer zien dan bouwmogelijkheden middels bouwvlakken, bouwhoogten, aan- en bijgebouwenregeling en de toegestane functies.

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van de (ontwerp) beheersverordening.

4. Eigenaar/bewoner	Berg en Dalseweg 367	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Het uitgangspunt om het perceel van Bergweg 4 buiten de beheersverordening Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg te houden wordt niet consequent gehanteerd. Het perceel van Bergweg 4 wordt in de feitelijke situatie aangegeven als 'woonfunctie'. Dit is volgens de indiener van de inspraakreactie feitelijk een bosperceel waardoor de aanduiding op de kaart 'groen/park' zou moeten zijn, net zoals het perceel ten oosten van de Berg en Dalseweg 369. De indiener van de inspraakreactie verzoekt de kaart met de feitelijke situatie aan te passen dan wel het perceel Bergweg 4 buiten de contouren plangebied te laten.
Daarnaast geeft de bewoner aan dat het momenteel in procedure zijnde bestemmingsplan van Kwakkenberg 1994-5 als planologische situatie staat ingetekend. Dat is onjuist (eerste kaart pagina 77). Zolang het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994-5 niet onherroepelijk is, is het vigerende bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 van kracht. De inhoud van het vigerende plan dient volgens de bewoner dus voor dit perceel weergegeven te worden. Verzocht wordt de kaart aan te passen zodat de bestemming (ic. bos) die momenteel van kracht is, wordt weergegeven als planologische situatie. Het is ook mogelijk om het perceel Bergweg 4 buiten de contouren plangebied te laten.

Gemeentelijke reactie:
Het perceel Bergweg 4 maakt geen deel uit van de beheersverordening. De gemeenteraad heeft op 27 juni 2012 het (post)zegelbestemmingsplan voor dit perceel (gewijzigd) vastgesteld. Dit besluit is op 11 juli 2012 gepubliceerd in het Gemeenteblad en de Staatscourant. Tegen de gewijzigde vaststelling van het (post)zegelbestemmingsplan staat beroep open bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Omdat het postzegelbestemmingsplan nog niet onherroepelijk is, kan het niet worden opgenomen in de beheersverordening. Na vaststelling van de beheersverordening blijft voor het perceel het postzegelbestemmingplan gelden.

In de beheersverordening is het perceel wel opgenomen op de inventarisatiekaarten bijlage I bij de Toelichting) en de kaarten waarop de planologische situatie is aangegeven (bijlage II bij de Toelichting). Dit is op zichzelf juist aangezien het perceel deel uitmaakt van het gebied waarop de beheersverordening betrekking heeft. Voor de totstandkoming van de ontwerpbeheersverordening is het gehele gebied geïnventariseerd en is ook voor het gehele gebied de planologische situatie in kaart gebracht. Vervolgens is op basis van de informatie uit de inventarisatie en planologische situatie een keuze gemaakt op welke wijze de diverse percelen bestemd zouden moeten worden in de beheersverordening. Een van de uitgangspunten bij deze keuze is dat bestaande (planologische rechten) zoveel mogelijk worden overgenomen in de beheersverordening. Burgers en gebruikers van het gebied mogen door de vaststelling van de beheersverordening niet in hun bestaande gebruiks-en bouwmogelijkheden worden beperkt. Omdat op het moment dat de ontwerp-beheersverordening werd gemaakt, het ontwerp-bestemmingsplan voor het perceel Bergweg 4 al ter visie had gelegen, is deze situatie meegenomen op de kaarten van de planologische situatie.

Zowel de inventarisatiekaarten als de kaarten met de planologische situatie zijn opgenomen als bijlagen bij de Toelichting bij de beheersverordening en hebben slechts als doel om de in de beheersverordening gemaakte keuzes inzichtelijk en transparant te maken. De kaarten hebben op zichzelf echter geen juridische betekenis. De enige kaarten met juridische betekenis zijn de plankaarten die horen bij de (ontwerp)beheersverordening. Op plankaart 1 is te zien dat het perceel Bergweg 4 uit de beheersverordening is gelaten. Het perceel maakt derhalve geen deel uit van de beheersverordening.

Overigens bestaat het perceel Bergweg 4 uit vier verschillende kadastrale percelen: gemeente Hatert, sectie I, nrs 548, 895, 894 en 545. Het recent gewijzigd vastgestelde postzegelbestemmingsplan heeft slechts betrekking op de kadastrale percelen met de nrs 894 en 545 (beiden in eigendom van S.W. Properties II B.V.). De kadastrale percelen waarop het postzegelbestemmingsplan geen betrekking heeft, zijn in eigendom van andere eigenaren en zijn wel opgenomen in de beheersverordening. Deze percelen worden ook wel aangeduid als Bergweg 2, hoewel dit geen officieel bestaand adres is. Voor deze percelen is de bestaande planologische situatie overgenomen in de beheersverordening. Omdat Gedeputeerde Staten voor het gehele vlak met de bestemming Wonen uit te werken (WO-U) alsnog goedkeuring heeft onthouden aan het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 (besluit van GS van 9 mei 2000) en het beroep tegen dit besluit door de Raad van State ongegrond is verklaard (uitspraak van

19 september 2001) moet voor dit vlak worden teruggegrepen op het bestemmingsplan Broersveld Kwakkenberg 1971. In dit bestemmingsplan heeft het betreffende bestemmingsvlak (inclusief de percelen 895 en 548) de bestemming (E2V). De als zodanig in het plan aangegeven gronden zijn bestemd voor de bouw van vrijstaande eengezinshuizen in maximaal twee woonlagen met bijbehorende bijgebouwen, bouwwerken en werken. Deze bestemming met bijbehorende bouwvoorschriften is opgenomen in de beheersverordening met de bestemming Woongebied (WG). Zie ook de inspraakreactie onder 15.

5. Eigenaar/bewoner	Villandryterrein Groesbeekseweg p/a Mr. Van Coothstraat 18	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Gevraagd wordt om een gedeelte van het Villandryterrein aan de Groesbeekseweg (zoals aangegeven in de bijlage) buiten de beheersverordening te laten omdat de beheersverordening de komende 10 jaar geen nieuwe ontwikkelingen toelaat in het gebied. De hotelmaatschappij heeft namelijk ontwikkelingen gepland langs de Groesbeekseweg en uitstel over een periode van 10 jaar zou zeer slecht uitkomen. Daarnaast wordt gevraagd om een 'principe uitspraak' te doen over het doortrekken van de bebouwingslint langs de Groesbeekseweg tussen nummer 269 en 293.

Gemeentelijke reactie:
Gelet op het doel van de beheersverordening (beheer van de bestaande toestand), is het inderdaad niet mogelijk om ruimtelijke ontwikkelingen mee te nemen in de beheersverordening. Het is echter niet nodig om een gebied waarop gedurende de looptijd van de verordening wellicht een ontwikkeling wordt voorzien, buiten de beheersverordening te laten. Het is immers, net als bij een bestemmingsplan, mogelijk om van een beheersverordening (dmv van een postzegelbestemmingsplan of een projectbesluit) af te wijken. Voor het gebied waar mogelijk een ontwikkeling plaatsvindt, wordt in de beheersverordening de bestemming uit het geldende bestemmingsplan overgenomen.

Op dit gebied is van toepassing het bestemmingsplan Broersveld-Kwakkenberg 1971-67 (vastgesteld in 2000). Dit bestemmingsplan is vastgesteld als herziening van het daarvoor geldende plan Broersveld-Kwakkenberg 1971-56 (vastgesteld op 21 november 1990). In dit laatstgenoemde plan werd de bouw van een hotel met alle daarbij behorende voorzieningen mogelijk gemaakt. Dit hotel is er niet gekomen. Bovendien was het de vraag of de bouw van een (grootschalig)hotel op deze plek, gelet op het inmiddels vastgestelde Groenstructuurplan uit 1995 nog wel gewenst was. De eigenaars van de gronden hebben vervolgens verzocht om een herziening van het bestemmingsplan om de bestaande woning met opstallen te vervangen door een nieuw landhuis en de bouw van een nieuw landhuis mogelijk te maken. Deze ontwikkeling is mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan uit 2000 waarbij, gelet op de landschappelijke-stedenbouwkundige kwaliteiten van het terrein, veel aandacht is besteed aan de ruimtelijke inpassing van de landhuizen. Nu deze landhuizen zijn gerealiseerd, ligt het niet voor de hand om aan het doortrekken van het bebouwingslint langs de Groesbeekseweg medewerking te verlenen. Bovendien zou een nieuwe ontwikkeling op het terrein niet samengaan met het behoud van de landschappelijk-stedenbouwkundige kwaliteiten.

6. Eigenaar/bewoner	Gerrit van Durenstraat 10	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Op het adres Gerrit van Durenstraat 10 zijn enkele afmetingen van hoofd- en bijgebouwen incorrect aangegeven op de kadastrale situatie, Hatert sectie B, nummer 3080. Twee wijzigingen;

1. Het bijgebouw is op de plantekening onjuist aangegeven. Afmeting is 9,58 x 8,00 m
2. Aan het hoofdgebouw is aan de achterzijde een uitbouw aanwezig. Afmeting 2,50 x 3,52 m

Gemeentelijke reactie:
Volgens deze opgave zou de oppervlakte van het bijgebouw +/- 80m2 bedragen. De maximale oppervlakte van aan-uit en bijgebouwen mag echter slechts 50m2 bedragen. Bovendien is in het bouwarchief niets terug te vinden van het vergroten van het bijgebouw. In de beheersverordening wordt dan ook uitgegaan van de maximale oppervlakte van 50m2 en wordt alles wat groter is onder het (bouw)overgangsrecht gebracht.

De uitbouw aan de achterzijde is niet zichtbaar op de luchtfoto's. Voor deze uitbouw is ook geen vergunning verleend. Het is toegestaan om vergunningvrij een aanbouw te realiseren aan het hoofdgebouw mits dit gebouw: niet dieper is dan 2,5m, niet hoger dan 4m, bestaat uit 1 bouwlaag, is gerealiseerd op een afstand van meer dan 1m vanaf openbaar toegankelijk gebied, niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte en het bij het oorspronkelijke hoofdgebouw behorende achtererfgebied als gevolg van het bijbehorende bouwwerk voor niet meer dan 50% is bebouwd. Voor zover de aanbouw voldoet aan deze voorwaarden is deze dus vergunningvrij en behoeft de aanbouw ook niet te worden opgenomen in de beheersverordening. Op grond van de beheersverordening is het overigens mogelijk om een aan-uitbouw (tot max. 3m) buiten het bouwvlak te realiseren. Hierbij geldt wel weer de voorwaarde dat er maximaal 50m2 aan aan-uit- en bijgebouwen mag worden gerealiseerd. Vergunningvrije bouwwerken tellen hierbij niet mee.

De inspraakreactie leidt niet tot aanpassing van de (ontwerp) beheersverordening.

7. Eigenaar/bewoner	Bosweg 36 p/a/ Postbus 3020	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
In hoofdstuk 7 van de toelichting, bij het ontwerp van de beheersverordening, wordt op pagina 63 aangegeven dat voor het perceel Bosweg 36 een bouwstop is opgelegd. Daar dient aan te worden toegevoegd dat de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 31 maart 2010 in zaak nr. 200906041/1/H1 heeft geoordeeld dat het college van B&W van Nijmegen had af moeten zien van het opleggen van een bouwstop en het oplegen van een last onder dwangsom wegens schending van het vertrouwensbeginsel. De afdeling heeft zelf in de zaak voorzien door te bepalen dat de uitspraak in de plaats komt van het vernietigde besluit op bezwaar. Gevraagd wordt het bovenstaande aan te vullen.
Daarnaast wordt gevraagd of het bouwvlak van Bosweg 36 zodanig aangepast kan worden dat het bouwplan waar de uitspraak van de Afdeling van 31 maart 2010 betrekking op had een positieve bestemming krijgt in de beheersverordening. Het bouwvlak in het ontwerp is daarvoor te klein.

Gemeentelijke reactie:
Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan "Broersveld Kwakkenberg 1971-68" (Omgeving Luciaweg/Bosweg/Kwakkenbergweg). Op grond van dit bestemmingsplan is het perceel bestemd voor Woondoeleinden (W), Tuin (T) en Erf (E).

Op 16 november 2011 is bouwvergunning verleend voor het oprichten van een carport met berging en het oprichten van een houten berging bij de woning. De houten berging lijkt deels gerealiseerd op gemeentegrond (Bosweg 38/gemeente Hatert sectie I, nr 374). Daarnaast lijkt het of aan de woning een aanbouw is gerealiseerd (luchtfoto) maar daarover is niets terug te vinden in het bouwarchief.

In de ontwerpbeheersverordening is de planologische situatie uit het geldende bestemmingsplan overgenomen met dien verstande dat de bestemming Erf is vervallen en de gronden nu zijn bestemd als Wonen (voorheen: Woondoeleinden). De bouwmogelijkheden in beide plannen zijn gelijk.

De oppervlakte van de berging, inclusief veranda bedraagt 42,5 m2. De oppervlakte van de carport bedraagt 21m2. De totale bebouwde oppervlakte op het perceel aan aan-uit-bijgebouwen en overkappingen bedraagt derhalve 63,5m2. Aangezien zowel in de beheersverordening als in het geldende bestemmingsplan slechts een maximale bebouwde oppervlakte van 50m2 voor deze bebouwing buiten het bouwvlak is toegelaten, zijn er geen bouwmogelijkheden meer. Ook het vergroten van het bouwvlak is geen optie. Gelet op het aanwezige groen en de natuurwaarden, is in het vigerende bestemmingsplan aangegeven dat de hoofdbebouwing slechts binnen de bestaande bebouwingscontouren mag worden vervangen. Om de natuurlijke en landschappelijke waarden van de gronden zoveel mogelijk te behouden en te beschermen, heeft het perceel in de beheersverordening bovendien de dubbelbestemming "Waarde -natuur en landschap" gekregen.

De vergunde berging is opgenomen op de ondergrond van de plankaart. De carport en de aanbouw (nog) niet. Het is wenselijk om de carport alsnog op te nemen op de ondergrond omdat deze (deels) in de bestemming Tuin is gerealiseerd en herbouw binnen deze bestemming niet (meer) mogelijk is. De carport valt derhalve onder het (bouw)overgangsrecht. De gerealiseerde aanbouw is vergunningvrij indien deze voldoet aan de volgende voorwaarden: niet dieper is dan 2,5m, niet hoger dan 4m,

bestaat uit 1 bouwlaag, is gerealiseerd op een afstand van meer dan 1m vanaf openbaar toegankelijk gebied, niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte en het bij het oorspronkelijke hoofdgebouw behorende achtererfgebied als gevolg van het bijbehorende bouwwerk voor niet meer dan 50% is bebouwd. Voor zover de aanbouw voldoet aan deze voorwaarden is deze dus vergunningvrij en behoeft de aanbouw ook niet te worden opgenomen in de beheersverordening.

8.	Eigenaar/bewoner	Sophiaweg 1c-3 p/a Van Trieststraat 1e	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Op het perceel Hatert, sectie l Nr. 782 zijn twee bouwwerken aanwezig, te weten Sophiaweg 1c en Sophiaweg 3. Sophiaweg 1c is een recreatiewoning. In het verleden zijn in deze omgeving verschillende percelen verkaveld waarbij het uitgangspunt is geweest; een minimale kavelgrootte van 1000m2. Het betreffende perceel bedraagt iets minder dan 2200m2. Onderzocht wordt of de kavel opgesplitst kan worden in twee kavels, elk minimaal 1000m2 groot. Sophiaweg 1c zou dan een reguliere woning worden met eigen erf en tuin. Een alternatief zou zijn het bouwvlak iets verder van de woning af te leggen en tot een meer evenwichtigere verdeling te komen. Voor het tweede perceel is overigens al een inrit aanwezig.

Gemeentelijke reactie:
Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 (vastgesteld op 14-02-1995). De aanleiding van de herziening van dit bestemmingsplan was destijds de voortschrijdende kavelsplitsing ten behoeve van woningbouw, waardoor veel groen verloren ging, een halt toe te roepen. Het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 wordt thans geactualiseerd in de beheersverordening. De uitgangspunten van het bestemmingsplan blijven echter onverminderd in tact. Kavelsplitsing met als doel om extra bouwmogelijkheden te creëren, is ook onder de beheersverordening niet toegestaan. Bovendien moet het creëren van een extra bouwmogelijkheid worden aangemerkt als een ruimtelijke ontwikkeling die niet is toegestaan in een beheersverordening. De beheersverordening is er immers op gericht om de bestaande toestand vast te leggen. Onder de bestaande toestand kan worden verstaan de bestaande feitelijke toestand (de gerealiseerde bebouwing) of de planologische/vergunde toestand (ook indien deze nog niet is gerealiseerd).

Voor het perceel Sophiaweg 1c-3 is de bestaande planologische toestand overgenomen in de beheersverordening. Omdat het bouwvlak niet strak om de bestaande hoofdbebouwing is gelegd (de planologische ruimte is groter dan dat feitelijk aan bebouwing is gerealiseerd) zijn er nog redelijke uitbreidingsmogelijkheden ten aanzien van de hoofdbebouwing. De hoofdbebouwing (landhuis) is vergund in 1959. Ten tijde van de bouw van de hoofdbebouwing was de recreatiewoning (zomerhuisje) reeds op het perceel aanwezig. Uit het bouwarchief is niet te achterhalen wanneer dit gebouwtje precies is vergund/gerealiseerd. In de ontwerpbeheersverordening is het zomerhuisje bestemd als bijgebouw bij het hoofdgebouw.

In het vigerende bestemmingsplan is het perceel bestemd voor Woondoeleinden (WO) waarbij de recreatiewoning op de ondergrond is aangegeven als bestaande bebouwing (niet binnen het bouwvlak) maar geen aparte bestemming heeft. Deze situatie is overgenomen in de beheersverordening. De bouwmogelijkheden in de beheersverordening en het bestemmingsplan zijn gelijk. In de beheersverordening is een functieaanduiding (rw) opgenomen voor de recreatiewoning zodat de bouwmogelijkheden voor aan-uit-en bijgebouwen kunnen worden benut ten behoeve van de hoofdbebouwing.

9.	Eigenaar/gebruiker	Kwakkenbergweg 10/Sophiaweg 448 p/a Postbus 423	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Op het Kwakkenbergterrein en het Groenewoudterrein is sinds 1926 de ''Groenewoudgroep'' actief (deze groep is voorheen ook actief geweest op het Kwakkenbergterrein). Beide scoutinggroepen zijn op 23 april 1982 gefuseerd tot scouting Paul Kruger en kennen een ledenverband van 110 jeugdleden totaal. Beide groepen zijn opgenomen bij de inventarisatieparagraaf op blad 42 van de ontwerpbeheersverordening.

Op de verbeelding, behorende bij de beheersverordening is het terrein niet duidelijk gemarkeerd. Het terrein heeft de bestemming Maatschappelijk+begraafplaats en is niet op de naam van Paul Kruger gesteld. Uit de akte van levering, waarbij de begraafplaats aan Monuta is geleverd, volgt indirect dat het scoutingterrein niet is meegeleverd. Deze bestemming komt weliswaar overeen met de bestemming die in 1971 aan het perceel is toegekend, maar niet met het feitelijke gebruik zoals dat al sinds 1945 aanwezig is.
Paul Kruger stelt zich op het standpunt dat in de beheersverordening de feitelijke situatie positief moet worden bestemd. Immers, de feitelijke situatie is de bestaande situatie sinds 1945 en zal ook in de toekomst worden gehandhaafd, gezien de eigendomssituatie van het terrein. Dat betekent dat er op de gronden geen begraafplaats kan en zal worden gerealiseerd. Voorts spant Paul Kruger zich in om gelden bij elkaar te krijgen, ten einde de clubhuizen te moderniseren, zodat het gebruikscomfort wordt verhoogd, het energieverbruik wordt verminderd en de kans op inbraken worden verkleind. De twee scouting groepen verzoeken dan ook voor het betreffende perceelgedeelte (zoals te zien in de bijlage van de inspraakreactie) de bestemming ofwel te beperken tot ‘’maatschappelijk’’ (dus zonder bestemming begraafplaats) en voor de bebouwing een bouwvlak op te nemen. De bestemming Maatschappelijk (zoals nu verwoord in de beheersverordening) sluit meer aan bij het sinds jaar en dag bestaande feitelijke gebruik van het terrein en wijkt het minst af van de bestemming zoals in de beheersverordening.
Alternatief is om enkel de bouwvlakken de bestemming ‘’Maatschappelijk’’ te geven, waarbij aan het overige terrein bijvoorbeeld de bestemming ‘’Bos’’ wordt toegekend (artikel 6) of de bestemming “Recreatie”.

Gemeentelijke reactie:

Kwakkenbergterrein (Kwakkenbergweg 10)
Feitelijke situatie
Aan de oostzijde van het perceel (aan de kant van de Bosweg) zijn inderdaad een aantal gebouwtjes gerealiseerd. Uit de inventarisatie is dit niet duidelijk naar voren gekomen maar ook op de luchtfoto’s zijn de gebouwtjes, vanwege het aanwezige groen, lastig te ontdekken. In het bouwarchief zijn geen documenten/beschikkingen terug te vinden over de gebouwtjes. Het terrein is al jaren feitelijk in gebruik door de scoutinggroep. De scoutinggroep maakt gebruik van een eigen ingang en het terrein is fysiek afgescheiden van de begraafplaats (dmv prikkeldraad en natuurlijke begroeiing). Op 7 december 1999 zijn door het college geld en materialen beschikbaar gesteld om het terrein aan te sluiten op het gemeenteriool alsmede gas, water en elektra.

Privaatrechtelijke situatie
Volgens de kadastrale gegevens is de gehele begraafplaats, inclusief het scoutingterrein, in eigendom van Monuta vastgoedbeheer bv (hierna te noemen: Monuta). Het college heeft nader onderzocht of er aanknopingspunten zijn om aan de privaatrechtelijke claim van de scoutinggroep op (het gebruik van) de gronden tegemoet te komen. De Diaconie der hervormde Gemeente Nijmegen heeft de gronden op 7 december 1977 overgedragen aan de Stichting Rouwcentrum en Begraafplaats “Rustoord”. Vervolgens is Monuta (op 22 december 1998) eigenaar geworden van de gronden. In beide akten van levering zijn geen eigendoms-en/of gebruiksrechten beschreven van de scoutinggroep.

Daarnaast heeft de scoutinggroep, door middel van verklaringen van diversen oud-leden, aangetoond dat de gronden al vanaf 1945 door de scoutinggroep in gebruik zijn. Volgens zeggen van deze oud-leden zou de Diaconie de scoutinggroep toestemming hebben gegeven om deze gronden te gebruiken. Bovendien zouden er met de Diaconie mondelinge afspraken zijn gemaakt over de situering en de bouw van de (club)gebouwen. Dit “gebruiks”recht is echter nooit vastgelegd in het Kadaster.Op grond van het jarenlange, feitelijke gebruik van de gronden zou de scoutinggroep zich kunnen beroepen op “bevrijdende verjaring” (artikel 3:105 BW). Bij deze vorm van verjaring gaat het om de verjaring van de rechtsvordering tot beëindiging van het bezit. Op het moment dat de verjaringstermijn is voltooid, verkrijgt de bezitter de eigendom van de onroerende zaak van rechtswege, ongeacht diens goede of kwade trouw, ongeacht de duur van zijn bezit en ongeacht de vraag of dit bezit al dan niet onafgebroken is geweest. De verjaringstermijn voor het instellen van de rechtsvordering is twintig jaar.

Planologische situatie
Op het terrein is van toepassing het bestemmingsplan Broersveld Kwakkenberg 1971-Y (vastgesteld in 1985). Dit bestemmingsplan is een uitwerking van het bestemmingsplan Broersveld-Kwakkenberg

1971. Het bestemmingsplan is uitgewerkt om de uitbreiding van het bestaande poortgebouw op de begraafplaats mogelijk te maken. De begraafplaats vormt een onderdeel van de groenzone tussen de Postweg, Kwakkenbergweg en Groesbeekseweg. Deze homogene, nagenoeg onbebouwde zone vervult een visueel-recreatieve functie in Nijmegen-Oost. In het uitgewerkte plan wordt het onbebouwde karakter van dit gebied benadrukt: alleen ten behoeve van het bestaande poortgebouw, inclusief de uitbreiding, zijn bebouwingsgrenzen opgenomen.

Op grond van het vigerende bestemmingsplan is het perceel bestemd voor begraafplaats. Er mag alleen bebouwing worden opgericht binnen de op de kaart aangegeven bebouwingsgrenzen, ten dienste van de gegeven bestemming. Het gebruik van het terrein door de scoutinggroep valt onder het overgangsrecht van het nu geldende bestemmingsplan. Op grond van het overgangsrecht mag het strijdige gebruik onder het geldende bestemmingsplan worden voortgezet.

Beheersverordening
Het is in beginsel niet mogelijk om een afwijkende situatie, in elkaar opvolgende bestemmingsplannen, meerdere keren onder het overgangsrecht te brengen. In dit geval is de afwijkende situatie waarschijnlijk al twee keer onder het overgangsrecht gebracht: in het bestemmingsplan uit 1971 (vastgesteld in 1972) en in het uitwerkingsplan (vastgesteld in 1985).
In plaats van de afwijkende situatie nogmaals onder het overgangsrecht te brengen, dient de afwijkende situatie positief te worden bestemd tenzij er vanuit de ruimtelijke ordening sprake is van een onaanvaardbare situatie.

Vanuit de ruimtelijke ordening bestaan er in beginsel geen bezwaren tegen het gebruik van het terrein als scoutingterrein. Het gebruik past goed in de bosachtige omgeving. De ruimtelijke impact van het gebruik is beperkt omdat er geen grootschalige activiteiten (met verkeersaantrekkende werking) plaatsvinden. Er zijn geen knelpunten bekend en/of te verwachten ten aanzien van parkeren, milieu-aspecten (zoals geluid, lucht, externe veiligheid en bodem), groen en water en/of archeologie en cultuurhistorie. Bovendien zijn er, voor zover bekend, geen klachten uit de buurt ten aanzien van het huidige feitelijke gebruik. Ruimtelijk gezien zou het scoutingterrein dus positief kunnen worden bestemd.

Aan de andere kant mag een overgangsbepaling, op grond van het rechtszekerheidsbeginsel, niet leiden tot een onaanvaardbare aantasting van bestaande rechten en belangen zoals in dit geval de eigendomsrechten van Monuta. In alle gevallen moet er een deugdelijke belangenafweging worden gemaakt. In dit geval stuit het positief bestemmen van het scoutingterrein op ernstige privaatrechtelijke bezwaren. Daarnaast is in de ontwerp-beheersverordening, die ter visie heeft gelegen, de overgangssituatie uit het geldende bestemmingsplan overgenomen. De eigenaar van de gronden heeft hier niet op gereageerd en hoefde niet te verwachten dat de bestemming in de vast te stellen verordening (alsnog) zou worden aangepast. Bovendien staat tegen de vaststelling van de verordening voor de eigenaar geen direct rechtsmiddel open. Gelet op het rechtszekerheidsbeginsel moeten de eigendomsrechten van Monuta in elk geval te worden gerespecteerd.

Om beide gebruiksvormen mogelijk te maken (dus zowel de begraafplaats als scoutingterrein) is het terrein in de beheersverordening bestemd als Maatschappelijk-Begraafplaats en is binnen deze bestemming een functie-aanduiding opgenomen ten behoeve van de scouting. Daarnaast zijn er (specifieke) bouwregels opgenomen om de bestaande gebouwen van de scouting te kunnen vergunnen en aan het gebruik van de gebouwen en het terrein voorschriften te kunnen verbinden in het kader van brandveiligheid e.d.

Groenewoudterrein (Sophiaweg 448)
Op dit perceel is het bestemmingsplan Broersveld Kwakkenberg 1971-C van toepassing (vastgesteld op 1 april 1976). Op grond van dit bestemmingsplan zijn de bestaande gebouwen bestemd als groepsgebouwen (G) en het omliggende terrein is bestemd voor passieve recreatieve doeleinden (PR). De gronden die zijn aangewezen voor groepsgebouwen zijn bestemd voor de oprichting van groepsgebouwen ten behoeve van de jeugdbeweging met dien verstande dat:

a. het op de kaart aangegeven perceel geheel mag worden bebouwd;
b. de hoogte van het gebouw niet meer mag bedragen dan 4m.

De gronden die zijn aangewezen voor passieve recreatieve doeleinden zijn bestemd voor de aanleg en het onderhoud van bos met wandelpaden. Deze gronden mogen niet worden bebouwd.

In de ontwerpbeheersverordening is het Groenewoudterrein bestemd voor Recreatie. Dit heeft te maken met de inventarisatie waarbij het terrein is geïnventariseerd als onderdeel van de nabijgelegen speeltuin De Leemkuil. Omdat het scoutinggebouw geen onderdeel uitmaakt van de speeltuin, moet het gebouw echter als zelfstandig object worden bestemd in de beheersverordening.

Zowel de speeltuin als het scoutinggebouw zijn gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zoals vastgesteld in de Ruimtelijke Verordening Gelderland. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en (natuur)waarden. Hiermee moet bij de vaststelling van de beheersverordening uiteraard rekening worden gehouden. In de vast te stellen verordening wordt het gebied dan ook niet langer bestemd voor Recreatie maar krijgt het gebied, net als de naastgelegen terreinen, de bestemming Bos. De bestemming Bos is, meer dan de bestemming Recreatie, gericht op het behoud, herstel en/of ontwikkeling van ecologische-en natuurwaarden. Dit sluit ook beter aan op de bestemming passieve recreatieve doeleinden uit het vigerende bestemmingsplan. Om de bestaande functies te handhaven wordt ten behoeve van de speeltuin de functieaanduiding (spt) opgenomen. Ten behoeve van de activiteiten van de scouting wordt, net zoals in het vigerende bestemmingsplan, voor het bouwvlak van het scoutinggebouw, een functieaanduiding specifieke vorm van recreatie-scouting (sr-scouting) opgenomen. Deze aanduiding wordt eveneens opgenomen voor het nabij gelegen scoutinggebouw van scouting Keizer Karel (in plaats van de bestemming Recreatie). De omliggende gronden van dit gebouw waren in de ontwerp-verordening al bestemd als Bos. Er wordt dus geen medewerking verleend aan het verzoek om de bestemming Maatschappelijk op te nemen teneinde de gebruiksmogelijkheden voor het scoutinggebouw te verruimen.

In de ontwerpbeheersverordening waren de gebruiksmogelijkheden iets ruimer omdat het terrein, op grond van de inventarisatie, als behorend bij de speeltuin, was bestemd voor Recreatie. Dit is echter aangepast in de vast te stellen beheersverordening. Dat dit is toegestaan blijkt o.a uit de uitspraak van de Afdeling van 27 juni 2012 (zaaknr. 201008988/1/R3) waarin de Afdeling overweegt (rechtsoverweging 2.25.3): " Het betoog dat in strijd met het verbod op reformatio in peius is gehandeld, faalt. Nog daargelaten dat dit verbod op het nemen van een nadeliger besluit naar aanleiding van een bezwaar of beroep niet van toepassing is in procedures, zoals de bestemmingsplanprocedure, waarbij de uniforme voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb wordt gevolgd, zijn er geen beletselen om bij het ontwerpbestemmingsplan op grond van een inspraakreactie op een voor belanghebbende nadelige wijze af te wijken van het voorontwerp".

Deze jurisprudentie is tevens van toepassing op de beheersverordening, temeer omdat er geen wettelijke verplichting bestaat om op de beheersverordening de inspraakprocedure toe te passen. Bovendien bestaat er, net als bij het bestemmingsplan altijd de mogelijkheid om ambtelijk wijzigingen aan te brengen in het ontwerp en is ook de Raad bevoegd om de verordening uiteindelijk gewijzigd vast te stellen.

In het kader van het vooroverleg is door de scouting een bouwplan ingediend voor nieuwbouw van de bestaande blokhut. Hierbij is tevens verzocht om de te realiseren nieuwbouw te mogen gebruiken voor Buitenschoolse opvang (BSO). Op dit verzoek heeft het college, o.a. vanwege de ligging in de EHS en de te verwachten parkeerproblematiek, negatief besloten. Over dit collegebesluit is de scoutinggroep (eind mei/begin juni 2012) schriftelijk geïnformeerd. Overigens is met de scoutinggroep daarna nog gesproken over een mogelijke alternatieve locatie voor de activiteiten. Door het vertrek van de zeeverkenners (de Batavieren) van het terrein Bosweg 38 is dit terrein vrij gekomen. Het terrein is in eigendom van de gemeente en, evenals in het geldende bestemmingsplan, in de beheersverordening bestemd als Recreatie. Binnen deze bestemming is de vestiging van een BSO, onder voorwaarden, wel mogelijk.

10.	Eigenaren/bewoners	Bart Hendriksstraat 15 Wim Beermanstraat 2	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Bewoners ondervinden al minimaal 6 jaar last van de activiteiten die zich op het terrein van Postweg 50 afspelen;

- Stoken van grote vuren met als gevolg regelmatig een stinkende smogdeken over de verzetsheldenbuurt. Fijn stof en roet vervuilen de buurt met de bijbehorende smogoverlast

- Op industriële schaal verzagen van 10-tallen m3's aan boomstammen waardoor de verzetsheldenbuurt tot 6 dagen per week wordt geteisterd door het doordringende geluid van cirkelzagen.
- Het houden van enorme (boeren)hanen die vanaf 2 uur 's nachts (zomer) de buurt wakkerkrijsen.

Overleg met de eigenaar/gebruiken en via mediation van gemeenteambtenaren is overleg over het algemeen vruchteloos. Vanuit de gemeente Nijmegen zijn verschillende aanschrijvingen geweest waar de eigenaar/gebruiker slechts bereid was sterk overlastgevende activiteiten aan te passen. Omdat bovengenoemde punten nog steeds voor overlast zorgen is deze inspraakreactie opgesteld.

In deze reactie wordt verzocht de beheersverordening op 4 punten aan te passen:

1. Begrenzing van het agrarisch- versus het bedrijfsareaal: de op de inspraakavond in café Groenewoud en de tekeningen in de vast te stellen beheersverordening lijken elkaar tegen te spreken. Op de inspraakavond getoonde – en met gemeente ambtenaren besproken tekeningen geven aan dat het bedrijfsareaal volgens de nieuwe beheersverordening bijna direct na de bedrijfsloodsen eindigt. Dit zou betekenen dat de eigenaar/gebruiker de overlastgevende activiteiten alleen nabij zijn eigen opstallen kan uitvoeren en niet langer nabij de woningen van de verzetsheldenbuurt. Tevens wordt aandacht gevraagd voor de in de situatieschets opgenomen speeltuin. Zaagactiviteiten (vermoedelijk >100dB) teisteren deze plek waar voornamelijk kinderen tussen 2 en 6 spelen. ''Een onverantwoorde situatie''. De in de beheersverordening opgenomen tekeningen zijn echter voor meerdere uitleg vatbaar (ze zijn niet eenduidig) en lijken de grens van Agrarisch- bedrijfsareaal verder naar het westen te leggen richting Groesbeekseweg. Vanzelfsprekend willen de bewoners graag vasthouden aan de situatie zoals besproken op de inspraakavond (en de schets zoals in de originele brief)
2. In paragraaf 7.3 is een tabel opgenomen waarin wordt aangegeven dat de houtzaag activiteiten vergelijkbaar zijn met andere bedrijfsactiviteiten op het bedrijfsterrein. Bewoners zijn van mening dat de houtzaag activiteiten van een geheel andere aard zijn dan de overige activiteiten. Van de overige activiteiten (opslag, groothandel e.d.) hebben de bewoners bijna geen overlast. De houtzaag activiteiten zijn echter sterk overlastgevend. Deze activiteiten horen dan ook thuis in categorie 3 c.f. de VNG-publicatie ''Bedrijven en Milieuzonering'' uit 2009. Houtzagerijen zouden volgens de normering minimaal een afstand van 100 meter tot woonhuizen moeten aanhouden. De huidige zaagactiviteiten vinden binnen deze afstandnorm plaats en zijn mede daardoor sterk overlastgevend. Er zijn geen verzachtende omstandigheden omdat de activiteiten 6 dagen per week aanhouden waarbij ook de verbranding van afvalhout plaatsvindt (7 dagen per week, voornamelijk in de avonduren)
3. Met betrekking tot geluid (blz 45/46 van de beheersverordening) zijn bewoners van mening dat de houtzaagactiviteiten een nieuwe geluidsgevoelige bestemming is (voorheen kwam deze activiteit niet voor op het terrein met een militaire bestemming). Toestaan van de houtzaagactiviteit zou dus cf uw verordening moeten leiden tot nieuw akoestisch onderzoek en het doorlopen van een hogere waarde procedure. Hierbij wordt tevens aandacht gevraagd voor de eerdere meetresultaten van gemeente Nijmegen; voorgevel Hendriksstraat 9, op ca 61 m van de geluidsbron: 58,6 dB(A) – 3 gevelcorrectie = 55,6 dB(A). Op 26-4-2010 en de reeds eerder geschetste ligging van het speeltuintje. Tevens wordt er op geattendeerd dat het geluidsniveau in (!) de slaapkamers van de woningen aan de Bart Hendriksstraat ruim boven de 30dB(a) norm liggen.
4. Opname relevante correspondentie als addendum bij de beheersverordening. Daar de beheersverordening vooral een ''conserverende werking'' heeft, verzoeken de bewoners/eigenaren relevante briefwisseling c.q. passages uit deze briefwisseling met betrekking tot het gebruik van het voormalige militaire terrein Postweg 50 toe te voegen aan de beheersverordening. Een niet uitputtende bloemlezing;
    a. *Brief kenmerk G230/10.0033625 d.d. 29-11-2010 waarin gesteld wordt dat de al in ''1996 is aan eigenaar verteld dat in de loodsen op het terrein na een vrijstelling van de gebruiksbepaling een gebruik als stalling van caravans, personenauto's en bestelauto's (geen reparatie), als huisvesting van een installatiebedrijf….. en nog een aantal vergelijkbare bestemmingen mogelijk zou zijn.* Dit zijn allemaal weinig tot geen overlastgevende activiteiten. Een houtzagerij hoort duidelijk niet in dit rijtje thuis. En behoort duidelijk niet tot de ''normale bedrijfsvoering'' zoals nu in de voorgenomen beheersverordening wordt gesteld. Een ontheffing voor het zagen, kloven en verbranden van hout mag dan ook niet gegeven worden.

b. *Brief kenmerk G230/06.*0027410 d.d. 21-09-2006 ‘’Het opslaan van materialen zoals openhaardhout, tegels en dergelijke op het achterterrein en het verkopen hiervan is strijdig met het bestemmingsplan’’. Tevens wordt verderop gesteld dat ‘’dit betekent dat het opgeslagen hout, de bouwmaterialen op dat moment verwijderd moeten zijn en blijven. Dit geldt ook voor zaagmachines’’.
c. *Brief kenmerk G230/1.*0004161 d.d. 15-2-2011 waarin staat ‘’voor het achterterrein een semi recreatieve invulling de meeste kans maakt.
d. *Diverse brieven waarin gebruikers/eigenaren worden opgeroepen om bouwmaterialen etc.* te verwijderen. Indien eigenaar/gebruiker zaken niet verwijdert overweegt u een dwangsom of een ontzegging van bestuursdwangsom. Bewoners hebben niet de indruk dat hierna ooit een stuk van de al jaren liggende stalen constructies is verwijderd. ‘’Bouwmaterialen komen en gaan’’.

De bewoners willen dus voorkomen dat de sterk overlast gevende activiteiten continueren. Gevraagd wordt om deze activiteiten in de beheersverordening te beperken.

Gemeentelijke reactie:
Vigerend bestemmingsplan
Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan Broersveld Kwakkenberg 1971 (vastgesteld 12 oktober 1972). Op grond van dit bestemmingsplan is het perceel bestemd voor Militaire doeleinden (MD). Gronden met deze bestemming zijn bestemd voor de oprichting van gebouwen voor militaire doeleinden met bijgebouwen, bouwwerken en werken met een maximum hoogte van 12m. De bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 30% van het bouwperceel bedragen.

Het bouwperceel is inmiddels gesplitst in een aantal kadastrale percelen: gemeente Hatert, sectie I, nrs 733, 734, 735, 776 en 777. Alleen het perceel met kadastraal nr 777 wordt nog aangemerkt als “het terrein” (bouwperceel). De overige percelen zijn inmiddels afgesplitst en in gebruik voor woon-dan wel gemengde doeleinden (kantoor en bedrijf/Postweg 50a).

Feitelijk gebruik
De op het terrein aanwezige bebouwing is vergund en opgericht in de jaren ‘60. Het perceel is al geruime tijd feitelijk niet meer in gebruik voor militaire doeleinden. Het terrein en de bestaande bebouwing (loodsen) worden door de huidige eigenaar verhuurd aan diverse bedrijven. In de loodsen zijn units gemaakt die worden verhuurd aan diverse bedrijven zodat er gesproken kan worden van bedrijfsverzamelgebouwen. De in de gebouwen gevestigde bedrijven zijn kleinschalig en de activiteiten beperken zich hoofdzakelijk tot opslag van (voor de bedrijvigheid benodigde) materialen.

Op het moment van inventarisatie waren op het terrein de volgende bedrijven aanwezig:
2 bouwbedrijven, een stucadoorsbedrijf, een sociale werkplaats, een re-integratiebedrijf, een reisburo, een internetbedrijf en een muziekpraktijk.

Daarnaast ondervinden omwonenden al geruime tijd (vanaf 2009) (geluids)overlast vanwege het met kettingzagen verzagen van boomstobben en delen van boomstammen tot openhaardhout. Voorheen werden restanten hout ook verbrand maar daar is op dit moment geen sprake meer van. De overlast is een tijdlang minder geweest maar sinds kort (6-8-2012) zijn de zaagactiviteiten weer gestart. Er wordt op doordeweekse dagen, overdag gezaagd (van 8:00 tot 17:00 uur).

Beheersverordening
Aangezien het niet aannemelijk is dat het terrein in de toekomst nog voor militaire doeleinden wordt gebruikt, is het (verharde) gedeelte van terrein waarop de bebouwing staat en de bouwmaterialen worden opgeslagen, in de beheersverordening bestemd als Bedrijf (B). Binnen deze bestemming zijn bedrijven toegelaten voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten. Daarnaast zijn binnen deze bestemming ondergeschikte kantoren en opslag en uitstalling toegestaan.

Beoordeling activiteiten:
De bouwbedrijven en het stucadoorsbedrijf worden op grond van de Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen) aangemerkt als een bedrijf met milieucategorie 3.1. In beginsel passen deze activiteiten, gelet op de milieucategorie dus niet in de beheersverordening. De bedrijven behoeven echter niet in de beheersverordening opgenomen te worden omdat de bedrijven inmiddels hebben

aangegeven binnenkort weer van deze locatie te vertrekken. In de toekomst zullen zich op het terrein waarschijnlijk steeds wisselende bedrijven vestigen. Dit past in het karakter van bedrijfsverzamelgebouwen.

Een sociale werkvoorziening (waartoe het reintegratiebedrijf ook kan worden gerekend), valt volgens de Staat van bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 2. Deze activiteiten zijn op grond van de beheersverordening dus toegestaan. Het reisburo en het internetbedrijf gebruiken de units voornamelijk voor opslag van materialen. Er vindt vanuit de untits geen detailhandel plaats.

Een muziekpraktijk komt niet voor in de Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen) en zou op grond hiervan niet zijn toegestaan op het terrein. Op grond van de regels van de beheersverordening is het ook mogelijk om een bedrijf toe te laten dat niet is genoemd in de Staat van bedrijfsactiviteiten, onder dezelfde voorwaarden waaronder een bedrijf in een hogere milieucategorie is toegelaten. Op grond van de VNG Brochure Bedrijven en milieuzonering wordt een muziekschool aangemerkt als een bedrijf met milieucategorie 2 zodat mag worden aangenomen dat het gebruik binnen de bestemming past. Zekerheidshalve is geluidonderzoek verricht. Hieruit volgt dat de muziekschool geen geluidsoverlast oplevert voor de omgeving.

De zaagactiviteiten staan los van de overige bedrijfsactiviteiten op het terrein omdat het niet gaat om hout dat voor de bouw wordt gebruikt of om sloophout. Als bedrijfsmatige activiteit kunnen de zaagactiviteiten worden aangemerkt als houtzagerij of als een bosbouwbedrijf. Deze bedrijven worden niet genoemd in de Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen). Volgens de VNG-brochure valt een houtzagerij onder milieucategorie 3.2. De grootste afstand die in acht moet worden genomen is 100m vanwege het aspect geluid. Een bosbouwbedrijf valt onder milieucategorie 3.1. De grootste afstand die in acht moet worden genomen vanwege het aspect geluid is 50m.

Voor zover de zaagactiviteiten plaatsvinden in de bestemming Recreatie met functieaanduiding “(paarden)wei” zijn deze in strijd met de beheersverordening. Ook binnen de bestemming Bedrijf zijn de activiteiten niet toegestaan omdat de milieucategorie niet past in de ter plaatse toegestane milieucategorie. Omdat de activiteit naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de maatgevende milieuaspecten) niet geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieen van de Staat van bedrijfsactiviteiten, is de activiteit niet toegelaten binnen de beheersverordening.

Conclusie
Op grond van het vorenstaande, wordt (kort) gereageerd op de genoemde 4 punten:

1. De begrenzing van het agrarisch- versus het bedrijfsareaal blijft ongewijzigd. Binnen de bestemming Bedrijf zijn bedrijven tot en met milieucategorie 2 toegestaan. Het (ver)zagen van hout is binnen deze bestemming niet toegestaan. Binnen de bestemming Recreatie met functieaanduiding “specifieke vorm van recreatie-paardenwei” zijn helemaal geen bedrijfsactiviteiten toegestaan (dus ook niet de opslag van (bouw)materialen).
2. De tabel in par. 7.3 (Retrospectieve toets) is aangepast. Alleen de houtzaagactiviteiten worden nog genoemd als te handhaven activiteiten binnen beide bestemmingen (Recreatie met functieaanduiding paardenwei en Bedrijf).
3. Geluidsgevoelige functies zijn gedefinieerd in de beheersverordening (art. 1.42). Aangezien de houtzaagactiviteiten niet worden gelegaliseerd in de verordening is geen (nieuw) akoestisch onderzoek noodzakelijk. Voor zover de activiteiten geluidsoverlast veroorzaken is handhaving, gericht op de beeindiging van de activiteiten, geboden.
4. Het toevoegen van correspondentie aan de beheersverordening is niet gebruikelijk en voegt juridisch ook niets toe. De regels en de plankaart van de beheersverordening zijn het (nieuwe) juridische kader waaraan de activiteiten aan de Postweg 50 worden getoetst.

11.	Eigenaar/bewoner	diverse (zorg)locaties p/a Postbus 31071	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Binnen het plangebied heeft Stichting de Waalboog drie locaties waarop zij willen reageren:

- Locatie Joachim en Anna, Groesbeekseweg 327, plankaart 3. t.o.v. het vigerende plan wordt geconstateerd door de Waalboog dat het toegestane percentage van 30% maximale bebouwing niet is overgenomen. De toegestane bebouwing op plankaart 3 is nu aangegeven met een lijn langs de huidige bebouwing. Bovendien is de grenslijn strakker langs de voorzijde van de gebouwen aan de Groesbeekseweg getrokken. Het voornemen is om de huidige laagbouw (4 paviljoens) in de komende jaren te vervangen met nieuwbouw. De interpretatie van bouwregel c1 en c2 is dat er een of meerdere gebouwen gebouwd mogen worden en de bebouwingslijnen daarmee overschreden mogen worden.
- Locatie Villa Villandry, Bosweg 160 Plankaart 3. In het overzicht maatschappelijke voorzieningen blz. 42 en op plankaart 3 staat onjuist vermeld dat dit om een locatie van Driestroom gaat. Dit is een locatie van Stichting de Waalboog.
- Locatie Nijevelt, Heyendaalseweg 117, plankaart 4. In het overzicht maatschappelijke voorzieningen blz. 41 staat 'Nijeveld'. Er wordt op gewezen dat de juiste schrijfwijze 'Nijevelt' is.

Gemeentelijke reactie:

- Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan Broersveld-Kwakkenberg 1971-A, vastgesteld op 24 september 1974. Op grond van het bestemmingsplan is het perceel bestemd voor Bijzondere bebouwing en/of bijzondere woongebouwen (BD-A). Het bouwperceel mag voor maximaal 30% worden bebouwd en de bouwhoogte mag maximaal 12m bedragen. In de beheersverordening is het perceel bestemd voor "Maatschappelijk". Om de bestaande bebouwing op het perceel is een bouwvlak gelegd. Het gehele bouwvlak mag worden gebruikt voor het oprichten van (hoofd)gebouwen. Het te bebouwen oppervlak in het bouwvlak in de beheersverordening is ruimer dan de bebouwde oppervlakte die op grond van het geldende bestemmingsplan kon worden gerealiseerd. Het bebouwingspercentage van 30% is komen te vervallen. In de beheersverordening is de maximale bouwhoogte van 12m gehandhaafd. Indien de huidige laagbouw de komende jaren wordt vervangen door nieuwbouw zal dat in eerste instantie waarschijnlijk plaatsvinden in het bouwvlak. Daarnaast zijn er mogelijkheden om buiten het bouwvlak bebouwing op te richten (vgl. artikel 11.2.2 sub c). Voor zover de bebouwing buiten het bouwvlak wordt opgericht, mag de totale bebouwde oppervlakte niet meer dan 50% van het bestemmingsvlak bedragen. Dit is het totale vlak dat is bestemd als Maatschappelijk. Daarnaast mag de goothoogte van de bebouwing buiten het bouwvlak niet meer bedragen dan de begane grondlaag van het hoofdgebouw en mag de bouwhoogte niet hoger zijn dan de direct daarboven gelegen bouwlaag. Op grond van deze regels is het mogelijk om buiten het bouwvlak een aanbouw te realiseren van een bouwlaag met een kap.
- Locatie Villa Villandry, Bosweg 160 is een locatie van Stichting de Waalboog en niet van de Driestroom. De naamgeving is aangepast in de toelichting van de beheersverordening (p. 40).
- Locatie Nijevelt, Heyendaaldeweg 117: In het overzicht ''maatschappelijke voorzieningen" in de toelichting van de beheersverordening (p.39 en 40)'' is de aanduiding 'Nijeveld' aangepast tot 'Nijevelt'.

De inspraakreactie leidt tot aanpassing van de (ontwerp) beheersverordening.

12.	Eigenaar/bewoner	Heyendaalseweg 90-92 p/a Postbus 1126	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
In het deel van bowlingcentrum Nijmegen waar kegelactiviteiten plaatsvinden zijn op termijn ontwikkelingen te verwachten en gewenst. Deze inspraakreactie is erop gericht bestaande ruimte met betrekking tot heerontwikkelingsmogelijkheden zoveel mogelijk te behouden. Verder is deze reactie erop gericht enkele onvolkomenheden in de beheersverordening te verbeteren.

De planologische mogelijkheden, zoals beschreven in bestemmingsplan Galgenveld II 1974B, zijn breder dan de mogelijkheden die nu in de beheersverordening zijn opgenomen. Voor de Heyendaalseweg 90-92 geldt thans bovengenoemd bestemmingsplan. Daarin is de bestemming ''actieve recreatieve doeleinden'' toegekend. Hierin is het mogelijk gebouwen op te richten ten behoeve van deze doeleinden. Het geheel mag volgens dit bestemmingsplan binnen de bebouwingsgrenzen worden bebouwd met als maximum hoogte 8 meter. Daarbij mogen per bouwperceel twee dienstwoningen met een maximale inhoud van 550 m3 worden gebouwd. Deze

planologische mogelijkheden zijn ruimer dan de mogelijkheden die thans met de beheersverordening worden gegeven. Niet alleen ontstaat door de –wellicht onbedoelde- beperking in de beheersverordening planschade, de beperking is ook niet nodig. Voor wat betreft het bouwvolume sluit de beheersverordening wel aan bij het huidige bestemmingsplan.

Verzocht wordt:
- artikel 7.1 sub b te schrappen
- de mogelijkheid van de realisatie van twee dienstwoningen te handhaven
- de ''te beperkte'' regeling voor ondersteunende horeca te wijzigen (in Artikel 25.4 sub h wordt aangegeven dat dit maximaal 10% mag zijn van het vloeroppervlak. Momenteel en in het verleden is altijd 40% van het vloeroppervlak benut voor ondersteunende horeca. Van ondergeschiktheid van de horeca-activiteiten (artikel 25 lid 4 sub a) lijkt echter geen sprake te zijn).

Gemeentelijke reactie
Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan Galgenveld II 1974-B. Op grond van dit bestemmingsplan is het perceel bestemd voor “aktieve rekreatieve doeleinden” (Ar-C). Het bestemmingsplan is vastgesteld op 18 mei 1978 en voorzag in de uitbreiding van de bestaande accommodatie met 6 squashbanen en bijbehorende ruimten. Daarnaast zou op de verdieping van de uitbreiding een tweede dienstwoning worden gerealiseerd.

Uit het bouwarchief van de gemeente blijkt dat op 26 september 1973 een bouwvergunning is verleend voor de bouw van een bowling-en kegelcentrum met een woning. Op 19 september 1979 is vervolgens een vergunning verleend voor de uitbreiding van het bowling-en kegelcentrum en woning. Op 13 december 2004 is een vergunning verleend voor het veranderen en vergroten van het horecagedeelte van het bowling-en kegelcentrum en in december 2009 is er een eigen ingang naar het kegelcentrum vergund en is de vluchtdeur naar de voordeur veranderd.

Het perceel bestaat uit twee kadastrale percelen: Hatert 02, sectie B nrs 4158 en 4159.
De op grond van het vigerende bestemmingplan toegestane “aktieve rekreatieve doeleinden”’ zijn niet gedefinieerd in het plan. Aangezien het vigerende plan, blijkens de Toelichting, is opgesteld ten behoeve van de uitbreiding van de bestaande accommodatie (Bowling-en kegelbaan) ligt het voor de hand deze activiteiten over te nemen in de beheersverordening. De 6 squashbanen met bijbehorende voorzieningen zijn, net zoals de tweede dienstwoning, hoewel planologisch toegestaan, blijkbaar niet gerealiseerd. Ook in de bouwvergunning uit 1979 komen de squashbanen met bijbehorende voorzieningen en de tweede dienstwoning niet voor op de tekeningen.

In de beheersverordening is gekozen voor de bestemming Cultuur en ontspanning omdat deze bestemming het beste aansluit bij de bestaande bestemming “aktieve rekreatieve doeleinden”.
De bestemming Cultuur en ontspanning bevat alle activiteiten op het gebied van cultuur en ontspanning zoals atelier, bioscopen, bowlingbaan, casino, congrescentrum, kinderboerderij, museum, muziek-en dansscholen, oefenruimten en creativiteitscentra, speeltuin, schouwburg en een theater.

Voor wat betreft de tweede dienstwoning wordt opgemerkt dat deze weliswaar is toegestaan onder het vigerende bestemmingsplan maar blijkbaar niet is gerealiseerd. Op grond van het vigerende plan is een dienstwoning slechts toegestaan indien de huisvesting van een persoon daar, gelet op de bestemming of het feitelijk gebruik van het gebouw of het terrein noodzakelijk is. Aangezien de tweede dienstwoning niet is gerealiseerd gaan wij ervan uit dat de behoefte/noodzaak van deze dienstwoning niet kan worden aangetoond. De bestaande dienstwoning wordt overgenomen in de beheersverordening. Onder bestaand (gebruik) wordt verstaan: het legale gebruik van gronden en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van de beheersverordening.

Ook in de beheersverordening is een dienstwoning (in de verordening: bedrijfswoning) slechts toegestaan indien de huisvesting van een persoon gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht. Gelet op het mogelijke toekomstige gebruik van het gebouw kan een dienstwoning in de toekomst wellicht noodzakelijk zijn.

Tot slot de horeca-activiteiten: in de beheersverordening wordt uitgegaan van de activiteiten zoals vergund op 13 december 2004. De horeca-activiteiten passen hiermee inderdaad niet in de

voorwaarden voor ondersteunende horeca (art. 25.4 beheersverordening) omdat dan slechts 10% van het totale vloeroppervlak aan ondersteunende horeca mag worden besteed. In de huidige situatie wordt (ruim) 40% van het totale vloeroppervlak van de begane grond gebruikt voor horeca-activiteiten (o.a. grand cafe en bbq-ruimte) waarbij een deel van de bebouwing buiten het bouwvlak is gerealiseerd. Bovendien wordt de locatie gebruikt als trouwlocatie en worden er regelmatig feesten en partijen gehouden.

In de horeca-nota Gastvrij Nijmegen is een "Beleidslijn Horeca langs radialen" opgenomen. Langs deze verkeersradialen (zoals de Heijendaalseweg) komt vaak horeca voor met een stedelijke functie. Hier zijn, naast kleinschalige horeca, ook grote horeca-bedrijven toegestaan die een bovenwijkse functie hebben. Locaties langs de bovenwijkse stedelijke infrastructuur zijn immers geschikt om ruimte te geven aan autonome ontwikkelingen van enige schaal, die elders moeilijk ruimtelijk inpasbaar zijn. Een bowlingcentrum past binnen deze beleidslijn. Daarnaast trekt het gebied door de verdere uitbreiding van onderwijsinstellingen, universiteit en ziekenhuis en nieuwe studentenhuisvesting steeds meer bezoekers. Daartegenover staat dat er relatief weinig horeca (en detailhandel) is in het gebied.

Gelet op de directe omgeving (verzorgingstehuis, veel studentenhuisvesting) is een uitbreiding en verandering van functie op deze locatie, niet gewenst. Het toestaan van lichte horeca-activiteiten met een beperkte omvang zoals een lunchroom, restaurant etc. (categorie 1 en 2) is geen probleem. Zwaardere horeca-activiteiten zijn op deze locatie niet gewenst, ivm verkeersaantrekkende werking en mogelijke overlast voor de omgeving.

In de beheersverordening zijn de bestaande mogelijkheden met betrekking tot horeca overgenomen. Dit betekent dat 40% van het totale vloeroppervlak mag worden besteed aan horeca. De horeca is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit (passend binnen de bestemming Cultuur en Ontspanning). Op grond van de Staat van horeca-activiteiten (bijlage II regels) zijn toegestaan: horeca-activiteiten in categorie 1 (lichte horeca), 2 (middelzware horeca) en 3 (zware horeca) met uitzondering van een dancing, discotheek en nachtclub.

13.	Eigenaar/bewoner	Eversweg 6	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
De reactie gaat over het perceel Eversweg 6 (Hatert sectie I, nummers 759, 746, 901 en 925).

Bestaande woning: Bij het in kaart brengen van de feitelijke situatie is uitgegaan van de woning zoals deze bestond tot 2006. Inmiddels is de omtrek ervan gewijzigd. Hoewel deze woning met het postzegelplan Broersveld-Kwakkenberg 1971-1970 al in 2005 is gerealiseerd, lijkt ze op bijlage 2 zelfs nog te zijn wegbestemd. Opmerkelijk is dat wel in deze kaart is opgenomen het pas in 2010 vastgestelde postzegelplan Broersveld-Lwakkenberg 1971-72, voor Eversweg 4.

Op de planologische kaart (bijlage 3a en 3b) is onze woning in zoverre beter ingetekend dat de buitenlijnen, met uitzondering van de half ronde keuken, precies het huidig bebouwde oppervlak aangegeven. De binnenlijnen suggereren dat de oude woning nog niet is verbouwd en dat er nog ruimte voor uitbreiding aanwezig is. Er wordt verzocht toe te zien dat de feitelijke situatie op deze kaart correct wordt ingetekend.

Tuinhuis: Op de hierboven genoemde kaarten ontbreekt het tuinhuis dat in 1997 is gebouwd nadat het toenmalige college van B&W daartoe op 15 september 1997 vergunning heeft verleend (zie bijlage 4). Verzocht wordt dit tuinhuis als ‘‘bestaand’’ op te nemen in de beheersverordening.

Woonbestemming: D.m.v. het postzegelplan Broersveld-Kwakkenberg 1971-70 is in 2005 voorzien in legalisatie en mogelijkheid tot uitbreiding van de woning, waarbij de woonbestemming strak op het te realiseren, en inmiddels gerealiseerde, plan is gelegd. Dat betekent dat er nu officieel geen sprake is van tuin en/of erf. Onderliggende reden hiervan is dat op dit perceel, samen met delen van enkele buurpercelen, tot nog toe de bijzondere bestemming ‘‘natuur’’ heeft gelegen. In de beheersverordening zal deze bestemming hier echter komen te vervallen en worden vervangen door bestemming ‘‘bos’’

Het hele gebied de Kwakkenberg wordt in de verordening gekarakteriseerd als ‘’wonen in het bos’’. Mede daarom is over het totale plan de dubbelbestemming waarde ‘’natuur en landschap’’ opgenomen, evenals de waarde ‘’Archeologie 3’’ Binnen dit gebied, dat volgens de provinciale landschapsvisie uitdrukkelijk net valt buiten de kwalificering ‘’waardevol landschap’’, beschikken vrijwel alle woningen over maximale woonbestemming (bijlage 3a)

Met het oog op het bovenstaande wordt verzocht de woonbestemming van het perceel in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie, waarin al sinds 1959 sprake is van gebruik als leef- en siertuin. De natuur- en boswaarden van het perceel zijn beperkt en er zijn geen voornemens om hier ‘’bos’’ te realiseren.

Aangezien op alle provinciale kaarten een ruime woonbestemming op het perceel is aangegeven, is de provincie Gelderland benaderd en gevraagd of er bezwaar bestaat tegen het in overeenstemming brengen van de feitelijke situatie met de kaarten. De heer W. van den Broek stelt namens de provincie: ‘’In de kaarten van de provincie waarop de EHS aangegeven is, wordt voor het gebied waar u woont, geen onderscheid gemaakt tussen de werkelijke natuur en de bebouwing en tuinen in die EHS’’. Van provinciewegen bestaat dan ook geen bezwaar voor uitbreiding van onze woonbestemming.

Verzocht wordt de woonbestemming zoals bij vrijwel alle andere woningen in het gebied, recht doend aan de al tientallen jaren bestaande feitelijke gebruikssituatie, uit te breiden met tuin en erf, bijvoorbeeld conform de lichte vlek om onze woning zoals op de provinciale kaarten wordt gehanteerd.

Gemeentelijke reactie
Op het perceel Eversweg is van toepassing het bestemmingsplan Broersveld Kwakkenberg 1971 (vastgesteld 12 oktober 1972) en het postzegelplan Broersveld Kwakkenberg 1971-70 (vastgesteld 6 juli 2005). Het postzegelplan is alleen van toepassing op (de uitbreiding van) het hoofdgebouw. Voor de omliggende gronden geldt het (oorspronkelijke) bestemmingsplan dat is vastgesteld in 1972. Op grond van dit bestemmingsplan is het perceel bestemd als Natuurgebied. De gronden met deze bestemming zijn bestemd voor natuur-en landschapsbehoud en passieve recreatie, met daartoe nodige kleine gebouwen, bouwwerken en werken.

Het postzegelplan ziet op de uitbreiding van de hoofdbebouwing en bestemd het hoofdgebouw voor Woondoeleinden (W). Dit postzegelplan is dus niet van toepassing op de rondom het hoofdgebouw gelegen gronden.

De bouw van het woonhuis is vergund in 1958. Oorspronkelijk is het gebouw opgericht als een dienstwoning voor de rector van de kloosterorde, gevestigd in het gebouw op Eversweg 4 (huize Marie-Louise). Later is dit een zelfstandig gebouw/woning geworden met het adres Eversweg 6. Het woonhuis is een aantal keren veranderd/uitgebreid: in 1988 (gevelwijziging + interne verbouwingen), in 1992 (bouwen van een koepel aan de noord-oostgevel) en in 2005 (uitbreiding/aanbouw aan de zuid-westgevel). In 1997 is de bouw van een tuinhuisje vergund. De oppervlakte van het tuinhuis (incl. luifel) bedraagt 20m2.

Het perceel bestaat uit 4 kadastrale percelen: gemeente Hatert sectie I, nrs. 901, 925, 746 en 759. Het hoofdgebouw is gelegen op het kadastrale perceel 746 en het bijgebouw op kadastraal perceel 759. De percelen worden gezamenlijk aangeduid als Eversweg 6 of als “het perceel”.

In de (ontwerp)beheersverordening is de planologische situatie uit het bestemmingsplan van 1972 en het postzegelplan van 2005 overgenomen. Het hoofdgebouw is bestemd voor Wonen (W) en de omliggende gronden zijn bestemd als Bos. De omtrek van het hoofdgebouw in de beheersverordening is gelijk aan de omtrek van het hoofdgebouw uit het postzegelplan. In de beheersverordening komt de bestemming Natuur niet (meer) voor. In plaats daarvan is gekozen voor de bestemming Bos. Daarnaast kent de beheersverordening de dubbelbestemming Waarde- Natuur en landschap.

Het perceel is gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) waardoor er zorgvuldig met het groen en de natuurwaarden dient te worden omgegaan. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Het gehele gebied de Kwakkenberg wordt in de beheersverordening gekarakteriseerd als “wonen in het bos”. De beplanting op de Kwakkenberg is deels een overblijfsel van het oorspronkelijke bos. Om deze bosrestanten zo

goed mogelijk te behouden, herstellen en/of ontwikkelen is gekozen voor de bestemming Bos. Daarnaast verschaft de combinatie van bos(restanten) en geaccidenteerd terrein het gebied een hoog te waarderen visueel-landschappelijke verschijningsvorm. De natuur-en landschapswaarden (waaronder de stedenbouwkundige, visueel-landschappelijke, de geormoforlogische en de ecologische waarden) worden beschermd door de dubbelbestemming Waarde-Natuur en landschap.

Gelet op het belang van het behoud en de bescherming van de aanwezige natuurwaarden kan er geen medewerking worden verleend met de uitbreiding van de Woonbestemming in die zin dat er een erf en tuin aan de bestemming wordt toegevoegd. Door het toevoegen van deze functies ontstaan er immers nieuwe (onwenselijke) bouwmogelijkheden. Bovendien heeft de Raad van State recent (uitspraak 20 april 2012, zaaknr. 201202897/1/A1) bepaald dat vaststaat dat het op het perceel gerealiseerde zwembad in strijd is met het bestemmingsplan en dat het college gerechtigd is om hiertegen handhavend op te treden. Door een erfbestemming op te nemen in de beheersverordening zou dit zwembad alsnog (ongewild) worden gelegaliseerd.

14.	Eigenaar/bewoner	Theresiaweg 9a p/a Tiberiusplein 15	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
Enkele punten aangaande het woonperceel Theresiaweg 9a, kadastrale situatie, Hatert sectie I, nummer 942. Het woongebouw is op de plantekening niet aangegeven als woonbestemming. De bestaande bebouwing is in 1933 als tuinhuis voor het tuinpersoneel gebouwd. In 2001 is een vergunning verleend voor verdere uitbreiding hiervan. De woning wordt momenteel verhuurd op basis van een tijdelijke huurovereenkomst. De medische situatie van de eigenaar is aanleiding de woning zodanig aan te passen dat de situatie acceptabel is voor eigenaar en medisch personeel. Hiervoor is een bouwaanvraag ingediend in mei 2011 welke door de commissie beeldkwaliteit negatief is beoordeeld. Momenteel is een nieuw uitbreidingsplan in behandeling (14 feb 2012). Verzocht wordt dit nieuwe plan op te nemen in de beheersverordening Groenewoud-Kwakkenberg.

Gemeentelijke reactie:
Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 (vastgesteld 14 februari 1995). In dit bestemmingsplan is het perceel bestemd voor Woondoeleinden (WO). Alleen voor de hoofdbebouwing is een bebouwingsvlak opgenomen en niet voor het, toen al bestaande, bijgebouw. Deze situatie is overgenomen in de (ontwerp)-beheersverordening. In de ontwerpbeheersverordening is het perceel bestemd als Wonen en is, net als in het geldende bestemmingsplan, alleen een bouwvlak opgenomen voor het hoofdgebouw.

Het bestaande bijgebouw is in 1933 vergund als tuinhuis. De bestaande hoofdbebouwing (bungalow) is pas in 1957 vergund.

Het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 is hoofdzakelijk opgesteld om de bijzondere karakteristiek van de woonwijk, namelijk “wonen in het bos”, te behouden en kavelsplitsing zoveel mogelijk tegen te gaan. Kavelsplitsing met als doel extra bouwmogelijkheden te creëren, is ook onder de beheersverordening niet toegestaan. Bovendien moet het creëren van een extra bouwmogelijkheid worden aangemerkt als een ruimtelijke ontwikkeling die niet is toegestaan in een beheersverordening. De beheersverordening is er immers op gericht om de bestaande toestand vast te leggen. Onder de bestaande toestand kan worden verstaan de bestaande feitelijke toestand (de gerealiseerde bebouwing) of de planologische/vergunde toestand (ook indien deze nog niet is gerealiseerd). Het perceel wordt planologisch gezien als 1 bouwperceel: een aaneengesloten stuk grond waarop ingevolge de regels een zelfstandige bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten. Twee zelfstandige woningen op het perceel zijn niet toegestaan, er is dan immers sprake van twee hoofdgebouwen. Ook het laten gebruiken (door middel van een tijdelijke huurovereenkomst) van de woning door een derde is niet toegestaan en in strijd met de regels van het (nu nog geldende) bestemmingsplan en de beheersverordening.

Privaatrechtelijk bestaat het perceel uit 2 kadastrale percelen: gemeente Hatert, sectie I, nrs 941 en 942. Beide kadastrale percelen zijn in eigendom bij dezelfde eigenaar. Ook de privaatrechtelijke situatie rechtvaardigt dus niet dat er planologisch 2 bouwpercelen (met een eigen bouwvlak) worden opgenomen in de beheersverordening.

Onder de beheersververordening is het mogelijk om, binnen de bestemming Wonen, een vergunning te verlenen voor de bouw van aan-uit-bijgebouwen en overkappingen tot maximaal 60% van de oppervlakte van het erf met een maximum van 75m2 mits de bebouwing wordt opgericht om uitvoering te kunnen geven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Uitgaande van de bouwtekeningen bedraagt de bebouwde oppervlakte van het tuinhuis (incl. kelder) ongeveer 71m2. De voorgestelde verdere uitbreiding (conform de vergunningaanvraag van 14 februari 2012) leidt tot een overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte voor de bouw van aan-uit- bijgebouwen en overkappingen. Hierdoor kan bouwkundig geen medewerking worden verleend aan een (verdere) uitbreiding van het tuinhuis.

15.	Eigenaar/bewoner	Bergweg 2 p/a Muldersweg 16a	NIJMEGEN

Samenvatting inspraakreactie:
In tegenstelling tot de omliggende percelen (''wonen'') is het perceel Bergweg 2 aangemerkt als ''woongebied'' en deels als ''bos''.
De ontwerp beheersverordening lijkt in een aantal opzichten onvolledig, te weten:
- Woonlaag is niet gedefinieerd;
- Maximale toegestane nok- en goothoogte;
- Bouwvlak/rooilijn.

Betekent dit dat de te bouwen eengezinswoningen op een willekeurige plek – rekening houdend met de voorgeschreven afstanden tot de zijdelingse perceelgrens – op het perceel geplaatst mag worden? Zijn de maximaal te bouwen nok- en goothoogte weergegeven?

Samen met de opdrachtgevers wordt bekeken wat de meest ideale plek is voor de woning, met zoveel mogelijk behoud van bomen. Toch moet er voor voldoende woonkwaliteit enkele bomen wijken. In de beheersverordening staat bij bestemming ''bos'' dat er geen bomen gekapt/gerooid mogen worden (art. 6.3.1. lid c). Betekent dit dat voor alle beplanting/bomen die gekapt moeten worden een vergunning dient te worden aangevraagd? Ook als deze op 1,30m een stamdoorsnede hebben van minder dan 30cm?

Gemeentelijke reactie
Het perceel Bergweg 2 is geen bestaand adres. Aangenomen wordt dat met deze perceelsaanduiding de kadastrale percelen gemeente Hatert, sectie I nrs. 895 en 548) wordt bedoeld.

Op het perceel is van toepassing het bestemmingsplan Broersveld-Kwakkenberg 1971 (vastgesteld 12 oktober 1972). Aan de bestemming WO-U in het bestemmingsplan Kwakkenberg 1994 is goedkeuring onthouden door Gedeputeerde Staten (GS). Het tegen het heroverwegingsbesluit van GS ingestelde beroep tegen het heroverwegingsbesluit van GS (waarbij opnieuw goedkeuring is onthouden aan de bestemming WO-U) is door de Raad van State ongegrond verklaard waardoor moet worden teruggevallen op het bestemmingsplan uit 1971. Op grond van dit bestemmingsplan is het perceel bestemd als E2V (Vrijstaande eengezinshuizen in twee woonlagen). De als zodanig in het plan aangegeven gronden zijn bestemd voor de bouw van vrijstaande eengezinshuizen in maximaal twee woonlagen met bijbehorende bijgebouwen, bouwwerken en werken met dien verstande dat:
a. de breedte van de woning minstens 7,5m bedraagt;
b. de breedte van het bouwperceel tenminste 30m bedraagt;
c. de afstand van de zijgevel tot de zijdelingse perceelsgrens aan de ene zijde minstens 8m en aan de andere zijde minstens 14,5m bedraagt;
d. de bebouwde oppervlakte niet meer mag bedragen dan 30% van het perceelsgedeelte gelegen achter de bebouwingsgrens;
e. ten behoeve van de vrije beroepen praktijkruimten mogen worden gebouwd;
f. in een van de stroken genoemd in lid c, bijgebouwen mogen worden opgericht met een maximum vloeroppervlakte van 50m2 en met geen grotere hoogte dan 2,5m.

Het toegestane gebruik met bijbehorende bouwvoorschriften is overgenomen in de beheersverordening door middel van de bestemming Woongebied (WG). In de beheersverordening is geen definitie opgenomen van het begrip woonlaag. Indien het begrip "woonlaag" in de voorschriften niet is gedefinieerd maar wel een definitie is opgenomen voor het begrip "bouwlaag" mag volgens de Raad van State de definitie van het begrip "bouwlaag" worden toegepast op het begrip "woonlaag" (vgl uitspraak Raad van State 10 mei 2001, zaaknr. 200002275/1).

In de beheersverordening wordt onder een “bouwlaag” (art. 1.25) verstaan: “een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder”.

In de beheersverordening wordt met 2 woonlagen derhalve bedoeld de begane grondlaag met een verdieping. Daarnaast is het voorstelbaar dat op het gebouw een kap wordt geplaatst voor zover dit geen zelfstandige woonlaag betreft. Ondergrondse bebouwing wordt niet meegerekend met het aantal bouwlagen (art. 24.3).

De gebruikelijke bouw(nok)hoogte voor nieuwbouwwoningen in 2 bouwlagen met een kap is 10m. De goothoogte wordt begrensd op (max) 6m.

Daarnaast is er binnen de bestemming WG in de beheersverordening geen bouwvlak en of rooilijnen opgenomen omdat dit in het geldende bestemmingsplan ook niet het geval was. Rekening houdend met de voorgeschreven afstanden tot de zijdelingse perceelgrens, betekent dit dat er maximaal 2 woningen, georienteerd op de Bergweg, op het perceel geplaatst kunnen worden.

Voor wat betreft het kappen van bomen: binnen de bestemming Bos is een vergunningplicht opgenomen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden (waaronder het kappen van bomen en andere beplanting). Dit is een vergunningplicht op grond van de beheersverordening en staat los van de dikte van de stamdoorsnede e.d. Dergelijke criteria spelen wel een rol bij de vraag of er ook een rooivergunning nodig is voor het kappen van de bomen. Dit is een vergunning op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV). Het is dus heel goed mogelijk dat voor het kappen van de bomen, twee vergunningen nodig zijn: een vergunning (voorheen: aanlegvergunning) op grond van de beheersverordening en een rooivergunning op grond van de APV. Beide vergunningen zijn opgenomen in de omgevingsvergunning waarbij voor alle activiteiten die met de toekomstige woningbouw te maken hebben tegelijkertijd een vergunning wordt aangevraagd. Aan de hand van de aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt beoordeeld of er ook een rooivergunning nodig is voor het kappen van de bomen. U kunt ook een vooroverleg aanvragen om te vernemen welke vergunningen er nodig zijn voor de woningbouw. Bovendien kan er in het vooroverleg een welstands- en stedenbouwkundig advies worden gegeven.

Overigens geldt voor het perceel met de bestemming Woongebied (WG) ook de dubbelbestemming Waarde- Natuur en Landschap. Ook op grond van deze dubbelbestemming is een (aanleg)vergunning nodig op basis van de beheersverordening voor het kappen van bomen. Dit geldt dus niet alleen voor de bestemming Bos.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

de geometrisch bepaalde objecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP9000-VG01 met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen).

1.2 bestemmingsplan

de beheersverordening Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg van de gemeente Nijmegen.

1.3 aanbouw

een aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat op de grond staat, dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een aparte ruimte vormt die al dan niet vanuit het hoofdgebouw bereikbaar is.

1.4 aan huis verbonden beroepsactiviteiten

een dienstverlenend beroep, dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie.

1.5 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten

het verlenen van diensten, het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid (geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen), het voeren van de administratie van bedrijfsactiviteiten die (behoudens genoemde administratieve werkzaamheden) niet ter plaatse worden uitgeoefend, het verstrekken van logies en ontbijt (bed and breakfast) waarvan de aard, omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in de woning met behoud van de woonfunctie ter plaatse kan worden uitgeoefend.

1.6 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.7 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.8 achtergevellijn

de achterste grens van het bouwvlak en het verlengde daarvan;

1.9 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.10 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door de gemeente Nijmegen of namens de gemeente Nijmegen door een dienst, bedrijf of instelling erkend door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK/SIKB), beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 39 MW en werkend volgens de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie.

1.11 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of houden van dieren.

1.12 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bed and breakfast

een activiteit waarbij het verstrekken van logies en ontbijt plaatsvindt in de woning en ondergeschikt is aan de woonfunctie.

1.14 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren en verhandelen van goederen dan wel op het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij eventueel detailhandel plaatsvindt uitsluitend als niet zelfstandig en ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein kennelijk slechts bedoeld voor de huisvesting van (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht.

1.16 bedrijvigheid

het uitoefenen van een bedrijf, met aanverwante activiteiten als laden en lossen en parkeren.

1.17 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

1.18 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.19 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.20 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.21 bijgebouw

een vrijstaand, in functioneel en bouwkundig opzicht aan het hoofdgebouw ondergeschikt gebouw op hetzelfde bouwperceel dat op de grond staat en alleen bedoeld en ingericht ten behoeve van (huishoudelijke) berging, hobby- en/of stallingruimte.

1.22 bouwen

het plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.23 bouwhistorisch onderzoek

in een schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis en bouwhistorische kwaliteit van een monument in de vorm van een bouwhistorische inventarisatie, -verkenning, -opname of -ontleding, uitgevoerd overeenkomstig de “Richtlijnen Bouwhistorisch Onderzoek”.

1.24 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.25 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.26 bouwmarkt

een geheel of gedeeltelijk overdekt detailhandelsbedrijf met een overdekt verkoopvloeroppervlak van minimaal 1.000 m^2, waarop een volledig of nagenoeg volledig assortiment van bouw- en doe-het-zelf producten uit voorraad wordt aangeboden.

1.27 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.28 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.29 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.30 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.31 cultuur en ontspanning

voorzieningen gericht op cultuur en ontspanning, zoals een atelier, bioscoop, bowlingbaan, creativiteitscentrum, dansschool, museum, muziekschool, muziektheater, sauna, theater en wellness. Prostitutie, raamprostitutie/raamexploitatie of seksinrichting is uitgesloten. Een casino is alleen toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'casino'.

1.32 cultuurhistorische waarden

waarden die zijn gekoppeld aan de beschavingsgeschiedenis, ondergebracht als historisch (steden)bouwkundig erfgoed, historisch landschappelijk erfgoed of archeologisch erfgoed.

1.33 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ter verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die de goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, met uitzondering van het bieden van gelegenheid om gekochte etenswaren ter plaatse te nuttigen. Onder detailhandel wordt niet verstaan detailhandel in volumineuze goederen.

1.34 detailhandel in volumineuze goederen

detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, zoals: verkoop van auto's, boten, caravans, tuininrichtingsartikelen, grove bouwmaterialen, keukens, meubels en woninginrichting en sanitair.

1.35 dienstverlenend bedrijf

een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak al dan niet met een baliefunctie, zoals: uitzendbureaus, reisbureaus, wasserettes, kapsalons, bijkantoren van banken en van sociaal-culturele instellingen, postagentschappen, telefoon-, internet-, telegraaf- en telexdiensten, snelfoto-ontwikkel- en copyshops, videotheken, autorijscholen en dergelijke.

1.36 erf

de gronden met een woonbestemming gelegen binnen het bouwperceel maar buiten het bouwvlak.

1.37 escortbedrijf

de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend (escortservices, bemiddelingsbureaus, overige).

1.38 evenement

evenement zoals bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen (APV).

1.39 eengezinswoning

Een eengezinswoning is een woning die bedoeld is voor bewoning door één persoon en zijn/haar gezin en alle daarmee gelijk te stellen vormen van bewoning zoals kamerbewoning, een woongroep, meergeneratiewoning en/of een mantelzorgwoning, mits en voor zover er sprake is van een gezamenlijk huishouden.

1.40 garagebedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor verkoop, onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, met dien verstande dat de verkoop van motorbrandstoffen is uitgezonderd.

1.41 garagebox

overdekte berg- en bewaarplaats, stalling voor auto's en (motor)fietsen.

1.42 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.43 geluidsgevoelige functies

geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder, te weten:

geluidsgevoelige gebouwen

a. woningen;
b. andere geluidsgevoelige gebouwen:
1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen;
3. verpleeghuizen;
4. de volgende 'andere gezondheidszorggebouwen dan ziekenhuizen en verpleeghuizen':
- verzorgingstehuizen;
- psychiatrische inrichtingen;
- medische centra;
- poliklinieken;
- medische kleuterdagverblijven.

geluidsgevoelige terreinen

I. terreinen die behoren bij de hiervoor lid b onder 4 bedoelde 'andere gezondheidszorggebouwen dan algemene, categorale en academische ziekenhuizen, alsmede verpleeghuizen', voor zover deze bestemd zijn of worden gebruikt voor de in die gebouwen verleende zorg;
II. woonwagenstandplaatsen.

1.44 gevelbreedte

de breedte van de gevel waar tegenaan wordt gebouwd.

1.45 groothandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, dan wel aan instellingen of personen ter aanwending in een andere bedrijfsactiviteit.

1.46 historisch stedenbouwkundig erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van de gebouwde omgeving.

1.47 historisch landschappelijk erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van landschap en geografie.

1.48 hoekovergang

een aan- of uitbouw die buiten de gevelbreedten van het hoofdgebouw wordt gerealiseerd en die een verbinding vormt tussen een aan- of uitbouw aan de voorgevel en een aan- en of uitbouw aan de zijgevel van het hoofdgebouw.

1.49 hoofdbebouwing

hoofdgebouw(en) inclusief aan- en of uitbouwen binnen het bouwvlak.

1.50 hoofdgebouw(en)

gebouw of gebouwen, die op een bouwperceel door zijn/hun aard, constructie en/of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk(en) is/zijn aan te merken.

1.51 horecabedrijf

een bedrijf of instelling waar als hoofddoel bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, niet zijnde detailhandel en/of ondersteunende horeca of bed and breakfast.

1.52 hotel

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse.

1.53 kantoor

een ruimte welke door de aard en indeling kennelijk is bestemd om uitsluitend of in hoofdzaak dienstig te zijn tot het verrichten van administratieve en/of ontwerptechnische arbeid, al dan niet met een ondergeschikte baliefunctie.

1.54 landschappelijke waarden

waarden gebaseerd op aardkundige, cultuurhistorische en visueel-ruimtelijke aspecten, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

1.55 kiosk

een gebouw, al dan niet met een (gebouwd) terras, van beperkte omvang, veelal geplaatst in de openbare ruimte, gericht op het ter plaatse aan passanten te koop aanbieden van producten zoals souvenirs, kranten, tijdschriften, bloemen en planten, vis, groenten, versnaperingen, niet-alcoholische en licht alcoholische dranken, rookwaren, e.d.

1.56 maatschappelijke voorzieningen

het openbaar bestuur, medische, sociale, educatieve en levensbeschouwelijke diensten, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen diensten, zoals: huisarts, apotheek, school, sportzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, kerkgebouw, verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen, uitvaartcentrum en bibliotheek.

1.57 natuurlijke waarden

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige, ecologische en biologische elementen voorkomende in dat gebied.

1.58 omgevingsvergunning

vergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.59 ondergronds bouwwerk

a. een (gedeelte van een) gebouw dat gelegen is onder het niveau van de begane grondvloer van dat gebouw, waarbij de hoogte van die begane grondvloer nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger is dan het maaiveld van het bouwperceel ter plaatse van dat bouwwerk.

1.60 ondergeschikte detailhandel

detailhandel waarbij de detailhandelsactiviteit een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.61 ondergeschikte kantoren

kantoren waarbij het kantoor een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.62 ondergrond

voor de ondergrond van het plan is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN), als vervat in het bestand BV9000_GBKN_20120322.dxf.

1.63 ondersteunende horeca

horeca waarbij de horeca-activiteit ondersteunend is aan de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.64 overkapping

een op de grond staand, plat afgedekt bouwwerk, bestaande uit ten minste een dak, niet zijnde een gebouw.

1.65 pension

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies voor langere tijd met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse.

1.66 perceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.67 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf door dezelfde persoon.

1.68 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waar de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.69 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.70 raamprostitutie

een seksinrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee/prostitué tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen.

1.71 recreatieve voorzieningen

op verblijfs- en dagrecreatie gerichte voorzieningen, niet zijnde een sportvoorziening, zoals: kampeerterrein, kampeerboerderij, recreatiewoning en een volkstuin.

1.72 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijk gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde dan wel onderkomen, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar.

1.73 sportvoorzieningen

gebouwde en niet-gebouwde voorzieningen gericht op sport, niet zijnde een recreatieve voorziening, zoals: fitnesscentrum, ijsbaan, manege, speelterrein, sporthal, sportveld, stadion, tennisbaan en zwembad.

1.74 straatmeubilair

de op of bij de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals: verkeerstekens, wegbebakeningen, bewegwijzeringen, verlichting, halteaanduidingen, parkeerregulerende constructies, road barriers, afvalinzamelsystemen, openbare toiletvoorzieningen, brandkranen, informatie- en reclameobjecten, fietsenstallingen, papier- en plantenbakken, zitbanken, communicatievoorzieningen, beeldende kunst, gedenktekens, sport- en speelvoorzieningen, jongerenontmoetingsplaatsen, abri's en dergelijke.

1.75 straatprostitutie

het op straat door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot seksuele handelingen te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

1.76 stacaravan

een caravan, die, ook als deze niet omgevingvergunningplichtig is, toch als bouwwerk valt aan te merken.

1.77 standplaats

een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.

1.78 supermarkt

een (grootschalig) detailhandelsbedrijf, veelal onderdeel van een supermarktketen, met een grote verscheidenheid aan levensmiddelen.

1.79 terreinen met een archeologisch belang

terreinen met een hoge verwachtingswaarde op het aantreffen van archeologische resten in de bodem of waarvan bekend is dat er in beperkte mate waardevolle archeologische resten in de bodem aanwezig zijn.

1.80 terreinen van zeer hoge archeologische waarde

terreinen waarvan bekend is dat er waardevolle archeologische resten aanwezig zijn.

1.81 uitbouw

een op de grond staand en aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting betreft van een in het gebouw gelegen ruimte.

1.82 voorgevellijn

de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde ervan.

1.83 wadi

voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren.

1.84 werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.85 winkelcentrum

een cluster van winkels, al dan niet in combinatie met andere functies, die in ruimtelijk-economisch opzicht als eenheid beschouwd moet worden.

1.86 wonen

de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonschip.

1.87 woning

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen.

1.88 woonwagen

een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.89 woonschip

elk vaar- of drijftuig dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebezigd als, of te beoordelen naar zijn constructie en/of inrichting in hoofdzaak bestemd is tot, hoofdbewoning geldend dag- en/of nachtverblijf van één of meer personen.

1.90 zaalverhuur

een inrichting ten behoeve van het al dan niet bedrijfsmatig exploiteren van zaalaccommodatie, waarbij het verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren en/of het verstrekken van drank voor consumptie ter plaatse mogelijk is.

1.91 zelfstandige woning

een zelfstandige woning (wooneenheid) is een woning met een eigen toegang waarbij de voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) niet gedeeld hoeven te worden met andere bewoners van het pand. Onder zelfstandige woningen vallen ook de zogenaamde “onvrije woningen” (of onvrije etages). Dit zijn woningen waarvan de vertrekken uitkomen op een gemeenschappelijke verkeersruimte (gang of hal), maar waarin keuken, douche en toilet niet gedeeld worden en de vertrekken afsluitbaar zijn.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand van een gebouw tot een zijdelingse perceelsgrens

de afstand gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens.

2.2 de afstanden tussen lijnen

afstanden tussen lijnen worden gemeten van het hart van de ene lijn tot het hart van de andere lijn.

2.3 de bedrijfsvloeroppervlakte

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle op een bouwperceel aanwezige bebouwing, boven en onder peil, ten dienste van één bepaalde binnen een bestemming toegestane activiteit/functie.

2.4 de diepte van een bouwwerk, niet zijnde een hoofdgebouw

de afstand gemeten vanaf het verste punt van het bouwwerk loodrecht op de gevel waartegen het bouwwerk wordt aangebouwd.

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken en antennes.

2.6 de bouwhoogte van een dakopbouw

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw.

2.7 de bouwhoogte van een kap

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap.

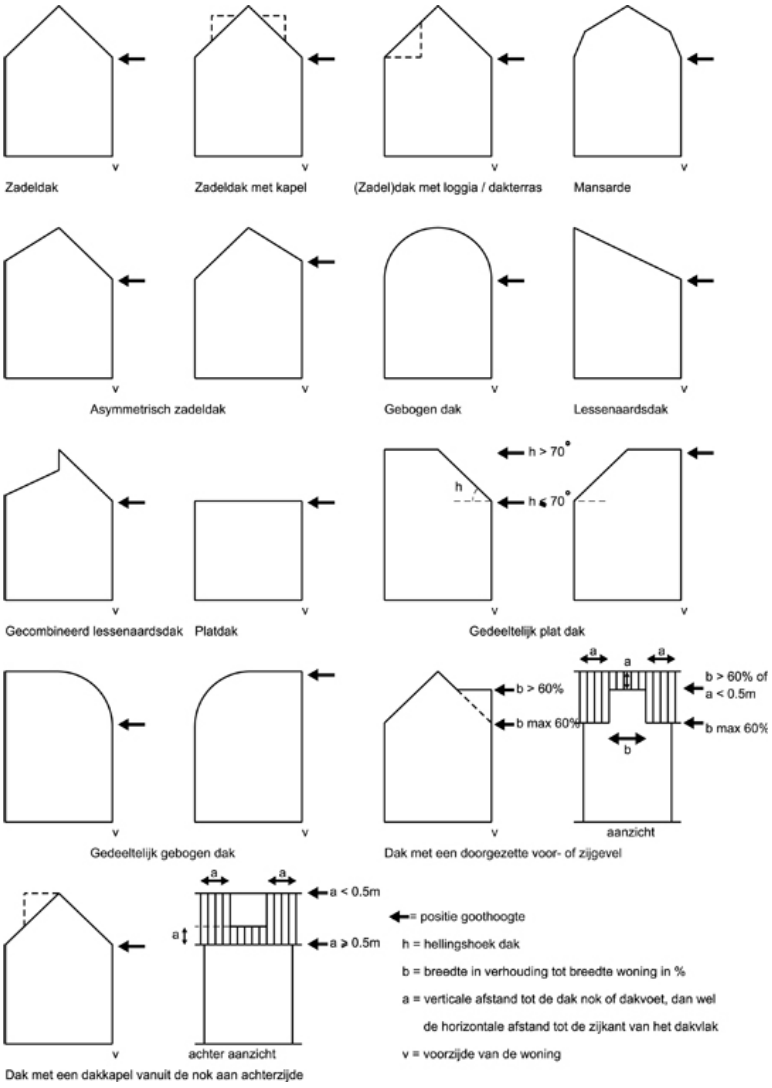
2.8 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.9 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken en antennes.

Voor de meest voorkomende dakvormen bij woningen is in onderstaande schetsjes aangegeven waar de goothoogte wordt bepaald. Daarbij geldt dat voorzover het gaat om een bestaand zadeldak deze niet mag worden uitgebouwd tot een afgetopte dakvorm.

2.10 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.11 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.12 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.13 het bebouwde oppervlakte

de buitenwerks gemeten oppervlakte van de verticale projectie van alle in een nader aan te geven gebied aanwezige, al dan niet ondergrondse, bouwwerken, met uitzondering van ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals pompputten, luifels en balkons.

2.14 het bebouwingspercentage

het percentage dat de oppervlakte van (een gedeelte van) het bouwvlak aangeeft dat binnen de aanduiding 'bouwvlak' maximaal mag worden bebouwd. Dit percentage geldt voor elk afzonderlijk bouwperceel.

2.15 het peil

de plaats vanwaar in het kader van dit bestemmingsplan de hoogte wordt gemeten als bedoeld “bouw- en goothoogte” en als volgt bepaald:

a. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een (al dan niet openbare) weg grenst: de hoogte van de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang niet onmiddellijk aan de hiervoor bedoelde weg grenst: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
c. voor bouwwerken onder het maaiveld, het peil van het bijbehorende bovengrondse hoofdgebouw;
d. voor drijvende bouwwerken: de waterlijn;
e. in de andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

2.16 het (bruto) verkoopvloeroppervlak

de totale oppervlakte van de voor publiek toegankelijke ruimten, etalages en ruimten achter toonbanken.

2.17 het vloeroppervlak

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle ruimten ondergronds, op de begane grond, de verdiepingen, de zolder en de bijbehorende aan- en uitbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
b. ter plaatse van de aanduiding "garage" tevens voor een garagebedrijf;
c. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf-verkooppunt motorbrandstoffen zonder lpg' tevens voor een verkooppunt motorbrandstoffen zonder lpg;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf-verkooppunt motorbrandstoffen met lpg' tevens voor een verkooppunt motorbrandstoffen metlpg;
e. ondergeschikte detailhandel;
f. ondergeschikte kantoren;
g. opslag en uitstalling;
h. ontsluitingswegen;
i. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
j. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

3.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 3.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. op het bouwperceel buiten de aanduiding 'bouwvlak' mogen, doch uitsluitend aan de voorzijde van en aangrenzend aan het hoofdgebouw, worden gebouwd:

- aan- en uitbouwen, zoals erkers en ingangspartijen, tot een maximale breedte van 60% van de gevelbreedte van het hoofdgebouw en een maximale diepte van 2 meter; de goothoogte mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
- ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, met een maximale diepte van 2 meter;

4. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde,

mogen zowel binnen de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande

dat:

4. de bouwhoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2,5 meter mag bedragen;
5. de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter mag bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruik van gebouwen voor zelfstandige kantoren;
b. bewoning (inclusief kamerverhuur) van gebouwen;
c. opslag van goederen op onbebouwde gronden met een totale stapelhoogte van meer dan 5 meter. De opslag van goederen dient vanaf de openbare weg aan het zicht onttrokken te zijn.

3.4 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 3.1 teneinde bedrijven toe te laten die voorkomen in één categorie hoger dan genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de aangegeven maatgevende milieuaspecten) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
b. lid 3.1 teneinde bedrijven toe te laten die niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten zijn genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Artikel 4 Bedrijf - Nutsvoorziening

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf - Nutsvoorziening' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bedrijven tot en met categorie 3.1 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
b. ondergeschikte kantoren;
c. opslag en uitstalling;
d. ontsluitingswegen;
e. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
f. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

4.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 4.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' een bedrijfswoning is toegestaan met een maximale inhoud van [inhoud] m³;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen ten behoeve van een bedrijfswoning mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen :
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag niet meer bedragen dan 50 m²;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. op het bouwperceel buiten de aanduiding 'bouwvlak' mogen, doch uitsluitend aan de voorzijde van en aangrenzend aan het hoofdgebouw, worden gebouwd:
    1. aan- en uitbouwen, zoals erkers en ingangspartijen, tot een maximale breedte van 60% van de gevelbreedte van het hoofdgebouw en een maximale diepte van 2 meter; de goothoogte mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;

2. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, met een maximale diepte van 2 meter;

e. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
   1. de bouwhoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2,5 meter mag bedragen;
   2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter mag bedragen.

4.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruik van gebouwen voor zelfstandige kantoren;
b. bewoning (inclusief kamerverhuur) van gebouwen;
c. opslag van goederen op onbebouwde gronden met een totale stapelhoogte van meer dan 5 meter. De opslag van goederen dient vanaf de openbare weg aan het zicht onttrokken te zijn.

4.4 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 4.1 onder teneinde bedrijven toe te laten die voorkomen in één categorie hoger dan genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de aangegeven maatgevende milieuaspecten) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van bedrijfsactiviteiten;
b. lid 4.1 onder teneinde bedrijven toe te laten die niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten zijn genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Artikel 5 Bos

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bos' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bos;
b. behoud, herstel en/of ontwikkeling van ecologische- en natuurwaarden;
c. bijbehorende voorzieningen zoals: schuilgelegenheden, bergingen, sport- en speelvoorzieningen, fiets- en voetpaden (tevens ten behoeve van de aan het bos grenzende bestemming) en parkeervoorzieningen;
d. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bos-aarden wal", tevens voor een aarden wal van maximaal 1,5m hoog;
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
f. ter plaatse van de aanduiding 'ontsluiting (os)' voor een in- en uitrit.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van schuilgelegenheden en/of berging;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

5.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 5.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van schuilgelegenheden en/of berging mag per locatie niet meer bedragen dan 20 m^2. De bouwhoogte mag maximaal 5 meter en de goothoogte maximaal 3 meter bedragen;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de lid 5.1 bedoelde gronden, met uitzondering van artikel 5.1 sub d, zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het aanleggen van wegen, paden, parkeervoorzieningen en andere oppervlakteverhardingen met gezamenlijke oppervlakte van meer dan 25 m^2;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
d. het veranderen van het huidige maaiveldniveau door ontginnen, bodem verlagen, egaliseren, afgraven of ophogen;
e. het kappen van bomen en andere beplanting;
f. het aanleggen van waterpartijen of vergraven, verruimen of dempen van waterpartijen.

5.3.2 Uitzonderingen

Het in lid 5.3.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

5.3.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 5.3.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover het bos hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

Artikel 6 Cultuur en Ontspanning

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Cultuur en Ontspanning' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het verrichten van activiteiten gericht op cultuur en ontspanning, zoals: atelier, bioscopen, bowlingbaan, casino, congrescentrum, kinderboerderij, museum, muziek- en dansscholen, oefenruimten en creativiteitscentra, speeltuin, schouwburg, theater en andere hiermee gelijk te stellen activiteiten;
b. ter plaatse van de functie-aanduiding "bedrijfswoning" (bw) tevens voor een (bestaande) bedrijfswoning;
c. ter plaatse van de functie-aanduiding "horeca" (h) tevens voor (ondergeschikte) horeca-activiteiten;
d. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 25.4 Ondersteunende horeca;
e. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
f. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

6.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

6.2.1 Algemene bouwregels

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

6.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 6.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten het de aanduiding 'bouwvlak' mag ten hoogste 50 m^2 bedragen;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de hoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
    1. de bouwhoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2 meter mag bedragen;

2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter mag bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

6.3 Specifieke gebruiksregels

6.3.1 Horeca

Ter plaatse van de aanduiding "horeca" (h) mag maximaal 40% van het totale vloeroppervlak van de voorziening gericht op cultuur en ontspanning worden gebruikt ten behoeve van (ondergeschikte) horeca-activiteiten, behorende tot de in bijlage II opgenomen categorieen 1, 2 en 3 met uitzondering van een dancing, discotheek en nachtclub.

6.3.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. gebruik van gronden en gebouwen voor enige vorm van horeca, met uitzondering van het bepaalde in het voorgaande lid alsmede artikel 25.4 ondersteunende horeca.

Artikel 7 Gemengd

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, kantoren, dienstverlening en maatschappelijke voorzieningen, met dien verstande dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de Wet geluidhinder;
b. ter plaatse van de aanduiding 'detailhandel' tevens voor detailhandel, met uitzondering van een supermarkt;
c. ter plaatse van de aanduiding 'horeca' tevens voor horecabedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1a, 1b en 2a van de Staat van horeca-activiteiten met bijbehorende terrassen;
d. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

7.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 7.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage mag worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn. Bestaande legale aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
    2. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;
    3. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    4. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de

bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
5. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
6. de totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn toegestaan. De totaal bebouwde oppervlakte mag in dat geval ten hoogste 75% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 75 m²;
7. voor appartementengebouwen geldt, in afwijking van het bepaalde in lid 6, dat de totaal bebouwde oppervlakte van ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
   1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, worden gebouwd met een maximale diepte van 2 meter;
   2. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen;
e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden;

7.3 Specifieke gebruiksregels

7.3.1 Wonen

Ten aanzien van de in lid 7.1 onder a genoemde functie 'wonen' gelden de volgende bepalingen:

a. wonen is uitsluitend toegestaan in hoofdbebouwing aan de straatzijde en in bestaande woningen op achterterreinen;
b. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van gemengd-wonen in het bos (sgd-wib)" is uitsluitend een eengezinswoning (vrijstaand) toegestaan tenzij er op deze locatie, ten tijde van het inwerkingtreden van dit bestemmingsplan, (legaal) een halfvrijstaande (twee onder een kap) woning is opgericht dan wel de woning (legaal) in gebruik is als meergezinswoning. In deze gevallen mag het bestaande gebruik worden voortgezet.

7.3.2 Dienstverlening, kantoren en maatschappelijke voorzieningen

Ten aanzien van de in lid 7.1 onder a genoemde functies 'dienstverlening' , 'kantoren' en 'maatschappelijke voorzieningen' geldt de volgende bepaling:

dienstverlening, kantoren en maatschappelijke voorzieningen zijn zowel op de begane grond als op de verdieping(en) toegestaan, met uitzondering van appartementengebouwen, waarin maatschappelijke voorzieningen, dienstverlening en kantoren uitsluitend op de begane grond zijn toegestaan. Bestaand gebruik ten behoeve van deze functies is op verdiepingen in appartementengebouwen is toegestaan.

7.3.3 Detailhandel

Ten aanzien van de in lid 7.1 onder b genoemde functie 'detailhandel' gelden de volgende bepalingen:

a. detailhandel, inclusief een supermarkt, is uitsluitend toegestaan op de begane grond, met dien verstande dat bestaand gebruik ten behoeve van detailhandel op verdiepingen is toegestaan;
b. gebruik van gronden en gebouwen voor enige vorm van horeca, met uitzondering van het bepaalde in artikel 25.4 ondersteunende horeca is niet toegestaan.

7.3.4 Horeca

Ten aanzien van de in lid 7.1 onder c genoemde functie 'horeca' gelden de volgende bepalingen:

a. het vloeroppervlak per horecabedrijf mag niet meer bedragen dan 100 m²;
b. horeca, met uitzondering van logiesverstrekkende horeca, is uitsluitend toegestaan op de begane grond; in appartementengebouwen is ook logiesverstrekkende horeca uitsluitend toegestaan op de begane grond. Bestaand gebruik ten behoeve van horeca op verdiepingen is toegestaan.

7.4 Afwijken van de gebruiksregels

1. Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 7.3.1 onder b en een verruiming van de woonfunctie toestaan voor het gebruik van een twee onder een kap woning dan wel een meergezinswoning mits er geen toename plaatsvindt van het bouwvolume zoals vergund op het moment van het inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.
2. Een omgevingsvergunning voor het verruimen van de woonfunctie kan worden verleend indien:

a. de karakteristieke waarde van het gebied "wonen in het bos" hierdoor niet onevenredig wordt aangetast;
b. de verruiming van de woonfunctie qua aard, omvang en uitstraling past in het bestaande woon-en leefklimaat en
c. de verruiming van de woonfunctie geen nadelige invloed heeft op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaakt;

Artikel 8 Gemengd - 1

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen en kantoren met dien verstande dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de Wet geluidhinder;
b. in de bestaande kapel zijn tevens maatschappelijke voorzieningen toegestaan;
c. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 26.5;
d. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen met dien verstande dat binnen de aanduiding parkeerterrein (p) maximaal 100 parkeerplaatsen zijn toegestaan;
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

8.2 Bouwregels

8.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

8.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 8.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage mag worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn. Bestaande legale aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
    2. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;
    3. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    4. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    5. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;

6. de totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn toegestaan. De totaal bebouwde oppervlakte mag in dat geval ten hoogste 75% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 75 m^2;
7. voor appartementengebouwen geldt, in afwijking van het bepaalde in lid 6, dat de totaal bebouwde oppervlakte van ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht, met dien verstande dat:
   1. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keermuren, afvalcontainers, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons mogen worden gebouwd. Deze bouwwerken mogen tevens ondergronds worden gerealiseerd. (Ondergrondse) opslagcontainers, niet zijnde afvalcontainers, zijn niet toegestaan buiten het bouwvlak;
   2. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen;
e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden.

8.3 Specifieke gebruiksregels

8.3.1 Wonen en kantoren

Ten aanzien van de in lid 8.1 onder a genoemde functies 'wonen en kantoren' gelden de volgende bepalingen:

a. wonen is uitsluitend toegestaan in hoofdbebouwing aan de straatzijde en in bestaande woningen op achterterreinen;
b. het hoofdgebouw mag, voor zover ondergronds (onder peil) gebouwd, ook worden gebruikt ten behoeve van de ingevolge deze bestemming toegestane (hoofd)functies. De ondergrondse bebouwing (bebouwing onder peil) behoeft, in tegenstelling tot hetgeen is bepaald in de algemene regels, dus niet uitsluitend te worden gebruikt ter ondersteuning van de ingevolge deze regels op de begane grond toegestane functies.

Artikel 9 Groen

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. fiets- en voetpaden;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, overstortvijvers, rioolbuffers, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. bijbehorende voorzieningen zoals: sport- en speelvoorzieningen, hondenuitlaatplaatsen, in- en uitritten;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 25.2.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 25.2;
c. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

9.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 9.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van een jongerenontmoetingsplaats mag per locatie niet meer bedragen dan 20 m^2. De bouwhoogte mag maximaal 5 meter en de goothoogte maximaal 3 meter bedragen;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

9.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

het gebruik van gronden ten behoeve van parkeren, met uitzondering van ondergrondse parkeervoorzieningen.

Artikel 10 Horeca

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Horeca' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. horecabedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1a, 1b, 2a van de Staat van horeca-activiteiten ;
b. bijbehorende voorzieningen, zoals: verhardingen, terrassen, parkeer- en groenvoorzieningen;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

10.2 Bouwregels

10.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

10.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 10.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding 'bouwvlak' mag ten hoogste 50 m^2 bedragen;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
    1. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen;
    2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten mag niet meer dan 10 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

10.3 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

lid 10.1 onder a teneinde horecabedrijven toe te laten die niet in de Staat van Horeca-activiteiten zijn genoemd, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) geacht kan worden te behoren tot de ter plaatse toelaatbare categorieën van de Staat van horeca-activiteiten.

Artikel 11 Maatschappelijk

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. maatschappelijke voorzieningen, met dien verstande dat nieuwe geluidsgevoelige functies alleen zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de Wet geluidhinder;
b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk - voortgezet onderwijs (sm-vo)' uitsluitend voor voortgezet onderwijs;
c. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 26.5;
d. bestaande bedrijfswoningen;
e. bijbehorende voorzieningen zoals: verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen, en sport- en speelvoorzieningen;
f. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

11.2 Bouwregels

11.2.1 Algemeen bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

11.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 11.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. uitsluitend een bestaande bedrijfswoning is toegestaan en mag worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:

1. binnen de aanduiding "bijgebouwen niet toegestaan (-bg)" zijn geen bijgebouwen toegestaan;
2. binnen de aanduiding"erf (e)" is maximaal 100m2 aan aan-uit en bijgebouwen toegestaan;
3. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding 'bouwvlak' mag maximaal 50% van het bestemmingsvlak buiten de aanduiding 'bouwvlak' bedragen;
4. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen
5. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
6. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;

7. de goothoogte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
   1. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen;
   2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten mag niet meer dan 10 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden.

Artikel 12 Maatschappelijk - Begraafplaats

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk - Begraafplaats' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een begraafplaats;
b. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 26.5;
c. bestaande bedrijfswoning;
d. ter plaatse van de functie-aanduiding "specifieke vorm van maatschappelijk-scoutingterrein" is tevens een scoutingterrein toegestaan;
e. bijbehorende voorzieningen zoals: verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
f. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

12.2 Bouwregels

12.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

12.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 12.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. uitsluitend een bestaande legale bedrijfswoning is toegestaan en mag worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding 'bouwvlak' mag maximaal 50% van het bestemmingsvlak buiten de aanduiding 'bouwvlak' bedragen ;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
    1. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen;
    2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten mag niet meer dan 10 meter bedragen en

de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter;

e. ter plaatse van de functieaanduiding specifieke vorm van maatschappelijk-scoutingterrein, zijn tevens gebouwen en overkappingen ten behoeve van de scouting toegestaan;
   voor deze gebouwen en overkappingen gelden de volgende bepalingen:
   1. het totaal bebouwd oppervlak van gebouwen en overkappingen mag maximaal 300m2 bedragen; een vuurkuil, met de daarbij benodigde bouwwerken, is/zijn toegestaan;
   2. de goothoogte van de gebouwen mag ten hoogste 3 meter en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
   3. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen.

Artikel 13 Recreatie

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Recreatie' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. recreatieve voorzieningen;
b. ter plaatse van de functie-aanduiding "sr-(paarden)wei": uitsluitend ten behoeve van het gebruik als (paarden)wei;
c. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 26.5;
d. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen, fiets- en voetpaden;
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

13.2 Bouwregels

13.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

13.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 13.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding 'bouwvlak' mag ten hoogste 50 m^2 bedragen;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
    1. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen;
    2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten en ballenvangers mag niet meer dan 10 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

13.3 Specifieke gebruiksregels

13.3.1 gebruik als (paarden)wei

Het gebruik als (paarden) wei is slechts toegestaan onder de voorwaarde dat milieubedreigende activiteiten, zoals mestopslag, worden uitgevoerd met inachtname van de daarvoor geldende milieuregels.

13.3.2 strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

gebruik van gronden en gebouwen voor enige vorm van horeca, met uitzondering van het bepaalde in artikel 26.5.

Artikel 14 Sport

14.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. sportvoorzieningen;
b. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 26.5;
c. bijbehorende voorzieningen, zoals: verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen, fiets- en voetpaden;
d. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

14.2 Bouwregels

14.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

14.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 14.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding 'bouwvlak' mag ten hoogste 50 m^2 bedragen;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
    1. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen;
    2. de bouwhoogte van palen en (licht)masten en ballenvangers mag niet meer dan 20 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

14.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

gebruik van gronden en gebouwen voor enige vorm van horeca, met uitzondering van het bepaalde in artikel 26.5.

Artikel 15 Tuin

15.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. tuinen en groenvoorzieningen;
b. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van tuin-kloostertuin (st-kt)" voor kloostertuin;
c. gebouwen en overkappingen behorend bij het op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw(en);
d. verhardingen en parkeervoorzieningen behorend bij het op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw(en);
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

15.2 Bouwregels

15.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. aan- en uitbouwen;
b. bijgebouwen;
c. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

15.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 15.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. aangrenzend aan het hoofdgebouw mogen worden gebouwd:
   1. aan- en uitbouwen met een maximale diepte van 1,5 meter gemeten vanaf de gevel van het hoofdgebouw. De goothoogte mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen. Voor zover de aan- of uitbouw vóór de voorgevellijn wordt gerealiseerd, geldt een maximale breedte van 60% van de betreffende gevelbreedte (voorgevel) van het hoofdgebouw. De aan- of uitbouw moet geheel binnen de betreffende gevelbreedte (voor- of zijgevel) van het hoofdgebouw worden opgericht. Als uitzondering hierop geldt dat een hoekovergang is toegestaan;
   2. uitsluitend bestaande legale aan- en uitbouwen en overkappingen met een diepte van meer dan 1,5 meter gemeten vanaf de gevel van het hoofdgebouw zijn toegestaan en mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
   3. het is toegestaan, indien en voor zover er in de tuin recht vóór de voorgevel van het hoofdgebouw een legaal bijgebouw aanwezig is, de ruimte tussen het hoofdgebouw en dat bestaande bijgebouw te bebouwen met aan- en uitbouwen mits:
      - aangesloten wordt bij de bouwhoogte van het bijgebouw tot maximaal de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw;
      - het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen;
   4. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, met een maximale diepte van 1,5 meter gemeten vanaf de gevel van het hoofdgebouw;
b. uitsluitend bestaande legale bijgebouwen zijn toegestaan en mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
c. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen en de

bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen;
d. ter plaatse van de specifieke bouwaanduiding erfafscheiding (sba-ea) is een erfafscheiding toegestaan met een maximale bouwhoogte van 2m;
e. zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn niet toegestaan;

15.3 Specifieke gebruiksregels

Het totale oppervlak van ongebouwde parkeervoorzieningen mag:

a. indien de aangrenzende gronden binnen het bouwperceel bestemd zijn tot Wonen, niet meer dan 50% van de tot "Tuin" bestemde gronden bedragen;
b. in overige gevallen mag de tot "Tuin" bestemde gronden geheel gebruikt worden ten behoeve van parkeren;
c. ter plaatse van de aanduiding specifieke vorm van tuin-kloostertuin mogen de tot Tuin bestemde gronden voor maximaal 50% worden gebruikt ten behoeve van parkeren.

15.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

15.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 14.1 onder b bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het aanbrengen van verhardingen;
b. het verwijderen van beplantingselementen.

15.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 15.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien deze:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;

15.4.3 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 15.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de landschapsarchitect omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning de kloostertuin kan worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de kloostertuin, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

Artikel 16 Verkeer

16.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen met een functie voor verblijf en verplaatsing (waaronder terrassen), verkeerswegen (waaronder busbanen, fiets- en voetpaden), openbaar vervoer, kunstwerken (zoals bruggen en andere waterstaatkundige werken), parkeervoorzieningen en fietsenstallingen;
b. ter plaatse van de aanduiding 'brug' voor een brug met bijbehorende toe- en afritten;
c. ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage' voor een parkeergarage met bijbehorende in- en uitritten, e.d.;
d. ter plaatse van de aanduiding 'ontsluiting (os)' is de weg uitsluitend bestemd voor een ontsluitingsweg;
e. bijbehorende voorzieningen zoals: groen-, sport- en speelvoorzieningen en taluds;
f. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
g. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
h. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 25.2.

16.2 Bouwregels

16.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van garageboxen;
a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van parkeergarages;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen en fietsenstallingen;
c. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 25.2 ;
d. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

16.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 16.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage' is een parkeergarage toegestaan. Een parkeergarage mag uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak', met dien verstande dat:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het aangegeven bebouwingspercentage mag worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
b. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen en fietsenstallingen mag per locatie niet meer bedragen dan 20 m^2. De goothoogte van jongerenontmoetingsplaatsen mag maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 5 meter bedragen. De bouwhoogte van fietsenstallingen mag niet meer dan 3 meter bedragen;
c. ter plaatse van de aanduiding 'brug' zijn bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, toegestaan met een bouwhoogte van maximaal 25 meter;

d. de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers mag niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen. Ter plaatse van de aanduiding 'brug' mogen bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, hoger zijn.

16.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 16.2 voor de bouw van een kiosk met dien verstande dat:

a. de bebouwde oppervlakte van een kiosk maximaal 50 m² mag bedragen;
b. de maximale bouwhoogte 5 meter en de maximale goothoogte 3 meter mag bedragen;
c. de activiteiten geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

16.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan het gebruik van garageboxen voor enige vorm van detailhandel en/of horeca.

Artikel 17 Wonen

17.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen;
b. ter plaatse van de aanduiding ' onderdoorgang' voor een onderdoorgang;
c. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
d. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

17.2 Bouwregels

17.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

17.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 17.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak'. Binnen de aanduiding 'bouwvlak' mag (maximaal) 1 hoofdgebouw worden opgericht;
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage mag worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang' dient de onderdoorgang vrij te blijven van bebouwing;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn. Bestaande legale aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
    2. de aan-en uitbouw mag ook tot maximaal 3 meter voor de voorgevellijn worden gesitueerd, indien dit, mede gelet op de dubbelbestemming Waarde Natuur en Landschap (artikel 22), leidt tot een betere stedenbouwkundige inpassing van de aan-en uitbouw;
    3. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;
    4. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van begane

grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
5. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
6. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
7. de totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn toegestaan. De totaal bebouwde oppervlakte mag in dat geval ten hoogste 75% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 75 m²;
8. voor appartementengebouwen geldt, in afwijking van het bepaalde in lid 6, dat de totaal bebouwde oppervlakte ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht met dien verstande dat:
   1. aangrenzend aan de woning mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals luifels en balkons, worden gebouwd met een maximale diepte van 2 meter;
   2. de bouwhoogte van erfafscheidingen voor de voorgevellijn mag niet meer bedragen dan 1 meter, de bouwhoogte van erfafscheidingen op het erf mag niet meer bedragen dan 2 meter en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen;
e. voor zover van toepassing dient voldaan te worden aan de vastgestelde hogere waarde Wet geluidhinder en de daarin opgenomen voorwaarden.

17.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 17.2.2 om uitvoering te kunnen geven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning, met dien verstande dat:

a. het totaal bebouwd oppervlakte ten hoogste 60% van de oppervlakte van het erf mag bedragen, met een maximum van 75 m²;
b. deze afwijkingsmogelijkheid enkel geldt ten aanzien van bouw en/of uitbreiding van aan- en uitbouwen.

17.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. bewoning van bijgebouwen;
b. uitoefening van (aan huis verbonden) beroeps- of bedrijfsactiviteiten in bijgebouwen.

Artikel 18 Wonen - 1

18.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. eengezinswoningen (vrijstaand);
b. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

18.2 Bouwregels

18.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

18.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 18.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak'. Binnen de aanduiding 'bouwvlak' mag (maximaal) 1 hoofdgebouw worden opgericht;
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage mag worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximale goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang' dient de onderdoorgang vrij te blijven van bebouwing;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn. Bestaande legale aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
    2. de aan-en uitbouw mag ook tot maximaal 3 meter voor de voorgevellijn worden gesitueerd, indien dit, mede gelet op de dubbelbestemming Waarde Natuur en Landschap (artikel 22), leidt tot een betere stedenbouwkundige inpassing van de aan-en uitbouw;
    3. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid en mits het bijgebouw niet toegankelijk is vanuit het hoofdgebouw inclusief aan- en uitbouwen. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;
    4. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    5. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de

bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
6. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
7. de totaal bebouwde oppervlakte mag ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 50 m². Openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn toegestaan. De totaal bebouwde oppervlakte mag in dat geval ten hoogste 75% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 75 m²;
8. voor appartementengebouwen geldt, in afwijking van het bepaalde in lid 6, dat de totaal bebouwde oppervlakte ten hoogste 50% van de oppervlakte van het erf mag bedragen;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht, met dien verstande dat:
   1. aangrenzend aan de woning mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximale diepte van 2 meter;
   2. de bouwhoogte van erfafscheidingen voor de voorgevellijn mag niet meer bedragen dan 1 meter, de bouwhoogte van erfafscheidingen op het erf mag niet meer bedragen dan 2 meter en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen;
e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden.

18.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 18.2.2 om uitvoering te kunnen geven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning, met dien verstande dat:

a. het totaal bebouwd oppervlakte ten hoogste 60% van de oppervlakte van het erf mag bedragen, met een maximum van 75 m²;
b. deze afwijkingsmogelijkheid enkel geldt ten aanzien van bouw en/of uitbreiding van aan- en uitbouwen.

18.4 Specifieke gebruiksregels

1. Indien, ten tijde van het inwerkingtreden van dit bestemmingsplan de woning (legaal) is opgericht als halfvrijstaand (twee onder een kap) dan wel (legaal) in gebruik is als meergezinswoning, mag dit gebruik worden voortgezet;
2. Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:
a. bewoning van bijgebouwen;
b. uitoefening van (aan huis verbonden) beroeps- of bedrijfsactiviteiten in bijgebouwen.

18.5 Afwijken van de gebruiksregels

1. Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 18.1 onder a en meerdere zelfstandige woningen toestaan mits er geen toename plaatsvindt van het bouwvolume zoals vergund op het moment van het inwerkingtreding van dit bestemmingsplan.
2. Een omgevingsvergunning voor het toestaan van meerdere zelfstandige woningen kan worden verleend indien:
a. de karakteristieke waarde van het gebied "wonen in het bos" hierdoor niet onevenredig wordt aangetast;
b. de zelfstandige woningen qua aard, omvang en uitstraling passen in het bestaande woon-en leefklimaat en
c. de zelfstandige woningen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het

verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken;

Artikel 19 Woongebied

19.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Woongebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor: vrijstaande eengezinshuizen in maximaal twee woonlagen met bijbehorende bijgebouwen, bouwwerken en werken.

19.2 Bouwregels

19.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

19.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 19.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

algemene bouwregels

a. de breedte van de woning bedraagt minstens 7.50m;
b. de breedte van het bouwperceel bedraagt minstens 30m;
c. de afstand van de zijgevel tot de zijdelingse perceelsgrens aan de ene zijde minstens8 m en aan de andere zijde minstens 14.50m bedraagt;
d. de beboude oppervlakte niet meer mag bedragen dan 30% van het perceelsgedeelte gelegen achter de bebouwingsgrens;
e. in een van de stroken genoemd in lid c, bijgebouwen mogen worden opgericht, met een maximum vloeroppervlakte van 50m2 en met geen grotere hoogte dan 2.50m.
f. [voor zover van toepassing dient voldaan te worden aan de vastgestelde hogere waarde Wet geluidhinder en de daarin opgenomen voorwaarden.]

19.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. bewoning van bijgebouwen;
b. uitoefening van (aan huis verbonden) beroeps- of bedrijfsactiviteiten in bijgebouwen.

Artikel 20 Leiding - Riool

20.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Riool' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor aanleg, instandhouding en/of bescherming van een rioolwatertransportleiding.

20.2 Bouwregels

20.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 25.2 ;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

20.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn.
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

20.3 Afwijken van de bouwregels

20.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

lid 20.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

20.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de belangen van de leiding(en) hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

20.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 20.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de beheerder(s) van de leiding(en) omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten de belangen van de leiding(en) niet onevenredig worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

20.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

20.4.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de in lid 20.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het afgraven, ophogen en egaliseren van gronden;
b. het aanbrengen van diepwortelende beplantingen, het bebossen van gronden of het indrijven van voorwerpen in de grond;

c. het aanleggen en verharden van wegen, paden, parkeergelegenheden en andere oppervlakteverhardingen;
d. het aanleggen van rioleringen, leidingen of kabels anders dan ten behoeve van de bestemming;
e. het opslaan van zaken (waaronder begrepen afvalstoffen).

20.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 20.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

20.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 20.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover de belangen van de leiding(en) hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

20.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 20.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de beheerder(s) van de leiding(en) omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden de belangen van de leiding(en) niet onevenredig worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Artikel 21 Waarde - Archeologie 2

21.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 2 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (gebied van archeologisch belang).

21.2 Bouwregels

21.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

21.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. het bouwplan is gesitueerd tot maximaal 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw;
    4. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld;
    5. de bebouwde oppervlakte van het bouwplan maximaal 50 m^2 bedraagt.

21.3 Afwijken van de bouwregels

21.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 21.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

21.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond, dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

21.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 21.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;

b. het doen van archeologisch onderzoek;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige.

21.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

21.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 21.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor-en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie-,of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

21.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 21.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden aangetast;
b. de werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld en de eventueel aan te leggen verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en andere oppervlakteverhardingen niet groter zijn dan 50 m^2;
c. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of gebruik betreffen, met inbegrip van onderhouds-en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande traces van kabels en leidingen;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

21.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 21.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

21.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 21.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

Artikel 22 Waarde - Archeologie 3

22.1 bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (zeer hoge archeologische waarde).

22.2 bouwregels

22.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

22.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
    1. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
    2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
    3. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld.

22.3 Afwijken van de bouwregels

22.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 22.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

22.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond, dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

22.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 22.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast, en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. het doen van archeologisch onderzoek;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige.

22.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

22.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 22.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

22.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 22.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig (kunnen) worden aangetast;
b. de werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;
c. de werken en werkzaamheden het normale onderhoud en/of gebruik betreffen, met inbegrip van onderhouds-en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

22.4.3 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 22.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

Artikel 23 Waarde - Natuur en Landschap

23.1 bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Natuur en Landschap aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de natuurlijke en landschappelijke waarden van de gronden, in het bijzonder de stedenbouwkundige-, visueel-landschappelijke-, de geormofologische-en de ecologische waarden.

23.2 bouwregels

Op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd.

23.3 Afwijken van de bouwregels

23.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 23.2 voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

23.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de natuur-en landschappelijke waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

23.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 23.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de landschapsarchitect omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning de natuur en landschappelijke waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de natuur en landschappelijke waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

23.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

23.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 23.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het veranderen van het huidige maaiveldniveau door ontginnen, bodem verlagen, egaliseren, afgraven of ophogen;
b. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het kappen van bomen en andere beplanting;
d. het aanleggen van waterpartijen of vergraven, verruimen of dempen van waterpartijen.

23.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 23.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien deze:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;

23.4.3 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 23.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de landschapsarchitect omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning natuur en landschapswaarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de natuur-en landschapswaarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

23.5 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

23.5.1 Sloopverbod

Het is verboden op of in de in lid 23.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag bestaande bouwwerken te slopen, tenzij:

het slopen van een bestaand bouwwerk binnen het verordeningengebied op basis van het voorheen geldende bestemmingsplan niet omgevingsvergunningplichtig was en waarvan de sloop reeds in uitvoering was ten tijde van de inwerkingtreding van het plan.

23.5.2 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het slopen van een bouwwerk

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 23.5.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de landschapsarchitect omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning natuur-en landschapswaarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de natuur-en landschapswaarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 24 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 25 Algemene bouwregels

25.1 Beeldende kunst

Het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van beeldende kunst is binnen alle bestemmingen toegestaan tot een maximale bouwhoogte van 15 meter, met dien verstande dat de regels van de dubbelbestemmingen onverkort van toepassing blijven.

25.2 (Bouw)werken ten algemenen nutte

Het oprichten van bouwwerken ten algemenen nutte, zoals: transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations, straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van koude- en warmteopslag, wachthuisjes voor verkeers- en parkeerdiensten en schuilgelegenheden, is binnen alle bestemmingen toegestaan, met dien verstande dat:

a. de inhoud van elk gebouw niet meer mag bedragen dan 50 m³;
b. de oppervlakte van elke overkapping niet meer mag bedragen dan 20 m²;
c. de goothoogte van gebouwen niet meer dan 3 meter mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 5 meter mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overkappingen niet meer dan 3 meter mag bedragen;
e. voor de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, de bouwregels van de geldende bestemming van toepassing zijn;
f. de regels van de dubbelbestemmingen onverkort van toepassing blijven.

25.3 Ondergronds bouwen

Bouwen onder peil ten behoeve van de bestemming is toegestaan, met dien verstande dat:

a. bouwen onder peil is toegestaan ten behoeve van ondergrondse parkeervoorzieningen;
b. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak'. Bebouwing onder peil mag uitsluitend worden gebruikt ter ondersteuning van ingevolge deze regels op de begane grond toegestane functies;
c. bouwen onder peil binnen de bestemming Wonen is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, voor zover bovengronds aan- en uitbouwen zijn toegestaan dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
d. bouwen onder peil binnen de bestemming Tuin is toegestaan, mits grenzend aan het hoofdgebouw met een maximale diepte van 1,5 meter dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
e. bouwen onder peil binnen de bestemming Gemengd is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan het hoofdgebouw met een maximale diepte van 3 meter achter de achtergevelrooilijn dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
f. bouwen onder peil binnen de bestemming Gemengd is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan het hoofdgebouw met een maximale diepte van 1,5 meter voor de voorgevellijn danwel tot zover als de bestaande aan- of uitbouw reikt;
g. bouwen onder peil ten behoeve van bouwwerken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 25.2 is toegestaan.

Artikel 26 Algemene gebruiksregels

26.1 Jongerenontmoetingsplaatsen

Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd ontheffing te verlenen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen binnen de bestemmingen Groen, Verkeer of Maatschappelijk onder de voorwaarden dat:

a. het gaat om een visueel goed zichtbare locatie;
b. de locatie voldoende (verkeers)veilig is;
c. de locatie gelegen is nabij een speelvoorziening;
d. de afstand tot omliggende woonbebouwing dusdanig is dat er geen hinder voor omwonenden is te verwachten;
e. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van een jongerenontmoetingsplaats per locatie niet meer dan 20 m^2 bedraagt. De goothoogte mag maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 5 meter bedragen.

26.2 Aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten

26.2.1 Bouwregels

Ten behoeve van het onder lid 2 toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

26.2.2 Specifieke gebruiksregels

In gebouwen die ingevolgde deze regels gebruikt mogen worden als woning (inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen) is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten toegestaan, onder de volgende voorwaarden:

a. maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning, inclusief aan- en uitbouwen, mag tot ten hoogste 50 m^2 worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
b. degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
d. er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en in relatie met een aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
e. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

In bijgebouwen is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten niet toegestaan.

26.3 Buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven

26.3.1 Specifieke gebruiksregels

In hoofdgebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor kantoor, recreatie en/of sport is het gebruik als buitenschoolse opvang en/of kinderdagverblijf onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in de omgeving;
b. de activiteiten moeten voldoen aan de door de GGD en de brandweer gestelde eisen;
c. de activiteiten vinden naast of in combinatie met het volgens de betreffende bestemming toegestane gebruik plaats en mogen daarvoor geen belemmering vormen;
d. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het

verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken.

26.3.2 Bouwregels

Ten behoeve van het onder artikel 26.3.1 toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

26.4 Evenementen

Evenementen zijn binnen alle bestemmingen toegestaan, mits hiervoor vergunning is verleend op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening.

26.5 Ondersteunende horeca

In gebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor detailhandel, cultuur en ontspanning, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, recreatie en/of sport, en niet voor horeca, is ondersteunende horeca onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
b. de openingstijden van de horeca-activiteit zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit;
c. de toegang tot de horeca-activiteit is uitsluitend via die van de hoofdactiviteit, er is dus geen aparte ingang;
d. er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
e. voor de horeca-activiteit mag geen aparte reclame worden gemaakt;
f. van het totale vloeroppervlak van een food-detailhandelsbedrijf mag maximaal 20 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
g. van het totale vloeroppervlak van een non-food detailhandelsbedrijf mag maximaal 50 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
h. van het totale vloeroppervlak van een maatschappelijke voorziening, een voorziening gericht op cultuur en ontspanning en een recreatieve- en sportvoorziening (met uitzondering van een sporthal en sportveld) mag maximaal 10% aan ondersteunende horeca worden besteed;
i. van het totale vloeroppervlak van een sporthal mag maximaal 12% aan ondersteunende horeca worden besteed;
j. voor 1 sportveld mag maximaal 150 m^2 aan ondersteunende horeca worden besteed en bij meerdere velden mag voor ieder extra sportveld maximaal 75 m^2 worden opgeteld, met dien verstande dat de maximale oppervlakte niet meer mag bedragen dan 375 m^2.

De gehanteerde oppervlaktematen betreffen de totale oppervlakte ten dienste van de ondersteunende horecafunctie, niet inbegrepen de daarbij behorende ruimten als opslag, keuken- en toiletruimten.

26.6 Seksinrichting of esortbedrijf

26.6.1 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan een gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van:

a. een seksinrichting of een escortbedrijf voorzover binnen de geldende bestemming geen aanduiding 'seksinrichting' is opgenomen;
b. raam- en straatprostitutie.

Artikel 27 Algemene aanduidingsregels

27.1 Nationaal landschap

De gebiedsaanduiding nationaal landschap heeft het behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het gebied, zoals vastgelegd in de streekplanuitwerking "Kernkwaliteiten waardevolle landschappen", ten doel.

27.2 Milieuzone - Grondwaterbeschermingsgebied

27.2.1 Bouwregels

Op gronden ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone-grondwaterbeschermingsgebied' mogen, naast hetgeen overeenkomstig de geldende bestemmingen mag worden gebouwd, tevens bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van het grondwaterbeschermingsgebied worden gebouwd, met dien verstande dat dubbelbestemmingen onverkort van toepassing blijven.

27.2.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Het is verboden om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone-grondwaterbeschermingsgebied' op of in de grond de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. werken, waaronder begrepen leidingen en installaties, met tot doel door middel daarvan het vervoeren door en/of het opslaan en/of storten van schadelijke stoffen op de bodem mogelijk te maken;
b. kadavers op of in de bodem te brengen of te hebben, onverminderd het bepaalde in de Destructiewet;
c. natuurlijke meststoffen of kunstmeststoffen, anders dan ten behoeve van de normale bodemstructuur, op te slaan;
d. slib, afkomstig van rioolwaterzuiveringsinstallaties of rioolstelsels, al dan niet vermengd met andere stoffen, te verspreiden;
e. diep infiltreren, niet zijnde oppervlakkige infiltratie.

27.2.3 Uitzonderingen

Het in lid 27.2.2 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

27.2.4 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 27.2.2 zijn slechts toelaatbaar voor zover de kwaliteit van het grondwater hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

27.2.5 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 27.2.2 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder(s) omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden de kwaliteit van het grondwater niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Artikel 28 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van dit plan, voor zover het een in beperkte mate afwijking van de maatvoering betreft, noodzakelijk om het bouwwerk zodanig te laten aansluiten op een bestaande, legale situatie dat dit vanuit architectonisch en/of bouwkundig opzicht een verbetering is.

Artikel 29 Overige regels

29.1 Uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

a. de parkeergelegenheid en laad-en losmogelijkheden;
b. de ruimte tussen bouwwerken.

29.2 Voorrangsregeling bestemmingen

Bij toepassing van de bestemmingen uit Hoofdstuk 2 geldt, indien op deze gronden een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming.

Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, dient de volgende prioriteitenvolgorde te worden aangehouden:

a. in de eerste plaats de planregels in artikel 18 (Leiding-Riool)
b. in de tweede plaats de planregels van artikel 21(Waarde-Natuur en Landschap)
c. in de derde plaats de planregels van artikel 20 (Waarde-archeologie 3)
d. in de vierde plaats de planregels van artikel 19 (Waarde-archeologie 2)

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 30 Overgangsrecht

30.1 Overgangsrecht bouwwerken

30.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

30.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 30.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 30.1.1 met maximaal 10%.

30.1.3 Uitzonderingen

Artikel 30.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

30.2 Overgangsrecht gebruik

30.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

30.2.2 Strijdig gebruik

a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 30.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 30.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

30.2.3 Uitzonderingen

Artikel 30.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 31 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten (model Nijmegen)

1.1 Staat van bedrijfsactiviteiten

01	**Landbouw, jacht en bosbouw**	**Cat.**	**Milieu-aspect**
0141.1	Hoveniersbedrijven	2	G30
0142	Dienstverlening voor het fokken/houden van dieren (geen veterinaire diensten)	2	G-GE30
05	**Visserij, kweken van vis en schaaldieren**	**Cat**	**Milieu-aspect**
0502	Kweken van vis en schaaldieren	3.1	G-GE30
15	**Industrie Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1511	Slachterijen (geen pluimveeslachterijen)	3.2	G-GE100
1513.1	Vervaardiging van snacks en kant-en-klaar-maaltijden	3.1	G-GE50
1513.2	Vervaardiging van vleeswaren (geen snacks) en overige vleesverwerking	3.1	G-GE50
1551	Melkproductenfabrieken v.c. < 55.000 t/j	3.2	G100
	Melkproductenfabrieken v.c. > 55.000 t/j	4.2	G100
1552	Bereiding van consumptie-ijs p.o. = 200 m^2	2	G30
	Bereiding van consumptie-ijs p.o. > 200 m^2	3.2	G100
1561	Vervaardiging van meel (geen zetmeel)< 500 t/u	4.1	G200
	Vervaardiging van meel (geen zetmeel)= 500 t/u	4.2	G300
1562	Vervaardiging van zetmeel < 10 t/u	4.1	G-GE200
	Vervaardiging van zetmeel = 10 t/u	4.2	G-GE300
1571	Vervaardiging van veevoeder (mengvoeder) < 100 t/u	4.1	G-GE200
	Vervaardiging van veevoeder (mengvoeder) = 100 t/u	4.2	G-GE300
1572	Vervaardiging van voer voor huisdieren	4.1	G-GE200
1581	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen: v.c. < 2.500 kg meel/week	2	G-GE30
	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen: v.c. = 2.500 kg meel/week	3.2	G-GE100
1582	Banketfabrieken en vervaardiging van beschuit en biscuit	3.2	G-GE100
1584.2	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. = 200 m^2	2	G-GE30
	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. < 2.000 m^2	3.2	GE100
	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk p.o. > 2.000 m^2	5.1	GE500
1585	Vervaardiging van deegwaren	3.1	GE50
1589	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.	4.1	GE200
1591	Distilleerderijen en likeurstokerijen	4.2	GE300
1596	Bierbrouwerijen	4.2	GE300
17	**Vervaardiging van textiel en textielproducten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1771	Vervaardiging van gebreide en gehaakte kousen en sokken	3.1	G50
1772	Vervaardiging van gebreide en gehaakte truien, vesten en pullovers	3.1	G50
18	**Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont**	**Cat**	**Milieu-aspect**
1822	Vervaardiging van bovenkleding (geen werkkleding en kleding van leer)	2	G30

1823	Vervaardiging van onder- en nachtkleding	2	G30
1824	Vervaardiging van overige kleding en -toebehoren n.e.g.	2	G30
20	**Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2020	Vervaardiging van fineer en plaatmaterialen	3.2	G-GE100
2030.2	Vervaardiging van overig timmerwerk	3.2	G100
21	**Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren; uitgeverijen en drukkerijen e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2112.1	Vervaardiging van grafisch papier en karton < 3 t/u	3.1	G-GE-S50
	Vervaardiging van grafisch papier en karton 3 - 15 t/u	4.1	G200
	Vervaardiging van grafisch papier en karton > 15 t/u	4.2	G300
2121.1	Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van papier en karton	3.2	G100
2123	Vervaardiging van kantoorbenodigdheden van papier	3.2	G100
2125	Vervaardiging van overige papier- en kartonwaren	3.2	G100
22	**Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2222.1	Drukkerijen van boeken e.d.	3.2	G100
2222.2	Drukkerijen van tijdschriften	3.2	G100
2222.3	Drukkerijen van reclame	3.2	G100
2222.5	Drukkerijen van formulieren	3.2	G100
2222.6	Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	2	G30
2223	Grafische afwerking en binderijen	1	G10
2224	Grafische reproductie en zetten	2	GE30
2225	Overige activiteiten verwant aan de drukkerij	2	G-GE30
2231	Reproductie van geluidsopnamen	1	G10
24	**Vervaardiging van chemische producten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2416	Vervaardiging van kunststof in primaire vorm	5.2	GE700
2430	Vervaardiging van verf, lak, vernis, inkt en mastiek	4.2	GE300
2442	Formulering en afvullen geneesmiddelen	3.1	G-GE50
2466	Chemische kantoorbenodigdheden fabrieken	3.1	G-GE50
	Vervaardiging van overige chemische producten n.e.g.	4.1	G-GE200
25	**Vervaardiging van producten van rubber en kunststof**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2522	Productie van verpakkingsmateriaal en assemblage kunststofbouwmaterialen	3.1	G-GE50
	Kunststofverwerkende bedrijven zonder fenolharsen	4.1	GE200
	Kunststofverwerkende bedrijven met fenolharsen	4.2	GE300
2524	Vervaardiging van overige producten van kunststof	4.1	GE200
26	**Vervaardiging van glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2612	Vormen en bewerken van vlakglas	3.1	G50
2613	Vervaardiging van holglas	3.2	G100
2621	Vervaardiging van huishoudelijk/sieraardewerk, Elektrische ovens < 40 kW	2	G30
	Vervaardiging van huishoudelijk/sieraardewerk, Elektrische ovens = 40 kW	3.2	G100
2661.1	Vervaardiging van producten van beton voor de bouw	5.2	G700
2663	Vervaardiging van stortklare beton p.c. < 100 t/d	3.2	G100

	Vervaardiging van stortklare beton p.c. > 100 t/d	4.2	G300
2670	Natuursteenbewerking, zonder breken zeven en drogen, p.o. = 2.000 m^2	3.1	G50
	Natuursteenbewerking, zonder breken zeven en drogen, p.o. > 2.000 m^2	3.2	G100
27	**Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2710	Vervaardiging van ijzer, staal en ferro-legeringen(EGKS) p.c. < 1.000t/j	5.2	G-GE700
2751	Gieten van ijzer p.c. < 4.000 t/j	4.2	G300
2754	Gieten van overige non-ferrometalen	4.2	G300
28	**Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en transportmiddelen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2811	Vervaardiging van metalen constructiewerken gesloten gebouw p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van metalen constructiewerken gesloten gebouw p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2812	Vervaardiging van metalen ramen, deuren en kozijnen, p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van metalen ramen, deuren en kozijnen, p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2851	Oppervlaktebehandeling, Algemeen	3.2	G100
	Oppervlaktebehandeling, Lakken, moffelen en emailleren	3.2	G-GE100
2852	Overige metaalbewerking, p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Overige metaalbewerking, p.o.> 200 m^2	3.2	G100
2863	Vervaardiging van hang- en sluitwerk	3.2	G100
2875	Vervaardiging van overige producten van metaal n.e.g. p.o.= 200 m^2	3.1	G50
	Vervaardiging van overige producten van metaal n.e.g. p.o.> 200 m^2	3.2	G100
29	**Vervaardiging van machines en apparaten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
2911	Vervaardiging en revisie van motoren en turbines (geen motoren voor vliegtuigen, motorvoertuigen en -fietsen) p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2921	Vervaardiging van industriële ovens en branders, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2922	Vervaardiging van hijs-, hef- en andere transportwerktuigen, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2932	Vervaardiging van landbouwmachines en -werktuigen (geen tractoren), p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
2955	Vervaardiging van machines en apparaten voor de productie van papier, karton en papier- en kartonwaren, p.o. 2.000 m^2	4.1	G200
2956	Vervaardiging van overige machines en apparaten n.e.g. voor specifieke industriële activiteiten, p.o. > 2.000 m^2	4.1	G200
30	**Vervaardiging van elektrische en optische apparaten en instrumenten**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3002	Vervaardiging van computers	2	G-GE30
31	**Vervaardiging van overige elektrische machines, apparaten en benodigdheden**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3110	Vervaardiging van elektromotoren en elektrische generatoren en transformatoren	4.1	G-GE200
3130	Vervaardiging van geïsoleerde kabel en draad	4.1	G200
3162	Vervaardiging van koolelektroden	6	GE1500

32	**Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparaten en benodigdheden**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3210	Vervaardiging van elektronische componenten	3.1	G50
3220	Vervaardiging van zendapparaten voor televisie en radio en van apparaten voor lijntelefonie en -telegrafie	3.1	G50
33	**Vervaardiging van medische apparaten en instrumenten, orthopedische artikelen e.d., precisie- en optische instrumenten en uurwerken**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3310.1	Tandtechnische bedrijven	2	G-GE30
3310.2	Vervaardiging van medische apparaten en instrumenten en overige orthopedische en protheseartikelen	2	G-GE30
3320	Vervaardiging van meet-, regel- en controleapparaten (niet voor de bewaking van industriële processen)	2	G30
3350	Vervaardiging van uurwerken	2	G30
34	**Vervaardiging van transportmiddelen**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3420.1	Carrosseriebouw	4	G200
3420.2	Vervaardiging van aanhangwagens en opleggers	4	G200
35	**Vervaardiging van transportmiddelen (geen auto's, aanhangwagens en opleggers)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3511	Nieuwbouw en reparatie van metalen schepen > 25 m^1, baggermaterieel, booreilanden e.d.	5.1	G500
3512	Nieuwbouw en reparatie van sport- en recreatievaartuigen, metaal < 25 m^1	4.1	G200
3542	Vervaardiging van fietsen	3.2	G100
3543	Vervaardiging van invalidenwagens	3.2	G100
3550	Vervaardiging van overige transportmiddelen n.e.g.	3.2	G100
36	**Vervaardiging van meubels; vervaardiging van overige goederen n.e.g.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3611	Vervaardiging van zitmeubels	3.2	G100
3612.1	Interieurbouw	3.2	G100
3612.2	Vervaardiging van bedrijfsmeubels	3.2	G100
3615	Vervaardiging van matrassen	3.2	G100
3622	Vervaardiging van sieraden e.d. (geen imitatiesieraden)	2	GE30
3630	Vervaardiging van muziekinstrumenten	2	G-GE30
3663.1	Sociale werkvoorziening	2	G-GE30
3663.2	Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	3.1	G50
37	**Voorbereiding tot recycling**	**Cat**	**Milieu-aspect**
3720	Voorbereiding tot recycling van afval (geen metaalafval)	4.2	G300
40	**Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4000.1	Centrale productie van elektriciteit (olie/gas) > 75 MW	5.1	G500
4000.2	Decentrale productie van elektriciteit, stoom en warm water	5.1	G500
4000.3	Distributie van elektriciteit, aardgas, stoom en warm water	4.2	G300
41	**Winning en distributie van water**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4100	Winning en distributie van water	3.1	G50

45	**Bouwnijverheid**	**Cat**	**Milieu-aspect**
4511.1	Slopen van bouwwerken b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
	Slopen van bouwwerken b.o. > 2000 m^2	3.2	G100
4511.2	Grondverzet b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
	Grondverzet b.o. > 2000 m^2	3.2	G100
4521.1	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw < 2000 m^2	3.1	G50
	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw > 2000 m^2	3.2	G100
4521.3	Leggen van kabels en buizen < 2000 m^2	3.1	G50
	Leggen van kabels en buizen > 2000 m^2	3.2	G100
4522	Dakdekken en bouwen van dakconstructies < 2000 m^2	3.1	G50
	Dakdekken en bouwen van dakconstructies > 2000 m^2	3.2	G100
4523.1	Aanleggen van wegen, luchthavens, spoorwegen en sportterreinen < 2000 m^2	3.1	G50
	Aanleggen van wegen, luchthavens, spoorwegen en sportterreinen > 2000 m^2	3.1	G50
4523.2	Stratenmaken < 2000 m^2	3.1	G50
	Stratenmaken > 2000 m^2	3.2	G100
4525.1	Heien en andere funderingswerkzaamheden < 2000 m^2	3.1	G50
	Heien en andere funderingswerkzaamheden > 2000 m^2	3.2	G100
4525.2	Vlechten van betonstaal < 2000 m^2	3.1	G50
	Vlechten van betonstaal > 2000 m^2	3.2	G100
4525.4	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw n.e.g. < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw n.e.g. > 2000 m^2	3.2	G100
4531	Elektrotechnische bouwinstallatie < 2000 m^2	3.1	G50
	Elektrotechnische bouwinstallatie > 2000 m^2	3.2	G100
4532	Isolatiewerkzaamheden < 2000 m^2	3.1	G50
	Isolatiewerkzaamheden > 2000 m^2	3.2	G100
4533.1	Loodgieters-, fitterswerk; installatie van sanitair < 2000 m^2	3.1	G50
	Loodgieters-, fitterswerk; installatie van sanitair > 2000 m^2	3.2	G100
4533.2	Installatie centrale verwarmings-/luchtbehandelingsapparaten < 2000 m^2	3.1	G50
	Installatie centrale verwarmings-/luchtbehandelingsapparaten > 2000 m^2	3.2	G100
4534	Overige bouwinstallatie < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige bouwinstallatie > 2000 m^2	3.2	G100
4541	Stukadoren < 2000 m^2	3.1	G50
	Stukadoren > 2000 m^2	3.2	G100
4542	Timmeren < 2000 m^2	3.1	G50
	Timmeren > 2000 m^2	3.2	G100
4544	Schilderen en glaszetten < 2000 m^2	3.1	G50
	Schilderen en glaszetten > 2000 m^2	3.2	G100
4545	Overige afwerking van gebouwen < 2000 m^2	3.1	G50
	Overige afwerking van gebouwen > 2000 m^2	3.2	G100
50	**Reparatie van consumentenartikelen en handel**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5020.1	Auto-onderdelenservicebedrijven	2	G30
5020.2	Bandenservicebedrijven	2	G30
5020.3	Reparatie van specifieke auto-onderdelen	2	G30
5020.4	Carrosserieherstel	3.2	G100
5020.5	Overig onderhoud en slepen van auto's	2	G30

5030.1	Groothandel en handelsbemiddeling in auto-onderdelen en -accessoires	2	G30
5030.2	Groothandel en handelsbemiddeling in banden	2	G30
5040.1	Groothandel en handelsbemiddeling in motorfietsen en onderdelen en accessoires daarvan	2	G30
51	**Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5121.5	Groothandel in veevoeder (geen ruw-, meng- en krachtvoeder) < 500 t/u	3.1	G50
	Groothandel in veevoeder (geen ruw-, meng- en krachtvoeder) > 500 t/u	4.2	G300
5121.8	Groothandel in overige akkerbouwproducten < 500 t/u	3.1	G50
	Groothandel in overige akkerbouwproducten > 500 t/u	4.2	G300
5122	Groothandel in bloemen en planten	2	G30
5123.1	Groothandel in levend vee	3.2	G100
5123.2	Groothandel in huisdieren, siervissen, siervogels en wilde dieren	3.2	G100
5124.1	Groothandel in huiden en vellen	3.1	GE50
5131.1	Groothandel in groenten en fruit	3.1	GV50
5132	Groothandel in vlees/vleeswaren, pluimvee, wild/gevogelte (niet levend)	3.1	GV50
5133.1	Groothandel in zuivelproducten, spijsoliën en -vetten	3.1	GV50
5134	Groothandel in dranken	2	G30
5136	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	2	G30
5137	Groothandel in koffie/thee/cacao/specerijen (geen ruwe tropische producten)	2	G30
5138.1	Groothandel in snacks	2	G30
5138.3	Gespecialiseerde groothandel in overige voedings-/genotmiddelen n.e.g.	2	G30
5139	Groothandel in voedings- en genotmiddelen algemeen assortiment	2	G30
5142.1	Groothandel in bovenkleding	2	G30
5142.3	Groothandel in onderkleding	2	G30
5142.6	Groothandel in textielwaren algemeen assortiment	2	G30
5143.2	Groothandel in audio- en videoapparaten	2	G30
5143.3	Groothandel in beeld- en geluidsdragers	2	G30
5143.4	Groothandel in verlichtingsartikelen	2	G30
5143.5	Groothandel in overige elektrische huishoudelijke apparaten	2	G30
5146.2	Groothandel in medische en tandheelkundige instrumenten, verpleeg- en orthopedische artikelen en laboratoriumbenodigdheden	2	G30
5147.1	Groothandel in sportartikelen (geen watersportartikelen)	2	G30
5147.4	Groothandel in speelgoed	2	G30
5147.5	Groothandel in optische artikelen	2	G30
5147.8	Groothandel in muziekinstrumenten	2	G30
5147.9	Groothandel in huismeubilair	2	G30
5148.1	Groothandel in woningtextiel en vloerbedekking	2	G30
5148.3	Groothandel in papier- en kartonwaren (geen verpakkingsmateriaal)	2	G30
5148.4	Groothandel in boeken, tijdschriften en ander drukwerk	2	G30
5148.5	Groothandel in kantoor- en schoolbenodigdheden (geen schoolboeken, kantoormeubels en -machines)	2	G30
5148.6	Groothandel in fietsen en bromfietsen	2	G30
5148.7	Groothandel in overige non-food consumentenartikelen n.e.g.	2	G30
5151.2	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen o.c. < 100.000 m^3	4.1	GV200
	Groothandel in vloeibare en gasvormige brandstoffen o.c. > 100.000 m^3	5.1	GV500
5151.3	Groothandel in minerale olieproducten (geen brandstoffen)	3.2	GE100

5152.2	Groothandel in ferrometalen en -halffabrikaten	3.2	G100
5152.3	Groothandel in non-ferrometalen en -halffabrikaten	3.2	G100
5153.1	Groothandel in hout en plaatmateriaal b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in hout en plaatmateriaal b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.2	Groothandel in verf en verfwaren b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in verf en verfwaren b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.3	Groothandel in vlakglas b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in vlakglas b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.4	Groothandel in zand en grind b.o. < 200 m^2	2	G30
	Groothandel in zand en grind b.o. < 200 m^2	3.2	G100
5153.5	Groothandel in tegels en plavuizen b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in tegels en plavuizen b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.6	Groothandel in sanitaire artikelen/installatiemateriaal b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in sanitaire artikelen/installatiemateriaal b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.7	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel gespecialiseerd in overige bouwmaterialen b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5153.8	Groothandel in bouwmaterialen algemeen assortiment b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in bouwmaterialen algemeen assortiment b.o. > 2000 m^2	3.1	G50
5154.1	Groothandel in ijzer- en metaalwaren b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in ijzer- en metaalwaren b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
5154.2	Groothandel in verwarmingsapparaten b.o. < 2000 m^2	2	G30
	Groothandel in verwarmingsapparaten b.o. < 2000 m^2	3.1	G50
5155.1	Groothandel in chemische grondstoffen en chemicaliën voor industriële toepassing	3.2	GV100
5155.2	Groothandel in bestrijdingsmiddelen en kunstmeststoffen	2	GR-S-G-GV100
5156.2	Groothandel in papier en karton	2	G30
5157.1	Groothandel in autosloopmateriaal b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in autosloopmateriaal b.o. > 1000 m^2	3.2	G100
5157.2	Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in ijzer- en staalschroot en oude non-ferrometalen b.o. > 1000 m^2	3.2	G100
5157.3	Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen b.o. < 1000 m^2	3.1	G50
	Groothandel in overige oude materialen en afvalstoffen b.o. < 1000 m^2	3.2	G100
5161	Groothandel in gereedschapswerktuigen	3	G50
5164.1	Groothandel in computers en -randapparaten e.d.	3.1	G50
5164.3	Groothandel in kantoormeubels	3.1	G50
5165.2	Groothandel in machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen (geen verpakkingsmachines)	3.1	G50
5165.3	Groothandel in intern transportmaterieel	3.1	G50
5165.4	Groothandel in machines en apparaten warmte-,koel- en vriestechniek	3.1	G50
5165.5	Groothandel in verbrandingsmotoren, pompen en compressoren	3.1	G50
5165.6	Groothandel in appendages, technische toebehoren e.d.	3.1	G50
5165.7	Groothandel in elektromotoren, elektrotechnische en elektronische instrumenten, schakelkasten en ander installatiemateriaal	3.1	G50

5165.8	Groothandel in meet- en regelapparaten	3.1	G50
5165.9	Groothandel in overige machines en apparaten voor industrie/ handel	3.1	G50
5166	Groothandel in landbouwmachines, -werktuigen en -tractoren	3.1	G50
5171.2	Groothandel in scheepsbenodigdheden en visserijartikelen	2	G30
5171.3	Groothandel in emballage	2	G30
5171.4	Groothandel in vakbenodigdheden n.e.g.	2	G30
5171.5	Overige gespecialiseerde groothandel n.e.g.	2	G30
5172.2	Niet-gespecialiseerde groothandel in overige goederen	2	G30
52	**Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen (geen auto's, motorfietsen en motorbrandstoffen)**	**Cat**	**Milieu-aspect**
5261	Postorderbedrijven	3.1	G50
5263.1	Colportage	3.1	G50
5263.2	Straathandel	3.1	G50
5271	Reparatie van schoeisel en lederwaren	1	G10
5272	Reparatie van elektrische huishoudelijke apparaten	1	G10
5273	Reparatie van uurwerken en juweliersartikelen	1	G10
5274	Reparatie van consumentenartikelen n.e.g.	1	G10
60	**Vervoer, opslag en communicatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6010	Vervoer per spoor	4.2	G-GV300
6021.1	Openbaar personenvervoer over de weg	3.2	G100
6021.2	Geregeld besloten personenvervoer over de weg	3.2	G100
6022	Ongeregeld personenvervoer per taxi	2	G30
6023	Ongeregeld personenvervoer per autobus	3.2	G100
6024.1	Verhuisvervoer b.o, < 1000 m^2	3.1	G50
	Verhuisvervoer b.o, > 1000 m^2	3.2	G100
6024.2	Goederenvervoer over de weg (geen verhuisvervoer) b.o, < 1000 m^2	3.1	G50
	Goederenvervoer over de weg (geen verhuisvervoer) b.o, > 1000 m^2	3.2	G100
63	**Dienstverlening voor het vervoer**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6311.2	Laad-, los- en overslagactiviteiten (geen zeeschepen) opslag < 2000 m^2	4.2	G300
	Laad-, los- en overslagactiviteiten (geen zeeschepen) opslag > 2000 m^2	5.2	G700
6312.1	Opslag in tanks	3.1	G50
6312.2	Opslag in koelhuizen e.d.	3.1	G50
6312.3	Opslag (geen opslag in tanks, koelhuizen e.d.)	3.1	G50
6321	Overige dienstverlening voor het vervoer over land n.e.g. Autoparkeerterreinen parkeergarages	2	G30
	Overige dienstverlening voor het vervoer over land n.e.g. Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	3.2	G100
64	**Post en telecommunicatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
6411	Nationale postdiensten	2	G30
6412.1	Lokale postdiensten	2	G30
6412.2	Koeriersdiensten	2	G30
71	**Verhuur van en handel in onroerend goed, verhuur van roerende goederen en zakelijke dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**

7110.1	Verhuur van personenauto's (geen operational lease)	2	G30
7110.2	Operational lease van personenauto's	2	G30
7121	Verhuur van transportmiddelen vervoer over land (geen personenauto's)	2	G30
7122	Verhuur van schepen	3.1	G50
7123	Verhuur van vliegtuigen	3.1	G50
7132	Verhuur van bouwmachines en -werktuigen	3.1	G50
7133	Verhuur van computers en kantoormachines	3.1	G50
7134.2	Verhuur van machines en werktuigen n.e.g.	3.1	G50
7140.3	Verhuur van leesportefeuilles	2	G30
7140.4	Verhuur van kleding, huisraad e.d.	2	G30
7140.5	Verhuur van overige roerende goederen n.e.g.	2	G30
72	**Computerservice- en informatietechnologiebureaus e.d.**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7250	Onderhoud en reparatie van computers en kantoormachines	1	G10
73	**Speur- en ontwikkelingswerk**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7310.1	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van landbouw en visserij	2	G-GE30
7310.3	Medisch en farmacologisch speur- en ontwikkelingswerk	2	G-GE30
7310.4	Overig natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	2	G-GE30
74	**Overige zakelijke dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
7470.1	Reiniging van gebouwen	3.1	GE50
7470.2	Reiniging van transportmiddelen en overige reiniging n.e.g.	3.1	GE50
7481.1	Fotografie	2	G30
7481.3	Ontwikkelcentrales	2	G30
90	**Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9000.1	Afvalwaterinzameling en –behandeling <1000.000 i.e.	4.1	GE200
	Afvalwaterinzameling en –behandeling 1000.000 – 3000.000 i.e.	4.2	GE300
	Afvalwaterinzameling en –behandeling >3000.000 i.e.	5.1	GE500
9000.2	Afvalinzameling	3.1	G-GE50
9000.3	Afvalverwerking		
	- kabelbranderijen	3.2	GE100
	- Vuilstorten	4.2	G-GE300
	- Vuiloverslagstations	4.2	G-GE300
	- Composteerbedrijven: - niet belucht v.c < 5.000 ton/jr.	4.2	GE300
	v.c. 5.000 tot 20.000 ton/jr.	5.2	GE700
	v.c. > 20.000 ton/jr.	4.1	GE-S200
92	**Cultuur, sport en recreatie**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9211.1	Productie van (video)films (geen televisiefilms)	2	G30
9220.1	Omroeporganisaties	2	G30
93	**Overige dienstverlening**	**Cat**	**Milieu-aspect**
9301.1	Wasserijen en linnenverhuur	3.1	G50
9301.2	Chemische wasserijen en ververijen	2	G-GE30
9301.3	Wasverzendinrichtingen	2	G30
9301.3	Wassalons, wasserettes	1	G10

1.2 Toelichting op Staat van bedrijfsactiviteiten

Inleiding

In dit bestemmingsplan wordt de toelaatbaarheid van bedrijven en bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan een "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen". Dit is een lijst waarin de binnen de gemeente Nijmegen voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Omdat de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" wordt gebruikt voor de milieuzonering in het kader van bestemmingsplannen zijn hierbij alleen de ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (vooral brand en explosiegevaar);
- verkeer;
- visuele aspecten.

Gebruikte bronnen

Als belangrijkste bron bij het opstellen van de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" is gebruik gemaakt van de lijst van bedrijfstypen uit de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten editie 2009 (het "Groene Boekje"). In deze uitgave worden voor een groot aantal bedrijfstypen en activiteiten richtafstanden ten opzichte van een rustige woonwijk gegeven, uitgaande van functiescheiding. Uitgangspunt hierbij is de hoofdactiviteit van het desbetreffende bedrijf. Daarbij is ervan uitgegaan dat de bedrijven ter voorkoming van hinder en/of gevaar die technieken toepassen, die tenminste thans als het meest gebruikelijk worden beschouwd. In de praktijk blijkt dat vaak de wat zwaardere bedrijfscategorieën al gebruik maken van de Best Beschikbare Technieken (BBT) voor de meest milieubelastende activiteiten.

In de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" is voor de indeling van de bedrijven naar activiteiten, evenals in de VNG-publicatie, uitgegaan van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) uit 1993, waarvan in de VNG-publicatie overigens op enkele punten is afgeweken.

Model Nijmegen

De lijst Model Nijmegen gaat net zoals voorgenoemde uitgave van de VNG uit van een rustige woonwijk. In de lijst Model Nijmegen is principieel niet afgeweken van de hindercirkels per bedrijfsactiviteit (gevaar, geur, geluid, stof, verkeer en visueel) zoals vermeld in de VNG-publicatie.

De lijst die hier is opgesteld als "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" deelt de bedrijven in een vijftal categorieën en een zevental subcategorieën in. Categorie 1 heeft betrekking op bedrijven die geen hinder van belang veroorzaken en categorie 4 en 5 op de potentieel milieuhinder veroorzakende zware bedrijven, meestal fabrieken. In het uitgangspunt voor deze lijst (zie bronnen) heeft men in de lijst van VNG ook nog categorie 6 bedrijven opgenomen. Deze komen echter binnen Nijmegen niet voor en zijn ook niet te verwachten. Deze zijn daarom in de "Staat van Bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen" niet opgenomen.

Het verschil van deze lijst Model Nijmegen ten opzichte van de lijst van bedrijfsactiviteiten als in de VNG-publicatie zijn:

- bedrijven die niet in Nijmegen voorkomen, zijn niet in deze lijst Model Nijmegen opgenomen, indien deze zich in de toekomst wel binnen Nijmegen willen vestigen zal dit van geval tot geval worden afgewogen;
- dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven, maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies zijn niet in deze lijst Model Nijmegen opgenomen. Deze functies krijgen een eigen bestemming en vallen in het bestemmingsplan niet onder de bedrijven;
- activiteiten die niet plaatsgebonden zijn, zijn wel vermeld in de lijst maar krijgen niet vanzelfsprekend een bedrijfsbestemming;
- garagebedrijven en benzineservicestations (met en zonder lpg) zijn niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten opgenomen en daarmee niet algemeen toegestaan binnen de bedrijfsbestemming. Alleen door een aanduiding of een specifieke bestemming op te nemen kunnen deze bedrijven alsnog worden toegestaan. Dergelijke bedrijven hebben namelijk veelal een dermate ruimtelijke uitstraling dat deze bedrijven alleen op specifieke locaties worden toegestaan.

Categorie-indeling en criteria voor de toelaatbaarheid van bedrijven

In de VNG-publicatie zijn de 10 richtafstanden van de lijst van bedrijfstypen teruggebracht tot zes hoofdcategorieën welke hieronder vermeld staan:

categorie 1	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving toelaatbaar zijn in woonwijken.
categorie 2	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving toelaatbaar zijn tussen of onmiddellijk naast woonbebouwing, echter alleen in gebieden met gemengde functies.
categorie 3	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving in enige mate ruimtelijk gescheiden dienen te zijn van woonwijken en dienen te zijn voorzien van een eigen autoverbinding met de hoofd en/of verzamelwegen.
categorie 4	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op de omgeving op behoorlijke afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn.
categorie 5	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die gelet op hun aard en invloed op grote afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn. De aan te houden afstanden dienen per geval te worden bepaald.
categorie 6	komen in Nijmegen niet voor.

In tegenstelling echter tot de eerdere VNG uitgave zijn thans deze hoofdcategorieën 3, 4 een 5 verdeeld in de subcategorieën 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2 en 5.3 ieder met hun eigen richtafstanden ten opzichte van gevoelige objecten in een rustige woonwijk en gemengd gebied als hieronder aangegeven:

milieucategorie	**richtafstanden**	
	rustige wijk	gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m

5.2	700 m	500 m
5.3	1000 m	700 m

De richtafstanden die gelden ten opzichte van een rustige woonwijk, kunnen zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Opgemerkt over het bovenstaande dient wel te worden dat indien er sprake is van bedrijvigheid die onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen vallen, dan wel voor met name genoemde A-inrichtingen (gezoneerd) als opgenomen in het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer van geval tot geval moet worden bepaald hoe groot de hinder-/gevarencontour is. Er kan dan niet alleen maar rekening worden gehouden met de in de voorgaande staten vermelde afstanden.

Opzet van de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen

In de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen is de categorie-indeling weergegeven op grond van bedrijfsactiviteiten. Hiervoor is gebruikgemaakt van de SBI codes 1999. Deze indeling wordt hier gebruikt om bedrijfsactiviteiten in te kunnen delen. Het kan dus voorkomen dat de activiteiten binnen een bedrijf in twee of meer verschillende groepen volgens de SBI-indeling vallen. In die gevallen geldt dan de hoogste categorie van deze Staat van Bedrijfsactiviteiten. Indien de bedrijfsonderdelen duidelijk ruimtelijk van elkaar kunnen worden gescheiden, kunnen de bedrijfsonderdelen echter ook apart worden ingedeeld.

In de staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen is zoals eerder vermeld eveneens uitgegaan van zonering (afstandscriteria/hindercirkels) ten opzichte van een rustige woonwijk als vermeld in de VNG-publicatie.

Flexibiliteit

De Staat van Bedrijfsactiviteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. Het is bovendien tijdgebonden. In de praktijk komt het dan ook voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. Tevens kunnen de richtafstanden wanneer sprake is van een gemengd gebied met één afstandsstap worden verlaagd. In de regels is daarom bepaald dat het bevoegd gezag met een omgevingsvergunning kan afwijken om bedrijven in een naastgelegen hogere categorie dan wel een bedrijf wat niet voorkomt op de Staat van bedrijfsactiviteiten Model Nijmegen toe te staan. De voorwaarde(n) daarbij is dat de bedrijfsactiviteiten naar hun aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met de bedrijven als bedoeld in de betreffende categorie.

Bijlage 2 Staat van horeca-activiteiten (model Nijmegen)

2.1 Staat van horeca-activiteiten

Categorie 1: lichte horeca

Bedrijven die beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken. Deze bedrijven zijn in beginsel alleen overdag en 's avonds geopend (vooral verstrekking van etenswaren en maaltijden). Onder lichte horeca wordt geen detailhandel en/of ondersteunende horeca verstaan. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

1a. Lichte horeca

- automatiek;
- broodjeszaak;
- cafetaria;
- croissanterie;
- koffiebar;
- lunchroom;
- ijssalon;
- snackbar;
- tearoom;
- traiteur.

1b. Overige lichte horeca

- bistro;
- restaurant (zonder bezorg- en/of afhaalservice);
- hotel of pension.

Categorie 2: middelzware horeca

Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden. Deze hinder kan onder andere bestaan uit openingstijden 's nachts en/of verkeersaantrekkende werking. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

2a. Middelzware horeca

- bar;
- bierhuis;
- biljartcentrum;
- café;
- proeflokaal;
- shoarma/grillroom;
- zalenverhuur (zonder regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

2b. Bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking

- bedrijven genoemd onder categorie 1a, 1b en 2a met een bedrijfsoppervlak van meer dan 250 m²;
- restaurant met bezorg- en/of afhaalservice (o.a. pizzeria, chinees, McDrive).

Categorie 3: zware horeca

Bedrijven die grote hinder veroorzaken voor omwonenden. Deze hinder bestaat onder andere uit een combinatie van openingstijden 's nachts èn verkeersaantrekkende werking:

- dancing;

- discotheek;
- nachtclub;
- partycentrum (regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

2.2 Toelichting op Staat van horeca-activiteiten

Milieuzonering van horeca-activiteiten

De problematiek van hinder door horecabedrijven onderscheidt zich als zodanig nauwelijks van de problematiek van hinder veroorzaakt door "gewone" (niet agrarische) bedrijven. Bij het opstellen van de in de regels opgenomen Staat van horeca-activiteiten en het daarmee samenhangende toelatingsbeleid is daarom nauw aangesloten bij de Staat van Bedrijfsactiviteiten die al veel langer in bestemmingsplannen wordt toegepast. Het vestigen van horecabedrijven middels een bestemmingsplan is ruimtelijk relevant om vormen van hinder te voorkomen. Verdere regulering van individuele bedrijven vindt plaats middels de Wet milieubeheer en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) welke mogelijkheden biedt om vormen van hinder te voorkomen. De milieuzonering van horecabedrijven in het bestemmingsplan richt zich in aanvulling op de beide genoemde instrumenten met name op de volgende vormen van hinder:

- geluid;
- geur;
- verkeer.

Analoog aan de regeling voor "gewone" bedrijven worden bij de uitwerking van een ruimtelijk beleid voor hinderlijke horeca-activiteiten drie stappen onderscheiden:

a. indelen van activiteiten in ruimtelijk relevante hindercategorieën;
b. onderscheiden van gebiedstypen met een verschillende hindergevoeligheid;
c. uitwerken van een beleid in hoofdlijnen: in welke gebieden zijn welke categorieën in het algemeen toelaatbaar.

De onderstaande toelichting gaat nader in op de gehanteerde hindercategorieën en het algemene toelatingsbeleid voor deze categorieën. In het Bestemmingsplan vindt de verdere ruimtelijke afweging per locatie plaats.

Gehanteerde criteria

Voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten biedt de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuzonering" een goed vertrekpunt. De daar gehanteerde, nogal grove benadering behoeft echter voor een in de praktijk bruikbare Staat van horeca-activiteiten aanvulling en nadere motivering. In aanvulling op de gegevens uit de VNG-publicatie is gebruikgemaakt van de volgende ruimtelijk relevante criteria:

a. de voor verschillende soorten horeca-inrichtingen over het algemeen gebruikelijke openingstijden. Het Besluit horecabedrijven en de circulaire industrielawaai hanteren voor de dag-, avond- en nachtperiode verschillende milieunormen;
b. de mate waarin een bedrijfstype naar verwachting bezoekers en in het bijzonder bezoekers per auto en/of brommers (scooters) aantrekt.

Categorieën van horeca-activiteiten

Mede op grond van bovengenoemde criteria worden in de Staat van horeca-activiteiten de volgende drie categorieën onderscheiden (onderverdeeld in subcategorieën):

Categorie 1: lichte horeca

Bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds geopend zijn (in hoofdzaak verstrekking

van etenswaren en maaltijden) en slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken: restaurants, cafetaria's, ijssalons en dergelijke. Het gaat om bedrijven die uit het oogpunt van hinder vooral in woongebieden niet wenselijk zijn. In gemengde gebieden en weinig gevoelige gebieden dient mede in relatie tot de verkeersontsluiting een nadere afweging plaats te vinden. In deze categorie zijn de volgende subcategorieën onderscheiden:

a. horeca die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar is met detailhandel, zoals: ijssalons, cafetaria's, snackbars en dergelijke. Met name in centrumgebieden kan het in verband met ruimtelijk-functionele aspecten gewenst zijn deze groep als afzonderlijke categorie te beschouwen;
b. overige lichte horeca, zoals restaurants (zonder bezorg en/of afhaalservice).

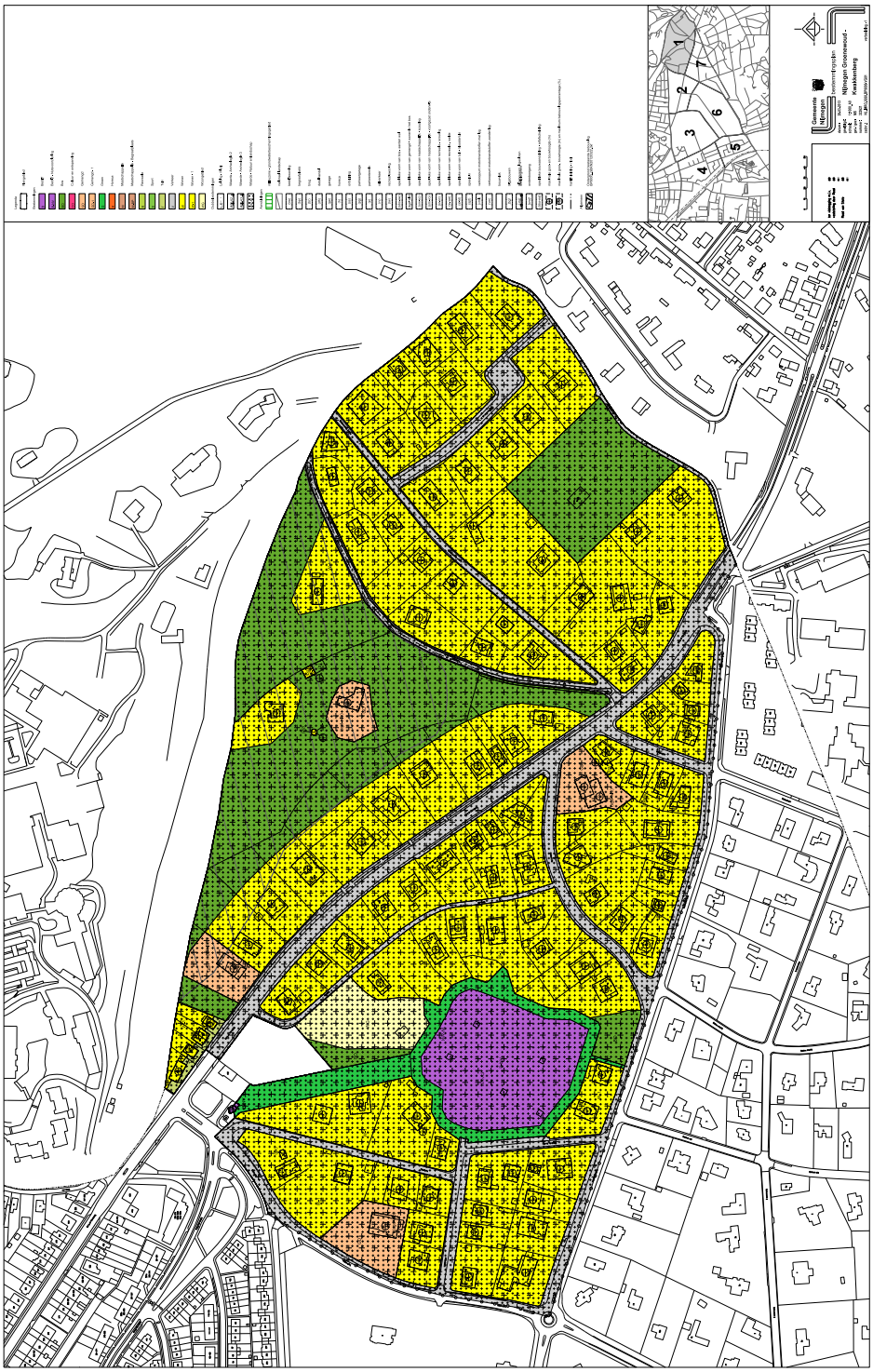
Categorie 2: middelzware horeca

Bedrijven die aanzienlijke hinder kunnen veroorzaken voor omwonenden door enerzijds de openingstijden (ook 's nachts) en/of de grote verkeersaantrekkende werking:

a. cafés, bars, biljartcentra, zalenverhuur e.d. Deze bedrijven zijn over het algemeen alleen toelaatbaar in weinig gevoelige gebieden, zoals centrumgebieden met primair een functie voor detailhandel en voorzieningen;
b. bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking: grotere restaurants, grotere hotels, McDrives e.d. (bedrijfsoppervlak van meer dan 250 m²). Deze bedrijven zijn vooral toelaatbaar langs grotere verkeerswegen.

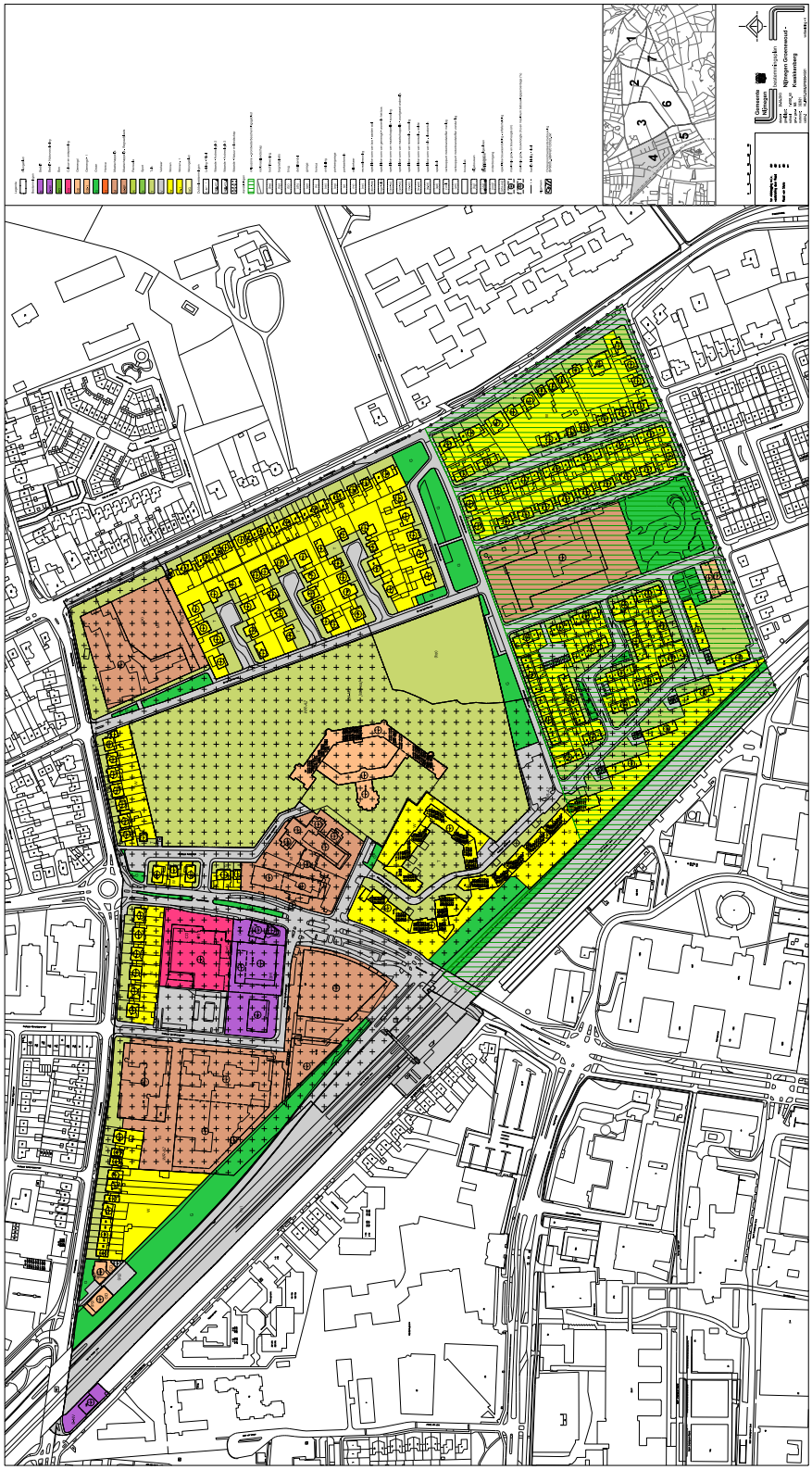
Categorie 3: zware horeca

Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts zijn geopend en tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en hetgeen grote hinder voor de omgeving met zich mee kan brengen, zoals: dancings, discotheken en partycentra. Deze bedrijven zijn alleen toelaatbaar in specifiek voor dergelijke bedrijven aangewezen gebieden.

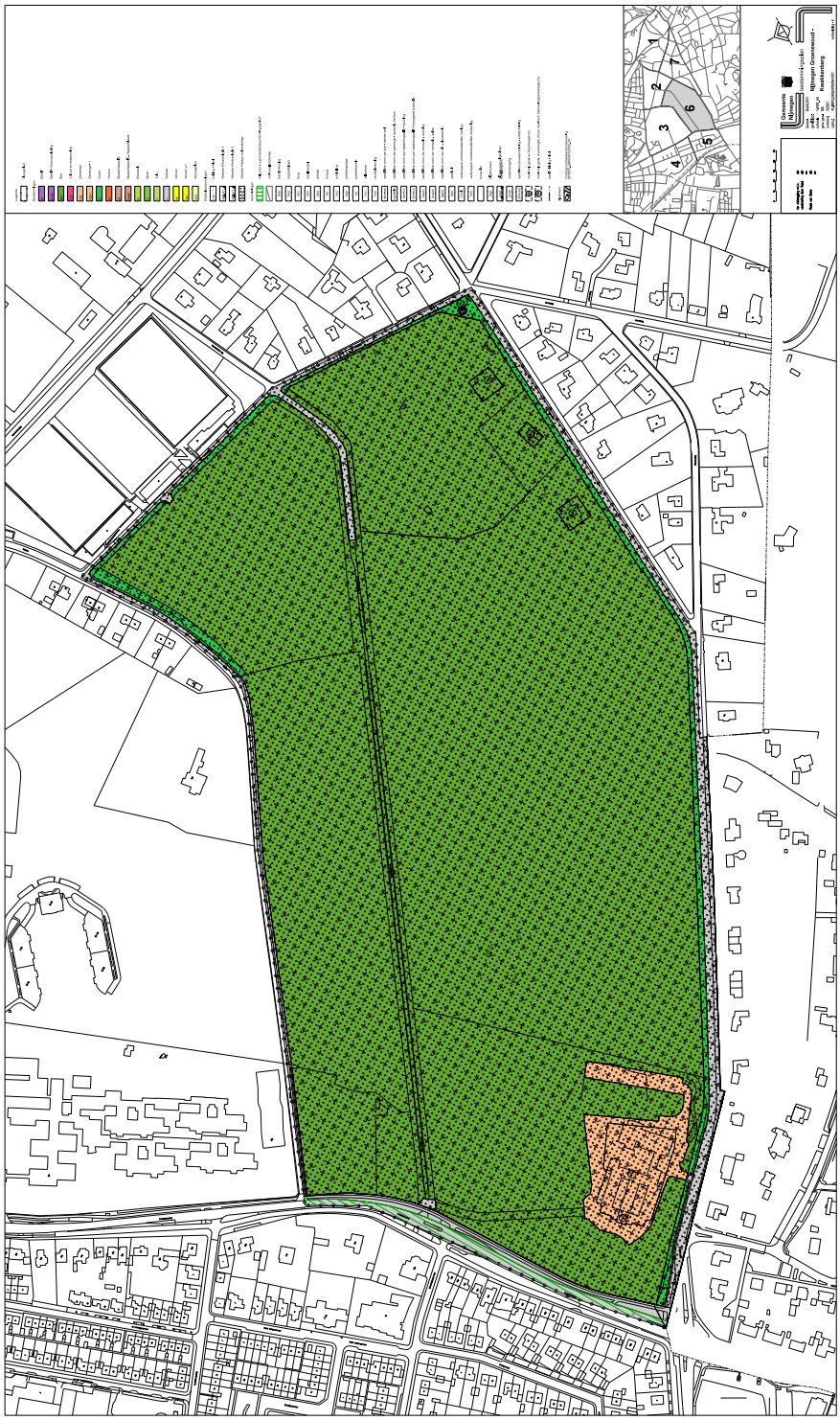

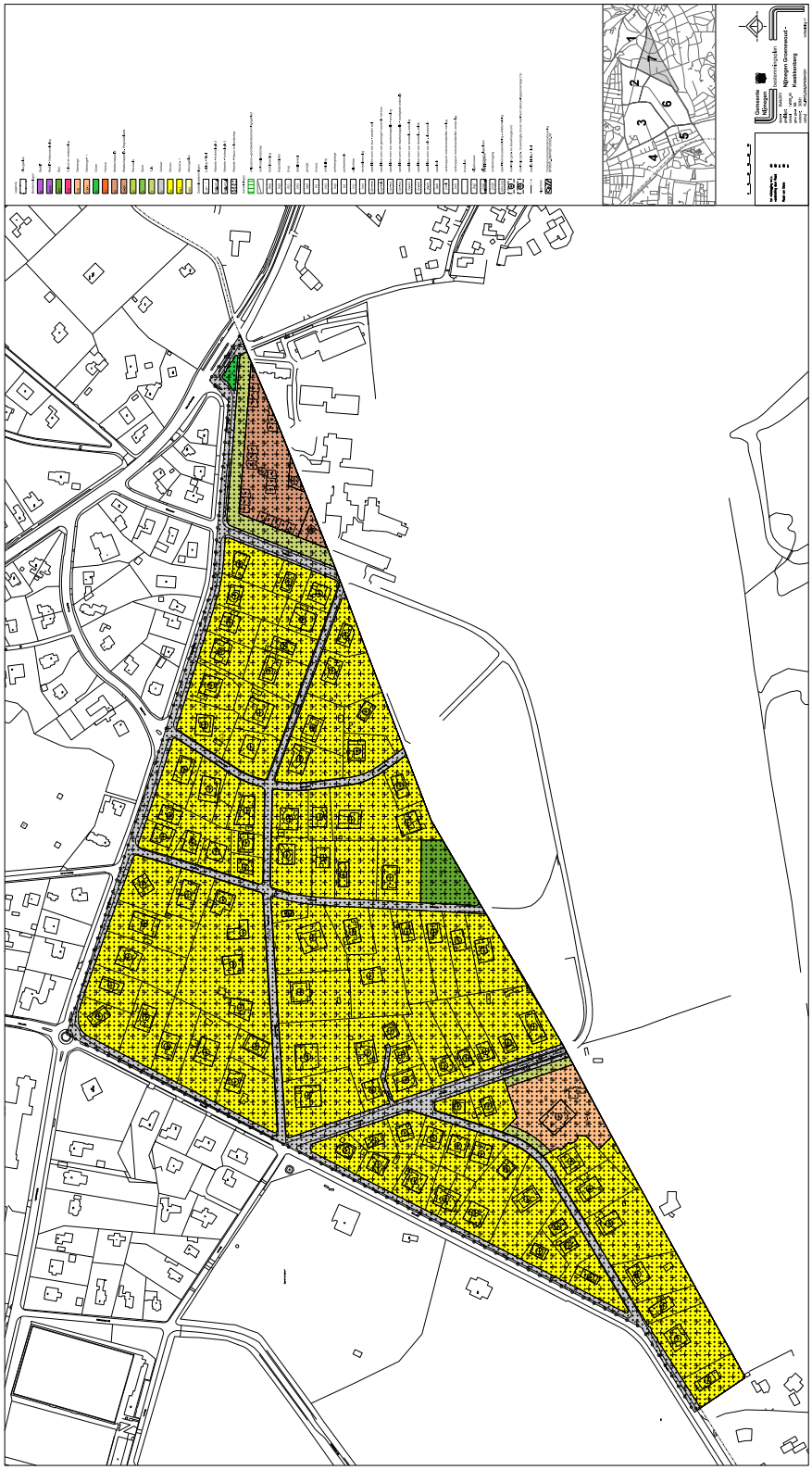

Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 99
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
9 april 2013	SO10/13.0004742	Lucienne Hoenselaar
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Uitleg woonbegrip Kwakkenberg (en Marienboom)		(024) 3292804

Geachte leden van de Raad,

Tijdens het debat in de kamerronde van 20 maart jl. werd duidelijk dat de woonbestemming in het (ontwerp)bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg lastig is uit te leggen. Om deze reden heeft de wethouder toegezegd om de woonbestemming in een brief nader toe te lichten.

Het begrip "wonen"
In de (geactualiseerde) bestemmingsplannen van de gemeente Nijmegen wordt verstaan onder "wonen": de huisvesting van een of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of een woonschip. Onder dit ruime woonbegrip vallen eigenlijk alle denkbare vormen van wonen: van kamerbewoning tot appartementengebouwen en van woongroepen tot studio's.

Het in Nijmegen gehanteerde woonbegrip maakt dus ook geen onderscheid tussen zelfstandige en onzelfstandige woningen. Een zelfstandige woning (wooneenheid) is een woning met een eigen toegang waarbij de voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) niet gedeeld hoeven te worden met andere bewoners van het pand. Onder zelfstandige woningen vallen ook de zogenaamde "onvrije woningen" (of onvrije etages). Dit zijn woningen waarvan de vertrekken uitkomen op een gemeenschappelijke verkeersruimte (gang of hal), maar waarin keuken, douche en toilet niet gedeeld worden en de vertrekken afsluitbaar zijn.

Bij een onzelfstandige woning moeten een of meer voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) worden gedeeld met andere bewoners. Een onzelfstandige woning kan wel een eigen eigen toegang hebben (bv de deur van de gehuurde kamer(s). Voorbeelden van onzelfstandige woningen zijn: kamerbewoning, een woongroep, een meergeneratiewoning en een mantelzorgwoning.

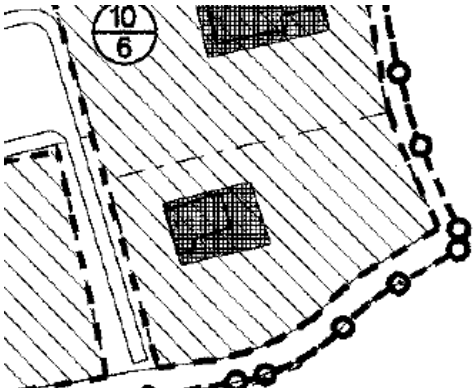
Situatie op de Kwakkenberg (en Marienboom)
Een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten voor dit gebied is "wonen in het bos". Om de natuur-en landschapswaarden van de Kwakkenberg (en de Marienboom) zo goed mogelijk te beschermen, is voor dit gebied in het (ontwerp)bestemmingsplan de dubbelbestemming "Waarde

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Natuur en Landschap" opgenomen. Reliëfrijke terreindelen, terreindelen met een waardevolle bosvegetatie en bebouwingsarme terreindelen die onderdeel vormen van een samenhangende vegetatiestructuur, hebben een zodanige regeling gekregen dat zij zoveel mogelijk gevrijwaard blijven van nieuwe (woon)bebouwing en het groene en natuurlijke karakter behouden.

Daarnaast kent het geldende bestemmingsplan voor de Kwakkenberg (Kwakkenberg 1994) ruime, en vaak nog onbenutte bebouwingsmogelijkheden. Hierdoor kan er een aanzienlijke verruiming plaatsvinden van de bebouwing. Om planschade te voorkomen zijn de bestaande bouwmogelijkheden zoveel mogelijk overgenomen in het (ontwerp)bestemmingsplan.

Ter illustratie: de uitsnede uit de plankaart van het vigerende plan (Kwakkenberg 1994)/perceel: Driekoningenweg 7). Het geruite rechthoekje binnen het bouwperceel (gearceerd) mag volledig worden bebouwd. Met de belijning binnen het rechthoekje is de (toenertijd) bestaande bebouwing aangegeven. Het verschil tussen de belijning en de ruimte binnen het rechthoekje is de onbenutte bouwmogelijkheid.

Tussen de wens om de natuurwaarden te behouden en de bebouwingsmogelijkheden zoveel mogelijk intact te laten bestaat een zekere "spanning": door de percelen maximaal te bebouwen komen de natuurwaarden onder druk te staan. Als daarnaast ook alle vormen van bewoning mogelijk worden, ontstaat een intensivering van het gebruik. Door de ruime bebouwingsmogelijkheden kunnen immers meerdere zelfstandige woningen op een perceel worden gerealiseerd. De realisatie van meerdere zelfstandige woningen heeft gevolgen voor de omgeving, bijvoorbeeld voor het parkeren en het aantal verkeersbewegingen van en naar de woningen. De intensivering van het gebruik heeft ook gevolgen voor de natuurwaarden in het gebied.Indien, zonder nadere toetsing per geval, op de hele Kwakkenberg en Marienboom meerdere zelfstandige woningen per perceel gerealiseerd zouden worden, komt het behoud en de bescherming van de natuurwaarden in het gebied onder druk te staan.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Deze situatie is, vanwege de ruime bebouwingsmogelijkheden op de percelen, uniek voor de Kwakkenberg en de Marienboom. In andere delen van de stad doet deze situatie zich niet zo snel voor omdat de bouwpercelen daar over het algemeen een stuk minder ruim zijn. Om het behoud en de bescherming van de natuurwaarden en het intact laten van de ruime bebouwingsmogelijkheden (zodat er geen planschaderisico ontstaat) met elkaar te verenigen, is voor het (ontwerp)bestemmingsplan gekozen voor een wat meer beperkte uitleg van het woonbegrip voor het gebied Kwakkenberg en Marienboom.

Woonbegrip Kwakkenberg (en Marienboom)
In het (ontwerp)bestemmingsplan is voor het gebied Kwakkenberg en Marienboom de bestemming Wonen-1 opgenomen. Binnen deze bestemming zijn (vrijstaande) eengezinswoningen toegestaan. Een eengezinswoning is volgens de definitiebepalingen van het (ontwerp)bestemmingsplan “een woning die bedoeld is voor bewoning door een persoon en zijn/haar gezin”.

In de praktijk wordt dit begrip echter ruim uitgelegd (zie o.a. de uitspraken van de afdeling bestuursrechtspraak Raad van State). Onder het begrip eengezinswoning dient volgens de Raad van State niet alleen de bewoning door een traditioneel gezin te worden verstaan maar ook alle daarmee gelijk te stellen vormen van bewoning, zolang er maar sprake is van een gezamenlijk huishouden. Volgens deze ruime uitleg van de Raad van State zijn (onzelfstandige) woonvormen zoals kamerbewoning, een woongroep, meergeneratiewoning en/of een mantelzorgwoning dus gewoon toegestaan binnen de bestemming eengezinswoning zolang er maar sprake is van een bepaalde mate van gezamenlijkheid/een gezamenlijk huishouden (“als ware men een gezin”).

Daarnaast is binnen de bestemming Wonen-1 een (binnenplanse) afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het intensiveren van het gebruik: de vestiging van meerdere zelfstandige woningen op een perceel. Aan deze afwijking kan alleen worden meegewerkt indien er geen toename van het bouwvolume plaatsvindt. Bepalend is het bouwvolume dat aanwezig is op het moment van inwerkingtreden van het (ontwerp)bestemmingsplan.

Om meerdere zelfstandige woningen op een perceel te kunnen vestigen moet daarnaast worden voldaan aan de volgende voorwaarden:
- de karakteristieke waarde van het gebied (wonen in het bos) wordt niet onevenredig aangetast;
- de verruiming van de woonfunctie past qua aard, omvang en uitstraling in het bestaande woon-en leefklimaat;
- de verruiming van de woonfunctie heeft geen nadelige invloed op de normale afwikkeling van het verkeer en veroorzaakt geen onevenredige parkeerdruk;

Aan deze voorwaarden wordt vooraf, per geval, getoetst door het college.

Een voorbeeld (Driekoningenweg 7)
In het geval van de Driekoningenweg 7 is zowel verzocht om het vergroten van de bebouwing als het verruimen van het gebruik (zelfstandige bewoning door 2 gezinnen). In de bestaande situatie is sprake van een bungalowachtige bebouwing (in een bouwlaag). Op grond van het (ontwerp)bestemmingsplan kan deze bebouwing worden verruimd.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Op grond van het (ontwerp)bestemmingsplan kan zonder meer medewerking worden verleend aan het vergroten van de woning voor zover de nieuwbouw past binnen het bouwvlak en de bouwvoorschriften van het bestemmingsplan. De woning moet dan wel in gebruik blijven als eengezinswoning. Het college kan daarnaast geen medewerking verlenen aan de zelfstandige bewoning door 2 gezinnen. Het college kan alleen gebruik maken van de (binnenplanse) afwijkingsmogelijkheid als het bouwvolume gelijk blijft. De vestiging van meerdere zelfstandige woningen moet dus plaatsvinden in de bestaande bebouwing.

Als het bestaande bouwvolume niet was uitgebreid en de aanvragers binnen de bestaande bebouwing 2 zelfstandige woningen hadden willen vestigen, dan had het college hieraan, door middel van de afwijkingsbevoegdheid, wel medewerking kunnen verlenen mits wordt voldaan aan de in het (ontwerp)bestemmingplan opgenomen voorwaarden.

Uit dit voorbeeld blijkt dat er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de in het bestemmingsplan opgenomen regels voor het *bouwen* en de regels voor het *gebruik*. De bouwmogelijkheden worden niet ingeperkt door het (ontwerp)bestemmingsplan. Een bestaande woning mag op grond van het ontwerpbestemmingsplan gewoon worden vergroot voor zover dat past binnen de bouwregels.

Op het moment dat er daarnaast (dus naast het uitbreiden van de bebouwing) ook een intensivering van het gebruik gewenst is, in die zin dat er meerdere zelfstandige woningen worden gevestigd, kan daaraan op grond van het (ontwerp)bestemmingsplan geen medewerking worden verleend.

Indien er alleen meerdere zelfstandige woningen worden gerealiseerd (zonder dat er een uitbreiding plaatsvindt van het bouwvolume), kan hieraan op grond van het (ontwerp)bestemmingsplan medewerking worden verleend mits voldaan wordt aan de genoemde voorwaarden.

Voorstel aan de Raad
Voor een goed begrip van de regeling in het (ontwerp)bestemmingsplan is het dus van belang de mogelijkheden voor wat betreft het bouwen en de mogelijkheden voor wat betreft het gebruik van elkaar te scheiden. De discussie is enigszins bemoeilijkt omdat de verschillende vormen van gebruik in het (ontwerp)bestemmingsplan zijn aangeduid aan de hand van bebouwingsvormen (meergezinswoningen, twee onder 1 kap-woningen etc.). Hierdoor worden de begrippen die betrekking hebben op het bouwen en de begrippen die betrekking hebben op het gebruik gemakkelijk door elkaar gehaald.

Om de begrippen duidelijker te scheiden, wordt voorgesteld om de definitiebepaling van “eengezinswoningen” te verruimen comform de jurisprudentie van de Raad van State. Daarnaast wordt voorgesteld om meer expliciet in de planregels op te nemen dat het college bevoegd is om, onder de in de regels opgenomen voorwaarden, een afwijking te verlenen voor het toestaan van *zelfstandige woonvormen* (zoals appartementen, studio’s, meergezinswoningen ed). Om het onderscheid met eengezinswoningen te benadrukken wordt tenslotte voorgesteld om in de definitiebepalingen een definitie van een zelfstandige woning (wooneenheid) op te nemen. Deze voorstellen zijn opgenomen in het (aanvullende) raadsvoorstel (38/2013) waarin tevens een aantal andere technische wijzigingen op het (ontwerp)bestemmingsplan zijn voorgesteld.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
4

Graag vernemen wij of u zich kunt vinden in deze voorgestelde aanpassingen. Indien de uitleg in deze brief en de voorgestelde aanpassingen niet voldoende zijn om de differentiatie in de woonfunctie naar uw mening te rechtvaardigen, dan staat het uw Raad uiteraard vrij om het voorstel op dit punt alsnog te amenderen.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Brunet *advocaten*

reg.nr.: 14.000699166
procesverantw.: BMSO

INGEKOMEN
10 JUNI 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 751
afgedaan:

Gemeenteraad van Nijmegen
Mevrouw mr. L.C.G. Hoenselaar
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Tevens per fax: 024 - 323 59 92

Datum : 26 mei 2014
Inzake : Visser-advies
Kenmerk : PP/CO 13.0042
Doorkiesnr. : 024 - 3810996
E-mail : poels@brunet.nl
Onderwerp : bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Geachte raadsleden, geachte mevrouw Hoenselaar,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Op 29 januari 2014 heeft de ABRvS met betrekking tot bovengenoemd bestemmingsplan een uitspraak gedaan (zaaknummer 201304973/1/R2) en de gemeenteraad opgedragen binnen 26 weken - met inachtneming van de uitspraak - een nieuw besluit te nemen ten aanzien van de vernietigde onderdelen.

Eerder (in 2014) spraken wij over het beroep van cliënten op verjaring van een strook grond. Uwerzijds is toen aangegeven dat dit zou kunnen worden meegenomen bij de reparatie van het bestemmingsplan. Daarvoor zou wel een schriftelijke verklaring van (de
./. bevoegde vertegenwoordiger van) de HAN nodig zijn. Zie bijgaande e-mail van 14 oktober 2013.

./. Inmiddels ontvingen wij bijgaand bericht d.d. 16 april 2014 van de HAN. Daaruit volgt dat de HAN het beroep op verjaring onderschrijft en bereid is mee te werken aan de notariële overdracht. Naar verwachting zal de notariële vastlegging niet lang op zich laten wachten. Zodra dat heeft plaatsgevonden, hoort u dat van mij.

Gelet op het voorgaande en bijgaande bevestiging door de HAN wordt u hierbij namens cliënten verzocht bij het herstel van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg rekening te houden met dit (door de HAN dus erkende) beroep op verjaring en het gebruik van de betreffende strook grond positief te bestemmen.

Bezoekadres
Oranjesingel 53 - 57
6511 NP Nijmegen

Postadres
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

T: (024) 381 09 90
F: (024) 323 22 66
E: info@brunet.nl

KvK-nummer: 09191908
BTW-nummer: 0051.94.957.B.01
www.brunet.nl

IBAN: NL29ABNA0644.0.0.0.0 - BIC: ABNANL2A - t.n.v. Stichting Beheer Derdengelden Brunet-advocaten
Op al onze werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen, die op de achterzijde dezes staan vermeld.

Brunet *advocaten*

Heeft u naar aanleiding van dit bericht/verzoek nog vragen, hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

P.J.G. Poels

Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Extra afschriften voor:
raadsgriffie BM50

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Brunet advocaten
t.a.v. de heer mr P.J.G. Poels
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	SO10/14.0006673	Lucienne Hoenselaar
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (Groenewoudseweg 1-3/Pabo)	26 mei 2014	(024) 3292804

Geachte heer Poels,

Ik ontving uw brief van 26 mei 2014 (uw kenmerk: PP/CO 13.0042) en aanvullende stukken (per mail d.d. 2 juni 2014) in goede orde. In uw brief vraagt u de gemeenteraad om de strook grond gelegen achter het perceel van uw cliënten, de heer en mevrouw Visser- Wilmes wonende aan de Willem Schiffstraat 9 te Nijmegen, te betrekken bij de reparatie van het bestemmingsplan. Uw cliënten beroepen zich ten aanzien van deze strook grond op verjaring.

Uit de door u overlegde stukken blijkt dat de eigenaar van de grond, stichting Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN), bereid is mee te werken aan de notariële overdracht van de grond. Daarnaast heeft u een "kadastraal bericht object' meegestuurd met daarop aangetekend om welke strook grond het precies gaat. Het betreft de grond gelegen achter het perceel van uw cliënten, over de volledige breedte van het perceel met een diepte van circa 2m). Uit dit kadastraal bericht blijkt nog niet dat de grond daadwerkelijk is overgedragen aan uw cliënten.

Daarnaast blijkt uit de door u overlegde stukken niet dat de HAN geen bezwaar heeft tegen het wijzigen van de bestemming van deze grond. Uit de bereidheid om medewerking te verlenen aan de notariële overdracht kan niet worden geconcludeerd dat de HAN ook instemt met een wijziging van de bestemming (zie ook mijn eerdere mail d.d. 14 oktober 2013 waarin ik u verzoek om een schriftelijke verklaring van de HAN dat zij geen bezwaar hebben tegen het wijzigen van de bestemming).

De Raad van State heeft in haar uitspraak van 29 januari 2014 de gemeenteraad o.a. opgedragen om het gebruik en de bebouwingsmogelijkheden van de buitenruimte van de HAN, nader te onderbouwen. Deze nadere onderbouwing is inmiddels opgenomen in een voorstel aan de gemeenteraad (zie bijlage).

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

De opdracht van de Raad van State gaat niet zover dat zij de gemeenteraad opdraagt om de bestemming van de gronden te wijzigen. Om de bestemming te wijzigen zou er strikt genomen een nieuw ontwerp-bestemmingsplan ter visie gelegd moeten worden zodat eenieder (maar in ieder geval de HAN) de gelegenheid krijgt om een zienswijze kenbaar te maken tegen de voorgenomen wijziging van de bestemming. De juridische situatie is nu anders dan voor de uitspraak van de Raad van State. Als er al voor de voor de zitting van de Raad van State overeenstemming had bestaan over de overdracht van de gronden en de wijziging van de bestemming, had dit nog meegenomen kunnen worden in de (nog lopende) procedure, bijvoorbeeld door het toepassen van een bestuurlijke lus. De Raad van State heeft nu echter een einduitspraak gedaan zodat de procedure is afgerond.

Bovendien ontstaat er planologisch een wat vreemde situatie omdat de wijziging van de bestemming alleen de strook grond gelegen achter het perceel van uw cliënten betreft. De bestemming van de gronden grenzend aan de overige woningen achter de HAN (Willem Schiffstraat 3 t/m 5 en Groesbeekseweg 308) blijft ongewijzigd waardoor er eigenlijk een 'hap' uit de bestemming Maatschappelijk wordt gehaald. Om de bestemming te wijzigen is het wenselijk om een meer integrale afweging te maken. In deze afweging zouden in ieder geval ook de gronden gelegen achter de overige woningen betrokken dienen te worden.

Het raadsvoorstel staat geagendeerd voor de vergadering van 25 juni as. Uw brief en nadere stukken konden niet meer bij dit voorstel worden betrokken maar de Raad neemt hier, voor de vergadering, nog wel kennis van. Daarnaast wordt u door de raadsgriffie uitgenodigd om, namens uw cliënten, te komen inspreken tijdens de raadsvergadering.

Hoogachtend,

namens het college van burgemeester en wethouders

M.A. Versleijen, afdelingshoofd.

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
(in te vullen door Griffie) / (In te vullen door Griffie)

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.

Samenvatting
Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. In deze uitspraak heeft de RvSt het vaststellingsbesluit op een aantal onderdelen vernietigd en uw Raad opgedragen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen.

Voorstel om te besluiten

1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg;
2. ten aanzien van de onderdelen van het vaststellingsbesluit die door de RvSt zijn vernietigd, een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen daarover in de uitspraak van de RvSt is overwogen;

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (hierna: het bestemmingsplan, vastgesteld op 17 april 2013). Tegen het vaststellingsbesluit zijn in totaal 6 beroepen ingesteld.

Voor zover de beroepen (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard, is het vaststellingsbesluit vernietigd en heeft de Raad de opdracht gekregen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De rechtsgevolgen van de uitspraak van de RvSt zijn opgenomen in artikel 8:72 Algemene wet bestuursrecht (Awb).

1.2 Relatie met programma
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

2 Doelstelling
Informeren over (de gevolgen van) de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. Het nemen van een nieuw besluit voor de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan.

3 Argumenten
3.1 kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State;

Tegen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan zijn in totaal 6 beroepen ingesteld. De beroepen zijn ingesteld door:

(1.) Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen (hierna: De Waalboog)/Groesbeekseweg 327/Bosweg 250;
(2.) omwonenden van de Pabo aan de Groenewoudseweg 1-3 (appellanten sub 2a en 2b);
(3.) idem (appellant sub 3);
(4.) idem (appellanten sub 4a en 4b)
(5.) Pauline beheer Arnhem BV (hierna: Pauline Beheer)/ Heijendaalseweg 94-96;
(6.) Eigenaren/bewoners Bosweg 36 (appellanten sub 6a en 6b)

In de uitspraak van 29 januari 2014 heeft de RvSt:

- de beroepen van appellanten sub 3, sub 4a, sub 4b, sub 6a, 6b en Pauline beheer BV gegrond verklaard;
- de beroepen van (appellanten sub 2a en 2b) gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaard;

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

Als gevolg van deze uitspraak is het vaststellingsbesluit van uw Raad vernietigd:

a. voor zover het betreft het in het plandeel met de bestemming 'Maatschappelijk' op de percelen Groesbeeksweg 327 en Bosweg 250 niet als zodanig bestemmen van de bestaande groepswoning;
b. voor zover het betreft het gedeelte van het plandeel met de bestemming 'Maatschappelijk' betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 waaraan tevens de aanduidingen 'erf'(e) en 'bijgebouwen uitgesloten' (-bg) zijn toegekend;
c. voor zover het betreft artikel 11, lid 11.2.2 onder c sub 1 van de planregels (het bouwen van aan –en uitbouwen binnen de bebouwingsvrije zone);
d. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming 'bedrijf' en de aanduiding 'garage' (ga) betreffende de percelen Heijendaalseweg 94 en 96;
e. voor zover het betreft artikel 22, lid 22.2.1 van de planregels (waarde- archeologie 3);
f. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming 'Wonen-1' betreffende het perceel Bosweg 36;

Daarnaast krijgt uw Raad de opdracht om, binnen 26 weken na de verzending van de uitspraak, een nieuw besluit te nemen en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze en binnen de daarvoor geldende termijn bekend te maken en mede te delen.

De RvSt heeft tevens een voorlopige voorziening getroffen inhoudende dat op de gronden van het perceel Groenewoudseweg 1-3 waaraan naast de bestemming 'Maatschappelijk' tevens de aanduidingen 'erf'(e) en 'bijgebouwen uitgesloten' (-bg) zijn toegekend geen verhardingen, aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen overkappingen en andere bouwwerken zijn toegestaan. Deze voorlopige voorziening vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het nieuwe vaststellingsbesluit.

Voor zover de beroepen geheel of gedeeltelijk gegrond zijn verklaard, wordt uw Raad veroordeelt tot vergoeding van de proceskosten en griffierechten. Deze kosten zijn aan appellanten voldaan. De uitspraak van de RvSt is toegevoegd als bijlage bij dit voorstel.

3.2 Gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg.

Om tegemoet te komen aan de uitspraak van de RvSt wordt voorgesteld om de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan als volgt opnieuw vast te stellen:

<u>Groesbeekseweg 327/Bosweg 250:</u>
Voor dit perceel is het bestaande groepsgebouw (vergund op 5 november 2010) alsnog opgenomen binnen de aanduiding bouwvlak op de verbeelding;

<u>Groenewoudseweg 1-3:</u>
Op dit perceel is al geruime tijd, al voor de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan (Groenewoud 1971-A) de Pabo (Hogeschool Arnhem- Nijmegen) gevestigd. Bij de actualisatie van het bestemmingsplan is de bestaande situatie, zowel qua bebouwing als gebruik, als uitgangspunt genomen. Voor wat betreft de bouwmogelijkheden is er ten opzichte van het voorgaande plan, sprake van een verruiming. De omvang van het bouwvlak in dit bestemmingsplan is afgestemd op de feitelijk aanwezige (bestaande) bebouwing. Ten tijde van de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan was alleen nog de oorspronkelijke

hoofdbebouwing gerealiseerd (vergund in 1958). Met name in de periode 1985-1995 is het oorspronkelijke gebouw uitgebreid.

Ook de gebruiksmogelijkheden zijn ten opzichte van het voorgaande plan iets verruimd en aangepast aan deze tijd. Aan de gebruiksmogelijkheden zijn de volgende functies toegevoegd: sportzaal, kinderdagverblijf, uitvaartcentrum en bibliotheek. Daarnaast zijn de bijzondere woongebouwen uit het voorgaande bestemmingsplan toegevoegd (verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen) alsmede (deels) de praktijkruimten voor bijzondere beroepen, nl. huisarts en apotheek. Naar verwachting wordt er tijdens deze bestemmingsplanperiode geen gebruik gemaakt van de (ruimere) gebruiksmogelijkheden maar blijft het perceel door de huidige eigenaar/gebruiker (de Hogeschool Arnhem Nijmegen, HAN), in gebruik als school. Mogelijk wordt hier in de toekomst de sportopleiding van de hogeschool gevestigd.

Met (de uitbreiding van) de bouw-en gebruiksmogelijkheden van de hoofdbebouwing in dit bestemmingsplan heeft de RvSt geen probleem omdat het aansluit bij de bestaande (vergunde) situatie en de bestemmingsplansystematiek van de gemeente Nijmegen. Wel plaatst de RvSt vraagtekens bij de bouwmogelijkheden en het gebruik van de *buitenruimte* bij de school, dus de ruimte buiten het bouwvlak. Hierbij neemt de RvSt in aanmerking dat het gebruik van deze gronden vooral in de buitenlucht en op korte afstand van de omliggende woningen van derden is toegestaan. Ten aanzien van het (toekomstige) gebruik van deze gronden vraagt de RvSt dan ook om een nadere onderbouwing zodat duidelijk is wat de ruimtelijke gevolgen zijn van het gebruik voor de directe omgeving. Daarnaast is het noodzakelijk dat de Raad zich een oordeel vormt in hoeverre deze gevolgen aanvaardbaar zijn voor het woon-en leefklimaat.

Ten aanzien van de bouwmogelijkheden buiten het bouwvlak zijn de bouwaanduidingen 'geen bijgebouwen toegestaan' (– bg) en 'erf' van belang. Deze bouwaanduidingen zijn, naar aanleiding van de zienswijzen , in het bestemmingsplan opgenomen zodat er een bebouwingsvrije zone (van 10m) zou ontstaan tussen de (buitenruimte van) de school en de aangrenzende woningen. Daarnaast is de mogelijkheid om aan-uit en bijgebouwen te realiseren buiten het bouwvlak, binnen de aanduiding 'erf' beperkt (tot 100m2). In de planregels voor de bebouwingsvrije zone was abusievelijk opgenomen dat alleen bijgebouwen waren uitgesloten terwijl het bouwverbod ook geldt voor aan-en uitbouwen. Dit is naar aanleiding van de uitspraak van de RvSt aangepast. Ook overige bouwwerken, zoals erfafscheidingen, (doel)palen en lichtmasten zijn binnen deze zone niet toegestaan. Daarnaast is de mogelijkheid om een JOP te bouwen binnen deze bestemming verwijderd uit de planregels. Deze wijziging geldt tevens voor alle andere percelen met de bestemming Maatschappelijk. De (beperkte) bouwmogelijkheden binnen de aanduiding 'erf' blijven gehandhaafd om de voor het gebruik (als school) noodzakelijke bouwwerken te kunnen oprichten. Het voorgaande bestemmingsplan kende ook de mogelijkheid om buiten het bouwvlak bijbehorende bebouwing op te richten ten behoeve van de bestemming. Bovendien zijn de bebouwingsmogelijkheden al beperkt ten opzichte van de overige locaties met de bestemming Maatschappelijk. Op deze locaties mogen de bijbehorende gronden volledig worden bebouwd ten behoeve van bijbehorende voorzieningen. Op deze locatie is slechts 100m2 aan bijbehorende bouwwerken toegestaan.

Ten aanzien van het gebruik van de buitenruimte geldt de volgende onderbouwing. In de bestaande situatie is de bestemming (volledig) gerealiseerd: de buitenruimte is ingericht en in gebruik als schoolplein/sportveld(en).

Omdat het een bestaande situatie betreft, zijn de (richt)afstanden uit de VNG brochure bedrijven en milieuzonering (hierna: de brochure) niet van toepassing. Bovendien hanteert Nijmegen, in plaats van de brochure haar eigen Staat van bedrijfsactiviteiten 'Model Nijmegen'. Dit model wijkt op een aantal punten af van de VNG brochure. In het Nijmeegse model zijn bijvoorbeeld geen dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven, maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies opgenomen. Deze functies krijgen een eigen bestemming en vallen in het bestemmingsplan niet onder 'bedrijven'. Ten aanzien van de toelaatbaarheid van deze functies dient een zelfstandige beoordeling te worden uitgevoerd. Daarbij kan natuurlijk wel worden 'aangehaakt' bij de VNG brochure.

Op grond van de VNG brochure wordt een school voor beroeps-hoger en overig onderwijs aangemerkt als een milieucategorie 2 (bedrijf). De grootste afstand tot woningen bedraagt 30m in verband met geluid. Dit is de richtafstand die geldt voor een rustige woonwijk. Deze richtafstand kan, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. De verhoogde milieubelasting voor geluid kan de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen.

Omdat zowel de Groesbeekseweg als de Groenewoudseweg zijn gekwalificeerd als gebiedsontsluitingsweg (met een snelheidsregime van 50km/uur), is er sprake van een gemengd gebied. Hierdoor kan de richtafstand worden teruggebracht tot 10m. Deze 10m komt overeen met de bebouwingsvrije zone met de aanduiding (-bg). Deze bebouwingsvrije zone kan worden ingezet als een soort 'bufferzone' om de functie van de school enerzijds en de aangrenzende woonbebouwing anderzijds van elkaar te scheiden. Indien deze 'bufferzone' in acht wordt genomen, wordt er voldaan aan de richtafstanden uit de VNG brochure en is er sprake van een aanvaardbaar woon-en leefklimaat. Met deze nadere onderbouwing behoeft het bestemmingsplan voor deze locatie dan ook niet verder te worden aangepast.

<u>Heijendaalseweg 94 en 96</u>:
In de uitspraak bepaalt de RvSt expliciet dat een zelfstandige autowasstraat niet is toegestaan binnen de gegeven bestemming bedrijf met de aanduidingen garage (ga) en verkooppunt motorbrandstoffen (vml).

Dit beroep betreft een nadere uitleg van de planregels-en systematiek. Er hoeft dan ook niets gewijzigd te worden aan het bestemmingsplan. Indien het bedrijf alsnog een zelfstandige autowasstraat op deze locatie wil vestigen kan het gebruik maken van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsbevoegdheid (artikel 3.4 planregels).

<u>Bosweg 36:</u>
De planregels van de bestemming Waarde-archeologie 3 zijn aangepast voor zover de bestaande bebouwing (onbedoeld) onder het overgangsrecht is gebracht. Volledigheidshalve zijn ook de planregels van artikel 21 (Waarde-archeologie 2) op dezelfde wijze aangepast. De planregels zijn nu voor wat betreft de bestemmingsomschrijving en bouwregels, tevens gelijk aan het facetbestemmingsplan archeologie.

Ten behoeve van de bestaande aan-uit en bijgebouwen is een bouwaanduiding opgenomen op de verbeelding en in de regels zodat de bestaande bebouwing wordt gelegaliseerd. In het verleden is een deel van deze bebouwing, de berging met veranda (42,5m2) en een carport (21m2) vergund. De vergunde oppervlakte (63,5m2) is echter meer dan op grond van het bestemmingsplan is toegestaan. Daarnaast lijken de gerealiseerde bouwwerken vanaf de luchtfoto groter dan vergund. Het bestemmingsplan staat maximaal 50m2 toe.
Tegen de gerealiseerde aanbouw (oppervlakte: +/-25m2) kan, vanwege een eerdere uitspraak van de RvSt in de handhavingsprocedure, niet meer handhavend worden opgetreden.
Met de bouwaanduidingen wordt de totale oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen op het perceel (+/-100m2) in het bestemmingsplan gelegaliseerd.

4 Klimaat
Door herstel van het gebrek worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Er zijn derhalve geen gevolgen voor het klimaat.

5 Risico's
Tegen het opnieuw vaststellen van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan bestaat (opnieuw) de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de bestuursrechter (Raad van State). Ook kan om schorsing van het besluit worden verzocht door middel van een voorlopige voorziening. De (datum van) inwerkingtreding van het besluit kan daarom niet worden gegarandeerd.

6 Financiën
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

Omdat er geen ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt is geen exploitatieplan noodzakelijk als bedoeld in artikel 6.12 Wet op de ruimtelijke ordening (Wro);

7 Participatie en Communicatie
Na het besluit van de gemeenteraad tot het opnieuw vaststellen van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan, wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Het nieuwe vaststellingsbesluit wordt tevens aan appellanten gestuurd.

8 Uitvoering en evaluatie
Gedurende de tervisielegging (6 weken) kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met het verzoek om een voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het vaststellingsbesluit na de beroepstermijn rechtskracht.

Voorstel - 66/2014 Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Ter inzage: uitspraak RvSt d.d. 29 januari 2014

Brief aan de raad - Brunet advokaten vaststelling bestemmingsplan . . .

Brunet *advocaten*

SPOED
Gemeenteraad van Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Tevens per e-mail: griffie@nijmegen.nl

Datum : 20 juni 2014
Inzake : Visser-advies
Kenmerk : PP/MvR 13.0042
Doorkiesnr. : 024 - 3810990
E-mail : poels@brunet.nl
Onderwerp : herstel bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg
Betreft : suggestie van aanhouding

Geachte raadsleden,

Namens mijn cliënten de heer R. Visser en mevrouw V.B.F.A.A. Visser-Wilmes, woonachtig aan de Willem Schiffstraat 9 te (6525 BP) Nijmegen, hierna te noemen: cliënten, vraag ik u graag uw aandacht voor het volgende.

Tijdens de politieke avond van 25 juni aanstaande zal door uw raad een besluit worden genomen over de vaststelling van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg voor zover dat de door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bij uitspraak van 29 januari 2014 vernietigde onderdelen van dat plan betreft.

Namens mijn cliënten wordt u hierbij in overweging gegeven uw besluit over de hernieuwde vaststelling van dit bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg, voor zover dat betreft het door de Afdeling bestuursrechtspraak vernietigde gedeelte van de planregeling op het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen, aan te houden.

./. Bijgaand zend ik de hier relevante overwegingen in de uitspraak d.d. 29 januari 2014 van de Afdeling bestuursrechtspraak (**productie 1**).

Cliënten zijn stellig van mening dat ook het voorliggende raadsvoorstel, voor zover dat betreft het thans voorgestane herstel van het vernietigde gedeelte van de planregeling op

Bezoekadres
Oranjesingel 53 - 57
6511 NP Nijmegen

Postadres
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

T: (024) 381 09 90
F: (024) 323 22 66
E: info@brunet.nl

KvK-nummer: 09191908
BTW-nummer: 0051.94.957.B.01
www.brunet.nl

IBAN: NL28ABNA0644610646 · **BIC:** ABNANL2A · *t.n.v. Stichting Beheer Derdengelden Brunet advocaten*
Op al onze werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen, die op de achterzijde dezes staan vermeld.

het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen (in gebruik door de HAN), de rechtmatigheidstoets door de Afdeling bestuursrechtspraak niet kan doorstaan.

Alleen al niet omdat in het raadsvoorstel ten onrechte wordt gesteld: "*In de bestaande situatie is de bestemming (volledig) gerealiseerd: de buitenruimte is ingericht en in gebruik als schoolplein/sportveld(en).*". Daarmee wordt niet onderkend dat de Afdeling bestuursrechtspraak in de uitspraak van 29 januari 2014 onder andere het volgende heeft overwogen:

"*De gronden van het plandeel waaraan naast de bestemming "Maatschappelijk" tevens de genoemde aanduidingen zijn toegekend hebben gezamenlijk een oppervlakte van 4.500 m². Visser heeft onweersproken gesteld dat deze gronden onder het vorige bestemmingsplan nooit voor de in dat plan daaraan toegekende doeleinden in gebruik is geweest.* "

Herhaald wordt hier ook nog eens dat binnen de bestemming "Maatschappelijk" niet alleen een onderwijsinstelling maar ook ander, meer intensief gebruik is toegestaan. Cliënten vragen in dit verband nog eens de aandacht voor de volgende overwegingen van de Afdeling bestuursrechtspraak:

"*De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat het gebruik van deze gronden, anders dan de gronden van het plandeel waaraan tevens de bestemming "bouwvlak" is toegekend, ten behoeve van de binnen de bestemming toegestane functies vooral in de buitenlucht en op korte afstand van de omliggende woningen van derden is toegestaan.*

Gelet op de aard en de daarmee gepaard gaande intensiteit van het voorgenomen en in het plan binnen de bestemming "Maatschappelijk" toegestane gebruik van de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduidingen 'erf (e)' en 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' zijn toegekend en in aanmerking genomen de korte afstand van onder meer de woning van Visser tot deze gronden, had de raad bij de in het kader van de vaststelling van het plan te verrichten belangenafweging niet mogen voorbij gaan aan de ruimtelijke gevolgen daarvan."

Het raadsvoorstel ziet er dus ten onrechte (ook) aan voorbij dat op de bedoelde gronden met de bestemming "Maatschappelijk" met tevens de aanduidingen 'erf (e)' en op de bebouwingsvrije zone niet alleen een onderwijsinstelling maar ook ander gebruik is toegestaan met – volgens de VNG Brochure bedrijven en milieuzonering – ruimere indicatieve hinderafstanden.

Overigens is het zo dat, zou hier wel terecht aansluiting worden gezocht bij de indicatieve hinderafstanden behorende bij scholen voor beroeps-, hoger en overig onderwijs, hetgeen cliënten ten stelligste betwisten, daaraan nog steeds niet wordt voldaan. Ook niet bij een (vanwege het kwalificeren van de omgeving als gemengd gebied) gecorrigeerde indicatieve hinderafstand (voor geluid) van 10 meter.

De zogenoemde bebouwingsvrije zone van 10 meter maakt dit niet anders. Immers, de voorgestane planregeling staat er wellicht aan in de weg dat binnen de zone geen

Bezoekadres
Oranjesingel 53 - 57
6511 NP Nijmegen

Postadres
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

T: (024) 381 09 90
F: (024) 323 22 66
E: info@brunet.nl

KvK-nummer: 09191908
BTW-nummer: 0051.94.957.B.01
www.brunet.nl

IBAN: NL28ABNA0644610646 · **BIC:** ABNANL2A · *t.n.v. Stichting Beheer Derdengelden Brunet advocaten*
Op al onze werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen, die op de achterzijde dezes staan vermeld.

bijgebouwen en aan- en uitbouwen en andere bouwwerken zijn toegestaan maar laat onverlet dat ook binnen die zone gebruik (in enge zin) is toegestaan volgens de bestemming "Maatschappelijk". Dat is dus op zeer korte afstand (minder dan 10 meter) van de omliggende woningen van derden, waaronder die van cliënten.

./. Ten slotte is van belang dat de HAN inmiddels een beroep op verjaring met betrekking tot een strook grond heeft erkend. Zie onder **productie 2**. Binnenkort zal de akte van verjaring en levering worden gepasseerd. In zoverre zal geen uitvoering (kunnen) worden gegeven aan de bestemming "Maatschappelijk" en is het aangewezen en te rechtvaardigen de bestemming ter plaatse overeenkomstig het feitelijk gebruik vast te stellen. Te meer nu in verband hiermee in ieder geval ook de zogenoemde bebouwingsvrije zone zal moeten worden aangepast.

Ook om andere redenen zijn cliënten stellig van mening dat het voorliggende raadsvoorstel, indien u overeenkomstig mocht besluiten, de rechtmatigheidstoets door de Afdeling bestuursrechtspraak niet kan doorstaan.

Feit is dat niemand zit te wachten op nog een procedure. Niet uit te sluiten is ook dat partijen (gemeente, mijn cliënten en de HAN) hier onderling tot een voor alle partijen acceptabele planregeling op het bedoelde perceel zouden kunnen komen, waarmee een nieuwe gerechtelijke procedure voorkomen zou kunnen worden.

Cliënten vinden het ook spijtig dat het thans voorliggende raadsvoorstel met betrekking tot het hier bedoelde perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen, alvorens dat ter besluitvorming aan uw raad voor te leggen, niet eerst aan hen is voorgelegd. Zou dat wel zijn gebeurd, zou wellicht nu reeds tot een voor alle partijen bevredigend herstel van het betreffende plandeel zou zijn gekomen.

Hoe dan ook, met cliënten ben ik ervan overtuigd dat, indien u de planregeling op (een gedeelte van) het perceel Groenewoudseweg 1-3 overeenkomstig het voorliggende raadsvoorstel vaststelt, dat besluit de rechtmatigheidstoets niet zal kunnen doorstaan en geven uw raad dus in overweging de besluitvorming op dit punt aan te houden met het verzoek aan het college met partijen in minnelijk overleg te treden over de mogelijkheden van een planregeling op het perceel, waarmee alle partijen kunnen instemmen.

Om er zeker van te zijn dat u kennis neemt van (de strekking van) deze brief, zal ik namens cliënten tijdens de raadsvergadering van 25 juni a.s. ook nog even van het inspreekrecht gebruik maken.

Hoogachtend,

P.J.G. Poels

Productie

1

Brunet *Advocaten*

5.8. Wat de beoordeling van de toelaatbaarheid van de bestemming "Maatschappelijk" betreft, voor zover het betreft de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduidingen 'erf (e)' en 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' zijn toegekend, overweegt de Afdeling het volgende.

5.9. De gronden van het plandeel waaraan naast de bestemming "Maatschappelijk" tevens de genoemde aanduidingen zijn toegekend hebben gezamenlijk een oppervlakte van ruim 4.500 m^2. Visser heeft onweersproken gesteld dat deze gronden onder het vorige bestemmingsplan nooit voor de in dat plan daaraan toegekende doeleinden in gebruik zijn geweest. De Afdeling is uit de stukken en het verhandelde ter zitting gebleken dat de raad door in het plan aan de gronden van het plandeel waarvoor de aanduidingen 'erf (e)' en 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' gelden tevens de bestemming "Maatschappelijk" toe te kennen, beoogt dat deze gronden door de huidige gebruiker Hogeschool Arnhem Nijmegen ten behoeve van deze bestemming in gebruik genomen kunnen worden. In het verweerschrift heeft de raad hiertoe opgemerkt dat het beoogde gebruik van deze gronden als schoolplein of als sportveld in de planregels mogelijk wordt gemaakt en staat het plan op deze gronden overige bouwwerken zoals erfafscheidingen, overkappingen, (doel)palen en lichtmasten toe. Ook wordt met het plan op deze gronden een overkapping ten behoeve van een fietsenstalling mogelijk gemaakt en maakt het plan gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van jongerenontmoetingsplaatsen mogelijk.

5.10. De Afdeling stelt vast dat de raad ten behoeve van de vaststelling van het plan op geen enkele wijze inzichtelijk heeft gemaakt wat de ruimtelijke gevolgen zijn die de maximale mogelijkheden van het plan, wat deze gronden betreft, hebben voor de directe omgeving van het plandeel en dat de raad zich geen oordeel heeft gevormd in hoeverre deze gevolgen voor het woon- en leefklimaat aanvaardbaar zijn. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat het gebruik van deze gronden, anders dan de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduiding 'bouwvlak' is toegekend, ten behoeve van de binnen de bestemming toegestane functies vooral in de buitenlucht en op korte afstand van de omliggende woningen van derden is toegestaan.

Gelet op de aard en de daarmee gepaard gaande intensiteit van het voorgenomen en in het plan binnen de bestemming "Maatschappelijk" toegestane gebruik van de gronden van het plandeel waaraan tevens de aanduidingen 'erf (e)' en 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' zijn toegekend en in aanmerking genomen de korte afstand van onder meer de woning van Visser tot deze gronden, had de raad bij de in het kader van de vaststelling van het plan te verrichten belangenafweging niet mogen voorbijgaan aan de ruimtelijke gevolgen daarvan. Nu de raad geen onderzoek heeft verricht naar de ruimtelijke gevolgen van de in het plandeel voorziene ontwikkelingen voor het gebruik van de gronden waaraan tevens de aanduidingen 'erf (e)' en 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' zijn toegekend ten opzichte van de bestaande legale situatie ten tijde van het vaststellen van het plan, heeft de raad in zoverre in strijd gehandeld met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid. De stelling van de raad dat het vorige bestemmingsplan binnen het plandeel voorzag in vergelijkbare of, vanwege

het in dat bestemmingsplan binnen het plandeel ontbreken van een bebouwingsvrije strook, ruimere mogelijkheden, doet niet af aan voornoemde onderzoeksverplichting. Het betoog slaagt.

Het beroep van Visser voor het overige en de beroepen van Muskens en Lansink en Lammers

6. Visser, Muskens en Lansink en Lammers hebben bezwaar tegen de vaststelling van het plan voor zover het betreft de aanduiding 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' betreffende de strook grond binnen het plandeel op het perceel Groenewoudseweg 1-3 te Nijmegen.

6.1. Visser en Muskens hebben ter zitting hun bezwaar ingetrokken dat aan de strook grond ten onrechte niet de bestemming "Wonen" is toegekend.

6.2. Visser, Muskens en Lansink en Lammers betogen dat de aanduiding 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' en de hierop betrekking hebbende planregel artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 1, niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van de raad wat het binnen het plandeel toestaan van aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen betreft. Zij wijzen in dit verband op de beantwoording van hun zienswijzen in de zienswijzennota. Zij betogen hiertoe dat de strook grond waarvoor deze aanduiding geldt en die direct grenst aan de percelen waarop hun woningen zijn gelegen, hierdoor weliswaar bebouwingsvrij van bijgebouwen dient te zijn, maar dat dit niet uitsluit dat op deze strook grond het bouwen van aan- en uitbouwen wel is toegestaan. Gezien de ligging van deze strook grond ten opzichte van hun woningen hebben zij daartegen bezwaar. Lansink en Lammers wijzen in dit verband nog op het gedeelte binnen het bestemmingsvlak van het plandeel waaraan de aanduiding 'erf (e)' is toegekend en op grond waarvan ingevolge artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 2, van de planregels maximaal 100 m^2 aan aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen is toegestaan.

6.3. De raad betoogt dat door middel van de aanduiding 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' voldoende is gewaarborgd dat bedoelde strook grond gelegen tussen de binnen het plandeel aanwezige hoofdbebouwing en de woningen van derden wordt gevrijwaard van bebouwing. Gelet op de korte afstand tussen het met de bestemming "Maatschappelijk" toegestane gebruik van de gronden van het plandeel, acht de raad deze bebouwingsvrije strook noodzakelijk uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening.

6.4. Gebleken is dat de raad de aanduiding 'bijgebouwen uitgesloten (-bg)' aan een strook van 10 meter breed tot de grens van de percelen van Visser, Muskens en Lansink en Lammers heeft toegekend, ten einde te voorkomen dat er op korte afstand van hun percelen en woningen binnen de bestemming "Maatschappelijk" aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen kunnen worden gerealiseerd. Volgens de raad dient de bedoelde strook van 10 meter als bebouwingsvrije zone waar niet alleen bijgebouwen maar ook aan- en uitbouwen en overkappingen, zoals bijvoorbeeld fietsenstallingen, niet zijn toegestaan.

Nu artikel 11, lid 11.2.2, onder c sub 2, van de planregels voorziet

Productie

2

Brunet *Advocaten*

Brief aan de raad - Brunet advokaten vaststelling bestemmingsplan . . .

Brunet *advocaten*

Gemeenteraad van Nijmegen
Mevrouw mr. L.C.G. Hoenselaar
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Tevens per fax: 024 - 323 59 92

Datum : 26 mei 2014
Inzake : Visser-advies
Kenmerk : PP/CO 13.0042
Doorkiesnr. : 024 - 3810996
E-mail : poels@brunet.nl
Onderwerp : bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Geachte raadsleden, geachte mevrouw Hoenselaar,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Op 29 januari 2014 heeft de ABRvS met betrekking tot bovengenoemd bestemmingsplan een uitspraak gedaan (zaaknummer 201304973/1/R2) en de gemeenteraad opgedragen binnen 26 weken - met inachtneming van de uitspraak - een nieuw besluit te nemen ten aanzien van de vernietigde onderdelen.

Eerder (in 2014) spraken wij over het beroep van cliënten op verjaring van een strook grond. Uwerzijds is toen aangegeven dat dit zou kunnen worden meegenomen bij de reparatie van het bestemmingsplan. Daarvoor zou wel een schriftelijke verklaring van (de
./. bevoegde vertegenwoordiger van) de HAN nodig zijn. Zie bijgaande e-mail van 14 oktober 2013.

./. Inmiddels ontvingen wij bijgaand bericht d.d. 16 april 2014 van de HAN. Daaruit volgt dat de HAN het beroep op verjaring onderschrijft en bereid is mee te werken aan de notariële overdracht. Naar verwachting zal de notariële vastlegging niet lang op zich laten wachten. Zodra dat heeft plaatsgevonden, hoort u dat van mij.

Gelet op het voorgaande en bijgaande bevestiging door de HAN wordt u hierbij namens cliënten verzocht bij het herstel van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg rekening te houden met dit (door de HAN dus erkende) beroep op verjaring en het gebruik van de betreffende strook grond positief te bestemmen.

Bezoekadres
Oranjesingel 53 - 57
6511 NP Nijmegen

Postadres
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

T: (024) 381 09 90
F: (024) 323 22 66
E: info@brunet.nl

KvK-nummer: 09191908
BTW-nummer: 0051.94.957.B.01
www.brunet.nl

IBAN: NL26ABNA0644[illegible] BIC: ABNANL2A

Brunet *advocaten*

Heeft u naar aanleiding van dit bericht/verzoek nog vragen, hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

P.J.G. Poels

Brief aan de raad - Brunet advokaten vaststelling bestemmingsplan . . .

Van: Hoenselaar, Lucienne SO10 [mailto:l.hoenselaar@nijmegen.nl]
Verzonden: maandag 14 oktober 2013 14:41
Aan: P.J.G. (Petran) Poels
Onderwerp: RE: bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg: beroep bij ABRvS

Geachte mijnheer Poels,

Zoals beloofd stuur ik u hierbij een inhoudelijk antwoord op uw mailbericht. Ik ben het met u eens dat de conclusie aan het einde van het verweerschrift niet overeenstemt met het verweer met betrekking tot de bebouwingsvrije zone. Het beroep is op dit punt gegrond en zou tot aanpassing van het bestemmingsplan moeten leiden.
De vraag is vervolgens op welke wijze het bestemmingsplan moet worden aangepast. Strikt gesproken vallen een overkapping (bijvoorbeeld tbv een fietsenstalling) en overige bouwwerken ook onder het begrip bebouwing. Deze bouwwerken zouden dan ook, net als de aan-uit en bijgebouwen uitgesloten moeten worden onder de aanduiding "bebouwingsvrije zone". Gelet op de (hoofd)bestemming van het perceel is het oprichten van dergelijke bouwwerken wel gewenst en misschien zelfs noodzakelijk. In het verweerschrift wordt dan ook gepleit voor een minder strikte uitleg van het begrip bebouwing zodat deze bouwwerken wel mogen worden opgericht. Een andere mogelijkheid is natuurlijk om de aanduiding anders te noemen zodat uit de naamgeving duidelijk is dat het alleen aan-uit en bijgebouwen bedoeld zijn.

Tot slot het beroep op verjaring van de strook grond. Ik ben best bereid om namens de Raad tijdens de zitting aan te ven dat dit kan worden meegenomen bij de reparatie van het bestemmingsplan maar dan heb ik uiteraard wel een schriftelijke verklaring nodig van (de bevoegde vertegenwoordiger van) de HAN dat de verjaring door hen wordt erkend tevens inhoudende een verklaring dat zij geen bezwaar hebben tegen het wijzigen van de bestemming voor deze gronden.

met vriendelijke groet,

ucienne Hoenselaar

Brief aan de raad - Brunet advokaten vaststelling bestemmingsplan . . .

P.J.G. (Petran) Poels

Van: Snelting Wilfried [Wilfried.Snelting@han.nl]
Verzonden: woensdag 16 april 2014 15:21
Aan: G.J.G. (Gerben) Olijslager
CC: Broeder Hans; Konings Toine; Amsterdam Judith van
Onderwerp: RE: kadestralegrens

Geachte heer Olijslager,

Deze week heb ik de terugkoppeling ontvangen van Juridische Zaken dat de HAN bereid is mee te werken aan de notariële overdracht.

In afwachting van uw verdere berichten,

Met vriendelijke groet,

Wilfried Snelting

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Wilfried Snelting | Projectleider | HAN Service Unit Facilitaire Zaken afd. Huisvesting | Ruitenberglaan 26 | Kamer D2.25 | Postbus 5375 | 6802 EJ Arnhem |T +31(0)6 12776958|wilfried.snelting@han.nl | www.han.nl

From: Snelting Wilfried
Sent: Tuesday, September 03, 2013 4:30 PM
To: 'olijslager@brunet.nl'
Cc: Broeder Hans
Subject: kadestralegrens

Geachte heer, mevrouw Olijslager,

Vandaag heb ik uw brief met kenmerk GO/SvO 130567 gedateerd 21 augustus 2013 ontvangen waardoor het niet mogelijk is om binnen de termijn van 14 dagen, zoals door u gesteld, uitsluitsel te geven. Deze vertraging is een gevolg van mijn vakantie en de foutieve adressering van uw brief. Ik zal me verdiepen in deze materie en hierop reageren. Hiervoor wil ik navraag doen bij mijn (oud)collega die inmiddels gepensioneerd is. Gezien hij op dit moment op vakantie is en eind september terug komt van vakantie zal ik begin oktober reageren.

Kunt u de situatie verduidelijken met kadastrale kaarten? Dit zal de afhandeling bespoedigen.

In uw brief refereert u naar een aangetekend schrijven. Deze heb ik echter niet ontvangen.

Er op vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Wilfried Snelting

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Wilfried Snelting | Projectleider | HAN Service Unit Facilitaire Zaken afd. Huisvesting | Ruitenberglaan 26 | Kamer B 3.80 | Postbus 5375 | 6802 EJ Arnhem |T +31(0)26 365 81 45|wilfried.snelting@han.nl | www.han.nl

Voorstel - 75/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen . . .

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg – 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)"

Van:	Het college van B&W van 3 juni 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**Voorliggende besluitvorming** Door middel van het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om het bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg – 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20) gewijzigd vast te stellen. Tevens stelt het college voor de gegeven beoordeling van de ingekomen zienswijzen vast te stellen. **Achtergrond** De gemeente is op verzoek van Dela op zoek gegaan naar een nieuwe geschikte locatie voor haar uitvaartcentrum. Uitvaartcentrum Dela is op dit moment gevestigd aan de Burgemeester Daleslaan, centraal in Nijmegen. Met ingang van 1 januari 2016 verdwijnt Dela echter van deze locatie, omdat de huur door de verhuurder is opgezegd. De gemeente heeft een locatie voor Dela gevonden aan de Staddijk. Nu sprake is van een nieuw gebouw op een nieuwe locatie bestaat tevens de wens een crematorium aan het uitvaartcentrum toe te voegen, waardoor een complete uitvaartfaciliteit ontstaat. Het onderhavige bestemmingsplan maakt de realisatie van deze uitvaartfaciliteit mogelijk. Om deze locatie tijdig te kunnen gaan betrekken vraagt het college de raad nu om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. **Zienswijzen** Gedurende de zienswijzentermijn van 6 weken zijn tegen het ontwerpbestemmingsplan 20 zienswijzen ingediend. De ingekomen zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van de maximale bouwhoogten van het plan. De zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een reactie opgenomen in de zienswijzennota.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Bas Crebolder b.crebolder@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024-329 9324
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan "Nijmegen Dukenburg – 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)" 2. Zienswijzennota in het kader van het bestemmingsplan (Wro) 3. Bestemmingsplan (plus bijlagen)		

Voorstel - 75/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 75/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg – 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
B. Veldhuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
3 juni 2014

Samenvatting
Uitvaartcentrum Dela is op dit moment gevestigd aan de burgemeester Daleslaan, centraal in Nijmegen. Met ingang van 1 januari 2016 verdwijnt Dela van deze locatie, omdat de huur door de verhuurder is opgezegd. Op verzoek van Dela is de gemeente op zoek gegaan naar een nieuwe geschikte locatie. Deze locatie is gevonden aan de Staddijk. Nu sprake is van een nieuw gebouw op een nieuwe locatie bestaat tevens de wens een crematorium aan dit uitvaartcentrum toe te voegen, waardoor een complete uitvaartfaciliteit ontstaat. Het onderhavige bestemmingsplan maakt de realisatie van deze uitvaartfaciliteit mogelijk.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 20 maart tot en met 30 april 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze termijn van 6 weken zijn er 20 zienswijzen ingekomen op het ontwerpbestemmingsplan. De ingekomen zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van de maximale bouwhoogten van het plan.

Voorstel om te besluiten
1. Vast te stellen de gegeven beoordeling van de ingekomen zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan "Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)";
2. Het bestemmingsplan "Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)" gewijzigd vast te stellen conform de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP4010-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de GBKN (BP4010_GBKN20130612.dxf).
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Bas Crebolder, 9324, b.crebolder@nijmegen.nl

Voorstel - 75/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Uitvaartcentrum Dela is op dit moment gevestigd aan de burgemeester Daleslaan, centraal in Nijmegen. Met ingang van 1 januari 2016 verdwijnt Dela van deze locatie, omdat de huur door de verhuurder is opgezegd. Op verzoek van Dela is de gemeente op zoek gegaan naar een nieuwe geschikte locatie. Deze locatie is gevonden aan de Staddijk. Nu sprake is van een nieuw gebouw op een nieuwe locatie bestaat tevens de wens een crematorium aan dit uitvaartcentrum toe te voegen, waardoor een complete uitvaartfaciliteit ontstaat.

In het onderhavige bestemmingsplan wordt het realiseren van deze uitvaartfaciliteit mogelijk gemaakt binnen de bestemming 'Maatschappelijk'. Het gebouw zelf dient binnen het bouwvlak gebouwd te worden. Parkeervoorzieningen en overige gerelateerde bouwwerken kunnen ook buiten dit bouwvlak gerealiseerd worden. Binnen de bestemming 'Groen' worden niet alleen groenvoorzieningen aangelegd maar is ook een waterpartij gepland. De bestemming 'Bos' is voorzien voor het behoud van het reeds aanwezige bos. Hier wordt terughoudend omgegaan met het toelaten van andere functies en het kappen van bomen. In alle bestemmingen worden ondergeschikte bouwwerken ten behoeve van de uitvaartfaciliteit mogelijk gemaakt.

In maart 2014 zijn nabij de Streekweg, buiten het plangebied, twee dassenburchtlocaties gevonden door Stichting Das en Boom. In opdracht van gemeente Nijmegen heeft Bureau Waardenburg een onderzoek uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om de gevolgen van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling voor de beschermde das te beoordelen. Uit het onderzoek blijkt dat de ontwikkeling van het uitvaartcentrum met een ontsluiting aan de Staddijk geen negatieve gevolgen voor de dassen heeft. Ontsluiting aan de Streekweg zou daarentegen in strijd zijn met de flora- en faunawet. Het uitgevoerde onderzoek is als bijlage toegevoegd aan het bestemmingsplan.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

De vaststellingsprocedure voor bestemmingsplannen is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Daarbij wordt verwezen naar de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit houdt in dat het ontwerpbestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage is gelegd, met de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen naar voren te brengen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 20 maart tot en met 30 april 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze termijn van 6 weken zijn er 20 zienswijzen ingekomen op het ontwerpbestemmingsplan. De ingekomen zienswijzen hebben geleid tot wijziging van het plan.

1.2 Relatie met programma

Bestemmingsplannen behoren tot het programma Ruimte & Cultuurhistorie

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

2 Doelstelling
Het opstellen van een bestemmingsplan voor het betreffende plangebied teneinde de realisatie van een uitvaartfaciliteit mogelijk te maken.

3 Argumenten

3.1 Zienswijzen
Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 20 maart tot en met 30 april 2014 ter visie gelegen. Gedurende deze termijn van 6 weken zijn er 20 zienswijzen ingekomen op het ontwerpbestemmingsplan. Deze zienswijzen zijn samengevat en beoordeeld in de bijgevoegde zienswijzennota. De ingekomen zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van de maximale bouwhoogten van het plan. In het ontwerpbestemmingsplan was één maximale bouwhoogte opgenomen voor het hele bouwvlak. Dit liet de mogelijkheid open om in de toekomst meer capaciteit te realiseren dan waar nu rekening mee is gehouden. Om deze mogelijkheid uit te sluiten zijn gedifferentieerde maximale bouwhoogten opgenomen op de verbeelding. De nieuwe maximale bouwhoogten sluiten beter aan bij het concept bouwplan en laten geen ruimte over voor significante uitbreidingen zonder dat daarvoor een nieuwe planologische procedure noodzakelijk is.

3.2 Geschikte locatie voor uitvaartfaciliteit
Een nieuwe locatie voor uitvaartcentrum Dela is nodig, nu het uitvaartcentrum haar activiteiten op de locatie aan de burgemeester Daleslaan per 1 januari 2016 moet beëindigen. Door de rustige groene ligging is het perceel aan de Staddijk uitstekend geschikt voor de geplande functie als uitvaartcentrum. Het terrein zal bovendien een landschappelijk hoogwaardige groene invulling krijgen en deels voor het publiek toegankelijk zijn en daarmee een uitloopfunctie hebben voor de omgeving.

3.3 Financiële uitvoerbaarheid
Op 2 juli 2013 heeft ons college de grondverkoopovereenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer vastgesteld. De gemeentelijke plankosten en eventuele planschadeclaims worden gedekt uit de exploitatie "Herstructurering Dukenburg". Door de aanwezigheid van deze overeenkomsten is er geen noodzaak een exploitatieplan te maken.

4 Klimaat
De initiatiefnemer heeft de ambitie uitgesproken om een duurzaam gebouw te realiseren en heeft aangegeven een aantal specifieke duurzaamheidsmaatregelen te zullen treffen. Hierbij moet o.a. gedacht worden aan het gebruik maken van warmtepompen, warmteterugwinning en heat-recovery.

5 Risico's
Tegen het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan kunnen gedurende de beroepsperiode van 6 weken door belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend beroepschriften worden ingediend bij de Raad van State. Ook bestaat voor hen de mogelijkheid het plan te schorsen door middel van het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening. Belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend, kunnen uitsluitend nog tegen de

wijzigingen in de regels en op de verbeelding beroep instellen. Een gunstige afloop van de juridische procedure is vooraf niet te garanderen.

Het bestemmingsplan kan schade veroorzaken als bedoeld in artikel 6.1 van de Wro (planschade), doordat nieuwe bouw- en gebruiksmogelijkheden ontstaan. Indien via de planschadeprocedure wordt vastgesteld dat deze niet voor rekening van een derde kan blijven, dient de Gemeente de schade te vergoeden. Eventueel te honoreren planschadeclaims komen ten laste van de hierboven genoemde planexploitatie: "Herstructurering Dukenburg".

6 Financiën

Het plan wordt uitgevoerd in opdracht en op kosten van de initiatiefnemer.

7 Participatie en Communicatie

In een vroegtijdig stadium is overleg gevoerd met de Wijkplatforms Teersdijk/Tolhuis en Meijhorst alsmede de Werkgroep Groen & Cultuurhistorie. Na overleggen met de wijkplatforms heeft Dela een informatieavond voor omwonenden georganiseerd op 20 juni 2013. Tijdens deze avond zijn de plannen toegelicht en zijn de te voeren formele procedures uitgelegd. Dela heeft geregeld overleg met de Wijkplatforms met betrekking tot het ontwerpen van de buitenruimte.

De wijkplatforms hebben al meerdere jaren hun zorgen geuit over de verkeersafwikkeling door de wijk. De komst van Dela heeft aanleiding gegeven hun verzoek tot een verkeersonderzoek nogmaals uit te spreken vanwege de zorg over sluipverkeer door de wijk, die reeds aanwezig is en die in hun beleving groter zal worden door de vestiging van een uitvaartfaciliteit op deze locatie. Naar aanleiding van dit verzoek is in overleg met de wijkplatforms de opdracht van het onderzoek geformuleerd en is het onderzoek met de wijkplatforms besproken. Het onderzoek heeft naast het aspect sluipverkeer ook op het volgende antwoord gegeven:

1. Wat is de bijdrage van het verkeer van en naar de Dela op de omliggende wegen;
2. Wat zijn de verschillen in de verkeersstromen bij ontsluiting vanaf de Staddijk dan wel de Streekweg.

De uitkomst van dit onderzoek is eveneens met de platforms besproken voor het in procedure brengen van het bestemmingsplan. Dit onderzoek is als bijlage toegevoegd aan bestemmingsplan.

Met de wijkplatforms is afgesproken dat als de ontsluiting aan de Staddijk wordt gerealiseerd de wijze van uitwerking en uitvoering in overleg met de wijkplatforms zal geschieden. Dela heeft de inrichting van het terrein met de wijkplatforms en de Werkgroep Groen en Cultuurhistorie besproken en zal dat gedurende het proces blijven doen.

Reclamanten krijgen het raadsvoorstel en de zienswijzennota toegezonden. Tevens worden de reclamanten door de Griffie uitgenodigd voor de behandeling in de raad. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bij de raad over het bestemmingsplan in te spreken. Na de besluitvorming in de raad krijgen reclamanten het raadsbesluit toegezonden en wordt hen gewezen op de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
4

8 Uitvoering en evaluatie

Het bestemmingsplan zal gedurende 6 weken ter inzage worden gelegd. Het bestemmingsplan zal op de gebruikelijke wijze bekend worden gemaakt in de Staatscourant en digitaal op de gemeentelijke website (www.nijmegen.nl/bekendmakingen en onder inspraak&info). Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl aangeboden.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): zienswijzennota
Ter inzage: bestemmingsplan

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 25 juni 2014

18. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20) (75/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 3 juni 2014
1. Vast te stellen de gegeven beoordeling van de ingekomen zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan "Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)";
2. Het bestemmingsplan "Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)" gewijzigd vast te stellen conform de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP4010-VG01.gml met bijbehorende bestanden, waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond welke is ontleend aan de GBKN (BP4010_GBKN20130612.dxf).
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Raadsbesluit 25 juni 2014
Conform besloten

Zienswijzennota in het kader van het bestemmingsplan (Wro)

Ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)

Gemeente Nijmegen
Afdeling Stadsontwikkeling
Mei 2014

Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20) heeft in de periode van 20 maart tot en met 30 april 2014 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Er zijn twintig zienswijzen binnengekomen. Alle zienswijzen zijn binnen de daarvoor gestelde termijn ontvangen. Van de twintig zienswijzen zijn er 15 identiek. Deze zienswijze is opgesteld door actie comité 'geef de bewoners een stem'. Een indiener van de zienswijze van het actie comité heeft geen adres vermeld. Er is getracht de ontbrekende informatie te achterhalen (d.m.v. de telefoongids). Dit is helaas niet gelukt. Daarnaast heeft een van de indieners van de gedeelde zienswijze een schriftelijke toevoeging gedaan met een verzoek om de zienswijze mondeling toe te lichten. Omdat een telefoonnummer ontbrak is een brief gestuurd met het aanbod in te gaan op dit verzoek.

In deze notitie zijn de zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. Als onderdelen van de zienswijzen niet expliciet worden genoemd in een samenvatting, wil dit niet zeggen dat deze niet bij de beoordeling zijn betrokken. De zienswijzen zijn allen in hun geheel beoordeeld.

Er zijn veel vragen, verzoeken en kanttekeningen betreffende de situering van de in-/ uitgang van het terrein. Dit vraagstuk is verder uitgewerkt in een memo over de ontsluiting van het terrein. Dit memo wordt als bijlage toegevoegd aan de zienswijzennota.

De ingekomen zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van de maximale bouwhoogten van het plan. In het ontwerpbestemmingsplan was één maximale bouwhoogte opgenomen voor het hele bouwvlak. Dit liet de mogelijkheid open om in de toekomst meer capaciteit te realiseren dan waar nu rekening mee is gehouden. Om deze mogelijkheid uit te sluiten zijn gedifferentieerde maximale bouwhoogten opgenomen op de verbeelding. De nieuwe maximale bouwhoogten sluiten beter aan bij het concept bouwplan en laten geen ruimte over voor significante uitbreidingen zonder dat daarvoor een nieuwe planologische procedure noodzakelijk is.

4

Overzicht reclamanten

Ontvankelijke zienswijzen

1.	Eigenaar/bewoner van Meijhorst 9239, 6537KP Nijmegen	02-04-2014
2.	Eigenaren/bewoners van:	
a.	Zonder adres	13-04-2014
b.	Tolhuis 3106, 6537NB Nijmegen	14-04-2014
c.	Meijhorst 9307, 6537KW Nijmegen	15-04-2014
d.	Tolhuis 3112, 6537NB Nijmegen	16-04-2014
e.	Tolhuis 3205, 6537ND Nijmegen	16-04-2014
f.	Tolhuis 3550, 6537NS Nijmegen	17-04-2014
g.	Tolhuis 1317, 6537MR Nijmegen	18-04-2014
h.	Tolhuis 3116, 6537NB Nijmegen	18-04-2014
i.	Tolhuis 3114, 6537NB Nijmegen	20-04-2014
j.	Meijhorst 9129, 6537KK Nijmegen	22-04-2014
k.	Meijhorst 9182, 6537KN Nijmegen	24-04-2014
l.	Tolhuis 3108, 6537NB Nijmegen	26-04-2014
m.	Meijhorst 9321, 6537KW Nijmegen	25-04-2014
n.	Meijhorst 9102, 6537KL Nijmegen	26-04-2014
3.	Stichting/bewonersplatform De Zevensprong, Tolhuis-Teersdijk en Meijhorst	24-04-2014
4.	Eigenaar/bewoner van Meijhorst 5308, 6537HR Nijmegen	25-04-2014
5.	Crematorium Jonkerbos, Weg door Jonkerbos 51, 6532CN Nijmegen	28-04-2014
6.	Eigenaar/bewoner van Tolhuis 6552, 6537SZ	29-04-2014
7.	ONP PSP'92	30-04-2014
8.	Toevoeging aan zienswijze Meijhorst 9321, 6537KW Nijmegen	25-04-2014

2. Samenvatting zienswijzen en reactie gemeente

	1. Eigenaar/bewoner van Meijhorst 9239	
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	Wij zouden graag de ingang van het terrein aan de noord- oost zijde hebben. Het onverharde bospad zou opgeknapt kunnen worden.	Tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan is nagedacht over de wijze van ontsluiten van het plangebied. Er is een bewuste keuze gemaakt om de ontsluiting aan de Staddijk te situeren. Tijdens de informatieavond bleek er onduidelijkheid te bestaan over de motivering van de gekozen ontsluiting. Naar aanleiding van deze informatieavond en de ingediende zienswijzen is een memo opgesteld met als doel de motivering voor de gekozen ontsluiting toe te lichten. Dit memo is als bijlage toegevoegd aan deze zienswijzennota. In dit memo komt ook de ontsluiting aan de noord-oost zijde van het perceel aan bod. Voor een gedetailleerde beantwoording van dit onderwerp verwijzen we naar dit memo.
2	Hou rekening met de dagjes mensen die langs de Staddijk lopen richting de Berendonck.	Zowel op de informatieavond als in de diverse zienswijzen worden zorgen geuit over het samenkomen van de verkeersstromen van de geplande uitvaartfaciliteit en van recreanten die op weg zijn naar de Berendonck. Hoewel op voorhand opgemerkt kan worden dat de belangen van beiden groepen personen geen belangen van omwonenden zijn, is daar vanuit het kader van de zienswijze wel naar gekeken. Dela kent vele uitvaartcentra met crematoria in den lande in stedelijk gebied waarbij verschillende aangrenzende functies goed naast elkaar bestaan. Ook hier is de verwachting dat er geen frictie ontstaat mede gezien de beperkte duur op jaarbasis van het gestelde recreatieve gebruik en de korte tijdsbestekken overdag dat uitvaarten bezocht worden. Dat laat onverlet dat het aspect verkeersveiligheid hier wel een rol speelt.

		Tijdens warme zomerdagen is de stroom recreanten die vanuit Dukenburg naar de Berendonck trekt aanzienlijk. Om het verkeer goed en veilig te kunnen verwerken zal de Staddijk in de nabije toekomst opnieuw ingericht worden. De inrichting van de Staddijk voldoet dan aan de richtlijnen van het CROW. Hierdoor is een goede en veilige route beschikbaar voor de verschillende weggebruikers. Bovendien moet nogmaals opgemerkt worden dat de situatie met grote recreantenstromen zich enkel voordoet bij goed weer. Het gaat hier om enkele weken per jaar.
3	De onbewaakte parkeerplaats naast het te bouwen crematorium trekt onguur volk aan en leidt mogelijk tot onveiligheid op het terrein van het crematorium.	De parkeerplaats waarover gesproken wordt valt buiten het plangebied van dit bestemmingsplan. De voorgestelde bestemmingsplanherziening zal geen negatieve invloed hebben op de overlast die ervaren wordt van dit perceel. Het parkeerterrein bevindt zich aan de openbare weg. In het bestemmingsplan worden geen regels gesteld over het gedrag en wangedrag door personen op het parkeerterrein. Toezicht op en naleving van de openbare orde en veiligheid is een primaire taak van de politie. Zij zien toe op de hiervoor geldende regelgeving. Dela zal er op toezien dat het terrein van Dela niet toegankelijk is voor onbevoegden. Daarnaast zal Dela ook met regelmaat de situatie op het aanpalend terrein in de gaten houden.
4	Het verkeer door de wijk neemt toe. Is het mogelijk om verkeer dat niet in de wijk hoeft te zijn, om te leiden? Is het mogelijk om de rouwstoet en bezoekers van DELA die per auto komen om te leiden via de Wijchenseweg, van Schuylenburgweg en de van Rosenburgweg, zodat ze bij de streekweg uitkomen?	Een uitvaartcentrum staat vaak bewegwijzerd. Door dit goed aan te geven kunnen de grootste stromen verkeer via bewegwijzering worden verwezen via de Streekweg. Met Dela kunnen te allen tijde ook nog afspraken worden gemaakt over de aanrijdroute. Er is heden te dage nog slechts sporadisch sprake van een rouwstoet dan wel van een stoet van meerdere voertuigen. Dat geschiedt doorgaans alleen nog bij kerkelijke uitvaarten welke steeds minder plaatsvinden. Daarbij is het ook nog eens zo dat in de meeste gevallen dan slechts de familie met een enkel voertuig de overledene vanuit het uitvaartcentrum mee begeleid naar de kerk waar de uitvaartdienst plaatsvindt. Van daaruit vindt dan de uitvaart verder plaats en wordt doorgaans in een stoet naar

		de betreffende begraafplaats gereden. Van een stoet vanuit het uitvaartcentrum is dan geen sprake. Mocht na de kerkdienst een crematie plaatsvinden dan kan wel sprake zijn van een stoet. Bij enkel een crematie is evenmin sprake van een stoet omdat dan de aanwezigen veelal separaat komen. Ook op de website van Dela kan de routebeschrijving goed worden weergegeven. Echter bezoekers die via de navigatie in de auto komen aanrijden worden geleid via de kortste route en dat kan dus de route door de wijk zijn.
5	Er gaan veel schoolkinderen vanuit de wijk Meijhorst richting basisschool Dukendonck en winkelcentrum Dukenburg. Het aantal auto's waar de schoolkinderen mee in aanraking komt gaat toenemen met circa 7%, dat zijn 700 auto's per dag.	De Staddijk krijgt een verkeersveilige inrichting welke voldoet aan de richtlijnen van het CROW. Hierdoor is een goede en veilige route naar de uitvaartfaciliteit aanwezig. In totaal is er sprake van een toename van het aantal verkeersbewegingen met 7%. Deze bewegingen gaan echter niet allemaal door de wijk. Naar schatting zijn dit er 323. Deze bewegingen zullen niet plaatsvinden tijdens de ochtendspits, dus op dat belangrijke moment ondervindt het schoolgaande verkeer geen overlast van onderhavige ontwikkeling. Ook overdag als gekeken wordt naar de tijden waarbinnen uitvaarten plaatsvinden (tussen 9.30 en de laatste om 17.00 uur) zal geen onaanvaardbare overlast plaatsvinden. Het aantal extra verkeersbewegingen houdt in dat er gemiddeld 40 auto's per uur door de wijk heen rijden. Schoolgaand verkeer zal geen onevenredige overlast ondervinden van de toename van het verkeer dat Dela aantrekt. De bestaande wegenstructuur kan de verkeerstoename ruimschoots verwerken.

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Diverse bewoners Tolhuis en Meijhorst		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	In de zienswijzen wordt aangegeven dat er weliswaar veel onderzoek is verricht ten behoeve van de komst van het crematorium maar dat deze onderzoeken zich niet richten op de aspecten die voor de omwonenden van belang zijn. De omwonenden maken zich zorgen over geluidshinder, luchtkwaliteit en verkeersonveiligheid als gevolg van zowel de komst van het uitvaartcentrum alsook de huidige en toekomstige situatie in de wijk.	Het is bekend dat er in de wijken Tolhuis en Meijhorst al geruime tijd zorgen zijn over de luchtkwaliteit, de verkeersveiligheid en geluidshinder. Naar aanleiding van overleggen met de wijkplatforms is afgesproken verkeersonderzoek te doen. De formulering van de opdracht is in goed overleg met deze platforms geformuleerd en de uitkomsten van het onderzoek is met hen besproken. Uit het verkeersonderzoek dat gedaan is blijkt dat in ieder geval een aantal van deze zorgen terecht zijn. Zo is duidelijk geworden dat er in sommige straten (veel) te hard gereden wordt. Relevant in het kader van deze bestemmingsplanprocedure is of de uitvaartfaciliteit van Dela ruimtelijk inpasbaar is. Daarbij spelen volgens vaste rechtspraak aspecten als bestaande overlast of parkeerdruk geen rol. Dat wil niet zeggen dat daar niet naar gekeken zou moeten worden. Echter dat gaat buiten dit bestemmingsplan om. Het is niet het doel van dit bestemmingsplan om alle problemen in de wijk op te lossen. Doel van dit bestemmingsplan is om de uitvaartfaciliteit van Dela mogelijk te maken. Om te kunnen beoordelen of de komst van deze uitvaartfaciliteit uitvoerbaar is zijn bepaalde onderzoeken gedaan. Tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan is, onder andere met behulp van de uitgevoerde onderzoeken, beoordeeld dat er geen onevenredige hinder wordt veroorzaakt door de nieuwbouw van een uitvaartfaciliteit op deze locatie. Zie voor aspect luchtkwaliteit punt 3. Zie voor wat betreft aspect geluidshinder punt 4.
2	Er zijn veel zorgen over de verkeersveiligheid. Deze zorgen spitsen zich specifiek toe op twee gevoelige locaties. Voor de recreanten is de Staddijk en het poortje onder de snelweg van groot belang. Voor scholieren zijn er extra zorgen over de oversteekplaats om van de wijk naar de stoplichten te komen bij de Rozenburgweg (nabij de Praxis).	De Staddijk krijgt een verkeersveilige inrichting welke voldoet aan de richtlijnen van het CROW. Hierdoor is een goede en veilige route beschikbaar voor de verschillende weggebruikers. Het bereiken van deze oversteek is vooral een “probleem” in de ochtend spits. Op dat moment zijn er nog geen activiteiten bij het uitvaartcentrum.

		De komst van het uitvaartcentrum zal geen significante impact hebben op de verkeersveiligheid bij deze oversteek.
3	Er worden zorgen geuit over een verslechterende luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit zal negatief beïnvloed worden door de verbrandingsoven, het toenemende autoverkeer in de wijk en de strooivelden. Er is veel onduidelijkheid over de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van luchtkwaliteit. Bovendien is er onvoldoende vertrouwen dat de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit voldoende wordt nageleefd en gecontroleerd.	Door de bestaande bronnen in de omgeving (o.a. de A73) en de mogelijke extra toevoeging door het bestemmingsplan maken de bewoners zich zorgen over de luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer titel 5.2 ('Wet luchtkwaliteit') zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen. In Nederland worden langs drukke wegen over het algemeen alleen overschrijdingen geconstateerd voor de stoffen NO2 en PM10. Bij het faciliteren van ruimtelijke plannen moet volgens de Nederlandse wetgeving de verandering van de luchtkwaliteit door het plan worden getoetst. Op basis van het maximale aantal crematies en het gemiddelde aantal bezoekers per crematie, verwacht DELA door dit plan op de aan- en afrijroute (Staddijk en Streekweg) maximaal 500 extra verkeersbewegingen per dag. Dit is een realistische schatting op basis van het maximaal aantal uitvaarten op een dag (6) vermenigvuldigd met het gemiddeld aantal bezoekers van een uitvaart. Op basis van "Regeling niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen" hoeven plannen die niet meer dan 3% bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, niet getoetst te worden aan de luchtkwaliteitseisen. In de regeling is nader uitgewerkt dat een woningbouwplan met minder dan 1500 woningen en één ontsluitingsweg, minder dan 3% bijdraagt. Dit komt overeen met een verkeersaantrekkende werking van ca. 7500 motorvoertuigen per etmaal. De verkeersaantrekkende werking van het plan blijft ruim onder bovenstaande grens. Het plan is derhalve NIBM (niet in betekenende mate) en het hoeft niet aan de luchtkwaliteitseisen getoetst te worden. Ondanks dat er veel in media gesproken wordt over aanscherping van luchtkwaliteitseisen, zijn er vanuit Europa de komende jaren geen nieuwe luchtkwaliteitseisen te verwachten en bestaat er op dat punt geen onduidelijkheid. Uit de monitoringstool (het landelijk rekeninstrument voor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) blijkt dat in gemeente Nijmegen in 2015 aan de luchtkwaliteitseisen wordt voldaan en daarmee de regelgeving wordt nageleefd. De uitstoot van de crematieoven voldoet aan alle wettelijke voorschriften.

		Dela past daarbij de best beschikbare technieken toe. De rookgassen uit de crematieoven worden volledig gefilterd en de temperatuur wordt sterk verlaagd. In feite komt er enkel geur- en kleurloze warme lucht met waterdamp vrij. Bij verstrooiing van as wordt gebruik gemaakt van speciale bussen zodat verspreiding van as niet optreedt. Inzake de uitvaartfaciliteit dient Dela straks een melding ingevolge het Activiteitenbesluit te doen. De algemene milieuregels van dit besluit gelden dan voor Dela. Indien Dela zich daar niet aan houdt, kan de gemeente hiertegen optreden. Controle geschiedt ambtshalve dan wel op verzoek. Ook voldoet de locatie van het uitvaartcentrum aan de VNG-brochure. Daarin wordt aangegeven wat de afstand is waarbinnen door woonbebouwing nog enige invloed van een faciliteit merkbaar is. De brochure geeft hier als maximale afstand 100 meter aan. De woningen liggen in dit geval op een grotere afstand.
	4	Door de komst van het crematorium zullen er meer verkeersbewegingen ontstaan. Er is geen onderzoek gedaan naar de toename van geluidsoverlast door de komst van het crematorium.	De gemeente Nijmegen heeft aanvullende berekeningen uitgevoerd om te onderzoeken of de toename van het verkeer resulteert in een toename van het geluid afkomstig van de Streekweg en de Staddijk. Op basis van het verkeerskundig onderzoek is de verkeerstoename van 700 mvt in de dagperiode in een rekenmodel verwerkt. Hierbij dient opgemerkt te worden dat deze 700 mvt uitgaat van een “worst-case” scenario. De daadwerkelijke verwachting van het maximum aantal verkeersbewegingen is lager. De bestaande situatie is vergeleken met de situatie inclusief het uitvaartcentrum. Daarbij is de verdeling van het verkeer over de Streekweg en de Meijhorst gehanteerd die in het verkeerskundig onderzoek is gebruikt namelijk respectievelijk 66% en 33 %. Uit het onderzoek blijkt dat er in de dagperiode een toename ontstaat van maximaal 0,6 dB ten opzichte van de huidige situatie. Dit verschil is niet hoorbaar. Op basis van de Wet geluidhinder wordt de dagperiode met betrekking wegverkeerslawaai niet apart getoetst. Wettelijk gezien is voor wegverkeerslawaai de zogenaamde Lden norm afgesproken. Dit gaat uit van een jaargemiddelde over alle drie periodes in een etmaal, de dag-, avond- en nachtperiode. Wordt de toename van het verkeer uitgedrukt in Lden dan is de sprake van een verwaarloosbare toename van maximaal 0,3 dB. Op de wettelijke geluidsbelasting heeft het plan geen invloed.

		Dit alles neemt niet weg dat de toename van het verkeer in de dagperiode niet merkbaar is voor omwonenden. Verkeer in deze wijk zal voornamelijk spitsgebonden zijn waardoor een toename als gevolg van het uitvaartcentrum misschien wel zichtbaar is omdat de betreffende activiteiten gedurende de dagperiode plaatsvinden en maar gedeeltelijk tijdens de spits. Conclusie: Wellicht is de toename van het verkeer in de dagperiode merkbaar omdat het ook buiten de spits plaatsvindt echter blijkt uit de berekeningen dat de akoestische toename niet ten koste zal gaan van de bestaande leefkwaliteit ter plaatse van de omliggende woningen.
5	Het is onwenselijk om verkeersstromen voor het crematorium en voor recreatie op een weg te combineren. Rouwende mensen en recreanten willen niet met elkaar geconfronteerd worden.	Bezoekers van het rouwcentrum zullen veelal met de auto via de Staddijk naar het parkeerterrein op het perceel van de Dela rijden. Daar aangekomen kunnen ze in stilte naar het gebouw wandelen. Tijdens deze wandeling zullen ze niet geconfronteerd worden met recreanten. Dat rouwende mensen in hun auto voorbij rijden aan een stroom recreanten wordt door Dela als acceptabel gezien. Vooral ook omdat deze recreantenstromen zich met name concentreren in de enkele weken per jaar dat er echt goed weer is. Vanuit het perspectief van de recreanten kan moeilijk hard worden gemaakt dat een aantal passerende auto's met rouwende mensen een onevenredige hinder geven voor de beleving van de recreanten.
6	Indieners maken zich zorgen over mogelijke toekomstige uitbreidingen van de uitvaart faciliteit.	Dit bestemmingsplan maakt een uitvaartcentrum van een bepaalde omvang met een bepaalde capaciteit mogelijk. Mocht in de toekomst blijken dat Dela haar activiteiten op deze locatie uit wilt breiden dan is het zeer waarschijnlijk dat deze uitbreiding niet zal passen binnen dit bestemmingsplan. Er zal dan opnieuw een planologische procedure noodzakelijk zijn waarop bewoners kunnen reageren. Deze procedure is met alle waarborgen omkleed. Het is uiteindelijk de gemeente die afweegt of aan een uitbreiding medewerking wordt verleend. Op dit moment staat het bestemmingsplan ter discussie dat de huidige omvang mogelijk maakt en is er geen concrete sprake van uitbreiding.

7	Er is onduidelijkheid over het maximaal aantal uitvaarten per dag. Op de informatie avond werd aangegeven dat er maximaal vijf uitvaarten per dag plaats vinden, terwijl in de onderliggende stukken op de website dat er wordt uitgegaan van zes uitvaarten per dag.	Gemiddeld zullen per dag vier uitvaarten met een maximum van zes uitvaarten plaatsvinden.
8	De gemeente wordt opgeroepen om het bestemmingsplan te wijzigen. De ontsluiting zou moeten plaatsvinden via de streekweg. De uitvaartfaciliteit zou alleen als rouwcentrum moeten functioneren zonder crematorium.	Tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan is nagedacht over de wijze van ontsluiten van het plangebied. Er is een bewuste keuze gemaakt om de ontsluiting aan de Staddijk te situeren. Tijdens de informatieavond bleek er onduidelijkheid te bestaan over de motivering van de gekozen ontsluiting. Naar aanleiding van deze informatieavond en de ingediende zienswijzen is een memo opgesteld met als doel de motivering voor de gekozen ontsluiting toe te lichten. Dit memo is als bijlage toegevoegd aan deze zienswijzennota. In dit memo komt ook de ontsluiting aan de noord-oost zijde van het perceel aan bod. Voor een gedetailleerde beantwoording van dit onderwerp verwijzen we naar dit memo. Dela heeft aangegeven dat het hebben van een eigen crematorium van groot belang is voor de bedrijfsvoering van de toekomstige uitvaartfaciliteit. Tijdens de bestemmingsplanprocedure is gebleken dat het crematorium geen onevenredige hinder zal opleveren voor de omwonenden.
9	Er is onterecht de indruk gewekt dat bewoners blij zouden zijn met de komst van het crematorium. De toekomstige toevoeging van het wandelgebied wordt niet als verbetering gezien.	Door de ingekomen zienswijzen is het duidelijk dat in ieder geval een gedeelte van de bewoners niet gelukkig is met de komst van het uitvaartcentrum. Het is niet de bedoeling geweest om de indruk te wekken dat bewoners hier blij mee zouden zijn. Tijdens het ontwerp van het plan is onderzocht hoe de inrichting van het gebied zou kunnen lijden tot een verbetering van de omgeving. De toevoeging van het wandelgebied zal het Stadspark met het bos aan de noordzijde van het crematorium verbinden. Het behoud van het bos en de verruiming van het wandelgebied wordt door een aantal indieners niet belangrijk gevonden. De gemeente hecht hier wel waarde aan. De gemeente wenst een goede ruimtelijke ordening te

		bewerkstelligen voor alle belanghebbenden. De gemeente gaat er vanuit dat er ook bewoners zijn die geen zienswijzen hebben ingediend die wel waarde hechten aan dit wandelgebied en het behoud van groen.
10	Indieners geven aan onvoldoende geïnformeerd te worden. De beschikbare informatie op de informatieavonden is eenzijdig en incompleet.	Gedurende het proces om te komen tot het ontwerpbestemmingsplan is er op brede wijze overleg geweest tussen Dela, Gemeente Nijmegen en bewoners van het stadsdeel Dukenburg. De stichtingen "De Zevensprong, "Bewonersplatform Tolhuis-Teersdijk" en "Bewonersplatform Meijhorst" hebben een gezamenlijke zienswijze ingediend waarin zij aangeven dat dit brede overleg heeft plaatsgevonden en ook als zeer positief werd ervaren door de bewoners van het stadsdeel. Dit wordt beaamt in de zienswijze van de Onafhankelijke Nijmeegse Partij en de Nijmeegse afdeling van de Pacifistische- Socialistische Partij '92. Op de informatieavond zelf hebben de mensen van Dela, de ambtenaren van de Gemeente Nijmegen en Wethouder Kunst zo goed mogelijk antwoord proberen te geven op alle vragen die gesteld werden. Aan het einde van de avond werd geconcludeerd dat er met name over de ontsluiting nog veel onduidelijkheid was. Om deze onduidelijkheid weg te kunnen nemen is een memo over dit onderwerp opgesteld en bijgevoegd bij deze zienswijzennota.

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

3. Stichting De Zevensprong Dukenburg, Stichting Bewonersplatform Tolhuis-Teersdijk, Stichting Bewonersplatform Meijhorst		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	Indiener geeft aan dat er op brede wijze overleg is geweest tussen de gemeente Nijmegen, DELA en bewoners van het stadsdeel Dukenburg. Dit overleg is door de bewoners van het stadsdeel steeds als zeer positief ervaren.	De gemeente en Dela hebben gedurende de voorbereiding van het bestemmingsplan getracht de bewoners van het Stadsdeel Dukenburg zo goed mogelijk te betrekken. Het is goed om te zien dat dit zo positief ervaren wordt.
2	De bewonersverenigingen geven aan dat zij van mening zijn dat het wenselijk is om de ontsluiting van het plangebied te situeren aan de Streekweg. Daarbij worden de volgende redenen aangedragen: • De Staddijk is een smalle weg die momenteel vooral voor bezoek aan het recreatiegebied de Berendonck wordt gebruikt, omdat er geen alternatieven zijn. • Door de ingang van DELA aan de Staddijk te situeren zal er meer verkeer door de wijken Meijhorst en Tolhuis stromen. • Via de Streekweg zou het complex beter te bereiken zijn via de Van Rosenburgweg, die op zichzelf weer makkelijk te bereiken is vanaf de A73, via de N236, als uit de richtingen van Wijchen, Noord-Brabant en verder. • Het verplaatsen van de ingang zou er toe zorgen dat rouwenden en bewoners minder in aanraking hoeven te komen. Daarnaast zou het verkeer door de wijk verminderen. • De situering van de ingang aan de streekweg zou bijdragen aan de verbetering van de verkeersveiligheid op de Staddijk. • Situering van de hoofdingang aan de Streekweg zou de bewoners een erkend gevoel geven en dat zal bijdragen aan het maatschappelijk draagvlak van dit plan. • Realisatie van een in- en uitgang aan de Streekweg zou bouwtechnisch eenvoudiger en goedkoper zijn.	Tijdens de voorbereiding van het bestemmingsplan is nagedacht over de wijze van ontsluiten van het plangebied. Er is een bewuste keuze gemaakt om de ontsluiting aan de Staddijk te situeren. Tijdens de informatieavond bleek er onduidelijkheid te bestaan over de motivering van de gekozen ontsluiting. Naar aanleiding van deze informatieavond en de ingediende zienswijzen is een memo opgesteld met als doel de motivering voor de gekozen ontsluiting toe te lichten. Door meer uitleg te geven over de gemaakte keuze wordt hopelijk ook het maatschappelijk draagvlak van het plan vergroot. Het memo is als bijlage toegevoegd aan deze zienswijzennota. In dit memo komt ook de ontsluiting aan de noord-oost zijde van het perceel aan bod. Voor een gedetailleerde beantwoording van dit onderwerp verwijzen we naar dit memo. In het memo staat uitgelegd waarom gekozen is vóór de ontsluiting aan de Staddijk. Hieronder zal beknopt aangegeven worden waarom het plan vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling acceptabel is. Door afspraken te maken met Dela en door de bewegwijzering via de Wijchenseweg te laten lopen wordt autoverkeer door de wijk zoveel mogelijk ontmoedigd. Bezoekers die reizen via de navigatie van de auto kunnen moeilijk worden verwezen. Zij worden via de kortste route geleid welke mogelijk door de wijk gaat. Uit het uitgevoerde verkeersonderzoek blijkt dat de wijk de extra verkeerstoename van Dela goed kan verwerken. De Staddijk krijgt een verkeersveilige inrichting welke voldoet aan de richtlijnen van het CROW.

		Na deze herinrichting kan deze weg het extra verkeer op een verkeersveilige manier verwerken. Als resultaat van het onderzoek heeft de gemeente overigens aangegeven om te kijken naar de mogelijkheden om verkeerstechnische maatregelen in de wijk aan te brengen. Het doel van deze maatregelen zou een verdere ontmoediging van verkeer in de wijk moeten zijn. Dit betreft overigens het verkeer door de wijk in algemene zin en heeft niet rechtstreeks te maken met de komst van het uitvaartcentrum.

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

16

4. Tolhuis 5308		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	Volgens de indiener gaat men voorbij aan het feit dat de Staddijk in de zomer maanden zeer intensief wordt gebruikt door recreanten.	Zowel de gemeente Nijmegen als Dela zijn ervan bewust dat de Staddijk soms zeer intensief wordt gebruikt door recreanten. Deze situatie komt naar schatting enkele weken per jaar voor tijdens goed zomerweer. De Staddijk krijgt een verkeersveilige inrichting welke voldoet aan de richtlijnen van het CROW. Na deze herinrichting zullen recreanten en bezoekers van het uitvaartcentrum de weg gelijktijdig op een veilige manier kunnen gebruiken.
2	Wanneer er een crematie begint of eindigt worden deze mensen geconfronteerd met recreanten, dit is een onwenselijke situatie. De situatie is in dat geval respectloos naar de overledenen en zijn/haar gevolg.	Bezoekers van het rouwcentrum zullen veelal met de auto via de Staddijk naar het parkeerterrein op het perceel van de Dela rijden. Daar aangekomen kunnen ze in stilte naar het gebouw wandelen. Tijdens deze wandeling zullen ze niet geconfronteerd worden met recreanten. Dat rouwende mensen in hun auto voorbij rijden aan een stroom recreanten wordt door Dela als acceptabel gezien. Vooral ook omdat deze recreantenstromen zich met name concentreren in de enkele weken per jaar dat er echt goed weer is. Vanuit het perspectief van de recreanten kan moeilijk hard worden gemaakt dat een aantal passerende auto's met rouwende mensen een onevenredige hinder geven voor de beleving van de recreanten.
3	Is er genoeg plaats voor een groot crematorium in Nijmegen? Er is namelijk al een uitstekende locatie aan Burgemeester Daleslaan. En een vergelijkbare opstelling als locatie Burgemeester Daleslaan is niet te realiseren op de locatie aan de Staddijk.	In fysieke zin is er op de nieuwe locatie voldoende ruimte voor het bouwen van de uitvaartfaciliteit. Een uitvaartcentrum met crematoriumfaciliteiten is primair een maatschappelijke voorziening waarvoor de gemeente Nijmegen geen economisch beleid heeft opgesteld. Toch is het van belang om te beoordelen wat de effecten zullen zijn van de vestiging van een uitvaartcentrum op deze locatie. In een bestemmingsplanprocedure kunnen volgens vaste rechtspraak

		alleen ruimtelijk relevante argumenten worden aangevoerd. Concurrentiebelangen spelen geen rol. Dat betekent dat het enkele feit dat door de komst van een concurrerende voorziening er overaanbod in het verzorgingsgebied zal ontstaan en dientengevolge er zelfs een bestaande voorziening zou moeten sluiten, in beginsel niet relevant is. Enkel indien dit tot gevolg zou hebben dat het voorzieningenniveau duurzaam ontwricht raakt, is dit ruimtelijk wel relevant. In de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 september 2013 (201208105/1/R2) is dit nog verder aangescherpt dat ontwrichting alleen kan spelen bij voorzieningen in de eerste levensbehoeften. Inzake sportscholen, crematoria, speelgoedwinkels etc. kan van ontwrichting geen sprake meer zijn. Door de indiener wordt niet aangetoond dat door onderhavige ontwikkeling er leegstand bij een concurrent ontstaat welke leidt tot onaanvaardbare gevolgen voor het ondernemersklimaat dan wel dat enkel dit gevolg intreedt. Om toch duidelijk zicht te krijgen op de effecten is een Distributie Planologisch Onderzoek (DPO) uitgevoerd. Uit dit DPO blijkt dat er nog ruimte is op de markt. Door een toenemende vergrijzing is dit bovendien een "groeimarkt" waardoor er in de toekomst meer capaciteit nodig zal zijn. Het is waarschijnlijk dat de vestiging van dit uitvaartcentrum een impact zal hebben op de reeds aanwezige uitvaartfaciliteiten. Dit geldt vooral in de nabije toekomst als de groei van de markt nog niet volledig doorgezet is. De gemeente mengt zich in principe niet in concurrentieverhoudingen tussen bedrijven maar richt zich op een goede ruimtelijke ordening. Uit het DPO blijkt dat het erg onwaarschijnlijk is dat toevoeging van het onderhavige uitvaartcentrum zal leiden tot onaanvaardbare leegstand danwel duurzame ontwrichting van de voorzieningenstructuur op het vlak van de lijkbezorging.
4	De ingang zou gesitueerd moeten worden midden op de Streekweg.	Zie zienswijze 1 onder 1.
5	Buurtbewoners krijgen te maken met de uitstoot van fijnstof. Tijdens de bijeenkomst werd uitgelegd, dat er toezicht en onderhoud is om de uitstoot onschadelijk te maken. indiener wil meer zekerheid dan alleen de uitleg tijdens de bijeenkomst.	Zie zienswijze 2 onder 3.

6	Het zou ideaal zijn om het uitvaartcentrum te situeren op een plaats waar niemand enig hinder ondervind van de faciliteit.	Net zoals bij de meeste ontwikkelingen zal het ook voor het uitvaartcentrum waarschijnlijk niet mogelijk zijn een locatie te vinden waar niemand er enige hinder van ondervind. Door de rustige groene ligging is de locatie aan de Staddijk wel geschikt voor de geplande functie als uitvaartcentrum. De verwachting is dat door deze locatie te gebruiken er geen onaanvaardbare hinder zal optreden. Het terrein zal bovendien een landschappelijk hoogwaardige groene invulling krijgen en deels voor het publiek toegankelijk zijn en daarmee een uitloopfunctie hebben voor de omgeving. Hiermee geeft de planontwikkeling ook een positieve impuls aan het gebied.

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

5. Crematorium Jonkerbos		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	Indiener heeft eerder een brief gestuurd met als doel te voorkomen dat de gemeente toezeggingen zou doen. Er wordt de conclusie getrokken dat er toch mogelijk reeds toezeggingen zijn gedaan vanuit de gemeente Nijmegen aan Dela.	De gemeente heeft in 2013 een grondovereenkomst gesloten met DELA voor het perceel waarvoor nu het ontwerpbestemmingsplan ter visie heeft gelegen. Deze overeenkomst is onder voorbehoud dat planologische basis ontstaat voor de afgifte van een omgevingsvergunning.
2	Indiener heeft begrip voor vrije markt werking, maar met uitvaartverzekeringen is er geen sprake van vrije marktwerking.	Allereerst wordt verwezen naar de reactie hiervoor onder 4.3. Indiener maakt een opmerking over het ontbreken van vrije marktwerking. Vrije marktwerking is een aspect dat buiten deze planologische procedure valt en waar de gemeente geen rol in heeft. Door indiener wordt weliswaar gesteld dat er minder crematies in de eigen faciliteit zullen plaatsvinden echter door indiener is niet aangetoond dat zijn voorziening geheel verdwijnt en er dientengevolge leegstand ontstaat. Daarenboven houdt de verzekerde van Dela de mogelijkheid om gebruik te maken van de al bestaande faciliteit zodat het verlies aan crematies niet zo groot zal zijn als indiener aangeeft. Het is mede daarom niet aannemelijk dat door de nieuwbouw van Dela leegstand ontstaat. Het onderhavige initiatief zelf is als zodanig maatschappelijk en economisch uitvoerbaar.
3	Door de ontwikkelingen zouden er minder crematies uitgevoerd worden in crematorium Jonkerbos, dit betekent een verlies van arbeidsplaatsen.	Allereerst wordt verwezen naar de reacties hiervoor onder 4.3 en 5.2. Het kan wellicht zo zijn dat er arbeidsplaatsen verdwijnen. Het onderhavige initiatief levert ook weer arbeidsplaatsen op. Er is geen reden aan te nemen dat er netto minder arbeidsplaatsen over zullen blijven.
4	Er is geen enkele objectieve reden is voor het toevoegen van een tweede crematorium binnen de gemeente Nijmegen.	Het betreft een privaat initiatief waarvan de gemeente dient te beoordelen of het ruimtelijk inpasbaar is. Die beoordeling heeft plaatsgevonden waarbij de gemeente na afweging van al hetgeen relevant daarbij is, tot de conclusie is gekomen dat het initiatief ruimtelijk inpasbaar is en niet in strijd is met de eisen van een goede ruimtelijke ordening.
5	Verzoek om de crematorium functie uit de uitvaartfaciliteit te halen.	Het totale plan is beoordeeld en voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. De gemeente is niet voornemens om aan dit verzoek te voldoen.

21

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

6. Tolhuis 6552		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	Door de in-/uitgang aan de Staddijk te situeren, kunnen er met name in de zomermaanden conflicterende situaties ontstaan tussen uitvaartbezoekers en recreanten.	Zowel de gemeente als Dela zijn ervan bewust dat de Staddijk soms zeer intensief wordt gebruikt door recreanten. Deze situatie komt naar schatting enkele weken per jaar voor tijdens goed zomerweer. De Staddijk krijgt een verkeersveilige inrichting welke voldoet aan de richtlijnen van het CROW. Na deze herinrichting zullen recreanten en bezoekers van het uitvaartcentrum de weg gelijktijdig op een veilige manier kunnen gebruiken. De Staddijk kan het aanbod verkeer 700 mvt/dag op een verkeersveilige manier verwerken.
2	Bestemmingsverkeer zal gebruik maken van de afvoerroutes door de wijken Tolhuis en Meijhorst. Wat voor gevolgen heeft dit voor het woongenot?	Door afspraken te maken met Dela en door de bewegwijzering via de Wijchenseweg te laten lopen wordt autoverkeer door de wijk zoveel mogelijk ontmoedigd. Hierdoor zal slechts een gedeelte van de extra verkeersbewegingen door de wijk rijden. Uit het uitgevoerde verkeersonderzoek blijkt dat het aantal verkeersbewegingen met 4-8 % toeneemt. Deze relatief beperkte toename zal niet leiden tot een onredelijke afname van woongenot in de wijken Tolhuis en Meijhorst.
3	Door verplaatsing van de in-/uitgang naar de noord – oost zijde van het terrein zal de ontsluiting voornamelijk via de Rosenburgweg gebeuren. Dit zal overlast in de wijken Tolhuis en Meijhorst verminderen.	Uit het uitgevoerde verkeersonderzoek blijkt dat het verschil in verkeersbewegingen door de wijk bij beide ontsluitingsopties nihil is. Beide opties zijn vanuit het aspect mobiliteit aanvaardbaar.
4	Dit zou ook kosten besparen, want in dat geval zou de Staddijk niet aangepast te hoeven worden.	In de bovenstaande reactie is toegelicht waarom er is gekozen voor ontsluiten via de Staddijk. Omdat de gemeente wenst een goede ruimtelijke ordening te bewerkstelligen voor alle belanghebbenden, wordt er gekozen voor het aanpassen van de Staddijk om een veilige verkeerssituatie te realiseren. De gemeente heeft met de wijkplatforms afgesproken hen te betrekken bij de verdere planvorming en uitwerking van deze herinrichting van de Staddijk

5	Indiener zou de toegestane bouwhoogte van 9 meter willen limiteren tot enkel de afscheidsruimte. Zodat verhogingen op andere delen niet mogelijk zijn.	Het is nooit de intentie geweest een groter bouwplan mogelijk te maken dan dat gepresenteerd is op de informatieavonden. In het ontwerpbestemmingsplan wordt dit echter niet onmogelijk gemaakt. Om deze mogelijkheid toch uit te sluiten is de verbeelding (plankaart) van het bestemmingsplan aangepast. Op de aangepaste verbeelding zijn gedifferentieerde maximale bouwhoogten opgenomen. De nieuwe maximale bouwhoogten sluiten beter aan bij het concept bouwplan en laten geen ruimte over voor significante uitbreidingen zonder dat daarvoor een nieuwe planologische procedure noodzakelijk is.

Conclusie: Naar aanleiding van deze zienswijze is de verbeelding van het bestemmingsplan aangepast.

7. Nijmeegse Onafhankelijke Partij en Pacifistische Socialistische Partij '92		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	ONP/PSP'92 kan instemmen met het plan wegens goed en constructief overleg met de bewonersgroepen.	De gemeente en Dela hebben gedurende de voorbereiding van het bestemmingsplan getracht de bewoners van het Stadsdeel Dukenburg zo goed mogelijk te betrekken. Het is goed om te zien dat dit zo positief ervaren wordt.
2	Indieneer geeft aan dat het behouden van een uitvaartfaciliteit voor Nijmegen van belang is en dat het plan goed inpasbaar is in de wijk Meijhorst en Tolhuis.	Deze positieve zienswijze wordt gewaardeerd en verder ter kennisgeving aangenomen.

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

8. Toevoeging zienswijze Meijhorst 9321		
	Samenvatting zienswijze	**Reactie**
1	Met betrekking tot specifiek de eigen woonsituatie, wordt er veel geluidsoverlast ervaren van het verkeer in de nabije omgeving.	Zie zienswijze 2 onder 4.
2	Er zijn zorgen over de luchtkwaliteit, met name over de hoeveelheid fijnstof en andere schadelijke stoffen.	Zie zienswijze 2 onder 3.
3	De mooie natuur in de omgeving wordt meer belast. Is de Flora en Fauna wet van toepassing?	Bij de inrichting van het terrein is nadrukkelijk rekening gehouden met het behoud van natuurwaarden. Het behoud van bos aan de noordzijde van het perceel is bijvoorbeeld één van de redenen waarom gekozen is voor een ontsluiting aan de Staddijk. De Flora en Fauna wet is van toepassing. Om te toetsen of het bestemmingsplan niet in strijd is met deze wetgeving is een "Quick Scan Flora- en Faunawet" uitgevoerd (Tauw, 19 juni 2013). De conclusie van dit rapport is dat er redelijkerwijs te verwachten is dat het bestemmingsplan kan worden uitgevoerd zonder overtreding van de Flora- en Faunawet.

Conclusie: Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Aanleiding	7
1.2	Bestaande situatie	7
1.3	Toekomstige situatie	8
1.4	Stedenbouw	9
Hoofdstuk 2	**Sectoraal beleid**	**10**
2.1	Economie	10
2.2	Verkeer	10
2.3	Milieu	12
2.4	Water	22
2.5	Natuur & Landschap	32
2.6	Archeologie en Cultuurhistorie	38
Hoofdstuk 3	**Uitvoerbaarheid**	**41**
3.1	Economische uitvoerbaarheid	41
3.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41
Hoofdstuk 4	**Vooroverleg**	**42**
4.1	Ministerie I&M	42
4.2	Provincie Gelderland	42
4.3	Waterschap	42
Regels		**44**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**46**
Artikel 1	Begrippen	46
Artikel 2	Wijze van meten	56
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**59**
Artikel 3	Bos	59
Artikel 4	Groen	61
Artikel 5	Maatschappelijk	62
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**64**
Artikel 6	Anti-dubbeltelregel	64
Artikel 7	Algemene bouwregels	65
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	66
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	67
Artikel 10	Overige regels	67
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**68**
Artikel 11	Overgangsrecht	68
Artikel 12	Slotregel	69

Toelichting

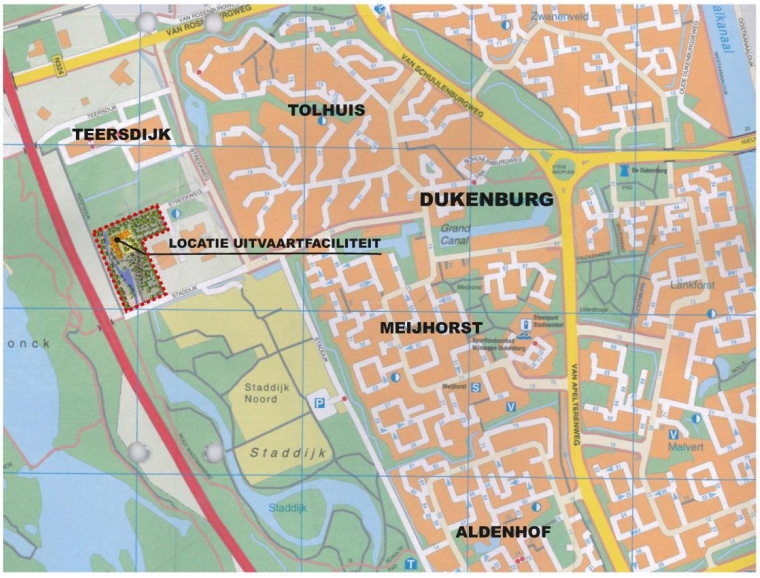
Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Uitvaartcentrum Dela is op dit moment gevestigd aan de burgemeester Daleslaan, centraal in Nijmegen. Met ingang van 1 januari 2016 verdwijnt Dela van deze locatie, omdat de huur door de verhuurder is opgezegd. Op verzoek van Dela is de gemeente op zoek gegaan naar een nieuwe locatie. Nu sprake is van een nieuw gebouw op een nieuwe locatie bestaat tevens de wens een crematorium aan dit uitvaartcentrum toe te voegen, waardoor een complete uitvaartfaciliteit ontstaat.

1.2 Bestaande situatie

Het plangebied voor de nieuwe locatie van de uitvaartfaciliteit va Dela betreft een L-vormig perceel van circa 50.000 m2, gelegen aan de Staddijk in het stadsdeel Dukenburg. Dukenburg ligt in het zuidwesten van de stad, voorbij het Maas-Waalkanaal. In de jaren 60 is de keuze gemaakt om voor de grootschalige uitbreiding van Nijmegen de sprong over het kanaal te maken. In Dukenburg is wonen, met zo'n 24.000 inwoners in zeven wijken, de belangrijkste functie. Vanwege de grote afstand tot het stadscentrum kent Dukenburg een eigen voorzieningenpakket: scholen, winkels, wijkcentra, sportvoorzieningen etc.

Locatie uitvaartfaciliteit aan de westrand van Dukenburg.

Aan de westzijde van het gebied ligt de geluidswal van de A73. Aan de noordzijde van het plangebied ligt een populierenbosje en aan de oostzijde is een scholencomplex gesitueerd. Het plangebied zelf is op dit moment een braak liggend ruig terrein. De locatie maakt onderdeel uit van stads-en sportpark Staddijk, een belangrijk groen uitloopgebied voor stadsdeel Dukenburg.

1.3 Toekomstige situatie

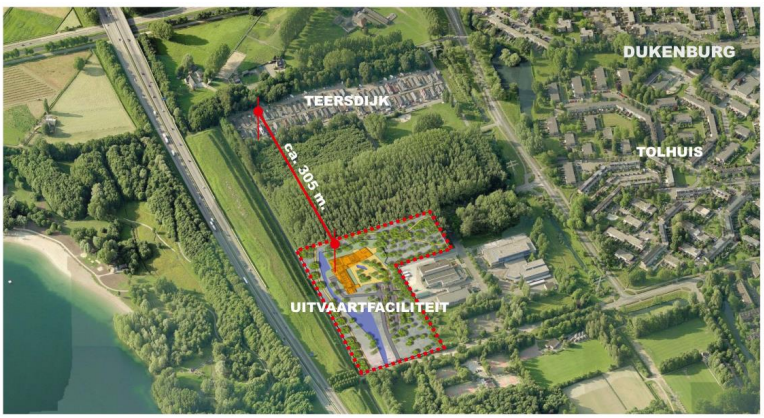
In het plangebied wordt een nieuwe uitvaartfaciliteit gerealiseerd. Hiervoor is een stedenbouwkudig ontwerp uitgewerkt, zowel voor het gebouw als voor de buitenruimte. Het gebouw is geprojecteerd in een L-vorm in de noordwesthoek van het perceel. Belangrijk uitgangspunt daarbij was dat het gebouw en de buitenruimte op elkaar zijn afgestemd en passen in de omgeving.

Ten zuiden van het plangebied, in het stadspark Staddijk is een belangrijke waterpartij aanwezig. Voor de benodigde waterberging binnen het plangebied is een nieuwe waterpartij ontworpen die qua vorm goed aansluit op de bestaande waterpartij in het stadspark. Tevens zorgt deze waterpartij voor een duidelijke afscherming tussen het openbare deel van het terrein (met daarin een wandel-fietsroute) en het privé-gedeelte. Het privégedeelte van de uitvaartfaciliteit wordt in de avond- en nachtperiode afgesloten middels een toegangspoort aan de Staddijk.

Bij binnenkomst ligt aan de oostzijde een parkeerterrein ruimte voor ca. 100 voertuigen in een groene setting die aansluit op de totale groenstructuur van het gebied en de omgeving. Vanaf het parkeerterrein naar de uitvaartfaciliteit wordt een bezinningsruimte gecreëerd. Daarmee wordt een heldere indeling gemaakt tussen de parkachtige setting van de entreezone enerzijds en het natuurlijke karakter dat past bij de omgeving.

Het bestaande bosgebied in het noordoostelijk deel van het plangebied wordt omgevormd en krijg een meer natuurlijk karakter met daarin functies als urnentuin. Aan de zuidzijde, zijn de strooivelden gepland.

Bij de vormgeving van het gebouw is optimaal rekening gehouden bij de ligging in de omgeving. Aan de voorzijde heeft het een open uitstraling (entreegebied). Ondersteunende functies (zoals kantoren) zijn gepland aan de achterzijde. Hier zijn de gevels meer gesloten. Vanuit de aula en de koffiekamers is een directe verbinding met de parkachtige buitenruimte. Het gebouw krijgt een duurzaam ecologisch karakter.

De nieuwe uitvaartfaciliteit geprojecteerd in haar omgeving.

1.4 Stedenbouw

Belangrijk uitgangspunt is dat er een terrein van minimaal 1 hectare is, bij voorkeur gelegen in een groene landschappelijke setting die goed bereikbaar en eenvoudig te vinden is. Het plangebied aan de Staddijk voldoet aan deze uitgangspunten.

Door de realisatie van een uitvaartfaciliteit in het groen ontstaat op dit braakliggend terrein de mogelijkheid om de parkachtige sfeer van de Staddijk te continueren en een groene verbinding te maken tussen het bestaande park en het populierenbosje, ten noorden hiervan. Door het semi openbaar maken van het terrein worden recreatieve routes in het gebied verlengd. De ontsluiting van de uitvaartfaciliteit vindt plaats via de Staddijk, Streekweg en sluit daarna aan op de hoofdwegen van Nijmegen. Het bouwvolume is gezien de groote van het perceel van ondergeschikte aard en past gezien situering en omvang prima in deze rustige groene setting.

Concept inrichtingsplan uitvaartfaciliteit DELA Nijmegen

Hoofdstuk 2 Sectoraal beleid

2.1 Economie

Een uitvaartcentrum met creamtoriumfaciliteiten is primair een maatschappelijke voorziening waarvoor de gemeente Nijmegen geen economisch beleid heeft opgesteld. Toch is het van belang om te beoordelen wat de effecten zullen zijn van de vestiging van een uitvaartcentrum op deze locatie.

Om hier zicht op te krijgen is een Distributie Planologisch Onderzoek (DPO) uitgevoerd. Uit dit DPO blijkt dat er nog ruimte is op de markt. Door een toenemende vergrijzing is dit bovendien een "groeimarkt" waardoor er in de toekomst meer capaciteit nodig zal zijn. Het is waarschijnlijk dat de vestiging van dit uitvaartcentrum een impact zal hebben op de reeds aanwezige uitvaartfaciliteiten. Dit geldt vooral in de nabije toekomst als de groei van de markt nog niet volledig doorgezet is.

De gemeente mengt zich in principe niet in concurrentieverhoudingen tussen bedrijven maar richt zich op een goede ruimtelijke ordening. Uit het DPO blijkt dat het erg onwaarschijnlijk is dat toevoeging van het onderhavige uitvaartcentrum zal leiden tot onaanvaardbare leegstand danwel duurzame ontwrichting van de voorzieningenstructuur op het vlak van de lijkbezorging.

Conclusie

Het plan is vanuit economisch en ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar.

2.2 Verkeer

2.2.1 Bereikbaarheid

Verkeersontsluiting

Het plangebied wordt omsloten door de A73, Staddijk en Streekweg. De A73 is een stroomweg en de Staddijk en Streekweg zijn gebiedsontsluitingswegen. De ontsluiting van het plangebied vindt plaats aan de zijde van de Staddijk. In de huidige situatie is de rijbaan van de Staddijk voorzien van een smalle rijstrook voor gemotoriseerd verkeer en vrijliggend fietspad voor fietsverkeer in tweerichtingen. De rijstrook en het vrijliggende fietspad zijn door een verhoogde band van elkaar gescheiden. Deze situatie is gecreëerd toen deze route gebruikt werd voor de ontsluiting van de grondbank. Na het gereedkomen van de geluidwal langs de A73 is de verkeerssituatie echter niet meer naar de oorspronkelijke situatie teruggebracht.

Met de komst van het uitvaartcentrum en crematorium en de hiermee gepaard gaande verkeersafwikkeling is een herinrichting van de Staddijk noodzakelijk. De rijstrook voor het gemotoriseerde verkeer is te krap voor een goede ontsluiting. In- en uitrijdend verkeer tussen de inrit van het plangebied en de Streekweg/Meijhorst 16e straat kan elkaar namelijk niet passeren maar moet op passeerstroken op elkaar wachten. Deze situatie is bij de vestiging van het uitvaartcentrum en crematorium niet acceptabel. De herinrichting wordt zodanig dat tegemoet komend gemotoriseerd verkeer elkaar kan passeren en het fietsverkeer veilig wordt afgewikkeld.

Verkeersonderzoek

In het najaar van 2013 heeft een verkeersonderzoek plaatsgevonden naar het doorgaand verkeer door de wijk en de effecten van de komst van uitvaartcentrum Dela. In deze toelichting wordt verder ingegaan op de effecten van de komst van het uitvaartcentrum. De onderzoeksresultaten voor het reeds bestaande doorgaande verkeer in de wijk zijn terug te vinden in het verkeersonderzoek.

Uit het onderzoek blijkt dat de huidige etmaalintensiteiten (uitgedrukt in motorvoertuigbeweging per etmaal) van de wegen in de omgeving bedragen:

- Streekweg 4272
- Meijhorst 14e straat 7543
- Meijhorst 16e straat 4699
- Meijhorst 60e straat 6278

De komst van Dela leidt tot een verkeerstoename in de wijk Meijhorst. Dela gaat uit van een maximum toename van 700 motorvoertuigen tussen 9.00 en 18.00 uur. Afhankelijk van de herkomst maakt dit verkeer gebruik van de route van Rosenburgweg - Streekweg - Staddijk of de route van Apelterenweg - Meijhorst 60e straat - Meijhorst 14e straat - Meijhorst 16e straat - Staddijk.

De toename van de verkeersintensiteit door de vestiging van het uitvaartcentrum en crematorium bedraagt circa 700 ritten per etmaal (komen en gaan van een voertuig betekent 2 ritten). Naar verwachting maakt 50% van dit verkeer gebruik van de Streekweg en 50% van de route Meijhorst 16e straat. Dit betekent dat de verkeersintensiteit op de:

- Streekweg verhoogt van 4272 naar 4649, een toename van 8%;
- Meijhorst 16e straat verhoogt van 4699 naar 5022, een toename van 7%;
- Meijhorst 14e straat verhoogt van 7543 naar 7866, een toename van 4%;
- Meijhorst 60e straat verhoogt van 6278 naar 6601, een toename van 5%.

Gezien de inrichting van de betreffende wegen en kruisingen vormt deze toename van de etmaal intensiteiten geen probleem voor verkeersveiligheid, leefbaarheid en verkeersafwikkeling.

Openbaar vervoer

Het plangebied ligt in de zone rest bebouwde kom en is hierdoor minimaal voor het openbaar vervoergebruik ontsloten. De haltevoorzieningen liggen op grote loopafstand en bevinden zich op de van Rosenburgweg, Tolhuis 11e straat en Meijhorst 13e straat. Gebruik van openbaar vervoer is altijd zeer laag bij dit soort voorzieningen en verkleining van de loopafstand draagt dan ook niet bij aan een hoger gebruik.

2.2.2 Parkeren

Het aantal parkeerplaatsen wordt berekend aan de hand van de toepassing van artikel 2.5.30 uit de Nijmeegse bouwverordening. Het artikel is een uitwerking van de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde parkeervisie (2012) en de hierin verbonden nota parkeernormen gemeente Nijmegen (2012). Het plangebied valt in de sterk stedelijke zone "Rest bebouwde kom".

De parkeernormen voor de verschillende functie bedragen:

- kantoor 2,75 pp per 100m2 bruto vloeroppervlak
- crematorium 22,5 pp per gelijktijdige crematie
- Uitgaande van het beoogde plan zijn de volgende parkeerplaatsen benodigd:
- crematorium grote aula 2 diensten achter elkaar 2 x 22,5 pp = 45 pp (overdag)
- crematorium kleine aula 1 dienst 1 x 10 pp = 10 pp (overdag)
- familiekamers 4 x 10 pp = 40 pp ('s-avonds)
- familiekamers overdag 50% = 20pp (overdag)
- kantoor 150m2 1,5 x 2,75 pp = 5 pp (overdag)
- personeel uitvaartcentrum en crematorium 15 x 0,8 pp = 12 pp (overdag en 's avonds)

Dit betekent dat overdag gemiddeld 92 parkeerplaatsen benodigd zijn en 's-avonds 52. Met de aanleg van circa 100 parkeerplaatsen voldoet de planontwikkeling aan de parkeereis. Er is binnen het plangebied voldoende ruimte aanwezig om te kunnen voldoen aan deze parkeereis.

De parkeerbehoefte wordt ten tijde van de aanvraag omgevingsvergunning getoetst aan de dan geldende normen.

2.2.3 Verkeersveiligheid

Aan de hand van de wegencategoriseringskaart uit de nota Nijmegen Duurzaam bereikbaar (augustus 2012) is bepaald welke snelheidsregime er geldt. De Streekweg, Meijhorst 14e, 16e en 60e straat zijn gebiedsontsluitingswegen. De Streekweg en Meijhorst 16e straat zijn een GOW-basis en de Meijhorst 14e en 60e straat een GOW-min. Voor deze wegen geldt 50 km/h. Voor het gedeelte van de Staddijk tussen tunneltje A73 en Streekweg geldt nu nog 50 km/h. maar kan 30km/h worden, maar dit is afhankelijk van de inrichting van de weg.

2.3 Milieu

2.3.1 Bedrijvigheid

In de VNG brochure “Bedrijven en milieuzonering, Editie 2009" zijn richtafstanden opgenomen voor geur, geluid, stof en gevaar.

Voor het bepalen van richtafstanden zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Gemiddeld moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- Richtafstanden hebben zoals aangegeven in de VNG brochure betrekking op de omgevingstypen als 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied';
- De richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van bedrijfsactiviteiten;
- Activiteiten waarbij ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten [productie, opslag, kantoren, parkeerterrein] aanwezig zijn kunnen deze als afzonderlijke te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij ligging van de activiteiten binnen zones met een verschillende milieucategorie.

Voor een scala aan milieubelastende activiteiten die zijn gerangschikt naar SBI-code zijn richtafstanden aangegeven ten opzichte van een rustige woonwijk [verwezen wordt naar lijst 1 in bijlage 1 van de VNG brochure bedrijven en milieuzonering, editie 2009]. In die lijst wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar en van de indices voor verkeer aantrekkende werking, bodem. Lucht en visueel.

De grootste van de vier afstanden voor relevante milieuaspecten is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie. Voor de te hanteren richtafstanden is het type omgeving bepalend.

De richtafstanden in bijlage 1 van de VNG brochure zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies zoals bedrijven en kantoren voor. Langs de randen [in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties] is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied [eventueel inclusief verblijfsrecreatie], een stilte gebied pof een natuurgebied.

De richtafstanden gelden tussen de grens van de bestemming die bedrijven of andere milieubelastende functies toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan mogelijk is. De gegeven afstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen; geringe afwijkingen in de lokale situatie zijn mogelijk.

De richtafstanden voor de bedrijfstypen zijn afgeleid van de aanvaarde normen voor emissies door milieubelastende activiteiten, de voorgeschreven of aanvaarde grens- en richtwaarden voor immissies bij woningen en andere milieugevoelige bestemmingen.

De richtafstanden gelden ten opzichte van een rustige woonwijk. Zonder dat het ten koste gaat van het woon- en leefklimaat kunnen de richtafstanden met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is van omgevingstype gemengd gebied.

Hindercontouren

Voor het crematorium in bijlage 1 van de VNG brochure bedrijven en milieuzonering editie 2009 onder SBIcode -2008 96032 gelden de volgende contouren voor:

- Geur : 100 meter
  1. Stof : 10 meter
- Geluid : 30 meter
- Gevaar : 10 meter

De grootste afstand is bepalend en in het geval van een crematorium is dit de geurcontour, 100 meter. De milieucategorie die bij deze afstand hoort is milieucategorie 3.2 cf. de “Handreiking voor maatwerk in de gemeentelijke ruimtelijke ordeningspraktijk, Editie 2009, Bedrijven en milieuzonering”.

<u>Geur, richtafstand 100 meter</u>

In het algemeen zijn de genoemde afstanden in de VNG brochure 'Bedrijven en milieuzonering, Editie 2009" richtafstanden en geen harde afstandseisen. Aanvaarde normen voor emissies liggen hieraan ten grondslag.

Eisen voor emissies naar de lucht liggen vast in voorschriften in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de bijbehorende Ministeriele regeling. Crematoria vallen onder de werkingssfeer van het genoemde besluit en de regeling en zijn aan te merken als type B-inrichtingen en daarmee melding plichtig volgens de Wet milieubeheer.

Crematoria moeten zich aan de voorschriften houden waar het gaat om emissie van luchtverontreinigende stoffen afkomstig van verbranding van het aangebodene maar ook van het verbrandingsproces.

Naverbrandingstechnieken zijn in de voorschriften van het Activiteitenbesluit opgenomen waaraan voldaan moet worden. De aangegeven richtafstanden in de VNG brochure dateren van 2009. De huidige eisen voor emissie, die staan weergegeven in het Activiteitenbesluit, voldoen aan BBT, de laatste stand der techniek. In die zin kan van de aangegeven richtafstand eventueel worden afgeweken. Noot hierbij is dat het crematorium aan de [emissie] eisen in het activiteitenbesluit dient te voldoen.

<u>Besluit op de lijkbezorging</u>

De richtlijn van het Besluit op de lijkbezorging staat niet toe dat geur geëmitteerd wordt. Cremeren vereist een optimale verbrandingstechniek: het is gewenst om het verbrandingsproces zo te laten plaatsvinden dat zintuiglijk buiten de verbrandingsruimtes niets waarneembaar is. Dat betekent dat geen zichtbare rook uit de schoorsteen mag komen en er geen geur verspreid mag worden.

Door het uitvoeren van proeven is gebleken dat het mogelijk is om een crematieproces nagenoeg reukloos en geurloos te laten verlopen. Basis hiervoor ligt in optimale verbrandingscondities zowel in de oven als in de naverbrandingstechniek.

Ten aanzien van het voorkomen van rook en geuroverlast zij in het Besluit op de lijkbezorging bepalingen genoemd waaraan het aangebodene [kist] dient te voldoen. De houder van een crematorium dient ook daarop toe te zien.

Ten aanzien van stoffen die geëmitteerd worden bij het verbrandingsproces dient in de bedrijfsvoering dan ook aan voorwaarden te worden voldaan. Die voorwaarden staan, zoals eerder genoemd, beschreven in het Activiteitenbesluit en de ministeriele regeling.

Afstanden van de grens van de inrichting tot bewoonde omgeving

Vanuit de aangeleverde informatie is bij benadering de afstand gemeten tussen de grens van het gebouw en de omliggende bewoonde bebouwing. Aan de noordzijde bedraagt de afstand ongeveer 240 meter naar de woonwagens op de Teersdijk die nagenoeg grenzen aan de A73. De afstand naar de woonwagens boven het bosgebiedje bedraagt ongeveer 190 meter.

Aan de oostzijde bedraagt de afstand naar de bewoonde bebouwing in wijkdeel Tolhuis 345 meter.

Conclusie

Dit betekent dat het crematorium ruimschoots kan voldoen aan de richtafstand geur van 100 meter zoals aangegeven in de VNG-brochure.

2.3.2 Bodem

Het vaststellen of wijzigen van een bestemmingsplan kan gevolgen hebben voor de belangen van natuur en milieu, waaronder de bodem. Ook moet inzicht bestaan over de uitvoerbaarheid van het plan (artikel 3.1.6 Bro). Bodemverontreiniging kan hierop van invloed zijn. Daarom wordt de bodemkwaliteit in relatie tot het bestemmingsplan beoordeeld.

De bodemkwaliteit is beoordeeld op basis van de volgende bodemonderzoeken:

- Bodemonderzoek Teersdijk te Nijmegen, Tauw B.V., projectnummer 4551124, d.d. 10 december 2007;
- Verkennend en nader bodemonderzoek Staddijk ong. in Nijmegen, Envita Nijmegen B.V., rapportnummer 202858-1-/R01, d.d. 28 maart 2013 (actualisatie bodemonderzoek 2007);
- Aanvullend bodemonderzoek Staddijk te Nijmegen, MWH B.V., projectnummer M13B0184, d.d. 30 juli 2013 (ter plaatse van toekomstige bouwlocatie).

Conclusies bodemonderzoeken

Toekomstige locatie gebouw

In de grond zijn geen verontreinigingen aangetoond. In het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan barium gemeten. Deze verontreiniging vormt geen risico voor het beoogde gebruik van de locatie als uitvaartfaciliteit. In de bovengrond (0 tot 0,5 meter diep) is geen asbest aangetoond.

Overig terrein

In de grond zijn plaatselijk lichte verontreinigingen gemeten. In het grondwater zijn lichte tot matige verontreiniging met barium, zink, nikkel en/of arseen aangetoond. Dit betreft van nature aanwezige verhoogde achtergrondgehalten. De lichte en matige (grondwater) verontreinigingen vormen geen risico voor het beoogde gebruik van de locatie als uitvaartfaciliteit. In de opgeboorde grond en op het maaiveld zijn geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Op het zuidelijk deel van de locatie wijkt de bodemkwaliteit plaatselijk af. Hier is namelijk een geval van ernstige bodemverontreiniging met zink aangetoond (zie afbeelding).

Globale weergave zinkverontreiniging

De omvang van de verontreiniging wordt geschat op ca. 120 m³. Deze verontreiniging bevindt zich niet ter plaatse van de geplande bouwlocatie, parkeerplaatsen en toegangsweg. Op basis van de nu bekende gegevens is een risicobeoordeling uitgevoerd. Er blijkt geen sprake te zijn van actuele risico's voor mens, milieu of onacceptabele verspreiding van de verontreiniging. Een spoedeisende sanering van de verontreiniging is daarom niet aan de orde. Sanering kan plaatsvinden op een 'natuurlijk moment'.

De zinkverontreiniging in de bovengrond zal niet tot nauwelijks uitlogen naar de onderliggende kleilaag. Verdere uitloging vanuit de kleilaag naar het grondwater is zeer onwaarschijnlijk. In de laaggelegen wijken aan de westrand van Nijmegen worden vaak licht verhoogde gehalten aan, met name, barium, zink, nikkel en/of arseen in het grondwater

gemeten. Het betreft van nature verhoogde gehalten. De op het perceel aanwezige zinkverontreiniging zal geen significante impact hebben op de kwaliteit van het grondwater in het gebied.

Bij het realiseren van de uitvaartfaciliteit op de locatie worden zodoende geen maatschappelijke en financiële belemmeringen ten gevolge van een bodemverontreiniging verwacht.

2.3.3 Geluid

Het bestemmingsplan maakt de realisatie van een uitvaartcentrum mogelijk. Een crematorium is geen geluidgevoelige bestemming in de zin van de Wet geluidhinder (Wgh). Ook andere geluidgevoelige bestemmingen zijn enkel toegestaan voor zover voldaan wordt aan de eisen van de Wgh.

Dit betekent dat de Wet geluidhinder voor dit bestemmingsplan niet van toepassing is. Een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting binnen het bestemmingsplangebied vanwege het wegverkeer van de omliggende wegen is daarom niet vereist.

Vanuit het oogpunt van een fatsoenlijke en respectvolle bedrijfsvoering heeft de intitiatiefnemer aangegeven akoestische maatregelen te nemen om de geluidsniveau's binnen het pand laag te houden.

2.3.4 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet Milieubeheer uitgebreid met hoofdstuk 5, titel 5.2 Luchtkwaliteiteisen. De regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteitseisen is verder uitgewerkt in AMvB's (Besluit niet in betekenende mate bijdragen luchtkwaliteitseisen; Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteits-eisen) en Ministeriele regelingen (Regeling niet in betekenende mate bijdragen lucht-kwaliteitseisen; Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007; Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007).

Bij toetsing van een ruimtelijk plan op luchtkwaliteit moet conform regelgeving gelet worden op de volgende 2 aspecten:

a. het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit;

b. het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Ad a. Het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit.

Op basis van het verwachte aantal crematies en gemiddelde aantal bezoekers per crematie, verwacht DELA door dit plan op de aan- en afrijroute (Staddijk en Streekweg) maximaal 500 extra verkeersbewegingen per dag.

Voor de toetsing van het plan is de Regeling niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen luchtkwaliteitseisen van belang. Plannen die niet meer dan 3% bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, hoeven niet getoetst te worden aan de luchtkwaliteitseisen in de Wet Milieubeheer, hoofdstuk 5. In de regeling is nader uitgewerkt dat een woningbouwplan met minder dan 1500 woningen en één ontsluitingsweg, minder dan 3% bijdraagt. Dit komt overeen met een verkeersaantrekkende werking van ca. 7500 motorvoertuigen per etmaal. De verkeersaantrekkende werking van het plan blijft ruim onder bovenstaande grens. Het plan is daarom NIBM en het hoeft niet aan de luchtkwaliteitseisen getoetst te worden.

Ad b. Het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Met de AMvB "Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)" wordt de bouw van zogenaamde gevoelige bestemmingen in de nabijheid van (snel)wegen beperkt. Het besluit heeft als doel het beschermen van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO2), met name kinderen, ouderen en zieken. Over gemeentelijke wegen zegt het besluit niets. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven en verzorging-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Ziekenhuizen, woningen en sportaccommodaties worden dus niet als gevoelige bestemming gezien.

Het plan voor een uitvaartcentrum valt niet onder het begrip gevoelige bestemmingen. Daarom vormt dit aspect geen belemmering voor het plan.

2.3.5 Externe veiligheid

Pompstation aan de Wijchenseweg

Voor LPG-pompstation TEXACO aan de Wijchenseweg nummer 1 gelden contouren i.v.m. de aflevering van LPG. Voor dergelijke inrichtingen geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen. In dit externe veiligheidsbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen begrippen plaatsgebonden risico PR en groepsrisico GR. Normering van PR garandeert de basisveiligheid van personen in de omgeving van een risicobron. Dit risico laat zich ruimtelijk vertalen omdat er afstandseisen gelden. Daardoor kan er een contour ronde inrichting worden getrokken die de omvang van het risico aangeeft.

Het LPG station aan de Wijchenseweg betreft een categorie A wat betekent dat de doorzet LPG maximaal 1000 m3 per jaar mag zijn. Voor categorie A LPG-pompstations geldt een minimale afstand van 45 meter van af het LPG-vulpunt tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten waarbij voldaan wordt aan de grenswaarde 10 -6 per jaar, onderscheidenlijk de richtwaarde 10-6 per jaar.

De plaatsgebonden risicocontouren PR10-6 van het LPG-station zijn als volgt:
Reservoir : 25 meter [middelste rode cirkel]
Vulpunt : 45 meter [grootste rode cirkel]
Afleverzuil : 15 meter [kleinste rode cirkel]

Het invloedsgebied [groene cirkel] bedraagt 150 meter

De afstand van de grens van het invloedsgebied van LPG-pompstation Wijchenseweg naar de grens van de inrichting bedraagt ongeveer 900 meter.

Conclusie
De beoogde locatie voor het crematorium bevindt zich900 meter buiten de grens van het invloedsgebied van het LPG-pompstation. Het ondervindt geen hinder van het plaatsgebonden risico en het invloedsgebied van het LPG-pompstation aan de Wijchenseweg.

Transportassen

Ten westen van de beoogde locatie ligt de A73. Dit is een route waar gevaarlijke stoffenvervoer plaats vindt en daardoor dient rekening te worden gehouden met de veiligheidszone.

De plaatsgebonden risicocontour [PR 10-6] van de A73 vanwege vervoer gevaarlijke stoffen bedraagt 13 meter, gemeten vanaf de grens van het asfalt aan de zijkant van de weg. Groepsrisico dient te worden verantwoord als sprake is van een verblijf voor minimaal 10 personen. Het onderhavige bestemmingsplan betreft in dit geval geen permanente bewoning van tien mensen of meer; in die zin is geen verantwoording groepsrisico noodzakelijk [Besluit externe veiligheid].

Het invloedsgebied vanwege het vervoer van brandbare gevaarlijke stoffen over de A73 bedraagt 30 meter.

In de afbeelding is de rode lijn het invloedsgebied van 30 meter vanaf de grens van het asfalt aan de zijkant van de weg, de blauw gearceerde contour geeft de risicocontour weer van 13 meter.

Conclusie

Het invloedsgebied van de verkeersader vormt geen belemmering van uit het aspect externe veiligheid voor de ontwikkeling van de locatie.

Hogedruk aardgasleiding

Ten zuiden van de beoogde locatie loopt een hoge druk aardgastransportleiding. De 0% - 100% lethaalzone van deze leiding blijft ten zuiden van de beoogde locatie. Door de ligging van de gasleiding ten opzichte van de geplande bebouwing vormt de leiding geen belemmering voor de ontwikkeling van de locatie.

Hoogspanningskabel

Parallel langs de Streekweg loopt een hoogspanningskabel van 150 kV. In de buurt van bovengrondse hoogspanningskabel is sprake van een elektromagnetisch veld. Elektromagnetische straling leidt mogelijk tot een verhoogd leukemierisico bij kinderen. Daarom is door het Ministerie van I&M beleid ontwikkeld dat is gebaseerd op het voorzorgprincipe. Uitgangspunt van dit beleid rondom hoogspanningsleidingen dat een magneetveldzone wordt vastgelegd waarin geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd. Het uitvaartcentrum is geen kwetsbaar object omdat hier geen mensen permanent verblijven. Tevens is de afstand tot de Kabel (190m) te groot voor een daadwerkelijke impact.

2.3.6 Fysieke veiligheid

Het aspect fysieke (brand)veiligheid stelt voorwaarden aan de inrichting van de openbare ruimte, de situering van gebouwen ten opzichte van elkaar, de bluswatervoorziening en de bereikbaarheid. De van toepassing zijnde voorwaarden worden genoemd.

Inrichting openbare ruimte: ontvluchting en zelfredzaamheid

Hoe de openbare ruimte is ingericht, is van invloed op de mate waarin hulpdiensten de incidentlocatie kunnen bereiken en betrokkenen bij een incident in staat zijn een locatie te ontvluchten. In dit kader zijn de mogelijkheden voor ontvluchting en zelfredzaamheid binnen het plangebied getoetst. Hierbij gaat het er bijvoorbeeld om dat vluchtroutes in het gebouw goed aansluiten op de omgeving.

Aan de hand van het voorgelegde plan kunnen wat betreft de inrichting van de openbare ruimte geen beperkingen worden geconstateerd.

Situering van gebouwen

In verband met brandveiligheid kan het Bouwbesluit voorwaarden stellen aan de afstand tussen gebouwen onderling en de positionering ten opzichte van elkaar.

Aan de hand van het voorgelegde plan kunnen wat betreft de situering van gebouwen geen beperkingen worden geconstateerd. Eventuele nadere eisen kunnen in het kader van de omgevingsvergunning gesteld worden.

Bluswatervoorziening

De brandweer stelt eisen aan de beschikbaarheid van bluswater. De capaciteit van een dergelijke voorziening dient voor de panden minimaal 60 m3 water per uur te bedragen. Afstand van de bluswatervoorziening tot de brandweertoegang van het gebouw/de gebouwen dient maximaal 40 meter te bedragen. Hiervoor zal een extra voorziening in het plangebied aangelegd moeten worden.

Op basis van het huidige plan zijn er geen beperkingen, behoudens het hierboven genoemde aandachtspunt.

Bereikbaarheid

Wat bereikbaarheid betreft, zijn voor dit plan met name de dimensionering van de wegen en de bereikbaarheid van de hoofdtoegang/brandweertoegang van het gebouw/de gebouwen vanaf de weg van belang. De afstand van de straat/ontsluitingsweg tot deze brandweertoegang mag niet meer dan 10 meter bedragen en er dient een opstelplaats voor het voertuig te zijn.
Een onafhankelijke, tweede, onsluitingsroute heeft de voorkeur van de brandweer. Indien dit om andere redenen niet wenselijk is, en er sprake is van doodlopende wegen, dan dient er een keervoorziening aangelegd te worden.

Op basis van het huidige plan zijn er geen beperkingen, behoudens de hierboven genoemde aandachtspunten.

Conclusie

De conclusie luidt dat vanuit het oogpunt van fysieke veiligheid de brandweer geen beperkingen ziet ten aanzien van het voorliggende bestemmingsplan.

De voorwaarden t.a.v. bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de nota 'Randvoorwaarden en Richtlijnen Brandweer Nijmegen m.b.t. bluswater en bereikbaarheid'.

2.3.7 Klimaat

Algemeen

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in ruimtelijke ontwikkelingen. De Gemeenteraad van Nijmegen heeft haar visie hierop in de Kadernotitie Klimaat en de duurzaamheidsagenda 2011-2015 vastgelegd. Kernbegrippen zijn compensatie en adaptatie.

Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken en/of duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft er daarom naar om als stad energieneutraal te worden. Adaptatie is het aanpassen aan de wijzigende omstandigheden zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag.

In de gebouwde omgeving zijn voor energiegebruik en oververhitting de oriëntatie van de bebouwing en de manier waarop met de bezonning is omgegaan bepalende factoren. Het microklimaat wordt bepaald door de verhouding tussen bebouwd en begroend oppervlak en de relatie tussen bebouwde en groene structuren. Een goed groenontwerp helpt oververhitting tegen te gaan en vangt neerslag en luchtverontreiniging op.

Verantwoord materiaalgebruik, beperking van energievraag en een verstandige positionering van functies dragen mede bij aan de klimaatdoelstellingen. In Stadsregionaal verband wordt de GPR-methodiek gehanteerd om prestaties van gebouwen te in beeld te brengen. De ontwikkelaar kan deze systematiek ook gebruiken om haar ontwerpen te optimaliseren.

Voor utiliteitsbouw liggen kernpunten bij terugdringen van de CO2 uitstoot en aanpassing aan veranderde weersomstandigheden. Bijkomend voordeel hierbij is dat dit leidt tot lagere beheerlasten en een gezonder, comfortabeler gebouw.

Om de mogelijkheden per plan in beeld te brengen kan de voor het bouwplan noodzakelijke installatie ontwerp aangevuld worden met een energiescan. Hierin kunnen zowel de warmtevraag als de koelingsbehoefte onderzocht worden. Op die manier kan de bijdrage van dit project aan de hierboven genoemde doelstellingen in beeld woorden gebracht.

Het gebied is onder voorwaarden geschikt voor bodemenergiesystemen zoals Koude-Warmte opslag van het gesloten type. Voor het bepalen van deze voorwaarden zal afstemming gezocht moeten worden met eventuele andere grondwatergebruikers in de omgeving en zal de milieu hygiënische situatie van de bodem en het grondwater mee moeten worden gewogen.

Uitvaartfaciliteit van Dela

De ontwikkelaar van de uitvaarfaciliteit heeft aangegeven onderstaande duurzaamheidsaspecten toe te zullen passen:

Warmterugwinning

Bij de ventilatie-installatie wordt warmteterugwinning toegepast zodat de warmte uit de retourlucht uit het pand gebruikt kan worden om de verse buitenlucht die gebruikt wordt om te ventileren te kunnen voorverwarmen.

Lage temperatuurverwarming

De verwarmingsinstallatie wordt als lage temperatuur verwarming uitgevoerd waardoor de HR 107-ketels een hoger rendement halen. De warmte afgifte vindt plaats via vloerverwarming.

Warmtepompen

Voor de warmteopwekking wordt aanvullend op de verwarmingsketels warmtepompen voorzien. Hierbij wordt een warmtepomp gebruikt die ventilatielucht naverwarmd en een warmtepomp die middels binnendelen de ruimten verwarmd. Hierbij wordt gedurende het stookseizoen de warmte uit de opstelruimte van de crematieoven gebruikt om de andere ruimte te verwarmen.

Heat-recovery

Bij het crematieproces is het noodzakelijk dat er een filterinstallatie wordt geplaatst om te voldoen aan de emissie-eisen. Bij het filterproces komt een relatief grote hoeveelheid warmte vrij. Deze warmte kan worden benut om in een gedeelte van de benodigde warmte voor het gebouw te voorzien.

Warmte koude opslag (WKO)

De mogelijkheid bestaat om in watervoerende lagen warmte/koude op te slaan dat dan in een ander seizoen wordt gebruikt. Hiertoe dient de ondergrond geschikt te zijn, dit is op dit moment nog niet onderzocht. In de winter wordt water uit de watervoerende laag opgepompt staat zijn warmte af aan een warmtepomp die het water van de verwarmingsinstallatie in temperatuur verhoogd. Het afgekoelde grond water wordt op een andere locatie weer in de watervoerende laag gepompt. In de zomer wordt het afgekoelde water opgepompt en wordt de koude direct via een warmtewisselaar afgestaan aan de koelinstallatie. Het opgewarmde grondwater wordt weer in de watervoerende laag gepompt. Hierna herhaalt zich de cyclus.

LED-verlichting

De ruimte verlichting wordt middels LED-verlichting gerealiseerd.

PV-panelen

Middels PV-panelen kan in een gedeelte van het elektriciteitsgebruik worden voorzien.

2.4 Water

2.4.1 Inleiding

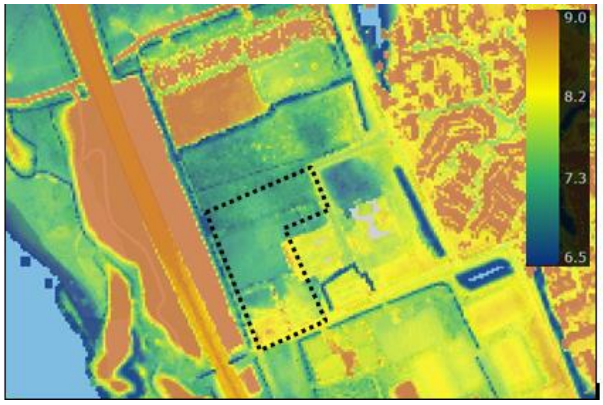
Als onderdeel van de watertoets zijn de volgende stappen doorlopen:

- de huidige situatie en de (beleids)uitgangspunten van de waterbeheerders, gemeente Nijmegen en waterschap Rivierenland, zijn geïnventariseerd en geanalyseerd. Hiervoor zijn de (beleids)stukken van de waterbeheerders geraadpleegd en heeft overleg met de waterbeheerders plaatsgevonden;
- op basis van de huidige situatie en de (beleids)uitgangspunten zijn de uitgangspunten voor de waterparagraaf uiteengezet;
- op 22 november 2013 is deze notitie "Uitgangspunten waterparagraaf" voorgelegd aan de gemeente Nijmegen. De daaruit voortgekomen reacties zijn verwerkt in deze notitie;
- aansluitend heeft de gemeente de notitie ter controle voorgelegd aan het waterschap Rivierenland.

2.4.2 Huidige bodem- en watersituatie

Gebruik, topografie en maaiveldverloop

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit weide en bosschages (zie figuur 2.1). Uit het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) blijkt het maaiveld grotendeels op NAP +7,0 tot +7,3 m te liggen (zie figuur 2.2). In de noordwesthoek loopt het maaiveld af tot circa NAP +6,8 m en in de zuidzijde loopt het maaiveld op tot circa NAP +8,2 m. Aandachtspunt is dat de AHN kan afwijken van de werkelijke maaiveldhoogte vanwege opgaande beplanting, bos en bebouwing.

Figuur: maaiveldverloop

Bodemopbouw

Volgens de Bodemkaart (Bodemdata NL) blijkt binnen het gebied een Poldervaaggrond voor te komen ontwikkelt in zware zavel. Daarnaast begint tussen de 0,4 en 1,2 meter minus maaiveld (m -mv) een laag met grof zand of grind van tenminste 0,4 m dik.

In de zuidrand van het gebied is een TNO-boring (B46A1772) gelegen. Binnen deze boring be-staat de bodem uit een kleilaag van circa 0,8 m met daaronder zand tot in ieder geval 10 m -mv. Verder zijn geen gegevens van de bodem (opbouw, waterdoorlatendheid) voorhanden.

Over de doorlatendheid van zand en klei kan globaal het volgende worden aangegeven:

- (Fijn) zand: matig tot goed doorlatend, 0,1 tot 1,0 meter/dag (m/d);
- Grof zand: (zeer) goed doorlatend, groter dan 1,0 tot 10,0 m/d;
- Grind: zeer goed doorlatend, groter dan 10,0 m/d;
- Zandige klei, kleiner dan 0,1 tot 0,01 m/d;
- Klei: matig tot (zeer) slecht doorlatend, kleiner dan 0,01 m/d;.

Infiltratie en kwel

Volgens de gegevens uit de Atlas Provincie Gelderland ligt het plangebied binnen een kwelgebied.

Grondwaterstanden

De wisseling in grondwaterstanden wordt uitgedrukt door middel van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). Daarbij wordt de GHG vaak als maatgevende grondwaterstand gehanteerd voor de toetsing van het ontwerp.

Volgens de Bodemkaart komt binnen het plangebied grondwatertrap VI voor. Dat een GLG bete-kent van 1,2 m -mv of dieper en een GHG van 0,4 tot 0,8 m -mv. Afgaand op een maaiveldni-veau van NAP +7,0 tot +7,3 m ligt de GHG op NAP +6,2/6,6 m tot NAP +6,5/6,9 m.

Ten zuiden van het gebied zijn twee TNO-peilbuizen gelegen, B46A0771 en B46A1772 (zie figuur 2.3). Bij peilbuis B46A0771 ligt het maaiveld op NAP +7,42 m en zit de filterstelling op 1,58 tot 2,08 m -mv. Deze peilbuis is tussen 1980 en 2000 afgelezen. In de jaren van 1980 tot 1995 kende de grondwaterstand een oplopende trend. Tussen 1995 en 2000 is de grondwaterstand nagenoeg gelijk gebleven en varieerde deze tussen circa NAP +6,5 m tijdens de droge perioden en NAP +6,7 m tijdens de natte perioden.

Bij peilbuis B46A1772 ligt het maaiveld op NAP +7,66 m en zijn twee filterstellingen aanwezig, waarvan één op 2,85 tot 3,85 m -mv en één op 9,0 tot 10,0 m -mv. De ondiepe filterstelling is tussen augustus 2012 en oktober 2013 afgelezen en de diepere tussen juni en oktober 2013. Ter hoogte van het ondiepe filter varieerde de grondwaterstand grotendeels tussen NAP +6,2 en +6,4 m met uitschieters richting NAP +6,45/+6,5 m en NAP +6,15 m. Ter hoogte van het diepere filter varieerde de grondwaterdruk tussen NAP +6,15 en +6,4 m, dat nagenoeg gelijk is aan de grondwaterstand ter hoogte van het ondiepe filter.

Omdat peilbuis B46A0771 circa 20 jaar is afgelezen tot en met 2000 en peilbuis B46A1772 circa 1 jaar is afgelezen tot en met 2013 is het niet mogelijk om op basis hiervan een betrouwbare GLG en GHG te bepalen.

Afgaand op de gegevens van de Bodemkaart en de peilbuizen is een voorzichtige schatting van de maatgevende grondwaterstand mogelijk van NAP +6,6 m. Gezien het peil in het nabijgelegen oppervlaktewater richting het noorden afloopt (zie paragraaf 2.5), loopt de grondwater mogelijk ook richting het noorden af.

Oppervlaktewater

Het plangebied valt binnen het beheergebied van het waterschap Rivierenland. Binnen het gebied is geen oppervlaktewater (watergangen, sloten, greppels, vijvers) aanwezig (zie figuur 2.4). Wel ligt ten westen van het gebied een A-watergang. Deze watergang en bijhorende beschermingszone (die vrijgehouden dient te worden) vallen volledig buiten het plangebied. Ten zuiden van de Staddijk is een grote vijver gelegen. Ten westen van de Rijksweg A73 ligt een waterplas.

Figuur: Oppervlaktewater (bron: Legger-viewer Waterschap Rivierenland)

Op aangeven van de gemeente blijkt in deze watergang, ter hoogte van het plangebied, een stuw aanwezig te zijn, die de scheiding vormt tussen twee peilgebieden (zie figuur 2.5). Ten noorden van de stuw ligt het zomerpeil op NAP +6,3 m en het winterpeil op NAP +6,0 m. Ten zuiden van de stuw ligt het peil hoger met een zomerpeil van NAP +6,6 m en een winterpeil van NAP +6,3 m.

Keringen
Binnen het plangebied is geen kern- of beschermingszone van een waterkering aanwezig.

Kabels en leidingen

Binnen het plangebied is geen afvalwaterriolering van de gemeente Nijmegen en geen persleiding van het waterschap gelegen. Ook in de Staddijk is geen riolering gelegen. De dichtstbijzijnde afvalwaterriolering ligt in het doodlopende deel van de Steekweg, gelegen ten oosten van het plangebied.

2.4.3 Beleid en uitgangspunten

Beleid algemeen

Relevante beleidsstukken op het gebied van water zijn de Europese Kaderrichtlijn Water, het Nationaal Waterplan 2010-2015, het advies WB21, Nationaal Bestuursakkoord Water, Provinciaal Waterplan Gelderland 2010-2015 en het Waterbeheerplan 2010-2015 van het waterschap. De belangrijkste gezamenlijke punten uit deze beleidstukken zijn dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening en dat de verdroging en wateroverlast bestreden dienen te worden. Hierna is dieper ingegaan op het beleid en de uitgangspunten van het waterschap en de gemeente en de beschermde gebieden.

Beschermde gebieden

Het plangebied is volgens de Waterverordening provincie Gelderland 2009 niet gelegen in een beschermingszone ten behoeve van natte landnatuur. Volgens de Provinciale Milieuverordening Gelderland 2009 is het gebied ook niet gelegen in een waterwingebied en beschermingszone ten behoeve van de drinkwaterwinning.

Waterschap Rivierenland

In de brochure "Partners in water - De watertoets in rivierenland" is aangegeven op welke wijze het waterschap Rivierenland uitvoering wil geven aan de watertoets. Peilers van het Waterschap zijn 'Waterneutraal inrichten' en 'Schoon inrichten'.

Voor nieuwe woonwijken streeft het Waterschap naar een afwateringssysteem met maximale afkoppeling te komen, zodat 'schoon' hemelwater niet naar een rioolwaterzuivering wordt afgevoerd, maar via een alternatief systeem opgevangen en naar het grond- dan wel oppervlaktewater afgevoerd wordt.

Om wateroverlast te voorkomen door de toename van verhard oppervlak, dient het verlies aan waterberging in de bodem gecompenseerd te worden. Compensatie is verplicht bij een toename aan verhard oppervlak van meer dan 500 m2 binnen het stedelijk gebied of 1.500 m2 binnen het landelijk gebied. Tevens geldt voor de genoemde oppervlakken een eenmalige vrijstelling. Dat wil zeggen dat ze mogen worden afgetrokken van de totale toename aan verhard oppervlak.

De benodigde ruimte voor compenserende waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de landbouwkundige afvoer, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging binnen waterlopen en andere bergingsvoorzieningen. Voor plannen met een toename aan verharding tot 5 ha kan de vuistregel van 436 m3 per hectare verharding worden gebruikt, mits er geen complicerende zaken zoals kwel aan de orde zijn. Hierbij is rekening gehouden met de regenbui die statistisch gezien 1 keer in de 10 jaar + 10% (T=10 + 10%). In de waterlopen binnen het beheersgebied van het Waterschap geldt een maximaal toelaatbare peilstijging van 0,3 m. Uitzondering daarop zijn de deelgebieden Alblasserwaard en Vijfheerenlanden waar een maximale toelaatbare peilstijging van 0,2 m geldt.

Wanneer de waterberging binnen een voorziening als een wadi of infiltratieveld wordt gerealiseerd geldt de vuistregel 664 m3 per hectare verharding. Hierbij is rekening gehouden met de regenbui die statistisch gezien 1 keer in de 100 jaar + 10% (T=100 + 10%).

De voorkeursvolgorde van het Waterschap voor de locatie van waterberging is als volgt:

- Waterberging binnen het plangebied;
- Extra waterberging in uitbreidingsgebieden;
- Waterberging aan de rand van het stedelijk gebied;
- Benutten van bergingscapaciteit in het landelijk gebied;
- Bovendien geldt als uitgangspunt dat niet wordt afgewenteld op het benedenstroomsgebied.

Bij de keuze van het soort bergingsvoorziening hanteert het Waterschap de trits: vasthouden/ infiltreren -bergen - afvoeren. Hierbij is de eerst genoemde het meest wenselijk en de laatst genoemde minst wenselijk.

Op dit moment is de rioleringsnota "Samen door een buis" van toepassing.

Lozing van het afstromende hemelwater op de bodem en op open water moet, voor wat de kwaliteit betreft, voldoen aan algemene regels, die zijn opgenomen in het Blbi en het Barim. Het waterschap houdt toezicht op deze regels, voor zover het lozingen op open water betreft. Een watervergunning voor het lozen, waarin de kwalitatieve aspecten worden geregeld, is niet meer nodig, indien voldaan wordt aan deze algemene regels. Een watervergunning blijft nodig als het gaat om de kwantitatieve effecten van het lozen vanaf nieuw verhard oppervlak op oppervlaktewater.

Aanvullende randvoorwaarden zijn:

- Ontwikkelingen dienen (grond)waterneutraal te zijn. Dit betekent dat een ontwikkeling geen nadelige effecten mag hebben op de (grond)waterhuishouding;
- Het oppervlak van eventueel te dempen watergangen dient gecompenseerd te worden;
- De aanleg van lange duikers voorkomen;
  Drooglegging van minimaal 0,7 m in watergang bij bui T=10 + 10%;
- Drooglegging van minimaal 0,0 m in watergang en wadi/infiltratieveld bij bui T=100 + 10%;
- De eis m.b.t. de drooglegging is op een wadi/infiltratieveld niet van toepassing, gezien de aanwezigheid van het hemelwater in een dergelijke voorziening van korte duur is. Er dient echter wel een overloopvoorziening in de voorziening te worden opgenomen, om de maximale peilstijging (inundatie) te waarborgen;
- De toegestane peilstijging in watergangen is tijdens een T=10 + 10% 0,3 m. Tijdens een T=100 + 10% mag het water tot aan maaiveld stijgen;
- In een wadi/infiltratieveld mag maximaal een peilopzet van 0,3 m worden toegepast. De toegestane peilstijging is afhankelijk van zaken als kindveiligheid en inrichting/opbouw van de voorziening. Om die reden wordt ook wel een grotere of kleinere peilstijging toegestaan. Dit in overleg met het Waterschap en Gemeente;
- Om te voorkomen dat de bodem van een wadi/infiltratieveld verslempt en de begroeiing afsterft, dient de voorziening binnen 24 uur leeg te lopen;
- Maximale afvoer naar landelijk gebied betreft 1,5 l/s/ha;
- Hemelwater, afkomstig van wegoppervlakken, dient, alvorens het wordt geloosd op het oppervlakte, via een bodempassage of lamellenfilter te worden afgevoerd;
- Er mogen geen uitlogende materialen binnen het watersysteem worden toegepast;
  Indien drainage onder de woningen en/of wegen wordt aangelegd, dient de b.o.b. of de drempel van de drainageleiding boven de GHG te worden gesitueerd. In overleg met Waterschap en Gemeente kan hiervan onder nader te bepalen voorwaarden van worden afgeweken. Het binnen het peilgebied ingestelde waterpeil ligt namelijk een stuk lager dan de GHG. Het is echter niet de bedoeling dat door de lager dan GHG aan te leggen drainage een kweltoename ontstaat. Wanneer dit wel het geval is dient deze gemitigeerd of gecompenseerd te worden;
- Indien de afvalwaterafvoer ofwel droogweerafvoer (DWA) via een gemaal op de bestaande gemengde riolering wordt aangesloten het inprikpunt niet binnen de invloedssfeer van een overstort plaatsen. De voorkeur gaat uit om het inprikpunt binnen de invloedssfeer van een eindgemaal te plaatsen;
  Gelet op de aanwezigheid van een overstort van het gemengde rioolstelsel dient de woningbouwontwikkeling geen risico's voor de volksgezondheid te introduceren. De overstort ligt echter 130 m ten noorden van de ontwikkeling, waarmee de risico's voor de volksgezondheid minimaal zijn.?

<u>Gemeente Nijmegen</u>

In 2001 heeft de gemeente Nijmegen een Waterplan opgesteld, waarin het beleid en de uit-gangspunten voor een duurzaam stedelijk waterbeheer zijn opgenomen. In april 2010 zijn de uitgangspunten voor de infiltratie nader uitgewerkt in de Nota " Afkoppelen en infiltreren hemel-waterafvoer" Deze nota is in maart 2013 geactualiseerd. In tabel 4.1 is een samenvatting van de uitgangspunten opgenomen.

Beschrijving regels op basis van Bouwbesluit 2012		**Zie**
Technische eisen	• Gescheiden aanvoer van hemelwater en huishoudelijk afvalwater tot aan perceelsgrens. • Capaciteit terreinrioolering voldoet aan NEN 3215, minimaal afschot 1:200 en maximaal 1:50 • Standleidingen dan wel lozingen van UV-systemen hebben een ontlastput conform MEN 3215 • Ontlastputten mogen ontluchting van het gemeentelijk riool niet blokkeren • Technische specificaties voor ontluchting van infiltratievoorzieningen liggen bij de producenten • Bij uitbreiding van bestaande bouw waarbij het binnenrioleringsysteem uitgebreid wordt, rekening houden met de ontluchting van het riool om stankoverlast in het gebouw te voorkomen • Bij Volvullingssystemen die lozen op een infiltratievoorziening is de maximale instroomsnelheid 0,5 m/s.	2.1
Functionele eisen	Een infiltratievoorziening: 1. veroorzaakt bij normaal functioneren en in goede onderhoudstoestand geen grondwater-overlast 2. heeft een escape van voldoende capaciteit voor functioneren bij extreme neerslag 3. is ontworpen met een voldoende belasting in neerslag zonder dat wateroverlast optreedt bij een normale neerslagsituatie 4. is ontworpen op basis van goed inzicht in de infiltratiecapaciteit van het gebied 5. is wat betreft het maaiveldontwerp erop gericht om bij hevige neerslag geen wateroverlast aan het gebouw of naastgelegen gebouwen te veroorzaken door een verkeerde afwatering. 6. kan onderhouden worden, zodat het functioneren op lange termijn gewaarborgd is. Elk bouwwerk is maatwerk, de gemeente kan, om overlast te voorkomen, eventueel aanvullende functionele eisen stellen die nu nog niet in de bovenstaande lijst zijn opgenomen.	2.2
Referentiesysteem Nijmegen: technische randvoorwaarden t.b.v. functionele eisen		**Zie**
Infiltratie-onderzoek	• Infiltratieonderzoek niet verplicht als toegepaste bergingscapaciteit > 10 mm • Infiltratieonderzoek moet voor kwaliteit van het onderzoek voldoen aan Rioned Leidraadmodule C2510, hoofdstuk 3. • Bij projecten met afwatering naar openbare ruimte wordt de meetstrategie ter goedkeuring aan de gemeente Nijmegen aangeboden. • Infiltratiemetingen zijn in principe insitu uitgevoerd • Grondonderzoek wordt beschreven conform NEN 5105 • Rapportage van het onderzoek beschrijft mogelijke grondwaterstanden, bodemopbouw, gelaagdheid van de bodem en de doorlatendheid grond	2.3.1
Berging	• mm berging wordt uitgedrukt in mm ten opzichte van het aangesloten verhard oppervlak dat naar de voorziening afwatert. • Berging geldt over al het aanwezige verharde oppervlak op het perceel • Berging is afhankelijk van bodemdoorlatendheid k: K ≤ 3 m/d => 10 mm berging en K > 3 m/d => 5 mm berging	2.3.2
Veiligheid wateroverlast	AFWATERING • Afwatering niet naar bouwwerk of naburige percelen, tenzij in waterplannen hiervoor separate afspraken zijn gemaakt • Gemeente kan aanvullende beschermingsmaatregelen tegen wateroverlast voorstellen • Gemeente stelt bouwpeil vast. Bouwpeil bedraagt 20 tot 30 cm boven kruin weg tenzij bestemmingsplan anders aangeeft of andere vastgelegde afspraken uit waterplannen dit duidelijk maken. • Voor bovengrondse afwatering geldt een minimaal verhang van 5 ‰, ondergrondse afwatering conform NEN 3215 OVERSTORT • Een overstortvoorziening is niet direct verplicht vanuit het Bouwbesluit 2012. De gemeente is bij het criterium dat wat redelijkerwijs als belasting mag worden gerekend, wel vanuit gegaan dat dit het geval is • Overstortcapaciteit bedraagt minimaal 100 l/sec.ha • Aanlevering overstortvolume naar openbare ruimte vindt bovengronds plaats AFSTAND TOT BEBOUWING • Afstand tussen voorziening en gebouw is minimaal 2 m, bij kelders/souterrains geldt afstand tussen maaiveld en onderkant keldervloer +0,5 m • Minimale afstanden kunnen verkleind worden als beschermende maatregelen worden getroffen	2.3.3

	REKENWAARDE BODEMDOORLATENDHEID • Voor insitu metingen wordt de gemeten waarde door 2 gedeeld, voor exsitu metingen vindt deling door 3 plaats. AFSTROMINGSVERLIEZEN • Afstromingsverliezen en afvoervertraging worden in berekeningen NIET meegenomen • Berging op straat op perceelsniveau is toegestaan mits toekomstige gebruiker akkoord is met regelmatig blank staan verharding. LEDIGINGSTIJD • De ledigingstijd van een voorziening is kleiner dan 24 uur.	
Optimaal beheer	• Systeemkeuze is vrij, • Systeem moet te beheren en te onderhouden zijn o toegankelijk voor reiniging en inspectie. o beschrijving beheer en onderhoud aanleveren voor omgevingsvergunning. • Preventie door afvangen van slib, zand, bladval of ander organisch materiaal is verplicht. Voorbeelden zijn bladvang, zandvang	2.3.4
Gemeentelijke ontvangstplicht voor afvloeiend hemelwater		**Zie**
	De Waterwet geeft aan dat het verwerken van afstromend hemelwater de verantwoordelijkheid is van de perceeleigenaar, tenzij dat niet redelijkerwijs van hem gevergd kan worden. Alleen in dat geval heeft de gemeente een ontvangstplicht. De gemeente Nijmegen kiest er voor om als volgt om te gaan met afstromend hemelwater van particulier terrein: 1) op eigen perceel verwerken conform deze beleidsnota, of 2) met vastgelegde instemming (collectief) verwerken op andere percelen, of 3) afvoeren naar aangrenzend oppervlaktewater tenzij: a) mobiliseren van bestaande bodemverontreiniging b) creëren van nieuwe bodemverontreiniging c) in grondwaterwingebied (en evt grondwaterbeschermingsgebied) d) onvoldoende ruimte voor infiltratievoorziening e) kabels en leidingen (soms) f) archeologische objecten g) onvoldoende infiltratiecapaciteit h) te hoge grondwaterstand [bij a) t/m h) is de gemeentelijke ontvangstplicht dus van toepassing] Ook wanneer er in openbaar gebied een openbaar hemelwaterstelsel is (met voldoende capaciteit) of een openbare infiltratievoorziening (met voldoende capaciteit) kan de gemeente afstromend hemelwater van particulier terrein ontvangen.	2.4

Tabel: Samenvatting uitgangspunten infiltreren hemelwater (bron: Samenvatting Nota 'Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer')

Nieuw oppervlaktewater

Bij de aanleg van nieuw water in het plangebied wordt bij voorkeur zoveel mogelijk aangesloten op de bestaande waterstructuur. Ondanks dat het nieuwe water, de vijver, niet in onderhoud komt van het waterschap, blijft het van belang dat binnen het ontwerp van de vijver rekening wordt gehouden met het onderhoud en de opslagmogelijkheden voor vuil en kroos. De vijver wordt echter niet aangesloten op de bestaande staddvijvers.

Om oppervlaktewater van voldoende waterkwaliteit te kunnen handhaven, is het zelfreinigend vermogen van het water van belang. Dit wordt bevorderd door rekening te houden met voldoende ruimte voor water, voldoende waterdiepte (streven is 1 m), voldoende oevervegetatie (taludschuinte minimaal 1:2 of flauwer) en eventuele aanvulling met grond- (kwel stuwwal) en/of oppervlaktewater.

Ontwateringsnormen en drooglegging

De ontwateringsnorm is de afstand tussen de GHG en het maaiveld, straatniveau en bouwpeil. Hierna zijn de te hanteren ontwateringnormen uiteengezet:

- Wegen (secundair): minimaal 0,7 m;
- Bebouwing (onderkant vloer) en aanliggend maaiveld: 0,8 m bij niet waterdichte kruipruimtes. Wanneer wordt uitgegaan van een vloerdikte (excl. isolatie) van 0,2 m komt de ontwaterings-diepte voor het bouwpeil uit op 1,0 m. Bij kruipruimteloos bouwen kan de ontwateringsdiepte met 0,3 m worden verminderd;

- Groen: 0,5 m.

De drooglegging van het gebied is medebepalend voor de ontwatering. Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het oppervlaktewaterpeil ligt. Doorgaans geldt voor het maaiveld een drooglegging van 0,7 m, voor het straatpeil een drooglegging van 1 m en voor het bouwpeil een drooglegging van 1,3 meter.
Omdat het uitgangspunt (grond)waterneutraal ontwikkelen is, mag de grond- en oppervlaktewa-terstand niet verlaagd worden om te voldoen aan de ontwateringsnormen en drooglegging.

Afvalwaterafvoer

De gemeente Nijmegen heeft aangegeven dat de afvalwaterafvoer vanuit het plangebied aange-sloten kan worden op de afvalwaterriolering in het doodlopende deel van de Steekweg, ter hoog-te van putnummer 10327/25. Afhankelijk van de uit te werken hoogtes van de afvalwaterafvoer kan dit onder vrijverval plaatsvinden of is voor de aansluiting een pomp nodig. Daarbij is voor de aansluiting een capaciteitsberekening nodig.

2.4.4 Toekomstige waterhuishouding

Hemelwaterbehandeling
Het van de verhardingen afstromende hemelwater wordt gescheiden afgevoerd van de afvalwaterafvoer van het gebouw.

Afgaand op de huidige bodem- en watersituatie blijkt het plangebied matig tot slecht geschikt te zijn voor de infiltratie van hemelwater. De eerste 0,8 m van de bodem bestaat zeer waarschijnlijk uit matig tot slecht waterdoorlatende klei. Daarnaast ligt de GHG volgens de Bodemkaart op 0,4 tot 0,8 m -mv.

Gezien de huidige bodem- en watersituatie en de huidige vijver ten zuiden van de Staddijk is gekozen om binnen het plangebied een nieuwe vijver te realiseren. Binnen de nieuwe vijver kan het van de verhardingen afstromende hemelwater worden geborgen, deels infiltreren en deels (vertraagd) afstromen richting het watersysteem buiten het plangebied. Tijdens een regenbui kan het waterpeil in de vijver stijgen, waarmee de berging van het hemelwater plaatsvindt. Na neerslag stroomt het water langzaam af, waarmee het waterpeil weer zakt tot normaal niveau.

Voor de zichtbaarheid en beheersbaarheid van het watersysteem heeft het de voorkeur het hemelwater bovengronds af te laten stromen richting de nieuwe vijver; bijvoorbeeld via laagtes in het gras vanaf het gebouw, de wegen en parkeerplaatsen tot aan de vijver. Daarbij is het voor het voorkomen van wateroverlast van belang dat het maaiveld van het gebied wordt afgewerkt richting de vijver.

Het van de verhardingen afstromende hemelwater hergebruiken is een mogelijkheid. Gedacht kan worden aan het gebruik van hemelwater voor sanitaire voorzieningen. Het is nog niet bekend of en hoe dit een plek krijgt in de ontwikkeling van het gebied.

Voor de toekomstige parkeerplaatsen is het wenselijk een voorzuivering van het afstromende hemelwater toe te passen. Hiermee wordt voorkomen dat eventuele verontreinigingen in het oppervlaktewater of grondwater terecht komen. Een voorzuivering kan plaatsvinden doormiddel van een bodempassage als een infiltratieveld met een berging van minimaal 10 mm en een voldoende snelle leegloop. Bij de uitwerking van het plan dient deze bodempassage nader te worden uitgewerkt.

Om de vervuiling van het afstromende hemelwater zoveel mogelijk te beperken gelden de volgende uitgangspunten:

- voorkomen gebruik van vervuilende (uitlogende) bouwmaterialen;
- voorkomen/beperken gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen;
- beperken strooien bij gladheid;
- voorkomen autowassen op de kavels en op straat;
- goede communicatie richting de toekomstige gebruikers (folder, informatie in koopcontract, plaatsing bordjes).

Compensatie verhard oppervlak

Binnen het plangebied neemt het afstromend verhard oppervlak met circa 8.900 m2 toe. Met de vrijstelling van 500 m2 komt het te compenseren verhard oppervlak uit op 8.400 m2. Op basis van de bergingsnorm van 436 m3/ha betekent dit een benodigde berging van 366 m3. In tabel 4.1 is het verhard oppervlak en benodigde berging nader uiteengezet.

Het wateroppervlak van de vijver is bepaald op circa 3.400 m2. Met de maximale peilstijging van 0,3 m betekent dit een beschikbare berging van 1.020 m3. Dit is dus ruim voldoende voor het opvangen van de benodigde berging.

Onderdeel	*Verhard oppervlak (m^2)*	*Afstromingspercentage (%)*	*Afstromend verhard oppervlak (m^2)*	*Benodigde berging (m^3)*
Gebouw	2.500	100	2.500	109
Toegangswegen (asfalt) en ontvangstruimte incl. terrassen (elementverharding)	4.900	100	4.900	214
Parkeerplaatsen (graskeien) en semiverharde paden*	3.000	50	1.500	65
Vrijstelling verhard oppervlak	*500*	*100*	*500*	*-22*
Totaal	**10.400**	**n.v.t.**	**8.400**	**366**

**Mogelijk dat de parkeerplaatsen (graskeien) en semiverharde paden voor 100% afwateren in het omliggende groen/gras, zonder dat er hemelwater afstroomt richting de vijver. Wanneer dit het geval is, komt de benodigde 65 m^3 kleiner uit. Echter voor de zekerheid is deze berging toch meegenomen.*

Tabel: Verhard oppervlak en benodigde waterberging

Naast de compensatie van het verhard oppervlak dient ook de eventuele toename aan kwel, als gevolg van het graven van de vijver, gecompenseerd te worden. Echter het overschot van circa 655 m3 is ruim afdoende om de toename aan kwel te compenseren.

Vijver

De vijver dient later nader te worden uitgewerkt, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op het realiseren van een goede waterkwaliteit en een voldoende snelle daling van het waterpeil na een regenbui. De peildaling is nodig om weer ruimte te hebben voor nieuwe regenbuien.
Met het graven van de vijver komt het water zeer waarschijnlijk in contact te staan met de aanwezige kwelstroom vanuit de stuwwal. Dit heeft een positieve invloed op de waterkwaliteit in de vijver.

Voor de peildaling, ofwel vertraagde leegloop van de vijver, is het nodig een aansluiting te realiseren op de nabijgelegen A-watergang, benedenstrooms de aanwezige stuw. Voor het realiseren van de aansluiting op de watergang dienen de technische uitgangspunten van

het waterschap gehanteerd te worden.

Ontwatering

Afgaand op de geschatte ontwerpgrondwaterstand van NAP +6,6 m en het maaiveldverloop volgens de AHN blijkt het gebied niet overal te voldoen aan de ontwateringsnormen. Het straatniveau en het maaiveld ter hoogte van het gebouw dienen in ieder geval op NAP +7,3 m afgewerkt te worden. Het bouwpeil dient weer circa 0,3 m hoger gelegd te worden dan het straatniveau.

Afvalwaterafvoer

Binnen het plangebied komt een vrijverval afvalwaterafvoer te liggen welke wordt aangesloten op de afvalwaterriolering in het doodlopende deel van de Steekweg, ter hoogte van putnummer 10327/25. Bij de uitwerking van het plan wordt de diameter en hoogteligging van afvalwaterafvoer en de aansluiting op de bestaande riolering nader uitgewerkt.

Watervergunning

Voor plannen met (in)directe lozing (toename verharding) op het oppervlaktewater is een watervergunning nodig. In dit kader zullen nadere eisen worden gesteld aan het plan.

2.5 Natuur & Landschap

2.5.1 Natuur

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming.

Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. Rondom Nijmegen gaat het om de natura 2000 gebieden 'Uiterwaarden Waal' en de 'Gelderse Poort'.

Het plangebied valt niet binnen Natura 2000 gebieden en er is geen externe werking op deze gebieden te verwachten.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) is een Nederlandse wet die oorspronkelijk in 1967 is vastgesteld maar in 1998 ingrijpend is gewijzigd. In deze wet is nu de natuurbescherming van specifieke gebieden geregeld. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen en beschermd op grond van de wet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)
- Beschermde Natuurmonumenten (Rondom Nijmegen gaat het dan om 'Oude Waal' en 'Bronnenbos Refter')

Er zijn geen nadelige effecten vanuit het plangebied te verwachten op de beschermde Natuurmonumenten rond Nijmegen.

Ecologische Hoofd Structuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is in het Streekplan Gelderland 2005-2015 door de provincie vertaald in de Gebiedsplannen Natuur en Landschap. Nijmegen valt binnen het gebiedsplan Rivierenland. De uiterwaarden van de Waal, de stuwwal, de Ooijpolder en de bosgebieden ten zuiden van Nijmegen zijn opgenomen in de EHS evenals een deel van de landbouwgronden die grenzen aan de wijk Weezenhof en het bosgebied van Vogelzang.

Het plangebied ligt niet binnen de EHS en zal hier ook geen directe invloed op uitoefenen.

2.5.2 Flora en Fauna

Op 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet bundelt bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen. Tevens is de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn (Europees) en het CITES-verdrag geïmplementeerd in deze wet. Hierdoor heeft Nederland nu één wet voor de bescherming van in het wild voorkomende soorten.

Het doel van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet hanteert daarbij het "nee, tenzij principe". Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 moeten worden aangevraagd. De ontheffingsaanvraag moet onderbouwd zijn door een goed onderzoek naar het voorkomen van en de effecten op beschermde soorten. Ook moet aangetoond worden dat er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang.

In de Flora- en Faunawet is daarnaast een zogenaamde 'algemene zorgplicht' opgenomen. De zorgplicht is van toepassing op alle planten en dieren, ongeacht of ze wettelijk beschermd zijn. De zorgplicht houdt in dat er bij ingrepen zoals bouwactiviteiten altijd zorgvuldig moet worden omgegaan met de aanwezige planten en dieren. Schadelijke activiteiten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen.

Voor het plangebied is een quickscan uitgevoerd. Het rapport "Quick Scan Flora- en faunawet nieuwbouw uitvaartcentrum Dela Nijmegen" d.d. 19 juni 2013 van Tauw. De conclusies uit dit onderzoek zijn hier kort samengevat.

Gelet op de terreinkenmerken en de aanwezige biotopen, wordt de aanwezigheid van beschermde flora, reptielen, dagvlinders, libellen, overige ongewervelde, vissen en amfibieën uit te sluiten. Het terrein is wel geschikt als leef of foerageergebied voor enkele zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Grondgebonden zoogdieren
Eekhoorn, steenmarter en boommarter kunnen op basis van de aanwezige biotopen voorkomen. Er zijn geen nesten of verblijfplaatsen aangetroffen. Het gebied is geschikt als foerageergebied. Door de voorgenomen ingreep zal dit gebied verkleinen, maar er zijn voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig. Er zijn daarom geen consequenties vanuit deze soortgroep voor de verdere planning en uitvoer van het project.

Op basis van verspreidingsgegevens en eerdere onderzoeken is bekend dat de das voorkomt ten zuiden van het plangebied. Er zijn geen waarnemingen bekend binnen het plangebied of direct hieraan grenzend. Er zijn geen burchten waargenomen tijdens de quickscan, wel kan hier sporadisch een foeragerende das voorkomen. Omdat het naastgelegen bosgebied een gunstiger foerageergebied is, zal het verwijderen van dit sporadisch foerageergebied geen effect hebben op de soort.

Vleermuizen

Het plangebied kan de functie hebben als verblijfplaats en als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. Een deel van deze soorten kan een verblijfplaats hebben in bomen. Daarnaast heeft het gebied mogelijk een functie als foerageergebied. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen in hoeverre deze leefgebiedfuncties worden geschaad. Op basis van dit nader onderzoek kan worden bepaald of er mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Mogelijk is een ontheffingsaanvraagprocedure noodzakelijk.

Vogels
Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of er binnen het plangebied of de directe omgeving daarvan jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn van de boomvalk, buizerd of ransuil. Op basis van dit nader onderzoek kunnen effecten worden uitgesloten of maatregelen worden getroffen om effecten uit te sluiten of te mitigeren. Mogelijk is in het laatste geval een ontheffingsaanvraagprocedure noodzakelijk.

Tijdens het veldbezoek zijn niet-jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Deze nesten zijn in elk geval tijdens de broedperiode beschermd. De broedperiode loopt globaal van maart tot en met juli. Bescherming van broedende vogels vanuit de Flora- en faunawet is niet strikt gebonden aan deze periode. Het uitgangspunt moet zijn of er (al/nog) sprake is van een nestgeval. De vegetatie in het plangebied dient buiten de broedperiode te worden verwijderd.

Uitvoerbaarheid bestemmingplan
Het is redelijkerwijs te verwachten dat het bestemmingsplan kan worden ingevuld zonder overtreding van de Flora- en faunawet vanuit vleermuizen en vogels.

Wanneer er sprake is van vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen op het terrein, kunnen deze (bomen) worden gespaard bij de daadwerkelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Indien het niet mogelijk is verblijfplaatsen te sparen, kunnen, afhankelijk van de omvang van de verblijfplaats, mitigerende maatregelen getroffen worden waarbij schade aan de soort(en) wordt voorkomen. Hiermee is het reëel dat er een positieve afwijzing zal worden verleend bij een ontheffingsaanvraag. Alleen in zeldzame gevallen, zoals bij aanwezigheid van zeer grote verblijfplaatsen, zal een ontheffing moeilijker te verkrijgen zijn. Op basis van de quickscan wordt dit niet verwacht

Voor eventuele jaarrond nesten van de boomvalk, buizerd of ransuil kunnen maatregelen worden getroffen zoals het werken buiten de kwetsbare periode of het behouden van bomen met vogelnesten en het effectief leefgebied daarvan. Hiermee wordt overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen. In het onwaarschijnlijke geval dat een jaarrond beschermd broedvogelnest moet worden verwijderd, is het mogelijk dat met voldoende mitigerende maatregelen een positieve afwijzing kan worden verkregen bij een ontheffingsaanvraag. In dat geval is er eveneens geen sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Of er voldoende mogelijkheden zijn ter mitigatie is wel afhankelijk van de conclusies uit het nader onderzoek.

Nader onderzoek
Voor de bestemmingsplanprocedure is geen nader onderzoek nodig, dit is wel zo voor de uitvoering. De noodzakelijk compenserende en mitigerende maatregelen moeten verwerkt worden in het plan en tijdens de uitvoering.

2.5.3 Groen

Groenplan De groene draad (2007)

Het groenbeleid voor gemeente Nijmegen is vastgelegd in 'De groene draad - kansen voor het Nijmeegse groen' en heeft als doelstelling:

- inzicht te geven in het totaal van groene ontwikkelingen in en om de stad en hun onderlinge samenhang;
- een sturingsinstrument voor het bestuur te zijn voor groene ontwikkelingen in de stad;
- vanuit een groen toekomstperspectief een gids of leidraad te zijn voor toekomstige stedelijke ontwikkelingen;
- de groene ambities te benoemen voor de komende jaren die vertaald worden in een uitvoeringsprogramma.

Hoofdgroenstructuur uit Groenplan De Groenen Draad

De hoofdgroenstructuur en de hoofdbomenstructuur zijn de basis en de ruggengraat van het groen in Nijmegen. Deze structuren houden we dan ook in stand. In bestemmingsplannen gaat het dan om de bestemmingen Groen, Natuur en Bos. Daarnaast kennen ook andere plekken een groene bestemming bijvoorbeeld kleinere groenplekken op wijkniveau.

Het plangebied ligt binnen de hoofdgroenstructuur als gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Bij de ontwikkeling van het uitvaartcentrum wordt de buitenruimte ontwikkeld als parkachtig gebied dat aansluit bij het naastgelegen stadspark Staddijk. In het plan zal een natuurlijke vijver met graslandvegetatie gerealiseerd worden. Een deel van het bestaande populierenbos wordt omgevormd tot een structuurrijk bosgebiedje. De ontwikkeling van deze parkachtige inrichting past binnen de ambitie van het groenplan.

Bij de opstelling van het inrichtingsplan van de buitenruimte en het gebouw moet rekening gehouden worden met eventueel te nemen compenserende of mitigerende maatregelen die voorkomen uit het nadere onderzoek ten behoeve van de Flora en Faunawet.

Hoofdgroenstructuur uit Groenplan De Groenen Draad

Handboek stadsbomen (2009)

Het Handboek Stadsbomen is een uitwerking van het Groenplan "De Groene draad, kansen voor het Nijmeegse groen'. Het Handboek Stadsbomen vormt het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het handboek is daarnaast te definiëren als toetsingskader voor ruimtelijke plannen en initiatieven en biedt inzicht in de beleidsuitgangspunten ten aanzien van bescherming, aanplant, beheer en kap van bomen.

De hoofddoelstelling van het Handboek Stadsbomen is het waarborgen van de duurzame instandhouding van het Nijmeegs bomenbestand door middel van behoud èn ontwikkeling.

De volgende uitgangspunten staan daarbij centraal:

- Optimale inzet van middelen;
- Waarborgen van een vitaal bomenbestand;
- Zorgen voor draagvlak; zorgvuldig afwegen, bewust besluiten en tijdig communiceren;
- Meer bomen en meer kronen. Inzet op kwantiteit en kwaliteit.

Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen. Dat zijn dus niet alleen de park-, laan- en straatbomen, maar ook bomen in tuinen en op particuliere terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving.

In het Handboek Stadsbomen is de hoofdbomenstructuur opgenomen. Deze structuur vormt samen met de hoofdgroenstructuur de basis van het groen in Nijmegen. De hoofdbomenstructuur leggen we niet vast in bestemmingsplannen maar wordt wel beschreven in de toelichting en speelt daarmee wel een rol in bestemmingsplannen.

Hoofdboomstructuur uit het Handboek Stadsbomen

De eikenlaan aan de westzijde van het plangebied maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur. Bij de ontwikkeling van het plangebied moet de eikenlaan behouden blijven. Dit is reeds in het plan opgenomen. Vanuit het Handboek Stadsbomen bestaat de ambitie om een boomstructuur te realiseren in de Staddijk. Bij ontwikkeling van deze straat, moet dit voornemen uitgewerkt worden.

Hoofdboomstructuur uit het Handboek Stadsbomen

Het plangebied valt binnen het regime van de rooivergunning. Dit betekend dat voor alle bomen dikker dan 95 cm. in omtrek (op een hoogte van 1.30 meter boven maaiveld) een rooivergunning aangevraagd moet worden. Voor bosplantsoen en bos met een oppervlakte meer dan 150 m2 moet tevens een rooivergunning aangevraagd worden. De dikte van de stammen van de bomen in het bos of in het bosplantsoen zijn hierbij niet bepalend, maar de oppervlakte van het te rooien gebied.

Bij de aanvraag van de rooivergunning moet een compensatieplan ingediend worden. Om een goede beoordeling van het bomenplan (rooivergunning en compensatieplan) moet een Boom Effect Analyse (een zogenaamde BEA) gemaakt worden. Deze BEA maakt deel uit van de rooiaanvraag.

2.6 Archeologie en Cultuurhistorie

2.6.1 Cultuurhistorische waarden

Rijksbeleid

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingsbesluiten en beheersverordeningen cultuurhistorische gebouwen, objecten en structuren te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten en rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten worden op basis van deze wet aangewezen. Er zijn geen rijksmonumenten in het gebied aanwezig en het ligt ook niet binnen een rijksbeschermd stadsgezicht.

Gemeentelijk beleid

Het gedachtengoed uit de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg en het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening is aanleiding geweest het gemeentelijk erfgoedbeleid te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in de Nota Cultureel Erfgoed, die op 15 mei 2013 door de raad is vastgesteld.

Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. Hiervoor worden drie strategieën ingezet: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, kennis & inspiratie en bescherming & instandhouding.

De strategie duurzame ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op een toekomstbestendige stad, waar erfgoed ingezet wordt om bij gebiedsontwikkelingen de eigen identiteit te behouden of te versterken. De verplichtingen vanuit het Besluit ruimtelijke ordening en de daaruit voortvloeiende beleidsvrijheid die we als gemeente hebben zetten we in om deze ambitie te kunnen realiseren. Erfgoed is namelijk een factor die mede kwaliteit geeft aan de ruimte en daarmee ruimtelijke ontwikkelingen kan verrijken. De cultuurhistorische elementen die onderdeel zijn van de identiteit van de stad kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we onze stad beleven, inrichten en gebruiken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het betreffende bestemmingsplangebied aan de Streeksweg valt binnen gebiedstype 1 van de cultuurhistorische beleidskaart. Dit houdt in dat bij ruimtelijke ontwikkelingen vanuit cultuurhistorie alleen ingezet wordt op behoud van historische structuren, tenzij de ontwikkeling betrekking heeft op een beschermd monument of is gelegen in de directe nabijheid van een beschermd monument.

Cultuurhistorie Streekweg en Staddijk

De Staddijk heette omstreeks 1859 nog Stadsdijk en werd als volgt omschreven: "loopende nabij de Teerschesluis van de Graafscheweg langs den Duckenburg en verenigt zich bij de brug aan de Vossendijk met den groote weg van Nijmegen op Overasselt". Deze weg was vroeger een dijk, de naam zegt het al, en is in de veertiende eeuw opgeworpen vanwege de ontginning van het gebied.

De Staddijk is namelijk gelegen in een gebied dat nog een restant is van een verwilderd riviersysteem uit het late Pleistoceen. Het is ontstaan na de laatste ijstijd, toen veel water werd afgevoerd door een groot aantal ondiepe geulen die zich regelmatig verlegden. In het park Staddijk is dit oeroude landschap, waaronder een restant van een rivierarm van de Maas, nog bewaard gebleven. Hierdoor is het eeuwenlang een moerrasig gebied geweest. De oude benamingen, zoals Neerbosse Broek, Teerse Broek en Dukenburgse broek verwijzen hier nog naar. Broek betekent namelijk 'moerassig land'. De natte ondergrond van de Broekgebieden is mede oorzaak voor de late ontginningen in de westelijke strook van Nijmegen. Tot omstreeks 1300 werden rond de hoger gelegen oeverwallen kades gelegd om de bewoonde gebieden vrij te houden van wateroverlast. De Teersdijk is zo'n kade en kan als waterkering voor de hoger gelegen gronden van Hatert en Wijchen worden beschouwd. De dijken waren een eerste vervolg op de kades. De westelijke begrenzing van Dukenburg's broek is de Staddijk. Deze is waarschijnlijk in de veertiende eeuw opgeworpen als scheiding tussen Dukenburg's broek en het nog nattere deel rond het Wijchens Ven. In dezelfde eeuw is voor het Land van Maas en Waal ook een regionaal afwateringsysteem ontworpen met de Oude en Nieuwe Wetering als hartlijnen. De gegraven waterlopen voerden van oost naar west en konden overtollig water kwijt via een sluis op de Maas. Vanaf het begin van de negentiende eeuw is er bebouwing langs de Staddijk tot stand gekomen. Er is nog een aantal boerderijen aanwezig.

Gevolgen bestemmingsplanwijziging voor de aanwezige cultuurhistorische waarden

Met de nieuwe Nota Cultureel Erfgoed heeft de gemeente Nijmegen er voor gekozen bij gebiedstype 1 alleen in te zetten op behoud van historische structuren. Deze bestemmingsplanwijziging heeft geen gevolgen voor de omringende historische structuren. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt kan daarom ingestemd worden met de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

2.6.2 Archeologie

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat: Archeologische waarden dienen als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed te worden meegenomen en te worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen. Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient, volgens dit verdrag, de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek. Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de verstoring van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen. Inmiddels zijn de uitgangspunten van het Verdrag in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 via de wijzigingswet Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz, 1-9-2007).

Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen is, in overeenstemming met Malta en de Monumentenwet 1988, er op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen.

Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft Bureau Archeologie en Monumenten van de gemeente Nijmegen een archeologische beleidskaart ontwikkeld, waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en zones en hun waardering zijn aangegeven.

8.2 Plangebied

De locatie Staddijk 20 ligt in een gebied met een nader te onderzoeken archeologisch belang (waarde 1). In het in 2013 door de gemeenteraad vastgesteld archeologisch beleid wordt bepaald dat in gebieden met waarde 1 bij bodemingrepen groter dan 2500 m2 archeologisch (voor)onderzoek moet plaatsvinden. Inmiddels is in september 2013 een proefsleuven-onderzoek in het plangebied uitgevoerd. Dit onderzoek heeft enkele recente sporen opgeleverd en slechts enkele losse vondsten uit de bouwvoor. Uit het proefsleuven-onderzoek blijkt dat er geen verder archeologisch onderzoek meer uitgevoerd hoeft te worden.

8.3 Voorwaarden

Geen voorwaarden

8.4 Informatieplicht

Een persoon die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt, waarvan deze weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), is verplicht dit binnen drie dagen te melden (artikel 53 Monumentenwet 1988)bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Hoofdstuk 3 Uitvoerbaarheid

3.1 Economische uitvoerbaarheid

Het plan wordt uitgevoerd in opdracht en op kosten van de initiatiefnemer. Op 2 juli 2013 heeft het college de grondverkoopovereenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer vastgesteld. De gemeentelijke plankosten en eventuele planschadeclaims worden gedekt uit de exploitatie "Herstructurering Dukenburg".

Door de aanwezigheid van deze overeenkomsten is er geen noodzaak een exploitatieplan te maken.

3.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerpbestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20) heeft in de periode van 20 maart tot en met 30 april 2014 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Er zijn twintig zienswijzen binnengekomen. Alle zienswijzen zijn binnen de daarvoor gestelde termijn ontvangen. Van de twintig zienswijzen zijn er 15 identiek. Deze zienswijze is opgesteld door actie comité 'geef de bewoners een stem'. De zienswijzen zijn samengevat en van een reactie voorzien in een seperate zienswijzennota.

De ingekomen zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van de maximale bouwhoogten van het plan. In het ontwerpbestemmingsplan was één maximale bouwhoogte opgenomen voor het hele bouwvlak. Dit liet de mogelijkheid open om in de toekomst meer capaciteit te realiseren dan waar nu rekening mee is gehouden. Om deze mogelijkheid uit te sluiten zijn gedifferentieerde maximale bouwhoogten opgenomen op de verbeelding. De nieuwe maximale bouwhoogten sluiten beter aan bij het concept bouwplan en laten geen ruimte over voor significante uitbreidingen zonder dat daarvoor een nieuwe planologische procedure noodzakelijk is.

Hoofdstuk 4 Vooroverleg

4.1 Ministerie I&M

Inzicht wanneer het Rijk vooroverleg van belang acht is te herleiden uit de nationale belangen zoals opgenomen in de Realisatieparagraaf Nationaal ruimtelijk beleid. Deze paragraaf geeft inzicht in welke nationale belangen het kabinet heeft gedefinieerd en op welke wijze het rijk deze wil verwezenlijken. Het resultaat is een helder en scherpe markering voor gevallen waarvoor de mede-overheden afstemming moeten zoeken met het Rijk.

Onderhavig project doorkruist geen van de door het Rijk aangemerkte nationale belangen. Zodoende is overleg ex. artikel 3.1.1. Bro met het minsterie van I&M niet noodzakelijk.

4.2 Provincie Gelderland

Bij brief van 5 juni 2008 heeft de Provincie Gelderland aangegeven op welke wijze waarop en in welke mate de Provincie betrokken wil worden bij het vooroverleg ex. artikel 3.1.1. Bro. In deze brief is gesteld dat voor plannen van puur lokaal belang geen rol is weggelegd voor de provincie en geen vooroverleg hoeft plaats te vinden.

Het onderhavige plan treft geen provinviale belangenen en hoeft niet aangeboden te worden aan de Provincie voor het artikel 3.1.1 Bro vooroverleg.

4.3 Waterschap

Het waterschap Rivierenland heeft in het kader van het artikel 3.1.1 Bro overleg aangegeven akkoord te zijn met het plan.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20) met identificatienummer NL.IMRO.0268.BP4010-VG01 van de gemeente Nijmegen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanbouw

een aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat op de grond staat, dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een aparte ruimte vormt die al dan niet vanuit het hoofdgebouw bereikbaar is.

1.4 aan huis verbonden beroepsactiviteiten

een dienstverlenend beroep, dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie.

1.5 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten

het verlenen van diensten, het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid (geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen), het voeren van de administratie van bedrijfsactiviteiten die (behoudens genoemde administratieve werkzaamheden) niet ter plaatse worden uitgeoefend, het verstrekken van logies en ontbijt (bed and breakfast) waarvan de aard, omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in de woning met behoud van de woonfunctie ter plaatse kan worden uitgeoefend.

1.6 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.7 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.8 achtergevellijn

de achterste grens van het bouwvlak en het verlengde daarvan;

1.9 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.10 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door de gemeente Nijmegen of namens de gemeente Nijmegen door een dienst, bedrijf of instelling erkend door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK/SIKB), beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 39 MW en werkend volgens de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie.

1.11 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of houden van dieren.

1.12 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bed and breakfast

een overnachtingsmogelijkheid gericht op het bieden van de mogelijkheid tot een toeristisch en veelal kortdurend verblijf met het serveren van ontbijt. Een bed- en breakfast heeft maximaal 4 kamers en 8 slaapplaatsen.

1.14 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren en verhandelen van goederen dan wel op het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij eventueel detailhandel plaatsvindt uitsluitend als niet zelfstandig en ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein kennelijk slechts bedoeld voor de huisvesting van (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht.

1.16 bedrijvigheid

het uitoefenen van een bedrijf, met aanverwante activiteiten als laden en lossen en parkeren.

1.17 beschermd stadsbeeld

stadsbeelden die overeenkomstig de bepalingen van de gemeentelijke monumentenverordening zijn aangewezen als beschermde stadsbeelden en waarvan een kaart met daarop aangegeven de begrenzing van het te beschermen gebied is opgenomen in het gemeentelijk monumentenregister Nijmegen.

1.18 beschermd stadsgezicht

stadgezicht dat ingevolge artikel 35 van de Monumentenwet is aangewezen, met ingang van de datum van publicatie van die aanwijzing in de Nederlandse Staatscourant.

1.19 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

1.20 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.21 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.22 BEVI-bedrijf

bedrijf vallend onder de werkingssfeer van artikel 2 lid 1 a tot en met f van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

1.23 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.24 bijgebouw

een vrijstaand, in functioneel en bouwkundig opzicht aan het hoofdgebouw ondergeschikt gebouw op hetzelfde bouwperceel dat op de grond staat en alleen bedoeld en ingericht ten behoeve van (huishoudelijke) berging, hobby- en/of stallingruimte.

1.25 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.26 bouwhistorisch onderzoek

in een schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis en bouwhistorische kwaliteit van een monument in de vorm van een bouwhistorische inventarisatie, -verkenning, -opname of -ontleding, uitgevoerd overeenkomstig de “Richtlijnen Bouwhistorisch Onderzoek”.

1.27 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.28 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.29 bouwmarkt

een geheel of gedeeltelijk overdekt detailhandelsbedrijf met een overdekt verkoopvloeroppervlak van minimaal 1.000 m^2, waarop een volledig of nagenoeg volledig assortiment van bouw- en doe-het-zelf producten uit voorraad wordt aangeboden.

1.30 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.31 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.32 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.33 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.34 casino

een speelcasino zoals bedoeld in artikel 27 lid g van de Wet op de kansspelen, te weten de voor het publiek opengestelde of bedrijfsmatig gedreven inrichting, waar door middel van gemeenschappelijk beoefende kansspelen aan de deelnemers de gelegenheid wordt gegeven om mede te dingen naar prijzen of premies, indien de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling, waarop de deelnemers in het algemeen geen overwegende invloed kunnen uitoefenen.

1.35 cultuurhistorische waarden

waarden die zijn gekoppeld aan de beschavingsgeschiedenis, ondergebracht als historisch (steden)bouwkundig erfgoed, historisch landschappelijk erfgoed of archeologisch erfgoed.

1.36 cultuur en ontspanning

voorzieningen gericht op cultuur en ontspanning, zoals een atelier, bioscoop, bowlingbaan, creativiteitscentrum, dansschool, museum, muziekschool, muziektheater, sauna, speelautomatenhal, theater en wellness. Prositutie, raamprostitutie/raamexploitatie of seksinrichting is uitgesloten. Een casino is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'casino'.

1.37 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ter verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die de goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, met uitzondering van het bieden van gelegenheid om gekochte etenswaren ter plaatse te nuttigen. Onder detailhandel wordt niet verstaan detailhandel in volumineuze goederen.

1.38 detailhandel in volumineuze goederen

detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, zoals: verkoop van auto's, boten, caravans, tuininrichtingsartikelen, grove bouwmaterialen, keukens, meubels en woninginrichting en sanitair.

1.39 dienstverlenend bedrijf

een bedrijf met een uitsluitend of in hoofdzaak dienstverlenende of verzorgende taak al dan niet met een baliefunctie, zoals: uitzendbureaus, reisbureaus, wasserettes, kapsalons, bijkantoren van banken en van sociaal-culturele instellingen, postagentschappen, telefoon-, internet-, telegraaf- en telexdiensten, snelfoto-ontwikkel- en copyshops, videotheken, autorijscholen en dergelijke.

1.40 erf

de gronden met een woonbestemming gelegen binnen het bouwperceel maar buiten het bouwvlak.

1.41 escortbedrijf

de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend (escortservices, bemiddelingsbureaus, overige).

1.42 evenement

evenement zoals bedoeld in de Algemene Plaatselijke Verordening voor de gemeente Nijmegen (APV).

1.43 garagebedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor verkoop, onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, met dien verstande dat de verkoop van motorbrandstoffen is uitgezonderd.

1.44 garagebox

overdekte berg- en bewaarplaats, stalling voor auto's en (motor)fietsen.

1.45 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.46 gebouwd terras

aan- of uitbouw in de openbare ruimte ten behoeve van een aangrenzend horecabedrijf waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.47 geluidsgevoelige functies

geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder, te weten:

<u>geluidsgevoelige gebouwen</u>

a. woningen;
b. andere geluidsgevoelige gebouwen:
1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen;
3. verpleeghuizen;
4. verzorgingstehuizen;
5. psychiatrische inrichtingen;
6. kinderdagverblijven.

<u>geluidsgevoelige terreinen</u>

I. een standplaats als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Huisvestingswet (woonwagen);
II. ligplaats in het water, bestemd om door een woonschip te worden ingenomen.

1.48 gevelbreedte

de breedte van de gevel waar tegenaan wordt gebouwd.

1.49 groothandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan wederverkopers, dan wel aan instellingen of personen ter aanwending in een andere bedrijfsactiviteit.

1.50 historisch stedenbouwkundig erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van de gebouwde omgeving.

1.51 historisch landschappelijk erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van landschap en geografie.

1.52 hoekovergang

een aan- of uitbouw die buiten de gevelbreedten van het hoofdgebouw wordt gerealiseerd en die een verbinding vormt tussen een aan- of uitbouw aan de voorgevel en een aan- en of uitbouw aan de zijgevel van het hoofdgebouw.

1.53 hoofdbebouwing

hoofdgebouw(en) inclusief aan- en of uitbouwen binnen het bouwvlak.

1.54 hoofdgebouw(en)

een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is.

1.55 hoogwaardig openbaar vervoer

een vorm van openbaar vervoer die gepositioneerd kan worden tussen de traditionele bus en trein, waarbij de nadruk ligt op het snel en betrouwbaar en comfortabel vervoeren van passagiers over vrijliggende HOV-infrastructuur.

1.56 horecabedrijf

een bedrijf of instelling waar als hoofddoel bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, niet zijnde detailhandel en/of ondersteunende horeca of bed and breakfast.

1.57 hotel/pension

een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteiten het verstrekken van maaltijden en/of dranken voor consumptie ter plaatse.

1.58 kantoor

een ruimte welke door de aard en indeling kennelijk is bestemd om uitsluitend of in hoofdzaak dienstig te zijn tot het verrichten van administratieve en/of ontwerptechnische arbeid, al dan niet met een ondergeschikte baliefunctie.

1.59 landschappelijke waarden

waarden gebaseerd op aardkundige, cultuurhistorische en visueel-ruimtelijke aspecten, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

1.60 kiosk

een gebouw, al dan niet met een (gebouwd) terras, van beperkte omvang, veelal geplaatst in de openbare ruimte, gericht op het ter plaatse aan passanten te koop aanbieden van producten zoals souvenirs, kranten, tijdschriften, bloemen en planten, vis, groenten, versnaperingen, niet-alcoholische en licht alcoholische dranken, rookwaren, e.d.

1.61 maatschappelijke voorzieningen

het openbaar bestuur, medische, sociale, educatieve en levensbeschouwelijke diensten, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen diensten, zoals: huisarts, apotheek, school, sportzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum, kerkgebouw, verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen, uitvaartcentrum en bibliotheek.

1.62 natuurlijke waarden

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige, ecologische en biologische elementen voorkomende in dat gebied.

1.63 omgevingsvergunning

vergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.64 ondergronds bouwwerk

a. een (gedeelte van een) gebouw dat gelegen is onder het niveau van de begane grondvloer van dat gebouw, waarbij de hoogte van die begane grondvloer nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger is dan het maaiveld van het bouwperceel ter plaatse van dat bouwwerk.

1.65 ondergeschikte detailhandel

detailhandel waarbij de detailhandelsactiviteit een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.66 ondergeschikte kantoren

kantoren waarbij het kantoor een directe relatie heeft met de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.67 ondergrond

voor de ondergrond van het plan is gebruik gemaakt van de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN), als vervat in het bestand GBK 2013-06-12

1.68 ondersteunende horeca

horeca waarbij de horeca-activiteit ondersteunend is aan de hoofdactiviteit maar daaraan ondergeschikt is.

1.69 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.70 overkapping

een op de grond staand, plat afgedekt bouwwerk, bestaande uit ten minste een dak, niet zijnde een gebouw.

1.71 pand

de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.72 parkeerdak

plat dak dat als parkeerplaats gebruikt kan worden.

1.73 parkeergarage

onder- of bovengrondse voorziening waar automobilisten (meestal) overdekt hun auto's kunnen parkeren.

1.74 perceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.75 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf door dezelfde persoon.

1.76 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waar de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.77 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.78 raamprostitutie

een seksinrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee/prostitué tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen.

1.79 recreatieve voorzieningen

op verblijfs- en dagrecreatie gerichte voorzieningen, niet zijnde een sportvoorziening, zoals: kampeerterrein, kampeerboerderij, recreatiewoning en een volkstuin.

1.80 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijk gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde dan wel onderkomen, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar.

1.81 speelautomatenhal

een inrichting, bestemd om het publiek gelegenheid te geven een spel door middel van speelautomaten te beoefenen, als bedoeld in artikel 30c, eerste lid, onder c, van de Wet op de kansspelen.

1.82 sportvoorzieningen

gebouwde en niet-gebouwde voorzieningen gericht op sport, niet zijnde een recreatieve voorziening, zoals: fitnesscentrum, ijsbaan, manege, speelterrein, sporthal, sportveld, stadion, tennisbaan en zwembad.

1.83 straatmeubilair

de op of bij de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals: verkeerstekens, wegbebakeningen, bewegwijzeringen, verlichting, halteaanduidingen, parkeerregulerende constructies, road barriers, afvalinzamelsystemen, openbare toiletvoorzieningen, brandkranen, informatie- en reclameobjecten, fietsenstallingen, papier- en plantenbakken, zitbanken, communicatievoorzieningen, beeldende kunst, gedenktekens, sport- en speelvoorzieningen, abri's en dergelijke.

1.84 straatprostitutie

het op straat door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot seksuele handelingen te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

1.85 stacaravan

een caravan, die, ook als deze niet omgevingvergunningplichtig is, toch als bouwwerk valt aan te merken.

1.86 standplaats

een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.

1.87 supermarkt

een (grootschalig) detailhandelsbedrijf, veelal onderdeel van een supermarktketen, met een grote verscheidenheid aan levensmiddelen.

1.88 terras

een buiten de besloten ruimte van een inrichting liggend deel van een bedrijf of instelling waar zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken worden geschonken en/of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt.

1.89 terreinen met een archeologisch belang

terreinen met een hoge verwachtingswaarde op het aantreffen van archeologische resten in de bodem of waarvan bekend is dat er in beperkte mate waardevolle archeologische resten in de bodem aanwezig zijn.

1.90 terreinen van zeer hoge archeologische waarde

terreinen waarvan bekend is dat er waardevolle archeologische resten aanwezig zijn.

1.91 uitbouw

een op de grond staand en aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting betreft van een in het gebouw gelegen ruimte.

1.92 verblijfsgebied

binnen de bestemming Verkeer gelegen gronden vooral bedoeld voor voetgangers en niet voor doorgaand verkeer.

1.93 voorgevellijn

de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde ervan.

1.94 wadi

voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren.

1.95 werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.96 winkelcentrum

een cluster van winkels, al dan niet in combinatie met andere functies, die in ruimtelijk-economisch opzicht als eenheid beschouwd moet worden.

1.97 wonen

de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonschip.

1.98 woning

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen.

1.99 woonschip

onder woonschip verstaan we een (voormalig) schip met een (metalen) scheepsromp, dat is ingericht of verbouwd voor permanente bewoning waarbij de oorspronkelijke verschijningsvorm grotendeels behouden is gebleven. Met schip wordt in deze bedoeld: elk van oorsprong watergaand vaartuig, met eigen voortstuwing, dat gebruikt wordt (of werd) om goederen, passagiers of beide te vervoeren.

1.100 woonwagen

een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst.

1.101 zaalverhuur

een inrichting ten behoeve van het al dan niet bedrijfsmatig exploiteren van zaalaccommodatie, waarbij het verstrekken van al dan niet ter plaatse bereide etenswaren en/of het verstrekken van drank voor consumptie ter plaatse mogelijk is.

1.102 zeer kwetsbaar object

een object dat bestemd is voor groepen beperkt zelfredzame personen. Van beperkte zelfredzaamheid is sprake wanneer personen in geval van een calamiteit niet in staat zijn zichzelf zonder hulp van buitenaf in veiligheid te brengen, zoals kinderen, ouderen, gehandicapten en gedetineerden. Voorbeelden van zeer kwetsbare objecten zijn grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, detentiecentra, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en begeleid wonen met 24-uurszorg.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de afstand van een gebouw tot een zijdelingse perceelsgrens

de afstand gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens.

2.2 de afstanden tussen lijnen

afstanden tussen lijnen worden gemeten van het hart van de ene lijn tot het hart van de andere lijn.

2.3 de bedrijfsvloeroppervlakte

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle op een bouwperceel aanwezige bebouwing, boven en onder peil, ten dienste van één bepaalde binnen een bestemming toegestane activiteit/functie.

2.4 de diepte van een bouwwerk, niet zijnde een hoofdgebouw

de afstand gemeten vanaf het verste punt van het bouwwerk loodrecht op de gevel waartegen het bouwwerk wordt aangebouwd.

2.5 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

2.6 de bouwhoogte van een dakopbouw

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw.

2.7 de bouwhoogte van een kap

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap.

2.8 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

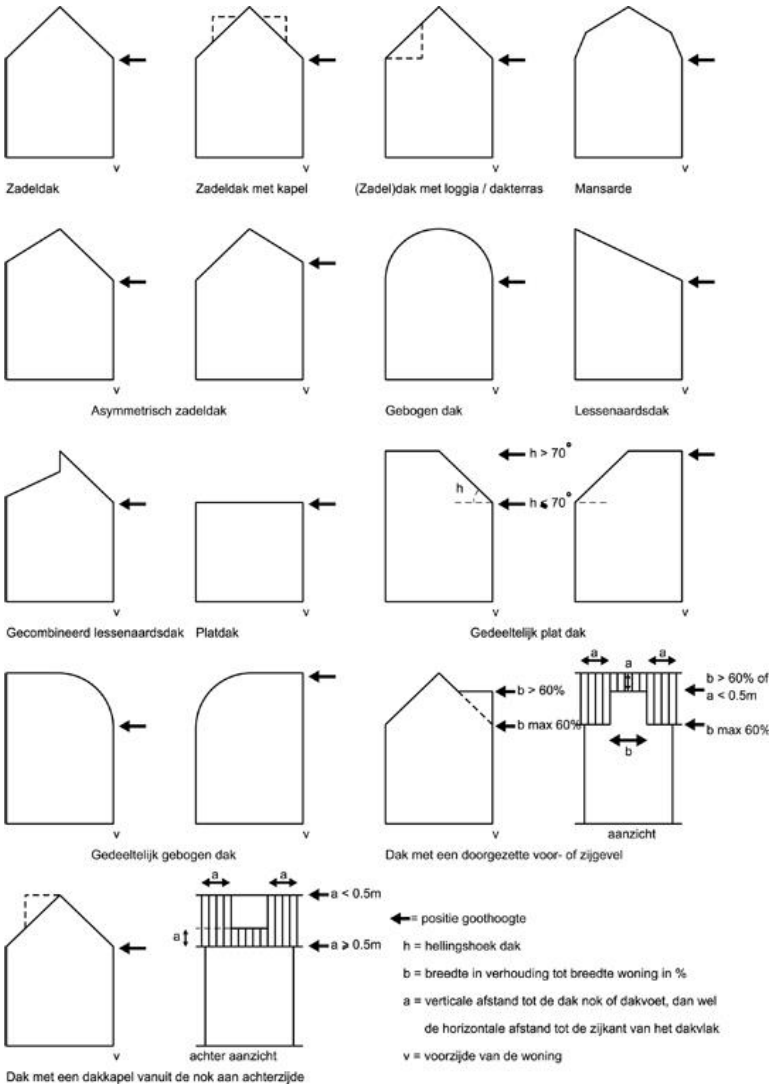
2.9 gevellijn

de plaats vanaf waar de bouw- en goothoogte van het aangrenzende maatvoeringsvlak wordt gemeten.

2.10 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

Voor de meest voorkomende dakvormen bij woningen is in onderstaande schetsjes aangegeven waar de goothoogte wordt bepaald. Daarbij geldt dat voorzover het gaat om een bestaand zadeldak deze niet mag worden uitgebouwd tot een afgetopte dakvorm.

2.11 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.12 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.13 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.14 het bebouwde oppervlakte

de buitenwerks gemeten oppervlakte van de verticale projectie van alle in een nader aan te geven gebied aanwezige, al dan niet ondergrondse, bouwwerken, met uitzondering van ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals pompputten, luifels en balkons.

2.15 het bebouwingspercentage

het percentage dat de oppervlakte van (een gedeelte van) het bouwvlak aangeeft dat binnen de aanduiding 'bouwvlak' maximaal mag worden bebouwd. Dit percentage geldt voor elk afzonderlijk bouwperceel.

2.16 het peil

de plaats vanwaar in het kader van dit bestemmingsplan de hoogte wordt gemeten als bedoeld “bouw- en goothoogte” en als volgt bepaald:

a. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een (al dan niet openbare) weg grenst: de hoogte van de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang niet onmiddellijk aan de hiervoor bedoelde weg grenst: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
c. voor bouwwerken onder het maaiveld, het peil van het bijbehorende bovengrondse hoofdgebouw;
d. voor drijvende bouwwerken: de waterlijn;
e. in de andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

2.17 het (bruto) verkoopvloeroppervlak

de totale oppervlakte van de voor publiek toegankelijke ruimten, etalages en ruimten achter toonbanken.

2.18 het vloeroppervlak

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle ruimten ondergronds, op de begane grond, de verdiepingen, de zolder en de bijbehorende aan- en uitbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bos

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bos' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. bos;
b. behoud, herstel en/of ontwikkeling van cultuurhistorische- en natuurwaarden;
c. bijbehorende voorzieningen zoals: schuilgelegenheden, bergingen, sport- en speelvoorzieningen, parkeervoorzieningen en fiets- en voetpaden;
d. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van schuilgelegenheden en/of berging;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

3.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 3.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. de oppervlakte van gebouwen en/of overkappingen ten behoeve van schuilgelegenheden en/of berging mag per locatie niet meer bedragen dan 20 m^2. De bouwhoogte mag maximaal 5 meter en de goothoogte maximaal 3 meter bedragen;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2,5 meter bedragen, de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

3.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.3.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de lid 3.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het aanleggen van wegen, parkeervoorzieningen en andere oppervlakteverhardingen met gezamenlijke oppervlakte van meer dan 25 m^2;
b. het veranderen van het huidige maaiveldniveau door ontginnen, bodem verlagen, egaliseren, afgraven of ophogen;
c. het kappen van bomen en andere beplanting;
d. het aanleggen van waterpartijen of vergraven, verruimen of dempen van waterpartijen.

3.3.2 Uitzonderingen

Het in lid 3.3.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. het aanleggen van (half)verharde fiets-en voetpaden;
c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
d. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

3.3.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 3.3.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover het bos hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

Artikel 4 Groen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. bijbehorende voorzieningen zoals: sport- en speelvoorzieningen, terrassen, hondenuitlaatplaatsen, in- en uitritten en fiets- en voetpaden, overige voorzieningen ten behoeve van een uitvaartfaciliteit;
c. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, overstortvijvers, rioolbuffers, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen;
d. geluidwerende voorzieningen, zoals geluidswallen en geluidsschermen;
e. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
f. (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 7.2.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
b. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 7.2;
c. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

4.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 4.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. aangrenzend aan het hoofdgebouw van de naastliggende bestemming mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2,5 meter bedragen, de bouwhoogte van palen, (licht)masten en ballenvangers en geluidwerende voorzieningen niet meer dan 15 meter en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 5 meter bedragen.

4.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

het gebruik van gronden ten behoeve van parkeren, met uitzondering van ondergrondse parkeervoorzieningen.

Artikel 5 Maatschappelijk

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. ter plaatse van de aanduiding uitvaartcentrum (uv) enkel bestemd voor het realiseren van een uitvaartcentrum / uitvaartfaciliteit met dien verstande dat bijbehorende voorzieningen zoals bijvoorbeeld een crematorium ook zijn toegestaan;
b. ondersteunende horeca zoals bedoeld in artikel 8.2;
c. bijbehorende voorzieningen zoals: verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen, sport- en speelvoorzieningen, fiets- en voetpaden;
d. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemeen bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

5.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 5.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen buiten de aanduiding 'bouwvlak' mag ten hoogste 75 m^2 bedragen;
    2. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
    3. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    4. de hoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht, met dien verstande dat:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, keldertoegangen, koekoeken, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
    2. de bouwhoogte van erfafscheidingen niet meer dan 2,5 meter mag bedragen;
    3. de bouwhoogte van palen en (licht)masten niet meer dan 10 meter mag bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, niet meer dan 4 meter.

e. bij de realisering van de in deze bestemming toegelaten geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies moet worden voldaan aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Als de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde mogen geluidsgevoelige bestemmingen en/of functies alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de van toepassing zijnde vastgestelde hogere waarde en de daarin opgenomen voorwaarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Beeldende kunst

Het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van beeldende kunst is binnen alle bestemmingen toegestaan tot een maximum bouwhoogte van 15 meter, met dien verstande dat de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

7.2 (Bouw)werken ten algemenen nutte

Het oprichten van bouwwerken ten algemenen nutte, zoals: transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations, straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van koude- en warmteopslag, wachthuisjes voor verkeers- en parkeerdiensten en schuilgelegenheden, is binnen alle bestemmingen toegestaan, met dien verstande dat:

a. de inhoud van elk gebouw niet meer mag bedragen dan 50 m³;
b. de oppervlakte van elke overkapping niet meer mag bedragen dan 20 m²;
c. de goothoogte van gebouwen niet meer dan 3 meter mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 5 meter mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overkappingen niet meer dan 3 meter mag bedragen;
e. voor de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, de bouwregels van de geldende bestemming van toepassing zijn;
f. de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

7.3 Ondergronds bouwen

Bouwen onder peil ten behoeve van de bestemming is toegestaan, met dien verstande dat:

a. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van op de begane grond toegestane functies;
b. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van ondergrondse parkeervoorzieningen;
c. bouwen onder peil binnen de bestemming Wonen is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, voor zover bovengronds aan- en uitbouwen zijn toegestaan dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
d. bouwen onder peil binnen de bestemming Tuin is toegestaan, mits grenzend aan het hoofdgebouw met een maximum diepte van 1,5 meter dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
e. bouwen onder peil ten behoeve van een woning binnen de bestemming [Gemengd] is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan de woning met een maximum diepte van 3 meter achter de achtergevelrooilijn dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
f. bouwen onder peil ten behoeve van een woning binnen de bestemming [Gemengd] is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, mits grenzend aan de woning met een maximum diepte van 1,5 meter voor de voorgevellijn danwel tot zover als de bestaande aan- of uitbouw reikt;
g. bouwen onder peil ten behoeve van bouwwerken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 7.2 is toegestaan;
h. de regels van de dubbelbestemming en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Evenementen

Evenementen zijn binnen alle bestemmingen toegestaan, mits hiervoor vergunning is verleend op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening.

8.2 Ondersteunende horeca

In gebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden voor cultuur en ontspanning, detailhandel, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, recreatie en/of sport, en niet voor horeca, is ondersteunende horeca onder de volgende voorwaarden toegestaan:

a. de horeca-activiteit is ondergeschikt aan de hoofdactiviteit;
b. de openingstijden van de horeca-activiteit zijn aangepast aan de openingstijden van de hoofdactiviteit;
c. de toegang tot de horeca-activiteit is uitsluitend via die van de hoofdactiviteit, er is dus geen aparte ingang;
d. er is in het pand vrij toegankelijke sanitaire ruimte;
e. voor de horeca-activiteit mag geen aparte reclame worden gemaakt;
f. van het totale vloeroppervlak van een food-detailhandelsbedrijf mag maximaal 20 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
g. van het totale vloeroppervlak van een non-food detailhandelsbedrijf mag maximaal 50 m^2 en niet meer dan 25% van het totale verkoopvloeroppervlak aan ondersteunende horeca worden besteed, mits binnen een afstand van 50 meter aan weerszijden van het pand zich geen andere zaak bevindt met ondersteunende of reguliere horeca;
h. van het totale vloeroppervlak van een maatschappelijke voorziening, een voorziening gericht op cultuur en ontspanning en een recreatieve- en sportvoorziening (met uitzondering van een sporthal en sportveld) mag maximaal 10% aan ondersteunende horeca worden besteed;
i. van het totale vloeroppervlak van een sporthal mag maximaal 12% aan ondersteunende horeca worden besteed;
j. voor 1 sportveld mag maximaal 150 m^2 aan ondersteunende horeca worden besteed en bij meerdere velden mag voor ieder extra sportveld maximaal 75 m^2 worden opgeteld, met dien verstande dat de maximum oppervlakte niet meer mag bedragen dan 375 m^2.

De gehanteerde oppervlaktematen betreffen de totale oppervlakte ten dienste van de ondersteunende horecafunctie, niet inbegrepen de daarbij behorende ruimten als opslag, keuken- en toiletruimten.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van dit plan, voor zover het een in beperkte mate afwijking van de maatvoering betreft, noodzakelijk om het bouwwerk zodanig te laten aansluiten op een bestaande, legale situatie dat dit vanuit architectonisch en/of bouwkundig opzicht een verbetering is.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Uitsluiting aanvullende werking van de bouwverordening

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

a. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
b. de ruimte tussen bouwwerken.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

11.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

11.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 11.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 11.1.1 met maximaal 10%.

11.1.3 Uitzonderingen

Artikel 11.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

11.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

11.2.2 Strijdig gebruik

a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 11.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 11.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

11.2.3 Uitzonderingen

Artikel 11.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Nijmegen Dukenburg - 10 (Uitvaartfaciliteit nabij Staddijk 20)'.

Legenda
Plangebied
Bestemmingen
Bos
BO
Groen
G
Maatschappelijk
M
Aanduidingen
uitvaartcentrum
(uw)
bouwvlak
maximale goot- en bouwhoogte (m)
Algemeen
Ondergrond bestaande bebouwing GBK 2013-06-12
Gemeente Nijmegen
bestemmingsplan
Nijmegen Dukenburg - 10
BO
G
M
(uw)

Tauw

4027

Bodemonderzoek Teersdijk
te Nijmegen 10-12-2002

R 001-4551124 DTL -emn-V01-NL

parkeerplaats Opleidings-
centrum Heyendaal /
locatie van monstername-
depot Grondbank

Tauw

Kenmerk R001-4551124DTL-cmn-V01-NL

Verantwoording

Titel	Bodemonderzoek Teersdijk te Nijmegen
Opdrachtgever	Gemeente Nijmegen
Projectleider	Erik Vonkeman
Auteur(s)	Dinand Langenkamp
Uitvoering meet- en inspectiewerk	André ten Have, Marcel Zwijnenberg
Projectnummer	4551124
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	10 december 2007
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Ruimte & Ondergrond
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- VCA**-certificering voor veilig werken bij meet- en inspectieactiviteiten en bodemsaneringen, ook in risicogebieden railinfra

Tauw

Kenmerk R001-4551124DTL-cmn-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **9**

2 Vooronderzoek en onderzoeksstrategie **11**
2.1 Algemeen 11
2.2 Huidige situatie 11
2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken 12
2.4 Toekomstige situatie 12
2.5 Regionale geohydrologie 13
2.6 Hypothese voor het onderzoek 13

3 Uitgevoerde werkzaamheden **15**

4 Resultaten **17**
4.1 Toetsingskader 17
4.2 Veldwaarnemingen en metingen 18
4.3 Analyseresultaten grond 20
4.3.1 Leeflaag 20
4.3.2 Overig terrein 21
4.4 Analyseresultaten grondwater 22
4.5 Toetsing van de hypothese 24

5 Samenvatting en conclusies **25**
5.1 Aanleiding en doelstelling 25
5.2 Onderzoeksresultaten 25
5.3 Conclusies 26

Bijlage(n)
1. Regionale ligging van de onderzoekslocatie
2. Onderzoekslocatie met monsterpunten
3. Boorprofielen
4. Locatiespecifieke toetsingswaarden
5. Analysecertificaten

Tauw

Kenmerk R001-4551124DTL-cmn-V01-NL

1 Inleiding

Tauw heeft in opdracht van de gemeente Nijmegen een bodemonderzoek uitgevoerd op een locatie in de omgeving van de Teersdijk 1-35 / 39-165 (woonwagencentrum) en Streekweg 20-24 (regionaal opleidingscentrum bouw en metaal) in Nijmegen.

De regionale ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 1.

De aanleiding voor dit bodemonderzoek is de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en bouwvergunningen voor woningen.

Het doel van het onderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische bodemkwaliteit (grond en grondwater) om te kunnen beoordelen of dit belemmeringen vormt voor de voorgenomen activiteiten.

2 Vooronderzoek en onderzoeksstrategie

2.1 Algemeen

Tauw heeft het vooronderzoek uitgevoerd op basis van de Nederlandse voornorm NVN 5725[1]. In dit vooronderzoek is informatie verzameld over het historisch, huidig en toekomstig gebruik van de locatie, de bodemopbouw en geohydrologie. Ten behoeve van dit vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Informatie verstrekt door de opdrachtgever
- Milieu@tlas gemeente Nijmegen
- Kadaster
- Luchtfoto's internet maps.google.com
- NAGROM. NAtionaal GROndwater Model
- VEWIN. Provinciale overzichten win- en productiemiddelen
- Topografische Dienst. Hoogtecijferkaart
- RIVM (ed.) 1987. Kwetsbaarheid van het grondwater
- Toegepaste geologische kaart
- Atlas van Nederland
- Terreininspectie door Tauw voorafgaande aan de werkzaamheden

2.2 Huidige situatie

Momenteel is de locatie grotendeels begroeid met struiken en bossage en deels braakliggend.

Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt het bestaande woonwagencentrum Teersdijk. Ten westen van de locatie ligt de snelweg A73. In het zuidoosten van de locatie bevindt zich een regionaal opleidingscentrum voor bouw en metaal (Streekweg 20-24). Deze percelen behoren niet tot de onderzoekslocatie. Ten zuiden van het opleidingscentrum ligt een parkeerplaats (klinkers), dit hoort wel bij de onderzoekslocatie.

Een gedeelte in het zuidwesten van de onderzoekslocatie is tot medio 2004 in gebruik geweest als monsternamedepot van Grondbank GMG. Deze locatie valt binnen de huidige onderzoekslocatie en is in dit bodemonderzoek meegenomen.

[1] NVN 5725: Bodem - Leidraad bij het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek, oktober 1999

2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Het noordelijk deel van de onderzoekslocatie betreft een oud sloopterrein. In het verleden zijn hier diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. Vervolgens is het terrein gesaneerd door middel van een leeflaagsanering (beschikking op saneringsplan door provincie Gelderland, kenmerk MW1999.8783 d.d. 26 juli 1999). De leeflaag bestaat uit klei met een dikte van circa één meter. Het grondwater rondom het gesaneerde terrein werd gemonitoord. Uit de monitoringsgegevens van 2004 blijkt dat per, koper en lood de streefwaarde overschrijden. In de rapportage (Geofox, kenmerk PAMU/snor/04-1152, datum 15 juni 2004) wordt voorgesteld de monitoring te beëindigen en dat is ook gebeurd. De leeflaag zelf is in 2005 milieukundig onderzocht (Syncera de Straat, B05B0138), waarbij koper, nikkel en minerale olie boven de streefwaarden zijn gemeten.

Op de huidige onderzoekslocatie is in het verleden reeds een bodemonderzoek uitgevoerd (Verkennend bodemonderzoek Streekweg te Nijmegen, Kobessen, kenmerk P548.01, datum 20 juni 1997). Hieruit blijkt het volgende:

- Uit het onderzoek blijkt dat in het zuiden van de huidige locatie bijmengingen met puin en kooldelen voorkomen. Gerelateerd hieraan zijn in de grond streefwaarde overschrijdingen van metalen, olie en PAK gemeten
- Op de rest van het onderzoeksterrein zijn in de grond plaatselijk streefwaarde overschrijdingen gemeten. In het grondwater zijn zware metalen boven de streefwaarde gemeten. Plaatselijk komen nikkel en arseen tot boven de interventiewaarde voor

Op het voormalig monsternamedepot van Grondbank GMG is in 2004 een bodemonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van het beëindigingen van de desbetreffende activiteiten (bodemonderzoek voormalige monsternamedepot Staddijk te Nijmegen, Oranjewoud, kenmerk 7564-114249, datum 17 februari 2004). Hieruit blijkt dat in de bovengrond zwak tot uiterste puinbijmengingen zijn aangetroffen. Analytisch zijn in de boven- en ondergrond echter geen verontreinigingen gemeten. In het grondwater is wel arseen boven de tussenwaarde en nikkel boven de streefwaarde aangetoond.

Op het terrein van het regionaal opleidingscentrum is in 1993 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (verkennend bodemonderzoek locatie 10 Streekweg te Nijmegen, Heidemij, kenmerk 634/EA93/D754/17650). Hieruit blijkt dat in de grond enkele streefwaarde overschrijdingen van metalen en minerale olie zijn gemeten en dat in het grondwater arseen boven de streefwaarde is aangetoond.

2.4 Toekomstige situatie

Het voornemen is om de bestemming van de onderzoekslocatie te veranderen in woningbouw.

2.5 Regionale geohydrologie

De regionale geohydrologische situatie nabij de onderzoekslocatie is opgenomen in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Regionale geohydrologische gegevens

Grondwaterstromingsrichting	Zuid zuidoost
Stijghoogte van het grondwater	6,34 m +NAP
Ligging t.o.v. grondwaterbeschermingsgebied	circa 3 km
Maaiveldhoogte	7,2 m +NAP
Diepte freatisch grondwater	1,2-2,5 m -mv
Geologie	grof zand
Dikte van de deklaag	2-5 m
Zout of brak grondwater	Nee

De grondwaterstromingsrichting wordt beïnvloed door lokale factoren zoals waterlopen (Wijchens Ven, Burggolf Wijchen, Stadspark Stadsdijk), drainagesystemen, rioleringen en dergelijke.

2.6 Hypothese voor het onderzoek

Op basis van de informatie verkregen uit het vooronderzoek wordt als hypothese gesteld dat op de onderzoekslocatie streefwaarde overschrijdingen in de grond te verwachten zijn. Daarnaast is bekend dat in de omgeving verhoogde achtergrondwaarden van zware metalen in het grondwater voorkomen. Op de onderzoekslocatie zelf zijn voor zover bekend geen bronnen voor bodemverontreiniging aanwezig (geweest).

Bij de deellocatie 'leeflaag' zijn alle boringen tot 1 m -mv geplaatst in verband met de dikte van de aangebrachte leeflaag (één meter). Het is bekend dat onder de leeflaag verontreinigingen aanwezig zijn. Dit is in overleg met de opdrachtgever in dit onderzoek niet verder onderzocht.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd op basis van de onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie zoals beschreven in de NEN 5740. Samen met de voorgaande bodemonderzoeken wordt met deze strategie ons inziens een goede indruk verkregen van de algehele milieukundige bodemkwaliteit.

Tauw

Kenmerk R001-4551124DTL-cmn-V01-NL

3 Uitgevoerde werkzaamheden

Veld- en analysewerkzaamheden
Het veldwerk is uitgevoerd op 17, 18 en 19 oktober 2007, volgens BRL SIKB 2000 inclusief de van toepassing zijnde onderliggende protocollen voor het veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek. Bij de veldwerkzaamheden zijn tevens de regels uit het door de opdrachtgever opgestelde handhavingsprotocol bijzondere handhaving in acht genomen.

Het opgeboorde materiaal is zintuiglijk beoordeeld op textuur, kleur en bijzonderheden. Om een indicatie te krijgen of de grond olieachtige componenten bevat is gebruik gemaakt van de oliepan-methode (olie-op-water reactie).

Het grondwater is bemonsterd op 1 november 2007. De zuurgraad (pH), de elektrische geleidbaarheid (EE) en de grondwaterstand van het grondwater zijn gemeten tijdens de monsterneming in het veld.

De chemische analyses zijn uitgevoerd door het NEN-EN-ISO 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West in Deventer.

Tabel 3.1 Uitgevoerde veld- en analysewerkzaamheden (monsterpunten tussen haakjes)

Omschrijving	Leeflaag	Overig terrein
Veldwerk		
Boring tot 0,5 m -mv	-	42x (1t/m3+22t/m60)
Boring tot 1,0 m -mv	24x (61t/m84)	-
Boring tot 2,0 m -mv	-	6x (4+17t/m21)
Boring met peilbuis (3,0 m -mv)	-	10x (7t/m16)
Boring met peilbuis (4,0 m -mv)	-	2x (5+6)
Chemische analyses*		
Aantal bovengrondmengmonsters	*4x*	*8x*
Aantal ondergrondmengmonsters	*4x*	*6x*
NEN grond [1)]	8x	14x
NEN grondwater [2)]	-	12x

[1)] NEN grond: droge stof, lutum, humus, zware metalen (lood, zink, cadmium, koper, nikkel, arseen, kwik en chroom), EOX, PAK (10) , minerale olie (GC)

[2)] NEN grondwater: zware metalen, BTEXN, CKW en minerale olie (GC)

* De samenstelling van de mengmonsters is weergegeven in tabel 3.2

Tabel 3.2 Samenstelling mengmonsters

Omschrijving*	Deelmonsters	Diepte (m -mv)	Bijzonderheden
Leeflaag			
Bovengrond			
61t/m66 (0,0-0,5)	61+62+63+64+65+66	0,0-0,5	-
67t/m72 (0,0-0,5)	67+68+69+70+71+72	0,0-0,5	-
73t/m78 (0,0-0,5)	73+74+75+76+77+78	0,0-0,5	Puin 1 / fijn
79t/m84 (0,0-0,5)	79+80+81+82+83+84	0,0-0,5	Puin 1 / fijn
Ondergrond			
61t/m66 (0,5-1,0)	61+62+63+64+65+66	0,5-1,0	-
67t/m72 (0,5-1,0)	67+68+69+70+71+72	0,5-1,0	-
73t/m78 (0,5-1,0)	73+74+75+76+77+78	0,5-1,0	Puin 1 / fijn
79t/m84 (0,5-1,0)	79+80+81+82+83+84	0,5-1,0	Puin 1 / fijn
Overig terrein			
Bovengrond			
#1	6.1+17.1+53.1+55.1+58.1	circa 0,0-0,5	Puin, plastic, geroerd
#2	9.1+10.1+49.1	circa 0,0-0,5	Puin, geroerd
#3	8.1+18.1+47.1	circa 0,0-0,5	-
#4	1.1+2.1+3.1+4.1+5.1+7.1+56.1+59.1	0,0-0,5	-
#5	43.1+46.1+48.1+50.1+51.1+52.1+54.1+57.1+60.1	0,0-0,5	-
#6	11.1+19.1+20.1+38.1+40.1+41.1+42.1+44.1+45.1	0,0-0,5	-
#7	15.1+24.1+25.1+26.1+27.1+28.1+29.1+30.1+31.1+39.1	0,0-0,5	-
#8	12.1+13.1+14.1+22.1+23.1+32.1+34.1+35.1+36.1+37.1	0,0-0,5	-
Ondergrond			
#9	4.2+4.4+4.5+5.2+5.3+5.6+7.3+7.4	circa 0,5-2,0	Zand-
#10	6.2+8.3+8.4+17.2+17.4	circa 0,5-2,0	Zand-
#11	9.2+9.3+9.4+12.3+12.4+19.2+19.3+19.4	circa 0,5-2,0	Zand-
#12	10.3+10.4+18.4+20.3+20.4	circa 0,5-2,0	Zand-
#13	15.3+15.4+16.1+16.2+16.3+16.4+21.3+21.4	circa 0,5-2,0	Zand-
#14	10.2+11.2+12.2+13.2+14.2+15.2+18.2+18.3+20.2+21.2	circa 0,5-2,0	Klei-

* De samenstelling van de mengmonsters heeft plaatsgevonden in het laboratorium

De lutumfractie en het gehalte aan organische stof zijn bepaald in het laboratorium.

4 Resultaten

4.1 Toetsingskader

De analyseresultaten van de grond en het grondwater zijn getoetst aan de STI-waarden uit de Wet bodembescherming (de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering', Staatscourant 24 februari 2000, nummer 39). Dit toetsingskader bestaat uit **S**treefwaarden, **T**ussenwaarden voor nader onderzoek en **I**nterventiewaarden.

Streefwaarde
De streefwaarden hebben betrekking op achtergrondgehalten die in de natuur voorkomen, of detectiegrenzen bij stoffen die niet in natuurlijke milieus voorkomen. In principe is er sprake van een onbeïnvloede bodemkwaliteit.

Tussenwaarde
De tussenwaarde (0,5 x streefwaarde + interventiewaarde), ofwel het criterium voor nader onderzoek, is vastgesteld om aan te geven dat vervolgonderzoek nodig is. Voor stoffen waarvan geen streefwaarde is vastgesteld, geldt 0,5 x interventiewaarde.

Interventiewaarde
De interventiewaarden geven het concentratieniveau voor verontreinigende stoffen aan, waarboven sprake is van ernstige bodemverontreiniging. Indien de interventiewaarde voor grond een bodemvolume van 25 m^3 of voor grondwater een bodemvolume van 100 m^3 overschrijdt, dan is er sprake van *een geval van ernstige bodemverontreiniging*. Bij overschrijding van de interventiewaarden zijn mogelijk risico's aanwezig. Dan kan het noodzakelijk zijn om maatregelen te treffen om de risico's te beperken of weg te nemen.

De STI-waarden voor grond zijn afhankelijk van het bodemtype, hetgeen wordt bepaald door het gehalte aan **H**umus (organische stof) en/of **L**utum (kleifractie). De berekende locatiespecifieke waarden en verdere bijzonderheden zijn weergegeven in een STI-toetsingstabel. Deze tabel vindt u in bijlage 4. De analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage 5.

De weergaven in de tabellen is als volgt:
- - Het gehalte is kleiner dan of gelijk aan de streefwaarde
- + Het gehalte is groter dan de streefwaarde
- ++ Het gehalte is groter dan de tussenwaarde
- +++ Het gehalte is groter dan de interventiewaarde

4.2 Veldwaarnemingen en metingen

De voor het onderzoek van belang zijnde zintuiglijke waarnemingen zijn weergegeven in tabel 4.1. Op het maaiveld en in het opgeboorde bodemmateriaal is visueel geen asbestverdacht materiaal waargenomen.

Een totaaloverzicht van de zintuiglijke waarnemingen is opgenomen in de boorprofielen in bijlage 3.

Tabel 4.1 Zintuiglijke waarnemingen

Boring	Dieptetraject (m -mv)			Zintuiglijke waarnemingen
Leeflaag				
73	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
	0,5	-	1,0	Puin 1 / fijn
74	0,0	-	0,5	Geroerd, puin 2 / fijn
	0,5	-	1,0	Geroerd, puin 2 / fijn
75	0,0	-	0,5	Geroerd, puin 2 / fijn
	0,5	-	1,0	Geroerd, puin 2 / fijn
76	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
77	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
78	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
79	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
	0,5	-	1,0	Puin 1 / fijn
80	0,0	-	0,5	Geroerd, puin 2 / fijn
	0,5	-	1,0	Geroerd, puin 2 / fijn
81	0,0	-	0,5	Geroerd, puin 2 / fijn
	0,5	-	1,0	Geroerd, puin 2 / fijn
82	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
	0,5	-	1,0	Puin 1 / fijn
83	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
	0,5	-	1,0	Puin 1 / fijn
84	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
	0,5	-	1,0	Puin 1 / fijn
Overig terrein				
6	0,4	-	0,6	Puin 2 / fijn
9	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
10	0,0	-	0,0	Geroerd
17	0,0	-	0,5	Geroerd, plastic 2 / fijn, puin 2 / fijn
18	0,0	-	0,5	Opgebracht
33	0,0	-	0,5	Opgebracht
47	0,0	-	0,5	Opgebracht
49	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
53	0,0	-	0,5	Puin 1 / fijn
55	0,0	-	0,5	Puin 2 / fijn
58	0,0	-	0,5	Puin 4 / fijn

1=zeer weinig/zeer licht, 2=weinig/licht, 3=matig, 4=veel/sterk, 5=zeer veel/sterk

Tauw

De puinbijmengingen in de zuidwesthoek van de onderzoekslocatie houden zeer waarschijnlijk verband met het feit dat daar het opslagdepot van Grondbank GMG gesitueerd is geweest. Het opslagdepot was destijds voorzien van een halfverharding met puin. De waarnemingen komen overeen met eerdere waarnemingen van bodemonderzoek uit 2004.

De meetgegevens van de zuurgraad (pH), de elektrisch geleidbaarheid (EC) en de grondwaterstand zijn opgenomen in tabel 4.2.

Tabel 4.2 Grondwaterbemonsteringsgegevens

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)			GWS (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)
5	3,00	-	4,00	1,94	6,80	987
6	2,50	-	3,50	2,08	6,42	820
7	2,00	-	3,00	2,24	6,73	570
8	2,00	-	3,00	1,21	6,80	785
9	2,00	-	3,00	1,19	7,00	142
10	2,00	-	3,00	1,05	6,73	850
11	2,00	-	3,00	1,18	7,00	715
12	2,00	-	3,00	0,92	6,69	1012
13	2,00	-	3,00	1,88	6,40	689
14	2,00	-	3,00	2,22	6,50	689
15	2,00	-	3,00	2,09	6,69	854
16	2,00	-	3,00	2,61	6,69	820

Het geleidingsvermogen (EC) van het grondwater bij peilbuis 9 is relatief laag en van het grondwater bij peilbuis 12 relatief hoog. Het is onbekend waardoor dit kan zijn veroorzaakt. Uit de analyseresultaten blijkt dat dit niet heeft geleid tot noemenswaardige chemische verontreinigingen.

De gemeten waarden voor de zuurgraad (pH) en geleidbaarheid (EC) in het grondwater bij de overige peilbuizen zijn normaal voor deze regio.

4.3 Analyseresultaten grond

4.3.1 Leeflaag

De analyseresultaten van de grond en de interpretatie zijn opgenomen in tabel 4.3 en 4.4.

Tabel 4.3 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie (leeflaag)

Monsteromschrijving	61t/m66		61t/m66		67t/m72		67t/m72	
Diepte (m -mv)	(0,0-0,5)		(0,5-1,0)		(0,0-0,5)		(0,5-1,0)	
Lutum (%)	26,0		26,0		26,0		26,0	
Humus (%)	2,5		2,5		2,5		2,5	
METALEN								
arseen (As)	20	-	<4,0	-	19	-	<4,0	-
cadmium (Cd)	<0,17	-	<0,17	-	0,25	-	<0,17	-
chroom (Cr)	30	-	28	-	23	-	28	-
koper (Cu)	12	-	14	-	6,6	-	12	-
kwik (Hg)	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-
lood (Pb)	<13	-	<13	-	19	-	<13	-
nikkel (Ni)	24	-	32	-	16	-	33	-
zink (Zn)	44	-	44	-	35	-	39	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN								
PAK (som 10)	0,016	-	n.a.	-	0,21	-	0,015	-
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie (C10-C40)	<20	-	<20	-	<20	-	38	+
EOX	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-

Tabel 4.4 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie (leeflaag)

Monsteromschrijving	73t/m78		73t/m78		79t/m84		79t/m84	
Diepte (m -mv)	(0,0-0,5)		(0,5-1,0)		(0,0-0,5)		(0,5-1,0)	
Lutum (%)	14,0		14,0		14,0		14,0	
Humus (%)	3,0		3,0		3,0		3,0	
METALEN								
arseen (As)	7,2	-	7,4	-	6,1	-	5,3	-
cadmium (Cd)	0,21	-	0,20	-	0,20	-	0,19	-
chroom (Cr)	20	-	<15	-	<15	-	17	-
koper (Cu)	8,1	-	7,2	-	6,9	-	7,9	-
kwik (Hg)	<0,05	-	0,10	-	<0,05	-	0,17	-
lood (Pb)	17	-	16	-	17	-	18	-
nikkel (Ni)	13	-	11	-	10	-	12	-
zink (Zn)	37	-	31	-	31	-	34	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN								
PAK (som 10)	0,33	-	0,48	-	0,85	-	0,36	-
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie (C10-C40)	<20	-	<20	-	27	+	<20	-
EOX	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-

n.a. niet aantoonbaar

Tauw

Kenmerk R001-4551124DTL-cmn-V01-NL

4.3.2 Overig terrein

De analyseresultaten van de grond en de interpretatie zijn opgenomen in tabel 4.5, 4.6 en 4.7.

Tabel 4.5 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie

Monsteromschrijving	6+17+53 +55+58		9+10+49		8+18+47		1t/m5+7+56+59		43+46+48+ 50t/m52+54 +57+60	
Diepte (m -mv)	(0,0-0,5)		(0,0-0,5)		(0,0-0,5)		(0,0-0,5)		(0,0-0,5)	
Lutum (%)	18,0		24,0		2,0		2,0		24,0	
Humus (%)	3,2		3,2		2,0		2,0		3,2	
METALEN										
arseen (As)	<4,0	-	10	-	<4,0	-	<4,0	-	20	-
cadmium (Cd)	0,24	-	<0,17	-	0,19	-	<0,17	-	0,37	-
chroom (Cr)	<15	-	24	-	<15	-	<15	-	25	-
koper (Cu)	12	-	9,2	-	9,5	-	5,5	-	8,4	-
kwik (Hg)	0,08	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-
lood (Pb)	35	-	<13	-	15	-	<13	-	27	-
nikkel (Ni)	7,5	-	19	-	8,8	-	7,3	-	14	-
zink (Zn)	44	-	49	-	33	-	24	-	53	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	1,8	+	0,089	-	0,14	-	0,20	-	0,089	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	100	+	<20	-	<20	-	<20	-	<20	-
EOX	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-

n.a. niet aantoonbaar

Tabel 4.6 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie

Monsteromschrijving	11+19+20+38+ 40t/m42+44+45		15+24t/m31+39		12t/m14+22+ 23+32+34t/m37		4+5+7		6+8+17	
Diepte (m -mv)	(0,0-0,5)		(0,0-0,5)		(0,0-0,5)		ca. (0,5-2,0)		ca. (0,5-2,0)	
Lutum (%)	24,0		24,0		24,0		2,0		2,0	
Humus (%)	3,2		3,2		3,2		2,0		2,0	
METALEN										
arseen (As)	12	-	7,0	-	<4,0	-	<4,0	-	<4,0	-
cadmium (Cd)	0,39	-	0,30	-	0,34	-	<0,17	-	<0,17	-
chroom (Cr)	26	-	21	-	28	-	<15	-	<15	-
koper (Cu)	14	-	10	-	12	-	<5,0	-	<5,0	-
kwik (Hg)	0,07	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-
lood (Pb)	25	-	21	-	19	-	<13	-	<13	-
nikkel (Ni)	18	-	12	-	23	-	7,8	-	6,1	-
zink (Zn)	50	-	54	-	54	-	<17	-	<17	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
PAK (som 10)	0,29	-	0,51	-	n.a.	-	n.a.	-	0,32	-
OVERIGE STOFFEN										
minerale olie (C10-C40)	<20	-	27	+	<20	-	<20	-	24	+
EOX	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-

n.a. niet aantoonbaar

Tabel 4.7 Analyseresultaten grond (mg/kg d.s.) en interpretatie

Monsteromschrijving	9+12+19		10+18+20		15+16+21		10t/m15+ 18+20+21	
Diepte (m -mv)	ca. (0,5-2,0)		ca. (0,5-2,0)		ca. (0,0-2,0)		ca. (0,5-1,0)	
Lutum (%)	2,0		2,0		2,0		30,0	
Humus (%)	2,0		2,0		2,0		2,0	
METALEN								
arseen (As)	<4,0	-	<4,0	-	<4,0	-	7,7	-
cadmium (Cd)	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-	<0,17	-
chroom (Cr)	<15	-	<15	-	<15	-	24	-
koper (Cu)	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	9,1	-
kwik (Hg)	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-	<0,05	-
lood (Pb)	<13	-	<13	-	<13	-	20	-
nikkel (Ni)	15	+	8,5	-	7,8	-	17	-
zink (Zn)	25	-	<17	-	<17	-	30	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN								
PAK (som 10)	n.a.	-	n.a.	-	0,20	-	n.a.	-
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie (C10-C40)	<20	-	<20	-	<20	-	<20	-
EOX	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-	<0,30	-

n.a. niet aantoonbaar

4.4 Analyseresultaten grondwater

De analyseresultaten van het grondwater en de interpretatie zijn opgenomen in de tabellen 4.8, 4.9 en 4.10.

Tabel 4.8 Analyseresultaten grondwater (µg/l) en interpretatie

Peilbuis	5		6		7		8		9	
Filterdiepte (m -mv)	(3,0-4,0)		(2,5-3,5)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)	
METALEN										
arseen (As)	14	+	19	+	41	++	<5,0	-	20	+
cadmium (Cd)	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
chroom (Cr)	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
koper (Cu)	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
kwik (Hg)	0,05	-	<0,03	-	0,04	-	0,05	-	<0,03	-
lood (Pb)	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-
nikkel (Ni)	<5,0	-	5,5	-	<5,0	-	21	+	<5,0	-
zink (Zn)	<2,0	-	2,4	-	2,1	-	4,7	-	97	+
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
benzeen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tolueen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
ethylbenzeen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
xylenen (som)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
naftaleen	<0,2	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-

Tauw

Kenmerk R001-4551124DTL-cmn-V01-NL

Peilbuis	5		6		7		8		9	
Filterdiepte (m -mv)	(3,0-4,0)		(2,5-3,5)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
trichloormethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tetra(chloormethaan)	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
1,2-dichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
1,1,1-trichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
1,1,2-trichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tri(chlooretheen)	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tetrachl.etheen (per)	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
monochloorbenzeen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
dichloorbenzenen (som)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
MINERALE OLIE										
fracties (C10-C40)	<50	-	<50	-	<50	-	<50	-	<50	-

n.a. niet aantoonbaar

Tabel 4.9 Analyseresultaten grondwater (µg/l) en interpretatie

Peilbuis	10		11		12		13		14	
Filterdiepte (m -mv)	(2,0-3,0)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)		(2,0-3,0)	
METALEN										
arseen (As)	44	++	8,9	-	11	+	<5,0	-	<5,0	-
cadmium (Cd)	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-	<0,10	-
chroom (Cr)	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
koper (Cu)	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-	<2,0	-
kwik (Hg)	<0,03	-	<0,03	-	<0,03	-	<0,03	-	<0,03	-
lood (Pb)	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-
nikkel (Ni)	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-	<5,0	-
zink (Zn)	2,0	-	90	+	97	+	8,9	-	<2,0	-
AROMATISCHE VERBINDINGEN										
benzeen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tolueen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
ethylbenzeen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
xylenen (som)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
naftaleen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
trichloormethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tetra(chloormethaan)	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
1,2-dichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
1,1,1-trichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
1,1,2-trichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tri(chlooretheen)	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
tetrachl.etheen (per)	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
monochloorbenzeen	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-	<0,1	-
dichloorbenzenen (som)	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
MINERALE OLIE										
fracties (C10-C40)	<50	-	<50	-	<50	-	<50	-	<50	-

n.a. niet aantoonbaar

Tabel 4.10 Analyseresultaten grondwater (µg/l) en interpretatie

Peilbuis	15		16	
Filterdiepte (m -mv)	(2,0-3,0)		(2,0-3,0)	
METALEN				
arseen (As)	14	+	<5,0	-
cadmium (Cd)	<0,10	-	0,18	-
chroom (Cr)	<2,0	-	<2,0	-
koper (Cu)	<2,0	-	4,2	-
kwik (Hg)	0,03	-	<0,03	-
lood (Pb)	<5,0	-	<5,0	-
nikkel (Ni)	<5,0	-	5,7	-
zink (Zn)	6,4	-	4,2	-
AROMATISCHE VERBINDINGEN				
benzeen	<0,1	-	<0,1	-
tolueen	<0,1	-	<0,1	-
ethylbenzeen	<0,1	-	<0,1	-
xylenen (som)	n.a.	-	n.a.	-
naftaleen	<0,1	-	<0,1	-
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
trichloormethaan	<0,1	-	<0,1	-
tetra(chloormethaan)	<0,1	-	<0,1	-
1,2-dichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-
1,1,1-trichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-
1,1,2-trichloorethaan	<0,1	-	<0,1	-
tri(chlooretheen)	<0,1	-	<0,1	-
tetrachl.etheen (per)	<0,1	-	<0,1	-
monochloorbenzeen	<0,1	-	<0,1	-
dichloorbenzenen (som)	n.a.	-	n.a.	-
MINERALE OLIE				
minerale olie (C10-C40)	<50	-	<50	-

n.a. niet aantoonbaar

4.5 Toetsing van de hypothese

Leeflaag

Als hypothese werd gesteld dat in de grond streefwaarde-overschrijdingen aanwezig kunnen zijn. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt deze hypothese aanvaard.

Overig terrein

Als hypothese werd gesteld dat in de grond streefwaarde-overschrijdingen kunnen voorkomen en dat in het grondwater sprake is van verhoogde achtergrondconcentraties van zware metalen. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt deze hypothese aanvaard.

Tauw

5 Samenvatting en conclusies

5.1 Aanleiding en doelstelling

Tauw heeft in opdracht van de gemeente Nijmegen een bodemonderzoek uitgevoerd op een locatie in de omgeving van de Teersdijk 1-35 / 39-165 (woonwagencentrum) en Streekweg 20-24 (regionaal opleidingscentrum bouw en metaal) in Nijmegen. De regionale ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 1.

De aanleiding voor dit bodemonderzoek is de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en bouwvergunningen voor woningen. Het doel van het onderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische bodemkwaliteit (grond en grondwater) om te kunnen beoordelen of dit belemmeringen vormt voor de voorgenomen activiteiten.

5.2 Onderzoeksresultaten

Vooronderzoek

Op een deel van de onderzoekslocatie hebben in het verleden autosloopwerkzaamheden plaatsgevonden. Dit deel is reeds gesaneerd middels een leeflaag van klei van circa één meter dikte. In het zuidwesten is tot 2004 een monsternamedepot van Grondbank GMG geweest. Verder hebben op de onderzoekslocatie voor zover bekend geen verdachte activiteiten plaatsgevonden. Uit oude bodemonderzoeken blijkt dat wel licht verhoogde gehalten in de grond en het grondwater zijn aangetroffen en dat plaatselijk in het grondwater nikkel en arseen tot boven de interventiewaarde zijn gemeten.

Resultaten leeflaag

In het westelijk deel van het leeflaag-terrein zijn lichte puinbijmengingen waargenomen. Visueel is op het maaiveld en in de grond geen asbest aangetroffen. Analytisch wordt in de leeflaag plaatselijk een gehalte van minerale olie boven de streefwaarde gemeten. De overige NEN-parameters zijn niet gemeten in gehalten boven de streefwaarden.

Resultaten overig terrein

In het midden en in het zuidwesten van de onderzoekslocatie zijn lichte tot matige bijmengingen van puindelen waargenomen. De puinbijmengingen in het zuidwesten zijn te relateren aan het voormalig opslagterrein van de Grondbank GMG. Visueel is geen asbest op het maaiveld danwel in de opgeboorde grond aangetroffen.

Analytisch is in het mengmonster van de puinhoudende bovengrond (zuidwestelijk deel) PAK en minerale olie licht verhoogd boven de streefwaarden gemeten. Verder zijn in de bovengrond geen van de geanalyseerde NEN-parameters aangetoond in gehalten boven de streefwaarde en/of detectiegrens.

In de ondergrond is plaatselijk minerale olie zeer licht verhoogd boven de streefwaarde gemeten. Verder zijn in de ondergrond geen van de geanalyseerde NEN-parameters gemeten in gehalten die de streefwaarde en/of detectiegrens overschrijden.

Grondwater
In het grondwater ter plaatse van peilbuis 7 en 10 overschrijdt de concentratie aan arseen de tussenwaarde. In het grondwater ter plaatse van peilbuis 5, 6, 9, 12 en 14 overschrijdt de concentratie aan arseen de streefwaarde. In het grondwater ter plaatse van peilbuis 9, 11 en 12 overschrijdt de concentratie aan zink de streefwaarde. In het grondwater ter plaatse van peilbuis 8 overschrijdt de concentratie aan nikkel de streefwaarde. De overige geanalyseerde parameters zijn gemeten in concentraties beneden de streefwaarde en/of detectiegrens.

In het grondwater van peilbuis 13, 14 en 16 zijn geen van de geanalyseerde parameters gemeten in concentraties boven de streefwaarde en/of detectiegrens.

5.3 Conclusies

Leeflaag
Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden gesteld dat de leeflaag nagenoeg vrij is van verontreinigingen, met uitzondering van een zeer licht verhoogde olie gehalte (> streefwaarde). Opgemerkt wordt dat onder de leeflaag (> 1 m -mv) geen onderzocht is verricht. Het is bekend dat de grond onder de leeflaag per definitie verontreinigd is.

Overig terrein
Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden gesteld dat het overig terrein nagenoeg vrij is van verontreinigingen, met uitzondering van enkele zeer licht verhoogde gehalten (streefwaarde overschrijdingen). Deze licht verhoogd gemeten zijn te relateren aan de aanwezigheid van bodemvreemde materialen (puin, glas, plastic) welke zeer waarschijnlijk verband houden met de voormalige activiteiten in het zuidwesten (monsternamedepot Grondbank). De gemeten gehalten zijn dusdanig gering verhoogd dat ze geen risico's vormen voor de mens en het milieu. De licht tot matig verhoogde concentraties van arseen, nikkel en zink zijn van nature verhoogde achtergrondconcentraties. In de omgeving komen vaker verhoogde concentraties van arseen, nikkel en zink voor. Deze resultaten geven geen aanleiding voor vervolgonderzoek.

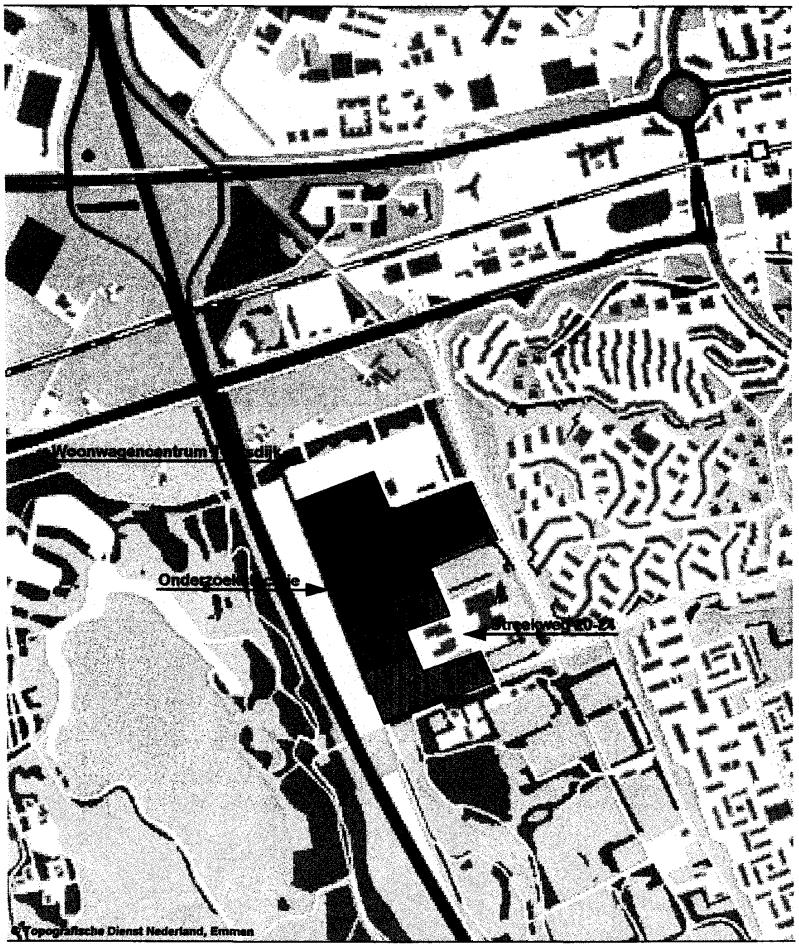
Op basis van de onderzoeksresultaten zijn er ons inziens geen milieuhygiënische belemmeringen aanwezig voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en bouwvergunningen.

1

Bijlage

Regionale ligging van de onderzoekslocatie

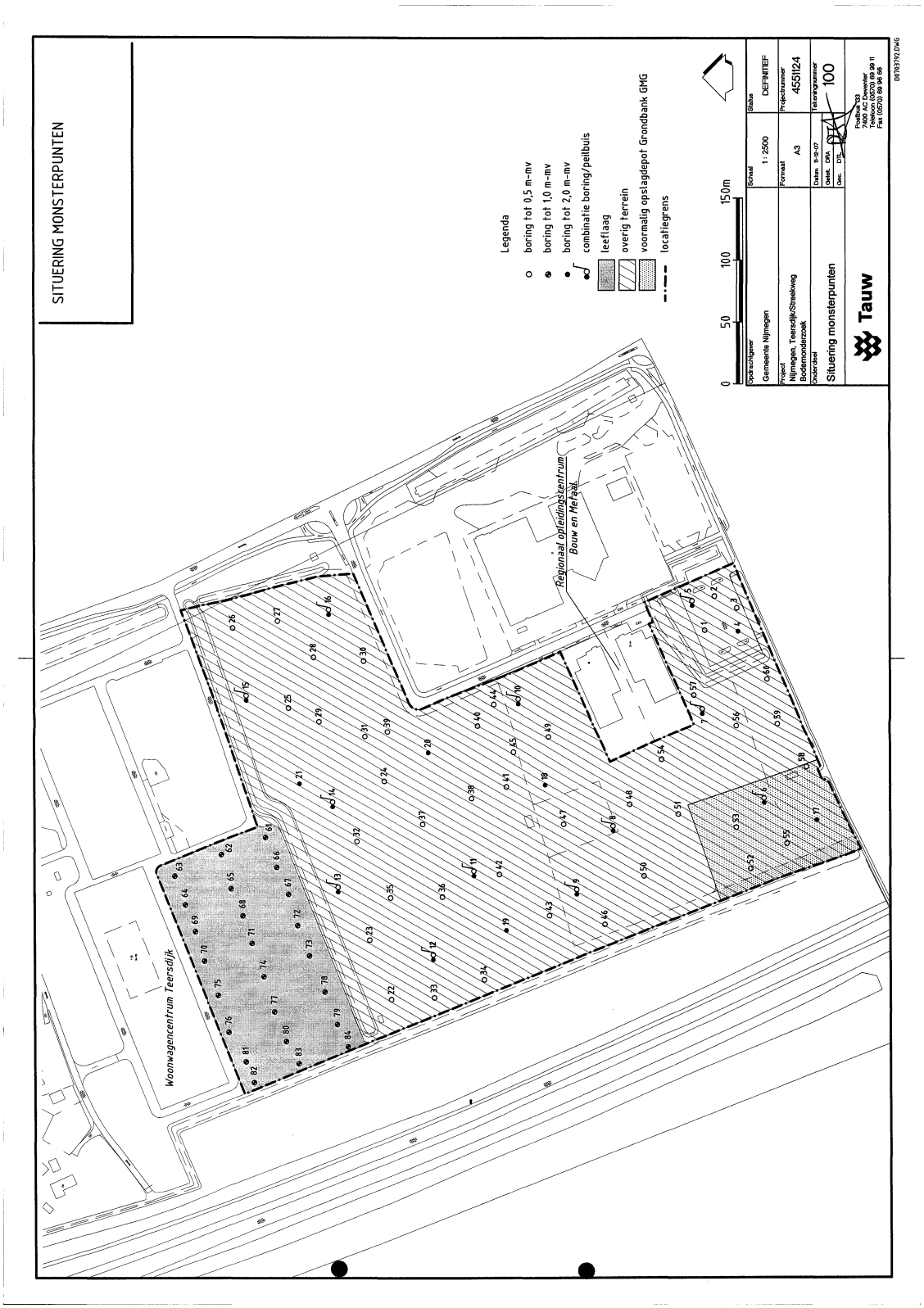
Figuur b1.1 Regionale ligging van de onderzoekslocatie (schaal 1:10.000)

Bijlage

2

Onderzoekslocatie met monsterpunten

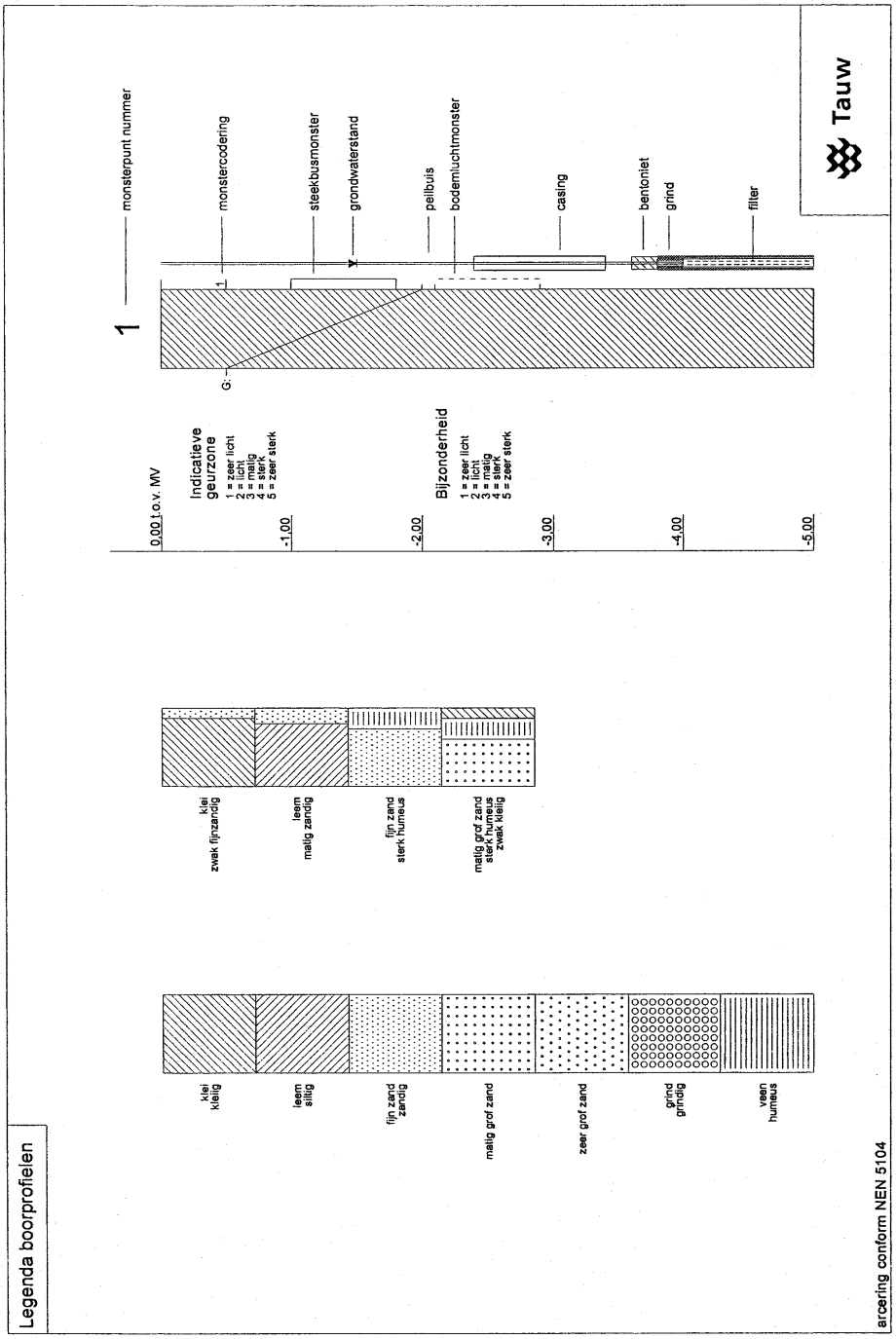

SITUERING MONSTERPUNTEN
Legenda
boring tot 0,5 m-mv
boring tot 1,0 m-mv
boring tot 2,0 m-mv
combinatie boring/peilbuis
leeflaag
overig terrein
voormalig opslagdepot Grondbank GMG
locatiegrens
0
50
100
150m
Regionaal opleidingscentrum Bouw en Metaal
Woonwagencentrum Teersdijk
Opdrachtgever
Gemeente Nijmegen
Project
Nijmegen, Teersdijk/Steelweg
Bodemonderzoek
Onderdeel
Situering monsterpunten
Schaal
1: 2500
Formaat
A3
Getek. DRA
Gec. DTL
Status
DEFINITIEF
Projectnummer
455l124
Tekeningnummer
100
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 89 11
Fax (0570) 69 89 99
D0703702.DWG

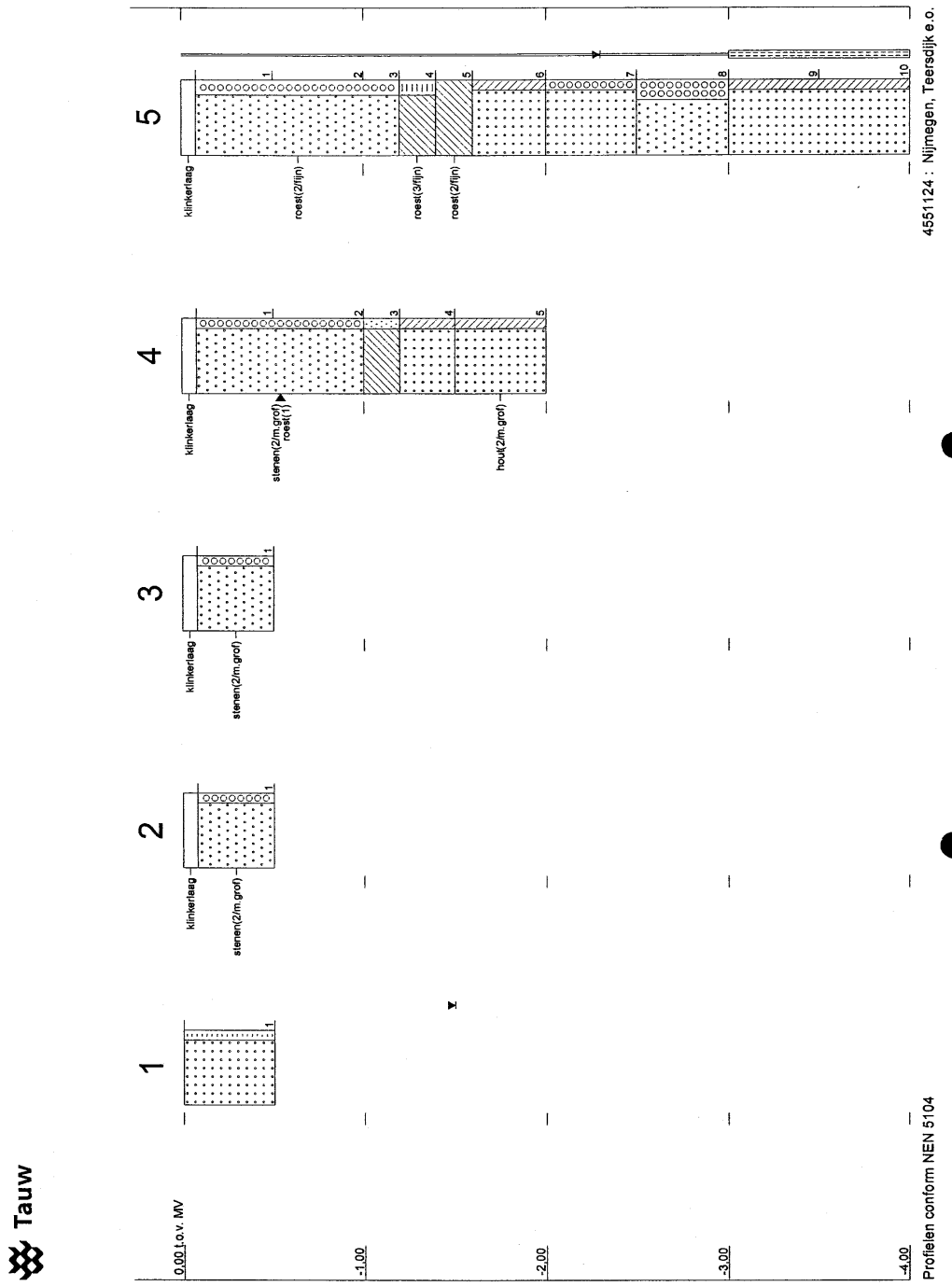

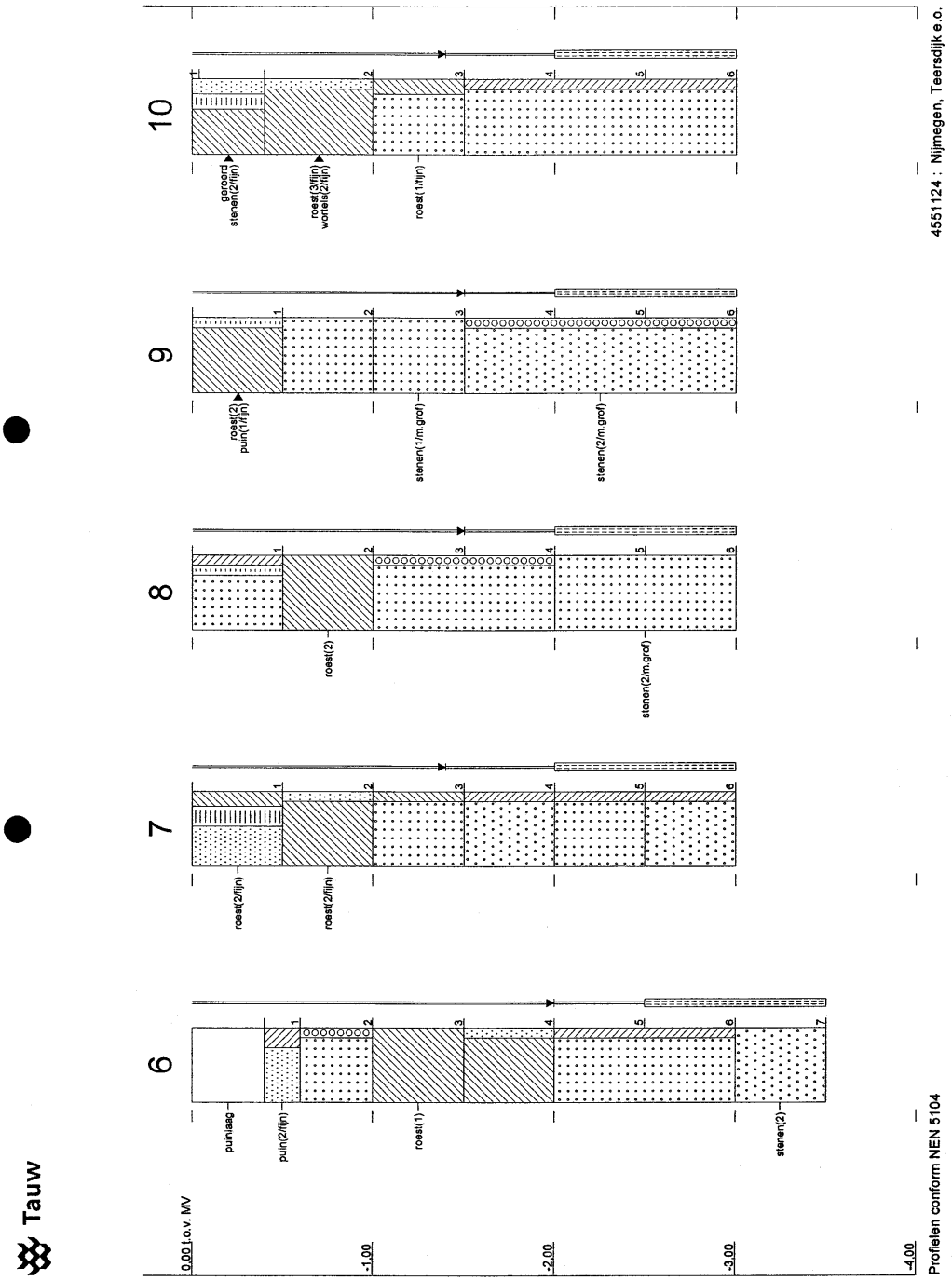
Bijlage

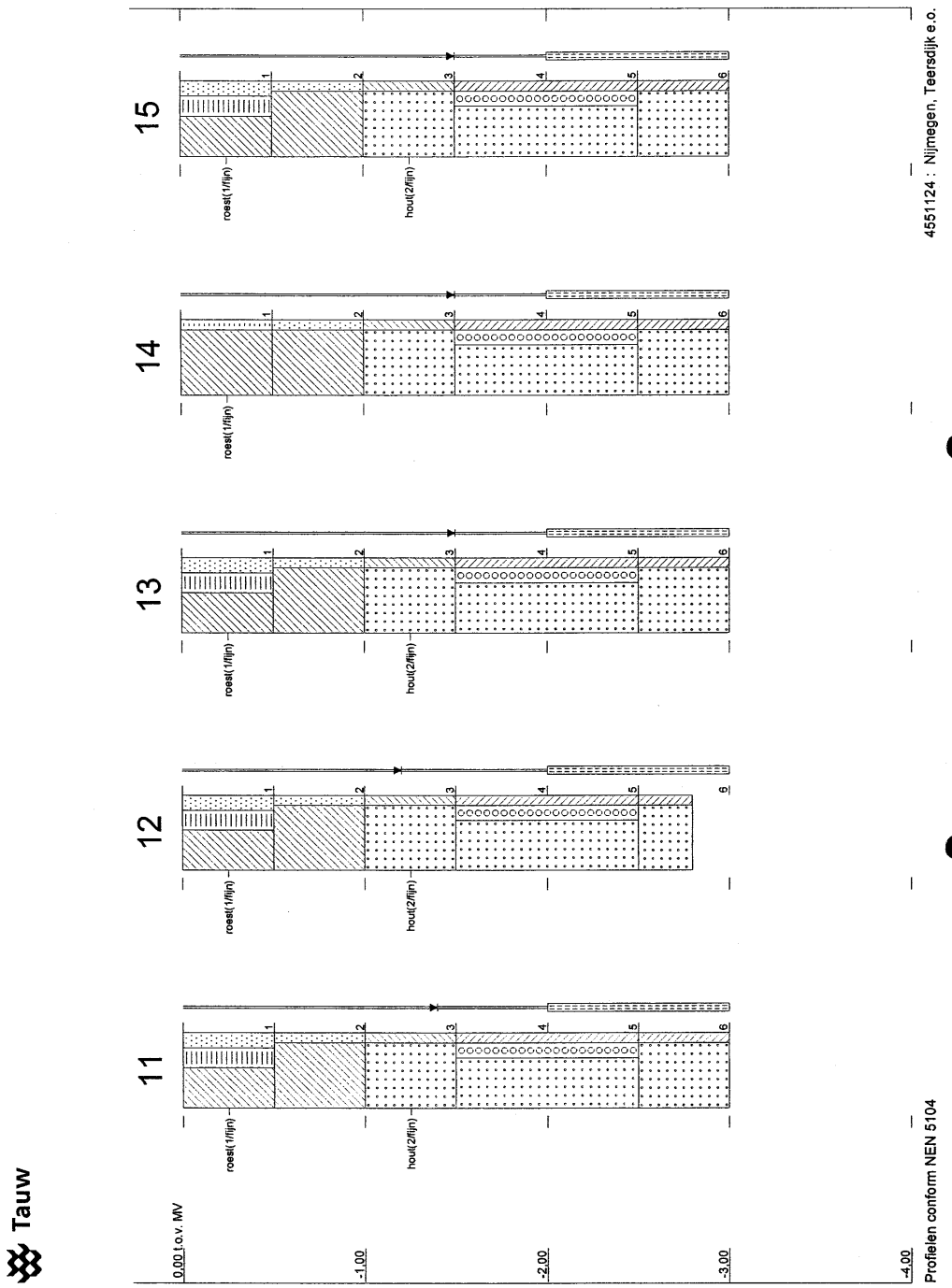
3

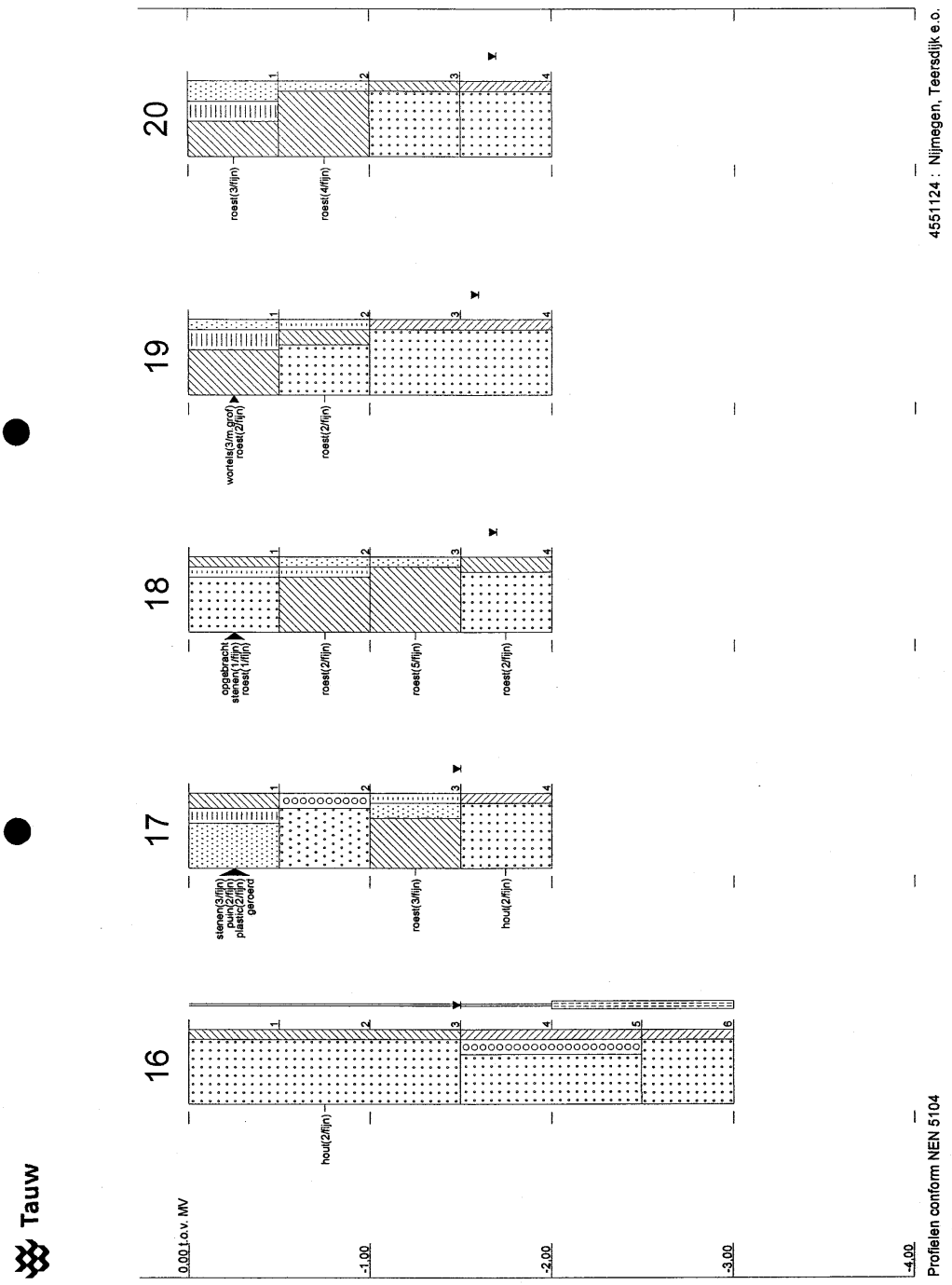
Boorprofielen

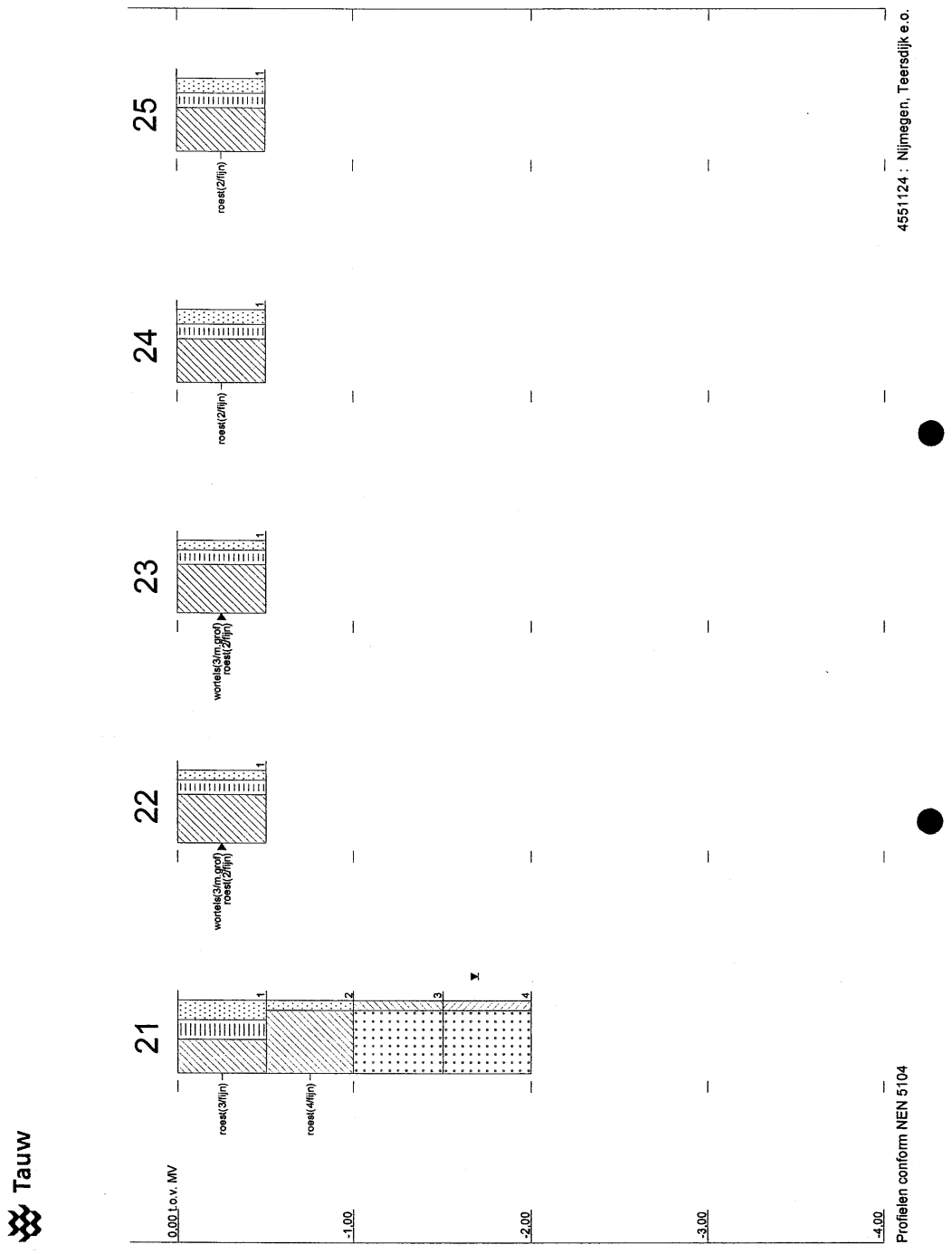

Tauw
monsterpunt nummer
1
monstercodering
steekbusmonster
grondwaterstand
peilbuis
bodemluchtmonster
casing
bentoniet
grind
filter
G
0,00 t.o.v. MV
Indicatieve geurzone
1 = zeer licht
2 = licht
3 = matig
4 = sterk
5 = zeer sterk
Bijzonderheid
1 = zeer licht
2 = licht
3 = matig
4 = sterk
5 = zeer sterk
-1,00
-2,00
-3,00
-4,00
-5,00
klei zwak fijnzandig
leem matig zandig
fijn zand sterk humeus
matig grof zand sterk humeus zwak kleihg
klei kleihg
leem siltig
fijn zand zandig
matig grof zand
zeer grof zand
grind grindig
veen humeus
Legenda boorprofielen
arcering conform NEN 5104

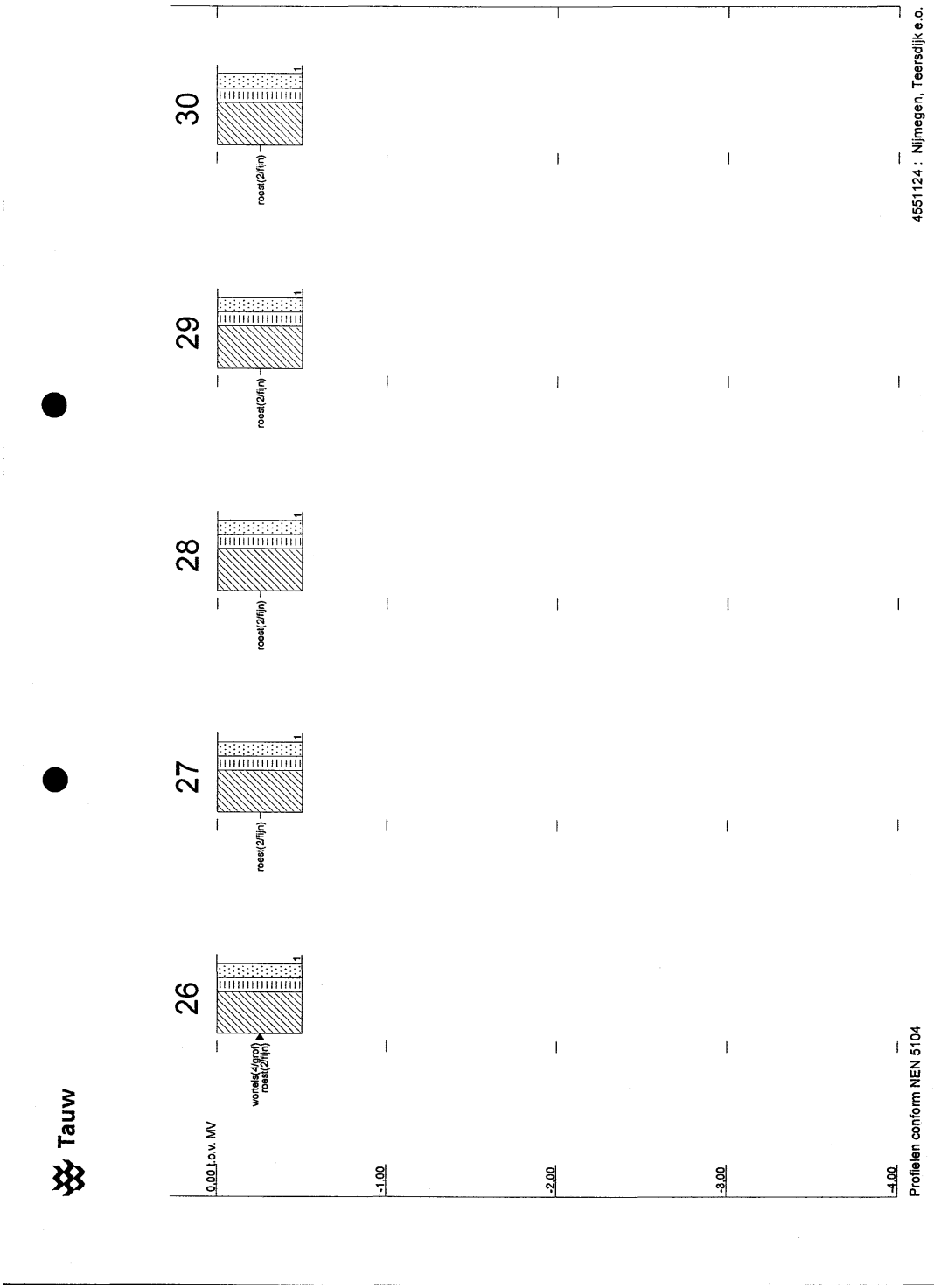

Tauw
5
klinkerlaag
roest(2/fijn)
roest(3/fijn)
roest(2/fijn)
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
4
klinkerlaag
stenen(2/m.grof)
roest(1)
hout(2/m.grof)
3
klinkerlaag
stenen(2/m.grof)
2
klinkerlaag
stenen(2/m.grof)
1
0,00 t.o.v. MV
-1,00
-2,00
-3,00
-4,00
Profielen conform NEN 5104

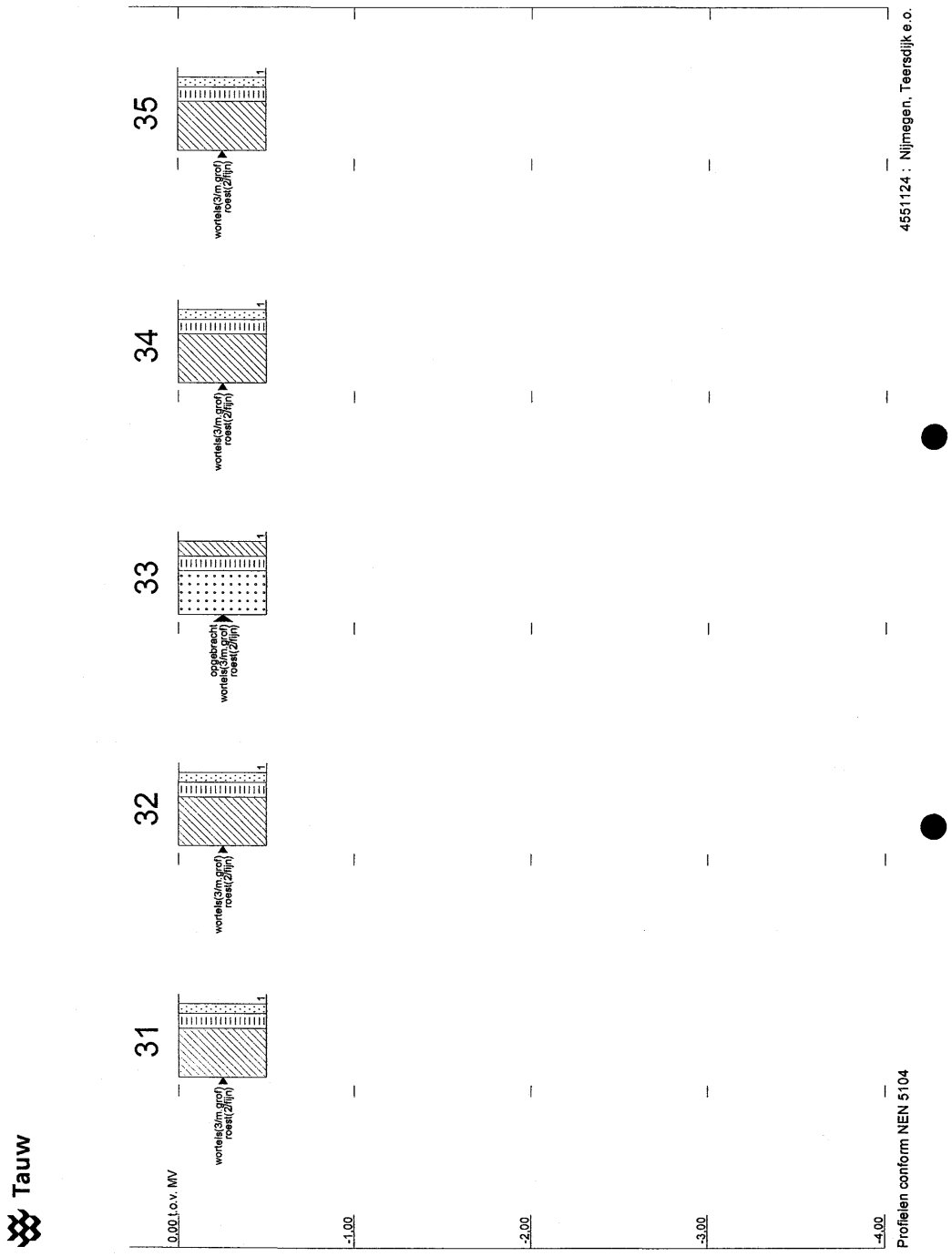

10
9
8
7
6
gecoard steren(2/fijn)
roest(3/fijn) wortels(2/fijn)
roest(1/fijn)
roest(2) puin(1/fijn)
stenen(1/m.grof)
stenen(2/m.grof)
roest(2)
stenen(2/m.grof)
roest(2/fijn)
roest(2/fijn)
puinlaag
puin(2/fijn)
roest(1)
stenen(2)
0,00 t.o.v. MV
-1,00
-2,00
-3,00
-4,00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104
Tauw

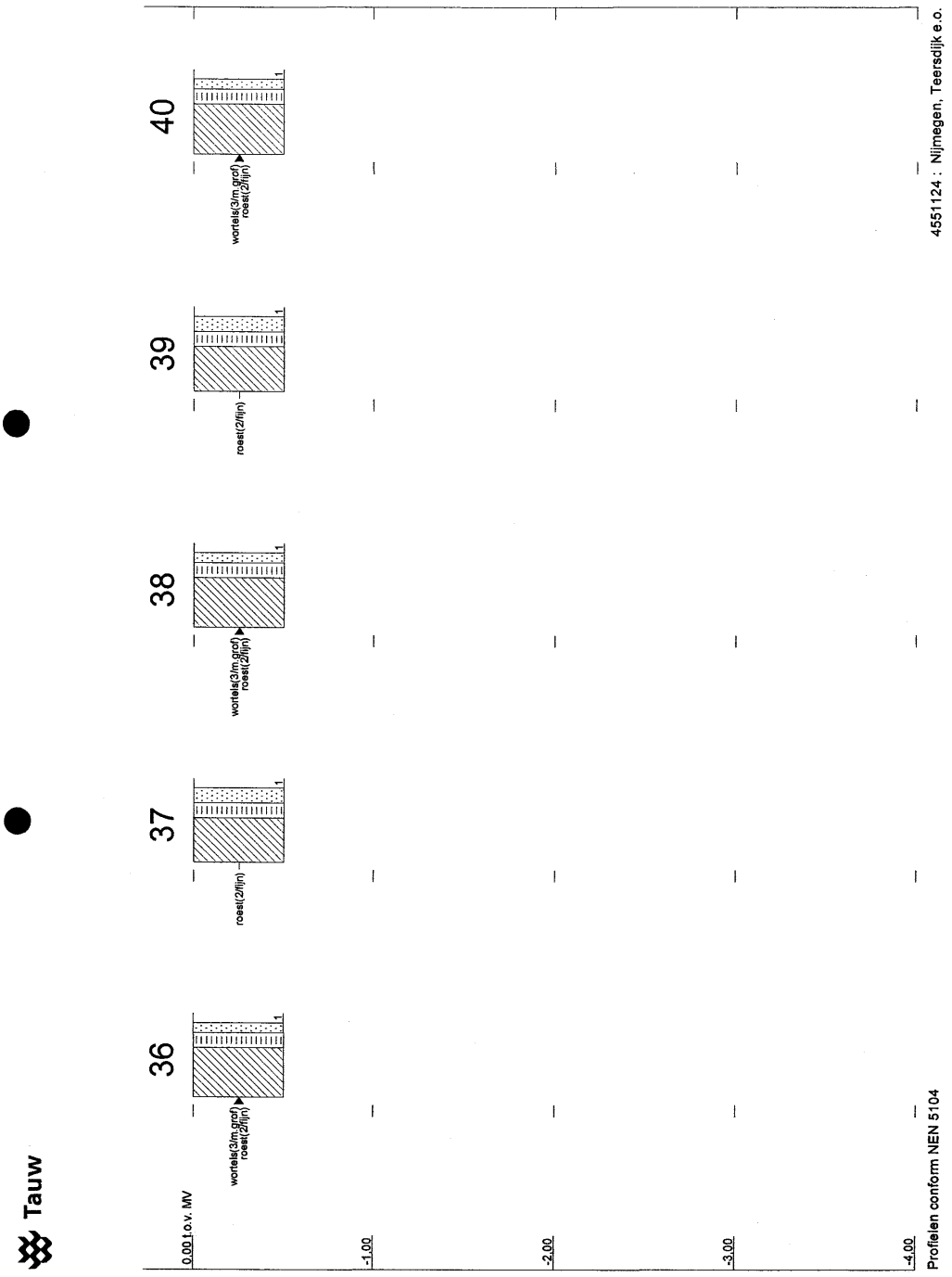

15
14
13
12
11
roest(1/fijn)
hout(2/fijn)
0,00 t.o.v. MV
-1,00
-2,00
-3,00
-4,00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104
Tauw

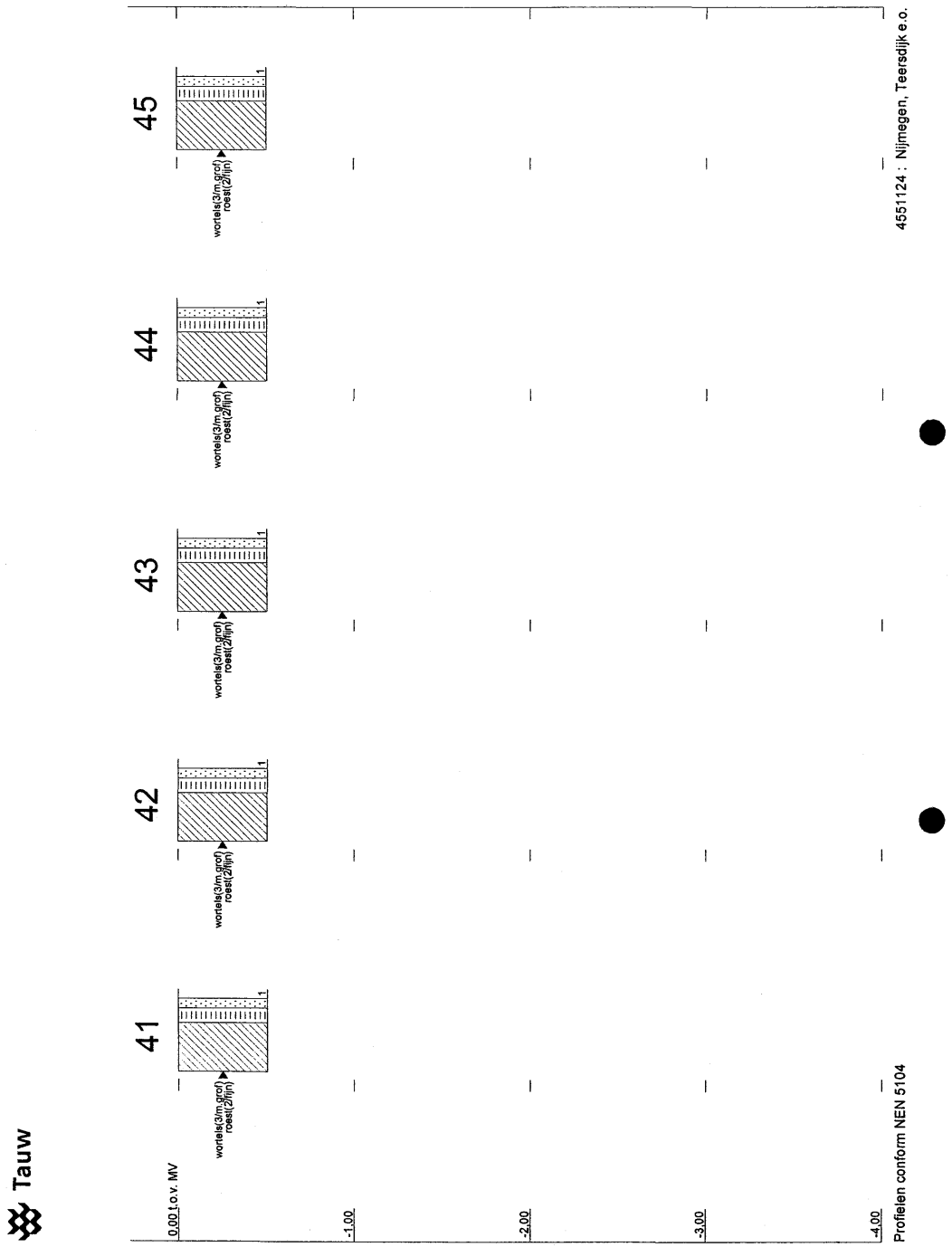

Tauw
20
19
18
17
16
roest(3/fijn)
roest(4/fijn)
wortels(3/m grof)
roest(2/fijn)
roest(2/fijn)
opgebracht
stenen(1/fijn)
roest(1/fijn)
roest(2/fijn)
roest(5/fijn)
roest(2/fijn)
stenen(3/fijn)
puin(2/fijn)
plastic(2/fijn)
geroerd
roest(3/fijn)
hout(2/fijn)
hout(2/fijn)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

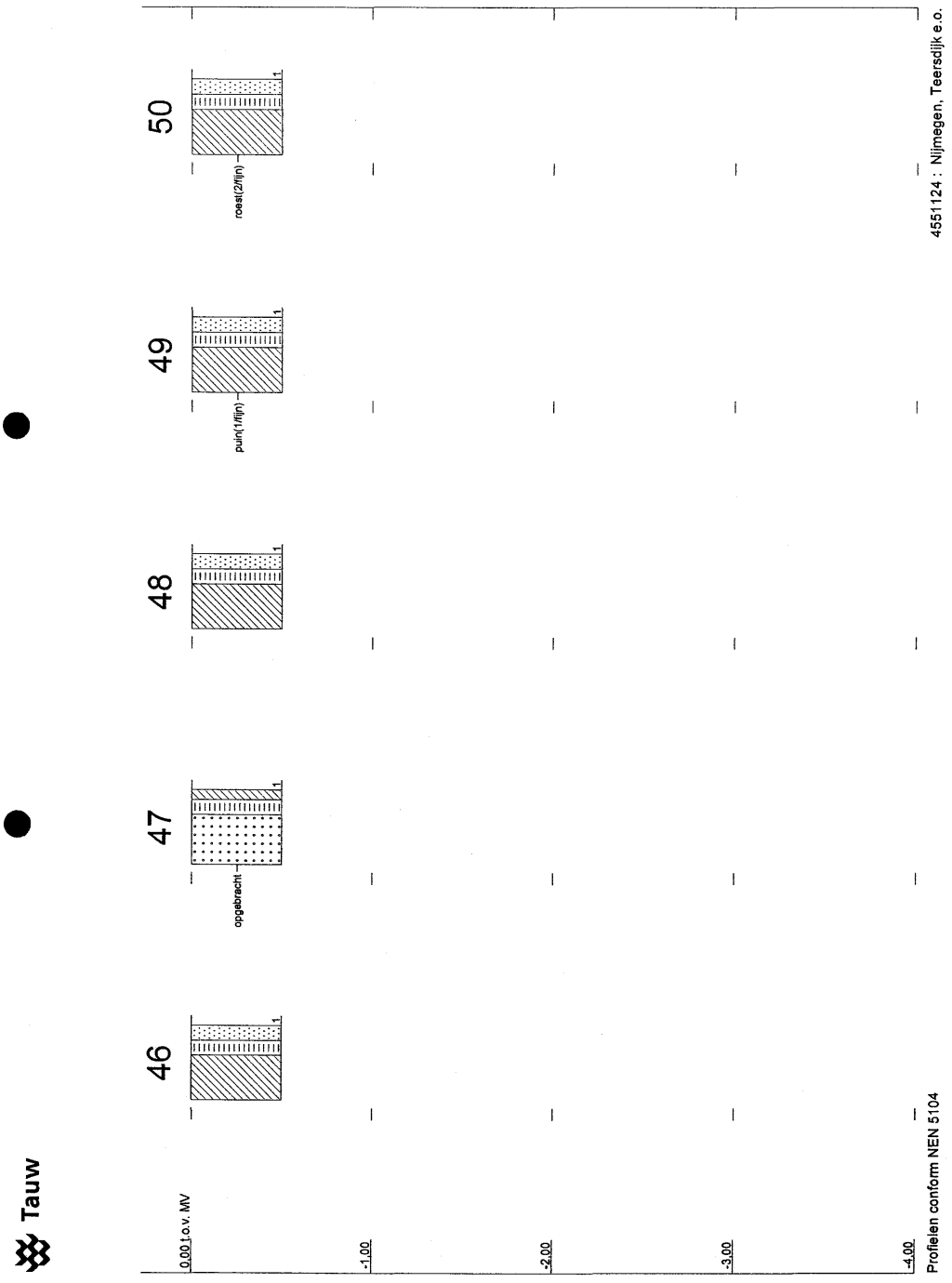

Tauw
25
24
23
22
21
roest(2/fijn)
wortels(3/m,grof)
roest(2/fijn)
roest(3/fijn)
roest(4/fijn)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

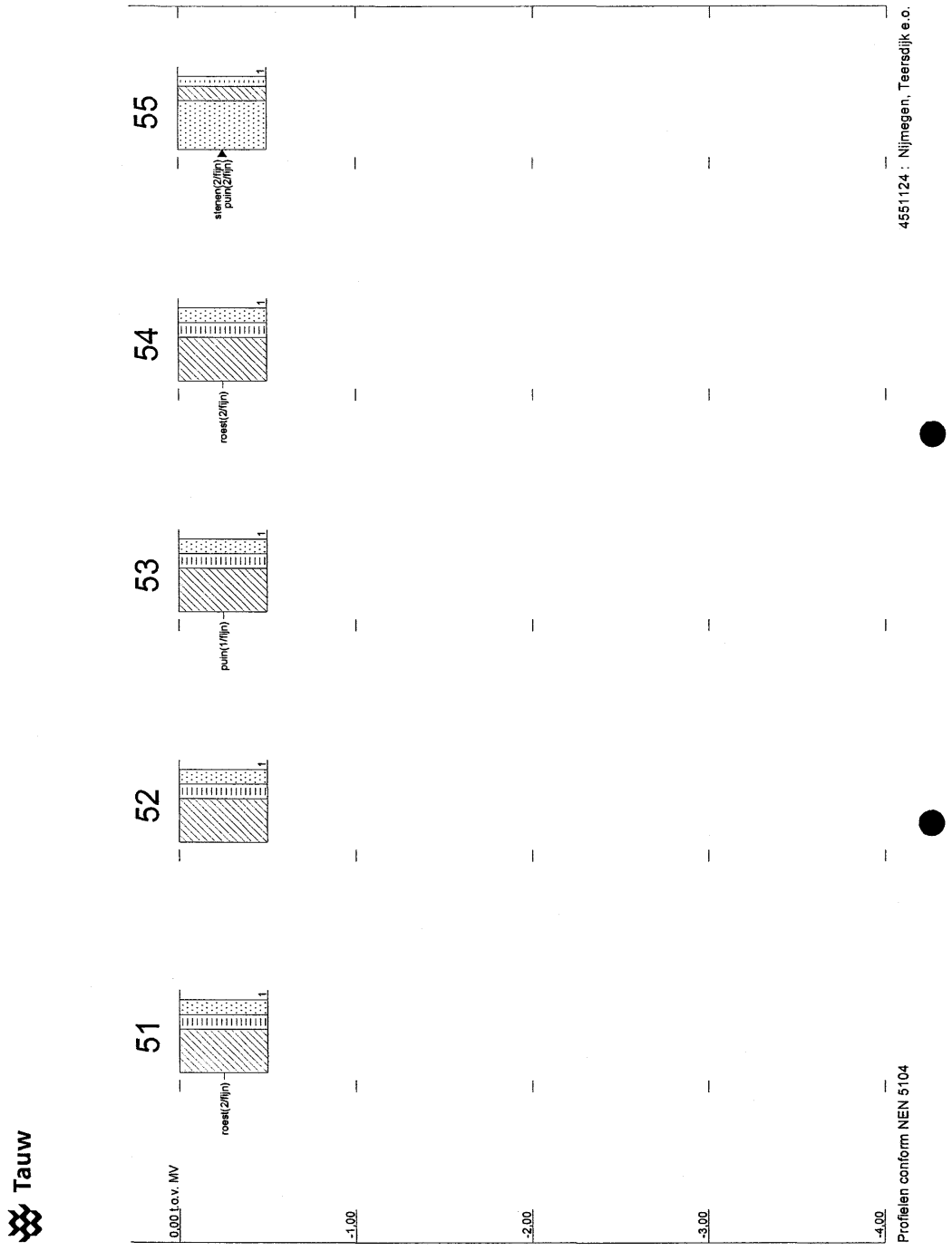

Tauw
26
27
28
29
30
wortels(4/m²)
roest(2/f/in)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

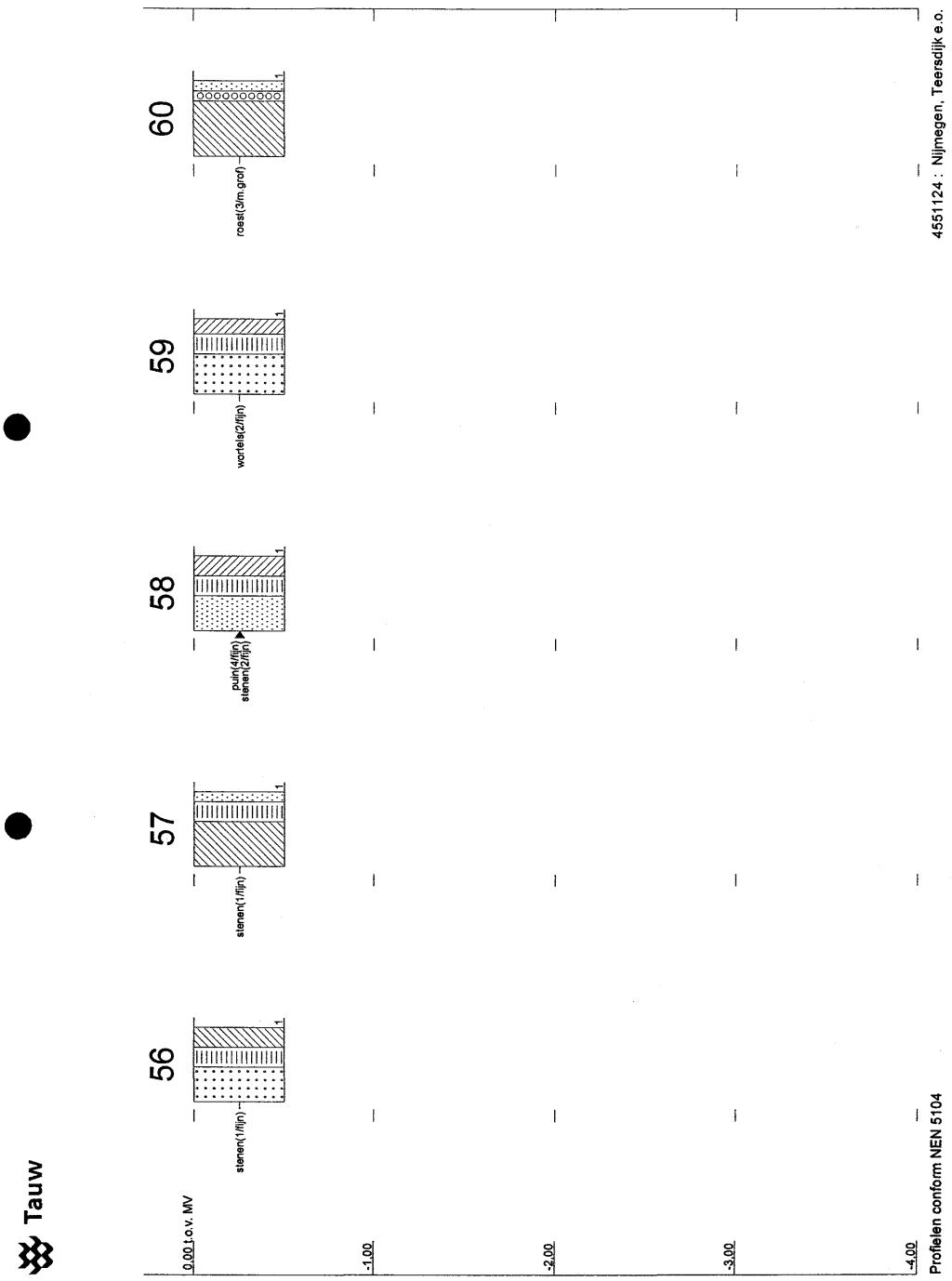

Tauw
31
32
33
34
35
wortels(3/m,grof)
roest(2/lijn)
opgebracht
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen. Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

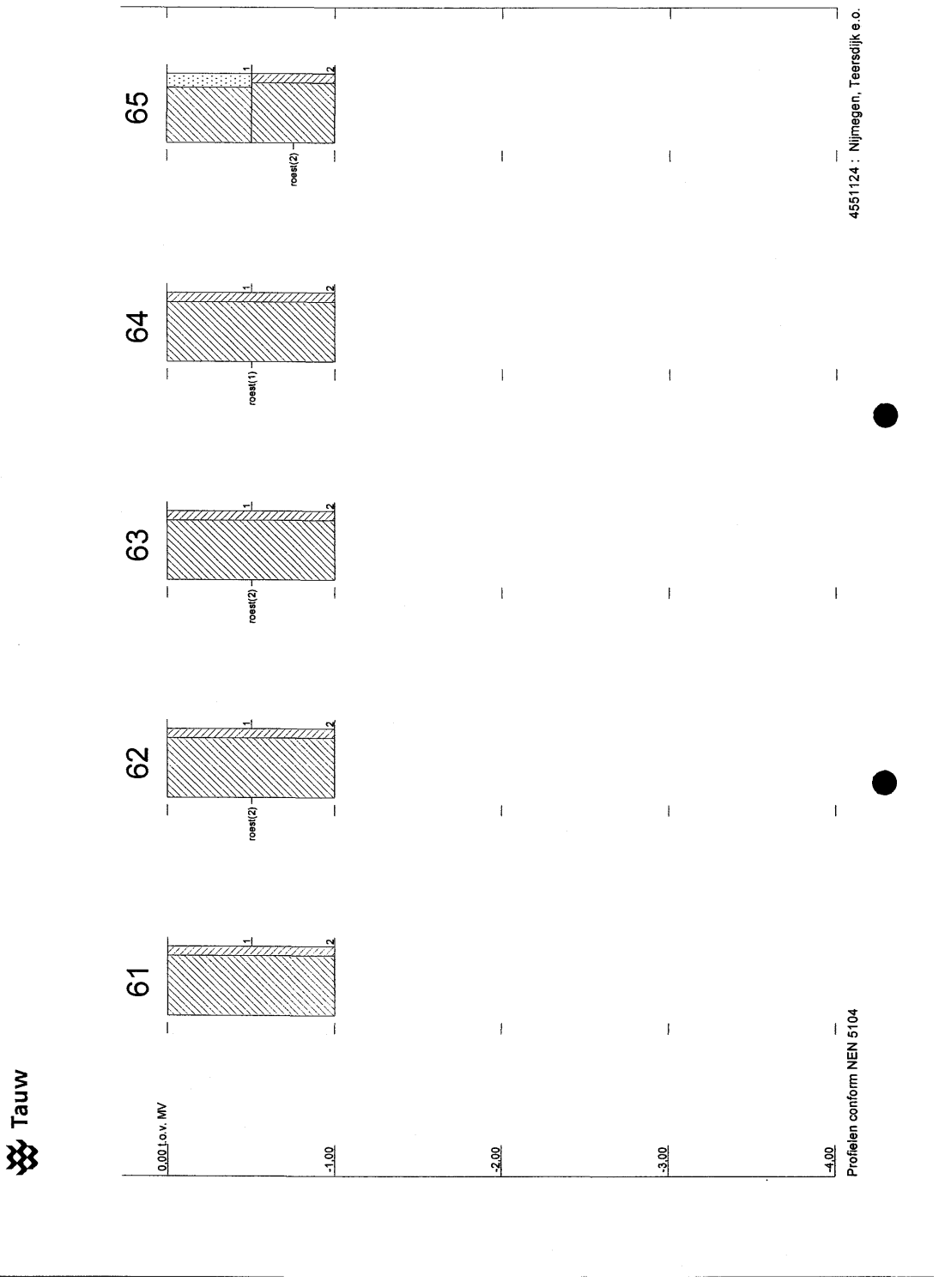

Tauw
36
37
38
39
40
wortels(3/m,grof)
roest(2/lijn)
roest(2/lijn)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

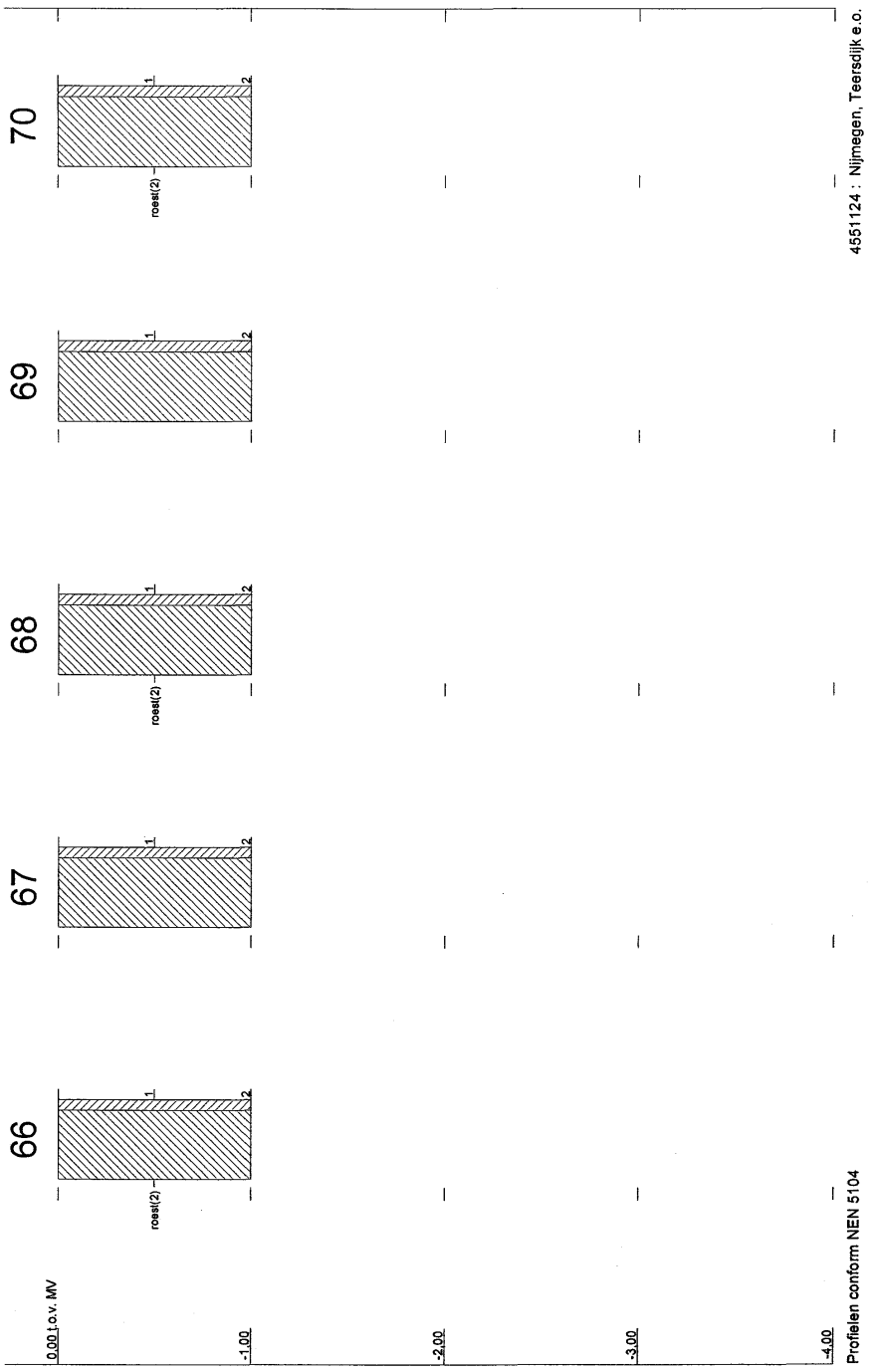

Tauw
45
44
43
42
41
wortels(3/m,grof)
roest(2/lijn)
1
0,00 t.o.v. MV
-1,00
-2,00
-3,00
-4,00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

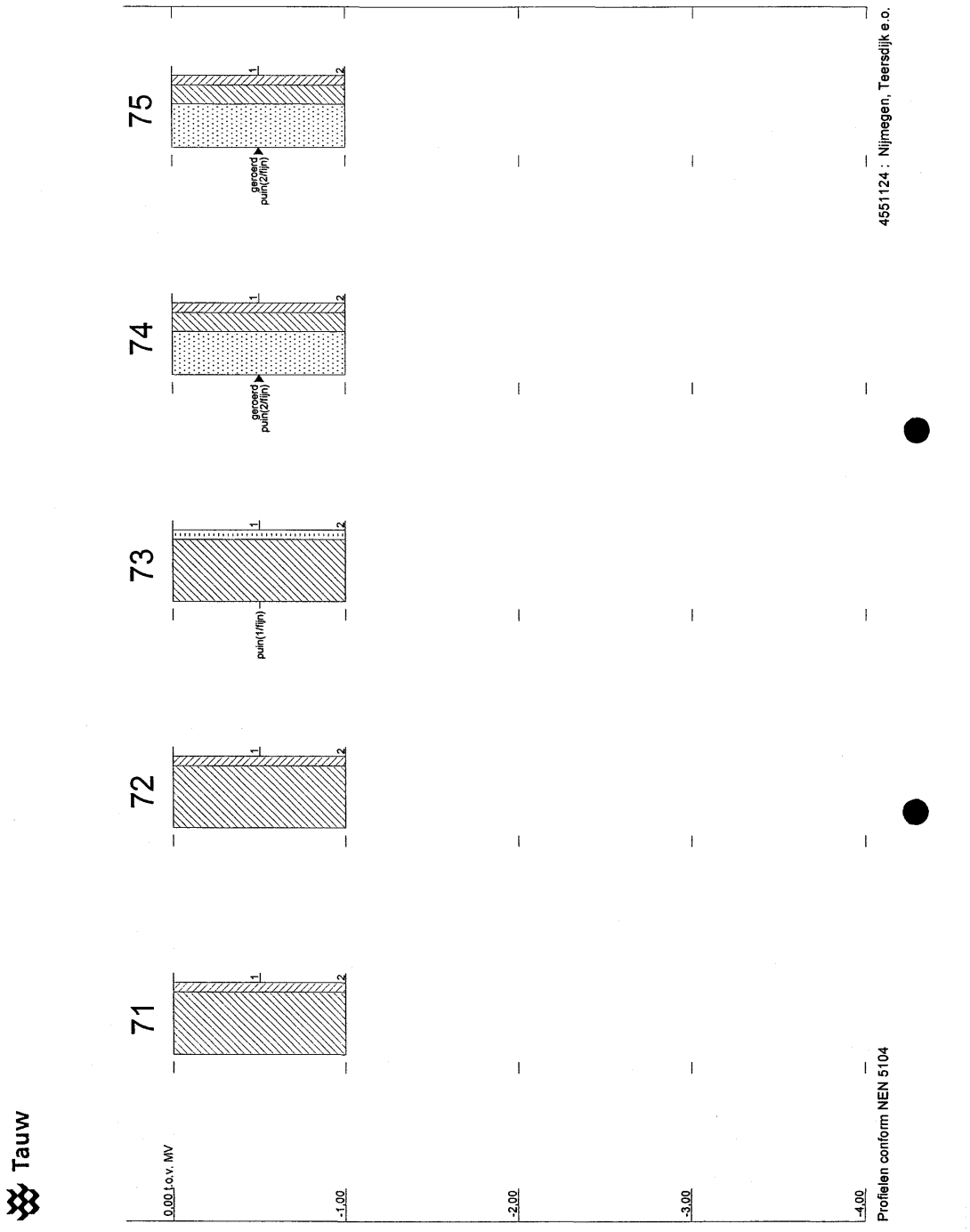

Tauw
46
47
48
49
50
opgebracht
puin(1/f/jn)
roest(2/f/jn)
1
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

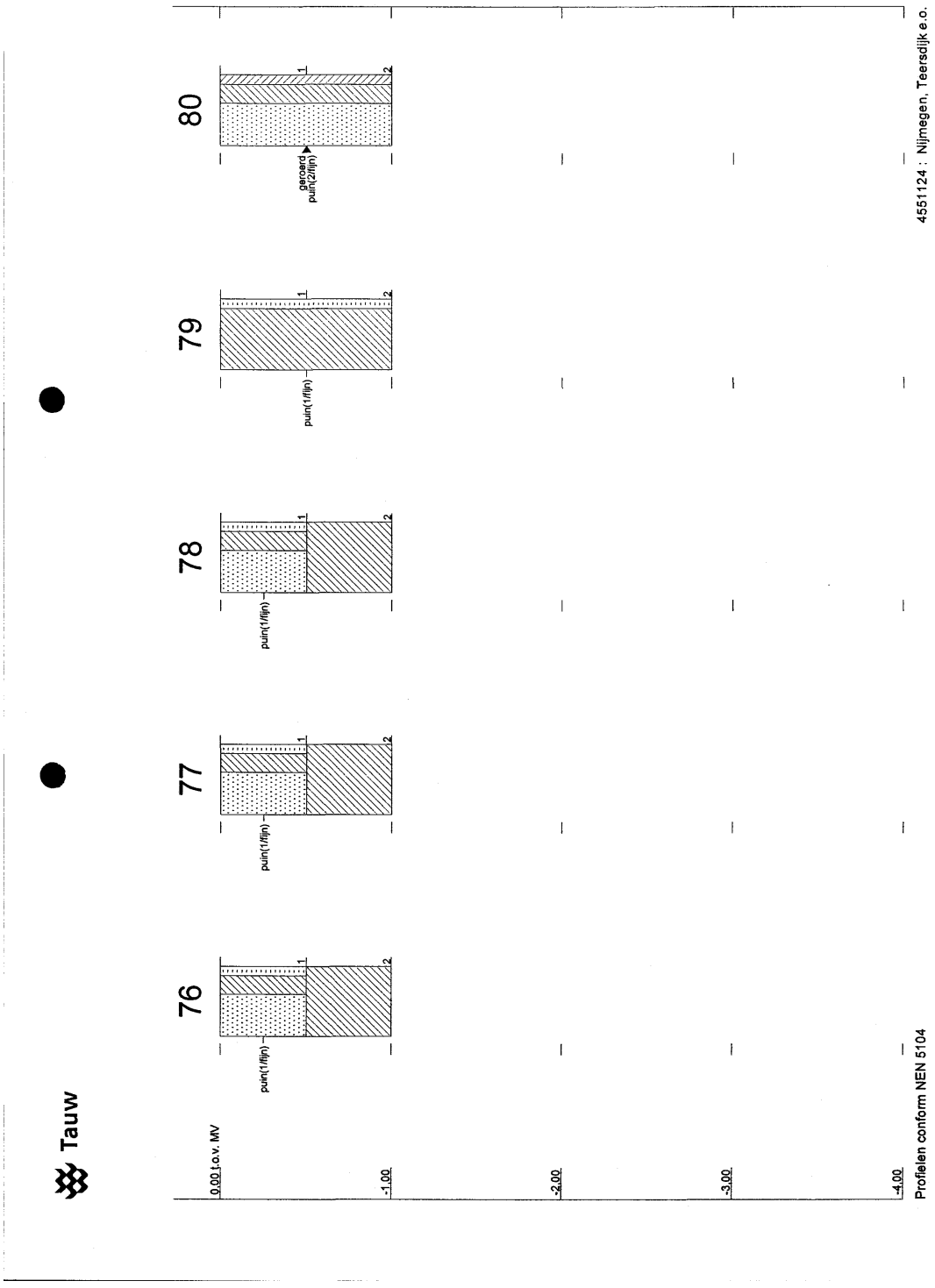

Tauw
55
54
53
52
51
stenen(2/fijn)
puin(2/fijn)
roest(2/fijn)
puin(1/fijn)
roest(2/fijn)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

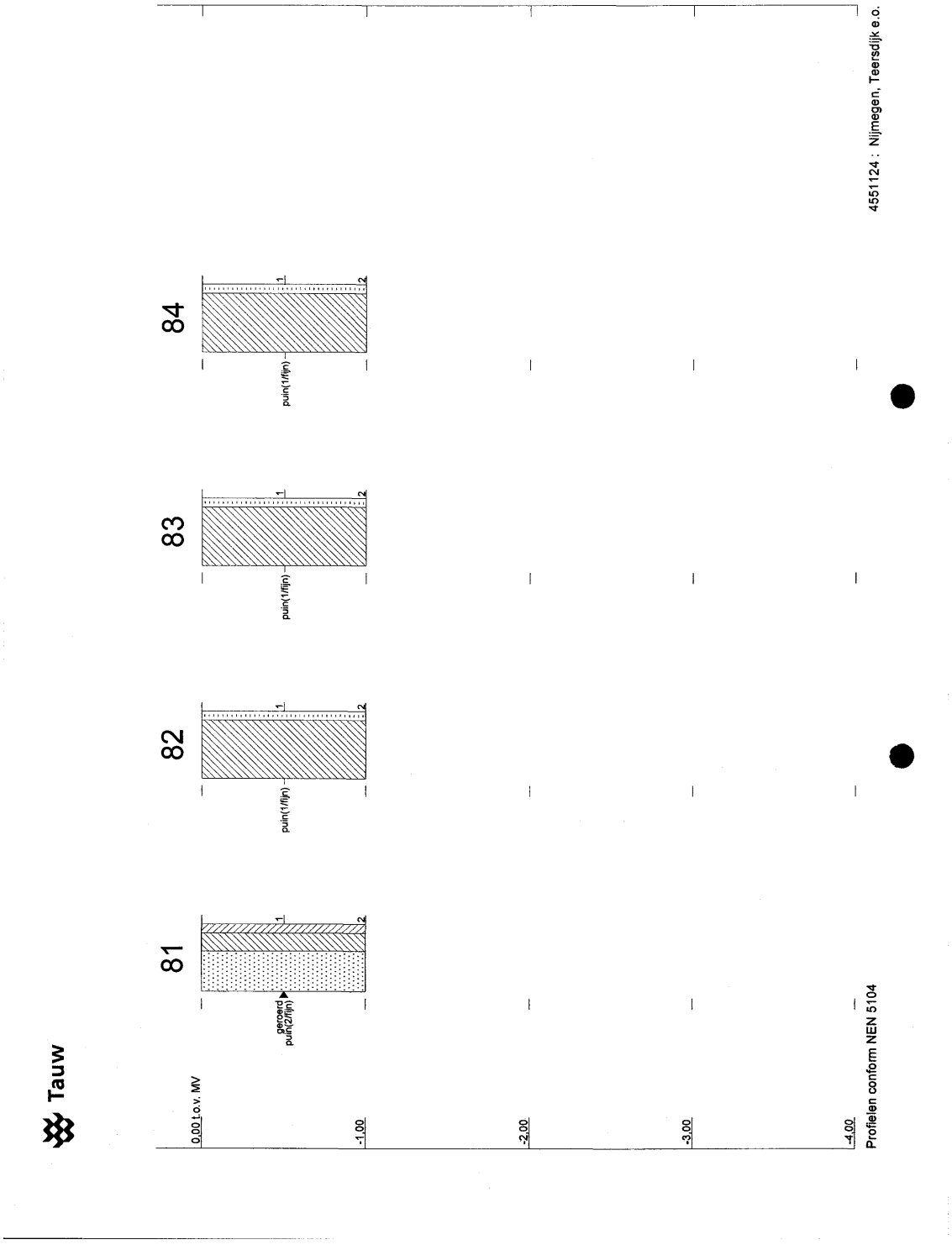

Tauw
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
56
stenen(1/flijn)
57
stenen(1/flijn)
58
puin(4/flijn)
stenen(2/flijn)
59
wortels(2/flijn)
60
roest(3/m.grof)
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

Tauw
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
61
62
63
64
65
1
2
roest(2)
roest(1)
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

70
69
68
67
66
1
2
rosel(2)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104
Tauw

Tauw
71
72
73
74
75
1
2
gecoerd puin(2/flin)
puin(1/flin)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

Tauw
76
77
78
79
80
puin(1/flijn)
geraard puin(2/flijn)
0.00 t.o.v. MV
-1.00
-2.00
-3.00
-4.00
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
Profielen conform NEN 5104

Tauw
4551124 : Nijmegen, Teersdijk e.o.
84
83
82
81
puin(1/fijn)
puin(1/fijn)
puin(1/fijn)
gebrand puin(2/fijn)
1
2
0,00 t.o.v. MV
-1,00
-2,00
-3,00
-4,00
Profielen conform NEN 5104

Bijlage

4

Locatiespecifieke toetsingswaarden

Grond

Humus: 2 [%]
Lutum: 2 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	17	24	31
cadmium	0,46	3,7	7,0
chroom	54	130	205
koper	17	55	92
kwik	0,21	3,6	7,0
lood	54	195	337
nikkel	12	42	72
zink	59	181	303
PAKs			
PAK(10)	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	10	505	1000
EOX	0,060	-	-

Humus: 3,2 [%]
Lutum: 18 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	23	34	45
cadmium	0,60	4,8	9,1
chroom	86	206	327
koper	28	87	146
kwik	0,26	4,5	8,8
lood	71	258	444
nikkel	28	98	168
zink	109	334	560
PAKs			
PAK(10)	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	16	808	1600
EOX	0,096	-	-

Humus: 3 [%]
Lutum: 14 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	22	32	41
cadmium	0,57	4,6	8,6
chroom	78	187	296
koper	25	79	133
kwik	0,25	4,3	8,4
lood	67	242	418
nikkel	24	84	144
zink	97	296	496
PAKs			
PAK(10)	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	15	758	1500
EOX	0,090	-	-

De waarden voor grond in mg/kg ds

S: Streefwaarde grond
T: Tussenwaarde grond
I: Interventiewaarde grond

De S-, T- en I-waarden zijn gebaseerd op de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering' van de Staatscourant, d.d. 24 februari 2000, nummer 39

Humus: 2,5 [%]
Lutum: 26 [%]

	S	T	I
METALEN			
arseen	26	38	50
cadmium	0,65	5,2	9,7
chroom	102	245	388
koper	32	101	169
kwik	0,29	5,0	9,7
lood	79	284	489
nikkel	36	126	216
zink	132	405	678
PAKs			
PAK(10)	1,0	21	40
OVERIGE			
minerale olie	13	631	1250
EOX	0,075	-	-

De waarden voor grond in mg/kg ds

S: Streefwaarde grond
T: Tussenwaarde grond
I: Interventiewaarde grond

De S-, T- en I-waarden zijn gebaseerd op de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering' van de Staatscourant, d.d. 24 februari 2000, nummer 39

Grondwater

	S	T	I
METALEN			
arseen	10	35	60
cadmium	0,40	3,2	6,0
chroom	1,0	16	30
koper	15	45	75
kwik	0,050	0,18	0,30
lood	15	45	75
nikkel	15	45	75
zink	65	433	800
AROMATEN			
benzeen	0,20	15	30
tolueen	7,0	504	1000
ethylbenzeen	4,0	77	150
xylenen (som)	0,20	35	70
naftaleen	0,010	35	70
CHLOOROPLOSMIDDELEN			
trichloormethaan (chloroform)	6,0	203	400
tetrachloormethaan	0,010	5,0	10
12-dichloorethaan	7,0	204	400
111-trichloorethaan	0,010	150	300
12-dichlooretheen (c&t)	0,010	10	20
dichloorpropanen	0,80	40	80
trichlooretheen	24	262	500
tetrachlooretheen	0,010	20	40
monochloorbenzeen	7,0	94	180
dichloorbenzenen	3,0	27	50
OVERIGE			
minerale olie	50	325	600

De waarden voor grondwater in ug/L

S: Streefwaarde grondwater
T: Tussenwaarde grondwater
I: Interventiewaarde grondwater

De S-, T- en I-waarden zijn gebaseerd op de circulaire 'Interventiewaarden Bodemsanering' van de Staatscourant, d.d. 24 februari 2000, nummer 39

5 Bijlage

Analysecertificaten

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

TAUW BV
Dinand Langenkamp MSc.
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	26.10.2007
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	52557
Blad 1 van 4	

ANALYSERAPPORT

Opdracht **52557** **Grond/Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 TAUW BV
Referentie	4551124 Nijmegen, Teersdijk e.o.
Opdrachtacceptatie	19.10.07
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek. De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd conform de eisen, zoals in AS-SIKB 3000 `Laboratoriumanalyses voor milieuhygiënisch bodemonderzoek en de daarbij behorende protocollen, laatste versies. Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken. Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport. Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice. Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52557** **Grond/Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
412850	18.10.2007	61t/m66 (0,0-0,5)
412851	18.10.2007	61t/m66 (0,5-1,0)
412852	18.10.2007	67t/m72 (0,0-0,5)
412853	18.10.2007	67t/m72 (0,5-1,0)
412854	19.10.2007	73t/m78 (0,0-0,5)

	Eenheid	412850 61t/m66 (0,0-0,5)	412851 61t/m66 (0,5-1,0)	412852 67t/m72 (0,0-0,5)	412853 67t/m72 (0,5-1,0)	412854 73t/m78 (0,0-0,5)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Samplemate malen		++	++	++	++	++
Mengmonster samenstellen (6 monsters)		++	++	++	++	++
Klassiek Chemische Analyses						
Droge stof (Ds)	%	83,8	84,8	79,2	81,4	86,5
Metalen						
Arseen (As)	mg/kg Ds	20	<4,0	19	<4,0	7,2
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,17	<0,17	0,25	<0,17	0,21
Chroom (Cr)	mg/kg Ds	30	28	23	28	20
Koper (Cu)	mg/kg Ds	12	14	6,6	12	8,1
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<13	<13	19	<13	17
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	24	32	16	33	13
Zink (Zn)	mg/kg Ds	44	44	35	39	37
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,019	<0,010	0,032
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,025	<0,010	0,038
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,033	<0,010	0,043
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,014	<0,010	0,022
Chryseen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,023	<0,010	0,039
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,014	<0,010	0,022
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,016	<0,010	0,045	0,015	0,080
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,037	<0,010	0,049
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	0,016 x)	n.a.	0,21 x)	0,015 x)	0,33 x)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	<20	<20	38	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	4,5	3,2	4,5	15	3,9
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	5,7	5,3	6,2	16	3,5
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	5,0	<2,0
Organohalogeenverbindingen						
EOX	mg/kg Ds	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52557** **Grond/Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
412855	19.10.2007	73t/m78 (0,5-1,0)
412856	19.10.2007	79t/m84 (0,0-0,5)
412857	19.10.2007	79t/m84 (0,5-1,0)

	Eenheid	412855 73t/m78 (0,5-1,0)	412856 79t/m84 (0,0-0,5)	412857 79t/m84 (0,5-1,0)
Algemene monstervoorbehandeling				
Koningswater ontsluiting		++	++	++
Samplemate malen		++	++	++
Mengmonster samenstellen (6 monsters)		++	++	++
Klassiek Chemische Analyses				
Droge stof (Ds)	%	88,4	89,7	90,4
Metalen				
Arseen (As)	mg/kg Ds	7,4	6,1	5,3
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,20	0,20	0,19
Chroom (Cr)	mg/kg Ds	<15	<15	17
Koper (Cu)	mg/kg Ds	7,2	6,9	7,9
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,10	<0,05	0,17
Lood (Pb)	mg/kg Ds	16	17	18
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	11	10	12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	31	31	34
PAK				
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,010	0,016	0,012
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,043	0,086	0,034
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,053	0,11	0,034
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,053	0,11	0,028
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,031	0,051	0,021
Chryseen	mg/kg Ds	0,053	0,087	0,040
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,046	0,074	0,071
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,14	0,18	0,079
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,061	0,11	0,038
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,010	0,027	<0,010
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	0,48 x)	0,85	0,36 x)
Minerale olie				
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	27	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	2,7	<2,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<2,0	3,8	2,5
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	4,2	8,4	5,8
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	4,0	4,7	6,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	3,1	2,2
Organohalogeenverbindingen				
EOX	mg/kg Ds	<0,30	<0,30	<0,30

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52557** **Grond/Eluaat** Blad 4 van 4

Verklaring: "<" of n.n. betekent kleiner dan de rapportagegrens .
de daadwerkelijke rapportagegrens kan in sommige gevallen afwijken van de standaard waarde voor de betreffende analyse door bijvoorbeeld matrixeffecten of te weinig monstermateriaal.
++ Deze handeling is uitgevoerd.
x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

Toegepaste methoden
Grond

conform AS3000: Koolwaterstoffractie C10-C40 Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40 Som PAK (VROM) EOX

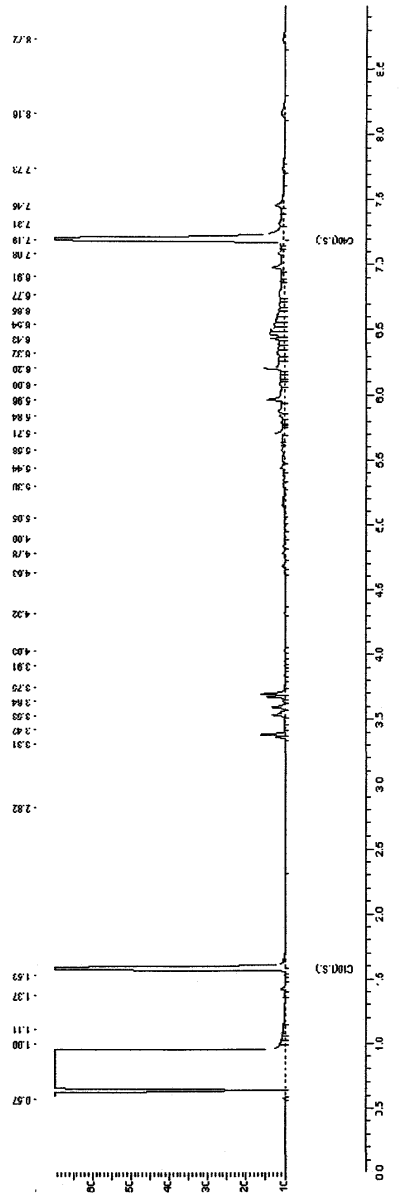
conform AS3000: Koningswater ontsluiting Droge stof (Ds) Arseen (As) Lood (Pb) Chroom (Cr) Koper (Cu) Nikkel (Ni) Kwik (Hg) Zink (Zn)

eigen methode: Mengmonster samenstellen (6 monsters)

Geen informatie: Samplemate malen

AGROLAB group

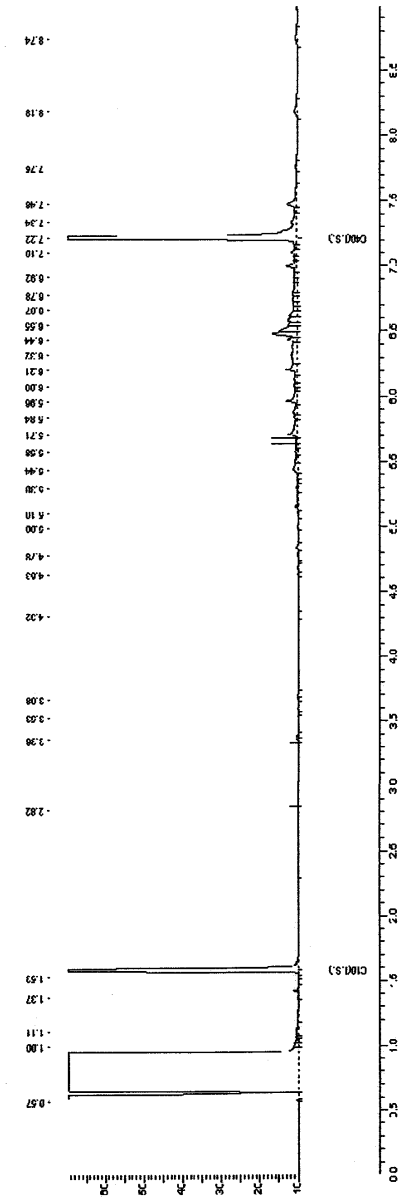
Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412850, created at 24.10.2007 15:57:12

Page 1.

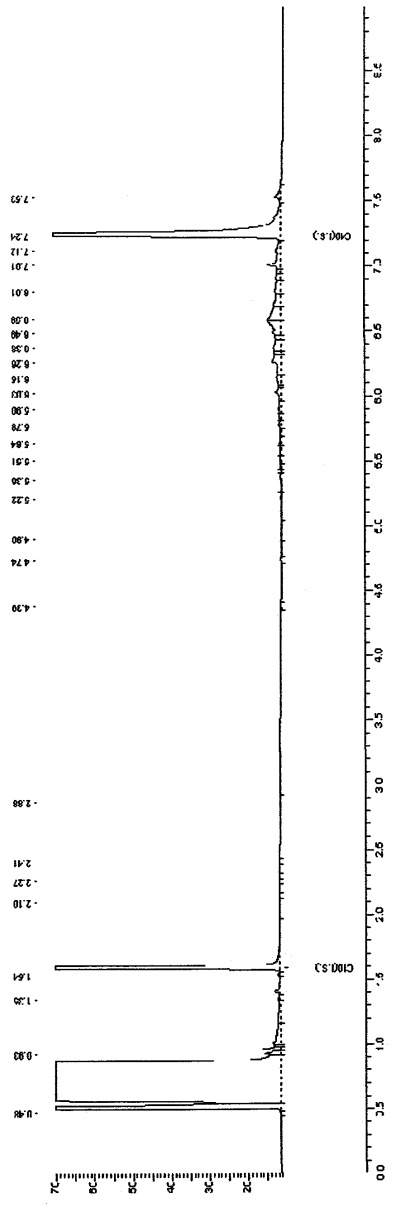
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412851, created at 24.10.2007 14:07:14

AGROLAB group

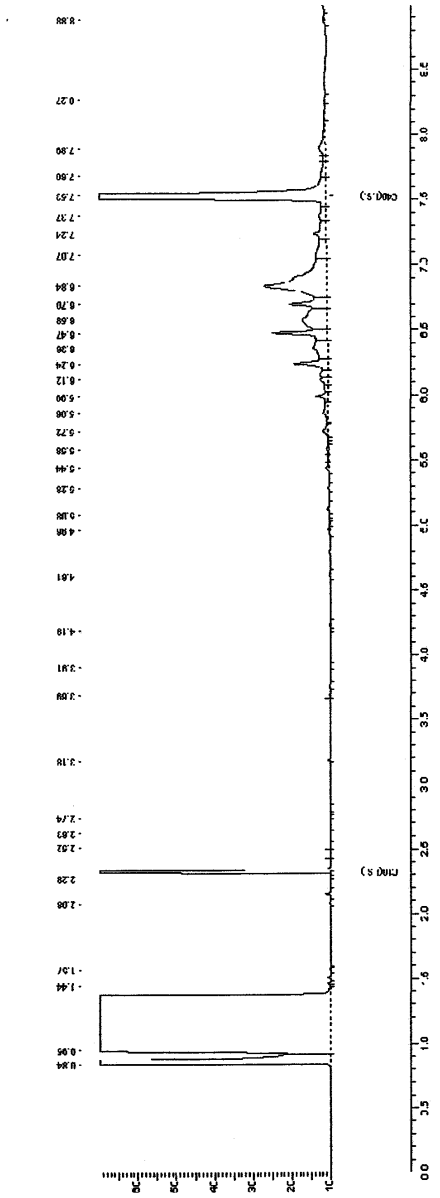
Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412852, created at 24.10.2007 15:42:10

Page 3.

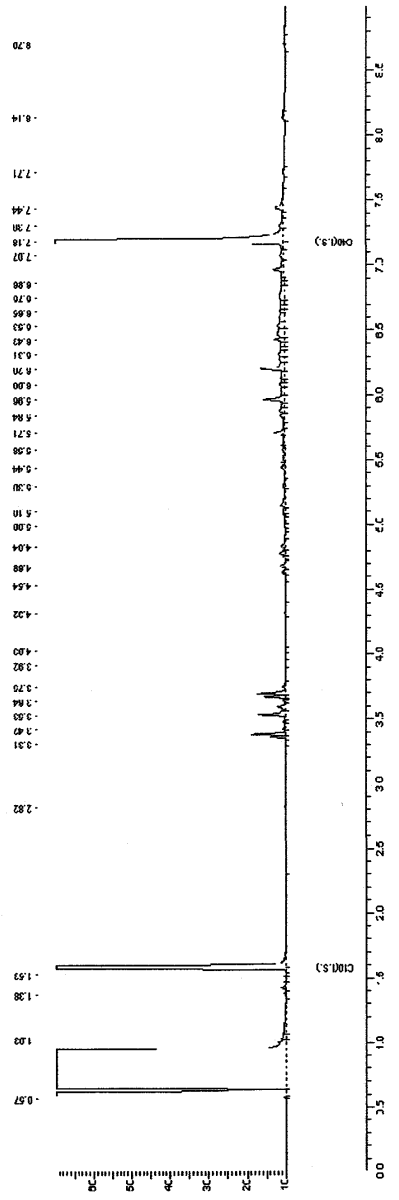
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412853, created at 24.10.2007 18:42:13

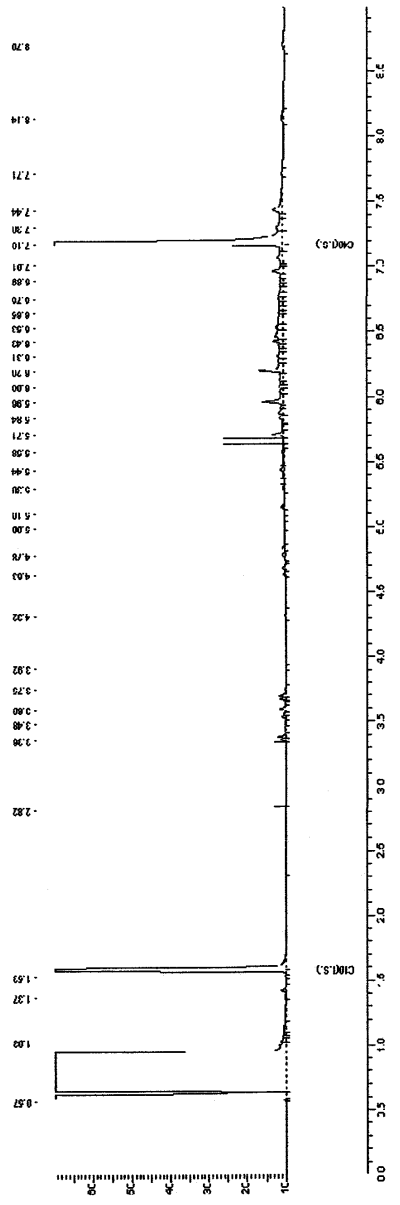
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412854, created at 24.10.2007 20:22:15

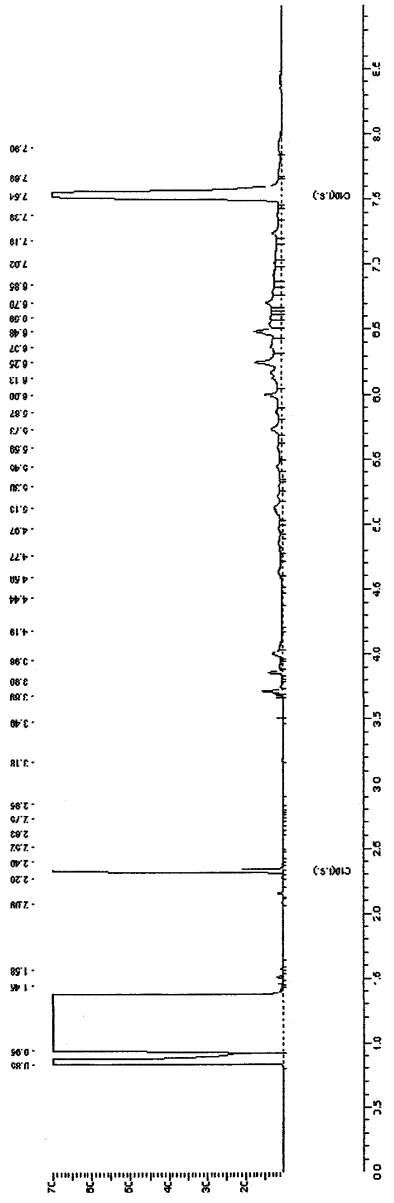
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412855, created at 24.10.2007 18:32:10

AGROLAB group

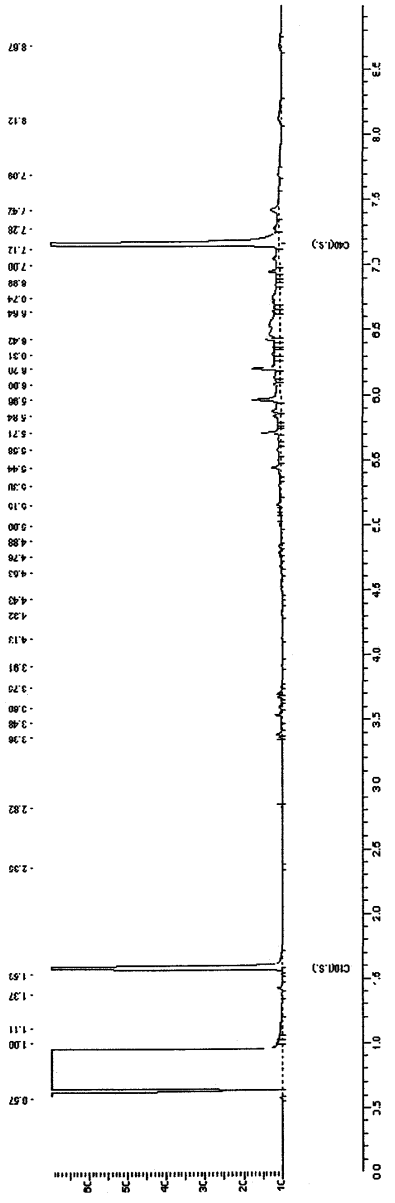
Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412856, created at 25.10.2007 04:37:18

Page 7.

AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52557, Analysis No. 412857, created at 24.10.2007 18:52:12

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

TAUW BV
Dinand Langenkamp MSc.
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	30.10.2007
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	53598
Blad 1 van 2	

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 53598** **Grond/Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 TAUW BV
Referentie	4551124 Nijmegen, Teersdijk e.o.
Opdrachtacceptatie	26.10.07
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek. De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd conform de eisen, zoals in AS-SIKB 3000 `Laboratoriumanalyses voor milieuhygiënisch bodemonderzoek en de daarbij behorende protocollen, laatste versies. Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken. Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport. Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice. Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **53598** **Grond/Eluaat** Blad 2 van 2

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
417631	18.10.2007	61t/m66 (0,0-0,5)
417632	19.10.2007	73t/m78 (0,0-0,5)

	Eenheid	417631 61t/m66 (0,0-0,5)	417632 73t/m78 (0,0-0,5)
Algemene monstervoorbehandeling			
Mengmonster samenstellen (6 monsters)		++	++
IJzer (Fe2O3)	% ds	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses			
Organische stof	% ds	2,5 x)	3,0 x)
Droge stof (Ds)	%	82,6	85,5
Fracties			
Fractie < 2 µm	% ds	26	14

Verklaring: "<" of n.n. betekent kleiner dan de rapportagegrens .
de daadwerkelijke rapportagegrens kan in sommige gevallen afwijken van de standaard waarde voor de betreffende analyse door bijvoorbeeld matrixeffecten of te weinig monstermateriaal.
++ Deze handeling is uitgevoerd.
x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

Toegepaste methoden
Grond
conform AS3000: Droge stof (Ds) IJzer (Fe2O3) Fractie < 2 µm
conform AS3010; 1.2.7 conform NEN 5754: Organische stof
eigen methode: Mengmonster samenstellen (6 monsters)

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB group

TAUW BV
Dinand Langenkamp MSc.
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	26.10.2007
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	52589
Blad 1 van 7	

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 52589** **Grond/Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 TAUW BV
Referentie	4551124 Nijmegen, Teersdijk e.o.
Opdrachtacceptatie	19.10.07
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek. De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd conform de eisen, zoals in AS-SIKB 3000 `Laboratoriumanalyses voor milieuhygiënisch bodemonderzoek en de daarbij behorende protocollen, laatste versies. Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken. Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport. Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice. Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52589** **Grond/Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
412987	17.10.2007	6+17+53+55+58 (0,0-0,5)
412988	18.10.2007	9+10+49 (0,0-0,5)
412989	18.10.2007	8+18+47 (0,0-0,5)
412990	17.10.2007	1t/m5+7+56+59 (0,0-0,5)
412991	17.10.2007	43+46+48+50t/m52+54+57+60 (0,0-0,5)

	Eenheid	412987 6+17+53+55+58 (0,0-0,5)	412988 9+10+49 (0,0-0,5)	412989 8+18+47 (0,0-0,5)	412990 1t/m5+7+56+59 (0,0-0,5)	412991 43+46+48+50t/m52+54 +57+60 (0,0-0,5)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Samplemate malen		++	++	++	++	++
Mengmonster samenstellen (3 monsters)		--	++	++	--	--
Mengmonster samenstellen (10 monsters)		--	--	--	--	--
Mengmonster samenstellen (5 monsters)		++	--	--	--	--
Mengmonster samenstellen (8 monsters)		--	--	--	++	--
Mengmonster samenstellen (9 monsters)		--	--	--	--	++
Klassiek Chemische Analyses						
Droge stof (Ds)	%	88,3	82,2	87,2	93,2	81,2
Metalen						
Arseen (As)	mg/kg Ds	<4,0	10	<4,0	<4,0	20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,24	<0,17	0,19	<0,17	0,37
Chroom (Cr)	mg/kg Ds	<15	24	<15	<15	25
Koper (Cu)	mg/kg Ds	12	9,2	9,5	5,5	8,4
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,08	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	35	<13	15	<13	27
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	7,5	19	8,8	7,3	14
Zink (Zn)	mg/kg Ds	44	49	33	24	53
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	0,032	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,19	0,013	0,015	0,021	0,015
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,20	0,012	0,016	0,023	0,012
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,19	<0,010	0,014	0,023	<0,010
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,10	<0,010	<0,010	0,015	<0,010
Chryseen	mg/kg Ds	0,19	0,019	0,022	0,027	0,018
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,16	<0,010	0,017	0,014	<0,010
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,49	0,030	0,038	0,047	0,028
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,20	0,015	0,022	0,030	0,016
Naftaleen	mg/kg Ds	0,015	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	1,8	0,089 x)	0,14 x)	0,20 x)	0,089 x)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	100	<20	<20	<20	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	3,3	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52589** **Grond/Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
412992	18.10.2007	11+19+20+38+40t/m42+44+45 (0,0-0,5)
412993	18.10.2007	15+24t/m31+39 (0,0-0,5)
412994	18.10.2007	12t/m14+22+23+32+34t/m37 (0,0-0,5
412995	17.10.2007	4+5+7 ca. (0,5-2,0)
412996	17.10.2007	6+8+17 ca. (0,5-2,0)

	Eenheid	412992 11+19+20+38+40t/m42 +44+45 (0,0-0,5)	412993 15+24t/m31+39 (0,0-0,5)	412994 12t/m14+22+23+32+34 t/m37 (0,0-0,5	412995 4+5+7 ca. (0,5-2,0)	412996 6+8+17 ca. (0,5-2,0)
Algemene monstervoorbehandeling						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Samplemate malen		++	++	++	++	++
Mengmonster samenstellen (3 monsters)		--	--	--	--	--
Mengmonster samenstellen (10 monsters)		--	++	++	--	--
Mengmonster samenstellen (5 monsters)		--	--	--	--	++
Mengmonster samenstellen (8 monsters)		--	--	--	++	--
Mengmonster samenstellen (9 monsters)		++	--	--	--	--
Klassiek Chemische Analyses						
Droge stof (Ds)	%	79,7	84,0	79,5	89,9	86,9
Metalen						
Arseen (As)	mg/kg Ds	12	7,0	<4,0	<4,0	<4,0
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,39	0,30	0,34	<0,17	<0,17
Chroom (Cr)	mg/kg Ds	26	21	28	<15	<15
Koper (Cu)	mg/kg Ds	14	10	12	<5,0	<5,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,07	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	25	21	19	<13	<13
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	18	12	23	7,8	6,1
Zink (Zn)	mg/kg Ds	50	54	54	<17	<17
PAK						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,026	0,054	<0,010	<0,010	0,041
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,028	0,058	<0,010	<0,010	0,037
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,028	0,051	<0,010	<0,010	0,029
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,016	0,036	<0,010	<0,010	0,024
Chryseen	mg/kg Ds	0,040	0,063	<0,010	<0,010	0,044
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,030	0,051	<0,010	<0,010	0,031
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,090	0,13	<0,010	<0,010	0,075
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,028	0,065	<0,010	<0,010	0,043
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	0,29 x)	0,51 x)	n.a.	n.a.	0,32 x)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	27	<20	<20	24
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52589** **Grond/Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
412997	18.10.2007	9+12+19 ca. (0,5-2,0)
412998	18.10.2007	10+18+20 ca. (0,5-2,0)
412999	18.10.2007	15+16+21 ca. (0,0-2,0)
413000	18.10.2007	10t/m15+18+20+21 ca. (0,5-1,0)

	Eenheid	412997 9+12+19 ca. (0,5-2,0)	412998 10+18+20 ca. (0,5-2,0)	412999 15+16+21 ca. (0,0-2,0)	413000 10t/m15+18+20+21 ca. (0,5-1,0)
Algemene monstervoorbehandeling					
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++
Samplemate malen		++	++	++	++
Mengmonster samenstellen (3 monsters)		--	--	--	--
Mengmonster samenstellen (10 monsters)		--	--	--	++
Mengmonster samenstellen (5 monsters)		--	++	--	--
Mengmonster samenstellen (8 monsters)		++	--	++	--
Mengmonster samenstellen (9 monsters)		--	--	--	--
Klassiek Chemische Analyses					
Droge stof (Ds)	%	81,3	82,8	86,7	80,5
Metalen					
Arseen (As)	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	7,7
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,17	<0,17	<0,17	<0,17
Chroom (Cr)	mg/kg Ds	<15	<15	<15	24
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<5,0	<5,0	<5,0	9,1
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<13	<13	<13	20
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	15	8,5	7,8	17
Zink (Zn)	mg/kg Ds	25	<17	<17	30
PAK					
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,023	<0,010
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,025	<0,010
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,023	<0,010
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,013	<0,010
Chryseen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,027	<0,010
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,015	<0,010
Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,051	<0,010
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	0,025	<0,010
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,010	<0,010	<0,010	<0,010
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	0,20 x)	n.a.
Minerale olie					
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	<20	<20	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52589** **Grond/Eluaat**

	Eenheid	412987 6+17+53+55+58 (0,0-0,5)	412988 9+10+49 (0,0-0,5)	412989 8+18+47 (0,0-0,5)	412990 1t/m5+7+56+59 (0,0-0,5)	412991 43+46+48+50t/m52+54+57+60 (0,0-0,5)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	6,8	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	12	2,6	<2,0	2,8	<2,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	24	7,1	6,4	5,0	5,9
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	27	9,6	6,8	3,9	7,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	27	<2,0	<2,0	2,7	3,4
Organohalogeenverbindingen						
EOX	mg/kg Ds	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52589** **Grond/Eluaat**

	Eenheid	412992 11+19+20+38+40t/m42 +44+45 (0,0-0,5)	412993 15+24t/m31+39 (0,0-0,5)	412994 12t/m14+22+23+32+34 t/m37 (0,0-0,5	412995 4+5+7 ca. (0,5-2,0)	412996 6+8+17 ca. (0,5-2,0)
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	3,1
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<2,0	3,3	<2,0	<2,0	5,5
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	4,4	12	5,0	<2,0	5,2
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	4,8	6,8	3,5	<2,0	7,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	3,9	<2,0	<2,0	3,0
Organohalogeenverbindingen						
EOX	mg/kg Ds	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **52589** **Grond/Eluaat**

	Eenheid	412997 9+12+19 ca. (0,5-2,0)	412998 10+18+20 ca. (0,5-2,0)	412999 15+16+21 ca. (0,0-2,0)	413000 10t/m15+18+20+21 ca. (0,5-1,0)
Minerale olie					
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	2,7
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<2,0	3,4	5,0	5,5
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Organohalogeenverbindingen					
EOX	mg/kg Ds	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30

Verklaring: "<" of n.n. betekent kleiner dan de rapportagegrens .
de daadwerkelijke rapportagegrens kan in sommige gevallen afwijken van de standaard waarde voor de betreffende analyse door bijvoorbeeld matrixeffecten of te weinig monstermateriaal.
++ Deze handeling is uitgevoerd.
x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

Toegepaste methoden
Grond

conform AS3000: Koolwaterstoffractie C10-C40 Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40 Som PAK (VROM) EOX

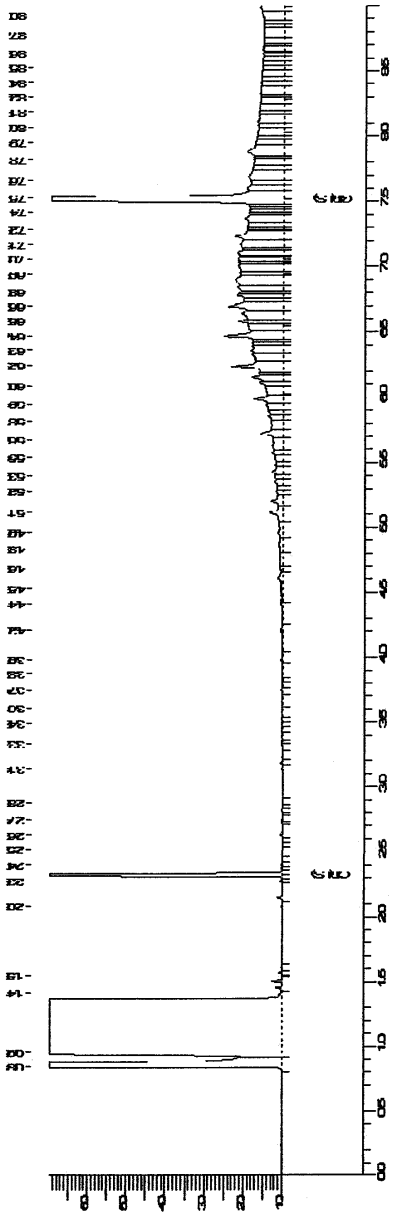
conform AS3000: Koningswater ontsluiting Droge stof (Ds) Arseen (As) Lood (Pb) Chroom (Cr) Koper (Cu) Nikkel (Ni) Kwik (Hg) Zink (Zn)

eigen methode: Mengmonster samenstellen (3 monsters) Mengmonster samenstellen (10 monsters) Mengmonster samenstellen (5 monsters) Mengmonster samenstellen (8 monsters) Mengmonster samenstellen (9 monsters)

Geen informatie: Samplemate malen

AGROLAB group

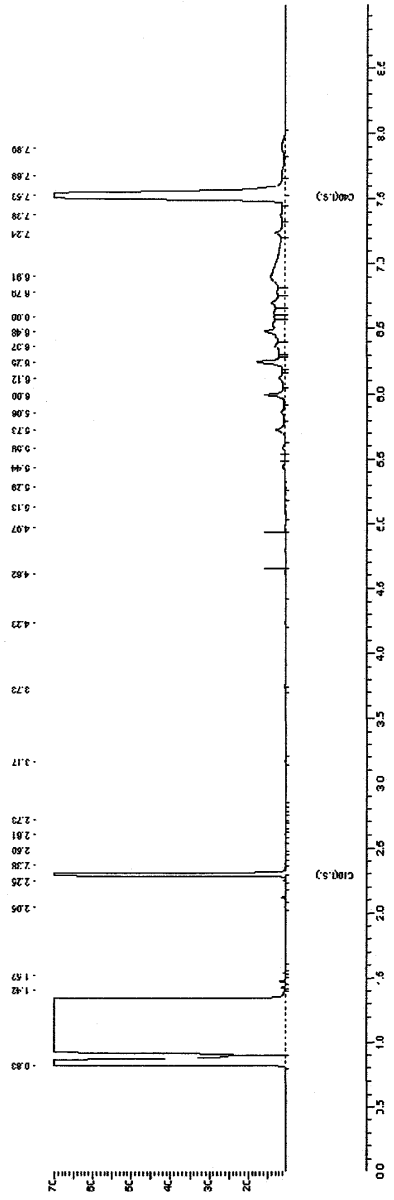
Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412987, created at 25.10.2007 09:22:19

Page 1.

AGROLAB group

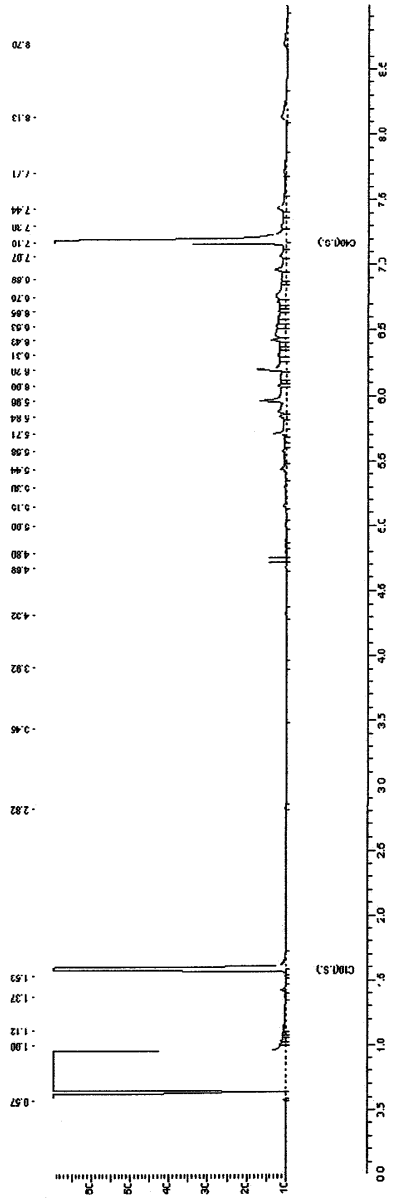
Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412988, created at 25.10.2007 04:17:30

Page 2.

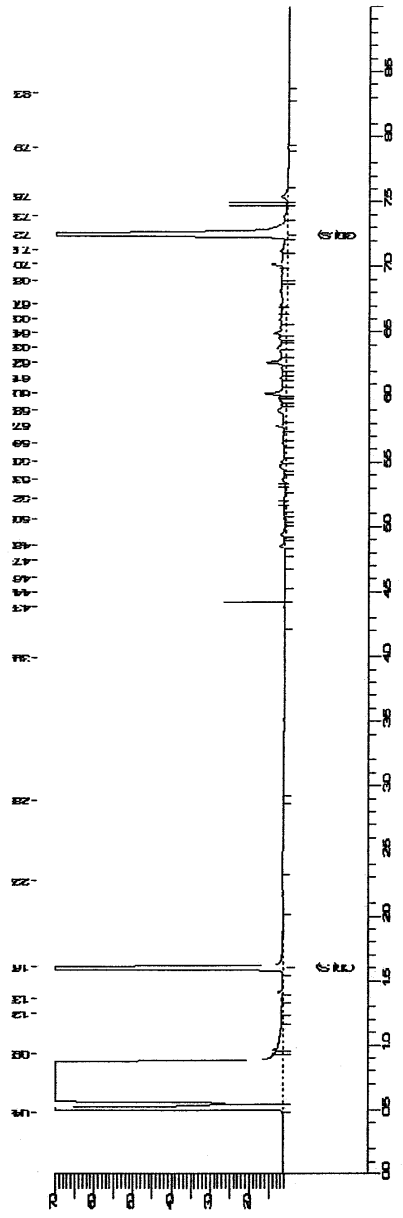
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412989, created at 24.10.2007 21:07:12

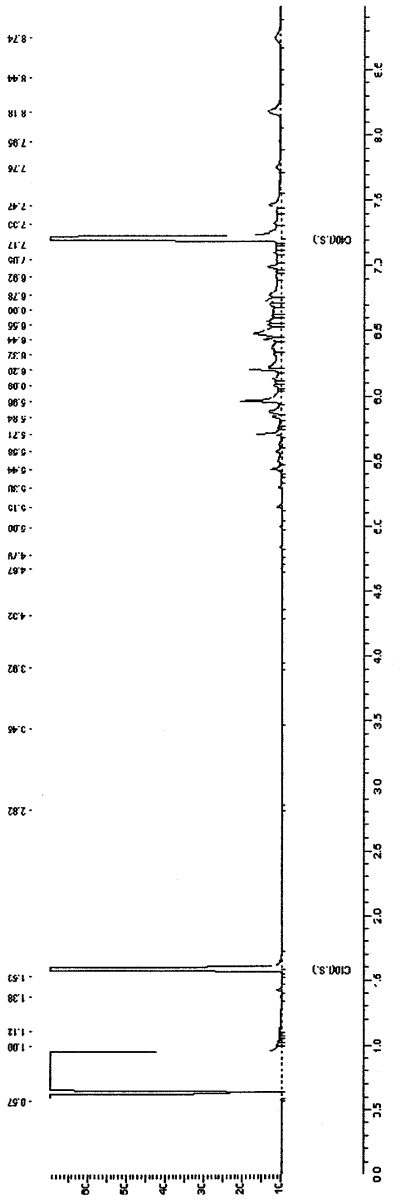
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412990, created at 25.10.2007 09:47:21

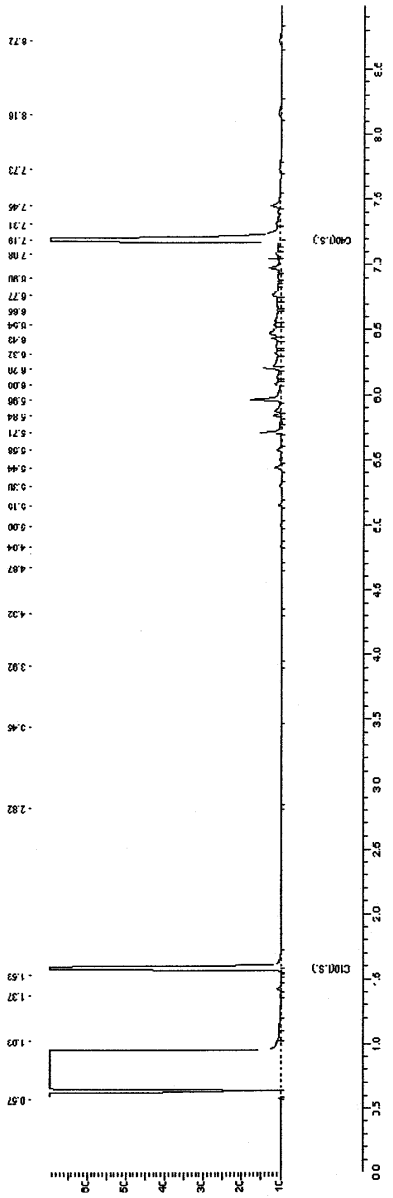
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412991, created at 24.10.2007 13:22:21

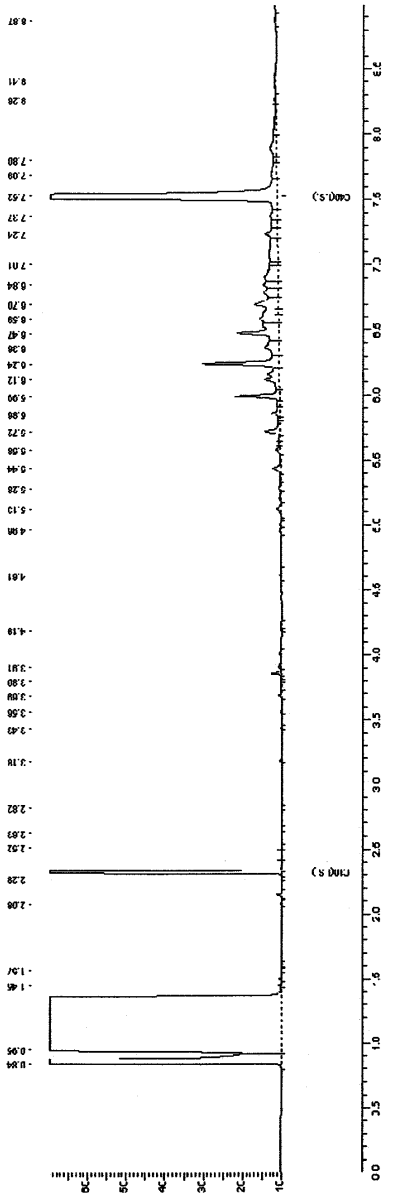
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412992, created at 24.10.2007 15:12:17

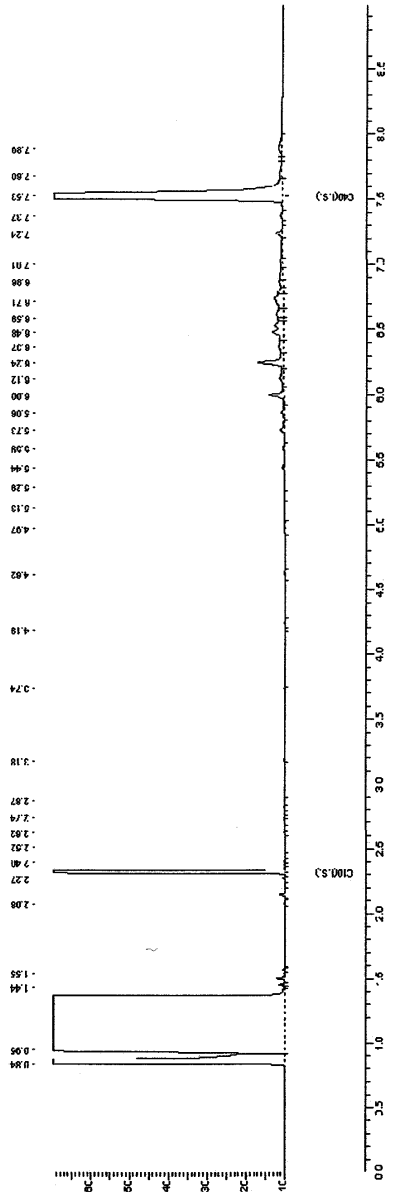
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412993, created at 24.10.2007 18:22:11

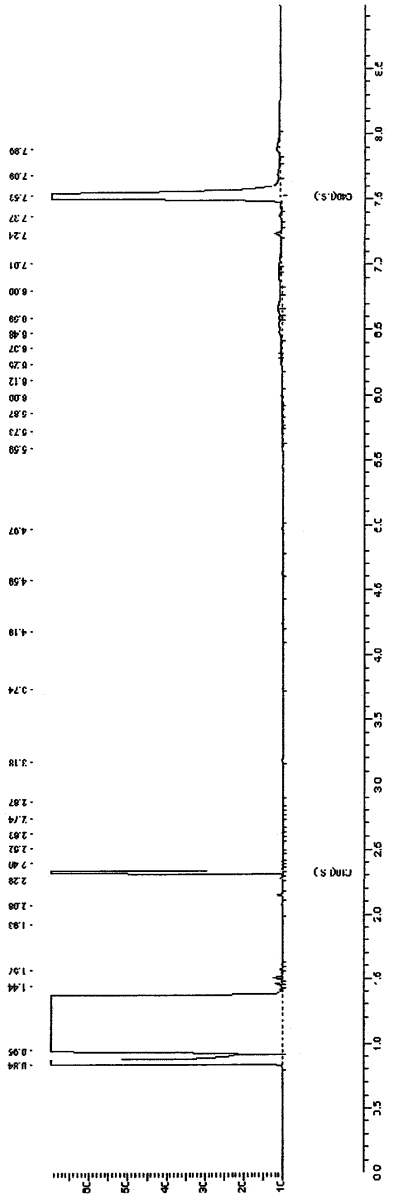
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412994, created at 24.10.2007 19:47:15

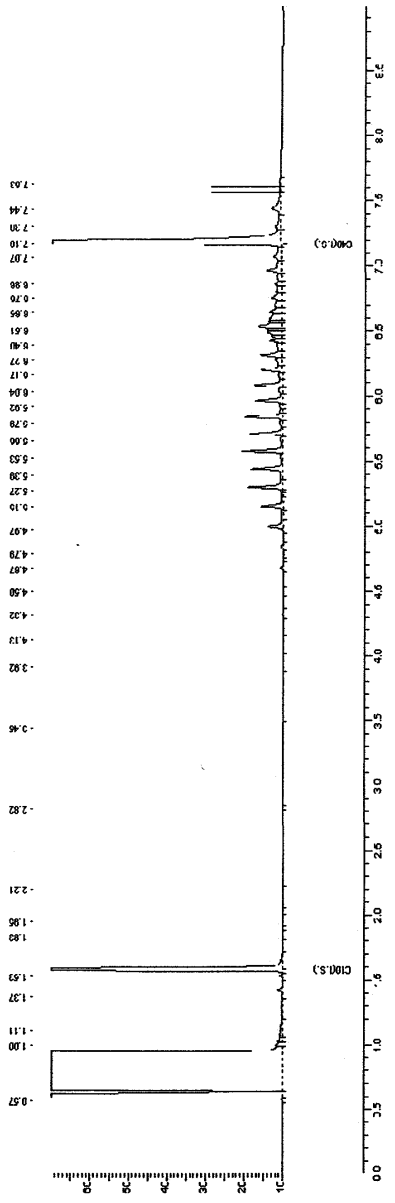
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412995, created at 24.10.2007 19:07:17

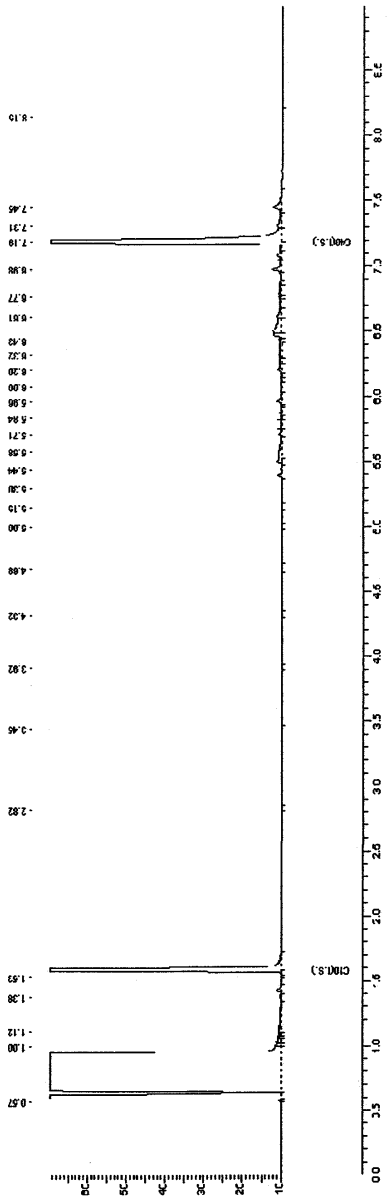
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412996, created at 25.10.2007 05:02:14

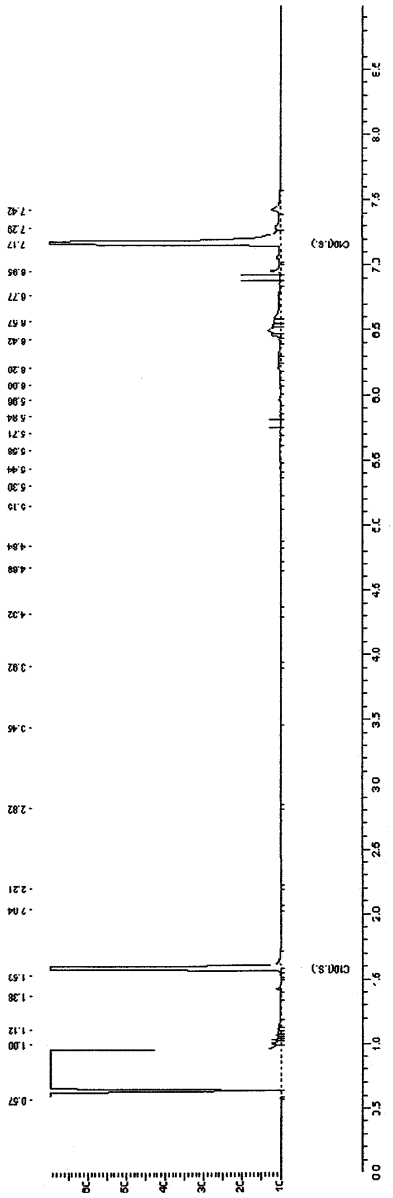
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412997, created at 24.10.2007 17:22:14

AGROLAB group

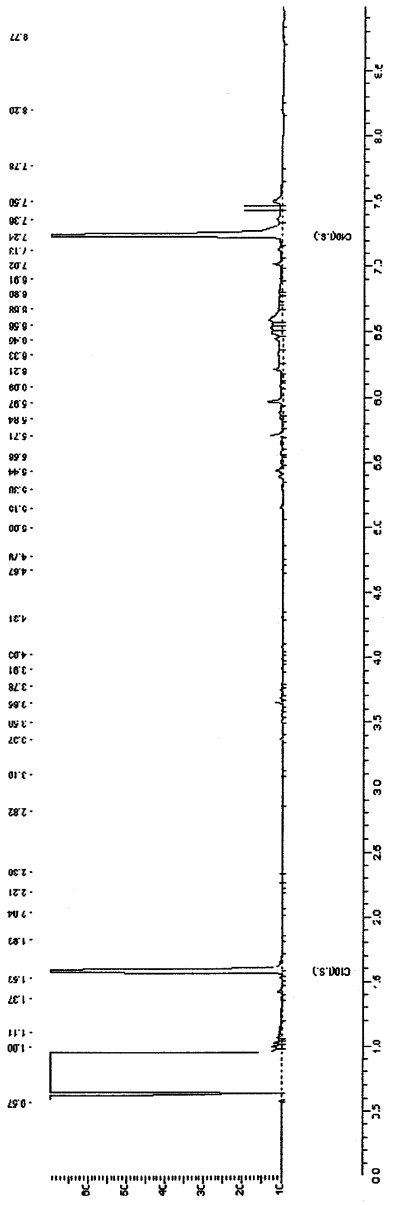
Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412998, created at 24.10.2007 17:47:13

Page 12.

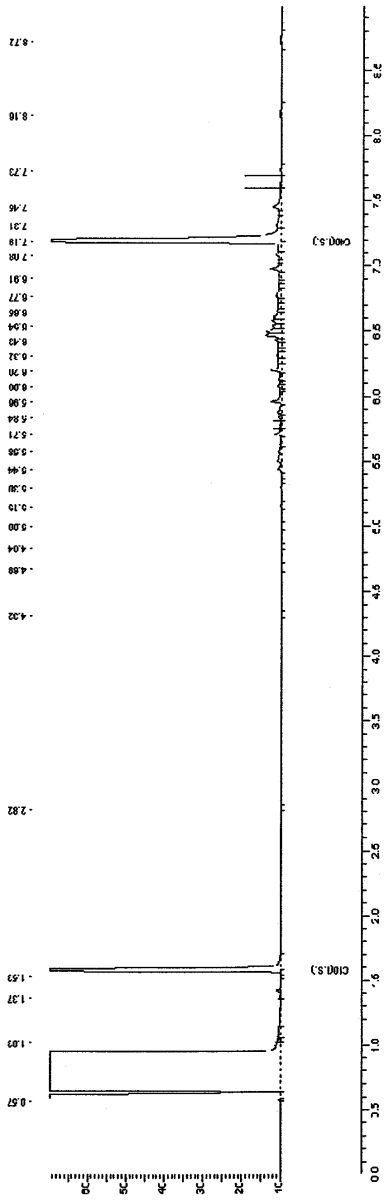
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 412999, created at 24.10.2007 16:17:20

AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 52589, Analysis No. 413000, created at 24.10.2007 14:47:13

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

TAUW BV
Dinand Langenkamp MSc.
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	30.10.2007
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	53603
Blad 1 van 2	

ANALYSERAPPORT

Opdracht **53603**	**Grond/Eluaat**
Opdrachtgever	35003840 TAUW BV
Referentie	4551124 Nijmegen, Teersdijk e.o.
Opdrachtacceptatie	26.10.07
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek. De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd conform de eisen, zoals in AS-SIKB 3000 `Laboratoriumanalyses voor milieuhygiënisch bodemonderzoek en de daarbij behorende protocollen, laatste versies. Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken. Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport. Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice. Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **53603** **Grond/Eluaat** Blad 2 van 2

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
417652	17.10.2007	1t/m5+7+56+59 (0,0-0,5)
417653	18.10.2007	12t/m14+22+23+32+34t/m37 (0,0-0,5
417654	17.10.2007	4+5+7 ca. (0,5-2,0)
417655	18.10.2007	10t/m15+18+20+21 ca. (0,5-1,0)

	Eenheid	417652 1t/m5+7+56+59 (0,0-0,5)	417653 12t/m14+22+23+32+34 t/m37 (0,0-0,5	417654 4+5+7 ca. (0,5-2,0)	417655 10t/m15+18+20+21 ca. (0,5-1,0)
Algemene monstervoorbehandeling					
Mengmonster samenstellen (10 monsters)		--	++	--	++
Mengmonster samenstellen (8 monsters)		++	--	++	--
IJzer (Fe2O3)	% ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses					
Organische stof	% ds	1,4 x)	3,2 x)	0,6 x)	2,0 x)
Droge stof (Ds)	%	92,3	81,8	90,3	81,7
Fracties					
Fractie < 2 µm	% ds	1,1	24	<1,0	30

Verklaring: "<" of n.n. betekent kleiner dan de rapportagegrens .
de daadwerkelijke rapportagegrens kan in sommige gevallen afwijken van de standaard waarde voor de betreffende analyse door bijvoorbeeld matrixeffecten of te weinig monstermateriaal.
++ Deze handeling is uitgevoerd.
x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Mevr. Ciska Spa, Tel. 0570/699479
Klantenservice

Toegepaste methoden
Grond
conform AS3000: Droge stof (Ds) IJzer (Fe2O3) Fractie < 2 µm
conform AS3010; 1.2.7 conform NEN 5754: Organische stof
eigen methode: Mengmonster samenstellen (10 monsters) Mengmonster samenstellen (8 monsters)

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

TAUW BV
Dinand Langenkamp MSc.
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	07.11.2007
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	54308
Blad 1 van 7	

ANALYSERAPPORT

Opdracht **54308** **Water**

Opdrachtgever	35003840 TAUW BV
Referentie	4551124 Nijmegen, Teersdijk e.o.
Opdrachtacceptatie	01.11.07
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025, tenzij anders vermeld bij toegepaste methoden en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005 of van de DAP (Deutsches Akkreditierungssystem Prüfwesen GmbH) onder accreditatienummer DAP-PL-3198.99.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Mevr. Hetty Lourens, Tel. 0570/699763
Klantenservice

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **54308** **Water**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
420883	Pb 5 F(3-4)	01.11.2007	
420884	Pb 6 F(2.5-3.5)	01.11.2007	
420885	Pb 7 F(2-3)	01.11.2007	
420886	Pb 8 F(2-3)	01.11.2007	
420887	Pb 9 F(2-3)	01.11.2007	

	Eenheid	420883 Pb 5 F(3-4)	420884 Pb 6 F(2.5-3.5)	420885 Pb 7 F(2-3)	420886 Pb 8 F(2-3)	420887 Pb 9 F(2-3)
Metalen						
Arseen (As)	µg/l	14	19	41	<5,0	20
Cadmium (Cd)	µg/l	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10
Chroom (Cr)	µg/l	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koper (Cu)	µg/l	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Kwik (Hg)	µg/l	0,05	<0,03	0,04	0,05	<0,03
Lood (Pb)	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Nikkel (Ni)	µg/l	<5,0	5,5	<5,0	21	<5,0
Zink (Zn)	µg/l	<2,0	2,4	2,1	4,7	97
Aromaten (BTEXN)						
Benzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Ethylbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Naftaleen	µg/l	<0,2 m)	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tolueen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
m,p-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
o-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Som Xylenen	µg/l	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Chloorhoudende koolwaterstoffen						
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichlooretheen (cis)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50	<50	<50	<50	<50
Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	<10	<10	<10	<10	<10
Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	<10	<10	<10	<10	<10
Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	<5,0	6,0	5,5	<5,0	5,5
Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	<5,0	5,7	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Chloorbenzenen						
Monochloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **54308** **Water**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
420888	Pb 10 F(2-3)	01.11.2007	
420889	Pb 11 F(2-3)	01.11.2007	
420890	Pb 12 F(2-3)	01.11.2007	
420891	Pb 13 F(2-3)	01.11.2007	
420892	Pb 14 F(2-3)	01.11.2007	

	Eenheid	420888 Pb 10 F(2-3)	420889 Pb 11 F(2-3)	420890 Pb 12 F(2-3)	420891 Pb 13 F(2-3)	420892 Pb 14 F(2-3)
Metalen						
Arseen (As)	µg/l	44	8,9	11	<5,0	<5,0
Cadmium (Cd)	µg/l	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10	<0,10
Chroom (Cr)	µg/l	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koper (Cu)	µg/l	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Kwik (Hg)	µg/l	<0,03	<0,03	<0,03	<0,03	<0,03
Lood (Pb)	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Nikkel (Ni)	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Zink (Zn)	µg/l	2,0	90	97	8,9	<2,0
Aromaten (BTEXN)						
Benzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Ethylbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Naftaleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tolueen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
m,p-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
o-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Som Xylenen	µg/l	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Chloorhoudende koolwaterstoffen						
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichlooretheen (cis)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50	<50	<50	<50	<50
Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	<10	<10	<10	<10	<10
Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	<10	<10	<10	<10	<10
Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	5,8	<5,0	<5,0	6,0	5,4
Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	5,6	<5,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Chloorbenzenen						
Monochloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1

AL-West B.V.

AGROLAB group

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **54308** **Water**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
420893	Pb 15 F(2-3)	01.11.2007	
420894	Pb 16 F(2-3)	01.11.2007	
420895	Pb 85 F(2-3)	01.11.2007	
420896	Pb 86 F(2-3)	01.11.2007	
420897	Pb 87 F(2-3)	01.11.2007	

	Eenheid	420893 Pb 15 F(2-3)	420894 Pb 16 F(2-3)	420895 Pb 85 F(2-3)	420896 Pb 86 F(2-3)	420897 Pb 87 F(2-3)
Metalen						
Arseen (As)	µg/l	14	<5,0	21	<5,0	7,5
Cadmium (Cd)	µg/l	<0,10	0,18	<0,10	<0,10	<0,10
Chroom (Cr)	µg/l	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koper (Cu)	µg/l	<2,0	4,2	<2,0	<2,0	5,5
Kwik (Hg)	µg/l	0,03	<0,03	<0,03	<0,03	0,06
Lood (Pb)	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Nikkel (Ni)	µg/l	<5,0	5,7	<5,0	<5,0	<5,0
Zink (Zn)	µg/l	6,4	4,2	<2,0	<2,0	<2,0
Aromaten (BTEXN)						
Benzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Ethylbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Naftaleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tolueen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
m,p-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
o-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Som Xylenen	µg/l	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Chloorhoudende koolwaterstoffen						
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichlooretheen (cis)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Minerale olie						
Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50	<50	<50	<50	<50
Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	<10	<10	<10	<10	<10
Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	<10	<10	<10	<10	<10
Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	6,2	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	5,2	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Chloorbenzenen						
Monochloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,2-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **54308** **Water**

	Eenheid	420883 Pb 5 F(3-4)	420884 Pb 6 F(2.5-3.5)	420885 Pb 7 F(2-3)	420886 Pb 8 F(2-3)	420887 Pb 9 F(2-3)
Chloorbenzenen						
1,3-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,4-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Som Dichloorbenzenen	µg/l	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

AGROLAB group

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **54308** **Water**

	Eenheid	420888 Pb 10 F(2-3)	420889 Pb 11 F(2-3)	420890 Pb 12 F(2-3)	420891 Pb 13 F(2-3)	420892 Pb 14 F(2-3)
Chloorbenzenen						
1,3-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
1,4-Dichloorbenzeen	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Som Dichloorbenzenen	µg/l	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht **54308** **Water**

	Eenheid	420893 Pb 15 F(2-3)	420894 Pb 16 F(2-3)	420895 Pb 85 F(2-3)	420896 Pb 86 F(2-3)	420897 Pb 87 F(2-3)
Chloorbenzenen						
1,3-Dichloorbenzeen	µg/l	**<0,1**	**<0,1**	**<0,1**	**<0,1**	**<0,1**
1,4-Dichloorbenzeen	µg/l	**<0,1**	**<0,1**	**<0,1**	**<0,1**	**<0,1**
Som Dichloorbenzenen	µg/l	**n.a.**	**n.a.**	**n.a.**	**n.a.**	**n.a.**

Verklaring: "<" of n.n. betekent kleiner dan de rapportagegrens .
de daadwerkelijke rapportagegrens kan in sommige gevallen afwijken van de standaard waarde voor de betreffende analyse door bijvoorbeeld matrixeffecten of te weinig monstermateriaal.
++ Deze handeling is uitgevoerd.
m) De bepalingsgrens is verhoogd, omdat door matrixeffecten, resp. co-elutie een kwantificering bemoeilijkt wordt.

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

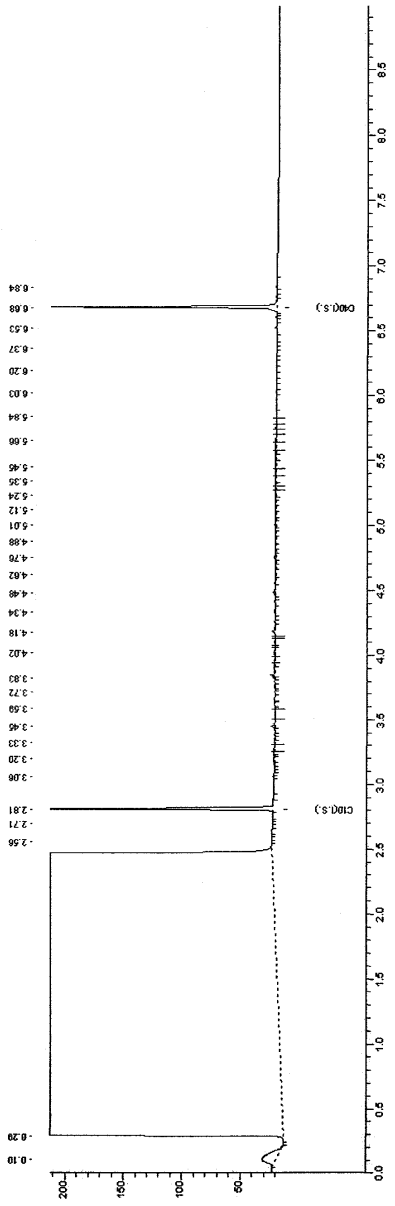
AL-West B.V. Mevr. Hetty Lourens, Tel. 0570/699763
Klantenservice

Toegepaste methoden
conform NEN 6445: Kwik (Hg)
conform NEN 6966 / NEN-EN-ISO 11885: Arseen (As) Lood (Pb) Cadmium (Cd) Chroom (Cr) Koper (Cu) Nikkel (Ni) Zink (Zn)
conform NEN-EN-ISO 10301: Trichloormethaan (Chloroform) Tetrachloormethaan (Tetra) 1,2-Dichloorethaan 1,1,1-Trichloorethaan 1,1,2-Trichloorethaan 1,2-Dichlooretheen (cis) Trichlooretheen (Tri) Tetrachlooretheen (Per) Monochloorbenzeen Som Dichloorbenzenen
conform NEN-EN-ISO 11423-1: Benzeen Ethylbenzeen Naftaleen Tolueen Som Xylenen
eigen methode (GC-FID): Koolwaterstoffractie C10-C40
eigen methode (GC-FID): n)Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

n) Niet geaccrediteerd

AGROLAB group

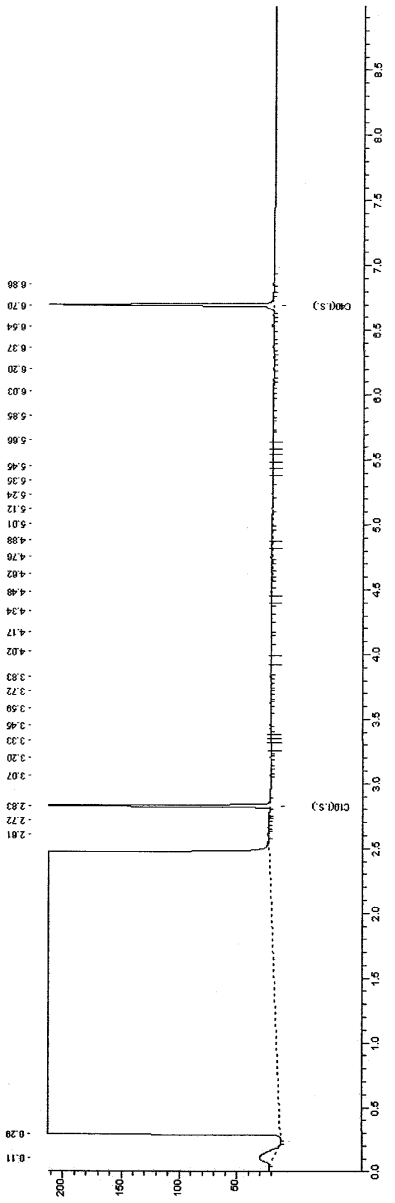
Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420883, created at 05.11.2007 19:07:19

Page 1.

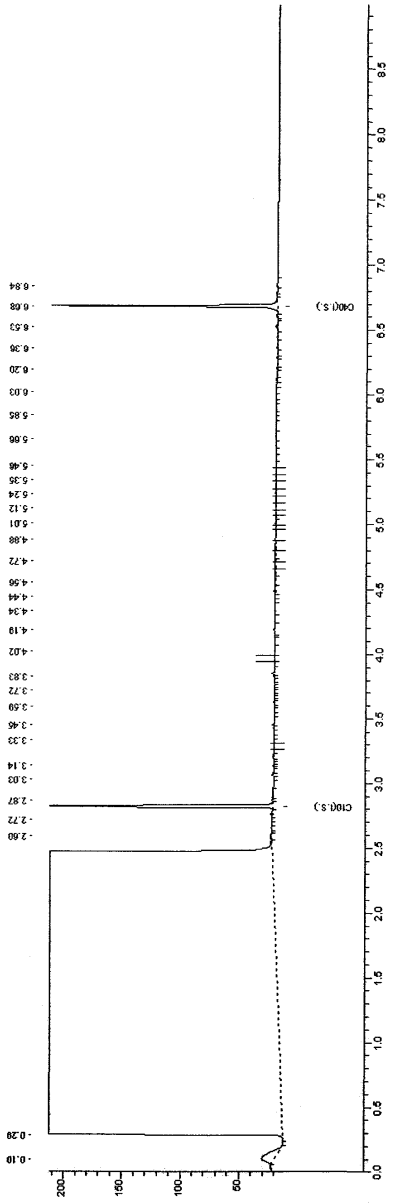
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420884, created at 05.11.2007 20:17:10

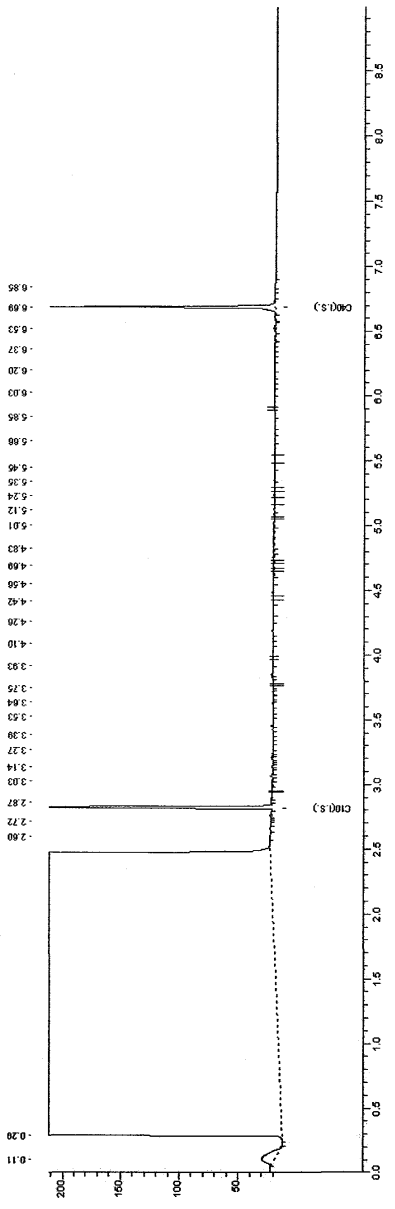
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420885, created at 05.11.2007 22:12:13

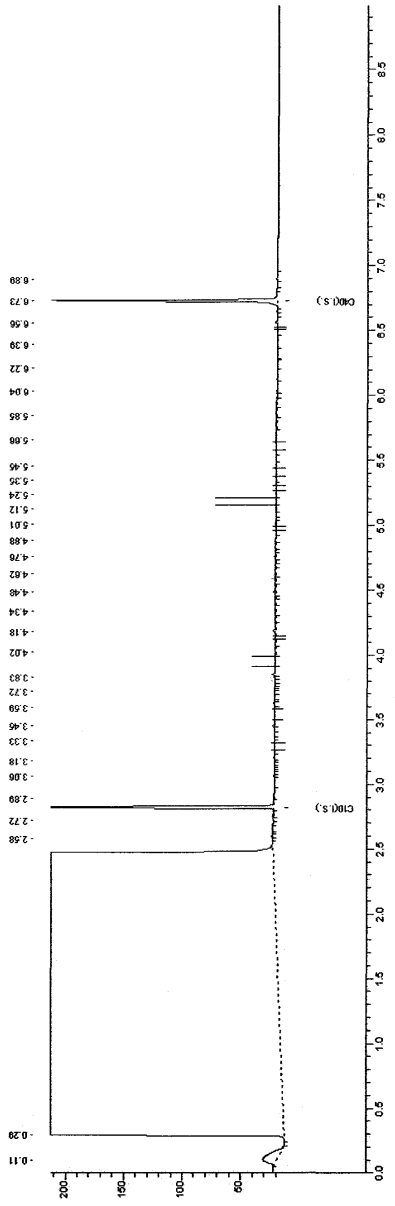
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420886, created at 06.11.2007 03:22:15

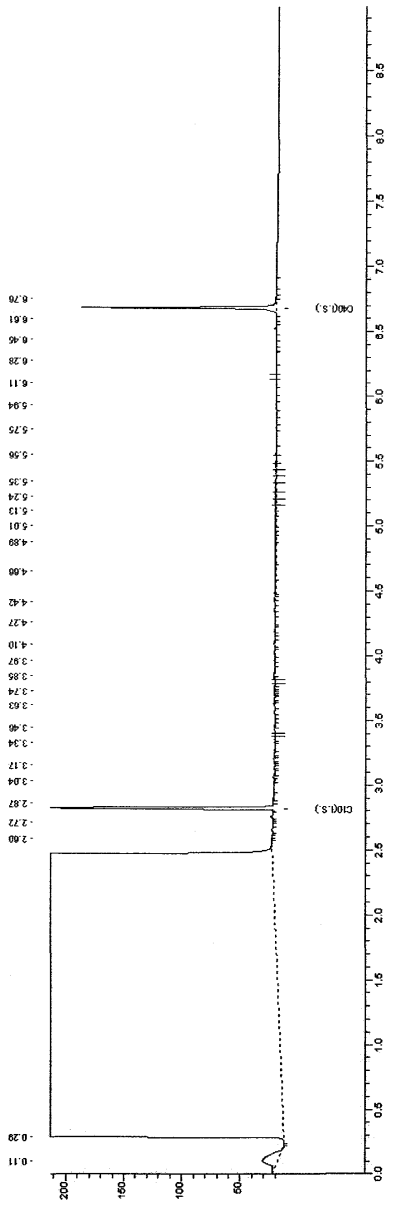
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420887, created at 05.11.2007 19:42:07

AGROLAB group

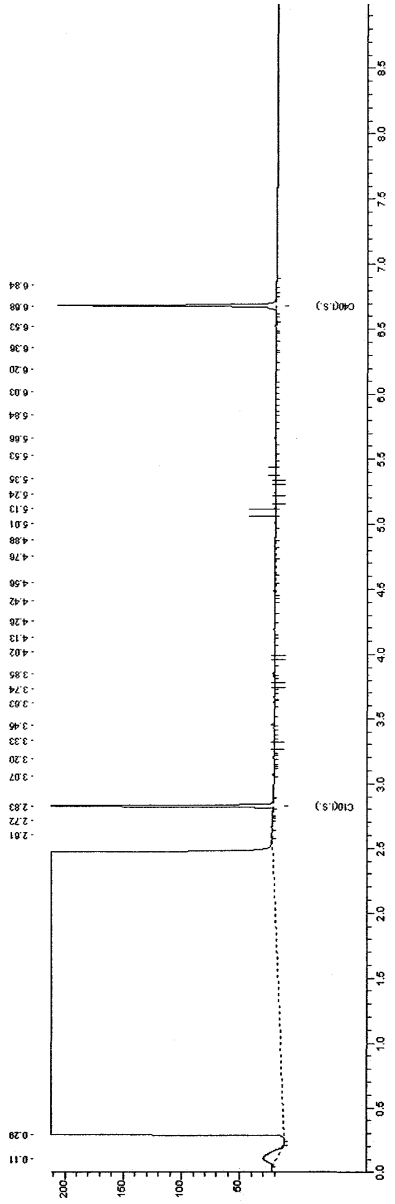
Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420888, created at 02.11.2007 19:47:26

Page 6.

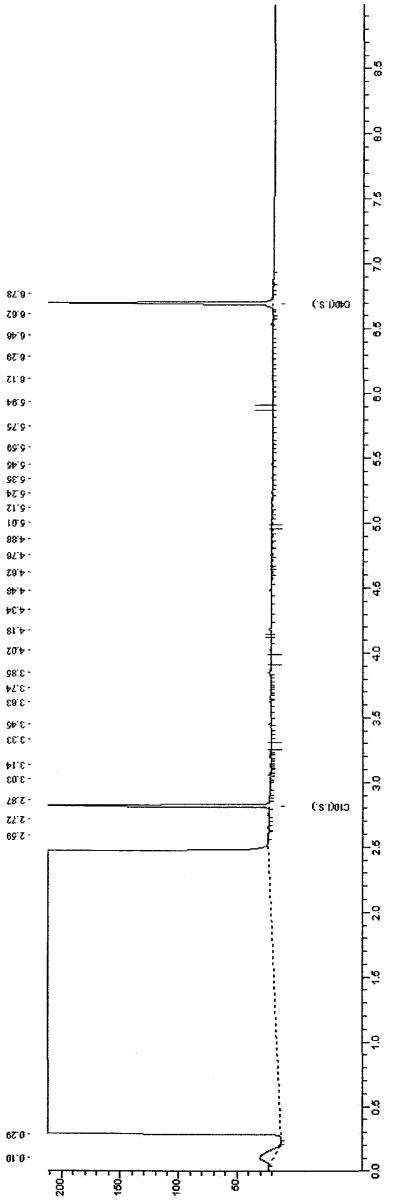
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420889, created at 06.11.2007 03:02:15

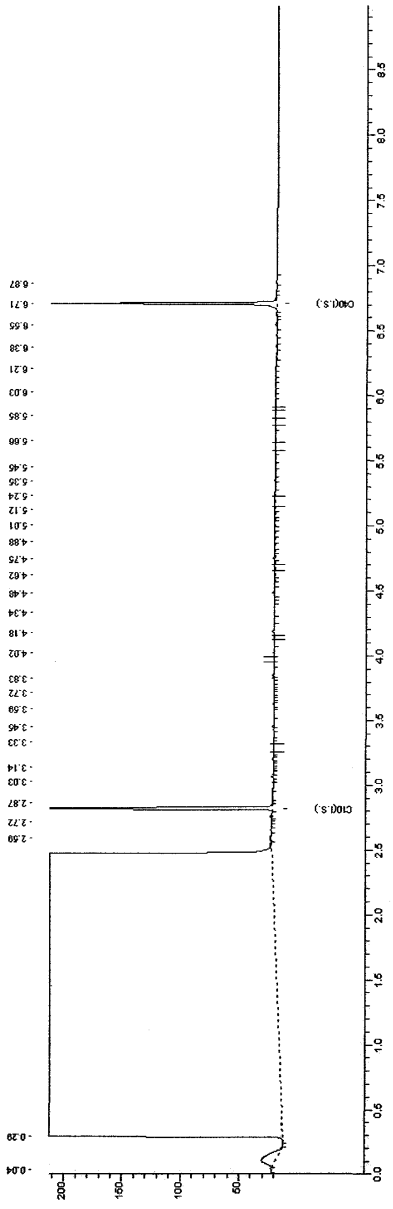
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420890, created at 05.11.2007 22:32:09

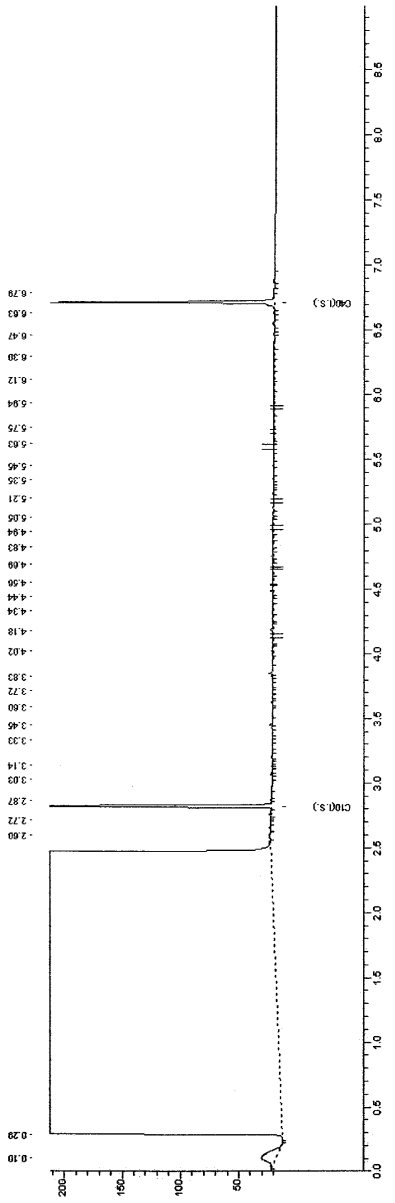
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420891, created at 05.11.2007 20:32:09

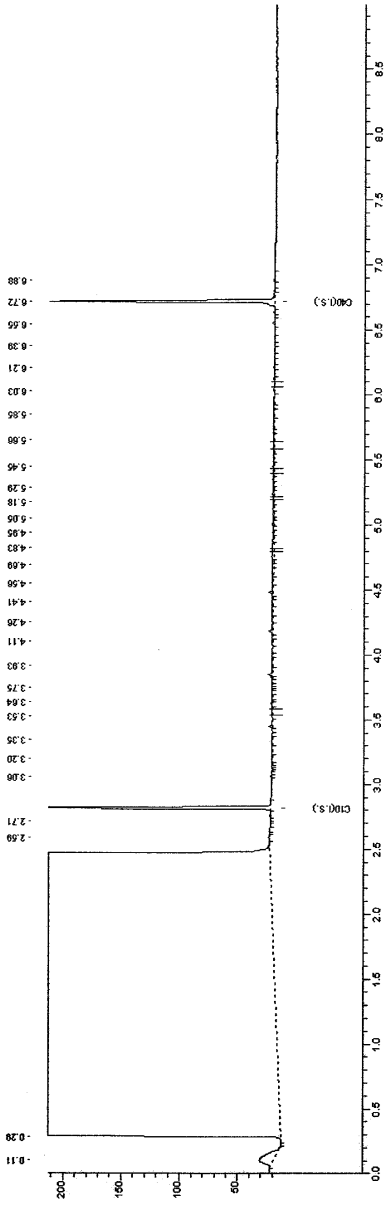
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420892, created at 05.11.2007 21:07:16

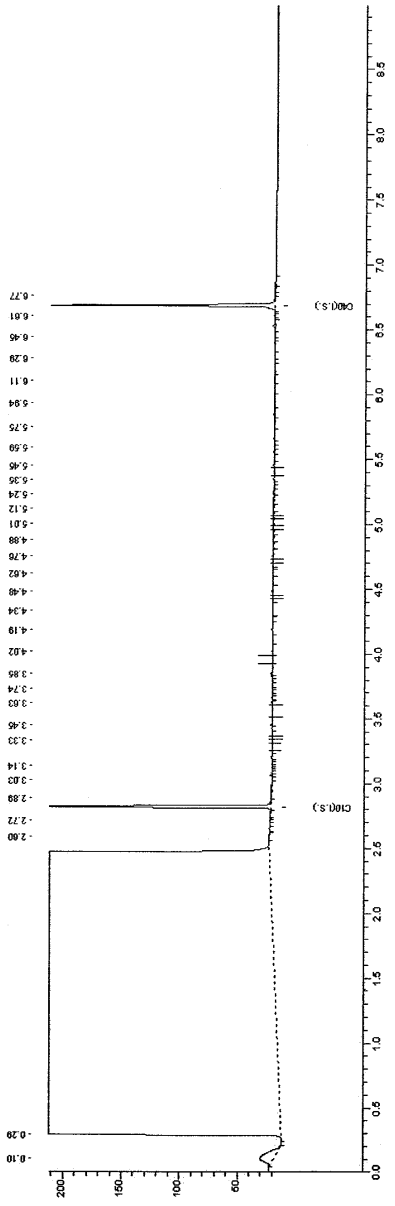
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420893, created at 05.11.2007 19:22:15

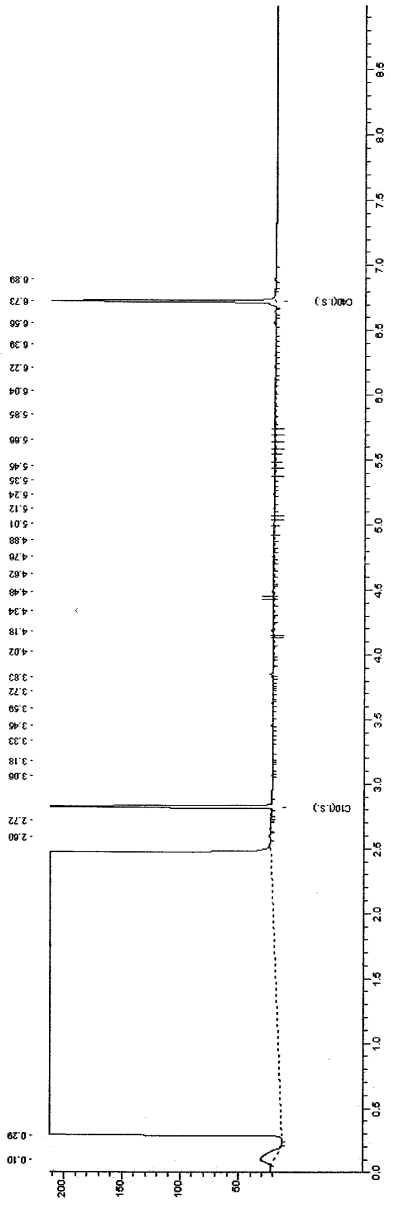
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420894, created at 05.11.2007 23:02:30

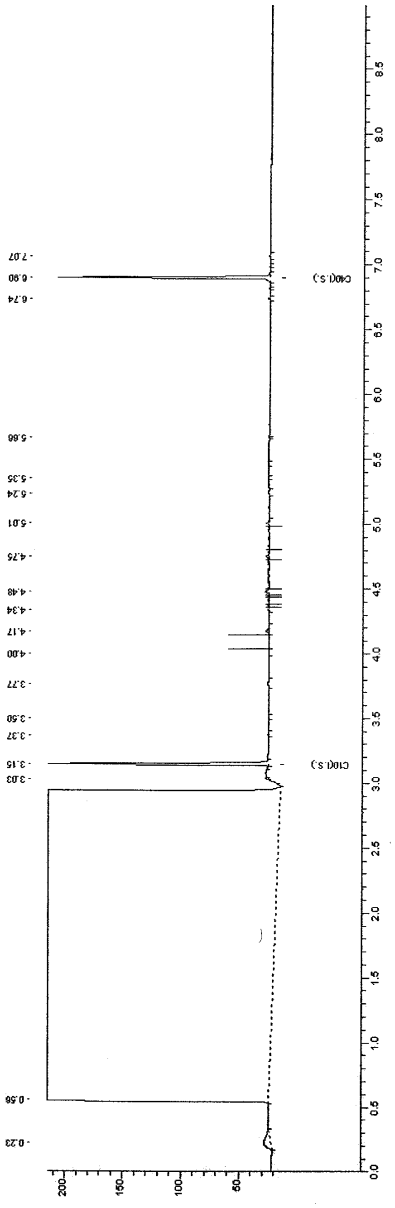
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420895, created at 05.11.2007 19:57:08

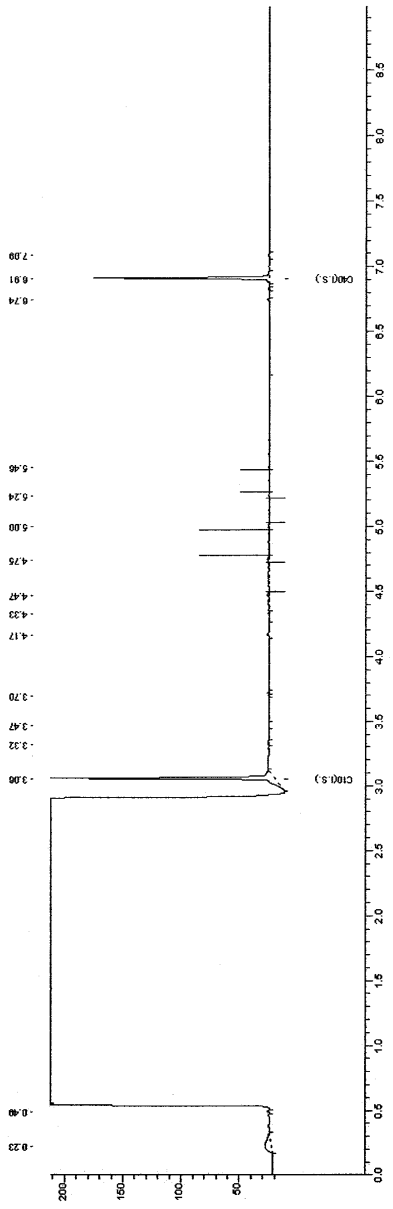
AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420896, created at 07.11.2007 00:37:14

AGROLAB group

Chromatogram for Order No. 54308, Analysis No. 420897, created at 02.11.2007 20:27:11

MWH

BUILDING A BETTER WORLD

Aanvullend bodemonderzoek
Staddijk te Nijmegen

definitief

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
2001 + 2002 + 2018

In opdracht van	Gemeente Nijmegen
Opgesteld door	MWH B.V.
Projectnummer	M13B0184
Documentnaam	\\nlarn1s01\data\data\Project\M13\M13B0184\2 (T) Inhoudelijk - Technisch\T1 Figuren, schetsen en notitie's\m13b0184.r01-ciho-DEF.docx
Datum	30 juli 2013

Postadres
Postbus 5076
6802 EB ARNHEM
Nederland
T +31(0)26 7513800
F +31(0)26 7513818

Bezoekadres
Westervoortsedijk 50
6827 AT ARNHEM
Nederland

www.mwhglobal.com

KVK Haaglanden 27 18 43 23
BNP Paribas 22 76 53 920
IBAN NL 75 BNP A 0227 653920/BIC BNPANL2A
MWH is ISO 9001:2008 en VCA* gecertificeerd

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
	1.1 Doel van het onderzoek	5
	1.2 Referentiekader	5
	1.3 Betrouwbaarheid	6
2	Vooronderzoek	7
	2.1 Beschrijving van de locatie	7
	2.2 Voorgaande onderzoeken	7
	2.3 Hypothese en onderzoeksstrategie	7
3	Veldwerk en chemische analyses	9
	3.1 Algemene onderzoeksstrategie en werkwijze	9
	3.2 Resultaten veldwerk	9
	3.3 Analysestrategie	10
	3.4 Chemische analyses	11
4	Bespreking onderzoeksresultaten	13
	4.1 Interpretatie onderzoeksresultaten (Wet bodembescherming)	13
	4.2 (Indicatieve) toetsing Besluit bodemkwaliteit	13
	4.3 Toetsing hypothese	14
5	Conclusies en aanbevelingen	15
Bronvermeldingen		16

Bijlage 1: : overzichtskaart (1:25.000)
Bijlage 2 : situatietekening (1:1.000)
Bijlage 3.1 : verklarende woordenlijst
Bijlage 3.2 : toetsing analyseresultaten grond conform Wbb (inclusief normtabel)
Bijlage 3.3 : toetsing analyseresultaten grondwater conform Wbb (inclusief normtabel)
Bijlage 3.4 : indicatieve toetsing analyseresultaten grond aan het Bbk (inclusief normtabel)
Bijlage 4.1 : boorbeschrijvingen inclusief legenda
Bijlage 4.2 : kwaliteitsborging veldwerk
Bijlage 5 : analysecertificaten en gaschromatogrammen
Bijlage 6 : foto´s onderzoekslocatie

1 Inleiding

Op 9 juli 2013 is door de gemeente Nijmegen aan MWH B.V. opdracht verstrekt voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek ter plaatse van een locatie aan de Staddijk (nabij Streekweg 20) te Nijmegen (bijlagen 1 en 2). De aanleiding voor het onderzoek wordt gevormd door een wijziging van de geplande nieuwbouw locatie. Er zijn aanvullende gegevens nodig voor de omgevingsvergunning/bestemmingsplan aanvraag.

1.1 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is inzicht verkrijgen in hoeverre het voormalige, dan wel het huidige gebruik van de onderhavige locatie en haar omgeving heeft geleid tot verontreiniging van de bodem. Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt vastgesteld of de locatie in milieuhygiënisch opzicht geschikt is voor de gewenste bestemming. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven wordt advies gegeven over eventueel vervolgonderzoek.

1.2 Referentiekader

De onderzoeksstrategie is afgeleid van de NEN 5740 (bron 1). In overeenstemming met deze norm is voorafgaand aan het veldonderzoek een vooronderzoek uitgevoerd gebaseerd op de NEN 5725 (bron 2). Het verkennend onderzoek bestond uit vooronderzoek, veldonderzoek, chemische analyses, toetsing en interpretatie.

In het geval van onderzoek naar asbest in bodem en/of verhardingen is gebruik gemaakt van NEN 5707 (bron 3).

Het veldwerk is uitgevoerd onder certificaat van de BRL SIKB 2000, certificaatnummer RQA664313 (MWH B.V., gevestigd te Delft). Hierbij is gebruik gemaakt van protocol 2001 ‘Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen’ (bron 6), protocol 2002 ‘Het nemen van grondwatermonsters’ (bron 7), en protocol 2018 ‘Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem’ (bron 8).

2001 + 2002 + 2018

MWH B.V. is voor deze werkzaamheden gecertificeerd door Lloyd’s Register en de medewerkers erkend en geregistreerd bij AgentschapNL.

Het veldwerk is uitbesteed aan Het Veldwerkbureau B.V. (certificaat EC-SIK-20264) en uitgevoerd door Piet Hein Jongens en Herman Bunt (geregistreerd als erkende veldmedewerkers bij Agentschap NL).

Zowel MWH B.V. als Het Veldwerkbureau B.V. hebben geen financiële of juridische belangen met betrekking tot het eigendom van de locatie.

De advieswerkzaamheden voor dit project zijn uitgevoerd vanuit ons kantoor te Arnhem.

De resultaten van het onderzoek zijn getoetst aan de normering zoals opgenomen in de Circulaire bodemsanering 2009 (bron 9) en de Regeling bodemkwaliteit (bron 10).

1.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op een zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige richtlijnen en methoden op het gebied van bodemonderzoek. Aan de hand van de uit de bronnen verzamelde informatie is een onderzoeksstrategie afgeleid, waarvan het aannemelijk wordt geacht dat deze representatief is voor de locatie.

Er wordt op gewezen dat de geraadpleegde bronnen mogelijk onvolledig zijn of dat niet alle bronnen zijn geraadpleegd, doordat ze niet voorhanden waren. Hierdoor kan informatie ontbreken.

Voor elk bodemonderzoek geldt dat het is gebaseerd op een beperkt aantal monsterpunten en analyses. De hiervoor voorgeschreven onderzoeksstrategie geeft een goed beeld van de algemene bodemkwaliteit.

Tevens wordt opgemerkt dat een bodemonderzoek een momentopname is. De resultaten van het onderzoek kunnen minder representatief worden naarmate de tijd verstrijkt. Indien na het onderzoek op of nabij de locatie (bodembedreigende) activiteiten of calamiteiten plaatsvinden en/of in de omgeving (mobiele) verontreinigingen aanwezig zijn, kan de bodemkwaliteit hierdoor worden beïnvloed.

2 Vooronderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het vooronderzoek besproken. Dit resulteert in een hypothese over de mogelijke verontreinigingssituatie op de onderzoekslocatie. Het vooronderzoek is afgeleid van de NEN 5725 (bron 2).

Omdat op het perceel reeds een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd is niet opnieuw een volledig vooronderzoek gedaan. Het onderhavige onderzoek is een aanvulling op het reeds uitgevoerde verkennend bodemonderzoek.

2.1 Beschrijving van de locatie

De regionale ligging van de onderzoekslocatie is zichtbaar in bijlage 1. Een overzichtelijke situatietekening is weergegeven in bijlage 2.

De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als gemeente Hatert, sectie E, nr. 351 (gedeeltelijk).

De oppervlakte van de onderzoekslocatie locatie bedraagt circa 6.500 m^2. Momenteel is de locatie deels braakliggend en deels bossage. Ter plaatse van de locatie is nieuwbouw gepland.

2.2 Voorgaande onderzoeken

Op de locatie is een reeds een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd:

- verkennend (NEN 5740 en NEN 5707) en nader bodemonderzoek NTA 5755 Staddijk ong. te Nijmegen, Envita, projectnummer: 202858-10/R01, 28 maart 2013.

Er zijn binnen het te onderzoeken gebied negen boringen tot 0,5 m-mv en één boring tot 2 m-mv geplaatst (in het noordoosten van de onderhavige onderzoekslocatie). Twee boringen zijn voorgegraven met een proefgat. Er zijn visueel geen bodemvreemde bijmengingen in boven- en ondergrond aangetroffen. Er zijn in boven- en ondergrond geen verhoogde gehalten voor de onderzochte parameters gemeten. Binnen de onderhavige onderzoekslocatie (noordoosten) is zowel visueel als analytisch geen asbest aangetoond.

Binnen de onderhavige onderzoekslocatie is het grondwater niet onderzocht. Circa 20 meter ten noorden van de onderzoekslocatie is een licht verhoogde concentraties barium in het grondwater gemeten. Het grondwater is waargenomen op circa 1,5 m-mv.

2.3 Hypothese en onderzoeksstrategie

Op basis van het voorgaand onderzoek worden geen gehalten boven de achtergrondwaarden verwacht, de hypothese is derhalve onverdacht (ONV uit de NEN 5740). De onderzoeksstrategie is aangegeven door de opdrachtgever.

Uit het voorgaand onderzoek blijkt dat de bovengrond voldoende is onderzocht. De ondergrond dient aanvullend onderzocht te worden. Er zijn drie boringen tot 2 m-mv geplaatst. Tevens is één peilbuis geplaatst (circa 3 m-mv). Er zijn twee ondergrond (meng)monsters geanalyseerd op het standaard pakket grond.

Alle boringen zijn voorgegraven met een proefgat conform NEN 5707. Van een mengmonster van de proefgaten is analytisch het asbestgehalte in de grond bepaald.

3 Veldwerk en chemische analyses

3.1 Algemene onderzoeksstrategie en werkwijze

De gehanteerde onderzoeksstrategie is gebaseerd op de in hoofdstuk 2 gestelde hypothese. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van alle uitgevoerde veldwerkzaamheden en de analyses van grond en grondwater. In de hierop volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de veldwerkzaamheden en de chemische analyses.

Tabel 1: Overzicht uitgevoerde veldwerkzaamheden en analyses

Aanleiding/deellocatie	Veldwerk		Analyses	
	Aantal boringen	Aantal peil-buizen	Grond	Grondwater
Algemene bodemkwaliteit				
0,0-2,0 m-mv	3		2 NEN-grond[2] + 1 NEN 5707[3]	
0,0-2,4 m-mv		1		1 NEN-grondwater[3]
Totaal[1]	3	1		

[1] totaal: alle boringen zijn voorgegraven met een proefgat.

[2] NEN-grond: lutum- en organisch stofpercentage, barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink, minerale olie, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK 10 VROM) en polychloorbifenylen (PCB).

[3] NEN-grondwater: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink, benzeen, tolueen, ethylbenzeen, som xylenen (som o,m,p), styreen, naftaleen, vinylchloride, 1,1-dichlooretheen, dichloormethaan, trans-1,2-dichlooretheen, cis-1,2-dichlooretheen, som 1,2-dichlooretheen, 1,1-dichloorethaan, chloroform, 1,1,1-trichloorethaan, tetrachloormethaan, 1,2-dichloorethaan, trichlooretheen, 1,2-dichloorpropaan, 1,1-dichloorpropaan, 1,3-dichloorpropaan, som dichloorpropanen, 1,1,2-trichloorethaan, tetrachlooretheen en bromoform, minerale olie.

[3] NEN 5707 asbestgehalte in grond (9-10 kg); bij een volumepercentage puin(granulaat) in de bodem kleiner dan 20 %; 9-10 kg van de fractie <20 mm; 20 grepen van circa 0,5 kg.

De boorlocaties zijn weergegeven in bijlage 2. De boringen zijn gelijkmatig over de locatie geplaatst.

3.2 Resultaten veldwerk

Het veldwerk is uitgevoerd op 05 juli 2013. Voor aanvang van de boorwerkzaamheden is de locatie zintuiglijk geïnspecteerd. Op het maaiveld van het terrein zijn geen verontreinigingen of asbestverdachte materialen waargenomen.

In bijlage 4 zijn de gedetailleerde boorbeschrijvingen weergegeven met de bodemopbouw, de diepten waarop grondmonsters zijn genomen en de diepten waarop eventuele peilfilters geplaatst zijn. De zintuiglijke waarnemingen en eventuele afwijkingen zijn eveneens in deze bijlage weergegeven.

Bodemopbouw
De bodemopbouw ter plaatse van de onderzoekslocatie bestaat uit zand. Op een diepte van circa 0,5-1,2 m-mv komen kleilagen van verschillende diktes voor.

Grond
Visueel zijn in het opgegraven en opgeboorde bodemmateriaal geen bodemvreemde bijmengingen en/of asbestverdachte materialen waargenomen. Van het bodemmateriaal is maximaal per halve meter en/of per bodemlaag een monster genomen. Voor de analyse van grondmonsters op asbest is in het veld een mengmonster samengesteld.

Grondwater
Voor de bemonstering van het grondwater is boring 103 afgewerkt met een peilbuis. Conform NEN 5740 is de bovenzijde van het peilfilter circa 0,5 m beneden de grondwaterstand geplaatst.

Het grondwater is bemonsterd op 12 juli 2013. Bij de grondwaterbemonstering is het grondwater waargenomen op een diepte van circa 0,9 m-mv. Tijdens de bemonstering zijn aan het grondwater geen afwijkingen waargenomen. De zuurgraad (pH), de elektrische geleidbaarheid (Ec) en de aanwezigheid van niet opgeloste deeltjes (troebelheid) van het grondwater zijn tijdens de monstername in het veld bepaald. De resultaten zijn weergegeven in tabel 2. De meetwaarden geven geen aanleiding de analysestrategie te wijzigen.

Tabel 2: Veldmetingen grondwater

Peilbuis	Filter (m-mv)	GWS (m-mv)	Temp. (^{0}C)	pH	Ec (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
103	1,4-2,4	0,9	12,1	6,7	864	3,9

3.3 Analysestrategie

Tabel 3 geeft, voor de verschillende aanleidingen, de geselecteerde monsters weer met de bijbehorende zintuiglijke waarnemingen en de uitgevoerde analyses.

Tabel 3: Analysestrategie

Aanleiding	Code (meng)monster diepte (m-mv)	Samengesteld uit boringen	Bodem-type	Zintuiglijke waarnemingen	Analyses	
					Grond	Grondwater
Algemene kwaliteit grond						
-	MM1 (0,4-1,0)	102, 103, 104	klei	-	NEN-grond	-
-	MM2 (1,0-1,6)	101, 102, 103, 104	zand	-	NEN-grond	-
-	MM proefgaten (0-0,4)	101, 102, 103, 104	zand	-	NEN 5707	-
Algemene kwaliteit grondwater						
-	103-1-1	103	-	-	-	NEN-grondwater

3.4 Chemische analyses

De analyseresultaten met de bijbehorende toetsingswaarden en een verklarende woordenlijst zijn opgenomen in bijlage 3. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 5.

In hoofdstuk 4 worden de onderzoeksresultaten besproken. De analyseresultaten voor grond en grondwater zijn getoetst aan de normering zoals opgenomen in de Circulaire bodemsanering 2009 (bron 9) en de Regeling bodemkwaliteit (bron 10). De toetsingswaarden voor de grond zijn per bodemtype berekend op basis van gemeten lutum- en organische stofpercentages.

In dit rapport wordt voor grond de volgende terminologie gehanteerd:
- kleiner of gelijk aan de achtergrondwaarde (AW) of detectiegrens: geen sprake van een verhoogde concentratie; niet verontreinigd;
- groter dan AW, kleiner dan of gelijk aan de tussenwaarde (T): licht verhoogde concentratie; licht verontreinigd. Voor de tussenwaarde (T) geldt de volgende berekening: (achtergrondwaarde + interventiewaarde)/2;
- groter dan T, kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (I): matig verhoogde concentratie; matig verontreinigd;
- groter dan I: sterk verhoogde concentratie; sterk verontreinigd.

De terminologie voor grondwater is als volgt:
- kleiner of gelijk aan de streefwaarde (S) of detectiegrens: geen sprake van een verhoogde concentratie; niet verontreinigd;
- groter dan de streefwaarde (S), kleiner dan of gelijk aan de tussenwaarde (T): licht verhoogde concentratie; licht verontreinigd. Voor de tussenwaarde (T) geldt de volgende berekening: (streefwaarde + interventiewaarde)/2;
- groter dan T, kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde (I): matig verhoogde concentratie; matig verontreinigd;
- groter dan I: sterk verhoogde concentratie; sterk verontreinigd.

De chemische analyses zijn uitgevoerd door ALcontrol Laboratories te Hoogvliet (RvA geaccrediteerd). De analyses zijn uitgevoerd conform het AS3000 protocol.

4 Bespreking onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk wordt de verontreinigingssituatie beschreven op basis van de onderzoeksresultaten. Vervolgens worden de onderzoeksresultaten getoetst aan de in hoofdstuk 2 geformuleerde hypothese.

4.1 Interpretatie onderzoeksresultaten (Wet bodembescherming)

Algemene kwaliteit grond
In de zandige en kleiige ondergrond zijn geen verhoogde gehalten voor de onderzochte parameters gemeten.

In het zandige bovengrond mengmonster dat geanalyseerd is op asbest is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest aangetoond.

Algemene kwaliteit grondwater
In het grondwater is een licht verhoogde concentratie barium gemeten. Mogelijk is sprake van een verhoogde achtergrondwaarde.

De overige onderzochte parameters zijn niet in verhoogde concentraties ten opzichte van de streefwaarden en/of detectiegrenzen gemeten.

4.2 (Indicatieve) toetsing Besluit bodemkwaliteit

De analyseresultaten van de geanalyseerde grond(meng)monster(s) zijn (indicatief) getoetst aan de, op basis van het lutum- en organisch stofgehalte, gecorrigeerde normwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit behorende bij het Besluit bodemkwaliteit (bron 11). De uitwerking van deze (indicatieve) toetsing is opgenomen in bijlage 3.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de resultaten van de (indicatieve) toetsing aan het Besluit bodemkwaliteit conform het generieke beleid (landelijke beleid). Bij gebiedsspecifiek beleid dient te worden getoetst aan het door het bevoegd gezag vastgestelde lokale bodembeleid (bodembeheernota, bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart) met lokale maximale waarden en eventueel aanvullende specifieke eisen ten aanzien van grondverzet.

Tabel 4: (Indicatieve) toetsing analyseresultaten aan het Besluit bodemkwaliteit

Monstercode (diepte m-mv)	Boorpunten	Textuur	Zintuiglijke bijmengingen	Analyseparameters	Bodemkwaliteitsklasse voor toepassen op landbodem
MM1 (0,4-1,0)	102, 103, 104	klei	-	NEN-grond	AW
MM2 (1,0-1,6)	101, 102, 103, 104	zand	-	NEN-grond	AW

Toelichting:
AW: Bodemkwaliteitsklasse AW;
Wonen: Bodemkwaliteitsklasse Wonen;
Industrie: Bodemkwaliteitsklasse Industrie;
NT: Niet toepasbaar

Alle parameters voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse achtergrondwaarden. Eventueel vrijkomende grond is derhalve vrij toepasbaar.

4.3 Toetsing hypothese

Op basis van de onderzoeksresultaten wordt de in paragraaf 2.6 opgestelde hypothese aanvaard. De licht verhoogde concentratie barium in het grondwater wordt beschouwd als (verhoogde) achtergrondwaarden. De locatie wordt geschikt geacht voor de gewenste bestemming.

5 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de volgende conclusies getrokken:

Conclusies

- De bodemopbouw ter plaatse van de onderzoekslocatie bestaat uit zand tot de maximale boordiepte. Tussen 0,5 en 1,2 m-mv komt een kleilaag voor.
- Aan het maaiveld is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Zowel visueel als analytisch is in het opgeboorde materiaal geen asbest aangetoond.
- In het opgeboorde materiaal zijn geen bodemvreemde bijmengingen aangetroffen.
- In de zandige ondergrond zijn geen verhoogde gehalten gemeten.
- In de kleiige ondergrond zijn geen verhoogde gehalten gemeten.
- In het grondwater is een licht verhoogde concentraties barium gemeten.
- Op basis van de onderzoeksresultaten wordt de locatie in milieuhygiënisch opzicht wel geschikt geacht voor de toekomstige bestemming. Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.
- Eventueel vrijkomende grond kan waarschijnlijk op of buiten de locatie worden hergebruikt.

Aanbevelingen

- Het verdient altijd aanbeveling om tijdens grondwerkzaamheden alert te zijn op een eventuele onvoorziene verontreiniging van de bodem.
- Indien vrijkomende grond elders wordt hergebruikt kunnen partijkeuringen conform het Besluit bodemkwaliteit noodzakelijk zijn om de uiteindelijke hergebruiksmogelijkheden van de grond vast te stellen.

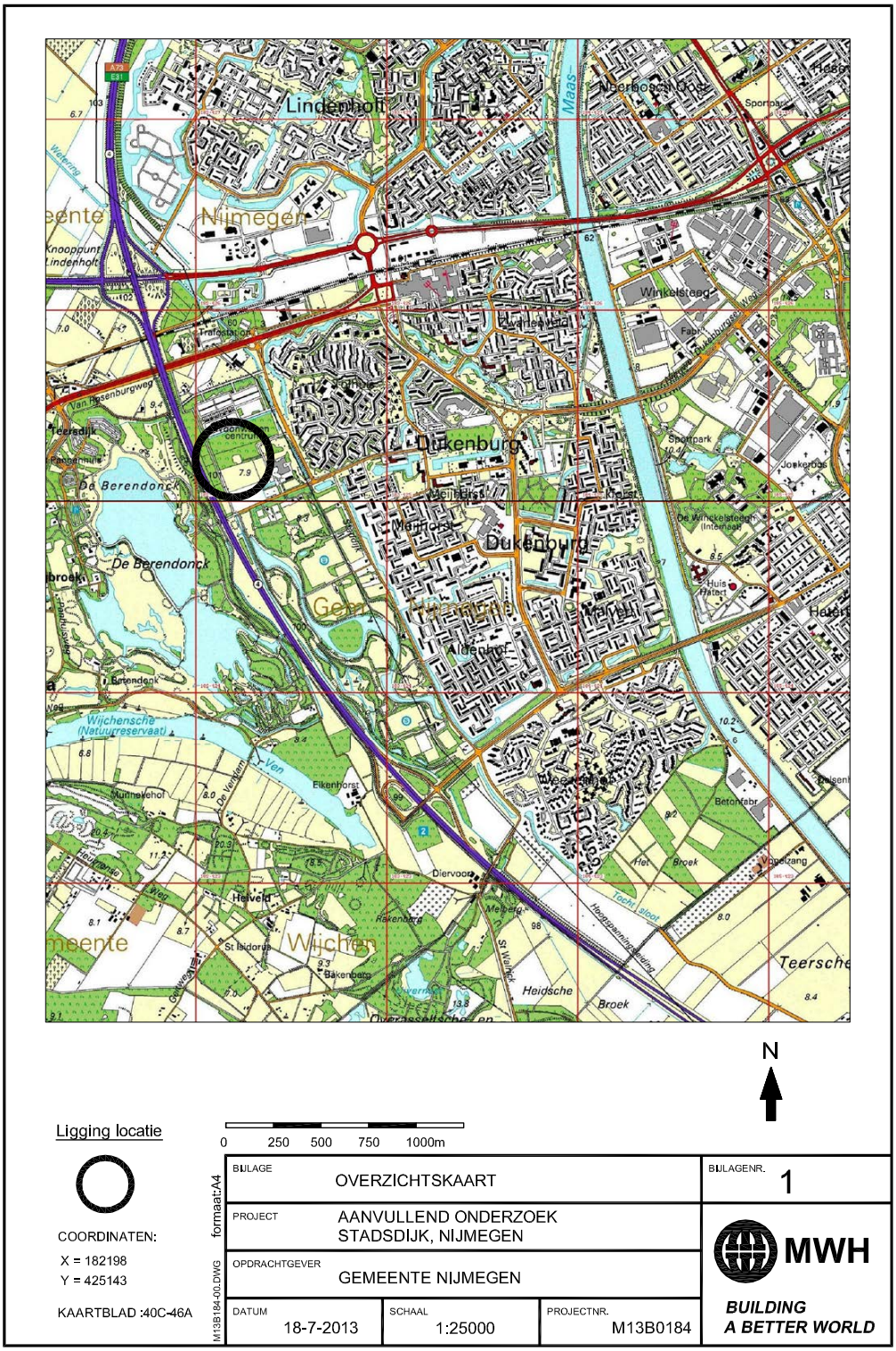
Bronvermeldingen

1. NEN 5740, ‘Bodem- Landbodem- Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek- Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond’, Nederlands Normalisatie-instituut, januari 2009.
2. NEN 5725, ‘Bodem- Landbodem- Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek’, Nederlands Normalisatie-instituut, januari 2009.
3. NEN 5707, ‘Bodem - Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem’, Nederlands Normalisatie-instituut, april 2003.
4. NEN 5897, ‘Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat’, Nederlands Normalisatie-instituut, december 2005.
5. BRL SIKB 2000, ‘Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk Milieuhygienisch Bodemonderzoek’, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 3.2a, 13 maart 2007.
6. Protocol 2001, ‘Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen’, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 3.1, 13 maart 2007.
7. Protocol 2002, ‘Het nemen van grondwatermonsters’, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 3.2, 13 maart 2007.
8. Protocol 2018, ‘Locatie-inspectie en monstername van asbest in bodem’, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 3, 10 mei 2007.
9. Circulaire bodemsanering 2009, Ministerie van VROM, Staatscourant nummer 67, 7 april 2009.
10. Regeling bodemkwaliteit, Staatscourant nr. 247, 20 december 2007 en bijbehorende wijzigingen: Staatscourant nr. 122, 27 juni 2008; Staatscourant nr. 196, 9 oktober 2008; Staatscourant nr. 67, 7 april 2009; Staatscourant nr.17187, 16 november 2009; Staatscourant nr. 5673, 15 april 2010 en Staatscourant nr. 8546, 8 juni 2010).
11. Besluit bodemkwaliteit, besluit van 22 november 2007, houdende regels inzake de kwaliteit van de bodem, Staatscourant nr. 469., 3 december 2007 en bijbehorende wijzigingen/besluiten: Inwerkingtredingsbesluit Staatsblad nr. 571, 10 december 2007; Rectificatie Besluit bodemkwaliteit Staatsblad 2007, nr. 469, 22 januari 2008.

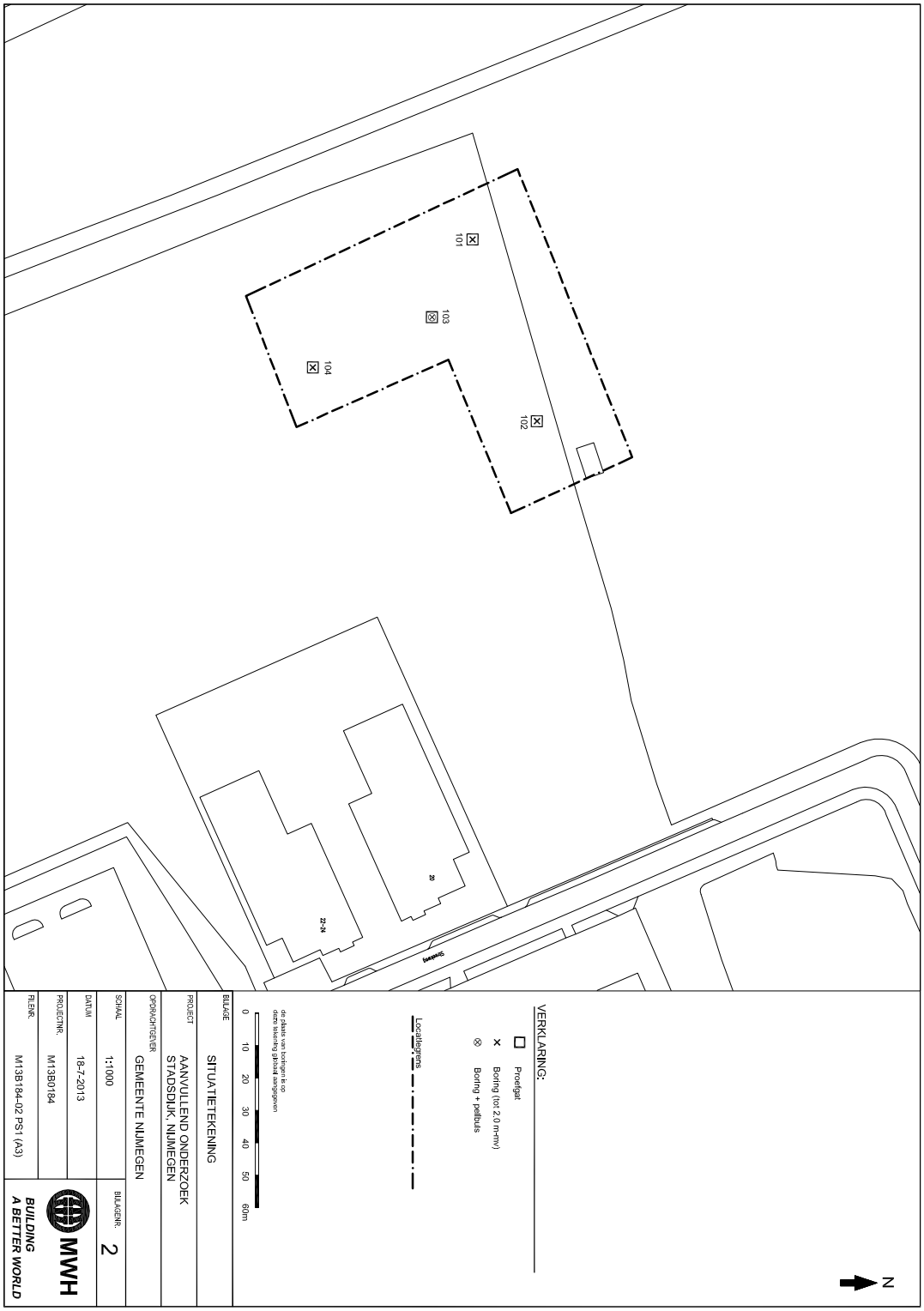
Bijlagen

Bijlage 1:	:	overzichtskaart (1:25.000)
Bijlage 2	:	situatietekening (1:1.000)
Bijlage 3.1	:	verklarende woordenlijst
Bijlage 3.2	:	toetsing analyseresultaten grond conform Wbb (inclusief normtabel)
Bijlage 3.3	:	toetsing analyseresultaten grondwater conform Wbb (inclusief normtabel)
Bijlage 3.4	:	indicatieve toetsing analyseresultaten grond aan het Bbk (inclusief normtabel)
Bijlage 4.1	:	boorbeschrijvingen inclusief legenda
Bijlage 4.2	:	kwaliteitsborging veldwerk
Bijlage 5	:	analysecertificaten en gaschromatogrammen
Bijlage 6	:	foto´s onderzoekslocatie

Bijlage 1: overzichtskaart (1:25.000)

Lindenhof
Nijmegen
Dukenburg
De Berendonck
Wijchen
Heidsche Broek
Maas
N
Ligging locatie
0 250 500 750 1000m
COORDINATEN:
X = 182198
Y = 425143
KAARTBLAD :40C-46A
formaat:A4
M13B184-00.DWG
BIJLAGE
OVERZICHTSKAART
BIJLAGENR.
1
PROJECT
AANVULLEND ONDERZOEK
STADSDIJK, NIJMEGEN
OPDRACHTGEVER
GEMEENTE NIJMEGEN
DATUM
18-7-2013
SCHAAL
1:25000
PROJECTNR.
M13B0184
MWH
BUILDING
A BETTER WORLD

Bijlage 2: situatietekening (1:1.000)

101
103
104
102
22-24
28
Stadsdijk
N
VERKLARING:
Proefgat
Boring (tot 2.0 m-mv)
Boring + peilbuis
Locatiegrens
de afstand van bochten is op
deze tekening getrouw aangegeven
0 10 20 30 40 50 60m
BIJLAGE
SITUATIETEKENING
PROJECT
AANVULLEND ONDERZOEK
STADSDIJK, NIJMEGEN
OPDRACHTGEVER
GEMEENTE NIJMEGEN
SCHAAL
1:1000
BIJLAGENR.
2
DATUM
18-7-2013
PROJECTNR.:
M13B0184
FILENR.
M13B184-02 PS1 (A3)
MWH
BUILDING
A BETTER WORLD

Bijlage 3.1: verklarende woordenlijst

Voorstel - 75/2014 Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen . . .

Verklarende woordenlijst

Een grond- en/of grondwaterverontreiniging kan veroorzaakt worden door verschillende parameters. Soms betreft het stoffen die van nature in de bodem voorkomen. In andere gevallen is er sprake van milieuvreemde stoffen. Om een indicatie te krijgen van een eventuele grond(water)verontreiniging worden analyses uitgevoerd op verschillende parameters.

Toetsingskader

De streefwaarden voor grond gelden sinds het vervallen van de Circulaire Streefwaarden en Interventiewaarden niet meer als toetsingsgrondslag voor grond. De streefwaarden voor grond zijn nog wel opgenomen in de normstelling en bodemkwaliteitsbeoordeling (NOBO) van VROM.

De grond wordt vanaf 1 oktober 2008 getoetst aan de AW-waarde zoals opgenomen in de regeling Bodemkwaliteit. Voor de tussenwaarde (T) geldt de volgende berekening: (achtergrondwaarde (AW) + interventiewaarde)/2.

De interventiewaarden voor grond en de streef- en interventiewaarden voor grondwater zijn opgenomen in de Circulaire bodemsanering 2006 zoals gewijzigd op 1 oktober 2008 en per 7 april 2009.

Achtergrondwaarde (AW) (grond)

In het kader van het opstellen van correcte achtergrondwaarden zijn honderd landbouw- en natuurgebieden geselecteerd. Op elke locatie zijn grondmonsters genomen en vervolgens geanalyseerd op het al dan niet voorkomen van 200 stoffen. Op basis van dit project zijn de achtergrondwaarden voor grond vastgesteld. Als de achtergrondwaarde wordt overschreden is er sprake van bodemverontreiniging.

Streefwaarde (grondwater)

Als de streefwaarde wordt overschreden is er sprake van bodemverontreiniging. Voor de stoffen die van nature voorkomen, komt de streefwaarde overeen met het zogenaamde ‘gemiddelde achtergrondgehalte’. Voor stoffen die niet van nature in de bodem voorkomen is de streefwaarde gelijkgesteld aan de aantoonbaarheidsgrens van de huidige analysetechnieken, ook wel ‘detectiegrens’ genoemd.

Tussenwaarde, ½ (AW * I)

De gemiddelde waarde van de streefwaarde en de interventiewaarde voor grondwater (S+I)/2, of AW+I/2 voor grond, hierna te noemen ‘tussenwaarde’ (T) wordt gehanteerd om na te gaan of bij overschrijding de kans aanwezig is dat er sprake is van een ernstige bodemverontreiniging, ofwel of nader onderzoek noodzakelijk is.

Interventiewaarde

De interventiewaarde is een waarde die aangeeft bij welke concentratie sprake kan zijn van een dreigende ernstige vermindering van de functionele eigenschappen van de bodem voor plant, mens en dier.

Geval van ernstige verontreiniging

Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging indien voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie van minimaal 25 m^3 bodemvolume in het geval van bodemverontreiniging, of 100 m^3 poriënverzadigd bodemvolume in het geval van een grondwaterverontreiniging, hoger is dan de interventiewaarde. Asbest is echter uitgezonderd van dit volumecriterium.

Kwalibo (besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer)

Kwalibo staat voor kwaliteitsborging in het bodembeheer. Het is een van de maatregelen om het bodembeheer te verbeteren. Kwalibo kent drie speerpunten:

- Kwaliteitsverbetering bij de overheid;
- Versterking van het toezicht en de handhaving;
- Erkenningsregeling bodemintermediairs.

BRL SIKB 2000, Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek alleen met erkenning

Alleen bedrijven die door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie zijn erkend mogen veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek verzorgen in het kader van het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer. Zij zijn ook de enigen die voor deze activiteit het keurmerk ‘Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB' mogen voeren.

De bedrijven met deze erkenning staan vermeld op de lijst met erkende veldwerkers bij milieuhygiënisch bodemonderzoek op de website van Bodem+ (onderdeel van Agentschap NL (www.agentschapnl.nl)).

Besluit Bodemkwaliteit

Op 1 juli 2008 is het Besluit Bodemkwaliteit in werking getreden. Volgens dit Besluit kan per gemeente een beleid worden gevoerd, waarin rekening gehouden is met locatiespecifieke omstandigheden. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde analyses getoetst aan het zogenaamde Generieke beleid. Per gemeente dient voor toepassing gecontroleerd te worden of er mogelijk sprake is van overgangsbeleid of gebiedsspecifiek beleid.

Voor de ontvangende bodem dient de bodemkwaliteit te zijn vastgesteld. Deze kwaliteit kan vastgelegd zijn in een functiekaart uit een vastgestelde Bodemkwaliteitskaart conform het Besluit Bodemkwaliteit. Er kan echter ook een bodemonderzoek noodzakelijk zijn van de locatie waar de grond toegepast gaat worden (bodemkwaliteit ontvangende bodem). Een dergelijk onderzoek dient tenminste te worden uitgevoerd volgens een onderzoeksstrategie uit de NEN 5740.

Voor de toepassing van het Besluit en de bijbehorende regeling zijn er twee mogelijkheden voor het Bevoegd Gezag, namelijk Generiek beleid volgen of Gebiedsspecifiek beleid opstellen.

Generiek beleid

- de generieke normen zoals opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit zijn van toepassing;
- een functieklassenkaart is verplicht;
- de bodemkwaliteitskaart is een keuzeoptie;
- grond en baggerspecie die voldoen aan de kwaliteits- en functieklasse van de ontvangende bodem mogen worden toegepast (geen functietoets bij waterbodems).

Gebiedsspecifiek beleid

- lokale (water)bodembeheerders kunnen zelf normen vaststellen, onderbouwd door een risicobeoordeling. Dit maakt lokaal maatwerk mogelijk;
- een bodembeheernota en bodemkwaliteitskaart zijn verplicht;
- grond en baggerspecie die aan de lokale normen voldoen mogen worden toegepast;
- het stand still-beginsel geldt op gebiedsniveau en op stofniveau;
- het stand still-beginsel geldt op locatieniveau en op klassenniveau (niet op stofniveau).

Parameters

Asbest

Asbest is een verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende mineralen, die zijn opgebouwd uit fijne, microscopisch kleine vezels. Losse asbestvezels zijn met het blote oog niet zichtbaar. Asbestvezels zijn sterk en flexibel tegelijk. Bovendien zijn ze thermisch en elektrisch isolerend, bestand tegen zuren en logen en hebben ze een hoge wrijvingsweerstand. Hierdoor zijn ze geschikt voor veel verschillende toepassingen, als:

- golfplaten;
- waterleidingbuizen;
- rem- en frictiemateriaal;
- isolatiemateriaal.

Asbest is met name na de Tweede Wereldoorlog veel gebruikt. Niet-hechtgebonden asbest is sinds 1983 vrijwel niet meer toegepast. De beroepsmatige toepassing en verkoop van alle soorten asbest is sinds 1 juli 1993 volledig verboden.

Minerale olie

Onder verontreinigingen met minerale olie vallen o.a. benzine, diesel en huisbrandolieverontreinigingen. Verontreinigingen met minerale olie komen veelvuldig voor. Minerale olie is in de meeste gevallen in de bodem terechtgekomen door lekkage bij ondergrondse tanks of calamiteiten.

Een olieverontreiniging is in de meeste gevallen goed zintuiglijk waarneembaar door geurafwijkingen en/of met behulp van de olie-op-watertest. Bij de olie-op-watertest wordt een beetje grond in water gebracht. De in de grond aanwezige olie komt boven drijven en wordt zichtbaar als een oliefilm. Na analyse kan in de meeste gevallen een redelijk betrouwbare indicatie worden gegeven van de oliesoort. Indien sprake is van een benzineverontreiniging dient tevens rekening gehouden te worden met een verontreiniging met vluchtige aromaten (BTEXN) en bij nieuwe gevallen met MTBE.

Organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB)

Bestrijdingsmiddelen worden ook wel pesticiden genoemd. Met name bij (voormalige) tuinbouwkassen en akkerbouw wordt rekening gehouden met deze vorm van verontreiniging. DDT en drins zijn bekende voorbeelden.

Polychloorbifenylen (PCB)

PCB zijn olieachtige vloeistoffen die veel zijn toegepast in transformatoren en condensatoren vanwege hun goede elektrisch-isolerende eigenschap in combinatie met het bestand zijn tegen hoge temperaturen. In het verleden zijn PCB ook toegepast in producten als motorolie, tl-armaturen, inkt, lijm en verf. Tegenwoordig zijn PCB op de zwarte lijst geplaatst en is de toepassing ervan verboden. PCB zijn voor mens en dier met name schadelijk omdat zij de eigenschap hebben om zich op te hopen in vet.

Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK)

PAK zijn teerachtige producten. PAK wordt gevormd bij diverse verbrandings- en chemische processen, veelal door onvolledige verbranding van koolstofverbindingen. PAK kan in hoge gehaltes voorkomen in asfalt, steenkoolteer, pek, creosoot, diverse oliesoorten, zuiveringsslib en dakbedekkingsmaterialen. In de bodem komen PAK-verbindingen vaak voor in combinatie met koolas of sintels.

In totaal bestaan er circa 250 verschillende PAK-verbindingen. Bij analyse op PAK ten behoeve van bodemonderzoek wordt een selectie van deze verbindingen geanalyseerd, bijvoorbeeld de zogeheten zestien van EPA of tien van VROM. Enkele PAK-verbindingen, zoals benzo(a)pyreen, zijn carcinogeen ofwel kankerverwekkend.

Vluchtige aromaten (BTEXN)

Vluchtige aromaten (BTEXN = benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen en naftaleen) worden bereid uit aardolieën. Ze zijn met name aanwezig in benzine en oplosmiddelen (bv. thinner). Ze zijn vrij vluchtig en hebben een sterk oplossend vermogen voor een groot aantal kunststoffen. Van bijvoorbeeld benzeen is bekend dat het kankerverwekkend is.

Vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOH/ VOCl)

Vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen zijn koolwaterstoffen met een halogeenverbinding, met name chloor is in dit kader bekend. VOH/ VOCl worden veel gebruikt als ontvettings- en schoonmaakmiddelen bij chemische wasserijen, metaalindustrie en drukkerijen.

Met name verontreinigingen met ‘Per’ (tetrachlooretheen) en ‘Tri’ (trichlooretheen) komen veel voor. Per en Tri hebben een hoog soortelijk gewicht (zwaarder dan water) en zijn vrij vluchtig. Ook deze stoffen hebben een sterk oplossend vermogen voor een groot aantal kunststoffen. Van deze stoffen is bekend dat ze het zenuwstelsel aan kunnen tasten.

Zware metalen

Zware metalen komen van nature in kleine hoeveelheden voor in de bodem. In deze hoeveelheden zijn ze niet schadelijk voor volksgezondheid of milieu. Grote (schadelijke) hoeveelheden zware metalen zijn in veel gevallen in het milieu terecht gekomen door:

- verwerking metaalertsen;
- metaalbewerking;
- metaaloppervlaktebehandeling (galvaniseren/emailleren);
- glazuren van aardewerk (loodwit);
- metalen in drukinkt, cosmetica, katalysatoren, accu's, batterijen en verbrandingsafval (sintels, cokes, vliegas, slakken).

Zware metalen komen in de bodem vaak in combinatie met puin en aardewerk voor. Door toepassing van lood als antiklopmiddel in benzine zijn grote hoeveelheden lood diffuus verspreid in het milieu terecht gekomen, vooral langs wegen en in stedelijke gebieden.

Bijlage 3.2: toetsing analyseresultaten grond conform Wbb (inclusief normtabel)

Projectnaam	Staddijk Nijmegen
Projectcode	M13B0184

Tabel: Analyseresultaten grond (as3000) monsters (gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven)

Monstercode	MM1[1]		MM2[2]	
Bodemtype[1)]	1		2	
droge stof(gew.-%)	76.9	--	81.2	--
gewicht artefacten(g)	<1	--	<1	--
aard van de artefacten(g)	Geen	--	Geen	--
organische stof (gloeiverlies)(% vd DS)	1.6	--	0.9	--
KORRELGROOTTEVERDELING				
lutum (bodem)(% vd DS)	37	--	4.4	--
METALEN				
barium[+]	180		25	
cadmium	0.27		<0.2	
kobalt	14		4.5	
koper	14		5.0	
kwik	<0.05		<0.05	
lood	20		<10	
molybdeen	0.9		<0.5	
nikkel	34		12	
zink	58		<20	
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
naftaleen	<0.01	--	<0.01	--
fenantreen	<0.01	--	<0.01	--
antraceen	<0.01	--	<0.01	--
fluoranteen	<0.01	--	<0.01	--
benzo(a)antraceen	<0.01	--	<0.01	--
chryseen	<0.01	--	<0.01	--
benzo(k)fluoranteen	<0.01	--	<0.01	--
benzo(a)pyreen	<0.01	--	<0.01	--
benzo(ghi)peryleen	<0.01	--	<0.01	--
indeno(1,2,3-cd)pyreen	<0.01	--	<0.01	--
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0.07		0.07	
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
PCB 28(µg/kgds)	<1	--	<1	--
PCB 52(µg/kgds)	<1	--	<1	--
PCB 101(µg/kgds)	<1	--	<1	--
PCB 118(µg/kgds)	<1	--	<1	--
PCB 138(µg/kgds)	<1	--	<1	--
PCB 153(µg/kgds)	<1	--	<1	--
PCB 180(µg/kgds)	<1	--	<1	--
som PCB (7) (0.7 factor)(µg/kgds)	4.9	[a]	4.9	[a]
MINERALE OLIE				
fractie C10 - C12	<5	--	<5	--
fractie C12 - C22	<5	--	<5	--
fractie C22 - C30	<5	--	<5	--
fractie C30 - C40	<5	--	<5	--
totaal olie C10 - C40	<20		<20	

Monstercode en monstertraject

[1] *11909928-001 MM1 102 (40-90) 103 (50-90) 104 (65-100)*

[2] *11909928-002 MM2 101 (120-150) 102 (100-150) 103 (110-160) 104 (120-160)*

De resultaten zijn voor de interventiewaarde getoetst aan de toetsingswaarden zoals vermeld in de Circulaire Bodemsanering 2009, zoals gewijzigd op 3 april 2012 en voor de achtergrondwaarden aan het Besluit Bodemkwaliteit, Staatscourant 20

december 2007, Nr. 247. Tevens zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd: De gewijzigde grenswaarden van een aantal OCB (per 30-07-2008) (www.Senternovem.nl) en de wijziging in de Staatscourant 67 van 7 april 2009.
De gehalten die de betreffende achtergrondwaarden en interventiewaarden overschrijden zijn als volgt geclassificeerd:

*	*het gehalte is groter dan de achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde*
**	*het gehalte is groter dan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde*
***	*het gehalte is groter dan de interventiewaarde*
--	*geen toetsingswaarde voor opgesteld*
-	*niet geanalyseerd*
#	*verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
a	*gecorrigeerd gehalte is groter dan of gelijk aan de achtergrondwaarde (of geen achtergrondwaarde voor opgesteld), maar wel kleiner dan de AS3000 rapportagegrens-eis, dus mag verondersteld worden kleiner dan de achtergrondwaarde te zijn.*
b	*gecorrigeerd gehalte is groter dan de achtergrondwaarde (of geen achtergrondwaarde voor opgesteld), en groter dan de AS3000 rapportagegrens-eis.*
+	*De interventiewaarde voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene verontreiniging en geen sprake is van thermisch gereinigde grond en baggerspecie.*
1)	*De achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling. Voor de toetsing zijn de grond (as3000) monsters ingedeeld in de volgende bodemtypen: (als humus/lutum niet is gemeten geldt een default waarde van lutum = 25% en organische stof = 10%.) 1: lutum 37% ; humus 1.6% 2: lutum 4.4% ; humus 0.9%*

Tabel: Toetsingswaarden voor grond (as3000) (I&M-toetsingskader). Het betreft gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven

Toetsingswaarden[1)]	AW	1/2(AW+I)	I	AS3000 eis
METALEN				
barium			1276	190
cadmium	0.54	6.1	12	0.60
kobalt	21	141	261	15
koper	43	123	203	40
kwik	0.16	20	39	0.15
lood	52	304	555	50
molybdeen	1.5	96	190	1.5
nikkel	47	91	134	35
zink	164	504	843	140
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1.5	21	40	1.0
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
som PCB (7) (0.7 factor)(µg/kgds)	4.0	102	200	49
MINERALE OLIE				
totaal olie C10 - C40	38	519	1000	190

1) *AW achtergrondwaarde*
1/2(AW+I) gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde
I interventiewaarde
AS3000 laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek; grondprotocollen 3010 t/m 3090 versie 4,25 juni 2008.

De achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling.
De genoemde toetsings waarden zijn van toepassing op het volgende bodem type:
1: lutum 37%; humus 1.6%

Tabel: Toetsingswaarden voor grond (as3000) (I&M-toetsingskader). Het betreft gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven

Toetsingswaarden[1)]	AW	1/2(AW+I)	I	AS3000 eis
METALEN				
barium			309	190
cadmium	0.36	4.1	7.8	0.60
kobalt	5.4	37	68	15
koper	21	60	99	40
kwik	0.11	13	26	0.15
lood	33	192	352	50
molybdeen	1.5	96	190	1.5
nikkel	14	28	41	35
zink	66	203	340	140
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1.5	21	40	1.0
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
som PCB (7) (0.7 factor)(µg/kgds)	4.0	102	200	49
MINERALE OLIE				
totaal olie C10 - C40	38	519	1000	190

1) *AW achtergrondwaarde*
1/2(AW+I) gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde
I interventiewaarde
AS3000 laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek; grondprotocollen 3010 t/m 3090 versie 4,25 juni 2008.

De achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling.
De genoemde toetsings waarden zijn van toepassing op het volgende bodem type:
2: lutum 4.4%; humus 0.9%

Bijlage 3.3: toetsing analyseresultaten grondwater conform Wbb (inclusief normtabel)

Projectnaam	Staddijk Nijmegen
Projectcode	M13B0184

Tabel: Analyseresultaten grondwater (as3000) monsters (gehalten in µg/l, tenzij anders aangegeven)

Monstercode	103-1-1[1]	
METALEN		
barium	77	*
cadmium	<0.20	
kobalt	4.1	
koper	<2.0	
kwik	<0.05	
lood	5.3	
molybdeen	<2	
nikkel	<3	
zink	19	
VLUCHTIGE AROMATEN		
benzeen	<0.2	
tolueen	0.35	
ethylbenzeen	<0.2	
o-xyleen	<0.1	--
p- en m-xyleen	<0.2	--
xylenen (0.7 factor)	0.21	[a]
styreen	<0.2	
naftaleen	<0.05	[a]
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN		
1,1-dichloorethaan	<0.2	
1,2-dichloorethaan	<0.2	
1,1-dichlooretheen	<0.1	[a]
cis-1,2-dichlooretheen	<0.1	--
trans-1,2-dichlooretheen	<0.1	--
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	0.14	[a]
dichloormethaan	<0.2	[a]
1,1-dichloorpropaan	<0.2	--
1,2-dichloorpropaan	<0.2	--
1,3-dichloorpropaan	<0.2	--
som dichloorpropanen (0.7 factor)	0.42	
tetrachlooretheen	<0.1	[a]
tetrachloormethaan	<0.1	[a]
1,1,1-trichloorethaan	<0.1	[a]
1,1,2-trichloorethaan	<0.1	[a]
trichlooretheen	<0.2	
chloroform	<0.2	
vinylchloride	<0.2	[a]
tribroommethaan	<0.2	
MINERALE OLIE		
fractie C10 - C12	<25	--
fractie C12 - C22	<25	--
fractie C22 - C30	<25	--
fractie C30 - C40	<25	--
totaal olie C10 - C40	<50	

Monstercode en monstertraject
[1] *11912362-001 103-1-1 103 (140-240)*

De resultaten zijn getoetst aan de toetsingswaarden zoals vermeld Circulaire Bodemsanering 2009, zoals gewijzigd op 3 april 2012.
De gehalten die de betreffende streefwaarden en interventiewaarden overschrijden zijn als volgt geclassificeerd:

*	*het gehalte is groter dan de streefwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde*
**	*het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde*
***	*het gehalte is groter dan de interventiewaarde*
--	*geen toetsingswaarde voor opgesteld*

-	*niet geanalyseerd*
#	*verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
[a]	*gecorrigeerd gehalte is groter dan of gelijk aan de streefwaarde (of geen streefwaarde voor opgesteld), maar wel kleiner dan de AS3000 rapportagegrens-eis, dus mag verondersteld worden kleiner dan de streefwaarde te zijn.*
[b]	*gecorrigeerd gehalte is groter dan de streefwaarde (of geen streefwaarde voor opgesteld), en groter dan de AS3000 rapportagegrens-eis.*

Tabel: Toetsingswaarden voor grondwater (as3000)

Toetsingswaarden[1)]	S	1/2(S+I)	I	AS3000
METALEN				
barium	50	338	625	50
cadmium	0.40	3.2	6.0	0.80
kobalt	20	60	100	20
koper	15	45	75	15
kwik	0.050	0.18	0.30	0.050
lood	15	45	75	15
molybdeen	5.0	152	300	5.0
nikkel	15	45	75	15
zink	65	432	800	65
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	0.20	15	30	0.20
tolueen	7.0	504	1000	7.0
ethylbenzeen	4.0	77	150	4.0
xylenen (0.7 factor)	0.20	35	70	0.21
styreen	6.0	153	300	6.0
naftaleen	0.01	35	70	0.050
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	7.0	454	900	7.0
1,2-dichloorethaan	7.0	204	400	7.0
1,1-dichlooretheen	0.01	5.0	10	0.10
dichloormethaan	0.01	500	1000	0.20
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	0.01	10	20	0.20
som dichloorpropanen (0.7 factor)	0.80	40	80	0.52
tetrachlooretheen	0.01	20	40	0.10
tetrachloormethaan	0.01	5.0	10	0.10
1,1,1-trichloorethaan	0.01	150	300	0.10
1,1,2-trichloorethaan	0.01	65	130	0.10
trichlooretheen	24	262	500	24
chloroform	6.0	203	400	6.0
vinylchloride	0.01	2.5	5.0	0.20
tribroommethaan			630	2.0
MINERALE OLIE				
totaal olie C10 - C40	50	325	600	100

[1)] *S* *streefwaarde*
1/2(S+I) *gemiddelde van streef- en interventiewaarde*
I *interventiewaarde*
AS3000 *laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek; grondwaterprotocollen 3110 t/m 3190 versie 3,25 juni 2008.*

Bijlage 3.4: toetsing analyseresultaten grond conform Bbk (inclusief normtabel)

Toetsing analyseresultaten Partijkeuringen grond- en waterbodem (analyses conform AP04)

Regeling Bodemkwaliteit, 20 december 2007, DJZ2007124397, Integrale versie geldend per 27-4-2009, met wijziging Staatscourant Nr. 18160 , 18-11-2010; zie www.wetten.nl
Interventiewaarden grond: Circulaire Bodemsanering 2009 zoals gewijzigd op 3-4-2012. Waterbodem: Staatscourant 18 dec. 2007, nr. 245, met wijziging Staatscourant 68, 8-4-2009. (Alle gehaltes in mg/kg ds. Voor toelichting op gehanteerde grenswaarden, zie het Normen blad).

ALcontrol rapport nr. 11909928 Datum toetsing: 26-7-2013 Versie: ALcontrol20121001

Project: Staddijk Nijmegen
Monsterselectie: MM1 102 (40-90) 103 (50-90) 104 (65-100)

Gebruikte bodemkenmerken voor toetsing (gemiddelde waarden bij gebruik van gemiddelde toetsing):
- org. stofgehalte: 1,6 % @
- lutumgehalte 37,0 % @

				Grond						Waterbodem						Interventiewaarde / Tussenwaarde 3)	
				Toepassen op land			Toepassen onder water			Toepassen onder water			Toepassen op land				
				RBK, tabel 1			RBK, tabel 2			RBK, tabel 2			RBK, tabel 1				
parameter	eenheid	gemeten gehalte	gecorr. gehalte naar st. bodem	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Grond	Waterbodem
Metalen																	
Barium [Ba]	mg/kg ds	180	129,767													<T	<T
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,27	0,302	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Cobalt [Co]	mg/kg ds	14	10,194	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Koper [Cu]	mg/kg ds	14	13,125	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Kwik [Hg]	mg/kg ds	<0,05	0,032	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Lood [Pb]	mg/kg ds	20	19,101	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	0,9	0,900	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Nikkel [Ni] $)	mg/kg ds	34	25,319	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Zink [Zn]	mg/kg ds	58	49,512	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen																	
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Indeno-(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg ds	0,07	0,070	AW			AW			AW			AW			AW	AW
PCB																	
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW			AW							
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW			AW							
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW			AW							
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB (7) (som, 0.7 factor) $)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	AW		*	AW		*	AW		*	AW		*	AW	AW
Overige stoffen																	
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	70,000	AW			AW			AW			AW			AW	AW

Conclusie voor het hele monster:

	Aantal getoetst 2)	Overschrijdingen > AW	Overschrijdingen > 2xAW of > Wonen $)	Overschrijdingen Toegestaan AW 1)	Klasse oordeel voor betreffende situatie	Oordeel Interventie- en Tussenwaarde
Grond, toepassing op landbodem	11	0	0	2	AW	<tussenwaarde
Grond, toepassing onder water	18	0	0	3	AW	<tussenwaarde
Waterbodem, toepassing onder water	18	0	0	3	AW	<tussenwaarde
Waterbodem, toepassing op landbodem	11	0	0	2	AW	<tussenwaarde

1) Toegestane overschrijdingen AW gelden voor alle situaties.
2) Betreft het aantal parameters van dit rapport met een Achtergrondwaarde
3) "Tussenwaarde": zoals gedefinieerd in NEN 5740.
* gehalte >AW (of geen AW vastgesteld), maar wel < AP04 aantoonbaarheidsgrens-eis, dus mag verondersteld worden kleiner dan AW te zijn.
# verhoogde rapportagegrens, geen conclusie mogelijk of waarde voldoet aan de AW.
@ voor humus en lutum wordt minimaal 2% gehanteerd; als humus/lutum niet is gemeten geldt een default waarde van lutum = 25% en organische stof = 10%.
$) Bij nikkel en PCB gelden voor toegestane overschrijding voor achtergrondwaarden niet de eis dat deze ook < "wonen" moet zijn. Een overschrijding voor "wonen" bij nikkel en PCB worden in de kolom niet meegeteld. (de kolom bevat daarom geen "X" indien Wonen wel en 2xAW niet wordt overgeschreden)
&) Barium: Interventiewaarde geldt alleen voor situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene verontreiniging.

Voor deze toetsing gelden de algemene voorwaarden van ALcontrol Laboratories. Met dit toetsingsprogramma is geen uitspraak gedaan over de mogelijkheden van verspreiding (zowel zoet als zout oppervlaktewater) of grootschalige toepassing van het materiaal.

Toetsing analyseresultaten Partijkeuringen grond- en waterbodem (analyses conform AP04)

Regeling Bodemkwaliteit, 20 december 2007, DJZ2007124397, Integrale versie geldend per 27-4-2009, met wijziging Staatscourant Nr. 18160 , 18-11-2010; zie www.wetten.nl
Interventiewaarden grond: Circulaire Bodemsanering 2009 zoals gewijzigd op 3-4-2012. Waterbodem: Staatscourant 18 dec. 2007, nr. 245, met wijziging Staatscourant 68, 8-4-2009. (Alle gehaltes in mg/kg ds. Voor toelichting op gehanteerde grenswaarden, zie het Normen blad).

ALcontrol rapport nr. 11909928 Datum toetsing: 26-7-2013 Versie: ALcontrol20121001

Project: Staddijk Nijmegen
Monsterselectie: MM2 101 (120-150) 102 (100-150) 103 (110-160) 104 (120-160)

Gebruikte bodemkenmerken voor toetsing (gemiddelde waarden bij gebruik van gemiddelde toetsing):
- org. stofgehalte: 0,9 % @
- lutumgehalte 4,4 % @

				Grond						Waterbodem						Interventiewaarde / Tussenwaarde 3)	
				Toepassen op land			Toepassen onder water			Toepassen onder water			Toepassen op land				
				RBK, tabel 1			RBK, tabel 2			RBK, tabel 2			RBK, tabel 1				
parameter	eenheid	gemeten gehalte	gecorr. gehalte naar st. bodem	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Klasse	> 2AW of >wonen?	Vgl. met AP04 eis	Grond	Waterbodem
Metalen																	
Barium [Ba]	mg/kg ds	25	48,438													<T	<T
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	<0,2	0,232	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Cobalt [Co]	mg/kg ds	4,5	12,531	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Koper [Cu]	mg/kg ds	5	9,554	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Kwik [Hg]	mg/kg ds	<0,05	0,048	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Lood [Pb]	mg/kg ds	<10	10,550	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<0,5	0,350	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Nikkel [Ni] $)	mg/kg ds	1,2	29,167	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Zink [Zn]	mg/kg ds	<20	29,607	AW			AW			AW			AW			AW	AW
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen																	
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Indeno-(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	0,0350														
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg ds	0,07	0,070	AW			AW			AW			AW			AW	AW
PCB																	
PCB 28	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB 52	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB 101	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB 118	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW			AW							
PCB 138	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW			AW							
PCB 153	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW			AW							
PCB 180	mg/kg ds	<0,001	0,0035				AW		*	AW		*					
PCB (7) (som, 0.7 factor) $)	mg/kg ds	0,0049	0,0245	AW		*	AW		*	AW		*	AW		*	AW	AW
Overige stoffen																	
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	70,000	AW			AW			AW			AW			AW	AW

Conclusie voor het hele monster:

	Aantal getoetst 2)	Overschrijdingen > AW	> 2xAW of > Wonen $)	Toegestaan AW 1)	Klasse oordeel voor betreffende situatie	Oordeel Interventie- en Tussenwaarde
Grond, toepassing op landbodem	11	0	0	2	AW	<tussenwaarde
Grond, toepassing onder water	18	0	0	3	AW	<tussenwaarde
Waterbodem, toepassing onder water	18	0	0	3	AW	<tussenwaarde
Waterbodem, toepassing op landbodem	11	0	0	2	AW	<tussenwaarde

1) Toegestane overschrijdingen AW gelden voor alle situaties.
2) Betreft het aantal parameters van dit rapport met een Achtergrondwaarde
3) "Tussenwaarde": zoals gedefinieerd in NEN 5740.
* gehalte >AW (of geen AW vastgesteld), maar wel < AP04 aantoonbaarheidsgrens-eis, dus mag verondersteld worden kleiner dan AW te zijn.
# verhoogde rapportagegrens, geen conclusie mogelijk of waarde voldoet aan de AW.
@ voor humus en lutum wordt minimaal 2% gehanteerd; als humus/lutum niet is gemeten geldt een default waarde van lutum = 25% en organische stof = 10%.
$) Bij nikkel en PCB gelden voor toegestane overschrijding voor achtergrondwaarden niet de eis dat deze ook < "wonen" moet zijn. Een overschrijding voor "wonen" bij nikkel en PCB worden in de kolom niet meegeteld. (de kolom bevat daarom geen "X" indien Wonen wel en 2xAW niet wordt overgeschreden)
&) Barium: Interventiewaarde geldt alleen voor situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene verontreiniging.

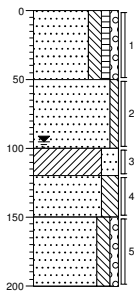
Voor deze toetsing gelden de algemene voorwaarden van ALcontrol Laboratories. Met dit toetsingsprogramma is geen uitspraak gedaan over de mogelijkheden van verspreiding (zowel zoet als zout oppervlaktewater) of grootschalige toepassing van het materiaal.

Bijlage 4.1: boorbeschrijvingen inclusief legenda

Bijlage: Boorprofielen

Boring: **101**

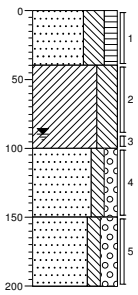
Datum: 5-7-2013

0	gras
	Zand, matig grof, matig siltig, zwak humeus, zwak grindig, bruin, geroerd
50	
	Zand, matig grof, zwak siltig, lichtbruin
100	
	Klei, sterk zandig, matig roesthoudend, grijs, ongeroerd
120	
	Zand, matig grof, sterk siltig, grijsbruin
150	
	Zand, matig fijn, matig siltig, zwak grindig, bruin
200	

Boring: **102**

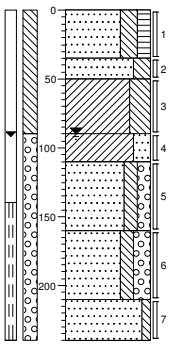
Datum: 5-7-2013

0	groenstrook
	Zand, uiterst fijn, uiterst siltig, matig humeus, donkerbruin, geroerd
40	
	Klei, uiterst siltig, matig roesthoudend, licht oranjebruin, ongeroerd
100	
	Zand, zeer grof, matig siltig, matig grindig, grijs
150	
	Zand, zeer grof, matig siltig, sterk grindig, grijs
200	

Boring: **103**

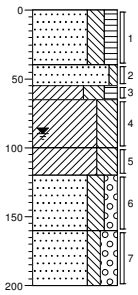
Datum: 5-7-2013

0	groenstrook
	Zand, uiterst fijn, sterk siltig, matig humeus, donkerbruin, geroerd
35	
	Zand, matig grof, sterk siltig, oranje
50	
	Klei, uiterst siltig, matig roesthoudend, licht oranjebruin, ongeroerd
90	
	Klei, sterk zandig, zwak roesthoudend, grijs
110	
	Zand, matig grof, matig siltig, matig grindig, grijs
160	
	Zand, zeer grof, matig siltig, sterk grindig, grijs
210	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs
240	

Boring: **104**

Datum: 5-7-2013

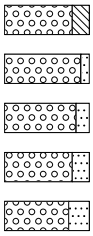
0	groenstrook
	Zand, uiterst fijn, sterk siltig, matig humeus, donkerbruin, geroerd
40	
	Zand, matig grof, zwak siltig, bruinoranje
55	
	Klei, uiterst siltig, matig humeus, bruin
65	
	Klei, uiterst siltig, matig roesthoudend, licht oranjebruin, ongeroerd
100	
	Klei, uiterst siltig, zwak roesthoudend, zwak kalkhoudend, grijs
120	
	Zand, matig grof, sterk siltig, matig grindig, grijs
160	
	Zand, zeer grof, matig siltig, sterk grindig, grijs
200	

getekend volgens NEN 5104

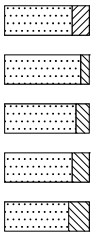
Projectcode: **M13B0184**	MWH
Opdrachtgever: **MWH**	
Projectnaam: **Staddijk Nijmegen**	

Legenda (conform NEN 5104)

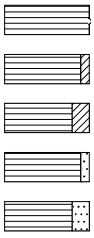
grind

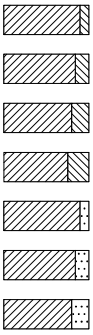
zand

veen

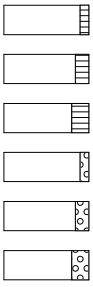
klei

leem

overige toevoegingen

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

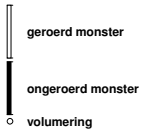
olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

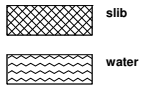
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

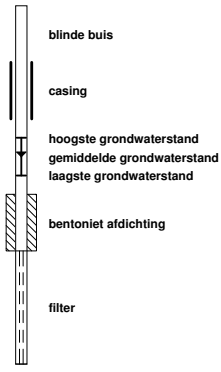

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

peilbuis

Bijlage 4.2: kwaliteitsborging veldwerk

Kwaliteitsborging BRL SIKB 2000, VKB-protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018			
Projectnummer	M13B0184 Aanvullend onderzoek Staddijk te Nijmegen		MWH BUILDING A BETTER WORLD
Ordernummer Veldwerk	V13L9122		
Uitvoeringsdatum 05-07-2013	PV: STRI	PM: STRI	
Afwijkingen op BRL SIKB 2000 VKB-protocol 2001, VKB-protocol 2002, VKB-protocol 2003 en VKB 2018 *(wegstrepen indien niet van toepassing)*			
MWH B.V. verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben met betrekking tot de eigendom van de onderzochte locatie.			
Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL 2000 en de daarbij horende protocollen, waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer hieraan stelt.			
Verantwoordelijke boormeester (s) PH Jongens			
Datum 05-07-2013			

het veldwerkbureau

Veldverslag protocol 2002

M13B0184 | 500321

Tel. +31 (0)55 5068231 e-mail:planning@hetveldwerkbureau.nl

Opdrachtgever	: MWH	Datum	12 juli 2013
Contactpersoon	: Steef Ritzema		
Betreft	: Staddijk Nijmegen		

Volledig invullen!	JA	NEE	NVT	Opmerkingen/Acties
Gemeld en toestemming van de eigenaar?	☐	☑	☐	
Toegang terrein geregeld?	☑	☐		
Bijgeleverde tekening duidelijk?	☑	☐	☐	
Opdracht afgerond? Indien nee, reden.	☑	☐		
Drijf- of zaklaag aanwezig?	☐	☑		Zo ja, bij pb:
Beluchting opgetreden?	☐	☑		Zo ja, bij pb:
EC gemeten bij aanvang onderzoek?	☑	☐		
EC gemeten na stabilisatie?	☑	☐		
O_2 gemeten na stabilisatie?	☐	☑		
Zintuiglijke waarnemingen:				
Digitale foto's genomen?	☐	☑		
Monsteroverdracht uitgevoerd?	☑	☐	☐	Laboratorium: Alcontrol
Situatie op locatie veilig (LMRA)?	☑	☐		

Wordt u per mail toegezonden:

Watermonsternamegegevens	☑
Digitale foto's	☐

Overige opmerkingen:

Geen bijzonderheden

Door ondertekening verklaart de geregistreerde boormeester dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van de BRL SIKB 2000 en het daarbij horende protocol 2002.

Uitgevoerd door:	(naam voluit)	REG
Boormeester	Herman Bunt	☑
Boormedewerker(s)	0	☐

Versie 3.0 *Gewijzigd op 19-04-2013*

Bijlage 5: analysecertificaten en gaschromatogrammen

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

MWH B.V.
S. Ritzema
Postbus 5076
6802 EB ARNHEM

Uw projectnaam : Staddijk Nijmegen
Uw projectnummer : M13B0184
ALcontrol rapportnummer : 11912362, versienummer: 1

Rotterdam, 22-07-2013

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project M13B0184. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol Laboratories, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

R. van Duin
Laboratory Manager

TESTEN RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Blad 2 van 5

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	12-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	12-07-2013
Rapportnummer	11912362 - 1	Rapportagedatum	22-07-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	103-1-1 103 (140-240)

Analyse	Eenheid	Q	001
METALEN			
barium	µg/l	S	77
cadmium	µg/l	S	<0.20
kobalt	µg/l	S	4.1
koper	µg/l	S	<2.0
kwik	µg/l	S	<0.05
lood	µg/l	S	5.3
molybdeen	µg/l	S	<2
nikkel	µg/l	S	<3
zink	µg/l	S	19
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	µg/l	S	<0.2
tolueen	µg/l	S	0.35
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21
styreen	µg/l	S	<0.2
naftaleen	µg/l	S	<0.05
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN			
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l		0.14
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2
MINERALE OLIE			
fractie C10 - C12	µg/l		<25

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Blad 3 van 5

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	12-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	12-07-2013
Rapportnummer	11912362 - 1	Rapportagedatum	22-07-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	103-1-1 103 (140-240)

Analyse	Eenheid	Q	001
fractie C12 - C22	µg/l		<25
fractie C22 - C30	µg/l		<25
fractie C30 - C40	µg/l		<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	12-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	12-07-2013
Rapportnummer	11912362 - 1	Rapportagedatum	22-07-2013

Monster beschrijvingen

001 * De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	12-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	12-07-2013
Rapportnummer	11912362 - 1	Rapportagedatum	22-07-2013

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en Conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en conform NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en Conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
styreen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	B1216504	12-07-2013	12-07-2013	ALC204
001	G8510896	15-07-2013	12-07-2013	ALC236
001	G8510902	15-07-2013	12-07-2013	ALC236

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

MWH B.V.
S. Ritzema
Postbus 5076
6802 EB ARNHEM

Uw projectnaam	: Staddijk Nijmegen
Uw projectnummer	: M13B0184
ALcontrol rapportnummer	: 11909930, versienummer: 1

Rotterdam, 16-07-2013

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project M13B0184. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol Laboratories, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

R. van Duin
Laboratory Manager

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909930 - 1	Rapportagedatum	16-07-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdacht	MM proefgaten emmer2 (0-40)

Analyse	Eenheid	Q	001
ASBESTONDERZOEK			
aangeleverd materiaal grond	kg	Q	10.45
KWALITATIEF ASBESTONDERZOEK			
gemeten totaal asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<0.1
chrysotiel	mg/kgds	Q	<0.1
amosiet	mg/kgds	Q	<0.1
crocidoliet	mg/kgds	Q	<0.1
anthophylliet	mg/kgds	Q	<0.1
tremoliet	mg/kgds	Q	<0.1
actinoliet	mg/kgds	Q	<0.1
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK			
gewogen asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<0.1
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<0.1
ondergrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	Q	<0.1
bovengrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie chrysotiel (ondergrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie chrysotiel (bovengrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie amosiet (ondergrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie amosiet (bovengrens)	mg/kgds		<0.1
Concentratie crocidoliet (ondergrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie crocidoliet (bovengrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie anthophylliet (ondergrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie anthophylliet (bovengrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie tremoliet (ondergrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie tremoliet (bovengrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie actinoliet (ondergrens)	mg/kgds	Q	<0.1
Concentratie actinoliet (bovengrens)	mg/kgds	Q	<0.1
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<0.1
gemeten amfibool-asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<0.1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Blad 3 van 5

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909930 - 1	Rapportagedatum	16-07-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdacht	MM proefgaten emmer2 (0-40)

Analyse	Eenheid	Q	001
gemeten bepalingsgrens	mg/kgds	Q	1.9

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909930 - 1	Rapportagedatum	16-07-2013

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
gemeten totaal asbestconcentratie	Asbestverdacht	conform NEN5707 en/of NEN5897
chrysotiel	Asbestverdacht	Conform NEN 5896
amosiet	Asbestverdacht	Idem
crocidoliet	Asbestverdacht	Idem
anthophylliet	Asbestverdacht	Idem
tremoliet	Asbestverdacht	Idem
actinoliet	Asbestverdacht	Idem
gewogen asbestconcentratie	Asbestverdacht	conform NEN5707 en/of NEN5897
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
ondergrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdacht	Idem
bovengrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie chrysotiel (ondergrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie chrysotiel (bovengrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie amosiet (ondergrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie amosiet (bovengrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie crocidoliet (ondergrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie crocidoliet (bovengrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie anthophylliet (ondergrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie anthophylliet (bovengrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie tremoliet (ondergrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie tremoliet (bovengrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie actinoliet (ondergrens)	Asbestverdacht	Idem
Concentratie actinoliet (bovengrens)	Asbestverdacht	Idem
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
gemeten amfibool-asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
gemeten bepalingsgrens	Asbestverdacht	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E0945485	06-07-2013	05-07-2013	ALC291

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport bepaling van asbest in bodem conform NEN 5707

ALcontrolnummer: 11909930-001
Datum analyse: 16-07-2013
Projectnummer: M13B0184
Projectnaam: M13B0184
Monsteromschrijving: MM proefgaten

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	7429	g
totaal gewicht voor drogen	10450	g
droge stof	71.1	gew.-%

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<0.1		
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<0.1		
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<0.1		
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<0.1		
gemeten totaal asbestconcentratie	<0.1	<0.1	<0.1
gemeten bepalingsgrens	0.9		
Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<0.1	<0.1	<0.1
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<0.1		

Analyseresultaten

Soort materiaal			Hechtgebondenheid ***						Chrysotiel % (m/m)	Amosiet % (m/m)	Crocidoliet % (m/m)	Anthophylliet %(m/m)	Tremoliet % (m/m)	Actinoliet % (m/m)				
Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>32	0	100														
16-32	0	100														
8-16	24	100														
4-8	272	100														
2-4	349	100														
1-2	208	25.6														0.9
0.5-1	411	5.7														1
<0.5	6164															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwantitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 6563, 3 april 2012".

** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 16 uit NEN 5707;2003.

*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 12 uit NEN 5707;2003.

**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen.

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

MWH B.V.
S. Ritzema
Postbus 5076
6802 EB ARNHEM

Uw projectnaam	: Staddijk Nijmegen
Uw projectnummer	: M13B0184
ALcontrol rapportnummer	: 11909928, versienummer: 1

Rotterdam, 15-07-2013

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project M13B0184. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol Laboratories, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

R. van Duin
Laboratory Manager

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Blad 2 van 5

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909928 - 1	Rapportagedatum	15-07-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 102 (40-90) 103 (50-90) 104 (65-100)
002	Grond (AS3000)	MM2 101 (120-150) 102 (100-150) 103 (110-160) 104 (120-160)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
droge stof	gew.-%	S	76.9	81.2
gewicht artefacten	g	S	<1	<1
aard van de artefacten	g	S	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	1.6	0.9
KORRELGROOTTEVERDELING				
lutum (bodem)	% vd DS	S	37	4.4
METALEN				
barium	mg/kgds	S	180	25
cadmium	mg/kgds	S	0.27	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	14	4.5
koper	mg/kgds	S	14	5.0
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	S	20	<10
molybdeen	mg/kgds	S	0.9	<0.5
nikkel	mg/kgds	S	34	12
zink	mg/kgds	S	58	<20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.07 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE				

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Blad 3 van 5

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909928 - 1	Rapportagedatum	15-07-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 102 (40-90) 103 (50-90) 104 (65-100)
002	Grond (AS3000)	MM2 101 (120-150) 102 (100-150) 103 (110-160) 104 (120-160)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
fractie C10 - C12	mg/kgds		<5	<5
fractie C12 - C22	mg/kgds		<5	<5
fractie C22 - C30	mg/kgds		<5	<5
fractie C30 - C40	mg/kgds		<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Blad 4 van 5

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909928 - 1	Rapportagedatum	15-07-2013

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor conform AS3000

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

ALcontrol Laboratories

MWH B.V.
S. Ritzema

Analyserapport

Projectnaam	Staddijk Nijmegen	Orderdatum	05-07-2013
Projectnummer	M13B0184	Startdatum	05-07-2013
Rapportnummer	11909928 - 1	Rapportagedatum	15-07-2013

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN-ISO 11465, Grond (AS3000): conform AS3010-2
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000, NEN 5709
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond/Puin: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Conform AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5, conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN 6966) eigen methode (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform ISO 22036).
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Conform AS 3010-5 en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-ISO 16772)
lood	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5, conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN 6966) eigen methode (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform ISO 22036).
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	Conform AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	Conform AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	Conform prestatieblad 3010-7 Gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y4387216	07-07-2013	05-07-2013	ALC201
001	Y4387227	07-07-2013	05-07-2013	ALC201
001	Y4387236	07-07-2013	05-07-2013	ALC201
002	Y4387219	07-07-2013	05-07-2013	ALC201
002	Y4387222	07-07-2013	05-07-2013	ALC201
002	Y4387231	07-07-2013	05-07-2013	ALC201
002	Y4387240	07-07-2013	05-07-2013	ALC201

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Bijlage 6: foto´s onderzoekslocatie

MWH

Photographic Log

Client:	**Gemeente Nijmegen**	**Project:**	**Bodemonderzoek Staddijk ong. Nijmegen**
Site Name:	**Staddijk ong.**	**Site Location:**	**Nijmegen**

Photograph ID: 1

Survey Date:
5-7-2013

File Name:
101.jpg

Photograph ID: 2

Survey Date:
5-7-2013

File Name:
102.jpg

MWH

Photographic Log

Client:	**Gemeente Nijmegen**	**Project:**	**Bodemonderzoek Staddijk ong. Nijmegen**
Site Name:	**Staddijk ong.**	**Site Location:**	**Nijmegen**

Photograph ID: 3

Survey Date:
5-7-2013

File Name:
103.jpg

Photograph ID: 4

Survey Date:
5-7-2013

File Name:
104.jpg

ingenieurs en adviseurs

DELA-Crematorium Nijmegen

Distributie planologisch onderzoek

B4505HC1/20130829

Verantwoording

Projectnaam	:	DPO crematorium Nijmegen
Projectnummer	:	B4505HC1
Documentnummer	:	B4505HC1/20130829
Status	:	Definitief
Versie	:	0.2
Datum	:	28 oktober 2013
Opdrachtgever	:	DELA
Postadres	:	Postbus 6411
Postcode & Plaats	:	5600 HK EINDHOVEN
Contactpersoon	:	de heer N.A.C. van der Loop
Telefoonnummer	:	040 - 2601486
E-mail	:	
Auteur(s)	:	M. van Haren
Controle	:	R. Otten
Akkoord	:	
Vrijgave	:	

...voor ingenieu[r]s advies.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

1.1 Huidige situatie 3
1.2 Aanleiding 3
1.3 Onderzoeksvragen 3
1.4 Leeswijzer 3

2 Eindconclusies ten aanzien van de haalbaarheid 4
3 Uitgangssituatie en planologische beschouwing 5

3.1 Locaties crematoria huidige situatie 5
3.2 Afbakening verzorgingsgebied na oprichting beoogd crematorium DELA 7
3.3 Bepaling crematiebehoefte 8
3.3.1 Bepaling doelgroep 8
3.3.2 Bepaling crematiecijfer en controle doelgroep 10

4 Externe factoren en distributieve ruimte 11

4.1 Sterfteprognose en crematiecijfer 11
4.2 Distributieve ruimte en ontwrichtende werking 11

5 Conclusies economisch functioneren 13

5.1 Huidig functioneren 13
5.2 Toekomstig functioneren 13

1 Inleiding

1.1 Huidige situatie

Crematie als vorm van lijkbezorging geniet in Nederland momenteel een ongekende populariteit en maakt de laatste jaren een sterke stijging door. Landelijk wordt in meer dan 60% van de lijkbezorgingen gekozen voor crematie in plaats van het traditionele begraven. Ook in de provincie Gelderland neemt crematie een steeds prominentere rol in. De bouw van crematoria gaat zo gestaag dat in Nederland praktisch alle regio's voorzien zijn van de mogelijkheid tot crematie. Ook in de regio Nijmegen zijn momenteel al meerdere crematoria gevestigd.

Er bestaat een toenemende wens vanuit de maatschappij voor persoonlijke benadering van crematiediensten met ruimte en tijd voor individuele invulling van de uitvaart. Dit stelt verregaande eisen aan de exploitatie van crematoria. Uitvaartverzekeraar en -verzorger DELA acht het gewenst aan deze wensen van haar verzekerden tegemoet te komen. Daarnaast bestaat binnen de regio Nijmegen een groot aantal DELA-verzekerden waarvoor geen toegang tot crematiefaciliteiten van DELA aanwezig is. DELA is momenteel in Nijmegen eigenaar van de uitvaartverzorging Barbara DELA en huurt daarvoor een pand met daarin een uitvaartcentrum inclusief kantoor, aula, verzorgingen en horeca. In verband met de huuropzegging voor dit pand heeft de organisatie op korte termijn echter behoefte aan een nieuwe, eigen locatie om haar medewerkers, leden en andere particuliere ondernemers onder te brengen.

1.2 Aanleiding

Voorgaande huuropzegging is de directe aanleiding voor onderhavige ontwikkeling; om de genoemde groep verzekerden te kunnen bedienen in een eigen faciliteit, daarbij niet afhankelijk te hoeven zijn van de kwaliteit- en prijsinvulling van anderen en gezien de behoefte aan een nieuwe locatie voor deze dienstverlening, wordt door DELA de oprichting van een crematorium met uitvaartcentrum overwogen.

Voorgaande is voor DELA aanleiding om een onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren naar de distributieve ruimte die binnen de regio op dit vlak bestaat. Dit onderzoek toont aan of binnen de beoogde regio voldoende distributieve ruimte bestaat voor oprichting van een extra crematorium en of oprichting hiervan een ontwrichtende werking binnen de regio heeft.

1.3 Onderzoeksvragen

In opdracht van DELA is een onderzoek uitgevoerd naar de distributieve ruimte voor oprichting van een crematorium in de regio Nijmegen. Hiervoor zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd.

1. Wat is de reële huidige en toekomstige crematiebehoefte binnen het verzorgingsgebied Nijmegen?
2. Wat betekent de toevoeging van het door DELA beoogde crematorium voor de bestaande crematoria binnen de genoemde regio?

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee zijn de conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de onderzoeksvragen weergegeven. Deze zijn middels berekeningen, tabellen en afbeeldingen onderbouwd in de hoofdstukken drie en vier. In hoofdstuk vijf zijn conclusies getrokken ten aanzien van het economisch functioneren van de crematoria in de huidige en toekomstige situatie na mogelijke oprichting van een crematorium in de regio Nijmegen.

2 Eindconclusies ten aanzien van de haalbaarheid

In antwoord op de twee onderzoeksvragen wordt gesteld dat binnen het verzorgingsgebied Nijmegen in de huidige situatie een behoefte bestaat voor 3.306 crematies dat zal oplopen tot 4.893 in 2038, bij een gehandhaafd crematiepercentage van 67%.
Er bestaat distributieve ruimte voor het oprichten van een extra crematorium in de regio Nijmegen. Het oprichten van een crematorium in deze regio zal invloed op de bedrijfsvoering van de bestaande crematoria hebben (een afname van respectievelijk 4,6 en 4,9 naar gemiddeld 2 en 2,2 crematies per dag). De invloed is niet zodanig dat de bedrijfsvoering of continuïteit van de bestaande crematoria in het geding komt: er blijft immers voldoende potentieel en marktaandeel om te kunnen blijven functioneren als crematorium met ruimte voor groei. Verondersteld wordt dat de afname van het aantal crematies voor de bestaande crematoria een herziening zal betekenen van de tot nu toe gevoerde bedrijfsvoering.

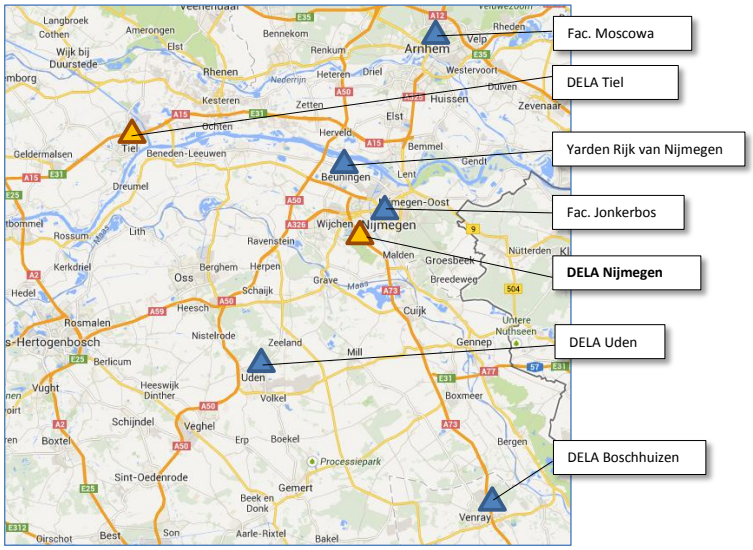
Het oprichten van een extra crematorium is derhalve een indringende factor binnen de crematievoorzieningenstructuur zoals die bestaat in de regio Nijmegen. Het is echter zeker geen ontwrichtende factor, bezien vanuit het groeipotentieel van de markt.

Binnen het onderzochte verzorgingsgebied zullen drie crematoria verantwoord kunnen functioneren die door elkaars concurrentie verplicht zijn goede dienstverlening te bieden. De concurrentie zal in het voordeel zijn van de consument. De voorzieningen zullen verbeteren: Zo kan er een herbezinning op de bedrijfsvoering plaatsvinden van de bestaande crematoria met als mogelijk resultaat specialisatie en verhoogde kwaliteit van dienstverlening, verbeterd aanbod van voorzieningen en mogelijk concurrerende tarieven. Daarbij is het begrijpelijk dat DELA wil voorzien in een eigen faciliteit voor het merendeel van de eigen leden en om hiermee niet langer afhankelijk te hoeven zijn van de kwaliteit en de faciliteiten van andere crematoria.
Er is vooralsnog geen aanleiding om te betogen dat bestaande faciliteiten binnen de regio Nijmegen zullen wegvallen door het oprichten van een derde crematorium. Zelfs als na oprichting van het beoogde crematorium een situatie ontstaat waarin faciliteiten wegvallen, zullen binnen de regio Nijmegen altijd voldoende faciliteiten aanwezig blijven om aan de crematiebehoefte vanuit de regio en de stad Nijmegen te kunnen voldoen.

3 Uitgangssituatie en planologische beschouwing

3.1 Locaties crematoria huidige situatie

In Gelderland, Noord-Brabant en Limburg is een aantal crematoria gesitueerd en zijn enkele crematoria gepland. Deze crematoria bestrijken ieder hun eigen verzorgingsgebied dat in de regel wordt bepaald door de helft van de afstand tot het volgende crematorium te nemen. Onderstaande afbeelding geeft de situering van deze crematoria weer inclusief de beoogde locatie van een door DELA op te richten crematorium in de regio Nijmegen (DELA Nijmegen).

Afbeelding 1: Situering crematoria Bron: Google Maps 2013

Crematorium in gebruik

Crematorium beoogd

De plannen voor de mogelijke vestiging van een crematorium te Nijmegen door DELA verkeren nog in de ontwikkelingsfase, evenals de plannen voor een crematorium in Tiel (DELA). Alle andere getoonde crematoria functioneren reeds.
Wanneer de situatie in de regio Nijmegen bezien wordt, valt op dat slechts twee crematoria actief zijn. De crematoria te Beuningen (Rijk van Nijmegen) en te Nijmegen (Jonkerbos) bestrijken momenteel als enigen het verzorgingsgebied tussen de Nederrijn en de Maas.

In de navolgende tabel zijn de crematoria in de regio Nijmegen nogmaals weergegeven voorzien van het aantal crematies dat in 2012 in deze crematoria plaatsvond.

B4505HC1

Tabel 1: tabel crematoria in de regio Nijmegen (Bron: L.V.C. eerste kwartaal 2013)

Crematorium	Aantal crematies in 2012
Moscowa, Arnhem	1.333
Jonkerbos, Nijmegen	1.473
Rijk van Nijmegen	1.366
Uden*	793
Venray*	564
Totaal:	5.529

*) Deze crematoria zijn opgenomen in het overzicht om aan te tonen dat door een mogelijk wegvallen van bestaande faciliteiten geen ontwrichtende werking zal ontstaan voor de regio Nijmegen.

De drie crematoria te Arnhem en Nijmegen zijn grootschalig te noemen, Uden valt daarvoor op de grens. Een kleinschalig crematorium voert jaarlijks tussen de 450 en 700 crematies uit per jaar en biedt de nabestaanden meer tijd en kwaliteit van dienstverlening dan reguliere crematoria. In de genoemde crematoria wordt dit aantal overschreden. Dit wil overigens niet zeggen dat hun maximale capaciteit bereikt is. Het geeft wel aan dat druk staat op de mate waarin kwaliteit en persoonlijke aandacht en tijd kunnen worden geboden bij de crematiediensten.

Binnen de verzorgingsgebieden, gemeten binnen een straal van 15 kilometer van het centrum van Nijmegen, zijn 19 gemeenten gelegen. Dit betreft de gemeenten in de volgende tabel 2. De percentages in de tabel geven bij benadering aan welk aandeel van het inwoneraantal gericht zal zijn de diverse crematoria (gebaseerd op inschattingen). Deze percentages zijn aannames gebaseerd op de ligging (en de omvang) van de woonkernen binnen elke gemeente en hun oriëntatie op en hun afstand tot de genoemde crematoria. Naarmate een kern dichter bij de grens van het verzorgingsgebied is gelegen, zal een groter deel van de bevolking uit de kern op het concurrerende crematorium georiënteerd zijn. De percentages geven een inschatting van deze spreiding van oriëntatie aan.
Wanneer de omvang en oriëntatie van de verzorgingsgebieden gekoppeld worden aan de bevolkingscijfers van de gemeenten die binnen de verzorgingsgebieden vallen, ontstaat het volgende beeld.

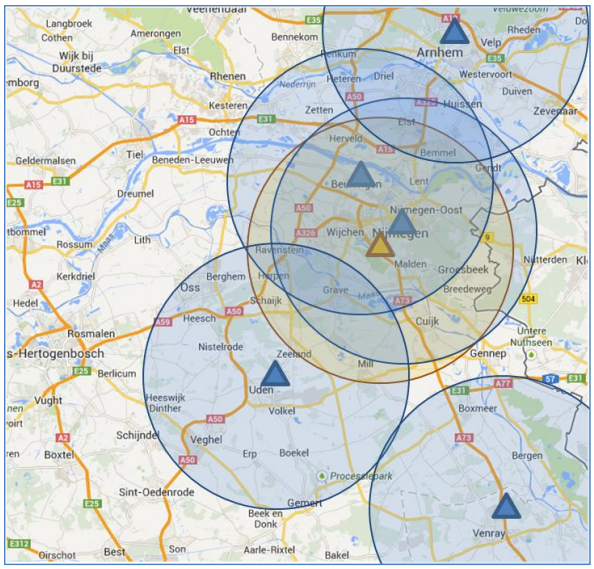
Tabel 2: oriëntatie op crematoria in de regio Nijmegen

Gemeente	Inwoners regio	Moscowa	Inwoners	Rijk van Nijmegen	Inwoners	Jonkerbos	Inwoners	DELA Uden	Inwoners	DELA Venray	Inwoners	Elders	Inwoners
Lingewaard	45.689	60%	27.413	15%	6.853	25%	11.422	0%	-	0%	-	0%	-
Overbetuwe	46.576	60%	27.946	25%	11.644	15%	6.986	0%	-	0%	-	0%	-
Neder-Betuwe	22.565	25%	5.641	55%	12.411	20%	4.513	0%	-	0%	-	0%	-
Druten	18.121	0%	-	100%	18.121	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-
Beuningen	25.296	0%	-	100%	25.296	0%	-	0%	-	0%	-	0%	-
Nijmegen	166.443	0%	-	30%	49.933	70%	116.510	0%	-	0%	-	0%	-
Ubbergen	9.507	0%	-	20%	1.901	80%	7.606	0%	-	0%	-	0%	-
Millingen aan den Rijn	5.892	0%	-	0%	-	100%	5.892	0%	-	0%	-	0%	-
Groesbeek	18.968	0%	-	0%	-	100%	18.968	0%	-	0%	-	0%	-
Heumen	16.388	0%	-	30%	4.916	70%	11.472	0%	-	0%	-	0%	-
Wijchen	40.990	0%	-	55%	22.545	45%	18.446	0%	-	0%	-	0%	-
Oss	57.391	0%	-	15%	8.609	15%	8.609	50%	28.696	0%	-	20%	11.478
Grave	12.733	0%	-	30%	3.820	30%	3.820	40%	5.093	0%	-	0%	-
Landerd	15.194	0%	-	0%	-	10%	1.519	90%	13.675	0%	-	0%	-
Mill en St. Hubert	10.915	0%	-	0%	-	25%	2.729	65%	7.095	10%	1.092	0%	-
Cuijk	24.741	0%	-	0%	-	60%	14.845	25%	6.185	15%	3.711	0%	-
Boxmeer	28.210	0%	-	0%	-	5%	1.411	20%	5.642	75%	21.158	0%	-
Gennep	17.304	0%	-	0%	-	45%	7.787	0%	-	55%	9.517	0%	-
Mook en Middelaar	7.824	0%	-	0%	-	100%	7.824	0%	-	0%	-	0%	-
Totalen:	590.747	Moscowa:	61.000	Rijk van Nijmegen	166.049	Jonkerbos	250.357	DELA Uden	66.385	DELA Venray	35.477	Elders	11.478
Aandeel:			**10,3%**		**28,1%**		**42,4%**		**11,2%**		**6,0%**		**1,9%**

Uit het overzicht van tabel 2 blijkt dat met name de crematoria Rijk van Nijmegen en Jonkerbos het grootste potentieel hebben binnen de regio, respectievelijk 28,1% (166.049 inwoners) en 42,4% (250.357 inwoners), op afstand gevolgd door DELA Uden en Moscowa Arnhem.
Het verzorgingsgebied is feitelijk verdeeld tussen de twee crematoria met de kortste afstand tot de kern Nijmegen. De cijfers geven niet het crematiecijfer weer, enkel het aandeel van de bevolking dat, wanneer zij crematie zou kiezen als vorm van lijkbezorging, georiënteerd zou zijn op één van de crematoria.

3.2 Afbakening verzorgingsgebied na oprichting beoogd crematorium DELA

De verzorgingsgebieden van de bestaande crematoria zijn afgebakend en liggen vast (afbeelding 2). Hierbij dient het volgende in acht te worden genomen. Het crematorium te Beuningen (Rijk van Nijmegen) wordt geëxploiteerd door Yarden. Yarden is een natura verzekeraar en biedt een korting aan wanneer een verzekerde diens uitvaart door Yarden laat verzorgen. Er is geen sprake van een 'woonplaatsbeginsel' zoals DELA dat hanteert, waarbij de verzekerde, wanneer deze binnen een straal van 15 kilometer van een DELA faciliteit woont, daar ook verplicht gebruik van moet maken bij de uitvaart. Door een nieuw op te richten crematorium in Nijmegen zullen verschuivingen optreden vanwege de overlappingen en door de onderling beperkte afstand tussen de verzorgingsgebieden binnen de regio Nijmegen.

Afbeelding 2: Verzorgingsgebieden schematisch Bron: Google Maps 2013

Uit de voorgaande afbeelding 2 is op te maken dat, bij een schematische verdeling van de verzorgingsgebieden in cirkels met een straal van 15 km, een sterke overlapping zal ontstaan wanneer een derde crematorium in de regio Nijmegen wordt gerealiseerd.

Door de ligging van de snelwegen A73, A326, A50 en A15 vormt de ligging van de diverse rivieren geen geografische barrière die voorkomt dat de verzorgingsgebieden gescheiden blijven. De grens met Duitsland vormt de oostgrens van het verzorgingsgebied. In het noorden is het met name het crematorium Moscowa dat de grens stelt aan de verzorgingsgebieden. In het zuiden zijn het de crematoria Uden en Boschhuizen die het verzorgingsgebied afbakenen. Voor DELA is dit een situatie waarin na realisatie van het crematorium het ene DELA-verzorgingsgebied overloopt in het andere DELA-verzorgingsgebied.
Gezien het grote aantal crematoria in en om de regio Nijmegen is, zeker na oprichting van een crematorium door DELA, sprake van een sterke spreiding van oriëntatie.

3.3 Bepaling crematiebehoefte

3.3.1 Bepaling doelgroep

Op basis van de ligging van de gemeenten in de verzorgingsgebieden en hun aandeel in het verzorgingsgebied, is voor de gebieden de doelgroep bepaald. Uit cijfers van DELA blijkt dat binnen de verzorgingsgebieden een groot aantal DELA-verzekerden bestaat. Binnen Nijmegen heeft DELA een marktaandeel van 39% verzekerden. Aangenomen wordt dat dit representatief voor de regio is. Op het verzorgingsgebied is het ‘woonplaatsbeginsel’ van toepassing. Dit gegeven staat navolgend uiteengezet. De volgende uitgangspunten zijn van belang:

- Uitgangspunt 1: Indien inwoners een vrije keuze hebben voor een crematorium, dan kiest men in de regel voor de kortste afstand (dit vormt de basis voor tabel 2);
- De crematie van natura-verzekerden (80% van de DELA-polissen) vindt in principe plaats in het DELA crematorium in de woonplaats;
- Als er geen DELA crematorium in de woonplaats is, vindt de crematie van natura-verzekerden plaats in een door DELA geadviseerd crematorium binnen een straal van 15 kilometer van de woonplaats;
- In geval van een naturapolis en indien er geen DELA-crematorium binnen 15 kilometer van de woonplaats is gelegen, dan vindt crematie plaats in het dichtstbijzijnde crematorium dat wordt geadviseerd door DELA (naturapolis heeft geen invloed).

Tabel 3: tabel oriëntatie van gemeenten op de crematoria in de regio Nijmegen

Gemeente	Inwoners	km afstand tot	Yarden, Rijk van Nijmegen	potentieel	km afstand tot	fac. Jonkerbos	potentieel	km afstand tot	DELA Nijmegen	potentieel
Lingewaard	45.689	24	10%	4.569	18	20%	9.138	22	10%	4.569
Overbetuwe	46.576	20	20%	9.315	27	10%	4.658	29	10%	4.658
Neder-Betuwe	22.565	26	50%	11.283	33	15%	3.385	35	15%	3.385
Druten	18.121	13	100%	18.121	19	0%	-	20	0%	-
Beuningen*	25.296	3	69%	17.404	9	0%	-	12	31%	7.892
Nijmegen**	166.443								31%	51.930
na woonplaatsbeginsel:	114.513	10	20%	22.903	5	45%	51.531	7	35%	40.079
Ubbergen**	9.507								31%	2.966
na woonplaatsbeginsel:	6.541	16	10%	951	11	65%	4.252	14	25%	1.635
Millingen aan den Rijn	5.892	27	0%	-	22	50%	2.946	24	50%	2.946
Groesbeek**	18.968								31%	5.918
na woonplaatsbeginsel:	13.050	21	0%	-	10	50%	6.525	14	50%	6.525
Heumen**	16.388								31%	5.113
na woonplaatsbeginsel:	11.275	16	10%	1.127	6	50%	5.637	8	40%	4.510
Wijchen**	40.990								31%	12.789
na woonplaatsbeginsel:	28.201	7	40%	11.280	9	30%	8.460	8	30%	8.460
Oss	57.391	28	10%	5.739	31	10%	5.739	31	10%	5.739
Grave**	12.733								31%	3.973
na woonplaatsbeginsel:	8.760	14	15%	1.314	13	15%	1.314	11	30%	2.628
Landerd	15.194	23	0%	-	22	0%	-	20	10%	1.519
Mill en St. Hubert	10.915	26	0%	-	21	10%	1.092	19	20%	2.183
Cuijk**	24.741								31%	7.719
na woonplaatsbeginsel:	17.022	20	0%	-	14	35%	5.958	13	55%	9.362
Boxmeer	28.210	32	0%	-	26	0%	-	23	10%	2.821
Gennep	17.304	30	0%	-	24	30%	5.191	21	35%	6.056
Mook en Middelaar**	7.824								31%	2.441
na woonplaatsbeginsel:	5.383	18	0%	-	10	50%	2.691	10	50%	2.691
TOTAAL:	590.747			104.006			118.516			210.509

*) Invloed naturapolis en woonplaatsbeginsel: normaliter zou 100% van de inwoners gericht zijn op het crematorium te Beuningen. De gemeente Beuningen ligt echter binnen een straal van 15 kilometer van het beoogde DELA crematorium. Doordat DELA een verzekeringsdekking van 39% heeft en 80% van deze verzekerden een naturapolis heeft, zal er een meetelling bestaan van (80% van 39% =) 31% van de bevolking.

**) Bij deze gemeenten speelt naast de invloed van de naturapolis en het woonplaatsbeginsel tevens de afstand tot het DELA crematorium een rol. Door een gunstige ligging ten opzichte van de andere crematoria zal een aanvullende toestroom ontstaan op basis van de toegekende oriëntatiepercentages.

De totaalcijfers uit tabel 3 geven de doelgroepen binnen het verzorgingsgebied daarom bij benadering weer. Dit is het totaal van de drie crematoria (104.006 + 118.516 + 210.509 =) 433.031 personen binnen het gehele gebied met 590.747 inwoners. Het betreft de aantallen inwoners binnen het verzorgingsgebied regio Nijmegen die – wanneer zij zouden kiezen voor crematie als lijkbezorging – gericht zouden zijn op één van de drie crematoria.

Het levert de navolgende verdeling op van het potentieel in de huidige situatie en in de situatie waarin DELA een crematorium opricht in de regio Nijmegen.

Tabel 4: verhouding marktpotentieel crematoria regio Nijmegen*

Crematorium	Potentieel huidig	%	Potentieel na oprichting crematorium DELA	%	Verschil %	Relatief
Jonkerbos, Nijmegen	250.357	42	118.516	20	- 22	-52%
Rijk van Nijmegen, Beuningen	166.049	28	104.006	18	- 10	-36%
DELA, Nijmegen	0	--	210.509	36	+ 36	--
Aandeel andere crematoria	174.340	30	157.716	26	- 4	-13%
Totaal:	590.746	100	590.746	100		

*) Afrondingsverschillen mogelijk

Uit de voorgaande tabel 4 blijkt dat het marktaandeel van de twee bestaande crematoria binnen het verzorgingsgebied (Jonkerbos en Rijk van Nijmegen) naar inschatting zal afnemen bij oprichting van een crematorium binnen Nijmegen door DELA.

Crematorium Jonkerbos verliest 22% van het marktaandeel en verliest daarmee 52% van het aantal crematies dat in de huidige situatie plaatsvindt.
Crematorium Rijk van Nijmegen verliest 10% van het marktaandeel en verliest daarmee 36% van het aantal crematies dat in de huidige situatie plaatsvindt.
DELA zal bij oprichting van het beoogde crematorium beschikken over 36% van het marktaandeel binnen de regio.

3.3.2 Bepaling crematiecijfer en controle doelgroep

Het gemiddelde sterftepromillage binnen de gemeenten uit tabel 4 bedroeg 7,56‰ in 2012 en zal 8,35‰ bedragen in 2013 (bron: CBS Statline). Dit betekent dat van de 590.747 personen in het verzorgingsgebied er circa 4.469 kwamen te overlijden in 2012 en de verwachting is dat er binnen hetzelfde verzorgingsgebied circa 4.935 personen komen te overlijden in 2013.

Niet alle mensen binnen het verzorgingsgebied zullen voor crematie kiezen als vorm van lijkbezorging. In werkelijkheid is 67% van deze specifieke doelgroep geïnteresseerd in crematie als vorm van lijkbezorging (Bron: DELA). De overige 33% kiest voor begraving.

Uitgaande van het huidige regionale crematiecijfer van 67% betekent dit een aantal van 2.994 crematies dat binnen de regio Nijmegen zou hebben plaatsgevonden in 2012.
De aangeleverde crematiecijfers over 2012 van L.V.C. (Tabel 1) voor de crematoria Jonkerbos en Rijk van Nijmegen bedragen respectievelijk 1.473 en 1.366 crematies voor een totaal van 2.839 crematies.
Geconcludeerd wordt dat, gezien de concurrentie van de buiten de regio gelegen crematoria – te weten Moscowa Arnhem en DELA Uden – een berekend aantal van 2.994 crematies een juiste benadering van het potentieel is (met slechts een afwijking van 5%).

Het benaderde potentieel voor 2013 (3.306 crematies) binnen het verzorgingsgebied wordt daarom eveneens als representatief gezien en zal daarom als uitgangspunt dienen in de berekening van het toekomstige potentieel.
De betekenis hiervan op de toekomstige crematiebehoefte (de distributieve ruimte) is navolgend in hoofdstuk 4 uiteengezet.

4 Externe factoren en distributieve ruimte

4.1 Sterfteprognose en crematiecijfer

De crematiebehoefte binnen het verzorgingsgebied is aan verandering onderhevig. Zo zal het sterftepromillage door de vergrijzing stijgen en zullen bevolkingsaanwas en -afname invloed hebben op het aantal crematies dat jaarlijks zal plaatsvinden. Om de sterfteprognose te bepalen voor de toekomst zal de CBS sterfte index worden toegepast op het promillage (zie tabel 5). Deze index is gebaseerd op de bevolkingsprognose van het CBS.

Tabel 5: bepaling crematiebehoefte binnen verzorgingsgebied

Jaar	Inwoneraantal	Sterftepromillage (niet geïndexeerd)	Regionale sterfte-index (CBS)	Geprognosticeerde sterfte	Crematiecijfer 67%	Bij crematiecijfer 75%*
2013	590.747	8,35	100	4.935	**3.306**	3.701
2018			103	5.083	3.405	3.812
2023			113	5.576	3.736	4.182
2028			125	6.168	4.133	4.626
2033			137	6.760	4.529	5.070
2038			148	7.303	4.893	5.477

*) Prognose wanneer het crematiecijfer in het verzorgingsgebied doorgroeit naar 75%

Het aantal personen dat komt te overlijden en zich zal laten cremeren (regionaal 67%) zal oplopen van circa 3.306 in 2013 tot circa 4.893 in 2038. Hierbij wordt uitgegaan van een gehandhaafd crematiepercentage van 67%. Tabel 5 laat eveneens de prognose zien wanneer een crematiecijfer wordt gebruikt van 75%, een crematiecijfer dat gezien de ontwikkelingen in den lande en het huidige (hoger dan landelijke) crematiecijfer.
Uit de tabel valt op te maken dat er, afhankelijk van de verdeling binnen het verzorgingsgebied, een spreiding te verwachten is van circa 3.306 crematies huidig tot mogelijk 5.477 crematies in 2038.

4.2 Distributieve ruimte en ontwrichtende werking

In de situatie waarin DELA een crematorium opricht in Nijmegen, zal de onder punt 3.3.1 genoemde herindeling van het verzorgingsgebied ontstaan. Hierbinnen zal het crematorium Jonkerbos (Nijmegen) een aandeel van 20% nemen (661 crematies) en het crematorium Rijk van Nijmegen (Beuningen) een aandeel van 18% nemen (595 crematies).
De overige crematoria in de regio Nijmegen nemen 26% van het marktaandeel binnen het verzorgingsgebied (860 crematies). Het beoogde crematorium van DELA neemt 36% van het marktgebied (1.190 crematies).
Schematisch is deze verdeling op basis van crematies als volgt weergegeven.

Tabel 6: verhouding marktpotentieel crematoria regio Nijmegen*

Crematorium	Potentieel na oprichting crematorium DELA	%	Crematies in jaar 2013	Crematies in jaar 2038
Jonkerbos, Nijmegen	118.516	20	661	979
Rijk van Nijmegen, Beuningen	104.006	18	595	881
DELA, Nijmegen	210.509	36	1.190	1.761
Aandeel andere crematoria	157.716	26	860	1.272
Totaal:	590.746 inwoners	100	3.306	4.893

*) Afrondingsverschillen mogelijk

Geconcludeerd wordt dat in theorie voldoende distributieve ruimte bestaat voor een aanvullend crematorium in het verzorgingsgebied regio Nijmegen. Enerzijds vanuit de geprognosticeerde stijging van het sterftecijfer, anderzijds vanuit het stijgende crematiecijfer.

Wanneer bestaande faciliteiten binnen de regio Nijmegen zouden wegvallen door het oprichten van een derde crematorium is het niet aannemelijk dat dit een ontwrichtende werking heeft op de mogelijkheid om in de regionale crematiebehoefte te voorzien. Er blijven voldoende, voor ieder toegankelijke faciliteiten aanwezig.
De oprichting van een crematorium door DELA zorgt voor een herschikking van het marktaandeel en de verdeling binnen het verzorgingsgebied. Daar staat tegenover dat de komst van een nieuwe faciliteit met name kansen biedt voor de nabestaanden en de particuliere ondernemers door concurrentietoetreding, betere prijs/kwaliteitsverhoudingen en een meerwaarde op dienstverlening.

5 Conclusies economisch functioneren

5.1 Huidig functioneren

In de huidige situatie functioneren meerdere crematoria in de regio Nijmegen waarbij de crematoria Jonkerbos en Rijk van Nijmegen het grootste marktaandeel hebben. Het aantal crematies op jaarbasis is bij deze crematoria zodanig (Jonkerbos gemiddeld 4,9 per dag in 2012 en Rijk van Nijmegen gemiddeld 4,6 uitgaande van minimaal 300 werkbare dagen) dat van grootschaligheid mag worden gesproken.
Het merendeel van de crematies vindt plaats vanuit de stad Nijmegen en de vele aangrenzende buurgemeenten van het verzorgingsgebied. Dit zijn voor een belangrijk deel crematies van verzekerden bij DELA die door DELA bij deze crematoria zijn ondergebracht.

5.2 Toekomstig functioneren

De berekende en aangeleverde cijfers duiden op een grote doelgroep binnen het gestelde verzorgingsgebied. Op basis van dit distributie planologisch onderzoek kan gesteld worden dat binnen het verzorgingsgebied regio Nijmegen gerekend kan worden op een gemiddelde behoefte van minimaal 3.306 crematies per jaar ofwel 11 crematies per dag (uitgaande van 300 werkbare dagen per jaar).
Dit aantal zal naar verwachting oplopen tot 16 crematies per dag in het jaar 2038. Waarschijnlijker zal het aantal crematies nog sterker toenemen onder invloed van het stijgende crematiecijfer, mogelijk zelfs tot 18 per dag.
De toekomstige verdeling van dit aantal crematies bij oprichting van een crematorium in de regio Nijmegen door DELA is als volgt.

Tabel 7: toekomstig functioneren op basis van het aantal crematies per dag*

Crematorium	Crematies in jaar 2013	Crematies per dag	Crematies in jaar 2028	Crematies per dag	Crematies in jaar 2038	Crematies per dag
Jonkerbos, Nijmegen	661	2,2	827	2,8	979	3,3
Rijk van Nijmegen, Beuningen	595	2	744	2,5	881	2,9
DELA, Nijmegen	1.190	4	1.488	5	1.761	5,9
Andere regionale crematoria	860	2,9	1.074	3,6	1.272	4,2

*) Afrondingsverschillen mogelijk

Bij 2 crematies per dag komt het functioneren van een crematorium niet in het geding. Het zijn aantallen die normaal zijn bij kleinschalige crematoria. Voor de huidige crematoria Jonkerbos en Rijk van Nijmegen kan de berekende afname van het marktaandeel leiden tot een heroriëntatie op de bedrijfsvoering maar dit blijven interne organisatorische afwegingen.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu
Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
Mevrouw T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM:	23 mei 2014
ONS KENMERK:	14-238/14.02665/GerHo
UW KENMERK:	VPL 208152
AUTEUR:	ir. G. Hoefsloot
PROJECTLEIDER:	ir. G. Hoefsloot
STATUS:	eindrapport
CONTROLE:	drs. D. Emond

Effectbeoordeling das plangebied Streekweg

In maart 2014 zijn nabij de Streekweg aan de zuid-westzijde van Nijmegen twee burchtlocaties gevonden door Das en Boom. De gemeente Nijmegen wil nabij de burchtlocaties een uitvaartcentrum ontwikkelen. In opdracht van de gemeente Nijmegen heeft Bureau Waardenburg een onderzoek uitgevoerd naar de betekenis van het beoogde plangebied voor de das. Het doel van het onderzoek was om de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op de beschermde das te beoordelen. Deze effectbeoordeling is nodig voor de bestemmingsplanprocedure en uitvoering van het plan.

Doel van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek heeft tot doel de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat is de functie van de twee burchten?
- Hoe gebruiken de dieren de omgeving en wat is de relatie tot andere burchten aanwezig in de omgeving?
- Is er geschikt foerageergebied aanwezig in het plangebied en heeft dit betekenis voor de das?
- Heeft de ontwikkeling van het uitvaartcentrum een negatief effect op de das?
- Zijn er mogelijkheden om negatieve effecten te voorkomen?

Methodiek[1]

Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een eenmalig veldinspectie en een aanvullend onderzoek. De veldinspectie in het plangebied aan de Streekweg is op 15 april 2014

[1] Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Bij toepassing van de Flora- en faunawet worden conform de AmvB art. 75 drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit 'Tabel 1' geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor vogels en soorten van 'Tabel 2 of 3' geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. De das staat in Tabel 3 van de Flora- en faunawet.

uitgevoerd. Om de betekenis van het plangebied voor de das te bepalen is een geschiktheidsbeoordeling van het plangebied en omgeving uitgevoerd. De twee bekende burchtlocaties nabij de Streekweg zijn geïnspecteerd op recente gebruikssporen en de vaste looproutes vanaf de burcht en potentiele foerageerterreinen voor de das zijn in kaart gebracht. Het gehele terrein is onderzocht op latrines (mestputjes), graafsporen en wissels van de das.
Het aanvullend onderzoek bestaat uit een ruimere omgevingsscan en het plaatsen van een cameraval (Reconyx HyperFire Camera) nabij de burchtlocaties en naast een dassenwissel in het populierenbos. Op basis van het fotomateriaal is getracht te bepalen hoeveel dieren er gebruik maken van de burchten, wat de gebruiksintensiteit is van de burchten in deze tijd van het jaar en of er jonge dassen gebruik maken van de burchten. De aanwezigheid van jongen kan betekenen dat de burcht een kraamfunctie heeft voor de das.
In totaal heeft de cameraval 17 nachten op scherp gestaan op vier verschillende locaties in het populierenbos waar de burchten zich bevinden. Tijdens de bezoeken aan het gebied voor het wisselen van de geheugenkaartjes zijn beide burchten geinspecteerd op verse sporen om recent gebruik vast te stellen.

Tabel 1. Details onderzoek met cameraval.

Locatie cameraval	Aantal nachten camera op scherp
4 (burcht)	4
3 (burcht)	6
2 (bijburcht)	3
1 (wissel)	5

Figuur 1. Kaartje met locaties cameraval.

Beschrijving plangebied en werkzaamheden

Het plangebied bevindt zich nabij het Mondial College aan de Streekweg te Nijmegen. Een beschrijving van het plangebied is opgenomen in de notitie van de heer Bakker (kenmerk N018-1205912BKR-mfv-V02-NL). In het plangebied wil de gemeente de realisatie en gebruik van een uitvaartcentrum mogelijk maken. De beoogde locatie voor het uitvaartcentrum bevindt zich tussen het Mondial College en de rijksweg A73. Rondom het centrum worden parkeerplaatsen, strooivelden, wandelpaden en een vijverpartij aangelegd (zie figuur 2). Een deel van het bos nabij het gebouw zal worden omgevormd naar een bos met duurzame soorten zoals zomereik. Het is nog niet duidelijk hoe het uitvaartcentrum ontsloten wordt. Dit gebeurd vanaf de Streekweg via de huidige weg van en naar het Mondial College, via de Staddijk of via een nieuwe weg net ten noorden van het Mondial College.

Figuur 2. Inrichtingsschets voor het uitvaartcentrum aan de Streekweg met ontsluiting via Staddijk (Auteur: Grontmij).

Resultaten

Beschrijving burchtlocaties en analyse fotomateriaal

De situatie zoals aangetroffen door Das en Boom is niet veranderd. Er zijn twee burchtlocaties met belopen pijpen. Een bevindt zich op enkele meters van een verkeersluwe weg naar het Mondial College. Hier zijn zeven pijpen waarvan er vier frequent worden gebruikt. De tweede burchtlocatie bevindt zich op ongeveer 70 meter afstand van de (hoofd)burcht richting het woonwagenpark. Hier zijn twee belopen pijpen aanwezig. Op basis van het sporenonderzoek gaat het naar verwachting om een bijburcht die niet frequent wordt gebruikt. Tussen de beide burchten zijn wissels aanwezig. Vanaf de burchten lopen verschillende wissels door het populierenbos, die deels ook door andere soorten worden gebruikt (vos). Verder van de burcht vervagen de sporen en zijn er geen duidelijke wissels gezien.

Er zijn op alle locaties waar de camaraval heeft gestaan (zie figuur 1) dassen gefotografeerd. In de periode 13-5 tot en met 18-5 (6 nachten) zijn bij de hoofdwissel vanaf de (hoofd)burcht elke nacht dassen gezien en zijn ook twee dassen in één fotobeeld gezien. Er zijn geen jonge (kleine) dieren gefotografeerd. Het is mogelijk dat de jonge dieren nog in de burcht aanwezig zijn of alleen op korte afstand van de pijpen buiten komen en daarom niet zijn gefotografeerd.

Beoordeling geschiktheid foerageergebied
Rondom het Mondial College zijn vier gebieden onderscheiden die potentieel geschikt zijn als foerageergebied voor de das (zie bijlage).

- Vlak 1 betreft een populierenbos van 6,18 ha waarin ook de burchtlocaties zich bevinden. Het populierenbos wordt door de dassen gebruikt als foerageergebied. Op verschillende plaatsen in het bos zijn wissels gevonden en sporen van foerageren (snuitputjes, graafplekken).
- Vlak 2 betreft een ruigte van 1,05 ha met minimaal 50 cm hoog gras. Het perceel wordt niet beheerd en heeft geen gebruiksfunctie voor de mens. Hier zijn enkele mestputjes gevonden en een loopspoor. Als foerageergebied is de ruigte weinig geschikt vanwege het hoge gras.
- Vlak 3 bestaat uit een grasstrook langs de watergang die jaarlijks wordt gemaaid en gebruikt wordt als schouwpad en enkele eiken en struweel. De oppervlakte is 0,8 ha. Het gebied is als foerageergebied geschikt voor de das. Het vlak heeft een belangrijke functie als migratieroute richting Berendonck en de zuidelijk gelegen graslanden langs de rijksweg.
- Vlak 4 bestaat uit een klein oppervlakte bos en grasland met struweelranden. De oppervlakte is 1,86 ha. Alleen de graslandjes langs de watergangen, struweelranden en het bos zijn geschikt als foerageergebied voor de das. Langs de watergangen en onder begroeiing is de bodem voedselrijker en vochtiger waardoor er meer wormen aanwezig zullen zijn. De drogere delen van de graslanden zijn zandiger en droger en daarom minder geschikt om te foerageren.

Ruimtelijk gebruik van het plangebied en omgeving
Het gebied dat de dassen uit de twee burchtlocaties nabij de Streekweg gebruiken wordt begrensd door de watergang tussen het bos en het woonwagenkamp, de watergang langs de Streekweg, de watergang langs de A73 en de verharde weg Staddijk. Dassen kunnen goed zwemmen maar doen dat niet dagelijks om foerageergebieden te bereiken. De dassen bewonen als het ware een eiland met een nauwe corridor richting zuid en via een faunabuis en fietspad naar het gebied ten westen van de rijksweg. Het gebruik van de faunabuis onder de rijksweg is aan de hand van sporen vastgesteld. Aan de westzijde van de rijksweg zijn enkele burchtlocaties aanwezig en verder richting zuid aan de oostzijde van de rijksweg is een burcht aanwezig (zie notitie met kenmerk 13-033/13.02075/DimEm Dassenonderzoek Skaeve Huuse, Nijmegen). Op 13 mei 2014 is net ten noorden van de het plangebied voor het uitvaartcentrum een bewoonde burcht gevonden aan de oostzijde van de snelweg. Verwacht wordt dat er tussen de verschillende burchten en leefgebieden uitwisseling is maar dat het wel verschillende dassenterritoria zijn (de deelpopulaties staan met elkaar in verbinding). In tijden van voedselschaarste (droge perioden, winterperiode) zullen de dieren foerageergebieden op ruimere afstand van de burchtlocaties opzoeken.

Effecten

In de onderzoeksperiode werd de (hoofd)burcht dagelijks gebruikt door dassen als verblijfplaats. Er zijn geen aanwijzingen dat de kleinere burcht in gebruik was. Het aantal dassen dat gebruik maakt van de (hoofd)burcht wordt op basis van het fotomateriaal en

de voedselbeschikbaarheid in het gebied geschat op 2 tot maximaal 4. Het is op basis van het onderzoek niet duidelijk geworden of de burcht een functie heeft als kraamburcht. In het territorium aan de Streekweg is primair en secundair foerageergebied aanwezig. Primaire gebieden leveren een groot deel van het jaar voedsel en liggen nabij de burcht, bijvoorbeeld het populierenbos (1) en de corridor richting zuid (3). Secundaire gebieden leveren alleen in bepaalde jaargetijden voedsel (2 en 4). Van groot belang is te zorgen dat de dassen van de Streekweg het gehele jaar ongehinderd van en naar de fietstunnel en faunabuis kunnen lopen. De ontwikkeling van het uitvaartcentrum heeft hier niet direct een negatief effect op. Het wordt wel aanbevolen de verbinding te versterken door middel van het aanbrengen van beplanting in vlak 3.

De realisatie en het gebruik van het uitvaartcentrum kan twee verschillende negatieve effecten veroorzaken voor de das:

1. Aantasting en verstoring van foerageergebied
2. Aantasting en verstoring van de burchtlocatie

Foerageergebied

Een deel van het secundair foerageergebied van de das wordt door de aanleg van het uitvaartcentrum ongeschikt gemaakt. Het betreft 0,7 ha van vlak 2 waar een deel van de parkeerplaatsen en het uitvaartgebouw voorzien zijn. Een smalle rand van het populierenbos (vlak 1 primair foerageergebied; 0,18 ha) wordt ongeschikt gemaakt door realisatie van het uitvaartcentrum (zie tabel 2). Het verlies aan foerageergebied in vlak 3 (0,12 ha) gebeurd alleen in het geval ontsluiting via de Staddijk wordt gerealiseerd. Indien de ontsluiting via een nieuwe weg ten noorden van Mondial College, nr. 21 van het schoolgebouw wordt vormgegeven betekent dit een verlies aan oppervlakte en versnippering van secundair foerageergebied (verlies mogelijk 1 ha in vlak 4). Het ruimtebeslag in vlak 3 komt dan te vervallen.

Tabel 2. Verlies aan foerageergebied bij ontsluiting via Staddijk.

	Huidig oppervlakte (ha)	**Na realisatie uitvaartcentrum (ha)**	**Verlies aan oppervlakte (ha)**
Primair (1 & 3)	6,98	6,68	0,3
Secundair (2 & 4)	2,91	2,21	0,7

Op de foerageerterreinen die niet worden aangetast is er een grotere kans op verstoring door de aanwezigheid van mensen die het uitvaartcentrum bezoeken, bewoners uit de omgeving die de opgewaardeerde wandelpaden gaan gebruiken eventueel met honden en beheerders. De aanwezigheid van mensen is vooral bij daglicht maar kan dan nog wel voor verstoring zorgen door geursporen van mens en hond. Honden kunnen de burchtlocatie opspeuren en voor verstoring zorgen.

Burchtlocatie

De burchtlocatie zelf valt buiten het plangebied. Van directe aantasting is geen sprake. De burcht nabij de weg richting Mondial College kan wel negatieve effecten ondervinden van toename van verkeersbewegingen van en naar het toekomstige uitvaartcentrum.

Hierdoor vindt er vergeleken met de huidige situatie meer verstoring plaats. Door verkeersbewegingen in de ochtend- of avondschemer kan het risico op aanrijdingen vanaf het najaar tot het vroege voorjaar voor de das toenemen. Mogelijke herontwikkeling van de bermen van de weg (het plaatsen van borden en verlichting, aanpassen beplanting) om de entree naar het uitvaartcentrum toonbaar te maken kunnen zorgen voor een negatief effect op de burchtlocatie. Verstoring, instorten van de gangen door de werkzaamheden (egaliseren, aanplanten) en minder dekking waardoor de burcht vanaf de weg beter zichtbaar wordt kunnen hiervan het gevolg zijn. Deze effecten treden niet op als ontsluiting via de Staddijk of de nieuwe weg langs het schoolgebouw wordt gerealiseerd.

Overtreding van verbodsbepalingen Flora- en faunawet en mogelijke mitigerende maatregelen

Foerageergebied
Aantasting van primair foerageergebied of afname van het beschikbaar oppervlakte waardoor de functionaliteit van de burchtlocatie in gevaar komt is een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. De ontwikkeling van het uitvaartcentrum zorgt in het geval van ontsluiting via Staddijk voor een afname van 4,3 % van het beschikbaar primair foerageergebied (0,3 ha van 6,98 ha) en 24,1 % van secundair foerageergebied. In het geval van ontsluiting via een nieuwe weg langs de school is het verlies aan foerageergebied netto groter (minder afname aan primair foerageergebied maar een grotere afname secundair foerageergebied door oppervlakte beslag en versnippering juist in het bos dat geschikt is als foerageergebied en zich nabij de burcht bevindt). In het geval van ontsluiting via de bestaande Streekweg is het verlies aan foerageergebied het kleinst. Echter, die keuze zorgt voor negatieve effecten op de burcht (zie onder).

Voor het geval een nieuwe ontsluitingsweg ten noorden van Mondial College nr. 21 wordt aangelegd is het nodig om vervangend foerageergebied te zoeken buiten het plangebied. Binnen het plangebied is hier geen ruimte voor. Een mogelijke optie is om de graslanden op het talud van de geluidswal te ontsluiten voor de das.

Het beperkte verlies aan foerageergebied bij de opties voor ontsluiting via de bestaande Streekweg of Staddijk kan worden opgevangen door foerageergebied in het plangebied kwalitatief te verbeteren en verstoring hiervan te voorkomen.

Als de maatregelen voor foerageergebied gereed zijn voordat het uitvaartcentrum wordt gerealiseerd wordt voorkomen dat beschikbaar foerageergebied afneemt en wordt de functionaliteit van de burchtlocaties behouden. Van overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet is dan geen sprake.

Burchtlocatie
Ontsluiting van het uitvaartcentrum via de huidige toegangsweg tot het Mondial College veroorzaakt in het geval herinrichting van de bermen nodig is verstoring van de burcht. De toename van verkeer kan zorgen voor een groter aanrijdingsrisico voor de das. Voor het verstoren van de burcht is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Negatieve effecten op de burchtlocatie langs de toegangsweg tot het Mondial College kan worden

voorkomen door te kiezen voor een ontsluiting vanaf de Staddijk. In dat geval vindt geen verstoring plaats van de burcht en is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Ook de keuze voor een nieuwe weg langs het schoolgebouw door foerageergebied vlak 4 veroorzaakt geen verstoring van de burcht (maar wel aantasting van het betreffende foerageergebied). Onderdeel van de ontheffingsaanvraagprocedure voor een strikt beschermde soort zoals de das is een alternatievenafweging. Aangezien er alternatieven voorhanden zijn die geen verstoring voor de burcht veroorzaken wordt een ontheffingsaanvraag voor ontsluiting via de bestaande Streekweg niet kansrijk geacht.

Conclusie

De ontwikkeling van het uitvaartcentrum veroorzaakt een verlies aan foerageergebied voor een kleine groep dassen die een burcht nabij de Streekweg bewoond. Door middel van kwaliteitsverbetering van de foerageergebieden (inrichting, aanplant en beheer) en te zorgen voor een goede geleiding kan de functionaliteit behouden blijven. Aanbevolen wordt om de maatregelen vast te leggen in een mitigatieplan.
Bij ontsluiting via de bestaande Streekweg valt verstoring van de burcht niet uit te sluiten waardoor een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig is. Deze aanvraag is niet kansrijk gezien de voorhanden alternatieven: ontsluiting via Staddijk of aanleg nieuwe weg langs de school. De aanleg van een nieuwe weg zorgt voor aantasting van een groot oppervlakte secundair foerageergebied door ruimtebeslag en versnippering. Als het project wordt uitgevoerd met een ontsluiting via Staddijk en het treffen van mitigerende maatregelen is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet nodig en het oppervlakteverlies aan foerageergebied het kleinst.

Literatuur

Bakker, B., 2013. Quick scan Flora- en faunawet, nieuwbouw uitvaartcentrum Dela, Nijmegen, Tauw.

Dienst Regelingen, 2012. Soortenstandaard das *Meles meles*.

Westra, S.A. & C. Achterberg, 2007. Handleiding voor het inventariseren van dassenburchten. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv

drs. PM

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

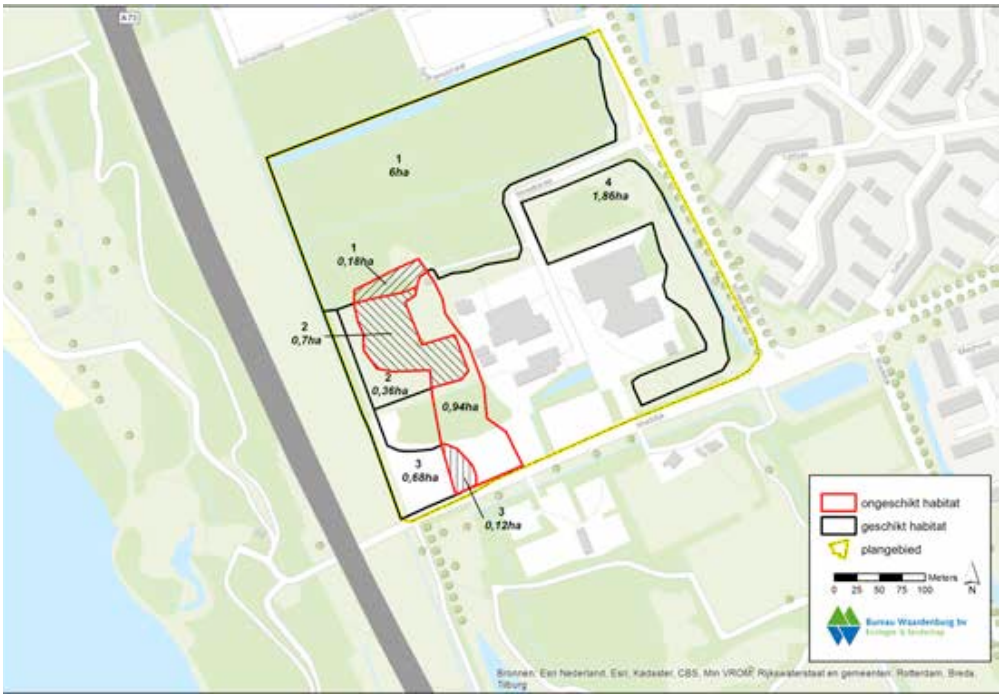
Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl

Bijlage

Geschikt foerageergebied voor de dassen aan de Streekweg

Vlak met rode lijn: ontwikkeling van uitvaartcentrum waar geen geschikt foerageergebied meer aanwezig is na ontwikkeling (gebouw, parkeerplaatsen). De overlap van het vlak met rode lijn met de foerageergebieden (1, 2 en 3) is bepaald.

Varianten voor de ontsluiting van uitvaartfacilteit in Dukenburg

Inleiding

Tijdens de informatieavond van dit bestemmingsplan zijn vragen gesteld over de voorgestelde ontsluiting aan de Staddijk. Het was voor de aanwezigen onvoldoende duidelijk waarom in het ontwerp bestemmingsplan gekozen is voor een ontsluiting aan de Staddijk.
Bewoners hebben aangegeven dat als de ontsluiting op de Streekweg plaatsvindt, bezoekers van het uitvaartcentrum minder geneigd zijn door de woonwijk te rijden. Ook de combinatie met recreatie verkeer is dan minder aanwezig.

In dit memo wordt toegelicht welke varianten voor de ontsluiting van de uitvaartfaciliteit tijdens het planproces bestudeerd zijn en waarom uiteindelijk gekozen is voor de variant die vastgelegd is in het ontwerp bestemmingsplan. De keuze is gebaseerd op zowel de ruimtelijke ambities van gemeente Nijmegen als ook de ambities van de initiatiefnemer Dela. Bij de keuze is het uitgevoerde verkeerskundig onderzoek betrokken.

Tijdens de ter visielegging van het ontwerp bestemmingsplan is geconstateerd dat zich in het gebied een dassenburcht bevindt. De gevolgen die dit heeft voor de keuze van de ontsluiting wordt in deze memo tevens meegenomen.

Ruimtelijke randvoorwaarden en ambities

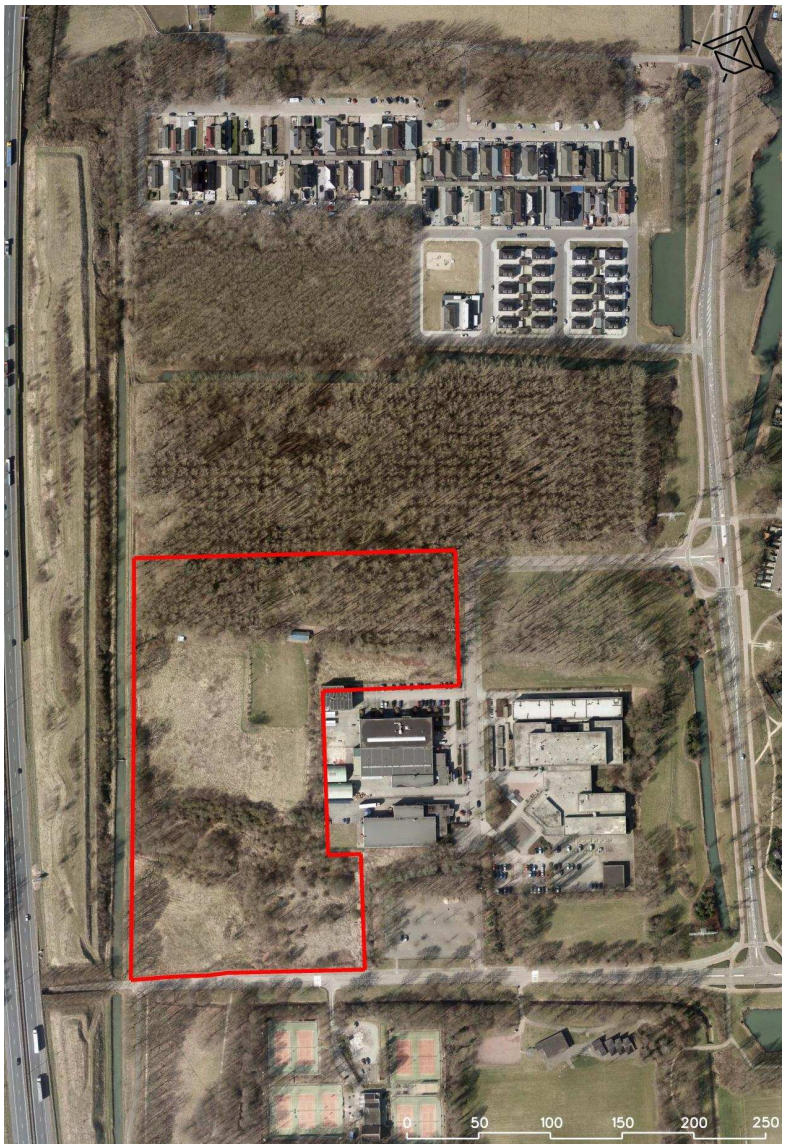
Bij de keuze voor de situering van de ontsluiting van het uitvaartcentrum is gekeken naar de ambities vanuit de gemeente en vanuit de initiatiefnemer (Dela).
Dela heeft met name vanuit het oogpunt van een goede bedrijfsvoering naar het terrein gekeken terwijl de gemeente ruimtelijke ambities heeft met het plangebied als onderdeel van een groter geheel. De belangrijkste elementen worden hieronder kort aangegeven. Dit zijn de criteria op basis waarvan de drie varianten worden beoordeeld.

Ruimtelijke wensen en randvoorwaarden gemeente

- Landschappelijke kwaliteiten van het bestaande bosperceel dienen zoveel mogelijk te worden behouden en/of versterkt (mogelijkheid tot omvormen duurzaam bos → kwaliteitsimpuls voor Bos)
- De inrichting van het plangebied dient qua sfeer aan te sluiten bij de sfeer van het Stadspark Staddijk met haar karakteristiek vormgegeven waterpartijen. Het gaat dan met name om het karakter van een natuurlijk park met waterpartijen, bomen en bos en informele wandelpaden
- Realiseren van een openbare verbindingsroute tussen de woonwijk Tolhuis en het stadspark, bijvoorbeeld in de vorm van een wandelpad.

Ruimtelijke ambities Dela

- Uitvaartfaciliteit in groene en ruime setting (gebouw en parkeren in het groen)
- Zogenaamde 'verstilde' wandeling van parkeerplaats naar gebouw →geen parkeerplaats en geen autobewegingen voor de deur.
- Een logische entree en een logische inrichting van het terrein en zichtbaarheid van het gebouw (positionering van het hoofdgebouw, goede verdeling van het programma over het beschikbare terrein, bij de entree moet de bezoeker begrijpen waar hij naar toe moet).

plangebied in omgeving

Variant A1 – Ontsluiting & Parkeren aan de Streekweg

variant A1

In deze variant is de entree van de uitvaartfaciliteit via de Streekweg. Ook de aanwezige scholen ontsluiten via de Streekweg. Het parkeren is direct bij de ontsluiting.

De Streekweg is een representatieve straat en van voldoende maat voor de afwikkeling van het verkeer van en naar het uitvaartcentrum.
Om duidelijk te maken waar de uitvaartfaciliteit is gesitueerd, dient een duidelijke entree gemaakt te worden vanaf de Streekweg en is het gewenst dat vanaf de Streekweg direct zicht is op het gebouw en terrein. Om zicht mogelijk te maken, dient een deel van het bos gerooid te worden.
Deze variant behelst een aantasting van het bestaande bosgebied. Dit strookt niet met de vooraf door de gemeente meegegeven ambitie/randvoorwaarde om de bestaande landschappelijke kwaliteiten van het bos te behouden en/of te versterken.

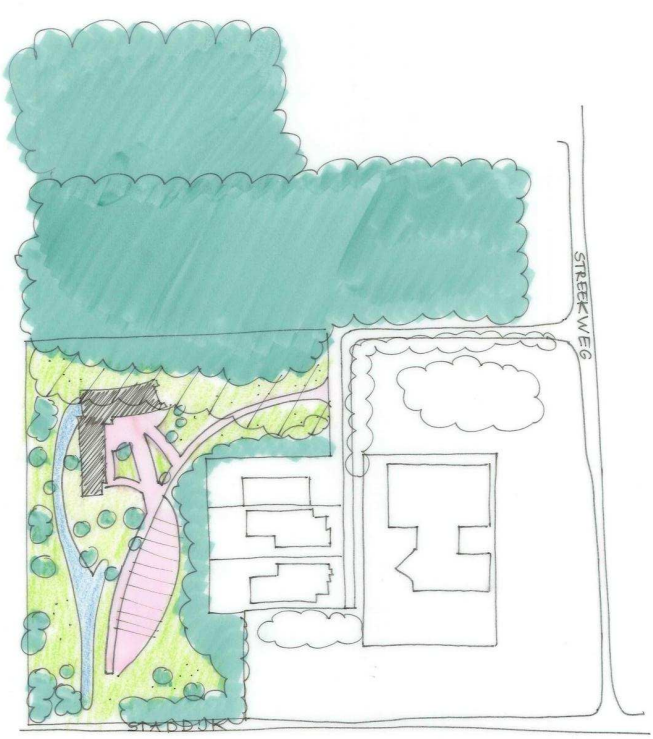
De parkeerplaats is in deze variant direct bij de ingang gesitueerd. Dit geeft de bezoeker duidelijkheid en voorkomt verkeersbewegingen over het terrein. Omdat de ruimte hier beperkt is,

wordt dit gebied door parkeerplaatsen en rijweg vrijwel helemaal verhard en moet een deel van het bos wijken. Er is geen sprake meer van parkeren in een groene ruime setting. Het groen heeft slechts de functie om het gebied aan te kleden.

Het plangebied heeft een L-vorm. Door het parkeerterrein op het 'korte pootje' van de L te projecten, is een beperkte fysieke afstand tussen het gebouw en het parkeerterrein aanwezig. Hierdoor kan de 'verstilde' wandeling niet goed tot haar recht komen.

Door het programma zo ongelijkmatig over het terrein te verdelen ontstaat in het noorden een grote concentratie verharding en blijft het zuidelijke deel van het terrein onbenut. Er is daarmee geen sprake meer van een uitvaartfaciliteit in een parkachtige omgeving maar eerder van een uitvaartfaciliteit met een park ernaast. Ook de gewenste verbinding tussen de woonwijk Tolhuis en het Stadspark komt in deze variant niet goed tot zijn recht.

Variant A2 – ontsluiting aan de Streekweg

variant A2

In deze variant is ook gekozen voor een entree via de Streekweg. Voor wat betreft de ontsluiting geldt hetzelfde als bij variant A .

Het parkeerterrein is in tegenstelling tot variant A gelegen aan de zuidzijde van het perceel. Bezoekers dienen vanaf de Streekweg door te rijden over het terrein, langs het gebouw en naar de parkeerplaatsen aan de zuidzijde van het terrein. Door deze situering van het parkeren hoeft minder bos te wijken. Voor wat betreft het uitgangspunt 'behoud/versterking van het bos' scoort deze variant daarom minder ongunstig dan variant A1. Om het gebouw zichtbaar te maken vanaf de entree dient wel een deel van het bos te worden gerooid.
Op deze manier wordt bovendien een goede verdeling van het programma over het terrein bereikt. en is er voldoende ruimte aan de zuidzijde van het plangebied om het parkeren in een ruimte groene setting te laten plaatsvinden.

Deze variant scoort ongunstig voor wat logische indeling van het terrein . Vanaf de entree is niet meteen duidelijk waar je je auto moet parkeren, je moet daarvoor doorrijden de hoek om. Dit betekent verkeersbewegingen voor het gebouw, confrontatie van wandelaars en auto's.
De fysieke afstand tussen het parkeerterrein en het gebouw is goed, maar door de vervoersstromen van noord naar zuid, is het niet mogelijk om de gewenste 'verstilde' wandeling van parkeerterrein naar gebouw als zodanig te beleven. Een entree aan de Streekweg en het parkeerterrein aan de Staddijk zonder dat een in of uitgang aan de Staddijk wordt gerealiseerd voelt onlogisch.

De inrichting van het terrein sluit aan bij de sfeer van Stadspark Staddijk . Wandelroutes van Stadspark Staddijk kunnen worden verbonden met de wandelroutes door het bos en omliggende woonbuurten.

Variant A3 – ontsluiting aan Streekweg (tot bijna aan de Streekweg)

Variant A3 is een verdere verfijning van variant A2. In deze variant hoeft nauwelijks bos gekapt te worden. En verkeer hoeft niet eerst voor het gebouw langs om te parkeren. De gewenste 'verstilde' wandeling is hier goed mogelijk.
De afstand tussen de eerste afslag vanaf de Streekweg naar de entree van het terrein van de Dela is redelijk lang en voert langs de scholen in dit gebied. De zichtbaarheid van het gebouw en terrein is minder dan bij de andere varianten omdat het gebouw verstopt blijft in het bos.

variant A3

Variant B – ontsluiting aan de Staddijk

variant B

In deze variant wordt de uitvaartfaciliteit aan de Staddijk ontsloten. De route vanaf de Streekweg en Staddijk is een heldere route. De huidige straatinrichting is niet representatief (o.a. door een “varkensrug” in het midden die dient om hard rijden te voorkomen), maar deze is eenvoudig aan te passen.

Vanaf de entree is direct een overzicht over het terrein. Dit komt door het nu al open voorterrein. Bij de entree zie je waar je moet parkeren en zie je waar je het gebouw kan vinden. Het gebouw staat mooi tegen het groene decor van het landschap. Het bos vormt de achtergrond van het gebouw. Vanaf de entree heb je een lange zichtlijn naar het markante gebouw. Het parkeren ligt herkenbaar, maar uit het directe zicht in een ruime groene setting. Als eerste kunnen mensen een plekje zoeken om te parkeren daarna vindt de ‘verstilde’ wandeling naar het gebouw plaats. Op het voorterrein voor het gebouw zijn nauwelijks verkeerbewegingen. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten.
Het bestaande bos blijft vrijwel onaangetast. De komende jaren kan het bos toekomstwaarde krijgen doordat het wordt omgevormd naar een meer duurzamer bos. Het is een rustige plek voor het plaatsen van urnen. Een functie die op het terrein gewenst is.

De inrichting van het terrein sluit aan bij de sfeer van het stadspark Staddijk. Wandelroutes van het park kunnen worden verbonden met wandelroutes over het terrein naar Tolhuis.

Samenvatting ruimtelijke ambitie
Op basis van het voorgaande kunnen de drie varianten op de genoemde criteria samenvattend als volgt worden beoordeeld:

	A1	A2	A3	B
Ruimtelijke ambities gemeente				
Behoud/versterking landschappelijke kwaliteiten boscomplex	--	-	+	+
Aansluiting stadspark	-/0	+	+	+
(openbare) Verbinding Tolwijk - Stadspark	0/-	+	+	+
Ruimtelijke ambities Dela				
Uitvaartfaciliteit in ruime groene setting	-	0/+	+	+
Beleving 'verstilde' wandeling	-	-	+	+
Logische entree/ logische indeling/ zichtbaarheid gebouw	0	0	-	+

Variant B scoort op de ruimtelijke ambities het best. Variant A3 komt daarbij dicht in de buurt. Alleen op het punt logische indeling van het terrein en zichtbaarheid van het gebouw scoort dit alternatief minder. Dit heeft er mee te maken dat het gebouw in deze variant langer verstopt blijft in het bos en achter gebouwen en de aanrijroute door het gebied waar zich de scholen bevinden.

<u>Verkeer</u>
De zorg van bewoners is tweeledig:
- Kans op sluipverkeer
- Vermenging van recreatief langzaam verkeer met rouwverkeer (zowel wat betreft verkeersveiligheid en gevoelsmatig).

Het uitgevoerde verkeerskundig onderzoek toont aan dat de voorkeursvariant vanuit verkeerskundig oogpunt even acceptabel is als de andere varianten. De verschillen in aantallen motorvoertuigen (377 auto's via Streekweg en 323 auto's via Staddijk) zijn dermate klein dat er nauwelijks onderscheid te maken is tussen de verschillende ontsluitingen voor wat betreft de mate waarin sluipverkeer optreedt.

Voor wat betreft menging van recreatiefverkeer met rouwverkeer geldt dat dit zich bij ontsluiting via de Staddijk zich inderdaad voordoet, vooral in de zomermaanden. Vanuit de functie van het uitvaartcentrum is dat geen zorg.
Het profiel van de Staddijk kan aangepast worden dat er een aparte fietsstrook komt waardoor het recreatieve fietsverkeer van autoverkeer gescheiden wordt. Hiermee kan het gevoel van onveiligheid worden weggenomen en het verschil tussen de varianten A1, 2 en 3 e variant B verdwijnt daarmee grotendeels.

Flora en fauna: Dassenburcht

Nadat het ontwerp bestemmingsplan ter visie is gelegd is geconstateerd dat in het gebied direct grenzend aan het gebied dat aan Dela is verkocht, nabij de Streekweg zich twee dassenburchten bevinden (zie luchtfoto ter plaatse van de twee sterren). Door Bureau Waardenburg is onderzoek uitgevoerd naar de betekenis van het gebied voor de das. Conform de Flora- en faunawet is de das een strikt beschermde diersoort. Het is (o.a.)verboden om de verblijfplaatsen van de das te verstoren. Eén burchtlocatie bevindt zich op enkele meters van de weg naar het Mondial College. Een ontsluiting op deze locatie is dan ook in strijd met de Flora- en faunawet. Dat betekent dat een ontheffing moet worden verkregen om hier een ontsluiting te realiseren. Een ontheffing is niet altijd mogelijk. De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld aan de hand van een alternatievenafweging. Er moet aangetoond worden dat er geen alternatief voorhanden is met minder negatieve effecten voor de das.

In dit geval is wel een alternatief voorhanden, namelijk via de Staddijk Dit alternatief is vanuit ruimtelijk oogpunt goed en vanuit de ambities van de initiatiefnemer zelfs beter. De bewoners spreken zich vanuit de zorg voor vermenging verkeer uit voor de Streekweg, maar maatregelen maken dat de scheiding tussen langzaam recreatief verkeer en autoverkeer naar het uitvaartcentrum verbetert.

Wanneer niet aantoonbaar is dat er geen alternatieven voorhanden zijn, is een ontheffingsaanvraag voor ontsluiting aan de Streekweg niet kansrijk.
Naar aanleiding van deze conclusies is ook nog een keer gekeken of de inrit vanaf de Streekweg dichter bij de scholen en dus van de dassenburcht gesitueerd kan worden (zie gele pijl op de luchtfoto). Dan moet een nieuwe weg aangelegd worden die bovendien een watergang moet kruisen. Deze optie leidt tot een grotere aantasting van fourageergebied dan ontsluiting via de Staddijk en scoort daarom nog steeds slechter dan ontsluiting via de Staddijk.. Binnen het leefgebied voor de das moet hiervoor compensatie plaatsvinden.. Binnen het plangebied zijn hiervoor geen mogelijkheden en dus zouden mogelijkheden buiten het plangebied gezocht moeten worden. Dit gaat gepaard met extra kosten, is afhankelijk van medewerking van derden en brengt de planning van deze ontwikkeling in gevaar. Dat maakt dat dit geen haalbare optie is.

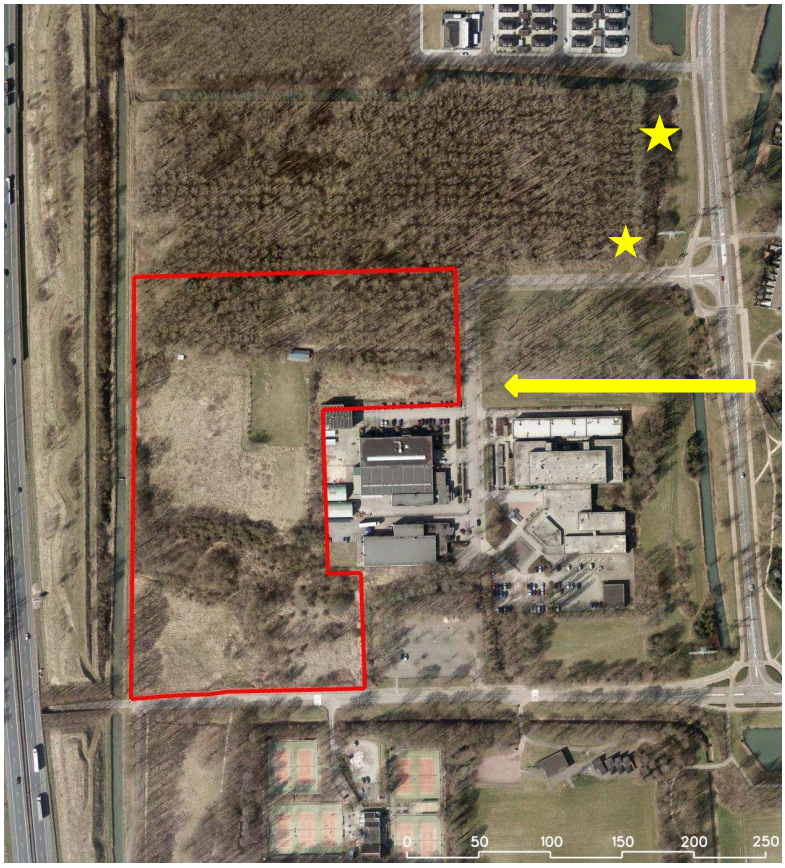
Eindconclusie

Eindafweging

	A1	A2	A3	B
Ruimtelijke ambities	-	-/0	0/+	+
Verkeer				
Sluipverkeer	0	0	0	0
Menging met recreatieverkeer	+	+	+	0/+
Verkrijgen ontheffing Flora- en faunawet	Niet waarschijnlijk	Niet waarschijnlijk	Niet waarschijnlijk	+

Vanuit ruimtelijke ambities is er een lichte voorkeur voor variant B. Vanuit verkeer is het verschil tussen de varianten erg klein. Hierbij gaat het niet om de aspecten verkeersveiligheid (menging fiets- en autoverkeer) want wordt opgelost door aanpassing van het profiel en niet over sluipverkeer waarvan door het verkeerskundig onderzoeksbureau is uitgesproken dat de ontsluiting daarvoor niet uitmaakt. Het gaat dan alleen om het feit dat bezoekers van de Berendonck in de zomermaanden van dezelfde route gebruik maken als het rouwverkeer. De intiatiefnemer heeft zelf aangegeven hier geen enkel probleem te zien. Voor wat betreft flora en fauna is er echter een dusdanige beperking dat de verwachting is dat geen ontheffing verleend wordt dan wel dat zodanige maatregelen buiten het plangebied getroffen moeten worden dat de onwikkeling in gevaar komt.

Eindconclusie is dan ook dat ontsluiting aan de Staddijk met aanpassing van het profiel vanwege de verkeersveiligheid, niet alleen de meest gewenste ontsluiting , maar ook de enige haalbare mogelijkheid is.

Locatie van Dassenburcht en optie inrit vanaf Streekweg

Tauw

Notitie

Contactpersoon Bas Bakker (+31 57 06 99 34 1)

Datum 19 juni 2013

Kenmerk N018-1205912BKR-mfv-V02-NL

Quick Scan Flora- en faunawet, nieuwbouw uitvaartcentrum Dela, Nijmegen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de gemeente Nijmegen heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties vanuit de Flora- en faunawet voor de nieuwbouw van een uitvaartcentrum voor Dela, met bijbehorende voorzieningen.

In deze notitie wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Op welke punten is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Flora- en faunawet?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Huidige situatie en ontwikkeling van plangebied

Huidige situatie

Het plangebied betreft een verruigd gebied aan de zuid-westzijde van Nijmegen, aan de Staddijk. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.1 en in detail in bijlage. Figuur 1.2 geeft een foto-impressie van het plangebied. Het plangebied grenst aan een schoolterrein aan de oostzijde. Ten noorden van het plangebied ligt een loofbos met een relatief dichtere structuur.
Het plangebied zelf bestaat uit verruigd grasland, struweel en de grens van een bos. In het westen van het plangebied ligt een watergang met daarlangs een eikenlaan (foto midden links). Aan de zuidoostzijde van het plangebied, langs de parkeerplaats, loopt een smalle sloot (zie foto rechtsonder). In het noordelijk deel van het plangebied staan de meeste bomen. Er staan loofbomen waaronder beuk, eik en linde. De ondergroei bestaat vooral uit brandnetel, braam en kleefkruid (zie foto's middenrechts en linksonder).

Ontwikkeling

Binnen het plangebied zal een uitvaartcentrum worden aangelegd met bijbehorende voorzieningen. De eikenlaan langs de brede watergang ten westen van het plangebied blijft gehandhaafd.

	
Grasland en ruigte	**Grasland en bomen**
	
Watergang westzijde, met eikenlaan	**Bosschage met ondergroei van brandnetel**
	
Bosschage	**Slootje oostzijde, langs parkeerterrein**

Figuur 1.1 Impressie plangebied en omgeving

Tauw

Kenmerk N018-1205912BKR-mfv-V02-NL

Figuur 1.2 Indicative ligging plangebied. In bijlage 1 vind u een detailkaart van het plangebied

1.3 Methode

De effectbeoordeling op beschermde soorten is gebaseerd op de volgende gegevens:

- Aan de hand van regionale en landelijke verspreidingsatlassen en –data [Broekhuizen et al. 1992; EIS, 2013; Floron, 2011; Hustings en Vergeer, 2002; Limpens et al. 1997; Naturalis 1999-2010; Ravon, 2013; Sovon, 2013; expert judgement] is bepaald binnen welk van de zwaarder beschermde soorten het plangebied binnen het verspreidingsgebied valt
- Op 6 juni 2013 heeft een ecoloog van Tauw een oriënterend veldbezoek op locatie verricht. Bij dit veldbezoek is een inschatting gemaakt tot in hoeverre geschikt leefgebied daadwerkelijk aanwezig is voor beschermde soorten

2 Effectbeoordeling

2.1 Beschermde soorten

In deze paragraaf is beschreven tot in hoeverre de soorten die op basis van verspreidingsgegevens verwacht worden in het plangebied, aan de hand van de aanwezige biotopen ook daadwerkelijk aanwezig kunnen zijn binnen het plangebied. Vervolgens is geadviseerd hoe u bij de ontwikkeling effecten op deze zwaarder beschermde soorten kunt voorkomen.

2.1.1 Flora

Op basis van verspreidingsgegevens worden diverse zwaarder beschermde plantensoorten verwacht binnen het plangebied. Het plangebied bevat echter geen geschikte biotopen waarbinnen deze soorten verwacht worden (zoals oude muren, moerasgebieden of oeverzones). Er zijn tijdens het oriënterend veldbezoek, in de gunstige periode, geen zwaarder beschermde planten aangetroffen. Effecten van de ontwikkeling op zwaarder beschermde plantensoorten kunnen daarom worden uitgesloten.

2.1.2 Grondgebonden zoogdieren

Algemeen

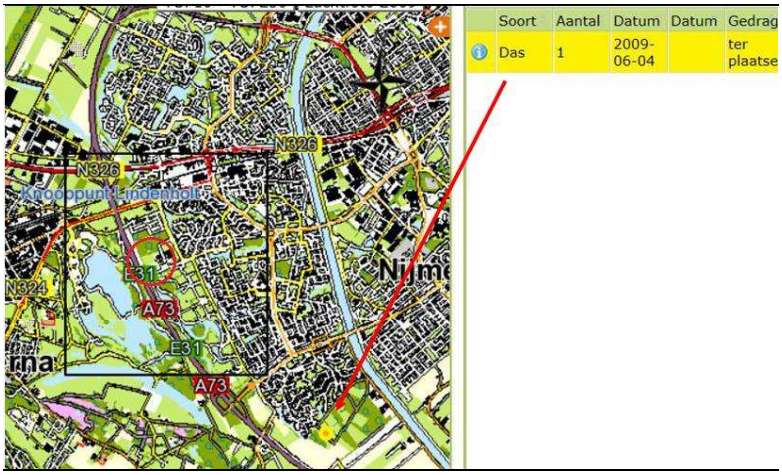
Op basis van verspreidingsgegevens worden de volgende grondgebonden zoogdieren verwacht binnen het plangebied: bever, boommarter, das, eekhoorn, waterspitsmuis en wild zwijn. De eekhoorn, steenmarter en bommarter kunnen op basis van de aanwezige biotopen ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen. Er zijn geen nesten of verblijfplaatsen aangetroffen. Deze worden hier ook niet verwacht. Wel kan het plangebied functie hebben als foerageergebied. Het gebied ten noorden van het plangebied is bos. Dit biedt voldoende alternatief foerageergebied. Er zijn daarom geen consequenties vanuit deze soortgroep voor de verdere planning en uitvoer van het project.

Das

Op basis van verspreidingsgegevens en eerdere onderzoeken is bekend dat de das veelvuldig voorkomt ten zuiden van het plangebied. Er zijn geen waarnemingen bekend binnen het plangebied of direct hieraan grenzend. Het plangebied zelf ligt in een minder bosrijke omgeving dichtbij bebouwing en omvat zelf ook weinig beschut gebied. Er zijn hier geen burchten waargenomen tijdens de quickscan. Wel kan hier sporadisch een foeragerende das voorkomen. Omdat het naastgelegen bosgebied gunstiger foerageergebied is (vanwege de dichtheid), zal het verwijderen van dit sporadisch foerageergebied geen effect hebben op deze soort.

Tauw

Kenmerk N018-1205912BKR-mfv-V02-NL

Figuur 2.1 Waarneming das nabij plangebied. Bron: NDFF

2.1.3 Vleermuizen

Op basis van verspreidingsinformatie worden diverse vleermuissoorten verwacht binnen het plangebied. Een deel van deze soorten kan een verblijfplaats hebben in bomen. De soorten die vooral verblijfplaatsen in bomen hebben zijn: watervleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. De aanwezigheid van dergelijke verblijfplaatsen is op basis van het oriënterend veldbezoek niet uit te sluiten. Hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk. Het gebied heeft daarnaast mogelijk een functie als foerageergebied voor vleermuizen. Met het nader onderzoek kan het belang hiervan ten opzichte van alternatieve foerageergebieden worden bepaald. Op basis van dit nader onderzoek kan worden bepaald of er mitigerende maatregelen of eventueel een ontheffingsaanvraagprocedure noodzakelijk zijn. De laan eiken langs het de watergang ten westen van het plangebied is geschikt als vliegroute voor diverse vleermuissoorten. Het uitgangspunt van deze toets is dat deze laan blijft gehandhaafd.

2.1.4 Vogels

Vanuit de Flora- en faunawet zijn alle broedende vogels beschermd, alsmede hun nesten en de functionele omgeving daarvan. Van een aantal soorten zijn de nesten ook buiten de broedperiode beschermd. Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn altijd jaarrond beschermd. Nesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat verantwoorden, bijvoorbeeld wanneer in omgeving zeer beperkt alternatieve nestgelegenheid beschikbaar is. Als dit niet het geval is, zijn ook nesten uit categorie 5 alleen beschermd indien er sprake is van een broedgeval.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4)
Op basis van verspreidingsgegevens worden binnen het plangebied diverse broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten verwacht. Op basis van de aanwezige biotopen en de ligging ten opzichte van overige gebieden zijn nesten van boomvalk, buizerd en ransuil niet uit te sluiten. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of er nesten van één of meerdere van deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

Categorie 5
In de directe omgeving van het plangebied blijft ruim voldoende alternatieve en vergelijkbaar nestgelegenheid voor soorten uit categorie 5 aanwezig. Daarnaast is de ingreep zeer lokaal. Effecten op deze soorten zijn uit te sluiten.

2.1.5 Vissen

In de omgeving van het plangebied komen de zwaarder beschermde vissoorten kleine modderkruiper, grote modderkruiper en bittervoorn voor. Binnen het plangebied is alleen een watergang langs de parkeerplaats aanwezig. Deze watergang bevat geen geschikt habitat voor genoemde soorten vanwege het geïsoleerde karakter en het feit dat deze watergang bijna dichtgegroeid is met riet. Effecten op beschermde vissoorten zijn dan ook uit te sluiten.

2.1.6 Amfibieën

Het plangebied ligt in een omgeving waar alpenwatersalamander, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker en rugstreeppad voorkomen. Deze zwaarder beschermde amfibieën en reptielen worden niet verwacht voor te komen binnen het plangebied of in de directe omgeving daarvan, omdat de biotopen hiervoor ongeschikt zijn als leefgebied. Effecten op zwaarder beschermde amfibieën en reptielen zijn daarom geheel uit te sluiten.

2.1.7 Reptielen

Het plangebied ligt in een regio waar gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis, muurhagedis en zandhagedis voorkomen. Deze soorten komen voor in biotopen waarbinnen voldoende rust en beschutting is door bijvoorbeeld bladafval en ook voldoende rustige, open plekken zijn om op te warmen. Deze combinatie is niet aanwezig binnen het plangebied. Daarom zijn effecten op zwaarder beschermde reptielen geheel uit te sluiten.

2.1.8 Dagvlinders en libellen

Het plangebied ligt in een regio waar de dagvlinders heideblauwtje en de iepepage en de libellen gevlekte witsnuitlibel en rivierrombout voorkomen. Deze soorten worden niet verwacht voor te komen binnen het plangebied omdat voor deze soorten geen geschikte biotopen aanwezig zijn (zoals respectievelijk: heide, loofbos met iepen, laagveenmoerassen,l rivieren met krabbenscheer en zandstrandjes). Effecten op zwaarder beschermde dagvlinders en libellen zijn daarom uit te sluiten.

2.1.9 Overige ongewervelden

Het plangebied ligt in een regio waar het vliegend hert (kever) voorkomt. Deze soort wordt niet verwacht voor te komen binnen het plangebied omdat hiervoor geen geschikte biotopen aanwezig zijn (oud loofbos met daarin ook dode of stervende bomen). Daarom zijn effecten op zwaarder beschermde overige ongewervelden uit te sluiten.

3 Conclusies

3.1 Flora- en faunawet

In de onderstaande tabel zijn de beschermde tabel 2 en 3-soorten uit de Flora- en faunawet opgenomen waarvan het voorkomen in het plangebied niet kan worden uitgesloten. Eventueel overtreden verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet bij de uitgevoerde werkzaamheden zijn eveneens weergegeven. In de navolgende alinea's zijn de eventuele effecten per soortgroep beschreven, evenals het advies hoe hiermee om te gaan.

Tabel 3.1 Aangetroffen of verwachte zwaarder beschermde soorten (Ffw tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden door de beoogde ontwikkeling

Soortgroep	Tabel 2 en 3-soorten	Verbodsbepalingen*	
Vleermuizen	*Diverse soorten (tabel 3), verblijfplaatsen in bomen en foerageergebied*	*Artikel 11*	*Nader onderzoek noodzakelijk*
Broedvogels, vaste verblijfplaatsen	*Boomvalk, buizerd en ransuil*	*Artikel 11*	*Nader onderzoek noodzakelijk*

Soortgroep	Tabel 2 en 3-soorten	Verbodsbepalingen*	
categorie 1 t/m 4			
Broedvogels tijdens broedseizoen	*Meerdere soorten aanwezig*	*Geen, wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen worden verricht.*	-

***Toelichting verbodsbepalingen:**

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

3.1.1 Vleermuizen

Het plangebied kan de functie hebben als verblijfplaats en als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen tot in hoeverre deze leefgebiedfuncties worden geschaad. Op basis daarvan kunnen effecten worden uitgesloten of maatregelen worden getroffen om effecten uit te sluiten of te mitigeren. Mogelijk is in het laatste geval een ontheffingsaanvraagprocedure noodzakelijk.

Uitvoerbaarheid bestemmingplan met betrekking tot vleermuizen

Het is redelijkerwijs te vermoeden dat het bestemmingsplan kan worden ingevuld zonder overtreding van de Flora- en faunawet vanuit vleermuizen. Wanneer er namelijk sprake is van vaste verblijfplaatsen op het terrein, kunnen deze (bomen) worden gespaard bij de daadwerkelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Indien het niet mogelijk is verblijfplaatsen te sparen, kunnen, afhankelijk van de omvang van de verblijfplaats, mitigerende maatregelen getroffen worden waarbij schade aan de soort(en) wordt voorkomen. Hiermee is het reëel dat er een positieve afwijzing zal worden verleend bij een ontheffingsaanvraag. Alleen in zeldzame gevallen, zoals bij aanwezigheid van zeer grote verblijfplaatsen, zal een ontheffing moeilijker te verkrijgen zijn. Op basis van de quickscan wordt dit niet verwacht.

3.1.2 Vogels

Jaarrond beschermde nesten (1 tot en met 4)
Nader onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen of er binnen het plangebied of de directe omgeving daarvan jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn van de boomvalk, buizerd of ransuil. Op basis van dit nader onderzoek kunnen effecten worden uitgesloten of maatregelen worden getroffen om effecten uit te sluiten of te mitigeren. Mogelijk is in het laatste geval een ontheffingsaanvraagprocedure noodzakelijk.

Niet-jaarrond beschermde vogelnesten
Tijdens het veldbezoek zijn niet-jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Deze nesten zijn in elk geval tijdens de broedperiode beschermd. De broedperiode loopt globaal van maart tot en met juli. Bescherming van broedende vogels vanuit de Flora- en faunawet is niet strikt gebonden aan deze periode. Het uitgangspunt moet zijn of er (al/nog) sprake is van een nestgeval. De vegetatie in het plangebied dient buiten de broedperiode te worden verwijderd.

Uitvoerbaarheid bestemmingplan met betrekking tot vogelnesten
In het kader van de bestemmingsplanprocedure kan er vanuit de beschermde vogelnesten redelijkerwijs van worden uitgegaan dat de herziene bestemming zonder overtreding van de Flora- en faunawet kan worden ingevuld. Er kunnen maatregelen worden getroffen zoals het werken buiten de kwetsbare periode of het behouden van bomen met vogelnesten en het effectief leefgebied daarvan. Hiermee wordt overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen. In het onwaarschijnlijke geval dat een jaarrond beschermd broedvogelnest moet worden verwijderd, is het mogelijk dat met voldoende mitigerende maatregelen een positieve afwijzing kan worden verkregen bij een ontheffingsaanvraag. In dat geval is er eveneens geen sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Of er voldoende mogelijkheden zijn ter mitigatie is wel afhankelijk van de conclusies uit het nader onderzoek.

3.2 Geldigheid
Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en het uitvoeren van de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn naar de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Met name bij het in ongebruik raken van grond en/of bebouwing is de kans op (nieuw)vestiging van beschermde soorten aanwezig. De conclusies van dit onderzoek zijn daarom hooguit enkele jaren (drie tot vijf) geldig.

4 Literatuur

[Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[EIS, 2013]
Stichting European Invertebrate Survey (EHS) – Nederland
www.EIS-Nederland.nl

[Floron, 2011]
Nieuwe Atlas Nederlandse Flora. Stichting Floron, Nijmegen. KNNV Uitgeverij, Zeist.

[Hustings, F. en Vergeer, J-W. 2002]
Atlas van de Nederlandse Broedvogels. 1998-2000.
SOVON. ISBN 90-5011-161-0. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

[Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997]
Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Naturalis, 1999-2010]
Serie Nederlandse Fauna. Boekenreeks soortinformatie en –verspreiding per soortgroep. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

[Ravon, 2013]
Reptielen amfibieën vissen onderzoek Nederland. Soorten. Verspreiding per soortgroep.
www.ravon.nl

[Sovon, 2013]
Stichting vogelonderzoek Nederland.
www.sovon.nl

Verkeersonderzoek Meijhorst

Effecten komst uitvaartcentrum en doorgaand verkeer door de wijk

Definitief

Gemeente Nijmegen

Grontmij Nederland B.V.
De Bilt, 13 januari 2014

, revisie 3

2014

Verantwoording

Titel	:	Verkeersonderzoek Meijhorst
Subtitel	:	Doorgaand verkeer door de wijk en effecten komst uitvaart-centrum
Projectnummer	:	332468
Referentienummer	:	
Revisie	:	3
Datum	:	13 januari 2014

Auteur(s)	:	M.A.J. van de Lindeloof
E-mail adres	:	Martijn.vandelindeloof@grontmij.nl
Gecontroleerd door	:	E. Meijers
Paraaf gecontroleerd	:	
Goedgekeurd door	:	C. Stevens-Van der Geer
Paraaf goedgekeurd	:	
Contact	:	Grontmij Nederland B.V. De Holle Bilt 22 3732 HM De Bilt Postbus 203 3730 AE De Bilt T +31 30 220 74 44 F +31 30 220 02 94 www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 4
1.1 Nieuw uitvaartcentrum ... 4
1.2 Doorgaand verkeer ... 4
1.3 Leeswijzer ... 4

2 Werkwijze ... 5
2.1 Onderzoek verkeerseffecten uitvaartcentrum ... 5
2.2 Meting doorgaand verkeer: specificaties ... 6
2.3 Beantwoording onderzoeksvragen doorgaand verkeer ... 8

3 Verkeersproductie uitvaartcentrum ... 9
3.1 500 extra voertuigbewegingen ... 9
3.2 700 extra voertuigbewegingen ... 10
3.3 800 extra voertuigbewegingen ... 11
3.4 Interpretatie en conclusies ... 12

4 Bevindingen doorgaand verkeer ... 13
4.1 Passagetijd en doorgaand verkeer ... 13
4.2 Aandelen doorgaand verkeer per relatie ... 13
4.3 Analyse trajecten met veel doorgaand verkeer ... 14
4.3.1 Daguurverdeling doorgaand verkeer ... 14
4.3.2 Doorgaand verkeer op meetpunten in de wijk ... 15
4.3.3 Relatie doorgaand verkeer - snelheid ... 16
4.3.4 Verdeling gebruik doorgaande routes ... 17
4.4 Intensiteit-capaciteitsverhouding op doorgaande route ... 17
4.5 Overwegingen en conclusies ... 17
4.6 Mogelijke maatregelen ... 18

Bijlage 1: Relatie hoeveelheden doorgaand verkeer - afstandsklassen ... 20

1 Inleiding

In de Nijmeegse wijk Meijhorst lopen op het gebied van mobiliteit twee ontwikkelingen die vragen om een nadere verkeerskundige analyse:

- De verkeerseffecten van de komst van een nieuw uitvaartcentrum in de wijk.
- De vermoedens dat de ontsluitingswegen in de wijk veelvuldig door doorgaand verkeer gebruikt worden.

De gemeente Nijmegen heeft behoefte aan meer inzicht in deze ontwikkelingen en heeft op 25 juli 2013 Grontmij gevraagd hiernaar onderzoek te doen. De resultaten hiervan zijn in de voorliggende rapportage verwerkt. In de twee hiernavolgende paragrafen wordt per ontwikkeling een korte beschrijving gegeven van de situatie en van de onderzoeksvragen.

1.1 Nieuw uitvaartcentrum

Het nieuwe uitvaartcentrum aan de Staddijk zal voor een toename van verkeer zorgen op de toeleidende wijkonsluitingswegen, de Meijhorst en de Streekweg. De bewoners maken zich zorgen over het effect van deze toename op het verkeersbeeld in de wijk. Vragen die de gemeente hieromtrent beantwoord wil hebben:

A. Op welke manier zal het extra verkeer zich over de toeleidende routes verdelen? Welke toename betekent dit voor deze routes?
B. Wat zijn de verschillen qua verkeersintensiteit tussen ontsluiting via de Streekweg dan wel via de Staddijk?

1.2 Doorgaand verkeer

In de wijk leeft het vermoeden dat de wijkontsluitingsroute via de Streekweg en de Meijhorst veelvuldig door doorgaand verkeer wordt gebruikt; verkeer dat in de wijk noch herkomst noch bestemming heeft. Eerder onderzoek door de gemeente Nijmegen, waarbij gebruik werd gemaakt van TomTom-data, bood onvoldoende inzicht hierin. Om die reden heeft de gemeente Grontmij gevraagd om een verkeersonderzoek uit te voeren ter beantwoording van de volgende vragen:

C. Hoeveel doorgaand verkeer maakt gebruik van de route via de Streekweg en de Meijhorst?
D. Hoeveel procent is dit ten opzichte van het totale verkeersaanbod op deze route?
E. Hoeveel procent is dit ten opzichte van het totale verkeersaanbod op de relatie tussen de Van Apelterenweg en de Van Rosenburgweg?
F. Indien er daadwerkelijk sprake is van structureel doorgaand verkeer; welke maatregelen zouden hiertegen genomen kunnen worden?

Om deze vragen te beantwoorden is een kentekenonderzoek uitgevoerd.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze rapportage wordt de werkwijze beschreven, inclusief de kenmerken van het kentekenonderzoek. In hoofdstuk 3 worden aan de vragen ten aanzien van het uitvaartcentrum beantwoord. In hoofdstuk 4 gebeurt hetzelfde voor het onderzoek naar doorgaand verkeer door de wijk.

2 Werkwijze

In de hiernavolgende paragrafen beschrijven wij per onderzoeksvraag (a t/m f) op welke wijze deze beantwoord is.

2.1 Onderzoek verkeerseffecten uitvaartcentrum

Een uitvaartcentrum is een zeer specifieke voorziening, waarbij het aantal bezoekers en hun routes per locatie verschillen. Weliswaar zijn kencijfers beschikbaar, maar bij onderzoek naar verkeerseffecten van een dergelijke voorziening ligt schijnnauwkeurigheid op de loer.

Met 500 à 700 extra voertuigbewegingen per dag (verwachting gemeente Nijmegen en DELA) zal een zekere verkeerstoename plaatsvinden op de Streekweg en Staddijk. Deze toename is nader beschouwd, waarbij nadrukkelijk schijnnauwkeurigheid is getracht te voorkomen;

- De aangereikte aantallen crematies per gemeente betekenen niet dat alle bezoekers van de uitvaartdiensten uit de betreffende gemeente komen.
- Er zijn twee ontsluitingsvarianten voor het uitvaartcentrum; één via de Staddijk en één via de Streekweg (voorlangs het Mondial college). De verschillen in afstand en route tussen deze ontsluitingsvarianten zijn zo gering dat wij het prematuur achten om uitspraken te doen over het gebruik van beide varianten.

a) Verdeling van en toename door nieuw verkeer naar uitvaartcentrum

Er is een rekenblad opgesteld dat inzicht biedt in de verdeling van de verkeersstromen over de beide routes richting het uitvaartcentrum (via de Streekweg vanuit het noorden en via de Staddijk vanuit het oosten). Dit mede op basis van enkele uitgangspunten die in het rekenblad eenvoudig bijgesteld kunnen worden, waarna eventuele wijzigingen in effecten meteen zichtbaar zijn. Een voorbeeld van het rekenblad wordt weergegeven in figuur 1. In dit voorbeeld wordt het fictieve scenario van 400 motorvoertuigbewegingen per dag beschreven.

Wij hebben 3 scenario's met dit rekenblad berekend en beschreven:

- Een toeloop van 500 motorvoertuigbewegingen per dag (ondergrens scenario gemeente)
- Een toeloop van 700 motorvoertuigen per dag (bovengrens scenario gemeente)
- Een toeloop van 800 motorvoertuigen per dag (verwachting Bewonersplatform Meijhorst (bron: www.meijhorst.com)

In de effectbeschrijving wordt ingaan op:

- De verkeerstoename ten opzichte van de autonome verkeersintensiteiten (op etmaalniveau en, waar dit meerwaarde biedt, op uurniveau).
- Eventuele knelpunten die verwacht mogen worden ten gevolge van de toename.

400	voertuigbewegingen per etmaal
66,67%	verdeelt zich sowieso gelijk over beide routes
33,33%	verdeelt zich afhankelijk van de gemeente van crematie

Gemeente	Gemeente-afhankelijk verkeer rijdt via:	Bijdrage %	Bijdrage absoluut	Route Streekweg 'Sowieso'	Route Staddijk 'Sowieso'	Streekweg 'Gemeente-afhankelijk"	Staddijk 'Gemeente-afhankelijk'
Beuningen	Streekweg	0%	0	-	-	-	
Groesbeek	Staddijk	7%	28	9	9		**9**
Heumen	Staddijk	4%	16	5	5		**5**
Lingewaard	Streekweg	9%	36	12	12	**12**	
Mook en Middelaar	Staddijk	1%	4	1	1		**1**
Nijmegen	Beide	53%	212	71	71	**35**	**35**
Overbetuwe	Streekweg	8%	32	11	11	**11**	
Rijnwaarden	Streekweg	2%	8	3	3	**3**	
Ubbergen	Streekweg	4%	16	5	5	**5**	
Wijchen	Streekweg	12%	48	16	16	**16**	
		100%	400	133	133	82	51

Toename route Streekweg	215
Toename route Staddijk	185

Figuur 1: Voorbeeldweergave rekenmodel verkeersproductie uitvaartcentrum (fictief scenario: 400 motorvoertuigen)

Aannames bij het rekenmodel zijn:

- Dat 66% van het verkeer zich hoe dan ook 50/50 over beide aanvoerroutes verdeelt, ongeacht de gemeente van waaruit de dienst plaatsvindt. In de tabel zijn de bijbehorende aantallen over de gele kolommen verdeeld. Aangenomen wordt dat dit verkeer niet aan de gemeente van herkomst gebonden is.
- Dat de andere 34% de kortste route neemt vanaf de gemeente van herkomst. Dit verkeer is toegedeeld aan de oranje kolom.

De percentages bij de gemeenten zijn aangeleverd door de gemeente Nijmegen (bron: DELA).

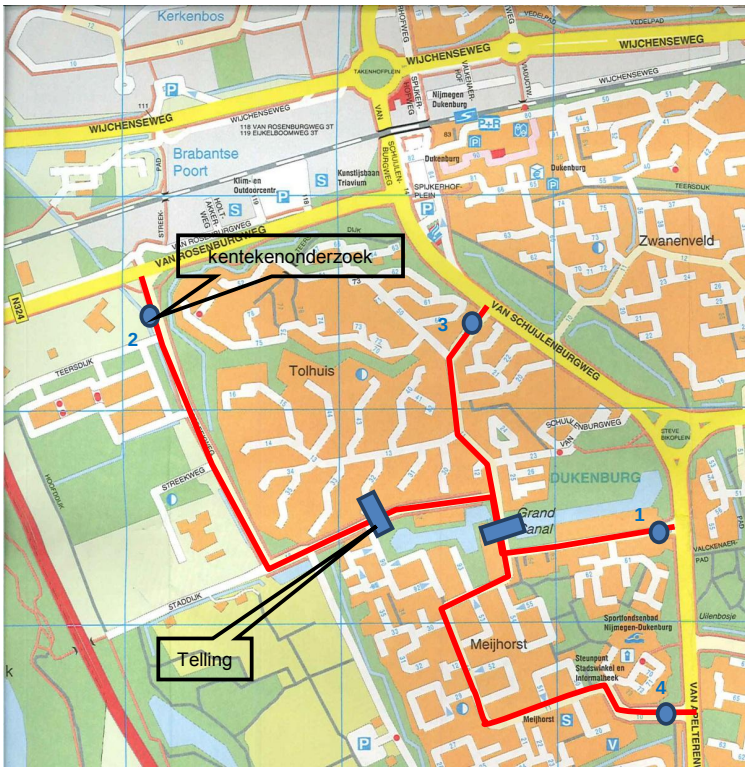
<u>b) Verschillen tussen ontsluiting uitvaartcentrum via Streekweg en Staddijk</u>
Zoals gezegd: gezien de geringe verschillen in routering tussen beide ontsluitingsvarianten is het op dit moment prematuur en schijnnauwkeurig om effecten op verkeersstromen te vergelijken. Psychologisch zal er wellicht een licht verschil zijn in de beleving van beide routes. Als dit zich voordoet is er een kans dat dit de routekeuze beïnvloedt, maar op basis van expert judgement stellen wij dat deze kans en het optredende route-effect dermate klein zijn dat er in de praktijk geen verschil merkbaar is.

2.2 Meting doorgaand verkeer: specificaties

De basis van dit onderzoek bestaat uit een kentekenonderzoek dat middels kentekencamera's is uitgevoerd in de wijk. Deze camera's zijn op 4 locaties geplaatst (zie kaartje in figuur 2):

1. De weg Meijhorst 60 vlak voor de kruising met de Van Apelterenweg;
2. De Streekweg vlak voor de kruising met de Van Rosenburgweg;
3. De weg Tolhuis vlak voor de kruising met de Van Schuilenburgweg
4. De weg Meijhorst 71 vlak voor de kruising met de Van Apelterenweg

De resultaten en technische verantwoording van het kentekenonderzoek worden los aangeleverd.

Figuur 2: Locaties kentekenregistratie en verkeerstellingen

De camera's registreerden gedurende een periode van 8 dagen (vrijdag 26-9 t/m vrijdag 4 oktober) de kentekens van al het passerende autoverkeer, in beide richtingen. Per meetpunt en per auto werd het passagetijdstip geregistreerd waardoor eenvoudig onderscheid gemaakt kon worden tussen wijkgebonden verkeer en doorgaand verkeer.

Van elk voertuig zijn de volgende kenmerken vastgelegd:

- datum;
- tijdstip (msec.);
- kenteken (alle karakters);
- nationaliteit (NL, D, B, EU=overige);
- confidence/ herkenningswaarde (getal tussen de 0-1000).

Per locatie wordt normaliter minimaal 95% van de gepasseerde voertuigen op een correcte, unieke wijze herkend en geregistreerd. Deze betrouwbaarheid kon gedurende de metingen worden aangetoond. De apparatuur neemt alleen kentekenplaten waar, geen aantallen voertuigen. Voor het doel van het onderzoek is deze afwijking acceptabel.

De volgende zaken zijn 24 uur per dag gemonitord:

- het aantal kentekens, deze worden telkens vergeleken met het aantal kentekens van het vorige uur en met hetzelfde uur van de dag(en) ervoor;
- betrouwbaarheid van de registratie (de betrouwbaarheid wordt bepaald door het uitvoeren van diverse steekproeven);

- de positie van het kenteken op het beeld;
- de aanwezigheid van video;
- capaciteit op de harddisks;
- spanning van de accu's;
- temperatuur van systeemkast (pc's, olie & koelwater van de motor);
- sabotage van de kast (door contacten op de deur en trilcontacten op de kast).

Naast de twee kentekencamera's is het verkeer gedurende de meetperiode ook gemeten met telslangen. Hierdoor werd de totale verkeersintensiteit niet alleen aan de randen van de wijk gemeten, maar ook er midden in. De slangen lagen in de Meijhorst 14 en de Meijhorst 16. De locaties worden in figuur 2 weergegeven. De telslangen registreerden net als de camera's individuele voertuigen gedurende een periode van 8 dagen. De resultaten van de slangentellingen worden los aangeleverd, tezamen met de resultaten van het kentekenonderzoek. Aanvullend is gebruik gemaakt van onderzoek door de gemeente Nijmegen (november 2013), waarbij TomTom speedprofiles zijn ingewonnen.

2.3 Beantwoording onderzoeksvragen doorgaand verkeer

c) Hoeveelheid doorgaand verkeer (absoluut) op routes door Meijhorst
De hoeveelheid doorgaand verkeer bestaat uit alle voertuigen die binnen korte tijd op beide meetpunten zijn geregistreerd. Hierbij zijn meerdere tijdsklassen gehanteerd: <6, 7, 8, 9 en 10 minuten. Op basis van narijden en reistijden in Google Maps is geschat dat alle mogelijke relaties tussen de camerapunten normaliter in maximaal 6 minuten te overbruggen zijn. Voordat dit uitgangspunt definitief wordt gemaakt wordt het echter eerst in de praktijk getoetst. In paragraaf 3.1 wordt hierop ingegaan. Per dag, per daguur en per richting zijn de hoeveelheden doorgaand verkeer inzichtelijk gemaakt, alsmede de fluctuaties die daarbij optraden.

d) % doorgaand verkeer t.o.v. totale verkeer op routes door Meijhorst
De hoeveelheid doorgaand verkeer is op alle drie de meetpunten afgezet tegen het totale aantal motorvoertuigen. Op ieder punt is het percentage doorgaand verkeer per dag, per daguur en per richting in beeld gebracht. In deze rapportage wordt tevens ingegaan op de hoeveelheid verkeer in relatie tot de capaciteit van de wegen op de doorgaande route.

e) % doorgaand verkeer t.o.v. totale verkeer op relatie Van Apelterenweg – Van Rosenburgweg
Om een inschatting te maken van de hoeveelheid doorgaand verkeer ten opzichte van het aantal automobilisten dat de reguliere route (Van Apelterenweg – Van Schuilenburgweg – Van Rosenburgweg) gebruikt, zijn intensiteitsgegevens nodig van de VRI-kruising Van Schuilenburgweg – Van Rosenburgweg en van het verkeersplein bij de Nieuwe Dukemburgseweg. Deze zijn echter niet voorhanden of bieden onvoldoende detailniveau. Daarom zijn de intensiteiten ingeschat op basis van het meest actuele verkeersmodel, de Regionale Verkeersmilieukaart (RVMK).

f) Eventuele maatregelen tegen doorgaand verkeer
Bij geconstateerde verkeerproblematiek worden gerichte maatregelen voorgesteld om deze tegen te gaan. Conform de grondregels uit de verkeerspsychologie is hierbij mede gekeken naar 'positief ingestelde' maatregelen; ingrepen die niet enkel als doel hebben om de route voor doorgaand verkeer onaantrekkelijk te maken, maar ook om de automobilisten juist te verleiden om de gewenste route via de Van Apelterenweg en de Van Rosenburgweg te nemen. Een goede balans tussen uitnodigende maatregelen en ontmoedigende maatregelen sorteert vaak het meest effect, zo leert de ervaring.

3 Verkeersproductie uitvaartcentrum

Met 500 à 700 extra voertuigbewegingen per dag zal de komst van het uitvaartcentrum aan de Stadddijk vermoedelijk een significante verkeerstoename veroorzaken op de Streekweg en Staddijk. Met een op maat gemaakt rekenmodel is deze toename nader in beeld gebracht. In dit hoofdstuk wordt dit beschreven.

Voor 3 scenario's is de verkeerstoename in beeld gebracht:
- 500 voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum;
- 700 voertuigbewegingen;
- 800 voertuigbewegingen.

In de hiernavolgende paragrafen worden per gemeente en per route de voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum in beeld gebracht voor deze 3 scenario's.

3.1 500 extra voertuigbewegingen

Figuur 3 beschrijft de verdeling van extra voertuigbewegingen over de routes in de wijk Meijhorst bij het scenario van 500 voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum. Iets meer dan de helft van deze verkeerstoename (269 bewegingen) vindt plaats op de Streekweg.

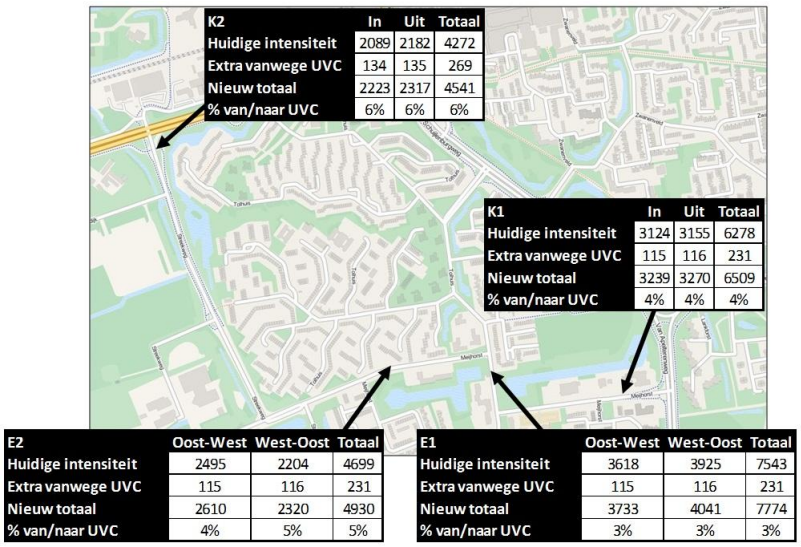
500	voertuigbewegingen per etmaal
66,67%	verdeelt zich sowieso gelijk over beide routes
33,33%	verdeelt zich afhankelijk van de gemeente van crematie

Gemeente	Gemeente-afhankelijk verkeer rijdt via:	Bijdrage %	Bijdrage absoluut	Route Streekweg 'Sowieso'	Route Staddijk 'Sowieso'	Streekweg 'Gemeente-afhankelijk"	Staddijk 'Gemeente-afhankelijk'
Beuningen	Streekweg	0%	0	-	-	-	
Groesbeek	Staddijk	7%	35	12	12		**12**
Heumen	Staddijk	4%	20	7	7		**7**
Lingewaard	Streekweg	9%	45	15	15	**15**	
Mook en Middelaar	Staddijk	1%	5	2	2		**2**
Nijmegen	Beide	53%	265	88	88	**44**	**44**
Overbetuwe	Streekweg	8%	40	13	13	**13**	
Rijnwaarden	Streekweg	2%	10	3	3	**3**	
Ubbergen	Streekweg	4%	20	7	7	**7**	
Wijchen	Streekweg	12%	60	20	20	**20**	
		100%	500	167	167	102	64

Toename route Streekweg	269
Toename route Staddijk	231

Figuur 3: Verdeling van voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum in het 500-scenario

Figuur 4 geeft weer wat de verkeertoename ten gevolge van het uitvaartcentrum betekent ten opzichte van de bestaande verkeersintensiteiten. De relatieve toename bedraagt 3 tot 6%.

Figuur 4: Absolute en relatieve verkeerstoename t.g.v. het uitvaartcentrum in het 500-scenario

3.2 700 extra voertuigbewegingen

Figuur 5 beschrijft de verdeling van extra voertuigbewegingen over de routes in de wijk Meijhorst bij het scenario van 700 voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum.

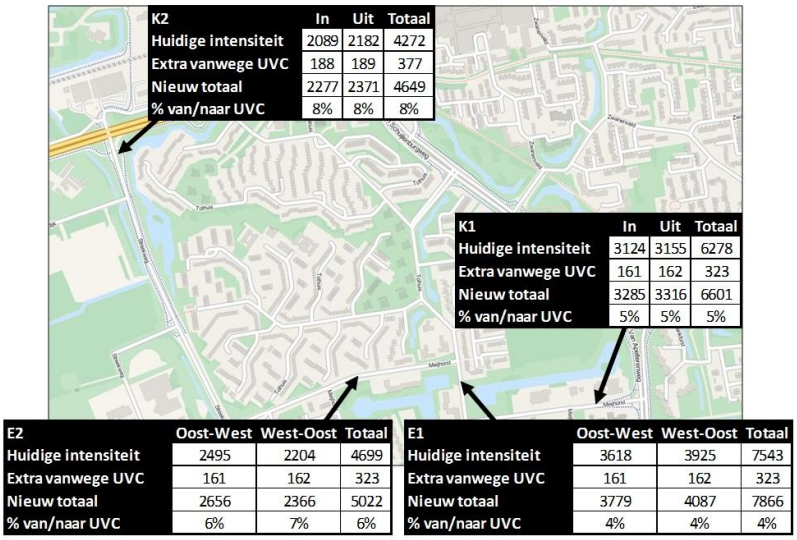
700	voertuigbewegingen per etmaal
66,67%	verdeelt zich sowieso gelijk over beide routes
33,33%	verdeelt zich afhankelijk van de gemeente van crematie

Gemeente	Gemeente-afhankelijk verkeer rijdt via:	Bijdrage %	Bijdrage absoluut	Route Streekweg 'Sowieso'	Route Staddijk 'Sowieso'	Streekweg 'Gemeente-afhankelijk"	Staddijk 'Gemeente-afhankelijk'
Beuningen	Streekweg	0%	0	-	-	-	
Groesbeek	Staddijk	7%	49	16	16		**16**
Heumen	Staddijk	4%	28	9	9		**9**
Lingewaard	Streekweg	9%	63	21	21	**21**	
Mook en Middelaar	Staddijk	1%	7	2	2		**2**
Nijmegen	Beide	53%	371	124	124	**62**	**62**
Overbetuwe	Streekweg	8%	56	19	19	**19**	
Rijnwaarden	Streekweg	2%	14	5	5	**5**	
Ubbergen	Streekweg	4%	28	9	9	**9**	
Wijchen	Streekweg	12%	84	28	28	**28**	
		100%	700	233	233	143	90

Toename route Streekweg	377
Toename route Staddijk	323

Figuur 5: Verdeling van voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum in het 700-scenario

Figuur 6 geeft weer wat de verkeertoename ten gevolge van het uitvaartcentrum betekent ten opzichte van de bestaande verkeersintensiteiten. De relatieve toename bedraagt 4 tot 8%.

Figuur 6: Absolute en relatieve verkeerstoename t.g.v. het uitvaartcentrum in het 700-scenario

3.3 800 extra voertuigbewegingen

Figuur 7 beschrijft de verdeling van extra voertuigbewegingen over de routes in de wijk Meijhorst bij het scenario van 800 voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum.

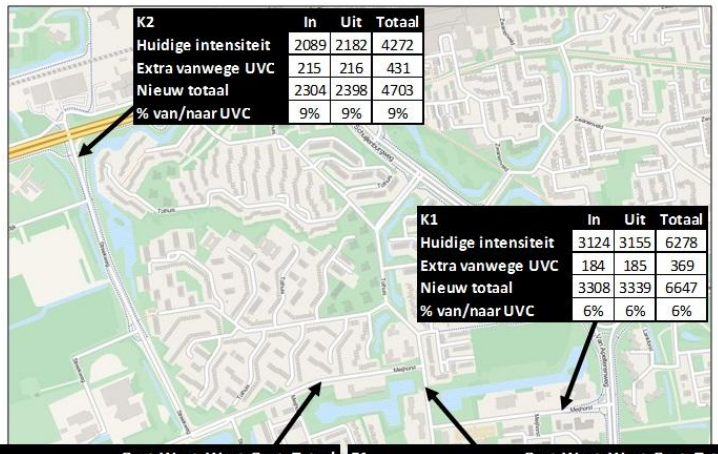
800	voertuigbewegingen per etmaal
66,67%	verdeelt zich sowieso gelijk over beide routes
33,33%	verdeelt zich afhankelijk van de gemeente van crematie

Gemeente	Gemeente-afhankelijk verkeer rijdt via:	Bijdrage %	Bijdrage absoluut	Route Streekweg 'Sowieso'	Route Staddijk 'Sowieso'	Streekweg 'Gemeente-afhankelijk"	Staddijk 'Gemeente-afhankelijk'
Beuningen	Streekweg	0%	0	-	-	-	
Groesbeek	Staddijk	7%	56	19	19		**19**
Heumen	Staddijk	4%	32	11	11		**11**
Lingewaard	Streekweg	9%	72	24	24	**24**	
Mook en Middelaar	Staddijk	1%	8	3	3		**3**
Nijmegen	Beide	53%	424	141	141	**71**	**71**
Overbetuwe	Streekweg	8%	64	21	21	**21**	
Rijnwaarden	Streekweg	2%	16	5	5	**5**	
Ubbergen	Streekweg	4%	32	11	11	**11**	
Wijchen	Streekweg	12%	96	32	32	**32**	
		100%	800	267	267	164	103

Toename route Streekweg	431
Toename route Staddijk	369

Figuur 7: Verdeling van voertuigbewegingen van/naar het uitvaartcentrum in het 800-scenario

Figuur 8 geeft weer wat de verkeertoename ten gevolge van het uitvaartcentrum betekent ten opzichte van de bestaande verkeersintensiteiten. De relatieve toename bedraagt 5 tot 9%.

K2	In	Uit	Totaal
Huidige intensiteit	2089	2182	4272
Extra vanwege UVC	215	216	431
Nieuw totaal	2304	2398	4703
% van/naar UVC	9%	9%	9%

K1	In	Uit	Totaal
Huidige intensiteit	3124	3155	6278
Extra vanwege UVC	184	185	369
Nieuw totaal	3308	3339	6647
% van/naar UVC	6%	6%	6%

E2	Oost-West	West-Oost	Totaal
Huidige intensiteit	2495	2204	4699
Extra vanwege UVC	184	185	369
Nieuw totaal	2679	2389	5068
% van/naar UVC	7%	8%	7%

E1	Oost-West	West-Oost	Totaal
Huidige intensiteit	3618	3925	7543
Extra vanwege UVC	184	185	369
Nieuw totaal	3802	4110	7912
% van/naar UVC	5%	4%	5%

Figuur 8: Absolute en relatieve verkeerstoename t.g.v. het uitvaartcentrum in het 800-scenario

3.4 Interpretatie en conclusies

De uitgevoerde exercities omtrent de verkeerstoename door de komst van het uitvaartcentrum leidt tot de volgende bevindingen:

- De toename is met enkele honderden voertuigbewegingen per etmaal in absolute zin niet gering, maar zal in de praktijk slechts beperkt zichtbaar zijn. Voor verkeersveiligheid, leefbaarheid en afwikkeling worden geen extra risico's verwacht.
- De bezoekerspieken van het uitvaartcentrum vallen over het algemeen buiten de (spits)pieken van het overige verkeer. Oftewel: de drukste momenten van de dag zullen niet nog drukker worden door de komst van het uitvaartcentrum.

4 Bevindingen doorgaand verkeer

4.1 Passagetijd en doorgaand verkeer

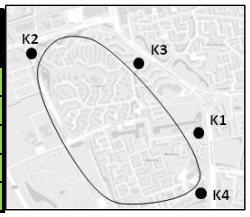
Voordat de hoeveelheid doorgaand verkeer bepaald wordt rijst de vraag: hoe kort mag een verplaatsing tussen 2 meetpunten duren om als doorgaand verkeer aangemerkt te worden (i.v.m. het verdisconteren van korte stops in de wijk)? Voor alle mogelijke relaties tussen de 4 meetpunten geldt dat deze normaliter in 2 tot 4 minuten te overbruggen is. Hoe hoger deze drempelwaarde wordt gelegd, hoe groter de kans dat ook bestemmingsverkeer ten onrechte als doorgaand verkeer wordt aangemerkt. Bijvoorbeeld: een koerier die snel een pakket moet afleveren langs de doorgaande route.

Om de drempelwaarde voor doorgaand verkeer te bepalen is voor een aantal reistijdklassen gekeken naar de hoeveelheid verkeer die binnen deze klasse als doorgaand verkeer aangemerkt wordt. De resultaten van deze exercitie zijn terug te vinden in bijlage 1. Uit deze exercitie kan worden geconcludeerd dat verkeer niet als doorgaand hoeft te worden aangemerkt als de reistijd langer is dan de free flow reistijd + 3 minuten, met een minimum van 6 minuten).

4.2 Aandelen doorgaand verkeer per relatie

Na het vaststellen van de drempelwaarde op 6 minuten is op etmaalbasis (werkdagen) per relatie gekeken naar het aandeel doorgaand verkeer. Figuur 9 geeft de resultaten weer voor alle mogelijke relaties tussen de 4 in-/uitgangen. Bijvoorbeeld: Er rijden 981 voertuigen per etmaal van ingang K1 naar uitgang K2, en 34 voertuigen per etmaal van ingang K2 naar uitgang K3. In deze tabel worden de hoeveelheden doorgaand verkeer per relatie weergegeven. Met name op de relatie tussen K1 en K2 zijn aanzienlijke hoeveelheden doorgaand verkeer geregistreerd; 981 voertuigen per etmaal van K1 naar K2 en 858 voertuigen van K2 naar K1. Ook op andere relaties zit doorgaand verkeer, maar deze hoeveelheden blijven beperkt. In enkele gevallen gaat het om meer dan 100 motorvoertuigen per dag, maar ter indicatie: dit gaat om hooguit 13 auto's per uur.

Van \ Naar	K1	K2	K3	K4	Subtotaal doorgaand	Wijk	Totaal
K1	x	981	127	35	1143	1980	3123
K2	858	x	34	73	965	1125	2090
K3	63	41	x	113	217	2487	2704
K4	34	37	81	x	152	2410	2562
Wijk	3155	2182	2723	2501			

Figuur 9: Hoeveelheden doorgaand en bestemmingsverkeer op werkdagen per in-/uitgang.

Figuur 10 bevat de percentages bij de in figuur 9 weergegeven hoeveelheden verkeer. Hierin wordt de bevindingen van hierboven onderstreept: van alle verkeer dat per werkdag bij locatie K1 de wijk binnenrijdt; rijdt 31% binnen 6 minuten bij K2 de wijk weer uit (de overige 69% is bestemmingsverkeer). In de tegengestelde richting is dit zelfs 41% (de overige 59% is bestemmingsverkeer).

Van \ Naar	K1	K2	K3	K4
K1	x	31%	4%	1%
K2	41%	x	2%	4%
K3	2%	2%	x	4%
K4	1%	1%	3%	x

Figuur 10: Percentages doorgaand verkeer (t.o.v. het totale ingaande verkeer per ingang). Voorbeeld:Van al het verkeer dat bij K1 de wijk binnenrijdt, rijdt 31% in minder dan 6 minuten bij K2 weer de wijk uit.

Deze hoge aantallen zijn reden om in ieder geval op deze relatie tussen K1 en K2 e.v.v. de situatie nader te beschouwen (zie paragraaf 4.3). Op de overige relaties is de hoeveelheid doorgaand verkeer zowel in absolute als relatieve zin zeer beperkt. Om die reden worden deze relaties dan ook niet nader beschouwd in paragraaf 4.3.

4.3 Analyse trajecten met veel doorgaand verkeer

In de wetenschap dat de relaties tussen K1 en K2 e.v.v. structureel door doorgaand verkeer worden benut, is de situatie op deze relaties nader bekeken. Hierbij is gekeken naar:

- De verdeling van het doorgaand verkeer over de uren van de dag.
- Het aandeel van het doorgaand verkeer halverwege de route in de wijk.
- Een eventuele relatie tussen het doorgaand verkeer en de rijsnelheid.
- De verhouding tussen het doorgaand verkeer door de wijk en het doorgaand verkeer dat van de reguliere route via de Van Schuylenburgweg en Van Rosenburgweg gebruik maakt.

In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op deze aspecten.

4.3.1 Daguurverdeling doorgaand verkeer

De tabellen in figuur 11 laten per locatie de verdeling van het doorgaand over de uren van de dag zien.

Kijkend naar de absolute aantallen liggen de pieken zowel bij de ingangen als de uitgangen in de avondspits hoger dan de rest van de dag, met uitschieters van 88 en 95 motorvoertuigen per uur per richting. In relatieve zin gaat het hier om hoge percentages doorgaand verkeer. In absolute zin echter niet. Ter illustratie: in het daguur waarop het aantal doorgaande voertuigen het hoogst is (16:00 – 17:00) gaat het om 180 voertuigen extra (beide rijrichtingen bij elkaar opgeteld), oftewel 3 voertuigen extra per minuut. Dergelijke aantallen kunnen in de praktijk geen significante invloed hebben op het verkeersbeeld, de afwikkeling of de verkeersveiligheid.

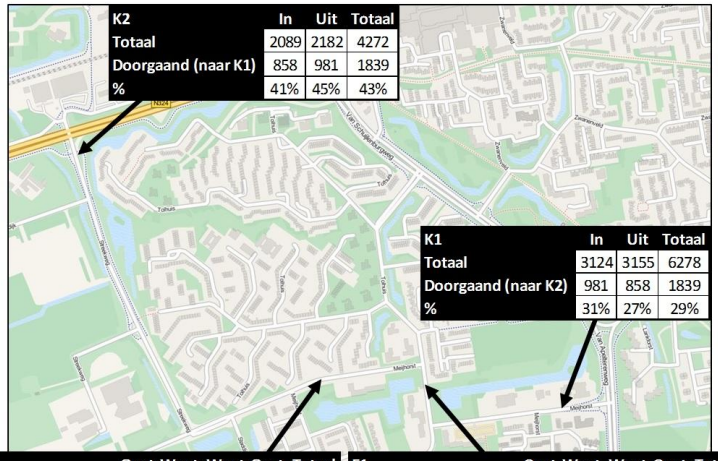
	Ingaand K1	Waarvan naar K 2	%	Ingaand K2	Waarvan naar K1	%
00:00 - 01:00	23	4		11	4	
01:00 - 02:00	12	1		4	1	
02:00 - 03:00	8	1		1	0	
03:00 - 04:00	5	2		3	1	
04:00 - 05:00	5	2		3	1	
05:00 - 06:00	22	15		6	2	
06:00 - 07:00	39	25		20	11	
07:00 - 08:00	99	54		91	53	
08:00 - 09:00	204	75		155	67	
09:00 - 10:00	163	52		93	39	
10:00 - 11:00	157	50		102	47	
11:00 - 12:00	174	53		113	49	
12:00 - 13:00	210	64		128	48	
13:00 - 14:00	205	68		129	54	
14:00 - 15:00	206	71		159	61	
15:00 - 16:00	242	75		154	69	
16:00 - 17:00	268	95		201	85	
17:00 - 18:00	267	79		210	88	
18:00 - 19:00	219	62		163	55	
19:00 - 20:00	213	51		143	44	
20:00 - 21:00	137	32		79	30	
21:00 - 22:00	108	22		51	22	
22:00 - 23:00	90	18		50	20	
23:00 - 24:00	47	12		21	8	
	3124	**981**	**31%**	**2089**	**858**	**41%**

	Uitgaand K1	Waarvan van K2	%	Uitgaand K2	Waarvan van K1	%
00:00 - 01:00	16	4		9	4	
01:00 - 02:00	6	1		3	1	
02:00 - 03:00	2	0		1	1	
03:00 - 04:00	3	1		3	2	
04:00 - 05:00	5	1		5	2	
05:00 - 06:00	28	2		28	15	
06:00 - 07:00	56	11		61	25	
07:00 - 08:00	177	53		114	54	
08:00 - 09:00	286	67		172	75	
09:00 - 10:00	176	39		124	52	
10:00 - 11:00	164	47		108	50	
11:00 - 12:00	189	49		128	53	
12:00 - 13:00	198	48		139	64	
13:00 - 14:00	205	54		153	68	
14:00 - 15:00	218	61		152	71	
15:00 - 16:00	214	69		162	75	
16:00 - 17:00	225	85		196	95	
17:00 - 18:00	238	88		165	79	
18:00 - 19:00	200	55		139	62	
19:00 - 20:00	195	44		112	51	
20:00 - 21:00	128	30		79	32	
21:00 - 22:00	111	22		58	22	
22:00 - 23:00	75	20		46	18	
23:00 - 24:00	41	8		25	12	
	3155	**858**	**27%**	**2182**	**981**	**45%**

Figuur 11: Daguurverdeling van het verkeer bij de locaties K1 en K2

4.3.2 Doorgaand verkeer op meetpunten in de wijk

Om te kijken hoe groot de aandelen doorgaand verkeer in de wijk zelf zijn, zijn op een tweetal locaties op de doorgaande route tussen K1 en K2 verkeerstellingen uitgevoerd d.m.v. telslangen. In figuur 12 worden de resultaten gevisualiseerd. Hierin worden ook de exacte locaties met de twee tellocaties getoond.

E2	Oost-West	West-Oost	Totaal
Totaal	2495	2204	4699
Doorgaand (K1 < -> K2)	981	858	1839
%	39%	39%	39%

E1	Oost-West	West-Oost	Totaal
Totaal	3618	3925	7543
Doorgaand (K1 < -> K2)	981	858	1839
%	27%	22%	24%

Figuur 12: Aandelen doorgaand verkeer bij de in-/uitgangen en in de wijk

De figuur laat zien dat ook op de route in de wijk het doorgaand verkeer een substantieel deel uitmaakt van het totale verkeer.

4.3.3 Relatie doorgaand verkeer - snelheid

Op de twee tellocaties in de wijk zijn zowel de intensiteit als de rijsnelheid gemeten. Omdat zij niet registreerden of een voertuig wel/niet doorgaand is, is er geen 1-op-1 relatie te leggen tussen snelheid en type verkeer. Wel is op basis van het dagverloop van de rijsnelheid gekeken of er een verband ontdekt kan worden tussen de geregistreerde snelheid, de geldende maximumsnelheid (50 km/h) en het aandeel doorgaand verkeer.

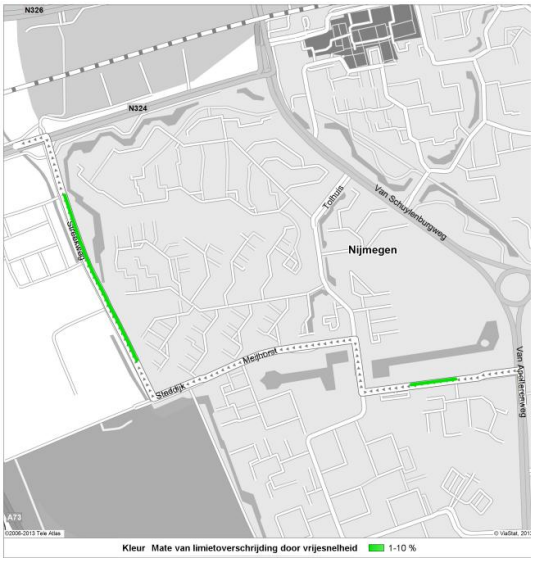
Bij de snelheid is als maatstaf de zogenaamde V85 aangehouden, de rijsnelheid die door 85% van het autoverkeer niet overschreden wordt. Op locatie E1 ligt de V85 met 52 km/h iets lager dan op E2 (56 km/h). Dit valt te verklaren door het feit dat locatie 1 vlakbij 2 kruisingen ligt waar veel uitgewisseld wordt, en locatie E2 niet. Voor beide locaties geldt dat de maximumsnelheid van 50 km/h weliswaar door een deel van de automobilisten overschreden wordt, maar niet structureel.

In figuur 13 wordt het verloop van de V85 over de uren van de dag weergegeven. Hierin zijn weliswaar lichte fluctuaties waarneembaar, maar niet van dien aard dat een directe relatie gelegd kan worden met de pieken in doorgaand verkeer.

Aanvullend op de uitgevoerde snelheidsmeting is gebruik gemaakt van TomTom Speedprofiles die in november 2013 realtime zijn ingewonnen. Figuur 14 laat zien op welke onderdelen van de doorgaande route de gemiddelde rijsnelheid de maximumsnelheid overschrijdt, en in welke mate dit gebeurt.

	E1 V85	E2 V85
Uren		
00:00 - 01:00	**56**	**60**
01:00 - 02:00	**58**	**61**
02:00 - 03:00	**57**	**65**
03:00 - 04:00	**56**	**58**
04:00 - 05:00	**55**	**59**
05:00 - 06:00	**55**	**59**
06:00 - 07:00	**53**	**61**
07:00 - 08:00	**52**	**56**
08:00 - 09:00	**51**	**55**
09:00 - 10:00	**51**	**54**
10:00 - 11:00	**51**	**54**
11:00 - 12:00	**51**	**54**
12:00 - 13:00	**51**	**56**
13:00 - 14:00	**50**	**54**
14:00 - 15:00	**51**	**54**
15:00 - 16:00	**51**	**55**
16:00 - 17:00	**52**	**55**
17:00 - 18:00	**53**	**57**
18:00 - 19:00	**53**	**57**
19:00 - 20:00	**51**	**54**
20:00 - 21:00	**53**	**55**
21:00 - 22:00	**53**	**58**
22:00 - 23:00	**53**	**57**
23:00 - 24:00	**53**	**57**
Etm.gemiddelde	**52**	**56**

Figuur 13: Verloop van de V85 over de dag

Figuur 14: Trajectdelen en snelheidsoverschrijdingen (bron: TomTom Speedprofiles)

Figuur 14 laat zien dat juist op de trajectdelen waar geen slangtelling heeft plaatsgevonden de maximumsnelheid relatief veel wordt overschreden: op de Streekweg en in mindere mate op de Meijhorst 60 (het oostelijke deel van de weg Meijhorst). Hier ligt de gemiddelde rijsnelheid boven de maximumsnelheid. Met name op de Streekweg is het percentage snelheidsovertreders structureel. De Speedprofiles geven geen verdeling in snelheidsklassen, maar uitgaande van een normaalverdeling mag aangenomen worden dat een aanzienlijk deel van het autoverkeer harder dan 60 km/h rijdt. Deze bevinding sluit aan bij het profiel van de Streekweg, die vrijwel recht is, weinig kruisingen kent en waar de fietspaden vrijliggend zijn.

4.3.4 Verdeling gebruik doorgaande routes

Met behulp van de Regionale Verkeersmilieukaart (RVMK) is een inschatting gemaakt van het aantal voertuigen dat de reguliere route via de Van Apelterenweg, de Van Schuylenburgweg en de Van Rosenburgweg gebruikt. Het gaat om ca. 2.000 motorvoertuigen per etmaal per richting. In het kader rechts wordt toegelicht op welke wijze deze waarde is berekend.

In de wetenschap dat zich per etmaal 981 (oost-west) en 858 (west-oost) doorgaande voertuigen door de wijk Meijhorst bewegen betekent dit dat:

- van al het doorgaande verkeer op de oost-west relatie 33% door de wijk rijdt;
- van al het doorgaande verkeer op de west-oost relatie 30% door de wijk rijdt.

Dit zijn natuurlijk aanzienlijke percentages. In paragraaf 4.3.1 werd reeds vermeld dat de hoeveelheden doorgaand verkeer door de wijk in absolute zin geen problemen opleveren op het gebied van afwikkeling en veiligheid.

Berekening doorgaand verkeer via reguliere route

Uit de RVMK is afgeleid dat op het verkeersplein bij de Nieuwe Dukenburgseweg ca. 4.800 motorvoertuigen per etmaal noordwaarts rijden, van de Van Apelterenweg naar de Van Schuylenburgweg. Van de kruising Van Schuylenburgweg – Van Rosenburgweg konden uit de aangeleverde modelplots geen kruispuntstromen worden afgeleid. Echter; aangenomen mag worden dat meer dan de helft van al het verkeer op de Van Schuylenburgweg, komende vanaf het verkeersplein) op de verkeerslichtenkruising niet de Van Rosenburgweg oprijdt maar rechtdoor rijdt richting het Takenhofplein. Deze route biedt immers toegang tot belangrijke ontsluitingswegen als de Graafseweg, de A326 richting Den Bosch en de A73. Op basis van expert judgement wordt aangenomen dat ca. 40% van de eerder genoemde 4.800 voertuigen de Van Rosenburgweg oprijdt; afgerond 2.000 voertuigen per etmaal. Dit aantal is gespiegeld voor de tegenrichting.

4.4 Intensiteit-capaciteitsverhouding op doorgaande route

Na het bepalen van de absolute en relatieve hoeveelheden doorgaand verkeer op de route rijst de vraag: Hoe verhoudt de totale intensiteit zich tot de afwikkelingscapaciteit? Voor ontsluitingswegen binnen de bebouwde kom geeft het CROW hier een richtwaarde van 800 pae (personenauto-equivalenten) per uur voor wegen met één rijbaan zonder fietsvoorzieningen tot 1.600 pae/uur voor wegen met gescheiden rijstroken met vrijliggende fietsvoorzieningen. De werkelijke capaciteit wordt mede bepaald door het aantal erfaansluitingen en zijwegen, de vormgeving van de kruisingen en het lengteprofiel. De doorgaande route door de wijk kent over het algemeen een breed profiel met weinig conflictpunten, visueel of fysiek gescheiden fietsvoorzieningen en ruim opgezette kruisingen. De capaciteit van de losse wegvakken op de route zal daardoor naar 1.600 pae/uur neigen. Aangezien de gemeten intensiteit nergens de 300 motorvoertuigen ontstijgt komt de afwikkelingscapaciteit op de doorgaande route sowieso niet in het geding.

4.5 Overwegingen en conclusies

Naast de cijfermatige analyse is de problematiek ook kwalitatief benaderd, vanuit aspecten als wegbeeld en beleving. Vanuit deze aspecten volgen de onderstaande constateringen:

- Qua free flow-reistijd doet de doorgaande route niet of nauwelijks onder voor de reguliere route; beide routes kennen een reistijd van ca. 3 minuten tussen de kruising Van Apelterenweg - Meijhorst en Van Rosenburgweg – Streekweg. Er is in de praktijk maar relatief weinig nodig om de route door Meijhorst sneller te laten zijn dan de reguliere route.

- De intensiteit-capaciteitverhouding van de doorgaande route door de wijk is laag; de afwikkelingscapaciteit komt geen moment in het geding. Dit uit zich niet alleen in de cijfers, maar ook in het rustige wegbeeld.
- Van 'sluipverkeer' spreekt men normaliter als er in de spitsperioden verkeerspieken zijn op relaties waar vertraging optreedt. De uitgevoerde analyse laat zien dat de hoeveelheden doorgaand verkeer in de avondspits iets hoger liggen dan in de rest van de dag, maar dat er ook tussen de spitsen in structurele hoeveelheden doorgaand verkeer zijn die niet direct te relateren zijn aan vertragingen op de reguliere route via de Van Rosenburgweg. Dit roept de vraag op: Is hier wel sprake van sluipverkeer, of is er sprake van twee concurrerende routes die zich beide in bepaalde mate voor doorgaand gebruik lijken te lenen?
- De doorgaande route tussen K1 en K2 kent weinig vertragende elementen (verkeersdrukte, steile drempels). Er zit relatief veel zekerheid in de reistijd via de route door de wijk. Vanuit 'verliesaversie' zijn mensen snel geneigd om voor zekerheid te kiezen in plaats van voor een route met risico op vertraging, zelfs als deze normaliter iets sneller is. Het gegeven dat een bij verkeerslichten opgelopen verliestijd altijd als langer wordt ervaren dan hij daadwerkelijk is versterkt dit effect.
- De route door Meijhorst oogt voor de beleving van de doorgaande automobilist niet direct als een 'sluiproute'; een route waarvan het gebruik door doorgaand verkeer minder gewenst is. Dit komt door:
  - De rechte en vrij brede wegen en ruim opgezette kruisingen.
  - Het bord "Doorgaand verkeer" ter hoogte van de kruising bij Meijhorst 14e.
  - De gemakkelijke toegang tot de wijk vanaf de voorkeursroute. Op de Van Apelterenweg ligt een aparte linksafstrook richting Meijhorst, en op de VRI-kruising Van Rosenburgweg – Streekweg ligt een rechtsafstrook richting Meijhorst die een relatief groot deel van de tijd groen krijgt.
- Op de reguliere route via de Van Schuijlenburgweg bestaat altijd kans op vertraging bij de VRI-kruising met de Van Rosenburgweg. Een mogelijke (harde) busingreep kan de doorstroming uit zuidelijke richting verder beperken.
- De reguliere route bestaat uit wegen met 2x2 rijstroken en een maximumsnelheid van 50km/h (uitgezonderd de laatste 100 meter voor de kruising met de Streekweg, die buiten de kom liggen (80 km/h). Het rijden op 2x2 wegen met een snelheid van 50km/h 'voelt' voor veel automobilisten langzaam aan, waardoor de reistijd via de reguliere route ook langer kan aanvoelen dan hij daadwerkelijk is.

Conclusie uit voorgaande punten is dat a) de doorgaande relatie door Meijhorst een alternatief is dat qua reistijd nauwelijks onderdoet voor de reguliere route, en b) die bovendien stukken 'zekerder' is. De reguliere route werpt zowel in objectieve zin (oponthoud bij de kruising Van Schuijlenburgweg – Van Rosenburgweg) als in subjectieve zin (beleving van dit oponthoud, plus de beleefde lage rijsnelheid i.r.t. het wegprofiel) een aantal barrières op voor de doorgaande automobilist. Op de Streekweg, waar de maximumsnelheid structureel overschreden wordt, zijn snelheidsregulerende maatregelen denkbaar. Het is echter zeer de vraag of de hoeveelheden doorgaand verkeer hierdoor structureel teruggebracht zullen worden.

Belangrijker nog dan deze conclusie is de vraag in welke mate er in objectieve zin sprake is van een probleem en in hoeverre het doorgaande verkeer hierbij een rol speelt. In veel opzichten is er van problematiek geen sprake; de hoeveelheid doorgaand verkeer door de wijk bereikt nergens dusdanige pieken dat de afwikkeling in gevaar komt. De snelheid wordt op enkele wegvakken wel overschreden maar over het algemeen niet bij erfaansluitingen of daar waar de bewoning dicht aan de weg staat. De geboekte tijdswinst op deze wegvakken is dusdanig beperkt dat deze in objectieve zin niet het verschil maakt tussen beide route-alternatieven. Bovendien is niet gezegd dat enkel het doorgaande verkeer de snelheidsovertredingen begaat.

4.6 Mogelijke maatregelen

Met het oog op de conclusies uit de voorgaande paragraaf luidt ons advies: pak de problematiek aan daar waar deze zich uit. In dit geval: pak de snelheidsoverschrijdingen op de Streekweg, en in mindere mate op de route Meijhorst 16-14-60, aan. Beschouw deze maatregel niet

als een maatregel gericht op doorgaand verkeer maar op alle gemotoriseerd verkeer; de snelheidsreductie is dusdanig beperkt dat de hoeveelheid doorgaand verkeer niet structureel zal afnemen. De snelheidsovertredingen zijn wel structureel maar vinden niet plaats op wegvakken waar de verkeersveiligheid acuut in het geding komt. Het is zaak om tot maatregelen te komen die bij deze mate van problematiek aansluit.

Snelheidsregulerende maatregelen Streekweg
Een voor de hand liggende oorzaak voor de relatief hoge snelheid op de Streekweg is het lengteprofiel in combinatie met de brede opzet van de weg; brede rijstroken, lange brede verdrijvingsvlakken en linksafstroken. Relatief kleinschalige ingrepen die het wegbeeld visueel kunnen versmallen zijn:

- Het visueel versmallen van de rijstroken.
- Het verwijderen van de voorsorteerstroken. Afwikkelingstechnisch zijn deze niet nodig.
- Het inkorten van de verdrijvingsvlakken en/of deze vervangen door middengeleiders.
- De overgangsvakken (waarin de breedte van de verdrijvingsvakken op-/terugloopt van 0 naar 2 meter) verkorten, waardoor er meer sprake is van een asverspringing.

Snelheidsregulerende maatregelen route Meijhorst 16-14-60
Met zijn beperkte lengte van deze weg, de aanliggende fietsstroken en het ontbreken van geleiders en voorsorteervakken kent deze weg duidelijk een ander profiel de Streekweg. Bij de Meijhorst 60 lijkt een wegvakplateau (ontwerpsnelheid 50 km/h) een voor de hand liggende maatregel. Daarnaast kan het bord ‘Doorgaand verkeer’ op de kruising tussen Meijhorst 60 en Meijhorst 14 verwijderd worden.

(Eventuele) doorstromingsmaatregelen kruising Van Schuylenburgweg – Van Rosenburgweg
Op de reguliere route is dit de enige kruising met structurele kans op oponthoud. Ook hier geldt; het effect op de routekeuze voor doorgaand verkeer zal beperkt zijn. Om die reden wordt aanbevolen om hier geen grootschalige maatregelen te treffen enkel met als doel om meer doorgaand verkeer uit de wijk te halen. Wellicht zijn in de instelling van de verkeerslichtenregeling optimalisaties mogelijk die de afwikkelingscapaciteit op deze doorgaande relatie verhogen. Deze verbinding is echter niet de enige verkeersstroom waarvan de afwikkeling onder druk staat op deze kruising. Een nadere analyse van de verkeerslichtenregeling is nodig om beter zicht te krijgen op mogelijke optimalisaties en hun effecten.

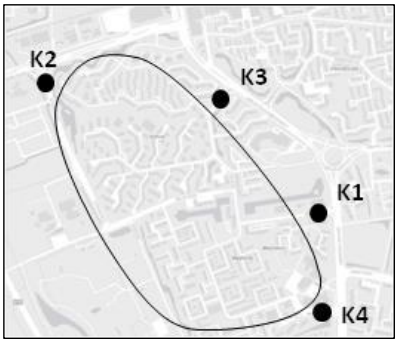
Bijlage 1: Relatie hoeveelheden doorgaand verkeer - afstandsklassen

Om de drempelwaarde voor doorgaand verkeer te bepalen is per relatie gekeken naar de free flow reistijden (gemeten met narjiden en in Google Maps) in relatie tot hoeveelheid extra verkeer die per reistijdklasse als doorgaand verkeer aangemerkt wordt als op die reistijdklasse de drempelwaarde wordt neergelegd. De resultaten worden weergegeven in de tabel in figuur A. Twee voorbeelden hieruit:

- Op de relatie van K1 naar K2 neemt het percentage doorgaand verkeer met 2% toe als de drempelwaarde op 10 minuten wordt gelegd in plaats van op 6 minuten. De free flow reistijd is 3 minuten, dus ook verkeer dat 7 minuten langer dan normaal doet over deze verplaatsing zou in dit geval als doorgaand verkeer worden aangemerkt.
- Op de relatie van K3 naar K1 neemt het percentage doorgaand verkeer met 53% toe als de drempelwaarde op 10 minuten wordt gelegd in plaats van op 6 minuten. De free flow reistijd is 2 minuten, dus ook verkeer dat 8 minuten langer dan normaal doet over deze verplaatsing zou in dit geval als doorgaand verkeer worden aangemerkt.

Van	K1	K1	K1	K2	K2	K2	K3	K3	K3	K4	K4	K4
Naar	K2	K3	K4	K1	K3	K4	K1	K2	K4	K1	K2	K3
Free flow reistijd	3	2	2	3	3	4	2	3	3	2	4	3
Index 6 minuten	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Extra reistijd t.o.v. free flow	3	4	4	3	3	2	4	3	3	4	2	3
Extra doorgaand verkeer bij index + 1 minuut	1%	9%	15%	0%	29%	6%	21%	21%	6%	13%	10%	19%
Extra doorgaand verkeer bij index + 2 min.	1%	20%	22%	1%	43%	6%	34%	28%	8%	23%	15%	23%
Extra doorgaand verkeer bij index + 3 min.	1%	23%	34%	1%	43%	13%	45%	40%	13%	37%	23%	32%
Extra doorgaand verkeer bij index + 4 min.	2%	28%	49%	2%	50%	13%	53%	47%	15%	50%	35%	39%

Figuur A: De relatie tussen drempelwaarde voor reistijd en hoeveelheid doorgaand verkeer

Ons advies is om verkeer niet als doorgaand verkeer aan te merken als de reistijd langer is dan de free flow reistijd plus 3 minuten. Afgaande op figuur A betekent dit dat op vrijwel alle relaties een reistijd van 6 minuten als drempelwaarde voor doorgaand verkeer kan worden aangehouden. Enige uitzondering is de relatie van K2 naar K4 en vice versa; met een free flow reistijd van 4 minuten zou de drempelwaarde daar op 7 minuten uitkomen. Echter: met 6% en 10% blijft de relatieve hoeveelheid extra verkeer beperkt. Ook in absolute zin zijn de hoeveelheden doorgaand verkeer op deze 2 relaties zeer beperkt (meer hierover in paragraaf 3.2). Om die reden wordt, in het kader van uniformiteit, ook bij de relatie van K2 naar K4 en vice versa een drempelwaarde van 6 minuten aangehouden.

envita
ingenieursbureau voor ruimtelijke ontwikkeling,
bodem, water & milieu

Verkennend (NEN 5740 en NEN 5707) en nader bodemonderzoek NTA 5755 Staddijk ong. in Nijmegen

ONDERDEEL VAN ORTAGEO GROEP

Envita Almelo B.V.
Einsteinstraat 12a ● 7601 PR ALMELO
Tel. +31(0)546 – 53 20 74 ● Fax +31(0)546 – 53 16 59
info@envita-almelo.nl ● www.envita-almelo.nl
IBAN NL89 ● Rabobank 36.88.80.141
K.v.K. nr. 08153381● BTW-nr. NL 8173.16.851.B.01

WWW.ORTAGEO.NL

Envita Nijmegen B.V.
Metaalweg 18 ● Postbus 1 ● 6550 ZG WEURT
Tel. +31(0)24 – 397 57 62 ● Fax +31(0)24 – 397 72 95
info@envita-nijmegen.nl ● www.envita-nijmegen.nl
IBAN NL83 ● Rabobank 13.24.71.655
K.v.K. nr. 09176767 ● BTW-nr. NL 8187.94.239.B.01

Verkennend (NEN 5740 en NEN 5707) en nader bodemonderzoek NTA 5755 Staddijk ong. in Nijmegen

Opdrachtgever:	**Gemeente Nijmegen, Afdeling Milieu, Bureau Bodem en Water Postbus 9105 6500 HG NIJMEGEN**
Rapportnummer:	**202858-10/R01**
Status rapport:	**Definitief**
Datum:	**28 maart 2013**

Envita Nijmegen B.V.
Postbus 1
6550 ZG WEURT
Tel: 024-3975762
Fax: 024-3977295
E-mail: info@envita-nijmegen.nl

Ingenieursbureau voor ruimtelijke ontwikkeling, bodem, water & milieu

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1
2 Kader van het onderzoek 2
2.1 Kader onderzoeksstrategie 2
2.2 Uitvoeringskader 2
2.3 Reikwijdte van het onderzoek 2
2.4 Toetsingskader 3
2.5 Beoordelingskader saneringsnoodzaak 5
Deel A: verkennend onderzoek 6
3 Vooronderzoek 7
3.1 Algemeen 7
3.2 Algemene gegevens 8
3.3 Bodemgebruik 8
3.4 Reeds uitgevoerd bodemonderzoek 9
3.5 Bodemopbouw en geohydrologie 9
4 Hypothese en onderzoeksstrategie 10
4.1 Hypothese 10
4.2 Onderzoeksstrategie 10
5 Veldwerkzaamheden 11
5.1 Opzet 11
5.2 Resultaten 12
6 Laboratoriumonderzoek 14
6.1 Analyseprogramma 14
6.2 Analyseresultaten 15
6.2.1 Grond 15
6.2.2 Grondwater 16
6.2.3 Toetsing aan de gestelde hypothese 17
6.2.4 Toetsing aan de noodzaak tot nader onderzoek 17
Deel B: nader onderzoek 18
7 Onderzoeksstrategie 19
7.1 Conceptueel model 19
7.2 Onderzoeksvragen en onderzoeksstrategie 20
8 Veldwerkzaamheden 21
8.1 Opzet 21
8.2 Resultaten 21
9 Laboratoriumonderzoek 23
9.1 Analyseprogramma 23
9.2 Analyseresultaten 23
9.2.1 Grond 23
Grondwater ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
10 Evaluatie verontreinigingssituatie 25
10.1 Aard en oorzaak van de verontreiniging 25
10.2 Omvang verontreiniging in de grond 25
10.3 Omvang verontreiniging in het grondwater ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
10.4 Ernst van de verontreiniging 25
10.5 Spoedeisendheid 25
11 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen 26

Bijlagen:
1) Regionale ligging onderzoekslocatie
2) Tekening met situering boringen, peilbuis en omvang verontreiniging
3) Bodemprofielbeschrijvingen
4) Analysecertificaten
5) Overschrijdingstabellen
6) Gegevens vooronderzoek
7) Rapport risicobeoordeling (Sanscrit)

Verantwoording

1 INLEIDING

In opdracht van Gemeente Nijmegen, Afdeling Milieu, Bureau Bodem en Water is door Envita Nijmegen B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op een locatie gelegen aan Staddijk ong. in Nijmegen. Naar aanleiding van het aantonen van sterke verontreiniging met zink is aansluitend een nader bodemonderzoek ingesteld conform NTA 5755.

Aanleiding voor het onderzoek is de uitgifte van de grond en de geplande nieuwbouw op een deel van de onderzoekslocatie.

Het doel van het onderzoek is om middels het bepalen van de actuele bodemkwaliteit vast te stellen of de locatie geschikt is voor het beoogde gebruik.

Het doel van het nader bodemonderzoek is het bepalen van de omvang en daarmee de ernst van de verontreiniging(en) met zink in de grond op het zuidelijk deel van de onderzoekslocatie. Indien sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging zal middels het uitvoeren van een risico-evaluatie worden bepaald of een bodemsanering met spoed dient te worden uitgevoerd.

Voorliggend rapport beschrijft de resultaten van het verkennend onderzoek (deel A) en nader onderzoek (deel B). Hoofdstuk 2 presenteert het algemene wettelijke kader waarna het rapport is opgedeeld in deel A en B.

- deel A bevat de resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 3), de hypothese en onderzoeksstrategie (hoofdstuk 4), de veldwerkzaamheden (hoofdstuk 5) en het laboratorium-onderzoek (hoofdstuk 6) van het verkennend onderzoek;
- deel B presenteert de onderzoeksaanpak (hoofdstuk 7), de veldwerkzaamheden (hoofdstuk 8) en het laboratoriumonderzoek (hoofdstuk 9) van het nader onderzoek.

In hoofdstuk 10 wordt de verontreinigingssituatie geëvalueerd. Het rapport wordt besloten met de aan het onderzoek te verbinden conclusies en aanbevelingen die in samenvatting zijn weergegeven (hoofdstuk 11).

2 KADER VAN HET ONDERZOEK

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de verschillende kaders die van toepassing zijn op bodemonderzoek.

2.1 Kader onderzoeksstrategie

Bij het bepalen van de onderzoeksstrategie en het vaststellen van het onderzoeksprogramma is uitgegaan van de volgende NEN-normen:

- “bodem- landbodem – strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek” (Nederlandse Norm 5725: januari 2009);
- “bodem – landbodem – strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond” (Nederlandse norm 5740: januari 2009);
- "bodem- Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem en partijen grond" (Nederlandse Norm 5707: mei 2003);
- “bodem- Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek – Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging” (Nederlandse technische afspraak NTA 5755: juli 2010).

2.2 Uitvoeringskader

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de wettelijke KWALIBO-regeling (Kwaliteitsborging bij bodemintermediairs). Dit betekent dat het veldwerk is uitgevoerd onder erkenning op basis van BRL SIKB 2000 en de daarbij behorende protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen), 2002 (nemen van grondwatermonsters) en 2018 (locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem). Waar tijdens het onderzoek is afgeweken van de normen en de protocollen, is dat vermeld in dit rapport. Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd op basis van de criteria in NEN-EN-ISO/IEC 17025:2000 en op basis van AS3000. Op de analysecertificaten is aangegeven welke laboratoriumverrichtingen onder de genoemde accreditaties zijn uitgevoerd.

Voor zover de veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op basis NEN 5897 is BRL SIKB 2000 en protocol 2018 niet van toepassing.

Na de laatste bijlage is de verantwoording van het uitgevoerde onderzoek opgenomen, waaronder verwijzingen naar informatiebronnen, literatuur, wet- en regelgeving en kwaliteitsborging.

2.3 Reikwijdte van het onderzoek

Het onderzoek omvat een verkennend en een nader deel. Het verkennend bodemonderzoek is alleen bedoeld om inzicht te krijgen in de actuele chemische kwaliteit van grond en grondwater op de onderzoekslocatie ten behoeve van het beoogde doel. Het verkennend bodemonderzoek beoogt een waarheidsgetrouw beeld te geven van de bodemkwaliteit van de onderzoekslocatie op het moment van de monstername. Vanwege het steekproefsgewijze karakter van het onderzoek waarbij de monstername op (deels) willekeurig bepaalde locaties plaatsvindt, kan niet worden uitgesloten dat binnen de onderzoekslocatie lokaal een verontreiniging (puntbron) aanwezig is die niet wordt aangetoond in dit onderzoek. Het nader bodemonderzoek is bedoeld om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de bodemverontreiniging op de onderzoekslocatie. Vanwege het steekproefsgewijze karakter van het onderzoek dient voor het bepalen van de omvang gebruik te worden gemaakt van interpolatie en extrapolatie zodat de werkelijke omvang van de verontreiniging altijd kan afwijken van de werkelijke omvang.

Tevens wordt erop gewezen dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname betreft. De onderzoeksresultaten worden minder representatief voor de actuele bodemkwaliteit naarmate meer activiteiten op de locatie plaatsvinden en de verstreken periode sinds de uitvoering van het onderzoek langer wordt.

De uitvoering van de werkzaamheden door Envita vindt op zorgvuldige wijze plaats volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden bij onderzoek naar bodemverontreiniging.

Indien grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het “meldpunt bodemkwaliteit” van Agentschap NL. In bepaalde gemeenten kan daarnaast op grond van overgangsbeleid nog grond worden toegepast op basis van de Ministeriële vrijstellingsregeling grondverzet. Deze toepassingen moeten rechtstreeks aan de betreffende gemeente worden gemeld.

Het onderzoek is, mits anders aangegeven, niet van toepassing op puin- of andere lagen waarin de fractie aan bodemvreemd materiaal groter is dan 50%. Deze lagen betreffen formeel geen bodem en hierop is de Wet bodembescherming niet van toepassing.

2.4 Toetsingskader

Om de mate waarin sprake is van bodemverontreiniging te kunnen beoordelen, worden de analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters getoetst aan het toetsingskader dat landelijk (generiek) is vastgesteld. Gemeenten kunnen daarnaast voor hun grondgebied gebiedsspecifiek beleid vaststellen.

Generiek toetsingskader
Voor de beoordeling van de analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters wordt gebruik gemaakt van de achtergrondwaarden grond zoals opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit, de streefwaarden grondwater en interventiewaarden grond en grondwater zoals opgenomen in de Circulaire bodemsanering 2009.

Bij concentraties aan verontreinigende stoffen tussen het niveau van de streef- of achtergrondwaarde en de interventiewaarde, geldt in het algemeen dat een nader onderzoek noodzakelijk is als de gemeten concentraties de halve som van streef- of achtergrondwaarde en interventiewaarde overschrijden ((S+I)/2). Deze waarde wordt ook wel aangeduid als tussenwaarde.

In onderstaande tabel worden deze referentiewaarden en de daarbij gehanteerde terminologie toegelicht.

Tabel 1: Toelichting op referentiewaarden

Referentiewaarde	Afkorting	Betekenis	Terminologie bij overschrijding
grond			
achtergrondwaarde	Aw	generieke waarde voor schone grond (AW2000-waarde)	> Aw: licht verhoogd / verontreinigd
tussenwaarde	T	toetsingswaarde voor nader onderzoek ((Aw + I) / 2)	> T: matig verhoogd / verontreinigd
interventiewaarde	I	waarde voor sanering(sonderzoek)	> I: sterk verhoogd / verontreinigd
grondwater			
streefwaarde	S	generieke waarde voor een schoon grondwater	> S: licht verhoogd / verontreinigd
tussenwaarde	T	toetsingswaarde voor nader onderzoek ((S + I) / 2)	> T: matig verhoogd / verontreinigd
interventiewaarde	I	waarde voor sanering(sonderzoek)	> I: sterk verhoogd / verontreinigd

De referentiewaarden voor verontreinigende stoffen in grond zijn mede afhankelijk gesteld van de percentages aan lutum (fractie <2 μm) en organische stof. Dit betekent dat bij elk bodemonderzoek locatiespecifieke referentiewaarden worden berekend.

Sinds de inwerkingtreding van de Regeling bodemkwaliteit en Circulaire bodemsanering 2009 zijn op basis van voortschrijdend inzicht voor specifieke stoffen aanvullende toetsnormen opgesteld of toetsregels vastgesteld. Voor zover bij de uitvoering van voorliggend bodemonderzoek hiervan sprake is zal bij de interpretatie hier nader op worden ingegaan.

Voor asbest is een interventiewaarde vastgesteld van 100 mg/kg d.s. De restconcentratienorm (hergebruikswaarde) is gelijk gesteld aan de interventiewaarde. Het gehalte aan asbest wordt bepaald aan de hand van onderstaande formule. Hierbij vindt voor gehalten in de grond van gaten of sleuven een correctie plaats naar de inhoud van de sleuf.

*gewogen gehalte asbest = gehalte serpentijnasbest + (10 * gehalte amfiboolasbest)*

Voor asbest geldt dat, ongeacht de hoeveelheid, er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging indien de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s wordt overschreden.

Gebiedsspecifiek toetsingskader
Gemeenten hebben op basis van het Besluit bodemkwaliteit de keuze tussen het gebruiken van het generieke kader of het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid voor hun grondgebied. Daarnaast kunnen gemeenten op grond van het overgangsrecht nog gebruik maken van de Ministeriële vrijstellingsregeling grondverzet. In dat kader hebben veel gemeenten een bodemkwaliteitskaart en een bodembeheerplan vastgesteld.

Op basis van deze door gemeenten vastgestelde beleidsdocumenten kunnen lokale maximale waarden (LMW) zijn vastgesteld die hoger liggen dan de generieke achtergrondwaarden. Deze waarden gelden voor homogene deelgebieden die zijn ingedeeld naar ontstaansgeschiedenis en gebruik. De lokale maximale waarden kunnen, mits dit is vastgelegd in het gemeentelijk beleid, worden gebruikt in plaats van de generieke achtergrondwaarden bij de toetsing of sprake is van bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming.

De gemeente Nijmegen heeft lokale maximale waarden vastgesteld op basis van het Besluit bodemkwaliteit. De onderzoekslocatie bevindt zich in het deelgebied “1965-heden”.

In de volgende tabel zijn voor een standaardbodem (10% humus en 25% lutum) de lokale maximale waarden voor dit deelgebied weergegeven. Net zoals de generieke toetsingswaarden, zijn de lokale maximale waarden afhankelijk van de percentages lutum en humus in de grond.

In het geval dat in de grond verontreinigende stoffen worden aangetoond in gehalten boven de generieke achtergrondwaarde, vindt er tevens toetsing plaats aan de lokale maximale waarden.

Tabel 2: Lokale maximale waarden voor een standaardbodem (10% humus en 25% lutum) voor deelgebied tot 1965 - heden

Parameter	Lokale maximale waarde (gehalte in mg/kg d.s.)	
	Traject 1 (0 – 0,5 m –mv)	Traject 2 (> 0,5 m –mv)
barium	380	380
cadmium	1,20	1,20
koper	54	54
kwik	0,30	0,30
lood	100	100
nikkel	70	70
zink	212	200
kobalt	30	30
molybdeen	3,0	3,0
PAK	3,0	3,0
PCB	0,040	0,040
DDT	0,20	0,20
DDE	0,13	0,13
DDD	0,040	0,040
drins	0,030	0,030
overige stoffen	≤ 2 * LA en ≤ klasse wonnen	≤ 2 * LA en ≤ klasse wonnen

2.5 Beoordelingskader saneringsnoodzaak

Gevalsdefinitie
Een geval van bodemverontreiniging wordt gedefinieerd als een verontreinigd grondgebied, waarbij de geconstateerde verontreinigingen een technische, organisatorische en ruimtelijke samenhang vertonen. Aan elk van deze drie criteria dient te worden voldaan om te spreken over één geval van bodemverontreiniging.

Bodemverontreiniging ontstaan vanaf 1987
Indien de bodemverontreiniging is ontstaan na 1 januari 1987 dan is conform de Wet bodembescherming sprake van een verontreiniging die valt onder de zorgplicht (art. 13 Wbb). De veroorzaker is verplicht de verontreiniging en de directe gevolgen daarvan te beperken en zoveel mogelijk omgedaan te maken. Er dient dus zo spoedig mogelijk een sanering te worden uitgevoerd, ongeacht de omvang en risico's van de verontreiniging.

Bodemverontreiniging ontstaan vóór 1987
De saneringsregeling Wet bodembescherming (Wbb), van toepassing op bodemverontreiniging van vóór 1 januari 1987, hanteert de volgende uitgangspunten:

- Er is sprake van een "geval van ernstige bodemverontreiniging" indien in een bodemvolume van 25 m³ de grond en/of 100 m³ het grondwater het gemiddelde gehalte van een verontreinigde stof groter is dan de interventiewaarde voor grond respectievelijk grondwater. Voor een geval van ernstige bodemverontreiniging geldt een saneringsnoodzaak;
- Of een geval van ernstige bodemverontreiniging met spoed dient te worden gesaneerd is afhankelijk van de risico's. Hiertoe dient een risicobeoordeling te worden uitgevoerd waarbij de humane, ecologische en verspreidingsrisico's worden vastgesteld. Indien sprake van onaanvaardbare risico's moet de sanering met spoed worden uitgevoerd. Eventueel kunnen ook tijdelijke beveiligingsmaatregelen worden getroffen om de risico's te beheersen.

Degene die op of in de bodem handelingen verricht en daarbij kennis neemt of heeft van een verontreiniging van de bodem, dient dit te melden aan het bevoegd gezag Wbb. Het bevoegd gezag Wbb stelt in een beschikking vast of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging en indien dit het geval is, of de verontreiniging met spoed dient te worden gesaneerd. Indien er sprake is van een spoed, dan stelt het bevoegd gezag in de beschikking tevens de termijn vast waarbinnen met de sanering dient te worden begonnen.

Deel A: verkennend onderzoek

3 VOORONDERZOEK

Ten behoeve van de uitvoering van het verkennend bodemonderzoek is een "standaard" vooronderzoek uitgevoerd. Doel van het vooronderzoek is het achterhalen van (potentieel) bodemverontreinigende activiteiten die nu plaatsvinden of in het verleden hebben plaatsgevonden op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

3.1 Algemeen

In onderstaande tabel zijn de in het kader van het vooronderzoek geraadpleegde bronnen opgesomd.

Tabel 3: Geraadpleegde bronnen

nr.	Bron		Verwijzing
1	topografische kaart, schaal 1 : 12.500 (Kadaster)		-
2	locatiebezoek		uitgevoerd op 3 januari 2013
3	mondelinge/schriftelijke informatie van eigenaar		-
4	internetbronnen:		
	a	luchtfoto's en straatoverzichten	maps.google.nl
	b	historische topografische kaarten	http://145.11.60.41/imap/default.asp?app=oude opgenomen als bijlage 6
	c	TNO-NITG (gegevens bodemopbouw en grondwater)	www.dinoloket.nl
	d	website milieuarchief gemeente Nijmegen	http://www.nijmegen.nl/imap/milieu-atlas.html
	e	wateratlas provincie Gelderland	www.gelderland.nl
5	bodemkwaliteitskaart gemeente Nijmegen		Gemeente Nijmegen, Nota Bodembeheer, augustus 2010
6	archief Envita Nijmegen		-
7	Voorgaand onderzoek:		
	a	Rapport: "Bodemonderzoek Teersdijk te Nijmegen"	Tauw B.V. milieuatlasnummer 4027, d.d. 10-12-2007
	b	Rapport: "verkennend bodemonderzoek Streekweg te Nijmegen"	Ingenieurs- en adviesburo Kobessen B.V., milieuatlasnummer 1079, d.d. 20 juni 1997
	c	Rapport "Nulsituatie-onderzoek Staddijk te Nijmegen"	Sector Milieuhygiëne en Energie, Dienst Milieu en Openbare werken, milieuatlasnummer 1429, d.d. 25-02-1998

3.2 Algemene gegevens

Gegevens over de locatie zijn weergegeven in de volgende tabel. De regionale ligging van de locatie is weergegeven in bijlage 1.

Tabel 4: Locatiegegevens

adres	Staddijk ong., Nijmegen
kadastrale aanduiding	gemeente Hatert, sectie E, nummer 351
eigenaar / gebruiker	Gemeente Nijmegen
oppervlakte	ca. 51.200 m^2
bebouwing	twee schuurtjes: Clubhuis (1977) en dierenschuilplaats/verblijf
terreinverharding	in 'clubhuis': onbekend in dierenverblijf: geen buitenterrein: halfverharding van grind (voetpad)
boven-/ondergrondse tanks	zo verbekend geen
begroeiing	Het noordelijk deel van de onderzoekslocatie is begroeid met bomen.

3.3 Bodemgebruik

In onderstaande tabel zijn de beschikbare gegevens over het historisch, huidig en toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Tabel 5: Gegevens bodemgebruik

Onderzoekslocatie		
Huidige situatie		***bron***
activiteiten / gebruik locatie	braakliggend terrein met twee schuurtjes	2
potentieel bodembedreigende activiteiten	zo ver bekend geen	2
Historische situatie		***bron***
activiteiten / gebruik locatie	Grondbank GMG	7b
potentieel bodembedreigende activiteiten/situaties	zo ver bekend geen	-
Toekomstige situatie		***bron***
activiteiten / gebruik locatie	Uitvaartfaciliteit	3
potentieel bodembedreigende activiteiten	zo ver bekend geen	
Omgeving onderzoekslocatie		
Huidige situatie		***bron***
activiteiten / gebruik locatie	ten noorden: populierenbos ten oosten: scholengemeenschap ten zuiden: Staddijk ten westen: geluidswal langs de A73	2
potentieel bodembedreigende activiteiten	zover bekend geen	-

3.4 Reeds uitgevoerd bodemonderzoek

Op de locatie
In voorgaande onderzoeken [7a en 7b] zijn in de grond lichte tot matige bijmengingen met puin aangetroffen. In de grond zijn op een aantal licht verhoogde gehalten aan PAK en minerale olie na, geen verontreinigingen aangetoond. In het grondwater is een matig verhoogde concentratie arseen en zijn licht verhoogde concentraties nikkel en zink aangetoond. Er wordt in de rapporten [7a en 7b] geconcludeerd dat deze waarschijnlijk van nature verhoogd in het grondwater aanwezig zijn.

Directe omgeving
Op het terrein ten noorden van de onderzoekslocatie is een sloperij aanwezig geweest en heeft na verschillende bodemonderzoeken een bodemsanering plaatsgevonden waarbij een leeflaag van 1,0 meter dikte is aangebracht [7a]. Het grondwater is tot circa 2004 gemonitoord, waarbij overschrijdingen van de streefwaarden voor de concentraties PER, koper en lood zijn aangetoond. Ten westen van de onderzoekslocatie is een geluidswal van de A73 aanwezig. In de grond van de geluidswal zijn lichte verontreinigingen aan zware metalen en PAK aangetoond welke waarschijnlijk gerelateerd zijn aan het zintuiglijk waargenomen puin. De aangetoonde sterk verhoogde arseenconcentratie in het grondwater is waarschijnlijk van natuurlijke aard [7c].

3.5 Bodemopbouw en geohydrologie

De regionale geohydrologische bodemopbouw is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 5: Schematisch overzicht bodemopbouw en geohydrologie

Diepte (m -mv)	Geohydrologische eenheid	Geologische Formatie	Lithologie
0 - 16	1e watervoerend pakket	Formatie van Kreftenheye	grof zand en grind
16 - 21	waterscheidende laag	Formatie van Waalre	klei
21 - 56	2e watervoerend pakket		zand en grind
56 - 66		Formatie van Oosterhout/ Kiezelooliet Formatie	zand

Uit het bodembeheerplan van de gemeente Nijmegen blijkt dat de onderzoekslocatie niet ligt in het intrekgebied van een grondwaterwinning c.q. een grondwaterbeschermingsgebied. Voor zover bekend wordt er in de directe omgeving van de locatie geen grondwater door bedrijven en/of particulieren onttrokken.

4 HYPOTHESE EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

4.1 Hypothese

Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
Op basis van de momenteel beschikbare informatie is uitgegaan van een “onverdachte locatie”; er wordt geen bodemverontreiniging verwacht.

Verkennend onderzoek asbest NEN 5707
Op basis van het vooronderzoek wordt de nieuwbouwlocatie als onverdacht gekwalificeerd ten aanzien van asbest.

4.2 Onderzoeksstrategie

Ter plaatse van de geplande nieuwbouw wordt een verkennend onderzoek conform NEN 5740 uitgevoerd. Op het overige terreindeel vindt een actualiserend onderzoek plaats waarbij de gemeente Nijmegen heeft aangegeven alleen de bovengrond te willen onderzoeken. De grondwal langs de Staddijk met onbekende herkomst wordt indicatief onderzocht.

Op basis van de hypothese worden de nieuwbouwlocatie en het overig deel van de onderzoekslocatie onderzocht conform de strategie voor een “onverdachte locatie” (ONV). In afwijking op deze strategie vindt ter plaatse van het overige terreindeel alleen onderzoek naar de bovengrond plaats en worden alle boringen tot 0,5 m -mv uitgevoerd. De peilbuizen op het overige terreindeel komen te vervallen.
De grondwal wordt indicatief onderzocht, waarbij verspreid over de grondwal 40 steken worden genomen en een mengmonster wordt samengesteld.

Verkennend bodemonderzoek asbest NEN 5707
Op basis van de hypothese wordt de toekomstige nieuwbouwlocatie onderzocht conform de strategie “kleinschalig onverdachte locatie”. In aanvulling op de NEN 5707 worden van de geroerde bovengrond twee mengmonsters samengesteld en geanalyseerd op asbest.

De proefgaten worden gecombineerd met de boringen uitgevoerd. De exacte locaties op het terrein waar de boringen worden geplaatst, worden gedurende het veldonderzoek vastgesteld.

Op het overig terrein vindt alleen een visuele inspectie van het maaiveld en de opgeboorde grond plaats.

5 VELDWERKZAAMHEDEN

5.1 Opzet

Algemeen
In onderstaande tabel zijn de uitvoeringsdata en de verantwoordelijke monsternemers aangegeven voor de verschillende uitvoeringsfasen van het veldonderzoek. De boorlocaties zijn weergegeven op de tekening in bijlage 2.

Tabel 6:Uitvoeringsgegevens

Datum	Werkzaamheden	Beoordelingsrichtlijn/ protocol	Erkende organisatie	Verantwoordelijk medewerker
16-1-2013 8-2-2013	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en inmeten	2000/2001	Envita Nijmegen B.V.	H.H. Wolters F. Regeling
23-1-2013	Nemen van grondwatermonsters	2000/2002	Envita Nijmegen B.V.	L.M. van der Meul
16-1-2013 30-1-2013	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem	2000/2018	Envita Nijmegen B.V.	H.H. Wolters F. Regeling
8-2-2013	Mechanisch boren	2100/2101	Envita Nijmegen BV	F. Regeling

De locatie was tijdens de uitvoering van het asbestonderzoek (16-1-2013) bedekt met sneeuw, waardoor er geen maaiveldinspectie uitgevoerd kon worden. Op 30 januari 2013 is de (relatief) onbegroeide delen van de onderzoekslocatie alsnog visueel geïnspecteerd op asbestverdacht materiaal.

In het veld is de vrijgekomen grond beoordeeld op de texturele samenstelling. Hierbij zijn tevens de percentages lutum en organische stof geschat. Daarnaast is gelet op het voorkomen van puin, slakken, kolengruis en dergelijke evenals op kleurafwijkingen, die kunnen duiden op de aanwezigheid van bodemverontreiniging. De opgeboorde grond is, indien nodig, met behulp van de olie-water-reactie beoordeeld op de aanwezigheid van olieachtige stoffen. Ook het maaiveld is visueel geïnspecteerd op indicaties die kunnen duiden op een bodemverontreiniging. Ten slotte is visueel specifiek aandacht besteed aan het voorkomen van asbest op het maaiveld en in de bodem.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen die tot een aanpassing van het veldwerkprogramma heeft geleid.

In de volgende tabel is een overzicht van het uitgevoerde veldwerkprogramma weergegeven.

Tabel 7: Overzicht boorprogramma

Onderdeel	Aantal	Diepte (m -mv)	Nummers
A: Nieuwbouwlocatie			
Boringen/asbestgaten	10	0,5	01, 03, 04, 06, 07, 08, 10, 11, 12, 13
	2	2,0	05, 09
Peilbuis	1	2,0 - 3,0	02
B: Grondwal			
Boringen	1	2,0	grondwal
C: Overig deel onderzoekslocatie			
Boringen	54	0,5	14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57,

Tabel 7: Overzicht boorprogramma

			58, 59, 60, 61, 62, 67, 68, 69, 70, 71
	4	1,5	63, 64, 65, 66

Afwijkingen ten opzichte van BRL SIKB 2000
De veldwerkzaamheden zijn conform BRL SIKB 2000 uitgevoerd, behalve door de bedekking van het maaiveld met begroeiing van meer dan 75% is er geen visuele inspectie van het maaiveld is uitgevoerd conform NEN 5707. Slechts kleine stukken van het terrein bleken inspecteerbaar, het overige terrein was alleen inspecteerbaar op grotere stukken asbestverdacht plaatmateriaal (zwerfasbest).

5.2 Resultaten

In bijlage 3 zijn de uitgetekende bodemprofielen weergegeven.

Bodemopbouw
In onderstaande tabel is weergegeven hoe de bodem op de onderzoekslocatie tot de maximaal onderzochte diepte van 1,5 m –mv globaal is opgebouwd.

Tabel 8: Globale bodemopbouw

Diepte (m- mv)	Hoofdbestanddeel	Nadere omschrijving
0 - 0,5	klei	zwak tot sterk zandig, zwak tot matig humeus
0 – 0,5 à 1,0	zand	matig fijn tot grof, zwak tot sterk siltig, zwak grindig
0,5 à 1,0 - 1,5	klei	matig tot sterk zandig, zwak humeus

Visueel waargenomen bijzonderheden
Ter plaatse van de locatie welke in gebruik is geweest door de grondbank GMG is tot 0,3 a 0,6 m -mv een laag volledig bestaande uit puin aangetroffen. Om een beter beeld te krijgen van de omvang van deze puinlaag zijn aanvullend boringen 1000 tot 1009 uitgevoerd tot in de puinlaag. De locaties waar de puinlaag is aangetroffen is weergegeven in bijlage 2B.

Uit de veldwaarnemingen blijkt dat de puinlaag op vrijwel het gehele deel waar de grondbank gevestigd was is aangetroffen. Westelijk daarvan is een strook aanwezig waar de puinlaag niet is aangetroffen. De puinlaag is vanaf maaiveld aangetroffen, behalve bij boring 1005, hier ligt er ca. 10 cm grond bovenop. De puinlaag heeft een dikte van 0,3 a 0,6 m.

Gebaseerd op deze resultaten is er ca. 1.600 m^3 (50m x 55m x 0,5m en 30m x 20m x 0,4m) puin aanwezig.

Ten oosten van de locatie waar de Grondbank gevestigd is geweest is in een boring (68) matige bijmengingen met koolas waargenomen. In zeven overige boringen op het zuidoostelijke terreindeel zijn lichte tot matige bijmengingen met puin waargenomen. Op het noordelijk terreindeel zijn op een boring (45: sporen koolas) na, geen bijzonderheden waargenomen.

Het materiaal in de grondwal bestaat uit matig fijn, zwak siltig en zwak humeus zand en is (plaatselijk) sterk baksteenhoudend.

Grondwater
Tijdens de bemonstering van het grondwater zijn visueel waarnemingen gedaan en metingen verricht. De resultaten daarvan zijn weergegeven in onderstaande tabel. De zuurgraad en het geleidingsvermogen zijn als normaal te beschouwen voor de onderzochte locatie.

Tabel 9: Grondwaterstanden, zuurgraad en geleidingsvermogen

Peilbuis	Filterstelling (m –mv)	Visuele waarnemingen	Grondwaterstand (m –mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidingsvermogen (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
2	2,0 - 3,0	geen bijzonderheden	1,1	7,3	3,82	81,4

6 LABORATORIUMONDERZOEK

6.1 Analyseprogramma

Op basis van de visuele waarnemingen (textuur, kleur, bodemvreemd materiaal e.d.) en de ruimtelijke verdeling van de boringen, zijn mengmonsters samengesteld. In aanvulling op de geplande analyses zijn vier extra analyse uitgevoerd in verband met de aangetroffen koolas en puin. In de volgende tabel is een overzicht van de samenstelling van de (meng)monsters en het uitgevoerde analyseprogramma weergegeven.
De aangetroffen puinlaag ter plaatse van het voormalige terreindeel van de Grondbank wordt niet als bodem beschouwd. Om een indicatie te krijgen van de kwaliteit van dit puin is een mengmonster samengesteld en geanalyseerd op het standaardpakket bodem.

Tabel 10: Samenstelling (meng)monsters en analyseprogramma

Monstercode	Samenstelling monsters	Traject (m -mv)	Visuele waarnemingen / omschrijving	Analysepakket
A Nieuwbouwlocatie				
Bovengrond 0 - 0,5 m-mv				
mm1	01-1; 02-1; 13-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem[1]
mm2	03-1; 05-1; 07-1; 08-1; 09-1; 11-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
MM 1 asbest-1	5 t/m 9	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Asbest in grond
MM 2 asbest-1	3,4,10,11,12	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Asbest in grond
Ondergrond > 0,5 m-mv				
mm3	02-3; 02-4; 05-3; 09-2	0,5 - 1,8	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
Grondwater				
02-1-1		2,0 - 3,0	geen bijzonderheden	Standaardpakket grondwater[2]
B: Grondwal				
grondwal-1	grondwal-1	0,0 - 0,8	Sterk baksteenhoudend	Standaardpakket bodem
C: Overig terrein				
mm4	52-1; 62-1; 69-1	0,0 - 0,5	Matig puinhoudend	Standaardpakket bodem
mm5	61-1; 67-1; 70-1	0,0 - 0,5	Sporen puin	Standaardpakket bodem
mm6	51-1; 53-1; 56-1; 58-1; 60-1; 71-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
mm7	38-1; 39-1; 40-1; 44-1; 46-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
mm8	33-1; 35-1; 36-1; 37-1; 41-1; 43-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
mm9	22-1; 23-1; 27-1; 30-1; 31-1; 32-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
mm10	14-1; 17-1; 18-1; 19-1; 20-1	0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem
68-1	68-1	0,0 - 0,4	Matig koolashoudend, matig puinhoudend	Standaardpakket bodem
Vml Grondbank				
mm11	64-1; 65-1; 66-1	0,0 - 0,5	Volledig puin	Standaardpakket bodem
mm12	63-1; 63-2; 64-3	0,0 - 1,0	Sporen kolen, matig puinhoudend	Standaardpakket bodem
mm13	64-4; 65-2; 66-2	0,5 - 1,3	Zwak puinhoudend	Standaardpakket bodem

[1] metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn), PCB, PAK, minerale olie, lutum, organische stof en droge stofgehalte

[2] metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN en styreen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen en minerale olie (GC)

6.2 Analyseresultaten

De analysecertificaten van de chemische analyses zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingstabellen zijn opgenomen in bijlage 5. De referentiewaarden (toetsingswaarden) zijn berekend op basis van de analytisch vastgestelde percentages aan lutum en organische stof.

6.2.1 Grond

De toetsingsresultaten van de grondanalyses zijn in onderstaande tabel samengevat weergegeven waarbij overschrijdingen van de (plaatselijke) achtergrondwaarden, tussenwaarden of interventiewaarden zijn weergegeven evenals de eventuele bodemvreemde bijmengingen in het monster.

Tabel 11: Toetsing analyseresultaten grond(meng)monsters

Monster-code	Samenstelling (meng) monster	Traject (m -mv)	Visuele Waarnemingen	Analyse-pakket	Overschrijding van de			
					Achtergrond-waarde	Tussen-waarde	Interventie-waarde	Lokale maximale waarde (LMW)
A Nieuwbouw locatie								
Bovengrond 0 - 0,5 m-mv								
mm1	01-1 02-1 13-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
mm2	03-1 05-1 07-1 08-1 09-1 11-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
Ondergrond > 0,5 m-mv								
mm3	02-3 02-4 05-3 09-2	0,8 - 1,3 1,3 - 1,8 1,0 - 1,5 0,5 - 1,0	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
B Grondwal								
Bovengrond 0 - 0,8 m-mv								
grondwal-1		0,0 - 0,8	Sterk baksteenhoudend	Standaardpakket bodem	kobalt, koper, kwik, lood, PCB, zink	-	-	koper
C Overig deel locatie								
Bovengrond 0 - 0,5 m-mv								
68-1	68-1	0,0 - 0,4	Matig koolashoudend, matig puinhoudend	Standaardpakket bodem	cadmium, koper, lood, PAK	-	zink	barium, zink, koper, PAK
mm4	52-1 62-1 69-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Matig puinhoudend	Standaardpakket bodem	kwik, lood, zink	-	-	-
mm5	61-1 67-1 70-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Sporen puin	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
mm6	51-1 53-1 56-1 58-1 60-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-

Tabel 11: Toetsing analyseresultaten grond(meng)monsters

	71-1	0,0 - 0,5						
mm7	38-1 39-1 40-1 44-1 46-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
mm8	33-1 35-1 36-1 37-1 41-1 43-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
mm9	22-1 23-1 27-1 30-1 31-1 32-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	-	-	-	-
mm10	14-1 17-1 18-1 19-1 20-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderheden	Standaardpakket bodem	kwik, nikkel	-	-	-
vml locatie grondbank								
mm11	64-1 65-1 66-1	0,0 - 0,3 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Volledig puin	Standaardpakket bodem	cadmium, koper, kwik	-	-	n.v.t.
mm12	63-1 63-2 64-3	0,0 - 0,5 0,5 - 0,9 0,7 - 1,0	Sporen kolen, matig puinhoudend	Standaardpakket bodem	kwik, lood, PAK	-	-	lood, PAK
mm13	64-4 65-2 66-2	1,0 - 1,3 0,5 - 1,1 0,6 - 1,0	Zwak puinhoudend	Standaardpakket bodem	-	-	-	-

De verhoogde gehalten aan zware metalen zijn waarschijnlijk te relateren aan het voorkomen van bodemvreemde bijmengingen.

6.2.2 Grondwater

De toetsing van de grondwateranalyses is in onderstaande tabel samengevat weergegeven.

Tabel 12: Toetsing analyseresultaten grondwatermonsters

Monster-code	Visuele Waarnemingen	Analyse-pakket	Overschrijding van de		
			Streefwaarde	Tussenwaarde	Interventiewaarde
A: nieuwbouwlocatie					
02-1-1	geen bijzonderheden	Standaardpakket grondwater	barium	-	-

Aangezien er geen directe relatie is tussen de licht verhoogde concentratie aan barium en het gebruik van de locatie en er geen bron aanwezig is in de directe omgeving, is de verhoogde concentratie waarschijnlijk van nature in het grondwater aanwezig.

6.2.3 Asbest

In mengmonster mm2-asbest is een gewogen gehalte aan asbest van 2,7 mg/kg d.s. aangetoond. Dit gehalte ligt beneden de interventiewaarde c.q. hergebruiksnorm van 100 mg/kg d.s. (gewogen).

6.2.4 Toetsing aan de gestelde hypothese

Verkennend bodemonderzoek (NEN 5740)

De hypothese ‘onverdachte locatie’ blijkt voor de deellocatie 'nieuwbouwlocatie' blijkt strikt genomen geen correcte hypothese te zijn geweest en wordt verworpen doordat in het grondwater barium is aangetoond in een licht verhoogde concentratie.

De hypothese ‘onverdachte locatie’ voor het overig terreindeel blijkt voor een deel van de locatie niet correct te zijn en wordt verworpen doordat lokaal in de grond zink in een sterk verhoogd gehalte en overige zware metalen, PAK en PCB in licht verhoogde gehalten zijn aangetoond.

Verkennend onderzoek asbest (NEN 5707)

De hypothese “onverdachte locatie” blijkt niet correct te zijn en wordt verworpen omdat er asbest is aangetoond in de bodem.

6.2.5 Toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

Het materiaal in de grondwal voldoet indicatief aan Klasse Industrie (koper en PCB zijn de maatgevende parameters).

6.2.6 Toetsing aan de noodzaak tot nader onderzoek

Ter plaatse van boring 68 op het zuidelijke terreindeel wordt voor zink de interventiewaarde overschreden zodat een nader onderzoek nodig is voor het bepalen van de ernst, omvang en spoedeisendheid van de verontreiniging (zie hierna volgende deel B).

Omdat ter plaatse van de nieuwbouwlocatie asbest is aangetoond in de bodem, dient formeel een nader bodemonderzoek te worden uitgevoerd ter bepaling van het gehalte asbest. Indien het gehalte (gewogen) asbest de interventiewaarde overschrijdt is sanering noodzakelijk. Aangezien er in het verkennend onderzoek reeds aanvullend op de strategie onverdacht twee mengmonsters zijn geanalyseerd, waarbij in een mengmonster geen asbest is aangetoond, in het andere slechts een lage concentratie, wordt de kans op een gehalte aan asbest boven 100 mg/kg d.s. echter laag ingeschat.

Deel B: nader onderzoek

7 ONDERZOEKSSTRATEGIE

7.1 Conceptueel model

Het conceptueel model is een schematische beschrijving en/of visualisatie van de (veronderstelde) verontreinigingssituatie (bron, aard, mate en verdeling van de verontreiniging), het systeem waarin de verontreiniging zich bevindt (bodemopbouw), welke processen van invloed zijn op de verspreiding (geochemie, geohydrologie) en de receptoren van die verontreiniging (bodemgebruik, bedreigde objecten).

Het conceptueel model wordt in eerste instantie gebruikt als basis voor het bepalen van de onderzoeksstrategie. Op basis van de beschikbare gegevens wordt een verwachting geformuleerd met betrekking tot de verontreinigingssituatie (hypothese). De leemtes in informatie over de verontreinigingssituatie vormen de basis voor onderzoeksvragen. Deze leemtes bepalen de onderzoeksstrategie.

Na uitvoering van het nader bodemonderzoek op basis van de gekozen strategie wordt het conceptueel model bijgesteld. Zo ontwikkelt het conceptueel model zich van een hypothetisch model naar een meer op de feitelijke situatie aansluitend model.

Tabel 13: Conceptueel model

Aspect	Gegevens
vermoedelijke bron van verontreiniging	Aangezien er geen direct bron bekend is, is de verontreiniging met zink hoogstwaarschijnlijk te relateren aan de bodemvreemde bijmengingen (matig puin- en koolashoudende laag)
aard van de verontreiniging	zink
mate van verontreiniging	sterk
vermoedelijke compartimentering	☒ bovengrond / geroerde bodemlaag / ophooglaag ☐ ondergrond onverzadigde zone ☐ ondergrond verzadigde zone / smeerzone ☐ grondwater ondiep ☐ grondwater diep
verwachte schaalgrootte van de verontreiniging in de grond	< 25 m^2
verdeling van de verontreiniging	homogeen op schaalniveau van het geval heterogeen op schaalniveau van de monsterpunten
mogelijke verspreidingsroutes	☒ geen verspreiding verwacht, immobiele verontreinigingssituatie ☐ verspreiding met grondwaterstroming (convectie en dispersie) ☐ verspreiding door grondwaterfluctuatie (smeerzone) ☐ verspreiding puur product, ontstaan restverzadigingszone ☐ verspreiding puur product, ontstaan zak-/drijflaag
mogelijke natuurlijke afbraak/omzetting	geen
mogelijke risico's	☒ blootstelling mens door direct contact / ingestie ☐ blootstelling mens door uitdamping verontreiniging ☐ blootstelling mens door consumptie gewassen ☒ ecologische risico's door blootstelling plant/dier aan verontreiniging in onverharde bovengrond ☐ verspreidingsrisico's doorforse toename omvang grondwaterverontreiniging ☐ verspreidingsrisico's door bereiken bedreigde objecten

7.2 Onderzoeksvragen en onderzoeksstrategie

Als onderzoeksstrategieën worden onderscheiden:
1. bepalen van de ernst van de bodemverontreiniging (NTA 5755, § 6.2);
2. bepalen van de spoed van de sanering van het geval van ernstige bodemverontreiniging (NTA 5755, § 6.3);
3. bepalen van de omvang van de bodemverontreiniging (NTA 5755, § 6.4);
   a) omvang van de lokale verontreiniging met duidelijke verontreinigingskern in een immobiele verontreinigingssituatie (NTA 5755, § 6.4.2);
   b) omvang van de lokale verontreiniging met een duidelijke verontreinigingskern in een mobiele verontreinigingssituatie (NTA 5755, § 6.4.3);
   c) omvang diffuse verontreiniging (NTA 5755, § 6.4.4).
4. aanwijzingen voor nader onderzoek in het kader van de zorgplicht Wet bodembescherming/Wet milieubeheer (NTA 5755, § 6.5).

Gekozen kan worden voor één van deze strategieën of een combinatie van meerdere. Voor onderhavig onderzoek worden de strategieën 1, 2 en 3a gecombineerd.

De volgende onderzoeksvragen zijn geformuleerd:
- is sprake van een met zink verontreinigde bodemlaag waarvoor binnen de onderzoekslocatie het volumecriterium grond wordt overschreden?;
- beperkt de verontreiniging zich tot de bodemlaag waarin bijmengingen met koolas zijn waargenomen?

De onderzoeksvragen zijn vertaald in de hieronder weergegeven onderzoeksstrategie.

Tabel 14: Onderzoeksstrategie

nader bodemonderzoek voor:	☒ grond	☐ grondwater
analyseparameter(s) grond	zink	
rasterafstand (grond)	5 m	
afperking in het veld op basis van	mate van bijmenging grond met koolas en puin	
diepte boringen [m-mv]	1,0	
nadere toelichting	op circa 5 en 10 meter afstand van boring 68 worden 8 boringen geplaatst tot een halve meter in de ongeroerde grond, met een minimale diepte van 1,0 m -mv	

8 VELDWERKZAAMHEDEN

8.1 Opzet

Algemeen
In onderstaande tabel zijn de uitvoeringsdata en de verantwoordelijke monsternemers aangegeven voor de verschillende uitvoeringsfasen van het veldonderzoek. De boorlocaties zijn weergegeven op de tekening in bijlage 2.

Tabel 15:Uitvoeringsgegevens

Datum	Werkzaamheden	Beoordelingsrichtlijn/ protocol	Erkende organisatie	Verantwoordelijk medewerker
8-2-2013	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters, inmeten en waterpassen	2000/2001	Envita Nijmegen B.V.	F. Regeling

In het veld is de vrijgekomen grond beoordeeld op de texturele samenstelling. Hierbij zijn eveneens de percentages lutum en organische stof geschat. Daarnaast is gelet op het voorkomen van puin, slakken, kolengruis en dergelijke en op kleurafwijkingen, die kunnen duiden op de aanwezigheid van bodemverontreiniging. De opgeboorde grond is, indien nodig, met behulp van de olie-waterreactie beoordeeld op de aanwezigheid van olieachtige stoffen.

In de volgende tabel is een overzicht van het uitgevoerde veldwerkprogramma weergegeven.

Tabel 16: Overzicht boorprogramma

Onderdeel	Aantal	Diepte (m –mv)	Nummers
Boringen	15	1,0 à 1,5	101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115

In verband met het sterk puinhoudende karakter van de bovengrond (op delen) van de onderzoekslocatie, is de betreffende laag met een machinale ramguts doorboord. Aangezien er na de geplande 8 boringen nog bijmengingen met koolas werden waargenomen, is een derde ring boringen op circa 15 meter afstand van boring 68 uitgevoerd.

Afwijkingen ten opzichte van BRL SIKB 2000
Er is bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden niet afgeweken van de BRL SIKB 2000.

8.2 Resultaten

In bijlage 3 zijn de uitgetekende bodemprofielen weergegeven.

Bodemopbouw
In de volgende tabel is weergegeven hoe de bodem op de onderzoekslocatie tot de maximaal onderzochte diepte van 1,5 m –mv globaal is opgebouwd.

Tabel 17: Globale bodemopbouw

Diepte (m- mv)	Hoofdbestanddeel	Nadere omschrijving
0 – 0,4 a 0,8	zand	matig fijn matig siltig, zwak humeus
0,4 a 0,8 - 1,5	klei	matig zandig, zwak humeus

Visueel waargenomen bijzonderheden
Bij de boringen 101, 102 en 104 is een laag bestaande uit koolas waargenomen van circa 0,1 m dik op circa 0,3 m -mv. In de boringen 103, 107, 110, 113 en 115 is een laag volledig bestaand uit puin waargenomen van maaiveld tot 0,2 a 0,4 en in boring 112 van 0,4 tot 0,7 m -mv. In boringen 102, 103, 104, 106, 107, 108, 110, 111, 113 en 115 zijn van maaiveld tot 0,5 a 1,0 m -mv sporen kolen tot sterke bijmengingen met koolas waargenomen.

9 LABORATORIUMONDERZOEK

9.1 Analyseprogramma

Op basis van de gekozen onderzoeksstrategie en de veldwaarnemingen, zijn (meng)monsters geselecteerd voor analyse.
De aangetroffen puin/kolenlaag wordt niet als bodem beschouwd en is derhalve niet in het analyseprogramma betrokken.

Tabel 18: Samenstelling (meng)monsters en analyseprogramma

Monster-code	Deel-monsters	Traject (m – mv)	Visuele waarnemingen / omschrijving	Analysepakket
111-1	111-1	0,0 - 0,4	Sporen puin	zink
mm14	101-1 102-1 108-1	0,0 - 0,3 0,0 - 0,3 0,0 - 0,5	Matig puinhoudend	zink
mm15	105-1 109-1 114-1	0,0 - 0,4 0,0 - 0,5 0,0 - 0,4	Sporen puin	zink
mm16	106-1 110-1 111-2	0,0 - 0,5 0,4 - 0,7 0,4 - 0,7	Sterk koolhoudend, zwak puinhoudend	zink
108-2	108-2	0,5 - 1,0	Matig koolhoudend, matig puinhoudend	zink
mm17	107-2 113-3 115-2	0,5 - 0,8 0,8 - 1,0 0,4 - 0,8	Matig tot sterk koolhoudend, zwak tot matig puinhoudend	zink
106-1	uitsplitsing mm16	0,0 - 0,5	Sterk koolhoudend, zwak puinhoudend	zink
111-2	uitsplitsing mm16	0,4 - 0,7	Sterk koolhoudend	zink
110-1	uitsplitsing mm16	0,4 - 0,7	Sterk koolhoudend	zink

9.2 Analyseresultaten

De analysecertificaten van de chemische analyses zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingstabellen zijn opgenomen in bijlage 5. De referentiewaarden (toetsingswaarden) zijn vastgesteld op basis van de analytisch vastgestelde percentages aan lutum en organische stof.

9.2.1 Grond
De toetsingsresultaten van de grondanalyses zijn in de volgende tabel samengevat weergegeven waarbij overschrijdingen van de (plaatselijke) achtergrondwaarden, tussenwaarden of interventiewaarden zijn weergegeven evenals de eventuele bodemvreemde bijmengingen in het monster.

Tabel 19: Toetsing analyseresultaten grond(meng)monsters

Monstercode	Deelmonsters	Traject (m –mv)	Zintuiglijke waarneming	zink [mg/kg d.s.]	
verkennend onderzoek					
mm4	52-1 62-1 69-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Matig puinhoudend	79	+
mm5	61-1 67-1 70-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Sporen puin	65	-
mm6	51-1 53-1 56-1 58-1 60-1 71-1	0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5 0,0 - 0,5	Geen bijzonderhede n	67	-
68-1	68-1	0,0 - 0,4	Matig koolashoudend, matig puinhoudend	460	+++
nader onderzoek					
111-1	111-1	0,0 - 0,4	Sporen puin	82	+
mm14	101-1 102-1 108-1	0,0 - 0,3 0,0 - 0,3 0,0 - 0,5	Matig puinhoudend	180	+
mm15	105-1 109-1 114-1	0,0 - 0,4 0,0 - 0,5 0,0 - 0,4	Sporen puin	67	-
mm16	106-1 110-1 111-2	0,0 - 0,5 0,4 - 0,7 0,4 - 0,7	Sterk koolhoudend, zwak puinhoudend	940	+++
108-2	108-2	0,5 - 1,0	Matig koolhoudend, matig puinhoudend	390	++
mm17	107-2 113-3 115-2	0,5 - 0,8 0,8 - 1,0 0,4 - 0,8	Matig tot sterk koolhoudend, zwak tot matig puinhoudend	160	+
106-1	uitsplitsing mm16	0,0 - 0,5	Sterk koolhoudend, zwak puinhoudend	920	+++
111-2	uitsplitsing mm16	0,4 - 0,7	Sterk koolhoudend	1.100	+++
110-1	uitsplitsing mm16	0,4 - 0,7	Sterk koolhoudend	530	+++

Legenda	Betekenis	Terminologie
+++	gehalte > interventiewaarde	sterk verontreinigd
++	interventiewaarde > gehalte > tussenwaarde	matig verontreinigd
+	tussenwaarde > gehalte > achtergrondwaarde	licht verontreinigd
-	gehalte < achtergrondwaarde	"schoon"

10 EVALUATIE VERONTREINIGINGSSITUATIE

10.1 Aard en oorzaak van de verontreiniging

De verontreiniging lijkt te relateren aan de aanwezige bijmengingen met koolas. In de in 1997 en 2007 uitgevoerde bodemonderzoeken [bron 7a en 7b] zijn in de bodem lichte bijmengingen met kooldeeltjes waargenomen, daarbij zijn alleen licht verhoogde gehalten aan zink aangetoond. Gezien het lokale karakter van de verontreiniging is niet eenduidig of de verontreiniging in 1997 (en 2007) al aanwezig was of dat de koolassen later in/op de bodem terecht zijn gekomen. Daarmee is ook niet eenduidig of de verontreiniging als een bestaande of een nieuwe verontreiniging moet worden beschouwd.

10.2 Omvang verontreiniging in de grond

De omvang van de verontreiniging is niet geheel in beeld, met name in noordelijke en oostelijke richting is de afperking van de verontreiniging nog niet afdoende. De verontreinigingssituatie is weergegeven in bijlage 2C. Een oppervlakte van circa 20 x 15 meter lijkt minimaal sterk verontreinigd. Bij een gemiddelde laagdikte van 0,4 meter bedraagt het verontreinigde bodemvolume daarmee minimaal 120 m^3.

10.3 Ernst van de verontreiniging

Omdat het volumecriterium van 25 m^3 boven interventiewaarde verontreinigde grond wordt overschreden, is conform de Wet bodembescherming sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

10.4 Spoedeisendheid

Als sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging moet op basis van een beoordeling van de actuele humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's worden bepaald of een bodemsanering met spoed dient te worden uitgevoerd. Deze beoordeling dient plaats te vinden aan de hand van het "saneringscriterium" zoals vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2009. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de webapplicatie Sanscrit (www.sanscrit.nl).

In eerste instantie dient een standaard risicobeoordeling te worden uitgevoerd. Indien daaruit geen onaanvaardbare risico's blijken, is een spoedige sanering niet noodzakelijk. Indien wel onaanvaardbare risico's blijken kan ervoor worden gekozen een locatiespecifieke risicobeoordeling uit te voeren. Daarvoor wordt meer gebruik gemaakt van metingen in plaats van berekeningen. Indien ook hieruit onaanvaardbare risico's blijken, dient een sanering met spoed te worden uitgevoerd.

Voor onderhavige verontreinigingssituatie is alleen een standaard risicobeoordeling uitgevoerd. Het rapport van de risicobepaling is opgenomen als bijlage 6. Aangezien nog niet de gehele verontreiniging in beeld is, kunnen ook de risico's en daarmee de spoedeisendheid niet bepaald worden. De beoordeling is uitgevoerd met de nu bekende gegevens.

De conclusie van de risicobeoordeling is dat er, uitgaande van de huidige bodemgebruiksvorm (plaatsen waar kinderen spelen), géén sprake is van actuele humane, ecologische of verspreidingsrisico's. Een bodemsanering hoeft op grond van de Wet bodembescherming niet met spoed te worden uitgevoerd.

11 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Gemeente Nijmegen, Afdeling Milieu, Bureau Bodem en Water is door Envita Nijmegen B.V. in februari en maart 2013 een verkennend en nader bodemonderzoek uitgevoerd aan de Staddijk in Nijmegen.

Aanleiding en doel
Aanleiding voor het onderzoek is de uitgifte van de grond en de geplande nieuwbouw op een deel van de onderzoekslocatie.

Het doel van het verkennend onderzoek is om middels het bepalen van de actuele bodemkwaliteit vast te stellen of de locatie geschikt is voor het beoogde gebruik.

Het doel van het nader bodemonderzoek is het bepalen van de omvang en daarmee de ernst van de verontreiniging(en) met zink in de grond op het zuidelijk deel van de onderzoekslocatie. Indien sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging zal middels het uitvoeren van een risico-evaluatie worden bepaald of een bodemsanering met spoed dient te worden uitgevoerd.

Wettelijk kader
Het onderzoek is uitgevoerd conform de vigerende wettelijke normen en protocollen en voldoet aan de Kwalibo-wetgeving. In afwijking op protocol is er geen (volledige) maaiveldinspectie uitgevoerd in verband met de begroeiing van de onderzoekslocatie.

Strategie
Verkennend bodemonderzoek NEN 5740
Op basis van de hypothese is de nieuwbouwlocatie en het overig deel van de onderzoekslocatie onderzocht conform de strategie voor een “onverdachte locatie” (ONV). In afwijking op deze strategie heeft ter plaatse van het overige terreindeel alleen onderzoek naar de bovengrond plaatsgevonden en zijn alle boringen tot 0,5 m -mv uitgevoerd. De peilbuizen op het overige terreindeel zijn komen te vervallen.

Naar aanleiding van de bodemvreemde bijmengingen ter plaatse van de voormalige grondbank heeft hier aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar de omvang en kwaliteit van de aanwezig puinlaag.

De grondwal is indicatief onderzocht, waarbij verspreid over de grondwal 40 steken zijn genomen en een mengmonster is samengesteld.

Verkennend bodemonderzoek asbest NEN 5707
Op basis van de hypothese wordt de deellocaties onderzocht conform de strategie “kleinschalig onverdachte locatie”. In aanvulling op de NEN 5707 worden van de geroerde bovengrond twee mengmonsters samengesteld en geanalyseerd op asbest.

Nader onderzoek
Verwacht werd dat de verontreiniging veroorzaakt werd door de bijmeningen met koolas. Derhalve is in het nader onderzoek de verontreiniging afgeperkt door boringen in cirkels om de vermoedelijke kern te plaatsen.

Resultaten verkennend onderzoek
In onderstaande tabel zijn de resultaten van het verkennend bodemonderzoek samengevat weergegeven.

Tabel 20: Samenvatting resultaten bodemonderzoek

Visuele waarnemingen	Overschrijding van de			
	Achtergrond-waarde / Streefwaarde	Tussenwaarde	Interventie-waarde	Lokale maximale waarde (LMW)
Nieuwbouwlocatie				
bovengrond (0 - 0,5 m -mv)				
geen bijzonderheden	-	-	-	-
ondergrond (0,5 - 2,0 m -mv)				
geen bijzonderheden	-	-	-	-
grondwater 2,0 - 3,0 m -mv)				
geen bijzonderheden	-	-	-	n.v.t.
vml locatie grondbank				
Volledig puin	cadmium, koper, kwik	-	-	cadmium, koper
Sporen kolen, matig puinhoudend	kwik, lood, PAK	-	-	lood, PAK
Zwak puinhoudend	-	-	-	-
overig deel locatie				
Matig koolashoudend, matig puinhoudend	cadmium, koper, lood, PAK	-	zink	barium, zink, koper, PAK
Matig puinhoudend	kwik, lood, zink	-	-	-
Sporen puin	-	-	-	-
geen bijzonderheden	kwik, nikkel	-	-	-
geen bijzonderheden	-	-	-	-

- = geen parameters in gehalten boven de betreffende toetsingswaarden aangetoond

Het materiaal in de grondwal voldoet indicatief aan Klasse Industrie (koper en PCB zijn de maatgevende parameters).

Uit de veldwaarnemingen blijkt dat de puinlaag op vrijwel het gehele deel waar de grondbank gevestigd was is aangetroffen. Aan de westzijde daarvan is een strook aanwezig waar de puinlaag niet is aangetroffen. De puinlaag is vanaf maaiveld aangetroffen, behalve bij boring 1005, hier ligt ca. 10 cm grond bovenop. De puinlaag heeft een dikte van 0,3 a 0,6 m. Gebaseerd op deze resultaten is er ca. 1.600 m^3 puin aanwezig. In de puinlaag zijn indicatief licht verhoogde gehalten aan cadmium, koper en kwik aangetoond, getoetst als zijnde bodem.

Resultaten nader onderzoek
De sterk verhoogde gehalten aan zink zijn vermoedelijk te relateren aan de bijmeningen met koolas. Het is onbekend wanneer deze koolas is aangebracht en vermengd geraakt met de bodem. De verontreiniging is met onderhavig onderzoek niet volledig afgeperkt, maar bevindt zich gezien de vermoedelijk oorzaak, waarschijnlijk niet dieper dan 1,0 m -mv. Op basis van de bekende gegevens is ingeschat dat tenminste 120 m^3 sterk verontreinigde grond aanwezig is en daarmee een geval van ernstige bodemverontreiniging. Op basis van de uitgevoerde risico-evaluatie hoeft een sanering niet met spoed te worden uitgevoerd.

Conclusies
Op basis van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat:
- ter plaatse van de nieuwbouwlocatie in de grond een gehalte aan asbest is aangetoond van 2,7 mg/kg d.s., er verder geen verhoogde gehalten of concentraties zijn aangetoond in de grond. In het grondwater is een lichte verontreiniging met barium aangetoond;

- formeel vormt het aantreffen van asbest aanleiding tot nader bodemonderzoek. Er wordt echter op basis van de resultaten van de aanvullend uitgevoerde analyses niet verwacht dat sprake is van een overschrijding van de interventiewaarde voor asbest;
- de grond van de grondwal indicatief valt in de klasse industrie (koper en PCB zijn maatgevend).
- ter plaatse van het zuidelijke terreindeel plaatselijk sterk verhoogd gehalten aan zink zijn aangetoond en licht verhoogde gehalten aan kwik, nikkel, cadmium, koper, lood en PAK.
- er sprake is van een zinkverontreiniging in de grond met een omvang van tenminste 120 m^3. De verontreiniging is nog niet afdoende afgeperkt;
- er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- een bodemsanering niet met spoed hoeft te worden uitgevoerd.

Aanbevelingen
Voor de nieuwbouwlocatie vormen de resultaten, afgezien van de formele noodzaak tot uitvoering van een nader bodemonderzoek asbest (zie conclusies), geen belemmering voor het realiseren van de nieuwbouw.

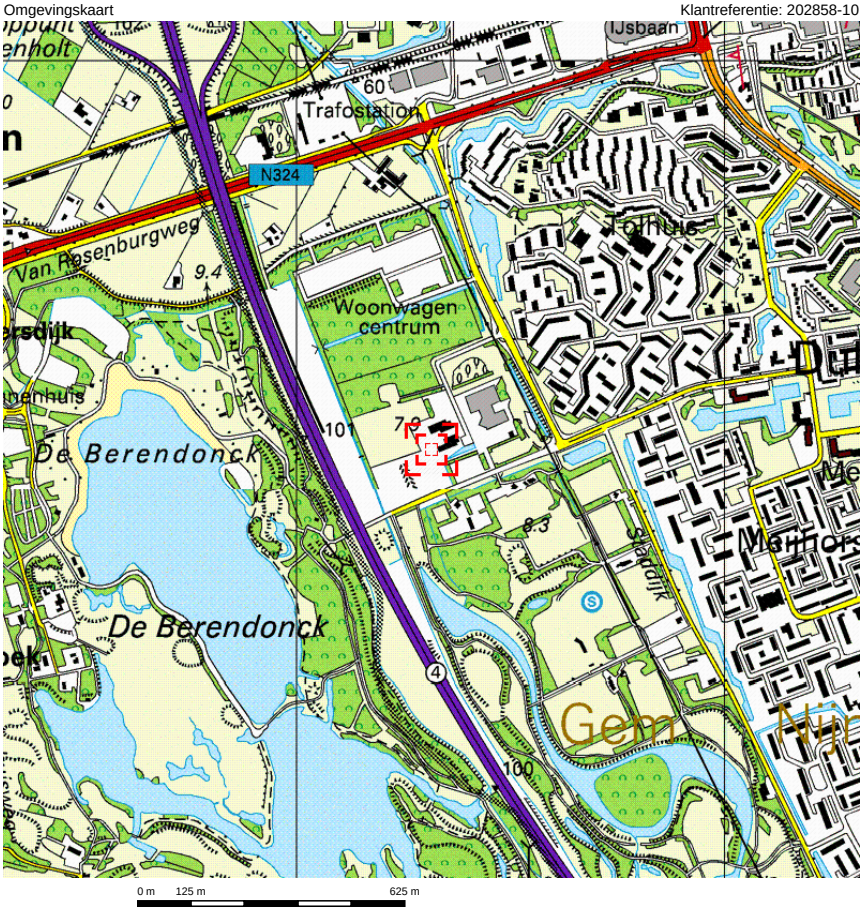
Op het zuidelijk terreindeel is sprake van een ernstige verontreiniging met zink, gerelateerd aan (matige tot sterke) bijmengingen met koolas. De omvang van deze verontreiniging is nog niet afdoende in beeld gebracht. Aanbevolen wordt om met name in noordelijke en oostelijke richting het onderzoek nog uit te breiden. Grondwerkzaamheden zijn hier niet toegestaan zonder daarvan voorafgaand melding te doen aan het bevoegd gezag Wet bodembescherming, de gemeente Nijmegen, in de vorm van een BUS-melding of een saneringsplan.

In het kader van kostenefficiëntie adviseren wij om vrijkomende grond zoveel mogelijk binnen de onderzoekslocatie te hergebruiken. Indien grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het “meldpunt bodemkwaliteit” van Agentschap NL. In bepaalde gemeenten kan daarnaast op grond van overgangsbeleid nog grond worden toegepast op basis van de Ministeriële vrijstellingsregeling grondverzet. Deze toepassingen moeten rechtstreeks aan de betreffende gemeente worden gemeld.

BIJLAGE 1

Regionale ligging onderzoekslocatie

Omgevingskaart Klantreferentie: 202858-10

0 m 125 m 625 m

Deze kaart is noordgericht. Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object HATERT E 295
Streekweg 22, 6537 TP NIJMEGEN

© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

bebouwd gebied
a huizenblok, groot gebouw
b huizen
c hoogbouw
d kas

wegen
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
wandelgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
weg in ontwerp
viaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

spoorwegen
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: dubbelspoor
spoorweg: driesporig
spoorweg: viersporig
a station b laadperron
tram
a metro bovengronds b metrostation

hydrografie
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b brug
c vonder d koedam
a grondduiker b stuw
c duiker d sluis

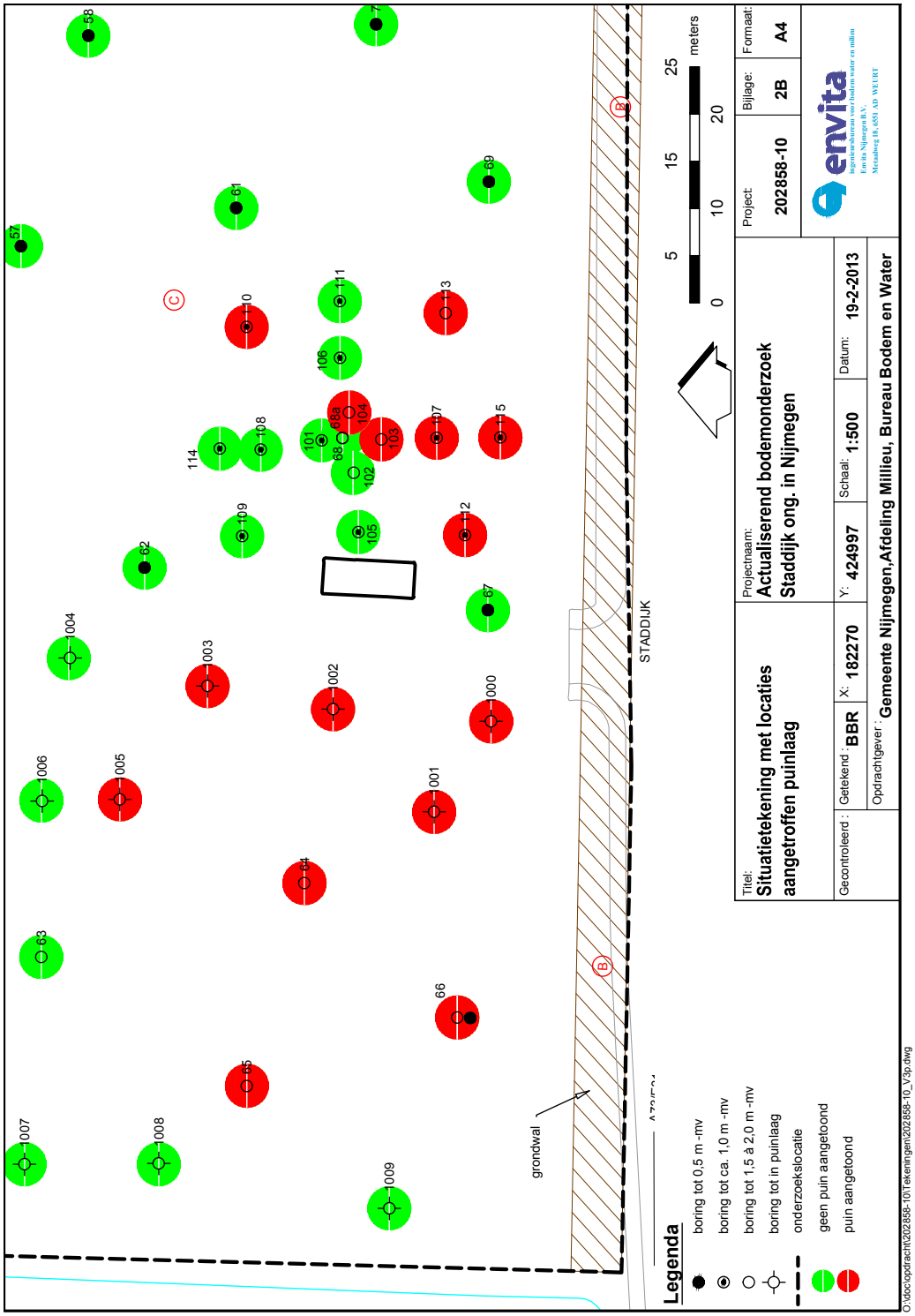
bodemgebruik
a weide met sloten
b bouwland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f weide met populieren
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m dras en riet
n heg en houtwal

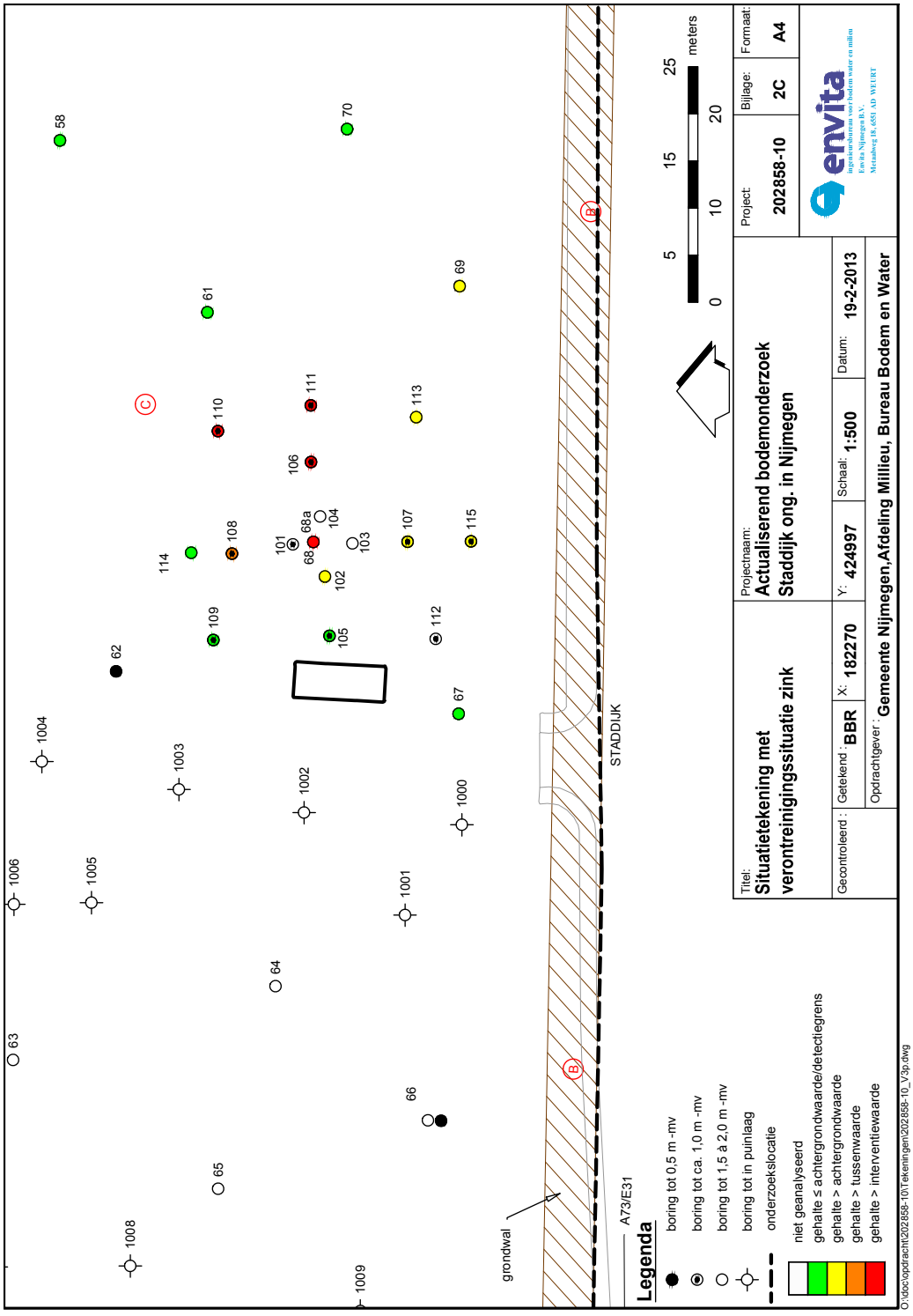
overige symbolen
a kerk, moskee
b toren, hoge koepel
c kerk, moskee met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis b postkantoor
c politiebureau d wegwijzer
a kapel b kruis
c vlampijp d telescoop
a windmolen b watermolen
c windmolentje d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed b monument
c poldergemaal
a begraafplaats
b boom c paal
d opslagtank
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

BIJLAGE 2

A) Tekening met situering boringen, peilbuis en proefgaten
B)Tekening met locaties aangetroffen puinlaag
C) Tekening met verontreinigingssituatie zink in grond

STREEKWEG
STREEKWEG
STADDIJK
A73/E31
Legenda
boring tot 0,5 m -mv
boring tot ca. 1,0 m -mv
boring tot 1,5 à 2,0 m -mv
boring tot in puinlaag
proefgat
peilbuis
deellocatie
grondwal
onderzoekslocatie
toekomstige nieuwbouw
10 30 50
meters
0 20 40
Titel:
Situatietekening met locaties proefgaten, boringen en peilbuis
Projectnaam:
Verkennend bodemonderzoek Staddijk ong. in Nijmegen
Project: 202858-10
Bijlage: 2A
Formaat: A3
Gecontroleerd :
Getekend : JWE
X: 182250
Y: 425110
Schaal: 1:1000
Datum: 01-02-2013
Opdrachtgever : Gemeente Nijmegen, Afdeling Milieu, Bureau Bodem en Water
envita
O:\doc\opdracht\202858-10\Tekeningen\202858-10_V3p.dwg

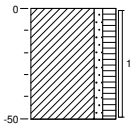

Legenda
boring tot 0,5 m -mv
boring tot ca. 1,0 m -mv
boring tot 1,5 à 2,0 m -mv
boring tot in puinlaag
onderzoekslocatie
geen puin aangetoond
puin aangetoond
grondwal
STADDIJK
0 5 10 15 20 25 meters
Titel:
Situatietekening met locaties aangetroffen puinlaag
Projectnaam:
Actualiserend bodemonderzoek
Staddijk ong. in Nijmegen
Project: 202858-10
Bijlage: 2B
Formaat: A4
Gecontroleerd :
Getekend : BBR
X: 182270
Y: 424997
Schaal: 1:500
Datum: 19-2-2013
Opdrachtgever : Gemeente Nijmegen,Afdeling Millieu, Bureau Bodem en Water
envita
ingenieursbureau voor bodem water en milieu
Envita Nijmegen B.V.
Metaalweg 18, 6551 AD WEURT
O:\doc\opdracht\202858-10\Tekeningen\202858-10_V3p.dwg

Legenda
boring tot 0,5 m -mv
boring tot ca. 1,0 m -mv
boring tot 1,5 à 2,0 m -mv
boring tot in puinlaag
onderzoekslocatie
niet geanalyseerd
gehalte ≤ achtergrondwaarde/detectiegrens
gehalte > achtergrondwaarde
gehalte > tussenwaarde
gehalte > interventiewaarde
grondwal
A73/E31
STADDIJK
0 5 10 15 20 25 meters
Titel:
Situatietekening met verontreinigingssituatie zink
Projectnaam:
Actualiserend bodemonderzoek Staddijk ong. in Nijmegen
Project: 202858-10
Bijlage: 2C
Formaat: A4
Gecontroleerd :
Getekend : BBR
X: 182270
Y: 424997
Schaal: 1:500
Datum: 19-2-2013
Opdrachtgever : Gemeente Nijmegen,Afdeling Millieu, Bureau Bodem en Water
envita
O:\ddoc\opdracht\202858-10\Tekeningen\202858-10_V3p.dwg

BIJLAGE 3

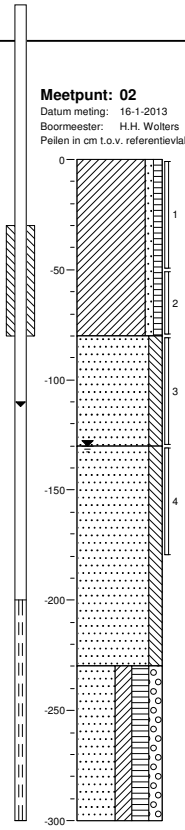
Bodemprofielbeschrijvingen

Meetpunt: 01
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

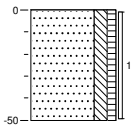
0 bosgrond
Klei, zwak zandig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 02
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

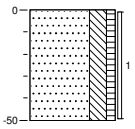
0 bosgrond
Klei, zwak zandig, zwak humeus, oranjebruin
80
Zand, matig fijn, matig siltig, lichtbruin
130
Zand, matig fijn, matig siltig, donkergrijs
230
Zand, matig grof, kleiïg, sterk humeus, matig grindig, donkergrijs
300

Meetpunt: 03
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, beigebruin
50

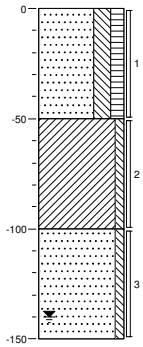
Meetpunt: 04
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 gras
Zand, matig fijn, sterk siltig, zwak humeus, beigebruin
50

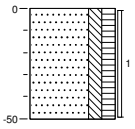
Projectlocatie: Staddijk Nijmegen	Projectcode: 202858-10	envita
Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen	Pagina: 1 / 16	

Meetpunt: 05
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

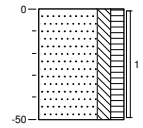
0 bosgrond
Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, donkerbruin
50
Klei, zwak siltig, lichtbruin
100
Zand, matig fijn, zwak siltig, donkergrijs
150

Meetpunt: 06
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

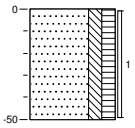
0 bosgrond
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 07
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

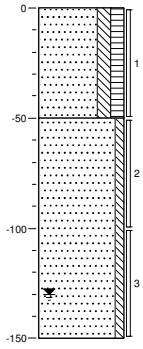
0 bosgrond
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 08
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

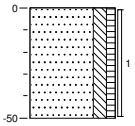
0 bosgrond
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 09
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

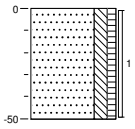
0 bosgrond
Zand, zeer fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50
Zand, matig grof, zwak siltig, lichtbruin
150

Meetpunt: 10
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

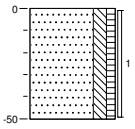
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, beigebruin
50

Meetpunt: 11
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

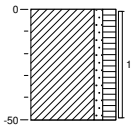
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, beigebruin
50

Meetpunt: 12
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

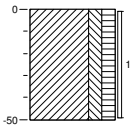
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, beigebruin
50

Meetpunt: 13
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

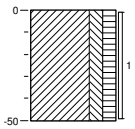
0 bosgrond
Klei, zwak zandig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 14
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

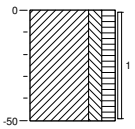
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 15
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

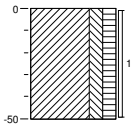
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 16
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

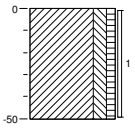
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 17
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

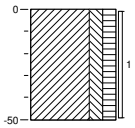
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 18
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

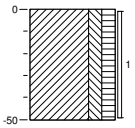
0 gras
Klei, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 19
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

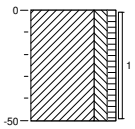
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 20
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

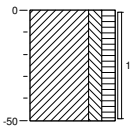
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 21
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

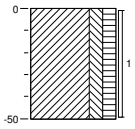
0 gras
Klei, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 22
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

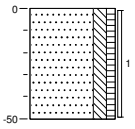
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 23
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

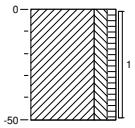
0 gras
Klei, matig siltig, matig humeus, donker bruinoranje
50

Meetpunt: 24
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

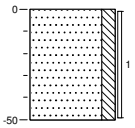
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 25
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

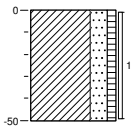
0 gras
Klei, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 26
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

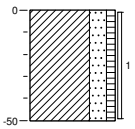
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 27
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

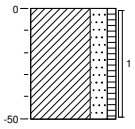
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 28
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

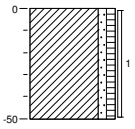
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 29
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

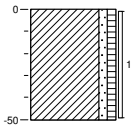
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 30
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

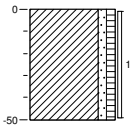
0 braak
Klei, zwak zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 31
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

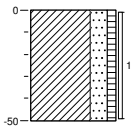
0 braak
Klei, zwak zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 32
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

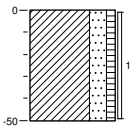
0 braak
Klei, zwak zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 33
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

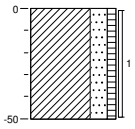
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 34
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

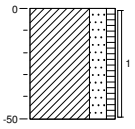
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, bruinoranje
50

Meetpunt: 35
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

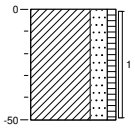
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 36
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

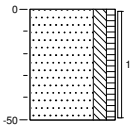
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 37
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

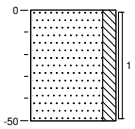
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 38
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

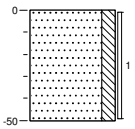
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 39
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

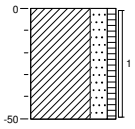
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 40
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

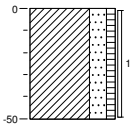
0 gras
Zand, matig fijn, matig siltig, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 41
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

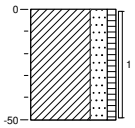
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, bruinoranje
50

Meetpunt: 42
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

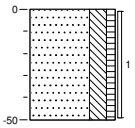
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, bruinoranje
50

Meetpunt: 43
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

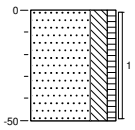
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, bruinoranje
50

Meetpunt: 44
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

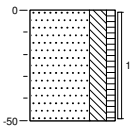
0 braak
Zand, matig fijn, sterk siltig, zwak humeus, oranjebruin
50

Meetpunt: 45
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

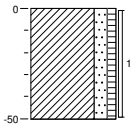
0 braak
Zand, matig fijn, sterk siltig, zwak humeus, sporen koolas, oranjebruin
50

Meetpunt: 46
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

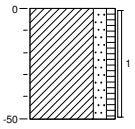
0 braak
Zand, matig fijn, sterk siltig, zwak humeus, donkerbruin
50

Meetpunt: 47
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

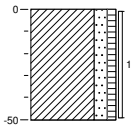
0 braak
Klei, matig zandig, zwak humeus, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 48
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

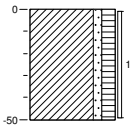
0 braak
Klei, matig zandig, zwak humeus, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 49
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

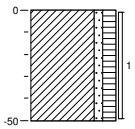
0 braak
Klei, matig zandig, zwak humeus, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 50
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

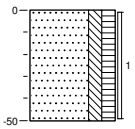
0 braak
Klei, zwak zandig, matig humeus, donker grijsbruin
50

Meetpunt: 51
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Klei, zwak zandig, matig humeus, donker grijsbruin
50

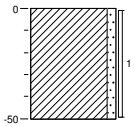
Meetpunt: 52
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, donker grijsbruin
50

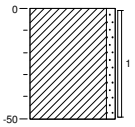
Projectlocatie: Staddijk Nijmegen	Projectcode: 202858-10	envita
Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen	Pagina: 9 / 16	

Meetpunt: 53
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

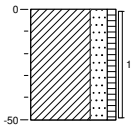
0 bosgrond
Klei, zwak zandig, bruinoranje
50

Meetpunt: 54
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

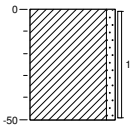
0 bosgrond
Klei, zwak zandig, bruinoranje
50

Meetpunt: 55
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

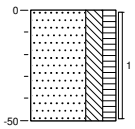
0 braak
Klei, sterk zandig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker oranjebruin
50

Meetpunt: 56
Datum meting: 15-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

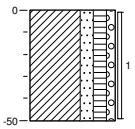
0 bosgrond
Klei, zwak zandig, bruinoranje
50

Meetpunt: 57
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

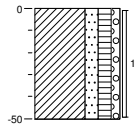
0 braak
Zand, matig fijn, sterk siltig, matig humeus, donker grijsbruin
50

Meetpunt: 58
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

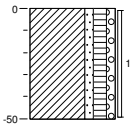
0 braak
Klei, matig zandig, matig humeus, zwak grindig, donker grijsbruin
50

Meetpunt: 59
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

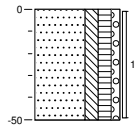
0 braak
Klei, matig zandig, matig humeus, zwak grindig, donker grijsbruin
50

Meetpunt: 60
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

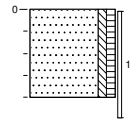
0 braak
Klei, zwak zandig, matig humeus, zwak grindig, donker grijsbruin
50

Meetpunt: 61
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

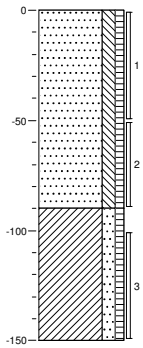
0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, zwak grindig, sporen puin, donker zwartbruin
50

Meetpunt: 62
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

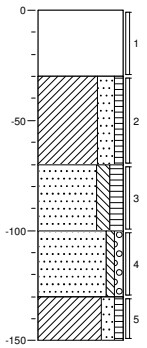
0 braak
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, donkerbruin
40

Meetpunt: 63
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, donker geelbruin
90
Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
150

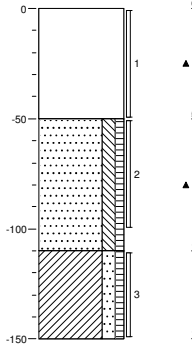
Meetpunt: 64
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Volledig puin
30
Klei, sterk zandig, zwak humeus, grijsoranje
70
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, sporen kolen, donkerbruin
100
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, lichtgrijs
130
Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
150

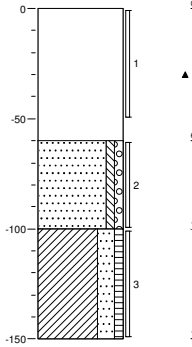
Projectlocatie: Staddijk Nijmegen	Projectcode: 202858-10	envita
Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen	Pagina: 11 / 16	

Meetpunt: 65
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

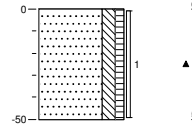
0 braak
Volledig puin
50
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, zwak puinhoudend, donker geelbruin
110
Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
150

Meetpunt: 66
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

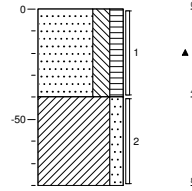
0 braak
Volledig puin
60
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, grijsgeel
100
Klei, sterk zandig, zwak humeus, bruingrijs
150

Meetpunt: 67
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

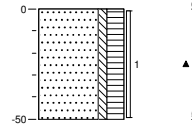
0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, sporen puin, lichtbruin
50

Meetpunt: 68
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

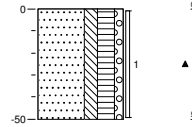
0 braak
Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, matig koolashoudend, matig puinhoudend, donkerbruin
40
Klei, matig zandig, licht grijsbruin
80

Meetpunt: 69
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

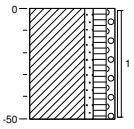
0 braak
Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk humeus, matig puinhoudend, donker zwartbruin
50

Meetpunt: 70
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

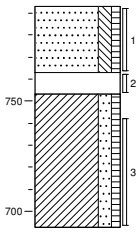
0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, sterk humeus, zwak grindig, sporen puin, donker zwartbruin
50

Meetpunt: 71
Datum meting: 16-1-2013
Boormeester: H.H. Wolters
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

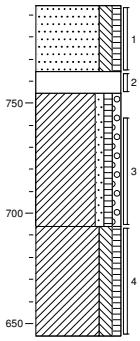
0 braak
Klei, zwak zandig, matig humeus, zwak grindig, donker grijsbruin
50

Meetpunt: 101
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

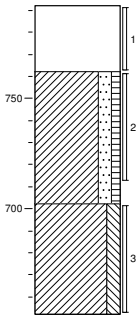
0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, lichtbruin
30
40 Volledig kolen, zwart
Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
100

Meetpunt: 102
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, lichtbruin
30
40 Volledig kolen, zwart
Klei, zwak zandig, zwak humeus, zwak grindig, sporen kolen, bruingrijs
100
Klei, matig siltig, zwak humeus, bruingrijs
150

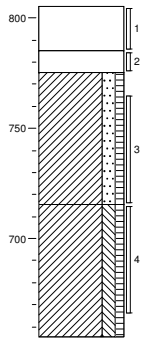
Meetpunt: 103
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Volledig puin
30
Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen puin, sporen kolen, bruingrijs
90
Klei, matig siltig, bruingrijs
140

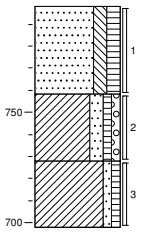
Projectlocatie: Staddijk Nijmegen	Projectcode: 202858-10	envita
Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen	Pagina: 13 / 16	

Meetpunt: 104
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

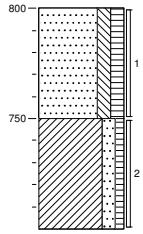
0	braak
	Volledig puin
20	
30	Volledig kolen, zwart
	Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak koolhoudend, zwak houthoudend, bruingrijs
90	
	Klei, matig siltig, zwak humeus, bruingrijs
150	

Meetpunt: 105
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

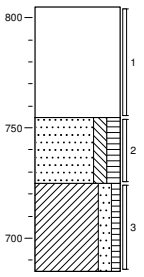
0	braak
	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen puin, donkerbruin
40	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, zwak grindig, bruingrijs
70	
	Klei, zwak zandig, zwak humeus, bruingrijs
100	

Meetpunt: 106
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

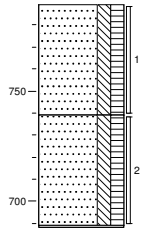
0	braak
	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, zwak puinhoudend, sterk koolhoudend, donker zwartbruin
50	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
100	

Meetpunt: 107
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

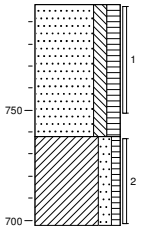
0	braak
	Volledig puin
50	
	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, sterk koolhoudend, zwak puinhoudend, donker zwartbruin
80	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
120	

Meetpunt: 108
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0	braak
	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, donkerbruin
50	
	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, matig koolhoudend, donkergrijs
101	
	Gestaakt

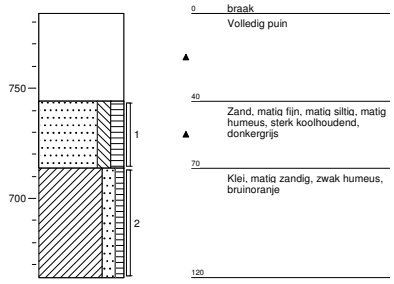
Meetpunt: 109
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

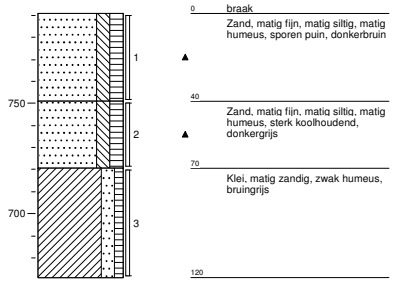
0	braak
	Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen puin, donkerbruin
60	
	Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
100	

Projectlocatie: Staddijk Nijmegen	Projectcode: 202858-10	envita
Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen	Pagina: 14 / 16	

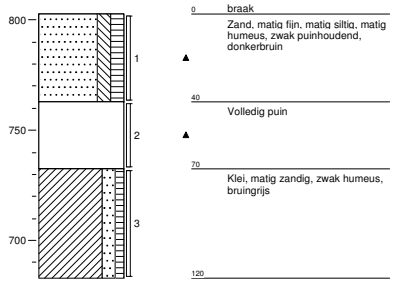
Meetpunt: 110
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

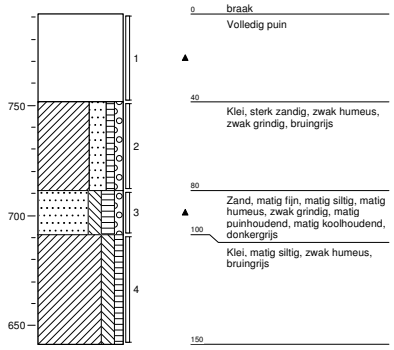
Meetpunt: 111
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

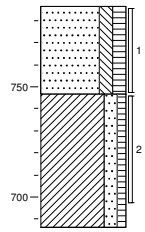
Meetpunt: 112
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

Meetpunt: 113
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

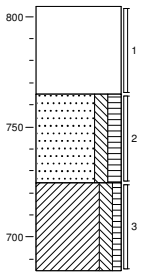

Meetpunt: 114
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

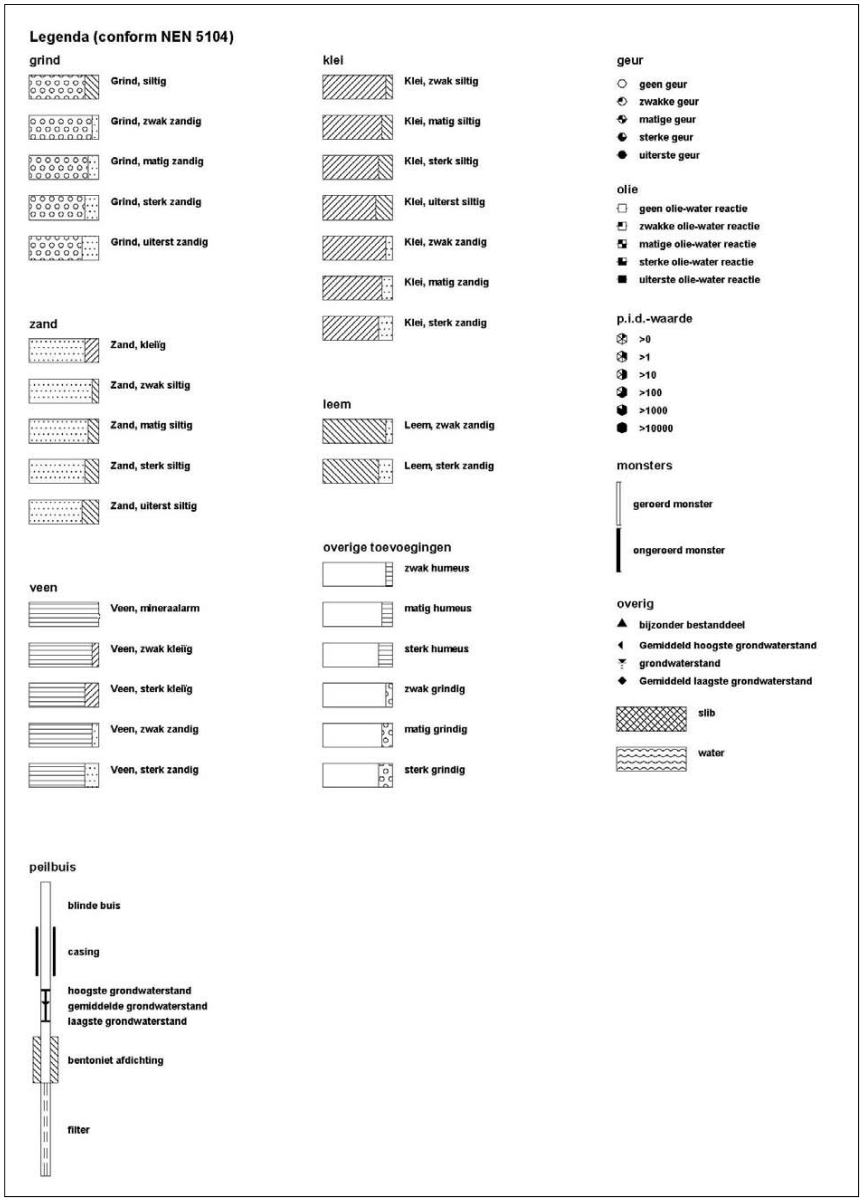

0 braak
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen puin, donkerbruin
40
Klei, matig zandig, zwak humeus, bruingrijs
100

Meetpunt: 115
Datum meting: 8-2-2013
Boormeester: F. Regeling
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
Volledig puin
40
Zand, matig fijn, matig siltig, matig humeus, matig puinhoudend, sterk koolhoudend, donkergrijs
80
Klei, matig siltig, zwak humeus, bruingrijs
120

Legenda (conform NEN 5104)
grind
Grind, siltig
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig
zand
Zand, kleïg
Zand, zwak siltig
Zand, matig siltig
Zand, sterk siltig
Zand, uiterst siltig
veen
Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleïg
Veen, sterk kleïg
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig
peilbuis
blinde buis
casing
hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand
bentoniet afdichting
filter
klei
Klei, zwak siltig
Klei, matig siltig
Klei, sterk siltig
Klei, uiterst siltig
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig
leem
Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig
overige toevoegingen
zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig
geur
geen geur
zwakke geur
matige geur
sterke geur
uiterste geur
olie
geen olie-water reactie
zwakke olie-water reactie
matige olie-water reactie
sterke olie-water reactie
uiterste olie-water reactie
p.i.d.-waarde
>0
>1
>10
>100
>1000
>10000
monsters
geroerd monster
ongeroerd monster
overig
bijzonder bestanddeel
Gemiddeld hoogste grondwaterstand
grondwaterstand
Gemiddeld laagste grondwaterstand
slib
water

BIJLAGE 4

Analysecertificaten

Envita Nijmegen B.V.
T.a.v. J. Spekreijse
Postbus 1
6550 ZG NIJMEGEN

Analysecertificaat

Datum: 24-01-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer	2013006428
Uw projectnummer	202858-10
Uw projectnaam	nijmegen
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	18-01-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006428/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	18-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-01-2013/11:28
Datum monstername	15-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	1/6
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
Q	Verkleinen brekermolen (cryogeen)					Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	76.8	76.7	77.3	85.0	86.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.7	4.2	5.1	3.3	2.4
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	94.6	94.3	94.0	95.9	97.4
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	25.1	20.8	12.8	11.4	3.1
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	150	150	150	320	72
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.17	0.26	0.32	0.48	0.36
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	11	8.6	9.1	8.2	4.9
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	11	11	11	38	33
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.086	0.10	0.15	0.064	0.14
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	23	23	19	13
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	25	26	28	50	39
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	54	61	70	460	64
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	6.2	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<12	<12	<12	<12	<12
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	7.0	<6.0	<6.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<38	<38	<38	<38	<38
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	mm1	7352411
2	mm9	7352412
3	mm10	7352413
4	68-1	7352414
5	grondwal-1	7352415

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006428/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	18-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-01-2013/11:28
Datum monstername	15-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	2/6
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0011
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0011
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0057
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.12	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	1.2	0.12
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.41	0.067
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.94	0.29
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.37	0.16
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.34	0.19
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.14	0.096
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.25	0.18
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.18	0.14
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.19	0.17
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]	0.35 [1)]	4.2	1.4

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	mm1	7352411
2	mm9	7352412
3	mm10	7352413
4	68-1	7352414
5	grondwal-1	7352415

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006428/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	18-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-01-2013/11:28
Datum monstername	15-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	3/6
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	6	7	8	9	10
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
Q	Verkleinen brekermolen (cryogeen)					Uitgevoerd	
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	86.2	84.5	84.0	77.8	77.1
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.6	<0.5	3.9	4.8	4.1
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	97.1	99.2	95.7	94.7	94.6
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3.7	4.6	5.3	6.8	19.5
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	32	24	48	48	150
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.19	<0.17	0.30	0.32	0.37
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<4.3	<4.3	<4.3	4.4	8.3
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	6.8	<5.0	14	13	11
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.14	0.076	0.11
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7.6	11	9.0	10	22
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	14	<13	49	32	37
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	33	<17	79	65	67
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<12	<12	<12	<12	<12
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	16	<6.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	7.9	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<38	<38	<38	<38	<38
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
6	mm2	7352416
7	mm3	7352417
8	mm4	7352418
9	mm5	7352419
10	mm6	7352420

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006428/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	18-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-01-2013/11:28
Datum monstername	15-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	4/6
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	6	7	8	9	10
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0013	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	0.0021	0.0014	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	0.0063	0.0062	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.13	0.079	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.33	0.27	0.059
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.19	0.21	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.22	0.24	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.10	0.12	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.18	0.18	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	0.15	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.17	0.19	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]	1.4	1.5	0.37

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
6	mm2	7352416
7	mm3	7352417
8	mm4	7352418
9	mm5	7352419
10	mm6	7352420

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006428/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	18-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-01-2013/11:28
Datum monstername	15-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	5/6
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	11	12
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	84.4	78.0
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.2	5.3
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	96.4	93.6
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	6.8	15.4
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	43	130
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.22	0.39
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<4.3	6.7
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	7.0	14
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.090
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	9.5	19
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	17	31
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	40	63
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	6.2	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<12	<12
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<38	<38
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
11	mm7	7352421
12	mm8	7352422

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | analytico

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006428/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	18-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	24-01-2013/11:28
Datum monstername	15-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	6/6
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	11	12
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 [1)]	0.35 [1)]

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
11	mm7	7352421
12	mm8	7352422

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.
JK

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013006428/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7352411	13	1	0	50	0530617543	mm1
7352411	01	1	0	50	0530617554	
7352411	02	1	0	50	0530617583	
7352412	22	1	0	50	0530617542	mm9
7352412	23	1	0	50	0530617548	
7352412	27	1	0	50	0530617609	
7352412	30	1	0	50	0530617610	
7352412	31	1	0	50	0530677223	
7352412	32	1	0	50	0530617483	
7352413	14	1	0	50	0530677220	mm10
7352413	17	1	0	50	0530677212	
7352413	18	1	0	50	0530617570	
7352413	19	1	0	50	0530617546	
7352413	20	1	0	50	0530617545	
7352414	68	1	0	40	0530617055	68-1
7352415	grondwal	1	0	80	0530618178	grondwal-1
7352416	03	1	0	50	0530617693	mm2
7352416	05	1	0	50	0530103855	
7352416	07	1	0	50	0530617580	
7352416	08	1	0	50	0530617577	
7352416	09	1	0	50	0530617582	
7352416	11	1	0	50	0530617694	
7352417	09	2	50	100	0530617673	mm3
7352417	02	3	80	130	0530617575	
7352417	05	3	100	150	0530617553	
7352417	02	4	130	180	0530617584	
7352418	52	1	0	50	0530617053	mm4
7352418	62	1	0	50	0530617052	
7352418	69	1	0	50	0530617049	
7352419	61	1	0	50	0530617050	mm5
7352419	67	1	0	50	0530617054	
7352419	70	1	0	50	0530617047	
7352420	51	1	0	50	0530617058	mm6
7352420	53	1	0	50	0530617482	
7352420	56	1	0	50	0530617488	
7352420	58	1	0	50	0530617671	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013006428/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7352420	60	1	0	50	0530617540	mm6
7352420	71	1	0	50	0530617046	
7352421	38	1	0	50	0530617550	mm7
7352421	39	1	0	50	0530617612	
7352421	40	1	0	50	0530617390	
7352421	44	1	0	50	0530617484	
7352421	46	1	0	50	0530617404	
7352422	33	1	0	50	0530677215	mm8
7352422	35	1	0	50	0530677221	
7352422	36	1	0	50	0530677217	
7352422	37	1	0	50	0530617611	
7352422	41	1	0	50	0530617480	
7352422	43	1	0	50	0530617487	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013006428/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013006428/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Vermaling (cryogeen, <=1 kg,verkleinen brekermolen)	W0106	Crushen	Cf. NVN 7313
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Envita Nijmegen B.V.
T.a.v. J. Spekreijse
Postbus 1
6550 ZG NIJMEGEN

Analysecertificaat

Datum: 23-01-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer	2013006429
Uw projectnummer	202858-10
Uw projectnaam	nijmegen
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	18-01-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013006429/1
Uw projectnaam	nijmegen	Startdatum	21-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	23-01-2013/14:30
Datum monstername	16-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	H.H. Wolters	Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Asbesthoudende grond		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Bodemkundige analyses			
Q	Droge stof	% (m/m)	88.0	81.0
	Uitbesteed onderzoek			
	In behandeling genomen hoeveelheid	kg	11.2 [1)]	10.6 [1)]
	Asbest fractie <0,5mm	mg	0.0	0.0
	Asbest fractie 0,5-1mm	mg	0.0	0.0
	Asbest fractie 1-2mm	mg	26.6	0.0
	Asbest fractie 2-4mm	mg	0.0	0.0
	Asbest fractie 4-8mm	mg	0.0	0.0
	Asbest fractie 8-16mm	mg	0.0	0.0
	Asbest fractie >16mm	mg	0.0	0.0
	Asbest (som)	mg	26.6	0.0
	Gemeten Asbestconcentratie	mg/kg ds	2.7	<2.0
	Asbest in grond (gewogen NEN 5707)	mg/kg ds	2.7	0
	Gemeten concentratie (OG)	mg/kg ds	<1.0	0
	Gemeten concentratie (BG)	mg/kg ds	8.8	0
	Gemeten concentratie Crocidoliet	mg/kg ds	0	0
	Concentratie Crocidoliet (OG)	mg/kg ds	0	0
	Concentratie Crocidoliet (BG)	mg/kg ds	0	0
	Gemeten concentratie Amosiet	mg/kg ds	0	0
	Concentratie Amosiet (OG)	mg/kg ds	0	0
	Concentratie Amosiet (BG)	mg/kg ds	0	0
	Gemeten concentratie Chrysotiel	mg/kg ds	2.7	0
	Concentratie Chrysotiel (OG)	mg/kg ds	0.92	0
	Concentratie Chrysotiel (BG)	mg/kg ds	8.8	0
	Totaal asbest hechtgebonden	mg/kg ds	2.7	0
	Totaal asbest niet hechtgebonden	mg/kg ds	0	0

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	MM 2 asbest-1	7352423
2	MM1 asbest-1	7352424

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd. JK

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013006429/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7352423	MM 2 asbest	1	0	50	R009020336	MM 2 asbest-1
7352424	MM1 asbest	1	0	50	R009020337	MM1 asbest-1

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013006429/1

Opmerking 1)
Deze bepaling is uitgevoerd onder de accreditatie van L192.
Het originele certificaat van dit asbestonderzoek is op verzoek verkrijgbaar.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013006429/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Droge stof RPS	AV.008	Microscopie	Cf. NEN 5709/5896
Asbest RPS grond (NEN5707) (uitb.)	AV.008	Microscopie	Cf. NEN 5709/5896

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Envita Nijmegen B.V.
T.a.v. J. Spekreijse
Postbus 1
6550 ZG NIJMEGEN

Analysecertificaat

Datum: 25-01-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer	2013008521
Uw projectnummer	202858-10
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	23-01-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013008521/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	23-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	25-01-2013/16:12
Datum monstername	23-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	L.M. van der Meul	Pagina	1/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
	Metalen		
S	Barium (Ba)	µg/L	70
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.80
S	Kobalt (Co)	µg/L	<5.0
S	Koper (Cu)	µg/L	<15
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<3.6
S	Nikkel (Ni)	µg/L	<15
S	Lood (Pb)	µg/L	<15
S	Zink (Zn)	µg/L	<60
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen		
S	Benzeen	µg/L	<0.20
S	Tolueen	µg/L	<0.30
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.30
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 [1)]
	BTEX (som)	µg/L	<1.1
S	Naftaleen	µg/L	<0.050
S	Styreen	µg/L	<0.30
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.60
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.60
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.60
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.60
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	02-1-1	7359217

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | analytico

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013008521/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	23-01-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	25-01-2013/16:12
Datum monstername	23-01-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	L.M. van der Meul	Pagina	2/2
Monstermatrix	Water; Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<3.2
S	Tribroommethaan	µg/L	<2.0
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,2-Dichlooretheen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 [1)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.25
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.25
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.25
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.52
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	39
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	21
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<16
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<31
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<15
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<15
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<100

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	02-1-1	7359217

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013008521/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7359217	02	3	200	300	0800230635	02-1-1
7359217	02	1	200	300	0680016041	
7359217	02	2	200	300	0680016035	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013008521/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013008521/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	Cf. pb 3110-3 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
VOCL (11)	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
tribroommethaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
CKW : Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
CKW : 1,1-Dichlooretheen HS	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,1-dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
1,3-dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-1
DiChlprop. som AS300	W0254	HS-GC-MS	Cf. pb 3130-2 en gw. NEN EN ISO 15680
Minerale Olie (GC)	W0215	LVI-GC-FID	Cf. pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Envita Nijmegen B.V.
T.a.v. I. Leeftink
Postbus 1
6550 ZG NIJMEGEN

Analysecertificaat

Datum: 12-02-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer	2013015940
Uw projectnummer	202858-10
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	08-02-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013015940/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	08-02-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-02-2013/16:46
Datum monstername	08-02-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	F. Regeling	Pagina	1/3
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
Q	Verkleinen brekermolen (cryogeen)		Uitgevoerd				
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	72.6	85.5	90.7	89.9	81.5
S	Organische stof	% (m/m) ds	12.2	3.4	1.7	0.8	3.6
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	87.4	96.6	98.1	98.9	96.0
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	6.2	<2.0	2.8	4.6	5.3
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds			47	25	
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds			<0.17	<0.17	
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds			<4.3	<4.3	
S	Koper (Cu)	mg/kg ds			18	14	
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds			0.17	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds			<1.5	<1.5	
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds			8.9	8.2	
S	Lood (Pb)	mg/kg ds			76	16	
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	390	82	59	43	180
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds			<3.0	<3.0	
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds			<5.0	<5.0	
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds			<6.0	<6.0	
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds			<12	<12	
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds			<6.0	<6.0	
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds			<6.0	<6.0	
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds			<38	<38	
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	
S	PCB 52	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	
S	PCB 101	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	108-2	7386466
2	111-1	7386467
3	mm12	7386468
4	mm13	7386469
5	mm14	7386470

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013015940/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	08-02-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-02-2013/16:46
Datum monstername	08-02-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	F. Regeling	Pagina	2/3
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	PCB 118	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	
S	PCB 138	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	
S	PCB 153	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	
S	PCB 180	mg/kg ds			<0.0010	<0.0010	
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds			0.0049 [1)]	0.0049 [1)]	
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds			<0.050	<0.050	
S	Fenanthreen	mg/kg ds			0.45	<0.050	
S	Anthraceen	mg/kg ds			0.20	<0.050	
S	Fluorantheen	mg/kg ds			1.1	0.095	
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds			0.62	0.063	
S	Chryseen	mg/kg ds			0.62	0.080	
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds			0.25	<0.050	
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds			0.46	<0.050	
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds			0.28	<0.050	
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds			0.36	<0.050	
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds			4.4	0.48	

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	108-2	7386466
2	111-1	7386467
3	mm12	7386468
4	mm13	7386469
5	mm14	7386470

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013015940/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	08-02-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-02-2013/16:46
Datum monstername	08-02-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	F. Regeling	Pagina	3/3
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	6	7	8
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	87.9	72.2	80.7
S	Organische stof	% (m/m) ds	2.2	11.6	4.9
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	97.4	88.1	94.7
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	5.0	4.7	6.3
	Metalen				
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	67	940	160

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
6	mm15	7386471
7	mm16	7386472
8	mm17	7386473

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd. JV

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013015940/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7386466	108	2	50	100	0530617243	108-2
7386467	111	1	0	40	0530617245	111-1
7386468	63	1	0	50	0530617167	mm12
7386468	63	2	50	90	0530617224	
7386468	64	3	70	100	0530617217	
7386469	65	2	50	100	0530617219	mm13
7386469	66	2	60	100	0530617216	
7386469	64	4	100	130	0530617212	
7386470	101	1	0	30	0530617266	mm14
7386470	102	1	0	30	0530617264	
7386470	108	1	0	50	0530617241	
7386471	105	1	0	40	0530617267	mm15
7386471	109	1	0	50	0530617248	
7386471	114	1	0	40	0530617254	
7386472	106	1	0	50	0530617249	mm16
7386472	110	1	40	70	0530617244	
7386472	111	2	40	70	0530617252	
7386473	107	2	50	80	0530617246	mm17
7386473	115	2	40	80	0530618321	
7386473	113	3	80	100	0530618325	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013015940/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013015940/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Vermaling (cryogeen, <=1 kg,verkleinen brekermolen)	W0106	Crushen	Cf. NVN 7313
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Envita Nijmegen B.V.
T.a.v. I. Leeftink
Postbus 1
6550 ZG NIJMEGEN

Analysecertificaat

Datum: 12-02-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer	2013015945
Uw projectnummer	202858-10
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	08-02-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013015945/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	08-02-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-02-2013/16:23
Datum monstername	08-02-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	F. Regeling	Pagina	1/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	91.3
S	Organische stof	% (m/m) ds	0.9
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	98.4
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	8.9
	Metalen		
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	160
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.78
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	5.8
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	33
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.14
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	18
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	35
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	68
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	3.9
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<6.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<12
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<6.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<38
	Polychloorbifenylen, PCB		
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	mm11	7386485

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013015945/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	08-02-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	12-02-2013/16:23
Datum monstername	08-02-2013	Bijlage	A,B,C
Monsternemer	F. Regeling	Pagina	2/2
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 [1)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK		
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.13
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.26
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.13
S	Chryseen	mg/kg ds	0.16
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.070
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.11
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.10
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.12
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1.2

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	mm11	7386485

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Akkoord
Pr.coörd.

VA

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013015945/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7386485	64	1	0	30	0530617166	mm11
7386485	66	1	0	50	0530617218	
7386485	65	1	0	50	0530617222	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2013015945/1

Opmerking 1)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013015945/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (GC)	W0202	GC-FID	Cf. pb 3010-7 en cf. NEN 6978
Polychloorbifenylen (PCB)	W0271	GC-MS	Cf. pb 3010-8 en gw. NEN 6980
PAK (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. pb. 3010-6 en gw. NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Envita Nijmegen B.V.
T.a.v. J. Spekreijse
Postbus 1
6550 ZG NIJMEGEN

Analysecertificaat

Datum: 15-02-2013

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer	2013018313
Uw projectnummer	202858-10
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	14-02-2013

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Aanvullende informatie behorend bij dit analysecertificaat kunt U vinden in het overzicht "Specificaties Analysemethoden". Extra exemplaren zijn verkrijgbaar bij de afdeling Verkoop en Advies.

De grondmonsters worden tot 6 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 week voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

eurofins | analytico

Analysecertificaat

Uw projectnummer	202858-10	Certificaatnummer/Versie	2013018313/1
Uw projectnaam	Staddijk Nijmegen	Startdatum	14-02-2013
Uw ordernummer		Rapportagedatum	15-02-2013/07:33
Datum monstername	08-02-2013	Bijlage	A,C
Monsternemer	F. Regeling	Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond; Grond (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	76.5	77.7	71.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	11.3	10.2	18.0
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	88.2	89.3	81.5
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	7.0	7.0	8.0
	Metalen				
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	920	530	1100

Nr.	Monsteromschrijving	Analytico-nr.
1	106-1	7395663
2	110-1	7395664
3	111-2	7395665

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS 3000 erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

JV

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2013018313/1

Analytico-nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monsteromschrijving
7395663	106	1	0	50	0530617249	106-1
7395664	110	1	40	70	0530617244	110-1
7395665	111	2	40	70	0530617252	111-2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2013018313/1

Analyse	Methode	Techniek	Referentiemethode
Cryogeen malen AS3000	W0106	Voorbehandeling	Cf. AS3000
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. pb 3010-2 en Gw. NEN-ISO 11465
Organische stof/Gloeirest	W0109	Gravimetrie	Cf. pb 3010-3 en cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	W0173	Sedimentatie	Cf. pb 3010-4 en cf. NEN 5753
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	Cf. pb 3010-5 en cf. NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie 2011.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 44-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
VAT/BTW No. NL 8043.14.883.B01
KvK No. 09088623
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A

Eurofins Analytico B.V. is erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. LNE), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheden van Frankrijk en Luxemburg (MEV).

BIJLAGE 5

Overschrijdingstabellen

Tabel 1: Aangetroffen gehaltes in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Analysemonster		mm1		mm2		mm3		mm4	
Boring(en)		01, 02, 13		03, 05, 07, 08, 09, 11		02, 02, 05, 09		52, 62, 69	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50		0,50 - 1,80		0,00 - 0,50	
Humus (% ds)		3,7		2,6		0,50		3,9	
Lutum (% ds)		25		3,7		4,6		5,3	
METALEN									
kobalt	mg/kg ds	11	<AW	< 4,3	<d	< 4,3	<d	< 4,3	<d
nikkel	mg/kg ds	25	<AW	7,6	<AW	11	<AW	9	<AW
zink	mg/kg ds	54	<AW	33	<AW	< 17	<d	79	*
koper	mg/kg ds	11	<AW	6,8	<AW	< 5	<d	14	<AW
molybdeen	mg/kg ds	< 1,5	<d	< 1,5	<d	< 1,5	<d	< 1,5	<d
cadmium	mg/kg ds	0,17	<AW	0,19	<AW	< 0,17	<d	0,3	<AW
barium	mg/kg ds	150	--	32	--	24	--	48	--
lood	mg/kg ds	25	<AW	14	<AW	< 13	<d	49	*
kwik	mg/kg ds	0,086	<AW	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,14	*
PAK									
naftaleen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,18	--
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,1	--
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,17	--
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
fluorantheen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,33	--
chryseen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,22	--
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,19	--
anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
fenanthreen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	0,13	--
PAK	mg/kg ds	0,35	<d	0,35	<d	0,35	<d	1,4	<AW
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN									
PCB	mg/kg ds	0,0049	<d	0,0049	<d	0,0049	<d	0,0063	<AW
PCB 28	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 52	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 101	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 118	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 138	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 153	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	0,0021	--
PCB 180	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN									
minerale olie	mg/kg ds	< 38	<d	< 38	<d	< 38	<d	< 38	<d
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	< 3	--	< 3	--	< 3	--	< 3	--
minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	< 5	--	< 5	--	< 5	--	< 5	--
minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--	< 6	--
minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	< 12	--	< 12	--	< 12	--	< 12	--
minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--	< 6	--
minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--	< 6	--
OVERIG									
Droge stof	% m/m	76,8	--	86,2	--	84,5	--	84	--
cryogeen gemalen	-		--		--		--		--
gloeirest	% (m/m) ds	94,6	--	97,1	--	99,2	--	95,7	--

Tabel 2: Aangetroffen gehaltes in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Analysemonster		mm5		mm6		mm7		mm8	
Boring(en)		61, 67, 70		51, 53, 56, 58, 60, 71		38, 39, 40, 44, 46		33, 35, 36, 37, 41, 43	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50	
Humus (% ds)		4,8		4,1		3,2		5,3	
Lutum (% ds)		6,8		20		6,8		15	
METALEN									
kobalt	mg/kg ds	4,4	<AW	8,3	<AW	< 4,3	<d	6,7	<AW
nikkel	mg/kg ds	10	<AW	22	<AW	9,5	<AW	19	<AW
zink	mg/kg ds	65	<AW	67	<AW	40	<AW	63	<AW
koper	mg/kg ds	13	<AW	11	<AW	7	<AW	14	<AW
molybdeen	mg/kg ds	< 1,5	<d	< 1,5	<d	< 1,5	<d	< 1,5	<d
cadmium	mg/kg ds	0,32	<AW	0,37	<AW	0,22	<AW	0,39	<AW
barium	mg/kg ds	48	--	150	--	43	--	130	--
lood	mg/kg ds	32	<AW	37	<AW	17	<AW	31	<AW
kwik	mg/kg ds	0,076	<AW	0,11	<AW	< 0,05	<d	0,09	<AW
PAK									
naftaleen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,18	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,12	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,19	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,15	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
fluorantheen	mg/kg ds	0,27	--	0,059	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d
chryseen	mg/kg ds	0,24	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,21	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
fenanthreen	mg/kg ds	0,079	--	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d
PAK	mg/kg ds	1,5	<AW	0,37	<AW	0,35	<d	0,35	<d
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN									
PCB	mg/kg ds	0,0062	<AW	0,0049	<d	0,0049	<d	0,0049	<d
PCB 28	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 52	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 101	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 118	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 138	mg/kg ds	0,0013	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 153	mg/kg ds	0,0014	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
PCB 180	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN									
minerale olie	mg/kg ds	< 38	<d	< 38	<d	< 38	<d	< 38	<d
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	< 3	--	< 3	--	6,2	--	< 3	--
minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	< 5	--	< 5	--	< 5	--	< 5	--
minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--	< 6	--
minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	< 12	--	< 12	--	< 12	--	< 12	--
minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	16	--	< 6	--	< 6	--	< 6	--
minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	7,9	--	< 6	--	< 6	--	< 6	--
OVERIG									
Droge stof	% m/m	77,8	--	77,1	--	84,4	--	78	--
cryogeen gemalen	-		--		--		--		--
gloeirest	% (m/m) ds	94,7	--	94,6	--	96,4	--	93,6	--

Tabel 3: Aangetroffen gehaltes in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Analysemonster		mm9		mm10		108-2		111-1	
Boring(en)		22, 23, 27, 30, 31, 32		14, 17, 18, 19, 20		108		111	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,00 - 0,50		0,50 - 1,00		0,00 - 0,40	
Humus (% ds)		4,2		5,1		12		3,4	
Lutum (% ds)		21		13		6,2		2,0	
METALEN									
kobalt	mg/kg ds	8,6	<AW	9,1	<AW				
nikkel	mg/kg ds	23	<AW	23	*				
zink	mg/kg ds	61	<AW	70	<AW	390	**	82	*
koper	mg/kg ds	11	<AW	11	<AW				
molybdeen	mg/kg ds	< 1,5	<d	< 1,5	<d				
cadmium	mg/kg ds	0,26	<AW	0,32	<AW				
barium	mg/kg ds	150	--	150	--				
lood	mg/kg ds	26	<AW	28	<AW				
kwik	mg/kg ds	0,1	<AW	0,15	*				
PAK									
naftaleen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
fluorantheen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
chryseen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
fenanthreen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d				
PAK	mg/kg ds	0,35	<d	0,35	<d				
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN									
PCB	mg/kg ds	0,0049	<d	0,0049	<d				
PCB 28	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
PCB 52	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
PCB 101	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
PCB 118	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
PCB 138	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
PCB 153	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
PCB 180	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--				
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN									
minerale olie	mg/kg ds	< 38	<d	< 38	<d				
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	6,2	--	< 3	--				
minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	< 5	--	< 5	--				
minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--				
minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	< 12	--	< 12	--				
minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	< 6	--	7	--				
minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--				
OVERIG									
Droge stof	% m/m	76,7	--	77,3	--	72,6	--	85,5	--
cryogeen gemalen	-		--		--		--		--
gloeirest	% (m/m) ds	94,3	--	94	--	87,4	--	96,6	--

Tabel 4: Aangetroffen gehaltes in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Analysemonster		mm11		mm12		mm13		mm14	
Boring(en)		64, 65, 66		63, 63, 64		64, 65, 66		101, 102, 108	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,00 - 1,00		0,50 - 1,30		0,00 - 0,50	
Humus (% ds)		0,90		1,7		0,80		3,6	
Lutum (% ds)		8,9		2,8		4,6		5,3	
METALEN									
kobalt	mg/kg ds	5,8	<AW	< 4,3	<d	< 4,3	<d		
nikkel	mg/kg ds	18	<AW	8,9	<AW	8,2	<AW		
zink	mg/kg ds	68	<AW	59	<AW	43	<AW	180	*
koper	mg/kg ds	33	*	18	<AW	14	<AW		
molybdeen	mg/kg ds	< 1,5	<d	< 1,5	<d	< 1,5	<d		
cadmium	mg/kg ds	0,78	*	< 0,17	<d	< 0,17	<d		
barium	mg/kg ds	160	--	47	--	25	--		
lood	mg/kg ds	35	<AW	76	*	16	<AW		
kwik	mg/kg ds	0,14	*	0,17	*	< 0,05	<d		
PAK									
naftaleen	mg/kg ds	< 0,05	<d	< 0,05	<d	< 0,05	<d		
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,11	--	0,46	--	< 0,05	<d		
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,07	--	0,25	--	< 0,05	<d		
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,12	--	0,36	--	< 0,05	<d		
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,1	--	0,28	--	< 0,05	<d		
fluorantheen	mg/kg ds	0,26	--	1,1	--	0,095	--		
chryseen	mg/kg ds	0,16	--	0,62	--	0,08	--		
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,13	--	0,62	--	0,063	--		
anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	<d	0,2	--	< 0,05	<d		
fenanthreen	mg/kg ds	0,13	--	0,45	--	< 0,05	<d		
PAK	mg/kg ds	1,2	<AW	4,4	*	0,48	<AW		
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN									
PCB	mg/kg ds	0,0049	<d	0,0049	<d	0,0049	<d		
PCB 28	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
PCB 52	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
PCB 101	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
PCB 118	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
PCB 138	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
PCB 153	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
PCB 180	mg/kg ds	< 0,001	--	< 0,001	--	< 0,001	--		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN									
minerale olie	mg/kg ds	< 38	<d	< 38	<d	< 38	<d		
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	3,9	--	< 3	--	< 3	--		
minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	< 5	--	< 5	--	< 5	--		
minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--		
minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	< 12	--	< 12	--	< 12	--		
minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--		
minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	< 6	--	< 6	--	< 6	--		
OVERIG									
Droge stof	% m/m	91,3	--	90,7	--	89,9	--	81,5	--
cryogeen gemalen	-		--		--		--		--
gloeirest	% (m/m) ds	98,4	--	98,1	--	98,9	--	96	--

Tabel 5: Aangetroffen gehaltes in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Analysemonster		mm15		mm16		mm17		68-1	
Boring(en)		105, 109, 114		106, 110, 111		107, 113, 115		68	
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50		0,00 - 0,70		0,40 - 1,00		0,00 - 0,40	
Humus (% ds)		2,2		12		4,9		3,3	
Lutum (% ds)		5,0		4,7		6,3		11	
METALEN									
kobalt	mg/kg ds							8,2	<AW
nikkel	mg/kg ds							19	<AW
zink	mg/kg ds	67	<AW	940	***	160	*	460	***
koper	mg/kg ds							38	*
molybdeen	mg/kg ds							< 1,5	<d
cadmium	mg/kg ds							0,48	*
barium	mg/kg ds							320	--
lood	mg/kg ds							50	*
kwik	mg/kg ds							0,064	<AW
PAK									
naftaleen	mg/kg ds							0,12	--
benzo(a)pyreen	mg/kg ds							0,25	--
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds							0,14	--
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds							0,19	--
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds							0,18	--
fluorantheen	mg/kg ds							0,94	--
chryseen	mg/kg ds							0,34	--
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds							0,37	--
anthraceen	mg/kg ds							0,41	--
fenanthreen	mg/kg ds							1,2	--
PAK	mg/kg ds							4,2	*
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN									
PCB	mg/kg ds							0,0049	<d
PCB 28	mg/kg ds							< 0,001	--
PCB 52	mg/kg ds							< 0,001	--
PCB 101	mg/kg ds							< 0,001	--
PCB 118	mg/kg ds							< 0,001	--
PCB 138	mg/kg ds							< 0,001	--
PCB 153	mg/kg ds							< 0,001	--
PCB 180	mg/kg ds							< 0,001	--
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN									
minerale olie	mg/kg ds							< 38	<d
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds							< 3	--
minerale olie C12 - C16	mg/kg ds							< 5	--
minerale olie C16 - C21	mg/kg ds							< 6	--
minerale olie C21 - C30	mg/kg ds							< 12	--
minerale olie C30 - C35	mg/kg ds							< 6	--
minerale olie C35 - C40	mg/kg ds							< 6	--
OVERIG									
Droge stof	% m/m	87,9	--	72,2	--	80,7	--	85	--
cryogeen gemalen	-		--		--		--		--
gloeirest	% (m/m) ds	97,4	--	88,1	--	94,7	--	95,9	--

Tabel 6: Aangetroffen gehaltes in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Analysemonster		grondwal-1				
Boring(en)		grondwal				
Traject (m -mv)		0,00 - 0,80				
Humus (% ds)		2,4				
Lutum (% ds)		3,1				
METALEN						
kobalt	mg/kg ds	4,9	*			
nikkel	mg/kg ds	13	<AW			
zink	mg/kg ds	64	*			
koper	mg/kg ds	33	*			
molybdeen	mg/kg ds	< 1,5	<d			
cadmium	mg/kg ds	0,36	<AW			
barium	mg/kg ds	72	--			
lood	mg/kg ds	39	*			
kwik	mg/kg ds	0,14	*			
PAK						
naftaleen	mg/kg ds	< 0,05	<d			
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,18	--			
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,096	--			
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,17	--			
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,14	--			
fluorantheen	mg/kg ds	0,29	--			
chryseen	mg/kg ds	0,19	--			
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,16	--			
anthraceen	mg/kg ds	0,067	--			
fenanthreen	mg/kg ds	0,12	--			
PAK	mg/kg ds	1,4	<AW			
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN						
PCB	mg/kg ds	0,0057	*			
PCB 28	mg/kg ds	< 0,001	--			
PCB 52	mg/kg ds	< 0,001	--			
PCB 101	mg/kg ds	< 0,001	--			
PCB 118	mg/kg ds	< 0,001	--			
PCB 138	mg/kg ds	< 0,001	--			
PCB 153	mg/kg ds	0,0011	--			
PCB 180	mg/kg ds	0,0011	--			
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN						
minerale olie	mg/kg ds	< 38	<d			
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	< 3	--			
minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	< 5	--			
minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	< 6	--			
minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	< 12	--			
minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	< 6	--			
minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	< 6	--			
OVERIG						
Droge stof	% m/m	86,4	--			
cryogeen gemalen	-		--			
gloeirest	% (m/m) ds	97,4	--			

?
<d = kleiner dan de detectielimiet

--	= geen toetsnorm aanwezig
##	= geen meetwaarde aanwezig
**	= groter dan T en kleiner of gelijk aan de interventiewaarde (I)
***	= groter dan I
<AW	= kleiner of gelijk aan achtergrondwaarde
*	= groter dan AW en kleiner of gelijk aan de tussenwaarde (T)
<trig.	= kleiner of gelijk aan interventiewaarde, er is geen streefwaarde
<trig.	= groter dan de achtergrondwaarde er is geen interventiewaarde (trigger)
#	= verhoogde rapportagegrens

Tabel 7: Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming

Humus (% ds)		0,50			0,80			0,90			1,7		
Lutum (% ds)		4,6			4,6			8,9			2,8		
Analysemonsters		mm3			mm13			mm11			mm12		
		AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
METALEN													
kobalt	mg/kg ds	5,5	37	69	5,5	37	69	7,5	51	95	4,6	32	59
nikkel	mg/kg ds	15	28	42	15	28	42	19	36	54	13	25	37
zink	mg/kg ds	67	205	344	67	205	344	80	245	410	61	189	316
koper	mg/kg ds	21	61	100	21	61	100	24	69	114	20	57	94
molybdeen	mg/kg ds	1,5	96	190	1,5	96	190	1,5	96	190	1,5	96	190
cadmium	mg/kg ds	0,36	4,1	7,8	0,36	4,1	7,8	0,39	4,4	8,3	0,35	4,0	7,6
barium	mg/kg ds	65	190	315	65	190	315	91	267	442	54	158	261
lood	mg/kg ds	33	193	353	33	193	353	36	208	380	32	187	342
kwik	mg/kg ds	0,11	13	26	0,11	13	26	0,12	14	28	0,11	13	25
PAK													
PAK	mg/kg ds	1,5	21	40	1,5	21	40	1,5	21	40	1,5	21	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN													
PCB	mg/kg ds	0,0040	0,10	0,20	0,0040	0,10	0,20	0,0040	0,10	0,20	0,0040	0,10	0,20
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN													
minerale olie	mg/kg ds	38	519	1000	38	519	1000	38	519	1000	38	519	1000

Tabel 8: Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming

Humus (% ds)		2,2			2,4			2,6			3,2		
Lutum (% ds)		5,0			3,1			3,7			6,8		
Analysemonsters		mm15			grondwal-1			mm2			mm7		
		AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
METALEN													
kobalt	mg/kg ds				4,8	33	61	5,1	35	64	6,5	45	82
nikkel	mg/kg ds				13	25	37	14	26	39	17	32	48
zink	mg/kg ds	68	210	351	63	193	323	65	200	334	75	231	387
koper	mg/kg ds				20	59	97	21	60	99	23	67	111
molybdeen	mg/kg ds				1,5	96	190	1,5	96	190	1,5	96	190
cadmium	mg/kg ds				0,36	4,1	7,8	0,37	4,2	8,0	0,39	4,5	8,5
barium	mg/kg ds				56	163	270	60	174	288	79	229	380
lood	mg/kg ds				33	189	346	33	192	351	35	205	374
kwik	mg/kg ds				0,11	13	26	0,11	13	26	0,11	14	27
PAK													
PAK	mg/kg ds				1,5	21	40	1,5	21	40	1,5	21	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN													
PCB	mg/kg ds				0,0048	0,12	0,24	0,0052	0,13	0,26	0,0064	0,16	0,32
OVERIGE (ORGANISCHE)													

Humus (% ds)		2,2			2,4			2,6			3,2		
Lutum (% ds)		5,0			3,1			3,7			6,8		
Analysemonsters		mm15			grondwal-1			mm2			mm7		
		AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
VERBINDINGEN													
minerale olie	mg/kg ds				46	623	1200	49	675	1300	61	830	1600

Tabel 9: Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming

Humus (% ds)		3,3			3,4			3,6			3,7		
Lutum (% ds)		11			2,0			5,3			25		
Analysemonsters		68-1			111-1			mm14			mm1		
		AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
METALEN													
kobalt	mg/kg ds	8,7	59	110							15	103	191
nikkel	mg/kg ds	21	41	61							35	68	100
zink	mg/kg ds	89	274	458	61	188	314	71	219	367	131	402	673
koper	mg/kg ds	27	76	126							36	103	170
molybdeen	mg/kg ds	1,5	96	190							1,5	96	190
cadmium	mg/kg ds	0,42	4,8	9,1							0,50	5,7	11
barium	mg/kg ds	107	312	516							191	557	923
lood	mg/kg ds	38	221	403							46	269	491
kwik	mg/kg ds	0,12	15	29							0,14	18	35
PAK													
PAK	mg/kg ds	1,5	21	40							1,5	21	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN													
PCB	mg/kg ds	0,0066	0,17	0,33							0,0074	0,19	0,37
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN													
minerale olie	mg/kg ds	63	856	1650							70	960	1850

Tabel 10: Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming

Humus (% ds)		3,9			4,1			4,2			4,8		
Lutum (% ds)		5,3			20			21			6,8		
Analysemonsters		mm4			mm6			mm9			mm5		
		AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
METALEN													
kobalt	mg/kg ds	5,8	40	74	12	85	157	13	89	165	6,5	45	82
nikkel	mg/kg ds	15	30	44	30	57	84	31	59	88	17	32	48
zink	mg/kg ds	72	220	369	115	352	590	119	365	610	78	238	399
koper	mg/kg ds	23	66	108	32	93	154	33	96	158	24	70	116
molybdeen	mg/kg ds	1,5	96	190	1,5	96	190	1,5	96	190	1,5	96	190
cadmium	mg/kg ds	0,40	4,5	8,6	0,48	5,4	10	0,48	5,5	11	0,42	4,8	9,1
barium	mg/kg ds	69	202	335	156	457	757	164	480	795	79	229	380
lood	mg/kg ds	35	202	369	43	251	459	44	256	468	36	210	384
kwik	mg/kg ds	0,11	13	27	0,14	16	33	0,14	17	33	0,11	14	28
PAK													
PAK	mg/kg ds	1,5	21	40	1,5	21	40	1,5	21	40	1,5	21	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN													
PCB	mg/kg ds	0,0078	0,20	0,39	0,0082	0,21	0,41	0,0084	0,21	0,42	0,0096	0,24	0,48
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN													
minerale olie	mg/kg ds	74	1012	1950	78	1064	2050	80	1090	2100	91	1246	2400

Tabel 11: Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming

Humus (% ds)		4,9			5,1			5,3			12			
Lutum (% ds)		6,3			13			15			4,7			
Analysemonsters		mm17			mm10			mm8			mm16			
		AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	
METALEN														
kobalt	mg/kg ds				9,3	64	118	11	72	133				
nikkel	mg/kg ds				23	44	65	25	49	73				
zink	mg/kg ds	76	234	392	96	295	494	104	320	536	82	250	419	
koper	mg/kg ds				29	82	136	31	88	145				
molybdeen	mg/kg ds				1,5	96	190	1,5	96	190				
cadmium	mg/kg ds				0,46	5,2	9,9	0,47	5,4	10				
barium	mg/kg ds				115	337	558	131	383	635				
lood	mg/kg ds				40	232	423	42	241	441				
kwik	mg/kg ds				0,13	15	30	0,13	16	31				
PAK														
PAK	mg/kg ds				1,5	21	40	1,5	21	40				
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN														
PCB	mg/kg ds				0,010	0,26	0,51	0,011	0,27	0,53				
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN														
minerale olie	mg/kg ds				97	1323	2550	101	1375	2650				

Tabel 12: Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming

Humus (% ds)		12		
Lutum (% ds)		6,2		
Analysemonsters		108-2		
		AW	T	I
METALEN				
kobalt	mg/kg ds			
nikkel	mg/kg ds			
zink	mg/kg ds	87	267	447
koper	mg/kg ds			
molybdeen	mg/kg ds			
cadmium	mg/kg ds			
barium	mg/kg ds			
lood	mg/kg ds			
kwik	mg/kg ds			
PAK				
PAK	mg/kg ds			
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB	mg/kg ds			
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
minerale olie	mg/kg ds			

Tabel 13: Aangetroffen gehaltes in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		02-1-1			
Datum		23-1-2013			
Filterdiepte (m -mv)		2,00 - 3,00			
METALEN					
kobalt	µg/l	< 5	<d		
nikkel	µg/l	< 15	<d		

Watermonster		02-1-1				
Datum		23-1-2013				
Filterdiepte (m -mv)		2,00 - 3,00				
zink	µg/l	< 60	<d			
koper	µg/l	< 15	<d			
molybdeen	µg/l	< 3,6	<d			
cadmium	µg/l	< 0,8	<d			
barium	µg/l	70	*			
lood	µg/l	< 15	<d			
kwik	µg/l	< 0,05	<d			
AROMATISCHE VERBINDINGEN						
BTEX (som)	µg/l	< 1,1	--			
xylenen (som)	µg/l	0,21	<d			
ethylbenzeen	µg/l	< 0,3	<d			
tolueen	µg/l	< 0,3	<d			
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	< 0,2	--			
ortho-Xyleen	µg/l	< 0,1	--			
benzeen	µg/l	< 0,2	<d			
styreen	µg/l	< 0,3	<d			
PAK						
naftaleen	µg/l	< 0,05	<d			
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN						
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	< 0,25	--			
VOCl	µg/l	< 3,2	--			
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	< 0,25	--			
DCE (som)	µg/l	0,14	<d			
dichloormethaan	µg/l	< 0,2	<d			
chloroform	µg/l	< 0,6	<d			
bromoform	µg/l	< 2	<d			
TETRA	µg/l	< 0,1	<d			
1,1-dichloorethaan	µg/l	< 0,6	<d			
1,2-dichloorethaan	µg/l	< 0,6	<d			
1,2-dichloorpropaan	µg/l	< 0,25	--			
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	< 0,1	<d			
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	< 0,1	<d			
TRI	µg/l	< 0,6	<d			
PER	µg/l	< 0,1	<d			
1,1-dichlooretheen	µg/l	< 0,1	<d			
DCE (cis)	µg/l	< 0,1	--			
DCE (trans)	µg/l	< 0,1	--			
vinylchloride	µg/l	< 0,1	<d			
dichloorpropaan (som)	µg/l	0,52	<d			
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN						
minerale olie	µg/l	< 100	<d			
minerale olie C10 - C12	µg/l	39	--			
minerale olie C12 - C16	µg/l	21	--			
minerale olie C16 - C21	µg/l	< 16	--			
minerale olie C21 - C30	µg/l	< 31	--			
minerale olie C30 - C35	µg/l	< 15	--			
minerale olie C35 - C40	µg/l	< 15	--			

?

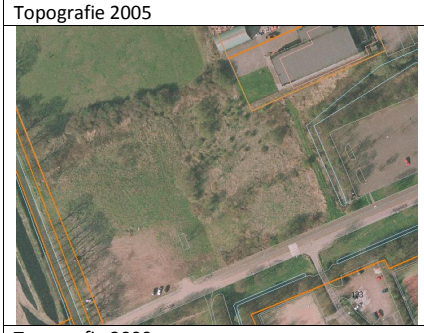
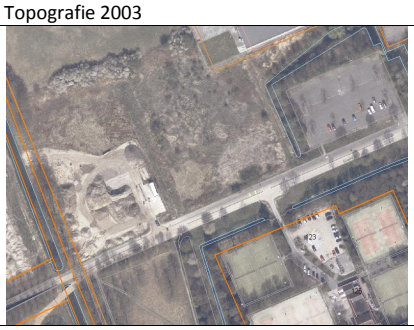
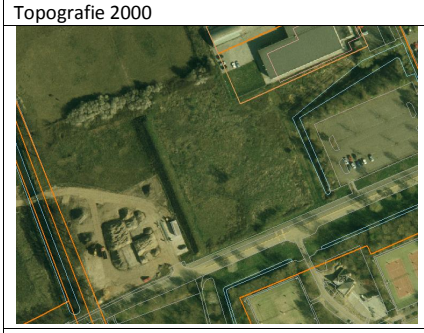
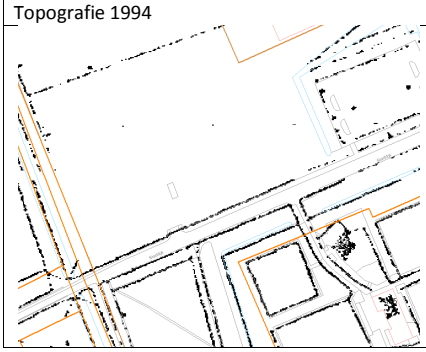
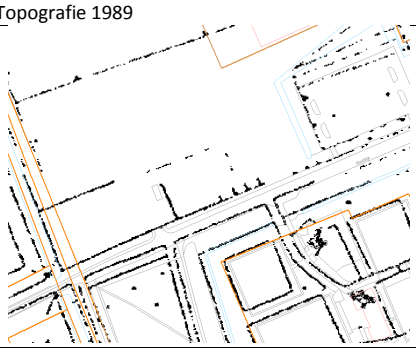
<d	= kleiner dan de detectielimiet
--	= geen toetsnorm aanwezig
##	= geen meetwaarde aanwezig
<S	= kleiner of gelijk aan de streefwaarde (S)
*	= groter dan S en kleiner of gelijk aan de tussenwaarde (T)
**	= groter dan T en kleiner of gelijk aan de interventiewaarde (I)
***	= groter dan I
<trig.	= kleiner of gelijk aan interventiewaarde, er is geen streefwaarde
<trig.	= groter dan de streefwaarde er is geen interventiewaarde (trigger)
#	= verhoogde rapportagegrens

Tabel 14: Grondwaternormen van de Wet Bodembescherming

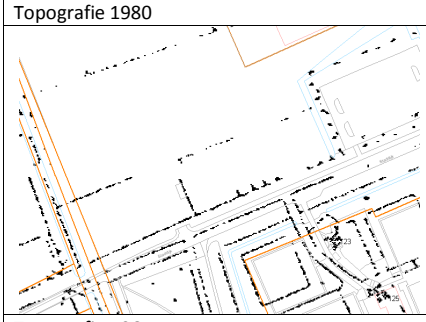
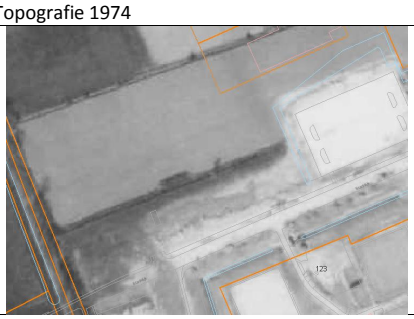
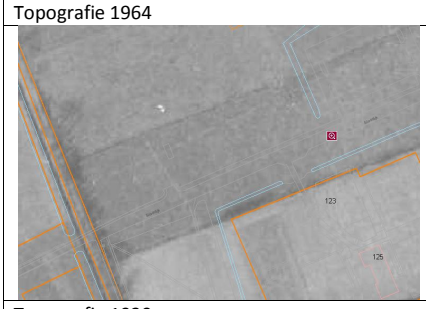
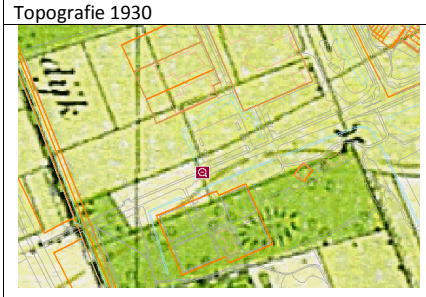
		S	T	I	
METALEN					
kobalt	µg/l	20	60	100	
nikkel	µg/l	15	45	75	
zink	µg/l	65	433	800	
koper	µg/l	15	45	75	
molybdeen	µg/l	5,0	153	300	
cadmium	µg/l	0,40	3,2	6,0	
barium	µg/l	50	338	625	
lood	µg/l	15	45	75	
kwik	µg/l	0,050	0,18	0,30	
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
xylenen (som)	µg/l	0,20	35	70	
ethylbenzeen	µg/l	4,0	77	150	
tolueen	µg/l	7,0	504	1000	
benzeen	µg/l	0,20	15	30	
styreen	µg/l	6,0	153	300	
PAK					
naftaleen	µg/l	0,010	35	70	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
DCE (som)	µg/l	0,010	10,0	20	
dichloormethaan	µg/l	0,010	500	1000	
chloroform	µg/l	6,0	203	400	
bromoform	µg/l			630	
TETRA	µg/l	0,010	5,0	10,0	
1,1-dichloorethaan	µg/l	7,0	454	900	
1,2-dichloorethaan	µg/l	7,0	204	400	
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	0,010	150	300	
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	0,010	65	130	
TRI	µg/l	24	262	500	
PER	µg/l	0,010	20	40	
1,1-dichlooretheen	µg/l	0,010	5,0	10,0	
vinylchloride	µg/l	0,010	2,5	5,0	
dichloorpropaan (som)	µg/l	0,80	40	80	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	µg/l	50	325	600	
*: Diep grondwater					

BIJLAGE 6

Gegevens vooronderzoek

Topografie 2005	Topografie 2003
	
Topografie 2000	Topografie 1996
	
Topografie 1994	Topografie 1989
	

202858-10 Staddijk Nijmegen

Topografie 1980	Topografie 1974
	
Topografie 1964	**Topografie 1949**
	
Topografie 1930	**Topografie 1910**
	

BIJLAGE: 7

Rapport risicobeoordeling (Sanscrit)

Rapportage Sanscrit.nl
Instrument ter bepaling van spoedeisendheid van saneren

V. Sanscrit 2.1.2
V. rapport 2.11

Algemeen

Naam dossier: Staddijk
Code: 202858-10
Beoordelaar: j.spekreijse@envita-nijmegen.nl
Datum rapport: zondag 24 maart 2013
Type bodemgebruik: huidig

Uitgevoerde beoordelingen:

Stap1: Ernst van de verontreiniging:
Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging als gevolg van:
- Ernstige bodemverontreiniging

	Stap2: Standaardbeoordeling	**Stap 3:** Uitgebreide beoordeling
Humaan	✔	✘
Ecologisch	✔	✘
Verspreiding	✔	▬

✔ = voltooid ✘ = niet uitgevoerd ▬ = niet relevant op basis van uitkomst stap 2

Opmerkingen bij dossier:

Over Sanscrit

Sanscrit 2.0 is een geautomatiseerde versie van het Saneringscriterium. Het Saneringscriterium is neergelegd in de Circulaire Bodemsanering 2009 welke op 1 april 2009 in werking is getreden. De applicatie Sanscrit is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van VROM.
Met het Saneringscriterium wordt bepaald of sprake is van onaanvaardbare risico's van bodemverontreiniging voor mens, ecosysteem of van verspreiding van verontreiniging in het grondwater. Op basis van de bepaalde risico's wordt vastgesteld of een sanering met spoed dient te worden uitgevoerd.

Uitgangspunten
De sanering dient met spoed te worden uitgevoerd, tenzij op basis van de risicobeoordeling is aangetoond dat de sanering niet met spoed hoeft te worden uitgevoerd.
De werkwijze van het Saneringscriterium geldt voor:

- een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- een historische verontreiniging. Voor verontreinigingen die sinds 1987 zijn ontstaan is artikel 13 van de Wbb (zorgplicht) van toepassing;
- huidig en voorgenomen gebruik;
- grond en grondwater. Voor waterbodem is een separate systematiek ontwikkeld, met uitzondering van asbest;
- alle stoffen waarvoor een interventiewaarde is afgeleid, met uitzondering van asbest. Daar asbest heel specifieke chemische en fysische eigenschappen heeft, is voor asbest separaat het 'Milieuhygiënisch saneringscriterium, protocol asbest' ontwikkeld hetgeen ook van toepassing is voor waterbodems. Asbest is dan ook niet opgenomen in het programma Sanscrit.

Eindconclusie

Er is een geval van ernstige verontreiniging, maar de locatie hoeft niet met spoed gesaneerd te worden.

Humane risicobeoordeling - Toetsresultaten

Per stof

Stof	Dosis [mg/kg lg/d]	MTR [mg/kg lg/d]	Risico-Index
Plaatsen waar kinderen spelen			
Zink	1,35e-3	5,00e-1	0,00

Hinder - huidcontact

Functie	Sprake van huidcontact?
Plaatsen waar kinderen spelen	Nee

Toelichting:

Uitgebreid overzicht blootstelling

Blootstellingsroute	Relatieve bijdrage [%]
Plaatsen waar kinderen spelen	
Zink	
Consumptie van gewassen uit eigen tuin	0.00
Dermale opname binnen	0.00
Dermale opname buiten	0.00
Dermale opname tijdens baden	0.00
Ingestie grond	99.51
Inhalatie dampen tijdens douchen	0.00
Inhalatie van binnenlucht	0.00
Inhalatie van buitenlucht	0.00
Inhalatie van gronddeeltjes	0.49
Permeatie drinkwater	0.00

Humane risico's - invoergegevens

Stof	C-totaal [mg/kg] Geheel	Bebouwd	Onbebouwd	C-grondwater [ug/l] Bebouwd	Onbebouwd
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie					
Zink	1100,00				
Plaatsen waar kinderen spelen					
Zink	1100,00				

Parameters

Functie	Berekening blootstelling lood:	OS [%]	Diepte verontreiniging [m] t.o.v. kruipruimte	t.o.v. maaiveld
Plaatsen waar kinderen spelen	Als kind	10,00	0,75	1,25
Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industr	Als kind	18,00	0,75	0,01

Ecologische risicobeoordeling - standaard

De verontreiniging bevindt zich geheel of ten dele in de bovenste meter van de onbedekte bodem en/of er is sprake van gewassen wortelend in verontreinigde bodem dieper dan één meter.

Ecologisch toetsniveau: **Relatief ongevoelig**

Contour	Ingevoerd [m2]	Criterium [m2]	Overschrijding
TD>25%	240	50000	Nee
TD>65%	0	5000	Nee

Risicobeoordeling verspreiding - standaard

Onderdeel	Uitkomst
Liggen er kwetsbare objecten binnen het bodemvolume dat wordt ingesloten door het interventiewaarden-contour en/of zal dit binnen enkele jaren het geval zijn?	Nee
Is er een drijflaag aanwezig die door activiteiten en processen in de bodem kan worden verplaatst en van waaruit verspreiding van verontreiniging kan plaatsvinden?	Nee
Is er een zaklaag aanwezig die door activiteiten en processen in de bodem kan worden verplaatst en van waaruit verspreiding van verontreiniging kan plaatsvinden?	Nee
Is er sprake van een bodemvolume groter dan 6.000 m3 dat wordt ingesloten door het interventiewaarden-contour in het grondwater?	Nee

Toelichting:

VERANTWOORDING

envita

Overzicht normen, certificaten en erkenningen

Onderdeel	Referentie	Bron	Keurmerk
Vooronderzoek			
Norm	NEN 5717	Bodem - Waterbodem - Het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, oriënterend en nader onderzoek (Nederlandse norm 5717, november 2009)	
	NEN 5725	Bodem - Landbodem - "Het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek" (Nederlandse norm 5725, januari 2009)	
Bodemonderzoek			
Norm	NEN 5720	Bodem – Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend onderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van waterbodem en baggerspecie. (Nederlandse norm 5720, november 2009)	
	NEN 5740	Bodem – Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond (Nederlandse norm 5740, januari 2009)	
	NEN 5707	Bodem - Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem (Nederlandse norm 5707, mei 2003 en C1: augustus 2006)	
	NEN 5897	Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat (Nederlandse norm 5897, december 2005)	
Analyses			
Laboratorium	AS3000	ACMAA Hengelo B.V. (chemische parameters)	RvA
		ACMAA Almelo B.V. (asbest)	
		Eurofins Analytico B.V.	
		RPS Analyse B.V.	
	AP04	Eurofins Analytico B.V.	
		ACMAA Hengelo B.V.	
Kwaliteitsborging			
Kwaliteitszorg algemeen	NEN-EN-ISO 9001 :2008+ C1:2009 nl	Kwaliteitsmanagementsystemen – Eisen (Nederlandse norm, september 2009)	
Veiligheids-certificaat aannemers	VGM Checklist aannemers, 2008/5.1 VCA**	Veiligheidsbeheerssysteem	Eerland VCA**
Kwalibo algemeen	BRL SIKB	Kwalibo staat voor kwaliteitsborging in het bodembeheer en is verankerd binnen het Besluit bodemkwaliteit	kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
BRL SIKB/protocol*	BRL SIKB 1000	Monsterneming voor partijkeuringen	Eerland BRL SIKB 1000
	protocol 1001	Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie	
	BRL SIKB 2000	Veldwerk milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek	Eerland BRL SIKB 2000
	VKB protocol 2001	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen	
	VKB protocol 2002	Het nemen van grondwatermonsters	
	VKB protocol 2003	Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek	
	VKB protocol 2018	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem	
	BRL SIKB 6000	Milieukundige begeleiding van (water-) bodemsaneringen en nazorg	Eerland BRL SIKB 6000
	VKB protocol 6001	Milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden	
	VKB protocol 6002	Milieukundige begeleiding van landbodemsanering met in-situ methoden	
	VKB protocol 6004	Milieukundige begeleiding van nazorg	

* niet elke vestiging beschikt over de erkenning voor alle vermelde protocollen.

envita

Opdrachtgever	Gemeente Nijmegen, Afdeling Milieu, Bureau Bodem en Water
Omschrijving project	Staddijk ong. in Nijmegen
Projectnummer	202858-10

VO

Verklaring van onafhankelijkheid veldwerkzaamheden				
Protocol	**Functie**	**Naam**	**Handtekening**	**Datum**
1001	monsternemer partijkeuring			
VKB 2001	veldwerker bodemonderzoek grond*	HH Wolters		16-01-13
VKB 2002	veldwerker bodemonderzoek grondwater*	L.M. v/d Meul		23-1-13
VKB 2003	veldwerker waterbodemonderzoek*			
VKB 2018	veldwerker bodemonderzoek asbest*	HH Wolters		16-01-13
		F Regeling		30-1-13
Kwaliteitsborging advies en rapportage				
Norm	**Functie**	**Naam**	**Paraaf**	**Datum**
ISO 9001 :2008	Auteur	J. Spchreijse	p/a	25-3-'13
VKB 2003	projectleider waterbodem**			
VKB 2018	projectleider asbest**			
VKB 6001	projectleider **			
ISO 9001:2008	kwaliteitscontrole	L. Smolders		25-3-'13

* gecertificeerd in kader van Kwalibo
** geregistreerd in kader van Kwalibo

Toelichting verklaring van onafhankelijkheid
Envita Nijmegen B.V. en al haar medewerkers hebben geen financiële en / of juridische belangen met betrekking tot de opdrachtgever en /of het eigendom van de onderzoeks- c.q saneringslocatie voor het bodemonderzoek c.q. de bodemsanering

Disclaimer
Hoewel het bodemonderzoek en/of de bodemsanering op zorgvuldige wijze en conform de vigerende normen en protocollen is voorbereid en uitgevoerd, kan niet worden uitgesloten dat in werkelijkheid de situatie afwijkt ten opzichte van de in dit rapport gepresenteerde gegevens. Immers, elk bodemonderzoek is gebaseerd op het nemen van een aantal steekmonsters, welke representatief worden geacht voor het onderzochte gebied, maar waarbij (lokale) afwijkingen niet volledig kunnen worden uitgesloten.

envita

Opdrachtgever	Gemeente Nijmegen, Afdeling Milieu, Bureau Bodem en Water
Omschrijving project	Staddijk ong. in Nijmegen
Projectnummer	202858-10

ND

Verklaring van onafhankelijkheid veldwerkzaamheden				
Protocol	**Functie**	**Naam**	**Handtekening**	**Datum**
1001	monsternemer partijkeuring			
VKB 2001	veldwerker bodemonderzoek grond*	F Regeling		8-2-13
VKB 2002	veldwerker bodemonderzoek grondwater*			
VKB 2003	veldwerker waterbodemonderzoek*			
VKB 2018	veldwerker bodemonderzoek asbest*			
VKB 6001	milieukundig begeleider*			
Kwaliteitsborging advies en rapportage				
Norm	**Functie**	**Naam**	**Paraaf**	**Datum**
ISO 9001 :2008	Auteur	J. Spekreijse		25-3-'13
VKB 2003	projectleider waterbodem**			
VKB 2018	projectleider asbest**			
VKB 6001	projectleider **			
ISO 9001:2008	kwaliteitscontrole	L. Smolders		25-3-'13

* gecertificeerd in kader van Kwalibo
** geregistreerd in kader van Kwalibo

Toelichting verklaring van onafhankelijkheid
Envita Nijmegen B.V. en al haar medewerkers hebben geen financiële en / of juridische belangen met betrekking tot de opdrachtgever en /of het eigendom van de onderzoeks- c.q saneringslocatie voor het bodemonderzoek c.q. de bodemsanering

Disclaimer
Hoewel het bodemonderzoek en/of de bodemsanering op zorgvuldige wijze en conform de vigerende normen en protocollen is voorbereid en uitgevoerd, kan niet worden uitgesloten dat in werkelijkheid de situatie afwijkt ten opzichte van de in dit rapport gepresenteerde gegevens. Immers, elk bodemonderzoek is gebaseerd op het nemen van een aantal steekmonsters, welke representatief worden geacht voor het onderzochte gebied, maar waarbij (lokale) afwijkingen niet volledig kunnen worden uitgesloten.

De Ortageo Groep bestaat uit:

www.ortageo.nl

Toelichting over de behandeling van:

HAMERSTUK

Raadsvoorstel "Vaststellen re-integratieverordening 2014 i.v.m. voortzetting Startersbaan en Loonkostensubsidie"

Van:	Het college van B&W van 10 juni 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**1. Voorliggende besluitvorming** Middels het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om de "Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014" vast te stellen in verband met de voortzetting van Startersbaan en Loonkostensubsidie. **2. Samenvatting** In voorliggend voorstel zijn een aantal wijzigingen in de Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014 opgenomen. De wijzigingen in de re-integratieverordening maken het voor het college mogelijk om ook in 2014 tot medio 2015 uitvoering te geven aan de instrumenten de Startersbaan en de Loonkostensubsidie die aanvankelijk alleen in 2013 als pilot konden worden ingezet. Vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) is €1.076.712 beschikbaar gesteld om regionale plannen van aanpak uit te kunnen breiden en te versterken tot medio 2015. Namens het Rijk van Nijmegen is een subsidieaanvraag ingediend en onlangs verleend. De Startersbaan, ontwikkeld als tijdelijk en lokaal instrument binnen het regionale plan van aanpak "Jeugd aan het Werk 2013-2014" dat in juni 2013 is gepresenteerd, is bedoeld voor jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Vanwege het succes van de Startersbaan in 2013 en de moeilijke positie van de zogenaamde b-jongeren op de huidige arbeidsmarkt wil het college de Startersbaan voortzetten. Ook wil zij de Startersbaan voor alle jongeren uit het Rijk van Nijmegen beschikbaar stellen om tot een Jongerenloket te komen in aanloop naar het Regionaal Werkbedrijf. Met de extra subsidie kunnen 120 jongeren op een startersbaan worden geplaatst. Het college wil het instrument Loonkostensubsidie voortzetten om reeds gestarte werknemers de mogelijkheid te bieden zich verder te ontwikkelen en met het oog op de doorontwikkeling van het instrument. De loonkostensubsidie wordt uitgevoerd door de afdeling Werk en zal bij de overdracht aan het Regionaal Werkbedrijf worden geëvalueerd. Het regionale Jongerenloket is belast met de regionale uitvoering van de Startersbaan. De monitoring van het plan van aanpak Jeugd aan het Werk 2013-2014 vindt elk kwartaal plaats in het Bestuursteam Jeugdwerkeloosheid. De evaluatie vindt plaats aan het einde van het plan van aanpak, waarover raad en college geïnformeerd worden.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Majda Azzougarh m.azzougarh@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 – 329 26 98
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Vaststellen re-integratieverordening 2014 i.v.m. voortzetting Startersbaan en Loonkostensubsidie"		

Voorstel - 71/2014 Vaststellen re-integratieverordening 2014 i.v.m. voortzetting . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 71/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Vaststellen re-integratieverordening 2014 ivm voortzetting Startersbaan en Loonkostensubsidie

Programma / Programmanummer
Werk & Inkomen / 1061

Portefeuillehouder
T. Tankir

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
27 mei 2014

Samenvatting
Met dit voorstel leggen wij u een aantal wijzigingen in de re-integratieverordening ter vaststelling voor. Door het wijzigen van de Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014 kan ons college uitvoering geven aan de instrumenten de Startersbaan en de Loonkostensubsidie. Daarnaast voeren wij enkele technische wijzigingen en aanpassingen door.

Om de jeugdwerkloosheid aan te pakken, heeft ons college in juni 2013 het regionale plan van aanpak ‘Jeugd aan het Werk 2013- 2014’ vastgesteld, waarin onder meer het nieuwe instrument de Startersbaan is opgenomen. Dit instrument zou aanvankelijk tot 1 januari 2014 worden ingezet voor 50 jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Om dit instrument ook in 2014 tot medio 2015 in te kunnen zetten, dient de Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2013 gewijzigd te worden zodat ons college hier uitvoering aan kan geven.
Naast de Startersbaan willen wij de verordening ook aanpassen om het instrument Loonkostensubsidie wat aanvankelijk tot juli 2014 zou lopen te kunnen continueren.
Tot slot worden enkele technische wijzigingen en aanpassingen doorgevoerd. Deze hebben geen beleidsmatige gevolgen.

Voorstel om te besluiten
De ‘Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014’ vast te stellen.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Majda Azzougarh, 2698, m.azzougarh@nijmegen.nl

Voorstel - 71/2014 Vaststellen re-integratieverordening 2014 i.v.m. voortzetting . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Met dit voorstel leggen wij een aantal wijzigingen van de re-integratieverordening Wet werk en bijstand aan de gemeenteraad voor. Met de wijzigingen kunnen wij de Startersbaan, die aanvankelijk alleen in 2013 kon worden ingezet voortzetten in 2014. De startersbaan kan worden ingezet voor jongeren uit de hele regio. De wijziging maakt ook continuering van het instrument Loonkostensubsidie mogelijk.

Als gevolg van de crisis is de jeugdwerkloosheid de afgelopen jaren fors toegenomen, ook in onze regio. Om te voorkomen dat de jeugdwerkloosheid nog verder op zou lopen, hebben wij in juni 2013 het regionale plan van aanpak 'Jeugd aan het Werk 2013- 2014' gepresenteerd[1] met als doel de jeugdwerkloosheid terug te dringen en jongeren kansen te bieden.
De Startersbaan, ontwikkeld als tijdelijk en lokaal instrument binnen het plan van aanpak, is bedoeld voor jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt[2]. Met name deze groep jongeren komt in tijden van recessie moeilijk aan een baan. Werkgevers hebben minder te besteden en stellen hogere eisen aan een werknemer (meer werkervaring, hoger opgeleid) waardoor de afstand die een b-jongere heeft tot de arbeidsmarkt alleen maar toeneemt. De praktijk leert ons echter dat wanneer de jongere eenmaal binnen is bij een werkgever, de jongere daar vaak ook blijft.

Ondanks signalen van lichte herstel op de arbeidsmarkt, blijft het lastig voor b- jongeren om een baan te vinden en behouden. Met de Startersbaan komen b- jongeren in dienst van een werkgever, waar de jongere van de werkgever loon voor ontvangt. Wij compenseren vervolgens de werkgever hier maximaal een jaar voor met een loonkostensubsidie tot 90% van het wettelijk minimum jeugdloon. De werkgever dient de jongere hier werkervaring en begeleiding voor te bieden. Met de Startersbaan hebben wij in 2013 50 b- jongeren uit de bijstand en aan een baan kunnen helpen.

Vanwege het succes van de Startersbaan in 2013 en de moeilijke positie van b- jongeren op de huidige arbeidsmarkt, willen wij de Startersbaan voortzetten. Ook willen wij de Startersbaan voor alle jongeren uit het Rijk van Nijmegen beschikbaar stellen om tot een uniforme werkgeversbenadering als regio en harmonisering van het instrumentarium van het Jongerenloket te komen in aanloop naar het Regionale Werkbedrijf. Vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) is € 1.076.712 beschikbaar gesteld om de regionale plannen van aanpak uit te kunnen breiden en te versterken tot medio 2015. Wij hebben namens het Rijk van Nijmegen een subsidieaanvraag ingediend, die onlangs is verleend. Wij zijn van plan deze subsidie in te zetten voor de gedeeltelijke financiering van de Startersbaan. Dit zal met het bestedingsplan van 2014 aan uw raad worden voorgelegd. Met de extra subsidie kunnen 120 jongeren op een Startersbaan worden geplaatst.

Het instrument Loonkostensubsidie willen wij voortzetten om reeds gestarte werknemers de mogelijkheid te bieden zich verder te ontwikkelen en met het oog op de doorontwikkeling van het instrument.

[1] Zie ook collegevoorstel Raadsinformatiebrief Aanpak Jeugd aan het Werk 2013-2014 (13.0008344)
[2] De zogenoemde b- jongeren, langer dan 6 maanden in de WWB of daaraan gelijkgesteld

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Ons re-integratiebeleid is gebaseerd op de Wet werk en bijstand. Conform artikel 8 van de Wwb dient ons beleid te zijn beschreven in verordeningen en beleidsregels.
Ons huidig re-integratiebeleid is beschreven in de nota 'Werk staat voorop!'.
De inzet van de Startersbaan maakt onderdeel uit van het plan van aanpak 'Jeugd aan het Werk 2013-2014'.[3] Het inzetten van de Startersbaan past binnen de beleidskaders.
Voor de inzet van de Startersbanen voor jongeren uit onze regio, treffen de lokale besturen maatregelen om het mandaat hiervoor over te dragen aan het Jongerenloket.

1.2 Relatie met programma
De wijzigingen van de verordening hebben alleen betrekking op het programma Werk & Inkomen.

2 Doelstelling
Dit voorstel heeft als doel de Startersbaan als instrument van ons re-integratiebeleid te verlengen en uit te breiden tot medio 2015 en het instrument Loonkostensubsidie te kunnen continueren.
Vooruitlopend op cofinanciering vanuit de ESF voor de Startersbaan, wordt ook een vereenvoudiging van de voorwaarden voorgesteld om aan de strikte verantwoordings-verplichtingen van de ESF te kunnen voldoen. Daarnaast voeren wij een aantal technische wijzigingen door.

3 Argumenten
1. Kansen creëren
Een van de speerpunten van het plan van aanpak 'Jeugd aan het Werk', is het creëren van kansen. Vorig jaar hebben wij naar aanleiding van de zorgwekkende toename van de jeugdwerkloosheid, de Startersbaan ontwikkeld. Al zien wij een voorzichtig herstel van de arbeidsmarkt, is de situatie voor jongeren nog steeds precair, vooral voor jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Omdat het deze jongeren zonder ondersteuning niet lukt om de aansluiting met de arbeidsmarkt te (her)vinden, willen wij de Startersbaan uitbreiden met 120 tot medio 2015.

2. Noodzaak aanpassing verordening
Wij hebben vorig jaar de instrumenten de Startersbaan voor b-jongeren en Loonkostensubsidie als nieuwe instrumenten opgenomen in de verordening als voorzieningen. Omdat het nieuwe instrumenten betrof, hebben wij ons bij wijze van pilot beperkt tot 1 jaar. Om de Startersbaan en Loonkostensubsidie de komende tijd aan te kunnen blijven bieden, dient een aantal wijzigingen doorgevoerd te worden in onze re-integratieverordening. Ter dekking van de Startersbaan, hebben wij een ESF- subsidie aangevraagd. Vooruitlopend op de inzet van deze middelen voor het plan van aanpak 'Jeugd aan het Werk' aan de hand van het aanbestedingsplan 2014, hebben wij met het oog op de strikte verantwoordingseisen van de ESF de re-integratieverordening op een aantal punten vereenvoudigd. Daarnaast voeren wij enkele technische en vereenvoudigende aanpassingen door.

[3] Zie ook raadsinformatiebrief Aanpak Jeugd aan het Werk 2013-2014 (13.0008347)

4 Risico's

Voor de gedeeltelijke dekking van de uitbreiding van de Startersbaan hebben wij een subsidie aangevraagd uit het Europees Sociaal Fonds (ESF). Deze aanvraag is gehonoreerd. Met het aanbestedingsplan 2014 zal aan de raad worden voorgelegd deze middelen toe te voegen aan het programmabudget van Werk & Inkomen ten behoeve van het plan van aanpak Jeugd aan het Werk. Onder voorbehoud van vaststelling van het Bestedingsplan 2014, zal de ESF-subsidie worden ingezet voor 40% cofinanciering van de Startersbaan.
ESF- subsidies worden in de vorm van een voorschot verstrekt en achteraf op basis van de eindafrekening afgerekend. De verantwoordingsverplichtingen van de ESF zijn erg strikt.
Om te voorkomen dat eigen middelen moeten worden aangebroken, dient de verantwoording zorgvuldig vorm te worden gegeven. Om de verantwoording te vereenvoudigen, wordt een aantal aanpassingen in de re-integratieverordening voorgesteld. Daarnaast zijn nadere afspraken gemaakt met de uitvoerende organisaties en samenwerkende gemeenten. Om dit risico nog verder te beperken, wordt de verantwoording iedere kwartaal voorgelegd aan het Agentschap SZW, dat belast is met de controle op de subsidieverantwoording.

De voortzetting van de Loonkostensubsidie en de overige technische wijzigingen in de verordening brengen geen risico's met zich mee.

5 Financiën

De inzet van 120 Startersbanen leidt tot uitgaven. Deze uitgaven passen voor 60% binnen het daartoe bestemde en beschikbare budget. Voor de dekking van de resterende 40%, zijn wij van plan om een ESF- subsidie in te zetten.
Vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) is € 1.076.712 beschikbaar gesteld om de regionale plannen van aanpak uit te kunnen breiden en te versterken tot medio 2015. Uit dit budget kan de verlenging van de Startersbaan tot medio 2015 en de uitrol ervan voor alle jongeren uit de regio worden bekostigd.
De Startersbaan wordt vooralsnog tijdelijk ingezet. Een aanvraag kan tot 1 januari 2015 worden ingediend.

De loonkostensubsidie leidt ook tot uitgaven maar deze passen in het daartoe bestemde en beschikbare budget.

6 Participatie en Communicatie

De verordening wordt bij vaststelling door de raad gepubliceerd op www.overheid.nl en de gemeentelijke website.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
4

7 Uitvoering en evaluatie
De Loonkostensubsidie wordt uitgevoerd door de afdeling Werk en zal bij de overdracht aan het Regionaal Werkbedrijf worden geëvalueerd.
Het Regionale Jongerenloket is belast met de regionale uitvoering van de Startersbaan. De monitoring van het plan van aanpak Jeugd aan het Werk 2013-2014 vindt iedere kwartaal plaats in het Bestuursteam Jeugdwerkloosheid. De evaluatie vindt plaats aan het einde van het plan van aanpak, waarover het college en de raad geïnformeerd zal worden.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage: Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014

Rvs aanpassing verordening def

Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014

De raad van de gemeente Nijmegen bijeen in zijn openbare vergadering van

gelezen het voorstel van het college van , nr.

gelet op artikel 147, eerste lid, van de Gemeentewet, de artikelen 7, 8,10 en 10a van de Wet werk en bijstand (Wwb), de artikelen 34, 35, en 36 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de artikelen 34, 35 en 36 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ),

Besluit:

vast te stellen de hierna volgende Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijving

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand, de IOAW, de IOAZ en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
   a. de wet: de Wet werk en bijstand (Staatsblad 2003, nummer 375) zoals deze nadien is of wordt gewijzigd;
   b. uitkeringsgerechtigden: personen met een algemene bijstandsuitkering ingevolge de wet, dan wel personen met een uitkering ingevolge de IOAW of de IOAZ;
   c. Anw-ers: personen met een nabestaanden of halfwezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet en die ingeschreven staan bij het UWV;
   d. nuggers: personen als bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a van de wet;
   e. voorziening: een instrument zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid onder a van de wet dat ingezet wordt ter ondersteuning van de arbeidsinschakeling;
   f. reguliere arbeid: algemeen geaccepteerde arbeid niet zijnde gesubsidieerde arbeid.
   g. (Jeugd)minimumloon: het loon als bedoeld in artikel 7 van de Wet minimumloon en vakantietoeslag inclusief vakantiegeld.

Artikel 2 Opdracht aan het college

1. Het college biedt aan uitkeringsgerechtigden, Anw-ers, nuggers alsmede aan personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid van de wet, ondersteuning aan bij de arbeidsinschakeling en, voor zover het college dit noodzakelijk acht, biedt het college een voorziening aan gericht op die arbeidsinschakeling. Dit geldt niet voor personen tot 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen of voor personen tot 27 jaar die zich hebben gemeld om bijstand aan te vragen gedurende de vier weken na melding als bedoeld in artikel 41, vierde lid onder a of b juncto artikel 44 van de wet of voor personen aan wie het UWV een uitkering verstrekt.
2. Het college kan alleen voorzieningen aanbieden indien belanghebbenden woonachtig zijn in de gemeente Nijmegen overeenkomstig artikel 40, eerste lid van de wet. In afwijking hiervan kan het college bepalen indien na aanvang van een voorziening de woonplaats van belanghebbende wijzigt, dat de voorziening desondanks wordt voortgezet.
3. Indien overeengekomen met het UWV kan het college voorzieningen aanbieden aan personen aan wie het UWV een uitkering verstrekt.

19. **Raadsvoorstel Vaststellen re-integratieverordening 2014 ivm voortzetting Startersbaan en Loonkostensubsidie (71/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 27 mei 2014
De 'Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014' vast te stellen.

Raadsbesluit 25 juni 2014
Conform besloten

4. De ondersteuning is gericht op de kortste weg naar reguliere arbeid.
5. Het college draagt zorg voor een voldoende gevarieerd aanbod aan ondersteuning en voorzieningen. Daarbij kan het college prioriteiten stellen in verband met de financiële mogelijkheden en met maatschappelijke, economische en conjuncturele ontwikkelingen.

Artikel 3 Inzet van voorzieningen

1. Bij de inzet van voorzieningen wordt gekozen voor die voorziening die adequaat en toereikend is voor het doel dat beoogd wordt.
2. Het college kan een of meer subsidie- of budgetplafonds vaststellen voor de verschillende voorzieningen of een plafond instellen voor het aantal personen dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening.
3. Het college weigert de inzet van een voorziening als het plafond, dat door het college ingevolge lid 2 voor de betreffende voorziening is ingesteld, is bereikt. Indien een ingesteld plafond bereikt wordt, biedt het college een andere voorziening als alternatief aan indien dit noodzakelijk wordt geacht.
4. Bij de afweging of een voorziening noodzakelijk is en welke voorziening in dat geval het meest geschikt is voor de persoon, betrekt het college in elk geval het perspectief van belanghebbende op een reguliere baan en de motivatie van belanghebbende. Tevens houdt het college rekening met zorgtaken
5. Het college weigert de inzet van een voorziening indien door belanghebbende aanspraak kan worden gemaakt of beroep kan worden gedaan op een voorziening buiten de wet om die naar het oordeel van het college in voldoende mate bijdraagt aan de arbeidsinschakeling.

Artikel 4 Beleidsplan

1. Tenminste één keer in de vier jaar wordt door het college een beleidsplan aan de raad ter vaststelling aangeboden, waarin de navolgende onderwerpen aan de orde dienen te komen:
   a. de aard, de omvang en het financiële kader van de in deze periode aan te bieden voorzieningen;
   b. de wijze waarop de beschikbare voorzieningen worden verdeeld over uitkeringsgerechtigden, nuggers en Anw-ers, waarbij uitgangspunt is dat er sprake moet zijn van een evenwichtige aanpak binnen en tussen die groepen;
2. Het college zendt eenmaal per jaar aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het beleid. Dit verslag wordt vorm gegeven conform het verslag als bedoeld in artikel 77 van de wet.

Artikel 5 Verplichtingen en aanspraak op ondersteuning

1. De uitkeringsgerechtigden en de belanghebbenden die ondersteund worden bij de arbeidsinschakeling hebben de verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving waaronder begrepen de verplichting:
   a. algemeen geaccepteerde arbeid, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening, te verkrijgen en te aanvaarden waaronder begrepen registratie als werkzoekende bij het UWV;
   b. gebruik te maken van een door het college aangeboden voorziening;
   c. medewerking te verlenen aan een onderzoek als bedoeld in artikel 9 lid 1 onder b van de wet;
   d. mee te werken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de wet en artikel 9a, zevende lid van de wet;
   e. medewerking te verlenen aan begeleiding en controle van ziekteverzuim waaronder de verplichting zich conform de regels ziek te melden;
   f. het verstekken van de inlichtingen die nodig zijn voor het bepalen of een voorziening noodzakelijk is dan wel van de voortgang van de ingezette voorzieningen;
   g. het naar vermogen uitvoering geven dan wel meewerken aan de ondersteuning of voorziening die geboden wordt;
   h. na te laten alles dat de realisatie van het doel van de ondersteuning of de voorzieningen belemmert.

2. Het college kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de wet en deze verordening, aan een voorziening nadere verplichtingen verbinden.
3. Uitkeringsgerechtigden, Anw-ers, nuggers, alsmede personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid van de wet, hebben aanspraak op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en op de naar het oordeel van het college noodzakelijk geachte voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Onder aanspraak op ondersteuning wordt mede verstaan aanspraak op informatie over ondersteuning bij de arbeidsinschakeling, aanspraak op een goede indicatie en aanspraak op begeleiding.

Artikel 6 Handhaving

1. Indien een persoon die een uitkering krijgt op grond van de wet niet voldoet of niet voldaan heeft aan de verplichtingen als bedoeld in artikel 5, dan verlaagt het college de uitkering conform hetgeen hierover is vastgelegd in de maatregelverordening Wet werk en bijstand.
2. Indien een persoon die een uitkering ontvangt op grond van de IOAW of de IOAZ, niet voldoet of voldaan heeft aan de verplichtingen als bedoeld in artikel 5, verlaagt het college de uitkering, conform hetgeen hierover bepaald is in artikel 20 van de IOAW en de IOAZ.
3. Indien het aan belanghebbende te wijten is dat een voorziening vroegtijdig is beëindigd, kan het college besluiten enige tijd geen nieuwe voorziening aan te bieden. Het college stelt nadere regels hieromtrent vast.

Artikel 7 Intrekking van een besluit en terugvordering

1. Het college trekt een beschikking waarbij op grond van deze verordening een voorziening is aangeboden of een vergoeding is toegekend geheel of gedeeltelijk in indien:
   a. niet is voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens deze verordening;
   b. de gegevens op grond waarvan de beschikking is afgegeven zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;
   c. blijkt dat de verstrekte financiële middelen binnen zes maanden na uitbetaling niet zijn aangewend voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn;
   d. anderszins de voorziening of vergoeding ten onrechte of tot een te hoog bedrag is aangeboden dan wel toegekend.
2. Het college kan de op grond van deze verordening verstrekte financiële middelen terugvorderen indien het besluit waarbij deze voorziening of vergoeding is toegekend wordt ingetrokken ingevolge lid 1.
3. Indien de persoon van wie wordt teruggevorderd op basis van dit artikel, ook na daartoe schriftelijk te zijn aangemaand, in gebreke blijft het teruggevorderde bedrag terug te betalen wordt dit bedrag verhoogd met de wettelijke rente en de kosten van incasso.

Hoofdstuk 2 Voorzieningen

Artikel 8 Algemene bepalingen over ondersteuning en voorzieningen

1. Ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bestaan uit praktische hulp, advies, doorverwijzing naar andere organisaties of uit het aanbieden van één of meerdere voorzieningen die gelijktijdig of achtereenvolgend ingezet kunnen worden.
2. Het college kan in ieder geval de volgende voorzieningen aanbieden:
   a. startersbaan
   b. loonkostensubsidie
   c. verzekering ziekteverzuim
   d. werkgeversbonus
   e. proefplaats
   f. participatieplaats
   g. oriëntatieplaats
   h. arbeidsactiveringsplaats
   i. scholing
   j. diagnose
   k. nazorg
   l. premie werken met behoud van uitkering

3. In het beleidsplan als bedoeld in artikel 4 wordt vastgelegd welke voorzieningen het college in ieder geval kan aanbieden alsmede de voorwaarden die daarbij gelden voor zover daarover in de verordening geen nadere bepalingen zijn opgenomen.
4. Het college stelt ten aanzien van de voorzieningen en overige vergoedingen, als bedoeld in het tweede lid en in de artikelen 22 en 24 met inachtneming van hetgeen daarover in het beleidsplan is bepaald, nadere regels vast. Deze regels kunnen in ieder geval betrekking hebben op:
   a. de voorwaarden waaronder een voorziening wordt aangeboden;
   b. de weigeringsgronden bij het aanvragen van voorzieningen;
   c. het verstekken van subsidies;
   d. criteria ter voorkoming van onverantwoorde beïnvloeding van de concurrentieverhoudingen en verdringing van reguliere arbeid.
5. Indien het college subsidies als voorziening verstrekt, is op deze subsidies tevens de Nijmeegse Kaderverordening Subsidieverstrekking van toepassing tenzij het college hiervan uitdrukkelijk afwijkt.

Artikel 9 Beëindiging van de voorziening

1. Het college kan een voorziening beëindigen:
   a. indien de persoon die aan een voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 5 van de verordening niet nakomt;
   b. indien de persoon die aan een voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep van de wet of deze verordening;
   c. indien de persoon die aan een voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt, waarbij geen gebruik wordt gemaakt een voorziening;
   d. indien naar het oordeel van het college de voorziening onvoldoende of niet meer bijdraagt aan (een snelle) arbeidsinschakeling;
   e. indien de persoon die aan een voorziening deelneemt niet meer aangewezen is op deze voorziening;
   f. indien de persoon fraude heeft gepleegd.
2. Beëindiging van de voorziening kan tevens inhouden beëindiging van de subsidie of verzekering als bedoeld in artikel 10, 11, 12, 13 en 24 van deze verordening.

Artikel 10 Startersbaan

1. Het college kan een starterbaan aanbieden aan uitkeringsgerechtigden tot 27 jaar die zes maanden of langer werkloos werkzoekend zijn of daarmee gelijk gesteld kunnen worden.
2. Het doel van de startersbaan is uitkeringsgerechtigden tot 27 jaar werkervaring op te laten doen en hun inzetbaarheid te verhogen zodat zij beter in staat zijn regulier werk te verkrijgen en te behouden.
3. Een startersbaan is een dienstverband van 12 aaneengesloten maanden waarvoor een werkgever een subsidie ontvangt van maximaal 90% van de kosten van het (Jeugd)minimumloon voor de betreffende werknemer. De subsidie is bedoeld ter compensatie (van een deel) van de loonkosten.
4. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de leeftijd van de uitkeringsgerechtigde, de duur van de arbeidsovereenkomst en de arbeidsduur per week.
5. Het inkomen van de werknemer op de startersbaan moet zodanig zijn dat de werknemer niet meer aangewezen is op een uitkering in het kader van de wet tenzij de werknemer volgens de ontheffingsbeschikking van het college aangewezen is op een kortere arbeidsduur per week.
6. De subsidie wordt op aanvraag van de werkgever verleend. De aanvraag dient door de uitkeringsgerechtigde mede ondertekend te zijn.
7. Een publiekrechtelijke aanstelling wordt gelijkgesteld aan een arbeidsovereenkomst.
8. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de doelgroep, de aanvraag van de subsidie, de voorwaarden en verplichtingen die aan de subsidie verbonden worden, de hoogte en de uitbetaling van de subsidie.
9. Dit artikel heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2014.

Artikel 11 Loonkostensubsidie

1. Het college kan ten behoeve van uitkeringsgerechtigden van 27 jaar en ouder die (nog) niet kunnen voldoen aan door werkgevers gestelde productiviteitseisen een loonkostensubsidie verstrekken.
2. De subsidie is bedoeld als tegemoetkoming in de loonkosten die de werkgever, ten gevolge van de verminderde productiviteit van de uitkeringsgerechtigde, maakt.

3. De werkgever dient met de uitkeringsgerechtigde minimaal een arbeidsovereenkomst van 26 weken aan te gaan.
4. De subsidie kan voor een periode van maximaal 12 aaneengesloten maanden worden verstrekt. Indien de eerste gesubsidieerde arbeidsovereenkomst voor een kortere periode dan 12 maanden is aangegaan, kan de werkgever voor de resterende maanden opnieuw een loonkostensubsidie aanvragen.
5. De subsidie bedraagt over een periode van 12 maanden maximaal € 9000.
6. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de duur van de aangegane arbeidsovereenkomst(en), van de arbeidsduur per week en van de daadwerkelijk gemaakte loonkosten.
7. De subsidie wordt op aanvraag van de werkgever verleend. De aanvraag dient door de uitkeringsgerechtigde mede ondertekend te zijn.
8. Een publiekrechtelijke aanstelling wordt gelijkgesteld aan een arbeidsovereenkomst.
9. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de aanvraag van de subsidie, de voorwaarden en verplichtingen die aan de subsidie verbonden worden, de hoogte en de uitbetaling van de subsidie.
10. Dit artikel heeft terugwerkende kracht tot aan 1 januari 2014.

Artikel 12 Verzekering ziekteverzuim

1. Het college kan aan werkgevers ten behoeve van uitkeringsgerechtigden die zij (regulier) in dienst nemen een ziekteverzuimverzekering aanbieden die door het college bekostigd wordt.
2. Het college kan de ziekteverzuimverzekering niet aanbieden ten behoeve van uitkeringsgerechtigden die gaan werken op een startersbaan als bedoeld in artikel 10 of ten behoeve van uitkeringsgerechtigden die op basis van een uitzendovereenkomst gaan werken voor een uitzendorganisatie of ten behoeve van uitkeringsgerechtigden met een structureel functionele beperking voor wie de werkgever een beroep kan doen op artikel 29b van de Ziektewet.
3. Het doel van de ziekteverzuimverzekering is werkgevers te stimuleren bijstandsgerechtigden in dienst te nemen met een hoger risico op uitval door ziekte.
4. De werkgever dient met de uitkeringsgerechtigde minimaal een arbeidsovereenkomst van 26 weken aan te gaan.
5. De verzekerde periode beslaat maximaal de eerste 12 maanden van de arbeidsovereenkomst.
6. Een publiekrechtelijke aanstelling wordt gelijkgesteld aan een arbeidsovereenkomst.
7. Het college stelt in samenspraak met de verzekeringsmaatschappij de dekking van de verzekering en de polisvoorwaarden vast.
8. Het college stelt nadere regels vast ten aanzien van de doelgroep uitkeringsgerechtigden met een hoger risico op uitval door ziekte.

Artikel 13 Werkgeversbonus

1. Het college kan ten behoeve van uitkeringsgerechtigden en Anw-ers alsmede ten behoeve van nuggers tot 27 jaar een werkgeversbonus verstrekken.
2. Een werkgeversbonus is een subsidie die het college kan verstrekken aan werkgevers die met belanghebbenden een arbeidsovereenkomst afsluiten, als tegemoetkoming in door de werkgever te maken scholings- en begeleidingskosten.
3. De subsidie bedraagt in totaal maximaal € 4000.
4. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de duur van de aangegane arbeidsovereenkomst, van de arbeidsduur per week en de leeftijd van belanghebbende.
5. De subsidie wordt op aanvraag van de werkgever verstrekt. De aanvraag dient door werknemer mede ondertekend te zijn.

6. Een publiekrechtelijke aanstelling wordt gelijkgesteld aan een arbeidsovereenkomst.
7. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de aanvraag van de subsidie, de voorwaarden en verplichtingen die aan de subsidie verbonden worden, de hoogte en de uitbetaling van de subsidie.

Artikel 14 Proefplaats

1. Het college kan uitkeringsgerechtigden, nuggers en Anw-ers een proefplaats aanbieden.
2. Deze voorziening wordt aangeboden wanneer niet duidelijk is of de werknemer kan voldoen aan de functie-eisen van de werkgever.
3. De proefplaats duurt maximaal drie maanden en kan maximaal met drie maanden verlengd worden indien de werkgever zich bereid verklaart belanghebbende aansluitend een regulier dienstverband aan te bieden van minimaal een half jaar.
4. Indien de proefplaats verlengd wordt, kan het college van de werkgever een vergoeding vragen.
5. Het college draagt er zorg voor dat de proefplaatsing wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die door het college, de werkgever als de belanghebbende getekend wordt.

Artikel 15 Participatieplaats

1. Het college kan aan uitkeringsgerechtigden van 27 jaar en ouder een participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de wet aanbieden.
2. Het doel van een participatieplaats is uitkeringsgerechtigden die vooralsnog niet bemiddelbaar zijn middels het aanbieden van additioneel werk een stap richting arbeidsinschakeling te laten zetten.
3. Ter uitvoering van het bepaalde in lid 1 gaat de uitkeringgerechtigde onder verantwoordelijkheid van de gemeente additionele werkzaamheden verrichten.
4. Het college draagt er zorg voor dat de participatieplaats wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die door het college, de organisatie als de belanghebbende getekend wordt.
5. Er kan door het college na een periode van drie maanden een vergoeding in rekening worden gebracht.
6. Het college beoordeelt in ieder geval na een periode van zes maanden of de uitkeringsgerechtigde scholing aangeboden krijgt als bedoeld in artikel 18 van deze verordening.

Artikel 16 Oriëntatieplaats

1. Het college kan aan nuggers tot 27 jaar, uitkeringsgerechtigden tot 27 jaar en Anw-ers tot 27 jaar een oriëntatieplaats aanbieden.
2. Het doel van deze oriëntatieplaats is belanghebbende zich te laten oriënteren op werk en toekomst en te bezien of de belanghebbende ontwikkelpunten in zijn functioneren heeft die ondersteuning behoeven.
3. Ter uitvoering van het bepaalde in lid 2 gaat de belanghebbende onder verantwoordelijkheid van de gemeente werkzaamheden verrichten bij een organisatie.
4. De oriëntatieplaats kan maximaal zes maanden duren. Verlenging is mogelijk.
5. De oriëntatieplaats wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen de belanghebbende en de organisatie die een oriëntatieplaats ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 17 Arbeidsactiveringstrajecten

1. Het college kan aan uitkeringsgerechtigden en nuggers tot 27 jaar een arbeidsactiveringstraject aanbieden.
2. Activeringstrajecten kunnen onder andere tot doel hebben: arbeidsritme op te bouwen en te wennen aan een veranderde dagstructuur, motivatie en verantwoordelijkheid voor het verkrijgen van werk te bevorderen, factoren die de arbeidsinschakeling belemmeren in kaart te brengen en te ondersteunen bij het opheffen dan wel omgaan hiermee, oriëntatie op (on)mogelijkheden of op een bepaalde beroepsrichting en een juiste beroepshouding te ontwikkelen.
3. Arbeidsactiveringstrajecten duren maximaal drie maanden. Uiterlijk na drie maanden wordt door het college beoordeeld of een andere voorziening aangeboden kan worden.
4. Verlenging van het arbeidsactiveringstraject is mogelijk voor een periode van maximaal drie maanden indien belanghebbende nog steeds hierop aangewezen is.
5. Onderdelen van een activeringstraject kunnen onder andere zijn het volgen van trainingen en workshops, individuele begeleiding bij het verkrijgen van werk, het verrichten van onbeloonde

additionele werkzaamheden in activeringscentra of bij andere organisaties en het bieden van begeleiding bij het omgaan met belemmingen waaronder problematische schulden.
6. Indien er sprake is van het verrichten van onbeloonde additionele werkzaamheden draagt het college er zorg voor dat de afspraken schriftelijk worden vastgelegd,

Artikel 18 Scholing
1. Het college kan belanghebbenden (vak)scholing aanbieden. De scholing die ingezet wordt beslaat in de regel maximaal een periode van twee jaar.
2. Het college stelt nadere regels ten aanzien van het bedrag dat per belanghebbende aan scholing besteed kan worden.

Artikel 19 Diagnose

Het college kan uitkeringsgerechtigden, nuggers, Anw-ers en personen als bedoeld in 10, tweede lid van de wet een onderzoek aanbieden ter vaststelling van de arbeidsmogelijkheden van belanghebbenden dan wel ter bepaling van de (verdere) geschiktheid van een voorziening.
Een onderdeel van het onderzoek kan zijn, dat onderzocht wordt of belanghebbenden in staat zijn tot scholing. Dit onderzoek kan zowel vóór aanvang van een voorziening als tussentijds worden ingezet.

Artikel 20 Nazorg
1. Het college kan aan personen die reguliere arbeid aanvaarden, nazorg bieden. De nazorg is gericht op het behoud van de reguliere arbeid.
2. Het college stelt nadere regels vast ten aanzien van de inhoud van de nazorg.

Artikel 21 Premie voor het werken met behoud van uitkering
1. Het college verstrekt aan de uitkeringsgerechtigde van 27 jaar en ouder werkzaam op een participatie- of op een proefplaats, telkens nadat hij zes volledige maanden werkzaamheden heeft verricht, een premie indien de uitkeringsgerechtigde naar het oordeel van het college in die zes maanden voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op arbeidsinschakeling.
2. De hoogte van deze premie bedraagt € 100 per maand bij een participatie- of een proefplaats met een arbeidsduur van 24 uur per week of meer, voor elke door de uitkeringsgerechtigde op de participatieplaats gewerkte maand. Bij een arbeidsduur per week van gemiddeld 8 tot 16 uur bedraagt de premie € 35 per maand en bij een arbeidsduur per week van gemiddeld 16 tot 24 uur bedraagt de premie € 70 per maand.
3. Indien de participatie- of de proefplaats eindigt voordat de uitkeringsgerechtigde (opnieuw) zes volle maanden gewerkt heeft, dan verstrekt het college aan de uitkeringsgerechtigde de premie genoemd in lid 1 en lid 2 over de periode dat de uitkeringsgerechtigde korter dan zes maanden werkzaamheden heeft verricht, mits de uitkeringsgerechtigde in deze periode voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op arbeidsinschakeling en de beëindiging van de participatie- of proefplaats niet aan de uitkeringsgerechtigde te wijten is. De premie wordt alleen verstrekt indien minimaal één volledige maand is gewerkt.
4. Indien een uitkeringsgerechtigde in het kader van een traject richting arbeidsinschakeling werkzaamheden met behoud van uitkering verricht die vergelijkbaar zijn met werkzaamheden op een proef- of participatieplaats, komt deze uitkeringsgerechtigde eveneens voor de hier genoemde premie in aanmerking. Vrijwilligerswerk en werkzaamheden verricht in het kader van een arbeidsactiveringstraject worden niet vergelijkbaar geacht met werk op een participatie- of proefplaats.
5. Het college stelt nadere regels vast ten aanzien van deze premie.

Artikel 22 Overige vergoedingen
1. De uitkeringsgerechtigde komt in aanmerking voor een vergoeding van de kosten die naar het oordeel van het college noodzakelijk worden geacht in het kader van de arbeidsinschakeling.
2. Het college stelt nadere regels ten aanzien van de kosten die voor vergoeding in aanmerking komen alsmede de hoogte en de voorwaarden waaronder deze kosten kunnen worden vergoed.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 23 Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden

1. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening indien toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.
2. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 24 Intrekking en overgangsbepalingen

1. De re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2013 wordt met ingang van de dag na publicatie in het gemeenteblad ingetrokken.
2. Op de voorzieningen ingezet op basis van de Re-integratieverordening Wet werk en bijstand (2013) blijven de bepalingen uit deze verordening van kracht.
3. Op de Instroom- en Doorstroombanen blijven de overgangsbepalingen van kracht als vastgelegd in artikel 20 lid 1 van de re-integratiegratieverordening Wet werk en bijstand 2012A (gepubliceerd onder nummer GB080).

Artikel 25 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking de dag na publicatie in het gemeenteblad.
2. Deze verordening wordt aangehaald als Re-integratieverordening Wet werk en bijstand 2014.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van .

de voorzitter,	de raadsgriffier,
drs. H.M.F. Bruls	mevr. drs. M.M.V. Mientjes

Toelichting op de Re-integratieverordening Wet werk en bijstand

Algemene toelichting

Per 1 januari 2004 is de Wet werk en bijstand (Wwb) in werking getreden. De Wwb geeft het college de opdracht te zorgen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden, nuggers, Anw-ers en personen werkzaam op een gesubsidieerde baan. Het college bepaalt welke voorzieningen in de gemeente worden aangeboden en stelt tevens vast wie voor welke voorziening in aanmerking komt. De Wwb draagt aan de gemeenteraad op om een verordening op te stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. In de wet is vastgelegd dat in de verordening regels moeten worden opgenomen waaruit onder andere aandacht blijkt voor de in de Wwb onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen.

De gemeenteraad heeft gekozen voor een algemene, globale verordening waarin met name procedurele zaken zijn geregeld. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen. Die leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is helemaal afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Wwb bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling hebben en aanspraak hebben op de door het college noodzakelijk geachte voorziening binnen de kaders van de re-integratieverordening. Daarom is ervoor gekozen om in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college in ieder geval kan aanbieden.

Beleidsnota Werk staat voorop!

In de beleidsnota Werk staat voorop! heeft de gemeente haar koers geschetst voor het beleid en de uitvoering op het domein Werk voor het jaar 2012 en verder. De gemeente wil toe naar een re-integratiestelsel, dat voor de werkzoekenden stimulerend is en voor ondernemers en instellingen herkenbaar en ondersteunend is in het aannemen van de werkzoekenden. De re- integratieondersteuning bestaat uit begeleiding, scholing en het opdoen van werkervaring door middel van ‘werken met behoud van uitkering’. Werkervaring kan worden opgedaan bij werkcorporaties (leerwerkbedrijven) en instellingen in de stad door middel van de inzet van de voorzieningen als beschreven in de verordening. Er wordt gekozen om te investeren in mensen met perspectief op werk, maar die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Bepalend om al of niet (dure) voorzieningen in te zetten zijn: arbeidsmarktperspectief en motivatie. Er is een mogelijkheid om bij wijze van uitzondering een voorziening in te zetten indien er sprake is van een risico op afglijden. Dit moet echter altijd ondersteund worden door adviezen van andere professionele instellingen. In de beleidsregels wordt dit nader uitgewerkt.

Ten gevolge van de oplopende jeugdwerkloosheid heeft de gemeenteraad in 2013 besloten een nieuw instrument in de verordening op te nemen namelijk de startersbaan. Dit is een tijdelijk instrument, bedoeld voor uitkeringsgerechtigden tot 27 jaar. Via de startersbaan krijgen deze jongeren de kans bij een bedrijf of instelling werkervaring op te doen.

Ter voorbereiding op de komst van de Participatiewet is de gemeente in 2013 een pilot gestart waarbij uitkeringsgerechtigden die (nog) niet in staat zijn het minimumloon te verdienen duurzaam aan het werk gaan met behulp van een loonkostensubsidie vanuit de gemeente. De doelstelling van de pilot is te onderzoeken of werkgevers door het aanbod van een loonkostensubsidie overgehaald kunnen worden deze uitkeringsgerechtigden een kans te geven binnen hun bedrijf en te bezien welke andere ondersteunende voorzieningen hiervoor noodzakelijk zijn.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijving

De Wwb is de basis van deze verordening en daarom wordt ook voor de begripsbeschrijvingen aangehaakt bij de Wwb.

Artikel 2 Opdracht en Doelgroep

In dit artikel wordt aangegeven voor welke personen het college de re-integratietaak heeft. Via de verwijzing naar artikel 40 lid 1 wordt aangegeven dat alleen inwoners van de gemeente Nijmegen tot de doelgroep behoren. In artikel 2 lid 2 wordt het college de mogelijkheid geboden van deze algemene regel af te wijken. Uiteraard kan het college ook contact opnemen met de nieuwe gemeente om te verzoeken de kosten van de ingezette voorziening over te nemen. De vraag is echter of de nieuwe gemeente bereid zal zijn of de mogelijkheid heeft de kosten van de door de gemeente Nijmegen ingezette voorziening voor haar rekening te nemen. Indien er verhuisd wordt naar het buitenland, ook al is dat net over de grens in Duitsland, wordt de voorziening beëindigd. Lid 3 van dit artikel maakt het mogelijk dat het college samenwerkt met het UWV.

Het doel van het beleid is waar mogelijk personen die tot de doelgroep behoren te helpen via de kortste weg regulier werk te vinden en daar waar dat (nog) niet kan alles in het werk te stellen om belemmeringen weg te nemen, uitstroomkansen te vergroten en ondertussen sociaal isolement te voorkomen. Het is aan het college om te zorgen voor een voldoende aanbod van voorzieningen, waarbij zij te maken krijgt met beperkte financiële middelen, terwijl de vraag naar ondersteuning afhankelijk is van een veelheid aan sociaaleconomische factoren.

Artikel 3 Inzet van voorzieningen

Voorzieningen worden alleen ingezet als zonder die inzet het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid niet mogelijk is. Daarnaast moet de inzet van voorzieningen er wel toe kunnen leiden dat binnen afzienbare tijd het verkrijgen van reguliere arbeid ook mogelijk wordt. Bovendien moet er gekozen worden voor die voorziening die de kortste weg naar reguliere arbeid biedt. Dat kan gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, ook zijn een voorziening gericht op het werken als zelfstandige. Of een voorziening noodzakelijk is en welke voorziening ingezet wordt, is afhankelijk van het arbeidsmarktperspectief en motivatie. Arbeidsmarktperspectief betekent dat er ingezet wordt op (leer)werkplekken die vanuit de werkgever zijn gecreëerd dan wel beschikbaar zijn. Het tweede element de motivatie moet blijken uit het (sollicitatie)gedrag van de werkzoekenden. Om een goed beeld te krijgen van de mogelijkheden en belemmeringen van de persoon kan het college een onderzoek laten doen. Het college is verantwoordelijk voor de efficiënte en doelgerichte inzet van de schaarse middelen. Binnen deze grenzen wordt rekening gehouden met de wensen van de persoon in kwestie. Motivatie is immers zeer belangrijk voor het slagen van een re- integratietraject.
Om de financiële risico's te beheersen, heeft de gemeente ervoor gekozen een verdeling te maken van de schaarse middelen over de verschillende voorzieningen. Het uitgeput zijn van een begrotingspost kan echter geen reden zijn om aanvragen voor voorzieningen te weigeren. Om dat wel mogelijk te maken wordt het college de mogelijkheid gegeven budgetplafonds in te stellen. Indien het budgetplafond van een bepaalde voorziening wordt bereikt, zal het college ervoor zorgen dat de persoon uit de doelgroep een andere voorziening aangeboden krijgt als alternatief. Het college weigert tevens een voorziening als een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening bijvoorbeeld indien een persoon uit de doelgroep voor de gewenste opleiding een beroep kan doen op studiefinanciering.

Artikel 4 Beleidsplan

De Wwb verplicht de gemeenteraad om het re-integratiebeleid in een verordening vast te leggen. Zoals in de algemene toelichting uitgelegd, heeft de gemeente gekozen voor een globale algemene verordening die met name procedurele zaken regelt. Het beleid wordt vastgelegd in een bij de verordening behorend beleidsplan. Als basis voor deze verordening heeft de beleidsnota Werk staat voorop! gediend.
Het tweede lid biedt de basis voor de verantwoording van het beleid. De Wwb geeft aan dat het

college elk jaar een voorlopig en een definitief verslag over de uitvoering (VODU) naar het rijk zend. Deze verslagen dienen gepaard te gaan van een verklaring van de gemeenteraad. Daarom is ervoor gekozen expliciet op te nemen dat er een verantwoordingsverslag aan de raad moet worden gezonden. Het ligt voor de hand dat bij de vormgeving van het verslag op grond van deze verordening wordt aangesloten bij de inhoud van het VODU.

Artikel 5 Aanspraak en verplichtingen

De personen uit de doelgroep hebben van rechtswege aanspraak op ondersteuning. De gemeente heeft ervoor gekozen deze aanspraak ook in de verordening op te nemen. Dat laat onverlet dat het college is, dat bepaalt of en welke voorziening ingezet wordt. Tegenover de aanspraak staan de verplichtingen. Re-integratie is immers niet vrijblijvend. Om daarover geen misverstand te laten zijn, is gemeend de verplichtingen, ook al staan ze grotendeels in de Wwb vermeld, nogmaals te vermelden. Naast de verplichtingen in de verordening genoemd en de verplichtingen genoemd in wet of regelgeving kan het college aanvullende verplichtingen opleggen waaronder de verplichting tot het meewerken aan een medische behandeling.

Artikel 6 Handhaving

In het geval de persoon uit de doelgroep niet voldoet aan de verplichtingen aangehaald in artikel 5 van deze verordening dan heeft dat gevolgen. Voor de uitkeringsgerechtigde heeft dat tot gevolg dat de uitkering tijdelijk verlaagd zal worden zoals bepaald in de afstemmingsverordening of artikel 20 van de IOAW en IOAZ waarbij in het uiterste geval 100% verlaging tot de mogelijkheden behoort.
Het opleggen van een maatregel kan echter alleen indien er uitkering wordt genoten op grond van de wetten die de gemeente uitvoert. Een Anw-ers of een nugger hebben geen financiële relatie met de gemeente en kunnen dus niet direct op hun inkomstenbron worden gekort bij onvoldoende medewerking.

Artikel 7 Intrekking van een besluit en terugvordering

Dit artikel maakt het mogelijk dat in een aantal situaties de ingezette voorziening ingetrokken kan worden en de kosten van de voorziening teruggevorderd kunnen worden. Bijvoorbeeld als bijstandsfraude ontdekt wordt en achteraf gezien de persoon in kwestie helemaal niet tot de doelgroep van de wet behoorde.

Artikel 8 Algemene bepalingen over ondersteuning en voorzieningen

Dit artikel strekt ertoe enkele zaken te regelen die te maken hebben met alle voorzieningen, ook die voorzieningen die niet met name in de verordening zijn opgenomen. Tevens wordt aangegeven dat ondersteuning niet perse de inzet van een voorziening behoeft in te houden. Als dat kan, kan worden volstaan met advies of doorverwijzing naar andere instanties. Indien er een voorziening ingezet wordt kan dat een van de genoemde voorzieningen zijn die genoemd staan in lid 2 maar dat hoeft niet perse aangezien dit geen limitatieve opsomming is.

Artikel 9 Beëindiging van de voorziening

Dit artikel geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen zij dat kan doen. Onder beëindigen wordt ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever.

Artikel 10 Startersbaan

In tijden van recessie komen jongeren door gebrek aan werkervaring moeilijk aan een baan. Daardoor wordt de afstand tot de arbeidsmarkt van deze groep jongeren steeds groter. Om werkgevers over te halenjongeren die langer dan zes maanden werkloos zijn toch een kans te geven, wil de gemeente werkgevers een subsidie verstrekken van maximaal 90% van het (Jeugd)minimumloon.De betreffende werkgevers moeten bereid zijn een arbeidsovereenkomst aan te bieden van minimaal één jaar en zij moeten de betreffende kandidaten voldoende uren werk aanbieden zodat zij met het verdiende loon uit de uitkering geraken.
De startersbaan is een tijdelijke voorziening.

Artikel 11 Loonkostensubsidie

Het college kan werkgevers een loonkostensubsidie aanbieden indien zij een arbeidsovereenkomst afsluiten met uitkeringsgerechtigden die nog niet volledig productief kunnen zijn. De werk-

gever dient samen met de belanghebbende een aanvraag in te dienen. Het is van belang dat de werkgever de subsidie aanvraagt vóór aanvang van de arbeidsovereenkomst. Indien de arbeidsovereenkomst reeds aangevangen is voordat de gemeente een beslissing op de aanvraag heeft genomen, dan komt het risico dat de gemeente de subsidieaanvraag afwijst voor rekening van de werkgever. Het kost de gemeente ongeveer zes weken om een besluit te nemen. Net zoals bij alle andere voorzieningen bepaalt het college of de inzet van de loonkostensubsidie noodzakelijk is. Indien de potentiële werknemer in staat wordt geacht zonder deze subsidie reguliere arbeid te verkrijgen, dan wordt er dus geen subsidie aan de werkgever verstrekt.In de beleidsregels worden nadere regels gesteld ten aanzien van deze loonkostensubsidies.

Artikel 12 Verzekering ziekteverzuim

Het college kan een ziekteverzuimverzekering aanbieden aan werkgevers die met uitkeringsgerechtigden met een hoger ziekteverzuimrisico een dienstverband aangaan. De gemeente betaalt de premie van de verzekering en de werkgever is de begunstigde.
De werkgever ontvangt onder de in de verzekering gestelde voorwaarden een vergoeding voor de loonschade.
Niet voor alle uitkeringsgerechtigden kan de ziekteverzuimverzekering worden ingezet. Zo kan het college de ziekteverzuimverzekering niet aanbieden aan werkgevers die met jongeren een startersbaan aangaan. De reden hiervan is dat de werkgever op een startersbaan reeds een subsidie krijgt die een groot deel van de loonkosten dekt. Evenmin kan de verzekering worden ingezet voor uitkeringsgerechtigden die onder de wettelijke no-riskpolis vallen. Via de wettelijke no-riskpolis wordt de werkgever namelijk reeds grotendeels gecompenseerd voor de gemaakte loonkosten. Uitzendkrachten tot slot, worden ook niet onder de verzekering gebracht. Dit omdat uitzendkrachten doorgaans geen recht hebben op loondoorbetaling bij ziekte.

Artikel 13 Werkgeversbonus

Een werkgever kan als hij een arbeidsovereenkomst wil aangaan met een nugger tot 27 jaar, een uitkeringsgerechtigde of met een Anw-er onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een subsidie. Daarvoor dient hij samen met de belanghebbende een aanvraag in te dienen. Het is van belang dat de werkgever de subsidie aanvraagt vóór aanvang van de arbeidsovereenkomst. Indien de arbeidsovereenkomst reeds aangevangen is voordat de gemeente een beslissing op de aanvraag heeft genomen, dan komt het risico dat de gemeente de subsidieaanvraag afwijst voor rekening van de werkgever. Het kost de gemeente ongeveer zes weken om een besluit te nemen. Net zoals bij alle andere voorzieningen bepaalt het college of de inzet van een werkgeversbonus noodzakelijk is. Indien de potentiële werknemer in staat wordt geacht zonder deze bonus reguliere arbeid te verkrijgen, dan wordt er dus geen subsidie aan de werkgever verstrekt. De hoogte van de subsidie, de duur van de subsidie en de verplichtingen worden nader vastgelegd in beleidsregels. Bovendien is, voor zover het college hiervan niet afwijkt, de Nijmeegse Kaderverordening Subsidieverstrekking op de subsidieverstrekking van toepassing.

Artikel 14 Proefplaats

Via de inzet van een proefplaats kan een werkgever bezien of de betreffende persoon in staat is te voldoen aan de gestelde functie-eisen. Een proefplaats wordt slechts ingezet als er een reëel uitzicht is op betaalde werkzaamheden bij de betreffende werkgever. De proefplaats is slechts van korte duur en bedoeld om de werkgever over de streep te trekken. Een proefplaats zal dan ook in de regel slechts ingezet worden als de betreffende persoon een korte afstand tot de arbeidsmarkt heeft.

Artikel 15 Participatieplaats

Een participatieplaats is bedoeld voor uitkeringsgerechtigden van 27 jaar en ouder, met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken dan wel het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan bezien worden of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat de uitkeringsgerechtigde bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmede voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar. Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidinschakeling heeft vergroot. Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voorgezet. Indien de gemeente concludeert dat de voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden. Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats.

Artikel 16 Oriëntatieplaats

De oriëntatieplaats kan ingezet worden voor nuggers, uitkeringgerechtigden en Anw-ers die jonger dan 27 jaar zijn en is een soort stage gericht op het leren werken. Niet de arbeid die verricht wordt, staat centraal, maar het leren werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waarmee in een oriëntatieplaats geoefend kan worden. Ook kan bezien worden of het werkterrein past bij de capaciteiten van de belanghebbende, zodat de belanghebbende eventueel een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmede voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. Om te voorkomen dat de oriëntatieplaats uitgroeit tot een gewone werkplek zonder dat daar een arbeidsovereenkomst tegenover staat, is bepaald dat de duur van de oriëntatieplaats beperkt is tot in eerste instantie zes maanden. Verlenging van deze termijn van zes maanden is mogelijk.

Artikel 17 Arbeidsactiveringstraject

Een arbeidsactiveringstraject kan ingezet worden voor uitkerinsgerechtigden en nuggers tot aan 27 jaar. Een arbeidsactiverenstraject duurt maximaal zes maanden, bestaande uit twee keer drie maanden. Deze periode wordt voldoende geacht om zich voor te bereiden op (regulier) werk. Er kan gedurende het activeringstraject onder andere gewerkt worden aan de randvoorwaarden in de sociale omgeving (kinderopvang, schulden, arbeidritme en structuur, etc.), aan arbeidsmotivatie, aan werknemersvaardigheden en tevens kan de belanghebbende zich oriënteren op een bepaalde beroepsrichting. Indien onbeloonde werkzaamheden deel uitmaken van het activeringstraject zijn deze werkzaamheden additioneel. Niet de arbeid die verricht wordt staat centraal maar het leren werken.

Artikel 18 Scholing

Bij de inzet van scholing wordt gekeken naar de arbeidsmarktrelevantie en de duur ervan. Gekozen wordt voor die scholing die het snelst leidt tot het beoogde doel. In beginsel zal er geen scholing ingezet worden die langer dan 24 maanden in beslag neemt.

Artikel 19 Diagnose

Dit onderzoek kan zowel voor de inzet van een voorziening als tussentijds worden ingezet bijvoorbeeld als het noodzakelijk is om te bepalen of een reeds ingezette voorziening nog geschikt is. Het doel van dit onderzoek is dat er een goede indicatie wordt verkregen en er arbeidinschakeling op maat kan worden aangeboden. Vooral bij lichamelijke en psychische beperkingen is een dergelijk onderzoek van belang. De resultaten van het onderzoek kunnen er ook toe leiden dat er voorlopig geen voorziening wordt geboden.

Artikel 20 Nazorg
De gemeente wil terugval in een situatie van werkloosheid en uitkeringsafhankelijkheid zo veel mogelijk voorkomen. Daarom krijgt het college de mogelijkheid om nazorg te bieden.

Artikel 21 Premie voor het werken met behoud van uitkering
Dit artikel regelt de premie voor uitkeringsgerechtigden werkzaam op een participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de wet en voor personen op een proefplaats. De hoogte van de premie is afhankelijk van het aantal uren en de duur dat er gewerkt wordt. Ook uitkeringsgerechtigden die werkzaamheden verrichten vergelijkbaar met de werkzaamheden op een participatie- of proefplaats komen in aanmerking voor deze premie. Voor alle duidelijkheid is in de verordening opgenomen dat vrijwilligerswerk - ook als dat in het kader van een traject wordt verricht - niet vergelijkbaar wordt geacht. Ook de werkzaamheden als bedoeld in artikel 9 lid 1 onder c van de wet, de zogenaamde tegenprestatie, worden niet vergelijkbaar geacht. Deze werkzaamheden worden namelijk niet in het kader van een traject verricht.

Artikel 22 Overige vergoedingen
Bij het verrichten van activiteiten gericht op arbeidsinschakeling kan de uitkeringsgerechtigde geconfronteerd worden met bepaalde kosten. Daarbij valt te denken aan bijvoorbeeld reiskosten of kosten voor tussenschoolse opvang. Het college kan bepalen welke kosten voor vergoeding in aanmerking komen.

Artikel 23 Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden
Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 24 Intrekking en overgangsbepalingen
In dit artikel wordt het overgangsrecht geregeld.

Artikel 25 Inwerkingtreding en citeertitel
Dit artikel spreekt voor zich.

Voorstel - 78/2014 Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad . . .

Toelichting over de behandeling van:

HAMERSTUK

Raadsvoorstel "Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad Ondernemersfonds"

Van:	Het college van B&W van 10 juni 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**1. Voorliggende besluitvorming** Middels het voorliggende raadsvoorstel stelt het college van B&W aan de gemeenteraad voor om de door de Raad, bij besluit van 6 maart 2013, aan de Stichting Huis voor de Binnenstad verleende subsidie van € 286.200 voor het project "Altijd Welkom in Nijmegen" jaar 1 (2013), vast te stellen op € 283.273,68. **2. Achtergrond** In 2012 is door de Stichting Huis voor de Binnenstad besloten het project "Altijd Welkom in Nijmegen" te continueren en voor een nieuwe periode van 3 jaar een subsidieaanvraag in te dienen. Het project "Altijd Welkom in Nijmegen" draagt bij aan het optimaliseren en moderniseren van het ondernemersklimaat in de binnenstad van Nijmegen. Bij raadsbesluit van 6 maart 2013 is een subsidie verleend van € 286.200 voor dit project (jaar 2013). Aan de hand van de door het Huis voor de Binnenstad ingediende eindrapportage kan de subsidie definitief worden vastgesteld.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Ruud Schilder r.schilder@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 – 329 27 70
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad Ondernemersfonds" 2. Brief van het college van B&W d.d. 10 juni 2014 inzake "Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds"		

Voorstel - 78/2014 Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummerraadsvoorstel
25 juni 2014 / 78/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad Ondernemersfonds

Programma / Programmanummer
Economie & Toerisme / 1041

Portefeuillehouder
T. Tankir

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
10 juni 2014

Samenvatting
Aan de Stichting Huis voor de Binnenstad is bij besluit van de Raad van 6 maart 2013 een subsidie verleend van € 286.200 voor het project " Altijd Welkom in Nijmegen,jaar 1 (2013)." Aan de hand van de ingediende eindrapportage kan deze subsidie worden vastgesteld op € 283.273,68.

Voorstel om te besluiten
De door uw Raad bij besluit van 6 maart 2013 aan de Stichting Huis voor de Binnenstad verleende subsidie van € 286.200 voor het project "Altijd Welkom in Nijmegen" jaar 1 (2013), vast te stellen op € 283.273,68.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Ruud Schilder, 2770, r.schilder@nijmegen.nl

Voorstel - 78/2014 Vaststelling subsidie Stichting Huis voor de Binnenstad . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Het Ondernemersfonds Nijmegen

Het Ondernemersfonds Nijmegen is ontstaan doordat bij de begrotingsbehandeling 2006 door de Raad € 1,5 miljoen werd gereserveerd voor een gerichte lastenverlichting van het MKB. Ons college kreeg de opdracht dit met concrete voorstellen uit te werken. Specifieke voorwaarde hierbij was dat de Nijmeegse ondernemers betrokken werden bij het bepalen van de besteding van het budget.
Destijds is door ons samenwerking gezocht met MKB-Nijmegen (nu Economisch Collectief Nijmegen), VNO/NCW, Industriële Kring Nijmegen, de Stichting Centrum Management Nijmegen (nu Stichting Huis voor de Binnenstad) en de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland om tot een passend instrument te komen en de betrokkenheid van ondernemers te waarborgen. Overeenstemming werd bereikt over de instelling van het Ondernemersfonds Nijmegen. Genoemde partijen hebben zitting in de ingestelde Taskforce Ondernemersfonds.

In de eerste helft 2011 is het Ondernemersfonds in overleg met betrokken partijen omgevormd door meer te focussen op de economische speerpunten Semiconductors, Health en Technology, Energie en Milieu en Toerisme en geld beschikbaar te stellen voor werklocatiemanagement, Huis voor de Binnenstad en binnenstadspromotie. De omvang van het fonds werd teruggebracht tot € 1 miljoen. Inmiddels is in het kader van de opgelegde bezuinigingen bij uw besluitvorming Perspectiefnota 2011 het Ondernemersfonds 2013 teruggebracht tot € 800.000. De middelen worden aangewend voor genoemde economische speerpunten, werklocatiemanagement, Huis voor de Binnenstad en binnenstadspromotie.

Bij uw besluit van 6 maart 2013 is aan de Stichting Huis voor de Binnenstad subsidie verleend van € 286.200 voor het project " Altijd Welkom in Nijmegenjaar 1 (2013)". Aan de hand van de door het Huis voor de Binnenstad ingediende eindrapportage kan de subsidie definitief worden vastgesteld.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De Beleidsregels Ondernemersfonds 2011-2014, vastgesteld bij besluit van ons College van 15 maart 2011 en gewijzigd bij besluit van 10 mei 2011, voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Er is een bezwaar- en beroepsmogelijkheid tegen het besluit tot subsidie-vaststelling volgens de gebruikelijke procedures.
Overeenkomstig artikel 3 van deze regels is uw Raad het bevoegde orgaan om te beslissen over aanvragen als het te verstrekken subsidiebedrag € 100.000 of meer bedraagt en ons College als het te verstrekken bedrag minder dan € 100.000 bedraagt.
Artikel 1a van de Nijmeegse Kaderverordening Subsidieverstrekking bepaalt dat de verordening van toepassing is op alle subsidieverlening en –vaststelling door de gemeente Nijmegen.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

1.2 Relatie met programma
Werk, Inkomen en Economie

2 Doelstelling
Dit voorstel moet er toe leiden dat formele besluitvorming plaatsvindt over de vaststelling van de door uw Raad bij besluit van 6 maart 2013 aan de Stichting Huis voor de Binnenstad (Stichting HvdB) verleende subsidie van € 286.200 voor het project “Altijd Welkom in Nijmegen jaar 1 (2013)”, op € 283.273,68.

3 Argumenten
In 2012 is door de Stichting Huis voor de Binnenstad besloten het project “Altijd Welkom in Nijmegen” te continueren en voor een nieuwe periode van 3 jaar een subsidieaanvraag in te dienen. Bij uw besluit van 6 maart 2013 is voor dit project (jaar 2013) de gevraagde subsidie verleend.

Hieraan lagen de volgende argumenten ten grondslag:

Stichting HvdB heeft tot doel de samenwerking tussen alle betrokken partijen en het stadscentrum van Nijmegen te stimuleren en te structureren. In dit huis vinden afstemming en coördinatie van strategie en beleid plaats. Daarnaast worden er (marketing)activiteiten bedacht,gecoördineerd en uitgevoerd . Het uiteindelijke doel is om de kwaliteit en een aantrekkelijke uitstraling van het centrum te bevorderen en te bewaken. Stichting HvdB wil samen met ondernemers kansen benutten en problemen aanpakken .Samen met de binnenstadsmanager slaat het bestuur de brug tussen horeca,retail en culturele ondernemers en de ontwikkelingen in de binnenstad. Om dat te bereiken, wordt vooral geïnvesteerd in relaties met partijen die een belangrijke rol spelen in de binnenstad.

Stichting HvdB spant zich in om de binnenstadseconomie doelgericht en structureel te versterken door de uitvoering van het Economisch Programma voor de Binnenstad, met daaraan gekoppeld de Visie 2012-2020. Zowel het Programma als de Visie richten zich op het behouden of laten groeien van de werkgelegenheid in de binnenstad als een van de belangrijkste werklocaties in de regio, een betere waardering voor de consument, hogere naamsbekendheid, een sterke profilering van Nijmegen en stijgende omzetten bij bedrijven en instellingen in de binnenstad. Thema’s hierbij zijn identiteit en marketing, bereikbaarheid, parkeren, versterken van het aanbod, aanpak leegstand, evenementen, de openbare ruimte en de sfeer. Hierbij werkt men aan de hand van concreet uitvoerbare actiepunten en projecten, gebaseerd op gezamenlijke belangen. In het “Actieplan Versterking Economische Structuur Binnenstad 2012-2015”, vastgesteld door ons College zomer 2013, zijn deze actiepunten en projecten opgenomen. Bij de uitvoering hiervan is stichting HvdB onze belangrijkste partner.

Bij de toekenning van de subsidie is destijds overwogen, dat de doelstellingen hiervan overeenkomen met de doelstellingen van het Ondernemersfonds, zijnde de verbetering van het ondernemersklimaat in Nijmegen, ondersteuning van werklocatiemanagement en promotie van de binnenstad. Het project draagt bij aan de versterking van de binnenstadseconomie.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

Het project “Altijd welkom in Nijmegen” 2013-2015 richtte de focus in 2013 onder meer op de toekomstige koers van de binnenstad door de organisatie van een binnenstadsmeeting alsmede een informatiebijeenkomst over Vlek 14/Ressen . Daarnaast was er (blijvende) aandacht voor het parkeerbeleid, het realiseren van gratis WiFi, de graffiti-aanpak, de marketinginzet voor de Nijmeegse Tweedaagse (promotie rond de weekenden met koopzondagen) , “special events” ,de openings-en sluitingstijden van retail en horeca, de website, het verder ontwikkelen en verstevigen van de Werkgroep Promotie en Marketing en de voortzetting van nieuwsbrieven en nieuwsflitsen.

Vervolg is gegeven aan het inzetten van de website voor acties in combinatie met de social media, narrowcasting, de inzet van de binnenstadmanager en de inzet van (nieuwe) marketingtools.

Het project “Altijd Welkom in Nijmegen” draagt continu bij aan het optimaliseren en moderniseren van het ondernemersklimaat in de binnenstad van Nijmegen door :

- Structurering van de samenwerking tussen de diverse binnenstadorganisaties die gezamenlijke aandacht vragen voor het economisch belang van de binnenstad en daarvoor draagvlak bevorderen;
- Binnenstadsondernemers, bestuurders en politici te informeren over relevante binnenstadszaken;
- Het in stand houden van het Huis voor de Binnenstad, dat zorgt draagt voor een innovatieve vorm van samenwerking in Nijmegen en
- De binnenstad te promoten in een meerjarige campagne, die zich richt op bepaalde kansrijke doelgroepen van consumenten en bezoekers.

Zowel het Economisch Programma Huis voor de Binnenstad als de Visie Binnenstad 2012-2020 passen binnen ons streven, zoals neergelegd in het “Actieplan Versterking Economische structuur Binnenstad 2012-2015” om de binnenstad weerbaar te maken voor de toekomst: de veranderende rol van de binnenstad biedt nieuwe kansen!

4 Risico’s

De mogelijkheid bestaat dat op basis van de Algemene wet Bestuursrecht bezwaar dan wel beroep zal worden aangetekend tegen de beschikkingen.

5 Financiën

Overeenkomstig de Beleidsregels Ondernemersfonds worden subsidies bij wijze van voorschot verleend en vindt een laatste saldobetaling plaats bij de einddeclaratie van het project. De definitieve vaststelling en afrekening van de subsidie vindt plaats aan de hand van de door begunstigden in te dienen eindrapportage en declaraties.

Het budget Ondernemersfonds 2012 van € 900.000 is binnen het programma Economie, deelproduct 61085 van de Stadsbegroting opgenomen. De voorgestelde subsidievaststelling zal ten laste van dit deelproduct worden gebracht.
In haar eindrapportage verantwoordt stichting HvdB haar ontplooide activiteiten tot een bedrag van € 283.273,68 .Dit is het bedrag zoals dat kan worden vastgesteld.

Aan de door de Stichting HvdB ingediende eindrapportage ligt een goedkeurende

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
4

accountantsverklaring ten grondslag.

Overeenkomstig het raadsbesluit van 29 oktober 2008 wordt het restantbedrag dat gelijk is aan de vrijval van het Ondernemersfonds ingezet voor lastenverlichting (verlaging OZB gebruikerstarief, niet-woningen). De onderuitputting Ondernemersfonds wordt in de stadsbegroting verwerkt.

6 Communicatie
De Stichting Huis voor de Binnenstad wordt per brief (vaststellingsbeschikking) over de formele besluitvorming geïnformeerd.

7 Uitvoering en evaluatie
De controle op de realisatie van dit project vindt plaats op basis van de voor het Ondernemersfonds opgestelde administratieve organisatie. Hierbij wordt het adviesbureau ERAC betrokken.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 25 juni 2014

20. **Raadsvoorstel Vaststelling subsidie Stichting huis voor de binnenstad Ondernemersfonds (78/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 10 juni 2014
De door uw Raad bij besluit van 6 maart 2013 aan de Stichting Huis voor de Binnenstad verleende subsidie van € 286.200 voor het project “Altijd Welkom in Nijmegen” jaar 1 (2013), vast te stellen op € 283.273,68.

Raadsbesluit 25 juni 2014
Conform besloten

Economie
Economische Ontwikkeling

Ingekomen stuk D (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	EZ20/14.0005948	Ruud Schilder
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds		(024) 3292770

Geachte leden van de raad,

Onder verwijzing naar uw besluit van 20 december 2006 tot vaststelling van de Subsidieverordening Ondernemersfonds (raadsvoorstel 259/2006) delen wij u ter informatie het volgende mede.

Over de afgeronde projecten uit het Ondernemersfonds 2010, 2011, 2012 en 2013 zijn eindrapportages overlegd aan het projectsecretariaat Ondernemersfonds. De rapportages zijn zowel inhoudelijk als financieel gecontroleerd. Leidraad hierbij zijn de 'Subsidieverordening OF' (fondsperioden 2009 en 2010) en de Beleidsregels Ondernemersfonds 2011-2014 (fondsperioden 2011,2012 en 2013).

Dit heeft geleid tot de volgende vaststellingsbeschikkingen van de wethouder Economische Zaken:

OF:	**Organisatie:**	**Projectnaam**	**Toekenning**	**Vaststelling**
2010:	Huis voor de Binnenstad	`Weg met graffiti`	€ 35.000	€ 10.155,53
2011:	Stichting Centrum voor Jong Ondernemerschap	" Centrum voor Jong Ondernemerschap"	€ 50.000	€ 50.000
	Ondernemersverening Dukenburg	"Volg Dukenburg jaar 1"	€ 25.000	€ 25.000
	I.K.N.	"Nijmeegse Energie Convenant 2.0."	€ 25.000	€ 25.000
2012:	Ondernemersvereniging Dukenburg	"Volg Dukenburg jaar 2"	€ 25.000	€ 25.000

	Stichting Nacht-Burgemeester Nijmegen	De Nachtburgemeester van Nijmegen	€ 15.000	€ 15.000
	Ondernemersvereniging de Winkelsteeg	Werklocatiemanagement de Winkelsteeg, jaar 1 (2013)	€ 24.000	€ 24.000
	Ondernemersvereniging De Winkelsteeg	Opzetten collectief beveiligingsproject	€ 10.000	€ 10.000
	Stichting Watersport Nijmegen	Stroomversnelling sport en economie nevengeul Waal Jaar 1	€ 25.000	€ 25.000
	Vereniging Ondernemers Waalkade	Imago- en identiteitsverbetering Waalkade Nijmegen	€ 37.500	€ 37.473,52
	Bedrijvenvereniging Bijsterhuizen	Aan de slag met speerpunten jaar 1 (2013)	€ 27.040	€ 27.040
	Bedrijvenvereniging Nijmegen-Zuid	Blik vooruit bij BZN II jaar 1 (2013)	€ 20.280	€ 20.280
	Stichting RBT KAN	Verdieping Cruisevaart Nijmegen	€ 24.500	€ 24.500
	Bedrijvenvereniging TPN-West	Werklocatiemanagement TPN-West jaar 1 (2013)	€ 33.800	€ 33.800
	Bedrijvenvereniging Bijsterhuizen	Collectieve Beveiliging Bijsterhuizen	€ 44.625	€ 3.770
2013:	Federatie Ringstraten Nijmegen	Gastvrij Nijmegen: “Klant is Koning”	€ 2.750	€ 2.750

Vaststellingsbeschikking door ons College:

OF:	**Organisatie**	**Projectnaam**	**Toekenning**	**Vaststelling**
2011	Stichting RBT KAN	Plan “Cruisevaart Nijmegen”	€ 67.000	€ 67.000

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
2

Financiën
Voor het Ondernemersfonds is binnen de Stadsbegroting, Programma Economie, deelproduct 61085 van 2006 t/m 2010 jaarlijks € 1.500.000 beschikbaar geweest. Voor het Ondernemersfonds 2011 is € 1.000.000, voor het Ondernemersfonds 2012 is € 900.000 en voor het Ondernemersfonds 2013 is € 800.000 beschikbaar.

De subsidievaststelling geeft per heden het volgende beeld:

Ondernemersfonds 2010

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€1.500.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		299.025	13		242.625	12	10.155,53	1	46.244,47	0	0
College		323.127	4		212.031	3	0	0	15.096,00	96.000	1
Raad		292.973	1		292.973	1	0	0	0	0	0
Werkbudget	-100.000										
Totaal	1.400.000	915.125	18	484.876	747.629	16	10.155,53	1	61.340,47	96.000	1

Ondernemersfonds 2011

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€1.000.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		320.120	11		220.120,00	8	100.000	3	0	0	0
College		287.581	4		95.000,00	1	67.000	1	0	125.581	2
Raad		292.973	1		278.311,73	1	0	0	14.660,77	0	0
Werkbudget	-100.000										
Totaal	900.000	900.673	16	-673	593.431,73	10	167.000	4	14.660,77	125.581	2

Ondernemersfonds 2012

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€ 900.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		411.020	17		10.000	1	245.863,52	11	40.881,48	114.275	5
College		112.500	2		0	0	0	0	0	112.500	2
Raad		286.200	2	178.750	3.294	1	283.273,68	1	178.382,32	0	0
Werkbudget	-90.280										
Totaal	809.720	809.720	21	988.470	13.294	2	529.137,20	12	219.263,80	226.775	7

Ad restantbudget: Uit het Ondernemersfonds 2009 is € 178.750,00 toegevoegd aan het OF 2012

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
3

Ondernemersfonds 2013

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen Juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€ 800.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		319.580	14		0	0	2.750	1	0	316.830	13
College		60.000	1		0	0	0	0	0	60.000	1
Raad		286.200	1		0	0	0	0	0	286.200	1
Werkbudget	-75.000										
Totaal	725.000	665.780	16	59.220	0	0	2.750	1	0	663.030	15

Overeenkomstig het raadsbesluit van 29 oktober 2008 wordt het restantbedrag dat gelijk is aan de vrijval van het Ondernemersfonds ingezet voor lastenverlichting (verlaging OZB gebruikerstarief, niet-woningen). De vrijval bestaat uit het verschil tussen het budget (exclusief uitvoeringskosten) en het totaal aan subsidievaststellingen.

Voor de nog openstaande verplichtingen binnen het Ondernemersfonds 2010, 2011, 2012 en 2013 is dekking binnen de Reserve Ondernemersfonds.

Voor de per project behaalde effecten verwijzen wij u naar de voorstellen d.d. 10 juni 2014 ter besluitvorming door de wethouder Economische Zaken en ons College. Deze liggen bij de Griffie ter inzage.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs.H.M.F.Bruls drs. B. van der Ploeg

Toelichting over de behandeling van:

HAMERSTUK

Raadsvoorstel "Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St.Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296"

Van:	Het college van B&W van 13 mei 2014		
Doel:	Besluiten		
Toelichting:	**1. Voorliggende besluitvorming** Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld en het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. **2. Achtergrond** In de uitspraak heeft de Raad van State onder meer het vaststellingsbesluit met betrekking tot het perceel St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-297 vernietigd en de gemeenteraad opgedragen om voor dit perceel een nieuw besluit te nemen. In 2007 is een postzegelbestemmingsplan vastgesteld voor deze locatie om een ontwikkeling mogelijk te maken (kantoren en wonen). De vastgestelde postzegelbestemmingsplannen worden zoals gebruikelijk meegenomen in de latere actualisatieplannen. De ontwikkeling op deze locatie is echter nooit gerealiseerd. Als gevolg hiervan komt het actualisatieplan niet overeen met de bestaande (en vergunde) situatie. In de bestaande situatie is het middengedeelte van het bouwvlak bebouwd met een gebouw (in 1 bouwlaag). Met de vaststelling van het nieuwe plan voor deze locatie wordt de planologische situatie in overeenstemming gebracht met de bestaande (vergunde) situatie. De feitelijk aanwezige bebouwing in het middengedeelte van het bouwvlak valt hierdoor niet langer onder het overgangsrecht.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Lucienne Hoenselaar l.hoenselaar@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 – 329 2804
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel "Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St.Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296" 2. Plankaart gewijzigde vaststelling bestemmingsplan 3. Uitspraak afdeling bestuursrechtspraak Raad van State d.d. 16 januari 2013		

Voorstel - 65/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal . . .

Voorstel aan de Raad

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
25 juni 2014 / 65/2014

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St.Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296;

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d. 13 mei 2014

Samenvatting
Op 16 januari 2013 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld. In deze uitspraak heeft de RvSt o.a het vaststellingsbesluit met betrekking tot het perceel St.Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 vernietigd en de gemeenteraad opgedragen om voor dit perceel een nieuw besluit te nemen.

Voorstel om te besluiten

1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld;
2. gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld met aanpassing van de plankaart zodat het middengedeelte van het bouwvlak van het perceel St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 kan worden bebouwd (in 1 bouwlaag).

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Voorstel - 65/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Op 16 januari 2013 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld (hierna: het bestemmingsplan, vastgesteld op 6 juli 2011). Tegen het vaststellingsbesluit zijn in totaal 7 beroepen ingesteld. Een van de beroepen is ingesteld door de eigenaren/bewoners van het pand gelegen op de hoek St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296. In het bestemmingsplan is de planologische situatie overgenomen uit het postzegelplan dat voor deze locatie is gemaakt (2007). Op grond van het postzegelplan is in het middendeel van het bouwvlak geen bebouwing mogelijk terwijl hier wel bestaande (en vergunde) bebouwing (in 1 bouwlaag) aanwezig is.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De rechtsgevolgen van de uitspraak van de RvSt zijn opgenomen in artikel 8:72 Awb.

1.2 Relatie met programma

De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post “actualisatie bestemmingsplannen” uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

2 Doelstelling

Informeren over (de gevolgen van) de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld. Vaststellen van een nieuw plan voor het perceel St.Annastraat/Archipelstraat.

3 Argumenten

3.1 kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State;
Tegen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan zijn in totaal 7 beroepen ingesteld. De beroepen zijn ingesteld door: (1.) een omwonende van Piushove (Van Slichtenhorststraat), (2.) omwonenden van garagebedrijf Igam (aan de Javastraat), (3.) BSO De Vuurtoren (Graafsedwarsweg), (4.) eigenaren pand St. Annastraat/Archipelstraat, (5. + 6.) eigenaren/bewoners van de Archipelstraat en de Fransestraat en (7.) de eigenaar van het pand aan de Groesbeekseweg/Van Spaenstraat.

In de uitspraak van 16 januari 2013 heeft de RvSt:

- het beroep van appellant sub 1 niet-ontvankelijk verklaard (deze appellant had geen zienswijzen ingediend, althans niet op de juiste wijze);
- de beroepen van appellanten sub 2 en 4 geheel gegrond verklaard en de beroepen van appellanten sub 3 en 7 gedeeltelijk gegrond verklaard;
- de beroepen van appellanten sub 5 en 6 geheel ongegrond, en de beroepen van appellanten sub 3 en 7 voor het overige ongegrond verklaard;

Als gevolg van deze uitspraak is het vaststellingsbesluit van uw Raad vernietigd:

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

a. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming “Gemengd” en de aanduidingen “wonen” en “bouwvlak” (garage Igam);
b. voor zover het betreft de in artikel 6, lid 6.2.2 onder b sub 4 van de planregels opgenomen zinsnede dat” voor de uitvoering van het bouwwerk (o.a. ten aanzien van de materiaalvoering) wordt verwezen naar het beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman (april 2003).” (BSO De Vuurtoren);
c. voor zover aan de gronden ter plaatse van de in het midden van de percelen St. Annastraat/Archipelstraat aanwezige bebouwing niet de aanduiding “bouwvlak’ is opgenomen;
d. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming Gemengd en de aanduiding bouwvlak ter plaatse van het perceel Groesbeekseweg/Van Spaenstraat.

Daarnaast krijgt uw Raad de opdracht om, binnen 16 weken na de verzending van de uitspraak, een nieuw besluit te nemen, voor zover dit onder sub c. is vernietigd, en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze en binnen de daarvoor geldende termijn bekend te maken en mede te delen.

Voor zover de beroepen geheel of gedeeltelijk gegrond zijn verklaard, wordt uw Raad bovendien veroordeelt tot vergoeding van de proceskosten en griffierechten. Deze kosten zijn aan appellanten vergoed.

De gehele uitspraak van de RvSt is toegevoegd als bijlage bij dit voorstel.

3.2 Gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld
Om tegemoet te komen aan de uitspraak van de RvSt wordt voorgesteld om de plankaart van het bestemmingsplan aan te passen zodat het middengedeelte van het bouwvlak op het perceel St. Annastraat/Archipelstraat (weer) bebouwd kan worden (in een bouwlaag).

In 2007 is een postzegelbestemmingsplan vastgesteld voor deze locatie om een ontwikkeling mogelijk te maken (kantoren en wonen). Zoals de doen gebruikelijk worden vastgestelde postzegelbestemmingsplannen meegenomen in de (latere) actualisatieplannen. De ontwikkeling op deze locatie is echter nooit gerealiseerd. Als gevolg hiervan komt het actualisatieplan niet overeen met de bestaande (en vergunde) situatie.

In de bestaande situatie is het middengedeelte van het bouwvlak bebouwd met een gebouw (in 1 bouwlaag). Met de vaststelling van het nieuwe plan voor deze locatie, wordt de planologische situatie in overeenstemming gebracht met de bestaande (vergunde) situatie. De feitelijk aanwezige bebouwing in het middengedeelte van het bouwvlak valt hierdoor niet langer onder het overgangsrecht.

Alleen voor zover de vernietiging ziet op het perceel St. Annastraat/Archipelstraat is een ‘herstelverplichting’ opgenomen voor uw Raad. De uitspraak van de Raad van State is gepubliceerd op ruimtelijkeplannen.nl zodat voor eenieder kenbaar is op welke onderdelen het bestemmingsplan is vernietigd (zie hierboven onder 3.1 a t/m d). Voor de overige vernietigde onderdelen moet worden teruggevallen op de voorheen (voor de vaststelling van dit bestemmingsplan) geldende bestemmingsplannen.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

4 Klimaat
Door herstel van het gebrek worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Er zijn derhalve geen gevolgen voor het klimaat.

5 Risico's
Tegen de vaststelling van het nieuwe plan voor de locatie St.Annastraat/Archipelstraat bestaat (opnieuw) de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de bestuursrechter (Raad van State). Ook kan om schorsing van het besluit worden verzocht door middel van een voorlopige voorziening. De (datum van) inwerkingtreding van het besluit kan daarom niet worden gegarandeerd.

De hersteltermijn van 16 weken gerekend vanaf de datum van het verzenden van de uitspraak van de Raad van State, is verstreken. Omdat dit een termijn van orde betreft, levert dit geen (extra) risico's op.

6 Financiën
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

Omdat er geen ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt is geen exploitatieplan noodzakelijk als bedoeld in artikel 6.12 Wet op de ruimtelijke ordening (Wro);

7 Communicatie
Na het besluit van de gemeenteraad tot vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan voor de locatie St. Annastraat/Archipelstraat wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden.

8 Uitvoering en evaluatie
Gedurende de tervisielegging (6 weken) kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met het verzoek om een voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het bestemmingsplan na de beroepstermijn rechtskracht.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage(n): - plankaart gewijzigde vaststelling bestemmingsplan;
- uitspraak afdeling bestuursrechtspraak Raad van State d.d. 16 januari 2013.

21. **Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St.Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 (65/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 13 mei 2014
1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld;
2. gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld met aanpassing van de plankaart zodat het middengedeelte van het bouwvlak van het perceel St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 kan worden bebouwd (in 1 bouwlaag).

Raadsbesluit 25 juni 2014
Conform besloten

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 11 juni 2014

17. **Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 (65/2014)**

Raadsvoorstel d.d. 13 mei 2014
1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld;
2. gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld met aanpassing van de plankaart zodat het middengedeelte van het bouwvlak van het perceel St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 kan worden bebouwd (in 1 bouwlaag).

Het Raadsvoorstel Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal Galgenveld/St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296, wordt doorgeschoven naar de besluitronde van de Politieke Avond van 25 juni 2014. Er volgt een gewijzigde plankaart.

Voorstel - 65/2014 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Nijmegen Bottendaal . . .

Uitspraken

ZAAKNUMMER	201108941/1/R2
DATUM VAN UITSPRAAK	woensdag 16 januari 2013
TEGEN	de raad van de gemeente Nijmegen
PROCEDURESOORT	Eerste aanleg - meervoudig
RECHTSGEBIED	Ruimtelijke-ordeningskamer - Bestemmingsplannen Gelderland

201108941/1/R2.
Datum uitspraak: 16 januari 2013

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. [appellant sub 1], wonend te Nijmegen,
2. [appellanten sub 2], beiden wonend te Nijmegen,
3. [appellant sub 3], wonend te Nijmegen,
4. [appellanten sub 4], beiden wonend te Nijmegen,
5. [appellanten sub 5], beiden wonend te Nijmegen,
6. [appellanten sub 6], beiden wonend te Nijmegen,
7. [appellant sub 7], wonend te Nijmegen,

en

de raad van de gemeente Nijmegen,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 6 juli 2011 heeft de raad het bestemmingsplan "Nijmegen Bottendaal-Galgenveld" (hierna: het plan) vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [appellant sub 1], [appellanten sub 2], [appellant sub 3], [appellanten sub 4], [appellanten sub 5], [appellanten sub 6] en [appellant sub 7] beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 16 oktober 2012, waar [appellant sub 1], vertegenwoordigd door mr. J. Schoneveld, [appellanten sub 2], in de persoon van [appellant sub 2 B], bijgestaan door S.E. Bartels, [appellant sub 3], bijgestaan door mr. J.P. Hoegee, advocaat te Nijmegen, [appellanten sub 4], vertegenwoordigd door mr. L.J. Gerritsen, advocaat te Nijmegen, [appellanten sub 5], vertegenwoordigd door [appellant sub 6 B], [appellanten sub 6], in de persoon van [appellant sub 6 B], [appellant sub 7], en de raad, vertegenwoordigd door mr. L.C.G. Hoenselaar, werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen.

Buiten bezwaar van partijen zijn ter zitting door [appellanten sub 2] en [appellant sub 7] nog stukken in het geding gebracht.

Overwegingen

Het plan

1. Het plan voorziet in een actuele juridisch-planologische regeling voor de wijken Bottendaal en Galgenveld.

Het beroep van [appellant sub 1]

2. Ingevolge de artikelen 3:11, 3:15 en 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) wordt het ontwerpplan ter inzage gelegd voor de duur van zes weken en kunnen gedurende deze termijn zienswijzen naar voren worden gebracht bij de raad.

2.1. Ingevolge de artikelen 8.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en artikel 6:13 van de Awb, kan beroep slechts worden ingesteld tegen het besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan door de belanghebbende die tegen het ontwerpplan tijdig een zienswijze bij de raad naar voren heeft gebracht. Dit is slechts anders indien een belanghebbende redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet tijdig een zienswijze naar voren heeft gebracht.

2.2. Uit de bewoordingen en de ondertekening van het beroepschrift van [appellant sub 1] leidt de Afdeling af dat hij zijn beroep op persoonlijke titel heeft ingesteld. In deze hoedanigheid heeft [appellant sub 1] geen zienswijze tegen het ontwerpplan naar voren gebracht bij de raad. Niet is gebleken dat [appellant sub 1] redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet tijdig een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Ten aanzien van het betoog van [appellant sub 1] dat de zienswijze van zijn [echtgenote] mede moet worden geacht te zijn ingediend namens hem, overweegt de Afdeling dat in het algemeen een rechtsmiddel dat is aangewend door één echtgenoot niet kan worden toegedicht aan de andere echtgenoot. De zienswijze van [echtgenote] houdt de verklaring in dat de zienswijze van de Stichting Buurtbewoners Piushove ook namens haar is ingediend. Omdat uit de bewoordingen en de ondertekening van de zienswijze van [echtgenote], noch anderszins blijkt dat zij heeft beoogd deze zienswijze mede namens [appellant sub 1] in te dienen, kan deze niet aan hem worden toegedicht.

Voorts overweegt de Afdeling dat de omstandigheid dat [appellant sub 1] secretaris is van de Stichting Buurtbewoners Piushove, niet met zich brengt dat de zienswijze van voornoemde stichting aan hem persoonlijk kan worden toegedicht.

Het beroep van [appellant sub 1] is dan ook niet-ontvankelijk.

Het beroep van [appellanten sub 2]

3. [appellanten sub 2] kunnen zich niet verenigen met het plan, voor zover dat woningbouw met een hoogte van tien meter mogelijk maakt op het terrein achter hun woningen aan de Fransestraat. [appellanten sub 2] betogen dat de raad ondeugdelijk heeft gemotiveerd waarom het plan op dit door woningen omsloten terrein naast het bestaande garagebedrijf voorziet in woningbouw met een dergelijke hoogte. In dit kader stellen zij dat niet duidelijk is waarom op het desbetreffende achterterrein woningen mogen worden gebouwd, terwijl de functie wonen ter plaatse niet is toegestaan. Zij betogen voorts dat de bouw van (studenten-) woningen met een dergelijke hoogte zal leiden tot een ernstige aantasting van hun woongenot, privacy en rust alsmede van het uitzicht vanuit hun woningen. Ten slotte betogen [appellanten sub 2] dat het plan in strijd is met artikel 2.5.25 van de Bouwverordening, omdat op grond daarvan bebouwing hoger dan 2,70 meter niet is toegestaan op een achterterrein waarvan de toegangsweg niet breder is dan 4,50 meter.

3.1. Aan het van het desbetreffende achterterrein deel uitmakende perceel [locatie 1] is de bestemming "Gemengd" toegekend. Voorts zijn aan dit perceel de aanduidingen "wonen" en "bouwvlak" toegekend.

Ingevolge artikel 1, lid 1.88, van de planregels, wordt onder wonen verstaan de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonschip.

Ingevolge artikel 1, lid 1.89, is een woning een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen.

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, zijn de voor "Gemengd" aangewezen gronden bestemd voor:

a. wonen, bedrijven;

e. ter plaatse van de aanduiding "woning" voor een woning op het achterterrein.

Ingevolge artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 2, geldt dat de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding "bouwvlak" niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding "maximale goot- en bouwhoogte" is aangegeven.

Ingevolge artikel 6, lid 6.3.5, geldt ten aanzien van de in lid 6.1 genoemde functie "wonen" de volgende bepaling: wonen is uitsluitend toegestaan in hoofdbebouwing aan de straatzijde en in bestaande woningen op achterterreinen.

In de verbeelding is weergegeven dat ter plaatse van het perceel [locatie 1] de maximale goot- en bouwhoogten 10 meter bedragen.

3.2. In het vorige bestemmingsplan, "Galgenveld I-1974", was aan het perceel [locatie 1] de bestemming "Een- en/of meergezinshuizen" toegekend. Vast staat dat op dit perceel thans een garagebedrijf is gevestigd. In het verweerschrift en ter zitting heeft de raad toegelicht dat hij heeft beoogd dit garagebedrijf in het plan te legaliseren en dat derhalve de bestemming "Gemengd" is toegekend. De raad heeft voorts toegelicht dat teneinde de mogelijkheid te behouden om op het perceel woningen te bouwen, binnen de bestemming "Gemengd" een specifieke aanduiding is opgenomen. De raad achtte dit noodzakelijk, omdat de functie wonen zoals aangegeven in artikel 6, lid 6.1, onder a, van de planregels, op grond van artikel 6, lid 6.3.5, van de planregels, alleen is toegestaan aan de straatzijde en in bestaande woningen op achterterreinen.

De Afdeling stelt in de eerste plaats vast dat aan het perceel [locatie 1] in de verbeelding de aanduiding "wonen" is toegekend, terwijl in artikel 6, lid 6.1, onder e, van de planregels, wordt gesproken van de aanduiding "woning". Voorts acht de Afdeling niet duidelijk of het bepaalde in artikel 6, lid 6.1, onder e, van de planregels, inhoudende dat ter plaatse van de aanduiding "woning" een woning op het achterterrein is toegestaan, met zich brengt dat ter plaatse ook de functie wonen is toegestaan, hetgeen [appellanten sub 2] betwijfelen. En indien dit wel het geval is, is uit de planregeling niet af te leiden waarom in dat geval artikel 6, lid 6.3.5, van de planregels niet tevens van toepassing is, zodat de functie wonen uitsluitend is toegestaan in reeds bestaande woningen. Gelet hierop acht de Afdeling niet duidelijk wat het plan op het perceel [locatie 1] precies mogelijk maakt. Er bestaat dan ook grond voor het oordeel dat het plan in zoverre in strijd is met het beginsel der rechtszekerheid. Het betoog slaagt.

3.3. Het beroep van [appellanten sub 2] is gegrond. Het bestreden besluit dient, voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd" en de aanduidingen "wonen" en "bouwvlak" ter plaatse van het perceel [locatie 1], te worden vernietigd.

Gezien het vorenstaande behoeven de overige bezwaren van [appellanten sub 2] geen bespreking.

Het beroep van [appellant sub 3]

4. [appellant sub 3] richt zich tegen de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - beeldkwaliteit" voor het perceel achter het perceel [locatie 2] en tegen artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4, van de planregels. [appellant sub 3] voert aan dat de in deze bepaling opgenomen vereisten als welstandsnormen moeten worden aangemerkt zodat deze niet in het plan hadden mogen worden opgenomen. Subsidiair stelt hij dat ten onrechte is aangesloten bij de verouderde eisen uit het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman.

Voorts voert [appellant sub 3] aan dat de in deze bepaling opgenomen vereisten leiden tot een beperking van de bouw- en gebruiksmogelijkheden ter plaatse van de gronden achter het perceel [locatie 2]. Hij wijst er in dit verband op dat het niet is toegestaan een privébuitenruimte te creëren op maaiveldniveau, waardoor het perceel niet geschikt is voor kinderopvang.

4.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de in de bestreden bepaling opgenomen vereisten niet leiden tot een onaanvaardbare beperking van de bouw- en gebruiksmogelijkheden voor het desbetreffende perceel. Volgens de raad is deze bepaling in het plan opgenomen om te voorkomen dat een gebouw in de vorm van een blok kan worden gebouwd. Een gebouw met een dergelijke vorm acht de raad op deze locatie onwenselijk, nu dit afbreuk zou doen aan het openbare karakter van het aangrenzende plein.

4.2. Aan het perceel achter het perceel [locatie 2] zijn de bestemming "Gemengd" en de aanduidingen "bouwvlak" en "specifieke bouwaanduiding - beeldkwaliteit" toegekend.

Ingevolge artikel 6, lid 6.2.1, van de planregels, mogen op deze gronden ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;

b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

Ingevolge artikel 6, lid 6.2.2, zijn de in artikel 6.2.1 genoemde bouwwerken toegestaan voor zover wordt voldaan aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding "bouwvlak";

b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding "bouwvlak" gelden de volgende bepalingen:

1. het bouwperceel binnen de aanduiding "bouwvlak" mag tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding "maximum bebouwingspercentage" aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding "bouwvlak" geheel worden bebouwd;

2. de goot- en bouwhoogte van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding "bouwvlak" mogen nooit meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding "maximale goot- en bouwhoogte" is aangegeven;

4. ter plaatse van de "specifieke bouwaanduiding - beeldkwaliteit" geldt dat:

- de oppervlakte van de begane grond maximaal 11 meter bij 5,5 meter bedraagt;

- de oppervlakte van de verdiepingen maximaal 11 meter bij 11 meter per verdieping bedraagt;

- er maximaal 3 bouwlagen mogen worden gerealiseerd;

- ontsluiting van het bouwwerk vindt plaats aan de Castellastraat;

- voor de uitvoering van het bouwwerk (o.a. ten aanzien van de materiaalvoering) wordt verwezen naar het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman (april 2003);

- het niet is toegestaan om privébuitenruimte op maaiveldniveau te creëren (bijvoorbeeld door middel van het oprichten van erfafscheidingen).

In de verbeelding is ter plaatse van het desbetreffende perceel geen maximum bebouwingspercentage aangeduid. Wel is weergegeven dat de maximale goot- en bouwhoogte 12

meter bedragen.

4.3. Voor het perceel achter het perceel [locatie 2] waren in het ontwerpplan dezelfde bouw- en gebruiksmogelijkheden opgenomen, met dien verstande dat artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4, van de planregels en de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - beeldkwaliteit" ontbraken.

Deze bepaling en aanduiding zijn ten opzichte van het ontwerpplan toegevoegd op basis van een amendement dat de raad in zijn vergadering van 6 juli 2011 heeft aanvaard. In de motivering van dit amendement is vermeld dat in het voorgaande bestemmingsplan "Bottendaal-36" uit 2004 voor het perceel achter het perceel [locatie 2] ruime bouwmogelijkheden waren opgenomen, waardoor op een grondoppervlakte van ongeveer 11,5 meter bij 11,5 meter een massief blok met een hoogte van 12 meter kon worden gebouwd. Voorts is vermeld dat deze vorm van bebouwing niet in lijn is met onder meer het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman. Het waarborgen van een hoge beeldkwaliteit op het Dobbelmanterrein is naar het oordeel van de raad erg belangrijk. Het is wenselijk dat op de desbetreffende locatie geen massief blok wordt gerealiseerd, maar een meer beeldbepalend icoon. Tot slot is vermeld dat om deze reden een specifieke bouwaanduiding aan het plan zal worden toegevoegd.

4.4. Ten aanzien van het betoog van [appellant sub 3] dat de in artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4, van de planregels, opgenomen vereisten moeten worden aangemerkt als welstandseisen, overweegt de Afdeling dat, zoals de raad in het verweerschrift en ter zitting ook heeft erkend, het vereiste dat "voor de uitvoering van het bouwwerk (o.a. ten aanzien van de materiaalvoering) wordt verwezen naar het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman (april 2003)" als zodanig moet worden aangemerkt. De overige in genoemde planregel opgenomen vereisten kunnen niet als zodanig worden aangemerkt aangezien zij onder meer betrekking hebben op toegestane maatvoering en deze vereisten ruimtelijke relevantie niet kan worden ontzegd.

Ten aanzien van eerstgenoemd vereiste inzake de uitvoering van een bouwwerk merkt de Afdeling op dat welstandsnormen, gelet op artikel 12 van de Woningwet, in beginsel niet in een bestemmingsplan kunnen worden opgenomen. Op dit uitgangspunt kan een uitzondering worden gemaakt indien de welstandseisen dienen ter bescherming van een beschermd stadsgezicht. Dit is in het voorliggende geval niet aan de orde. De eis dat de gebouwen dienen te voldoen, bijvoorbeeld wat betreft de te gebruiken materialen, aan het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman, betreft een uitvoeringsaspect van het plan. Ingevolge de Woningwet dienen concrete bouwplannen getoetst te worden aan redelijke eisen van welstand, zodat bedoelde aspecten langs die weg aan de orde kunnen komen. Gelet hierop ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de raad zich ten aanzien van dit punt niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.

4.5. Ten aanzien van het betoog dat de overige vereisten opgenomen in artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4, van de planregels, leiden tot een ernstige beperking van de bouw- en gebruiksmogelijkheden voor het desbetreffende perceel overweegt de Afdeling dat in het algemeen aan een geldend bestemmingsplan geen blijvende rechten kunnen worden ontleend. De raad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels vaststellen. De raad heeft in het voorliggende geval in redelijkheid een groter gewicht kunnen toekennen aan het belang bij het behouden van het openbare en ruimtelijke karakter van het aan het perceel [locatie 2] grenzende plein, door het beperken van de bouw- en gebruiksmogelijkheden - met name voor de begane grond - voor dit perceel [locatie 2], dan aan het belang van [appellant sub 3] bij het behouden van de op grond van het voorgaande bestemmingsplan "Bottendaal-36" bestaande mogelijkheden. Daarbij heeft de raad in aanmerking kunnen nemen dat reeds in het Beeldkwaliteitsplan van de in het onderhavige plan opgenomen bouwmassa was uitgegaan, zodat [appellant sub 3] ten tijde van de aankoop van zijn gronden hiervan op de hoogte kon zijn. De raad heeft tevens van belang kunnen achten dat de in het plan opgenomen bouw- en gebruiksmogelijkheden het gebruik van het perceel voor kinderopvang niet onmogelijk maken, nu een buitenspeelruimte voor kinderen van 0 tot 4 jaar tevens op een andere wijze kan worden gerealiseerd. Voorts heeft [appellant sub 3] niet aannemelijk gemaakt dat de in artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4 van de planregels genoemde vereisten gelet op de gewijzigde invulling van het Dobbelmanterrein achterhaald zouden zijn. Het betoog faalt.

4.6. In hetgeen [appellant sub 3] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, voor zover het betreft de in artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4, van de planregels, opgenomen zinsnede dat "voor de uitvoering van het bouwwerk (o.a. ten aanzien van de materiaalvoering) wordt verwezen naar het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman (april 2003)". Het beroep is in zoverre gegrond. De genoemde zinsnede dient wegens strijd met artikel 3.1 van de Wro te worden vernietigd.

In hetgeen [appellant sub 3] voor het overige heeft aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan in zoverre strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Hierin wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit op die onderdelen anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep is in zoverre ongegrond.

De beroepen van [appellanten sub 4] en [appellanten sub 5]

Intrekkingen

5. Ter zitting is het beroep van [appellanten sub 4], voor zover dat is ingesteld door [appellant sub 4 B], ingetrokken.

5.1. Ter zitting heeft [appellant sub 4 A] de beroepsgrond over de dubbelbestemming "Waarde - Cultuurhistorie 2" voor de percelen St. Annastraat 141-147, Archipelstraat 292-296 en het daarachter liggende parkeerterrein, ingetrokken.

Parkeerterrein

6. [appellanten sub 5] betogen dat het plan ten onrechte een uitbreiding van het parkeerterrein achter de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 mogelijk maakt. Daartoe voeren zij aan dat het vlak met de bestemming "Gemengd" ter plaatse van het parkeerterrein aan de noordzijde ruimer is dan het vlak met de aanduiding "erf" in het vorige bestemmingsplan en dat laatstgenoemd vlak in omvang gelijk was aan het parkeerterrein. Volgens [appellanten sub 5] zal deze uitbreiding leiden tot een toename van de overlast ten gevolge van het parkeerterrein.

6.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het vlak met de bestemming "Gemengd" aan de noordzijde inderdaad iets ruimer is dan het vlak met de aanduiding "erf" in het vorige bestemmingsplan. Dit brengt volgens de raad geen parkeeroverlast met zich.

6.2. Aan de gronden achter de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 is de bestemming "Gemengd" toegekend.

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, aanhef en onder b, van de planregels, zijn de voor "Gemengd" aangewezen gronden bestemd voor bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, terrassen, parkeer- en groenvoorzieningen.

6.3. Aan deze gronden, met uitzondering van een strook grond van ongeveer 3 meter breed en 34 meter lang op het meest noordelijke deel daarvan, waren in het voorgaande bestemmingsplan "Galgenveld III 1974-2" de bestemming "Kantoor- en woondoeleinden" en de aanduiding "erf" toegekend.

Ingevolge artikel 4, lid 4.1, van de planvoorschriften behorend bij dat bestemmingsplan, waren de op de plankaart voor "Kantoor- en woondoeleinden" aangewezen gronden bestemd voor de bouw van woningen en kantoren en daarbij behorende bijgebouwen, bouwwerken geen gebouwen zijnde en werken.

Ingevolge artikel 4, lid 4.4, waren ter plaatse van de aanduiding "erf" erfafscheidingen tot een hoogte van 2.00 meter en andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde tot een hoogte van 4.00 meter toegestaan.

6.4. Niet in geschil is dat parkeren op de gronden achter de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 zowel op grond van het voorgaande bestemmingsplan als het onderhavige plan is toegestaan. Evenmin is in geschil dat het vlak met de bestemming "Gemengd" dat in de verbeelding is opgenomen aan de noordzijde ruimer is dan het vlak met de aanduiding "erf" dat in het voorgaande bestemmingsplan was opgenomen.

De Afdeling is van oordeel dat de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de uitbreiding in oppervlakte van het parkeerterrein waarin het plan met de bestemming "Gemengd" voorziet, van dermate beperkte omvang is dat deze niet zal leiden tot een ernstige toename van de hinder ten gevolge van het parkeerterrein. Anders dan [appellanten sub 5] veronderstellen is het vlak met de aanduiding "erf" in omvang niet precies gelijk aan het bestaande parkeerterrein. Voorts neemt de Afdeling daarbij in aanmerking dat [appellanten sub 5] niet aannemelijk hebben gemaakt dat het aantal auto's dat op het terrein kan parkeren ten gevolge van het plan kan toenemen. Het betoog faalt.

6.5. In hetgeen [appellanten sub 5] hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan in zoverre strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Hierin wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep van [appellanten sub 5] is ongegrond.

Bouwvlak

7. [appellant sub 4 A] richt zich tegen de situering van het bouwvlak ter plaatse van de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296. Hij betoogt dat ter plaatse van de in het midden van deze percelen met een bouwvergunning gerealiseerde bebouwing ten onrechte niet de aanduiding "bouwvlak" is opgenomen.

7.1. Aan de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 is de bestemming "Gemengd" toegekend. Voorts is aan deze percelen, met uitzondering van het middengedeelte daarvan, de aanduiding "bouwvlak" toegekend.

7.2. Het middengedeelte van de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 is bebouwd met een gebouw bestaande uit een enkele bouwlaag. Hiervoor is bij besluit van 15 juni 2009 een bouwvergunning verleend.

Gelet op de rechtszekerheid dienen bouwwerken die mogelijk worden gemaakt met een onherroepelijke bouwvergunning in beginsel als zodanig te worden bestemd. Dit is in het voorliggende geval niet gebeurd, nu aan de gronden ter plaatse van de in het midden van de desbetreffende percelen aanwezige bebouwing in het plan niet de aanduiding "bouwvlak" is opgenomen. Op voornoemd uitgangspunt kan onder meer een uitzondering worden gemaakt indien een dienovereenkomstige bestemming op basis van nieuwe inzichten niet langer in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en het belang bij de beoogde nieuwe bestemming zwaarder weegt dan de gevestigde rechten en belangen. Daarnaast moet aannemelijk zijn dat concreet zicht bestaat op verwijdering van het bouwwerk binnen de planperiode. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is niet gebleken dat hier sprake van is.

Conclusie

8. In hetgeen [appellant sub 4 A] heeft aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, voor zover het betreft de situering van het bouwvlak ter plaatse van voornoemde percelen. Het beroep van [appellant sub 4 A] is gegrond. Het bestreden besluit dient wegens strijd met artikel 3.1 van de Wro te worden vernietigd, voor zover aan de gronden ter plaatse van de in het midden van de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 aanwezige bebouwing niet de aanduiding "bouwvlak" is toegekend.

De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, aanhef en onder a, en vijfde lid, van de Awb de raad op te dragen om binnen 16 weken na en met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen in zoverre een nieuw plan vast te stellen.

Het beroep van [appellanten sub 6]

9. [appellanten sub 6] kunnen zich niet met het plan verenigen, voor zover dat ter plaatse van de percelen die bij hun perceel [locatie 3] in het blok liggen voorziet in een bouwvlak met eenzelfde diepte als voor hun perceel. [appellanten sub 6] betogen dat de situering en de diepte van ieder bouwvlak afzonderlijk had moeten worden bezien en op de bestaande bebouwing had moeten worden afgestemd. Zij wijzen erop dat het opnemen van eenzelfde bouwvlak voor alle percelen in het blok waartoe hun woning behoort ertoe leidt dat de kleinere naast hun woning gelegen woningen aan de achterzijde kunnen worden uitgebreid. Dit zou volgens [appellanten sub 6] kunnen leiden tot een afname van de privacy en het zonlicht op hun perceel. Voorts voeren zij aan dat hierdoor een rechtsongelijke situatie ontstaat, omdat het plan op bepaalde percelen in meer uitbreidingsmogelijkheden voorziet dan op andere. Ten slotte betogen zij dat het gelijkheidsbeginsel is geschonden, omdat de bouwvlakken ter plaatse van de percelen in de Sumatrastraat wel op de bestaande bebouwing zijn afgestemd.

9.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de oorspronkelijke bebouwing op de percelen in het blok Fransestraat 75-77 - Javastraat 8-10 reeds in de negentiende eeuw is gerealiseerd, dat in sommige gevallen is aangebouwd aan de oorspronkelijke achtergevels daarvan en dat het lastig te beoordelen is welk deel van de bebouwing oorspronkelijk is. De raad heeft derhalve bij het bepalen van de omvang van de bouwvlakken voor deze percelen gebruik gemaakt van een stedenbouwkundige matrix. Op basis van het gebiedstype waartoe dit blok op grond van deze matrix behoort, is voor het hele blok een bouwvlak bepaald. Daarbij is volgens de raad onder meer ook rekening gehouden met de aanwezige bebouwing en de diepte van de percelen. Nu naar aanleiding van de zienswijze van [appellanten sub 6] het bouwvlak op hun perceel aan de achterzijde is verruimd, heeft de raad voor de overige percelen in het betreffende blok voorzien in een bouwvlak met eenzelfde diepte, daar het bouwvlak voor alle percelen tezamen wordt bepaald. Dit leidt volgens de raad niet tot een rechtsongelijke situatie, omdat hierdoor op alle percelen dezelfde bouwmogelijkheden bestaan.

9.2. Aan het perceel [locatie 3] en het overgrote deel van de andere percelen in het blok Fransestraat 75-77 - Javastraat 8-10 is de bestemming "Wonen" toegekend. Aan alle percelen in dit blok is voorts de aanduiding "bouwvlak" toegekend.

Ingevolge artikel 16, lid 16.1, aanhef en onder a, van de planregels, zijn de voor "Wonen" aangewezen gronden bestemd voor wonen.

Ingevolge artikel 16, lid 16.2.1, aanhef en onder a, mogen op deze gronden ten behoeve van de bestemming gebouwen worden gebouwd.

Ingevolge artikel 16, lid 16.2.2, zijn de in artikel 18.2.1 (lees: 16.2.1) genoemde bouwwerken toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding "bouwvlak";

b. ten aanzien van gebouwen binnen de aanduiding bouwvlak gelden de volgende bepalingen:

1. het bouwperceel binnen de aanduiding "bouwvlak" mag tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding "maximum bebouwingspercentage" aangegeven bebouwingspercentage worden bebouwd. Indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding "bouwvlak" geheel worden bebouwd.

In de verbeelding is weergegeven dat ter plaatse van het perceel [locatie 3] en de andere percelen in het blok Fransestraat 75-77 - Javastraat 8-10 een bouwvlak met eenzelfde diepte is opgenomen. Ter plaatse van deze bouwvlakken is geen bebouwingspercentage weergegeven.

9.3. Vast staat dat de bestaande woningen op de percelen in het blok Fransestraat 75-77 - Javastraat 8-10 verschillen in diepte. Gebleken is dat de raad op basis van het gebiedstype waartoe dit blok behoort op grond van de gebruikte stedenbouwkundige matrix voor het gehele blok een bouwvlak heeft bepaald, waarbij hij tevens rekening heeft gehouden met de bestaande

bebouwing op de percelen en de diepte daarvan. Het besluit van de raad om voor ieder perceel te voorzien in een bouwvlak met eenzelfde diepte, waarbij voor de diepte de langste woning maatgevend is geweest, acht de Afdeling in het voorliggende geval niet onredelijk. De Afdeling acht daarbij van belang dat [appellanten sub 6] niet aannemelijk hebben gemaakt dat de bouwmogelijkheden die ten gevolge hiervan ontstaan zullen leiden tot een onaanvaardbare afname van de privacy en het zonlicht op hun perceel. De enkele stelling daartoe is onvoldoende. De Afdeling acht voorts van belang dat de verschillen in de uitbreidingsmogelijkheden die door de uniforme lengte van de bouwvlakken kunnen ontstaan, in dit geval niet onevenredig zijn.

Ten aanzien van het beroep van [appellanten sub 6] op het gelijkheidsbeginsel, is het volgende van belang. Gebleken is dat de staat van de bebouwing - oorspronkelijk dan wel later aangebouwd - op de percelen in het blok Fransestraat 75-77 - Javastraat 8-10 moeilijk was te beoordelen, terwijl de woningen in de Sumatrastraat als blok tezamen zijn gebouwd en de oorspronkelijke bebouwing derhalve goed herkenbaar is. Gelet hierop ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat de raad zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat de door [appellanten sub 6] genoemde situatie niet overeenkomt met de thans aan de orde zijnde situatie. Het betoog faalt.

9.4. In hetgeen [appellanten sub 6] hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan in zoverre strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. In het aangevoerde wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep is ongegrond.

Het beroep van [appellant sub 7]

Goot- en bouwhoogte voor bijgebouwen

10. [appellant sub 7] richt zich tegen de maximale goot- en bouwhoogte voor bijgebouwen van 3 meter respectievelijk 5 meter ter plaatse van zijn perceel [locatie 4]. Hij stelt de garage op dit perceel te willen verbouwen en acht een goot- en bouwhoogte van 3,90 meter onderscheidenlijk 6 meter vanuit architectonisch oogpunt mooier en nodig. Volgens [appellant sub 7] dient de goothoogte van de nieuwe garage aan te sluiten bij die van de naastgelegen woning aan de Van Spaenstraat 2, zodat de sierlijst daarvan kan worden doorgetrokken. Hij stelt voorts dat naar aanleiding hiervan ook een grotere bouwhoogte nodig is, omdat anders onvoldoende ruimte is om een kap te plaatsen.

10.1. De raad acht de in het plan opgenomen maximale goot- en bouwhoogte voor bijgebouwen voor het desbetreffende perceel passend. Volgens de raad bestaat geen aanleiding om deze aan te passen.

10.2. Aan het perceel [locatie 4] is de bestemming "Gemengd" toegekend.

Ingevolge artikel 6, lid 6.2.2, onder c, aanhef en onder 5, van de planregels, mogen bijgebouwen op het bouwperceel buiten de aanduiding "bouwvlak" worden opgericht en mag de goothoogte van bijgebouwen ter plaatse ten hoogste 3 meter bedragen en de bouwhoogte 5 meter.

10.3. Niet in geschil is dat achter op het perceel [locatie 4] een garage staat en dat deze grenst aan de woning aan de Van Spaenstraat 2. Gebleken is dat [appellant sub 7] dit bijgebouw wil verbouwen tot een dubbele garage en dat hij een goot- en bouwhoogte van 3,90 meter onderscheidenlijk 6 meter vanuit architectonisch oogpunt mooier onderscheidenlijk nodig acht. Het aan het plan ten grondslag gelegde uitgangspunt, dat een maximale goot- en bouwhoogte van 3 meter onderscheidenlijk 5 meter passend is voor bijgebouwen, acht de Afdeling niet onredelijk. In de enkele omstandigheid dat een goothoogte van 3,90 meter volgens [appellant sub 7] vanuit architectonisch oogpunt mooier zou zijn, en dat naar aanleiding hiervan ook een grotere bouwhoogte nodig zou zijn, bestaat geen grond voor het oordeel dat de raad niet aan de in het plan opgenomen goot- en bouwhoogte heeft kunnen vasthouden. Dit betoog faalt.

Bouwvlak

11. [appellant sub 7] richt zich voorts tegen de situering van het bouwvlak ter plaatse van zijn perceel [locatie 4]. Hij betoogt dat dit bouwvlak ten onrechte slechts een lengte van vijftien meter heeft en dat hierdoor een deel van de bestaande bebouwing op het perceel buiten het bouwvlak komt te liggen. [appellant sub 7] voert aan dat de lengte van het bouwvlak ten onrechte niet is aangepast ten opzichte van het ontwerpplan, zoals staat vermeld in de Zienswijzennota. Hij voert verder aan dat het hierdoor niet mogelijk is een tweede vluchtroute te realiseren, waardoor zijn pand niet langer zal kunnen worden gebruikt voor kamerverhuur.

11.1. De raad stelt zich op het standpunt dat in de Zienswijzennota weliswaar staat vermeld dat naar aanleiding van de zienswijze van [appellant sub 7] het bouwvlak is aangepast, maar dat deze conclusie niet past bij de overige overwegingen in de Zienswijzennota. Omdat de originele bebouwing die op het perceel staat in het bouwvlak blijkt te passen, bestaat volgens de raad geen aanleiding om deze aan te passen.

11.2. Zoals in 10.2 is vermeld, is aan het perceel [locatie 4] de bestemming "Gemengd" toegekend. Voorts is aan dit perceel de aanduiding "bouwvlak" toegekend.

11.3. Samengevat weergegeven heeft [appellant sub 7] in zijn zienswijze gesteld dat een deel van de bestaande bebouwing op zijn perceel in totaal een lengte heeft van 16,70 meter en dat gelet hierop een deel van deze bebouwing niet in het bouwvlak past.

In de Zienswijzennota is enerzijds opgenomen dat naar aanleiding van de zienswijze de bestaande bebouwing is ingemeten in de plankaart en dat de plankaart (bouwvlak) is afgestemd op de omvang van de originele bebouwing. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat volgens hem de originele bebouwing die op het perceel staat is ingemeten en dat deze in het bouwvlak bleek te passen, zodat het bouwvlak geen aanpassing behoefde en dit derhalve ook niet is gebeurd. In de Zienswijzennota is anderzijds vermeld dat naar aanleiding van de zienswijze het bestemmingsplan (bouwvlak) is aangepast.

Gezien het vorenstaande bestaat naar het oordeel van de Afdeling onduidelijkheid over hoe de raad heeft beoogd het plan op dit punt vast te stellen, zodat moet worden geoordeeld dat het plan in zoverre is vastgesteld in strijd met het beginsel der rechtszekerheid.

Conclusie

12. Het beroep van [appellant sub 7] is in zoverre gegrond. Het bestreden besluit dient, voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd" en de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van het perceel [locatie 4], wegens strijd met het beginsel der rechtszekerheid te worden vernietigd.

In hetgeen [appellant sub 7] voor het overige heeft aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan in zoverre strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Hierin wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit in zoverre anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht. Het beroep van [appellant sub 7] is in zoverre ongegrond.

Proceskosten

13. De raad dient ten aanzien van [appellant sub 3] en [appellant sub 4 A] op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld. Wat betreft [appellanten sub 2] en [appellant sub 7] is niet gebleken van proceskosten die voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van [appellant sub 1], [appellanten sub 5] en [appellanten sub 6] bestaat geen aanleiding voor een vergoeding van proceskosten.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart het beroep van [appellant sub 1] niet-ontvankelijk;

II. verklaart de beroepen van [appellanten sub 2] en [appellant sub 4 A] geheel gegrond, en de beroepen van [appellant sub 3], handelend onder de naam Kindercentrum de Vuurtoren, en [appellant sub 7] gedeeltelijk gegrond;

III. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen van 6 juli 2011,

a. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd" en de aanduidingen "wonen" en "bouwvlak" ter plaatse van het perceel [locatie 1],

b. voor zover het betreft de in artikel 6, lid 6.2.2, onder b, sub 4, van de planregels, opgenomen zinsnede dat "voor de uitvoering van het bouwwerk (o.a. ten aanzien van de materiaalvoering) wordt verwezen naar het Beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in het Masterplan Dobbelman (april 2003)",

c. voor zover aan de gronden ter plaatse van de in het midden van de percelen St. Annastraat 141-147 en Archipelstraat 292-296 aanwezige bebouwing niet de aanduiding "bouwvlak" is opgenomen,

d. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd" en de aanduiding "bouwvlak" ter plaatse van het perceel [locatie 4];

IV. draagt de raad van de gemeente Nijmegen op om binnen 16 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van hetgeen is overwogen in 8 een nieuw besluit, voor zover dit onder III.c is vernietigd, te nemen en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze en binnen de daarvoor geldende termijn bekend te maken en mede te delen;

V. verklaart de beroepen van [appellanten sub 5] en [appellanten sub 6] geheel ongegrond, en de beroepen van [appellant sub 3 en [appellant sub 7] voor het overige ongegrond;

VI. veroordeelt de raad van de gemeente Nijmegen tot vergoeding van de in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten:

a. aan [appellant sub 3] tot een bedrag van € 944,00 (zegge: negenhonderdvierenveertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,

b. aan [appellant sub 4 A] tot een bedrag van € 944,00 (zegge: negenhonderdvierenveertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

VII. gelast dat de raad van de gemeente Nijmegen vergoedt aan

a. [appellanten sub 2],

b. [appellant sub 4 A],

c. [appellant sub 7],

het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 152,00 (zegge: honderdtweeënvijftig euro) elk, met dien verstande dat betaling aan een van de onder VII.a genoemde bevrijdend werkt ten opzichte van de ander onder VII.a genoemde;

en aan

d. [appellant sub 3], handelend onder de naam Kindercentrum de Vuurtoren,

het door hem voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 302,00 (zegge: driehonderdtwee euro).

Aldus vastgesteld door mr. Th.C. van Sloten, voorzitter, en mr. M.A.A. Mondt-Schouten en mr. R. Uylenburg, leden, in tegenwoordigheid van mr. P.F.W. Tuit, ambtenaar van staat.

w.g. Van Sloten w.g. Tuit
voorzitter ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 16 januari 2013

425-694.

Legenda
Plangebied
Bestemmingen
Gemengd
GD
Dubbelbestemmingen
Waarde - Cultuurhistorie 2
WR-C2
Bouwvlak
bouwvlak
Maatvoeringaanduidingen
maximale goot- en bouwhoogte (m)
Algemeen
Ondergrond bestaande bebouwing
BP7002_GBKN20130528.dxf
Gemeente Nijmegen
ontwerp bestemmingsplan
Nijmegen Bottendaal Galgenveld - 2
(st. Annastraat Archipelstraat)
datum: 28-05-2012
gewijzigd:
schaal: 1:1000_A3
get. / gez.: MS
nummer: 453353
cadnr.: NL.IMRO.0266.BP7002-ON01
ter visielegging m.i.v. vaststelling door Raad van State
dd:
nr:
0 10 20 30 40 50
Archipelstraat
Dr. Jan Bereboomstraat
WR-C2
GD

GD
6
9
3
3
9
12
292
141
147
296

Brief aan de raad - A1 AbvaKabo-FNV CAO Sociale Werkvoorziening (WSW)

ABVAKABO FNV CNV Publieke Zaak

POSTADRES
Postbus 84500
2508 AM Den Haag
BEZOEKADRES
Carnegielaan 1
2517 KH Den Haag
TELEFOON
070 - 416 06 00

reg.nr.: 14.00069731
procesverantw.: BR50

INGEKOMEN
10 JUNI 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 751
afgedaan:

Datum
28 mei 2014

Aan de Gemeenteraadsleden

Betreft: Cao WSW

Geacht College en leden van de Raad,

Op 31 december 2013 is de overeengekomen looptijd van de cao Sociale Werkvoorziening (cao SW) verstreken. In dat kader vond op 30 januari jl. de start plaats van de onderhandelingen over een nieuwe cao.

Tot onze grote teleurstelling bleek de start van het overleg ook meteen het einde. De werkgeversdelegatie van de VNG maakte duidelijk niet meer bereid te zijn om nieuwe afspraken te maken over de cao SW. Met de komst van de Participatiewet ziet de VNG geen draagvlak en mogelijkheden meer voor een afzonderlijke cao SW. Werknemers met een vast SW-dienstverband op 31 december 2014 behouden weliswaar hun rechten en plichten – waaronder hun cao – maar noch op korte noch op langere termijn ziet men ruimte voor loonontwikkeling. Door deze opstelling dreigt de cao SW levenslang bevroren te worden en zullen de werknemers er structureel in koopkracht op achteruit gaan.

Voor Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak is deze situatie niet alleen ronduit teleurstellend, maar ook onacceptabel.
Het kan in ons land toch niet zo zijn dat bijna 100.000 werknemers met een arbeidshandicap er jaar in jaar uit in koopkracht op achteruit gaan, totdat zij uiteindelijk allemaal op het niveau het Wettelijk Minimumloon uitkomen. Indien dit standpunt daadwerkelijk zou gaan leiden tot een levenslange bevriezing van hun cao, is dit naar onze overtuiging pure discriminatie van arbeidsgehandicapten.

Natuurlijk weten wij als vakbonden dat de gemeentelijke budgetten onder druk staan en er als gevolg van de decentralisaties sprake is van een forse taakverzwaring bij gemeenten. Dit is ongetwijfeld ook binnen uw gemeente een punt van zorg, maar dit laat onverlet dat u werkgever bent voor uw SW-werknemers en daarmee verantwoordelijkheid draagt voor goed werkgeverschap.
Wij zijn van mening dat u het vanuit die rol en verantwoordelijkheid niet kunt maken de rekening bij deze werknemers te leggen en hen vervolgens geen enkel perspectief meer te bieden. Dit verhoudt zich niet met goed werkgeverschap, een verantwoordelijkheid waarvoor de VNG overigens nadrukkelijk wel heeft gepleit op het moment dat de cao SW nog een aangelegenheid was voor de Rijksoverheid.

Wij verzoeken u hiermee dan ook met klem om in VNG-verband uw verantwoordelijkheid als werkgever op u te nemen en kenbaar te maken dat u van mening bent dat er ook voor de cao SW ruimte dient te zijn voor open en reëel overleg. En dat u met ons van mening bent dat een bevriezing van deze cao onwenselijk en onacceptabel is.

Wij ontvangen graag een reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Ruud Kuin
Bondssecretaris Abvakabo FNV

Miekie Awater
Vice-voorzitter Abvakabo FNV

Mede namens CNV Publieke Zaak,
Alie de Jonge

Behandeld door
Peter Wiechmann en Alie de Jonge

Brief aan de raad - B1 Brunet advokaten Bestemmingsplan Nijmegen . . .

B1

Brunet *advocaten*

reg.nr.: 14.000699.66
procesverantw.: BMSO

INGEKOMEN
10 JUNI 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 751
afgedaan:

Gemeenteraad van Nijmegen
Mevrouw mr. L.C.G. Hoenselaar
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Tevens per fax: 024 - 323 59 92

Datum : 26 mei 2014
Inzake : Visser-advies
Kenmerk : PP/CO 13.0042
Doorkiesnr. : 024 - 3810996
E-mail : poels@brunet.nl
Onderwerp : bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Geachte raadsleden, geachte mevrouw Hoenselaar,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Op 29 januari 2014 heeft de ABRvS met betrekking tot bovengenoemd bestemmingsplan een uitspraak gedaan (zaaknummer 201304973/1/R2) en de gemeenteraad opgedragen binnen 26 weken - met inachtneming van de uitspraak - een nieuw besluit te nemen ten aanzien van de vernietigde onderdelen.

Eerder (in 2014) spraken wij over het beroep van cliënten op verjaring van een strook grond. Uwerzijds is toen aangegeven dat dit zou kunnen worden meegenomen bij de reparatie van het bestemmingsplan. Daarvoor zou wel een schriftelijke verklaring van (de
./. bevoegde vertegenwoordiger van) de HAN nodig zijn. Zie bijgaande e-mail van 14 oktober 2013.

./. Inmiddels ontvingen wij bijgaand bericht d.d. 16 april 2014 van de HAN. Daaruit volgt dat de HAN het beroep op verjaring onderschrijft en bereid is mee te werken aan de notariële overdracht. Naar verwachting zal de notariële vastlegging niet lang op zich laten wachten. Zodra dat heeft plaatsgevonden, hoort u dat van mij.

Gelet op het voorgaande en bijgaande bevestiging door de HAN wordt u hierbij namens cliënten verzocht bij het herstel van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg rekening te houden met dit (door de HAN dus erkende) beroep op verjaring en het gebruik van de betreffende strook grond positief te bestemmen.

Bezoekadres
Oranjesingel 53 - 57
6511 NP Nijmegen

Postadres
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

T: (024) 381 09 90
F: (024) 323 22 66
E: info@brunet.nl

KvK-nummer: 09191908
BTW-nummer: 0051.94.957.B.01
www.brunet.nl

IBAN: NL29ABNA0644.0.0646 - BIC: ABNANL2A - t.n.v. Stichting Beheer Derdengelden Brunet advocaten
Op al onze werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen, die op de achterzijde dezes staan vermeld.

Brunet *advocaten*

Heeft u naar aanleiding van dit bericht/verzoek nog vragen, hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

P.J.G. Poels

Brief aan de raad - B1 Brunet advokaten Bestemmingsplan Nijmegen . . .

Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Extra afschriften voor:
raadsgriffie BM50

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Brunet advocaten
t.a.v. de heer mr P.J.G. Poels
Postbus 1106
6501 BC Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	SO10/14.0006673	Lucienne Hoenselaar
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (Groenewoudseweg 1-3/Pabo)	26 mei 2014	(024) 3292804

Geachte heer Poels,

Ik ontving uw brief van 26 mei 2014 (uw kenmerk: PP/CO 13.0042) en aanvullende stukken (per mail d.d. 2 juni 2014) in goede orde. In uw brief vraagt u de gemeenteraad om de strook grond gelegen achter het perceel van uw cliënten, de heer en mevrouw Visser- Wilmes wonende aan de Willem Schiffstraat 9 te Nijmegen, te betrekken bij de reparatie van het bestemmingsplan. Uw cliënten beroepen zich ten aanzien van deze strook grond op verjaring.

Uit de door u overlegde stukken blijkt dat de eigenaar van de grond, stichting Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN), bereid is mee te werken aan de notariële overdracht van de grond. Daarnaast heeft u een "kadastraal bericht object' meegestuurd met daarop aangetekend om welke strook grond het precies gaat. Het betreft de grond gelegen achter het perceel van uw cliënten, over de volledige breedte van het perceel met een diepte van circa 2m). Uit dit kadastraal bericht blijkt nog niet dat de grond daadwerkelijk is overgedragen aan uw cliënten.

Daarnaast blijkt uit de door u overlegde stukken niet dat de HAN geen bezwaar heeft tegen het wijzigen van de bestemming van deze grond. Uit de bereidheid om medewerking te verlenen aan de notariële overdracht kan niet worden geconcludeerd dat de HAN ook instemt met een wijziging van de bestemming (zie ook mijn eerdere mail d.d. 14 oktober 2013 waarin ik u verzoek om een schriftelijke verklaring van de HAN dat zij geen bezwaar hebben tegen het wijzigen van de bestemming).

De Raad van State heeft in haar uitspraak van 29 januari 2014 de gemeenteraad o.a. opgedragen om het gebruik en de bebouwingsmogelijkheden van de buitenruimte van de HAN, nader te onderbouwen. Deze nadere onderbouwing is inmiddels opgenomen in een voorstel aan de gemeenteraad (zie bijlage).

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

De opdracht van de Raad van State gaat niet zover dat zij de gemeenteraad opdraagt om de bestemming van de gronden te wijzigen. Om de bestemming te wijzigen zou er strikt genomen een nieuw ontwerp-bestemmingsplan ter visie gelegd moeten worden zodat eenieder (maar in ieder geval de HAN) de gelegenheid krijgt om een zienswijze kenbaar te maken tegen de voorgenomen wijziging van de bestemming. De juridische situatie is nu anders dan voor de uitspraak van de Raad van State. Als er al voor de voor de zitting van de Raad van State overeenstemming had bestaan over de overdracht van de gronden en de wijziging van de bestemming, had dit nog meegenomen kunnen worden in de (nog lopende) procedure, bijvoorbeeld door het toepassen van een bestuurlijke lus. De Raad van State heeft nu echter een einduitspraak gedaan zodat de procedure is afgerond.

Bovendien ontstaat er planologisch een wat vreemde situatie omdat de wijziging van de bestemming alleen de strook grond gelegen achter het perceel van uw cliënten betreft. De bestemming van de gronden grenzend aan de overige woningen achter de HAN (Willem Schiffstraat 3 t/m 5 en Groesbeekseweg 308) blijft ongewijzigd waardoor er eigenlijk een 'hap' uit de bestemming Maatschappelijk wordt gehaald. Om de bestemming te wijzigen is het wenselijk om een meer integrale afweging te maken. In deze afweging zouden in ieder geval ook de gronden gelegen achter de overige woningen betrokken dienen te worden.

Het raadsvoorstel staat geagendeerd voor de vergadering van 25 juni as. Uw brief en nadere stukken konden niet meer bij dit voorstel worden betrokken maar de Raad neemt hier, voor de vergadering, nog wel kennis van. Daarnaast wordt u door de raadsgriffie uitgenodigd om, namens uw cliënten, te komen inspreken tijdens de raadsvergadering.

Hoogachtend,

namens het college van burgemeester en wethouders

M.A. Versleijen, afdelingshoofd.

Brief aan de raad - B1 Brunet advokaten Bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
(in te vullen door Griffie) / (In te vullen door Griffie)

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
N.v.t.

Onderwerp
Wijziging vaststellingsbesluit bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.

Samenvatting
Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. In deze uitspraak heeft de RvSt het vaststellingsbesluit op een aantal onderdelen vernietigd en uw Raad opgedragen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen.

Voorstel om te besluiten

1. kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State inzake het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg;
2. ten aanzien van de onderdelen van het vaststellingsbesluit die door de RvSt zijn vernietigd, een nieuw besluit te nemen met inachtneming van hetgeen daarover in de uitspraak van de RvSt is overwogen;

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Brief aan de raad - B1 Brunet advokaten Bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Op 29 januari 2014 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvSt) uitspraak gedaan in het kader van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg (hierna: het bestemmingsplan, vastgesteld op 17 april 2013). Tegen het vaststellingsbesluit zijn in totaal 6 beroepen ingesteld.

Voor zover de beroepen (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard, is het vaststellingsbesluit vernietigd en heeft de Raad de opdracht gekregen om voor deze onderdelen een nieuw besluit te nemen.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De rechtsgevolgen van de uitspraak van de RvSt zijn opgenomen in artikel 8:72 Algemene wet bestuursrecht (Awb).

1.2 Relatie met programma
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

2 Doelstelling
Informeren over (de gevolgen van) de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud Kwakkenberg. Het nemen van een nieuw besluit voor de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan.

3 Argumenten
3.1 kennisnemen van de uitspraak van de Raad van State;

Tegen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan zijn in totaal 6 beroepen ingesteld. De beroepen zijn ingesteld door:

(1.) Stichting De Waalboog, zorg, welzijn en wonen (hierna: De Waalboog)/Groesbeekseweg 327/Bosweg 250;
(2.) omwonenden van de Pabo aan de Groenewoudseweg 1-3 (appellanten sub 2a en 2b);
(3.) idem (appellant sub 3);
(4.) idem (appellanten sub 4a en 4b)
(5.) Pauline beheer Arnhem BV (hierna: Pauline Beheer)/ Heijendaalseweg 94-96;
(6.) Eigenaren/bewoners Bosweg 36 (appellanten sub 6a en 6b)

In de uitspraak van 29 januari 2014 heeft de RvSt:

- de beroepen van appellanten sub 3, sub 4a, sub 4b, sub 6a, 6b en Pauline beheer BV gegrond verklaard;
- de beroepen van (appellanten sub 2a en 2b) gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaard;

Vervolgvel
2

Als gevolg van deze uitspraak is het vaststellingsbesluit van uw Raad vernietigd:

a. voor zover het betreft het in het plandeel met de bestemming 'Maatschappelijk' op de percelen Groesbeeksweg 327 en Bosweg 250 niet als zodanig bestemmen van de bestaande groepswoning;
b. voor zover het betreft het gedeelte van het plandeel met de bestemming 'Maatschappelijk' betreffende het perceel Groenewoudseweg 1-3 waaraan tevens de aanduidingen 'erf'(e) en 'bijgebouwen uitgesloten' (-bg) zijn toegekend;
c. voor zover het betreft artikel 11, lid 11.2.2 onder c sub 1 van de planregels (het bouwen van aan –en uitbouwen binnen de bebouwingsvrije zone);
d. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming 'bedrijf' en de aanduiding 'garage' (ga) betreffende de percelen Heijendaalseweg 94 en 96;
e. voor zover het betreft artikel 22, lid 22.2.1 van de planregels (waarde- archeologie 3);
f. voor zover het betreft het plandeel met de bestemming 'Wonen-1' betreffende het perceel Bosweg 36;

Daarnaast krijgt uw Raad de opdracht om, binnen 26 weken na de verzending van de uitspraak, een nieuw besluit te nemen en dit vervolgens op de wettelijk voorgeschreven wijze en binnen de daarvoor geldende termijn bekend te maken en mede te delen.

De RvSt heeft tevens een voorlopige voorziening getroffen inhoudende dat op de gronden van het perceel Groenewoudseweg 1-3 waaraan naast de bestemming 'Maatschappelijk' tevens de aanduidingen 'erf'(e) en 'bijgebouwen uitgesloten' (-bg) zijn toegekend geen verhardingen, aanbouwen, uitbouwen en bijgebouwen overkappingen en andere bouwwerken zijn toegestaan. Deze voorlopige voorziening vervalt op het tijdstip van inwerkingtreding van het nieuwe vaststellingsbesluit.

Voor zover de beroepen geheel of gedeeltelijk gegrond zijn verklaard, wordt uw Raad veroordeelt tot vergoeding van de proceskosten en griffierechten. Deze kosten zijn aan appellanten voldaan. De uitspraak van de RvSt is toegevoegd als bijlage bij dit voorstel.

3.2 Gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan Nijmegen Groenewoud-Kwakkenberg.

Om tegemoet te komen aan de uitspraak van de RvSt wordt voorgesteld om de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan als volgt opnieuw vast te stellen:

<u>Groesbeekseweg 327/Bosweg 250:</u>
Voor dit perceel is het bestaande groepsgebouw (vergund op 5 november 2010) alsnog opgenomen binnen de aanduiding bouwvlak op de verbeelding;

<u>Groenewoudseweg 1-3:</u>
Op dit perceel is al geruime tijd, al voor de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan (Groenewoud 1971-A) de Pabo (Hogeschool Arnhem- Nijmegen) gevestigd. Bij de actualisatie van het bestemmingsplan is de bestaande situatie, zowel qua bebouwing als gebruik, als uitgangspunt genomen. Voor wat betreft de bouwmogelijkheden is er ten opzichte van het voorgaande plan, sprake van een verruiming. De omvang van het bouwvlak in dit bestemmingsplan is afgestemd op de feitelijk aanwezige (bestaande) bebouwing. Ten tijde van de vaststelling van het voorgaande bestemmingsplan was alleen nog de oorspronkelijke

hoofdbebouwing gerealiseerd (vergund in 1958). Met name in de periode 1985-1995 is het oorspronkelijke gebouw uitgebreid.

Ook de gebruiksmogelijkheden zijn ten opzichte van het voorgaande plan iets verruimd en aangepast aan deze tijd. Aan de gebruiksmogelijkheden zijn de volgende functies toegevoegd: sportzaal, kinderdagverblijf, uitvaartcentrum en bibliotheek. Daarnaast zijn de bijzondere woongebouwen uit het voorgaande bestemmingsplan toegevoegd (verzorgingstehuis, onzelfstandige woonvormen) alsmede (deels) de praktijkruimten voor bijzondere beroepen, nl. huisarts en apotheek. Naar verwachting wordt er tijdens deze bestemmingsplanperiode geen gebruik gemaakt van de (ruimere) gebruiksmogelijkheden maar blijft het perceel door de huidige eigenaar/gebruiker (de Hogeschool Arnhem Nijmegen, HAN), in gebruik als school. Mogelijk wordt hier in de toekomst de sportopleiding van de hogeschool gevestigd.

Met (de uitbreiding van) de bouw-en gebruiksmogelijkheden van de hoofdbebouwing in dit bestemmingsplan heeft de RvSt geen probleem omdat het aansluit bij de bestaande (vergunde) situatie en de bestemmingsplansystematiek van de gemeente Nijmegen. Wel plaatst de RvSt vraagtekens bij de bouwmogelijkheden en het gebruik van de *buitenruimte* bij de school, dus de ruimte buiten het bouwvlak. Hierbij neemt de RvSt in aanmerking dat het gebruik van deze gronden vooral in de buitenlucht en op korte afstand van de omliggende woningen van derden is toegestaan. Ten aanzien van het (toekomstige) gebruik van deze gronden vraagt de RvSt dan ook om een nadere onderbouwing zodat duidelijk is wat de ruimtelijke gevolgen zijn van het gebruik voor de directe omgeving. Daarnaast is het noodzakelijk dat de Raad zich een oordeel vormt in hoeverre deze gevolgen aanvaardbaar zijn voor het woon-en leefklimaat.

Ten aanzien van de bouwmogelijkheden buiten het bouwvlak zijn de bouwaanduidingen 'geen bijgebouwen toegestaan' (– bg) en 'erf' van belang. Deze bouwaanduidingen zijn, naar aanleiding van de zienswijzen , in het bestemmingsplan opgenomen zodat er een bebouwingsvrije zone (van 10m) zou ontstaan tussen de (buitenruimte van) de school en de aangrenzende woningen. Daarnaast is de mogelijkheid om aan-uit en bijgebouwen te realiseren buiten het bouwvlak, binnen de aanduiding 'erf' beperkt (tot 100m2). In de planregels voor de bebouwingsvrije zone was abusievelijk opgenomen dat alleen bijgebouwen waren uitgesloten terwijl het bouwverbod ook geldt voor aan-en uitbouwen. Dit is naar aanleiding van de uitspraak van de RvSt aangepast. Ook overige bouwwerken, zoals erfafscheidingen, (doel)palen en lichtmasten zijn binnen deze zone niet toegestaan. Daarnaast is de mogelijkheid om een JOP te bouwen binnen deze bestemming verwijderd uit de planregels. Deze wijziging geldt tevens voor alle andere percelen met de bestemming Maatschappelijk. De (beperkte) bouwmogelijkheden binnen de aanduiding 'erf' blijven gehandhaafd om de voor het gebruik (als school) noodzakelijke bouwwerken te kunnen oprichten. Het voorgaande bestemmingsplan kende ook de mogelijkheid om buiten het bouwvlak bijbehorende bebouwing op te richten ten behoeve van de bestemming. Bovendien zijn de bebouwingsmogelijkheden al beperkt ten opzichte van de overige locaties met de bestemming Maatschappelijk. Op deze locaties mogen de bijbehorende gronden volledig worden bebouwd ten behoeve van bijbehorende voorzieningen. Op deze locatie is slechts 100m2 aan bijbehorende bouwwerken toegestaan.

Ten aanzien van het gebruik van de buitenruimte geldt de volgende onderbouwing. In de bestaande situatie is de bestemming (volledig) gerealiseerd: de buitenruimte is ingericht en in gebruik als schoolplein/sportveld(en).

Omdat het een bestaande situatie betreft, zijn de (richt)afstanden uit de VNG brochure bedrijven en milieuzonering (hierna: de brochure) niet van toepassing. Bovendien hanteert Nijmegen, in plaats van de brochure haar eigen Staat van bedrijfsactiviteiten 'Model Nijmegen'. Dit model wijkt op een aantal punten af van de VNG brochure. In het Nijmeegse model zijn bijvoorbeeld geen dienstverlenende bedrijven, begraafplaatsen, kantoren, detailhandel, horecabedrijven, maatschappelijke voorzieningen, agrarische bedrijven en culturele functies opgenomen. Deze functies krijgen een eigen bestemming en vallen in het bestemmingsplan niet onder 'bedrijven'. Ten aanzien van de toelaatbaarheid van deze functies dient een zelfstandige beoordeling te worden uitgevoerd. Daarbij kan natuurlijk wel worden 'aangehaakt' bij de VNG brochure.

Op grond van de VNG brochure wordt een school voor beroeps-hoger en overig onderwijs aangemerkt als een milieucategorie 2 (bedrijf). De grootste afstand tot woningen bedraagt 30m in verband met geluid. Dit is de richtafstand die geldt voor een rustige woonwijk. Deze richtafstand kan, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. De verhoogde milieubelasting voor geluid kan de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen.

Omdat zowel de Groesbeekseweg als de Groenewoudseweg zijn gekwalificeerd als gebiedsontsluitingsweg (met een snelheidsregime van 50km/uur), is er sprake van een gemengd gebied. Hierdoor kan de richtafstand worden teruggebracht tot 10m. Deze 10m komt overeen met de bebouwingsvrije zone met de aanduiding (-bg). Deze bebouwingsvrije zone kan worden ingezet als een soort 'bufferzone' om de functie van de school enerzijds en de aangrenzende woonbebouwing anderzijds van elkaar te scheiden. Indien deze 'bufferzone' in acht wordt genomen, wordt er voldaan aan de richtafstanden uit de VNG brochure en is er sprake van een aanvaardbaar woon-en leefklimaat. Met deze nadere onderbouwing behoeft het bestemmingsplan voor deze locatie dan ook niet verder te worden aangepast.

<u>Heijendaalseweg 94 en 96</u>:
In de uitspraak bepaalt de RvSt expliciet dat een zelfstandige autowasstraat niet is toegestaan binnen de gegeven bestemming bedrijf met de aanduidingen garage (ga) en verkooppunt motorbrandstoffen (vml).

Dit beroep betreft een nadere uitleg van de planregels-en systematiek. Er hoeft dan ook niets gewijzigd te worden aan het bestemmingsplan. Indien het bedrijf alsnog een zelfstandige autowasstraat op deze locatie wil vestigen kan het gebruik maken van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsbevoegdheid (artikel 3.4 planregels).

<u>Bosweg 36:</u>
De planregels van de bestemming Waarde-archeologie 3 zijn aangepast voor zover de bestaande bebouwing (onbedoeld) onder het overgangsrecht is gebracht. Volledigheidshalve zijn ook de planregels van artikel 21 (Waarde-archeologie 2) op dezelfde wijze aangepast. De planregels zijn nu voor wat betreft de bestemmingsomschrijving en bouwregels, tevens gelijk aan het facetbestemmingsplan archeologie.

Ten behoeve van de bestaande aan-uit en bijgebouwen is een bouwaanduiding opgenomen op de verbeelding en in de regels zodat de bestaande bebouwing wordt gelegaliseerd. In het verleden is een deel van deze bebouwing, de berging met veranda (42,5m2) en een carport (21m2) vergund. De vergunde oppervlakte (63,5m2) is echter meer dan op grond van het bestemmingsplan is toegestaan. Daarnaast lijken de gerealiseerde bouwwerken vanaf de luchtfoto groter dan vergund. Het bestemmingsplan staat maximaal 50m2 toe.
Tegen de gerealiseerde aanbouw (oppervlakte: +/-25m2) kan, vanwege een eerdere uitspraak van de RvSt in de handhavingsprocedure, niet meer handhavend worden opgetreden.
Met de bouwaanduidingen wordt de totale oppervlakte aan aan-uit en bijgebouwen op het perceel (+/-100m2) in het bestemmingsplan gelegaliseerd.

4 Klimaat
Door herstel van het gebrek worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Er zijn derhalve geen gevolgen voor het klimaat.

5 Risico's
Tegen het opnieuw vaststellen van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan bestaat (opnieuw) de mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de bestuursrechter (Raad van State). Ook kan om schorsing van het besluit worden verzocht door middel van een voorlopige voorziening. De (datum van) inwerkingtreding van het besluit kan daarom niet worden gegarandeerd.

6 Financiën
De kosten voor het opstellen en begeleiden van dit bestemmingsplan worden voldaan uit de post "actualisatie bestemmingsplannen" uit de productgroep Planologie en Ruimtelijke Ordening binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

Omdat er geen ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt is geen exploitatieplan noodzakelijk als bedoeld in artikel 6.12 Wet op de ruimtelijke ordening (Wro);

7 Participatie en Communicatie
Na het besluit van de gemeenteraad tot het opnieuw vaststellen van de vernietigde onderdelen van het bestemmingsplan, wordt het plan gedurende 6 weken ter visie gelegd. Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke site ruimtelijkeplannen.nl aangeboden. Het nieuwe vaststellingsbesluit wordt tevens aan appellanten gestuurd.

8 Uitvoering en evaluatie
Gedurende de tervisielegging (6 weken) kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit beroep kan worden gecombineerd met het verzoek om een voorlopige voorziening. Als er geen verzoek tot voorlopige voorziening wordt gedaan, krijgt het vaststellingsbesluit na de beroepstermijn rechtskracht.

Brief aan de raad - B1 Brunet advokaten Bestemmingsplan Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Ter inzage: uitspraak RvSt d.d. 29 januari 2014

Brief aan de raad - B2 De Jong Oplossen problemen burgers

reg.nr.: 14.0006896
proces-verantw.: BM30
06 JUNI 2014
class.nr.: 751
afgedaan:

Van: Ilse de Jong [mailto:info@ilsedejong.com]
Verzonden: woensdag 4 juni 2014 10:31
Aan: DocInfo; Hees, Ben van BM30; Griffie
Onderwerp: Fwd:

Beste ambtenaren, gemeenteraadsleden en mijnheer van Hees,

Ik wil u onderstaand mailverkeer niet onthouden. Daaruit blijkt misschien toch dat de politiek/politici mogelijk minder geïnteresseerd zijn in het (logisch) oplossen van problemen van de burgers, maar mogelijk toch iets meer in het hebben van een pluche stoel?
Want ook gemeenteraadsleden, die 'op de kop' gaan staan, zijn toch onderdeel van het politieke systeem en willen mogelijk harder herkozen worden dan beleidsmatige oplossingen kiezen.

Als de problemen zich nl. naar andere straten gaan verplaatsen en dat zit er in, zal er ergens natuurlijk weer iemand opstaan in die wijk, die er genoeg van heeft, zo zijn we lekker bezig met zijn allen, maar u loopt geen risico, heeft of een baan of wordt op deze wijze blijkbaar herkozen?

Met vriendelijke groet,

Ilse de Jong
van Peltlaan 147
6533 ZC Nijmegen

Brief aan de raad - B2 De Jong Oplossen problemen burgers

---------- Doorgestuurd bericht ----------
Van: **Ypie Veenstra** <Y.Veenstra@bureauheyendaal.nl>
Datum: 3 juni 2014 20:28
Onderwerp: RE:
Aan: Ilse de Jong <info@ilsedejong.com>

Best Ilse,

Ik heb jouw mail wel ontvangen hoor, maar het duurde even voordat ik zover was. Je betoog hieronder is heel uitgebreid, daar moet ik me even op voorbereiden.

Ik ben het helemaal met je eens dat deze manier van betaald parkeren invoeren het probleem verschuift. Gewoon invoeren en even pijn lijden (niet 'leiden' trouwens), dan is het klaar, zoals jij het hieronder schrijft. Maar de gemeente is hierin aan handen en voeten gebonden. Politiek gezien kunnen ze dit niet maken, de gemeenteraad staat dan meteen op z'n kop. Wij moesten de enquête zelfs uitstellen tot na de gemeenteraadsverkiezingen omdat de partijen anders zouden gaan 'stoken' in de desbetreffende straten. Betaald parkeren is een hot item in de politiek, en dat heeft niets met het oplossen van een parkeerprobleem te maken, maar alles met het winnen van stemmen.

Een draagvlakenquête waarin de mensen gevraagd wordt of ze dit willen (en in onze enquête zijn er dan ook nog meerdere opties) is de enige – onvolmaakte – mogelijkheid. En ja, dan krijgt jullie deel van de Van Peltlaan het nog moeilijker, en dan moeten jullie ook weer om een enquête vragen. We (wijkraad St. Anna/Heyendaal) zijn trouwens niet over één nacht ijs gegaan. Naar aanleiding van de bak ellende die jij over je uitgestort hebt gekregen, heb ik besloten om een werkgroep op te richten (inmiddels twee jaar geleden) met bewoners van straten met parkeeroverlast, de grote instellingen, de gemeente en de wijkraad. Voor het creëren van draagvlak en op die manier wilde de wijkraad breed kijken naar mogelijke oplossingen voor de parkeeroverlast en niet meteen met betaald parkeren komen. Maar we zijn toch op die mogelijkheid uit gekomen. Het ziekenhuis bepaalt het parkeerbeleid op eigen terrein en juridisch gezien is daar niets tegen te doen. Zij willen de mensen zoveel mogelijk uit de auto en op de fiets of in het OV hebben en o.a. daarom moeten medewerkers die met de auto komen, sinds 1-1-2013 ook voor het parkeren op eigen terrein betalen. En er moet gewoon geld in het laatje komen, omdat het bouwen van parkeergarages, zoals veel gebeurt, erg duur is. Het gevolg is dat er nog meer in de omringende straten geparkeerd wordt. Het ziekenhuis vindt dit allemaal zeer spijtig en drukt de mensen op het hart om niet in de buurt te parkeren, maar ja, dat werkt natuurlijk niet. Betaald parkeren is daardoor de enig werkende oplossing die overblijft. Toen die keus eenmaal gemaakt was, hebben we de gemeente gevraagd om de hele procedure van parkeerdrukmeting en draagvlakmeting in gang te zetten. Dat is wat jij in de krant gelezen hebt.

En nu krijgt de gemeente en de wijkraad diezelfde ellende die jij hebt gehad, over zich uitgestort. Ik had de euvele moed om met de enquête een brief van de wijkraad mee te sturen met een 'overdenking,' nl. als het je niet uitmaakt omdat je een eigen parkeerplek hebt, kies dan toch voor betaald parkeren en daarmee voor het algemeen belang, omdat betaald parkeren echt werkt.

Brief aan de raad - B2 De Jong Oplossen problemen burgers

Voor wat jouw P.S. betreft. Ik woon op het voormalig CWZ-terrein. Wij hebben in 2009 betaald parkeren gevraagd en gekregen, naar volle tevredenheid van ieder, ook al was er eerst verzet (maar minder dan in St. Anna). Dit was voor mij mede aanleiding om toch ook nog eens zo'n poging in St. Anna te maken.

Hartelijke groet,

Ypie Veenstra, secretaris wijkraad St. Anna/Heyendaal

Van: Ilse de Jong [mailto:info@ilsedejong.com]
Verzonden: donderdag 29 mei 2014 10:24
Aan: gemeente@nijmegen.nl
CC: wijkraad.stannaheyendaal@gmail.com; info@wijkraadbrakkenstein.nl; b.van.hees@nijmegen.nl
Onderwerp:

Geachte mevrouw, mijnheer,

In de krant las ik dat de wijkraad St. Anna gevraagd heeft een enquête uit te laten voeren naar de wenselijkheid van betaald parkeren in die wijk.

Niets tegen de vraag uit deze wijk hoor, begrijpelijk, maar de reactie van de gemeente lijkt me interessant. want ik weet niet of dit werkverschaffing is/wordt.

Alle wijken rondom de Radboud UMC, universiteit en HAN hebben in toenemende mate overlast van het parkeergedrag van medewerkers en bezoekers van deze instellingen. Wij wonen wel op de van Peltlaan echter niet in het deel St. Anna maar Hatertse Hei en ook bij ons is het vreselijk. Maar met enquêtes op deze wijze wordt dit probleem niet opgelost, maar wordt het probleem alleen maar verplaatst en zijn we met zijn allen lekker aan het werk. Helaas werk ik in de zorg, daar is geen tijd en geld om rare enquêtes uit te laten voeren en met de resultaten dan de problemen al dan niet een wijk of straat op laten schuiven.

Is in de ene wijk het probleem is opgelost door het invoeren van betaald parkeren, verschuift het probleem naar de volgende wijk en dan wordt daar ook weer een enquête gevraagd?

Dit lijkt me toch nauwelijks een beleidsmatige oplossing voor een toenemend probleem.

Brief aan de raad - B2 De Jong Oplossen problemen burgers

Een hele aparte situatie, waarbij ook nog eens in de vorm van een enquête plotseling de mening van bewoners gevraagd. Dat lijkt een farce.

Op de eerste plaats omdat in de binnenstad niemand gevraagd wordt naar de wenselijkheid van betaald parkeren en kan het gewoon ingevoerd worden, waarom in onze wijken niet?

En op de tweede plaats omdat we nu mensen gaan vragen naar hun mening over betaald parkeren in een buurt waar veel mensen een eigen oprit hebben, die hebben er dus geen last van en willen niet gaan betalen voor bezoekersvergunningen en zullen dus tegen stemmen. Terwijl degene die er last van hebben, wsch. gezien het type wijk in de minderheid, zijn de mensen zonder eigen opritten.

Naast het parkeren is echter ook de veiligheid van de 30 km zone in het geding, er spelen veel kinderen in de 30 km straten, gelukkig mag ik bijna wel zeggen, maar door de mensen die er niet wonen, wordt dit ook nog eens volledig onderschat.

Daarbij heb ik ooit de euvele moed gehad eens te peilen in de buurt of men voor het invoeren van betaald parkeren was, nou daar heb ik me toch een bak ellende over me uitgestort gekregen, die niet alleen over betaald parkeren ging, maar ook over problemen tussen buren, families met meer dan een auto, dat ik de ondernemers in de buurt het brood uit de mond wou stoten, etc.

Mijns inziens is helder beleid: een duidelijke cirkel van een of meerdere km. om deze instellingen heen trekken, overal betaald parkeren invoeren. Geen enquêtes, geen verplaatsen van problemen, geen gedoe in wijken tussen voor en tegenstanders. Even pijn leiden en dan is het klaar. Dat is duidelijk te merken op de St. Annastraat. De investeringen die de gemeente moet doen, zijn natuurlijk ook aanwezig, maar het is naast het aanbrengen van de hardware niet zo heel groot. Veel parkeercontroleurs zie ik nl. op de St. Annastraat niet.

P.S. Ik dacht dat men ook in de wijk op het terrein van het voormalig CWZ bezig is met dezelfde problematiek.

Met vriendelijke groet,

Ilse de Jong

van Peltlaan 147

6533 ZC Nijmegen

Brief aan de raad - B3 Kessner reactie brief Rekenkamer controverse Romeins . . .

reg.nr.: 14.0007030
procesverantw.: BMSO
INGEKOMEN
11 JUNI 2014
GEM. NIJMEGEN
class.nr.: 751
afgedaan:

Aan:
Gemeenteraad van Nijmegen

Van:
Drs. H.P.M. Kessener
Nijmegen

Datum 6 juni 2014

Onderwerp: Brief van de Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen aan de gemeenteraad d.d. 28-5-2014

cc: Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen
Gemeenteraad Groesbeek

Geachte leden van de gemeenteraad,

Per brief aan de gemeenteraad d.d. 28 mei 2014 heeft de Rekenkamer van Nijmegen twijfels geuit met betrekking tot het bestaan van een Romeins aquaduct van Berg en Dal naar Nijmegen. De Rekenkamer voert aan dat zij, naar aanleiding van een 'kort oriënterend onderzoek' tot de constatering is gekomen dat 'het bestaan van een Romeins aquaduct ... nog als onvoldoende vaststaand moet worden beschouwd ... en raadt de gemeente met klem aan ... in haar beleid en uitingen voorlopig de nodige terughoudendheid te betrachten'. De Rekenkamer baseert haar visie op een aantal door haar aangevoerde 'contra-indicaties' die zij, naar haar zeggen, uit het onderzoek van relevante literatuur heeft gedestilleerd. De naar mening van de Rekenkamer drie 'belangrijkste contra-indicaties' , welke een archeologisch karakter hebben, worden in de brief vermeld. Inmiddels heeft de brief van de Rekenkamer tot reacties geleid in de landelijke pers, ondermeer in de Gelderlander, de Telegraaf, de Groene Amsterdammer.

Besluit tot verrichten van een kort oriënterend onderzoek.

De Rekenkamer is tot het besluit gekomen om een kort oriënterend onderzoek te verrichten naar aanleiding van het verzoek van een inwoner van Nijmegen om onderzoek te verrichten mbt met de vraag of de aanwezigheid van zo'n aquaduct wel voldoende is vastgesteld. Dit verzoek werd op 13-1-2014 per email ingediend en op de vergadering van de Rekenkamer d.d. 24-1-2014 besproken. Het verzoek omvat een argumentatie waarom de aanvrager een onderzoek noodzakelijk acht, een afschrift van het 83 pagina's tellende verslag van het onderzoek door de Rekenkamer van Venlo , en een 4 pagina's tellend stuk van de aanvrager getiteld 'De Aqua Morgana van Groesbeek'. In dit stuk komt de indiener op naar zijn mening wetenschappelijk verantwoorde wijze (de 'Popperiaanse falsificatiemethode') tot de conclusie 'dat er geen Romeinse watervoorziening in het veronderstelde tracé is geweest'.

De Rekenkamer heeft naar aanleiding van dit verzoek het passend gevonden een 'kort oriënterend onderzoek' te verrichten, want, zo stelt zij: 'Het belang van de Romeinse geschiedenisvoor Nijmegen, de inzet van financiële middelen, en de eventuele imagoschade die bij een onjuiste voorstelling van zaken in Nijmegen als oudste stad van Nederland wordt geleden, rechtvaardigen dat.' Het onderzoek betrof 'geen archeologisch onderzoek ... maar een onderzoek naar de brondocumenten en de onderzoeksbescheiden die aan het gevoerde beleid voor het aquaduct ten gronde liggen.' Het onderzoek werd door de leden van de rekenkamer zelf uitgevoerd. Er werden geen externe deskundigen geraadpleegd. Een literatuurlijst van onderzochte documenten werd bij de brief van de Rekenkamer bijgevoegd.

Resultaten van het onderzoek.

Kort samengevat stelt de Rekenkamer dat er 4 pijlers zijn die de veronderstelling dat er een aquaduct van Berg en Dal naar Nijmegen liep: 1) de feitelijke aanwezigheid van antropogene aardwerken, 2) een hoogteanalyse van de aardwerken die uit wijst uit dat qua waterverval een waterleiding mogelijk is, 3) vaardigheid van de Romeinen mbt constructie van aquaducten, 4) de aanzienlijke waterbehoefte van het legerkamp. Vervolgens stelt de Rekenkamer dat er - zoals boven genoemd - ook 'belangrijke contra-indicaties' uit het onderzoek naar voren komen, waarvan de belangrijkste drie worden samengevat. Deze drie contra-indicaties zijn gedestilleerd uit de publicaties van Schut van 2005 en 2011, en die van Heirbaut en van Enckevoort van 2009 zo werd bij navraag door de secretaris van de Rekenkamer aangegeven (zie ook literatuurlijst brief Rekenkamer). Op grond van deze drie contra-indicaties is de Rekenkamer in wezen tot haar visie gekomen. De contra-indicaties worden daarom hieronder nader geanalyseerd.

Analyse van de contra-indicaties

1e contra-indicatie.
De Rekenkamer stelt:
'Allereerst worden géén concrete aanwijzingen voor de aanwezigheid van een waterleiding op het traject van het aquaduct aangetroffen. Loden pijpen, betonnen voerbekkens, metalen verbindingsringen voor houtverbindingen enzovoort, ontbreken. In 2005 worden ook in de proefsleuven op de verbindingspunten in het tracé geen directe overblijfselen voor een watervoorziening aangetroffen In de proefsleuven worden overigens ook geen andere bewijzen van Romeinse aanwezigheid aangetroffen (achtergelaten werktuigen, drinkbekers enzovoort). Booronderzoek in het Kerstendal uit 2011 levert evenmin direct bewijs.'

Analyse:
De stelling dat er resten van loden pijpen, betonnen voerbekkens, metalen verbindingsringen voor houtverbindingen enzovoort zouden moeten worden aangetroffen wordt ook in het stuk 'De Aqua Morgana van Groesbeek'. Daarin wordt gerefereerd aan de geschriften van Vitruvius (*De Architectura Libri Decem*, nederlandse vertaling ervan door T. Peters), waarin vermeldt wordt dat water geleid kan worden door goten, gemetselde kanalen, loden pijpen of buizen van aardewerk. Op het legerkamp op de Hunerberg zijn inderdaad resten van een loden leiding en van verbindingsstukken van houten pijpleiding (zgn. 'Deichelringen') aangetroffen. Het betreft daar een resten van een waterverdeelsysteem op het kamp waarbij het water onder zekere druk stond, vanaf een waterbekken/verdeelstation dat het eindpunt zou zijn van het veronderstelde aquaduct zoals beschreven door Schut. In het Romeinse rijk bestonden de aanvoerende aquaducten meestal uit gemetselde kanalen van lokaal gesteente, soms werd ook baksteen gebruikt. De Griekse en Hellenistische voorgangers waren hoofdzakelijk gemaakt keramieke pijpleidingen. Er zijn echter ook houten aquaduct kanalen uit de Romeinse tijd bekend, zoals van het aquaduct van Dorchester (Engeland) en mogelijk ook van het aquaduct van Tongeren (België). Vitruvius zelf vermeldt geen houten kanalen, maar de Romeinse schrijvers Faventinus en Palladius die na hem komen en Vitruvius als bron gebruiken expliciet wel: '*canalibus ligneis*'. De 30x80cm houten goot van Dorchester was 'a covered channel made of timber in an ingeneous way that did not require nails' en '5cm of sticky clay was spread on the floor to waterproof the bottom' (Putnam 1997). In de omgeving van Berg en Dal zijn leemlagen ruim voorhanden maar stenen schaars, zodat de mogelijkheid van een houten kanaal, zonder spijkers, met lemen afdichting, overwogen moet worden . Hiervan is het onwaarschijnlijk dat na 2000 jaar nog maar iets wordt terug gevonden. Na het korte verblijf van het 10e Legioen van zo'n 30 jaar vormde het in onbruik geraakte aquaduct ongetwijfeld een bron van materiaal voor de lokale bevolking, en indien toch achtergebleven blijft hout in dit klimaat (nat/droog) niet bewaard, het rot weg. Overigens zijn in maart 2011 bij opgravingen op het

Hertogplein op de lokatie van het voormalige Osnabrugge wel resten/tekenen gevonden van een houten watervoerend kanaal 30-40 cm breed en een 50 cm diep .

Het feit dat er geen resten van loden pijpen, betonnen voerbekkens, metalen verbindingsringen voor houtverbindingen enzovoort zijn aangetroffen zegt dus niets over het wel of niet aanwezig zijn van een aquaductkanaal, meer nog, het wijst in de richting van een houten kanaal. Daarvan uitgaande is het niet verwonderlijk dat bij de proefsleuven van 2005, waarbij wel sporen van antropogeen ingrijpen in het terrein zijn gevonden, geen directe overblijfselen voor een watervoorziening zijn aangetroffen. Dat er 'ook geen ander bewijzen van Romeinse aanwezigheid (achtergelaten werktuigen, drinkbekers enzovoort)' zijn gevonden verbaast niet. Tijdens een 10 jarig project van het Oostenrijkse Archeologische Instituut om een 40km lang aquaduct van Efese in Turkije bloot te leggen en in kaart te brengen, is geheel niets in deze zin gevonden, hoewel er expliciet naar gezocht is. Tenslotte waren de genoemde proefboringen van 2011 met name gericht op het vinden van resten van bebouwing, ondermeer op de Vestaalse heuvel nabij het hoogste punt van het Kerstendal en in de verdere omgeving, waarbij slechts 2 boringen in het Kerstendal zelf zijn verricht. Er zijn daarbij enkele scherven van mogelijk Romeinse baksteen aangetroffen. Boringen in de vijver van Watermeerwijk konden vanwege munitie uit de 2e Wereldoorlog niet worden uitgevoerd.

Een en ander houdt in dat de 1e contra-indicatie niet valide is en niet als zodanig kan worden aangevoerd.

2e contra-indicatie
De Rekenkamer stelt:
Ten tweede blijkt de natuurlijke gesteldheid van het Louisedal feitelijk ongeschikt voor watervoering, en is ook van een goede verbinding tussen het Louisedal en het Kerstendal nauwelijks sprake. Wellicht kan zoals wordt geopperd, het Louisedal in deze nog als een fout van de architect worden gekwalificeerd en heeft het Louisedal -of zelfs het gehele aquaduct - niet feitelijk als watervoering gefunctioneerd. Maar ook bewijs hiervoor wordt niet aangetroffen.

Analyse:
Het is onomstreden dat het Louisedal antropogeen van aard is. Het Louisedal begint op het terrein van MPOrientalis en loopt af richting Meerwijkselaan. Het niveau van het huidige laagste punt van het Louisedal ligt boven het niveau van het einde van het Kerstendal/de vijver van Watermeerwijk. Bij de proefsleuf die door Schut ter plekke is gegraven bleek 4 m onder het huidige niveau sprake van een kunstmatige geul. N.a.v. beoordeling door ingeschakelde deskundigen kon een geologische verklaring worden uitgesloten. Het niveau van deze geul ter plekke komt goed overeen met het niveau van het gedachte aquaduct trajé afkomstig van het Kerstendal. Schut stelt dat in tegenstelling tot het Kerstendal, waar nog steeds een beekje loopt, er in het Louisedal geen aanwijzingen zijn voor een bron of stroompje zijn. Dit is echter niet het geval. Halverwege het Louisdal is een immer natte plek met enige waterstand die erop wijst dat een spreng of bron waarschijnlijk is. Ter hoogte van het hoogste punt van het Louisedal op het terrein van MPOrientalis zijn er geen directe aanwijzingen gevonden van een bron of spreng. Wel is het zo dat er gerapporteerd is dat begin 1900 op de Bakkersberg, ongeveer waar zich nu het hoofdgebouw van MPOrientalis bevindt, een boerderij stond 'met put en vijver'. Mogelijk zou er destijds toch een aanvoer van water richting Louisedal sprake geweest zijn. Op het terrein van het MPOrientalis ligt in het verlengde van het Louisedal een natuurlijk dal dat afloopt richting Nijmegen. Er is wel gedacht dat het Louisedal in combinatie met dit natuurlijke dal een afsnijding van het tracé richting Nijmegen zou kunnen hebben gevormd. De Cortendijk echter kruist het natuurlijke dal ter hoogte van de tuin van het zgn. Pelgrimshuis achter de Cenakelkerk, zodat dit niet erg waarschijnlijk is. Daarbij loopt het Louisedal af richting Meerwijkselaan, en het is niet goed voorstelbaar dat dit in het verleden omgekeerd was. Het Louisedal kan gezien bovenstaande heel goed als extra toevoerleiding voor het aquaduct gefunctioneerd hebben, geheel in lijn met Romeinse praktijken.

Conclusie: de 2e contra-indicatie snijdt geen hout.

3e contra-indicatie
De Rekenkamer stelt:
Onderzoek op het legerkamp, de castra, wijst tenslotte uit dat het eindpunt van de watervoorziening op het legerkamp in ieder geval niet heeft gelegen op de plaats waar de hypothese deze veronderstelde. Er worden geen aanwijzingen hiervoor aangetroffen. De hoofdleiding van de watervoorziening van de castra kent bovendien een verloop van noord naar zuid en sluit daarmee niet aan op het aquaduct dat op die plek een verloop van zuid naar noord zou kennen. Indien al aanwezig, zo wordt gesteld, zou het eindpunt van het aquaduct - het zogenaamde waterverdeelstation - dus in ieder geval zuidelijker en niet op de castra zelf gelegen moeten hebben.

Analyse:
Deze contra-indicatie wekt bevreemding, omdat de Rekenkamer, de stelling verdedigend dat er reden is om 'gerede twijfel' aan het bestaan van een Romeins aquaduct te betrachten, nu blijkbaar wel uitgaat van een 'watervoorziening'. Er zou sprake zijn van een 'hoofdleiding', een waterleiding dus ofwel een aquaduct. Maar dan niet langs het veronderstelde tracé. Hoe dan wel? Bovendien zou deze waterleiding van noord naar zuid hebben gelopen, d.w.z. van het kamp af, en zou dus zijn oorsprong hebben moeten vinden op het terrein van het kamp, dat aan de noordzijde door de rand van de stuwwal begrensd wordt. Dan zou er op het terrein van het kamp een bron van water moeten zijn geweest. Het enige wat daarvoor in aanmerking komt is de put die is aangetroffen op het kampterrein. Hiervan is door Schut aangetoond dat die onvoldoende water kon leveren om de 5000 legionairs te bedienen laat staan de burgernederzetting om het kamp heen.

De aanname van een waterleiding die van noord naar zuid verliep is gebaseerd op het voorkomen van een aantal greppels die bij opgravingen destijds aangetroffen zijn en die in zuidelijke richting aflopen. Sommige van deze greppels zijn volgens de onderzoekers om niet duidelijke redenen als 'waterleiding' benoemd. Buiten het kamp zouden de greppels samenkomen op een locatie enkele meters onder het hoogste punt van het kamp. Daar zou dan het eindpunt van deze watervoorziening, het waterverdeelstation, zijn geweest . Schut heeft op deze gedachte commentaar gegeven en stelt dat eerder gedacht moet worden aan een afvoerleiding, een soort riool dus . Het is ook merkwaardig om buiten het kamp en op een punt lager dan het hoogste punt van het kamp een eindpunt van een waterleiding te veronderstellen. De Romeinen streefden er naar het hoogste punt van een nederzetting of stad te bedienen indien dit gezien het niveau van het aanvoerende kanaal mogelijk was. Zo kon door middel van een distributie systeem het gehele gebied voorzien worden van water . Goede voorbeelden zijn het verdeelstation van Nîmes en dat van Pompeii aangelegd op het hoogste punt van de stad met distributie systeem van loden leidingen. Gezien het niveau van het tracé van het veronderstelde aquaduct van Berg en Dal naar Nijmegen is bediening van het hoogste punt van het legerkamp zondermeer mogelijk.

Er dient derhalve ook ernstig getwijfeld te worden aan de validiteit van de derde contra-indicatie,

Wel of geen aquaduct van Berg en Dal naar Nijmegen?

Een en ander betekent dat de Rekenkamer onvoldoende zo niet onjuiste gronden aanvoert om haar stelling te onderbouwen. Het is derhalve zinvol nog eens te kijken naar factoren en argumenten die een aquaduct nodig of juist niet nodig, mogelijk of niet mogelijk, en waarschijnlijk of niet waarschijnlijk maken:

-Was er water behoefte in het kamp en de daaromheen liggende burgernederzetting? Ja
-Was de watervoorziening d.m.v. de put die op het kamp aangetroffen *onvoldoende*? Ja

-Was er een cisterne/waterreservoir op het terrein van het kamp? Ja
-Was er een waterleiding / waterverdeelsysteem met gesloten leidingen op het kampterrein? Ja, beginnend bij de cisterne.
-Is er een aflopend tracé mogelijk vanaf bronnen in Berg en Dal waarlangs een watervoerend kanaal het kamp kon bereiken? Ja
-Zijn er kunstwerken (i.c. de aardwerken) waarmee mogelijke barrières voor een tracé werden geslecht? Ja
-Zijn deze kunstwerken van Romeinse oorsprong? Een andere optie ontbreekt.
-Zijn er bronnen in Berg en Dal op voldoende hoogte om het kamp via een aquaduct te voorzien van water? Ja, meerdere bronnen liggen op voldoende hoogte.
-Zijn er bijvondsten rondom of nabij het veronderstelde tracé aangetroffen? Ja , in bescheiden mate.
-Zijn er daadwerkelijke resten van een kanaal aangetroffen langs het veronderstelde tracé? Nee

Alle argumenten spreken voor een aquaduct, behalve het laatste, misschien wel het belangrijkste argument. Want indien er een kanaal zou zijn aangetroffen, zelfs zonder dat al de andere argumenten aan de orde zouden zijn, dan nog zou er van het bestaan een aquaduct kunnen, en moeten, worden uitgegaan. Dat is in feite het absolute bewijs. Waar is het kanaal dan gebleven? Zoals hierboven aangegeven wijst alles er op dat het van hout was, het materiaal hergebruikt nadat de Romeinen vertrokken waren en/of vergaan in de loop der eeuwen. Geheel in lijn daarmee wordt daarvan niets teruggevonden. Toegevoegd kan worden dat de al zeer lang bekende maar immer onverklaarde en vaak vergeten 'Groesbeekse aardwerken' met de begin 20^{e}-eeuwse en ook recentere bevindingen aan de Broerdijk eindelijk een plaats krijgen en in een samenhangend verband gezien kunnen worden in het kader van het veronderstelde aquaduct.

Is het aantreffen van kanaalresten een conditio sine qua non?

Van het Romeinse Tongeren (België) is bekend dat het ook een aquaduct heeft gehad. Het gaat om enkele kilometers aarden wal , gedeeltelijk in bos (de zgn. Beukenberg) en gedeeltelijk in akkerland. De wal in het Beukenbos is nog 14 m hoog, maar elders tgv verkaveling en landbouwactiviteiten sterk geërodeerd. In de dam werden enige stukken Romeins aardewerk en glas gevonden. Met speciaal onderzoek m.b.t. erosie processen i.c.m. GPS en hoogtebestanden kon een reconstructie van de oorspronkelijke hoogte van de dammen worden bepaald, waarmee een zeer gelijkmatig verval richting Tongeren gereconstrueerd kon worden. Dit gold als reden om te stellen dat de dam onderdeel was van een Romeins aquaduct: 'Het was pas in 1935 dat G. Sengers voor het eerst opperde dat het ging om een aquaduct, dat het Romeinse Tongeren van water voorzag. Hoewel deze theorie sindsdien nog niet bewezen is door bijvoorbeeld sporen van waterleidingconstructies in of op het heuvellichaam, is deze verklaring door de ligging en aard van het monument de meest plausibele. En: '... doet dit gelijkmatige verval vermoeden dat de interpretatie van dit monument als aquaduct eveneens zeer waarschijnlijk de juiste is.' (Meyelmans 2005-2009). Het beginpunt van het aquaduct met de bron of bronnen is echter nog niet gevonden.

Voor het aquaduct van Tongeren is het aantonen van resten van een kanaal geen absolute voorwaarde geweest om van het bestaan ervan uit te gaan. Wellicht is ook hier sprake geweest van een houten kanaal. Het is derhalve niet altijd een absolute voorwaarde kanaalresten aan te treffen om uit te gaan van een aquaduct.

Bespreking

De contra-indicaties die de Rekenkamer aanvoert - was het niet beter geweest om te spreken over tegenargumenten ?- om het bestaan van een aquaduct van Berg en Dal naar Nijmegen 'met gerede twijfel te omge4ven' zijn niet valide. Gezien de voorliggende gegevens en argumenten zou er eerder van dienen te worden uitgegaan dat het veronderstelde aquaduct waarschijnlijk, zoniet zeer

waarschijnlijk bestaan heeft. Wellicht was de stelling 'er kan worden uitgegaan van een aquaduct van Berg en Dal naar Nijmegen tenzij het tegendeel bewezen wordt' passender geweest. Gezien het belang van de Romeinse geschiedenis voor Nijmegen als oudste stad van Nederland en de eventuele imagoschade (die inmiddels mag worden aangenomen) zou een onderzoek door de Rekenkamer vergelijkbaar met hetgeen in Venlo is verricht, met feitenrelaas, inbreng van externe deskundigen, hoor en wederhoor,en uitgebreide verslaglegging, wellicht meer op zijn plaats zijn geweest.

De Rekenkamer eindigt haar brief dat de aardwerken toch bescherming verdienen 'in afwachting van nader –bevestigend of ontkennend – onderzoek ter plaatse.' En: 'Onderzoek naar de mogelijke relevante resten die momenteel reeds in de depots van de gemeente liggen opgeslagen zou een eerste begin kunnen zijn.' De vraag is wel wat voor resten er in het depot dan zouden moeten zijn, als deze al niet geduid konden worden als zijnde in relatie staand met een aquaduct, waar ter plaatse te onderzoeken na de publicaties van Schut, en hoe een en ander gefinanceerd zou kunnen worden. Onderzoek naar de terreingesteldheid rond het veronderstelde tracé m.b.v. de nieuwste versie van de Algemene Hoogtekaart Nederland (AHN2) zou een optie kunnen zijn. Hierbij is het mogelijk bebouwing en begroeiing uit te filteren en zonder dergelijke verstorende elementen de relatieve bodemgesteldheid en –niveaus met hoge resolutie in kaart te brengen. Een eerste proefneming hiermee w.b. het gebied van MPOrientalis gaf bemoedigende resultaten.

Met vriendelijke groet,

Paul Kessener
Nijmegen
liandli@euronet.nl

Literatuur

Heirbaut, Elly N.A. & Harry van Enckevoort 2009, De verdedigingswerken van de Romeinse legerplaatsen op de Hunerberg, Gemeente Nijmegen, Bureau Archeologie en Monumenten.

Kessener, H.P.M. 1994, Incrustations at the castellum divisorium at Nîmes, *Proceedings of the Ninth International Congress on the History of Water Management and Hydraulic Engineering in the Mediterrranean Region*, 171-177.

Kessener, H.P.M. 2001, Vitruvius and the Conveyance of Water, *Babesch* 79, 139-158.

Kessener H.P.M. 2013, A Pompeiian water system in modern times, in: Proceedings of the International Conference on Historic Water Supplies, Vienna 19-23 October 2011, Babesch Suppl. 24, 229-240.

Meylemans E. 2005, Analyse van de morfologie en bewaringstoestand van een deel van het Romeinse aquaduct van Tongeren (prov. Limburg) met gebruik van het DHMV en erosie modellering, *Relicta* 4, 81-98.

Meylemans E. 2009, Het Romeinse Aquaduct van Tongeren, in: Tijd en Ruimte, nieuwe toepassingen van GIS in de alfawetenschappen (Boonstra O. & Schuurman A.J. eds.), Utrecht, 130-141.

Putnam W. 1997, The Dorchester Roman Aqueduct, Current Archaeology 154, 364-369.

Schut P.A.C. 2005, De aardwerken van Groesbeek: een aquaduct voor de Romeinse legioenvesting van Nijmegen? Amersfoort.

Schut P.A.C., W.J.B. Derickx, J.W. de Kort & B. van Os 2011, Een karterend booronderzoek rond het Kerstendal, Gemeente Groesbeek, Amersfoort.

Brief aan de raad - D1 Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

Ingekomen stuk D1 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
3 juni 2014	MO20/14.0006511	Dorien Malawau
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Initiatiefvoorstel Shelter City		(024) 3292956

Geachte leden van de raad,

In maart hebben de fracties van D66, GroenLinks, De Nijmeegse Fractie en CDA het voorstel *'Shelter City: Nijmegen, de oudste stad van Nederland als veilige haven om op adem te komen'* ingebracht. Het doel is om internationale mensenrechtenverdedigers in nood tijdelijk opvang te bieden om op adem te komen. Naast het bieden van opvang en bescherming is voorgesteld mensenrechtenverdedigers te versterken en hen te vragen een bijdrage te leveren aan de stad. Shelter City Nijmegen is nieuw beleid, maar het heeft wel (inhoudelijke) verbindingen met bestaande (Europese) samenwerkingsverbanden, anti-discriminatiebeleid en maatschappelijke initiatieven voor uitgeprocedeerde asielzoekers.
U bespreekt dit voorstel tijdens de raadsvergadering van 11 juni. Middels deze brief geven wij een eerste reactie op dit voorstel.

Allereerst willen wij benadrukken dat dit initiatiefvoorstel goed aansluit bij onze kernwaarden uit de Stadsvisie 2020 en het Coalitieakkoord 2014-2018. Inhoudelijk zijn we het met de raadsfracties eens dat Shelter City Nijmegen past bij onze stad, maar we missen daarbij een belangrijk onderdeel: de financiële dekking voor de begroting van het voorstel.

In het voorstel Shelter City Nijmegen zijn de volgende beslispunten opgenomen:
Maak van Nijmegen een Shelter City zoals beschreven in dit voorstel; en streef daarbij de volgende doelen na:
a) Zorg voor opvang en bescherming van mensenrechtenverdedigers;

b) Zorg voor capaciteitsopbouw van mensenrechtenverdedigers;

c) Zorg voor betrokkenheid bij en bewustwording van de burgers van Nijmegen op het gebied van mensenrechten;

d) Zorg voor imagoversterking van Nijmegen als stad met een internationale visie op vrede en mensenrechten;
2. Stel in samenwerking met Justitia et Pax, COS Gelderland en het ministerie van Buitenlandse Zaken een uitvoeringsprogramma inclusief een definitieve begroting op voor de opvang van maximaal vier mensenrechtenverdedigers per jaar in Shelter City Nijmegen en leg dit programma ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Brief aan de raad - D1 Initiatiefvoorstel Shelter City Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

Vervolgvel
1

Onze reactie op deze beslispunten:
We vertrouwen er op dat het Shelter City project een breed draagvlak kan krijgen in de stad. De gemeente kan hierin een faciliterende en ondersteunende rol spelen. Dat betekent dat we de initiatiefnemers kunnen ondersteunen om het voorstel verder tot uitvoering te brengen en dat we het project eventueel financieel kunnen bijdragen. We doen een beroep op maatschappelijk ondernemers, partners en burgers in de stad die dit voorstel onderschrijven en een bijdrage leveren. Wij zien dit dan ook als een voorwaarde om dit voorstel te kunnen ondersteunen.

In het initiatiefvoorstel worden de Nijmeegse waarden ‘sociale bewogenheid, emancipatie en vrede’ benoemd. Daarnaast worden verbindingen gelegd met events zoals: de Nijmeegse vierdaagse ‘Walk of the World’ en de tweejaarlijkse ‘Vrede van Nijmegen Penning’.
We zien met name mogelijkheden voor aansluiting bij activiteiten zoals de internationale dag van de vrede in september met daarbij het Interculturele Vredesevent en de Vredesweek van Nijmegen dat ieder jaar wordt georganiseerd door de Raad voor levensbeschouwing en religie en de Raad van Kerken Nijmegen. Dit omdat bij dit event ook aandacht is voor burgerrechten.

Wij adviseren de initiatiefnemers om naast de genoemde partners en maatschappelijk ondernemers ook de Radboud Universiteit, Vluchtelingenwerk Oost Nederland en bureau Ieder1Gelijk te betrekken bij het maken van een uitvoeringsplan omdat wij denken dat zij ook een rol kunnen spelen binnen dit project. In het voorstel is een begroting opgenomen (naar schatting tussen € 80.000,- en € 110.000,- per jaar) op basis van het Haagse model. Wij verwachten met een vertaling naar de Nijmeegse situatie dat dit een verlaging van de kosten zou kunnen opleveren.

Ten aanzien van de financiële dekking is specificatie en nader overleg nodig met de initiatiefnemers, alvorens tot besluitvorming over te kunnen gaan.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

Ingekomen stuk D2 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
3 juni 2014	MO20/14.0005964	Arjen Besselink
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Side letter MGR	nvt	(024) 3299535

Geachte leden van de raad,

Op 26 november 2013 hebben alle colleges in het Rijk van Nijmegen een voorstel voor een modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR) voorgelegd aan de gemeenteraad. De afgelopen maanden is deze regeling in acht gemeenten met grote meerderheid of unaniem vastgesteld en in één gemeente (Wijchen) geamendeerd. Deze besluitvorming was aanleiding voor een bestuurlijk overleg dat op 1 april heeft plaatsgevonden. In dat bestuurlijk overleg is een aantal afspraken gemaakt. De kern van die afspraken is dat:

1. In de acht gemeenten waarin de MGR is vastgesteld het college niet nogmaals naar de raad gaat om de tekst aan te passen, maar dat de breed gedragen tekst van de regeling op basis van de in negen gemeenteraden gedragen motie een redactionele slag krijgt en voor 1 juli 2014 vastgesteld wordt;
2. Dat er over drie onderwerpen afspraken worden gemaakt die vastgelegd worden in deze side letter en dat deze afspraken behoren bij de regeling MGR. Het gaat om de volgende onderwerpen: stemverhouding, uittreding en beleid.

Naar aanleiding van deze afspraken is de MGR op 22 mei 2014 ook in Wijchen vastgesteld. Deze side letter vormt een uitwerking van de gemaakte afspraken en bevat twee bijlagen.

Bijlage 1 is een concept-uittredingsregeling die eind 2014 in het algemeen bestuur van de MGR vastgesteld zal worden. In deze brief worden de algemene regels over uittreding omschreven, het reglement is een uitwerking van het proces van uittreding. Bijlage 2 is de aangepaste regeling MGR die voorgelegd zal worden aan Gedeputeerde Staten van Gelderland en Limburg en gepubliceerd zal worden. Aan het eind van deze side letter komen we kort inhoudelijk terug op de redactionele wijzigingen in de MGR.

<u>Stemverhouding</u>
De stemverhouding zoals beschreven in artikel 9 van de MGR is in een aantal gemeenteraden onderwerp van discussie geweest. In deze paragraaf beschrijven we kort de achtergrond om vervolgens terug te komen op de afspraak die gemaakt is over de stemverhouding.

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

Vervolgvel
1

Eind oktober 2013 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden over de MGR. In dat bestuurlijk overleg heeft afstemming plaatsgevonden over een viertal uitgangspunten en deze zijn begin november 2013 door alle colleges vastgesteld. Eén van die uitgangspunten was de stemverhouding. Afgesproken werd dat de stemverhouding naar rato van het aantal inwoners zou moeten zijn en dat tenminste drie gemeenten moeten instemmen met een besluit.

Bij het operationaliseren van dit uitgangspunt liepen we tegen een juridisch probleem aan. Besluiten bij gekwalificeerde meerderheid [wat “met tenminste drie gemeenten” is] zijn volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Memorie van Toelichting van deze wet alleen mogelijk indien concreet in de regeling verwezen wordt naar wanneer deze meerderheid van toepassing is, in algemene zin mag deze werkwijze niet opgenomen worden in een regeling. De artikelen 9 lid 1 en lid 2 MGR zijn de uiteindelijke juridische vertaling van het uitgangspunt.

In een aantal gemeenteraden is inhoudelijk gedebatteerd over dit artikel. De kern van deze discussie is dat er praktisch gezien een vetorecht wordt gecreëerd voor Nijmegen. Hoewel juridisch gezien een besluit om iets niet te besluiten ook een besluit is waarvoor een gekwalificeerde meerderheid nodig is, snappen we het beeld dat dit artikel oproept. Daarom is in het bestuurlijk overleg van 1 april 2014 afgesproken dat de stemverhouding opnieuw onderwerp van gesprek moet kunnen zijn.

Naast de stemverhouding en het Nijmeegse vetorecht, is het aantal algemeen bestuursleden dat een gemeente heeft ook onderwerp van discussie geweest. Op dit moment heeft iedere gemeente twee algemeen bestuursleden en Nijmegen drie. Vanwege de belangrijke positie die bestuurscommissies krijgen én vanwege het feit dat een aantal gemeenten heeft aangegeven twee leden (en eventuele vervangers) erg veel te vinden, zal ook het aantal algemeen bestuursleden per gemeente opnieuw onderwerp van discussie worden.

Gegeven het grote financiële belang dat Nijmegen heeft in het Werkbedrijf, blijft de huidige voorgestelde stemverhouding gehandhaafd tot het moment dat een nieuwe module wordt toegevoegd aan de MGR. Afgesproken is dat artikel 9 MGR op dat moment opnieuw onderwerp van discussie is.

<u>Uittreding</u>
“Uittreding kan namelijk de ultieme consequentie zijn als na democratische controle blijkt dat een regeling niet het gewenste resultaat boekt”, zo staat in Democratische Legitimatie Intergemeentelijke Samenwerkingsverbanden. Daarom kiest onze regio ervoor dat een deelnemende gemeente altijd moet kunnen uittreden uit de MGR. Deze keuze is niet aan het samenwerkingsverband en het algemeen bestuur van de MGR hoeft dan ook niet in te stemmen met de uittreding.

In artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) staat dat een voor onbepaalde tijd getroffen regeling bepalingen bevat over wijziging, opheffing, toetreding en uittreding. In artikel 33 van de MGR wordt hier invulling aan gegeven door op ultimo hoofdlijn te beschrijven hoe een gemeente kan toe of uittreden. Uittreding gaat – zoals staat in artikel 33 lid 2 MGR – in 1 jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen. In lid 4 van datzelfde

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

artikel staat dat het algemeen bestuur voorwaarden kan verbinden aan uittreding. In dit artikel wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen:

- het *orgaan dat besluit tot uittreding* (de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten) en
- het *orgaan dat randvoorwaarden stelt* (het algemeen bestuur van de MGR).

Al dan niet uittreden is en blijft een lokale keuze (dat is tekstueel niet in elke gemeenschappelijke regeling zo), maar kan niet los gezien worden van het geheel omdat uittreding financiële consequenties heeft voor de resterende gemeenten in de MGR die allemaal vertegenwoordigd zijn in het algemeen bestuur. Daarom hebben de randvoorwaarden die het algemeen bestuur stelt aan uittreden in geval van uittreding het karakter van een schadeberekening.

De VNG schrijft hierover (in 'Modellen voor samenwerking en besturing van de sociale werkvoorziening' uit 2012) het volgende. *"Feitelijk zal dit neerkomen op het bepalen van een uittreedsom ter dekking van de schade die de GR en de andere gemeenten lopen door het vertrek van de uittredende gemeente. Volgens vaste jurisprudentie moet het algemeen bestuur bij de vaststelling ervan een concrete schadeberekening opmaken. Daarbij moet worden uitgegaan van de gebruikelijke begrotingssystematiek en feitelijke mogelijkheden voor het openbaar lichaam om door bezuiniging of sanering de schade te beperken. […] Wanneer het openbaarlichaam langlopende verplichtingen is aangegaan met vooruitzicht op voortzetting van activiteiten in een bepaalde omvang zal de schade door uittreding hoger kunnen uitvallen dan wanneer slechts sprake is van dienstverlenende capaciteit met hoofdzakelijk gehuurde middelen waarbij verplichtingen op korte termijn kunnen worden beëindigd."* Voor deze uittreedvergoeding is een algemene formule opgesteld die uitgaat van dat de schade de som is van het structurele exploitatienadeel en de desintegratiekosten minus het aandeel in het vermogen van de GR dat de deelnemende gemeente heeft. Daarnaast zijn er ook vaak eenmalige frictiekosten. Ook kan het algemeen bestuur bepalen dat naast de uittreedsom nog een financiële bijdrageverplichting kan blijven bestaan voor onzekere verplichtingen uit het verleden. De VNG adviseert gemeenten die uit een GR willen treden om voorafgaand aan besluitvorming over uittreding de financiële voorwaarden te onderzoeken op basis waarvan een gemeente kan uittreden.

In een aantal gemeenteraden is het de afgelopen maanden gegaan over een uittredingsregeling. Gemeenteraden gaven aan duidelijkheid te willen over de exacte randvoorwaarden. In een aantal gevallen werd de wens geuit uittreden zo laagdrempelig mogelijk te laten zijn. Op basis van deze wensen maken we twee afspraken:

- Ten eerste spreken we af dat het algemeen bestuur eind 2014 een algemene uittredingsregeling voor de MGR vaststelt waarin het proces van uittreding wordt geschetst. In bijlage 1 van deze brief zit een concept-uittredingsregeling.
- Ten tweede spreken we onderling af dat de MGR zelf – als platform voor afstemming en regionaal overleg – een kleine netwerkorganisatie blijft met minimale ondersteuning en zonder eigen gebouw, zodat uittreden uit de MGR zelf geen hoge desintegratiekosten met zich meebrengt.

In de toekomst bestaat de MGR uit modules. Uittreden uit de MGR betekent dan ook uittreden uit de modules waaraan een gemeente deelneemt. Deze modules – zoals de ICT-samenwerking of

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

het Werkbedrijf – zijn forse organisatieonderdelen en leveren hogere desintegratiekosten op bij uittreding. Op voorhand de randvoorwaarden van uittreding exact in beeld brengen, is niet mogelijk. Wel kan een raad in alle gevallen een college meegeven te letten op keuzes die leiden toekomstige desintegratiekosten.

Tussen het moment van het publiceren van de MGR én het vaststellen van de uittredingsregeling in het algemeen bestuur, willen wij graag met de agendacommissie in overleg over de concept-uittredingsregeling.

Beleid
De MGR is een uitvoeringsorganisatie en de gemeenteraden bepalen de strategische (beleids)kaders. Dat betekent dat de MGR zelf geen kaders stelt, maar uitvoering geeft aan de beleidskaders die de deelnemende gemeenten meegeven. Soms zijn deze algemeen van aard (de basisdienstverlening van het werkbedrijf), soms zijn deze specifiek van aard (de maatwerkafspraken die individuele gemeenten met het werkbedrijf maken). Maar boven dat alles staat dat de gemeenteraden deze kaders stellen en dat het werkbedrijf deze kaders uitvoert.

In de tekst van de MGR zelf komt het woord “beleid” een aantal maal terug. Bijvoorbeeld in artikel 9, artikel 17 en hoofdstuk 12. We willen graag expliciet benadrukken dat het in deze tekstfragmenten gaat over uitvoeringsbeleid. Over activiteiten die de MGR uitvoert op basis van de som der delen (dienstverleningsovereenkomsten) of over bijvoorbeeld personeelsbeleid. De MGR beslist bijvoorbeeld niet zelf welke doelgroepen ze wel of niet van dienstverlening voorziet. In het koersdocument *In een goede relatie geef je elkaar de ruimte* wordt dit het duidelijkst verwoord door te stellen dat de gemeenteraden gaan over de “wat-vraag” (wat gaat de MGR doen) en dat de MGR zelf gaat over de “hoe-vraag” (hoe gaan we dat doen).

Redactionele slag
De regeling MGR is – net als de regionaal afgestemde motie - in negen gemeenten vastgesteld of één-op-één verwerkt in een amendement. Deze situatie geeft ons de mogelijkheid om de MGR redactioneel aan te passen zonder deze nogmaals ter vaststelling aan te hoeven bieden.

Concreet hebben wij de volgende punten redactioneel aangepast:
1. De dienstverleningsovereenkomst (DVO) staat opgenomen in de instellingsbepalingen (artikel 1 sub e MGR). In dat artikel staat nu een definitie van het begrip DVO en staat een aantal minimumeisen geformuleerd waar deze DVO aan moet voldoen;
2. Rekenkameronderzoek wordt mogelijk gemaakt door de tekst van de regeling aan te passen. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de MGR worden op grond van het nieuwe lid 3 van artikel 17 verplicht alle informatie te verstrekken die hiervoor nodig is;
3. Artikel 14 van de MGR wordt aangepast. Daar stond de samenwerkingscommissie benoemd. Deze samenwerkingscommissie wordt uit artikel 14 lid 2 gehaald en aan dat artikel wordt de “agendacommissie” toegevoegd in een nieuw lid 3. Op hoofdlijn wordt beschreven waar deze commissie voor bedoeld wordt, het is aan de gemeenteraden zelf om iemand uit hun midden voor deze commissie te benoemen.

In de regionaal afgestemde motie stond ook het de begrotingscyclus en de korte reactietermijnen die u als raad heeft opgenomen als punt van aandacht. Wij delen uw analyse, maar ervaren zelf ook de tijdsdruk door de wettelijke bepaling uit artikel 34 van de Wet gemeenschappelijke

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsrealisatie & verantwoording

regelingen. Daarin staat dat wij voor 15 juli voorafgaand aan een kalender jaar een begroting moeten kunnen overleggen aan Gedeputeerde Staten. De herziening van deze wet geeft ons waarschijnlijk een klein aantal weken meer tijd, op het moment dat deze nieuwe kaders van toepassing zijn passen we hoofdstuk 13 van de MGR hier op aan.

Daarbij willen we wel de volgende nuance maken. Het belang van strategische kaderstelling en goede aansturing is evident. In 2014 willen we graag met u in gesprek over dit project en hiervoor willen we de agendacommissie van de MGR gebruiken. In een regulier traject denken wij dat we in het najaar twee jaar voorafgaand aan een kalenderjaar stil moeten staan bij de strategische kaderstelling (bijvoorbeeld 1x per vier jaar), zodat we in het voorjaar één jaar voorafgaand aan een kalenderjaar het gesprek over een dienstverleningsovereenkomst (bijvoorbeeld 1x per twee jaar) met u kunnen hebben. Indien wij deze cyclus op een goede manier inrichten met jaarlijkse verantwoordingsmomenten, is de begroting die we voorleggen slechts een logisch uitvloeisel van deze kaderstelling en dienstverlening. Wij vinden het interessanter om met u de ruimte in het traject naar een dienstverleningsovereenkomst te verkennen en goed in te richten, dan om met u de (relatief) beperkte tijd tussen conceptbegroting en begroting vorm te geven.

<u>Vervolgtraject</u>
De regeling zoals opgenomen in bijlage 2, zullen wij voor 1 juli 2014 voorleggen aan Gedeputeerde Staten van Limburg en Gelderland en publiceren. Op 1 april 2014 hebben wij met bestuurlijke vertegenwoordigers uit alle colleges van de gemeenten uit het Rijk van Nijmegen gesproken. Het was een constructief gesprek en we hebben heldere afspraken gemaakt. Wij tonen met deze side letter aan dat we bereid zijn om met elkaar in gesprek te blijven en afspraken te maken om uiteindelijk een zo goed mogelijke organisatie neer te zetten. Dat betekent niet dat we klaar zijn. Vanaf 1 juli 2014 beginnen we met het inrichten van de MGR en in de komende periode blijft er voldoende ruimte om de regeling te blijven verbeteren.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: Concept regeling Uittreding Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
Regeling MGR na redactionele slag

MODULAIRE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING RIJK VAN NIJMEGEN

De colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Mook en Middelaar, Millingen, Nijmegen, Ubbergen, Wijchen ieder voor zover zij bevoegd zijn;

overwegende dat op het diverse domeinen, zoals op het sociaal domein en op het gebied van ICT, samenwerking tussen de gemeenten in de regio geboden is;

overwegende dat met een modulair in te vullen gemeenschappelijke regeling meer congruentie en doelmatigheid in de samenwerking tussen de gemeenten in de regio worden gerealiseerd;

overwegende dat de gemeenschappelijke regeling als eerste samenwerkingsmodule zal bevatten; het regionaal werkbedrijf;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en de Wet werk en bijstand en diens rechtsopvolgers.

BESLUITEN:

aan te gaan de volgende

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING RIJK VAN NIJMEGEN

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In deze regeling wordt verstaan onder:
a. samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
b. regeling: de onderhavige gemeenschappelijke regeling;
c. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
d. samenwerkingsmodule: een belang dat het samenwerkingsverband behartigt, waarvoor de deelnemende gemeenten al dan niet taken en bevoegdheden overdragen;
e. dienstverleningsovereenkomst: een overeenkomst tussen de MGR en een deelnemende gemeente over de dienstverlening die deze betreffende gemeente afneemt bij de MGR. In deze dienstverleningsovereenkomst komen ten minste terug: (SMART-geformuleerde) doelstellingen, effecten, prestaties, kwaliteitseisen, budgetten en risico's, zowel in financiële als in inhoudelijke zin.

Artikel 2 Openbaar lichaam
Er is een openbaar lichaam, genaamd modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd te Nijmegen.

Artikel 3 Bestuursorganen
Het samenwerkingsverband kent, onverminderd de mogelijkheid tot het instellen van bestuurscommissies als bedoeld in artikel 15 van deze regeling, de volgende bestuursorganen:
a. het algemeen bestuur,
b. het dagelijks bestuur;
c. de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

1. Het samenwerkingsverband wordt ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen; meer in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen, zorg, welzijn, inkoop en ICT.
2. Het samenwerkingsverband wordt ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van regionale afstemming en regionale samenwerking.

Artikel 5 Taken

1. Ter behartiging van het in artikel 4 lid 1 genoemde belang werk heeft het samenwerkingsverband de volgende taken in de vorm van basisdienstverlening:

a. Het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling van personen uit de doelgroep van de Wwb, Ioaw, Ioaz zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a Wwb, artikel 34 eerste lid, onder a Ioaw en artikel 34 eerste lid, onder a Ioaz en de rechtsopvolgers van deze wetten en de doelgroep loonkostensubsidie.
b. Het aanbieden van voorzieningen gericht op de arbeidsinschakeling aan de personen uit de onder a. genoemde doelgroep.
c. Het opdragen van een tegenprestatie aan de wettelijke doelgroep, indien noodzakelijk.
d. Coördinerende, adviserende en ondersteunende taken die in verband staan met de uitvoerende taken van de basisdienstverlening.

2. Naast de in het eerste lid genoemde basisdienstverlening kan het samenwerkingsverband taken in het kader van maatwerkafspraken uitvoeren voor de deelnemende gemeenten, ter behartiging van de belangen genoemd in artikel 4.
3. Over de omvang en uitvoering van de taken genoemd in het eerste lid, en tweede lid worden afzonderlijke (dienstverlenings-)overeenkomsten afgesloten tussen de deelnemende gemeenten en het openbaar lichaam. In deze afzonderlijke (dienstverlenings-)overeenkomsten worden maatwerkafspraken gemaakt over de wijze waarop het samenwerkingsverband per gemeente uitvoering geeft aan de dienstverlening.
4. Ter behartiging van het in artikel 4 lid 2 genoemde belang afstemming heeft het samenwerkingsverband de taak om regionale discussies over samenwerking af te stemmen en te coördineren.

Artikel 6 Bevoegdheden van het samenwerkingsverband

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden - waaronder begrepen de bevoegdheid tot het vaststellen van een strategisch beleidskader - over aan het samenwerkingsverband, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van een verordening en beleidsregels over:
   - het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling;
   - het aanbieden van voorzieningen;
   - het opdragen van een tegenprestatie;
   - het aanbieden van opleiding en scholing;
   - het verstrekken van een premie in verband met het verrichten van werkzaamheden.

   De bevoegdheid wordt uitgeoefend met inachtneming van het bepaalde in wet- en regelgeving en in de strategische beleidskaders zoals die door de raden van de deelnemende gemeenten worden vastgesteld.
2. De deelnemers verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan het openbaar lichaam die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 7 Taken en bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur is een regionaal platform voor samenwerking en afstemming.
2. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts in deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.
3. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:

a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
b. het vaststellen van de rekening;
c. het vaststellen van verordeningen;
d. het vaststellen van het uitvoeringsbeleidsplan en uitvoeringsbeleidsprogramma;
e. het instellen van bestuurscommissies;
f. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming.
g. het vaststellen van een managementcontract met de directie.

Artikel 8 Samenstelling en zittingsduur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 19 leden, de voorzitter inbegrepen, als volgt te benoemen:
   - door iedere deelnemende gemeente met uitzondering van Nijmegen worden 2 leden aangewezen;
   - door de gemeente Nijmegen worden 3 leden aangewezen.
2. Een lid van het algemeen bestuur kan niet tevens zijn medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband.
3. De leden van het algemeen bestuur hebben, onverminderd het bepaalde in artikel 18, derde lid, van deze regeling zitting gedurende de zittingsduur van de gemeenteraad. Indien zij in de nieuwe zittingsperiode opnieuw als wethouder of burgemeester deel uitmaken van het college kunnen zij terstond opnieuw worden aangewezen.
4. Het lidmaatschap eindigt zodra een lid ophoudt lid of voorzitter van de raad of wethouder van de desbetreffende gemeente te zijn.
5. De leden van het algemeen bestuur, die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur hiervan op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra onherroepelijk in hun opvolging is voorzien.
6. Elk lid van het algemeen bestuur heeft een plaatsvervanger. Bepalingen in deze regeling geldende voor de leden van het algemeen bestuur zijn mede van toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 9 Vergaderorde en besloten vergaderingen

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen onverminderd het bepaalde in lid 2.Leden van het algemeen bestuur hebben het volgende stemrecht:

Deelnemende gemeente	*Leden*	*Aantal stemmen per bestuurslid*
Ubbergen	*2*	*3*
Beuningen	*2*	*8*
Druten	*2*	*6*
Groesbeek	*2*	*6*
Heumen	*2*	*5*
Mook en Middelaar,	*2*	*3*
Millingen aan de Rijn	*2*	*2*
Nijmegen	*3*	*36*
Wijchen	*2*	*13*
Totaal	***19 leden***	***200 stemmen***

2. Besluiten van het algemeen bestuur met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheden genoemd in artikel 7 lid 3 kunnen alleen genomen worden indien alle algemeen bestuursleden van minimaal drie gemeenten instemmen met het besluit en voldaan is aan de in lid 1 bedoelde meerderheid van stemmen.
3. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste een vijfde van het aantal leden van het algemeen bestuur daarom verzoekt.
4. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

5. Tot het sluiten van de deuren en het vergaderen in beslotenheid kan worden overgegaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van de wet en artikel 23 van de Gemeentewet (oud).
6. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
   a. het beleidsplan en het beleidsprogramma;
   b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening;
   c. het doen van een uitgaaf, voordat de begroting of de begrotingswijziging, waarbij deze uitgaaf is geraamd, is goedgekeurd;
   d. het aangaan van geldleningen, het uitlenen van gelden en het aangaan van rekening-courantovereenkomsten;
   e. het geheel of gedeeltelijk vervreemden en het bezwaren van de eigendommen van het samenwerkingsverband;
   f. het onderhands verhuren, verpachten of in gebruik geven van eigendommen van het samenwerkingsverband;
   g. het onderhands aanbesteden van werken of leveringen;
   h. het treffen, wijzigen, verlengen of opheffen van overeenkomsten van opdracht tussen het samenwerkingsverband en andere lichamen;
   i. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en bevoegdheden van het samenwerkingsverband dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of beëindigen van de deelneming;
   j. het liquidatieplan.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 10 Taken en bevoegdheden

Aan het dagelijks bestuur is in elk geval opgedragen:
a. het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband,
b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd,
c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur,
d. het voorstaan van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het samenwerkingsverband van belang is,
e. het beheer van activa en passiva van het samenwerkingsverband,
f. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding,
g. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom,
h. het benoemen, het schorsen en het ontslaan van personeel in dienst van het samenwerkingsverband met uitzondering van het bepaalde in artikel 22a, al dan niet op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, een en ander voor zover de regeling niet anders bepaalt en met inachtneming van door het algemeen bestuur te stellen regelen,
i. het houden van een voortdurend toezicht op al hetgeen het samenwerkingsverband aangaat, en voorts de taken en bevoegdheden die in deze regeling aan dit bestuur zijn opgedragen.

Artikel 11 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 4 andere leden, door het algemeen bestuur aan te wijzen en te ontslaan. Minimaal 3 leden, waaronder de voorzitter, van het dagelijks bestuur worden aangewezen uit het algemeen bestuur. Ten hoogste 2 leden van het dagelijks bestuur kunnen worden aangewezen van buiten de kring van het algemeen bestuur.
2. Zij treden, onverminderd het bepaalde in artikel 16, vierde lid, van deze regeling, af op de dag van aftreden van de leden van het algemeen bestuur. Zij kunnen, indien zij opnieuw zijn aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.

3. Degene die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.

Artikel 12 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet (oud) zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.
4. Ieder aanwezig lid brengt één stem uit.
5. Het dagelijks bestuur kan zijn werkzaamheden verdelen over zijn leden. Het dagelijks bestuur deelt zijn besluiten ter zake mee aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 13

1. De voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.
2. Hij is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt hij vervangen door een lid van het dagelijks bestuur, door dat bestuur aan te wijzen.
4. Hij tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Deze stukken worden mede-ondertekend door de secretaris.
5. Het dagelijks bestuur kan besluiten de ondertekening van de stukken die van dit bestuurscollege uitgaan op te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de secretaris, genoemd in artikel 22 van deze regeling, of aan een andere ambtenaar van het samenwerkingsverband.
6. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 14 Commissies van advies

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, zulks met inachtneming van artikel 24 van de wet.
2. Het algemeen bestuur kan bij reglement één of meerdere commissies van advies instellen, waarin de raden van de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn, met het recht om gevraagd of ongevraagd te adviseren ten aanzien van de instelling van nieuwe samenwerkingsmodules alsmede het monitoren, evalueren aanpassen van bestaande samenwerkingsmodules.
3. Het algemeen bestuur stelt een agendacommissie in. Deze agendacommissie bestaat uit raadsleden en is belast met: de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van alle deelnemende gemeenteraden en het scheppen van randvoorwaarden opdat de raden de kaderstellende en controlerende taak kunnen vervullen.
4. Het algemeen bestuur stelt de ten aanzien van de in lid 1 en 2 bedoelde commissies bevoegdheden, faciliteiten en samenstelling bij reglement vast

Artikel 15 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen en uitvoering geven aan taken en bevoegdheden, voor zover deze niet zijn voorbehouden aan het algemeen bestuur.

2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan na verkregen verklaring van geen bezwaar van de raden van elk van de deelnemende gemeenten.
3. Het algemeen bestuur regelt, met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

HOOFDSTUK 7 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 16 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur
1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet (oud) van overeenkomstige toepassing.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 17 Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur ten opzichte van raden
1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.
3. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de Rekenkamer, de Rekenkamerfunctie, dan wel een samenwerkingsverband hiervan, van de bij de regeling aangesloten gemeenten alle informatie die zij nodig heeft voor het doen van onderzoek.

Artikel 18 Leden algemeen bestuur ten opzichte van raden
1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 van de wet alle inlichtingen, die door die raad of door één of meer leden van die raad worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad die dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 van de wet verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan, onverminderd het bepaalde in artikel 8 van deze regeling, door de raad die hem heeft aangewezen worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van die raad niet meer bezit.

HOOFDSTUK 8 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 19 Reglement van orde algemeen bestuur
1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent
   a. het horen van belanghebbenden ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten;
   b. de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 16 en 17 van deze regeling.

Artikel 20 Reglement van orde dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

HOOFDSTUK 9 HET PERSONEEL

Artikel 21 Personeel
1. Het samenwerkingsverband kan personeel aanstellen.
2. Voor het personeel van het samenwerkingsverband gelden de door het algemeen bestuur vast te stellen arbeidsvoorwaardenregelingen, bezoldigingsregelingen en andere algemene voorschriften en bepalingen.

Artikel 22 Secretaris
1. Tot het personeel van het samenwerkingsverband behoort de secretaris, die tevens directeur is. Het algemeen bestuur beslist over zijn benoeming, schorsing en ontslag en stelt zijn taken en bevoegdheden vast. De secretaris wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op een door het dagelijks bestuur te bepalen wijze.
2. De secretaris is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in alles, dat de hun opgedragen taak aangaat, behulpzaam.
3. Door de secretaris worden alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan mede-ondertekend. Het bepaalde in artikel 105, tweede lid van de Gemeentewet (oud) is van overeenkomstige toepassing.
4. Het algemeen bestuur stelt voor de secretaris een instructie vast.

Artikel 22a De taken en bevoegdheden van de directie
1. Het algemeen bestuur benoemt één of meerdere leden van de directie. De leden van de directie worden benoemd, geschorst en ontslagen door het algemeen bestuur.
2. De directie is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband.
3. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie worden vastgelegd in een directiestatuut. Het directiestatuut wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.
4. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen overgaan tot schorsing van de leden van de directie en doet hiervan terstond mededeling aan het algemeen bestuur. De schorsing vervalt wanneer het algemeen bestuur deze niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.
5. De leden van de directie worden bij afwezigheid vervangen op een wijze zoals voorzien door het dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 10 KLACHTEN

Artikel 23 Klachtenregeling
Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een klachtenregeling vast.

HOOFDSTUK 11 VERGOEDINGEN

Artikel 24 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden
1. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van de artikelen 21 en 25 van de wet voor de leden van het dagelijks bestuur en voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 15 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder of secretaris vervullen, een regeling inzake de vergoeding van hun werkzaamheden respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen een tegemoetkoming in de kosten vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 24 van de wet bepalen dat de leden van een commissie als bedoeld in artikel 14 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder, raadslid of secretaris vervullen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen ontvangen.

3. Het bepaalde in de vorige leden is niet van toepassing op ambtenaren werkzaam bij één of meer van de deelnemende gemeenten, die als zodanig tot lid van een commissie zijn benoemd. Deze ambtenaren hebben geen recht op vergoeding.
4. De in het eerste en tweede lid bedoelde regelingen worden aan Gedeputeerde Staten gezonden.

HOOFDSTUK 12 HET UITVOERINGSBELEIDSPLAN EN HET UITVOERINGSBELEIDSPROGRAMMA

Artikel 25 Uitvoeringsbeleidsplan
1. Het algemeen bestuur stelt een uitvoeringsbeleidsplan vast waarin het beleid dat het bestuur van het samenwerkingsverband voornemens is uit te voeren, in grote lijnen wordt aangegeven. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het uitvoeringbeleidsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het beleidsplan beslaat een periode van vier jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van het beleidsplan.

Artikel 26 Uitvoeringsbeleidsprogramma
Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een uitvoeringsbeleidsprogramma vast, waarin de activiteiten van het samenwerkingsverband worden aangegeven. Het uitvoeringsbeleidsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële en personele middelen.

Artikel 27 Totstandkoming
De totstandkoming van het uitvoeringsbeleidsplan en het uitvoeringsbeleidsprogramma geschiedt op overeenkomstige wijze als in artikel 29, eerste tot en met vijfde lid van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.

HOOFDSTUK 13 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 28 Administratie en controle
1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Artikel 212 van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur, is van overeenkomstige toepassing.
2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Artikel 213 van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 29 Begrotingsprocedure
1. Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 mei een ontwerpbegroting van het samenwerkingsverband voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de raden van de deelnemende gemeenten opgestelde begrotingsrichtlijnen.
3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede lid en derde lid, van de Gemeentewet, zoals luidend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur is van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren

waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 1 juli van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de begroting moet dienen.
6. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli aan Gedeputeerde Staten.
8. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 30 Bijdragen van de gemeenten
1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Voor de berekening van deze bijdrage wordt rekening gehouden met bijdragen van het Rijk en van anderen.
3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
4. De deelnemers dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Artikel 31 Jaarrekening
1. Het dagelijks bestuur biedt de rekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet en het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid van de Gemeentewet, jaarlijks vóór 1 mei ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de besturen van de gemeenten. Met Gemeentewet wordt bedoeld de Gemeentewet, geldend vanaf de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur.
2. De raden van de gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezending bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de rekening naar voren brengen.
3. Het algemeen bestuur stelt de rekening vast vóór 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
4. Zij wordt binnen twee weken, doch in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
5. Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
6. In de rekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
7. De kosten die resteren na afrekening per module op basis van de dienstverleningsovereenkomsten worden na aftrek van de inkomsten verdeelt naar de gemeenten, voor 50% van de kosten op basis van het aantal klanten indien van toepassing en 50% van de kosten op basis van het aantal inwoners. Indien toerekening van kosten aan klanten niet mogelijk is vindt de kostenverdeling plaats op basis van aantal inwoners.
8. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 30 van deze regeling bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond na de mededeling van de vaststelling van de rekening.

HOOFDSTUK 14 HET ARCHIEF

Artikel 32 Archivering
1. Ten aanzien van de zorg en het beheer van de archiefbescheiden van de organen van de regeling alsmede ten aanzien van het toezicht op het beheer zijn de voorschriften van de gemeente van vestiging van overeenkomstige toepassing.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van de regeling.

3. Als beheerseenheden worden aangemerkt de door het dagelijks bestuur als zodanig aangewezen organisatieonderdelen.

HOOFDSTUK 15 TOETREDING, UITTREDING EN OPHEFFING

Artikel 33 Toetreding en uittreding
1. Een gemeente kan toe- of uittreden krachtens daartoe strekkende besluiten van haar bestuursorganen.
2. De uittreding gaat in 1 jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot ~~toe- of~~ uittreding is genomen.
3. De toetreding gaat in nadat het daartoe strekkende besluit van de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten is genomen.
4. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toe- of uittreding.
5. Bij een gemeentelijke herindeling van één of meerdere deelnemende gemeenten zoals bedoeld in de Wet algemene regels herindeling kan het algemeen bestuur besluiten om een termijn vast te stellen die afwijkt van de in lid 2 genoemde termijn. Rechten en verplichtingen van de uittredende gemeente - voor herindeling - jegens het samenwerkingsverband, blijven gelden voor de toetredende gemeente na herindeling.

Artikel 34 Wijziging en opheffing
1. De regeling kan worden gewijzigd of opgeheven bij daartoe strekkend besluit van de besturen van twee derde van het aantal deelnemende gemeenten.
2. Elke deelnemende gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.
3. De bij de wet voorgeschreven toezending van de wijziging aan Gedeputeerde Staten geschiedt door de zorg van het college van de gemeente Nijmegen.

Artikel 35 Liquidatie
1. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
2. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
3. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 9 van deze regeling.
4. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van het samenwerkingsverband, uitgaande van de verdeling van financiële lasten en risico's tussen deelnemende zoals vastgelegd in de contractuele afspraken tussen deelnemende gemeenten per samenwerkingsmodule.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijven de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 17 SLOTBEPALINGEN

Artikel 36 Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 37 Inwerkingtreding
De regeling treedt in werking op 1 juli 2014.

Artikel 38 Citeertitel
De regeling wordt aangehaald als: MGR Rijk van Nijmegen

Artikel 39 Toezending aan Gedeputeerde Staten
Het college van de gemeente Nijmegen draagt zorg voor de in artikel 26, eerste lid van de wet voorgeschreven toezending van de regeling aan Gedeputeerde Staten.

HOOFDSTUK 18 OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 40
1. De begroting wordt voor de eerste maal vastgesteld voor de periode aanvangende op de dag waarop de regeling in werking treedt, tot het einde van het kalenderjaar, dan wel, wanneer het algemeen bestuur dit bepaalt, tot het einde van het volgende kalenderjaar.
2. De eerste rekening heeft betrekking op de periode waarvoor de eerste begroting geldt.

Aldus besloten door het college van de gemeente Beuningen,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Druten,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Groesbeek,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Heumen,
op

De burgemeester, De Secretaris

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Aldus besloten door het college van de gemeente Mook en Middelaar,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Millingen aan de Rijn,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Nijmegen,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Ubbergen,
op

De burgemeester, De Secretaris

Aldus besloten door het college van de gemeente Wijchen,
op

De burgemeester, De Secretaris

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Beuningen,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Druten,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Groesbeek,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Heumen,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar,
op

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Millingen aan de Rijn,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Ubbergen,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Aldus besloten door de gemeenteraad van de gemeente Wijchen,
op

De voorzitter, De raadsgriffier,

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Toelichting

Deze toelichting maakt onlosmakelijk deel uit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR).

Algemeen
Bij het opstellen van deze regeling zijn de door de colleges vastgestelde uitgangspunten voor regionale samenwerking in Rijk van Nijmegen gebruikt. Deze zijn:

a. *De regio wil geen lappendeken van GR'ren. Daarom wordt één MGR opgericht, waaronder in de toekomst ook andere modules (nieuw toe te voegen functies) kunnen komen te hangen. Over het toevoegen van andere modules wordt separaat en in later stadium gesproken. Benadrukt wordt dat deelname "per module" een lokale afweging is.*
b. *De bouw van het Werkbedrijf heeft prioriteit. Voor de aansturing van het Werkbedrijf wordt een "bestuurscommissie Werk" ingericht. Deze bestaat uit de portefeuillehouders Werk. De bevoegdheden die nodig zijn om het Werkbedrijf aan te sturen worden bij de bestuurscommissie Werk neergelegd.*
c. *De MGR is een uitvoeringsorganisatie en een platform voor regionaal overleg. De MGR is vooralsnog een "lege rechtsvorm" die alleen gevuld wordt met een AB, een DB (beide conform de Wgr) en een secretariaat.*
d. *De stemverhouding in het AB van de MGR is naar rato van inwonersaantallen, met die nuance dat er bij stemming minimaal 3 gemeenten in moeten stemmen met besluitvorming.*

Monistisch stelsel GR
De dualisering ven het overheidsbestuur is (nog) niet doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om die reden wordt in deze wet en in de MGR verwezen naar de oude Gemeentewet van voor de dualisering. Voor de duidelijkheid worden de artikelen waarna in de regeling zelf wordt verwezen (Staatsblad 1993, 668), hier opgenomen:

Artikel 22
De leden van het gemeentebestuur en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken voor dan wel worden verplicht getuigenis af te leggen als bedoeld in artikel 191, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering over hetgeen zij in de vergadering van de raad hebben gezegd of aan de raad schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 23
1. *De vergadering van de raad wordt in het openbaar gehouden.*
2. *De deuren worden gesloten, wanneer ten minste een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.*
3. *De raad beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.*
4. *Van een vergadering met gesloten deuren wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad anders beslist.*

Artikel 54
1. *De vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het college niet anders heeft bepaald.*
2. *Het reglement van orde voor de vergaderingen kan regels geven omtrent de openbaarheid van de vergaderingen van het college.*
3. *Ten aanzien van bepalingen in het reglement van orde die betrekking hebben op vergaderingen vindt artikel 148 geen toepassing.*

Artikel 56

1. *In de vergadering van het college van burgemeester en wethouders kan slechts worden beraadslaagd of besloten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.*
2. *Indien het vereiste aantal leden niet tegenwoordig is, belegt de burgemeester, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering.*
3. *Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het college kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de eerdere vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.*

Artikel 58

De artikelen 28, eerste tot en met derde lid, 29 en 30 zijn ten aanzien van de vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders van overeenkomstige toepassing.

Artikel 59

1. *Indien bij een stemming, anders dan over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen, de stemmen staken, wordt opnieuw gestemd.*
2. *Staken de stemmen andermaal over hetzelfde voorstel, dan beslist de stem van de voorzitter.*

Artikelsgewijze toelichting MGR

Artikelen 4, 5 en 6

De regio geeft prioriteit aan de bouw van het Werkbedrijf (uitgangspunt b), maar richt ook één MGR in waarin later stadium nieuwe modules opgehangen kunnen worden (uitgangspunt a). Daarnaast is de MGR bedoeld voor afstemmings- en samenwerkingsvraagstukken op het gebied van regionale samenwerking.

Dat heeft de volgende consequenties voor deze artikelen:

1. *Het belang van de MGR wordt in zo breed mogelijk perspectief beschreven in artikel 4.*
2. *Bij de specifieke overdracht van bevoegdheden worden alleen de bevoegdheden voor het nieuwe Werkbedrijf benoemd.*

Als de regio in later stadium nieuwe modules aan de MGR wil toevoegen, kan dit betekenen dat artikelen aangepast moeten worden, bijvoorbeeld in de artikelen 5 (taken) en 6 (bevoegdheden). Indien raadsbevoegdheden hiervoor overgedragen moeten worden, dienen de raden deze wijziging vast te stellen voordat deze geëffectueerd kan worden. Indien het gaat om de overdracht van collegebevoegdheden, kan dit niet gebeuren voordat de raden ingestemd hebben.

Artikel 9

Uitgangspunt d is niet één op één over te nemen in artikel 9. Het is niet mogelijk om in generieke zin te werken met gekwalificeerde meerderheden bij besluitvorming. Voorgeschreven wordt dat dan in de regeling specifiek aangegeven wordt bij welke besluitvorming sprake is van generieke besluitvorming. In lid 2 wordt hiervoor verwezen naar artikel 7 lid 3 van de regeling MGR. Concreet betekent dit dat voor alle besluitvorming over deze bevoegdheden – en in de praktijk zijn dat de belangrijke besluiten – gewerkt wordt met een gekwalificeerde meerderheid (meerderheid én minimaal 3 gemeenten stemmen in).

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Artikel 11
Het is mogelijk om in het dagelijks bestuur externen te benoemen (buiten de kring van het algemeen bestuur). Hiervoor is een aantal redenen:

1. *Het maakt het mogelijk externe deskundigen te benoemen als de regio dit wenst;*
2. *Het maakt het mogelijk externe leden te benoemen als wetgeving dat vraagt;*
3. *Het maakt het mogelijk portefeuillehouders die niet in het algemeen bestuur zitten te benoemen indien de regio dit wenst.*

Het aanstellen en afzetten van een dagelijks bestuurslid blijft altijd een bevoegdheid van het algemeen bestuur, ook als dit leden zijn van buiten de kring van het algemeen bestuur.

Artikel 15
Een reglement voor een bestuurscommissie is een intern reglement binnen de MGR. De regio heeft aangegeven dat er een bestuurscommissie Werk komt (uitgangspunt b). Deze bestuurscommissie staat niet opgenomen in deze regeling, omdat de regeling alleen de mogelijkheid schept zo'n commissie in te stellen. De uitwerking hiervan vindt in later stadium plaats.

Regeling Richtlijnen uittreding

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling

Rijk van Nijmegen

Brief aan de raad - D2 Side letter Modulaire Gemeenschappelijke Regeling MGR

Inleiding

Deze nadere Regeling, vastgesteld door het Algemeen Bestuur, is de uitwerking van artikel 33 van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (MGR). Hieronder wordt een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd op het gebied van de te volgen procedure en de uitgangspunten voor het berekenen van de uittredingskosten.

PARAGRAAF 1. PROCEDURE VAN UITTREDING

1. De uittredende gemeente maakt bij het algemeen bestuur van MGR kenbaar te willen uittreden uit de Gemeenschappelijke Regeling of één of meer specifieke module(s). Dit is de start van deze Regeling.

2. Het algemeen bestuur van MGR bevestigt de ontvangst daarvan schriftelijk en informeert vervolgens de gemeente dat zij kennis heeft genomen van het verzoek van deze gemeente.

3. De financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties worden door MGR in kaart gebracht. Bij het in kaart brengen van deze aspecten is een onafhankelijke deskundige betrokken.

4. Indien van toepassing worden de OR en het GO in de gelegenheid gesteld om hun bevoegdheden ten aanzien van de gevolgen van de uittreding uit te oefenen.

5. Het algemeen bestuur van MGR neemt een besluit over de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties, met in achtneming van de eventuele bijdrage van OR en het GO over de voorwaarden tot uittreding.

6. De hoogte van de uittredingskosten op basis van deze Regeling, wordt bij beschikking bekend gemaakt aan de gemeente met het verzoek tot uittreding. Deze brief gaat vergezeld van een rapport van feitelijke bevindingen, opgesteld door een accountant.

7. Vervolgens stelt MGR een aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling MGR op. Deze wordt ter vaststelling toegestuurd aan de colleges van de overige deelnemende leden van de Gemeenschappelijke Regeling MGR. De besluitvorming heeft betrekking op aspecten van de nieuwe regeling en kan de uittreding van de uittredende gemeente niet blokkeren.

8. Een hiertoe door het algemeen bestuur van MGR aangewezen gemeente, in casu de gemeente Nijmegen, (zie artikel 26 WGR en artikel 39 MGR) stuurt de hierboven genoemde besluiten naar Gedeputeerde Staten van de Provincies Gelderland en

Limburg.

9. De colleges van de deelnemende gemeenten dragen op de gebruikelijke wijze zorg voor de bekendmaking van de uittreding, conform het gestelde in artikel 26 lid 2 WGR. De aanpassing van de MGR gaat in op de feitelijke datum van uittreden.

10. Het algemeen bestuur neemt een besluit op het verzoek binnen 5 maanden na ontvangst van het verzoek. Het dagelijks bestuur kan de beslistermijn verdagen met maximaal 3 maanden.

11. De datum van uittreden uit de MGR of uit één of meer specifieke module(s) is conform het gestelde in artikel 33 lid 2 MGR niet eerder dan 1 jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.

PARAGRAAF 2. RICHTLIJN BEREKENING UITTREDINGSKOSTEN

1. Voordat een gemeente formeel kenbaar maakt uit te willen treden uit de MGR of uit één of meerdere modules (het voornemen tot uittreden), kan de MGR verzocht worden te inventariseren welke consequenties zoals beschreven in paragraaf 1 sub 3 met uittreding gepaard gaan. Op basis hiervan maakt de MGR een quick-scan die een indicatief karakter heeft en waaraan een gemeente geen rechten kan ontlenen.

2. De frictiekosten die met uittreding uit de MGR of één of meerdere modules gepaard gaan, komen ten laste van de uittredende gemeente. Deze kosten zijn de eenmalige kosten ten gevolge van uittreding en worden ten laste gebracht nadat het voornemen tot uittreden formeel bekend is gemaakt.

3. De desintegratiekosten zijn de kosten die te maken hebben met (de afbouw van) de overcapaciteit die kan ontstaan in de personele en de materiële sfeer. Deze worden alleen in rekening gebracht als de gemeente daadwerkelijk besluit uit te treden op basis van de in paragraaf 1 beschreven procedure. Basis voor de desintegratiekostenberekening zijn de gemiddelde realisatiecijfers (balans, exploitatiecijfers, overige cijfers) van de drie jaar jaren voorafgaand aan het jaar waarin het voornemen tot uittreden kenbaar wordt gemaakt.

4. De kosten die niet direct aan de uittredende partij kunnen worden toegerekend, worden berekend door totalen per kostensoort naar rato te berekenen.
Hierbij wordt ‘naar rato’ gedefinieerd als financiële bijdrage van de desbetreffende gemeente aan de (module(s) van de) MGR, gedeeld door totaal aan bijdragen aan de (module(s) van de) MGR.

5. De MGR doet redelijkerwijs al het mogelijke om de kosten voor de uittredende gemeente zo laag mogelijk te houden (geen nieuwe investeringsplannen, geen uitbouw formatie, etc.)
   Het algemeen bestuur doet met de gemeente die wil uittreden onderzoek naar de mogelijkheid om desintegratiekosten te verminderen (eventuele mogelijkheid tot overname personeel, verlaging investeringen, opdrachtverlening elders, etc.)

6. Voor de betalingstermijn wordt expliciet aansluiting gezocht bij de termijn van de meerjarenbegrotingssystematiek (4 jaar). Er wordt vanuit gegaan dat het algemeen bestuur respectievelijk de overblijvende partijen dan voldoende de tijd hebben om zich aan te passen aan de gevolgen van de uittreding.

7. Totdat de gemeente daadwerkelijk is uitgetreden, betaalt deze gemeente volledig mee en heeft deze gemeente alle rechten en plichten van een volwaardig lid.

8. De hoogte en de wijze van berekening van de uittredingskosten wordt ter toetsing voorgelegd aan een accountant die hierover zal rapporteren in rapport van feitelijke bevindingen.

PARAGRAAF 3. SLOTPARAGRAAF

Deze Regeling treedt na bekendmaking in werking.

Brief aan de raad - D3 Inzet Educatiemiddelen 2014 ROC en onderzoek effectiviteit

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ingekomen stuk D3 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
3 juni 2014	MO10/14.0001627	Otto Ritsema
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Inzet Educatiemiddelen 2014 en onderzoek naar effectiviteit		(024) 3292465

Geachte leden van de Raad,

De gemeente Nijmegen maakt, op grond van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), afspraken met ROC Nijmegen over de uitvoering van volwasseneneducatie in Nijmegen. Met deze brief willen wij u informeren over de resultaten over 2013, de inzet van 2014 en de uitkomsten van een uitgevoerd onderzoek naar de effectiviteit van educatie bij volwassenen.

Terugblik 2013
In 2013 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de WEB, waardoor het beschikbare budget voor inkoop van educatie met ingang van 2013 structureel lager is geworden. Dit effect is veroorzaakt doordat middelen voor de inzet van VAVO sinds 2013 door het rijk rechtstreeks aan de ROC's wordt betaald. Voor Nijmegen betekende het een teruggang van ruim € 1,0 miljoen naar ruim € 0,6 miljoen. We hebben in overleg met ROC Nijmegen destijds een aantal maatregelen genomen om binnen het beschikbare budget te blijven. Dat is gelukt. In onderstaande tabel tonen we de resultaten over 2013.

Tabel 1: Prognose en realisatie aantal contacturen 2013

Product	Prognose contacturen	Realisatie
NT1 niet intensief	2.485	2.377
NT1 Activering	106	167
NT2 niet intensief	365	336
NT2 Intensief	365	363
Maatwerk	917	0
Totaal	**4.238**	**3.243**

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Uit de tabel blijkt dat we voor de cursussen NT1 en NT2 nagenoeg de prognose van het aantal beschikbare contacturen – en daarmee ook de groepen – hebben gerealiseerd. Opvallend is de stijging van het aantal NT1 'activeringstrajecten'. Dit zijn kortdurende trajecten van 6 weken, met 1 bijeenkomst van 2,5 uur per week. Doelstelling van deze trajecten is dat laaggeletterden eerste stappen zetten op het terrein van Nederlands, rekenen en digitale vaardigheden. Na deze trajecten kan men naar een NT1-traject overstappen. Op basis van de 106 contacturen zouden er maximaal 70 mensen een activeringscursus kunnen volgen. Door schuiven met middelen hebben we vanwege de toegenomen vraag 110 mensen bereikt.

In 2013 hebben we ook een onderzoek naar de effectiviteit van educatie uit laten voeren. Hierover meer in de paragraaf 'Effectiviteit van educatie bewezen' aan het einde van deze brief.

Inzet 2014
In vergelijking met 2013 hebben we een groter budget tot onze beschikking[1], waardoor we ook een groter aantal trajecten kunnen financieren. We houden rekening met de toegenomen vraag naar NT1 activeringstrajecten, door hier het aanbod te vergroten.

Tabel 2: aantal contacturen 2014 en maximaal aantal plaatsen in cursussen

Product	**Aantal contacturen**	**Maximaal aantal plaatsen 2014**
NT1 niet intensief	2.395	252
NT1 Activering	207	138
NT2 Intensief	990	46
NT2 niet intensief	643	47
Maatwerk	713	Afhankelijk van product
Totaal	**4.948**	**483**

Ten opzichte van 2013 hebben we een ruimer budget tot onze beschikking. Daardoor kunnen we ook meer contacturen inzetten. De verdeling in tabel 2 is niet definitief. Doordat we de realisatie per kwartaal monitoren, kunnen we tussentijds bijsturen en middelen anders over de producten verdelen.

Doelgroep volwasseneneducatie
In 2013 hebben we onder invloed van een wijziging van de WEB en minder beschikbare rijksmiddelen keuzes moeten maken ten aanzien van de inzet van middelen. We hebben toen gekozen voor een gerichtere inzet op doelgroepen en prioritering hierbinnen. In 2014 houden we vast aan de gekozen lijn; we maken de keuze om onze middelen gericht in te zetten voor mensen waarbij de opleiding, als tijdelijke ondersteuning, bij kan dragen aan het verkrijgen dan wel behouden van werk:

- Leeftijd tussen 18-62 jaar
- Voldoende ontwikkelpotentieel
- Laaggeletterde autochtonen
- Laaggeletterde, niet inburgeringsplichtige, allochtonen

[1] In 2013 hadden we € 620.500 tot onze beschikking, in 2014 is het voorlopige budget bijna € 690.000

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

We zetten hierbij de eerder ingezette lijn dat de ondersteuning tijdelijk is (maximaal drie jaar) door. Is er sprake van een noodzaak tot meer langdurige inzet, dan heeft ROC Nijmegen hierin de opdracht om tot een goede samenwerking te komen met IVC-Intercity.

Binnen de afgebakende doelgroep wordt de volgende prioritaire doelgroep aangewezen:
- Uitkeringsgerechtigde werkzoekenden
- Werkenden
- Niet-werkende ouders of verzorgers met kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar.

Inzet budget maatwerk
Het budget dat gereserveerd is voor maatwerk, zetten we in 2014 in op drie projecten. Het programma Onderwijs en programma Werk & Inkomen bundelen hierbij ook middelen.

Inzet op	Doelstelling
Opleiding digivaardig	Aanvraagprocedures voor voorzieningen rond inkomen, minimabeleid en zorg verlopen steeds meer digitaal. Met dit project willen we inwoners specifiek ondersteunen in hun digivaardigheden. Tegelijkertijd kan uit deze opleiding blijken dat iemand aanvullend baat heeft bij educatieonderwijs. De cursus dient dus ook als vindplaats. Wanneer inwoners zich voor deze cursus aanmelden, screent ROC Nijmegen hen op laaggeletterdheid. Zij die laaggeletterd zijn, krijgen een aanbod bekostigd vanuit volwasseneneducatie. Zij die geletterd zijn, krijgen een aanbod bekostigd vanuit het programma Werk & Inkomen.
Herkennen laaggeletterdheid en doorverwijzen	Laaggeletterdheid kan een grote belemmering zijn bij het vinden en behouden van werk. Bij de screening van nieuwe werkzoekenden willen we de Taalmeter[2] inzetten en medewerkers van de afdeling Werk van de gemeente Nijmegen trainen op het herkennen van laaggeletterdheid. De doorverwijzing naar producten wordt bekostigd vanuit middelen voor volwasseneneducatie, het beschrijven van de methodieken en training van medewerkers wordt bekostigt door het programma Werk & Inkomen.
Doorontwikkeling educatie	ROC Nijmegen voorziet dat de huidige opleidingen in het kader van volwasseneneducatie een doorontwikkeling nodig hebben. Het betreft onder andere inzetten van ‘e-learning (tijdens opleiding, op werk en/of thuis), het aansluiten bij de wettelijke eindtermen van taalniveau, opleidingen beter aan laten sluiten op benodigde competenties in de arbeidsmarkt, op doorstroom naar de arbeidsmarkt, vavo of Entree-opleiding.

[2] De Taalmeter is ontwikkeld door het Steunpunt Lezen en Schrijven. Het is een online test die aan de hand van een aantal verhaaltjes en bijbehorende vragen toetst in welke mate iemand laaggeletterd is.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ontwikkelingen 2015
De minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) werkt aan de toekomst van volwasseneneducatie. Dit zal nog in 2014 leiden tot een aanpassing van de WEB. Recent is de concept wettekst bekend geworden. Belangrijke punten hieruit zijn:

- *Educatiemiddelen als specifieke uitkering aan de centrumgemeente van een arbeidsmarktregio.*
  De centrumgemeente moet samen met de omliggende regiogemeenten een overeenkomst opstellen waarmee de inkoop van volwasseneneducatie wordt geregeld. De centrumgemeente krijgt hierin coördinerende taken toebedeeld.

- *Het vervallen van de verplichting van gemeenten om educatiemiddelen verplicht in te zetten bij ROC's.*
  De minister van OCW wil gemeenten meer vrijheid geven rond de inzet van educatie-middelen. De verplichte besteding bij ROC's zal vervallen. De minister stelt dat gemeenten in onderling overleg met ROC's tot overeenstemming moet komen over de afbouw. Komen ROC en gemeente hier niet uit, dan geldt er een afbouwregeling gericht op de minimale inzet educatiemiddelen bij ROC's over drie jaar (2015 t/m 2017) van 75% - 50% - 25%.

  ROC Nijmegen heeft de gemeente Nijmegen en andere gemeenten gevraagd wat onze intenties zijn wanneer de verplichting vervalt. Het standpunt van ons college is dat we een goede samenwerking met ROC Nijmegen hebben. We zijn tevreden over de kwaliteit die geleverd wordt. Het onderzoek naar de effectiviteit van educatie (zie volgende paragraaf) toont ook dat ROC Nijmegen het ook relatief goed ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Bovendien zijn we nog onbekend met andere aanbieders. We volgen vooralsnog de lijn van de afbouwregeling. We willen 2014 en 2015 gebruiken om de wetswijzigingen af te wachten en ondertussen verkenningen op de markt doen.

In 2014 volgen we de ontwikkelingen over de vernieuwing van de volwasseneneducatie. We trekken hierin gezamenlijk op met de regiogemeenten. Gedurende 2014 zal er periodiek ambtelijk regionaal afstemmingsoverleg zijn, zodat wanneer de wijzigingen van kracht worden, we snel kunnen handelen. In dit proces komen ook tot een regionale visie op volwasseneneducatie.

Effectiviteit van educatie bewezen
Zoals eerder beschreven, hebben we in 2013 de keuze gemaakt volwasseneneducatie in te zetten ten dienste van de abeidsparticipatie. Door het verbeteren van vaardigheden gericht op de Nederlandse taal, rekenen en andere basisvaardigheden, zal het functioneren in werk en maatschappij makkelijker zijn. In 2013 hebben we een onderzoek uit laten voeren naar de effectiviteit van educatie voor volwassen.

Het onderzoek (zie bijlage) toont aan dat deelnemers na deelname aan een educatietraject op alle gebieden van sociale inclusie en arbeidsontwikkeling een groei heeft doorgemaakt. De grootste effecten zijn te constateren bij de vaardigheden met betrekking tot de Nederlandse taal, vreemde taal, digitale competenties en assertiviteit (p.4). Een groot deel van de deelnemers wordt actiever in ontmoeten en ondernemen. Ook ten aanzien van arbeidsontwikkeling is er sprake van groei; bijna 20% vindt een baan met of zonder begeleiding of functioneert beter op de werkplek. Daarnaast gaat 20% vrijwilligerswerk doen, 15% besluit stage te gaan lopen als

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

oriëntatie op een baan en circa 20% gaat op zoek naar een baan (p.5) . Kortom, inzet op volwasseneneducatie loont op meerdere leefgebieden. Educatie is daarmee een belangrijk instrument om de participatie van inwoners te ontwikkelen en/of behouden.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

bijlage: Onderzoek van IVIO Didactiek en ARTÉDUC naar effectiviteit educatie Nijmegen.

Brief aan de raad - D3 Inzet Educatiemiddelen 2014 ROC en onderzoek effectiviteit

Educatietrajecten in regio Nijmegen zorgen voor betere taalbeheersing, plek in de samenleving en op de arbeidsmarkt bij inwoners

Door dr. Maurice de Greef

De gemeenten in de regio Nijmegen hebben participatie hoog in het vaandel staan. Zij heeft haar eigen participatiebeleid vanuit de Wet op het Participatiebudget en ook vanuit de Wmo biedt zij inwoners voldoende kansen om mee te doen in de samenleving. De gemeenten zien hierin ook mogelijkheden voor educatie. Zij zetten educatie in om inwoners een betere plek in de samenleving te kunnen bieden. Via het ROC Nijmegen e.o. wordt aan diverse inwoners in verschillende wijken educatieve trajecten aangeboden. Vraag is of deze trajecten ook het gewenste effect hebben. IVIO Didactiek heeft in samenwerking met dr. Maurice de Greef van onderzoeks- en adviesbureau Artéduc de effecten van deze trajecten in kaart gebracht.

Beoogde effect in beeld

Om kwetsbare mensen toch voldoende kansen voor de toekomst te kunnen bieden, moeten ze ook op latere leeftijd de kans krijgen om hun talenten te kunnen ontwikkelen. Dan pas kunnen ze deelnemen aan de maatschappij, maar ook aan het arbeidsproces. Door bundeling van wetten op het gebied van re-integratie, educatie en inburgering in de Wet op het Participatiebudget en de totstandkoming van de Wmo (Wet maatschappelijke ontwikkeling), krijgen de inwoners van de regio Nijmegen de kans om een betere plek in de samenleving te krijgen, oftewel hun sociale inclusie te vergroten. Maar wat houdt dat precies in?

Dit proces van sociale inclusie balanceert op 2 assen. Allereerst staat het individu in contact met zijn of haar omgeving centraal. Op het ene moment verandert het individu iets in zijn of haar leven, wat enkel op zichzelf betrekking heeft (zoals de eigen post beheren), maar in een groot aantal gevallen wordt ook de omgeving daarbij betrokken (zoals de deelname aan wijkactiviteiten).

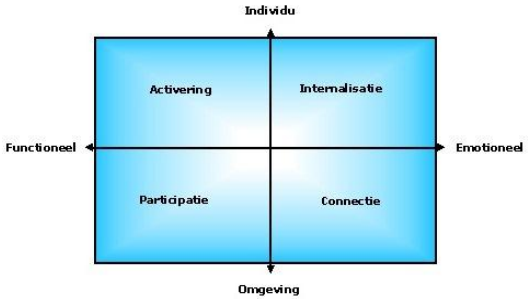
Ten tweede kan iemand zijn of haar plek in het dagelijks leven op functioneel of emotioneel vlak verbeteren. De deelnemer leert bijvoorbeeld gebruik te maken van vergunningen (functioneel) of leert nieuwe mensen kennen (emotioneel). In beide gevallen kan de deelnemer zich beter redden. In figuur 1 doorsnijden de twee assen elkaar en ontstaat het kwadrant van sociale inclusie.

Deze 4 categorieën van sociale inclusie kwamen ook naar voren uit eerder onderzoek van De Greef, Segers en Verté (2010) onder laagopgeleide deelnemers die deelnamen aan onderwijstrajecten bij ROC's. Uit hun geanalyseerde interviews werd duidelijk dat de 4 categorieën van sociale inclusie het volgende inhouden:

1. Activering: De deelnemer kan zichzelf in en rondom huis redden.
2. Internalisatie: De deelnemer durft zichzelf te zijn en voelt zich daar goed bij.
3. Participatie: De deelnemer neemt deel aan activiteiten in de dagelijkse samenleving.
4. Connectie: De deelnemer gaat nieuwe contacten aan en optimaliseert de bestaande contacten.

Daarnaast is bij het onderzoek van de gemeenten in de regio Nijmegen ook gekeken naar neveneffecten op het gebied van arbeidsparticipatie, zoals onder andere: het hebben van een betaalde baan, vrijwilligerswerk, een stage of het zoeken naar een baan. Het gaat hier om neveneffecten, omdat de onderzochte trajecten dit niet als eerste doelstelling hebben.

Figuur 1: Model van sociale inclusie

Onderzoeksmethodiek

In het schooljaar 2012-2013 is onder 181 deelnemers aan educatieve trajecten van het ROC Nijmegen e.o. een vragenlijst afgenomen. Het betrof de deelnemers aan taal- en basisvaardigheidstrajecten bij het ROC Nijmegen e.o. Er zijn 2 meetmomenten geweest, T^0 en T^1. Het eerste meetmoment was in de maand oktober van 2012 en het tweede meetmoment was in de maand februari van 2013. Tijdens de metingen zijn naast de socio-demografische kenmerken, zoals geslacht, nationaliteit, leeftijd, hoogste vooropleiding, aantal opleidingsjaren en het wel of niet hebben van een diploma voor 15 variabelen van sociale inclusie en 5 kenmerken van arbeidsontwikkeling in beeld gebracht welk percentage deelnemers groei ondervond voor deze variabelen en kenmerken. Figuur 2 geeft een overzicht van de onderzochte variabelen en kenmerken. Bij de meting is gebruik gemaakt van de gevalideerde SIT-vragenlijst (Sociale Inclusie na Transfer) van De Greef, Segers en Verté (2010). Om de effecten van educatie op het gebied van sociale inclusie in kaart te brengen, is gebruik gemaakt van het programma SPSS 13.0. Door het maken van verschilvariabelen, is per variabele van sociale inclusie en per kenmerk van arbeidsontwikkeling het percentage deelnemers, dat een groei heeft doorgemaakt, bepaald. Aansluitend is geanalyseerd door welke kenmerken van de leeromgeving de groei werd bewerkstelligd. Middels een logistische regressieanalyse is in kaart gebracht welke factoren van de leeromgeving van invloed waren op de toename in sociale inclusie of arbeidsontwikkeling.

Figuur 2: Variabelen van sociale inclusie en kenmerken van arbeidsontwikkeling

1. Activering: ▪ Nationale Taalvaardigheden; ▪ Digitale Vaardigheden; ▪ Internationale Taalvaardigheden. 2. Internalisatie: ▪ Assertiviteit; ▪ Arbeids- en opvoedingsvaardigheden; ▪ Vrijwilligerswerk- en wijkvaardigheden; ▪ Contactvaardigheden; ▪ Financiële vaardigheden. 3. Participatie: ▪ Verenigings- en wijkactiviteiten; ▪ Natuur- en sportactiviteiten; ▪ Kunst- en cultuuractiviteiten; ▪ Lidmaatschap.	4. Connectie: ▪ Ontmoeten & Ondernemen; ▪ Omgang met intieme contacten; ▪ Sociaal Isolement. 5. Kenmerken van arbeidsontwikkeling: ▪ Betaalde baan; ▪ Vrijwilligerswerk; ▪ Stage; ▪ Op zoek naar een baan; ▪ Betaalde baan met begeleiding.

De deelnemers aan de taal- en basisvaardigheidstrajecten van het ROC Nijmegen e.o.

Tabel 1 laat zien dat de deelnemers aan deze trajecten bij ROC Nijmegen e.o. merendeel vrouw is (67.2). Daarnaast zijn de meeste deelnemers tussen de 26 en 65 jaar (81.4%). Daarnaast heeft het merendeel geen schoolgaande kinderen op het Primair Onderwijs (78.6%) of het Voortgezet Onderwijs (70.7%) zitten. Volgens Josten (2010) zijn mensen laagopgeleid als ze hoogstens een VMBO- of gelijkwaardig diploma hebben. In feite dus vergelijkbaar met MBO-niveau 2. Als men naar de vooropleiding van de deelnemers kijkt, ziet men dat (inclusief de helft van de groep van het MBO-niveau) in ieder geval circa 55.8% laagopgeleid is. Met een percentage van 58,5% dat 12 of minder opleidingsjaren heeft gehad (vergelijkbaar met het aantal jaren om in ieder geval VMBO- of gelijkwaardig diploma te kunnen behalen), wordt de grote groep laagopgeleiden nogmaals bevestigd (zie tabel 1).

Tabel 1: Socio-demografische kenmerken deelnemers (N = 181)

Kenmerk in %↓	
Geslacht	
Man	32.8
Vrouw	67.2
Herkomst	
Autochtoon	37.6
Allochtoon	62.4
Leeftijd	
0 – 25	4.1
26 – 45	37.8
46 – 65	43.6
66 - 100	14.5
Hoogste vooropleiding	
Speciaal basisonderwijs	3.3
basisonderwijs	24.3
Speciaal voortgezet onderwijs	2.8
Voortgezet onderwijs	18.2
MBO	14.4
HBO	8.3
Universiteit	7.2
Anders	7.2
Aantal opleidingsjaren	
Minder dan 5 jaar	12.2
6 – 10 jaar	32.6
11 – 15 jaar	34.3
16 – 20 jaar	14.4
Meer dan 21 jaar	2.8
Schoolgaande kinderen Primair Onderwijs	
0	78.6
1	9.5
2	8.9
3	2.4
4	0.6
Meer dan 4	0.0
Schoolgaande kinderen Voortgezet Onderwijs	
0	70.7
1	11.0
2	6.1
3	1.7
4	0.0
Meer dan 4	0.0
Diploma	
Ja	48.8
Nee	51.2

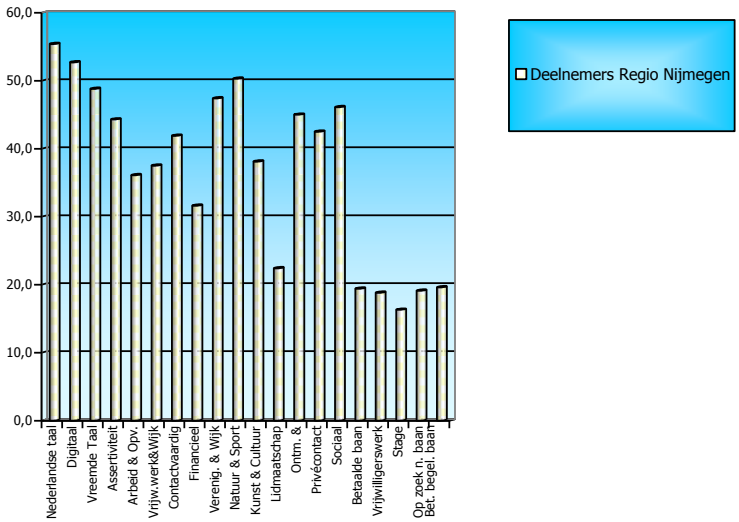
Noot: "Missing values" zijn buiten beschouwing gelaten bij berekening percentages.

Hebben trajecten educatie in de regio Nijmegen effect?

De centrale vraag is of in de regio Nijmegen de deelnemers een betere plek in de samenleving hebben gekregen. Figuur 3 laat zien dat op alle gebieden van sociale inclusie en arbeidsontwikkeling een deel van het aantal deelnemers na deelname aan educatie een groei heeft doorgemaakt. De trajecten educatie blijken dus een effect te hebben. De grootste effecten zijn te constateren bij de vaardigheden met betrekking tot de Nederlandse taal, vreemde taal, digitale competenties en assertiviteit (zie figuur 3). Daarnaast zien we dat een groot deel van de deelnemers actiever wordt in het ontmoeten en ondernemen, actiever deelneemt aan het verenigingsleven en wijkactiviteiten meer aan natuur- en sportactiviteiten deelneemt, uit een sociaal isolement komt en haar

privécontacten vergroot en verbetert. Voor wat betreft de overige variabelen van sociale inclusie zien we dat 35% tot 40% van het aantal deelnemers een groei doormaakt (met uitzondering van het verbeteren van de financiële vaardigheden en het aangaan van een lidmaatschap). Ten slotte is er ook sprake van een effect op het gebied van arbeidsontwikkeling. Bijna 20% vindt een baan met of zonder begeleiding of functioneert beter op de werkplek, naast circa 20% die vrijwilligerswerk gaat doen, 15% die stage gaat lopen en circa 20% die een baan gaat zoeken.

Figuur 3: Toename van sociale inclusie en arbeidsontwikkeling van deelnemers in percentages

Hoge resultaten

Volgens Kirwan en Birchall (2006) blijkt uit onderzoek dat medewerkers slechts 10% tot 20% van de kennis en vaardigheden uit scholing implementeren in de praktijk. Hoewel de onderwijssetting verschilde, stond ook in ons onderzoek het leereffect centraal. Voor de trajecten van ROC Nijmegen e.o. in de regio Nijmegen zijn de meeste percentages veel hoger (zie tabel 2). Daarnaast is er in 2009 een eerste onderzoek gedaan naar effecten onder deelnemers van volwasseneneducatie. Ook daar liggen vrijwel alle percentages van de trajecten in de regio Nijmegen veel hoger (zie tabel 2) (m.u.v. de variabelen "digitale vaardigheden", waarvan de percentages in 2009 vrijwel hetzelfde waren).

Kijkend naar de neveneffecten op het gebied van arbeidsontwikkeling kan geconstateerd worden dat deze vrij goot zijn. Volgens tabel 2 is vanuit de trajecten van ROC Nijmegen e.o. in de regio Nijmegen circa 20% beter gaan functioneren op de werkvloer of heeft een betaalde baan (met begeleiding) gevonden of is een baan gaan zoeken. Daarnaast is circa 20% vrijwilligerswerk gaan doen en circa 15% stage gaan lopen (zie tabel 2).

Tabel 2: Percentage deelnemers met betrekking tot toename mate van sociale inclusie

Leercontext → **Aantal deelnemers met toename sociale inclusie per variabele van sociale inclusie in % ↓**	**Trajecten ROC Nijmegen e.o.**	**Landelijk onderzoek 2009**
Activering		
Nationale Taalvaardigheden	55.4	34.3
Digitale Vaardigheden	52.7	54.7
Internationale Taalvaardigheden	48.8	45.5
Internalisatie		
Assertiviteit	44.3	40.9
Arbeids- en opvoedingsvaardigheden	36.1	29.7
Vrijwilligerswerk- en wijkvaardigheden	37.5	35.8
Contactvaardigheden	41.9	35.3
Financiële vaardigheden	31.6	23.9
Participatie		
Verenigings- en wijkactiviteiten	47.4	41.4
Natuur- en sportactiviteiten	50.3	30.9
Kunst- en cultuuractiviteiten	38.1	29.3
Lidmaatschap	22.4	21.8
Connectie		
Ontmoeten & Ondernemen	45.0	32.4
Intieme contacten (oftewel privécontacten)	42.5	36.4
Sociaal isolement	46.1	44.2
Kenmerken van arbeidsontwikkeling		
Betaalde baan	19.4	Geen respondenten onderzocht
Vrijwilligerswerk	18.8	Geen respondenten onderzocht
Stage	16.3	Geen respondenten onderzocht
Op zoek naar baan	19.1	Geen respondenten onderzocht
Betaalde baan met begeleiding	19.6	Geen respondenten onderzocht

Een vergelijking tussen de scores van de deelnemers die een cursus BE (BasisEducatie) of NT2 (Nederlands als Tweede Taal) volgden, maakt duidelijk dat de verschillen tussen de scores erg klein zijn met uitzondering van een paar variabelen. De deelnemers NT2 scoren iets hoger op het verbeteren van de nationale taalvaardigheden (64.8% versus 50.9%), het aangaan van een lidmaatschap (36.5% versus 15.6%), het doen van vrijwilligerswerk (25.6% versus 15.4%), het gaan stage lopen (28.2% versus 8.5%) en het gaan zoeken naar een baan (25.0% versus 15.5%) dan de deelnemers BE. De deelnemers BE scoren daarentegen weer iets hoger op het verbeteren van de digitale vaardigheden (55.8 versus 46.3%) en de vrijwilligerswerk- en wijkvaardigheden (47.8% versus 29.6%) dan de deelnemers NT2.

Stijging op de participatieladder

Vanuit de landelijke overheid is in 2009 de "participatieladder" ingevoerd om te kijken of mensen toe kunnen naar een meer volwaardige participatie in onze samenleving (Terpstra, 2011). De treden van de participatieladder bestaan uit:

- Trede 1: Geïsoleerd
- Trede 2: Sociale contacten buitenshuis
- Trede 3: Deelname georganiseerde activiteiten
- Trede 4: Onbetaald werk
- Trede 5: Betaald werk met ondersteuning
- Trede 6: Betaald werk

Kijkend naar de educatietrajecten van ROC Nijmegen e.o. in de regio Nijmegen zijn deze er met name op gericht om mensen naar trede 3 te krijgen. Op basis van de resultaten zien we dat circa 45%van de deelnemers uit een isolementspositie is gekomen en dus van trede 1 naar trede 2 is gestegen (zie tabel 2). Aansluitend kunnen we concluderen, dat circa 45% is gestegen van trede 2 naar 3 op basis van de scores met betrekking tot de variabele "Ontmoeten & ondernemen" (zie tabel 2). Uit tabel 2 blijkt vervolgens, dat circa 50% van de mensen meer is gaan deelnemen aan georganiseerde activiteiten, zoals natuur- en sportactiviteiten.
Voor wat betreft de stijging naar trede 4, 5 of 6 zien we dat circa 20% vrijwilligerswerk is gaan doen en circa 40% beter is gaan functioneren als vrijwilliger. Ten slotte blijkt uit tabel 2 dat zowel 20% van de deelnemers een betaalde baan met begeleiding heeft verkregen of een betaalde baan, dus de stijging naar trede 5 en 6 geldt voor circa 20% van de deelnemers.

Educatie werkt!

Samenvattend kan men zeggen dat een groot aantal deelnemers in de regio Nijmegen een betere plek in de samenleving krijgt na deelname aan een educatief traject zeker in vergelijking met het landelijk onderzoek van 2009 en het onderzoek van Kirwan en Birchall (2006). Maar er liggen ook kansen op het gebied van werk. Een deel van de deelnemers verbetert haar positie op de arbeidsmarkt en dat terwijl dit in feite geen vooropgezet doel is. Een kwart van de deelnemers neemt een betere positie in op de arbeidsmarkt. Educatie kan dus ook gezien worden als een voorziening voor laagopgeleiden om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Als een deel van de trajecten een gecombineerde focus van arbeids- en maatschappelijke participatie (zoals basisvaardigheden) krijgt, zouden nog meer deelnemers wellicht een betere plek op de arbeidsmarkt kunnen krijgen. Ook de gemeenten in de regio Nijmegen werken met de participatieladder. Voor educatie geldt dat deze trajecten zeker bijdragen aan groei op de participatieladder. Op de eerste drie treden wordt een groei geconstateerd onder 45% tot 50% van de deelnemers en als neveneffect op trede 4, 5 en 6 een groei onder circa 20% van de deelnemers.
Nu is de vraag of deze groei daadwerkelijk door het leertraject komt. Uit de logistische regressieanalyse blijkt, dat voor een aantal variabelen blijkt, dat elementen van de leeromgeving

bepalend zijn voor het behaalde leersucces. Met name de mate van zelfsturing van de deelnemer in het leerproces beïnvloedt de groei bij een aantal kenmerken van sociale inclusie.
Dus educatie werkt voor een groot aantal deelnemers in regio Nijmegen. Naast de vooropgestelde doelstelling (waaronder het verbeteren van de taalbeheersing) krijgt een groot gedeelte een betere plek in de samenleving en een kleiner deel als neveneffect een betere plek op de arbeidsmarkt wat uiteindelijk ook een stijging op de treden van de participatieladder tot gevolg heeft.

© Artéduc, 's-Hertogenbosch & IVIO-Didactiek, Almere

Referenties

De Greef, M., Segers, M. & Verté, D. (2010). Development of the SIT, an instrument to evaluate the transfer effects of adult education programs for social inclusion, *Studies in Educational Evaluation (36)*, 42 - 61.

Josten, E. (2010). *Minder werk voor laagopgeleiden?* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Kirwan, C. & Birchall, D. (2006). Transfer of learning from management development programmes: testing the Holton model. *International Journal of Training and Development, 10*: 252–268.

Terpstra, A. (2011). Implementatie en gebruik Participatieladder. Den Haag: Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Brief aan de raad - D4 Definitief inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ingekomen stuk D4 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
4 juni 2014	MO10/14.0006458	Rik Verdellen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Direct telefoonnummer**
Definitief Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen	-	(024) 3299134

Geachte leden van de raad,

Alle Nederlandse gemeenten krijgen de komende jaren te maken met grote veranderingen in het domein van welzijn, ondersteuning en zorg. Naast de verschuiving van de AWBZ-taak ‘begeleiding’ naar de Wmo en de decentralisatie van de Jeugdzorg naar de gemeenten, legt het rijk ook forse bezuinigingsopgaven op in het hele sociale domein. Om de nieuwe taken goed te organiseren, moeten gemeenten de ondersteuning en zorg stevig hervormen. Deze opgave maakt het wenselijk en noodzakelijk om intensief samen te werken in de regio. In de onlangs aangenomen Jeugdwet 2015 en het huidige wetsvoorstel voor de Wmo 2015 krijgen gemeenten de beleidsruimte om vernieuwende en samenhangende ondersteuningsarrangementen vorm te geven.

De negen gemeenten van de regio Nijmegen (Druten, Beuningen, Wijchen, Nijmegen, Heumen, Groesbeek, Ubbergen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar) werken intensief samen aan het vormgeven van deze complexe opgave en het realiseren van de regionale ambities, zoals vastgesteld in de regionale beleidsnota ‘Kracht door verbinding’ en het Regionaal Transitiearrangement Jeugd.

Om goed voorbereid te zijn op de veranderopgave is het van belang dat we uitgangspunten vaststellen voor het contracteren van de AWBZ- en Jeugdzorgaanbieders per 1 januari 2015. Op 18 maart hebben wij het concept Inkoop en subsidiemodel vastgesteld en uw Raad om wensen en bedenkingen gevraagd. In uw brief van 23 april heeft u in totaal 26 wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt.

Op 3 juni hebben wij de definitieve uitgangspunten van het Inkoop- en subsidiemodel vastgesteld op basis waarvan de regiogemeenten de nieuwe taken gaan contracteren. Uw wensen en bedenkingen en de resultaten van de tweede ronde van de marktconsultatie hebben we verwerkt in het definitieve model en de bestekken. Middels bijgesloten antwoordbrief gaan we in op de wensen en bedenkingen.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
1

Op basis van de wensen en bedenkingen en de marktconsultatie hebben we de bestekken en enkele punten van nadere uitwerking van de contractering vastgesteld. Uit de bijgesloten documenten wordt duidelijk hoe uw wensen en bedenkingen en de reacties van instellingen en adviescommissies zijn verwerkt.

De punten van nadere uitwerking zijn verwerkt in een aparte notitie. Dit betreft:
- de procedure van meervoudig onderhands aanbesteden;
- perceelindeling: één perceel per gemeente;
- de contractering van kleine (specialistische) aanbieders via een eigen bestek en via een nationaal openbare aanbestedingsprocedure;
- financiële uitwerking: budget per perceel;
- mandaatregeling voor subsidiering Blok C.

Tot slot hebben we een antwoordbrief gestuurd aan de adviescommissie JMG inzake het advies op het concept Inkoop en subsidiemodel. Deze brief vindt u terug in de bijlage.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D4 Definitief inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
4 juni 2014	MO10/14.0006457	Rik Verdellen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Direct telefoonnummer**
Antwoordbrief Wensen en bedenkingen inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ	18-03-2014	(024) 3299134

Geachte leden van de raad,

Bij het vaststellen van het concept Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen hebben wij uw raad in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten. Uw Raad heeft wensen en bedenkingen geuit per brief d.d. 23 april aan het college. In deze antwoordbrief gaan wij hierop in.

Allereerst willen wij u bedanken voor uw geuite wensen en bedenkingen die we met belangstelling hebben gelezen en becommentarieerd. Uw wensen en bedenkingen hebben ons beeld bevestigd dat het Inkoop en subsidiemodel beantwoordt aan de doelstellingen voor de inkoop en subsidie van AWBZ en Jeugdzorg producten en diensten in de Regio Nijmegen. Wel passen we het model en de bestekken in de uitwerking en vervolgacties aan. Hieronder leest u welke aanpassingen we doorvoeren en welke maatregelen we nemen.

1 De Raad spreekt de wens uit dat bij het contracteren van zorg voor de Jeugd de bestaande arbeidsvoorwaarden van medewerkers zullen worden gewaarborgd als organisaties op een bestek gaan inschrijven.

We onderschrijven de wens van de raad.

2 De Raad spreekt de wens uit dat personeel van organisaties die de gunning niet hebben gekregen, bij de aanbesteding van Wmo-diensten, worden overgenomen onder dezelfde arbeidsvoorwaarden door de organisaties die de inschrijving hebben gewonnen.

We onderschrijven de wens van de raad, maar plaatsen hierbij een kanttekening.

Toelichting vraag 1 en 2:

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
1

Als gevolg van het afsluiten van een Regionaal Transitiearrangement Jeugd (RTA) is er in 2015 geen sprake van de mogelijke situatie dat een organisatie de gunning niet krijgt. Er is sprake van zorg continuïteitsafspraken en daarmee sprake van een budgetgarantie voor alle aanbieders die een 'historie' hebben in onze regio op peiljaar 2012 voor de Jeugd-GGz, peiljaar 2013 voor de Jeugd-LVG en peiljaar 2014 voor de jeugd en opvoedhulp.

Daarnaast is er als gevolg van het RTA geen sprake van de noodzaak of (inspannings)verplichting tot overname van personeel. Voor de AWBZ is dit nog onzeker. In de huidige concept WMO-wet is de volgende tekst opgenomen onder artikel *2.6.5:*

1. *De aanbieder aan welke een overheidsopdracht voor het leveren van een voorziening wordt gegund, overlegt met de aanbieder of aanbieders die voor hem in opdracht van het college die voorziening leverden, over de overname van het betrokken personeel.*
2. *Het college houdt bij het verlenen van een overheidsopdracht voor het leveren van een maatwerkvoorziening rekening met de mate waarin de aanbieder zorg draagt voor continuïteit in de hulpverlening tussen degenen aan wie een maatwerkvoorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld.*
3. *Aangenomen amendement: Het college ziet erop toe dat:*
    - *het overleg, bedoeld in het eerste lid, plaatsvindt, onverminderd het bepaalde in de artikelen 662 en 663 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek; en*
    - *de aanbieder of aanbieders, bedoeld in het eerste lid, zoveel mogelijk inspanning leveren om bij het overleg, bedoeld in het eerste lid, de overname van betrokken personeel en het voortzetten van bestaande relaties tussen hulpverleners en cliënten te bewerkstelligen.*

Overname van personeel behoort juridisch dus tot mogelijkheden maar wordt op dit moment nog overgelaten aan het lokaal bestuur, waarbij wel rekening gehouden moet worden met de Cao-afspraken. Aanvullend op de Cao-afspraken kan gekozen worden voor een verplichting tot overname van personeel of een inspanningsverplichting om dat te doen.

Op basis van het onderzoek naar de concept wettekst en een arbeids juridische check, hebben we besloten om geen specifieke eisen op te nemen over overname van personeel, anders dan bij wet en Cao geregeld.

De huidige situatie is verschillend voor de vele diverse functies die onder de transitie gaan vallen. Twee elementen uit de Nota Kracht door Verbinding maken het opnemen van voorwaarden met betrekking tot de verplichte overname van personeel ongewenst en onuitvoerbaar: ontschotting en gebiedsgericht werken.

Het uitgangspunt van *"betaalbaarheid'* kan heel moeilijk gerealiseerd worden als er sprake is van gedwongen overname van personeel, zeker als we zoveel mogelijk het betrokken (directe) personeel overnemen en tevens de zelfstandigen.
Daarnaast lopen we ook het risico dat de *"kwaliteit"* van de zorg onvoldoende gerealiseerd wordt omdat aanbieders het risico van inschrijven dan niet willen nemen vanwege de verplichte overname van personeel.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Hoe kan er dan wel meer zekerheid voor het personeel worden geregeld?

- Daar waar sprake is van overgang van onderneming is de overname van personeel wettelijk vastgelegd;
- We volgen de cao als het gaat om overname van personeel. Bij de werkgever- en werknemersorganisaties zijn de transities/decentralisaties wel onder de aandacht, zodat naar alle waarschijnlijkheid de komende cao's wel meer specifieke bepalingen gaan bevatten;
- In navolging van het amendement nr. 5 van Voortman nemen we de overlegverplichting van aanbieders over de overname van personeel op in de aanbestedingsdocumenten;
- Overname van personeel wordt onderdeel van het gunningscriterium "sociale return" (zie onderstaand);
- Specifiek voor zzp'ers bieden we de mogelijkheid om naast het inschrijven als onderaannemer of in combinatie ook als specialistische aanbieder in te schrijven. Daarmee kan de zzp'er zijn klanten behouden, als de lokale toegangspoort in overleg met de cliënt hiertoe de opdracht geeft. Hiermee wordt ook de continuïteit voor de cliënt behouden;
- Als laatste, we gaan de opdrachten meervoudig onderhands in de markt zetten. We kiezen dus zelf wie we uitnodigen. Bij de selectie van deze partijen kunnen we rekening houden met de mogelijke gevolgen voor de overname van personeel.

3 De Raad spreekt de wens uit dat aanbieders worden gecontracteerd op basis van kwaliteit en niet op de laagste prijs.

We onderschrijven de wens van de raad.

4 De Raad spreekt de wens uit dat de Gemeente reële tarieven hanteert voor geleverde Wmo-diensten om de druk op de arbeidsvoorwaarden te voorkomen.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting vraag 3 en 4:
De systematiek die we kiezen in ons Inkoop en subsidiemodel is kwaliteitsinkoop.
De tarieven die we in 2015 hanteren zijn in veel gevallen de tarieven die in 2014 zijn gehanteerd.
Bovendien zijn we gehouden aan de minimale en maximale tarieven door de NZA.
We zoeken naar een optimale balans tussen kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijke ondersteuning en zorg.

5 De Raad spreekt de wens uit dat er voor jongeren en hun ouders de mogelijkheid bestaat om bij een onafhankelijke klachteninstantie bezwaar te maken tegen een voorgestelde indicatie van zorg.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
De regio heeft de ambitie uitgesproken om een onafhankelijke vertrouwenspersoon en/of ombudsfunctie Jeugd en AWBZ te gaan inrichten. Deze functionaris zal een onafhankelijke positie in het regionale 'bestel' krijgen. Het Inkoop en subsidiemodel voorziet in deze wens. Iedere instelling die onder contract staat van de gemeente zal sowieso een eigen klachtenregeling moeten hebben c.q. inrichten.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

6 De Raad spreekt de wens uit dat er geen gunning op een bestek plaatsvindt aan een individuele aanbieder. De Raad ziet graag combinaties van aanbieders die het gehele palet binnen het bestek kunnen bieden.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
In deze wens voorziet het Inkoop en subsidiemodel eveneens. Binnen het model wordt ervoor gekozen om per gebied (perceel) één combinatie van aanbieders de opdrachten binnen blok B op inhoud te gunnen. Blok B wordt uitgewerkt in vier bestekken op basis van productgroepen 1. Dagbesteding, vervoer en kortdurend verblijf, en 2. Ambulante trajecten, observatie en diagnostiek. Productgroepen 1 en 2 worden elk uitgesplitst in Jeugd en Volwassenen. De combinatie van aanbieders moet gezamenlijk het gehele palet binnen het bestek kunnen bieden. Dit betekent dat we de bulk van de ondersteuning en zorg gebiedsgericht gaan aanbieden. De gebieden volgen hierbij de gemeentegrenzen of de stadsdelen. Door te sturen op gebiedsgebonden teams zorgen we dat werkers elkaar kennen, beter gaan samenwerken en aansluiting met het lokale welzijnswerk wordt gerealiseerd.

Daarnaast is er wel een kleine aanbieders-regeling, welke we apart hebben uitgewerkt in een kleine aanbieders bestek. Kleine, vaak lokale, aanbieders (o.a. zzp-ers) krijgen hiermee de mogelijkheid om (via een raamcontract) een aanbod te doen in één of meerdere gebieden.

7 De Raad spreekt de wens uit dat interculturaliteit van organisaties medebepalend is voor een gunning, naast toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
De voorwaarde van interculturaliteit en het kunnen bieden van zorg en ondersteuning aan mensen van diverse culturele achtergronden is opgenomen in de bestekken en zal in de offerteaanvragen aan de orde dienen te komen.

8 De Raad spreekt de wens uit dat alle jongeren zorg krijgen die nodig is, ook als eventueel meer zorg nodig is dan voorzien en ingekocht.

Voor deze wens willen we een waarschuwing afgeven vanwege beschikbaar budget.

Toelichting:
Wanneer er meer zorg nodig is dan ingekocht is, is er sprake van een budgettekort. Het is aan uw Raad om besluiten te nemen over het eventueel aanvullen van het budget.

9 De Raad spreekt de bedenking uit dat de generalist van de lokale toegangspoort het mandaat heeft om zorg in te zetten. Graag ziet de Raad bij het eventueel inzetten van jeugdzorg dat de huisartsen en/of verpleegkundige een bepalende stem hebben in het indiceren van zorg.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

We onderschrijven de bedenking van de raad. Wat de raad graag ziet, is mogelijk.

Toelichting:
De regiogemeenten willen werken met een duidelijk toegangspoort voor de ondersteuning op het gebied van welzijn, zorg, en werk. Zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt. Elke regiogemeente krijgt een sociaal (wijk)team of kernteam. In dit team werken werken professionals van verschillende achtergronden samen. Het keukentafelgesprek staat centraal in de werkwijze van het sociaal (wijk)team. De sociale (wijk)teams zijn de spil in het toeleiden naar zorg. De diversiteit in gemeenten binnen de regio en hun eigen zorg- en welzijnstructuur komt ook terug in de samenstelling van de sociale (wijk)teams.

Naast het sociaal (wijk)team zijn er andere toeleiders naar ondersteuning en zorg. Gezamenlijk met het sociaal (wijk)team vormen zij in ieder gebied de lokale toegangspoort. Andere toeleiders zijn huis-, jeugd- en kinderartsen, regieteams/lokale zorgnetwerken, schoolondersteuningsteam / ZAT, het veiligheidshuis en de rechter. Deze toeleiders werken waar mogelijk samen met het sociaal (wijk)team, in ieder geval wanneer er sprake is van meervoudige problematiek.

10 De Raad spreekt de wens uit dat in de aanbesteding aandacht besteed wordt aan social return, conform de reguliere inkoopprocedure van de gemeente.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Het voorstel is om social return zowel als eis (van 2,5% van de werkelijke opdrachtwaarde) en als wens op te nemen in de offerteaanvraag. De reden om hier toch een eis over op te nemen, ondanks de afname van het budget dat beschikbaar is voor dezelfde zorg, is dat we ook de overname van personeel dat vanwege gunning van de opdracht als social return gaan aanmerken. Daarmee verhogen we de kans dat aanbieders aan deze eis kunnen voldoen en dat er inderdaad personeel wordt overgenomen. Door social return ook als wens op te nemen, benadrukken we het belang van zowel social return en overname van personeel en krijgt de potentiële aanbieder die hier veel aandacht aan besteedt, meer kans op gunning van de opdracht. In dit voorstel maken we zelf nu geen onderscheid tussen de verschillende doelgroepen: 2,5 % social return voor wwb'ers of over te nemen personeel telt nu even zwaar. In praktijk overleggen de gemeentes met de opdrachtnemers welke mix van doelgroepen het beste op de opdrachten ingezet kunnen worden.

11 De Raad spreekt de wens uit dat extra aandacht besteed wordt aan informatie aan zzp'ers over de manier waarop de aanbestedingsprocedure werkt, hoe ze zich kunnen aanbieden en op welke voorwaarden.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
5

We werken een specialistische (kleine) aanbieders-regeling uit. Kleine, specialistische, vaak lokaal werkende, aanbieders (o.a. zzp-ers) krijgen hiermee de mogelijkheid om via een raamcontract een aanbod te doen in één of meerdere gebieden. Dit vertaalt zich in een apart bestek.
Dit bestek zal gecommuniceerd worden met de aanbieders. Een groot aantal specialistische (kleine) aanbieders bereiken en informeren we inmiddels via de coöperatie vrijgevestigde jeugd-ggz regio Nijmegen, de coöperatie kleine instellingen jeugd-GGz 'Synergie' en de branchevereniging kleinschalige zorg.
Daarnaast zullen we na publicatie van de bestekken extra aandacht besteden aan het bereiken van zzp'ers, vrijgevestigde aanbieders en gespecialiseerde, kleine instellingen. We zullen uw Raad nader informeren over de wijze waarop we dit doen. In elk geval organiseren we in juni twee informatiebijeenkomsten voor alle aanbieders. In de eerste informatiebijeenkomst leggen we – technisch – uit hoe een aanbesteding werkt en hoe aanbieders kunnen inschrijven. In de tweede informatiebijeenkomst beantwoorden we de inhoudelijke vragen over de offerteaanvraag. Tenslotte bieden we ook de mogelijkheid om schriftelijke vragen te stellen over technische of inhoudelijke aspecten van de aanbestedingen.

12 De Raad spreekt de wens uit op hoogte te willen blijven van ontwikkelingen en keuzes op punten t.a.v. aanbesteding die nu nog niet bekend zijn door landelijke vertraging/onduidelijkheid.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
De wethouder praat de raad periodiek (maandelijks) bij over de stand van zaken rondom de transities jeugdzorg en AWBZ. Daarnaast ontvangt de raad voortgangsverslagen. Hierbij zullen we de landelijke ontwikkelingen ook betrekken.

13 De Raad spreekt de wens uit dat het mogelijk moet zijn om zowel als individuele ondernemer als via alliantievorming in te schrijven, dat de kwaliteit van het zorgaanbod van kleine aanbieders en ZZP'ers wordt gegarandeerd en dat de raad geïnformeerd wordt over de manier waarop kwaliteit en continuïteit wordt gewaarborgd t.o.v. cliënten bij aanbesteding aan (nieuwe) kleine aanbieders/ZZP'ers.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Voor individuele ondernemers zijn er drie mogelijkheden om in te schrijven op een aanbesteding, namelijk als zelfstandig(hoofd) ondernemer, in combinatie met andere zelfstandige ondernemers in een samenwerkingsverband of als onderaannemer. Bij zowel de bulkaanbesteding als de aanbesteding "specialistische aanbieders" stellen we kwaliteitseisen aan de inschrijvende aanbieders. Aanbieders die niet aan deze eisen voldoen worden niet toegelaten tot de procedure en krijgen geen overeenkomst. Door monitoring van de zorg en aanbieders bewaken we de kwaliteit van de zorg en ondersteuning.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

14 De Raad spreekt de wens uit dat voor zover van toepassing ook huisartsen worden betrokken bij het ICT-instrumentarium voor de lokale toegangspoort.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Hierover worden gesprekken met de huisartsenverenigingen en de OCE (Organisatie voor Chronische Eerstelijnszorg) gevoerd.

15 De Raad spreekt de wens uit de raad tijdig wordt geïnformeerd over de tussentijdse resultaten (in 2015) zodat zij eventueel kan bijsturen voor 2016 en verder.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Dat zullen we gaan verzorgen middels periodieke verslaglegging en bijeenkomsten.

16 De Raad spreekt de wens uit dat de cliënt, mits wordt voldaan aan de prijs/kwaliteitscriteria, keuze heeft uit minimaal 2 aanbieders en een PGB.

We onderschrijven de gedachte van de raad voor keuzevrijheid, maar we willen voorrang geven aan zorg in natura. Wanneer dit niet passend of voorhanden is, kan een PGB ingezet worden in overleg met de cliënt.

Toelichting:
De keuzevrijheid is geborgd door bij de toegang keuzemogelijkheden in te bouwen waarbij de alliantie van zorgaanbieders in een gebied, de specialistische aanbieders (raamcontract) of een PGB tot de mogelijkheden behoren. Een PGB is mogelijk als een cliënt kan motiveren waarom het gecontracteerde zorgaanbod (zorg in natura) niet passend is voor zijn of haar individuele situatie. Per gebied zijn een alliantie / combinatie van verschillende grote zorgaanbieders actief en daarnaast zijn in de regio ook specialistische (kleine) aanbieders actief die een raamcontract hebben ontvangen. De cliënt bepaalt samen met de generalist van het sociale wijkteam wie de ondersteuning of zorg zal gaan leveren.

17 De Raad spreekt de wens uit dat de verantwoording bestaat uit zowel output- als outcome-gegevens.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Deze voorwaarde is opgenomen in de bestekken en zal in de offerteaanvragen aan de orde dienen te komen.

18 De Raad spreekt de wens uit dat het inkoopresultaat (incl. prijs/kwaliteit), tezamen met de verordening voor november 2014 aan de raad worden voorgelegd.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
7

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Dit is vanzelfsprekend het geval. De verordening zal conform wet en regelgeving worden voorgelegd aan de raad. De planning is dat de verordening in november rijp is voor besluitvorming.

19 De Raad spreekt de wenst uit dat er aandacht bestaat in de gunningscriteria voor het primair sturen op de inhoudelijke resultaten van de zorg en ondersteuning (beoogde maatschappelijke resultaten). De wens is om de aangeboden definitie te laten meewegen bij de gunning.

Toelichting raad: Scherp zicht op het eindresultaat leidt tot meer gerichte inzet en geeft betere beoordelingsmogelijkheden
a. De gemeente werkt verder uit en definieert de resultaten van de zorg en ondersteuning. Wat is het effect hiervan voor de klant en welke effecten we mogen verwachten voor de samenleving.
b. De aanbiedende partijen worden gevraagd een eigen definitie te geven van de resultaten van hun zorg en ondersteuning.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
In de gunning ligt het accent op het beoordelen op de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van het aanbod. Daarin wordt ruimte geboden aan de aanbieders om hun interpretatie van deze kerncriteria weer te geven. De inhoudelijke doelstellingen uit ‘Kracht door Verbinding’ zijn vertaald in succesfactoren en in de monitoring worden deze periodiek gemeten aan de hand van indicatoren.

20 De Raad spreekt de wenst uit dat er aandacht bestaat in de gunningscriteria voor de werkwijze binnen de teams voor zorg en ondersteuning. De wens is om de uitwerking op onderstaande punten te laten meewegen bij de gunning:
a. Het gebruik van evidence based werkwijzen
b. De samenwerking van diverse disciplines binnen het team en beperken aantal medewerkers op een casus
c. De mate van zelfsturing binnen het team en het beperken van sturing vanuit de "hoofdkantoren"

Toelichting raad: De werkwijze en de wijze van organiseren heeft directe Invloed op de inhoudelijke resultaten, performance (Prestatie-indicatoren: slagvaardigheid, snelheid, doorlooptijd en wachttijden) en de bedrijfseconomische resultaten (beperken van afstemming en overleg, kostprijs, verspilling en dergelijke).

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Op basis van de principes van toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid zijn de volgende gunningscriteria benoemd:
Implementatieplan
Kwaliteit van de dienstverlening
Samenwerking en Afstemming
Zelfregie en Samenredzaamheid
Optimale Participatie
Diversiteit
Betaalbaarheid
Interview (een verdiepend gesprek)
Social return en duurzaamheid
Social return
Duurzaamheid

Waar van toepassing, is opgenomen dat de beschrijving van het aanbod zowel *practice* als *evidence* based dient te zijn.

21 De Raad spreekt de wenst uit dat er aandacht bestaat in de gunningscriteria voor overhead en ondersteuningskosten. Dan moet er aandacht zijn voor:
a. Hoe maakt de aanbieder zo veel mogelijk gebruik van de bestaande voorzieningen en organisatievormen
b. Hoe bij vorming van zelfsturende teams de bestaande kosten voor overhead en ondersteuning worden ingeperkt en verkleind
c. In welke mate kan het aantal "hoofdkantoren" beperkt of samengevoegd worden voor de regio Nijmegen
d. Welke ondersteuning zal na de start van de nieuwe werkwijze nog geboden moeten worden?

We onderschrijven de wens van de raad. Zowel voor a, b en c geldt dat er aandacht is voor de betaalbaarheid van zorg en ondersteuning, maar dat we het aan de aanbieders overlaten om uitvoering te geven aan overhead beperkende maatregelen. Ondersteuning en samenwerking met de aanbieders wordt door de regio Nijmegen gezamenlijk georganiseerd. Daarbij kan gedacht worden aan activiteiten op het gebied van innovatie van methodieken en werkwijzen, opleidingen, training en uitwisselingsprogramma's voor professionals uit het zorg en welzijnsveld.

22 De Raad spreekt de wens uit dat er aandacht bestaat voor risicospreiding in blok C zwaardere (dure) vormen van Jeugdzorg. De wens is om bij de uitwerking mee te wegen in welke mate er gelijkwaardige keuzen worden gemaakt bij de afzonderlijke gemeenten ten aanzien van preventief beleid, snelle signalering van probleemsituaties en -casussen en snelle aanpak van dergelijke gevallen.
Toelichting raad: Bij delen van risico's is een voorwaarde dat de aard van risico's gelijk zijn bij de partners. Er dient bij de deelnemende partners in gelijke mate voorkomen worden dat casussen zich doorontwikkelen tot zwaardere casussen die voor gezamenlijke rekening moeten worden genomen.

We onderschrijven de wens van de raad.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
9

Toelichting:
We willen binnen Blok C het vereveningsprincipe gaan hanteren op basis van onderlinge solidariteit. Daarvoor is het van belang dat de lokale toegangspoorten op een gelijkwaardige manier functioneren o.a. op het gebied van kwaliteit, competenties en principes en mate van zorgtoeleiding. Hierop ziet het regionale ondersteuningsbureau toe en heeft het een ondersteuningsprogramma beschikbaar.

23 De Raad spreekt de wens uit dat de kwaliteit van de huidige vorm van zorg die zorgbehoevende ontvangen gewaarborgd blijft, ook bij een eventuele verandering van zorgaanbieder.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
We hanteren strikte kwaliteitseisen, conform de Jeugdwet en Wmo. Van belang zijn o.a. de volgende eisen:

- Instellingen verlenen verantwoorde hulp conform de kwaliteitseisen van de Jeugdwet en Wmo. Er is een hulpverleningsplan conform de eisen van de wet afgestemd op het gezinsplan van de lokale toegangspoort.
- De instelling verleent medewerking aan toezicht conform de Jeugdwet/Wmo, verleent inzicht in inspectierapporten en adviezen en maakt melding van calamiteiten aan de opdrachtgever.
- De medewerkers van de instellingen voldoen aan de eisen conform de Jeugdwet/Wmo (VOG, geregistreerd).
- Instellingen waarborgen de rechtspositie van de cliënt conform de Jeugdwet/Wmo: onder meer toegang tot een cliëntvertrouwenspersoon.
- Er is medezeggenschap voor cliënten geregeld. Cliënten zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van het kwaliteitsbeleid ten aanzien van de zorg-en dienstverlening. Er is aangegeven hoe de medezeggenschap binnen uw organisatie is gerealiseerd qua bevoegdheden, positionering binnen de organisatie en qua samenstelling.
- Een klachtenregeling is geborgd conform de Jeugdwet, waarin is aangegeven hoe deze klachtenregeling eruit ziet, het aantal en de aard van de klachten, of ze gegrond of ongegrond zijn, en vervolgacties.

24 De Raad spreekt de wens uit dat bij het zoeken naar een combinatie van aanbieders binnen Blok B voor zowel de jeugd- als de volwassenenzorg, dat geenszins ten koste mag gaan van de specialistische kennis en kunde van de specifieke jeugd- en volwassenenzorg.

We onderschrijven de wens van de raad met de nuance dat normaliseren en ambulantiseren soms kan lijken op kwaliteitsverarming, maar dat is het niet.

Toelichting:
Op grond van de offerte-aanvragen zullen aanbieders binnen de beoogde combinatie ook specialistische zorg moeten leveren, inclusief consultatie en advies aan Sociale Wijkteams en Regieteams. Daarnaast kunnen (kleine) specialisten offreren binnen het perceel voor kleine aanbieders.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Instellingen kunnen zich dus op meerdere percelen inschrijven en hun specialistisch aanbod ‘spreiden’ over een groter gebieden, zonder dat dit ten kosten van kwaliteit of efficiëntie hoeft te gaan. Inschrijven als onderaannemer of als kleine, specialistische aanbieder kan ook.

25 De Raad spreekt de wens uit dat de borging van privacy voorop staat bij ICT voor de lokale toegangspoort. Onderschrijven: we volgen wet- en regelgeving op gebied van privacy bescherming.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
In de aanbestedingsdocumenten is de eis opgenomen dat er wordt voldaan de wettelijk geldende regelgeving mbt privacy. Daartoe zijn we als aanbestedende dienst verplicht.

26 De Raad spreekt de wens uit dat het samenstellen van een fraudepreventieteam in de uitgangspunten voor het contracteren opgenomen wordt, net als de bevoegdheid van de gemeente om ten alle tijde inzage te hebben in de boekhouding van de zorgaanbieders. Doel is het tegengaan van fraude en het houden van controlemogelijkheden.

We onderschrijven de wens van de raad met de nuance dat lijncontrole voldoet.

Toelichting:
Fraude moet altijd bestreden worden. Met PGB’s nieuwe stijl dmv trekkingsrecht is al minder sprake van fraude dan in het huidige systeem. De relatie met aanbieders is van belang: met priodieke monitoring en het uitvoeren van steekproeven werken we aan het voorkomen en (verder) terugdringen van fraude.

Wij danken u nogmaals voor uw geuite wensen en bedenkingen. We hopen dat we u hiermee voldoende antwoord hebben gegeven.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D4 Definitief inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Adviescommissie JMG
T.a.v. mevrouw C. Bongers en C. Jolink
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
3 juni 2014	MO10/14.0006456	Rik Verdellen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Reactie aanbesteding op bestekniveau Transitie Jeugdzorg en AWBZ	17-04-2014	(024) 3299134

Geachte mevrouw Bongers en Jolink,

Allereerst danken wij voor uw advies. We stellen het op prijs van u een advies te ontvangen op basis van de voorlopige stukken. Op deze manier zijn we in de gelegenheid uw opmerkingen mee te nemen in de totstandkoming van de definitieve stukken.
U stelt in uw brief het vreemd te vinden advies te geven op definitieve stukken. U vraagt uzelf terecht af wat de waarde van uw advies dan nog is. Dit berust op een misverstand. Ten tijden van ons verzoek lagen er slechts concept stukken voor. Dit advies heeft dus zeker waarde.

U beschrijft dat de koers eigenlijk al vast ligt. In de regionale werkgroep Burgerbetrokkenheid (waar Jos Kersten deel van uitmaakt), is teruggeblikt op het participatieproces. We hebben samen doorgesproken hoe het beter had gekund en naar elkaar uitgesproken dat we het in 2015 beter zullen inrichten. We hebben begrepen dat er een regionale themagroep opgericht zal gaan worden die zich o.a. ook met het inkoop- en monitoringproces zal gaan bezighouden.

U heeft gelijk dat in de concept-bestekken de passage over cliëntparticipatie niet voorkwam. Dit is per abuis vergeten. Op basis van de bijeenkomst met de klankbordgroep in januari is de eerste tekst wel aangepast. Deze is in het definitieve bestek opgenomen. Ook dit zal voor het jaar 2016 verder worden opgepakt in de eerder genoemde regionale themagroep. Overigens hebben de leden van deze klankbordgroep zelf verzocht om de groep op te heffen en op te laten gaan in de regionale werkgroep Burgerbetrokkenheid. Hier is op de bijeenkomst van 31 maart instemming op gevraagd aan alle betrokkenen tijdens een bijeenkomst met Zorgbelang. Ook zijn alle leden van de klankbordgroep hier per mail over geïnformeerd.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Met u is afgesproken dat we uw input gaan verwerken bij het opstellen van kwaliteitsindicatoren. We gaan dus zeker gebruik maken van uw aanbod om snel te kunnen anticiperen op een vraag. De adviezen die u hierop vooruitlopend geeft nemen we alvast ter harte.

Input op de bestekken
U vraagt waarom pleegzorg, observatie en diagnostiek, ambulante hulp, dagbesteding en kortdurend verblijf worden aanbesteed tot 18 jaar, terwijl de Jeugdwet een termijn van 23 jaar hanteert. De Jeugdwet hanteert de clausule uit de oude Wet op de Jeugdzorg dat een cliënt die gebruik maakt van jeugd en opvoedhulp, zijn traject mag afmaken tot een leeftijd van 23 jaar. Verder is voor wat betreft de Jeugd-GGz en Jeugd-LVG de expliciete leeftijdsgrens van 18 jaar aangehouden. De macrobudgetten die overkomen naar de gemeenten zijn hierop ingericht. Dit nemen wij over, maar we maken wel expliciete afspraken met zorgverzekeraars en het Zorgkantoor over de leeftijdsgrens 18 jaar.

U stelt dat de verschillende bestekken onevenwichtig zijn uitgewerkt. Dit is inmiddels aangepast. Er heeft een verdere uitwerking plaatsgevonden.
U adviseert om naar andere methodieken van aanbesteding te kijken waardoor cliënten zelf meer zeggenschap hebben. We staan ervoor open hiernaar te kijken. Echter in 2015 willen we starten op de manier die we voorstellen. We zijn van mening dat in deze systematiek cliënten ook veel zeggenschap cq. keuzevrijheid hebben. Keuzevrijheid is geborgd door bij de toegang keuzemogelijkheden in te bouwen waarbij de alliantie van zorgaanbieders in een gebied, de kleine (specialistische) aanbieders (raamcontract) of een PGB tot de mogelijkheden behoren. Een PGB is mogelijk als een cliënt kan motiveren waarom het gecontracteerde zorgaanbod (zorg in natura) niet passend is voor zijn of haar individuele situatie. Per gebied zijn een alliantie / combinatie van verschillende grote zorgaanbieders actief en daarnaast zijn in de regio ook kleine (specialistische) aanbieders actief die een raamcontract hebben ontvangen. De cliënt bepaalt samen met de generalist van het sociale wijkteam wie de ondersteuning of zorg zal gaan leveren.

Bij B1 jeugd geeft u aan de eigen regie van verzorgers, naast de ouders, te missen in de visie. Ook geeft u aan de doorstroom naar zorg voor volwassenen voor jeugdigen met een lichamelijke en psychische beperking alsook een zwaardere verstandelijke beperking ook van belang is. Dit is juist. Hierover dienen afspraken met Zorgkantoren te worden gemaakt. Een deel van deze problematieken bevindt zich op het snijvlak van Jeugdwet en Wet langdurige zorg (Wlz). Dit dient nog te gebeuren.

U vraagt in het kader van B1 volwassenen waarom ontwikkelingsgerichte activiteiten alleen gericht zijn op toeleiding naar werk. Bij de omschrijving van de activiteiten is onder meer ‘toeleiding naar werk’ benoemd als één van de doelen waarop ontwikkelingsgerichte dagbesteding op gericht kan zijn. Afhankelijk van de mogelijkheden van de deelnemer kan ontwikkelingsgerichte dagbesteding een opstap zijn naar arbeidsmatige dagbesteding. Overigens vormt arbeidsmatige dagbesteding zelf geen onderdeel van dit inkooptraject. Arbeidsmatige dagbesteding wordt ingekocht onder regie van het regionale werkbedrijf dat in ontwikkeling is en hiervoor wordt een separaat inkooptraject doorlopen.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

U adviseert bij de inkoopcriteria kwaliteitseisen te stellen aan competenties van professionals. Dit doen we via de verplichting om geregistreerd te zijn, om aangesloten te zijn bij een vakvereniging en om zich te houden aan professionele richtlijnen. Daarnaast stellen wij nog aanvullende eisen m.b.t. consultatie en advies, samenwerking met de lokale toegangspoort, etc.
U adviseert over keuzemogelijkheden voor verschillende soorten van dagbesteding. Hiervoor geldt de passage over keuzevrijheid eerder in de brief.
Wij onderschrijven uw advies dat dagbesteding in een veilige sociale omgeving dient plaats te vinden. Dit aspect hebben we explicieter opgenomen in het definitieve bestek.
Het bestek voor specialistische ontwikkelingsgerichte dagbesteding in blok B2 is tevens bedoeld voor ouderen, zoals in de tabel met de trajecten is aangegeven. Wij hebben dit in de tekst verduidelijkt.
Op dit moment is het aantal volwassenen dat via de AWBZ gebruik maakt van kortdurend verblijf zeer beperkt. Dientengevolge zijn de beschikbare middelen hiervoor eveneens zeer beperkt. We willen wel ruimte maken voor kortdurend verblijf, maar op dit moment is het financieel niet mogelijk om de mogelijkheden voor kortdurend verblijf sterk te laten toenemen. Bovendien willen we in 2015 meer zicht krijgen op de behoefte aan kortdurend verblijf en nodigen we aanbieders uit om innovatieve vormen van kortdurend verblijf te ontwikkelen die aansluiten bij bestaande lokale voorzieningen.

Bij B2 jeugd stelt u de vraag waarom niet dezelfde kwaliteitseisen worden gesteld als bij B1. Dit is inmiddels aangepast.

Bij B2 volwassenen stelt u dat mensen waarde hechten aan een vaste professionele mentor/begeleider. U adviseert de keuze van de client leidend te laten zijn. De cliënt zal ons inziens altijd met de lokale toegangspoort (de verwijzer in de wijk) afstemmen welke zorg het beste is. Hierin is zoals al eerder aangegeven keuzevrijheid voor cliënten geborgd langs een aantal wegen. Dit is dus te organiseren. Het enige risico is dat de instelling waar de professional werkt het contract met de regio / de gemeente verliest, vanwege bijvoorbeeld slechte prestaties. Zelfs dan zijn er bepalingen over overname van personeel door de nieuwe gecontracteerde partij.

U vraagt waarom er geen bestek is voor observatie en diagnostiek voor volwassenen. Dit komt niet over naar de gemeente.
U vraagt waarom er geen bestek is voor vrijetijdsbesteding en ontspanning. Dit is deels een taak van de gemeente onder Blok A (gemeenten bepalen zelf) en deels geen gemeentelijke taak.
U vraagt naar eisen voor individuele en collectieve medezeggenschap. Er is een paragraaf over medezeggenschap toegevoegd aan de bestekken.
U vraagt naar de grootte van het persoonsvolgend budget. Wat betreft PGB wordt een apart proces ingericht. Hiervoor worden bedragen per perceel afgezonderd. Deze zijn op het moment van het opstellen van deze brief nog onvoldoende inzichtelijk te maken.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
3

Bij C1 vraagt u zich af hoe jeugd in de pleegzorg niet kan stijgen, terwijl er meer jeugd uit residentiele zorg opgevangen moet worden in pleeggezinnen. Dit is niet exact wat wij zeggen. We zeggen dat het aantal jeugdigen in traditionele vormen van residentiele zorg dient af te nemen. Alternatieven zijn pleegzorg, gezinshuizen of (intensief) ambulante zorg. Pleegzorg hoeft dus niet noodzakelijkerwijs af te nemen. Het idee is dat de gehele C1 zorg af dient te nemen.
We nemen deskundigheidsbevordering van pleegouders op in het bestek.

We danken u nogmaals voor de adviezen die u heeft gegeven.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D5 Antwoord wensen en bedenkingen inkoop en . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ingekomen stuk D5 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
3 juni 2014	MO10/14.0006457	Rik Verdellen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Direct telefoonnummer**
Antwoordbrief Wensen en bedenkingen inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ	18-03-2014	(024) 3299134

Geachte leden van de raad,

Bij het vaststellen van het concept Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen hebben wij uw raad in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten. Uw Raad heeft wensen en bedenkingen geuit per brief d.d. 23 april aan het college. In deze antwoordbrief gaan wij hierop in.

Allereerst willen wij u bedanken voor uw geuite wensen en bedenkingen die we met belangstelling hebben gelezen en becommentarieerd. Uw wensen en bedenkingen hebben ons beeld bevestigd dat het Inkoop en subsidiemodel beantwoordt aan de doelstellingen voor de inkoop en subsidie van AWBZ en Jeugdzorg producten en diensten in de Regio Nijmegen. Wel passen we het model en de bestekken in de uitwerking en vervolgacties aan. Hieronder leest u welke aanpassingen we doorvoeren en welke maatregelen we nemen.

1 De Raad spreekt de wens uit dat bij het contracteren van zorg voor de Jeugd de bestaande arbeidsvoorwaarden van medewerkers zullen worden gewaarborgd als organisaties op een bestek gaan inschrijven.

We onderschrijven de wens van de raad.

2 De Raad spreekt de wens uit dat personeel van organisaties die de gunning niet hebben gekregen, bij de aanbesteding van Wmo-diensten, worden overgenomen onder dezelfde arbeidsvoorwaarden door de organisaties die de inschrijving hebben gewonnen.

We onderschrijven de wens van de raad, maar plaatsen hierbij een kanttekening.

Toelichting vraag 1 en 2:

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
1

Als gevolg van het afsluiten van een Regionaal Transitiearrangement Jeugd (RTA) is er in 2015 geen sprake van de mogelijke situatie dat een organisatie de gunning niet krijgt. Er is sprake van zorg continuïteitsafspraken en daarmee sprake van een budgetgarantie voor alle aanbieders die een 'historie' hebben in onze regio op peiljaar 2012 voor de Jeugd-GGz, peiljaar 2013 voor de Jeugd-LVG en peiljaar 2014 voor de jeugd en opvoedhulp.

Daarnaast is er als gevolg van het RTA geen sprake van de noodzaak of (inspannings)verplichting tot overname van personeel. Voor de AWBZ is dit nog onzeker. In de huidige concept WMO-wet is de volgende tekst opgenomen onder artikel *2.6.5:*

1. *De aanbieder aan welke een overheidsopdracht voor het leveren van een voorziening wordt gegund, overlegt met de aanbieder of aanbieders die voor hem in opdracht van het college die voorziening leverden, over de overname van het betrokken personeel.*
2. *Het college houdt bij het verlenen van een overheidsopdracht voor het leveren van een maatwerkvoorziening rekening met de mate waarin de aanbieder zorg draagt voor continuïteit in de hulpverlening tussen degenen aan wie een maatwerkvoorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld.*
3. *Aangenomen amendement: Het college ziet erop toe dat:*
    - *het overleg, bedoeld in het eerste lid, plaatsvindt, onverminderd het bepaalde in de artikelen 662 en 663 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek; en*
    - *de aanbieder of aanbieders, bedoeld in het eerste lid, zoveel mogelijk inspanning leveren om bij het overleg, bedoeld in het eerste lid, de overname van betrokken personeel en het voortzetten van bestaande relaties tussen hulpverleners en cliënten te bewerkstelligen.*

Overname van personeel behoort juridisch dus tot mogelijkheden maar wordt op dit moment nog overgelaten aan het lokaal bestuur, waarbij wel rekening gehouden moet worden met de Cao-afspraken. Aanvullend op de Cao-afspraken kan gekozen worden voor een verplichting tot overname van personeel of een inspanningsverplichting om dat te doen.

Op basis van het onderzoek naar de concept wettekst en een arbeids juridische check, hebben we besloten om geen specifieke eisen op te nemen over overname van personeel, anders dan bij wet en Cao geregeld.

De huidige situatie is verschillend voor de vele diverse functies die onder de transitie gaan vallen. Twee elementen uit de Nota Kracht door Verbinding maken het opnemen van voorwaarden met betrekking tot de verplichte overname van personeel ongewenst en onuitvoerbaar: ontschotting en gebiedsgericht werken.

Het uitgangspunt van *"betaalbaarheid'* kan heel moeilijk gerealiseerd worden als er sprake is van gedwongen overname van personeel, zeker als we zoveel mogelijk het betrokken (directe) personeel overnemen en tevens de zelfstandigen.
Daarnaast lopen we ook het risico dat de *"kwaliteit"* van de zorg onvoldoende gerealiseerd wordt omdat aanbieders het risico van inschrijven dan niet willen nemen vanwege de verplichte overname van personeel.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Hoe kan er dan wel meer zekerheid voor het personeel worden geregeld?

- Daar waar sprake is van overgang van onderneming is de overname van personeel wettelijk vastgelegd;
- We volgen de cao als het gaat om overname van personeel. Bij de werkgever- en werknemersorganisaties zijn de transities/decentralisaties wel onder de aandacht, zodat naar alle waarschijnlijkheid de komende cao's wel meer specifieke bepalingen gaan bevatten;
- In navolging van het amendement nr. 5 van Voortman nemen we de overlegverplichting van aanbieders over de overname van personeel op in de aanbestedingsdocumenten;
- Overname van personeel wordt onderdeel van het gunningscriterium "sociale return" (zie onderstaand);
- Specifiek voor zzp'ers bieden we de mogelijkheid om naast het inschrijven als onderaannemer of in combinatie ook als specialistische aanbieder in te schrijven. Daarmee kan de zzp'er zijn klanten behouden, als de lokale toegangspoort in overleg met de cliënt hiertoe de opdracht geeft. Hiermee wordt ook de continuïteit voor de cliënt behouden;
- Als laatste, we gaan de opdrachten meervoudig onderhands in de markt zetten. We kiezen dus zelf wie we uitnodigen. Bij de selectie van deze partijen kunnen we rekening houden met de mogelijke gevolgen voor de overname van personeel.

3 De Raad spreekt de wens uit dat aanbieders worden gecontracteerd op basis van kwaliteit en niet op de laagste prijs.

We onderschrijven de wens van de raad.

4 De Raad spreekt de wens uit dat de Gemeente reële tarieven hanteert voor geleverde Wmo-diensten om de druk op de arbeidsvoorwaarden te voorkomen.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting vraag 3 en 4:
De systematiek die we kiezen in ons Inkoop en subsidiemodel is kwaliteitsinkoop.
De tarieven die we in 2015 hanteren zijn in veel gevallen de tarieven die in 2014 zijn gehanteerd.
Bovendien zijn we gehouden aan de minimale en maximale tarieven door de NZA.
We zoeken naar een optimale balans tussen kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijke ondersteuning en zorg.

5 De Raad spreekt de wens uit dat er voor jongeren en hun ouders de mogelijkheid bestaat om bij een onafhankelijke klachteninstantie bezwaar te maken tegen een voorgestelde indicatie van zorg.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
De regio heeft de ambitie uitgesproken om een onafhankelijke vertrouwenspersoon en/of ombudsfunctie Jeugd en AWBZ te gaan inrichten. Deze functionaris zal een onafhankelijke positie in het regionale 'bestel' krijgen. Het Inkoop en subsidiemodel voorziet in deze wens. Iedere instelling die onder contract staat van de gemeente zal sowieso een eigen klachtenregeling moeten hebben c.q. inrichten.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

6 De Raad spreekt de wens uit dat er geen gunning op een bestek plaatsvindt aan een individuele aanbieder. De Raad ziet graag combinaties van aanbieders die het gehele palet binnen het bestek kunnen bieden.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
In deze wens voorziet het Inkoop en subsidiemodel eveneens. Binnen het model wordt ervoor gekozen om per gebied (perceel) één combinatie van aanbieders de opdrachten binnen blok B op inhoud te gunnen. Blok B wordt uitgewerkt in vier bestekken op basis van productgroepen 1. Dagbesteding, vervoer en kortdurend verblijf, en 2. Ambulante trajecten, observatie en diagnostiek. Productgroepen 1 en 2 worden elk uitgesplitst in Jeugd en Volwassenen. De combinatie van aanbieders moet gezamenlijk het gehele palet binnen het bestek kunnen bieden. Dit betekent dat we de bulk van de ondersteuning en zorg gebiedsgericht gaan aanbieden. De gebieden volgen hierbij de gemeentegrenzen of de stadsdelen. Door te sturen op gebiedsgebonden teams zorgen we dat werkers elkaar kennen, beter gaan samenwerken en aansluiting met het lokale welzijnswerk wordt gerealiseerd.

Daarnaast is er wel een kleine aanbieders-regeling, welke we apart hebben uitgewerkt in een kleine aanbieders bestek. Kleine, vaak lokale, aanbieders (o.a. zzp-ers) krijgen hiermee de mogelijkheid om (via een raamcontract) een aanbod te doen in één of meerdere gebieden.

7 De Raad spreekt de wens uit dat interculturaliteit van organisaties medebepalend is voor een gunning, naast toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
De voorwaarde van interculturaliteit en het kunnen bieden van zorg en ondersteuning aan mensen van diverse culturele achtergronden is opgenomen in de bestekken en zal in de offerteaanvragen aan de orde dienen te komen.

8 De Raad spreekt de wens uit dat alle jongeren zorg krijgen die nodig is, ook als eventueel meer zorg nodig is dan voorzien en ingekocht.

Voor deze wens willen we een waarschuwing afgeven vanwege beschikbaar budget.

Toelichting:
Wanneer er meer zorg nodig is dan ingekocht is, is er sprake van een budgettekort. Het is aan uw Raad om besluiten te nemen over het eventueel aanvullen van het budget.

9 De Raad spreekt de bedenking uit dat de generalist van de lokale toegangspoort het mandaat heeft om zorg in te zetten. Graag ziet de Raad bij het eventueel inzetten van jeugdzorg dat de huisartsen en/of verpleegkundige een bepalende stem hebben in het indiceren van zorg.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

We onderschrijven de bedenking van de raad. Wat de raad graag ziet, is mogelijk.

Toelichting:
De regiogemeenten willen werken met een duidelijk toegangspoort voor de ondersteuning op het gebied van welzijn, zorg, en werk. Zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt. Elke regiogemeente krijgt een sociaal (wijk)team of kernteam. In dit team werken werken professionals van verschillende achtergronden samen. Het keukentafelgesprek staat centraal in de werkwijze van het sociaal (wijk)team. De sociale (wijk)teams zijn de spil in het toeleiden naar zorg. De diversiteit in gemeenten binnen de regio en hun eigen zorg- en welzijnstructuur komt ook terug in de samenstelling van de sociale (wijk)teams.

Naast het sociaal (wijk)team zijn er andere toeleiders naar ondersteuning en zorg. Gezamenlijk met het sociaal (wijk)team vormen zij in ieder gebied de lokale toegangspoort. Andere toeleiders zijn huis-, jeugd- en kinderartsen, regieteams/lokale zorgnetwerken, schoolondersteuningsteam / ZAT, het veiligheidshuis en de rechter. Deze toeleiders werken waar mogelijk samen met het sociaal (wijk)team, in ieder geval wanneer er sprake is van meervoudige problematiek.

10 De Raad spreekt de wens uit dat in de aanbesteding aandacht besteed wordt aan social return, conform de reguliere inkoopprocedure van de gemeente.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Het voorstel is om social return zowel als eis (van 2,5% van de werkelijke opdrachtwaarde) en als wens op te nemen in de offerteaanvraag. De reden om hier toch een eis over op te nemen, ondanks de afname van het budget dat beschikbaar is voor dezelfde zorg, is dat we ook de overname van personeel dat vanwege gunning van de opdracht als social return gaan aanmerken. Daarmee verhogen we de kans dat aanbieders aan deze eis kunnen voldoen en dat er inderdaad personeel wordt overgenomen. Door social return ook als wens op te nemen, benadrukken we het belang van zowel social return en overname van personeel en krijgt de potentiële aanbieder die hier veel aandacht aan besteedt, meer kans op gunning van de opdracht. In dit voorstel maken we zelf nu geen onderscheid tussen de verschillende doelgroepen: 2,5 % social return voor wwb'ers of over te nemen personeel telt nu even zwaar. In praktijk overleggen de gemeentes met de opdrachtnemers welke mix van doelgroepen het beste op de opdrachten ingezet kunnen worden.

11 De Raad spreekt de wens uit dat extra aandacht besteed wordt aan informatie aan zzp'ers over de manier waarop de aanbestedingsprocedure werkt, hoe ze zich kunnen aanbieden en op welke voorwaarden.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

We werken een specialistische (kleine) aanbieders-regeling uit. Kleine, specialistische, vaak lokaal werkende, aanbieders (o.a. zzp-ers) krijgen hiermee de mogelijkheid om via een raamcontract een aanbod te doen in één of meerdere gebieden. Dit vertaalt zich in een apart bestek.
Dit bestek zal gecommuniceerd worden met de aanbieders. Een groot aantal specialistische (kleine) aanbieders bereiken en informeren we inmiddels via de coöperatie vrijgevestigde jeugd-ggz regio Nijmegen, de coöperatie kleine instellingen jeugd-GGz 'Synergie' en de branchevereniging kleinschalige zorg.
Daarnaast zullen we na publicatie van de bestekken extra aandacht besteden aan het bereiken van zzp'ers, vrijgevestigde aanbieders en gespecialiseerde, kleine instellingen. We zullen uw Raad nader informeren over de wijze waarop we dit doen. In elk geval organiseren we in juni twee informatiebijeenkomsten voor alle aanbieders. In de eerste informatiebijeenkomst leggen we – technisch – uit hoe een aanbesteding werkt en hoe aanbieders kunnen inschrijven. In de tweede informatiebijeenkomst beantwoorden we de inhoudelijke vragen over de offerteaanvraag. Tenslotte bieden we ook de mogelijkheid om schriftelijke vragen te stellen over technische of inhoudelijke aspecten van de aanbestedingen.

12 De Raad spreekt de wens uit op hoogte te willen blijven van ontwikkelingen en keuzes op punten t.a.v. aanbesteding die nu nog niet bekend zijn door landelijke vertraging/onduidelijkheid.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
De wethouder praat de raad periodiek (maandelijks) bij over de stand van zaken rondom de transities jeugdzorg en AWBZ. Daarnaast ontvangt de raad voortgangsverslagen. Hierbij zullen we de landelijke ontwikkelingen ook betrekken.

13 De Raad spreekt de wens uit dat het mogelijk moet zijn om zowel als individuele ondernemer als via alliantievorming in te schrijven, dat de kwaliteit van het zorgaanbod van kleine aanbieders en ZZP'ers wordt gegarandeerd en dat de raad geïnformeerd wordt over de manier waarop kwaliteit en continuïteit wordt gewaarborgd t.o.v. cliënten bij aanbesteding aan (nieuwe) kleine aanbieders/ZZP'ers.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Voor individuele ondernemers zijn er drie mogelijkheden om in te schrijven op een aanbesteding, namelijk als zelfstandig(hoofd) ondernemer, in combinatie met andere zelfstandige ondernemers in een samenwerkingsverband of als onderaannemer. Bij zowel de bulkaanbesteding als de aanbesteding "specialistische aanbieders" stellen we kwaliteitseisen aan de inschrijvende aanbieders. Aanbieders die niet aan deze eisen voldoen worden niet toegelaten tot de procedure en krijgen geen overeenkomst. Door monitoring van de zorg en aanbieders bewaken we de kwaliteit van de zorg en ondersteuning.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

14 De Raad spreekt de wens uit dat voor zover van toepassing ook huisartsen worden betrokken bij het ICT-instrumentarium voor de lokale toegangspoort.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Hierover worden gesprekken met de huisartsenverenigingen en de OCE (Organisatie voor Chronische Eerstelijnszorg) gevoerd.

15 De Raad spreekt de wens uit de raad tijdig wordt geïnformeerd over de tussentijdse resultaten (in 2015) zodat zij eventueel kan bijsturen voor 2016 en verder.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Dat zullen we gaan verzorgen middels periodieke verslaglegging en bijeenkomsten.

16 De Raad spreekt de wens uit dat de cliënt, mits wordt voldaan aan de prijs/kwaliteitscriteria, keuze heeft uit minimaal 2 aanbieders en een PGB.

We onderschrijven de gedachte van de raad voor keuzevrijheid, maar we willen voorrang geven aan zorg in natura. Wanneer dit niet passend of voorhanden is, kan een PGB ingezet worden in overleg met de cliënt.

Toelichting:
De keuzevrijheid is geborgd door bij de toegang keuzemogelijkheden in te bouwen waarbij de alliantie van zorgaanbieders in een gebied, de specialistische aanbieders (raamcontract) of een PGB tot de mogelijkheden behoren. Een PGB is mogelijk als een cliënt kan motiveren waarom het gecontracteerde zorgaanbod (zorg in natura) niet passend is voor zijn of haar individuele situatie. Per gebied zijn een alliantie / combinatie van verschillende grote zorgaanbieders actief en daarnaast zijn in de regio ook specialistische (kleine) aanbieders actief die een raamcontract hebben ontvangen. De cliënt bepaalt samen met de generalist van het sociale wijkteam wie de ondersteuning of zorg zal gaan leveren.

17 De Raad spreekt de wens uit dat de verantwoording bestaat uit zowel output- als outcome-gegevens.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Deze voorwaarde is opgenomen in de bestekken en zal in de offerteaanvragen aan de orde dienen te komen.

18 De Raad spreekt de wens uit dat het inkoopresultaat (incl. prijs/kwaliteit), tezamen met de verordening voor november 2014 aan de raad worden voorgelegd.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
Dit is vanzelfsprekend het geval. De verordening zal conform wet en regelgeving worden voorgelegd aan de raad. De planning is dat de verordening in november rijp is voor besluitvorming.

19 De Raad spreekt de wenst uit dat er aandacht bestaat in de gunningscriteria voor het primair sturen op de inhoudelijke resultaten van de zorg en ondersteuning (beoogde maatschappelijke resultaten). De wens is om de aangeboden definitie te laten meewegen bij de gunning.

Toelichting raad: Scherp zicht op het eindresultaat leidt tot meer gerichte inzet en geeft betere beoordelingsmogelijkheden
a. De gemeente werkt verder uit en definieert de resultaten van de zorg en ondersteuning. Wat is het effect hiervan voor de klant en welke effecten we mogen verwachten voor de samenleving.
b. De aanbiedende partijen worden gevraagd een eigen definitie te geven van de resultaten van hun zorg en ondersteuning.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
In de gunning ligt het accent op het beoordelen op de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van het aanbod. Daarin wordt ruimte geboden aan de aanbieders om hun interpretatie van deze kerncriteria weer te geven. De inhoudelijke doelstellingen uit ‘Kracht door Verbinding’ zijn vertaald in succesfactoren en in de monitoring worden deze periodiek gemeten aan de hand van indicatoren.

20 De Raad spreekt de wenst uit dat er aandacht bestaat in de gunningscriteria voor de werkwijze binnen de teams voor zorg en ondersteuning. De wens is om de uitwerking op onderstaande punten te laten meewegen bij de gunning:
a. Het gebruik van evidence based werkwijzen
b. De samenwerking van diverse disciplines binnen het team en beperken aantal medewerkers op een casus
c. De mate van zelfsturing binnen het team en het beperken van sturing vanuit de "hoofdkantoren"

Toelichting raad: De werkwijze en de wijze van organiseren heeft directe Invloed op de inhoudelijke resultaten, performance (Prestatie-indicatoren: slagvaardigheid, snelheid, doorlooptijd en wachttijden) en de bedrijfseconomische resultaten (beperken van afstemming en overleg, kostprijs, verspilling en dergelijke).

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Op basis van de principes van toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid zijn de volgende gunningscriteria benoemd:
Implementatieplan
Kwaliteit van de dienstverlening
Samenwerking en Afstemming
Zelfregie en Samenredzaamheid
Optimale Participatie
Diversiteit
Betaalbaarheid
Interview (een verdiepend gesprek)
Social return en duurzaamheid
Social return
Duurzaamheid

Waar van toepassing, is opgenomen dat de beschrijving van het aanbod zowel *practice* als *evidence* based dient te zijn.

21 De Raad spreekt de wenst uit dat er aandacht bestaat in de gunningscriteria voor overhead en ondersteuningskosten. Dan moet er aandacht zijn voor:
a. Hoe maakt de aanbieder zo veel mogelijk gebruik van de bestaande voorzieningen en organisatievormen
b. Hoe bij vorming van zelfsturende teams de bestaande kosten voor overhead en ondersteuning worden ingeperkt en verkleind
c. In welke mate kan het aantal "hoofdkantoren" beperkt of samengevoegd worden voor de regio Nijmegen
d. Welke ondersteuning zal na de start van de nieuwe werkwijze nog geboden moeten worden?

We onderschrijven de wens van de raad. Zowel voor a, b en c geldt dat er aandacht is voor de betaalbaarheid van zorg en ondersteuning, maar dat we het aan de aanbieders overlaten om uitvoering te geven aan overhead beperkende maatregelen. Ondersteuning en samenwerking met de aanbieders wordt door de regio Nijmegen gezamenlijk georganiseerd. Daarbij kan gedacht worden aan activiteiten op het gebied van innovatie van methodieken en werkwijzen, opleidingen, training en uitwisselingsprogramma's voor professionals uit het zorg en welzijnsveld.

22 De Raad spreekt de wens uit dat er aandacht bestaat voor risicospreiding in blok C zwaardere (dure) vormen van Jeugdzorg. De wens is om bij de uitwerking mee te wegen in welke mate er gelijkwaardige keuzen worden gemaakt bij de afzonderlijke gemeenten ten aanzien van preventief beleid, snelle signalering van probleemsituaties en -casussen en snelle aanpak van dergelijke gevallen.
Toelichting raad: Bij delen van risico's is een voorwaarde dat de aard van risico's gelijk zijn bij de partners. Er dient bij de deelnemende partners in gelijke mate voorkomen worden dat casussen zich doorontwikkelen tot zwaardere casussen die voor gezamenlijke rekening moeten worden genomen.

We onderschrijven de wens van de raad.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
9

Toelichting:
We willen binnen Blok C het vereveningsprincipe gaan hanteren op basis van onderlinge solidariteit. Daarvoor is het van belang dat de lokale toegangspoorten op een gelijkwaardige manier functioneren o.a. op het gebied van kwaliteit, competenties en principes en mate van zorgtoeleiding. Hierop ziet het regionale ondersteuningsbureau toe en heeft het een ondersteuningsprogramma beschikbaar.

23 De Raad spreekt de wens uit dat de kwaliteit van de huidige vorm van zorg die zorgbehoevende ontvangen gewaarborgd blijft, ook bij een eventuele verandering van zorgaanbieder.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
We hanteren strikte kwaliteitseisen, conform de Jeugdwet en Wmo. Van belang zijn o.a. de volgende eisen:

- Instellingen verlenen verantwoorde hulp conform de kwaliteitseisen van de Jeugdwet en Wmo. Er is een hulpverleningsplan conform de eisen van de wet afgestemd op het gezinsplan van de lokale toegangspoort.
- De instelling verleent medewerking aan toezicht conform de Jeugdwet/Wmo, verleent inzicht in inspectierapporten en adviezen en maakt melding van calamiteiten aan de opdrachtgever.
- De medewerkers van de instellingen voldoen aan de eisen conform de Jeugdwet/Wmo (VOG, geregistreerd).
- Instellingen waarborgen de rechtspositie van de cliënt conform de Jeugdwet/Wmo: onder meer toegang tot een cliëntvertrouwenspersoon.
- Er is medezeggenschap voor cliënten geregeld. Cliënten zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van het kwaliteitsbeleid ten aanzien van de zorg-en dienstverlening. Er is aangegeven hoe de medezeggenschap binnen uw organisatie is gerealiseerd qua bevoegdheden, positionering binnen de organisatie en qua samenstelling.
- Een klachtenregeling is geborgd conform de Jeugdwet, waarin is aangegeven hoe deze klachtenregeling eruit ziet, het aantal en de aard van de klachten, of ze gegrond of ongegrond zijn, en vervolgacties.

24 De Raad spreekt de wens uit dat bij het zoeken naar een combinatie van aanbieders binnen Blok B voor zowel de jeugd- als de volwassenenzorg, dat geenszins ten koste mag gaan van de specialistische kennis en kunde van de specifieke jeugd- en volwassenenzorg.

We onderschrijven de wens van de raad met de nuance dat normaliseren en ambulantiseren soms kan lijken op kwaliteitsverarming, maar dat is het niet.

Toelichting:
Op grond van de offerte-aanvragen zullen aanbieders binnen de beoogde combinatie ook specialistische zorg moeten leveren, inclusief consultatie en advies aan Sociale Wijkteams en Regieteams. Daarnaast kunnen (kleine) specialisten offreren binnen het perceel voor kleine aanbieders.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Instellingen kunnen zich dus op meerdere percelen inschrijven en hun specialistisch aanbod ‘spreiden’ over een groter gebieden, zonder dat dit ten kosten van kwaliteit of efficiëntie hoeft te gaan. Inschrijven als onderaannemer of als kleine, specialistische aanbieder kan ook.

25 De Raad spreekt de wens uit dat de borging van privacy voorop staat bij ICT voor de lokale toegangspoort. Onderschrijven: we volgen wet- en regelgeving op gebied van privacy bescherming.

We onderschrijven de wens van de raad.

Toelichting:
In de aanbestedingsdocumenten is de eis opgenomen dat er wordt voldaan de wettelijk geldende regelgeving mbt privacy. Daartoe zijn we als aanbestedende dienst verplicht.

26 De Raad spreekt de wens uit dat het samenstellen van een fraudepreventieteam in de uitgangspunten voor het contracteren opgenomen wordt, net als de bevoegdheid van de gemeente om ten alle tijde inzage te hebben in de boekhouding van de zorgaanbieders. Doel is het tegengaan van fraude en het houden van controlemogelijkheden.

We onderschrijven de wens van de raad met de nuance dat lijncontrole voldoet.

Toelichting:
Fraude moet altijd bestreden worden. Met PGB’s nieuwe stijl dmv trekkingsrecht is al minder sprake van fraude dan in het huidige systeem. De relatie met aanbieders is van belang: met priodieke monitoring en het uitvoeren van steekproeven werken we aan het voorkomen en (verder) terugdringen van fraude.

Wij danken u nogmaals voor uw geuite wensen en bedenkingen. We hopen dat we u hiermee voldoende antwoord hebben gegeven.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D6 Begroting2015-2018 ODRN en Adviesfunctie . . .

Milieu
Bodem & Water

Ingekomen stuk D6 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 81
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	ML20/14.0004878	Loes van Wersch
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Zienswijze op jaarrekening 2013 en begroting 2015-2018 van de ODRN		(024) 3292874

Geachte leden van de Raad,

In deze brief informeren wij u over onze reactie op de jaarrekening 2013 en de begroting 2015 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast geven wij inzicht in een aantal actuele onderwerpen die in verband hiermee spelen.

Algemene info
Sinds april 2013 voert de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), binnen een hiertoe opgestelde Gemeenschappelijke Regeling, taken voor ons uit op het gebied van vergunningverlening en handhaving milieu en bouwen. Binnen de vastgestelde GR is afgesproken om de eerste 3 jaar te werken met een inputfinanciering (ruim 5 miljoen vanuit Nijmegen). Daarna zal er worden gewerkt met productfinanciering. De ODRN functioneert binnen een stelsel van 7 Gelderse omgevingsdiensten en het landelijke stelsel.

Naast opdrachtgever van de ODRN voor de Wabo-taken is Nijmegen opdrachtnemer van de ODRN voor het gastheerschap. Huisvesting en PIOFACH-taken worden dus door de gemeente Nijmegen geleverd.

Jaarrekening en begroting
Als deelnemer van de ODRN worden wij in de gelegenheid gesteld onze zienswijze te geven op zijn concept-jaarrekening 2013 en ontwerpbegroting 2015-2018. Volgens uw Delegatiebesluit 2009 inzake gemeenschappelijke regelingen dient ons college de zienswijze in. In onze zienswijze geven wij onder meer aan dat de bezuinigingstaakstellingen vanuit gemeente Nijmegen deels nadere aandacht behoeven. Hieronder volgt een toelichting op een aantal onderwerpen.

Bezuinigingstaakstelling
Voor Wabo-vergunningverlening, toezicht en –handhaving (VTH) is in onze begroting een bezuinigingstaakstelling van structureel € 1,65 miljoen opgenomen (2,5 ton minder handhaving vanuit PPN 2014 en € 1,4 miljoen vanwege verwachtte terugloop leges). Daarnaast heeft de ODRN bij oprichting een efficiëntietaakstelling van 10% gekregen (in 4 jaar).

Gemeente Nijmegen
Milieu
Bodem & Water

Vervolgvel
1

Dit is een forse opgave waarbij we nu samen met de ODRN naar besparingsmaatregelen zoeken. Deels denken we te kunnen besparen door het efficiënter inrichten van primaire werkprocessen. Maar we zullen ook ons huidige beleid hierbij moeten betrekken. Bijvoorbeeld door andere prioritering, meer in te zetten op een vergunningsvrij regiem en het doen van minder controles. Of door heroverweging van de hoogte van de legestarieven vanwege kostendekkendheid.

We gaan het handhavings- en inspectiebeleid bouwen actualiseren waarbij we rekening houden met de besparingstaakstelling op deze taken. Nieuw beleidskader moet duidelijkheid geven op vragen als: omgaan met klachten, opgetreden bij overtredingen die constructieve, brandveiligheids- en gezondheidsrisico's tot gevolg hebben, opgetreden bij excessen op het gebied van beeldkwaliteit, planologie, cultuurhistorie, erfgoed en andere beleidsvelden, wat controleren op basis van Bouwbesluit brandveiligheid, constructie, energie, ventilatie. Nieuw beleid moet duidelijkheid geven op welke onderdelen we wel/geen inspecties meer willen. Bij milieu vragen we om een sterkere concentratie op bedrijven met een hoog risico en we willen waar mogelijk pro-actiever nieuwe wetgeving implementeren.

Op basis van onze huidige kennis en inzichten verwachten we dit jaar een tekort van € 0,2 mln. op de taakstelling die in onze Stadsbegroting 2014 is opgenomen.
Voor 2015 is er een bezuinigingstaakstelling van € 800.000,-. Daarvan is er nu zekerheid voor invulling tot € 300.000,-. De overige € 500.000,- moet nog gezocht worden in optimalisatie van het werkproces en aanpassing van het beleid. Over de voortgang van de bezuinigingstaakstelling die in onze Stadsbegroting is opgenomen, informeren wij u in de Najaarsnota 2014.

Vertrekarrangement
Door toepassing van het vertrekarrangement (december 2013) zijn 8 medewerkers vervroegd bij de ODRN uit dienst getreden. De inputbijdrage van de gemeente Nijmegen is ten opzichte van 2014 gedaald omdat de formatie die wordt betaald door de gemeente Nijmegen met 7,33 fte is gedaald. De financiële consequenties van dit arrangement zijn in de begroting 2015-2018 van de ODRN verwerkt. Door het vertrekarrangement kan Nijmegen het werkpakket binnen de gemaakte afspraken van vooraf vastgelegde inputfinanciering verminderen en hiermee een deel van de bezuinigingstaakstelling invullen. Echter omdat wij verantwoordelijk zijn voor het financieren van de afkoopsom die samenhangt met het vertrekarrangement zullen de vrijgevallen loonkosten ook hiervoor ingezet moeten worden.

Risico's
De belangrijkste risico's die we in onze relatie met de ODRN lopen, vatten we als volgt samen:

- In de stadsbegroting 2014-1017 hebben wij bezuinigingstaakstellingen doorgevoerd, die in de ontwerpbegroting 2015-1018 van de ODRN wel beschrijvend zijn genoemd maar nog niet in de cijfers zijn verwerkt. De mindering op de loonsombijdrage van de 8 vertrokken medewerkers geeft ruimte om invulling te geven aan een deel van de taakstellingen. Maar verdere bezuinigingen op de inputbijdrage aan de ODRN worden bemoeilijkt door het feit dat de ODRN zich ook vast zal houden aan de afspraken die in regionaal verband zijn gemaakt over inputfinanciering. De ODRN geeft echter wel ruimte om hierover mee te denken. Wij zijn met de ODRN in gesprek over de invulling van deze taakstelling door optimalisatie in het primaire proces en bijstelling van het beleid (hiertoe is het project "Slimmer inrichten en kosten besparen VTH" van start gegaan). Omdat beide processen aan het begin van hun

Gemeente Nijmegen
Milieu
Bodem & Water

ontwikkeling staan is nog onduidelijk in welke mate deze taakstellingen worden gerealiseerd en wat de beleidsconsequenties hiervan zijn. De taakstelling loopt op van € 450.000,- in 2014 tot € 1.650.000 vanaf 2017. Voor 2014 verwachten wij een tekort van € 0,2 mln. op de bezuinigingstaakstelling 2014. Nadere informatie hierover en over eventuele bijsturing nemen we op in de Najaarsnota 2014. Van de taakstelling voor 2015 van € 800.000 hebben we al invulling voor een bedrag van € 300.000. Voor de overige € 500.000 zoeken we nog dekking.

- De werkwijze voor BRZO is geïntensiveerd vanuit een landelijke structuur. Bij de oprichting van de ODRN was deze werkwijze in Oost Nederland nog niet voorzien. De ODRN gaat monitoren of deze inspanning bij gelijkblijvende financiën kunnen worden verricht. Dit kan voor een (relatief klein deel vanwege het geringe aantal BRZO-bedrijven) terugslaan op Nijmegen.
- Voor de uitvoering van het vertrekarrangement gaan wij er vanuit dat vrijstelling wordt ontvangen van de fiscale RVU (Regeling Vervroegd Uittreden). We hebben echter nog geen definitieve vaststelling ontvangen.
- Het ministerie was voornemens per 1 januari 2015 de bouwtechnische toetsing van bouwaanvragen en de inspectie op de uitvoering deels over te laten aan de markt. Inmiddels is duidelijk dat dit plan uitgesteld is. Er volgt nog een kamerbesluit hierover. Maar als deze plannen doorzetten zal dit gevolgen hebben voor het werkpakket van de ODRN. De ODRN reageert hierop met de inrichting van een flexibele schil, maar het is de vraag of deze maatregel toereikend is om de inkomstenderving vanwege minder werk op te vangen.

Ter informatie sturen wij u hierbij een afschrift van onze brief aan de ODRN, waarin wij onze zienswijze over de concept-jaarrekening 2013 en ontwerpbegroting 2015-2018 van de ODRN hebben verwoord.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D6 Begroting2015-2018 ODRN en Adviesfunctie . . .

Milieu
Bodem & Water

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 81
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Het Dagelijks Bestuur van de ODRN
De heer G. Bouman
Postbus 1603
6501 BP NIJMEGEN

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	ML20/14.0004875	Loes van Wersch
Onderwerp	**Datum uw brieven**	**Doorkiesnummer**
Zienswijze op jaarrekening 2013 en begroting 2015-2018 van de ODRN	2 april 2014	(024) 3292974

Geachte heer Bouman,

In deze brief geven wij onze zienswijze op de conceptjaarrekening 2013 en de ontwerpbegroting 2015-2018 van de ODRN, die u ons toestuurde

Wij stemmen in met de conceptjaarrekening 2013 en de ontwerpbegroting 2015-2018, mits het onderstaande wordt gerealiseerd:

1. Onze gemeente heeft in 2013 besloten het toezicht en de handhaving op het gebied van zowel milieu als bouwen te beperken. Dit betekent dat de opdracht voor de ODRN vanaf 2014 voor wat betreft deze taken voor een totaal bedrag van € 250.000,- vanwege andere prioritering af zal nemen. Deze besparing is ook in onze zienswijze op de begroting 2014 door ons bij u aangegeven. Wij zijn met u in gesprek over wat deze prioritering precies in zal houden en op welke wijze het werkplan voor 2014 en 2015 daarop aangepast kan worden.

2. Vanwege een verwachte krimpende markt worden we als overheid geconfronteerd met verminderde legesinkomsten. Hierdoor zullen volgens de huidige inschatting de kosten voor vergunningverlening moeten worden beperkt met een bedrag van € 200.000,- in 2014 oplopend naar € 600.000,- in 2015, € 1.000.000 in 2016 naar totaal € 1.400.000,- in 2017. Hiertoe zullen deels besparingen moeten worden gerealiseerd op werkzaamheden die lege-gerelateerd zijn. Daarnaast moet de legessystematiek zelf worden getoetst op de nieuwe realiteit. De leges-gerelateerde werkzaamheden worden uitgevoerd door de ODRN en door de gemeente Nijmegen. Gezamenlijk wordt onderzocht hoe deze besparingen kunnen worden gerealiseerd. Wij zijn van mening dat ook de ODRN hier in haar begroting een gedegen invulling aan moet geven. Inzicht bieden in de geraamde omvang van het aantal aanvragen en de gehanteerde kostprijs per product is hiervoor noodzakelijk. Wij willen samen met u het instrument voor een aanbodprognose ontwikkelen. Het toepassen van dit instrument en het aan de hand hiervan en van de kostprijs per product vertalen in een begroting is een taak van ODRN.

Gemeente Nijmegen
Milieu
Bodem & Water

Vervolgvel
1

3. In uw begroting geeft u aan dat er 8 medewerkers afkomstig van de gemeente Nijmegen vervroegd zijn vertrokken door gebruikmaking van een door ons aangeboden vertrekarrangement. Met u is de afspraak gemaakt dat wij de afkoopsommen en eventuele bijkomende kosten betalen. Wij verwachten van u in het verlengde van de opgave genoemd onder 1. en 2. een voorstel voor aanpassing van het werkpakket 2014 en 2015 in lijn met deze verminderde inbreng van personeel. Hierbij dient u in overleg met ons rekening te houden met een risico inschatting en met de kwaliteit van de uit te voeren taken.

4. In het jaarverslag 2013 staat op pagina 32 dat er nog nader onderzoek gedaan moet worden naar structurele effecten uit boekjaar 2013 en dat dit geen effect voor de deelnemers zal hebben. Wij vragen u in de vergadering van het AB van 26 juni zorg te dragen voor een nadere toelichting op dit punt.

5. Verder vinden wij het van belang dat wij de resultaten van de ODRN goed kunnen monitoren door kwartaalrapportages met eindejaars-prognose op de uitvoering van de begroting, zodat tijdig bijgestuurd kan worden ingeval van dreigende tekorten. Hierin zal de ODRN de omzetting van inputbegroting naar outputbegroting betrekken. Wij vragen u om deze rapportages binnen een maand na afloop van het kwartaal aan ons te overleggen.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Advies

Begroting 2015
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Peggy van Gemert RA/AA
April 2014

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Advies 4
3. Algemeen 5
4. Bevindingen 6
4.1 Algemeen en toepassing BRN 6
4.2 Begroting 2015 en meerjarenbegroting 2016-2018 6
4.3. Weerstandsvermogen 8

1. Inleiding

De gemeenten in de Regio Nijmegen hebben besloten dat de begroting- en verantwoordingsproducten van de omgevingsdienst Regio Nijmegen worden beoordeeld door de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (GR). De adviesfunctie adviseert primair de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het Algemeen Bestuur (AB). De begrotingen en jaarrekeningen van de GR worden getoetst aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Daarnaast worden de financiële meerjarenposities en de risico´s van de GR beoordeeld. Beleidsmatige voornemens c.q. verantwoordingen worden getoetst, voor zover deze financiële consequenties hebben.
Deze notitie bevat een beoordeling van de bij de deelnemende gemeenten en Provincie voorgelegde Begroting 2015 van de GR ODRN.

De ODRN is opgericht op 7 november 2012 en is met ingang van 1 april 2013 operationeel geworden. De begroting is opgesteld door het Dagelijks Bestuur van de ODRN en voorgelegd aan de gemeentebesturen voor het geven van een zienswijze.

Het AB stelt in haar vergadering van 26 juni 2014 de begroting 2015 vast. Gemeenten en provincie worden verzocht voor 24 juni een zienswijze bij de begroting 2015 te geven.

Dit advies is besproken met de heer Peters, controller van de ODRN op 9 en 14 april 2014 en afgestemd met de directeur de heer Bouman.

2. Advies

Gezien de voorliggende begroting, adviseren wij de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het AB van de ODRN om

1. In te stemmen met de begroting 2015

2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2016-2018

3. Algemeen

Deze begroting is overeenkomstig afspraken nog opgesteld als inputbegroting (welke middelen zijn beschikbaar?) In 2015 zal geëxperimenteerd worden met de productencatalogus teneinde in 2016 de inputbegroting om te kunnen bouwen naar een outputbegroting (kostprijs per prestatie/product)
De voorliggende begroting 2015-2019 is gebaseerd op de begroting 2014 en nadere besluitvorming over de begroting 2014.
Voor het opstellen van de begroting waren wel ervaringscijfers beschikbaar, maar dat gaat slechts over een gedeelte van een jaar aangezien de ODRN per 1 april 2013 is gestart. Ervaringscijfers 2014 waren evenmin voorhanden. Aangezien de ODRN zich keurig aan de wettelijke termijnen van begrotingssamenstelling wenst te houden, moet tegelijkertijd geconstateerd worden dat als gevolg van vroeg in het jaar moeten begroten, onderbouwing van de begrotingscijfers vrij zacht is.
De begroting 2015 is getoetst aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN).

In het eerste hoofdstuk van de begroting wordt kernachtig uitgelegd welke ontwikkelingen effect hebben op de begroting 2015. Voor een toelichting wordt dan ook verwezen naar pagina 3 tot en met 7.

Een aantal bijzonderheden worden hieronder kort vermeld:
-De herindeling van de gemeenten Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek (de MUG gemeenten) is een feit per 1 januari 2015. De wens is geuit om de bouwtaken binnen de ODRN onder te brengen. Met de financiële consequenties is in de begroting nog geen rekening gehouden.

-De integratie uitkering VTH taken welke overgeheveld zijn van provinciefonds naar gemeentefonds per 2014 is wel in de begroting opgenomen. Dit betekent eenzelfde verlaging van de provinciale bijdrage ten opzichte van een verhoging van de bijdragen door gemeenten, welke hiervoor een bedrag in het gemeentefonds hebben gekregen. De opgenomen bedragen zijn overeenkomstig de decembercirculaire 2013 van het Gemeentefonds.

-De gemeente Nijmegen ziet zich geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving waardoor er besparingen gerealiseerd moeten worden. De ODRN en Nijmegen zijn in overleg om te bezien wat de ODRN hierin kan betekenen, zonder de basisafspraken die binnen de GR zijn gemaakt, geweld aan te doen. De gewenste besparing is wel vermeld in de begroting van de ODRN (pagina 5) maar is niet verwerkt in de begroting.

-De ODRN heeft in de begroting kengetallen opgenomen waarin prestatie indicatoren zijn opgenomen waaraan de ODRN zich conformeert. De kengetallen zijn in de DVO's met gemeenten opgenomen.

4. Bevindingen

4.1 Algemeen en toepassing BRN

In de BRN 2015 is de planning opgenomen voor behandeling van de begroting ODRN. Ten aanzien van de indexering is in de BRN een algemene index van 1,0% opgenomen. In dit percentage is een nacalculatie voorgaande jaren opgenomen. Aangezien de ODRN in 2014 een percentage op realiteitswaarde heeft toegepast, wordt het niet correct geacht om voor de ODRN eveneens een indexering van 1% toe te passen. Uiteindelijk is in de BRN 2015 de volgende zinsnede opgenomen: "De ODRN kan een percentage van 1,46% toepassen met dien verstande dat 0,46% gelezen wordt als nacalculatie 2014 en voor 2015 de ODRN meedoet met toepassing van het percentage van 1%. Op die wijze is de ODRN weer aangehaakt bij de algemene regelgeving".
Deelnemende gemeenten hebben hiermee ingestemd, behoudens de gemeenten Beuningen en Heumen.
Beoordeling van de begroting is gebaseerd op toepassing van indexering van 1,46%.

4.2 Begroting 2015 en meerjarenbegroting 2016-2018

Onderstaand is een vergelijking gemaakt tussen de meerjarencijfers uit de begroting 2014 en de cijfers uit de meerjarenbegroting 2015 voor wat betreft de lasten. Daaronder is de dekking door bijdragen bovenregionaal, gemeenten en provincie aangegeven met het verloop van bijdrage 2015 uit de begroting 2014 naar bijdragen 2015 uit de voorliggende begroting.

In de begroting is vanaf pagina 26 ook een toelichting per post opgenomen, Onderstaand is e.e.a. beknopt weergegeven.

Teneinde de vergelijkbaarheid tussen de jaarschijf 2015 uit de begroting 2014 en de begroting 2015 te vereenvoudigen, is de raming ten aanzien van de vergoeding gastheerschap op eenzelfde wijze opgenomen.
De gastheercompensatie was in de begroting 2014 nog opgenomen aan de lastenkant als kosten piofah budget en korting in verband met gastheercompensatie. Met het bedrag van de gastheercompensatie werden de bijdragen ook verlaagd. Aangezien deze constructie nogal wat onduidelijkheden met zich meebracht, is ingaande 2015 (en tevens laatste jaar) de uitkering aan gemeenten als last opgenomen.

LASTEN

Uit begroting 2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Salariskosten (Incl inhuur)	8.075.000	8.075.000	8.075.000	8.075.000
Piofah gastheer	1.215.000	1.215.000	1.215.000	1.215.000
Piofah budget	314.000	314.000	314.000	314.000
Diverse kosten	1.587.000	1.587.000	1.587.000	1.587.000
Totaal lasten	**11.191.000**	**11.191.000**	**11.191.000**	**11.191.000**
efficiencykorting 2,5% -10%	-463.520	-689.353	-906.651	-906.651
Toegestane lasten	**10.727.480**	**10.501.647**	**10.284.349**	**10.284.349**

Uit begroting 2015	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Salariskosten (Incl inhuur)	7.399.000	7.399.000	7.285.000	7.285.000
Piofah gastheer	1.172.000	1.142.000	1.112.000	1.112.000
Piofah budget	0	0	0	0
Gastheercompensatie (toelichting A.)	270.000	0	0	0
Diverse kosten	1.598.000	1.672.000	1.598.000	1.598.000
Toegestane lasten	**10.439.000**	**10.213.000**	**9.995.000**	**9.995.000**
Verschil (lagere lasten)	**288.480**	**288.647**	**289.349**	**289.349**

Toelichting:

A. De gastheercompensatie, zijnde de uitkering aan gemeenten is ingaande 2015 (en tevens laatste jaar) als last opgenomen.
B. De efficiencykorting is verwerkt in de cijfers. Hierdoor zijn diverse posten lager geworden
C. De salariskosten zijn voor € 445.000 lager in verband met de vertrokken functionarissen per december 2013 in het kader van het vertrekarrangement gemeente Nijmegen. 445.000
D. Een prijsindex van 1,46% heeft geleid tot hogere lasten van € 156.520. 156.520

Lager 288.480

Conclusie:

Raming 2015

De lagere lasten van € 288.480 zijn geheel veroorzaakt door prijscompensatie (D) en lagere salarislasten (C). Voor 2015 speelt de incidentele gastheercompensatie (A) hier nog budgettair neutraal mee. De hogere raming voor Piofah taken is dan ook, conform bestuursbesluit van 24 juni 2013 Ingezet ter compensatie van de efficiencykorting.

Meerjarenraming

De ODRN heeft een bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen van 2,5% tot 10% in 2017.
In 2015 is hiervan al 5% ingevuld. In 2016 valt het bedrag aan gastheercompensatie vrij en wordt ingezet voor de bezuiniging. Dit betekent dat extrapoleren van de bezuiniging 2015 verhoogd met het budget gastheercompensatie er in 2016 al een besparing is gerealiseerd van € 733.000; daarboven is € 30.000 aan besparing ingeboekt op overige kosten. Betekent dat er € 763.000 aan taakstelling is gerealiseerd. (zie ook pagina 22 van de begroting) Aangezien dit meer is dan de noodzakelijke bezuiniging van € 690.000 is het verschil van € 73.000 op een lastenstelpost geraamd en is hiermee onderdeel van de raming van € 1.672.000 in 2016. In 2017 e.v. jaren vervalt deze stelpost weer.

BATEN

in euro's	Bijdrage 2015 uit begroting 2014	VTH	Index 1,46%	overig	Bijdrage 2015 uit begroting 2015
Beuningen	392.500	113.351	5.749		511.600
Druten	253.000	133.304	3.696		390.000
Groesbeek	182.500	22.076	2.724		207.300
Heumen	127.600	78.964	1.936		208.500
Millingen aan de Rijn	44.700	85.756	744		131.200
Nijmegen (toelichting C)	5.311.900	358.308	77.392	-445.000	5.302.600
Ubbergen	40.000	22.078	622		62.700
Wijchen	297.700	127.361	4.339		429.400
Provincie	2.247.600	-941.198	32.798		1.339.200
Sub-totaal	8.897.500	0	130.000	-445.000	8.582.500
t.b.v. Bovenregionaal	1.829.980		26.520		1.856.500
	10.727.480		156.520	-445.000	**10.439.000**

Toelichting:

A. De lasten en baten zijn verhoogd met 1,46% prijscompensatie, zijnde een totaal bedrag van € 156.520
B. Op de Nijmeegse bijdrage zijn de vervallen salariskosten van oud medewerkers Nijmegen, waarvoor Nijmegen het vertrekarrangement heeft betaald, zodat deze functionarissen per 1 december 2013 uit dienst zijn gegaan. € 445.000
C. De in het gemeentefonds ontvangen bedragen voor de VTH taken zijn toegevoegd aan de bijdragen gemeenten 2015 en voor eenzelfde bedrag in mindering op de bijdrage provincie. Immers eerst ontving de provincie deze bijdrage in het provinciefonds, maar dit is overgedragen aan gemeenten via de uitkering gemeentefonds.

Op pagina 25 van de begroting worden de gemeentelijke en provinciale bijdragen meerjarig weergegeven. Overigens zijn de in de begroting opgenomen bedragen op deze pagina niet geheel correct. Hiervoor volgt een erratum door de ODRN.

4.3. Weerstandsvermogen

In de begroting is op pagina 38 aangegeven welke risico's de ODRN loopt. Tegenover risico's staat over het algemeen een weerstandsvermogen in de vorm van vrij reserves.
Een eigen vermogen kan alleen opgebouwd worden door positieve saldi in de realisatie. Mocht de ODRN te kampen krijgen met negatieve saldi, zijn de gemeenten op grond van de GR risicodrager voor de ontstane tekorten. In 2013 is voorgesteld om van het positieve rekeningresultaat € 300.000 toe te voegen aan de Algemene reserve. Verder is in het PFO besloten om in de loop van 2014 een kader af te geven voor de weerstandscapaciteit van de diverse GR én.

Advies

Jaarrekening 2013
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Peggy van Gemert RA/AA
April 2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Advies 4
3. Bevindingen 5
3.1. Algemeen 5
3.2. Controleverklaring door de accountant 5
3.3. Beleid 5
3.4 Financieel 5
3.5 Winstbestemmingsvoorstel 8
3.6 Weerstandsvermogen 8

Brief aan de raad - D6 Begroting2015-2018 ODRN en Adviesfunctie . . .

1. Inleiding

De gemeenten in de Regio Nijmegen hebben besloten dat vanaf 1 juli 2005 de begroting- en verantwoordingsproducten van een aantal gemeenschappelijke regelingen worden beoordeeld door de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (GR). Op verzoek van de regiogemeenten is de Adviesfunctie gepositioneerd bij de Gemeente Nijmegen. De adviesfunctie adviseert primair de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het Algemeen Bestuur (AB). De begrotingen en jaarrekeningen van de GR worden getoetst aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN). Daarnaast worden de financiële meerjarenposities en de risico´s van de GR beoordeeld. Beleidsmatige voornemens c.q. verantwoordingen worden getoetst, voor zover deze financiële consequenties hebben.
Deze notitie bevat een beoordeling van de bij de deelnemende gemeenten voorgelegde Jaarrekening 2013 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen verder te noemen ODRN.

De ODRN is per 1 april 2013 gestart met haar werkzaamheden en in het jaarverslag wordt dan ook verantwoording afgelegd over 9 maanden.

Op 8 april 2014 hebben wij onze bevindingen besproken met de heer Peters controller van de ODRN en dit advies is afgestemd met de heer Bouman, directeur van de ODRN

2. Advies

Indien u naast de financiële verantwoordingen kunt instemmen met de inhoudelijke taak- en prestatieverantwoordingen, adviseren wij de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het AB van de ODRN om:

A. In te stemmen met de jaarrekening 2013 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen

B. In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming, zijnde
   - € 300.000 toe te voegen aan de algemene reserve
   - € 309.185 uit te keren aan deelnemers

C. In te stemmen met de budgetoverheveling naar
   - 2014 voor het Loopbaanbudget € 40.000
   - 2014 en 2015 voor de nog te besteden opstartkosten € 574.000

We wijzen de deelnemende gemeenten er op dat u wordt verzocht uw zienswijzen over de jaarrekening 2013 van de ODRN voor 24 juni 2014 aan het AB van de ODRN mee te delen. Door vaststelling van de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2015 heeft u met deze planning unaniem ingestemd.

3. Bevindingen

3.1. Algemeen

Het advies van de Adviesfunctie GR bij de jaarrekening 2013 van de ODRN wordt u ten behoeve van de zienswijze bij de jaarrekening van de ODRN toegezonden. In de Algemeen Bestuursvergadering van 26 juni 2014 zal de jaarrekening 2013 van de ODRN worden behandeld en vastgesteld.
De ODRN is per 1 april 2013 gestart en legt dan ook verantwoording af over een periode van 9 maanden. De vergelijking in het verslag wordt gemaakt met de begroting 2013 gebaseerd op 9 maanden. De begroting is opgesteld als inputbegroting. Er zijn budgetten opgehaald en daartegenover is een kostenraming opgenomen. De realisatie 2013 geeft een eerste indicatie over het realiteitsgehalte van de schattingen. Naast het uitvoeren van het takenpakket is de ODRN in 2013 bezig geweest met het "bouwen van de zaak". In het komend jaar wordt gewerkt aan een productencatalogus, zodat de ombouw van inputfinanciering naar productfinanciering (verwacht in 2016) gerealiseerd kan worden.

3.2. Controleverklaring door de accountant

De concept jaarstukken van de ODRN zijn door de accountant gecontroleerd en de accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid. Indien zich omstandigheden voordoen voor de vergadering van het Algemeen bestuur die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moeten deze nog voor de vergadering aangebracht worden en dan ontstaat voor de accountant een nieuwe situatie.

3.3. Beleid

In hoofdstuk 2 , 3 en 4 van het Jaarverslag wordt door de ODRN verslag gedaan over haar gerealiseerde beleid , het uitgevoerde programma en de vormgeving van de organisatie.

3.4 Financieel

<u>Begroting 2013 van primitief naar actueel</u>
Bij de oprichting van de ODRN was een begroting voor een heel jaar 2013 opgesteld. Aangezien de ODRN op 1 april is gestart, is de begroting omgerekend naar 9 maanden. Verder zijn de posten onvoorzien (€ 150.000 x 9/12) en vermogensversterking (103.000 x 9/12) uit de raming gehaald. Die cijfers zijn opgenomen als vergelijkende cijfers t.o.v. de realisatie.

Saldo jaarrekening 2013 ODRN

Het resultaat van de jaarrekening 2013 van de ODRN is als volgt samengesteld:

In €	**Realisatie**	**Begroting**
Lasten (exclusief opstartkosten)	7.368.314	8.010.075
Baten	7.977.499	8.010.075
Resultaat	609.185	0

Lasten

In de begroting waren voor 9 maanden aan lasten meegenomen tot een totaalbedrag van € 8.010.075, de werkelijke uitgaven zijn uitgekomen op € 7.368.313 en zijn daarmee ruim € 640.000 achtergebleven bij de raming. De twee grootste afwijkingen betreffen de salariskosten en de kapitaallasten.

Salarissen

Wanneer de raming voor salarissen, management en staf en inhuur bij elkaar opgeteld wordt, dan zijn de totale kosten € 350.000 achtergebleven bij de raming. Op pagina 33 van de rekening wordt een toelichting gegeven. Van de formatie is bijna 92 FTE opgevuld en wordt het restant ingevuld door de flexibele schil. Er wordt bewust gewerkt met een flexibele schil om de pieken en dalen in de aanvragen op te kunnen blijven vangen. Bijzonderheid bij de aantallen is de uitstroom van 7,33 FTE per 1 december 2013 op grond van het vertrekarrangement. . De hiermee samenhangende kosten worden door de gemeente Nijmegen voor haar rekening genomen.

Kapitaallasten

Aangezien de ODRN in 2013 in een opstartjaar zit en zorgvuldig om wil gaan met de noodzakelijke investeringen, is er van het beschikbaar gestelde krediet nog maar een klein gedeelte uitgegeven. Bovendien gaan de kapitaallasten pas in het jaar na aanschaf volledig meetellen. De kapitaallasten zijn dan ook fors achtergebleven met een bedrag van € 264.000.

Baten

Deelnemersbijdragen.

Onderstaand wordt aangegeven welke bedragen volgens de jaarrekening (Zie pagina 33 van de programmarekening regel 21) als deelnemersbijdragen regulier zijn verantwoord De gastheercompensatie is hier op de reguliere bijdragen in mindering gebracht. Dit is naar mening van de adviesfunctie de correcte weergave van de deelnemersbijdragen.
In het op 2 april 2014 gedateerde aanbiedingsbrief inclusief winstbestemmingsvoorstel worden niet de correcte bedragen als bijdrage vermeld. De ODRN heeft hiervoor een erratum, gedateerd 15 april 2014, opgesteld.

in euro's	bijdrage BASIS	gastheercompensatie	Bijdragen volgens jaarrekening
Beuningen	303.469	-49.261	254.209
Druten	195.638	-31.757	163.881
Groesbeek	141.061	-22.898	118.164
Heumen	98.662	-16.016	82.646
Millingen aan de Rijn	34.551	-5.609	28.942
Nijmegen	4.155.156	0	4.155.156
Ubbergen	30.882	-5.013	25.869
Wijchen	230.114	-37.353	192.761
Provincie	1.737.853	-282.095	1.455.758
	6.927.387	**-450.000**	**6.477.387**

Opstartbudget

Als opstartbudget voor de ODRN is € 991.000 verstrekt. In 2013 is hiervan € 417.364 uitgegeven. Er resteert dus een budget van € 573.636. Het gehele bedrag van € 991.000 is reeds van de deelnemers ontvangen en het restant is dan ook op de balans als vooruitontvangen verantwoord. In het voorstel bij de jaarrekening wordt voorgesteld dit bedrag beschikbaar te houden voor opstartkosten en doorgroei naar een volwassen organisatie in 2014 en 2015.

Individueel loopbaanbudget

Aan werknemers kan een loopbaanbudget van jaarlijks € 500 toegekend worden . Hiervan is nauwelijks gebruik gemaakt, omdat de ODRN in 2013 nog bezig was met “het bouwen van het huis” en daarna komt aandacht voor loopbaanbegeleiding en dergelijke zaken. Voorgesteld wordt dan ook dit bedrag over te hevelen naar 2014. Het is op de balans gepresenteerd als reservering onder de overlopende passiva. In de aanbiedingsbrief wordt het voorgesteld als winstbestemming.

Op weg naar een productenbegroting

In het jaarverslag is er een overzicht opgenomen waarin aangegeven is wat de bijdrage 2013 is versus de geschreven bedragen door de ODRN. (Zie overzicht op pagina 17 en pagina 43 e.v.)
Dit op weg naar een begroting op basis van productfinanciering. Voor de vergelijking tussen geschreven producten en de inbreng van gemeenten is hieronder een tabel opgenomen waarbij ten aanzien van de inbreng geen rekening is gehouden met gastheercompensatie, aangezien dit een incidentele vergoeding is.
Hieruit wordt zichtbaar hoe de verhouding ingebrachte middelen ten opzichte van de geschreven productie is. In het overzicht in de jaarrekening is eveneens opgenomen hoeveel producten hiervoor geleverd zijn.

in euro's	bijdrage	geschreven bedragen op basis van productie	verschil
Beuningen	303.469	252.553	-50.916
Druten	195.638	255.067	59.429
Groesbeek	141.061	134.449	-6.612
Heumen	98.662	117.032	18.370
Millingen aan de Rijn	34.551	30.383	-4.168
Nijmegen	4.155.156	4.443.491	288.335
Ubbergen	30.882	49.079	18.197
Wijchen	230.114	260.978	30.864
Provincie	1.737.853	1.431.411	-306.442
	6.927.387	**6.974.443**	

Op pagina 16 van de jaarrekening wordt uitleg gegeven over het ontstaan van deze verschillen en is uitgesproken hoe deze bedragen bij elkaar kunnen komen in de loop van de komende jaren op weg naar de productenbegroting.

3.5 Winstbestemmingsvoorstel

Het resultaat van de jaarrekening 2013 van de ODRN is als volgt samengesteld:

In €	**Realisatie**	**Begroting**
Voordelig resultaat te bestemmen.	609.185	0

Door de ODRN wordt voorgesteld om € 300.000 te bestemmen als algemeen weerstandsvermogen en het meerdere van € 309.185 uit te keren aan gemeenten.
Het bedrag van € 300.000 is vrij willekeurig gekozen. Het risicoprofiel is berekend op € 985.000 en dus zou het weerstandsvermogen met € 300.000 op ca 30% zitten.
De nota weerstandsvermogen geeft aan dat de gewenste weerstandscapaciteit 0,6 maal risicobedrag oftewel € 591.000 zou moeten zijn. In het PFO (portefeuillehouders financiën) wordt nagedacht over kaderstelling inzake gewenst weerstandsvermogen. Kortom, een harde normering is nog niet voorhanden en is het een politieke keus om in te stemmen met het winstbestemmingsvoorstel. De adviesfunctie is van mening dat zonder hard kader elk voorstel kan en dit voorstel wordt als acceptabel beschouwd.

3.6 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om het hoofd te bieden aan mogelijke nadelen die kunnen voortvloeien uit risico's. Teneinde een goede beoordeling te kunnen maken van de benodigde omvang, is het van belang om een gedegen risico-inventarisatie uit te voeren.
De ODRN heeft een notitie weerstandsvermogen opgemaakt en daarin de risico's benoemd. De risico's betreffen voornamelijk bedrijfsvoerings en financieringsrisico's.
De nota is consciëntieus opgesteld en voldoet aan de vereisten van een goede nota. De volgende stap is bezien hoeveel weerstandsvermogen er wenselijk wordt geacht voor de GR.
Zoals reeds vermeld is de mate waarin er een weerstandsvermogen noodzakelijk wordt geacht als afdekking van de risico's nog een issue wat ter discussie staat en waarvoor het PFO in de loop van 2014 een concept kader zal opstellen waarover de gezamenlijke gemeenten vervolgens een standpunt in moeten nemen.

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

ODRN

Begroting

2015-2018

Datum: 17 maart 2014
Versie: 003 voor behandeling dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1. AANBIEDING 3

1.1 inleiding 3
1.2 Speerpunten en ontwikkelingen 2015 3
1.3 Berekening budgettair kader 6

2. PROGRAMMA'S 8

2.1 Programma Vergunningverlening 11
2.2 Programma Handhaving en Toezicht 13
2.3 Programma BRZO 15
2.4 Programma Vergunningverlening t.b.v. het stelsel 17
2.5 Programma advisering en bijzondere opdrachten 19

3. FINANCIËLE BEGROTING 2015-2018 21

3.1 Inleiding 21
3.2 Uitgangspunten 21
3.3 Bijdrage: eerst vast daarna outputgericht 21
3.4 Efficiencytaakstelling 22
3.5 Financiële meerjarenbegroting 23
3.6 Toelichting op de begrotingsposten 26

4. PARAGRAFEN 29

4.1 Inleiding 29
4.2 Paragraaf weerstandsvermogen 29
4.3 Paragraaf Financiering 30
4.4 Paragraaf Bedrijfsvoering 30
4.5 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 32

5. BIJLAGEN 33

5.1 Initiële kosten 33
5.2 Formatie overzicht 33
5.3 Overzicht deelnemersbijdragen 34
5.4 Bevoorschotting 2015 36
5.5 Verklarende woordenlijst 37
5.6 Risico-inventarisatie 37

1. Aanbieding

1.1 inleiding

Hierbij ontvangt u de meerjarenbegroting 2015-2018 van de Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN). De ODRN voert naast de verplichte basistaken voor de deelnemende gemeenten aan de ODRN voor heel landsdeel Oost de VTH taak voor de BRZO-bedrijven uit. Daarnaast stelt de ODRN voor de zogenaamde complexe bedrijven in Gelderland het milieudeel van de omgevingsvergunning op. Deze speciale taken maken dat de ODRN naast een kwalitatief goede oriëntatie op de basistaken binnen de eigen regio, ook een sterk buiten de regio liggend takenpakket heeft te behartigen. Tevens voert de ODRN voor de gemeente Nijmegen, de MUG-gemeenten en de provincie Gelderland de overige Wabo-taken uit. De ODRN geeft bovendien voor haar partners invulling aan de regionale crisisorganisatie omgevingszorg (milieubeheer en bouwbeheer).

Met de vaststelling van de begroting krijgt de ODRN de budgetten om tot de taakuitvoering 2015 over te gaan.

1.2 Speerpunten en ontwikkelingen 2015

De omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN) zal zich in 2015 vooral richten op verdergaand optimaal invullen van het primaire proces voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het terrein van het omgevingsrecht. Dat primaire proces is onderhevig aan veranderingen en wijzigingen. Bovendien worden er in 2015 hogere eisen gesteld aan de kwaliteit van de uitvoering, van dat proces. Het primaire proces heeft vanaf de start van de ODRN in april 2013 permanent aandacht gehad. Als nieuwe organisatie was de eerste zorg dat proces in de steigers te zetten. In 2015 zal het primaire proces zijn ingebed in een kwaliteitssysteem waarin de principes van permanent leren en verbeteren zijn ingevuld.

Wet VTH

In 2015 is de Wet VTH ingevoerd en zullen wij moeten voldoen aan de kwaliteitscriteria die in deze wet zijn vastgelegd. Het verbeterplan dat daartoe in 2013 is opgesteld en waarin is vastgelegd welke maatregelen wij als ODRN moeten nemen vormt daarvoor onze onderlegger. In dat plan is beschreven op welke wijze wij op alle aspecten die de wet aan de kwaliteit van ons werk stelt, zoals opleiding en ervaring van medewerkers, kwaliteitseisen processen de dienst nog moet investeren zodat wij in 2015 aan de Wet VTH voldoen. Bovenstaande betekent dat wij in 2015 in staat zijn onze producten op een efficiënte, transparante en kwalitatief goede manier te leveren. De inspanningen die we hebben gedaan naar ons primaire proces zullen ook resultaten opleveren binnen het fysieke domein (bouwtaken) waarvoor de gemeente Nijmegen onze grote opdrachtgever is. Wij zullen met deze opdrachtgever verder invulling geven aan optimaliseren van de producten die ten behoeve van dat fysieke domein door ons worden geleverd.

Productencatalogus
2015 zal het eerste jaar zijn waarin we als dienst serieus experimenteren en invulling geven aan onze productcatalogus. Hebben we de goede producenten en kengetallen vastgesteld. 2015 wordt voor de productcatalogus het jaar waarin het bewijs ligt "in the eating of the pudding".

Goed werkgeverschap
We willen als dienst een frisse en uitdagende werkgever zijn. In 2015 hebben wij realistisch in beeld welke behoefte we als organisatie hebben aan kwaliteit en opleiding van onze medewerkers. De ambities van onze medewerkers zijn aan de andere kant ook in beeld. Onze medewerkers werken daar zelf actief aan bv in EVC-trajecten. In een serieus vormgegeven gesprekscyclus bepalen leidinggevenden en medewerkers hoe groei van medewerkers in combinatie met groei van de dienst een optimale match vormen. De principes van het "nieuwe werken" zijn daarvoor een logische randvoorwaarde.

Privatisering van het bouwtoezicht
Zoals de bestuurlijke situatie op dit moment is zal er in 2015 sprake zijn van een duaal systeem van toetsing en vergunningverlening binnen het domein van de bouwregelgeving. Dat betekent dat er gedurende drie jaar sprake is van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke werkzaamheden en verantwoordelijkheden binnen dit domein. Wij hebben binnen onze dienst zodanige maatregelen getroffen (zo min mogelijk vast personeel op die taak) dat wij flexibel met deze wijziging kunnen omgaan.

Herindeling gemeenten Groesbeek-Millingen aan de Rijn en Ubbergen
Vanaf 2015 is de herindeling van de 3 gemeenten een feit. De heringedeelde gemeente Groesbeek-Millingen aan de Rijn- Ubbergen wil ook de bouwtaken binnen onze dienst onderbrengen. Dit betekent een inbreng van 10,35 fte tegen, voor 2015, een vast bedrag van 1.048.000. Met de (financiële) consequenties van deze herindeling evenals het onderbrengen van de bouwtaken is in deze begroting nog geen rekening gehouden.

Stelsel van omgevingsdiensten
Het stelsel van omgevingsdiensten zal in 2015 in Nederland meer samenhang en daadkracht moeten gaan tonen. Dat geldt in Gelderland, het landsdeel Oost en in geheel Nederland. Wij zullen ons als dienst inspannen en een bijdrage leveren in het succes van de collectiviteit van diensten. Als dienst zullen wij in het kader van vergunningverlening op het gebied van Milieu en overig WABO een trekkende rol spelen om de kader- en normstelling van vergunningverlening in Nederland te uniformeren. Zowel door het Rijk, IPO en VNG als vanuit de omgevingsdiensten (Omgevingsdienst.nl) is dit een belangrijk thema.
In Gelderland maar ook in landsdeel Oost zijn we als ODRN een belangrijke dienst voor de complexe vergunningverlening en het toezicht en de handhaving van de majeure risicobedrijven. De werkzaamheden die we in Gelderland én voor landsdeel Oost verrichten zullen steeds meer afgerekend worden naar prestaties die we ten behoeve van de verschillende bevoegde gezagen en diensten leveren. We zullen nog meer moeten leren als dienst onze prestaties zakelijk te verantwoorden. In Gelderland zal het stelsel van 7 omgevingsdiensten verder professionaliseren. Het doel is om het stelsel qua manier van werken overzichtelijker te maken en van al te ingewikkelde procedures te ontdoen.

Als dienst zullen we vanuit de verantwoordelijkheid naar de complexe taken veel in landelijke netwerken werken. Voor de BRZO bedrijven is daar een nieuwe overlegstructuur voor ingericht waarin we als ODRN actief opereren. Wij zullen de landelijke principes en kaders vertalen door gebruik te maken van het door ons opgestarte ambtelijke en bestuurlijk overleg in Oost Nederland. In dat overleg wordt het inspectieprogramma BRZO besproken. Bij de oprichting van de ODRN was deze werkwijze in Oost Nederland nog niet voorzien waardoor we als dienst kritisch zullen monitoren of deze inspanning bij gelijkblijvende financiën kunnen worden verricht.

Efficiencytaakstelling

In de meerjarenbegroting 2014-2017 was de efficiencytaakstelling voor het jaar 2014 ingevuld. Voor de overige jaren was de taakstelling door middel van een stelpost financieel verwerkt. In deze meerjarenbegroting is de taakstelling in zijn geheel functioneel verwerkt. Paragraaf 3.4 geeft verdere details over de invulling.

Indexering

De lasten en baten zijn conform het voorstel van de regionale adviesfunctie verhoogd met 1,46%.

Bezuinigingen gemeente Nijmegen

Bij de oprichting van de ODRN is door de deelnemers bepaald dat de ODRN de eerste 3 jaren wordt gefinancierd op basis van input: de deelnemer brengt personeel in en betaalt 3 jaar lang lumpsum de kosten hiervan aan de ODRN en krijgt hiervoor de gelijke omvang van dienstverlening terug als voorheen. Met ingang van 2016 wordt gewerkt met outputfinanciering en betalen de deelnemers op basis van werkelijk afname van de producten met de restrictie dat meer/minder afname binnen de afgesproken bandbreedte van 2% blijft. De gemeente Nijmegen ziet zich geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en wenst ondanks vorengenoemde afspraak een besparing realiseren.

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Beperken toezicht en handhaving in gebruiksfase milieu	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Beperken toezicht en handhaving in uitvoeringsfase bouwen	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Compensatie lagere opbrengsten	200.000	600.000	1.000.000	1.400.000	1.400.000
totaal	**450.000**	**850.000**	**1.250.000**	**1.650.000**	**1.650.000**

Ten gevolge van de crisis in de bouw zullen naar verwachting van de gemeente Nijmegen de baten uit de bouwleges afnemen met 1,4 mln. euro. Dit heeft een disbalans in haar begroting tot gevolg. Voor de komende jaren heeft de gemeente Nijmegen op dat aspect derhalve haar begroting bijgesteld. De gemeente heeft ervoor gekozen de legesverordening niet aan te passen, maar in 4 jaar tijd een structurele kostenbesparing realiseren binnen alle VTH processen van het fysieke domein.
Momenteel, maart 2014, wordt er gezamenlijk met de gemeente Nijmegen onderzoek gedaan naar de wijze waarop besparingen kunnen worden gerealiseerd en welke bijdrage de ODRN aan kan leveren. De bezuinigingen zijn niet in de begroting opgenomen.

Vertrekarrangement gemeente Nijmegen
Door toepassing van het vertrekarrangement zijn 8 medewerkers vervroegd uit dienst getreden. De financiële consequenties van dit arrangement zijn in deze begroting verwerkt.

1.3 Berekening budgettair kader

Onderstaand wordt het budgettaire kader voor de begroting 2015 berekend. Basis is het budget geraamd in de meerjarenbegroting 2014-2017. De gastheercompensatie wordt hier bij opgeteld, omdat deze in de nieuwe begroting bruto wordt verwerkt. Dit heeft uiteraard geen financiële consequenties voor de deelnemers maar verheldert de begroting. De gastheercompensatie is nu als last in de begroting opgenomen en niet meer van de deelnemersbijdragen afgetrokken.

Omdat de efficiencytaakstelling via stelpost al financieel in de begroting 2014-2017 was verwerkt heeft de nu in de begroting 2015-2018 functionele invulling van deze bezuiniging geen financieel effect meer voor de deelnemers. Wat wel een klein financieel effect voor de deelnemers heeft is de raming van de toegestane verwachte kostenstijging. Dit leidt tot een iets hogere bijdrage.

De integratie uitkering VTH 2014 (overheveling van Provinciefonds naar Gemeentefonds) is in de begroting verwerkt. De overheveling verloopt voor de ODRN budgettair neutraal. Dat wat er minder wordt ontvangen van de provincie Gelderland wordt meer ontvangen van de deelnemende gemeenten: verschillen die kunnen optreden door de overheveling van de gelden tussen provincie, gemeenten en ODRN zijn van tijdelijke aard, want met de invoering van outputfinanciering in 2016 staat prestatie tegenover budget en betaald niemand in principe teveel of te weinig.

integratie uitkering VTH taken	begroting 2.014	begroting 2015	2016	2017	2018
Gemeente Beuningen	113.351	113.351	113.351	113.351	113.351
Gemeente Druten	133.304	133.304	133.304	133.304	133.304
Gemeente Groesbeek	22.076	22.076	22.076	22.076	22.076
Gemeente Heumen	78.964	78.964	78.964	78.964	78.964
Gemeente Millingen	85.756	85.756	85.756	85.756	85.756
Gemeente Nijmegen	358.308	358.308	358.308	358.308	358.308
Gemeente Ubbergen	22.078	22.078	22.078	22.078	22.078
Gemeente Wijchen	127.361	127.361	127.361	127.361	127.361
Provincie Gelderland	-941.198	-941.198	-941.198	-941.198	-941.198
totaal	0	0	0	0	0

Ook het effect van de toepassing van het vertrekarrangement is verwerkt. Daardoor daalt de bijdrage van de gemeente Nijmegen omdat de formatie die wordt betaald door de gemeente Nijmegen met bijna 8 fte is gedaald. Over de herbezetting van de ontstane vacatureruimte wordt momenteel overleg gevoerd.

De cijfermatige opstelling op totaalniveau ziet er als volgt uit.

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Meerjarenbegroting 2014-2017	10.868.070	10.457.480	10.501.647	10.284.349	10.284.349
Gastheercompensatie	240.000	270.000			
totale baten MJB 2014-2017	11.108.070	10.727.480	10.501.647	10.284.349	10.284.349
+compensatie verwachte prijsstijging 2015		156.520	156.353	155.651	155.651
+/- overheveling integratie uitkering VTH	0	0	0	0	0
-vertrekarrangement GN		-445.000	-445.000	-445.000	-445.000
Totaal begroting 2015-2018	11.108.070	10.439.000	10.213.000	9.995.000	9.995.000

Voor een specificatie van de bijdrage per deelnemer wordt verwezen naar de bijlage 5.2.

2. Programma's

Uitvoering passend bij visie en missie
In de visie en missie van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen is aangegeven dat de opgedragen taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving zodanig worden uitgevoerd dat deze dienstbaar zijn aan een veilige fysieke leefomgeving. Hierbij vindt de uitvoering plaats op kwalitatief goed niveau, efficiënt en met oog voor de klant. Extra aandacht wordt hierbij gegeven aan de risicovolle (bedrijfs)activiteiten in het kader van het toezicht op majeure risicobedrijven (o.a. BRZO) en de vergunningverlening bij complexe bedrijven.

Uit te voeren taken
Door de deelnemers is de uitvoering van de milieu taken in het kader van toezicht, handhaving en vergunningverlening op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en daarmee samenhangende regels neergelegd bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Daarnaast hebben de gemeente Nijmegen, de MUG-gemeenten en de Provincie Gelderland het volledige Wabo-pakket ingebracht. De gemeente Nijmegen heeft daarnaast ook de vergunningverlenende en handhavende taken op het terrein van de Huisvestingswet, Leegstandswet en (deels) de APV ingebracht.
In het kader van het Gelders stelsel van omgevingsdiensten zal binnen de ODRN de vergunningverlening voor complexe bedrijven uit de hele provincie plaats vinden. Op basis van landelijke afspraken over de BRZO zal toezicht en handhaving van majeure risicobedrijven voor landsdeel Oost (Gelderland + Overijssel) onder verantwoordelijkheid van de ODRN plaats vinden.

Prestatie indicatoren
In deze begroting zijn in beperkte mate prestatie indicatoren opgenomen. Deze zijn besproken met de deelnemers en zijn opgenomen in de werkplannen. Mede aan de hand van deze indicatoren kan het functioneren van de ODRN worden beoordeeld. Uiteraard is hierbij ook maatwerk mogelijk per deelnemer. Daarnaast is het van belang dat op individuele dossiers maatwerk wordt geleverd. Het zal hier vooral gaan om situaties die bestuurlijk gevoelig en/of technisch inhoudelijk of juridisch complex zijn.

Beleidskaders
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving gelden, naast wat wettelijk is voorgeschreven, de beleids- en/of toetsingskaders die worden ingebracht door de partners. In 2014, maar nu voor de begroting 2015 nog niet beschikbaar, zal beoordeeld worden in hoeverre er verschillen zitten in deze beleidskaders (bijv. het handhavingsbeleid, beleidsvisies op basis van Externe Veiligheid, Bibob beleid) van de partners en zullen voorstellen gedaan worden hoe met deze verschillen om te gaan.

Ontwikkelingen
De wet- en regelgeving is dynamisch. Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen voor onszelf maar ook voor de partners. Deze veranderingen kunnen plaats vinden op gemeentelijk niveau (bijv. handhavingsbeleid of gemeentelijk Wabo-beleid), provinciaal niveau (bijv. provinciaal geurbeleid), nationaal niveau (bijv. Omgevingswet) of het Europese niveau (bijv. wijzigingen op het gebied van luchtkwaliteit).

Van Input naar Output

De werkzaamheden van de ODRN worden nu betaald door middel van de zogenaamde input-financiering. Hierbij brengen de deelnemers de financiële middelen in die medio 2010 op de begroting stonden voor vergunningverlening en handhaving. Het is de bedoeling om in de begroting van 2016 output-financiering te presenteren, waarbij financiering per product mogelijk is. Hierbij is het van belang om de tijdsbesteding per product goed te definiëren. Zoals vermeld is 2015 het jaar waarin de productencatalogus, ontwikkeld als onderlegger voor de outputfinanciering, wordt getest.

Bij het opstellen van vergunningen en het uitvoeren van toezicht en handhaving wordt gebruik gemaakt van kengetallen. Voor het bouwdeel is in 2013 een eerste aanzet gemaakt om goede kengetallen te ontwikkelen. In 2014 zijn deze kengetallen getoetst en aangescherpt. Voor het milieudeel zijn concept kentallen beschikbaar welke komend jaar getoetst en indien nodig aangescherpt worden. Verwacht wordt dat voor het merendeel van de producten op het gebied van vergunningverlening en handhaving eind 2014 kengetallen beschikbaar zijn, maar nu bij het opstellen van de begroting 2015, februari 2014, nog niet volledig beschikbaar zijn.

Indeling en opzet programma's

Met het oog op outputfinanciering in de begroting 2016 is de programma indeling en opzet in deze begroting veranderd en smarter gemaakt. De programma's zijn nu, naast een algemene omschrijving, ingericht met de 3 W's vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we er voor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "wat willen we bereiken" is een eerste aanzet gemaakt met het opnemen van prestatie indicatoren. Bij "wat mag het kosten" zijn naast de lasten ook de bijdragen van de deelnemers/opdrachtgevers geraamd en dus niet meer op het programma algemene dekkingsmiddelen dat dan ook is vervallen. Voor BRZO activiteiten is een afzonderlijk programma gemaakt. Dit geldt ook voor de vergunningverlening t.b.v. het stelsel. Tot slot is een programma Advisering en bijzondere opdrachten gemaakt.
Onderstaand een overzicht van de oude versus nieuwe programma's

Oude indeling	Nieuwe indeling
Vergunningverlening	Vergunningverlening
Handhaving en Toezicht	Handhaving en Toezicht
BRZO en complexe vergunningverlening	-
-	BRZO
-	Vergunningverlening t.b.v. stelsel
Projecten en bovenregionale taken	-
Algemene dekkingsmiddelen	-
-	Advisering en bijzondere opdrachten

De nieuwe indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen ramen en voor straks in de jaarrekening te kunnen verantwoorden.

.

2013 heeft ons geleerd dat het werkprogramma en de financiële verantwoording daarvan vraagt om:

1. Onderscheid te maken tussen BRZO en vergunningverlening t.b.v. het stelsel.
2. Werkzaamheden die voor het stelsel worden gedaan en werkzaamheden die voor de regio Nijmegen worden verricht.

2.1 Programma Vergunningverlening

Omschrijving

Op het gebied van Vergunningverlening wordt er een diversiteit aan producten geleverd:

- *Omgevingsvergunningen: regulier en uitgebreid betreffende bouwen (incl. monumenten), milieu, brandveiligheid, aanleggen en alles wat verder onder de Wabo valt.*
- *Afhandeling meldingen: milieu (o.a. activiteitenbesluit), brandveilig gebruik gebouwen slopen.*
- *Adviezen in het kader van ontwikkeling bouwprojecten (toepassing Bouwbesluit, aanpasbaar en toegankelijk bouwen, GPR, EPC etc.).*
- *Vergunningen op basis van Huisvestingswet, Leegstandswet en APV.*

Uitgezonderd zijn de milieuonderdelen t.b.v. het stelsel, deze worden in een ander programma beschikt

Wat willen we bereiken?

- We zorgen ervoor dat de vergunningsaanvragen binnen de daarvoor afgesproken termijn worden afgehandeld.
- We verzenden het aanvullingsverzoek van een aanvraag binnen 21 dagen na binnenkomst.
- We voorkomen dat een vergunning' van rechtswege' wordt beschikt of binnen de termijn van 'orde'.
- De beschikking is van voldoende kwaliteit om in een juridische procedure overeind te blijven.

Indicatoren	realisatie 2013	doelstelling 2014	2015	2016	2017	2018
Verzenden aanvullingsverzoek		21dgn.	21dgn.	21dgn.	21dgn..	21dgn.
Tijdig leveren vergunning	99.5%	80%	80%	80%	80%	80%

Wat gaan we er voor doen?

We gaan de vergunningverlening uitvoeren met goed opgeleide medewerkers. De kwaliteitscriteria hebben we geïmplementeerd binnen dit programma. Daarnaast bestaat de wens van de gemeente Nijmegen om extra te toetsen op duurzaamheid bij afgesproken bouwplannen met het GPR-toetsingsprogramma.

Verwachte ontwikkelingen

De vorig jaar aangekondigde productencatalogus is gereed en zal dit jaar worden getoetst aan de realiteit. Finetuning kan dit jaar nog plaats vinden om zo in 2016 een omschakeling naar een output-begroting te maken.
In 2015 zal naar verwachting een duaal stelsel zijn ingetreden voor het onderdeel Bouwen. Anders gezegd: het zal mogelijk zijn dat gecertificeerde private partijen de toets op het Bouwbesluit kunnen uitvoeren. Een vergunningaanvrager heeft dan de keuze om de

verplichte Bouwbesluittoets bij de overheid of een private partij te uitvoeren. Hoe deze ontwikkeling van invloed zal zijn op dit programma is nu nog niet geheel duidelijk. Wel hebben we als ODRN maatregelen getroffen door vacatures op het gebeid van bouwen niet in te vullen maar op te nemen in de flexibel schil. Medio 2014 zal de Tweede Kamer hier een besluit op nemen.

Met ingang van 2015 willen de MUG-gemeenten het volledige Wabo-pakket inbrengen bij de ODRN. Dit betekent dat naast de bestaande milieutaken ook de Briks taken worden uitgevoerd. In deze begroting is hiermee nog geen rekening gehouden omdat ten tijde van de samenstelling van deze begroting nog geen volledig inzicht in de in te brengen budgetten beschikbaar was.

Er zijn signalen dat andere partner gemeenten in 2015 ook hun volledige Wabo-pakket zouden willen inbrengen.

Financiële gegevens

wat mag het kosten?	rekening 2013	begroting 2014	2015	2016	2017	2018
Financiële Lasten per product						
Vergunningverlening	n.b.	n.b.	3.469.000	3.405.900	3.345.300	3.345.300
Financiële baten						
Beuningen			170.500	167.700	165.000	165.000
Druten			130.000	128.200	126.400	126.400
Groesbeek			69.500	67.800	66.600	66.600
Heumen			69.500	68.600	67.700	67.700
Millingen aan de Rijn			43.700	43.300	43.000	43.000
Nijmegen			2.502.600	2.464.700	2.428.700	2.428.700
Ubbergen			20.900	20.600	20.300	20.300
Wijchen			143.100	141.000	139.000	139.000
Provincie Gelderland			320.000	310.000	300.600	300.600
Totaal programma			0	0	0	0

Toelichting financiën

Geraamd zijn hier de kosten van vergunningverlening op totaalniveau. Met de invoering van outputfinanciering in 2016 zal dit product verder gedetailleerd worden. Op dit moment is deze informatie nog niet beschikbaar.

Door de nieuwe programma indeling zijn de vergelijkende cijfers uit begroting 2014 en rekening 2013 niet beschikbaar.

2.2 Programma Handhaving en Toezicht

Omschrijving

De controles en het toezicht in het kader van de milieuregelgeving vinden plaats voor alle deelnemers van de ODRN. De controles op het gebied van bouwen, slopen etc. vinden plaats voor de gemeente Nijmegen en voor de provincie Gelderland. Vanaf 1 januari 2015 worden de bouwtaken ook uitgevoerd voor de MUG-gemeenten.

Wat willen we bereiken?

In samenspraak met de deelnemers aan de ODRN is een werkplan opgesteld. Dit werkplan willen we uitvoeren conform afspraak. Daarnaast willen we de VTH taken goed en slagvaardig vormgeven, waardoor het naleefgedrag wordt verbeterd. Gemelde milieu- en bouwklachten willen we snel en adequaat in behandeling nemen. In 2015 willen we een verdere verdiepingsslag maken in de kwaliteit van de geleverde producten.

indicatoren	realisatie 2013	doelstelling 2014	2015	2016	2017	2018
1. Geplande bezoekfrequentie Wabo gerealiseerd	88%	90%	90%	90%	90%	90%
2. Controlebevindingen dat binnen drie weken na het controlebezoek aan de inrichtinghouder is verzonden	Niet gemeten	85%	85%	85%	85%	85%
3. Klachten binnen 1 week in behandeling	100%	100%	100%	100%	100%	100%
4. Hercontroles uitgevoerd en gerapporteerd n.a.v. waarschuwingsbrief binnen vier weken na afloop hersteltermijn / -datum	Niet gemeten	80%	80%	80%	80%	80%
5. Lasten onder dwangsom binnen vier weken na verstrijken begunstigingstermijn gecontroleerd	Niet gemeten	80%	80%	80%	80%	80%

Wat gaan we er voor doen?

De beschikbare milieuhandhavingscapaciteit zal planmatig worden ingezet. Enerzijds voor het uitvoeren van de geplande milieucontroles, anderzijds voor de uitvoering van een aantal projecten (zowel regionaal als provinciaal binnen het stelsel). Dat zijn binnen het stelsel ondermeer de volgende projecten. Het ketentoezicht bij de gezamenlijk afgesproken branches (maximaal drie). Binnen de regio worden de Vierdaagseweek en de eindejaarscontroles bij vuurwerkverkooppunten projectmatig aangepakt.
Inspectie op de uitvoering van bouwplannen vindt plaats voor bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning is verstrekt. De frequentie van het toezicht wordt bepaald door het handhavingsbeleid van de opdrachtgevers en zal variëren afhankelijk van de aard van het bouwwerk. Indien hiervoor aanleiding is zal er steekproefsgewijs of themagericht toezicht worden gehouden op de bestaande bebouwing. Ook zal toezicht worden gehouden met het oog op illegale bouw, op voorschriften betrekking hebbende op slopen van een bouwwerk (inclusief asbestverwijdering) en het plaatsen van reclame. Bij overtredingen zal het bestuursrechtelijke instrumentarium worden aangewend om de overtreding te beëindigen.

Medewerkers zullen ook in 2015 opleidingen volgen in het kader van de kwaliteitscriteria.

Verwachte ontwikkelingen

In 2015 zullen de effecten van de privatisering van het bouwtoezicht duidelijk worden. Naar verwachting zullen de kwaliteitscriteria per 1 januari 2015 wettelijk verankerd worden.

Financiële gegevens

wat mag het kosten	rekening	begroting				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Financiële lasten per product						
Handhaving en toezicht			4.293.000	4.166.900	4.045.300	4.045.300
Financiële baten						
Beuningen			341.100	335.500	330.200	330.200
Druten			260.000	256.400	252.900	252.900
Groesbeek			138.200	135.500	133.000	133.000
Heumen			139.000	137.100	135.400	135.400
Millingen aan de Rijn			87.500	86.800	86.200	86.200
Nijmegen			2.550.000	2474.300	2401.600	2401.600
Ubbergen			41.800	41.200	40.700	40.700
Wijchen			286.300	282.100	278.000	278.000
Provincie Gelderland			450.000	431.200	414.500	414.500
Totaal programma			0	0	0	0

Toelichting financiën

Geraamd zijn hier de kosten van handhaving en toezicht op totaalniveau. Met de invoering van outputfinanciering in 2016 zal dit product verder gedetailleerd worden. Op dit moment is deze informatie nog niet beschikbaar.

Door de nieuwe programma indeling zijn de vergelijkende cijfers uit begroting 2014 en rekening 2013 niet beschikbaar.

2.3 Programma BRZO

Omschrijving

De ODRN is aangewezen als één van de 6 Omgevingsdiensten in Nederland die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de WABO taken bij de majeure risico bedrijven (BRZO of IPPC categorie 4 Richtlijn industriële emissies). De ODRN zal die taken uitvoeren voor de bedrijven in landsdeel Oost (Overijssel en Gelderland). Het gaat hierbij momenteel om 54 bedrijven, waarvan 34 gelegen in Gelderland en 20 in Overijssel. De ODRN is verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De bevoegdheid blijft bij de provincies of, indien een gemeente bevoegd gezag is, bij de individuele gemeenten.

Wat willen we bereiken?

De VTH taken goed en slagvaardig vormgeven, waardoor de veiligheidsrisico's beter beheerst worden. Adequaat optreden als er onaanvaardbare risico's gezien worden. Intensieve samenwerking realiseren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij de majeure risico bedrijven.

Indicatoren *	realisatie 2013	doelstelling 2014	2015	2016	2017	2018
1. Aantal gerealiseerde Brzo controles	100%	100%	100%	100%	100%	100%
2. Geplande Wabo controles gerealiseerd	?%	90%	90%	90%	90%	90%
3. Onaangekondigde controles Wabo op veiligheidsaspecten	?%	60%	60%	60%	60%	60%
4. Inspectierapportages binnen 8 weken na het controlebezoek aan bedrijf verzonden	?%	90%	90%	90%	90%	90%
5.tijdig leveren van vergunning		80%	80%	80%	80%	80%

*Deze indicatoren staan in de DVO's van de provincie Gelderland en gemeente Nijmegen. Voor de andere 20 opdrachtgevers heeft de ODRN dergelijke afspraken nog niet gemaakt. De bedoeling is om dit jaar in de vorm van een bestuurlijk meerjarenplan deze indicatoren te laten vaststellen.

Wat gaan we er voor doen?

We zorgen ervoor dat de vergunningen bij BRZO bedrijven actueel zijn. Naast genoemde (administratieve) controles zullen we ook een bijdrage leveren aan landelijke en regionale projecten. Het traject standaardiseren en uniformeren van vergunningen voor BRZO bedrijven, dat door de ODRN wordt getrokken, zal in 2015 verder worden vormgegeven. Medewerkers zullen opleidingen volgen in het kader van de kwaliteitscriteria. We implementeren risico- en informatie gestuurd benaderen van bedrijven. We evalueren de mandaten/DVO's. we organiseren een bestuurlijk overleg Oost NL en managementoverleg Oost NL met andere partners die betrokken zijn bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving bij majeure risico bedrijven.

Verwachte ontwikkelingen

Naar verwachting zal in 2015 de Wet VTH in werking treden. De ODRN zal zich voorbereiden op de consequenties van de vergunningverlening, toezicht en handhaving bij majeure risico bedrijven. Daarnaast is de verwachting dat de zes Brzo omgevingsdiensten steeds meer als één organisatie zullen fungeren bij de uitvoering van de VTH taken. Dit om de landelijke uniformiteit en kwaliteit te verbeteren.

Financiële gegevens

wat mag het kosten	rekening 2013	begroting 2014	2015	2016	2017	2018
Financiële lasten per product						
BRZO			1.135.000	1.104.500	1.073.400	1.073.400
Financiële baten						
Nijmegen			250.000	245.000	240.000	240.000
Provincie Gelderland			569.200	550.000	530.000	530.000
OVIJ			30.600	30.000	29.400	29.400
ODRA			75.800	74.300	72.800	72.800
ODR			47.900	46.900	46.000	46.000
ODNV			36.800	36.100	35.400	35.400
ODDV			92.900	91.000	89.200	89.200
ODA			31.800	31.200	30.600	30.600
Totaal programma			0	0	0	0

Toelichting Financiën

Geraamd zijn hier de kosten van BRZO op totaalniveau. Met de invoering van outputfinanciering in 2016 zal dit product verder gedetailleerd worden. Op dit moment is deze informatie nog niet beschikbaar.

Door de nieuwe programma indeling zijn de vergelijkende cijfers uit begroting 2014 en rekening 2013 niet beschikbaar.

2.4 Programma Vergunningverlening t.b.v. het stelsel

Omschrijving

In Gelderland zijn circa 400 bedrijven als 'complex' gedefinieerd. Dit wil zeggen dat voor het opstellen van de omgevingsvergunning met de activiteit milieu voor deze bedrijven specifieke expertise nodig is. Van deze bedrijven vallen er ongeveer 150 onder het bevoegd gezag van de provincie en ca. 250 onder het bevoegd gezag van individuele gemeenten. De ODRN is verantwoordelijk voor het opstellen van de Wabo-vergunning voor het onderdeel milieu. Het gaat hierbij om alle soorten milieuvergunningen en -meldingen die hierbij aan de orde kunnen zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan: de oprichtingsvergunning, de revisievergunning, de veranderingsvergunning, actualiseringen n.a.v. wetswijzigingen of ontwikkelingen in jurisprudentie, meldingen in het kader van het Actualiteiten besluit, MER beoordelingen en MER.

Wat willen we bereiken?

We zorgen ervoor dat vergunningaanvragen van complexe bedrijven in Gelderland binnen de daarvoor afgesproken termijnen worden behandeld voor wat betreft het onderdeel milieu. Dit betekent dat tijdig het vergunningsadvies geleverd wordt aan de Omgevingsdienst die het mandaat heeft voor de vergunning.
We voorkomen dat een vergunning 'van rechtswege' wordt verleend.
We zorgen er voor dat de vergunningen kwalitatief goed zijn en in eventuele juridische procedures 'overeind' blijven.

indicatoren	realisatie 2013	doelstelling 2014	2015	2016	2017	2018
5. Tijdig leveren vergunning			80%	80%	80%	80%

Wat gaan we er voor doen?

Voor de uitvoering van de complexe vergunningverlening wordt samengewerkt met de 6 andere Omgevingsdiensten in Gelderland. De werkwijze is in hoofdlijn zo dat de ODRN de vergunning opstelt en deze als een advies aanbiedt aan de andere Omgevingsdienst. Deze dienst (of haar één van haar partners) heeft het mandaat om de vergunning namens het bevoegd gezag te tekenen en te verzenden. Deze werkwijze is relatief complex en we zorgen dan ook voor een goede afstemming en overleg met de andere Omgevingsdienst.
We zorgen ervoor dat we voldoende kwalitatief goed geschoolde medewerkers hebben om het milieugedeelte van de vergunningen van kwalitatief voldoende niveau op te stellen. Bij een toename van de vraag om vergunningen zorgen we ervoor dat, binnen de financiële mogelijkheden, extra personeel wordt ingezet zodat we op tijd kunnen leveren.
Met alle Omgevingsdiensten zijn Dienstverleningsovereenkomsten gesloten waarin afspraken gemaakt worden over de levertijden en de wijze van aanlevering van de vergunningen. We zorgen ervoor dat 80% van onze vergunningen op tijd is aangeleverd.

Verwachte ontwikkelingen

Verwacht wordt dat medio 2015 de 4e tranche van het Activiteitenbesluit in werking zal treden. Dat kan wellicht effect hebben op het bestand van complexe inrichtingen. Omdat

jaarlijks dit bestand wordt geactualiseerd zal deze ontwikkeling hierin worden meegenomen.

Financiële gegevens

wat mag het kosten	rekening 2013	begroting 2014	2015	2016	2017	2018
Financiële lasten per product						
Vergunningverlening			1.540.700	1.511.500	1.785.200	1.785.200
Financiële baten						
OVIJ			199.700	195.700	192.000	192.000
ODRA			331.100	324.800	318.500	318.500
ODR			289.900	284.300	278.600	278.600
ODNV			197.600	193.900	190.000	190.000
ODDV			201.300	197.500	193.600	193.600
ODA			321.300	315.300	309.100	309.100
Totaal programma			0	0	0	0

Toelichting Financiën

Geraamd zijn hier de kosten van vergunningverlening ten behoeve van het stelsel. Met de invoering van outputfinanciering in 2016 zal dit product verder gedetailleerd worden. Op dit moment is deze informatie nog niet beschikbaar.

Door de nieuwe programma indeling zijn de vergelijkende cijfers uit begroting 2014 en rekening 2013 niet beschikbaar.

2.5 Programma advisering en bijzondere opdrachten

Omschrijving

Advisering: Voor diverse opdrachtgevers verzorgen we de advisering op het gebied van milieu. Vaak gaat het hierbij om milieuadvisering in het kader van ruimtelijke processen of planprocedures. Het kan hierbij gaan om integrale milieuadvisering, waarbij voor alle relevante milieuaspecten een beoordeling wordt gegeven over de (on)mogelijkheid van een ruimtelijke ontwikkeling.

Bijzondere opdrachten: Opdrachten al dan niet in projectvorm, met of zonder intern of extern budget die programma overstijgend zijn worden hier verantwoord.

Wat willen we bereiken?

Advisering: Als zich knelpunten aandienen wordt aangegeven hoe hiermee kan worden omgegaan. Regelmatig komt het voor dat voor een individueel milieuaspect advies gevraagd wordt, bijvoorbeeld op het gebied van externe veiligheid, geurhinder, geluidskwaliteit of bodemkwaliteit. Naast advisering in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen wordt ook in ander kader geadviseerd, bijvoorbeeld ten behoeve van de APV of als ondersteuning in juridische procedures.

Bijzondere Opdrachten: Inzicht geven in de bijzondere projecten, processen en bijzondere opdrachten binnen de ODRN

Wat gaan we er voor doen?

Advisering: Voor de advisering zorgen we voor voldoende kwalitatief goed geschoold personeel. We zorgen ervoor dat we de ontwikkelingen op milieugebied als de ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening geïntegreerd worden in het advies. We werken hierbij met een systeem van 2^{e} lezing en kwaliteitsborging.
Met de diverse opdrachtgevers worden afspraken gemaakt over de termijnen van levering.

Bijzondere opdrachten:

Verwachte ontwikkelingen

Financiële Gegevens

wat mag het kosten	rekening 2013	begroting 2014	2015	2016	2017	2018
Financiële lasten per product						
Adviezen			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
projecten						
Financiële baten						
Totaal programma			0	0	0	0

Toelichting financiën

Geraamd worden hier met de kosten van adviezen en bijzondere opdrachten.
Detailinformatie is nog niet beschikbaar vandaar dat nu met p.m. moet worden volstaan.

3. Financiële begroting 2015-2018

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de financiële begroting van de ODRN weergegeven.

3.2 Uitgangspunten

De basis voor deze begroting is de vastgestelde begroting 2014. Voor de samenstelling van de begroting 2015 zijn de begrotingsuitgangspunten gehanteerd die door de Dagelijks Bestuur d.d. 19 december 2013 zijn vastgesteld evenals het advies van de Regionale Adviesfunctie.

- De salariskosten zijn gebaseerd op het maximum van de schaal van de inbreng.
- De lasten en de baten zijn ten opzicht van 2014 geïndexeerd met een percentage van 1,46. Dit is conform het advies van de regionale adviescommissie.
- De opgelegde efficiencykorting is functioneel verwerkt in de begroting.
- Voor investeringen wordt gerekend met een rentepercentage van 4% (gebaseerd op rentepercentage langlopende geldleningen met een looptijd van 25 jaar bij de BNG)
- De begroting is zonder kostprijsverhogend Btw-effect. De ODRN factureert naar de deelnemers inclusief BTW, waarna de deelnemers deze BTW kunnen declareren bij het BTW compensatiefonds.
- De bijdrage aan de programmatische bovenregionale taken van de omgevingsdiensten De Vallei, Rivierenland en Veluwe en IJssel (afspraken van het Gelders Stelsel) zijn verwerkt op basis van de opgave van de provinciale regie.
- Er zijn geen materiële budgetten van het primair proces geraamd. Dit betreft proceskosten, onderzoeks- en advieskosten en publicatiekosten. Voor de laatste is dat correct omdat de publicatiekosten voor rekening van de deelnemers blijven (bevoegd gezag). Eventueel optredende proceskosten en onderzoeks- en advieskosten dienen rechtstreeks door desbetreffende deelnemer betaald te worden omdat de budgetten daarvoor zijn achtergebleven bij de deelnemers.
- Er is geen post onvoorzien geraamd.

3.3 Bijdrage: eerst vast daarna outputgericht

Deze ODRN begroting is de laatste inputbegroting. Er worden nu gegevens verzameld om in de begroting 2016 een outputmodel te presenteren. Een outputmodel houdt in dat de omgevingsdienst (zoveel mogelijk) op basis van geleverde prestaties en afgenomen producten wordt bekostigd (kostprijs per prestatie/product). Nu met deze inputbegroting geldt nog: het geraamde budget 2015 wordt door de deelnemers aan de ODRN betaald. Wat er is geraamd qua budget primair proces wordt vertaald in uren.

De deelnemer (regiefunctionaris) overlegt periodiek met de directeur van de ODRN over de inzet van de uren t.b.v. de begroting. Elke partner gaat in overleg met de directeur van de ODRN de beschikbare uren inplannen op basis van de prioriteitstelling van de

betreffende partner. Zo ontstaan de handhavings- en vergunningenplannen. De ODRN schrijft vervolgens per gemeente tijd zodat elke gemeente 'waar voor zijn inbreng' krijgt.

Urenverschillen

De directeur van de ODRN heeft begrotingstechnisch 3 opdrachten:

- Uitvoeren van de taken binnen de budgetten van de begroting;
- De opdracht om de afgesproken urenproductie van de deelnemers te realiseren;
- De efficiencydoelstelling te behalen.

BRZO en Complexe vergunningverlening

Voor de BRZO en Complexe vergunningverlening heeft de directeur een opdracht aanvullend op de hiervoor geschetste werkwijze. Deze taak wordt bekostigd door andere omgevingsdiensten. Het is de opdracht om te sturen op de werkvoorraad, de formatie en de bijdragen.

3.4 Efficiencytaakstelling

In de begroting 2014 was de taakstelling onder de lasten als negatieve stelpost op genomen. Hierdoor daalden de geraamde lasten, maar ook de baten: In de deelnemersbijdrage was dus de verwachte opbrengst van de taakstelling dus al verwerkt. In de begroting 2015 is deze negatieve stelpost op nul gezet en is de taakstelling functioneel verwerkt en wel als volgt.

omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Taakstelling	**235.000**	**463.000**	**690.000**	**907.000**	**907.000**
Realisatie:					
ingevuld via GH budget	74.000	44.000	314.000	314.000	314.000
Inhuurbudget schrappen	55.000	152.000	152.000	152.000	152.000
Korting loonsom	92.000	193.000	193.000	307.000	307.000
Korting materieel budget	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Korting op ondersteuning		60.000	90.000	120.000	120.000
Totaal realisatie	235.000	463.000	763.000	907.000	907.000

Gevolg van de invulling is dat de omvang van de loonsom fors daalt en dat er voor inhuur geen specifiek budget meer aanwezig is. De kosten van noodzakelijke inhuur kunnen nog alleen nog maar worden gedekt door aanwezige vacatureruimte (de zgn. flexibele schil).

3.5 Financiële meerjarenbegroting

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting opgenomen, die vervolgens per onderdeel wordt toegelicht. De vermelde cijfers voor de jaarrekening zijn onverkort uit de jaarrekening 2013 overgenomen. De cijfers van de begroting 2014 zijn die van de primitieve, oorspronkelijke, begroting. Een wijziging van de begroting 2014 heeft nog niet plaatsgevonden

Het overgrote deel van de materiele kosten wordt ingekocht bij de gastheer de gemeente Nijmegen. De bedragen voor deze dienstverlening liggen vast in de gesloten dienstverleningsovereenkomst en passen met inachtneming van de mutaties o.a. als gevolg van een lagere personele formatie, binnen de in deze begroting geraamde materiële budgetten.

Ten opzichte van de begroting 2014 zijn een aantal kostensoorten toegevoegd. Dit naar aanleiding van de opgedane praktijkervaring vanaf de start van de ODRN per 1 april 2013 tot heden. Binnenlijns, dus zonder financiële uitzetting, zijn de ramingen herverdeeld zodat ook op de nieuwe kostensoorten budgetten beschikbaar zijn.

Lasten

nr.	Omschrijving	jaarrekening 2013*	begroting 2.014	begroting 2015	2016	2017	2018
1	Salariskosten	4.956.685	7.923.000	7.399.000	7.399.000	7.285.000	7.285.000
2	efficiencytaakstelling	0	-235.000	0			
3	Opleidingskosten	105.271	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
4	Overige personeelskosten	103.824	145.000	98.000	98.000	98.000	98.000
5	Mobiliteitskosten	79.642	90.000	91.500	91.500	91.500	91.500
6	Inhuur	711.885	152.000	0	0	0	0
7	Piofah taken gastheer	712.500	1.215.000	1.172.000	1.142.000	1.112.000	1.112.000
8	Piofah gastheercompensatie	-450.000	-240.000	270.000	0	0	0
9	Piofah gastheer minus compensatie	450.000	314.000				
10	Huisvesting en verzekeringen	262.282	415.000	354.000	354.000	354.000	354.000
11	Kapitaallasten	35.105	399.000	399.000	399.000	399.000	399.000
12	ICT kosten	175.446	238.000	240.000	240.000	240.000	240.000
13	Accountant	15.000	20.000	15.000	15.000	15.000	15.000
14	abonnementen, boeken, tijdschriften			15.000	15.000	15.000	15.000
15	Representatiekosten	9.866		6.500	6.500	6.500	6.500
16	kosten telefonie			35.000	35.000	35.000	35.000
17	kantoorbehoeften			25.000	25.000	25.000	25.000
18	Overige materiele kosten	90.057		37.000	111.000	37.000	37.000
19	Budget externe veiligheid	0	152.000	0	0	0	0
20	Bijdrage regionaal stelsel	110.751	135.000	137.000	137.000	137000	137000
	subtotaal lasten	**7.368.314**	**10.868.000**	**10.439.000**	**10.213.000**	**9.995.000**	**9.995.000**
21	opstartkosten	991.000					
	totaal lasten	**8.359.314**	**10.868.000**	**10.439.000**	**10.213.000**	**9.995.000**	**9.995.000**

nr.	Omschrijving baten	jaarrekening 2013*	begroting 2.014	begroting 2015	2016	2017	2018
22	Subsidie externe veiligheid	74.637	152.000				
23	Baten bovenregionale taken	1.376.721	1.869.101	1.856.500	1.821.000	1.785.200	1.785.200
24	Deelnemersbijdragen:						
	Gemeente Beuningen	254.170	487.978	511.600	503.200	495.200	495.200
	Gemeente Druten	163.834	374.772	390.000	384.600	379.300	379.300
	Gemeente Groesbeek	118.144	196.163	207.300	203.300	199.600	199.600
	Gemeente Heumen	82.635	200.720	208.500	205.700	203.100	203.100
	Gemeente Millingen aan de Rijn	28.905	128.368	131.200	130.100	129.200	129.200
	Gemeente Nijmegen	4.155.386	5.783.408	4.944.500	4.830.900	4.722.200	4.722.200
	Gemeente Ubbergen	25.898	60.201	62.700	61.800	61.000	61.000
	Gemeente Wijchen	192.828	411.434	429.400	423.100	417.000	417.000
	Provincie Gelderland	1.455.451	1.203.855	1.339.200	1.291.200	1.245.100	1.245.100
	subtotaal baten	**7.928.609**	**10.868.000**	**10439.000**	**10.213.000**	**9.995.000**	**9.995.000**
	eenmalige baten	48.890					
	opstartkosten	991.000					
	totaal lasten	**8.968.499**	**10.868.000**	**9.589.000**	**8.963.000**	**8.345.000**	**8.345.000**
	Rekening-/begrotingssaldo	**-609.185**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

*Jaarrekening 2013 = 9 maanden

3.6 Toelichting op de begrotingsposten

1.Salariskosten

De geraamde salariskosten zijn volgens onderstaande berekening tot stand gekomen.

Salariskosten	2014	2015	2016	2017	2018
Raming begroting 2014	7.923.000	7.923.000	7.923.000	7.923.000	7.923.000
realisatie eff. taakstelling		-92.000	-92.000	-92.000	-92.000
Prijscompensatie 2015		114.000	114.000	114.000	114.000
Realisatie restant efficiency.taakstelling		-101.000	-101.000	-215.000	-215.000
Basisraming 2015	7.923.000	7.844.000	7.844.000	7.730.000	7.730.000
vertrekarrangement		-445.000	-445.000	-445.000	-445.000
Raming begroting 2015	**7.923.000**	**7.399.000**	**7.399.000**	**7.285.000**	**7.285.000**

2. Efficiencytaakstelling

Zie paragraaf 3.4. De taakstelling is met ingang van 2015 functioneel verwerkt, waardoor hier niets mee behoeft te worden geraamd.

4. Overige personeelskosten

Budget hier verlaagd ten behoeve van nieuw geraamd budget telefonie en abonnementen e.d. Geraamd zijn hier de kosten van de bedrijfszorg, koffievoorziening, premie werkgeversverzekering (WA), kosten salarisadministratie en overige personeelsvoorzieningen.

5. Mobiliteitskosten

Geraamd zijn hier de kosten van de gereden dienstkilometers, eventuele verblijfskosten en de vergoedingen voor kosten van openbaar vervoer. E.e.a. conform het Gelders Sociaal Plan.

6.Inhuur

Er is geen specifiek inhuurbudget meer beschikbaar omdat het budget ter realisatie van de efficiency taakstelling is bezuinigd.

7.piofah taken gastheer

Ook in de ondersteuning dient efficiënter gewerkt te worden en daarom is de bijdrage voor de Piofah taken verlaagd in overeenstemming met de percentages van de efficiencytaakstelling:

Piofah taken	2014	2015	2016	2017	2018
Raming begroting 2014	1215.000	1215.000	1215.000	1215.000	1215.000
Prijscompensatie 2015		17.000	17.000	17.000	17.000
Realisatie efficiencytaakst.	-	-60.000	-90.000	-120.000	-120.000
Raming 2015		**1.172.000**	**1.142.000**	**1.112.000**	**1.112.000**

8 en 9 Piofah gastheer compensatie.

Doordat de efficiencytaakstelling nu in zijn geheel is verwerkt kan de bruto verwerking in de begroting vervallen is behoeft nu alleen nog de laatste tranche van de aan de deelnemers uit te betalen gastheer compensatie te worden geraamd. In totaal is over de jaren 2013 tot en met 2015 aan gastheercompensatie 960.000 euro aan de deelnemers uitbetaald.

10. Huisvesting en verzekering

Budget hier verlaagd ten behoeve van nieuwe geraamde budgetten kantoorbehoeften en overige materiele kosten. Geraamd is hier de huur van het bedrijfspand alsmede kosten van de inboedelverzekering, schoonmaak, beveiliging en energiekosten.

11. Kapitaallasten

De ODRN doet investeringen in huisvesting en ICT van de organisatie. De investeringen worden annuïtair afgeschreven om een gelijkblijvende kapitaallast te krijgen. De afschrijvingstermijn voor de investeringen is: nr. 1 = 10 jaar, nr. 2 = 5 jaar en voor nr. 3 = 3 jaar. Deze investeringen hebben de volgende opbouw:

Investering	Bedrag	Kapitaallast
1. Inrichting (meubilair, vloerbedekking etc.)	1.000.000	130.000
2a. ICT Applicaties	400.000	
2b. ICT Integraal systeem Gelderland	430.000	
2c. ICT Servers	50.000	203.000
3. ICT Pc's, laptops, tablets, printers	180.000	66.000
Totaal	**2.060.000**	**399.000**

12. ICT kosten

Dit betreft het budget voor directe ICT-kosten die niet worden geactiveerd. Dit gaat om licenties van kantoorautomatisering en expertsystemen.

13. Accountant

De ODRN is een zelfstandige organisatie met een eigen jaarrekening en heeft daarom te maken met de kosten van een accountantscontrole.

14. Abonnementen

Geraamd worden hier de kosten van vakliteratuur. Raming op basis van ervaring werkelijk uitgaven 2013. Hoewel het een nieuw budget betreft is het op totaal niveau geen uitzetting omdat andere budget(ten) hiervoor zijn afgeraamd.

15 Representatiekosten
Geraamd worden hier de kosten van representatie. Raming op basis van ervaring werkelijk uitgaven 2013. Hoewel het een nieuw budget betreft is het op totaal niveau geen uitzetting omdat andere budget(ten) hiervoor zijn afgeraamd.

16. Kosten van telefonie.
Geraamd zijn hier de abonnementskosten en gebruikskosten van telefonie. Raming op basis van ervaring werkelijk uitgaven 2013. Hoewel het een nieuw budget betreft is het op totaal niveau geen uitzetting omdat andere budget(ten) hiervoor zijn afgeraamd.

17. Kantoorbehoeften
Geraamd zijn hier de kosten van: papier, kantoorartikelen, kopieerkosten e.d. Raming op basis van ervaring werkelijk uitgaven 2013. Hoewel het een nieuw budget betreft is het op totaal niveau geen uitzetting omdat andere budget(ten) hiervoor zijn afgeraamd.

18. Overige materiele kosten
Budget voor overige incidentele kosten: Kosten archiefinspectie, KvK uittreksels,

19. en 22 Budget externe veiligheid
In begroting 2014 was hiervoor nog een bedrag geraamd, maar omdat de regeling maar tot 31-12-2014 loopt is bedrag voor begroting 2015 op 0 gezet. Mogelijk dat de regeling toch nog wordt verlengd, maar op dit moment is er nog geen duidelijkheid over.

20 Bijdrage regionaal stelsel
In het Gelders stelsel van omgevingsdiensten zijn er programmatische bovenregionale taken belegd bij 3 OD's, te weten De Vallei, Rivierenland en Veluwe en IJssel. In totaal 9 fte. De ODRN betaalt hiervoor uiteraard een bijdrage.

23. Baten bovenregionale taken
Voor de BRZO taken en de taken complex vergunningverlening ontvangt de ODRN van andere omgevingsdiensten bijdragen. De raming is thans gebaseerd op de formatieve inbreng, maar zal bij outputfinanciering ook op basis van geleverde producten gerealiseerd gaan worden.

24. Deelnemersbijdragen
De totale bijdrage van de directe ODRN deelnemers 2015 is in overeenstemming met de meerjarenbegroting 2014 en bevat enkel de verwachte prijsstijging 2015. Wel is de integratie uitkering 2014 verwerkt, maar die heeft op totaalniveau geen effect. Daarnaast is door de bezuinigingen op de vrijwillige taken de bijdrage van de gemeente Nijmegen verlaagd.

4. Paragrafen

4.1 Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn 7 verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen. Deze zijn niet allemaal relevant voor de ODRN. Om die reden zijn de paragrafen lokale heffingen, grondbeleid en verbonden partijen niet opgenomen.

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de ODRN in staat is tegenvallers op te vangen.

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen;
   a) de weerstandscapaciteit; zijnde de middelen en de mogelijkheden waarover de omgevingsdienst Regio Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken
   b) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie
2. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat ten minste:
   a) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
   b) een inventarisatie van de risico's
   c) het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de omgevingsdienst slechts twee posten kunnen worden gerekend:

- Reserves
- Post onvoorzien

De ODRN heeft de opdracht gekregen om een Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie ODRN op te stellen. Deze notitie is op 18 oktober 2013 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In de notitie wordt geconcludeerd dat er wel risico's zijn maar dat er geen beschikbare weerstandscapaciteit is en daarmee een onvoldoende weerstandsvermogen. Daarbij heeft het Algemeen Bestuur bepaald dat op het ontbreken van een weerstandscapaciteit bij de behandeling van de jaarrekening 2013 en de begroting 2015 dient te worden teruggekomen.

4.3 Paragraaf Financiering

Volgens de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), is elke gemeenschappelijke regeling verplicht om een financieringsparagraaf in haar begroting en jaarrekening op te nemen. Daarin worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente-risiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury. Deze paragraaf Financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de Wet FIDO bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het totaal van de (primitieve) begroting en dat is voor 2015 0,8 miljoen euro.

Er is een Treasurystatuut opgesteld voor de omgang met liquide middelen en financiering. Met BNG is een overeenkomst hiertoe gesloten waardoor dit weinig formatieve capaciteit vraagt. Gebruik van derivaten wordt niet toegestaan. Geleend wordt alleen voor kapitaaluitgaven die de reguliere bedrijfsvoering betreffen. De ODRN heeft voor de inrichting van de ICT-omgeving en de huisvesting in 2013 kredieten beschikbaar voor een totaal van € 2,1 miljoen. Om die reden kan de ODRN niet enkel met kortlopende leningen de investeringen plegen, maar zijn ook middelen nodig met een looptijd langer dan één jaar. Tot op heden is hiervan nog geen gebruik gemaakt. Voorstellen hierover worden in de BERAP's opgenomen.

In december is het zogenaamde Schatkistbankieren verplicht geworden. De ODRN heeft daarvoor een speciale rekening geopend bij de huisbankier BNG en een bij het Rijk. De ODRN dient alle bedragen boven € 250.000 (gemiddeld over een maand) over te maken naar deze speciale rekening. Het Rijk heeft toegang tot deze rekening en gebruikt deze gelden voor hun eigen financiering terwijl de ODRN maar een zeer geringe rentevergoeding (0,10%) over de gelden krijgt.

4.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Bestuursorganen, personeel en organisatie

De ODRN kent de volgende drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Voorzitter.

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 8 leden, t.w. de leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen. Aan het Algemeen Bestuur komt de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan de raad resp. in de provincie aan de staten met dien verstande dat de verhoudingen bij de gemeenschappelijke regeling niet volledig zijn gedualiseerd.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het College van Burgemeester en Wethouders dan wel het College van Gedeputeerde Staten.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte. De vertegenwoordiger van de Provincie Gelderland, dhr. J.J. van Dijk, bekleedt het voorzitterschap.

Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met een beperkt aantal afdelingen met aan het hoofd de directeur, tevens secretaris. De afdelingshoofden geven ieder leiding aan een afdeling. Deze zijn in onderstaand organogram nader weergegeven. Het managementteam wordt gevormd door de directeur en de afdelingshoofden. De controller (deel uitmakend van de staf) heeft een speciale positie. Hij bevordert de kwaliteit, voert de controle uit als ook adviseert hij de organisatie over onder meer een juiste en goede planning- en control cyclus en informatievoorziening.

Het jaar 2015 zal in het teken staan van de verdere vervolmaking van de inrichting van de organisatie. Nu de eerste start is gemaakt zal vooral aandacht besteed worden naar het realiseren van de kwaliteits- en efficiencydoelstellingen. De opgave van management en medewerkers is om de kwaliteiten zo goed mogelijk in te zetten ten behoeve van deze doelstellingen. Op het gebied van P&O is na de start begonnen met het vormgeven van kaders voor het personeelsbeleid. Dit zal in 2014 en in 2015 moeten zijn voltooid.

Financiën

Voor de omgevingsdienst Regio Nijmegen zijn enkele kaderstellende nota's opgesteld: een Treasurystatuut, de Financiële verordening en de Controleverordening en een Notitie weerstandsvermogen en risico-inventarisatie (zie hiervoor paragraaf 4.2). In het Treasurystatuut worden de afspraken van de omgang met liquide middelen en benodigde financiering voor investeringen vastgelegd. In de financiële verordening worden onder meer de afspraken vastgelegd over de aanbieding van rapportages. In de controleverordening staan de afspraken over de accountantscontrole. Naar aanleiding van deze verordeningen worden of zijn al diverse activiteiten ondernomen (zoals intern controleplan, normenkader rechtmatigheid, regels inkoop, aanbesteding accountant etc.). In 2015 zal dit op onderdelen nog inzet vragen van de ODRN.

ICT

ODRN maakt gebruik van het ICT-systeem van Nijmegen en daarvoor is een Citrix omgeving gebouwd waarin het gedigitaliseerde werkproces is ondergebracht. Daarnaast is dit het platform om in fase 1 de systemen van de partners te kunnen benaderen. Uitgangspunt hierbij is Het Nieuwe Werken. In 2014 en 2015 zal de ICT verder worden vormgegeven in uniformering in Gelders verband omdat dit ook van groot belang is voor het halen van de efficiencydoelstelling.

Huisvesting

ODRN huurt van de gemeente Nijmegen kantoorruimte. De huisvesting voldoet aan het uitgangspunt van “het nieuwe werken”. De dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Nijmegen voorziet in de volledige bij de huisvesting behorende facilitaire ondersteuning, zoals gebruik van vergaderzalen, sanitaire voorzieningen, catering, telefooncentrale en receptie. In 2014 vindt een evaluatiemoment plaats tussen huurder en verhuurder.

4.5 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Investeringen die omgevingsdiensten hebben, zitten regulier in huisvesting, ICT en dienstauto’s. De ODRN heeft in het kader van het vervoer besloten over te gaan tot het leasen van één dienstauto. De paragraaf kapitaalgoederen heeft tot doel om te laten zien hoe de ODRN de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad waarborgt. Aangezien er geen panden in eigendom zijn, betreffen dit de huurdersinvesteringen in de nieuwe werkplekken en de ICT-investeringen. Deze worden tegen een reële termijn annuïtair afgeschreven zodat er na het einde van de levensduur een vrijval is die gelijk is aan de jaarlast en enkel nog voor prijsontwikkelingen geïndexeerd hoeft te worden.

5. Bijlagen

5.1 Initiële kosten

Via de begroting 2013 is door de deelnemers aan de ODRN een opstartkostenbudget beschikbaar gesteld van 991.000 euro en bedoeld om gedurende 3 jaren als ODRN te groeien naar een volwassen organisatie. Per 31-12-2013 was hierop ruim 417.000 euro[1] aan uitgegeven. Besteding van het restant ad 574.000 euro gaat op basis van onderstaande meerjarenbegroting:

omschrijving	2014	2015
P&O strategische ondersteuning	40.000	20.000
Kwaliteitszorg	150.000	100.000
Communicatie	25.000	25.000
Versterking programma management (realiseren eigen ambitie/lean management en productencatalogus)	100.000	100.000
Diversen	10.000	4.000
Totaal	**325.000**	**249.000**

.

5.2 Formatie overzicht

De organisatie bestaat uit naast de directeur en de staf uit 2 handhavingsafdelingen, 2 vergunningverleningsafdelingen en 1 afdeling juridisch Advies. In de HH-afdelingen en de VV-afdelingen worden BRZO-taken uitgevoerd.

Organisatieonderdeel	Formatie 1-1-2015
Directie en secretariaat	3,50
Afdelingen Handhaving incl. BRZO	39,50
Afdelingen Vergunningverlening incl. BRZO	44,04
Afdeling Juridisch Advies	15,25
Totale formatie	**102,29**

[1] Bron: ODRN jaarverslag 2013

5.3 Overzicht deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdragen exclusief integratie uitkering VTH 2014

Omschrijving	begroting 2.014	begroting 2015	2016	2017	2018
Gemeente Beuningen	374.627	398.200	389.800	381.800	381.800
Gemeente Druten	241.468	256.700	251.300	246.000	246.000
Gemeente Groesbeek	174.087	185.200	181.200	177.500	177.500
Gemeente Heumen	121.756	129.500	126.700	124.100	124.100
Gemeente Millingen aan de Rijn	42.612	45.400	44.300	43.400	43.400
Gemeente Nijmegen	5.425.100	4.944.500	4.830.900	4.722.200	4.722.200
Gemeente Ubbergen	38.123	40.600	39.700	38.900	38.900
Gemeente Wijchen	284.073	302.000	295.700	289.600	289.600
Provincie Gelderland	2.145.053	2.280.400	2.232.400	2.186.300	2.186.300
totaal	8.846.900	8.582.500	8.392.000	8.209.800	8.209.800

Integratie uitkering VTH 2014

integratie uitkering VTH taken	begroting 2.014	begroting 2015	2016	2017	2018
Gemeente Beuningen	113.351	113.351	113.351	113.351	113.351
Gemeente Druten	133.304	133.304	133.304	133.304	133.304
Gemeente Groesbeek	22.076	22.076	22.076	22.076	22.076
Gemeente Heumen	78.964	78.964	78.964	78.964	78.964
Gemeente Millingen aan de Rijn	85.756	85.756	85.756	85.756	85.756
Gemeente Nijmegen	358.308	358.308	358.308	358.308	358.308
Gemeente Ubbergen	22.078	22.078	22.078	22.078	22.078
Gemeente Wijchen	127.361	127.361	127.361	127.361	127.361
Provincie Gelderland	-941.198	-941.198	-941.198	-941.198	-941.198
totaal	0	0	0	0	0

Deelnemersbijdragen inclusief integratie uitkering VTH 2014

Omschrijving	begroting 2.014	begroting 2015	2016	2017	2018
Gemeente Beuningen	487.978	511.600	503.200	495.200	495.200
Gemeente Druten	374.772	390.000	384.600	379.300	379.300
Gemeente Groesbeek	196.163	207.300	203.300	199.600	199.600
Gemeente Heumen	200.720	208.500	205.700	203.100	203.100
Gemeente Millingen aan de Rijn	128.368	131.200	130.100	129.200	129.200
Gemeente Nijmegen	5.783.408	5.302.600	5.189.000	5.080.300	5.080.300
Gemeente Ubbergen	60.201	62.700	61.800	61.000	61.000
Gemeente Wijchen	411.434	429.400	423.100	417.000	417.000
Provincie Gelderland	1.203.855	1.339.200	1.291.200	1.245.100	1.245.100
totaal baten	**8.848.900**	**8.582.500**	**8.392.000**	**8.209.800**	**8.209.800**

Uit te betalen gastheercompensatie 2015

Omschrijving	begroting 2015
Gemeente Beuningen	29.555
Gemeente Druten	19.053
Gemeente Groesbeek	13.741
Gemeente Heumen	9.609
Gemeente Millingen aan de Rijn	3.364
Gemeente Nijmegen	0
Gemeente Ubbergen	3.008
Gemeente Wijchen	22.413
Provincie Gelderland	169.257
totaal uit te betalen	**270.000**

5.4 Bevoorschotting 2015

Omschrijving	Bijdrage deelnemers	Af: Gastheer Compensatie	Te betalen voorschot
Gemeente Beuningen	511.600	29.555	482.045
Gemeente Druten	390.000	19.053	370.947
Gemeente Groesbeek	207.300	13.741	193.559
Gemeente Heumen	208.500	9.609	198.891
Gemeente Millingen aan de Rijn	131.200	3.364	127.836
Gemeente Nijmegen	5.302.600	0	5.302.600
Gemeente Ubbergen	62.700	3.008	59.692
Gemeente Wijchen	429.400	22.413	406.987
Provincie Gelderland	1.339.200	169.257	1.169.943
totaal uit te betalen	**8.582.500**	**270.000**	**8.312.500**

5.5 Verklarende woordenlijst

afkorting	voluit
B&W	Burgemeester en Wethouders
BERAP	BEstuursRAPportage
BOR	Bijzondere OndernemingsRaad
BRIKS	Bouw, Reclame, Inrit, Kap en Sloop
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
DVO	DienstVerleningsOvereenkomst
E-PRTR	Europese Pollutant Release Transfer Register. Verplichting van Milieujaarrapportage door industriële bedrijven
FTE	FullTime Equivalent
HUP	HandhavingsUitvoeringsProgramma
ICT	Informatie en CommunicatieTechnologie
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control. Geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging
LOD	Last Onder Dwangsom
MARAP	MAnagementRAPportage
MUG-gemeenten	Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek
OD's	OmgevingsDiensten
ODRN	OmgevingsDienst Regio Nijmegen
OM	Openbaar Ministerie
P&O	Personeel en Organisatie
PIOFAH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Administratie en Huisvesting
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VR	VeilgheidsRapport
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

5.6 Risico-inventarisatie

risico-inventarisatie

begroting 2015

eigenaar	nr.	naam risico	beschrijving	soort risico	gevolgen als risico zich voordoet	beheersmaatregel	rest risico	kwantificering risico in euro's	kans aanduiding	kans in %	weerstands component
GB	1	Efficiency-taakstelling	De omgevingsdienst heeft een aanzienlijke besparingstaakstelling meegekregen. Bij het opmaken van de begroting waren de voorbereidingen van het plaatsingsproces in volle gang. De mate van flexibiliteit van de personeelsbegroting bepaalt sterk de ruimte voor de directeur om de taakstellingen te realiseren.	1	Er ontstaan frictiekosten; de kans dat dit risico optreedt wordt sterk verminderd als de risico's 2,3 en 4 kunnen worden geëlimineerd!	Flexibele schil wordt zo groot mogelijk gehouden	ja	300.000	klein	25	75.000
RT	2	Afspraken dienst-verleningovereenkomsten	Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. De begroting is gebaseerd op een uniforme VTH-procesgang. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiencydoelstellingen onder druk zetten. Het is ook van belang de afspraken met de andere RUD's juridisch goed te verankeren omdat de ODRN werkgever is van medewerkers die door de provincie en andere RUD's worden bekostigd (voor BRZO en complexe vergunningverlening). Ook het feit dat de direct gerelateerde productiekosten [zoals advieskosten] niet aan de ODRN zijn overgedragen draagt niet bij aan een efficiënte bedrijfsvoering	1	Meer uren noodzakelijk om taak te verrichten dan waarmee op basis van de norm rekening is gehouden	Contact opnemen met betreffende opdrachtgever indien situatie zich voordoet; Er komt een evaluatie van de huidige afspraken; Er wordt een bedrijfsvoeringsinstrument ontwikkeld om e.e.a. goed te kunnen monitoren	ja, geraamd op 1 a 2 fte's	100.000	groot	75	75.000
BR	3	Complexiteit van de organisatie van stelseltaken	Het risico dat gemandateerde bevoegdheden en verantwoordelijkheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd	1	Gebreken in de communicatie waardoor informatie niet of niet tijdig doorkomt; te late publicatie van vergunningsaanvragen en besluiten. Aanpassing van de regelgeving waardoor taak vervalt.	Er wordt extra capaciteit (1 fte) in de coördinatie van de stelseltaken gestopt om het in goede baan te leiden.	ja	1.500.000	middel	25	375.000
RT	4	Automatisering	Productie verlies door de verschillende systemen	1	Meer uren noodzakelijk om taak te verrichten dan waarmee in norm rekening is gehouden	Tijdelijke extra inhuur; aanpassing systemen; afspraken maken met opdrachtgevers; strategietraject is opgestart	ja	100.000	groot	75	75.000
MD	5	Output-financiering	Bij outputfinanciering kan de vraag afwijken van de aannames in de begroting	1	Dekkingsprobleem op de loon- en materiele kosten	Vraag mag maximaal 2% afwijken. Daarboven zal deelnemer bij moeten dragen	ja, 2%	200.000	klein	10	20.000

risico-inventarisatie

begroting 2015

eigenaar	nr.	naam risico	beschrijving	soort risico	gevolgen als risico zich voordoet	beheersmaatregel	rest risico	kwantificering risico				weerstands component
								in euro's	kans aandui ding	kans in %		
GB	6	Achterstallig onderhoud	Workload is gebaseerd op bestanden van partners uit 2011. (VV en Hit)	1	Verkeerde aannames en achterstallig werk	Nul situatie onderzoek bij BROO bedrijven, afspraken maken met opdrachtgevers in kwestie; opschonen dossiers	ja	150.000	middel	50		75.000
JV	7	Inbreng partners	Overdracht van het werk is op basis van eigen inschating van de deelnemers en niet op basis van de maatat kengetallen waardoor er te weinig personele capaciteit beschikbaar is.	1	Vergunningen worden kunnen niet worden afgegeven; aantasting van de leefomgeving	Er wordt extra ingehuurd	ja, 3 fte	300.000	groot	75		225.000
MD	8	Privatisering van de bouwregelgeving	Risico dat BWT of onderdelen daarvan door gemeenten bij private partijen wordt neergelegd en ODRN uiteindelijk (deels van) de BWT taak verliest of in de toekomst niet gaat krijgen van gemeenten.	1	Bovenbalig personeel	Onkwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en vertaalt naar wat dit voor de ODRN zal kunnen betekenen	ja, heeft van beschik-bare bouw-capaciteit	1.000.000	middel	10		100.000
MD	9	bouwcrisis	Terugloop van grootschalige bouwprojecten en toename van kleinere bouwzaki	1	wordt andere expertise gevraagd van de ODRN. Er worden minder leges geheven bij de opdrachtgevers die de neiging hebben de problematiek van de verminidere inkomsten als bezuiniging bij de ODRN neer te leggen.	Flexibele schil wordt zo groot mogelijk gehouden. Goede afspraken maken met in dit geva de gemeente Nijmegen	nee					0
GB	10	Calamiteit bij bedrijf.	ODRN kan verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd	2	Opdrachtgevers en burgers weinig vertrouwen in ODRN, claims, negatieve pers	Communicatieplan/protocol opstellen hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituatie simuleren	nee					
GB	11	Taakuitvoering	Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkstelling bij de reguliere taakuitvoering.	1	Betalen van schadevergoedingen	Aansprakelijkheidsverzekering afgesloten	nee					
GB	12	Begrotingsrisico	Er is geen sprake van een post onvoorzien. Bij de opbouw van een nieuwe organisatie komen er altijd onverwachte (structurele) kosten naar voren.	1	Bij tegenvallers zal beroep op deelnemers moeten worden gedaan	Maandelijkse rapportages aan de directeur. Kwartaalrapportages aan bestuur	ja	100.000	klein	10		10.000

risico-inventarisatie

begroting 2015

eigenaar	nr.	naam risico	beschrijving	soort risico	gevolgen als risico zich voordoet	beheersmaatregel	rest risico	kwantificering risico				weerstands component
								nee	in euro's	kans aanduiding	kans in %	
GB	13	Rechtmatigheid	Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims	2	ODRN wordt geacht rechtmatig [d.w.z. overeenkomstig wet en regelgeving] te handelen. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago van het gestelde vertrouwen in de ODRN	Het rechtmatigheid aspect vormt onderdeel van de controle verklaring						
BR	14	consequenties verschuiving bevoegdheden van provincie naar gemeenten	Naast overdracht van bevoegdheden gaat het hier om een overdracht van financiën. Het risico bestaat dat deze gewijzigde financiering niet volledig wordt doorgezet naar de odrn	1	Tekort in de dekking	Maandelijkse rapportages aan de directeur. Kwartaalrapportages aan bestuur	ja	300.000	midden	30%	130.000	
Totaal												1.180.000

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Jaarverslag

2013

Datum: 12 maart 2014
Versie: 008 dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 4

2. TERUGBLIK 2013 4

3. BESTUUR ODRN 5

4. UITVOERING PROGRAMMA 7

4.1 Vergunningverlening 7
4.2 Handhaving en toezicht 8
4.3 BRZO en complexe vergunningverlening 10
4.4 Projecten 14
4.5 Wat heeft het gekost? 15

5. GELEVERDE PRESTATIES NAAR DEELNEMERS 16

6. BEDRIJFSVOERING 18

6.1 De mens in de organisatie 18
6.2 Communicatie 20
6.3 Juridische kwaliteitszorg 21
6.4 Kwaliteitscriteria 21
6.5 Dienstverleningsovereenkomsten 22
6.6 Processen en werkwijzen 23
6.7 Informatievoorziening 23
6.8 Productiviteit 25
6.9 Klachten 25

7. JAARREKENING 2013 26

7.1 Algemeen 26
7.2 Balans 28
7.3 Toelichting op de balans 30
7.4 Programmarekening 32
7.5 Wet normering topinkomen 35
7.6 Initiële kosten ten laste van opstartbudget 37

8. PARAGRAFEN 38

8.1 Financiële paragraaf 38
8.2 Risicoparagraaf en weerstandsvermogen 38
8.3 Bedrijfsvoering 40
8.4 Onderhoud kapitaalgoederen 41

9. BIJLAGEN 42

9.1 Overzicht formatie 42
9.2 Staat van activa 42
9.3 Nadere toelichting van geleverde prestatie naar de deelnemers 43
9.4 Leden Algemeen Bestuur 49
9.5 Controleverklaring Ernst & Young Accountants LLP 50
9.6 Verklarende woordenlijst 51
9.7 Risico-inventarisatie 52

1. Inleiding

Voor u ligt het eerste jaarverslag van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Qua opzet sluit dit jaarverslag aan bij in de 2013 uitgebrachte Bestuursrapportages (BERAP) uitgebreid met de voor de jaarafsluiting noodzakelijke onderdelen, zoals Balans en verplichte paragrafen.

2. Terugblik 2013

De ODRN is een jonge dienst die in 2013 negen maanden heeft gefunctioneerd. Vanaf 1 april is de dienst volledig operationeel. 2013 is in grote lijnen te kenschetsen als startjaar, waarbij de energie op twee pijlers heeft gezeten. Enerzijds hebben we een kwalitatief goede inhoudelijke uitvoering van ons takenpakket als prioriteit gesteld. Anderzijds is er veel energie gestoken om de bedrijfsprocessen en de ondersteunende processen neer te zetten.

Taakstelling en producten

De ODRN voert een gemêleerd takenpakket uit dat bestaat uit een verplicht basistakenpakket (het volledige milieupakket) voor alle opdrachtgevers. Voor de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland worden bovendien vrijwillige taken op het gebied van de WABO uitgevoerd. Recentelijk is bestuurlijk besloten dat in het kader van de herindeling van de gemeenten Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Beek Ubbergen ook de WABO taken van deze gemeenten door de ODRN uitgevoerd gaan worden. Hiermee starten wij naar verwachting op 1 januari 2015. De wijze waarop de opdrachtgevers de uitvoering ingericht willen zien ligt vast in door de colleges van B&W en het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland vastgestelde dienstverleningsovereenkomsten. Begin 2014 wordt door de ODRN met de deelnemende partners het gesprek gestart om deze dienstverleningsovereenkomsten te harmoniseren. Nu de ODRN bijna een jaar functioneert is die harmonisatie zeer wenselijk, omdat we zo met de productcatalogus (die nagenoeg gereed is) aan de opdrachtgevers een uniform productenpalet aan kunnen bieden. Qua beprijzing hebben die producten voor alle opdrachtgevers een zelfde opbouw. Daarmee ontstaat voor de opdrachtgevers een keuzemogelijkheden naar de aard en omvang van af te nemen producten. Voor de ODRN geeft het de mogelijkheid om efficiënt processen in te richten en zo de producten ook tegen een aantrekkelijke prijs te leveren. 2015 zal het proefjaar zijn voor de implementatie van deze productcatalogus. In 2016 wordt er naar verwachting dan echt mee gewerkt waarmee op dat moment de inputfinanciering wordt ingeruild voor productfinanciering. Om dit traject serieus in te kunnen vullen is een verdergaande harmonisering van producten nodig. Dat traject is eind 2013 ingezet en is een belangrijk gespreksthema tussen opdrachtgevers en ODRN.

Bestuursrapportage

De ODRN verantwoordt zijn prestaties in een bestuursrapportage [BERAP]. De rapportage laat in de breedte zien hoe de ODRN reilt en zeilt. De BERAP is zó ingericht, dat de geplande activiteiten per opdrachtgever afgezet zijn tegen de daadwerkelijke realisatie. Ook laten we in de BERAP zien waar de ODRN, voor iedere opdrachtgever, met de besteding van het budget staat.
Ten opzichte van de rapportages in 2013 zijn de systemen nu beter ingeregeld, medewerkers zijn zich bewuster van het tijdschrijven en er lekt minder menskracht weg

aan activiteiten die niet direct te maken hebben met het primaire proces. Daarmee wordt de rapportage inzichtelijker voor alle partijen. In 2014 zijn wij voornemens een traject in te zetten waarbij wij als dienst ook de outcome, oftewel het effect van onze inspanningen, onderwerp van gesprek willen laten zijn.

Werkgeverschap

De ODRN wil een frisse, veilige en uitdagende werkgever zijn. Wat we daar als organisatie belangrijk in vinden staat beschreven in onze missie en visie verwoord in het uitvoeringsplan. Om dat te realiseren is intensief met bestuurders en medezeggenschap samengewerkt. Een van de belangrijke uitdagingen is om de HRM-cyclus in te vullen. In 2013 hebben we een eerste oefening gedaan door met onze medewerkers in het kader van de planning van het werk in 2014 ook een eerste, nog wat informeel, gesprek te voeren over hoe ze kwantitatief en kwalitatief hebben gefunctioneerd. Dit levert grosso modo een zeer bevredigend beeld op. Onze medewerkers hebben zich in 2013 ook zeer ingespannen van de ODRN een goed functionerende dienst te maken.

Dienstverleningsovereenkomst met de gastheer

De huisvesting en de belangrijke PIOFACH-taken worden door gastheer Nijmegen tegen een vast bedrag geleverd. Afgesproken is om de dienstverleningsovereenkomst waarin is vastgelegd wat de gastheer levert in het najaar van 2013/voorjaar 2014 te evalueren. Deze evaluatie is inmiddels van start gegaan.

3. Bestuur ODRN

De ODRN kent de volgende drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Voorzitter.

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 8 leden: de leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Er zijn evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen. Aan het Algemeen Bestuur komt de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan de Raad en in de provincie aan de Staten, met dien verstande dat de verhoudingen bij de gemeenschappelijke regeling niet volledig zijn gedualiseerd. De leden die namens de gemeenten en de provincie Gelderland gedurende het jaar 2013 deel hebben uitgemaakt van het Algemeen Bestuur zijn in bijlage 9.4 van dit verslag vermeld. Het Algemeen Bestuur is in 2013 drie keer bij elkaar geweest.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het College van Burgemeester en Wethouders dan wel het College van Gedeputeerde Staten bij de provincie. Het Dagelijks Bestuur is in 2013 acht keer bij elkaar geweest. De leden die deel uitgemaakt hebben van de het Dagelijks Bestuur zijn, namens de deelnemers: Provincie Gelderland, de gemeenten Nijmegen, Groesbeek en Beuningen.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur. Hij

vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte. De vertegenwoordiger van de Provincie Gelderland, dhr. J.J. van Dijk, bekleedt het voorzitterschap.

Onderwerpen ter beraadslaging en besluitvorming

Na de oprichting van de ODRN in november 2012 hebben de vergaderingen van het Dagelijks en Algemeen Bestuur in 2013 vooral in het teken gestaan van de opbouw en de inrichting van de organisatie. In dat kader zijn vele regelingen, verordeningen en overeenkomsten, die voor een organisatie als de ODRN nodig zijn, de revue gepasseerd en door de besturen vastgesteld.

Organisatieverordening

Voor wat de inrichting van de organisatie betreft is een organisatieverordening vastgesteld die in het kort een beschrijving geeft van de organisatie ODRN, een delegatie en mandaatsbesluit en overige benodigde besluiten ten behoeve van de inrichting.

Personele regelingen

Op het vlak van de personele regelingen zijn door het Algemeen Bestuur de CAR UWO voor de Gelderse omgevingsdiensten en het Gelders Sociaal Plan (GSP) van de Gelderse omgevingsdiensten van toepassing verklaard op de ODRN. Ook zijn verschillende regelingen op het vlak van P&O vastgesteld of van toepassing verklaard zoals onder meer een gedragscode, een regeling algemene dienst en verzuimprotocol maar ook een regeling voor de afhandeling van klachten door derden tegen personeel van de ODRN.

Informatie over het primaire proces

Op het inhoudelijke vlak is het bestuur geregeld geïnformeerd de BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen) en de ontwikkelingen daarin. Dit onderwerp staat volop in de belangstelling na het verschijnen van de rapporten over de firma Odfjell en de daarop volgende discussie in de Tweede Kamer. De ODRN blijft voor het gebied Regio Oost (de provincies Overijssel en Gelderland) dé omgevingsdienst voor de BRZO. Daarnaast is op verschillende momenten het bestuur geïnformeerd over de stand van zaken van de voortgang van het primaire proces, onder meer in de kwartaalrapportages zoals de BERAP (bestuursrapportage) ten behoeve van het bestuur en de MARAP (managementsrapportage) ten behoeve van de deelnemers.
Het afgelopen jaar heeft de ODRN in het kader van de stelseltaak BRZO en complexe vergunningverlening van verschillende omgevingsdiensten en gemeenten de benodigde mandaten ontvangen en de daarbij behorende overeenkomsten afgesloten. Het Dagelijks Bestuur heeft met de aan de directeur verleende mandaten ingestemd.

Financiën

Op het financiële vlak is de begroting 2014 ODRN in behandeling geweest. De deelnemers hebben hun zienswijzen ingediend en deze zijn bij de behandeling door het Algemeen Bestuur op 24 juni 2013 meegenomen. Het bestuur heeft de begroting ongewijzigd vastgesteld. Vervolgens is deze aan het ministerie van BZK toegezonden binnen de daarvoor gestelde datum. De begroting 2014 is in evenwicht en is qua opzet gelijk aan de begroting 2013. Door het bestuur zijn onder meer een Financiële verordening, een Controle verordening, een Treasury statuut als ook een accountantsprotocol voor de controle van de jaarstukken vastgesteld. Daarnaast heeft het bestuur tevens gesproken en ingestemd met de Nota Weerstandsvermogen en risico inventarisatie ODRN.

4. Uitvoering programma

4.1 Vergunningverlening

Wat doen we?

Voor de gemeente Nijmegen en de Provincie verzorgen we 'Wabo-breed' de vergunningverlening. Dat betekent dat we zowel de vergunningverlening voor de zogenaamde BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) verzorgen en ook de vergunningverlening voor milieu.

Voor de gemeenten Millingen aan de Rijn, Ubbergen, Groesbeek, Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen verzorgen we alleen de vergunningverlening voor het onderdeel milieu.

Voor meerdere gemeenten geven we specialistische milieu-adviezen. Deze adviezen, worden vaak gegeven in het kader van een RO-procedure en hebben bijvoorbeeld betrekking op de bodemkwaliteit, geluidshinder, de luchtkwaliteit of het voorkomen van overlast als gevolg van de aanwezigheid van bedrijvigheid.

De ODRN stelt voor de hele provincie voor de zogenaamde complexe bedrijven en voor de BRZO bedrijven de omgevingsvergunningen op voor het onderdeel milieu. De verantwoording van deze activiteiten vindt plaats in hoofdstuk 4.3.

Wat hebben we bereikt?

Inmiddels zijn met alle deelnemers werkafspraken gemaakt over de te volgen werkwijzen en te hanteren procedures in het kader van vergunningverlening. Wat hierbij opvalt is dat er een grote verscheidenheid is aan processen en systemen. Hierdoor is de werkwijze voor iedere deelnemer verschillend.

Gemeenten

In onderstaande tabel is per gemeente een overzicht gegeven van de afgeronde werkzaamheden op het gebied van milieuvergunningverlening per 31 december 2013

REGIO afgerond 2013	Beu	Dru	Gro	Heu	Mil	Nij	Ubb	Wij	Totaal
Uitgebreide Vergunning procedure	2	0	0	0	1	14	1	2	20
Reguliere vergunning procedure	3	4	2	2	1	18	1	2	33
Melding Activiteiten besluit	8	17	6	14	4	83	5	26	80
Milieu-advies	10	4	0	0	0	5	2	1	22
Vooroverleg	0	1	1	0	0	5	0	0	7
Totaal	**23**	**26**	**9**	**16**	**6**	**125**	**9**	**31**	**245**

In onderstaande tabel het overzicht van het actuele werk per 31 december 2013.

REGIO Onder handen	Beu	Dru	Gro	Heu	Mil	Nij	Ubb	Wij	Totaal
Uitgebreide vergunning procedure	2	4	2	3	0	10	1	6	29
Reguliere vergunning procedure	3	1	0	1	0	4	0	0	10
Melding Activiteiten besluit	8	7	7	7	1	34	2	6	67
Milieu-advies	10	4	0	3	0	17	1	3	40
Vooroverleg	0	1	1	0	0	6	1	2	11
Totaal	**23**	**17**	**10**	**14**	**1**	**71**	**5**	**17**	**157**

Uit de 2 tabellen blijkt dat het aantal meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit het grootst is. Dit is een logisch gevolg van de dereguleringsmaatregelen waarbij voor veel branches de algemene regelgeving uit het Activiteitenbesluit van toepassing is en bedrijven geen milieuvergunning hoeven aan te vragen.
Verder valt het aantal milieu-adviezen op. Deze worden veelal gegeven in het kader van een RO procedure, maar ze kunnen ook betrekking hebben op incidentele casuïstiek (bijvoorbeeld geluidsadvies in het kader van de APV, bodemadvies).

Omgevingsvergunningen met activiteit bouwen in gemeente Nijmegen

In het afgelopen jaar dat de Omgevingsvergunningen (BRIKS) voor de gemeente Nijmegen zijn behandeld, zijn er in totaal 1307 zaken ingekomen. Hiervan zijn 50 zaken aangemerkt als uitgebreide procedure Wabo, met een behandeltermijn van 26 weken (in plaats van de standaard 8 weken). In dit jaar zijn 277 gebruiksmeldingen brandveiligheid behandeld en 814 sloopmeldingen. Voor de Leegstandswet zijn 138 beschikkingen afgegeven. Door aangepaste regelgeving van de Leegstandswet zullen de aantallen naar verwachting met de helft afnemen omdat er nauwelijks nog verlengingsaanvragen afgegeven hoeven te worden. De Wabo-besluiten van 7 reguliere procedures zijn niet binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Anders gezegd is 99,5% wel binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

4.2 Handhaving en toezicht

Wat doen we?

Alle partners hebben een lijst met te controleren bedrijven aangeleverd bij de ODRN. Deze lijst kan worden gezien als het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) voor 2013 (1-april-31 december). Het HUP omvat 1078 controles voor 2013. Alle bedrijven zijn ingedeeld in categorieën (A1 t/m D4/5). Per categorie wordt een kengetal gebruikt conform de regionale maatlat. Op basis van het tijdschrijfsysteem zullen de kengetallen

worden geverifieerd en aangepast. De nieuwe kengetallen worden verwerkt in een productencatalogus.

Wat hebben we bereikt?

In de eerste maanden van de ODRN is er een forse achterstand op getreden bij de invoer van handhavingszaken in het ICT-systeem. Eind 2013 is dat onder controle en kan gesteld worden dat nagenoeg alle bedrijfsbezoeken geregistreerd zijn. In totaal staan 948 initiële controles geregistreerd. Onder initiële controle wordt verstaan: integrale controles, aspectcontroles, opleveringscontroles en inspecties naar aanleiding van een klacht. Hiermee zit de ODRN op 88% van het volledige uitvoeringsprogramma 2013. Per opdrachtgever kan het percentage afwijken. Zo is in de gemeente Millingen aan de Rijn 68% van het uitvoeringsprogramma afgerond. In absolute zin gaat het hier om 7 controles. Op basis van de accountgesprekken met de opdrachtgevers zijn de overzichten daar waar mogelijk verbeterd. De overzichten bieden steeds meer inzicht. Er is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen die de opdrachtgevers naar voren hebben gebracht. In de onderstaande tabel staan de toezicht- en handhavingsactiviteiten opgesomd. Het geplande aantal is afkomstig uit het HUP. De gerealiseerde getallen geven de werkzaamheden over de periode 1 april tot en met 31 december 2013 weer. Verderop in dit jaarverslag worden per opdrachtgever de cijfers nader uitgewerkt.

Sinds medio 2013 worden milieugerelateerde meldingen / klachten van burgers opgevoerd in de webapplicatie S@men. Sinds oktober zijn hier ook de bouwgerelateerde meldingen aan toegevoegd. In 2013 zijn in totaal 322 klachten binnengekomen. Dagelijks worden deze klachten opgepakt en in behandeling genomen. Er is altijd contact met de klager en het merendeel van deze klachten kon mondeling worden afgedaan. Uiteindelijk hebben 20 klachten geleid tot een handhavingsbrief.

Producten milieu	Gepland voor 2013	werkelijk uitgevoerd 2013
Aantal controles	**1.081**	**958**
Aantal meldingen in S@men		**322**
Aantal klachten leidend tot handhaving		**20**
Aantal hercontroles		**354**
Aantal beoordelingen EPRTR		**37**
Aantal Voornemen LOD		**49**
Aantal LOD		**5**

Producten bouw	Gepland voor 2013	Werkelijk Uitgevoerd 2013
Aantal inspecties	**2.000**	**1.715**
Aantal hercontroles		**861**
Aantal klachten		**84**

4.3 BRZO en complexe vergunningverlening

BRZO

Wat doen we?

De ODRN is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van risicobedrijven. Het gaat om bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) voor zowel milieu als bouwen (dit laatste alleen als het bevoegd gezag dit daadwerkelijk aan de ODRN heeft gemandateerd) in Oost Nederland (Overijssel en Gelderland).

Daarnaast gaat het om bedrijven die vallen onder de IPPC categorie 4. Het gaat op dit moment om in totaal 54 bedrijven (50 BRZO en 4 IPPC categorie 4). Er spelen in Oost Nederland een aantal initiatieven op basis waarvan de inschatting wordt gemaakt dat er zo'n 3 à 4 bedrijven zullen bijkomen. Maar de verwachting is ook dat er een paar bedrijven zullen afvallen.

Uniformiteit bij 6 BRZO-diensten

De ontwikkelingen op het gebied van BRZO worden zoveel mogelijk door de zes BRZO omgevingsdiensten in Nederland op uniforme wijze opgepakt. De zes directeuren komen maandelijks bijeen, waarbij andere instanties zoals ILT, SZW, OM en een vertegenwoordiger van de veiligheidsregio's ook aanschuiven. Inmiddels is een leidraad voor de samenwerking tussen de zes omgevingsdiensten vastgesteld, waarin de ambities en werkwijze op het gebied van BRZO zijn vermeld. De voorzitters van de dagelijkse besturen van de betreffende omgevingsdiensten staan ook achter deze leidraad. Zij hebben met elkaar afgesproken om ook een aantal keer per jaar bijeen te komen om de bestuurlijke ontwikkelingen met elkaar af te stemmen.

Samenwerkingsverband Oost Nederland

Voor Oost Nederland is een managementoverleg geïnitieerd, waarbij de Veiligheidsregio's, inspectie SZW, ILT, Openbaar Ministerie, Waterschappen en Rijkswaterstaat aanwezig zijn. Het doel van dat overleg is implementeren van landelijke ontwikkelingen, integraal samenwerken en programmeren van de werkzaamheden in Oost Nederland

Wat hebben we bereikt?

De afgelopen maanden heeft de ODRN veel tijd besteed aan het verkrijgen van de mandaten op het gebied van BRZO van 22 gemeenten en 2 provincies. Inmiddels heeft de ODRN het mandaat ontvangen van de provincies Gelderland en Overijssel en van de gemeenten Barneveld, Wageningen, Scherpenzeel, Nijkerk, Tiel, Ede, Overbetuwe, Kampen, Aalten, Arnhem, Putten, Nijmegen, Duiven, Zutphen, Deventer, Wierden, Enschede, Hengelo, Zwolle en Almelo. De verwachting is dat de ODRN de resterende mandaten van Apeldoorn en Brummen in het eerste kwartaal 2014 zal ontvangen. Met de betreffende bevoegde gezagen of omgevingsdiensten worden ook dienstverleningsovereenkomsten gesloten. In het eerste kwartaal 2014 zullen deze overeenkomsten worden afgerond.

Nulmeting
Zoals uit het overzicht blijkt, hebben de BRZO inspecteurs het inspectieprogramma uitgevoerd door de BRZO bedrijven te controleren. Daarnaast hebben de inspecteurs ook een nulsituatie-onderzoek uitgevoerd dat betrekking heeft op de BRZO bedrijven in Oost Nederland. Het doel van dat onderzoek is inzicht krijgen in de eventuele risico' s bij de betreffende bedrijven. De resultaten van deze nulmeting zijn besproken met de opdrachtgevers: de provincies Gelderland en Overijssel. De aanbevelingen die voortvloeien uit dat onderzoek worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma van 2014. In het managementoverleg Oost Nederland zijn ook afspraken gemaakt op welke wijze het programma in 2014 gezamenlijk wordt vormgegeven. Momenteel bevordert de ODRN dat de landelijke Handhavingstrategie BRZO door de colleges van de bevoegde gezagen wordt vastgesteld. De verwachting is dat medio 2014 ieder bevoegd gezag de strategie heeft vastgesteld. Voorts is een kennispunt externe veiligheid opgericht. In dit kennispunt zitten vergunningverleners afkomstig van de omgevingsdiensten in Overijssel en de ODRN met een bijzondere expertise op het gebied van externe veiligheid. Zij adviseren onder meer ingeval van vergunningprocedures bij BRZO bedrijven.

In de onderstaande tabel staan de toezicht- en handhavingsactiviteiten opgesomd met betrekking tot de BRZO-inspecties. De tabel laat het geplande aantal uit de BRZO jaarplanning zien naast de gerealiseerde getallen, zodat het beeld ontstaat van de werkzaamheden van het eerste kwartaal door de provincie/ inspectiepool en van de rest van jaar door de ODRN.

BRZO Oost	Gepland in 2013	Gereed per 31-12	1e kwartaal	2e+3e kwartaal ODRN
Aantal BRZO controles	51	55	15	20
Gelderland	33	36	8	15
Overijssel	18	19	7	5
Aantal controles onaangekondigd	6	7	0	4
Beoordeling VR		1	0	1

VERGUNNINGVERLENING BIJ COMPLEXE BEDRIJVEN

Wat doen we?

De ODRN verzorgt de vergunningverlening voor het onderdeel milieu voor complexe bedrijven in Gelderland. Het gaat hierbij vaak om IPPC en BRZO bedrijven. We verzorgen deze vergunningverlening voor de Provincie en voor de 6 overige Omgevingsdiensten (OD's) in Gelderland. Voor de BRZO bedrijven werken we rechtstreeks voor de bevoegde gezagen.
Voor de provincie Gelderland worden vergunningprocedures uitgevoerd bij bedrijven die vallen onder bevoegd gezag van de provincie. Het kan hier gaan om BRZO bedrijven uit de hele provincie, maar ook om bedrijven onder bevoegd gezag van de provincie in het werkgebied van de ODRN.
Voor de 6 Gelderse OD's zijn wij verantwoordelijk voor de inhoud en totstandkoming van de vergunning terwijl de OD waar de aanvraag wordt gedaan (geografische dienst)

verantwoordelijk is voor het proces. De vergunningen worden door ons aangeleverd in de vorm van een advies. De geografische omgevingsdienst verzorgt (afhankelijk van mandaat) onder andere de publicatie en verzending van de vergunning.

Wat hebben we bereikt?

Provincie Gelderland

In onderstaande tabel staan de afgeronde werkzaamheden per 31-12-2013 en de stand van de actuele werkzaamheden per 1-102014.

omschrijving	Afgeronde werkzaamheden per 31-12-2013	Onderhanden werk per 1-1-2014
Uitgebreide Vergunningprocedure	4	11
Reguliere Vergunningprocedure	20	9
Melding Activiteitenbesluit	6	3
Milieu- advies	1	2
Vooroverleg	2	7
Totaal	**33**	**32**

Omgevingsdiensten Gelderland

Vanaf de start van de omgevingsdiensten per 1 april 2013 is het Gelders stelsel van Omgevingsdiensten in werking. Voor het onderwerp complexe vergunningverlening bekent dit dat er per 1 april een grote variatie in mandaten en bevoegdheden aanwezig is. De provincie heeft haar mandaat verdeeld over 7 omgevingsdiensten en voor de ruim 50 gemeenten bestaan er met name voor vergunningverlening grote verschillen in mandaat. Veel tijd en energie is dan ook gestoken in het maken van werkafspraken met andere omgevingsdiensten die recht doet aan deze variatie in bevoegdheden en mandaten. Hiertoe is bij de ODRN een accountmanager aangesteld die wekelijks, of zo vaak als noodzakelijk, contact heeft met de andere omgevingsdiensten om onduidelijkheden en knelpunten in lopende procedures te bespreken en waar mogelijk op te lossen. Belangrijk hierbij is om elkaar te kennen en om elkaar weten te vinden als er onduidelijkheden zijn.

Veel tijd is besteed aan de uitwisseling van informatie tussen de verschillende organisaties. Met name in de beginfase is gewerkt aan oplossingen die het mogelijk maakt om grote bestanden eenvoudig uit te wisselen. Het OLO is hierin een krachtig hulpmiddel gebleken.

Gedurende deze ‘verbouwing’ ging het werk gewoon door. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de afgeronde vergunningenprocedures in het kader van het stelsel. Voor een deel zijn deze procedures voor 1 april gestart in de latende organisaties en afgerond na 1 april in de omgevingsdiensten.

Tabel aantal afgeronde procedures(adviezen) in het stelsel

Afgeronde procedures in 2013	ODA	OddV	ODNV	ODR	ODRA	OVIJ	totaal
Uitgebreide vergunningenprocedure	5	3	0	1	4	0	13
Reguliere Vergunningenprocedure	5	2	8	7	13	0	35
Melding Activiteitenbesluit	2	0	0	0	2	1	5
Milieu-advies	0	1	1	0	0	1	3
Vooroverleg	1	0	1	2	0	0	4
Totaal	**13**	**6**	**10**	**10**	**19**	**2**	**60**

ODA = Omgevingsdienst Achterhoek
OddV= Omgevingsdienst de Vallei
ODNV = Omgevingsdienst Noord Veluwe
ODR = Omgevingsdienst Rivierenland
ODRA = Omgevingsdienst Regio Arnhem
OVIJ = Omgevingsdienst Veluwe IJssel

Onderstaande tabel geeft het actuele werk weer per 1-1-2014.

Lopende procedures per 1-1-2014	ODA	OddV	ODNV	ODR	ODRA	OVIJ	totaal
Uitgebreide vergunningenprocedure	13	5	5	11	6	3	43
Reguliere Vergunningenprocedure	2	3	1	3	11	7	27
Melding Activiteitenbesluit	0	0	0	0	1	0	1
Milieu-advies	3	2	2	4	6	2	19
Vooroverleg	9	6	7	11	9	6	48
Totaal	27	16	15	29	33	18	138

Uit de tabellen is grosso-modo de logische conclusie te trekken dat bij OD's met grotere bedrijvenbestanden / meer complexe bedrijven ook meer procedures spelen op dit vlak. Deze OD's zijn de ODRA, de ODR en de ODA.

Hoewel de reguliere procedures, de meldingen en vooroverleggen van belang zijn, zijn het met name de uitgebreide procedures die de aandacht trekken. Zoals bijvoorbeeld de oprichtingsvergunning voor een nieuwe melkpoederfabriek voor Friesland Campina, de oprichting van mestvergistingsinstallaties op industriële schaal of de aanvraag voor de grootste vuurwerkopslag in Nederland. Met het goed doorlopen van dergelijke procedures worden initiatieven gefaciliteerd en activiteiten mogelijk gemaakt.

4.4 Projecten

Extern

Een belangrijk project in het Nijmeegse is 'Ruimte voor de rivier'. De ODRN heeft hier een behoorlijke stevige klus om vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te voeren. Omdat voor dit project een enorme hoeveelheid aan vergunningen verleend moeten worden, is een grote coördinatielast binnen de ODRN gelegen. Denk hierbij aan afstemming met andere overheden zoals het Rijk (rijkscoördinatieregeling), Provincie, Waterschap en RWS, maar ook met afdelingen van gemeente Nijmegen. Het afgeven van een omgevingsvergunning door de ODRN heeft raakvlakken met verkeersbesluiten of milieukundig bodemtoezicht van de gemeente.
Daarnaast geeft een aanvraag voor een Omgevingsvergunning (met diverse activiteiten als kappen, inrit, bouwen, rijksmonumenten) een bijzondere dynamiek, omdat de aanvragen urgent en politiek gevoelig zijn. Voor dit project is dan ook een projectleider compleet vrijgespeeld om de processen te stroomlijnen. Daarnaast zijn nog een groot aantal interne- en externe adviseurs betrokken bij dit project. Het zwaartepunt heeft het merendeel van het jaar bij vergunningverlening gelegen, maar sinds oktober is een verschuiving zichtbaar naar inspectie. De contouren van nevengeul, waterkering en bruggen worden nu voor iedereen zichtbaar.

Intern

Om optimalisatie te bereiken in de administratieve processen is een intern project gestart met als doel een nog efficiënter werkproces te ontwikkelen.
Een ander project binnen de ODRN is het opstellen van een productencatalogus voor 2016. Het doel is om in 2014 een concept producten- en dienstencatalogus (PDC) op te stellen en deze in 2015 verder kunnen specificeren. Het opstellen van een PDC kost veel interne uren om tot een goed en werkbaar product te komen.

4.5 Wat heeft het gekost?

lasten

nr.	Omschrijving	begroting 2013	werkelijk 2.013	resultaat
1	Salarissen en sociale lasten	5.779.500	4.956.685	822.815
2	Opleidingskosten	105.000	105.271	-271
3	Overige personeelskosten	105.000	103.824	1.176
4	Mobiliteitskosten	64.500	79.642	-15.142
5	Inhuur	242.475	711.885	-469.410
6	Piofah taken gastheer	712.500	712.500	0
7	Piofah gastheercompensatie	-450.000	-450.000	0
8	Piofah gastheer minus compensatie	427.125	450.000	-22.875
9	Huisvesting en verzekeringen	308.250	262.282	45.968
10	Kapitaallasten	299.250	35.105	264.145
11	ICT kosten	177.000	175.446	1.554
12	Accountant	21.225	15.000	6.225
13	Overige materiele kosten via gastheer		31.192	-31.192
14	Representatiekosten	0	9.866	-9.866
15	Overige materiele kosten via derden		58.864	-58.864
16	Budget externe veiligheid	118.500		118.500
17	Bijdrage regionaal stelsel	99.750	110.751	-11.001
	subtotaal lasten	**8.010.075**	**7.368.314**	**641.762**
18	opstartkosten	**991.000**	**991.000**	**0**
	totaal lasten	**9.001.075**	**8.359.314**	**641.762**

baten

nr.	Omschrijving	begroting 2013	werkelijk 2013	resultaat
19	Subsidie externe veiligheid	118.500	74.637	43.863
20	Baten bovenregionale taken	1.414.324	1.376.721	37.603
21	Deelnemersbijdragen	6.477.251	6.477.251	0
	Subtotaal baten	**8.010.075**	7.928.609	**81.466**
	Eenmalige baten:			
22	-opstartkosten	**991.000**	991.000	**0**
23	-subsidies		48.890	**-48.890**
	Totaal baten	**9.001.075**	**8.968.499**	**32.576**
	Resultaat -voordelig-			**609.185**

Voor toelichting op de verschillen wordt verwezen naar paragraaf 7.4 van dit jaarverslag.

5. Geleverde prestaties naar deelnemers

De start van de ODRN per 1 april 2013 is er één geweest met een inhoudelijk prioriteit bij de kwalitatieve voortgang van lopende en nieuwe procedures. Onze medewerkers hebben opdracht gekregen alle zeilen bij te zetten om het lopende werk op kwalitatief niveau af te handelen. Dat betekent dat zeker de maanden tot en met de zomervakantie volop is ingezet op deze prioriteit. (Administratieve) zoektochten naar de juiste stukken binnen de gemeenten en de andere omgevingsdiensten in Gelderland zijn daarbij voor lief genomen. Het betekent dat er 'lekverlies' is geweest op de directe uren van ODRN medewerkers. Ook het onmiddellijk juist en adequaat tijdschrijven op lopende projecten is de eerste maanden na de start van de ODRN niet altijd in alle gevallen goed gegaan. Om in 2013 binnen de afgesproken marges te presteren (hoger of gelijk aan 90 % van de prestatie-indicator), zijn in een aantal gevallen (= gemeenten) extra directe uren ingezet. Op het moment dat de ODRN naar een output gestuurde organisatie gaat, per 1 januari 2016, zal ieder van de opdrachtgevers 100% van de afgesproken prestatie geleverd hebben gekregen. Dit uitgangspunt laat onverlet dat uit de gegevens van de ODRN de conclusie lijkt te moeten worden getrokken dat in enkele gevallen bij opdrachtgevers sprake is van een te grote vraag naar producten in relatie tot de bij de start van de ODRN geleverde menskracht/ middelen. Indien dit structureel blijkt te zijn, zijn er dus opdrachtgevers die te weinig hebben ingebracht. In die gevallen zal de vraag door de betreffende opdrachtgever moeten worden bijgesteld dan wel zal er extra moeten worden gefinancierd. Met de betrokken opdrachtgevers zijn wij hierover in gesprek.

In 2014 zijn wij veel beter in staat te sturen op onze prestaties. Uiteraard is dit een gevolg van het feit dat ons tijdschrijfsysteem werkt, onze organisatie na de woelige oprichtingsperiode in rustiger vaarwater terecht is gekomen en onze processen 'lean' gemaakt zijn. Daarmee is de balans tussen de planning van onze werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en de realisatie daarvan in een stabiele en optimalere situatie terecht gekomen.

Op de volgende pagina wordt een overzicht geschetst van de werkzaamheden in de periode 1 april tot 31 december 2013. In paragraaf 9.3 zijn deze cijfers per gemeente nogmaals opgenomen met een verklarende toelichting

Geleverde prestaties naar deelnemers

omschrijving	Beuningen	Druten	Groesbeek	Heumen	Millingen	Nijmegen	Ubbergen	Wijchen	Provincie
Inbreng 2013 (9 maanden)	261.015	168.268	121.327	84.860	29.717	4.250.175	26.562	197.922	1.494.730
Bedrag geschreven	252.553	255.067	134.449	117.032	30.383	4.443.491	49.079	260.978	1.431.411
Planning HUP 2013	100	121	95	44	28	322	46	207	118
Controles uitgevoerd (aantal)	117	120	95	81	24	236	33	153	101
Aantal hercontroles	36	49	32	31	12	132	16	40	16
Aantal klachten in S@men	28	5	10	7	2	202	4	15	49
Aantal klachten leidend tot handhaving	2	0	1	0	0	14		2	1
Aantal bouwinspecties						1.715			19
Aantal hercontroles bouw						861			
Aantal klachten bouw						84			
Aantal bouwaanvragen						1.307			6
Aantal sloopmeldingen						814			
Aantal gebruiksmeldingen						277			
Aantal leegstandswet aanvragen						138			
Aantal kapaanvragen						89			
Aantal reclameaanvragen						51			

6. Bedrijfsvoering

6.1 De mens in de organisatie

In 2013 hebben we ernaar gestreefd dat de ODRN een dienst is waar medewerkers met betrokkenheid en inzet werkzaam zijn. Het behoeft geen betoog dat een adequaat personeelsbeleid de cruciale succesfactor is voor het ook op langere termijn kunnen blijven realiseren van de aan de ODRN gevraagde prestaties.

Wat wilden we bereiken

In 2013 hebben we ernaar gestreefd dat de 'juiste mens op de juiste plaats in de organisatie' zou komen te zitten, omgeven door heldere transparante arbeidsvoorwaarden en regelingen en faciliteiten in een prettig en gezond werkklimaat. Dat moest zorgen voor een medewerker die goed is toegerust voor zijn taak. Dat wilden we realiseren in een organisatie die qua omvang (fte's) en kwaliteit op maat is en goed toegerust is op haar taak, oftewel een organisatie en medewerkers die voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1.

Wat hebben we bereikt?

We hebben geprobeerd medewerkers te helpen en te faciliteren in hun persoonlijke professionele ontwikkeling. Dit is gedaan door het voeren van evaluatiegesprekken, die de basis vormen voor een Vlootschouw in januari 2014. Daarmee willen we een duidelijk beeld krijgen van de kwaliteit van de medewerkers. Ook is de medewerkers gevraagd na te denken over de besteding van het hen ter beschikking staande Individueel Loopbaan Budget (ILB) van jaarlijks 500 euro. Hiervan is in 2013 nog maar mondjesmaat gebruikt gemaakt, vandaar dat onder het budget opleidingskosten een reservering van bijna 40.000 euro is opgenomen. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2014. Ook is er aan integriteit gewerkt door het laten afleggen van de ambtseed en het organiseren van een geslaagde en praktisch ingestoken integriteitsworkshop.

In de Expertgroep P&O, waarin de P&O'ers van de verschillende Gelderse Omgevingsdiensten samenwerken, wordt er gewerkt aan een gezamenlijke HR-gesprekkencyclus en een gezamenlijke Visie op HRM. In 2013 zijn de eerste stappen gezet op weg naar een strategische personeelsplanning: er zijn afspraken gemaakt en dit zal in 2014 verder worden uitgewerkt. In het kader van de kwaliteitscriteria is er in 2013 gekeken naar de mogelijkheden voor opleiding en scholing, om in 2014 te starten met het waar nodig bijscholen van medewerkers.

Arbeidsverzuim als gevolg van ziekte

In de begroting 2013 is voor arbeidsverzuim[1] als gevolg van ziekte de norm gesteld op 5%. De registratie vanaf de start van de ODRN in april 2013 t/m december 2013 toont aan dat het daadwerkelijke verzuim erg laag is: 0,96%. Uitgesplitst naar verzuimduur ziet dit er als volgt uit:

Verzuimduur	percentage
kort [t/m 7 dagen]	0,23
middel [8 t/m 42 dagen]	0,34
lang [43 t/m 365 dagen]	0,39
Totaal	**0,96**

Meldingsfrequentie

De meldingsfrequentie is het totaal aantal ziekmeldingen in één kalenderjaar gedeeld door het gemiddeld aantal personeelsleden in één kalenderjaar. De (landelijke) norm hiervoor is 1,5: dus elke medewerker meldt zich gemiddeld anderhalf keer per jaar ziek. De werkelijke meldingsfrequentie voor de ODRN is 0,42. Dat is dus ook erg laag. Omdat dit getal gebaseerd is op de cijfers vanaf april 2013 (dus niet voor een heel jaar), is het niet een getal waar al conclusies aan verbonden kunnen worden. Dit geldt overigens ook voor de andere hier genoemde verzuimcijfers. Daarvoor is de registratie vanaf april te kort.

Planningsgesprekken

De planningsgesprekken hebben plaatsgevonden zoals voorgenomen bij onze 1e rapportage. Ons streven was om in 2013 minimaal met 90% van de medewerkers een dergelijk gesprek te hebben. Het werkelijk percentage medewerkers waarmee planningsgesprekken gevoerd is, ligt op 98,34%[2].Hiermee is de doelstelling voor 2013 dus ruim behaald.

Evaluatiegesprekken

In het laatste kwartaal 2013 hebben de evaluatiegesprekken (in de MARAP nog beoordelingsgesprekken genoemd) plaatsgevonden. Ons streven was om in 2013 minimaal met 90% van de medewerkers een dergelijk gesprek te hebben. Het werkelijk percentage medewerkers waarmee evaluatiegesprekken gevoerd is, ligt op 98,34%. Hiermee is de doelstelling voor 2013 dus ruim behaald.

[1] Bij het verzuim gaat het om de medewerkers die een formeel dienstverband hebben bij de ODRN. Alle medewerkers die bij de ODRN werkzaam zijn via bijvoorbeeld de Gastheer Nijmegen, de Provincie Gelderland of via een andere constructie, tellen niet mee bij dit getal.

[2] Het gaat bij zowel de planningsgesprekken en de evaluatiegesprekken om de medewerkers die een formeel dienstverband hebben bij de ODRN. Alle medewerkers die bij de ODRN werkzaam zijn via bijvoorbeeld de Gastheer Nijmegen, de Provincie Gelderland of via een andere constructie, tellen niet mee bij dit getal.

6.2 Communicatie

Op het gebied van communicatie speelden, in het oprichtingsjaar van deze nieuwe organisatie, veel onderwerpen. Twee sporen waren én zijn van essentieel belang.

Externe communicatie

Samen met de gastheerorganisatie, de gemeente Nijmegen, is een aantal sessies georganiseerd om de externe relaties van de ODRN in kaart te brengen. Daarbij is gelet op belangen, aard van de relaties en communicatieboodschappen. Doel van deze sessies was om per stakeholder te inventariseren hoe we de externe communicatie op de verschillende doelgroepen kunnen afstemmen: willen we de lokale politiek benaderen, dan is daarvoor immers een andere aanpak vereist dan dat we bedrijven, gelieerde instanties of burgers willen informeren. De output van de sessies wordt verder uitgewerkt en verankerd in een strategische communicatievisie voor de ODRN, aangevuld met een communicatiekalender 2014 en de daaropvolgende jaren.

Behalve de strategische component van interne communicatie wordt er ook in praktischer zin gewerkt aan het optimaliseren van de relatie tussen de ODRN en haar werkomgeving en relaties. Zo werken de communicatieadviseurs van de diensten in Gelderland samen in een regionaal georganiseerd communicatieplatform (met deelnemers van alle Gelderse Omgevingsdiensten) waarin onderwerpen als strategie, onderlinge informatieuitwisseling en persbeleid op de agenda staan. Ook timmert de ORDN verder aan de extern gerichte website en herschrijven we de brieven die de afdelingen vergunningverlening en handhaving versturen. Ook het inhoudelijk en facilitair (factsheets, presentaties) voorbereiden van de directeur op bezoeken aan lokale bestuursorganen is een belangrijke communicatietaak, net als het voorbereiden van de organisatie op de impact van de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen, in maart. Tevens wil de ODRN investeren in een onderzoek naar de kwaliteit van haar dienstverlening in het directe ‘umfeld’.

Interne communicatie

De ODRN is een jonge organisatie die bestaat uit medewerkers van verschillende overheidsorganisaties. Het wordingsproces van een eigen interne identiteit en organisatiecultuur staat of valt bij de kwaliteit van interne communicatie. Daarom vestigden we daar in het ontstaansjaar van de dienst dan ook veel aandacht op. De interne middelenmix bestaat op dit moment -naast de reguliere lijncommunicatie- uit een intranet, nieuwsbrief en 'zeepkist'-bijeenkomsten.
Het intranet wordt in 2014 volledig vernieuwd: van een vrijblijvend medium voor het ophalen van actualiteit naar een interactief en onmisbaar onderdeel van het werk van de ODRN'ers. Er is straks van alles te vinden: actualiteit, inhoudelijke informatie voor het uitvoeren van de dagelijkse taken, documenten, praktische info, een P&O-desk, medewerkersprofielen, contactinformatie en dergelijke.

Ook op regionaal niveau wordt gewerkt aan interne communicatie. Medio november 2013 is, tijdens een breed opgezette Omgevingsdag in Apeldoorn, een voor alle in de regio werkzame omgevingsdienst-medewerkers te gebruiken kennisnetwerk gepresenteerd.

Behalve de doorontwikkeling van intranet en het opzetten van een regionaal netwerk, wordt er vanuit communicatie ook praktisch ondersteuning geboden bij informatievoorziening op onderwerpen die voor de interne organisatie van belang zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een themabijeenkomst rond integriteit, die eind 2013 heeft

plaatsgevonden.

6.3 Juridische kwaliteitszorg

Onder juridische kwaliteitszorg verstaan wij het ontwerpen, implementeren, toepassen en controleren van alle instrumenten die nodig zijn om de taken die onder mandaat van de opdrachtgevers worden uitgevoerd op een juridisch verantwoorde manier uit te oefenen. Vanuit het besef dat het tot de hoofddoelen van de overheid behoort om rechtmatig te handelen willen wij de bestuurlijke slagkracht en flexibiliteit zo groot mogelijk houden. In dat verband dragen wij zorg voor een adequate juridische inbreng op de juiste momenten in de vergunningen- en handhavingsprocessen.

Analyse in 2013
Wij hebben de aan ons verstrekte mandaten door de aan de ODRN deelnemende partners geanalyseerd. Hieruit blijkt dat er grote verschillen bestaan in de opzet en omvang van de aan ons verstrekte mandaten. Deze verschillen brengen (juridische) risico's met zich mee en werken belemmerend op een efficiënte bedrijfsvoering van zowel ons als onze partners. Aan de hand van de door ons uitgevoerde analyse zullen wij de partners voorstellen om de aan ons verstrekte mandaten zo uniform mogelijk van opzet en omvang te laten zijn.

BRZO-mandaat
Daarnaast hebben wij veel werk besteed aan het de totstandkoming van een zo uniform mogelijke mandaatverstrekking aan ons door de gemeenten/omgevingsdiensten waarin BRZO bedrijven gelegen zijn. Deze inspanningen hebben erin geresulteerd dat de ODRN nu beschikt over een toereikend 'BRZO-mandaat van bijna alle Gelderse en Overijsselse gemeenten en Omgevingsdiensten.

Bezwaar en beroep
Tenslotte hebben wij in het kader van de juridische kwaliteitszorg afspraken gemaakt over de behandeling van bezwaar- en beroepschriften met zowel de aan de ODRN deelnemende partners als de Omgevingsdienst Regio Arnhem (die behandelt de bezwaar- en beroepschriften tegen de door ons onder mandaat van de provincie Gelderland genomen besluiten).

6.4 Kwaliteitscriteria

Zelfevaluatietool
De kwaliteitscriteria 2.1 zijn bedoeld om de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving te professionaliseren. Alle bevoegde gezagen worden geacht hieraan te voldoen per 1-1-2015. Voor de ODRN is in het voorjaar van 2013 een nulmeting gedaan conform de systematiek van de zelfevaluatietool. Hiermee wordt voor de opdrachtgevers van de ODRN duidelijk voor welke van de 28 deskundigheidsgebieden de ODRN voldoet aan de kwaliteitscriteria.

Scores

Bij 10 van de 13 generieke deskundigheidsgebieden scoort de ODRN goed, bij de overige 3 (VV en HH agrarisch en HH Bodem) wordt de samenwerking gezocht of wordt ingezet op een opleidingstraject. Bij de 5 juridische deskundigheidsgebieden scoort de ODRN op 3 terreinen goed. De overige twee taken, ketentoezicht en buitengewone opsporing, worden in samenwerking met de andere omgevingsdiensten ingevuld. Bij zeven van de 10 specialistische deskundigheidsgebieden kan de ODRN medio 2013 niet volledig voldoen aan de kwaliteitscriteria (Bouwfysica-Complex, Brandveiligheid, Sloop en Asbest, Afvalwater (indirecte lozingen), Geluid Complex, 'Stedenbouw en inrichting openbare ruimte' en Cultuurhistorie). Voor de specialisaties Geluid, Stedenbouw en Cultuurhistorie geldt dat een groot deel van de capaciteit is achtergebleven bij de opdrachtgevers. Brandveiligheid wordt in samenwerking met de veiligheidsregio ingevuld. Het thema 'Sloop en Asbest' vereist een kleine aanpassing in de capaciteitstoedeling.

Procescriteria

Om de uitvoering van de VTH-taken mogelijk te maken en deze aan te sturen bevatten de kwaliteitscriteria zogenaamde procescriteria. Op onderdelen daarvan wordt in de huidige situatie nog niet in zijn geheel voldaan. In grote lijnen betekent dit het volgende;

- bestaand beleid op gebied van VTH taken actualiseren en aanpassen aan kwaliteitscriteria
- bijscholing van medewerkers
- systematiek ontwikkelen voor rapportage en monitoring
- uniforme processen en protocollen vaststellen
- kwaliteitszorg waarborgen

In samenwerking met de opdrachtgevers zal de globale meting verder worden uitgewerkt en leiden tot verbeterplan(en zodat de uitvoering van de VTH taken redelijkerwijs per 1 januari 2015 aan het vereist kwaliteitsniveau voldoet. De eindmeting zal in november/december 2014 plaatsvinden.

6.5 Dienstverleningsovereenkomsten

De aan de ODRN deelnemende partners zijn onze opdrachtgevers. In dienstverleningsovereenkomsten worden de aard en omvang van de door opdrachtgevers aan ons over te dragen werkzaamheden vastgelegd. Tevens worden in de dienstverleningsovereenkomst de randvoorwaarden opgenomen, waarbinnen wij deze werkzaamheden kunnen uitvoeren. In 2013 zijn met alle aan de ODRN deelnemende partners deze dienstovereenkomsten gesloten. In het kader van de accountgesprekken met de partners wordt gekeken of aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst noodzakelijk is. In 2013 is het (nog) niet nodig gebleken de dienstverlenings-overeenkomsten aan te passen
Daarnaast zijn/worden wij bevoegd om in mandaat besluiten te nemen ten aanzien van de in de provincie Gelderland en Overijssel gelegen bedrijven die onder de werkingssfeer van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)vallen. Met de Gelderse en Overijsselse gemeenten en/of omgevingsdiensten, waarbinnen deze bedrijven zijn gevestigd, hebben wij veelvuldig overleg gevoerd met diverse overheden over de wijze waarop wij de verstrekte mandaten gaan uitvoeren. Inmiddels bevinden deze overleggen zich in een

afrondende fase en zullen de gemaakte afspraken vastgelegd worden in een aantal dienstverleningsovereenkomsten

Tenslotte is binnen het kader van Gelderse stelsel van de omgevingsdiensten afgesproken dat wij de advisering op milieutechnisch terrein verrichten bij vanuit milieuoogpunt complexe bedrijven, die binnen het werkgebied van de andere Gelderse omgevingsdiensten zijn gevestigd. De in dit verband gemaakte afspraken zullen ook vastgelegd worden in een dienstverleningsovereenkomst. Vanzelfsprekend streven wij ernaar waar mogelijk de dienstverleningsovereenkomsten zo uniform mogelijk van inhoud en opzet te laten zijn, zodat wij onze werkzaamheden in dat verband zo efficiënt mogelijk kunnen invullen.

6.6 Processen en werkwijzen

Om kwalitatief beter, sneller en goedkoper te werken zijn over de 'breedte' van de uitvoering van de ODRN taken inhoudelijke afspraken gemaakt.
De wijze waarop deze taken worden uitgevoerd en de momenten van afstemming in het proces met de opdrachtgevers, is in eerste aanleg vastgelegd in werkprocessen. Er is in het afgelopen kwartaal hard gewerkt om de werkprocessen op orde te krijgen. De werkprocessen worden zo ingericht dat maatwerk per deelnemer mogelijk is. Een aantal zaken vraagt specifieke aandacht:

- Onduidelijkheden over rolverdeling, bijvoorbeeld bij meervoudige vergunningverlening en uitvoering van bovenregionale taken
- Beperkte (digitale) beschikbaarheid van dossiers en werken in diverse verschillende applicaties en systemen
- Snelheid van informatie-uitwisseling
- Ontbreken van eenduidig beleid en Uniformiteit in de toezichtstrategie
- Verschillen in mandatering
- Archivering

Bovenstaande factoren leiden tot onnodig tijdverlies aan de voorkant en achterkant van het werkproces, waardoor een efficiënte uitvoering van onze taken onder druk komen te staan. De afgelopen maanden zijn de processen geoptimaliseerd. Daar waar nodig en mogelijk zullen ook gedurende het komende jaar de processen verder worden geoptimaliseerd en gedigitaliseerd. Daarbij is afstemming met onze opdrachtgevers over gemaakte afspraken en gekozen uitgangspunten van groot belang en zal in nauwe samenwerking met onze gastheer het automatiseringssysteem op onderdelen heringericht worden.

6.7 Informatievoorziening

Archivering

De ODRN valt voor wat de archivering betreft onder het toezicht van de Archiefinspecteur van de gemeente Nijmegen. Deze zal in de toekomst op geregelde momenten de archivering van de ODRN doorlichten en komen met een rapport daarover. Om een goede start te kunnen maken is door het Regionaal Archief Nijmegen (RAN) een zogenaamde nulmeting gedaan als basis voor de toekomstige inspecties. Begin 2014 zullen de bevindingen daarvan gereed zijn.

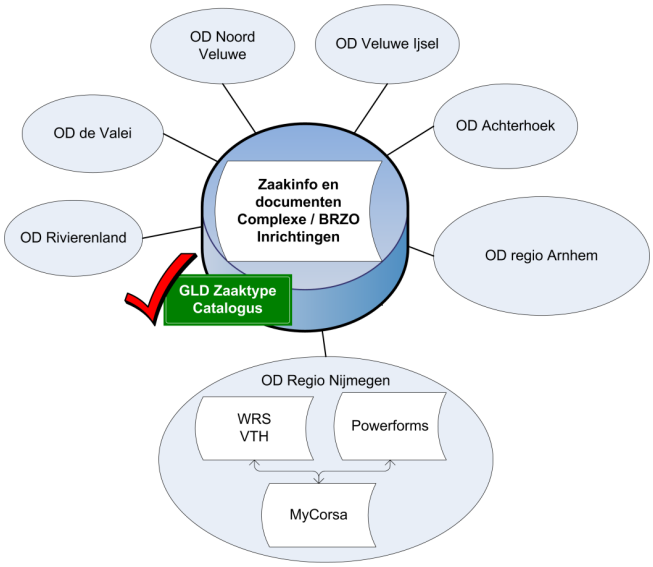
Systeem voor het primaire proces

De ODRN heeft diverse systemen in gebruik voor het primaire proces. Het betreft WRS voor het registreren van vergunningprocedures en bouwinspecties, Powerforms voor milieuhandhaving en MyCorsa als documentmanagementsysteem. Deze systemen zijn volop in ontwikkeling. Sinds de start van de ODRN zijn er circa 30 systeemaanpassingen gerealiseerd en momenteel zijn er zo'n 35 in uitvoering.

Voor Handhaving is op 1 april meteen begonnen met zaakgericht werken in Powerforms. Dat wil zeggen dat alle milieucontroles worden geregistreerd en afgehandeld in Powerforms. Daarnaast is de koppeling tussen Powerforms en MyCorsa verbeterd. De koppeling tussen Powerforms en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen is nog niet operationeel. De verwachting is dat deze begin 2014 in productie genomen kan worden.

De strategische visie van de ODRN ten aanzien van de informatiestructuur is grotendeels bepaald. Hierbij wordt sterk rekening gehouden met de visie vanuit het Gelderse Stelsel en de partners. In oktober 2013 is met een project gestart om de informatievoorziening voor de stelseltaken van de Gelderse Omgevingsdiensten uit te werken. Doelstelling is om te komen tot één stelsel(zaak)systematiek (geharmoniseerde werkprocessen en gestandaardiseerde informatiearchitectuur) waarbij alle informatie over complexe inrichtingen op een centrale plek beschikbaar is voor alle Gelderse omgevingsdiensten. Op de volgende pagina is dit schematisch weergegeven

Informatiearchitectuur stelseltaken Gelderse Omgevingsdiensten fase 1

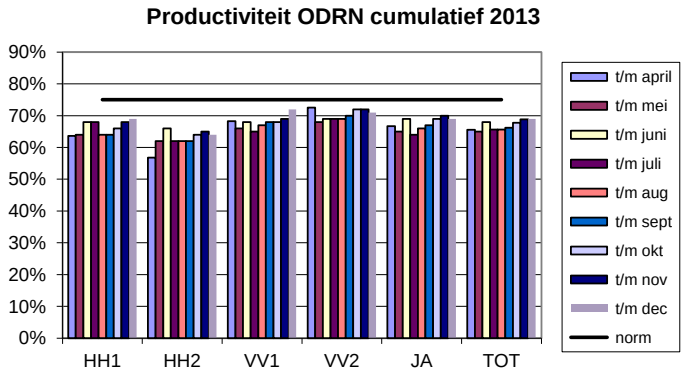

6.8 Productiviteit[3]

De gerealiseerde productiviteit over 2013 is uitgekomen op 69%. In de begroting 2013 is de norm voor de productiviteit bepaald op 75% voor een heel jaar. De norm is dus niet gehaald. De lagere productiviteit hangt samen met:

- De start van de ODRN per 1 april waardoor we het meest productieve 1ste kwartaal in de cijfers missen
- De onvermijdelijke startperikelen die horen bij een nieuwe organisatie
- De onwennigheid van de medewerkers om consequent op tijd, de tijd te verantwoorden.

In onderstaande grafiek is de productiviteit per afdeling en totaal (TOT) weergegeven. De norm is als horizontale zwarte lijn aangegeven.

6.9 Klachten

In 2013 zijn 4 klachten ingediend. In separaat jaarverslag zal hierover worden gerapporteerd.

[3] De definitie die we voor productiviteit gebruiken: productiviteit zijn de uren die medewerkers direct op de producten schrijven.

7. Jaarrekening 2013

7.1 Algemeen

Begroting 2013

De begroting 2013 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 11 maart 2013 vastgesteld en ter goedkeuring verzonden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De volgende grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

De vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingprijs. Er wordt annuïtair afgeschreven. De looptijden zijn 3, 5 of 10 jaar en variëren omdat ze afhankelijk zijn van de soort investering.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs (nominale waarde). Leningen tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Uitzettingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvat het banksaldo.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.

Nog te bestemmen rekeningresultaat

Het nog te bestemmen rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar. Het nog te bestemmen rekeningresultaat wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Vaste schulden
De leningen met een looptijd langer dan een jaar worden hieronder tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva hebben een looptijd korter dan een jaar. De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Buiten de balanstelling wordt – voor zover van toepassing – het bedrag genoemd waarvoor er borg- of garantstellingen zijn afgegeven.

Resultaat na bestemming
Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Verordeningen
De diverse verordeningen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording zijn door het Algemeen Bestuur van de ODRN vastgesteld. Het Algemeen Bestuur heeft Ernst en Young de opdracht tot controle verstrekt en heeft daarbij ingestemd met het accountantsprotocol 2013.

Rechtmatigheid: normenkader
Voor wat de toetsing aan de rechtmatigheid betreft is door het Algemeen Bestuur bij het vaststellen het accountantsprotocol het normenkader vastgesteld waaraan de rekening dient te worden getoetst.

- Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen;
- Gemeentewet;
- Provinciewet;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten;
- Fiscale wetgeving;
- Wet financiering decentrale overheden;
- Europese aanbestedingsregels;
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden;
- Wet BIBOB;
- SISA-protocol;
- Ambtenarenwet;
- Fiscale wetgeving;
- Sociale verzekeringswetten;
- Arbeidsomstandighedenwet;
- CAR/UWO.
- Wet milieubeheer;
- Wet investeringsbudget stedelijke vernieuwing;
- Wet bodembescherming;

- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Wet openbaarheid van bestuur en alle krachtens deze wetgeving vastgestelde AMvB's;
- Aanbestedingswet
- Wet normering Topinkomens

Overige in de gemeenschappelijke regeling van de ODRN en de jaarprogramma's voor de gemeenten en provincie opgenomen wetten en verordeningen waarvan de uitvoering is opgedragen aan de ODRN

Daarnaast is nadere (interne) regelgeving vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De interne verordeningen c.q. regelgeving vallen voor het jaar 2013 onder het normenkader van de Financiële Rechtmatigheid:

- Tekst Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen;
- Financiële verordening ODRN (212);
- Controleverordening ODRN (213);
- Treasurystatuut;
- Notitie inzake het weerstandsvermogen;
- AB- en DB besluiten.

Controletoleranties

Hierbij wordt aangesloten bij de maximale goedkeuring- en rapportagetoleranties, zoals die wettelijk in het BAPG zijn vastgesteld, te weten 1% van de lasten voor fouten en voor onzekerheden in de controle 3%. Deze toleranties gelden zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid. Elke fout of onzekerheid boven 50.000 euro wordt gerapporteerd.

7.2 Balans

Balans ODRN 2013

bedragen in euro's

Activa	ultimo 2013	Passiva	ultimo 2013
VASTE ACTIVA		**VASTE PASSIVA**	
materiele vaste activa		**eigen vermogen**	
investeringen met een economisch nut	401.534	algemene reserve	0
		bestemmingsreserve	0
		nog te bestemmen rekeningsresultaat	609.185
TOTAAL VASTE ACTIVA	401.534	TOTAAL VASTE PASSIVA	609.185
VLOTTENDE ACTIVA		**VLOTTENDE PASSIVA**	
uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		**netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar**	
-vorderingen op openbare lichamen	637.083	-schulden aan openbare lichamen	540.110
-overige vorderingen		-overige schulden	151.031
Liquide middelen	765.251		
overlopende activa		**overlopende passiva**	
vooruitbetaalde bedragen	617.000	-verplichtingen	293.897
		-vooruitontvangen bedragen	826.644
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	2.019.333	TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	1.120.541
TOTAAL	2.420.867	**TOTAAL**	2.420.867

Bedragen in euro's

7.3 Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiele vaste activa 401.533

Investeringen met een economisch nut.
Onderstaand is een overzicht gegeven van de gedane investeringen in het boekjaar. In 2013 is gerekend met een half jaar afschrijving en rente.

Omschrijving		euro
Boekwaarde 1 april 2013		0
Aanschaffingen in het jaar:		
Aanpassing en inrichting kantoorpand	340.298	
Ict applicaties	39.111	
ICT: pc's en laptops	46.580	
Totaal aangeschaft		425.989
Af: afschrijving 2013		24.455
Boekwaarde per 31 december 2013		**401.534**

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rente typische looptijd van < 1 jaar 637.083

Vorderingen op openbare lichamen		
-debiteurensaldo per ultimo 2013	450.242	
-Omzetbelasting 2013	186.841	
Totaal vorderingen op openbare lichamen		637.083

Liquide middelen 765.251

Bank
Het betreft hier het saldo van de (enige) rekening-courant van de ODRN bij de BNG. Dit saldo stemt overeen met het desbetreffende bankafschrift.

Vooruitbetaalde bedragen 617.000

Betreft kosten van het vertrekarrangement van ex-medewerkers van de gemeente Nijmegen. Deze kosten worden zo spoedig mogelijk, in overleg met de gemeente Nijmegen, verrekend via de in de begroting 2014 en verder ontstane vrijval op de post salarissen.

VASTE PASSIVA

Nog te bestemmen rekeningresultaat	**649.185**

Betreft het positieve gerealiseerde resultaat over 2013. Het Algemeen bestuur dient hierover nog te bestemmen.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jaar		***691.141***
Schulden aan openbare lichamen		
-crediteurensaldo	200.704	
-Loonheffing 4e kwartaal 2013	339.406	
Totaal schulden aan openbare lichamen		540.110
Overige schulden		
-Crediteurensaldo	140.056	
-Verrekening netto salarissen via periode 13	10.975	
Totaal overige schulden		151.031
Overlopende passiva		***293.897***
Transitorische passiva		
-verplichtingen	194.227	
-BRZO bijdrage nog te betalen aan gemeenten	60.000	
-reservering Individueel loopbaanbudget	39.670	
		293.897
Vooruit ontvangen bedragen		***826.644***
Opstartbudget, restant per 31 december 2013	573.636	
Nog te besteden subsidies	91.920	
Ontvangen VT rechten ex medewerkers gemeente Nijmegen	160.038	
Nog te betalen	1.050	
Totaal vooruit ontvangen		826.644

7.4 Programmarekening

Onderstaand een overzicht van de uitgaven en inkomsten versus begroting over 2013. Het jaar 2013 is afgesloten met een voordelig resultaat van 609.185. Het voordeel is hoofdzakelijk ontstaan door overschotten op de budgetten voor salarissen en kapitaallasten. Er zijn echter bij de budgetten voor materiële kosten ook overschrijdingen opgetreden. In 2014 zal uit nadere analyse, onder andere door evaluatie van de verrekeningen met de Gastheer, moeten blijken in hoeverre deze overschrijdingen structureel zijn. Is een structurele component inderdaad aan de orde dan zal begroting 2014 e.v. gewijzigd moeten worden waarbij budgettaire neutraliteit het uitgangspunt is en blijft. Een hogere bijdrage van de deelnemers ligt dus niet in de rede.

Lasten

nr.	Omschrijving	begroting 2013	werkelijk 2.013	resultaat
1	Salarissen en sociale lasten	5.779.500	4.956.685	822.815
2	Opleidingskosten	105.000	105.271	-271
3	Overige personeelskosten	105.000	103.824	1.176
4	Mobiliteitskosten	64.500	79.642	-15.142
5	Inhuur	242.475	711.885	-469.410
6	Piofah taken gastheer	712.500	712.500	0
7	Piofah gastheercompensatie	-450.000	-450.000	0
8	Piofah gastheer minus compensatie	427.125	450.000	-22.875
9	Huisvesting en verzekeringen	308.250	262.282	45.968
10	Kapitaallasten	299.250	35.105	264.145
11	ICT kosten	177.000	175.446	1.554
12	Accountant	21.225	15.000	6.225
13	Overige materiele kosten via gastheer		31.192	-31.192
14	Representatiekosten	0	9.866	-9.866
15	Overige materiele kosten via derden		58.864	-58.864
16	Budget externe veiligheid	118.500		118.500
17	Bijdrage regionaal stelsel	99.750	110.751	-11.001
	subtotaal lasten	**8.010.075**	**7.368.314**	**641.762**
18	opstartkosten	**991.000**	**991.000**	**0**
	totaal lasten	**9.001.075**	**8.359.314**	**641.762**

Baten

nr.	Omschrijving	begroting 2013	werkelijk 2013	resultaat
19	Subsidie externe veiligheid	118.500	74.637	43.863
20	Baten bovenregionale taken	1.414.324	1.376.721	37.603
21	Deelnemersbijdragen	6.477.251	6.477.251	0
	Subtotaal baten	**8.010.075**	7.928.609	**81.466**
	Eenmalige baten:			
22	-opstartkosten	**991.000**	991.000	**0**
23	-subsidies		48.890	**-48.890**
	Totaal baten	**9.001.075**	**8.968.499**	**32.576**

Resultaat -voordelig-	**609.185**

Toelichting op de verschillen groter dan 25.000 euro.

1 Salarissen en sociale lasten

Per 31 december is er, zoals ook aangegeven in de BERAP per 1 oktober, een voordeel op de betaalde salarissen en sociale lasten. Tegenover dit voordeel staat een nadeel op de post inhuur omdat daar voor het overgrote deel de kosten geboekt worden die wij uit de flexibele schil [=vacatureruimte] betalen. Per saldo is er echter nog sprake van een geraamd voordeel van ruim 350.000 euro. Dit als gevolg van het niet volledig benutten van de flexibele schil. In de BERAP per 1 oktober zat een ruime aanname voor nog te betalen kosten van detacheringen via andere omgevingsdiensten en gemeente Nijmegen. De verwachting dat het uiteindelijke voordeel wellicht nog wat hoger kon uitvallen dan het eerder aangekondigde voordeel van 123.000 euro is uitgekomen.

2 Opleidingskosten

Aan kosten van opleidingen is een bedrag van 65.600 euro uitgegeven. Daarnaast is een reservering van bijna 40.000 opgenomen voor de door de medewerkers nog niet bestede Individueel Loopbaan Budget (ILB) van jaarlijks 500 euro per medewerkers. Zie ook het gestelde onder hoofdstuk 6.1.

4 Mobiliteitskosten

Op dit budget is een overschrijding van ruim 15.000 euro aan de orde. Het overgrote deel van de uitgaven is betaald aan OV vergoeding en conform het Gelders Sociaal Plan en daarnaast aan gedeclareerde kilometervergoedingen. Het tekort wordt gecompenseerd door het voordeel op de salarissen en sociale lasten.

5 Inhuur

Aan inhuur is meer uitgegeven dan in de begroting geraamd, maar dat wil niet zeggen dat er sprake is van een budgettaire overschrijding. De dekking voor deze kosten zit namelijk in de vorm van de flexibele schil bij de begrotingspost ‘salarissen en sociale lasten’. Op die post salarissen en sociale lasten worden echter alleen kosten verantwoord die via de salarisadministratie lopen en omdat kosten van tijdelijke personeel voor het overgrote deel via een factuur bij de ODRN in rekening worden gebracht worden deze op inhuur verantwoord.

7 en 8 Piofach gastheercompensatie

Hier is sprake van een tekort ad 22.875. Dit is conform de begroting 2013. Het tekort wordt gecompenseerd door het voordeel op de kapitaallasten.
De hier geraamde bedragen houden verband met enerzijds de compensatiebetaling aan de deelnemers voor frictiekosten van 450.000 euro en anderzijds de berekening van het budget daarvoor: verschil tussen de norm (voor 2013: 9/12 * 1.500.000) en het werkelijk te betalen bedrag aan de gastheer (voor 2013: 9/12 * 950.000).

9 Huisvesting en verzekeringen

Verwantwoord is hier de huur van het kantoorpand, maar ook de kosten van beveiliging, schoonmaak e.d. Het ontstane overschot wordt nu gebruikt om de verschillende tekorten op de materiele kosten af te dekken.
Het begrote bedrag lijkt hier niet in overeenstemming met de werkelijke hier te verantwoorde uitgaven en zal in de analyse zoals vermeld in de aanhef van dit hoofdstuk worden meegenomen.

10 Kapitaallasten

In de begroting is gerekend met rente en afschrijving over de ter beschikking gestelde investeringskredieten. Per 31 december is nog maar een klein gedeelte van de beschikbare kredieten uitgegeven waardoor er een voordeel op de kapitaallasten is ontstaan.

13 overige materiele kosten

Betreft abonnements- en gesprekskosten van mobiele telefonie. In de begroting was hier nog geen rekening mee gehouden. Zie het gestelde in de aanhef van dit hoofdstuk

15 overige materiële kosten via derden

Betreft kosten van kantoorbehoeften, drukwerk, licenties, abonnementen e.d. in de begroting was hiermee geen rekening gehouden. Zie het gestelde in de aanhef van dit hoofdstuk

16 Budget externe veiligheid

De kosten hiervoor zijn opgenomen onder de salarissen en sociale lasten.

18 en 22 opstartkosten

Zie hiervoor hoofdstuk 7.5.

19 subsidie externe veiligheid

Bij de MARN zijn de kosten die wij voor externe veiligheid hebben gemaakt overeenkomstig de afspraak gedeclareerd en ontvangen.

20 baten bovenregionale taken.

Betreft verrekeningen met de andere omgevingsdiensten binnen het Gelders Stelsel voor verrichtte werkzaamheden op het gebied van BRZO en complexe vergunningsverlening. Het blijkt dat wij over de gehele linie iets minder in rekening hebben kunnen brengen dan waarmee in de begroting was rekening gehouden.
Voor 2013 kan het ontstane nadeel van ruim 37.000 worden gecompenseerd door de ontvangen subsidies opgenomen onder punt 23. In 2014 zal ook hier nadere analyse plaatsvinden of het nadeel structureel is.

23 subsidies

In 2013 hebben wij van de provincie een tweetal subsidies ontvangen

voor de invulling van de BRZO taak is 50.000 ontvangen. Per 31 december was hiervan 10.000 besteed en als bate in de jaarrekening opgenomen. Het restant ad 40.000 is naar 2014 overgeheveld omdat de werkzaamheden dan pas plaatsvinden.
voor aanvullende werkzaamheden t.b.v. provincie die optreden bij overheveling van taken naar een nieuwe organisatie is 90.810 euro ontvangen. Per 31 december is hiervan 38.890 euro besteed. De rest van de aanvullende werkzaamheden vindt in 2014 plaats zodat ook hier het restant ad 51.920 naar 2014 is overgeheveld.

7.5 Wet normering topinkomen

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op de ODRN. Op grond van de WNT moet de ODRN een aantal zaken publiceren bij de jaarrekening. Dit betreft onder meer wie topfunctionarissen zijn in de zin van de WNT. Op basis van de WNT kwalificeren de bestuursleden zich als topfunctionarissen van de ODRN (zowel personen in dienstbetrekking (secretaris/directeur) als personen anders dan in dienstbetrekking, de bestuursleden.

Bij de ODRN ontvangen de bestuurders geen bezoldiging. De secretaris/directeur heeft een ambtelijke aanstelling bij de ODRN en valt binnen bezoldigingsstructuur van de ODRN die afgeleid is van de CAR – UWO en de ambtelijke schalen voorkomende bij gemeenten. Deze bezoldiging komt niet boven het maximumbedrag uit noch zijn er door de ODRN beëindigingsuitkeringen gedaan aan topfunctionarissen. De GR ODRN kent geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de WNT omschreven.
Bij de ODRN heeft in 2013 geen beëindiging van de werkzaamheden van topfunctionarissen en doorbetaling van salaris plaatsgehad noch zijn in 2013 afspraken gemaakt met betrekking tot non-activiteitsregelingen. Op basis van het voorgaande, en rekening houdend met de bepalingen in de WNT, gelden geen overgangsregelingen en termijnen voor topfunctionarissen bij ODRN.
De ODRN kent geen bonussen en andere variabele beloningen en heeft die in 2013 dan ook niet gedaan aan topfunctionarissen. Aangezien er geen betalingen zijn gedaan aan bonussen zijn er ook geen onverschuldigde betalingen ingevolgde de WNT gedaan bij de ODRN en zijn er geen acties door de ODRN hoeven te worden ondernomen om de bedragen aan onverschuldigde betalingen terug te vorderen van de topfunctionaris.

Op basis van de WNT dient de ODRN van de topfunctionaris ook al worden de normen niet overschreden toch enkele gegevens te publiceren. Voor wat de ODRN betreft kwalificeert alleen de secretaris/directeur zich als zodanig. Onderstaand zijn de door de WNT vereiste gegevens weergegeven:

Dhr. G.J.W. Bouman, secretaris/directeur. Dhr. Bouman is vanaf 1 april 2013, is de oprichtingsdatum van de ODRN, verder gedurende het hele jaar 2013 in dienst geweest van de ODRN tegen een salaris van 69.355,-- euro. Daarnaast is er aan sociale verzekeringspremies 5230,-- euro betaald en aan pensioenpremie 12 855,--. De totale loonsom bedraagt derhalve 87.440,-- euro .

Naschrift:
Het normenkader rondom de ''Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna :WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014,

nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer.

Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.
Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen heeft de ODRN gebruik gemaakt van de mogelijkheid die de kamerbrief d.d. 27 februari 2014 van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van deze brief kán en hoeft de ODRN niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de Aanpassingswet WNT.

7.6 Initiële kosten ten laste van opstartbudget

budget			991.000
Omschrijving		Uitgaven 2013	
P&O ondersteuning	97.980		
financiële ondersteuning	16.920		
Ontwikkelingsassessment	11.514		
secretariële ondersteuning (incl.BOR)	19.497		
ICT kosten systeemaanpassingen	9.513		
communicatiekosten	24.598		
bureaukosten	5.720		
reis en verblijfkosten	2.899		
representatie	1.320		
diverse kosten	448		
totaal uitgaven tot 1 april 2013		190.410	-190.410
nog beschikbaar per 1 april 2013			800.590
uitgaven na 1 april 2013			
infomarkt en (start)bijeenkomsten personeel	16.949		
mandaatbesluiten	31.661		
P&O ondersteuning	49.853		
communicatiekosten	41.837		
secretariële ondersteuning (incl.BOR)	7.038		
Detacheringskst. directeur sept 2012-mrt 2013	68.500		
archiefinspectie	6.785		
capaciteitsscan	3.000		
diversen	1.332		
totaal uitgaven 1 april-31 december		226.954	-226.954
totaal uitgaven 2013		417.364	
nog beschikbaar per 31 december 2013			573.636
overheveling van het restant naar 2014		573.636	-573.636
totaal		991.000	0

8. Paragrafen

8.1 Financiële paragraaf

Uitgangspunten

De gemeenschappelijke regeling houdt zich voor wat het financieel beleid betreft aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen.
Het resultaat, positief dan wel negatief, wordt op basis van het vastgestelde jaarverslag door het algemeen bestuur bestemd.

Treasury

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van d.d. 13 december 2012 is het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling vastgesteld. Op verzoek van het ministerie van BZK is nog een kleine technische wijziging doorgevoerd. Het gewijzigde statuur is op 18 oktober 2013 door het Algemeen bestuur vastgesteld.

Verslag over het jaar 2013

Het treasurystatuut bepaalt dat elk jaar bij het jaarverslag verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen daarin gedurende het jaar. Refererend aan de Wet fido wordt in het statuut de treasuryfunctie omschreven als: “het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico’s.”

De gelden die de gemeenschappelijke regeling niet direct nodig heeft gehad voor haar exploitatie staan op de rekeningcourant rekening bij de BNG.

Risicoparagraaf

In deze paragraaf worden alle risico’s opgenomen en toegelicht.

Omzetbelasting

Ten aanzien van de BTW geldt dat de ODRN volledig in de BTW heffing is betrokken en voor 100% vooraftrek geniet.

8.2 Risicoparagraaf en weerstandsvermogen

De toenemende complexiteit van de samenleving, het complexe stelsel van afspraken waarbinnen wij opereren en de snel veranderende wet- en regelgeving dwingt ons tot groot risicobewustzijn. Het is van belang inzicht te hebben in de risico’s die zich manifesteren bij de uitvoering van onze taken, de oorzaken op te sporen en om daarbij passende maatregelen te treffen. In veel gevallen is er bij daadwerkelijk optreden van het risico ook sprake van financiële schade bij de ODRN en dus ook voor de deelnemers daarin.

WEERSTANDSCAPACITEIT

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Binnen de ODRN zou aanwezige weerstandscapaciteit uit twee posten kunnen worden berekend:

- Post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit)
- Reserves (a-structurele weerstandscapaciteit)

Aanvankelijk was voor de opbouw van een weerstandsvermogen in de begroting een 1% storting opgenomen, maar die is inmiddels als gevolg van een besluit van het AB via begrotingswijziging teruggeraamd. Belangrijk motief daarvoor was dat de ODRN eerst een identificatie van de risico's diende te plegen. Ook de post onvoorzien is als gevolg van dat besluit teruggeraamd. Binnen de ODRN is dus nog geen weerstandscapaciteit aanwezig. De opbouw van de a-structurele weerstandscapaciteit is afhankelijk van toekomstige voordelige jaarrekeningresultaten. Opbouw van structurele weerstandscapaciteit is op dit moment helemaal niet mogelijk omdat we niet beschikken over een post onvoorzien. Het feit dat [onvermijdbare] tegenvallers niet opgevangen kunnen worden schept een zorgelijk perspectief voor de ODRN.

RISICOANALYSE

Voor de analyse van de risico's binnen ODRN zijn het bedrijfsplan, uitvoeringsplan, MJB 2013-2016 en de MJB 2014-2017 als uitgangspunt genomen aangevuld met de tot nu opgedane praktijkkennis. Het benoemen van risico's is goed te doen, maar het kwantificeren van risico's is normaal gesproken al moeilijk maar krijgt bij de vorming van een nieuwe organisatie een extra dimensie omdat er nog geen specifieke bedrijfservaring is opgedaan c.q. aanwezig is.

De nu bekende risico's opgenomen met vermelding of het risico financieel [1] dan wel niet financieel [2] is. Vervolgens is aangegeven wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en wat de te nemen beheersmaatregel dient te zijn.

Beheersmaatregelen

Om de risico's te kunnen beheersen moeten beheersmaatregelen worden genomen. Deze maatregelen moeten leiden tot risicobewustzijn van medewerkers en management van de ODRN en daarna tot bepaalde vaardigheden binnen de ODRN. Voorbeelden hiervan zijn pro-activiteit of continu monitoring. Soms kan een risico makkelijk worden ondervangen door een verzekering, voor andere risico's dienen meer ingewikkelde oplossingen te worden gezocht. Ook kan het zijn dat bewust een risico wordt aanvaard omdat de kosten van de beheermaatregel in de buurt komen van het feitelijke risico. Feit is dat [bijna] elke beheersmaatregel geld kost en het dan ook noodzakelijk is dat voor elke maatregel een kosten/baten analyse wordt gemaakt.

Restrisico

Ook al zijn er beheersmaatregelen genomen dan nog kan het zijn dat er een risico overblijft: het zogenoemde restrisico. Zaak is dan dit restrisico zo nauwkeurig mogelijk te kwantificeren:

Kwantificering van de risico's

In de bijlage zijn de nu bekende risico's beschreven met vermelding van de beheersmaatregel en tevens aangegeven of er nog sprake is van een restrisico. Dit restrisico is vervolgens gekwantificeerd:

a. Welk bedrag is ermee gemoeid

Om tot een waardering van een risico te komen dienen ook de [financiële] gevolgen/ impact van een risico te worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn en zal met een schatting moeten worden volstaan.

b. Hoe groot is de kans dat het zich voordoet

Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

klasse	waarschijnlijkheid	kans
1	zeer klein	10%
2	klein	25%
3	gemiddeld	50%
4	groot	75%
5	zeer groot	90%

Normaal gesproken vindt de inschatting van de kans voor de verschillende risico's ook plaats op basis van eigen historische gegevens, maar die ontbreken nu nog, waardoor het kans-percentage nog redelijk grof is gehouden. In de toekomst zal dit verder verfijnd worden en gaat er gewerkt worden met een procentenrange binnen de klassen. Als bijvoorbeeld voor klasse 1 van 0% tot 10%; klasse 2 van 11% tot 25% etc. waardoor de kans in de risico inventarisatie ook bijvoorbeeld op 3% gezet kan worden

WEERSTANDSVERMOGEN

Het totaal van de risico's is becijferd op 985.000 euro. Er mag echter van worden uitgegaan dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Er kan dan ook rekening gehouden worden met een dempingsfactor. Deze dempingsfactor geeft de kans aan dan dat alle risico's tegelijkertijd optreden. Omdat specifieke bedrijfservaring nog ontbreekt is met het vaker in den lande gehanteerde getal van 0,6 gerekend.

De benodigde weerstandscapaciteit is dan:

0,6 * 985.000 = 591.000 euro

Aangezien de beschikbare weerstandscapaciteit 0 is, is het weerstandsvermogen van de ODRN ruim onvoldoende.

Gebruiken we de formule en waarderingstabel van de NAR [zie paragraaf 2.3] dan ziet dit er als volgt uit:

$$\frac{0}{591.000} = 0$$

Waarderingscijfer : F
Betekenis: ruim onvoldoende

8.3 Bedrijfsvoering

Verwezen wordt naar hoofdstuk 3 voor het bestuur en naar hoofdstuk voor de overige onderdelen betrekking hebbende op deze paragraaf.

8.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Investeringen die omgevingsdiensten hebben, zitten regulier in huisvesting, ICT en wagenpark. Dit geldt ook voor de ODRN. De paragraaf kapitaalgoederen heeft tot doel om te laten zien hoe de ODRN de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad waarborgt. Aangezien er geen panden in bezit zijn, betreffen dit de huurdersinvesteringen in de nieuwe werkplekken en de ICT-investeringen. Deze worden tegen een reële termijn annuïtair afgeschreven zodat er na het einde van de levensduur een vrijval is die gelijk is aan de jaarlast en enkel nog voor prijsontwikkelingen geïndexeerd hoeft te worden.

9. bijlagen

9.1 Overzicht formatie

Afdeling	Formatie	Bezetting	flex. schil
OD00 Directie	1,00	1,00	0,00
OD10 Staf	3,50	3,87	-0,37
OD20 Handhaving 1	25,00	18,76	6,24
OD30 Handhaving 2	20,50	14,49	6,01
OD40 Vergunningverlening 1	23,80	19,17	4,63
OD50 Vergunningverlening 2	23,20	20,97	2,23
OD60 Juridisch Advies	15,25	13,27	1,98
Eindtotaal	**112,25**	**91,53**	**20,72**

Toelichting

De formatie van de ODRN bedraagt 112,25 fte. Daarvan is momenteel 91,053 fte bezet met vaste formatie. Het verschil ad 20,72 fte is de flexibele schil. Deze flexibele schil is grotendeels bezet met tijdelijk personeel o.a. via detachering maar ook via inhuur.
Binnen de ODRN wordt nu maar ook in de toekomst bewust gewerkt met een flexibele schil om de pieken en dalen in de uitvoeringsvraag op te kunnen vangen.

9.2 Staat van activa

2013

aktiva	boek-waarde 1-4-2013	vermeerder-ingen in het jaar	verminder-ingen in het jaar	afschrijving in het jaar	boek waarde 31-12-2013	rente 5%	totaal kapitaal lasten
inrichting (meubilair vloerbedekking e.d.)							
jaar 2013		340.298		13.528	326.770	8.507	22.035
ICT applicaties							
jaar 2013		39.111		3.539	35.572	978	4.517
ICT integraal systeem GLD							
jaar 2013							
ICT servers							
jaar 2013							
ICT Pc's laptops en printers							
jaar 2013		46.580		7.388	39.192	1.165	8.553
Totaal		**425.989**	**0**	**24.455**	**401.534**	**10.650**	**35.105**

9.3 Nadere toelichting van geleverde prestatie naar de deelnemers

Onderstaand wordt per deelnemer een eerste overzicht geschetst van de werkzaamheden in de periode 1 april tot en met 31 december 2013. Nagenoeg alle gegevens staan in de systemen van de ODRN. Door de opstartfase en het feit dat er medewerkers uit 9 verschillende organisaties bij elkaar zijn gebracht (en daarmee ook 9 verschillende werkprocessen) is de administratieve afhandeling/registratie in de beginperiode niet 100% op orde geweest. Sinds het laatste kwartaal is de registratie beter op orde. Dat kan echter nog wel betekenen dat niet alle handhavingsbezoeken in het systeem van de ODRN zijn ingevoerd.

Gemeente Beuningen

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 261.015
Bedrag geschreven	€ 252.553
Realisatie (percentage)	97%
Planning HUP 2013	100
Controles uitgevoerd	117
Aantal hercontroles	36
Aantal klachten	28
Aantal voornemens LOD	7
Aantal LOD	2
Aantal procedures afgerond in 2013	23
Aantal procedures onder handen per 01/01/2014	22

De inbreng van de gemeente Beuningen voor 2013 bedraagt € 261.015,-. In deze periode is er voor € 252.553,- arbeid verricht in de gemeente Beuningen. Er is dus 97% gerealiseerd. In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. In totaal zijn 117 milieucontroles uitgevoerd. Dit is meer dan de totaalplanning van 100 bedrijven. Daarnaast zijn 36 hercontroles uitgevoerd en zijn er 28 klachten / meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 31% (36 op 117 controles). Dit is nagenoeg gelijk aan het percentage hercontroles in het kental van de regionale maatlat (30%). Van de klachten hebben er 2 geleid tot een handhavingsbezoek.
Er zijn 45 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 23 in 2013 afgerond en 22 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Druten

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 168.268
Bedrag geschreven	€ 255.067
Realisatie (percentage)	151%
Planning HUP 2013	121
Controles uitgevoerd	120
Aantal hercontroles	49
Aantal klachten	5
Aantal voornemens LOD	5
Aantal LOD	0
Aantal procedures afgerond in 2013	26
Aantal procedures onder handen per 01/01/2014	17

De inbreng van de gemeente Druten voor het restant van 2013 bedraagt € 168.268,-. In deze periode is er voor € 255.067,- arbeid verricht in de gemeente Druten. Er is dus 151% gerealiseerd. In gemeente Druten zijn meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. In totaal zijn 120 milieucontroles uitgevoerd. Dit is 99% van de totaalplanning van 121 bedrijven. Daarnaast zijn 49 hercontroles uitgevoerd en zijn er 5 klachten/meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 41% (49 op 121 controles). Dit is hoger dan het percentage hercontrole in het kental van de regionale maatlat (30%). Geen van de klachten heeft geleid tot een handhavingsbezoek.

In de gemeente Druten is de urenbesteding tussen vergunningverlening en handhaving ongeveer gelijk, in tegenstelling tot de andere regionale partners waar de verhouding op 0,33 : 0,67 ligt. Dit komt omdat Druten expliciet de bodemtaak heeft belegd bij de ODRN. Deze uren worden geboekt onder het product vergunningverlening.
Er zijn 43 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 26 in 2013 afgerond en 17 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Groesbeek

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 121.327
Bedrag geschreven	€ 134.449
Realisatie (percentage)	111%
Planning HUP 2013	95
Controles uitgevoerd	95
Aantal hercontroles	32
Klachten	10
Aantal voornemen LOD	4
Aantal LOD	1
Aantal procedures afgerond in 2013	9
Aantal procedures onder handen per 01/01/2014	10

De inbreng van de gemeente Groesbeek voor het restant van 2013 bedraagt € 121.327,-. In deze periode is er voor € 134.449,- arbeid verricht in de gemeente Groesbeek. Er is dus 111% gerealiseerd. In gemeente Groesbeek zijn meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In totaal zijn 95 milieucontroles uitgevoerd. Dit is 100% van de totaalplanning van 95 bedrijven. Daarnaast zijn 32 hercontroles uitgevoerd en zijn er 10 klachten/meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 34% (32 op 95 controles). Dit is hoger dan het percentage hercontrole in het kental uit de regionale maatlat (30%). Een aantal klachten betrof geluidkachten bij de horeca. In opdracht van de ODRN zijn daar geluidmetingen uitgevoerd. Bij de overige klachten zijn geen handhavingsbezoeken uitgevoerd.
Er zijn 19 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 9 in 2013 afgerond en 10 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Heumen

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 84.860
Bedrag geschreven	€ 117.032
Realisatie (percentage)	138%
Planning HUP 2013	44
Controles uitgevoerd	81
Aantal hercontroles	31
Aantal klachten	7
Aantal voornemen LOD	9
Aantal LOD	1
Aantal procedures afgerond in 2013	16
Aantal procedures onder handen per 01/01/2014	14

De inbreng van de gemeente Heumen voor het restant van 2013 bedraagt € 84.860, -. In deze periode is er voor € 117.032,- arbeid verricht in de gemeente Heumen. Er is dus 138% gerealiseerd. In gemeente Heumen zijn meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. In totaal zijn 81milieucontroles uitgevoerd. Dit is beduidend hoger dan de planning. In dit aantal zijn ook de controles opgevoerd in het kader van een bedrijfsterreininventarisatie en het project 24-uur blauw. Daarnaast zijn 31 hercontroles uitgevoerd en zijn er 7 klachten/meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 38% (31 op 81 controles). Dit is hoger dan het percentage hercontrole in het kental van de regionale maatlat (30%). Eén van de klachten heeft geleid tot een handhavingsbezoek.
Er zijn 30 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 16 in 2013 afgerond en 14 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Millingen aan de Rijn

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 29.717
Bedrag geschreven	€ 30.383
Realisatie (percentage)	102%
Planning HUP 2013	28
Controles uitgevoerd	24
Aantal hercontroles	12
Aantal klachten	2
Aantal voornemen LOD	2
Aantal LOD	1
Aantal procedures afgerond in 2013	6
Aantal procedures onder handen per 01/01/2014	1

De inbreng van de gemeente Millingen aan de Rijn voor het restant van 2013 bedraagt € 29.717,-. In deze periode is er voor € 30.383,- arbeid verricht in de gemeente Millingen aan de Rijn. Er is dus 102% gerealiseerd. In gemeente Millingen aan de Rijn zijn iets meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. In totaal zijn 24 milieucontroles uit het jaarprogramma uitgevoerd. Daarnaast zijn 12 hercontroles uitgevoerd en zijn er 2 klachten/meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 50% (12 op 24 controles). Dit is hoger dan het percentage hercontrole in het kental uit de regionale maatlat (30%). Er zijn 2 klachten/meldingen binnengekomen. Geen van die klachten heeft geleid tot een handhavingsbezoek.
Er zijn 7 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 6 in 2013 afgerond en is er nog 1 onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Nijmegen

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 4.250.175
Bedrag geschreven	€ 4.443.491
Realisatie (percentage)	105%
Planning HUP 2013	322
Milieucontroles uitgevoerd	236
Aantal hercontroles milieu	132
Aantal klachten milieu	202
Aantal voornemen LOD	13
Aantal LOD	0
Aantal milieuprocedures afgerond in 2013	125
Aantal milieuprocedures onder handen per 01/01/2014	71
Aantal bouwinspecties	1.715
Aantal hercontroles bouw	861
Aantal klachten bouw	84
Aantal bouwaanvragen	1.307

De inbreng van de gemeente Nijmegen voor het restant van 2013 bedraagt € 4.250.175,-. In deze periode is er voor € 4.443.491,- arbeid verricht in de gemeente Nijmegen. Er is dus 105% gerealiseerd. In gemeente Nijmegen zijn iets meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. Voor de gemeente Nijmegen is het merendeel van de tijd geschreven op Wabo-producten. In totaal zijn 236 milieucontroles uitgevoerd. Dit is 73% van de totaalplanning van 322 bedrijven. Daarnaast zijn er 132 hercontroles uitgevoerd. Het hercontrolepercentage ligt op 56% (132 op 236 controles). Dit is veel hoger dan het percentage hercontrole in het kental van de regionale maatlat (30%). 14 Klachten hebben geleid tot een handhavingsbezoek.
In totaal zijn 1.307 Wabo-vergunningprocedures met de activiteit bouwen opgestart. 1.257 Zaken vallen binnen de reguliere procedure van de Wabo, met een termijn van 8 weken. 50 Zaken zijn aangemerkt als uitgebreide procedure Wabo, met een behandeltermijn van 26 weken. De overige dossiers zijn vergunningaanvragen voor de Leegstandswet, gebruiksmeldingen en sloopmeldingen.

Daarnaast hebben 1.715 inspecties plaatsgevonden. In totaal zijn 84 bouwgerelateerde klachten opgepakt.
Er zijn 196 milieu vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 125 in 2013 afgerond en 71 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Ubbergen

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 26.562
Bedrag geschreven	€ 49.079
Realisatie (percentage)	185%
Planning HUP 2013	46
Controles uitgevoerd	36
Aantal hercontroles	16
Aantal voornemens LOD	1
Aantal LOD	0
Aantal klachten	4
Aantal milieuprocedures afgerond in 2013	9
Aantal milieuprocedures onder handen per 01/01/2014	5

De inbreng van de gemeente Ubbergen voor het restant van 2013 bedraagt € 26.562,-. In deze periode is er voor € 49.079,- arbeid verricht in de gemeente Ubbergen. Er is dus 185% gerealiseerd. In gemeente Ubbergen zijn meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. In totaal zijn 36 milieucontroles uitgevoerd. Hierbij dient een nuancerende opmerking. Op de planningslijst staan tevens 16 controles bij propaangastanks aan de Vlietberg. Deze zijn uitgevoerd echter nog niet allemaal ingevoerd in het systeem. Bij 14 van de 16 controles bleek iets niet in orde en zullen hercontroles worden uitgevoerd. Daarnaast zijn 16 hercontroles uitgevoerd en zijn er 4 klachten/meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 44% (16 op 36 controles). Dit is hoger dan het percentage hercontrole in het kental van de regionale maatlat (30%). Geen van de klachten heeft geleid tot een handhavingsbezoek.
Er zijn 14 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 9 in 2013 afgerond en 5 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Gemeente Wijchen

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 197.922
Bedrag geschreven	€ 260.978
Realisatie (percentage)	132%
Planning HUP 2013	207
Controles uitgevoerd	153
Aantal hercontroles	40
Aantal klachten	15
Aantal voornemen LOD	5
Aantal LOD	0
Aantal milieuprocedures afgerond in 2013	31
Aantal milieuprocedures onder handen per 01/01/2014	17

De inbreng van de gemeente Wijchen voor het restant van 2013 bedraagt € 197.922,-. In deze periode is er voor € 260.978,- arbeid verricht in de gemeente Wijchen. Er is dus 132% gerealiseerd. In gemeente Wijchen zijn meer uren ingezet dan gepland. De inzet van deze extra uren is binnen de bestaande bedrijfsvoering van de ODRN opgevangen. In 2014 zullen we nog meer sturen op het realiseren van de geplande inzet van alle partners (zowel regionaal als binnen het stelsel ven Gelderse Omgevingsdiensten). In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven is besteed. In totaal zijn 153 milieucontroles uitgevoerd. Daarnaast zijn 40 hercontroles uitgevoerd en zijn er 15 klachten / meldingen binnengekomen. Het hercontrolepercentage ligt op 26% (40 op 153 controles). Dit is wat lager dan het percentage hercontrole in het kental (30%). Twee van de klachten hebben geleid tot een handhavingsbezoek.
Er zijn 48 vergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 31 in 2013 afgerond en 17 zijn onder handen per 1 januari 2014.

Provincie Gelderland

omschrijving	waarde
Inbreng 2013 (9 maanden)	€ 1.494.730
Bedrag geschreven	€ 1.431.411
Realisatie (percentage)	96%
Planning HUP 2013	118
Milieucontroles uitgevoerd	101
Aantal hercontroles milieu	16
Aantal klachten milieu	49
Aantal voornemen LOD	3
Aantal LOD	0
Aantal milieuprocedures afgerond in 2013	33
Aantal milieuprocedures onder handen per 01/01/2014	32
Aantal bouwinspecties	19?
Aantal procedures vv geregistreerd in ODRN systeem	96?

De inbreng van de provincie Gelderland voor het restant van 2013 bedraagt € 1.494.730,-.
In deze periode is er voor € 1.431.411,- arbeid verricht voor provinciale bedrijven. Er is dus 96% gerealiseerd. In de tabel is een overzicht gegeven waaraan het geschreven bedrag is besteed. In totaal zijn 101 milieucontroles uitgevoerd. Dit is 86% van de totaalplanning van 118 geplande bedrijfsbezoeken. Daarnaast zijn 16 hercontroles uitgevoerd en zijn er 49 klachten / meldingen binnengekomen. Eén van die klachten heeft geleid tot een handhavingsbezoek.
Er zijn 65 milieuvergunningverleningsprocedures in het systeem van de ODRN geregistreerd. Hiervan zijn er 33 in 2013 afgerond en 32 zijn onder handen per 1 januari 2014.

9.4 Leden Algemeen Bestuur

Naam

- Mw. M.A. Barber (Ubbergen)
- Dhr. H.A.M. van den Berg (Heumen)
- Dhr. M.J.F.J. Thijsen (Wijchen)
- Dhr. J.J. van Dijk (Prov. Gelderland) (voorzitter) **(DB)**
- Dhr. P. de Klein (Beuningen) **(DB)**
- Mw. H. Kunst (Nijmegen) **(DB)**
- Dhr. M.H.T. Lepoutre (Druten)
- Dhr. J.G.M. Thijssen (Groesbeek) (vicevoorzitter) **(DB)**
- Dhr. P. Wassink (Millingen aan de Rijn)

9.5 Controleverklaring Ernst & Young Accountants LLP

9.6 Verklarende woordenlijst

afkorting	voluit
B&W	Burgemeester en Wethouders
BERAP	BEstuursRAPportage
BOR	Bijzondere OndernemingsRaad
BRIKS	Bouw, Reclame, Inrit, Kap en Sloop
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
DVO	DienstVerleningsOvereenkomst
E-PRTR	Europese Pollutant Release Transfer Register. Verplichting van Milieujaarrapportage door industriële bedrijven
FTE	FullTime Equivalent
HUP	HandhavingsUitvoeringsProgramma
ICT	Informatie en CommunicatieTechnologie
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control. Geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging
LOD	Last Onder Dwangsom
MARAP	MAnagementRAPportage
OD's	OmgevingsDiensten
ODRN	OmgevingsDienst Regio Nijmegen
OM	Openbaar Ministerie
P&O	Personeel en Organisatie
PIOFAH	Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Administratie en Huisvesting
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VR	VeilgheidsRapport
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WNT	Wet Normering Topinkomens

9.7 Risico-inventarisatie

risico-inventarisatie

nr.	naam risico	beschrijving	soort risico	gevolgen als risico zich voordoet	beheersmaatregel	rest risico	kwantificering risico			weerstands component
							in euro's	kans aanduiding	kans in %	
1	Efficiency-taakstelling	De omgevingsdienst heeft een aanzienlijke besparingstaakstelling meegekregen. Bij het opmaken van de begroting waren de voorbereidingen van het plaatsingsproces in volle gang. De mate van flexibiliteit van de personeelsbegroting bepaalt sterk de ruimte voor de directeur om de taakstellingen te realiseren.	1	Er ontstaan frictiekosten; de kans dat dit risico optreedt wordt sterk verminderd als de risico's 2,3 en 4 kunnen worden geëlimineerd!	Flexibele schil wordt zo groot mogelijk gehouden	ja	300.000	klein	25	75.000
2	Afspraken dienst-verleningovereenkomsten	Met de deelnemers worden afspraken gemaakt over de dienstverlening en de informatievoorziening over en weer voor de taakuitoefening. De begroting is gebaseerd op een uniforme VTH-procesgang. Afwijkende situaties per deelnemer kunnen de efficiencydoelstellingen onder druk zetten. Het is ook van belang de afspraken met de andere RUD's juridisch goed te verankeren omdat de ODRN werkgever is van medewerkers die door de provincie en andere RUD's worden bekostigd (voor BRZO en complexe vergunningverlening). Ook het feit dat de direct gerelateerde productiekosten [zoals advieskosten] niet aan de ODRN zijn overgedragen draagt niet bij aan een efficiënte bedrijfsvoering	1	Meer uren noodzakelijk om taak te verrichten dan waarmee op basis van de norm rekening is gehouden	Contact opnemen met betreffende opdrachtgever indien situatie zich voordoet; Er komt een evaluatie van de huidige afspraken; Er wordt een bedrijfsvoeringsinstrument ontwikkeld om e.e.a. goed te kunnen monitoren	ja, geraamd op 1 a 2 fte's	100.000	groot	75	75.000
3	Complexiteit van de organisatie van stelseltaken	Het risico dat gedelegeerde bevoegdheden en verantwoordelijkheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd	1	Gebreken in de communicatie waardoor informatie niet of niet tijdig doorkomt; te late publicatie van vergunningsaanvragen en besluiten. Aanpassing van de regelgeving waardoor taak vervalt.	Er wordt extra capaciteit (1 fte) in de coördinatie van de stelseltaken gestopt om het in goede baan te leiden.	ja	1.500.000	klein	25	375.000
4	Automatisering	Productie verlies door de verschillende systemen	1	Meer uren noodzakelijk om taak te verrichten dan waarmee in norm rekening is gehouden	Tijdelijke extra inhuur; aanpassing systemen; afspraken maken met opdrachtgevers; strategietraject is opgestart	ja	100.000	groot	75	75.000

risico-inventarisatie

nr.	naam risico	beschrijving	soort risico	gevolgen als risico zich voordoet	beheersmaatregel	rest risico	kwantificering risico			weerstands component
							in euro's	kans aanduiding	kans in %	
5	Output-financiering	Bij outputfinanciering kan de vraag afwijken van de aannames in de begroting	1	Dekkingsprobleem op de loon- en materiele kosten	Vraag mag maximaal 2% afwijken. Daarboven zal deelnemer bij moeten dragen	ja, 2%	200.000	klein	10	20.000
6	Achterstallig onderhoud	Workload is gebaseerd op bestanden van partners uit 2011.	1	Verkeerde aannames en achterstallig werk	Nul situatie onderzoek bij BRZO bedrijven, afspraken maken met opdrachtgevers in kwestie, opschonen dossiers	ja	60.000	middel	50	30.000
7	Inbreng partners	Overdracht van het werk is op basis van eigen inschatting van de deelnemers en niet op basis van de maatlat kengetallen waardoor er te weinig personele capaciteit beschikbaar is.	1	Vergunningen worden kunnen niet worden afgegeven; aantasting van de leefomgeving	Er wordt extra ingehuurd	ja, 5 fte	300.000	groot	75	225.000
8	Privatisering van de bouwregelgeving	Risico dat BWT of onderdelen daarvan door gemeenten bij private partijen wordt neergelegd en ODRN uiteindelijk [delen van] de BWT taak verliest of n de toekomst niet gaat krijgen van gemeenten.	1	Boventallig personeel	Ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd en vertaalt naar wat dit voor de ODRN zal kunnen betekenen	ja, helft van beschik-bare bouw-capaciteit	1.000.000	klein	10	100.000
9	bouwcrisis	Terugloop van grootschalige bouwprojecten en toename van kleinere bouwsels	1	wordt andere expertise gevraagd van de ODRN. Er worden minder leges geheven bij de opdrachtgevers die de neiging hebben de problematiek van de verminderde inkomsten als bezuiniging bij de ODRN neer te leggen.	Flexibele schil wordt zo groot mogelijk gehouden. Goede afspraken maken met in dit geval de gemeente Nijmegen.	nee				0
10	Calamiteit bij bedrijf.	ODRN kan verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd	2	Opdrachtgevers en burgers weinig vertrouwen in ODRN, claims, negatieve pers	Communicatieplan/protocol opstellen hoe te handelen bij calamiteiten, praktijksituatie simuleren	nee				
11	Taakuitvoering	Hieronder verstaan we het risico van aansprakelijkstelling bij de reguliere taakuitvoering.	1	Betalen van schadevergoedingen	Aansprakelijkheidsverzekering afgesloten	nee				

risico-inventarisatie

nr.	naam risico	beschrijving	soort risico	gevolgen als risico zich voordoet	beheersmaatregel	rest risico	kwantificering risico				weerstands component
							in euro's	kans aanduiding	kans in %		
12	Begrotingsrisico	Er is geen sprake van een post onvoorzien. Bij de opbouw van een nieuwe organisatie komen er altijd onverwachte [structurele] kosten naar voren.	1	Bij tegenvallers zal beroep op deelnemers moeten worden gedaan	Maandelijkse rapportages aan de directeur. Kwartaalrapportages aan bestuur	ja	100.000	klein		10	10.000
13	Rechtmatigheid	Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims	2	ODRN wordt geacht rechtmatig [d.w.z. overeenkomstig wet en regelgeving] te handelen. Het onvoldoende rechtmatig functioneren doet afbreuk aan het imago van het gestelde vertrouwen in de ODRN	Het rechtmatigheid aspect vormt onderdeel van de controle verklaring	nee					
Totaal											985.000

soort risico 1 is financieel; 2 is niet financieel

Brief aan de raad - D7 Reactie CollegeB&W op brief Rekenkamer over . . .

Stadsontwikkeling
Bureau Archeologie & Monumenten

Ingekomen stuk D7 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	SO30/14.0006878	Martijn Nicasie
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Brief rekenkamer over het Romeinse aquaduct d.d. 28 mei		(024) 3292888

Geachte leden van de Raad,

Op 28 mei j.l. heeft de rekenkamer aan uw raad een brief gestuurd betreffende mogelijke twijfel aan het bestaan van een Romeins waterwerk op het gebied van de gemeenten Groesbeek en Nijmegen. De rekenkamer concludeert, op basis van een naar eigen zeggen kort oriënterend bronnenonderzoek, dat “het bestaan van een Romeins aquaduct met gerede twijfel is omgeven“, en raadt de gemeente daarom aan “om in haar beleid en uitingen hierin voorlopig de nodige terughoudendheid te betrachten”.

Wij hebben vastgesteld dat de rekenkamer bij haar onderzoek een gevarieerde verzameling bronnen heeft geraadpleegd van uiteenlopend karakter en kwaliteit, maar niet of nauwelijks gebruik heeft gemaakt van de binnen de gemeente aanwezige kennis en kunde. Externe deskundigen op het gebied van archeologie, zo mogelijk gespecialiseerd in Romeinse waterwerken, lijken evenmin geraadpleegd. Dat is jammer; archeologie en geschiedenis zijn immers vakgebieden die een specifieke expertise vereisen om bronnenmateriaal op de juiste wijze te kunnen interpreteren, en een onvoldoende aanwezigheid of inzet van die expertise leidt licht tot overhaaste gevolgtrekkingen. Een groot deel van de brief van de rekenkamer heeft niettemin een sterk inhoudelijk karakter, niet in alle gevallen geschraagd door de beschikbare (al dan niet door de rekenkamer geraadpleegde) bronnen en feiten. Wij betreuren het dan ook dat de rekenkamer vergaande conclusies verbindt aan een beperkt oriënterend bronnenonderzoek.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Archeologie & Monumenten

Vervolgvel
1

Tot op heden vinden wij in het gepubliceerde en ongepubliceerde onderzoek van zowel derden als de gemeente zelf, alsmede in het oordeel van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, voldoende gronden om het bestaan van een Romeins aquaduct in Nijmegen en Groesbeek voor zeer waarschijnlijk te houden, en zullen wij daarom aan dit belangrijke onderdeel van ons Romeinse verleden gepaste aandacht blijven besteden.

Wij nemen de brief van de rekenkamer dan ook voor kennisgeving aan en hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D8 Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 14 mei 2014

Bestuurskwaliteit Bestuursagenda

Ingekomen stuk D8 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	BK20/14.0006619	Annemiek Broekman
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Uitvoering van de aangenomen moties inde Politieke Avond van 14 mei 2014		(024) 3292353

Geachte leden van de raad,

Tijdens de Politieke Avond van 14 mei 2014 heeft uw raad twee moties aangenomen.
In deze brief geven wij een reactie daarop.

Motie: “Houd Nijmegen in beweging”
Het borgen van de kwaliteit van de voorzieningen is vastgelegd in de sportnota. Uitgangspunt is dat beheer en onderhoud opgenomen zijn in de Stadsbegroting. Bij voorstellen voor investeringen in gemeentelijke voorzieningen houden wij integraal rekening met deze kosten.

Bij (in de motie genoemde) accommodaties die NIET in eigendom zijn van de gemeente, is beheer en onderhoud van de voorzieningen een primaire verantwoordelijkheid van de eigenaren. Wij houden hiermee rekening bij het verstrekken van subsidie (zwembaden). Wij voelen ons verantwoordelijk om een gedeeltelijke bijdrage te verstrekken in de kosten van groot onderhoud i.c. vervanging. Clubs van de kunstgrashockeyvelden hebben aangegeven geen financiële middelen meer te hebben voor vervangingsinvesteringen. In het coalitieakkoord is opgenomen een bijdrage te verstrekken voor deze investeringen. Dit wordt verwerkt in de Stadsbegroting.

Wij zullen in deze coalitieperiode de inzet van de bovengenoemde financiële middelen evalueren en een voorstel formuleren voor een volgende periode.

Motie: “Wat betekent dat voor ú?”
In het onlangs gesloten coalitieakkoord zijn onder meer verschuivingen van de lokale lasten opgenomen. In het coalitieakkoord is bepaald dat deze voorstellen en het tempo van de verschuivingen in het bijzonder nog extern, juridisch getoetst moeten worden. Ons college verstrekt de opdracht hiertoe aan het kantoor van de landsadvocaat Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn.

Brief aan de raad - D8 Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 14 mei 2014

Gemeente Nijmegen
Bestuurskwaliteit
Bestuursagenda

Vervolgvel
1

Na ontvangst van het advies en uitwerking hiervan zullen we de raad over de gevolgen van de verschuivingen informeren. We schatten in dat dit omstreeks september zal zijn.
Daarna gaan wij uw raad over de uitkomst informeren. Dit allemaal in lijn met de uitvoering van de motie "Wat betekent dat voor u?" (met daarin in kaart gebracht de financiële gevolgen van de beleidsvoornemens van de nieuwe coalitie voor verschillende soorten huishoudens van de stad, conform parameters uit 2011).

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: Aangenomen moties

CDA Nijmegen

Motie: "Houd Nijmegen in beweging"

Agendapunt 8: Raadsinitiatiefvoorstel tot het vaststellen van het coalitieakkoord 2014-2018
Eerste indiener: M.T. Buck

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 14 mei 2014,

Constaterende dat:

- Het coalitieakkoord voorziet in een aantal investeringen in sportaccommodaties
- Een van de problemen in het huidige accommodatiebeleid de tijdelijkheid van toegekende investeringen is

Overwegende dat:

- Het duurzamer is om niet alleen te investeren in het heden, maar ook in de toekomst
- Investeringen meer renderen wanneer ze ook een goede waarborg voor de toekomst bieden
- Deze toekomst voor sportclubs ook bestaat uit een goede voorziening voor eventuele onderhoud/vervanging van accommodaties

Roept het College van Burgemeester en Wethouders op:

Om bij de uitwerking van de plannen uit de investeringsagenda op het gebied van sport (te weten: Sportpark Staddijk, Meerjaren renovatie zwembaden, Kunstgras hockeyvelden, Renovatie sporthal Meijhorst, Kunstgras voetbalvelden) eveneens te voorzien in een financieel kader met betrekking tot het structurele onderhoud die nodig is aan betreffende investeringen.

En gaat over tot de orde van de dag

CDA M.T. Buck	D66 R.A.A.Jetten	VVD H.S. Veldman
Gewoon Nijmegen	SP	PvdA
Groen Links	VSP	DNF

Voor: 38
Tegen: 0
aangenaard

CDA Nijmegen

Motie: "Wat betekent dat voor ú? II"

Agendapunt 8: Raadsinitiatiefvoorstel tot het vaststellen van het coalitieakkoord 2014-2018
Eerste indiener: M.T. Buck

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 14 mei 2014,

Constaterende dat:

- Er in het coalitieakkoord voorstellen gedaan worden die tot grote lastenverschuivingen zullen leiden;

Overwegende dat:

- De Raad op woensdag 28 april 2010 unaniem de motie "Wat betekent dat voor ú?" heeft aangenomen waarmee financiële gevolgen van beleidskeuzes voor verschillende soorten huishoudens van Nijmegen in kaart werden gebracht
- Bij het nemen van dermate verstrekkende beslissingen het verstandig is inzicht te hebben in de gevolgen die de besluitvorming met zich meebrengt
- Er reeds bij de uitvoering van de eerder genoemde moties goede en werkbare parameters zijn gemaakt om een dergelijke meting te doen

Roept het College van Burgemeester en Wethouders op:

In lijn met de uitvoering van de motie "Wat betekent dat voor ú?" de financiële gevolgen van de beleidsvoornemens van de nieuwe coalitie voor verschillende soorten huishoudens van de stad (conform parameters uit 2011) in kaart te brengen.

En ~~gaat~~ over tot de orde van de dag

CDA M.T. Buck	D66 R.A.A.Jetten	VVD H.S. Veldman
Gewoon Nijmegen	SP	PvdA
Groen Links	VSP	DNF

Voor: 38
Tegen: 0
aanvaard

Brief aan de raad - D9 Reactie College van B&W op motie Een veilige . . .

Ingekomen stuk D9 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	14.0006834	Erwin Olzheim
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Direct telefoonnummer**
Beantwoording Een veilige oversteek voor Lent' Knoop Lent'	-	024 – 329 22 32

Geachte leden van de Raad,

Tijdens de behandeling van agendapunt Dorp Lent-12 (Hotel van der Valk) op 2 oktober 2013 is een tweetal moties aangenomen. Deze moties hebben betrekking op de diverse projecten die samen Knoop Lent vormen of op de bestaande omgeving in de omgeving van deze projecten, zoals de aangrenzende wijk Hoge Bongerd

Het college heeft aangegeven dat zij voor de zomer 2014 met een reactie komt op de moties ….. en meer duidelijkheid geeft over de mogelijke verlenging van de handhaving van de baileybrug Onze doelstelling was om beide moties gelijktijdig te beantwoorden. De besluitvorming met betrekking tot de Motie 'Ontdek je plekje', met name het aspect van de extra parkeerplaatsen, is echter nog niet afgerond. Met deze brief beantwoorden wij de motie Een veilige Oversteek Lent, waarin de gemeenteraad oproept om de tijdelijke fietsbrug te handhaven tot aan de openstellling van de fietstunnel.

Algemeen
De meest relevante bestemmingsplannen met betrekking tot deze ontwikkeling betreffen de door u vastgestelde bestemmingsplannen Dorp Lent - 11 (Definitieve locatie Station Nijmegen, Dorp Lent - 12 (Hotel Van der Valk) en Dorp Lent – 13 (Fietstunnel en Lentse lus Oost)"Lent e.o.) Ook tijdens de behandeling van bestemmingsplan Dorp Lent – 13 (Fietstunnel en Lentse lus Oost)"Lent e.o.) is in de raadsvergadering gesproken over de tijdelijke fietsbrug. Door het college is toen al aangegeven dat besloten is om de tijdelijke baileybrug in ieder geval tot oktober 2014 open te houden. Tevens heeft de portefeuillehouder aangegeven dat wanneer zeker is wanneer de bouw van het hotel gaat beginnen en de planning van de fietstunnel klaar is, het college bekijkt of die brug langer te handhaven is, of die ook betaalbaar is, maar ook of de tijdelijke brug nodig is op dat moment.

Verlengd in standhouden van de tijdelijke fietsbrug.
Tijdens de aanbesteding van het contract Splitsingspunt heeft de winnende aannemer Heijmans Integrale Projecten BV aangeboden om een ongelijkvloerse kruising in stand te houden tot einde van haar werk, te weten 1 april 2014. Deze verbinding is direct na sloop van het viaduct van de Lentse lus gerealiseerd.
Medio 2013 is, in combinatie met het volledig opstarten van project fietstunnel Laauwikstraat het perspectief ontstaan dat er tussen 1 april 2014 en einde juni 2015 geen ongelijkvloerse kruising op deze locatie aanwezig is. Wel is sprake van de gelijkvloerse kruising ter hoogte van het Witte Huis en de ongelijkvloerse kruisingen noordelijker (fietstunnel Eisenhowertunnel) en zuidelijker (fietstunnel Tuinstraat).

Naar aanleiding van de motie “Een veilige oversteek voor Lent” op 2 oktober heeft de gemeente via een contractwijziging met Heijmans als opdrachtnemer van Splitsingspunt bewerkstelligd dat het handhaven van de tijdelijke fietsbrug 5 maanden is verlengd naar 1 oktober 2014. De kosten daarvan bedroegen zoals aangegeven in de commissievergadering Waalsprong €30.000 ex BTW, zoals ook toegelicht in de gemeenteraad van 12 februari tijdens de behandeling van bestemmingsplan fietstunnel. De financiële dekking is gevonden in het restant risicobudget van project Splitsingspunt Lent. Tegelijkertijd is in de voorbereiding van het contract Fietstunnel een prikkel opgenomen om de datum voor de openstelling van de fietstunnel een maand naar voren te halen.
Het westelijke talud van de tijdelijke fietsbrug ligt op het perceel waarover met Van der Valk in april 2012 een koopovereenkomst is gesloten voor de bouw van een hotel. Met Van der Valk is contractueel onder meer overeengekomen dat levering van het verkochte perceel in overleg doch niet vóór 1 juli 2014 plaatsvindt.

Van der Valk heeft bij de aankoop van de bouwkavel aangegeven dat zij zo snel mogelijk na afloop van de bestemmingsplanprocedure en het verkrijgen van een omgevingsvergunning wenst te starten met de bouw. Dit om redenen dat de openstelling van het hotel wordt beoogd vlak voor de 100ste Nijmeegse Vierdaagse in juli 2016. De datum van 1 oktober 2014 is ontstaan vanuit de aanname dat de bestemmingsplanprocedure voor hotel Van der Valk niet is afgerond op 1 juli 2014 maar later, omstreeks oktober 2014. Van der Valk heeft de gemeente uitstel van levering verleend tot 1 oktober 2014.
Daarmee is bewerkstelligd dat de periode van het ontbreken van een ongelijkvloerse kruising terug is gebracht van 15 maanden naar 8 maanden.

Bij de huidige voortgang van de planvoorbereiding van hotel Van der Valk is het desgevraagd niet mogelijk voor Westend BV om een langer uitstel van de levering van het bouwperceel te bieden, gelet op haar eigen planningsdoelstellingen. Voor de gemeente speelt daarbij mee dat na afsluiting van de tijdelijke fietsbrug de afbraak tijd kost en een weekendafsluiting van de PMS noodzakelijk is. Een weekendafsluiting rond de feestdagen (koopzondagen) is niet gewenst.

Vanuit de gemeente is beschouwd of de ongelijkvloerse kruising op een andere manier kan worden in stand gehouden. Technisch is dit mogelijk buiten het perceel van der Valk met een hoge trap. Los van de huur van de fietsbrug zou een dergelijke trap nog een extra investering vergen. Deze trap zou bereikbaar moeten zijn tussen 2 werkgebieden in, te weten de bouw van de fietstunnel Laauwikstraat en de verwachte bouw van het hotel.

Het gebruik van een fietsbrug in deze kwaliteit zal daarmee zeer beperkt zijn. Tegelijkertijd ontstaat een nieuw veiligheidsprobleem voor fietsers/voetgangers met betrekking tot de bereikbaarheid tussen 2 bouwterreinen. Dit verwachte gebruik staat niet in verhouding tot de kosten.

Met de huidige kennis menen wij dat wij alles in het werk hebben gesteld om de tijdelijke fietsbrug zo lang mogelijk in stand te hebben gehouden. Daarbij merken wij op dat de gelijkvloerse oversteek bij het Witte huis aan alle normen voldoet en is, direct na de openstelling van De Oversteek, de regeling ten gunste van het overstekende langzaam verkeer nog iets verbeterd. Ook is na de openstelling van De oversteek de filevorming op de Waalbrug met een terugslag tot op de oversteek nagenoeg verdwenen. Dit heeft alles te maken met de verminderde verkeersintensiteit over de Waalbrug.

Mochten er nog nieuwe ontwikkelingen zijn, bijvoorbeeld in het kader van de bestemmingsplanprocedures (er lopen beroepszaken tegen de bestemmingsplannen voor de fietstunnel en hotel), dan zullen wij ons standpunt bezien tegen het licht van die ontwikkelingen.

Tenslotte willen wij benadrukken dat ook de beantwoording van de Motie ‘Ontdek je plekje bij Station Lent’ onze aandacht heeft. De afweging van de verschillende mogelijkheden om de parkeerdruk te beheersen in de wijk vergt echter meer tijd.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F Bruls drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling

Ingekomen stuk D10 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	MO00/14.0006663	Lucile Braam
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Gezamenlijke reactie op brief van vakbonden over het Werkbedrijf i.o.	nvt	06-46195519

Geachte leden van de raad,

Op 17 april 2014 heeft uw raad een brief ontvangen van de Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak. De brief ging over hun betrokkenheid bij de voorbereidingen in het Rijk van Nijmegen om te komen tot één gemeenschappelijk en regionaal werkend Werkbedrijf. In de regio is afgesproken dat wij namens de regio de brief beantwoorden.

We hebben als college dinsdag 10 juni een brief vastgesteld en verstuurd aan de vakbonden. U ontvangt hierbij een afschrift van deze brief.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak
Regiokantoor Midden Nederland
Postbus 1555
3500 BN UTRECHT

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	MO00/14.0006663	Lucile Braam
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Eisen aan Werkbedrijf van Rijk van Nijmegen	17 april 2014	(024) 3299522

Geachte heren Kuiper, Kronenberg, Lempens en van Gaalen,

Op 17 april 2014 heeft u een brief gestuurd aan de besturen van de gemeenten in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen.[1] Namens deze besturen ontvangt u onderhavig antwoord.

Op de eerste plaats willen we recht zetten dat we wel degelijk op verschillende wijze werknemersvertegenwoordigers en andere betrokkenen hebben gesproken en om advies hebben gevraagd over onze plannen een Werkbedrijf in te richten. Ook in het vervolgproces zullen we dit blijven doen. Eén en ander is ook besproken met de heer Lempens op dinsdag 20 mei.

In deze brief lichten we toe wat de stand van zaken rondom het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen is en de wijze waarop we tot op heden betrokkenen en organisaties hebben betrokken. Tot slot gaan we in op de wijze waarop we de diverse partijen in het vervolgtraject willen blijven betrekken.

Stand van zaken besluitvorming
In 2014 hebben de gemeenteraden in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen de voorstellen met betrekking tot de oprichting van een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) en de contouren van een Regionaal Werkbedrijf als eerste module van die MGR vastgesteld. We voorzien dat de MGR per 1 juli 2014 daadwerkelijk is opgericht en een algemeen en dagelijks bestuur is benoemd. Het Werkbedrijf als eerste module van die MGR is naar verwachting medio 2015 operationeel.

Over een eventuele integratie tussen het Werkbedrijf en ons SW-bedrijf Breed is tot op heden nog **geen** besluit genomen, wel is de intentie uitgesproken tot één arbeidsbemiddelingsbedrijf in het Rijk van Nijmegen te komen. In het werkboek Sterke werkwoorden staat de volgende passage over Breed en de aansluiting van Breed op het Werkbedrijf: “Breed heeft van de regiocolleges de opdracht gekregen om scenario’s te ontwikkelen voor de integratie van (onderdelen van) Breed in

[1] De arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen bestaat uit de gemeenten: Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Nijmegen, Ubbergen, Wijchen.

Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen . . .

het nieuwe Werkbedrijf. Zorgvuldigheid gaat hierbij voor tempo. Het Werkbedrijf opereert vanuit eenzelfde strategische koers die momenteel voor Breed geldt. Het Werkbedrijf moet optimaal gebruik maken van alle ontwikkelingen die Breed doorgemaakt heeft en resultaten die zijn bereikt. Dit betekent dat Breed ten opzichte van de negen gemeentelijke afdelingen Werk een status aparte krijgt."

Participatie van cliënten, medezeggenschap en werknemers- en werkgeversorganisaties
Voor de besluitvorming van de voorstellen hebben we met een groot aantal betrokkenen en organisaties gesproken en overleg gevoerd. Zo zijn de lokale cliëntenraden en de WSW-raad betrokken. Deze vorm van cliëntenparticipatie is in de Wet werk en bijstand vastgelegd en heeft vooral betrekking op het beleid. De samenstelling van de lokale cliëntenraden is divers. Zo neemt in Nijmegen FNV Lokaal deel aan de Nijmeegse 'cliëntenraad' (Klantengroepenoverleg). Er zijn zowel op lokaal als op regionaal niveau bijeenkomsten georganiseerd om de plannen te bespreken en om adviezen te geven. Diverse cliëntenraden hebben hier gehoor aan gegeven. Ook de WSW-raad heeft ons geadviseerd.

Verder zijn de medezeggenschapsorganen van de gemeenten en het SW-bedrijf betrokken. Voor de gemeentelijke organisaties geldt dat de medezeggenschap een advies terzake is gevraagd. Ten aanzien van de medezeggenschap van het SW-bedrijf geldt dat zij wel op de hoogte zijn gebracht, maar aangezien het besluit geen betrekking had op de integratie Breed en Werkbedrijf, is hen niet gevraagd een advies terzake te geven.

Tot slot is in 2013 gestart met verkennende gesprekken met sociale partners. Een delegatie van (gemeentelijke) bestuurders heeft gesproken met vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties. Vanuit de vakcentrale FNV hebben we gesproken met Arnoud Hoogsteen (beleidsadviseur lokaal beleid). In de bijlage treft u de openbare reactie aan van deze vertegenwoordigers op onze voorstellen inzake het Werkbedrijf.

Toekomstige participatie van cliënten, medezeggenschap en werknemers- en werkgeversorganisatie
We voorzien op dit moment drie hoofdvormen van participatie:
1. Medezeggenschap: Bijzondere Ondernemingsraad en Bijzonder Georganiseerd Overleg.
2. Cliënten: Platform kandidatenparticipatie.
3. Regiogemeenten, werkgevers en vakbonden: Bestuurlijk regionaal samenwerkingsverband (als uitvloeisel van het Sociaal Akkoord).

We stellen voor om gezamenlijk nader invulling te geven aan de toekomstige wijze van participatie en uw rol hierin aan de hand van de bovenstaande drie hoofdvormen van participatie.

Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen . . .

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling

Vervolgvel
2

We zullen u binnenkort uitnodigen voor een oriënterend gesprek over de toekomst van het Werkbedrijf en het SW-bedrijf Breed. Bij dit gesprek zullen de heer van der Linden (kwartiermaker Werkbedrijf) en de heer Koerhuis (algemeen directeur Breed) aanwezig zijn.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouder van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

→PARTICIPATIEWET →AWBZ EN JEUGDZORG →PASSEND ONDERWIJS

Nieuwsbrief nr. 4, februari 2014

Regionale transitie sociaal domein

Regionaal Werkbedrijf SPECIAL

Gemeenten krijgen er nieuwe verantwoordelijkheden bij: de jeugdzorg, de AWBZ-taken begeleiding en persoonlijke verzorging, het naar werk begeleiden van mensen met een uitkering of beperking, en het vormgeven van passend onderwijs. De gemeenten in de regio Nijmegen werken samen aan deze 'transities', in overleg met instellingen, cliënten en hun omgeving. In deze nieuwsbrief leest u meer over deze ontwikkelingen. Op transitieregionijmegen.nl vindt u meer actuele informatie.

"Middelen gebruiken die leiden tot het doel"

"VNO-NCW staat positief tegenover het Regionaal Werkbedrijf. Met name de regionale aanpak spreekt ons aan, omdat die goed aansluit bij de realiteit. Werkgevers zoeken over gemeentegrenzen heen naar personeel, hetzelfde geldt voor werknemers op zoek naar een baan."

RON VAN GENT, DIRECTEUR VNO-NCW MIDDEN:

"De arbeidsmarkt is een markt waarop werkgevers en werknemers elkaar ontmoeten. Het is ook een levendige markt, die altijd in beweging is en geen lokale grenzen kent. Bij het plaatsen, herplaatsen of opnieuw instromen van mensen in het arbeidsproces is de regio dan ook een goede schaalgrootte om effectief te kunnen handelen."

Ambassadeur en pleitbezorger

"Het Regionaal Werkbedrijf gaat de dienstverlening organiseren voor mensen die ondersteuning nodig hebben om weer arbeidsmatig mee te doen. Wij committeren ons daaraan als VNO-NCW. We gaan volop meedenken en meedoen om van deze aanpak een succes te maken. Datzelfde geldt voor de werknemersorganisaties. De gemeenten voeren de regie, want zij zijn en blijven uiteindelijk wettelijk en financieel verantwoordelijk."

"De bestuurlijke omvang en precieze samenstelling van het Regionaal Werkbedrijf is nog onderwerp van gesprek. Wel is helder dat vertegenwoordigers van de gemeente, werknemers- en werkgeversorganisaties bestuurlijke verantwoordelijkheid op zich zullen nemen. Hierbij wil ik opmerken nieuwe bestuursorganisatie op te tuigen en de boel 'dicht' te organiseren. Het Regionaal Werkbedrijf moet compact en flexibel zijn, dat wil zeggen toegesneden op het optimaal faciliteren van de uitvoering. Wat ons betreft functioneert het bestuur op afstand in de rol van ambassadeur en pleitbezorger."

Werkbare match

"Insteek van VNO-NCW is dat we samen gaan werken aan een vitale regio. Bedrijven hebben functies in de aanbieding, maar vraag en aanbod moeten wel passen of passend zijn te maken, zodat mensen die nu niet meedoen op de arbeidsmarkt kunnen instromen. Dat passend maken kan op verschillende manieren. En daarop

ligt onze focus. Denk bijvoorbeeld aan loonkostensubsidies, gerichte begeleiding voorafgaand aan plaatsing of op de werkplek. Het gaat erom werkgevers en werknemers zodanig te faciliteren dat een werkbare match tot stand komt. En met werkbaar bedoel ik: gericht op het bevorderen van de economische zelfstandigheid van de werknemer én gericht op de instandhouding van de bedrijfseconomische slagkracht van het bedrijf."

Belangenafweging

"De ene gemeente is de andere niet wat betreft omvang en aantal bedrijven. Dat is een gegeven. Ook heeft elke gemeente er baat bij zoveel mogelijk 'eigen' mensen te plaatsen. In die belangenafweging willen wij ons als ondernemersorganisatie echter niet mengen. We zullen wel, als we dat nodig vinden, de gemeenten wijzen op de afspraken die zijn gemaakt in het Sociaal Akkoord."

"De materie is moeilijk, want veel is met elkaar verknoopt en er zijn soms strijdige belangen. Dat is geen reden om alles tot achter de komma te willen regelen. We moeten gewoon praktisch aan de slag gaan en al werkende oplossingen bedenken voor problemen waar we tegenaan lopen."

Koudwatervrees wegnemen

"Om koudwatervrees bij ondernemers weg te nemen, organiseren we als VNO-NCW bijeenkomsten. Daar leggen we uit wat de rol van het regionaal Werkbedrijf is en wat dat kan betekenen voor de personeelsvoorziening van bedrijven. Om meters te kunnen maken, werken we het liefst via sectorakkoorden, maar we bekijken ook wat er per bedrijf mogelijk is. Er liggen outputdoelstellingen met aantallen, maar er is ons als werkgevers alles aan gelegen te laten zien dat quota niet nodig zijn om de doelstellingen van het Sociaal Akkoord te bereiken. Werkgevers willen best hun steentje bijdragen aan de reïntegratie van mensen. We moeten wel steeds bekijken welke middelen ons dichter bij het beoogde doel brengen."

"Bouwen aan vertrouwen en elkaar iets gunnen is belangrijk in deze constructie. Continuïteit en consistentie in denken en handelen is een must. Daarom is het belangrijk dat we nu al stappen zetten en niet wachten tot na de gemeenteraadsverkiezingen. Deels zullen er na maart anders samengestelde gemeenteraden en colleges zijn, maar ons refrein blijft nu en straks hetzelfde."

ARNOUD HOOGSTEEN, BELEIDSADVISEUR LOKAAL BELEID VAN DE FNV:

"Goed dat we niemand meer uitsluiten"

"We gaan toe naar een 'inclusieve samenleving', waarin iedereen op zijn of haar manier participeert. Om daar vorm en inhoud aan te geven is een herordening van verantwoordelijkheden nodig op de arbeidsmarkt en in de sociale zekerheid. Onderdeel van zo'n 'inclusieve samenleving' is een inclusieve arbeidsorganisatie: het Regionaal Werkbedrijf."

Het Regionaal Werkbedrijf is de verbinding tussen de landelijke sociale zekerheid en de regionale/ gemeentelijke uitvoering daarvan. De arbeidsmarkt is niet gebonden aan gemeentegrenzen. Dus proberen we op regioniveau vraag en aanbod te stimuleren. Dat kan het best in een samenwerkingsverband van gemeenten, werkgevers- en werknemersorganisaties. Zo is het in het sociaal akkoord afgesproken. Deze benadering sluit aan op de komende wetgeving, zoals de Participatie Wet. In deze wet wordt - meer dan ooit - de uitvoering van arbeidsmarktbeleid voor groepen in een achterstandspositie bij de gemeenten neergelegd."

Gemeenten, werkgevers- en werknemersorganisaties vormen samen het bestuur van het Regionale Werkbedrijf. De gemeenten voeren de regie, want zij zijn en blijven wettelijk en financieel verantwoordelijk voor de consequenties van de uitvoering.

Goede zaak

"Het is een goede zaak dat we geen mensen meer uitsluiten of naar de zijlijn dirigeren. Dat we in een breed verband van gemeenten, werkgevers- en werknemersorganisaties bezien hoe en waar mensen in een achterstandspositie arbeidsmatig – met het oog op economische zelfstandigheid - actief kunnen zijn: Dat kan in 'beschutte' werkplekken zijn, maar ook regulier en/ of met behulp van loonkostensubsidie aan bedrijven die mensen in dienst nemen die extra begeleiding nodig hebben op hun werkplek."

Praktisch maatwerk

"Het 'wie, wat, wanneer en hoe' is maatwerk, in een aantal gevallen op individueel niveau. Over aantallen mensen en tempo waarin maken we afspraken met bedrijven en instellingen in de regio. We maken gebruik van de kennis en kunde van al bestaande gemeentelijke diensten en instrumenten die effectief zijn gebleken en we ontwikkelen nieuwe die passen binnen de nieuwe beleidsmatige insteek. Alles zal zijn gericht op uitvoering in de alledaagse praktijk."

Spanningsveld

"Veel zullen we (gemeenten en sociale partners) in de Werkkamer verder moeten uitwerken. Dat vergt van iedereen tijd, inzet,

wederzijds vertrouwen en solidariteit. De sociale partners zijn belangenvertegenwoordigers van hun achterban. Die positie is duidelijk. De gemeente heeft echter een andere rol en er is een economisch en politiek spanningsveld in de constructie van het Regionaal Werkbedrijf."
"Elke gemeente in de regio is wettelijk en financieel verantwoordelijk, maar de uitvoering is bovengemeentelijk georganiseerd. Zo zitten de gemeenten aan de 'vacatureknop'. Dat vergt in de nieuwe opzet extra verantwoordelijkheid, want wat financieel economisch goed is voor de ene gemeente kan voor een andere minder positief uitpakken.
Dat heeft alles te maken met de samenstelling van de arbeidsmarkt in de gemeente en in de regio. Waar zijn welke bedrijven gevestigd en hoe groot zijn die? Waar wonen de mensen die via het Werkbedrijf participeren en hoeveel zijn dat er? Welke keuzes maak je en wat zijn daarvan de gevolgen voor de eigen gemeente en voor de regio?"

Naar regionale solidariteit

"Gemeentelijke politici -raadsleden en wethouders- zullen fundamenteel anders naar sociaal economische instrumenten, maatregelen en gevolgen moeten kijken. Hun perspectief zal breder dan de eigen gemeente moeten zijn. Belangen en solidariteit verschuiven van lokaal naar regionaal. Dat is een geweldige omslag die tijd en ook moed vraagt van politici en bestuurders."
"Ook belangrijk: het op een transparante manier meten van de resultaten van de inspanningen van het Regionaal Werkbedrijf. We moeten de valkuil vermijden dat we het eigen functioneren in kaart gaan brengen en waarderen. Hierin kunnen onafhankelijke kennisinstellingen als de Radboud universiteit, de Hogeschool Arnhem Nijmegen en het ROC een rol spelen."
"De materie is ingewikkeld, alles is met elkaar verweven en veel is nog onduidelijk, toch moeten we er gewoon aan beginnen. Niet afwachten. Uiteindelijk is het besef er samen voor te staan in de regio cruciaal voor het slagen van duurzame samenwerking."

Colofon

Deze nieuwsbrief wordt verzonden namens de samenwerkende gemeenten in de regio Nijmegen.

AWBZ en Jeugdzorg: Druten, Beuningen, Wijchen, Nijmegen, Heumen, Groesbeek, Ubbergen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar.
Passend onderwijs:bovenstaande gemeenten + West Maas en Waal, Cuijk, Boxmeer, Grave, Mill en St. Hubert, St. Anthonis
Participatiewet: bovenstaande gemeenten + West Maas en Waal (betreft Wsw)

Heeft u vragen, ideeën voor de inhoud van de nieuwsbrief, of wilt u zich aan- of afmelden? Mail dan naar info@transitieregionijmegen.nl.

Meer informatie vindt u op **transitieregionijmegen.nl.**

Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Verzending via email

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan het College van B&W van:
Beuningen, Wijchen, Druten, Groesbeek,
Millingen aan de Rijn, Ubbergen, Heumen,
Mook en Middelaar en West Maas en Waal

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	MO00/14.0006663	Lucile Braam
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Gezamenlijke reactie op brief van vakbonden over het Werkbedrijf i.o.		06-46195519

Geachte leden van het college van B&W,

Op 17 april 2014 heeft ook uw college en uw raad een brief ontvangen van de Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak. De brief ging over hun betrokkenheid bij de voorbereidingen in het Rijk van Nijmegen om te komen tot één gemeenschappelijk en regionaal werkend Werkbedrijf. In de regio is afgesproken dat wij namens de regio de brief beantwoorden. Vanzelfsprekend is uw portefeuillehouder sociale zaken betrokken bij de opstelling en inhoud van de reactie.

We hebben als college dinsdag 10 juni bijgaande brief vastgesteld en verstuurd aan de vakbonden. Dit is tevens ook uw reactie op de bij u binnengekomen brief.

Via onderhavige brief stellen we ook twee andere betrokken gemeenten, namelijk Mook en Middelaar en West Maas en Waal op de hoogte. Deze gemeenten hebben geen brief van de vakbond ontvangen, maar zijn wel degelijk betrokken bij zowel het Werkbedrijf als bij het SW-bedrijf Breed. Het leek ons correct ook deze gemeenten te informeren.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D10 Brief aan Abvakabo/FNV en CNV Publieke Zaak Eisen . . .

ABVAKABO FNV CNV Publieke Zaak

Regiokantoor Midden Nederland

Postadres
Postbus 1555
3500 BN Utrecht

Bezoekadres
Varrolaan 104
3584 BW Utrecht

T 0900 2282522
(lokaal tarief)
F 079 35 36 765
I www.abvakabofnv.nl
E midden-nederland
@abvakabo.nl

KvK 40 41 06 96

Aan het College van B&W en de Raad van de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Wijchen, Druten, Groesbeek, Millingen, Ubbergen en Heumen

Datum
Utrecht/Nijmegen 17 april 2014

Briefnummer
SECABH20140417LXS

Dossier
--

Behandeld door
H. Albertsma

Doorkiesnummer
079 353 6768

Bijlage(n)
--

Betreft: eisen aan werkbedrijf Nijmegen i.o.

Geachte leden van het College en de Raad,

Sinds enige tijd wordt er door de politiek gesproken over de vorming van een Werkbedrijf in de regio Nijmegen. Dit naar aanleiding van de nieuwe Participatiewet, waarmee grof wordt bezuinigd op de sociale werkvoorziening terwijl de toegang tot die voorziening wordt afgesloten per 1 januari a.s. Onder andere via de media vangen wij er als vakbonden het een en ander van op. Via de gemeentelijke website kunnen we kennisnemen van nota's, visies en plannen. Wat we er van meekrijgen stemt ons tot zorgen. Van onze leden krijgen wij vragen over de toekomst. Antwoorden kunnen we hen niet geven, want wij worden niet betrokken.

Wij vinden het een kwalijke zaak dat werknemers met een SW-status en hun vertegenwoordigers bij de werknemersorganisaties door u niet worden betrokken in het geheel. Tegelijkertijd willen wij niet afwachten tot de politiek vergaande besluiten heeft genomen, ook over de toekomst van onze sociale werkvoorziening.
Vandaar dat onze gezamenlijke ledenvergadering op 15 april heeft besloten om onze belangrijkste ijkpunten voor de toekomst van een werkbedrijf waarin ook de sociale werkvoorziening opgaat, aan u te melden middels deze brief. Wij verwachten dat u ons uitnodigt voor een gesprek.

De eisen van Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak ten aanzien van het Werkbedrijf Nijmegen en omstreken bestaan onder andere uit de elementen:

Zet de kennis en infrastructuur van Breed en haar partners in ook ten behoeve van de nieuwe instroom vanuit de Participatiewet. Door de afbouw van de sociale werkvoorziening per 1 januari 2015 komt er jaarlijks circa 5% van de capaciteit vrij. Breed kan deze taken ons inziens bovendien beter (transparanter, goedkoper, met meer resultaat) uitvoeren.

Er moet **een goed sociaal plan** worden opgesteld met de bonden, voor de eventuele personele gevolgen voor alle rechtsposities, inclusief de SW-doelgroep. Daarin wordt onder andere afgesproken dat u de verplichtingen als werkgever vanuit de cao sociale werkvoorziening zult naleven. U neemt de zorgplicht uit de huidige Wet SW over in de op te stellen gemeentelijke verordeningen, waardoor SW-ers niet om bedrijfseconomische redenen kunnen worden ontslagen.

Per direct dient **een zorgvuldig communicatieplan** te worden uitgevoerd richting alle medewerkers met speciale aandacht voor de SW-doelgroep, af te stemmen met de Ondernemingsraad.

Wij willen **toezeggingen over de instelling van de wettelijke medezeggenschap** inclusief faciliteiten voor werknemers in het eventuele nieuwe Werkbedrijf. Mensen die werken moet niet als cliënten worden beschouwd, maar als volwaardige werknemers.

Behoud van het vangnet voor SW-ers van wie de detachering buiten het bedrijf eindigt. Zij mogen niet, zoals nu te vaak de praktijk is, thuis komen te zitten of langdurig onder hun niveau aan het werk zijn. Zorg voor een van-werk-naar-werk traject waarin ook opleiding kan worden ingezet.

Zorg voor de zwakkeren. Alleen het aanbieden van beschutte arbeid is onvoldoende. Nu al merken de werknemers dat commerciële werkgevers de werknemers met een lagere arbeidsproductiviteit na verloop van tijd terugsturen naar het SW-bedrijf. Groepsdetacheringen dienen een mix te zijn van werknemers met een hogere en een lagere arbeidsproductiviteit. Wij hechten zeer aan deze interne solidariteit.

Een goede begeleiding van arbeidsgehandicapte werknemers is de sleutel voor een goede plaatsing bij bedrijven. Werkgevers moeten worden ontzorgd, werknemers moeten worden ondersteund, werkplekken gevonden en aangepast etc. Er liggen nog veel kansen om de bekendheid bij werkgevers van het werken met werknemers met een beperking te vergroten. Daarom kan er niet verder worden bezuinigd op ondersteunend personeel.

Gebruik het functiegebouw van Breed voor de functies die te maken hebben met arbeidstoeleiding. Dit is immers net goed opgezet na een ingrijpende reorganisatie en kan zo worden overgenomen.

Betrek serieus de vakbonden bij alle plannen. Conform de afspraken in het Sociaal Akkoord komen bonden ook in het bestuur van het Werkbedrijf, dus horen zij nu al betrokken te worden zoals bijvoorbeeld in andere regio's ook gebeurd.

Uiteraard bestaan bij onze leden meer zorgen dan nu in deze brief benoemd, op dit moment beperken we ons tot deze punten.

FNV Lokaal ondersteunt onze eis om als Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak betrokken te worden bij de plannen rond het Werkbedrijf.

In afwachting van uw spoedige reactie en uitnodiging.

Met vriendelijke groeten,

Jan Kuiper en Rob Kronenberg
Namens de Bedrijfsledengroep Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak Breed

Paul Lempens
Bestuurder Abvakabo FNV

Gerard van Gaalen
Adviseur CNV Publieke Zaak

Brief aan de raad - D11 Jaarverslag Leerplicht 2012-2013

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ingekomen stuk D11 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	MO10/14.005038	Henk Peereboom
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Jaarverslag leerplicht 2012/2013		(024) 3299216

Geachte leden van de raad,

Bijgevoegd treft u aan het jaarverslag Leerplicht over het schooljaar 2012-2013. Het jaarverslag geeft inzicht in de resultaten, ontwikkelingen en de uitvoering van het leerplichtbeleid.

De opvallende resultaten van het schooljaar 2012-2013
Het totaal aantal leerplichtige leerlingen in Nijmegen is al jaren stabiel. In Nijmegen wonen 17021 kinderen in leeftijd van 5 tot 16 jaar. Na jaren van stijging is het aantal verzuimmeldingen gedaald met 5 procent (2705 versus 2838. De onafgebroken stijging van de voorgaande jaren in het schooljaar 2012-2013 is gestopt. De daling van de verzuimmeldingen zet zich ook in het lopende schooljaar door en wij hopen dat hiermee een omslag in de trend van stijgende meldingen is gerealiseerd.
Bij de meldingen was 1425 keer sprake van *relatief verzuim* (de leerling staat wel ingeschreven, maar de school wordt niet geregeld bezocht). Dat zijn ruim 200 meldingen minder dan het schooljaar 2011/2012. De daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een afname van foutieve meldingen, maar ook de afname van te laat-meldingen en van het luxe-verzuim.
Bij een deel van de meldingen gaat het om terugkerend verzuim, de zgn. draaideurmeldingen. Dit verschijnsel is dit schooljaar gedaald naar 22% (was 35%).
De aanpassingen in het werkproces van scholen en Leerplicht hebben geleid tot een betere signalering, waardoor het aantal processen-verbaal in de afgelopen periode is gestegen met 28.

Absoluut verzuim (een jongere staat niet meer ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling). 328 jongeren waren (enige tijd) niet ingeschreven bij een school. Dit is een daling met 100 ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze verlaging kan grotendeels verklaard worden door de gewijzigde aanlevering en verwerking van gegevens bij DUO.

Thuiszitters
Er waren dit schooljaar 34 jongeren, die als thuiszitters gekwalificeerd werden, omdat deze leerplichtige leerlingen meer dan 4 weken aaneen geen school bezoeken. In 7 gevallen is proces-verbaal opgemaakt.

Brief aan de raad - D11 Jaarverslag Leerplicht 2012-2013

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
1

Door de invoering van de *kwalificatieplicht* is de schooluitval onder 16- en 17-jarigen aanzienlijk gedaald. De leerplichtwet blijkt een effectief instrument bij het terugdringen van schooluitval. In verband met de hoge uitval van leerlingen op het ROC is het project Aanjager ROC ontwikkeld met als doelstelling de voortijdige schooluitval met 20% te reduceren.

Het project *de Overstap* monitort de leerlingen na hun overstap van het Vmbo of Havo naar het ROC. Het risico op schooluitval onder deze doelgroep is relatief groot. Afgelopen schooljaar zijn er 173 contacten geweest met overstappende jongeren, waarvan een aanzienlijk deel eerder in aanraking is geweest met Leerplicht. De interventies hebben voor het merendeel van de leerlingen geleid tot nieuwe inschrijvingen of vrijstellingen.

Het bureau Leerplicht is afgelopen jaar verder geprofessionaliseerd. In het kader van de scholenbenadering zijn verzuimprotocollen overeengekomen met de schoolbesturen van het Primair Onderwijs. Samen met de gemeenten van de regio Nijmegen is gewerkt aan een gedragen verzuimprotocol voor het Voorgezet Onderwijs, dat het huidige schooljaar is ingevoerd. Ook voor het Beroepsonderwijs en Volwasseneducatie is een verzuimprotocol in ontwikkeling.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

GEMEENTE Nijmegen

Jaarverslag Leerplicht

2012-2013

INHOUDSOPGAVE

4 De netwerker

6 Dienstverlening door bureau Leerplicht Nijmegen

7 Scholenbenadering

8 Zorg- en AdviesTeam

10 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

11 De Overstap

12 Analyse van de cijfers

17 Afdoeningen

18 Ontwikkelingen

19 Bijlage 1

28 Bijlage 2

De netwerker

Schoolverzuim kent vele gezichten, van een dagje spijbelen tot meervoudige, vaak gezinsgebonden, problematiek. Problematiek die vaak geen standaard scenario kent en waarbij meerdere (zorg)instellingen betrokken zijn; van jeugdzorg tot schuldhulpverlening voor één van de ouders. Zorg die soms niet aansluit, of voor slechts een deel van de problematiek hulp of een oplossing kan bieden. Kortom, werken binnen suboptimale kaders, gericht op een zo ideaal mogelijke oplossing voor het leerplichtige kind. Deze dynamiek vraagt om uitgebreide kennis van de sociale kaart, het onderwijs, een grondige analyse, een helder doel en oplossingsgerichte samenwerking.

De leerplichtambtenaar is daarom een netwerker bij uitstek. Zonder netwerk kan hij zijn functie niet naar behoren uitvoeren. Deze investering vertaalt zich in een vaste plaats en waarde op de scholen en in de netwerkoverleggen. Dat vraagt om een ambulante werkwijze met een op de populatie afgestemde frequentie. Variërend van enkele dagen per week (ROC Campusbaan en Technovium) tot eens per week/twee weken (vele VO-scholen).

Door invoering van de kwalificatieplicht is de schooluitval onder 16- en 17-jarigen aanzienlijk gedaald

Belangrijkste resultaten
Door invoering van de kwalificatieplicht is de schooluitval onder 16- en 17-jarigen aanzienlijk gedaald. De leerplichtwet blijkt een zeer effectief instrument bij het terugdringen van schooluitval. Maar uit onderzoek van het ministerie en interpretatie van de uitvalcijfers blijkt ook, dat veel jongeren wel direct na de 18e verjaardag uitvallen in het onderwijs. Ook veel 1e jaars MBO-leerlingen hebben een verhoogde kans op uitval. Niet voor niets heeft minister Bussemaker een verkenning uitgevoerd naar verlenging van de kwalificatieplicht. Nu blijkt dat verlenging niet haalbaar is en de sturing op vermindering van het aantal schooluitvallers onverminderd doorgaat, wordt vooral de preventieve werking vanuit de leerplichtwet beschouwd als een instrument dat nog verder benut kan worden.
Ook het ROC Nijmegen kent een hoge uitval onder deze groepen jongeren. Ook stelt de minister, dat jongeren met een startkwalificatie beter hun weg vinden op de arbeidsmarkt. Ze komen ook vijf keer minder vaak voor in criminaliteitscijfers. Daarnaast zijn goed opgeleide arbeidskrachten gunstig voor het herstel van het economisch klimaat.
ROC Nijmegen is vanuit dat kader benoemd als kansrijke ROC met een doelstelling op VSV-reductie. De gemeente Nijmegen ondersteunt het ROC met het project Aanjager ROC dat door leerplicht Nijmegen wordt uitgevoerd.

Leerplicht Nijmegen is in het afgelopen schooljaar verder geprofessionaliseerd. De scholenbenadering heeft in oktober 2012 geresulteerd in door alle schoolbesturen in Nijmegen, Groesbeek en Millingen aan de Rijn gedragen verzuimprotocollen Primair Onderwijs. Daarnaast is samen met de regiogemeenten en schoolbesturen Voortgezet Onderwijs gewerkt aan een gedragen

verzuimprotocol VO. Voor de Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie is een verzuim-protocol BVE in ontwikkeling en wordt naar verwachting in 2014 door gemeente en ROC bekrachtigd. Daarmee zijn het onderwijs en leerplicht dichter tot elkaar gekomen zodat met verenigde kracht nog beter ingezet kan worden op reductie van het schoolverzuim.

Maar daarmee zijn we er niet. Leerplicht zal zijn rol en positie moeten bepalen in de veranderende omgeving. Door de invoering van het passend onderwijs krijgen de samen-werkingsverbanden Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs meer eigen verant-woordelijkheid voor leerlingenzorg. De zorg-structuur op de scholen wordt onderdeel van de lokale toegangspoorten die belangrijke gaan spelen na na de transitie van de Jeugd-zorg. Tot slot is de hoge jeugdwerkloosheid een belemmering voor veel jongeren die als starter de arbeidsmarkt betreden.

Met de investeringen in de samenwerking vanuit zowel het onderwijs als bureau Leerplicht, voorlichting die vaak samen met het onderwijs of jeugdhulpverlening is gegeven en de capaciteitsuitbreiding bij bureau Leerplicht over de afgelopen jaren hebben we het omslagpunt in het aantal meldingen bereikt. Sterker nog, we hebben een daling van het aantal meldingen kunnen realiseren. De afname bedraagt maar liefst 10 percent, wat ook direct sterk contrasteert met de 30 percent stijging in het schooljaar 2011/2012. En hoewel uit een eenmalige daling nog geen conclusies getrokken kunnen worden, zijn we wel trots op het resultaat. Door onze investeringen anticiperen scholen tijdiger op ongeoorloofd schoolverzuim, ziekteverzuim en wordt aanhoudend verzuim sneller gemeld. Het verzuim lijkt zich steeds meer te concentreren rond een groep jongeren met gestapelde problematiek. Door de complexiteit van de problematiek vragen deze meldingen doorgaans grote investeringen vanuit het onderwijs, de jeugdhulpverlening en ook leerplicht. Dit, in relatie tot de transities die ons in 2014 en 2015 te wachten staan, maakt de noodzaak tot samenwerking, kritisch en met respect voor elkaars rollen, alleen maar groter. Dat is de opgaaf waar we de komende jaren voor staan, in het belang van het kind. Want uiteindelijk werken we allen aan de waarborging van het recht van een kind op een zo volledig mogelijke ont-plooiing van zijn persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogen.

Leerplicht zal zijn rol en positie moeten bepalen in de veranderende omgeving

Dienstverlening door bureau Leerplicht Nijmegen

Naast de Nijmeegse leerplichtigen en kwalificatieplichtigen bedient bureau Leerplicht Nijmegen ook de Groesbeekse en Millingse leerplichtigen. De kwalificatie-plicht verzorgt het bureau voor de gehele regio, bestaande uit de gemeenten Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Mook en Middelaar, Ubbergen en Wijchen.

Twee leerplichtambtenaren verzorgen de uitvoering van de Leerplichtwet voor de gemeenten Groesbeek en Millingen aan de Rijn. Zij zijn minimaal 2 dagen per week werkzaam in het gemeentehuis van Groesbeek.
De klanten van Millingen aan de Rijn en Groesbeek worden daarmee laagdrempelig en op hun eigen gemeentehuis bediend.

Het verzuimprotocol Primair Onderwijs Groesbeek is vastgesteld, de scholen hebben het ingebed en de leerplichtambtenaren scholenbenadering hebben controles uitgevoerd op de scholen. Er zijn daarbij diverse aanbevelingen gedaan, maar de algehele conclusie is dat de scholen in Groesbeek het goed doen en een samenwerkingsgerichte verzuimaanpak hanteren. Verder zijn wij op verzoek van de leerplichtambtenaar van Ubbergen voor haar een klankbord en maken wij waar nodig proces verbaal op.
Het Nijmeegse team vertegenwoordigd de gemeenten Ubbergen en Wijchen in de Zorg en Advies Teams' in het Voortgezet Onderwijs.

De kwalificatieplicht verzorgt het bureau voor de gehele regio

Gedurende het schooljaar 2012/2013 zijn de gemeenten Ubbergen, Heumen, Druten en Beuningen overgestapt op het Nijmeegse leerlingvolgsysteem. De gemeente Wijchen sluit aan in september 2013 en de gemeente Mook en Middelaar is vooralsnog contractueel verbonden aan het systeem van de regio Venray.

Scholenbenadering

Met de scholenbenadering is in het schooljaar 2012-2013 gestart in het Primair Onderwijs. In het schooljaar daarvoor is het verzuimprotocol Primair Onderwijs samen met de besturen opgesteld. In het VO is in het schooljaar 2012-2013 een Regionaal Verzuimprotocol Voortgezet (Speciaal) Onderwijs opgesteld samen met de besturen VO en de betrokken gemeentes in de regio. Vanaf januari 2014 is gestart met de schoolbezoeken VO.

Voor de BVE sector is in het schooljaar 2013-2014 samen met het ROC een verzuimprotocol BVE opgesteld. Deze ligt momenteel voor ter besluitvorming. Aan het einde van schooljaar 2012-2013 is al een start gemaakt met het bezoeken van teams binnen het ROC, voor-uitlopend op het vaststellen van een protocol.

Het verzuimprotocol en het verzuimbeleid van de scholen vormen de basis voor een gedegen verzuimaanpak. Maar uiteindelijk zijn het de docenten, mentoren, zorgcoördinatoren, met andere woorden de mensen die het moeten doen. Het is in het belang van de leerling dat scholen het verzuim tijdig en volledig melden. Alleen dan kan tijdig gericht, vanuit de juiste discipline(s), doeltreffend en objectief geïntervenieerd worden.

Met de scholenbenadering onderzoekt Leerplicht Nijmegen het verzuimbeleid, de zorgstructuur en de uitvoeringspraktijk van scholen en geeft daarmee invulling aan haar signalerende rol naar de Inspecteur van het Onderwijs. De schoolbezoeken vinden eenmaal per schooljaar per schoollocatie plaats. Indien deze audit daar aanleiding toe geeft kunnen er meerdere schoolbezoeken per schooljaar plaats vinden.

Twee leerplichtambtenaren voeren de scholenbenadering uit. Zij onderzoeken op scholen onder meer:
- meldingen van in- en uitschrijvingen;
- ziekteverzuim;
- vrijstellingen van geregeld schoolbezoek;
- ongeoorloofd schoolverzuim;
- schorsingen en verwijdering;
- Leerling en verzuimadministratie.

Van elke controle ontvangt de locatiedirecteur een rapportage met aanbevelingen en aanwijzingen. De (locatie)directeur heeft de mogelijkheid om te reageren in geval van interpretatieverschillen. De rapportage en de reactie van de locatiedirecteur worden gezamenlijk gezonden aan het bestuur van de school. Wanneer de leerplichtambtenaar strijdigheden met de leerplichtwet constateert, vindt op dat onderdeel hercontrole plaats. Indien het advies niet wordt overgenomen zal worden opgeschaald naar schoolbestuur, de wethouder en mocht dat niets opleveren, de Inspecteur van het Onderwijs.
Naast de formele controles staat de scholenbenadering in het teken van de samenwerking tussen Leerplicht Nijmegen en de scholen. Zij hebben daarvoor de verzuimprotocollen PO, VO en BVE (Middelbaar Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie) ontwikkeld. Ook is er tijdens de schoolbezoeken ruimte voor wederzijdse feedback ten aanzien van de uivoering op casusniveau.

Een aantal scholen laat een afnemend aantal meldingen zien. Ook dit is onderwerp van gesprek bij de scholenbenadering. Wellicht heeft dit te maken met het feit dat vroege signalen van verzuim door een school, zoals frequent te laat komen en/of frequent ziekmelden eerder en adequater door scholen worden aangepakt. We kunnen nu niet hard maken dat dit een gevolg is van de scholenbenadering, maar feit is dat scholen met de scholenbenadering beter geïnformeerd zijn over de signaalfunctie van licht verzuim en de effectiviteit van een vroege en doortastende aanpak van dit type verzuim.

Zorg- en AdviesTeam

In het Zorg- en AdviesTeam (ZAT) werken scholen samen met de jeugdprofessionals bureau jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk om leerlingen met problemen snel en adequaat te helpen en samen te werken. In het Voortgezet Onderwijs neemt de leerplichtambtenaar deel aan alle ZAT's. In het Primair Onderwijs zien wij de ontwikkeling van het ZAT naar het Bredeschool ondersteuningsteam (BSOT). Daar is de leerplichtambtenaar van de school op afroep beschikbaar voor deelname aan deze overleggen.

Goede samenwerking tussen de school en zorgpartners voorkomt escalatie van problemen met en van leerlingen en de ondersteuners informeren elkaar over lopende zaken opdat onderling goede afspraken kunnen worden gemaakt en een taakverdeling kan worden afgesproken. Samenwerking zorgt voor afgestemde onderwijs-zorgarrangementen en een passend en samenhangend aanbod van zorg en ondersteuning voor elk kind. De ambitie van Passend Onderwijs is meer leerlingen binnen het reguliere onderwijs passende ondersteuning te bieden. Dat is nodig omdat scholen de laatste jaren de gedragsproblemen bij leerlingen zien toenemen.

Op het ROC Nijmegen neemt het RMC traject-bureau namens leerplicht deel aan het ZAT. Het aantal casussen met leerplichtige leerlingen dat in het ZAT wordt besproken blijft minimaal. In tegenstelling tot de ZAT's in het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs, vormt het ZAT op ROC Nijmegen het sluitstuk van een schoolintern begeleidingstraject.

Wij constateren dat op het ROC:
1. In de meeste gevallen niet preventief gehandeld kan worden vanuit het ZAT,
2. de leerling in de meeste gevallen al bekend is bij de leerplichtambtenaar omdat het verzuim al naar meldenswaardige hoogte (16 uur in 4 weken) is opgelopen voordat de jongere in het ZAT komt.

Waar nodig worden op casusniveau multidisciplinaire overleggen gevoerd.

Samenwerking zorgt voor afgestemde onderwijs-zorgarrangementen en een passend en samenhangend aanbod van zorg en ondersteuning voor elk kind

PROJECT AANJAGER ROC

Het ROC Nijmegen heeft al jaren te maken met hoge uitval van leerlingen zonder startkwalificatie; de voortijdig schoolverlaters. De minister van OCW heeft ter ondersteuning van de onderwijsinstelling en de leerlingen het ROC Nijmegen aangemerkt als kansrijke ROC, met daaraan gekoppeld een opgave tot reductie van de schooluitval.

Om het ROC te ondersteunen bij deze lastige opgave heeft de gemeente Nijmegen voor de schooljaren 2013/2014 en 2014/2015 een project opgestart gericht op een geïntensiveerde samenwerking met het ROC.
Doel van het project is om in 1 jaar tijd ROC Nijmegen in de gelegenheid te stellen om ten opzichte van het schooljaar 2012/2013 een reductie van 20% vsv'ers te realiseren. Gevolgd door nog eens 10% in het schooljaar 2014/2015.

Binnen het project zijn de volgende afspraken gemaakt:
- een verzuimprotocol wordt ontwikkeld;
- er wordt intensief samengewerkt met RMC preventief;
- de gemeente stelt leerplichtcapaciteit beschikbaar voor het oppakken van de te verwachten extra meldingen (leerplicht en RMC);
- afstemmingsoverleggen worden gevoerd met verzuimmedewerkers, studieloopbaanbegeleiders en hun leidinggevenden;
- managementinformatie wordt gegenereerd;
- rechtmatigheidscontroles worden uitgevoerd.

CENTRALE REGISTRATIE IN- EN UITSCHRIJVINGEN

Tot 1 juli 2013 moesten scholen wettelijk gezien 2 maal in- en uitschrijvingen melden; aan de gemeente (lijstwerk) en DUO (digitale koppeling). Omdat de leerplichtambtenaren ook toegang hadden tot de digitale gegevens van DUO werd door leerplicht Nijmegen al sinds 2011 geen gebruik meer gemaakt van de aangeleverde lijsten.

Met effectuering een aantal wijzigingen in de Leerplicht moeten de in- en uitschrijvingen binnen 7 dagen aan DUO worden verzorgd. Hierdoor kan bij de aanvang van het schooljaar sneller en directer worden ingezet op leerplichtigen zonder inschrijving op een school (absoluut verzuim). Controle op leerplichtige leerlingen zonder een inschrijving bij een school of opleiding is altijd een speerpunt geweest van Bureau Leerplicht te voorkoming van vsv.

VERZUIMPROTOCOLLEN

In Nijmegen is de afgelopen jaren veel inzet gepleegd om voor Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie (BVE) verzuimprotocollen te ontwikkelen. Doel van het verzuimprotocol is de samenwerking tussen de verschillende partijen verder te verbeteren en ervoor te zorgen dat alle scholen in Nijmegen en/of regio op eenduidige wijze omgaan met verzuim en daarmee voortijdig schoolverlaten zo veel als mogelijk tegen te gaan.

Het Nijmeegse verzuimprotocol voor het primair onderwijs is in het schooljaar 2012/2013 in gebruik genomen. Op regionaal niveau is gewerkt aan een verzuimprotocol VO.
Een protocol BVE is in ontwikkeling en zal in 2014/2015 een regionaal karakter krijgen.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van geweld. Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht een meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. Ook de leerplichtambtenaar moet volgens deze meldcode handelen. Het doel van de verplichte meldcode is dat instellingen vaker, sneller en adequater ingrijpen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode is van toepassing op alle geweld in afhankelijkheidsrelaties: kindermishandeling, huiselijk geweld, seksueel geweld, ouder(en)- mishandeling, eergerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.

De Nijmeegse meldcode is bij aanvang van het schooljaar 2012/2013 in gebruik genomen en wordt regelmatig toegepast bij vermoedens van geweld of mishandeling. Er is een leerplichtambtenaar aangesteld als aandachtsfunctionaris die ook door andere bureaus en afdelingen binnen de gemeente Nijmegen en regio geconsulteerd kan worden.

SAMENWERKING BURGERZAKEN

In november 2012 hebben Burgerzaken en Leerplicht afspraken gemaakt over emigratie van minderjarige kinderen. Deze afspraken maken het onmogelijk om kinderen naar een onbekende bestemming uit te schrijven zonder dat daaraan voorafgaand een onderzoek door de leerplichtambtenaar is uitgevoerd. Ook bij uitschrijving naar het buitenland van onvolledige gezinnen wordt onderzoek verricht. Indien noodzakelijk kan de emigratie ongedaan worden gemaakt en de ouders kunnen strafrechtelijk worden vervolgd.

De Overstap

De overgang van leerlingen naar een vervolgopleiding verloopt niet altijd succesvol, met name na de overstap van het Vmbo en van de havo naar het ROC stopt een aanzienlijk deel na een aantal maanden met de opleiding en dreigt de schoolcarrière afgebroken te worden.

De samenwerking met het project De Overstap is vanuit het project Aanjager ROC geïntensiveerd. Het project De Overstap monitort de leerlingen bij hun overstap naar een vervolgopleiding in het volgend schooljaar. Alle leerlingen met een leerplichthistorie korter dan 2 jaar zijn direct aan leerplicht gemeld. Deze groep komt bovenop de jongeren die normaliter worden gemeld: de jongeren waarmee De Overstap geen contact kon krijgen.

In totaal hebben we contact gehad met 173 overstappende jongeren waarvan 69 jongeren in de schooljaren 2011/2012 en 2012/2013 met de leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest. In de meeste gevallen kon met deskresearch worden volstaan omdat een inschrijving door de school al was gerealiseerd dan wel onderweg was.
De 37 interventies door leerplichtambtenaren zijn gestart nadat deskresearch geen informatie opleverde of uit het onderzoek bleek dat er nog geen inschrijving was gerealiseerd. Deze onderzoeken hebben geresulteerd in een inschrijving, een vrijstelling of waren bij aanvang van het schooljaar nog in behandeling.

	Aantal
Deskresearch	74
Interventie leerplichtambtenaar	31
Verhuizing naar andere gemeente	1
Onderzoek?	3
Aantal gemeld door De Overstap	109

Daarnaast is in september door leerplicht een aanvullende scan uitgevoerd op alle overstappers zonder inschrijving. Dit resulteerde in een aanvullende groep jongeren waarop de volgende inzet is gepleegd:

Deskresearch	58
Onderzoek leerplichtambtenaar	6
Aantal potentieel absoluut verzuimers	64

Het project De Overstap monitort de leerlingen bij hun overstap naar een vervolgopleiding in het volgend schooljaar

Analyse van de cijfers

BEVOLKINGSPROGNOSE

Het aantal Nijmeegse leerplichtigen ligt al vele jaren tussen 20.000 en 21.000. In de Demografische Verkenning 2012 wordt verwacht dat het aantal 5 t/m 17-jarigen in de gemeente Nijmegen in 2020 op peil blijft. In verband met de krimp in de regiogemeenten, zal het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs vanaf 2017 afnemen, zoals blijkt uit de ITS-prognose van de VO-besturen.

AANTAL MELDINGEN

In 2011/2012 werd het digitale verzuimloket voor VO en BVE in gebruik genomen waardoor scholen hun meldingscriteria hebben heroverwogen. Dit veroorzaakte een stijging van het aantal meldingen met 30 percent.

2012/2013 laat een stabilisering van het aantal processen zien en voor het eerst heeft Leerplicht te maken met een daling van 5 percent.

Het aantal gemelde personen is afgenomen omdat meer meldingen in 1 interventieperiode werden afgehandeld. Daarmee is een verschuiving ontstaan naar toenemende doorlooptijden en tijdsinvesteringen.

Een kleine 62 percent van de meldingen heeft betrekking op leerplichtige leerlingen tussen 5 en 16 jaar. Hiervan is bijna 55 percent inwoner van Nijmegen. Bijna 15 percent van de meldingen werd gedaan over 16 en 17-jarigen uit de regiogemeenten. De resterende 23 percent had betrekking op Nijmeegse kwalificatieplichtigen.

Er zijn 41 meldingen voor leerplichtigen uit de regio (exclusief Groesbeek en Millingen aan de Rijn) ontvangen. Deze meldingen zijn direct doorgegeven aan de leerplichtambtenaar van de regiogemeente. Desalniettemin is er minimaal 30 minuten tijd aan de melding besteed. Het gaat hier om advisering aan de school en informatieverstrekking aan de leerplichtambtenaar van de regiogemeente.

VORMEN VAN VERZUIM:

- Absoluut verzuim: Als een kind/jongere niet (meer) staat ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling.
- Relatief verzuim:
  - Opeenvolgend verzuim van 16 uur of meer in een periode van 4 lesweken;
  - Regelmatig te laat komen;
  - Opvallend ziekteverzuim:
    - veelvuldig ziekteverzuim;
    - ziekteverzuim zonder duidelijke (medische) reden of oorzaak;
    - als ziekteverzuim niet conform het ziektebeeld is;
  - Signaal verzuim, gerelateerd aan (vermoedelijke) achterliggende problematiek.
  - Luxe verzuim: vrije dag(en) zonder toestemming van directeur of leerplichtambtenaar.

ABSOLUUT VERZUIM

De daling van het aantal meldingen wordt voor een groot deel veroorzaakt door het afnemende aantal werkprocessen absoluut verzuim. Bij potentieel absoluut verzuim ontbreekt een actuele inschrijving van de leerplichtige leerling op een school. Bij 328 leerlingen was dat het geval, een afname van exact 100. Deze daling is voor het merendeel toe te schrijven naar de digitale ontvangst en verwerking van in- en uitschrijvingen via DUO. Al sinds 2010 ontvangt Leerplicht de in- en uitschrijvingen wekelijks digitaal via DUO, daarvoor was echter nog geen wettelijke basis. Het was scholen daardoor toegestaan gegevens op andere wijze aan de leerplichtambtenaar aan te leveren waardoor er met

verouderde informatie werd gewerkt omdat de verwerking ervan veel tijd in beslag nam.

Per 1 augustus 2012 zou de noodzakelijke wetswijziging worden bekrachtigd waardoor veel scholen daarop al hadden geanticipeerd. De uiteindelijke implementatie van de wetswijziging vond uiteindelijk plaats op 1 juli 2013.

Bij 203 van de 962 meldingen is een interventie van de leerplichtambtenaar nodig geweest. Daarvan waren 30 leerlingen vlak voor de 18e verjaardag gestopt met het onderwijs, alle als gevolg van diplomering (zonder startkwalificatie). Deze jongeren zijn (warm) overgedragen aan het Regionaal Jongerenloket Nijmegen.

De overige werkprocessen absoluut verzuim zijn veroorzaakt door analoge of late aanlevering van in- en uitschrijvingen door de scholen en verouderde GBA gegevens.
Om administratieve onvolkomenheden vanuit de gemeente te voorkomen zal in 2014 gewerkt worden aan de realisatie van een real-time koppeling met GBA/BRP.

Hoewel de in- en uitschrijvingen per 1 juli jl. zijn gedigitaliseerd, blijft er sprake van een spanningsveld. De scholen en BVE onderwijsinstellingen moeten beschikken over de nodige informatie om formeel te mogen inschrijven. De praktijk laat zien dat ouders en leerlingen vaak om uiteenlopende redenen te laat zijn met aanlevering van benodigde informatie. De scholen willen de leerlingen niet de mogelijkheid ontnemen om direct bij aanvang van het schooljaar de lessen te volgen. Dit is per slot van rekening belangrijk voor de groepsvorming en in de eerste weken wordt veel informatie verstrekt voor en over het nieuwe schooljaar.

Aan de andere kant moet de leerplichtambtenaar ervoor zorgen dat leerplichtigen zonder inschrijving zo spoedig mogelijk worden geplaatst:
1. om voortijdig schoolverlaten en thuiszitten te voorkomen,
2. om te grote onderwijsachterstanden te voorkomen,
3. omdat de scholen na 1 oktober geen financiering meer ontvangen voor nieuwe leerlingen.

RELATIEF VERZUIM

Bij relatief verzuim staat een leerling wel ingeschreven op een school of onderwijsinstelling, maar wordt deze niet geregeld bezocht. Bij relatief verzuim zijn naast de ouders de jongeren vanaf 12 jaar ook zelf verantwoordelijk voor het schoolbezoek.

Er waren vorig schooljaar 1425 meldingen van relatief verzuim. Dat zijn er ruim 200 minder dan in 2011/2012. Er zijn afnames waarneembaar in de volgende oorzaken:
- 53 foutieve meldingen minder in 2012/2013 verdeeld over de processen relatief verzuim, vrijstellingen en luxeverzuim.
- Ziekteverzuim wordt ook beduidend minder vaak gemeld aan de leerplichtambtenaar. Hier is spraken van een afname van 120 meldingen. Dit valt te verklaren uit beduidend minder foutieve meldingen en meldingen van geoorloofd verzuim. Daarnaast wordt door scholen en schoolarts steeds preventiever gewerkt, waardoor de lichte problematiek rondom ziekteverzuim niet meer bij de leerplichtambtenaar komt.
- Te laat komen is bijna gehalveerd naar 76.
- Ook het aantal meldingen luxeverzuim is aanzienlijk afgenomen met 135 naar 273.

De samenwerking met het onderwijs is erop gericht dat de scholen zelf voldoende

Het aantal Nijmeegse leerplichtigen ligt al vele jaren tussen 20.000 en 21.000

inspanning plegen in preventieve en curatieve zin voordat aan leerplicht wordt gemeld. Dit gedachtegoed maakt onderdeel uit van het verzuimprotocol dat met ingang van het lopende schooljaar is geëffectueerd. De samenwerking rondom het verzuimprotocol heeft bij veel scholen al in 2012/2013 tot heroverweging van de processen geleid. Mede door de intensieve samenwerking en gezamenlijke investeringen van onderwijs en leerplicht lijkt het er op dat op de onderdelen te laat komen, ziekteverzuim en luxe verzuim de eerste successen worden geboekt. Ook van de fysieke aanwezigheid van de leerplichtambtenaar op de scholen en het houden van de gesprekken met de leerlingen en of de ouders op de scholen gaat een preventieve werking uit.

Aan de andere kant is het signaalverzuim met 131 meldingen toegenomen naar 996. Met signaalverzuim wordt, zoals hiervoor al genoemd, het spijbelgedrag bedoeld dat kinderen vertonen wegens problemen. Kinderen in een onstabiele thuissituatie, kunnen als reactie daarop spijbelgedrag vertonen. Het gaat hier steeds vaker om gestapelde problematiek en langer lopende interventies. De leerplichtambtenaar stemt bij signaalverzuim (verzuim met achterliggende problematiek) zijn aanpak af op de signalen die onderwijs en jeugdhulpverlening afgeven en legt waar nodig een huisbezoek af.

Zorg en bemiddeling
Dit is een preventief instrument dat wordt ingezet wanneer vanuit school of hulpverlening signalen van zorgwekkende problematiek worden afgegeven. Er is in deze situaties sprake van weinig tot geen schoolverzuim maar een groot risico op mogelijk verzuim. Vaak gaat het om acute problematiek zoals:
- een verhuizing waarbij nog geen passend onderwijs gevonden in Nijmegen
- mogelijke overplaatsing van regulier naar speciaal onderwijs
- vechtscheidingen
- plotselinge ingrijpende verandering in de (gezins)situatie van de leerplichtige

Ook hier lijkt de investering in de samenwerking met de scholen zijn vruchten af te werpen. Scholen werken preventiever, weten de leerplichtambtenaar nog beter te vinden en zoeken steeds vaker naar maatwerkoplossingen voor de leerling.

Vrijstelling van inschrijving
Er waren 153 aanvragen voor een vrijstelling van inschrijving. Dat aantal ligt vrijwel gelijk aan het aantal aanvragen in 2011/2012. Bij een vrijstelling wordt de ouder ontheven van de verplichting om de leerplichtige in te schrijven op een school of onderwijsinstelling.
Er zijn diverse gronden voor vrijstelling:
1. Artikel 5a geeft vrijstelling op lichamelijke en psychische gronden. Het gaat hier om kinderen die niet in staat zijn onderwijs te volgen en veelal verblijven in een Medisch Kinderdagverblijf. 27 maal werd de vrijstelling verleend.
2. Artikel 5b wordt afgegeven wegens bezwaar tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen. In Nijmegen zijn 10 vrijstellingen op deze grond afgegeven.
   In 3 gevallen is afgewezen omdat men het bezwaar niet aannemelijk kon maken.
3. 56 leerplichtigen kregen een vrijstelling op grond van artikel 5c. Dit artikel is van toepassing wanneer een leerplichtige in

het buitenland onderwijs geniet maar ingeschreven blijft als inwoner van de gemeente in Nederland.
4. 29 kwalificatieplichtigen kwamen in aanmerking voor een vrijstelling op grond van artikel 15. Zij volgden allen vervangend onderwijs. 14 maal werd de aanvraag afgewezen omdat men niet voldeed aan een passende vervanging.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek
Bij gewichtige omstandigheden is het mogelijk om voor een bepaalde tijdsduur te worden vrijgesteld van schoolbezoek. Artikel 11g heeft betrekking op gewichtige omstandigheden zoals bv. overlijden in de familie, jubilea en huwelijken. Ook de specifieke aard van het beroep van de ouders kan reden zijn tot vrijstelling wanneer een van de ouders niet in een schoolvakantie vrij kan krijgen.

Er zijn 2 vrijstellingen toegewezen en 7 ingetrokken of afgewezen.

ETNICITEIT

Het aantal cliënten met een niet-westerse etniciteit blijft relatief hoog. Zie tabel IV in de bijlage. Vooral met cliënten met een Turkse (193) en Marokkaanse (192) etniciteit had het bureau verhoudingsgewijs veel contact.

De leerlingen met een onbekende etniciteit zijn afkomstig uit de regiogemeenten. Door het ontbreken van een koppeling met de GBA's in de regio is deze informatie niet voor handen.

AANTAL CONTACTEN PER WIJK

Evenals voorgaande jaren ligt het verzuim het hoogste (→13 percent) in de wijken Benedenstad, Nije Veld en Meijhorst. Ook in de wijken Biezen, Wolfskuil, Neerbosch-Oost, Heseveld, Zwanenveld, Goffert, Malvert, Aldenhof en Hatert ligt het schoolverzuim hoog met een percentage tussen 10 en 13.

126 meldingen zijn niet aan een wijk te koppelen omdat op het moment van melding nog geen registratie in het Nijmeegse GBA bekend was. Het betreft leerlingen die naar Nijmegen zijn verhuisd of in Nijmegen verblijven (maar formeel in een andere gemeente wonen) en asielzoekers zonder GBA registratie.

THUISZITTERS

In Nederland biedt het onderwijssysteem in principe (dag)onderwijs voor iedereen. Een inschrijving bij een school of onderwijsinstelling is voor een leerplichtige leerling wettelijk verplicht. Toch komt het voor dat ondanks inspanningen vanuit het onderwijs en leerplicht Nijmegen leer- of kwalificatieplichtige jongeren gedurende 4 weken of meer wel op een school staan ingeschreven maar deze niet bezoekt. Dit zijn de zogenoemde thuiszitters. Oorzaken zijn divers, waaronder ook complexe meervoudige problematiek:
- wachtlijsten voor het Speciaal Onderwijs
- de ouders zijn ervan overtuigd dat het kind beter past in het regulier onderwijs en werken niet mee bij plaatsing op speciaal onderwijs. Ook valt te denken aan reputatieproblemen van een school of angst voor verkeerde vriendjes;
- de ouders werken wel mee maar zijn anderzijds veeleisend of onhandig in de contacten met scholen waardoor leerling niet wordt geplaatst. Ouders hebben behoefte aan een individuele aanpak voor de leerling, vragen om intensievere begeleiding dan de school kan bieden maar komen anderzijds ook met ideeën, voorstellen enz.;
- de school constateert vlak na plaatsing al dat de leerling met gedragsmatige problematiek

niet binnen het pedagogisch/didactisch kader past. De leerling hopt van school naar school in de hoop dat er een passende plek wordt gevonden;
- de leerling heeft een indicatie voor het clusteronderwijs maar daarnaast nog aanvullende problematiek waarmee de school voor speciaal onderwijs niet kan omgaan. Het gaat om zeer specifieke clusteroverstijgende problematiek;
- de school heeft een formeel verwijderings-traject ingezet omdat de leerling niet meer hanteerbaar is;
- de leerling is niet in staat om onderwijs te volgen. Wanneer de leerling niet in staat is om het onderwijs te volgen kan door ouders een beroep gedaan worden op een vrijstelling van inschrijving. Dit beroep wordt op verzoek van de leerplicht ambtenaar inhoudelijk getoetst door een jeugdarts van de GGD. Indien de ouders terecht een beroep doen op deze vrijstelling zijn zij vrijgesteld van de verplichting tot inschrijving.

In 2012/2013 waren er gedurende het school-jaar 34 Nijmeegse en 3 regioleerlingen die als thuiszitter aangemerkt worden.
De thuiszitters nader geanalyseerd:
- het zijn alle leerlingen met een inschrijving in het Voortgezet Onderwijs waarvan de jongste 12 jaar is;
- 4 jongeren zijn zeer kort voor hun 18e verjaardag gestopt met school;
- 3 leerlingen hebben een vrijstelling van inschrijving gekregen omdat ze ander onderwijs volgden;
- de permanente commissie leerlingenzorg (PCL) is bij 23 jongeren betrokken geweest voor (her)plaatsing in VO of SO;
- het ZAT van de school is in 12 gevallen niet betrokken geweest bij de leerling; Dit zou niet het geval mogen zijn, omdat alle leerlingen waar zorg over is in het ZAT besproken zouden moeten worden;
- 13 jongeren zijn opnieuw op een school ingeschreven of hebben de lessen op de oude school van inschrijving hervat;er zijn 7 processen verbaal opgemaakt voor relatief verzuim omdat er in deze gevallen sprake was van onwil van de ouders en of de leerling om de school weer te bezoeken.

DRAAIDEURMELDINGEN

Jaarlijks keert een aantal leerlingen terug bij leerplicht omdat de situatie rondom de leerling verslechtert, nieuw ingeslagen begeleidingstrajecten niet aanslaan of omdat, herplaatsing op een andere school niet de verwachte uitwerking heeft. Wanneer het verzuim is verdwenen, stopt de interventie van de leerplichtambtenaar. Ontstaat er na afsluiting van een melding opnieuw verzuim, dan wordt dit meegenomen in de 'oude' melding wanneer deze niet langer dan een maand is afgesloten.

668 processen zijn gekoppeld aan 305 cliënten. Een kleine 25% van de meldingen betreft recidive verzuim". Dat is aanzienlijk minder dan in schooljaar 2010/2011 toen bijna 34% van de meldingen om terugkerende verzuim-problematiek ging.
Daartegenover staat dat de complexiteit, benodigde tijdsinvestering en doorloop-tijden zijn toegenomen als gevolg van een toenemende stapeling van problematiek in combinatie met het soms moeizaam vinden van een passend traject.

Afdoeningen

PROCESSEN VERBAAL

Met een toename van 28, wordt er beduidend vaker proces verbaal opgemaakt. Ook het aantal Halt afdoeningen is toegenomen; van 5 naar 22. Aan de andere kant zijn er 61 waarschuwingen minder afgegeven.
Deze verschuiving is aanzienlijk en vindt zijn verklaring vooral in een bureau interne verdere standaardisatie van werkwijzen en processen.
In 5 gevallen is er gedurende het schooljaar voor een 2e maal proces verbaal opgemaakt.

Een curatieve maatregel als proces verbaal heeft tot doel om zorg in een gezin te krijgen, tot besluitvorming te komen of om te straffen waarbij gedragsverandering tot belangrijkste doel wordt gesteld. Een strafmaatregel opleggen is vanuit de geest van de leerplichtwet geen doel op zich.

Alle processen verbaal hadden betrekking op relatief verzuim. De oorzaak van dit verzuim varieert van luxeverzuim, frequent te laat komen, licht verzuim, ziekteverzuim tot signaalverzuim.
13 van de processen verbaal voor luxeverzuim zijn opgemaakt voor verzuim in de eerste twee weken van het schooljaar, een periode waaraan door de wetgever veel waarde wordt gehecht waardoor deze expliciet in de leerplichtwet worden genoemd.

Het Halt-proces verbaal wordt alleen ingezet wanneer er sprake is van licht verzuim, er geen sprake is van meervoudige problematiek of recidive. Het voordeel van het Halt-proces verbaal is de lik op stuk aanpak; er kan snel gehandeld worden. Het nadeel is dat het om heel licht verzuim moet gaan, bij te laat komen ligt de bovengrens zelfs onder de meldplicht van scholen. Een ander nadeel is, dat wanneer de jongere zijn straf niet ondergaat, er doorgepakt moet worden naar het reguliere proces verbaal. Dit gebeurt dan in een stadium waarin de leerplichtambtenaar doorgaans begint met zijn traject met de jongere.

Het verschil in problematiek bij interventies voor de gemeente Nijmegen ten opzichte van de regiogemeenten is ook merkbaar bij de processen verbaal. De verhouding 3 staat tot 1 is groot. De problematiek in Nijmegen is aanzienlijk complexer en prominenter dan in de regiogemeenten.

In Groesbeek zijn maar liefst 29 afdoeningen geweest, waarvan 19 processen verbaal en 1 Halt afdoening. Ook het aantal van 11 afdoeningen voor leerlingen uit Millingen aan de Rijn is aanzienlijk met 8 processen verbaal.

Opvallend is, evenals over 2011/2012, het lage aantal processen verbaal aan Wijchense leerlingen. De oorzaak hiervan is niet eenvoudig te geven mede omdat leerplicht Nijmegen afhankelijk was van de leerplichtambtenaar in Wijchen ten aanzien van het doorgeven van de verzuimmeldingen van de kwalificatieplichtigen.
Alleen meldingen voor BVE instellingen werden via DUO in het Nijmeegse JVS ontvangen. De gemeente Wijchen sluit in september 2013 aan op het Nijmeegse JVS waardoor er ook beter zicht komt op de kwalificatie plichtige VO-leerlingen.

STOPZETTING KINDERBIJSLAG

Ook in het schooljaar 2012/2013 is deze maatregel niet opgelegd. Dit betekent dat zich geen zaken hebben voorgedaan bij 16- en 17-jarigen waarbij de ouders nalatig waren en hierin volhardden.

Ontwikkelingen

- Op 1 augustus 2014 wordt het Passend Onderwijs ingevoerd in het primair en voortgezet (speciaal) onderwijs. Vanaf dat moment zullen nieuwe processen in werking treden die de besturen van de samenwerkingsverbanden hebben vastgesteld in hun ondersteuningsplannen. De toewijzing van lichte en zware ondersteuning gaat veranderen en de landelijke indicatiestelling voor het speciaal onderwijs verdwijnt. De verwachting is niet dat op korte termijn het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs sterk zal afnemen. De ambitie is dat meer leerling met ondersteuningsbehoefte in het regulier onderwijs worden opgevangen. Het risico bestaat dat het aantal thuiszitters zou hierdoor (tijdelijk) kunnen toenemen. De leerplichtambtenaar zal in moeten spelen op de veranderende dynamiek binnen de scholen..
- De wet gelijke behandeling die als paraplu boven het passend onderwijs hangt gaat ervan uit dat scholen en samenwerkingsverbanden maatwerk voor de leerling bieden en pas zullen doorverwijzen naar een andere school wanneer het maatwerk onevenredig belastend is voor de docent en de klasgenoten.
- Het actieplan Focus op vakmanschap heeft een kwaliteitsverbetering van het middelbaar beroepsonderwijs tot doel. Met de invoering van de Entree-opleidingen zullen de huidige opleidingen MBO op niveau 1 en AKA vervallen. Op dit moment (mei 2014) is nog onduidelijk wat dit gaat betekenen voort leerlingen, met een bindend negatief studieadvies voor het MBO niveau 2. Onder regie van de gemeente werken het ROC Nijmegen en het samenwerkingsverband VO aan een sluitende aanpak waardoor (kwetsbare) jongeren een alternatief aanbod krijgen, wanneer zij niet leerbaar worden geacht door het ROC zodat deze doelgroep met de juiste ondersteuning alsnog op een traject terecht kunnen met scholing en werk naar de arbeidsmarkt.
- De transitie Jeugdzorg en AWBZ zal veel impact hebben op het werk van de leerplichtambtenaar, omdat hij/zij onderdeel uitmaakt van de ondersteuningstructuur (ZAT/BSOT) op de scholen. In de beleidsplannen van de Transitie is de ambitie vastgelegd, dat preventie gaat voor curatie. Vroegsignalering en preventie door jeugdhulpverlening en zelfhulp van ouders en jongere zullen de basisvormen van elke interventie. De inrichting van een sluitende samenwerking tussen de ondersteuningsstructuur van de scholen en het sociale wijkteam wordt in 2014 uitgewerkt.
- In 2014 zullen het regionale leerplicht beleid en de regionale ambtsinstructie worden herzien. Dit wordt in regionaal verband opgepakt.
- De huidige Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens zal vervangen worden door de Basisregistratie Personen (BRP). Verwacht wordt, dat halverwege het schooljaar wordt overgegaan op een nieuwe administratie. Voordeel voor de leerplichtambtenaar is dat gegevens eenvoudiger en sneller uit een centrale database kunnen worden verkregen.

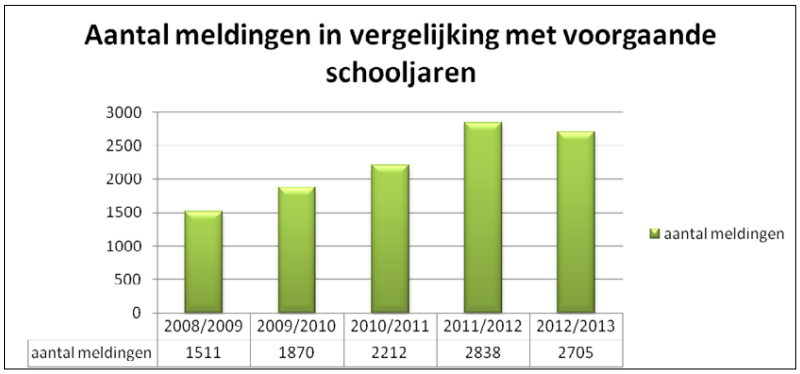
Op 1 augustus 2014 wordt het Passend Onderwijs ingevoerd in het primair en voortgezet (speciaal) onderwijs

Bijlages

Bijlage 1. Grafische en cijfermatige weergave.

Afbeelding I

Aantal meldingen afgezet tegen afgelopen jaren

	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
aantal meldingen	1511	1870	2212	2838	2705

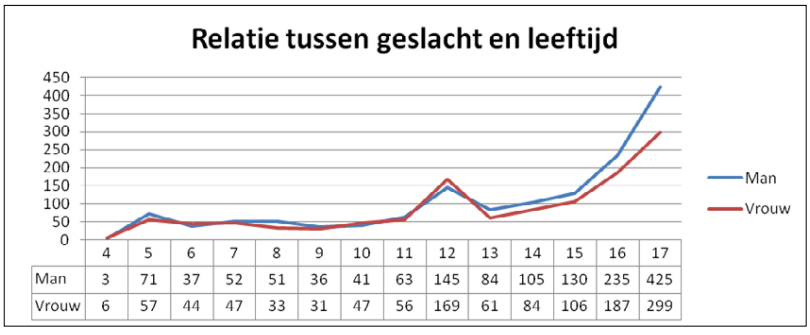
Afbeelding II

Aantal meldingen naar zwaarte

veder	1394	1455
licht	959	1037
midden	281	282
zwaar	47	50
zwaar plus	24	14

Afbeelding III

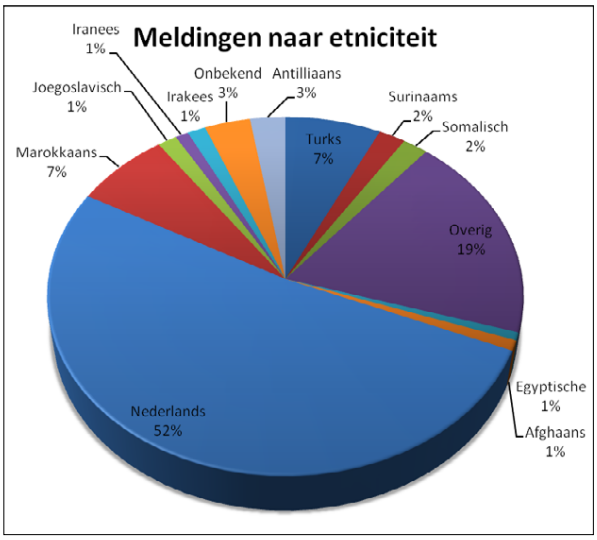
Leeftijds- en geslachtsopbouw

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Man	3	71	37	52	51	36	41	63	145	84	105	130	235	425
Vrouw	6	57	44	47	33	31	47	56	169	61	84	106	187	299

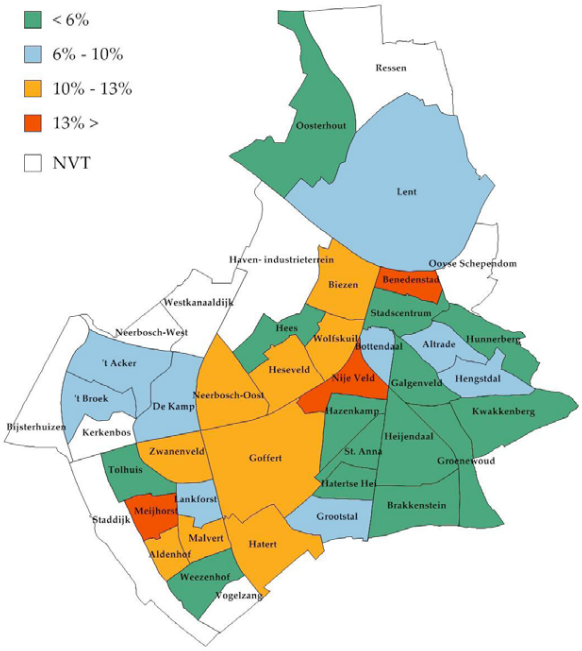
Afbeelding IV

Etnische herkomst van de cliënten

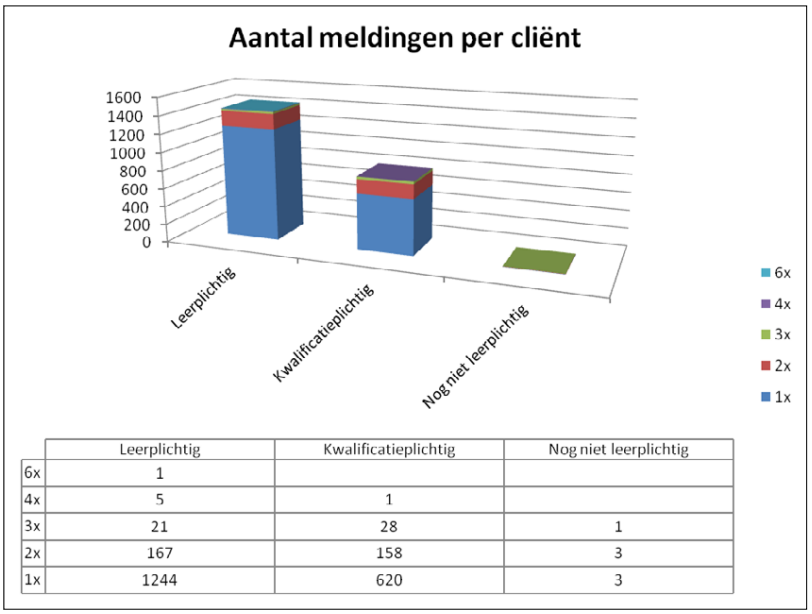
Afbeelding V

Aantal contacten per wijk

Afbeelding VI

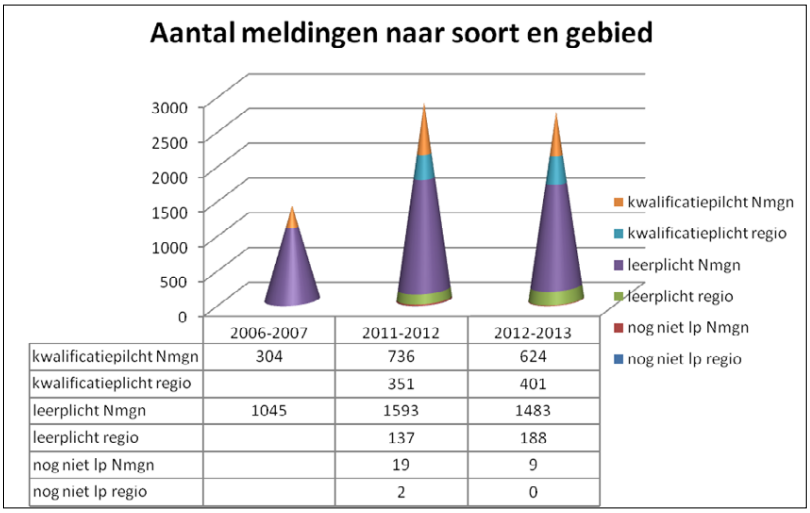
Aantal meldingen per cliënt

	Leerplichtig	Kwalificatieplichtig	Nog niet leerplichtig
6x	1		
4x	5	1	
3x	21	28	1
2x	167	158	3
1x	1244	620	3

Afbeelding VII

Verhouding Nijmegen / Regio

	2006-2007	2011-2012	2012-2013
kwalificatiepilcht Nmgn	304	736	624
kwalificatieplicht regio		351	401
leerplicht Nmgn	1045	1593	1483
leerplicht regio		137	188
nog niet lp Nmgn		19	9
nog niet lp regio		2	0

Afbeelding VIII

Meldingen naar school en bestuur over de afgelopen 5 jaren

	1	1	1	1	1
Alliantie	**516**	**302**	**269**	**219**	**184**
Citadel College	17	21	5	0	5
Dominicus College	8	13	29	10	7
MaasWaal College	19	15	23	15	0
Mondial College	99	127	142	162	133
Pax Christi College	37	13	-	-	-
Stedelijke Scholengemeenschap Nmgn	223	90	58	27	31
Stedelijk Gymnasium Nmgn	113	23	12	5	8
Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie buiten Nijmegen	**63**	**66**	**57**	**42**	**17**
ROC de Leijgraaf	16	9	-	-	-
ROC Koning Willem I	5	9	12	11	6
ROC Rijn IJssel	42	48	45	31	11
Buitenscholen	**75**	**101**	**102**	**58**	**43**
buitenschool MBO	21	18	-	-	-
buitenschool PO	22	37	-	-	-
buitenschool VO	28	23	-	-	-
buitenschool (V)SO	4	23	-	-	-
buitenscholen	-	-	102	58	43
College van bestuur ROC	**415**	**540**	**358**	**311**	**243**
ROC Nijmegen	415	540	358	311	243
Conexus	**236**	**278**	**257**	**103**	**230**
Aquamarijn	10	24	20	16	37
De Aldenhove	2	1	7	3	8
De Bloemberg	24	21	7	3	8
De Buut	5	12	4	2	2
De Dukendonck	3	5	13	1	6
De Klumpert	11	9	11	3	11
De Lanteerne	7	7	2	2	9
De Lindenhoeve	6	8	10	3	1
De Luithorst	7	4	8	5	4

Afbeelding VIII (vervolg)
Meldingen naar school en bestuur over de afgelopen 5 jaren

De Meiboom	10	23	14	3	6
De Muze	8	5	20	2	9
De Oversteek	9	11	8	4	6
De Windroos De Goffert	23	42	20	9	35
De Windroos Lindenholt	7	17	16	12	21
De Wingerd	7	5	12	2	1
De Zonnewende	8	5	17	2	14
Het Talent	11	7	3	3	2
Kampus	5	5	14	0	5
Lankforst	13	7	3	4	4
Michiel de Ruyter	4	5	10	9	14
Montessorischool Dukenburg	3	2	0	0	1
Montessorischool Lindenholt	7	5	3	1	6
NSV2	2	3	15	1	2
Prins Clausschool	5	6	3	5	4
Prins Mauritsschool	14	16	4	2	1
SO4 de Windroos	7	0	-	-	-
Vossenburcht	18	20	13	6	13
Entrea	**40**	**30**	**18**	**9**	**6**
Pedologisch Instituutschool	37	15	9	1	2
Roelant Berk en Beukschool	3	15	9	8	4
Geen school	**328**	**428**	**439**	**449**	**60**
Geen School	328	428	439	449	60
Helicon opleidingen	**101**	**81**	**36**	**20**	**28**
Helicon	101	81	36	20	28
Kentalis	**8**	**13**	**5**	**3**	**5**
De Marwindt	4	3	1	2	2
Martinus van Beek	2	7	4	1	3
Mgr. Terwindt	2	3	-	-	-
Kristallis / Entrea	**57**	**76**	**67**	**44**	**70**
Kristallis	57	76	67	44	70

Afbeelding IX

Soort verzuim afgezet naar leerplichtstatus en outcome

	Kwalificatieplichtig	Leerplichtig	Eindtotaal
Absoluut verzuim	**204**	**758**	**962**
Geen inschrijving van school ontvangen	***196***	***746***	***942***
naar (andere) school	153	706	845
Niet (meer) leerplichtig	30		30
Overdracht naar komend schooljaar	6	4	10
Uithuisplaatsing	1		1
Verhuizing	6	36	42
Verwijdering	***1***	***1***	***2***
naar (andere) school	1	1	2
Vestiging		***1***	***1***
Verhuizing		1	1
Via ander werkproces	***2***	***1***	***3***
naar (andere) school	1		1
Niet (meer) leerplichtig	1		1
Overdracht naar komend schooljaar		1	1
Vrijstelling	***4***	***7***	***11***
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken	3	7	10
Overdracht naar komend schooljaar	1		1
Wachtlijst school	***1***	***2***	***3***
naar (andere) school	1	2	3
Relatief verzuim	**695**	**730**	**1425**
Frequent te laat komen	***29***	***43***	***72***
Foutieve melding	5		5
naar (andere) school	16	29	45
Niet (meer) leerplichtig	3		3
Verhuizing	1		1
waarschuwing / (Halt) proces verbaal	4	14	18
Licht verzuim	***11***	***6***	***17***
naar (andere) school	9	3	12
Overdracht naar komend schooljaar	1	1	2
waarschuwing / (Halt) proces verbaal	1	2	3
Luxe verzuim	***50***	***223***	***273***
Foutieve melding	24	49	73
naar (andere) school	2	33	35
Overdracht naar komend schooljaar	1	23	24
Verhuizing		5	5
Verzuim geoorloofd	11	42	53
waarschuwing / (Halt) proces verbaal	12	71	83

Afbeelding IX (vervolg)
Soort verzuim afgezet naar leerplichtstatus en outcome

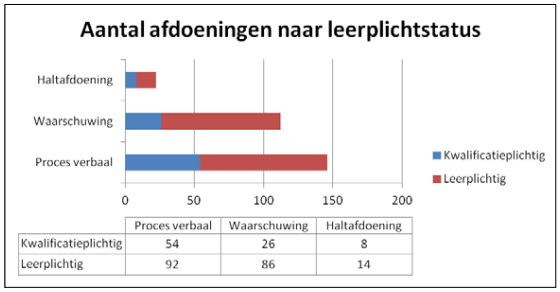
Signaal verzuim	***570***	***426***	***996***
Foutieve melding	65	18	83
naar (andere) school	298	251	549
Niet (meer) leerplichtig	77		77
Overdracht naar komend schooljaar	28	20	48
Uithuisplaatsing	4	4	8
Verhuizing	9	21	30
Verwijzing	5	3	8
Verzuim geoorloofd	18	9	27
waarschuwing / (Halt) proces verbaal	66	100	166
Via ander werkproces	***1***	***3***	***4***
naar (andere) school		2	2
Niet (meer) leerplichtig	1		1
Verzuim geoorloofd		1	1
Ziekte verzuim	***34***	***29***	***63***
Foutieve melding	4	3	7
naar (andere) school	17	15	32
Niet (meer) leerplichtig	3		3
Overdracht naar komend schooljaar		1	1
Uithuisplaatsing		1	1
Verhuizing		1	1
Verzuim geoorloofd	5	3	8
waarschuwing / (Halt) proces verbaal	5	5	10
Vrijstelling van geregeld schoolbezoek	**24**	**70**	**94**
Artikel 11 onder c	***24***	***61***	***85***
Toekenning tijdelijke vrijstelling	23	61	84
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken	1		1
Artikel 11 onder g		***9***	***9***
Toekenning tijdelijke vrijstelling		2	2
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken		7	7
Vrijstelling van inschrijving	**67**	**86**	**153**
Artikel 15	***42***	***2***	***44***
Overdracht naar komend schooljaar	1		1
Toekenning vrijstelling	28	1	29
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken	13	1	14
Artikel 5 lid a	***14***	***16***	***30***
Toekenning vrijstelling	12	15	27
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken	2	1	3
Artikel 5 lid b		***13***	***13***
Toekenning vrijstelling		10	10
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken		3	3
Artikel 5 lid c	***10***	***54***	***64***
Toekenning vrijstelling	10	46	56
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken		8	8
Artikel 5a	***1***	***1***	***2***
vrijstellingsaanvraag afgewezen / ingetrokken	1	1	2

Afbeelding IX (vervolg)
Soort verzuim afgezet naar leerplichtstatus en outcome

Zorg en Bemiddeling	**35**	**36**	**71**
Familieomstandigheden	***1***		***1***
naar (andere) school	1		1
Huisvesting	***1***		***1***
Niet (meer) leerplichtig	1		1
Medisch		***2***	***2***
naar (andere) school		1	1
Verwijzing		1	1
Onderwijskundig	***27***	***25***	***52***
naar (andere) school	21	18	34
Niet (meer) leerplichtig	2		2
Overdracht naar komend schooljaar	4	6	10
Verhuizing		1	1
Psychisch	***1***	***2***	***3***
naar (andere) school	1	1	2
Verhuizing		1	1
Sociaal	***2***	***4***	***6***
naar (andere) school		4	4
Niet (meer) leerplichtig	1		1
Verwijzing	1		1
Studieresultaten	***2***		***2***
naar (andere) school	1		1
Niet (meer) leerplichtig	1		1
Thuissituatie	***1***	***2***	***3***
Niet (meer) leerplichtig	1		1
Verhuizing		2	2
Vervoer		***1***	***1***
naar (andere) school		1	1
Eindtotaal	1025	1680	2705

Afbeelding X

Aantal afdoeningen naar soort en leerplichtstatus

	Proces verbaal	Waarschuwing	Haltafdoening
Kwalificatieplichtig	54	26	8
Leerplichtig	92	86	14

Afbeelding XI

Aantal Afdoeningen naar soort, aanleiding en gemeente

	Beuningen	Druten	Groesbeek	Heumen	Millingen a/d Rijn	Mook en Middelaar	Nijmegen	Ubbergen	Wijchen	Eindtotaal
Proces verbaal	2	6	19	2	8	1	101	4	3	146
Frequent te laat komen							4			4
Luxe verzuim		2	10		2		35	4	1	54
Signaal verzuim	2	4	9	2	5	1	56		2	81
Ziekte verzuim					1		6			7
Waarschuwing	5	1	9	1	3	1	90		2	112
Frequent te laat komen	2		1				10			13
Licht verzuim							3			3
Luxe verzuim	3	1	2	1	2		23		1	29
Signaal verzuim			6		1	1	51		1	64
Ziekte verzuim							3			3
Haltafdoening			1	1		1	19			22
Frequent te laat komen							1			1
Signaal verzuim			1			1	18			21
Eindtotaal	**7**	**7**	**29**	**4**	**11**	**3**	**210**	**4**	**5**	**280**

Afbeelding XII

Aantal thuiszitters per gemeente en outcome

	Millingen a/d Rijn	Nijmegen	Wijchen	Eindtotaal
naar (andere) school		13		13
Niet (meer) leerplichtig		2	2	4
Overdracht naar komend schooljaar		3		3
Start ander werkproces		2		2
Toekenning vrijstelling	1	2		3
Verhuizing				
Verwijzing		2		2
Verzuim geoorloofd		2		2
waarschuwing / (Halt) proces verbaal		8		8
Eindtotaal	1	**34**	**2**	**37**

Bijlages

Bijlage 2.

VOORBEELDCASUS 1

Aanpak

Anita is een meisje van 17 jaar en ze heeft een historie bij leerplicht. Vanaf 2011 verzuimt ze af en aan en er zijn door de leerplicht-ambtenaar, school en externe partijen al diverse stappen ondernomen; proefplaatsing andere school, psychotherapie en gezins-therapie. De schoolarts raakt in 2012 betrokken en merkt het verzuim op dat moment aan als legitiem.

Ondanks het hoge ziekteverzuim gaat Anita over en start met het examenjaar. Ook bij de start van dit schooljaar blijft Anita naast het ziekteverzuim geregeld uren spijbelen. Ouders zijn inmiddels ten einde raad.

De leerplichtambtenaar nodigt ouders en Anita uit en het meisje krijgt een laatste waarschuwing voordat er wordt overgegaan tot het opmaken van een proces verbaal. De leerplichtambtenaar gaat samen met de schoolarts het gesprek aan met Anita.

Inmiddels is door aanhouden van school en leerplichtambtenaar een diagnose uitgevoerd. Ze heeft ODD, wat zich uit door ongehoor-zaamheid, driftigheid, het niet houden aan de regels en problemen in de sociale omgang, vooral met volwassenen, maar soms ook met leeftijdsgenoten. Omdat bij ODD regelmatig sprake is van comorbiditeit wordt tevens onderzoek gedaan naar AD(H)D.

Anita is niet meer gemotiveerd om te werken aan verandering waardoor de behandeling door de hulpverlening stagneert. In november 2012 verbaliseert de leerplichtambtenaar het meisje en de zaak komt in februari 2013 op zitting. Ze krijgt een taakstraf en jeugd-reclassering opgelegd. Ook is de diagnose AD(H)D een feit.

Met de inzet van de jeugdreclasseerder en gespecialiseerde hulp in de vorm van huis-werkbegeleiding behaalt Anita toch haar eindexamen en is ze in het schooljaar 2013/2014 doorgestroomd naar een MBO-vervolgopleiding.

VOORBEELDCASUS 2

De leerplichtambtenaar werkt een paar maal per week op het ROC. In de docentenkamer wordt hij aangesproken door een mentor en docent over Mark, een 17-jarige student die al 1,5 week niet op school is geweest. Er is op geen enkele manier contact met student of ouders te krijgen en men spreekt zijn zorg uit. Ondanks deze zorg is het ROC te laat met melden en wordt daarop aangesproken.
De leerplichtambtenaar legt direct een huisbezoek af, maar treft niemand aan. Uit navraag bij de buren lijkt de familie niet met vakantie.

Een collega leerplichtambtenaar heeft een jonger zusje, dat op het Voortgezet Onderwijs zit, in behandeling. Er blijkt een maatschappelijk werker bij het gezin betrokken te zijn. Daarnaast blijkt het zusje wel in de afgelopen 2 weken naar school te zijn geweest.

Uit navraag bij de maatschappelijk werker blijkt dat Mark niet meer naar school wil. Het ROC is voor de jongen beduidend anders dan de Praktijkschool. Het studeren lukt niet en hij verzuimt omdat hij niet meer weet hoe met de situatie om te gaan. De leerplichtambtenaar ontvangt andere telefoonnummers en krijgt moeder aan de telefoon. Mark heeft zijn diploma op de Praktijkschool te hebben behaald, waardoor hij niet langer leerplichtig is.

Het ROC bevestigt het behaalde diploma en ze herkennen het verhaal van de maatschappelijk werker. De jongen loopt op zijn tenen en de opleiding is duidelijk te hoog gegrepen.
In samenspraak met het ROC besluit de leerplichtambtenaar de jongen richting pré Wajong te begeleiden.

Bij de intake voor pré Wajong komen de verschillende mogelijkheden aan de orde. De jongen kan bij BliXem werken. BliXem is een eetcafe dat werk biedt aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

De leerplichtambtenaar werkt een paar maal per week op het ROC

COLOFON

Uitgave
Gemeente Nijmegen
Afdeling Werk
Bureau Leerplicht

Tekst en data-analyse
Belinda de Hosson

Vormgeving
Mondtotmond reclame

Meer informatie
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Mariënburg 75
6511 PS Nijmegen

T 024-3298003
F 024-3299190
E leerplicht@nijmegen.nl

Brief aan de raad - D12 Toezeggingen Werk en Inkomen Kamerronde 21 mei . . .

Maatschappelijke Ontwikkeling

Ingekomen stuk D12 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	MO00/14.0006661	Lucile Braam
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Toezeggingen uit de kamerronde van 21 mei 2014 (Stadsrekening, onderdeel Werk en Inkomen)	nvt	06-46195519

Geachte leden van de raad,

In de Kamerronde van 21 mei 2014 bij de behandeling van Stadsrekening 2014, programma Werk en Inkomen hebben wij u zes toezeggingen gedaan. In deze brief handelen we deze toezeggingen af.

1. De raad ontvangt een korte analyse over de verhouding tussen de inspanningen van de gemeente en effecten met betrekking tot het strikt beoordelen van aanvragen voor een uitkering en het vlot begeleiden van uitkeringsgerechtigden naar werk.

Ten eerste
De macro-economische situatie is bepalend voor de mate waarin wij als gemeente ons bijstandsvolume kunnen beïnvloeden. Net als andere gemeenten hebben we te maken met de economische crisis en het inherente gebrek aan banen. Ook mensen zonder afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld hoger opgeleiden, vinden vaak geen werk. Meer mensen verliezen hun baan.
Binnen die beperkingen nemen we allerlei maatregelen om zoveel mogelijk mensen uit de uitkering te krijgen en aan het werk te helpen. Onze inzet daarbij is om een positievere ontwikkeling van het aantal mensen in de bijstand te hebben dan gemiddeld in Nederland.

Enkele cijfers en maatregelen
* Instroom
In 2013 zijn in totaal 2.400 mensen in de bijstand (inclusief de Bbz) ingestroomd.[1] In absolute zin is de instroom de afgelopen jaren gestegen. De redenen voor instroom in de bijstand zijn divers: verlies van werk, scheiding, schoolverlaten, verhuizing en overig. Het aantal klanten dat na WW in de bijstand komt ligt redelijk constant op ruim 300. De werkgerelateerde instroom bedraagt

[1] Exclusief de Bbz was de instroom in de Wwb 2.113 mensen.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling

ruim éénderde van de instroom. De afgelopen drie jaar is dit aandeel binnen de totale instroom constant 35%.

Reden instroom	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitkering werkloosheid	166	308	368	342	335	359
Arbeid (zonder WW recht)	180	197	245	209	178	237
Zelfstandig bedrijf of beroep	116	213	234	181	185	239
Totaal uit arbeid en max WW	**462**	**718**	**847**	**732**	**698**	**835**
Instroom totaal (incl. BZ)	1.423	1.793	2.158	2.066	1.990	2.402
Percentage recent arbeidsverleden	32%	40%	39%	35%	35%	35%

*Maatregelen instroom
Naast de wettelijke zoekperiode voor jongeren hebben we de zoekperiode geïntroduceerd voor de groep 27-plussers. In de zoekperiode moeten mensen eerst inspanningen plegen om werk te vinden. Na de zoekperiode wordt bepaald of de uitkering toegekend wordt. In die periode begeleiden en ondersteunen we mensen om een baan te vinden. Hiermee verkleinen we de kans dat de aanvraag doorgezet wordt. Ook werken we sinds enige tijd met risicoprofielen voor eventuele onrechtmatige verstrekking van een uitkering, waardoor we weten van welke mensen we gegevens intensiever moeten verifiëren.
Door deze extra inzet aan de poort is het percentage aanmeldingen dat niet leidt tot een aanvraag verhoogt van 8% in 2012 naar 14% in 2013. Het percentage afwijzingen werd verhoogd van 22 naar 24%.

*Uitstroom
In 2013 zijn 1.846 mensen uit de bijstand gestroomd. Hiervan hebben 558 mensen de bijstand vanwege werkaanvaarding verlaten. Dit is circa 30% van de totale uitstroom. Ook dit is in de afgelopen jaren een redelijk constant percentage. Dit gegeven betekent ook dat 70% van de uitstromers om andere redenen uitstroomt dan werk. Voorbeelden hiervan zijn: aangaan van een relatie, verhuizing, niet voldoen aan de inlichtingenplicht, fraude en overige.

*Maatregelen uitstroom
We zetten tal van instrumenten in om mensen uit de uitkering te krijgen. De inzet varieert per persoon afhankelijk van zijn afstand tot de arbeidsmarkt en motivatie. Zogenaamde A-kandidaten (weinig of geen afstand tot arbeidsmarkt) begeleiden we de eerste maanden intensief, omdat dan de kans het grootste is dat zij snel uitstromen.
Er is ook een groep die verder van de afstandsmarkt staat en nog niet toe is aan een baan. Zij werken bijvoorbeeld op leerwerkplekken om zo competenties te ontwikkelen, waarmee zij later betere kansen op de arbeidsmarkt hebben. Dit zijn inspanningen waarvan de resultaten (op een breder gebied dan enkel werk) op wat langere termijn zichtbaar zijn.
Daarnaast geldt dat we in 2013 gespecialiseerde handhavers hebben ingezet om extra onderzoeken uit te voeren naar aanleiding van signalen en (anonieme) tips. Ook zijn thema-onderzoeken uitgevoerd bij mensen met een verhoogd risico op fraude.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling

*Overall resultaten
Door een samenspel van onze (extra) inspanningen, de maatschappelijke en economische context hebben we in Nijmegen de stijging van het aantal Wwb-ers beperkt weten te houden tot 5,6%. Ter vergelijking: de landelijke stijging van het aantal bijstandsgerechtigden bedroeg in 2013 ruim 7% (CBS). Financieel gezien hebben we het tekort tot € 0,3 miljoen beperkt kunnen houden. Het Rijk is bezig met een nadere uitwerking van een nieuw financieel verdeelmodel. De invoering hiervan is 2015. In september wordt de impact van dit nieuwe verdeelmodel duidelijk, zodra bekend is wat de impact voor Nijmegen is, zullen we u hierover nader berichten.

Algemene notie bij effectiviteitsvraag
De vraag naar 'de' effectiviteit van re-integratiebeleid ('In hoeverre leidt re-integratiebeleid tot uitstroom uit de uitkering naar een reguliere baan?') is moeilijk te beantwoorden. De resultaten van de vele onderzoeken die naar dit vraagstuk worden gedaan, worden altijd sterk bepaald door factoren die de gemeente niet kan beïnvloeden. Denk daarbij vooral aan de ontwikkeling van de Nederlandse en internationale economie en wettelijke regelingen die het voor mensen wel of niet aantrekkelijk maken om naar een reguliere baan uit te stromen.
Waar hebben we dan wel zicht op? Er zijn wel onderzoeken gedaan die de vraag beantwoorden in welke gevallen, een bepaald type re-integratieinstrument zinvol is. In 2011 heeft de gemeentelijke rekenkamer een rapport gepubliceerd waarin de resultaten van elders uitgevoerde onderzoeken op dit thema zijn geanalyseerd en samengevat:
http://www2.nijmegen.nl/content/1190088/re-integratie
Een ander actueel en beknopt overzicht van onderzoek naar de effectiviteit van verschillende typen re-integratieinstrumenten vindt u op: http://www.divosa.nl/publicaties/factsheet-wat-weten-we-over-re-integratietrajecten
Naast de informatie in de genoemde rapporten, blijkt ook de samenwerking met het bedrijfsleven een belangrijke voorwaarde voor effectief re-integratiebeleid. We hebben in de afgelopen jaren de samenwerking met het bedrijfsleven verstevigd. Re-integratieinspanningen zijn niet alleen op de kandidaat gericht, maar gaan gepaard met een concrete werkervaringsplaats of ander instrument dat we in samenwerking met een werkgever inzetten. Deze beweging, van 're-integratie in de spreekkamer' naar 're-integratie op de werkplek', leidt tot een effectievere inzet van instrumenten en financiële middelen.We spannen ons in om instroom in Wwb zoveel mogelijk te voorkomen en terug te dringen. Mensen met een Wwb-uitkering helpen we zo direct als mogelijk naar een baan. Mensen met een uitkering proberen we zo snel mogelijk uit de uitkering te krijgen en aan een reguliere baan helpen.

2. De raad ontvangt cijfers over hoeveel mensen 'duurzaam' uitstromen en daarbij ook inzicht in het aantal mensen dat voor langere tijd (meer dan één of twee jaar) uitstroomt.

We schatten in dat circa 8% van de mensen die op enig moment uitstromen naar werk, binnen een halfjaar opnieuw bijstand moet aanvragen. Deze schatting is gebaseerd op registratiegegevens. Van de mensen die in de periode 1 januari tot 1 november 2013 zijn uitgestroomd naar werk, ontving (bijna) 8% voor 1 mei 2014 weer een uitkering.
De vervolgvraag naar het aantal mensen dat voor meer dan één of twee jaar is uitgestroomd is pas over langere tijd te beantwoorden. Overigens is het dan ook nog de vraag of de uitstroom duurzaam is vanwege werk en/of verandering van omstandigheden (bijvoorbeeld aangaan van een relatie of verhuizing).

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling

Vervolgvel
3

3. De raad ontvangt informatie over indicator 3.2 in het programma Werk & Inkomen (het percentage nieuw bereikte klanten) en waarom dat niet ingevuld is.

De indicator 3.2 luidt: Toename percentage nieuw bereikte klanten en heeft betrekking op het minimabeleid. Deze indicator wordt al enkele jaren niet gevuld. Indertijd is dit ook toegelicht. We kunnen de hoofddoelstellingen en de indicatoren in de begroting echter niet tussentijds wijzigen. We zullen bij de eerstvolgende wijziging van doelen en indicatoren door uw auditcommissie voorstellen deze indicator te schrappen. Hieronder nog de toelichting op de reden waarom we de indicator niet kunnen vullen.
In 2010 hebben we deze indicator voor de laatste keer voorzien van een doel (nml 5% meer nieuwe klanten bereiken ten opzichte van het jaar daarvoor). De jaren daarna hebben we de indicator niet meer voorzien van een doel. De reden hiervoor is dat we op basis van de administratie geen oordeel over het wel of niet behalen van de indicator kunnen geven. We kunnen wel op regelingenniveau aangeven hoeveel huishoudens we bereiken. Of dit dan nieuwe huishoudens zijn is vrijwel niet te beoordelen. We hebben namelijk geen volledig zicht over het gebruik van meerdere regelingen door één huishoudens. Het is daardoor niet in te schatten of dit huishouden volledig nieuw is, of dat het huishouden al eerder gebruik heeft gemaakt van één van de minimaregelingen.
We kunnen wel aangeven hoeveel unieke personen we bereikt hebben met één van onze minimaregelingen en hoeveel verstrekkingen per regeling er hebben plaatsgevonden. Het gebruik van minimavoorzieningen door de doelgroep wordt wel gemeten, deze lag in 2013 op 81%. We zijn er van overtuigd dat we door dit uitgebreide pakket aan minimaregelingen in combinatie met het hoge gebruik van de regelingen een positieve bijdrage leveren aan de participatie van minima in onze stad.

4. De raad ontvangt informatie over wat de 'nieuwe beheersmaatregelen' zijn.

Begin 2013 hebben we uw raad in onze brief over de bijstandsontwikkeling geïnformeerd over deze 'nieuwe beheersmaatregelen'. Door de ontwikkeling van het bijstandsbestand in de tweede helft van 2012 en de forse werkvoorraad bij Bureau Nieuwe Klanten hadden we voor 2013 een ongunstige startpositie wat betreft het aantal bijstandsgerechtigden, waardoor de begrotingsdoelstellingen voor 2013 in het gedrang kwamen. We hebben toen eind 2012 een nadere analyse uitgevoerd om scherp te krijgen of er specifieke aanvullende maatregelen mogelijk en noodzakelijk zijn om de groei van het bestand stabiel te houden. Begin 2013 heeft dit geleid tot een (incidentele) intensivering van onze inzet:

1. *Intensivering van handhaving zowel aan de poort als voor het zittend bestand.*

In 2013 hebben we gespecialiseerde handhavers ingezet om extra onderzoeken uit te voeren en ondersteuning te bieden bij de aanvragen van nieuwe bijstandsuitkeringen. We hebben ingezet op extra onderzoeken naar aanleiding van signalen en (anonieme) tips. Tevens zijn thema-onderzoeken uitgevoerd met een verhoogd risico op fraude.

2. Versterking van de re-integratiewerkzaamheden aan de poort.

Bij de poort is het van belang enerzijds de instroom te voorkomen en anderzijds de uitstroom naar werk te versnellen. Enkele maanden voor het wegvallen van de WW-uitkering houden we voorlichtingsgesprekken en groepsbijeenkomsten. Daarin wordt helder gemaakt wat te wachten staat als mensen aansluitend op de WW een beroep moeten doen op de bijstand. Om de instroom verder te voorkomen houden we de klant in beweging; we starten het gesprek over een uitkering pas na vier weken. Tijdens deze vier weken wordt gesproken met de klant over rechten, plichten en werk. De verantwoordelijkheid wordt bij de klant gelegd, maar we laten de klant niet los en zetten in op de volgende activiteiten:

- de klant moet in de periode de voortgang en alle ondernomen acties melden.
- We ondersteunen klanten met workshops. Onze ervaring is dat een groot deel van de klanten graag wil werken en wij helpen ze om hun concurrentiepositie op de huidige arbeidsmarkt te verbeteren ten opzichte van andere werkzoekende.
- We hebben de capaciteit voor zelfstandigen uitgebreid, omdat we zagen dat hier sprake was van een verhoogde instroom.

5. De raad ontvangt informatie over hoeveel mensen zijn gekort op hun uitkering via Workfast en hoeveel (in procenten).

We zetten verschillende instrumenten in om mensen naar werk te helpen, voor verschillende doelgroepen met andere kenmerken. De groep die aangemeld wordt voor Workfast is een groep mensen voor wie andere instrumenten niet werken. Het gaat meestal om (relatief goed bemiddelbare) kandidaten die een extra impuls nodig hebben om werk te zoeken en te vinden (motivatieproblemen). Dit is een groep waarbij dan ook verwacht kan worden dat relatief vaker maatregelen nodig zijn dan bij andere groepen.

Een deel van de mensen die aangemeld wordt bij Workfast stopt ermee, zonder dat dit hen verwijtbaar is. Deze mensen krijgen geen maatregel: er vindt een beoordeling plaats.
Van de 200 personen die deel hebben genomen aan Workfast in 2013 is 88 x een maatregel op de uitkering opgelegd. Hierbij moet wel bedacht worden dat één persoon meerdere keren een maatregel opgelegd kan krijgen, het aantal personen dat met een maatregel is geconfronteerd ligt dus lager.

6. De raad ontvangt een analyse over bijstandsdebiteuren, met daarbij informatie over de opbouw van het debiteurensaldo, het risicoprofiel en over wat gemeente doet om het binnen de perken te houden.

Het debiteurensaldo bedraagt € 33,0 miljoen en bestaat grofweg uit drie onderdelen:

- Ongeveer 50% betreft openstaande fraudevorderingen
- Ongeveer 25% betreft vorderingen in de hoek van de zelfstandigen. Hier zitten ook de bedrijfskredieten in (in het kader van BBZ)
- Ongeveer 25% betreft ‘overige vorderingen’ in relatie tot bijstand.

De verdeling over deze drie onderdelen is in de afgelopen jaren redelijk constant. Dat het bedrag aan openstaande debiteurenvolume stijgt heeft vooral te maken met het grotere bijstandsvolume (aantallen bijstandsklanten is in afgelopen jaren immers ook gestegen), de verslechterde

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling

economische omstandigheden, alsmede de focus op meer handhaving waardoor in afgelopen jaren relatief een inhaalslag is gemaakt.

In totaal gaat het om ongeveer 8000 vorderingen en 4000 debiteuren. Gemiddeld heeft een debiteur dus twee vorderingen. De hoogte van de bedragen per debiteur verschilt enorm:

- Zo zijn er ongeveer 40 debiteuren met een hoog openstaand bedrag (> € 100.000).
- Zo'n 700 debiteuren vallen in de middencategorie (omvang tussen € 10.000 en € 100.000).
- Verreweg de meeste debiteuren (ruim 3000) heeft een relatief klein openstaand bedrag (< € 10.000).

Wij rapporteren u ook telkenmale in de P&C documenten over de stand van zaken en de hoogte van de voorziening voor oninbaarheid. De hoogte van deze voorziening is op basis van de getrokken steekproeven gehandhaafd op 52%. Het feit dat dit percentage onderbouwd gehandhaafd kan blijven, geeft aan dat er geen verslechtering van het risicoprofiel is. Ook de accountant heeft in zijn rapport van bevindingen geen opmerkingen gemaakt over de omvang van de voorziening bijstandsdebiteuren. Indien zich bijzonderheden voordoen, zullen wij u in ieder geval via de P&C documenten op de hoogte houden en indien significante zaken optreden, zullen wij u dit separaat melden.
Mocht uw raad behoefte hebben aan een verdere specifieke verdieping met betrekking tot het debiteurenbestand dan wel de voorziening, dan is het mogelijk dat we hierover een technische sessie organiseren.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D13 Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds (OF) . . .

Economie
Economische Ontwikkeling

Ingekomen stuk D13 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	EZ20/14.0005948	Ruud Schilder
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds		(024) 3292770

Geachte leden van de raad,

Onder verwijzing naar uw besluit van 20 december 2006 tot vaststelling van de Subsidieverordening Ondernemersfonds (raadsvoorstel 259/2006) delen wij u ter informatie het volgende mede.

Over de afgeronde projecten uit het Ondernemersfonds 2010, 2011, 2012 en 2013 zijn eindrapportages overlegd aan het projectsecretariaat Ondernemersfonds. De rapportages zijn zowel inhoudelijk als financieel gecontroleerd. Leidraad hierbij zijn de 'Subsidieverordening OF' (fondsperioden 2009 en 2010) en de Beleidsregels Ondernemersfonds 2011-2014 (fondsperioden 2011,2012 en 2013).

Dit heeft geleid tot de volgende vaststellingsbeschikkingen van de wethouder Economische Zaken:

OF:	Organisatie:	Projectnaam	Toekenning	Vaststelling
2010:	Huis voor de Binnenstad	`Weg met graffiti`	€ 35.000	€ 10.155,53
2011:	Stichting Centrum voor Jong Ondernemerschap	" Centrum voor Jong Ondernemerschap"	€ 50.000	€ 50.000
	Ondernemersverening Dukenburg	"Volg Dukenburg jaar 1"	€ 25.000	€ 25.000
	I.K.N.	"Nijmeegse Energie Convenant 2.0."	€ 25.000	€ 25.000
2012:	Ondernemersvereniging Dukenburg	"Volg Dukenburg jaar 2"	€ 25.000	€ 25.000

Brief aan de raad - D13 Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds (OF) . . .

	Stichting Nacht-Burgemeester Nijmegen	De Nachtburgemeester van Nijmegen	€ 15.000	€ 15.000
	Ondernemersvereniging de Winkelsteeg	Werklocatiemanagement de Winkelsteeg, jaar 1 (2013)	€ 24.000	€ 24.000
	Ondernemersvereniging De Winkelsteeg	Opzetten collectief beveiligingsproject	€ 10.000	€ 10.000
	Stichting Watersport Nijmegen	Stroomversnelling sport en economie nevengeul Waal Jaar 1	€ 25.000	€ 25.000
	Vereniging Ondernemers Waalkade	Imago- en identiteitsverbetering Waalkade Nijmegen	€ 37.500	€ 37.473,52
	Bedrijvenvereniging Bijsterhuizen	Aan de slag met speerpunten jaar 1 (2013)	€ 27.040	€ 27.040
	Bedrijvenvereniging Nijmegen-Zuid	Blik vooruit bij BZN II jaar 1 (2013)	€ 20.280	€ 20.280
	Stichting RBT KAN	Verdieping Cruisevaart Nijmegen	€ 24.500	€ 24.500
	Bedrijvenvereniging TPN-West	Werklocatiemanagement TPN-West jaar 1 (2013)	€ 33.800	€ 33.800
	Bedrijvenvereniging Bijsterhuizen	Collectieve Beveiliging Bijsterhuizen	€ 44.625	€ 3.770
2013:	Federatie Ringstraten Nijmegen	Gastvrij Nijmegen: “Klant is Koning”	€ 2.750	€ 2.750

Vaststellingsbeschikking door ons College:

OF:	**Organisatie**	**Projectnaam**	**Toekenning**	**Vaststelling**
2011	Stichting RBT KAN	Plan “Cruisevaart Nijmegen”	€ 67.000	€ 67.000

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
2

Financiën
Voor het Ondernemersfonds is binnen de Stadsbegroting, Programma Economie, deelproduct 61085 van 2006 t/m 2010 jaarlijks € 1.500.000 beschikbaar geweest. Voor het Ondernemersfonds 2011 is € 1.000.000, voor het Ondernemersfonds 2012 is € 900.000 en voor het Ondernemersfonds 2013 is € 800.000 beschikbaar.

De subsidievaststelling geeft per heden het volgende beeld:

Ondernemersfonds 2010

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€1.500.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		299.025	13		242.625	12	10.155,53	1	46.244,47	0	0
College		323.127	4		212.031	3	0	0	15.096,00	96.000	1
Raad		292.973	1		292.973	1	0	0	0	0	0
Werkbudget	-100.000										
Totaal	1.400.000	915.125	18	484.876	747.629	16	10.155,53	1	61.340,47	96.000	1

Ondernemersfonds 2011

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€1.000.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		320.120	11		220.120,00	8	100.000	3	0	0	0
College		287.581	4		95.000,00	1	67.000	1	0	125.581	2
Raad		292.973	1		278.311,73	1	0	0	14.660,77	0	0
Werkbudget	-100.000										
Totaal	900.000	900.673	16	-673	593.431,73	10	167.000	4	14.660,77	125.581	2

Ondernemersfonds 2012

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€ 900.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		411.020	17		10.000	1	245.863,52	11	40.881,48	114.275	5
College		112.500	2		0	0	0	0	0	112.500	2
Raad		286.200	2	178.750	3.294	1	283.273,68	1	178.382,32	0	0
Werkbudget	-90.280										
Totaal	809.720	809.720	21	988.470	13.294	2	529.137,20	12	219.263,80	226.775	7

Ad restantbudget: Uit het Ondernemersfonds 2009 is € 178.750,00 toegevoegd aan het OF 2012

Brief aan de raad - D13 Vaststellingsbeschikkingen Ondernemersfonds (OF) . . .

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
3

Ondernemersfonds 2013

	Begroting	Toekenning		Restant budget	Eerdere vaststellingen		Vaststellingen Juni 2014		Vrijval	Nog vaststellen	
	€ 800.000	€	Aantal	€	€	Aantal	€	Aantal	€	€	Aantal
Mandaat		319.580	14		0	0	2.750	1	0	316.830	13
College		60.000	1		0	0	0	0	0	60.000	1
Raad		286.200	1		0	0	0	0	0	286.200	1
Werkbudget	-75.000										
Totaal	725.000	665.780	16	59.220	0	0	2.750	1	0	663.030	15

Overeenkomstig het raadsbesluit van 29 oktober 2008 wordt het restantbedrag dat gelijk is aan de vrijval van het Ondernemersfonds ingezet voor lastenverlichting (verlaging OZB gebruikerstarief, niet-woningen). De vrijval bestaat uit het verschil tussen het budget (exclusief uitvoeringskosten) en het totaal aan subsidievaststellingen.

Voor de nog openstaande verplichtingen binnen het Ondernemersfonds 2010, 2011, 2012 en 2013 is dekking binnen de Reserve Ondernemersfonds.

Voor de per project behaalde effecten verwijzen wij u naar de voorstellen d.d. 10 juni 2014 ter besluitvorming door de wethouder Economische Zaken en ons College. Deze liggen bij de Griffie ter inzage.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs.H.M.F.Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage - D14 Hypothecaire lening Staatsbosbeheer t.b.v. de Bastei

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Ingekomen stuk D14 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	OB10/14.0006940	Paul Matthieu
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Informatie aanvullende subsidie voorwaarden nieuwbouw Bastei		(024) 3299299

Geachte leden van de raad,

In januari van dit jaar heeft u in uw raadsvergadering definitief ingestemd met de start van het project nieuwbouw De Bastei, het museum voor natuur en cultuurhistorie aan de Waal.
In dat besluit bent u geïnformeerd over de totale kosten en de bijbehorende financiële dekking van de nieuwbouw. Eén van de onderdelen in de financiële dekking betreft een eenmalige provinciale bijdrage via Staatsbosbeheer van € 700.000,-

In aanvulling op de eerder aan u verstrekte informatie, melden wij u dat Staatsbosbeheer aan zijn financiële bijdrage een aanvullende subsidievoorwaarde heeft gesteld. Namelijk dat van een deel van de totale eenmalige bijdrage van € 700.000,- , te weten € 175.000,- weer aan hen dient te worden uitgekeerd, mocht in de toekomst sprake zijn van het beëindigen van de functie van de Bastei en het gebouw door ons als eigenaar in de verkoop wordt gebracht.
Om deze aanspraak garant te stellen, zijn wij met hen overeengekomen dat Staatsbosbeheer op de nieuwbouw van de Bastei een hypotheekrecht voor onbepaalde tijd ontvangt van maximaal € 175.000,-

Wij hebben hierover op 10 juni in ons College een besluit genomen en hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D15 Europees Kampioenschap vrouwenvoetbal EK 2017

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ingekomen stuk D15 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	14.0006963	Austin van Gaal
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
EK vrouwenvoetbal 2017		(024) 3299848

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit om ons niet kandidaat te stellen voor het EK vrouwenvoetbal 2017.

Aanleiding
Vrouwen-en meisjesvoetbal is in Nijmegen én Nederland een sterk groeiende sport. Om deze groei een extra impuls te geven wil de KNVB het Europees Kampioenschap Vrouwenvoetbal in juli 2017 organiseren. Niet alleen Nederland heeft interesse getoond in het organiseren van het Europees Kampioenschap 2017 vrouwen, maar ook Oostenrijk, Frankrijk, Israël, Polen, Schotland en Zwitserland.

Indien het EK wordt toegewezen aan Nederland dan kan Nijmegen één van de speelsteden worden. De KNVB heeft de gemeente Nijmegen uitgenodigd zich kandidaat te stellen als speelstad.

EK vrouwenvoetbal biedt kansen
NEC heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn om wedstrijden in de Goffert te organiseren. NEC wil, vanuit haar maatschappelijke rol ook een bijdrage leveren aan de organisatie van side-events. De provincie Gelderland heeft tevens aangegeven positief te staan tegenover dit topsportevenement, wat mogelijk kansen biedt voor provinciale cofinanciering.
Speelstad zijn voor een dergelijk groot sportevenement draagt bij aan de uitstraling van de stad. Tijdens het evenement worden (incidenteel) extra inkomsten gegenereerd in/voor de stad. In 2007 is Nijmegen speelstad geweest voor het EK Onder 21. Dit evenement is, qua omvang en uitstraling (en te verwachten effecten), vergelijkbaar met het EK voor Vrouwenvoetbal.

Van het EK Onder 21 is in 2007 door Onderzoek en Statistiek (O&S) een effectmeting uitgevoerd. De belangrijkste resultaten van dit onderzoek zijn:
- het EK leidde tot bijna 8 ton aan extra (incidentele) bestedingen:
  * circa € 460.000,- aan extra bestedingen in de stad (exclusief bestedingen in het stadion);
  * circa € 320.000 aan extra inkomsten in het stadion zelf;

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

- het theoretisch werkgelegenheidseffect van de extra bestedingen was 167 werkzame personen in 2 weken;
- een derde van de bezoekers heeft een positiever beeld van Nijmegen gekregen;
- de georganiseerde side-events hebben, conform doelstelling, veel allochtonen bereikt: zo'n 20% bij het bewegingsconcert, 36% bij de voetbalmarathon.

Geen kandidaatstelling
Ondanks het enthousiasme en de potentiële incidentele opbrengsten hebben we besloten Nijmegen niet kandidaat te stellen voor het EK vrouwenvoetbal in juli 2017. We vatten hieronder de belangrijkste afwegingen samen.

1. Beperkte economische meerwaarde voor de stad verwacht
Vanwege de ervaringen in 2007 én de planning van het toernooi in de maand juli (in de zomervakantie en in samenloop met de Vierdaagse) verwachten we niet dat dit toernooi een impuls betekent voor de stad qua extra bestedingen, extra impulsen voor toerisme of bezoeken aan de stad. De impuls voor een bruisende binnenstad en de mogelijkheden voor citymarketing lijken minimaal.

2. Beperkte interesse voor evenement verwacht
In 2007 waren er bij een soortgelijk evenement (EK voetbal Onder 21) gemiddeld 5.950 bezoekers per wedstrijd; de Goffert was halfvol. De verwachting is dat de belangstelling beperkt zal zijn vanwege het feit dat het evenement plaatsheeft in de zomervakantie en dat we de Vierdaagse als 'concurrerend' evenement hebben in de stad.

3. Beperkt bezoek side-events en effect op (blijvende) sportdeelname verwacht
Uit de effectmeting van O&S blijkt dat de side-events in 2007 tussen de 250 en 450 deelnemers en 700 toeschouwers kenden. We verwachten een beperkt bezoek van en deelname aan de side-events omdat het EK Vrouwenvoetbal in de zomer (en in samenloop met de Vierdaagse) plaatsvindt. Uit de effectmeting van O&S blijkt verder dat het effect op toekomstige sportdeelname van de deelnemers in 2007 zeer beperkt was.

4. Financiën
De KNVB vraagt in de voorbereiding van de toewijzing van speelsteden expliciet welke kosten de gemeente voor haar rekening neemt, op welke wijze steden bereid zijn garant te staan voor volle stadions en welke side-events/nevenactiviteiten zij organiseren. De totale kosten hiervan worden geschat op enkele tonnen euro's.

In 2007 is een gedeelte van deze kosten gedekt uit EFRO-subsidie (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling). Deze mogelijkheid is er nu niet, er zijn wellicht wel kansen voor provinciale cofinanciering. Binnen het huidige, reguliere budget van de programma's Economie, Citymarketing en Sport is hiervoor geen financiële ruimte.

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

5. Focus op Sportzomer 2016

De inzet vanuit het programma Sport focust zich op de Sportzomer 2016, met onder meer Special Olympics en 100 jaar Vierdaagse. Inzet van (a-structurele) gemeentelijke middelen en noodzakelijke bijdragen vanuit het Nijmeegse bedrijfsleven zouden we willen concentreren op Sportzomer 2016.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over onze afwegingen.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	drs. B. van der Ploeg

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Ingekomen stuk D16 (PA 25 juni 2014)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 juni 2014	MO10/14.0006708	Jona Overmars
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Zienswijze jaarverslag Breed 2013		(024) 3299023

Geachte leden van de raad,

Via deze brief willen wij u informeren over de door ons aan het dagelijks bestuur van Breed verzonden zienswijze op het jaarverslag 2013. Door het vaststellen van de Nijmeegse Kadernota Verbonden Partijen (raadsvoorstel 13/2009) heeft de raad aan het college de bevoegdheid gedelegeerd om aan het bestuur van een gemeenschappelijke regeling een reactie te geven op de begroting en jaarrekening.

De gemeenten in de Regio Nijmegen hebben besloten dat vanaf 1 juli 2005 de jaarstukken van een aantal gemeenschappelijke regelingen worden beoordeeld door de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen. Dit advies is betrokken bij het opstellen van onze zienswijze.

Resultaten 2013
Breed heeft in 2013 de gevraagde sociale doelstellingen gerealiseerd. Er is een kleine overrealisatie van de taakstelling. In totaal werkten zo'n 2.250 SW-medewerkers in 2013 via Breed (waarvan ongeveer 1.300 uit Nijmegen). Ten opzichte van 2012 is in 2013 het aantal medewerkers dat voor een reguliere werkgever werkt toegenomen 28% naar 38%. Dit past in de strategie om de werkzaamheden 'van binnen naar buiten' te verplaatsen. Breed is voor haar werkzaamheden op zoek naar bedrijven die deze werkzaamheden (en de medewerkers) over kunnen nemen. Breed werkt er aan om dit percentage in de komende jaren verder te laten stijgen (naar 85% in 2018). Hierbij heeft Breed echter te maken met de marktomstandigheden, die een beperkende factor kunnen zijn in het realiseren van deze ambitieuze doelstelling.

Om de beweging 'van binnen naar buiten' te kunnen realiseren, heeft Breed in 2013 een ingrijpende reorganisatie doorgevoerd. Er is een compleet nieuw functiegebouw opgezet, waarbij de medewerkers hebben gesolliciteerd op de nieuwe functies. Van de 240 medewerkers gingen er 84 over naar de nieuwe organisatie. Voor de medewerkers die geen plek kregen in de nieuwe organisatie, is een goed sociaal plan tot stand gekomen.

Financieel resultaat en zienswijze
Onze zienswijze luidt, conform het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen:
- We stemmen in met het (ontwerp) Jaarverslag 2013 van de GR Breed.

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

- We stemmen in met de door Breed voorgestelde bestemming van het positieve resultaat van € 2.262.000 over het jaar 2013:
    - Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering van € 642.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
    - Het positieve incidentele resultaat uit vrijval voorziening reorganisatie van € 1.621.000 in mindering te brengen op de vordering gemeenten inzake de reorganisatiesubsidie (financiële vaste activa).

Toevoeging algemene reserve
In afwachting van regionale besluitvorming ten aanzien van de vorming van weerstandsvermogen bij Gemeenschappelijke Regelingen wordt voorgesteld om het positieve resultaat uit bedrijfsvoering van € 642.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Er is een geactualiseerde notitie weerstandsvermogen 2013. Het dagelijks bestuur van Breed heeft in oktober 2013 besloten om deze notitie voor kennisgeving aan te nemen, in afwachting van verdere regionale besluitvorming (naar verwachting in juli 2014).

Het resultaat van € 642.000 dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd, zou ook uitgekeerd kunnen worden aan de gemeenten. Breed heeft echter nog het traject te gaan richting de vorming van het Regionaal Werkbedrijf. Daarnaast zien we dat Breed te maken heeft met een kwetsbare opdrachtenportefeuille, en dat Breed zich nog midden in het proces bevindt om de organisatie ‘van binnen naar buiten’ te richten. Hier hangen risico’s mee samen, deze zijn door Breed benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen. Vanwege deze overwegingen stemmen wij in met het toevoegen van € 642.000 aan de algemene reserve.

Vermindering voorziening reorganisatie
Op basis van de situatie eind 2013 zijn de nog te verwachten reorganisatiekosten € 1.621.000 lager dan de nog resterende reorganisatievoorziening. (Dit bedrag heeft betrekking op de bijdrage voor reorganisatiekosten die de gemeenten gezamenlijk betalen, het Nijmeegse aandeel hierin is € 884.252.) Als gevolg hiervan heeft een vrijval van de voorziening reorganisatie plaatsgevonden. Aangezien in 2012 de vorming van de reorganisatievoorziening is gefinancierd middels een vordering op gemeenten, wordt voorgesteld om dit positieve resultaat van € 1.621.000 in mindering te brengen op deze post aangezien het in feite een correctie van de eerder geraamde kosten betreft.

De reorganisatiekosten vallen naar verwachting lager uit dan begroot, waardoor Breed in de jaarrekening 2013 een voordeel heeft. De redenen voor het lager uitvallen van de reorganisatiekosten zijn als volgt.

Een groter deel (dan eerder werd verwacht) van de mensen die als gevolg van de reorganisatie niet meer binnen Breed geplaatst konden worden, heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een eenmalige vertrekpremie (stimuleringspremie) te ontvangen, conform sociaal plan van Breed. Bij gebruikmaking van de eenmalige vertrekpremie (stimuleringspremie) kan geen beroep meer worden gedaan op eventuele aanspraken ingevolge de AVR en/of CAR/UWO, waaronder opgebouwde WW- en/of wachtgeldrechten. Financieel effect, besparing € -1,0 miljoen.

Een groter deel (dan eerder werd verwacht) van de mensen die een proefplaatsing hebben gekregen voor de duur van 6 maanden zijn na deze proefplaatsing definitief geplaatst in de nieuwe organisatie. De verwachting is dat er minder proefplaatsingen zullen leiden tot een niet-

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

plaatsing en dus ontslag met de hierbij behorende opgebouwde WW- en of wachtgeldrechten. Financieel effect, besparing € -1,1 miljoen.

Een tegengesteld effect is de verwachting dat er langer gebruik gemaakt moet worden van transitiemanagement voor het leerwerkbedrijf Produktie & Logistiek. Financieel effect, toename kosten € +0,5 miljoen.

De verlaging van de vordering die Breed op de gemeenten heeft inzake de reorganisatiesubsidie, heeft voor de gemeente Nijmegen echter geen gevolgen. Er valt geen budget vrij bij de gemeente Nijmegen, want het begrote budget voor de reorganisatie is binnen de begroting van de gemeente Nijmegen niet gereserveerd, omdat er vanuit is gegaan dat dit binnen de begroting van Breed zou kunnen worden opgevangen met een positief exploitatieresultaat door vertraagde afbouw van de WSW-subsidie.

Vaststelling rekening 2013 door algemeen bestuur
Wij hebben deze zienswijze brief kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van Breed. Het dagelijks bestuur zal onze zienswijze agenderen bij het algemeen bestuur van Breed, dat de jaarrekening 2013 definitief zal vaststellen.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage: brief aan DB Breed over zienswijze op het jaarverslag 2013

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan het dagelijks bestuur van Breed
Postbus 6700
6503 GE Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	MO10/14.0006706	Jona Overmars
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Zienswijze ontwerpjaarverslag 2013		(024) 3299023

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

U heeft ons het ontwerpjaarverslag over 2013 toegestuurd, met het verzoek onze zienswijze hierop aan u kenbaar te maken.

Onze zienswijze luidt, conform het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen:

- We stemmen in met het (ontwerp) Jaarverslag 2013 van de GR Breed.
- We stemmen in met de door Breed voorgestelde bestemming van het positieve resultaat van € 2.262.000 over het jaar 2013:
  - Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering van € 642.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
  - Het positieve incidentele resultaat uit vrijval voorziening reorganisatie van € 1.621.000 in mindering te brengen op de vordering gemeenten inzake de reorganisatiesubsidie (financiële vaste activa).

Toevoeging algemene reserve
Er is een geactualiseerde notitie weerstandsvermogen 2013. U heeft in oktober 2013 besloten om deze notitie voor kennisgeving aan te nemen, in afwachting van de uitkomst van de politiek bestuurlijke keuze ten aanzien van vorming weerstandsvermogen bij Gemeenschappelijke Regelingen. De richting is bepaald in het portefeuilleoverleg van 7 april 2014. In juli 2014 wordt het kader definitief. In afwachting hiervan stelt u voor om het positieve resultaat uit bedrijfsvoering van € 642.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Het resultaat van € 642.000 dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd, zou ook uitgekeerd kunnen worden aan de gemeenten. Breed heeft echter nog het traject te gaan richting de vorming van het Regionaal Werkbedrijf. Daarnaast zien we dat Breed te maken heeft met een kwetsbare opdrachtenportefeuille, en dat Breed zich nog midden in het proces bevindt om de organisatie ‘van binnen naar buiten’ te richten. Hier hangen risico’s mee samen, deze zijn door Breed benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen. Vanwege deze overwegingen stemmen wij in met het toevoegen van € 642.000 aan de algemene reserve.

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
1

Vermindering voorziening reorganisatie
Op basis van de situatie eind 2013 zijn de nog te verwachten reorganisatiekosten € 1.621.000 lager dan de nog resterende reorganisatievoorziening. Als gevolg hiervan heeft een vrijval van de voorziening reorganisatie plaatsgevonden. Aangezien in 2012 de vorming van de reorganisatievoorziening is gefinancierd middels een vordering op gemeenten (financiële vaste activa) wordt voorgesteld om dit positieve resultaat van € 1.621.000 in mindering te brengen op deze post aangezien het in feite een correctie van de eerder geraamde kosten betreft.

We verzoeken u de zienswijze mee te laten wegen in uw definitief voorstel aan het algemeen bestuur over de vaststelling van het ontwerpjaarverslag 2013.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

advies

Jaarrekening 2013
Gemeenschappelijke Regeling
Breed

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Danny Ederveen
Peggy van Gemert RA/AA
Mei 2014

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Conclusies 5
3. Advies 7
4. Bevindingen 9
   - 4.1 Algemeen 9
   - 4.2 Controleverklaring 9
   - 4.3 Beleid 9
   - 4.4 Financieel 9
   - 4.5 Weerstandsvermogen en risico's 11

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

1. Inleiding

De gemeenten in de Regio Nijmegen hebben besloten dat vanaf 1 juli 2005 de begroting- en verantwoordingsproducten van een aantal gemeenschappelijke regelingen worden beoordeeld door de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen. Op verzoek van de regiogemeenten is de Adviesfunctie gepositioneerd bij de afdeling Financiën van de Gemeente Nijmegen. De adviesfunctie adviseert primair de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het Algemeen Bestuur. De begrotingen en jaarrekeningen van de vier GR worden beoordeeld aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN).
Deze notitie bevat een beoordeling van de jaarrekening 2013 van GR Breed.
Overigens wordt het definitieve jaarverslag 2013 door Breed aan u toegezonden.
Wij hebben de concept jaarrekening van Breed beoordeeld en de bevindingen hebben wij op 9 april 2014 besproken met dhr. Ramakers, controller van de GR Breed.

De definitieve jaarrekening 2013 en aanbiedingsbrief is op 28 april 2014 aan de deelnemende gemeenten en de adviesfunctie toegezonden. Naar aanleiding van deze definitieve stukken is ons adviesrapport definitief gemaakt en aan u toegezonden.

2. Conclusies

1. De Jaarrekening 2013 van Breed sluit met een positief *resultaat voor bestemming* van € 6.790.000 (2012: nadelig resultaat van € 12.928.000). Dit resultaat bestaat uit:
- Een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering van € 642.000 (2012: nadelig resultaat van € 1.628.000) en;
- Een positief incidenteel resultaat uit vrijval voorziening reorganisatie van € 1.621.000 (2012: € 0) en;
- Een extra subsidie van de gemeenten van € 4.527.000, verantwoord als incidentele baten reorganisatie (2012: € 0).

2. In de begroting 2013 was het resultaat na bestemming geprognotiseerd op € 0. De jaarrekening 2013 van Breed sluit met een positief *resultaat na bestemming* van € 2.262.000 (2012: € 0). Dit resultaat bestaat uit:
- Een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering van € 642.000 (2012: nadelig resultaat van € 1.628.000) en;
- Een positief incidenteel resultaat uit vrijval voorziening reorganisatie van € 1.621.000 (2012: € 0).

3. In 2013 hebben de gemeenten in totaal € 4.527.000 extra subsidie verstrekt aan Breed in verband met reorganisatiekosten ter dekking van de vordering op de gemeenten (financiële vaste activa). Dit bedrag was niet begroot. Conform het bestuursbesluit is dit bedrag verantwoord in de programmarekening 2013 en vervolgens via een vermogensmutatie in mindering gebracht op de langlopende vordering op de gemeenten (financiële vaste activa).

4. Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering van € 642.000 is ten opzichte van vorig jaar (2012: nadelig resultaat van € 1.628.000) verbeterd met € 2.270.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:
   - Een nadeliger subsidieresultaat van € 950.000.
   - Een positiever bedrijfsresultaat van € 1.450.000.
   - Een gemeentelijke bijdrage van € 1.760.000 (2012: € 0) conform de begroting 2013. Deze bijdrage dient ter dekking van het primitieve geraamde negatieve resultaat waardoor de begroting 2013 sluitend is. Het werkelijke resultaat uit gewone bedrijfsvoering, inclusief de gemeentelijke bijdrage, bedraagt € 642.000.

5. De voorzieningen bedragen per ultimo 2013 € 8.631.000 (2012: € 14.437.000). Deze daling wordt grotendeels veroorzaakt door:
   - Onttrekking aan de voorziening reorganisatie van € 3.708.000. Het betreft hier de reorganisatiekosten 2013.
   - Vrijval van de voorziening reorganisatie van € 1.621.000.
   - Vrijval van de voorziening groot onderhoud van € 385.000.

6. In het jaarverslag is aangegeven dat In 2013 het nieuwe Breed in de steigers is gezet. De eerste maanden is gewerkt aan de personele invulling. Nieuwe functies zijn beschreven en de juiste mensen werden voor die functies aangenomen. De laatste maanden is gewerkt aan de omslag van productie naar arbeidsbemiddeling. Voor verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag.

7. In het jaarverslag is aangegeven dat:
   - Het lange termijn onderhoudsplan (LTOP) in 2013 is geactualiseerd. Als gevolg hiervan heeft een vrijval van de voorziening groot onderhoud plaatsgevonden.
   - Op basis van de situatie eind 2013 zijn de nog te verwachten reorganisatiekosten € 1.621.000 lager in vergelijking met de nog resterende reorganisatievoorziening. Als gevolg hiervan heeft een vrijval van de voorziening reorganisatie plaatsgevonden. Aangezien in 2012 de vorming van de reorganisatievoorziening is gefinancierd middels een vordering op gemeenten (financiële vaste activa) wordt voorgesteld om dit positieve resultaat van € 1.621.000 in mindering te brengen op deze post aangezien het in feite een correctie betreft.
   - Er is een geactualiseerde notitie weerstandsvermogen 2013. Het dagelijks bestuur heeft in oktober 2013 besloten om deze notitie voor kennisgeving aan te nemen, in afwachting van de uitkomst van de politiek bestuurlijke keuze ten aanzien van vorming weerstandsvermogen bij Gemeenschappelijke Regelingen. De richting is bepaald in het portefeuilleoverleg van 7 april jl. In juli wordt het kader definitief. In afwachting hiervan wordt voorgesteld om het positieve resultaat uit bedrijfsvoering van € 642.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

3. Advies

Indien u naast de financiële verantwoordingen kunt instemmen met de inhoudelijke taak- en prestatieverantwoordingen, adviseren wij de deelnemende gemeenten en in het verlengde hiervan het AB van de GR Breed om:

- In te stemmen met de Jaarverslag 2013 van de GR Breed;
- In te stemmen met de door Breed voorgestelde winst bestemming van het positieve resultaat van € 2.262.000 over het jaar 2013:
    - Het positieve incidentele resultaat uit vrijval voorziening reorganisatie van € 1.621.000 in mindering te brengen op de vordering gemeenten inzake de reorganisatiesubsidie (financiële vaste activa) en;
    - Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering van € 642.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

In de BRN planning is opgenomen dat uw zienswijze ingediend moet zijn voor **24 juni 2014**, zodat het Algemeen Bestuur van Breed de jaarrekening tijdig vast kan stellen. Omdat Breed onder het Single Information Single Audit (SISA) regime valt, moet de jaarrekening met Sisa bijlage en controleverklaring voor 15 juli verzonden worden naar het Centraal Bureau voor de Statistiek in verband met vaststelling van de subsidie.

In de GR is opgenomen dat het AB de jaarrekening vast moet stellen voor 1 juli volgend op het betreffende boekjaar. De vergadering van het Algemeen Bestuur is gepland op 26 juni 2014.

Breed heeft aan de deelnemende gemeenten verzocht om de zienswijze in te dienen **vóór 18 juni 2014**. Dit is eerder dan in de BRN is opgenomen. Bovendien is de jaarrekening en daardoor het voorliggend advies later aan de deelnemende gemeenten aangeboden dan in de BRN was opgenomen. Volgens de BRN zou de jaarrekening 26 maart 2014, en het advies op 10 april 2014 beschikbaar komen. De jaarrekening is echter op 28 april verzonden en daarop volgend is het advies op 7 mei 2014 beschikbaar gesteld.

Geadviseerd wordt na te gaan binnen uw gemeente of de zienswijze tijdig bij het DB van Breed aangeleverd kan worden. Wanneer dat niet mogelijk blijkt te zijn wordt geadviseerd dit schriftelijk aan Breed te laten weten onder vermelding van de eerste mogelijkheid van indienen zienswijze en het verzoek de AB vergadering daarop aan te passen. U wordt er op gewezen dat **15 juli 2014** in verband met de SISA vereisten een harde deadline is voor vaststellen van de rekening 2013.

Brief aan de raad - D16 Zienswijze ontwerp jaarverslag 2013 GR Breed

4. Bevindingen

4.1. Algemeen

De Jaarrekening 2013 van Breed is door Breed aan u voor reactie toegezonden. In de paragraaf advies is reeds gemeld dat de planning van aanlevering jaarrekening door het bestuur en uw reactietermijn zou kunnen gaan knellen.

4.2. Controleverklaring door de accountant

De concept jaarstukken van Breed zijn door de accountant gecontroleerd en de accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring af te gegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid. Indien zich omstandigheden voordoen voor de vergadering van het Algemeen bestuur die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moeten deze nog voor de vergadering aangebracht worden en dan ontstaat voor de accountant een nieuwe situatie.

De belangrijkste bevindingen van de Accountant zijn:

- De jaarstukken zijn opgesteld conform de BBV
- Er zijn geen fouten en/of onzekerheden te rapporteren
- SISA is akkoord
- De interne beheersing is adequaat
- De financiële positie blijft aandacht verdienen

4.3 Beleid

In het Jaarverslag wordt door Breed verslag gedaan over haar gerealiseerde beleid. Het jaar 2013 heeft in het teken gestaan van de veranderingen binnen Breed. De eerste maanden is gewerkt aan de personele invulling. De laatste maanden aan de omslag van productie naar arbeidsbemiddeling, waarmee zij zich ontwikkelt van een productiebedrijf naar een arbeidsbemiddelingsbedrijf. Doel van de reorganisatie is een modern Breed te worden, dat is toegerust voor de uitdagingen van deze tijd en de toekomst.

4.4 Financieel

<u>Saldo Jaarrekening 2013 Breed</u>

De Jaarrekening 2013 van Breed sluit met een positief resultaat voor bestemming van € 6.790.000. De begroting 2013 prognosticeerde een resultaat van € 0. Bij dit positieve resultaat wordt opgemerkt dat dit voor € 1.621.000 uit vrijval voorziening reorganisatie en voor € 4.527.000 uit extra subsidie van de gemeenten bestaat.

Subsidieresultaat

Programmarekening (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2013	Begroot 2013	Realisatie 2012
Salaris subsidie wsw	51.747	48.933	49.962
Salarissen sw-medewerkers	53.014-	50.860-	50.653-
Overige kosten sw-medewerkers	3.050-	2.978-	2.676-
Subsidie resultaat	**4.317-**	**4.905-**	**3.367-**

Het subsidieresultaat is gunstiger uitgevallen ten opzichte van de begroting 2013 en nadeliger dan de jaarrekening 2012. De effecten ten opzichte van de begroting 2013 zijn hoofdzakelijk veroorzaakt door een stijging van de SW formatie (verhoogde SW-taakstelling) ten opzichte van de begrote formatie van 80 SE.

De hogere salariskosten zijn vooral veroorzaakt door een hoger gemiddelde formatie in SE. Zowel in vergelijking met de begroting 2013 als de jaarrekening 2012. De gemiddelde salariskosten 2013 (€ 28.028 per SE) daarentegen daalden licht in vergelijking met de begroting 2013 (€ 28.083 per SE) en stegen in vergelijking met de jaarrekening 2012 (€ 27.392 per SE) met 2,3%. Dit is maar gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging van de subsidie met 1,0%

Bedrijfsresultaat

Programmarekening (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2013	Begroot 2013	Realisatie 2012
Netto omzet	13.540	15.079	15.922
Grond- en hulpstoffen	956-	1.060-	2.012-
Toegevoegde waarde	12.584	14.019	13.910
Overige bedrijfsopbrengsten	332	59	127
Netto Bedrijfsopbrengsten	**12.916**	**14.078**	**14.037**
Salarissen ambtelijke medewerkers	6.614-	7.385-	7.942-
Afschrijvingen vaste activa	200-	160-	207-
Huur/Lease	881-	546-	840-
Onderhoudskosten	554-	905-	1.062-
Energie	402-	394-	494-
Overige bedrijfskosten	1.179-	1.534-	1.859-
Rente baten	48	10-	52
Totaal bedrijfskosten	**9.781-**	**10.934-**	**12.352-**
Bedrijfsresultaat	**3.135**	**3.144**	**1.685**

Het bedrijfsresultaat 2013 is nagenoeg conform de begroting 2013 en ten opzichte van de jaarrekening 2012 sterk verbeterd. De stijging ten opzichte van 2012 wordt veroorzaakt door:

- Een afname van de netto bedrijfsopbrengsten van € 1.121.000

- Een afname van de bedrijfskosten van € 2.572.000

Een deel van bovenstaande effecten hangen samen met de transitie van een productie- en een dienstverleningsbedrijf naar een arbeidsbemiddelingsbedrijf.

De salarissen van ambtelijke medewerkers zijn aanzienlijk gedaald, zowel ten opzichte van de jaarrekening 2012 als de begroting 2013. De daling ten opzichte van de jaarrekening 2012 wordt veroorzaakt doordat de kosten van medewerkers die niet geplaatst zijn in één van de functies van de nieuwe organisatie, ten laste van de reorganisatievoorziening zijn gebracht. De daling ten opzichte van de begroting 2013 wordt veroorzaakt doordat in de begroting de salariskosten van niet-gesubsidieerde medewerkers de kosten van formatie zijn meegenomen conform het transitieplan. De transitie is echter pas gestart op 1 april 2013, waarbij er gedurende maanden nog vele vacatures vacant waren. Hoewel waar nodig inhuur van tijdelijke medewerkers heeft plaatsgevonden, heeft dit toch een aanzienlijke besparing opgeleverd.

Incidentele baten en lasten

Programmarekening (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2013	Begroot 2013	Realisatie 2012
Incidentele baten	6.148	0	0
Incidentele lasten	0	0	11300-

De incidentele baten 2013 betreffen een vrijval van de voorziening reorganisatie van € 1.621.000 en extra subsidie van de gemeenten van € 4.527.000. Ten aanzien van de reorganisatievoorziening is de verwachting dat de nog te realiseren reorganisatiekosten voor de komende tijd lager zijn dan de resterende reorganisatievoorziening. De extra subsidie van de gemeenten is conform begroting en conform bestuursbesluit verantwoord in de programmarekening en vervolgens via een vermogensmutatie in mindering gebracht op de langlopende vordering (financiële vaste activa).

4.5 Weerstandsvermogen en risico's

In 2013 is een geactualiseerde notitie weerstandsvermogen 2013 opgesteld. Het dagelijks bestuur heeft in oktober 2013 besloten om deze notitie voor kennisgeving aan te nemen, in afwachting van de uitkomst van de politiek bestuurlijke keuze ten aanzien van vorming weerstandsvermogen bij Gemeenschappelijke Regelingen. De richting is bepaald in het portefeuilleoverleg van 7 april jl. In juli wordt het kader definitief. In afwachting hiervan wordt het positieve resultaat uit de gewone bedrijfsvoering van € 642.000 toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van de eigen vermogenspositie van Breed.

De algemene reservepositie is de afgelopen jaren afgenomen van € 4.900.000 eind 2010 naar € 2.000.000 eind 2012 en 2013. De gemeentelijke bijdrage in 2013 van € 1.760.000 heeft er mede toe geleid dat de reservepositie niet verder is afgenomen. Gecorrigeerd met de toevoeging uit de gewone bedrijfsvoering 2013 van € 642.000 bedraagt de algemene reserve per ultimo 2013 € 2.606.000.

Op grond van de WGR en de gemeenschappelijke regeling staan deelnemende gemeenten garant voor tekorten bij Breed en om die reden is de continuïteit ondanks onvoldoende weerstandsvermogen toch gewaarborgd

Verloop Algemene reserve

Algemene Reserve	X € 1.000
Stand per 1 januari 2013	0
Bij toevoegingen	6.492
Af onttrekkingen	4.528
Stand per 31 december 2013	1.964

De toevoeging aan de algemene reserve betreft de opheffing van de bestemmingsreserve van € 1.964.000 en de extra subsidie van gemeenten van € 4.528.000. De onttrekking betreft dezelfde extra subsidie van de gemeenten welke in mindering is gebracht op de langlopende vordering op gemeenten (financiële vaste activa). Deze is daardoor gedaald van € 11.227.000 per ultimo 2012 naar € 6.700.000 per ultimo 2013. Door het positieve incidentele resultaat uit vrijval voorziening reorganisatie van € 1.621.000 ook in mindering te brengen op de vordering gemeenten (financiële vaste activa) bedraagt de eindstand € 5.079.000 per ultimo 2013.

De risico's zijn in het jaarverslag in het onderdeel weerstandsvermogen op de pagina's 56 tot en met 58 uitgebreid toegelicht. Deze risico's zijn evenals vorig jaar niet financieel vertaald.